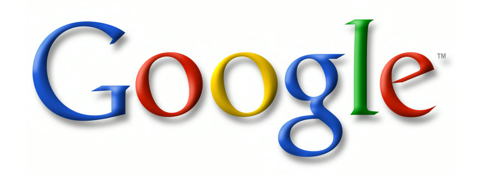
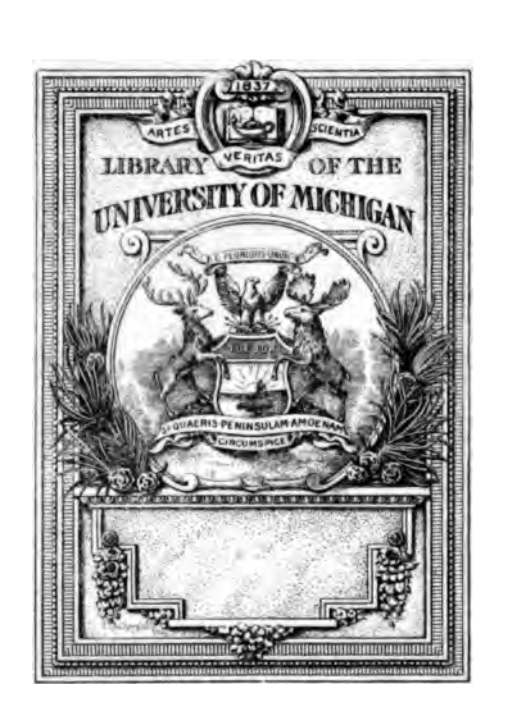

B 937,360

1837
ARTES
SCIENTIA
VERITAS
LIBRARY
OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

S

1837
ARTES
VERITAS
SCIENTIA
LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF MICHIGAN
SI QUAERIS PENINSULAM AMOENAM
CIRCUMSPICE

LEXICON LIVIANUM

VIRORUM ALIQUOT DOCTORUM OPERA ADIUTUS

CONFECIT

FRANCISCUS FÜGNER.

VOLUMEN PRIMUM.

a — bustum.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCXCVII.

LIPSIAE: TYPIS B. G. TEUBNER.

PRAEFATIO.

Abhinc octo annos primus lexici Liviani fasciculus in lucem prodiit. Quod si quis quaerat, curnam nunc demum volumen totius operis primum absolutum sit, ei fontes, ex quibus erat hauriendum, enarrandi ratioque in opere et condendo et augendo usurpata paucis exponenda videantur; me autem aliis interim maximeque diversis studiis distractum occupatumque fuisse velut in margine adnotare liceat, non ut temporis longinquitatem moramque excusem, sed ut rem ipsam explicem.

Itaque cum a. 1888 H. J. Mueller Berolinensis, vir doctrina Liviana in primis imbutus, quo est consilio et auctoritate, operis nostri fundamenta ab A. Hildebrand, gymnasii Dortmundensis olim rectore, collocata robigine, ut aiunt, obduci questus me adhortaretur, ut operam meam tunc primum in sermone Liviano librorum XXI—XXIII accuratissime exponendo navatam — prodiit liber Berolini apud Weidmannos 1888 — iam ad opus periculosae plenius aleae converterem, equidem a re aeque difficili ac laudabili manus abstinere nolui, praesertim cum munere publico, in quo acquiescerem, illo tempore non fungerer. Quo factum est, ut ex scriniis Mauritii Mueller Stendaliensis, ubi aliquot annos fideliter servati iecerant, schedulae initiaque lexici Liviani manu Hildebrandi scripta ad me mitterentur.

Erant autem schedulae fere innumerabiles singulorum vocabulorum usum per totum scriptorem discriptum continentes, ex quibus quinque volumina manuscripta lexici litteras A—S complectentia iam confecta esse videbantur. Ac primo oculorum obtutu spes et ab ipso H. J. Mueller aucta confirmabatur lustri fere spatium ad opus expoliendum edendumque ac conficiendum suffecturum. Tantam enim sedulitatem tantumque olei Hildebrand, cuius manibus grates agendae sunt quam maximae, in hac immani operis mole praestiterat, ut nihil aliud heredi felicissimo mihi restare laboris videretur, quam ut opus relictum denuo perlegerem mendisque atque erroribus sane humanis purgatum notis criticis, quales nostrae aetatis viri docti necessarias putarent, hic illic aspersis exscribendum typis curarem. Eheu spem fallacem! Hildebrand animo obstupesceret, opinor, si videret, quam mire hisce temporibus E. Woelfflin, H. Meusel aliis auctoribus studia lexicographica effloruerint, quantum ab indice verborum vel copiosissimo lexicon suo nomine dignum distare debeat. An lexicon Livianum Hildebrandi aliud evasurum fuisse existimas quam novam multoque sane auctam editionem Ernesti-Schaeferiani 'glossarii Liviani' postremum a. 1827 ab J. Kreyssig editi?

Quamquam quod ille nomina propria quae vocantur plane omiserat, in ubertate operis mihi quoque ferendum visum est. Sed idem quod particulas eis tantum locis respicere volebat, quibus sermo Livianus exhiberet aliquid, quod ab usu linguae Latinae cotidiano aliquantum recederet, id a ratione lexici condendi, quae hac aetate comprobatur, prorsus alienum est. Has igitur voces (e. g. ab ac ad) denuo funditus erant

exstruendae. Ceteras optima fide ex schedulis hereditariis cum componere coepissem, in his quoque operis partibus qui locos primum collegerat ac dige-serat saepius errasse, plura omisisse cum dolore quodam mox intellexi; qua de re conferas 'addenda' in appendice huius voluminis, ubi octiens abeundi verbum ab Hildebrandio omissum mecum lugebis; quot autem exempla iam inter opus conficiendum primis illis lexici partibus a me addita sint ibi minime invenies.

Qua re cognita, quae Hildebrand mirabili consilio ac diligentia, ut erat captus illius aetatis lexicographorum, collegisset, fontem lexici Liviani solum aut praecipuum haberi non debere mihi persuasi. Ne igitur, cum omnia radicitus renovanda viderentur, unus tanta operis mole obruerer, socios laboris evocavi. Nec deerant viri docti, qui prima bucina praesto essent quique pro viribus suis otioque vel maiorem vel minorem vocabulorum seriem pertractandam sibi susciperent. Ecce nomina eorum, qui editorem adhuc forti fidelique opera adiuverunt:

Alexander Reckzey Berolinensis (adactio — adoro)
Hermannus Netzker nunc Dresdensis (adparatus — adsurgo)
Aemilius Ballas Fraustadiensis (adtendo — adtribuo, aper — attamen)
Eduardus Koehler Bueckeburgensis (aedes — aio)
Fridericus Schmidt Ieveranus (ala — anxius)
Gustavus Wulsch Barmensis (auctio — audeo)
Hermannus J. Mueller Berolinensis (baculum — bustum).

Accedit, quod Ernestus Ziegeler Bremensis et Adolfus Schmidt Sancto-Poldensis Austriae Inferioris libros quosdam mihi iam tradiderunt manuscriptos, quos in alterum lexici volumen reciperem. Hisce cum omnibus tum vero Friderico Schmidt et Hermanno J. Mueller maximas debeo gratias pro utilissimo diligentissimoque auxilio. Quorum Schmidt quidem etiam typothetae errores per suam provinciam ipse indagavit, Mueller quae mihi scripta dederat, sicut erant, typis exscribenda voluit. Cum igitur omnes ad unum locos vocum ab A littera incohantium ipse iterum contulerim, notis criticis adornarim, pro ratione totius operis hic adauxerim illic corripuerim, multa alio ordine consilioque digesserim planeque omissa toto Livio saepius perlecto suo loco addiderim, tamen in vocibus a B littera ordientibus nihil fere reliqui habui laboris, quam ut Muelleri schedas nonnullis manifestis erroribus emendatis accurate publici iuris facerem neque ordine verborum commutato neque pleno locorum numero examinato. Idque ut concederem, eo facilius a me impetravi, quod sagacitatem doctrinam diligentiam viri amicissimi multis iam locis perspectam habebam. Reliquarum vocum discriptiones, quippe quas aut ipse confecerim aut ab altero incohatas ad finem utique deduxerim aut, absolutae ut erant, certe recensuerim, meo nomine lectorum benignitati commendo.

Atque in opere elaborando id primum studui, ut nullus locus vere Livianus praetermitteretur, deinde ut in vocibus illustrandis singuli loci semel afferrentur, quem in locum occasione data lectores redire iubentur, tum ut conexus verborum, in quo vox exstat quae exponatur ex ipso lexico appareret, postremo ut significatio vocis notanda, si ullo modo fieri posset, ex ipso ordine consilioque verborum nulla interpretatione adiecta optime cognosceretur. Quae auctoris verba vel varie in codicibus tradita sunt vel arte critica aliquo iure vexata videntur, ea asterisco distinxi. Huius notae usus aliquanto crebrior exstitit in principio voluminis quam in extrema eius parte. Etenim in rebus criticis pensandis respiciendisque in dies cautior factus asteriscis minus uti malui eosque non post numeros locum Livianum indicantes sed post ipsam vocem dubiam inserui. Rem tamen ipsam, de qua agitur, illico adscribere minus aptum visum est, propterea quod, id si fieret, idem saepius per totum opus repetendum erat. Ergo asteriscus voci adpositus lectorem in 'conspectum criticum' differt, qui si dis placet totum quondam opus sequetur.

Ad voces crebrius usurpatas, quo lectores opera nostra facilius celeriusque utantur, additae sunt adfines (similia, synonymae) et contrariae (opposita), quibuscum coniunctae vel quibus oppositae illae reperiuntur, itemque ratione per se dilucida attributa nominum et adverbia adiecta sunt; qua in re primum quidem loci laudati sunt ipsius lexici (columnarum dico numeri atque versuum), postea vero typothetarum respectu loci Liviani. Atque in omnibus quas modo dixi rebus Solonis illud γηράσκω δ' ἀεὶ κτλ. quam verum sit equidem intellexi. Nam licet egregios habeam testes auctoresque artis ac doctrinae lexicographicae Latinae, quorum principem nominasse satis erit Henricum Meusel, tamen cum in aliis rebus tum in materia ordinanda atque coartanda lectoribusque apte tradenda non pauca ipse expertus longiore usu comprobavi. Quam ob rem est, quod futuri temporis laborem, si non malis edoctum at usu comprobatum, nullo circuitu atque errore certa iam via rectaque perrecturum confidam. Neque tamen mihi est in animo maiorem iterum sociorum operis numerum contrahere, ut opus quasi citatissimo cursu metam superet, sed in tali re paucos probatosque amicos tueri iuvabit. Quodsi Deus optimus maximus volet, volumina, quae reliqua sunt, operis decem alteris deinde annis in lucem proditura spero. Verum enim vero cum librarius, nisi multo plures emptores libri nostri invenerint, ne summa quidem liberalitate id fieri posse professus sit, tametsi nostra quidem aetate studia antiquitatis misere iacere et quasi sepulta atque cremata hinc deplorari illinc irrideri video, tamen valde optaverim, ut is, qui linguae Latinae studiis vacare etiamnunc liberalis ingenii esse existimet, nostro operi otium fortunasque pro virili parte dedicet. Meum erit editoris, similibus locis non enarrandis planeque describendis sed breviter laudandis materiam adeo coartare, ut satis parvo pretio hoc lexicon liceat satisque brevi tempore totum perficiatur.

Notae in primo volumine occurrentes:

a) codicum.

α) primae decadis:

V = ***Veronensis*** rescriptus saec. IV.
M = ***Mediceus*** saec. XI.
Vorm = ***Rhenani Vormatiensis*** perditus.
P = ***Parisinus*** saec. XI.
F = ***Floriacensis*** saec. IX.
U = ***Upsaliensis*** saec. XI init.
R = ***Romanus*** saec. XI.
D = ***Dominicanorum*** s. Florentinus saec. XII.
L = ***Leidensis*** prior saec. XII.
H = ***Harleianus*** prior saec. XII.
C = ***Carinthius*** saec. XIII.
α = ***Nicomachiani*** (omnes praeter *V*)

β) tertiae decadis:

P = ***Puteanus*** saec. VI.
C = ***Colbertinus*** saec. XI.
M = ***Mediceus*** saec. XI.
Mon = ***folium Monacense*** saec. XI.
B = ***Bambergensis*** saec. XI.
Σ = ***?Spirensis*** perditus (saec. XI).
S = ***Spirensis*** scriptura a Rhenano enotata (in Fr[2])
G = ***Spirensis*** scriptura a Gelenio in Fr[2] recepta.
H = ***Harleianus 2684*** saec. XV exit.
L = ***Laurentiani LXIII 21*** manus secunda.
λ = ***Laurentiani LXIII 21*** manus prima saec. XIII.
V = ***Vaticanus Palat. 876*** saec. XV.
R = ***consensus codicum:*** α (Lond. Burney 198, anni 1400) β (Lond. Harl. 2781 a. 1461) γ (Venet. Marc. 364 a. 1389) δ (Laurenti LXIII 17 a. 1421) ε (Laurenti 263 a. 1439).
F = ***Florentinus*** Laurent. LXXXIX inf. 1 saec. XV.

γ) quartae decadis:

B = ***Bambergensis*** saec. XI.
M = ***Moguntinus*** perditus.
Lov 1—5 = ***Lovelianus 1—5*** saec. XV.

δ) quintae decadis:

V = ***Vindobonensis*** saec. VI vel VII.

ε) omnium decadum:

ς = *codices recentiores vel editiones veteres.*

b) editionum et virorum doctorum.

Ald = *editio Aldina 1518.*
Als = *Alschefski 1841—46.*
Asc = *Ascensius 1510—30.*
APeriz = *Antonius Perizonius.*
Crév = *Crévier 1735—42.*
Drak vel Dr = *Drakenborch † 1748.*
Duk = *Duker † 1752.*
Fg = *Franc. Fuegner.*
Fr[1] = *ed. Frobeniana, Basileae 1531.*
Fr[2] = *ed. Frobeniana, Basileae 1535.*
Gebh = *Janus Gebhard † 1632.*
Gel = *Gelenius 1535.*
Gr = *J. Fr. Gronov † 1671.*
Grut = *Gruterus † 1627.*
Gryn = *Grynaeus in Fr*[1] *1531.*
Hz = *Hertz 1857—64.*
JGr. = *Jac. Gronovius † 1716.*
JPeriz = *Jac. Perizonius † 1715.*
Kr = *J. Kreyssig 1823—29.*
Lb = *Luterbacher.*
Lugd. = *Lugdunensis (editio) 1553.*
Mg = *Madvig † 1886.*
Ml = *H. J. Mueller.*
Mog = *ed. Moguntina 1518.*
Mr = *Mauritius Mueller.*
Rhen = *Beatus Rhenanus 1535.*
Sab = *Sabellicus 1491.*
Sig = *Sigonius 1555.*
Va = *Jo. Vahlen.*
Wb = *Guil. Weissenborn † 1878.*
Wfl = *Ed. Wölfflin.*
Wsbg = *Wesenberg.*

c) annalium.

Archiv = *Archiv für lateinische Grammatik und Lexikographie ed. Ed. Wölfflin.*
JB = *Jahresberichte des phil. Vereins in Berlin (Ml).*
NJ = *Neue Jahrbücher für Philologie ed. Fleckeisen.*
ZGW = *Zeitschrift für das Gymnasialwesen, Berlin, Weidmann.*

d) variae.

acc. = accedit, accusativus, *add.* = addidit, *c.* = cum, *cf.* = confer, *cod. rec.* = codex recentior, *cod. det.* = codex deterior, *coni.* = coniecit vel coniectura, *corr.* = correxit, *cos.* = consul, *coss.* = consules, *del.* = delevit vel delendum est, *edd. vett.* = editiones veteres, *e. g.* = exempli gratia, *fort.* = fortasse, Fr. = fragmentum, *ib.* = ibidem, *i. e.* = id est, *i. q.* = id quod, *l.* = locus, *om.* = omisit vel omittendum est, *p.* = pagina, pl. = plebis, Pr. = praefatio, *praed.* = praedicative, pRus = populus Romanus, *rell.* = reliqui, rpa = res publica, Rus = Romanus, *s.* = sub, *sc.* = scilicet, *sim.* = similia, *sq.* = sequens, *syn.* = synonyma vox, *v.* = vide, *vg.* = lectio vulgata, *5es* = quinquies.

* loco adscriptus = v. conspectum criticum, qui totum opus sequetur; † lacunosum locum indicat; ( ) includunt verba vel subaudienda vel alibi iam tractata; [ ] locum mendosum videri indicant; < > voces praeter codicum fidem additas includunt.

Aliae quaedam notae per se facile intellegentur.

Dabam Hannoverae
Kal. Nov. MDCCCLXXXXVII.

Franciscus Fügner.

LEXICON LIVIANUM.

HERAUSGEGEBEN VON DR. F. FÜGNER.
VERLAG VON B. G. TEUBNER IN LEIPZIG.

**Soeben ist vollständig geworden: Band I. (Fasc. I—8.) A. B.
[VI S. u. 1572 Sp.] Lex.-8. geh. n. *M.* 19.60.**

Mit der Ausgabe des letzten Fascikels des I. Bandes (A—B) des Lexicon ivianum sehen sich Herausgeber und Verlagsbuchhandlung zu folgender Erklärung ›ranlafst:

Infolge der leider trotz des unverhältnismäfsig niedrig bemessenen Preises ›eraus geringen Zahl von Abnehmern würde die Fertigstellung des Lexicon ivianum von der Verlagsbuchhandlung so beträchtliche Opfer erfordern, dafs e dieselbe auf die Dauer zu bringen aufser Stande ist. Es wird deshalb nur ınn möglich sein, das Werk über den vorliegenden I. Band hinaus fortzusetzen, enn sich jetzt, nachdem der erste Teil des Werkes vorliegt, eine beimmte, die jetzige nicht unwesentlich übersteigende Anzahl Abonnenten zu der bnahme des Ganzen zum Preise von *M.* 4.— für die Lieferung von 5 Bogen ›reit findet.

Dafür verpflichten sich Verleger und Herausgeber zu einer kürzeren assung des Folgenden, wie sie die nebenstehende Probe zeigt. Darnach dürfte ıs ganze Werk statt mit 7—8, wie ursprünglich in Aussicht genommen war, ahrscheinlich mit 3—4 Bänden abgeschlossen werden können und zwar in ›sehbarer Zeit, der Preis des Ganzen somit aber noch etwas unter dem rsprünglich geplanten bleiben.

Eine noch kürzere Fassung zu wählen, hält der Herausgeber nicht für öglich, ohne damit, seiner Überzeugung nach, den wissenschaftlichen Wert des ınzen Unternehmens und die praktische Benutzbarkeit des Lexicons in Frage zu ellen. Im übrigen bedarf es wohl hier nur des Hinweises auf die den hohen Vert und die allen Ansprüchen genugthuende Ausführung anerennenden Beurteilungen, um zu einer Unterstützung des Unternehmens ıchdrücklich aufzufordern.

Um aber die Abonnenten vor jeder Schädigung zu bewahren, erklärt sich e Verlagsbuchhandlung hierdurch bereit, im Falle des Scheiterns des Unter›hmens, worüber die Entscheidung im Mai 1898 fallen dürfte, die Lieferungen ›s ersten Bandes in jedem Zustande zurückzunehmen und dafür Bücher ihres erlages im gleichen Werte zu liefern. Besondere Aufforderung hierzu würde ·tl. s. Zt. den Abonnenten zugehen.

Neu hinzugetretenen Abonnenten hingegen wird anderenfalls nur bei Be·ellung bis zum 1. April 1898 der erste Band zu dem jetzigen Preis geliefert; nach ›m 1. April wird dessen Preis verhältnismäfsig (also auf ca. *M.* 40.—) erhöht erden. Wir bitten darum alle, die Interesse an dem Unternehmen haben, ırch möglichst sofortige Erklärung ihres Beitritts zur Subskription ıf nebenstehendem Schein dessen Fortsetzung zu ermöglichen.

Hannover und Leipzig im Januar 1898.

Der Herausgeber: Dr. **F. Fügner.**
Die Verlagsbuchhandlung **B. G. Teubner.**

Probe der Fassung für Bd. II u. ff.

cacumen, *semper de montibus:* a) prope geminata -a eorum montium sunt 36, 24, 9; nuda fere -a sunt 31, 37, 4. — b) -en illud 7, 34, 4; peragrando -a 22, 14, 9; superiora -a 44, 6, 13. — c) ex summi -is luco 1, 31, 3; mons est in altitudinem ingentem -is editi 28, 5, 17. — d) -bus (*dat.*) 36, 16, 11. — e) collis est . . in acutum -en . . fastigatus 37, 27, 7.

cadaver: defosso -e 3, 33, 10; -er efferri 2, 8, 8; -a 33, 29, 6; -a intacta a canibus . . tabes absumebat 41, 21, 7.

cado. **A. proprie:** amnis . . cadit in sinum maris 38, 4, 3; in Maeandrum 13, 6; cataracta magno sonitu cecidit 27, 28, 11. fratrem . . pugno ictum . . -isse 3, 13, 2. (hastae) adversae -tes 35, 30, 6. -ēre caelo lapides 1, 31, 2; 22, 1, 9; lapidem de caelo -isse 41, 9, 4; lunae inter imbrem -tis 22, 1, 12. velut ex muro -tem navem 24, 34, 11. in corbem spicas -isse 22, 1, 10. eos, qui -rant 10, 36, 4; prolapsum -isse 5, 21, 16; *cf.* 1, 56, 12; femine transfixo -tem 30, 18, 13; moribunda cecidit 1, 58, 11.

B. transl.: a) *interfici;* α) cadunt antesignani 9, 39, 7; multi utrimque cadunt 7, 8, 1; 38, 40, 14; vidit -tem 3, 18, 8; *cf.* 42, 15, 10; -bus primis 6, 13, 3 . . . . .

ANKÜNDIGUNG.

Soeben beginnt zu erscheinen:

LEXICON LIVIANUM

PARTIM EX HILDEBRANDI SCHEDIS

CONFECIT

F. FÜGNER.

In Lieferungen von je 6—7 Druckbogen gr. Lex.-8.
Preis einer Lieferung ℳ 2.40.

Druck und Verlag von B. G. Teubner in Leipzig.

Hildebrand hat bekanntlich in den Jahren 1857 und 1868 als Dortmunder Programmbeilagen Specimina lexici Liviani erscheinen lassen, das letztere insbesondere, um die Reichhaltigkeit und bessere Anordnung seiner Sammlungen vor dem Glossarium Liv. von Ernesti-Schäfer-Kreyſsig zu erweisen. In Wahrheit ist das Schicksal Hildebrands zu bedauern, der vor Abschluſs seines Werkes, ohne einen Verleger für dasselbe gefunden zu haben, aus dem Leben schied. Aber so anerkennenswert sein Eifer und Sammelfleiſs auch ist, die oben erwähnten Proben genügen doch nach dem heutigen Stande der Autorenlexikographie keineswegs mehr. Merguet, Gerber-Greef, Menge-Preuss und Meusel bilden eine aufsteigende Linie von Vorzügen und Fortschritten auf diesem Gebiete der Sprachwissenschaft, und Ed. Wölfflin, dem der Unterz. (wie u. a. besonders H. J. Müller-Berlin) schon jetzt für manchen Wink zu Dank verpflichtet ist, hat den hohen Wert solcher Arbeiten und ihre Notwendigkeit für die Philologie wohl für jedermann überzeugend nachgewiesen.

Das Manuskript Hildebrands, von welchem Verf. ausgehen muſs, reicht bis zum Buchstaben T, die Zettel sind vollständig, jedoch mit Ausschluſs der Eigennamen, die wohl ohne sonderlichen Schaden wegbleiben können. Der umfangreiche Stoff ist dem Verf. aus den Händen des Hrn. Oberl. Dr. M. Müller in Stendal überkommen, von welchem eine Reihe Änderungen und Verbesserungen im einzelnen herrühren. Allein sämtliche, namentlich die gröſseren Artikel, sind in der vorliegenden Gestalt

nicht zu brauchen, viele müssen einem vollständigen Neubau weichen, und gründlicher Prüfung kann aus mehreren Gründen keine Angabe Hildebrands entraten. Der grofse Umfang des Livianischen Geschichtswerkes, das die Cäsarischen Schriften beiläufig etwa um das siebenfache übertrifft, erheischt natürlich gröfstmögliche Kürze in Citaten und Anmerkungen. Hier sollen die Erfahrungen der Vorgänger auf diesem Gebiete sorgfältig benutzt werden: bei gewollter Vollständigkeit bewufste Kürze! Im allgemeinen wird sich die Ausführung nach dem Meuselschen Vorbilde gestalten, freilich mit den Einschränkungen, die der gewaltige Stoff erfordert. So steht zu hoffen, dafs die Stärke des Werkes, die sich vor der Hand allerdings nicht wohl berechnen läfst, sich wie der Preis in mäfsigen Grenzen bewegen werden. Um aber etwas dauernd Wertvolles zu schaffen, ist eine rege Unterstützung des Unternehmens durch die Herren Fachgelehrten durch Mitteilung ihrer Schriften und Ansichten dringend zu wünschen.

Das Werk wird in Fascikeln zu je 6—7 Bogen erscheinen im Format des Lexicon Taciteum, von dem es sich aber durch splendideren Druck und übersichtlichere Gliederung unterscheidet.

Das 1. Heft ist bereits erschienen, und die angefügten Probeseiten aus demselben sind geeignet, eine vorläufige Bekanntschaft mit dem Werke zu vermitteln. Eine billige Kritik wird einräumen, dafs keine Mühe sowohl von seiten des Verf. als des Verlegers gespart ist, dem Werke wissenschaftlichen Wert und ansprechende Form zu geben. Die ungeheure Masse von Beispielen, z. B. die 5—6000 Stellen mit ab übersichtlich zu ordnen, war nicht leicht; bis auf Kleinigkeiten dürfte das gebotene befriedigen. Die Anfügung eines * am Ende eines Citats will sagen, dafs die Stelle kritisch irgendwie unsicher ist und im Conspectus criticus, der das Werk beschliefsen soll, behandelt werden wird. ab und ac rühren vom Unterzeichneten ganz her, die übrigen kleineren Artikel beruhen auf Hildebrands Zetteln, die indessen nach dem obigen zu behandeln waren. Das Werk wird, si dis placet, rüstig vorwärts schreiten, da mehrere namhafte Livianer, allen voran wieder der jederzeit hilfsbereite H. J. Müller, der schon die Zettel zu B durchgearbeitet hat, ihre Mitarbeiterschaft in Aussicht gestellt haben, andere, wie ich hoffe, bereitwillig folgen werden. Anmeldungen bezw. Anfragen sind dem Unterz. jederseit sehr erwünscht und werden hiermit ausdrücklich erbeten. Um so schneller wird dann das Werk vorrücken, von dessen Wichtigkeit für Livianische und lateinische Sprachforschung überhaupt schon das 1. Heft beredtes Zeugnis ablegen dürfte.

Nienburg a/W. **Fügner.**

Die unterzeichnete Verlagshandlung wird den Druck des Werkes, soviel an ihr liegt, thunlichst beschleunigen. Alle Buchhandlungen nehmen Bestellungen an. Der Preis einer Lieferung von 6—7 Druckbogen gr. Lexikonformat ist ℳ 2.40.

Leipzig, im September 1889.

B. G. Teubner.

A

a, ab, abs. (*cf. Meusel NJ 1885, 402—7; HJ Mueller JB 1885, 184.*)

I. Forma. 1) a *legitur ante:* Baliaribus 21, 55, 5; 6; 23, 41, 9; 28, 42, 13; barbaris 6, 18, 9; 34, 16, 7; 39, 28, 9; Bargyliis 32, 33, 6; 33, 39, 2; belli 23, 32, 15; 25, 26, 7; bellicoso 1, 31, 5; bellis 39, 24, 4; bello 2, 34, 1; 4, 17, 7; 6, 6, 4; 7, 1, 7; 9, 41, 12; 22, 33, 10; 27, 4, 2; 28, 19, 1; 33, 39, 7; 35, 6, 6; 39, 2, 6; 44, 16, 6; 45, 23, 12; beneficiis 37, 49, 2; Benevento 24, 19, 4; 25, 15, 18; Beroeo 43, 19, 13; Bois 26, 21, 10; 30, 19, 8; 31, 2, 5; 33, 37, 2; Boiorum 36, 39, 3; bonis 22, 37, 3; Bononia 39, 2, 6; Brachyllae 35, 47, 3; Brenno 38, 16, 2; Brundisio 31, 14, 2; 32, 9, 6; 35, 24, 7; 43, 9, 5; 45, 41, 3; Bruttiis 28, 11, 13; Buloto 29, 7, 3; Byzantio 38, 16, 7.

caede 4, 6, 7; 5, 39, 11; 25, 4, 5; 27, 16, 7*; caedibus 25, 25, 6; 9; Caio 7, 15, 9; 9, 43, 25; 21, 18, 8; 63, 15; 22, 9, 7; 56, 1; 26, 15, 8; 21, 1; 27, 36, 9*; 28, 10, 11; 34, 53, 3; 57, 3; 37, 2, 10; 39, 31, 17; 54, 5; 40, 28, 7; 43, 2; 43, 8, 5; 15, 1; 16, 11; Calibus 34, 13, 9; 26, 16, 5; Camillo 5, 23, 11; 6, 5, 2; 7, 26, 13; Campanis 4, 44, 12; 23, 6, 6; 35, 10; 25, 13, 7; 38, 43, 9; Campano 22, 15, 4; 25, 18, 13; campestri 4, 37, 1; 40, 22, 13; campo 38, 4, 5; 5, 2; canibus 3, 29, 9; Canis 37, 9, 6; Cannis 25, 6, 7*; Canusinis 22, 52, 7; Capena 5, 14, 7; 10, 23, 12; capite 22, 17, 2*; capta 39, 28, 3; captis 25, 39, 7; captiva 38, 24, 2; Capua 7, 38, 10; 9, 6, 10; 23, 18, 14; 25, 15, 1; 19, 6; 22, 11; 26, 1, 2; 3, 11; 7, 2; 8, 3; 4; 12, 12; 13, 13; 33, 4; 5; 27, 43, 8; 28, 41, 13; 35, 9, 4; Carseolis 45, 42, 12; Carthagine 21, 38, 1; 23, 5, 13; 34, 16; 25, 23, 3; 27, 4; 28, 36, 3; 29, 4, 9; 23, 4; 35, 11; 30, 10, 1*; 25, 5; 34, 60, 1; Carthaginiensibus 21, 49, 2; 51, 1; 24, 41, 11; 25, 28, 1; 29, 17, 8; 10; 30, 25, 10*; 31, 19, 1; Carthaginiensium 26, 40, 2; Carthalone 22, 49, 13; Casilino 23, 14, 13; 17, 19; 19, 5; 24, 20, 1; Casino 23, 17, 7; Cassandro 44, 11, 1; castioribus 10, 23, 8; castrensi 44, 35, 4; castris 3, 61, 11; 4, 22, 6; 7, 24, 5; 8, 19, 6; 9, 45, 9; 10, 36, 9*; 12; 21, 59, 6; [22, 24, 8*;] 24, 45, 8; 25, 17, 1; 3; 34, 4; 27, 1, 11; 27, 3; 42, 4; 28, 13, 8; 29, 2, 2; 4; 30, 25, 7; 31, 34, 7; 33, 15, 8; 34, 13, 3; 37, 39, 6; 43, 6; 38, 21, 1; 39, 30, 2; 42, 56, 9; 57, 6; 12; 44, 45, 4; Fr. 20; Celtiberis 34, 19, 7; 40, 33, 2; Cenomanis 32, 30, 11; censoribus 4, 24, 9; 6, 32, 1; 27, 36, 6; censu 34, 31, 17; 17; 51, 6; centurionibus 2, 58, 9; certamine 1, 28, 5; 4, 10, 4*; 9, 12, 7; certatione 2, 57, 2; certo 4, 22, 6; cetera 4, 59, 8; 22, 47, 5; 28, 14, 20; ceteris 1, 55, 2; 2, 5, 6; 3, 63, 11; 5, 47, 10; 24, 5, 3; 25, 18, 5; 27, 24, 5; 31, 10; 40, 54, 5; cetero 1, 48, 5; 3, 19, 9; Chaeronea 42, 43, 6; Chalcide 31, 22, 7; 32, 16, 8; 12; 34, 51, 1; 36, 21, 1; 37, 34, 5; 44, 2, 1; 29, 1; 45, 27, 9; Charopo 32, 11, 1; Chio 37, 14, 4; Cibyra 38, 14, 3; 15, 1; Cilicia 37, 23, 1; circumstantibus 2, 47, 7; 4, 14, 4; Cirrha 42, 15, 5; citerioribus 43, 2, 8; cive 37, 12, 8; civibus 2, 7, 10; 23, 2; 41, 4; 5, 24, 11; 27, 15; 22, 26, 7; civitatibus 1, 45, 2; 22, 37, 11; 39, 5, 7; clade 2, 13, 1; cladibus 9, 41, 8; classe 22, 11, 6; 23, 34, 3; 29, 35, 7; 30, 19, 5*; 35, 42, 7; 44, 32, 6; Claudio 3, 40, 6; 24, 1, 12; Clusinis 5, 36, 2; Clusio 10, 26, 11; Cneio [5, 12, 5*;] 40, 19, 8; 44, 46, 3; coetu 3, 38, 11; coitionibus 2, 35, 4; collega 3, 58, 7; 6, 24, 8; 10, 16, 2; 40, 2; 43, 2; 22, 44, 6; 40, 51, 1; 41, 10, 12; collegio 30, 2, 13; 40, 42, 11; collegis 3, 65, 3; 4, 48, 15; 5, 2, 13; 24, 24, 10; 38, 52, 8; colligendis 39, 24, 1;

Lacedaemoniis 39, 48, 4; Laeetanis 21, 60, 3; laevo 42, 59, 4; Lanuvio 6, 2, 8; latere 44, 31, 3*; lateribus 44, 42, 4; Latinis 2, 14, 6; latronibus 2, 34, 9; legatis 23, 43, 6; 38, 33, 3*; 39, 25, 10; [legionibus 3, 28, 6*;] levibus 4, 27, 5; liberatoribus 7, 32, 13; Licinio 6, 35, 7; Liguribus 40, 25, 8; lictoribus 2, 27, 12; Lilybaeo 21, 51, 1; [lubrica 21, 36, 7*;] Lucio 6, 6, 14*; 31, 48, 12; 36, 2, 7; 37, 55, 2; 40, 29, 9; Lychnido 43, 10, 3.

Macedonia 32, 13, 3; 35, 18, 6; Macedonibus 38, 3, 6; 8, 2; Macedonico 44, 11, 4; Macedonum 33, 4, 1; Maeandri 38, 13, 6; magistratibus 3, 71, 3; 5, 27, 10; 8, 23, 2; 21, 20, 3; 24, 39, 2; 27, 50, 10; 30, 25, 3; 32, 20, 1; 35, 36, 10; 37, 28, 3; 43, 8, 6; 45, 5, 2; magistro 4, 15, 1; 8, 30, 11; Magnesia 37, 11, 4; 45, 1; Magno 35, 47, 5; Magone [28, 30, 1*;] 42, 8; 30, 1, 10; maiore 45, 11, 6*; maioribus 3, 18, 6; 55, 9; 9, 34, 25; 22, 32, 6; 24, 15, 7; 25, 11, 2; 26, 24, 3; 31, 20, 3; 32, 10, 4; 34, 13; 33, 18, 1; 35, 16, 6; 45, 38, 7; maiorum 33, 1, 1; Malea 32, 16, 5; Maleo 34, 36, 3*; malis 28, 25, 13; Mandonio 29, 3, 1; Manio 36, 35, 14; 37, 2, 2; 3, 8; 42, 34, 8; Manlio 6, 39, 1; 21, 39, 3; Marcello 25, 25, 3; 26, 4; 30, 1; 40, 2; 26, 39, 4; Marcio 28, 35, 2; Marco 3, 46, 3; 5, 12, 5; 6, 11, 4; 7, 4, 1; 16, 1; 9; 37, 4; 8, 22, 2; 9, 39, 2; 10, 31, 10; 45, 4; 46, 16; 22, 33, 8; 23, 20, 6; 24, 1; 24, 20, 12; 43, 2; 44, 3; 25, 40, 3; 26, 26, 8; 27, 5, 19*; 29, 16, 1; 30, 40, 16; 33, 21, 9; 42, 7; 34, 42, 1*; 35, 7, 7; 36, 2, 8*; 37, 2, 8*; 10; 38, 12, 1; 40, 46, 13; 41, 6, 4; 42, 22, 1; 45, 40, 9; mari 21, 7, 2; 31, 2; 25, 11, 16; 25, 2; 26, 20, 8; 26, 3; 27, 47, 11; 28, 5, 19; 6, 2; 12; 29, 28, 11; 34, 3; 30, 4, 10; 32, 9, 10; 15, 7; 18, 2; 34, 9, 2; 29, 2; 30, 2; 35, 25, 11; 27, 1; 43, 3; 36, 36, 3; 37, 27, 7; 38, 32, 2; 41, 1, 4; 3, 8; 42, 15, 7; 38, 1; 44, 12, 4; Fr. 49; maritima 31, 46, 9; 37, 16, 6; Martis 10, 47, 4; Massiliensibus 42, 4, 2; Massiliensium 21, 25, 1; Masinissa 27, 19, 10*; 31, 11, 14; matre 39, 11, 3; 7; 40, 37, 6; matronis 5, 50, 7; me 1, 28, 9; 2, 12, 15; 6, 15, 9; 26, 2; 7, 32, 12; 9, 9, 9; 34, 23; 10, 19, 8; 21, 43, 18; 26, 50, 12; 27, 37, 10; 30, 30, 30; 32, 34, 7; 38, 47, 4; 13; 39, 28, 2; 40, 9, 5; 11, 10; 12, 14; 42, 40, 10; 41, 14; 42, 7; 44, 22, 13; 38, 4; media 10, 41, 4; 35, 35, 19; mediis 37, 45, 18; medio 36, 24, 8; Medione 36, 12, 7; Megalopoli 36, 31, 6; Meliboea 44, 13, 5; 6; memoria 7, 15, 3; 38, 5; mercatoribus 4, 24, 2; meridiano 28, 15, 4; meridie 26, 42, 8; 29, 27, 6; 44, 31, 5; Messana 21, 49, 3; 24, 1, 11; 29, 7, 2; 7*; Messene 36, 31, 6; Metaponto 25, 11, 10; 15, 5; Metropoli 32, 13, 11; 15, 3; metu 7, 1, 7; 25, 34, 5; 39, 30, 12; militari 4, 60, 8; milite 8, 36, 4; militibus 7, 13, 8; 22, 42, 7; 23, 35, 9; 24, 23, 5; 26, 50, 1; 4; 29, 8, 8; 32, 30, 10; 39, 7, 3; Minnione 35, 16, 1; Minucio 4, 14, 3; 21, 4; misericordia 24, 31, 12; mitiore 2, 14, 2; Moagete 38, 14, 3; moenibus 1, 53, 4; 6, 28, 3; 39, 23, 9; 42, 56, 4; 44, 19, 11; 45, 11, 7; montanis 21, 33, 11; morte 40, 9, 10; muliere 22, 54, 3; mulieribus 5, 21, 10; multa 8, 19, 8; multis 25, 36, 12; 38, 13; 26, 51, 9; multitudine 3, 49, 4; 50, 16; 71, 5; 7, 6, 5; 25, 16, 18; 30, 37, 7; multo 37, 24, 3; munientibus 3, 28, 7; munimento 37, 38, 7; muris 10, 17, 7; 26, 10, 9; 28, 19, 15; muro 24, 28, 6; 39, 12; mutuo 8, 24, 7.

Naupacto 35, 26, 5; navibus 10, 2, 8; Nicandro 37, 11, 12; nobis 5, 4, 13; 27, 7; 51, 7; 7, 35, 5; 23, 5, 11; 31, 31, 6; 8; 32, 21, 4; 34, 24, 2; 37, 53, 3; 13; 39, 15, 5; 37, 11; 40, 46, 1; 7; 45, 23, 2; 24, 6; non 45, 19, 8; novae 5, 42, 6; novissimo 31, 27, 6; Nuceria 23, 16, 2; Numa 4, 4, 2*; Numidis 22, 42, 11.

pace 37, 45, 6; Pachyno 36, 2, 11; Paesto 8, 17, 9; 22, 36, 9; 26, 39, 5; Pallanteo 1, 5, 1; Pantaucho 44, 27, 11; parente 10, 39, 13; parentibus 1, 11, 4; 45, 37, 12; paribus 38, 26, 6; parricidio 44, 1, 10; parte 6, 27, 6; 7, 18, 10*; 30, 36, 8; 35, 11, 3; 37, 39, 9; 43, 19, 9; 44, 11, 6; 40, 5; partibus 34, 37, 3; parva 4, 8, 2; parvis 35, 17, 7; [36, 6, 3*;] parvo 1, 39, 6; paternis 2, 56, 5; patiendo 25, 16, 19; patre 1, 3, 9; 3, 13, 10; 4, 15, 3; 21, 41, 7; 22, 26, 1; 27, 19, 9; 28, 32, 6; 29, 11, 13; 37, 53, 8; 38, 57, 2; 39, 29, 3; 47, 3; 41, 1, 1; 42, 11, 5; 7; 24, 2; 38, 9; 43, 3, 6; 45, 13, 17; patria 5, 42, 5; 23, 29, 7; 25, 6, 17; 28, 27, 4; patribus 2, 56, 8; 57, 1; 3, 36, 7; 38, 13; 4, 2, 4; 12, 2; 16, 3; 25, 11*; 26, 10; 60, 8; 6, 14, 11; 20, 3; 41, 7; 7, 18, 4; 23, 1; 22, 14, 6; 30, 9; 34, 1; 8*; 60, 7; 24, 22, 2; 25, 19, 10; 27, 11, 10; 34, 11*; 28, 31, 4; 29, 10, 3; 30, 22,

5; 31, 8, 4; 39, 4, 2; 42, 9, 4; 45, 17, 5; patriciae 6, 11, 2; patriciis 4, 56, 3*; 6, 42, 13; patricio 4, 16, 4; Patris 36, 21, 5; patrum 1, 53, 8; patruo 28, 32, 6; 40, 56, 4; paucis 1, 16, 2; 8, 13, 4; 21, 57, 12; 24, 47, 6; 30, 11, 8; 33, 7, 6; pauperibus 1, 43, 9; Pausistrato 37, 10, 3; pavore 2, 50, 10; 3, 3, 4; [44, 10, 1*;] pedestris 28, 33, 11; pedite 9, 19, 15; 31, 21, 15; Pedo 2, 39, 5; Pelignis 10, 30, 3; Pella 44, 43, 8; 46, 10; Peloponneso 35, 18, 5; penatibus 7, 13, 8; penetralibus 24, 26, 12; penuria 4, 25, 6; Peparetho 28, 5, 18; percunctantibus 27, 50, 9*; perfecto 3, 28, 8; perfidia 28, 48, 7; perfugis 22, 23, 4; Perga 38, 37, 11; Pergamo 35, 15, 9; 37, 8, 5; 19, 1; 38, 12, 7; peritis 22, 13, 5; 23, 25, 6; perpetuis 4, 6, 1; Perseo 39, 29, 3; 42, 12, 7; 37, 5; 38, 8; 43, 6, 8; 18, 10; 21, 5; 44, 14 7; 23, 3; Persis 36, 16, 7; Perusia 9, 37, 12; Pessinunte 29, 10, 5; 34, 3, 8; 38, 18, 9; Phaenea 35, 44, 1; Pharsalo 36, 10, 9; Pheris 33, 6, 2; 3; Phila 44, 8, 8; 9; 34, 10; Philippi 39, 35, 1; 42, 11, 4; Philippo 23, 33, 6; 34, 5; 28, 6, 1; 7, 12; 31, 45, 12; 32, 21, 36, 40, 5; 33, 16, 4; 18, 1; 20, 10; 31, 9; 39, 5; 44, 9; 34, 26, 10; 58, 12; 59, 5; 35, 16, 12; 36, 17, 13; 32, 1; 36, 33, 5; 34, 1; 37, 4, 9; 38, 3, 5; 43, 9; 39, 23, 5; 24, 10; 33, 4; 40, 20, 3; 42, 5, 4; Philocle 32, 25, 9; 10; Philopoemene 31, 25, 3; 35, 29, 3; 39, 36, 3; Phocaea 5, 34, 8; 26, 19, 11; 34, 9, 1; [36, 43, 12*;] 37, 8, 5; Phoebaeo 34, 38, 5; Pieria 32, 15, 3; pietate 7, 5, 7; Piraeo 31, 25, 2; 26, 5; 8; 45, 2; 36, 42, 7; piratis 5, 28, 2; Pisis 3, 5, 6; 39, 32, 2; 40, 25, 10; 41, 3; Pisistrato 33, 28, 13; Placentia 21, 47, 8; 39, 2, 10; Placentiae 27, 43, 1; planioribus 1, 33, 7; Plataeensi 33, 2, 6; plebe 3, 32, 3; 4, 25, 10; 11*; 4, 51, 3; 60, 1; 6, 34, 4; 42, 11; 7, 13, 8; 23, 1; 25, 4, 4; plebeis 4, 56, 3*; 10, 18, 8; plerisque 1, 9, 5*; 21, 63, 14; 39, 41, 2; Pleurato 44, 11, 7; pluribus 2, 27, 9; 8, 21, 8; 28, 17, 14; plurium 2, 54, 7; Poenis 21, 19, 6; 26, 22, 1; 29, 7, 8; 30, 19, 4; Poeno 27, 28, 4; 28, 14, 2; Poetelio 4, 12, 3; 9, 28, 5; [pollutis 10, 23, 10*;] Polyarato 45, 22, 2; pontifice 22, 57, 3; 40, 42, 9; pontificibus 6, 1, 11; 27, 25, 7; Popilio 7, 25, 1; 45, 10, 10; populatione 5, 28, 2; 38, 5, 6; 14, 5; 6; populationibus 5, 16, 5; 29, 34, 4; 35, 3, 3; 44, 13, 7; populatoribus 35, 21, 11; populo 1, 38, 2; 3, 71, 7; 4, 21, 5; 25, 3; 57, 2*; 5, 24, 8; 6, 6, 8; 9, 16, 6; 30, 3; 10, 16, 5; 26, 4; 45, 4; 21, 20, 6; 22, 31, 8; 23, 31, 10; 37, 12; 24, 21, 9; 45, 5; 26, 13, 5; 21, 12; 31, 3*; 34, 8; 27, 9, 9; 34, 8*; 28, 29, 2; 32, 28, 9; 34, 44, 5; 54, 4; 35, 10, 7; 39, 5, 4; 7, 5; 40, 34, 9; 41, 25, 6; 45, 13, 15; 44, 9; Poride 40, 4, 10; Porsinna 2, 13, 1; 15, 1; porta 1, 12, 8; 2, 11, 9; 64, 3; 5, 27, 2; 7, 5, 3; 27, 37, 14; 34, 26, 3; 35, 10, 12*; 36, 21, 6; 38, 28, 3; 56, 9; 45, 39, 14; 44, 4; portis 1, 53, 11; 3, 68, 13; 10, 41, 13; 28, 26, 13; 42, 58, 4; portu 27, 15, 14*; 34, 29, 7; possessoribus 5, 36, 5; posteriore 6, 1, 11; Postumio 2, 42, 5; 5, 28, 13; potentibus 6, 39, 10; praefectis 28, 15, 15; 30, 10, 21; praefecto 1, 60, 3; 3, 9, 3; 4, 13, 10; 23, 15, 1; 29, 17, 5; 32, 25, 7; 34, 25, 8; Praeneste 6, 27, 10; Praenestinis 42, 1, 7; praesenti 21, 29, 6; 27, 15, 8; 30, 15, 11; 34, 47, 4; praesidio 4, 59, 9; 7, 37, 2; 29, 32, 2; 37, 33, 1; 38, 2, 2; 40, 31, 7; 43, 18, 10; 21, 1; praetore 21, 49, 7; 51, 2; 23, 15, 7; 40, 2; 24, 20, 8; 25, 7, 5; 26, 3, 5; 31, 22, 3; 32, 26, 18; 35, 2, 7; 35, 4; 37, 32, 8; 12; 53, 1; 40, 47, 5; 42, 11, 2; 48, 6; praetoribus 24, 25, 11; prima 8, 8, 11; 27, 20, 11*; 39, 4, 10; 40, 50, 2; primis 3, 30, 7; 9, 41, 20; 10, 47, 2; 36, 34, 5; 40, 56, 11; 44, 33, 7; primo 10, 35, 18; 31, 1, 3; 37, 31, 2; 39, 51, 3; primordio Pr. 1; primoribus 2, 21, 6; 54, 8; 4, 1, 3; 6, 10; 8, 7; 48, 13; 24, 13, 9; 26, 6, 17; principibus 8, 26, 3; 9, 36, 12; 22, 30, 8; 24, 47, 6; 25, 23, 14; 26, 30, 2; 28, 7, 5; 45, 26, 7; principiis 24, 48, 6; 42, 37, 8; principio 9, 17, 1; 23, 15, 4; 34, 5, 8; 51, 5; 35, 33, 4; 38, 30, 2; prioribus 1, 49, 7; Prisco 2, 2, 3; privata 24, 4, 4; privatis 2, 41, 2; 35, 2, 6; 40, 51, 8; privato 3, 49, 3; 5; 38, 56, 10; 10; 42, 1, 6; 43, 16, 5; privatorum 45, 23, 7; Priverno 8, 19, 9; procurationibus 5, 19, 9; proditore 37, 10, 11; proditoribus 24, 39, 10; 25, 10, 4; proeliis 21, 11, 5; proelio 3, 28, 9; 10, 42, 7; 30, 36, 1; propinquis 30, 43, 6; propinquo 23, 28, 10; proposito 2, 8, 8; 10, 10, 6; 28, 22, 11*; prora 37, 11, 13; proximis 1, 50, 8; 2, 6, 2; 6, 34, 7; 9, 30, 5; 29, 14, 9; 38, 60, 10; prudentibus 44, 22, 12; Prusia 44, 10, 12; Ptolomaeo 36, 4, 2; publica 8, 14, 4; publicis 4, 57, 3; 24, 22, 14; publico 28, 29, 1; 29, 17, 2; 30, 22, 1; Publio 3, 58, 7; 9, 38, 2; 10, 9,

14; 47, 2; 23, 48, 4; 25, 15, 4; 22, 11; 27, 7, 4*; 8, 5; 23, 5; 27, 30, 2; 38, 11; 29, 10, 1; 30, 1, 2; 24, 5*; 27, 8; 31, 49, 4; 50, 4; 32, 1, 3; 12; 7, 4; 38, 35, 4; 39, 41, 7; 42, 23, 8; 56, 3; 43, 7, 1; pudore 35, 27, 12; pueris 24, 48, 6; 38, 29, 4; 42, 52, 10; puero 24, 5, 9; 30, 37, 9; 42, 11, 7; 19, 4; pueritia 28, 27, 2; pugnantibus 40, 31, 9; pullario 8, 30, 2; Punica 22, 48, 1; Punicis 26, 41, 10; Punico 27, 17, 2; puppe 26, 39, 17; puppibus 21, 27, 9; Puteolis 26, 19, 10; Pydna 44, 42, 2; 46, 4; Pylis 32, 4, 3; Pyrrho 22, 59, 18; 29, 8, 9; Pythagora 34, 41, 3.

qua 9, 4, 12; 24, 26, 11; 25, 38, 17; 28, 40, 9; 31, 24, 3; quaestore 24, 18, 14; quaestoribus 2, 41, 11; 3, 69, 8; 44, 16, 10; Quarta 40, 37, 5; quattuor 30, 29, 10; querelis 39, 26, 1; quibus 2, 3, 7; 59, 7; 3, 68, 5; 4, 61, 8; 5, 35, 5; 45, 6; 6, 36, 5; 8, 17, 7; 21, 19, 7; 40, 5; 5; 24, 30, 14; 26, 41, 11; 27, 13, 11*; 28, 33, 3; 34, 4, 18; 27, 7; 39, 2; 49, 7; 35, 16, 3; 36, 40, 3; 38, 33, 11; 39, 11, 7; 28, 1; 36, 10; 53, 1; 40, 48, 1; 42, 49, 6; 67, 11; 43, 2, 3; 45, 2, 2; Fr. 20; quibusdam 29, 1, 16; 15, 1; 34, 4, 18; 39, 50, 10; quietis 30, 30, 9; Quinctiano 3, 28, 8; Quinctio 3, 70, 11; 32, 36, 2; 33, 27, 6; 34, 43, 8; 59, 3; 36, 6, 1; 12, 9; quingentis 24, 46, 11; quinque 38, 30, 2; 42, 58, 1; quinta 40, 32, 4; Quinto 3, 1, 8; 29, 4; 5, 45, 7; 24, 20, 7; 25, 3, 3; 26, 27, 7; 10; 33, 9; 35, 6*; 28, 11, 12; 29, 16, 7; 33, 44, 4; 34, 17, 1; 38, 58, 1; 39, 56, 3; 40, 34, 10; 35, 3; quo 1, 48, 6; 2, 3, 3; 29, 11; 4, 46, 11; 5, 1, 7; 33, 3; 6, 20, 16; 7, 6, 11; 31, 6; 8, 1, 8; 29, 9; 10, 25, 18; 22, 8, 5; 23, 42, 3; 12; 24, 5, 10; 30, 30, 3; 32, 39, 1; 33, 27, 5; 35, 48, 3; 37, 25, 9; 36, 3; [43, 5;] 38, 50, 12; 39, 56, 4; 41, 18, 1; quodam 8, 21, 2; quoque 3, 18, 10; 30, 15, 13.

rege 31, 9, 1*; 37, 34, 3*; 45, 4, 4*; relegandis 9, 26, 4; republica 10, 19, 4; ripa 5, 46, 9; 21, 32, 1; Romanis 9, 32, 7*; 32, 23, 9*; 33, 13, 4; 34, 41, 9*; [35, 17, 8*;] [31, 4*;] 45, 26, 7; Romano 26, 24, 7; Romulo 7, 1, 10.

sacris 24, 8, 10*; 28, 44, 11*; Saguntinis 21, 6, 2; Samnite 9, 11, 11; Samnitibus 8, 25, 6; 27, 10; Samnitium 8, 19, 2; 10, 36, 4; Samo 37, 28, 4; Samothrace 45, 28, 11; [sanguine 29, 29, 8;] satis 1, 6, 4; Scipione 22, 21, 4; 7; 38, 41, 11; scriba 40, 55, 1; scriptoribus 4, 32, 2*; se 1, 32, 5; 2, 27, 5; 3, 5, 9; 35, 2; 4, 9, 13*; 6, 11, 4; 38, 7; 8, 23, 5; 33, 12; 14; 37, 5; 9, 10, 10; 10, 16, 6; 21, 8, 8; 22, 6; 24, 16, 9; 28, 8, 3; 32, 6; 30, 40, 7; 36, 29, 9; 38, 56, 11; 40, 21, 1; 43, 16, 9; 45, 5, 10; 28, 10; [30, 2*;] Sempronio 21, 49, 1; 63, 15; 27, 11, 12*; senatu 2, 28, 8; 10, 26, 4; 23, 30, 13; 28, 11, 8*; 42, 36, 3; 44, 18, 2; 45, 9, 3; [septentrione 38, 20, 4*;] [Sergio 33, 24, 4*;] singulis 6, 18, 8; sinistra 9, 27, 11; sinu 36, 22, 8; socero 26, 50, 12; societate 6, 33, 3*; 42, 43, 5*; sociis 26, 39, 5; 32, 34, 5; 40, 30, 2; sola 24, 26, 8; spe 9, 24, 11; 27, 17, 5*; 37, 26, 1; spectaculo 39, 49, 10; Spurio 37, 57, 4; 44, 7, 11; Statio 23, 1, 1; strepitu 26, 22, 8; suis 5, 15, 7; 21, 5; 6, 36, 8; 22, 17, 4; 26, 5, 11; 35, 30, 2; 38, 6, 6; 39, 34, 1; 41, 4, 3; suismet 8, 25, 6; Sulpicia 39, 12, 4*; summo 6, 24, 10; 45, 9, 7; superbis 6, 18, 9; superioribus 8, 16, 6; 40, 22, 13; suppliciis 3, 53, 8; suspicione 39, 53, 12.

tali 36, 14, 13; tam 27, 9, 8; tanta 1, 26, 11; 25, 27, 13; tanto 21, 5, 16; Tarento 8, 25, 6; 24, 13, 3; 27, 26, 4*; Tarquiniis 4, 3, 11*; Tatio 1, 55, 2; Tauro 38, 59, 5; te 1, 28, 9; 3, 21, 7; 6, 15, 5; 6; 7, 13, 3; 4; 8, 33, 7; 25, 29, 6; 28, 42, 15; 34, 32, 9; 16; 39, 36, 8; 40, 11, 4; 15, 6; 42, 40, 7; templi 23, 11, 5; 29, 18, 15; Terentio 23, 32, 16; [40, 16, 7*;] tergo 2, 10, 4; 6, 33, 12; 27, 1, 11; 34, 14, 10*; 44, 41, 2; terra 21, 28, 7; 28, 5, 19; 37, 11, 8; 12; 41, 3, 3; 44, 12, 4; Thebis 35, 38, 13; 42, 43, 6; Thessalia 44, 7, 6; Thoante 35, 42, 4; Thracia 43, 18, 2; Thracibus 32, 25, 10; Thuriis 9, 19, 4; Thyrro 38, 9, 5; Tiberi 40, 51, 6*; Tiberio 21, 15, 6; 34, 5, 4; 42, 34, 1; Tito 6, 5, 8; 33, 24, 3; 34, 42, 1; 35, 13, 2; [Torone 45, 30, 4*;] tribunis 3, 1, 3; 22, 2; 4, 1, 2; 60, 2; 38, 52, 5; 45, 36, 2; tribuno 38, 56, 10; [Tripoli 42, 55, 6;] triumviris 39, 17, 5; turbatoribus 2, 16, 4; Turdetanis 34, 19, 4; tyranno 34, 36, 6; 35, 19, 10.

vagis 27, 43, 2; [valle 38, 38, 4*;] vallo 2, 59, 3; 22, 24, 8; 26, 5, 10; 34, 15, 5; 37, 38, 9; 40, 31, 6; 42, 58, 5; vecordi 40, 8, 16; Veis 4, 31, 9; 5, 4, 1; 19, 4; [22, 3;] 48, 5; 52, 10; 6, 4, 5; 7, 13, 5; 9, 4, 13; Veiente 2, 48, 5; Velia 26, 39, 5; Velitris 6, 12, 6; 13, 8; 17, 7; 38, 1; velitibus 38,

21, 12; veneno 39, 51, 11; vento 21, 58, 4; Venusia 27, 25, 12*; 41, 2; verecundia 33, 16, 8; 39, 49, 5; Verginio 4, 21, 9; vero Pr. 6; 29, 24, 4; vestro 29, 17, 7; 8; vestibulo 1, 48, 1; 8, 6, 2; vetere 37, 26, 5; 51, 9; veteribus 4, 34, 6; 8, 17, 1; 23, 20, 8; vetustissimis 23, 7, 6; vexatione 7, 10, 2; vi 1, 21, 1; 3, 44, 8; 10, 45, 5; 25, 3, 10; viatore 3, 56, 5; 6, 16, 2; 25, 4, 8; 41, 15, 1; victimariis 40, 29, 14; victis 38, 25, 15; victore 25, 40, 4; Fr. 49; victoria 34, 16, 3; victoribus 10, 19, 20; 25, 36, 12; 38, 13; 37, 45, 7; Victumulis 21, 45, 3; videndis 26, 13, 18; Villio 32, 6, 8; violatoribus 29, 18, 18; viris 27, 51, 8; virtute 26, 15, 14; vobis [2, 7, 9;] 2, 55, 5; 3, 25, 8; 4, 4, 9; 15; 5, 3, 6; 27, 12; 53, 6; 6, 26, 5; 6; 7, 30, 1; 8, 7, 5; 20, 11; 9, 3, 13; 9, 16; 21, 18, 9; [22, 59, 17;] 22, 59, 19; 23, 11, 3; 25, 29, 2; 4; 38, 13; 26, 41, 23; 28, 28, 10; 40, 14; 45, 5; 30, 37, 9; 31, 29, 8; 13; 31, 19; 34, 24, 2; 31, 13; 37, 45, 7; 53, 7; 27; 54, 14; 20; 38, 43, 11; 46, 15; 47, 9; 49, 10; 39, 36, 7; 9; 40, 46, 1; 42, 13, 1; 10; 41, 8; 42, 7; 45, 23, 1; 6; 9; 24, 11; 38, 7; voce 6, 36, 8*; 7, 2, 5; volentibus 3, 40, 4; Volscis 3, 1, 4; 15, 4*; 22, 2; 4, 58, 3; 5, 23, 12; 6, 5, 3; 10, 8*; 11, 2*; 6, 12, 1; 30, 8; 31, 7; 7, 27, 5; voluntario 38, 24, 3; vulnerum 8, 29, 13; Vulturno 22, 43, 10.

Xenone 38, 1, 10. — Zacyntho 21, 7, 2.

2) ab *legitur ante consonantes:* B. — Caesone 3, 13, 2; Caieta Fr. 49; Caio 3, 31, 5; 7, 15, 12; 9, 28, 5; 26, 3, 9; 27, 7, 11*; 28, 11, 12*; 32, 7, 5; Cannensi 30, 20, 8*; Capua 24, 47, 12; Carano 45, 9, 3; Carthagine 21, 15, 3; 16, 1; 19, 6; 23, 27, 9; 24, 8, 14; 28, 17, 12; 32, 2*; 36, 1; 29, 5, 2; 25, 12*; 30, 9, 11*; 12*; 19, 2*; 12*; 29, 2*; 30, 8; 36, 9*; 41, 22, 2; Carthaginiensibus 29, 8, 6; 31, 29, 6; 36, 4, 5; 40, 17, 2; Carysto 31, 45, 10*; castris 30, 8, 3; 41, 19, 9; 42, 57, 7; Caudio 9, 11, 13; causa 4, 17, 6*; cedentibus 23, 1, 7; Celetro 31, 40, 4; Celtiberis 26, 41, 21; Cenchreis 28, 8, 11; Cenaeo 36, 20, 6; certo 33, 32, 9; cetera 24, 23, 4; ceteris 21, 28, 10; 45, 12, 2; Chalcide 28, 8, 3*; 13; 31, 23, 1; 35, 50, 10*; Chio 37, 31, 8; Cierio 36, 14, 6; circumfusis 30, 14, 6*; circumspectu 44, 35, 16; circumstantibus 3, 5, 7; 6, 25, 5; 21, 2, 6; 30, 15, 3*; 34, 39, 5*; cive 2, 24, 3; civitatibus 41, 5, 5; classe 31, 22, 5; Cleonis 33, 15, 7; Clusinis 5, 33, 1; Clyto 36, 12, 5; Cneio 6, 1, 6; 10, 30, 1; 22, 11, 2; 24, 19, 2; 28, 46, 14*; 30, 41, 2*; 31, 3, 3; 38, 28, 5; 42, 36, 4; 47, 11; coacta 1, 58, 9; cognatis 38, 60, 9; cognato 22, 61, 7; cohorte 25, 39, 6; collega 8, 9, 2; 27, 5, 18*; collegis 4, 49, 11; 5, 11, 11; colloquio 42, 46, 1; colonis 10, 21, 8; Cominio 25, 14, 14; complexu 3, 57, 3; condita 1, 60, 3; 6, 1, 1; confutante 8, 18, 8; coniuratis 7, 41, 5; conquisitoribus 30, 7, 10*; consciis 24, 5, 11; conscendentibus 28, 37, 2*; consilio 22, 3, 14; conspectu 28, 33, 13*; consulatu 4, 20, 10; 22, 3, 4; consule 2, 53, 3; 3, 28, 9; 4, 31, 4; 40, 5; 7, 11, 8; 34, 7; 8, 23, 15; 9, 16, 3; 41, 6; 10, 31, 1; 21, 41, 9; 24, 17, 7; 27, 16, 12*; 29, 11, 9; 31, 8, 3; 33, 4; 47, 3; 34, 47, 6; 36, 16, 10; 37, 7, 6; 39, 16, 4; 42, 34, 1; 43, 4, 5; 5, 3; 44, 13, 12; consulibus 2, 23, 12; 3, 33, 1; 8, 8, 18; 12, 17; 16, 5; 17, 3; 10, 1, 3; contemptu 6, 2, 9*; 33, 19, 1; continuis 22, 18, 10; Corcyra 32, 9, 7; 8; Corintho 1, 47, 4; 31, 7, 7; 22, 6; 32, 23, 11; 35, 39, 1; 42, 16, 6; cornibus 1, 37, 3; 21, 55, 2; cornu 2, 64, 6; Cotye 45, 42, 6; creditore 2, 23, 6; cuniculo 5, 21, 4; custodibus 28, 24, 8.

decemviris 3, 51, 7; 54, 14; 4, 12, 2; 27, 37, 11*; 15*; 29, 10, 6*; 34, 6, 8; 42, 2, 6; decemvirorum 3, 60, 2; decuma 23, 35, 16*; Decio 7, 34, 9; 10, 17, 11; decreto 32, 28, 5; defectione 23, 30, 10; defensoribus 28, 20, 2; defessis 26, 45, 2; Delio 31, 45, 8; Delo 36, 43, 11; Delphis 5, 16, 8; Demetriaco 28, 5, 18; Demetriade 28, 7, 3*; 32, 32, 9; 35, 43, 5; 8; 46, 3; 49, 9; 40, 56, 8; 44, 13, 9; Demetrio 40, 7, 1; desperatione 6, 3, 8; destinato 21, 54, 6*; dextra 5, 38, 2; 10, 42, 2; 34, 14, 9; dextro 3, 70, 3; 5, 38, 10; 27, 14, 3; [48, 13*;] 29, 25, 10; 30, 8, 5; 33, 2; 34, 14, 7; 36, 18, 4; 37, 29, 9*; 43, 5*; 38, 26, 3; 44, 37, 2; dictatore 2, 22, 1; 3, 28, 8; 4, 14, 3; 27, 12; 5, 48, 6; 7, 3, 3; 11, 8; 8, 12, 3; 18, 12; 23, 14; 9, 22, 1; 24, 1; 10, 5, 12; 13; 46, 7; 22, 59, 1; 30, 40, 4; Dida 40, 24, 5; dis (diis) 1, 31, 7; 4, 15, 7; 46, 4; 5, 18, 12; 30, 3; 5, 32, 9; 51, 9; 52, 17; 8, 10, 7; 20, 11; 10, 47, 6; 21, 43, 5; 44, 9; 22, 9, 7; 28, 39, 13; 29, 17, 9*; 30, 13, 6; 30, 6*; 35, 31, 16; 38, 48, 6; 42, 30, 8; 45, 39, 10; Dio 42, 39, 1; 44,

6, 3; 8, 1; Dionysio 24, 3, 8; Dipylo 31, 24, 9; direptione 38, 23, 4*; 27, 5; discursu 25, 25, 5; dispensatione 7, 21, 5; diutina 6, 42, 12; divo 34, 9, 3; dominis 21, 15, 1; 24, 11, 9; 26, 27, 8; domo 1, 50, 4*; 4, 18, 1*; 5, 4, 6; 11*; 6, 4; 7, 39, 2; 8, 22, 6; 32, 4*; 9, 9, 12; 22, 2; 26, 4; 21, 21, 11; 53, 10; 22, 39, 13; 23, 12, 3; 24, 8, 15; 25, 31, 3; 26, 19, 13; 50, 3*; 28, 12, 3; 9; 42, 18; 29, 5, 4; 35, 35, 5; 15; 37, 10, 1; 18, 2; 53, 24; 40, 38, 2; 45, 17, 7; Druentia 21, 32, 6*; duabus 36, 45, 4; 37, 3, 8; dubiis 4, 40, 2; duce 4, 37, 1; 29, 8, 8; ducibus 3, 60, 8; 4, 40, 5; 6, 30, 6; 7, 14, 10; 42, 5; 9, 2, 15; 17, 5; 23, 35, 9; 27, 47, 9; 28, 16, 13; duobus 2, 63, 7; 4, 23, 6*; 24, 19, 6; 36, 2, 5; 4, 1; 38, 6, 4; 21, 1; duodecim 44, 4, 9; duplicando 4, 43, 3*; duratis 7, 29, 5; Dymaeo 27, 31, 11*; Dymis ib.*; 32, 11.

Fabio 22, 29, 6; fide 9, 36, 6; fratre 21, 31, 6*; frequentibus 9, 20, 2; fronte 27, 48, 15*.

Gabinis 1, 53, 10; Gadibus 21, 22, 5; 28, 12, 13*; 36, 17, 15; Gallis 5, 48, 9; 21, 52, 4; 29, 5, 6*; Gallorum 21, 25, 7; Gentio 43, 23, 8; gerundis 24, 20, 7; gravi 8, 7, 11.

iactatione 24, 26, 5; Ianiculo 2, 13, 4; 14, 3; Iove 21, 22, 6; iubendo 10, 11, 3; iugo 27, 27, 4; 33, 6, 4; 7, 12; 36, 18, 8; 37, 41, 6; iugulo 8, 7, 11; iunioribus 3, 65, 7; iuratis 29, 15, 10; iusto 6, 31, 6; iustis 38, 22, 5; iuventa 5, 2, 13; 26, 19, 3; [30, 13, 14*;] 36, 17, 6; iuventute 3, 11, 11; 24, 21, 12.

Lacedaemone 34, 40, 7; 41, 2; 35, 27, 13; Lacedaemoniis 32, 22, 10; 35, 17, 7; laeso 39, 41, 2; laeva 10, 42, 2; 27, 18, 15; laevo 8, 9, 3; 9, 40, 10; 12; 10, 28, 7; 29, 2, 10*; 25, 10; 30, 8, 5; 35, 35, 18; 36, 45, 1; 37, 40, 10; 42, 15, 5; Laevino 27, 12, 4; Lago 38, 15, 2; Lamia 36, 25, 8; lanio 3, 48, 5; Lanuvio 8, 11, 3; 12, 7; lapsu 21, 35, 12*; Larisa 28, 5, 12; 32, 15, 8; 36, 9, 1; 10, 11; 13; 42, 39, 2; latere 2, 19, 6; 49, 11; 5, 38, 6; 24, 5, 13; 27, 46, 6; 48, 8*; 14*; 15*; 33, 15, 11; 35, 28, 3; 37, 41, 7; 42, 8; 39, 31, 6; 44, 41, 7; lateribus 1, 37, 3; 22, 5, 6; 25, 34, 9; 28, 16, 4*; 32, 18, 5; 38, 2, 9; 26, 2; 44, 4, 6; Latinis 1, 32, 14; 2, 19, 2; 3, 57, 7; 4, 37, 4; 6, 10, 6; 8, 4, 4; Latinorum 22, 13, 6; latrocinio 34, 24, 4; Lautulis 7, 41, 6; Lavinio 1, 23, 1; Lechaeo 32, 23, 4; legatis 2, 4, 4; 22, 4; 3, 26, 9; 5, 51, 7; 24, 22, 8; 10; 35, 4; 28, 22, 1; 29, 11, 8; 19, 1; 42, 48, 1; legato 8, 35, 11; 22, 31, 6; 29, 17, 2; 18, 12*; 35, 8, 5; lege 3, 24, 9; legibus 26, 2, 2; legione 41, 2, 9*; legionibus 28, 16, 3; 30, 18, 6; 38, 22, 5; legis 3, 16, 5; Lemno 28, 5, 10; Leucade 34, 26, 11; Leucate 36, 15, 9; levi 38, 21, 14; 22, 4; 5; libentibus 34, 52, 3; liberatoribus 3, 61, 2; liberis 32, 22, 4; libertate 3, 56, 4; 6; 57, 5*; libidine 3, 44, 1*; Licinio 7, 9, 4; lictore 1, 40, 6; 2, 29, 4; Liguribus 32, 24, 6; 37, 57, 1; 40, 27, 10; Lilybaeo 23, 41, 8; 25, 31, 12; Limnaeo 36, 14, 3; Lisso 40, 30, 7; litore 41, 3, 2; 44, 9, 2; litoribus 22, 31, 5; Livio 27, 37, 7; 46, 1; 36, 44, 11; 37, 14, 4; 5; locorum 22, 31, 4*; Locrensium 29, 6, 5; Locris 27, 25, 14*; 42, 48, 7; longa 29, 1, 13; longinqua 2, 14, 3; Lucanis 8, 24, 8; Luceria 10, 36, 17; 24, 12, 6; 14, 1; Lucio 2, 49, 10; 52, 6; 3, 31, 5; 4, 49, 6; 5, 32, 8; 6, 6, 1; 8, 17, 12; 9, 8, 13; 20, 3; 42, 3; 26, 37, 7; 27, 4, 4; 39, 1; 50, 8; 28, 30, 2; 30, 39, 6; 32, 9, 5; 16, 5; 34, 53, 7; 36, 2, 10; 38, 12, 2; 52, 8; 40, 44, 1; 41, 6, 8; 43, 8, 5; 45, 2, 2; 8; 14, 8; Lucretio 43, 4, 5; 8; luctu 1, 59, 2; Lucumone 5, 33, 3; ludis 2, 37, 9; 27, 31, 1; Luna 34, 8, 5; Lycisco 45, 28, 7; Lycurgo 34, 26, 14; 39, 37, 2; Lysimachia 37, 31, 1; 38, 40, 5; Lysinoe 38, 15, 8.

Macedonibus 31, 15, 5*; [42, 38, 1*;] magistratibus 27, 50, 4*; Mamerco 9, 34, 6; Marcio 26, 2, 3; Marco 28, 9, 1*; 31, 5, 5*; 45, 20, 6; Masinissa 30, 5, 9*; morbo 4, 52, 8.

Nabide 32, 21, 9; 13; 34, 22, 10; 24, 4; Naevia 2, 11, 9; Naso 25, 30, 9; natura 30, 1, 4*; Naupacto 26, 26, 2; 27, 31, 1*; 32, 2; 35, 26, 5; navali 32, 24, 1; navibus 22, 20, 4; 27, 15, 14*; 44, 42, 5; Neapoli 42, 48, 9; necopinato 33, 7, 5; nefando 9, 5, 14; Nepete 6, 9, 3; 26, 44, 10; nequaquam 26, 16, 3; neutra 9, 39, 6; 10, 19, 14; 21, 59, 8; 28, 14, 3; 44, 23, 4; neutris 9, 39, 2; 27, 26, 7; 28, 14, 2; Nicone 25, 9, 10; nimia 33, 14, 9; nimis 22, 29, 4*; nobilibus 22, 38, 6; nobilissimis 9, 34, 18; nobilitate 6, 5, 3; 42, 11; nobis 3, 65, 11*; 8, 4, 11; 9, 1, 4; 21, 18, 5; 23, 42, 7; 29, 18, 11*; 31, 7, 11; 12; 31, 14*; 32, 21, 22*; 34, 5, 1*; 36, 28, 3; nocte 24, 46, 4;

nocturni 5, 47, 11; nocturno 1, 57, 11; 22, 18, 1; Nola 23, 41, 13; 45, 1; 46, 8; 9; 25, 41, 1; nomine 1, 1, 10; 23, 3; 22, 38, 1*; 27, 20, 6; 38, 4, 3; nondum 21, 11, 10; Norba 32, 2, 4; nostris 28, 44, 13*; nostrum 6, 40, 14; notis 22, 7, 11; 30, 6; novis 9, 28, 2; 25, 23, 4; novissima 8, 10, 2; novo 6, 3, 6; 25, 34, 1; 37, 8; 38, 23; nulla 44, 5, 10; nulladum 7, 33, 13; nullius 34, 54, 7; nullo 21, 19, 11; 34, 2, 4; Numa 1, 32, 2; numero 1, 8, 3; Numidis 24, 48, 13; 27, 1, 11; 29, 6, 2*; 17, 5; nuntiis 22, 7, 12; nuntio 1, 58, 6; 9, 3, 6; 23, 19, 9; Nymphaeo 42, 53, 2.

patria 22, 39, 13; pestilentia 25, 26, 7*; Piraeo 31, 25, 1; plebe 24, 2, 10*; Poeno 27, 9, 3; populo 5, 11, 10; 31, 11, 16; principibus 4, 48, 11; pristini 4, 32, 10*; Ptolomaeo 36, 4, 2; 37, 3, 9; 44, 19, 6.

quaerente 24, 6, 4; quattuor 10, 31, 12; quibus 22, 32, 8; Quinctio 2, 57, 1; 3, 3, 9; 12, 4; 70, 10; 35, 31, 14; quindecim 26, 25, 11; Quinti 22, 34, 2; Quinto 24, 43, 5*; 27, 5, 19*; 31, 13, 1*; 32, 1, 11.

rapido 10, 11, 1; rapinis 3, 57, 3; re 1, 17, 6; 3, 61, 13; 4, 8, 7; 31, 9; 41, 10; 54, 6*; 28, 7; 8, 11, 1; 22, 22, 20; 23, 36, 2; 24, 24, 5; 26, 19, 1; 38, 7; 35, 32, 6; 37, 31, 10; 38, 18, 4; 26, 5; 42, 62, 3; Reate 26, 11, 10; 40, 45, 4; recenti 4, 58, 3; 6, 5, 6; 25, 39, 9; 29, 4, 1; 30, 36, 9; 32, 26, 6; 37, 51, 9; rectore 21, 28, 5; rectoribus 44, 42, 6; rege 1, 27, 9; 29, 6; 57, 2; 59, 12; 5, 19, 6; 10, 46, 14; 27, 4, 5; 30, 4; 16; 28, 17, 9; 29, 12, 12; 14; 24, 1; 31, 9, 1; 32, 1; 43, 5; 32, 6, 5*; 19, 4; 27, 1; 2; 32, 5; 33, 13, 8; 24, 5; 34, 6; 38, 6; 45, 6; [34, 61, 7*;] 36, 9, 15; 26, 2; 29, 3 37, 45, 19; 20; 38, 26, 5; 39, 1; 54, 3; 56, 8; 40, 34, 14; 41, 19, 5; 22, 1; 2; 4; 24, 20; 42, 14, 1; 19, 8; 26, 4; 36, 1; 46, 10; 48, 1; 43, 18, 11; 44, 4, 1; 14, 5; 23, 3; 31, 15; 45, 4, 2; regia 37, 17, 9*; regibus 2, 3, 5; 3, 33, 1*; 4, 4, 7; 34, 57, 2; 35, 22, 1; 39, 22, 8; 42, 45, 8; regiis 24, 40, 9; 30, 26, 2; 32, 6, 2; 37, 23, 7; 34, 5; 38, 1, 10; [Regillo 2, 16, 4*;] regina 1, 39, 2; 5; Reginis 35, 16, 8; 36, 42, 2; 42, 48, 7; Regio 26, 39, 6; 29, 6, 9; 10; 9, 1; regio 39, 24, 9; regione 26, 42, 6; 27, 15, 13; 44, 31, 3; regulis 28, 21, 3; regulo 44, 14, 1; religione 5, 25, 11; relictis 39, 31, 11; reliquo 26, 8, 7; reo 26, 3, 10; repentina 7, 28, 1; 41, 26, 1; repentinis 25, 26, 6; repentino 23, 37, 7; republica 5, 2, 4; 11, 11; 30, 42, 13*; repulsis 39, 32, 6; rerum 7, 37, 10; 9, 17, 1; residuo 3, 41, 5; resistentibus 21, 55, 3; revocando 25, 14, 8; Rhoda 34, 8, 7; Rhodiis 31, 23, 9; 37, 29, 7; [56, 5;] 8; 41, 25, 8; 42, 46, 6; 45, 3, 4; 8; Rhodio 45, 3, 6; Rhodo 37, 22, 3; 38, 3, 7; 42, 46, 7; 44, 14, 5; 23, 10; 45, 10, 4; ripa 42, 62, 1; risu 7, 2, 11; Roma 2, 53, 3; 3, 2, 3; 18, 3; 23, 2; 3; 6; 25, 6; 6, 31, 7; 7, 27, 6; 39, 10; 9, 9, 13; 23, 6; 32, 3; 21, 9, 3; 59, 2; 22, 24, 12; 23, 48, 5; 26, 9, 12; 15, 5; 8; 16, 10; 27, 17, 8; 36, 3; 30, 25, 1; 9; 30, 37, 5; 42, 2; 43, 10; 33, 3, 1; 20, 9; 30, 1; 35, 2, 1; 25, 3; 36, 35, 6; 42, 1; 37, 4, 6; 25, 13; 38, 3, 6; 37, 11; 39, 42, 8; 9; 40, 12, 4; 41, 20, 13; 42, 1, 7; 18, 5; 23, 2; 40, 8; 9; 50, 1; 43, 11, 5; 44, 1, 1; 16, 3; 45, 26, 11; 27, 1; Romana 7, 14, 4; 42, 8; 8, 8, 2; 10, 4, 8; 28, 5, 4; Romanis 1, 12, 2; 2, 13, 3; 4, 9, 13*; 17, 5; 37, 9; 6, 10, 2; 21, 7; 7, 23, 7; 29, 7; 8, 1, 8; 13, 2; 20, 9; 9, 1, 4; 22, 10; 37, 12; 10, 36, 4; 43, 11; 21, 13, 3; 4; 22, 1; 22, 1, 3; 14, 12; 16, 3; 23, 1, 4; 2, 5; 4, 8; 6, 1; 8, 9; 9, 11; 19, 12; 26, 6; 28, 12; 35, 2; 49, 9*; 24, 6, 9; 13, 8; 20, 9; 36, 2; 40, 7; 41, 2; 45, 16; 25, 19, 5; 23, 4; 8; 32, 4; 33, 5; 39, 7; 26, 5, 2; 13, 2; 14, 9; 24, 12; 14; 30, 2; 38, 1; 39, 10; 27, 1, 4; 2, 6; 9, 3; 12, 14; 14, 3; 19, 10; 32, 5; 28, 10, 5; 20, 5; 36, 5; 29, 1, 24; 8, 6; 12, 14; 15, 9*; 34, 6; 30, 33, 12; 34, 1*; [37, 5 *s. v.* Roma;] 44, 7; 31, 35, 2; 44, 1; 45, 7; 46, 16; 32, 21, 9; 25, 12; 33, 36, 6; 39, 7; 47, 9; 34, 11, 5; 37, 3; 35, 14, 3; 35, 2; 38, 9; 43, 2; 45, 6; 47, 3; 36, 5, 7; 42, 6; 37, 30, 1; 31, 1; 49, 6; 38, 3, 6; 4, 9; 9, 10; 28, 8; 39, 29, 3; 46, 7; 53, 2; 40, 30, 7; 57, 8; 41, 24, 14; 42, 12, 7; [46, 6*;] 50, 8; 60, 1; 43, 18, 2; 44, 8, 5; 42, 7; 45, 25, 7; 12, 26, 5; Romano 2, 6, 11; 7, 38, 1; 23, 35, 4; 24, 36, 9; 27, 9, 3; 28, 7, 4; 14, 2; 29, 12, 1; 30, 12, 16; 31, 32, 1; 32, 17, 2; 43, 18, 8; 23, 5; Romanorum 30, 12, 16; Romulo 1, 13, 8; 17, 10; 43, 9, 10; rostris 38, 51, 12; ruinis 10, 4, 8.

Sabinis 1, 11, 5; 12, 2; 8; 17, 2; 3, 42, 3; 34, 5, 8; Sabinorum 2, 18, 2; 37, 6; sacerdotibus 29, 14, 11*; 33, 42, 4; sacrilegis 31, 12, 2; Saguntinis 21, 6, 4; 11, 2; Sagunto 21, 10, 13; 13, 7; 31, 7, 7; saltu 22, 21, 3; Salyum 5, 34, 7; Samaeis 38,

29, 1; Samnio 10, 44, 6; Samnite 22, 14,
5; 12; Samnitibus 4, 37, 1; 52, 6*; 8, 23,
3; 26, 6; 37, 5; 9, 22, 3; 28, 3; 38, 6; 40,
13; 44, 16; 10, 12, 1; 2; 21, 7; 35, 1; 46,
9; Samnitium 8, 37, 4; Samo 37, 11, 14*;
14, 3; 18, 9; 22, 3; 26, 7; 27, 1; 31, 5*;
sanandis 6, 18, 2; sano 7, 2, 13; Sardibus
37, 25, 2; 26, 1; Sardis 37, 50, 10; satelli-
tibus 25, 28, 9; Saticula 7, 34, 1; satis 30,
16, 2*; satisfaciendi 32, 14, 6; Satrico 6,
27, 7; 32, 10; saturis 7, 2, 8; sauciis 4,
39, 8; 22, 52, 4; scelere 1, 47, 1; 4, 31, 7;
Sciatho 31, 45, 16; Scipione 21, 56, 9; 61,
3; 28, 13, 6; 35, 4; 29, 4, 8*; 9, 9*; 30,
8, 8; 29, 7*; scriptoribus 39, 50, 10; se 1,
30, 2; 49, 2; 2, 1, 2; 6, 2*; 49, 6; 3, 35,
2; 36, 6*; 63, 6*; 4, 1, 6; 31, 6; 41, 3;
9; 5, 7, 4; 11, 4; 5; 30, 2; 53, 6; 6, 9, 7;
15, 1; 6, 39, 11; 7, 6, 12; 14, 8; 20, 4; 8,
4, 3; 9; 23, 6; 25, 11; 33, 21; 35, 1; 9,
21, 1; 34, 1; 10, 11, 13; 28, 14; 44, 9; 21,
23, 6; 30, 11; 22, 23, 9; 27, 2; 29, 6; 31,
7; 23, 20, 4; 44, 9; 24, 4, 5; 14, 8; 26, 8;
8; 25, 16, 13; 31, 4; 41, 1; 26, 3, 1; 13,
19; 21, 2; 28, 2; 38, 1; 39, 12; 50, 11;
27, 45, 10*; 28, 4, 2; 8, 14*; 9, 7*; 44,
1*; 46, 16*; 29, 2, 11*; 37, 14*; 30, 9,
9; 24, 1*; 44, 13*; 45, 7*; 31, 20, 2; 32,
11, 8; 22, 11; 34, 12; 13; 38, 1; 33, 13,
8; 26, 3; 28, 7; 34, 5, 1; 60, 5; 62, 10;
35, 2, 4; 6, 4; 8, 2; 15, 5; 49, 5; 36, 4, 6;
5, 7; 15, 4; 34, 4; 39, 5; 40, 14; 37, 25,
7; 26, 10; 37, 6; 58, 6; 38, 44, 10; 50,
11; 55, 12; 39, 4, 2; 12, 4; 14, 3; 23, 6;
34, 6; 36, 2; 40, 7, 6; 24, 4; 34, 14; 42,
4; 58, 9; 41, 8, 8; 15, 10; 24, 2; 42, 8, 3;
23, 5; 25, 5; 32, 4; 43, 5, 4; 16, 11; 44,
27, 10; 33, 6; 44, 4; 45, 5, 10; 6, 1; 13,
16; Fr. 20; secunda 6, 1, 3; secundis 5, 44,
6*; sede 2, 12, 13; 38, 4; 40, 5; sedecim
33, 3, 3; seditione 3, 50, 1; 6, 28, 3; 7, 1,
7; seditionibus 3, 65, 6; 4, 35, 2*; sedi-
tiosis 6, 40, 3; Seleuco 38, 15, 13; Selym-
bria 33, 39, 2; semisomnis 9, 24, 12; semet
25, 28, 9; Sempronio 4, 37, 8; senatoribus
34, 6, 14; senatu 2, 9, 6; 30, 8; 60, 3; 63,
3; 3, 5, 15; 25, 7; 70, 14; 15; 4, 7, 5; 5;
26, 10; 30, 1; 48, 16; 58, 2; 5, 7, 6; 11,
10; 35, 4; 6, 6, 7; 21, 9; 7, 19, 4; 20, 3;
22, 5; 26, 10; 38, 1; 41, 7; 8, 3, 10; 4,
10; 6, 4; 12, 10; 19, 3; 14; 33, 16; 9, 20,
10; 26, 19; 20; 43, 7; 10, 37, 6; 21, 51,
5; 63, 12; 22, 3, 13; 8, 7; 22, 1; 37, 10;
52, 7; 24, 24, 10; 25, 1, 10; 11; 6, 7; 40,
12; 26, 27, 15; 29, 6; 34, 1; 27, 7, 13*;
17*; 10, 2*; 21, 8; 22, 6; 43, 6; 45, 3;
29, 1, 16*; 12, 13; 13, 8; 30, 21, 1; 31,
9, 4; 11, 14; 17; 49, 9; 32, 7, 3; 4; 16, 2;
33, 13, 15; 39, 1; 34, 42, 1*; 36, 22, 1;
35, 12; 36, 1; 38, 7; 37, 4, 5; 5, 4; 6, 7;
52, 6; 60, 6; 38, 58, 8; 39, 23, 6; 29, 4;
33, 7; 40, 20, 3; 28, 9; 35, 5; 38, 7; 8;
42, 4; 43, 1; 46, 15; 52, 1; 41, 8, 12; 15,
6; 17, 3; 25, 5; [42, 38, 1*;] 43, 2, 2; 12;
16, 3; 44, 14, 2; 45, 3, 6; 13, 6; 17; 19,
4; 6; 35, 4; 38, 4; senioribus 3, 15, 3; 30,
21, 6; sensu 2, 12, 13; 4, 22, 5; 5, 42, 8;
septima 28, 15, 3; Sergiis 5, 12, 8; seriis
45, 32, 8; servili 3, 15, 7; Servilio 22, 8,
1; Servio 1, 43, 12; 4, 4, 2; 38, 44, 9; ser-
vitio 37, 54, 17; sese 1, 25, 8; 29, 5, 6*;
Setino 8, 5, 7; sex 33, 28, 3; 37, 6, 4; Sex
tio 35, 2, 3; sexto 32, 26, 1; Sicilia 1, 1,
4; 21, 21, 10; 26, 39, 1; 29, 17, 12; Siculis
24, 38, 1; Siculorum 4, 52, 6; Sida 37, 23,
6; Sidicinis 8, 2, 6; 15, 4; signiferis 3, 70,
10; 10, 36, 10; Signinis 7, 8, 6; signis 23,
18, 16; 25, 20, 4; 27, 45, 11; 48, 16; 28,
24, 8; 43, 15, 7; Silano 28, 13, 5*; simili
1, 1, 4; 40, 40, 1; singulis 5, 25, 10; sini-
stro 27, 48, 4*; 30, 33, 2; 34, 14, 10; 36,
18, 3; 37, 43, 5; Sinuessa 22, 15, 11*;
Sipylo 37, 44, 4; societate 6, 25, 2; 21, 19,
8; 32, 19, 1; 33, 49, 8; 36, 33, 1; sociis 6,
17, 8; 8, 26, 3; 21, 10, 6; 20, 8; 38, 1*;
23, 5, 5; 18, 8*; 24, 45, 6; 25, 35, 4; 26,
41, 21; 28, 5, 3; 13, 4; 44, 5; 45, 14; 32,
13, 7; 33, 13, 4; 35, 38, 14*; 36, 1, 8;
15, 5; 42, 1; 42, 26, 6; 27, 3*; 48, 6; 56,
6; 43, 9, 7; sole 27, 2, 9*; solita 23, 37, 9;
solitudine 6, 12, 5; sollicitis 28, 19, 17;
37, 36, 4*; solo 5, 30, 6; Sora 9, 25, 1;
10, 33, 10; spe 7, 7, 2*; 8, 23, 11; 22, 15,
2; Spurio 2, 33, 9; 4, 21, 3; statione 3, 2,
8; 7, 10, 12; 8, 7, 1; 27, 26, 8; 29, 2, 3*;
stationibus 3, 17, 1; 5, 21, 7; 27, 2, 11;
41, 5; 28, 1, 9; 13, 8; 30, 11, 6; 32, 10, 9;
stativis 34, 28, 1; 38, 41, 9; stirpe 1, 47,
10; 4, 48, 10; 9, 34, 19; 34, 2, 3; stirpibus
6, 1, 3; stricto 24, 7, 5; sua 1, 17, 2; 2, 6,
11; 3, 63, 1; 37, 26, 13; Subotis 44, 28,
8*; subornato 44, 44, 4; Suessa 32, 1, 10;
Suessula 7, 37, 5; 24, 46, 1; 25, 22, 7; sui
27, 46, 5; suis 2, 32, 5; 3, 28, 5; 43, 6;
51, 9; 70, 5; 4, 39, 1; 49, 5; 57, 10; 7,
40, 2; 4; 8, 7, 7; 9, 10; 20, 6; 27, 4; 10,
5, 4; 43, 9; 22, 18, 2; 7; 48, 2; 24, 13, 2;
36, 7; 47, 7; 25, 17, 4; 26, 5, 14; 27, 27,

3*; 32, 6*; 29, 9, 7*; 34, 30, 2; 39, 12*; 50, 5*; 36, 15, 5; 37, 48, 7; 38, 2, 5*; 6, 8*; 40, 57, 2; 44, 35, 3; Sulpicio 7, 18, 2; 28, 6, 7*; summo 37, 45, 18; suo 10, 4, 12; 22, 13, 6; 33, 28, 5; 37, 17, 9; suomet 25, 41, 5; superbia 9, 40, 17; superioribus 45, 15, 8; superioris 8, 16, 6; supero 23, 24, 8; 38, 1; 27, 38, 4; suscipiendo 4, 58, 14; suspicione 4, 44, 11*; 25, 30, 5; 32, 11, 6; 37, 25, 8; 39, 53, 12; Sutrio 10, 14, 3; Sycurio 42, 64, 8; Syphace 29, 30, 8; 30, 3, 5; 4, 6*; 40, 17, 4*; Syracusanis 24, 29, 6; 38, 43, 9*; Syracusis 24, 6, 2; 26, 9; 29, 5; 25, 23, 8; 27, 1; 28, 8; 34, 4, 4; Syria 33, 39, 4*.

Tago 39, 30, 6; talibus 42, 62, 8; tam 33, 45, 1; 40, 8, 14*; 42, 62, 6; Tanagra 35, 51, 1; tanta 1, 28, 11; 28, 21, 9; tanto 26, 45, 5; Tarentinis 8, 24, 2; Tarento 24, 13, 1; 25, 9, 3; 27, 16, 15; 26, 5; Tarquiniis 1, 34, 5; 47, 4; 56, 9; 2, 3, 1; 7; Tarquinio 1, 40, 2; 48, 4; Tarracone 22, 19, 5; 26, 20, 1; 41, 2; 27, 7, 1*; 17, 8; 28, 13, 14; 17, 1; 19, 4; 42, 4; Tatio 1, 30, 6; tempestatibus 30, 24, 5; ter 31, 12, 9; tergo 1, 27, 10; 28, 5; 2, 14, 7; 65, 2; 3, 5, 6*; 9; 4, 32, 9; 33, 9; 10; 5, 13, 10; 38, 6; 6, 24, 2; 7, 30, 7; 8, 3, 3; 39, 3; 9, 12, 10; 10, 2, 5; 14, 14; 10, 26, 9; 29, 12; 16; 32, 8; 36, 14; 21, 27, 3; 28, 3; 3; 34, 6; 7; 8; 41, 15; 43, 4; 46, 7; 55, 9; 22, 4, 4; 5, 6; 16, 4; 24, 12; 28, 14; 47, 8; 48, 3; 24, 7, 4; 16, 3; 17, 3; 47, 2; 25, 21, 10*; 26, 1; 34, 10; 35, 6; 8; 26, 6, 6; 25, 2; 42, 6; 46, 5*; 27, 18, 5; 17; 27, 4; 5; 42, 4; 46, 6; 48, 15; 28, 15, 8; 16, 4; 23, 4; 26, 13; 33, 6; 13; 15; 29, 7, 3; 33, 1; 3; 5*; 5*; 31, 25, 7; 40, 8; 32, 12, 4; 5; 18, 5; 33, 2, 9; 5, 9; 9, 9; 43, 5; 34, 14, 2; 4; 7; 16, 2; 28, 8; 39, 12; 35, 11, 3; 13, 5; 27, 15; 28, 3; 30, 5; 42, 2; 36, 14, 14; 15, 8; 24, 9; 37, 17, 9; 20, 3; 27, 9; 30, 6; 42, 6; 38, 2, 9; 41, 13; 40, 31, 1; 32, 5; 41, 19, 8; 24, 20; 42, 19, 7; 54, 10; 58, 14; 59, 4; 64, 5; 44, 35, 8; 39, 8; 41, 7; 42, 4; Fr. 20; terra 1, 35, 9; 21, 28, 7; 26, 42, 5; 46, 1; 27, 26, 4*; 28, 6, 11*; 7, 7; 34, 30, 2; 37, 16, 10; 28, 11; Terracina 25, 7, 14; terrore 39, 30, 7; tertiis 43, 15, 6; Thaso 33, 39, 2; Thaumacis 36, 14, 15; Thebanorum 42, 46, 10; Thebis 28, 7, 12; 33, 1, 1; 6, 3; 21, 1; Thermopylis 36, 22, 1; 4; 32, 1; Thessalia 43, 18, 1; 44, 7, 7; Thessalonica (-ce) 40, 4, 9; 24, 3; 44, 12, 6; Thracibus 32, 34, 6; 34, 58, 5; Thyatira 37, 44, 4; Tiberi 41, 27, 8; Tiberio 26, 17, 3; 29, 36, 1*; 30, 38, 7; 40, 9; 41, 14, 1; Tibure 7, 12, 1; Tiburtibus 7, 11, 1; Ticino 21, 47, 2; 3; Tito 1, 13, 8; 22, 56, 6; 33, 24, 5; 37, 1, 1; 4, 19, 7; Torone 28, 17, 13; tot 3, 61, 4*; tota 42, 55, 9; totiens 22, 18, 10; toto 3, 10, 5; Trallibus 37, 45, 1; transitu 21, 38, 9; 47, 7; Trebia 27, 39, 14; tribunali 26, 15, 9; tribunicia 2, 54, 5; tribunis 3, 16, 6*; 29, 8; 4, 11, 7; 26, 10; 30, 1; 3; 36, 3; 47, 6; 61, 6; 5, 16, 5; 47, 7; 6, 39, 1; 9, 18, 14; 10, 6, 3; 22, 38, 2; 28, 26, 10; 27, 14; 29, 22, 7*; 32, 3, 4; 34, 8, 3; 39, 9, 7*; 40, 29, 12; 42, 34, 1; 45, 36, 9; tribuno 4, 26, 10; 46, 8; 27, 5, 5; 39, 4, 13; tribus 32, 14, 4; 36, 24, 1; 44, 7; tributo 1, 43, 13*; triginta 29, 3, 5; triumpho 10, 46, 9; triumviris 24, 18, 12; 45, 13, 10; Troia 1, 23, 1; Tullo 1, 22, 5; 52, 2; tumulo 4, 39, 8; tumultu 4, 27, 8; tumultuario 22, 45, 4; Turdulis 28, 39, 8; Turno 1, 50, 9; 51, 4; Tusculanis 3, 23, 5; 6, 26, 8; 33, 11; Tusculano 3, 7, 5; Tusculo 2, 16, 2; 3, 31, 3; 38, 5*; 4, 45, 5; 5, 28, 13; 6, 26, 8; 36, 4; Tycha 25, 25, 6; tyrannis 26, 30, 3; 38, 34, 6*; 45, 9*; tyranno 32, 40, 4; 35, 13, 3*.

[Veis 22, 3, 10*.]

3) abs: te 10, 19, 8; 26, 15, 12*; trepido 42, 66, 6 [*falso legitur vel legebatur* abs 23, 8, 3 *et* 28, 37, 2].

II. **Collocatio**: 21, 31, 6 minore ab fratre*, *v. p. 13, 21; hoc loco valde dubio excepto praep. primum semper locum obtinet.*

III. **Significatio. 1) De loco et tral. A) suspensum a) ex verbis α) incipiendi, proficiscendi, separandi sim.:** abalienaverant ab sensu rerum suarum animos 5, 42, 8; omnium ab se -vit animos 45, 6, 1. — abducere a Veis exercitum 5, 4, 1; ut exercitum ab Sagunto -cat 21, 10, 13; parte copiarum ab obsidione Gythei -ta 35, 27, 2; ab obs. G. hostem -ci 35, 27, 12; -ci classem ab Epheso, ab suo bello, ab regia classe 37, 17, 9*; -tus ab Roma esset 39, 42, 9; a quibus obsides -xerit 36, 40, 3. — abire ab Ris (*i. e.* Romanis) 24, 45, 6; ab signis -bant 28, 24, 8; ne longius ab urbe Roma -ret 36, 3, 3; — *a consulibus* -ire lictores iussi 9, 5, 13; pacatum ab se -isse 43, 5, 4. — abhorret a cetero scelere 1, 48, 5; -bant a certatione

animi 2, 57, 2; sententiae -bant a caede violandisque, quos 4, 6, 7; ab suspicione -ens 4, 44, 11*; -ere a relegandis civibus 9, 26, 4; consilio haud -te ab ingeniis hominum 9, 30, 7; quod -bat ab fide 9, 36, 6; terror a Fabio -et 10, 3, 7; Punicum -ens ab Latinorum nominum pronuntiatione os 22, 13, 6*; ab nocturno utique -ens certamine 22, 18, 1; ab novis consiliis -bant 25, 23, 4; spem ab effectu haud -tem 29, 6, 8; animo non -te a quietis consiliis 30, 30, 9; -tem a voluntario stupro 38, 24, 3; ab talibus consiliis -bat animus 42, 62, 8; -ere a finiendo bello 44, 25, 4. — se ab ludis abactos esse 2, 37, 9; ideo nos ab sede piorum abigi? 2, 38, 4. — remotam et ablegatam ab urbe et ab re publica iuventutem 5, 2, 4; nos ab urbe, a penatibus nostris -tos 7, 13, 8; alterum procul ab Italia -tum 22, 25, 5; -rent ergo procul ab Syracusis Siciliaque uxorem 24, 26, 9; non ab Syracusis modo sed tota procul Sicilia -rentur 24, 29, 5; — ut procul *ab se* eum -ret 35, 15, 5. — virginem ab complexu patris abreptam 3, 57, 3; -tam tempestate ab Africa classem ad 29, 27, 14*. — partem (plebis) velut abruptam a cetero populo 3, 19, 9; ut -rent cornua a cetera acie 28, 14, 20; (rupes) media valle velut -ta erat ab arce 36, 24, 8; fastigia a culminibus -ta 40, 2, 3. — quanto longius ab urbe hostium abscederent 3, 8, 8; -di non posse ab hoste 22, 33, 10; nec ab armis aut loco suo miles -bat 24, 37, 4; ne a Capua -rent 26, 1, 2; -di a Capua 3, 11; 8, 3; vestigium -di ab Hannibale 27, 4, 1; a Placentiae obsidione -ssit 43, 1*; -dere ab signis 45, 11*; quonam modo alter ab Hannibale -isset 47, 5; quantum a mari -bat 47, 11*; senator a curia atque ab magistratibus -ssit 50, 4; -ret ab Ris 36, 42, 6; a consule -ssi 37, 53, 18; ab duobus (locis) Aetoli -runt 38, 6, 4; -dere a moenibus 39, 23, 9; a moenibus -ssit 42, 56, 4; -dentes ab ripa 62, 1; ita a Meliboea -um est 44, 13, 6; ab Demetriade certe -um est 13, 9; ut -urus a moenibus Alexandreae esset 19, 11; a moenibus -um est 45, 11, 7; ne ab eo -ret 44, 17. — absterrendo singulos a coitionibus conciliisque 2, 35, 4; ab urbe oppugnanda Poenum -uere conspecta moenia 23, 1, 10; -rere eos a tam detestabili consilio 27, 9, 8. — a ceteris abstinuit 5, 47, 10; ut ab inermi -atur 5, 21, 13; ut vix ab iis -rent manus 9, 5, 6; se ipse suosque ab iis -ret 34, 35, 10; ne ab legatis quidem violandis -uit 2, 22, 4; *id.* -ere 39, 25, 10; ne ab obsidibus quidem ira belli -uit 2, 16, 9; -batur a patribus 3, 36, 7; ut bellum ab innoxio populo -at 8, 19, 12; si Philippus arma ab Ris sociisque -sset 26, 24, 12; ut ab Saguntinis -ret 21, 6, 4; quod a sociis eorum non -rim 32, 34, 5; qui ab sociis suis non -ret iniuriam 42, 26, 6; — *ab* horum *aetatibus* dignitatibusque et honoribus violandis dum -batur 5, 25, 3; a qua aetate etiam hostes -ere 24, 26, 11; — *ab aede* -uere ignem 7, 27, 8; ab uno eo (agro) ferrum ignemque -ri iussit 22, 23, 4; a cetera praeda Fabius militem -uit 4, 59, 8; urbes, a quibus -ere iussi erant 39, 36, 10; — ne domus quidem Hieronis tota *ab defectione* -uit 23, 39, 10; si a facinoribus manus, mentem a fraudibus -issent 39, 16, 1; ab omni mentione et contagione Rorum -bat 40, 20, 6. — longius a castris abstractos 42, 56, 9; -tum ab Deci Magi latere 23, 8, 3*; -tam a penetralibus 24, 26, 12; partem iuventutis -tam a cultu agrorum 28, 12, 8; ab direptione -here 38, 27, 5; -hi ab obsidione 40, 16, 8; -hi a Capua obsidenda 26, 12, 12; profectionem suam -uram ad defendendam Romam ab oppugnanda Capua duces atque exercitus Ros 26, 7, 7; satis -tos eos a praesidio castrorum 40, 31, 7*. — absum; α) *cum locorum nom.:* quinque milia ferme ab regiis castris cum abessent 32, 6, 2; fere XII milia ab castris aberat 41, 19, 9; cum paulo plus mille passus abesset a c. Ris 42, 57, 6; minus quingentos passus ab c. aberant 57, 7; dum ne amplius duabus noctibus a c. abessent 45, 45, 4; se ab domo ac re familiari paulo diutius abesse 5, 4, 6*; ut hiemem unam abesse ab d. non possint 6, 4; cum tam procul a finibus Macedoniae absint 39, 27, 6; LXXV milia ab Axio flumine et castris regis aberant 44, 26, 8; cum nec multum a constituto loco abesset 38, 25, 11; nec procul a mari castra Ra abesse 34, 29, 2; (villa) paulo plus mille passibus a m. abest Fr. 49; (statio navium) milia XIIII ab oppido aberat 10, 2, 9; pars magna ab signis aberant 27, 48, 16; quam multi abessent ab s., census docuit 43, 15, 7; ita ut vix teli iactu ab statione proxima abesset 8, 7, 1; flumen quinque milia ab urbe abest 25, 11, 8; cum milia sex ab u.

abesset 35, 34, 9; cum castra Ra D ferme passus ab u. abessent 44, 31, 10; haud procul is (amnis) ab u. Locris abest 29, 7, 3; neve senatores ab u. Roma abessent 36, 3, 3; exiguum spati vallum a vallo aberat 22, 24, 8; ita ut extremi minus mille pedes a v. abessent 37, 38, 9; D passus non plus a v. aberant 40, 31, 6; — β) *c. nom. urbium:* locus quattuor milia ab Alexandrea abest 10 45, 12, 3; (Argos Amphilochium) XXII milia ab Ambracia abest 38, 10, 1*; abest ab Carthagine XV milia ferme passuum locus 30, 9, 11; Zama V dierum iter ab Carth. abest 29, 2; haud procul a Cibyra aberant 38, 14, 3; haud pr. a Clusio aberant 10, 26, 11*; abest a vetere Colophone duo ferme milia passuum 37, 26, 5; septem milia passuum cum abessent a Cominio 10, 43, 9*; cur a Fidenis afuissent 4, 30, 6; haud pro- 20 cul a Gadibus is locus abest 28, 37, 1; (Atrax) X ferme milia ab Larisa abest 32, 15, 8; oppidum Gonni XX milia ab L. abest 36, 10, 11; (Heracleum) abest a Phila V milia ferme passuum 44, 8, 9; portus XX paulo amplius milia ab Rhodo abest 45, 10, 4; ne quis ultra mille passuum ab Roma abesset 43, 11, 5; tria milia alterum (oppidum) ab Syracusis abest 25, 27, 1*; (templum) V milia passuum ab Tanagra abest 30 35, 51, 1; — γ) *c. nom. hominum:* multos ab exercitu abesse 43, 14, 7; quo longius ab hoste aberant 25, 39, 8; cum X circiter milia ab h. abessent 28, 1, 6; procul ab nobis absunt 32, 21, 22; V ferme dierum iter ab Ris aberant 25, 32, 4; unum haud procul ab sese* abesse 1, 25, 8*; longius a vobis absumus 37, 54, 20; — δ) *c. nom. rerum:* quantum a bello aperte Ris indicto abesse? 33, 39, 7; (cladibus) a quibus afui 40 26, 41, 10*; si et culpa defectionis procul a publico consilio absit 29, 17, 2; tantum ab iniuria se abesse 3, 38, 11; cursus clamorque haud multum a pavore captae urbis abesse 3, 3, 4; ne a sacris absit pontifex maximus 28, 44, 11*; multum ab spe res Hernicis afuit 7, 7, 2; — ε) *tantum* afuit *ab eo*, ut . . ut 25, 6, 11. — ab Dipylo a c c e s s i t 31, 24, 9; ab Luceria -ssit 24, 14, 1; classis Ra a Messana Locros -ssit 29, 7, 50 7; — [accessit et *ab pestilentia* commune malum 25, 26, 7*.] — ad Popilium ab Ambracia a c c e r s e n d u m 43, 22, 3; Bithys a Carseolis -tus 45, 42, 12; qui socios a Gytheo -rent 34, 38, 1; remige a Magnesia -to 37, 11, 4; ut a Pergamo -rentur legati 35, 15, 9; Attalum -sit a P. 38, 12, 7; ab Roma gladiatores -sere 41, 20, 13*; — senes *ab domo* ad consultandum -sunt 9, 9, 12*. — a c c i t i s ab domo novis militibus 9, 22, 2; 26, 50, 3*; -tus ab exercitu 6, 15, 1; funditores ab Aegio et Patris et Dymis -ti 38, 29, 3; Mettio ab Alba -to 1, 27, 4; ab Ardea Camillum -ri 5, 46, 7; Camillum a Veis, C. Flaminium ab Arretio patres -iverint 22, 3, 10; 10 se a Benevento -urum 24, 19, 4; Eumene a Pergamo -to 37, 29, 1; filiam cum filio a Samothrace -tos Amphipolim 45, 28, 11; -tum ab Tarracone L. Marcium 28, 19, 4; -to exercitu a Veis 4, 31, 9. — ni exsules ab arce (*sc. degressi*) milites a c c e p i s s e n t 33, 17, 11. — a d d u x e r a t secum Praxo a Delphis 42, 17, 2; classe ab Elaea -ta 38, 40, 3; copias -tas ab Elatea 34, 25, 3; militum pars, quam ipse ab Regio -rat 29, 9, 20 1*; supplementum ab Roma -xit 9, 33, 2*; -ci eos a Thyrreo iussit 38, 9, 5; a Veis -cere exercitum iubet 5, 48, 5*; — obsides *ab rege* -ti sunt 37, 45, 20; Lacumazes ab Syphace auxilia -rat 29, 30, 8. — cum ab suis a d e q u i t a s s e n t 22, 48, 2. — a domo Numitoris (*v. supra 16*) manu a d i u v a t Remus 1, 5, 7. — Ti. Gracchum ab Luceria Beneventum copias a d m o v e r e 24, 12, 6; ab exteriore parte vis -ta est 38, 5, 9; et a classe na- 30 vales socii et terrestris exercitus ab tumulo est -tus 29, 35, 7. — Fulvius a d o r t u s a Pisis Apuanos Ligures 40, 41, 3. — ab rostris in Capitolium a d s c e n d i t 38, 51, 12. — a Carthagine pecunia a d v e c t a est 28, 36, 3; si mater Idaea a Pessinunte Romam -ta foret 29, 10, 5*; rex aeger ab Thebis Pergamum -tus 33, 21, 1; — classe, qua -ti *ab domo* fuerant 8, 22, 6; — Cn. Octavius *ab Ti. Claudio* vim frumenti -xit 29, 40 36, 1*. — ab oppido Aebura a d v e n e r u n t 40, 32, 5; ab Roma -it 9, 23, 6; Attalus ab dextro cornu -it 37, 43, 5. — a Carthagine legati a t t u l e r u n t 34, 60, 1; ab C. allatum est 23, 27, 9; se ab Roma Aequis bellum afferre 3, 2, 3; donec ab R. legati aut victoriam aut pacem afferrent 9, 9, 13; — ab Ptolomaeo mille pondo auri allata 36, 4, 2; litterae allatae sunt Q. Minuci a Pisis 35, 6, 1; l. ab urbe allatae sunt 22, 11, 6; 50 num l. quoque ab senatu affers? 22, 3, 13; ab Marcio l. attulerant 26, 2, 3; l. a M. Aurelio legato et M. Valerio Laevino propraetore allatae 31, 5, 5; ab Hannibale 27,

28, 5; a P. Licinio consule Romam 29, 10, 1*; a Sp. Lucretio 44, 7, 11; a Q. Minucio 33, 44, 4; ab T. Otacilio propraetore 22, 56, 6; a Perseo 42, 37, 5; ab L. Porcio praetore 27, 39, 1*; a T. Quinctio et a M. Porcio consule 34, 42, 1; a P. Sulpicio proconsule 32, 1, 12; a C. Terentio consule 22, 56, 1; — ab Syphace magis pacis *condiciones* quam *spes* afferebatur 30, 3, 5. — et a castris et ex acie affluentem turbam conspexit 37, 43, 6. — Eumeni simul a mari, simul a terra aggredienti 44, 12, 6*; partem unam a Phoebeo, alteram a Dictynneo, tertiam ab eo loco -di iubet 34, 38, 5; illi ab urbe opera hostium -rentur 38, 5, 7; ut a superioribus locis urbem -retur 40, 22, 13; naves ut ab aperto mari urbem -rentur 27, 15, 7; a mari -urus Uticam 30, 4, 10. — Potitus a Faleriis, Camillus a Capena praedas ingentes egere 5, 14, 7; ne populum Rum ab solo patrio ac diis penatibus in hostium urbem agerent 30, 6; ab hostium vallo acti 25, 37, 15. — collatio plebis animos a Camillo alienavit 5, 23, 11; ira -vit a dictatore animos 8, 35, 12; -tus ab senatu Aemilius 12, 10; pars principum -ti ab Ris erant 35, 31, 4*; hae causae animum Philippi -verunt ab Ris 39, 29, 3; — Aetolorum -ti *ab societate Ra* animi sunt 33, 49, 8; — velut -to *ab sensu* torreret animo rex 2, 12, 13; -tis mentibus vino ab imminentis sensu mali 26, 14, 3; -tis a memoria periculi animis 7, 15, 3. — ut exercitum Rum non vis hiemis ab urbe circumsessa semel amovere possit 5, 6, 8; ab his columnis signa -vit 40, 51, 3; -veri ab altaribus iuvenem 2, 12, 13; sacra -vimus ab hostium oculis 5, 51, 9; humanam quoque opem M. Furium ab urbe -vere 5, 32, 7; quantum a coetu congressuque se -vissent 3, 38, 11; — *ab se* enixe -vens *culpam* 4, 41, 9. — ni M. Porcius ab iugo super imminentem castris collem apparuisset 36, 18, 8. — navibus, quae ab aperto mari appulsae erant 27, 15, 14*. — ab effusa fuga flumen arcebat 1, 27, 10; Campanos facile a vallo Appius -bat 26, 5, 10; ut Pompeium ab Ilercaonia et Contestania -at Fr. 20; — *vim* hostium *ab se* -tes 6, 9, 7; a quibus praetor vim -uerat 38, 33, 11; ut vim atque iniuriam ab se Samnitium -ant 10, 11, 13; — ut exitium *ab* urbis *tectis* templisque ac moenibus Ris -rent 5, 18, 11. — an arcessendus a Capua Q. Fulvius esset 26, 33, 4; te, sicut Q. Fulvium a C., -emus? 28, 41, 13*; ut legionem a C. Romam -ant 27, 43, 9*; virginem a Carthagine -it 29, 23, 4*; -tum in regnum Numam a Curibus 1, 34, 6; ut exercitum ab Elatea -rent 34, 25, 1; Aesculapium ab Epidauro Romam -dum 10, 47, 7; — urbs cum *a Celtiberis* auxilia -isset 40, 33, 2; -ta deinde auxilia et a Latinis populis et a Cumis tantum spei fecere 2, 14, 6. — dum se copiae ab Corcyra assequerentur 32, 9, 8. — quem attollentem se ab gravi casu Manlius terrae adfixit 8, 7, 11. — sacra publica a caede, ab incendiis procul auferre 5, 39, 11; se a conspectu suorum ablatum sensisse 4, 41, 5; (auspicia) a patribus aufert 6, 41, 7; (imperium) quod a nobis ablatum sit 23, 5, 11; imp. ablatum ab tribunis 28, 27, 14; auferri a primoribus *ad* plebem summum imp. 4, 1, 3. — avectus ab suis ad clamorem exortum 9, 27, 11. — neque avelli, utique ab notis, poterant 22, 7, 11*; (urbes) quae avelli velut a corpore suo aegre patiebantur 38, 9, 12*. — averto; α) *cum locorum nom.:* ut averterent a Capua Hannibalem 25, 19, 6*; Ros Roma circumsessa a C. non -runt 26, 13, 13; -rent ab Italia hostem 23, 38, 6; -so ab Locris bello 27, 25, 14*; — plerosque a castris -tunt 3, 61, 9; ut me a conspectu malorum -tam Pr. 5; ut -ret (hostes) ab consp. equitum 28, 33, 13*; -sus ab suo itinere descendit 22, 13, 6*; — β) *cum rerum nom.:* cum -tissent plebem ab suscipiendo bello 4, 58, 14; -sae curae hominum sunt a b. Etrusco 6, 6, 4; ut nec vobis -retur a certamine animus 1, 28, 5; Hannibalem -tit a praesenti certamine adventus 21, 29, 6; ni -tissent colonias a consiliis pacis 6, 21, 7; malum, quod animos -teret a belli consiliis 25, 26, 7; ad -tendos ab legis cura plebis animos 3, 16, 5*; -tere plebem a cura novarum legum 4, 1, 6; -tit ab eis curis senatum bellum 10, 21, 11; ut ab illa deformatione tantae maiestatis velut ab nefando spectaculo -ret oculos 9, 5, 14; -tere omnes ab tanta foeditate spectaculi oculos 1, 28, 11; pudor etiam Hannibalem ab incepto -tit 23, 18, 9; -sum ab intentione lusus animum 4, 17, 4; -tere animum ab assiduo maerore licet 25, 38, 4; pudor pectora ab intestinis -tere malis 2, 45, 5; Capua animos -tit a memoria patriae 7, 38, 5; ut a praesenti motu -ret animum 30, 15, 11; Ros -tere ab obsidione conabantur 9, 22, 2; quem -sum

maxime a pace credebant esse 37, 45, 6; quod animum acerbitas patria nihil a pietate -tisset 7, 5, 7; Volscos a praesidio eius loci -tissent 4, 59, 9; -rat senatum ab audiendis precibus 38, 10, 3; eos exercitus a proposito -tit 10, 10, 6; nihil aliud a prop. -sus 2, 8, 8*; ab sensu operis hostes -bat 4, 22, 5; bellum aliquot populos ab Ra societate -tit 7, 42, 8; 21, 19, 8; -tunt animos a spe 9, 24, 11; ut ab suspicione proditionis -ret omnium animos 25, 30, 5; ut -ret regem ab susp. 32, 11, 6; Prusiam litterae ab susp. tali -runt 37, 25, 8; -tendos etiam animos a susp. talium consiliorum 39, 53, 12; -tit a vero mentes 29, 24, 4; — γ) *cum hominum nom.:* bello -so ab hostibus 3, 50, 15*; a nobis -suri sint civitates 37, 53, 3*; quod populum a plebeis -tissent 4, 56, 3*; ut civitates -rent a Poenis 21, 19, 6; avertendae a populo pestis causa 4, 25, 3*; dummodo -rent eum ab Ris 24, 6, 9; Boeotorum gentem -sam ab Ris censebant 35, 47, 3; -tendi ab se criminis causa 33, 28, 7; Leontinos -tere etiam ab Syracusanis coepit 24, 29, 6*; — δ) *additur, quo* (*ad, in quem*) *res avertatur:* eo vim Camilli ab Antio fortuna -tit 6, 9, 3; eo se -rant Ri ab Aetolorum auxilio 29, 12, 4*; — ab auxilio ferendo Ris Philippum *ad* sua potissimum tuenda -tet 36, 7, 15; clamores dissoni ad incertos rerum eventus a praesenti certamine animos pugnantium -bant 34, 47, 4; me necessitas ad hoc bellum a custodia eius -tit 32, 34, 6; pestilentia cogitationes hominum a foro certaminibusque publicis ad domum curamque corporum -tit 4, 52, 3*; Hispaniam omnem -rat ad Rum a Punico imperio 27, 17, 2; -rent ab ira parumper ad cognitionem cogitationemque animos 3, 58, 3; — cum reus *ab hominibus* ad deos preces -tisset 6, 20, 10; quod belli Ri decus ab Samnitibus fortuna ad Etruscos -tisset 9, 38, 6; — -terat *in* se a curru dictatoris civium ora 4, 20, 3*; spes gentem ab societate regia in Ram amicitiam -tendi 32, 19, 1; — *a ceteris*, velut ab ignotis capitibus, liberi in se -rant oculos 2, 5, 6; -tendo noxam ab coacta in auctorem delicti 1, 58, 9; -tit ab consciis in insontes indicium 24, 5, 12; invidiam infamiamque ab Lucretio -runt in Hortensium 43, 4, 8*; a quibus bellum in se -tissent 5, 45, 6; in eum ab se iram plebis invidiamque -tunt 5, 11, 4. — a v o c a t o populo ab armis 3, 16, 6*; -rentur 45, 20, 2; consul alter a bello -retur 22, 33, 10; ne consulem a b. -rent 27, 4, 2; Minucium a b. integro -ret 35, 6, 6*; Fulvium -ri a Capua 26, 33, 5; ne quo externo terrore -rentur animi ab sanandis domesticis malis 6, 18, 2; nullo a munimento castrorum milite -to 37, 38, 7*; ab risu ac soluto ioco res -batur 7, 2, 11; Publilium -ri ab spe capiendae in dies urbis 8, 23, 11; -tam a se contionem 43, 16, 9*; — ab impetu *ad* consultandum -bantur 2, 57, 2*.

c a n e r e inde tubae simul ab arce simul a portu et ab navibus 27, 15, 14*. — ut ipsis ab invidia c a v e a t u r 3, 52, 11; caveri ab eo (Hannibale) 24, 2, 5; ab occultis -dum hominibus consultisque 25, 16, 4; -dum a fraude hostili et ab insidiis 27, 16, 15; a quibus -dum sit 34, 49, 7; ut ab incendiis -retur 39, 14, 10; ut a veneno -ret 51, 11; ut a fraude Carthaginiensium -rent 43, 3, 6. — c e d e n t i b u s extremis ab aqua 21, 28, 11. — nec c e s s a t u m a levibus proeliis est 4, 27, 5; nec ullum erat tempus, quod a novae cladis spectaculo -ret 5, 42, 6*; nec -tum ab armis est 10, 39, 6; non die umquam -verant ab opere 21, 11, 5; ab oppugnatione -tum erat 23, 19, 2; numquam ab excursionibus -tum est 28, 13, 10; non -ri ab sacrilegiis 31, 12, 2; nihil deinde a victoria -tum 34, 16, 3. — hoste ab Oceano terrarumque ultimis oris bellum c i e n t e 5, 37, 2; ab ultimis deinde subsidiis cietur miles 9, 39, 8. — ab unius expugnatione urbis ad perdomandum Latium victorem c i r c u m d u c e r e exercitum 8, 13, 8. — naves ab supero mari ad inferum c i r c u m v e c t a e oram 23, 38, 1; -ti ab urbe ad aversa insulae 37, 27, 2. — an c o e p t u m ab assentatione familiari sit 30, 45, 6*; coepere a fame mala 4, 12, 7; proelium a Punica -tum fraude 22, 48, 1; a paribus initiis -ta res 38, 26, 6; moles discordiarum -ta ab duplicando quaestorum numero 4, 43, 3; bellum ab repentina populatione -tum 7, 28, 1; — ut *a me* -tum scelus in me finem habeat 40, 9, 5. — c o e r c e r i tamen ab effuso studio nequiit 39, 32, 11. — ab effusa praedandi licentia hostem c o h i b e n d u m 22, 3, 9; ut -ret a populatione agri militem 38, 14, 5. — priusquam se hostes ab repentino pavore c o l l i g e r e n t 23, 37, 7. — [c o m m i s e r a t nec a parvis nec dubiis principiis bellum 36, 6, 3*.] — ab Alopa in tumulum c o n c e s s e r e 38, 2, 13*. — Nabim a Peloponneso c o n c i t a t u r u m omnia, a Macedo-

nia Philippum arma capturum 35, 18, 5; 6. — ut ab Nasso etiam agmina concurrerent 25, 30, 9; cum scaphas -re undique ab navibus cernerent 44, 42, 5. — conducta pretio a finitimis iuventus dicebatur 8, 38, 1. — cum a porta recta ad forum se contulisset 38, 56, 9. — ut ab Caieta navem conscensurus Fr. 49. — si constitisset a fuga Ra acies 10, 36, 11; ab effuso constiterit cursu 36, 19, 9*. — conspecti a classe Ra sunt 23, 34, 3*; si castra -ta a Tarento sint 24, 13, 3; locus qui ab Carthagine conspici possit 30, 9, 12. — Coriolanus prope ut amens consternatus ab sede sua 2, 40, 5. — quibus ab iugo ipso consurgendum erat 27, 27, 4. — Suessulam a Calibus contenderat 24, 13, 9; eodem a Venusia -it 27, 41, 2; ab transitu fluminis Placentiam ad hostes -dunt 21, 47, 7. — nihil aliud a caede ac dimicatione continuisse homines 25, 4, 5; -re suos ab direptione castrorum 38, 23, 4; -ri ab discursu 25, 25, 5*; pudore a fuga -ri 10, 35, 7; suos a f. effusa et ab nimis feroci pugna hostis -uit 22, 39, 4; ni ab effusa eum populatione -uisset 23, 40, 8; ut ab seditione milites -eant 3, 50, 1; plebem ab seditionibus -uere 65, 6. — ab sociis modica contrahendo auxilia 28, 13, 4; ab ultimis Orientis omnium gentium -tis auxiliis 37, 58, 8*. — frumento ab Nola Neapolique in ea castra convecto 23, 46, 9; in castella frumentum ab Ostia -um est 25, 20, 3. — eodem et ab Selymbria L. Cornelius et ex Thracia Antiochus convenerunt 33, 39, 2; undique ab sociis legationes Demetriadem -runt 28, 5, 3; quo ab s. -ire iusserat naves 36, 42, 1; ab s. naves Chalcidem -runt, duae ab Heraclea 42, 56, 6. — a Gallis Privernum omnis conversa vis (est) 8, 20, 5; ab lictore cum -us in patres impetus esset 2, 29, 4; -tĕre ad publicam a privata curam 24, 4, 4*; ad haec consultanda procurandaque multitudine omni a vi et armis -a 1, 21, 1; ut ab eo quod parabat in alterius rei curam -ret animos 30, 4, 11. — certamen coortum a satis miti principio 1, 6, 4. — originem moris necesse est a mitiore crevisse principio 2, 14, 2.

a spe decidit 37, 26, 1. — ut plus iusto ab rerum ordine declinarem 9, 17, 1; ab auctoribus iniuriae ad vindices futuros -ant 21, 52, 6. — ab arce decucurrerat 1, 12, 8*. — deduci ab Aegio (navem) iussit 35, 26, 6; ab Aeno et Maronea praesidia -ci iussit 37, 60, 7; ut -rentur 39, 33, 4; ut ab Argis pr. -rentur 34, 35, 3; -tis non a Chalcide solum, sed etiam ab Oreo atque Eretria praesidiis 34, 51, 1; pr. -ci ab Iaso et a Bargyliis et Euromensium urbe 32, 33, 6; ut ab Iaso et Barg. pr. -cantur 34, 32, 5; pr. -xit ab Eryce 21, 41, 9; exercitum ab Ianiculo -xit 2, 13, 4; praesidium ab Lysimachia -ci 37, 31, 1; tempus -cendi ab Samnio exercitus 10, 44, 6*; ab oppugnatione milites -tos 36, 23, 8; ab stationibus primum expeditae cohortes, deinde ex opere -ti milites 28, 13, 8; antiquissimum sollemne ab nobilissimis antistitibus eius sacri ad servorum ministerium -isti 9, 34, 18. — moenibus se certe, etsi non armis, ab hoste videbantur defensuri 22, 54, 6; ut vos a barbaris hostibus, a superbis -rem civibus 6, 18, 9; qua virtute remp. ab infestissimis h. -dissent 8, 31, 1; ut nos Philippus et ab Nabide ac Lacedaemoniis et ab Ris -dat 32, 21, 9; quia libertatis causam -dissent ab regio praesidio 39, 24, 9; — si a Samnitium *armis* -si essent 8, 19, 2; sociis ab omni genere iniuriae -sis 44, 1, 5; (multitudo) a Gallorum impetu defendit 9, 4, 13; patriam -di ab i. Rorum 24, 32, 4; velut ab incendio flagrantis irae se -surus 40, 56, 2; populos ab Samnitium vi atque iniuriis -sos 8, 37, 4. — omnia ab Herdonea per occultos nuntios delata Hannibali 27, 1, 6; deam is P. Cornelius in Palatium a mari detulerat 36, 36, 3. — ut defecerint alii ab aliis 26, 41, 20; qui simul a Fundanis ac Ris defecerint 8, 19, 11; deficere a nobis 5, 4, 13; defecerant a n. 37, 53, 13; ab n. defecerunt 31, 7, 11; deficient 7, 12; defecistis 36, 28, 3; a populo Ro defecisset 23, 31, 10; 26, 34, 8; defecerant 37, 10; defecerimus 26, 13, 5; defecissent 21, 12; 32, 28, 9; ab rege defecissent 33, 34, 6; deficientes ab Ris 23, 1, 4; 24, 36, 2*; deficerent 23, 35, 2; deficere 24, 40, 7; defecisset ulterior Hispania 41, 2; defecerat 27, 1, 4; civitates -isse eo bello ab optime meritis Ris 36, 22, 2; ab se defecerant 39, 23, 6; -issent ab societate Ra 36, 33, 1; a vetustissimis sociis consanguineisque -issent 23, 7, 6; a vobis defecimus 25, 29, 2; a patribus *ad* plebem -isset 6, 20, 3; a Philippo ad Aetolos -iunt 38, 3, 5; si ab rege ad Ros -issent 32, 19, 4. — a se deflecteret oculos 21, 22, 6. — ne degeneraveris a familia 9, 34, 15;

tantum pro -amus a patribus nostris 22, 14, 6; quod -arit tantum a se ipse 38, 56, 11*; quod non -asset ab stirpe Claudia 4, 48, 10. — decemviros ab arce Tusculi degressos 3, 42, 7*. — venti ab montibus se deiciunt 28, 6, 10*. — depulsi ab iugo Ri 33, 7, 12; -sum ab Ris cervicibus iugum 22, 14, 12; a singulis vobis vincula -ram 6, 18, 8. — descendenti ab Alpibus Hannibali 21, 32, 2; Hasdrubali 27, 38, 6; ab Acrocorintho -dens 34, 50, 8*; -tibus ab Tusculano in Albanam vallem 3, 7, 5. — Messenii desciverant a concilio Achaico 39, 48, 5*; Caunii -vere ab iis 45, 25, 11; ut -rent ab Insubribus Cenomani 32, 30, 7; castellum, quod ab ipsis nuper -sset 38, 13, 2; qui a patria vestra -stis 28, 26, 4; tyrannum a Philippo -sse 32, 40, 5; -scere a populo Ro 10, 45, 4; -scant 24, 45, 5; -verunt 26, 31, 3*; cum potestas libera -di ab rege esset 33, 13, 8; -tum ab Ris (*sc.* esse) constabat 26, 14, 9; auctores -di ab Ris 45, 26, 5; Tusculanos ab societate -sse 6, 25, 2; a suis -scunt 36, 8; — cur *ad* Ilergetes -retis a populo Ro 28, 29, 2; Campanos ab se ad nos -isse 8, 4, 9; Praeneste ab Latinis ad Ros -vit 2, 19, 2. — desistere ab incepto 38, 28, 9. — destitutum ab equite hostem esse 25, 41, 4; -tus *ab spe* certaminis 22, 15, 2; a tanta repente -tus spe 25, 27, 13; a qua -tus spe 31, 24, 3; -ti ab omni spe 36, 33, 3*; -ti ab unica spe 40, 47, 9. — regiones ab oriente ad occasum determinavit 1, 18, 7. — deterruerunt suos ab auxilio ferendo 40, 47, 8; -ere eum a bello 44, 16, 5*; -eri hostes a consilio 3, 42, 7; ab eo c. -rentur 7, 34, 12; -tus ab hoc c. 38, 4, 10; ad -dos a cupiditate animos 22, 42, 7*; -ere a vecordi discordia 40, 8, 16; -rent eos a tali furore 36, 14, 13; a furioso incepto eos -ret 34, 3; patres ab iubendo dictatore comitia -uerunt 10, 11, 3; nulla vi -ti a muris 17, 7; — ut vis *a censoribus* -ri quiverit 4, 24, 9. — ut detineret regem ab circumspectu rerum aliarum 44, 35, 16.* — ab Drepanis aut Eryce detraxisse Hamilcarem 28, 41, 5*; regum maiestatem difficilius ab summo fastigio ad medium detrahi 37, 45, 18. — ea, a quibus devertit oratio 39, 53, 1. — laetus ab tumulo suos devocat 4, 39, 8; -tis et ab ipsa Stratonicea auxiliaribus 33, 18, 7. — eam (turbam) diducitis a me 6, 15, 9. — insigni differentes a ceteris civibus 24, 5, 3. — priusquam digrederentur a Corcyra 42, 37, 5; — -ssi *a conloquio* 23, 9, 3; a Philippi conl. ita -ssi sunt 39, 35, 1; — -tibus *ab iis* 5, 40, 2; -tium ab nuntiis 22, 7, 12; quem -di vetuerat ab se 10, 28, 14; -ti ab se Didae 40, 24, 4. — vagos a castris dilapsos 33, 15, 8; ab ordinibus hostes 37, 20, 10; ab signis -bantur 23, 18, 16. — dimissis ab Lacedaemone Eumene ad classem 34, 40, 7; -ssi ab Roma 30, 43, 10; -dam partem navium a classe regia 35, 42, 7. — dirigere aciem a foro ad portam 31, 24, 9. — (fauces angustae) ab Athamania Thessaliam dirimunt 32, 14, 1; (amnis) Elium agrum ab Dymaeo -imit 27, 31, 11; (murus) urbem ab arce -bat 16, 9; Acarnanas, quos aegre ferrent Aetoli a corpore suo -tos 26, 24, 6; planities castra Ra ab Hernicis -bat 7, 7, 6; -mi ab se hostem 26, 39, 12; — cum -mi *ab tanta rabie* nequirent 28, 21, 9. — discedentem ab Ianiculo 2, 14, 3; in Hellespontum ab sua parte belli -dere 37, 26, 13; ab signis -ssit 25, 20, 4; -dere homines ab stationibus 3, 17, 1; priusquam ab urbe -ret 27, 5, 16; -dere ab u. 35, 20, 14; — *ab dominis* -isse 26, 27, 8; ab eo -bat 3, 36, 8; -isse se a Perseo 43, 6, 8; -dere a privato (*sc.* homine) 3, 49, 5; -dere ab se 6, 15, 1; — -di *ab armis* 3, 17, 2; quominus -retur ab a. 9, 14, 1; 29, 2, 3; -tibus *a societate* communis consilii populis 42, 43, 5*. — ab caede ad diripiendam urbem discursum (est) 27, 16, 7. — equitatus, qui a laevo cornu brevi spatio diiunctus in subsidiis fuerat 42, 59, 4*; iidem dies P. Scipionem disiunxerant ab exercitu 37, 33, 7*; [quod veterem amicitiam diiungeret sibi ab Ris 42, 46, 6*.] — quod a ceteris Achaeis dissentirent 27, 31, 10; qui ab eo -timus 41, 24, 1; ut plebes ab optimatibus -rent 24, 2, 8; qui ab se -ret 41, 24, 2; — -rant *ab consilio* 22, 3, 14*; -enti mihi ab ista festinatione 28, 40, 6. — ut distenderent ab apertiore loco hostes 34, 29, 7*. — ut (eum) cognomine a ceteris regibus distinguerent 40, 54, 5; non -guimus voluntatem a facto 45, 24, 4*. — in tumulo quattuor milia ferme distante ab castris regiis 30, 8, 3; ad stationem decem milia passuum -tem ab ostio Hiberi amnis 22, 19, 5; haud procul -tis tumuli ab urbe 34, 29, 11*; (templum) quinque milibus passuum ab u. distans 45, 28, 3. — divellere se ab hoste cupientes

37, 30, 10. — Leucadia vadoso freto ab Acarnania divisa 33, 17, 6; quo Leuc. ab Ac. -ditur 17, 8; urbs Falernum a Campano agro -dit 22, 15, 4; -sa a corpore capita 31, 34, 4; fretum, quo ab Sicilia -dimur 29, 17, 12; (arx) ab urbe muro tantum ac fossa -sa 25, 11, 9. — qui ab urbe comites ei se dederant 3, 50, 2. — velut ab arce Ianiculo (*i. e.* ab Ianiculo velut ab arce) passim in Rum agrum impetus dabant 2, 51, 4*; signo ab Hexapylo dato 25, 24, 2. — ab aede Apollinis boves porta Carmentali in urbem ductae 27, 37, 11; ab Antio Satricum, ab Satrico Velitras, inde Tusculum legiones -tas 6, 27, 7; a Benevento in Campanum agrum legiones -cunt 25, 15, 18; a Cibyra per agros Sindensium exercitus -tus 38, 15, 1; a Cumis Luceriam in Apuliam legiones cum duxisset 23, 48, 3*; ab Dio ad Philan -cit 44, 8, 1; ab Heraclea per Oetam exercitus eo -tus (est) 37, 5, 4*; ab Herdonea Tarentum duxerat legiones 25, 22, 14; ad urbem a Pedo -cit 2, 39, 5; a Piraeo Athenas repente -xit 31, 26, 8; ab Regio tria milia militum Locros -cere 29, 6, 9; ab Tarento partem exercitus duci eo iusserunt 27, 26, 4.

ignes ab Oreo editi 28, 7, 1. — ut ab urbe exercitum educerent 3, 21, 2; priusquam *etc.* 8, 15, 3; conlegam eduxisse iam a Venusia exercitum 27, 25, 12*. — multitudo a castris in litus effusa 30, 25, 7*. — cum iam humanae opes egestae a Veis essent 5, 22, 3*. — Samnitibus ab Aquilonia clam egressis 10, 44, 4*; -os nocte ab oppido Samnites 43, 13; priusquam -retur ab Tarento 27, 16, 15; Scipio ab Tarracone -us 17, 8; ab urbe -us 24, 40, 11. — sic ab Opunte Attalum, sic Sulpicium ab Chalcide elapsum 28, 8, 3*. — cum longius a castris eos elicuissent 42, 57, 12. — elephanti eminentes ab extremis cornibus 21, 55, 7. — quos ab Eryce emisistis 21, 41, 6*. — a civibus isse in socios 2, 41, 4*; ab Elatea agmina iere 33, 29, 9; Romam euntem ab Ereto Hannibalem 26, 11, 10; a porta domum ibit? 45, 39, 14; a Pylis sinuque Maliaco per Lamiam eunti 32, 4, 3*; quo pedibus ab Tarracone ierat 28, 17, 11. — in palatos populatores cum erupissent ab Antigonea armati 43, 23, 4; ab oppido pluribus simul locis erumpunt 34, 28, 9; cum -tibus a porta Lacedaemoniis 26, 3*; [erumpere extraordinariis a porta iussit 40, 27, 3*.] — escendentibus ad templum a Cirrha 42, 15, 5*; Ilium a mari -dit 35, 43, 3; -urus consul ab urbe in arcem 36, 24, 9. — ab ima ad summam testudinem per densata scuta cum evasissent 44, 9, 7. — [excedito urbibus et a valle Tauri usque ad iuga 38, 38, 4*.] — hic (ager) et ab Eumene et Rhodiis exceptus (*i. e. iis non datus*) 37, 56, 5*; a Cypselis via excipiebat 38, 40, 6. — a Creta mille delectos excivit 34, 27, 2; ab Rhodo et Athenis legationibus -tis 38, 3, 7; quem autem ab Roma posse -ri? 7, 39, 10; praetorem ab Suessula ex castris -verunt 25, 22, 7; consulem ab urbe -vit 3, 2, 7; 32, 7, 7; fama eius rei Philippum ab ludis -vit 27, 31, 2*. — Demetrium excitatum ab inferis credam 40, 56, 6. — unus ab statione hostium exclamat 3, 2, 8. — excluso ab acie nostra tibi 4, 40, 7; -sos a commeatibus 9, 13, 10*; multitudine a praesidio armatorum -sa 29, 32, 2; cum pars maxima -sa a spectaculo esset 39, 49, 10*; donec ab suis -dantur 4, 39, 1; Samnitibus -sis ab urbe 8, 26, 4; ut ab u. -rent fuga dissipatos 24, 1, 4*; fugam Rorum ut ab ea via -rent 5, 28, 10. — ab intimo sinu paeninsula excurrit 26, 42, 8; nullo ab urbe -ente 37, 20, 3. — velutsi cum alio exercitu a Capua exiret 23, 18, 14; ut -rent a C. 25, 22, 11; a Pella -rat 44, 43, 8; ne exercitus ab Roma -ret 6, 31, 7; ab Sagunto exire 21, 13, 7; quod tardius ab urbe exisset 10, 37, 6; quominus paludatus ab u. exiret 41, 10, 11. — rerum principia exorsi ab diis sunt 45, 39, 10*. — bellum (et) seditio exorta, bellum a Volscis, seditio a patriciae gentis viro 6, 11, 2; ut pariter ab suis quisque latebris exorerentur 27, 27, 3*. — ab incondito agmine captivorum expedierant sese 42, 66, 8. — ab litore naves in altum expellunt 41, 3, 2. — ab nobis confessio culpae exprimitur 21, 18, 5. — si ab inferis exsistat rex 26, 32, 4; si -at hodie ab i. Lycurgus 39, 37, 3. — quo altius ab aqua exstaret 22, 2, 10; ad semitam paulum -tem a fundamento 42, 15, 5*; cuspides circa temonem ab iugo decem cubita -tes 37, 41, 6. — velut ab inferis extracti 9, 6, 3.

gradibus ascensum ab Tiberi in emporium fecerunt 41, 27, 8; cum titulis notatae fores discrimen pacatae ab hostili domo fecissent 25, 10, 10; escensio ab navibus in terram facta 22, 20, 4*; regem escensionem

a Paesto facientem 8, 17, 9*; ab Nola excursiones in agrum fecit 23, 41, 13; si ex castello ab Eleusine in praedantes suos impetus fieret 31, 26, 3; initium a Prisco factum 2, 2, 3; ab re clementi in. fecerat 22, 22, 20; in. semper a parvis fieri 35, 17, 7*; porticum silice straverunt et † eo publico ab aede Veneris fecerunt 41, 27, 9*; principium coniurationis factum ab Harmoniae nuptiis 24, 24, 6; secessio ab decemviris facta est 3, 51, 7; 54, 14. — facesserent propere ex urbe ab ore atque oculis populi Ri 6, 17, 8. — magistratus id a domo secum ferre 22, 1, 6; ut inchoata omnia legati ab domo ferre ad imperatores possent 45, 17, 7; Latinis quoque ab Lanuvio auxilium ferri coeptum 8, 11, 3*; condiciones tristes ut ab irato victore ferebantur 21, 12, 4; cum ius pariter ab iis summi infimique ferrent 3, 34, 1; litteras se ab Hasdrubale ad Hannibalem ferre 27, 43, 3; responsum ab Africano tulerunt 37, 6, 5; ab nullo deinde concilio Hispaniae benigniora verba tulere 21, 19, 11; — (via) quae ab urbe in agros ferret 27, 18, 10. — si quem a proposito spes flexisset 28, 22, 11; animum flectere a vero Pr. 5. — postquam flare ab Asia Thoas et Dicaearchus, ab Europa Menestas et Damocritus coepissent 38, 10, 6*; si pergerent ab ortu solis flare venti 25, 27, 6. — ab Lago incolae fugerunt 38, 15, 2; quod ab Lautulis -sset 7, 41, 6*; qui a Veis -rant 5, 19, 4. — fugat hostem non ex Algido modo, sed a Corbione Ortonaque 3, 30, 8; -tis a Cumis 23, 45, 1. — nuces fusae ab Ris castris excipiebantur 19, 12; Gallos fudi a delubris vestris 6, 16, 2.

Senones ab Utente flumine usque ad Aesim fines habuere 5, 35, 3.

inchoata initia a Philippo sunt 39, 23, 5; ut ab adversariis clamor et pugna inciperet 9, 32, 5; ab Aetolia -ienti (*i. e. inde ab Aetolia*) 26, 24, 11; a Punicis bellis -iam 41, 10; ab laevone cornu victoria -iet? 9, 40, 10; si ab l. c. et ab equite victoria -iat 10, 28, 7; vel si novum (cognomen) ab eo -ret 30, 26, 8; dum ab hostibus prius impetus, prius clamor -ret 10, 36, 2; cum ab neutris proelium -ret 9, 39, 2; ne ab obsidione Capuae bellum -rent 24, 12, 1; ne ab altera parte prius victoria -iat 10, 19, 18; ab utra p. vict. -ret 9, 40, 8. — haec omnia in dites a pauperibus inclinata onera 1, 43, 9. — a Priverno in agrum Fundanum exercitum inducit 8, 19, 9. — lucustarum tantae nubes a mari repente in Apuliam illatae sunt 42, 10, 7*; infesta signa ab Syracusis -ta sunt huic urbi 34, 4, 4. — bellum ab Tarquiniis imminere 2, 3, 1. — an a Veis exercitum Camillumque ducem implorabunt? (*i. e. precando arcessent*) 9, 4, 13; iam Quiritium fidem -ante Valerio a curiae limite 3, 41, 4. — a vestibulo curiae magna voce . . inquit 1, 48, 1. — bella instabant, ut ab Aequis Volscisque 2, 48, 6; cum L. Quinctius ab operibus suis terra marique -ret 34, 29, 11. — quo cursum ab Samo intenderat 37, 31, 5; cum ab occasu solis ad exortus -rent iter 21, 30, 4; **a porta** ad praetorem **iter** -it **36, 21, 6**. — ipsum ab suis interceptum et seclusum lacerant 29, 9, 7. — priusquam ab acie intercluderetur 4, 41, 4; quos equites ab agmine fugientium -sere 31, 41, 14; -di ab Agrigento 26, 40, 4; cum -sissent exercitum a mutuo inter se auxilio 8, 24, 7; ne -rentur a castris 27, 42, 4*; a mari quoque toto se -sum 34, 30, 2*; ne -rentur ab oppido 1, 27, 10; -si a patria 5, 42, 5; Epicyde -so ab Syracusis 25, 28, 8; -so ab Thessalia 44, 7, 7; — ut *a consule* Decium -dant 7, 34, 11; ut tribunos a plebe -ret 25, 4, 4; -sos (se fore) ab suis vociferans 3, 70, 5; -sam ab suis levem armaturam 22, 18, 2; an -retur a suis 26, 5, 11*; ab suis -sos § 14; -rentur 34, 39, 12. — vallo urbem ab arce intersaepire statuit 25, 11, 2; incendio -ti ab hoste 42, 63, 7; ab cetera urbe munimento -bat Insulam 24, 23, 4. — praesidium Attali ab Aegina Rique ab Piraeo intraverant urbem 31, 25, 1. — Ri a portu irrumpere conabantur 34, 29, 7.

ab assiduis laboribus laxaverat animum 32, 5, 2; tamquam -ret elatum pedem ab stricto nodo 24, 7, 5. — a Patris Corcyram usque litora legit 36, 21, 5. — ab Antiocho Asiae urbes liberare in animo habet 34, 58, 12; eam aetatem -ri ab hoste 2, 13, 10; -et orbem terrarum ab imperio Ro 42, 50, 9; ut praesidio essent -tis ab Macedonibus 38, 1*; -re vos a Philippo 32, 21, 36; -tam a Ph. Graeciam fore 33, 44, 9; a Ph. Gr. -vit 34, 58, 12; a Ph. -vimus Gr. 35, 16, 12; -tam a Ph. ante nunc ab Aetolis et ab Antiocho -re 36, 17, 13; ut ora a Ph. et Macedonibus -retur 39, 33, 4; ad -dos ab Ris venire sese 35, 38, 9; servis -tis a tyranno 34, 36, 6; -tas Syracusas ab impotentibus tyrannis 25, 28, 9*; ab t. -ti erant 38, 34, 6.

manaverant a Capua consilia in exercitum 7, 38, 10. — consilium migrandi ab Tarquiniis cepit 1, 34, 5. — Gallorum animos, si possent mitigari a feritate insita, temptavi 38, 48, 12. — ab Alexandria missus 31, 43, 5; -ssi a Capua 9, 6, 10; -sso a Carthagine nuntio 30, 25, 5; praesidio a Chalcide raptim -sso 32, 16, 8; a Ch. nuntios -bat § 12; ab Epheso ad Zmyrnam obsidendam -sit 33, 38, 4; -us a Gadibus 28, 30, 1; priusquam a Gytheo tyrannus praesidium agris -ret 35, 27, 10; a Messana naves missae 21, 49, 3; -sit 29, 7, 2; -um a Metaponto praesidium 25, 11, 10; cetera utique ab Roma -da esse 23, 48, 5; praefectum ad iura reddenda ab R. quotannis -uros 26, 16, 10; -ssi legati ab R. ad rem inspiciendam 27, 36, 3; de quo ante legati ab R. -ssi essent 42, 23, 2; vestimenta militibus ab R. -da esse 44, 16, 3; in commeatibus ab Sicilia -is 26, 39, 1; -ssi ab Tarracina 25, 7, 14; lembi ab Thessalonica -ssi 44, 12, 6; — nec *ab domo* quicquam -batur 28, 12, 9; mitti sibi ab d. praesidia 29, 5, 4; tamquam ad id unum agendum -os ab d. se scirent 35, 35, 5; equitibus ab d. secum -is § 15; -ssi ab ostio Rhodani 21, 29, 2; (flaminem) neque -ere a sacris neque retinere possumus 24, 8, 10; coloni ab urbe -ssi 4, 47, 7; -ssi decem legati ab u. erant 33, 31, 4; — naves a Brundisio senatus censuit -das *ad* C. Furium legatum *Issam* 43, 9, 5; a Carthagine *in* Sardiniam classis -a 23, 34, 16; naves, quae ab C. ad Magonem -ae erant 29, 5, 2; ab C. legatos in Macedoniam -os 41, 22, 2; legatus ab Chalcide ad Quinctium ad id ipsum praesidium petendum -us 35, 50, 10; a Megalopoli ad Diophanen -sit, qui 36, 31, 6; ab Ostia milites Romam -tit 22, 57, 7; a Perga L. Manlio Oroanda ad reliquum pecuniae exigendum misso 38, 37, 11*; consul a Phila Popilium Heracleum -tit 44, 8, 8; tredecim ab Rhodo naves adversus classem -ae 37, 22, 3; -us tamen ab Roma consul in Volscos 2, 53, 5; -ssi ad regem ab Roma legati 30, 42, 2*; -us ab Syracusis ad Philippum 25, 23, 8; — *ab classe* C. Claudius triremesque Rae *Athenas* -ae 31, 22, 5; Velitras coloni ab urbe missi 2, 31, 4; eo missa plaustra ab u. 4, 41, 8. — non tibi ab Corintho nec ab Tarquiniis peregrina regna moliri necesse est 1, 47, 4*; -tibus ab terra navis Philippus supervenit 28, 7, 7; dum -untur a terra (naves) 37, 11, 12. — quos timor moraretur a fuga 10, 41, 4; ab effusa f. loci angustiae eos -bantur 25, 11, 4; eum nuntius ab impetu -tus est 10, 43, 2; -ri ab itinere proposito hostem 23, 28, 9; ne se ipsum cura a maioribus rebus -retur 25, 11, 2. — Attalum Ramque classem ab Aegina ratus moturos 31, 33, 2; ne Polyxenidas ab Epheso -ret 37, 22, 1; -visse a Samo Ros 37, 28, 4; postquam neminem -ri ab solita custodia urbis vidit 23, 37, 9; nihil -ti sunt ab obsidione 26, 13, 10; Hannibal a ripa Rhodani -it 21, 32, 1; cum -retur nemo ab Ra statione 10, 4, 8; nemo ab st. -batur 27, 26, 8; priusquam ab urbe -rent 24, 44, 7; 33, 26, 6; — cum nemo *se* ab stationibus Rus -sset 5, 21, 7; -runt se ab urbe 8, 4, 9; — ne ante ab Ancyra *castra* moveret 38, 25, 1; -re a Capua statuit c. 26, 7, 2; ab Carthagine 28, 32, 2; 29, 35, 12; ab Nymphaeo 42, 53, 2; a Phila 44, 34, 10; ab Ticino 21, 47, 2; retro ab urbe 2, 40, 10; hos *classem* ab Samo -uros 37, 26, 7; ab Arretio -vere *exercitum* 27, 22, 13; priusquam *signa* ab urbe -rent 22, 36, 6; priusquam ab u. s. -rentur 38, 6; — Rum ab Thebis *Pheras* -isse 33, 6, 3; ab Iolco ad urbem castra -rent Ri 44, 13, 5; Nolam a Nuceria -vit c. 23, 16, 2; c. ab Thermopylis ad Heracleam -vit 36, 22, 4. — sese ab insidiis munierat 22, 1, 3.

ab Cenchreis navigans 28, 8, 11*; Rhodii Ciam ab Aegina, inde per insulas Rhodum -arunt 31, 15, 8; ab Chalcide Oreum -at 28, 8, 13; -ant a Piraeo Andrum 31, 45, 2. — ut viseret agros cultaque ab incultis notaret (*i. e. nota distingueret*) 27, 8, 18. — ab Antio nuntiatum est 28, 11, 2; a Capua 35, 9, 4; ab Carthagine 28, 36, 1; -bantur a Casilino 23, 19, 5; cum a Casino -ssent 17, 7*; -tum erat a Formiis 40, 2, 4; -tum (est) et ab Reate 45, 4; ab Suessa -tum est 32, 1, 10*.

obstupuerant multitudinis animi ab omni conatu novorum consiliorum 34, 27, 9. — ab Demetriade occurrerunt 35, 43, 5; a Gytheo Laconum naves 26, 7; Galli Matris Magnae a Pessinunte -re 38, 18, 9; ut ab Aegina Sicyonem sibi -ret 32, 39, 3. — a sinu Maliaco M. Baebium, ab altero amniculo adversus Dianae templum App. Claudium opposuit 36, 22, 8*. — terra marique simul coeptae oppugnari Syracusae, terra ab Hexapylo, mari ab Achradina 24, 33, 9; Oreum -bant Ri a maritima arce 31,

46, 9; Ri (et) Attalus ab Lechaeo -bant 32, 23, 4; ut Ri a mari, regii a terra -rent 28, 5, 19; ut ab t. quoque -ri moenia possent 27, 26, 4. — orsus (*sc. orationem*) ab amicitia 34, 48, 4; -i a beneficiis 37, 49, 2; ab huius necessitudinis commemoratione -i 42, 38, 8; -us a Philippi consiliis 11, 4; ab diis -us 22, 9, 7; ut ordiar ab ducibus comparandis 9, 17, 5; oratio, in qua -us ab Antigoni primum, suis deinde meritis 32, 34, 11; -us a maiorum suorum suisque meritis 33, 2, 1; -us a parricidio 44, 1, 10*; -us a principio societatis 35, 33, 4; a querelis -us 39, 26, 1; ab ante acta vita -us 24, 25, 1*; — numen ab ipso capite -um 1, 23, 4; praecones ab extremo -i primos excivere Albanos 28, 2; -us a Laeetanis omnem oram Rae dicionis fecit 21, 60, 3*; — *ord. aliquid:* ab Liguribus -us bellum est 32, 29, 6; -i bellum sunt ab repentina oppugnatione castrorum Rorum 41, 26, 1; a cuius sanguine -iens bellum 42, 15, 3*; ab scelere b. -iri 4, 31, 7; ab oppugnando Sutrio ingens -i b. 9, 32, 1; ab urbe potissimum oppugnanda b. -us esset 26, 43, 2*; (Coelius) iter eius ab Reate Cutiliisque et ab Amiterno -itur 11, 10*; maledicta ab stirpe ultima -us 1, 47, 10; principium orationis ab accusatione stultitiae -us suae 44, 31, 13*. — Romuli conditoris ab dis orti 4, 15, 7; Valerio ab liberatoribus pop. Ri -o 3, 61, 2; a liberatoribus patriae -us 7, 32, 13; ab se -um 2, 6, 2*; — *initium* turbandi omnia a femina -um est 1, 46, 7; ab eo in. caedis -um (esse) 5, 41, 9; fugae pavorisque in. a praetore -um 26, 3, 5; ab senatoribus eius rei in. -o 34, 6, 14; in. sermonis ab excusatione tyranni -um 32, 39, 9; *principio* a gente Athamanum -o 38, 1, 1; ab iis fugae terrorisque pr. -um (esse) 42, 60, 9; non enim a me, sed ab illis pr. belli -um est 32, 34, 7; — ab Sabinis *bellum* -um (est) 1, 11, 5; b. -um ab Saguntinis, non ab Hannibale esse 21, 11, 2; a Cretensibus clamor est -us 24, 31, 4; cl. ab Etruscis -tur 9, 32, 6; cl. ab utriusque fautoribus -tur 1, 48, 2; clamore -o a militibus 22, 42, 7; ab Ra statione cl. -us est 7, 14, 4; ab his omnia facinora et flagitia orta (esse) 39, 17, 7; fletus ab omni turba -us 2, 40, 9; a quibus -a pridie fuga esset 27, 13, 11; incendio a foro Boario -o 35, 40, 8; ab eo iniuriam -am (esse) 32, 10, 6; nec ab ducibus mentionem concordiae -am (esse) 7, 42, 5; m. eius rei -am a patribus 27, 34, 11; ab Arretinorum seditionibus motu orto 10, 3, 2; nefas ab libidine -um 3, 44, 1; ne quid simul ab Tusculo periculi oriretur 2, 16, 2*; proelium a Baliaribus -um est 21, 55, 5*; a funditoribus iaculatoribusque pr. -o 42, 59, 1; rei a parva origine -ae 4, 8, 2; seditiones a plebeis et egentibus ducibus -as 10, 18, 8; cum tumultus ab re atroci -us esset 24, 24, 5.

boves palatos a suis gregibus 22, 17, 4. — ut a caedibus et ab incendiis parceretur 25, 25, 6. — pulsi ab domo 25, 31, 3; -o a moenibus 1, 53, 4; -is ab Nola 23, 45, 1; a porta prope Collina moenibusque -i 2, 64, 3; pelli a portis urbis 10, 41, 13. — munimenta a Macedonico ad Toronaicum mare perducit 44, 11, 4; Philippum Poenum ab Roma in Galliam -tum 39, 42, 8; porticum alteram a porta Fontinali ad Martis aram -runt 35, 10, 12; viam a Bononia -xit Arretium 39, 2, 6; a Placentia Ariminum § 10. — haec ab Roma in castra Antium perlata 3, 23, 2; a primo agmine ad novissimum fremitus -tur 10, 35, 18; sive a primis signis ad novissimum agmen sive ab extremis ad primos -undum imperium sit 44, 33, 7*; a quibus (novissimis) -tus ad primos tumultus ordines turbavit 2, 59, 7*. — a porta domum ad M. Pomponium tribunum pergit 7, 5, 3; ad forum a porta tribunalque praetoris -xit 45, 44, 4; ab Sora in Samnium ad castra collegae -xit 10, 33, 10*. — via a Martis silice ad Bovillas perstrata est 10, 47, 4. — ab hostili proelio pertrahere me ad cenam voluisti 40, 9, 11. — murmur ab tribunali totam contionem pervasit 26, 15, 9. — ab Amphissa Pellam pervenit 37, 7, 11; ab Herculis columnis, ab Oceano terminisque ultimis terrarum huc -stis 21, 43, 13; a Delphis in castra -i 45, 41, 4*; ab Druentia ad Alpis -it 21, 32, 6*; ab Rhoda Emporias -tum (est) 34, 8, 7; quemadmodum ab Sagunto Hannibal (*sc. in Italiam pervenit*) 31, 7, 7; ne ab Sinuessa -ire in agrum Rum posset 22, 15, 11*; ab Thaumacis ad Spercheum amnem -it 36, 14, 15*; — *ab rege* Masinissa ad exercitum -runt 32, 27, 2; quod ab Syphace ad se -isset, repetebant 40, 17, 4. — P. Lentulus a Bargyliis, P. Villius et L. Terentius ab Thaso Lysimachiam petierunt 33, 39, 2; Livius a Canis Hellespontum -bat 37, 9, 6; conspecta classis hostium est Uticam ab Carthagine -ens 30, 10, 1; a Casilino Caiatiam -it 23, 14, 13*; a Chalcide Oreum -tem 37,

34, 5; a Creusa Patras Achaiae -it 36, 21, 5; ab Delo Phanas -unt 43, 11; cum Piraeum ab Hermione -issent 31, 45, 1; a Pydna Pellam -bat 44, 42, 2; Rhodum a Cilicia -tibus 37, 23, 1; ab Satrico -unt Antium 6, 32, 10; ab Demetriaco sinu Chalcidem et Euripum -enti 28, 5, 18. — facem Setiae ab ortu solis ad occidentem porgi (*i. e. porrigi*) visam 29, 14, 3*; ratem a terra in 10 amnem porrexerunt 21, 28, 7. — naves onerarias commeatum ab Ostia in Hispaniam ad exercitum portantes 22, 11, 6; ne commeatus ab urbe in castra -rentur 35, 29, 10. — ne ab insidiis praecaveret 9, 17, 15; ut ab i. -rent 33, 7, 4; ab ira et impetu multitudinis -vere iubentur 3, 53, 1. — a Maleo Piraeum praecedit 32, 16, 5. — regum maiestatem a mediis ad ima praecipitari 37, 45, 18. — praecurrerant 20 ab urbe 8, 30, 13*. — ab Heraclea Xynias praegressus 33, 3, 8. — a Buloto amni nuntio praemisso 29, 7, 3*; ab Thermopylis Heracleam ad Aetolos -sit 36, 22, 1. — a flumine Asopo L. Valerium operibus praeposuit 36, 22, 7. — accensos ab novissima acie ante signa procedere iubet 8, 10, 2; ut quam longissime a castris -rent 34, 13, 3; paulum a ceteris -ssit 25, 18, 5; a mari circumfusa turba -bat 42, 15, 7; 30 longius usque a navibus -dunt 10, 2, 8; quantum -ret longius a Thessalia 44, 7, 6; ab Athenis *Thebas* primum, hinc Salganea -ssit 35, 37, 6; ab Celetro in Dassaretios -ssit 31, 40, 4; ab Epheso Apameam -ssit 35, 15, 1. — ne procurri quidem ab acie velim 6, 12, 8; nec -re quisquam ab ordinibus suis audebant 38, 26, 7; -tes ab urbe intra moenia compulit 44, 10, 5. — cum ab stationibus procursaretur 27, 2, 11; 40 ab stat. -tes 41, 5. — quidquid ab urbe longius proferrent arma 7, 32, 6. — legiones profectae ab Antio 2, 33, 6; Antiochus ab Apamea -us 37, 18, 6; ab Aquileia 41, 1, 2; -um ab Ardea 5, 46, 11; ab Capua -i 24, 47, 12; ab Carthagine -us sit 21, 15, 3; -us 25, 27, 4; 28, 17, 12; classem -am 29, 4, 9*; -i a Casilino 23, 17, 9; a Chalcide -us 36, 21, 1; -i 44, 29, 1; a Colophone -us 37, 28, 4; a Contrebia 40, 33, 9; a Cor- 50 cyra 26, 26, 1; classis a C. -a 31, 44, 1; -us ab Demetriade 35, 43, 7; 40, 56, 8; -i ab Dymis 27, 31, 11; -us 32, 11; naves ab Elaea -ae 44, 28, 7; ab Elatea -us 33, 3, 6; 31, 7; 37, 4, 10; ab Elea 44, 10, 12*; ab Emporiis 34, 9, 13; ab Epheso 33, 38, 8; 37, 13, 1; 38, 39, 3; classe 37, 60, 4; -o consuli 38, 12, 8; ab Insula -us 25, 24, 8; ab Luna -ens 34, 8, 5; -us a Lychnido 43, 10, 3*; -us est ab Lysimachia 38, 40, 5; ab Naupacto -us 27, 31, 1*; ab Neapoli 42, 48, 9; ab Oreo -um 28, 7, 18; -us a Pella 44, 46, 10*; navibus a Phocaea -i 5, 34, 8; a Pisis -us 39, 32, 2; a Praeneste -os 6, 27, 10; a Pydna -us 44, 46, 4; ab Regio -ae 10 classi 26, 39, 6; -i 29, 6, 10; ab Roma -us 3, 23, 6; ab R. -us erat 35, 2, 1; priusquam ab R. -retur 42, 1, 7; -us 44, 1, 1; -i ab Samo 37, 27, 1; ab Saticula -us 7, 34, 1; ab Sora -i 9, 25, 1; -us ab Subotis 44, 28, 8*; ab Suessula 24, 46, 1; -i ab Sycurio 42, 64, 8; -us ab Tarracone 26, 20, 1; 28, 13, 4; ab T. -us erat 27, 7, 1*; ab Thronio recepto -us 28, 7, 13*; ab Tibure -i 7, 12, 1; -us ab Utica 30, 36, 3; legiones -ae po- 20 stea a Veis 7, 13, 5; — me -um *ab domo* 8, 32, 4; -am ab d. classem 37, 10, 1; -i erant a d. 40, 33, 4*; ab Elpeo amni ex castris -us 44, 23, 7*; 26, 5*; ab ostio Rhodani 21, 60, 2; ab ostiis Tiberinis 26, 19, 11*; ab stativis 34, 28, 1; ab Ticino -os 21, 47, 3; -us ab urbe 4, 27, 2*; 5, 19, 7; 7, 9, 6; 17, 8; 21, 26, 3; 31, 14, 1; -um 30, 39, 1; -i 6, 9, 7; 7, 32, 2*; 10, 39, 1; 27, 40, 1; -isci 37, 49, 7; -itur 23, 14, 4; -retur 30 22, 38, 8*; -rentur 27, 11, 1; 30, 2, 8; 33, 44, 1; -ens 7, 40, 4; -entes 5, 43, 6*; -us est 42, 49, 1; est -us 37, 4, 2; -us (est) 42, 48, 5; -us esset 41, 10, 7; — -us ab Ambracia *in* mediterranea Aetoliae 38, 10, 1; ab Antigonea classis -a *ad* agrum Pallenensem 44, 10, 11*; ab Argis Sicyonem est -us 32, 40, 8; ab Arimino adversus Gallos -us 31, 21, 2; ab Demetriade Scotussam 28, 7, 3*; Chalcidem a Dem. 36, 11, 1*; ab 40 Heracleo Thessalonicam 44, 10, 5*; ab Limnaeo Pellinaeum -itur 36, 14, 3; Thyrreum a Medione -us est 12, 7; naves ab Ostia Tarentum -ae 23, 38, 8; a Piraeo Romam est -us 36, 42, 7; -us ab Roma Neapolim § 1; Ephesum ab Sardibus est -us ad classem 37, 26, 1; ab Tarracone -us ad exercitum est 26, 41, 2; -untur ab Thessalonica Aeneam ad statum sacrificium 40, 4, 9; — ad eosdem *deos, a quibus* -atur 42, 49, 6; 50 a patre -um 45, 13, 17; a vobis -us 30, 37, 9; ab consule -um in Asiam 44, 13, 12; — (res) quae *ab exiguis* -a *initiis* eo creverit, ut Pr. 4. — a castris progressum 25, 17,

1; 3; procul a c. -os 34, 4; longius a c. -os 27, 27, 3; tantum -us a c. 37, 39, 6; quocumque a c. -rentur Fr. 20; haud ita multum -us a mari 29, 28, 11; ab statione -i 7, 10, 12*; ab stationibus -di 30, 11, 6; cum -i a suis longius essent 5, 15, 7; ab extremis orbis terrarum terminis huc -us 22, 14, 5; ab urbe longius -i 28, 7, 6. — lasciviam a vobis prohibetote 23, 11, 3*. — cuneum a cetera prominentem acie 22, 47, 5; contis a prora -tibus 37, 11, 13; promunturium, quod ab Sida -et in altum 37, 23, 6; (regio) a Tauro monte in Aegaeum usque -ens mare 38, 59, 5. — propulistis (hostem) a castris 7, 24, 5; ab ruinis vici pecus -tes 10, 4, 8; periculum vitae propellere a me potes 40, 11, 10. — Sp. Maelium ab ore civium famem suis impensis propulsantem 6, 17, 2; bellum ab urbe ac moenibus -ri 3, 69, 5; Samnitium vix a se ipsis -tium bellum 8, 37, 5. — cum commotus ira se a vestibulo templi citato gradu proriperet 8, 6, 2. — naves, quae officii causa ab domo prosecutae fuerant 26, 19, 13; ab Larisa multis -tibus 42, 39, 2. — cum ab sede sua prosiluisset 2, 12, 13. — te ab armis Ris protegit 40, 10, 9; -ente altero semper inopem ab alterius iniuria 42, 30, 7. — paulum ab suis equo provectus 8, 7, 7. — si a duumviris provocarit, provocatione certato 1, 26, 6; *v.* b) *s. v.* provocatio.

numquamne quiescet civitas nostra a suppliciis aut patrum in plebem Ram aut plebis in patres? 3, 53, 8*.

ab Dio auratis statuis omnibus raptis 44, 6, 3*; frumentum ab ore rapi 2, 35, 1*. — a Casilino recessum est 24, 20, 1; ab Lamia 36, 25, 8; ab Larisa -ssit 10, 13; — *ab arce* Carventana -um (esse) 4, 55, 8; a castris 21, 59, 6; quotiescumque dictator ab exercitu -isset 8, 35, 10*; quo longius ab hoste 22, 43, 5; metu -isse eum ab h. ferebant 44, 8, 2; tacitus ab legatis -ssit 9, 38, 13; quantum a mari -isset 21, 31, 2; cum a m. longius 32, 9, 10; hostes a moenibus -ssere 6, 28, 4; donec -isset a muris hostis 26, 10, 9; cum tantum a muro -issent 34, 28, 6; -ssere a m. 39, 12; ab oppugnatione -um (est) 33, 29, 12; Ri ab saltu -ssere ad maritimam oram 22, 21, 3; — non *ab* eius solum noctis *incepto* recessere, sed in reliquum quoque tempus segniores ad pericula erant 38, 6, 8. — ab Dio Perseus in interiora regni recepit se 42, 39, 1*; — superior locus spatium dedit recipiendi *a pavore* tanto animum 2, 50, 10; priusquam a tanto pavore -rent animos 21, 5, 16*; (tandem a pavore eo, quo attonitus fuerat, recepto animo 44, 10, 1*.) — Romanis quidem ab ultuma desperatione recreatus est animus 42, 66, 1*. — hinc a porta Collina, illinc ab Naevia redditus (est) clamor 2, 11, 9. — ab Agrigento iam occupato rediens 24, 35, 9; qui redierant ab Carthagine 21, 16, 1; dum ab Carysto Issaei redirent 31, 45, 10; priusquam a Delphis oratores redirent 5, 16, 1; incidunt in consulem ab Luceria redeuntem 10, 36, 17; ab Oroandis rediit 38, 39, 1; ab Rhodo redeuntes 42, 46, 7; redierat ab Roma 21, 59, 2; 27, 17, 8; donec ab R. legati redissent 30, 37, 5*; legati redierant ab R. 33, 20, 9*; rediere 38, 3, 6; ex quo ab R. redii 40, 12, 4; — *ab Eumene* redit 44, 27, 13; postquam ab exercitu rediit 23, 31, 12*; ab Gentio redierunt 43, 23, 8; a Marcello 25, 30, 1; — redeuntes *a populationibus* 5, 16, 5; — ab Algido redierat *Romam* 3, 3, 4; Capuam a Calibus reditum est 26, 16, 5; ab Caudio in castra Ra redierunt 9, 11, 13; ab Cominio Ocrito in Bruttios rediit 25, 14, 14; a Delphis Romam 23, 11, 1*; a Creta Ephesum 37, 60, 7; ad Gadibus Carthaginem ad hiberna exercitus redit 21, 22, 5*; a Gomphis in Macedoniam redierunt 38, 2, 11; [a Phocaea ad Ros rediit 36, 43, 12*;] ab Roma cum in regnum rediret 42, 40, 8; a Thebis Athenas rediit 35, 38, 13; — *ab Achaeis* legatio *ad* regem rediit 35, 50, 5; — *ab* nocturno *ludo in* castra redeunt 1, 57, 11; a perfecto opere ad arma rediit 3, 28, 8; a populatione Acarnaniae Stratum redierant 38, 5, 6*; — *res publica* a consulibus ad interregnum rediit 4, 43, 7*; si ne ab Tarquinio quidem ad se rediret regnum 1, 40, 2. — ab diutina ira tandem in concordiam redactis ordinibus 6, 42, 12. — ad redimendam civitatem a Gallis 6, 14, 12; auro civ. a G. redemistis 9, 11, 6*; redimendae auro a G. civitatis 4, 8; se a G. auro redemisse 22, 59, 7*; ut captivi ab Hannibale -antur? 34, 3, 7; tamquam ab latronibus redemptus 2, 34, 9. — reducti cives ab Lacedaemone erant 34, 41, 2; -re eum a Messene exercitum 36, 31, 6*; ab Tusculo legiones -tae 6, 26, 8; a Velitris -rentur legiones 38, 1; a freto Poeni -ti 24, 2, 1; copiae a mari -bantur 41, 3, 8; -ti a

portis armati 28,26,13*; — ab Argis *Elateam* copias -xit 34, 41, 7; ab Hellesponto -xere classem in hiberna Elaeam 37, 37, 4. — si apud principes quoque haud satis prospere esset pugnatum, a prima acie ad triarios sensim referebantur (*i. e.* se referebant, *quod scribendum esse putavit Mg*) 8, 8,11*; -tis litteris a collega 10,40,2; si ita pacis condiciones ab Hannibale ad vos -isset 21, 13, 1*; cum -tum esset a Graecis ferox responsum 8, 22, 8; postquam legati ab Roma nihil pacati -rant 33, 3, 1; postquam legati ab R. -runt nullam spem pacis esse 37, 4, 6; castra ab urbe -lit rex tria ferme milia passuum 31, 25, 1; indutias annuas ab urbe -runt 8, 37, 2*. — necdum satis refectis ab iactatione maritima militibus 21, 26, 5; tempus -dis ab terrore militum animis consumpserunt 39, 30, 7. — ab Olympo domum refugerat 38, 24, 9. — regressus ab Gadibus 28, 12, 13*; legati ab Roma -i 42, 50, 1*; ab R. -um 45, 27, 1*; ab Trebia victor -us 27, 39, 14. — toga reiecta ab umero 23, 8, 10*; senatus a se rem ad populum reiecit 2, 27, 5. — non solum a patria procul Italiaque sed ab hoste etiam relegati sumus 25, 6, 17. — metus relucentis flammae a capite 22, 17, 2*. — ab Nola remisso in Bruttios Hannone 23, 46, 8; — spes -sit *a certamine animos* 9, 12, 7; nihil apud milites -itur a summo cert. animi 6, 24, 10; a contentione pugnae -rant animos 5, 41, 4; simul ab religione animos -runt 5,25,11; numquam -sit animum a colligendis in pace viribus 39, 24, 1. — castra ut sex milia ab oppido removerentur 9, 24, 4; (5, 2, 4 *v. p. 21, 16;*) nam senatus consulto eos ab re publica -os esse 5, 11, 11*; ab se remoto periculo alium in discrimen adducere 28, 44, 1; si ab se culpam -ere vellet 39,34,6. — indutiis in diem certam datis, qua legatio renuntiari ab Roma posset 36, 35, 6. — eum a Capua repulsum 28, 6, 4; ab Epheso tempestate -us 37, 17, 1; a Metropoli -si sunt 32, 13, 11; qui Hannibalem ab Nola reppulisset 25, 41, 1; repulsi a castris hostes 10, 36, 12; -isse a corpore eius viatorem 38, 56, 9; -us a muris 28, 19, 15; ab eorum non templis modo, sed etiam moenibus vi atque armis -um 31, 30, 10; — *iniuriam ab nobis* -am 3, 65, 11. — consul ab Amphissa Thessaliam repetit 37, 7, 7; Sciathum et ab Sciatho Euboeam -unt 31, 45, 16. — vixdum requiesse auris a strepitu et tumultu hostili 26, 22, 8. — haud parvam rem esse respirasse ab continuis cladibus 22, 18, 10*; si plebi -re ab eorum mixtis precibus minisque liceat 4, 25, 12. — quoniam satis suorum a pudore maritimae ignominiae restituti animi essent 35,27,12. — quoniam res Ra velut resurgere ab stirpibus videatur 24, 45, 3*. — aegre ibi miles retentus a fuga est 5, 18, 10; ni metus a f. -ret 10, 41, 2. — ab Roma reverterant legati 30, 25, 1*; non antea quam ab R. -issent legati 35, 25, 3; legati ab regibus Romam -runt 22, 1; ut ab epulis, non ex acie reverti viderentur 24, 16, 15. — ab Delio promissis regis revocati 31,45,8; — *caedes, a qua* vos -tos aegre ferebatis 25, 38, 17; -to ab effusa caede equite et reliquis peditum 42, 65, 5; suos a fuga -vit 41, 18, 11*; quia ne eum quidem -ri ab impetu belli placebat 8, 23, 13*; -tos milites ab opere 9, 41, 16; -vit a publico parricidio privata pietas 28, 29, 1; -urum se a populatione milites 37, 28, 2; -ri a proelio 10, 42, 7; transcendentem me iam muros a capta prope urbe -vit consul 39, 28, 3; — -ti quoque *in urbem* a Veis, qui 6, 4, 5; — disceptationem *ab rege ad Ros* -bant 41, 22, 4. — cum agmen a castris in proelium rueret 28, 13, 8.

scripta tibi omnia ab Roma esse 42,40,9. — (seclusum *v.* interceptum, *p. 36, 16.*) — secessisse aliquando a vobis plebem 45, 23, 9*. — (secessionem facere *v. p. 35, 10.*) — secreti ab aliis ad tribunos adducuntur 6, 25, 1; -us ab aliis ad Marcellum deductus 25, 30, 4*; secernere inde inermes ab armatis coepit 41, 3, 4; ut -rent se ab Etruscis 6, 10, 2; ut loca senatoria -rent a populo 34, 44, 5; ludos Ros primum senatus a p. -tus spectavit 54, 4; -re sua a publicis consilia 4, 57, 3; quem -re ab se consilia nolint 8, 4, 3*; secretis alterius ab altero criminibus 40, 8, 20. — nec quicquam secretum alter ab altero haberent 39, 10, 1. — imperat, ut segreget equestrem a pedestri pugnam 28, 33, 11; segrego civitatis causam a Polyarato et Dinone 45, 22, 9*; publicam causam a privatorum culpa -urus 23, 7. — nihil est, quod se ab Aetolis separent 38, 43, 12; si illa, separata ab hac, vana accusatio erat 40, 12, 10*; ob -ta ab se consilia 23, 20, 4; non -tem suas res a publicis 24, 22, 14. — qui ab Demetri-

ade secuti erant 35, 46, 3*; ab Epheso sequi 38, 39, 4. — se ab effuso cursu sistunt 6, 29, 3. — urbes, quas illinc a Pergamo Eumenes, hinc a Phocaea Erythrisque Ri sollicitabant 37, 8, 5. — cum soluta ab ceteris rate in altum raperentur 21, 28, 10; classis ab litoribus hostium plenis trepide -ta in Siciliam cursum tenuit 22, 31, 5; P. Sulpicius altero die, quam a Brundisio solvit, in Macedoniam traiecit 31, 14, 2; classem a Br. sole orto solvi (*sc. ego*) 45, 41, 3; non quinto inde mense, quemadmodum ab Sagunto Hannibal, sed quinto [inde] die, quam ab Corintho -rit naves, in Italiam perveniet 31, 7, 7*; Laelius naves ab Hippone -it 29, 5, 1; ex quo tempore ab Syria classem -isset 33, 39, 4*; — ut *ab* omni externo *imperio* -ta in perpetuum Hispania in patrios rediret mores 29, 1, 24. — ab scelere ad aliud spectare mulier scelus 1, 47, 1*. — porticum ab aede Saturni in Capitolium ad senaculum ac super id curiam (*sc.* sternendam curaverunt) 41, 27, 7; semitam a Capena porta ad Martis straverunt 10, 23, 12; viam silice -dam a porta Capena ad Martis locaverunt 38, 28, 3. — [cohortis subductas a dextro cornu post aciem circumducit 27, 48, 13*.] — ab dextro cornu milites subtrahens 44, 37, 2. — commeatum ab Roma subvehit 3, 23, 3; ab urbe commeatus -hi 5, 7, 13. — priusquam ab Carthagine subveniretur 29, 25, 12*; dum utrimque -itur a castris 39, 30, 2. — priusquam a media acie succurreretur 35, 35, 19*. — ab se gradum in Bithyniam fore (*i. e. ab se Ros bellando perrecturos in B.*) 37, 25, 7; ab stativis diei via Apolloniam fuit 38, 41, 9; provinciam ita dividere, ut una ab Agrigento ad Pachynum esset, altera a Pachyno Tyndareum 36, 2, 11; adicit a Pisistrato de re magno opere pertinente ad Zeuxippum esse (*sc.* litteras) 33, 28, 13; praesto fuere ab Corintho lembi 32, 23, 11; *similia cf.* b). — summisso ab statione Ra equitatu 29, 2, 3. — si a Meliboea summovisset Ros 44, 13, 5; ab Tusculo -re hostem 6, 36, 4; -ri a curia 23, 6, 7; -tis ab hasta, qui ludificati priorem locationem erant 39, 44, 8; deum benignitate -tum bellum ab urbe Ra et Latio esse 28, 11, 8; procul a terra classis -ta est 41, 3, 3; ut victor iam a vallo -retur hostis 2, 59, 3; -bantur a vallo Ri 34, 15, 5; — se metu procul *ab iis* -turum hostis 23, 43, 3*; — ad -dos *a bello* Antiochum et Ptolemaeum reges 45, 23, 12; Appium ab obsidione Phanotes fama -vit 43, 23, 1*. — parantibus iam oppugnare supervenit a Creusa praetor 42, 56, 5; ab Roma -runt 30, 25, 9*; legati ab regibus -iunt 2, 3, 5. — omnia ab Arpis Ris suppeditabantur 9, 13, 9. — ab hospitali mensa surgis 23, 9, 4. — sustinere se ab lapsu 21, 35, 12.

ut legatos cura magistratuum magis, quam ius gentium ab ira impetuque hominum tegeret 8, 6, 7; a patrum crudelibus suppliciis tegere liberos 1, 53, 8. — a quo nihil satis tecti sit, averso refugientes equo certius figentes 35, 48, 3*. — a caedibus temperatum est 25, 25, 9; ab oppugnatione urbium -tum (est) 7, 20, 9; ab his sacris se -urum 39, 10, 9; — ut vix parentes *ab liberis* -rint 32, 22, 4; in quo ab sociis tamen -rant 6, 17, 8; nec ab ullo -tum foret 24, 32, 11. — ab imminentibus superiori parti urbis tumulis temptatis conloquiis 43, 22, 8. — iugum ab Leucate et mari ad occidentem verso per Aetoliam ad alterum mare orienti obiectum tendens 36, 15, 9*. — Aeneam ab Sicilia classe ad Laurentem agrum tenuisse 1, 1, 4*; — vix *ab impetu* et cursu tenebantur 10, 5, 2; Marcellum ab gerundis rebus valetudo adversa Nolae tenuit 24, 20, 7. — quid deinde aberit, quin ab Gadibus ad mare Rubrum Oceano fines terminemus 36, 17, 15*; consulem ad agrum publicum a privato terminandum in Campaniam ire 42, 1, 6. — ab urbe clamor sublatus 9, 16, 9. — pars maxima ab Agathyrna ex Sicilia traducta 27, 12, 5; Tiburi mortuus, quo ab Alba -us fuerat 30, 45, 4*; exercitus ab Arretio Ariminum -us erat 31, 21, 1; eodem ab Larisa copias -ci iussit 28, 5, 12; -tis ad arcem Tarenti tuendam a Metaponto militibus 25, 15, 5*; ut ab Norba alio -rentur 32, 2, 4; — a procursationibus ad opus milites -ti (sunt) 5, 19, 9. — primum ab Aegimuro, deinde ab Aquis onerariae Carthaginem puppibus tractae sunt 30, 24, 12; quanto longius ab domo -rentur 21, 53, 10; Poenus hostis ab ultimis terrarum oris militem -hit 23, 5, 11; modo brevioribus, modo longioribus spatiis trahendo eos a porta 5, 27, 2; — equorum pars magna nantes loris *a puppibus* -bantur (*i. e. loris ad puppes religatis trah.*) 21, 27, 9. — (copiae) a Puteolis cum C. Nerone traiectae erant

26, 19, 10; — copias traici ab Abydo *Chersonnesum* iussit 33, 38, 8*; ab Andro Cythnum -runt 31, 45, 9; (Sardiniam,) quo fama erat Hasdrubalem a Balearibus nuper -isse 23, 41, 9*; legati Ri ab Carthagine in Hispaniam -runt 21, 19, 6; ab Cenaeo Demetriadem -ecit 36, 20, 6; a Chalcide Aulidem -icit 45, 27, 9*; classis Ra ab Chio Phocaeam -ecit 37, 31, 8; traicienti Aemilio a Chio Samum rex occurrit 14, 4; ab Corcyra in proxima Epiri -ecit 32, 9, 7; a Corintho Anticyram 40, 7; ab C. Aeginam -iunt 42, 16, 6*; a Delphis -tem in Peloponnesum 41, 23, 16; a D. et Aetolico concilio in Pelop. -ecit 42, 6, 1*; Demetriadem ab Euboea 28, 8, 13; Ilvam insulam et ab Ilva Corsicam, a Corsica in Sardiniam 30, 39, 2*; a Lilybaeo in insulam Melitam 21, 51, 1; alias a Messana -entis freto Regium naves conspexerunt 24, 1, 11*; ab Naupacto Cyllenen -isse 27, 32, 2; a Peparetho Nicaeam -runt 28, 5, 18*. — raptim a captis propioribus castris in altera transcursum castra ab Ris est 25, 39, 7*. — a Brundisio cum omnibus copiis transire in Epirum 35, 24, 7; — Minucium -isse *a patribus* ad plebem invenio 4, 16, 3; Fregellas quoque milia IV familiarum -isse ab se Samnites querebantur 41, 8, 8. — qua transitus ab Homolio Dium esset 42, 38, 10*. — castra alia a Fidenis in Sabinum agrum transferri 3, 42, 7*; ad Uticam castra Scipio habebat tralata a mari 29, 34, 3*; ut a portis Gabinis sub Ra moenia bellum -atur 1, 53, 11; nisi a portis nostris moenibusque ad illorum urbes hunc belli terrorem -tulero 3, 68, 13; reus ab se culpam in milites -bat 26, 3, 1; belli culpam in paucorum cupiditatem ab re publica -enti 30, 42, 13; cum tempus esse dicerent ab Sergiis Verginiisque ad plebeios viros -di summi honoris 5, 12, 8; mutatur forma civitatis ab consulibus ad decemviros -to imperio 3, 33, 1; non ad -dum a Philippo ad se imperium sese mare traiecisse 33, 31, 9; -to imperio a Philopoemene ad Cycliadam 31, 25, 3*; a consulibus ad dictatores sollemne clavi figendi -tum est 7, 3, 8. — ab Allia Veios transfugerat 25, 6, 11; ab Inregillo Romam -it 2, 16, 4*. — ab illo consilio velut transiliendum ad aliud fuit 40, 13, 8. — a Baliaribus classe transmissa 28, 42, 13*; a Brundisio cum -isset, Corcyram tenuit 32, 9, 6; a Byzantio -sit 38, 16, 7; ab Lemno classe -a 28, 5, 10; — ab Anticyra *Sicyonem* -sit 32, 39, 4; Uticam ab Lilybaeo 25, 31, 12; — ex Sardinia *a P. Lentulo* centum naves in Africam -runt 30, 24, 5*. — ne supplementum ab Carthagine Hannibali transportaretur 24, 8, 14; ab Orico copiae omnes Brundisium -tae(sunt) 34, 52, 1. — Iuno regina transvecta a Veis nuper in Aventino dedicata est 5, 52, 10; -tis a mari commeatibus 32, 15, 7; apparatum omnem -tum ab Ambraciae oppugnatione habebat 38, 28, 10; — ab Agathyrna multitudinem secum *in Italiam* -xit 26, 40, 16; ab Lilybaeo classi in Africam -tus 23, 41, 8*. — tueor 1) *ab aliquo:* tueri se ab exteriore poterant hoste 5, 8, 8; ut colonias ab hoste -retur 28, 11, 11; ut Tarentini urbem -ri ab iis possent 25, 11, 3; nos simul ab Nabide ac Ris -atur 32, 21, 13*; mare interiectum ab istis praedonibus non tuetur nos 34, 24, 3; ut facile se ab eo -ri posset 35, 13, 8; — 2) *ab re:* Hannibalem ad -dam ab exitiabili bello patriam revocabat 30, 7, 6*; ut ab ictu sagittarum et iaculorum sese -rentur 42, 65, 7*; -ri Lysimachiam a primo impetu Rorum 37, 31, 2; ab incursu Aetolorum se -tes 36, 19, 13; missilibus pugnabant, a quibus se -batur miles 34, 39, 2; ad -dos a populationibus agros 29, 34, 4; agros a p. -ri 44, 13, 7; -dam ab servitio regio libertatem suscepistis 37, 54, 17. — tutor 1) *ab aliquo:* fuga se ab hoste tutati sunt 6, 42, 8*; qui -retur eum ab uno destinato hoste 8, 8, 18; ab hoste Ro -bimur urbes 32, 21, 28; quonam modo pauci a multis, victi a victoribus castra -ti sitis 25, 38, 13; — 2) *ab re:* militem a multa caede est -tus 8, 19, 8*; ut se ab impotenti crudelitate dictatoris -rentur 8, 31, 1; me a furore eius sum -tus 40, 8, 2; vires quibus ab ira Rorum vestra -remini 6, 26, 1; a populationibus agrum sociorum -batur 35, 3, 3; ut se a vi atque iniuria communium hostium -rentur 10, 45, 5*.

ne quando a metu ac periculis vacarent 7, 1, 7. — ut militi eques folliculis in castra ab Arpis frumentum veheret 9, 13, 9; cum Crateri uxorem Nicaeam a Naupacto Corinthum -ret 35, 26, 5*. — venire 1) *ab oppido quodam:* legati ab Ardea veniunt 4, 9, 1; ab Corintho -iens navibus 35, 39, 1; legati ab Delphis -runt 5, 16, 8; perfugae a Gadibus 28, 23, 6; ab Heraclea capta nuntius -it 36, 25, 7; frequens ab Hypata legatio Aetolorum 37, 6, 6; -rant et ab Lanu-

vio Antioque auxilia 8, 12, 7*; legati ab Larisa -runt 36, 9, 1; ab Leucade L. Quinctius -rat 34, 26, 11; legati ab Lysinoe -runt 38, 15, 8; l. a Metropoli et a Pirea 32, 15, 3; l. ab Nepete ac Sutrio -iunt 6, 9, 3*; matrem Idaeam a Pessinunte ex Phrygia -tem accepturae sunt 34, 3, 8; classem a Piraeo subsidio -re 31, 25, 2; in id tempus, quo Baebius cum exercitu -re a Pisis posset 40, 25, 10; ab Rhodo -rat 44, 23, 10; dum ab Roma legati -ant 3, 18, 3; l. ab R. -runt 3, 25, 6; ab R. legatos -isse 21, 9, 3; l. ab R. -it 37, 25, 13; praesidii ab R. -entis 22, 24, 12; eques ab R. -it 26, 15, 8; antequam ab Samo -ret 37, 22, 3; cum et a Tarento et a Samnitibus fama esset nova auxilia -tura 8, 25, 7; legati ab Thyatira et Magnesia ab Sipylo -runt 37, 44, 4*; et ab Trallibus et ab Magnesia et ab Epheso (legati) -runt 45, 1*; nuntii ab Tusculo -iunt 3, 31, 3; legati ab T. -runt 4, 45, 5; — 2) *additur locus, in quem venitur:* quo legati ab Alabandis -runt 38, 13, 2; eo Seleucus ab Apamea -it 15, 12; legati eo ab Apollonia -rant 24, 40, 7; l. ab Ardea Romam -runt 4, 7, 4*; Domitius ab Arimino in Boios -it 35, 22, 3; ab Astraeo Heracleam -it 40, 24, 5; ad eum quoque legati ab Carthagine iis forte diebus, quibus ad Magonem, -runt 30, 19, 12*; l. ab Carthagine ad Scipionem -runt 30, 36, 9*; eo et C. Marcius a Chalcide -it 44, 2, 1; eo rex ab Demetriade -it 32, 32, 9; eo et P. Scipio ab Elaea -it 37, 45, 3; dum Piraeum ab Epheso naves -rent 38, 39, 4; legati ab Orico ad praetorem -runt 24, 40, 2; legatos ab Roma Ephesum -isse audierat 38, 37, 11; l. eo ab R. -runt 42, 18, 5; quo l. ab R. -rant 45, 26, 11; eodem ab Samo -it 37, 14, 3; Elaeam ab Samo -runt 37, 18, 9*; ad Hannibalem iuvenes ab Tarento -runt 24, 13, 1; legati eo ab Tycha et Neapoli -runt 25, 25, 6; — 3) *ab alio loco:* tyrannus ab laevo cornu -bat 35, 35, 18; (quibuscumque bella iuvantur,) Hannibali tuta atque integra ab domo -runt 24, 8, 15; ab Hibero Carthaginem -tum est simul terra marique 26, 42, 6; ad senatum hi populi -runt: Ostiensis et ab supero mari Senensis 27, 38, 4; a porta in forum venere 27, 37, 14; quamquam ab ultimis orientis terminis ad liberandam Graeciam -iat 35, 48, 8*; dum obviae ab urbe -iant 7, 40, 12; — 4) *ab singulis hominibus:* cum legati ab L. Aemilio consule venissent 45, 2, 2*; legatus ab Antiocho in castra -rat 37, 34, 1; et ab Antiocho legati et ab ipsis Gallis et ab Ariarathe -runt 38, 37, 5; ab Ant. rege l. -runt 42, 6, 6* (*v.* ab Hannibale *et* ab rege; ab Athenaeo *v. infra* ab Eumene); et ab Attalo rege et Rhodiis legati -runt 31, 2, 1; (ab Cleopatra *v. infra 21;*) l. ab Cotye rege Thracum -runt 45, 42, 6*; nuntius ab eo -bat 32, 35, 2; l. ab Eposognato -runt 38, 18, 11; ab Eumene rege legatio -it 39, 46, 9; et ab Eumene et ab Attalo et ab Athenaeo fratribus communis legatio -it 45, 13, 12; qui ex Hispania citeriore -rant a Q. Flacco 40, 35, 3; -rant Romam l. a Gentio 42, 3; Aristonem ab Hannibale et rege Antiocho -isse 34, 61, 7*; nec legatio ulla a Moagete -bat 38, 14, 3; legati a Perseo rege -runt 42, 38, 8; cum ad se a Perseo l. -ssent 44, 14, 7 (*v. infra 32* ab rege); -runt Macedones a Philippo 34, 26, 10; -rant et a Ph. l. 39, 24, 10; et a Ph. rege Macedonum duo l. -runt 40, 20, 3 (*v. infra 28*); l. a Porsinna -runt 2, 15, 1*; l. ab Ptolemaeo (*v. infra 35*) et Cleopatra regibus Aegypti -runt 37, 3, 9; nuntius a Quinctio -it 3, 70, 11; litterae a T. Quinctio -runt 33, 24, 3; legati et ab T. Quinctio et ab rege Philippo -runt 33, 24, 5; a quo venis 37, 36, 3; caduceator ab rege -rat 32, 32, 5; ab r. ad eum clam legatos -isse 33, 45, 6; ab r. Antiocho -iens 36, 29, 3; -rant et ab rege Perseo oratores 41, 19, 5; legatos ab r. P. -isse 22, 2; l. ab r. P. -runt 42, 36, 1; ex Bithynia ab rege Prusia venientibus navibus 27, 30, 16; eo legati ab rege Aegypti Ptolomaeo Rhodiisque et Atheniensibus et Chiis -runt § 4; l. a r. Pt. -runt 31, 9, 1; l. ab r. Syphace Romam -runt 27, 4, 5; eo l. tres ab Ilergetum regulo Bilistage -runt 34, 11, 2; l. Transalpini ab regulo Gallorum Romam -runt 44, 14, 1; litterae a P. et Cn. Scipionibus -runt 23, 48, 4; nuntius -it a Ti. Sempronio Longo 35, 5, 4; — 5) *ab gente, sim.:* (*v. supra 2* ab Antiocho *et 6* ab Attalo *et 36* ab rege) quia nondum ab Aequis (*v. infra 53, 14*) -sset exercitus 3, 22, 5; l. ab Aetolis Phaeneas et Damoteles ad consulem -runt 38, 8, 1 (NB. *hoc, ut aliis locis, haud scio an praepositio aptius coniungenda sit cum substantivo* (legati) *quam cum verbo* venerunt *v.* b)); quae a Campanis legatio paucos ante dies -sset 23, 35, 10; ab Carthaginiensibus et Masinissa rege l. -runt 36, 4, 5; l. ab Clusinis -iunt 5, 33, 1; quan-

tum ab tota gente equitum -rat 42, 55, 9*; cum ab iis (Bruttiis) Vibius et Paccius fratres -ssent 27, 15, 3*; ab Latinis et Hernicis l. gratulatum Romam -runt 3, 57, 7; a quibus -rant l. 40, 48, 1; (imperium) ab regibus ante ad consules -rat 3, 33, 1; legatorum, qui ex universa Graecia et magna parte Asiae quique ab regibus -ssent 34, 57, 2; l. ab duobus regibus, Philippo et Ptolemaeo, Romam -runt 36, 4, 1*; cum l. ab senatu -rent 39, 33, 7; legatos ab sociis et pro sociis -tes 21, 10, 6; dum ab sociis ac nomine Latino -rent milites 22, 38, 1*; l. a Volscis et Aequis -runt 5, 23, 12; — 6) ut appareret, quam *ab sano initio* res *in* hanc vix opulentis regnis tolerabilem insaniam venerit 7, 2, 12. — verto 1) *ab loco:* (versumque ab Italia bellum 24, 36, 4*; versus a mari (tumulus est) 25, 25, 2*;) — 2) *ab loco ad locum:* regionem a fossa Graeca ad mare versam vendere 28, 46, 4*; a munientibus ad pugnantes introrsum versi 3, 28, 7; (*v. infra 30;*) — 3) *ab loco in locum:* spatium -di aciem a castris in hostem fuit 10, 36, 9; versi a fuga Ri in hostem 2, 20, 5; magna pars curae patribus ab Etruria in Samnites -a est 10, 11, 8; [maritimas opportunitates ei praebent portus a Torone ac monte Atho in Favonium alii insulamque Euboeam, alii ad Hellespontum opportune versi 45, 30, 4*;] — 4) *ab homine in hominem:* ab alienis in suos -isse (*sensu reflexivo*) superbiam 1, 53, 6; metus omnis et periculum in creditores a debitoribus -rant (*refl.*) 2, 27, 9; ab hostibus in cives certamen -it 4, 49, 9; crimen rebellionis a publica fraude in paucos auctores -um (est) 8, 14, 4; culpam a publico consilio in Hannibalem -tes 30, 22, 1; -runt retro in Hannibalem ab Ris odia 22, 1, 2*; in eam gentem -um ab Ris bellum est 23, 26, 6; (est) -us a victis in victores terror 38, 25, 15; — 5) *ab re in rem:* huius certaminis fortuna Latinos ab Ro in Paelignum -it bellum 7, 38, 1; (ab caedibus *v. 54;*) ad preces a certamine -si 4, 10, 4*; a patiendo expectandoque eventu in impetum atque iram -si 25, 16, 19*; ab imperio totus ad preces -us 6, 24, 8; toti ab luctu -si in iram 1, 59, 2; consiliis ab oppugnanda urbe ad obsidendam -sis 2, 11, 1; cum res a perpetuis orationibus in altercationem -isset (*refl.*) 4, 6, 1*; a proelio ad preces -si 3, 28, 9; ab rapinis et caedibus animo ad libidinem -so 3, 57, 3; ab seditione ad bellum -si 6, 28, 3*. — vindico 1) *ab homine:* ad -dam a Philippo regionem 33, 18, 1; populum Rum, qua virtute quaque fide libertatem eorum a Phil. -verit, eadem ab Antiocho -urum 34, 59, 5*; -re se a privato Icilium 3, 49, 3; Lysimachiam ab Thracibus -vi 32, 34, 6; — 2) *ab re:* morte me ut -es ab Rorum arbitrio, oro obtestorque 30, 12, 16*; ea potio corpus a cruciatu, animum a contumeliis, oculos auris a videndis audiendisque omnibus acerbis indignisque -bit 26, 13, 18; nec di nec homines aut ipsam aut stirpem a crudelitate regia -ant 1, 4, 3; a cuius crud. vosmet ipsi armis -astis 3, 56, 3; ab eo se dedecore nullam rem aliam quam virtutem militum -uram 9, 31, 11; ut -rent sese ab impotenti dominatione Philippi 38, 1, 9; ubi non sua decora eum a tanta foeditate supplicii -ent 1, 26, 11; (civitates) -re ab imperio regio 37, 35, 3; quod regnum ab iniuriis Antiochi -assent 52, 3; ab Thebanorum iniuriis ut se -rent 42, 46, 10*; nec me aliud a morte -vit 40, 9, 10; ab hac necessitate egregie vos fortuna -at 37, 54, 10; a societate pacis inhonestae sese -verunt 6, 33, 3; (loca) servitia Ra ab solitudine -ant 6, 12, 5; a qua suspicione si me -at 28, 40, 9; patrem a vexatione tribunicia -verat 7, 10, 2; ab alia violentia eius se suum corpus -urum 3, 50, 9.

β) **postulandi, accipiendi, cognoscendi sim.:** haec tibi a me dotalia dona accedent 26, 50, 12. — accipio aliquid ab aliquo 1) = *mihi traditur:* nisi si quando a vobis proque vobis arma -rimus 6, 26, 5; permissum, ut auxilia ab sociis -ret 36, 1, 8; inter cetera, quae -da ab Antiocho erant 38, 39, 5; a quo eam civitatem -sset 32, 39, 1; classem a C. Livio -ipere 37, 2, 10; -ta ab Livio classe 14, 5; ut consulem alterum ab nobis -iant 8, 4, 11; -tis copiis ab L. Scipione 38, 12, 2; se claves portarum et custodiam arcis ab eo -isse 24, 37, 8; ab sacerdotibus deam -epit 29, 14, 11*; ab quibus donum -rent 22, 32, 8*; ut id ab se d. -ret 26, 50, 11; super dotem, quam -urus a socero es § 12; ducibus itinerum ab Seleuco -tis 38, 15, 13; exemplum a maioribus non -isse 31, 20, 3; exercitu victore a superioribus consulibus -to 8, 16, 6; a veteribus (*sc.* consulibus) exercitu -to 17, 1; ad -dum ab Aemilio exercitum 9, 22, 1; exercitum ab dictatore Fabio -unt 24, 1; exercitu a Man-

lio Atilioque -to tirone 21, 39, 3; ut ab Cn. Servilio consule exercitum -ret 22, 11, 2; exercitu consulis -to a Fulvio Flacco legato 12, 1; ut exercitus ab se -rent 31, 7; ad exercitum a Terentio -dum 23, 32, 16; a praetore exercitu -to 40, 2; exercitum ab Ti. Fonteio et L. Marcio -epit 26, 17, 3*; Q. Caecilius consul exercitum ab C. Nerone, L. Veturius a Q. Claudio propraetore -epit 10 28, 11, 12; exercitum a P. Sempronio -ret 30, 1, 3; exercitum a praetore -epit 31, 22, 3; iussus Villius a P. Sulpicio exercitum -ipere 32, 1, 3; exercitum ab L. Lentulo -tum 9, 5; exercitu vetere a. Q. Minucio -to 34, 17, 1; quoniam exiguas reliquias exercitus ab Sex. Digitio -urus esset 35, 2, 3; praeter eum exercitum, quem a M. Fulvio -urus esset 36, 2, 8; ad eum exercitum, quem a M.' Acilio -urus esset 37, 2, 2; exercitum 20 ab A. Terentio -epit 40, 16, 7*; a M. Popilio -runt 42, 22, 1*; (*v. infra 56, 26—28;*) cuius (gentis) terribilem famam a patribus -ssent 22, 30, 9*; ad -dam fidem ab imperatoribus Ris 24, 48, 9; fide ab eo -ta 25, 16, 7; fidem ab consule -uros (Metapontinos) 27, 16, 12; in id modo fide ab rege -ta 28, 17, 9; fide -ta a legatis 38, 33, 3; fidem vel a Sulpicia vel ab se -ret 39, 12, 4; ut ab eo fidem praesens -ret 42, 10; genus ludo- 30 rum ab Oscis -tum 7, 2, 12; vix gladiatorio -to, decem talentis, ab rege rex 44, 31, 15; hereditatem a patre -epi 37, 53, 8; a patre -to imperio 1, 3, 9; ab se uti iusiurandum -rent 41, 15, 10*; ibi et iusiurandum ab rege et obsides -epit 44, 23, 3; ut ab Setino homine leges -rent 8, 5, 7; ut victi a victore l. -runt 25, 40, 4; vos l. pacis ab eo -isse 31, 31, 19; legionibus inde duabus a Sempronio, duabus a C. Atilio praetore -tis 21, 40 63, 15; ut Fulvius urbanas l. duceret, Tuditanus a M. Pomponio -ret 24, 44, 3; binae l. decretae: alter a Q. Fabio, alter a Fulvio Centumalo -ret 25, 3, 3; ab eo duas legiones et triginta quinqueremes -ipere 27, 8, 13*; duas volonum l. a C. Terentio -ret 28, 10, 11*; duas l. a M. Sextio praetore -ret 30, 40, 16*; in Sicilia ab Cn. Tremellio 41, 2*; (*v. 56, 25;*) ab subornato in tabellarii speciem litteras -epit 44, 44, 4*; quam ma- 50 iestatem senatus ipsi a patribus -issent 4, 2, 4; -tis a Marcio consule veteribus militibus 9, 39, 2; id ut ab se munus Ri -rent 36, 4, 6*; ad eum navium numerum, quem a fratre -rat 22, 19, 2; navibus -tis ab Achaeis 28, 8, 7; n. ab Cn. Octavio -tis 31, 3, 3; ab Attilio naves -ipere 36, 2, 14; cum praesidium et paucas n. ab A. Postumio -isset 12, 9*; naves longas et socios navales a M. Iunio -ipere 37, 2, 10; ab sociis ex foedere -tis navibus 42, 48, 6*; obsides ab Arretinis -ipere 27, 24, 1; a ceteris senatoribus CXX obsides -ti (sunt) § 5*; obs. ab triginta ferme populis -ti (sunt) 29, 3, 5; obsidibus a Boiorum gente -tis 36, 39, 3; ad obsides 10 ab iis urbibus -dos 43, 21, 2; (*v. 55, 35;*) quibus (legibus) Philippus pacem ab T. Quinctio -isset 42, 42, 5; -tum ab uno pavorem plures per urbem ferunt 9, 24, 10; pecunia ab rege -ta 31, 32, 1; ut equites peditesque ab eo -ret 28, 13, 3; duo milia peditum Atilius ab Cn. Sicinio -ipere iussus 42, 47, 11*; pondere ab singulis auri -to 5, 25, 10; quam possessionem integram a patribus -ssent 7, 18, 4; praemia amplissima -epimus 20 a vobis 45, 23, 1; a fratre maiore post mortem eius principatu -to 28, 21, 7; qui ab C. Aurelio provinciam Galliam -rat 32, 7, 5; ut a P. Villio Tappulo prov. et duas legiones -ret 30, 27, 8; C. Hostilius ab C. Laetorio prov. exercitumque -ret 27, 7, 11*; ab L. Valerio simul prov. exercitumque -ipere 36, 2, 10; prov. Siciliam exercitumque ab M. Aemilio -ipere 37, 2, 8; integri a fessis pugnam -epere 27, 2, 7; regnum, 30 quod a patruo tuo -epi 40, 56, 4; quinto die quam ab senatu responsum -ssent 26, 27, 15; ab defessis iam vulneratisque alios -ipere scalas iubet 45, 6; neque inde ante moveri, quam ab se -rint signum 7, 14, 8*; signo -to a principibus 8, 26, 3; ni ab se signum -ssent 23, 44, 9; cum signum aggrediendi a proditore -sset 37, 10, 11; signum a suis -bant 38, 6, 6; reddant spiritum P. Scipioni ab eodem illo -tum 28, 34, 5; ab in- 40 colentibus Cercinam decem talentis argenti -tis 22, 31, 2*; (urbes) quas a maioribus suis -sset 32, 34, 13; magna vis militum ab iis -ta 7, 12, 7; — 2) = *patior:* a Veiente hoste clades -ta foret 2, 48, 5; ad cl. ab hostibus -tas 3, 43, 1; quidquid ab hostibus cladis ignominiaeque (*v. infra 52*) aut iam acceptum esset aut immineret 4, 53, 5*; similius vero est a Gallo hoste quam Umbro eam cl. -tam 10, 26, 13; ab duobus exerciti- 50 bus plus cladium, quam intulerant, -runt 2, 63, 7; tantam contumeliam ignominiamque ab ignavissimo -ipi hoste 10, 35, 13; a quibus nullam iniuriam -ssent 5, 35, 5; cum a

Carthaginiensibus iniurias -remus 29, 17, 8; — 3) = *cognosco:* ut a veteribus -epimus 4, 34, 6; se ita a patre suo -isse 42, 38, 9; eandem de Zmyrna causam ab Antiocho -ite 35, 16, 5; ecquem de his rebus commentarium a patre -sset 39, 47, 3. — incerto imperio accepto alios ab se adicientes plus eo, quod imperatum sit, alios minus facere 44, 33, 6*. — ecquod auxilium ab dictatore ap-pareret 5, 48, 6*. — ab lanio cultro arrepto 3, 48, 5; -ta signa ab signiferis 70, 10*. — equestris tumultus ab tergo, simul a castris clamor hostilis auditus legionem avertit 27, 1, 11*; — audiendum est non *ab aliis* solum, sed etiam a te, pater, cupiditatis regni crimen 40, 11, 4; -iunt ab Aspendiis ad Sidam hostes esse 37, 23, 3*; haec cum ab tam gravibus auctoribus -rentur 33, 45, 1; laeti -iere ab novo duce novum consilium 25, 38, 23*; ab ipso Gracсho eadem haec -re malle 16, 13; ab his proximi -ta incerta ferre ad alios 3, 3, 4*; qui ab illa audisset 39, 12, 8; ab invectis iam portum -it naves relictas esse 44, 7, 10; quae a legatis sociorum -ierat 23, 43, 6; -disse magis a patribus Syracusanos quam ipsos vidisse 24, 22, 2; ut vetera adque -ta a parentibus suis non repetat 45, 37, 12; quod ab rege -tum erat 1, 27, 9. — ab Hannone nihil certi (*sc.* responsi) ablatum 24, 2, 6; (ab rege *v. infra 38*).

Caenonem ab Antiatibus cepit 2, 63, 6*; non quae ab Antiocho modo pecuniae -tae forent, sed quae ab aliis regibus gentibusque 38, 54, 7; -rat eum (agrum) ab Carthaginiensibus Gala 40, 17, 2; a quibus -ta belli praemia Siciliam ac Sardiniam habetis 21, 40, 5*; quae pecunia -ta, ablata, coacta ab rege Antiocho est 38, 54, 3; pecuniae -tae ab rege 56, 8; -tarum etiam pecuniarum ab regibus Illyriorum suspicione infamis 42, 45, 8; agri capti priore anno aliquantum a Volscis esse 3, 1, 4*; — bellum non, unde plerique opinantur, nec ab ipso Perseo *causas* cepit 39, 23, 5; ab se ipso adversus se *exemplum* capi posse 1, 49, 2. — (coacta 38, 54, 3 *v. 38.*) — stipem ab tyrannis castellanisque deviis colligens 38, 45, 9. — ab exploratoribus comperit 24, 40, 10; cum ab sauciis hostibus sciscitando -isset 4, 39, 8. — auxilia ab sociis conrogando 43, 9, 7. — a sociis auxilia contraxerat 40, 30, 2.

ius ab antiqua gente Aequiculis, quod nunc fetiales habent, descripsit 1, 32, 5. — ea ab Gallis desideraret, quibus occulte adiuvari posset 29, 5, 6. — [ut ab aliis auxilia desint 23, 9, 7*;] nec ad varios conatus hostium aut vis ulla aut ars deerat ab sociis Rorum 18, 8*. — sicut quondam ab Ris centurionibus didicerat 30, 11, 4; nihil se satis liquido discere ab eo 39, 47, 3; quam mallem, tu a me strenue facere, quam ego abs te scite loqui didicissem 10, 19, 8; a quo -ret senatus 25, 18; quod a vobis didici 21, 18, 9. — me haud paenitet eorum sententiae esse, quibus et apparitores hoc genus ab Etruscis finitimis et numerum quoque ipsum ductum placet 1, 8, 3*.

nos ab Carthagine fremitum exaudimus 30, 30, 8. — idem ab Sardis exigi 37, 50, 10; (equites *v. infra 32;*) ab rege qui -rent iusiurandum 38, 39, 1; qui iusi. a Perseo obsidesque -ret 44, 23, 3; ab civitatibus quantum quaeque posset militum -igere 41, 5, 5; ipse a sociis Reginisque et a Vellia et a Paesto (naves) debitas ex foedere -do classem effecit 26, 39, 5*; cum ab Reginis Locrisque et eiusdem iuris socios debitas -sset naves 36, 42, 2; (*v. infra 40;*) ab utraque gente sine tumultu (obsides) -egit 43, 21, 3; (*v. praeterea supra 19;*) pecunia a patre exacta 3, 13, 10; pecuniis a principibus -dis terebat tempus 28, 7, 5; quantum potuit (pecuniam) a Gaditanis -egit 28, 36, 3*; peditum VIII milia, quadringenti equites ab sociis Latini nominis -ret 42, 27, 3*; a violatoribus gravia piacula -egit 29, 18, 18; ipsos ab se poenas -isse 25, 31, 4; ab Reginis et Neapolitanis et Tarentinis, quae ex foedere debent, -igimus 35, 16, 8; sestertium quater et vicies ab iis est -tum 40, 47, 10*; a quibus stipendium -egistis 21, 40, 5; a quibus stip., a quibus naves -itis 35, 16, 3. — rem publicam, si a volentibus nequeat, ab invitis ius expetituram 3, 40, 4; ab his sceleris poenas -das esse 28, 19, 7; ad -das ab hominibus scelestis poenas 32, 12*; nec (se) ab inermi, sed ab armato hoste poenas -urum 34, 10*; a quo expeti poenae nequirent 5, 33, 3*; ad -das poenas ab infidelibus sociis 26, 16, 13; ante multiplices poenas -tas a vobis 9, 3, 13. — opem ab ducibus exposcunt 9, 2, 15. — ne ab se imperatoria consilia neu consulares artes exquirerent 4, 41, 3. — tristem censuram et ab laeso a plerisque et laedendi cupido exspectabant 39, 41, 2; litteras super

tanta re ab Roma -urum 26, 15, 5; (apparatus) ab Epheso -atur 36, 17, 14; quid ab legionibus, quid ab iustis armis, quid ab animis fortissimorum militum -ri 38, 22, 5; quid ab eo quemquam posse aequi -re 39, 4, 8*; cum ab Atalante signum nequicquam -sset 35, 38, 14; signum ab iis -bat 36, 24, 9.

ne id quidem ab Turno (Tarquinium) 10 tulisse tacitum ferunt 1, 50, 9; quod beneficio tuleris a me, quod minis nequisti 2, 12, 5; (*similia v. p. 35, 17 sqq.*).

publice nec habebo quicquam ab illo nec dabo 37, 36, 7*; nihil quod non Magnetes ab illis -rent 35, 31, 16; -bant et ab Attalo auxilia secum 27, 30, 2*; beneficio ab illo se -re 6, 14, 8; quae mandata -ant ab senatu Ro 3, 25, 7; ad quos mandata a propinquis -rent 30, 43, 6; de quibus nihil 20 mandati a patre -ret 42, 24, 2; quoniam auctores defectionis meritas poenas et ab diis immortalibus et a vobis -ent 8, 20, 11; has dea poenas a templi sui spoliatoribus -et (*i. e. ita spol. punivit dea*) 29, 18, 15*; deprecandi potestatem a me -ritis 6, 26, 2.

quibus bellum ab Antiocho imminebat 33, 20, 11; b. grave ab Ant. -re 34, 43, 4; belli ab Ris -ntis 39, 53, 2; bellum ab Tarquiniis -re 2, 3, 1; tumultus causa fuit, quem 30 ab Aequis et Volscis (*sc.* imminere) Latini atque Hernici nuntiarant 4, 26, 1; (4, 53, 5 *v. p. 56, 48*). — impetro 1) *aliquid:* ab eo auxilium itineri quattuor milia Maurorum -vit 29, 30, 2; -to ab Aetolis auxilio 38, 1, 4; haec -ta ab senatu 41, 8, 12; hoc a te -ri aequum censerem 7, 13, 4; cum hoc unum ab senatu non -retur 7, 41, 7; id a Quinctio facile -tum 33, 27, 6; indutias ab consule -runt 37, 7, 6; ab rege -tam eos 40 libertatem habere 33, 38, 6; nihil aequi ab Ris -ri posse 35, 45, 6; a quibus nihil aequi me -re iam diu animadverto 39, 28, 1; si pax veniaque ab dis -ta esset 1, 31, 7; si pax non -ta ab senatu foret 33, 13, 15; non -tam pacem ab senatu 37, 5, 4; quo piaculo pacem veniamque -re a victoribus possimus 37, 45, 7; ut trium harum rerum unam ab se -ri sinerent 42, 23, 5*; eamque causam Fabio triumphi navalis -di ab senatu fuisse 50 37, 60, 6; qui ab senatu non -rant triumphum 45, 38, 4*; veniam -uri ab Ris simus 23, 8, 9*; venia ab Sulpicio -ta 28, 6, 7; veniam a vobis petitam -tamque velim 38, 49, 13; (*v. supra 46;*) — 2) *absolute aut add. ut:* cum nec tamen -re ab animo posset, ut 43, 23, 8; a consule petiit -vitque, ut 37, 45, 4; -vitque ab eo, ut 31, 14, 9; ne ut equites quidem Gallos relinqueret, -ri ab eo potuisse 44, 13, 13*; hoc ut sibi liceret, -rant et ab Hannibale 24, 3, 15*; tamquam ab illis -verit 39, 28, 12; a quibusdam -ant (legem et suffragia) 34, 4, 18; regem hominem esse, a quo -es, ubi ius, ubi iniuria opus sit 2, 3, 3; ab senatu -tum, ne 4, 58, 10 2; si ab senatu -sset, ut 29, 12, 13*; cum ab senatu -sset (ut ovans rediret) 32, 7, 4; si -ri ab sen. posset, ut 42, 36, 3*; cum -re nequissent ab sen., ut 43, 16, 3*; aegre -tum a tribunis, ut 3, 22, 2. — ut fidem, quam implorassent ab Ris, ipsi praestarent 6, 10, 2. — quo minor ab cuniculo ingruentis periculi sensus esset 5, 21, 4. — ut ab neutra parte gratiam iniremus, ab altera etiam crimen et periculum esset 20 45, 23, 4*. — bella instabant, ut ab Aequis Volscisque 2, 48, 6; belli molem -re ab Antiocho 33, 44, 6; quando nihil ab Ant. -ret 35, 22, 3. — eum (agrum) se a populo Ro intercepturos (= *per dolum accepturos*) 3, 71, 7.

numquam ab equite hoste, numquam a pedite, numquam aperta acie, numquam aequis, utique numquam nostris locis laboravimus 9, 19, 15*. 30

videretis regem nunc mendicantem prope frumentum ab Aetolis 35, 49, 10. — ab Hannibale metuens 23, 36, 1 (metus est, periculum est, *sim. v.* b)). — ab amore mutuatur consilium 30, 12, 19.

ampliora homines ne ab diis quidem immortalibus optare solent 21, 43, 5; maiora nec sperare nec optare ab dis imm. poteramus 28, 39, 13.

pactus a Philocle, ut 32, 25, 9*; duplex 40 stipendium accipere, quam quantum a Turdetanis pepigissent 34, 19, 4. — ea passos a Q. Pleminio legato Risque militibus 29, 16, 7*; nos multa foeda et indigna et a praefecto praesidio Hamilcare et ab Numidis Afrisque passos esse 17, 5; quae Locrenses aut ab illis passi sumus aut a vestro praesidio nunc -imur § 7; cum a vestro praesidio plus quam hostilia -amur § 8*; quod hostilia ab hoste -i forent 31, 30, 2; 50 nec, quod ab hoste crudelius -ti possent, reliqui quicquam fuit, quam quae ab sociis -bantur 32, 13, 7*; non ut ea a magistratibus suis -rentur 43, 8, 6*; a victore ini-

mico nihil crudelius -us erat Fr. 49. — peto 1) *aliquid:* agrum a consulibus et senatu -bant 40, 53, 5; a. a possessoribus petere 5, 36, 5; nunc ab ipso velut fonte -re Ram amicitiam voluisse 27, 4, 6; (*v. infra 13;*) cum (Persae) aquam terramque ab Lacedaemoniis -rint 35, 17, 7; a quo paulo ante auxilium finitimi -ssent 7, 31, 6; Athenienses adversus Philippum -sse ab rege 10 a. 31, 9, 1; ab Ris -re a. 7, 29, 7; -di auxilii ab Ris causa 8, 15, 2; cui a. ab se -batur 35, 1; qui a. ab senatu -rent 5, 35, 4; nos ad vos misit, amicitiam in perpetuum, auxilium praesens a vobis -tum 7, 30, 1; qui consilium ab eo -rent 35, 25, 4; ab iisdem cons. -re **iussi 9, 16, 5**; diem comitiis ab C. Calpurnio praetore urbano -it 26, 3, 9; d. c. a C. Sulpicio pr. u. -iit 43, 16, 11; equites ab eo -re 9, 16, 15; nec disciplinam 20 modo, sed exemplum etiam a me -re (volo) 7, 32, 12; ad fidem ab Ris -dam oratores mittunt 32, 17, 2; ut nomen omne Etruscum foedus ab consule -ret 9, 41, 6; legati pacem foedusque ab Ris -entes 9, 37, 12; ab senatu cum -ssent 4, 30, 1; f. -re ab senatu 7, 38, 1; honorem ab ea plebe suppliciter -entes 3, 35, 2; ut primum a consulibus, dein ab senatu indutias -rent 7, 22, 5; insulam -re ab Ris 42, 50, 8; ab se iter per eum 30 agrum -sset 34, 62, 10*; a Carthagine iura -re 23, 5, 13; a quo cum multa socii -rent 33, 27, 5; nihil nec -rat a populo nec adeptus erat 35, 10, 7; nihil aliud a gente Achaeorum -runt, quam ut 42, 44, 7; nihil prius a praetore -runt, quam ut 40, 47, 5; ab ira occasionem supplicii peti 27, 28, 6; ne quam opem ab inimico videretur -isse 5, 8, 11*; pacem a dictatore -iere 8, 36, 11; sicut ab dis immortalibus pars utraque 40 pacem -sset 30, 13, 6; Aequi a Q. Fabio p. -iere 3, 1, 8; -isse p. a populo Ro 10, 16, 5; p. illi -dam ab populo Ro 31, 11, 16; p. sibi ab Ris -runt 8, 1, 8; p. ab Ris -bant 37, 49, 6; si p. tamquam ab sollicitis de belli eventu -uri eratis 36, 4*; p. a vobis -imus 6, 26, 6; nihil a vobis ultra quam pacem -iit 31, 29, 13; (*v. supra 24;*) neminem nisi bello confecto pecuniam ab aerario -urum esse 24, 18, 11; si qua alia praemia 50 -ere ab senatu vellent 26, 34, 1; -to a consule modico praesidio 32, 14, 1; Aequi ab Ecetranis Volscis praesidium -iere 3, 4, 2; Aetolos non ab Ris, sed a Perseo pr. -isse 42, 12, 7; (quid ab Rhodiis *v. 64, 1;*) nulla super re, quae -da ab senatu esset 40, 29, 3; signum ab eis -bant 28, 24, 10; s. ab iis -um est 27, 15; societatem ab Ris ita volebant peti 45, 25, 7; quaestores ab auguribus pontificibusque, quod stipendium non contulissent, -bant 33, 42, 4; tempus a vobis -emus 45, 24, 11; cum triumphum ab senatu -sset 10, 37, 6; a vobis tr. -ent 38, 46, 15; tutore ab tribunis et praetore -to 39, 9, 7; de -da ab senatu seu furoris sui 10 seu erroris venia 36, 22, 1*; -atur a virtute invisae huius vitae vindicta 26, 15, 14; — 2) *absolute aut add. ut, ne:* ab Appio petitur, ut 2, 57, 3; -tum ex foedere ab Attalo est, ut 31, 46, 3; a M. Claudio -urum, ut 3, 46, 3; -iit a consule, ut 26, 22, 10; a consule et ab tribunis -iit, ut 42, 34, 1*; -um (est) ab consulibus, ut 8, 16, 5; Tullius magno opere a dictatore -re, ne 7, 14, 2; precibus ab dis -um (est), ut 5, 18, 12; ut -rent ab eo, ut 36, 20 12, 3; -re institit ab eo rex, ut 42, 17, 5; (nihil aliud quam ut *v. 61, 33;*) -iit ab iis, ut 34, 50, 3; ab iis Quinctius -iit, ut 35, 32, 7; (ab imperatore *v. infra 32;* ab legatis *v. infra 30;*) -runt a magistratibus, ut 30, 25, 3; a magistratibus -iit, ut 45, 5, 2*; -it a patribus, uti 25, 19, 10; -iit a p., ut 39, 4, 2; qui a Perseo -rent, ut 43, 18, 10; (nihil prius quam ut *v. 61, 34;*) a Quinctio -it, ut 32, 36, 2; ab Q. legatisque aliis flens 30 -it, ne 35, 31, 15*; a quo -rem (*sc.* pacem) 30, 30, 3; -it simul ab rege et ab imperatore Ro, ut 29, 12, 12; ut ab rege -rent, ut 36, 26, 2; ab senatu -bant, ut 2, 30, 8; -runt ab sen., ut 40, 35, 5; -re Gentium ab sen., ne 42, 4; -iit ab sen., ut 52, 1; qui ab sen. -rent, ut 41, 17, 3; nixi genibus ab sen. -runt, ne 43, 2, 2; a sen. -iit, ut 44, 18, 2*; id ut ei permittatur, ab sen. -re 45, 13, 17; ut de integro eam rem agerent, ab tribunis 40 -re 36, 9*; (*v. supra 17;*) se ab tribuno -re, ne 39, 4, 13; communiter ab utrisque -iit, abstinerent bello 42, 5, 11*. — Hannibalem frustra iam diu poscentem ab domo auxilia 28, 42, 18; quod ratio ab se -retur 38, 55, 12. — eum nihil postulare ab Achaeis 35, 48, 8; -vit a consule, ut 28, 45, 2; -tum a consulibus est, ut 26, 29, 6; quod ab illis ne -re quidem est ausus, id apud vos obtinebit? 39, 28, 12; a patri- 50 bus -re, ut 42, 9, 4; a senatu -vit, ut 23, 30, 13; rursus ab sen. ei -dum fore 31, 11, 17; -vit ab sen., ut 36, 36, 1; cui -nti ab sen. triumphum 39, 29, 4; a tribunis -vit,

ut 45, 36, 2; a vobis, tribuni plebis, -lo, ut 28, 45, 5; qui ob has res gestas triumphum a vobis -urus sit 38, 43, 11; non sum -urus a vobis, ut 47, 9. — pacem iis populus Rus non ab se tantum, sed ab rege etiam Masinissa praestitit 40, 34, 14; ubi inter cetera pax quoque -da a barbaris erat 39, 28, 9 (*cf.* adicio *57, 6*). — precatus ab diis immortalibus 4, 46, 4; 5, 32, 9; id a dis im. -ri, ne 6, 23, 11; ne ab diis quidem im., quod -emur, quicquam superest 29, 17, 9; nihil quemquam ab dis im. -ri posse 35, 31, 16; virtutem felicitatemque pariter non frustra ab diis im. -us sum 38, 48, 6.

exsequuntur quaerendo a consule 9, 16, 4; se -turum ab eo 32, 34, 13; -ri iussit ab eo 39, 47, 3; -it ab eo 40, 21, 4; -ivit ab eo 49, 6*; -verunt ab iis 27, 10, 2; cum -isset ab iis 29, 19, 1; ab iis -ivit 25, 8; ab iis -bat 35, 28, 3; nec a me nunc quisquam -verit 9, 9, 9; a peritis -um est 23, 25, 6; a vobis si quis -at 25, 38, 13; a vobis -imus 37, 45, 7*.

recepta Zacyntho ab Achaico concilio 36, 34, 1; -ta ab Antiocho Asia 38, 42, 12; ad -dos a Carthaginiensibus Locros 29, 17, 10*; -re a Gallis urbem 22, 14, 9; -ta ab hostibus Hispania 29, 20, 2; Sora, Arpinum, Cesennia -ta ab Samnitibus 9, 44, 16*; ab se signo -to 32, 11, 8. — quinto tricesimo (anno), quam a Gallis recuperata (urbs Ra erat) 7, 18, 1*; Italiam ab Hannibale -re parat 22, 14, 9; ut Anxur ab hostibus -retur 5, 10, 2*; ut ab Nabide Argos -etis 34, 24, 4; -ta urbe ab Ris 26, 39, 10. — multo acrius ab Adranodoro quam ab Hieronymo repeti libertatem 24, 22, 5*; (ab nobis) ut a confessis res extemplo -untur 21, 18, 5; iusto iure eum (*sc.* florem aetatis) a filio -ti censet 3, 4; ne res ab iis -rentur 4, 58, 2; ab Latinis -ae res 1, 32, 14*; ab Latinis Hernicisque res -ae 6, 10, 6; res, quae ab nobis ex foedere -ae fuerant 9, 1, 4; res -das ab Samnitibus censent 10, 12, 1*; a quibus Hispani pecunias -rent 43, 2, 3*; Graeci res a quibusdam Italici generis -bant 29, 1, 16. — tantae summae rationem etiam ab ipso P. Scipione requisitam esse in senatu 38, 55, 10. — ne respicere spem ullam ab Ris posset 4, 17, 5*.

ab iis certiora omnia de statu civitatium earum sciturос 39, 27, 6; certius aliquanto, quae Carthagine acta essent, ab rege scierant quam ab ipsis Carthaginiensibus 41, 22, 1*. — ne quid ab Rhodiis speraret aut peteret rex 42, 46, 6*; dum auxilia ab Ris -astis 21, 13, 3; consulatus ac triumphos, omnia praemia ab se, omnes honores -re 2, 49, 6*; quid ut a vobis -ent? 4, 49, 15; (*v. 60,* 38.) — quod deerat militum, sumere a Cn. Baebio iussus 40, 19, 8; quod spatium ad vehicula comparanda a consulibus -issent 2, 4, 3; ab Epirotis XX milia modium tritici -isse 44, 16, 2; se rationem inituros, quo modo ab Hispanis -ant 23, 48, 5*; spatium -ret ad consultandum ab legatis 24, 22, 10*; libros eos a L. Petilio -sit 40, 29, 9; de captivis suae fortunae a quoque supplicium -um est 3, 18, 10*; ut quae ipsis usui essent, ab se potissimum -rent 27, 45, 10.

ne quid ab Himilcone et Carthaginiensibus timeri possit 24, 38, 9; non ab isdem omnes timere nec eosdem odisse 32, 2*; quid Carthaginiensi ab Ro, quid filiae Hasdrubalis -dum sit, vides 30, 12, 16*; a Volscis et Aequis bellum -batur 3, 15, 4.

γ) **appellandi:** L. Sergius Fidenas; a bello credo, quod deinde gessit, appellatum 4, 17, 7*; diem a posteriore clade Aliensem -runt 6, 1, 11*; Quirites a Curibus -ti 1, 13, 5; quinqueviris creatis, quos mensarios ab dispensatione pecuniae -runt 7, 21, 5; Capuam ab duce eorum Capye vel a campestri agro -tam 4, 37, 1*; colonia a flumine Narnia -ta 10, 10, 5*; urbem a propinquo flumine Hiberam -tam 23, 28, 10; argyraspides a genere armorum -bantur 37, 40, 7; patres certe ab honore, patriciique progenies eorum -ti 1, 8, 7; ea legio linteata ab integumento consaepti, in quo sacrata nobilitas erat, -ta est 10, 38, 12*; lacum Curtium non ab antiquo illo T. Tatii milite Curtio Mettio, sed ab hoc -tum 7, 6, 5; (campi) ab eo miraculo Thaumaci -ti 32, 4, 5; Aeneas (oppidum) ab nomine uxoris Lavinium -at 1, 1, 10; fossa Cluilia ab nomine ducis per aliquot saecula -ta est 23, 3*; in sinum maris ab nomine propinquae urbis Ambracium -tum 38, 4, 3; id (intervallum regni) ab re interregnum -tum 1, 17, 6; censores ab re -ti sunt 4, 8, 7; (portum) ab re -ant Naustathmon 37, 31, 10; Ramnenses ab Romulo, ab T. Tatio Titienses -ti 1, 13, 8; (urbs) ab situ porrectae in dorso urbis Longa Alba -ta 1, 3, 3; partes eas tribus -vit, ut ego arbitror, a tributo 1, 43, 13. — nomina sunt argumento, quod alterum Tuscum, alterum Atriaticum mare

ab Atria, Tuscorum colonia, vocavere Italicae gentes, Graeci eadem Tyrrhenum atque Adriaticum vocant 5, 33, 8*.

cognomen Imperiosi ab ostentatione saevitiae adscitum 7, 4, 3*; credo ab incesto id ei loco nomen factum 8, 15, 8; ab re nomen habet (terra) 38, 18, 4; (Mucius) cui postea Scaevolae a clade dextrae manus cognomen inditum 2, 13, 1; puero ab inopia Egerio inditum nomen 1, 34, 3*; neque hercule montibus his ab transitu Poenorum ullo incolae nomen norint inditum, sed ab eo, quem in summo sacratum vertice Poeninum montani appellant 21, 38, 9*; novae urbi Apameae nomen inditum ab Apama sorore Seleuci regis 38, 13, 5*; quidam vindictae quoque nomen tractum ab illo (indice) putant; Vindicio ipsi nomen fuisse 2, 5, 10*.

δ) **passivis** (a = ὑπό): abditi post tumulum ab Scipione equites 28, 13, 6. — ab sui quisque ordinis hominibus in tentoria abducti 27, 46, 5*. — quod praefectum suum ab obtrectantibus ducibus gloriae eius ablegatum videant 25, 41, 3; quippe ab Ris extra Italiam in exilium verius quam in militiam -ri 27, 9, 3. — (abstrahi *v. p. 71, 39.*) — Philippum regem ante ab Hannibale maxime accensum bellum populo Ro fecisse 33, 49, 1; a paucis proelio -so 30, 11, 8. — Antiochus ab Aetolis accersitus 45, 22, 7. — post accisas a Camillo Volscorum res 6, 5, 2. — cum ille ab ipsis Argivis se defenderet accitum 32, 40, 1; praesidium Aetolorum, quod ab Eleis accitum acceptumque in urbem erat 27, 31, 9*; ab Gallis -tum se venisse 21, 52, 4; ab iis Quinctius est -tus 35, 50, 4; ab ipsis Neapolitanis -tus 23, 15, 2; nisi -tus ab nobis Scipio intervenisset 29, 18, 11; phalanx abs trepido nuntio -ta 42, 66, 6; Marcellus a primoribus -tus 24, 13, 9; cum -ti a proditoribus exercitum admovissent 39, 10*; -tos ab eo Bastarnas 41, 19, 5; Hannibal -tus in Hirpinos a Statio Trebio 23, 1, 1*; -to ab Tarentinis in Italiam (Alexandro) data dictio erat 8, 24, 2. — eos moenibus tantum tectisque a Canusinis acceptos 22, 52, 7; dediderunt se clementesque a consule -ti (sunt) 27, 15, 2*; plus eo anno domi -tum cladis ab consulibus ac dictatore quam foris auctum imperium 8, 12, 17; preces suas -tas ab diis immortalibus ominati 42, 30, 8*; ab eo milites per locum arduum -ti cepere 4, 61, 8; (ab Eleis *v. p. 65, 36;*) haec cum ab optimo quoque pro atrocitate rei -ta essent 25, 4, 7*; nihil -tum umquam a plebe tanto gaudio traditur 4, 60, 1*; -ti ab plebe primo impetu omnem (urbem) cepere 24, 2, 10; id a plerisque in omen magni terroris -tum 21, 63, 14; a quibus placide oratio -ta est, iis 2, 3, 7; eam deditionem ab senatu non -tam 8, 19, 14. — cum ad singula nunc ab universis, nunc a partibus contionis acclamaretur 34, 37, 3. — sic M. Marcellum ab Syracusanis, sic Q. Fulvium a Campanis accusatos. Quin eadem opera T. Quinctium a Philippo rege, M.' Acilium et L. Scipionem ab Antiocho, Cn. Manlium a Gallis, ipsum M. Fulvium ab Aetolis et Cephalleniae populis -ri paterentur? 38, 43, 9; nunc a vobis ipsis -ti sumus 39, 36, 7. — additus ab insolente Gallo ponderi gladius 5, 48, 9; tumultum auxit clamor ab legionibus -us 30, 18, 6*; a C. Maenio -tum erat, ut 40, 43, 2. — Rae legiones ab L. Aemilio consule adductae 2, 49, 10; Clusium Gallos ab Arrunte seu quo alio Clusino -os 5, 33, 4*; ab hominibus nobilibus Hannibalem in Italiam -tum 22, 34, 4*; a militibus -itur ad eum adulta virgo 26, 50, 1; a Philippo prope ad excidium -tos esse 37, 4, 9; ad reciperatores -ti a citerioribus populis P. Furius Philus, ab ulterioribus M. Matienus 43, 2, 8; eo -ta ab Silano auxilia 28, 13, 5. — libri a decemviris aditi 43, 13, 7; a multis legationibus protinus in via -us 26, 51, 10. — adhibitus (est) ab Aetolis et ex finitimis pacificator Amynander rex Athamanum 27, 30, 4*; ad quam (mensam) tertius Campanorum -tus es ab Hannibale 23, 9, 4; vivo tibi ea disciplina a me -ta esset 1, 28, 9; artem -tam ferunt a patriciis 4, 56, 3; ut sit, ad cuius curationem (in re publica) a vobis -antur 5, 3, 6. — Ri coloni ab divo Caesare adiecti 34, 9, 3; clamore et ab alia circumstantium turba multiplici -to 37, 41, 11; pauca ab ipso Quinctio -ta 33, 2, 5. — Campanos iure iurando a Flacco adactos 26, 27, 15; iure iurando ab tribunis militum -ti milites 22, 38, 2. — agrum ab Ris quondam per iniuriam ademptum recuperare 23, 6, 1; si Lycia et Caria -tae ab Ris forent 45, 25, 12; ius -tum ei ab senatu erat 39, 23, 6; (*v. p. 98, 19.*) — nec classe adiutum ab eo praetorem esse 44, 13, 12; populum Rum ab eo bello

Punico forti fidelique opera -tum 45, 14, 2; quod enixe -ti a gente Thessalorum essent 42, 38, 6; -tus ibi et ab legatis Hippocratis et litteris Hannibalis 24, 35, 4*; in bello, quod adversus Philippum gerunt, se a nobis -ri aequum censent 32, 21, 4; pecuniane a nobis -tum an frumento? 45, 23, 2; id parum certum est, solamne (*sc.* gentem Senonum) an ab omnibus Cisalpinorum Gallorum po-
10 pulis -tam 5, 35, 3; admodum a paucis populis Pedani -ti sunt 8, 13, 4; legati ab T. Quinctio -ti sunt 37, 1, 1; si palam fiat auxiliis -tum ab se esse Poenum 29, 5, 6*; commeatu benigne ab Tiburtibus -tus 7, 11, 1; (legati sunt) benigne ab Siculorum tyrannis -ti 4, 52, 6. — non tamen admissum quicquam ab iis criminatum venio 2, 37, 3. — nos a vobis et admoneri et regi, non vos a nobis debere 40, 46, 1; -tus a vobis
20 42, 41, 8. — exercitu ab se admoto 33, 13, 8. — ab rege foederi adscripti Prusia Bithyniae rex, Achaei, Boeoti, Thessali, Acarnanes, Epirotae, ab Ris Ilienses, Attalus rex, Pleuratus, Nabis Lacedaemoniorum tyrannus, Elei, Messenii, Athenienses 29, 12, 14*. — miles, qui non aut a patruo suo Cn. Scipione aut a patre consule aut a se sit ex Italia advectus 28, 32, 6*. — contione militum advocata a Graccho 24, 16, 7; deos
30 ab se duobus proeliis haud frustra -tos 8, 33, 21. — aurum et a civitatibus quibusdam allatum non accepisse populum Rum 22, 37, 11; criminibus ab Eumene -tis 42, 17, 1; pondera ab Gallis -ta iniqua 5, 48, 9*; captum aliquid aut ab hoste ex praeparato -tum 25, 8, 10*; non vana ab legatis super rebus tantis afferri 2, 4, 4. — ab nobis supplicio adfecti sunt 31, 31, 14. — cernens nihil aliud ab suis quam inopiam
40 adgravari sociorum 24, 36, 7*. — quicquam a se agitari de Ro bello 40, 21, 1; -tum de lege ab tribunis est 3, 29, 8; -tum (est) in urbe ab tribunis plebis, ut 4, 30, 1; non a tribunis plebis umquam -tum (esse) 60, 2. — agor 1) = *pellor:* classis Ra a P. Cornelio in Campaniam acta cum adpulsa Pompeios esset 9, 38, 2*; maxima pars ab equitibus in flumen -ti sunt 1, 37, 4; (praedae -tae ab iis *v. p. 105, 10;*) elephanti ab recto-
50 ribus ad litus -ti 44, 42, 6; — 2) = *agitor, perficior:* ab Albanis socordius res acta 1, 22, 5*; id pro cetera socordia neglegentiaque a Campanis -tum 25, 13, 7; rerum, quae a fratre -rentur 45, 19, 8; triumphus a Popillio de Gallis -tus 7, 25, 1; is segniter rem agi ab Scipione questus 29, 4, 8*; quae ab se ex decem legatorum sententia -ta essent 30, 44, 13; nihil memorabile a Villio actum 32, 6, 8; (census actus *v. p. 73, 29;*) — 3) *agitur de:* per similem temptationem a Romanis de duabus civitatibus agi 35, 17, 8*; de agro Pomptino ab L. Sicinio tribuno plebis -tum ad populum 6, 6, 1; — 4) *gratiae a.:* Camillo et ab hostibus et a
10 civibus gratiae actae 5, 27, 15; gratiae ingentes ab universo ordine, praecipue a consularibus senioribusque, Ti. Graccho -tae sunt 38, 53, 6; gr. intercessoribus ab senatu -tae 4, 48, 16; quibus cum amplissimis verbis gr. ab sen. -tae essent 5, 7, 6; cui praesertim gratias ab sen. -tas 25, 6, 7; gratiae regi ab sen. -tae 31, 9, 4; Pisanis gr. ab sen. -tae 40, 43, 1; gr. ab sen. -tae 44, 14, 2. — (amplificari *v. p. 101, 12.*) — animad-
20 versum in eos a consule scribit Claudius 8, 19, 13; haec prudenter -sa a maiore 45, 11, 6*. — malo arbitrio, quo a proximis quisque minime anteiri vult 6, 34, 7. — rogatio ab omnibus ferme centuriis antiquata est 31, 6, 3; rogatio qualis est, quam a vobis -tam indignantur? 6, 40, 15. — ideo Pylae et ab aliis Thermopylae locus appellatur 36, 15, 12; (urbs) Sinuessa
30 deinde ab colonis Ris -ta 10, 21, 8; neque illos dimitti neque retineri neque -ri a consulibus 27, 10, 10*; te non modo manu violatum, sed ne verbo quidem inclementiori a me -tum vellem 9, 34, 23; scimus Persea regem a populo Ro -tum 41, 24, 6*; -ti a privato tribuni 43, 16, 5; a quo ipse -tus erat 24, 5, 10; ab sacerdotibus tribuni plebis nequicquam -ti 33, 42, 4; tribuni plebis -ti ab L. Scipione 38, 52, 8; petere, ut rex
40 sociusque et amicus ab senatu -retur 31, 11, 14; ad petendum, ut rex ab senatu -retur 40, 58, 9; a senatu rex est -tus 45, 9, 3; me regem -ri a vobis memini 34, 31, 13. — ab collegis arcessitus 4, 49, 11; bellum -tum in Italiam ab nobilibus 22, 38, 6; -tos se ab triumviris mensariis esse dixerunt 24, 18, 12. — dati nautae armati instructique ab dominis 24, 11, 9*. — arreptus a P. Numitorio 3, 58, 7; a viatore 3, 56, 5;
50 6, 16, 2. — a M'. Acilio mihi primus princeps prioris centuriae est adsignatus 42, 34, 8; ab triumviris agrum sibi -tum esse 45, 13, 10. — quibus ab L. Cornelio Scipione attributi erant (*sc.* in dicionem)

41, 6, 8; cum eis dimidium ex vectigalibus eius anni -tum a quaestoribus esset 44, 16, 9. — multo iniquioribus animis a castrensi consilio **auditi sunt** 44, 35, 4; nec ab hominibus salutaris sententia nec ab diis tam piae preces -tae sunt 6, 23, 12; (ab Hieronymo *v. p. 78, 20;*) cum -retur a multitudine (Gisgo) 30, 37, 7; crimina querimoniasque de Philippo non neglegenter ab Ris -ri 39, 46, 7; si iam -ti ab senatu Siculi essent 26, 29, 6. — **ablato** a plebe consulatu 7, 18, 1. — ordini ab se **aucto** 1, 30, 2; ab se auctae multitudinis 2, 1, 2*; (*v. p. 96, 39.*)

a consulibus **bellatum** (est) 7, 15, 9; hoc bellum a consulibus -tum (esse) 8, 39, 16; in Graecia -tum et ab consule Licinio et ab Lucretio praetore erat 43, 4, 5.

inermis multitudo ab armatis **caesa est** 32, 13, 14; se a consulibus virgis -sos ac prope securi percussos esse 8, 27, 7; hostes ab equite maxime -si (sunt) 6, 32, 9; Samnites ab quattuor exercitibus, quattuor ducibus Ris -si fuerant 10, 31, 12; plures a Furianis -si (sunt) 6, 9, 11; virgis -si tribuni ab legato sunt 29, 18, 13; pauci a multis perculsique a victoribus passim -bantur 25, 36, 12; a pontifice maximo virgis -us erat 22, 57, 3; ab A. Postumio consule duo milia et quadringentos -os (esse) 3, 5, 13; ab A. Postumio vineae caesae (sunt) 40, 41, 5; sive -si ab Ris forent Bastarnae 57, 8; (*v. p. 71, 23 et 32.*) — carmen ab ter novenis virginibus **cani** per urbem iusserunt 31, 12, 9. — imperatores Ros in Asia **captos** ab Antiocho rege et exercitum deletum esse 37, 48, 6; ad tumulos ab levi armatura -tos 38, 22, 4; (*v. p. 78, 27 sq.;*) a Bois -ti fuerant 30, 19, 7*; a Campanis Cumae -untur 4, 44, 12; quod fraude -ti, quod a cive potissimum suo forent 37, 12, 8; se domi a civibus -tos et oppressos esse 2, 23, 2; naves a classe Punica -tas esse 22, 11, 6; naves ab classe Ra -untur 30, 19, 5; Clampetia a consule vi -ta (est) 29, 38, 1*; (castella -ta *v.* vastari;) ab altero cornu castra -ta esse 10, 41, 13; in -tum super se ab Decio tumulum 7, 34, 9; (arx) ab Dionysio per dolum fuerat -ta 24, 3, 8; ab eo Bovianum -tum (esse) 9, 44, 15; -tam ab eo Orongim 28, 4, 2*; Atinam et Calatiam ab eodem -tas (esse) 9, 28, 6*; partem oppidi iam -tam ab Etruscis invenere 6, 9, 7; ab illis exercitibus -tum Anxur esse 4, 59, 9; post -tam utique Romam a Gallis 5, 24, 7; [urbe] capta a Gallis quo redempta urbs est? 34, 5, 9*; -tum se ab Hannibale (esse) 21, 38, 3; -ti ab H. dimissique fuerant 22, 13, 2; ab H. -tam urbem senserunt 25, 10, 5; castris ab Hannone -tis 21, 28, 3; in -ta castra ab Histris 41, 5, 1; Esquilias vidimus ab hoste prope captas 3, 67, 11*; superesse paucos -tos ab hoste 22, 7, 9; capi ab avarissimo et crudelissimo hoste 50, 6; capi signum ab hoste 25, 14, 7; deos vestros ab hostibus -tos 3, 17, 3; arx ab hostibus -ta est 9, 24, 9; -tis in acie ab hostibus 22, 60, 7; duarum coloniarum alteram -tam ac direptam ab hostibus, alteram oppugnari 31, 10, 6; -tam partem urbis ab hostibus senserunt 38, 29, 11; -ta castra ab hostibus 41, 5, 3; se ab iis fraude -tum aiebat 3, 65, 3*; (civitas) ab illo -ta est 34, 24, 2; (urbs) una ab ipsis vi -ta fuerat 23, 26, 5; locus -itur a iuventute 24, 21, 12; flamen -tus a P. Licinio pontifice maximo erat 27, 8, 5; a C. Matieno duumviro naves XXXII -tae sunt 40, 28, 7; sponsa tua -ta a militibus nostris 26, 50, 4; Damippus -tus ab Ris navibus erat 25, 23, 9; (naves) quaedam a Nicandro -tae (sunt) 37, 11, 12; (collem) -tum a nobis 7, 35, 5; cum iam ipsi Syracusani servire tyrannis quam capi a nobis mallent 31, 31, 8; naves ab Cn. Octavio -tae (sunt) 28, 46, 14*; Meliboea a Cn. Octavio -itur diripiturque 44, 46, 3; se -tos oppressosque a paucis esse 24, 47, 6; urbe sua -ta a Philippo 28, 7, 12; (civis) qui ab Poeno -tus (sit) 27, 9, 3; sive a Poetelio dictatore sive ab C. Iunio consule Nola est -ta 9, 28, 5; consulatum -tum et oppressum ab tribunicia potestate esse 2, 54, 5; velut -ti ab suismet ipsi praesidiis 8, 25, 6; a praetore Acuca oppidum vi -tum (est) 24, 20, 8; -ti a Pyrrho ad Heracleam erant 25, 6, 3*; (se) -tum ab Ris esse 27, 19, 10; in urbem iam -tam ab Ris 28, 20, 5; -ta Carthago ab Ris fuerat 28, 36, 5; (urbs) quae vi -ta ab Ris esset 38, 9, 10; arcem ab his iisdem Sabinis auro -tam 3, 17, 6; Capitolio ab Sabinis -to 34, 5, 8; urbem ab Samnitibus -tam (esse) 4, 37, 1; arcem Fregellanam ab Samnitibus -tam (esse) 9, 28, 3; urbem ab se -tam 5, 30, 2; habitare in -ta ab se urbe 53, 6; urbis -tae atque incensae ab se 22, 23, 9; Carthagini ab se -tae 28, 4, 2*; (urbes) quas ab se ipso -tas iure belli habeat 32, 34, 13; in -tis ab se castris 40, 32, 8;

M. Aemilio praetore urbano 22, 33, 8; ipse ab eo magister equitum -tus 4, 57, 6*; ab eo -ti (sunt) sex tribuni militum 5, 31, 9; ab eo -ti (sunt) consules 39, 6, 2; regem ab ipsis -tum 1, 17, 7; ab isdem illis -tus praetor 25, 16, 5; pontifices, augures ab Numa Pompilio -ti sunt 2, 4, 2; a patribus non consulem, sed carnificem -tum esse 56, 8; ut tribuni militum a populo -rentur 9, 30, 3; eum primum a populo -tum dictatorem (esse) 22, 31, 8; ut a populo -retur, qui pro dictatore esset § 10*; duo consules a praefecto urbis -ti sunt 1, 60, 3; nec ab se nec ab ullo -tus 9, 34, 1; -tus a Ti. Sempronio consule 21, 15, 6; triumviri ab T. Maenio praetore urbano -ti sunt 39, 23, 4; per magistratus a vobis -tos 31, 29, 8.

damnari se ab iratis civibus 25, 4, 2*; -ti a nobis 45, 24, 6; -tus a plebe erat 3, 32, 3; C. Licinius Stolo a M. Popillio Laenate sua lege decem milibus aeris est -tus 7, 16, 9; capitis ab se -tos 39, 36, 2; a vobis -ti ac repulsi 22, 59, 19. — triumphus ab libentibus (est) decretus 34, 52, 3; idem -tum ab senatu est 27, 22, 6; supplicatio ab sen. -ta est 34, 42, 1; 36, 38, 7; triumphus ab sen. est -tus 40, 38, 8; 45, 35, 4. — se a vobis deceptum (esse) 9, 9, 16. — neque tamen ab ipso aedes eae dedicatae sunt 27, 25, 9; -ta a M. Marcello templa 25, 40, 3; aedis Martis -ta est a T. Quinctio 6, 5, 8*; aedem Matutae Matris iam ante ab rege Serv. Tullio -tam 5, 19, 6; prope aedem eius deae (*sc.* Fortis Fortunae) ab rege Serv. Tullio -tam 10, 46, 14. — a quibus ipsi populo Ro dederentur 24, 30, 14*. — Satricum ab Antiatibus colonia deducta (est) 7, 27, 2; ab augure -tus in arcem 1, 18, 6; principes Aetolorum ab duabus cohortibus Romam -ti 37, 3, 8; post -tum ab consule exercitum 10, 31, 1; a Flacco -tus sum 42, 34, 10; a vagis per agros pabulatoribus Ris ad Q. Claudium propraetorem -untur 27, 43, 2*; praetor Arpinus ab suis ad consulem -tus (est) 24, 47, 7. — coloniam pertinaciter a colonis defensam 6, 22, 4; cum non Verginiam -di ab Icilio diceret 3, 46, 2; (ab se *v. p. 96, 19;*) intentius ab uno urbs -batur 34, 29, 10. — si ab aliis sibi praemiorum optio deferretur 37, 52, 7; -ri Romam (censum) ab iuratis censoribus coloniarum 29, 15, 10; ad ea quae ab Eumene -ta erant 42, 18, 1; crimina -ta ab Eumene 45, 6; crimen a Minucio -tum ad senatum 4, 14, 3; donec a praefecto annonae tanta res ad senatum -retur 4, 13, 10; (a quaestoribus *v. p. 99, 50;*) triumphum -tum iis ab senatu accipio 3, 70, 14. — Indus ab elephanto deiectus 38, 14, 2*; bis a M. Fulvio se certo consulatu -tum (esse) 40, 46, 14*. — nomen Campanorum a Q. Flacco deleri 26, 27, 10; quod prope omnem -tam a Gallis Ram iuventutem crederent 6, 2, 9; urbem ab Sidicinis -tam (esse) 8, 15, 4; (*v. p. 69, 36.*) — ut ab ea factione delectus sit ad quaestionem exercendam 38, 55, 3; in praesidia Sicularum urbium -ti ab Ris ac missi 23, 4, 8. — hepteris regia a multo minore Rhodia nave uno ictu demersa 37, 24, 3; -sam partem a parte civitatis 6, 27, 6. — ni sibi ab iis dematur (contumelia iniuriaque) 8, 23, 7. — iis a praetore Damocrito denuntiatur, ne 35, 35, 4. — depositum a vobis bellum 31, 31, 19. — ora maritima depopulata ab Achaeis erat 37, 4, 6; (ager ab iis *v. p. 105, 9;*) regionis -tae ab Samnitibus 10, 21, 7. — deportatus a custodibus Alexandream ad Ptolomaeum 23, 10, 11*; ab eodem exercitum -ri 30, 40, 15. — deprehensus a custodibus Ris 2, 12, 4. — ad pedes descensum ab Ris est 9, 22, 10. — signa deseruntur ab antesignanis 4, 37, 11; cum -tos se ab Antiocho cernerent 36, 33, 3; Aetolos -tos ab Ro 29, 12, 1*; -tae ab collega rei publicae 27, 5, 18*; Xyniae a cultoribus -tae sunt 32, 13, 13; -tam ac relictam ab dis immortalibus incoli urbem 5, 30, 3; -ti ab diis hominibusque 51, 9; in -tam hanc ab diis hominibusque urbem 52, 17; -tum ab ducibus agmen 27, 47, 9; -ti ab ducibus 28, 16, 13; se -tos ab eis (esse) 6, 8, 9; -tam ab eo Capuam 25, 22, 10; ab eo -tos milites 26, 3, 6; -ti ab Etruscis 27, 27, 6; -tam omissamque ab hominibus rem publicam (esse) 4, 43, 9; oppidum ab hostibus -tum est 10, 42, 4; -ti a militibus 24, 23, 5; -tam ac proditam a primoribus Capuam 26, 6, 17; socios sciet ab se -tos ac proditos esse 26, 13, 19; quando -ti a veteribus sociis essent 23, 20, 8; ab sociis se -tum (esse) 25, 35, 4; -untur ab sociis, ut prius ab Celtiberis nos 26, 41, 21; -ti ab sociis 28, 44, 5; -ti ab suis 4, 49, 5; urbem ab suis -tam 22, 18, 7; ubi a suis se -tos viderunt 35, 30, 2; in deserta a vobis hac urbe 5, 53, 6. — novam, superbam libidinem ab nullius ante gentis senatu

neque desideratam neque institutam 34, 54, 7; quid nunc a vobis -etur atque exspectetur 37, 54, 14. — desperata ab sociis Ra res 24, 45, 6*. — cum hoste destinato ab senatu 27, 43, 6. — destitutus undique et ab suis et ab sociis 36, 15, 5. — deterritum a primoribus (tribunum esse) 2, 54, 8. — Hernici a C. Plautio devicti subactique sunt 7, 15, 9. — quibus ab aedilibus dicta dies esset 7, 28, 9; die -ta ab aed. 8, 22, 3; 10, 13, 14; ab L. Apuleio tribuno plebis 5, 32, 8; d. -ta est Romilio ab C. Calvio Cicerone tribuno plebis, Veturio ab L. Alieno aedile plebis 3, 31, 5*; ita a M. Claudio consule Q. Fulvius dictator -tus et ex eodem plebis scito ab Q. Fulvio dictatore P. Licinius Crassus pontifex maximus magister equitum -tus (est) 27, 5, 19*; cum iniustae vindiciae a collega -rentur 3, 58, 7; dictator a consule -itur 4, 13, 14; ne non posset nisi ab consule -ci dictator 4, 31, 4; dictatorem a consule -ci 22, 33, 11*; dictator a consule -tus 29, 11, 9; dictator ab consulibus ex auctoritate senatus -tus P. Cornelius Rufinus, magister equitum M. Antonius 8, 17, 3; ab eo A. Postumius Tubertus magister equitum est -tus 4, 23, 6*; ab eo L. Iulius magister equitum est -tus 26, 11; ipse ab eo m. e. est -tus 31, 5; ab eo m. e. L. Papirius Cursor -tus 8, 12, 2; ab eo m. e. Iunius Brutus -tus § 13; ab eo m. e. -tus Sp. Postumius 23, 14; ab eo m. e. est -tus Q. Fulvius Flaccus 25, 2, 4; dictator ab eo -tus (est) P. Sulpicius 30, 26, 12; [-bantur enim ab eo eodem animo ingenioque, quo gesta erant 38, 50, 12*;] dies ei -ci ab eo potuisse 39, 52, 6; haec -ta promissaque a Ro imperatore 26, 24, 7; multa ab iuventute inconsulte -ta factaque 3, 11, 11; haec cum ab legatis -ta essent 29, 19, 1; (dictatorem) ab Licinio consule -tum scribit 7, 9, 4; ab Cn. Marcio tribuno plebis -ta dies est 6, 1, 6; haec ne -rentur a me 42, 40, 10; censoribus P. Furio et M. Atilio a M. Caecilio Metello tribuno plebis dies -ta ad populum est 24, 43, 2*; quaeso, ut ea, quae dicam, non a militibus imperatori -ta censeas, sed a plebe patribus 7, 13, 8; carmina a militibus ea in imperatorem -ta (sunt) 39, 7, 3; multa duumviro -ta a pontifice (sunt) 40, 42, 9; dies Manlio -itur a M. Pomponio tribuno plebis 7, 4, 1; a quaestoribus Caesone Fabio et L. Valerio diem -tam (esse) perduellionis 2, 41, 11; a quo ipse tribuno militum dictator erat -tus 4, 46, 11*; quae ab nostrum quo -entur 6, 40, 14; a quo Q. Fabius Maximus Rullianus magister equitum est -tus 8, 29, 9*; a quo uno dici posse videbatur (dictator) 22, 8, 5; quae -ta ab rege essent 42, 14, 1; quae in conloquio ab rege -ta erant 48, 2; haec ab Rhodio -ta (sunt) 45, 3, 6*; haec -ta ab Ro cum essent 31, 32, 1; -ta die a M. Scantio tribuno plebis 10, 46, 16; haec ab sese -ta (esse) 25, 16, 13*; in eandem sententiam multa et a ceteris senioribus patrum cum essent -ta 3, 63, 11*; ab L. Caedicio et T. Statio tribunis die -ta 2, 52, 6*; ad populum iam die -ta ab tribunis 4, 11, 7. — dimitti ab Appio eum (*v. p. 103, 3*) 10, 19, 4; legionem ab Ti. Claudio Pisis -am 41, 14, 2; a consule -us 36, 21, 7; qui -i ab iis consulibus essent 34, 56, 12; per ludibrium auditi dimissique sunt ab quaerente per iocum Hieronymo 24, 6, 4; a plerisque rogitantibus -i (sunt) 1, 9, 5*; -i ab rege inviolati omnes (sunt) 36, 9, 15*; Carpetanos quoque ab se -os simulans 21, 23, 6; (*v. praeterea p. 68, 32 et 70, 4*). — ea (castra) direpta ab Aetolis inveniunt 33, 10, 6; ab Attalo urbs capta -batur 28, 7, 4; Dymaeis captis nuper -tisque ab exercitu Ro 32, 22, 10; Oreum ab Ro milite -tum fuerat 28, 7, 4; ob -ta quaedam ab conscendentibus naves militibus 37, 2*; vastatam urbem -tamque nuper a Philippo 31, 45, 12; (*v. p. 70, 14 et 32 et p. 81, 38.*) — Genuam oppidum a Magone Poeno dirutum 30, 1, 10; Fregellas -tas ab se 8, 23, 6. — discursum (est) inde ab aliis circa templa deum 27, 51, 16. — (disici *v. p. 106, 51.*) — Numidas ab Masinissa ad exitus itinerum idoneis locis dispositos 30, 5, 9. — ut adventus eius dissimulari ab Ris potuerit 33, 39, 7. — queritur dissolutam esse a privato tribuniciam potestatem 38, 56, 10; vim tribuniciam a se ipsa -vi non patiar 6, 38, 7. — vino a principibus diviso 25, 23, 14; ab eodem rege et circa forum privatis aedificanda -sa sunt loca 1, 35, 10. — docti a ducibus erant 9, 40, 4. — laudati donatique a C. Calpurnio equites phaleris (sunt) 39, 31, 17; donis ab Epicyde -tus 25, 25, 13; quater et tricies virtutis causa -tus ab imperatoribus sum 42, 34, 11; quibus ab imperatore Paulo -tus es 45, 39, 15. — cum, quod ipse non dederit, datum ab alio videbit 34,

4, 17*; -ta a M. Antonio tribuno plebis contione 45, 40, 9; a C. Calpurnio praetore senatus ei ad aedem Bellonae -tus est 26, 21, 1; censum agi ex formula ab Ris censoribus -ta 29, 15, 9; cum praesidio -to ab App. Claudio praetore 34, 10, 1; signum receptui ab consule -tum est 47, 6; postquam -tum (est) a consule signum 38, 6, 3; litterae ei -tae sunt a consule 40, 41, 10; ad ea munera -ta a dis 3, 11, 6; quod remedium eius mali ab diis -retur 10, 47, 6; nullum contemptu mortis telum ad vincendum homini ab dis immortalibus acrius -tum est 21, 44, 9*; eam patribus nostris mentem -tam ab dis esse 30, 30, 6; legatis captivorum senatus ab dictatore -tus est 22, 59, 1; priusquam signum ab ducibus -retur 7, 14, 10; ab eo uxori educandos -tos (esse) 1, 4, 7; si ab eo fides sibi -ta esset 8, 18, 4; huic ab Epicyde et Hannone Numidae -ti (sunt) auxiliares 25, 40, 6; populo visceratio -ta (est) a M. Flavio in funere matris 8, 22, 2; legibus ab L. Furio praetore -tis 9, 20, 5; praesidium Bruttiorum -tum ab Hannibale 27, 15, 9; ab his -tum (esse) locum Veientibus ad 5, 11, 8; (ab his signum -tum *v. p. 106, 25;*) munus gladiatorium -tum (est) ab iis 31, 50, 4; -ta opera est ab iis, ne 41, 24, 20; ab illo viribus -tis 1, 15, 7; ipsos sibi locum ac tempus pugnandi sumpturos, si ab imperatore non detur 7, 14, 3; ut et privatis et civitatibus et gentibus dona -ta pleraque eius generis sint ab imperatore 45, 33, 4; ab ipsis -tum locum seditioni esse 3, 50, 14*; cur non alter ab Latinis consul datur? 8, 4, 4*; tessera per castra ab Livio consule -ta erat 27, 46, 1; concilio populi a magistratibus -to 3, 71, 3; -bitur opera a nobis 39, 15, 5; M. Popillius Laenas a plebe consul, a patribus L. Cornelius Scipio -tus (est) 7, 23, 1; spolia dono -ta Hieroni a populo Ro 24, 21, 9; quem (agrum) nulli -tum a populo Ro Galli possiderent 45, 44, 9*; velut signo a praetore -to 37, 32, 12; quies -batur a bellicoso rege 1, 31, 5; signo ex arce -to ab Ris 31, 46, 16; pacem -tam a L. Scipione imperatore 37, 55, 2; post -tam a P. Scipione pacem 42, 23, 8; ius potestatemque ex duobus noxiis capitibus -tam ab se memorant 5, 11, 5; agri ab se -ti 45, 13, 16; blandimenta plebi ab senatu -ta (sunt) 2, 9, 6; exercitui dominum -tum ab s. memorans 60, 3; ex collegis optione ab s. -ta 8, 33, 16; -ti ab s. patroni 9, 20, 10; si vobis -tum ab s. negotium fuerit 26, 19; iis negotium ab s. -tum (est) 22, 8, 7; M. Aemilio praetori urbano 25, 1, 11; L. Aurunculeio 37, 4, 5; antequam -tae ab s. copiae fuissent 27, 45, 3; ipsis quinqueviri ab s. -ti (sunt) 40, 38, 7; ei T. Aebutium praetorem adiutorem ab s. -tum esse 41, 15, 6; id negotii -tum ab senioribus patrum 3, 15, 3; quae ab sociis -rentur ad 28, 45, 14; cui cum ab Serv. Sulpicio praetore senatus ad aedem Bellonae -tus esset 38, 44, 9; senatus iis a. M. Titinio praetore -tus (est) 41, 6, 4; sescentis Cretensibus ab tyranno -tis Ro 32, 40, 4. — ductum se ab creditore non in servitium, sed in ergastulum et carnificinam esse 2, 23, 6; singulis captivis ab equite ac centurione sorte -tis 4, 34, 4*; adversus Volscos legiones -tae a Furio consule 4, 51, 7*; aedilem prendi ducique a maioribus magistratibus 3, 55, 9; exercitus, cum a Scipione eadem via -retur 38, 41, 11; is tum ab Tarquiniis -tus Delphos 1, 56, 9*.

eae (supplicationes) edictae a consule sunt in (diem) 45, 3, 2*; supplicatio ab duobus consulibus -ta per biduum fuit 36, 2, 5; ad sacrificium ab decem viris -ta dies (est) 27, 37, 11; ita -tum ab rege fuerat 1, 29, 6. — Potitii ab Euandro edocti 1, 7, 14; ab his -tus est senatus 41, 8, 5; -tus a peritis regionum 22, 13, 5. — editi (sunt) a collegio pontificum dei, quibus sacrificaretur 30, 2, 13*; -tum ab decemviris est 42, 2, 6*; -tus ex composito ignis ab Hannibale est 25, 9, 10; -tis ab haruspicibus dis, quibus supplicaretur 41, 13, 3; crimina edita ab inimicis 26, 26, 6*; ad signum a se procul -tum 3, 5, 9; a te tuisque cottidie alia super alia facinora -untur 34, 32, 9*. — efflagitatum ab ducibus signum pugnae accepere 3, 60, 8. — cur esset a matre eiectus 39, 11, 3; -tus a matre § 7. — cum ab iis elevaretur (summa aeris alieni) 6, 27, 3. — his miraculis numquam ab ipso elusa fides est 26, 19, 7. — adversus emissa tela ab hoste 28, 2, 6; (*v. p. 111, 14.*) — ab ipsis Setinis captiva aliquot nationis eius empta ex praeda mancipia 32, 26, 6. — aegre ab circumstantibus ereptus 3, 5, 7; -tus a circ. 4, 14, 4; a quo sua templa -ta e manibus hostium essent 6, 20, 16; consulem ex obsidione a se -tum 8, 33, 14*. — cum in hoc hoste numquam ab ullo duce

sine ingenti nostra clade erratum sit 24, 8, 2*. — quod facile ab circumstantibus tabernaculum exaudiri posset 30, 15, 3; dirae ab omnibus diis -tae 40, 5, 1; altercatio de auspicio eius diei -ta (est) ab equitibus Ris 10, 40, 9; uti -ri posset a pluribus 8, 21, 8. — Celtiberi mercede exciti ab hostibus 34, 19, 1. — clamor exceptus (est) ab aliis 24, 31, 4; prima -ta a circumstantibus tela 2, 47, 7; Hannibal -tus a conditoribus Carthaginis, ut ab altera patria, vir tam clarus omni genere honorum 33, 49, 5; a consule Poetelio -ti 7, 11, 7; speculatores -ti ab custodibus Ris 30, 29, 2; comiter ab eo -tus 33, 49, 6; vocem a Fidenatibus -tam 4, 17, 3; benigne ab Gabinis -itur 1, 53, 10; -ti ab insidente hoste 35, 30, 11; -tus benigne ab ignaris consilii 1, 58, 2; -tus est ab iis haud paulo benignius 45, 19, 2; -tus a iuvenibus male mulcatur 40, 7, 4; cum ab Numidis incauti -rentur 21, 55, 3; servi duo, qui -ti a Numidis fuerant 22, 42, 11; legati a piratis Locrensium -ti 5, 28, 2; a quibus benigne -ti 21, 19, 7; a fallaci equitum specie agasonibusque -ti sunt 7, 15, 7; -ti hospitio ab Tullo blande ac benigne 1, 22, 5. — id ab uno exclamatum 41, 2, 7. — rex a Minnione excusatus (est) 35, 16, 1. — multi erant alii ab aliis expulsi 34, 26, 13; (praesidium) ab Odrysis -um est 39, 53, 14. — ut id quod deest expleri ab sociis velimus 23, 5, 5. — exposita (sunt) deinde ab se ordine, quae 42, 25, 5. — exprobratum ei a matre (esse), quod 40, 37, 6. — Petelia ab Himilcone expugnata est 23, 30, 1; oppidum suum ab Hortensio -tum ac direptum esse 43, 4, 8; ab altero praetore Sempronio Tuditano oppidum Atrinum (est) -tum 24, 47, 14. — exquiri pretia ab interrogantibus 22, 50, 6. — questus est non exspectatum se (esse) ab senatu 31, 49, 9; (*v. p. 77, 3.*) — ab Turdulis nos exstingui posse 28, 39, 8*. — alii ab Hannibale tradunt rogum exstructum esse 25, 17, 4; cum muri Lacedaemoniis non ab Lycurgo, sed paucos ante annos ad dissolvendam Lycurgi disciplinam -ti sint 39, 37, 2. — extorqueri sibi a consule et senatu populi Ri beneficium 39, 39, 9. — castris deinde exutus ab L. Marcio 28, 30, 2. — Dolopes a te ipso evastati sunt 42, 40, 7. — (everti *v. p. 107, 36.*) — evocatum eum ab legatis 24, 22, 8; a Mandonio -ti in concilium 29, 3, 1; a Philopoemene ad causam dicendam -ti 39, 36, 3; 9; -ti ab Gallorum principibus legati 21, 25, 7; -tos se ab senatu docent Ro 8, 3, 10; -tus a viatore 41, 15, 1.

quem ad modum a fetialibus porcus feriatur 9, 5, 3. — tertio ea (lex) tum lata est, semper a familia eadem 10, 9, 3; legum ab iis latarum 3, 59, 5; lege ab ipso lata 44, 12; ab L. Papirio praetore 8, 17, 12; rogatio a Plataeensi Dicaearcho lata 33, 2, 6; de ambitu ab C. Poetelio tribuno plebis tum primum ad populum latum est 7, 15, 12; (condiciones) a Quinctio latae sunt 34, 59, 2; si coniuncte ferri ab se promulgatas rogationes vellent 6, 39, 11*; latum ab se auxilium 28, 8, 14; quae fraus ab tribunis occulta in lege ferretur 3, 18, 6; rogatione ab tribuno plebis ad plebem lata 27, 5, 7. — clavo ab dictatore fixo 7, 3, 3; clavum ab dict. fixum 8, 18, 12; spolia fixa ab eo detrahunt 24, 21, 9. — (ficta *v.* edita 26, 26, 6; *p. 80, 37.*) — finiti tanti belli a se consule 30, 40, 7*; numerus -tus ab senatu erat 32, 7, 3. — ad aedilibus plebeis L. Aelio Paeto et C. Fulvio Curvo ludi facti (sunt) 10, 23, 13; ludi Ri scenici facti (sunt) ab aedilibus curulibus L. Valerio Flacco et L. Quinctio Flaminino 31, 4, 5; ab aed. cur. C. Valerio Flacco et C. Cornelio Cethego ludi Ri -ti (sunt) 32, 7, 14; ludi Ri ab aed. cur. P. Cornelio Scipione et Cn. Manlio Vulsone -ti (sunt) 33, 25, 1; principium eius rei ab Arretinis fieri 27, 21, 6*; principium defectionis ab Attene regulo -tum est 28, 15, 14*; -ta deditio est a primis auctoribus belli 9, 41, 20; caedes ab auxiliaribus Gallis -ta est 21, 48, 1; a Boiis incursiones in agros sociorum -tas (esse) 31, 2, 5; secessione -ta a Brenno 38, 16, 2; nulla mora a Campano -ta est 25, 18, 13; facinus memorabile a captiva -tum est 38, 24, 2; id communiter a civitatibus Asiae -tum (esse) 1, 45, 2; segniter omnia ab Ti. Claudio consule -ta erant 30, 38, 7*; haec ab collega obsequenter -ta (sunt) 41, 10, 12*; a consule omnia impigre -ta sunt 24, 13, 11; ludi Apollinares a P. Cornelio Sulla praetore urbano primum -ti erant 27, 23, 5*; ludi a P. Cornelio Scipione -ti (sunt) 31, 49, 4; ab eodem collegaque eius M. Valerio Maximo viae -tae (sunt) 9, 43, 25; ab equite strages est -ta 8, 39, 9; cum impetus ab equitibus Hispanis -tus esset 29, 2, 3;

populatio ab iusto exercitu iusta ira -ta (est) 6, 31, 6; principio -to a Q. Fabio Maximo 27, 35, 6; ludi funebres a Publio et Marco filiis eius -ti (sunt) 31, 50, 4*; in Numitoris agros ab iis impetum -ri 1, 5, 4*; neminem invitum militem ab iis -ri 43, 14, 3; ab illis incursiones eo -tas (esse) 6, 5, 3; plebi ab iunioribus patrum iniuriae -ri coeptae 3, 65, 7; iniurias ab legato nostro militibusque -ri 29, 17, 2; quae -ta a C. Lucretio -rique ab L. Hortensio praetoribus Ris querantur 43, 8, 5*; cum potestas a magistratibus -ta esset 32, 20, 1; (pactio) quae ab inferioris iuris magistratu -ta esset 5, 49, 2; (a maioribus *v. p. 104, 41;*) ab ignaris militibus impetus in eos est -tus 33, 10, 5; transitiones crebrae ab Numidis coeptae -ri 24, 48, 13*; principio ab Numidis -to 29, 6, 2*; spem ab nuntio Ro -tam 23, 19, 9; ab omnibus deditio est -ta 22, 52, 2; incursione ab oppidanis in palatos -ta 5, 45, 3*; a paucis initio -to 1, 16, 3; obsecratio a populo est -ta 4, 21, 5; iniuriam a populo -tam (esse) 27, 34, 8; quod nihil in se honorifice neque publice neque privatim -tum a Praenestinis esset 42, 1, 7; iniuriae a primoribus -ri coepere 2, 21, 6; nullam pacis ab Rhodiis mentionem -tam (esse) 45, 3, 8; ab Ris impetu in regem -to 27, 32, 5; impetu in pabulatores suos a Ris -to 34, 41, 9; proditio ab Samnitibus -ta 8, 26, 6; omnia sedulo ab se -ta (esse) 36, 15, 4; praeiudicium iam de reis et ab senatu et ab populo Ro et ab ipsorum collegis -tum esse 5, 11, 10; mentio ab senioribus -ta est 30, 21, 6*; ab Sidicinis deditio prius ad Ros coepta -ri est 8, 2, 6; spem -tam a te civitati video 6, 15, 5; utrumque a te -um est 34, 32, 16; priusquam ab tribunis plebi agrariae seditiones -rent 4, 47, 6; nihil ne ab iis quidem tribunis memorabile -tum (est) 6, 36, 6; (discriptio) ab Serv. Tullio est -ta 4, 4, 2; tantum fere verborum ab Tusculanis -tum (est) 6, 26, 8; ab universis id non oboedienter modo sed enixe -tum est 23, 7, 9; (ab utroque *v. p. 94, 3;*) igne a victimariis -to 40, 29, 14; a Volscis incursiones in extrema finium -tae erant 6, 31, 7; — ab utroque consule c e r t i o r f i t senatus 8, 22, 10; ab suis legatis se certiores -tos (esse) 37, 48, 7; certior adventare eum a Marcio -tus 28, 35, 2; Philippus a suis certior -tus 39, 34, 1. — f r a n g u n t u r a multitudine fasces 3, 49, 4. — lupos ferunt a canibus f u g a t o s (esse) 3, 29, 9; responsum, quo -ti ab senatu erant 37, 6, 7; pugna, qua -tus a M. Valerio Samnitium exercitus 7, 37, 4; (*v. p. 107, 44.*) — f u s o s (eos) esse ab ignavissimo ac fugacissimo hoste 5, 28, 8; saepe ab iis legiones Etruscorum -as (esse) 5, 35, 5; ad triginta quinque milia hominum a paucis -a (sunt) 21, 57, 12; a quo tot acies Ras -as stratasque esse sciam 23, 42, 12*; -i et ab Sabinis ad Eretum et in Algido ab Aequis exercitus erant 3, 42, 3; eum ab ipso illo Scipione aliquot proeliis -um pulsumque in Hispania meminerant 29, 28, 8*; iactando tres duces Ros ab se uno proelio -os 4, 31, 6; agmen ab Signinis -um (est) 7, 8, 6*.

bellum, quod cum Antiocho rege in Graecia g e s t u m est a M.' Acilio consule 36, 35, 14; in Gallia nihil sane memorabile ab Sex. Aelio consule -tum 32, 26, 1; ob rem egregie -tam ab L. Aemilio consule 45, 2, 8; haec raptim ab Aetolis -ta (sunt) 32, 13, 15; ab Atilio in Etruria res -tas (esse) 10, 37, 13; cum Graecis a Camillo nulla memorabilis -ta res (est) 7, 26, 13; ab altero consule res -ta egregie est 3, 3, 7; nihil memorabile -tum (est) 7, 16, 7; in Vestinis multiplex bellum -tum est 8, 29, 11; ad Cominium -ta res (est) 10, 43, 1; bellum ab eodem cos. adversus Aequos -tum est 9, 7; haec adversus Philippum ab cos. et legato Ris -ta (sunt) 31, 47, 3; ab altero cos. L. Manlio nihil memoria dignum in Liguribus est -tum 40, 53, 4; ab altero cos. Ti. Sempronio in Sardinia prospere res -ta (est) 41, 12, 4*; (*v. p. 96, 31;*) egregie cum ab dictatore, tum ab consule res -ta est 7, 11, 8; nihil memorabile adversus Antiates ab dictatore -tum est 8, 12, 3; bellum deinceps ab dict. Q. Fabio -tum est 9, 22, 1; re publica bene gesta, ita ut non ab illo unico duce melius geri potuerit 8, 31, 5; dum haec ab navali exercitu -untur 32, 24, 1; haec a Q. Fabio -ta (sunt) 24, 20, 7; nec in Liguribus memorabile quicquam a Q. Fabio cos. -tum (est) 39, 56, 3; res -tas in Italia a fratre exponit 23, 11, 8; in Etruria ab Cn. Fulvio propraetore res ex sententia -ta (est) 10, 30, 1; maiores res -tae a M. Fulvio 35, 7, 7; haec a M. Fulvio cos. in Aetolia -ta sunt 38, 12, 1; quod bene ac feliciter, non quod male ac temere res publica a L. Furio praetore -ta esset 31, 48, 12; nihil certe ultra rei in Italia ab Hanni-

bale -tum (est) 30, 19, 12*; bellorum in Asia -torum ab hoc ipso iuvene 9, 19, 11; res ab legatis -bantur 28, 22, 1; rerum a me -tarum 38, 47, 4; dum haec a Philippo -untur 36, 34, 1; res a populo Ro -tas 41, 25, 8; [a quo -ta erant 38, 50, 12*, *v. p. 77, 36;*] dum haec ab Ris -untur 24, 20, 9; haec ab Ris Philippoque -ta (sunt) terra 31, 44, 1; in Graecia terra marique -ta (sunt) 32, 25, 10 12; ob res feliciter a P. Scipione -tas 27, 7, 4*; de rebus ab se -tis 3, 63, 6; 10, 44, 9; 26, 21, 2; 35, 8, 2; 36, 39, 5; 40, 14; 37, 58, 6; 38, 50, 11; 39, 4, 2; 42, 8, 3; utrum a se audacius an fugacius ab hostibus -atur bellum 28, 8, 3; expositis rebus ab se -tis 9, 7; rerum ab se -tarum 46, 16*; res ab se fortiter feliciterque -tas 31, 20, 2; commemoratis rebus ab se -tis 38, 44, 10; a Sempronio cos. terra marique res 20 -tae (sunt) 21, 49, 1.

ita superbe et crudeliter habiti Locrenses ab Carthaginiensibus fuerant 29, 8, 6; senatus a consule est -tus 39, 39, 13; ad dilectum a consulibus -tum 4, 17, 10; quaestione ab coss. -ta 10, 1, 3; dilectum prope a M. Cornelio per totam Siciliam -tum (esse) 26, 26, 8; ab dictatore comitia sunt -ta 8, 23, 14; ab eis comitia -ri 8, 3, 4; a Q. Fabio praefecto urbis senatus -tus 3, 29, 30 4; comitia consularia -ta ab Q. Fabio Maximo cos. 24, 43, 5; ab his 9, 44, 2; a M. Marcello cos. 33, 42, 7; a patre in pace -tam 41, 1; comitia a praetore urbano sunt -ta 25, 7, 5; orationes a primoribus patrum -tae sunt 4, 48, 13; a quibus cum dilectus intentius -retur 8, 17, 7; se in fabrorum ministeriis ac servili tam diu -tos opere ab rege (esse) indignabantur 1, 57, 2; ei ab senatu honores -ti sunt 22, 52, 7*; ab tri- 40 bunis velut per interregnum concilio plebis -to 6, 39, 1*; honoris, qui a vobis -bitur 37, 53, 7.

cum ex tectis saxa tegulaeque a mulieribus ac servitiis iacerentur 5, 21, 10; ab custodibus probra in tribunos iacta (erant) 28, 24, 8*. — similia his ab Icilio iactabantur 3, 47, 3; -ri voces a iuvene Tarquinio audiebat 1, 46, 1; haec aliaque ab tribunis nequiquam -ta (sunt) 8, 23, 17. 50 — foedus ab Sp. Cassio uno ictum 2, 33, 9; a C. Lutatio cos. 21, 18, 8. — eques ab consule immissus 2, 53, 3; -ssis ab Hannibale, qui 26, 6, 11. — hostiae ab decemviris immolatae (sunt) 27, 37, 15. — nec a montanis nec loco magno opere impediebantur 21, 33, 11*; dedicatio eius (*sc.* aedis) a pontificibus -batur 27, 25, 7; ut non honorem meum a te -tum putem 3, 21, 7; ab tribunis plebis -bantur 5, 16, 5; dilectus -ti sunt 9, 18, 14; (*v. p. 71, 14.*) — duces sibi ab consule Cassio imperatos (esse) 43, 5, 3; quantum sibi -tum a P. Licinio cos. esset sagittariorum 7, 1; nulla umquam arma nisi -ta a populo Ro sumere 40, 34, 9; quae 10 aut -ta a Ris aut postulata ab sociis essent 33, 13, 4; quae -rentur ab Ris 34, 37, 3. — alius ab alio impleti rumoribus domos referunt 22, 7, 8. — quorum auxilium a Clusinis sit imploratum 5, 36, 2; a quibus -tam esse opem Pompei compererat Fr. 20. — praeerat huic arci Philodemus Argivus ab Epicyde impositus 25, 25, 3; se in praesidio -tum esse ab imperatore suo 24, 37, 8; praefectum a me -tum 42, 41, 20 14; corona a praesidio suo -ta est 7, 37, 2; a suis in equum -tus 41, 4, 7; ab tribunis recusantes in naves -tos (se esse) 32, 3, 4; fortunam, quae -ta a vobis fuerit 25, 29, 4*. — honorem summa ope a se impugnatum petentes 3, 35, 2. — (inaugurari *v. p. 109, 5.*) — navibus ab Hannibale incensis 26, 9, 4; castrorum, quae -sa ab Ris erant 10, 43, 11*; (*v. p. 70, 51.*) — duas urbes communis rei publicae incoli a populo Ro posse 30 5, 24, 8; eam turbam, a qua urbs -itur 9, 4, 12. — graviter est ab consule increpitus 24, 17, 7*. — querentes agrum suum ab accolis Gallis incursari ac vastari 28, 11, 10*; agmen Rum impune -tum ab equitibus hostium fuerat 24, 41, 4*. — incusati graviter ab senatu aediles 25, 1, 10. — supplicatio a consulibus indicta est 31, 8, 2; dilectum -tum (esse) a magistratibus 8, 23, 2. — ab Clyto et Mnasilocho 40 in urbem est inductus 36, 12, 5*; quo a Volscis exercitum -tum audierat 6, 12, 1. — temere initae valles a coniectantibus iter 21, 35, 4*; ab eodem -ta ratio est 1, 43, 13; ab hastatis principibusque proelium -tum (est) 7, 23, 7; inter priorem dictaturam abdicatam novamque a Manlio -tam 6, 39, 1*; nec segnius ab Ris pugna -itur 9, 32, 7; vaccam ab agresti tauro -tam (esse) 41, 13, 2. — ne qua vis sociis suis ab Ro exer- 50 citu inferri possit 43, 23, 5*; ab iis quadraginta paterae aureae in curiam inlatae atque ita verba facta (sunt) 22, 32, 4; bellum a Quinctio Coroneae -tum 36, 6, 1;

non Apulis ab Samnitibus arma -ta (esse) 8, 37, 5; mentio -ta (est) a tribunis 4, 1, 2; ab iisdem tribunis mentio in senatu de agris dividendis -ta est 44, 7. — tuba a Graeco inflata 25, 10, 4. — consulibus quoque ab ea potestate (*sc.* tribunicia) vim super tali re inhibitam (esse) 4, 56, 10. — quidam et a Cenomanis tumultum ancipitem iniectum auctores sunt 32, 30, 11; certamen -tum inter primores civitatis ab tribunis plebis Q. et Cn. Ogulniis 10, 6, 3*. — ingens ait (Camillus) onus a populo Ro sibi, magnum a senatu talibus de se iudiciis eius ordinis, maximum tam honorato collegarum obsequio iniungi 6, 6, 8*. — omnibus expositis, quae ab se inquisita forent 39, 14, 3*; ibi omnia ab sociis -ta cum cura ac fide 21, 20, 8. — insessa superiora loca ab Aetolis vidit 36, 17, 1*; collis ab equite suo -si 25, 15, 12; omnibus viis ab equite -is 19, 17; in saltum circa -um ab hoste 7, 34, 1; super saltus ab hoste -os 22, 16, 8; per -um ab hoste saltum 32, 6, 3; in vallem -am ab hostibus 43, 23, 4; omnibus ab rege -is 32, 6, 5. — Minucia Vestalis insimulata apud pontifices ab indice servo 8, 15, 7. — ludos Ros semel instauratos (esse) ab aedilibus curulibus Q. Metello et C. Servilio; et plebei ludi biduum -ti (sunt) ab C. Mamilio et M. Caecilio Metello aedilibus plebis 27, 36, 8*; ludi Ri ter toti -ti (sunt) ab aedilibus curulibus Cn. Servilio Caepione Serv. Cornelio Lentulo; item ludi plebei semel toti -ti (sunt) ab aedilibus plebis M. Pomponio Mathone et Q. Mamilio Turrino 28, 10, 7*; quadrigae aureae in Capitolio positae ab aedilibus curulibus C. Livio et M. Servilio Gemino et ludi Ri biduum -ti (sunt), item per biduum plebei ab aedilibus P. Aelio P. Villio 29, 38, 8*; ludi Ri diem unum, plebei ter toti -ti (sunt) ab aedilibus M. Sextio Sabino et Cn. Tremellio Flacco 30, 26, 11*; ab L. Licinio Lucullo et Q. Fulvio aedilibus curulibus ludi Ri ter toti -ti (sunt) 39, 6*; plebei ludi ab aedilibus L. Terentio Massiliota et Cn. Baebio Tamphilo ter toti -ti (sunt) 31, 50, 3; plebei ludi ab aedilibus C. Sempronio Blaeso et M. Furio Lusco diem unum -ti sunt 39, 7, 10; ludi Ri -ti (sunt) ab aedilibus curulibus Cn. Servilio Caepione, App. Claudio Centone 40, 59, 6; ab iis (*sc.* praetoribus) ludi plebei -ti (sunt) 32, 7, 13*; ab relictis in praesidio castrorum proelium -tum (est) 39, 31, 11. — institutum (est) etiam ab iisdem consulibus, ut 3, 55, 13; sollemne ab ipso -tum deo 9, 34, 18; sacrificium ab Dida seu -tum seu simulatum est 40, 24, 5; ab eodem -tum dicitur, ut 9, 46, 15; ut ab Euandro -ta erant (sacra) 1, 7, 3; ab Numa 32, 2; praefecto urbis iam ante ab rege -to 59, 12; tribus (centuriis) ab Romulo -tis 43, 9; ad -tam ab Serv. Tullio summam non convenire 43, 12*; (*v. p. 77, 1.*) — (instructi *v. p. 68, 47 et 98, 42.*) — quam indigne sibi nec ullo suo merito insultatum ab omnibus esset 39, 47, 6. — in cetera nihil ab eo intenta cura est 25, 9, 7*. — intercisum pontem a Fregellanis 26, 9, 3. — nec suum munus intercipi ab alio patiantur 39, 27, 2; litteris a Xenone praefecto praesidii -tis 38, 1, 10. — Thermopylarum saltum fossa valloque intercludi ab Aetolis 28, 5, 8; veritus, ne -retur simul a Boiis Liguribusque 33, 37, 2; milia octo armatorum ab equitibus -sa 5, 32, 3; faucibus a filio Perseo -sis 31, 33, 3; -si ab hostibus erant 24, 1, 7. — fratrem suum ab avunculo interfectum audisset 1, 56, 7; ab suo comitatu et obscenis illis viris fremebant -tum (eum esse) 33, 28, 5; ob iram -ti ab eo domini 21, 2, 6*; ab equite ducenti ferme et octoginta -ti (sunt) 10, 43, 14; ab equite in abeuntis immisso -tos (eos esse) 23, 19, 17*; Alexandrum ab exsule Lucano -tum (esse) 8, 24, 1; haud multum afuit, quin ab exsulibus fautoribusque eorum -retur 42, 44, 2; a Gorgopa proditor -itur 34, 29, 10; ceteris ab Hannibale -tis 29, 1, 20; ab iis -itur 1, 48, 4; ab instantibus tergo aliquot -ti sunt 37, 38, 4; DL principes ab Lycisco et Tisippo -tos (esse) 45, 28, 7; Archimeden ab ignaro milite, quis esset, -tum (esse) 25, 31, 9; -ti aliqui sunt. Finge, a nobis 39, 37, 11; plures ab obsidentibus vias quam ab emissis ad caedem -bantur 31, 36, 11; Hieronymum a principibus iuventutis -tum (esse) 26, 30, 2; elephanti plures ab ipsis rectoribus quam ab hoste -ti (sunt) 27, 49, 1; ab Ris numquam una acie tantum Macedonum -tum (esse) 44, 42, 7*; ab irato Romulo -tum (Remum esse) 1, 7, 2; ab suis -tum (eum esse) 3, 43, 6; omnis ab tyrannis -tos (esse) 26, 30, 3; Sex. Tarquinius ab ultoribus veterum simultatium est -tus 1, 60, 2; (*v. p. 74, 3.*) — ab Ris nec opus intermissum (esse) et 7, 23, 7. — comi-

tia eius ab L. Furio tribuno plebis interpellata (esse) 9, 42, 3. — quem primum dixisse a filio interrogatum 5, 20, 4; -tus a quodam tristioris sententiae auctore 8, 21, 2; -ti ab uno senatore, deinde ab altero 37, 49, 4. — legationes sociorum a M. Atilio praetore in senatum introductae 10, 45, 4; -ti a consulibus ad senatum 3, 4, 6; id potissimum exemplum a patricio homine -tum (esse) 4, 16, 4; a Phaenea praetore principibusque aliis -tus 35, 44, 1; ab A. Postumio consule in senatum -ti (sunt), qui 40, 35, 3; a praetore in senatum est -tus 42, 11, 2; eae legationes a C. Scribonio praetore urbano in senatum -tae sunt 34, 57, 3; -ti in senatum a C. Valerio praetore exposuerunt 39, 54, 5. — a Quinctiano exercitu invaditur vallum 3, 28, 8. — luxuriae peregrinae origo ab exercitu Asiatico invecta in urbem est 39, 6, 7. — id inventum ab Aetolo quodam 27, 33, 3; id carmen ab decemviris -tum 29, 10, 6*; a M. Furio in Faliscis et a Cn. Cornelio in Capenate agro hostes nulli extra moenia -ti (sunt) 5, 12, 5*. — milites ab notis ignotisque benigne atque hospitaliter invitati (sunt) 22, 30, 6. — (elephantum) irritatum ab rectore suo 21, 28, 5*. — ut consuli obviam itum frequenter ab omnibus ordinibus sit et gratiae actae 22, 61, 14. — iussum ab templi antistite se coronam deposuisse 23, 11, 5*; ab consule ad dictatorem ire iussi (sunt) 3, 28, 9*; -us ab consule nostro 21, 41, 9; a cos. M.' Acilio 39, 28, 3; ab eo 37, 1, 8; ab confutante indice bibere -ae 8, 18, 8; a quo facessere iussa 1, 48, 6; -us ab senatu 7, 26, 10; ita enim -i ab s. erant 29, 13, 8*; (ab superioribus *v. p. 93, 54.*) — privatos eos a Claudio iudicatos (esse) 3, 40, 6. — nave, equo, tabernaculo, viatico etiam a me iuvabitur 44, 22, 13; omnia, quibus a bonis fidelibusque sociis bella iuvari soleant, misisse 22, 37, 4.

cum rex ab Attalo et Rhodiis ultro se bello lacessitum diceret 31, 18, 2; se ab eo semper -tum (esse) 40, 46, 14; ne laesi nec -ti a nobis 5, 27, 7; a paucis procurrentibus -ta pugna est 33, 7, 6; nec Philippum ab ullis bello -tum 32, 10, 6. — ab laeso a plerisque et laedendi cupido 39, 41, 2; (*v. supra 47.*) — cum laudatis a me miliens donatisque 21, 43, 18*; omnes ait malle -tos a se dignos indignosque 24, 16, 9; -tus donatusque non ab tribunis solum militum 5, 47, 4; (*v. p. 73, 5 et 78, 48.*) — ab amicis libri lecti (sunt) 40, 29, 9; M. Aemilius Lepidus princeps (*sc.* senatus) ab tertiis iam censoribus -tus (est) 43, 15, 6; imperatores legi ab exercitibus 26, 2, 2; equites ab ipso nuper -tos 39, 49, 2*; aut ab regibus -ti aut post reges exactos iussu populi 4, 4, 7; qui ab Ro miles -tus sit 27, 9, 3; -tus (est) a Sempronio princeps in senatu Q. Fabius Maximus cos. 11, 12. — neque ullius, quem alter notaret, ab altero levata (est) ignominia 45, 15, 8*. — obsidione sese ab eo liberatos (esse) 33, 23, 2; -tae ab se Graeciae 36, 34, 4. — ab collega litatum est 8, 9, 1. — haec ab uno censore opera locata (est) 41, 27, 13; in murum a censoribus -tum saxo quadrato faciundum 6, 32, 1*; (Iovis aedes) ab eodem postea consule -ta 34, 53, 7; (a. C. Cornelio *v. p. 108, 45;*) aedes Salutis a C. Iunio Bubulco censore -ta est 9, 43, 25; praesidii, quod ab Laevino cos. adversus Bruttios ibi -tum erat 27, 12, 4; Sabini memores suarum virium partem Romae ab Tatio -tam (esse) 1, 30, 6.

a plebe consulibus negotium mandatur 4, 51, 3; — -tum sibi a populo eripi honorem 4, 57, 2; tribunatum sibi a populo Ro -tum 39, 5, 4; ut a quibusdam eorum memoriae -tum sit 50, 10; Achaeis a T. Quinctio cura -ta erat 35, 13, 2; ita -tum a rege erat 37, 34, 3; quid -tum esset a senatu 2, 28, 8; iis enim ab sen. -ta res erat 9, 26, 20; Sopatro -tum (est) ab sen. et a collegis, ut 24, 24, 10; cum id -tum ab sen. esset 30, 21, 1; cui classis cura maritimaeque orae imperium -tum ab sen. erat 32, 16, 2. — ni maturatum ab dictatore Ro esset 2, 22, 1. — metui me crederem posse a civibus meis? 2, 7, 10. — et Romam inde frequenter migratum est a parentibus maxime ac propinquis raptarum 1, 11, 4. — cohortibus missis a M.' Acilio 37, 3, 8; -um ab Antiocho praesidium 21, 8; Macedonibus per speciem legationis ab Antipatro ad speculandum -is 38, 16, 6; cum ad Marcellum legati Syracusani -i ab Appio essent 24, 27, 6; cum ad tuendos sociorum agros -um ab Appio praesidium esset 29, 4; ab Appio legati per portum -i 33, 2; duo milia Cappadocum ab Ariarathe -i rege 37, 40, 10; obviam missi (*pro subst.*) ab Attalo 37, 20, 1; M. Furius -us ad id ipsum ab Aure-

minime ab regiis -am duxit 24, 40, 9*; a quibus -ri coeptae erant 6, 36, 5; Artena inde Volscorum oppidum, ab tribunis -ri coepta (est) 4, 61, 6; qui ibi a Volscis -bantur 4, 58, 3. — quidam ab elephantis obtriti sunt 21, 5, 15; equites -ti ab el. perierunt 30, 18, 15. — quem triumvirum agrarium occisum a Bois circa Mutinam esse opinio fuerat 27, 21, 10*; ut consul ab insciis, quem intercepissent, -retur 7, 6, 9*; Samnitium aciem a parente suo occidione -am (esse) 10, 39, 13; virum se fortissimum ab nequaquam pari -di Tauream (dixisse) 26, 16, 3; ab se Samothracae Euandrum -um (esse) 45, 5, 11; multo fortiorem, quam ipse es, virum abs te -um esse 26, 15, 12. — thesauros Gallici auri occultari a patribus iecit 6, 14, 11*. — occupato ad Coracem ab Aetolis saltu 37, 5, 4; ne ab Antiocho aut Aetolis -rentur 36, 11, 10; si cetera a finitimis -rentur 45, 25, 12; si (tumulus) -tus ab Hannibale foret 27, 26, 9; postquam ab Hippocrate -tae Syracusae erant 24, 35, 4; in iugum -tum ab hoste 27, 27, 5; tumulis ab hostibus -tis 7, 24, 9; arcem Carventanam ab hostibus -tam esse 4, 53, 3; Argos ab Nabide -tos 34, 22, 10; (tumulus) ab neutris primo -tus 27, 26, 7; fauces saltus -tae a parte hostium erant 35, 11, 3; complura sacella publicaque loca -ta a privatis 40, 51, 8*; arce ab regiis -ta 38, 1, 10; ut -tas res ab satellitibus Hannibalis audierint 25, 28, 7. — ad oblatam ab hoste praedam 9, 31, 16. — vides tu ab hostium equite omissam pugnam? 8, 38, 14; -am ab hostibus pugnam (esse) 33, 10, 5; iam coepta obsidio -a ab Ris est 23, 28, 12; postquam rem -am ab sociis vidit 35, 38, 14; (*v. p. 76, 41.*) — Syracusas oppressas ab Carthaginiensibus 31, 29, 6; ne ab altero exercitu integro intactoque fessi -rentur 10, 14, 20; stationes duas necopinantes ab Histris -as (esse) 41, 7, 9; urbis -ae ab hoste 5, 45, 4; ab h. -i sunt 22, 51, 6; inter cunctationem ingrediendi ab hostibus -i (sunt) 21, 56, 4; quidam in ipsis itineribus ad notas latebras ab insidiantibus -bantur 33, 29, 3; haud cuiquam dubio, quin (duae quinqueremes) -i a pluribus possent 28, 17, 14; ne -retur (praesidium) ibi ab Ris 37, 31, 1; ne ab Scipione -retur (Hasdrubal) 21, 61, 3; Syracusanis -is ab externis tyrannis 31, 31, 8; (*v. p. 69, 42; 70, 33; 37; 71, 48.*) — Messene in Peloponneso ab Achaeis oppugnari coepta est 36, 31, 1; Bigerra urbs a Carthaginiensibus -ri coepta est 24, 41, 11; ab duobus coss. Casilinum -ri coepit 19, 6; Murgantiam ab Decio, a Fabio Ferentinum Romuleamque -tas tradunt 10, 17, 11; ne ab suomet ipsi equite -rentur 25, 41, 5*; totiens Africam ab nostris exercitibusque et classibus -tam (esse) 28, 44, 13*; Meliboeam a consulis exercitu -ri 44, 13, 4; allatum est advenas ab Salyum gente -ri 5, 34, 7*; urbs -ta est ab universa Graecia 5, 4, 11; Iliturgi oppidum ab Hasdrubale ac Magone et Hannibale Bomilcaris filio -batur 23, 49, 5; simul ab hostibus simul ab iniquitate locorum Poeni -bantur 21, 33, 5*, cum a P. Lentulo Haliartum -ri audisset 22, 56, 3; ab navibus pars urbis -ri coepta est 26, 44, 10; Capua pertinacius -ta ab Ris quam defensa ab se 26, 38, 1; ad Luceriam, quam -ri ab Samnitibus audierat 10, 35, 1; cum ab se -rentur Celtiberae urbes Fr. 20; ad Gytheum, quod iam -batur ab tyranno 35, 13, 3; a victoribus castra -bantur 10, 19, 20*; (*v. p. 70, 15.*) — initium fori ornandi ab aedilibus 9, 40, 16; templum, quod a Marcello eximie -tum est 25, 40, 2. — cum tot terrores a finitimis ostentati essent 4, 6, 12*.

pacatam ab dictatore Etruriam esse 10, 5, 13. — ab consule non parabatur, sed gerebatur iam bellum 31, 33, 4; ab Etruscis adversus indutias -tum (est) bellum 10, 10, 6; legem cum ab tribunis -ri consules excepissent 4, 30, 3; ab Turno sibi et primoribus populorum -ri necem 1, 51, 4. — ab imperatore Caesare Augusto pace terra marique parta 1, 19, 3; Masinissam meminisse, se regnum a populo Ro -tum auctumque et multiplicatum habere 45, 13, 15*; qui bello a vobis -ta possideat 37, 53, 27. — plus neglegentia caerimoniarum auspiciorumque quam temeritate atque inscitia peccatum a C. Flaminio cos. esse 22, 9, 7*; satis -tum in Camillo a maioribus vestris est, satis nuper a vobis in P. Africano 45, 38, 7*; aut iudicio semel aut comitiis bis ab se -tum esse 29, 37, 14*. — ab ingratis civibus pulsus sum (*sc.* patria) 5, 44, 2; ab ipsis colonis -untur 10, 1, 7; agro se a colonis Ris pelli 45, 13, 10; pulsis ab eodem se duce, milite alio instare iubet 23, 45, 3*; ab duratis usu armorum in Sidicino pulsi agro 7, 29, 5*; et cornua ab equitibus et medii a pedite pulsi (sunt)

31, 21, 15; qui pulsi ab adversa factione Regium se contulerant 29, 6, 5; a fratre minore et coetu iuniorum -batur 21, 31, 6*; ab Hispanis pelli Ros posse 29, 1, 24; pauci et fessi ab integris pulsi 42, 54, 5*; Megalopolitanos -os ab Lacedaemoniis restituerat in patriam 32, 22, 10; -us ab Lycurgo tyranno 34, 26, 14; ter a Macedonum phalange ad Atracem vi -os Ros opponebat 33, 4, 1*; post Amynandrum a Philippo Athamania -um 36, 32, 1; homines agro finibusque Italiae pelli a populo Ro 21, 20, 6; se regem a proximis -um (esse) 2, 6, 2; cornu ab Quinctio cos. pelli coeptum (est) 3, 70, 10; -os (esse) ab Ris Carthaginiensis 29, 1, 24; velut -um ab se Hannibalem persequens 30, 24, 1*; (*v. p. 81, 13.*) — stipendium exercitu Ro ab hoste in eum annum pensum (est) 9, 41, 7. — in terras saepe a vobis peragratas 26, 41, 23. — quorum parentes a Q. Fulvio securi percussi erant 26, 27, 7; securi -os a Q. Fulvio esse 33, 9*; liberos consulis a patre securi esse -os 4, 15, 3; filium ab A. Postumio victorem securi -um tradunt 29, 5; (*v. p. 69, 20.*) — ab his ad Scipionem perductus 22, 22, 15; ab Scipione cos. exercitus Placentiam est -us 21, 56, 9. — de unciario fenore a M. Duillio, L. Menenio tribunis plebis rogatio est perlata 7, 16, 1; a Massiliensium legatis Romam -tum erat 21, 25, 1. — donec quaestiones a consulibus perficerentur 39, 18, 1; ab Cn. Manlio cos. bello -to 38, 28, 5; iudiciis a Q. Terentio praetore -tis 58, 1. — Ro permissum erat ab consulibus, ut 8, 8, 18; -um (est) ab dictatore, ut 10, 5, 12; ea consuli a patribus facienda -a (sunt) 29, 10, 3*; consuli a patribus -um (est), ut 31, 8, 4; omnium rerum arbitrium et a populo et a senatu et ab ipso collega Fabio -um est 10, 26, 4; -um ab senatu iis cum esset, agerent 27, 10, 2*; iis petentibus, ut.., -um (est) ab s. 36, 35, 12; utrumque -um (est) ab s. 40, 28, 9. — castra ab Ris impigre permunita retentaque (sunt) 33, 36, 6. — si quid emptum paratumque pupillis ac viduis foret, a quaestore perscribebatur 24, 18, 14*. — ab aedilibus curulibus via a Martis silice ad Bovillas perstrata est 10, 47, 4. — (ratis) ab actuariis aliquot navibus ad alteram ripam pertrahitur 21, 28, 9. — ubi pedes vel ab inermi equite perverti posset 21, 5, 14. — Locris sacrilegium pervestigatum ab Q. Minucio erat 31, 13, 1. — quem peti locum ab Achaeis non dubitabat 35, 27, 14; a Celtiberis dies ad consultandum -ta (est) 34, 19, 7; iam non occultis a fratre -imur insidiis 40, 8, 2; ab Rhodiis non Solos, sed Ciliciam peti et iuga Tauri transcendi 37, 56, 8; se peti ab Ris 33, 47, 9; uter ab utro -tus fraude et insidiis esset 40, 55, 3. — nec ab histrionibus (genus ludorum) pollui passa est (iuventus) 7, 2, 12. — quadrigae aureae in Capitolio positae (sunt) ab aedilibus curulibus C. Livio et M. Servilio Gemino 29, 38, 8; haec convenerunt conscriptaque Olympiae ab Aetolis, in Capitolio ab Ris sunt -ta 26, 24, 14; seiuges in Capitolio aurati a P. Cornelio -ti (sunt) 38, 35, 4*; velut ad spectaculum a fortuna -ti occidentis patriae 5, 42, 4; (*v. p. 87, 37.*) — utrum vi ademptae possessaeque ab Aetolis forent (urbes) 39, 25, 4; de urbibus suis ab eo -is 24, 6; regionem -am a maioribus suis 33, 18, 1*; (civitates) quas a Philippo -as 33, 39, 5; in agrum iniuria -um a potentibus 6, 39, 10; (agri) quem publicum -ri a privatis criminabatur 2, 41, 2; eadem ab Thracibus -a 34, 58, 5*. — id postulatum est ab coniuratis 7, 41, 5; (ab sociis *v. p. 86, 11.*) — vino ab Epicyde praebito universae plebei 25, 23, 14. — quia ita praeceptum a Philopoemene praefectis erat 35, 29, 3; (ab ducibus *v. p. 94, 36.*) — praemissus ab legatis M. Valerius Falto nuntiavit 29, 11, 8; -is a Philippo responderunt 36, 33, 5; -us a praetore est frater M. Lucretius 42, 48, 6*; a quibus -us tabellarius esset 45, 2, 2. — ut omnia opportuna loca praeoccupari ante ab eo potuerint, quam 42, 47, 2; -tis non auribus magis quam animis ab Eumene rege 14, 2; -tos iam ante ab Hannibale Gallorum animos esse 21, 20, 8*. — (legationes) praeparatas iam ante et instructas ab Eumene 35, 17, 1; navem -tam a Poride 40, 4, 10; (tuba) Ra erat, a proditoribus ad hoc ipsum -ta 25, 10, 4; subsidia -ta erant ab tribuno militum 4, 46, 8. — ab A. Postumio, qui ab Atilio legato Cephalleniae praepositus fuerat 36, 12, 9*; cum Platore, qui a Philippo -tus urbi erat 28, 6, 1*; vos ab universo populo Ro moribus nostris -tos esse 40, 46, 1. — (praestari *v. p. 99, 48.*) — retinuit quosdam Lepidus a collega praeteritos 40, 51, 1. — quod cum ab antiquis tacitum praetermissum sit 6,

12, 3*; nihil -um in oppidanos est ab duce aut a militibus 29, 8, 8*; (gentium ius violatum) a nobis, cum vindicari deberet, eadem neglegentia deorum -um 5, 51, 7; nec ab Samaeis quicquam -um est 38, 29, 1. — cum pacis ipse auctor a turbatoribus belli premeretur 2, 16, 4. — prendi a viatore atque in carcerem duci iusserunt 25, 4, 8; (*v. p. 80, 20.*) — prensantur ab principibus tribuni 4, 48, 11. — procursum ab auxiliis (est) 22, 47, 1*; ad suos tuendos ab Ris -um est 10, 36, 4. — sibi placere diem a collegis prodici 38, 52, 8. — se proditum a collegis aiebat 3, 65, 3*; cum -am Veis rem publicam esse ab ducibus, -um deinde in Volscis ab consule exercitum vociferati essent 4, 40, 5; ab ducibus -ae temeritate atque inscitia res (sunt) 6, 30, 6*; Hannibal -us ab hospite 39, 52, 8; -o ab ipsis praesidio Ro 24, 36, 10; -am a patribus plebs libertatem rata 3, 38, 13; -um a patribus summi imperii ius memorantes 4, 26, 10*; interreges -i (sunt) a patribus C. Claudius Appi filius Cento, inde P. Cornelius Asina 22, 34, 1*; -a multitudine a principibus 23, 30, 8; ut a se bellicae caerimoniae -rentur 1, 32, 5; utrum ab se -ta an servata patria videatur 8, 25, 11; prodi ab se salutem omnium rebatur 30, 9, 9; cum prodi causam ab suis cernerent 4, 57, 10; velut -ti ab suis 38, 6, 8; ignari se iam a suis vatibus, iam ab externis oraculis -os (esse) 5, 21, 5; (*v. p. 76, 44 et 46.*) — productus ad populum a magistratibus praefectus Rus 24, 39, 2; -ti ad populum ab tribunis 29, 22, 7. — tibicines, quod prohibiti a proximis censoribus erant in aede Iovis vesci 9, 30, 5; -tum (se) propter aetatem a Masinissa numquam ante proelium inisse 27, 19, 10; fama erat, -ri (eos) a patronis nobiles ac potentes compellare 43, 2, 11; -tus a P. Porcio Laeca tribuno plebis, ne 32, 7, 4; Ser. Tulli uxorem ob unicam nobilitatem ab regina Ra -tam ferunt servitio 1, 39, 5; superbe ab Samnitibus legati -ti commercio sunt 4, 52, 6; a vobis -ti 45, 23, 6. — promissum id benignius est ab rege quam praestitum 43, 18, 11; (ab imperatore *v. p. 77, 38.*) — signa a quaestoribus ex aerario prompta delataque in campum 3, 69, 8. — rogationem a collegis promulgatam 4, 48, 15; ea, quae -ta ab se collegisque essent 4, 1, 6; pro rogatione ab se -ta ita disseruit 34, 5, 1. — edictum a dictatore propositum confirmavit animos 2, 30, 6; signum pugnae -tum ab novo duce milites viderunt 25, 37, 8; ab Hannibale signum pugnae -tum est 27, 41, 8. — Polyxenidam bis nequicquam ab se provocatum 37, 26, 10. — male pugnatum (esse) ab his coss. in Algido 4, 26, 6. — speculatoris ab se pulsati 40, 7, 6; nam ab iis -tum convivam suum audierat § 8. — (purgari *v. p. 94, 33.*)

nec huic tam pestilenti exemplo remedia ulla ab imperatore quaesita sunt 2, 43, 10; seditiones domi -tae sunt nec motae tamen ab Sp. Maelio tribuno plebis 4, 21, 3; Apellem -tum a Philippo ad supplicium 42, 5, 4*; causa seditionum nequicquam a Poetelio -ta 4, 12, 3*.

raptos a diis homines dici 39, 13, 13; unam a globo Talassii cuiusdam -tam ferunt 1, 9, 12; cum per ludos ab Sabinorum iuventute per lasciviam scorta -rentur 2, 18, 1; -tus ab suis fugit 27, 32, 6. — quod ab eo inter alios captivos in Africa ex hostibus receptus esset 38, 55, 2; ante -tam per eum a Gallis urbem 45, 38, 7*; -ti ab iis 25, 28, 5; ab sociis in urbem -tus 8, 26, 3; ut (civitas) miserius a vobis -atur 34, 24, 2; ipse per deserta Arabiae ingressus Aegyptum receptusque ab iis, qui ad Memphim incolebant, et ab ceteris Aegyptiis (*ex supplemento Sigonii, Gronovii, Doujatii, Crevierii*) 45, 12, 2*. — haec recitata a consule 27, 5, 14; his litteris a M. Sergio praetore -tis 33, 21, 9*; hae litterae prius in senatu a M. Sergio praetore, deinde in contione sunt -tae 24, 4*. — cum a M. Furio recuperari patria ex obsidione hostium non potuerit 6, 11, 4*; -to ab hostibus Tusculo 33, 12. — cum legatis triste responsum ab consule redditum esset 9, 16, 3; refulsit idem -tum ab Nicone signum 25, 9, 10; responsum -itur ab Samnitibus ferox 8, 23, 3; corrigi -ta ab se iura 3, 36, 6. — ab L. Marcio tumultuario duce ad vanum et irritum victoriam redactam esse 26, 37, 8. — redempta ei a proximis cognatis sunt 38, 60, 10; cum ab suis non -rentur 34, 50, 5; (*v. p. 70, 2.*) — nocte ab utroque in castra reditum (est) 9, 32, 10*. — a barbaris reducebantur 34, 16, 7; ut ab legato eius P. Cincio Romam -retur 22, 31, 6*; a Poeno prius, deinde ab Ro in castra copiae -tae (sunt) 28, 14, 2; -tus a praetore in templum rex (est) 37, 53, 1;

(placuit) eum (exercitum) -ci in Italiam a Quinctio ac dimitti 34, 43, 8; (v. p. 73, 1.) — lex Terentilia ab toto relata collegio 3, 10, 5; quam rem a coss. -tam cum et patres approbassent 4, 43, 4; eadem -ta (sunt) ab legatis 42, 48, 2; a quo tale quid dictum -retur 5, 1, 7; cum ea a te -ta sint 39, 36, 8; ab cognato Scribonii tribuno de redimendis captivis -tum esse 22, 61, 7; 10 res -ta a M. Valerio Laevino est 28, 16, 1. — atrium Libertatis et villa Publica ab iisdem refecta (est) amplificataque 34, 44, 5*. — carcer etiam ab Rhodiis refractus (est) emissique captivi 31, 23, 9; portae ab semisomnis ac maxima parte inermibus -untur 9, 24, 12. — ut fere semper reguntur a multitudine magis quam regunt (tribuni) 3, 71, 5; (v. p. 67, 18.) — ab iis ad senatum reiecti sunt 36, 3, 5; a quo -ti ad sena-20 tum 8, 1, 8; ab senatu -ti ad populum 7, 20, 3; ab s. ad Marcium -ti (sunt) 9, 43, 7; ab tribunis ad senatum res est reiecta 40, 29, 12. — Tarentini cives relegati ab Hannibale 27, 35, 4. — regii ab Antiocho ibi relicti 39, 5, 16; accepit naves -tas ibi ab L. Apustio legato ad praesidium Athenarum 32, 16, 5; -tam ab auctore defectionis Ilergetum gentem 21, 61, 6; a Carthaginiensibus -tam (esse) insulam 25, 28, 30 1; se relinqui a civibus in patria posse 5, 24, 11; qui consul in Samnio -tus a collega fuerat 10, 16, 2; -tum a collegis ad tribunicias seditiones comprimendas 5, 2, 13; -tum a consule exercitum 27, 35, 13; ab eo ipsi -ti estis 38, 52, 6; placuit quingentos milites praesidii causa relinqui Chalcide ab Eumene rege 35, 39, 2; quod enim sibi consilium aut cuius rei electionem a fortuna -tam (esse)? 38, 8, 5; castella -ta ab hoste 40 44, 7, 1; Scipio ut et arcem -tam ab hostibus vidit 29, 8, 1; (arcem) brevi aut -tam ab hostibus aut cum ipsis hostibus capiemus 25, 11, 17; ad subsidium fortunae a maioribus -tum 22, 32, 6; ab oppugnatoribus Meliboeae cum trepidatione multa -ta opera sunt 44, 13, 6*; consules -ti a parte populi 7, 18, 10; servus populi Ri a patre -tus 21, 41, 7*; pecunia a p. -ta 22, 26, 1; orbum a p. -tum (se esse) 27, 19, 9; ut a p. bel-50 lum -tum videri possit 39, 29, 3; hereditarium a p. -tum bellum 42, 11, 5*; qui -tus a Perseo erat 43, 21, 5; Ligures relinqui Italiam a Poenis cernentes 30, 19, 4; -tam a praesidio Lysimachiam esse 37, 33, 1; a quibus -ti oppidani in deditionem veniunt 42, 67, 11; a quo -ti pacem accepimus 23, 42, 3; vacuo ab se -to loco 3, 35, 2; in -tum a se locum 21, 8, 8; ab se in eo statu relinqui provinciam 35, 6, 4; -ta ab suis plebes 2, 32, 5; (v. p. 76, 34.) — remissos aliquos ab Attalo ex castris Ris Pergamum petere 44, 28, 9; legati -i ab eo (sunt) 24, 6, 2; -i (sunt) nuntii ab eo ad principes Argitheam 38, 1, 4*; cohors ad id 10 ipsum -a ab Hannibale 22, 18, 2; -is ab Hasdrubale navibus 28, 16, 13; ab hoste gratis -ti (civem) in patriam 27, 9, 3; -i a Pyrrho sine pretio captivi 22, 59, 18*; cohortes Latinae Hernicaeque ab senatu -ae (sunt) domos 3, 5, 15; Sp. Carvilius ad eam ipsam rem ex Graecia -us ab Cn. Sicinio 42, 36, 4; -a intercessio ab tribunis est 34, 8, 2* - per causam renovati ab Aequis belli 2, 32, 1; -atur ab omnibus clamor 39, 20 31, 10. — cum renuntiatum a mercatoribus esset 4, 24, 2. — bellum inde ab Aequis reparari coeptum 4, 45, 3*. — cum repelleretur assertor virginis a globo mulierum circumstantiumque advocatorum 3, 47, 8; ut exercitus ab unius oppidi iuventute saepe -us a muris haud satis decoro proelio trepidarit 28, 19, 15; a praesidio cum multis volneribus -us 43, 21, 1*; quo enim se -os ab Ris ituros? 34, 11, 6; (v. 30 p. 75, 23.) — eventum reprehensi ab se consilii incusantem 7, 6, 12. — repugnatur segniter, ut ab iis, quos timor moraretur a fuga 10, 41, 4. — iudicium populi rescindi ab senatu non posse 4, 7, 5*. — ad haec a coss. rescriptum (est) 22, 33, 10*. — nec iam ab suis resisti posse 10, 5, 4. — de Hamilcare responsum a Carthaginiensibus est 31, 19, 1; -um iussu patrum ab dictatore est 30, 40, 4; -um a 40 Q. Fabio praetore est Liguribus iussu senatus 40, 34, 10; cui legationi -um ab rege est 42, 46, 10; ab senatu -um est 4, 7, 5; ita placide 6, 21, 9; legatis eorum comiter 7, 19, 4; Samnitibus ita -um ab s. Ro esse, ut 8, 4, 10; ab s. ita -um regis legatis est 22, 37, 10*; Tarentinorum legatis -um ab s. est, ut 27, 21, 8; -um ab s. esse 45, 3, 6; -um ab s. est 13, 6*. — a Pausistrato se restitui in patriam posse 37, 10, 3; 50 post Satricum -tum a Volscis 7, 27, 5. — naves pro bonis Tarquiniorum ab Aristodemo tyranno retentae sunt 2, 34, 4; Athenaeum, quod unum a praesidio suo

-tum fuerat, pervenit 38, 2, 2; (quendam familiarium) ab regina -tum (esse) 1, 39, 2; dimitti ab Appio eum, sed a re publica et ab exercitu -ri 10, 19, 4; duos pro obsidibus -ri ab Scipione iubet 28, 35, 4*; Gytheo ab suis -to 34, 30, 2; (*v. p. 68, 31 et 97, 45.*) — ab App. Claudio praetore retractum quidam videri volunt 10, 25, 13; (Pleminium) ab eo Regium vi -tum (esse) tradunt 29, 21, 1. — donec revocati ab senatu forent 27, 7, 17; -ti ab suis neutri proelio occurrerunt 10, 43, 9. — nos rogari ab honestis feminis indignamur 34, 5, 13; a Ti. Graccho -tus in provinciam ii 42, 34, 11*; ab legatis -tus, ut 3, 26, 9; id quod ab nobis -atur 34, 5, 1. — Iovem foederum ruptorum ab Hannibale testem 26, 8, 5*; foedus a vobis -tum 3, 25, 8.

pure et caste a matronis sacrificatum (est) 27, 37, 10*. — Albana pubes, inermis ab armatis saepta, silentium tenet 1, 28, 8. — neque ab consule cuiquam publice privatimve de ea re scriptum esse 8, 23, 15*; ad veteres exercitus duae urbanae legiones a consulibus -tae (sunt) 25, 3, 7; eadem ferme de stipendio frumentoque ab A. Cornelio Mammula propraetore ex Sardinia -ta (sunt) 23, 21, 4; regia lex ab decemviris in duodecim tabulis -ta 34, 6, 8; quia -ta ab eo quaedam vobis comperit 42, 13, 6; ex numero plaustrorum ponderibusque auri, argenti generatim ab ipso -tis 45, 40, 1*; qui sciret ab legato suo adversus se -tum (esse) aliquid 35, 8, 5; ex Bruttiis ab Q. Minucio propraetore -tum (est) 32, 1, 11; placere tumultuarios milites extra Italiam -bi a praetore 35, 2, 7*; tertius exercitus ex causariis senioribusque a L. Quinctio -atur 6, 6, 14*; legiones singulas ex quattuor ab se -tis ut darent 33, 26, 3; cum militem ab se ipso -tum adiecisset 35, 2, 4; quattuor a. C. Sulpicio praetore -tae legiones sunt 43, 15, 1. — ut vix a magistratibus maioribusque natu iuventus sedaretur 21, 20, 3; aegre -ta ab Quinctio plebs, multo aegrius consul alter a patribus 2, 57, 1. — (Philopoemen) sepultus ab universo Achaico est concilio 39, 50, 9; alii (tradunt) in castris Ris -tum ab suis (Gracchum esse), alii (*v. p. 81, 44*) 25, 17, 4. — quae Punica religione servata fides ab Hannibale est 22, 6, 12; ut -tum a me exercitum eo consilio credam 44, 38, 4; nisi a se prius Capitolium atque arx -ta esset 6, 11, 4; eius diei, quo -tus a se foret, meminisse 36, 29, 9. — (simulari *v. p. 88, 5.*) — quod Hernicos ab eis sollicitatos compertum (est) 10, 1, 3; se ab iis -tos esse 11, 7; num -ti animi sociorum ab rege Perseo essent 42, 19, 8; nec Fundanum Formianumve a se -tos (esse) 8, 23, 5. — aut sperni deinde ab universa gente Thessalorum aut timeri se 36, 9, 10; ab eo quoque -tum consulis imperium est 41, 10, 9; se a plebe adeo -tos, ut 4, 25, 10; cum a primoribus civitatis -tus honor esset 4, 8, 7; tam superbe ab Ris foederis expiationem -tam 9, 1, 4. — Proserpinae intacti omni aevo thensauri, praeterquam quod a Pyrrho spoliati dicebantur 29, 8, 9; -tus fortunis, a quibus minime oporteret (*sc.* spoliari) 39, 11, 7; quem -tum maritimis oppidis ab Ris qui occupasset occidere 35, 35, 2. — quoniam ab hostibus in se aequa statui quam in se ipsi ferre maluerint 9, 15, 5. — (sterni *v.p.84,9.*) — Gentius cum adsidue a Pantaucho ad lacessendos hostili facto Ros stimularetur 44, 27, 11*. — Camillus subiectus ab circumstantibus in equum 6, 24, 5*; tempus esse a quibusdam senatoribus subiectum est (*i. q. obiectum est*) 29, 15, 1. — cum Rus (*sc.* dux) Bruttium Lucanumque totiens a maioribus suis victos subactosque obtereret 24, 15, 7; (*v. p. 77, 9.*) — ab subornato ab se litteras accepit 44, 44, 4*. — tamquam a se subtracto poenae reo 45, 5, 10. — creditum vulgo est subveniri eis ab legato potuisse 8, 35, 11. — ne quid praesidi Crispino summitti a Marcello posset 25, 26, 4. — (summoveri *v.p.72,10.*) — ab Aequis arma sumpta (sunt) 2, 43, 1. — qui postquam ab levi armatura superatos se viderunt 38, 21, 14; bello -tas (*sc.* civitates) a maioribus et stipendiarias ac vectigales factas 35, 16, 6; Philippum et Nabim hostes et bello -tos ab T. Quinctio tamen in regno relictos (esse) 37, 25, 11. — quae ad sacra pertinebant, a pontificibus maxime suppressa (sunt) 6, 1, 10. — suspenso fulturis ab hostibus muro 38, 7, 9*. — maior acies, quam quae ab suo praesidio sustineri posset 10, 4, 12.

Chalcidem frustra ab Aetolis nuper temptatam aggredi 35, 46, 2; (castra) -ta ab Aetolis sine ullo effectu fuerant 36, 19, 7; rem priore anno nequicquam -tam ab Ti.

Claudio cos. Cn. Cornelium -are aiebant 30, 40, 9*; -tum ab L. Decio tribuno plebis, ut rogationem ferret, per intercessionem collegarum discussum est 4, 49, 6*; -ta ab exclusis turba suorum pugna est 10, 29, 15; novum ius eo anno a Ferentinatibus -tum (est), ut 34, 42, 5; ut quisque locus ab hoste -batur 32, 15, 9; ab iis non urbes vi aut operibus -tae, sed ager est depopulatus praedaeque rerum agrestium actae 5, 24, 2; ab illis etiam, quae non possint, -ri 9, 26, 18; -ta paulisper intercessio est ab L. Livio et Q. Maelio tribunis plebis 8, 13; -ta et ab ipso rege oppugnatio eiusdem castelli est 31, 26, 5; alia spes ab reo -ta est, si 26, 3, 10. — in insulam Melitam, quae a Carthaginiensibus tenebatur, traiecit 21, 51, 1; cum urbem vi ab eo -ri argueret 32, 40, 1; postquam Neapolim a praefecto Ro -ri accepit 23, 15, 2; Agrigentum, quod -batur a Carthaginiensium valido praesidio 26, 40, 2*; quem ubi -ri ab suis locum vidit 38, 2, 5. — id indignum visum, ab tumultuario auxilio iam etiam castra Ra terreri 22, 45, 4. — haud tantum iis fidens, quantum ab hoste timeri eos crediderat 27,48,5*; (*v. p. 104,10.*) — ut ab auguribus ex composito tolleretur signum 4, 18, 6*; (clamor) excitatior crebriorque ab hoste sublatus (est) 37, 9; clamor ab iis, qui extra arcem erant, -tus 29, 6, 13; ab sollicitis vicem imperatoris militibus 28, 19, 17; a militibus 32, 30, 10; qui ab Orthobula uxore veneno est -tus 41, 25, 6; clamore ab omni simul pedite atque equite -to 37, 20, 10; ab ea turba, quae in comitio erat, clamor flebilis est -tus 22, 60, 1; -itur ex arce cl. ab Tusculanis 6, 33, 11. — caedes utrimque facta traditur ab aliis 22, 7, 3; mos -tus ab antiquis usque ad nostram aetatem manet 2, 14, 1; ibi obsides -tos ab Hannibale fama erat custodiri 22, 22, 4; ab his dicere claustra Macedoniae -ta Ris esse 44, 7, 9*; memorem cognominis, quo populi colendi velut hereditaria cura sibi a maioribus -ta esset 3, 18, 6*; (civitatium) quae sibi -tae a m. essent 32, 10, 4; naves a Marcello ei -tae erant 26, 39, 4; ut morem -tum a patribus servaretis 22, 60, 7; Cornelius morem -tum a p. sequendum aiebat 27, 11, 10*; -tum a p. imperium Hispaniae 28, 31, 4; duo munita oppida cum praesidiis -ta (sunt) a praefectis Ro 28, 15, 15; -tum a prioribus morem solvit 1, 49, 7*; ut ab Romulo -tum ceteri servaverant reges 43, 10; castra ipsa ab sauciis timidisque -ta (sunt) hosti 22, 52, 4; neuter -tum (esse) a scriptoribus antiquis dissimulat 4, 23, 2; sicut -tum a proximis memoriae temporum illorum scriptoribus libens posteris -rem 29, 14, 9*; alii auctores sunt Vitruvium ab suis -tum (esse) 8, 20, 6. — Fabius scribit traductum in Etruriam exercitum, sed ab utro cos., non adicit 10, 37, 14*. — (turma equitum) ab cedentibus consulto tracta in insidias circumventa est 23, 1, 7; ab isdem, cum debellari possit, fraude bellum trahi 22, 34, 4; ille cum a lictoribus iam -retur 2, 27, 12; ut adire nuntius non posset, sed -retur a percunctantibus vociferantibusque, ut 27,50,9*. — (transcendi *v. p. 98,6.*) — (transcursum ab Ris est, *v. p. 49,23.*) — ab scriptoribus rerum Graecis Latinisque tantum huic viro tribuitur, ut 39, 50, 10; quid sibi ab senatu populoque Ro tribui aequum censeret 37, 52, 6. — ibi ab ingressis aquam hostium equitibus passim trucidabantur 22, 6, 7; ab his simul custodes -ri coepti (sunt), simul datum signum armatis, ut 9, 25, 8; Etrusci passim -antur ab novo hoste 6, 3, 6; a quibus cum custodes -rentur 4, 61, 8; gladiis a velitibus -bantur 38, 21, 12; tribuni civem virgis caedi malunt quam ipsi in lecto suo a vobis -ri 2, 55, 5. — in saltu angusto a Bruttiis iaculatoribusque Numidis turbati sunt 28, 11, 13*; ab equitibus repente invectis -ti ordines sunt Sabinorum 1, 30, 10; ut animadvertit laevum cornu hostium ab Livio -tum 36, 44, 11; (legio) quae prior ab Numidis -ta est 27, 1, 11.

externa auxilia ab simili armatura, meliore aliquantum militum genere urgebantur 40, 40, 1; acie media -bantur acriter a quinta legione 32, 4. — querebantur uri ac vastari agros a finitimis Etruscis 10, 45, 4*. — honoris usurpati modo a plebe 6, 34, 4.

ab altero cos. ager Ligurum late est vastatus castellaque aliquot capta 35, 40, 4; dum Thessalia ab tribus simul exercitibus -atur 32, 14, 4; cum cerneret Amphilochos Dolopiamque a Macedonibus -ri 38, 8, 2*; cum questi essent -tos agros ab regiis praesidiis 30, 26, 2*; quae disiecta ac -ta ab Ris erant, reficit 44, 8, 5; Tarquiniensium quoque sunt -ti agri ab Sulpicio cos. 7,18,2; (*v. p. 78, 31; 86,34; supra 42.*) — captivi et

a consule et a praetore sub corona venierunt 21, 51, 2. — se venum a principibus datos (esse) Poeno 24, 47, 6. — ab ipsorum equitibus vexatos (esse) saepe milites suos Fr. 20*; ne plures ab Hispanis -rentur 43, 2, 11*; -ti ab iis socii 26, 41, 20; sicine vestrum militem ac praesidem sinitis -ri ab inimicis? 6, 16, 2; Lycii quoque ab Rhodiis bello -bantur 41, 25, 8. — 10 in aede Fortunae anguem iubatum a compluribus visum esse 43, 13, 4; equites procul visi non sine terrore ab dubiis, quinam essent 4, 40, 2; nec prius ab hoste est visus, quam 7, 34, 7; L. Scipionem consulem et ab senatu dignum visum (esse) et a fratre, cui 38, 58, 8*; pueri quidam visi ab suis erant 44, 35, 3. — contra ius foederis vinctum se ab Hannibale esse 23, 10, 12; (*v. p. 72, 54.*) — sive victus ab consule 20 rex esset, sive vinceret 36, 16, 10; ab se Minucium, se ab Fabio -tum (esse) 22, 29, 6; apud quem etiamsi caritate a fratre maiore -or, misericordia certe reus vinci non debeo 40, 15, 15*; non vinci enim ab Hannibale tunc difficilius fuit quam postea vincere 23, 16, 16*; nec ab H., sed ab imperatore suo -tos esse (eos) 26, 2, 8; vinci ab hoste quam vincere per civem maluit 5, 8, 11; haud parvam rem esse ab totiens victore 30 hoste vinci desisse 22, 18, 10*; sed nequaquam tam laetum vincere quam triste vinci ulla parte erat ab obsesso et prope expugnato hoste 26, 4, 3*; non Samnitium magis legiones quam maiestatem dictatoriam et disciplinam militarem a magistro equitum -tam et eversam dictitans 8, 30, 11; ne officiis in populum Rum aut a Masinissa aut ab ullo alio -atur 31, 11, 14; Veientes vinci ab Ro milite assueti 2, 6, 11; ne a muliere 40 Canusina populus Venusinus officiis -retur 22, 54, 3; se -tum ab ea (*sc.* plebe esse) 2, 58, 5*; ne vinci etiam se ab ignavissimis populis sinerent 8, 2, 10; C. Claudi, a quo duce se meminerant nuper -tos fugatosque 41, 18, 1; Antiochum in Asia -tum ab Ris (esse) 38, 3, 6; Valerius Antias primo proelio -tum eum ab Scipione legatum tradit in castra ad Scipionem venisse 30, 29, 7; velut ab se -tae rei publicae 5, 7, 4; 50 genti totiens ab se -tae 21, 30, 11; Minucius non Hannibale magis -to ab se quam Q. Fabio gloriari 22, 27, 2; se his terra marique -tis ab se hostibus cedere 25, 41, 1; nomine -tae ab se gentis est nobilitatus

30, 45, 7; dum hi ab se -tum Philippum narrant 35, 49, 5; consules ab tribunis quam ab senatu vinci maluerunt 4, 26, 10; -tum (Hannibalem esse) a te dices 28, 42, 15; adicit tolerabilioris exempli esse a tribuno plebis potius quam a privato -tam videri et tribuniciam potestatem et rem publicam esse 38, 56, 10; victoria, cui nec deus nec homo quisquam invideat, -ti a vobis et imperatore vestro dedimus nos vobis 5, 27, 12; vincere ego prohibui Hannibalem, ut a vobis etiam vinci posset 28, 40, 14; (*v. p. 71, 23; 104, 30.*) — etsi non indutiarum modo fides ab Carthaginiensibus sed ius etiam gentium in legatis violatum esset 30, 25, 10*; dupliciter ab eo foedus -tum (esse) 42, 8; deos -tae ab eo fidei testes invocans 39, 51, 12; di foederis ab hoste -ti testes 28, 44, 7; ab iis et spem pacis et fidem indutiarum -tam esse 30, 25, 2; gentium ius ab legatis nostris -tum (esse) 5, 51, 7; cum in conspectu consulis singuli a pluribus -rentur 2, 27, 9; a Samnite legatum Rum -tum (esse) 9, 11, 11; nec a se quemquam -tum (esse) 8, 33, 12; illum legatum fetialem a se contra ius gentium -tum (esse) 9, 10, 10; ea, quae a te -ta sunt 1, 28, 9; Iuppiter foederum a vobis -torum testis 8, 7, 5; nihil ultra facile creditam mortem meam a vobis -tus sim 28, 28, 10; (*v. p. 68, 33.*) — visebantur ab externis ad portam Capenam templa 25, 40, 3. — (litteras) falsas esse et a scriba vitiatas 40, 55, 1. — cum vocatus ad cenam ab Demetrio Perseus negasset 40, 7, 1; qui -ti saepe ad transitionem a hostibus erant, ultro ad transeundum hostis -bant sollicitabantque 25, 15, 5; a magistratibus de re nova -to senatu 5, 27, 10; -atur in contionem a m. populus 37, 28, 3; qui -tus a magistro equitum ad dictatorem non venisset 4, 15, 1; senatus a praefecto urbis Q. Fabio -atur 3, 9, 6. — (aedes) vota erat a cos. L. Porcio Ligustino bello 40, 34, 4; (aedes) Iunonis Matutae in foro Olitorio, -ta locataque a C. Cornelio cos. Gallico bello 34, 53, 3; ludi ab decemviris ex senatus consulto -ti eo anno facti sunt 4, 12, 2; aedes Iunonis reginae ab eodem dictatore eodemque bello -ta dedicatur 5, 31, 3; (aedem Quirini) ab dictatore patre -tam filius consul dedicavit 10, 46, 7; (Iovis aedes) -ta erat Gallico bello ab L. Furio Purpurione praetore 34, 53, 7; postquam a patre eius primo

consulatu -ta in Gallia ad Clastidium fuerat (sc. aedes Virtutis) 29, 11, 13; (Castoris aedes) -ta erat Latino bello a Postumio dictatore 2, 42, 5*; (fana sacellaque,) a Tatio rege primum -ta, consecrata inauguratque postea fuerant 1, 55, 2. — [vulgata dein religio [a] pollutis, nec matronis solum sed omnis ordinis feminis, postremo in oblivionem venit 10, 23, 10*.] — ab circumstantibus vulnerati quidam sunt 34, 39, 4; Ri non ab iis tantum, cum quibus contractum certamen erat, sed multo magis ab ea multitudine, quae disposita in turribus stabat, -bantur 44, 35, 21; ab illo Delphis -tum (esse) Eumenen 45, 5, 11.

cum passivo verborum intrans. *v.* acclamatur, animadvertitur, bellatur, certatur, cessatur, conclamatur, descenditur, discurritur, erratur, exclamatur, insultatur, itur, maturatur, migratur, peccatur, procurritur, pugnatur, reditur, repugnatur, resistitur, subvenitur, transcurritur.

cum nominibus collectivis: acie *v.* conspici; aetate *v.* conspici; auxiliares *v.* fieri; armatura *v.* capi, compelli, superari, urgeri; auxilio -iis *v.* procurri, terreri; centuriis *v.* antiquari; civitatibus *v.* afferri; circumsederi, conferri 2, fieri; classe -ibus *v.* capi 2, oppugnari; coetu *v.* pelli; cohorte -ibus *v.* circumveniri, deduci; collegio *v.* cooptari, referri; comitatu *v.* interfici; concilio *v.* sepeliri; consilio *v.* audiri; cornu *v.* capi; equite *v.* caedi, fieri, insideri 2, interfici 2, omitti, oppugnari, permitti, tolli; exercitu -ibus *v.* caedi, capi, circumsederi, cooperiri, diripi, fieri, geri, inferri, invadi, invehi, legi, mitti, obsideri, opprimi, oppugnari, retineri, vastari; factione *v.* deligi, pelli; familia *v.* ferri, obsideri; gente *v.* adiuvari, mitti, sperni; globo *v.* rapi, repelli; Graecia *v.* oppugnari; hoste *v.* afferri, capi, cessari, circumveniri, claudi, coeptum esse, concedi, conici, conspici, emitti, excipi, fundi, insideri 3, interfici, moveri 2, occupari, offerri, opprimi 2, relinqui, temptari, timeri, tolli, trucidari, videri, vinci 3, violari; iuventute *v.* capi, committi, dici, rapi, repelli; legationibus *v.* adiri; legione -ibus *v.* addi, urgeri; milite *v.* cessari, diripi, pelli, vinci; multitudine *v.* audiri, circumveniri, conclamari 2, congeri, frangi, regi, vulnerari; nave -ibus *v.* capi, circumveniri 3, demergi, oppugnari, pertrahi; nobilitate *v.* concedi; ordine -ibus *v.* agi, itur; parte -ibus *v.* acclamari, cogi, concedi, demergi, occupari, relinqui; patria *v.* excipi; pedite *v.* pelli, tolli; phalange *v.* pelli; plebe *v.* accipi 2, auferri, concedi, contemni, damnari, dici, dari, mandari, sperni, usurpari, vinci; populo -is *v.* accusari, adduci, adiuvari 2, appellari, conferri, contemni, creari 3, dari 2, fieri 3, geri, imperari, incoli, iniungi, mandari 2, mitti 2, pari, pelli, permitti, praeponi, tribui, vinci; praesidio -iis *v.* capi, imponi, mitti, relinqui, repelli, retineri, sustineri, teneri, vastari; republica *v.* retineri; Roma *v.* moveri; senatu *v.* accipi, adimi, agi 6, appellari 3, audiri, cogi, collaudari, comprobari, concedi, conclamari, consuli, decerni 3, deferri, desiderari, destinari, dari 10, exspectari, extorqueri, evocari, finiri, fieri, fugari, haberi, incusari, iuberi 2, mandari 5, mitti 8, moneri, negari, permitti 4, reici 2, remitti, rescindi, responderi 7, revocari, tribui, videri; servitiis *v.* iaci; stationibus *v.* cognosci, conspici; turba *v.* adici, incoli, tolli; turmis *v.* circumveniri.

cum animalium nominibus: elephanto -is *v.* deici, obteri 2; tauro *v.* iniri.

cum rerum nominibus: [animo ingenioque *v.* dici;] fortuna *v.* congeri, poni, relinqui; [iniquitate locorum *v.* oppugnari;] invidia et odio *v.* circumsederi; natura *v.* congeri; oraculis *v.* prodi; (tribunicia) potestate *v.* capi, inhiberi; equitum specie *v.* excipi.

b) **pendet ex substantivis:** α) ab *signif. originem:* mixti (sunt) etiam ab Ardea Rutulorum quidam generis 21, 7, 2; Turnus Herdonius ab Aricia 1, 50, 3; Adaeum Macedonem a Beroea 43, 19, 13; praedonum a Chalcide naves 31, 22, 6; exsules ab Ch. 23, 1; trecentos principum a Cora atque Pometia liberos 2, 22, 2; praefecto Asclepiodoto ab Heraclea ex Sintis 42, 51, 6*; addit socios ab latere tyranni 24, 5, 12*; [cum tribus signis ab legione sua relictus 41, 2, 9*;] socium ab supero mari tantum conscripserat 23, 24, 8; Magnesia ab Sipylo (*v. p. 51, 18*) 37, 44, 4*; incolam a Tarquiniis 4, 3, 11; coloni a Velitris Ri 6, 12, 6; 13, 8; colonis Circeiensibus et a Velitris 17, 7; a sociis Reginisque et a Vellia et a Paesto 26, 39, 5*. — β) *sensu locali:* agmen ducebat modico ab hoste

intervallo 22, 12, 8; ab hoste quattuor ferme milium intervallo consedit 25, 40, 9; tantum intervalli ab hoste fecerat 27, 45, 1; castra MD passuum intervallo ab hoste posuit 31, 21, 2; tanto intervallo ab hostibus consedit 10, 20, 7; pari ferme intervallo ab iugo constiterunt 33, 6, 4; ab legionibus Ris aliquantum intervalli fecit 28, 16, 4*; mille passuum ab Amphipoli castra posuit 45, 33, 7*; quattuor ferme milia ab Argis locum castris capiunt 34, 25, 4; quattuor milia a castris hostium consederunt 9, 45, 9; Salaecam occupavit XV ferme milia ab Ris castris 29, 34, 6; paulo plus mille passus a castris Ris tumulum communivit 31, 34, 7; minus mille passuum a castris 38, 21, 1; ad Pityusam insulam C milia ferme a continenti traiecit 28, 37, 3; castra tria milia passuum ab Emporiis posuit 34, 13, 2; castra a Fidenis mille passuum locat 1, 14, 6; castra movit duo ferme a Gereonio milia 22, 24, 5*; hibernacula V milia passuum ab Hexapylo communiit 24, 39, 13*; castris mille passuum ab hoste positis 3, 60, 3; tria milia passuum ab hoste castris locum cepit 4, 9, 13; duo milia 46, 12; mille ferme passus ab hoste locum castris ceperunt 27, 3; mille ferme passus ab hoste castra locat 24, 14, 2; M fere et D passus castra ab hoste locat 27, 41, 2*; D fere passus ab hoste posuit castra 35, 3, 3; IIII milia ab hoste 37, 38, 2; duo milia fere et D passus ab hoste posuerunt castra 38, 5; mons est X milia passuum ab Lacedaemone 27, 13; ipse ad Bassaniam urbem V milia ab Lisso ducit 45, 30, 7*; civitas sita passus M ferme a mari 21, 7, 2; urbis M passuum a mari sitae 28, 6, 12*; V ferme milia a mari posuit castra 41, 1, 4; ad Gitanas, Epiri oppidum, X milia a mari cum escenderent 42, 38, 1*; M fere passuum ab oppido castra locant 5, 26, 5*; cum non plus M passuum ab oppido trans fluvium movissent castra 35, 3, 2*; sex ferme milia a Pheris cum consedisset 33, 6, 2; IIII milia fere a Pheris posuit castra § 3; VI milia a Placentia castra communivit 21, 47, 8; ab eadem regione M ferme passuum castra erant Gallorum 41, 1, 8; octo milia passuum ab Roma posuit castra 26, 9, 12; XII milia passuum ab Tago flumine posuerunt castra 39, 30, 8*; V milia ab Thebis posuit castra 33, 1, 1; castra ab urbe haud plus V milia passuum locant 1, 23, 3; tria ab u. milia passuum (mons sacer est) 2, 32, 2; V ab u. milia passuum castris positis 39, 5; M passus ab u. castra locat 23, 36, 7; tria milia ferme ab u. castra posuisse 24, 14, 12; castra ab u. ferme passus M locat 20, 11; M et D passus ab u. castra posuit 33, 3; tria milia passuum ab ipsa u. castra posuit 25, 13, 4; ad Anienem fluvium tria milia passuum ab u. castra admovit 26, 10, 3; ad Tutiam fluvium castra rettulit VI milia passuum ab u. 11, 8; tria milia passuum ab u. castra posuit 13, 11; classi XV milia ferme ab u. ad Sapriportem obvius fuit 26, 39, 6; V milia ferme ab u. posuit castra 27, 16, 11; castra V milia passuum ab u. Eliorum posuit 32, 7; ad Uticam tum castra Scipio M ferme passus ab u. habebat 29, 34, 3*; XXX ferme milia ab u. 30, 24, 9; gymnasium id est minus CCC passus ab u. 34, 26, 2; XII milia ab u. posuit castra 43, 10, 3; V milia passuum ab u. 22, 8; castra ponit 44, 8, 5; minus D passus a vallo instruxerat Perseus suos 42, 58, 5; V milia passuum a Victumulis consedit 21, 45, 3*; duodenos ab terra pedes 1, 35, 9; XV ferme milium spatio castra ab Tarento posuit 25, 9, 3. — (per aversa a castris equitatus emissus (*e coni. Mg*) 22, 24, 8*; *v. p. 116, 1—10.*) — qui Italiam ab Alpibus ad fretum monumentis rerum complesset 30, 28, 5*; consules ad Beneventum esse, diei iter a Capua 25, 15, 1; est iter a Gomphis Ambraciam difficile 32, 15, 6; ab Tarracone deinde iter per praesidia Ra (*sc.* fert) 28, 42, 4*; ab Thessalonice Demetriadem ipsi cum iter esset 40, 24, 3; iter omne ab urbe Roma emensus 26, 41, 16; intra decimum lapidem ab urbe 27, 37, 9; omnem oram a Maleo infestam habenti 34, 36, 3*; adiuncta omni ora Graecorum inferi maris a Thuriis Neapolim et Cumas 9, 19, 4*; (porticum) post Spei a Tiberi ad aedem Apollinis medici 40, 51, 6*; mittit ad insidendam ab Tarento viam 27, 26, 5. — (opera) tria faciliore aditu a campo 38, 5, 2*; clauserat omnis ad arcem a mari aditus 26, 20, 8; aestus a meridiano sole 28, 15, 4; caduceator ab Antiocho 37, 45, 4; stimulabat concitatior accidens clamor ab increscente certamine (*v. tamen infra s.* **2)** b) 10, 5, 2; excipit aliquanto maior (clamor) ab exercitu Ro 6, 33, 11*; congruens clamor ab Ris 30, 34, 1; ab Hierone classis Ostia accessit 22, 37, 1;

ut quam prope liberi a Carthagine commeatus alerent 25, 23, 3; concursationem regis magni ab Demetriade nunc Lamiam nunc Chalcidem 35, 49, 9; velites eunt et ab Attalo Cretenses sagittarii et funditores 38, 21, 2; clamore et cursu a portis 42, 58, 4*; post Magonis ab Oceani ora discessum 28, 37, 10; per discessum hominum ab urbe 4, 36, 3; excursionibus crebris ab Hellesponto atque Abydo 37, 14, 3; per excursiones ab stationibus levia commissa proelia sunt 32, 10, 9; ne exitus inclusis ab urbe esset 38, 4, 6; post fugam a Cannis 25, 6, 7*; post f. ab Thermopylis Antiochi 36, 32, 1; humor inde ab austro velut perfudit omnia 37, 41, 2*; impetum ab urbe Romanorum 36, 24, 10; terrestres ab Corintho (incursiones) non fiebant 31, 22, 6; legatos ab Antio 7, 27, 5; -i ab Ardea 32, 1, 9; ab Carthagine 30, 19, 2; 12; primi a Chaeronea -i, deinde a Thebis occurrerunt 42, 43, 6*; ab Cierio et Metropoli -i 36, 14, 6*; ab Latinis et Hernicis 4, 37, 4; a Paesto 22, 36, 9; a Perusia et Cortona et Arretio 9, 37, 12*; a Pharsalo 36, 10, 9; ab frequentibus Samnitium populis 9, 20, 1; a Porsinna 2, 13, 1*; ab Ptolemaeo et Cleopatra regibus 44, 19, 6*; ab rege Attalo 32, 27, 1; ab rege Prusia et paulo post ab Rhodiis 44, 14, 5; ab Sutrio et Nepete et Faleriis 10, 14, 3; ab Tusculo 3, 38, 5; legationes finitimas ab Elaeunte et Dardano et Rhoeteo benigne audivit 37, 9, 7; litteras a C. Calpurnio praetore 26, 15, 8; -ae ab Hannibale ad Philippum inventae (sunt) 23, 34, 7; a Postumio laureatae 5, 28, 13; ab rege Perseo 45, 4, 2; iis -as ab Tarquiniis reddunt 2, 3, 7; brevis navigatio ab Naupacto est 26, 26, 2; nuntius a collega trepidus 10, 43, 2; ibi -os ab se opperirentur 44, 27, 10; tristem ab Tusculo -um 5, 28, 13; qua -us a Veis pervenerat 47, 2; cognita profectione ab Elatea Rorum 33, 3, 11; -io Antiochi ab Sardibus 37, 25, 2; -ni ab urbe regis Etrusci 2, 14, 1; post reditum ab Eumene Herophontis 44, 28, 1. — γ) *sensu translato:* temptata spe auxilii ab Antiocho 37, 32, 10; haud facili ab Ris auxilio 38, 4, 9; bellum ingens a Volscis et Aequis Latini atque Hernici nuntiabant 3, 22, 2; (crimen a parte *v. p. 114, 49;*) principes erant defectionis a populo Ro auctores 9, 16, 6; apertam -em a p. Ro esse 27, 9, 9*; auctores -is ab Ris 6, 21, 7; post -em ab Ris 8, 20, 9; 29, 8, 6; -nis ab Ris consilium 23, 2, 5; -nis ab Ris auctor 9, 11*; inter -em ab Ris 25, 23, 4*; -io ab Ris 26, 5, 2; -nis auctor ab Ris 13, 2; propter -em ab Ris ad Hannibalem 30, 2; -nis ab Ris ad Hasdrubalem consilia 28, 10, 5; Demetriadis -ne ab Ris ad Aetolos elatus 35, 43, 2; -ne ab Ris 43, 18, 2; -nis ab Ro spes 24, 36, 9; ad -em a tyranno 35, 29, 10; suberat spes honorum praemiorumque ab senatu 45, 19, 4; si quid laxamenti a bello Samnitium esset 9, 41, 12; nec ab Ro bello tantum regi -ti fore, ut 43, 18, 8; ancipiti metu et ab cive et ab hoste 2, 24, 3; dempto a fratre metu 44, 30, 5*; dempto metu a Philippo 33, 20, 10; metus a praetore Ro 23, 15, 7; ne metus quidem ab Ris erat 25, 33, 5; metus praesens ab Ris 41, 24, 14; cum maior a Ris metus timorem a principibus suis vicisset 45, 26, 7; maiore ab tribunis metu 3, 16, 6; (minae *v. infra 29;*) ab externis armis otium fuit 3, 14, 1; ab externis ferme bellis o. fuit 10, 1, 1; ab hoste 3, 32, 4; ab seditionibus urbanis 4, 35, 2; otium deinde, quantum a Volscis, fuit 6, 30, 8*; pericula a conventu alienigenarum praedicta (*sc.* sunt per libros) 3, 10, 7; omnes minas periculaque ab deis superis inferisque in se unum vertit 8, 10, 7; periculum ab eo nullum erat 6, 20, 15; quanto plus erat ab omni Etruria -li, quam ab duobus populis fuerat 4, 23, 6; ne quid ab repentinis eorum excursionibus -li foret 25, 26, 6; ab nullo genere non summum -lum est 34, 2, 4; nihil a gladiis -li mihi futurum fuisse 40, 9, 11*; par terror, -lum maius ab novo hoste 25, 34, 1*; non est tantum ab hostibus armatis aetati nostrae -li, quantum ab circumfusis undique voluptatibus 30, 14, 6*; ne quid -li ab iis esset 43, 18, 2*; -lum ab impetu hominum ipsis frumentatoribus fuit 2, 34, 4; tamquam mihi ab infimo quoque -lum sit, et non ab eo, qui 28, 43, 4; nec tibi ipsi a Magone et Hasdrubale, quantum ab Indibili et Mandonio -li fuit 42, 8*; liberis ab tot milibus hostium -lum fore 3, 61, 4; ut ab altera (parte) crimen et -lum esset 45, 23, 4; neque a penuria frumenti -lum fuit 4, 25, 6; quantum -lum ab illis populis fuerit 3, 19, 12; a quibus minus -li esse 34, 27, 7; -li quicquam ei ab Ris esse 35, 14, 3; ne quid ab Ro Poenove -li esset 23, 35, 4*; quod

ab se cuiquam -lum, a sola ac prope vidua et puellis in orbitate degentibus esse? 24, 26, 8*; -li quidem nihil ab se timeri *ibid.;* nec urbi nec hominibus aliud -lum quam ab semet ipsis esse 25, 28, 9; ut ab hostium tempestatisque vi publico periculo essent 23, 49, 2; quia publicum periculum erat a vi tempestatis in iis, quae portarentur ad exercitus 25, 3, 10; cum a Threcia pacem Cotys, ab Epiro Cephalus praestarent (*v. loca simillima p. 63, 4 sqq.*) 43, 18, 2; metu poenae ab Ris Philippum secuta 32, 23, 9; (praemiorum *v. p. 114, 11;*) dictatorem, a quo provocatio non est 2, 29, 11; nulla ab armis quies dabatur 1, 31, 5; dum aliqua ab armis quies esset 7, 22, 6; (spem) ab tanto certamine ac labore quietis 26, 45, 5; cum prima quies silentiumque ab hostibus fuit 21, 5, 9; ut a proeliis quietem habuerant 11, 5; postquam a rege Perse consuli Paulo salutem legit 45, 4, 4*; per secessionem plebis a patribus 4, 12, 2; -io ab suis 7, 40, 2; -nem in Capitolium a tribunis plebis fecisset 38, 52, 5; (silentium *v. supra 18;*) nec ab Ris vobis ulla est spes 21, 13, 4; nec minus terroris a classe Ra et periculo maritimae orae habebat 44, 32, 6; minus -ris ab Hispanis erat 33, 44, 5; cum minus iam -ris a Poenis et Hannibale esset 26, 22, 1; ubi primus -or ab necopinato visu consedit 33, 7, 5 (*v. tamen similia s.* **2)** b); -em assiduum a Volscis 6, 10, 8; (*v. p. 114, 37;*) (timor *v. p. 114, 20;*) vacatio a belli administratione data est 23, 32, 15; neque spes veniae ab Scipione erat 30, 8, 8; ut spes veniae ab Ris foret 36, 5, 7; haud minore ab adversariis verecundia quam ab suis 7, 40, 4*; ex eo ore, quo vindiciae nuper ab libertate dictae erant 3, 56, 6.

c) **pendet ex adiectivis:** ascensu abdito a conspectu 10, 14, 14; nec absoni a voce motus erant 7, 2, 5; alienatis a memoria periculi animis 7, 15, 3; -tus ab senatu Aemilius 8, 12, 10; velut -to ab sensu animo 2, 12, 13; -tis mentibus vino ab imminentis sensu mali 26, 14, 3; [non alienus a sanguine regibus 29, 29, 8*;] animis a voce alienis 6, 36, 8*; locum a conspectu amotum 25, 16, 14; virum sicut ad cetera egregium, ita a comitate non aversum 37, 7, 15; in valle a conspectu hostium -a 35, 28, 11; -os a dimicatione militum animos 7, 42, 6; porta Esquilina, quae -issima ab hoste erat 2, 11, 5; per -am maxime ab hoste portam 24, 17, 3; ab re -us 26, 38, 7; plebs iam diu -a ab Ris 24, 13, 8; qui pestem ab suis -am in hostes ferret 8, 9, 10; -i a vento 21, 58, 4; castra posuerat -a a Volturno vento 22, 43, 10; dextris ab Ostia litoribus 2, 34, 3*; nihil apud Latinos dissonum ab Ra re praeter animos erat 8, 8, 2; regionis ab se diversae 32, 38, 1; ipse collis est in modum metae in acutum cacumen a fundo satis lato fastigatus 37, 27, 7; (quae) ab senatu magis impetrabilia forent 45, 19, 6; incauti a fraude fraterna iuvenis 40, 5, 5; multo eum infestiorem agrum ab nobilitate esse, quam a Volscis fuerit 6, 5, 3*; regio ea infesta ab Samnitibus erat 10, 46, 9; cadavera intacta a canibus ac volturibus 41, 21, 7*; corpus ab omni alia vexatione -tum 7, 10, 11; oppidum inviolatum integrumque ab omni clade belli 6, 3, 10; gentis -ae a cladibus belli 9, 41, 8; ingenium sincerum -umque a contagione accolarum servarunt 37, 54, 22*; -ioris iudicii et a favore et ab odio 45, 37, 8*; quae -a adhuc ab hoste sint Fr. 20; -os a populatione agros servaturum (se esse) 38, 14, 6*; intentis Etruscis ad vanas a certo periculo minas (*i. e.* 'eo, quod in vanas minas intenti erant, a certo periculo aversis' *Wb*[5]) 4, 22, 6; cum invicto a civibus hostibusque animo 22, 26, 7*; fuit -i a cupiditatibus animi 39, 40, 10*; Fabius ab illis -um animum praestat 22, 15, 1*; sicut ab aliis regibus gentibus, ita ab hoc quoque facile praestant -um Rum imperium 9, 17, 4; inviolatum ab hoste agrum 22, 23, 8; (*v. supra 20;*) liberam urbem ac forum a creditoribus, liberos agros ab iniustis possessoribus habere posse 6, 39, 9; campum habebant -um a metu insidiarum 39, 30, 12; ut -a a ceteris religionibus area esset tota Iovis templique eius 1, 55, 2*; cum longinqua a domo instet militia 21, 21, 5; non exspectato longinquo ab se auxilio 36, 5, 7; cum omnes Latini ab Alba oriundi sint 1, 52, 2; se -um a magno Alexandro ferens 35, 47, 5; Graeci a Phocaea, unde et Massilienses, -i 34, 9, 1; -i ab Sabinis 1, 17, 2; Macedonum reges ab se -os credunt (Argivi) 32, 22, 11; Iliensibus ab se -os Ros praeferentibus 37, 37, 3; -i ab Syracusis 24, 6, 2; cum Lavinium ab Troia, ab Lavinio Alba, ab Albanorum stirpe

regum -i Ri essent 1, 23, 1; ab Ulixe deaque Circa -us 49, 9; -i a Zacyntho insula dicuntur 21, 7, 2*; ut ab latrocinio quoque Aetolorum satis pacata haec relinquatis 34, 24, 4*; ab Ereto profugi 3, 42, 3; ab Hermandica 21, 5, 7; ab Thebis Phthioticis 28, 7, 12; ut quisque proximus ab oppresso sit 37, 25, 6; qua proximum fuit a ripa 5, 46, 9; ut extrinsecus puri aliquid 10 ab humano cultu pateret soli 1, 44, 4; ab externis bellis quietus annus fuit 3, 32, 1; -us aliquamdiu a bellis 39, 24, 4; cum foris -a omnia a bello essent 2, 34, 1*; Hispaniae sicut a bello Punico -ae erant 28, 19, 1*; a bello -a ut esset provincia 39, 2, 6; postquam -ae res ab hostibus erant 6, 32, 1; reliquum anni -um ab urbanis motibus et ab externis mansit 3, 72, 7; et ab seditione et a bello -is rebus 7, 1, 7*; 20 Poenum hostem recentem ab excidio opulentissimae urbis Hiberum transire 21, 16, 5; retractior a mari murus 34, 9, 2; locum maxime secretum ab tumultu petit 4, 27, 8; qui secundus ab Romulo numeretur 1, 17, 10; -um a Romulo conditorem 7, 1, 10; si eum Nola teneret necdum securae res ab Hannibale essent 24, 19, 4; -ior ab Samnitibus agere 9, 22, 3; concilia non publica, sed in privato seductaque a plurium con30 scientia habere 2, 54, 7; (sincerus *v. p. 116, 23;*) principes temperantiores a cupidine imperii fieri posse 26, 22, 14*; tranquillum ab hostili metu agmen 35, 30, 4; (societas) non quae tutiores eos ab aliis faceret 45, 25, 10; mediterranea tuta ab armis Ris fuerunt 32, 21, 17; praeter non tutissimum a malis consiliis receptum 28, 25, 13; nos tutos a criminationibus istis esse 9, 26, 19; quorum virtus satis tuta a fraude Punica 40 esset 27, 33, 9; tutus a fraude insidiarum 31, 36, 4; et ab hoste et ab tempestatibus mari tuto 30, 24, 5; tuta iam ab hostibus regio erat 34, 10, 3; tutum ab hostibus agmen praebebant 21, 35, 3; in tumulum a praesenti impetu tutum 27, 15, 8; ut tutiores a finitimorum impetu Macedonum essent 42, 36, 9; ab utriusque iniuria tutas (civitates) fore 35, 46, 7*; tutior ab insidiis fiebat 24, 3, 17; se a Macedonibus tutos 50 esse 38, 3, 6; ut praevalida corpora ab externis causis tuta videntur 30, 44, 8; ut bene tutus a perfidia sim 28, 44, 7*; ut ab Samnite hoste tuta haec ora esset 22, 14, 4; praeter odia, offensiones, simultates publicas privatasque, a quibus tuti sitis 3, 68, 5; portum ab omnibus ventis praeterquam Africo tutum facit 26, 42, 8*; iam a vi tuta erat (virgo) 3, 44, 8; portum petiere navibus a maritima vi tutum 37, 16, 6*; censores vacui ab operum locandorum cura 24, 18, 2; urbis partem ab defensoribus -am 28, 20, 2; -a ab hostibus castra 23, 36, 4*; -o ab hostibus mari 37, 13, 6; nec aut locus aut tempus ullum -um a metu ac sollicitu- 10 dine erat Ris 25, 34, 5; [urbe a defensoribus vasta 23, 30, 7*.]

d) **pendet ex adverbiis:** principibus longe ab domo excitis 1, 50, 4; ut longius a castris dimicaret 8, 19, 6; neque enim provocationem esse longius ab urbe mille passuum 3, 20, 7; D passibus longius ab urbe posuerunt castra 37, 21, 1; longius ab urbe X milibus passuum 40, 43, 2; ut procul ab Africa bellum Ri cum Carthaginiensi- 20 bus gerant 29, 23, 9; (exercitus) haud procul iam ab Aricia visi 2, 26, 5; impedimenta Rorum p. ab armatis sine praesidio stare 8, 38, 12; haud p. ab Hampsicorae castris castra posuit 23, 40, 3; haud p. a castris eum servari 24, 45, 8; trium milium spatio p. a castris eorum posuerunt castra 29, 2, 2; mille ferme passus p. a castris Ris aciem ostendere § 4*; p. ab his certaminibus eram 5, 51, 1; qui maxime p. ab his 30 coitionibus vitam egisset 9, 26, 14; ad conspecta p. a Cremera pecora 2, 50, 5; p. ab domo militiam aegre patiens 4, 18, 1; quam p. ab domo? 5, 4, 11; quia p. ab domo ac rebus suis hibernassent 7, 39, 2; a relegandis tam p. ab domo civibus 9, 26, 4; Hannibal in hostili est terra, p. ab domo ab patria 22, 39, 13; p. ab domo militiam esse 23, 12, 3; cum in hostium terra tam p. ab domo bellum gereret 28, 12, 3; dum is p. 40 ab domo Lyciae maritima oppugnaret 37, 18, 2; p. ab domo arma tulimus 53, 24; p. ab domo, ne reditus spes esset 40, 38, 2; quod p. a flumine steterat 5, 38, 10; milites p. a flumine duxit 24, 40, 9; haud p. a flumine castra posuit 26, 9, 1; Marsyas amnis haud p. a Maeandri fontibus oriens 38, 13, 6; cum haud p. ab hoste castra posuisset 3, 26, 3; nec p. ab hoste locum castris cepit 7, 37, 6; castra haud p. ab 50 hoste posita (sunt) 10, 18, 4; p. ab hoste tenebat se 23, 26, 2; castra p. ab ictu teli communit 29, 7, 6; quia multitudo sua haud p. ab rerum omnium inopia esset 7, 37, 10;

nec p. a Lanuvio castra oppugnare 6, 2, 8*; in castra et provincias p. ab legibus magistratibusque 26, 2, 2; p. a mari hibernandi 32, 18, 2; ut Hispanos omnis p. ab nomine Scipionis ex Hispania abduceret 27, 20, 6*; quae p. ab oculis facta narrabantur 39, 6, 6; p. ab oculis nostris urbs nostra diripiatur 45, 24, 13; quamquam p. a patria pugnarent 23, 29, 7; (*v. p. 118, 37;*) nec p. iam a porta Palatii erat 1, 12, 8; cum haud p. ab Samo navibus obviae fuissent 37, 11, 14; Persea tam p. a se vagari 45, 28, 10; consiliis, quae secreto ab aliis coquebant 3, 36, 2; separatim [eos] ab illis se consulturos 40, 47, 4*.

urbium nominibus adiectum *totiens praep. occurrit, ut omnia repetere exempla longum sit; v. potissimum p. 20—54. cf. Fr. Ellendt, de praepositionis a cum nominibus urbium iunctae, apud Livium maxime, usu, Königsberg i. Pr., Progr. des Altstädt. Gymn. 1843.*

B) **absolute positum, maxime in certis quibusdam formulis et ad significandum intervallum:** α) *in certis formulis:* instare Rus a cornu utroque, a media acie 10, 41, 4. — in transitu fluminis a novissimo agmine adortus 31, 27, 6. — (ab alis *v. p. 120, 36.*) — insula ea sinum ab alto claudit 30, 24, 9; instruxere ab alto naves 10, 10; insula obiecta ab alto portum tutum facit 26, 42, 8; ad promuntoria, quae cornibus obiectis ab alto portum faciunt 37, 11, 8; cornu, quod ab alto obiectum erat 23, 7. — (collis) a continenti artae semitae aditum habet, a mari rupes claudunt 27, 7. — ab laevo cornu phalangitis adiuncti erant Gallograeci pedites 40, 10; circumire a cornibus conati sunt 31, 21, 11; circumiri ab dextro cornu 37, 29, 9; ab laevo cornu fuga coepit 36, 45, 1*; peditum signa a cornibus concurrerunt 28, 15, 3*; M. Valerius a dextro, P. Decius ab laevo cornu ad equites in cornibus positos evehuntur 9, 40, 12; fugere hostes ab altero cornu clamitans 2, 64, 6; Antiochus a dextro cornu impetum fecit 37, 42, 7; equites ab utroque cornu in pugnam induxit 34, 14, 6*; (instare *v. supra 26;*) legio vicensima ab dextro cornu instructa (est) 27, 14, 3*; Claudius dextro in cornu, Livius ab sinistro pugnam instruit 48, 4; equitatum ab dextro locaverant cornu 38, 26, 3*; equitatum Italicum ab dextro cornu, ab laevo Numidas opposuit 30, 8, 5; Laelium cum Italico equitatu ab sinistro cornu, Masinissam Numidasque ab dextro opposuit 30, 33, 2; ab dextro cornu Romam omnes petiere 5, 38, 10; ab cornibus positos 1, 37, 3; his ab sinistro cornu manum posuit, ab dextro Macedonibus elephantos posuit 36, 18, 3—4*; pedites ab dextro cornu egregie pugnavere 3, 70, 3; (navibus) quae ab utroque cornu pugnarent 37, 28, 8; ab laevo cornu hastati Ri se recepere 8, 9, 3; ab cornibus elephantos statuit 21, 55, 2; indicat tuta ab laevo cornu esse 29, 2, 10; se ac L. Scipionem ab dextro cornu, ab laevo C. Laelium futurum praesidio 25, 10*; ab sinistro cornu et a fronte urgebantur barbari 34, 14, 10; Attalus ab sinistro (cornu) fugam suorum vidit 37, 43, 5. — paulum erat ab dextera editi loci 5, 38, 2; ab dextra capta castra videt, ab laeva clamorem in urbe esse 10, 42, 2. — quaerebat, quid, si a fronte, quid, si ab latere hoc aut illo, quid, si ab tergo adoriretur (hostis), capiendum consilii foret 35, 28, 3; ne aut a fronte aut ab latere aggrederentur 27, 48, 8*; phalanx a fronte, a lateribus, ab tergo caesa est 44, 42, 4; ubi ab lateribus montes ac lacus, a fronte et ab tergo hostium acies claudebant 22, 5, 6*; barbari a fronte ab tergo coorti 21, 34, 6; hinc a fronte, hinc ab tergo inclusis 29, 33, 5; qui a fronte territis instabant 33, 9, 10; nec a fronte tantum instabat 37, 42, 8; a fronte introrsus in duos et triginta ordines armatorum acies patebat 37, 40, 2; cetera a fronte pulsa, inde ab tergo atque alis circumventa acies est caesa 25, 21, 10*; media acies a fronte prostrata erat 37, 42, 6; (cum) eques nec peditem a fronte nec ab tergo equitem sustineret 28, 33, 15; ita ex omnibus partibus, a fronte, ab latere, ab tergo trucidantur Hispani Liguresque 27, 48, 15*; cum duae acies Etruscos et a fronte et ab tergo urgerent 4, 33, 10; cum anceps hostis et a fronte et a tergo urgeret 6, 33, 12; eos a fronte urgere pedites, ab tergo circumvecti equites 10, 36, 14; cohortes a fronte urgebant 28, 14, 20; cum pars a fronte urgeret, pars ab tergo se circumfudisset 29, 33, 5; ab hoste et a fronte et ab tergo urgente 32, 12, 5; cum levis armatura ab latere, clipeati caetratique a fronte urgerent 33, 15, 11; (*v. supra 16.*) — maceria erat ab laeva 42, 15, 5*; (*v. supra 20.*) —

simul est clamor proximus ab latere, ultimis ab tergo auditus 5, 38, 6*; modo ab latere aut ab tergo carperet agmen 27, 46, 6; duas cohortes ab dextro latere hostium circumduci iubet et ab tergo se ostendere 34, 14, 7; demittere remos in aquam ab utroque latere 36, 44, 8; ab utroque latere remos detergunt § 6*; ictus ab latere 2, 19, 6; si aut ab latere aut ab tergo aliquid tumultus increpuit 44, 41, 7; in cuneum hostium ab latere incurrit 39, 31, 6; invecta subito ab latere Ra equitum ala 2, 49, 11; quicquid ab latere obiceretur 37, 41, 7, cum ostendissent se ab latere 27, 48, 14*; duo cingunt eam flumina, Clausal a latere urbis, quod in orientem patet, praefluens, Barbanna ab regione occidentis 44, 31, 3*; iam ab latere urgebat 37, 42, 8; (*v. p. 120, 22; 26; 41; 52;*) equites ab lateribus circumfusi 25, 34, 9; ipsi ab lateribus se circumfundebant 38, 2, 9; ab lateribus conserere pugnam 44, 4, 6; duas (partes copiarum) ab lateribus ut adversus cornua Gallorum erigeret 38, 26, 2; ab tergo Aetoliam Acarnaniamque, ab lateribus Locridem ac Boeotiam habebat 32, 18, 5; incurrisse ab lateribus 1, 37, 3; ab duobus lateribus satis fidentes invia esse 38, 21, 1*; nunc ab tergo, nunc ab lateribus occurrendo 28, 16, 4; (*v. p. 120, 26; 27.*) — ab omnibus locis urbem aggreditur 5, 21, 4; haud parvum munimentum a planioribus aditu locis 1, 33, 7. — (arcem) quam cum et a mari praealtis rupibus et ab ipsa urbe muro saeptam videret 25, 11, 1*; gravior a mari oppugnatio erat 26, 26, 3*; nihil iam a mari periculi fore 35, 27, 1*; (fuere) ab altero mari Pontiani et Paestani et Cosani 27, 10, 8*; (via) quam a mari turris claudebat 28, 6, 2; (classem) quae a mari Gytheum tueri posset 35, 25, 11*; (*v. p. 119, 36;*) navibus a mari fines eorum vastati 38, 32, 2. — muros a parte alia scalis adortus 44, 11, 6; ab altera parte hostes invasere 6, 30, 5; ab a. p. feliciter gesta res 10, 44, 1; ab a. p. Fulvium Hannibal et Poeni urgebant 26, 5, 11; aperto mari ab a. p., ab a. Hispanis obiectos 34, 9, 4*; ab a. p. euripus est 44, 11, 4*; ab aversa parte urbis agere in arcem cuniculum instituit 4, 22, 4*; murum interiorem ab nondum capta parte urbis ducunt 21, 11, 10; ab dextera parte aegre Rus restabat 34, 14, 9; a. p. dextra consul auxiliares Eumenis instruxit 37, 39, 9; referentibus iam pedem ab ea parte Ris 2, 20, 1; ab ea quoque p. rem in discrimine esse 3, 28, 6; ab ea p. Fabius oppugnationem ostendit 4, 59, 4*; donec universam ab ea p. avertit aciem 9, 27, 10; ut novum murum ab ea p. reficerent 21, 11, 5; postquam ab ea p. satis tutam Siciliam censebat 51, 3; duo milia ab ea p. opponit 26, 44, 2; arx ab ea p. capta est 28, 19, 18; nudavit ab ea p. aciem equestri auxilio 30, 33, 13; ab ea p., quae minime suspecta erat, impetu facto 32, 16, 15; capta ab ea p. castra erant 34, 47, 3; flumen ab ea p. ripaeque deruptae claudebant 37, 39, 11; ab ea p. ut armis clauderent viam 38, 21, 1; ab ea p. duo milia militum admovit 42, 63, 6; ab eadem parte regia cohors erat 37, 40, 7; quia non ab eadem utrumque p. aggredi hostem placebat 41, 18, 7; caput iocineris a familiari parte caesum 8, 9, 1; cum pares numero essent neque ab hac aut illa parte nova auxilia subvenirent 42, 57, 9; ut ab neutra parte emissa sint tela 9, 39, 6; ab n. p. satis commode instructi fuerunt 10, 19, 14; ab n. p. sescentis plus peditibus cecidit 21, 59, 8; ab n. p. procursum (est) 28, 14, 3; cum ab nulla parte hostis terruisset 44, 5, 10; fuga ab nulladum parte erat 7, 33, 13; iam ab omni parte munimenta vellebantur 2, 25, 3; tela ab o. p. accidebant 50, 7*; cum ab o. p. caederentur 4, 10, 4; ab o. p. effuse sequentibus obequitans Ris 18, 8; castra Gallorum intuta neglectaque ab o. p. nacti 5, 45, 2; missi ab o. p. exploratum 7, 37, 8; scalas ferri ad muros ab o. p. urbis iussit 10, 43, 5; proelium ab o. p. conseritur 22, 48, 3; ut simul ab o. p. moenia aggrederetur 23, 44, 3; ab o. p. temptato praesidio 24, 13, 7; ab o. p. eruptionem temptandi 26, 4, 2; consilio ab o. p. laudabili 16, 11; cum ab o. p. caedes fieret 27, 18, 19*; cum fessum agmen carperent ab o. p. 48, 2; ab o. p. haudquaquam par pugna erat 28, 15, 1; ab o. p. circumdatis equitibus 30, 36, 8*; dispositis ab o. p. copiis 32, 11, 6; simul ab o. p. operibus armisque urbem est aggressus 24, 2; castra simul ab o. p. aggressi sunt 34, 46, 7; contemplatus ab o. p. loci naturam 35, 28, 2; rex ab o. p. simul oppugnare moenia est aggressus 36, 9, 9*; temptantes ab o. p. aditus 18, 5; ab o. p. equo moenia est circumvectus 22, 4; simul ab o. p. pugna conserta erat 37, 30, 1; ia-

culis ab o. p. configebantur 38, 21, 7; in regione, quam ab o. p. solitudines clauderent 40, 22, 8; ab o. p. muros firmat 44, 8, 5; stationes ab omnibus castrorum partibus circumdatae sunt 41, 1, 5; ad clamorem a sinistra parte prius exortum 9, 27, 11; ab sua parte non erat regnatum 1, 17, 2; ab s. p. Rum pepulit 2, 6, 11; in proelium ab s. p. omissum 3, 63, 1; aggerem a parte superiore ducere 43, 19, 9; consul ab tribus partibus summa vi aggressus, ab una Ti. Sempronium tenere intentos milites iussit 36, 24, 1*; nihil remissum ab ulla parte curae aut laboris 3, 5, 3; neque recursum ab u. sit p. 8, 38, 10; nihil ab u. p. movetur fugae 9, 39, 7; ut nec aditum ab u. p. habeat 44, 46, 7*; quia proximum regnum ab una parte haud satis prosperum fuerat 1, 32, 2; (*v. supra 12;*) ab utra parte cedere Rus exercitus coepisset 8, 6, 13. — tumultum equestris pugnae ab tergo accepere 28, 33, 13; hostes conversis signis ab t. adortae sunt 2, 14, 7; Aequos ab t. adortus 3, 5, 9; suos ab t. hostem adortos 4, 33, 9; ab t. pedestrem aciem adoritur 8, 39, 3; ut adoriatur ab t. hostes 21, 27, 3; paventes terribilior ab t. adortus (est) clamor 28, 3; aciem ab t. adortus 33, 9, 9; (*v. p. 120, 23;*) ut abeuntes ab t. adoriamur 44, 39, 8*; Capenates ab t. aggrediuntur 5, 13, 10; dum ab t. urbem incautam aggrederetur 29, 7, 3; ut ab t. hostem aggrederetur 34, 28, 8*; pars (ut) ab t. aggrederetur 41, 19, 8; ab t. cum apparuisset Hannibali 22, 24, 12; ab t. apparuisse Rum 34, 14, 2; clamor ab t. auditus 27, 42, 4; (5, 38, 4 *v. p. 121, 2;*) clamor ab t. auditus 32, 12, 4; clamore ab t. captae urbis audito 36, 14, 14; caesa ab t. legio (est) 10, 26, 9; ab t. ceciderunt Poenos 24, 16, 3; subsidia circumita ab t. caedebantur 37, 42, 6; (44, 42, 4 *v. p. 120, 27;*) ut nemo ante ab t. senserit captam urbem 26, 46, 5*; ad extrema ab t. carpenda 42, 64, 5; (27, 46, 6 *v. p. 121, 3;*) fluvius ab t. ante circaque oram cingebat 27, 18, 5*; armati inermi se contioni ab t. circumfuderunt 28, 26, 13*; (29, 33, 5 *v. p. 120, 49;*) (circumvecti 10, 36, 14 *v. p. 120, 47;*) hostibus circumveniri se ab t. ratis 1, 28, 5*; Galli ab t. circumventi (sunt) 10, 29, 16; (25, 21, 10 *v. p. 120, 36;*) ut nec receptum ab t. circumventi haberent 27, 27, 5; clausere et ab t. hostis 22, 47, 8; (5, 6 *v. p. 120, 28;*) considere ab t. iubentur 22, 48, 3; (coorti 21, 34, 6 *v. p. 120, 30;*) ab t. ac super caput haud detectae insidiae (sunt) 22, 4, 4*; qui ab t. in rupem evasuri erant 36, 24, 9; exorti ab t. 21, 55, 9; ut urbes ab t. metu quietas Macedonia haberet 26, 25, 2*; (32, 18, 5 *v. p. 121, 25;*) habet (Ossa mons) ab t. Macedoniam atque Magnesiam 42, 54, 10; cum mare ab t. haberet Fr. 20; ab t. castrorum impetus factus (est) 10, 32, 8; (inclusis 29, 33, 5 *v. p. 120, 31;*) (increpuit 44, 41, 7 *v. p. 121, 9;*) neque hostium ab t. incursum vidit 3, 5, 6; in latera utrimque ab tergoque incursantes 22, 28, 14*; nunc ab t. nunc in latera incursantes 25, 35, 8; ne ab t. instaret hostis 9, 12, 10; instare ab t. abeuntibus 31, 40, 8; cohortes a t. instantes 34, 14, 10; ut ab t. agmini instarent 38, 2, 9; quibus cum gravis ab t. instaret hostis 42, 59, 4*; qui ab t. intercluderent viam 27, 27, 4*; ab t. invadere aciem 10, 29, 12; ut ab t. hostem invadat 29, 33, 1*; ne quid absente se ab t. moveretur 35, 13, 5; flumen obiectum ab t. 1, 27, 10; ab t. se obicere 24, 17, 3*; obiecto ab t. equitatu 26, 6, 6; his ab t. duplex vallum obiectum (est) 42, 6*; ab t. se obiecerunt 28, 33, 6*; cohortes ab t. hostibus obiecit 34, 16, 2; circumvecti ab t. pugnantibus sese obiecerunt 37, 30, 6*; (occurrendo 28, 16, 4 *v. p. 121, 29;*) incendio ab t. oriente 34, 39, 12; averso hosti ab t. repente se ostendere 10, 14, 14; circumvecti paulum ab t. se ostenderunt 21, 46, 7; (34, 14, 7 *v. p. 121, 5;*) altero ab t. se ostendente bello 44, 35, 8; terrorem (eum) ab t. praebuisse 38, 41, 13; praeparatis ab t. insidiis 29, 33, 3; ab t. premente acie 21, 28, 3; duces ab t. iam pugnantis 25, 34, 10; si pontem a t. reliquissent 2, 10, 4; quia non peditibus quicquam ab t. auxilii reliquerat 21, 34, 8*; quoniam tuta ea pacataque ab t. relinquebantur 33, 2, 9; (civitates), quas neque ab t. relinquere volebat 35, 42, 2; ab t. liber relictus hostis 37, 17, 9; 'quomodo autem non obstitisse aut ab t. secutum fratrem 25, 35, 6; Attica terra sita ab t. 36, 15, 8*; tantum ab t. divitum sociorum 22, 16, 4; ab t. steterunt 42, 58, 14; ab t. erant clivi 2, 65, 2; (iugum), quod ab t. hostibus foret 4, 32, 9; lenis ab t. clivus erat 6, 24, 2; Aequis Volscisque ab t. erimus 7, 30, 7; quod transgressis stagna ab t. sint 10, 2, 5*; nec est alius ab t. exercitus 21, 41, 15; ne quid ab t. fraudis esset 24, 47, 2; ab t. esse collis 28, 15, 8;

ut ab t. Liguribus esset 33, 43, 5; ab t. hostium ager est 34, 14, 4; ab t. fauces erant 35, 11, 3; libera ab t. populatio erat 37, 20, 3; in portu, qui ab t. urbis est 27, 9; (montem), qui ab t. hostibus erat 40, 31, 1; Acilius ab t. erat 32, 5; quod ab t. Macedoniae Threcia esset 42, 19, 7; a t. cetrati erant 44, 41, 2*; suspensis ab t. armis 33, 5, 9; ut sustineret ab t. agmen 24, 7, 4; (28, 33, 15 *v. p. 120, 39;*) tolli ab t. Samnitem hostem volebant 8, 3, 3; (trucidantur 27, 48, 15 *v. p. 120, 42;*) ne qua ab t. vis hostium suos turbaret 25, 26, 1; meis ab t. tutis 31, 25, 7; maxima ab t. vis hominum urgebat 21, 34, 7; ab t. Alpes urgent 43, 4; urgente ab t. ingenti turba 28, 23, 4*; (*v. p. 120, 44; 45; 51;*) ne ab t. vulnerarentur 27, 18, 17. — ut Scipio ab terra exercitum ostenderet 26, 42, 5*; ab t. ingens labor succedentibus erat 26, 46, 1; (oppidum) ab t. egregie munitum 28, 6, 11*; ne navibus etiam ab t. periculum esset 37, 16, 10*; quod ab t. periculum erat 28, 11; cum ab t. nihil spei esset 34, 30, 2; Nicander a t. visus 37, 11, 8.

β) *varia:* ipse a campestri aditu castra posuit 40, 22, 13; ab axibus rotarum deligabantur falces 37, 41, 7; Fulvius bina a campo castra contra arcem obiecit 38, 4, 5; perfosso a castris [*v.* γ)] monte 4, 22, 6; circumito a flumine cornu 37, 42, 8; urbs diruta a fundamentis 42, 63, 11; Pteleum -it a f. 67, 9*; Albam a f. proruerunt 26, 13, 16; dolium a fundo pertusum 38, 7, 11; ab integro locarentur (vectigalia) 43, 16, 7*; Macedoniae latus, quod ab Illyrico pateret 18, 3*; pleraque Alpium ab Italia sicut breviora ita arrectiora sunt 21, 35, 11; septentrio a Macedonia obicitur 32, 13, 3; ne nuda apertaque Ris Africa ab Sicilia esset 21, 21, 10; ab Thessalia montes 43, 18, 1; ad subruendum ab imo murum 21, 11, 8; (equitem) Manlius ab iugulo terrae affixit 8, 7, 11; classis appulsa ab litore stabat 44, 9, 2; duae cohortes a parte Rorum erant 40, 5*; repente et alia a puppe triremis hostium apparuit 26, 39, 17; haud ab re duxi referre 8, 11, 1; non ab re esse Quinctio visum est 35, 32, 6; hos ab tam exiguis rebus mihi regnum aequasse 40, 8, 14*; castra ab regione urbis posita (sunt) 26, 42, 6; ab regione urbis in orientem versa consedit 27, 15, 13; (44, 31, 3 *v. p. 121, 17;*) (gens) ab stirpe exstincta est 9, 34, 19; virorum omne genus ab stirpe sublatum esse 34, 8, 8; velut ab stirpibus renatae urbis 6, 1, 3; (ab ipsa urbe 25, 11, 1 *v. p. 121, 35.*) — (urbs) ab ortu solis et a meridie cincta mari 26, 42, 8; duo difficilia (itinera) ab hiberno solis ortu et ab aestivo occasu 38, 20, 5; fratrem ab hiberno ortu subire iubet § 7; [a septentrione (esse) arduas rupes § 4*;] mons Scordus ab oriente Dardaniam subiectam habet, a meridie Macedoniam, ab occasu Illyricum 44, 31, 5; duo maria ab occasu et ortu solis finitima 45, 28, 3*; secundam fore regionem, quam ab ortu Strymo amplecteretur amnis ab occasuque Axius terminaret fluvius 29, 7*; tertia pars facta, quam Axius ab oriente, Peneus amnis ab occasu cingunt § 8*; Paeoniae, qua ab occasu praeter Axium amnem porrigitur *ibid.**; omnes ab oriente sole in Macedoniam aditus 30, 3.

γ) = *apud:* pila ab antesignanis cessabant 30, 33, 16*; ab Ris prima legio et dextra ala, ab Hannibale Hispani milites 27, 2, 6; ab Hannibale Hispani primam obtinebant frontem 14, 5; ab regiis sinistro cornu Hannibal praeerat 37, 23, 7*; pugnam ciebant ab Sabinis Mettius Curtius, ab Ris (*v. supra 24*) Hostius Hostilius 1, 12, 2; Mettius Curtius ab Sabinis princeps ab arce decucurrerat § 8; ab Ris dissonus (clamor) prodidit pavorem animorum 4, 37, 9; CC ab Ris, DCCC hostium cecidere 22, 16, 3; XVI circa ab Ris (milia in pugna fuerunt) 23, 49, 9*; plures ab Ris ceciderunt 25, 19, 5; cedere ab Ris dextra ala et extraordinarii coepere 27, 12, 14; sinistra ala ab Ris et cohortes in prima acie pugnabant 14, 3; tubae cornuaque ab Ris cecinerunt 30, 33, 12; ab Ris duae alae emissae (sunt) 31, 35, 2; ab Ris LXXX naves pugnabant 37, 30, 1; cecidere ab Ris CC equites 42, 60, 1.

δ) *ad signif. intervallum:* ubi cum a quingentis fere passibus castra posuisset 24, 46, 1*; Hannibal tumulum a quattuor milibus inde cepit 30, 29, 10; consul ab sex milibus fere passuum inde posuit castra 37, 6, 4*; a V ferme milibus castra locat 38, 20, 2; castra rex a V milibus passuum communiit 42, 58, 1*; (cum rex) ab XII milibus prope clamorem audiret 44, 4, 9*.

2) De tempore. a) *proprie de tem-*

pore dictum; α) inde ab, sim.: cum centesimus iam annus sit ab M. Aemilio dictatore 9, 34, 6; ab ineunte aetate 35, 28, 7; iuniores ab annis septemdecim scribunt 22, 57, 9; ab quindecim ad sexaginta annos coniurant 26, 25, 11; tirones ab sedecim annis milites scribebat 33, 3, 4; ab annis septemdecim ad senectutem 38, 51, 11; quartum iam annum esse ab decreto Macedonico bello 32, 28, 5; tot enim sunt (anni) a primo Punico ad secundum bellum finitum 31, 1, 3; iam ab Africis bellis 37, 42, 5; vicesimum ab Carano, qui primus regnarat, Persea numerabant 45, 9, 3*; quinto mense a Carthagine Nova 21, 38, 1; tertius ab eo casu dies 10, 11, 2; censores vicesimi sexti a primis censoribus (*sc.* fuerunt) 10, 47, 2; iam inde a paternis certaminibus invisum plebi 2, 56, 5; tertius ab consulatu Cossi annus 4, 20, 10; a quo consule quintus annus erat 39, 56, 4; annum sextum et quadragesimum a M. Valerio, A. Cornelio consulibus 10, 31, 10*; a summo culmine fortunae ad ultimum finem CL annos stetit (Macedonum regnum) 45, 9, 7*; revocatos inde a medio ferme die milites 36, 24, 8; tertius decimus dies erat ab eo, quo in Macedonia pugnatum est 45, 1, 11; ab hora diei tertia ad octavam 8, 38, 10; ab hora quarta usque ad octavam fere horam 10, 34, 2*; ab decuma diei hora 23, 35, 16*; ab hora tertia cum ad noctem pugnam extendissent 27, 2, 6*; ab septima demum hora 28, 15, 3; ab hora tertia diei ad octavam 35, 1, 5; ab hora secunda usque ad quartam horam noctis 44, 37, 6; iam inde ab incunabulis imbutum odio 4, 36, 5; iam inde ab initio 1, 2, 3; 5, 5; 32, 1; 6, 40, 3; 26, 19, 5; 38, 31, 1; 44, 25, 3; iam ab initio 36, 7, 16; iam inde ab initiis urbis 9, 17, 10; ab interregno inito per quintum demum interregem 8, 17, 5; virum imbutum iam ab iuventa certaminibus plebeis 5, 2, 13; ab i. in ostentationem earum (*sc.* virtutum) compositus 26, 19, 3; non ita se a i. eum gessisse 35, 42, 12; exercitatus iam inde ab i. finitimis bellis 36, 17, 6*; [qui a Kalendis Octobribus magistratum occiperent 5, 9, 1*;] a prima luce usque ad noctem 39, 4, 10; a p. l. ad sextam horam diei 40, 50, 2; iam inde a maioribus traditum morem Ris 26, 24, 3; a meridie nebula excepit 29, 27, 6; iam inde a Brachyllae morte 35, 47, 3; imber ab nocte media coortus 24, 46, 4; ab Q. Fabi opibus et dictatorio imperio concusso aliena invidia splendentem 22, 34, 2*; id lustrum ab origine urbis decimum conditum 3, 24, 10; clariora certioraque ab secunda origine urbis gesta 6, 1, 3; omnium ab ultima origine Macedoniae regum 40, 6, 2; per dies aliquot ab orto usque ad occidentem solem 22, 7, 14*; ab sole orto in multum diei 27, 2, 9*; ab orto sole ad occidentem 50, 4; puerum ut in domo a parvo eductum 1, 39, 6; tricesimo sexto anno a primis tribuni plebis decem creati sunt 3, 30, 7*; si a primordio urbis res populi Ri perscripserim Pr. 1; a principio huius operis 9, 17, 1; ut qui a principio mitis videri vellet 23, 15, 4; iam a pr. 34, 5, 8; iam inde a pr. ad nostram usque aetatem 51, 5; Aegium a pr. Achaici concilii semper conventus gentis indicti sunt 38, 30, 2; iam inde a principiis gentis 24, 48, 6; a pr. Macedonici belli 42, 37, 8; iam inde a puero 24, 5, 9; 42, 11, 7; 19, 4; artes, quas me a p. fortuna docuit 30, 37, 9; ita se a pueris insuetos 24, 48, 6*; a p. hi exercebantur 38, 29, 4; a p. eruditi 42, 52, 10; prope a pueritia in castris habitus 28, 27, 2; iam inde ab infelici pugna castrisque amissis ceciderant animi 2, 65, 7; iam a prima pugna, quae adversa fuerat 27, 20, 11; altero ab Tarracone die 22, 19, 5; quod eo foedere teneantur, quo ab Tullo res omnis Albana in Rum cesserit imperium 1, 52, 2*; ab condita urbe ad liberatam 1, 60, 3; ab c. u. Roma ad captam eandem urbem 6, 1, 1; a c. u. ad App. Claudium consulem 31, 1, 4; anno quingentesimo quinquagesimo primo ab urbe condita 5, 1*.

β) = *illico post:* ab hac adhortatione dimissi 24, 39, 1; ab simili clade domo profugum 1, 1, 4; ab recenti cl. palati 4, 58, 3; ab eo conloquio in arcem sese recepit 24, 38, 1; a primo c. milites missi sunt 39, 51, 3; ab hoc c. 42, 43, 4*; ab c. Rorum 46, 1*; ipse ab eo concilio Argos regressus (est) 27, 30, 17*; a c. M. Fulvius profectus Romam 38, 35, 1; ab hac contione legati missi sunt 24, 22, 6; ab hac c. dimissi milites 36, 18, 1; ab hac c. profecti sunt 44, 22, 16*; ab rapido cursu circumagendo equo effusus 10, 11, 1; ab hac direptione cum naves conscenderent 44, 45, 14*; ut quibus ab immenso

prope errore nihil superesset 1, 1, 5*; ab alterius funere filii curru in Capitolium vectus sum 45, 41, 11*; ad militarem disciplinam ab effusa licentia formato milite 44,1,5; ab ipso ludicro extemplo Aegium profectus est 27, 30, 9*; a primis desperationis notis nuntios misit 40, 56, 11; ab hac oratione consulis dimissis legatis 23, 6, 1*; dimissos 28, 33, 1; in suffragium 10 missi 31, 8, 1; ab his praeceptis contionem dimisit 44, 34, 6; confestim a proelio expugnatis hostium castris 30, 36, 1; ab hoc pr. Gracchus duxit legiones 40, 49, 1; ab seriis rebus ludicrum fecit 45, 32, 8*; ab hoc sermone profectum Paulum tradunt 22, 40, 4; cum digressi essent 26, 15, 5; dimisso Masinissa 29, 5, 1; producere eum non destitit 40, 56, 7; ab hoc spectaculo legati dimissi 47, 8; ab triumpho 20 exercitum in agrum Vescinum duxit 10, 46, 9*; ab hac voce passim discurrunt 37, 32, 12.

b) *praep. causali magis vi usurpatur:* velut merso ab admiratione animo 8, 7, 21*; (ab annona *v. p. 130, 45;*) qui tum animi ab decemvirorum infelicibus auspiciis Ris hostibusque erant 3, 60, 2*; (ab aviditate *v. p. 131, 12;*) augebant eorum (*sc.* servorum) numerum, ut ab recenti Africo bello, empta ex praeda mancipia 30 32, 26, 6; vos a censu equitem, a censu peditem legitis 34, 31, 17; a censu maxime et senatum et iudices legit 51, 6; tunc etiam ab recenti clade superstitiosis principibus 6, 5, 6; ira ab accepta nuper clade 10, 5, 2*; ab hac cohortatione ducis incitati 28, 19, 9*; unde haec illis tanta modestia nisi a conscientia virium? 8, 4, 10; omnes copias ab destinato iam ante consilio eduxit 21, 54, 6*; ab eodem 40 consilio et plerique Epirotarum voluntarii inter auxilia accepti 32, 14, 8; (*v. p. 130, 42;*) ferox ab consulatu priore 22, 3, 4*; quibus ab contemptu ad bellum profectis 6, 2, 9*; ab c. concussi tum regni 33, 19, 1; illos a cupiditate ulciscendi agrum nostrum invasuros 5, 5, 3; ab satisfaciendi quoque cura imperata enixe facere 32, 14, 6; (proelium) accensum ab desperatione hostium fuisset 6, 3, 8; legatio ab indigna- 50 tione simul ac desp. iram accendit 31, 17, 4; ab eodem errore credere et ipsi 30, 6, 1*; lacus nomen ab hac recentiore insignitius fabula est 7, 6, 6; non tantum gaudium ab recenti metu attulerunt quam a vetere fama 37, 51, 9; elato ab ingenti virtutium suarum fiducia animo 26, 19, 14; ut fit ab nimia f. 33, 14, 9; ab eadem f. animi poposcisse claves 38, 55, 13; incerti, quod malum repentinum ab odio plebis an ab servili fraude urbem invasisset 3, 15, 7; ab certo iam gaudio plausus est ortus 33, 32, 9; ab ea germanitate fraternam sibi cum iis caritatem esse 37, 56, 7; tantus ab imprudentia 10 eventus utraque castra tenuit pavor, ut 4, 39, 6; loco ab incendiis torrido 5, 48, 2; (ab indignatione *v. p. 129, 49;*) ingenti ardore militum a vulnerum ira 8, 29, 13*; ab ira plus caedis editum (est) 10, 45, 14; tanto ardore militum est usus ab ira interfectae stationis 24, 30, 1; cura intentos habebat Ros, non ab ira tantum, sed quod 26, 1, 3; Opuntii quoque ab eadem ira increpiti (sunt) 28, 7, 9; tum vero apparuit ab ira 20 et ab odio urbem oppugnatam esse 28, 20, 6*; (foeda exempla) ab ira multiplicia edere 29, 9, 12*; oppidum diripiunt, non tam ab ira nec ab odio, quam ut 36, 24, 7; Ri ab ira graviorem ediderunt caedem 37, 43, 11; linguam ab irrisu exserentem 7, 10, 5*; [neque prudentiorem neque constantiorem Masinissam quam Syphacem esse, etiam ab iuventa incautiorem 30, 13, 14*; cuius impetratae ab insita animis levitate pae- 30 nituit 2, 49, 12; intentiores custodiae esse ab nocturni periculi memoria 5, 47, 11*; hostes ab superioris etiam certaminis m. pavidos 8, 16, 6*; minore cum misericordia ab recenti m. perfidiae auditi sunt 30, 36, 9*; cognitum a verecundia memoriaque meritorum haud secus quam ducem suum attollunt 39, 49, 5; quo modo (te) non ab eodem metu comissationem quoque vitaturum existimabam? 40, 13, 9*; (ab recenti 40 m. *p. 129, 54;*) non a misericordia aut humano consilio, sed ne 24, 31, 12; silentium mox a verecundia simul pristinae dignitatis ac misericordia praesentis fortunae ortum est 33, 16, 8; praeterquam ab morbo annonaque nihil incommodi fuit 4, 52, 8; ab eadem neglegentia neque nuntiari ulla prodigia in publicum neque in annales referri 43, 13, 1; alii ab numero avium eum secutum numerum putant 1, 8, 3; prolapsos 50 ab recenti nuntio animos 29, 4, 1; inopi tum urbe ab longinqua obsidione 2, 14, 3; (quos credebat) ab longa Syracusarum obsidione peritissimos esse urbium oppug-

nandarum 29, 1, 13; cum Etrusci pleni animorum ab pristini diei meliore occasione quam pugna in aciem processissent 4, 32, 10*; ab residuo tribuniciae potestatis odio 3, 41, 5; (3, 15, 7 *v. p. 130, 5;*) exercitum non ad bellum, sed ab odio ad pervastandos fines duxere 6, 4, 8; ab superbia et odio Samnitium gladiatores eo ornatu armarunt 9, 40, 17*; (28, 20, 6 *v. p. 130, 21;*) se obviam ituros, non ab odio ullo, sed ne 33, 20, 3; non tantum ab odio, sed etiam aviditate praedae facinora fiebant 29, 4; (36, 24, 7 *v. p. 130, 21;*) gaudio ab satis prospera in praesens oppugnatione classis perfusi 30, 16, 2*; ab eodem prodigio sacrum susceptum est 1, 31, 4; calentes adhuc ab recenti pugna ferocesque victoria 25, 39, 9; neque finiri bellum magnificentius quam ab tam memorabili pugna posse 42, 62, 6*; feroces ab re priore anno bene gesta 3, 61, 13; eoque ipso (exercitu) ab re male gesta perculso 4, 31, 9*; maestae civitati ab re male gesta 4, 41, 10; eum neglegentius ab re bene gesta euntem 5, 28, 7; ab re bene gesta insolenter laetum exercitum 23, 36, 2; quam ubi ab re tanto impetu acta sollicitudinem curamque hominum animadvertit 26, 19, 1*; ferocia ab re bene gesta 42, 62, 3; praeter animos ab re secunda auctos 38, 26, 5; nunc ab secundis rebus magis etiam solito incauti 5, 44, 6; ab repulsis eo magis debitum honorem repetentes 39, 32, 6; ab eodem robore animi neque revocari a proelio potuit et 10, 42, 7; sustulerant animos Aetoli cum ab Ra societate tum post Attali adventum 28, 5, 4*; [non tam a spe scalis capi urbem posse, quam ut 6, 9, 9*;] illinc ab ultima iam dimicantibus spe 10, 31, 6*; Scipio avidior etiam certaminis erat, cum a spe, tum quod 27, 17, 5*; [ab adventus tui spe Carthaginienses spem pacis turbasse 30, 31, 1*;] ab eadem superbia (eum) non venire ad causam dicendam 38, 52, 4; (9, 40, 17 *v. supra 7;*) ab insita regibus vanitate ad consilium re inane animo adiecto 36, 8, 4; (a verecundia 33, 16, 8 *v. p. 130, 43;* 39, 49, 5 *v. p. 130, 36;*) cruentum ab Cannensi victoria militem Romam duxisset 30, 20, 8.

abacus: ii primum, quae tum magnificae supellectilis habebantur, monopodia et abacos Romam advexerunt 39, 6, 7.

abalieno. a) proprie; 1) *absolute:* timebant, ne arguendo abalienarent 8, 2, 12*. — 2) *aliquem:* responsum Campanos metu -vit 8, 3, 1; ne spes incisa Philippum -ret 35, 31, 7; -bantur animi 26, 38, 4; — 3) *alicui:* sua sponte iam infidos colonos Ris -vit 3, 4, 4. — 4) *ab aliquo:* omnium ab se -vit animos 45, 6, 1*. — b) trsl.: -rant ab sensu rerum suarum animos 5, 42, 8. — deminuti capite, abalienati (*i. q. spoliati*) iure civium 22, 60, 15*.

abdicatio: amotus post triumphum abdicatione dictaturae terror 6, 16, 8.

abdico. a) abdico; 1) *absolute:* ipse deinde abdicat 4, 34, 5*; priusquam -ret 8, 37, 1; nulla vi compelli, ut -ret, potuit 9, 33, 4. — 2) *aliquid:* abdicare consulatum iubentes 2, 28, 9; ea causa fuit non -dae post triumphum dictaturae 5, 49, 9; -do dictaturam 6, 18, 4; inter priorem dictaturam -tam novamque a Manlio *initam* 39, 1; dictator magistratu -to dimissoque exercitu in Etruriam est profectus 28, 10, 4*. — 3) *aliquem:* eum sibi te abdicato (*i. q. reiecto*) patre in locum tuum substituit 40, 11, 2.

b) me abdico aliqua re: aedilitate se abdicaturum 39, 39, 9; donec se censura abdicarit 9, 42, 3; censura se -vit 27, 6, 18; -vit se consulatu 2, 2, 10; A. Postumium se consulatu -asse 21, 3; ita se Minucius -at consulatu 3, 29, 3; dictatura se -vit 2, 31, 10; Quinctius sexto decimo die d. in sex menses accepta se -vit 3, 29, 7; d. me abdico 4, 24, 6*; d. se -vit 4, 29, 4; 5, 23, 7; neque eum -are se d. nisi anno circumacto passi sunt 6, 1, 4; d. se -vit 7, 11, 9; 28, 4; cum se d. -are vellet 8, 37, 1; ut esset, qui se d. -ret 40, 3; d. me abdico 9, 26, 18; -at inde se d. § 20; d. se -verunt 9, 34, 13; d. se -vit § 14; Q. Fulvius d. se -vit 27, 6, 12; confestim se dictator magistratu -asset, ni 3, 29, 6; ut decemviri se primo quoque tempore m. -rent 3, 54, 5; decemviri -ant se m. § 6; Collatinum Tarquinium consulem nominis odio -are se m. iussum (esse) 4, 15, 4; iusso magistro equitum -are se m. 34, 5; dictator die octavo, quam creatus erat, m. se -vit 47, 6; dictator m. se -vit 57, 8; se ante eam diem m. -vere 5, 9, 8*; recusantes -are se m. 11, 11; ut tribuni militum -rent se m. 17, 3; cum consules ex senatus consulto m. se -assent 31, 8; cum Sulpicius -asset se m. 6, 27, 5; (Camillus) m. se -vit, seu

quia vitio creatus erat, seu quia 38, 9; iussis ante tempus consulibus -are se m. 8, 3, 4; dictator magisterque equitum se m. -arunt 15, 6*; m. se -verunt 17, 4; 18, 13; m. inde se extemplo -verunt 9, 10, 2; collega m. se -verat 29, 7; cum C. Plautius collega eius m. se -asset 33, 4; omnes deinceps censores post mortem collegae se m. -arunt 34, 21; iis vitio creatis iussisque die quarto 10 decimo se m. -are 22, 33, 12; extemplo se m. -vit 23, 23, 7; ubi is se m. -vit 31, 14; M. Atilius m. se -vit 24, 43, 4; comitiis perfectis dictator sese m. -vit 29, 11, 11*; P. Aelius Tubero et L. Laetorius aediles plebis vitio creati m. se -verunt 30, 39, 8*; praetorem m. -are se conantem patres deterruerunt 37, 51, 6; quem ut inauguraret pontifex, m. sese -are iubebat 40, 42, 8; multam remitti, si m. se -asset 40, 10.

20 **abdo.** Forma: addenda *falso codd.* habent 2, 45, 7; *corr. Gebhardus ex uno cod. rec.*

A) **absol.:** ipsum regem tradunt se abdidisse 1, 31, 8; retro revocanda et abdenda cupiditas erat 2, 45, 7*; eo (frumento), quod -tum fuerat, prolato 2, 52, 1; ibi -tis armatis 10, 4, 7. — B) **coniunctum;** a) *c. Acc.:* quonam abdentur illa tot milia armorum? 45, 39, 5. b) *c. Abl.:* ferrum veste 30 -runt 40, 7, 6. c) *c. praepos.; α) intra:* castigantes ignaviam, quod -ti intra muros vagari Ros passi essent 4, 56, 5*; -to intra vestem ferro proficiscitur 2, 12, 5; si nos et hostes haud secus quam feminas -tos intra vallum omnibus contumeliis eludunt 7, 13, 6; *β) post:* -ti post tumulum ab Scipione equites 28, 13, 6; post maceriam se -runt 42, 15, 6; *γ) ab:* ascensu -to a conspectu 10, 14, 14; *δ) in c. Abl.:* coss. in privato -ti 40 nihil pro magistratu agere 9, 7, 12*; se in suis quisque tectis -runt 9, 7, 11; in huius silvae medio ferme spatio cohors Ra arte Punica -itur et equites 25, 39, 1*; caetratos in insidiis -rat 31, 36, 1; *ε) sub c. Abl.:* cultrum, quem sub veste -tum habebat 1, 58, 11.

abditus (adi.): cum gladii abditi ex omnibus locis deverticuli protraherentur 1, 51, 8; aculeus sagittae aut glandis -tae 38, 21, 11; quos ex conspectu in -tos specus 50 abripiant 39, 13, 13; dum penitus in -tos saltus persequitur 20, 6; ut elicere omnia arcana specularique -tos eius sensus posset 40, 21, 11; quem scrutantes ante devios saltus -tum et *latentem* vix inveniebamus 27, 13.

abduco. I. **Forma:** adducere *VβFAld* 27, 29, 1; ducerentur *M* 9, 4, 4; adduxit *V* 45, 11, 1; adduxisset *Vδ* 27, 20, 10; adduxisse *MP* 9, 44, 8; adductum *V* 41, 14, 1; abducto *Mog* educto *Bς plerique* ducto *ς* adducto *edd. vett.* 32, 29, 6; adducto *Mς* 39, 49, 12; *R Ald* 1, 39, 3; adducti *VR Ald* 27, 17, 17; abducti *PSαγδ* adductis *V* adducti *βε FAld* 27, 46, 5; adductis *V* 42, 48, 8. 10

II. **Significatio:** A) **aliquem:** si agro Samnitium decederetur, coloniae abducerentur 9, 4, 4*; duces conquisitos -tosque (esse) 43, 1, 8; octoginta admodum ornati equi, spoliis simul armorum relatis, -ti (sunt) 31, 37, 12*; praetores Ri silentio proximae noctis tacito signo exercitum -runt 39, 30, 4; ubi -tas senserant legiones, agros incursabant 2, 48, 6; omnibus (lembis) -tis in Cephalleniam traicit 42, 48, 8*; liberi 20 servique inter ceteram praedam -ti (sunt) 31, 41, 3; tanta praeda fuit, ut CL milia capitum humanorum -rentur 45, 34, 5; pedites sine tumultu -ti (sunt) 44, 37, 3; qui ibi mansissent (*sc.* servi), eos prendendi, -di, vendendi Achaeis ius esset 38, 34, 2; servos agri cultores rem publicam -isse 26, 35, 5; ut suum quisque per triduum cognitum -ret 3, 10, 1.

B) **unde?** a) inde: ita exercitus inde 30 domos -ti (sunt) 1, 26, 1; ita sine certamine inde -tae (sunt) legiones 2, 22, 2; -urum se inde Volscos ait 4, 10, 1; senatus inde -tus (est) 8, 14, 5; ut copias inde -ant 25, 33, 3; Q. Claudium praetorem placere in eam regionem inde -re legiones 27, 29, 6; servitia inde cum cetera praeda -xit 31, 40, 4; pactus, ut -re inde milites liceret 34, 29, 13; (me) -re copias inde coegit 39, 28, 3. — b) ab aliquo (loco), aliqua re: (*v. p. 20,* 40 *42—49; 119, 9.*) — c) de loco: consularibus negotio dato, ut collegam vi de foro -rent 2, 56, 15; ne deducendi sui causa populum de foro -ret 23, 23, 8. — d) ex loco: -tis deinde legionibus ex agro Ro 2, 40, 10; artifices ex medio ludicro repente -xit 5, 1, 5; simul ut Hispanos omnis ex Hispania -ret 27, 20, 6; e qua regione -sset legiones, extemplo inde rebellatum (esse) 40, 50, 2.

C) **quo?** a) *Acc.:* (domos 1, 26, 1 *v.* 50 *supra 31;*) [Genuam exercitu -to 32, 29, 6*;] postquam senserunt non consularem tantum exercitum Romam -tum (esse), sed 41, 14, 1*; Romam primum reges captivi, Perseus

et Gentius, in custodiam cum liberis -ti (sunt), dein turba alia captivorum 45, 35, 1*; Perseus multitudinem omnem deditorum Stuberram -cit 43,19,1; quia Venusiam in tecta milites -isset 27, 20, 10*; exercitum M. Marcellum tribunum militum Venusiam -re iussit 29, 1*. — b) *in c. Acc.:* -tam (esse) plebem in Achaiam et venundatam 39, 33,6; -to eo in curiam consultari coeptum (est) 49, 12; traditi (sunt) obsides atque in custodiam -ti 9,5,12; (45,35,1 *v. supra 1;*) atque eo die in hospitium -ti (sunt) 27,17, 17*; (eum) quingentos principes iuventutis in Macedoniam -isse 39,25,8; Postumium clam in montes copias -isse 9, 44, 8*; in interiorem partem aedium -tam consul negat perturbari debere 39, 12, 3; (in regionem 27, 29, 6 *v. p. 134, 35;*) -to in secretum viro 1, 39, 3*; ibi eum in secretum -tum monet 22, 22, 10; -tum in secretum Masinissam sic adloquitur 30, 14, 4; ut extemplo -urus exercitum in Syriam esset 44, 19, 11; Antiochus in Syriam exercitum -xit 45, 11, 1*; (in tecta 27, 20, 10* *v. supra 5;*) (in tentoria 27, 46, 5* *v. p. 65, 22;*) de Perseo capto in urbem cum liberis -to non triumphabitur? 45, 39, 1.

abeo. *cf. Ios. Menrad, Archiv IV, 467—531, quem maxime secutus sum.* I. **Forma:** abiretur 9, 32, 6; 24, 19, 7. abiisse 25, 19, 7 *P*; abesse *pro* abisse 27, 44, 3 *P;* abessent 30, 39, 5 *VFL.* habere *pro* abire *saepius legitur:* habiturum *MP* 1, 32, 2; habit *M* 34, 8; habituros *MP* 5, 9, 3; habierunt P^1 8, 1, 5; habeant M^1P 9, 11, 13; habiturum *P* 12, 7; habuit *codd.* 10, 24, 18; abiit *edd. vett.;* habituros *P* 22, 38, 3; *P* 4; *P* 50, 4; habeamus *P* 59, 19; habeat *P* 27, 12, 13; habituros *V* 42, 10, 15; habeat *V* 44, 36, 10; habebant *V* 42, 3; habeatis *V* 45, 38, 14; *de M et B quartae decadis nihil invenio.*

II. **Signif. 1) proprie.** A) **absolute:** tu vero abeas, neque te quisquam moratur 10, 18, 13; haec locutus abiit 2, 37, 7; moratus sit nemo, quo minus abeant 9, 11, 13*; signis repente sublatis Celtiberi abeunt 25, 33, 7; si insula *excedant* atque abeant 35, 46, 12; ut armis traditis abirent 32, 17, 2; abi, nuntia 1, 16, 7; 22, 3, 13; 49, 10; 37, 36, 8; abi, renuntia ergo regi 44, 26, 11*; tum ex legatis unus abiens .. inquit 3, 25, 8; cum abire inde et fallere abiens hostem vellet 31, 38, 9; conspectum abeuntis Albani exercitus intersaepsit 1, 27, 9; plures abeunti Volumnio obsistere 10, 19, 2; (videre) vestigia abeuntium (*sc.* hostium) 3, 43, 6; prope vestigiis abeuntium insistebat 25, 33, 9*; instare ab tergo abeuntibus 31, 40, 8; an non sensistis vos omnibus civibus spectaculo abeuntes fuisse? 2, 38, 3; qui nos videre abeuntes § 4; ab equite in abeuntis inmisso 23, 19, 17; iis ius abeundi *manendi*que esto 38, 38, 7; nuntiat regi abire Albanos 1, 27, 7; licere abire, sed sub iugum abituros (Aequos esse) 3, 28, 10; nunc oneratum vestris fortunis hostem abire sinitis 68, 6; lictoribus abire iussis 23, 23, 7; abire enim duces regios cupiebant 24, 23, 9; ne abire hostem pateretur 27, 41, 5; ut abire illis liceret 32, 25, 9; praesidium duci ad portam atque abire 34, 50, 8; postquam abire Aetolorum agmen videre 35, 36, 3; amissis trecentis peditibus abire conantur 42, 66, 5; facilius abire fuit, cum 44, 39, 7; (patres) incerti, manere eam (*sc.* plebem) an abire vellent 2, 32, 5; manere an abire me velitis, clamore significate 10, 19, 11; una est salus *erumpere* hinc atque abire 7, 35, 9; abisse hostem cum sensisset 31, 39, 3.

B) **definite;** a) *add. adverbiis:* legatis Hippocraten atque Epicyden abire seu Locros seu quo alio mallent iubentibus 24, 29, 10; abi hinc cum immaturo amore ad sponsum 1, 26, 4; extemplo hinc domum abire in animo est 2, 37, 7; abi hinc cum tribunatibus ac rogationibus tuis 6, 40, 12; neque enim, maneatis an abeatis hinc, deliberari potest 7, 35, 8; abite hinc 44, 45, 11; cum incensus ira porro inde -urus videretur 1, 53, 10*; ut inermes se inde abire sineret 3, 28, 9; ut abire inde liceret 10, 46, 10; procul inde omnibus abire iussis 7, 5, 5; quorum ignavia foedius inde quam venissent, -uri (essent) 9, 5, 6; ut inde tempore capto -rent 26, 12, 15; ita inde Hannibal suamet ipse fraude captus abiit 27, 28, 13*; qui ducem inde atque exercitus partem abisse ignoraret 44, 3*; iam inde fugientium modo effusi -bant 28, 16, 3; (31, 38, 9 *v. p. 135, 53;*) ut iniussu -uri inde essent 40, 35, 7; ne quis eorum longius ab urbe Roma -ret, quam 36, 3, 3; Philippum ad intuma penitus regni abisse 26, 28, 2; Hasdrubalem Gisgonis cum exercitu p. in Lusitaniam abire 27, 20, 8; p. in regnum abiit 32, 21, 14; (procul *v. supra 40;*)

legati retro domum, unde venerant, -runt Fr. 64; pretio redituri estis eo, unde ignavia ac nequitia abistis 22, 60, 16; quod undique -rat, antequam consentirent 23, 28,4. — (contemptim rursus *v. p. 138, 1;*) (se) extemplo conversis signis -urum 10, 18, 12; (*v. p. 136, 32;*) ext. abire finibus Volcianorum iussi 21, 19, 11; interdiu ac propalam sine commeatu ab signis -bant 28, 24, 8; nec fallere nos interdiu aut nocte abeundo potest 44, 39, 7*; ut n. ambo exercitus suas quisque -rent domos 2, 7, 1; haud dubitans, si senserint, Ros n. -uros 2, 64, 9; n. pro victis Antium agmine trepido -runt 8, 1, 5*; n. ad exercitum abiit 22, 25, 16; n. motis castris abiit 29, 7, 9; si n. abeat 44, 36, 10*; si n. abire vellet 37, 12*; consul clam n. in Siciliam abiit 27, 5, 18; (foedius *v. p. 136, 41;* porro *v. p. 136, 37;*) repente ex oculis abierunt 25, 16, 2; r. in provinciam abiit 43, 2, 11*; simulato itinere privatus clam in provinciam abiit 21, 63, 5; (27, 5, 18 *v. supra 18;*) neque, ut venerint.., ita -uros Volscos esse 4, 10, 2; turmatim -bant 28, 13, 9; ut abire Capuam tuto liceret 24, 19, 8.

b) *add. ablativis:* nocte proxima in Tuscos in exsilium abiit 3, 13, 8*; inde consules nocte quae secuta est diversi Fulvius in agrum Cumanum, Claudius in Lucanos abit 25, 19, 6*; si hostis hac interposita nocte abisset 44, 39, 6; ut prima vigilia diversi e castris ad deportanda omnia tuendasque moenibus urbes -rent 9, 45, 13*; secunda v. silenti agmine abit 31, 38, 10; (ignavia *v. p. 13, 6, 41;* ign. ac nequitia *v. supra 2;*) conventuros se iussu consulis nec iniussu -uros 3, 20, 3; iussu consulum conventuros neque ini. -uros (se) 22, 38, 3; qui ini. abisset 10, 38, 3; (*v. p. 136, 48;*) ne infecta re -retur 9, 32, 6; ne inrito incepto -retur 24, 19, 7. — consternato agmine abeuntes 2, 47, 9; citato a. abeunt 63, 4; c. a. ex conspectu -bat 22, 12, 7; (a. trepido *v. supra 11;*) Samnites tacito a. abeunt 9, 21, 6; tibicines Tibur uno a. -runt 30, 5*; (se) uno a. Canusium -uros esse 22, 50, 4; Gallos Cisalpinos Liguresque uno a. abire sine certo duce, sine signis, sine ordine ullo aut imperio 27, 49, 8*; (silenti a. *v. supra 34;*) regii signis collatis abire a. ad iter magis quam ad pugnam composito coepere 37, 21, 2; eos a. effuso abeuntis 44, 39, 8; duobus agminibus diversos abisse (Ros) 25, 19, 7; ceterae quoque Macedonum alae integris -bant ordinibus 44, 42, 3*; contemptim rursus et sedato gradu in castra abeunt 25, 37, 15; in provinciam aeque ac prius praecipiti celeritate abit 41, 10, 13*; clientes maiore quam venerint silentio -uros 3, 16, 5. — comitio abiit 10, 24, 18*; (finibus *v. p. 137, 7;*) si uno proelio haud incruentus abeat 27, 12, 13.

c) *add. praep.:* (ab *v. p. 20, 49—53;*) ad: (*v. p. 136, 31;*) Tarquinius exsulatum ad generum Mamilium Octavium Tusculum abiit 2, 15, 7; (*v. p. 137, 11;*) Corcyram ad Ros -rent 33, 16, 6; (*v. p. 136, 50; 137, 32;*) pacatum ab se tamquam ad aliud bellum gerendum abisse 43, 5, 4*; uti ante diem certam -rent 38, 34, 2; abire (eos) cum singulis vestimentis (se) passurum 22, 6, 11; ut cum singulis -rent v. 52, 3; ut inermes cum singulis -rent v. 23, 15, 3; nisi cum fugae specie -dum ei fuisset 22, 32, 3*; (*v. p. 136, 31; 33; 52;*) ex Capitolio abiit 43, 16, 9*; (e castris *v. p. 137, 32;*) neutra acies laeta ex eo certamine abiit 1, 2, 2; semper victores ex quamvis temere coepto certamine abire 34, 19, 2*; ex concilio abiit 1, 51, 1; (ex oculis *v. p. 137, 20;*) abire ex regno iussi 42, 41, 8; ut incolumi *cedere* atque abire ex hostium terra liceat 26, 41, 16; sese fugae atque formidinis ergo non -uros 22, 38, 4; in Apuliam abiit 27, 2, 10; abisse eum in Bruttios velut avertentem sese 26, 12, 12; (in agrum Cumanum, in Lucanos *v. p. 137, 29;*) pars in Hernicos, pars in Latinos praedatum abeunt 3, 60, 4; (in Lusitaniam *v. p. 136, 52;* in Siciliam *v. p. 137, 18;* in Tuscos *ib. 27;*) in Volscos exsulatum abiit 2, 35, 6; — (in castra *v. supra 2;*) Volscius damnatus Lanuvium in exsilium abiit 3, 29, 6*; qui Appium prope interemptum in exs. abisse dicerent 50, 11; (*v. p. 137, 27;*) in exs. abiit 5, 32, 9; plerique in exs. -runt 25, 4, 11; damnata eo crimine in exs. abiit 41, 25, 6*; ut in fines suos -rent 19, 8*; (in provinciam *v. p. 137, 20; 22; supra 3.*) praeceps in prov. abiit 41, 10, 5; consules in prov. -uros esse denuntiaverunt 42, 10, 15; (in regnum *v. p. 136, 53;*) Eumenes Pergamum in r. abit 44, 13, 10; [in urbes *v. p. 137, 33.*] — *omissa praep.:* (domum *v. p. 136, 32;*) unus ex iis d. abiit 22, 61, 4; (*v. p. 137, 1;*) (domos *v. p. 137, 12;*) si d. abire placeat 34, 19, 5; partem d. suas abisse 44, 20, 6*; Galli d. -rant 45, 34, 11*; si quis vos interroget, quid *moremini* hic et

non diversi d. quisque abeatis vestras 38, 14*; — (Antium *v. p. 137, 14;* Canusium *v. p. 137, 46;* Capuam *v. p. 137, 25;* Corcyram *v. p. 138, 12;* Lanuvium *v. p. 138, 38;*) Locros omnis multitudo abeunt 24, 3, 15; (*v. p. 136, 29;* Pergamum *v. p. 138, 47;*) Furius Praeneste, Matienus Tibur exulatum -runt 43, 2, 10; praetorem abire Romam iussit 32, 7, 7; Cn. Fulvius exulatum Tarquinios abiit 26, 3, 12; (Tibur *v. supra 7; 137, 45;*) M. Claudius Tibur exulatum abiit 3, 58, 10; (Tusculum *v. p. 138, 11.*) — sine: abire sine certamine cupiunt 10, 35, 4; (*v. p. 137, 9 et 48;*) ut sine fraude liceret abire 35, 51, 8; Eumenen classemque eius sine causa et *venisse* et abisse 44, 20, 7; (sub iugum *v. p. 136, 12;*) ita trans Appenninum -runt 39, 2, 3.

d) *add. supinis:* (exulatum *v. p. 138, 10; 36; supra 7; 9; 11;* praedatum *v. p. 138, 33.*)

e) *add. participiis:* postquam confertos abire signa atque ordines servantes viderunt 42, 64, 10; ut armatos suaque secum ferentis abire sineret 43, 18, 10; conversus -bat 25, 18, 7; (*v. p. 136, 44;*) ne a vobis damnati ac repulsi abeamus 22, 59, 19; (*v. p. 136, 47;*) mulcatus nudatusque -bat 3, 11, 8*; (pro victis *v. p. 137, 14.*)

f) *add. nominibus:* amicus (*sc.* noster) abi 2, 2, 7; (privatus *v. p. 137, 21;* victores *v. p. 138, 23;*) diversi integri atque intacti abissent, ni 10, 36, 3; (*v. p. 137, 28; 32; 53; supra 1;*) incolumem -urum, qui arma posuisset 9, 12, 7; (incruentus *v. p. 138, 8;*) si inermes abire vellent 32, 24, 7; (*v. p. 136, 38; 138, 18;*) libato iocinere intactos angues abisse 25, 16, 3; dum liceret intacto abire 42, 66, 3; (*v. supra 32;*) haud inviolatos (eos) -uros 10, 12, 2; (praeceps *v. p. 138, 45;*) haec locutus sublimis abiit 1, 16, 7; inde s. abit 34, 8*; (incensus ira *v. p. 136, 37;*) raro quemquam alium tam maestum abisse ferunt 30, 20, 7*; si ego tacitus abissem 8, 32, 5; sese tacitos abire in animo habuisse 39, 54, 8.

2) translate. A) **de hominibus;** a) = *abdicare:* ut consulatu abiit 2, 52, 6; commemorabat suum studium, quo cum maxima offensione patrum c. abisset 3, 56, 9; triumphavit anno fere postquam c. abiit 37, 59, 6; nihil ne ego quidem moror, quo minus decemviratu abeam 3, 54, 4*; seu vi seu verecundia victus dictatura abiit 7, 3, 9; C. Claudius flamen Dialis flamonio abiit 26, 23, 8; (tribuni mil.) perinde ac vitio creati honore abiere 4, 7, 3; negare se ante idus Decembres honore -uros esse 5, 9, 3*; tandem invisi plebi consules magistratu abeunt 2, 27, 13; ubi primum m. abiit 41, 10; abeuntes m. Cn. Genucius trib. pl. arripuit 54, 2; ut m. abiere 3, 31, 5; properantis abire m. 35, 6; Duillius pariter patribus plebeique acceptus m. abiit 64, 11; Q. Marcius absens m. -urus erat 39, 23, 1; cum abisset m. 41, 6, 2; (decemviri) qui iam m. abissent 3, 38, 13; ante idus Maias decemviros abisse m. 40, 11*; ipsos decemviros voluntate abire m. 41, 5; si decemviri deponerent insignia magistratus eius, quo anno iam ante abissent 51, 12; coegimus abire m. (*sc.* decemviros) 67, 7; ut dictator m. -ret 2, 31, 5; suam vicem indignantem m. abisse § 11; simul primum m. abiit 6, 1, 6*; Camillus m. abiit 27, 2; cum dictator m. abisset 7, 21, 2; postquam Papirium abisse m. nuntiatum est 8, 37, 2; qui vitio creati -runt magistratu 9, 34, 13; comitiis perfectis dictator m. abiit 25, 2, 5; simul m. abissent (*sc.* dictator magisterque equitum) 9, 26, 12; comitiis perfectis ludisque factis dictator et magister equitum m. -runt 27, 35, 1; non die, non hora citius, quam necesse est, m. (*i. e.* censura) abieris 9, 34, 15; ne -ret m. (L. Papirius Cursor censor) § 20; quod collega m. abiit § 22; priusquam m. -rent 29, 15, 10; priusquam m. -ret (Cn. Sicinius praetor) 42, 36, 8; qui eos (trib. pl.) abire m. cogat 5, 9, 6; cum primum m. abierint 9, 9, 2. — *absolute:* itaque cum pridie idus Martias veteres magistratus abissent, novi suffecti non essent, res publica sine curulibus magistratibus erat 30, 39, 5*.

b) *abire in:* facta (est) spes, in avi mores atque instituta regem -urum (*i. e. mores adsumpturum*) 1, 32, 2; — telo extracto praeceps Fabius in vulnus abiit (*i. e. vulnere statim consumptus est*) 2, 46, 4*; — ne in ora hominum pro ludibrio abiret (= *ins Gerede kommen, cf.* Postumius in ore erat 9, 10, 3) 2, 36, 3.

B) **de rebus:** abisse illam vim vigoremque, *dilapsa esse* robora corporum animorumque 23, 45, 3; mox cum somno et flammam abisse 1, 39, 2. — quia iam fides abierit 3, 10, 11; praeterea aliquot nobiles adulescentes conscii adsumpti, quorum vetu-

state memoria abiit 2, 4, 2; ita persuasum est animis, cum gente Tarquinia regnum hinc -urum 2, 2, 7; ubi vanus terror abiit 3, 18, 4; postquam timor sibi cuique futurae inopiae abiit 2, 52, 1.

abequito: cum tanto clamore ad arma discursum est, ut praetores inter tumultum pavidi abequitaverint Syracusas (*verbum novatum a Livio = ἀφιππεύω*) 24, 31, 10.

10 **aberro:** dispersi equites per agros quidam -arunt 31, 37, 2; ab agresti tauro, qui pecore -asset 41, 13, 2*; — ut praetervehentis classis si quas -tes ex agmine naves posset, aut postremum agmen opportune adoriretur 37, 13, 1*.

abhorreo. (*cf. H. Ploen, Archiv IV, 277 sqq.*) Forma: abhorrebat *F* adhorrebat *P* horrebat *HVR* 29, 12, 10.

I. **proprie;** A) absolute: neque enim 20 ne ipsius quidem regis -bat animus (*sc.* a pace) 29, 12, 10*. — B) add. praep. ab: (*v. p. 21, 3 sqq.;*) a) *de hominibus* 1) *a rebus:* 22, 18, 1; 25, 23, 4; 44, 25, 4. — 2) *ab hominibus:* 9, 26, 4. — b) *de motu animi, sim.:* 2, 57, 2; 4, 6, 7; 30, 30, 9; 38, 24, 3; 42, 62, 8.

II. **trsl.** = *differo, dissentio;* A) *impersonaliter; add. praep. ab: v. p. 21, 5.* — B) *personaliter;* a) add. praep. ab: 30 (*v. p. 20, 53 sqq.;*) 1) *de rebus, quae -ent* α) *a rebus:* 1, 48, 5; 9, 30, 7; 22, 13, 6*; 29, 6, 8; — β) *ab hominibus:* 10, 3, 7. — 2) *de hominibus:* 4, 44, 11*. — b) add. abl.: facile Bastarnis Scordiscos iter daturos; nec enim aut lingua aut moribus [aequales] -ere 40, 57, 7*. — c) add. dat.: huic tam pacatae profectioni ab urbe regis Etrusci -ens mos manet 2, 14, 1. — d) add. inter: nec inter scriptores rerum *discrepat* solum, sed 40 orationes quoque P. Scipionis et Ti. Gracchi -ent inter se 38, 56, 5.

abhorrens (adi.): Gallos haud sane multum lingua moribusque -ntes (*sc.* ab incolis Alpium) 21, 32, 10; — carmen canentes ibant illa tempestate forsitan laudabile rudibus ingeniis, nunc abhorrens et *inconditum* 27, 37, 13; (risus) nequaquam adeo est intempestivus, quam vestrae istae *absurdae* atque abhorrentes lacrimae sunt 50 30, 44, 6.

abicio. (*cf. Ph. Thielmann, Archiv IV, 532 sqq.*) A) **proprie.** a) *aliquid:* tum abici passim arma ac dedi hostes coepti (sunt) 4, 29, 4; signa armaque -iunt 34, 15, 7; armis -tis totum sinistrum cornu defugit 5, 38, 8; armis -tis dediderunt se victori 33, 17, 14; pro se quisque armis -tis in silvas diffugiunt 35, 30, 5; pauci armis -tis perfugiunt 36, 10; donec -tis armis dictatori deduntur 4, 34, 3; Volsci -tis armis sese dediderunt 6, 8, 10; -tis armis in fidem consulis venerunt 10, 43, 8; plerique -tis armis Corinthum petierunt 33, 15, 12; -tis armis in praecipitem fugam effun- 10 duntur 18, 18; ut -tis armis fugerent 36, 19, 3; -tis armis dediderunt sese 24, 11; -tis armis fugerunt 44, 42, 1; dextras nudas ostentantes, ut gladios -isse appareret 28, 3, 11; ut -tis missilibus stringerent gladios 9, 35, 3; pilis inter primam trepidationem -tis temere magis quam *emissis* 2, 46, 3; ne mora in concursu pilis *emittendis* esset, pila velut dato ad id signo -iunt 9, 13, 2. — b) *add. ante:* caput centurionis 20 ante pedes eius -ecit 38, 24, 10. — c) *add. ex:* ut cogeretur -to ex equo frumento pugnare 9, 13, 9. — d) gladium in publicum trans maceriam horti -ecit 23, 9, 13.

B) **trsl.:** tum -ta lege, quae promulgata consenuerat, tribuni lenius agere cum patribus 3, 31, 7; Indibilis -tis belli consiliis Mandonium fratrem ad eum (Scipionem) mittit 28, 34, 3; extemplo consilium mittendi Hannibalis -tum est 35, 43, 2; -tis 30 belli consiliis pacis petendae oratores ad consulem miserunt 36, 27, 2; — spe -ta Saticulae tuendae Plisticam ipsi circumsidunt 9, 21, 6*.

abiectus: omnia imperia milites cum impigre tum hautquaquam abiecto animo exequebantur 25, 37, 7*; multo sibi maestiores et abiectioris animi visos (eos esse) 9, 6, 11*.

abiegnus: phalarica erat Saguntinis mis- 40 sile telum hastili abiegno 21, 8, 10*; huic (spiculo) abiegnae breves pinnae tres, velut sagittis solent, circumdabantur 42, 65, 10*.

abies: lucus ibi frequenti silva et proceris abietis arboribus saeptus laeta in medio pascua habuit 24, 3, 4; (polliciti sunt) Perusini, Clusini, Russellani abietem in fabricandas naves 28, 45, 18*.

abigo. a) *de animalibus, praeda;* 1) *absolute:* iumenta forte pascentia extra 50 vallum Gallo -enti duo milites Ri ademerunt 7, 14, 4; quia villa incensa fuerit, direpta omnia, pecora -ta 2, 23, 5; pecora, quae inter festinationem -gi nequierant, sunt

direpta 28, 8, 10; de hominibus raptis pecoribusque -tis 39, 47, 2; cum Abrupolis multa milia pecorum -isset 42, 41, 11; praedae -tae (sunt) hominum pecorumque 4, 21, 1; visite praedam -gi 3, 68, 2; omni, quae extra moenia fuit, hominum pecudumque praeda -ta 6, 31, 8*; pervastatis passim agris praedaque -ta 8, 19, 9; ingenti iam -ta praeda 9, 36, 12; quoties praedae -tae (sint) referant 38, 47, 12. — 2) *definite:* Herculem *in* ea loca boves mira specie -isse memorant 1, 7, 4; *unde* ceterae praedae haut multum, equorum greges maxime -ti (sunt) 24, 20, 16; naves inde longae -tae (sunt) 8, 14, 8.

b) *de hominibus:* se ut consceleratos contaminatosque ab ludis, festis diebus, coetu quodam modo hominum deorumque -tos esse 2, 37, 9; ideo nos ab sede piorum, coetu concilioque -gi? 38, 4.

abiudico: Ardeatium populum ob iniuriam agri -ati descisse 4, 1, 4.

ablegatio, *i. q. dimissio:* primo intercessione collegarum in leges suas pugnatum esse, deinde ablegatione iuventutis ad Veliternum bellum 6, 39, 7.

ablego, *i. q. dimitto, removeo hominem obstantem, periculosum, sive negotio imposito, sive exilii causa:* 1) alqm.: ubi -tum velut de industria M. Marcellum viderunt 23, 31, 7; quae legatio peropportuna visa (est) ad multitudinem exonerandam ducesque eius -dos 24, 19, 1*; quod praefectum suum ab obtrectantibus ducibus gloriae eius sub ipsam certaminis diem -tum videant 25, 41, 3; preces easdem, ut se -ret, repetivit 39, 14, 1. — 2) add. causa (ficta): non fallebat Demetrium -ri se, ne adesset consilio 40, 21, 7; per speciem militarium usuum magna pars -ti (sunt) 7, 39, 3; per hanc causam Thracibus -tis 44, 44, 8; sub tempus pueros venatum -vit 1, 35, 2. — 3) a quo loco? eam (plebem) *procul* urbe *haberi* atque -ri 4, 58, 12; (ab *vel* procul ab *v. p. 21, 17—24.*) — 4) quo? -dum eo (esse Hannibalem), unde 21, 10, 12; ab Ris (civem) extra Italiam in exilium verius quam in militiam -ri 27, 9, 3.

abnuo. I. **Forma:** adnuebat *M Ald* abnuerat *codd.* 39, 34, 3; adnuebant *P* 22, 13, 11; abnuenti *VβγFL* abeunti *Pλ* anuenti *α* annuenti *δε* 27, 4, 1; abnuenti (*abl.*) *M* 10, 18, 7; abnuentis (*acc.*) *P* 24, 29, 12; abnuentisquae *P* abnuentesque *αβεF* 27, 49, 3.

II. **Signif.** (*cf. Wölfflin, Archiv IV, 578 sqq.*) a) *absolute: approbantibus* cunctis primo Quinctius -re 4, 13, 12; -te ac *prohibente* collega 6, 24, 9; Fabius primo de se eadem fere, quae priore anno, dicendo -re 10, 15, 9; documento ceteris fuere, ne -rent 38, 11; nec -it Marcellus 25, 23, 9; illud magno opere tendente rege haud -it (*sc.* ad epulas venire Scipio) 28, 18, 4; ut provocarent, provocative haud -rent 21, 4; Ligures haud -re (*sc.* bellum capessere) 29, 5, 7; nec tyrannus -re (*sc.* contionem) 32, 40, 2; aut imperium pati Antiochi aut -tem vi atque armis cogi 35, 13, 9; primus -it Attalus (*sc.* stipendium dare) 38, 16, 14; ut merito, sicut fecisti, invitatus ad cenam -res 40, 13, 6; si -isset (*sc.* venenum dare) 42, 17, 8. — b) *add. infinitivo:* haud -tibus et illis bibere 8, 18, 9; nec -bant melioribus parere 22, 13, 11*; qui venire ad se -rent 44, 43, 7; quae ne accipere -ant, se orare 22, 37, 4; quae -issent milites dare 29, 15, 2; ob haec Aetolos -isse imperata facere 37, 48, 4; ut stipendium dare non -rent 38, 16, 13. — c) *sq. acc. cum inf.:* haud -te dictatore sine fine ulla quaestionis suae ius esse 9, 26, 9; -tes Leontinos in sua potestate esse 24, 29, 12*; Scipione -te sibi cum Poeno odium esse 28, 18, 3; manu -it quicquam opis in se esse 36, 34, 6; -bat quicquam eorum ad se pertinere 39, 34, 3*; nec -itur ita fuisse 3, 72, 7; -tes publicum fuisse consilium 6, 6, 5; haud equidem -o egregium ducem fuisse Alexandrum 9, 17, 5; equidem haud -rim Clusium Gallos ab Arrunte adductos 5, 33, 4; ex Maximi cognomine ortum errorem haud -rim 10, 3, 4; Appio -te missas (esse litteras), Volumnio *adfirmante* Appii se litteris accitum 18, 7*; — id primo quidam -tes iuraturos se 38, 11; has pacis leges -te Alcone accepturos Saguntinos, Alorcus vinci animos *adfirmans* 21, 12, 6; propalam -re furoris eorum se futuros socios 28, 24, 12; in Africam secuturos (se) -tes 30, 20, 6; ne Ri quidem -unt magna sua cum clade fuisse pugnaturos 42, 55, 3. — d) *a. aliquid:* Cumani nihil -re 23, 35, 4; nihil palam -re Euander 45, 5, 10; nec -di tale quicquam nec palam *adfirmandi* 26, 19, 8; decemviri haud quicquam -re 3, 54, 2; mollius eadem illa -re 30, 3, 7; quod pertinaciter primo -rant 36, 9, 14; — ut -dam Rorum amicitiam censerent 33, 16, 11; cum -re certamen vererentur 7, 10, 1;

cedenti certamenque -ti 27, 4, 1*; Bruti haud -it cognomen 1, 56, 8; cum conloquium haud -isset 30, 29, 8; si plebs -at dilectum 3, 38, 10; -ente iam plebe imperium 3, 66, 4; sin i. -rent, armis coercerent 8, 2, 11; primo -re i. 31, 40, 2; urbes i. -runt 35, 51, 10; qui imperium auspiciumque -istis 28, 27, 4; fessos -tisque taedio laborem 27, 49, 3*; cum militiam non -isset 4, 53, 10; (se) pacem non -re 30, 16, 9; *accipiendam* -damve pacem esse 23, 4*; unus eam rem in civitate is, cui deferebatur honos, -bat 27, 34, 11; -tem alteram societatem 29, 23, 9; qui non soc. solum -isset Ram, sed ultro bellum intulisset 30, 13, 9. — e) *a. de re:* de societate haud -unt barbari 10, 10, 8.

aboleo. a) = *neglego, omitto:* uti omnem disciplinam sacrificandi praeterquam more Ro -rent 39, 16, 8; -bantur Ri ritus 25, 1, 7*; quem impelli ad -dam societatem Ram posse 8, 27, 5. — b) = *tollo, cum nom. abstractis:* quo maturius ignominia -retur 10, 4, 4; ne qua occasio -dae ignominiae sit 25, 6, 18; ut nos -re flagitii memoriam nova gloria patereris 7, 13, 4. — c) = *abrogo:* temptationem eam fore -di *sibi* magistratus 3, 38, 7.

abolesco. I. **Forma:** absolevit *P* absolvit *M* 8, 11, 1; absolevissent *P* obsolevissent ς *edd.* 21, 52, 7.

II. **Signif.** = *in oblivionem venio:* cuius rei prope iam memoria aboleverat 3, 55, 6; etsi omnis divini humanique moris m. -vit 8, 11, 1*; aliis omnibus cladis Caudinae nondum m. -rat 9, 36, 1; donec cum re nomen quoque vetustate -vit 1, 23, 3*; [ut illa vetustate abolevissent 21, 52, 7*.]

abominandus, = *nefandus:* Macer Licinius tertia etiam clade -dam eam curiam facit 9, 38, 16; increpans nomen -dum fluminis 'Iure Acheros vocaris' inquit 8, 24, 11; nominis etiam -di ducem 28, 28, 4*; aut rex, quod -dum, aut, quod unum liberae civitatis consilium est, senatus habendus est (*v.* abomino) 23, 3, 5.

abomino, = *despicio, odi:* ante omnia -ti (sunt) semimares 31, 12, 8.

abominor. 1) *intransitive:* an exitum Cassi Maeliique expectem? bene facitis, quod -amini 6, 18, 9; -tus praetervehi ad Leptim adpulit classem 30, 25, 12. — 2) *transitive:* uti L. Sextium atque hunc C. Licinium consules, quod *indignaris,* quod -aris, videas 6, 40, 11; quod nos maxime -remur, vos ante omnia *optaretis* 30, 30, 9*; ut frequenti contione non *aspernatos* modo, sed -tos etiam nomen tyranni audivit 32, 38, 5; id prodigium -tes arceri Ro agro iusserunt 39, 22, 5*; Poris -tus mentionem tam foedi facinoris dixit 40, 4, 8.

abripio. A) **proprie.** a) *de hominibus.* 1) *aliquem:* (3, 57, 3 *v.* **ab** *p. 21, 24;*) magna vi pecorum hominumque inde -ta 35, 27, 10; C. Cassium inde multa milia hominum in servitutem -isse 43, 5, 2; libera corpora in s. -ta (esse) 7, 10*; raptos a diis homines dici, quos machinae inligatos ex conspectu in abditos specus -ant 39, 13, 13; — quam citatissimo poterant agmine sese -runt 22, 6, 10. — [2) *aliquid:* ignem temere -tum aedificiis iniecit 2, 33, 7*.] — b) *de bestia:* Lentulum inter tumultum -uit equus 22, 49, 12*.

B) **transl.** a) aliae (naves) in terram remis -tae mox praedae fuere Thurinis 26, 39, 18; (tempestate ab Africa *v. p. 21, 25; locus est ex Coelio haustus*).

abrogo. (*cf. Schmalz, Archiv V, 254 sqq.*) I. **Forma:** adrogarem *V* 42, 13, 2; obrogando *P* 27, 20, 11.

II. **Signif.** a) = *tollo:* modo ne lex Icilia de Aventino aliaeque sacratae leges -rentur 3, 32, 7*; cur non lex quoque -etur 4, 35, 11; tribuni plebi ad plebem tulerunt de Oppia lege -da 34, 1, 2; tribuni plebis legem Oppiam tuebantur nec eam se -ri passuros aiebant § 4; pro lege, quae -batur, ita disseruit § 7*; ne domi quidem vos, quae leges hic *rogarentur* -renturve, curare decuit 2, 10; legem -dam censent § 12; hanc (legem) ut -etis, id est, ut unam *tollendo* legem ceteras *infirmetis* 3, 4; quid attinebit universos rogare leges, quas mox -re, in quos latae sint, possint? § 5; velut triumphantes de lege *victa* et -ta § 9; ego nullo modo -dam legem Oppiam censeo 4, 21; ut legem in se *latam* -retis 5, 5; legem ullam omnino -ri est indignatus 6, 1; ex iis legibus, quae in aeternum latae sunt, nullam -ri debere fateor § 4; lex, quam -amus § 7; quod tandem, ne -ta ea effundantur ad luxuriam, periculum est? § 9; verendum foret, ne (lex) -ta incitaret (libidinem muliebrem) § 10; si legem Oppiam -aritis 7, 11; nulla deinde dubitatio fuit, quin omnes tribus legem -rent. Viginti annis post -ta est quam lata 8, 3; postquam -ta lex Oppia est § 4; Lycurgi leges mores-

que -rent 38, 34, 3; leges vetustissimas -tas inclitamque per gentes disciplinam Lycurgi sublatam (esse) 39, 36, 4. — plebei scitum primus *antiquo* abrogoque 22, 30, 4*; ne cum ea (lege) pudorem sanctitatemque feminarum -emus 34, 6, 8; (mores *v. supra 3;*) — ut, quicquid Romae vi tribunicia rogatum esset, id comitiis ibi -retur 3, 20, 6; quae in pace lata sunt, plerumque bellum -at 34, 6, 6.

b) = *demo, aufero:* α) aliquid: de consulatu, qui-batur 21, 63, 2; altera (lege) fidem -ri, cum qua omnis humana societas tollitur 6, 41, 11; cum aut morte tua *sancienda* sint consulum imperia aut impunitate in perpetuum -da 8, 7, 19; audaciter se laturum fuisse de -do Q. Fabi imperio 22, 25, 10*; ut de imperio eius -do ferrent ad populum 29, 19, 6; iam de imperio -do eius agebat 27, 20, 11*; nec de imperio eius -do absente ipso ageretur § 12*; rogatio de imperio eius -do 21, 4; Macedonicae legiones suo -to triumpho alienos spectabunt? 45, 39, 4*. — β) aliquid alicui: cui nec credere nec non credendo fidem -re satis erat tutum 3, 16, 3; ne cui auctorum fidem -verim 8, 18, 3; ut vana ad vos adferendo fidem -rem mihi 42, 13, 2*; multitudinem impulit, ut imperium regi -ret 1, 59, 11; ut Zeuxidae praetori imperium -retur 33, 16, 5; collegis -tum (est) imperium 5, 11, 13.

abrumpo. 1) *proprie:* abrumpentium vincula iumentorum 26, 6, 10; equi, cum vincula -issent 37, 20, 11; — locus iam ante praeceps recenti lapsu terrae in pedum mille admodum altitudinem -tus erat 21, 36, 2. — (*add. praep.* ab, *v. p. 21, 26—31.*) — 2) *transl.:* omnibus inter victoriam mortemque certa desperatione -tis 21, 44, 8*.

abscedo. I. **Forma:** apscederent *P* 26, 1, 2; apscessisset *P* abscesisset *ex* abscesset *V* 27, 1, 14; apscessisset *P* 27, 47, 5; apscedi *P*[1] 27, 4, 1; apscessum *P* abscensum *F* 29, 2, 16. — abscesisset *ex* abscisisset *P*[1] 23, 20, 1; abscesisset *P* 26, 7, 6; absedimus *M*[1] 5, 4, 10; abcedimus *U* 3, 8, 8; abcesserant *C* 21, 26, 2. — abscendere *P* 26, 7, 2; abscenderem *V* abscedere eum *Fr*[1] 42, 56, 3; abscendant *B* 37, 15, 2; ascendebat *V* 45, 6, 7; abscendentes *V* 42, 62, 1; abscederet *ex* abscēderet *P* 29, 35, 12; abscendi *P*[1]; *corr. P*[2] 22, 33, 10. — abscessit *PFAld* accessit *SVRL* ab cessit λ 27, 43, 1. — arcessuros *P* abscessuros ς 25, 11, 13.

II. **Significatio:** 1) *proprie* (27, 50, 4 *excepto semper de re militari*); a) absolute: -re inrito incepto (*abl. abs.*) statuit 26, 7, 2*; si non ante -imus, quam 5, 4, 10; obsidionis taedio victi -unt 44, 4; sive -ant.. sin autem *manendum sit* 37, 15, 2; cohors ne tum quidem -bat 45, 6, 7*; ut parumper -rent 38, 29, 8; quia vix operae pretium erat, -ssere 31, 45, 9; contenti ea victoria -runt 32, 13, 12; Celtiberi fessi proeliis variis -runt 40, 16, 8; -rant enim metu hostes 21, 26, 2; si praesidium Rum -isset 23, 19, 4; ubi -isset 26, 7, 6; contemplatus (naves) viginti paulo amplius integras -tes 37, 24, 6; extemplo aut -uros aut dedituros se hostis 25, 11, 13*; nec ante -um est, quam 29, 2, 16. — b) add. ablativo: Regio extemplo -um est 24, 1, 12; Thyrreo -ssit et Chalcidem rediit 36, 12, 11; — -dere custodia Ioniae atque Aeolidis 37, 25, 2; (loco suo *v. p. 21, 33*); si irrito incepto -ret obsidione 36, 35, 1; Colophonis obsidione -ssit 37, 31, 3. — c) add. ab: (*v. p. 21, 31—48.*) — d) add. e: numquam aut senator quisquam a curia atque ab magistratibus -ssit aut populus e foro 27, 50, 4*. — e) add. inde: qui -re eum inde iuberet 42, 56, 3*; cui procul inde -re tutum non esset 44, 7, 7; adventus hoc tamen momenti fecit, ut Scipio -ret inde inrito incepto 29, 35, 12; inde -ssit 32, 4, 7; adeo turbatis inde ordinibus -ssere 7, 7, 2; ut -rit inde dictator 22, 25, 9; ubi Poenus inde -isset 23, 20, 1; si inde -isset 27, 1, 14*; utrum libera sua classe -uri inde forent ad opem ferendam sociis terroremque hostibus praebendum an 37, 15, 1; ut -di inde sine pernicie sociorum et damno rei publicae non posset 35, 6, 2; Fabius -dum inde censebat 24, 19, 6. — f) add. quo? (vestigium -di *v. p. 21, 35;*) utrum ad tuendum rediret regnum, an nusquam -ret ab Ris 36, 42, 6; (*v. supra 37.*)

2) *transl.:* iam is gravis annis non militaribus solum, sed civilibus quoque -rat muneribus 9, 3, 5*. — earum urbium cives, quae regno (*dat.*) -unt (*i. q.* '*divelluntur*' *Wb*) 38, 38, 6.

abscīdo (*cf. Jos. Fürtner, Archiv V, 520 sqq.*) 1) *proprie:* caput abscisum victor spiculo gerens 4, 19, 5; capite -do terebat tempus 24, 15, 4; non brachium -um con-

sulem ex proelio summovit 4, 28, 8; brachiis cum humero -is 31, 34, 4; (falx) illa ut, quicquid ab latere obiceretur, -ret 37, 41, 7. — intersaeptis munimentis hostium pars parti -a erat 8, 25, 5*; ea res barbaros miraculo tenuit -ae aquae (*i. e. novo alveo aversae*) 41, 11, 4*. — 2) *transl.*: unum spe undique -a consilium esse rati 24, 30, 12; Volsci exiguam spem in armis alia undique -a cum temptassent 4, 10, 4; nec nisi -a omni spe auxilium Antiochi imploraturos fuisse 35, 45, 6; quamquam prope -a spes erat 32, 6*; ne spem regibus -rent auxilii sui 45, 25, 9; nos omnium rerum respectum praeterquam victoriae nobis -amus 9, 23, 12.

[**abscindo** *Livianum non est; falso legebatur vulgo:* abscissae res sint *PAld* 3, 10, 8, *ubi* abscisae *habent M RD* accisae *Asc Rhen;* abscissa 4, 10, 4 *et* 8, 25, 5 (abscisa *MP*); abscindamus 9, 23, 12 (abscidamus *MPL alii*); abscindendo 24, 15, 4 (abscidendo *P*); abscissis B^1 31, 34, 4; abscissa *Mog Drak* 35, 32, 6 *et* 45, 6; abscinderet *Mog Drak* 37, 41, 7; 45, 25, 9 (absciderent *V*); *cf. Drak ad* 31, 34, 4.]

abscisus. I. **Forma:** apscisum *P* 25, 36, 6; abscisso *et* -ae *vulgo* 32, 4, 5 *et* 5, 12. II. **Signif.** 1) *proprie* = *arduus:* (urbs) saxo undique -o rupibus imposita est 32, 4, 5*; qua -ae rupes erant, statio paucorum armatorum tenebat 5, 12*; rupes utrimque ita -ae sunt, ut despici vix possit 44, 6, 8; nec natura quicquam satis *arduum* aut -um erat, quod hosti aditum ascensumve difficilem praeberet 25, 36, 6*. — 2) *transl.*: illa enim tibi tota -a oratio esset 45, 37, 9.

absens. I. **Forma:** apsens *legitur in P* 23, 24, 3; 29, 11, 10; 12 (*bis*); apsentis 29, 22, 8; apsentem 26, 23, 2; 26, 4; 28, 34, 8; apsente 25, 19, 2; 40, 11; 26, 26, 5; 31, 11; 27, 20, 12; 29, 4, 9; 18, 19; 30, 14, 8; apsentes 22, 35, 7; apsentis (*nom.*) 29, 36, 12; apsentium 27, 46, 11; apsentibus 28, 9, 17; apsentis (*acc.*) 26, 22, 13. — absentis (*acc.*) *V* 42, 43, 9 *et* 45, 38, 13.

II. **Signif.**: damnatus absens in Volscos abiit 2, 35, 6; dictator a. dictus (est) 5, 46, 11; a. petentibus praefertur 8, 22, 4*; comitia, quibus L. Postumius tertium a. et Ti. Sempronius Gracchus consules creantur 23, 24, 3; a. Marcellus consul creatus (est) 24, 9, 9; consules facti M. Cornelius Cethegus, P. Sempronius Tuditanus a. 29, 11, 10; a. creatus a. eum honorem gessit § 12*; C. Cornelius Cethegus a. creatus erat 31, 50, 6; auxilium a. petit 32, 21, 13; si a. quoque novas moliri res posset 34, 61, 6; citari a. est coeptus 38, 52, 3; diem certam, ad quam a. damnaretur 39, 17, 2; Q. Marcius a. magistratu abiturus erat 23, 1; die dicta a. citatus 52, 9; nihilo lenioribus quam a. senatorum aliquot orationibus increpitus 42, 9, 6; non a. modo Popilius, sed consules in senatu increpiti (sunt) 21, 3. — illam absentis insectationem 1, 51, 5; a. imploravit opem 7, 1, 9; memoria a. exercitus 8, 34, 1; a. collegae consilia 10, 39, 7; ne reus criminis a. fratris *praesens* esset 24, 29, 6; cuius nomine a. 26, 21, 3; memoria a. Scipionis 29, 22, 8; victa est praesentis gratia praetoris a. consulis maiestas 31, 49, 1; si quis nomen a. detulisset 39, 17, 1; gratia consulis a. victus 42, 22, 7. — Verginio absenti datum (esse) 3, 46, 3*; a. hosti cessit 7, 36, 13; Attalo a. elephantos dono datos (esse) 33, 30, 10; et Eumeni a. et praesenti Attalo gratiae actae (sunt) 35, 23, 11; a. regi eum se iactasse 49, 3; regulo Gallorum a. responsum est 43, 5, 5. — ferociter in absentem Tarquinium erat invectus 1, 50, 3; C. Servilium magistrum equitum a. 6, 20, 8; a. M. Valerium Corvum consulem renuntiavit 7, 26, 12; non petentem atque adeo etiam a. creatum tradidere quidam 10, 5, 14; non praesentem solum dictatorem obstitisse rei bene gerendae, sed a. etiam gestae obstare 22, 25, 4; conlegam a. daturus fuisse videbatur populus 26, 23, 2; consulem eum a. declaratum (esse) 26, 4; invectus in praesentem Mandonium a.-que Indibilem 28, 34, 8; parum est (te) non erubuisse a. 38, 14, 11; non fuisse ferendum, a. consulem triumphum morari 39, 4, 6; cum a. Manlium in contionibus lacerarent 41, 6, 2; contionantem quodam modo a. audimus regem 23, 7; Lucretium a. contionibus adsiduis lacerabant 43, 4, 6; indicta causa damnari a. consularem virum, iniurium esse 5, 5; multo plura praesens audivit, quam in a. iacta erant 8, 2; a. carpere imperatorem quam praesentem monere melius visum est 44, 38, 2. — absente consulum altero ambobusve eam rem agi 30, 23, 2; aedem a. collega sine sorte dedicavit 4, 29, 7; nihil se a. conlega acturum 26, 26, 5; sibi timorem a. conlega dicendi de consule esse § 7; a. consule irato atque

invidente facilius impetrari posse ratus 31, 47, 6*; quae non magis consule quam praetore a. recte fieri posse 42, 32, 2; bis cum hoste signa collata (esse) dictatore a. 8, 30, 7; postquam a. eo pugnatum fuerat 22, 23, 3; ne quid a. eo rei gereret 23, 19, 5; a. eo cum proelium commissum esset 24, 17, 5; a. eo agi res coepta est 35, 16, 1; quod M. Minucius a. Fabio prospere pugnasset 22, 34, 5; nec de Aetolis decerni quicquam a. M. Fulvio patiar 38, 43, 14; nec de imperio a. ipso ageretur 27, 20, 12*; vetuerimne te quicquam rei me a. agere 8, 32, 6; ut me a. liberius consuli senatus possit 26, 31, 11; quae me a. strenue ac fortiter fecisti 30, 14, 8; ne quid a. rege statueret 39, 24, 13; a. Scipione non satis tutum esse contrahi certamen 29, 4, 9*; neu a. se cum hoste manum consereret 8, 30, 2; quod se a. res publica egregie gesta esset 31, 2; ne se a. moveri (arma) possent § 3; quod Campanis a. se secunda fuisset pugna 25, 19, 2; ne a. se cum hoste manus consererent 40, 11; quod a. se rem gessisset 31, 47, 4; ne quid a. se ab tergo moveretur 35, 13, 5; ex facto a. se senatus consulto 37, 47, 2; quae se a. acta essent 41, 7, 6; ne a. se debellaretur 18, 5; supplicationem, quam a. se decernere debuerint 42, 9, 5*; quae a. se recte fieri non possent 32, 2; C. Licinio collegae suo fore curae se a., ut 44, 19, 5*; — ex eo notitia ei cum a. Perseo fuerat 42, 17, 4; non postulamus, ut de a. credatis 29, 18, 19; ut de a. eo C. Licinius statueret ac iudicaret 42, 22, 3; Appii criminationes de Fabio a. ad populum 10, 26, 6. — ambo absentes creati 4, 48, 1; consules creati Q. Fabius et P. Decius, App. Claudius praetor, omnes a. 10, 22, 9; omnes a. creati sunt 22, 35, 7; creati (sunt) consules ambo a. 24, 43, 5; cum a. damnati essent 29, 36, 12*. — absentium bona divisui fuere 1, 54, 9*; eorum a. direptae (sunt) fortunae 32, 38, 7; hostium a. praesentiumque 27, 46, 11*; verecundiam a. sociorum 36, 10, 4; amicos a. (praetorum), Calpurnii Quinctiique 39, 38, 8; victa a. gratia est § 10. — magna etiam absentibus hortamenta animi 7, 11, 6; tantundem C. Claudius a. militibus suis est pollicitus 28, 9, 17. — plebs tribunos plebi absentes Sex. Tempanium, M. Asellium . . fecit 4, 42, 1; a. ferociter increpant, praesentium verecundiam habent 5, 25, 12; duos etiam a., Sopatrum ac Dinomenem, fecerunt (*sc.* praetores) 24, 23, 2; M. [Marcellum] Claudium et M. Valerium a. consules dixerunt 26, 22, 13*; novus deinde praetor capitalis poenae a. eos decreto damnat 42, 43, 9*; se a. triumphare credunt 45, 38, 13*. — consulibus absentibus 3, 9, 2; consulibus a. § 6; a. tribunis plebi 4, 36, 4; a. ducibus 9, 25, 9; 38, 25, 6; instare inde consules, ut a. iis (*sc.* Etruscis) pugnaretur 10, 27, 6; Graecia etiam a. Ris satis potens 33, 12, 2; nihil se a. decem legatis sententiae habere 34, 25, 2; ut ne dilato quidem concilio et a. Ris decretum fieret 35, 33, 8; — tribuni plebi nec cum a. iis, qui senatus consultum fecerant, nec cum Appio transacta re, quod contenderent, fuit 4, 36, 5*.

absisto. (*cf. Wölfflin, Archiv V, 516 sqq.*) I. **Forma:** adsistens *P* 22, 18, 6; absit *V* absistam *Fr*[1] 44, 39, 9; absisteret *P*[2] absistere *P*[1] assisteret *Hαδ* 30, 7, 7; abstinerent *Mς* 38, 16, 14; apstitit *P* 26, 38, 11 *et* 28, 6, 12; obsistere *ς* 31, 26, 5; absisteretur *BςGr* abstineretur *MAld* 37, 17, 7; abstinuerit *ς pro* abstiterit 31, 17, 10, *v. Drak ad l.;* absistere *Pβ* assistere *Hαγδε* alsistere *V* obsistere *F* 29, 33, 8.

II. **Signif.** **1) proprie;** a) absolute: Fabius iugis ducebat nec -ens nec *congrediens* 22, 18, 6*. — b) add. abl.: numquam Nero vestigiis hostis -rat 27, 42, 17. — c) add. ab: (nec ⟨absistere⟩ ab signis nec *subsistere* cibum capientes 27, 45, 1*, *v. p. 21, 26.*)

2) transl.; a) absolute: nec ante -runt (*sc.* obsidere ianuas), quam 34, 8, 2; neque prius, quam debellavero, -am 44, 39, 9*. — b) add. abl.: ut armis -rent 37, 60, 4; si non -retur bello 21, 6, 8; Syphacem hortandum, ne b. -ret 30, 7, 7; gratum eum facturum senatui, si regno Attali *abstineat* belloque -at 32, 8, 16; nuntia, b. -at 37, 36, 8; si -re b. et facere imperata velint 42, 52, 16*; ni -atur b. 44, 19, 14*; urbis amplius temptandae in praesentia conatu -stit 33, 5, 3; si -re furore vellent 37, 32, 9; non tamen ita infregit animos eorum, ut -rent imperio 38, 16, 14*; senatus -re eos incepto vetuit 25, 5, 6; consul -dum temerario i. ait 14, 2; nec Blattius ante -stitit tam audaci i., quam 26, 38, 11*; celeriter -stitit i. 28, 6, 12; -re i. coegerunt 31, 26, 5; i. -re eum coegit 32, 4, 2; hae difficultates, ut -ret i. Philippus, effecerunt § 6;

vano i. cum -issent 37, 27, 9; cum inexpugnabilis urbs esset, -stitit i. 42, 67, 7; legatos misere ad consulem Rum, ut -ret obsidione 9, 15, 3; quoniam omnis conatus ludibrio esset, -re oppugnatione placuit 24, 34, 16; nuntius venit, ut o. -ret 36, 25, 7; pervicerunt, ut o. -retur 37, 17, 7*; fama -re o. simul Ros regemque coegit 44, 12, 7; non ante precibus -stitit, quam pervicit 23, 9, 9; uti Cannensi proelio non prius pugna -rit, quam 15, 13; adeo pertinaciter pugnaverunt, ut rex prior p. -rit 31, 17, 10; spe labefactandae fidei haut -ens 24, 20, 15. — c. abl. gerd.: fessum -re sequendo coegit 29, 33, 8*; nec ante continuando -stitit magistratu, quam 9, 34, 2; -re iis (*sc.* commemorandis) Flaccus iussit 36, 27, 5. — c) add. inf.: -rent imperare iis, quorum auxilio egerent 7, 25, 5; cum haud -ret petere 32, 35, 7; ne ingratis quidem bene facere -am 36, 35, 4.

Dubius est locus: postquam celeritate navium suas eludi viderunt, tandem abstiterunt (*cf. vel p. 152, 27 vel supra 14*) 36, 45, 3*.

absolvo. (*cf. H. Ploen, Archiv V, 540 sqq.*) 1) = *libero crimine, poena;* a) absolute: -runt (*sc.* eum) admiratione magis virtutis quam iure causae 1, 26, 12. — b) aliquem: T. Quinctium collegam eius omnes tribus -runt 4, 41, 11; eam (virginem) *ampliatam,* deinde -tam pro collegii sententia 44, 12; (se) -re eum non posse 5, 32, 8; causam dixit -tusque est 9, 26, 21; L. Hostilius et scribae et accensus -ti sunt, Scipio et A. Hostilius legatus et C. Furius *damnati* 38, 55, 5; bis ampliatus, tertio -tus est reus 43, 2, 6; -to Claudio 16, 16; Philippum, Antiochum, Persea tamquam tres sententias ponite: duae nos -unt 45, 24, 9; unum (sibi) senatorem, si innocentem -re nollent, pro nocente donarent 2, 35, 5; hominem improbum non *accusari* tutius est quam -vi 34, 4, 20. — c) add. adv.: primi apud consules rei facti adversus nobilium testimonia egregie -untur 9, 26, 20. — d) add. abl. instr.: qui se -re non rebantur ea lege ne innoxium quidem posse, cum *condemnassent* 1, 26, 7. — e) add. abl. separ.: quod eum crimine stupratae matris familiae -isset 8, 22, 3; ego me etsi peccato -vo, supplicio non *libero* 1, 58, 10; leges, quae regni suspicione consulem -rent 2, 8, 1.

2) = *conficio:* duas deesse tabulas, quibus adiectis -vi posse velut corpus omnis Ri iuris 3, 34, 7; — -ve beneficium tuum (*i. e. exple*) 2, 2, 7; vestram de eis curam quam primum -vi (*i. e. deponi*) oportet 8, 13, 17; — rex paucis sententiam -vit 33, 12, 2.

absonus: haec domi militiaeque gesta (sunt), quorum nihil -um fidei divinae originis fuit 1, 15, 6; nec -i a voce (*sc.* carminum) motus erant 7, 2, 5.

abstergeo: inspectum (esse) vulnus absterso cruore 1, 41, 5*; -o pulvere ac sudore 3, 26, 10*. (*priore loco* abterso (abiterso *M*[1]) *omnes codd. habent* absterso *Ald; altero* absterso *VRDH* abterso *MPFU.*)

absterreo: e turri eius portae murisque saxis, sudibus, pilis -ent (apsterrent *P*) hostem 27, 28, 12*; -uit effuse invehentem sese hostem 30, 11, 9*; praeterequitantes -ent 3, 61, 9. — inde rursus ipsa solitudine -ti, in forum redibant 5, 41, 6; profecto haud mediocri clade -tum insequi non ausum (esse Hannibalem) 27, 47, 7. — (add. praep. ab: *v. p. 21, 49—52.*)

abstineo. I. **Forma:** apstineo *etc. legitur in P* 28, 3, 14; 29, 8, 9; 23, 10; 30, 16, 10. *cf.* absisto.

II. **Signif.** 1) *transitive* = *retineo, prohibeo.* a) add. solo acc.: noctu audita ex delubro vox est: -rent manus; deam sua templa defensuram 29, 18, 16; si dominum interfecturus eram, non [milites] meos -uissem? 40, 14, 4*. — b) add. abl. sep.: quamquam Ro bello fortuna eum -uit 8, 24, 18; consul direptione praedaque -et militem 38, 23, 2*; ut eorum populorum finibus vim -rent 8, 19, 3. — c) add. ab c. abl.: (*α*) ab iis manus, se suosque ab iis, bellum ab innoxio populo, arma ab Ris, ab sociis iniuriam *v. p. 22, 1—10;* — *β*) ab aede ignem, ab agro ferrum ignemque, a praeda militem, *v. p. 22, 13—15;* — *γ*) a facinoribus manus, mentem a fraudibus *ib. 19.*) — d) add. dat. commodi: duobus (Troianis), Aeneae Antenorique, omne ius belli Achivos -uisse (constat) 1, 1, 1.

2) *me abstineo* a) add. abl. *α*) *vi locali:* volo tamen audire, quid sit, propter quod matronae vix foro se et contione -ant 34, 3, 6*; Carthaginienses usque ad lucem portu se -runt 21, 49, 11; — *β*) *latiore sensu:* dictator contionibus se -uit 22, 25, 12; (*v. supra 47;*) ne Campani quidem his

se armis -uere 8, 2, 7. — b) add. ab c. abl.: se suosque ab iis, *v. p. 22, 1.* — c) add. ne: multum et consules se -bant, ne cui maiestatem suam contumeliae offerrent 3, 11, 5.

3) *intransitive* (*sensu reflexivo*) a) add. abl. α) de loco (*i. q. non intro, recedo*): si non -at Africa Scipio et Carthagini *exercitum admovcat,* sibi necessarium fore dimicare 29, 23, 10; -re et suo et hostium agro 42, 12, 8; ut Capua urbe Campanoque agro -rent 7, 31, 10; Ros -re Asia, quae numquam eorum fuerit 34, 58, 6; (Capua urbe *v. supra 11;*) sive -isset Epiro . . sive *venisset* 36, 5, 6; Europa -ete, Asia omni *decedite* 37, 45, 14; denuntiatum (est), ut *excederet* Asiae urbibus, quae Philippi aut Ptolomaei regum fuissent, -ret liberis civitatibus neu quam *lacesseret armis* 33, 34, 3*; *exercitus* ex Italia et Gallia *deducant;* Hispania -eant, insulis decedant 30, 16, 10; -ret portu 35, 39, 6; si regno Attali -at belloque absistat 32, 8, 16; sed Tarento, id est Italia, non -ramus ex foedere, sicut nunc Sagunto non -emus 21, 10, 8*; urbe valida muris ac situ ipso munita -uit 1, 15, 4; Antiochus ea quidem urbe -uit, Peraeam . . *expugnavit* 37, 21, 4; in foedere erat, ut maritimis urbibus -rent Lacedaemonii 39, 36, 9; urbes, a quibus -re iussi erant, nocturno impetu *occupaverunt* § 10; cum -re iis (*sc.* castellis et vicis) ex foedere Lacedaemonii deberent, Las vicus *oppugnatus esset* 38, 31, 2. — β) de hominibus, animalibus (*i. q. parco*): iocosa dicta in adversarios, ita ut ne ipsis quidem ducibus -retur, iactabantur 40, 7, 3; — ut lora *mandere* conarentur nec muribus aliove animali -rent 23, 19, 13; anseres non fefellere, quibus sacris Iunonis in summa inopia cibi tamen -batur 5, 47, 4. — γ) de rebus, actionibus sim. (*i. q. abhorreo, desisto, evito, omitto*): post acceptam cladem Veientes -uere acie 2, 51, 4; monent, honoribus et administratione rei publicae -ant 54, 4; Prusias statuerat -re armis et quietus eventum expectare 42, 29, 3*; ut quiesceretis -retisque armis 32, 21, 33; ut sacro auro -retur 5, 50, 7; tamen bello non -bant 10, 31, 13; ut b. -rent 38, 32, 4; petiit, -rent b. et oblivione praeteritorum discordias finirent 42, 5, 11*; itaque b. quidem -uit 1, 14, 3; pariter in iis (*sc.* servis) beneficio ac maleficio -ri aecum censent 5, 3, 8; direptione et caede obviorum -runt 28, 3, 14*; si caede -issent 24, 40, 11; certamine -istis 4, 5, 3; non diutius cert. -uere 33, 7, 5; -re suetus ante talibus conciliis 5, 43, 8*; (direptione *v. supra 54;*) si quid aut -re eo quod vitale sit iubeat aut mortiferum vitali admisceat 6, 40, 12; ne Ris quidem exemplis -ui 40, 8, 15; adeo omnibus humanis congestis honoribus, ut ne divinis quidem -retur 39, 50, 9; (*v. p. 155, 44;*) utrum perseverandum sit in incepto an -dum (*sc.* incepto) 40, 21, 4; insectatione -ens consulum 2, 56, 7; (virginem Vestalem) pontifex maximus -re iocis iussit 4, 44, 12; (maleficio *v. p. 155, 54;*) regio nomine -uit 29, 29, 11*; Coelius ut -et numero, ita ad immensum multitudinis speciem auget 25, 3; oppidi oppugnatione tribuni -uere 6, 22, 3; castrorum o., quia serum erat diei, -uere 7, 8, 5; [37, 17, 7* *v. p. 153, 7;*] ut, donec ipse revertisset, praeda -rent 7, 37, 13*; sed maiore animo generis eius praeda -uit Fabius quam Marcellus 27, 16, 8; Hannibal proelio -uit 21, 5, 9; tertio die proelio -uit 44, 35, 23; quos iussit pugna -re, ni ab se signum accepissent 23, 44, 9*; edicunt, ut -ant pugna 2, 45, 8; pugna -ret reciperetque sese, si hostium equitatum exeuntem vidisset 40, 30, 5*; multis belli casibus didici, quando pugnandum, quando -dum pugna sit 44, 36, 13; cum decreto eorum (pontificum) iussa esset (Minucia Vestalis) sacris -re 8, 15, 8; monitum (est), ut seditionibus -retur 3, 10, 7; iam avaritia ne sacrorum quidem spoliatione -uit 29, 8, 9; quibus ante -rant templis signisque, cum (ea) hostiliter *diripuissent* 37, 21, 7; et iam ne tergo quidem -batur; virgis caedi, alii securi subici 3, 37, 8; vocis (*sc.* regiae) usurpatione -rent 27, 19, 5 (*cf.* nomine, *supra 15*).

b) add. ab c. abl.: (α) a ceteris, ab inermi, ab legatis violandis, ab obsidibus, a patribus, ab Saguntinis, a sociis *v. p. 21, 53 sqq.* — β) ab aetatibus . . violandis, a qua aetate *v. p. 22, 10 sqq.* — γ) ab urbibus, ab defectione, ab mentione et contagione Rorum *v. p. 22, 16—21.*)

c) add. quin: aegre -ent, quin castra oppugnent 2, 45, 10.

abstraho. I. **Forma:** apstractura *P* 26, 7, 7; abtrahi *P* 26, 12, 12; tracte *HVR* 30, 10, 20.

II. **Signif.** 1) aliquem: cunctantem (*sc.*

virginem se) vi -urum 3, 44, 6*; sub oneribus iumenta -re 38, 40, 10; quodsi Asiae quoque partem aliquam -re velint (Ri), regem passurum 37, 35, 7. — 2) add. a) unde? (α) *ab:* castris, latere, penetralibus; — cultu agrorum, direptione, obsidione, Capua obsidenda, oppugnanda Capua, praesidio castrorum, *v. p. 22, 22—32.*) — β) *inde:* quo tempore -re eum (Philippum) inde respectu rerum suarum potuissent 31, 46, 4. — γ) *ex:* (eum) raptim ex oculis hominum -runt 39, 49, 12; ne quod iumentum ex tanto agmine -retur 38, 49, 8; unde se e portu ratus -urum naves, ignarus loci sequebatur praetor 37, 27, 6. — b) quo? α) ab iis quidam Locrenses circumventi Regiumque -ti fuerant 29, 6, 4; sexaginta ferme onerariae puppibus -tae Carthaginem sunt 30, 10, 20*. — β) in: coniuges, liberos in servitium -tos (esse) 38, 43, 6. — γ) ad: (ad defendendam Romam, *v. p. 22, 29;*) ad iuvandas sociorum urbes longius a castris -tos 42, 56, 9. — c) quo modo? (raptim *v. supra 11;* vi *v. supra 1;*) nulla vi -hi ab obsidione potuit 40, 16, 8.

absum. I. **Forma:** apsit *P* 26, 48, 11 *et* 29, 17, 2; apsunt *P* 23, 35, 13 *et* 29, 6, 6; haberat *P* 28, 2, 1 *et B* 30, 36, 4; haberant *P* 22, 15, 12; adesse *MP* 9, 2, 3; *P* 23, 8, 11; *V* 42, 55, 6; — affuit *M* fuit *P* 5, 4, 14; abfuit *cum codd. Dr Hz* afuit *Wb Mg* 39, 49, 3; abfuerint *V* affuerint *αβF* 27, 5, 4 (*cf. Luchs ad l.*); afuerat MP^2R abfuerat M^2R^2 fuerat P^1FU 2, 33, 9; abfuerant *BGr* adfuerant *ς* afuerant *Mg Wb* 33, 16, 4; abfuisset *Mog Dr (B?)* 37, 8, 2; abfuturam *B? Dr Hz Wb* afuturam *Lov 5 Mg* 38, 33, 3.

II. **Significatio. A) proprie.** a) *absolute:* pro iis, qui absunt 22, 59, 16; cum is rei publicae causa absit 43, 5, 5; patrum qui abessent, non casu, non metu, sed impediendae rei causa abesse 2, 23, 13; cum Verginium rei publicae causa dixissent abesse 3, 44, 11; ut ducem abesse nec cives nec hostes sentirent 21, 12, 1; si forte abesse, dum facinus patratur, malles 23, 8, 11; cum alii abesse eum, alii aegrum esse fingerent 42, 2, 1*; cum reipublicae causa abesse excusaretur 43, 4, 6; quia dux aberat 10, 19, 16; quia consul aberat 22, 8, 5; [pars exercitus aberat iam fame 22, 24, 10*;] consul alter Postumius aberat 42, 8, 4; quia duo exercitus aberant 3, 29, 8; cum abessem, haec omnia occurrebant 5, 54, 3; quod pater puellae abesset 3, 44, 5; ubi illi conscientia, quid abesset virium, detrectavere pugnam 3, 60, 6; adesset, an abesset parvi facientes 8, 36, 2; ne abesset in discrimine extremo, ad urbem iter intendit 22, 9, 6; cum exercitus testis meriti atque inmeriti triumphi abesset 26, 21, 4; cum aeger forte Flaminius abesset 38, 44, 3; L. Scipio morbum causae esse, cur abesset, excusabat 52, 3; cetera, quae abessent, aestimanda Scipioni permitti 30, 37, 12; ita uti ne Aetoli quidem abessent 34, 22, 6*; nisi qui rei publicae causa abessent 43, 11, 4; dilatam rem esse, quod auctor concilii afuerit 1, 51, 4; quia collega afuerat 2, 33, 9; id omnes, qui afuerant, aegre passi (sunt) 33, 16, 4; conficta aliqua probabili, cur afuisset, causa 34, 21, 3; cum classis afuisset Rhodiorum 37, 8, 2.

b) *definite, add.* 1) dat.: ut quibus praeter equos ceterorum iumentorum calonumque turba abesset 7, 37, 6. — 2) abl. separ.: omnibus aut ipse *adfui* cladibus aut, quibus afui, maxime unus omnium eas sensi 26, 41, 11; — haud procul iam Carthagine aberant, cum 28, 26, 7*; tecta haud procul castris Rorum aberant 10, 4, 7; cum haud procul castris abessent 25, 8, 5; iam haud procul castris aberant 33, 15, 6; arx procul eis, quae habitabantur sex milia, aberat 24, 3, 3*; nec procul Thessalia hostiumque locis aberat, et . . 32, 18, 4; ut quam maxime procul abesset urbe Pandosia in Epiro et Acheronte amni 8, 24, 3; nec procul vallo Rus aberat 28, 15, 11. — 3) ab c. abl.: (*v. p. 22, 32—23, 37.*) — 4) inter se: ubi iam haud plus D passus acies inter sese aberant 28, 14, 13. — 5) ubi? Velitris in exercitu plebis magnam partem abesse 6, 36, 9; qui tum procul in Gallia provincia aberat 22, 31, 9; cum in Thracia Perseus abesset 40, 56, 7. — 6) adverb. α) *loci:* dum consul inde abesset 41, 5, 6; qui fugati metu i. afuerint 27, 5, 4*. — omnem iuventutem haud procul i. abesse 5, 18, 10; legatos Ros haud procul i. abesse 35, 32, 13; nec procul i. aberat mare 28, 16, 8; — quingentos ferme i. passus Hasdrubal aberat 27, 46, 4; Satricum, quod duo milia i. aberat 6, 32, 9; duo i. milia hostes aberant 22, 15, 12; Hamae i. tria milia passuum absunt 23, 35, 13*; i. cum tria milia ferme abesset 42, 55, 6*;

in Baliares insulas — L i. milia absunt — tramisit 28, 37, 4; [27, 44, 3* *v. p. 136, 45;*] — Ancyram pervenit, unde hostes paulo plus decem milia aberant 38, 24, 1; — (longius *v. p. 23, 31 et 36;*) — (nec multum *v. p. 22, 45;*) — tamquam procul abesset hostis 8, 38, 2, quia pr. Ri abessent 22, 22, 11; dum Hannibal pr. abesset 25, 41, 9; quia ipsi pr. abesse viderentur 33, 37, 5; cum Ri pr. abessent 36, 7, 5; pr. abesse libertatis auctores Ros 39, 25, 11; tantum, ut pr. abesset, curavit 40, 56, 2; cum pr. abessemus 44, 39, 7; (*v. p. 23, 33 et 40; p. 158, 31; 41;*) — significant haud procul abesse (se) 21, 27, 7; unus exercitus *in propinquo est,* duo h. pr. absunt 25, 38, 19; h. pr. aberat, cum occurrit navis 30, 36, 4; cum magna vis hostium h. pr. absit 34, 11, 4; (*v. p. 23, 14 et 19 et 35; v. p. 158, 28; 29; 46; 47;*) — (iam haud procul (*v. p. 23, 15; 158, 30;*) haud procul iam *v. p. 158, 26;*) — nec procul aberat 1, 25, 10; nec se pr. abesse periculi vindicem 10, 5, 5; (*v. p. 22, 46 et p. 158, 32; 36; 48;*) — sequi legiones Samnitium nec iam procul abesse 9, 23, 3; — (quam maxime procul *v. p. 158, 34;*) — (tam procul *v. p. 22, 42.*) — β) *temporis:* ut mos est, qui diu absunt 29, 6, 6; (paulo diutius *v. p. 22, 40*). — 7) nominibus α) *loci* αα) *accus.:* mare, quod minus CCC passus aberat 44, 33, 1; (minus quingentos passus *v. p. 22, 37;*) hostes quingentos passus aberant 35, 28, 10; (quingentos ferme passus *v. p. 23, 1 et p. 158, 49;* haud plus quingentos passus *v. p. 158, 38;* quingentos passus non plus *v. p. 23, 7;*) aberat acies eorum paulo plus quingentos passus 31, 35, 2; (minus mille pedes *v. p. 23, 6;*) mille passuum aberat, cum ab hoste conspecti sunt 28, 2, 3*; (paulo plus mille passus *v. p. 22, 35;*) castra, quae paullo plus mille passuum aberant 44, 3, 7; (ultra mille passuum *v. p. 23, 26;* duo milia *v. p. 158, 51, 52;* duo ferme milia passuum *v. p. 23, 16;* tria milia passuum *v. p. 158, 53;*) indicant regem Cleonymum tria milia abesse 10, 2, 11; tria milia alterum (oppidum) ab Syracusis, alterum quindecim abest 25, 27, 1*; tria milia ferme aberat, cum hauddum quisquam hostium senserat 28, 2, 1*; (*v. p. 158, 54;* quattuor milia *v. p. 23, 9;* quinque milia *v. p. 22, 53 et 23, 29;*) non plus quinque milia passuum Africam abesse 29, 27, 8; (quinque milia ferme *v. p. 22, 33;* quinque milia ferme passuum *v. p. 23, 23;* milia sex *v. p. 22, 54;* septem milia passuum *v. p. 23, 17;* decem circiter milia *v. p. 23, 32;* decem ferme milia *ib. 21;* paulo plus X milia *v. p. 159, 3;* fere duodecim milia *v. p. 22, 34;* milia quattuordecim *v. p. 22. 49;*) XV milia passuum ea urbs abest 44, 10, 7; (quindecim milia ferme passuum *v. p. 23, 12;* viginti paulo amplius milia *v. p. 23, 24;* XXII milia *v. p. 23, 10;* L. milia *v. p. 159, 1;* LXXV milia *v. p. 22, 43;* exiguum spatii *v. p. 23, 5;*) tridui viam aberat 25, 8, 12; (quinque dierum iter *v. p. 23, 13 et 34;*) — ββ) *ablat.:* (vix teli iactu *v. p. 22, 52;* paulo plus mille passibus *v. p. 22, 47;*) castra, quae XX milium spatio aberant 10, 39, 7. — β) *temporis.* αα) *accus.:* (hiemem unam *v. p. 22, 41;*) — ββ) *abl.:* (amplius duabus noctibus *v. p. 22, 38;*) neve uno tempore quinque senatores ab urbe Roma abessent 36, 3, 3; Eumenen haud in tempore abesse 38, 12, 6.

B) translate, *i. q. desum, requiror;* **a)** *absolute:* unum afuit bellum externum 4, 12, 7; nec ulla species cladesque belli abest 9, 10; unde consilium afuerit, culpam abesse 1, 58, 9; aurium fastidium aberat 38, 50, 12; ut publica fraus absit, auctorem culpae et reum criminis deposcunt 21, 10, 6; [cum omnia subsidia vitae abessent 22, 60, 23*, *v. s.* desum;] si vis abesset 3, 38, 13*; afuisset Fr. 49; etiam si vis absit, nihilo minus detestabili exemplo rem agi 26, 48, 11; fide accepta vim afuturam 38, 33, 3.

b) *definite, add.* 1) dat.: ominis tibi absit C. Flamini memoria 22, 39, 6; — fraudem et sermoni et rei abesse ratus 25, 16, 15; obsides, pignus futuros, afore fraudem agendae rei 43, 10, 3*; [*v. infra 51;*] absit invidia verbo (*abl.?*) 9, 19, 15; a. verbo i. 28, 39, 11*; 36, 7, 7. — 2) abl.: quia neuter consulum potuerat bello abesse 9, 44, 2*; primoribus, qui iam diu publicis consiliis aberant 26, 13, 1; Hercules cum gregem perlustrasset oculis et partem abesse numero sensisset 1, 7, 6; nec procul seditione aberant 8, 32, 13. — 3) ab c. abl.: (*v. p. 23, 37—47, quibus addere licet:* querelae ab initio tantae ordiendae rei ab-

sint Pr. 12, *nisi* ab initio *idem est ac* inde ab initio. — 4) adv. α) *loci:* procul abest absitque semper talis fortuna rei publicae 34, 3, 7; (*v. p. 23, 40;* nec procul *v. p. 160, 51;* multum *v. p. 23, 45;* haud multum *ib. 43;* quantum *ib. 38;* tantum *ib. 41;*) tantum abesse spes veteris levandi faenoris, ut tributo novum faenus contraheretur 6, 32, 1; *cf. praeterea infra* c). — β) *temporis:* (iam diu *v. p. 160, 48.*)

c) *impersonaliter;* sq. 1) ut: tantum abest, ut et ipsi tale quicquam facturi fueritis 26, 31, 5; tantum afuit, ut ex incommodo alieno sua occasio peteretur 4, 58, 2; (*cf. supra 8.*) — 2) ut — ut (contra): tantum abest, ut me hesternae quietis paeniteat, ut servatum a me exercitum credam 44, 38, 4; quibus tantum abesse ut per se non liceat palam Romae crimina vulgare, ut ipse eis extemplo daturus senatum fuerit 26, 26, 7; tantum aberat, ut sua signa noscerent, ut vix ad arma capienda conpeteret animus 22, 5, 3; mei regni tantum aberat ut ulla pars in discrimine fuerit, ut Antiochum sim aspernatus 39, 28, 6. — tantum afuit ab eo, ut ulla ignominia iis exercitibus quaereretur, ut et urbs Roma per eum exercitum reciperaretur et .. 25, 6, 11. — cui ego rei tantum abest ut impedimento sim, ut contra te adhorter 6, 15, 5; in qua trepidatione tantum afuit ut civilia certamina terror externus cohiberet, ut contra eo violentior potestas tribunicia impediendo dilectu esset 6, 31, 4. — 3) quin: praeceps ad terram datus haud multum afuit, quin iacens opprimeretur 31, 37, 9; haud multum afuit, quin exanimaretur 39, 49, 3; interficeretur 42, 44, 2; ut haud multum afuerit, quin impetu populi Caeso interiret 3, 13, 3*; nec multum afuit, quin corpore etiam Samnites potirentur 9, 22, 9; quin penetrarent 34, 29, 8; ut non multum abesset, quin opera ac vineae desererentur 21, 7, 10; legatos nostros haud procul afuit quin violarent 5, 4, 14; haud pr. afuit, quin violarentur 25, 1, 10; nec procul abesse, quin vi capiant 9, 2, 3; nec pr. abesse, quin poteretur regno opulentissimo videbatur 44, 19, 9; quid abest, quin dicto pareamus? 8, 4, 2; quid abest, quin actum nobis nihil sit? 35, 16, 12; quid deinde aberit, quin Oceano fines terminemus? 36, 17, 15; nihil abesse, quin Ros pro salute sua dimicare cogant 10, 16, 7.

(**absens,** *v. p. 149 sqq.*)

absumo. I. **Forma:** apsumptos *M* 8, 18, 2; apsumsissent *P* 23, 22, 3; apsumpsisset *P* 23, 30, 13; apsumptae *P* 26, 17, 11; apsumtis *P* 26, 33, 2; apsumpsit *P* assumpsit *L* 27, 20, 2; apsumptum *P* 28, 6, 1; apsumpsi P^1 apsumpti P^2 29, 32, 10; apsū sperant *B* 32, 10, 1; absumsere MP^1 5, 13, 12; absumserant *P* 5, 43, 4; absumtus *M* 9, 17, 17 (*cf. Drak ad l., qui ubique praefert* sumsi, sumtus *formas*); absumsit *P* 22, 39, 14; 23, 19, 17; 24, 47, 16; 30, 8, 3; absumitis P^1 absumtis P^2 23, 30, 3; absumtis *P* 24, 20, 14; absumsisset *P* assumpsisset *αδε* 27, 17, 1; absū sit *V* 42, 10, 8; absummi *Hγδ* 30, 7, 9; — adsuptum *M* 4, 26, 5; adsumpserant *M* assumpserant *L* 5, 43, 4; adsumtam *M* 6, 2, 11; adsumpti *M* 6, 32, 11; assumebatur *L* 10, 39, 6; adsumpti *P* 21, 56, 4; 6; 58, 11; 24, 1, 2; adsumserat *P* 24, 30, 7; adsumserunt *B* 33, 48, 8; adsumti *B* 35, 27, 7; assumta *B* 35, 27, 8; adsumsisset *vel* assumsisset *Bς* 37, 11, 4; assumsit *B* 38, 26, 1; adsumptum *V* 44, 20, 6; adsumpsit *V* 45, 37, 6.

II. **Signif.** A) **de rebus;** a) = *comedo, impendo:* -tis frugum alimentis carnisque omnis generis quadrupedum 23, 30, 3; magnam vim frumenti, pecuniae -mi 12, 4*; quantum frumenti classis ipsa -bat 26, 20, 9; quod vini cibique -tum erat 41, 6, 6; alterum tantum (*sc.* auri argentique) aut in bellum proxumum -tum aut in fuga *dissipatum* tradunt 45, 40, 2. — b) = *deleo.* 1) active: si flamma magnam partem urbis -at 5, 54, 1; ignis sacra profanaque multa -sit 24, 47, 16; amicae ac fideles potius ea, quae peritura forent, -rent manus, quam insultarent superbo ludibrio hostis 28, 22, 10*; cadavera, intacta a canibus ac volturibus, tabes -bat 41, 21, 7*; sua omnia eis, nisi quae primus tumultus captae urbis -rat, restituebantur 24, 30, 7. — 2) passive; α) *absolute:* in purpura, quae *teritur,* -itur 34, 7, 4*. — β) *aliqua re:* ferro flammaque omnia -ta (sunt) 35, 27, 8; Astapa ferro ignique -ta est 28, 23, 5; ne isdem flammis Carthaginem, quibus castra conflagrassent, -mi sineret 30, 7, 9; quod in urbe fuerat frumentum, incendiis urbis -rant 5, 43, 4; saepem incendio -tam 6, 2, 11; diruunt quae incendio -mi nequeunt 28, 20, 7; ipsum vidisse iecur omne inenarrabili tabe -tum 41, 15, 2*. — γ) *per aliquid:* classis Rhodia ad

Samum per occasionem fraude praeparatam -ta 37, 26, 4; per tabem tot annorum omnibus -tis 40, 29, 5.

B) **de animalibus**; a) *de bestiis* = *necor, pereo;* 1) absolute: equi pars in mari fractis navibus -ti (sunt) 44, 28, 14*. — 2) aliqua re: iumentis prope fame -tis 21, 37, 4; (elephanti) octo ferro flammaque -ti (sunt) 30, 6, 9; scabie alia (*sc.* pecora) -ta (sunt) 4, 30, 8; (*v. infra 27; 41.*) — b) *de hominibus;* 1) = debilito: alii alio leto -ti semianimes e nave praecipitantur 40, 4, 15. — 2) = interimo; α) *active:* populatores reliquias pugnae (*i. e. reliquos pugnantes*) -sere 5, 13, 12*. — -rant per multas iam aetates continua bella Macedonas 33, 3, 2; *salvis* tot exercitibus, quos Punicum postea bellum -sit 31, 7, 10; (casus *v. infra 35;*) ex quingentis septuaginta minus dimidium ferrum famesque -sit 23, 19, 17*; plus tamen hostium fuga quam proelium -sit 2, 42, 4; quoniam eum, qui mandasset, suos furor -isset 24, 22, 15; nisi eum (Nabim) suus primum furor, deinde fraus Aetolorum -isset 37, 25, 12; imber nive mixtus et intoleranda vis frigoris et homines multos et iumenta et elephantos prope omnis -sit 21, 56, 6; nisi mors eum -isset 23, 30, 12; penuria rerum omnium exclusos a commeatibus -isset 9, 13, 8*; quos pestilentia eius anni -sit 40, 42, 6; anceps proelium multos utrimque et fortissimum quemque -mit 9, 32, 8; (*v. supra 21;*) cum tantum senatorum adversae pugnae, ad hoc sui quemque casus per quinquennium -issent 23, 22, 3; pugna tam pervicax multos -rat Ligurum 42, 7, 8; si me scelus fratris, te senectus -rit 40, 10, 6. — β) *passive; αα) absolute:* ubi avunculus eius nuper, Epiri rex Alexander, -tus erat 9, 17, 17; multi homines, multa iumenta, elephanti quoque septem -ti (sunt) 21, 58, 11; vanus auctor -ti Masinissae ad regem rediit 29, 32, 10. — ββ) *aliqua re:* liberis cultoribus bello -tis 28, 11, 9; tot tam praeclaris imperatoribus uno bello -tis 28, 28, 12; qui sepelirent, bello -tos 31, 24, 3; crebris interim proeliis magna eorum multitudo variis casibus -ta est 43, 19, 10; (*v. p. 164, 8;*) plures fame quam ferro -ti (sunt) 22, 39, 14*; quos non oppresserat ignis, ferro -ti (sunt) 30, 6, 6; multi ibi mortales ferro ignique -ti (sunt) 5, 7, 3; pars magna flumine -ta (est) 21, 5, 15; ita intus fumo ac vapore ad duo milia armatorum -ta (sunt) 10, 1, 6; gurgitibus -ti (sunt) 21, 56, 4; multi incendio -ti sunt 35, 27, 7; inde morbo -tum esse 2, 52, 5*; m. -tis consulibus 3, 9, 13; aliquantum Rae iuventutis m. -tum erat 4, 26, 5; alios in acie *occidi,* alios m. -mi 27, 9, 3; aliis (colonis) belli casibus, aliis m. -tis 37, 46, 10; sociorum navalium partem m. -tam (esse) 44, 20, 6; ut ceteri passim alii alia peste -ti sint 25, 19, 17; multi eadem p. -ti sunt 25, 26, 15; (vapore *v. supra 1;*) illud pervelim proditum falso esse, venenis -tos (esse), quorum 8, 18, 2; tot veneno -tis senatoribus 26, 33, 2; veneno -ti (sunt) Hannibal et Philopoemen 39, 52, 8.

C) **de tempore,** *i. q. tero, consumo:* a) dies aliquot ibi nequiquam -ti (sunt) 24, 1, 2; diebus aliquot frustra ibi -tis 24, 20, 14; aliquantum temporis -sit 42, 10, 8. — b) *add. part.:* dies XL sine ullo conatu sedentes in conspectu hostium -rant 32, 10, 1. — c) *add. abl.;* 1) subst.: certamine consulum biduum -tum est 38, 44, 1; tot legatorum perpetuis orationibus die -to 32, 19, 13; die segni navigatione -to 30, 10, 9; id tempus occultis cum Platore conloquiis -tum esse 28, 6, 1. — 2) gerundii: hostes, quos vincendo et victos sequendo priorem aestatem -istis 27, 13, 3*; reliquum aestatis recipiendis in fidem Hispaniae populis -sit 27, 20, 2; quaerendo regem et exercitum eius Sulpicium maiorem partem anni -isse 32, 28, 5; biduum natura montis per se ipsum exploranda -sit consul 38, 26, 1; aliquot dies vastando agro -ti (sunt) 6, 32, 11; lacessendo quietos, resistentibus cedendo, comminandoque magis quam inferendo pugnam dies -batur 10, 39, 6; diem insequentem -sit cum Bostare mandatis ad rem agendam accipiendis 22, 22, 16; ita aliquot dies disceptando palam de legibus noctesque emittendis clam e castris Carthaginiensibus -tae (sunt) 26, 17, 11; paucos dies exercendis copiis -sit 26, 51, 3; primum diem populando -runt 27, 32, 1; succedendo ad stationes hostium lacessendoque levibus proeliis diem -sit 30, 8, 3; ibi dies aliquot oppugnanda urbe nequiquam -ti (sunt) 31, 45, 9; insequentes dies prope XXX vastandis agris Laconum -sit 35, 30, 12; cum hiemem totam reconciliandis barbarorum animis -isset 27, 17, 1; aliquot horas referendis in naves conlocandisque et aptandis armamen-

tis -runt 33, 48, 8*; quattuor horas dicendo -sit 45, 37, 6; omne id tempus cum coniuratis consultando -munt 2, 4, 3; demendis armamentis eo tempore aptandaque ad pugnam classe -to 21, 49, 11; cave frustra miserando exiguum tempus e manibus hostium evadendi -mas 22, 49, 9. — d) *in c. abl.:* cum diem non tam in apparatu -isset, quam quod . . 37, 11, 4*. — e) *per:* die per proelium, deinde per direptionem castrorum -to 31, 42, 7.

absurde: facile eos sermo prodidit a. quaedam percunctantis 31, 14, 8; nec a. respondisse visus est 35, 50, 1.

absurdus: -ae lacrimae *v. p. 141, 49.* — ut absurdum esse diceret ignorare regem 37, 52, 10.

abunde: eorum se spem a. expleturum 35, 44, 4; frumentum non necessitati modo satis, sed copiae quoque a. sufficiebat 4, 22, 3; (mons) a. (habunde *HβγF*) sufficiebat alimentis 29, 31, 9. — erat genus omne a. bello Samnitibus par 8, 29, 4.

abundo. I. **Forma:** habundans *P* 5, 34, 2; *HαβγδF* 29, 25, 12; habundantes *M* Pr. 12; habundabat *HαβγδF* 30, 11, 3; habundarent *MP* 2, 41, 9; habundavit *Bαβγ* 30, 38, 10.

II. **Signif.** A) *proprie, i. q. superfluo:* quando aqua Albana -asset 5, 15, 11; ita -vit Tiberis, ut ludi Apollinares circo inundato extra portam Collinam parati sint 30, 38, 10.

B) *transl.;* a) absolute: Ascanius -ante Lavini multitudine novam (urbem) condidit 1, 3, 3*; velut -rent omnia, munera eius respuebantur 2, 41, 9. — b) definite; *add.* 1) *abl.:* -asse auro semper regna Asiae 35, 48, 7; in agrum Picenum avertit iter non copia solum omnis generis frugum -tem, sed *refertum* praeda 22, 9, 3; fertilissimus ager eoque -ans omnium copia rerum est regio 29, 25, 12*; ex provincia tum iuventute -ante 23, 49, 12; Veiens multitudine -ans 4, 18, 4; -bat m. hominum Poenus 21, 8, 3; m. hominum regnum -re 24, 48, 7*; (Ligures) -tes militum numero passim multas manus ad praedandum emittebant 35, 3, 5; signa tabulasque, quibus -bant Syracusae, Romam devexit 25, 40, 1; viris equisque -bat (Syphax) 30, 11, 3. — 2) *ex c. abl.:* is, quod e sex populis -bat, Bituriges . . excivit 5, 34, 5*.

abundans, *pro adiectivo:* -ante multitudine freti 2, 47, 4; -ans multitudo vix regi posse 5, 34, 2; ille primum dies fortuna vetere -tes Etruscorum fregit opes 9, 39, 11. — -tes voluptates desiderium perdendi omnia invexere Pr. 12.

abutor. a) *i. q. ausnutzen:* extemplo -dum (esse) errore hostium 27, 46, 11; insolenter et immodice -ti Thessalos indulgentia populi Ri 39, 26, 7; opera eorum in servilibus -ti ministeriis 25, 8. — b) *de re vetita:* tum de Philippo et Nabide libero mendacio -batur 35, 12, 17. — c) *i. q. perverse uti:* sed ad bella externa prope supererant vires, -banturque iis inter semet ipsos certando 2, 42, 9*.

ac, atque. I. Forma. 1) **ac;** *omissum est: post* omnia *P, add. Gr* 22, 19, 10; *ante* dexterae *P, add. Mg* 22, 29, 11; ab sociis ac *Mg* sociis ab *P* 22, 38, 1; *ante* invisos *V* 41, 24, 18, *ubi falso* Fr^1 *voluit* ac invisos, *recte legerunt* invisosque *Als, idem vel* et invisos *Crév.* — *delendum est: ante* diversa *P* 10, 41, 11; *ante* turbae *P, del. Gr* 22, 60, 2; *ante* celeberrimis *P, del. Sab* 26, 27, 16; *ante* deos 35, 31, 13; *ante* Liguris *V* 42, 26, 1; *ante* nominis *V, del. Drak* 41, 8, 9; *ante* nunc *V, del. Mg et* Fr^1 41, 24, 15; *ante* senatusque *V* 42, 34, 15. — *falso legitur* ac: *pro* ab *MP* 4, 32, 10; ab Ereto *Sab* ac freto *P* 26, 11, 10; ac *V*, a Fr^1 42, 27, 3; ab Fr^1 44, 28, 8; ac nimis *V* haec minus Fr^1 42, 47, 9; ac *pro* DC *in V exstat:* 42, 60, 1; 65, 3; 12; 43, 12, 6; 44, 11, 7; 12, 3; 21, 7; 9; 11; 28, 14; *in MP* 10, 19, 22; 29, 18*; 36, 14; *in MPFRD* 3, 5, 13; ac *pro* ad: *P* 21, 60, 4; 22, 49, 3; 25, 18, 12; 26, 10, 3; 27, 19, 12; ac *V*, ad Fr^1 44, 12, 7; acquae *V* aeque Fr^1 43, 6, 13; ag *P* 25, 29, 10; 26, 37, 1; *pro* an *M* 8, 25, 11; *V* 45, 24, 10; agi *Koch* ac *V* 41, 24, 15; aut Fr^1 ac *V* 44, 28, 9. — *latet* ac; *sub* a: *P* 9, 4, 3; *MP saepius in 1a decade;* ac *M* a *C ras. ex* ac 21, 35, 5; ac ς a P^1 at P^2 22, 38, 11; ac ς a P^1, *del.* P^2 22, 41, 3; ac ς a *P* 24, 26, 16; 25, 23, 1; *sub* ab: *P* 23, 42, 5; *sub* ad: *MP* 4, 14, 1; *M* 7, 4, 6; ad *MP* ac *Gr* 9, 5, 9; *M* 10, 17, 8; ad *P* ac *JPeriz* 22, 28, 9; ad *P* et ad *Gr* ac *Wb* 22, 38, 5; ad *P* 21, 43, 6; 22, 47, 3; 23, 18, 10; 24, 3, 7; 39, 2; 25, 4, 5; *corr. Wb* 1, 9; ad *V* ac *Gr* atque *Kr* 42, 12, 3; ad *V* ac Fr^1, *om. Kr* 41, 26, 3; ad *V* ac Fr^1 42, 50, 11; pateread *V* petere ac Fr^1 poterat *Mg* 44, 4, 6; ad *V* ac *Mg* 27, 12; *sub aliis vocibus:*

an *M* 2, 36, 4 *et P* 5, 3, 8; ac *Wb* ae *P* et *ς* 23, 21, 2; hac *P* 24, 10, 6 *et* 26, 30, 2; ac *Als* ae *P* 26, 13, 9; at *P* 26, 40, 17; hoc *P* ac *Doering* et *ς Luchs* 26, 13, 8; hinc *codd.* ac *Gel* 34, 49, 11; aut *V* et *Mg* ac *Fr*^{1} 43, 5, 8; aec *V* ac *Fr*^{1} 44, 3, 8; at *V* ac *Fr*^{1} 44, 22, 17; auc *V* aut *Gr* ac *Fr*^{1} 44, 26, 1; at *V* ac *Fr*^{1} et *Hartel, conicio* atq. 45, 7, 3; toroneam *V* Torone ac *Mg* Toronem ac *Fr*^{1} 45, 30, 4; aut *V* ac *Fr*^{1} 45, 31, 2. — *discrepant codd.*: ac *F*^{2}*RhenFr*^{2} ad *codd. aut ς* 1, 26, 5; ac *VMg* ad *α* 3, 42, 7; ac Volsci *α* Volsciquae *V* 3, 66, 3; ac *M* aut *Pς* 4, 20, 7; ac *V* ab *α* 5, 4, 6; ac *MP* et *L* 5, 5, 7; ac *VMg* aut *α edd.* 5, 41, 2; ac *LMg* ad *MP* 7, 40, 2; ac *M* et *PL* 10, 45, 4; ac *C*^{3}*M*^{2} ad *C*^{1}*M*^{1} 21, 34, 8; ac *M* et *C*^{3}, *om. C*^{1} 21, 35, 9; ac trahere *M*^{1} adtrahere *M*^{2} -at retrahere *C*^{1} -re retrahere *C*^{4} 21, 41, 5; ac *VαγδεF* a *P* et *β* 27, 7, 7. *pro* ac *habet* atque *R* 27, 12, 10; aut *V* 27, 14, 6; aut *F* 27, 16, 1. ac *SR* ad *PAld* hanc *VF* 28, 19, 16; ac *Σ* ad *P* 28, 20, 6; ac *GVRF* aut *PLFr*^{1} 28, 24, 9; *pro* ac *habet* et *R* 28, 36, 7; ac *SR* ae *P* et *FAld, om. V* 28, 42, 15; ac *S Luchs* et *PFAld, om. VR* 28, 42, 19; ac *GHVR* a *P* et *Fr*^{1}, *om. F* 29, 4, 2; ac *Σ* et *P* 29, 17, 2; ac *Σ* ab *P* 29, 25, 10. *pro* ac *habent* atque *H* 29, 31, 9; *R* 36, 9; aut *FAld* § 2. ac *PF Ald* aut *αβδε* et aut *γ*, *om. SHV* 30, 1, 5; ac *HVRF* et *P* 30, 10, 14. *pro* ac *habet* et *F* 30, 14, 3; *R* 35, 9; atque *R* 39, 3. *pro* et deos *habent* ac deos *VRF* 30, 20, 7. ac *HDuk* aut *Bς rell.* 32, 33, 8; ac *B* et *ς Mog* 33, 38, 5; ac *M* et *Bς* 35, 35, 10; ac Rhodii *Bς* et Rh. *ς Mog* 38, 34, 6; et *Bς* ac *Ald (M?) Drak* 39, 26, 12.

2) atque. adque *legitur saepissime in codd. Veronensi, Puteano, Vindobonensi (in hoc duobus locis exceptis, ut videtur, semper), rarius in MP 1ae decadis; ex reliquis codd. haec forma non laudata est.* atq. *occurrit e. g. in P* 22, 28, 11; *in V* 41, 28, 9. adq. *in Puteano priorum potissimum librorum XXI—XXIII satis multis locis legitur, cum in posterioribus 3ae decadis libris* atque *scribi soleat.* — atque *Duk* aut *P* 24, 40, 17; adque *P* et que *V* ac *δ* 28, 40, 13; atque *B* at *ς Drak* 32, 35, 3; atque *M* anteque *B* 36, 17, 12; atque *B* ac *Mς* 38, 4, 6; autque *V* 41, 28, 10; adquae *V* 42, 3, 3; auxiadque *V* atque auxit *Hartel* adauxitque *Ml* auxitque *Fr*^{1} 43, 2, 11; adque *V* ad *Fr*^{1} 44, 12, 3; pugnatum adque *V* pugnatumque *Mg* adque pugnatum *Kr* pugnatum *Fr*^{1} 44, 35, 16; adque *V* ad quae *Fr*^{1} 45, 32, 10; adque *V* ad quem *Fr*^{1} 45, 34, 1; ea adque *V* ad ea quaeque *Fr*^{1} *ib.*

II. Collocatio. 1) *ac ante consonantes:* Babylonia 38, 17, 11; barba 6, 16, 4; barbarus 24, 47, 5; beatus 24, 28, 3; 34, 5, 5; bellare 44, 27, 12*; bellicus 30, 5, 8; bellum 1, 32, 14; 6, 28, 6; 9, 14, 5; 24, 1, 13; 27, 5, 5; 30, 42, 8; 31, 29, 8; 32, 37, 4; belua 29, 17, 12; beneficium 2, 60, 1; 26, 50, 13; benevolentia 42, 13, 4; benigne 1, 22, 5; 2, 44, 5; 23, 10, 1; 34, 9, 10; 42, 39, 8; benignitas 23, 42, 4; 35, 35, 10; bonus 22, 39, 3; 25, 9, 17; 37, 53, 9; Boeotia 32, 18, 5; Bruttii 8, 24, 5; 27, 7, 7. — caedes 1, 13, 3; 48, 7; 9, 13, 5; 10, 35, 2; captus 9, 4, 3; caput 3, 55, 14; [castra 7, 37, 6*;] [centurio 4, 34, 4*;] certus 2, 6, 7; cicatrix 4, 58, 13; circumvenire 8, 39, 9; 9, 31, 6; clamor 6, 29, 3; cogitare 2, 55, 2; cognatio 2, 6, 4; colloquium 7, 40, 2*; comiter 5, 13, 7; complecti 7, 42, 6; concitare 5, 3, 4; confertus 22, 47, 3*; coniunx 1, 9, 9; 3, 47, 2; 4, 40, 3; 5, 2, 12; 8, 25, 6; 21, 30, 8; conquiescere 31, 24, 8*; conservator 22, 30, 4; consilium 8, 37, 8; 9, 2, 11; consuescere 6, 7, 6; consul 7, 32, 16; [42, 34, 15*;] consularis 9, 11, 12; consulte 22, 38, 11*; contagio 3, 6, 3; contemptim 9, 41, 9; convehere 10, 11, 9; cornu 9, 41, 17; [creber 44, 39, 8*; Cretenses 42, 57, 7*;] crudelis 2, 56, 7; crudelitas 6, 14, 3; cruor 10, 28, 16; cupido 1, 17, 1; cura 3, 6, 9; custodia 5, 15, 4; 44, 6. — damnosus 45, 3, 4; dare 22, 34, 11; de 8, 36, 4; 9, 41, 7; 46, 9*; 24, 20, 6; 26, 27, 17; 34, 4; 29, 29, 8; 40, 17, 7; debere 22, 37, 10; 41, 22, 7; 43, 8, 4; debellare 28, 38, 10; debilis 7, 13, 6; 21, 40, 9; debilitare 21, 40, 9; dedere 4, 29, 4; deditio 26, 13, 3; deducere 10, 12, 2; 28, 9, 1; 34, 33, 3; 37, 53, 27; defectio 23, 34, 10; defendere 21, 18, 2; deflagrare 3, 52, 6; deformis 27, 31, 5; deinceps 1, 47, 6; 9, 45, 11; 22, 7, 11; deinde 4, 47, 7; 22, 22, 3; 36, 11, 2; delectus 24, 28, 8; delere 8, 13, 1; 28, 20, 7; 32, 33, 16; 42, 8, 5; Demetrias 33, 31, 11; demoliri 34, 3, 5; denuntiatio 21, 19, 1; deportare 29, 11, 7; deprecari 29, 15, 12; descendere 29, 15, 12; deserere 2, 57, 4; 3, 7, 3; 23, 20, 7; 34, 3, 11; 28, 7, 12; 11, 10; 39, 25, 7; desidia 29, 21, 13; desperatio 3, 69, 10; 25, 22, 3; 28, 20, 9; 31, 17, 4;

detestabilis 23, 3, 1; detestari 21, 10, 11; detractare 21, 40, 2; deus 1, 9, 3; 5, 17, 1; 30, 6; 10, 28, 13; 29, 4; 26, 9, 8; 41, 17; 45, 9; 31, 14, 12; 37, 54, 16; devius 21, 33, 4; dexter 22, 29, 11*; diadema 24, 5, 3; Diana 22, 10, 9; dicio 26, 24, 6; 32, 33, 8*; 34, 35, 10; 38, 48, 3; dictator 6, 1, 1; 8, 12, 17; Dida 40, 24, 6; dies 5, 19, 11; 7, 36, 6; 10, 1, 9; 24, [37, 4*;] 47, 15; 25, 39, 11; 26, 27, 4; difficilis 10, 24, 12; 25, 13, 13; 26, 17, 8; 32, 15, 6; 17, 8; 37, 16, 8; 44, 25, 4; diffidere 22, 13, 3; dignitas 2, 2, 9; 23, 15, 12; 34, 31, 18; dilectus 7, 27, 4; diligentia 23, 11, 6; dimicare 10, 35, 10; 29, 29, 9; dimicatio 7, 12, 10; 25, 4, 5; dimittere 26, 32, 8; 34, 43, 8; 42, 34, 6; Dinomenes 24, 23, 2; 30, 5; direptio 5, 21, 17; diripere 4, 47, 5; 6, 13, 6; 10, 17, 8; 23, 1, 1; 24, 35, 2; 26, 30, 6; 31, 10, 6; 45, 16; 48, 11; 32, 15, 3; 33, 11; 42, 54, 6; 67, 7; 43, 4, 8; diruere 28, 20, 7; disciplina 28, 24, 9*; discordia 22, 44, 5; discrimen 24, 9, 10; disicere 25, 1, 10; 27, 16, 9; dispergere 24, 36, 1; dissimilis 22, 46, 5; dissimulare 26, 51, 11; dissipare 42, 64, 10; dissuadere 30, 1, 5*; distractus 26, 46, 6; diu 23, 18, 10; 26, 2; 26, 38, 7; 42, 25, 9; dives 21, 43, 9; 30, 1, 4; dividere 25, 38, 21; divisus 33, 46, 8; divitiae 1, 34, 1; 22, 24, 12; 52, 7; 23, 8, 1; dolo 1, 53, 4; 22, 23, 4; domare 30, 14, 7; dominari 24, 29, 7; domus 5, 2, 4; 29, 18, 8; donum 26, 32, 3; dubius 8, 34, 4; 21, 58, 2; [ducenti 10, 29, 18*; 36, 14*; 15*; 33, 14, 4*;] ducere 37, 50, 5; dum 22, 48, 3; 23, 18, 5; 30, 11, 8; duo 2, 58, 1; 23, 42, 7; 25, 21, 4*; 29, 32, 9; dux 6, 30, 7; 9, 17, 2; 24, 2, 10; Dyrrhachium 31, 27, 1. — facere 42, 25, 8; facilis 5, 22, 6; 27, 42, 6; Falernus 9, 20, 6; Faliscus 4, 21, 1; 5, 8, 9; 17, 6; 18, 10; 6, 4, 4; fallax 33, 25, 5; fames 2, 9, 7; familia 5, 11, 1; familiaris 4, 48, 6; 25, 18, 5; fas 27, 17, 13; 32, 21, 23; 42, 21, 3; fateri 9, 14, 6; fatum 10, 8, 2; favor 4, 24, 7; 10, 37, 11; 22, 27, 1; 26, 18, 8; Fecenia 39, 14, 6; felicitas 41, 16, 9; feliciter 21, 17, 4; 31, 5, 4; 7, 15; 8, 2; 48, 12; 38, 48, 15; 51, 7; 39, 4, 2; felix 7, 20, 5; 21, 50, 8; femina 27, 11, 4; ferme 21, 4, 1; ferox 1, 53, 9; 3, 47, 2; 7, 12, 13; 21, 53, 8; 22, 38, 6; ferre 27, 34, 14; ferrum 28, 22, 14; fertilis 2, 14, 3; ferus 28, 22, 5; fervidus 27, 33, 10; fibula 39, 31, 18; fidelis 9, 2, 5; 23, 16, 1; 24, 47, 11; 48, 5; 28, 22, 10; 29, 17, 2; 31, 9, 4; [37, 53, 9*; 39, 26, 11*;] 40, 49, 7; Fidenae 1, 14, 4; fides 1, 2, 5; 9, 13; 3, 71, 3; 5, 51, 10; 21, 20, 8; 24, 5, 14; filia 37, 44, 6; filius 21, 2, 3; finire 40, 46, 15; firmus 33, 21, 5; focus 9, 12, 6; 10, 44, 8; foedus (*subst.*) 1, 19, 4; 28, 9; 9, 9, 12; (*adi.*) 22, 31, 4; fore 27, 17, 4; foris 3, 65, 2; formido 7, 37, 16; 10, 29, 4; forte 23, 15, 6; fortis 22, 59, 11; 30, 14, 8; fortuito 2, 28, 1; fortuna 1, 35, 4; 3, 7, 1; 4, 49, 16; 10, 14, 8; 26, 22, 6; 34, 33, 1; 35, 43, 1; forum 6, 39, 9; 7, 39, 12; 10, 22, 7; 25, 1, 7; 26, 40, 9; 30, 37, 10; fossa 8, 29, 12; 10, 15, 5; 25, 11, 9; 14, 1; 26, 13, 8; [38, 4, 6*;] 44, 37, 3; fovere 7, 4, 6; 42, 11, 5; frater 37, 52, 3; 44, 32, 4; fremitus 33, 16, 8; frigus 5, 48, 3; 21, 4, 6; 27, 44, 8; frugifer Pr. 10; 45, 30, 4; fruges 5, 12, 5; 7, 6, 5; 22, 11, 5; frumentum 23, 48, 12*; fuga 1, 28, 5; 3, 8, 10; 5, 28, 8; 38, 2; 53, 5; 6, 28, 6; 9, 24, 13; 10, 3, 7; 28, 16; 21, 52, 10; 22, 48, 5; 23, 40, 10; 26, 2, 13; 6, 10; 10, 7; 31, 36, 10; 33, 29, 10; 35, 2, 3; fugare 3, 11, 8; 22, 25, 9; 25, 37, 12; 28, 4, 6; 29, 36, 9; fugax 5, 28, 8; fugere 38, 17, 18; fumare 31, 24, 3; fumus 6, 2, 11; funditor 22, 37, 8; furia 30, 13, 13; furialis 10, 41, 3; furtivus 29, 31, 10; furtum 26, 39, 11; futurus 10, 37, 11. — Gallus 10, 28, 17*; genus 1, 9, 4; [45, 7, 3*;] gloria 22, 12, 4; gratulari 1, 25, 13; 8, 35, 8; gratulatio 8, 33, 20; 10, 26, 4; [gravis 26, 13, 8*; 28, 42, 19*; gravitas 27, 17, 10*]. — iactatio 24, 6, 9; iaculum 36, 18, 5; iam 22, 29, 5; 54, 10; 30, 30, 17*; iocus 1, 4, 9; 24, 16, 14; iudex 8, 32, 9; [34, 51, 6*;] 42, 34, 7; iudicare 42, 22, 3; iudicium 38, 38, 17; 45, 23, 16; [iungo 21, 39, 5*;] iunior 1, 43, 1; Iuno 22, 10, 9; Iuppiter 4, 32, 11; ius 26, 12, 8; 29, 20, 11; 34, 32, 20; iusiurandum 1, 21, 1; 32, 21, 9; iustitium 7, 1, 4; iustus 25, 15, 17; 28, 42, 5; 30, 31, 4; 32, 10, 4; 21, 25; 35, 4, 7; 44, 46, 11; iuventus 33, 38, 2; iuxta 24, 19, 6. — labor 1, 54, 4; 5, 2, 7; 6, 1, 6; 8, 24, 11; 26, 45, 5; [27, 49, 3*;] 30, 32, 10; 33, 39, 6; laborare 22, 6, 2; laboriosus 5, 19, 10; lac 29, 31, 9; Lacedaemonius 32, 21, 7; 9; 38, 30, 1; 32, 7; 34, 6*; lacerare 30, 39, 3; lacrima 30, 10, 20; 45, 20, 10; lacus 22, 5, 6; lapicida 1, 59, 9; lassitudo 31, 17, 11; late 5, 37, 5; 21, 35, 8; Latinus 31, 10, 5; [32, 28, 11*;]

33, 26, 4; 34, 16, 7; 35, 20, 5; 12; 41, 7; 37, 2, 6; 9; 39, 7; 50, 3; 40, 1, 6; 18, 5; 40, 13; 41, 9, 2; latro 3, 58, 2; laudare 30, 17, 12; laus 2, 31, 11; legatus 29, 20, 9; legio 4, 39, 4; 10, 7, 3; [25, 25, 4*;] legitimus 1, 48, 8; 22, 38, 5; 34, 32, 1; 38, 1, 9; lembus 33, 19, 10; lenitas 4, 51, 3; Leontini 24, 33, 8; levare 21, 58, 9; 26, 32, 8; levis 21, [55, 2*;] 57, 6; 22, 18, 3; 24, 28, 5; 25, 15, 20; 30, 10, 14*; 42, 57, 6; 59, 1; 65, 12; levitas 25, 9, 1; 26, 4, 4; 27, 8; lex 5, 20, 7; 6, 1, 10; 25, 28, 3; 27, 21, 8; 38, 32, 8; 44, 4; libens 23, 7, 11; liber 8, 32, 5; 10, 25, 17; 23, 3, 2; 30, 32, 8; 31, 25, 10; liberare 24, 26, 6; liberi 1, 59, 11; 2, 1, 5; 40, 9; 3, 7, 7; 50, 9; 68, 5; 5, 38, 5; 39, 9; 40, 9; 6, 33, 7; 41, 3; 7, 11, 6; 8, 10, 4; 15, 4; 19, 12; 37, 9; 21, 13, 7; 9; 14, 4; 41, 16; 22, 10, 8; 60, 13; 23, 7, 9; 42, 5; 24, 23, 1; 26, 7; 45, 14; 28, 22, 6; 27, 12; 31, 14, 12; 32, 16, 16; 33, 21, 4; 36, 14, 9; 38, 15, 5; 18, 15; 19, 2; 29, 11; 39, 15, 14; 40, 3, 5; 41, 11, 4; 44, 32, 4; 45, 24, 12; libertas 7, 30, 23; 26, 34, 1; 27, 45, 7; 31, 31, 15; 32, 17, 2; 34, 48, 2; 39, 5, 4; libido 1, 59, 8; 9, 30, 2; 39, 18, 3; licentia 3, 9, 5; 21, 5; 28, 24, 9; Ligures 28, 36, 2; 30, 1, 2; 6; lingua 22, 12, 11; lis 5, 13, 7; Liternum 22, 16, 4; litus 22, 11, 7; lituus 10, 7, 10*; Locrensis 29, 7, 3; Locri 24, 2, 1; Locris 32, 21, 7; 32, 1; 36, 9; locus 5, 24, 6; 22, 22, 16; 28, 9*; 37, 10; 23, 26, 2; 24, 35, 9; 25, 26, 8; longitudo 37, 33, 3; Lucanus 8, 24, 4; 23, 11, 11; 24, 15, 2; Lucius 6, 22, 5; 23, 34, 9; 29, 25, 10; 38, 58, 4; Lutarius 38, 16, 2; lux 6, 17, 2; luxuriosus 23, 8, 6*. — Macedo 32, 32, 16; 42, 63, 12; machina 36, 10, 7; machinator 24, 34, 2; macies 2, 23, 3; Maedus 26, 25, 6; magister 22, 15, 12; 23, 11, 8; 24, 25, 2; magnificus 28, 35, 5; magnitudo Pr. 3; 21, 20, 2; 28, 27, 2; 30, 10, 14*; magnus 31, 8, 6; 11, 7; 45, 7, 3; Mago 23, 49, 5; 25, 35, 5; maiestas 3, 6, 9; 4, 2, 14; 22, 19, 10; 33, 31, 8; 42, 49, 2; 50, 11*; maior 5, 52, 8; 22, 48, 4; 31, 40, 8; 38, 52, 2; male 23, 24, 9; maleficium 5, 3, 8; maligne 45, 39, 16; manere 22, 60, 26; manipulus 27, 42, 4; Manius 5, 11, 15; manus 26, 27, 4; Marcus 8, 3, 5; 29, 16, 1; mare 7, 26, 9; 23, 33, 2; 28, 36, 7; maritimus 25, 23, 3; Masinissa 30, 5, 5; 14, 3; 35, 1; mater 24, 47, 16; 26, 49, 16; materia 3, 11, 10; 8, 32, 16; Mauri 22, 14, 6; 37, 8; 23, 5, 13; maximus 4, 28, 5; 9, 24, 12; 23, 14, 7; 24, 35, 2; 28, 24, 1; meditari 40, 15, 13*; medius 22, 29, 9; 26, 45, 9; Megalopolitanus 32, 22, 9; melior 26, 41, 14; memorabilis 23, 7, 6; 40, 39, 9; Fr. 49; memoria 25, 31, 10; mens 7, 26, 5; 22, 9, 10; mentio 9, 38, 14; mergere 3, 16, 4; merito 26, 41, 3; 27, 13, 10; metus 7, 39, 13; 22, 1, 1; 23, 15, 7; 34, 7; 26, 37, 1; 30, 33, 10; 35, 40, 7; meus 40, 9, 10; mihi 1, 28, 7; 32, 21, 12; miles 2, 60, 1; 4, 53, 11; 25, 14, 1; 26, 39, 8; militare 23, 15, 4; militaris 28, 35, 6; mille 38, 2, 12; minae 9, 14, 12; minari 32, 40, 11; Minerva 6, 16, 2; 29, 9; 22, 10, 9; minime 4, 8, 4; 30, 10, 2; ministerium 2, 32, 9; minus 26, 17, 12; miraculum 1, 4, 7; 47, 9; 4, 14, 1*; 22, 53, 6; 24, 3, 7; miser 7, 30, 9; miserabilis 1, 59, 8; misericordia 30, 36, 5; 33, 16, 8; Mithridates 33, 19, 9; mittere 9, 28, 8; 23, 4, 8; 27, 47, 2; 29, 4, 2; 36, 2; moderate 30, 42, 14; modeste 26, 49, 16; modestia 26, 48, 10; modice 23, 24, 3*; modo 7, 34, 13; moenia 3, 69, 5; 5, 18, 12; 21, 30, 11; 22, 55, 8; 26, 31, 3; 41, 12; 30, 30, 8; 31, 27, 3; 44, 13, 4; moles 23, 5, 12; moliri 23, 39, 4; 29, 30, 5; 32, 30, 7; monere 3, 52, 11; mons 7, 39, 7; 9, 17, 17; 22, 4, 3; 5; 23, 27, 8; 25, 16, 18; 45, 30, 4*; montanus 21, 60, 4; monumentum 31, 29, 11; morari 10, 42, 4; mors 45, 31, 2; mos 1, 19, 1; 23, 23, 4; 40, 16, 2*; movere 9, 14, 2; mox 24, 3, 12; muliebris 24, 22, 8; 31, 44, 4; mulier 7, 6, 5; 39, 17, 6; multitudo 40, 58, 2; multum 22, 35, 3; munire 9, 4, 8; 22, 18, 5; 44, 35, 7; munificentia 5, 3, 8; munificus 33, 21, 5; munitio 21, 8, 1; munus 34, 49, 11; muralis 10, 46, 3; murus 10, 34, 6; 22, 20, 10; mutabilis 38, 9, 1; mutatio 10, 25, 10. — naso 34, 45, 7; Nasso 25, 29, 10; naturalis 5, 6, 19; nauta 28, 17, 14; navalis 22, 11, 7; 23, 21, 2; 26, 51, 8 (*bis*); 34, 38, 3; navis 7, 32, 9; 21, 32, 2; 22, 53, 5; 25, 15, 17; 27, 28, 17; 28, 7, 7; 30, 21, 5; 36, 1; 35, 35, 7; 37, 13, 9; 41, 7, 10; 42, 63, 12; naviter 43, 7, 3; ne 4, 7, 6; [30, 18, 3*;] 44, 40, 2; necare 2, 41, 10; necessitas 7, 20, 5; 22, 57, 11; 60, 2; 23, 23, 3; 24, 9, 10; 30, 33, 6; nefas 6, 14, 10; neglegenter 4, 37, 6; 23, 37, 6; 39, 1, 4; neglegentia 24, 40, 10; 42, 12, 7; [nemo 41, 24, 15*;] nequicquam 3, 60, 4; 9, 12, 1; 31, 29, 14; nequitia 22,

60, 16; nescio 2, 2, 2; 21, 43, 3; 23, 16,
16; 28, 12, 2; ni 25, 4, 8; [33, 29, 11*;]
nihil 21, 40, 10; 42, 16, 2; nimis 22, 60,
5; nivosus 5, 13, 1; nobilis 24, 41, 7; 26,
32, 3; 28, 41, 17; 34, 41, 1; 39, 42, 8;
nocturnus 9, 24, 5; Nola 23, 43, 14; 45, 8;
nomen 3, 58, 4; 9, 36, 5; 24, 22, 16; 31,
5, 4; 7, 15; 8, 8; 32, 28, 11; 33, [26, 4*;]
47, 5; 35, 7, 5; 41, 8, 9; 9, 9; non 4, 13,
9; 7, 3, 9; 8, 27, 2; 31, 4; 24, 37, 7; 32,
21, 3; Nonae 6, 1, 12; nos 39, 37, 14; no-
vare 27, 43, 7*; novus 10, 29, 1; 22, 41,
4; nox 4, 22, 5; 7, 36, 6; 22, 1, 20; 59, 4;
24, 20, 13; 37, 4*; 27, 4, 12; 15; 45, 11;
29, 28, 9; 35, 34, 9; 36, 6; 36, 25, 4; 40,
5, 9; noxius 27, 34, 13; Nuceria 23, 43,
13; nudus 29, 4, 7; 30, 44, 10; numen 25,
23, 11; Numida 30, 5, 4; 33, 13; nunc 7,
30, 2; 24, 16, 10; nuntiare 2, 36, 4; nun-
tius 25, 15, 8; 30, 4, 9; 44, 27, 10; nuper
42, 37, 9; nutrix 3, 48, 5; nutus 39, 5, 3.
— pacare 3, 17, 5; 21, 44, 8; paene 40,
12, 18; paenitere 27, 13, 5; palari 27, 41,
8; palus 21, 54, 7; palustris 22, 9, 4; par
22, 27, 3; parare 24, 39, 4; 25, 11, 19; 37,
26, 1; parens 1, 13, 3; 6; 25, 1; 5, 49, 7;
[9, 5, 9*;] paries 3, 52, 6; pars 8, 1, 5;
23, 6, 4; 28, 19, 16; parsimonia Pr. 11;
passim 30, 24, 7; pater 4, 43, 3; 12; 5, 30,
5; 7, 39, 5; 45, 14, 4; patere 24, 14, 6;
27, 12, 10; pati 5, 20, 9; 10, 11, 12; patria
1, 7, 10; patrius 8, 11, 1; pauci 24, 23, 11;
41, 26, 3*; 42, 38, 2; paulo 24, 46, 7;
pauper 4, 4, 9; 26, 2, 16; pavere 5, 21, 11;
6, 33, 9; 10, 42, 2; 30, 11, 10*; pavor 1,
27, 7; 5, 11, 14*; 21, 25, 12; 26, 25, 2;
41, 12; 27, 14, 16; 37, 41, 11; pax 1, 15,
6; 6, 41, 4; 8, 35, 7; pecus 21, 33, 11; 22,
3, 3; pedes 10, 36, 9; 22, 11, 2; 39, 5; 23,
16, 12; penates 1, 29, 4; 2, 40, 7; 22, 8,
7*; 25, 18, 10; 29, 23, 10; 30, 13, 13; 42,
19; 44, 39, 5; pendere 7, 30, 22; per 1,
17, 6; 20, 4; 7, 8, 6; 22, 1, 20; 15, 5*;
60, 27; 23, 20, 8; 25, 3, 12; 7, 2; 27, 15,
11; 29, 36, 10; 31, 10, 3; 35, 34, 11; 37,
26, 6; 39, 12, 8; 50, 5; 45, 6, 5; 9, 4; per-
egrinus 35, 41, 6; perfidia 1, 28, 4; perfidus
35, 31, 13; perfuga 25, 29, 10; perfungi
10, 13, 6; periculum 4, 12, 6; 35, 7; 5, 44,
1; 7, 1, 7; 9, 39, 8; 10, 10, 12; 17, 10; 21,
41, 2; 25, 14, 8; 29, 8; 26, 5, 11; 13, 9;
28, 19, 14; 30, 36, 11; 31, 1, 1; 32, 9, 9;
33, 33, 5; 34, 12, 5; 34, 3; 44, 36, 10;
periurium 26, 48, 11; perpetuus 24, 8, 7;
persequi 10, 33, 5; Perseus 45, 9, 2; perse-
verare 5, 5, 7; pertinacia 33, 38, 5; pervi-
gilare 24, 38, 2; pestifer 25, 26, 11; Philip-
pus 36, 37, 10; Phocis 36, 12, 11; piaculare
29, 21, 4; 31, 12, 4; pietas 7, 10, 4; pigri-
tia 7, 34, 13; Pinarii 1, 7, 12; pius 3, 25,
3; 42, 47, 8; plebs 2, 24, 1; 33, 10; 42, 3;
3, 17, 11; 57, 7; 67, 6; 4, 4, 9; 6, 8; 25,
13; 35, 6; 5, 16, 2; 6, 15, 7; 28, 1; 7, 21,
1; 1; 9, 33, 3; 10, 7, 2; 22, 34, 1; 23, 2,
4; 26, 4, 1; [plerisque 1, 9, 5*;] plures 24,
39, 3*; 30, 42, 17; 44, 4, 6*; poena 1, 21,
1; 31, 12, 2; Poenus 21, 40, 4; 22, 14, 10;
59, 14; 23, 2, 7; 16, 6; Polyaratus 44, 29,
7; pondus 30, 10, 13; pons 30, 10, 3; poples
22, 48, 4; popularis 23, 2, 2; 34, 21, 2;
populatio 22, 9, 5; populus 7, 19, 10; 21,
40, 11; 23, 20, 5; 25, 4; 24, 22, 4; 12;
25, 4, 5; 28, 42, 15; 29, 21, 9; 30, 22, 3;
porta 24, 1, 3*; 10, 9; 44, 8; 47, 15; porti-
cus 2, 5, 4; portus 24, 2, 3; post 21, 22, 8;
28, 24, 13; postea 26, 30, 2; posteri 1, 9*;
5; 5, 53, 4; posteritas 28, 43, 5; 39, 5, 5;
potens 23, 4, 7; 26, 1, 4; 34, 33, 13; 42,
43, 9; 43, 2, 11; potestas 4, 54, 7; 21, 35,
9; 24, 39, 2; 34, 31, 11; 42, 46, 4; potissi-
mus 5, 12, 12; 26, 40, 1; prae 10, 20, 10;
32, 22, 8; praecavere 24, 8, 13; praeda 10,
26, 12; praedium 22, 60, 4; praefectus 26,
15, 6; praefervidus 9, 18, 5; praemium 31,
28, 6; 38, 49, 5; praemonere 33, 20, 12;
praepropere 22, 3, 5; 19, 10*; 41, 1*; prae-
ruptus 24, 37, 2; praeses 6, 16, 2; praesens
24, 36, 9; praesidium 23, 18, 9; praetorium
7, 12, 14; [preces 27, 45, 7*;] primus 2,
35, 4; 9, 40, 14; 21, 7, 8; 23, 18, 1; 24,
27, 9; 33, 9; 25, 26, 8; 28, 15, 10; 23, 3;
24, 7; 29, 22, 7; 31, 27, 3; 32, 23, 8; 41,
24, 3; princeps 3, 36, 5; 8, 9, 14; 31, 28,
1; prius 40, 10, 13*; priusquam 22, 49,
10; 45, 12, 5; privatus 1, 34, 12; 6, 14, 8;
22, 54, 3; 30, 13, 8; 42, 41, 4; pro 1, 47,
7; 2, 6, 4; 3, 42, 6; 21, 16, 6; 22, 32, 5;
35, 35, 5; procellosus 28, 6, 10; proconsul
30, 18, 2; procursus 7, 14, 4; 22, 41, 1;
prodere 2, 54, 8; 9, 4, 14; 22, 44, 7; 26, 6,
17; 13, 19; prodigium 4, 21, 5; proditio 2,
3, 1; 5, 11, 3; profanus 26, 34, 12; profli-
gare 21, 40, 11 (*bis*); profundus 22, 2, 5;
prohibere 1, 36, 1; 6, 24, 9; prolatare 2,
36, 5; pronuntiare 2, 20, 12; propalam 24,
38, 3; 28, 24, 8; prope 1, 7, 4; 2, 18, 2;
30, 2; 63, 2; 3, 3, 2; 15, 4; 4, 49, 11; 8,
27, 7; 9, 6, 11; 24, 5; 10, 35, 17; 21, 34,

8; 53, 4; 22, 18, 8; 20, 12; 30, 6; 24, 16, 2; 26, 8; 25, 16, 11; 19, 13; 22, 10; 26, 13, 8; 26, 9; 36, 1; 48, 11; 59, 12; 27, 4, 11; 30, [11, 10*;] 23, 8; 42, 17; 31, 38, 2; 32, 15, 4; 34, 47, 5; 35, 30, 12; 33, 3; 37, 1, 10; 39, 4, 5; 42, 3, 6; 16, 3*; 55, 2; 44, 7, 10; 22, 17; 24, 8; 45, 22, 2; propinquus 1, 11, 4; 5, 41, 6; Proserpina 24, 38, 8; prosper 26, 41, 18; protegere 22, 49, 7; protinus 22, 42, 3; 31, 25, 2; provincia 24, 43, 9; provocatio 3, 48, 9; proximus 37, 2, 12*; pruina 5, 6, 3; publicus 22, 61, 9; 25, 1, 9; Publius 26, 2, 13; pudicus 3, 50, 6; puer 5, 21, 11; 40, 10; 6, 3, 4; pugnare 21, 35, 5; 22, 5, 1; 60, 25; pulchritudo 1, 9, 12; 10, 46, 4; pulsus 26, 37, 8; Punicus 24, 6, 7; 29, 17, 7; purgare 38, 14, 8 — Quintus 28, 45, 12. — rabies 26, 13, 12; 37, 32, 6; rapina 26, 40, 17; ratio 26, 45, 9; receptaculum 7, 20, 7; [receptus 44, 26, 1*;] recessus 5, 6, 2; recipere 21, 58, 10; reclamare 29, 15, 11; rectus 22, 28, 13; recuperare 23, 5, 14; redigere 2, 42, 2; redimere 5, 51, 8; redire 38, 42, 13; reditus 7, 36, 5; referre 23, 39, 3; reficere 21, 53, 2; [refringere 26, 30, 9*;] regio 1, 46, 6*; Regium 26, 12, 2; regius 30, 4, 2; 32, 23, 4; 44, 3, 8; regnum 24, 4, 9; 29, 24, 6; religio 10, 41, 1; religiosus 7, 20, 4; 24, 10, 6; relinquere 5, 30, 3; 32, 22, 9; 44, 5, 10; 45, 24, 12; reliquus 32, 8, 11; remex 36, 45, 3; remittere 24, 6, 2; 29, 6, 6; repente 27, 16, 16; 31, 21, 15; repulsus 22, 59, 19; repugnare 31, 23, 7; res 1, 30, 4; 5, 2, 4; 4, 6*; 7, 3, 9; 39, 2; 10, 8, 12; 23, 5; 22, 37, 10; 28, 5, 9; 29, 11, 3; 30, 28, 10; resistere 4, 59, 6; respectus 8, 38, 11; respirare 22, 18, 10*; restituere 3, 68, 4; restitutor 4, 20, 7*; retinere 22, 60, 17; 28, 25, 6; retro 23, 48, 1; revocare 10, 28, 12; 28, 15, 10; rex 36, 42, 4; Rhodii 32, 23, 1; 37, 22, 2; 40, 2, 8; robur 21, 44, 1; rogatio 6, 40, 12; Roma 1, 30, 5; 9, 30, 9; 26, 34, 11; 34, 9, 12; Romanus 4, 18, 3; 7, 13, 9; 35, 8; 8, 19, 11; 21, 41, 17; 27, 41, 4; 28, 1, 3; 29, 3, 11; 32, 21, 13; 23, 7; 25, 11*; 36, 7, 5; 42, 29, 1; 46, 6; 44, 1, 7; rudis 7, 2, 7; ruere 27, 49, 1; ruina 1, 29, 6; 5, 42, 7; 43, 1; 3; 7, 30, 15; 33, 17, 13; rumpere 36, 27, 6. — Sabinus 9, 38, 7; sacerdos 5, 50, 3; saepe 3, 57, 5; 5; 4, 24, 8; 22, 47, 5; 25, 8, 7; [sagula 43, 5, 8*;] saluber 10, 25, 10; Samnis 9, 4, 4; 26, 2; 10, 28, 17; 30, 8; sanctus 1, 20, 3; sanguis 6, 14, 8; 17, 4; 7, 4, 3; 38, 6; 25, 16, 6; 26, 2, 10; sarcina 21, 33, 6; 23, 16, 6; Sardinia 21, 40, 5; 41, 14; 43, 6; 44, 7; 53, 4; 22, 54, 11; 23, 32, 2; 48, 7; 24, 11, 2; 25, 22, 5; 27, 22, 8*; 30, 30, 7; 38, 42, 5; satelles 24, 5, 3; 42, 15, 7; [Satyrus 42, 14, 6*;] saucius 30, 35, 9*; saxum 44, 35, 21; scire 41, 24, 6; se (sibi) 8, 9, 9; 9, 23, 16; 10, 17, 2; 22, 28, 9; 60, 24; 23, 10, 3; 26, 50, 12; 27, 27, 13; [42, 21, 2*;] 45, 5, 8; secessio 26, 40, 9; secundum 1, 26, 5*; secundus 7, 26, 7; securis 7, 19, 3; 9, 24, 15; 10, 1, 3; 22, 27, 3; 24, 30, 6; 26, 15, 8; sedare 28, 21, 8; 42, 26, 1; sedes 1, 41, 6; [9, 46, 9*;] seditio 3, 68, 11; 34, 33, 11; [sedulo 22, 25, 4*;] segnis 22, 44, 5; 25, 6, 21; segnities 22, 27, 4; Segovisus 5, 34, 3; semen 41, 13, 2; semestris 4, 24, 5; semiermis 23, 5, 1; 25, 19, 14; senatus 1, 49, 7; 2, 44, 4; 4, 7, 8; [22, 10, 6*;] 23, 33, 6; 24, 14, 9; 30, 14, 10; 42, 34, 15*; senex 5, 10, 7; senior 3, 41, 5; sensim 10, 5, 3; sentire 1, 52, 4; sequi 10, 5, 1; 22, 60, 16; 27, 27, 2*; 29, 34, 14; Sergia 8, 18, 8; sermo 28, 26, 6; 32, 1; servare 22, 1, 20; 36, 34, 5; servilis 1, 57, 2; Servilius 5, 24, 2; servitium 5, 21, 10; servus 4, 48, 16; 39, 49, 8; 42, 16, 2; sex 6, 6, 13; 42, 21, 2*; si 4, [7, 11*;] 57, 5; 5, 5, 12; 14, 2; 7, 40, 8; 8, 30, 3; 39, 15; 9, 25, 9; 10, 7, 4; 21, 25, 2; 22, 14, 15; 31, 3; 24, 18, 11; 40, 11; 25, 5, 8; 28, 8; 26, 47, 4; 27, 21, 7; 51, 9; 29, 17, 13; 19, 5; 30, 35, 8; 31, 32, 4; 50, 9; 32, 35, 9; 35, 42, 10; 37, 54, 21; 40, 28, 4; 44, 22, 5; signum 10, 43, 14; 27, 15, 16; 28, 32, 9; [silentiam 45, 28, 4*;] silentium 3, 50, 4; 22, 60, 10; silere 25, 9, 17; silva 7, 14, 8; similis 24, 28, 10; similitudo 25, 16, 15; simul 30, 15, 5; 6; simulacrum 22, 1, 12; 31, 26, 12; sine 9, 38, 14; 22, 6, 7; 46, 5; 25, 8, 7; 26, 25, 8; 28, 37, 9; 29, 25, 5; 32, 12, 8; 44, 33, 5; 45, 4, 5; singularis 9, 34, 11; singuli 9, 43, 21; situs 1, 15, 4; socialis 3, 18, 3; societas 7, 27, 2; 31, 2; 8, 4, 11; 24, 13, 2; 25, 15, 16*; 16, 14; 26, 49, 8; 34, 31, 5; 32, 14; socius 21, 6, 4; 22, 39, 11; 23, 16, 8; 24, 23, 7; 31, 3, 1*; 33, 13, 2; 22, 8; 38, 44, 4; 40, 44, 12; socors 9, 34, 13; solitudo 1, 11, 1; 3, 38, 9; 10, 34, 10; 26, 41, 9; 34, 20, 8; sollicitus 22, 59, 16; 25, 38, 2; sollicitudo 25, 34, 5; solus 5, 30, 1; 22, 39, 11; solvere 7, 2, 11; 25, 39, 8; sonus 22, 6, 8; sordidus 44, 25, 9;

Sosis 24, 21, 7; 22, 16; spado 9, 17, 16; species 1, 45, 4; 7, 10, 6; speciosus 30, 30, 18; sperare 30, 30, 21; spes 1, 34, 1; 3, 44, 4; 4, 13, 3; 9, 2, 12; 10, 25, 4; 23, 19, 9; 27, 31, 8; 30, 3, 7; 4, 7; spiritus 26, 24, 5; spoliare 26, 30, 9; 32, 4; stabilis 22, 37, 12; 34, 39, 3; stagnum 26, 46, 2; stare 22, 5, 1; statio 10, 36, 6; 25, 40, 10; statuere 33, 31, 5; status 30, 18, 4; sternere 24, 38, 7; 33, 38, 10; [stimulare 29, 4, 9*;] stipendiarius 22, 54, 11; 24, 47, 5; stirps 21, 36, 1; strages 10, 34, 8; 23, 49, 6; strenuus 1, 34, 6; 4, 3, 16; 35, 9; 5, 12, 8; 10, 8, 3; 21, 4, 4; 22, 35, 7; 23, 3, 6; 15, 10; 28, 40, 4; 38, 41, 3; 47, 5; 49, 8; strepitus 32, 24, 3; struere 23, 17, 10; studium 24, 5, 8; 28, 8; suadere 32, 20, 6; sub 26, 40, 17; 31, 36, 5; subicere 31, 34, 8; subitus 2, 2, 8; 4, 28, 2; submovere 44, 28, 5; subsidium 8, 36, 4; 29, 2, 10; sudor 2, 48, 2; 3, 26, 10; Sulpicius 28, 5, 19; summopere 32, 21, 30; super 22, 4, 4; 17, 4; 41, 27, 7; superbus 21, 44, 5; 28, 44, 4; 38, 32, 10; 48, 15; supplementum 3, 42, 7*; supplex 45, 23, 17; supplicatio 41, 21, 11; supplicium 4, 51, 4; 6, 36, 12; 8, 39, 14; 24, 31, 9; suspendere 27, 50, 6; suspicax 40, 14, 5; sustuli 26, 41, 12; Sutrio 6, 9, 3; suus 3, 60, 10; 5, 4, 5; 40, 10; 21, 33, 8; 23, 37, 7; 25, 23, 4; 26, 30, 10; 28, 22, 5; 30, 20, 7; 31, 41, 8; 33, 20, 2; 40, 49, 6; 44, 7, 5; Syphax 29, 34, 2; Syracusanus 24, 6, 3. — tabula 27, 3, 3; 32, 16, 17*; tacere 5, 51, 2; tacitus 1, 29, 3; tam Pr. 11; 1, 48, 9; 8, 12, 4; 24, 26, 13; 28, 35, 1; tantum 24, 8, 8; Tarentum 23, 32, 17; Tatius 6, 41, 10; tegere 5, 2, 11; telum 21, 53, 2; 26, 44, 9; temerarius 22, 40, 2; 44, 7; 24, 28, 7; temere 2, 37, 6; 31, 48, 12; temperantia 30, 14, 5; templum 23, 24, 12; temptare 22, 12, 6; 23, 18, 1; tempus 7, 14, 3; 22, 39, 5; 32, 32, 5; tenere 32, 12, 1; tenor 22, 47, 6; Terentina 10, 9, 14; tergiversari 30, 31, 8; tergum 4, 31, 3; Terina 8, 24, 4*; terra 4, 3, 6; 24, 40, 4*; 35, 38, 12; terrere 8, 38, 9; 10, 29, 13; terribilis 25, 4, 9; terror 6, 13, 5; 21, 55, 9; 27, 42, 3; 34, 47, 7; 42, 64, 4; tertius 3, 19, 5; 10, 18, 3; 27, 10; 23, 3, 12; 19, 10; 25, 16, 3; testis 21, 10, 3; 43, 17; testudo 5, 43, 2; 10, 43, 5; 31, 40, 3; Themistus 24, 25, 1; 26, 16; Thessalia 37, 6, 1; Thessalus 33, 7, 11; 41, 24, 9; Thurii 27, 1, 14; Tiberis 2, 5, 2; timidus 24, 15, 4; timor 21, 7, 7; Titus 2, 10, 6; tonitribus 2, 62, 1; torpere 6, 23, 6; totus 1, 31, 1; 3, 31, 2; 4, 7, 8*; 22, 28, 11; 34, 49, 2; tradere 34, 31, 7; trahere 21, 41, 5*; traicere 21, 28, 9; tranquillitas 24, 27, 7; tranquillus 3, 8, 7; transfuga 25, 16, 20; transvehi 10, 46, 3; transversus 22, 12, 2; [trecenti 10, 19, 22*;] trepidare 25, 21, 9; trepidatio 21, 7, 10; 14, 2; 33, 8; 22, 55, 6; 25, 13, 10; 28, 17, 14; 38, 5, 3; trepidus 2, 24, 3; 22, 47, 6; [34, 28, 11*;] tres 25, 17, 1; 37, 18; 42, 7, 6; 43, 13, 4; triarius 22, 5, 7; tribunus 6, 1, 1; 7, 17, 4; 18, 3; 9, 2, 15; 27, 6, 9; tricesimus 30, 35, 10; triginta 26, 48, 14*; triremis 28, 30, 6*; tristis 1, 18, 4; triumphus 2, 49, 6; 4, 54, 6; 36, 1, 3; trux 5, 2, 9; tuba 25, 24, 5; Tubero 10, 9, 10; tueri 5, 8, 8; 23, 28, 2; tum 22, 12, 5; 30, 8; 28, 23, 1; tumultuarius 27, 42, 7; tumultuosus 24, 29, 1; tumultus 1, 59, 6; 4, 59, 5; 8, 33, 2; 9, 31, 8; 10, 20, 10; 21, 25, 3; 22, 5, 3; 7, 6; 45, 3; 48, 4; 25, 4, 10; 23, 17; 25, 9; 40, 10; 26, 5, 9; 7, 4; 27, 44, 1; 50, 9; 29, 9, 3; 27, 13; 30, 18, 12; 32, 21, 17; 34, 28, 3; 51, 5; 37, 5, 1; 21, 3; 38, 6; 41, 5, 2; turba [22, 60, 2*;] 23, 10, 10; turbare 24, 8, 12; turma 25, 16, 15; turpis 5, 53, 4; 27, 37, 6; tus 10, 23, 2; tutari 25, 35, 9; tutus 22, 24, 2; 30, 10, 6; 31, 2, 7; 36, 7, 18; tuus 3, 17, 6; 9, 34, 19; 26, 36, 3. — Valerius 1, 59, 2; 3, 52, 5; 6, 7, 1; valetudo 3, 6, 9; validus 26, 47, 3; 30, 10, 5; vallum 2, 59, 5; 3, 42, 4; 5, 19, 9; 31, 34, 7; 42, 54, 8; 58, 14; vanus 23, 12, 12; vapor 10, 1, 6; varietas 39, 22, 2; vas 25, 4, 10; vastare 10, 45, 4*; 28, 11, 10; 44, 8, 5; vastitas 8, 9, 12; vastus 26, 35, 5; vates 25, 1, 8; vectigalis 31, 31, 9; 35, 16, 6; vegetus 22, 47, 10; vehiculum 10, 28, 11; Veiens 4, 17, 1; 5, 37, 1; Veii 5, 26, 10; velamentum 24, 30, 14; velites 28, 14, 20*; velut 1, 29, 5; 9, 2, 10; 24, 31, 15; 25, 37, 11; 31, 1, 5; 34, 28, 3; 42, 19, 5; veneficium 42, 18, 1; venire 31, 24, 3; 35, 17, 2; Venus 22, 10, 9; vere 22, 14, 11; verecundia 9, 34, 23; Verginius 5, 13, 10; Verona 5, 35, 1; Vesta 22, 10, 9; vester 39, 16, 4; vestigium 3, 7, 5; Vestini 9, 19, 4; vestis 37, 46, 4; vetus 22, 40, 5; vetustas 9, 43, 3; vexare 9, 35, 8; vexatio 7, 4, 6; vexillum 10, 19, 12; via 4, 41, 8; vicinus 8, 23, 2; victor 9, 4, 3; vicus 33, 22, 9; videre 28, 39, 9; viduus 24, 18, 14; vigilare 7, 35, 6;

vigilia 3, 6, 3; 28, 4; 24, 37, 4; 27, 46, 7; 47, 9; 48, 16; 28, 24, 10; 36, 23, 5; 24, 3; viginti 9, 44, 7; 22, 37, 5; vilis 21, 60, 8; vincere 1, 23, 9; 7, 33, 2; 27, 13, 12; 37, 36, 9; vincire 28, 16, 10; vinculum 6, 11, 6; 14, 4; vinea 5, 7, 3; 10, 34, 1*; 21, 7, 10; 61, 10; 39, 4, 9; vinum 23, 11, 4; violare 26, 13, 13; 29, 20, 10*; violentia 34, 51, 5; violentus 21, 43, 4; 45, 8, 6; vir 1, 48, 7; 10, 45, 12; 28, 20, 6; 39, 15, 12; virga 8, 32, 10; 29, 9, 4; virgultum 21, 22, 8; virtus 4, 33, 5; 5, 41, 2*; 7, 32, 10; 8, 13, 11; 21, 49, 13; 22, 5, 2; 25, 23, 1; 26, 39, 11; 28, 8, 12; 29, 17, 2; 37, 54, 19; vis 1, 59, 3; 2, 2, 3; 34, 8; 3, 11, 7; 4, 19, 1; 21, 40, 8; 25, 21, 7; 27, 16, 1; 34, 14, 11; 36, 34, 10; 42, 11, 6; visere 45, 28, 4*; vitiari 38, 46, 1; vitium 4, 7, 3; vix 21, 5, 14; 24, 25, 2; 30, 20, 1; 34, 3, 6; vocare 1, 12, 10; 10, 29, 4; vociferari 22, 41, 3; Volsci 3, 9, 12; 66, 3*; voluntas 3, 7, 7; voluptas 5, 6, 3 (*bis*); 23, 18, 11; vovere 3, 7, 7; vulnerare 24, 47, 3; vulnus 4, 41, 7; 9, 44, 12; 21, 56, 8; 22, 49, 5; 59, 4; 23, 30, 2; 28, 15, 12; 29, 9, 4; vultur 41, 21, 7.

2) *ac ante vocales hodie nusquam legitur: legebatur olim* 3, 16, 4 ac emergentibus, *ubi habent codd. praestantiores recte* ac mergentibus; 41, 24, 18 *et* 42, 12, 3 *Fr*[1] *vel inseruit* ac *vel correxit ex* ad *codicis, at legendum est priore loco* invisos⟨que⟩ *cum Als, altero* ad⟨que⟩ oranti *cum Kr.*

3) *atque ante consonantes:* capere 4, 2, 13; Caria 44, 22, 2; ceteri 22, 10, 7; civis 5, 24, 11; civitas 1, 45, 7; cogitare 24, 45, 5*; cognatio 31, 31, 11; colere 7, 32, 16; collega 3, 19, 12; comes 1, 48, 4; [commeatus 44, 14, 10*;] consul 3, 16, 1; crimen 7, 5, 1; cura 24, 8, 19; curare 1, 20, 7. — decernere 2, 45, 13; densus 38, 22, 7; dimittere 40, 28, 8; diripere 23, 29, 15; divus 6, 29, 9; [docere 31, 6, 6*;] durare 42, 52, 10. — Faliscus 5, 8, 4; felix 2, 49, 7; 36, 1, 2; Floronia 22, 57, 2; formido 22, 38, 4; fortuna 1, 25, 2; fossa 38, 4, 6*; fuga 26, 44, 5. — Gallicus 26, 19, 11; gloria 7, 29, 6. — lascivia 1, 5, 2; liberare 41, 28, 9; libido Pr. 12; lustrare 3, 18, 10. — [Macedo 42, 29, 12*;] Magnesia 42, 54, 10; mori 28, 40, 13; munire 2, 7, 6. — Neptunus 5, 13, 6; nomen 40, 28, 9. — [patefacere 28, 3, 11*;] pecus 3, 38, 3; 7, 30, 15; 10, 36, 17; pergere 44, 2, 2; periculosus 1, 28, 4; perpetuus 28, 39, 16; Placentini 28, 11, 11; Poenus 23, 38, 1; Pometia 2, 22, 2; popularis 27, 17, 12; populus 28, 34, 8; porta 6, 28, 3; praecaveo 36, 17, 12; [praeceps 26, 39, 16*;] prudentia 30, 4, 1; puer 38, 22, 8; [pugnare 44, 35, 16*.] — sacrare 39, 37, 16; Sardinia 22, 25, 6; se 34, 50, 10*; servus 3, 19, 10; Setia 7, 42, 8; solvere 22, 50, 9; struere 24, 23, 11; submittere 2, 61, 5; suus 25, 12, 9. — timentem 25, 27, 8*; turris 21, 7, 8. — Veii 4, 61, 11; vincere 9, 3, 3; virtus 6, 11, 3; 21, 30, 11; 25, 38, 10; vitium 21, 4, 10; vox 42, 25, 12.

III. Significatio. **1) copulativa. A) ac, atque conectunt voces singulas vel enuntiatorum partes; a) substantivum cum subst.:** *α) sine attributis; αα)* adiectum est nom. proprium: Themistum atque Adranodorum 24, 24, 4; Macedonum atque Alexandri 9, 19, 17; Philippum atque -um 35, 47, 5; Philippus ac Magnus -er 45, 7, 3; Numitorem atque Amulium 1, 3, 10; pro Philippo atque Antiocho 38, 42, 10; Lucumo atque Arruns 1, 34, 2; Lucio atque -ti Tarquiniis 42, 1; cum Attalo atque Athenaeo fratribus 42, 55, 7; Servilius atque Atilius 22, 39, 17*; Servilio atque -o coss. 42, 11; auctoribus Marcio atque -o 42, 46, 3; Eumene atque Attalo 67, 8; Apollini ac Dianae 22, 10, 9; Sosis ac Dinomenes 24, 30, 5; Sopatrum ac -em 23, 2; Hippocrates atque Epicydes § 5; 29, 5; 30, 2; 14; 32, 4; 33, 4, Hippocraten atque -den 29, 10; 31, 2; 32, 9; Hippocrate atque -de 7, 1; 25, 28, 7; M. Valerius ac M. Fabius 8, 3, 5; Aebutio ac Feceniae 39, 14, 6; Opimia atque Floronia 22, 57, 2; plebs novarum rerum atque Hannibalis tota esse 23, 14, 7; Carthaginiensium atque -is 33, 11; Philippi atque -is 38, 4; inter Ros atque -em 24, 3, 16; Poenos atque -em 28, 41, 5; Carthaginem atque -em 29, 19, 13; Scipio atque Hasdrubal 28, 18, 5; 29, 23, 3; adversus Magonem atque -em 25, 32, 7; ad persequendos Syphacem atque -em 30, 9, 1; Sp. Larcium ac T. Herminium 2, 10, 6; Hippocrates atque Himilco 25, 25, 4; Hippocrate atque -ne 26; 14; Asclepiodotum atque Hippiam 44, 7, 8; Epicydes atque Hippocrates 24, 31, 11; 25, 29, 3; Valerius atque Horatius 4, 6, 7; Valerio atque -o coss. 3, 70, 15; Mandonium atque Indibilem 28, 27, 5; Iovi ac Iunoni 22, 10, 9; Hasdrubalem ac Magonem 25,

35, 5; Laelius ab Masinissa 30, 14, 3; 35, 1; Laelium ac -am 5, 5; Fortunae ac Matris Matutae 24, 47, 16; Veneri Erycinae ac Menti 22, 9, 10; Iovis ac Minervae 6, 29, 9; Neptuno ac -ae 22, 10, 9; Ardye ac Mithridate 33, 19, 9; Apollinem Latonamque, Dianam et Herculem, Mercurium atque Neptunum 5, 13, 6; vovit fana Pallori ac Pavori 1, 27, 7; inter Ros ac Persea 45, 9, 2; Dinoni ac Polyarato 44, 29, 7*; Ceres mater ac Proserpina 24, 38, 8; Cn. ac P. Scipiones 26, 2, 13; P. Africani ac L. Scipionis 38, 58, 4; Bellovesum ac Segovisum 5, 34, 3*; L. Verginii ac M.' Sergi 5, 11, 15; Cornelia ac Sergia (matronae) 8, 18, 8; Valerio ac Servilio 5, 24, 2; Theodotus ac Sosis 24, 21, 7; Theodotum ac -in 22, 16; inter Attalum ac Sulpicium 28, 5, 19; Hasdrubalem subinde ac Syphacem 29, 34, 2; Romulus ac Tatius 6, 41, 10; Adranodori ac Themisti 24, 26, 16; Adranodorum ac -um 25, 1; Macer Licinius ac Tubero 10, 9, 10; Lucretius ac Valerius 3, 52, 5; Furius ac -us 6, 7, 1; Horatio ac -o 1, 59, 2; Marti ac Veneri 22, 10, 9; Sergii ac Verginii 5, 13, 10; Vulcano ac Vestae 22, 10, 9.

inter Philippum atque Aetolos 27, 30, 4; Amynandrum atque -os 36, 8, 3; ne Crustumini quidem atque Antemnates 1, 10, 3*; quod ad bellum atque Antiates attineat 6, 6, 10; Oricinorum atque Apolloniatium 26, 25, 2*; Lucani atque Apuli 8, 25, 3; Aricini atque Ardeates 3, 71, 2; Amynander atque Athamanes 32, 13, 16; in Lucanis ac Bruttiis 27, 7, 7; Mysi atque Cretenses 42, 57, 7*; Messenii atque Elii 42, 37, 8*; Tarquinium atque Etruscos 2, 7, 1; adversus Capenatem ac Faliscum 5, 8, 9; Capenatium ac -orum § 4; Capenatibus ac -is 17, 6; Latini atque Hernici 3, 22, 2; 4, 26, 1; 6, 6, 13; Latinorum atque -orum 11, 2; 9; Latinis atque -is 4, 29, 4; ex Latinis atque -is 6, 13, 7; in Lucanis atque in Hirpinis 23, 38, 1; Galli atque Hispani 22, 46, 3; inter Carthaginienses atque -os 28, 20, 10; Bilistagi atque Ilergetibus 34, 12, 7; Macedonum atque Illyriorum 42, 26, 2; Macedonas atque -os 45, 18, 1; cum Bois atque Insubribus 22, 33, 4; Nabidi ac Lacedaemoniis 32, 21, 11; Aegiensibus maxime ac -iis 38, 30, 1; inter Achaeos ac -os 32, 7; Gallorum ac Ligurum 28, 36, 2; Etruriam ac -es 30, 1, 2; in Etruria ac -ibus § 6; cum Ris ac Locrensibus 29, 7, 3; Bruttii ac Lucani 24, 15, 2; Messapiorum ac -orum 8, 24, 4; Samnitium ac -orum 23, 11, 11; regis ac Macedonum 42, 63, 12; in Macedoniam atque in Thraciam exercitum ac Maedos duxit 26, 25, 6; Numidarum ac Maurorum 22, 14, 6; 23, 5, 13; Mauros ac Numidas 30, 33, 13; Oritanorum atque Opuntiorum 28, 8, 12; Potitiis ac Pinariis 1, 7, 12*; barbaro ac Poeno 22, 59, 14; adversus Hannibalem ac -os 21, 40, 4; Hannibali ac -is 22, 14, 10; 23, 2, 7; inter plebem ac -os 16, 6; Macedonum atque -orum 38, 1; cum Attalo ac Rhodiis 32, 23, 1*; Ri ac -ii 37, 22, 2*; Asiae regibus ac -iis 40, 2, 8; dictatori ac Ris 4, 18, 3; ut viris ac Ris dignum sit 7, 13, 9; viros ac Ros decet 35, 8; simul a Fundanis ac Ris 8, 19, 11; ab Nabide ac Ris 32, 21, 13; inter Achaeos ac Ros 32, 25, 11*; per Marsos ac Sabinos 9, 38, 7; Rum ac Samnitem 4, 4; Lucerini ac -es 26, 2; Macedonum ac Thessalorum 33, 7, 11; ad Lartem Tolumnium Veientium regem ac Veientes defecere 4, 17, 1*; Aequi ac Volsci 3, 66, 3*; ne Aequi quidem ac -i 9, 12.

Sesto atque Abydo 32, 33, 7; ab Hellesponto atque -o 37, 14, 3; Maroneam quoque atque Aenum 39, 27, 5; Soram atque Albam 10, 1, 1*; in maritimam oram atque Antium 6, 31, 5; Potidaniae atque Apolloniae 28, 8, 9; Chalcidem ac Demetriadem 33, 31, 11; inter Apolloniam ac Dyrrachium 31, 27, 1; inter Ferentinum atque Ecetram 4, 61, 5*; ab Oreo atque Eretria 34, 51, 1; inter urbem ac Fidenas 1, 14, 4; Helorum atque Herbesum 24, 35, 1; Achradinae atque Insulae 25, 24, 10; Syracusas ac Leontinos 24, 33, 8; Regium ac Locros 2, 1; Achradinae ac Nasso 25, 29, 10; Marcellum cum praesidio ac Nolam 23, 43, 14; Capuae ac Nuceriae § 11; Antio atque Ostiis tenus 9, 19, 4; a Cora atque Pometia 2, 22, 2; ad fretum ac Regium 26, 12, 2*; Norbam atque Setiam 7, 42, 8; ab Nepete ac Sutrio 6, 9, 3; inter Brundisium ac Tarentum 23, 32, 17; Metapontum ac Thurios 27, 1, 14*; inter Caere ac Veios 4, 61, 11; Brixia ac Verona urbes 5, 35, 1.

Aetoliae atque Acarnaniae 36, 21, 5;

Tyrrhenum atque Adriaticum 5, 33, 8; Ioniae atque Aeolidis 37, 25, 2; Ionia atque -de 35, 10; Acarnaniae atque Aetoliae 32, 18, 3; Hispaniam atque Africam 21, 6, 6; Italiam atque -am 30, 27, 2; inter Italiam atque -am 16, 10; inter Padum atque Alpes 5, 35, 2; inter Fidenas atque Anienem 4, 17, 11; Graeciae atque Asiae 33, 31, 4; 33, 7; 42, 12, 1; 14, 5; Graeciam atque -am 38, 46, 14; Graecia atque -a 48, 3; Dolopiae atque Athamaniae 37, 49, 6; Seleuciam ac Babyloniam 38, 17, 11; Locridem ac Boeotiam 32, 18, 5; Lycia atque Caria 45, 22, 2; inter Aetoliam atque Epirum 33, 17, 5; per Thessaliam atque -um 34, 50, 10; Samnio atque Etruria 10, 37, 8; Aulidi atque Euripo 35, 37, 8; Aulide atque -o 49, 11; Maedicae atque Haemo 40, 22, 1; Sagunti atque Hiberi 21, 18, 12; in Africa atque in Hispania 25, 1, 1; Africae atque -ae 26, 48, 3; Sardinia atque Histria 41, 9, 1; Threciae atque Illyrici 45, 9, 4; cum Macedonia atque -o 16, 7; Aeolida atque Ioniam 38, 16, 12; Romae atque in Italia 23, 11, 7*; cum Ris atque in -a 22, 30, 8; urbis Romae atque -ae 26, 40, 16; in Hispania atque -a 28, 39, 14*; urbis atque -ae 42, 22; ex Sicilia atque -a 29, 36, 1; Galliam atque -am 30, 19, 3*; Macedoniam atque -am 32, 8, 1; ad mare Hadriaticum atque -am 40, 21, 7; urbem Romam atque -am 36, 14; Phocidem ac Locridem 32, 21, 7; Phocide ac -de 36, 9; in Phocide ac -de 32, 1; Macedoniam atque Magnesiam 42, 54, 10; Aetoliae ac Phocidis 36, 12, 11; Sicilia ac Sardinia 22, 54, 11; 30, 30, 7; Sicilia atque -a 25, 6; Siciliae ac -ae 21, 41, 14; Siciliam ac -am 40, 5; 43, 6; 44, 7; 53, 4; 23, 48, 7; 38, 42, 5; in Siciliam ac -am 32, 2; ex Etruria ac -a 25, 22, 5; per Epirum ac Thessaliam 37, 6, 1; (in Thraciam *v. p. 182, 7;*) inter urbem ac Tiberim 2, 5, 2.

ββ) adiectum est nom. appellativum; *1) animalium:* tribuni plebis atque aedilis 29, 20, 6 (*bis*); tribuni plebis atque -is plebis 30, 19, 9; socius atque amicus 36, 62, 14; socii atque -i 35, 38, 8; 41, 24, 8; 43, 8, 6; socio atque -o 28, 37, 1; 45, 12, 6; socium atque -um 35, 46, 5; 39, 25, 15; socios atque -os 48, 8; ad socios atque -os 7, 31, 3; nobis sociis atque -is 42, 13, 12; tutores atque -i 24, 4, 2; adversus hospitem atque -um 30, 13, 12; testis atque arbitros 29, 24, 3; pro alienigenis ac barbaris 24, 47, 5; ab equite ac centurione 4, 34, 4*; patriam atque cives 5, 24, 11; cum liberis ac coniugibus 1, 9, 9; 21, 30, 8; in liberis quoque ac -bus 8, 25, 6; (exercitibus) servato ac conservatori 22, 30, 4*; patribus atque consulibus 3, 16, 1; [in potestate senatus ac consulum 42, 34, 15*;] Telluri ac dis manibus 10, 28, 13; Telluris matris ac deorum manium 29, 4; ad caelum ac deos 26, 9, 8; in prodigium ac deos 45, 9; ab consulibus ac dictatore 8, 12, 17; exercitus ac duces 6, 30, 7; auctore ac duce perfuga 24, 2, 10; Tempanio atque equitibus 4, 39, 4; peditum atque -um 9, 27, 10; 25, 9, 1; 27, 45, 3; centurionibus atque -bus 10, 46, 15; revocato Maharbale atque -bus 21, 45, 4*; milite atque -e 22, 37, 7; a Carthalone atque -bus 49, 13; in Gracchum atque -es 25, 16, 16; Philopoemeni atque exsulibus 38, 31, 5; inter marem ac feminam 27, 11, 4*; cum coniuge ac filia 37, 44, 6; inter patrem ac filium 21, 2, 3; mille sagittariorum ac funditorum 22, 37, 8; pestem ac furiam 30, 13, 13*; deos atque homines 2, 57, 4; 6, 14, 5; diis atque -bus 21, 63, 7; iumentis atque -bus 37, 1; equorum atque -um 22, 15, 7; amicus atque hospes 21, 12, 6; inter amicum atque inimicum 2, 3, 3; latro atque insidiator 40, 9, 1; et senatum ac iudices legit 34, 51, 6*; seniorum ac iuniorum 1, 43, 1; opifices ac lapicidas 59, 9; cum praetore ac legatis 29, 20, 9; cum coniuge ac liberis 1, 59, 11; 36, 14, 9; cum coniugibus ac -is 3, 7, 7; 5, 39, 9; 6, 33, 7; 8, 15, 4; 37, 9; 21, 14, 4; 22, 10, 8; 23, 7, 9; 24, 23, 1; 31, 14, 12; 32, 16, 16; 38, 15, 5; 18, 15; 29, 11; 40, 3, 5; coniugibus ac -is 19, 2; coniugum ac -orum 2, 1, 5; 21, 13, 7; 41, 11, 4; uxor ac -i 40, 9; coniugem ac -os 5, 40, 9; 21, 41, 16; ad coniugem ac -os 3, 68, 5; ad coniuges ac -os 5, 38, 5; 22, 60, 13; coniuges ac -os 21, 13, 9; 28, 22, 6; uxori ac -is 33, 21, 4*; dictator ac magister equitum 22, 15, 12; 23, 11, 8; coniuges ac matres 26, 49, 16; inter consulem ac milites 2, 60, 1*; plebis ac -um 4, 53, 11; remigem ac -em 26, 39, 8; virorum ac mulierum 7, 6, 5; 39, 17, 6; simul militum ac nautarum 28, 17, 14; litteras ac nuntios 25, 15, 8; filiam ac nutricem

3, 48, 5; filium atque obsides 45, 42, 10; viris ac parentibus 1, 13, 3; patriam ac -es 25, 1; equitum ac peditum 22, 11, 2; pro urbe ac penatibus 22, 8, 7*; pro parente ac -bus 29, 23, 10; domus ac -es 44, 39, 5; hastatis ac principibus 8, 9, 14; praetor ac proconsul 30, 18, 2; mulierum ac puerorum 5, 21, 11; 6, 3, 4; 38, 16, 6; uxorem ac -os 5, 40, 10; consulem ac regem 10 36, 42, 4; amicorum ac satellitum 42, 15, 7; pueros quoque ac senes 5, 10, 7; consulares quoque ac seniores 3, 41, 5; exsulum atque servorum 19, 10; simul liberi ac -i 39, 49, 8; satellites ac -i 42, 16, 2; civium ac sociorum 22, 39, 11; Rorum ac -orum 33, 13, 2; tamquam amicum ac -um 24, 23, 7; civibus ac -is 33, 22, 8; mulierum ac spadonum 9, 17, 16; proditorem ac transfugam 25, 16, 20; 20 inter dictatorem ac tribunos 27, 6, 9; cum plebe ac -is 7, 18, 3; legati ac -i 9, 2, 15; sacrificuli ac vates 25, 1, 8; victis ac victoribus 9, 4, 3; pupillis ac viduis 24, 18, 14; sororis ac viri 1, 48, 7; armis ac viris 10, 45, 12; mulierum ac virorum 39, 15, 12. — arma atque equi 21, 4, 8; arma atque -os 22, 52, 2; parma atque -o 25, 18, 14; hominum atque pecudum (praedae) 3, 38, 3; 7, 30, 15; 10, 36, 17; a canibus 30 ac volturibus 41, 21, 7*.

ab tergo atque alis circumventa 25, 21, 10; cum equitibus ac levi armatura 21, 57, 6; 42, 57, 6; cum equitatu ac levi -a 25, 15, 20; 42, 65, 12; equitum ac levis -ae 59, 1; [Baliares ac levem -am 21, 55, 2*;] regi atque civitati 1, 45, 7; in stationibus ac custodiis 5, 15, 4; sine stationibus ac -iis 44, 6; consulum atque exercituum 22, 55, 4; naves atque -um 40 24, 6, 7; provinciae atque -us 44, 1; consuli atque -ui 37, 22, 1; de cos. atque -u 43, 1, 12; nomini ac familiae 5, 11, 1; lucem atque hostem exspectare 22, 60, 22; consulem ac legiones 4, 39, 4; [castra ac -es 25, 25, 4*;] a curia atque ab magistratibus 27, 50, 4*; ab sociis ac nomine Latino 22, 38, 1*; sociis ac nomini Latino 31, 7, 15; socium ac nominis Latini 31, 8, 8; 32, 28, 11*; cum sociis ac nomine La- 50 tino 35, 7, 5; sociorum ac Latini nominis 37, 50, 3; 40, 1, 6; 41, 9, 2; socium ac Latini nominis 31, 10, 5; 33, 26, 4; 34, 16, 7; 35, 20, 5; 12; 41, 7; 37, 2, 6; 9; 39, 7; 40, 18, 7; 40, 13; socii (*nom.*) ac nominis Latini 41, 9, 9; sociis atque nomini Latino 40, 28, 9; inter plebem ac patres 4, 43, 3; de plebe ac -bus § 12; consulum ac -um 7, 39, 5; patres ac plebs 2, 42, 3; servitia ac plebs 26, 4, 1; inter patres ac -em 3, 17, 11; patrum ac -is 57, 7; 67, 6; 4, 4, 9; 35, 6; 5, 16, 2; 7, 21, 1; 10, 7, 2; 22, 34, 1; patres ac -em 4, 25, 13*; ex patribus ac -e 6, 8; patribus ac -i 7, 21, 1; cum tribunis ac -e 9, 33, 3; cum duce ac 10 populo 21, 40, 11; patribus ac -o 23, 20, 5; senatus ac -i 24, 22, 4; 12; cum milite ac remige 36, 45, 3; populi ac senatus 1, 49, 7; rpae ac -ui 2, 44, 4; interrex ac -us 4, 7, 8; a mulieribus ac servitiis 5, 21, 10; loco ac subsidiis (aciem firmavit) 8, 36, 4*; arma ac supplementum 3, 42, 7*; [in foro ac turbae 22, 60, 2*;] in stationes ac vigilias 28, 24, 10*; ex stationibus ac -is 3, 28, 4; custodiis ac -is 24, 37, 4. 20

2) rerum concr.: proelia atque acies 22, 39, 7; ex urbe atque agris 1, 1, 5; de faenore atque -is 6, 40, 11; de faenore atque -o 39, 2; simul urbem atque -os 10, 47, 6; urbem atque -os 38, 44, 7; auri atque argenti 26, 14, 8; 49, 6; 32, 38, 7; 39, 42, 4; 45, 29, 11; aurum atque -um 32, 38, 7; 45, 34, 3; ad bellum atque arma 1, 27, 3; per vim atque -a 5, 43, 4; magnitudine atque -is insignis 7, 26, 1; vi atque 30 -is 10, 17, 3; 25, 4, 6; 26, 31, 7; 27, 16, 6; 29, 17, 19; 31, 27, 4; 30, 10; 34, 23, 11; 32, 16; 35, 13, 9; 38, 48, 12; 39, 25, 5; 26, 1; 42, 23, 2; 43, 1, 2; 45, 11, 10; ferrum atque -a 22, 44, 6; viris atque -is 24, 40, 3; ferro atque -is 26, 31, 3; corpora tantum atque -a 27, 13, 6; signorum atque -orum 30, 11, 11; signis atque -is 33, 10, 2; Capitolium atque arx 6, 11, 4; Capitolio atque -i 26, 10, 2; 38, 51, 9; praesidii at- 40 que -is 26, 39, 1; Capitolium atque -em 1, 33, 2; 3, 15, 5; 4, 2, 14; 5, 51, 3; 6, 20, 9; praeter Capitolium atque -em 6, 40, 17; in Capitolium atque in -em 5, 40, 1; in Capitolio atque -e 5, 50, 4*; oculorum atque aurium 5, 18, 4; in oculis atque -bus 6, 28, 6; inter purpuram atque aurum 9, 17, 16; purpuram atque -um 34, 7, 10; capillum ac barbam 6, 16, 4; tergo ac capite 3, 55, 14; tubarum ac cornuum 9, 41, 17; 50 arma ac dexterae 22, 29, 11*; inter pocula atque epulas 39, 43, 4; in carcerem atque in ergastulum 7, 4, 4; in vulnera ac ferrum 28, 22, 14; catellis ac fibulis 39, 31,

18; pro aris ac focis 9, 12, 6; 10, 44, 8; domi ac foris 3, 65, 2; procul ambitione ac foro 7, 39, 12; urbi ac -o 10, 22, 7; in media urbis ac -um 26, 40, 9; urbis ac -i 30, 37, 10; ne vallo quidem ac fossis freti 8, 29, 12; nec valli tantum ac -arum 10, 15, 5; muro ac -a 25, 11, 9; ad vallum ac -as 14, 1; circa vallum ac -as 26, 13, 8*; vallo atque -a 38, 4, 6; incendiis villarum 10 ac frugum 5, 12, 5; dona ac -es 7, 6, 5; vestimenta ac frumentum 23, 48, 12*; pectus atque humeri 9, 40, 2; ferro atque igni 23, 41, 14; 31, 7, 13; sine equitibus atque impedimentis 21, 34, 9; ventrem atque inguina 7, 10, 10; carne ac lacte 29, 31, 9; cum precibus ac lacrimis 45, 20, 10; montes ac lacus 22, 5, 6; sine responso ac sine litteris 45, 4, 5; cum capide ac lituo 10, 7, 10*; intervallo ac locis tutus 20 23, 26, 2; temporis ac loci 25, 26, 8; in libertatem ac lucem 6, 17, 2; operibus ac machinis 36, 10, 7; ad stagnum ac mare 28, 36, 7; flammam ac materiam 3, 11, 10; ignem ac -am 8, 32, 16; ab urbe ac moenibus 3, 69, 5; urbem ac -a 26, 31, 3; ad portas ac -a 44, 12, 3; pontibus ac molibus 23, 5, 12; inter mare ac montis 7, 39, 7; lacu ac -bus 22, 4, 3; 5; silvas ac -is 23, 27, 8; silva ac -bus 25, 16, 18; a 30 Torone ac monte Atho 45, 30, 4*; operum ac munitionum 21, 8, 1; in turribus ac muris 10, 34, 6; urbem ac -os 23, 20, 10; sine oculis ac naso 34, 45, 7; in classe ac navali 26, 51, 8*; in armamentario ac -bus *ib.;* in mare ac naves 7, 32, 9; ad mare ac -es 21, 32, 2; 25, 15, 17; 27, 28, 17; 30, 36, 1*; 37, 13, 9; 41, 7, 10; 42, 63, 12; mare ac -es 22, 53, 5; 28, 7, 7; munera data ac -es 30, 21, 5; ne auribus quidem 40 atque oculis 5, 42, 3; ore atque -is 44, 39, 5; aggere atque operibus 6, 8, 9; vi atque -bus 10, 45, 13; signa atque ordines 42, 64, 10; in oculos atque ora 22, 14, 8; fluminum ac paludum 21, 54, 7*; tectis ac parietibus 3, 52, 6; nec iam in secreto modo atque intra -es 25, 1, 7; pro aggere ac pontibus 30, 10, 3; murus ac porta 24, 44, 8; muros ac -as 24, 1, 3; in muros atque -as 6, 28, 3*; templis quoque ac 50 porticibus 2, 5, 4; captivos ac praedam 10, 26, 12; praedibus ac praediis 22, 60, 4; in principiis ac praetorio 7, 12, 14; de rpa tamen primum ac de provinciis 26, 17, 17; per nives ac pruinas 5, 6, 3; tecta ac recessum § 2*; tempus ac res 28, 5, 9*; ab domo ac re familiari 5, 4, 6*; excidio ac ruinis 1, 29, 6; flammis ac -is 5, 42, 7; inter incendia ac -as 43, 1; strage ac -a § 3; sudoris ac sanguinis 6, 17, 4; visu ac specie 7, 10, 6; loci ac stagni 26, 46, 2; pulvere ac sudore 3, 26, 10; ex cratibus ac tabulis 27, 3, 3; in domos ac tecta 5, 2, 11; in domos atque in -a 26, 10, 7; aciem ac tela 21, 53, 2; in vulnera 10 ac tela ruunt 26, 44, 9*; caelum ac terras 4, 3, 6; mari ac -a 24, 40, 4*; 35, 38, 12; cum grandine ac tonitribus 2, 62, 1; in Adherbalem ac triremes 28, 30, 6*; non pro moenibus modo atque turri 21, 7, 8; vinum ac tus 10, 23, 2; forum atque urbem 5, 7, 6; usque ad moenia atque -em 8, 17, 1; moenia atque -em 23, 37, 3; inter castra atque -em § 8*; in portis ac vallo 2, 59, 5; inter murum ac -um 5, 19, 9; fossa ac 20 -o 31, 34, 7; fumo ac vapore 10, 1, 6; equorum ac vehiculorum 28, 11; nuntium ac simul venenum 30, 15, 6; secuti famam ac vestigia 3, 7, 5; simul aggerem ac vineas 5, 7, 3; opere ac -is 10, 34, 1*; opera ac -ae 21, 7, 10; aggere ac -is 39, 4, 9; nervo ac vinclis 6, 11, 8; in servitutem ac vincula 14, 4; ture ac vino 23, 11, 4; arborum ac virgultorum 21, 22, 8; labore ac volneribus 4, 41, 7; 22, 49, 5; 59, 4; 30 28, 15, 12; lassitudo ac -a 9, 44, 12; prae lassitudine ac -bus 21, 56, 8; cruorem ac -a 29, 9, 4.

3) nominum abstr.: errori atque adulescentiae 3, 12, 8; certamina atque aemulationes 28, 40, 12*; laboris atque aestus 10, 28, 4; fervore atque -u 23, 7, 3; in foedere atque amicitia 4, 7, 4; foedus atque -am 23, 33, 9; fidei atque -ae 28, 32, 5; in pacem atque -am 34, 57, 8; societas atque 40 -a 42, 6, 8; cupiditate atque amore 1, 9, 16; simul corpore atque animo 4, 40, 3; impetu atque -is 28, 22, 13; instrumento atque apparatu 22, 14, 13; sub nutu atque arbitrio 4, 8, 2; iuris atque -i 24, 37, 9; iudicium atque -um 30, 14, 10; virium atque auctoritatis 22, 40, 2; animo atque audacia 1, 12, 2; ferro atque -a 22, 50, 9; temeritate atque -a 42, 5, 11; de religionibus atque auspiciis 6, 41, 4; scelere 50 atque avaritia 29, 8, 7; per lubidinem atque -am 9, 12*; pacis ac belli 9, 14, 5; 32, 37, 5; pace ac -o 24, 1, 13; 27, 5, 5; pacem ac -um 31, 29, 8; comitate ac bene-

ficiis 2, 60, 1; benignitate ac -is 26, 50, 13; favore ac benevolentia 42, 13, 4; vulnerum ac caedium 1, 13, 3; vulnerum ac -is 10, 35, 2; sanguinis ac -is 9, 13, 5; nomen ac cognatio 2, 6, 4; connubio atque -bus 31, 31, 11; congressus quaerere ac colloquia 7, 40, 2*; mentis ac consilii 9, 2, 11; invidiae atque criminum 7, 5, 1; de pace ac deditione 26, 13, 3; bellum ac defectionem 23, 34, 11; terror ac desperatio 28, 20, 9; per metum ac -em 25, 22, 3; ab indignatione simul ac -ne 31, 17, 4; in antiquam formulam iurisque ac dicionis 26, 24, 6; nocte ac die numquam ante omissum 5, 19, 11; luce ac die 7, 36, 6; nocte ac die 25, 39, 11; 26, 27, 4; aetate ac dignitate 2, 2, 9; fortunae ac -is 34, 31, 18; tributo ac dilectu 7, 27, 4; in arma ac dimicationem 12, 10; a caede ac -ne 25, 4, 5; praedae ac divisui .. erant 33, 46, 8; genere ac divitiis 22, 24, 12; 52, 7; nobilitate ac -is 23, 8, 1; fraude ac dolo 1, 53, 4; 22, 23, 4; iuris atque eloquentiae consultos 10, 22, 7; dignitati atque emolumento 23, 15, 15; in obsidione ac fame 2, 9, 7; ius ac fas 27, 17, 13; contra ius ac fas 42, 21, 3*; clamore ac favore 26, 18, 8; per fas ac fidem 1, 9, 13; famae ac -ei 3, 71, 3; foedus ac -em 5, 51, 10; cum cura ac -e 21, 20, 8; fidem ac foedera 1, 28, 9; societate ac -bus 19, 4; de pace ac -e 9, 9, 12; fugae ac formidinis 7, 37, 16; furiarum ac -is 10, 29, 4; fugae atque -is ergo 22, 38, 4; umori ac frigori 5, 48, 3; caloris ac -is 21, 4, 6; fame ac -e 27, 44, 8; terror ac fuga 1, 28, 5; 22, 48, 5; in acie ac -a 3, 8, 10*; terrorem ac -am 5, 28, 8; pavoris ac -ae 38, 2; 35, 2, 3; exilium ac -am 5, 53, 5; pavore atque -a 26, 44, 5*; caedes ac -a 31, 36, 10; terrore ac -a 33, 29, 10; proditione ac furto 26, 39, 11; sanguinem ac genus 1, 9, 4; sanguine ac -e 45, 7, 3*; praedae atque gloriae 7, 29, 6; de virtute ac -a 22, 12, 4; cum verecundia ac gravitate 27, 17, 10*; in caritate atque honore 1, 39, 6; emolumentum atque -os 4, 35, 7; gratia atque -os 57, 6; imperium atque -em 6, 37, 11; 7, 39, 14; virtute atque -bus 9, 4, 7; praemia atque -es 23, 15, 4; ne beneficio quidem atque -e 24, 25, 5; praemio atque -e 37, 53, 23; non egestatem modo atque ignominiam 6, 11, 8; mora atque impedimentum 23, 9, 11; insignia atque imperium 4, 15, 7; urbi atque -o 22, 51, 4; 27, 40, 2; de dignitate atque -o 22, 58, 3; disciplina atque -o 26, 2, 10; praeter honorem atque -um 34, 18, 5; clamor atque impetus 7, 40, 10; clamore atque -u 3, 60, 10; 8, 16, 6; vi atque -u 10, 34, 1; licentiam atque improbitatem 29, 17, 14; ruinis atque incendiis 34, 58, 5; irae atque indignitatis 7, 7, 2; animi atque ingenii 34, 18, 3; adversus vim atque iniuriam 7, 31, 3; vi atque -a 34, 62, 12; in contemptu atque inopia 42, 50, 8; temeritate atque inscitia 6, 30, 6; 8, 33, 17; 22, 9, 7; 26, 2, 7; per temeritatem atque -am 22, 25, 12; sine tumultu atque insectatione 21, 47, 2; ad crimen atque invidiam 2, 7, 8; ira atque -a 8, 27, 2; obtrectationis atque -ae 28, 40, 8; obtrectatione atque -a 30, 20, 3; infamiae atque -ae 29, 9, 12; seria ac iocos 1, 4, 9; per lasciviam ac -um 24, 16, 14; clamoris atque irarum 2, 29, 4; timor atque ira 57, 2; in rabiem atque iras 8, 30, 1; maeroris atque irae 9, 22, 9; in impetum atque iram 25, 16, 19; iure ac iudicio 38, 38, 17; vim ac ius 26, 12, 8; fides ac iusiurandum 1, 21, 1; in opere ac labore 5, 2, 7; metu ac -e 8, 24, 11; taedio ac -e 27, 49, 3*; belli ac -is 30, 32, 6; per lusum atque lasciviam 1, 5, 2; vulneribus ac lassitudine 31, 17, 11; cum favore ac laudibus 2, 31, 11; per iram ac levitatem 26, 27, 8; foedera ac leges 6, 1, 10; vita ac libertas 32, 17, 2; bona ac -em 26, 34, 1; pacem ac -em 31, 31, 15; per luxum atque libidinem Pr. 12; ad gratiam ac -em 9, 30, 2; levitatis ac licentiae 3, 21, 5; iurgiis ac litibus 5, 13, 7; pallore ac macie 2, 23, 3; pro dignitate ac maiestate 42, 50, 11; oculis simul ac mente 7, 26, 5; iure ac merito 26, 41, 3; 27, 13, 10; vim ac metum 7, 39, 13; in sollicitudine ac -u 35, 40, 7; imperio ac minis 9, 14, 12; fabulae ac miraculo 1, 4, 7; novitate ac -o 47, 9; stupore ac -o 22, 53, 6; sine modo ac modestia 26, 48, 10; vis ac necessitas 7, 20, 5; metus ac -as 22, 60, 2; vi ac -e 30, 33, 6; socordia ac neglegentia 24, 40, 10; per incultum ac -am 42, 12, 7; ignavia ac nequitia 22, 60, 16; generi ac nomini 3, 58, 4; postridie calendas quoque ac nonas 6, 1, 12; die ac nocte 4, 22, 5; 24, 20, 13; 37, 4*; 35, 34, 9; silentium ac nox 7, 36, 6; diem ac noctem 22, 1, 20; 27, 4, 12; 15; 45, 11*; 35, 36, 6; 36, 25,

4; dies ac -es 40, 5, 9; aemulationem profecto atque odium 26, 38, 10; gratia atque opes 5, 36, 10; auctoritate atque -bus 23, 32, 10; gratia atque -bus 33, 21, 6; dignitate atque -bus 42, 46, 4; spe atque opinione 5, 21, 14; 35, 44, 2; obsidioni atque oppugnationi 36, 10, 8; operibus atque -ni 22, 7; honore atque ordine 3, 61, 7; mora atque otium 21, 24, 1; paupertati ac parsimoniae Pr. 11; vulnerum ac pavoris 5, 11, 14*; tumultum ac -em 27, 14, 6; 37, 41, 11; bello ac pace 1, 15, 6; 6, 41, 4; 8, 35, 7 ;laborem ac periculum 4, 35, 7; a metu ac -is 7, 1, 7; laboris ac -i 9, 39, 8; 10, 17, 10; 28, 19, 14; 31, 1, 1; sine labore ac -o 10, 10, 12; belli ac -i 25, 29, 8; labores ac -a 26, 13, 9; fraude ac periurio 26, 48, 11; temeritatem ac pertinaciam 33, 38, 5*; macte virtute inquit ac pietate .. esto 7, 10, 4; legum ac poenarum 1, 21, 1; noxae simul ac -ae 31, 12, 2; praeda ac populationibus 22, 9, 5; in memoriam ac posteritatem 28, 43, 5; memoriae ac -i 39, 5, 5; sine imperiis ac potestatibus 4, 54, 7; in manu ac -e 21, 35, 9*; ius ac -em 24, 39, 2; praedae ac praemio 31, 28, 6; per dolum ac proditionem 2, 3, 1; specie ac pulchritudine 1, 9, 12; decore ac -e 10, 46, 4; desperatione ac rabie 37, 32, 6; per latrocinia ac rapinam 26, 40, 17; cura ac ratione 45, 9; necessitas ac religio 10, 41, 1; sine respiratione ac respectu 8, 38, 11; animorum ac roboris 21, 44, 1; tumultum ac secessionem 26, 40, 9; turbarum ac seditionum 3, 68, 11*; in cunctatione ac segnitie 22, 27, 4*; quies ac silentium 60, 10; amicitia ac societas 34, 31, 5; amicitiam ac -em 7, 27, 2; in foedere ac -e 8, 4, 11; fide ac -e 26, 49, 8; silentium ac solitudo 34, 20, 8; per occasionem ac -em 1, 11, 1; silentium ac -em 10, 34, 10; a metu ac sollicitudine 25, 34, 5; pretio ac spe 3, 44, 4; favore ac spe 4, 13, 3; fiduciae ac spei 10, 25, 4; vim ac spiritus 26, 24, 5; certamine ac studiis 24, 5, 8; cupiditatis ac -i 28, 8; ferias ac supplicationem 41, 21, 11; in nervum ac supplicia 6, 36, 12; ignominiae ac -o 8, 39, 14; locum ac tempus 32, 32, 5; missilibus ac terrore 6, 13, 5; inter tumultum ac -em 27, 42, 3*; periculi ac timoris 21, 7, 7; pavor ac trepidatio 14, 2; 38, 5, 3; tumultum ac -em 21, 33, 8; 22, 55, 6; 28, 17, 14; per tumultum ac -em 25, 13, 10; consulatus ac triumphos 2, 49, 6; ad consulatum ac -os 4, 54, 6; victoriam ac -um 36, 1, 3; pavorem ac tumultum 1, 59, 6; 22, 48, 4; 30, 18, 12; prae strepitu ac -u 8, 33, 2; 22, 5, 3; cum clamore ac -u 9, 31, 8; caedes ac -us 10, 20, 10; terroris ac -us 21, 25, 3; 27, 44, 1; clamore ac -u 22, 45, 3; turbae ac -us 25, 4, 10; sine strepitu ac -u 23, 17; terrore ac -u 25, 9; 41, 5, 2; multitudine simul ac -u 29, 9, 3; sine terrore ac -u 27, 13; ordine ac sine -u 25, 5; in terrore ac -u 32, 21, 17; pavor ac -us 37, 5, 1; pavoris ac -us 21, 3; in terrorem ac -um 34, 28, 3; per seditionem ac -um 51, 5; seditionis ac turbarum 23, 10, 10; per aetatem ac valetudinem 3, 6, 9; fugam ac vastitatem 8, 9, 12; latrociniorum ac veneficiorum 42, 18, 1*; aestu ac vigiliis 3, 6, 3; via ac -is 27, 46, 7; somno ac -is 47, 9*; itinere ac -is 48, 16; labore ac -is 36, 24, 3; simul honoribus atque virtutibus 6, 11, 3; animo atque -e 21, 30, 11; fide ac -e 28, 8, 12; vi ac -e 22, 5, 2; 26, 39, 11; scelere ac vi 2, 2, 3; secessione ac vi 34, 8; animo ac -bus 4, 19, 1; robora ac -es 21, 40, 8; roboris ac -um 25, 21, 7; in virtute ac -bus 34, 14, 11; virtutum atque vitiorum 21, 4, 10; lusus ac voluptas 5, 6, 3; senatus ad deos populum ac vota vertit 3, 7, 7.

β) *cum attributis; αα)* attr. accedit priori membro; *1) acc. adiectivum:* omnium generum atque aetatium 26, 9, 13; legionis unius atque alae 23, 45, 7; alii propinqui atque amici 3, 26, 11; de vestris futuris sociis atque -is 7, 30, 23; ad communes socios atque -os 8, 23, 8; pavidae matres ac coniuges 4, 40, 3; sua virtus ac di 1, 9, 3; tanti regis ac ducis 9, 17, 2; cum supplemento Carthagine advecto atque elephantis 23, 43, 6; ex omni pedite atque equite 21, 54, 2; ab omni simul pedite atque -e 37, 20, 10; illo duce atque exercitu 29, 22, 4; L. Postumium ipsum atque -um deletos 23, 24, 6; ad stativa sua atque ad hostem 27, 50, 1*; eosdem, quos pRus, amicos atque -es 38, 8, 10; eosdem amicos atque inimicos 37, 1, 5; inter fures nocturnos ac latrones 3, 58, 2; captivo cibo ac pecoribus 21, 33, 11*; tuis equitibus ac peditibus 22, 39, 5; suam patriam ac penates 25, 18, 10; urbem quoque ipsam ac -es 30, 42, 19; vestrum militem ac praesidem 6, 16, 2.

in vicos suos atque agros 34, 22, 2; recessus omnes atque angulos 38, 45, 9; tradito omni auro atque argento 21, 12, 5; Ra signa atque arma 27, 32, 3; liberam urbem ac forum 6, 39, 9; media urbe ac per -um 35, 34, 11; praeda omni atque impedimentis 23, 1, 4; inter adsiduas clades ac lacrimas 30, 10, 20; omni tempore ac loco 22, 37, 10; illo tempore ac -o 24, 35, 9; in portis vestris prope ac moenibus 30, 30, 8; equestria arma ac sagula 43, 5, 8*; suo sudore ac sanguine 7, 38, 6; miranda magnitudine ac specie 1, 45, 4; potentes rerum suarum atque urbis 23, 16, 6; fossa triplici ac vallo 42, 54, 8; inter postremam aciem ac -um 58, 14; oppidorum paucorum ac vicorum 33, 22, 9; multo sanguine ac volneribus 23, 30, 2.

ingenti omnium clamore atque adsensu 21, 3, 1; eum furorem atque amentiam 28, 27, 6; Punicam Rae societatem atque amicitiam 23, 43, 11; his .. societatibus atque -is 42, 12, 8; illa fertilitate atque amoenitate 7, 38, 7; haec quaestio atque animadversio 21, 18, 7; unica comitas ac benignitas 23, 42, 4; primo impetu ac clamore 6, 29, 3; cum summa religione ac diligentia 23, 11, 6; ad ultimam solitudinem atque egestatem 27, 9, 5*; contra ius omne ac fas 32, 21, 23; sua virtute ac felicitate 41, 16, 9; similem pavorem inde ac fugam fore 6, 28, 6; ex nocturna caede ac -a 9, 24, 13; foeda militum caede ac -a 10, 3, 7; tantum tumultum ac -am 26, 10, 7; tanta laetitia ac gratulatio 10, 26, 4; sua clade atque ignominia 2, 59, 3; primo clamore atque impetu 6, 4, 9; 7, 37, 13; maiore conatu atque -u 22, 36, 5; primus clamor atque -us 25, 41, 6; magni animi atque ingenii 4, 41, 3; ad vestras leges atque instituta 34, 31, 17; tanta fide atque integritate 25, 40, 1; metu propinquo atque ira 8, 29, 3; cum indignatione quadam atque ira 21, 41, 10; vestris honoribus ac iudiciis 45, 23, 16; ex eodem foedere ac iureiurando 32, 21, 9; ab tanto certamine ac labore 26, 45, 5; tanta pericula ac -es 33, 39, 6; summa moderatione ac lenitate 4, 51, 3; in civitatibus suis ac sub legibus 26, 40, 17; suam liberorumque suorum salutem ac libertatem 27, 45, 7; in omne facinus ac libidinem 39, 18, 3; cum magna dignitate ac maiestate 42, 49, 2; cum ingenti periculo moratus ac metu 22, 1, 1; in ancipiti spe ac -u 26, 37, 1; aliae spes ac -us 30, 33, 10; per omne fas ac nefas 6, 14, 10; in maiorem gloriam atque opportunitatem 25, 38, 11; cum magna trepidatione ac pavore 21, 25, 12; ultimum terrorem ac -em 26, 41, 12; cum magno terrore ac -e 25, 2; multiplici clade ac periculo 4, 12, 6; in quanto discrimine ac -o 25, 14, 8; in ancipiti spe ac -o 26, 5, 11; tanti laboris ac -i 32, 9, 9; suo labore ac -o 33, 33, 5; laborem tantum ac -um 34, 34, 3; maximo labore ac -o 44, 36, 10*; spectatae virtutis atque prudentiae 30, 4, 1; caeco impetu ac rabie 26, 13, 12; vestrum iter ac reditum 7, 36, 5; benigno vultu ac sermone 28, 26, 6; vetustior amicitia ac societas 7, 31, 2; vestram amicitiam ac -em 34, 32, 14; familiaris paene orbitas ac solitudo 26, 41, 9; cum ingenti fragore ac strepitu 32, 24, 3; omnibus locis ac -bus 22, 39, 5; suo pavore ac terrore 34, 47, 7; ingentem tumultum ac -em 21, 55, 9; eadem quies ac tranquillitas 24, 27, 7; tanta circa fuga ac trepidatio fuit 21, 7, 10; ingenti clamore ac tumultu 4, 59, 5; cum ingenti terrore ac -u 22, 7, 6; 25, 40, 10; non solito modo clamore ac -u 26, 5, 9; necopinato pavore ac -u 7, 4; magno terrore ac -u 37, 38, 6; praecipuae .. sollertiae atque usus 35, 28, 1; cuiuslibet bonae artis ac virtutis 37, 54, 19; scelus regium ac vim 1, 59, 3.

2) acc. genetivus: Sipontum Bruttiorum ac Terinam 8, 24, 4*. — socios pRi atque amicos 5, 35, 5; cognatos eorum atque -os 24, 31, 13; regis apparitorum atque comitum 1, 48, 4; pro liberis eorum ac coniugibus 3, 47, 2; accusatorem capitis sui ac iudicem 8, 32, 9; acriorem virtutis spectatorem ac -em 42, 34, 7; coniugem eius ac liberos 24, 26, 7; 45, 14; in omnium hominum inimicissimi sibi domum ac penates 30, 13, 13; templorum omnium conditorem ac restitutorem 4, 20, 7*; sacra pRi ac sacerdotes 5, 50, 3; foederum arbitros ac testis 21, 10, 3; virtutis spectator ac -is 43, 17. — hostium oppida atque agros 27, 20, 8; vicos eorum atque -os 33, 22, 4; cuius munificentia ac donis 26, 32, 3; aliorum capita ac fortunas 22, 6; prima frons valli ac fossa 44, 37, 3; publicorum privatorumque tectorum ac locorum 5, 24, 6; incendia villarum ac ruinas 7,

30, 15; per stragem lapidum ac -as 33, 17, 13; imperatoris et eiusdem hospitis proditi capite ac sanguine 25, 16, 6; impedimenta eorum ac sarcinas 23, 16, 6; quorum sanguine ac sudore 2, 48, 2; natura loci ac vallo, non virtute *aut* armis 3, 42, 4. — ipsius ius atque arbitrium 34, 57, 5; Camilli ductu atque auspicio 6, 12, 6; quorum ductu atque -o 24, 8, 18; plebis fidem atque auxilium 3, 58, 5; eorum ope ac consilio 8, 37, 8; certamen regni ac cupido 1, 17, 1; sub quorum tutela atque cura 24, 8, 19; conscientia culpae ac desperatio 3, 69, 10; in tam paucorum virtute atque fortuna 1, 25, 2; Cn. Fulvi pavoris ac fugae 26, 2, 13; unius viri consilium atque imperium 6, 23, 1; vis eorum atque impetus 34, 39, 7; miraculo rei novae atque indignitate 1, 59, 3; cladis causa atque initium 2, 51, 6; quorum causa atque -um 4, 9, 3; deorum immortalium contemptio atque iniuria 6, 41, 4; ab Samnitium vi atque -is 8, 37, 4; cuius vi atque -is 9, 34, 3; hominum vim atque -as 27, 17, 13; in avi mores atque instituta 1, 32, 2; novitate rei ac miraculo 4, 14, 1*; in utriusque vitam ac mores 40, 16, 2*; inopia liberorum capitum ac necessitas 22, 57, 11; ex alterius vultu ac nutu 39, 5, 3; cuiusque virtus atque opera 24, 16, 8; neque aliorum magis in Volsco bello virtus atque -a enituit 1, 24, 8; prae quorum superbia atque opibus 33, 46, 5; alterius labore ac periculo 30, 36, 11; illorum temporis ac -i 34, 12, 5; illa inscitia belli ac pigritia 7, 34, 13; omnium rerum ius ac potestas 42, 46, 4; caedis causam ac principium 3, 36, 5; honorum eius ac rerum gestarum 10, 23, 5; ut Hannibalis amicitiam ac societatem quam pRi mallent 24, 13, 2; prope huius saeculi copia ac varietate 39, 22, 2; pro istius magistratus maiestate ac verecundia 9, 34, 23; militum multitudine ac virtute 21, 49, 13*; cuius populi vis atque -us 25, 38, 10; Aetolorum opes ac vires 36, 34, 10; corporis robore ac -bus 42, 11, 6.

ℬ) auctoritate inter milites atque honore 25, 37, 5; dissensio inter ipsos ac seditio 34, 33, 11.

$\beta\beta$) attr. accedit posteriori membro; *1) acc. adiectivum:* per Europam plerumque atque Asiam omnem 45, 9, 2; Mago atque alter Hannibal 27, 20, 2; patria atque universa Italia 28, 42, 16; ad Xenonem ac mille Macedonas opprimendos 38, 2, 12. — socium atque amicum vestrum 42, 13, 6; 6; factio ac pauci auctores foederis renovati 24, 23, 11; pestis ac belua immanis 29, 17, 12; cum classe ac reliquis copiis 32, 8, 11; Popilium ac relictas cum eo -as 44, 5, 10; sacerdotes .. ac di prope ipsi 31, 14, 12; Iuppiter atque divi omnes 6, 29, 9; Maeliani atque ipse dux eorum 4, 14, 1; Hasdrubal dux atque Hispaniensis exercitus 23, 28, 8; duces atque -us Ros 26, 7, 7; classibus atque -bus suis 23, 21, 4; de duce atque -u ad Herdoneam amisso 27, 2, 1*; in Hasdrubale atque -u suo 30, 16, 2*; pro populo ac legionibus Ris 10, 7, 3; coniugum ac liberorum vestrorum 23, 42, 5; 39, 15, 14; cohortium ac manipulorum decurrentium per collis 27, 42, 4*; Magonem ac duo ferme milia equitum 25, 21, 4; causae atque universo ordini 4, 49, 12; plebs ad defectionem ac pars maior senatus spectare 23, 6, 4; domus ac penates mei 2, 40, 7; patres ac plebem in semet ipsos versos 6, 28, 1; in deorum ac populi Ri potestate 23, 25, 4; senatui ac -o Carthaginiensi 30, 22, 3; [relictis impedimentis ac castrorum valido praesidio 7, 37, 6*;] inter oppidanos ac regium -um 32, 23, 4; reguli ac principes accolae Macedonum 31, 28, 1; cum lictoribus ac tribus servis 25, 17, 1; milite ac navalibus sociis 22, 11, 7; militibus ac navalibus -is 23, 21, 2; Hannibali ac Syracusano tyranno 24, 6, 3. — urbis atque agri capti 5, 25, 6; in colonias atque in -um bello captum 27, 9, 11*; cum coniuge ac fortunis omnibus 1, 35, 4; in forum ac propinqua foro loca 5, 41, 6; Apuliam ac mare superum 7, 26, 9; per Cycladas atque Aegaeum -e 44, 29, 6; in Italia ac pro moenibus Ris 21, 16, 6; Tiberi ac -bus Ris 30, 11; urbe ac -bus salvis 22, 55, 8; inter Anienem ac -a Ra 26, 41, 12; inter Salinas ac portam Carmentalem 24, 47, 15; urbem ac portum moenibus validam 24, 2, 3; e Sicilia atque ipso illo -u 29, 26, 1; domus ac res invisere suas 5, 2, 4; procul ab domo ac rebus suis 7, 39, 2; per invia atque ignotas rupes 38, 2, 14; in proximis ac sanguine suo 7, 4, 3; generis ac -is sui 26, 2, 10; virgarum atque aridi sarmenti 22, 16, 7; in acie ac signis conlatis 28, 32, 9; urbe muris ac situ ipso munita 1, 15, 4; munitionibus ac naturali situ inexpugnabiles 5, 6, 9; in sede ac solo

nostro 22, 39, 11; virgulta ac stirpes circa eminentes 21, 36, 1; [vallo insuper saepta ac crebris turribus 44, 39, 8*;] pro Italia atque urbe Ra 23, 29, 7; inter Anienem atque -em vestram 30, 30, 17; Syracusas atque in alias Siciliae Graecas urbes 35, 16, 4; in tumulos quoque ac sub ipsum vallum 31, 36, 5. — ad tribunos ac legitimam iuris iurandi adactionem 22, 38, 5*; licentiae atque avaritiae militari 45, 36, 8; omissis rebus atque Aetolico bello 28, 7, 10*; sanguinis ac caedis paternae 1, 48, 7; certamine laboris ac periculi atque ipso inter se conspectu 28, 19, 14; ministeria in vicem ac contagio ipsa 3, 6, 3; Scipionis ac Rae dicionis 28, 1, 3; in iure ac -e vestra 38, 48, 3; cum gratulatione ac favore ingenti populi 4, 24, 7; genus ac fortunam suam 35, 43, 1; nobilitas ac iusti honores 28, 42, 5; praemiis atque -bus amplissumis 45, 22, 2; terrore ac primo impetu 24, 33, 9; ne clamorem quidem atque -um primum eorum 25, 21, 8; ab risu ac soluto ioco 7, 2, 11; in civitatem atque aequum secum ius 26, 24, 3; in opere ac labore adsiduo 6, 1, 6; cum libertate ac legibus suis 25, 28, 3; 27, 21, 8; libertatem ac suas haberent -es 33, 30, 2; ex foedere ac -bus suis 38, 32, 8; libidinem ac licentiam suam 3, 9, 5; cum iure ac maiestate adempta 4, 2, 14; comitate ac munificentia nostra 5, 3, 8; triduum ac tris noctis 43, 13, 4; irae atque odii exsecrabilis inexpiabilisque 26, 13, 9*; tabe ac pestifero odore corporum 25, 26, 11; in fide atque officio pristino 27, 10, 1; res ac periculum commune 5, 44, 1; lacrimarum atque inertium querelarum 1, 59, 4; ad patres etiam ac publicam querimoniam 25, 1, 9; cum tribunatibus ac rogationibus tuis 6, 40, 12; vultu ac sermone in omnis placato 28, 32, 1*; in fide ac societate Ra 25, 15, 16*; 16, 14; in flumen ac spem ab nuntio Ro factam 23, 19, 9; de sanguine ac supplicio suo 4, 51, 4; tumultu ac terrore suo 42, 64, 4; corpori atque usibus necessariis 5, 47, 8; salutem atque utilitatem vestram 23, 3, 4; proelio ac via nocturna 4, 41, 8; ope etiam ac virtute nostra 29, 17, 2*; in voce ac viribus suis 3, 11, 7.

2) acc. genetivus (*v. p. 196, 5; 10; 20; 22; 30; supra 6; 8; 13; 17; 22; 34*): socii atque amici regis 39, 28, 14; socium atque -um pRi 42, 40, 5; sacerdotibus ac templi antistitibus 23, 24, 12*; vindicem atque auctorem libertatis 10, 13; L. Aemilio atque exercitu eius 40, 26, 8; Amynander atque Athamanum gens 36, 7, 9; tutores ac magistros eius 24, 25, 2*; vim ac multitudinem hostium 40, 58, 2; ducem inde atque exercitus partem 27, 44, 3; senatus ac maxime primores eius 23, 14, 7; a parentibus maxime ac propinquis raptarum 1, 11, 4; Ri ac socii nominis Latini 38, 44, 4; Italiae ac -is Latini nominis 40, 44, 12; cum lictoribus ac turma equitum 25, 16, 15. — horreum atque aerarium pRi 26, 32, 3; Hannibali atque eius armis 27, 7, 3; caput atque arcem huius belli 28, 42, 16; sepulcrum ac monumentum Campani populi 31, 29, 11; ab ore atque oculis pRi 6, 17, 8; in foro atque oculis ipsorum consulum 26, 35, 7; aedes atque officina Monetae 6, 20, 13; sauciis ac parte impedimentorum relicta 8, 1, 5; honores ac praemia earum 38, 49, 5*; simul hominum ac sarcinarum omnis generis 21, 33, 6; virgas ac secures dictatoris 22, 27, 3; in agros atque urbes Ausonum 9, 25, 1; pluteos ac vineas Rorum 21, 61, 10. — audacia atque alacritas hostium 26, 45, 4; vi atque audacia publicanorum 25, 4, 1; furori atque -ae paucorum § 5; ductu atque auspicio decemvirorum 3, 42, 2; ductu atque -o Scipionis 28, 16, 14; superbia atque avaritia Poenorum 29, 6, 17; comitate ac benignitate ducis 35, 35, 10; circumitio ac cura aedilium plebi 3, 6, 9; de cultu ac desidia imperatoris 29, 21, 13; iuris ac dicionis eorum 32, 33, 8*; in fidem ac -em pRi 34, 35, 10; pro salute ac dignitate pRi 23, 15, 12; instituto ac disciplina militiae 28, 24, 9*; voluntatem ac favorem populi 10, 37, 11; in virtute ac fide Theodoti 24, 5, 14; murmur ac fremitus admirantium 33, 16, 8; di praesides ac fortuna urbis 3, 7, 1; strage ac fuga Sardorum 23, 40, 10; levitatem ac iactationem animi 24, 6, 9; virtutis atque ignaviae cuiusque 26, 44, 8; effigiem atque imaginem eius 5, 18, 5; clamorem atque impetum Rorum 10, 41, 2; vim atque iniuriam dictatoris 8, 33, 4; vim atque -arum Samnitium 10, 11, 13; a vi atque -a communium hostium 45, 5; adversus vim atque -am Aetolorum 26, 25, 14; more atque instituto maiorum 34, 31, 16; fidem ac iura societatis 32, 20; vigore ac levitate corporum 26, 4, 4; ius

ac libertatem aliorum 34, 48, 2; pro auxilio ac -e privatorum 39, 5, 4; de vi ac libidine Sex. Tarquinii 1, 59, 8; libidine ac licentia militum 28, 24, 9; morbis ac longitudine viae 37, 33, 3; nobilitate ac magnitudine eorum Pr 3; spe ac -e animi 28, 17, 2; 31, 4, 1; impetu ac -e rostratarum 30, 10, 14; Hannibalem ac rerum gestarum eius -em 28, 10; nomen ac memoriam eius 25, 31, 10; sine responso ac mentione facti sui 9, 38, 14; fidem ac misericordiam Scipionis 30, 36, 5; de fama ac moribus senatoris 23, 23, 4; itineribus ac mutatione locorum 10, 25, 10; sub signis atque ordine agminis 28, 13, 7; causa atque origo omnis furoris 27, 11; cum proditione ac perfidia sociorum 1, 28, 4; scelere ac proditione collegarum 5, 11, 3; de Philippo ac sociorum querelis 31, 3, 1*; clamorem modo ac sonum armorum 22, 6, 8; cupidine maxime ac spe magni honoris 1, 34, 1; ex mentione ac spe pacis 30, 4, 7; locum ac tempus pugnandi 7, 14, 3; vi ac virtute ducis exercitusque 25, 23, 1; vigore ac viribus corporis 27, 16, 1; animo ac voluntate eorum 22, 32, 8.

3) acc. variae voces: viro ac deinceps genero 1, 47, 6; (deinde *v. p. 204, 34;*) in civitate atque etiam domo 23, 8, 6; sine flagitio atque etiam periculo 44, 4, 7; (*v. p. 203, 28;* ferme *v. p. 207, 35;* forte *ib. 36;*) ad Caudium atque inde Luceriam 9, 15, 9; ad Hannibalem atque inde Carthaginem 21, 6, 8; Megara atque inde Corinthum descendit 28, 7, 16*; Corinthum atque inde in Atticam terram rediit 31, 25, 11; Messanam atque inde Syracusas rediit 29, 9, 8; ad portam atque inde protinus in Aetoliam profugit 35, 32, 1*; (*v. p. 200, 15; 17; infra sub 5*); maxime *v. p. 198, 8; 9; 207, 41; 208, 2; 209, 6;* mox *v. p. 206, 14;*) L. Sextium atque nunc C. Licinium 6, 40, 11; e principiis ac post paulo e castris 28, 24, 13*; (postea *v. p. 205, 44;*) rixa ac prope proelium fuit 2, 18, 2; ad extremum periculi ac prope perniciem 21, 34, 8; in Italia ac prope in conspectu urbis 53, 4; sed consilio etiam ac prope precibus agens 22, 18, 8; proditor ac prope hostis habitus 44, 24, 8; (*v. p. 196, 8; 203, 26; 208, 1;* iam prope *p. 204, 42;*) in Lusitaniam ac propius Oceanum concessit 22, 20, 12; Megara ac protinus Corinthum ducit 31, 25, 2; (*v. supra 38;*) stupor omnium animos ac velut torpor quidam insolitus membra tenet 9, 2, 10; (*v. p. 203, 25; 208, 5;* vere *v. p. 207, 43;* vixdum *ib. 42.*) — curiam inde ac solitudinem circa decemviros intueri 3, 38, 9; studio ac fide erga regem 1, 25; in urbem atque a porta domum pergit 7, 5, 3; indignitas atque ex ea ira animos cepit 5, 44, 6; filiam uxorem atque ex ea liberos habet 24, 8, 11; pro fide atque obsequio in pRum 29, 15, 3*; ad Magonem ac per eum ad spem novandi res 36, 10; ad senaculum ac super id curiam 41, 27, 7; Praeneste ac transversis limitibus in viam Latinam est egressus 22, 12, 2. — turma in castra atque inde ad praetorium ad patrem tendit 8, 7, 12; in forum atque inde agmine facto ad curiam concurrit 28, 6; ne quid inter vim tumultus atque ex concitatione animorum inconsulti certaminis oreretur 23, 7, 8.

γγ) attr. acc. utrique membro; *1) acc. bis idem adiectivum:* in ea regione atque in ea aetate 1, 57, 1; adversus hunc ducem atque has copias 27, 30, 2; eodem tempore atque .. eodem die 33, 14, 1; tres exercitus ac tres duces 25, 37, 18; duos coss. ac duos consulares exercitus 23, 42, 7*; haec consilia atque hic habitus animorum 22, 43, 5; ea aetate atque eis honoribus 10, 3, 4; eodem ferme tempore atque in eundem locum 37, 21, 1; omnis honos atque omne praemium 23, 15, 14.

2) acc. varia adiectiva: pars maxima atque ipse Sergius 5, 8, 12; interfectum Hieronymum ac liberatas Syracusas 24, 26, 6. — summa vi atque omnibus copiis 23, 18, 5; ab solo patrio ac diis penatibus 5, 30, 6; cum parte maiore atque omni equitatu 1, 14, 7; praeda oppidi parvi preti rerum fuit, supellex barbarica ac vilium mancipiorum 21, 60, 8; ferocioris consulis ac novorum maxime militum 22, 41, 4; cum expeditis peditibus ac maiore parte equitatus 31, 40, 8; sub uno tecto esse atque ad eosdem penates 28, 18, 2; adversus superbissimum regem ac ferocissimum populum 1, 53, 9; incolarum iuvenum ac validorum servorum 26, 47, 3; tirone milite ac Nolanis subsidiis 23, 45, 8. — corona aurea ac triginta bubus 26, 48, 14*; bubus albis atque ceteris hostiis 22, 10, 7. — arduas et rectas prope rupes atque .. itinera tria 38, 20, 5; in monte

alto ac tuto loco 22, 24, 2; speculatoriae naves ac levia alia navigia 30, 10, 14*; cum sella curuli atque eburneo scipione 42, 14, 10; arma multa pavidi ac signa militaria duodeviginti reliquere 10, 43, 14; tecta procul visa atque imminentes tumuli 3, 7, 2; supellectilem regiam argenteam ac vestem magnificam 37, 46, 4. — turbatis religionibus ac dubiis auspiciis 8, 34, 4; haec est nobilis ad Trasumennum pugna atque inter paucas memorata pRi clades 22, 7, 1; trepidatione sua atque incertis clamoribus 21, 31, 12; per duas noctes ac diem unum 24, 47, 15; ubi cum vasta desertaque omnia atque eandem quam apud hostes foeditatem invenisset 4, 39, 9; cum multa caede ac foeda fuga 22, 31, 4; pro praesenti terrore ac vetusta gentis gloria 9, 43, 5*; regni Syracusani ac Punici imperii 24, 6, 7; [ultima pericula ac gravissimos labores 26, 13, 8*;] in antiquam libertatem atque in leges suas 34, 32, 4; silentium triste ac tacita maestitia 1, 29, 3; stragem ingentem ac maiorem aliquanto pavorem 22, 48, 4; de sua salute simul ac vestra pernicie 39, 16, 4; regiis animis ac muliebri spiritu 24, 22, 8; ad dissonos clamores ac subitos tumultus 4, 28, 2; diurnae stationis ac nocturnae vigiliae 9, 24, 12; quorum fortuitus impetus atque intolerabilis vis 30, 35, 6; nimia bona ac voluptates immodicae 23, 18, 11.

3) acc. et adiectivum et genetivus: ad prodigii Albani procurationem ac deos rite placandos 5, 17, 1; mirabilior inventor ac machinator bellicorum tormentorum operumque 24, 34, 2; propinquitas loci atque ipsa paucitas incitat 7, 34, 10; deprecantibus primoribus patrum atque universo senatu 8, 33, 6. — in clivum Publicium atque aedem Iunonis Reginae 27, 37, 15; suam sedem atque arcem pRi 5, 50, 4; saltus Apuliae ac montes Lucanos 9, 17, 17; in fabrorum ministeriis ac servili . . opere 1, 57, 2; regnum Tulli ac tota res Ra 31, 1. — derecta percunctatio ac denuntiatio belli 21, 19, 1; seditione militari ac discordia consulum 22, 44, 5; rebus secundis ac favore vulgi 27, 1; iniquitatem deum atque execrabilem fortunam suam 26, 34, 13; primum ardorem atque impetum hostium 30, 35, 8; longa felicitate atque indulgentia fortunae 23, 2, 1; temeritati consulis ac praepropero ingenio 22, 41, 1*; nocturno itinere atque operis labore fessus 21, 27, 6; celeberrimum festorum dierum ac nobile ludicrum Nemeorum 34, 41, 1; pro suo animo atque illius erga se merito 26, 50, 9*; diei reliquum ac noctem insequentem 22, 59, 4; silentium omnium rerum ac iustitio simile otium 7, 1, 4; cum multis volneribus ac militum pernicie 25, 14, 1*; tumultuario proelio ac procursu militum 22, 41, 1; magno certamine ac strage obsistentium 23, 49, 6; tanto certamine ac tumultu populi 27, 50, 9; diutina arte atque usu belli 42, 11, 6; nominis Ri ac virtutis patrum vestraeque memores 4, 33, 5; gloria belli ac -e sua 7, 32, 10.

4) acc. genetivi: dignum amplitudine templi ac numine dei 5, 23, 11; tribunis militum ac praefectis socium 26, 15, 6; proditores plebis commodorum ac servos consularium appellantes 4, 48, 16; consilii participem ac periculi socium 24, 41, 2. — deversorium sacerdotum ac receptaculum Rorum sacrorum 7, 20, 7; signum Martis Appia via ac simulacra luporum 22, 1, 12; ramos oleae ac velamenta alia supplicum 24, 30, 14. — litteras consulis ac senatus consultum 24, 14, 9; caede hostium ac direptione urbis opulentissimae 5, 21, 17; carminum Sibyllae ac fatorum populi huius interpretes 10, 8, 2; stragem tabernaculorum ingenti sonu ac fugam abrumpentium vincula iumentorum 26, 6, 10; illius urbis ac Ri imperii 21, 41, 17; populatione agrorum atque incendiis villarum 5, 26, 4; aetatis miseratione atque indignitate iniuriae accensa 8, 28, 6*; saevitia imperii atque -e animi 36, 29, 1; ex auctoritate patrum ac populi iussu 7, 19, 10; velocitate corporum ac levitate armorum 25, 9, 1; gloriam virtutemque pRi ac magnitudinem imperii 21, 20, 2; summa rerum ac maiestas consularis imperii 3, 6, 9; beneficio eius erga nos ac maiestate eius dignum 22, 29, 10*; a verecundia simul pristinae dignitatis ac misericordia praesentis fortunae 33, 16, 8; regionis naturam ac nomina principum 9, 36, 5; indulgere comitati patrum atque obsequio plebis 5, 3, 9; parricidium fratris ac Didae scelus 40, 24, 6; deum benignitate ac virtute militum 8, 13, 11.

5) acc. variae voces: ne ipse tam tristis ingratique ad vulgus iudicii ac secundum iudicium supplicii auctor esset 1, 26, 5; tribuniciae potestatis ac provocationis ad

populum 3, 48, 9; legati ad Camillum in castra atque inde permissu Camilli Romam ad senatum proficiscuntur 5, 27, 11; in Tiburtem agrum atque inde .. mox in Campaniam 7, 11, 1; movet plerosque vastatio futura agrorum ac deinceps cum levibus praesidiis urbium relictarum excidia 9, 45, 11; conscientia temptatae defectionis ac metus a praetore Ro 23, 15, 7*; indicium alterius cladis Poenis atque inde pavorem iniecisset 25, 39, 10; primis tenebris atque inde tota nocte 26, 17, 7; necopinato adventu ac prope furto unius diei 51, 12; tanta autem inerat comitas Scipioni atque ad omnia naturalis ingenii dexteritas 28, 18, 6; aequis viribus ac prope pari spe 34, 47, 5; [hostium timor ac ne vertat in audaciam periculum est 30, 18, 3*;] veram caritatem ac maiestatem apud omnes nominis Ri 33, 31, 8*; liberam vere Graeciam atque in ea principes Aetolos fecisset 35, 44, 6; Macedonum iudicia ac paene omnium deorum hominumque consensum colligit 40, 12, 18; publicae curae ac velut tutelae 42, 19, 5; ingens caritas annonae ac prope inopia erat 44, 7, 10; in omnibus circulis atque etiam .. in conviviis 22, 8*; omni genere missilium telorum ac saxis maxime 35, 21; in propincum cubiculo hortum atque inde .. ad mare pervenit 45, 6, 4. (pariter ac *v. infra* 2.)

b) plus bina substt. coniunguntur; α) *tria substt.* αα) *ex formula* a—bque ac c: ubi nomen patremque ac patriam accepit 1, 7, 10; iure eam legibusque ac moribus de integro condere parat 19, 1*; vis morbi ingravescens curae erat terroresque ac prodigia 4, 21, 5; memor opimi doni Romulique ac Iovis Feretrii 32, 11; qui agros sedesque ac fortunas stabilire volunt 49, 16; parentes liberosque ac coniuges invisere 5, 2, 12; ut exitium ab urbis tectis templisque ac moenibus Ris arcerent 18, 12; in fortunae pristinae honorumque ac virtutis insignibus 41, 2*; Veientium Capenatiumque ac Faliscorum 6, 4, 4*; corporis vitaeque ac sanguinis quod supersit 14, 8; in conspectu parentum coniugumque ac liberorum 7, 11, 6; consul legatique ac tribuni 17, 4; corpora ipsorum coniugumque ac liberorum suorum 8, 19, 12; Iovem Martemque atque alios testatur deos 9, 31, 10; de Gallis Etruscisque ac Samnitibus 10, 30, 8; ingentem terrorem caedemque ac fugam 21, 52, 10; per principes hastatosque ac triarios 22, 5, 7; novos milites levemque armaturam ac sociorum equites 23, 16, 8*; Galliam Siciliamque ac Sardiniam 24, 11, 2; aedium sacrarum tuendarum curuliumque equorum praebendorum ac similium his rerum 18, 10; oram Italiae Siciliaeque ac Sardiniae 27, 22, 8*; dempto capitis insigni purpuraque atque alio regio habitu 27, 31, 4*; eques levisque armatura ac velites 28, 14, 20*; quid in patriam parentisque ac liberos vestros ausi sitis 27, 12; pRo ipsique duci atque exercitui 30, 1, 11; partem copiarum Masinissamque ac Numidas 30, 5, 4; malis antemnisque ac validis funibus 10, 5; pRo sociisque ac nomini Latino 31, 5, 4; levioribus navigiis cercurisque ac lembis ducentis 33, 19, 10; moenibus armisque ac iuventuti 38, 2; peditum equitumque ac navium 35, 35, 7; corpora nostra coniugumque ac liberorum 45, 24, 12*.

ββ) *ex formula* a et b ac c: stipendia cuiusque et vulnera ac cicatrices numerabant 4, 58, 13; additi collegae A. et L. Postumii Regillenses ac L. Furius cum L. Lucretio et M. Fabio Ambusto 6, 22, 5; trium mensum frumento imperato et annuo stipendio ac singulis in militem tunicis 9, 43, 21; solitudine .. et recentibus vestigiis fugae ac strage rerum 10, 34, 8; X legatos .. ex senatu legere .. et II tribunos plebei atque aedilem 29, 20, 4; in conviviis et vinum sequentibus voluptatibus ac deinde ex fatigatione magis quam satietate earum in somno 36, 11, 2; glandes et sagittas simul ac iacula 18, 5.

γγ) *ex formula* a—b ac c: sua cura, suo labore ac ministerio ventri omnia quaeri 2, 32, 9; causas criminum ad plebem, seditionum inde ac legum novarum 5, 20, 7; Hannibalis Apuliam, Samnium ac iam prope totam Italiam factam 22, 54, 10*; quae inmoderata fors, tempus ac necessitas fecerit 23, 23, 3*; publicam viam, murum ac portam 24, 10, 9; [fessi populationibus, vi atque iniuria 30, 42, 5*.]

δδ) *ex formula* a ac b—cque: larem ac penates tectaque relinquentes 1, 29, 4; victorem Capenatem ac Faliscum Etruriaeque omnem iuventutem 5, 18, 10; Romulus ac parens patriae conditorque alter urbis 49, 7; vapore etiam ac fumo crepituque viridis materiae flagrantis 6, 2, 11; Capi-

tolium atque arcem deosque ab se .. advocatos 8, 33, 21; nec ducibus solum atque auctoribus sponsoribusque pacis irasci 9, 7, 9; hibernis itineribus ac palustri via proelioque.. adfectus 22, 9, 4; adversus Baliares ac Mauros pugnacesque alias missili telo gentes 37, 8; ad consules ac senatum populumque Rum 23, 33, 6; sed in publico etiam ac foro Capitolioque 25, 1, 7; quippe illis 10 arma tantum atque ordo militandi locusque .. est mutatus 6, 15; piscibus atque avibus ferisque 12, 6; magnitudine ac moenibus situque urbis 31, 27, 3; signa ac tabulae priscae artis ornamentaque eius generis plura 32, 16, 17*; summam belli ac regias omnes copias terramque hostilem 44, 3, 8.

εε) *ex formula* a ac b et c: viris ac parentibus et ante omnes Romulo ipsi 1, 13, 6; cum visa atque audita et observatum 20 totiens somno Iovem .. exposuisset 2, 36, 6; de superbia patrum ac crudelitate faeneratorum et miseriis plebis 6, 14, 3; frumenti ac pecoris et omnium copia rerum opulenti 22, 3, 3; ut sua signa atque ordines et locum noscerent 22, 5, 3; ab Hasdrubale ac Magone et Hannibale Bomilcaris filio 23, 49, 5; de bello ac provinciis suis praetorumque et de exercitibus 24, 43, 9; Alpes atque Gallicum sinum et deinde Pyrenaei .. pro-30 munturium 26, 19, 11; [inter vota ac preces et laudes 27, 45, 7*;] in Phocidem atque Euboeam et Peparethum mittit 28, 5, 16; ab Nabide ac Lacedaemoniis et ab Ris 32, 21, 9*; Dymaei ac Megalopolitani et quidam Argivorum 22, 9; nec enim temporum modo vitiis ac violentia et licentia regia 34, 51, 5; Thracum atque Illyriorum et circa omnium accolarum 36, 17, 6; urbes Thralles atque Ephesum et Telmessum 38, 39, 16.

40 ζζ) *ex formula* a ac b ac c: locum eundem suae pestis ac Gallorum ac Samnitium fore 10, 28, 17*; tempus ac necessitas belli ac discrimen summae rerum faciebant 24, 9, 10; Hieronymum ac postea Hippocraten atque Epicyden 26, 30, 2.

β) *quattuor substt.*: periculum ipsum discrimenque ac sociales deos fidemque foederum id poscere 3, 18, 3; sibi pro aris focisque et deum templis ac solo, in quo 50 nati essent, dimicandum fore 5, 30, 1; Iuppiter optime maxime Iunoque regina ac Minerva ceterique di deaeque 6, 16, 2; memores patriae parentumque et coniugum ac liberorum 8, 10, 4; ut Capitolium atque arx moeniaque et portae plena armatorum fuerint 37, 6; Marsis Pelignisque ac Vestinis atque Apulis 9, 19, 4; ob amissos quosdam equestris ordinis tribunosque militum atque unum legatum et .. consulis ipsius vulnus 38, 8; Sardos Corsosque et Histros atque Illyrios 21, 16, 4; inter Formiana saxa ac Literni arenas stagnaque et per horridas silvas 22, 16, 4*; purpuram ac diadema ac satellites armatos quadrigis- 10 que .. procedentem 24, 5, 3; praetori legatisque et senatui ac pRo gratias egerunt 29, 21, 9*. — in alienos ritus, mores legesque ac mox linguam 24, 3, 12. — salutem, victoriam, lucem ac libertatem 7, 30, 23; civitatem in laetitia, victoria, supplicationibus ac gratulationibus esse 8, 33, 20.

γ) *plus quattuor substt.*: sub regibus primum, consulibus deinde ac dictatoribus decemvirisque ac tribunis consularibus 6, 20 1, 1; prae se agere sese formidinem ac fugam caedemque ac cruorem, caelestium, inferorum iras 10, 28, 16; quippe in oculis erat omnis ille occulti paratus sacri et armati sacerdotes et promiscua hominum pecudumque strages et respersae .. arae et dira execratio ac furiale carmen 41, 3; consulis consilia atque animum et situm regionum itineraque et copias .. et cetera .. exsequebatur 22, 3, 2; cum iuxta pro 30 urbibus agrisque sociorum ac pro capite atque arce Italiae, urbe Ra, atque imperio geratur (*sc.* bellum) 32, 5*; in arce, in Capitolio, in muris, circa urbem, in monte etiam Albano atque arce Aefulana 26, 9, 9; cum parente, coniuge ac liberis ac fratre aliisque principibus Illyriorum 44, 32, 4*.

c) adiectiva vel participia, quae vice substantivorum funguntur; α) *sine attributis;* αα) masc. vel fem. generis: 40 montani atque agrestes 9, 13, 7; alii atque alii 25, 23, 6; 30, 4, 3; alios atque -os 38, 16, 6; 43, 23, 8; ne victi quidem ac capti 9, 4, 3; pedes restantes ac circumventos cecidit 8, 39, 9*; senes ac consulares 9, 11, 12; mancorum ac debilium ducem 7, 13, 6; armatis ac dimicantibus dubiam victoriam esse 10, 35, 10; sparsos ac dissipatos 42, 64, 10; docendorum atque exercendorum curam 50 29, 1, 10*; cum equitibus atque expeditis 34, 28, 3; victis ac fugatis 25, 37, 12; egentium atque humilium 8, 19, 14; deteriori atque inferiori favendo 42, 63, 2*;

honorato atque inhonorato 26, 2, 16; simul obsidentium atque obsessorum 6, 33, 9; militum atque oppidanorum 24, 30, 4; ne sit connubium divitibus ac pauperibus 4, 4, 9; diti ac -i 26, 2, 16; variis terrentium ac paventium vocibus 5, 21, 11; pugnantium ac -ium fremitu 10, 42, 2; inter cives ac peregrinos 35, 41, 6; nobiles ac potentes 43, 2, 11; cum fessis ac sauciis 30, 35, 9; cum paucis ac semiermibus 23, 5, 1; vectigalis ac stipendiarios 22, 54, 11; segnibus ac timidis 24, 15, 4; cum recentibus ac vegetis 22, 47, 10; simul victorem ac victum 1, 23, 9. — ββ) neutr. generis: per invia atque ardua 42, 16, 1; novum atque iniquum postulare 36, 36, 2; nova peregrinaque omnia priscis ac patriis praeferendo 8, 11, 1; luce ac publico caruerint 22, 61, 9; pro bono atque utili 32, 20, 6. — ad res diversissimas, parendum atque imperandum 21, 4, 3; ab ignavissimo ad opera ac muniendum hoste 9, 4, 8; fessis labore ac pugnando 21, 35, 5.

β) *cum attributis; αα*) masc. vel fem. generis: castra propinqua turbatos ac terga dantes accepere 4, 31, 3; praetoribus ac delectis senatorum 24, 28, 8; exhaustis atque exinanitis tributo tot annorum succurri 5, 20, 8; Numidae atque in eadem mecum Africa geniti 30, 12, 15; ab semisomnis ac maxima parte inermibus 9, 24, 12; omnes .. aequi atque iniqui 22, 26, 5; inermes atque operi intentos 31, 2, 8; pauci ac ferme optimus quisque Hannoni adsentiebantur 21, 4, 1; senatores ac forte primus quisque 23, 15, 6; eum virum dicere ac regio sanguine ortum 1, 46, 6; senem ac perfunctum laboribus laborumque praemiis 10, 13, 6; iuvenem iam esse Hieronymum ac regni potentem 24, 4, 9; puerum ac vixdum pubescentem 24, 25, 2; vir ac vere Rus 22, 14, 11; ad reliquorum ac maxime Syracusanorum terrorem 24, 35, 2; velut fugientes ac territos terribiles ipsi secuti fuerant 8, 38, 9. — praetorem quidem etiam iura reddentem et collegam consulis atque iisdem auspiciis creatum 7, 1, 6. — ββ) neutr. generis: dura atque aspera belli 33, 11, 6; vetera atque audita a parentibus suis 45, 37, 12; omnia foeda atque indigna 28, 19, 12; graviora atque -ora quaedam 34, 37, 3; cruentam regiam vestem atque insigne capitis 24, 21, 7; per ardua ac prope invia 9, 24, 5; provinciam omnem ac maxime longinqua eius 28, 24, 1; primum ac potissimum omnium 26, 40, 1; in altiorem me altitudinem ac velut profundum invehi 31, 1, 5*; maiora ac terribiliora vero adferre 25, 24, 9. (pariter ac, iuxta ac *v. sub* **2.**)

d) pronomina conectuntur; *α) cum substantivis (adiectivis); αα) pron. priorem locum obtinet:* haec atque alia eodem pertinentia 1, 50, 7; eadem deinde haec interdiu propalam ac ferociora his iactare 7, 12, 13. — in se quoque ac suum ipsius caput 30, 20, 7; propter te ac tuam censuram 9, 34, 19; se ac M. Claudio coss. 29, 16, 1*; mihi atque collegae 3, 19, 12; tibi atque equitibus 4, 40, 7; ipse perisse creditus ac duo reliqui equites 29, 32, 9; se ac fratrem 37, 52, 3; sibi ac fortunis suis 34, 33, 1; se atque Hannonem 30, 42, 15; sibi atque Hispanis 27, 48, 6; tibi ac pRi imperio 28, 42, 15*; sibi ac liberis suis 3, 50, 9; nobis ac liberis nostris 6, 41, 3; inter nos ac maiores 5, 52, 8; ipsi ac patres eorum 30, 5; suo ac patris nomine 45, 14, 4; nobis ac Philippo 36, 17, 10; adversus se ac plebem Ram 6, 15, 7; sibi ac plebi 23, 2, 4; in se atque popularis 27, 17, 12*; se ac -es 34, 21, 2; se ac pRum 25, 4, 5*; suo atque pRi beneficio 28, 34, 8; sibi ac posteris suis 1, 9, 5; nobis ac -is nostris 5, 53, 4; sibi ac regno suo 29, 24, 6*; vobis ac rpae 10, 8, 12; inter eos ac Ros 32, 23, 7; sibi ac Ris 42, 46, 6; ipsorum ac Ri nominis 44, 1, 7; se ac L. Scipionem 29, 25, 10; iis atque ipsi C. Terentio cos. 22, 60, 7; te ac tui vestigia sequar 3, 17, 6 — se ipsos ac domos contaminare suas et milites vestros 29, 18, 8; ut patre, avo teque ipso ac sex tribunatibus dignum est 6, 6, 13.

ββ) pron. posteriorem locum obtinet: fidem pRi atque eorum, qui aderant 39, 42, 12; Hannibali atque eis 26, 38, 9; quintam (*sc.* legionem) atque eos 27, 1, 11; regem atque eos, qui aderant 36, 7, 1; uno atque eodem iure foederis 34, 32, 16; sententia eius una atque eadem semper erat 60, 3; tradiderunt arma ac se ipsos 22, 60, 24; in summis montibus ac super se 17, 4; rem inclinatam ac trepidantis suos videt 25, 21, 9. — quod bonum .. sit pRo ac mihi vobisque 1, 28, 7. — uno atque

eo facili proelio 4, 57, 7; neminem nisi equites atque eorum ipsorum primores 23, 12, 2; exiguas reliquias exercitus .. atque eas ipsas plenas pavoris 35, 2, 3; plerisque .. censentibus litteras atque iis maxime, qui 41, 23, 4.

β) *inter se:* suos atque illius hostes 40, 17, 5; huic atque illi adsunt 5, 8, 13; per suum atque illorum dedecus 3, 42, 2; vestras atque illorum vires 25, 38, 19; saluti sibi atque illis fuisse 1, 51, 3; 29, 1, 25; cum in vicem his atque illis terga darent 2, 51, 9; me ac meos vinci 40, 9, 10; sibi ac suis 26, 48, 3; 31, 41, 8; 40, 49, 6; circumspectantium se ac suos 3, 60, 10; unde se ac suos tueri posset 5, 4, 5; se ac suos in vehiculo conspici 40, 10*; sese ac suos 26, 30, 10; in se ac suos 28, 22, 5; pro se atque suis 25, 12, 9; in te ac tuos 26, 36, 3.

e) **adiectiva (participia, numeralia) conectuntur; α) positivus; αα)** *sine attributis:* haec quamquam sunt gravia atque acerba 21, 13, 8; contionem saevam atque -am 27, 13, 1; per iniqua atque aequa loca 44, 4, 6; (nox) ultima atque aeterna 6, 17, 4; omisso Achaico atque Aetolico bello 27, 38, 10*; rudis atque agrestis animi 7, 5, 2; laeti atque alacres dis grates agunt 10, 25, 5; alia atque alia adpetendo loca 1, 8, 4; ut aliis atque -is locis traicerent 2, 11, 2*; alia atque -a parte 5, 42, 3; subole 6, 12, 4; aliis atque -is hostibus 27, 6; causis 7, 39, 7; Numidae alii atque -i occursantes 22, 15, 7; alia atque -a mittens auxilia 28, 11; aliae atque -ae obiectae animo religiones 27, 25, 7; aliis atque -is de causis 28, 35, 1; in alia atque -a flectendo itinera 29, 33, 8; aliis atque -is in Italiae partibus 30, 28, 8; alium atque -um dominum 31, 29, 9; alii atque -i nuntii 35, 24, 1; alia atque -a agmina 36, 38, 4; per alias atque -as causas 44, 16, 6*; Gallicae atque Alpinae gentes 27, 39, 6; civitatem sociam atque amicam 32, 40, 9; socio atque -o regi 37, 54, 8; 40, 17, 5; incautum atque apertum 25, 38, 14; difficile atque arduum 24, 22, 9; auream atque argenteam Samnitium aciem 10, 39, 13; vasa aurea atque -a 37, 57, 14; in pestilenti atque arido circa urbem solo 7, 38, 7*; quae dura atque aspera essent 26, 36, 2; novum atque atrox proelium 27, 2, 8; facinus saevum atque atrox 39, 43, 4; pontificalia atque auguralia insignia edicere 10, 7, 10; hostilem ac bellicum ignem 30, 5, 8; oratio perblanda ac benigna 23, 10, 1; hospitalis ac -a (salutatio) 42, 39, 8; animum in vos fidelem ac bonum 37, 53, 9*; Lucanis ac Bruttiis finibus 8, 24, 5; (bellum) sumptuosum ac damnosum 45, 3, 4; claudi ac debiles equi 21, 40, 9; (omnia) foeda ac deformia 27, 31, 5; ex improbo ac detestabili senatu 23, 3, 1; (bellum) asperum ac difficile 10, 24, 12; arduo ac -i ascensu 25, 13, 13; per artas semitas ac -is 26, 17, 8; iter .. impeditum ac -e 32, 15, 6; per impeditum ac -em locum 17, 8; dispares ac dissimiles gladii 22, 46, 5; nobilis idem ac dives erat 30, 1, 4; opulenta ac ditia stipendia 21, 43, 9; ad prima ac dubia signa veris 58, 2; ex muto atque elingui facundum etiam cos. haberent 10, 19, 7; multi nostri atque externi imperatores 7, 14, 6; via nuda ac facili 27, 42, 6; tribus Ufentina ac Falerna 9, 20, 6; in agrum Veientem ac Faliscum 4, 21, 1; vetus se ac familiare consilium domo adferre 4, 48, 6; amicum ac -e 25, 18, 5; faustum atque felix 2, 49, 7; prosperum ac -em transitum 21, 50, 8; percitum ac ferox (ingenium) 53, 8; (contiones) multae ac -es 22, 38, 6; ex propinquis ac fertilibus Etruriae arvis 2, 14, 3; facinus foedum ac ferum 28, 22, 5; praepropera ac fervida ingenia 27, 33, 10*; bonis ac fidelibus sociis 9, 2, 5; 29, 17, 2; pro bonis ac -bus sociis 24, 48, 5; opera eorum forti ac -i 47, 11; forti ac -i opera 40, 49, 7; amicae ac -es (manus) 28, 22, 10; subsidia firma ac -a 31, 9, 4; bonis ac fortibus militibus 22, 59, 11; salubre ac frugiferum Pr. 10; fertilem ac -am terram 45, 30, 4; nocturnis ac furtivis incursionibus 29, 31, 10; ex agris Metapontino atque Heracleensi 24, 20, 15; omnis divini atque humani iuris 1, 18, 1; obscuram atque humilem conciendo ad se multitudinem 8, 5; parva atque ignobilia oppida 28, 7, 13; foeda atque ignominiosa deditio est 9, 4, 14; aliena atque ignota terra 28, 35, 10; iners atque imbellis 44, 38, 10; integra atque immobilis virtus 26, 41, 12; (phalanx) gravis atque -is 33, 9, 10; superbo atque immodico imperio 38, 1, 2; liberae atque immunes (civitates) 37, 55, 6; clamore incerto atque impari 10, 36, 3; crudelibus atque impiis suppliciis 1, 53, 8;

indomitos atque implacabiles 38, 48, 12; barbaro atque impotenti animo 30, 11, 3; pro malo atque improbo (senatore) 23, 3, 9; ad inconsultam atque improvidam pugnam 22, 44, 7*; subita atque improvisa res 4, 6; temerarium atque impudens (consilium) 30, 12, 19; falsa atque inani spe 23, 13, 5*; atroci atque incerto eventu 9, 38, 8; liberi atque incolumes 22, 60, 15; te salvo atque -i amico 23, 42, 4; exercitum salvom atque -em 41, 28, 9; bellum grave atque incommodum 45, 3, 4; inordinati atque incompositi obstrepunt portis 22, 50, 8; Attalus inermis atque -us 28, 7, 7; nova atque incondita libertate 24, 24, 2*; omni prope novo atque -o (exercitu) 30, 11, 5; superbum atque indignum 26, 11, 7; nudus atque inermis 10, 35, 10; nudum atque -em 25, 17, 2; nudos atque -es 36, 5, 5; vile atque infame corpus 22, 22, 7; stabile atque inexpugnabile (oppidum) 28, 6, 11; infida omnia atque infesta 1, 42, 2; hostilia omnia atque -a 28, 42, 7; superbis atque infidelibus (sociis) 23, 5, 1; gente mobili atque infida 29, 3, 13*; obnoxium atque infirmum 36, 32, 6; ignobili atque inhonesta morte 29, 18, 6; (militiam) inopem atque inhonoratam 45, 36, 4; nefanda atque inhumana scelera 31, 31, 3; per aequa atque iniqua loca 25, 14, 9; saeva atque iniusta imperia 42, 41, 14; ex re nova atque inopinata 26, 4, 8; repentino atque -o malo 40, 15, 14; in loco nudo atque inopi 28, 16, 8; incompositos atque inordinatos 44, 12, 3; peregrina atque insolita piacula 4, 30, 10; nova atque -a libertas 24, 27, 5; bonis inexpertum atque insuetum 23, 18, 10; (haec) insolita atque -a sunt 38, 17, 5; novae atque -ae libertatis 39, 23, 13; integri atque intacti 10, 36, 3; novum atque integrum de Samnitibus triumphum 7, 32, 17; tuta atque -a 24, 8, 15; novi atque -i laboris 32, 17, 10; recenti atque -o hosti 44, 36, 2; quia alter cos. pro supervacaneo atque inutili habeatur 10, 24, 12; segnes atque -es milites 29, 1, 6; seram atque -em (paenitentiam) 31, 32, 2; ob infamem atque invidiosam senatus lectionem 9, 29, 7; augusti atque inviolati soli 45, 5, 3; vana atque irrita legatio 21, 10, 1; ob imperium in se mite ac iustum 25, 15, 17; pia ac -a arma 30, 31, 4; recto ac -o proelio 35, 4, 7; hereditaria ac -a possessione 32, 10, 4; bono ac -o rege 44, 46, 11; iusta ac legitima regna 1, 48, 8; (rege) iusto ac -o 34, 32, 1; in patrium ac -um regnum 38, 1, 9; ut omnia integra ac libera Q. Fabio servarentur 10, 25, 17; tutam habetis ac -am (potestatem) 23, 3, 2; domo diti ac luxuriosa 8, 6*; speciem corporis amplam ac magnificam 28, 35, 5; terrestri ac maritimo situ 25, 23, 3; secundam ac mediam (*sc.* sortem) teneamus 22, 29, 9; forti ac memorabili facinore 23, 7, 6; (reditum) clarum ac -em 40, 39, 9; vir magnus ac -is fuit Fr. 49; acerbum ac miserum est 7, 30, 9; in mediterraneis quoque ac montanis (populis) 21, 60, 4; virile ac muliebre secus 31, 44, 4; animos indomitos ac mutabiles 38, 9, 1; simul terrestrium ac navalium copiarum 34, 38, 3; hieme gelida ac nivosa 5, 13, 1; urbs valida ac nobilis 24, 41, 7; carum ac -e scortum 39, 42, 8; pro malo ac noxio (*sc.* viro) 27, 34, 13*; inermem iam ac nudam (Carthaginem) 30, 44, 10; quae serva atque obnoxia fore 42, 46, 4; nobilem atque opulentam urbem 24, 2, 7; gravem atque -am civitatem 34, 17, 12; ingrati ac perfidi animi 35, 31, 13; adversus veterem ac perpetuum imperatorem 24, 8, 7; rata ac -a (ea) 28, 39, 16; iusto ac pio bello 3, 25, 3; 42, 47, 8; cives Cremonenses atque Placentini 28, 11, 11; nobilis idem ac popularis homo 23, 2, 2; vir nobilis ac potens 42, 43, 9; familias claras ac -is 23, 4, 7; trux ac praefervida ira 9, 18, 5; cum patria, penatibus publicis ac privatis 6, 14, 8; venti subiti ac procellosi 28, 6, 10*; quae eorum sacra ac profana essent 26, 34, 12; per praealtas fluvii ac profundas voragines 22, 2, 5; omnia laeta ac prospera portendunt 26, 41, 18; si liberae ac pudicae vivere licitum fuisset 3, 50, 6*; Rum ac Punicum imperium 29, 17, 7; iusta ac recta pugna 22, 28, 13; simplices ac religiosi homines 24, 10, 6; castra Punica ac Ra 27, 41, 4*; Macedonici ac Ri belli 42, 29, 1; venerabiles ac sanctas fecit (templi antistites) 1, 20, 3; timidis ac segnibus ducibus 22, 44, 5; resides ipsi ac -es 25, 6, 21; ne plus quam annua ac semestris censura esset 4, 24, 5; tumultuarium ac semermem (*sc.* exercitum) 25, 19, 14; hoc praecipuum ac singulare (*sc.* ius) 9, 34, 11; stolidos ac socordes § 13; (imperium) grave ac sollicitum 25, 38, 2; turpem ac sordidam (mercedem)

44, 25, 9; ampla ac speciosa pax 30, 30, 18*; (victoriam) firmam ac stabilem fore pRo 22, 37, 5; de gradu libero ac -i 34, 39,3; vectigalem ac stipendiariam Italiam 24, 47, 5*; vir fortis ac strenuus 4, 3, 16; 10,8,3; 38,49,8; forti ac -o viro 1,34, 6; ad plebeios viros fortes ac -os 5, 12, 8; fortem ac -um virum 4, 35, 9; aliquot fortibus ac -is viris 22, 35, 7; virum fortem ac -um 23, 3, 6; fortem ac -um maluit socium 15, 10; viri fortis ac -i 28, 40, 4; fortis ac -i viri 38, 41, 3; viros fortes ac -os 47, 5; gravibus ac superbis dominis 28, 44, 4; grave ac -um 38, 48, 15; adversus collegam seditiosum ac temerarium 22, 40, 2; lingua prompta ac -a 44, 7; omnia .. vasta ac -a esse 24, 48, 7*; (tribus) Aniensis ac Terentina 10,9,14*; tuta omnia ac tranquilla fecit 3, 8, 7; disciplina tetrica ac tristi veterum Sabinorum 1, 18, 4; in repentina ac tumultuaria pugna 27, 42, 7; multitudinem inconditam ac tumultuosam 24,29,1; migratio misera ac turpis 5, 53, 4; foedum ac -e prodigium 27, 37, 6; liber ac tutus 36, 7, 18; praeter terram nudam ac vastam 26,35,5; stipendiarias ac vectigales (civitates) 31, 31, 9; 35, 16, 6; adversus Fidenatem ac Veientem hostem 5, 37, 1; novo exercitu ac vetere 22, 40, 5. — *tria adii.:* multae civicae coronae vallaresque ac murales 10, 46, 3.

participia; *1) priore loco:* armati atque inermes 37,6,3; egentes atque audaces 24, 23, 9; florenti ac beata rpa 34, 5, 5; palati atque inermes 9,31,15; praesentibus ac secundis dis 7, 26, 7; pacem simulatam ac fallacem 33, 25, 5; solutus ac liber 8, 32, 5; subiecti atque obnoxii 7, 30, 2; suspensi ac solliciti 22, 59, 16; victi atque integri exercitus 29, 5. — *2) posteriore loco:* liberi atque armati 22, 60, 19; urbis vastae ac desertae 28, 7, 12*; agrum vastum ac -um 11, 10*; in vasto ac -o agro 3,7,3; avidi atque egentes 22, 9, 3; longo atque impedito agmine 10, 36, 17; e saltu invio atque -o 21, 25, 13; postero atque insequentibus diebus 9, 7, 11; proprio atque insito in Ros odio 30, 33, 9; laetus ac libens 23, 7, 11; alto atque munito loco 2, 7, 6*; loco alto ac -o 22, 18, 5; quando id certum atque obstinatum est 2, 15, 5; per tuta ac pacata itinera 21, 44, 8; puro ac patenti campo 24, 14, 6; locis planis ac -bus 27, 12, 10*; excelso loco ac praerupto 24,37,2; sancta atque sacrata sunt 39, 37, 16; hoc laxum atque solutum agmen 22, 50, 9; sollicitae ac suspensae civitati 27, 50, 6; vetus atque usitata res 26, 13, 9; integris vobis ac vigentibus 21, 43, 4; [memorabilem ac visendam (Lacedaemonem) 45,28,4*.] — incompositos ac dispersos nanctus eos et plerosque inermes 24, 36, 1. — *3) utroque loco:* iudicati atque addicti, creditoribus satisfaciebant 6,34,2; perdito sibi atque adflicto 30,13,13; castra .. neclecta atque aperta 24, 40, 11; per picta atque aurata scuta 10, 39, 12; volentes ac non coacti 24, 37, 7; (oppida) spoliata ac deserta 39,25,7; soluti atque effrenati 3, 9, 4; spoliati atque egentes 8,26,5; semirutae ac fumantis sociae urbis 31,24,3; ovantes ac gratulantes Horatium accipiunt 1, 25, 13; circumfusi ac -es digressum prosecuti sunt 8, 35, 8; urbis captae atque incensae 22, 23, 9; parata omnia atque instructa 24, 46, 3; omnia praeparata atque -a 42, 43, 3; parati atque intenti 30, 10, 8; absente cos. irato atque invidente 31, 47, 6; vexata ac lacerata classis 30, 39, 3; meriti atque immeriti triumphi 26, 21, 4*; captus ipse atque oppressus visurus es 8, 5, 8*; classis instructa ac parata 25, 11, 19; 37, 26, 1; desertam ac proditam causam publicam queri 2, 54, 8; proiectis ac -is legionibus 22, 44, 7; commissum ac profligatum (bellum) 21, 40, 11; neclecta omnia ac soluta invenere 25, 39, 8; parta ac sperata decora 30, 30, 21; refracta ac spoliata deum delubra 26, 30, 9*; semirutam ac -am patriam 32, 4; quem videntem ac vigilantem sic eluseritis 7,35,6; sepulcra maiorum temerata ac violata 26, 13, 13.

numeralia: duo ferme atque octingenti 10, 39, 3; pondo ducentum ac viginti 22, 37, 5*; [mille ac centum 10, 29, 18*; septem milium ac ducentorum 36, 14*; § 15*; mille ac ducentos 33, 14, 4*.] — primam ac tertiam legionem 10, 27, 10; cum legione secunda ac -a 18, 3; in secundo ac -o citato 23, 3, 12; postero quoque die ac -o 19, 10; sexto ac tricesimo post anno 30, 35, 10.

ββ) cum attributis; 1) attr. acc. ad prius membrum: quicquam adeo asperum atque arduum videri 21, 30, 10; regnum adeo stabile ac firmum 33, 21, 5; adeo ferocia atque indomita ingenia esse 21, 20,

8; tristis admodum eorum atque aspera censura 43, 16, 1; milites intenti dudum ac parati 24, 39, 4; silva erat Ciminia magis tum invia atque horrenda 9, 36, 1; minime malus ac suspicax frater 40, 14, 5; [(fuga) minus effusa ac trepida 34, 28, 11*;] exitu tam tristi atque acerbo Fr. 49; de finiendo tam incommodo ac difficili bello 44, 25, 4; [tam diuturna ac gravi militia 28, 42, 19*;] neque rem Ram tam desidem umquam fuisse atque imbellem 21, 16, 3; secundum tam saevum atque inhumanum dictum 4, 49, 13; urbs tam nobilis ac potens 26, 1, 4; adversus regem tam validum ac -em 34, 33, 13; tam novae rei ac subitae 2, 2, 8; haec tam miserabilis ac supplex legatio 45, 23, 17; qui proconsularem imaginem tam saevam ac trucem fecerint 5, 2, 9; (versum) incompositum temere ac rudem 7, 2, 7; habitus corporis .. virilis vere ac militaris 28, 35, 6; imbellis videlicet atque inermis multitudo 9, 4, 13. — homine ad omnia infido atque importuno 38, 14, 3; nec plebs nobis dicto audiens atque oboediens sit 5, 3, 8; florentem iam, ut tum res erant, atque opulentam urbem 1, 3, 3.

2) attr. acc. ad posterius membrum: non petentem atque adeo etiam absentem creatum tradidere quidam 10, 5, 14; postero ac deinceps aliquot diebus 22, 7, 11*; inermes atque etiam sopitos 25, 38, 12; inviolatos atque etiam benigne appellatos dimisit 44, 28, 3*; Tusco vico atque inde Cermalo 33, 26, 9; (maxime *v. infra 52:*) rem operosam ac minime consularem 4, 8, 4; priscae ac nimis durae severitatis 22, 60, 5; locum .. tutum ac prope inexpugnabilem 32, 15, 4; asperi ac prope invii soli 42, 55, 2*; iusta ac prope necessaria (arma) 35, 33, 3; exigua ac prope nulla spes erat 42, 16, 3*; impotenti ac prope regia ira 39, 4, 5; vox stolida ac prope vecors 4, 49, 11; maesti ac prope victi procedunt 10, 35, 17; a sola ac prope vidua 24, 26, 8; victus ac prope in castris obsessus hostis 3, 3, 2; usitata ac prope iam obsoleta ex victoria gaudia 30, 42, 17; (semper *v. p. 216, 26:*) de tot ac tam potentibus populis 8, 12, 4; tot ac tam validae manus 24, 26, 13; advenae locupletis atque inter popularis tam honorati 27, 15, 10; hostium iratorum ac tum maxime dimicantium 28, 23, 1; pedes instabilis ac vix vado fidens 21, 5, 14. — confusus atque incertus animi 1, 7, 6; sollicitis ac pendentibus animi 7, 30, 22; variae atque incertae rerum multitudinis 24, 24, 9; avidos atque intemperantes suppliciorum animos 25, 9; mitis ac munificus amicis 33, 21, 5; unicum ducem ac parem quaesitum Hannibali 22, 27, 3; invisus atque infestus Ris 26, 39, 15; pro inquisita ac sibi comperta (*sc.* re) 27, 27, 13; vir impiger ac divitiis potens 1, 34, 1; curia maesta ac trepida ancipiti metu 2, 24, 3; ingrati atque omni ope divina humanaque indigni 7, 30, 3; ex agro inermi ac nudo praesidiis 29, 4, 7; (Iunonem) levem ac facilem tralatu fuisse 5, 22, 6; (vado *v. p. 215, 53.*) — iniqua ac difficilia ad exitus loca 37, 16, 8; locus erat arduus atque in parte una praeceps 10, 9, 8; rem parvam ac iuxta magnis difficilem 24, 19, 6; in cava valle atque ob id occulta 28, 2, 2; (in castris *v. p. 215, 45:* inter popularis *v. p. 215, 50.*) — confessionem cedentis ac detrectantis certamen (*sc.* hostis) 21, 40, 2; Etruria .. pollens atque inter duo maria latitudinem obtinens Italiae 5, 54, 5; prava consilia atque in ipsorum caput semper recidentia 36, 29, 8; vastam ac desertam bellis urbem 24, 3, 11; transversam hostium aciem atque alio certamine occupatam invadit 9, 43, 13; (Lysimachiam) desertam ac stratam prope omnem ruinis 33, 38, 10*; verberati ac securi percussi transfugae 24, 30, 6; desertam ac relictam ab dis immortalibus incoli urbem 5, 30, 3. — *ad tertium membrum:* levem et concursatorem hostem atque intervallo tutum 27, 18, 14.

3) attr. acc. ad utrumque membrum: adeo silens ac prope mutum agmen incessisse 9, 6, 11; ex admodum tristi paulo ante ac prope exsecrabili (*sc.* die) 22, 30, 6; diu ante praeparata ac meditata in me oratione 40, 15, 13*; suo maxime tempore atque alieno hostibus 42, 43, 3; medius maxime atque utrisque opportunus locus 25, 23, 10; maturam iam seditionem ac prope erumpentem 2, 63, 2; statum iam ac prope sollemne in singulos annos bellum 3, 15, 4*; instabilem per se ac male haerentem (*sc.* arborem) 23, 24, 9; inermi paene agmine ac vexato vulneribus 9, 35, 8; familiae semper inimicae ac de imperio .. certantis 29, 29, 8; itineris tam longi ac tam devii 28, 35, 1*; tam mite ac tam moderatum imperium 1, 48, 9.

— naves in terram et obsidionem versae ac minime navali proelio aptae 30, 10, 2; locus saxo quadrato saeptus atque arcis in modum emunitus 24, 21, 12; ferox rapidusque consiliis ac lingua immodicus 22, 12, 11; exercitum Rum Coriolos obsidentem atque in oppidanos intentum 2, 33, 6; conloquium Hannibalis in secreto habitum ac liberum fingenti 30, 32, 8; non subiectum oculis Colophoniorum ac per eos notum extemplo Ris 37, 26, 6; sopitum volnere ac nihil sentientem 42, 16, 2.

β) **comparativus;** αα) *altero loco est positivus:* maior animus et natura erat ac maiori fortunae adsuetus 38, 52, 2; propior Italiae ac mari tantum Ionio discretus 23, 33, 2; propior ei atque ipsis imminens Rorum castris tumulus 22, 24, 6; cultorum molliore atque, ut evenit fere, locis simili genere 9, 13, 7; (*v. p. 218, 14 et 21.*) — ββ) *utroque loco occurrunt comparativi:* id foedius atque acerbius visum 3, 71, 7; proelium gravius atque atrocius fuit 2, 19, 5; fortunatiorem ac beatiorem 24, 28, 3*; quo plures atque densiores erant 38, 22, 7; aptior ac levior (cohors) 22, 18, 3*; in calidiora atque eo maturiora messibus Apuliae loca 43, 5; omnia . . laetiora ac meliora . . geruntur 26, 41, 14; causa mortis indignior ac miserabilior 1, 59, 8; maior atque opulentior (insula) 28, 37, 5; dimicatio maior atque periculosior est 1, 28, 4; mobiliorem ac salubriorem esse (exercitum) 10, 25, 10; amnis maior ac violentior Rhodano 21, 43, 4. — in dies melior atque auctior fieret (res) 25, 16, 11; omnia celeriora atque expeditiora fore 27, 39, 6; gravior ac pondere ipso libratior . . ictus erat 30, 10, 13; ex tot castellis aliquanto altioribus ac munitioribus 44, 35, 7.

γ) **superlativus;** αα) *altero tantum loco:* florentem pRum ac felicissimum bello 7, 20, 5; ingens eo die res ac nescio an maxima illo bello gesta est 23, 16, 16*. — ββ) *utroque loco:* familiae superbissimae ac crudelissimae in plebem Ram 2, 56, 7; ab ignavissimo ac fugacissimo hoste 5, 28, 8; crudelissimi atque importunissimi tyranni 29, 17, 20; mitissimo ac iustissimo rege 32, 21, 25; ultimum ac maximum telum est (necessitas) 4, 28, 5; urbem pulcherrimam ac nobilissimam 26, 32, 3; cur primus ac potissimus ad novum delibandum honorem sit habitus 5, 12, 12; crudelissima ac superbissima gens 21, 44, 5. — operum fuit omnium longe maximum ac laboriosissimum 5, 19, 10; longe ditissimum atque opulentissimum (caput) 9, 31, 4.

f) **adiectivum conectitur cum substantivi casu:** inter Hasdrubalis ac regia castra 30, 4, 2. — devium maxime atque occultissimi exitus (posticum) 39, 51, 7; captivorum Rorum atque Italici generis 37, 60, 3; longe minorem ac levioris momenti consultationem 24, 28, 5; novum ac magni nominis bellum 31, 8, 6; quam poterat maxime intentus atque agmine ad omnes casus composito ibat 21, 35, 10; liberos eos ac suis legibus victuros esse 25, 23, 4; immunes ac suis legibus victuros (eos) 44, 7, 5; ventum deinde (est) ad multo angustiorem rupem atque ita rectis saxis, ut 21, 36, 1; tyrannum debilitatum ac totis prope viribus ad nocendum cuiquam ademptis relinqui 34, 49, 2. — ubi omnis repentina atque ex virtute nobilitas sit 1, 34, 6; (gladii) praelongi ac sine mucronibus 22, 46, 5; (fuga) immensa ac sine spe erat 6, 7.

g) **adi. cum adverbio conectitur:** separatim ac divisi 25, 38, 21; non omnium credo fidei, atque omnium minime Aetolis 32, 32, 14; pauca ac modice locutus 23, 24, 3*; (cum) primo sensim ac plures reddere claves, dein iam una voce id omnes iuberent 24, 39, 3*; ubi tantus ac tam diu honos fuerit Pr. 11.

h) **adverbium conectitur** α) *cum adverbio:* palam atque aperte 24, 25, 4; acerbe atque avare 23, 32, 9; blande ac benigne 1, 22, 5; comiter ac b. 2, 44, 5; 34, 9, 10; benigne ac comiter 5, 13, 7; caute ac consulte 22, 38, 11*; saepe ac diu 23, 18, 10; multum ac diu 26, 2; 38, 7; 42, 25, 9; etiam atque etiam 3, 45, 10; 22, 13, 4; 42, 4; 29, 24, 3*; 35, 6, 4; 36, 9, 7; 28, 2; 38, 9, 1; bene ac feliciter 21, 17, 4; 31, 5, 4; 7, 15; 8, 2; 48, 12; 38, 48, 14; 39, 4, 2; bene atque f. 36, 1, 2; strenue ac ferociter 3, 47, 2; strenue ac fortiter 30, 14, 8; temere ac fortuito 2, 28, 1; bene atque honeste 7, 40, 14; benigne atque hospitaliter 22, 30, 4*; comiter atque h. 45, 20, 8; tam foede atque hostiliter 31, 14, 9; hinc atque illinc 3;

5, 1; 26, 39, 19; 30, 8, 4; 32, 10, 12; 34, 47, 7; huc atque illuc 3, 60, 10; 5, 8, 8; 6, 25, 9; 7, 34, 13; sceleste atque impie 24, 25, 1; fideliter atque impigre 37, 53, 22; temere atque improvide 21, 53, 7; temere atque imprudenter 38, 47, 8; neclegenter atque incomposite 25, 37, 11; incaute atque inconsulte 7, 15, 9; 25, 18, 2; semel atque iterum 27, 16, 15; longe ac late 5, 37, 5; 21, 35, 8; fortiter ac libere 31, 25, 10; maledice ac maligne 45, 39, 16; modeste ac moderate 30, 42, 14*; verecunde ac modeste 26, 49, 16; diu ac multum 22, 35, 3; bene ac naviter 43, 7, 3; temere ac neglegenter 4, 37, 6; solute ac n. 23, 37, 6; 39, 1, 4; sero ac nequiquam 9, 12, 1; 31, 29, 14; fideliter atque oboedienter 8, 19, 2; impigre atque o. 32, 8, 9; licenter atque otiose 26, 10, 4; ferociter ac praepropere 22, 3, 5; raptim ac p. 19, 10*; publice ac privatim 22, 54, 3; 30, 13, 15; 42, 41, 4; aperte ac propalam 24, 38, 3; interdiu ac p. 28, 24, 8; caste ac religiose 7, 20, 4; diu ac saepe 22, 47, 5; fortiter ac strenue 21, 4, 4; immodice ac superbe 38, 32, 10; inconsulte ac temere 2, 37, 6; male ac t. 31, 48, 12; iterum ac tertium 3, 19, 5; 25, 16, 3; satis prospere ac tuto 31, 2, 7; superbe ac violenter 45, 8, 6*. — magnifice de se ac contemptim de Ris loquentes 9, 41, 9.

propius ac certius 2, 6, 7; fortius ac fidelius 23, 16, 1; stultius atque intemperantius 30, 13, 14*; minus ac minus 26, 17, 12; ut ille iterum ac saepius provocet, sic se iterum ac s. iudicem illi ferre 3, 57, 5; iterum ac s. 25, 8, 7; diutius ac s. 4, 24, 8.

β) *cum substantivi casu:* de integro atque amplius 22, 9, 9; ex aperto atque interdiu 21, 32, 10; maioribus copiis atque infestius 44, 4, 4; recte atque ordine 24, 31, 7; 30, 17, 12; 42, 9; 33, 12, 3; 45, 13, 6; palam atque ex edicto 1, 27, 2; propius atque in ipsis prope portis 14, 4; tuto ac sine certamine 25, 8, 7; effuse ac sine respectu (fugit) 32, 12, 8. — ordine ac sine tumultu 44, 33, 5. — inde ac per eum crescere cum coepisset 45, 9, 4. — (*cum adi., v. p. 218, 29 sqq.*)

γ) *cum verbo:* [in ducendo bello ac sedulo tempus terere 22, 25, 4*;] pace infecta ac prope sine responso dimissi 30, 23, 8; proxime vallum atque in ipsos munitores primum invectum 28, 13, 7.

i) verba cum verbis. α) **pure dicta** αα) *act. vel dep.:* odi ac detestor 21, 10, 11; (urbes) tempus ipsum vincit atque expugnat 5, 6, 9; castra .. capit atque incendit 9, 43, 15; patriam deserimus ac prodimus 4, 14; id, quod populi est, repetimus atque usurpamus 4, 3, 5; cunctamini ac manetis 22, 60, 26; id modo simul erant ac monent 3, 52, 11. — cum .. id paremus atque agamus 26, 41, 6; si insula excedant atque abeant 35, 46, 12; regnent ac dominentur 24, 29, 7. — cedere atque abire 26, 41, 16; erumpere hinc atque a. 7, 35, 8; quae ferre atque agere possint 38, 18, 15; circumspectare atque agitare 25, 36, 5*; omnia circumspicere atque a. 7, 14, 6; id cogitare atque a. 29, 10, 8*; considere ac conquiescere agmen iussit 31, 24, 8*; ruere ac deflagrare omnia 3, 52, 6; senatum adire ac deprecari 29, 15, 12*; incendere ac diripere urbes 32, 33, 11; procreare atque educare liberos 39, 24, 3; detestari atque exsecrari Philippum 31, 44, 6; mori atque exsulare nobilissimos viros passi sumus 3, 67, 8; quod se .. omnia dicere ac facere aecum censerent 42, 25, 8; remittere vere ac finire odium 40, 46, 15; ne mutas quidem bestias minus alere ac fovere (*sc.* progeniem) 7, 4, 6; (bellum) alere ac f. 42, 11, 5; (pastos) videre atque habere dominos 23, 5, 13; virgas ac secures dictatoris tremere atque horrere 22, 27, 3; parere atque imperare iuxta paratos 6, 6, 18; magistratibus parere atque imperitare licet 4, 5, 5; reprehendere atque improbare tribunos ea 28, 24, 12; agitare eum atque inritare 22, 3, 5; libros adire atque inspicere 36, 6; nec cessabant Sabini lacessere atque instare 3, 61, 13; urgere atque i. eum 27, 12, 12; priusquam se iungere atque instruere possent 39, 31, 1; ea patres comprobare ac laudare 30, 17, 12*; cum se quisque attollere ac levare posset 21, 58, 9; instruere naves ac mittere 29, 4, 2; movere ac moliri quicquam 23, 39, 4; id agere ac m. 32, 20, 7; orare atque obsecrare 29, 15, 12; 31, 30, 11; 39, 10, 8; ire obviam coeptis atque obsistere 23, 28, 7; obruere atque obterere sese dextram alam .. sperarunt posse 31, 21, 10; (Acerras) obsidere atque oppugnare parat 23, 17, 4; classes habere atque ornare 26, 36, 4; liberare ac pacare domum Iovis 3, 17, 5; pudere

ac paenitere vos oportet 27, 13, 5; omnia ferre ac pati 10, 11, 12; (Latinos vident) terrere una ac pavere 6,33,9; stare ac p. 30, 11,10*; pergere ac persequi non ausi 10,33, 5; committere ac profligare bellum 21, 40, 11; ut prius Anienem transirent hostes, quam obviam ire ac prohibere exercitus Rus posset 1, 36, 1; te tollere possum ac protegere 22, 49, 7; stare ac pugnare 5, 1; 60, 25; alii aliis magis recusare ac reclamare 29, 15, 11*; obsistere ac retinere conati sunt (bene monentem) 22, 60, 17; capita nominis Latini stare ac sentire cum rege videbant 1, 52, 4; eum diem festum habere ac servare in perpetuum 22, 1, 20; id facere ac statuere 33, 31, 5*; illud moliri clam eos atque struere 24, 23, 11; agitare ac temptare animum 22, 12, 6; rem gerere ac t. 23, 18, 1; frigere ac torpere senis consilia 6, 23, 6; rapere ad se ac vocare Decium devotam secum aciem 10, 29, 4. — quiescere ac silere ac bono animo esse 25, 9, 17; an occurrere in vestigiis eius, lacessere ac trahere ad decernendum (videor?) 21, 41, 5; opera tueri facta et instare ac perseverare defungique cura brevi 5, 5, 7. — suadendi ac dissuadendi (locus) 30, 1, 5*; dicendi ac suadendi (occasio) 32, 20, 6; audendo atque agendo 22, 14, 14*; movendo atque a. 18, 9; sperando atque audendo 34, 12, 4; patiendo ac ferendo 27, 34, 14; admonendo atque hortando 30, 32, 5; agendo ac moliendo 29, 30, 5*; perstando ac pervigilando in armis 24, 38, 2; providendo ac praemonendo 33, 20, 12; pugnando ac sequendo 29, 34, 14; populando atque urendo tecta hostium sataque 8, 29, 11. — domum accersendo, blandiendoque ac minando 32, 40, 11. — Prusiae precanti atque oranti 42, 12, 3*; instruentem atque adhortantem suos 41, 2, 9; Hannibalem alternis fidentem ac diffidentem 22, 13, 3; cunctantem tamen ac prolatantem ingens vis morbi adorta est 2, 36, 5; cum restitantem ac tergiversantem in Africam adtraxerim 30, 31, 8; consule obiurgante atque hortante 4, 38, 1; retinente atque obsecrante Aemilio 5, 28, 11; Varrone indignante ac vociferante 22, 41, 3; tantum superantibus aliis ac mergentibus malis 3, 16, 4; annuentibus ac vocantibus suis 1, 12, 10. — quiescerem ac tacerem libenter 5, 51, 2; ut omnia .. adiret atque ageret 34, 18, 3; cum ferret passim cuncta atque a. 40, 49, 1; socios .. trucidaret ac diriperet 26, 30, 6; naves reficeret atque expediret 42, 27, 2; ut .. de absente eo C. Licinius statueret ac iudicaret 42, 22, 3; cum .. vociferaretur atque obstreperet 24, 9, 1; ut opem ferret ac servaret 36, 34, 5; ne .. aliquid leniret atque submitteret 2, 61, 5; (naves) quae tollerent atque asportarent 42, 3, 3; si id .. faterentur ac defenderent 21, 18, 2; ut vasa colligerent ac sequerentur 27, 27, 2*. — obsisteret ac moraretur manumque conferret 10, 43, 4. — id destruet ac demolietur 34, 3, 5; P. Scipio exultabit atque efferet sese 30, 20, 4*; tribuni vobis amissa reddent ac restituent? 3, 68, 4. — (consulatum) populum liberum habiturum ac daturum ei 22, 34, 11; (Q. Minucium) triumphum postulaturum atque impetraturum esse 36, 40, 2. — cives Ros .. cepisti atque occidisti 34, 32, 18; (terra) quae te genuit atque aluit 2, 40, 6; quod quisque didicit ac consuevit 6, 7, 6; (Megara) diruit ac diripuit 24, 35, 2; (eas) frenavit ac domuit 30, 14, 7; quidquid captum ex hostibus est, vendidit Fabius consul ac redegit in publicum 2, 42, 2; omnia strata humi erexit ac sustulit 26, 41, 12; castra Ri cepere atque diripuere 23, 29, 15; consurrexerunt ac reliquerunt concilium 32, 22, 9; tulerunt ac rettulerunt mandata 23, 39, 3. — ut non cum ipso potuerint ac debuerint finiri (*sc.* simultates) 41, 22, 7. — animum suum avertisse atque alienasse 30, 13, 12*; (Cium) funditus evertisse ac delesse 32, 33, 16; fudisse ac fugasse hostes 22, 25, 9; peccasse sese atque insanisse fatebatur 30, 13, 10. — eum verberasse ac necasse peculiumque filii Cereri consecravisse 2, 41, 10. — quae ipsi violassent ac rupissent 36, 27, 6*. — *mixta tempora:* colo (plebem Ram) atque colui 7, 32, 16; esse ac futura (esse) 10, 37, 11*; verticem .. cepisse ac tenere se 32, 12, 1.

ββ) *pass.:* qui rapiuntur atque asportantur 29, 17, 16. — quid nunc a vobis .. desideretur atque exspectetur 37, 54, 16; nec in vicem pareatur atque imperetur 7, 18, 7. — quae prodigia .. susciperentur atque curarentur 1, 20, 7. — eam procul urbe haberi atque ablegari 4, 58, 12; (se patriam) oppugnari atque capi passurum 4, 2, 13; si .. exercitus excipi ac circumveniri posset 9, 31, 6; ut (res) tegi ac dissimulari posset 26, 51, 11;

ibi passim diripi atque incendi villas 2, 26, 1; dirui atque i. 31, 26, 10; conligi atque instrui 33, 15, 9; si quid .. comparari ac mitti posset 29, 36, 2; comprimi ac sedari exasperatos Liguris 42, 26, 1*; uri ac vastari agros 10, 45, 4*; agrum suum .. incursari ac v. 28, 11, 10. — principes se peti feririque atque occidi iubebant 5, 25, 2. — deplorandae ac levandae calamitatis causa 26, 32, 8; ad eam coniurationem quaerendam atque opprimendam 32, 26, 10; simul in inferendum atque arcendum bellum 21, 21, 10; praeparando ac convehendo frumento 10, 11, 9; ad omnia tuenda atque obeunda 21, 8, 4; cum dies aliquot .. cavendis ac struendis in vicem insidiis traduxissent 23, 17, 10. — (vobis) cavenda ac fugienda quam primum amoenitas est Asiae 38, 17, 18; vivendum atque moriendum est 28, 40, 13; providendum ac praecavendum vobis est 24, 8, 13. — cum illud potius agendum atque cogitandum sit 24, 45, 5. — audendum atque agendum ait esse 22, 53, 7; consultandum atque agitandum (esse) 23, 25, 4; aliud agendum ac cogitandum (esse) 2, 55, 2; Pedum expugnandum ac delendum senatus fremit 8, 13, 1; audendum ac novandum (esse) aliquid 27, 43, 7*; pugnandum ac vincendum esse 13, 12. — tantum nivis fodiendum atque egerendum fuit 21, 37, 1. — urbs vi capta ac direpta (est) 31, 45, 16; Phaloria incensa ac d. est 32, 15, 3; capta urbs ac d. est 42, 54, 6; oppidum captum ac -um est 4, 47, 5; captum oppidum ac -um est 10, 17, 8; (murus) dirutus est ac disiectus 27, 16, 9; fusa ac fugata plebes est 3, 11, 8; fusa ac f. classis (est) 28, 4, 6; urbs direpta atque incensa (est) 23, 15, 6; direptum oppidum atque -um est 6, 4, 9; oppidum dirutum atque -um (est) 7, 27, 8; captum est Cercinium atque -um 31, 41, 3; provisum atque praecautum est 36, 17, 12. — itaque certum atque decretum est 2, 45, 13* (*cf. tamen p. 213, 51*). — capti ac victi sumus 9, 3, 3. — capta quoque ac direpta castra (sunt) 6, 13, 6; lacerati atque extorti (sunt) 32, 38, 8; fusi ac fugati (sunt) 29, 36, 9; quorum pleraque diruta atque incensa (sunt) 9, 45, 17; interclusi atque interfecti sunt 29, 34, 15; castra sunt circumsessa atque oppugnata 3, 4, 8; alii deinde repetiti ac traiecti sunt 21, 28, 9; auctores seditionis .. comprensi ac vincti sunt 28, 26, 10; et corpora et animi mixti ac vitiati sunt 38, 46, 1*. — quae disiecta ac vastata ab Ris erant 44, 8, 5. — quo (tempore) corpus addictum atque operatum rpae esset 4, 60, 2; cum in Italiam reportati ac dimissi essemus 42, 34, 6; si redempti ac remissi forent 29, 6, 6. — quae .. tacta ac violata elataque inde essent 29, 20, 10*. — alteram (*sc.* coloniam) captam ac direptam (esse) ab hostibus 31, 10, 6; (oppidum) expugnatum ac direptum esse 43, 4, 8; (Hasdrubalem) obrutum atque extinctum esse 28, 9, 14; urbem captam atque oppressam (esse) 7, 18, 9; querendo desertam ac proditam a primoribus Capuam (esse) 26, 6, 17; (imperium) retentum ac recuperatum esse 23, 5, 14; tribunos plebis offensos ac concitatos esse 5, 3, 4; (deditos) laceratos ac deletos esse 42, 8, 5; castra capta ac direpta (esse) 31, 48, 11; socios sciet ab se desertos ac proditos esse 26, 13, 19; restitutos ac refectos militibus animos (esse) 21, 53, 2. — pars Insulae .. prodita atque alienata 24, 22, 7; alito atque educato inter arma (*sc.* Hannibale) 30, 28, 4; ara condita ac dicata 1, 7, 11; (Malloea) capta ac direpta 42, 67, 7; liberata atque exonerata fide mea 13, 12; contusi ac debilitati inter saxa rupesque 21, 40, 9; legati benigne appellati ac dimissi ad genua se Marcelli cos. proiecerunt 26, 32, 8; tot subacti atque durati bellis 42, 52, 10*; parati atque instructi 31, 42, 6; delecti ab Ris ac missi 23, 4, 8; tot onerati atque obruti malis 5, 42, 7; obsessi modo ipsi atque oppugnati 25, 38, 15; equis armisque instructi atque ornati 29, 1, 3; a vobis damnati ac repulsi 22, 59, 19; post .. bina castra capta ac direpta 23, 1, 1*; mox caedendo confectis ac distractis, ne iter impediretur, foribus armati impetum fecerunt 26, 46, 6*; Acerris direptis atque incensis 23, 17, 7; subductis navibus atque i. 24, 40, 17. — victi captique ac redempti tantum poenarum .. dedimus 5, 51, 8.

γγ) *act. et pass.:* premi ac laborare senserat suos 22, 6, 2; signa ferri ac sequi iubet armatos 10, 5, 1. — vincere ac vinci vultu eodem 7, 33, 2; transiere ac transvecti sunt 10, 46, 3*; cum .. exposuisset atque edoctus esset ipse in vicem 23, 28, 4*; inflasse (*sc.* eos) vana spe atque inflatos esse 35, 49, 4; stantibus ac confertis postremo turba equis 22, 47, 3.

β) **acc. plures voces; αα)** *act. vel dep.:*

omnia praecipit ordine atque agit 4, 27, 9*; seducit filiam .. atque .. ait 3, 48, 5; Servius prodit ac sede regia sedens alia decernit 1, 41, 6; concitat calcaribus equum atque in consulem dirigit 2, 6, 8*; diruit muros atque urbem incendit 31, 27, 4; ad cohortes avehitur atque eas .. in urbem inducit 34, 20, 8; signa efferri iubet ac .. urbem ingreditur 24, 46, 7; retentat agmen ac sensim incedere iubet 10, 5, 3; Gaetulos .. praemittit ac primo .. perlicere iubet 23, 18, 1; (Scipio) copias cum Laelio dividit atque eum parte dextra tumuli circumire .. iubet 27, 18, 15; tabellas ei Popilius .. tradit atque omnium primum id legere iubet 45, 12, 4*; arma capit atque in aciem procedit 21, 55, 1; Venusiam .. repetit atque inde Canusium procedit 27, 42, 16; Caiatiam petit atque inde .. Nolam pervenit 23, 14, 13; litora legit atque ita ad Hydruntum Italiae traicit 36, 21, 5. — in aequum descendunt ac fortunae se .. committunt 10, 14, 8; ignem deinde tectis iniciunt ac diruunt quae incendio absumi nequeunt 28, 20, 7; tum rursus impetu capto enituntur atque exsuperant iniquitatem loci 2, 65, 5; terga vertunt atque ad urbem fugiunt 25, 15, 14; copias suis adiungunt atque ita instruunt aciem 22, 45, 6*; hastati legionis undecimae conglobant sese atque elephantos .. invadunt 30, 18, 10*; equites infestis cuspidibus circumfunduntur ac peditem in pugnam redire iubent 10, 36, 7; sternunt somno corpora passim atque infrequentia relinquunt signa 27, 47, 9. — provolat eques atque infestis cuspidibus in medium agmen hostium ruit perrumpitque ordines 10, 41, 9; vino operatos sopiunt atque ita in plaustra somno vinctos coniciunt ac Romam deportant 9, 30, 9; discurrunt ad arma ac velut accensi rabie concurrunt ad portas et in hostem .. incurrunt 25, 37, 11. — nihilne interest, utrum militem .. arma capere iubeas atque in aciem .. educas, an .. 44, 38, 8. — ne .. laetitia luxuriet nobis ac vana evadat 23, 12, 12; ut exercitum .. admoveat atque in agro .. castra locet 29, 31, 5; ni eat propere ac nuntiet consulibus 2, 36, 4*. — abi, nuntia publice patribus, urbem Ram muniant ac .. praesidiis firment 22, 49, 10; ne Verginio commeatum dent atque etiam in custodia habeant 3, 46, 9; ut equos conscendant ac tribus simul patribus in hostes .. incurrant 42, 7, 6. — turbam invadite ac sternite omnia ferro et cavete quisquam supersit 24, 38, 7.

praetorem .. provincia decedere atque abire Romam iussit 32, 7, 7; reliquias exercitus .. filium ducere .. iussit atque ab eo duas legiones .. accipere 27, 8, 13*; Ri civilem esse clamorem atque auxilium adesse inter se gratulantes 3, 28, 4; (adolescentem) minis territare atque identidem admonere fortunae 8, 28, 3; ut omnes custodire moenia ac pro portis stationes agere iuberent 3, 42, 6; Samnites .. pars addere gradum ac prae se agere praedam, pars .. 10, 20, 10; absistere oppugnatione atque obsidendo tantum arcere .. hostem placuit 24, 34, 16; conscendere naves propere atque arma capere iubet 22, 19, 8*; dextras iungere ac complecti inter se lacrimantes milites coepisse 7, 42, 6; audit Gallorum exercitum adventare atque de eo pavidos Ardeates consultare 5, 43, 8; fetiales missi, qui Samnitem decedere agro sociorum ac deducere exercitum finibus Lucanis iuberent 10, 12, 2; si vobis decedere inde atque deducere exercitus in animo est 37, 53, 27; licuit .. in Africam traicere atque .. Carthaginem delere 21, 41, 11; adeo vestigia quoque urbis exstinguere ac delere memoriam hostium sedis cordi est 28, 20, 7; proficisci in Italiam atque omnem exercitum deportare in animo esse 34, 49, 4; descendere regem in aciem ac dimicare de regno coepit 29, 29, 9*; cum emovere eam multitudinem e foro ac disicere adparatus sacrorum conati essent 25, 1, 10*; iubentur subitarium scribere exercitum atque in Algidum ducere 3, 30, 3; naves .. ornare iussus ac ducere secum 37, 50, 5; (Nicandro) Palinurum iusso petere atque inde armatos .. Panhormum ad tergum hostium ducere 11, 6; si vim facere per fauces portus atque erumpere in mare apertum posset § 10; patrem eius .. vivere atque in hostium potestate esse 27, 21, 10; (placuit) classem redire Samum atque ibi in statione esse 37, 22, 1; Neptunum iubebat ducem itineris sequi ac medio stagno evadere ad moenia 26, 45, 9; neque enim diruere modo ipsa templa ac simulacra evertere satis habuit 31, 26, 12; Bruttiorum cohortem adire muros atque evocare principes .. iussit 24, 1, 5*; duas turmas .. circumequitare moenia atque explorare omnia iubet 10, 34, 7; (Collatinum) abdicare se magistratu atque exulare iussum (esse) 4,

15, 4; ad Celtiberos .. tribunos militum ire consul atque iis trium condicionum electionem ferre iubet 34, 19, 3; aurum tollere ac sibi habere (Allucium) iussit 26, 50, 12; vidisse post sese serpentem .. ferri ac post insequi .. nimbum 21, 22, 8; (dixit) iuventutem iam ne hiemi quidem aut tempori anni cedere ac domos ac res invisere suas 5, 2, 4; (Salios) arma ferre ac per urbem ire .. iussit 1, 20, 4; vagari Poenum atque .. ad ipsa Ra moenia ire oppugnanda 22, 3, 7; ne emergere ex Bruttiis atque obviam ire fratri posset 27, 38, 7*; iussi Macedonia excedere atque in Italiam ire 45, 32, 6; Iuppiter resistere atque iterare pugnam iubet 1, 12, 7; neminem cedere atque obstinatos mori quemque vidit 28, 22, 15; si turbare ac statu movere volumus 30, 18, 4*; (venenum) ferre ad Sophonibam iubet ac simul nuntiare 15, 5*; in montes evadere ac silvis se occultare iubet 7, 14, 8; ducere Oricum (legatum) iubet atque se ibi opperiri 34, 50, 10*; Sp. Nautium mulos .. circumducere iubet atque inde .. ostendere 10, 40, 8*; corpora curare atque ad iter se parare iubet 21, 31, 1; senatum debere reiectam rem ad se permittere plebi ac pati habere, quod cuique fors belli dederit 5, 20, 9; placuit .. movere extemplo castra atque pergere inde in Macedoniam 44, 2, 2*; Tarquinienses metu subegerat frumentum exercitui praebere atque indutias in XL annos petere 9, 41, 5; ipsi sententia stetit pergere ire atque Italiam petere 21, 30, 1; diem dicere ac vades poscere coeperunt 25, 4, 10; [cum .. pacem habere .. ac receptus protrahere inimicum .. posset 44, 26, 1*;] praetorem .. ad classem ire placuit atque ibi recognoscere socios navales 42, 31, 7*; iubere itaque quaestores vendere ea bona atque in publicum redigere 4, 15, 8; iussis omnibus bono animo esse atque in civitates redire suas Fr. 20*; constituere signa in radicibus collium ac revocare in ordines militem coeperant 28, 15, 10*; saevire beluae ac ruere in suos coeperant 27, 49, 1; cum ipso utique congredi Scipione volebat atque eius dextra fidem sancire 28, 35, 1; cum verbis disceptare Scipio vellet ac sedare iras 21, 8; arma capere ac sequi se iubentem 22, 60, 16; iussus erat Ti. Claudius mature classem in Siciliam ducere atque inde in Africam traicere 30, 38, 6; sumere (*sc.* milites) .. iussus praetor atque inde in Sardiniam traicere 40, 19, 8; nec Veientem cohibere nec arcere vim ac tueri se poterant 5, 8, 8; consistere coegerunt ac tutari agmen 25, 35, 9*. — Argis se cedere ac deducere praesidium .. et captivos et perfugas redditurum dixit 34, 33, 3; ut L. Aemilio confecta provincia decedere et deducere secum milites liceret atque dimittere 40, 28, 8; ut tandem agitando sese movere ac recipere animos et raris locis ignis fieri est coeptus 21, 58, 10*; Manlium Fulviumque decedere de provinciis et exercitus inde deducere ac redire Romam placuit 38, 42, 13; se in animo habuisse tota classe Ephesum petere et onerarias ducere .. atque eas in faucibus portus supprimere 37, 14, 6; Ostiam proficisci iussus navibusque .. persequi hostium classem ac litora Italiae tutari 22, 11, 7. — *inf. hist.:* illa abnuere ac spem facere .. rem conventuram 30, 3, 7; eques pedesque certatim portis ruere ac palati per campum properare ad hostis 27, 41, 8*; (Tarquinius) admonere paterni beneficii ac pro eo gratiam repetere 1, 47, 7; (Decius) obsistere cedentibus ac revocare fusos 10, 28, 12; Ri .. sistere fugam ac novam de integro velle instaurare pugnam 29, 1. — tertiae deinde legionis subsequi principes et .. instare ac territos caedere § 13; laudare ea milites laetarique .. ac fateri 9, 14, 16.

(auctores) adiungendi se ceteris Bruttiis ac per eos dedendi Hannibali 23, 20, 8; ut .. copiam loquendi ac purgandi se faceret 38, 14, 8. — fatigati stando ac nequiquam exspectando certamen 3, 60, 4; auctorem se exhibendo ac velut visa .. narrando 24, 31, 15.

praebuit speciem dolentis duarum clarissimarum urbium excidio ac celeberrimis viris victos bello accusatores in urbem adducentis 26, 27, 16*; neganti ultra quicquam scire .. ac per se fatenti veniam aut gratiam fore 39, 12, 8*; non petentem atque adeo etiam absentem creatum (eum esse) 10, 5, 14; ad L. Manlium inter prima signa hortantem ac subsidia .. inducentem venit 29, 2, 10; signa inferentem ac iam prope scandentem moenia Ra 30, 30, 17*; [classem in statione .. habentem atque timentem navale proelium .. perpulit 25, 27, 8*;] abnuente ac prohibente collega 6, 24, 9; terga ferientes ac poplites caedentes stragem .. fecerunt 22, 48, 4; cum opstinatos atque etiam telis procul arcentes videret 43, 22, 8; (populis) adprobantibus relationem ac prae se ferentibus,

quid decreturi essent 32,22,8; ipsis vocantibus ac tradentibus urbem eam accepi 34, 31,7. — frendens gemensque ac vix lacrimis temperans dicitur legatorum verba audisse 30, 20, 1.

terga passim dabat atque effuso cursu castra repetebat 6,24,4. — cum . . purgaret se invicem atque ultro accusaret 8, 32, 10; ut . . admoveret exercitum ac praesens suas res foventibus adderet animos 24, 36, 9; si . . non auderet, liberaret religione templum ac sibimet ipsi consuleret 45, 5, 8; ne . . consul aliquam vim faceret ac signa inferret 27, 15, 16*; qui ex urbe educeret eos atque eo die manere . . iuberet 23, 6, 7; ut eos . . in suam potestatem redigeret ac supplicio eorum liberaret tandem Syracusas 24, 31, 9; militem qui Brundisi acciperet atque in Macedoniam mitteret 42, 27, 4; [iret ac consulibus nuntiaret 2, 36, 2*;] ut adsuesceret militiae Hannibal atque in paternas succederet opes 21, 3, 2; qui rem inspiceret ac . . bellum ex Apulia in Etruriam transferret 27, 21, 7; (denuntiatur) ad id . . exequendum parati essent ac pro eo acciperent, tamquam . . 35,35,5; nisi . . calumniam in eum iurarent ac nomen deferrent 33, 47, 5; quin terga verterent atque effuse fugerent 33, 36, 12; subsisterent ibi ac nuntios ab se opperirentur 44, 27, 10; cum . . pars vellerent vallum atque in fossas proruerent 9, 14, 9; quem . . prendere tribuni iuberent ac iure sacrosanctae potestatis reducerent 29, 20, 11; cum templa praeterirent ac velut captos relinquerent deos 1, 29, 5; (ut) in libertate essent ac legibus suis uterentur 38, 44, 4. — ut de integro comitia . . ediceret castigaretque segnitiam populi atque edoceret 31, 6, 6; (qui) et Hannibali denuntiarent . . et Carthaginem in Africam traicerent ac sociorum pRi querimonias deferrent 21,6,4; quo cum . . convenissent, et principes tantummodo cum paucis clientibus essent atque ii dicerent 36, 15, 4; ne homines . . liberum receptum fugae haberent, simul . . impetum hostium excipientes fatigarent ac . . ferrum hostile hebetarent 30, 35, 8*.

naves conscendemus ac . . Romam veniemus et permittemus 45,24,12. — quin extemplo conscensurus sit navem atque in patriam rediturus 24, 26, 6*; (nuntiarent) Ros quiescere, si malint passurum atque ipsum auxilia . . missurum 31, 9, 3; (spondebant animis) P. Cornelium finiturum (*sc.* bellum) atque, uti Hispania omni Poenos expulisset, sic Italia pulsurum esse 28, 38, 10.

civitates omnis . . in dicionem redegit atque ex iis Murgantiam Hispanis . . attribuit 26, 21, 17; descendit in aecum atque . . cecidit Gallorum legiones 22, 14, 11; ad contionem vocari iussit Lacedaemonios atque eorum contioni satellites armatos circumdedit 34, 27, 5*; reddidit hosti cladem atque in Bruttios . . concessit 24, 20, 2; castra ex agro Tarentino movit atque in Bruttios concessit 27, 40, 12; stetit parumper tamen Hannibal ac suos continuit 21, 33, 8; Aequos subegit ac . . aedem Salutis . . dictator dedicavit 10, 1, 9; malus . . in signum Pollentiae procidit atque id deiecit 39, 7, 8; comitia edixit atque . . in campum descendit 24, 7, 11; obstinatum silentium obtinuit ac . . legatos dimisit 9, 38, 14; ventus . . turbavit ac passim naves disiecit 30, 24, 7; ad senatum rettulit atque ita disseruit 8, 13, 10; contionem habuit atque iis libertatem legesque suas pRum senatumque restituere dixit 29, 21, 7; ad Leptim adpulit classem atque ibi copias exposuit 30, 25, 12*; permuniit atque . . viam . . inexpugnabilem fecit 31, 39, 9; ut . . turba constitit ac silentium fuit 3, 50, 4; in equum insiluit ac se in medios hostes immisit 8, 9, 9*; restitit pavidus atque inhibuit frenos 1, 48, 6; senatores . . ad se vocari iussit atque iis . . inquit 34, 17, 7; virga . . circumscripsit regem ac . . inquit 45, 12, 5; convertit inde agmen . . ad Alcen atque eam urbem oppugnare institit 40, 49, 2; vi cepit atque omnes puberes interfecit 9, 31, 3; intervallum . . implevit legio atque aciem hostium interrupit 44, 41, 1*; sacrum iis lapidem . . tradidit ac deportare Romam iussit 29, 11, 7; receptui propere cecinit ac misit ad flumen 27, 47, 2; recitari decreta eorum iussit . . atque eis obiecit recens decretum 32, 34, 12*; ubi . . Numidas prospexit ac . . paucos occidit 22, 15, 5*; detraxit frenos equis atque ita concitatos calcaribus permisit 8, 30, 6; portam intravit atque in forum perrexit 26, 15, 7; aliquantum voluntariorum in itinere ex agris concivit ac . . in Lucanos pervenit 25, 19, 13*; receptui signum dedit ac suos intra muros recepit 23, 37, 7; X talenta argenti dono dedit . . atque ita Cenchreas ad naves rediit 32, 40, 8*

9; Amphilochia excessit atque in Macedoniam rediit 38, 7, 1*; curulem adferri sellam eo iussit ac de sede .. inimicos spectavit 9, 46, 9*; ipse scalas ferri ad muros .. iussit ac testudine ad portas successit 10, 43, 5; citari nomina .. iussit atque eos .. in custodiam tradidit 34, 27, 8; pecunia omnibus .. furorem obiecit atque inter se ducem in ducem .. vertit 29,8,11. — cum .. Lacedaemoniis proelium commiserunt atque eos .. compulerunt in urbem 34, 26, 3; cessere finibus ac sibimet ipsi exsilium conscivere 10,17, 2; coss. quoque dimittere exercitum voluerunt ac de ea re patres consuluerunt 40, 17, 7; quos fors obtulit interfecere atque omnia .. diripuerunt 25, 29, 9*; ad eum venerunt atque ordine omnia .. exposuerunt 32, 26, 9; pecuniam .. in thensauris reposuerunt ac piaculare sacrum fecerunt 29,21,4; medio fere clivo restitere atque inde .. fudere Gallos 5,43,3; transiere Anienem atque haud procul Collina porta signa habuere 4, 21, 8; diem Postumio dixerunt ac .. in carcerem duci iusserunt 25, 4, 8; triumviros creavere ac misere colonorum IIII milia 9, 28, 8; Pleminium .. damnaverunt atque in catenis Romam miserunt 29, 21, 12; quandoque .. spoponderunt atque ob eam rem noxam nocuerunt 9,10,9; in litus passim naves egerunt atque .. ad .. aciem suorum perfugere 22, 19, 12; impulsis .. institere ac .. ad subsidia Afrorum pervenerunt 47, 6*; Rhodii impigre praevertere ad traiciendas copias consulis ire atque .. Rhodum rediere 37, 31, 7*; qui .. e castris eruperunt ac .. se patriae restituerunt 22, 60, 27; castra .. communiverunt atque inde .. sese tutati sunt 28, 16, 7. — quod sociis pRi iniurias fecerit ac bello armisque lacessiverit 30, 42, 8; (ut) quisquam restiterit ac .. Ri insecuti .. proelium .. ediderint 24, 16, 2. — qui bis cos. fuerat ac res in Graecia gesserat 29, 11, 3; eum tribu moverant atque aerarium fecerant 24, 43, 3; — quia nemo iis obvius toto itinere fuerat ac veluti pacato agro transierant 34,28,3*. — cum equitatum .. fudisset ac prope regem ipsum cepisset 31, 38, 2; nisi detexisset foede (*sc.* templum) ac prope diruisset 42, 3, 6; cum consules provincias sortiti essent atque is consul .. ad populum tulisset 31, 5, 9.

hostes invasisse urbem atque adortos regiam dictitans 1, 6, 1; invenio apud quosdam adversam eam pugnam Ris fuisse atque in ea cecidisse Q. Aulium 9, 23, 5; Gallos mox Praeneste venisse atque inde circa Pedum consedisse auditum est 7, 12, 8; corvum in aedem Iunonis devolasse atque in ipso pulvinario consedisse 21,62,4; bovem .. escendisse atque inde .. sese deiecisse § 3; qua voce eum accensum restitisse atque voce clara denuntiasse sibi 42, 25, 12; (quidam auctores sunt) Fabium etiam in Apuliam processisse atque inde magnas praedas egisse 8,40,1; quae regem socium nobis alienasse atque in arma egisse praecipitem dicatur 30, 14, 10; [respexisse saepe Italiae litora ac .. in se execratum (*sc.* eum esse) 20, 7*;] fingerent mentitum ante (se esse) atque ideo non habuisse, quod tum responderet 6, 17, 3; quibus (litteris) iterum cum .. Liguribus proconsul pugnasse se scripsit ac sex milia eorum occidisse 42,21,2*; dicitur iram movisse atque ab eo initium caedis ortum (esse) 5, 41, 9; ut satis constaret prius M hominum vallum intrasse quam quisquam sentiret ac .. pervenire ad tabernaculum regium potuisse 24, 40,11; Herculem in ea loca boves abegisse memorant ac prope Tiberim fluvium et ipsum fessum via procubuisse 1,7,4; aedem Castori vovisse fertur ac pronuntiasse militi praemia 2, 20, 12; vinci desisse ac respirasse ab continuis cladibus 22, 18, 10*. — (rettulit famam) anguis immanis concubitu conceptum (*sc.* eum esse) et in cubiculo matris eius visam persaepe prodigii eius speciem interventuque hominum evolutam repente atque ex oculis elapsam 26, 19, 7*. — Muttines transgressus amnem ac stationibus hostium .. invectus 25,40,10; inde in Aetoliam progressi ac paucos ibi morati dies .. transierunt in Thessaliam 42, 38, 2; cum iis consul Brundisium ad exercitum ⟨profectus⟩ atque inde .. transvectus ad Nymphaeum .. posuit castra 49, 10*.

mixta tempora: in maiora castra ad DC evaserunt atque inde .. Canusium incolumes perveniunt 22, 50, 11; propter quod matronae consternatae procucurrerint in publicum ac vix foro se et contione abstineant 34, 3, 6*; classem Himilconi tradit atque ita .. exercitum in litore ducebat 22,19,3; usque ad Herculis templum est progressus atque .. moenia .. contemplabatur 26, 10, 3; ad consilium vocavit atque ibi .. videbatur quibus-

dam extrahere (*sc.* tempus) 44,37,13; solverat navem ac per altum Cretam petebat 45, 6, 5; quia consulem declaratum videmus ac vidisse nos civibus nostris renuntiaturi sumus 28, 39, 9*; iuvenem cernens medium complectitur atque .. non ante precibus abstitit, quam 23,9,9; urbem .. oppugnare parat ac .. aliquot milites .. ictos amisit 18,5; Stuberram deinde petit atque ex Pelagonia frumentum .. convexit 31, 39, 4; in Ausetanos .. procedit atque .. Lacetanos .. excepit insidiis 21, 61,8*; in provinciam proficiscitur consul atque inde Cn. Domitium .. Romam decedere iussit 36, 37, 6; ad naves redit atque in Siciliam tramisit 27, 5, 9*; Carthaginem inde petunt atque .. tecta .. incenderunt 22,20,5; is tum Eurylochus erat, ac potestate ea fretus negavit 35, 31, 11*; nuntii occurrunt: Dardanos .. Orestidem iam tenere ac descendisse in Argestaeum campum 27, 33, 1; pRo usitata .. gaudia esse ac plus paene parcendo victis quam vincendo imperium auxisse (*sc.* eum) 30, 42,17; quando .. Hannibalis vis senesceret ac prope ad nihilum venisset 25,16, 11; cum .. consilium haereret ac prope torpor quidam occupasset hominum mentes 26,36,1; qui remanserint ac militare secum voluissent 23, 15, 4*; quod cum duce .. futura sibi res esset ac .. Ri parem Hannibali ducem quaesissent 22, 12,5; [contraxisse eum necessitatis satis ratus ac bellaturum utique cum Ris 44, 27,12*;] conversus deinde ad interfectores tyranni ac nomine appellans Theodotum ac Sosin .. inquit 24,22,16. — virum bonum .. Hieronem esse atque .. fidem coluisse ac rem Ram munifice adiuvisse 22,37,10; qui et .. hostes fuissent et .. arma adversus pRum tulissent ac .. se victoribus Achaeis tradi quererentur 42,37,8*.

ββ) *pass.:* ut sibi dedatur ac se praesente de eo referatur senatusque consultum fiat 23, 10, 3. — (ut) civitas daretur atque ei .. in senatum legerentur 23, 22, 5*; ut omnes iuniores sacramento adigerentur atque .. duo iusti scriberentur exercitus 9, 43, 4; cum .. sacrificium instauraretur atque intentius exta servarentur 25,16,3*. — tum abici passim arma ac dedi hostes coepti (sunt) 4, 29, 4; si pacem per P. Scipionem dari atque ab eodem exercitum deportari iussissent 30, 40, 15*; idem ab Sardis exigi atque ad eosdem exercitus id frumentum, ad quos Siculum, deportari iussum (est) 37,50,10; rpam prodi per metum ac deseri 2,57,4; signa moveri ac modo in unum conferri, modo diduci videtis 7, 34, 13; placuit exercitum .. reduci in Italiam a Quinctio ac dimitti 34, 43, 8; prendi a viatore atque in carcerem duci (*sc.* Postumium) iusserunt 25, 4, 8; spoliari magistrum equitum ac virgas et secures expediri iussit 8, 32, 10; vocatos tribunos nudari ac virgas expediri iubet 29, 9, 4; tum vero eludi atque extrahi se multitudo putare 2, 23, 13*; expleri (*sc.* pecuniam) ac piacularia .. fieri (*sc.* placere senatui) 31,12,4; tum primum referri pedem atque inclinari rem in fugam apparuit 7, 33, 15; receptis arma adimi atque eos ad consules mitti senatum aequum censere 40, 16, 6; summoveri atque in castra redigi hostium equitatum iussit 26,10,4; ne peti superne ac volnerari possunt 24, 47, 3; iusserunt libera corpora .. Romam mitti ac Romae venire 26, 34, 11. — quod optandum vobis ac summopere petendum erat 32, 21,30*; sibimet conandum ac partem periculi capessendam esse ratus 28,19,16; sibi quisque deposcere pellendos inde hostis ac locum capiendum 22, 28, 9*; alios in vincula condendos ac de iis posterius consulendum (esse) 26, 34, 4; imperio parendum regis atque eundum censebant 36, 16, 9; parcendum (*sc.* ei esse) atque per eum remedia quaerenda esse .. censebant 39, 50, 5. — ad persequendos hostis ac protinus castra diripienda 22, 42, 3; ad retinendam terra marique ac tuendam Hispaniam 23, 28, 2. — an castigandum ac vexatione insigne faciendum fuisse (*sc.* naturae damnum)? 7, 4, 6.

Apollodorus .. damnatus atque in exsilium est eiectus 35, 50, 4; caesa ab tergo legio atque in medio circumventa (est) 10,26,9; cessatum a milite ac de industria impedita victoria est 8,36,4; obviam itum hosti atque ad Lautulas dimicatum est 9, 23, 4; hoc tum modo ab Latinis repetitae res ac bellum indictum (est) 1, 32, 14*; supplicatio per urbem habita atque adorati dii (sunt) 21,17,4; traditi obsides atque in custodiam abducti (sunt) 9,5,12; fusi hostes atque in castra compulsi (sunt) 42, 6; regii fugati atque in castra compulsi

sunt 33, 6, 6; fusi fugatique sunt Lycii atque in urbem compulsi 37, 16, 12; duo exercitus Ri fusi atque in castra compulsi sunt 39,30,3; gubernatores nautaeque conquisiti . . atque omnes in custodiam coniecti (sunt) 40, 28, 7; conlecta humi pila . . atque in testudinem hostium coniecta 10,29,6; gratiae legatis actae atque insuper munera data (sunt) 30, 21, 5; virgis in comitio caesi omnes ac de saxo deiecti (sunt) 24, 20, 6; Romam missi atque ibi in carcere inclusi sunt 19, 11; qui in publicum redempti ac manu missi sunt 26, 27, 4; omnes virgis in foro caesi ac securi percussi (sunt) 9,24,15; virgis caesi ac securi percussi (sunt) 10, 1, 3; 7,19,3; litterae . . allatae ac per eos in senatu recitatae sunt 25, 7, 2; ea pronuntiata Campanis atque ita spreta (sunt) 22,13. — producti omnes virgisque caesi ac securi percussi (sunt) 26, 15, 8. — utrimque iniuriae factae ac res nequiquam erant repetitae 1, 30, 4; cum . . defensum nomen Rum ac retenta provincia esset 28, 25, 6; adempta uxor . . ac spe regiarum nuptiarum . . asportata fuerat 27, 31, 8; fraus indicata . . fuerat ac . . ad senatum delata 25, 3, 12; cum . . redempti atque in patriam restituti fuerimus 22, 59, 11. — vaccam . . ab agresti tauro . . initam ac semine aspersam (esse) 41, 13, 2; hanc igni circumdatam atque ita . . captam (esse) 25,36,13; Samnites victos ac XX milia hominum capta tradunt 9,44,7; aedis culmen fulmine ictum ac prope omni tecto nudatum (esse) 27,4,11; se a consulibus virgis caesos ac prope securi percussos esse 8, 27, 7; dignis datam libertatem ac munus suum bene positum (esse) 34, 49, 11; debellatum ibi ac pulsos inde Ros esse 26, 37, 8; clausas portas atque . . receptum Rum praesidium (invenit) 43,22, 2; desertam ab eo Capuam ac prope redditam Ris (esse) 25, 22, 10. — cum respicerent bis sese acie victos, Syphacem captum, pulsos se Hispania, pulsos Italia, atque ea omnia unius virtute et consilio Scipionis facta (esse) 30, 28, 11*. — pro perfuga iussus Tarentum transire ac per sororem praefecto conciliatus . . perpulit eum ad proditionem 27, 15, 11*; raptus ab suis atque alteri equo iniectus fugit 32, 6; accumbere eum epularique iussum atque inde . . solum retentum . . vetuit 36,29,7*; remissi . . ac repente comprehensi . . detegunt insidias 27,16,16; cum . . ex opere deducti milites atque arma capere iussi . . subirent 28, 13, 8*; vix mercede recepti ac . . extra urbem manere iussi . . venimus in curiam Ram 45, 22, 2*. — labores perpessi, circa vallum ac fossas saepe trucidati ac prope ad extremum castris exuti 26,13,8. — loco satis inspecto atque undique explorato 25, 16, 9; fide accepta dataque ac loco et tempore constituto 22, 22, 16; clamore sublato ac testudine facta 5, 43, 2; direpta urbe ac per iram magna ex parte incensa 31,10,3; turibulis ante ianuas positis . . atque accenso ture 29, 14, 13; castris communitis ac praesidio modico imposito 23, 18, 9; perditis rebus ac spe omni adempta 9, 2, 12; commisso modico certamine atque inritatis animis 23, 44, 5; convocato senatu atque introductis nuntiis 3, 18, 2; rpa felicissume gesta atque liberatis sociis 41, 28, 9*; tectis prius incensis ac frugibus corruptis 22, 11, 5; redemptoribus vetitis frumentum parare ac Romam dimissis 34, 9, 12; caedendo confectis ac distractis . . foribus 26, 46, 6*; debilitatis ac prope fractis tyranni viribus 35, 30, 12; L. Atilio . . quique cum eo milites Ri erant, clam in portum deductis atque impositis in navis 24, 1, 9; comitibus eorum seductis ac metu territis 23, 34, 7.

mixta tempora: perfugas . . redditos esse ac magnam partem eorum palam Carthagini obversari dici 31, 11, 7. — dilectum indictum (esse) a magistratibus universumque Samnium erectum ac vicinos haud ambigue sollicitari 8, 23, 2*; postquam signa ferri ac testudine succedi ad portam obsessasque fauces agmine hostium viderunt 31, 40, 3.

γγ) act. et pass.; 1) praecedit activum: signa canere ac vexilla efferri castris iussit 10, 19, 12; decedere se inde ac deduci exercitum consularem posse 28, 9, 1; qua procurrere speculatoriae naves in hostem ac tuto recipi possent 30, 10, 6; eos servare liberatam velle atque undique consuli in medium 24, 22, 15; ut pars profugiendi . . ac deserendae urbis auctores essent 23, 20, 7; stantibus ac confertis postremo turba equis 22, 47, 3; repetebant (vada) atque ibi . . trucidabantur 6, 7; clamor ortus ac procursum utrimque est 7,14, 4; ubi saeva orta tempestas est ac turbato mari rapitur vento navis 24, 8, 12; terga

Poeni dederunt atque in castra compulsi sunt 23, 46, 2; inruperunt atque ibi .. interfecti (sunt) 45, 26, 9*; (Rum) egisse de societate amicitiaque atque inde comi hospitio acceptum nuntiare Ris iussum (esse) 9, 36, 8; servos suos prius in lucum confugisse ac Romae retentos (esse) 1, 30, 5; cum dictator .. consedisset atque ageretur res 6, 38, 5; circumvectus propere ac summotis 10 terrore hostium navibus 44, 28, 5*; fraudem abesse ratus ac similitudine veri captus 25, 16, 15. — praevectus ad portam castrorum ac statione equitum ibi opposita edictoque, ut .. haberent, haec ipse minitans .. obstitit 10, 36, 7; signa canere clamoremque tolli ac pedites .. erumpere iubet 23, 16, 12.

2) praecedit passivum: quinque dierum spatio finiebatur imperium ac per omnes 20 in orbem ibat 1, 17, 6; cum .. clades cumularentur ac di prope ipsi cum Hannibale starent 26, 41, 17; (placuit) legiones .. ex Sicilia acciri atque inde consulem .. militum sumere quantum opus esset 23, 25, 10; docet rem .. agi ac prope esse, ut 26, 48, 11; comprehendi Decium Magium atque .. causam dicere iussit 23, 10, 5; respiciunt praesidium .. duci ad portam atque abire 34, 50, 8; ut .. Attali praesidium emitti 30 liceret atque ipsis urbe excedere 31, 17, 3; regem coniugemque eius .. Romam oporteret mitti ac senatus populique Ri de ea iudicium arbitriumque esse 30, 14, 10; (placuit) cetera .. aestimanda Scipioni permitti atque ita pecunia luere Carthaginienses 30, 37, 12*; in Siciliam eos traduci atque ibi militare .. placuit 23, 25, 7; accensus indignatione est rex .. atque ita se ex conloquio proripuit 32, 10, 8*; agmen fusum ac 40 per agros trepida fuga palatum est 7, 8, 6; legati .. sunt producti atque ibi eadem .. exposuerunt 36, 21, 8; consulem celebratum (esse) ac prope certa spe ominatos esse homines (traditum memoriae est) 44, 22, 17*; Ros a me cultos ait atque .. in spem regni me venisse 40, 12, 14; signo proposito pugnae ac paucis adhortatus milites 41, 26, 3*. — rem compertam ad senatum defert: tela in domum Maeli conferri eumque 50 coitiones domi habere ac non dubia regni consilia esse 4, 13, 9*; auxiliares dimissos (esse) ac Lacedaemoniis adscriptos .. urbe excessisse et in agros dilapsos (esse) 38, 34, 6*. — Pleminium .. deportari placere et ex vinculis causam dicere ac .. in carcere necari bonaque eius publicari 29, 19, 5.

mixta tempora: postquam corona .. proposita est atque ipse dux .. exprobrabat 23, 18, 7; cum clamor .. sublatus esset, ac .. bona omnia pRo .. precarentur 24, 16, 10; cum captum Ianiculum atque inde decurrere hostes vidisset 2, 10, 3; si rem inclinatam viderent atque in eo iam 10 esse, ut 28, 22, 8; ubi regem occupatum externo bello ac sine praesidio esse regnum sensisset 26, 25, 7; multitudo in unum metu conglobata ac semet ipsum turba impediens 9, 23, 16; Carthaginienses .. perculsi terrestribus cladibus atque inde ne mari quidem .. satis fidentes 30, 10, 9; impulsis deinde ac trepide referentibus pedem insistere 22, 47, 6*. — cum hostium res tantis augescere incrementis cerneret, suas im- 20 minui ac fore ut .. fluerent 27, 17, 4*; ubi patentes ianuas et tabernis apertis proposita omnia in medio vidit intentosque opifices suo quemque operi et ludos litterarum strepere discentium vocibus ac repletas semitas 6, 25, 9.

B) Integra enuntiata conectuntur; *α) conexio artior est enuntiatorum αα)* activorum: ab Gadibus Carthaginem ad hiberna exercitus redit; atque inde 30 profectus .. per maritumam oram ducit 21, 22, 5*; ipse copias adductas ab Elatia ducere Argos pergit; atque ei circa Cleonas Aristaenus praetor .. occurrit 34, 25, 3; hic Quinctium .. hasta transfigit, atque ille praeceps cum armis procidit ante proram 26, 39, 16*; [equites eques sequitur, peditem pedes; ac diversa cornua dextrum ad castra Samnitium, laevum ad urbem tendit 10, 41, 11*;] tum Iunoni reginae templum 40 in Aventino locavit dedicavitque Matutae Matris; atque his divinis humanisque rebus gestis dictatura se abdicavit 5, 23, 7; .. Sardis recepit se; atque inde in Cappadociam ad Ariarathem .. misit 37, 31, 4*; Appius vicit ac prope fuit, ut dictator ille idem crearetur 2, 30, 2; tandem vicit dolorem ipsa necessitas, cum dicere iuberent, atque ita orsus est: 40, 12, 2; thensauros .. spoliavit; atque ita .. ipse terra est pro- 50 fectus 29, 18, 4; quieta inde stativa fuere, ac retro etiam consul movit castra .. nec ante violavit agrum 23, 48, 1; tenuere tamen arcem Sabini; atque inde postero

die .. descenderunt in aequum 1, 12, 1; Boi quieverunt, atque etiam senatus eorum .. dediderunt se 35, 40, 3*; magnum praeterea numerum eorum conquisiverunt, quì equo merere deberent; atque ex iis, qui .. militaverant, omnis aerarios fecerunt 27, 11,15*; eundem .. terrorem ab tergo praebuisse, atque inde turbatos .. hostes ad peditum agmen non accessisse 38,41,14; 10 ingens .. accesserat fides, ac primo etiam tumultuose decurrerat multitudo 24, 27, 9.

mixta tempora: Papirius magistrum equitum dixit, atque ei legem .. ferenti triste omen diem diffidit 9, 38, 15; agger .. in fossam procubuit atque ea .. plures .. evadunt 10, 5, 11; haec moverunt Veientes, ac pro se quisque .. minaciter fremunt 2, 6, 4; fratri se coniungit ac deinde communi animo consilioque gerebant bellum 20 22, 22, 3*; loco munito castra locant, ac sine certamine urbe agroque potiti .. ad hibernandum naves subduxerunt 28,37,9*; pari gloria apud Hannibalem .. erat (*sc.* Maximus); ac tum demum sentire (*sc.* Hannibal) cum Ris atque in Italia bellum esse 30, 8*; experiri libebat, utrum .. an .. auxilii foret, ac prope omnes Scipioni Graeciam, Laelio Italiam decreverunt 37, 1, 10.

30 ββ) passivorum: plus capitur hominum quam caeditur, atque una vox .. per totam fertur aciem 9, 41, 19; castellum ad lacum Fucinum vi expugnatum atque in eo tria milia hominum capta (sunt) 4, 57, 7; servata fides ab Hannibale est atque in vincula omnes coniecti (sunt) 22, 6, 12*; paterae .. in curiam inlatae atque ita verba facta (sunt) 32,4; naves delectae ac L. Valerius Antias .. missus (est) 23, 34, 9; le- 40 gati .. missi, ac remissi (sunt) ab eo .. Hippocrates et Epicydes 24, 6, 2; stationes dispositae (sunt) ac nocte insequenti vigilatum est 29, 28, 9; haruspices in senatum vocati atque .. supplicatio .. indicta (est) 32,1,14; rogatio perlata est, ut .. ferrent, atque in his tribubus tum primum ex Valerio plebiscito censi sunt 38, 36, 9. — occidione occisi hostes, signa unum et viginti capta atque inde ad castra Postumii 50 perrectum (est) 9, 44, 12; immolatum est lectisterniumque imperatum .. et convivium publicum ac per urbem Saturnalia .. clamata populusque .. iussus (est) 22, 1, 20*; prorogatum imperium est atque exercitus .. decreti adiectumque, ne 26, 1, 2; decemviri libros adire iussi et novendial sacrum factum et supplicatio indicta est atque urbs lustrata 35, 9, 5.

γγ) activorum et passivorum: ei sacra .. attribuit, quibus hostiis .. sacra fierent, atque unde in eos sumptus pecuniae erogaretur 1, 20, 5*; expleverat aciem, ac totis utrimque viribus certatur 22, 28, 11; fassi omnes (sunt) atque in dominos .. animadversum est 26, 27, 9; sacerdotes eo anno mortui (sunt) atque in locum eorum suffecti 29,38,6; coeunt .. Galli et auxilia Nicomedi dant adversus Ziboetam .. gerenti bellum, atque eorum maxime opera devictus Ziboeta est Bithyniaque omnis in dicionem Nicomedis concessit 38, 16, 8; multitudo .. saxa coniecit atque ita decem septem .. interfecti sunt 38,33,10; Sardiniae insulae forma erat atque in ea simulacra pugnarum picta 41, 28, 10*. — in unum sermones confundi atque in contionis magnitudinem crescere turba et vociferari ex omnibus locis 7, 12, 14; consultationes habitae (sunt), atque ita convenit, ut 10, 27, 2; contempta (est) paucitas ac sibi quisque deposcere 22, 28, 9; terga extemplo data (sunt) atque in fugam sese omnes effuderunt 28, 15, 9; et cornua ab equitibus et medii a pedite pulsi (sunt), ac repente .. Galli terga verterunt fugaque effusa repetunt castra 31, 21, 15.

β) *conexio solutior est;* αα) [molem sibi ac posteris suis metuebant. ac plerisque rogitantibus dimissi (sunt), ecquod feminis quoque asylum aperuissent 1, 9, 5*;] se quisque paratum ad spondendum Icilio ostendere. atque ille lacrimabundus .. inquit 3, 46, 8; si maneat in sententia senatus, dictatorem nocte proxima (se) dicturum; ac si quis intercedat senatus consulto, auctoritate se fore contentum 4, 57, 5*; dictis obtemperatum; atque ubi primum inluxit .. castra ingenti gaudio concitantur 7, 36, 7*; omen pertinuisse .. ad .. cladem. atque ille dies caede hostium .. est consumptus; postero die .. 5, 21, 17; ego sum M. Valerius Corvus .. in me severior quam in vos. ac si cui genus, .. si cui honores subdere spiritus potuerunt, iis eram natus .., ut 7, 40, 8*; [Hannibal .. caput gentis eius .. vi expugnarat; ac iunxisset sibi .. Gallos accolas Padi, ni 21, 39, 5*;] reliquias extremas hostis, non hostem habetis.

ac nihil magis vereor, quam ne 40, 10; detrectavit certamen. atque eo die XIII milia passuum inter bina castra fuere 59, 2; dicta ferocia evolvebantur; ac si militaris suffragii res esset, haud dubie ferebant Minucium Fabio ducem praelaturos 22, 14, 15*; considere ab tergo iubentur. ac dum proelium . . conseritur, quieti manserunt; postquam 48, 3; inclutumque templum . . sanctitate fuit. ac miracula aliqua adfingunt 24, 3, 7*; Marcellus . . praedam Hennensium militibus concessit . .; atque ea clades . . omnem Siciliam pervasit 39, 8; maesta civitas . . in campum descendit; atque in magistratus versi circumspectant ora principum 26, 18, 6; consul senatum dimisit; ac prope iustitium . . futurum videbatur 26, 9; Hanno ad comprimendam seditionem processit. atque ille . . capessit fugam 40, 10*; coniuges liberique lacrumantibus gaudio redduntur. atque eo die in hospitium abducti (sunt) 27, 17, 17; [timor . . incessit, ne . . caederentur. atque patefacta repente porta frequentes ex oppido sese eiecerunt 28, 3, 11*;] pestis ac belua inmanis, qualis fretum quondam . . circumsedisse fabulae ferunt. ac si scelus . . solus ipse exercere in socios vestros satis haberet, . . voraginem tamen patientia nostra expleremus 29, 17, 3; pergit ire ad regnum repetendum; atque in ipso itinere . . tantum motum . . fecit, ut 32, 12; quae peropportune cupienti tollere indutias Scipioni causam praebuere. ac nuntio regis . . postero die respondit 30, 4, 9; equitatum certaminis studium effudit. ac dum sincerum proelium erat, multitudo . . sustineri vix poterat; deinde 11, 8*; tumulum . . communivit; ac subiecta cernens Ra castra admiratus esse dicitur 31, 34, 8; Ri . . castra regia . . diripiunt. atque ea nocte in suis castris manserunt; postero die consul . . hostem sequitur 32, 12, 10; ad haec, quae palam geruntur, consilia nostra accommodare oportet. ac scimus Persea . . regem a pRo appellatum 41, 24, 6*; [levis armatura . . pugnam petere: ac pluribus . . interfectis proelium nocte diremptum est 44, 4, 6*; proelium commisit; atque pugnatum utrimque est levi armatura 35, 16*.] — *in parenthesi:* et vulgo credere Poenino — atque inde nomen ei iugo Alpium inditum — transgressum (esse Hannibalem) 21, 38, 6*.

ββ) quae si perpetua concordia sit, quis non spondere ausit maximum hoc imperium inter finitimos brevi futurum esse? atque ego, quam hoc consilium collegarum meorum . . necessarium fuerit, postea disseram; nunc 5, 4, 1; hoc est portentum, quod nullis hostiis . . expiari possit. atque ego . ., quod consilium vestrum fuerit, scire velim 28, 28, 1; si nunc cum illis donis Cineas urbem circumiret, stantes in publico invenisset, quae acciperent. atque ego nonnullarum cupiditatium ne causam quidem aut rationem inire possum 34, 4, 11; id sacerdotium pontifici subiecere, ne additus nomini honos aliquid libertati . . officeret. ac nescio an . . modum excesserint 2, 2, 2; quaedam veluti imago vestrae condicionis erat. ac nescio an maiora vincula . . vobis quam captivis vestris fortuna circumdederit 21, 43, 3; tantam inesse vim . . in uno illo duce censebant. ac nescio an mirabilior adversis quam secundis rebus fuerit 28, 12, 2*; nos . . vastandos . . Lacedaemoniis reliquit. ac mihi quidem minime conveniens inter se oratio Cleomedontis visa est 32, 21, 12. — (atque etiam *v. p. 225, 52; 228, 41; 53; 238, 52; 239, 2; 10.*) — nunc sensim referre pedem, nunc conglobati restare. ac iam prope una acies facta erat . ., cum Poenus receptui cecinit 22, 29, 5. — 'petatur a virtute invisae huius vitae vindicta.' atque ita gladio . . transfixus . . procubuit 26, 15, 15; hortatusque est coniuratos, qui aderant, ut . . arma secum caperent. atque ita cum paucis in forum pergit ire 34, 25, 9*; *(oratione obliqua praecedente)* atque ita se proripuisse et summoveri e regia omnes coeptos 42, 25, 12. (*v. p. 225, 20; 28; 38; 230, 47; 54; 232, 50; 235, 32; 237, 35; 38; 238, 50; 240, 18; 25.*) — restiterunt tamen.. usique sunt . . viribus. ac primo temptata res est, si . . possent. universi deinde 2, 35, 4; iam strage hominum . . campi repleri; ac primo pavidos Samnites castra sua accepere, deinde ne ea quidem retenta (sunt) 9, 40, 14; obsistebant. ac primo missilibus submovere hostem . ., deinde 21, 7, 8; intoleranda vis aestus . . omnium ferme corpora movit. ac primo . . moriebantur; postea . .; postremo 25, 26, 8; in fugam sese omnes effuderunt. ac primo constituere signa in radicibus collium . . coeperant . .; deinde 28, 15, 10*; Ri supervenerunt. ac primo conspectu tam foedae rei . . obstipuerunt; dein 23, 3; motae autem eorum mentes sunt . .; ac primo

sermones tantum occulti serebantur: . . flagitatum quoque stipendium . . et . . et . .; postremo 24, 7; extemplo in carcerem conditi (sunt). ac primo producti ad populum . . nullum misericordiae locum habuerunt; postea 29, 22, 7; Apustius . . ad Antipatream . . venit. ac primo evocatos principes ad colloquium, ut fidei Rorum se committerent, perlicere est conatus; deinde 31, 27, 3; atrox proelium inter eos ac Ros ortum est. ac primo multitudine facile expellebantur Ri; adsumptis deinde . . auxiliis 32, 23, 8; (*v. p. 239, 10.*) — effecit, ut, qui ab se dissentiret, adversus Ros dicere videretur. ac primum omnium . . omnia scit et nuntiat, quae occulte facta sunt. divinat etiam 41, 24, 3. — tantum terrorem sui fecit, ut nomen omne Etruscum foedus ab consule peteret. ac de eo quidem nihil impetratum (est) 9, 41, 7; repente apparuerunt naves atque ipse quidem (*sc.* Philippus) . . inopem consilii diem consumpsisse deliberando aiebat; vulgo credebant 32, 35, 3*; (*v. p. 242, 23;*) post hanc orationem claves . . ante pedes eorum posuit. atque illo quidem die di missi ex contione . .; postero die 24, 23, 1; signa Ra portis prope ipsis inlata (sunt). atque illo quidem die inritatis tantum ad certamen animis castra Ri posuerunt. nocte 27, 18, 4; post hanc orationem silentium fuit . .; ac ne illo ipso quidem die aut consuli aut regi pugnare placebat 44, 40, 2*. — ad unum omnis occidit. atque haec tamen hostium iratorum . . ⟨furore?⟩ . . in armatos repugnantisque edebantur; foedior alia in urbe trucidatio erat 28, 23, 1*. — (atque ultro *v. p. 229, 9.*) — oppugnatum patriam nostram veniunt. atque utinam pro decore tantum hoc vobis et non pro salute esset certamen! 21, 41, 13; nihil vos eorum . . quae illic acta sunt, ignorare patiar. atque utinam haec . . apud ipsum exercitum agerem 22, 60, 8*.

verbum supplendum est: neque Hispaniam neglegendam ratus, atque id eo minus, quod 21, 22, 1*.

verbum cum nomine conectitur: nihil tamen earum rerum praeter captivos, ac si qua cognita ex praeda sunt, acceptum est 8, 39, 15; Ris eum cedere tota Illyrici ora, perfugas remittere ac si qui sint captivi 32, 35, 9. — praesenti Fabio atque ipso comitia habente consulatus continuatus (est) 24, 9, 9*; nobis autem in apparatu ipso ac tantum incohantibus res annus circumagitur 24, 8, 8. — Apellem, ministrum quondam fraudis in fratre tollendo atque ob id quaesitum a Philippo ad supplicium . . clam interfecisse 42, 5, 4*. — captis Lavicis ac deinde tribunis militum consulari potestate . . discordia domi ex agrariis legibus fuit 4, 47, 8*; cum . . ipse cum promptissimis iuvenum praedatum atque in expeditiones iret 1, 54, 2.

simul ac: nam simul ac tubarum est auditus cantus . ., alii per murum fugere, alii salire de muro 25, 24, 5; cui dubium est, quin . ., simul ac Rum exercitum in Graecia viderint, ad consuetum imperium se avertant . . ? 36, 7, 5*. (simul — ac *v. p. 182, 20; 184, 52; 185, 13; 186, 24; 188, 24; 42; 192, 22; 43; 198, 22; 202, 44; 207, 1; 14; 212, 17; 220, 10; 223, 12; 229, 47.* — simul ac *v. p. 189, 12; 190, 39; 191, 21; 192, 11; 201, 25; 204, 36.* — ac simul *v. p. 188, 23; 225, 54; 227, 19.* — una ac *v. p. 221, 3.* — que ac *v. p. 189, 13.*)

ac non: perinde ac rei gerendae ac non solvendae religionis gratia creatus esset 7, 3, 9*; velut destituti ac non qui ipsi destituissent 8, 27, 2; quod se Q. Fabius magistrum equitum duxerit ac non accensum dictatoris 31, 4*.

pro ac *uti potuit Livius particula 1) adversativa: v. p. 216, 18; 42; 219, 31; 227, 16; 230, 44; 232, 54; 235, 18; 239, 13; 35; 240, 38; 41; 241, 19; 243, 19.* — *2) conclusiva vel consecutiva: v. p. 225, 26; 230, 18; 28; 39; 231, 8; 32; 232, 17; 24; 235, 38; 237, 38; 238, 35; 239, 8; 24; 240, 30; 241, 1; 4; 23; 34.* — *3) explicativa (i. q. und zwar): v. p. 206, 45; 207, 35—37; 42; 43; 48; 208, 2; 14; 15; 39; 42; 48; 49; 51; 209, 5; 210, 18; 29; 216, 5; 25; 217, 17; 20; 218, 19; 31; 219, 49; 52; 54; 229, 15; 233, 23; 38; 234, 33; 235, 45; 237, 19.* — *atque is: v. p. 209, 1—3; 235, 45; 243, 45.* — *4) correctiva (i. q. oder vielmehr): v. p. 215, 37—46; 216, 38; 39; 45; 47; 219, 9; 28; 37—39; 46; 228, 47; 231, 50; 233, 26; 236, 26.*

in enuntiatis negativis exstat ac, atque: non *v. p. 217, 10; 218, 30; 221, 4; 222, 30; 233, 7 (cf. tamen e. g. p. 195, 6).* — ne — quidem: *v. p. 187, 5; 39; 189, 50; 197, 22; 206, 43; 227, 7; 243, 31.* — nec, neque: *v. p. 215, 24; 220, 39; 222, 47; 226, 47; 243, 44.* — neque — magis: *v.*

p. 195, 31. — nec — modo, solum, tantum: *v. p. 205, 35; 2; 187, 6.* — neque—umquam: *v. p. 215, 10;* numquam *v. p. 189, 14.* — nec —nec: *v. p. 228, 1.* — non — modo: *v. p. 188, 15; 189, 52.* — nihil: *243, 48.* — quicquam *v. p. 214, 51; 220, 46.* — ne: *v. p. 202, 51; 207, 4; (212, 49;) 222, 5; 225, 45; 51, 227, 12; 229, 14; 234, 22.* — ni, nisi: *v p. 225, 48; 229, 28.* — quin: *v. p. 229, 51* *repetita est praepositio post* ac*:* ab *v. p. 185, 45;* ad *v. p. 192, 47; 200, 11;* de *v. p. 187, 53;* e *v. p. 199, 41;* in *v. p. 181, 46; 182, 7; 183, 20; 186, 44; 53; 188, 9; 196, 35; 199, 47; 200, 21; 201, 22; 203, 4; 28;* pro *v. p. 206, 31;* sine *v. p. 187, 18.*

2) **comparativa.** a) *praecedit adiectivum; α)* sq. nomine: modo ne in aequo hostes vestri nostrique apud vos sint ac nos socii 39, 37, 14; aliam suam ac perfugarum causam esse 25, 29, 10; si . . malis consiliis idem ac bonis iuris et potestatis erit 22, 39, 3. — *β)* sq. verbo: consilia non hercule dissimilia ac si quis aegro . . morbum efficiat 5, 5, 12; idem damni fore, ac si per alium ducem amittantur 35, 42, 10; Massilienses . . in eo honore, in ea merito dignitate audimus apud vos esse, ac si medium umbilicum Graeciae incolerent 37, 54, 21; nequaquam pari ad patienda ea robore ac Ri fuissent 29, 3, 11; similem pavorem . . fore, ac bello Gallico fuerit 6, 28, 6.

b) *praecedit adverbium; α)* sq. nomine: rem aeque difficilem atque incredibilem 4, 34, 6; aeque tribunus ac cos. (*sc.* plebem Ram colui) 7, 32, 16; quos (*sc.* elephantos) territos aeque atque hostis timebant 27, 18, 20*; aeque inpigro ac nobili iuvene 28, 41, 17; qua (*sc.* virtute) ego aeque ac temperantia et continentia libidinum gloriatus fuerim 30, 14, 5*; neque enim aeque difficulter Aetoli praetorem alium ac Macedones regem in meum locum substituant 32, 32, 16; nulla eos res aeque ac vigiliae conficiebant 36, 23, 5; [Siciliae Sardiniaeque binae aeque ac proximo anno decimae frumenti imperatae (sunt) *e coni Mgi* (binae eaeque proximae decimae *M;* binae eo anno decimae *B edd.*) 37, 2, 12*;] in provinciam aeque ac prius praecipiti celeritate abit 41, 10, 13*; sed simus aeque subiecti ac Thessali Aetolique 24, 9*; exilium pulsis aeque ratum fuit ac mors interfectis 45, 31, 2*; quae audita longe aliter patres ac plebem adfecere 2, 24, 1; absentium bona iuxta atque interemptorum divisui fuere 1, 54, 9; in re iuxta manifesta atque atroci 3, 33, 10; se iuxta hieme atque aestate bella gerere posse 5, 6, 5; iuxta in vias ac devia adsueti decurrunt 21, 33, 4*; iuxta pro urbibus agrisque sociorum ac pro capite . . atque imperio 22, 32, 5; campos . . iuxta atque ipsam cladem agnoscebant 25, 12, 7; inermis iuxta atque armatos 28, 20, 6; vestrum nomen imperiumque iuxta ac deos immortales iam pridem intuetur 37, 54, 16*; (*cf. p. 220, 34 et* 24, 37, 4, *quibus locis* iuxta *cohaeret cum part.* paratus;) ut publicis pariter ac privatis consiliis interesset 1, 34, 12; obeundo pericula ac labores p. 54, 4; vir p. patribus ac plebi carus 2, 33, 10; inmitis diu caedes p. fugientium ac resistentium, armatorum atque inermium fuit 4, 59, 6; p. in iis beneficio ac maleficio abstineri 5, 3, 8; p. armati atque inermes caesi (sunt) 6, 10, 5; caedunt p. resistentes fusosque, inermes atque armatos, servos, liberos, puberes, impubes, homines iumentaque 9, 14, 11; feminas p. ac viros 28, 20, 6; fugientium p. ac repugnantium 31, 23, 7; hieme p. atque aestate 43, 7, 11; nequaquam perinde atque in capta urbe . . vagatus est ignis 5, 42, 2.

β) sq. verbo: si ea res aeque suo biennio iaceret ac toto superiore lustro iacuisset 3, 31, 2; patribus aeque curae fuisse, ne qua iniuria in eos oreretur, ac, ne orta diuturna esset 4, 7, 6; videbatur aeque diuturnus futurus labor ac Veis fuisset 5, 26, 10; aeque raptim, ac venerat, . . Athenas ducit 31, 24, 3; aeque, ac venerant, omnium incerti legati Romam redierunt 35, 17, 2; onerati aeque immodicis ad honores sociorum, atque in ira adversus hostem fuerant, Atheniensium decretis navigant a Piraeo Andrum 31, 45, 2*; P. Decium cos. purum piumque deis immortalibus visum (esse), aeque ac si T. Manlius conlega eius devoveretur 10, 7, 4*; aeque enixe . . ac si ipse id bellum gesturus esset 44, 22, 5. — [si antidea ac (*Stroth,* quam *Luchs*) senatus populusque iusserit fieri, faxitur 22, 10, 6*;] iuxta effusi, ac si in insulis cultorum egentibus praedarentur 31, 3*. — numero etiam additos tres, perinde ac duo antea fuerint, Piso auctor est 2, 58, 1; credo . . p. ac (si *add. α*) totum annum in imperio fuerint, suf-

fectos iis consules praetermissos 4, 7, 11*; p. ac rei gerendae .. gratia creatus esset 7, 3,9; id, p. ac deberet, gratum pRo esse 22, 37,10; p. ac debellatum in Italia foret 28, 38, 10; p. ac non postulaverint .., sed suaserint 32, 21, 3*; p. atque ipsis et non Quinctio et Ris id datum esset 33, 27, 7*; credentem se aliquid auxilii habere, p. atque haberet, ipsa fiducia .. servatum (esse) 34, 12, 4; ea .., p. ac debeant, grata esse 43, 8, 4. — perinde ac vitio creati honore abiere 4, 7, 3; p. ac motus dictis eorum 9, 14, 2; quando p. ac victo iam sibi leges dicerentur 37, 36, 9. — nihilo minus ipsi p. ac si omnes candidati essent 5, 14, 2; p. omnia soluta apud hostes esse, ac si nemo Rus in Samnio esset 8, 30, 3; p. ac si internecivo bello certasset 9, 25, 9; p. ac si Alpis iam transisset 21, 25, 2; ut omnia p. agerent locarent, ac si pecunia in aerario esset 24, 18, 11; ut .. iis p. stipendia procederent, ac si septem decem annorum aut maiores milites facti essent 25, 5, 8; p. ac si Hiero ipse viveret 28, 8; p. ac si sociorum liberi essent 26, 47, 4; p. ac si debellatum foret 27, 51, 9; ut p. ius ratumque sit, ac si in Panaetolico aut Pylaico concilio actum esset 31, 32, 4*; plebes scivit, ut p. esset, ac si ipse aedilis iurasset 50, 9; p. ac si insidiis circumventi forent 40, 28, 4; (*v. p. 246, 53.*) — γ) supplendum est verbum: tunc enim .. amici forsitan pariter ac nunc (*sc. sumus*), subiecti atque obnoxii nobis minus essemus 7,30,2.

accedo. I. **Forma:** adcessere *P* 23,18, 2; adcessisse *V* 42, 11, 9; — accessere *P* accesserunt *VRF* 28,9,5; — accendit *falso* *P*[1], *corr.* *P*[2] 26, 48, 10; accensurum *P*[1] 6, 23, 5; — accedebat *PVRF* accidebat *rectius S* 27,15,16. — accessurum *Fr*[1] succ. *V* 45, 29, 6. — acc. *pro* exc. *P*[1] 5, 40, 9; *V* 45, 25, 1.

II. **Significatio.** A) **proprie.** a) *absolute:* accede, lictor 8, 32, 8; quibus locis temporibusque* -rent reciperentque sese 37,20,2; acie* instructa -sit 27, 1, 6; -rat lictor 1, 26,8; [-dunt* insuper hostes ferocius multo 2, 45, 9; -runt* tum † mox adparebat 44, 36, 2; *cf. accendo.*] — b) *acc.* propius: quos ubi et pr. -re et .. conspexerunt 40, 31, 4; quo pr.* hostis -bat 26, 9, 13; illi pr. Iliberrim -rent 21, 24, 3. — c) *acc. unde?:* ut qui hostes .. ab Cleonis quidem -uros numquam credidisset 33, 15, 7; ab Dipylo -sit 31,24,9; (ab Luceria *v. infr. 34;*) classis Ra a Messana Locros .. sit 29, 7, 7; (ex Bruttiis *v. infra 33;*) ut quaeque naves ex Etruria ac Sardinia -ssent 25,22,5; (ex inferiore loco *v. p. 249, 10;*) per eosdem forte dies Elaeam ex Achaia M pedites cum C peditibus .. -runt 37,20,1. — d) *acc. quo?* [α) c. dat.: cum prope moenibus -set 24, 20,11*; *cf. succedo.*] — β) c. acc.: (Elaeam *v. supra 6;*) ut ante lucem -rent Lilybaeum 21, 49, 9; Bomilcar cum militibus .. Locros -sit 23, 41, 10 (*v. supra 2*); diem, qua -urus esset Metapontum, constituit 27, 16, 13; classis Ostia cum magno commeatu -sit 22, 37, 1; postquam Punicam classem -isse Pachynum allatum est 24, 27, 7; Teum postero die -sere 37, 27, 9. — liberam numquam eo -isse 39, 10, 5. — γ) *acc.* inter: eisdem ferme diebus .. inter Albingaunos* Ligures Genuamque -runt (naves) 29, 5, 2. — δ) ad *c. acc.:* hostes ad peditum agmen non -isse 38, 41, 14; lictores ad eum -re iussit 24,9,1; duo consulares exercitus ad hostem -sere 3, 2, 7; cetero exercitu instructo ad hostem -sit 35, 4, 6; (ad Scipionem *v. p. 249, 11;*) ad Valerium lictorem -re iussit 3, 41, 3; [unde nec ad nos nomen famaque eius -re* neque .. posset 21,10,12; *cf. accidere.*] — M. Valerius L navibus cum ante lucem ad Africam -isset 27, 5, 8; ad Beneventum velut ex composito parte altera Hanno ex Bruttiis cum magna peditum equitumque manu, altera Ti. Gracchus ab Luceria -sit 24,14,1; Laelius .. ad Carteiam classe -sit 28, 30, 3; per idem tempus Eumenes ad Chalcidem navibus -sit cum Attalo atque Athenaeo fratribus 42, 55, 7; ad Eleam primo infestis signis -sit 37,18,3; ad Eretriam -runt 32, 16, 8; forte ad idem tempus A. Atilius cum quattuor et viginti quinqueremibus ad Gytheum -sit 35, 37, 3; C. Laelius nocte ad Hipponem Regium cum -isset 29, 3, 7; P. Lentulum cum .. omni genere commeatus ad* Uticam -isse 30,36, 2; cum exercitibus necopinato ad Veios -sere 5, 8, 6. — ad castra -sit 10, 20, 8; postero die .. instructa acie ad castra -runt 8, 36, 2; ne quis .. ad hastam suam -ret 43, 16, 2; ad litora Africae -sit 22, 31, 2; ad moenia ipsa Ra -sere 3, 66, 5; ad m. victor -sit 9, 40, 19; ubi ad m. -sere 23, 18, 2; triduo ante quam Hannibal ad m. -ret 24,20,12; ad m. ipsa et ad portas -sit

26, 13, 11; prius .. quam ad* Alexandreae moenia -ret 45, 10, 3; eodem (die) quo ad muros -sit 10,45,9; inde cum omni genere tormentorum .. ad muros -sit 33, 17, 3; ad oppidum -runt 40, 33, 4; postquam navis ad ostium amnis Tiberini -sit* 29, 14, 11; ad portam cum Cretensium cohorte -sit 32, 40, 5; (ad portas *v. p. 248, 54;*) qui cum ad puppim praetoriae navis -issent 30, 36, 5; qui simul ex inferiore loco ad tribunal -sit 8, 32, 2; ad tr.* ad Scipionem -dit 26, 48, 10; quem postquam .. ad urbem -urum Veientes audivere 1, 15, 3; coss. ex composito eodem biduo ad u. -sere 3, 63, 6; quia* -rant ad u. 5, 39, 6; Hannibal quarta vigilia ferme ad u. -sit 27, 28, 9; postero die acie instructa ad urbem -runt 32, 1; ut .. uno tempore ad u. -rent 28, 9, 4; ad u. -sere § 5; hostis* ad vallum -sit 22, 60, 24; luce prima Hispani acie instructa ad v. -runt 39, 30, 5; ad v. -runt 41, 3, 8. — Fabius ad Anxur oppugnandum sine nulla opulatione -sit 4, 59, 3.

B) **transl.** a) *i. q.* ***amplector:*** ad gubernacula rpae -re 4,3,17. — b) *i. q.* ***addor;*** α) absolute: equitum copiis tantum, quod* Aetoli -rant, superabant 33, 4, 6; -rant nova auxilia 42, 65, 12; et satis ad id* virium credebant -isse XX milia Celtiberorum 25, 32, 3; graviores potentioresque -sere accusatores duo tribuni plebis 43,8,2; -isse postea dici Umbros et ingentem exercitum Gallorum 10, 21, 14. — -bant blanditiae virorum 1, 9, 16; -sit edictum proconsulum 26, 12, 5; ex quo .. noctis licentia -rit 39, 13, 10; novus quoque terror -rat defectionis* Latinorum Hernicorumque 6, 2, 3. — -runt, quae cumularent religiones animis 42, 20, 5. — [-sit et ab* pestilentia commune malum 25, 26, 7.] — -sit etiam fortuita res ad animos eorum firmandos 32,17,16; -rant duae res ad augendam invidiam dictatoris 22, 23, 4.

β) acc. dat.; αα) ***commodi vel incomm.:*** quo suae* partis hominibus animus -ret 24, 27,8; (*v. p. 250, 1;*) dictatori ac Ris .. animi -sere 4, 18, 3; cum -issent animi Dinoni* ac Polyarato 44, 29, 7; et alia nova nihil tum animo tale agitantibus -runt auxilia 8, 25, 2; ad vastatos agros ea quoque clades -sit Sabinis 3, 29, 7; (dona *v. p. 250, 49;*) ingens in speciem criminibus vanis -rat fides 24,27,8; auguriis certe sacerdotioque augurum tantus honos -sit, ut 1, 36, 6; scelus et perfidiam illis, non virtutem nec animum -isse 40, 39, 9; -isse etiam novam tempestatem regno tumultus Gallici 45, 19, 12; (virtus *v. supra 1;*) — multa illi detracta sibi -ura (esse) 35, 13, 8. — ββ) = *ad c. acc.:* huic nocturno itineri tres diurnae horae -rant 35, 1, 7; Atintania* .., ut Macedoniae -ret 29, 12, 13; quantumcumque virium Antiocho decessisset, suo id -urum regno ducebat 35, 17, 1; plurimum -urum opibus, si .. tenuissent*, credentes 24, 2, 3; -urum huic parti trans Nessum ad orientem versum (*cf. Ml ad l.*) 45, 29, 6; Capuam ergo et Campaniam omnem vestris an Samnitium viribus -re malitis, deliberate 7, 30, 10; quid -urum suis decessurumve hostium viribus sperantem? 6, 23, 5.

γ) acc. ad: (ad vastatos agros *v. p. 249, 50;*) -sit ad eam cladem et vastatio Ri agri 7, 15, 11; ad defectionem Samnitium Apulum novum bellum -sit 8, 37, 3; ad summam indolem -rat Cn. Scipionis* disciplina 25, 37, 3; ad iram -bat et difficultas eorum, quae imperarentur 36, 29, 2; -sere ad aegras iam omnium mentes prodigia caelestia 2, 42, 10; ad has* opportunitates -dit summa salubritas 42, 54, 11; et ad externum terrorem intestina etiam seditio -sit 34, 25, 6; -isse ad vires eam .. auctoritatem 42, 11, 9; — haec ad ea, quae ab Eumene delata erant, -sere 42, 18, 1; ad hoc* Latini Hernicique -rant et Circensium quidam et coloni etiam a Velitris Ri 6, 12, 6*; ad hoc hiems -det 34, 34, 6; ad id pastores quoque -rant 1, 6, 3. — id quoque ad gloriam -sit, quod .. regna occiderunt 1, 48, 8; -rat ad religionem, quod*.. concidit 41, 16, 3; ad communem .. trepidationem* -sit, quod .. poterat 33, 9, 9. — ad contemptum legum, magistratuum, senatus -sit tum .., ut .. Rum quoque spernerent imperium 23, 4, 6; ad cetera id quoque -rat, ut 28, 12, 7. — δ) acc. eo: eo ut -dant regum auxilia 42, 52, 9; eo -sit consultatio de matre Idaea accipienda 29, 14, 5. — ε) acc. praeter: praeter gaudium periculosi* saltus superati contemptus quoque hostium .. -sit 42, 55, 4. — ζ) acc. super: super dotem .. haec tibi a me dotalia dona -dent 26, 50, 12. — super* belli Latini* metum id quoque -rat, quod .. satis constabat 2, 18, 3.

η) accedit, quod: (*v. supr. 36; 37; 39; 51;*) nam etiam illud -dit, ne .. possit*, quod .. fuit 4, 20, 9; -bat, quod alter decimum iam

prope annum adsiduus in oculis hominum fuerat 35, 10, 6.

ϑ) accedit, ut: (*v. p. 250, 41; 42;*) eo -bat, ut 1,49,4; eodem anno cum .. Tarentini sollicitos haberent patres, -sit, ut 8, 29, 1.

voces contrariae: me recipio *v. p.247, 45;* decedo *v. p.250,9; 16;* detrahor *p. 250,4.*

accelero. I. **Forma:** *optimi codd. ubique habent* adcelerare; accelerare *occurrit* 3, 27, 8; *VRF* 27, 28, 15 *et* 47, 8.

II. **Signif.** 1) *absolute:* 'accelera, signifer', 'sequere, miles', inter se quoque .. clamabant 3, 27, 8. — 2) *acc.* quantum: ipsum, quantum -re posset, cum peditum agmine sequi 27, 28, 15; qu. -re potuit*, Ephesum rediit 36, 43, 3; peditibus, qu.* -re possent, sequi iussis 37, 20, 10; cum, qu. -re poterat, maturasset 22, 5; cum, qu. -re poterat, effuso agmine isset* 42, 65, 2; qui .., qu. -re possint*, Cassium cos. .. persequantur 43, 1, 10; placuit, qu. -ri posset, Verginium acciri e castris 3, 46, 5; ipse, qu. maxime -re poterat, .. ad Hasdrubalem pervenit 23, 28, 3. — 3) *acc.* ad *c. grd.:* consulem ad sese opprimendum -asse 27, 47, 8. — 4) *addito accusativo:* nec illos .. cogere potuit gradum -re, aut, si nihil aliud, stare* instructos 2, 43, 8; regis legati iter -arunt 31, 29, 1.

accendo. I. **Forma:** accenderat *VP* acciaccenderat *M* acciderat *U* 3, 51, 7; acciderunt *codd. rec. Mog* 31,12,5; adcensurum *ex* adcesserunt *codicis fecerunt Hz Mg* 44, 36,2; accedebant *MP*[2] accedant *P*[1] 7,11,6; adcensí *M*[1]*P* 9, 23, 14; accedunt *codd. rec.* 2, 45, 9; accedunt *P* 3, 62, 8; succensus *C* 21, 25, 8; accenderant *pro* poterant *falso habent MP ante* accenderunt, *quod unus cod. rec. retinuit* 8, 28, 2.

II. **Significatio.** A) **proprie;** a) *absolute:* tantus repente effusus est imber, ut nec accendi facile pateretur et extingueret accensa 42,63,8. — b) *acc. obi.:* ut nocte id armentum -sis cornibus* ad montis ageret* 22, 16, 8; ut -sis cornibus armenta in adversos concitentur montis 17,2; donec .. utraeque fauces (*sc.* specus) congestis lignis -ae (sunt) 10,1,5; dextram -so ad sacrificium foculo inicit 2, 12, 13; plures .. ignes cum -isset 36,10,12; vento iuvante -a ligna .. pontem incendunt 1,37,1; haut secus quam silvis montibusque -sis omnia circa* virgulta visa* (sunt) ardere § 3; parati erunt, qui magno rogo in propatulo aedium -so corpora exanima iniciant 26,13,18; -uros eam se saepem* minabantur 42,63,7; scintillam levem ignis .. flando -runt 38, 7, 12; spoliis hostium .. ingenti cumulo -sis 1, 37, 5; cum medium -um (*sc.* telum) mitteretur 21, 8, 12; -so ture 29, 14, 13.

B) transl. a) *de animalibus; α*) sine praep.: cum pulsos indignatio -ret 30, 11, 6; fessos iam suos consul ex secunda acie subsidiariis cohortibus in pugnam inductis -it 34,15,1; illa etiam res -it (*sc.* senatum), quod (Aetoli) .. bellum inferebant 37, 49, 6; iam sua sponte infestum* Persei* senatum insuper -runt 42, 25, 2; crescit ardor pugnandi. -dunt* (Ros?) insuper hostes ferocius multo, ut statuisse non pugnare consules cognitum est 2,45,9; [meridie aestum magis adcensurum* utrumque adparebat 44, 36,2, *e coni. Mgi in loco nondum sanato.*] — Philippum regem ante ab Hannibale maxime -sum bellum pRo fecisse 33,49,1; adeo -si omnes sunt, ut .. nulla vi resisti videretur posse 21,11,4. — id vero ita -it animos, ut 6,14,10; -it praeterea et stimulat animos dolor, iniuria, indignitas 21, 44, 4; -it ira animos eorum 38, 21, 8; duorum consulum cognita ora -dunt militum animos 2, 47, 6; cum .. Appius Bellonam victricem identidem celebrans -ret* militum animos 10,19, 21; ea legatio erat, quae -re regium animum posset 33, 20, 6; ea demum vox ita animos -it, ut 24, 16, 1; quae res -it militi animos 44, 3, 8; quae ad deterrendos a cupiditate animos nuntiata erant, ea -runt 22, 42, 7; ad -dos virorum fortium animos 9,23,8; plurumum ad -dos militum animos intererat 26, 44, 8; his simul inflatus exacerbatusque iam per se -sos incitabat plebis animos 6, 18, 5; -sis utrimque animis ad arma discurritur 5, 36, 5. — quod ne fames quidem, quae mutas -ret bestias, curam eorum stimulare posset 25, 13, 7.

β) acc. praep. *αα*) *ad:* -si alii tribuni ad certamen pro rogatione sua summa vi pugnant 4, 6, 5; cui .. quae aetas formaque misericordiam elicere poterant*, ad libidinem et contumeliam animum -runt 8,28,2; hos desperata salus .. ad rabiem magis quam audaciam -bat 32, 23, 9. — postero die omnium animi ad oppugnandum -untur 23, 18, 7; Scipione stimulato Masinissae adhortationibus et militibus .. -sis ad traiciendum quam primum, intervenit 29,6,1; multo magis animi ad trans-

eundum -si (sunt) 38, 16, 5; fama . . in castris animos militum ad aemulandum decus -it 3, 61, 11. — ββ) *in:* duas faces novantibus res ad plebem in optimates -dam 32, 38, 9; (milites) in multo impotentiorem subito rabiem -si . . in legatum impetum . . faciunt 29, 9, 6.

γ) acc. abl.: equites . . aequato primum periculo, pudore deinde animos peditum -unt 3, 62, 8; pugnando potius quam adhortando -amus militum animos 2, 46, 7; quae . . hortamenta animi . . simul verecundia misericordiaque militem -bant 7, 11, 6; eam actionem susceperunt, qua non infimam plebem -rent, sed ipsa capita plebis 10, 6, 4; quae (res) tunc ingenti certamine patres ac plebem -it 4, 25, 13; ducibus plebis -it magis certamine animos quam minuit 6, 38, 9; ille fessos . . nunc precando nunc castigando -it 27, 49, 3; interim animos eorum nunc ira in hostis stimulando, nunc spe praemiorum -it 21, 11, 3; Galli proprio atque insito in Ros odio -untur 30, 33, 9; ad id, quod sua sponte satis collectum animorum erat, indignitate etiam Ri -bantur 3, 62, 1; -bantur animi et certamine laboris ac periculi atque ipso inter se conspectu 28, 19, 14; ad id vero adeo -sus indignatione est rex, ut exclamaret 32, 10, 7; et equites praetoris eximia virtute et equitum pedites -si sunt 39, 31, 9; cum his orationibus -sa plebs esset 22, 35, 1. — accensus aliqua re: huius generis adhortatione -is militum animis 44, 2, 1; dum -um recenti amore Numidam habet 29, 23, 6; Ra acies audacia regis -a 1, 12, 9; aviditate -i certaminis eo quoque Ri penetravere 32, 10, 10; qui caede legati et consulis vulnere -i nulla deinde vi sustineri potuere 3, 5, 8; hoc consensu patrum -i . . tribuni plebis 42, 21, 4; ut -um (eum) cupiditate . . sensit 29, 23, 4; (dolor *v. p. 252, 25;*) multitudo fama inpigre defensi ad Placentiam praesidii -a 21, 57, 11; ut se militibus permitterent . . fama caedis commilitonum -is 24, 30, 12; (*v. supra 1;* fames *v. p. 252, 41;*) domestica etiam gloria -us 2, 20, 2; pedites aliena gl. -i 42, 61, 10; his -us miles 9, 31, 14; his -i homines 39, 41, 4; insueta ignominia milite Ro -o 39, 31, 2; Livius indignatione -us 36, 44, 8; (*v. p. 252, 8;*) indignitate rei -i comites ei se dederant 3, 50, 3; ingens vis hominum* cum aetatis miseratione atque indignitate* iniuriae -a 8, 28, 6; ferox adulescens indignitate -us 30, 4; (*v. p. 252, 25;*) si forte -um tot indignitatibus cladibusque* sociorum detrahere ad aequum certamen possit 22, 13, 1; sequitur -um iniuria iuvenem 4, 9, 8; legatorum violatorum i. -us 44, 30, 11; (*v. p. 252, 25;*) praetor ira -us* . . ducit 21, 25, 8; -us ira domo* sese proripuit 29, 9, 4; -us ira 39, 13, 3; regem ad ea primo -um ira inclementer locutum (esse) 42, 25, 8; -i ira concitant se in hostem 7, 33, 14; (*v. p. 252, 25;*) multitudo licentia -a 2, 27, 12; Rus odio -us 4, 32, 12; (Achaei) Eliorum -i odio 27, 31, 10; oratione dictatoris . . milites -i vadunt in hostem 9, 23, 14; hac o. -is militum animis 26, 42, 1; velut -i rabie concurrunt* ad portas 25, 37, 11; furere omnes tribuni plebis . . repulsa suorum -i 4, 44, 3; (salus *v. p. 252, 48;*) spe praedae milites -i oppido potiuntur 9, 31, 5; quos Poenus . . spe ingentium donorum -os . . dimisit 21, 48, 2; hoc spectaculo -i 7, 33, 12; ipsi virtute eorum -i . . equos immittunt 40, 40, 9; qua voce eum -um restitisse 42, 25, 11; (*v. p. 252, 31;*) his -i vocibus patres 2, 54, 7; -a his v. multitudo 38, 33, 10.

δ) acc. et abl. et praep.: ut negando . . acerrime -rent ad id, quod dissimulando petebant, plebem 6, 39, 5; his adhortationibus cum utrimque ad certamen -i militum animi essent 21, 45, 1; hac mutua commemoratione meritorum -i animi multitudinis ad omnia decernenda, quae Ri vellent 42, 38, 7; ipsos desperatione veniae ad tuendos sese acrius -it 54, 2. — animos militum hortando in pugnam -bat 44, 36, 4; placet omni ope in Ros -di regem impellique ad consilia belli 40, 5, 6.

b) *de rebus;* α) (audaciam *v. p. 255, 7;*) ante omnia certamen -bant fratres candidatorum 35, 10, 5; certamine -o 1, 57, 7; ea res* curam ingentem -it* patribus 28, 46, 12; curam expiandae violationis eius templi prodigia . . -runt* 31, 12, 5; -di magis discordiam quam sedari 2, 29, 8; vox tantum ei favorem -it, ut 39, 39, 12; haec sua sponte agitata insuper tribuni* plebis -unt 4, 58, 11; placidum quoque ingenium tam atrox iniuria -isset 3, 45, 6; invidiamque eam sua sponte gliscentem insignis unius aclamitas -it 2, 22, 2; statua regis Antiochi . . iram -it 36, 20, 3; iram -rat ignominia recens in animo, ad contumeliam inexperto 6,

18,4; tanta ira -a est, ut 26,3,6; cum -rentur irae 38, 33, 6; non minore motu animorum .., quam quem nova fama .. -rat 3, 51, 7; luce prima proelium ingens -um est 25, 13, 14; atrox pugna utrimque -a est 27, 32,5; ea desperatio Tuscis rabiem magis quam audaciam -it 2, 47, 6; de integro seditio -a (est) 22, 14,1*; spem -it Campanis .. eruptionem temptandi 26,4,2; adeo -ae sunt spes ad pellendos Sicilia Ros 24, 35, 6; armorum studium plerisque iuvenum -it 41, 20, 12; -is studiis pro Scipione et adversus Scipionem* 29, 19, 10; violentiam insitam ingenio intemperantia vini -bat 44,30,5. — β) Nolanis per clamorem favoris indicem -ibus ardorem pugnae 23,46,2. — a paucis certamine -o 30, 11, 8. — coepta inter eos in urbe certamina cupiditate eadem imperii multo impensius in castris -di 4, 46, 2; -a ea cupiditas est malignitate patrum 2, 42, 1; atrox ingenium -rat eo facto magis quam conterruerat 3, 11, 9; (inimicitiae) ipsorum odiis inter se -ae 44,25,1; ira magis -a adverso proelio barbaris est, quam imminuti animi 28, 33, 7; nox -um ingentibus animis proelium diremit 21, 59, 8; gladiis pugna coepit et acerrime commissa ipso certamine, quod aliquamdiu anceps fuit, -a est 9,39,6; cum eo (*sc.* imbre) magis -a vis venti esset 21, 58, 6. — legatio ab indignatione simul ac desperatione iram -it 31, 17, 4; quod (*sc.* proelium) -um ab desperatione hostium fuisset, ni 6, 3, 8.

additum est: acerrime *p. 254,29;* acrius *p. 254,36;* adeo *p. 252,21; 253, 28; supra 10;* de integro *supra 7;* etiam *p. 253, 47;* sua sponte .. etiam *p. 253,24;* facile *p. 251, 42;* iam per se *p. 252, 38;* insuper ferocius multo *p. 252,15;* sua sponte .. insuper *p. 252, 13; 254,47;* ita *p. 252,23; 31;* magis *p. 252, 18; 54; 253, 18; supra 7; 22; 25; 31;* multo magis *p. 252,54;* maxime *p. 252,20;* utrimque *p. 252, 39; 254, 31; supra 5;* velut *p. 254, 17.* — *voces adfines:* impello *v. p. 254, 39;* incito *v. p. 252, 38;* stimulo *v. p. 252,24; 42; 51.* — *contrariae:* conterreo *v. supra 23;* deterreo *v. p. 252,33;* extinguo *v. p. 251, 42;* minuo *v. p. 253, 18;* sedo *v. p. 254, 46.*

accenseo: his* -i (sunt) cornicines tubicinesque in tres centurias distributi 1,43, 7 (*v. Ml et Mr ad l.*).

[accenseo — accerso]

accensus. a) *magistratuum minister:* simul et delata et recepta nomina legatorum eius .. et .. scribae quoque duo et -us. L. Hostilius et scribae et -us .. absoluti sunt 38,55,5; tribunal, summoto aditus, praeco, -us insueta omnia oculis auribusque (*sc.* erant) 45, 29, 2; id aegre pati, .. quod se Q. Fabius magistrum equitum duxerit ac non -um* dictatoris 8,31,4; collegis novem singuli -i apparebant* 3,33,8. — b) *miles legioni additus:* tertium (*sc.* vexillum ducebat) -os, minimae fiduciae manum 8,8,8; -os procedere iubet 10, 2. — [c) *quintae classis Servianae homines:* in his -i (-is *maluit L. Lange, antt. rom.*[2] *I, 421*), cornicines tubicinesque in tres centurias distributi 1, 43, 7, *cf. tamen* accenseo.]

acceptus (adi.): pariter patribus plebeique -us 3, 64, 11; -am dis hostiam esse 8, 9, 1; ne primoribus quidem patrum satis -i 4, 11, 6; per spadones quosdam talium ministeriis* facinorum -os regibus 35, 15, 4. — oratio -ior plebi .. fuit 3, 69, 1; (mors) *carior* -iorque omnibus erat 35, 15, 4. — (Romulus fuit) longe ante alios -issimus militum animis 1, 15, 8; quae -issima dis essent, sacra instituere 1, 19, 5.

accerso. I. **Forma:** *dissentiunt codd. permultis locis inter* accerso *et* arcesso. *Inde praeter alios Gr negavit omnino Latinum esse verbum* accerso, *cui adsentitur Dr ad* 2, 19, 10 *et* 36, 7, 17; *at repugnant codd. vel optimi; praeferunt certe* accerso *B et V quintae decadis, VRF tertiae; codd. primae dec. et P tertiae utramque formam aeque perhibent.* — arcessiri *VMPR* accersiri *U* arcersiri *F* 3, 45, 3; accersunt *P* accenserunt *M* accerserunt *Lς* 9, 9, 12; accerssεrat *ex* accesserat *C* 21,3,2; accessendum *P* 23, 44, 2; accessebant *P*[1] accersebant *P*[2] 25, 27, 1; accersierat *VR* 27, 25, 11; arcessiebat *Pλ* accersierat *VRF* accessierant *L* 27, 42, 17; accersant *VR* 27,43,9; accersemus *VR* accerssemus *F* 28, 41, 13; accersitum *VRF* 29,1,20; arcescentes *VF* accersentes *R* 29, 6, 16; accersitum *HVR* 29, 11, 2; accessit *Pλ* accersit *HVRFL* arcessit *edd.* 29, 23, 4; accersendum *VRF* 30, 9, 5; 23, 1; accersitam *BHz Wb* arcessitam *ς Dr Mg* 39, 43, 2; accersit *BHz Wb* arcessit *ς Dr Mg* 40, 8, 4; accerse *Hz* 40, 9, 14; accersisset *Hz* 40, 33, 2; accerseret *Hz* 40,44,11; accessgere (*vel* accesssere) *V* accersere *Mg* arcessere *Hz Ml* 41, 20, 13;

arcersito *V* accersito *Mg Ml* arcessito *Hz* 42, 44, 6; [arcessere *Kr Hz Wb* accensdere *V* accipere *Fr*[1] *Mg* 42, 47, 11.]

II. **Signif.** A) **de hominibus.** a) *absolute:* in Peloponnesum iam diu -tibus Aegiensibus maxime ac Lacedaemoniis traiecit 38, 30, 1. — b) *aliquem:* Lysimachum et Onomastum -it 40, 8, 4; nunc quoque -as censeo omnis navalis terrestrisque copias 36, 7, 17; ut . . copias quoque terrestres navalesque -at 35, 45, 7; factio una Aetolos . . , altera Ros -bat 32, 32, 2; conloquentem eum cum suis satelles . . cum -ret 34, 25, 8; decretum, quo -rent eum, fecerunt 35, 43, 7; qui auxilia* -rent 37, 31,4; undique auxilia -ens 8,4; ipsis -tibus praesidia 42, 36, 9; quamquam non secuti sint regem, sed -ierint 36, 22, 3; decretum Aetolorum, quo -dum Antiochum censuerant 36,24,12; an dedituris se Hannibali fuisse -dum Rorum praesidium? 23, 44, 2; in te tuoque praesidio -do accipiendoque in arcem 34, 32, 7; (feminas) [domum*] -do blandiendoque ac minando 32,40,11; nunc ad ferenda, nunc ad -da adversus se auxilia 7, 32, 3; ab Aetolis hostibus vestris -itus 45, 22, 7; *(v. infra 41;)* praetorem Octavium -itum . . Heraclium cum classe petere iubet 44, 35, 13; mercatores . . -itos secreto percunctatur § 10. — c) *acc. unde?:* (ab Ambracia *sim. cf. p. 23, 51 — 24, 4.*) — remiges ex hibernis non Ephesum -it, sed Magnesiam occulte cogit 37, 10, 12; litteras ad collegam -dum ex Samnio missas (esse) 10, 18, 7; ad classem copiasque -das ex Asia 36, 8, 1. — d) *acc. quo?:* Serv. Cornelio Chalcidem -ito 42, 44, 6; consules Romam -iti 24, 43, 9; *(v. supra 32;)* eo . . auxilia -bant 25, 27, 1; -re in senatum Lucretium placuit 43, 8, 1; ut vero -itus in curiam censor venit 42, 3, 5; mulierem . . in convivium -itam scribit 39,43,2; hunc vixdum puberem Hasdrubal litteris ad se -ierat 21,3,2; (adversus se *v. supra 25.*) — e) *acc. ad aliquid:* (ad consultandum *v. p. 24,4;*) [duo milia equitum Atilius ab Cn.* Sicinio -re* ad eam rem agendam iussus (est) 42, 47, 11;] ut . . decretum fieret, quo -retur Antiochus ad liberandam Graeciam disceptandumque inter Aetolos et Ros 35, 33, 8; cum dei quoque novi ad opem ferendam dubiis rebus -rentur 34,5,10; neque non -re ad auxilium Poenos satis audebant 24, 2, 4; nisi Argivorum ipsorum decreto -itus ad auxilium urbis esset 32, 38, 4; (Persea) Apellem . . -itum post patris mortem ingentibus promissis ad praemia tantae perpetratae rei clam interfecisse 42, 5, 4; senatus . . consulem Plautium . . ad triumphum -it 8, 20, 7. — f) *acc. abl.:* cum saepe eum litteris -isset 44,13,12; consul -itus litteris praetoris 34, 19,1; (*v. p. 257, 44;*) omnium votis eum -si 35,42,5; (*v. p. 257,14; 19; 51; supra 1; 3.*)

B) **de rebus:** ad commeatus -dos 37,10, 11; ad Phoenicum -das naves 8, 3. — (quies) neque molli strato neque silentio -ita (est) 21, 4, 7.

acc. adv.: iam diu *p. 257,5;* nunc quoque *ib. 8;* saepe *supra 7;* undique *p. 257, 16.* — *voces syn.:* accipio *p. 257,22;* cogo *ib. 33.*

accessio. Forma: accensione *V* 44,11,1. — **Signif.** a) *acc. genet.:* utrius regum duorum fortunae* -io Sophoniba* esset 30, 12,22; quae parva bene gestae rei -io erat 40, 3; nisi . . frater insuper, -io invidiae, mactetur 38,54,10; non quia magna -io ea regni futura esset 39, 28, 2; (Syphax) -io Punici belli fuerat, sicut Gentius Macedonici 45, 7, 2; quos Syphax rex captus, -io Punici belli, concursus fecerit, plerique meminimus 39, 7; ‘quae vos* rabies’ inquit ‘agitat, qui duorum hominum <noxam> noxae civitatis* -em facitis*? 26, 7; hac virium -e animus crevit praetori 44, 11, 1; (et vos mavoltis) de -e potius belli quam de bello triumphari? 45, 39, 3. — b) *acc. dat.:* Campani . . haud parva, ut arbitror, -io bonis rebus vestris in amicitiam venimus vestram 7,30,6; minima -io semper Epirus regno Macedoniae fuit et hodie est 31, 7, 9. — c) *acc. ad:* (vires,) quae non -io tantum ad Rum esse bellum, sed per se ipsae* nuper sustinere potuerint Ros 36,7,6. — (acc. adi.: magna *supra 23;* minima *37;* parva *21;* haud parva *34.*)

accessus. a) *actio accedendi:* haud facilis erat in insulam classi -us 28, 7, 1; tamquam M. Atilius primo -u ad Africam offenderit 43,17. — b) *locus, quo appellitur navis:* alium* infra navibus -um petere iubet 29, 27, 9; sed propius urbem lembi -uque commodiore cum exposuissent armatos 44, 28, 13. — (add. adi.: alius, commodior, facilis, primus.)

accīdo. I. **Forma** (*cf.* accedo): accedebant *codd.* accidebant *corr. Gebh* 2, 50, 7; ac-

cidere *Gr* accedere *CM* 21,10,12; accidens *Fr*[1] accedens *P* 24,46,5; accidebat *S* accedebat *rell.* 27,15,16; accidebat *SFL* accedebat *PVRAld* arcebat *λ* 27,15,17; excidisset *HV* 29,6,13; accidebat *M? Gel* accendebat *codd.* 40,32,2.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) tela ab omni parte -bant 2,50,7. — b) (Gentius) genibus praetoris -ens 44,31,13. — c) *subi. abstr.;* α) absol.: iam clamor suorum vincentium -bat 40,32,2; cl. -it novus 4,33,9; priusquam .. fama -ret 21,61,1; repente f. -it classem Punicam adventare 27,29,7; postquam f. -it alterum consulem Boiorum urere agros 32,30,3; postquam f. -it traiecisse iam mare X legatos 45,28,8; cum f. -isset Prusiam .. in finis regni sui transgressum (esse) 28,7,10. — β) acc. dat.: (sonitus procellae) lentior deinde aequaliorque -ens auribus magnam partem hominum sopivit 24,46,5. — tam sollicitae ac suspensae civitati fama incerta primo -it duos Narnienses equites .. venisse 27, 50, 6. — γ) acc. unde?: clamor inde novus -ens .. terruit 8, 39, 4; inde nulla -bat vox 27, 15, 17; unde maxime terribilis -bat sonus § 16; ni clamor ab iis .. sublatus incertum, unde -isset, .. fecisset 29, 6, 13; clamor eos utrimque par -ens sustinuit 10,43,10. — concitatior -ens clamor ab increscente certamine 10, 5, 2. — δ) acc. quo?: quod ubi ad aures -it regis 8, 24, 11; cum .. clamor Rus haudquaquam ignotus ad auris -isset 26,40,10; ita ut vox etiam ad hostis -ret 10, 41, 7. — ε) unde nec ad nos nomen famaque eius -re .. possit* 21, 10, 12.

B) **transl.** a) *aliquid;* α) subst.: quae inscitia et temeritate ducum clades saepe -rint 42, 49, 5. — β) pron.: si hoc in hac tam bene morata* civitate* -re potuit 45, 23, 10; id adeo non plebis quam patrum neque tribunorum magis quam consulum culpa -re 4, 2, 1; sed id -re haud immerito 5, 2, 9; id patres rati contemptu -re .. decreverunt 6, 21, 3; id quamquam nihil portendentibus deis ceterum neglegentia humana -rat 28, 11, 7; ad id, quod futurum erat, ne inopinatum -ret, praeparatis suorum animis 34, 28, 10; utrum felicitate id quadam eius -at, an 42, 12, 2; id quidem etiam, quod (id) saepius -rat, magis terrebat 22, 36, 8; ea omnia -isse 27, 44, 5; cum eadem cotidie -rent 5, 42, 8; quod post paucos -it annos 5, 21, 16; id* quod nullo ante bello -rat 27,33,7; pars non id, quod -rat, per se aestimare 22, 8, 3; id quod post Cannensem -isset cladem 25, 22, 2; id quod et ante -rat 26, 40, 9; ratus, id quod -it, insecuturos .. hostis 42, 64, 5; id ipsum, quod -it (*sc.* 'ut paenitentia regis animum subiret' *Wb*[2]), paenitentiae relinquens locum 44, 10, 2; ex eo, quod* -rat, spem futuri praecipientes 42, 61, 10; eis, quae post pugnam -dēre, levior (*sc.* clades) 22, 50, 2; quae aspera adversaque tunc -runt, minore indignatione referre possumus, quam quae hodie eveniunt 23,42,8; nuper quoque quae* -runt 26, 41, 18; quae -runt, -re possunt 28, 41, 13; quae tum maxime -rant*, casura praemonens 36, 34, 3; velut ignari, quid -isset 5, 39, 1; si quid adversi -isset 32, 38, 2; nihil tam inopinatum nec tam insperatum -re potuit 3, 26, 5. — γ) impers. sq. ut: forte ita -it, ut parem ferociae huius et Ri consulem T. Manlium haberent 8, 5, 7.

b) *acc. dat.:* laetius id decemviris -it, quam si 3, 38, 12; maximo cuique id -re animo certum habeo, ut 28, 43, 6; ut indignis -isse ea viderentur 36, 35, 4; timens consul, ne postmodum privato sibi eadem illa cum bonorum amissione additaque alia insuper ignominia -rent 2, 2, 10; vinci non oportuit eum neque ea quae* victis -unt, pati 42, 41, 12; quod postea Hannibali -it 9, 19, 6; nec probare, quae fierent, et credere haud indignis -re 3, 37, 2; nolle ominari, quae nec Iuppiter nec Mars pater passuri sint iis auspiciis conditae urbi -re 61, 5; quae captis -rint, .. quererentur 26, 31, 8; cum .. quae ipsis prope -issent, exposuisset 36, 28, 8; quid iis -rit, non adici 39, 26, 6; quid potest queri sibi -isse, qui causa belli fuit? 42, 41, 12; si quid proiectis ac proditis .. legionibus -ret 22,44,7.

(*acc.* a) *adv.:* ante *v. supra 3;* cotidie *v. p. 259, 52;* forte ita *supra 19;* haud immerito *p. 259, 42;* laetius *supra 22;* maxime *p. 259, 24;* nuper *supra 13;* postea *ib. 30;* postmodum *ib. 27;* prope *ib. 36;* repente *p. 259, 11;* saepe *ib. 37;* saepius *ib. 50;* tunc *supra 11;* tum maxime *ib. 14.* — b) *adi.:* inopinatum *p. 259, 47; supra 18;* insperatum *ib.;* aspera adversaque *ib. 10.* — c) *praep.:* ab omni parte *p. 259, 6;* nullo ante bello *p. 259, 54;* post paucos annos *sim. p. 259, 53; supra 2; 9.* — d) *abl. causae: p. 259, 42; 44; 46; 48.* — e) in civitate *p. 259, 39.* — *vox synon.:* evenio *supra 12.*)

accīdo. I. **Forma:** accisae res sint *Rhen* abscisae res sint *MRD* abscissae res sint *P Ald* abscesserint *U* abcesserint *F* 3, 10, 8.

II. **Signif.** a) *propr.:* suboli imperatorum vestrorum velut -sis recrescenti stirpibus 26, 41, 22. — b) *transl.:* Latinorum etsi pariter -ae copiae sint 8, 11, 8; robore iuventutis suae -so 7, 29, 7; proelio uno -it Vestinorum res 8, 29, 12; adeo enim -ae res sunt, ut 8, 11, 12; Volscos et Aequos, etsi -ae res sint, reficere exercitus 3, 10, 8; ingens certe .., quamquam nuper Camilli ductu atque auspicio -ae res erant, Volscorum exercitus fuit 6, 12, 6; post -as a Camillo Volscorum res 5, 2.

accingo. I. **Forma:** adcincti *M* cincti 40, 13, 2; accingeris *PRλ* haec ingeris *M VL* ingeris *F* 28, 41, 8.

II. **Signif.** a) *proprie:* gladiis -ti 40, 13, 2. — b) *transl., reflexive;* α) quin* -eris? 1, 47, 4. — β) iam ad consulatum vulgi turbatores -gi 4, 2, 7; quin igitur ad hoc* -eris nec per istos circuitus .. palmam .. petis? 28, 41, 8; -dum ad eam* cogitationem esse 6, 35, 2. — γ) proinde in hoc discrimen, si iuvat, -ere, ut in singulas horas capite dimices tuo 2, 12, 10.

accio. I. **Forma:** adcitus 35, 50, 4; adcitum (accitum *VRF*) 27, 31, 9; exciti *M edd.* acciti *vel* adciti *Bς* 38, 32, 3; accienda *T. Faber* accipienda *codd.* 40, 47, 4; accipiendum *PLς* 10, 19, 1; accipitis P^1 arccitis P^2 26, 50, 3; adciti *PL* acciti *VRF* 27, 37, 6; acciperet *P* 9, 3, 8; acciperentur *M* 8, 3, 10; accierunt *Mg* adierunt *codd.* acciverunt *Mr* 35, 34, 5.

II. **Signif.** a) *aliquem:* collegam quoque et exercitum eius se -urum (esse) 25, 14, 3; itaque propere ad dictatorem auxilia -tum mittit 10, 4, 12; iubent acciri omnes 3, 38, 13; (virum) -ri iusserunt 7, 39, 13; per viatorem imperator -ri iubebat nobilissimum quemque genere factisque 10, 38, 7; -ri quas receperat copias .. iussit 42, 3; ad bellum renovandum -dumque regem in Asiam miserant legatos 36, 27, 2; ad auxilia -da* 40, 47, 4; ne collegae auxilium, quod -dum ultro fuerit, sua sponte oblatum sperneretur* 10, 19, 1; donec ab iis .. Quinctius est -tus 35, 50, 4; ad praesidium Aetolorum, quod ab Eleis -um .. erat, eiciendum 27, 31, 9; qui -i erant 23, 24, 2; Appi se litteris -um (esse) 10, 18, 7; cum .. ille ab ipsis Argivis se defenderet -um 32, 40, 1; -us .. de se quoque deos consuli iussit 1, 18, 6; rediit sive ipse sua sponte .. sive senatus consulto -us 10, 25, 12; ab ipsis Neapolitanis -us 23, 15, 2; a primoribus -us 24, 13, 9; -us ab nobis 29, 18, 11; litteris Q. Fabi -us et ipse et collega eius M. Atilius 22, 31, 7; phalanx abs trepido nuntio -a 42, 66, 6; Servio propere -o cum paene exsanguem virum ostendisset 1, 41, 2; litteris eius -um (se) venisse 10, 18, 12; ab Gallis -um se venisse 21, 52, 4; -um eum extemplo nunc solatur nunc .. castigat 30, 15, 9; simul classem Punicam, ut mari quoque aliquid posset*, -am ibi ratus se inventurum 28, 7, 17; qui purgarent nec -os ab eo Bastarnas (esse) nec 41, 19, 5; Veientium exercitu -o 4, 21, 8; 27, 21, 7; magistro equitum -o 8, 38, 14; -o eo 9, 14, 2; Pomponio propraetore cum eo exercitu, qui .. erat, -o 24, 17, 2; Appio quoque -o, ut altera parte adgrederetur 30, 1; cum -i a proditoribus nequiquam ad Hennam exercitum admovissent* 24, 39, 10; -is Latinorum Hernicorumque auxiliis 2, 53, 1; -is qui Tusculi erant 4, 46, 12; ad XX matronis .. per viatorem -is 8, 18, 8; navibus -is* *coni. Wb* 28, 16, 8.

b) *add.* α) *unde?* novus exercitus domo -us Etruscis venit 9, 33, 2; omni robore iuventutis d. -o 7, 37, 4; -usque inde Carthaginem 30, 35, 10; naves indidem -ae erant 27, 25, 11; navibus undique -is et ad custodiam .. et ut .. traicerent* 2, 11, 2; fabris u. ex Etruria -is 1, 56, 1. — (ab Alba *sim. v. p. 24, 4—15, quibus addendum fort.* cum a Casino dictatorem Rum legionesque novas acciri (*ς Valla,* nimis accipi *P*) nuntiassent 23, 17, 7*.) — Numam Pompilium .. ex Sabino agro -um .. Romae regnasse 4, 3, 10; -us ad consultandum ex Athamania 36, 6, 7; -ri Verginium ex* castris .. placuit 5, 8, 12; vates, quos ad eam rem consultandam ex Etruria -verant 1, 55, 6; -o ex E. exercitu 2, 49, 10; ludicrum fuit equi pugilesque ex E. -i 1, 35, 9; ludiones ex E. -i 7, 2, 4; haruspices ex E. -i 27, 37, 6; Cornelium potius ex E. .. Romam -ri placuit 29, 38, 2; (*v. supra 34;*) ex India elephantos -os* (esse) 35, 32, 4; tum dictator magistro equitum equitibusque, tum ex montibus Quinctio -o .. accurrit 4, 33, 3; legiones praeterea duas primo quoque tempore ex Sicilia -ri (placuit) 23, 25, 10; Punicas enim naves ex S. -as id posse

facere 25, 11, 15; classis ex S. Tarentum -a ad* arcendos commeatus 26, 20, 7. — *β*) *quo?* (Amphipolim *v. p. 24, 13;* Carthaginem *v. p. 262,30;*) coegit -ri Romam eum 6, 14, 1; ex hoc senatus consulto* -is R. magistratibus primoribusque earum coloniarum consules cum milites* stipendiumque imperassent* 29, 15, 11; alios peregre in regnum R. -os (esse) 2, 6, 2; (*v. p. 262, 47;* Tarentum *v. supra 1;*) -is domum tribulibus et* clientibus 5, 32, 8; eo -i legati 43, 20, 2; eodem* Amynandro cum suis auxiliis -o 32,14, 8. — Aebutia -a ad Sulpiciam venit 39, 11, 6; -um ad se benigne appellat 23, 15, 10; consules ad subsellia -os 3, 64, 6; paulo ante lucem -is ad se principibus Latinorum 1, 51, 3; — ad hunc tumultum -us Postumius . . fecit 4, 50, 4. — ut ipsum in consilium -ret 9, 3, 8; -us in Hirpinos a Statio* Trebio 23, 1, 1; -o (*sc.* Alexandro) ab Tarentinis in Italiam data dictio erat 8, 24, 2; -os eos in curiam hortati sunt 9,30,7; coniugem eius ac liberos in castra -os . . vivos combussit 24,45,14; [liberos et coniugem eius . . in* contionem frequentem accierunt* 35,34,7.] — Numam . . in regnum ultro -um (esse) 1, 35, 3; (*v. supra 9.*) — *γ*) *quem ad finem?* -ri C. Terentium consulem ad dictatorem dicendum iusserunt 23,22,10; cos. ad id -us 7, 12, 9; -i edicto domini (sunt) ad res suas noscendas recipiendasque 10, 20, 15; (*v. p. 262, 33; 40; 42; supra 2;*) [Lacedaemonii ad disceptandum -ti* (sunt) 38, 32,3.] — haud cuiquam dubium erat, super qua re -rentur 8, 3, 10.

acc. adv.: extemplo *v. p. 262, 12;* paulo ante lucem *v. supra 16;* peregre *supra 8;* primo quoque tempore *p. 262, 52;* propere *p. 261,39; 262,8;* ultro *p. 261,48; supra 27.* — *subst.:* per viatorem *p. 261,42; 262,26;* edicto *supra 31;* litteris *p. 261, 53; 262, 6;* senatus consulto *p. 262, 3.*

accipio. I. **Forma** (*cf.* **accio**): accipit *Mog* accepit *B* 33, 18, 9; accipimus *edd.* accepimus *V* 45,26,8; acciperet *edd.* acceperet *V* 42,27,4; acciperent *edd.* acceperet *V* 26,5; acciperent *LH?Mg* accaeperent *M* acceperent *P* acceperint *ς edd. rell.* 7, 14, 8; accipere *edd.* accepere *V* 45, 44, 18; accepere *P* acceperent *M* acceperunt *Lov 4 Hz* 10, 18, 9; accepere *ς edd.* accipere *codd. optimi* 9, 36, 5; *item P* 21, 50, 11; accepere *CRF* accipere *BV* 30, 34, 7; acciperat *P* 22, 19, 2. — accipiamur *M* suscipiamur *P* recipiamur *ς* 7, 30, 4; acciperet *PFAld* exciperet *SVR* 27, 6, 5; excepta *pro* accepta *V* 28, 27, 9; excepit *item V* 29, 14, 11; exciperet *PF* acciperet *VR, om. H* 29, 11, 6; excipiebat *Vβ* accipiebat *PHαγδεF* 34, 13; acceperunt *Bς nonnulli* exceperunt *Mog ς plerique* 31, 14, 12; ceperunt *P* 24, 48,13 *et V* 42, 22, 1; accepit *Mog ς* cepit *B* excepit *APeriz* 38, 25, 12; caperent *VR FL* acciperent *P* 27, 18, 2. — accirent *P* 22, 32, 8; acceptis P^2 *VRF* accipitis P^1 accitis *Wb* 28, 16, 8. — accepta *codd. habent pro* arrepta *Duk Mg Wb* 3, 70, 10. — acta *VRFL* accepta *Pλ* 27, 20, 9; acti *λ* rapti *V* accepti *R* capti *L* 30, 33, 1; accipere *edd.* accensdere *V* 42, 47, 11. — accipere *pro* occipere *P* 1, 7, 6; 3,55,1; 5,9,8; *PUR* 1, 49, 1; *ML* 5, 32, 1; *M* 6, 5, 7.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) = δέχεσθαι, **annehmen, aufnehmen, übernehmen;** *α*) **aliquem;** *αα*) cum popularium agmen patentibus portis -issent 25,15,15; permissum, ut . . auxilia ab sociis . . -ret 36, 1, 8; (Bruttii) -ti ab plebe . . cepere (urbem) 24, 2, 10; Caravantium in Caviis* Durnium oppidum advenientem benigne -epit 44, 31, 9; tessera . . data est, ut tribunus tribunum, centurio centurionem, eques equitem, pedes peditem -ret 27,46,1; comi hospitio -um nuntiare Ris iussum (esse C. Claudium) 9, 36, 8; deditos Collatinos ita -io 1, 38, 1; armati comissatores -di (*sc.* fuerunt) 40, 9, 1; ut . . consulem alterum ab nobis senatusque partem -iant 8, 4, 11; consulem exercitumque comiter ac benigne* -runt 34, 9, 10; -tis copiis ab L. Scipione 38,12,2; maximam partem copiarum Amphipolis, reliquas propinquae urbes -runt 45, 9, 1; castra propinqua turbatos ac terga dantes -ēre 4, 31, 3; ab sacerdotibus deam -epit 29,14,11; matronae . . -ēre (*sc.* deam) § 12; qui eam (deam) rite hospitio -ret 29, 11, 8; [ut eam (*sc.* deam) . . hospitio -ret* § 6;] vidimus enim, cum quanta caerimonia . . externos (*sc.* deos) -iatis 29, 18, 2; hospitio et duces Ros omnes et legatos . . -bat 42,17,3; [ut esset spatium, qua elephanti hostium -ti* nihil ordines turbarent 30, 33, 1;] (equitem *v. supra 30;*] ut equites peditesque ab eo . . -ret 28, 13, 3; equites mille Numidae, cum duo milia daret, -ti (sunt) 31,19, 3; quoniam . . exiguas reliquias ex-

ercitus ab Sex. Digitio .. -urus esset 35, 2, 3; ad -dum ab Aemilio exercitum 9, 22,1; ex. ab dictatore Fabio -iunt 24,1; ab novis consulibus .. dictator C. Poetelius cum M. Folio magistro equitum ex. -epit 28, 2; decretum, ut ab Cn. Servilio consule ex. -ret 22, 11, 2; ex. a P. Sempronio -ret 30,1,3; ad veterem ex. -dum 23, 31, 6; ad ex. a Terentio -dum 32,16; ex. ab Ti. Fonteio et L.* Marcio -epit 26,17,3; C. Hostilius ab C. Laetorio propraetore provinciam exercitumque .. -ret 27,7,11; relictum a consule ex. Q. Fulvius procos. -ret 35, 13; Q. Caecilius cos. ex. ab C. Nerone, L. Veturius a Q. Claudio propraetore -epit 28, 11, 12; P. Scipio provinciam et ex. -epit 16,14; victorem ex. a praetore -epit 31, 22, 3; Villius a P. Sulpicio ex. -ĕre (iussus) 32, 1, 3; ex. ab L. Lentulo -tum .. praetori tradidit 9, 5; ut eum ex. -ret 36,1,7; ex., quem a M. Fulvio proconsule -urus esset 2,8; *item* a M.' Acilio 37, 2, 2; ab L. Valerio .. simul provinciam exercitumque -ĕre iussus 36,2,9; provinciam Siciliam exercitumque ab M. Aemilio -ĕre 37,2,8; ex. ab* A. Terentio -epit 40, 16, 7; coss. .. ex. a M. Popilio -runt* 42, 22, 1; decumo post die quam ex. -rat 44, 2, 4; (*v. p. 264, 36;*) exercitu -to 45, 41, 4; trepido ex. -to 32,7,7; ex. victore a superioribus consulibus -to 8,16,6; a veteribus (consulibus) ex. -to 17,1; ex. a Manlio Atilioque -to 21, 39, 3; ex. consulis -to a Fulvio Flacco legato 22, 12, 1; a praetore ex. -to 23,40,2; coss. Atilius Fabiano, Geminus Servilius Minuciano ex. -to 22,32,1; ex. vetere a Q. Minucio .. -to 34, 17, 1; ut exercitus ab se .. -rent 22, 31, 7; amnis ingens fugientis -epit 29, 32, 8; -pi Hannibalem satis pro certo habuere 23, 17, 10; clementer a consule cum verborum tantum castigatione ob errorem praeteritum (Hirpini) -ti* (sunt) 27,15,2; ut Hispanos comiter -rent 28, 39, 21; hominibus -tis et* in carcerem conditis 30, 21, 5; Ri ovantes et gratulantes Horatium -iunt 1, 25,13; comiter -tus hospes (est) 37,7,13; ut, quo die captam hostem vidisset, eodem matrimonio iunctam -ret 30,14,2; hostes* pro hospitibus comiter -epit 23, 33, 7; fugientes per patentem portam h. -runt 42, 54, 5; sacerdotes .. intrantem urbem ac di prope ipsi .. -runt 31,14,12; nulla eum urbes -iunt, nulla moenia 22, 39, 13; cupide eum omnes Epirotas et urbibus et portibus suis -uros (esse) 36, 5, 5; Aperanti* eum .. consensu omnium -runt 43, 22, 11; eos .. moenibus tantum tectisque a Canusinis -tos 22,52,7; eos omnes Venusini per familias benigne -dos curandosque cum divisissent 54, 2; duratos eos tot malis exasperatosque -epit terra, quae copia omnium rerum saginaret 38,17,17; ego vero istos, quos dedi simulatis, nec -io nec dedi arbitror 9, 11, 10; ubi te (*sc.* Iunonem) dignum amplitudine tua templum -iat 5, 21, 3; hospitio comiter -tis* (*sc.* praetori legatisque) .. ostendit 29, 22, 2; legatos comiter -tos 11,7; (*v. p. 264, 48*) ut .. Tuditanus a M. Pomponio -ret (legiones) 24,44, 3; alter a Q. Fabio .., alter a Fulvio Centumalo -ret (legiones) 25, 3, 3; ut a P. Villio Tappulo .. provinciam et duas l. -ret 30,27,8; ab eo duas l. et XXX quinqueremes -ĕre 27,8,13; in Etruria duas volonum l. a C. Terentio propraetore .. -ret 28, 10, 11; alter cos. .. duas l. a M.* Sextio praetore -ret 30,14,16; P. Aelius praetor duas l. in Sicilia ab Cn. Tremellio -ret 41, 2; liberatorem urbis laeta castra -ēre 1, 60, 2; eam (*sc.* matrem Idaeam) de nave -ĕre 29, 14, 10; m. Idaeam .. -urae sunt 34,3,8; ad m. Idaeam -dam 5,10; ad -dam m. Idaeam 36, 40, 8; consultatio de m. Idaea -da 29, 14, 5; cum Carthaginiensem matronam domum* -erit 30, 13, 11; haec arma et hunc militem propitio flumine -ias 2, 10, 11; hunc m. qui Brundisi -ret .. A. Atilius Serranus deligitur 42, 27, 4; ab eo milites per locum arduum -ti cepere 4, 61, 8; ut vix dimidium militum, quam quod* -rat*, successori tradiderit 35, 1, 2; ni exsules .. ab arce* milites -issent 33, 17, 11; (civitas) m. odisse et negare urbe tectisve -dos (esse) 9, 7, 9; ad m. ex formula -dos mittunt 22, 57, 10; -tis a Marcio consule veteribus militibus 9, 39, 2; ad eam (*sc.* mulierem) -dam 38,24,5; multitudinem armatorum -runt 31, 23, 5; apud quem solstitiali tempore comiter -ti (*sc.* nos) 35, 49, 6; mittite, qui arma, qui obsides, qui urbem patentibus portis -iant 5, 27, 14; ne differret o. ab Arretinis -ĕre 27,24,1; legati missi ad .. o. -dos 22,33,5; ad o. Thracum -dos 40, 24, 3; a ceteris senatoribus centum viginti o. -ti* (sunt) 27, 24,5; obsidibus, quos dabant, -tis 21,34,4; clausos omnis in curiam* -ite, solos, inermis 23, 3, 3; (pedites *v. p. 264, 30; 51;*) duo

milia peditum Atilius ab Cn.* Sicinio -ĕre* ad eam rem agendam iussus (est) 42, 47, 11; (plebem) apparatis -ĕre epulis 23, 4, 2; ut .. Poenum inde pro Ro -rent 23, 16, 6; inde -tus (*sc.* praefectus) scapha in arcem circumvehitur 25, 10, 3; cum praesidium et paucas naves ab A. Postumio .. -isset* 36, 12, 9; ad pr. -dum perlicere 23, 18, 1; pr. -tum est 1, 3; lembi, qui pr. id -tum Lechaeum* traicerent 32, 23, 11; (praetori *v. p. 266, 12;*) quem advenientem laeti omnes -ēre 10, 18, 9; quos sua terra, suus ager .. fugientes -ient 21, 44, 8; porta maritumae arcis Plator Ros -epit 28, 6, 4; Ros victores deserti fuga hostium -runt tumuli 38, 21, 15; mox eodem patentibus portis Ri -ti (sunt) 30, 7, 2; pavidos Samnites castra sua -ēre 9, 40, 14; cum .. pluribus simul locis scandentes -issent 29, 6, 11; (senatus partem *v. p. 264, 35;*) XX naves longas et socios navales a. M. Iunio .. -ĕre est* iussus 37, 2, 10; ut socii fideles -ti cultique (sunt) 25, 40, 4; ut facile per intervalla ordinum fugientes suos -rent 35, 29, 4; qui te melioribus ominibus -iant, quam Syphacem hinc miserunt 30, 12, 13; nisi naves .. trepidos -issent 28, 36, 10; (tribunum *v. p. 264, 29;*) quos (*sc.* tribunos) foedere icto cum plebe sacrosanctos -issent 4, 6, 7; (turbatos *v. p. 264, 40;*) quod -uri fuissent venientem 36, 5, 6; venientes regio adparatu et* -epit et prosecutus* est rex 37, 7, 15; (quisque) vicarium -ĕre 29, 1, 9.

ββ) *acc. in;* 1) *de loco:* non tamen ita perculsos iratosque in* aciem -ēre* 30, 34, 7; Celtiberos in* mediam a. adversus* signa legionum -ēre 8, 6; Numidae .. in mediam a. -ti 22, 48, 3; sociis in mediam a. -tis 28, 14, 9; ut in* partem agri -iantur 10, 10, 10; ut armatos in arcem -iat .., -ti obrutam armis necavere 1, 11, 6; si in a. -isset eos 25, 25, 4; in te tuoque praesidio accersendo -doque in a. 34, 32, 7; vis hostium in a. -ta 25, 26, 1; hostem introrsum in media castra -iunt 10, 33, 3; -urum eos in c. se laetum 21, 24, 4; in c. hostis -runt 22, 52, 3; gaudio ingenti plebis in c. -iuntur 3, 53, 2; eos singulos in equos suos -ientes 26, 4, 5; utrum .. an hostes* in Italiam -iatis 31, 7, 2; praesidia in loca munita -ĕre 8, 27, 10; tantam multitudinem in Macedoniam -ĕre 44, 26, 13; Hannibal frenatos equites in medium -ipit 21, 46, 5; in m. -ipit contractos ex castellorum praesidiis 33, 18, 9; -tus in m. signa ferri iubet 2, 49, 3; consulem in m. -tum 21, 46, 9; levem armaturam in m. -tam 28, 14, 13; -tus extemplo in tumultuosam turbam et ipse tumultum augebat 6, 14, 6; Carthaginienses in urbem -iunt 25, 15, 17; qui matrem Idaeam .. in u. -ret 35, 10, 9; in u. eos -ĕre 43, 7, 9; qui armatos milites meos in u. -urum promiserint 26, 31, 5; armatos clam* in u. -runt 9, 16, 8; Hamilcarem Poenosque ea condicione, ut .. fieret, in u. -runt 24, 1, 9; Ros .. in u. -runt 26, 40, 8; praesidium eorum in u. -rant 9, 16, 2; quibus auctoribus praesidium in u. -issent § 5; de -dis clam nocte in u. regibus 2, 3, 7; -us in u. est tyrannus 32, 38, 6; (praesidium) quod ab Eleis adcitum -umque in u. erat 27, 31, 9; -ti in u. agmine in forum descendunt 3, 18, 4; pecoribus agrestibusque in u. -tis 3, 6, 2. — 2) *de condicione:* ne nos in amicitiam -iamur 7, 30, 4; Ariarathes rex .. in am. est -tus 38, 39, 6; foedere in am. -ti (sunt) 8, 25, 3; Ocriculani sponsione in am. -ti (sunt) 9, 41, 20; in eum gradum amicitiae regis .. -us erat 35, 18, 2; ut parentibus earum det veniam et in civitatem -iat 1, 11, 2; Claudiam certe gentem post reges exactos ex Sabinis non in civ. modo -epimus, sed etiam in patriciorum numerum 4, 3, 14; socios, ex quibus alios in civ. atque aequum secum ius -issent 26, 24, 3; vultis exemplo maiorum augere rem Ram victos in civ. -do? 8, 13, 16; hostibus in civ. -dis 1, 33, 1; in civ. -ti (sunt), qui Veientium .. transfugerant ad Ros 6, 4, 4; Aricini Nomentanique et Pedani eodem iure, quo Lanuvini, in civ. -ti (sunt) 8, 14, 3; Latini, Sabini in civ. -ti (sunt) 40, 46, 12; ut .. in civ. -ti viderentur 2, 5, 10; multis milibus Latinorum in civ. -tis 1, 33, 5; in fidem clientelamque se urbemque Syracusas -ret 26, 32, 8; quos* reliquos fortuna .. fecerat, in deditionem -iunt 9, 24, 13; Publilio .. in d.* -iente Latinos populos 8, 12, 6; is eam gentem in d. -epit 9, 43, 7; in d. gentem -epit 39, 2, 1; intra paucos dies Carpentanos quoque in d. -epit 21, 5, 16; civitates sine certamine in d.* -epit 28, 22, 1; populos in d. -epit 34, 17, 11; ipsos .. in d. -epit* 20, 9; barbaros .. in d. -epit 39, 53, 13; in d. omnes ante noctem -epit 42, 53, 9; quorum gentem biduo post pu-

gnam totam -rit in d. 36,40,3; praesidium Rum .. fame in d. -rant Samnites 9,31,2; qui .. populos aut vi aut voluntate in d. -issent 29, 3, 10; responsum est in d. ita -ipi eos, ut § 3; voluntate in d. societatemque -ti (sunt) 31,41,5; ita in d. -ti (sunt) 38,13,13; Aurunci a* T. Manlio dictatore in d. -ti 8, 15, 2; Ligures in d. -tos 40,41, 3; iis, qui Cauloneam obsidebant, in d.* -tis 27,16,9; ceteris eius regionis metu in d. -tis 28, 23, 5; ut Lucanos in fidem -iant 10,11,13; in f. omnes -ti (sunt) 24, 47, 13; regulos -tos in f. 37, 25, 9; ab Indibili et Mandonio in f. -tis 28, 42, 8; (*v. p. 268, 42;* in ius *v. p. 268, 33;*) ne fastidieris nos in sacerdotum numerum -ĕre 10,8,7; Sabinum .. in suum n. -runt § 6; (*v. p. 268, 31;*) quem ipse Romulus .. in societatem regni -epit 4,3,12; aliquot .. populos .. condicionibus in s. -epit 9,15,2; foedere in s. -ti (sunt Samnites) 7, 19, 4; in s. urbis agrorumque -ti 4, 37, 2; (*v. supra 5*).

γγ) ***inter:*** plerique .. inter auxilia -ti (sunt) 32, 14, 8; iis* .. inter signa et ordines -tis 33, 9, 1.

δδ) ***intra:*** praesidium armatum se intra moenia [et muros*] -uros* confirmant 10, 10, 2; praesidium intra m. -ĕre 21, 57, 13.

εε) ***post:*** velitum .. pars post signa -ta 23, 29, 3.

β) **aliquid;** αα) Acherontem .. -ipit Thesprotius sinus 8,24,3; eam aetatem*, id ingenium tutores* atque amici ad* praecipitandum in omnia vitia -runt 24, 4, 2; qui agrum -ĕre vellent 3,1,6; cetera multitudo poscere Romae agrum malle quam alibi -ĕre § 7; amicitiam se Rorum -ĕre annuit 28, 17, 8; (navis) quae per se ipsa omnibus compagibus aquam -ret (*i. q. caperet*) 35, 26, 8; ut .. aliquantum aquae -ret (*sc.* navis) 24, 34, 11; (arma *v. p. 266, 32; 46;*) quod primo ut* augurium caelo missum laetus -epit tribunus 7, 26, 4; -isse id aug. laeta dicitur Tanaquil 1, 34, 9; aurum et purpuram data et oblata ultro non -bant 34, 4, 10; Cineas .. stantes in publico invenisset, quae -rent § 11; ut nec triumviri -do (*sc.* aurum) nec scribae referundo (*sc.* nomina) sufficerent 26, 36, 11; aurum .. a matronis conlatum -rant 5, 50, 7; aurum .. non -isse pRum 22, 37, 11; inter aurum .. -dum 6, 11, 5; aurum non -tum (est) 22, 36, 9; pondere ab singulis auri -to 5, 25, 10; cum is .. bellum dare dixisset, -ĕre se omnes responderunt, et quibus -rent animis, isdem se gesturos 21, 18, 14; sibi placere -ipi eam causam 38, 52, 8; coloniarum .. censum* -runt (*i. q. probarunt*) 29, 37, 7; in censu -do populi 43, 15, 7; in censibus quoque -dis tristis .. censura fuit 39, 44, 1; ne manus ad os cibum ferrent, nec os -ret datum 2, 32, 10; classem a. C. Livio -ĕre 37, 2, 10; cl. tam infesta statio -epit 28, 6, 11; classis bona cum pace -ta est 37, 4; classe -ta 31,3,2; 44, 2, 1; -ta ab Livio cl. 37,14,5; claves portarum et custodiam arcis ab eo -isse (se) 24, 37, 8; ad -dos commeatus 37, 28, 9; filii Nicomedis commendationem (se) -ĕre 45, 44, 12; priusquam complexum -iam 2,40,5; si vos quoque -itis (*sc.* condicionis iniquitatem) 42, 41, 6; ut omnem pacis condicionem* -rent 37, 45, 19; laeto c. -ienti .. tradit 29,1,9; laeti eam c. privati -ĕre 31,13,8; laeti tamen quamcumque c.* paciscendi -runt 22, 58, 5; victis condiciones -das esse*, non ferendas 4, 10, 2; nec mea verba auribus vestris nec consilia animis -retis 22, 39, 2; haec muliebria c. Adranodorus neque tota aspernatus est neque extemplo -epit 24, 22, 11; ut coronam -ret 38, 14, 8; animo magis quam vultu ea crimina -bat 40, 5, 14; grato animo ea cura -ta est 8,36,7; (custodiam *v. supra 13;*) nec ego eam deditionem -iam 9, 11, 1; eam d. ab senatu non -dam (esse) 8, 19, 14; ut id ab se donum -ret 26, 50, 11; ab quibus d. .. maius ampliusque -rent 22, 32, 8; filium iussisse (eum) d. pRi -ĕre 45, 44, 18; (donum) -urum se pollicitus 26,50,12; nulla (dona) -epit 34, 4, 6; quam excusationem cum tribuni .. non -rent 38, 52, 4; quo (*sc.* animi habitu) victoriae famam -epit* (civitas) 27, 50, 3; fama mortis meae non -ta solum, sed etiam expectata est 28, 27, 9; in hoc fidem, quam voltis ipsi, -ite 23,2,9; f. vel a Sulpicia .. vel ab se -ret 39, 12, 4; ut .. nec f. -ret 43, 10, 3; f. nec dare nec -ĕre (se) 28,17,8; ne Ri milites -rent (*sc.* frumentum) 38,13,10; gratia rei -tā 22,37,11; ne advenientem* quidem gratiam homines benigne -ĕre 30, 21, 9; maius gaudium fuit, quam quod universum* homines -rent* 33, 32, 6; haec .. cum adsensu minor frater* quique cum eo erant -runt (*i. e. probarunt*) 45,11,6; id primo non -tum (est), ne excludi conloquio viderentur socii 32,

35,6; magis auribus quam animis id* -tum erat ut maius laetiusque 27,50,7; ut quae ab sociis darentur, (ea) ad novas fabricandas naves -ret 28, 45, 14; quin .. imperium -ipimus, quod orbis terrarum -epit? 45, 26, 8; civitates stipendio imposito i. -ēre* 21, 5, 4; -iunt imperia 26, 9, 9; ut .. intenti ad i. -da essent 25, 9, 4; ut .. convenirent ad i. -da 29, 25, 7; (ingenium *v.* 10 *p.269,33;*) iugum -ite 31, 29, 14; cum .. populi alii voluntate, alii metu i. -rent 40, 49, 1; i., quo se exuit, -ĕre rursus 34, 13, 9; et ceteras quidem (*sc.* civitates) .. haud difficulter videbat i. -uras (esse) 33, 38, 2; ut, si i. -rint, obnoxios premat 1, 50, 4; si semel primis imperiis oboediendo i. -issent 38, 31, 4; vulgo fremere .. i. -dum (esse) 4, 37, 5; ab se uti ius iurandum* -rent, M. Cornelius postulavit 41, 15, 10; se .. 20 publico privatoque deformem luctu lauream non -urum (esse) 2, 47, 10; quam -istis, iussistis suffragiis vestris legem 34, 3, 4; apparebat -ipi l. 10, 9, 1; legis ferendae aut -dae cura 3, 15, 1; legem eam foederis non -dam (esse) 24, 29, 9; ingenti consensu -ta est (lex) 10, 9, 1; genus ludorum ab Oscis -tum tenuit iuventus 7,2, 12; mandatis ad rem agendam -dis 22, 22, 16; morem eum posteri -runt 1, 32, 30 14; -io .. nuptiale munus 30, 15, 7; id ut ab se m. Ri* -rent, petere sese 36, 4, 6; utram vellet praetor muneris partem proconsule -iente 30, 18, 5; malignitate collegae gratius -tibus munus divisit (equitibus) 10, 46, 15; quod (munus) ii non -runt 44, 15, 8; ab Atilio naves -ĕre (iussus) 36, 2, 14; -epit n. relictas ibi 32, 16, 5; navium numerum, quem a fratre instructum paratumque -rat 22, 19, 2; duodequadraginta 40 navibus ab Cn. Octavio -tis 31, 3, 3; (*v. p. 267, 7; 21;*) nihil -epit 38, 60, 10; n. tamen earum rerum praeter captivos .. -um est 8, 39, 15; n. eius -um (est) 36, 4, 3; n. -um umquam a plebe tanto gaudio traditur 4, 60, 1; si suum nomen dictator -ret* (*i. e. in candidatorum numerum*) 27, 6, 5; L. Porcius cos. primo in ea sententia esse, ne n. eius -ret 39, 39, 5; ut haud dubius praetor esset, si cos. -ĕre n. vellet § 12; 50 neque -ipi n. (cum videret) 9, 46, 2; -ĕre se omen .. ait 1, 7, 11; 5, 55, 2; -ĕre se o. coss. aiunt 9, 14, 8; -ĕre se o. cum dixisset cos. 38, 18, 10; Victoriam omenque -ĕre (pRum) 22, 37, 12; aut omnia -ipe, aut nihil fero 6, 40, 11; *item* -ite § 13; o. .. adversis (*sc.* auribus) -ietis § 14; vix -tibus quibusdam opera locis (*cf. p.269,39;*) 21, 8, 2; haec oratio cum ingenti adsensu hominum -retur 31, 25, 6; ut secundis auribus -ipi orationem animadvertit 33,46,6; facile erat o. apud faventes aequis auribus -ipi 35, 50, 1; huius generis orationes ubi -ipi videre 6, 37, 12; a quibus placide oratio -ta est 2, 3, 7; ne Ra plebs .. vel cum 10 servitute pacem -ret 2, 9, 5; magis dare quam -ĕre possumus videri p. 23, 12, 12; p. necessariam -epimus 42, 3; quibus (*sc.* legibus) Philippus pater eius p. ab T. Quinctio victore -isset 42,62,5; ad unum omnes tamen -ipi p. iusserunt 38, 9, 12; ad p. -dam 44, 29, 8; -dam abnuendamve* p. esse 30, 23, 4; si quis de pace consulet seu ferenda* hostibus seu -da 23, 13, 5; pater[illegible] .. -ta (est) 22, 32, 9; -tum ab uno pavo[illegible] rem plures per urbem ferunt 9, 24, 10; s[illegible] -ret eam (*sc.* pecuniam) 38, 60, 9; qui p[illegible] -rent 44,23,9; nullam (p.) ante diem -uro[illegible] (se esse) 36, 4, 10; ad p. -dam missi sunt 44, 23, 4; ad* Nassum obtinendam* et* -dam p. regiam custodiendamque missus 25, 31,8; nec pignus aliud fidei, quam ut iurarent se redituros, -um (est) 22, 58, 6; preces suas* -tas ab diis immortalibus ominati 42, 30, 8; si pretium -rent 36, 4, 10; ut pretia servorum -rent: ceterum non ante quam bello confecto -uros esse 24, 18, 12; id (*sc.* pretium) scriba non -epit 40, 29, 14; a fratre maiore post mortem eius principatu -to 28, 21, 7; qui ab C. Aurelio .. provinciam Galliam -rat 32,7,5; (*v. p. 265,11; 16; 21; 23; 266, 18;*) integri profligatam pugnam -runt 38,25,14; integri -ēre p. 10,5,8; apud hostes integri ab fessis p. -ēre 27, 2, 7; constanter initium pugnae -epit* nec cessit 38,25,12; (purpuram *v. p. 265, 45;*) quae ne -ĕre abnuant 22,37,4; quae* nobilitata fama maiora* auribus -ta sunt, quam oculis noscuntur 45, 27, 5; neve quid ad eos ludos arcesseret cogeret -ret faceret adversus id senatus consultum 40, 44,11; (quinqueremes *v.p.266,19;*) quod petunt alii, nos adeo fastidimus, ut sine mercede magna non -iamus 6, 40, 8; si tu non tuleris, quod commodum est populo 50 -ĕre, nemo erit qui ferat? § 12; -runt relationem patres 2, 39, 10; eam infectam rem .. novi coss. -runt 10, 9, 9; patres quamquam rem parvam, tamen .. laeti -ēre

4, 8, 5; quam rem cum laeto animo Rus -isset 26, 17, 6; -ta itaque res (est) 7,2,6; adeoque eam rem -tam gratis animis ferunt, ut 9, 46, 15; -to credo ritu ex ea regione, ex qua oriundi erant 30, 16, 4; ut rogationes nostras .. omnes coniunctim -iatis 6, 40, 9; [et plebs aliquanto eam cupidius scivit -epit* 7, 16, 1;] omnes tribus eam rogationem -runt 3, 63, 11; rogatio .. omnium Boeotiae civitatum suffragiis -itur iubeturque 33, 2, 6; ut rogationes tribuniciae -rentur 6, 42, 9; inter -das de suis commodis rogationes 6, 39, 10; -ta paene prius quam promulgata est (*sc.* rogatio) 24, 25, 10; quorum (deorum) sacra bello Gallico -ta rite procurassent 7, 20, 3; ab defessis .. recentis integrosque alios -ĕre scalas iubet 26, 45, 6; eam sententiam ingenti adsensu -ēre 9, 45, 14; haec s. -ta est 3, 1, 5; (s.) eo -ta est*, ut 36, 12, 3; neutra s. -tā 9, 4, 1; nullam se novam societatem nisi ex auctoritate imperatorum Rorum -uros 36, 12, 8; aut -da aut spernenda vobis Ra societas est 32, 21, 34; ut non eques, non centurio stipendium -ret mercennariumque increpantes vocarent, qui -isset* 24, 18, 15; si summa petantur (*sc.* ex ingenio tali), et dantem et -tem praegravatura (esse) 35, 42, 14; urbes deficientis ab Ris -ĕre .. iubet 23, 1, 4; tyrannus primo negare aliter urbem eam se -urum (esse) 32, 38, 4; (*v. p. 266, 47;* verba *v. p. 270, 24;*) -rent eam (*sc.* Victoriam auream) tenerentque et haberent propriam et perpetuam 22, 37, 5; (*v. p. 271, 53;*) sub caudis, qua maxume molli cute vulnera -iunt (*i. q. vulnerari possunt*) 21, 55, 11.

ββ) *acc. praep.;* 1) in: nunc duo bella in Italiam* -ta (esse) 27, 40, 6; (bellum) quod cunctando cum summa clade nostra in Italiam -epimus 31, 7, 3; ut nemo audeat in Hispaniam* imperium -ĕre 26, 18, 6; — seditionibus fame regno prope per largitionis dulcedinem in cervices -to 4, 12, 6; — velut dis non -tibus in eum annum censuram 6, 27, 5. — ne quam urbem .. in amicitiam -iat 38, 38, 16; Messenen uno atque eodem* iure foederis, quo et Lacedaemonem, in a. nostram -tam 34, 32, 16; in deditionem -do singulas urbes 8, 13, 8; eam (Nuceriam) .. saepe vi saepe sollicitandis nequiquam nunc plebe nunc principibus fame demum in d. -epit 23, 15, 3; (Consentiam) intra paucos dies in d. -epit 30, 5; urbem .. in d. -epit 9, 16, 1; centum tria oppida intra paucos dies in d. -epit 40, 49, 1; in d. urbem -runt 7, 16, 6; Atella et Calatia in d. -tae (sunt) 26, 16, 5; Praeneste in d. -to 6, 29, 8; omnibus his aliisque eius* orae castellis aut metu aut voluntate sine certamine in dicionem -tis 33, 20, 5; ad urbem Lacedaemonem in fidem dicionemque pRi -dam 38, 31, 6; omnibus (*sc.* insulis) .. in societatem -tis 31, 15, 8; (in hoc *v. p. 270, 12.*) — 2) intra: bellum intra fines nostros -ipimus 5, 5, 3.

b) = **λαμβάνειν, bekommen** (antreffen). α) *aliquem:* pro Philippo Antiochum dominum -ĕre 33, 31, 10; auxilia in bello adversus Philippum -istis 34, 31, 15; [ad auxilia -da* 40, 47, 4;] duos pro uno dominos* -tos (esse) 3, 9, 4; ducibus itinerum ab Seleuco -tis 38, 15, 13; equitatu -to 29, 34, 4; exercitus -runt, quos priore anno C. Flaminius et M. Aemilius coss. -rant 39, 20, 2; tria milia militum ad occupandam eam partem urbis -epit 8, 25, 13; magna vis m. ab iis* ex foedere vetusto .. -ta (*sc.* solatio fuit) 7, 12, 7; ibi et iusiurandum ab rege et obsides -epit 44, 23, 3; nisi aurum obsidesque -issent 26, 11; ad o. ab iis* urbibus .. -dos 43, 21, 2; de obsidibus -dis sine dilatione agebat 44, 25, 8; non prius .. quam .. obsides -ti (sunt) 28, 34, 7; o. ab XXX ferme populis -ti (sunt) 29, 3, 5; pecunia et o. -ti (sunt) 34, 40, 4; o. in conspectu omnium dati -tique (sunt) 44, 23, 9; ne ab obsidibus quidem, qui trecenti -ti numero erant, ira belli abstinuit 2, 16, 9; ut -ti (*sc.* obsides) Cretam mitterentur 44, 25, 8; obsidibus utrimque -tis 22, 31, 1; o. a Boiorum gente -tis 36, 39, 3; -tis o. 40, 47, 2; o. ex tota insula CCXXX -tis 41, 17, 3; iure iurando obsidibusque et pecunia -ta 44, 23, 5; o. -tis Fr. 20; praedibus -tis 5, 55, 3; -to praesidio 7, 34, 7. — velut diis auctoribus in spem suam quisque -tis 21, 45, 9; in haec obsides -ti* (sunt) 33, 30, 10; tribus milibus peditum Rorum .. in supplementum -tis 39, 20, 1. — *adveniens offendo:* -iunt civitatem placidiorem consules 3, 15, 1; in quo statu rerum -isset eos et in quo relinqueret 34, 51, 2; tironem aut mala disciplina institutum exercitum -runt 9, 18, 15; tamquam non -rim, sed fecerim hostes Gallos 38, 48, 6; infestam inde pa-

tribus plebem interreges cum -issent 7, 21, 2.

β) *aliquid; αα*) de rebus non molestis: ut aera militaria velut fenore -ta multiplicia rpae reddant 5, 10, 9; agros illos servitutem iis, qui -rint*, laturos (esse) 2, 41, 5; qui -isset (*sc.* agrum) 21, 45, 5; in stipendium quanti argenti opus fuit et sex mensum frumentum -epit 23, 21, 5; Scipionem sex milia pondo auri, quadringenta octoginta argenti plus -isse, quam in aerarium rettulerit 38, 55, 6; auro argento quaeque coacervata erant alia* -to* 31, 18, 5; si arma et equum victor -ret 21, 42, 1; nisi si quando a vobis proque vobis a. -rimus 6, 26, 5; inter -dum aurum caesi sunt 9, 11, 6; ubi ergo esse regium a., ubi tot hereditates -tas? 38, 59, 8; (*v. p. 274, 28; supra 10;*) hoc perpetuitatis auspicio -to 1, 55, 5; beneficium quoque -tum colamus oportet 7, 30, 3; a quo eam civitatem (*sc.* Argos) et in quam condicionem -isset 32, 39, 1; gratam memoriam -tae civitatis 8, 19, 11; flumen opportunum . ., quo maritimi commeatus -iantur 5, 54, 4; ecquem de his rebus commentarium a patre -isset; cum respondisset -isse se (comm.) 39, 47, 3; ut -issent duo patricii consulatum 7, 18, 3; sex civicas coronas -epi 42, 34, 11; qui . . civicam coronam -issent 23, 33, 6; decreto -to 35, 43, 9; dictatura in sex menses -ta se abdicavit 3, 29, 7; super dotem, inquit, quam -urus a socero es, haec . . dona accedent 26, 50, 12; Cn. Manlius cum inter cetera, quae -da ab Antiocho erant, elephantos quoque -isset 38, 39, 5; (equum *v. supra 14;*) exemplum a maioribus non -isse, ut 31, 20, 3; ut ab eo fidem praesens -ret 39, 42, 10; ut . . vitae tantum libertatisque f. -rent 43, 18, 10; f. ab cos. -uros (*sq. acc. c. inf.*) 27, 16, 12; cum f. -isset 25, 30, 4; ex foedere -ta fides (est) 27, 17, 17; fide -ta dataque 22, 22, 16; f. -ta dataque perfugis 28, 23, 8; f. data -taque 35, 12; f. -tā 23, 19, 16; 24, 48, 8; 38, 9, 4; clam 28, 20, 11; a legatis 38, 33, 3; f. ab eo -tā (*sq. acc. c. inf.*) 25, 16, 7; f. -tā, ut 25, 10; publica f. -tā 34, 19, 5; in id modo f. ab rege -tā tutum adventum fore 28, 17, 9; triduum ibi frumentum -ientes manserunt 38, 41, 8; priusquam Attali auxilia -issent (frumentum) 38, 13, 10; ad -dum fr. 25, 13, 6; annuo stipendio et trium mensum frumento -to 8, 2, 4; (*v. p. 275, 9;*) memor generis, quod amplissimum -tum maius auctiusque reliquit posteris 4, 19, 1; vix gladiatorio (*i. e.* munere) -to X talentis 44, 31, 15; superstes . . hereditatem regni, si pater tradet, -iam 40, 11, 6; hanc ego maximam h. a patre -epi 37, 53, 8; (*v. p. 275, 18;*) qui sacerdotiis non minus reddamus dignatione nostra honoris quam -rimus 10, 7, 12; sin, quod cuique privatim opus sit, id modo -ipi velint 6, 39, 12; quod rettulere secum praedae . . Liciniae familiae . . -tum referebant (*i. q. debebant*) 5, 22, 2; cum . . Appius sibi -tum referre diceret debere, quod 10, 19, 7; paternum imperium -epit 29, 29, 7; reddito in pace imperio, quod in bello trepidisque rebus -rat 4, 34, 5; a patre -to imperio 1, 3, 9; vixdum militari aetate i. -to 30, 30, 12; incerto i. -to 44, 33, 6; ut . . in singulos annos bina iugera agri -ret 31, 49, 5; coloni . . bina i. -runt* 4, 47, 7; bina i. agri -runt 8, 21, 11; vicena* iugera pedites, quadragena equites -runt 35, 9, 8; octona i. Parmae, quina Mutinae -runt 39, 55, 7; tria milia peditum quinquagena i., centuriones centena, centena quadragena equites -runt 40, 34, 2*; (iusiurandum *v. p. 274, 27;*) ab subornato ab se per fallaciam in tabellarii speciem litteras in foro medio -epit 44, 44, 4; -tas l. neque resolutas cum in gremio reposuisset 26, 15, 9; litteris -tis 25, 41, 10; 26, 7, 6; 41, 18, 6; -tis l. 26, 4, 2; l. M. Aburii tribuni plebis -tis 39, 5, 11; -tis in ipso itinere l.* de aequato imperio 22, 26, 7; l. hospitum de senatus consulto . . -tis 39, 17, 4; l. Ti. Claudi et senatus consulto -to 41, 12, 7; ut ex instituto loca, lautia -rent 42, 26, 5; reminiscerentur, quam maiestatem senatus ipsi* a patribus -issent, quam liberis traditurі essent 4, 2, 4; et danti et magis -ienti (*sc.* mercedem) 44, 25, 9; nisi mercede prius -ta arma pro patria non cepisse 2, 24, 5; qua (mercede) pacta -taque 10, 10, 8; gratius id fore laetiusque, quod quisque sua manu ex hoste captum domum rettulerit, quam si multiplex alterius arbitrio -iat 5, 20, 8; cum sex Punicas naves ad auxilium missas -isset 36, 42, 2; navibus -tis* 28, 16, 8; ab Achaeis 18, 7; ab sociis ex foedere -tis n. 42, 48, 6; quinque longis n. -tis 27, 30, 15; Nepete . ., quod per deditionem -tum iam totum Etrusci habebant 6, 9, 12; laetiores et frequentiores ex Africa

expectate nuntios quam ex Hispania -batis 28,44,6; [cuius capti simul* ex pavido clamore fugientium nuntium* -epit rex *coni. Vahlen* 41, 11, 6 (*v. infra p. 280, 54*);] nuntio -to 44, 46, 9; hoc n. -to 33, 20, 10; omnem quam -isset pecuniam in aerario esse 38, 58, 2; pro Siculo frumento p.-tam retribui populo 2, 41, 8; pecunia ab rege -ta 31,32,1; exigua parte pecuniae -ta 44, 10 27, 11; (*v. p. 274, 33;*) -tum poculum . . hausit 30, 15, 8; -to poculo 39,50,7; quam possessionem integram a patribus -issent 7, 18, 4; praemia . . amplissima -epimus a vobis 45, 23, 1; pretium eorum malle relinquere in -ientium animis quam praesens exigere 45, 42, 11; (quae *v. p. 275, 35;*) quidquid -rint, -isse (se), ne agrum Etruscum vastarent 10, 10, 9; regnum, quod a patruo tuo . . auctum etiam -epi 20 40,56,4; Perseus Q. Fulvio L.* Manlio consulibus r. -epit 45, 9, 3; si iuvenis r. -isses 8, 3; maius* r. opulentiusque, quam quod -isset, facturum (*sc.* Masinissam) 24, 49, 1; ex quo ipse -isset r. 42, 11, 8; ex quo r. -isset 49,7; regno -to 41,24,6; diem praestituit, intra quam de condicionibus peractis responsum -ret 45, 11, 11; r. coram Ris (se*) -ĕre velle 5,36,4; nihil prius nec potius visum est, quam regis ipsius de singu- 30 lis responsa -ĕre 39,47,4; quinto die quam ab senatu responsum -issent 26, 27, 15; salute -ta redditaque 7, 5, 4; -to inde senatus consulto 5, 46, 10; (*v. p. 276, 37;*) postquam nullum ex composito signum a suis -bant 38, 6, 6; ut ignibus procul sublatis s. . . momento temporis -ret 28, 5, 17; neque inde ante moveri*, quam ab se -rent s. 7, 14, 8; ubi s. -epit 28, 7, 2; efflagitatum ab ducibus s. pugnae -ĕre 3, 60, 8; 40 cum s. adgrediendi a proditore -isset 37,10, 11; haud secus quam si tum integri e castris s. pugnae -issent 8, 39, 7; ni ab se s. -issent 23, 44, 9; velut signo -to arma cepere 3, 66, 3; s. -to 9,43,18; a principibus 8,26,3; [-ta* signa ab signiferis 3,70,10;] ut reddant spiritum P. Scipioni ab eodem illo -tum 28, 34, 5; laetus stipendium -ipit 5, 4, 6; ut st. miles de publico -ret 4, 59, 11; ut duplex -rent st. 7, 7, 5; ex qua 50 (*sc.* pecunia) pararentur stipendiumque -rent 26, 35, 2; te st. -ĕre 5, 4, 7; duplex st. -ĕre 34,19,4; quaestores urbani st., vasa aurea censores -runt 42, 6, 11; st. -isse (eos) 44, 20, 6; (*v. p. 275, 54;*) duo* milia et quingenta talenta argenti -ta Apameam deportantur 38, 37, 9; decem talentis argenti -tis 22, 31, 2; quinquaginta 38, 15, 6; et ipsis vocantibus ac tradentibus urbem eam -epi*, non occupavi, et -epi*, cum Philippo partium . . esset 34, 31, 7; quod non vestram u., sed hostium, quod volentem, non vi coactam -epi § 9; (urbes) quas a maioribus suis -isset 32, 34, 13; (vasa *v. p. 277, 52.*) — *adveniens offendo:* integrum bellum in- 10 sequentem consulem T. Quinctium -isse tradunt 32, 6, 8; coss. inde facti nec seditionem domi nec foris b. -runt 3, 66, 1; ita mota omnia -epit, ut 34, 18, 2.

ββ) de rebus molestis: utrum maior aliqua nunc in Africa calamitas -ta est, quam tunc in Hispania erat? 28, 43, 12; -ta c. apud Veios 5,7,1; illi exprobrabant* sua quisque belli merita cicatricesque -tas 2, 27, 2; c. -tas Veienti, Gallico aliis- 20 que deinceps bellis ostentans 6, 14, 6; cicatricibus bello -tis 20, 8; deinde ipsi paucis post diebus ab duobus exercitibus . . plus cladium quam intulerant -runt 2, 63, 7; haut multo minorem, quam ad Beneventum -rat, reddidit hosti cladem 24, 20, 2; cum plus aliquanto cladium intulisset quam -isset 5, 22, 8; ut . . magna clades -ipi potuerit 42, 66, 8; 44, 4, 9; ut -da cl. fuerit 10, 27, 11; quia . . ingens in eo saltu -da 30 cl. fuerit 21, 34, 7; a Veiente hoste cl. -ta (est) temeritate alterius consulis 2,48,5; cum haec -ta cl. est* 51, 1; maius flagitium in Algido, maior etiam cl. -ta (est) 3, 42, 5; magna tamen cl. in urbe agrisque promiscua* hominum pecorumque pernicie -ta (est) 4, 25, 4; in Volscis -ta (est) clades amisso Verrugine praesidio 58, 3; tertia etiam clade, quae ad Cremeram -ta est 9, 38, 16; cladem quae -ta est 23, 5, 10; quanta cla- 40 des intra paucos dies -ta est haud procul Herdonea urbe 27, 1, 3; tanta ex eo bello . . cl. -ta est 32, 7, 6; plus itaque ignominiae quam cladis est -tum 4, 31, 3; nec in acie tantum ibi cladis -tum est 7, 15, 10; magnae clades ultro citroque illis diebus et inlatae et -tae (sunt) 3, 5, 11; quae ambitione imperatorum cl. -tae sint 45, 37, 12; maioris quam -ta erat cladis nuntii 4, 46, 7; plus ignominiae erat quam cladis -tum 50 5, 18, 9; super eam cladem, quae* in Lucanis -ta erat 25,20,4; quia . . multae clades -tae (erant) 5, 23, 2; sive culpa sive infelicitate imperatorum tam ignominiosa

cl. -ta esset 5, 9, 1; quidquid ab* hostibus cladis ignominiaeque aut iam -tum esset aut immineret 4, 53, 5; insignis -ta cl.* foret 10, 35, 3; si nuper et non annis ante XXXX ista* clades -ta foret 28, 43, 18; si nihil in Thracia cladis ignominiaque foret -tum 38,46,9; plus eo anno domi -tum (esse) cladis ab consulibus ac dictatore, quam 8, 12, 17; nec tantum cl. -tum (esse) 10, 26, 12; similius vero est a Gallo hoste quam Umbro eam cladem -tam (esse) 10, 26, 13; qui neque ad Cannas ignavia eorum cl. -tam sciret 29,24,12; scire incendio, non proelio cl. -tam (esse) 30, 7, 12; recens ad Regillum lacum -ta clades* 2, 22, 4; triennio ante -ta cl. 4, 49, 3; -ta ad Cannas . . cl. 24, 17, 7; cladis, si* forte, Gallico bello -tae* 5, 36, 10; cum querimoniis -tae cl. 8, 1, 1; memoriam -tae cl. 22, 61, 13; ad suspicionem* -tae cl. . . pronior erat 25,35, 4; luctus -tae cl. 26, 18, 5; querimonia Gallici tumultus -taeque* cl. 45,19,3; -tae ad Aoum flumen in angustiis cladi 33,4,1; post cladem -tam 26,18,1; post -tam proxima* pugna* cl. 2, 51, 4; super -tam in Algido cl. 4,30,2; recensente consule biduo -tam cl. 10, 36, 15; cl. ad Aegatis insulas Carthaginiensium proelio -tam 22, 54, 11; ibi ex insidiis prope magna -ta clade 2,63, 5; nulla magnopere cl. -ta 3, 26,3; qui cl. -ta ad Veios doleant 5, 11, 5; recenti cl.-ta § 14; ira ab* -ta nuper cl. 10, 5, 2; cl. in Bois -ta 33, 36, 15; pro memoria cladium nuper -tarum 26,41,7; ad clades ab hostibus -tas adiciunt 3, 43, 1; bienni cl. per temeritatem atque inscitiam* ducum -tas 22, 25, 12; tantas in vicem -tas inlatasque cl. 25,39,18; tantam contumeliam ignominiamque ab ignavissimo -ipi hoste 10, 35,13; plurimum* Q. Minucii Thermi morte damni* est -tum 38, 41, 3; damna Ro -tă bello 31,43,4; (flagitium *v.p.278,33;*) non solum frenis, sed etiam iugo -to 37,36,5; ut non gravius -turi viderentur 9, 4, 6; parva iactura -ta, quae ipsa non virtute hostium nec ignavia Ri exercitus, sed discordia imperatorum -ta sit 4, 32, 2; (navis) obliqua ipsa ictum alterius rostri -bat 28, 30, 10; ne . . id pacatae et sociae civitates ignominiae -rent 43, 17, 8; priusquam ignominia -retur 35, 5, 5; ne qua maior i. -retur 43, 11, 2; quod ignominiae ad Elim -tum fuerat 27, 32, 8; ea i. -ta . . invidiae Menenio fuit 4, 53, 4; meminisse ignominiae decemvirorum ductu -tae 3, 61, 12; memoriam i. -tae 27, 34, 5; ignominiam Claudi temeritate -tam 43, 11, 11; -tam in Illyrico i. corrigere 43, 21, 4; (*v. p. 278, 43; 50; 279, 2; 6; 38;*) cum a Carthaginiensibus iniurias tanto minores -remus 29, 17, 8; utra* fecisset iniuriam aut -isset 45, 31, 1; a quibus nullam i. -issent 5, 35, 5; quia dolent i. -tam 7, 30, 13; caveant . . ne iugum -iant 3, 10, 13; cum timerent patres, ne absentibus consulibus iugum -rent 9, 6; (*v. p. 279, 44; cf. p. 271, 10—17;*) qui daret pacis leges, non qui -ret 32, 33, 1; ut ab Setino homine l. -rent 8, 5, 7; eos neque dicere neque* -ĕre l. 34, 57, 9; qui enim . . velut l. pacis -iemus? 37, 19, 2; quascumque senatus dedisset l. pacis, -turum (se esse) 32, 36, 4; has pacis l. . . -turos (esse) Saguntinos 21, 12, 6; l. fremens maerensque -epit 21,41,9; ut victi a victore l. -runt 25, 40, 4; vos l. pacis ab eo . . -isse 31,31,19; nisi suas l. tamquam victoris patres -ipi sinant 4, 2, 13; graviores -ipi l., quam in sacro monte -tae sint 2, 57, 4; nobis, si* ut plebis quondam, sic nunc mulierum secessione leges -dae sunt 34, 2, 7; vulnera -iunt 7, 8, 1; plura -iunt quam inferunt v. 33, 12; quo densiores erant, hoc plura . . v. -bant 38, 26, 7; cum multa . . Ri milites -rent v. 24, 19, 6; ad nova v. -da 4,58,13; ex [eo*] loco obscuro multa v. -ta (sunt) 10, 1, 5; multa utrimque v. temerario incursu et -ta et inlata (sunt) 44, 4, 3; quo quaeque bello v. -ta essent 45, 39, 7; vulnere -to 3, 5, 7; duobus vulneribus -tis 24, 7, 6; tot -tis v. 32, 3,5; multis hinc atque illinc* v. -tis 10,12.

B) **translate.** a) = *audio, cognosco;* α) absolute: ut a veteribus -epimus 4,34, 6. — β) aliquid; αα) subst.: postquam Amphilochos cum Aetolis esse fugamque ex Athamania Philippi et caedem praesidii eius -ēre 38, 3, 5; eandem de Zmyrna . . causam ab Antiocho -ite 35, 16, 5; in parte alia fugam suorum et prope iam ad ipsa castra clamorem paventium -ēre 37, 42, 6; prae strepitu ac tumultu nec consilium nec imperium -ipi poterat 22, 5, 5; Navius ubi haec imperatoris dicta -epit 26, 5, 15; postquam regis edictum de . . -epit 40, 4, 6; laeti eam famam -ēre 42, 63, 1; cuius (*sc.* gentis) terribilem* f. a patribus -issent 22, 30, 9; (fugam *v. supra 41; 45;*) cuius capti interitum* ubi* ex

pavido clamore fugientium -epit rex *(coni. Mg, cf. p. 277, 2)* 41, 11, 6; (naturam ac nomina *v. infra 13;*) ubi nomen patremque ac patriam -epit 1, 7, 10; -tis nominibus civitatium recensuit captivos 26, 49, 9; quem (sonitum) ubi -runt 38, 7, 9; tumultum equestris ab tergo -ēre 28, 33, 13. — *acc.* pro: Punicum abhorrens ab Latinorum nominum pronuntiatione* os* 10 Casilinum* pro Casino dux ut -ret, fecit 22, 13, 6. — ββ) pron.: nec quidquam aliud proficiscentes quam summatim regionis .. naturam ac nomina principum in populis -ēre* 9, 36, 5; ubi ea -epit 24, 6, 4; de transitu in Italiam Gallorum haec -epimus* 5, 34, 1; quae ubi cos. -epit 10, 35, 8; quod ubi -epit Hannibal 21, 27, 7; Marcellus 25, 23, 15; quod ubi Hannibal -epit 21, 59, 6; quod ubi Carthaginien- 20 ses -runt* 24, 48, 13.

γ) sq. acc. c. inf.: ibi in hanc sententiam locutum accipio 3, 67, 1; triumphum nec ipsos postulasse nec delatum iis ab senatu -io 3, 70, 14; auctores* fuisse tam liberi populo suffragii Icilios -io 4, 54, 4; id aegre patres passos -io 6, 39, 4; Manlium in hunc maxime modum respondisse accepi 38, 47, 1; is ubi accepit ad Furculas Caudinas inter duos saltus clausos esse exerci- 30 tus Ros 9, 3, 6; postquam perditas res ad Cissim amissaque castra -epit 21, 61, 1; postquam Neapolim a praefecto Ro teneri -epit 23, 15, 2; is ubi primum fama -epit Hannibalem Alpis transgressum 33, 3; inter cetera -epit desponsam eam principi Celtiberorum 26, 50, 2; ut -epit hunc morem esse Macedonum 33, 10, 4; postquam adprobasse pacem consilium Aetolorum -epit 38, 10, 2; tum ita factum accepimus 1, 40 24, 4; sequentis modo -epimus levem ac facilem tralatu fuisse (*sc.* Iunonem) 5, 22, 6; sed magis oboedienter ventum in curiam esse* quam obnoxie dictas sententias -epimus 3, 39, 1; haec omnia adeo mature perfecta -epimus*, ut 3, 69, 8; utrum nos .. vere -epimus an falso sacram hanc insulam esse? 45, 5, 3; postquam deditionem tam foede factam acceperunt 9, 7, 7; (postquam) Punicum insuper Gallico bellum 50 auctum patres -runt 21, 26, 1; postquam incolumem esse alterum consulem -runt 22, 54, 5; postquam Philoclen .. refugisse Chalcidem* -runt 32, 16, 14; postquam prospere pugnasse equitem -runt 42, 59, 7; ignominiam .. elevari eo* patres -runt, quod* 43, 11, 11; Galli postquam accepere ultro honorem habitum violatoribus iuris humani 5, 37, 4; postquam Ros urbe potitos -ēre 8, 27, 2; ut .. Fabium esse consulem -ēre 10, 25, 5; pugnatum ad Lilybaeum fusasque et captas hostium naves -ēre* 21, 50, 11; postquam patere urbem -ēre 44, 12, 2; (*v. p. 280, 41;*) maiores quoque acceperamus se a Gallis auro redemisse et patres vestros 10 .. legatos tamen .. Tarentum misisse 22, 59, 7; quod ita acceperant coniunctis legionibus coss. rem gesturos 32, 30, 2; quo cum T. Minucium Rufum et Hippiam, Thessalorum praetorem, cum praesidio intrasse accepisset 42, 54, 7; cum .. accepissent impedimenta Rorum procul ab armatis .. stare 8, 38, 12; Bacchanalia .. multis locis esse, non fama solum* accepisse vos, sed crepitibus* etiam ululatibusque noctur- 20 nis .. certum habeo 39, 15, 6; se ita a patre suo -isse dixit amicitiam hospitiumque cum Philippo fuisse 42, 38, 9.

δ) sq. interrogatio obliqua: accipe, quotiens id fecerint 34, 5, 8.

b) = **interpretor.** α) ita *accipio:* omnes ita -bant privatos eos a Claudio iudicatos (esse) 3, 40, 6; id omen auguriumque ita -tum est non motam (esse) Termini sedem 1, 55, 4; adhortor, ut .. de me hoc 30 tibi persuadeas me ita -turum (esse), ut non honorem meum a te impeditum .. putem 3, 21, 7; ita certe dictator id factum -epit, ut 8, 30, 10. — β) *aliquid:* (omen auguriumque *v. supra 28;*) quomodo id vos factum -iatis 42, 42, 7; quo (casu) velut omine belli -to 10, 11, 2; omnes eam rogationem .. in contumeliam eius latam -runt 22, 26, 5; — responsum ita perplexum fuit, ut et Achaei sibi de Lacedaemone 40 permissum -rent et Lacedaemonii non omnia concessa iis interpretarentur 38, 32, 9; id minaciter dictum non Thessali modo in sese, sed etiam Ri -runt 39, 26, 9. — γ) *acc.* in *c. acc.:* his itaque in maius etiam -tis, ut .. conticiscerent actiones tribuniciae 4, 1, 4; omnia in maius* metu augente -bant 29, 3, 9; id a plerisque in* omen magni terroris -tum (est) 21, 63, 14. — δ) *acc.* pro: pro eo -rent (*sc.* consilium), tamquam ad id 50 unum agendum missos ab domo se scirent 35, 35, 5; ne quis id pro portento -ret 44, 37, 6; si quae similia veris* sint, pro veris -iantur 5, 21, 9; *(cf. p. 281, 10.)*

adiciuntur 1) *adiect. praedicat.*: fremens maerensque v. p. 280,20; laetus v. p. 266, 25; 267, 12; 47; 269, 43; 44; 270, 19—21; 272,54; 277,47; 280,51; obliquus v. p.279,48; orantes ac gratulantes v.p.265, 45.— 2) *adverbia:* alibi v.p.269,37; aliter v. p.273,30; non ante quam bello confecto v. p. 272,31; benigne v. p. 264,27; 266,5; clam v. p. 268,11; 16; 275,46; clementer v. p. 265, 40; comiter v. p. 265, 43; 46; 49; 266,12; 14; 45; comiter ac benigne v. p. 264, 36; coniunctim v. p. 273, 6; constanter v. p. 272,40; cupide v. p. 265,53; [cupidius v. p. 273, 7;] eodem v. p. 267, 16; extemplo v. p. 270, 27; facile v. p. 267, 23; 272, 7; falso v. p. 281, 46; gratius v. p. 271, 34; haud difficulter v. p. 271, 13; haud procul v. p. 278, 41; hinc atque illinc v. p. 280, 37; iam v. p. 279, 2; introrsum v. p. 267, 45; in vicem v. p. 279, 37; ita v. p. 264, 33; 269,4; 6; 282,12; 21; 16 sqq.; maxume v. p. 273, 35; nunc — tunc v. p. 278, 16; nuper v. p. 279, 4; 32; 34; paene prius v. p. 273, 13; placide v. p. 272, 9; primo v. p. 270,53; prius v. p.276,43; qua v. p. 264, 49; 273, 35; quomodo v. p. 282,35; rite v. p. 264, 44; rursus v. p. 271, 12; semel v. p. 271, 16; summatim v. p. 281, 12; ultro v. p. 269, 45; ultro citroque v. p. 278, 46; utrimque v. p. 274, 38; 280, 32; vere v. p. 281, 46; vix v. p. 272, 2. — 3) *ablativi* α) *loci:* auribus v. p. 272, 43; a. vestris v. p. 270,24; magis a. quam animis v.p. 271, 1; animo magis quam vultu v. p. 270, 28; animis vestris ib. 25; omnibus compagibus v. p. 269, 39; molli cute v. p. 273, 35; apparatis epulis v. p. 267,3; propitio flumine v. p. 266,32; moenibus tantum tectisque ib. 3; porta v. p. 267, 14; patentibus portis v. p. 264, 23; 266, 47; 267, 16; scapha ib. 5; et urbibus et portibus suis v. p. 265, 54; urbe tectisve v. p. 266, 39; — Brundisi ib. 33; Romae v. p. 269, 36; domi v. p. 279, 7; nec domi nec foris v. p. 278, 13. — β) *temporis:* vixdum militari aetate v. p. 276, 18; eo anno v. p. 279, 7; priore a. v. p. 274, 22; bello v. p. 278, 22; quo bello v. p. 280, 34; Ro *(vel sim.)* bello (bellis) v. p. 273, 15; 279, 17; 41; 278, 20; biduo v. p. 279, 26; illis diebus v. p. 278, 46; momento temporis v. p. 277, 36; nocte v. p. 268, 16; solstitiali tempore v. p. 266, 45. — γ) *causae:* ambitione v. p. 278,47; arbitrio v. p. 276, 47; sive culpa sive infelicitate v. p. 278, 53; cunctando v. p. 273, 40; discordia v. p. 279,46; ductu v. p. 280, 1; fama v. p. 281, 33; 282, 19; fame v. p.269, 2; 273, 53; fenore v. p. 275, 4; foedere v. p. 269, 20; ignavia v. p. 279, 12; 46; incendio ib. 13; incursu v. p. 280, 33; iure v. p. 268, 38; 273, 48; metu v. p. 269, 10; 271, 11; aut metu aut voluntate v. p. 274, 6; morte v. p. 279, 40; proelio ib. 13; 28; pugna ib. 25; secessione v. p. 280, 26; sponsione v. p. 268, 25; suffragiis v. p. 271, 22; 273, 10; temeritate v. p. 278, 32; 280, 3; vi v. p. 273, 51; aut vi aut voluntate v. p. 269, 3; virtute v. p. 279, 45; voluntate v. p. 269, 5; 271, 11. — δ) *modi:* regio adparatu v. p. 267, 32; ingenti adsensu v. p. 272, 4; 273, 18; grato animo v. p. 270, 29; laeto a. v. p. 273, 1; quibus animis v. p. 270,2; adeo gratis animis v. p. 273, 3; quo (animi habitu) v. p. 270, 39; quibus auctoribus v. p. 268, 15; adversis auribus v. p. 272, 2; aequis a. ib. 7; secundis a. ib. 5; ea condicione v. p.268, 12; condicionibus v. p. 269, 20; consensu omnium v. p. 266, 2; ingenti cons. v. p. 271, 25; gaudio ingenti v. p. 267, 48; tanto g. v. p. 271, 44; hospitio v. p. 264, 44; 45; 47; 266, 12; comi h. v. p. 264, 30; melioribus ominibus v. p. 267, 25. — 4) *praepositiones;* ab: v. p. 24, 16; 54, 34—57, 6; — 65, 47—66, 10; ab tergo v. p. 281,7. — ad; α) *locali vi:* v. p. 278,25; 40; 279, 11; 13; 15; 23; 27; 31; 52; β) *vi finali:* v. p. 267, 2; (271, 28;) 269, 33; 272, 45; 274, 24. — adversus signa v. p. 267, 37. — ante noctem v. p. 268, 53; ante diem v. p. 272, 23; annis ante XXXX v. p. 279, 4; triennio ante ib. 15.— apud quem v. p. 266, 45; faventes v. p. 272, 7; hostes ib. 39; Veios v. p. 278, 18. — coram Ris v. p. 277, 27. — cum quanta caerimonia v. p. 264, 46; c. verborum tantum castigatione v. p. 265, 40; bona c. pace v. p. 270, 10; c. adsensu v. p. 270, 51; c. servitute v. p. 272, 10; c. summa clade nostra v. p. 273, 40. — de nave v. p. 266, 26; de publico v. p. 277, 48; de transitu v. p. 281, 15. — ex α) *vi locali:* ex Sabinis v. p. 268, 30; ex quibus ib. 32; ex ea regione v. p. 273, 4; ex tota insula v. p. 274, 40; ex Hispania v. p. 277, 1; e castris ib. 42; ex qua (pecunia) ib. 50; ex insidiis v. p. 279, 29; ex loco obscuro v. p. 280,31; β) *ex quo* (*sc.* tempore)

v. p. 277, 24 bis; γ) vi causali: ex formula *v. p. 266, 40;* ex auctoritate *v. p. 273, 22:* ex foedere *v. p. 274, 25; 275, 42; 276, 51;* ex instituto *v. p. 276, 38;* ex composito *v. p. 277, 31:* ex eo bello *v. p. 278, 42;* ex pavido clamore *v. p. 277, 2; (cf. p. 280, 54).* — in; *α) c. acc.: v. p. 267, 35 sqq.; 273, 38 sqq.; 271, 44—47; 282, 44—48;* in quam condicionem *v. p. 275, 22;* in sex menses *ib. 32;* in id *ib. 49;* in singulos annos *v. p. 276, 20; β) c. abl.:* in conspectu omnium *v. p. 274, 34;* in quo statu rerum *ib. 50;* in bello *ib. 17;* in bello trepidisque rebus *v. p. 276, 16;* in ipso itinere *ib. 34;* in angustiis *v. p. 279, 23;* in Africa *sim. v. p. 278, 16; 17; 279, 6; 280, 3;* in Algido *v. p. 278, 33; 279, 25:* in eo saltu *v. p. 278, 30;* in acie *ib. 44;* in urbe agrisque *ib. 35;* in sacro monte *v. p. 280, 24;* in parte alia *ib. 44;* in Bois *sim. v. p. 278, 36; 51; 279, 32; 281, 14.* — inter cetera *v. p. 275, 35; 281, 34; (cf. p. 269, 23).* — intra paucos dies *v. p. 268, 48; 273, 54; 274, 2; 278, 41;* i. quam (diem) *v. p. 277, 26; (cf. p. 269, 26; 274, 11.)* — per *α)* patentem portam *v. p. 265, 50;* per locum arduum *v. p. 266, 35;* per intervalla ordinum *v. p. 267, 24; β)* per familias *v. p. 266, 4;* per largitionis dulcedinem *v. p. 273, 43;* per deditionem *v. p. 276, 52;* per temeritatem atque inscitiam ducum *v. p. 279, 35.* — post mortem *v. p. 272, 34;* paucis p. diebus *v. p. 278, 22;* biduo p. *v. p. 268, 54; (cf. p. 269, 29).* — prae strepitu ac tumultu *v. p. 280, 47.* — pro hospitibus *v. p. 265, 49;* pro Ro *v. p. 267, 4;* pro Philippo *v. p. 274, 15;* pro uno *ib. 19;* pro vobis *v. p. 275, 15;* pro Siculo frumento *v. p. 277, 7; cf. p. 281, 8; 282, 49—54.* — sine certamine *v. p. 268, 50; 274, 7;* sine dilatione *ib. 30;* sine mercede magna *v. p. 272, 48.*

voces synonymae: certum habeo *v. p. 282, 21;* colo *v. p. 267, 23;* interpretor *v. p. 282, 42;* iubeo (legem) *v. p. 271, 22; 273, 10.* — *voces contrariae:* abnuo *v. p. 272, 17;* aspernor *v. p. 270, 26;* dedo *v. p. 266, 9;* do *v. p. 266, 52; 269, 45; 54; 270, 8; 45; 272, 11; 273, 28; 274, 34; 275, 43—45; 276, 41; 280, 13; 17;* efflagito *v. p. 277, 38;* exuo *v. p. 271, 12;* facio *v. p. 274, 53; 280, 8;* fastidio *v. p. 272, 48;* fero (condicionem, legem) *v. p. 270, 23; 271, 23; 272, 1; 18; 50;* infero (cladem, vulnus) *v. p. 278, 24; 27; 47; 279, 37; 280, 28; 33;* nosco (oculis) *v. p. 272, 43;* occupo *v. p. 278, 5;* offero *v. p. 269, 45;* promulgo *v. p. 273, 14;* reddo *v. p. 275, 5; 276, 8; 16; 277, 32; 46; 278, 26;* relinquo *v. p. 274, 51; 276, 2;* retribuo *v. p. 277, 8;* sperno *v. p. 273, 23:* trado *v. p. 265, 19; 266, 37; 276, 5; 41; 278, 4.*

acclamatio (adcl. *codd., ut videtur*): significationibus -busque multitudinis adsentatione immodica pudorem onerantis (*sc.* erubescere) 31, 15, 2.

acclamo, -are. (adclamo *formam habere videntur codd., quam scribunt Hz Wb—Ml, cum Mg* acclamo *sim. omnibus locis praeferat;* adclamantibus *M* clamantibus *B* 34, 50, 9; pronuntiata *(Murctus)* acclamassent Fr^1 nuntiata classe *V* 45, 40, 5.)

a) si . . benigne hac ipsa summa pronuntiata* -assent* 45, 40, 5. — b) ubi cum . . ad singula nunc ab universis, nunc a partibus contionis -retur 34, 37, 3. — c) quorum agmen imperator secutus prosequentibus cunctis servatorem liberatorem*-que -tibus . . Elatiam rediit 34, 50, 9. — d) omnes -arunt gratias se . . agere § 4. — e) cum undique -assent, quin ederet, quid fieri velit: non segniter imperium executuros . . inquit 40, 40, 4.

acclaro, -are (ἅπ. εἰρ.): Iuppiter pater, si est fas hunc Numam Pompilium . . regem Romae esse, uti tu signa nobis certa adclarassis (*sic* M^1RDP^2, adclarussis P^1 adclaressis M^2 ac clara sint ς) inter eos fines, quos feci 1, 18, 9.

acclino, -are (adcl. *codd.*): a) castra tumulo, qui tenebatur, qua aptissimum ad loci naturam erat, sunt -ta 44, 3, 6. — b) haud gravate -turos se ad causam senatus 4, 48, 9 (*cf.* inclino).

acclivis: animadvertit meridiana regione terrenos et placide -es ad quendam finem colles esse 38, 20, 4 (adclivos *vel* acclivos *ς plerique Drak; utrum B mutaverit hoc loco praep. necne, ignoro*).

accola. I. **Forma:** accolis *VRFλ* aecolis P^1 incolis P^2L 28, 11, 10. — adcolae *P* 21, 57, 10; *praep. formam servarunt ubique Dr Hz, plerumque, ut videtur, contra codd.*

II. **Significatio.** A) **subst.** a) *subi.:* aut Mezentius Etruscique aut ulli alii* -ae 1, 3, 4; locum frequentaverant -ae mixti undique ex finitimis populis 21, 57, 10; gravis enim -a omnibus erat 39, 46, 8; Capenates aliique, qui* -ae eius (*i. e.* templi)

erant 26, 11, 9; — novos -as Gallos esse 5, 17, 8; Philippum eis et Macedonas gravis -as esse 26, 24, 5. — b) *gen.:* iam et* locis mollioribus et -arum ingeniis 21, 37, 6; clementibus -arum ingeniis 38, 17, 17; Thracum atque Illyriorum et circa omnium -arum 36, 17, 6; integrum a contagione -arum servarunt 37, 54, 22; tantum contagio disciplinae morisque -arum valet 38, 17, 18. — c) *dat.:* tum nimio plus, quam satis tutum esset, -is rem Troianam crescere ratus 1, 2, 3; ut praedonum magis quam exercitus -is species esset 25, 9, 3; (Sangarius) piscium -is ingentem vim praebet 38, 18, 8. — d) *obi.:* Emporitanos Hispanos -asque eorum in deditionem compulit 34, 16, 4; tertiam (*sc.* partem fecit) . . Olciniatas -asque eorum 45, 26, 15; nullos -as nec finitimos habere quam vos malo 37,53, 25; — -as sibi quisque adiungere tam efferatae gentis homines horrebat 10,10,11; habere (se) -as Gallos 16, 6; gravem, si pax esset, -am tanto* potentiorem regem credens 35, 13, 7; qui si sedem eam tenuissent, graviores eos -as Graecia habuisset, quam Asia Gallos habebat 41, 23, 12; — ceteros -as fluminis Hannibal . . perlicit donis 21, 26, 7; ut -as Illyrici tutaretur* 43, 9, 6. — e) *c. praep.:* Massilia inter Gallos sita traxit aliquantum ab -is animorum 38, 17, 12.

B) **attrib.** a) *subi.:* ferociores eos et -ae barbari faciunt 45, 30, 7; semper autem eos in armis -ae Galli habebant 10, 2, 9; — pastor -a eius loci, nomine Cacus 1, 7, 5; reguli ac principes -ae Macedonum in castra Ra veniunt 31, 28, 1. — b) *gen.:* quosdam taedio -arum Gallorum reliquisse colonias 37,46,10; Thracum -arum et Scordiscorum auxiliis 41, 19, 7; levibus bellis Thracum -arum 42, 52, 2. — c) *obi.:* Numidae Maurique -ae Oceani ad* mille octingenti (*sc.* additi sunt) 21, 22, 3; iunxissetque* sibi . . Gallos -as Padi, ni . . 21, 39, 5. — d) *c. praep.:* querentes agrum suum ab -is Gallis incursari ac vastari 28, 11, 10; missis ad -as Histri fluminis barbaros 39, 35, 4.

(adiectiva: ceteri *v. supra 27;* gravis *v. p. 286, 52; supra 2; 22; 25;* novus *v. supra 1;* nulli *v. supra 18;* ulli alii *v. p. 286, 50;* mixti *ib. 51.* — circa omnes *v. supra 6.* — *synon.:* finitimus *v. supra 19.*)

accolo (adcolo *Dr Hz*). *aliquid:* omnes qui Campaniam circa -unt populi 26, 16, 12; populorum, qui Hiberum -unt (*coni. Gr*) 22,20,10*; Graecis Macedoniam -tibus metus . . minuatur 39, 25, 12; fama per gentes, quae M. -unt, vulgata est 46, 7; multum in ora maris eius, quod -unt, potuere 8, 22, 6; (populi) qui Etruscum mare quique Tiberim -unt 4, 52, 5; ab sociis, qui -unt viam 28, 13, 4.

accommodo (adc. *V* 3, 20, 5; *ubique Dr Hz*). a) *rem* α) *rei:* adicit Antias Valerius Pythagoricos fuisse (*sc.* libros), vulgatae opinioni, qua creditur Pythagorae auditorem fuisse Numam, mendacio probabili -ta* fide* 40, 29, 8; quae -ta regno suo sint, ipsum optime scire 37, 52, 10; facile erit explicatis consiliis -re rebus verba 8, 4, 1. — β) *ad aliquid:* nec interpretando sibi quisque . . leges aptas faciebat, sed suos potius mores ad ea -bat 3, 20, 5; nos . . ad haec, quae palam geruntur, consilia nostra -re* oportet 41, 24, 5. — γ) *in aliquid:* in omnem eventum consilia -bantur* 40, 57, 8.

(*synon.:* aptum facio *v. supra 19.*)

accommodatus: leges ipsas pacis, ut nimium -tas Antiocho, suspectas esse 38, 59, 1.

accresco (adcresceret *MPFR* cresceret *D*): cum . . dictis factisque omnibus ad fallendum instructis vana -ret fides, dux ad ultimum belli legitur 1, 54, 2.

accubo: regulus -ans epulari coepit 41, 2, 12; illam infra eum -tem 39,43,3; volones epulati sunt alii -tes alii stantes 24, 16, 18; — invenere* . . milites inermes aut humi sedentes -tesque aut obambulantes ante vallum portasque 25, 39, 8.

accumbo: Philippus -re eum epularique iussum . . de se timere quicquam vetuit 36, 29, 6; cenatum simul apud regem est, et* eodem etiam lecto Scipio atque Hasdrubal . . -uerunt 28, 18, 5.

accumulo: precabor, ut iras suas vertant in eos, quibus non suae redditae res, non alienae -tae (adc. *codd.*) sint 9, 1, 9.

accurate: quo quaeque opulentior civitas erat, eo -tius agebant 42, 45, 2; quo quaeque* -tius celantur*, eo facilius . . emanant 44, 35, 3.

accuratus: cum* . . oratione longa et -ta insectatus sit rogationem nostram 34,5,2. — dilectum nihilo -tiorem, quam ad media bella haberi solitus erat, . . habe-

bant 5,37,3; -tior ibi habenda oratio fuit 35, 31, 4; -tiore eum sermone quam parentis adloquitur 26, 50, 3.

accurro. a) *ubi?* medio foro cum caterva sua accurrit 6, 14, 3. — b) *quo?* ad regem accurrit 42, 59, 8; tum dictator .. ipse in sinistrum cornu .. accurrit 4,33,3. (*omnibus locis perfectum tempus legitur* accurrit; 34, 10, 1 accurrunt *falso B.*)

accusatio. a) *subi.:* si illa, separata ab hac*, vana -io erat invidiamque tuam adversus me magis quam crimen meum indicatura 40, 12, 10; duplex eorum .. -io fuit 38, 47, 8; non modo ad criminis fidem, sed ne ad moram quidem triumphi eam -em valuisse 58,12; illud quaesivit, ut repentina et minime praeparata -io videretur 40, 12, 8. — b) *obi.:* laudationem tam aequis auribus mortui audivit, quam vivi -em audierat 2, 61, 9; ipse [in*] -em Appii familiaeque superbissimae ac crudelissimae in plebem Ram exorsus 2, 56, 7; iactari magis quam peragi -io eius poterat 10, 46, 16; defensionem ut -ne potiorem haberem effecerunt 31, 31, 2. — c) *abl.:* magis invisum alterum plebi -ne Sp. Cassii L. Valerium 2,42,7. — d) *cum praep.:* principium orationis ab -ne stultitiae orsus suae 44, 31, 13; [in -em *v.* b) exorsus.]
adiectiva: duplex *v. supra 13;* praeparata *ib. 17;* repentina *ib. 16;* vana *ib. 11.* — *voces contr.:* defensio *ib. 24;* laudatio *ib. 18.*

accusator. a) *subi.:* nec id -es magis arguere quam fateri reos 5, 11, 6; nec -or apud infensos iudices deerat 33, 46, 2; (dixerunt *v. p. 290,17;*) -or pati reum ruere invidiaeque flammam ac materiam criminibus suis suggerere 3, 11, 10; omnia praeoccupavit -or 40, 12, 3; cum starent summoto populo -or et reus 26, 38, 8; (suggerere *v. supra 38;*) tot vadibus -or vadatus est (*sc. reum*) 3, 13, 8; legati ad Eos venerunt et exules -esque Ismeniae et Ismenias ipse 42, 43, 10. — (*praed.*) et graviores potentioresque accessere -res duo tribuni plebis 43, 8, 2; nihil tamquam -or criminose ago 40, 9, 13; ibi cum .. Thessali Perrhaebique et Athamanes haud dubii -res .. consedissent 39, 25, 1; nisi velut -res calumniam in eum iurarent ac nomen deferrent 33, 47, 5; cum .. quereretur eundem -rem capitis sui ac iudicem esse 8, 32, 9; ne aut reus iterum e consulatu sim aut* -or collegae existam 22,49, 11; C. Iulius -or ad populum exstitit 3,33, 10; (iurare *v. p. 289,50;*) qua (oratione) si -or ante notam, non censor post notam usus esset 39, 42, 7; nondum Romam -or Eumenes venerat 42, 42, 5. — b) *gen.:* ipsa oratio sine nomine est -is 38, 56, 6; ut -is potius quam rei speciem haberet 39, 26, 1; — subscribere odiis -um Hannibalis 33, 47, 4; ne Gracchi quidem oratio aut Petiliorum -um Africani aut diei dictae Africano ullam mentionem habet 38,56, 7. — c) *obi.:* utrum momento illo horae* -em audirem an defensionem meditarer? 40, 15, 14; simul .. -es de plebe, patricium reum intuebuntur 6, 19, 7; movit .. oratio non ceteros modo, sed ipsos etiam -es et* deliberaturos se .. dixerunt 38, 53, 5; -em hiscere prohibuisset (*coni. Mg*) 45 37, 13*. — (*praed.*) praebuit speciem* .. celeberrimis viris (*dat.*) victos bello (*sc. homines*) -es in urbem adducentis 26, 27, 16; -em primum Verginium et Appium reum deligunt 3,56,1; haec istum inimicum, haec -em faciunt 40,15,3; ex hostibus eos -es factos (esse) 39,35,6; ut victos armis (*v. supra 21*) -es habeamus 26, 30, 12. — d) *c. praep.:* bonam causam .. aput eosdem et -es et iudices agam* 42, 41, 1; non de -e (*sc.* Scipionis) convenit (*sc.* inter auctores) 38, 56, 2; verterat Scipionum invidia in praetorem et consilium eius et -es* 38, 60, 10; sedeo, inquit, miserrimus pater iudex inter duos filios, -em parricidii et reum 40,8,7. — (adiectiva: haud dubii *v. p. 289, 48;* eosdem *supra 28;* graviores potentioresque *p. 289, 45;* ipsos *supra 16.* — adverbia: tamquam *p. 289, 46;* velut *ib. 50.* — genetivi: Africani *supra 10;* collegae *p. 289, 54;* Hannibalis *supra 8;* — capitis sui *p. 289,52;* parricidii *supra 34.* — praep.: ad populum *supra 1;* apud iudices *p. 289,35;* de plebe *supra 14.* — voces contr.: (defensio *v. supra 13;*) iudex *p. 289,52; supra 28; 33;* reus *p. 289, 34; 36; 40; 53; supra 7; 15; 23; 34.*)

accusatorie: iam illud quam -e (*sc. egit*), quod noctis huius crimen miscuit cum cetera insectatione vitae meae 40, 12, 6.

accusatorius: semel causam dixit, quo* semper agere omnia solitus erat, -o spiritu 2, 61, 7; vir asper ingenio augebat atrocitatem eorum, quae dicerentur, voltu truci et -a voce 45, 10, 8.

accuso. (**Forma:** accusarat *Ursinus* ac-

cusaret *V* 44, 16, 8.) — A) **reum facio;** a) *absolute:* qui -rent 39,47,5; ut -re potius vere quam conviciari videantur* 42, 41, 3; illi non licere* .. diem dicere, -re iis* ipsis iudicibus, quorum in aliquem saevitum sit? 3, 9, 9; si in L. Paulo -di* tirocinium ponere .. voluit 45, 37, 3; non solum -do, sed etiam causam dicendo fatigavit inimicos 39, 40, 8; utinam .. illos potius querentes quam me -tem* audiretis 38, 47,10; fratrem -tem audivi 40, 15, 12; -te Leonte quodam 35, 50, 4; Lacedaemoniis -tibus respondendum erat 39, 36, 7; (latrones) Remum cepisse, captum regi Amulio tradidisse, ultro -tes 1, 5, 3; ut .. consul dicturus* causam -tibus Graecis fuerim 26, 31,1; causam apud vos .. -tibus meis ipse* legatis dico 38, 47, 7; separatim -verant* 38, 35, 6. — b) *aliquem:* non hodie me primum frater -at, sed hodie primum aperte nullo meo* in se merito 40, 15, 10; qui nunc nos .. -atis 39, 36, 14; consules plebem aput senatum -bant 43, 14, 2; purgaret se in vicem atque ultro -ret 8, 32, 10; serius paulo .. diem diceret* inimico et* eum ad populum -ret 45, 37, 4; qui Cn. Manlium -rent 38, 58, 12; si qui Pleminium aliumve quem* -re vellet 29, 21, 7; se patris eius -di causa concilium plebis numquam* habiturum (esse) 7, 5, 5; se ad Pleminium -dum ituros* (esse) 29, 21, 9; diem integrum .. ad* -dum L. Paulum petiit 45, 37, 6; neque ego -do apud vos eum tempus teram 3, 56, 3; ultro -do Ros .. effecerunt 31, 31, 2; quorum (legatorum) varia oratio fuit, partim purgantium .. partim ultro -tium quidem et socios pRi, sed multo infestius M. Aurelium, quem .. pugnasse, partim* postulantium, ut .. 30, 42, 2; -tibus privatos (*sc.* faeneratores) aedilibus curulibus 35, 41, 9; -vit tribunus plebis non Marcellum modo, sed omnem nobilitatem 27, 21, 2; Demetrium iterum ad patrem -vit Perseus* 40, 24,1; aediles plebei aliquot matronas aput populum probri -arunt 25, 2, 9; tribuni .. suspicionibus magis quam argumentis pecuniae captae reum -arunt 38, 51, 1; C. Lucretium .. tribuni ad populum -arunt 43, 8, 9; qui tribunus plebis eos violenter -arat* 44, 16, 8; se P. Scipionem -ri non passurum (esse) 38, 52, 10; (hominem improbum *v. p. 153, 42;* T. Quinctium *alios v. p. 66, 14;*) id tantum temporis, quo -tus sum, ad cognoscendum, quid ageretur, habui 40,15,3; bis est -tus pecuniaque anquisitum 26, 3, 5; (-ti sumus *v. p. 66, 19;*) gravissimis criminibus -ti ambo ampliatique (sunt) 43,2,10; cum L. Scipio et -tus et damnatus sit pecuniae captae ab rege 38, 56, 8; oportuit .. proditionis me ante* -tum (esse) 40, 12, 9; (M. Marcellum .. Q. Fulvium -tos esse *v. p. 66, 12;*) nec interrogatus nec -tus* cum responderet 45, 8, 5; fratre -to 45, 20, 3.

B) **vitupero (queror);** a) *aliquem:* parum fuisse non laudari pro rostris P. Africanum post mortem, nisi etiam -retur 38, 54, 9; alius alium -tes, quod .. non omnis submersa .. classis hostium foret 37, 24, 10; fuere, qui hoc die regem temeritatis, consulem segnitiae -rent 31, 38, 1; c. veluti dicta die -ant 44, 22, 9; ut et regem et c. suorum quidam, quod sine proelio discessum esset, -rent 37, 10; non fortunam aut quemquam deorum, sed hos duces -tem (*sc.* exercitum) 5, 11, 14; quis homo, quis deus est, quem -re possitis 6, 24,6; fortunam deosque .. nulla ope* supplicem iuvantis -ans 45, 6, 10; (duces *v. supra 23;*) inde Opuntem* rediit, deos hominesque -ans, quod tantae rei fortunam .. amisisset 28, 7, 8; (Hannibalem) deos hominesque -tem in se .. execratum (esse) 30,20,7; cum dis hominibusque -dis senesceret 5, 43, 7; (homo *v. supra 21;*) non ipsum (*sc.* viatorem) magis quam ordinem iudicum .. -vit 33, 46, 5; quod si fecisset, non L. Papirium, sed tribunos, sed pravum populi iudicium nequiquam* posteros -turos (esse) 8, 34, 7; et patres plebem desidem et tribuni plebis nunc fraudem, nunc neglegentiam consulum -bant 4,12,7; cum .. multitudo obstreperet nunc senatum nunc Quinctium -do 35, 39, 7; (regem *v. supra 17; 19;* senatum *v. modo;* tribunos *v. supra 35;* viatorem *v. supra 33.*)

b) *aliquid:* Aetolorum prava consilia .. -vit, qui .. adduxissent 36, 29, 8; adloquebantur .. factum -tes 28, 25, 5; nec pRus consulum sponsionem, nec nos fidem pRi -emus 9,11,5; nequiquam Sergio Martem communem belli fortunamque -te, Verginio deprecante, ne .. 5, 12, 1; negarunt* f. -dam esse 25, 28, 6; (*v. supra 21; 25;* fraudem *v. supra 39;*) haec -ans querensque* ex diutina possessione Italiae

est detractus 30, 20, 9; quamquam quid* ego ignaviam istorum -o, cum scelus possim -re? 22, 60, 17; (iudicium *v. p. 292, 36;*) levitatem civitatis -ans 27, 34, 12; (Martem *v. p. 292, 49;* neglegentiam *v. p. 292, 39;*) Petilii nobilitatem et regnum in senatu Scipionum -bant 38, 54, 6; fatalem rabiem temporis eius -at 28, 34, 4; (regnum *v. supra 6;* scelus *ib. 2;* sponsionem *v. p. 292, 48.*)

acc. adverbia: ante *v. p. 292, 8;* aperte *p. 291, 20;* bis *p. 292, 2;* hodie *p. 291, 20;* multo infestius *ib. 38;* iterum *ib. 44;* magis *p. 292, 33;* nequiquam *ib. 36; 48;* nunc *p. 66, 18; 291, 22;* nunc — nunc *p. 292, 38; 40;* primum *p. 291, 20;* separatim *ib. 18;* serius paulo *p. 292, 25;* sic *p. 66, 12; 13;* ultro *p. 291, 15; 24; 34; 37;* vere *p. 291, 3;* in vicem *p. 291, 24;* violenter *ib. 51.* — genetivi: pecuniae captae *p. 291, 48; 292, 6;* probri *p. 291, 46;* proditionis *p. 292, 7;* segnitiae *ib. 18;* temeritatis *ib. 17.* — ablativi: hoc die *ib. 17;* quo tempore *ib. 1;* — eadem opera *p. 66, 14;* gravissimis criminibus *p. 292, 4;* suspicionibus magis quam argumentis *p. 291, 47;* nullo meo in se merito *ib. 21;* veluti dicta die *p. 292, 18;* iis ipsis iudicibus *p. 291, 5.* — praepos.: ab aliquo *p. 66, 12—19;* ad patrem *p. 291, 11;* ad populum *ib. 26; 49;* apud populum *ib. 16;* apud senatum *ib. 23;* apud vos *ib. 33.* — sq. quod c. coni.: *p. 292, 15; 20; 28.* — qui c. coni.: *ib. 46.* — acc. c. inf.: *p. 291, 39.*

verba synon.: (anquiro *v. p. 292, 3;*) convicior *p. 291, 5;* damno *p. 292, 6;* diem dico *p. 291, 4; 25;* execror *p. 292, 31;* interrogo *ib. 10;* (postulo *p. 291, 39;*) queror *ib. 10; 292, 54.* — contraria: amplio *ib. 5;* causam dico *p. 291, 8; 16;* laudo *p. 292, 13;* purgo *p. 291, 23; 36.*

acer. I. **Forma:** agri *V* 42, 53, 9; agriores *M¹P* 6, 11, 8; acriori *(abl.) P alii* acriore *VR* 28, 17, 15; acriorumque *pro* acrioremque *P* 27, 34, 2.

II. **Signific.** A) **proprie:** acriores quippe aeris alieni *(gen. epexegeticus qui vocatur)* stimulos esse, qui .. territent 6, 11, 8; nullum contemptu mortis* telum* ad vincendum homini ab dis immortalibus acrius datum est 21, 44, 9; qua lege tribuniciis rogationibus t. acerrimum datum est 3, 55, 3; iuventus .. detractationem militiae t. acerrimum adversus patres habere solita erat 3, 69, 2.

B) **translate.** a) *de hominibus, i. q. strenuus, impiger:* ut inventor legis Volero, sic Laetorius collega eius actor cum recentior tum acrior erat 2, 56, 6; cui, acerrimo adversario legis .. diem dixere 2, 61, 2; cum et tribunum acerrimum auctorem (*sc.* contentionum) plebes nacta esset et ipsa cum eo pertinacia certaret 4, 6, 3; cunctatorem ex acerrimo bellatore factum (eum esse) 6, 23, 5; qui non acrior vindex libertatis fuerat quam deinde custos fuit 2, 1, 8; duci acerrimo adsuetum 21, 16, 5; acerrimi patribus duces ad resistendum consules fuere 2, 42, 6; hostis illis acerrimus ero 40, 15, 7; ego me illum acerrimum regum hostem, ipsum cupiditatis regni crimen, subiturum timerem? 2, 7, 9; neque hostem acriorem bellicosioremque secum congressum 21, 16, 3; (inventor *v.* actor;) neminem omnium imperatorum, qui vivant, acriorem* virtutis spectatorem ac iudicem fuisse sciunt 42, 34, 7; erat iuvenis acer 23, 15, 8; cum Masinissa Galae* filio, acerrimo iuvene 27, 5, 11; Ti. Sempronius Gracchus longe tum acerrimus iuvenum 37, 7, 11; is miles per bellum Aequicum vel acerrimus fuit 3, 4, 3; cum pars utraque acrior aliquanto coorta esset, iam propinquum certamen aderat 6, 18, 3; acerrimi cuiusque arbitrio .. rem agemus 2, 29, 1; (spectator *v.* iudex;) quod tam acer ultor violatae pudicitiae fuisset 2, 7, 4; (vindex *v.* custos;) tribunus plebis vir acer nec infacundus 4, 49, 12; App. Claudius .. vir acer et ambitiosus 10, 15, 8; L. Pinarius erat vir acer et qui .. reponeret 24, 37, 3; Bucar .. vir acer et inpiger 29, 32, 1; desponderat filiam .. viro acri et pro causa plebis expertae virtutis 3, 44, 3; ut .. ne ad plebeios quidem magistratus capessendos petendosque ulli viro acri experientique animus esset 6, 34, 4; virum quidem eum egregium ducebant, sed promptiorem acrioremque, quam tempora belli postularent 27, 34, 2; cum expeditis, acerrimo quoque viro 21, 32, 13; tres erant, et omnes (*sc.* tribuni) acerrimi viri generosique iam, ut inter plebeios 4, 55, 3; consules bellicosos ambo viros acresque nimis et feroces creatos (esse) 26, 26, 11.

b) *de rebus, i. q. acerbus, atrox, vehemens:* quid? si vini amor in dies fieret acrior? 9, 18, 5; acrius de integro coortum est bellum 21, 8, 2; ut fit longo magis

quam acri bello 1,57,4; ut quam acerrimo bello detinerent* Hannibalem 27, 12, 2; (caedes *v. infra 5;*) ubi indignantium pro se acerrimus erat clamor 2, 55, 6; acrior concursus fuit quam caedes 21, 59, 8; acri concursu ad portas armatorum est repulsus* 42,53,9; cuius (*sc.* tribuniciae potestatis) desiderium plebi multo acrius quam consularis imperii rebantur esse 3,41, 10 5; decernunt, ut dilectum quam acerrimum habeant 2, 28, 5; turbavit hunc ordinem pugnandi non acrior quam pertinacior impetus Rorum 31, 35, 4; hostes primum acri impetu velut cuneo perculerunt 34,15, 2; temperandum acre ingenium eius . . censebant 27, 34, 3; litterae Romam ad senatum cum victoriae nuntiis acriores in Praenestinum quam in Veliternum hostem missae (sunt) 6,22,3; [tam acri* censoriae 20 notae 24, 18, 9;] circa consulem tamen acrior infestiorque pugna est 22, 6, 1; acrior impetu atque animis quam compositior ullo ordine* pugna fuit 28, 22, 13; inter acerrimam saepe pugnam in recentem equom . . transultare mos erat 23, 29, 5; acer etiam septentrio ortus . . nudaverat vada 26,45,8; percussa enim ex alto vela* paulo acriori vento . . in portum intulerunt quinqueremes 28, 17, 15; adflabat acrior 30 frigoris vis 21, 54, 8; non solum magna vis fumi, sed acrior etiam foedo quodam odore* ex adusta pluma cum totum cuniculum complesset 38, 7, 13; si vultus eorum indignitate rerum acrior victorem offendisset 9, 6, 2. — (positivus *occurrit 14es (15es?),* comparativus *20es,* superlativus *19es.* — *accedunt* adverbia: nimis *p. 294, 49;* tam *ib. 31;* — aliquanto *ib. 28;* etiam *supra 31;* multo *ib. 8;* paulo *ib.* 40 *28;* — longe *p. 294, 25;* quam *p. 295, 10;* vel *p. 294, 26.* — ablativi: impetu atque animis *supra 22;* indignitate rerum *ib. 34;* foedo quodam odore *ib. 31.* — acer in hostem *supra 17.* — adiectiva synonyma: ambitiosus *v. p. 294, 35;* bellicosus *ib. 18; 48;* ferox *ib. 49;* infestus *supra 21;* inpiger *p. 294, 37;* pertinax *supra 12 (cf. p. 294, 8);* promptus *p. 294, 43.* — contraria: compositus *supra 22;* longus *p. 294, 51.* — 50 alia: egregius *ib. 43;* experiens *ib. 41 (cf. ib. 39);* generosus *ib. 47;* nec infacundus *ib. 33;* recens *ib. 3.*)

acerbe. I. **Forma:** acerva *V* acerbe *Fr*[1] 45, 36, 3; acervius *V* 45, 37, 9.

II. **Signif.**. haec acerbe postremi (*sc.* dixerunt), cum priores leniter permulsissent iram eius 39, 25, 14; exacta a.* munia militiae (esse) 45, 36, 3; proximo iis anno a. atque avare imperitatum (esse) 23, 32, 9; in Tarquinienses a. saevitum (est) 7, 19, 2; a. tuendo iura ordinis 3, 69, 4. — pro ingenio quisque eorum qui principes legationum erant, et* gratia cum Philippo aut odio acerbius leniusve egerunt 39, 25, 2; 10 vigiliae -ius et diligentius circumitae sunt 45, 37, 9; ne in se innoxios deditos -ius quam in hostes saevirent 39, 54, 9.

adv. synon.: avare *v. supra 5;* diligenter *ib. 11.* — contr.: leniter *ib. 10.*

acerbitas. (acervitas *V* 42, 40, 3; 45, 10,9.) a) *subi.:* -as in dilectu non damno modo civium, sed etiam laceratione corporum lata* . . invisa erat 7, 4, 2; cui (*sc.* 20 M. Porcio) -as ea adsignabatur 39, 44, 9; quod animum eius tanta -as patria nihil a pietate avertisset 7, 5, 7. — b) *gen.:* exemplo -tis censoriae offensos 4, 24, 8. — c) *dat.:* addiderunt -ti etiam tempus 27, 11, 14. — d) *obi.:* orationis -tem adversus hospitem, utcumque est, subibo 42, 40, 3; — deposita domini -te 39,25,15; omni nequiquam -te prompta 2, 58, 9. — e) *abl.:* populi dilectus -te consternati 30 21, 11, 13; metu et -te poenarum tenebat animos 34, 27, 3. — f) *c. praep.:* ut . . ex unius senatoris Ri -te, qualis in se universi senatus* animus esset, coniectarent* 45,10, 9. — (adiectiva: censoria *v. supra 24;* invisa *ib. 20;* omnis *ib. 29;* patria *ib. 22;* tanta *ib.* — genetivi: domini *ib. 28;* senatoris *ib. 33;* — dilectus *ib. 30;* orationis *ib. 26;* poenarum *ib. 31.* — adversus hospitem *ib. 26;* in dilectu *ib. 18.*) 40

acerbus. (acervus *V* 4, 12, 10; *M*[1]*P* 7, 3, 9; *V* 42,40,2.) — a) *de hominibus:* sub -issimi* carnificis arbitrio spiritum ducere 42,23,10. — b) *de rebus:* ni Fabius consilio neutri parti -o rem expedisset 3, 1,4; adeo mihi -ae sunt, Quirites, contentiones* cum tribunis plebis, ut . . 5,51,1; contionem adeo saevam atque -am apud milites habuit, ut . . 27, 13, 1; dilectu -o iuventutem agitavit 7, 3, 9; ictus . . filiae 50 exitu tam tristi atque -o Fr. 49; -iores indigmioresque eas (*sc.* inimicitias) Livio sua calamitas fecerat 27, 35, 7; nisi . . -a inquisitione aperiret magis quam levaret

inopiam 4, 12, 10; asperi . . animi et linguae -ae et inmodice liberae fuit 39, 40, 10; praesto est enim -a memoria 25, 38, 5; mors quamvis* matura, tamen* -a M. Furii 7, 1, 8; Catonis et aliae quidem -ae orationes extant in eos . . ; longe gravissima in L. Quinctium oratio est 39, 42, 6; asperiora omnia fecit -is quaestionibus, crudelibus suppliciis 4, 50, 4; vobis supplicii 10 eorum spectaculum non modo non -um, sed laetum etiam . . debet esse 28, 29, 8. — haec, quamquam sunt gravia atque -a, fortuna vestra vobis suadet 21, 13, 8; haec etiam facienti Philippo -a erant 32, 13, 8; id primo -um indignumque Veientibus est visum 2, 50, 3; id non Aricinis Ardeatibusque quam patribus Ris foedius atque -ius visum (est) 3, 72, 7; (id) -um ac miserum est, quod fateri nos fortuna nostra cogit 7, 20 30, 9; — vereor . . vera respondere ne nimis -um audienti tibi videatur 42, 40, 2. — pro subst.: nulli nec plura nec tam -a passi erant 32, 19, 12; (existimate queri) graviora etiam* -ioraque eos, quibus* nocendi maiorem facultatem habuit 31, 31, 4; quibus vestrum ante fato cedere, quam haec tot tam* -a videant, in animo est 26, 13, 17; ea potio . . oculos, auris a videndis audiendisque omnibus -is indignisque, 30 quae manent victos, vindicabit § 18.

comparativus *v. p. 296, 51; supra 17; 24;* superlativus *p. 296, 43.* — acc. adverbia: adeo *v. p. 296, 46; 48;* nimis *supra 21;* tam *p. 296, 51; supra 22; 27.* — dativi: *p. 296, 45; 46; 52; supra 9; 14; 15; 21.* — adiectiva synon.: asper *supra 1; 8;* crudelis *ib. 9;* foedus *ib. 17;* gravis *ib. 6; 12; 24;* indignus *p. 296, 51; supra 15;* inmodice liber *ib. 2;* miser *ib. 18;* saevus *p. 296, 48;* 40 tristis *ib. 51.* — contraria: laetus *supra 11;* maturus *ib. 4.*

acervo, -are. a) *proprie:* pigritia singulos sepeliendi promiscue -tos cumulos hominum urebant 5, 48, 3. — b) *transl.:* in hoc immenso aliarum super alias -tarum legum cumulo 3, 34, 6.

acervus. (acerbi *P* 22, 2, 9; acervos *(nom.) P* 23, 12, 1.) — a) *subi.:* anulos aureos, qui tantus -us fuit, ut . . 23, 12, 50 1; — iumentorum toto itinere prostratorum passim -i . . cubile dabant 22, 2, 9; Cannenses campos -i Rorum corporum tegunt 59, 8; — in vadis haesitantis* frumenti -os sedisse inlitos limo 2, 5, 3. — b) *obi.:* aute sua quemque tentoria spicas fascibus desecantem . . ingentis -os per tota castra stramentorum fecisse 42, 64, 2; — aeris -i . . post profectionem Hannibalis magni inventi (sunt) 26, 11, 9. — c) *c. praep.:* suos in -um conicere sarcinas . . iubet 5, 49, 3; sarcinis utrimque in -um coniectis 8, 11, 11; *idem om.* utrimque 29, 7, 5; spolia hostium coniecta in -um Iovi Victori cremavit 10, 29, 18; arma lecta 10 conici in -um iussit 41, 12, 6; congesta in ingentem -um hostilia arma concremavit 8, 30, 8; arma cumulata in* ingentem -um . . succendit 45, 33, 2. — seminecem eum ad Cannas in -o caesorum corporum inventum . . Hannibal domum remiserat 23, 15, 8. — quae passim inter -os caesorum corporum strata erant 22, 48, 4 — Ri per -os corporum . . pergunt ad castra diripienda 37, 43, 7. — (adiectiva: 20 ingens *ter;* magnus; tantus. — genetivi: aeris; corporum *quater;* frumenti; iumentorum; stramentorum.)

acetum: ardentia saxa infuso aceto putrefaciunt 21, 37, 2.

acies. I. **Proprie:** cum . . fulguribus praestringentibus aciem oculorum 40, 58, 4.

II. **Translate.** A) **signif. exercitum ad pugnandum instructum,** a) **totum exercitum.** 1) **subi.:** neutra a. laeta ex eo cer- 30 tamine abiit 1, 2, 2; aberat a. eorum paulo plus quingentos passus 31, 35, 2; ubi iam haud plus quingentos passus a. inter sese aberant 28, 14, 13; mox et peditum a. aderat 40, 31, 6; quibus conferta peditum a. cessisset 3, 70, 5; duae simul a. primi et novissimi agminis . . exercitum barbarorum circumvenerunt 38, 49, 10; ab lateribus montes ac lacus, a fronte et ab tergo hostium a. claudebat* 22, 5, 6; hinc 40 amnis, hinc peditum a. claudebant 47, 2; cum in* medium tota iam coisset Ra a. 23, 29, 11; id ipsum (spatium) totum* prope compleverat Ra a. 22, 24, 8; utraque a. simul conclamavere 33, 9, 2; infestis armis velut a. terni iuvenes . . concurrunt 1, 25, 3; peditum, equitum a. concurrunt 25, 6, 20; in hunc modum maxime instructae a. . . concurrunt 42, 59, 1; priusquam concurrerent peditum a. 34, 14, 7; 50 mos erat . . divisas bifariam duas a. concurrere ad simulacrum pugnae 40, 6, 5; magis agmina quam a. in via concurrerunt 21, 57, 12; a. concurrerunt 40, 39, 10; vel-

ut rectae a. concurrissent 34, 28, 11; quo se fusa contulerat a. 9,16,1; secuta peditum a. ingenti vi conflixit 4,18,7; tota conlucente flammis acie 38, 6, 2; postquam nullo loco constabat a. 6, 29, 3; priusquam .. constaret* hostium a. 3, 60, 9; prior aliquanto constitit Ra a. 2, 10; iustae a. velut patenti campo .. constiterant 21, 8, 7; si constitisset a fuga Ra a. 10, 36, 11; cum instructae a. constitissent 1, 1, 7; (*v. p. 300, 50;* coorior *ib. 28;*) elephantorum aciem conspectu ipso debellaturam (esse) 35,35,7; (dehisco *v. p. 307, 33;* demitto *v. p. 300,1;*) insecuta .. Gallica a. nullum spatium respirandi .. dedit 10, 28, 11; (egredior *v. p. 300, 34;*) repente patefactis Fidenarum portis nova erumpit a. 4, 33, 1; proruto vallo erupit a. 9, 37, 9; velut nova rursus exoriente acie 7, 24, 2; nova ex improviso exorta a. (*sc.* triarii) 8,10, 5; (*v. p. 301,19;* exsurgo *v. p. 301,52;*) in eos versa peditum a. haud dubium fecit, quin .. 21,34,7; interiecta peditum a. .. immemores fecerat sequendi equites 44, 42, 3; (fluctuo *v. p. 300, 48; 304,50; 306,38; 307,54;*) fremere omnis a. complendas esse fossas 7,37,9; ut a. sua fulgeret novis armorum insignibus, fecerunt 9, 40, 1; *(v, p. 302, 22;)* alia Ra a. .. fundit Sabinos 1,12,9; minus pertinaces viros habebat altera a. 23,29,8; ut contrariae persaepe a. .. Aetolica auxilia habeant 32, 34,5; ubi haerere iam aciem conlato pede videris 6,12,10; ut aliquamdiu in neutram partem inclinarent a. 7, 33, 7; perculsa inclinavit a. 2, 20, 11; pedestris inde a. ex equitatu repente in hostium equites incurrit 26, 4, 7; (ingredior *v. p. 300, 9;*) repentina a. circa corpora ducum pedestre proelium iniit 9, 22, 10; confirmata et reliqua a. Ra restitit primo, deinde signa acriter intulit 33, 36, 11; haud secus quam vallo saepta inhorreret a. 8, 8, 10; (inminet *v. p. 307, 18;* insequor *v. supra 11;* insisto *v. p. 300, 27;*) quantum Ra se invexit a. 6,32,8; (*v. p. 300, 22;*) equitum maxime incursu .. laborabat Ra a. 25, 19, 3; postquam laborare aciem Calpurnius praetor vidit 39, 31, 4; mansit aliquamdiu immota a. 21, 55, 10; cum pedestres a. occupassent praesenti certamine oculos animosque 27, 1, 8; consuli Fabio .. a. hostium instructa occurrit 9,35,1; instructa a. ex adverso occurrit 32, 25, 5; Fabiana se a. repente velut caelo demissa ad auxilium ostendit 22, 29, 3; a fronte introrsus in duos et triginta ordines armatorum a. patebat 37, 40, 2; adeo duorum militum eventum .. utraque a. animis praeceperat* 7, 26, 8; ab tergo improvisa premente acie 21,28,3; utrimque a. inter bina castra in medium campi procedunt 4, 18, 3; illa, quae portam ingressa erat, iusta a. cum ducibus, cum ordinibus media urbe usque* in forum processit 26, 46, 7; instructa a. .. in altum processit 37, 29, 7; (prolabor *v. p. 302, 23;* agmina magis quam a. pugnabant 25, 34, 9; duae peditum a. .. pugnabant 28, 33, 14; ternae a. tempore uno locis diversis pugnabant 34, 39, 1; nec ut pro signis antesignani, post signa alia pugnaret a. 22, 5, 7; *(v. p. 306, 43;)* recipit animum pedestris a. 2, 20, 11; Carthaginiensium a. de industria pedem referebat 25, 15, 12; equitum a. qualis* esse instructissima potest invecta in .. hostes caede omnia replet 8, 39, 1; restitit suo loco Ra a. 22, 16, 3; *(v. p. 299, 41;)* sensit utraque a. unius viri casum 2, 46, 5; postquam .. sensit a. aequo se iam institisse loco 9, 31, 15; adversus quos infestior coorta optumatium a. sequitur .. iuvenem 4, 9, 8; dextrum cornu, dictatoris a., alienam pugnam sequetur 9, 40, 10; secuta (est) et pedestris a.* 2, 20, 12; *(v. p. 299, 2;)* nudata utrimque cornibus Celtiberum a. stabat 30, 8, 8; cum Ra a. egressa portis staret* 23, 16, 6; cum instructae a. starent 10, 27, 8; stetit immota Samnitium a. 14, 16; triplex stetit Ra a. 23, 29, 3; utraque a. pro vallo stetit instructa 28, 14, 2; eo die steterunt tantum a. utraque super ripam torrentis* 33, 18, 12; primo haud impares stetere a. 26, 44, 4; instructae utrimque a. pro vallo stetere 37, 38, 8; nec stetisset hostium a., ni* 30, 18,6; *(v. p. 306, 39;)* postquam praepotentem armis Rum nec a. subsistere ullae nec castra nec urbes poterant 9,31,6; succedit ad muros a. 23, 16, 12; successit vallo Ra a. 27, 42, 11; vanior iam erat hostium a. 2, 47, 7; fluctuanti* similis a. erat 6, 13, 3; Ra a. distinctior ex pluribus partibus constans facilis partienti .. facilis iungenti (*sc.* erat) 9,19,8; peditum a. inter perculsos impavida sola erat videbaturque .. hautquaquam impar futura 22, 28, 13; longior quam latior a. erat 27, 48, 7; ipsa

multitudine equitum peditumque prope iusta a. erat 31,37,3; regia a. varia magis multis gentibus dissimilitudine armorum auxiliorumque erat 37, 40, 1; ut longa potius quam lata a. esset 33, 8, 14; quod antea phalanges similes Macedonicis, hoc postea manipulatim structa a. coepit esse 8, 8, 3; ibi signa, ibi aciem esse debere, ubi rex esset 31, 24, 12; has duas a. spectaculo fore 1, 23, 9; aciem pedite* tutam fore 9,27,7; Ra a. unius prope formae fuit et hominum et armorum genere 37,39,7; Carpetanorum* .. centum milia fuere, invicta a., si aequo dimicaretur campo 21,5,11; (supersto *v. p. 307, 39;*) quos binae a. consulares numquam sustinuerunt 23, 45, 7; pariter sustulit clamorem a. 10, 5, 7; tota prope cursu transgressa amnem a. est 33, 18, 15; ea velut nova inter fessos exorta a. turbavit signa Etruscorum 9, 39, 8; frontibus velut pedestres* a. urgebant (*sc.* naves) 26,39,13; cum duae a., duo diversa proelia circumventos Etruscos .. urgerent 4, 33, 10; cum duae iam a. hostium ex diverso .. urgerent 33, 15, 11; plurimum Ra a. valuit 1,30,9; phalanx, quae venerat agmen magis quam a. aptiorque itineri quam pugnae 33, 9, 5; visa legato maior a., quam quae ab suo praesidio sustineri posset 10, 4, 12; (vinco *v. p. 305, 32.*)

2) obi.: consules utrimque aciem .. adgrediuntur 7, 12, 3; postquam instructa a. tota Achaeorum admovebatur 35, 30, 3; ab tergo pedestrem a. adoritur 8,39,3; aversam adoriuntur Ram a. 22, 48, 4; adorti peditum a. 3,70,8; (*v. p. 306, 27;*) circumire a cornibus et amplecti hostium a. 31, 21, 11; utraque a. armatur igni 4, 33, 6; (*v. infra 54;*) mille a. graviores quam Macedonum atque Alexandri avertit avertetque (Rus) 9,19,17; universam ab ea parte avertit a. 27, 10; hinc fuga coepta totam avertit a. Ram 10, 36, 5; averterunt totam a. 7, 17, 5; avertitur tandem a. Gallorum 11,7; (*v. supra 35 et p. 307, 1; 42;*) Nolani a. Ram auxerunt 23,44,9; (*v. infra 53;*) cetera a fronte pulsa, inde ab tergo atque alis circumventa a. eo usque est caesa, ut 25, 21, 10; nec secus quam adversa a. caesi (*sc.* sunt transfugae) 28,3,12; (*v. p. 306, 43;*) qua confertissimam cernebat Gallorum a. 10, 28, 18; novam repente a. exsurgentem auctam numero cernebant 8, 8, 13; quamquam .. armatam a. toto praetentam litore* cernebant 22, 20, 1; vagam ante se cernendo a. 30, 34, 10; extemplo circumegit a.* 42, 64, 5; ut .. nec circumire eos a. patiatur 31, 21, 13; (*v. p. 301, 36;*) terror cum ex parte utraque circumvasisset aciem 9, 40, 13; priusquam tota circumveniretur a. 28,33,17; (*v. p. 301, 48;*) triariis postremam a. clausit 30,32,11; clamore renovato commovent a. 2,65,5; pudor deinde commovit a. 10, 9; tum primum* commota (est) hostium a. 30, 18, 12; concitante .. spe Ram a. 25, 19, 15*; ni salubri mendacio cos. .. concitasset a. 2, 64, 6; (*v. p. 305, 52;* confirmo *v. p. 299, 40;*) haec procella equestris primo confundit et turbavit, deinde dissipavit a. Gallorum 35, 5, 9; conspecta procul turbata acie 22, 29, 1; contemplantibus modo suam modo hostium a. 30, 32, 5; facile .. se .. conversuros* (esse) a. 42, 57, 12; Afros Ram magna ex parte* crederes a. 22, 46, 4; candore tunicarum fulgentem a. .. cruentari 10, 39, 12; ruina tota prolapsa a. in praeceps deferri* 5, 47, 5; in campos delata (est) a. 9, 37, 3; derigit aciem 22, 44, 4; ne .. derigerent a. 45, 4; ni robur legionum .. a. derexisset* 28, 22, 13; ubi .. derecta a. est 27, 48, 4; in conspectu hostium acie* derecta potestatem pugnae fecit 21, 47, 8; a. derecta* paulisper steterunt 34, 28, 6; quod in eum locum detracta* hostium a. esset 28, 33, 8; (devoveo *v. p. 305, 51;* diduco *v. p. 303, 13;*) ut et ipse dilataret a. 31, 21, 11; cum a. dirigerent 22, 43, 11; ut et oppidani dirigere a. a foro ad portam possent 31, 24, 9; quamquam vix dirigendi a. spatium Veientibus dedit 2, 49, 11; postquam Dardani conversis signis direxere a. 31, 43, 2; cum .. a. direxisset 27, 7; (*v. p. 306, 54;*) (mulieres) dirimere infestas a. 1, 13, 1; eodem loco a. instructas eadem tempestas diremit 26, 11, 3; (dissipo *v. supra 16;* divido *v. p. 298, 51;*) per adversum montem erectam a. ducit 29, 33, 3; erigit totam a. 1, 27, 6; in clivum Capitolinum erigunt a. 3, 18, 7; cunctantibus in adversum collem erigere a. Ris 28, 15, 10; ad castra hostium a. erexit 2, 51, 8; in collem* .. a. erexit 10, 26, 8; eo et Ra erigitur a. 9, 43, 20; (*v. supra 41;*) iam iustam expleverat a. 22, 28, 11; hostis .. pro castris suis explicare a. 6, 23, 2; regia classis .. et ipse a. adversam explicuit 37, 29, 8; (gens) cum .. explicuisset a. 7, 23,

6; ita ut .. nec ad explicandam a. locus esset 40,25,6; si loci satis ad explicandam a. fuisset 44,4,4; ad explicandas utrimque acies satis patentem (*sc.* planitiem) habebant 4,27,4; vix tota extra portam castrorum explicata a. 8, 19, 7; *(v. p.304,11;)* in radicibus montium extendere a. coepit sedulo 7, 14, 9; pedes Rus .. stabilem a. fecit 30, 11, 9; nova a. facta (est) 34,15,2; ac iam prope una a. facta erat victi atque integri exercitus 22, 29, 5; peditum a. et cos. ipse visque omnis belli fertur in castra 3,61,10; [quam .. parum apte introrsum ordinibus a.* firmaverant 2, 31, 2;] consulem .. firmasse subsidiis a. 4, 40, 6; non subsidiis firmata a. . . concursum est 37, 8; pluribus introrsus ordinibus a. firmata 32, 17, 8; a. funditur duce occiso 2,54,9; confestim Ra inclinatur a. fusaque est 1, 12, 3; fusa (est) primo concursu* a. 5,32,3; ita equitum quoque fusa (est) a. 4, 19, 5; turbata tota a. est, dein prorsus fusa 27, 12, 15; fusa extemplo est Ra a. 25, 19, 16; a quo tot a. Ras fusas stratasque esse sciam* 23,42,12; *(v.p.299, 2;)* instructam ad hoc ipsum intra vallum habebat a. 40, 48, 5; utrimque tutam a. dictator habuit 9, 21, 4; a. quidem inconditam inordinatamque habuissemus 44, 39, 1; turbavit ordines et haud dubie impulit a. 9, 40, 9; tota impulsa (est) a. 24,16,2; impulsa Ra acie 1, 14, 8; terror .. Ram inclinavit a. 6, 24, 3; eodem omnis a. inclinatur 4, 29, 1; ubi iam inclinabatur hostium a. 3,70,8; *(v. supra 19;)* peditum a. instructam pleno gradu in hostem inducit 4, 32, 10; instruit deinde a. 5, 49, 4; Samnitium exercitus .. a. instruit 7, 37, 7; instruit* a.* impedimentis ex agmine remotis 8, 38, 8; super* flumen instruit a. 33, 15, 8; instruit a. consul 36, 18, 1; in noctem imminentem a. instruitis 3, 2, 9; instruunt a. diductam in cornua 5, 38, 1; armati suis quisque ordinibus instruunt a. 10, 36, 1; ita instruunt a.* 22, 45, 6; ibi iam P. Valerius .. instruebat a. 3, 18, 5; ne sollertius .. a. instrueret 9, 17, 15; a. iam instruenti Camillo 6, 7, 2; trium populorum tres separatim a. circa vallum hostium instruxit 3, 22, 5; ita instruxit a. 8, 36, 4; haud procul hoste instruxit a. 9, 32, 5; a. inter* castra atque urbem instruxit 23, 37, 8; subsidiariam a. Italicorum militum .. instruxit 30, 33, 6; ita tamen aciem instruxerunt, ut 27, 2, 5; a. instruxerunt 39, 30, 11; eodem ordine instruxerant a. 8, 8, 14; hostes per summum otium instruxerant a. 44, 38, 10; cum cos. .. instruxisset a. 2, 43, 7; contra pRum a. instruxisse (*sc.* Postumium Pyrgensem) 25,4,4; singulari arte a. eo die instruxisse (*sc.* Hannibalem) 30, 35, 5; instruitur a. 2, 46, 1; intra munimenta instruitur a. 9, 37, 8; instruitur ipsa a. (*sc.* eadem temeritate) 25, 21, 5; ante .. quam satis instrueretur a. 22, 4, 7; ut .. neque instrui a. posset 2, 59, 7; simul instrui Ram a. Sabini videre 3, 62, 6; instrui deinde utrimque* a. coeptae (sunt) 23, 16, 4; instrui a. coepta est 37, 39, 5; nec ex ordine solito quicquam acie instruenda mutat 28, 14, 11; dum trepidant acie instruenda 34,14,6; trepidandum in a. instruenda erat 44,38,11; trepidantes in a. instruenda 40,2; prout tempus patiebatur, instructa a. (est) 9, 43, 12; extemplo instructae (sunt) a. 25, 19, 15; (instructa, -am, -as *v.* admoveo, dirimo, habeo, induco, invenio, ostendo, teneo, video; *v. p. 298, 48; 299, 10; 53 bis; p. 300, 12; 34; 37; 41; 307, 16;* instructissima *p. 300, 22;*) ad hostem accessere acie instructa 3, 2, 7; hostes .. spatium a. i. complebant 60, 3; i. a. ultro hostem lacessit § 5; i. a. ad castra accesserunt 8, 36, 2; pergit ire a. i. ad castra 23, 27, 3; i. intra portam a. .. erupit 44, 4; vixdum i. a. fusi 25, 18, 1; a.* i. accessit 27, 1, 6; a. i. ad urbem accesserunt 32, 1; a. intra portam i. 31, 24, 10; a. in foro i. 33, 17, 12; a. i. sub ipsum vallum tres cohortes mittit 34, 14, 1; a. i. steterunt 36, 45, 6; i. in frontem navium a. stetere 37, 13, 8; a. i. ad vallum accesserunt 39, 30, 5; in eodem quo solebat loco peditum a. i. 42, 58, 2; intra vallum peditum a. i. § 11; (*v. p. 307, 6;* intericio *v. p. 299, 23;*) aciem* hostium interrupit 44, 41, 1; prope interrupta a.* (est) 40, 40, 3; quae .. interrupta a. videatur 26, 5, 14; interrupta multifariam acie 44, 41, 8; explicatam* intuentes a. 44, 38, 5; transversam hostium a. atque alio certamine occupatam invadit 9, 43, 13; Postumius integris legionibus defessam iam a. hostium improviso invadit 44, 11; Ri transversam invadunt hostium a. 1, 14, 9; fluctuantem et instabilem a. .. hastati et principes invadunt 9, 35, 6; ab tergo Gallicam invadere a. 10, 29, 12; incertam namque a. .. invasere opportune Veientes 4, 31, 3; ubi cum

a. instructam hostium loco aequo invenissent 6, 32, 6; (labo *v. p. 306, 36;*) oculis utramque metiens a. 6, 13, 1; ne pavido fuga et vulneribus milite sinceram et integram a. miscerent 30, 34, 8; totam moveruut secum a. 2, 46, 7; movere loco hostium a. Ri 30,34,3; in hanc aut illam partem moveri a. potuerunt 34, 46, 12; ad imperium dictatoris mota (est) cuncta a. 4, 33, 6; mota* (est) parumper acies 42, 52, 4; ut semel motam a. sensere 30,34,4; mota acie indignatio Aequos et Volscos incessit 3,60, 8; nudavit ab ea parte a. equestri auxilio 30,33,13; nudaverunt una parte a. 27,14, 7; utrimque nudata equite erat Punica a. 30, 34, 1; *(v. p. 300,32;)* nubes .. telorum coniecta obruit a. Gallorum 38, 26, 7; totam a. in Samnites obvertit 9, 21, 5; ut .. obverti a. viderunt in hostem 6, 24, 7; auream olim* atque argenteam Samnitium a. a parente suo occidione occisam (esse) 10,39,13; (ordino *v. v. p. 307,9;*) incerta .. lux .. multo maiorem iis quam erat hostium a. ostendit 41, 2,4; montes campique .. stratam ostendere foede Ram a. 22, 6,9; armati instructique omnes .. a. ostendere 29, 2, 4; cum .. ad terrorem hostium a. ostendisset 7, 5; cum in* supercilio .. tumuli .. instructam a. ostendisset 34, 29, 11; cum trepidam tantum ostendissent a. Aequi, turpi fuga funduntur 4,43,2; ostentans vincentem ceteram a. 6, 8, 6; latius pandere a. non poterat 28, 33, 12; ut pandere a. et exaequari cornibus hostium* .. possent 41, 26, 4; (paro *v. p. 306, 41;*) patefacta acie .. cornua hostium amplexus 28, 22, 15; (pello *v. p. 301, 47;* percello *v. p. 299,35;*) cum perequitasset a. 5,28,12; ne facile perrumperetur a. 33, 8, 14; quibus (*sc.* quadrigis) se perturbaturum hostium a. Antiochus crediderat 37, 41, 5; *(v. p. 307, 43;)* adhortatio in vicem totam alacri clamore pervasit a. 6, 24, 7; in longitudinem porrecta (est) a. 25, 21, 6; (praetendo *v. p. 301, 51;*) simul latebras eorum improvida praeterlata a. est 21,55,9; cos. Rus nec promovit a. nec .. 2,30,12; a. promovit 38,26,8; communem vere Martem belli utramque a. pari caede prostravisse 8, 11, 6; rapere ad se ac vocare Decium devotam secum a. 10,29,4; ni .. concitatam* repressisset a. 25, 37, 14; missus a collega restituente peditum a. ad equites 6, 24, 8; neu restitui a. patiantur 29,2,13; minore conatu, quam condensam a. rupissent*, in castra inrupturos (eos) 26, 5, 13; (saepio *v. p. 299,43;*) cos. .. sistit aciem 2,65,2; postquam fuga per agros spargi a. hostium animadversum est 6, 13, 4; (sterno *v. p. 303, 25; p. 305,25;*) progressi ante portas a. struxerunt 42, 7, 4; postquam .. notis ordinibus in vetere* disciplina militiae iam sine praecepto ullius sua sponte struebatur a. 9,31, 9; *(v. p. 301, 7;)* in valle inferiore pedibus paene hostium a. subiecit 38, 46, 3; non tamen sustinuere a. Ram Aequi 3, 2,12; induissent se hastis nec* confertam a. sustinuissent 44, 41, 9; *(v. p. 301,29;)* per quadriduum continuum .. eodem loco a. instructam tenuerunt 40, 30, 7; ex acie, quam ad multum diei tenuerat instructam 22, 45, 1; nullam a., nullum proelium timueris 2, 12, 11; ubi duae simul a. timendae essent 45, 1; pars magna equitum mediam traiecit a. 42, 7, 7; turbare hostium a. 7, 7, 7; elephantos iam etiam* peditum a.* turbantis 30, 18, 10; imber .. ita utramque a. turbavit, ut 26, 11, 2; eques immissus turbavit extemplo a. eorum 34, 17, 3; nullam a. ab tergo adortus non turbasset 33, 9, 9; inde primo turbata a. est 27, 18, 16; *(v. p. 302, 15; 17; 303, 22;)* Volscus .. urgere a. 4, 37, 11; spatium .. vertendi a. a castris in hostem fuit 10, 36, 9; cum (clamor) utramque* mirabundam in se a. vertisset 4, 33, 9; prope tota in unum a. versa* (est) 26,5,17; *(v.p.299, 22;)* priusquam castra regia, priusquam a. videremus 37, 45, 13; postquam labantem* una parte vidit a. 7,15,4; ubi .. turbata signa et fluctuantem a. vidit 8, 39, 4; postquam stantem pro castris hostium a. vidit 27,18,7; non a., non signa hostium vidit 36, 34,9; postquam hostium a. instructam et paratam ad concurrendum vidit 37,23,9; ubi caesam a. suorum pro diruto muro pugnantem vidissent 31, 17, 7; cotidie .. Ram a. in campis videndam esse 27,12,12; (voco *v. p. 305, 51.*)

3) **abl.**: agminibus magis quam acie pugnatum est 29,36,4. — haud secus quam si imperio ducis cederent integra a.* 28, 15, 6; a. iusta maluerunt concurrere 10, 14, 8; a. frequenti armatis .. concurrerat 35, 1, 6; qui si universa a. in frontem adversus instructam phalangem concurrissent 44,41,9; Celtiberi .. a. directa* medio fere

spatio inter bina castra constiterunt 40, 30,6; regii tam lata a. ne ex medio quidem cornua sua conspicere poterant 37,41,4; si tota a. dimicarent 31, 35, 5; obliqua* fronte densaque a. impulere hostium cuneum* 22, 47, 5; cui si .. a. instructa et loco suo et tempore obstitisset rex 42,55,3; posse instructos recta* a., posse inconditum agmen .. occurrere 35, 28, 3; Celtiberi ubi ordinata* a. et signis conlatis se non esse pares legionibus senserunt 40, 40, 2; a. iusta in pugnam vadunt 28, 2, 3; tota deinde vincere a. Rus 9, 27, 14; cum .. eum .. volitantem tota a. cognosset* 4, 19, 2.

4) **c. praep.** α) *sq. acc.; ad:* confugerunt ad integram a. 22, 29, 4; ad instructam per litus a. suorum perfugere 19, 12. — *adversus:* vadere adv. inminentem hostium a. 9, 31, 14. — *ante:* aliquantum ante a. cum equitibus paucis evectus in medios hostes 31, 24, 14; auxiliares ante Carthaginiensium a. (*sc.* instruxit) 30, 35, 7; equitibus cum levi armatura ante a. hosti oppositis 44, 37, 3; ante Punicam a. elephanti castellorum procul speciem praebebant* 28, 14, 4. — *extra:* equites earum extra a. in locum patentem .. educere iussit 35, 5, 3; evectus extra a. equo 5, 36, 7; extra hanc velut iustam a. .. auxiliares .. instruxit 37, 39, 9. — *in:* non tamen ita perculsos iratosque in* a. accepere* 30, 34, 7; omnis retro in a. suorum averterunt 18, 11; in dehiscentem intervallis* hostium a. equites emisisset 29, 2, 7; emissum etiam signum .. in hostium a. ferunt 6, 8, 3; ibi coss. .. prope cotidie in a. exire* 27, 25, 14 (*cf. p. 315, 47 sqq.*): hostem .. cum* caede magna in a. altiori* superstantem tumulo impegere* 27, 18, 14; quacumque* incessero in a. hostium 7, 33, 10; in aversam hostium a. incurrere 30, 35, 1; in aversam* incursando a. 3, 70, 4; in perturbatam transcursu beluarum a. signa inferunt Ri pedites 27, 14, 11; ibi iterum Scipio lecticula in a. inlatus conflixit 24, 42, 5; Valerium temere invectum in exsulum a. .. transfigit 2, 20, 3; obversus in a. 2, 7, 3; terror pavorque .. in totam penitus a. pervasit 8, 9, 11; pulsis .. in a. peditum tutus receptus erat 28, 14, 12; sauciis in postremam a. subductis 30, 31, 11; Italicos .. in postremam a. summotos (esse) 30, 35, 9; optimum visum est in fluctuantem a.† tradi equos 6, 24, 10*; armati milites ex acie in a. transferri 9, 41, 18. — *inter:* ubi constitere inter duas a. 7, 10, 9; cerva .. inter duas a. decurrit 10, 27, 8; fide data inter signa aciesque 24, 47, 7; pila, quae strata inter duas a. iacebant 10, 29, 6; inter duas a. se inferentem 9, 27, 10; inter duas a. Etrusci .. occidione occisi (sunt) 2, 51, 9; in medium inter duas a. procedunt 1, 25, 1; clivus erat inter aciem et castra 6, 24, 2; (elephanti) inter duas a. versari 27, 48, 11; — medio inter duas a. campo 37, 41, 12; nonne intercursu matronarum inter a. duas proelium sedatum est? 34, 5, 8; quantum inter castra sua et aciem hostium relictum erat loci 14, 5; iam exiguum inter duas acies erat spatium 10, 36, 2. — *per:* per totam a. .. signum datum est 5, 36, 7; per totam a. nuntiantes discurrunt 25, 34, 11; per medias a. ferro viam fieri 22, 5, 2; vox .. per totam fertur a. 9, 41, 19; per duas a. fusus sanguis 7, 30, 15; per mediam hostium a. cum equitatu perrupit 3, 70, 4; per totam a. vulgatum est 40, 32, 1. — *post:* cohortis aliquot .. post aciem circumducit 27, 48, 14. — *praeter* a. ipsam Gallorum .. ad castra .. ferebantur 10, 29, 11.

β) *sq. abl.; ab:* ne abrumperent cornua a cetera a. 28, 14, 20; conspectus ab utraque a. 8, 9, 9; excluso .. ab a. nostra tibi atque equitibus 4, 40, 7; ne procurri quidem ab a. velim 6, 12, 8; a Samnitium a. ad opprimendos eos .. procursum est 10, 36, 4; a cetera prominentem* (cuneum) a. 22, 47, 5; priusquam a* media a. succurreretur 35, 35, 19 (*cf. p. 311, 1*). — *cum:* ubi Galli cum a. legionum recta fronte concurrissent 5, 38, 3. — *ex:* advolant ex hostium a. Numidae 25, 41, 2; saucios ex a. efferre 23, 44, 9; nec quisquam procerum ferme hac aut illa ex a. sine vulnere .. excessit 2, 19, 5; exacti ex Ra a. hi quoque (*sc.* elephanti) in suos 30, 33, 16; priusquam ab a. intercluderetur 4, 41, 4; ex a. .. cum in castra ceteras reciperet copias, Numidas .. trans flumen mittit 22, 45, 1; ex a. in montem .. perfugit 29, 31, 7; hastatos primae legionis subtrahere ex a. 10, 14, 14; (transfero *v. p. 308, 1.*) — ex una a. imperatorem, ex altera exercitum deis manibus .. deberi 8, 6, 10; L milibus hominum ex a. nostra trucidatis 22, 59, 5; perpauci ex

tota superfuisset a. 23, 29, 13; duo primi pili ex utraque a. inter triarios erant 8, 8, 16. — *in:* in a. agnoscere ordines suos 23, 35, 6; in reliqua a. simul est clamor.. auditus 5, 38, 6; auditum modo in a. .. haud dubium **victoriam** facturum 27, 45, 4; Phrygas.. in a. Antiochi cecidistis 38, 17, 13 *(cf. p. 316, 27 sqq.);* Ri* signis prolatis in a. consistunt 9, 45, 14; satellites tyranni in media fere a. consistebant 35, 35, 11; hinc senatus, hinc plebs .. velut in a. constiterant 6, 15, 3; haec prima frons in a.* florem iuvenum .. habebat 8, 8, 6; ut quosque traduxerat, ita in a. locabat 22, 46, 1; extra ordines etiam in a. locati (sunt) 7, 7, 6; videritis in a. eos, in cornu utroque .. locatos 38, 48, 8; se pro liberis eorum ac coniugibus cotidie in a. stare 3, 47, 2; nonum se annum iam velut in a.* adversus optumates .. stare 6, 39, 6; Hannibali sub signis .. ad multum diei in a. stanti 23, 16, 10; stanti nunc* in a. 44, 36, 13; in a. ibi steti 37, 53, 19; qui tum stetere* in a. 22, 46, 6; Ri ab sole orto in multum diei* stetere in a. 27, 2, 9; in altera a. nihil simile Ris .. erat 5, 38, 5; quod roboris in hostium* a. erat 28, 14, 19; qui in a. erant 40, 32, 1; non omnis esse in a.; praedantis vagari in agris* 23, 45, 2; neque illo die virum quemquam* in a. Ra fuisse praeter unum ducem 27, 13, 10; hi [et*] in a. prope flumen tenuere dextrum cornu 1, 27, 5; — obscuritas lucis in a. modica Ris non adimebat in omnes partes conspectum 37, 41, 3; per patentis in hostium a. vias* permittere equos 29, 2, 8.

b) **partem exercitus.** 1) *subi.:* dextra omnis a. extra proelium eminens cessabat 27, 48, 8; (cohaereo *v. p. 310, 26;*) prius .. quam coire inter se mediae a. possent 28, 14, 16; medias a. Rum Poenumque .. concursuros (esse) § 5; acerrime media a., duae fortissimae legiones, dimicabant 39, 31, 3; (emineo *v. supra 38;*) fit ex secunda prima a. 9, 39, 7; insequitur a. ornata armataque 10, 40, 12; media .. aliquantum prominente a. 22, 47, 7; rettulit pedem media a. 23, 29, 9; media a. .. stabat spectaculo .. pugnae intenta 33, 9, 4; secunda a. Ra* ad prima signa, integri fessis, successerunt 9, 32, 8; ni secunda a. iussu consulis in primum successisset 10, 14, 17; prima a. hastati erant 8, 8, 5; quo tutior firmiorque media hastatorum a. esset 30, 34, 11; cum .. fessae pugnando primae a. essent 27, 2, 6; ea media a. fuit 28, 14, 14; 44, 41, 2; haec media a. fuit in fronte in decem partes divisa 37, 40, 2; apud hostis auxiliaris cedentis secunda a., Africa et Carthaginienses, adeo non sustinebant, ut 30, 34, 5.

2) *obi.:* dictator .. subsidia et secundam a. adortus 4, 28, 2; ne aperirent* mediam a. venienti ex adverso hosti 28, 14, 19; commota pedestri a. Samnitium eques in pugnam **succedit** 9, 27, 10; ex hostium exercitu prima tota a. deleta uno proelio fuerat 32, 11; (divido *v. supra 3;*) Sp. Postumio Albo legato datur media a. tuenda 3, 70, 2; media a. praetori tuenda data (est) 27, 48, 4; ut extenuatam mediam diductis cornibus a. Gallorum vidit 31, 21, 14; *(v. infra 25;)* iaculatores* cum* ceteris levium armorum auxiliis prima a. facta (est) 22, 45, 7; mediam a. Hispanis firmat 23, 29, 4; Marcellus mediam a. hortator testisque praesens firmabat 27, 14, 4; media acie peditibus firmata 22, 46, 3; quia nullis recentibus subsidiis fulta prima a. fuit 9, 32, 9; cum extenuando infirmam et vix cohaerentem mediam a. haberent 5, 38, 2; simul inclinatam mediam a.* .. videre 23, 29, 14; primam a. auctor pugnae instruit, subsidia Camillus firmat 6, 23, 12; invade mediam a. 6, 29, 2; laxata* prima a. (est) 27, 18, 17; media a. Antiochi et laevo cornu circumventae naves mergebantur 37, 30, 6; cum iam pelleretur media peditum suorum a. 1, 37, 3; prima acie pulsa 30, 34, 13; media a. tribus (*sc.* ducibus) permissa (est) 37, 41, 1; media a. fere omnis a fronte prostrata erat 37, 42, 6; ruperat mediam a. Rorum 26, 5, 11; mediam a. hostium Ri cum rupissent 37, 30, 6; mediam a. . tenebat Q. Mucius 42, 58, 13; mediam a. hinc Ri, illinc Carthaginienses mixti Afris, cornua socii tenebant 28, 14, 4; mediam tenebant a. 38, 26, 3; mediam a. Hannibal .. tenuit 22, 46, 7; Ri mediam a., cornua Latini tenuerunt 37, 39, 8; maxime qui (centuriones) mediam a. tenuerunt 39, 31, 18; (tueor *v. supra 14 sq.;*) Ri equites .. pedestris acies turbarunt* 29, 2, 12; mediam turbaverat hostium a. 2, 31, 2; in cuneum hostium, qui mediam urgebat a. 39, 31, 6.

3) *abl.:* media Afrorum a. .. perrupere 21, 56, 2; acie media urgebantur acriter a quinta legione 40, 32, 4.

4) *c. praep.; ab:* instare Rus a cornu utroque, a media a. 10, 41, 4; accensos ab novissima a. ante signa procedere iubet 8,10,2; a prima a. ad triarios sensim referebantur* (principes) 8,11. — *ad:* elati ad novissimam a. 3, 61, 9; iaculatores fugerunt inter subsidia ad secundam a. 21, 46, 6; ad medias a. aliquanto serius pervenit pugna 28, 15, 4; usque ad mediam a. terror* pervenit 37, 42, 3; perventum (esse) ad extremam a. 8,10,3; cum quibus ad primam a. procurrerat 10, 14, 10. — iussis *adversus* mediam evadere a. victoribus 27, 18, 15. — *ante* mediam a. cum equitatu magister equitum processit 4, 18, 5. — *ex:* (elephantos) e media a. in extremam ad sinistrum cornu .. agi iussit 21, 56, 1; ex secunda a. subsidiariis cohortibus in pugnam inductis 34, 15, 1; cum subsidiis ex novissima a. .. ad praesidium collegae missi 10, 29, 5; ex postrema a. triarios primos subducit 44, 37, 1; subductos ex media a. Numidas .. 22, 48, 5. — *in c. acc.:* Celtiberos in* mediam a. adversus* signa legionum accepere 30,8,6; in mediam a. accepti (Numidae) 22, 48, 3; sociis in mediam a. acceptis 28,14,9; propere adparatum omnem oppugnandae urbis in primam a. adferre 23, 16, 11; (agi *v. supra 16;*) legionibus in mediam a. aperiunt viam 7, 33, 11; legionem ex subsidiis in primam a. firmamentum ducit 29, 2, 9; ex subsidiis suos duxerat in primam a. 9, 16, 17; subsidiarias cohortes .. in primam a. extemplo emisit 9, 27, 9; legionem in primam a. inducit 27, 12, 14; cohortes .. se in primam a. inducturum* (esse) 13,11; in primam a. suas legiones Sempronius induxit 29,36,8; Hannibal elephantos in primam a. induci iussit 27,14,6; ex subsidiis tertia decuma legio in primam a. inducta 30, 18,9; satis terroris tumultusque in a. mediam intulerant 23, 16, 13; elephanti iam in mediam peditum a. sese intulerant* 21,55,9; elephanti .. e cornibus in mediam a. sese intulerant 28,15,5; in mediam primum a. inlati (Ri) 22,47,6; in mediam* invectus a. 42,59,4; terrorem non in primam tantum a., sed etiam ad subsidiarios perlatum (esse) 6, 8, 4; iam prima a. pulsa in secundam pugnabat (Rus) 30, 34, 13; manipulos aliquot in primam a. secum rapit 2,20,7; hunc quidem in secundam a. Latini recepere 2, 19, 9; rostratis (navibus) .. in postremam* a. receptis 30,10,4; refugere in secundam a. 34,6; in postremam a. reiciebantur (accensi) 8, 8, 8; dextra (ala) in primam a. subiit 35,5,6. — *in c. abl.:* in Postumium prima in a. suos adhortantem 2, 19, 6; per acervos corporum quos in media maxime a. cumulaverant 37, 43, 7; hic in* prima a.* rem geram 30, 18, 4; instruxit .. in secunda a. Carthaginienses Afrosque et Macedonum legionem 30, 33, 5; in prima a. ante signa elephantos locat 27, 48, 5; hanc iustam legionem .. in prima a. locat 28, 2, 4; sic armatas quadrigas .. in prima a. .. locaverat rex 37, 41, 8; dextra ala .. in prima a. locata est, in subsidiis duae Rae legiones 31,21,7; prima in a. locata levi armatura 38, 26, 4; ostentantem se in prima exulum a. 2, 20, 1; ceteras copias in secunda a. .. posuit 36, 18, 4; legio .. in secunda a. posita 27, 1, 11; alae, quae in prima a. pugnabat 31, 21, 12; sinistra ala ab Ris et cohortes, quae amiserant signa, in prima a. pugnabant 27, 14, 3; sinistra sociorum ala et extraordinarii prima in a. pugnabant 35, 5, 1; consulem in prima a. pugnantem 4, 41, 4; paucis in prima a. pugnantibus Ris 25, 15, 12; stantibus in prima a. hastatis 44, 37, 2; se veniam eam* petere, ne in prima a. esset 6,23,11; praetoris legiones in prima a. fuerunt 30,18,2; in media primum a. vinci coepti (sunt) 3, 70, 9. — *inter:* inter cornua et mediam a. intervalla .. fecerant* 28, 2, 5; ab tergo inter postremam a. ac vallum steterunt 42, 58, 14. — *per:* ira .. quae per mediam a. hostium tulerat (Ros) 9,13,5; a. per mediam in castra hostium tendit 9, 43, 15.

B) **signif. proelium.** 1) *subi.:* tot acies* ut hostium exercitus delesse, ita victoris etiam copias parte aliqua minuisse 23,12, 4; Romanum, quem Caudium, quem Cannae non fregerunt, quae fregisset acies? 9,19, 9; ne nimis a. vobis et conlata signa nobiscum cordi sint 8, 7, 6.

2) *obi.:* cum aequassent aciem 2, 62, 7; eum .. aciem ac tela horrere 21,53,2; proelia atque acies iactando 22, 39, 7; aciem restituit 5, 18, 8; ad restituendam a. se ipse coram offert 2, 47, 4; restituta (est) a. 20, 5.

3) *abl.:* Veientes abstinuere a. 2, 51, 4; a. bellare 32, 33, 12; cum comminus a. et peditum certamine multi cecidissent

Rorum 27, 1, 10; nec a. certare Hannibal ausus (est) 22, 24, 9; a. certatum est 1, 23, 2; in cuius urbis medio foro a. hostes concurrerant 40, 46, 10; paratus confligere a. 26,17,5; coactum ad extremum a. confligere 34,41,9; extemplo a. conflixit 8, 1, 3; a. cum Samnitibus conflixit 30, 4; quibus (peditibus) cum Masinissa . . a. conflixit 29,30,9; idem cos. cum Hannibale in 10 agro Crotoniensi a. conflixit 30, 19, 11; cum Celtiberis a. conflixit 39, 21, 6; ubi enim eum secum a. conflixisse 7, 11, 10; cum sex imperatoribus eum . ., cum sex consularibus exercitibus a. conflixisse 23,11,8; Villium . . a. conflixisse 32, 6, 6; quin illi congrederentur a. 3,61,14; nusquam a.* congresso hoste 7, 22, 4; prima itaque a. debellatum est 7, 28, 3; ut crastino die . . a. decernamus 36, 17, 16; ut a. non 20 decerneret 31, 48, 4; ut potius a. decernerent quam inclusi dimicarent 1,15,3; ut a. decernere auderent 2, 14, 6; si a. decernere volent 42, 61, 8; fiduciam Androstheni fecerunt a. decernendi 33, 14, 5; cum a. decernendum videret 32, 38, 1; cum Umbrorum exercitu a. depugnatum est 9,39,4; devictis a. Bois 36, 39, 7; comminus cum Etruscis dimicant a. 2, 49, 10; ut a. dimicaret 37, 31, 4; ne a. cum Metello dimi- 30 caret Fr. 20; ut a. dimicarent 2, 53, 6; si dimicare a. vellet 34, 27, 10; hostem ad . . dimicandum a. excivit 2, 30, 10; ut qui signis conlatis a. dimicaturus esset 29,33,2; a. dimicaturum (se esse) 31, 5; ferro et a. dimicarunt 40, 17, 3; quippe qui et a. dimicassent et . . 26,48,2; qui a. dimicassent 36, 25, 7; nullum annum esse, quo non a. dimicetur 4,58,10; cum a. dimicandum est 9, 14, 3; proelio . . iusto, a. aperta, signis 40 collatis dimicandum erat 38,41,6; a. dimicandum cum hoste ratus 32,31,1; ibi rursus a. dimicatum (est) 7, 29, 7; cum Samnitibus a. dimicatum (est) 9, 41,4; ibi cum iis a. dimicatum (est) 41,12,8; cum Veientibus nuper a. dimicatum . . fuerat 4, 30, 14; iusta quoque a. et collatis signis dimicatum quidam auctores sunt 22, 24, 11; Campanorum alam . . excedere a. iussit 10, 29, 12; neminem vivum* nisi victorem 50 a. excessurum (esse) 31, 17, 9; a. excessit 4, 28, 8; 30, 10, 2; qui victus a. excessisset 26, 25, 12; vis tu mari, vis terra, vis a., vis urbibus oppugnandis experiri virtutem? 25,6,22; quos . . expulissent acieque expugnassent 33, 8, 4; a. fusi erant 8, 16, 10; fusis inde a. hostibus 5, 28, 6; fusis a. Tuscis 5, 34, 9; numquam eo bello una a. tantum hostium interfectum est 27, 49, 5; facile convenit ab Ris numquam una a.* tantum Macedonum interfectum (esse) 44, 42, 7; numquam aperta a. . . laboravimus* 9, 19, 15; in posterum diem edicitur a. pugnaturos 7, 14, 5 *(cf. p. 306, 47);* semel a.* victor 6, 29, 8; Ancus a. 10 primum* vincit 1, 33, 5; a. hostes vincit* 5, 29, 5; ut non a. vincerent solum, sed pulsos hostes in castra persequerentur 21, 59,3; ad Pydnam* regem a. vici 45,41,4; neque tantum a. vicit, sed castra quoque . . cepit 40, 53, 2; Mylasenses . . circa Orthosiam* a. vicerunt 45,25,13; quos a. vicerit 36, 40, 3; etiamsi pugnando a. vicisset 44, 39, 3; vi aperta, armis, a. victum (se esse) 26,3,4; bis sese a. victos (esse) 30,28,11; 20 ut Insubres a. victos . . audivit 32, 31, 5; invadere hostem victum a. 9, 31, 12; victi a. 4, 47, 3.

4) *c. praep.* α) *ante:* omnia et ante a. et in proelio . . expertus 30, 35, 4*. — β) *ex:* aliam et a castris et ex a. adfluentem turbam conspexit 37, 43, 6; vulnere ictus ex a. cessit 2,47,2; cesserat parumper ex a. 7, 24, 3; quo (*sc.* Beroeam) ex a. confugerant 44, 45, 2; quae* (turba) ex 30 a. fuga in unum compulsa erat § 6; quod non ex Cannensi a. protinus ad urbem Ram duxisset 23, 18, 13; fuga confestim ex a. duce amisso fieri coepta est 25, 34, 13; inermes ex a. fugientes 22, 59, 10; quod ex a. fugerit 26, 2, 14; si aut ipse ex a. fugisset aut . . 10, 38, 10; non ex ipsa a. a fratre missus 23, 11, 7; qui Pydnam ex a. perfugerant 44, 42, 7; sunt qui Hannibalem ex a. ad mare pervenisse . . 40 tradant 30, 37, 13; cum pars maior ex a. Veios petisset quam Romam* 5, 39, 4; Hannibalem ex a. redeuntem dixisse ferunt 22, 30, 10; Syphax cum paucis equitibus in Maurusios ex a. Numidas . . refugit 24, 49, 5; ex a. reverti 24, 16, 15; victor . . revertar ex a. 2,45,14; revocantibus ex ipsa a. dis atque hominibus non paruisse (consulem) 21, 63, 7; ut quisquam ex Cannensi a. miles Rus superesset 25, 50 6, 17. — γ) *in c. acc.:* segnitia Graecorum non committentium se in a. 7, 26, 11; quia se in a. numquam commiserit 23, 11, 10; multitudo increpare duces, quod in a.

.. commissa res sit 3,2,12; postero die (se illos) in a. deducturum affirmat 3, 62, 5; eadem .. cura, qua in a. armati descenditis 24, 8, 2; armis arreptis in a.* descendunt 10, 19, 12; ne ante in a. descendat, quam 37, 37, 8; totis viribus in a. descendebat 27, 41, 5; neve in a. descenderent simul 10, 27, 2; descendere in a. 9, 14, 7; descendere regem in a... coegit 29, 29, 9; 10 coactos in a. descendere iusto proelio devicit 39, 2, 8; descendens in a. 10, 28, 14; neque in a. descensurum eum credebat Fr. 20; postero die Rus in a. descendit 24, 17, 8; duae ferme peditum partes et omnis equitatus in a. descendit 28, 33, 8; cos. omnibus copiis in a. descendit 31, 36, 4; cum descensum in a. est 8, 8, 1; postremo descensum in a. 23, 40, 9; in a. utrimque* descensum est 30, 8, 4; extemplo in a. de-20 scensum est 33, 18, 8; in a. educit 1, 23, 6; in a. copias educit 24,15,1; 25,15,11; 21, 4*; 27, 12, 11; in a. copias educunt 9, 12, 11; vos crastino die in a. educam 27, 13, 8; utrum militem .. in a... educas 44, 38, 8; si quis .. in a. educat 7, 13, 9; extemplo in a. legiones educebat* 27, 12, 9; si eum exercitum .. educerem in a. 21, 40, 1; priusquam educeret in a. 21, 39, 10; nulla mora facta (est), quin Poenus educeret 30 in a. 22, 12, 3; ut educeret omnes copias in a. 33, 8, 2; priusquam educerent in a. 8, 9, 1; cum .. educere in a. potuisset 40, 25, 10; neque mansurum eum neque in a. copias educturum fuisse 44, 39, 7; in a. copias eduxit 1, 2, 5; 9, 39, 2; 23, 44, 7; 28, 14, 1; in a. eduxit 4, 17, 12; 21,60,5; copias in a. eduxit 25, 19, 1; in a. omnis copias eduxit 26, 11, 1; prior in a. eduxit 27, 2, 5; copias omnis peditum equitumque 40 in a. eduxit 41, 8; Rus omnes in a. copias eduxit* 31,34,9; cum in a. eduxissent 32, 30, 9; paulatim omnes copiae in a. eductae sunt 39, 30, 2; raptim eductis in a. militibus 9, 43, 13; in a. copiis eductis* 27, 42, 8; Rus egressus in a. 10,12,6; tamquam in a. cum robore exercitus egressus 35, 29, 12; ire in a. 7, 32, 10; in a. exibant 35, 3, 5; 4, 2; nec sine levibus proeliis, nec ut in a. exirent 23, 29, 1; ut .. in a. exirent 50 25, 21, 1; 40, 13; raptim in a. exire 28, 15, 2; in a. exire non audebat 35,3,4; exeunti iam forte in a. nuntiat 10,40,6; illis exeuntibus in a. 30,32,9; exituri in a. hodierno .. die .. sumus 44, 38, 7; eodem die et iter fecisti et in a. existi* (*vel* ex itinere isti *vel* duxisti *vel* ductus es *vel* descendisti) 45, 37, 9; clam (Masinissam) armis equoque sumpto in a. exisse 27, 19, 10; exeundum in a. . . censent 9, 45, 11; extemplo exeundum (esse) in a. 27,46,11; cum luce prima ad* signum propositum* pugnae exeundum in a. fuisset 44, 37, 13; in a. invitos* extraxit 8, 29, 11; milites utique morientes in a. misistis 25, 6, 9; in a. 10 procedit 21, 55, 1; extemplo in* a. procedunt 6, 22, 9; in a. procedunt 9, 27, 7; 27, 13, 13; armati 9, 32, 3; confestim 27, 46, 12; cum laudatis a me* miliens donatisque .. procedam in* a. adversus ignotos inter se ignorantesque 21, 43, 18; processere in a. 8, 9, 2; in a. processere 28,33,7; cum Etrusci .. in a. processissent 4,32,10; cum in a. armati exercitus processissent 7, 42, 5; eadem temeritate, qua processum in 20 a. est 25, 21, 5; productus in a. turpi fuga petit castra (*sc.* exercitus) 2, 59, 2; productus in a. . . Volscum .. perculit 65, 1; eos .. productos (esse) in a. 26, 3, 1; cum cotidie signa in a. cos. proferret 9, 43, 8; postero die in a. progressi (sunt) 31, 21, 5; redite in a. 2, 3, 9. — *δ*) *in c. abl.:* nec in a. tantum ibi cladis acceptum (est) 7, 15, 10; ut .. aut in a. aut in castris .. accipienda clades fuerit 30 10, 27, 11; ut in a. aut quiescerent aut .. adiuvarent Ros 32, 30, 8; Aetolorum omnem ferociam .. in conciliis magis contionibusque quam in a. adparere 35, 49, 2; quos viros in a. amisissent 8, 1, 5; cadere in a. 26, 2, 13; Hostus in a. cecidit 23, 41, 3; ut plures post proelium saucii decesserint, quam ceciderant in a. 9,32,12; qui suorum in a. cecidissent 26, 25, 13; quorum plerique in a. cecidissent 29, 3, 2; 40 qui in a. cecidissent 33, 11, 3; uno plus Tuscorum cecidisse in a. 2, 7, 2; consulum alterum in a. cecidisse 22, 25, 5; tredecim milia CCCCLII* cecidisse in a. ac fuga* 3, 8, 10; multos illustres viros in a. cecidisse 33, 25, 9; caesum (est) in a., quod roboris fuit 9, 39, 11; multi circumventi in a. caesi (sunt) 30, 35, 2; XV milia Rorum in a. caesa* (sunt) 22, 7, 2; ad IV milia eorum in a. caesa (sunt) 41,10,4; XII milia 50 armatorum in a. sint* caesa 30, 29, 7; multa milia barbarorum in a., multa captis castris caesa (esse) 6,42,7; Lysimacho rege .. in a. caeso 34, 58, 5; sepeliendo utrim-

que caesos in a. 23, 46, 5; multis mortalibus in a. caesis 7,19,2; praeferri non captis modo in a. ab hostibus, sed etiam iis, qui .. perfugerunt 22, 60, 7; nec hercule mirum esse cessisse* milites in a. 26, 2, 12; (Galli) quod nec in a. ancipiti usquam certaverant proelio nec .. 5,41,4; nescio an .. cum illo in a. tantum, cum hoc omnibus locis ac temporibus sis certaturus 22, 39, 5; gladius in a. cruentatus non est Gallico bello 38, 46, 5; in castris quoque ingens et maior prope quam in a. caedes est edita 37, 43, 10; utrum in pugna et in a. .. an postmodo .. exspirarent 28, 19, 11; ibi plus quam in a. sanguinis ac caedis factum (est) 9, 13, 5; consulem Rom miles semel in a. fefellit 2, 45, 13; quot* (elephantos) nulla* umquam in a. ante habuerat 30, 33, 4; in a. vestrum clamorem hostes, non in contione patres Ri horrebant 3, 68, 6; vultus, qualem ne in a. quidem aiebant meminisse 28, 26, 14; ut nemo eorum generis ac sanguinis sui memor in a. esset 26, 2, 10; vos fortiter in a.* operam navaturos 7, 16, 4; alios in a. occidi 27, 9, 3; ad duo milia eorum M. Pinarius praetor in a. occidit 40,34,12; quod tantum numerum Gallorum occiderit in a. 36, 40, 4; quattuor in a. occisis* (*sc.* elephantis) 23, 46, 4; multos occursuros (esse) Scipioni in a. 30, 28, 6; etiamsi in a. occurrerit 25, 18, 7; is iuvenis in a. oblatus* ex centurione Latino victoriam tulit 8, 8, 18; in a. oblatus 9, 17, 12; duo milia* quingenti hostium in a., multi postea* ex vulneribus periere 22, 7, 3; legiones equitatus arma .. aut in a. aut binis .. castris perierunt 23, 5, 6; cum in* a. stare ac pugnare decuerat 22,60,25; saepe in* a., saepe in* agmine, saepe circa ipsam urbem .. pugnatum (est) 10, 45, 12; (quiescerent *v. p. 316, 31;*) imperatorem in a. relictum (esse) 2,44,11; stantibus vobis in a. armatis 24,8,18; *(v. supra 38;)* quibus .. in a. ac signis conlatis nullam esse (*sc.* vim) 28, 32, 9; A. Cornelium eundem in a. fore, qui .. intulerit 4, 32, 4; fuga non minus trepida quam in a. fuit 19, 8; qui ne in a. quidem fuerunt*, sed praesidio castris relicti* 22, 59, 9; elephanti in a. nomen tantum sine usu fuerunt 44, 41, 4*; apud quem multiplex in a., circa castra, circa urbem fuerat certamen 10, 44, 3; in a. Quinctius dextrum cornu, Agrippa sinistrum tenuit 3, 70, 2; ne mors voluntaria consulis exercitum in a. terreret 8, 6, 12; clamorem, qualem in a. sublaturi estis 3, 62, 4; non enim in a. .. arma tradidimus, sed .. in castra recepimus nos 22, 59, 3; in ipsa a., in ipso certamine consensu exercitus traditam (esse) ultro victoriam victis Aequis* 2, 44, 11; auspicantem immolantemque et vota nuncupantem sacrificuli vatis modo in a. vidisse 35, 48, 13; non ferme alium ducem laetiorem in a. visum (esse) 10, 42, 6; — referre egregia facinora nunc in expeditionibus, nunc in a. 3, 12, 5; (vis *v. p. 317, 46;*) — in castris feroces, in a. pavidi 7, 15, 2; neque in a., neque in castris utiles 22, 60, 25. — ε) *sine:* se solos sine vulnere, sine ferro, sine a. victos (esse) 9,5,10.

acc. adiect. (pron.): adversa *v. p. 301, 49; 302, 53;* Africa *310, 5;* alia *299, 29; 300, 18;* altera *299, 31; 308, 52; 309, 25;* anceps *317,6;* aperta *313,39; 314,7;* apta *301, 27;* argentea *305,20;* armata *309,45;* aurea *305, 20;* binae *301, 15;* Cannensis *314, 32; 50;* cetera *301, 47; 305, 32; 308, 30; 35;* condensa *306,1;* conferta *298,35; 301, 51; 306, 14;* consularis *301, 15;* contraria *299, 31;* cuncta *305, 9;* defessa *304, 48;* densa *307, 5;* dextra *309, 37;* distincta *300, 49;* duae *298,36; 51; 301,9; 22; 21; 306, 20; 308, 3 bis; 6; 7 bis, 9; 11; 12; 14; 17; 22;* extrema *311, 11; 17;* Fabiana *299,54;* facilis *300,50;* fessa *309,54;* firma *ib. 53;* frequens armatis *306, 51;* Gallica *299,14; 304,52;* gravis *301, 39;* haec *307, 29; 308, 42; 310, 2;* illa *300, 9; 308, 42;* immota *299,50; 300,35;* (haud) impar *300, 40; 53;* impavida *300, 52;* improvida *305, 46;* improvisa *300, 6;* incerta *304, 53;* incondita *303, 28;* infesta *300, 27; 302, 41;* infirma *310, 25;* inordinata *303, 29;* instabilis *304, 51;* integra *305,4; 306,49; 307, 16;* invicta *301,13;* ipsa *314,37; 48;* iusta *299, 8; 300, 10; 301,1; 302,50; 306,50; 307, 11; 29; 313, 46;* laeta *298, 30;* lata *300, 54; 301,5; 307,2;* longa *300,54; 301, 4;* maior *301, 28; 305, 23;* media *306,22; 308,20; 23; 36; 309,10; 40—312,38 passim;* mille *301, 39;* mirabunda *306, 32;* neutra *298, 30;* nostra *308, 31; 51;* nova *299, 17—19; 301, 19; 52; 303, 9;* novissima *311, 3; 6; 20;* nulla *306, 27; 317, 18;* occupata *304, 16;* omnis *299, 26; 303, 33; 309, 37; 310, 37;* ornata *309, 45;* pedestris

299,36; 50; 300,19; 31; 301,21; 34; 310, 10; 48; postrema *302,7; 307,51; 311, 21; 312, 1; 2; 35;* prima *309,44—312,30 passim; 313,17;* Punica *305,15; 307,24;* recta *299,1; 307,8;* regia *301,2;* reliqua *299,40; 309,4;* repentina *299,38;* Ra *298,42—309, 49 33es;* secunda *309, 44; 49; 51; 310, 5; 7; 311, 7; 18; 50; 53; 312, 2; 9; 19; 20;* sincera *305, 4;* stabilis *303, 8;* subsidiaria *303, 53;* sua *299, 27; 302, 18;* ternae *300, 15;* tot *312, 39;* tota *298, 42; 299,3; 301, 17; 33; 42; 43; 302,6; 23; 45; 303,5; 22; 31; 305, 5; 17; 43; 306, 33; 307, 4; 12; 14; 49; 308,18; 19; 21; 24; 309,1; 310,12;* transversa *304,45; 49;* trepida *305, 30;* tres *303, 49;* triplex *300,36;* tuta *301,10; 303, 27; 309,53;* ulla *300,44;* una *303,10; 308, 51; 314, 4; 6;* universa *301, 41; 306, 52;* utraque *298, 44; 300, 5; 25; 37; 39; 301, 38; 305,3; 49; 306,25; 32; 308,31; 309,2;* vaga *302,1;* vana *300,47;* varia *301,2.* — *adverbium:* velut *298,46; 309, 11; 19.* — *genet.:* Achaeorum *301,33;* Afrorum *310,52;* Alexandri *301,40;* Antiochi *310,31;* Carpetanorum *301,12;* Carthaginiensium *300, 20; 307,22;* Celtiberum *300,32;* Gallorum *301, 44; 51; 302, 16; 305, 17; 308, 27; 310, 17;* Macedonum *301,39;* Rorum *310,38;* Samnitium *300, 36; 305,20; 308, 33; 310, 10;* — dictatoris *300, 29;* elephantorum *299, 12;* eorum *298, 31; 306, 26;* equitum *298, 47; 300, 21; 303, 21;* exercitus *303,11;* exulum *307, 47;* hastatorum *309, 53;* hostium *298, 40; 299, 6; 52; 300, 42; 48; 301, 24; 37; 302, 11; 18; 32; 303, 34; 304, 41; 48; 50; 305,1; 6; 23; 41; 306,5; 22; 39—41; 307, 19; 34; 35; 40; 41; 308, 15; 23; 40; 309, 27; 35; 310,39; 49; 312,37;* legionum *308, 38;* militum *303, 53;* optumatium *300, 28;* peditum *298,34; 35; 41; 47; 50; 299,2; 22; 24; 300, 14; 51; 301, 36; 303, 11; 35; 304, 39; 305, 53; 306, 23; 307, 50; 310, 34; 311, 44;* populorum *303, 48;* suorum *306, 43; 307, 17; 32.*

voces synon.: arma *v. p. 314,19;* certamen *312,54; 318,6;* cuneus *307,5; 308,35; 310, 50;* ferrum *313, 34; 318, 18;* legiones *309,42;* phalanx *306,53;* proelium *(306,19;) 312, 48; 313,39; 314, 25; 315, 48;* pugna *317, 13;* signa *301, 8; 306, 38; 40; 307,10; 308, 5; 309, 49; 312, 44; 313, 39; 46; 317, 45;* telum *312, 47;* vis *314, 19;* vulnus *318, 17.* — *contrar.:* agmen *298, 37; 53; 300, 13; 301, 27; 306, 47; 307, 8; 317, 40;* ala *cf. 312, 3; 15; 22;* levis armatura *312, 17;* castra *308, 10; 314, 26; 316, 30; 317, 11; 38; 318, 15; 16;* concilium *316, 33;* contio *ib.; 317, 20;* cornu *310, 42; 45; 311, 1; 45; 312, 33;* expeditio *318, 13;* fuga *314, 33; 316, 44;* subsidium *310, 7; 24; 29; 311, 31; 33; 40; 312, 16;* subsidiarii *311, 49.*

acquiesco, acquiro *v.* **adquiesco, adquiro.**

acriter. 1) **pos.:** coeptam acriter non tolerarunt pugnam 9, 39, 4; nec ipsi tam inter se a. contendebant, quam studia excitaverant uterque sui corporis hominum 26,48,6; a. dimicans cecidit 3,5,6; quam a. quaestiones exercuisset 39,43,2; sarta tecta a. et cum summa fide exegerunt* 29, 37, 2; quaestione a. habita damnati necatique (sunt) 27,3,5; a. proelium ineunt 27, 12, 13; quinta legio et sinistra ala a. pugnam inierunt* 1, 7; ni . . imperio inhibendo a. in paucos praeferocis animi conatus aliorum comprimerent 3, 38, 7; acies Ra . . signa a. intulit 33,36,11; perculsis a. institerunt Ri 29, 2, 16; ad illa mihi pro se quisque a. intendat animum Pr. 9; adeo a. invaserunt, ut* antesignanos impulerint 33, 36, 9; legati pro vallo a. propugnant 26,6,1; pugnatum est et a. et diu 24, 15, 3; Aemilius cum suo praesidio . . regi a. restitit* 37,43,4; urgebantur *v. p. 310, 53.*

2) **comp.:** ipsos desperatione veniae ad tuendos sese* acrius accendit 42,54,2; quanto a. pavor consternatam (beluam) agit, quam insidentis magistri imperio regitur 27, 14, 10; a. crederem vos pro libertate quam illos pro dominatione certaturos 6, 18, 6; proelium celerius acriusque commissum (est) 33,37,7; postero die . . etiam a. concursum est 44, 35, 21; nec in eum coss. a. quam ipsius* collegae coorti sunt 2, 43, 4; non a. cum Carthaginiensibus quam inter se ipsi* ferro dimicaverunt* 29, 18, 10; a. et intentius omnia gesturos (eos esse) 27,35,8; dilectum coss. habebant a. intentiusque quam prioribus annis quisquam meminerat habitum 38, 1; postquam a. ultimis incidebat* Rus 28,13,9; infert a. signa 4, 33, 9; gradum a. intulere Ri 35, 1, 9; a. invasere Galli dextrum cornu 7, 15, 1; cum eo ipso a. . . victores se undique inveherent 28, 15, 7; obsidebatur (Capua) tamen a. quam oppugnabatur 26, 4, 1; eo a. obstare legi

(A. Verginius) 3, 11, 9; ut* multo a. infestiusque adversus duos quam ante adversus unum pararet bellum 45, 11, 8; fugientes in altum a. quam repugnantes usque ad ostium amnis persecuti 10, 2, 13; comitiis a. etiam quam ante petebat criminando 39,39,9; eo a. pugnant 1,27,9; quo a. et confestim* magis utrimque pugnabant, eo plures vulnerabantur 21, 8, 9; longe a. Calpurniani equites pugnabant 39, 31, 7; exercitus a. primo impetu quam perseverantius pugnavit 41, 10, 3; a. tamen quam diutius pugnatum est 22, 47, 3; pugnatum utrimque aliquanto quam pridie a. est 27,14,2; multo a. ab Adranodoro quam ab Hieronymo repeti libertatem 24, 22, 5; nec in* iis (*sc.* privatis rebus) quicquam a. quam* pecuniae damnum stimulat 30,44, 9; quo milites a. subirent 4, 29, 3; vexari praeterea et subigi (*sc.* plebem) multo a. quam Veientes 5, 2, 6; eo a. contra tribuni tendebant 3, 15, 2; (vexari *v. supra 19*).

3) **superl.:** Licinius Sextiusque . . ita se gerere, ut negando . . a. accenderent . . plebem 6, 39, 5; pugna . . a. commissa ipso certamine . . accensa est 9, 39, 6; dimicabant *v. p. 309, 42;* cui actioni semper a. C. Sempronius restiterat 4, 44, 7.

adiecta sunt: adeo *v. p. 320, 26;* aliquanto *v. supra 14;* eo *v. p. 320, 51; 54; supra 7; 21;* etiam *v. p. 320, 39; supra 6;* longe *v. supra 10;* multo *v. supra 1; 15; 20;* quanto *v. p. 320, 33;* quo *v. supra 8; 19;* tam *v. p. 320, 11.* — *voces synon.:* celerius *v. p. 320, 38;* confestim magis *v. supra 8;* infestius *v. supra 1;* intentius *v. p. 320, 44; 46;* cum summa fide *v. p. 320, 16.* — *oppositae:* diu *v. p. 320, 29;* diutius *v. supra 13;* perseverantius *v. supra 11.*

actio. I. **Forma:** multis actiones *M?Fr*[2] multae sanctiones (*vel* santiones) *codd.* 39, 18, 1.

II. **Significatio.** 1) *i. q. actus:* nulla toto anno vehementior a. consulis fuit 3,21,3; nulla erat consularis a., quam impediendo id, quod petebant, exprimerent 4,55,1; adprobantibus sex tribunis -em collegae 9, 34, 26; dictator contionibus se abstinuit in -e minime popularis* 22,25, 12; nihil nobis tota nostra -e . . neque difficilius neque molestius est, quam quod . . 37, 54, 4.

2) *i. q. rogatio;* a) *subi.:* ut inter strepitum tot bellorum conticiscerent -es tribuniciae 4, 1, 5; aliaeque subinde, inter quas et agrariae legis, seditiosae -es existunt 43, 6; iacere tam diu inritas -es, quae de suis commodis ferrentur 51,4; tribunorum plebis -es quia nondum invenerant finem 5, 29, 1; quin illa quoque a. movebatur, quae post captam utique Romam a Gallis celebratior fuit, transmigrandi Veios 24, 7. — b) *obi.:* omnia fieri, ut . . nec de agris nec de aliis commodis plebis ferre ad populum tribuni frequentiaque* urbana celebrare -es . . possint 5, 11,9; latores rogationis . . -em deposuere 4, 48, 16; obtinuit . . , ut -es tribuniciae in adventum consulis differrentur 3, 24, 2; dilata in speciem -e, re ipsa sublata 9, 13; (fero *v. supra 6;*) Valerius post Vetusii consulis reditum omnium actionum in senatu* primam habuit pro victore populo 2, 31, 8; (moveo *v. supra 9;*) cos. alter . . suscepisse collegam priorem -es* tam gravis facile passus in peragendis consularis officii* partem ad se vindicabat 3,20, 1; (Q. et Cn. Ogulnii) eam -em susceperunt, qua non infimam plebem accenderent, sed ipsa capita plebis 10, 6, 4; P. Sempronius erat tribunus plebis, qui finiendae censurae intra legitimum tempus -em susceperat, non popularem magis quam iustam nec in vulgus quam optimo cuique gratiorem 9, 33, 5; (*v. supra 23;* tollo *ib. 18.*) — c) *gen.: v. supra 20.* — d) *dat.:* ea adversa* civitati res vires tribuniciae -i adiecit 4, 55, 5; huic -i M. Antonius et M. Pomponius tribuni plebis adversabantur 45, 21, 3; is consulibus absentibus ratus locum tribuniciis -bus datum 3,9,2; huic -i gratissimae plebi cum summa vi resisterent patres 2, 56, 4; cui -i (*sc.* de agris dividendis) semper acerrime P. Sempronius restiterat 4, 44, 7. — e) *c. praep.:* adversus quam -em primo et coss. et patres summa ope adnisi sunt 4, 43, 5; (inter *v. supra 3.*)

3) *i. q. ius accusandi:* quia multis -es* et res peribant 39, 18, 1.

adiectiva: alia *v. supra 3;* grata *ib. 32; 40;* tam gravis *ib. 24;* inrita *ib. 5;* iusta *ib. 31;* omnes *ib. 20;* popularis *ib. 21;* prima *ib. 21;* seditiosa *ib. 4;* tribunicia *ib. 2; 16; 35; 39.* — *genetivi:* tribunorum plebis *v. supra 6;* — agrariae legis *ib. 4;*

finiendae censurae *v. p. 322, 29;* transmigrandi *ib. 10.*

actor, *i. q. histrio:* Livius . . suorum carminum a. 7,2,8; eo institutum manet, ut -es Atellanarum nec tribu moveantur et stipendia . . faciant § 12; rem . . Aristoni cuidam tragico -i aperit 24, 24, 2.

actuarius, adi.: in hoc tumultu -ae naves . . armatos exponunt 25,30,10; neu plures quam decem naves ⟨tectas neve navem⟩ actuaria⟨m ullam, quae earum⟩ plus quam triginta remis agatur, habeto *(coni. Mommsen)* 38,38,8*; (ratis) ab -iis aliquot navibus ad alteram ripam pertrahitur 21, 28, 9.

actum: magnae parti patrum displicere -a decemvirorum videbantur 3, 49, 7; Ri omnia -a eius . . displicere senatui non dissimulabant 33,39,4. — iis mandat, ut exponerent aestatis eius [hiemisque*] -a sua adversus Ros Dardanosque 43, 19, 14; -a M.* Marcelli, quae is gerens bellum victorque egisset, rata habenda esse 26, 32, 6; ad rpam pertinet, ne -a mea rescindendo alios in posterum segniores duces faciatis 26, 31, 10.

actus, -us: iuventus histrionibus fabellarum -u relicto . . ridicula . . iactitare coepit 7, 2, 11; sine carmine ullo, sine imitandorum carminum -u ludiones . . haud indecoros motus more Tusco dabant § 4.

actutum, *i. q statim:* quam (matrem Idaeam) . . a. in Italia fore nuntiaverat 29, 14, 5.

aculeus, *i. q. spiculum.* 1) *proprie:* cum -us sagittae aut glandis abditae introrsus tenui vulnere in speciem urit 38, 21, 11; ut . . glorientur Ri te ad unum modo ictum vigentem velut -o* emisso torpere 23, 42, 5. — 2) *translate:* ad militum animos stimulandos* aliquem -um habent 45, 37, 11.

acuo. 1) *proprie:* in haec ferrum, in haec iras -ant* 9, 9, 18; -re alii gladios 44, 34, 8. — 2) *translate;* a) *aliquem:* nunc illos aemulatio inter sese* et omnes causae certaminum -unt 28, 42, 10. — b) *aliquid:* ut . . simul animos -ret et corpora exerceret 35, 35, 9; curam -bat, quod adversus Latinos bellandum erat 8, 6, 15; huius propinquitas populi -it curam patribus 10, 45, 7; quibuscumque irritamentis poterat iras militum -bat 40,27,8; libertas . ., quae virorum fortium tantum pectora -it 28, 19, 14; -bat hac moderatione tam iusta studia 10,13,8. — c) *acc.* ad: nec alia provincia militem magis ad virtutem -bat 39, 1, 2; ceteros ad aemulandas virtutes -it 7, 7, 3; — quod . . ad tutandos semet ipsos et rpam secum -rent animos 25,37,10; haec extra urbem terra marique corpora simul animosque ad bellum -bant 26, 51, 7; quo magis iram hosti ad vindicandas sociorum iniurias -at 22, 4, 1. — d) *acc.* in: nec in magis publica quam* privatum compendium in hostem -bat (*sc.* eos) 8, 36, 10; (in haec iras *v. p. 323, 41.*)

acutus: ipse collis est in modum metae in -um cacumen a fundo satis lato fastigatus 37, 27, 7; hastile fragmento ipso -o inter spicula integrarum hastarum velut vallum explebat 32, 17, 14; adeo -i* aliusque per alium inmissi rami locum . . non relinquunt 33, 5, 11.

ad. I. Forma. 1) ab *vel* a *pro* ad: a singulis, *corr. Graevius* ad singulos 1, 17, 1; ab senatu *M* 4, 8, 4; aveis *P* 5, 27, 7; *P*[1] 7, 12, 1; *M* 8, 7, 10; *MP*[1] 10, 31, 6; *P* 21, 61, 11; 22, 12, 2; 17, 2; 22, 5; 24, 1; 46, 4; 50, 4; 61, 7; 23, 25, 6; 37, 10; 40, 6; 49, 12; 24, 13, 4; 20, 2; 23, 7; 29, 8; 37, 1; 47, 10; 12; 25, 4, 7; 25, 31, 8; 27, 6, 14; 30, 3; 27, 41, 8; 28, 29, 10; 29, 5, 2; 36, 5; 30, 16, 13; 30, 12; *SHVRF* 30, 4, 4; *HV* 15, 4; ab Sipylo, *corr. Fr*[2] 37, 44, 4; ab laco *Bς*, *corr. Fr*[2] 38, 15, 2; *B* 20, 4; *V* 41, 13, 6; 42, 1, 1; 6, 4; 25, 10; 40, 7; 55, 6; 44, 14, 8; 19, 9; 26, 8; 30, 7; 42, 6; 46, 9; 45, 10, 3; 12, 2; 29, 8; 34, 11; 35, 3; 5. — 2) ad *pro* ab: 3, 61, 4; *V* 63, 6; *PL* 4, 10, 4; *M*[1] 12, 1; *V* 22, 6; *M*[1] 36, 3; *MP* 43, 3; *M* 56, 3; *M*[1] § 12; *V* 59, 4; *P*[1] 5, 8, 11; 16, 1; 33, 3; *VM*[1] 6, 2, 9; *M* 3, 6; *L* 9, 7; *M*[1] 11, 2; 7, 7, 2; *P*[1] 8, 7, 21; 9, 24, 4; *M* 9, 32, 1; 40, 17; *P*[1] 10, 36, 9; *C*[1] 21, 15, 3; *M*[1] 26, 5; *P*[1] 49, 3; *P* 54, 6; 22, 3, 4; 13, 6; 15, 11; *P*[1] 31, 4; *P* 23, 31, 12; 25, 14, 8; 26, 7; 39, 6; 40, 5; *PF* 27, 25, 12; *P* 28, 11, 8; *P*[1] 28, 13, 3; *PL*[1] 33, 13; *P* 35, 4; 29, 4, 8; 35, 7; 30, 1, 4; *B* 33, 15, 7; *Mog* 38, 8; *Bς* 35, 10, 12; *B* 36, 14, 6; *ς*, *om. B* 37, 44, 4; *V* 42, 16, 6; 43, 4; 46, 1; 10 *bis*; 55, 9; 62, 1; 43, 16, 7; 18, 3; 22, 3; 43, 23, 8; 44, 1, 10; 10, 12; 11, 4; 42, 5; 46, 7; 45, 15, 8. — 3) ac *pro* ad, *v. p. 166, 35 sqq., quibus addas: R*[1]*L* 3, 66, 5; *L* 7, 40, 2; *corr. Gr*

9,5,9; atque, ad quae *Stroth* 3, 49, 6; P^1 24,3,13; actamnis P^1 ad Cannas *Gr* 25, 6, 7; *P* 35,4; 26, 51, 9; *B* 33,21,8. — 4) ad *pro* ac, *v. p. 166, 46 sqq., quibus addas: V* 3, 42,7; *α* 4, 34, 4; *corr.* Fr^2 34, 31, 18. — 5) at *pro* ad: *M* 8, 17, 1; *P* 9, 9, 19; 10, 6,8; P^1 10, 1; *P* 21, 57, 2; 22, 2, 4; 3, 2; 11,5; 23, 2, 7; 16, 8; 17, 12; 24, 1; 33, 6; 24, 2, 11; 3, 15; 24, 4, 7; 8, 19; 12,3; 14, 9; 20, 16; 26, 2; 29, 4; 33, 7; 36, 6; 38,9; 39, 4; 12; 40, 11; 15; 42, 4; 43,3; 25,3, 10; 35, 3; 26, 22, 3; 27, 7, 7; 28, 6, 7; 8; 29, 4, 7; *V* 45, 44, 4. — 6) ad *pro* at: *M* 2,23,10; *codd. praeter U* 3,16,5; *VF* 68, 6; *praeter* P^1 5, 41, 1; *M* 6, 12, 6; *P* 6, 40, 15; *MP* 7, 4, 5; *P* § 7; *ML* 9, 8, 9; *M* 10, 1, 1; P^1 26,3; 29,3; *CM* 21, 22, 4; *P* 23, 42, 5; 24, 37, 11; *V* 42, 8, 3; 12, 7; 41, 12; 52, 15; 44, 39, 1. — 7) ait *pro* ad: *M* 8, 9, 9. — 8) an *pro* ad: *P* 21, 49, 7; 26, 48, 10; *V* 45, 29, 7; ad *pro* an *V* 44, 38,9; 45, 23, 2 *bis*. — 9) *latet* ab *sub variis vocibus; sub* ae: *P* 22, 21, 8, *sub* et: *M* 9,37,11; P^1 38, 6; *M* 39, 8; P^1 10, 29, 18; *P* 34, 2; *P* 27, 38, 11; *V* 41, 19, 8; 27, 7; 42,67,12; 44,32,9. — *sub aliis:* aut P^1 24, 40, 2; *P* 30, 20, 9; *B* 35, 22, 4; allevam *P* 24,28,19; allymnē *B* allimnem *M* 38,14,10; de *P* 29, 20, 8; in *P* 24, 7, 7; ut *PVR* 30, 12, 22; aut *pro* ad id *V* 45,21,2; ex *V* 42, 34,10. — 10) *praeterea falso legitur* ad: *pro* et *PU* 3,15,6; *P* 10,21,4; 31,5; *pro* in *(v. infra 50)* P^1 4,41,11; *V* 55,4; *pro* id *P* 5, 13,7; 42, 2; 24, 48, 9; 29, 27, 12; *M* 9, 33,9; *pro* a. d. (*i. e.* ante diem) *in Vindobonensi saepius, ut videtur; pro* pro M^1 21, 40,2; *pro* aD *P* 24, 46, 1; *pro* aut *V* 42, 17,7; *pro* et? *V* 45, 25, 13; atracem *Gr* adrhagem *B* 32,15,8; at eo Fr^1 adeo *B* 38, 45,8. — 11) *discrepant codd.* α) *inter* ad *et* apud: ad *ex* adut *P* apud *VRF* 28, 27, 3; aput *P* ad *MSVRFL, om.* λ 40, 10; et apud *SHVR* ad *P*λ et ad *FL Ald* aut ad *Wb* 30,1,5; apud *PF* ad *HVR* 17, 11; ad *BCF* apud *VR* 40, 11; ad *M* apud *B*ς 38, 10, 6; ad *B*ς apud *M Mg* 35, 1. — β) *inter* ad *et* ante: ante *M* ad *B*ς *plerique* ac ς *reliqui* 35,32,4; ad *M* ante *B* 37,29,2. — γ) *inter* ad *et* ex: ex *VRL* ad PF^1λ ac F^2 ab ς *Gr* 30, 30, 13. — δ) *inter* ad *et* in: atque in *S* et ad *P* 27, 5, 9; ad *VRF* in *P* 11, 8; ad *P* in *GVRF* 26, 7; ad *SVRFL* in *P*λ*Ald* 31,2; ad *PV*λ in se *RFL* 28, 7, 18; ad *PFAld* λ in *SVRL* 18, 2; in *P* ad *VRF* 33,12; ad *PFAld* in *SHVR* 29,14,3; ad *PRF* in *HV* 16, 4; ad *PFAld* in *SHVR* 21, 5; ad *B*ς in *M* 34, 32, 9; ad *M* in *B*ς 35, 19, 6; atque in *M* ad *B*ς et ad ς *reliqui* 37, 16, 12; ad *M* in *B* 29, 6; 46, 8. — ε) *inter* ad *et* per: per *M Lov. 2* ad *B*ς 36, 6, 4. — 12) *omissum est* ad: 4, 43, 4; 51, 4; 5, 6, 6; 7, 6, 4; *M* 8, 7, 9; *P* 9, 2, 9; M^1 24, 1; *M* 37, 10; *P* 10, 12, 9; M^1 19, 3; *M* 34, 5; *MP* 38, 13; C^1 21, 32, 1; *P* 46, 4; 22,19, 5; 30, 1; 59, 8; 61, 10; 23, 5, 8; 34, 8; 39, 6; P^1 24, 3, 15; *P* 7, 9; 12, 6; 25, 12, 1; 15, 10; 26,13,15; 20, 7; 22,3; 27, 6, 1; 37, 8; *P et Σ* 28, 6, 12; *S* 31, 1; *P* 39, 3; 29, 18,17; 30, 6, 8; *VRF* 36, 2; *codd.* 32, 5, 6; *B* 32,12; *codd.* 39,2; *B* 33, 6, 10; 18, 6; 27, 7; 34, 61, 16; *M?* Fr^2 35, 39, 5; *B* 36, 14, 5; 37, 9, 3; 51, 5; *codd.* 38, 12, 3; *B* 38, 12, 9; *M* 57,1; *V* 41, 22, 8; 42, 20, 2; 44, 5, 6; 13,4; 45,10,2; 14, 9; 19,15; 37, 6. — 13) *abundat* ad: *M* 5, 12, 12; ? *V* 41, 9; *M* 50, 3; 7, 10, 5; 8, 25, 9; *P* 22, 42, 6; 59, 7; *P* 26, 47, 9; *VRF* 28, 26, 5; *P* 30, 17, 11; *codd.* 36, 27, 2; 37, 54, 17; *B*ς 38, 11, 1; *V* 42, 29, 12; 50, 2; 44, 31, 2; 45, 7, 1.

II. Collocatio. ad *semper primum locum obtinet exceptis his locis:* quem ad finem 6, 18, 16; quem ad usum 29, 1, 2; quem ad modum, *v.* III. d) = s e c u n d u m. — *commemoratione digni videntur hi loci:* in muros atque portas 6, 28, 3, *ubi Gr voluit* adque portas, *sine exemplo;* ad duo ultima auxilia, summum imperium summumque ad civem decurrunt 6, 38, 3, *ubi aut cum Wsbgio ex cod. Hauniensi delendum est praep., aut transponendum cum Mlo* ad summum i. s. c.; relicto hostium ad instruendum contra spatio 9, 37, 3, *ubi utrum* hostibus, *quod habent* ς *quidam, cum Wbio, an* hosti *cum Mgio praeferendum sit, nescio.*

repetita est praep.; *praecedunt* 1) et — et: 1, 45, 1; 23,48, 8*; 29, 14, 2*; 31, 35, 6; 32, 39, 2*; 34, 7, 4; 38, 6; 36, 6, 3; 38, 3, 1; 5, 3; 45, 23, 11. — 2) nec — nec (neque — neque): 1, 46, 6; 33, 5, 5; 39, 16, 2. — 3) nunc — nunc: 7, 32, 3; 23, 15, 7; 39, 26, 5. — 4) cum — tum: 22, 32, 6; 26, 17, 8; 36, 26, 3. — 5) aut — aut: 31, 33, 10; 39, 46, 8. — 6) partim — partim 45, 33, 3. — 7) seu — seu 36, 13, 5. — 8) simul — simul 24, 21, 7; 25, 28, 4; 39, 35, 2; simul — et 37, 20, 2. — 9) vel — vel: 24, 28, 3; 32, 32, 8. — 10) ut —

sic 34, 36, 4. sic — sic 10, 43, 9; 26, 12, 14. — 11) primum — deinde: 37, 6, 4; 45, 11, 3. — 12) non tam — quam: 3, 11, 10; 28, 32, 12; 33, 28, 12. — 13) non modo — sed etiam *et sim.:* 21, 32, 4; 23, 26, 8; 25, 15, 18; 21, 7; 28, 40, 1; 29, 34, 4; 32, 17, 9; 34, 39, 6. non — sed 26, 8, 5; 35, 38, 9. — 14) alii — alii 39, 34, 4; alter — alter 27, 28, 3*; 34, 2, 5. — 15) compar. — quam: 1, 23, 5; 4, 12, 8; 7, 27, 7; 10, 6, 10; 22, 60, 13; 25, 35, 4; 28, 33, 16; 37, 21, 2; 30, 5; 44, 36, 3. — 16) utrum — an 35, 39, 5; — an 2, 40, 5.

17) et (ad mare et ad naves *sim.*)*:* 22, 19, 7*; 53, 3*; 34, 61, 16*; 40, 33, 6; 57, 2; 42, 36, 8; 45, 15, 9; ad moenia ipsa et ad portas 26, 13, 11; ad omne scelus et ad omnem libidinem 39, 15, 3. — atque 27, 50, 1, *om. tamen praep. PV.* — ad vivom ad imaque* cornua 22, 17, 2. — 18) ad caedem, non ad pugnam *sim.:* 3, 9, 11; 5, 44, 7; 8, 30, 10; 32, 39, 5; 33, 31, 9. — 19) ad eos velut ad *(V, om. α)* simulacra 5, 41, 10. ad senatum aut ad *(add. Curio, om. P)* consules 23, 34, 8. — 20) ad castra, ad (*om. M*) silvas 9, 37, 10; ad parentis, ad coniuges 22, 60, 13; ad portas, ad muros 31, 24, 7; *cf.* 24, 26, 9 *et* 33, 35, 2. — [ad summum imperium summumque ad civem *vix prob. Lb* 6, 38, 3, *v. p. 326, 33.*]

III. **Significatio.** 1) **praepositio.** A) **De loco; a) directionem et motum ad alqd (alqm) conversum signif.;** α) **cum verbis** αα) *movendi:* ad intuma penitus regni abisse (Philippum) 26, 28, 2; nocte ad exercitum -iit 22, 25, 16; ad generum Mamilium Octavium Tusculum -iit 2, 15, 7; Corcyram ad Ros -rent 33, 16, 6; abi hinc .. ad sponsum 1, 26, 4. — (abripio v. ab — ad.) — cum .. ad Africam accessisset 27, 5, 8; ad Beneventum .. ab Luceria -ssit 24, 14, 1; ad Carteiam* classe -ssit 28, 30, 3; ad Chalcidem navibus -ssit 42, 55, 7; ad Elaeam .. -ssit 37, 18, 3; ad Eretriam -runt 32, 16, 8; ad Gytheum -ssit 35, 37, 3; ad Hipponem Regium cum -isset 29, 3, 7; P. Lentulum .. ad Uticam -isse 30, 36, 2; ad Veios -ssere 5, 8, 6; — ad castra -ssit 10, 20, 8; -runt 8, 36, 2; ne quis .. ad hastam suam -ret 43, 16, 2; ad litora Africae -ssit 22, 31, 2; antequam Hannibal ad moenia -ret 24, 20, 12; prius .. quam ad Alexandreae moenia -ret 45, 10, 3; ad moenia victor -ssit 9, 40, 19; ad moenia ipsa et ad portas -ssit 26, 13, 11; ubi ad moenia -ssere 23, 18, 2; ad moenia ipsa Romae .. -ssere 3, 66, 5; ad muros -ssit 10, 45, 9; 33, 17, 3; ad oppidum -runt 40, 33, 4; navis ad ostium amnis Tiberini -ssit 29, 14, 11; ad portam .. -ssit 32, 40, 5; *(v. p. 327, 54;)* cum ad puppim praetoriae navis -issent 30, 36, 5; ex inferiore loco ad tribunal -ssit 8, 32, 2; *(v. infra 18;)* ut .. ad urbem -rent 28, 9, 4; quem .. ad urbem -urum .. audivere 1, 15, 3; ad urbem -ssit 27, 28, 9; -runt 32, 1; -ssere 3, 63, 6; 28, 9, 5; -rant ad urbem 5, 39, 6; hostis* ad vallum -ssit 22, 60, 24; ad vallum -runt 39, 30, 5; 41, 3, 8; — hostes ad peditum agmen non -isse 38, 41, 14; lictores ad eum -re cos. iussit 24, 9, 1; ad hostem -ssit 35, 4, 6; exercitus ad hostem -ssere 3, 2, 7; ad *tribunal ad Scipionem -dit 26, 48, 10; ad Valerium .. lictorem -re iussit 3, 41, 3. — ad regem accurrit 42, 59, 9. — ad Hiberum fluvium copias adduxit Fr. 20; peditum LXX milia quidam -ta ad Silpiam* urbem scribunt 28, 12, 14; — Ephesum ad consulem .. obsides ab rege -ti sunt 37, 45, 20; -ti ad consules* 39, 17, 7; -itur ad eum adulta virgo 26, 50, 1; ad praefectum classis -ti (sunt) 23, 34, 4; agrestis quidam ad praetorem -tus 37, 29, 2; ad reciperatores -ti (sunt) 43, 2, 8; Gracchum Cloelium .. ad se -ci iubet 3, 28, 10; transfugas .. ad se -ci iussit Fr. 20; ad tribunos -untur 6, 25, 1. — Tiberis .. nec adiri usquam ad iusti* cursum poterat* amnis 1, 4, 4. — in dextrum cornu ad suos adequitandi* 35, 35, 14. — eae litterae ad novos consules adlatae (sunt) 25, 7, 2; litterae primum ad obsidentem Petram -tae sunt 40, 23, 4; quod litterarum nihil ad quemquam -isset 34, 61, 10; quae legati eius ad se -uri fuissent 23, 39, 2; quas (litteras) filius eius ad senatum -rat 41, 6, 5; litteras .. et consulis L. Cornelii ad senatum et M. Marcelli ad magnam partem senatorum -tas esse 35, 8, 4 *(v. infra* C). — ad exta .. angues duo ex occulto adlapsi 25, 16, 2. — legatos .. non admissos (esse) ad Philippum regem 30, 26, 2. — ad Anienem fluvium .. castra admovit 26, 10, 3; -to ad Aulidem exercitu 35, 51, 6; ut ex Vaticano exercitum ad Clusium -eant 10, 27, 5; modo ne ad Cominium eae copiae -ri* possent 10, 43, 4; exercitum omnem Achaeorum ad* Corinthum -ri 32, 23, 3; ad Demetriadem copias -vit 36, 33, 2; cum .. ad Hennam exercitum -issent 24, 39,

10; ad* Lacinium Hannibal -rat copias 27, 25, 12; ad Larisam . . exercitum -vit 42, 67, 10; exercitum ad Mutinam . . -vit 41, 16, 7; ad Oricum . . exercitum -isse 24, 40, 3; quia . . exercitum ad Syracusas non -isset 26, 30, 3; — ut exercitum ad finis Maesuliorum -eat 29, 31, 4; exercitum ad fines Ligurum -vit 41, 17, 9; si exercitum ad moenia -issent 25, 15, 8; aggeres . . ad moenia -bantur 32, 23, 6; cum ad moenia Satrici* -tus esset exercitus 9, 16, 3; ad moenia omnibus copiis -tis 10, 43, 1; ut ad novum Gallorum oppidum legiones -ret 39, 54, 2; ad urbem Romam -urus exercitum videbatur 34, 6, 11; ad urbem -tis copiis 29, 12, 6; — priusquam ad hostem copias -ret 36, 17, 2. — ad Cimbios . . classe adpulsa 28, 37, 1; ad Emathiam classem Ram -am esse 44, 44, 5; ad Eurymedontem amnem -sa classe 37, 23, 3; ad Iolcon classem -runt 44, 12, 8; ad Leptim -ulit* classem 30, 25, 12; ad* Toronen classem -runt 44, 12, 7; — ad insulam . . -runt 37, 21, 7; classis Graecorum . . ad Italiae litora -sa 10, 2, 1; ad oram Ligurum Alpinorum . . classem -ulit 28, 46, 8; ad urbem classem -ulit 28, 36, 4. — Carthaginienses . . hordei quingenta (*sc.* modium milia) ad exercitum . . adportaturos polliciti (sunt) 36, 4, 5. — ad iuga montium adpropinquantes 40, 58, 3. — manus ad caelum attollens* 10, 36, 11. — tribunos adtrahi ad sese iussit 29, 9, 10; vinctum *etc.* 23, 7, 7. — cos. ad ancipitem maxime pugnam advectus 9, 31, 10; — equo -itur ad legionarios equites 40, 40, 4; ad prima signa equo -tus (est) 30, 18, 2. — consuli ad Ambraciam advenienti 38, 4, 1. — ad equites dictator advolat 2, 20, 10; -at* deinde ad equites 3, 61, 7. — elephanti ab rectoribus ad litus acti 44, 42, 5; ut nocte id armentum . . ad montis -ret* 22, 16, 8; praedam . . ad navis egit 25, 31, 13; pecora . . ad urbem agere 25, 8, 6; — (elephantos) ad sinistrum cornu* . . agi 21, 56, 1; ad hostem copias agit 27, 42, 1; (*v.* usque ad.) — asportari Alexandriam iuberent ad virum uxorem, ad patrem filias 24, 26, 9. — ad suos aufugit 25, 18, 14. — ad cohortes avehitur* 34, 20, 8; -tus ab suis . . ad clamorem a sinistra parte prius exortum 9, 27, 11. — aversis omnibus ad tumulum 25, 25, 11; — in Hellespontum ad Ros cursum -runt 37, 11, 14.

cedentem ad Oceanum Hasdrubalem 22, 21, 5. — (classis) circumacta inde ad alterum insulae latus 27, 6, 14; ad ipsa moenia urbis -agere classem 31, 45, 14; ad urbem -egere naves 36, 43, 11; — -isse exercitum ad Gallograecos (eum) 38, 45, 4; — -enti se* ad dissonos clamores ac subitos tumultus hosti 4, 28, 2. — ad latus Samnitium circumducere alas 10, 29, 9; ad montes proximos . . -cere (hastatos) iubet 14, 14; ad eam partem urbis . . -cit agmen 34, 9; copias ad ulteriorem partem urbis -cit 34, 20, 5; unam (partem militum) . . -ci ad rupem iussit 36, 24, 8; hosti ad terga sua -cto 33, 9, 11. — ad singula oppida circumferendo arma 1, 38, 4; ad ea (oppida) -tum (est) bellum 6, 29, 6; -tes oculos ad templa deum arcemque 5, 41, 4; -ferre ad singulas urbes arma 28, 3, 1; ad singulas urbes -do bello 9, 45, 17; — -ens . . oculos ad proceres Etruscorum 2, 10, 8; — ad gemitus vulnerum* ictusque corporum aut armorum et . . clamores -bant ora oculosque 22, 5, 4. — classe* circumvehi ad Rum agrum 8, 26, 1: -ti ab urbe ad aversa insulae 37, 27, 2; (*v.* ab — ad;) -ti . . ad castra Ra 25, 23, 6; naves . . -tae ad Nassum 30, 10. — ad signa undique coibant 9, 31, 9; — cum ad Manlium* . . turba -ret 26, 22, 3; matronae ad Veturiam matrem Coriolani Volumniamque uxorem frequentes coeunt 2, 40, 1. — effusos compulere ad castra 10, 19, 19; fugiens ad castra est -sus 35, 29, 6; ad castra -si sunt 37, 42, 8; ad castra -sos caedit 4, 19, 6; ad naves -ellit (milites) 21, 61, 2; Ros -ulit ad* naves 27, 31, 2; trepida multitudo ad naves -sa est 9, 38, 3; ad naves -si sunt 22, 31, 4; [Lycii ad* urbem -si 37, 16, 12;] (*v.* usque ad.) — id ad mare comportandum . . curaret 36, 2, 12. — Hasdrubal . . ad Oceanum penitus Gadisque concesserat 28, 1, 2; (*v.* usque ad;) — laeti ut ad regem diu* desideratum -ssere 30, 11, 1; cum ad suos -isset 35, 35, 15. — ad arma (*sc.* concurrite) . . clamitans (*v. infra* ββ) *s. v.* conclamo) 9, 24, 9; cum exterritae urbes ad arma -rent 5, 37, 5; ad arma -erunt 38, 3, 5; cum ad arma . . milites -issent 27, 3, 5; -um est ad arma 2, 25, 1; -unt ad relictum tyranni corpus 35, 36, 3; ad corpus regis . . -erunt 42, 16, 2; ingens vis hominum . . ad curiam -it 8, 28, 6; -um itaque ad curiam esse 4, 60, 1; ad fores curiae -um est 27, 50, 9; ad ea (*sc.* loca) . . ratus hostes -uros 36, 23, 2; -um

ad naves est 37, 29, 4; ad unam -do partem 26, 5, 7; -unt* ad portas 25, 37, 11; [-um in muros adque* portas est 6, 28, 3, *v. p.336,31*]; ad praetorium -um est 9, 13, 1; in forum ad tribunal imperatoris . . -unt 28, 26, 12; — -unt ad eum legati tribunique 2, 59, 4; -bant in Capitolium ad immolantem eum 28, 38, 8; milites cum ad Pleminium . . -issent 29, 9, 4; quod . . ad Syracusanos -um sit 24, 29, 8*. — selibras farris . . ad aedes eius . . contulerunt 5, 47, 8; aliquantum praedae -lerunt ad naves 44, 10, 8; — ad quas (matronas) ex dotibus stipem -ferrent 27, 37, 9; -ferret ad se signa 3, 70, 12; is cum . . arma telaque . . ad se -da curasset 26, 14, 7; — cum a porta recta ad forum se -isset 38, 56, 9; ad Aebutiam se amitam -lit 39, 11, 3; Cumis, quo se . . ad Aristodemum tyrannum -lerat 2, 21, 5; cum veteres publicani se ad tribunum -issent 43, 16, 6. — confugimus in Capitolium ad deos, ad aedem Iovis optimi maximi 5, 51, 9; cum Magius ad statuam Ptolomaei regis -isset 23, 10, 11; ad urbem nomine Cornum . . -it 40, 5; — undique -runt ad integram aciem 22, 29, 4; quod magna vis hominum -isset ad Aequos 3, 4, 3; ego ad deos vindices intolerandae superbiae -iam 9, 1, 8; ad deos quoque -ere* supplices 27, 17, 13; *(v. supra 22;)* cum ad Fabium -issent 24, 19, 10; ad vestrum imperatorem -imus 29, 17, 8; Turnus Rutulique . . ad florentes opes Etruscorum Mezentiumque regem eorum -iunt 1, 2, 3; quo alio nisi ad nos . . -rent 39, 36, 11; in sacrarium ad penates -it 24, 26, 2; ad quos -iam 40, 10, 5; ad vos vestramque fidem supplices -imus 29, 18, 19. — congregatis ad ripam elephantis 21, 28, 5; -bantur undique ad T. Tatium 1, 10, 1. — classis ad Cissuntem . . contendit 36, 43, 10; ad Herdoneam -it 27, 1, 6; Chalcidem ad classem -it 44, 1, 4; in Bruttium agrum ad fretum ac Regium . . -it 26, 12, 2; — Placentiam ad hostes -dunt 21, 47, 7. — ad Hiberum contrahunt copias 23, 28, 9; ad Sardis undique exercitum -rat 45, 34, 11; — undique ad se -das (esse) vires 32, 38, 1. — aes grave plaustris quidam ad aerarium convehentes 4, 60, 6; gladiorum ingentem esse numerum ad se -tum 1, 51, 6. — ad Martis aedem convenire 7, 23, 3; quo die . . ad Apelaurum . . -rent 33, 14, 10; multitudo ad castra Samnitium -bat 10, 18, 2; populus . . in Achradinam ad curiam -it 24, 22, 1; ut ad lucum Ferentinae -iant 1, 50, 1; ad oppidum . . -iunt 41, 19, 7; uti senatores . . ad portam Capenam -rent 23, 32, 3; ad praetorium -iunt 24, 15, 1; ad stationem solitam -bant 21, 33, 2; — ad consules maestos . . legati ac tribuni -iunt 9, 2, 15; legationes . . ad eum -bant 25, 40, 4; ut sex milia peditum . . ad eum -rent 29, 32, 13; Numidae ad eum -runt 29, 30, 3; -ere ad eos frequentes 24, 18, 11; ad Cn. Manlium legationes undique . . -bant 38, 37, 1; ad regem -runt 36, 12, 6; omnes in forum ad se -ire iubet 37, 32, 13; armati . . ad se -rent 7, 35, 1. — convertit inde agmen retro . . ad Alcen 40, 49, 2; -si ad delubra Vestae 7, 20, 4; ad provinciae regnique fines omnia -it praesidia 24, 7, 9; (ad Lusitaniam *v. infra 23;*) iter ad mare -it 21, 61, 1; -sus ad pugnam 3, 5, 7; -sus ad simulacrum Iovis 8, 5, 8; — ad eum -sus 4, 42, 5; -sus deinde ad interfectores regis 24, 22, 16; an ad Metellum et Lusitaniam se -at Fr. 20; -sus ad nuntium 22, 3, 13; ad subsidiarios signa -it 5, 38, 4. — ad sellas consulum propere* convolavere* 2, 28, 9. — Veientes ad arma currunt 2, 53, 1; quod . . -erent ad muros 5, 21, 7; undique ad consules curritur 2, 45, 11.

viam . . nusquam ad mare declinantem 39, 27, 10; obliquo monte ad se -are (fratrem iubet) 38, 20, 8. — decurrere ad castra eorum 40, 31, 2; quin -erent . . ad castra § 8; ad mare -unt 41, 2, 8; -re ad Tiberim 39, 13, 12; — ad interpellantis poenam vecors de tribunali -it 4, 50, 4; ut ad conspecta procul a Cremera . . pecora . . -erent 2, 50, 5. — agmen . . ad Eurotan amnem deduxit 35, 30, 7; (ad Castrum Salerni *v. infra 51;*) eos Carteiam ad Oceanum -ci 43, 3, 3; — bovem . . -cit ad fanum Dianae 1, 45, 6; -tas nocte ad fluvium legiones 26, 7, 10; ad novas latebras ab insidiantibus . . -ti 33, 29, 3; -ti Crotoniatae ad mare 24, 3, 15; ad mare . . munitionibus -ctis 37, 26, 8; Atinio cum suis ad mare ac naves -cto 25, 15, 17; ut duae coloniae . . -rentur, una* ad ostium Liris fluvii 10, 21, 8; ut quinque coloniae -rentur, duae ad ostia fluminum Vulturni Liternique, una Puteolos, una* ad Castrum Salerni 32, 29, 3; tunc ipse . . equitem ad pedes -xeris 4, 40, 7; equitatum . . ad pedes -tum 38, 26, 3; suis legionibus -ctis ad urbem 10, 30, 8; —

-ctus ad Aemilium 37, 14, 3; -cti ad antistites templi 31, 14, 8; ad Q. Claudium propraetorem -untur 27, 43, 2; -itur ad consulem 32, 11, 1; ab suis ad cos. -tus (est) 24, 47, 7; -tus inde ad* cos. 36, 14, 5; captivi ad cos. -cti (sunt) 23, 38, 3; inde ad cos. -cti 10, 10, 2; ad coss. est -tus 25, 18, 15; -cti ad coss. 22, 42, 11; -dum (captivum) ad Hannibalem esse 61, 4; ad Hannibalem -ti 10 sunt 25, 8, 5; saltus eum .. ad Libuos Gallos -issent* 21, 38, 7; ad Marcellum -tus 25, 30, 4; -itur Panhormum ad praefectum 37, 11, 1; ad praetorem Saguntinum est -tus 21, 12, 7; nuntios .. ad praetores -dos curent 22, 55, 7; ad quem virgo -ta sit 10, 23, 5; -tus ad regem est 36, 29, 5; (eum) ad regem -tum esse 37, 34, 6; cum .. -ti ad Scipionem essent 30, 29, 2; si quis quem ad se -isset 39, 17, 1; -ci ad se 24, 47, 3; 20 si deprehensos .. ad te -rem 40, 9, 15; -ti (sunt) ad Valerium Laevinum praetorem 23, 33, 5. — onerariae pars maxima ad Aegimurum .., aliae .. ad Calidas Aquas delatae sunt 30, 24, 9; qui .. senatus consultum .. ad aerarium -lerit 39, 4, 8; regem amici .. deferunt ad navem 42, 16, 6; ut .. cibaria ad naves -rrent 21, 49, 7; quidquid pretiosae praedae fuit, ad naves -tum (est) 42, 63, 11; ad terram -ti sunt 30 26, 45, 3; Cossus .. ex agro Veientano ingentem -lit praedam ad urbem 4, 19, 6; secundo Tiberi ad urbem -rtur 5, 46, 8; — ut senatus consulta in aedem Cereris ad aediles plebis -rrentur 3, 55, 13; litteras ad C. Claudium .. -das censet 41, 12, 2; ut .. signa .. ad cos. -rrentur 7, 37, 16; in forum ad coss. lectica -rtur 2, 36, 6; qui in castra Ra ad Cn. Cornelium praetorem -rret (caput) 25, 17, 7; qui .. litteras -rrent ad 40 eum 35, 6, 5; (litterae) ad Hannibalem -tae sunt 27, 16, 13; eo (capite) -to ad Hannibalem 25, 17, 7; litterae .. ad P. Manlium .. -dae 40, 41, 10; ad *quaestores -rre quod auri .. haberent 26, 14, 8; aes in aerarium ad quaestores esse -turos (se) 40, 41, 8; ut .. eos libros omnis litterasque ad se .. -rret 25, 1, 12; aurum .. ad se iubet -rri 21, 13, 6; omne aurum .. ad triumviros mensarios extemplo -amus 26, 36, 8. — cerva ad Gal-50 los, lupus ad Ros cursum deflexit 10, 27, 8. — cum .. ad Casilinum defluerent (nuces) 23, 19, 12; Rus .. ad terram -xit 2, 20, 3. — degressus* ad imam partem castrorum 44, 35, 23; peditem ne ad pedes quidem -so equiti parem esse 3, 62, 9; cum equitibus ad pedes -sis 29, 2, 14. — eam quoque classem ad Aegatis insulas deiectam (esse) 21, 49, 5; classis .. ad Balearis insulas -itur 23, 34, 16; (classis) tempestate -ta ad Baliaris erat 40, 6. — volucres ad terram delapsas clamore militum ait 29, 25, 4. — captivos .. Romam ad senatum aut ad* coss. .. deportare 23, 34, 8; ut legati Ri ducentos ex captivis .. ad P. 10 Cornelium in Africam -rent 30, 43, 8; ad eosdem exercitus id frumentum, ad quos Siculum, -ri 37, 50, 10; -urum (se) eos ad fidos hospites 40, 4, 8; ut ea .. ad Hostilium cos. in Macedoniam -rent 43, 6, 14; -tus a custodibus Alexandream ad Ptolomaeum 23, 10, 11; (ad senatum *v. supra* 8.) — ad Alexandream .. descendit 45, 12, 2; -it ad Azorum, Pythoum, Dolichen 42, 53, 6*; ad Capuam -it 25, 22, 8; ad Hel- 20 lespontum -runt 38, 16, 4; ad Hiberum -it 23, 28, 6; ad Hyrcanum campum -it 37, 38, 1; ad Naupactum -it 36, 30, 6; extemplo -it ad Tiberim 1, 45, 7; — ad flumen -it 44, 45, 12; -re ad forum 24, 7, 3; -tes ad forum 34, 1, 5; ad lacum Averni .. -it 24, 12, 4; Demetriadem ad mare -it 28, 5, 2; ad mare proxime Neapolim -it 23, 15, 1; ad mare Oricum -it 45, 34, 7; inde ad planum -sum (est) 21, 37, 6; — iussisse con- 30 sulem ad* pedes -re equites 22, 49, 3; ad pedes Hispani -runt 29, 2, 13; ad pedes -sum ab Ris est 9, 22, 10; *cf. supra s.* deduco *et* degredior; *an ea omnia ad* C) *sunt reicienda?* — ad mare devecta *(sc. frumenta)* 43, 6, 11; ad mare -tam* praedam 29, 31, 11; — Epirum -ta (*sc.* sunt ossa) ad Cleopatram uxorem sororemque Olympiadem 8, 24, 17; ut se .. ad Cotym -ret 45, 6, 2. — ita digressi ex conloquio 40 legati ad suos (sunt) 35, 38, 11. — dimissis ab Lacedaemone Eumene et Rhodiis .. ad classem 34, 40, 7; (*v.* usque ad;) retro (speculatores) ad Hannibalem -sit 30, 29, 3. — cum direxissent ad terram proras 37, 27, 3; (*v.* ab — ad). — ut .. discesserint .. Graeci retro ad naves 7, 25, 4; P. Villius et L. Terentius ad regem Antiochum, Cn. Cornelius ad Philippum (*sc.* discesserunt) 33, 35, 2. — discurrunt ad arma 50 25, 37, 11; -ere et* ipsi ad arma 34, 14, 2; ad arma -tium 27, 41, 8; -erunt 34, 37, 1; -itur 5, 36, 5; -sum est 24, 31, 10; -unt ad portas ac moenia 44, 13, 3; undique ad

portas, ad muros -unt 31, 24, 7; milites ad praedam -rrunt 27, 42, 13; victor Rus ad oblatam ab hoste praedam pecorum -it 9, 31, 16; miles ad sua quisque tentoria -it 42, 58, 4. — ad Alabanda . . ducere coepit 33, 18, 7; inde iam -xit ad Alcen urbem 40, 48, 1; -re ad Argitheam intendit 38, 2, 5; ad Bassoniam urbem V milia ab Lisso -it 44, 30, 7; inde victor ad Bergium castrum -it 34, 21, 1; exercitu scripto -toque ad Bolas 4, 49, 9; exercitum ad Casilinum -it 23, 17, 7; -tus (est) ad Claudium exercitus 9, 10, 6; ad Contrebiam -tae (sunt) legiones 40, 33, 1; penitus ad Oceanum et Gadis -it 28, 2, 15; -re exercitum ad Hellespontum 39, 28, 8; ad Hiberum per* maritimam oram -it 21, 22, 5; via quae sublicio ponte -it ad Ianiculum 5, 40, 8; (ad Italiam *v. infra 49;*) ad Lacedaemonem -re 35, 27, 12; militem ad Larisam -it 42, 55, 5; ad Lavicos -tus (est) exercitus 4, 47, 5; cum ad Luceriam -ret legiones 10, 35, 1; agmen ad Mutinam -it 21, 25, 8; ad Mutinam . . -bat 35, 4, 3; copias ad Notium -it 37, 26, 5; (ad Oceanum *v. supra 14;*) ad Olympum montem -it 38, 20, 2; ad Passaronem -it 45, 26, 4; Aemilius ad Pedum exercitum -xit 8, 12, 6; inde ad Pergam -it 38, 37, 9; (*v.* ab — ad;) inde . . ad Pisas* -xit 35, 3, 2; -re inde exercitum cos. ad Plitendum 38, 18, 3*; tertium (exercitum) . . ad Satricum -xere 6, 32, 5; ad Stratum . . -it 43, 21, 5; -entis ad Stratum Persei 43, 23, 1; ad Suessam Pometiam . . legionibus -tis 2, 25, 5; quod (praesidium) ad Thaumacum* . . -batur 32, 13, 14; inde ad Veios exercitus -tus (est) 5, 19, 9; — partim (copiarum) ipse ad arcem -it 26, 46, 8; ad ipsam arcem extemplo -tus (est) exercitus 21, 12, 3; -tus exercitus ad Carventanam arcem 4, 53, 9; equitatum . . ad castra hostium -it 42, 58, 2; ad castra hostium -re 31, 38, 2; protinus -ret ad castra hostium 44, 3, 9; ut confestim inde ad castra hostium -ret 5, 28, 9; se nocte ad castra hostium -urum (esse) 34, 13, 10; ad castra Ra exercitum -tum (esse) 37, 48, 3; via ad mare -it 28, 6, 2; quae* proxime itinera ad mare Hadriaticum atque Italiam -rent 40, 21, 7; -tus ad moenia exercitus (est) 6, 10, 4; classem extemplo ad ostium fluminis -xit 24, 40, 16; (milites) ad partem eam muri . . -it 28, 36, 5; milites . . ad portam -it 4, 34, 2; Hannibal silentio -bat ad portam 25, 9, 11; praesidium

[ad III. 1) A) a) α)];

. . -ci ad portam atque abire 34, 50, 8; pompa -ci coepta ad portam Collinam 30, 38, 11; -it ad proximum praesidium 42, 65, 5; armatos . . ad promunturia . . -it 37, 11, 8; altera (pars iuventutis) . . ad stationem navium . . -ta (est) 10, 2, 9; armatos . . Panhormum ad tergum hostium -re 37, 11, 6; ad urbem a Pedo -it 2, 39, 5; (Quinctium) ad urbem -re (*sc.* milites) iubent 7, 39, 15; quod non . . ad urbem Ram -isset 23, 18, 13; — milites . . ad socios et amicos pRi Tarraconem* -isti 28, 42, 3; expeditos . . ad levem armaturam . . -it 27, 18, 10; -di ad Claudium consulem traduntur 43, 4; expeditas legiones ad conlegam . . -it 9, 44, 10; cos. . . ad conlegam -bat 27, 43, 12; -ci se extemplo ad coss. iubet 9, 24, 3; exercitum -isti ad eos 38, 45, 8; raptim et ad hos Ra legio -ta 1, 11, 1; -it quam* proxume ad hostem potest 1, 23, 5; unde . . ad h. -it 22, 12, 2; legiones . . ad h. -it 31, 37, 1; cos. ad h. -it 44, 3, 10; -re ad h. pergit 27, 17, 8; 33, 6, 3; ad h. -re pergit 32, 6, 1; exercitum . . -re ad h. pergit 38, 20, 6; via patentiore ad h. -untur 7, 36, 11; copiae . . ad proximos hostis -tae (sunt) 25, 39, 2; ad magistratus -tus 5, 46, 9; cum sponsa tua . . ad me -ta esset 26, 50, 4; legatos ad se -ci iussit 44, 32, 1; -ti ad ultimos (Numidae) 22, 48, 3; Q. Maximum filium -re in Siciliam ad M. Valerium procos. iussit 27, 8, 13; tertiam partem ipse ad Volscos -xit 6, 2, 8.

educi inde . . in campum ad Eurotan amnem coepere 35, 35, 10; copias ad propinquum Eliorum* castellum . . -xit 27, 32, 7. — elati ad novissimam aciem (*sc.* equites) 3, 61, 9; — Messium impetus . . -lit ad castra Volscorum 4, 29, 1. — ad Ambraciam egressus 44, 1, 4; ad portam . . est -us 33, 47, 10. — velis datis ad Chium naves eiecere 44, 28, 12. — nec stirpes circa radicesve, ad quas pede aut manu quisquam eniti posset, erant 21, 36, 7. — ire ad Carthaginem 30, 20, 8; retro ad Corbionem agmine iere* 3, 66, 6; regem ad Limnaeum ire placuit 36, 13, 9; ad Luceriam ire 9, 12, 10; nemini ad Naupactum iri* placuit 37, 5, 4; ad Tagum amnem ire pergit 35, 22, 7; — (ad arma ire *v. infra* C);) pergit ire . . ad castra 23, 27, 3; quos . . ad c. regia ituros crediderat 37, 34, 2; sacerdotes . . isse supplices ad c. hostium 2, 39, 12; eundum (esse) inde ad c. 42, 57, 2; Brundisium ad classem ire 31, 7; ad cu-

bilia et catulos earum (bestiarum) ire 26, 13,12; ad lucum Feroniae pergit ire 11,8; ex Capitolio protinus ire ad portam 34,56, 7; eunt agmine ad urbem 3, 50, 13; ad Romuleam u. hinc eamus 10, 17, 6; ire ad u. 25,15,10; 26,8,4; 28,41,13; 33,1,2; ad u. agmine iere 37, 13, 10; issent confestim ad u. 7, 39, 17; priusquam iretur ad u. 3, 51, 9; — legatos isse ad Appium 10 Claudium 24, 27, 4; (ad catulos *v. supra 1;*) ad Celtiberos in conloquium tribunos militum ire cos. iubet 34,19,3; ire ad cos. legatos iussit 38, 14, 6; legati, qui ad cos. Rum ierant 23, 6, 5; ad coss. irent 40, 34, 11; ab consule ad dictatorem ire iussi (sunt) 3,28,9; ut extemplo ad dictatorem iretur 7,12,14; ire ad equites iubet 10, 14, 10; ad eum quoque isse legatos 30,19,3; ut.. C. Hostilius Tarentum ad eum exercitum 20 iret 27, 35, 2; prius .. quam ad exercitum et in provinciam iret 21, 63, 11; in Hispaniam cum imperio ad exercitus ire 31, 50, 10; ad exercitus euntes (dictatores) 10, 7, 6; ad fratrem imus 40,7,5; si iero ad fratrem invitatus 10, 4; ire* ad Hannibalem 27,51,11; ire ad hostem 37, 37, 5; ad magnum* nobilemque .. hostem euntem consulem 42,49,2; ire ad hostis pergit 30, 8,2; 11, 5; inde pergit ad hostes ire 26, 30 17,3; inde se .. ad h. iturum 34, 8, 5; eundum ad h. erat 38, 49, 1; tyranno ad Rum imperatorem, non Ro ad tyrannum eundum (esse) 32, 39, 5; ire in castra ad imperatores Ros 26, 14, 7; si ad iudicem non eat 3, 57, 5; si ad iudices alios itum foret 72, 7; lictores ire ad T. Manlium iubet 8, 9, 9; euntibus ad T. Quinctium 39, 25,10; ad Quinctium 26, 6; ne ad* se iretur 28, 7, 18; ite Romam ad senatum 6, 40 26,2; Romam ad s. ire 26, 27, 10; cum ire ad s. iussi essent 8, 36,12; qui Romam ad s. irent 22, 58, 6; Romam eundum ad s. iis esse 34, 25, 2; (ad tyrannum *v. supra 32.*) — ad castra hostium aciem erexit 2,51,8; cum iam scalas ad moenia -isset* 32,14,2; -rant ad murum scalas 28, 3,7; cum et scalae undique ad muros -rentur 42,54,4. — [ad Gitanas .. cum escenderent 38,1*;] -tibus* ad templum a Cir- 50 rha 15, 5. — in Macedoniam ad Dium per medios evadere hostes 44, 6, 14; medio stagno -dere ad moenia 26, 45, 9; ut equites Ri .. ad primos* ordines peditum -rint 9,39,8; ad regem -runt 38, 2, 14. —

evehi ad portum Ephesi 37,15,9; ad equites in cornibus positos -untur 9, 40, 12. — ad aures quoque militum dicta ferocia evolvebantur 22, 14, 15. — (excitare *v. s. ββ*).) — omnibus .. exeundum (esse) ad Medionem et Thyrreum 36,11,10; cum obviam ad portas exissent 24,16,16; exire aliquos ad se iussit 36,35,2. — manu subter* togam ad mentum exserta 8, 9, 5.

duae ad Luceriam ferebant viae 9, 2, 10 6; quae (itinera) ad Poeninum ferunt 21, 37,8; via*, quae .. fert ad Stratum 36,11, 7; qua via ad Veserim -bat 8, 8, 19; — in via ferente ad castra hostium 26, 44, 3; cursu effuso ad castra -bantur 7, 15, 5; ad castra effuso cursu -bantur 10, 29, 11; ut fetialis hastam .. ad fines eorum ferret 1, 32, 12; signa quam maxime ad laevam iubebat ferri 28, 1, 9; ad eum locum scalas iussit ferre 24,46,2; portam ad mare -tem 20 26, 40, 8; scalas ferre ad muros 28, 3, 6; ut alii machinas scalasque ad muros ferrent 27, 15, 6; scalas ferri ad muros 10, 43, 5; ne manus ad os cibum ferrent 2, 32, 10; ferri scalas ad eam partem muri 27,15,17; ad praetorium eius signa cum* tulerimus 22, 29, 10; litterae per forum ad tribunal praetoris latae 27, 50, 9; ventus ad ipsam urbem -bat eos 37, 16, 4; signa ocius ferri ad urbem iussit 35, 29, 12; ad ipsam ur- 30 bem Romam infesta signa ferri iussit 26, 13, 11; ubi Ros fusos ad urbem ferri viderunt 25, 15, 15; — ab his proximi* audita .. ferre ad alios 3, 3, 4; nuntium ferre ad Cincinnatum 4, 41, 12; in Capitolium ad deos vestros dona* -tes 45,22,1; ut .. exta .. ad dictatorem ferrent 5, 21, 8; signa .. feruntur ad dictatorem 4, 22, 1; litteras ad Hannibalem ferre 26, 12, 16; litteras se ab Hasdrubale ad Hannibalem ferre 27, 43, 3; 40 leni clivo ferente ad hostem 29, 33, 3; profectio Q. Fabii .. famam in Samnium ad hostes tulerat 9, 38, 4; ut inchoata omnia legati ab domo ferre ad imperatores possent* 45,17,7; (Tullia fertur) partem sanguinis ac caedis paternae .. tulisse ad penates suos 1, 48, 7; qui .. litteras ad senatum ferrent 40, 28, 8; ferre ad Sophonibam iubet (venenum) 30, 15, 4; caput .. ferens ad virum Ortiagontem 38, 24, 9. — ad 50 Naupactum ipse festinans 39, 23, 10; ad Padum -di 21, 39, 3; -tum ad Padum est 47,2. — ad Brundisium flexit iter 25,22, 14; Hasdrubal .. ad Oceanum ·it 28,16,3;

ad Privernum -xit iter 8,19,13; — ad laevam in Tricastinos -xit 21, 31, 9; in laeva Italiae ad inferum mare -xit iter 32, 29, 6; paventes ad omnia animos oraque et oculos -bant 5, 42, 4; lupam .. ad puerilem vagitum cursum -isse 1, 4, 6. — ad castra altera fugiunt 25, 39, 5; ut .. ad castra effuse -rent 40, 48, 3; (*v.* usque ad;) ad mare -tes 44, 42, 4; ut passim ad mare ac 10 naves -rent 27, 28, 17; ceteros .. ad mare ac naves -isse 41, 7, 10; cum classis retro ad Oceanum .. -isset 28, 36, 13; Perseus ad Pieriam silvam .. -it 44,43,1; -entis .. alios ad tumulum 26,46,8; ad urbem -iunt 25, 15, 14; — iaculatores -runt ad secundam aciem 21, 46, 6; ut .. recto itinere Romam ad coniuges ac liberos -rent 5, 38, 5; qui bello victus ad eum -isset 22, 33, 3. — fusi retro ad saxa Rubra 2, 49, 12; (*v.* 20 usque ad.)

agmine incedentes ad dictatoris castra 22,30,1; (*v.* usque ad;) ad urbem -ens* 8, 20, 5; -ssit 36, 10, 4. — fuga ad castra inclinavit 38, 27, 2. — scalas ad stantia moenia inferebant 32, 24, 5; (*v.* usque ad.) — amnis .. dolia impulit ad ripam 23, 19, 11. — ad urbem iter intendit 22, 9, 6; cum ab occasu solis ad exortus -rent iter 21, 30, 4; a porta ad praetorem M. Iu- 30 nium iter -it 36, 21, 6. — ne qua intrare ad munimenta hostis posset 6, 2, 9. — se ad eum introductos esse 42, 25, 3; ad homines ita incertos -tis legatis 32, 19, 10; -ti a consulibus ad senatum 3, 4, 6; -ti ad senatum ita locuti traduntur 5, 27, 12. — nave ad* ostium* portus est invectus 35, 39, 5.

tela .. innoxia ad imum labebantur 44, 9, 9.

40 migrare ad consulis clientem 39, 14, 3 inde ad Calatiam .. milites decem .. mittit 9, 2, 2; ad Clastidium vicum .. -it 21, 48, 9; auxilia ad Gytheum .. -runt 35, 13, 3; -re (naves) ad Hipponem adversus Ram classem 29, 4, 2; Rhodii Chariclitum .. ad Patara et Megisten portum -runt 37,24,12; captivis aliaque praeda in vetera castra ad Uticam -sis 30, 9, 10; classem in stationem ad Zelasium* -runt 31, 46, 7; — missis ad 50 arcem exploratoribus 9,24,11; M. Fulvium fratrem .. ad castra hostium .. -sit 40, 30, 4; Hannibal Numidas equites D ad castra Ra -rat 21, 29, 1; -um (est) .. ad castra subsidium 4, 27, 8; -um (eum esse) .. ad regia castra 37, 34, 6; partem copiarum .. ad castra -am 4, 19, 7; -sit ad flumen 27, 47, 2; iuventus Samnitium .. ad litus -a (est) 8, 26, 2; quibus obviam ad mare -i (sunt) ab Hannibale 21, 9, 3; speculatum ad mare turbandosque egredientis ex navibus -i 29, 28, 10; (*v.* usque ad;) Delphos .. ad oraculum -re statuit 1, 56, 5; Q. Fabius Pictor Delphos ad oraculum -us est 22, 57, 5; -i (sunt) .. oratores ad Delphicum ora- 10 culum 5, 15, 3; -it (*sc.* milites) ad ostium fluminis 24, 40, 8; -sit ad portas, qui 28, 3, 4; naves ad proximum portum .. -ae (sunt) 41, 1, 4; Pellam* ad thesauros regios -is, qui 44, 23, 9; partem (navium) Samum ad urbem -sit 37, 10, 11; ne quid falleret Volturno ad urbem -um 23, 19, 11; [-ite .. legatos circa Asiam ad omnes urbes 38, 47, 11*;] ad vallum hostium .. -it 40, 31, 3; — trecenta (milia modium) hordei ad ex- 20 ercitum in Graeciam .. regem ad M.' Acilium cos. -urum (esse) 36, 4, 8; legatos ad Adranodorum mitti 24, 22, 4; Colophonii oratores Samum ad L. Aemilium .. -runt 37, 26, 9; -so caduceatore ad Aemilium 18, 12; legatos ad Antiochum -runt 36, 26, 1; quem -rant ad A. 35, 32, 2; legatos ad A. -uros (se esse) 32, 8, 15; Damocritus ad Nabim, Nicander* ad Philippum, Dicaearchus .. ad A. est -us 35, 12, 6; legatio .. 30 -a ad A. erat 45, 13, 1; (legati) ad A. .. -i erant 35, 13, 6; litteras nuntiosque ab eo ad A. et Aetolos -os (esse) 33, 49, 2; nuntios litterasque ab Hannibale ad A. -as (esse) 45, 6; legati ad A. missi 35, 20, 14; nuntios ad Antipatrum .. -bant 38, 16, 5; inde in* Cappadociam ad Ariarathen* .. -sit 37, 31, 4; -it ad Attalum 32, 39, 3; legatos Elateam ad Quinctium et ad* A. Aeginae hibernantem -it § 2; oratores ex- 40 templo ad A. .. -runt 16, 14; duos equites ad Cn.* Baebium .. Pisas -it 40, 25, 7; ad M. Baebium propraetorem -sit 36, 8, 6; -ssi Ardeam legati ad Camillum 5, 46, 11; percunctatum ad Charopum -it 32, 11, 4; litteras ad C. Claudium -sit 41, 18, 5; litteras ad M. Cl. -das censuerunt 27, 5, 18; ut duos legatos .. -ret ad L. Cornelium cos. 35, 6, 5; -isse eum antea legatos in Hispaniam ad Cn. et P. Cornelios 27, 4, 6; a Me- 50 galopoli ad Diophanen praetorem Achaeorum -sit 36, 31, 6; -sis ultro ad D. .. nuntiis 32, 1; missi ad Eposognatum 38, 18, 3; -sis ad E. legatis § 1; ad Eumenen -us le-

gatus erat 44, 24, 7; duos Metapontinos .. ad Fabium Tarentum -it 27, 16, 12; XXX quinqueremes ex Sicilia Tarentum ad Q. Fabium cos. -ti iussae (sunt) 7, 15; legati ad F. cos. -i sunt 9, 41, 12; idem supplementi ad C. Flaminium .. est -um 36, 2, 9; naves .. -das (esse) ad C. Furium legatum Issam 43, 9, 5; ad Galam* .. legatos -unt 24, 48, 13; ad Gentium legatos .. -it 43, 10 19, 13; Decimius -us est ad G. 42, 37, 2; mittere nuntios ad Hannibalem 26, 4, 1; legatos ad H. -sit 23, 33, 4; exanimem eum Mago extemplo ad H. -sit 25, 16, 24; ecquos legatos ad H. Ri -runt de pace? 23, 13, 1; legatos ad H. .. -runt 24, 12, 2; 25, 13, 2; 15, 1; ad H. mitti legatos 24, 2, 5; legatos .. ad H. -dos censent 30, 9, 7; ut idem legati .. ad H. -rentur 23, 6, 5; legati .. -i (sunt) .. Saguntum ad H. 21, 6, 8; 20 legati ad H. -i (sunt) 23, 39, 3; 24, 6, 2; 25, 22, 10; nuntii ad H.* -i sunt 24, 45, 11; frumento misso ad H. 28, 46, 14; legati ad H. missi 23, 42, 1; duo Numidae* .. ad H. missi* 27, 43, 1; litteras ac nuntios ad Hannonem Magonemque .. -runt 25, 15, 8; et ad Herennuleium .. litteras -sit et .. ad L. Hirtuleium Fr. 20; legatos ad Hieronymum -sit 24, 6, 4; ab Hannibale se -os praedicant ad H. 23, 7; spatium .. quo de* ea 30 re et ad Hostilium cos. et Romam -rent legatos 43, 4, 9; ad Laevinum occultos nuntios -sit 26, 40, 7; -us .. magister equitum ad Maelium* 4, 14, 3; -rant* ad Magonem de populorum suorum defectione 29, 36, 11; ad M. non legati (*sc.* -i sunt) modo, sed XXV longae* naves 29, 4, 6; naves, quae ab Carthagine ad M. -ae erant 5, 2; (*v. supra 25;*) viatorem ad M. Manlium -sit 6, 15, 2; legatos .. ad Marcellum -unt 25, 40 28, 2; oratores ad M. -unt 31, 2; -re ad M. M. in Galliam (*sc.* milites) 40, 1, 6; legatos in hiberna ad M. M. -runt 25, 6, 1; legatos ad M. -ti 30, 4; -i (sunt) oratores ad M. 29, 1; cum ad M. .. legati Syracusani -i ab Appio essent 24, 27, 6; -os se simul ad M., simul ad eos .. aiunt 25, 28, 4; nuntium ad Silanum et Marcium -it 28, 14, 15; referre de legatis ad Cn. Marcium -dis 2, 39, 9; -ssi de pace ad M. oratores § 10; nun-50 tiis ad L. M. -is 28, 31, 1; eosdem (legatos esse -dos) in Numidiam ad Masinissam 31, 11, 4; legati ad M. Carthaginiensesque -i (sunt) 42, 35, 7; (ad Nabim *v. p. 340, 29;*) -it ad Neronem 26, 17, 12; talenta ad Pantauchum -a (sunt) 44, 27, 9; oratores ad Paulum -sit 45, 1; Theondan .. ad Persea -unt* 45, 5, 6; nuntios .. -sit ad Perseum 40, 56, 11; legatos .. et ad vos et ad Persea .. -simus 45, 23, 11; legatos alios ad Persea in Macedoniam -isse 44, 14, 11; -unt ad Philippum, qui 36, 13, 7; ad* Ph. legatos .. -runt 33, 27, 7; legatos .. ad Ph. -ēre 29, 1 ', 8; legati et ad Ph. Macedonum regem -i (sunt) 22, 33, 3; ad Ph. 10 quoque -i (sunt) 29, 4, 4; -us ab Syracusis ad Ph. regem 25, 23, 8; nuntiis ad Ph. -is 26, 25, 15; (*v. p. 340, 29;*) ad Pineum quoque regem in Illyrios legati -i (sunt) 22, 33, 5; litteras ad M. Pomponium -it 29, 24, 8; ad Prusiam .. legatos -rat litterasque 37, 25, 4; legatis .. ad Pr. -is 39, 56, 7; Alexandream ad Ptolomaeum .. legati .. -i (sunt) 27, 4, 10; ad Pt. .. legati tres -i (sunt) 31, 2, 3; legatos ad T. Quinctium 20 -runt 35, 25, 4; legatos Chalcidem ad T. Q. .. -runt 36, 31, 5; legatos ad L. Q. mitti placuit 32, 23, 3; legatus ab Chalcide ad Q. .. -us 35, 50, 10; legatis ad Q. -is 33, 41, 5; legatos alios ad Scipionem .. -unt 30, 16, 15; ut legatos in Siciliam ad Sc. -at 29, 23, 7; -re ad Sc. (*sc.* Sophonibam) 30, 12, 21; puerum .. ad Sc. -sit 27, 19, 8; nuntium 30, 29, 5; legati ad Sc. missi 29, 24, 1; legatos et Romam ad senatum et ad 30 Scipiones in Asiam .. -sit 38, 3, 1; (ad Silanum *v. p. 341, 47;*) quos (legatos) -ret ad Syphacem 30, 4, 1; -ti legationes ad S.* aliosque regulos 29, 4, 4; ad S. legati -i (sunt) 30, 7, 8; -re equites in Hispaniam coss. ad M. Titinium iussi (sunt) 41, 9, 3; ad Voleronem Publilium .. lictor -us est a consulibus 2, 55, 4; litteras ad Zeuxippum -it 33, 28, 11; — legatos .. ad Achaeos -runt 38, 30, 9; legati .. ad A. -i (sunt) 32, 19, 5; ad Aetolos -it legatos 31, 28, 6; nuntium 40 Heracleam ad A. -it 36, 16, 8; ad A. legatum etiam -sit 34, 24, 7; legati ad A. -i (sunt) 35, 38, 8; (*v. p. 340, 33;*) legati .. -ssi ad Boios 21, 25, 5; legati .. in Africam ad Carthaginienses .. -i (sunt) 36, 3, 1; (*v. p. 341, 52;*) neu legatio -retur ad Poenum 23, 7, 4; ad Rhodios quoque -i (sunt) legati 31, 28, 4; oratores .. ad Rum -runt 37, 28, 1; a Philippo se ad Ros -um 50 23, 34, 5; legatos .. mitti ad Samnites placuit 7, 31, 8; cum legatos mitti placuisset prius ad S. 8, 23, 3; — primum ad sororem, deinde ad fratrem* amicosque eius ..

-re 45, 11, 3; legatos . . ad socios atque amicos precatum -emus 7, 31, 3; ad pacatos barbaros . . exercitum mitti 40, 36, 2; Pamphilidam . . ad eam classem . . -runt 37, 25, 3; nuntium ad conlegam -it 10,39, 8; 34, 46, 5; Nolam ad c. -it 24,19,3; exercitum ad c. . . -re in Macedoniam 44,21, 8; -rent ad c. 35, 6, 3; IIII milia equitum . . -a ad c. 22, 8, 1; tribunus viatorem -it 10 ad consulem, cos. lictorem ad tribunum 2, 56, 13; edictum et litteras ad cos. -it 21, 63, 1; -ite oratores ad cos. 36, 35, 5; si ad cos. gravarentur -re 24, 37, 11; ut . . litteras extemplo ad cos. -ret 35, 24, 2; -ret ad cos., qui 42, 62, 3; se cum iis legatos ad cos. -uros (esse) 39,54,11; senatus consultum Sulpicius praetor ad cos. -sit* 44, 17, 3; regem in castra ad cos. -sit 45, 6, 12; oratores ad cos. -runt 36, 27, 2; legatos ad 20 cos. . . -runt 38, 15, 4; oratores de pace ad cos. -runt 27, 8; legatos -ēre ad cos. Rum 9, 15, 3; ut legati ad cos. Rum -rentur 23, 5, 1; ad cos. tres legati -i (sunt) 27,29,4; legati ad cos. -i sunt 37,44,7; caduceatore . . -so ad cos. 31, 38, 9; legati ad cos. -si 42, 62, 9; -sis . . senatoribus in Capitolium ad cos. 26, 32, 7; nuntios ad coss. rei gestae -unt* 3, 70, 8; legatos ad coss. -unt 25, 22, 2; ut . . litteras Capuam ad coss. 30 -ret 41, 8; legatos ad coss.* . . -runt 13, 8; eos ad coss. mitti 40, 10, 8; eo enim ad coss. -um senatus consultum est 7, 21, 9; litterae ad coss. -ae (sunt) 22, 33, 9; -sis ad coss. nuntiis 2, 47, 5; legatis ad coss.* -sis 21, 52, 6; ita propere ad dictatorem . . -it 10, 4, 12; litterae . . ad senatum, non ad dictatorem -ae 8, 30, 10; cum . nuntios ad ducem -rent 33, 7, 6; nuntiis retro in castra ad duces -sis § 5; -us a collega . . ad 40 equites 6, 24, 8; -ret nuntium ad eam 39, 11, 5; oratorem* ad eum C. Laelium cum donis -it 28, 17, 7; Mandonium fratrem ad eum -it 28, 34, 3; unum . . -it ad eum 35, 29, 8; -it ad eum hominem 37,10,3; lictorem ad eum coss. -unt 2,29,2; causam -di ad eum 35,35,3; ad eum -ret* legatos 42, 36, 6; ad eum -rent legatos 24, 37, 9; ad eum centuriones tres legatos -runt 48, 2; legatos . . -dos ad eum senatus censuit 9, 50 38, 11; commeatus . . ad eum a Gallicis* populis -bantur 29, 5, 8; ut aliqui ad eum -rentur 45, 4, 6; ad eum . . est -us (unus ex Hispanorum auxiliaribus) 25, 30, 2; ad* eum . . L. Stertinius quaestor Brundisium -us (est) 45,14,9; ad eum litterae . . -ae (sunt) 27,4,4; delectos patrum ad eum -os (esse) 2, 15, 2; ut legatos -ret ad eos 45, 20, 2; legatos se -urum ad eos* dixit 36,5,8; nuntio -so ad eos 29, 7, 9; ne Hamilcaris progeniem ad exercitum -rent 21, 10, 3; in Etruriam provinciam ad ex. -sit (legatum) 27, 6, 1; Q. Fabium filium ad ex. Venusiam -runt 29, 4; ducenta (milia modium tritici) ad ex. in Macedoniam -runt 31,19,2; quem . . mitti placeret in Hispaniam ad eum ex. 26, 2, 5; -dum (esse) ad ex. Q. Fabium 22, 25, 11; praetorem* M. Claudium . . Canusium ad ex. -dum (esse) 57, 1; ad ex. . . M. Claudius Marcellus -us (est) 23, 31, 5; M. Claudius procos. ad eum ex. . . -us (est) 32, 2; (tributum) -um ad ex. est 5, 12, 13; cum ad ex. Minucii -us esset 9,44,15; dictator ad ex. -us 10, 4, 3; *(v. p. 340, 20;)* iuvenem . . ad exercitus -istis 21,10,4; coss. ad exercitus consulares mitti 38,42, 12; (ad fratrem *v. p. 342, 54;*) litteras . . ad utramque gentem . . mitti 44, 15, 1; legatos ad gentem Achaeorum mitti 32, 19, 4; ad hos orator . . -us (est) 25, 7; -so ad imperatorem Rum nuntio 32, 3; de legatis -dis ad imperatores Ros 26, 13, 2; -i (sunt) et ad suos imperatores in* Italiam 29, 4, 5; qui eam victimam prae se ad inferos -isset 25, 16, 20; -rat ad* legatum Rum 34, 29, 9; nuntium ad magistratum Casilinum -sit 23, 19, 8; -so ad vociferantem quendam militem lictore 4, 50, 2; ad socios* Latinumque nomen . . -unt 22, 57, 10; litteras ad nos . . -sit 41, 23, 15; ex suis unum . . Romam ad patrem -it 1,54,5; nuntium Romam eundem ad p. Ardeamque ad virum -it 58, 5; ad p. cum legatis -us (est) 45, 42, 12; oratorem ad plebem mitti Menenium Agrippam 2, 32, 8; (ad pRum *v. p. 315, 17;*) legati . . -i (sunt) . . ad ceteros populos C. Sicinius, P. Cornelius Blasio, T. Memmius 43, 5, 10; Regium etiam nuntium -it ad praefectum praesidii 27, 12, 4; legatos propere ad praetorem Rum . . -unt 23, 14, 10; ut oratores . . ad pr. -ret 44, 31, 9; ut . . nuntios -rent ad pr. Rum 31, 10, 4; nuntio ad pr. misso 35, 39, 8; mitti . . ad principes eorum placuit 6, 10, 2; ad quem . . tribunos* plebis . . -re 38, 52, 7; ad quem -us es 37, 36, 3; ad quem -us a Marcello Sosis 25, 25, 3; ad quem litteris -sis 45, 34, 1; ad quos nequiquam -rat legatos 44, 45, 8; ad quos . . legati Saguntini -i sint 21, 15, 4;

ad quos -us erat orator 6, 1, 6; ut ad regem -rent legatos 36, 12, 3; -urum ad r. senatum legatos 2, 15, 1; legatos . . ad r. -sit 27, 4, 7; nuntios ad r. -sit 36, 43, 2; legatos ad r. -runt 31, 17, 2; 33, 20, 2; legatum ad r. . . -runt 36, 9, 5; legatos ad r. -isse 35, 8; legatos mitti ad r. eosdem 34, 59, 8; legatos ad r. -dos (esse) 30, 26, 4; -dos (esse) ad r.* legatos 42, 26, 6; ad r. Eumenem 10 nuntii tumultuosi -i (sunt) 41, 22, 5*; legati ad r. -i (sunt) 42, 6, 4; legatus ab Hieronymo ad r. Ptolomaeum -us 24, 26, 1; praeda . . -ā ad r. 29, 32, 3; -ssi ad r. ab Roma* legati 30, 42, 2; legati -ssi ad r. 37, 32, 10; ad reges -sis, qui denuntiarent 45, 32, 8; legatos mitti duos ad regulum trans Alpis 43, 5, 7; oratores ad regulos eorum -sit 21, 24, 3; *(v. p. 342, 34;)* ut -rentur in Siciliam ad Cannensis* exercitus reliquias 20 24, 18, 9; ut L. Valerium et M. Horatium ad se -rent 3, 50, 16; ut . . cives Ros . . -rent ad se in Thessaliam 34, 50, 3; ut . . legatos -rent ad se 37, 60, 4; collegam dictitans ad se -urum 5, 8, 10; M. Claudium ad se nuntium -isse 39, 54, 6; legatos opus esse ad se mitti 27, 29, 3*; legatos ad se mitti 34, 30, 3; -ae nuper ad se classi 27, 30, 16; ad se . . milites . . -os (esse) 42, 52, 7; ex tribus ad se -sis legatis 30, 42, 3; nuntios 30 Carthaginem ad senatum -it* 28, 31, 3; ut . . legatos . . ad s. -at 42, 24, 6; Romam ad s. -ite legatos 30, 16, 13; legatos -ĕre Romam ad s. 32, 36, 4; ut ad s. Romam legatos -rent 9, 43, 6; litteras ad s. -sit 5, 20, 2; eos omnes Fabius Romam ad s. -sit 9, 42, 9; consignata omnia ad s. . . -sit 23, 38, 4; Romam Fulvius ad s. -sit 27, 3, 6; *(v. p. 342, 30;)* comprehensos Romam ad s. -sit 39, 41, 7; donec Romam ad s. legatos -issent 40 38, 32, 4; ut Romam ad s. -rentur 29, 9, 8; ad s. pacis oratores -i (sunt) 9, 43, 21; litterae Romam ad s. . . -ae (sunt) 6, 22, 3; cum . . inde Romam ad s. -us esset 5, 15, 8; Romam ad s. -us* 28, 9, 1; *(v. p. 343, 36;)* litteras conlegae ad s. -as 35, 6, 5; legationibus . . Romam ad s. -ssis 9, 40, 20; litteris -ssis ad s. populumque Rum 10, 44, 9; litteris Hasdrubalis Romam ad senatum -ssis 27, 43, 8; litteris ad s. -ssis 39, 55, 4; Cretenses . . ad prima signa misit 35, 28, 8; (ad socios *v. p. 343, 1;* ad sororem *v. p. 342, 53;*) ad unicum subsidium pRi, Hieronem, legatos cum -isset 23, 21, 5; ut . . nuntium ad suos -ret 38, 24, 4; ab Lucanis exulibus ad suos nuntii -i sunt 8, 24, 8; litteras ad te nunc -as 40, 11, 1; (ad tribunum *v. p. 343, 10;*) ad tyrannum legatos -runt 35, 13, 3; (ad virum *v. p. 344, 37;*) populus nos Campanus legatos ad vos . . -sit 7, 30, 1; legatos Saguntinus senatus populusque ad vos -sit 28, 39, 13; nos . . -isse ad vos legatos 45, 23, 5; *(v. p. 342, 4.)* — ad Bylazora . . castra movere 44, 26, 8; Hannibal ex agro Beneventano castra ad Capuam cum 10 -isset 25, 19, 1; castra ad ipsa Tendeba* -et, inde ad* alterum castellum item Stratonicensis agri* 33, 18, 6; consulares legatos . . ad castella Aetolorum . . -it 36, 17, 1; Ri ad Crannona* . . castra -ent 42, 64, 7; castra -it ad fluvium Eurotam 34, 28, 12; ad Gonnum castra -et 42, 67, 6; castra ab Thermopylis ad Heracleam -it 36, 22, 4; castris ad Iliberrim . . -tis 21, 24, 5; ad lacum Timavi castra sunt Ra -ta 41, 2, 1; 20 rex ad Mopselum castra -it 42, 65, 1; ad Mundam exinde castra Punica -ta (sunt) 24, 42, 1; ad Nolam castra -et 24, 17, 1; castra ad Octolophum* . . -it 31, 36, 6; ad Phalannam castra -it 42, 54, 6*; retro ad Placentiam castra -it 21, 59, 1; ad Pydnam castra -it 44, 45, 5; ad Rhodanum -vi castra 21, 41, 3; ex Leontinis -ta sunt . . castra ad Syracusas 24, 33, 1; (ad ipsa Tendeba *v. supra 11;*) ad Thebas Phthioticas ca- 30 stra cum -isset 33, 5, 1; ad Ticinum amnem -tis castris 21, 39, 10; ad Trebiam fluvium . . castra -et 48, 4; — prius . . quam ab Iolco ad urbem castra -rent Ri 44, 13, 15.

navigantibus ostio Nili ad Pelusium 45, 12, 1; ad Hellesponti fauces -at 37, 9, 8; ad Bomilcarem -at 25, 27, 7; ad consulem -at 44, 13, 10.

ad Cephalleniam classi occurrere 42, 48, 6; ad Chaeroneam -erunt 35, 46, 3; ad 40 Hellespontum L. Scipioni . . occurri 37, 53, 17; consuli ad Magnesiam -it Attalus 38, 12, 8; Celtiberi . . ad oppidum Iliturgi -unt* 34, 10, 1; *cf. sim. loca infra sub* b).

vix penetraturum (Hannibalem) ad Alpis fuisse* 23, 28, 6; (*v.* usque ad;) tyrannum . . ad urbem -asse 35, 30, 8; — -ri ad hostem non videbat posse 27, 48, 13; cum ad vigiles Ros -asset 9, 24, 3. — peragrare *v.* usque ad.) — (pueros) in praetorium ad 50 Camillum perduxit 5, 27, 2; ad dictatorem -cunt (*sc.* Manlium) 7, 10, 12; -tus ad imperatorem 5, 15, 8; in praetorium ad Scipionem est -tus 30, 13, 8; ab his ad Sc. -tus

22, 22, 15; (*v.* ab — ad.) — perlatum (*sc.* est cornu galeae) in Aetoliam ad Scerdilaedum 27, 33, 3; (*v.* ab — ad.) — ad tumulum ad* castra Athamanum perfugiunt 31, 42, 6; ut .. ad flumen navisque -rit 24, 40, 13; ad Gytheum in maiora castra -runt 35, 27, 8; (ad navis *v supra 5;* ad tumulum *v. supra 4;*) — ad instructam per litus aciem suorum -ēre 22, 19, 12; ad dictatorem -runt 15, 10; ad eos -rant 28, 19, 2; ad Marcellum cos. in Samnium -runt* 27, 1, 15; Tarquinii ad Lartem Porsinnam, Clusinum regem, -rant 2, 9, 1; ad Ros -runt* 34, 25, 12; qui -rint ad se 24, 33, 5; qui ad se -rint* § 6. — ad Fregellas pergit 9, 28, 3; Papirius in Apuliam ad Luceriam -it 12, 9; ad Mevaniam .. -xit 41, 13; ad Romuleam -unt 10, 17, 7; ad Satricum exercitu infesto -it 7, 27, 6; — cum ad* alias angustias protinus -rent 9, 2, 9; ad castra Appii praetoris -it 10, 25, 4; ad c. Samnitium -xit 29, 14; ab Sora* in Samnium ad c. collegae -xit 33, 10; inde ad c. Postumii -tum (est) 9, 44, 12; in forum ad curiam* -runt 45, 2, 3; ad iugum -xit 10, 26, 9; laeva ad montes Ecetram -unt 6, 31, 5; -it ad portam 10, 41, 14; -unt .. ad eam p. 26, 46, 3; -ĕre inde recta ad p. 3, 46, 5; ad p. -xit 48, 6; -it ad proximam speluncam 1, 7, 6; ad tribunal -it 7, 13, 2; (*v.* ab — ad;) ad urbem .. -it 4, 39, 9; ad u. ex Etruria .. -it 9, 41, 10; — a porta domum confestim ad M. Pomponium trib. -it 7, 5, 3; — in Etruriam ad conlegam -it 10, 18, 9; ex statione ad dictatorem -it 7, 10, 2; Apolloniam ad eos -it 45, 28, 8; ad equites -it 30, 18, 5; ad hostem -it 7, 23, 5; 28, 1, 9; pars in forum ad* multitudinem .. -unt 24, 7, 7; ad regem -unt 1, 40, 5; 28, 17, 16; postquam iuvenes .. -ĕre ad se .. vidit 1, 6, 1; ad prima signa -runt 24, 31, 2. — perrumpi ad Capuam 26, 7, 1; nec ad tumulum .. perrumpi potuisse 4, 41, 5; cum .. nequissent -ĕre ad subs 39, 4. — ad Myonnesum piratas persecutos (Ros esse) 37, 28, 4; — Ros .. -untur ad* fossam 44, 12, 3; hostem ad mare -uros fuisse (milites) 41, 3, 10; fugientes .. ad mare -ti 44, 10, 9; -tus fusos ad moenia hostes 1, 15, 4; fusum (hostem) inde ad oppidum -ti 7, 16, 6; (*v.* usque ad. — pervehor *v.* usque ad.) — ut .. cedendo sensim ad insidiarum locum hostem pertraherent 31, 36, 2; ut .. hostem ad locum insidiarum -rent 35, 29, 3; ratis .. ad alteram ripam -itur 21, 28, 9; ut ad terga collis .. hostem incautum -ret 25, 15, 12; ad tumulos tegentis Rum equitatum -xit 29, 34, 13; ad Laelium -itur* 30, 12, 2. — ad castra consulis pervadit 7, 36, 4; pars magna equitum .. ad terga pugnantium -sit 42, 7, 7; (*v.* usque ad.) — ad Almanam urbem pervenit 44, 26, 7; ab Druentia .. ad Alpis .. -it 21, 32, 6; exercitum Sabinum .. ad Anienem amnem -isse 2, 26, 1; rex .. ad Castra Pyrrhi -it 32, 13, 2; Carvilius ad Cominium, Papirius ad Aquiloniam .. -it 10, 39, 5; cum ad Bagradam flumen -issent 30, 25, 4; ad Bendos .. -it 38, 15, 14; ad Casum* amnem -tum (est) 14, 1; cum -isset ad Citium montem 43, 21, 7; (ad Cominium *v. supra 12;*) ad Cormasa urbem -it 38, 15, 7; ad Cremeram flumen -iunt 2, 49, 8; -it ad Dium 44, 7, 1; priusquam ad Druentiam flumen -it 21, 31, 9; ad Epipolas .. -tum erat 25, 24, 4; ad Eurotam amnem .. -it 34, 28, 2; ad Gordium -it 38, 18, 10; cum ad Hamas .. -isset 23, 35, 18; ad Harpasum flumen -tum* est 38, 13, 2; ad Hebrum flumen -tum est 41, 4; ad Hellespontum -tum est 37, 7, 16; -it ad Hiberum flumen 28, 33, 1; -runt ad Hieran Comen 38, 12, 10*; ad Iliturgin .. -it 28, 19, 4; ad Insulam -it 21, 31, 4; ad Longunticam -it classis 22, 20, 6; (dictator) ad Longulam -it 9, 39, 1; inde ad Maleum .. -it 32, 16, 4; ad* Oaeneum -tum est 43, 19, 7; ad Salinas -iunt 7, 17, 6; ad Sellasiam super Oenunta fluvium -it 34, 28, 1; ad Spercheum* amnem -it 36, 14, 15; ad Stratum -tum (est) 43, 22, 1; ad minorem Syrtim -it 29, 33, 8; ex eo loco ad Tabas .. -tum (est) 38, 13, 11; ad Thermopylas -it 33, 3, 6; — ad frequentes agros .. -it 10, 2, 7; -it ad amnem 8, 24, 10; ad amnem Melana .. -it 38, 40, 5; ad caput Caici amnis -runt 37, 37, 3; inde ad castra Catonis Helvius -it 34, 10, 3; cum ad c. -issent 25, 13, 12 ad c. hostium -tum est 30, 5, 3; cum ad finis regni -isset 29, 30, 3; -tum erat ad Tolistobogiorum* fines 38, 15, 15; ad vallum ac fossas -tum est 25, 14, 1; ad inane *(sc. spatium in cuniculo)* .. -runt 38, 7, 9 cum .. ad lacum -isset 22, 4, 4; ad lapidem octavum viae* .. -iunt 7, 39, 16; ēre ad tertium lapidem Gabina via 3, 6, 7; penitus ad litora Venetorum -it 10, 2, 4; -rat* ad loca nata insidiis 22, 4, 2; priusquam -retur ad .. loca 42, 15, 5; ad mare -it 26, 40, 11

45,6,4*; ad m. in Ligures Ingaunos -it 30, 19,1; ad m. inter Achollam* et Thapsum ad suam turrem -it 33, 48, 1; Hannibalem ex acie ad m. -isse 30, 37, 13; ad Ra moenia -iat 22, 3, 10; ad moenia urbis Rae .. se -isse 26, 37, 6; cum .. ad interiorem .. murum cuniculis iam -tum esset 31, 17, 2; ad modicam planitiem -runt 44, 5, 9; ad quaestorium* quintanamque hostes -runt 41, 2, 11; ad radices montis -it 40, 22, 1; ad Tagi ripam -runt 39, 30, 9; ad sedem hostium -ēre 29,2,2; ad stativa sua atque [ad*] hostem .. -it 27, 50, 1; -ire ad tabernaculum regium 24, 40, 11; ad tribunal Appii -tum est 3,44,9; ad tumulos .. prima signa legionum -runt* 38, 22, 4; (ad turrem *v. supra 3;*) ad urbem Romam -iunt 5, 39, 2; ad praevalidam* aliam u. .. -it 40, 47, 2; ad u. -runt 43, 10, 4; ad aequiorem vallem -tum est 44, 5, 7; (ad vallum *v. p.348, 17;*) ad verticem -tum (est) 40, 22, 4; cum .. -isset ad summum Cyprium vicum 1, 48, 6; — eodem ad Iunonis Laciniae (*sc.* aedem) .. -iunt 23, 34, 2; — -rat ad Antiochum 34, 60, 2; legio .. ad Appium Claudium .. -it 24, 36, 6; ad Gallos iam caedes -rat 27, 48,15; ad Hasdrubalem -it 23, 28, 3; -runt 28, 2, 12; pars maxima .. ad Syphacem .. -runt 29, 30, 6; se .. ad M. Valerium .. -isse 23, 34, 5; — ad medias acies aliquanto serius -it pugna 28,15,4; nec tegulorum modo fragmenta, sed etiam ambusta tigna ad armatos -ire 34, 39, 11; Piraeum ad veterem classem -it 36,42,5; donec ad classem -isset 45, 44, 16; ad conlegam -it 33, 37, 2; qui ubi ad cos. -runt 27, 43, 5; Venusiam ad cos... -ere 22, 54, 1; ad cos. per saltus .. -ere 31, 2, 10; ad cos. se -isse 43, 4, 10; litteras ad eum non -isse* 27, 47, 8; donec ad eos -iat 1, 53, 8; -ire se ad cos. videbat non posse 37, 13, 3; ad eos -tum est 38, 27, 4; ab rege Masinissa ad exercitum .. -runt 32, 27, 2; ad hostem -iunt 38, 25, 16; modo ad h. -ire liceat 9, 3, 2; prius .. quam Appius ad h. -iret 10, 19, 16; ad h. -it 28, 1, 6; (*v. supra 13;*) ad h. -tum 27, 17, 17; -tum ad h. esse 44, 3, 4; ad hostes -it 4, 27, 2; coss. ad h. .. -runt 10, 27, 1; ut nocte ad h. -iri* posset 3, 27, 7; ad veros h. -tum erat 30, 34, 12; iam ad h. -tum (esse) 38, 18, 7; -tum inde ad frequentem cultoribus .. populum 21, 34, 1; ad quos (equites) cum .. -isset equitatus Rus 37, 42, 2; cum ad regem -issent 42, 25, 3; ne .. ad se -iret hostis 30, 34, 5; Rum exercitum ad se non* -urum (esse) 38, 16, 5; quippe propemodum -tum ad se esse 8, 27, 3; ad signa -rat Hispanorum 26,5,17; ad stationem Ram -iunt 10, 32, 7; ad* st. .. -it 22, 19, 5; duo ex oppidanis .. ad stationes Ras .. -iunt 10, 10, 1; ad subsidia Afrorum -runt 22, 47, 6; iam -tum ad suos .. erat 33, 8, 6; tormentis missa (tela) etiam ad ultimos -bant 41, 35, 22; famam ad vos -isse 29, 18, 3; (*v.* usque ad.) — M. Curtium .. in patentes terrae hiatus ad* deos manes porrigentem (*sc.* manus) 7, 6, 4; manus ad caelum porgentium 30, 21, 7; (*v.* ab — ad.) — donum amplum victor ad mea templa portato 5, 16, 11; — ad coniuges liberosque* laetum nuntium -bant 45, 1, 10; ad eosdem deos .. dona* portans* (*coni. Mg*) 39, 11; naves onerarias commeatum ab Ostia in Hispaniam ad exercitum -tes 22, 11, 6; frumentum in Aetoliam ad ex. -ri iussum (est) 37, 2, 12; quod frumentum ad ex. in Macedoniam -retur 42, 31, 8; frumento -to ad ex. 40, 35, 4; commeatus ad exercitus nostros -tibus navibus 34, 32, 19; quae -rentur ad ex. 25, 3, 10; (ad liberos *v. supra 16.*) — ad tumulum praecedit 42, 65, 13. — praecucurrit* index ad Persea 40, 7, 7. — ad portum .. praegressos consequitur 37, 22, 5. — Villium* ad Demetriadem praemisit 35, 39, 3; — ab Thermopylis Heraclem ad Aetolos -sit 36, 22, 1; -sis* ad Appium litteris 44, 30, 12; -so Silano ad Culcham* 28, 13, 3; -so nuntio ad P. Licinium procos. 29, 36, 6; ad Marium Blossium 23, 7, 8; nuntium -sit ad L. Porcium procos. 39, 54, 2; — -so nuntio ad paternos suosque amicos 29, 30, 3; Brundisium ad classem et ad exercitum -us erat 42, 36, 8; ad conlegam -i erant 27, 45, 12; -so nuntio ad cos. 7, 36, 7; (ad exercitum *v. supra 39;*) litteras .. nuntiosque ad principes factionis Barcinae -it 21, 9, 4. — cos. equo praevectus ad portam castrorum 10,36,6. — ad Barbosthenem (*sc. montem*) .. processit* 35,27,13; inde ad Gordiutichos .. -um est 38, 13, 11; in Elimeam ad Haliacmona fluvium -sit 42, 53, 5; Herodorus ad Thronium (-sit) 35, 37, 6; -tibus ad Tyneten 30, 36, 7; — ad amnem nomine Mityn -sit 44, 7, 4; ad extremum litus -sit 32, 35, 7; — ad Philippum -sit 40, 55, 2; ad milites .. -sit 6, 12, 7. — ad pedes Sulpiciae procidit 39, 13, 1. — procumbere ad

genua 8, 35, 3; ad g. Marcelli -runt 25, 7, 1; -tes ad singulorum pedes 8, 28, 7; ad p. imperatoris -uit 26, 49, 11. — ad primam aciem procurrerat 10, 14, 10. — proditurum se ad plebem (esse) 3, 39, 2. — ut ad populum quoque* eos producerent 27, 10, 6; -tus ad p. 10, 26, 1; 24, 39, 2; coss. -ti ad p. 3, 64, 7; -ti ad p. ab tribunis 29, 22, 7. — (profero *v.* usque ad.) — ad Cales .. profectus 8, 16, 6; ex hibernis -tus ad Canusium 27, 12, 7; ad Hellespontum -tus 38, 40, 1; -tus ad Hiberum flumen 26, 17, 3; -tos inde ad Luceriam 9, 13, 9; -tem consulem ad Naupactum 36, 33, 1; -tus ad Nuceriam Alfaternam* 9, 41, 3; ad Privernum -tus 8, 1, 3; ad aliam manum Tuscorum ad Salinas -ti 5, 45, 8; ad Satricum -tus (est) 6, 22, 8; -tus ad Satrium 3, 5; inde ad Tagum flumen -ti sunt 39, 30, 6; — ad aquas Cumanas -tus 41, 16, 3; coss. ambo -ti sint* ad arcem Carventanam, an 4, 55, 8; -tum eum ad capita, quae vocant, Sari fluminis 33, 41, 7; inde ad quartum lapidem -tos 7, 42, 4; ad mare -tae sunt (matronae) 34, 5, 10; -tus .. ad oppidum Aharnam 10, 25, 4; ad Lunae portum -tus est 34, 8, 4; -to ad urbem dictatore 22, 24, 1; — ad Antiochum regem -tum (eum esse) 33, 49, 2; legati ad Camillum in castra atque inde .. Romam ad senatum .. -untur 5, 27, 11; legionem tertiam ad C. Claudium procos. in Galliam -isci iussit 41, 17, 6; -ti legati ad Fabium 9, 38, 13; Bomilcar ad Hannonem in Bruttios -tus erat 23, 41, 12; cum ipse* ad Syphacem Hasdrubalemque -tus esset 30, 4, 12; coss. -ti ad Pontium 9, 5, 1; Alexandriam iidem ad Ptolomaeum .. -isci iussi (sunt) 42, 6, 4; ad Scipionem -ti -sunt* 29, 21, 13; quos ad conquerendas* iniurias ad P.* Sc. -tos audivit 9, 11; ad Sc. Syracusas -ti 6, 8; -enti* ad Syphacem Lacumazae* regulo 30, 5; *(v. supra 35;)* pridie quam legati ad Tarquinios -rentur 2, 4, 5; — (ad bellum *v. infra s.* C);) -tus .. ad alias civitates 43, 4, 4; in Siciliam ad classem -entem 37, 51, 2; ad cl. se ex castris -tos* 44, 20, 6; Tarentum ad cl. -tus 23, 38, 11; ad suam veterem (*sc.* cl.) .. -tus 30, 36, 3; Elaeam ad suam cl. -tus 36, 43, 12; -ti ad cl. 10, 2, 12; in Etruriam ad conlegam -isci 10, 25, 15; ad c. est -tus 41, 5, 10; in Etruriam ad cos. .. -isci 10, 25, 16; ad cos. -ti 44, 45, 2; ad praedam Veientem .. in castra ad dictatorem -rentur 5, 20, 10; ad eum -untur 25, 8, 4; ad eos .. -tus 34, 17, 11; 38, 24, 1; ad exercitum .. -itur 27, 25, 10; priusquam ad ex. -retur 24, 10, 2; ab Tarracone -tus ad ex. est 26, 41, 2; ad ex... in Lucanos est -tus 27, 25, 6; P. Cornelius ad ex. (-tus est) 24, 12, 7; ad ex. -tus 10, 33, 10; dictatore .. -to tandem ad ex. 23, 22, 4; ad hostem -tus 31, 34, 7; Genucius ad hostes .. -tus 7, 6, 9; in Etruriam ad legiones -isci 10, 11, 4; (ad manum *v. p. 351, 7;)* Hannibalem .. ad regem Antiochum extemplo -tum (esse) 30, 37, 13; ad r. tus 42, 17, 4; inde in Numidiam ad reges -ti legati (sunt) 31, 19, 3; -tum eum ad regulos Gallorum 38, 18, 14; inde ad Ros Larisam -ti 42, 43, 9; -isci Romam ad senatum 38, 10, 2; *(v. p. 351, 30.)* — ad portam .. profugit 35, 32, 1; ut .. -rent eo die* ad dominos 22, 42, 11; cum Amusicus .. ad* Hasdrubalem -isset 21, 61, 11. — inde ad Baeculam urbem progressus* 28, 13, 5; -us ad Chersonesum 31, 16, 5; inde ad Lysis fluminis fontes, postero die ad Cobulatum* amnem -i (sunt) 38, 15, 3; ad Eurotam amnem .. -di* 35, 29, 9; ad Maeandrum -us 38, 12, 9; ad Phinnam* est -us 31, 39, 4; ad Scultennam* flumen in campos -si castra habebant hostes 41, 12, 8; ad Sycurium* -us 42, 54, 9; — -us ad castra 10, 12, 6; ad primos fines regni legatis obviam -us 31, 19, 5; -us inde ad Rhotrinos* fontes 38, 15, 12; *(v. supra 23;)* ad* extremum litus -us 32, 32, 12; -si inde ad frequentia aedificiis loca 31, 23, 5; ad portam Collinam usque ad Herculis templum est -us 26, 10, 3; -us ad murum 29, 7, 6; — consulem cum equitibus ad se -tem* 22, 11, 5; -us ad hostium stationes 22, 15; -si ad st. 25, 8, 5; (*v.* usque ad.) — ad genua se Marcelli cos. proiecerunt 26, 32, 8. — (prolabor *v.* usque ad.) — castra ad Barbosthenem .. promovit 35, 27, 13*; dum castra ad Carthaginem -eo 28, 44, 10; ut M. Baebius ex Bruttiis ad Tarentum et Brundisium -ret legiones 35, 23, 5; cum ager -tus ad urbem (esset) 5, 7, 2. — properare ad hostis 27, 41, 8. — ut proficiscentes ad finem Campanum prosequerentur 9, 6, 10; qui per Epirum ad mare -rentur eum 39, 34, 10; legatos ad portam -ti sunt 22, 61, 3. — ad pedes victoris hostis prostratus 45, 19, 16. — ad Onusam* classe provecti (sunt) 22, 20, 3; ut inde* -hi ad primas angustias Euboeae posset 31, 23, 3. — ad primores Romulus

provolat 1, 12, 7. — ad genua consulis provolvuntur 34, 11, 5; cui cum se maesta turba ad pedes -isset 6, 3, 4; quibus -utis ad p. 36, 35, 3.

rapiente fato Marcellum ad Hannibalem 26, 29, 9; ad Hasdrubalem Hamilcaris citatum agmen -iunt 25, 35, 1; captum ad cos. Rum -iunt 10, 20, 13; -tus (est) in ius* ad regem 1, 26, 5; rapere ad se ac vocare Decium 10 devotam secum aciem 10, 29, 4. — ad Auringem inde urbem Poeni recessere 24, 42, 5; Ei ab saltu -sere ad maritimam oram 22, 21, 3; ut alii -dum ad urbes munitas .. censerent 9, 41, 14. — recepto ad Eretum* .. agmine castra locat 3, 38, 3; — classis ad insulam se -epit 37, 21, 9; -ipere se .. ad naves 44, 10, 10; ad n. raptim praedatores -ti (sunt) 27, 29, 7; — -rat se hostis ad vallum 4, 46, 5; — ad Attalum se -epit 28, 20 6, 7; ad Quinctium sese -epit 35, 39, 7; — Attalus Aeginam ad classem se -epit* 31, 15, 8; Romuli? .. -ti ad deos 4, 15, 7; se ad equos -ipit 3, 63, 2; se ad principes -epere (*sc.* hastati) 8, 9, 3; ad stationem suorum se* -bant 44, 40, 8; -iunt inde se ad st. 7, 10, 6; ex conloquio ad suos cum se -issent 30, 31, 10; ad triarios .. sese -epit 8, 32, 11; -di se* ad tyrannum 35, 35, 14. — [alios recurrentis ad* arcem 4, 55, 4;] ad 30 castra -uri videbantur hostes 31, 36, 9; -um semper ad naves .. fuerat 29, 28, 6; — -ĕre ad suos 30, 11, 6. — ad Capuam redit* 25, 19, 8; retro ad Histrum -runt 44, 27, 3; ad* Soram inde -tum (est) 9, 24, 1; ad Sycurium* .. -iit* 42, 62, 15; ad Tifata -it 23, 37, 9; — (ad arma *v. p. 366, 15*;) ab Gadibus Carthaginem ad hiberna exercitus -it* 21, 22, 5; Ligures ad castra .. -eunt 40, 25, 10; ad mare ac naves -iit 21, 32, 2; 40 30, 36, 1*; 42, 63, 12; ad naves -it* 27, 5, 9; -ire ad n. 29, 25, 13; Cenchreas ad n. -iit 32, 40, 9; -runt ad n. 37, 13, 10; ad n. -runt 6, 12; -tum ad n. est 32, 23, 13; (*v. supra 39*;) ad eam partem muri .. -it* 36, 35, 2; conglobati ad praetorium -eunt 2, 47, 5; -ire ad urbem 28, 9, 2; 10, 16; — -ire* .. legatos ad cos. et Africanum iusserunt 37, 7, 2; ut .. ad Epicyden -ret 25, 25, 10; ad Hannibalem -ire 24, 23, 7; duo du- 50 ces, duo exercitus ad H. -runt 29, 36, 6; Larisam ad Hostilium procos. .. legati -runt 43, 17, 9; Samum -ire ad Ros 37, 24, 13; Phocaeam* ad Ros .. -iit 36, 43, 12; ad Scipionem -it* 28, 17, 9; Tarraconem ad Sc.

-iit 16, 15; -runt ad Sc. legati 30, 38, 1; — ad classem -it 31, 46, 5; ad cl. .. -runt 44, 28, 6; quod non -retis* ad coniuges liberosque vestros 28, 28, 7; quod ad cos. Venusiam -issemus 25, 6, 14; (*v. p. 353, 47*;) ad utrumque ducem sui -runt 21, 29, 5; -uros se ad eum 24, 6, 6; -ire ad eos 45, 6; ad exercitum -it 23, 23, 9; 24, 12, 5; Teanum in hiberna ad ex. -it 23, 24, 5; ad ex. in Etruriam -it 29, 38, 5; ad ex. -ire 10 38, 35, 3; inde ad ex. -ire 37, 3, 8; ad ex. in hiberna -iit 21, 15, 6; ad ex. -iit 22, 26, 7; cum ad ex. -isset 28, 9, 17; qui miles ad ex. non -isset 40, 41, 11; -dum ad imperatorem esse 28, 31, 2; -te in patriam ad penates 3, 54, 8; domum ad p. -batis* 68, 6; Larisam ad regem -eunt 36, 10, 6; auctor .. ad r. -iit* 29, 32, 10; legatio ad r. -iit 35, 50, 5; -ire ad se 9, 4, 5; 22, 13, 4; 39, 11, 4; ad signa -ire 40, 41, 11; ad suos 20 -eunt 5, 36, 11; 9, 16, 5; in Capitolium ad suos -iit 5, 46, 3; in urbem 44, 31, 14. — redacti (hostes sunt) ad eum locum 10, 36, 12; (Macedones) ad mare ac naves -egit 37, 13, 9; — cuius (praedae) pars maxima ad quaestorem -ta est 5, 19, 8; praeda ad quaestores -ta (est) 26, 8. — cos. in loca pacata ad Apolloniam .. copias reduxit 31, 40, 6; victor ad Columen* .. exercitu -to* (*V;* relicto *α*) castra locat 3, 23, 6; ad Lych- 30 nidum* .. reliquias cladis -xit 43, 10, 8; Philippus ad Phalara exercitum -xit 27, 30, 3*; ad Sycurium* copias -xit 42, 57, 10; — exercitum Carthaginem ad Scipionem -xit 28, 23, 5; — exercitu -to ad cos. 31, 27, 8; qui filium ad eum -ret 37, 37, 6; filius .. ad patrem -dus legatis datus est 36, 35, 13; ut .. ii ad signa -rentur 25, 22, 4. — ad Euryalum signa referri 25, 25, 2; -ferre ad Sycurium signa 42, 64, 9; ad Tutiam flu- 40 vium castra -lit 26, 11, 8; ad Tyneta* rursus castra -fert 30, 16, 1; — milites frumentum .. ad naves -lere 31, 45, 13; — -tum (est) caput ad Antonium Fr. 49; ecquis* -lit aliquid ad coniugem ac liberos praeter odia? 3, 68, 5; aurum argentumque iussum -ri ad consulem 9, 37, 10; auri argentique* -ta (est) ad imperatorem magna vis 26, 47, 7; (ad liberos *v. supra 45*;) ad regem spolia .. -bantur 42, 61, 1; (*v.* ab — 50 ad.) — ad Pydnam* refugit 44, 6, 17; — -tes ad castra prope ipsa* 22, 15, 7; ad signa legionum -it 22, 28, 12; -tem ad urbem Tauream 23, 47, 8; — ad Philippum

captiva navis una . . -it 39, 1; retro ad classem -it 36, 44, 7; -tibus ad stationem Graecis 10, 2, 10. — ad Capuam regressus 25, 22, 6; -us ad Dium est 44, 7, 7; ad Hiberum est -us* 34, 19, 11; -us ad navis 21, 41, 4; -us ad superiorem villam Fr. 49; — ad Hannibalem ex itinere -si 22, 61, 8; inde ad classem -us 35, 43, 3. — greges . . remeabant ad stabula 24, 3, 5; ne ad se -rent 10 9, 16, 3. — remisso nuntio ad Sp. Lucretium* Larisam 44, 7, 1; -itur . . ad classem 31, 27, 8; militibus navibusque Oricum retro . . ad ceteram cl. -so 24, 40, 9; nuntium ad cos. -unt 44, 3, 4; ossa Metapontum ad hostes -a (sunt) 8, 24, 16; -si (sunt) nuntii ab eo ad principes Argitheam 38, 1, 4*; Mauris . . retro ad regem -sis 29, 30, 4; deditam (Cloeliam) . . ad suos (se) -urum 2, 13, 8; qui captivorum -si ad suos fuerant 20 22, 6. — scuta reportare ad A. Hostilium cos. in Macedoniam 43, 6, 10. — resilientes ad manipulos velites 30, 33, 15. — cum per circum reveheretur ad foros publicos 45, 1, 7; ne quis -retur* inde ad proelium 3, 70, 6; ad urbem -tus 7, 41, 3; — ad Eudamum -ti 37, 24, 9; -tus ad antesignanos legionum 7, 33, 9; ad secundam legionem . . equo -itur 34, 15, 3*; -tus ad prima signa 7, 24, 4; ad suos -tus 8, 7, 12, — ad 30 castra revertentes 33, 15, 14; — legatos tris ad* Hannibalem -isse 22, 61, 7; ad Masinissam -ti 27, 19, 11; ad Scipionem -it 26, 50, 14; — ad classem -ti 44, 28, 15; -tem legatum ad cos. 31, 27, 6; -ti ad* imperatorem 30, 4, 4; -ti ad signa primos . . viderunt 7, 39, 4; cum eadem -ti posset ad suos 3, 70, 4. — ruunt ad portas 25, 39, 5; (exercitus et legiones hostium) infesto agmine -re ad urbem 3, 3, 3.

40 scandentem* in Capitolium ad eosdem deos 42, 49, 6. — seducit filiam . . ad* tabernas 3, 48, 5. — sequi se putearios* ad mare . . iussit 44, 33, 1; ut ad portum Pyrenaei -rentur 34, 8, 5; (*v.* usque ad.) — quae (via) ad Thraciae Paroream* subeat 39, 27, 10; — -ire ad ea castella 36, 19, 1; -do ad moenia 4, 22, 5; -eunti saepe ad m. urbis 26, 42, 10; Albani -ĕre ad montes 1, 28, 5; ad muros . . -runt 28, 36, 8; -ire ad 50 portam castrorum 34, 16, 2*; ad rostra -iit 38, 51, 6; ad urbem -eunt 31, 45, 4; ad vallum -eunt 9, 37, 3; -iere ad v. 34, 46, 7; — loco iniquo -dum erat ad hostes 2, 31 4. — navis . . subigi* ad id . . castellum iussit 26, 7, 9. — ad urbem* est subvectus (*sc.* navi) 45, 35, 3. — ad* Luceriam Graccho succedere (Q. Fabium praetorem) iubet 24, 12, 6; — ad castra hostium -it 7, 37, 7; in Hernicos . . ad castra Ra . . -tes 7, 2; testudine -di ad portam obsessasque fauces 31, 40, 3; ad praedictas hostium latebras -dit 10, 14, 7; ad moenia -dit 44, 31, 6; sensim ad montes -dit 1, 27, 5; -dere ad m. 22, 16, 6; cum ad murum -isset 23, 43, 9; 10 -dit ad muros acies 16, 12; -dere ad m. 8, 16, 7; ad m. -sit 33, 5, 1; (ad portam *v. supra 6*;) testudine ad portas -sit 10, 43, 5; ad radices fere collis . . regii -bant 37, 20, 3; ad urbem -dit 26, 44, 7; -dere ad vallum 31, 42, 6; quam proxime -dere ad v. 40, 30, 4*; — ut pro praetore in Etruriam ad duas legiones -ret C. Calpurnius 27, 22, 5; secunda acies Ra* ad prima signa, integri fessis, -runt 9, 32, 8; -endo ad sta- 20 tiones hostium 30, 8, 3. — summittentem se ad pedes sustulit 45, 7, 5.

ad Capitolium manus tendens 6, 20, 10; ad Pyrenaeum -it 27, 19, 1; — ad alteram -ĕre arcem 28, 6, 4; manus ad caelum -ĕre 25, 37, 9; -ens 35, 31, 13; 40, 4, 12; manus ad c. ac deos -tes 26, 9, 8; diversa cornua dextrum ad castra Samnitium, laevum ad urbem -it 10, 41, 11; ad castra hostium -unt 9, 45, 14; -ĕre obliquo monte ad c. 30 Gallorum 7, 15, 5; ad c., ad* silvas diversi -bant 9, 37, 10; cum ad suum cornu -ret 27, 12; manus ad curiam -bant 22, 60, 1; se -tem ad dextram 28, 14, 15; (ad mare *v. p. 366, 54*;) ad ostium portus -it 37, 11, 10; cum pro se quisque -rent ad portas 6, 3, 7; ad praetorium ad patrem -it 8, 7, 12; (ad silvas *v. supra 31*;) ad urbem Fidenas -unt 4, 33, 10; ad quam (urbem) -bat 43, 10, 3; (*v. supra 29*;) quicumque ad vallum -ret 40 10, 36, 7; — ad Persea -tem 43, 22, 5; — manus ad coss. -tes 7, 31, 5; (ad deos *v. supra 27*;) manus ad eos . . -tes 44, 42, 4; omnes -ĕre ad imperatorem Rum 33, 33 1; (ad patrem *v. supra 37*;) -ĕre ad se Ras naves vidit 25, 27, 12. — arma ad caelum tollens 1, 12, 3; manus 5, 21, 14; -tes 24, 16, 10; manibus ad c. sublatis 10, 19, 17. — Poenus ad Consentiam copias traducit 23, 30, 5; ad Soram ex Samnio Apuliaque 50 -tae (sunt) legiones 9, 23, 1; — praesidium ad arcem . . -cit 27, 15, 16; -ta classe ad urbem 37, 29, 1; — e Gallia legiones . . ad M. Tuccium propr. in Bruttios -ci 38, 36, 1.

— navem .. trahi ad Achradinam* iussit 25, 30, 7; -untur ad locum insidiarum 1, 14, 8; signiferi -hi ad cos. 9, 41, 18. — [copias ad Abydum traicit *coni. Mg* 33, 38, 8*;] ad Aethaliam insulam -ecit 37, 13, 3; ad Canastraeum Pallenes -ēre 31, 45, 15; ad Corycum portum .. conati sunt -ĕre 36, 43, 13; classem inde ad Cynum Locridis .. -ecit 28, 6, 12; ad Hydruntum Italiae -icit* 36, 21, 5; inde ad Macrin .. insulam -ecit 37, 13, 1; inde navibus ad Pityusam* insulam .. -ecit* 28, 37, 3; ad insulas Vulcani .. -ecit 21, 51, 3; partem (*sc.* classis) ad litus Italiae .. -ies 36, 7, 19; in insulam ad ipsam urbem -runt 36, 45, 7; — qui (milites) in Hispaniam ad Hasdrubalem -rentur 27, 5, 11. — incolumis ad suos tranavit 2, 10, 11. — cum ad Hannibalem noctu transisset 21, 12, 4; ad Marcellum -ire 26, 30, 5; -ire ad Ros 34, 19, 4; 45, 6, 2; ut .. ad Ros -rent 32, 30, 7; si -rent ad Ros 45, 6, 8; qui ad Ros -issent 26, 34, 9; quod .. ad Ros -issent 45, 26, 13; 34, 35, 8; ad hostem -bat 26, 12, 7; minor .. ad maiorem et .. filius ad patrem -eat 42, 39, 5; Minucium .. -isse a patribus ad plebem 4, 16, 3; ut ad se -rent 22, 50, 4. — ad consulem transtulerunt signa 24, 47, 8; ex hostium urbibus Romam ad nos -ri sacra 5, 52, 8; senem .. ad suos -lit 5, 15, 7; (*v. p. 367, 4.*) — ad Hannibalem transfugiunt 21, 48, 2; ecquis homo .. ad H. -rit 23, 12, 16; alios ad H. -isse 26, 27, 13; -it ad Hannonem 24, 3, 13; ad Marcellum -runt 23, 46, 6; ad Ros -it 44, 16, 6; qui Veientium .. -rant ad Ros 6, 4, 4; ut .. ad regum aliquem -iant* 22, 53, 5; -it inde ad cos. princeps Bergestanus 34, 21, 2; ad coss. -runt 35, 22, 4; ut alter ad imperatorem Rorum -ret 8, 35, 9. — Clusini tres clam nocte ad Fabium cos. transgressi 10, 27, 4. — [ad* Siciliam tramisit 27, 5, 9;] via, quae e* portu .. ad mare -a est 25, 11, 17; classem in Euboeam ad urbem Oreum -unt 28, 5, 18; ad ipsam urbem -runt 37, 21, 7. — ad arma trepidantes caedes oppressit 9, 37, 9; -ant* ad prima signa 23, 16, 12.

arietem .. ad terram urguebant 42, 63, 4.

vadenti Hannibali ad Alpis Italiamque 26, 41, 13; cum .. ad subiectum arci forum -ret 32, 25, 5; ad speluncam -tem* 1, 7, 7; — sublatis ancoris ad hostem -it 22, 19, 6; prope cursu 33, 8, 7. — cum ad Dium per litora .. vagaretur rex 44, 4, 9. — ad id sacrarium flamines bigis curru arcuato vehi iussit 1, 21, 4. — primo die ad Alandrum flumen*, postero ad vicum, quem vocant Tyscon, ventum (est) 38, 18, 1; ad Aliam -tum est 6, 29, 1; in castra ad Amphipolim -it 45, 28, 9; ad* Ancyram in stativa oratores .. ad cos. -runt 38, 25, 1; ad Antiochiam in castra consulis Seleucus .. -it 13, 8; ad Antipatream .. urbem -it 31, 27, 2; ad Calagurrim Nasicam .. -it Fr. 20; ad Canas classis -it 36, 45, 8; ut -tum ad Cannas est 22, 44, 1; Senones Galli .. ad Clusium -runt 10, 26, 7; ut ad Coracem -tum est 36, 30, 4; in Lucanos ad Grumentum -it 27, 41, 1; ad Ianiculum forte -tum erat 1, 34, 8; ad Lirim fluvium -tum est 26, 9, 3; ad Peneum flumen .. -uros* (se esse) 42, 38, 10; ad Pteleum primum continentis -it 35, 43, 4; cum ad Sangarium flumen -isset* 38, 18, 7; Fabius .. ad Saticulam cum supplemento -it 9, 22, 1; ad Scodram* inde -tum est 44, 31, 2; (*v. p. 365, 43;*) ad Suessulam in castra -it 24, 44, 10; exercitus ad Sutrium -it 9, 37, 2; ad Thabusion castellum .. -tum est 38, 14, 2; ad Vareiam .. -it Fr. 20; — antequam venias ad eum (campum) 9, 2, 8; ad caput belli Praeneste -tum (est) 6, 29, 7; reliquias ad castra -tes 27, 27, 10; ad victorem conlegam castraque hostium -it 3, 70, 13; ad c. Ra .. -runt 24, 47, 12; ad c. hostium -rat 21, 32, 1; ad c. -tum est 2, 40, 3; si .. ad c. -tum foret 10, 35, 7; priusquam ad coniectum* teli -ret 7, 26, 9; 22, 15, 8; 29, 4; cum .. nondum ad teli c. -issent 28, 14, 19; priusquam ad c. teli -retur 2, 31, 6; ad c. teli -tum est 26, 4, 7; calor iam ad vivom ad imaque cornua* -ens 22, 17, 2; evenit, ut .. Pinarii extis adesis ad ceteram -rent dapem 1, 7, 13; ad easdem -ire epulas 28, 18, 4; rex ad fauces .. -it 33, 13, 1; quibus -tibus ad finem legatio .. obvia* fuit 4, 58, 1; ad extremum f. provinciae Galliae .. -runt 40, 16, 5; cum ad f. Macedoniae -tum esset 44, 27, 10; legatus ubi ad fines eorum -it 1, 32, 6; -isse se .. ad ianuam meam 40, 9, 14; priusquam ad ictum teli -ret 26, 40, 10; ad hospitium imperatoris -tum est 33, 1, 6; ubi ad invia -rant 44, 5, 2; ad i. -tum est 38, 22, 1; ubi ad i. equiti -tum sit 32, 11, 7; ad constitutum locum .. -it 38, 24, 7; -runt 42, 39, 1; ad iniquum locum -tum est 2, 65, 2; ad eum l. -tum est 42, 15, 8; cuius (dei) ad sollemne ludosque .. -ssent 1, 9, 13; vis

Sabinorum ingens prope ad moenia urbis .. -it 3, 26, 1; ad m. urbis Romae impune armatos . . -isse 67, 1; -tibus Lacedaemoniis ad portam 38, 33, 6; ad p. -ere 9, 10, 7; ad p. est -tum 27, 28, 9; ad praetorium . . -tum est 7, 36, 9; cum ad . . promunturium -sset 35, 27, 6; ad radices montium viasque angustas -tum est 22, 17, 2; iussis . . ad regiam -ire pastoribus 1, 5, 7; -tum deinde 10 (est) ad multo angustiorem rupem 21, 36, 1; ubi . . ad difficilem transitu saltum -sset 35, 28, 2; nec ad signa frequentes -bant 40, 33, 6; (ad sollemne *v. p. 358, 54*;) naves locum . . -enti ad terram dedere (*v. Wb ad l.*) 37, 24, 2; agmine ingenti ad tribunal -it 6, 15, 2; ad t. consulis -it 26, 22, 3; ad t. -tum Pontii est 9, 10, 8; -tum ad insessos tumulos est 33, 7, 5; ad urbem -it 37, 58, 6; 41, 13, 6*; ad ipsam u. Romam -it 31, 7, 10; 20 si hostes ad u. -iant 3, 52, 7; Sabinum exercitum . . inde ad u. -ire 3, 30, 4; cum . . ad urbem . . -rent 16, 2; ad urbem Ram* . . hostem -urum (esse) 21, 57, 1; inde per totam Italiam ad u. . . -runt 34, 52, 2; ad urbem Romam -runt 7, 12, 1; -ritne eo itinere ad u., an 26, 11, 13; ex Sicilia provincia cum ad u. -sset 26, 21, 1; -tum ad hanc u. est 32, 4, 4; donec alter cos. ad u. -sset 26, 26, 9; (ad vias *v. supra 7*; ad 30 vicum *v. p. 358, 3*; ad vivom *v. ib. 37*;) — ut -tum ad Adranodorum est 24, 22, 7; inde nuntii* ad Claudium . . -bant 43, 10, 2; cum ad Flaccum in castra -ssent 26, 12, 15; -enti in castra ad Gracchum 40, 49, 5; ad Hannibalem -it 21, 13, 1; ad H. Salapiam -runt 24, 47, 9; legati ad H. -runt 23, 7, 1; ad H. . . V nobiles iuvenes ab Tarento -runt 24, 13, 1; ad Hasdrubalem -ere 27, 20, 3; ad Laelium . . Masinissa . . -it 40 29, 4, 7; Masinissam . . ad C. Laelium -isse 24, 5; ad dormientem Lucretiam -it 1, 58, 2; ad Magonem . . in conloquium -it 25, 16, 7; ad eum quoque legati . . iis forte diebus, quibus ad M., -runt 30, 19, 12; ad L. Manlium . . -it 29, 2, 10; Lacedaemonem ad Nabim -it 34, 29, 14; ad Philippum -it 31, 18, 1; Limnaeum ad Ph. -it 36, 14, 1; principes castellorum . . oratores ad Poenum -iunt 21, 34, 2; ad P. -runt 24, 5; ad Prusiam 50 regem legatus . . -it 39, 51, 1; ad Publilium Philonem -it 8, 25, 10; legati . . ad Scipionem -runt 22, 20, 9; legati XXX ab* Carthagine ad Sc. -runt* 30, 36, 9; eo legati Athenienses primum ad P. Scipionem . . , deinde ad cos. -runt 37, 6, 4; cum in Africam -ssent ad Sc. 30, 43, 10; ad Sc. . . -isse Masinissam 29, 33, 10; legatum . . in castra ad Sc. -isse 30, 29, 7; cum ad Sophonibam -isset 30, 15, 6; ad Sulpicium -it 39, 11, 6; ut inde secum ad Turnum -iant 1, 51, 6; equites citati ad Valerium cos. opem oratum -iunt 7, 37, 5; legati ab Orico ad M. Valerium praetorem -runt 24, 40, 2; — ad Bargusios primum -runt 21, 19, 7; legati 10 ad Ros -runt 42, 43, 10; ad Volcianos inde est -tum 21, 19, 8; — ad amicos -isse eum 35, 39, 6; utrum ad a. an ad hostes sese* -isse mallent § 5; ad classem -it 37, 60, 1; Octavius Oreum ad cl. (*sc.* venerat) 44, 30, 1; ad conlegam aegrum visendi causa Flavius cum -sset 9, 46, 9; (*v. p. 358, 29*;) -tem ad cos. 27, 16, 5; postquam ad cos. -it 36, 34, 6; Chalcide . . ad cos. -it 42, 55, 7; legati ad cos. -runt 36, 35, 8; le- 20 gati ab Aetolis . . ad cos. -runt 38, 8, 1; postquam ad cos. -tum est 36, 28, 1; (*v. p. 358, 7; supra 1;*) principes iuventutis . . ad coss. -iunt 9, 25, 4; Tullius . . ad coss. -it 2, 37, 2; Tullius . . ad coss. -it 2, 37, 2; oratores Lucanorum ad novos coss. -runt 10, 11, 11; Apuli ad novos coss. . . foedus petitum -runt 9, 20, 7; ut ad dictatorem -ret 22, 11, 5; qui vocatus a magistro equitum ad d. non -isset 4, 15, 1; -di ad eum . . po- 30 testatem 38, 14, 8; ad eum -bant 36, 5, 1; Edesco . . ad eum -it 27, 17, 1; ad eum C. Livius . . legatus ab Roma -it 37, 25, 13; nemo ad eum -it 44, 43, 5; legati Campani ad eum -runt 25, 22, 15; servi . . ad eum -runt 32, 26, 9; legati ad eum . . -runt 40, 25, 2; (*v. p. 359, 43*;) ut . . ad eum in regnum -rit 30, 13, 5; ad eum -rant 44, 27, 11; cum ad eum legiones ex Etruria -ssent 31, 11, 3; ab rege ad eum clam legatos 40 -isse 33, 45, 6; se ipsum ad eos -urum (esse) 21, 24, 4; ante . . quam ipse ad eos -sset 34, 20, 5; cos. Brundisium ad exercitum -it* 42, 49, 10; priusquam hi coss. -rent ad ex. 40, 41, 7; donec novus imperator ad eum ex. -sset 29, 20, 7; P. Licinius in Bruttios ad duos exercitus consulares -it 28, 46, 2; ut . . ad filium eius . . -iam 30, 30, 5; [ad alterum . . expirantem (filium) -i 45, 41, 11*;] an hostem an ad f. -rim 2, 40, 5; 50 qua tu ad hostem -es?* 9, 3, 3; (*v. supra 50*;) transfugam . . -tem ad hostis 22, 22, 7; Roma cos. ad hostes et ex provincia litterae Romam -unt (*coni. Hz*) 40, 53, 3*;

(v. p. 360, 13;) non ad similem . . tui nec populum nec imperatorem . . -sti 5, 27, 5; Flavus ad Rum imp. -it 25, 16, 9; ad imp. Rum in conloquium -it 32, 40, 6; ad imp. -it 34, 30, 3; quid* inimicus ad iratum . . -is? 40, 9, 12; cum quibus* ad me . . -as 21, 54, 2; ubi ad insignem . . militem -rat 30, 32, 6; quid ad nos -itis? 31, 29, 4; -tes ad* nos 42, 40, 7; (ad populum v. supra 2;) ad quem armati comissatum -runt 40, 9, 11; ad quem (conlegam) -rat 3, 36, 8; ad quem cum M. Aurelius legatus -isset 31, 3, 4; ad quos -rint 24, 33, 7; ad principum quosdam inquirendo* -tum est 9, 25, 3; ut ad quosque -rat 10, 35, 8; -tum erat 4, 56, 7; Pergamum ad regem -runt 29, 11, 7; legatos -isse ad r. 41, 24, 6*; ad victorem r. -issemus in Macedoniam 45, 23, 1; ad se -ire 44, 26, 8; -ire ad se 36, 31, 6; 44, 43, 7; ut . . ad se in Galliam -ret 41, 18, 5; Corinthum ad se -rent 36, 31, 9; cum ad se a Perseo legati -ssent 44, 14, 7; cum ad se quoque -iri praescisset 24, 26, 2; legatos de pace ad senatum -entis 30, 21, 11; ad s. hi populi -runt* 27, 38, 4; in templum ad tribunos -it 3, 17, 1; ad insequentis anni tribunos militum consulari potestate . . legati ab Tusculo -runt 4, 45, 5; ad tyrannum -it 35, 35, 6; nec orator Hannibalis nec transfuga ad vos veni* 21, 13, 1; 2; pulsi ad vos -runt 10, 6. — alii (portus) ad Hellespontum opportune versi 45, 30, 4; -ente se quoque ad dissonos clamores 22, 5, 1; ad laevam -si . . populantur 1, 14, 5; intra portam ad stagnum ac mare -sam 28, 36, 7; ad meridiem -sus consedit 1, 18, 6; ad montes silvasque -unt fugam 7, 15, 6; porta ad Hispanorum oppidum -a 34, 9, 8; mari ad occidentem -so* 36, 15, 9; ad orientem -um (Nessum) 45, 29, 6; omnibus ad o. -sis regibus gentibusque 38, 51, 3; milites ad praetorium -si . . exposcunt 9, 2, 15; ad Gomphorum regionem agmen vertit 32, 15, 4; latus ad septentrionem -sum 29, 35, 14; (ad silvas v. supra 37;) ad eos* velut [ad V] simulacra -si cum starent 5, 41, 9; (ad stagnum v. supra 35;) — -ae inde adhortationes ad agmen iuvenum (sunt) 5, 40, 1; ad deos immortales -si 6, 20, 9; (ad eos v. supra 46;) ad suos -us 7, 40, 15; (v. p. 367, 6.) — *verbum excidit movendi quoddam:* ego, ad vos, milites . . 45, 39, 20*.

ββ) *vocandi, nuntiandi:* hunc . . litteris ad se **accersierat** 21, 3, 2. — coss. ad subsellia **accitos** 3, 64, 6; -tum ad se benigne appellat 23, 15, 10; -tis ad se principibus 1, 51, 3. — (**adferre** *v. p. 328, 35 sqq.*) — ad quam (mensam) tertius Campanorum **adhibitus** es ab Hannibale 23, 9, 4. — ad contionem **advocavit*** 26, 48, 13; praeco ad tribunum celerum . . populum -vit 1, 59, 7. — quod ad tam nobilem feminam . . **arcesseretur** 39, 12, 2; ut Hispalam . . -ret ad sese § 1. — ad arma **ceteros ciens** 5, 47, 4. — patres . . ad regem Tarquinium **citari** iussit 1, 47, 8. — **conciendo** ad se multitudinem 8, 5. — ad arma **conclamaverunt** 41, 26, 2; cum ad a. -retur 3, 50, 11; ad a. -tum est 21, 49, 10; 23, 27, 4; -tum ad a. (est) 6, 28, 3; 10, 33, 1; -tum ad a. est 29, 28, 9; -tum tamen celeriter ad a. est 7, 12, 3; cum . . -tum* (*coni. Ml,* clamatum *codd.*) ad a. . . esset 8, 37, 7; velut adversus hostis ad a. -tum esset 29, 9, 5. — **excitis** ad se principibus 32, 30, 7. — ad Thessalica Tempe . . civitatibus . . concilium **indictum est** 39, 24, 14; ut ad Voltumnae fanum -retur . . concilium 4, 23, 5; exercitu -to ad portam Esquilinam 6, 22, 8. — **invitatus** (est) ad consulem Perseus 45, 8, 8. — an satis esset ad praesidium aliquod **nuntiari** 38, 46, 11; ipsine . . Antiocho indiceretur bellum, an satis esset ad praesidium aliquod eius -ri* 36, 3, 7; nihil referre, ipsi coram an ad praesidium -retur § 9; quae ad Mylan* falso -ta erant 24, 31, 11. — haec **renuntiata** regi ad naves . . cum essent 35, 47, 1. — fama . . Samnites . . rursus ad Caudium **revocavit** 9, 27, 1; (clamor proximos) ad proelium iam commissum -vit 23, 44, 8; ad signa milites palatos passim -arunt 25, 18, 1; de volonibus -dis ad s. 27, 38, 8; emeritis quidam stipendiis . . ad s. -bantur 33, 3, 4; ne . . ad urbem -retur 30, 39, 3. — senatu . . ad aedem Bellonae **vocato** 42, 9, 2; (ad arma, concilium, consilium, contionem *v. s.* C);) una vox audiebatur ad mare -tium 41, 2, 7; en ipsum imperatorem . . -are ad proelium 7, 15, 2; praeconis patres in curiam ad decemviros -tis* 3, 38, 8; -tum ad eum (dictatorem) Maelium 4, 14, 6; (ad se *v. p. 353, 9;*) -ri ad se quaestorem 33, 46, 3; senatores omnium civitatium ad se -ri 34, 17, 7; -to ad se Allucio 26, 50, 12; centurionibus ad se -tis 7, 34, 13; qui -rent Magium ad sese in castra 23, 7, 7; -tis classico . . militibus ad tribunos 5, 47, 7.

γγ) cum aliis verbis: (regem) ad terram adfixit 4,19,5. — (aperio *v. p. 365, 45.*) — Leucadem* ad Heraeum .. naves adplicuit 33, 17, 2; ut .. Ri sinistrum (cornu) ad oppidum -rent 27, 2, 5. — qui prope Axium flumen ad regionem orientis colerent 45,29,7*. — (compleo *v. p. 366, 23.*) — exercitus .. gladiis ad scuta concrepuit 28, 29, 10. — [ad Etruriam .. equites .. decreti (sunt) 33, 43, 9*.] — deliga ad palum 8,7,19; cum .. Campani -rentur ad p. 26, 15, 8; ad* p. -tus 13,15; 16, 2; stabant -ti ad p. nobilissimi iuvenes 2, 5, 6; -ti ad p. 28, 29, 11. — ibi ea cum ad quercum pastoribus sacram deposuisset 1, 10, 5. — (depopulor *v. p. 365, 46.*) — aedem Iunonis Luciniae ad partem dimidiam detegit 42, 3, 2. — (determino *v. p. 366, 25.*) — (columna rostrata) tota ad imum fulmine discussa est 42, 20, 1. — (divido *v. p. 365, 48.*) — ab eo ad stabula Larentiae* uxori educandos datos (esse pueros) 1, 4, 7; (*v. β*) *s.* litterae, senatus, signa, praeceps.) — dextrum cornu praefectos navium ad terram (*cf. p. 376, 50 sqq.*) explicare iubet 36,44,1; ut ordo omnium navium ad terram -ri posset 37, 23, 10. — (incendio) clivus Publicius* ad solum exustus est 30,26,5. — ab occasu stagnum claudit paulum etiam ad septentrionem fusum 26, 42, 8. — haerentem ad impedimenta nostra exercitum barbarorum 38,49, 10; Victoria .. fulmine icta decussaque ad Victorias .. haesit 26,23,4. — in parte Italiae, quae iacet ad Alpis 30,19,6. — (impleo *v. p. 366, 30.*) — folle fabrili ad caput fistulae imposito 38, 7,12. — ad Q. Fabium Maximum aedilem curulem indicaturam se causam publicae pestis professa est 8,18,4. — (indico *v. p. 369, 12; 18.*) — modo ad conlegas (*sc.* inquit) 4,42,6. — (involvo *v. p. 365, 50.*) — pedites ad medium (*i. e.* εἰς τὸ μέσον) iuncti legionibus Ris 22, 45, 7. — haec ad Carthaginienses mandata (*sunt?, v. β*) 31,11,8. — Sangarius .. per Phrygiam fluens miscetur ad Bithyniam (*cf. sim. p. 379, 3 sqq.*) Tymbreti* fluvio 38,18,8. — (nudo *v. p. 365, 52.*) — ad septentrionem Bora mons obicitur 45, 29, 8; ad adversa insulae, quae obiecta ad Chium et Erythras sunt 37, 27, 2. — ad latus dextrum .. pedites* opposuit 37, 40, 5. — ea tum ad Galliam patuisse* itinera 21, 37, 8; ad mare -bat omnibus exitus 34,9,8. — (perdomo, perpopulor, pervasto *v. p. 365, 53 sqq.*) — (persterno *v. p. 366, 42.*) — caput .. canis .. et prior* pars ad dexteram, cum extis posterior ad laevam viae ponitur 40, 6,1. — (populor *v. p. 366, 6.*) — ad eminentem ramum cornu alterum galeae praefregit 27, 33, 2. — agros ad mare pertinentes 34, 28, 12. — parietes postesque nudatos .., ad quos precentur et supplicent, Ambraciensibus superesse 38,43,6. — cum (tolleno) .. recelleret ad solum 24, 34,11. — religata ad pinnam muri reste suspensus 8, 16, 9. — respectans ad tribunal 3, 48, 5. — respiciens ad manipulos militum 8,39,6. — ut .. sospites brevi in patriam ad parentes restituant 2,49,7; sospites omnes (virgines) Romam ad propinquos -uit 13, 6. — ut ad praetorem in Bruttios scriberet 31, 12, 3; litteras Romam* ad senatum .. -it 27, 2, 1; se de missione eorum ad s. -urum (esse) 32, 3, 7. — pro se quisque ex superiore loco ad multitudinem in comitio stantem voce manibusque significare publicam laetitiam 5, 7, 9. — quae (urbs) .. ad laevam prima urbium Euboeae sita est 28, 5, 18. — (sterno *v. p. 366, 48.*) — clitellas .. velut struentes ad altitudinem solitam 25, 36, 7. — dextras ad meridiem partes, laevas ad septentrionem esse 1, 18, 7; [maceria erat ab laeva ad semitam *coni. Mg in loco perobscuro* 42, 15, 5*;] ad septentrionem arduas .. rupes (esse) 38, 20, 4*; (*v. supra 30;*) tertia legatio ad Verminam erat 31, 19, 5; (*v. p. 368, 5 sqq.; cf. 366, 51.*) — coronati ad omnia pulvinaria supplicaverunt 34, 55, 4; (*v. supra 9.*) — ad* Mendaeum .. tenuere (*sc. cursum*) 31, 45, 14; Aeneam .. ab Sicilia classe ad Laurentem agrum -isse* 1, 1, 4; novem (quinqueremes) Liparas, octo ad* insulam Vulcani -runt 21,49,2; (*v. p. 366, 7.*) — (termino *v. p. 367, 1.*) — (tueor *v. p. 366, 8 sqq.*) — ut (matronae) pilento ad sacra ludosque .. uterentur 5, 25, 9. — (ora) ad Oceanum et Gadis vergit 27, 20, 4; quae civitates continentis quaeque insulae ad Macedoniam -unt* 23, 33, 12; (ad Oceanum *v. supra 45;*) agri qui ad Pisidiam -unt 37, 56, 6; agrum Hydrelitanum ad Phrygiam -tem § 3; quae (pars) -ret ad* hostium castra 27, 26, 7; in ea parte, quae -it ad Pamphylium mare 38, 13, 11; -tem ad mare partem urbis 27, 25, 11; ad meridiem -unt Aetoliae pars maior et .. Pelo-

ponnesus 36, 15, 8; -tia (*sc.* loca) ad occasum 45, 29, 6; — quae pars castrorum ad hostis -bat 27, 42, 10; in . . valle ad Maliacum sinum -ente 36, 15, 10.

usque ad: eques u. ad castra pavidos egit 2, 25, 4; 'non milites solum, sed elephanti etiam u. ad vallum acti erant 24, 42, 3. — Carthaginienses . . in ultimam Hispaniae oram u. ad Oceanum compulsi erant 28, 12, 10. — in hiberna diversi concesserant Hasdrubal Gisgonis u. ad Oceanum et Gadis, Mago in mediterranea 26, 20, 6. — dimissis (*sc.* hominibus) . . laevo per* Volscos mari u. ad Cumas 2, 34, 3. — u. ad castra fugientes Hernicos Rus sequitur 7, 8, 5. — Poenum u. ad castra fusum (esse) 22, 24, 11. — Sabini u. ad portas urbis populantes incessere 2, 63, 7. — ut vallum u. ad stationem Ram inferrent 8, 38, 2. — custodes cum iis u. ad naves mittendos (esse) 30, 23, 5. — u. ad Camertes Umbros penetrasse dicuntur (*sc.* duo Ri) 9, 36, 7. — Boiorum agrum u. ad Felsinam oppidum populantes peragraverunt 33, 37, 3. — (hostis) u. ad litus . . persequuntur 28, 36, 9; fugientes u. ad ostium amnis -ti 10, 2, 13; cos. effusos u. ad vallum -tus 4, 29, 2. — (cohors) u. ad vallum pervasit 26, 5, 11. — classi u. ad Patara Lyciae pervectus 37, 45, 2. — u. ad aquas Sinuessas populatio ea pervenit 22, 13, 10; cum u. ad iugum Parnasi -issent 42, 16, 4; u. ad moenia atque urbem -runt 8, 17, 1; *ad* Mulvium *usque* pontem continens agmen -it 27, 51, 2; (u. ad urbem *v. supra 34;*) — u. ad mediam aciem terror* -it 37, 42, 3. — u. ad mare imperium prolatum (est) 1, 33, 9. — Rus u. ad saltum* Castulonensem est progressus 22, 20, 12; (u. ad Herculis templum *v. p. 352, 35.*) — u. ad* alterius initium pontis prolabi 44, 5, 6. — victores u. ad castra secuti 38, 27, 3. — Hannibal . . per Umbriam u. ad Spoletium venit 22, 9, 1.

aperuit saltum u. ad fluvium Macram et Lunae portum 39, 32, 2. — fines* hostium u. ad oram maritumam est depopulatus 8, 1, 6. — Falernus (ager) . . u. ad Vulturnum flumen plebi Rae dividitur 8, 11, 13. — manu *ad* digitos *usque** involuta 1, 21, 4. — auxilia . . in fugam versa . . nudarunt omnia u. ad cataphractos equites 37, 42, 1. — post perdomita omnia u. ad Oceanum 28, 43, 14. — eum (agrum) u. ad ipsa coloniae moenia et Padi ripas . . perpopulatos (Ligures) esse 34, 56, 10. — fines* mei regni u. ad Amphipolim pervastasset 42, 41, 11; -to agro Cumano u. ad Miseni promunturium 24, 13, 6. — populari . . agrum u. ad Padi ripas 21, 52, 5. — loca . . u. ad Alpes tenuere (Etrusci) 5, 33, 10. — L. Cornelius dextra litora u. ad Tarentum, C. Furius laeva u. ad Aquileiam tueretur 41, 1, 3; alter (duumvir) inde* dextram partem u. ad Massiliam, laevam alter u. ad Barium tueretur 40, 18, 8. — *(cf. p. 369, 51.)*

ab — ad: *v.* αα) accedo, adduco, avehor, circumvehor, dimitto, escendo, fero, intendo, mitto, moveo, pervenio, porto, praemitto, recedo, redeo, transeo, venio; *v.* γγ) teneo. — abreptam* tempestate ab Africa classem* ad insulam Aeginurum 29, 27, 14. — murum ab imo ad summum . . cavis* aperuit 24, 34, 9. — ab supero mari ad inferum circumvectae (naves) 23, 38, 1. — qui . . Italiam ab Alpibus ad fretum monumentis ingentium rerum complesset 30, 28, 5. — regiones ab oriente ad occasum determinavit 1, 18, 7. — dirigere aciem a foro ad portam 31, 24, 9. — ab Dio ad Philam ducit 44, 8, 1. — ut iam non terras solum, sed mare etiam per totam Italiae longitudinem, ab Alpibus ad fretum Siculum, fama nominis sui implesset 1, 2, 5. — porticum . . a* porta Fontinali ad Martis aram . . perduxerunt 35, 10, 12; munimenta . . a Macedonico* ad Toronaicum mare -cit 44, 11, 4. — sive a primis signis ad novissimum agmen sive ab extremis ad primos perferundum imperium sit 44, 33, 7; novissimos adoriuntur, a quibus -tus* ad primos tumultus . . ordines turbavit 2, 59, 7. — ad forum* a porta tribunalque Q. Cassi praetoris perrexit 45, 44, 4. — via a Martis silice ad Bovillas perstrata est 10, 47, 4. — facem Setiae ab ortu solis ad occidentem porgi visam 29, 14, 3*. — (exercitus) confestim a perfecto opere ad arma rediit 3, 28, 8. — a prima acie ad triarios sensim referebantur* 8, 8, 11. — semitam . . a Capena porta ad Martis straverunt 10, 23, 12; viam silice -dam a porta Capena ad Martis locaverunt 38, 28, 3. — provinciam ita dividere, ut una ab Agrigento ad Pachynum esset, altera a Pachyno Tyndareum 36, 2, 11. — hoc iugum ab Leucate . . per Aetoliam ad alterum

mare . . tendens 36, 15, 9. — quin ab Gadibus ad mare Rubrum Oceano fines terminemus 36, 17, 15. — nisi . . a portis nostris moenibusque ad illorum urbes hunc belli terrorem . . transtulero 3, 68, 13. — agri Campani regionem a* fossa Graeca ad mare versam* 28, 46, 4; a munientibus ad pugnantes introrsum -si 3, 28, 7.

β) **c. substant. (adiect.)**: primo accessu ad Africam 28, 43, 17. — unum (praesidium) in primo aditu ad Gonnum erat 44, 6, 10; omnis ad arcem a mari -us 26, 20, 8; ut . . liberum ad mare haberent -um 38, 30, 7; quo apertior -us ad moenia esset 9, 28, 5; — -um sibi ad obsides Tarentinos et Thurinos* invenit 25, 7, 11; ne . . maioribus gravioribusque -um ad se facerent 33, 12, 11. — ut item* aquatoribus ad fluvium (*cf. tamen* b) esset praesidium 41, 1, 6. — campum apertum usque ad hostium castra habebant 39, 30, 12. — praeter Lyciam Cariamque usque ad Maeandrum amnem 37, 55, 5; Lycia et Caria datae (sunt) usque ad Maeandrum amnem 38, 39, 13. — subito ad curiam concursus fit plebis 5, 7, 6; -us ad curiam populi factus 26, 13, 1; -um ad litora futurum (esse) 35, 42, 6; acri -u ad portas armatorum 42, 53, 9; -us fit ad praetoria consulum 22, 42, 2; -us ad vestibulum aedium est factus 33, 48, 9; — -us ad Servilium fiebat 2, 27, 2; — -us inde ad cos. factus (est) . . iuniorum 10, 25, 1; cum . . ad egressum eum e nave -us . . esset factus 33, 48, 3; -u Macedonum ad eum 39, 53, 7; -u ad pugnantis* facto 23, 44, 4. — navibus cursum ad Troiam . . impetravit* 45, 27, 9; Rorum -us ad victorem etiam ocior fuit 7, 26, 6. — (uti voveret) dona ad omnia pulvinaria 36, 2, 2; dona ad omnia pulvinaria dabuntur § 4; quanta dona . . data ad omnia pulvinaria essent 45, 16, 8. — (escensionem facere *v.* b) β); exitus *v. p. 363, 54.*) — Senones . . ab Utente flumine usque ad Aesim fines habuere 5, 35, 3. — fugam stragemque eorum usque ad portas fecerunt 26, 4, 8; fugam ad Ros Demetrius meditabatur 40, 23, 2. — ad regem impetum facit 1, 5, 7. — primo statim incursu ad novam et firmam navem vetus . . divulsa est 35, 26, 8. — omisso ad Aulidem itinere 35, 50, 11; brevius aliud esse iter ad Baetim fluvium 28, 16, 2; — tutum ad eam (aquationem) iter 44, 39, 1; omisso ad castra itinere 9, 35, 7; per Scordiscos iter esse ad mare Hadriaticum Italiamque 40, 57, 7; qui . . iter ad praetorium facerent 45, 7, 4; interclusit ad urbem iter armatis 36, 14, 13; (*cf. p. 363, 53;*) — ad quem unum iter tutum fuerit 23, 34, 5. — duabus ad eundem Eumenen iam ante legationibus functus erat 44, 24, 10; suam recentem ad eos -em 33, 20, 8; cui -io ad duos reges . . mandata erat 41, 2. — una (sententia) de pace legatos ad Scipionem decernebat 30, 7, 6; -os ad eum decernunt M. Valerium Laevinum . . M. Valerium Faltonem 29, 11, 2; -o patrum ad plebem (*sc.* Menenio) 2, 33, 11. — conscriptis ad Hannibalem litteris 26, 12, 11; -as se ad L. Hortensium praetorem daturos esse 43, 8, 7; -is ad Persea deprensis* 42, 51, 8; -ae quoque ab Hannibale ad Philippum inventae (sunt) 23, 31, 7; -as eis dat ad Praxo hospitam 42, 15, 3; senatus -as Lyciis ad Rhodios dedit 41, 6, 11; ut -ae sibi ad Tarquinium darentur 2, 4, 3; -as ad principes dedit 27, 16, 13; -as dat ad regem 29, 24, 2; (*v.* α) αα) mitto.) — loca usque ad mare invia 36, 18, 4; (*v. p. 366, 7.*) — Flaccus molem ad Neptunias aquas (*num ad* b)?) . . fecit 39, 44, 6. — omnem oram usque ad Hiberum flumen . . Rae dicionis fecit 21, 60, 3. — porticum fecit . . ad fanum Herculis et post Spei ab* Tiberi ad aedem Apollinis medici (*coni. G. A. Becker*) 40, 51, 6*; porticum ab aede Saturni in Capitolium ad senaculum (*sc.* fecerunt, *v.* perduco *p. 366, 32*) 41, 27, 7. — (locus qui) praebere ipse prospectum cum ad urbem tum ad circumfusum mare urbi possit 30, 9, 12*. — ne . . tyrannus . . receptum ad urbem haberet 35, 29, 9; unde . . tutus -us ad Ros esset 27, 17, 3; ut . . ad se -um haberet 2, 58, 3. — ne sit ad flumen reditus 2, 11, 7; unde -us tutus ad naves esset 9, 38, 2; -um domum in patriam ad parentes, liberos, coniuges penatesque deos* 30, 32, 10; per . . improvisos ad incautum hostem -us 42, 47, 5; proponere . . -um in patriam ad* parentes 9, 5, 9; sciat sibi -um ad penates non esse 35, 35, 17; spem -us ad suos 38, 24, 4. — omnis regio ad Dium et Philam . . oculis subicitur 44, 3, 7*; regionem . . usque ad Tauri montis iuga Antiocho ademptam (esse) 38, 59, 6; ipsi regio evenit ab Arethusa fonte usque ad ostium magni portus 25, 30, 6. — omnia usque ad ortum* solis ditissima regna 36, 17, 14. — (semita

v. p. 366, 48.) — senatus ei ad aedem Bellonae datus est 26, 21, 1; 30, 21, 12; ad aedem Bellonae s. datus est* 42, 21, 6; 33,24,5*; cui cum .. s. ad aedem Bellonae datus esset 38, 44, 9. — signa aenea ad Cereris dedere 27, 6, 19; tria signa ad Cereris eidem* dederunt 36, 9. — cum Olympi radices .. ad mare *(v. p. 375, 2)* relinquant spatium 44,6,15. — (strages 10 v. p. 367, 15;) — supplicatio ad aedem Vestae haberi 28, 11, 7; -io ad aedem Herculis .. indicta (est) 21, 62, 9; -io ad Cereris, Liberi Liberaeque fuit 41, 28, 2; -io ad omnia pulvinaria .. decreta (est) 40,28, 9; uti -io per triduum ad omnia pulvinaria haberetur 22, 1, 15; -io unum in diem* Romae ad omnia pulvinaria, alterum in Capenati agro ad Feroniae lucum indicta (est) 27, 4, 15. — ingentem terrorem .. usque 20 ad castra stationesque hostium fecere 21, 52,10. — transitiones ad hostem fiebant 28,16,8. — quales ad Perrhaebiam transitus sint 44, 35, 10; facilem pedibus ad murum transitum dari 26, 45, 7. — excedito urbibus cis Taurum montem usque ad Halyn* amnem et ea* valle Tauri usque ad iuga, qua in Lycaoniam vergit 38, 38, 4. — non quia rectior ad Alpis via esset 21, 31, 2; via* ad Casilinum obsessa 30 22, 16, 4; — viam e foro boario [et*] ad Veneris* .. faciendam locaverunt 29,37,2; ut viam sibi ad castra faceret 3, 5, 6; — recta ad Insubres via 32, 29, 6; — saepta ad hostem via erat 44, 39, 9; cum utrimque* ad hostem iniqua via esset 9, 27, 3; (v. p. 366, 42; 49.) — alternae voces 'ad arma' et 'hostes in urbe sunt' audiebantur 3, 15, 6.

terrenos et placide acclives ad quen- 40 dam finem colles esse 38,20,4; continens imperium usque ad nos habebitis 7, 30, 8; ad imum cuneatior (forma scuti erat) 9, 40, 2; meridianam vallem ad alterum litus devexam* 29, 35, 14; extremos ad orientem montes 36, 15, 10; intentior Carvilius .. in Aquiloniam quam ad* Cominium .. erat 10, 39, 7; praeceps ad terram datus 31, 37, 9; reduces in patriam ad parentis, ad coniuges ac liberos facit 22, 50 60, 13.

usque ad *v.* campus, Caria, finis, fuga, locus, ora, regio, regnum, terror, urbs; continens.

ab — ad *v.* aditus, finis, porticus, regio.

b) **quietae rei vicinitatem et praesentiam indicat (= apud). α) c. nominibus homines significantibus;** *αα) nom. propr.:* tumulus .. nullam gratiam ad Macedonas, odium ingens ad Philippum movit 36,8,5; [multis orationibus pervicerat ad* *(add. Harant)* Rhodios, ut 42, 45, 4.]

ββ) nom. appell.: cum Rus legatus ad disceptandum eos ad communes socios at- 10 que amicos vocaret 8,23,8. — ad Macedonum animos cum Heracliden amicum maxime invidiae sibi esse cerneret 31,5,6*. — quo specioso titulo ad omnis Asiae* et Graeciae civitates .. usus erat 45,11,8. — ad* consulem inter Achaeos Lacedaemoniosque disceptatum est 38,35,1. — in provincia et ad exercitum coepit furere 22, 39, 6; ad ex. manet 3, 29, 3; [procos. enim ad ex. mansit* 44, 1, 8;] id coss. ambo ad 20 ex. morando quaesisse 22, 34, 10; ut legatum eum ad ex. pro consule relinqueret 8, 33, 14; relicto ad ex. conlega 6, 9, 2; relicto ad ex. M.* Claudio legato 35, 8, 1; qui ad exercitus erant 24, 10, 3; cum ad exercitum esset 9, 9; invidiae .. res ad ex. fuit 3,31,4. — nullis verborum contumeliis parcere (*sc.* Tullia) de viro ad fratrem, de sorore ad virum 1,46,7. — ab ipso quaerente sibi commendationem ad Macedonum 30 gentem 36, 8, 4; fama non ad maritimos modo populos, sed in mediterraneis quoque ac montanis ad ferociores iam gentes valuit 21,60,4. — ad militare genus omne partemque magnam plebis invisum esse nomen Rum 24,32,2. — neque segnius ad hostes bellum adparatur 7, 7, 4; formidinis plena omnia ad hostes esse 10, 29, 4; minus cladis, ceterum non plus animorum ad hostes erat* 35,4. — quae maxime ad muliebre in- 40 genium efficaces preces sunt 1,9,16. — tribunos militum ad legiones suffragio fieri *(i. e. creari)* 7,5,9. — criminantis se ad multitudinem inimicos 22, 26, 6; contionabundus incessit ad circumfusam undique m. vociferans 23,10,7; rem ad m. imperitam et illis saeculis rudem efficacissimam, deorum metum 1,19,4; *(v. p. 364, 22.)* — Demetrium iterum ad patrem accusavit Perseus* 40, 24, 1. — nec in stabulis nec ad pecora 50 segnes 1,4,8. — ut .. ad penates hostis sui nuptiale sacrum conficeret 30,14,2; quoniam fors eos* sub uno tecto esse atque ad eosdem penates voluisset 28,18,2. — eadem (res) tri-

bunis materiam criminandi **ad plebem** consules praebuit 3,31,4; patrum superbiam ad pl. criminatus 9, 2; quantam* eo facto ad pl. inierat gratiam 33,46,7; vana vestra .. auctoritas ad pl. est 3, 21, 4; (pecuniam) causas criminum ad pl... praebituram (esse) 5,20,7; conlegas .. gratiam omnem ad pl. praeoccupasse 4, 48, 8; aucta ea (praeda) invidia est ad pl. 10, 46, 6; M. Fabi Ambusti, potentis viri cum .. tum etiam ad pl. 6,34,5; (ad partem plebis *v. p. 370,34.*) — eum* **ad populum** accusaret 45, 37, 4; C. Lucretium .. tribuni ad p. accusarunt 43, 8,9; ad p. agere 42,34,1; cum ad p. agenda causa esset 2,61,5; ad p. cum Flacco agendum (esse) 39,39,10; et in senatu et ad* p. acta res 30, 40, 11; de agro Pomptino .. actum (est) ad frequentiorem iam p. 6, 6, 1; ita provocatione* certatum ad p. est 1, 26, 8; et in senatu et ad p. .. certatum est* 37,51,3; de ea (re) .. certatum (est) ad p. 40,42,9; aliquot matronas ad p. stupri damnatas 10, 31, 9; dicturos (se) ad p., si in senatu .. non liceat 3, 41, 1; dicendi .. ad p. 45, 36, 9; diem ad p. utrisque* dixit 29, 37, 17; censoribus .. dies dicta ad p. est 24,43,2; vexationes ad p. iam die dicta ab tribunis .. vitavere 4,11,7; iactata* res ad p. est 10, 37, 10; famam* et ad* alia bella et ad ceteros populos in posterum quaerere 5, 6, 6; (*v. p. 370, 31;*) (litteras) ad populum recitavit 32, 31, 6; seu .. seu in senatu et ad* p. suadendi ac dissuadendi locus esset 30, 1, 5; favor consulis tutatus ad p. est L. Postumium 10,46,16; — accusator ad p. exstitit 3, 33, 10; multis et in senatu et ad p. atrocibus* celebratae (*sc.* inimicitiae) certaminibus 40,45,7; quae (*sc.* crimina) vaniora ad p. ipso auctore fuere 4, 21, 4; Appii criminationes de Fabio absente ad p. 10, 26, 6; rei ad p. Furius et Manlius circumeunt .. plebem 2,54,3. — rem ausus plus famae habituram **ad posteros** quam fidei 2,10,11; virum* honoratissimae imaginis futurum ad p. 3, 58, 2; ut esset ad p. miraculi eius monumentum 1, 36, 5; memoriae felicioris ad p. nomen (est) Appi, quod 9, 29, 6; Tiberinus .. celebre ad p. nomen fluminis dedit 1, 3, 8; cui .. fama clariorem* ad p. .. pudicitiam fecit 29, 14, 12. — **ad hunc praetorem** .., ceterum ad hunc .. praetorem reus .. factus (est) L. Scipio 38,55,2—4. — identidem **ad principes** sententiarum consulares .. dicendo 8,21,8. — qui **ad regem** remansit 24,48,9. — qui **ad senatum** eorum arguerent* Hannibalem 33,47,6; mentio inlata ad* s. est 4,8,4. — obsistens **ad prima signa** 25, 37, 14; hic rem Ram .. ad prima s. .. sustinebat 1,12,2; cos... ad prima s. erat 35,5,2; qui ad prima s. erant 27,1,11. — (**ad socios** *v. p. 370, 10;* **ad virum** *v. ib. 29.*) — [**ad* vos** quem ad modum loquar 28,27,3.] — favorem* **ad vulgum** conciliabat 29, 22, 8; mentiones ad v. militum sermonibus occultis serentem 3, 43, 2; adfinitas .. gratiam Fabio ad v. quaesierat 6, 34, 5; tam tristis ingratique ad v. iudicii 1, 26, 5.

γγ) *adiect.:* his .. minor* **ad externos** gratia erat 45, 31, 5. — metus **ad omnes** valuit 38,28,6. — ut vero **ad postremos** proelium ortum est 35,30,5. — **ad posteros** *v. p. 371, 42 sqq.*

β) **c. rerum nomin.;** αα) *appell.:* ad omnis **aditus** stationibus firmatis* 5,43,2; stationibus .. ad ipsos a. portarum relictis 38,22,7. — **ad aedem** Apollinis in senatu .. petiit 39, 4, 2; ut .. senatus ad a. Bellonae adesset 28, 9, 5; senatus ad a. Bellonae habitus est 30,40,1; (*v. p. 369,4; 10;*) familia ad a. Cereris, Liberi, Liberaeque venum iret 3, 55, 7; ut ludi Apollinares .. ad a. Erycinae Veneris parati sint 30, 38, 10; quod* (sacellum) in foro boario* est ad a. rotundam Herculis 10, 23, 3; ad a. Saturni Romae immolatum est 22,1,19; (*v. p. 377, 25 sqq.*) — **ad agrum** Pallenensem escensionem .. fecit (classis) 44, 10, 11. — inexsuperabilior* saltus **ad amnem** Aoum fuit quam hic 36, 17, 3. — stare **ad ancoram** (classis) 25,25,11. — **ad ipsas angustias** viam circumsederunt 38, 40, 7; ad loci a. .. genus armorum pugnaeque hosti aptius erat 32, 17, 12. — gens, cuius **ad aram** maximam Herculis familiare sacerdotium fuerat 9, 29, 9; censores ad a. Martis sellis curulibus consederunt 40,45,8. — **ad arcem** portumque pugnabant 27,15,19. — paucis **ad arma** et ordines relictis 37, 20, 5. — cum **ad bivia*** consisteres 38, 45, 8. — Gracchus in Lucanis **ad campos**, qui Veteres vocantur, periit 25, 16, 25; exercitum ad c. Macros consuli tradidit 41, 18, 6. — ut .. deiectus* **ad caput** aquae Ferentinae .. mergeretur 1,51,9; Tullius ad c. Ferentinum .. primores eorum excipiens 2,38,1; ad c. Caici amnis stativa habuit 37, 18, 6. — **ad castellum** .. Hippias tenere saltum

..iussus 44,2,11; ad perpauca (*sc.* castella) vi opus fuit 43,19,6. — delecto deinde ad castrum Mutilum* satis idoneo loco 31, 2, 7. — ad castra Ra pugnatum est 4,19,7; ad c. tumultus erat 23,26,8; quo (tempore) .. ad c. Ra terrorem faceret 38,5,7; prope iam ad ipsa c. clamorem paventium accepere 37, 42,6; cum .. ad urbem ipsam Pedum castraque sociorum populorum .. integer labor restaret 8,12,8. — cibaria iis praeparata ad classem esse 44,35,15; singulas (legiones) C. Terentio procos. ad Picenum et M. Valerio ad cl. circa Brundisium relinqui 24, 11,3. — ad confluentis collocat castra 1,27,4; ad c. consedit in utrisque ripis amnis 4, 17, 12. — ad *alterum cornu Aebutius .. in Octavium Mamilium impetum dederat 2,19,7. — ad divortia aquarum castra posuisse (eum) 38,45,3. — circumsessis ad exitum faucibus portus* 37, 28,6; obsistentibus ad ex. Celtiberis 41,26,3; cohortes ad portarum exitus conlocantur 9, 37,8; (Numidas) ad ex. itinerum .. dispositos 30, 5, 9; ad ex. theatri conferti obsistunt 24, 39, 4. — telum hastili .. tereti praeterquam ad extremum 21, 8, 10. — Tullus ad Feroniae fanum .. negotiatores Ros comprehensos querebatur 1, 30, 5; iam cos. via Lavicana ad f. Quietis erat 4, 41,8; cum Etruscorum concilium ad f. Voltumnae frequenter habitum esset 61, 2; concilia Etruriae ad f. Voltumnae habita (sunt) 5, 17, 6; coniurationem de bello ad f. Voltumnae factam (esse) 6, 2, 2; consilia .. in Etruria ad f. Voltumnae agitata (sunt) 4, 25, 7. — quos ad Epiri fauces .. expulissent 33, 8, 4; equites ad ipsas f. saltus .. locat 22, 4, 3; relicto ad f. Thessaliae Perseo 26, 25, 5. — ad ficum Ruminalem simulacra .. posuerunt 10, 23, 12. — ibi cum velut ad finem viae equites constitisset 21,36,3; Valerium cos. .. castra ad f. Tusculanum habentem 7, 19, 9; ab dextro Macedonibus* ad ipsum munimentorum f. .. elephantos .. posuit 36, 18, 4; ad f. agri Aetolici* castra posita (sunt) 43,22,1; ad f. Lucerinum ei hostis obvius fuit 10,35,1; nulla legatio ad f. praesto erat 38, 15, 10. — Aricinos .. ad Asturae* flumen Maenius .. fudit 8, 13, 5; ad fl. Anapum* .. castra posuit 24, 36, 2; cum otium ad fl. esset 44, 40, 7. — ad fluvium Taurum primo die, postero ad Xylinem, quod vocant, Comen posuit castra 38, 15, 7. — ad Anabura inde et altero die ad Alandri* fontes, tertio ad Brassium *posuit castra 38,15,15. — praesidio ad fores posito 24, 24, 4. — ad fossas Cluilias* .. castris positis 2, 39, 5. — quae .. in conloquio ad Euripi fretum dicta erant 36, 9, 6. — ad furculas Caudinas .. clausos esse exercitus Ros 9, 3, 6; sponsionis ad f. Caudinas factae 11,3; cum ad f. Caudinas ab Samnite hoste* sub iugum missi sumus 22, 14, 12; ad f. Caudinas* .. arma tradidit (exercitus) hosti 25,6,10. — quis ad gubernacula sedeat 24, 8, 13. — classem stare ad* insulam Macrin 37,29,2. — qui ad lacum Averni se* adissent 24, 20, 14; cum ad l. Averni esset 13, 1; castellum ad l. Fucinum vi* expugnatum (est) 4, 57, 7; recens ad Regillum l. accepta clades 2,22,4; armati ad l. Regillum adsitis 3, 20, 4; adesse ad Regillum l. § 6; quem (hostem) ad Regillum l. devictum .. tenuerint 6, 28, 7; post pugnam ad l. Regillum factam 6, 2, 8; ad l. Regillum .. agmini hostium occurrerunt 2, 19, 3; si ad Regillum l. ad satietatem vestram pugnavimus 8, 7, 6; hoc modo ad l. Regillum pugnatum est 1, 20, 13; hoc demum anno ad l. Regillum pugnatum (esse) 1, 21, 3; post pugnam ad Regillum l. 2, 31, 3; cos. castra ad l. Timavi posuit 41, 1,2; ad Vadimonis l. Etrusci .. dimicarunt 9,39,5. — augur ad laevam eius .. sedem cepit 1, 18, 7; statua Atti .. in comitio .. ad laevam curiae fuit 36, 5. — T.* Herminium .. ad secundum lapidem Gabinia via* occultum considere iubet 2, 11, 7; Galli ad tertium l. Salaria via .. castra habuere 7, 9, 6; ut .. exercitus novus .. manserit ad decimum l. 3,69,8; quibus .. aegre ad undecimum l. occursum est 5, 37, 7; cum .. legiones Volscorum castra ad octavum l. posuissent 34, 5, 9; (Galli) ad octavum l. Gabinia via .. vincuntur 5, 49, 6. — armati .. ad limen consulis adesse 2, 48, 10. — ut ad locum (*i. e. suo loco*) miles esset paratus 27, 27, 2; in stationibus disponendis ad opportuna omnis urbis loca 3, 15, 8. — ut .. ad lucum Ferentinae .. adessent 1, 52, 5; concilia populorum Latinorum ad l. Ferentinae habita 7, 25, 5; ad l. Feroniae IIII signa sanguine .. sudasse 27,4,14. — saxorum ad manum .. tantum erat 44, 6, 16*; adde, quod Ris ad m. domi supplementum esset 9, 19, 6; telorum .. ut aeque magna vis ad m. esset 38,26,4; quod cocti*

ad m. fuit cibi 3,23,3. — ima urbis plana sunt, iacentia* ad mare 33,17,8; (Etrusci) incoluere .. terras prius cis Appenninum ad inferum m. 5, 33, 9; tumultus .. ad m. et ad* naves est ortus 22,19,7; quod militum .. ad m. superum .. esset 45, 2, 11. — ad medium* ferme viae Boeotorum praetor Antiphilus obvius fuit 33, 1, 3. — cum ad moenia castra posuisset 37, 5, 5; sedentibus ipsis ad Ra m. 26, 37, 6; cum ipse ad m. urbis Romae armatus sederet 28, 11, 5. — eum* .. ad montem Chaunum* .. pugnasse 40,50,2; ille ad m. Gaurum, hic ad Saticulam castra ponunt 7, 32, 2; ad m. Victoriae castra communivere 24,41,4; ad montis Siciminam et Papinum stativa habuit 45, 12, 11. — tantum non ad portas et muros bellum esse 25, 15, 1. — (ad naves *v. supra 5.*) — castra locavit ad oppidum Aeburam 40, 30, 3; pugnatum (est) ad o. Carystum 42,7,3; ad o. Iliberri castra locat 21, 24, 1. — (ad ordines *v. p. 372, 45.*) — naves ad ostium portus .. in statione habere 24,27,8; pars (classis) in salo ad o. portus in ancoris stetit 37,13,8; ad proximum o. Rhodani .. castra locat 21, 26, 4; ad Volturni o. .. castellum communitum (est) 25, 20, 2; D. Iunio ad o. Volturni .. praeposito 22,5. — nuntius ad Ascuridem* paludem occurrit 44, 3, 6; cum .. contionem in campo ad Caprae paludem haberet 1, 16, 1. — (ad parietes postesque *v. p. 364, 8.*) — aedem Virtutis .. ad portam Capenam M.* Marcellus dedicavit 29, 11, 13; visebantur .. ad p. Capenam dedicata a M. Marcello templa 25, 40, 3; (eum) ad p. Capenam mulsum prosecutis funus dedisse 38,55,2; (aedes dedicata est) Veneris Erycinae ad p. Collinam 40, 34, 4; viva sub terram ad p. Collinam .. defossa 8, 15, 8; ad p. Collinam signa intulere 6, 28, 2; (Vestalis) ad p. Collinam necata fuerat 22, 57, 2; ut primo pugnatum ad Spei sit .., iterum ad p. Collinam 2, 51, 2; Sp. Larcium .. ad p. Collinam stare 11, 7; ad veterem p. Palatii Romulus .. inquit 1,12,3; Q. Fulvius Flaccus .. ad quaestoriam p. positus (est) 40,27,7; una ex turmis ad p. relicta 35,34,11; ad p. retentum (est) agmen 28, 26, 11; certamen ad p. erat 10, 42, 2; [suos .. ad p.* praesto esse iubet 37,20,6;] ad sinistram p. infrequentes videt 34,15,6; ad dexteram principalem hastatos .. instruxit 40, 27, 4; — mihi ipsi congresso ad portas cum principibus 26, 31, 7; dispositis ad omnes p. .. stationibus 24, 20, 13; custodiis ad omnes p. dispositis 26, 14, 7; ad tris p. .. exercitum instruxit 23, 16, 8; ad quattuor p. exercitum instruxit 40,27,2; ad omnes p. instruxit copias 48, 3; simulque in vallo*, ad p. miles instructus erat 42, 64, 4; ad omnes p. milite opposito* 2, 47, 6; custodes .. ad p. ponant 22, 55, 8; custodibus ad p. positis 23, 35, 16; parte praesidio relicta Collatiae ad p. custodibusque datis 1, 59, 5;* ad p. prope sedente exercitu Ro 33,27,10; stare omnem multitudinem ad p. 7, 30, 22; ad p. Chalcidis stantem 35,49,11; ad p. maior .. multitudo stetit 22,7,11; cum hostes prope ad p. sint 3, 40, 10; (*v. p. 375, 17;*) ad p. erat (Antiochus) 36,12,5; cum Hannibal ad p. esset 23, 16, 2; si hostis ad p. esset 34, 9, 6; velut si iam ad p. hostis esset 21, 16, 2; cum hostes prope ad p. essent 2, 24, 5; ad p. Camillo praesto fuere 5, 45, 1; si ad p. exercitus Rus fuisset 34,26,1; vigilibus ad p. trucidatis 21,48,2. — castris ad magnum portum communitis 25,26,4; qui ad Lunae p. C. Calpurnium praetorem consequeretur 39,21,4; opportunus locus ad portum Trogilorum .. est visus 25,23,10; (*v. p. 372, 14.*) — sacrificandum (esse) .. in Campania ad Minervae promunturium 42, 20, 3; navibus ad pr. stantibus 37, 28, 8; ad Pachyni pr. classem diu tenuerat 24,35,3. — ad omnia pulvinaria res divinae factae (sunt) 32,1,14; (*v. p. 364, 35.*) — eos Aequorum imperator, quae mandata habeant ab senatu Ro, ad quercum (*sc. sacratam*) iubet dicere 3,25,7. — aedes .. ad Vortumni signum .. emit 44,16,10; manere ad signa 32, 3, 7; frequentes ad s. fuerant 33, 15, 10; eum tum frequentem* ad s. .. fuisse 3, 24, 5; ad prima s. proelium sustine 30, 18, 4; (*cf. p. 372, 4 sqq.*) — pugna atrox ad silvam Malitiosam* fuit 1,30,9. — cuius* ad Gallicum sinum provincia erat 40,26,8. — ad subsellia tribunorum* res agebatur 42, 32, 1. — ad Laciniae* Iunonis templum in terram egressi sunt 23,33,4; ad t. Iovis, Nicaeum quem vocant, posuit castra 43, 21,8; ad quae templa sacra fierent 1,20,5. — extremo agmini (navium) loci nihil ad terram relicti erat 37,23,11; ni .. Eudamus Rhodiaque classis substitissent ad* terram 29, 6; ad quas (terras) concilianda maiestas nomini Ro esset 29, 11, 4. — ad

tribunal praetorum stans 43, 15, 5. — Q. Fabius pro cos. ad urbem Allifas .. confligit 9, 42, 6; ad u. nomine Amtorgim exercitum habebat* 25,32,5; ad u. Amtorgim .. ponunt castra § 9; (ad u. ipsam Pedum *v. p. 373, 8*;) quorum fluitantia arma ad u. cognita in Tiberi* .. insignem victoriam fecere 1,37,2; ad u.* castra habere 6,6,13; consulem manere ad u. 30, 27, 6*; ad u. morari 38, 9; conlega ad u. relicto 7,38,8; ad u. Scipioni maiore resistitur vi 10, 41, 12; (naves) retineri ad u. placuit 42,48,5: retenti ad u. dilectibus 39,29,10; triduum fere classis ad u. stetit* 44, 28, 16; qui (exercitus) ad u. esset 26, 8, 5; quid ad u. praesidii esset* § 6; quae* (naves) ad u. Romanam aut Ostiae essent 22,11,7; quae (legiones) ad u. Romam fuerant 27,22,10. — pars .. spe potiundi castris hostium perstitit ad vallum (*B*, circa v. morata est *MMg*) 34,47,6*. — ad vicum Tannetum a Bois capti fuerant 30, 19, 7; ad v., quem Aporidos* Comen vocant, posuit castra 38, 15, 12; ad v. Maronitarum .. posuerunt castra* 41, 8. — *omissa* aedem (aram) *voce:* theatrum et* proscenium ad Apollinis (*sc.* Lepidus fecit) 40, 51, 3; animadverso ad Carmentis saxo 5, 47, 2; paterae aureae ad Cereris positae (sunt) 10,23,13; *(cf. p. 369,5sq.;)* habitabat enim rex ad Iovis Statoris 1,41,4; signa Lanuvii ad Iunonis Sospitae cruore manavere 23, 31, 15; ad Monetae duarum hastarum spicula arserant 33, 26,8; nomina consulum .. in linteis libris ad Monetae inventa (sunt) 4,7,12; quibus (Latinis).. ad Murciae (*aram*) datae sedes (sunt) 1, 33, 5; (ad Spei *v. p. 375, 43.*) — *v.* depono, impono, pono *p. 363 sq.*

ββ) ***nom. propr.; 1) aquarum:*** videsne tu .. illos ad Aliam constitisse 6, 29, 1; direptis ad A. castris § 5; ad A. prope omnis* exercitus fugit 25, 6, 10; ad A. eos olim fugerunt maiores nostri 38, 17, 6*; quae ad A. tam pavide fugerat (civitas) 5, 39, 8; ad A. fusae legiones 7, 13, 5; mansuros enim ad A. fuisse 5, 39, 6; quo die ad Cremeram Fabii caesi, quod deinde ad A... foede pugnatum (est) 6,1,11; (Galli) ad A. vicerant 5, 49, 5; hoc ad A. fuga .. necessitatis imposuisse 53, 5; fuga .. ad A. .. exercitum servavit 22, 50, 3; et ad* A. cum Gallis et ad Heracleam cum Pyrrho .. pugna fuit 59, 8. — acceptae ad Aoum flumen in angustiis cladi 33, 4, 1. — ad Apsum flumen habebat castra 31,27,1. — ad Aratthum* inde flumen .. mansit 43, 21,9. — ad Ascordum flumen posuit castra 44, 7, 6. — ad Baetim fluvium Hanno .. armavit 28, 30, 1; dum haec ad B. fluvium geruntur § 3. — ad Begorritim .. lacum* positis castris 42, 53, 5. — ad Calorem fluvium interfectum (Gracchum esse) 25, 17, 6; Hannonem .. ad C. fluvium castra posuisse 24,14,2. — quae (clades) ad Cremeram accepta est 9, 38, 6; exstinctae ad C. genti 3, 1, 1; (*v. p. 377, 47.*) — ad Galaesum flumen .. posuit castra 25, 11, 8. — stativa deinde ad Hellespontum aliquandiu habuerunt 37, 33, 6; ad H. obsistendum (erat) 36, 4; alteram (Phrygiam) ad H., maiorem alteram vocant 38, 39, 15. — post classem ad Hiberum per pavorem desertam 23, 26, 4; ad H. est Saguntum 21, 44, 6. — ad Himeram amnem posuerunt castra 25, 40, 8. — Magnesiam ad Maeandrum 37, 45, 19; castella vicosque ad M. amnem 56, 3. — Syracusanis .. ad Mylan flumen nuntius occurrit 24, 30, 3. — ad Nemeam (amnem) .. castra locat 33, 15, 1. — ad Osphagum flumen posuerunt castra 31, 39, 5. — qui equitatum hostium ad Rhodanum flumen egregie* vicissent 21, 40, 2. — se .. nuper ad Scultennam* flumen victos fugatosque 41,18,1. — emporio ad Tiberim adiecto 35,10,12; cum ad T. circa Ocriculum prospexisset agmen 22, 11, 5. — minus quam ad Ticinum fefellit 21, 48, 5; qui .. cum Hannibale alter ad T. amnem, ambo aliquanto post ad Trebiam pugnaverint 15, 4; uno consule ad T. victo 57, 2. — consule exercituque ad Trasumennum priore anno amisso* 22, 54, 9; cum C. Flaminius .. ad T. cecidisset 27,6,7; ad T. capti .. fuerant 22, 13, 2; capti* ad T. 24, 30, 13; armis et ad* Trebiam, ceterum magna ex parte ad T. captis 22, 46, 4; res male gesta ad T. est 23,2,3; haec est nobilis ad T. pugna 22, 7, 1; post pugnam ad T. auditam 8, 1; cum .. socios*, sicut ante ad Trebiam Trasumennumque lacum, .. dimisisset 58,2; (*v. p. 380, 53 sqq. septies.*) — inde .. profectus ad Trebiam flumen conlegae coniungitur 21, 51, 7; cum ad T. terrestre constitisset bellum 49, 1; proelio ad T. facto 58, 11; Poenis sedentibus ad T. 48,9; pugna ad T. 15, 6; post pugnam ad T. *ibid.*; (*v. supra 36; 42; 46; p. 381, 26.*) — ad Vulturnum

flumen castra sunt posita 22, 14, 1; ad V. flumen sedere hostem 10, 20, 6.

2) regionum, montium: cladem ad Aegatis insulas .. acceptam 22,54,11; ad A. pugnaverunt insulas 21, 41, 6; quibus quondam auspiciis patres eorum ad A. pugnaverint insulas 30, 32, 9; cladem ad A. insulas* stare 22, 56, 7. — fretum, quod ad Andrum insulam est 36,20,7. — Ianum ad infimum Argiletum indicem pacis bellique fecit 1,19,2. — qui ubique, ad Boeotiam* maxime, praepositi hibernis erant 36,11,3. — in via fornicata, quae ad Campum erat 22, 36, 8. — navibus praeerat ad Cephalleniam 42, 56, 1. — quae ad Chium navali proelio capta essent 32,33,5. — occupato ad Coracem ab Aetolis saltu 37,5,4. — castra ad Cynosarges .. posuit 31,42,17. — debellatum ad Cynoscephalas esse 33,20,10; priusquam dimicaretur ad C. 16, 1; quo (proelio) ad C. pugnatum erat 17, 15. — ad Delum praesidio navibus .. erat 45,10,2. — ad Erycem* clausos .. interficere 21,41,11. — de navali pugna ad Myonnesum facta 37, 47, 3; ad M. .. pugnatum est 30, 10; ad M. stetit 13, 1; victam regiam classem ad M. esse 33,1. — tenuerat ad Pachynum classem 24, 35, 4. — (ad Picenum *v. p. 373, 12.*) — praetores .. tribunalia ad Piscinam publicam posuerunt 23, 32, 4. — classis Rhodia ad Samum .. absumpta 37, 26, 4; cum ad S. .. iuventutem amisissemus 45,22,13; quem ad modum Rhodiam classem ad S. .. expugnasset 37, 28, 6; pugnavimus .. ad S. 45, 22, 12. — classem, quae ad Siciliam erat 27, 22, 9. — ad classem iam ad Sigeum* stantem 44, 28, 6. — Magnesiam, quae ad Sipylum est 36, 43, 9; circa* Magnesiam, quae ad S. est 37, 37, 9; Magnesiam ad S. 56, 3; [remigium omne Magnesiam ad S. missum 11,3*.] — ad Tempe Thessalica Philippus est conventus 33,35,7. — cum (classis) ad Tenedum staret 31, 16, 7. — ad Thermopylas depugnatum est* 40, 34, 6; Antiochum ad Th. .. devicerat 37,57,10; gloriam eius victoriae praefloratam ad Th. esse 58, 7; ad Th. .. pugnavit? 38, 49, 3; legiones Ras .. ad Th. pugnasse 36,32,2; Aetolicum magis ad Th. bellum quam regium fuit 37,58,8; Antiocho .. superato ad Th. 39,23,8. — ad Tifata .. super Capuam consedit 24,12,3. — non fefellere ad Tifernum hostes 10,14,6; ad T. pugnatum (est) 9,44,6. — huic agmini Torquatus cos. ad Trifanum .. occurrit* 8, 11, 11. — cum ad Zammam* insulam adsecutus esset (classem) 32, 16, 3.

3) *urbium:* ad Aeginium .. ducenti .. amissi sunt 44,46,3. — naves ad Aethaliam stare 37, 13, 5. — ad Alyattos castra posita (sunt) 38,18,3. — hi ad Ambraciam .. aliquantum urbis nudaverant 7,4; in hoc statu res ad A. cum essent 5,6; cum in hoc statu ad A. res esset 8, 1. — prius ad Amphipolim .. postea ad Demetriadem .. conlocutus fuerat 44, 24, 9. — (ad Anabura *v. p. 373, 54.*) — quae ad Antigoneam fauces sunt 32, 5, 9 — ad Antiochiam super Maeandrum amnem posuit castra 38,13,4. — proelio caesi (sunt) ad Antium hostes 4,57,7; dum ad A. haec geruntur 3, 23, 1. — quia multis simul bellis, Volscorum ad Anxur .., Aequorum ad Lavicos .. occupatos videbant Ros 5, 16, 2. — caesa illo die ad Aquiloniam Samnitium milia XX 10, 42, 5; hic hominum numerus .. ad* A. consedit 38, 13; [nocte, qua* fugam infestam Samnitibus ad A.* clam egressis fecit 44,4;] sic ad Cominium*, sic ad A. gesta (est) res 43, 9. — ad Argos Amphilochium .. castra posuit 38,10,1. — caesi ad Pedum Asturamque sunt exercitus hostium 8,13,12. — ad Atracem vi pulsos Ros 33,4,1. — paucis post proelium factum ad Baeculam diebus 27, 20,3. — ad Beneventum acceperat (cladem) 24,20,2; quos Ti. Sempronius ad B. manu emiserat 18, 12; dum* haec ad B. geruntur 17, 1; duos coss. ad B. esse 25, 15, 1. — exercitum eorum (Aequorum) ad Bolas* oppressit 6, 2, 14. — pugna in Samnio ad* Bovianum haudquaquam ambiguae victoriae fuit 10,12,9. — (ad Brassium *v. p. 374, 2.*) — cum primo ad Bruanium* stativa habuisset 31, 39, 5. — classi ad Brundusium praeerat 24,20, 12; M. Valerius ad B. orae maritimae .. praeesset 10, 4. — Celtiberi ad Calagurrim* oppidum .. lacessiverunt proelio Ros 39, 21, 8. — ad Cales castra habebat 23, 36,9. — classis Ra .. ad Canas hibernabat 37,8,6; classem, quae ad C. erat 12,4. — accepta ad Cannas .. clades 24,17,7; qui neque ad C. ignavia* eorum cladem acceptam sciret 29,24,12; C militibus armatorum ad Trasumennum, ad* C. caesis 30,20,9; quos ad Trasumennum aut ad C. cepisset 25,10,8;

Aetolorum .. escensionem fecit 28, 8, 8. — (ad Falerios v. p. 381, 36.) — cum Veientibus nuper acie dimicatum ad Nomentum et Fidenas fuerat 4, 30, 14; quia .. ad F. legatus .. res prospere gesserat 41,11; classi quoque ad F. pugnatum (esse) 34,6. — ut postero die ad Gabios (sc. pugnaverint) 6, 28, 9. — sedendo ad Gadis 28, 31, 2. — ut se ad Genusum* opperiretur 44, 30, 12. — castra communiunt eodem ferme intervallo, quo ad Gereonium 22,44, 1; cum ad G... constitisset bellum 32,4. — praesidio .. ad Gonnum relicto 42,67,1. — ibi ad Gonnos diem unum substitit 33,10,6. — in Lucanis ad Grumentum Ti. Sempronius .. pugnat 23, 37, 10. — exercitum .. ad Hamas se inventurum (esse) 36, 2; [triduum sacrificatum ad H. 35,15*;] Campanis .. sacrificium ad H. erat* § 3. — qui capti a* Pyrrho ad Heracleam erant 25, 6, 3; ad Heracleam, quam vocant Minoam, .. elephantos exposuit 24, 35, 3; (v. p. 377,52.) — ad Herculaneum etiam .. dimicavit 10, 45, 10. — de .. exercitu ad Herdoneam amisso 27, 2, 1. — cum iam Menippus castra ante Salganea ad Hermaeum* .. haberet 35, 50, 9. — ad Hexapylum erant Hippocrates atque Epicydes 24, 32, 4. — foedere ad Ianiculum icto 2, 15, 6; proelium cum Tuscis ad I. erat crimini 52, 7. — escensionem ad Iasum fecerunt 37, 17, 3. — ad Imbrinium .. acie cum Samnitibus conflixit 8, 30, 4. — de rebus ad Lacedaemonem gestis 34, 42, 1. — lustrata classe ad Lacinium 36, 42, 2. — (Philippo) ad Lamiam urbem Aetoli .. occurrerunt 27, 30, 1. — ad Lapides atros castra habebat 26,17,4. — ad Lautulas .. consedit 7, 39, 7; ad L... dimicatum est 9,23,4; simul ad L. pugnatum audierint* 25,5. — (ad Lavicos v. p. 380, 21.) — pugnatum (esse) ad Lilybaeum 21, 50, 11. — erant autem sub eo praeter Cibyram et ad Limnen*, quae appellatur 38, 14, 10. — ambo coss. in Samnio et ad Luceriam res gessisse 10, 37, 14; qui ad L. castra habebant 9, 13, 12; ad L. utrimque multos occisos (esse) 10, 37, 14; (v. p. 382, 2.) — ad Lychnidum* Dassaretiorum consedit 43, 9, 7. — ad Lyncum* stativa posuit 31,33,6. — cum ad Madytum* .. terrestri navalem exercitum iunxisset 33,38,8. — quo die ad Magnesiam .. Antiochum devicisset 38, 58, 9. — ni P. Decius cos. iis ad Maleventum castra obiecisset 10,15,1. — ad Mandrupyum* manserunt 38,15,2.—ad Mecium* is locus dicitur 6,2,8. — qui .. castra ad Megara haberent 24,31,9. — quae (statio navium) ad Megisten erat 37, 45, 2. — cum Philippus ad Melambium .. posuisset castra 33,6,11. — ad Memphim incolebant (*locus est lacunosus*) 45,12,2*. — quod (certamen) ad Milioniam* fuerat 10, 34, 5. — dies paucos ad Mopselum moratus 42, 67, 1; ad M. posuit castra 61,11. — ad Murgantiam tum classem .. habebat 24, 27, 5. — de proelio ad Mutinam cum Bois facto 35, 6, 1. — exercitum urbanum ad Narniam hosti opponant 27, 43, 9. — Ram classem stare ad Naupactum 30, 11; morae .. ad N. [auctor*] fuerat 31, 40, 9. — ad Nequinum oppidum cum .. tempus tereretur 10,10,1. — (ad Nolam v. p. 381, 23.) — qui .. ad Nomentum exercitus fuderit 4, 32, 3; (v. p. 383, 3.) — castra Ra ad Novam Classem erant 22, 21, 6. — ad Numistronem .. posuit castra 27, 2, 4. — ad Nymphaeum .. castra habebat 42, 36, 8; ad N. .. posuit castra 49, 10. — equestris ad Octolophum* pugnae 31, 40, 9. — Rus exercitus ad Olympium .. castra posuit 24, 33, 3. — tam facili ad Oreum successu elatus 28,6,8. — ad Oricum sibi occurrere 45, 33; 8. — classi ad Ostiam stanti 22, 57, 1. — iis ad Panhormum circumventis 37, 30, 3; sicut ad P. fecerat 28, 8. — Camillus ad Pedum* cum Tiburtibus .. pugnat 38, 13, 6; (v. p. 380, 29.) — faucibus ad Pelagoniam a filio Perseo interclusis 31, 33, 3; quae (angustiae) ad P. sunt 28, 5. — ad Pellam stativa fuerunt 44,46,9. — ad Pelusium navali proelio superior* fuerat 19,9. — ad Perusiam .. Fabius cos. .. dimicat 9,40, 18; pugnam .. ad P. pugnatam (esse) 37, 11. — quae ad Phacum pecunia deposita erat (*coni. Mg*) 44, 6, 2*; quae (pecunia) fuerat ad Ph. 10, 3*. — quae (legationes) ad Phalara egerant de pace 27,30,12. — cum classe lemborum ad Phanas* stabat 45,10,1. — Antiocho ad Pheras iam castra habenti 36, 9, 1. — Timotheum* .. relinquit ad Philam 42, 67, 2. — relicto ad Philippopolin praesidio 39, 53, 14. — cum bellum Ligustinum ad Pisas constitisset 35, 4, 1. — mora ad Placentiam 27, 39, 11; defensi ad P. praesidii 21, 57, 11.

— ad Pleias posuit castra 35, 27, 2*. — Samnites ad Plisticam manserant 9,22,2. — ad Prasias .. Issaeorum XX lembi classi Rorum adiuncti sunt 31,45,10. — ad Pyrrheum opera Ra erant 38, 6, 1. — Flacco non eadem fortuna ad Tichiunta et Rhoduntiam .. fuerat 36,19,1. — Papirio ad Saepinum maior vis hostium restitit 10, 45, 12. — classi .. ad Sagriportem obvius fuit 26, 39, 6. — ad Salganea posuerunt castra 35, 38, 7; ad S. castris positis 46, 4; castra popularium ad S. esse 38,13. — at maiores vestros .. ad Saticulam* defenderimus 23, 5, 8; (*v. p. 375, 14.*) — Volscorum item exercitum .. consedisse ad Satricum 8, 1, 2; ad S. castra habebant 6, 32, 4. — ad Scyllaeum Eumenes rex .. occurrit 36,42,6. — ad Senam castra alterius consulis erant 27, 46, 4. — ad Sicyonem pugnavit 27, 33, 2. — ad Sidam* hostes esse 37,23,3. — tria maria .., Hellespontum et Pontum* ad Sinopen et alterius orae litora 38, 18, 12. — ad Sinuessam bos eculeum peperit 23, 31, 15*. — cum castra .. ad Siras .. haberet 45, 4, 2. — ad Spelaeum* .. biduum moratus 45, 33, 8. — furor in castris ad Sucronem ortus (est) 28, 24, 5. — tertia pugna ad Suessulam commissa est 7,37,4; sedendo ad S. § 10. — bellum ad Sutrium excepit (Q. Fabius) 9, 33, 1; cos. . . legem novo exemplo ad S. in castris .. tulit 7,16,7. — cum ad Sycurium* .. stativa haberet 42,56,8; ad S.* stativa .. habuit 64,1. — tutum ad Syracusas .. hostem cernebat* 24, 36, 8; ad S. terra marique geritur res 25, 6, 20; nec diutius Poeni ad S.* morati sunt 24, 36, 7. — aequatae (sunt) res ad Tarentum 26, 39, 23; qui (exercitus) ad T. aestiva acturus esset 27, 8, 19; Fabius ad T... rem gereret 22,9. — Lepidus molem ad Tarracinam (*sc.* fecit) 40, 51, 2. — regulo ad Thapsum occurrit 29, 30, 5. — Rus eisdem ad Thetideum castris cum se tenuisset 33, 7, 4. — naves .. ad Thronium* in sinu Maliaco stabant 36, 20, 5; litus ad Th.* conloquio destinatur 32, 36, 3. — (ad Tichiunta *v. supra 6.*) — Samnites .. ad Tifernum .. caesi fuerant 10,31,12. — ad Tripolim .. posuit castra 42,55,6*. — rege Pylaemene ad Troiam amisso 1,1,2. — se ad Turdam* oppidum .. prospere pugnasse 33, 44, 4. — ad Tynetem .. castra posita (sunt) 30,36,9. — ad Uscanam* .·. posuit castra 43, 18, 5. — stationem navium ad Uticam incaute agentem 30, 9, 6; ad U. tum castra Scipio .. habebat 29, 34, 3; classis Punica ad U. stationem habebat 30, 25, 5. — clade accepta ad Veios 5,11,5; his tribunis ad V. nihil .. actum est 14,6; ut consenescat ad V. iuventus 11,9; dum haec ad V. geruntur 2, 53, 4; castra Ra ad V. oppugnarunt 5, 27,7; castra ad V. oppugnari 18,11; quod ad V. . . male pugnatum esset 4, 40, 4; ad V. terror multiplex fuit 5, 13, 9; in castris quoque fuit ad V. (*sc.* terror) 18, 9; *(v. p. 381, 35;)* qui tribunus militum pro cos. ad V. fuerat 4, 41, 10; ne discordia tribunorum damnosior rpae esset, quam ad V. fuisset 46, 4. — nihil .. ad Velitras memorabile factum (est) 6, 36, 6; ad V. . . secundo proelio pugnatum est 22, 2. — ad Venusiam adeptus eum est 27, 2, 10; obvius ad V. fuit consuli 40, 13*. — P. Decius ad Veserin (*fluvium?*) bello Latino se iusserat devoveri 10, 28, 15. — Scipioni .. hostes ad Volaterras .. occurrerunt 12,4. — (ad Xylinen Comen *v. p. 373, 53.*)

ad *vicinitatem significans coniunctum est* α) *cum his verbis:* absumo *v. p. 379, 32.* accipio (cladem) *373, 7; 374, 18; 377, 53; 378, 11; 379, 4; 380, 33; 50; 51; 382, 46; 386, 5.* accuso *370, 49; 371, 12; 13.* adeo *374, 15.* adicio *378, 31.* adipiscor *386, 20.* adiungo *385, 4.* adpareo *382, 47.* adparo *370, 37.* adsequor *380, 4.* adsum *372, 25; 374, 19; 43; 47.* aequo *385, 38.* agito *373, 35.* ago *371, 14—18; 376, 45; 381, 37; 384, 46; 385, 40; 386, 3; 7.* amitto *378, 39; 379, 33; 380, 6; 381, 54; 383, 25; 385. 52.* animadverto *377, 27.* ardeo *377, 33.* arguo *372, 2.* armo *378, 5.* augeo *371, 9.* — cado *378, 40.* caedo *377, 47; 380, 17; 22; 29; 53; 385, 49.* capio *374, 32; 377, 22; 378, 40; 41; 43; 379, 16; 380, 54; 381, 2.* celebro *371, 37; 382, 34.* cerno *385, 35.* certo *371, 19—21.* circumsedeo *372, 38; 373, 20.* circumvenio *384, 33.* claudo *374, 7; 379, 23.* cognosco *377, 7.* committo *382, 6; 385, 29.* communio castra *375, 15; 27; 376, 25; 382, 35; 383, 8.* compono *381, 38.* comprehendo *373, 28.* concilio *372, 10; 376, 53.* conficio *370, 51.* confligo *377, 3; 383, 33.* congredior *375, 54.* coniungo *378, 49; 382, 25.* conloco *373, 11; 22.* conloquor *380, 13.* consenesco *386, 8.* consequor *376, 26.* consido *372, 43; 373, 15; 374, 35; 379, 53; 380, 24;*

venum eo *372;27.* video *375,52; 376,28; 381,27.* vinco *374, 42; 377, 49; 378, 28; 30; 37; 379,27; 381,25.* vociferor *370,45.* voveo *382, 11 bis.*

β) *cum his substantivis:* aedes *376,37.* bellum *385,30.* castellum *374,16; 378,22.* criminatio *371, 40.* fauces *384, 36.* fuga *377,49; 50; 381,27.* gratia *372, 15.* litus *385,47.* (locus *382,36.*) Magnesia *378,21; 379,41; 42.* mora *384, 15; 53.* Phrygia *378,16.* Pontus *385,22.* proelium *383,30.* pugna *374,28; 378,44; 45; 52; 53; 381, 29; 30; 382,31; 384,27.* reus *371,41; 52.* signa *377, 31.* strages *381, 31.* successus *381,30.* victor *381,31.* victoria *ib. 34. cf.* sum *p. 388, 43 sqq.*

γ) *cum his adiectivis:* celeber *371, 48.* clarus *ib. 50.* efficax *370,41; 47.* ingratus *372,13.* invisus *370, 35.* potens *371, 10.* segnis *370, 51.* teres *373, 25.* vanus *371, 4; 39. cf.* sum *p. 388, 36 sqq.*

B) **De tempore; a) = usque ad; α)** *ad = usque ad:* imperium ei (*sc.* Ascanio) ad puberem aetatem incolume mansit 1,3,1; haud sciam an iustissimo triumpho ad eam aetatem . . triumphaverit 9, 15, 10; memoriam eius irae Tusculanis . . mansisse ad patrum a. constat 8, 37, 12. — ad quingentesimum quinquagesimum octavum annum in promiscuo spectatum esse 34,54,6*; ab XV ad LX annos coniurant 26, 25, 11. — tot enim (anni) sunt a primo Punico ad secundum bellum finitum 31,1,3. — disciplinam militarem, qua* stetit ad hanc diem Ra res* 8, 7, 16. — quod ad eum diem numquam usu venisset 6,20,2; quorum legibus ad eum d. viverent 25,4,3. — silva (Ciminia) nulli ad eam diem ne mercatorum quidem adita 9,36,1; qui ad eam* d. . . frumento aluisset militem 4,10,1; capite anquisitum . . de imperatore nullo* ad eam d. esse 8,33,17; metum continuisse ad eam d. Hispanorum* animos 22, 22, 11; quas (civitates) neque vi expugnare ad eam d. poterat* 35, 42, 2; quae imperarent Ri coss., . . ad eam d. fecisse (regem) 32,8,9; quae bella . . gesta ad eam d. essent 6,23,9; plebi, cui ad eam d. summa ope inservitum erat 2, 21, 6; cuius (amicitiae) neutros ad eam d. paenitere 23,44,1; quantam (victoriam) de Samnitibus nemo ad eam d. . . pepererat 10,38,1; servitum (esse) ad eam* d. aut Carthaginiensibus aut Ris 29, 1, 23; quod (ingenium) simulatum ad eam d. fuerat 1, 59, 8; fides sociorum, quae ad eam* d. firma steterat 22, 61, 10; quibus (legibus) ad eam d. civitas stetisset 39,33,6; bellum erat . . ad eam d. magis prosperum Ris 23, 26,1; quibus gentibus nihil ad eam d. cum Ro populo fuerat* 8,25,3; ad eam d. nihil praeter sacramentum fuerat 22,28,3; neque ulla alia res maius bello impedimentum ad eam d. fuisset 32, 28, 3; neminem ad eam d. triumphasse 28, 38, 4; opera eorum se ad eam d. usum (esse) 21, 14, 4; — quae (naves) ignoratae* ad eam d. fuerant 29, 16, 4; Boeotorum gentem, incertis ad eam d. animis fluctuantem 33, 1, 1; thensauros . . intactos ad eam d.* spoliavit 29, 18, 4; Iunonis Laciniae delubrum inviolatum ad eam d. 30, 20, 6; foedus ad eam d. inviolatum esse 22, 3; — servaturum tamen in vinculis esse ad iudicii diem (hominem) 3, 13, 5; — ad multum diei caeduntur 23, 27, 7; spoliis ad m. d.* lectis 22,52,1; Hannibali . . ad m. d. in acie stanti 23, 16, 10; nebula erat ad m. d. densa 10, 32, 6; quam (aciem) ad m. d. tenuerat instructam 22, 45, 1. — eam (amicitiam) . . ad extremum vitae finem perduxit 37, 53, 8; a summo culmine ad ultimum f. CL annos stetit* (regnum) 45,9,7. — ab hora tertia diei ad octavam (*sc.* horam) . . pugnavit 35,1,5; a prima luce ad sextam horam diei . . (eum) pugnasse 40,50,2; illo die ab hora diei tertia ad octavam ita anceps dicitur certamen stetisse, ut 8, 38, 10. — ad idus Maias rem perduxere 3, 36, 2; inde tres menses ad i. Martias sunt 39,52,5. — pugnatum cum consule ad lucem est 3,28,7; sollicitum hostem ad l. tenere 2, 64, 10; suos ad l. tenuit 4, 39, 8; nox . . neutros pugnam incipientis ad l. tenuit 22, 17, 6. — ab hora tertia cum ad noctem* pugnam extendissent 27, 2, 6; cum prope ad n. . . proelium extraxissemus 22,59,3; oppugnatio ad mediam rursus n. perducta est 36,23,9; rex ad mediam ferme n. . . est* vexatus 44, 43, 4. — constantissimae ad ultimam senectam fidei 28,16,12. — ab annis XVII ad senectutem . . aetatem meam honoribus vestris anteistis 38, 51, 11. — ab orto sole ad occidentem 27, 50, 4. — nam ad id tempus patricii creati erant (*sc.* quaestores) 4,43,4; qui unice illi dediti fuerant ad id t. 3, 35, 5; coss. ad id t. in provinciam* non exierant 42, 21, 1; rem* ad id t. extractam esse 27, 40, 2; qui ad id t.

fortunam esset habiturus in consilio 36,8,6; inclusi ad id* t. moenibus Agrigenti 25, 40, 8; aedem Concordiae .. locatam ad id t. non esse 22,33,7; quae (subsidia) ad id t. reservaverant 10,29,10; ad id t. se cum Ris stetisse 44, 14, 6; fuimus in ea (pace) .. ad id t., quo tu in Italiam venisti 23, 42,3; corpus dumtaxat suum ad id t. apud eos fuisse 27, 17, 13; obsidionem parant, cuius ad id t. immemores .. frumentum .. absumpserant 5, 43, 4. — donec ad haec tempora .. perventum est Pr. 9.

anni a condita urbe ad App. Claudium consulem 31, 1, 4; ad undecimum interregem seditionibus certatum est 7, 21, 2; quae ab condita urbe Roma ad captam eandem urbem Ri .. gessere 6, 1, 1; regnatum Romae ab condita urbe ad liberatam annos CCXXXXIIII 1, 60, 3.

(eques) cum ad id spectator pugnae adstitisset 3, 22, 8; cum ad id dubios servassent animos 21, 52, 6; gens dubiae ad id voluntatis 9, 15, 1. — quando ad id* locorum id modo actum esset 25, 32, 2; quibus artibus ad id l. nostri et duces et exercitus capti forent 19, 11; quia coss. .. ad id l. prospere rem* gererent 22, 1; nec se ad id l. scire 43,5,4; quando verba vana ad id l. fuerint 9,45,2; infelicem etiam ad id l. fuisse 22,38,12. — decus ad ultimum conservavit 38, 24, 11; cum experiunda omnia ad u. .. censuissent 42, 43, 1; fide ad u. expleta 23, 20, 6; Regini .. potestatis suae ad u. manserunt 30, 9; (M. Atilium) invictum ad u. permansisse 28, 43,17; quod perseverarent ad u. dissimiles decemvirorum esse 3, 64, 8; ad u. in audaciter* commisso perseveravit 44,4,11; cum ad u. perseverasset 3,64,11; ut ad u. fidem vobis praestaremus 28, 39, 1; si fidem* ad u. fratri* praestitisset 45,19,17; pugnantes ad u. 26, 38, 13; omnia sibi et esse consociata et ad u. fore 23, 44, 2.

ab — ad *v. supra* annos, bellum, finem, horam, noctem, senectutem, solem, consulem, urbem.

β) **usque ad:** omne tempus usque ad C. Laeli classisque Rae adventum in Africam consumpsit 29, 33, 9*; quae (curia) Hostilia usque ad patrum nostrorum aetatem appellata est 1, 30, 2; mos .. usque ad nostram a. .. manet 2, 14, 1; gentis .. nec concilium ullum non per seditionem ac tumultum iam inde a principio ad nostram usque a. traducentis* 34,51,5. — ut centuriones militesque veteres scriberet .. cos. usque ad L annos 42, 31, 4. — haec in Africa usque ad extremum autumni gesta (sunt) 23,35,15. — eaedem opes usque ad bellum Antiochi cum Ris manserunt 38, 16, 15. — hae tenuere contentiones usque ad comitia consulis subrogandi 3, 19, 2. — Romae coss. praetoresque usque ad* ante diem quintum Kal. Maias Latinae tenuerunt 24, 12, 1; institutum usque ad ultimum vitae diem servarat* 44, 16, 5. — intermissa deinde (est oppugnatio) usque ad tertiam diei horam 36,23,9; imber .. usque ad h. tertiam diei insequentis tenuit 23, 44, 6; milites .. usque ad tertiam diei h. quietos in castris tenuit 36, 23, 8; ab hora secunda usque ad quartam horam noctis lunam defecturam esse 44, 37, 6; ab hora quarta usque ad octavam fere h.* .. pugnatum est 10, 34, 2. — usque ad lucem portu se abstinuerunt 21,49,11; omne* inde tempus suspensos ita tenuit animos usque ad l. 5, 39,6; usque ad l. intra vallum militem instructum tenuit 36, 38, 2; timor inde mutuus utrosque usque ad l. quietos tenuit 9, 12, 6. — (lex agraria) numquam deinde usque ad hanc memoriam sine maximis motibus rerum agitata 2, 41, 3; usque ad m. nostram tribuniciis consularibusque certatum viribus est 6, 38, 13. — usque ad meridiem .. pugnatum est 34, 47, 5. — usque ad noctem extractum (esse) certamen 4, 41, 5; classem in statione usque ad n. tenuit 31, 23, 3; ubi a prima luce .. usque ad n. .. proelium tenuerit 39,4,10. — haec in Sicilia usque ad principium hiemis gesta (sunt) 24,39,13. — apud Fabium .. usque ad senectutem vixisse eundem invenio 2,40,10. — senatum praetores .. ab orto* usque ad occidentem solem in curia* retinent 22,7,14. — usque ad triumphum Plautii silentium de Privernatibus fuit 8, 20, 10.

Macedonum .. fama usque ad Philippum .. fuit 45, 9, 4. — usque ad incensum Capitolium fuisse in templo clipeum 25, 39, 17. — cum Tiburtibus usque* ad deditionem pugnatum (est) 7, 19, 1. — Hasdrubal usque ad ultimum eventum pugnae moratus 23,29,15. — senatus maioribus hostiis usque ad litationem sacrificari iussit 41, 15, 4.

ad — usque *v. p. 391, 54.* — **ab —**

usque ad v. *supra* aetatem, horam, noctem, solem.

b) **ad diem; ad tempus:** non confecto Praeneste ad diem dilectu 23,17,9; militi .. neque stipendium neque frumentum ad d. dari 21, 2; stipendium non datum ad d. 28,25, 6; quod stipendium serius quam* ad d. praestaret 42, 6, 7. — quae tum ad tempus faceret 32,19,8; dux .. ad t. lectus 28,42, 5; si .. ad t. praesto esset 3,46,6; evenit, ut Potitii ad t. praesto essent 1, 7, 13; adeo nec amotae rei usquam nec oblatae ad t. vestigium ullum erat 6, 25, 11; se munimento ad t. . . tutabantur 21, 25, 14; quo cum cos. ad t. . . venisset 38, 25, 3.

c) **de certo tempore:** ut ad tertiam bucinam praesto essent 26, 15, 6. — ad eam diem praesidio decessum est 38, 37, 10*; die .. dicta, ad quam non adfuerat reus 39,52,9; ad quam d. L. Cornelius cos. edixisset (*sc.* ut convenirent) 34,56,12; ad diem, quam dixerat, convenerunt 8, 6; ad quam (diem) ubi frequentes undique principes convenerunt 22,6; (de) die statuenda, ad quam praesidia deducerentur 26, 17, 6; diem certam se finituros, ad quam nisi citatus respondisset 39, 17, 1. — cum patres .. revocati ad d. certam essent 4, 36, 3; postquam ad constitutam* non venerat d. 27,16,16; omnibus ad d. edictam* paratis 33, 14, 11; navibus eo ad d. indictum* concilio venit 36, 6, 6; postquam ad d. praestitutum venerant socii 3, 22, 4; exercitum .. adesse Romae ad d. triumphi iussit 36, 39, 4. — ad compositam cum iis horam* excitatis* custodibus puerorum profectus 22, 22, 17. — maximus mihi ad hoc tempus vates 26,41,19; Quinctius .. ad constitutum tempus venit 32, 35, 2; quia ad praedictum tempus exercitum .. admovisset 26, 30, 8; se ad comitiorum tempus occurrere non posse 37, 50, 7.

d) **de incerto tempore** (= *circiter*): nihil trepidavere Thessali ad primum adventum Rorum 32, 15, 9; relinquendane haec censetis, ut ad aestatem rursus novus de integro his instituendis exsudetur labor? 5, 5, 6; Hercules ad primam auroram somno excitus 1, 7, 6; C. Aurelius ad confectum bellum cum in provinciam venisset 31,47,4; ad primum eius ingressum principum quidam urbe excesserunt 36, 33, 6; ex matutina* statione ad meridiem decedi .. iussit 44, 33, 11; hora diei iam ad meridiem* vergebat 36, 1; iam die ad occasum inclinante 28,14,2; si rpa pRi Quiritium ad quinquennium proximum .. servata erit 22,10,2; ad idem forte* tempus A. Atilius .. accessit 35, 37, 3; ad idem fere* t. et ab sociis naves Chalcidem convenerunt 42, 56, 6; hac (nebula) dilabente ad primum teporem solis 41, 2, 4; praecipiti iam ad vesperum die 25,34,14; ad primam fere vigiliam agmen explicaverunt 30, 5, 3.

ad extremum, postremum, ultimum: cum ad extremum aequassent certamen 21, 52, 11; coactum (*sc.* tyrannum) ad e. acie confligere 34,41,9; ad e. . . civitatem nostram magnae parti vostrum dedimus 23, 5, 9; neque ad e. . . dedi hostibus violarive posse* (coss.) 9, 8, 15; si .. exaequari* (feminas) ad e. viris patiemini 34, 3, 2; prope ad e. castris exuti 26, 13, 8; orationem .. ita ad e. finivit, ut diceret 3 ',28,1; ad e. utrumque decedere provincia iussit 41, 10, 6; nudatus ad e. opibus 42, 50, 8; ad e. ambo .. mortem occubuisse 38,58,6; ut .. vel ad e. . . semel statuerent, quid 42, 23, 6; cos. cum .. nec precibus ad e. valuisset 41,2,8; ipsius facto .. ad e. haud ambigue in maximam laudem verso 22,23, 5. — ut Syriae quoque ad postremum reges stipendium dare non abnuerent 38, 16, 13; ad p. . . adicit 56, 10; (in litteris erat) ad p. adhortatio capessendi belli* 31, 15, 1; ingenti ad p. edito gemitu 30,15,4; religio ad* p. vicit 37,51,5; Achaeos Philippi* quondam milites, ad p. . . transfugas 34, 23, 6. — cessit ad ultimum maiestati consulis tribunis 3,10,3; ad u. temere evectos (Ros) vidit 22, 43, 1; quae (plebs) nunc* etiam vectigalis ad u. facta sit 5, 10,9; (tribuni dilectum) forsitan ad u. impedissent 3,25,9; dux ad u. belli legitur 1, 54,2; an ad* u. mori iussurum 45,19,15; ne se ad u. perditum iret 26,27,10; vetant mirari, si .. talis ad u. in liberos esset 1, 53,10; ad u. omnibus copiis conisus* Ancus .. vincit 1, 33, 5.

C) **Translate.** a) **motum et directionem significat coniunctum** α) **cum verbis** αα) *movendi:* ad gubernacula rpae accedere 4, 3, 17; — ad vastatos agros ea quoque clades -sit Sabinis 3, 29, 7; -sit ad eam cladem et vastatio Ri agri 7,15,11; ad contemptum legum .. -sit tum .. ut 23,4,6; ad defectionem Samnitium Apulum

novum bellum -sit 8, 37, 3; id quoque ad gloriam -sit 1, 48, 8; ad summam indolem -rat Cn. Scipionis disciplina 25, 37, 3; ad iram -bat et difficultas eorum, quae imperarentur 36,29,2; -sere ad aegras iam omnium mentes prodigia caelestia 2, 42, 10; ad has* opportunitates -dit summa salubritas 42,54,11; -rat ad religionem, quod 41, 16,3*; ad externum terrorem intestina etiam seditio -sit 34,25,6; ad communem omnium in tali re trepidationem* -sit, quod 33,9,9; -isse ad vires eam . . auctoritatem 42,11,9; — ad cetera id quoque -rat, ut 28,12,7; ad hoc hiems -det 34,34,6; ad hoc Latini Hernicique -rant et . . et 6, 12, 6*; ad id pastores quoque -rant 1, 6, 3; haec ad ea . . -sere 42, 18, 1. — ut vox etiam ad hostis accideret 10,41,7; unde nec ad nos nomen famaque eius -ĕre* . . posset* 21, 10, 12; — quod ubi ad aures -it regis 8, 24, 11; cum . . clamor . . ad auris -isset 26,40,10. — adclinaturos se ad causam senatus 4, 48, 9. — ad discrimen summa rerum adducta (est) 10, 27, 7; quo (animo) se regnumque suum ad ultimum discrimen -ret*? 45, 8, 1; ut saepe ad ultimum discrimen et ipsi veneritis et populum Carthaginiensem -ritis 28, 39, 2; hoc spe concipere . ., ad effectum -cere 33,33,8; prope ad excidium -tos esse (Aetolos) 37,4,9; ad ultimam inopiam -cere 37,31,2; obsidio . . oppidanos praesidiumque ad ultimum inopiae -rat 23, 19, 2; furor . . ad internecionem -urus videbatur gentem 41, 25, 1; aedilis plebis . . multos pecuarios ad populi iudicium -runt 33, 42, 10; qui . . Serv. Galbam ad populi -rit iudicium 39,40,12. — qui . . vires ad pugnam adferat 44, 38, 9; — transfugae . . congruentia ad consulem -tes 9, 31, 7; qualem calumniam ad pontifices -rit 39, 4, 11*; non ego haec . . cupidius credita . . -fero ad vos 42,13,1; pacem -fero ad vos 21, 13, 4; vana ad vos -do 42, 13, 2; (ecquam mentionem pacis) Romae factam esse -tum ad vos est 23,13,1. — adgreditur . . ad pacis longe maximum opus 1,42,4. — (adicio *v. p.415,27 sqq.*) — eo nec patricios ambo coss. neque . . plebs ad animum admittebat 7,19,5; nihil . . non modo ad animum sed ne ad aures quidem -bat 25, 21, 7; si non ad fastos, non ad commentarios pontificum -imur 4,3,9. — plaga una . . ceteros . . ad certamen egit 9,41,15; praeceps ad id certamen agitur 8, 7, 8; (dei) mentes . . ad omne scelus et ad omnem libidinem -rent 39, 15, 3. — iam ad consulatus spem cum attolleret animos 22, 26, 31. — prorsus auferri a primoribus ad plebem summum imperium 4, 1, 3. — me necessitas ad hoc bellum a custodia eius avertit 32, 34, 6; -rent ab ira parumper ad cognitionem cogitationemque animos 3, 58, 3; cogitationes hominum a foro certaminibusque publicis ad domum* curamque* corporum nutriendorum -it 4, 52, 3; clamores dissoni ad incertos suorum eventus a* praesenti certamine animos pugnantium -bant 34,47,4; quin . . ad consuetum imperium se -ant 36, 7, 5; quae (inclinatio animorum) Hispaniam omnem -rat ad Rum a Punico imperio 27, 17, 2; annus . . coss. ab exercitu* bellorumque . . cura ad intestinae coniurationis vindictam -it 39, 8, 1; — ne Aetoli partis alicuius animos ad Antiochum -issent 35,31,1; quod belli Ri decus ab Samnitibus fortuna ad Etruscos -isset 9, 38, 6; animos ad Ros -it (res) 23,27,9; cum . . ab hominibus ad deos preces -isset 6, 20, 10.

(si regnum) praeceps inde porro ad servitia caderet 1, 40, 2; tantae ad inritum cadentis spei 2, 6, 1. — Samnites . . fines suos vastare belloque ad bellum cogere 10, 11, 11; coss. -ti extemplo ab senatu ad bellum 2, 63, 3; -di ad deditionem spe 4, 22,4; detractantis -ĕre ad defectionem iubet 23, 1, 4; ut . . ad defectionem -rentur 34, 18, 2; ad pugnam rege -to acie vici 45, 41,4*. — (Boeoti) milites ad varios commeantis usus excipiebant 33, 29, 2. — (comparo *v.* b) β) αα).) — ad deditionem compellere Crotoniatas* conatus 24, 3, 11; ut Ambracienses -ret ad deditionem 38, 9,6; -lli ad deditionem 5,42,1; Naupactum . . ad defectionem -rat 36,28,3; si qua res te ad* pacem -et 35, 19, 6; L. Aemilium Paulum . . ad petitionem -llit 22, 35, 3; magna parte Etruscorum ad rebellionem -sa 9,41,9. — ad iustum proelium . . concursum est 37,41,12; (ad arma *v. p.330,44 sqq.: cf.* b) β) αα).) — Samnites . . coacti inopes ad opulentiorum auxilium confugere 7,29,4; (ad deos, ad fidem, ad opes *v. p. 331,21 sqq.*;) ad remedium . . civitas -it 22, 8, 5; ad sceleris ultimam spem -isse me insimulat* 40, 12, 19. — cum hoste ad conloquium congrediuntur 32,32,15; pauci utrimque ad conloquium -i sunt 35, 46, 5; -di se ad pugnam audere 36,17,10. — multitudinem

coniuratorum ad arma consternatam esse 7, 42, 3; Galli . . ad arma -ti 21, 24, 2. — consurgere hostes ad bellum 10, 13, 4; Hispania . . ad bellum -xit 33, 19, 7. — contrahere (eos) ad* conloquium 28, 18, 2. – paucitatem convenientium ad publicum consilium 23, 22, 2; non ad solitos modo usus undique -rant 33, 32, 3; — cum ad eam rem tempus et ratio -isset *(i. q. accomodata esset)* 34, 29, 9; nec mirari oportet hunc ordinem . . ad institutam ab Servio Tullio summam non convenire 1, 43, 12. – convertere ad publicam a* privata curam 24, 4, 4; inde ad negotia urbana animum -it 1, 55, 1; ad ipsius obsidionem omnes -si (sunt) 8, 24, 7; signum -rat ad spectaculum cives hostesque 26, 5, 16; ad crudelem superbamque vim animum -it 3, 44, 4; — fama . . -it ad Masinissam Numidas 29, 30, 7; civitatem . . legati Latini ad Volscos -ĕre 7, 19, 6. — Volscos deinde et Aequos . . summa vi ad bellum coortos (esse) 4, 56, 4; Aequos ad bellum -tos (esse) 10, 1, 8; -ti ad pugnam 21, 32, 8.

(decedo *v.* b) β) αα).) — ad vindices futuros declinant 21, 52, 6. — patres ad duo ultima auxilia, ad* summum imperium summumque ad* civem decurrunt 6, 38, 3; -itur ad leniorem verbis sententiam 6, 19, 3. – quod antiquissimum sollemne . . ab nobilissimis antistitibus eius sacri ad servorum ministerium religiosus censor deduxisti 9, 34, 18; quos secum in patriam ad meritum triumphum -ĕre* velit 28, 32, 7; quos . . secum ex provincia ad* triumphum -ba(t) 42, 34, 10; (ad pedes *v. p. 332, 52.*) — nunc ad imperatores Ros, nunc Romam ad senatum crimina de se deferre 39, 26, 5; crimen a Minucio -tum ad senatum diluendum (esse) 4, 14, 3; factum gens Acarnanum ad Philippum -lit 31, 14, 9; ea fraus . . ad senatum -ta (fuerat) 25, 3, 12; indicio -to* ad Epicyden 25, 23, 7; indicium (rei) Romam ad L. Cornelium Lentulum . . -tum est 32, 26, 8; ad eum primum indicio -to 42, 17, 6; ad magistratus indicium defert 33, 28, 14; indicium ad praetores defert 24, 24, 3; -issentne* eas querelas ad P. Scipionem 29, 19, 1; querelae ad senatum -tae sunt 43, 5, 1; nusquam alio quam ad vos querelas -limus 26, 17, 8; rem inquisitam* . . ad cos. -lit 10, 40, 10; ad cos. Postumium . . rem -lit 39, 11, 3; qui (legati) rem ad coss. et ad* senatum -rrent* 34, 61, 16; rem ad coss. -lit 2, 4, 6; ad Marcellum rem defert 25, 23, 12; eam rem coss. . . ad patres deferunt 2, 28, 2; coss. cum ad patres rem dubiam sub auctore certo -issent 37, 8; rem compertam ad senatum defert* 4, 13, 8; rem ad senatum Postumius defert 39, 14, 3; rem ad senatum -lerunt 27, 9, 14; donec . . tanta res ad senatum -rretur 4, 13, 10; ea res . . -ta ad senatum est 34, 44, 8; haec se* ad eum de sententia . . deferre 26, 48, 13; haec ad Ros Syracusani -lerunt 24, 29, 12; — quid speraret, ad cos. -lit 27, 15, 10; ut, quo quisque iure vacationem haberet, ad senatum deferret 38, 3; -uros (se esse) ad vos, quae agerentur 42, 13, 7; cum defectionem parari -tum ad senatum esset 3, 4, 5. — (auspicium *v. infra 21*;) curatione Heraeorum Nemeorumque* . . ad eum -ta 27, 30, 9; fasces imperatoris vestri ad eos . . -istis 28, 27, 14; cum ad eum ipsum primum is honos -rretur 3, 51, 3; hic ipse honos -tus ad me 9, 26, 11; imperium ad Gracchum Cloelium deferunt 3, 25, 5; vos auspicium et imperium ad Umbrum* Atrium et Calenum Albium -istis 28, 27, 5; imperium . . ad homines privatos -istis § 14; ad principes seditionis . . -tum omnium consensu imperium est 24, 13; ad P. Scipionem admodum adulescentem et ad Ap. Claudium summa imperii -ta est 22, 53, 3*; ut . . ad L. Marcium cuncti summam imperii -rint 25, 37, 6; Aetoli summum gentis suae magistratum ad eum . . -rant* 27, 29, 10. — cum ea disceptatio . . delegata ad pontifices esset 5, 25, 7; eo -asse ad senatum (*sc.* rem dictatorem) 20, 9; servati consulis decus Coelius ad servum . . -at 21, 46, 10; omne . . decus dedecusque ad L. Volumnium sit -tum 10, 19, 3. — ad ultimum prope desperatae rpae auxilium . . descendit 23, 14, 3; qui (*sc.* deorum metus) cum -ĕre ad animos . . non posset 1, 19, 5; ut qui . . ad certamen -ret 7, 14, 6; (ad pedes *v. p. 231, 30;*) ut ad tertiam stirpem possessio eius -rit 33, 21, 5. — ducem Rum* . . detrahere ad aequum certamen 22, 13, 1; regum maiestatem difficilius ab summo fastigio ad medium detrahi quam a mediis ad ima praecipitari 37, 45, 18. — devolvere *(i. q. descende)* retro ad stirpem 1, 47, 5. — ad frequentiores consultatio dilata est 35, 7, 1; legati Sardorum, qui ad novos magistratus -ti erant 41, 8, 5; -rri rem integram ad patres de Campanis 26, 15, 9; suspensa de

legibus res ad novos tribunos militum -ta* (est) 6,38,1. — (dilabor, dimitto, discurro *v.* b) β) $\alpha\alpha$).) — discedunt ad suas quisque officiorum partes 26, 9, 9. — iuniores duo tribuni ad bellum duxere 4, 46,1; (6, 4, 8 *v. s.* b) α) $\alpha\alpha$) duco;) ut non ad bellum duci viderentur, sed ad certa victoriae praemia 29, 24, 11; Aeneam ad maiora rerum initia ducentibus fatis 1,1,4; (ad praemia *v. supra* 8;) ad certam eos se victoriam ducere 27, 45, 3; ad quam (virtutem) eum sua fata* ducebant 1, 7, 15.

elatus ad iustam fiduciam sui 27, 8, 7. — ad preces lacrimasque effusus 44, 31, 13; ne abrogata ea (lege) -antur ad luxuriam 34, 6, 9. — ad arma ire 42, 2, 2; ituros (Gallos ratus) 21, 48, 3; populi ad arma ierunt 42, 21, 2; ad arma ierant 9, 32,1; 33,26,6; si qui . . ad id bellum eant 5, 17, 9; quos ire ad bellum . . oporteret 3, 41, 7; consulibus eundum (esse) ad bellum 27, 38, 6; ad bellum itum est 30, 30, 25*; post tempus ad bella ierant 9,18,14; putabat . . ituros ipsos (*sc.* reges) ad bella 1, 20, 2; ad caedem Ilergetum ire (se) 28, 32, 4; ut Cn. Baebius ad comitia iret 40, 17, 8; ad conloquium eundo 26, 31, 7; negare vulgo milites se ad contionem ituros 2, 59, 5; cum ad iudicium ire non auderet 3, 24, 6; (milites) ad alind periculum novumque laborem ituros (esse). 36, 40, 7; ad praedam opulentissimae gentis ire 40,57,7; cum ad omnia ipse raptim isset 28, 8, 1; [ad Persea magis aura popularis ierat *Mg, vix recte* 42, 30, 4.*] — populos ad cupidinem novae fortunae erexerunt 21,19,7; erigi* ad aliquam spem 33, 3, 12. — rem ad ultimum seditionis erupturam (esse) 2, 45, 10. — ad patres etiam ac* publicam querimoniam excessit res 25, 1, 9. — ad pugnam* exeunti 40, 52, 5; unde ad pugnam exirent 44, 39, 2; ad pugnam -rant 44, 4, 2. — ad bella nova priore anno destinata Falisci quoque hostes exorti (sunt) 7, 16, 2. — ni . . extractos* deinde ad certamen fudisset* 10, 15, 1; quem . . volgus -here* ad consulatum nitebatur 22,34, 2; fratris . . gratia (eum) -tum ad tantum honorem credunt 5, 12, 12.

viam non ad gloriam magis quam ad salutem ferentem demonstrat* 22, 60, 13; si qua ad verum via inquirentem ferret 7, 6,6; — Fabios ad caelum laudibus ferunt 2,49,1; Maximum laudibus ad caelum ferre 22,30,7; eum laudibus ad caelum ferebant 9, 10, 3; — ut eorum unus pluresve rogationem ferant ad plebem 26, 33, 11; ut de quaestione Postumianae caedis tribuni . . ad plebem ferrent 4, 51, 2; ad plebem ferrent 26,2,5; tribuni ad plebem ferrent 27, 5, 16; uti ad plebem ferrent 31, 50, 8; uti ad plebem . . ferrent, ut 39, 19, 4; rogationem ad plebem ferrent*, ut 45, 35, 4; tribunus plebis ex senatus consulto* tulit ad plebem plebesque scivit, uti 34, 53, 1; tribuni ad plebem tulerunt 31, 50, 9; tribuni plebi ad plebem tulerunt de . . 34,1,2; tribuni plebis tulerant ad plebem 6, 38, 9; ni prius ipsi ad plebem tulissent, vellent iuberentne 33,25,6; ea rogatio in Capitolio ad plebem lata est § 7; ad plebem latum (est), ut 27,6,7; latum ad* plebem est 27,11,8; ea omnia lata ad plebem . . sunt 39,19,7; rogatione . . ad plebem lata 27, 5, 7; — Servius . . ausus est ferre ad populum, vellent iuberentne 1, 46, 1; ut . . nec de agris nec de aliis commodis plebis ferre ad p. tribuni . . possint 5, 11, 9; iussi (sunt) coss. ferre ad p., ne 8, 28, 8; legem ferre ad p. iussus, ut 27, 23, 7; ferre ad p. . ., ut 42, 30, 10; ut Quinctius* cos. de bello ad p. ferret 4, 30, 15; ut Ti. Sempronius cos. designatus . . ad p. ferret, ut 23, 30, 14; ut tribuni militum de bello . . ad p. ferrent 4, 58, 8; ad p. ferrent (tribuni), ut 8, 23, 12; tribuni plebis . . ad p. ferrent, ut 25, 5, 8; ut de imperio . . ferrent* ad p. 29, 19, 6; an ad p. laturus (esset) 28, 45, 2; (Scipionem) ad p. extemplo laturum (esse) § 1; se ad p. laturos, uti 10, 13, 9; se quoque laturos fuisse ad p. 37, 11; Brutus ex senatus consulto ad p. tulit, ut 2, 2, 11; rogationem tulit ad p. 56, 2; L. Icilius tribunus plebis tulit ad p. de triumpho consulum 3, 63, 8; dictator . . tulit ad p. . ., ne 7, 41, 3; M. Flavius tribunus plebis tulit ad p., ut 8, 37, 8; tribuni plebis . . ad p. tulerunt, ut 26, 21, 5; tribuni plebis ad p. tulerunt, vellent iuberentne 30, 43, 2; legem* . . coss. . . ad p. tulerunt 40,19,11; ad p. tulerunt, ne 42, 31, 5; L. Genucium tribunum plebis tulisse ad p., ne 7, 42, 1; (cum cos.) ad p. tulisset, ut 31, 5, 9; nec de ea re ferri ad p. patiemur 28, 45, 7; patres rogationem ad p. ferri 36, 1, 4; non ad p. ferri* 38, 46, 13; ferendum ad p. de bello . . censuit 7, 6, 7; de singulis, quae ferebantur ad p. 6,36,10; ne quid ferretur

ad p. 3, 29, 8; ut . . ad p. ferretur de bello eis indicendo 6, 21, 3; ut . . de ea re ad p. ferretur 7, 32, 1; haec rogatio ad p. lata* est 42, 30, 11; latum ad p. est, ne 6, 20, 13; ut bellum iuberent, latum ad p. est 21, 5; de ambitu . . tum primum ad p. latum est 7, 15, 12; ex auctoritate patrum latum ad p. est 8, 21, 10; ex auctoritate senatus latum ad p. est, ne 9, 46, 7; latum inde ad 10 p. (est) 21, 17, 4; de CCC equitibus Campanis . . latum ad p. (est), ut 23, 31, 10; latum de prorogando imperio ad p. est 27, 22,6; de Hispaniae imperio . . latum ad p. est 29, 13, 7; latum ad p. est, ne 30,19,9; ad p. latum (est) 45, 21, 5; latum ad p. esse, cuius vellent . . 30, 40, 10; lato . . ad p., ut 23, 14, 2; quod ad vos fertur (*sc.* a tribunis plebis) 34, 2, 5. — aedilibus . . et ipsis privatis . . festinantibus ad effectum 20 operis 6, 4, 6; legentium plerisque . . -bus ad haec nova Pr. 4; [quod adeo festinatum ad *(del. Luchs)* supplicium . . esset 24, 26, 15*.] — nec cuiusquam ad deditionem flectebatur animus 42, 65, 11; (cum viderent) nec flexuros ad deditionem animos 5, 43, 1; neque (vos potuit) . . fortuna ad sanitatem flectere 40, 8, 16.

impelli ad bellum 43, 20, 3; placet . . accendi regem -ellique ad consilia belli 40, 30 5, 6; is cum Leucadios . . non facile ad defectionem posse cerneret -elli 36,11,9; -dae ad defectionem Carthaginis 33, 49, 2; Ilergetum* populo . . ad defectionem -so 21, 61, 5; Volscos deinde et Aequos . . Verrugine amissum praesidium ad iram cum -isset 4, 56, 4. — si . . omnes vel ad Ros vel ad Carthaginienses inclinent 24,28,3; plebs* . . ad regem Macedonasque -ta 42, 30, 1; omnia repente ad Ros -verunt 26, 40, 14; 40 nisi Locrensium multitudo . . ad Ros -asset* 29, 6, 17; -tis omnium animis ad Ros 31, 32, 1; quamquam -ri opes ad Sabinos . . videbantur 1, 18, 5; plebem ad suos studia -uram* (esse) 4, 25, 14; — ad bellum pacemve -ent animi 9, 45, 3; ut sibi liberum esset vel ad bellum manenti vel ad pacem decedenti rem -are 32, 32, 8; -ante deinde se fortuna ad causam plebis 4, 55, 4; coss. . . nihil magnopere ad patrum aut plebis 50 causam -ti 3, 65, 2; per se -ta magis plebe ad id consilium 5,49,8; ad quae (consilia) . . animum -asset 40, 5, 6; ad deditionem -arunt 32, 16, 11*; -tis semel ad defectionem animis 28, 15, 16; ad fortunam -vit 23, 33, 4; si forte ad pacem -are cerneret* animos 22, 58, 7; -tis omnium ad pacem animis 30,43,1; *(v. p. 401, 44:)* nisi pars aliqua -ret ad respectum pristinae societatis 35, 39, 4; urbs . . -ura rursus animos videbatur ad veteris imperii respectum 26,1,4; -urum ad clementiorem sententiam animum (esse) 8, 31, 8; ad eius (partis se) societatem -uros 31, 32, 5; -tos ad Ram* societatem . . animos 22, 22, 5; -tis ad omnem 10 suspicionem animis 24,31,6; *(v. infra s. γ).)* — quae (tempestas) ad* Antiochum eos sicuti in scopulum intulisset 38, 10, 6*. — suos ad curam custodiae intendere* 21, 49, 7; -rant eum ad cavendi omnia curam . . proditiones 24, 37, 3; ad id (*sc.* scelus) unum omnes cogitationes -it 40, 5, 2; ad illa mihi pro se quisque acriter -at animum Pr. 9; (intentus *v. infra s. γ*).

(quaestio) inde labi coepit ad viliora 20 capita 9,26,22. — L. Quinctium . . legari ad id bellum 36, 1, 8.

ad integra omnia Veios migrare 5, 53, 1. — utrius mentis consulem ad bellum mittant 42, 49, 6; filium -ĉre ad bellum 29, 8; ut vobis -rem ad bellum auxilia 34, 31, 8; ut ad id bellum -ret auxilia 31, 11, 10; Latinorum populos iuventutem suam -isse ad id bellum 6, 6, 4; si qua parari mittive* ad id bellum opus sit 44, 19, 5; 30 qui ad id* bellum . . -retur 45, 21, 2; in provinciam nos . . ad grave bellum . . mitti 25, 6, 2; quae* -a erant ad bellum Macedonicum a patre suo 43,3,6; ne se ad bellum Achaicum aut rem ullam . . crederent -os esse 35, 35, 5; milites nos esse . . ad bellum, non in* exsilium -os 7,13,9; auxilia . . -a (esse) ad id bellum 27, 38, 11; alter (cos.) ad Volscum bellum -uŝ 2,33,4; equitibus delectis ad id bellum -sis 10, 26, 40 14; ut legatos ad Panaetolicum concilium -rent 35,32,7; legati Larisam ad concilium Thessalorum sunt missi 36, 8, 2; -i (sunt) . . ad conloquium Solonis 44,45,7; ad conloquium de redemptione* eius -sis 25, 23, 10. — coss. . . movebant iam sese ad bellum 23, 32, 13; qui (legati) suis quemque stimulis -rent ad Rum bellum 35, 12, 5.

cum quibus (legatis) circumspicere et obire ad omnes hostium subitos conatus 50 posset 31, 21, 9. — legati ad id concilium occurrerunt 31, 29, 2; non alias ad ullum spectaculum tanta* multitudo occurrit 45,7,2; -tium ad spectaculum § 4; Achaei

ad spectaculum . . -bant 38,33,8. — Aetolos ad tria simul diversa bella occursantes 38, 8, 2.

quae (mandubiae) perducendo ad culmen operi destinatae erant 1, 55, 7; — alios principum donis ad suam causam -xit 35, 13, 1; si modo vos . . consilia constanter -citis ad exitum 32, 10; quaestiones . . ad exitum ullum -tae (erant) 40,19,10; rem ad interregnum -xit 7, 22, 1; cum res prope ad interregnum -ta esset 4, 25, 1; ad C talenta est -tus (*sc.* illiberali adiectione) 38, 14, 14; — ambo . . ad sese -xit 29,30, 12; Celtiberum iuventutem eadem mercede . . imperatores Ri ad se -runt 24, 49, 7. — ut ad urbem quoque terrorem pertulerint 3, 3, 1; — clamor primum* ad eos . . , deinde etiam ad primum agmen est -tus 38, 40, 11; a primo Samnitium agmine ad novissimum fremitus -rtur 10, 35, 18; nec ante ad coss. . . famam* eius cladis -am (esse) 10,26,11; quod inceptum eorum ubi ad Decium -um est 9, 41, 10; cum ad eum fama . . -a esset 28, 13, 1; mandata ad eos cum -isset Antigonus 41, 26, 9; haec ubi audita sunt et ad eos . . -a 10, 4, 11; an . . res . . -a ad eos sit 38, 28, 8; *(v. supra 17;)* fama -a . . in Sabinos ad alterum exercitum 3, 61, 11; cum haec . . mutatio Corcyram ad legatum Flamininum -a esset 33, 17, 2; quod ubi -um ad Marcellum est 25, 40, 9; -a haec vox Postumi ad milites 4, 50, 1; ad devios montanos . . -um est 34, 16, 8; quod ubi Cleonas ad Nicostratum -um est 33, 15, 3; nuntium ad patrem -ferunt 3, 46, 6; ad Philippum . . vox est -a 32,36,1; pavor inde Verruginem etiam ad praesidium alterum est -us 5, 28, 7; (decreta) ubi ad Ros sunt -a 23, 28, 7; clamor . . ad prima signa est -us 35, 30, 5; terrorem . . ad subsidiarios -um (esse) 6, 8, 4. — ad id quod reliquum belli erat, in ultimam Hispaniam . . pergit 28, 2, 14. — (urbem) perpulit ad deditionem 32, 14, 2; -ulit eum ad proditionem custodiae loci 27, 15, 11. — pertrahere me ad cenam voluisti 40, 9, 11. — exercitus ad praeparata omnia in Macedoniam pervenit 37, 7, 14; — sermo . . ad aures ipsius Aemilii -it 17, 9; postremo velut tabem -isse ad corpus 2, 23, 6; — id carmen -rat ad antistitem fani Dianae 1, 45, 5; ad coniuges tantum nostras* pacis . . fructus non -iet? 34, 7, 1; necdum, quae morae causa foret, -rat ad duces 24, 31, 2; ubi summus honos ad filium meum -iet 26, 6, 15; regnum ad fratrem regis . . -it 29, 29, 6; nec . . infra ita descenderent, ut ad infimos -rent 1, 43, 11; summum quod esset imperium Capuae -urum ad eum puerum 26, 6, 14; is ardor omnium etiam ad eos . . -it 10, 40, 4; prae ardore impetuque tantae rei sensus non -it ad militem 3, 18, 9; usque ad nos contemptus Samnitium -it 7, 30, 18; publicus iam pudor ad primores civitatis -it 4, 30, 10; ne . . ius ac potestas ad unum populum -iat 42, 46, 4; indicium . . ad Postumium cos. -it 39, 9, 1; ad Ros nondum . . fama tantae cladis -rat 25,35,3; quod bellum . . haud dubie ad Ros -isset 8, 3, 6; iam ad se quisque -uram caedem cernebat 6, 13, 3; Carthaginienses, quod maiorum suorum fuisset, deinde ab Syphace ad se -isset*, repetebant 40, 17, 4; iam prope ad signa caedes -rat 10, 41, 5; necdum ad singulos . . -rat (*sc.* certamen) 1, 17, 1*; — cuius (fossae) ubi ad tantam altitudinem . . -runt 38, 7, 8; usque ad infantium caedem ira crudelis -it 28, 20, 6; priusquam ad ultimam solitudinem atque egestatem -iant 27, 9, 5; ad id fastigium . . P. Scipionem . . -isse, ut 38, 52, 11; quem ad finem consilia -rint 6, 18, 16; me quoque iuvat . . ad finem belli Punici -isse 31, 1, 1; cum . . ad finem iam operis tandem (sit) -tum 5, 5, 6; ad honores -it 22, 26, 2; postquam ad magnos honores -it 39, 40, 6; (ad solitudinem *v. supra 25;*) unde . . -ire ad summa . . possent* 6, 35, 2. — (praecipito *v. p. 398, 49.*) — is* ad conloquium processit 7, 40, 4; ad hoc discrimen *(i. q. pugnam)* . . -dunt 30, 32, 4; -at, agedum, ad pugnam 7, 9, 8; ad pugnam -bat 36, 44, 1; -sit 17, 8. — procurrentium ad certamen 27, 42, 3. — ad dilectum prodisti* 43, 14, 6. — (coss.) diversi ad suum quisque* bellum proficiscuntur 10, 12, 3; cos. -ens . . in provinciam et ad bellum 45, 39, 11; M. Livium ad bellum -tem 27, 40, 8; priusquam ad bellum -retur 36, 36, 1; ut duo ex tribunis ad bellum -rentur 4, 45, 7; priusquam -rentur coss. ad bellum 28, 11, 8; priusquam ad bellum -rentur 30, 27, 11; priusquam . . praetores ad bellum . . -rentur 33, 26, 6; Publicola ad Veientium bellum -us (est) 2, 8, 6; est -us ad bellum cos. 37, 4, 4; ad Veiens bellum -i (sunt) 2, 44, 7; -i ambo coss. ad bellum sunt 10, 26, 7; coss. ad bellum -i (sunt) 27, 12, 1; ad bellum -i

sunt 28, 11, 11; ad quod bellum collega . . -us sit 27, 45, 3; unde ad bellum Spartanum -us erat 34, 41, 7; ambo coss. -i ad bellum erant 10, 26, 14; unde -i ad bellum erant 31, 47, 1; novo exercitu -us ad bellum 4, 46, 12; P. Scipio -us ad destinatam belli partem 25, 32, 10; -o ad bellum M.' Acilio 36, 37, 1; ad bellum ambo -ti 7, 22, 4; coss. ambo ad novum -ti bellum 9,45,9; quibus . . ad bellum -tis 6, 2, 9; consulibus ad bellum -tis 24, 9, 5; -us est ad indictum . . concilium 27, 30, 9; [ad conloquium . . -us est *coni. Mg* 45, 34, 12*;] -isci ad dilectum 34,56,7; (ad praedam *v. p.351,53;*) -untur . . Aeneam ad statum sacrificium 40, 4, 9. — ad summos honores alios . . gloria militaris provexit 39, 40, 5.

vinctus ad mortem rapior 23, 10, 7; ad se quisque opes rapiunt 45,9,7; cum velut servam (filiam) ad stuprum rapi videret 3,50,6; rapi ad stuprum matres Campanas virginesque et ingenuos pueros 26, 13, 15. — ex liberatore patriae ad Aquilios se Vitelliosque recidisse 2, 7, 8. — Aegium se ad concilium Achaeorum recepit 28, 7, 17. — sic ager ad Ardeates rediit 4, 11, 5; res ad Camillum . . rediit 6, 6, 3; -rat* res ad Camillum 7, 25, 10; si . . res . . ad coss. -isset 3, 41, 6; res . . ad patres -rat 1, 32, 1; si ne ab Tarquinio quidem ad se -ret regnum 1, 40, 2; iam ad se -isse (regem) (*i. q. se collegisse*) 1, 41, 5; rem ad triarios -isse 8, 8, 11; — victor Romam ad maius aliquanto certamen redit 5, 29, 5; ad interregnum res rediit 1, 22, 1; redit* 8,23,17; res ad interregnum rediit 4, 50, 8; 6, 1, 5; 5, 6; 7, 17, 10; 21, 2; 28, 9*; 8, 17, 4; 9, 7, 14; 22, 33, 12*; rpa a consulibus ad interregnum . . rediit* 4, 43, 7; ad Plisticae obsidionem -eunt 9, 22, 11; ad oppugnationem Naupacti coss. . . -uros esse 37, 4, 7; — rursus ad antiqua -um (esse) 2,55,2. — quoniam* civitas Ardeatium . . redacta ad paucos esset 4, 11, 3*; — spe ad inopiam omnium rerum inclusos -urum (se esse) 25, 26, 2; uti* disciplina militaris ad priscos -retur mores 8, 6, 14; quem ad modum ad IIII augurum numerum . . id -igi collegium potuerit, non invenio 10, 6, 7; — legatorum . . verba ad certum (*sc.* id) -isse* 41, 15, 4; donec ad certum -atur* 41, 23, 17; spem ad inritum -am (esse) 28, 31, 1*; ad vanum et inritum victoriam -am esse 26,37,8; eum praedam ad nihilum -isse 5, 25,12. — id ubi legati ad Achaeos rettulerunt 38, 32, 1; cum ad eos (augures) -um est* 45,12,10; ut ad concilium -rrent 38, 9, 11; ad conlegium fetialium -lit 36, 3,7; ad conlegium pontificum -rre cos. iussus 31, 9, 8; de iis . . ad conlegium pontificum -rri 38, 44, 5; ita ut prius* ad conlegium pontificum -rretur 29,19,8; ad conlegium* pontificum -um est* de 20, 10; est quod -am ad consilium 30,31,9; cum -urum* se ad consilium dixisset 4, 9; -lit ad consilium 44, 2, 5; eam rem ad consilium cum* -isset Fabius 24, 45, 2; quae acta erant . ., ad consulem* -ert 27,15,12; neque eo magis explorati quicquam . . aut illi ad regem aut hi ad consulem -lerunt 31, 33, 10; Fabius confestim rem ad consules, coss. ad senatum -ferunt 8, 18, 5; origines suas ad deos -rre auctores Pr. 7; patres et ad* haruspices -rri . . iusserunt 42, 20, 2; se ea -uros ad imperatorem respondebant 28, 25, 7; ut duo legationem -rrent ad imperatores suos 24, 48, 5; cum . . rem ad ceteras (matronas -issent 8, 18, 9; nomina . . -rri ad me iubebo 24, 16, 12; -rre se ad eos (*sc.* patres) dixit 39, 39, 6; cos. alter de postulatis Siculorum ad patres -lit 26, 32, 1; coss. . . -isse ad patres de concordia reconcilianda 7, 42, 6; quod eam rem . . ad patres -lerat 3, 33,4; res integra -rtur ad patres 2, 5, 1; (ad regem *v. supra 15;*) iubet . . duos explorata ad se -rre 10, 34, 9; responsa ad se -rri 9, 16, 5; (ad senatum *v. supra 17;*) uti de ea re . . ad senatum -at 38, 54, 4; ut . . honos haberetur, -rre ad senatum 42,9,3; iussi (sunt) eam integram rem novi coss. . . ad senatum -rre 9,42,10; de Macedonia -rre ad senatum 43, 11, 12; Caepione . . -nte ad senatum* 43, 15, 4; postulabant, ut aut* -rret ad senatum aut . . 2,27,2; ut . . de bello Hispaniae ad senatum -rret 33, 21, 9; ut . . -rrent coss. ad senatum 4, 12, 4; de qua (re) ad senatum -rrent 8, 29, 2; rem integram ad senatum -rrent 36, 1, 5; ut coss. eam rem ad senatum -rrent 42, 3, 5; Camillus de Latinis populis ad senatum -lit 8, 13, 10; -lit ad senatum cos. 38, 42, 5; quantum copiarum et ubi quaeque essent, coss. ad senatum -lerunt 24, 11, 1; de rpa . . coss. ad senatum -lere 26, 27, 17; ex qua filius ad senatum -isset 5, 22, 2; id cum ad senatum -isset 41, 14, 7; cum de rpa belloque et provinciis ad senatum -issent 30, 1, 1; de provin-

ciis cum ad senatum -issent 33, 43, 1; cum .. de provinciis et* exercitibus ad senatum -issent 42, 1, 1; cum quidam -dum ad senatum censerent 26, 2, 3; ut de iis .. integra res ad senatum -rretur 39, 19, 1; -ta (est) de integro res ad senatum 21, 6, 6; ea res .. ad senatum -a est 42, 20, 2; quod ubi .. -um ad senatum est 22, 61, 4; cum ex composito -um ad senatum esset 4, 48, 12; de quibus (coniurationibus) cum ad senatum -um esset 9, 26, 6; id cum ad senatum -um esset 41, 16, 2; ea cum .. -ta ad senatum essent 25, 12, 12; -ta re* ad senatum 2, 22, 5; haec -lit ad socios 32, 35, 8; quo certiora ad suos -ant 40, 47, 7; -rre ad suos dixerunt velle 37, 6, 7; quae acta Philippus ad suos -rit 32, 35, 8; refero enim ad vos, utrum .. an 31, 22, 10; si .. pacis condiciones ad vos -isset 21, 13, 1. — disceptatio cum ad Hannibalem reiecta esset 21, 31, 7; Hannibal cum .. ad Hannonem eos -isset* 24, 2, 6; ab senatu ad Marcium -ti (sunt Hernici) 9, 43, 7; legatos .. senatus ad T. Quinctium -ecit* 33, 49, 8; ut* arbitrium .. ad Scipionem -ret 30, 12, 22; — quae eorum (signorum) sacra ac profana essent, ad pontificum conlegium -runt 26, 34, 12; id cum .. senatus ad pontificum conlegium -isset 41, 16, 2; -ti ad consulem Aemilium 39, 3, 2; duo ex conlegio .. ad consules -bant 42, 32, 7; consultatio de Macedonico bello integra ad consules -ta est 31, 2, 2; belli administratio ad novos consules -ta est 42, 18, 2; ut .. rem ad novos magistratus -rent* 2, 22, 5; de ea re consultationem integram senatus ad novos magistratus -ecit 39, 7, 7; haec legatio totumque, quod ad Sardiniam pertinebat, ad novos magistratus -um est 41, 6, 7; cognitionem de postulatis Gallorum ad populum -iunt 5, 36, 10; senatus a se rem ad populum -ecit 2, 27, 5; cum .. quaedam .. ad populum -issent 3, 36, 3; ab senatu -ti ad populum 7, 20, 3; legati .. -ti ad populum 9, 20, 2; -tam rem ad se *(sc. senatum)* permittere plebi 5, 20, 9; Appius Romam ad senatum arbitrium .. -bat 26, 15, 2; rem integram ad senatum -ret 26, 16, 4; si, quod imperio consulari exsequendum esset, invidiam eius coss. ad senatum -rent 2, 28, 2; ad senatum -rent* 42, 33, 6; ad senatum rem -runt 27, 8, 3; Aetolos .. ad senatum -runt 33, 31, 7; causam integram* Romam ad senatum -runt 40, 17, 6; qui ad senatum .. rem arbitrii sui -isset 5, 22, 1; id ad senatum -itur 3, 13, 7; integra ad senatum res* -itur 38, 39, 17; ab tribunis ad senatum res est -ta 40, 29, 12; ab iis ad senatum -ti sunt 36, 3, 5; a quo -ti ad senatum .. petierunt 8, 1, 8. — ad comitia reverti 41, 14, 9; quin tu .. ad id, quod doles, .. reverteris? 40, 15, 1. — revolutus ad dispensationem inopiae *(i. e. redactus ad inopiam aequius distribuendam ac minuendam)* 4, 12, 10; femina ad multo ante praecogitatum -ta facinus 40, 4, 13. — avide ruendo ad libertatem 3, 37, 2; quae (legiones) nisi pro se ipsis ad mortem ruere volunt 9, 4, 11.

(gentes) secutae sunt ad bellum 27, 39, 6; quantis auxiliis Rum ad bellum -rentur 33, 3, 7; me -imini ad caedem, non ad pugnam 5, 44, 7. — ad deditionem Volscos .. subegit 6, 2, 13; (Nucerinos) oppugnando ad deditionem -egit 9, 41, 3; dis cordi fuit -igi nos ad necessitatem dedendi res 1, 4. — L. Aemilio Regillo succedenti ad navale imperium 37, 14, 1; qui alii aliis -rent ad pugnam 4, 22, 5; cum .. integri fessis -rent ad pugnam 36, 38, 4.

tendendo autem duo ad Carthaginienses, Thraso ad societatem Ram 24, 5, 8; tutores .. ad suum tendere *(i. e. ad hominem sui ordinis inclinare)* 4, 9, 5; — patres .. tendere ad consulum comitia 4, 54, 8; -dendo ad sua quisque consilia 31, 2; tendere ad consulatum 32, 7, 10; ne ad extremum finem supplicii -ret 8, 32, 15; ad alienam opem quisque inops tendere 21, 58, 10; cursu ad pugnam tendunt 39, 31, 1; (ad societatem *v. supra 28*;) — ipse .. ad altiora et non concessa tendere 4, 13, 4; ad summa ferme tendit (invidia) 45, 35, 5*. — a procursationibus .. ad opus milites traducti (sunt) 5, 19, 9; postquam et ad alia .. -bantur *(sc. plebei homines)* opera 1, 56, 2. — trahentibus ad Antiochum quibusdam .. multitudinem 35, 50, 4; (factio) plebem .. ad* Antiochum -bat 37, 9, 3; qui captae decus Nolae ad consulem -hunt 9, 28, 6; cum alii ad se, alii ad Eumenem civitatem -rent 39, 34, 4; ad Macedonas* gentem -bant 43, 17, 7; decoris pars maior in quibusdam annalibus ad Maximum -itur 10, 17, 11; factionis ad Philippum -tium res 32, 19, 2; ut .. plebs ad Poenos rem* -ret 24, 2, 8; quae (factio) -rat rem ad Poenos 23, 8, 2; aliis* ad regem -bus civitatem, aliis ad Ros

42, 44, 3; dum familiae* ad se quaeque famam rerum gestarum honorumque fallenti* mendacio -hunt 8, 40, 4; dum coss. tribunique* ad se quisque omnia -ant 2, 57, 3; (laudem) ex communi ad se -tes 6, 6, 18; *(v. p. 408, 47;)* — quod non Gallos .. -rint ad bellum 10, 13, 3; ut .. -us ad id bellum videri posset 21, 5, 3; -us est tamen ad id, quod vitabat, certamen 27, 12, 9; -ĕre ad defectionem Lucanos 25, 16, 6; qui .. -isset ad defectionem Arpos 24, 45, 2; ne .. libertatem .. ad licentiam pestilentem -ret 45, 18, 6; pars mitior* senatus ad meliora responsum* -ĕre 8, 21, 6; sermones ad spem* Rorum *(i. e. ad id, quod ab Ris sperarent)* -bant 40, 5, 7. — cum videremus finitimum populum .. ad nos traiecturum illud incendium esse 7, 30, 12; — ad Achaicum concilium Aegium -ecit 36, 35, 7. — transierat .. superbia neglegentiaque ad Aequos 4, 47, 1; terror ad hostes -it 1, 27, 9; -eatur ad alteram contionem 45, 37, 14. — tralato imperio a Philopoemene ad Cycliadam* 31, 25, 3; regnum ad Hieronymum .. -um 24, 4, 1; ad -dum a Philippo ad se imperium 33, 31, 9; quo (senatus consulto) victoriam suam ad Ligures -rret 42, 9, 3; -um (est) deinde ad Apuanos Ligures bellum 39, 2, 5; seditio .. aliquantum inde virium -lit ad Ros 2, 16, 3; — sortem suam ad eum (conlegam) -rri 26, 29, 8; ab consulibus ad decemviros .. -to imperio 3, 33, 1; a consulibus postea ad dictatores .. sollemne clavi figendi -um est 7, 3, 8; (tempus) ab Sergiis Verginiisque ad plebeios viros fortes ac strenuos -endi summi honoris 5, 12, 8; id ex voluntario inter ipsos foedere ad tribunos ac* legitimam iuris iurandi adactionem -um (est) 22, 38, 5; — sollemne auspicandorum* comitiorum .. ad militarem temeritatem -rri 26, 2, 2. — ab illo consilio velut transiliendum ad aliud fuit 40, 13, 8. — magis ad incendium quam ad proelium trepidabant 37, 30, 5.

quem ad modum ab regibus ante ad consules venerat (*sc.* imperium) 3, 33, 1; ad eos (*sc.* aediles plebi) summa rerum ac maiestas consularis imperii -rat 3, 6, 9; rei sua sponte ad eum mox* -urae 45, 19, 12; quanto cum periculo suo hereditas regni* -ura esset ad Persea 40, 54, 7; rumor .. -rat ad Ros 9, 2, 4; ad quem eorum regnum Rum esset -urum 1, 56, 10; cum ad tribum Aniensem* et nomen conlegae -um est 29, 37, 10; cum ad tribum Polliam -um est *(sc. in lustro)* § 8; — ad occupatas iam aures sollicitatumque iam animum cum -isset 45, 19, 9; ad omnia praeparata Cn. Sicinius praetor .. Brundisium -it 42, 27, 8; — ad comitia .. venire Romam 27, 29, 5; -ire ad comitia 29, 10, 2; quod solito serius ad comitia -isset 38, 42, 1; ad .. concilium Aetolorum classe expedita -it 26, 24, 1; eo si -ret Quinctius ad conloquium 32, 39, 2; Syphacem .. in castra Ra ad conloquium -isse 30, 3, 6; si ad conloquium .. -isset 29, 12, 9; -um .. ad conloquium est 26, 17, 9; ad hoc conloquium utrimque -um est 38, 25, 5; pugna iam in manus, iam ad gladios .. -rat 2, 46, 3; eos .. -ire ad populi iudicium 5, 11, 12; ad eos ludos .. vis magna Volscorum -it 2, 37, 1; ubi ad manum -isset hostis 2, 30, 12; quod cuique temere* trepidanti ad manum -isset 38, 21, 6; ad pedes pugna -rat 21, 46, 6*; nec quicquam aliud quam ad deforme spectaculum .. urbis cum -isset 31, 24, 3; — ad deditionem non -rant 40, 39, 1; ubi nusquam ad universae rei dimicationem -um est 1, 38, 4; ad ultimam dimicationem de legibus -um (est) 6, 38, 3; ad ultimum dimicationis rati rem -uram 2, 56, 5; qua (discordia) prope ad ultimum dimicationis -um est 8, 29, 10; (ad ultimum discrimen *v. p. 395, 26;*) postquam ad effectum operis -um est 21, 7, 6; successoris -uri ad paratam .. finiti belli famam 30, 36, 11; per quae pRus ad tantum fastigii -rit 44, 1, 11; quod .. agendum fuit, id iam .. ad finem -it 8, 13, 11; non -it ad finem tam audax inceptum 10, 32, 5; oppugnatio ad finem -it 25, 23, 1; -um iam ad finem esse 4, 2, 1; ad id -um inopiae est, ut 23, 19, 13; hostes .. ad ultimum inopiae -uros (esse) 31, 38, 1; -um ad inopiae ultimum foret 10, 11, 9; -umque ad interitum servitiorum utique et plebis esset, ni 2, 34, 3; nomen Aetolorum ad internecionem videbatur -urum 36, 34, 2; ad ultimum laboris ac periculi -um est 9, 39, 8; ad extremum periculi ac prope perniciem -um est 21, 34, 8; ad extremum spei -it* reus 43, 16, 16; ut nullo bello -retur ad exitum spei* 5, 12, 4; ipsa una membra totumque corpus ad extremam tabem -isse 2, 32, 10; — postquam -um ad extremum est 3, 23, 5; malum .. iam ad extrema venisse 2, 44, 9; quoniam ad extrema -um est 4, 26, 8; ad extrema -um foret, ni 2, 47, 8; quando .. Hannibalis

vis .. prope ad nihilum -isset 25, 16, 11; — venio *(sc. in oratione)* nunc ad id, de quo agitur 34, 6, 1; ad ea, quae .. animos terrebant, .. -it 33,3,12; ad pecuniae mentionem -um est 44,25,9; cum ad mentionem Nabidis -um esset 34, 48, 5. — ad Aequos inde .. versa (sunt) arma Ra 9, 45, 5; utrum Agrigentum ad Himilconem et Hippocratem -ret bellum 25, 23, 2; (Etruriam) 10 totam ferme ad Magonem ac per eum ad spem novandi res -sam 29, 36, 10; inops senatus auxilii humani ad deos populum ac vota -it 3,7,7; devictorum Samnitium decus magna ex parte ad legatos .. est -um 9, 40, 21; inde ad multitudinem oratione -sa 3, 17, 3; — ab* seditione ad bellum -si 6, 28, 3; ad caedem -untur 1, 7, 2; ad caedem oppidanorum -si 26, 46, 7; -sis animis iam ad publicam curam 3, 8, 2; ab rapinis et 20 caedibus animo ad libidinem -so 3, 57, 3; ad preces et obtestationem -us 8, 35, 1; ad pacem omnium animi -si sunt 30, 36, 11; omnis ira belli ad populationem agri -it 2, 62, 3; ad populationem agri -si 22, 20, 9; ab imperio totus ad preces -us 6, 24, 8; *(v. supra 21;)* a proelio ad preces -si 3, 28, 9; ad preces a* certamine -si 4, 10, 4; ad praedam victores -si (sunt) 26, 46, 10; ad quietem -si (sunt) 37, 32, 7; ad Sagun- 30 tinam rabiem -si 31, 17, 5; quae (res) .. ad respectum suarum quemque rerum -it* 9, 45, 12; ad sepulturam inde suorum .. -untur 1, 25, 13; milites alii ad spectaculum templi lucique -si 35, 51, 3; (ad spem *v. supra 10;*) ludicro circensi ad usum belli -so 44, 9, 3.

ββ) *accendendi — vocandi:* hos desperata salus .. ad rabiem magis quam audaciam accendebat 32, 23, 9; cum utrim- 40 que ad certamen -si militum animi essent 21, 45, 1; -si alii tribuni ad certamen 4, 6, 5; (ad consilia *v. p. 401, 29;*) ad libidinem et contumeliam animum -runt 8, 28, 2; (ad rabiem *v. supra 38;*) — ut .. -rent ad id .. plebem 6, 39, 5. — corpora simul animosque ad bellum acuebant 26, 51, 7; nec alia provincia militem magis ad virtutem -bat 39, 1, 2. — ut sit, ad cuius curationem a vobis adhibeantur 5, 3, 6; -bitis ad mi- 50 nisterium dapemque* Potitiis ac Pinariis 1, 7, 12; (ad mensam *v. p. 362, 4;*) eum (vatem) -ere .. ad prodigii Albani procurationem ac deos rite placandos coepere 5, 17, 1; cum ad publica prodigia Etrusci tantum vates -rentur 1, 56, 5; ad id sacrificium -ti (sunt) 37, 3, 6. — adliciendo ad se plebem 6, 11, 7. — confestim ad contionem (*sc.* plebem) advocavit 4, 1, 6; classico extemplo ad contionem -vit 8, 32, 1; civitatem .. dictator ad contionem -tam increpuit 4, 32, 1. — quibusdam ad Antiochum multitudinis animos avocantibus 37, 9, 1; parte tribunorum exercitusque ad Volscum -ta bellum 4, 61, 3. — cohortatus est milites ad 10 bellum 42, 52, 6; ad reliqua belli -us est paucis edoctos Fr. 20. — quem ad modum .. conciret homines ad arma 31, 3, 5; Aetolos .. ad arma conciverat 40, 9; Samnium fama erat conciri ad bellum 8, 17, 2. — concitaverunt civitatem ad arma 24, 10, 11; -tis ad arma Gallicis gentibus 27, 44, 7; ut .. -ri potuerint ad bellum 36, 29, 1; Aetolos -dos ad bellum 31, 28, 3. — quod ibi primum conclamatum ad libertatem .. sit 24, 29, 8; 20 (ad arma *v. p. 362, 13.*) — convocandos (esse) Aetolos ad concilium 36, 28, 9; cos. classico ad contionem -at 7, 36, 9; populum ad contionem -verunt 3, 34, 2. — neque eos .. elicere ad certamen poterat 9, 43, 8; neque illos novus cos. .. -re ad certamen potuit 10, 11, 6; -re Poenum ad certamen 23, 27, 1; ut hostem ad certamen -ret 6, 31, 7; quae -ret hostis ad certamen 23, 26, 7; -ci .. ad equestre certamen Ros 42, 61, 9; 30 ad conloquium vatem -uit 5, 15, 6; ad conloquium sufetes* eorum .. -uit 28, 37, 2; eos .. cum ad excursiones -uissent 32, 18, 8; cum hostem ad proelium -re non posset 2, 62, 1; -re* ad pugnam hostem 21, 54, 4; hostem ad pugnam -re iubet 29, 34, 8; hostes ad pugnam -re nequit 34, 19, 9; ut nec hostis -ci amplius ad pugnam vidit 26, 7, 1. — illos excire ad arma 31, 15, 10; Hamilcarem .. exercitus .. excivisse ad arma 40 11, 6; ad arma multitudinem exciverant 39, 36, 13; XX milia Celtiberorum ea hieme ad arma excita* (sunt) 25, 32, 9; Volsci etiam exciti ad arma erant 8, 3, 9; Comensibus ad arma excitis 33, 36, 9; qua* fama in Sabinos aut quo linguae commercio quemquam ad cupiditatem discendi excivisset? 1, 18, 3. — ad* aliquantum iam altitudinis excitata erant moenia 29, 18, 17; ut .. -et ad arma alios 44, 33, 8; -tes vocantesque ad 50 arma 27, 15, 17; quibus (artibus) ingenia ad magnae fortunae cultum* -antur 1, 39, 4; feminae quoque ad publica decora -ae (sunt) 2, 13, 6. — evocare* principes Lo-

crensium ad conloquium 24, 1, 5; Latinum .. ducem advenarum -asse ad conloquium 1,1,7; -ri ad conloquium principes 30,12,8; ad conloquium consule* -to 4, 10, 1; -ti .. legati ad conloquium 21,25,7; Herennium Bassum et Herium Pettium ad conloquium -tos 23,43,9; -tos principes ad conloquium 31, 27, 3; -tis ad conloquium iis 25,28,3; Badium .. ad pugnam -vit 18,12. — cum Boeotos ad societatem vestram hortaretur 37, 53, 10. — ad bellum atque arma incitantur 1,27,3; -bat Ros ad bellum 35, 13, 10; -ri Rhodios ad bellum Rum posse 44,23,5; plus ea oratio* momenti ad -dos ad bellum habuit 35, 25, 9; ad Rum -tus bellum 44, 30, 6. — inflavit ad intolerabilem superbiam animos 45, 31, 3. — per quem inlectus ad transitionem Moericus erat 26, 21, 13. — inritandis ad bellum animis 31, 5, 5; -to ad bellum Syphace 29, 32, 14; qui .. animos ad sanguinem et caedes -ent 21, 25, 9; tribunos plebis fama ea ipsa -rat magis ad susceptum certamen quam deterruerat 6, 27, 11; -ti sunt ad iustum certamen animi 10, 27, 7; -tis tantum ad certamen animis 27, 18, 4. — cum ad cenam invitavi 40,13,2; -us ad cenam § 6; ad cenam .. -us 44,31,14. — lacessere ad pugnam 2, 45, 3. — Acerras primum ad voluntariam deditionem conatus perlicere 23,17,4; ut quos quisque posset ex conlegio tribunorum ad internecionem -rent 4, 48, 10; quia condicionibus -ĕre se nequiverint ad societatem armorum 10,11, 11; ad belli societatem -ĕre* 42, 37, 2; ut protinus Numidas .. ad transitionem -ret 24, 48, 10; nec .. Calavius filius -ci ad vinum *(coni. Heerwagen)* potuit 23, 8, 7*. — ubi ad eos, qui una peccaverint, provocare liceat 2, 29, 10; -co ad populum 2, 55, 5; 8, 33, 7; se -are ad populum 3, 56, 12; -um ad populum est 37, 51, 4; — nec -antes* de controversiis ad disceptationem pRi audivit 41,23,13; -tem .. Gallum ad certamen 24, 8, 5*; -bus ad proelium responsum Rus nemo reddebat 3, 60, 3; -co te, inquit, ad pugnam 25, 18, 6; uti -rent* ad pugnam 9, 4, 2. — disceptationem ab rege ad Ros revocabant 41,22,4; -ta res ad populum est 10, 24, 4; — -tis deinde ad concilium Latinis 1, 52, 1; Philippo ad numera belli -to* 36, 31, 12; ut ad sortem rem* -ret 10, 24, 3; Aetolos .. ad spem -vit 37, 7, 4. — ad arma sollicitare populos 28, 2, 13; -bat ad defectionem Canusinos Poenus 27, 12, 8; principum animos ad defectionem -ri 21, 45, 2; si quorum animi -ri ad defectionem a tyranno possent 35, 29, 10; tantum ne Carthaginiensium socii .. -rentur ad defectionem 21, 19, 5; -tis ad defectionem animis 1, 30, 7. — cupido imperii .. populos ad arma stimulat 1, 23, 7; (ad bellum *v. infra 22;*) quem .. metus a praetore Ro nunc ad proditionem patriae, nunc .. ad transfugiendum -bat 23, 15,7. — (suadeo *v.* γγ) valeo.) — ad arma vocat 22,28,9; se .. -re omnes Quirites ad arma 3,17,7; [ad arma -re* *(coni. Mg)* exercitum 21,39,1]; simul ad libertatem simul ad arma -tes 24,21,7; *(v. p. 412,50;)* clamor -tium ad arma 3, 3, 4; ad arma -ntis* (plerosque) 25, 21, 2; iuventutem ad arma -bus 36,12,5; ad arma pro se quisque -bat 29, 6, 13; -tis rursus ad arma popularibus 28, 31, 6; cum hinc Aetoli .. -rent ad bellum, illinc Hannibal .. stimularet 34,43,5; si ad calculos eum* rpa -et 5,4,7; ad cenam eum cum patre -ri iussit 23, 8, 4; -us ad cenam 40, 7, 1; -to ad concilium populo 2,7,7; -ta ad concilium multitudine 1,8,1; -tis classico ad concilium militibus 5,47,7; *(sc. duces)* ad consilium -vit 44, 37, 13; plebem Brutus ad contionem -at 2,2,4; ad contionem* populum -re 3, 39, 6; ad contionem populum -vit 66, 6; armatos .. ad contionem -vit 42, 52, 4; nisi .. aliquis ex magistratibus ad contionem -asset 39, 15, 11*; -ri ad contionem utrumque exercitum iubet 1, 28, 2; multitudinem .. ad contionem -ri iussit 4, 15, 1; ad contionem -ri iubet* Lacedaemonios 34,27,5; -to ad contionem populo 23, 3, 1; ad contionem -to exercitu 42, 61, 3; multitudine ad contionem -ta 25, 28, 6; -ti deinde ad contionem 28,26,12; -tos ad contionem Locrensis 29, 8,1; -tos ad* contionem milites 21,5; equitibus .. -tis ad contionem 21,45,4; -tis ad contionem militibus 7, 16, 4; 29, 24, 5; ad contionem militibus -tis 44, 37, 5, cum .. Galli .. ad deditionem -rent 5, 48, 4; Umbros ad defectionem -ri 10, 21, 2; reus ad iudicium -us populi est 2, 61, 3; servos ad libertatem voco 34, 31, 11; servos ad libertatem Appius Herdonius* ex Capitolio -bat 3, 15, 9; servorum ad* libertatem -orum 32, 9; *(v. supra 15;)* servi ad pilleum -ti (sunt) 24,32,9; (ad proelium *v. p. 362,46;*) fessos .. nox imberque ad necessariam quie-

tem -bat 28,15,12; -ti saepe ad transitionem .. erant 25, 15, 5.

γγ) *cum aliis verbis:* quin igitur ad hoc (*sc.* bellum) accingeris* 28, 41, 8; -dum ad eam* cogitationem esse 6, 35, 2. — ad haec .. consilia nostra accommodare* 41,24,5; mores ad ea -bat 3,20,5. — ad haec peditum auxilia additi equites (sunt) 21,22,3; ad Ramnes, Titienses, Luceres .. -re alias (centurias) constituit 1, 36,2; quinqueremes ad CXX* navium classem .. -ae (sunt) 22,37,13; -ae huic quoque sunt ad eam classem .. naves 37,22,4; -tis ad eas IIII cohortibus 31, 2, 6; ad eas copias .. X milia militum .. -untur 26,19, 10; copiis eius ad suas -tis 27, 42, 16; ad eum exercitum .. in supplementum -ta (sunt) .. tria milia* 37,2,2; ad exercitum civilem socialemque .. -ta (sunt) auxilia 42, 35, 6; de tribu .. ad X veteres tribus -da 31,15,6; — ad copiam rerum addidit munificentiam 7,16,3; ad ea dona consilium quoque -bant 22, 37, 9; si quid ad eas (*sc.* leges) addi .. vellet 31, 11, 17; -it ad metum dedecus 1, 58,4; ad ea munera data a dis et ipse -rat multa belli decora 3, 11, 6; ad ea addidit preces 24, 26, 2. — ad dilectum .. centuriones .. adiecti (sunt) 4, 17, 10; Fabius duas legiones se -urum ad Servilianum exercitum dixit 22,11,3; ad quam (legionem) cum militem .. -isset 35,2,4; — fama Gallici tumultus ad bellum Etruscum -ti 10, 10, 12; si vero ad externum bellum domestica seditio -iatur 45, 19, 13; ad clades .. facinora decemviri .. -iunt 3,43,1; ad consilium .. animum -ecit 25, 37, 17; ad consilium specie* amplum, re inane animo -to 36,8,4; ad legem et edictum consulis senatus consultum -um est 41,9,10; ea res .. ad ius inferendi Antiocho belli -isse aliquantum videbatur 35,51,5; (ad legem *v. supra 38;*) dilationem nihil ad praesentia mala .. -uram (esse) 37, 7, 5; neutris* (castris) quicquam .. ad munimenta -um (est) 27,47,4; -ae ad hunc numerum V pristes* erant 44, 28, 1; ad eum navium numerum .. X -ctis* 22, 19, 2; aliquantum -batur equitibus ad id pretium 58, 5; cum ad quattuor quinque* -cti novem numerum .. expleverunt 10,6,8; ad regnum paternum .. -ctis (urbibus) 30,44, 12; ad rem atrocem animum -ecit 40, 4, 6; nec istum ad cetera scelera impudentiam .. -ere patiar 3, 56, 3; duae tabulae legum ad prioris anni X tabulas erant -tae 37, 4; ut .. dies unus ad triduum -retur 6,42,12; hanc te quoque ad ceteras tuas eximias virtutes .. -isse velim 30, 14, 6; — -ite ad haec, quod 23,5,9; ad haec .. Thessalorum querelae -ae (sunt) 39, 25, 7; cum ad id quisque, quod audierat, .. -ret aliquid 28, 24, 1; qui .. ad id, quod de credita pecunia ius non dixisset, -ret, ut 2, 27, 10; non tantum ad id, quod .. habere potes, .. gloriae -ris quantum 30, 30, 21; ad ea -urum (se) etiam in foedus esse, ut 38, 8, 10; ad ea Duranius -ecit 40,42,4*; si quid ad ea .. quasi* multa navium .. -itur 30, 31, 9. — ad ea, quae habebat, auxilia .. adiunctis* II milibus peditum 44,30,13. — Boeotis quoque sicut prius Achaeis ad societatem adscitis 33, 2, 9. — quod .. ad spem consulatus in partem revocandi iam* adspirare non auderet (plebs) 4,35,6. — ut .. nec suo sanguine ad supplicia patrum plebem adsuefaciant 3,52,11. — ad eam .. classem adsumptis tribus quadriremibus 37, 16, 3; -tis ad eum exercitum, quem habebat, .. auxiliis 44, 30, 10. — quod ad bellum atque Antiates adtineat 6, 6, 10; quod ad Antiochum -ret 33, 45, 2; quod ad Euboeam Boeotosque et Thessalos -et 36, 7, 4; quod ad Carthaginienses hostes Hannibalemque -ret* 23,25,4; quod ad Syphacem Carthaginiensesque -ret 30, 8, 1; quantum ad Carthaginienses duces -et 28, 43, 17; quod ad exercitum -eat 6, 23, 10; (ad Hannibalem *v. supra 28;*) quod ad Lucretium Hortensiumque -ret 43,7,9; quod ad Nabim et Lacedaemonios -ret 31,25,4; quod ad Latinos -et 8,13,14; (ad Lucretium *v. supra 33;*) quod ad me -et 2, 31, 9; 37, 7; 3, 62, 3; 30,30,10*; 31, 6; 37,53,7; quod ad multitudinem .. et egentibus divisum agrum -et 34,31,14; quod ad multitudinem eorum -et 39, 15, 8; quod ad Nabim Lacedaemonium -ret 33, 45, 3; *(v. supra 35;)* quod ad Philippum bellumque Macedonicum -ret 23, 48, 3; quod ad Pleminium -et* 29, 21, 1; quod ad Ptolomaeum -eat 33, 40, 3; quod ad se -eat 3, 50, 8; 36, 40, 8; quod ad se privatim -eat 5, 30, 2; quod ad Sidicinos -eat 8, 2, 3; (ad Syphacem *v. supra 29;*) quod ad te -et eamque rem, quam 6, 15, 4; (ad Thessalos *v. supra 27;*) quod ad tribunos -et 9, 9, 19; quod ad volones -ret 24,16,9; quod ad vos -et .. minasque vestras 5, 9, 5; quod ad vos -et 31, 31,18; quod ad universos vos -et 28,29,7;

— quod ad Capuam -bat 26, 17, 1; nam quod ad eas civitates -ret 33, 39, 5; quod ad Etruriam -bat 10, 45, 6; (ad Euboeam *v. p. 416, 27;*) quod ad Hispanias -ret 30, 41,4; quod ad Siciliam -et 26,40,18; quod ad urbes Asiae -et 34, 58, 2; — quod ad provinciarum administrationem -ret 42, 10, 15; (ad agrum *v. p. 416,39;*) quod ad bellum Rum -ret 23, 43, 4; quod ad Laconum bellum -ret 35, 30, 13; *(v. p. 416, 25; 43;)* quod ad crimina -et 6, 26, 7; quod ad expeditionem* -eat 28, 32, 8; quod ad leges ademptas -et 39,37,6; (ad minas *v. p. 416, 52;*) quod ad Nicephorium Venerisque templi restitutionem -et 32,34,9; (ad rem *v. p. 416,49;*) quod ad stipendium -eat 23,48,5; quod ad supplicium -et Campanorum 26, 16, 1; quod ad thesauros Gallicos -et 6, 15,12; quod ad ea -et 31, 31, 5. — alienatus ad* libidinem animo 3, 48, 1. — ad immensum multitudinis speciem auget 29, 25,4. — (circumspicio *v. p. 402,49.*) — velut ad supremum certamen comparati duces 30,28,8; sex (tribunos) ad intercessionem -vere 4,48,11; — tantam vastitatem in Sabino agro reddidit, ut comparati ad eam prope intacti bello fines Ri viderentur 3, 26, 2. — ut vicesimo anno ad metam eandem solis, unde orsi essent, .. dies congruerent 1,19,6; tempus, quo ipse eos sustulisset, ad id ipsum -ĕre (sciebat) 5, 5. — comitate .., ad quam publice consenserant 4, 35, 4*; omnes ad necem eius -bant 39, 50,6; — ad haec -iens .. clamor 40,27,14. — ad Q. Fulvium consulem Hirpini .. dediderunt sese 27, 15, 2. — a Philippo ad Aetolos deficiunt 38, 3, 5; auctorem, ad quem -rent 23, 32, 9; Pometia et Cora ad Auruncos -iunt 2, 16, 8; quae (urbes) .. ad Carthaginienses -rant 24,35,1; castella inde duodetriginta ad consulem -runt 33,36,14; urbes ad eum -runt 25, 1, 1; -ēre ad eum Sedetani 34, 20, 1; oppida ad eum -runt 35, 1, 4; alia (castella) .. ad eum -runt 22, 6; urbes ad eum .. -runt 37, 11, 15; (ne Ligures ipsi) ad eos .. -rent 30, 19, 4; ad eos Murgentia et Ergetium urbes -ēre 26, 21, 14*; civitates, quae ad Hampsicoram* Poenosque -rant 23, 41, 6; -ecimus ad Hannibalem 23,8,9; ad Hannibalem -ēre 25, 15, 6; -runt 31, 31, 12; si non Hieronymus ad Hannibalem -isset 26,30,7; cum pars ad Hannibalem -isset 25,16,5; ad illos .. Hispani -bant 34, 18, 1; qui ad Latinos -rant 1, 38, 4; civitates .. ad liberatorem populum -uras (esse) 35,17,8; ecquis* Latini nominis populus -rit ad nos 23,12,15; (Agassae) -rant rursus ad Persea 45,27,2; quae (civitates) ad Persea -issent 34,1; qui primus a patribus ad plebem -isset 6,20,3; (Gelo) ad Poenos -ecit 23, 30, 11; -ēre ad Poenos 24, 39, 9; -ēre autem ad Poenos hi populi 22,61,11; urbes, quae ad* Poenum -rant 23,39,6; -rant* ad Poenos 28,19,2; Bruttios Apulosque .. -isse ad Poenos 23, 11, 11; *(v. p. 417, 49;)* qui ad Poenos .. -issent 28, 10, 12; ne socii pRi .. ad regem -rent 30, 42, 5; Herdoneam quia et -uram fuisse ad Ros comperit 27, 1, 14; (Castulo) ad Ros -ecit 24, 41, 7; populi ad Ros -runt 23, 49, 14; quod ad Ros -issent 45, 26, 13; si ab rege ad Ros -issent 32, 19, 4; populos ad Ros -isse 23, 32, 6; Satricani ad Samnites -runt 9, 12, 5; Sora ad Samnites -rat 23, 2; qui cives Ri .. ad Samnites -rant 16, 2; fore ut tot in Italia populi ad se -rent 28, 44, 4; eo maturius ad se -uros (eos esse) 24, 2, 7; ad Cn. Servilium consulem .. -ēre (populi) 30,19,10; Fidenae .. ad Lartem Tolumnium .. -ēre 4,17,1. — Ecetranum ad Aequos descisse 3,4,3; Locrenses -vere ad Bruttios Poenosque 23,30,8; qui .. ad Hannibalem -isset* 24, 45, 2; quae (urbes) ad Hannibalem -issent 25, 20, 6; gens .. ad hostes -verat 9, 45, 6; cur ad Ilergetes -retis a pRo 28, 29, 2; Campanos ab se ad nos -isse 8, 4, 9; qui (populi) ad Poenum .. -issent 25, 16, 10; (urbs) -verat et ipsa ad Poenos 29, 6,1; (populi) ad Poenos -rant 25, 1, 2; *(v. supra 28;)* ad quem -iscant 31,7,12; Praeneste ab Latinis ad Ros -ivit 2, 19, 1; quibus invitis -tum ad Samnites erat 9, 16, 8. — ad bellum consilia erant destinata 42, 48,1. — ut octo centuriae ad damnationem defuerint 43, 16, 16; nec quicquam ad iusti exercitus formam praeter ducem deerat 7, 39, 8; nec praeter ferrum quicquam defuit ad iustam belli speciem 40, 6, 6; — ne quid .. exercitui ad usum deesset 5, 7, 13. — eorum nomina ad se ederentur 43, 14, 8*. — efferavit ea caedes Thebanos .. ad exsecrabile odium Rorum 33, 29, 1. — quos certamine factionum* ad intestinum bellum exarsisse 41, 27, 3. — arma expedirent milites animosque ad supremum certamen 30, 32, 1; ad expediendum remigem ac militem ad imminens certamen

26, 39, 8; ad oppugnationem sese -bant 37, 9, 11; ad proelium se -iunt 2, 55, 8; ut se ad proelium -iant 5, 49, 2; ad* proelium sese -bant 21, 46, 4; -iunt sese ad pugnam 38, 21, 1. — patrum numerum . . ad trecentorum summam explevit 2, 1, 10. — donec ad liquidum veritas explorata esset 35, 8, 7. — libertatem expositam ad iniurias Masinissae 42, 23, 9. — ad cunctam* militarem disciplinam ab effusa licentia formato milite 44, 1, 5. — ad Eumenen et ad Antiochum communia mandata (sunt)* 44, 24, 1. — mutatis repente ad misericordiam animis 24, 26, 14. — ad naves XXV . . viginti quinque* parari* alias 23, 38, 7. — ad censores, non ad senatum notionem de eo pertinere 27, 25, 5; praeterquam quod aliquid proprie ad consulem eius anni -ret 29, 16, 2; de rebus ad Cretenses pariter Rosque -bus 37, 60, 4; quae ad deos -bant 5, 50, 8; quae ad deos immortales -bant § 1; ad deos id magis quam ad se -re 10, 6, 10; quae (sacra) nunc ad Dialem flaminem -ent 1, 20, 1; dignitas ad homines -et 6, 41, 4; caedem -re ad illos semiviros 33, 28, 7; quae ad illos seque communiter -rent 36, 5, 8; ad imperatorem id -re prodigium 25, 16, 4; quod ad ipsos quidem proprie -eat 37, 53, 2; in causa proprie ad ipsas (*sc.* mulieres) -nte 34, 5, 12*; nihil ad eos -ens (adventus) 33, 39, 7; (ad magistratus *v. infra 35;*) prodigium id ad matronas -re 27, 37, 8; quod proprie ad milites -et 5, 5, 4; quorum alterum (exemplum) ad nos coss. reliquosque magistratus, alterum ad vos, Quirites, magis -et* 34, 2, 5; maxima pars nihil -et ad nos 39, 36, 12; nihil ad nos -eant 32, 21, 21; in rebus ad omnes pariter . . -bus 34, 5, 12; ad Onomestum quidem quid eam rem -re* 39, 34, 8; ad paucos -re (*sc.* Bacchanalia) 15, 7; ad pluris exemplum quam clades* -bat 26, 38, 4; malum . . nec ad plures nec ad plura -ens 39, 16, 2; ad quem . . regnum -et 40, 11, 7; ad quem maior pars iniuriae eius -eat 3, 44, 10; ad quem . . hereditas regni -ret 40, 21, 10; ad quos -eat facinus 31, 12, 1; ad quos eius iniuriae pars -bat 1, 10, 2; quicquam eorum ad se aut quemquam suorum -re 39, 34, 3; quod ad quemque -bat* 33, 32, 7; ea quae ad quemque -rent 34, 36, 5; (ad Ros *v. supra 20;*) id ad se -re 37, 53, 5; Asiam nihil ad se -re 33, 40, 2; foedus . . ad se nihil -re 42, 25, 10; haud sane multum ad se -re . . utrum — an 29, 31, 1; spectaculo velut nihil ad se -ntis pugnae intenta 33, 9, 4; in causa ad se -nte 34, 5, 7; *(v. p. 419, 22; 26; 49;)* (ad senatum *v. p. 419, 16;*) quod ad seniores patrum -ret 3, 14, 2; ad utrum ea non -ret cura 35, 20, 3; quod ad vos omnes -et 6, 40, 11; at enim, ut iam ita sint haec, quid ad vos, Ri? (*sc.* -et) 34, 32, 13; illa longa oratio nec ad vos -ens sit 28, 44, 17; de re -nte ad vos 34, 22, 12; *(v. p. 419, 35;)* de re magno opere -nte ad Zeuxippum 33, 28, 13; — quod ad Sardiniam -bat 41, 6, 7; — si . . ad hoc bellum nihil -ret 5, 6, 1; quae ad id bellum -rent 44, 18, 1; negare Appius interrogationem tribuni magno opere ad causam -re suam 9, 33, 8; testimonia ad causam -tia 40, 37, 7; omen -uisse . . visum (est) ad damnationem ipsius Camilli, captae deinde urbis Rae . . cladem 5, 21, 16; -tia proprie ad regni crimen 6, 20, 4; consternatio muliebris . . haud dubie ad culpam magistratuum -ens 34, 2, 6; (ad damnationem *v. supra 18;*) ad dignitatem pRi famamque . . -bat 28, 44, 12; id cum ad dignitatem eius fidemque -re, non prodi socios, tum etiam ad incolumitatem regni 36, 26, 3; eam rem ad civitatis suae dignitatem -re 37, 56, 9; neque eae tribus ad centuriarum distributionem numerumque quicquam pertinere 1, 43, 13; certe id . . ad famam pRi -re 10, 24, 7; -re id ad famam salutemque civitatis 45, 10, 5; *(v. supra 24;)* multum* . . ad fidem tuendae pacis -et 30, 30, 27; quod defendi patrum consensu ad fidem senatus -bat 5, 29, 6; *(v. supra 25;)* quod ad honorem deum immortalium -ret 45, 16, 7; quod ad notam ignominiamque Philippi -ret 31, 44, 7; nec eam ignominiam ad unius modo expugnandae moram urbis, sed ad summam universi belli -re 32, 17, 9; (ad notam *v. supra 27*; ad numerum *v. supra 29;*) quae ad pacem deum -bant 24, 11, 1; (ad plura *v. p. 419, 43;*) quae ad religionem* -ent 42, 3, 11; ad religionem -ere 39, 5, 9; ni (res) ad religionem visa esset -re 9, 30, 5; velut ea res nihil ad religionem -isset 2, 36, 1; quae ad religiones -bat (oratio) 5, 55, 1; quae nihilo minus ad rem Ram quam ad Albanam -eant 1, 23, 5; ad rem Ram -ere visum 4, 29, 8; ad rem -ere visum est 35, 24, 1; nihil id magnopere ad summam rem -ere censes? 36, 34, 7; utraque (ministeria) -tia ad rem militarem 9, 30, 3; quantum ad privatas res -et 30, 44, 9; ad

rpam -et, ne 26,31,10; quae ad rpam -ent* 28,44,16; -ere causam eorum ad rpam 38, 33, 4; quae autem ad sacra -bant 6, 1, 10; quae ad sacra -rent 39, 11, 1; quae ad sacrificium -rent* 45, 44, 15; (ad salutem *v. p. 420,32;*) quod ad statum Macedoniae -bat 45, 32, 2; -tia ad summa belli 39, 49, 12; *(v. p. 420, 40;)* ad summam rerum nostrarum -re arbitror 8, 4, 1. — nuda corpora ad missilium telorum ictus praebentes 23, 19, 6; obliquas se ipsae ad ictus -bant (naves) 37, 30, 4. — iuvenum pubescentium ad militiam 8, 8, 6. — Arpi .. restituti (sunt) ad Ros 24, 47, 10. — ad eum exercitum, quem haberet, .. equites scriberet 35, 23, 8; ad veteres exercitus duae urbanae legiones a consulibus -tae (sunt) 25, 3, 7. — ad plebem urbanam spectabat* oratio 45, 38, 1; (malum) ad summam rpam -at 39, 16, 3; — plebs ad defectionem ac pars maior senatus -are 23, 6, 4; haud dubie ad defectionem res -bat 24, 6, 1; cum .. plebes Nolana .. ad defectionem -ret 23,16,2; parva ex re ad rebellionem -re res videbatur 2,18,1; gentem ad rebellionem -re 34, 56, 10; Apuanos ad rebellionem -re 40, 1, 3; iam enim ab scelere ad* aliud -re mulier scelus 1, 47, 1; rem ad seditionem -re 25,3,19; ad vim -re res coepit 1, 9, 6. — in litteris eadem sententia ad omnis erat ('*fortasse excidit* scripta *vel* scriptum' *Wb*) 42, 46, 2. — nec suadendo ad deditionem satis valebat 24, 3, 13; non modo ad criminis fidem, sed ne ad moram quidem triumphi eam accusationem -isse 38,58,12; huius amentia ad perniciem tantum ipsius -uit 25, 29, 7. — consularis officii partem ad se vindicabat 3, 20, 1; si .. nec ad se sui belli -rent decus 9,43,14.

β) **cum subst.**: pugnatum esse .. ablegatione iuventutis ad Veliternum bellum 6,39,7. — quae (vires) non accessio tantum ad Rum esse bellum .. potuerint 36, 7,6. — ut .. suae preces .. faciliorem aditum ad senatum haberent 38, 3, 7; — ad quem (consulatum) plebi sit -us 6, 37, 7; ut .. nulli umquam plebeio ad eum honorem -us fuerit 4,25,10; ne plebeis* -us ad magnos honores esset 10, 24, 8; si -us ad honores viris strenuis .. datur 4, 5, 5. — (animus, auctor *v. infra* b) β) ββ).) — [singulis captivis ab equite ad centurionem* sorte ductis 4, 34, 4.] — quia nec deditio tuta ad tam infestos videbatur 28, 22, 5; fit ad Poenos -io 24, 1, 8; tum ab Sidicinis -io prius ad Ros coepta fieri est, dein .. ad Latinos .. facta est 8, 2, 6; levissimum malorum -io ad Ros visa (est) 25, 8. — Demetriadis maxime defectione ab Ris ad Aetolos elatus 35, 43, 2; placere enim sibi -em ad Hannibalem 23, 14, 9; propter -em ab Ris ad Hannibalem 26, 30, 2; qui .. -is ab Ris ad Hannibalem .. consilia agitassent 28, 10, 5; ob -em ad Ros 23,49,5. — ex aedilitate gradum ad censuram fecit 27, 6, 17. — hanc inclinationem animorum ad libertatem* 24,23,4. — ut obsaeptum plebi sit ad honorem iter 4,25,12; haec plebi ad curules magistratus iter obsaepsit 9,34,5. — (litterae *v. p. 368, 14 sqq.*) — patefactus ad consulatum ac triumphos locus novis hominibus videbatur 4, 54, 6. — ad Antiochum aperta mandata erant 44, 24, 7; -ta (se) habere ad consules ac senatum populumque Rum 23,33,6; ad quos -ta a propinquis haberent 30, 43, 6; si qua ad se -ta haberent 24,33,7; Aristonem privatim* ad neminem, publice* ad seniores .. -ta habuisse 34,61,15. — proditionis ad Hannibalem auctor fuerat 27, 16,3. — provocationis ad populum ereptae 3, 48, 9; -em ad populum .. tulimus 67, 9; (leges) de -e adversus magistratus ad populum 2, 8, 2. — tutum receptum ad expertam clementiam fore 3,2,5. — si* nullus alio sit quam ad Ros .. respectus 42, 46, 4. — ut supplementum sibi ad exercitum daretur 42,18,6. — cui non via ad consulatum facilior .. fiat 6, 41, 3; ad consulatum viam fieri 37, 6; via facta ad consulatum videbatur 42, 2; qui ad dictaturam aperuisset viam 7, 22, 9; nulla merita cuiquam ad dominationem pandere viam 4, 15, 5; pateat via ad honorem 9, 26, 11; quo* in magistratu sibimet ipsi viam ad ceteros honores aperirent 6,35,3; haec una via et honesta et libera ad mortem (est) 26, 13, 19; viae ad mortem hae sunt 40, 4, 14; viam unam ad id (*sc.* regnum) cernentem 21, 10, 4; haec una via visa est omnibus ad salutem 36, 27, 8*.

γ) **cum adi.**: gens ferox et ingenii avidi ad pugnam 7, 23,6; -issimo ad ea* populo 4,54,4. — nondum erant tam* fortes ad sanguinem civilem 7, 40, 2. — cum ad defectionem inclinatos animos ernerent 24, 30, 9; erant .. hominum ad favorem eius -ti animi 42, 5, 2 *(cf. p. 401, 36 sqq.)*; —

(plebs) -tior ad Poenos fuerat 23, 46, 3; imperatoris animus ad pacem -tior erat 34, 33, 9; nihilo -tioribus ad pacem animis 3, 2, 12. — consulem instructum et ad certamen intentum 3, 8, 8; cum stetissent -i ad certamen 60, 7; in agro Pupiniensi ad famam -us hostium consedit 9, 41, 10; ad hortationem remigum .. -us erat 40, 4, 12; -us ad primum initium moti certaminis 6, 12, 10; -is Etruscis ad vanas a certo periculo minas 4, 22, 6; ad id tantum -is Gallis 5, 46, 1; multitudinem .. -am ad omnia occurrere iubet 26, 44, 2; — cum -tiores ad respectum castrorum .. quam* ad proelium starent 9, 27, 7. — (paratus *v.* b) β) αα) *et* γγ).) — in patentem ad conspectum undique campum 10, 4, 11. — omnia in eo praecipitia* ad exitium fuerunt 24, 7, 1. — promptum ad excursiones genus 27, 32, 1. — nulla ingenia tam prona ad invidiam sunt 35, 43, 1; — consilium .. ad fidem pronius est 21, 28, 6; exercitus .. ad fugam pronior .. fuit 8, 16, 2; ad suspicionem acceptae cladis quam ad ullam bonam spem pronior erat 25, 35, 4. — quid* ad primum consulatum secundus, etiam si censuram adicias? 38, 53, 10. — is* ad Faleriorum Pyrrhique proditores tertium transfugis documentum esset* 24, 45, 3.

ab — ad: *v. p. 396, 4—18; 21; 24; 397, 13; 30; 398, 47; 403, 19; 405, 30; 38; 407, 41; 43; 408, 39; 409, 23; 25; 31—34; 41; 45; 411, 16; 19; 25—27; 413, 48; 417, 36; 418, 6; 18; 32; 33; 38; 419, 10; 421, 27; 52; 422, 6; 8; 9; supra 10.*

usque — ad: *v. p. 404, 23.*

motum significare videntur aliquot gerundia vel gerundiva, quae tamen a ceteris discernere nolui, cf. sub b) *haec verba*: accedo, accendo, acuo, adduco, adhibeo, adhortor, admoveo, adverto, ago, arrigo, averto, avoco; — circumago, compello, concito, consentio, converto, coorior, curro, discurro, duco, egredior, elicio, excedo, excieo, excito, evoco, festino, hortor, impello, incito, inclino, inlicio, inrito, instigo, mitto, moveo, obverto, paro, perlicio, perpello, pertineo, possum, praeparo, praeverto, propello, prosum, rapio specto, stimulo, tendo, traho, valeo, venio, verto, voco. — aculeus, adhortator, aditus, adiutor, animus, ardor, dux, exitus, ferocia, hortamen, inclinatio, pertinacia, receptus, via, voluntas. — inclinatus, intentus, paratus, praeparatus, promptus, pronus.

b) **vi finali.** α) **cum gerundio vel gerundivo;** αα) *suspensum a verbis:* abeo *v. p. 137, 31 et 138, 14.* — abscedo *v. p. 148, 36.* — abstraho *v. p. 157, 21.* — ad quam* pestem frugum tollendam .. aliquantum temporis absumpsit 42, 10, 8. — ad Anxur oppugnandum .. accessit 4, 59, 3; -sit etiam fortuita res ad animos eorum firmandos 32, 17, 16; -rant duae res ad augendam invidiam dictatoris 22, 23, 4. — consulem ad sese opprimendum adcelerasse 27, 47, 8. — animos militum ad aemulandum decus accendit 3, 61, 11; quae res .. ipsos .. ad tuendos sese* acrius -it 42, 54, 2; animi ad oppugnandum -untur 23, 18, 7; animi ad transeundum -si (sunt) 38, 16, 5; -si (sunt) animi multitudinis ad omnia decernenda 42, 38, 7; -sae sunt spes ad pellendos Sicilia Ros 24, 35, 6; militibus .. -sis ad traiciendum 29, 6, 1. — dum senes ab domo ad consultandum accersunt* 9, 9, 12; quo (decreto) -retur Antiochus ad liberandam Graeciam disceptandumque inter Aetolos et Ros 35, 33, 3; cum dei quoque novi ad opem ferendam dubiis rebus -rentur 34, 5, 10. — quos (vates) ad eam rem consultandam ex Etruria acciverant 1, 55, 6; -ri C. Terentium consulem ad dictatorem dicendum 23, 22, 10; -ti (sunt) .. ad res suas noscendas recipiendasque 10, 20, 15; -us ad consultandum ex Athamania 36, 6, 7. — duo milia peditum Atilius ab Cn.* Sicinio accipere ad eam rem agendam iussus (est) 42, 47, 11; tria milia militum ad occupandam eam partem urbis .. -epit 8, 25, 13; id ingenium tutores atque amici ad* praecipitandum in omnia -runt 24, 4, 2. — dictator .. ceteros ad aemulandas virtutes acuit 7, 7, 3; quo magis iram hosti ad vindicandas sociorum iniurias -at 22, 4, 1; ad tutandos semet ipsos et rpam secum -rent animos 25, 37, 10. — ut ad explendum numerum coloni Volsci adderentur 3, 1, 7. — si feminas ad concitandas* tribunicias seditiones iam adduxistis 34, 2, 7; gentem .. numquam ad scribendum amicitiae foedus -ci potuisse 42, 12, 5; ad urbem unam oppugnandam si quis vos -tos credit 26, 43, 3. — socios ad retinendos in fide animos eorum .. adiit 25, 40, 6. — quae (studia) in campum ad mandandos .. honores adfertis 24, 8, 1; quia magnum pondus auri -isse diceretur ad mercede auxilia conducenda 27, 36, 2; ad quam (virginem) redimendam satis magnum -issent

auri pondus 26, 50, 10. — (adhibere ad deos rite placandos *v. p. 411, 53;*) aequos -rent animos ad pacem accipiendam 44,29, 8; non ope ulla ad arcendum frigus -ta 21, 54, 8. — adhortari ad urbem tradendam 24,1,5; plebem ad repetendam* libertatem creandosque tribunos plebis -tes 3, 50, 13; -tus eos ad* novum cum Gallis suscipiendum bellum 38, 12, 3. — velitibus ad firmanda levium armorum auxilia adiectis 42,65,13. — adiuvare consulem ad traiciendas in Asiam legiones 37, 26, 11; Fabium .. leve dictu momentum* ad rem ingentem potiundam -vit 27,15,9; id maxime ad fallendum -vit 24, 46, 4. — ad hanc urbem* oppugnandam cum admotus exercitus esset 28,22,5; (*v. s. β*) machina.) — Poenis ad obtinendum hesternum decus adnitentibus, Ris ad demendam ignominiam 27, 14, 2; omnes undique -si (sunt) ad restituendam pugnam 10, 36, 12. — classem .. adparari* ad Siciliam repetendam 27, 5, 13. — pecuniam ad redimendum filium alios*que obsides adportantes 45, 42, 6. — si .. ad legem antiquandam adessent 45, 36, 5; ad conducendum tres societates aderant 23, 49, 1; ne ad causam dicendam adesset 38,52,1; non enim duces ad regendam modo consilio rem adfuere 2,19,5. — senos sibi adiutores ad rem gerendam adsumpserunt* 38,1,6. — ad opera publica facienda cum eis dimidium ex vectigalibus .. adtributum .. esset 44, 16, 9. — ad mores hominum regendos animum adverterunt 24, 18, 2. — ad ea expianda nihil .. actum est 40, 59, 8; qui ad fidem faciendam .. de societate agerent 33, 41, 5; quos aes alienum .. praecipites* ad novanda omnia agebat 42, 30, 4. — Brutus ad explorandum cum equitatu antecessit 2,6,6. — copiis .. ad conserendum extemplo proelium instructis armatisque 27, 48, 3. — arrecti ad bellandum animi sunt 8, 37, 2. — (bestias) ad opem suis ferendam avertas 26,13,12; -si (sunt) omnes ad Tarquinium salutandum 1,50,8; facile ab auxilio ferendo Ris Philippum ad sua potissimum tuenda -et 36,7,15; Boios .. ad sua tuenda -sos (esse) 33,22,4. — ab impetu ad consultandum avocabantur* 2, 57, 2.

ad extinguendum nomen Rum arma ceperant 6,2,2. — circumactus ad interiorem partem regni tuendam 44, 35, 8. — ad perdomandum Latium victorem circumducere exercitum 8, 13, 8. — circumire populos Latinos ad concitandum bellum 7, 27, 5; ad contemplanda opera -ire ducem 44, 34, 10; -itam ab Ris eam (*sc.* Hispaniam) legatis ad sollicitandos principum animos 21, 22, 1. — circumequitabat* urbem .. ad visendum 29, 7, 5. — ad haec audienda .. circumfusa paulatim multitudine 21,14,1. — ad visendum urbis situm moenia circumvehitur 34, 38, 1. — qui ubi tribus ad suffragium ineundum citari a Licinio Sextioque viderunt 6, 35, 7. — cum .. ad amicitiam sociali foedere inter se iungendam coeant 34,57,9; patricios coire* ad prodendum interregem iubebat 3, 40, 7; prohibentibus tribunis patricios coire ad prodendum interregem 4, 43, 8. — magno exercitu coacto ad eximendos obsidione socios 9, 21, 3. — ludibrium .. ad frustrandum hostem commentus 22,16,6. — dolum ad capiendos eos comparant 23,35,2; -verat classem ad prohibenda .. praesidia 35,26,1; rates ad traiciendum exercitum .. -tem 26,9,4; omnibus satis -tis ad traiciendum 21,27,1; naves ad tuendos maritimos agros -tae 31,22,8. — nova consilia Manlii magis compulere senatum ad dictatorem creandum 6, 11, 10; ut .. -ret Ros ad Patara expugnanda* 37,24,13; ut .. ad pacem secum faciendam -ret Ros 44,24,6; Aetolos -ulit ad petendam pacem 36, 31, 11; Prusiam ad promerendam amicitiam suam -ulit 37,25,8; Carthaginienses ad rebellandum ab se -elli posse 34,60,5; illum ., -um ad rebellandum 42,52,7; (senatus) tribunum plebis .. -ulit ad remittendam intercessionem 36, 40, 10. — orationem dicitur habuisse ad conciliandos plebis animos compositam 1, 35, 2; longam orationem et varie ad mitigandam iram victoris -tam* 36,28,1; satis iam omnibus .. ad tuendam arcem -tis 5, 41, 1. — Magnesiam .. concessit ad terrestres copias comparandas 36, 43, 9. — concisse* milites aut plebem ad repetendam .. libertatem 3,53,4. — ad bellum .. gerundum alios concitat populos 1,27,2; tota gente -tata ad rebellandum 34, 46, 4. — ad arcendam vim advenarum .. concurrunt 1, 1, 5; ut .. -rent .. ad vim et impetum Rorum arcendum 25, 30, 9; ni .. naves ad opem ferendam suis -issent 37, 24, 4; ad munienda et obmolienda, quae ruinis strata erant, -erunt 32, 7; ad opprimendum* C. Marium cos. -unt 9, 38, 7;

Alopam ad Xenonem ac mille Macedonas opprimendos undique -erunt 38,2,12; velut ad commune restinguendum incendium -ent 28, 42, 10; ad portam tuendam -unt 42, 54,4. — ad audiendas legationes .. se contulit 42, 53, 2; cum -dum ad redimendam civitatem a Gallis aurum fuerit 6, 14, 12. — velut classem conscensuros* ad maritumam oram .. vastandam 44, 35, 14. — senatus .. ad decernendum triumphum consensit 36,40,10; -rant .. candidati omnes ad deiciendum honore (*sc.* eum*) 39,41,1; -isse omnis ad prodendam* Hannibali urbem Ram 27,9,14. — cum Ri legati .., Philippus ad audienda crimina tamquam reus consedissent 39,25,1; se ad causam cognoscendam -isse 4, 15, 2; cum sufetes ad ius dicendum -issent 34,61,15; -edit ad excipiendos, quos cos. .. mittebat 7,39,7. — coss. nobilitasque ad impediendam legem in contione consistunt 2,56,10. — cum prior ad iterandum ictum Manlius consurrexisset 8, 7, 10; ad mittenda (tela) ipsi -gunt 28, 2, 6. — contrahendae naves erant ad* exercitum traiciendum 38, 12, 9; -isse eum necessitatem ratus ad bellandum 44, 27, 12*. — quae (urbes) ad condendam Megalen Polin .. contributae forent 32, 5, 5. — ut .. in forum convenirent* ad imperia accipienda 29, 25, 7; turba .. -rat ad defendendum decretum regiae societatis 42, 44, 4; legationes .. ad gratulandum -rant 44,46,9; ut ad stipendium petendum -rent Carthaginem 28,25,10; (legationes) ad prosequendum Scipionem officii causa -rant 29, 26, 7. — convertit omnes ad arma capienda opemque .. urbi ferendam 25,24,7; ad agrum colendum animos -ere 26,40,15; ad haec (prodigia) consultanda procurandaque multitudine omni a vi et armis -sa 1, 21, 1; ad depopulandam Acarnaniam iter -it 38, 4, 10; Puteolos agmen -it ad opprimendum praesidium Rum 24, 13, 6; ad oppugnandam Uticam omnis belli vires -it 29, 35, 6; haec oratio primum animos omnium ad respicienda sua cuiusque* domestica mala -it 34,34,7; (Volumnium fama) ad tuendos socios -it 10, 20, 2. — nec se utique collegarum lictores convocaturum ad coercendos seditionis auctores 3, 46, 4; multitudinem omnem* -rent ad praesidia .. expellenda 38, 1, 8. — Ros ad diripiendam urbem .. coortos (esse) 25, 10, 2; coortis ad perferendam legem tribunis plebis 5,29,3. — ab decemviris ad condenda iura creatis 34,6,8; ut .. triumviros -ret ad eos colonos deducendos 37,46,10; qui ad ius dicendum -ti erant (praetores) 23,32,15; senatus duumviros ad eam aedem .. faciendam -ri iussit 7,28,5; quos .. coss. ad finiendum tandem* id bellum -rent 44,17,1; quem (Scipionem) .. ad imponendum Punico bello* finem -verit consulem 29, 20, 2; a patribus non consulem, sed carnificem ad vexandam et lacerandam plebem -um esse 2,56,8; ut duumviri ad aedem locandam -rentur 40,44,10; praetores ad reddenda iura -dos esse 10, 22,7; triumviri item -ti (sunt) ad supplendum Venusinis* colonorum numerum 31,49, 6; (*cf.* β) *s.* triumviri.) — aliis in urbem currentibus ad suos revocandos 37,29,4; pro se quisque currere ad sua tutanda 35,11,13.

legatos ad dedendam Ris Capuam decreverunt miseruntque 26, 14, 2; tertiam legationem ad res Saguntinis reddendas -no 21, 10, 13; parem navium numerum Cn. Octavio .. ad tuendam Sardiniae oram patres -verunt 30, 2, 4; pecunia ad classem tuendam bellumque Macedonicum ea -a est 23, 38, 12; P. Porcio Laecae ad Etruriam tuendam* circa Pisas X milia peditum et D equites .. -i (sunt) 33, 43, 9; Sp. Oppium App. Claudio adiutorem ad urbem tuendam .. -nunt 3, 41, 10; par navium numerus .. -us (est) ad suburbana litora tutanda 23, 32, 18; legationem .. -runt ad visendum 39, 33, 3. — non ad gerendum modo bellum, sed ad finiendum se consulem declaratum esse 28, 40, 1. — decurrere ad conficiendum saucium 42, 16, 1; -rat multitudo ad prohibendos, si in terram egrederentur 21,27,9. — ad triumphum frequentandum deductos esse milites 36, 39, 8. — delecti ad eam rem agendam Pausanias praetor et Alexander magister equitum 32, 10, 2; ut .. -us sit potissimum ad quaestionem exercendam 38, 55, 3; Phocaeae portus ad hibernandum classi -egit 37, 32, 14. — Larisam ad confirmandos .. sociorum animos descendit 36,10,14; ad id faciendum .. cum de Capitolio -isset 5,46,2. — si quid ad eum numerum explendum deesset 42,27,2; ubi ad moliendum clitellae* defuerant 25,36,7 (*cf. s.* β)). — (tormenta) ad tuenda moenia .. Apolloniam devexere 24,40,15. — ad ea (prodigia) elicienda ex mentibus divinis Iovi Elicio aram in Aventino dicavit 1, 20, 7. — quae ad excien-

dum in Graeciam. Antiochum dicere est solitus 36, 7, 12; haec ad incitandum animum tyranni -bantur 35, 12, 9. — ad exsequenda, quae statuerant, duces* digressi (sunt) 27, 20, 8; -us (est) deinde ipse ad locum visendum 21,36,4. — dimissi (sunt) ad copias adducendas 27,17,17; -ssi .. adparitores simul ad pignera capienda sciscitandumque 3, 38, 12; -ssis (*sc.* hominibus) passim ad frumentum* coemendum 2,34,3; domum ad comparandum (*sc.* bellum) -it 38, 12, 7; ad corpora curanda -ssi (sunt) 34, 13, 10; naves ad omnia exploranda .. -sit 36, 41, 7; -ssis circa omnes populos legatis .. ad frumentum mercandum 4,52,5; -sit ad seditiones in iis (*sc.* vicis) miscendas 35, 13, 1; equitum partem ad populandum per agros passim -sit 23, 26, 7*; dimidia parte militum ad praedandum .. -a 31, 26, 2; -ssis ad quaerendum conlegae corpus 10, 29, 18; nuntios passim trepidi ad revocandos praedatores -tunt 3, 60, 7; alios -ĕre ad revocandos, qui .. praedabantur 31, 41. 12; legatos quoque ad sollicitandum Latium passim -tunt 2, 22, 4; (quemque) ad sollicitandos popularium animos -sit 21, 48, 2; -dum (esse) Cotyn ad sua tuenda 42, 67, 5. — tripertito ad devastandos* fines discessere 4, 59, 2; ad liberandas suae quisque regionis civitates -runt 33, 35, 1; cum .. patres diversi ad sedandos tumultus -issent 22, 56, 1; diversi coss. ad vastandos agros urbesque oppugnandas -dunt 10, 33, 10. — ad concitandam in arma multitudinem agrestium discurrunt 8, 27, 9; -ĕre ad depopulandos simul Pellenensem* Sicyoniumque agros et Phliasium 33, 15, 2; ad diripienda hospitia Ra passim -um est 25, 10, 10; ad diripiendam urbem passim -rrunt 37,32,12; ab caede ad diripiendam urbem -um (est) 27, 16, 7; -ĕre ad opem ferendam suis 35, 11,5; ad suffragium ferendum in tribus -um est 25, 2, 7; iuventus -it ad vallum petendum 3, 27, 5; -rant* ad praedandum 31, 26, 4; iuventus Ra ad rapiendas* virgines -it 1, 9, 10; ad sedandos motus -rrunt 3, 50,12; -tes ad suas res tollendas in hospitia 2, 37, 9. — qui per contionem ad excitandos clamores dispositi erant 24, 4, 7. — [praedam .. divisit ad epulandum militibus 42, 56, 10*;] ut aurata scuta .. ad forum ornandum -rentur 9, 40, 16. — ad equos emendos dena milia aeris ex publico data (sunt) 1,43,9; quae ab sociis -rentur ad novas fabricandas naves 28, 45, 14; (legiones) M. Tuccio praetori -ae (sunt) .. ad Apuliam Bruttiosque obtinendos 37, 2, 6; L. Cincio praetori ad obtinendam Siciliam Cannenses milites -i (sunt) 26, 28, 11; nox dieique insequentis pars ad praecipiendum iter Philippo -a est 31, 39, 2; ad recipiundum Capitolium arma plebi dedit 3, 20, 3; partem (exercitus) Tusculanis -rat ad arcem recuperandam 23, 4; ad eum (exercitum) supplendum Latini .. dare Quinctio subitarios milites .. iussi (sunt) 4, 11; (*cf.* β) *s.* telum, transitus.) — cum ad tumulum eos capiendum .. duceret 22,60,11; in Campanum agrum (coss.) legiones -cunt non ad frumenta modo .. corrumpenda, sed ad Capuam oppugnandam 25, 15, 18; quibus itineribus -ret ad defendendas socias urbes Fr. 20; hanc manum ad Bruttium primum agrum depopulandum* -ci iussit, inde ad Cauloneam urbem oppugnandam 27, 12, 6; consuli victorem exercitum ad depopulandos agros eorum -nti 8,11,12; -xit ad depopulandam* Celtiberiam legiones 40,49,1; ad depopulandam Tripolim .. -xit 35, 27, 9; ut .. -rent ad persequendos hostis ac protinus castra diripienda 22, 42, 3; legiones deinde -ae ad diruendam urbem 1, 29, 1; Fabio .. -nti ad ferendam opem sociis temptandasque munitiones 9, 35, 1; inde ad rupem muniendam .. milites -ti 21, 37, 2; eo pergit -re ad oppugnandum 34, 19, 10; ad oppugnandam arcem -cit 25, 11, 1; ad caput arcemque regni Pergamum -cit oppugnandum* 37, 18, 3; milites adhortatus ad castra oppugnanda -cit 7, 37, 12; si .. ad castra oppugnanda -isset 31, 21, 3; ad minora -cit castra oppugnanda* 22, 52, 1; ad castra maxima oppugnanda .. -cunt 23, 49, 7; ad oppidum eorum oppugnandum cos. -cit .. cohortes 34, 20, 3; ad oppidum .. oppugnandum legiones -cit 39, 21, 3; ad urbem oppugnandam -cit 37, 17, 4; si ad ipsam Ram urbem oppugnandam -ant 10, 16,8; ad Murgantiam validam urbem oppugnandam* -cit 17, 3; protinus inde ad Bovianum oppugnandum legiones -cunt 9, 28, 1; (Capuam *v. supra 16;* Cauloneam *v. supra 21;*) duci ad Lampsacum oppugnandam (*sc.* copias) 33, 38, 4; diversi Papirius ad Saepinum, Carvilius ad Veliam oppugnandam legiones -cunt 10, 44, 9; ad persequendos hostes -xit 45, 37, 10; (*v. supra 26;*) exercitum .. in Aequos, non ad bellum .., sed

ab odio ad pervastandos fines .. -xere 6,4, 8; ad populandum -bant 23, 42, 9; ad populandum agrum sub signis milites .. -xit 29, 3, 7; -ti milites (sunt) 22, 31, 3; ad praedandum in agros -xit 34, 16, 3; (ad temptandas munitiones *v. p. 430, 29;*) ad belli apparatum visendum praetor legatique -ti (sunt) *coni. Mg* 29, 22, 3*.

ut .. iuventutem educeret ex Peloponneso ad illigandam Ro bello gentem 31, 25, 8. — honores .. extulit verbis ad extinguendum invidiae crimen 28, 43, 4. — equitibus* .. ad augendum pavorem ac tumultum effusis 30,18,12; omnibus portis ad opem ferendam -untur 38,6,3; -sis non urbibus modo ad habendos honores 30,45,2; per -os passim ad praedandum hostium equites 21, 57, 3; ad restinguendum incendium -si 30,5,9; ceteris omnibus -sis ad sequendos hostes 34, 16, 2*; -sis omnibus ad sequendos Suessetanos 20,8. — egressi milites nautaeque sunt ad commeatus et vinum maxime dividendum in naves 37,29,1; -sis ad opem ferendam Tiburtibus 7,11,7; cum -sis ad tuendos fines .. depugnat* 10,37,2. — haec querentes interrogando .. consulem ad plura .. dicenda eliciebat 38, 43, 7; -ci ad certamen temere ineundum 25,15,9; ad insequendum* temere -bat 29, 34, 10; unum -uit (adhortatio) ad suadendum 32, 20, 7. — electis per eos ad rem tantam agendam audendamque idoneis centurionibus militibusque 25, 23, 15. — hastae .. ad summovendos hostes eminebant 38,7,12. — partem (copiarum) ad consectandos vagos frumentatores emisit 31,36,9; praetor ad depopulandum .. agrum -sit milites 37,27,9; aliquos ad se sequendum -os per saltum vagari 7, 36, 10. — tribunos mercede* emptos ad prodendam libertatem .. esse 4, 13, 9. — ut .. ire liceret ad auxilia accienda* 40, 47, 4; Valerium praetorem in Apuliam ire placuit ad exercitum a Terentio accipiendum 23, 32, 16; se ad Pleminium accusandum ituros* 29, 21, 9; ad gratias agendas iere* dis 45,2,6; ad quem capiendum* si luce palam iretur 22,24,6; legati, qui in Aetoliam ad similes motus comprimendos ierant 41,27,4; ad defendendam iri patriam 26,9,5; ad eliciendum extra moenia Macedonem Ri .. iere 37, 13, 10; fetiales cum in Africam ad foedus feriundum ire iuberetur 30, 43, 9; magistratus ire domos ad dilectus habendos 29, 15, 14; ut .. ad* lacessendum ex aperto iret 41, 19, 8; Sucronem* ad leniendam seditionem ierant 28, 26, 5; non ad Romam obsidendam, sed ad Capuae liberandam obsidionem ire 26,8,5; nunc iam octoiuges ad imperia obtinenda ire (*sc.* tribunos militum) 5, 2, 10; ad ipsa Ra moenia ire oppugnanda 22,3,7; ut iret ad oppugnandam patriam 28, 9, 1; pergit ire ipse ad urbem .. oppugnandam 23, 28, 11; ire ad oppugnandam urbem 26, 44, 6; ad Crotonem oppugnandum pergunt ire 24, 2, 2; ad oppugnandam inde Romam (se) ituros (esse) 9, 41, 9; ad Victumulas* oppugnandas ire pergit 21, 57, 9; ad persequendos hostes ire pergunt 35, 30, 4; an universi ad stipendium petendum irent 28, 25, 15; cum M. Claudius .. iret ad prendendam* virginem 3, 47, 6; simul ad purganda crimina et questum de se Romam eos ituros (esse) 34, 62, 5; ad ea recipienda oppida .. ierunt 36, 13, 5; pergit ire ad regnum repetendum 29, 32, 12; in Capitolium ad Iovem .. ceterosque deos .. salutandos ibo 38,51,8; se ire professus est ad vindicandum id scelus 28,32,3; in pugnam vigilem ire .. ad vigilandum 44,33,8; consulem ad agrum publicum a privato terminandum in Campaniam ire 42,1,6. — consuli ad quadrigas mittendas escendenti* 45, 1, 6. — excedere paulum ad enarrandum 29, 29, 5. — hostem ad conferenda propius castra dimicandumqne acie excivit 2, 30, 10; Lacedaemonii ad disceptandum exciti* (sunt) 38,32,3; plebs ad expugnandam secum Ardeam Volscos excivere 4, 9, 11. — ut voluntaria conlatio .. excitet ad aemulandum animos 26,36,8; barbaros -are ad rebellandum 10,35,12; (Ros preces Atheniensium) -verunt ad renovandum bellum 31,1,10. — excurrunt ad arcendam hostium vim 2,53,1. — exire ad arcendum populationibus hostem 25,9,6; -re .. ad impediendum iter Ros 10,35,18; ad quae petenda .. e castris -rat 44, 40, 2; ad populandam Macedoniam -re 31,46,4. — novi exercitus exorti ad populandos imperii Ri* fines 10,20, 1. — cum muri Lacedaemoniis* .. ad dissolvendam Lycurgi disciplinam exstructi sint 39, 37, 2. — ad eum .. extrahendum ad causam dicendam 38,52,7. — evehi .. ad inferendum hostibus terrorem 37,15,9. — evocavimus ad causam dicendam eos 39,36,13; -ti ad causam dicendam § 9; qui a Philopoemene ad causam dicendam -ti venissent § 3.

id . . ad conciliandos animos Tarentinorum fieri 24, 20, 10; id factum (esse) ad impediendam legem 3,10,7; pater patratus ad ius iurandum patrandum, id est* sanciendum fit foedus 1,24,6; quid enim ultro fieri ad placandos deos mitigandosque homines potuit? 9,1,5; a consule omnia impigre facta sunt ad praeoccupandam Nolam 24, 13, 11; ad vescendum facto (argento) 22, 52,5. — legibus de provocatione ad dissolvendum imperium latis 4, 13, 11; legem interim non tam ad spem perferendi quam ad lacessendam Caesonis temeritatem ferre 3, 11, 10; cum quidam familiarium aquam ad restinguendum ferret 1, 39, 2 (*cf.* β) *s. v.* opem); ad tollendum e rpa* consulare imperium laturum leges fuisse 3, 9, 8 (*cf.* β) *s. v.* lex). — festinans ad opem ferendam 27, 16, 10; -ri ad prohibendam populationibus Campaniam 22,14,2. — et vera esse et apte ad repraesentandam iram deum ficta possunt 8, 6, 3.

hortatus ad capessendum secum bellum 38, 12, 7; metus ad defendendam impigre urbem -atur 28,19,10; ut senatum ad excidendum Antium -retur 6,9,2; milites ad inferenda in hostis signa . . -bantur 30,18,2; -bantur socios ad suscipiendum . . bellum 42, 45, 2.

ad persequendos eos legionarii equites immissi (sunt) 35, 5, 12; ad perturbandos ordines* eorum C. Livium . . equos -ĕre iubet § 8. — (impedio ad *v. infra* f).) — quem . . impelli ad abolendam societatem Ram posse 8,27,5; ne . . plures ad talia audenda -antur 39, 55, 3. — ne praefecti in oppida sua ad pecunias cogendas imponerentur 43,2,12. — ad depopulandos* hostium fines incedit 10, 12, 7. — ad bellum . . capessendum incitari posse homines credebat 26, 25, 5; (ne plures) ad experiundam adversus nos fortunam belli -emus 31,31,16; (ipsum) multos in aliis civitatibus ad insidiandum libertati civium suorum -urum (esse) 34, 33, 8; tribunum ad rem peragendam ultro -bant 3, 11, 13; -vere quosdam ad petendum tribunatum militum 4, 36, 1; cum sensim ad rebellandum primores Gabinorum -ret 1, 54, 2; qui . . pacatos ad rebellandum -asset 42, 21, 3; illis vocibus ad rebellandum -ri pacatos populos 8, 21, 5; -bant* iuvenem ad reciperandum paternum regnum 29, 30, 7. — cum desiderium quoque patriae facilius* ad credendum inclinaret animos 31, 45, 8; -tis . . ad credendum animis 1, 51, 7; dubii quoque -ant ad nomina danda 4,26,12; -rat (concilium) ad Ram societatem iubendam 32, 22, 12; animus ad spolianda, quae tueri nequibat . . -vit 26, 38, 3; (*cf.* γγ) inclinatus.) — inlecti donis . . ad conciliandos popularium animos 22,13,2. — locum . . inritaturum se potius ad delendam memoriam dedecoris quam 6, 28, 8. — insecuturum (esse) ad extrema ab tergo carpenda hostis 42, 64, 5. — ad spolia legenda foedamque etiam hostibus spectandam stragem* insistunt 22, 51,5. — ipsum ad reliquias belli persequendas instigabant 29,31,12. — non bellum, sed vanam imaginem belli ad avertendos ab legis cura plebis animos Capitolium insedisse 3,16,5. — omnia instructa et parata (erant) ad oppugnationem arcendam 28, 19, 5; nec Ris satis -tis apparatu bellico ad moenia adgredienda nec illis ad subeundum pugnae casum 6,32,11; *(v. p. 325, 37;)* dictis factisque ad fallendum -tis 1,54, 2; classem et ipse instrui pararique iubet ad insulas maritumamque oram tutandam 23, 26,3. — Hannibalem nec . . nec ad sequendum se* iter intendisse 27, 46,9; (*v.* γγ) intentus.) — Veios ad confirmandos militum animos intercurrit 5, 19, 4. — Bruttii . . interfecti (sunt) . . ad proditionis famam . . extinguendam 27, 16, 6. — (interest *v. infra* f).) — ni propere coss. . . ad comprimendam seditionem intervenissent 2, 23, 10. — sinum Maliacum intravere ad conloquendum cum Aetolis 31,46,1. — ad invidiam ei faciundam legatos . . introduxit 38, 43, 2. — Africanum intuentibus cunctis ad finiendum cum Antiocho bellum 36,45,9; (*cf.* f).) — una ad coercendos (*sc.* eos) inventa . . res est 38, 29, 3. — cum . . deos omnis invocaret ad gratiam illi pro se referendam 26, 50, 9.

qui ad transitum saltus insidendum locati erant 22, 17, 4.

consulem Romae manere ad conscribendos omnes 3, 4, 10; ad continendos proprio bello Tiburtes consulari exercitu iusso -ere 7,11,5; ad id (foedus) feriendum cos. alter Romae -sit 2, 33, 4; -sit ad protegendum regem 42, 15, 10. — ad classem copiasque accersendas ex Asia Polyxenidam misit 36, 8, 1; Hannibalem in Syriam -rat ad Phoenicum accersendas naves 37,8,3; ad bellum renovandum acciendumque regem in Asiam -rant* legatos 36, 27, 2; ad veterem exer-

citum accipiendum deducendumque inde in Siciliam Ti. Maecilius Croto ab Ap. Claudio est -us 23, 31, 6; legatos in Hispaniam -sit ad accipiendam fidem ab imperatoribus Ris 24, 48, 9; quo (die) se .. ad accipiendam matrem Idaeam -isset senatus 36, 40, 8; quaestor cum praesidio ad* [Nasum et*] accipiendam pecuniam regiam custodiendamque -us (est) 25, 31, 8; ad pecuniam accipiendam -i sunt 44,23,4; ad milites ex formula accipiendos -unt 22, 57, 10; -it .. Perseum Amphipolim* ad obsides Thracum accipiendos 40, 24, 3; M. Trebellium .. -sit ad obsides .. accipiendos 43, 21, 2; legati -si (sunt) ad stipendium .. poscendum aut .. obsides accipiendos 22, 33, 5; legatos ad singulas legiones adhortandas propere -it 39, 31, 4; legatum ad eas res adspiciendas componendasque senatus -sit 42, 5, 8; tamquam ad id unum agendum -os ab domo se scirent 35, 35, 5; cos. Postumius ad arcendas populationes finium -us (est) 3, 5, 3; subsidia armatorum ad arcendas populationes -a 2, 50, 4; legatorum ad Hannibalem arcessendum mittendorum 30, 9, 5; nuntius ad tertiam legionem revocandam et Gallorum praesidium arcessendum -us (est)* 41, 3, 5; partem navium ad commeatus arcessendos Halicarnassum .. -sit 37,10,11; quos -rat in Bastarnas ad arcessenda auxilia 40, 5, 10; prospeculatum ad locum castris capiendum -unt 3, 43, 2; duo milia militum ad capiendum .. tumulum super Uticam -it 30, 4, 11; -sis paucis .. ad capiendum .. tumulum 22, 28, 8; censores ad pignera capienda -runt 43, 16, 5; ad carpendum hostium agmen -sit (equites) 31, 42, 9; in Etruriam ad frumentum coemendum -us 25, 15, 4; ad frumentum .. coemendum .. legati -i (sunt) 42, 27, 8; tribunos in urbem -it ad cogendos milites nautasque in naves 37, 29, 3; -sis Larisam ad commentarios regios comburendos 33, 11, 1; legati ad commemorandam renovandamque amicitiam -i (sunt) 27, 4, 10; in Bruttios .. ad exercitum novum comparandum -us (est) 27 42, 16; ad frumentum comparandum -i (sunt) alii in Volscos, alii Cumas 2, 9, 6; Valerius Horatiusque -ssi ad plebem .. revocandam componendasque res 3, 53, 1; legatos .. senatum -urum ad res Asiae disceptandas componendasque 37, 55, 4; *(v. supra 19;)* Perpennam extemplo -it ad comprehendendos amicos cognatosque regis 44, 32, 2; Cn. Scipionem fratrem .. -sit, non ad tuendos tantummodo veteres socios conciliandosque novos, sed etiam ad pellendum Hispania Hasdrubalem 21, 32, 4; legatus ad concitandos Bastarnas -us 40, 57, 3; placet -ere ad conducenda Afrorum auxilia 29, 4, 2; ad eam (pacem) confirmandam -ĕre legatos Romam 31, 19, 6; -ti legatos ad rem confirmandam 24, 28, 9; consulem .. in Hispaniam velut ad conligendas* reliquias naufragii nostri -istis 28, 39, 3; quaestorem .. -sit ad conscribendos .. milites Fr. 20; ad copias contrahendas .. -sit 37, 31, 4; milites .. ad domum Hannibalis custodiendam -i sunt 39, 51, 3; ad custodiendum iter eorum -us 37, 49, 8; *(v p. 435, 8;* ad dedendam Capuam *v. p. 428, 19;)* legati, qui* ad dedendas res -i erant 9, 1, 3; sacerdotes .. ad urbem dedendam Philippo -tunt 31, 17, 11; ut legati -rentur ad dedendam urbem Fr. 20; (ad deducendum exercitum *v. p. 435, 1;*) equitatum .. ad defendendum Gallicum agrum trans Trebiam -tit 21, 52, 9; ad quam (urbem) defendendam -a (legio) erat 31, 31, 6; Maharbalem .. ad depopulandos sociorum pRi agros -tit 21, 45, 2; L. Apustium legatum .. ad depopulandos hostium fines -tit 31, 27, 1; filium .. ad depopulandos Illyrios .. -sit 45, 33, 8; XX quinqueremes .. ad depopulandam oram Italiae .. -ae (sunt) 21, 49, 2; legatos .. -sit ad deposcendos auctôres defectionis 38, 33, 2; oratores Romam -sit ad Cloeliam obsidem deposcendam 2, 13, 7; legati .. -si (sunt) ad deposcendum Demetrium Pharium .. et alii in* Ligures ad expostulandum, quod Poenum .. iuvissent, simul ad visendum* ex propinquo, quae .. gererentur 22, 33, 3—4; (legati missi) ad ducem ipsum .. deposcendum 21, 6, 8; ad moram interponendam Demetrium .. -ĕre Romam simul ad purganda crimina, simul ad deprecandam iram senatus statuit 39, 35, 2; -us ab senatu ad dimittendos legatos 8, 6, 4; -us ab senatu ad dirimenda .. certamina 33, 39, 1; legatum eum .. -um (esse) in Asiam ad dirimenda .. certamina 39, 22, 9; filium .. ad Aeginium et Agassas diripiendas -tit 45, 27, 1; ad Aeniorum .. urbem diripiendam L. Postumium -sit § 4; ad Antissam .. diruendam, traducendos Methymnam Antissaeos Labeonem -runt 31, 14; ad disceptandum inter Philippum et Eumenem .. -i erant 39, 33, 1; legatos ad eas controversias disceptandas -sit 24, 13; *(v. p.*

435, 52;) Hannibalem . . -dum in Africam esse ad distringendos* Ros 35, 18, 8; -ĕre singulos legatos ad senatum edocendum 32, 36,8; Rhodios legationem -isse, non ad ullam aliam rem quam ad Persea ex . . periculo eripiendum 45,3,8; ad has excipiendas voces speculator . . -us 40,7,4; L. Manlio . . Oroanda* ad reliquum pecuniae . . exigendum -so 38, 37, 11; alam equitum ad explorandum . . -sit 31,33,6; caduceatorem primum in castra -sit ad explorandum 34, 30, 3; Cn. Domitius ad explorandum iter . . -us 37, 39, 5; quos ad exploranda omnia Romam -rat 40, 23, 5; ad exposcendos eos legati . . Lacedaemonem -i sunt 38, 31, 3; legati ad expostulandum -ssi 21,25,5; *(v. p. 436,35;)* partim copiarum ad tumulum expugnandum -tit 26,46,8; ad eum privatum ex villa sua extrahendum . . -ĕre 38, 52, 7; legatos -dos ad arma tradenda deditionemque faciendam censuerunt 29,3,1; legatos . . -sit ad foedus . . faciendum 24,6,7; -os esse legatos . . ad pacem . . faciendam 45,3,4; legatos ad finiendum . . bellum -runt 44,19,13; ad finiendum* bellum . . -i erant (legati) 45, 34, 10; -i (sunt) cum iis ad regis ipsius firmandam fidem legati 23, 34, 2*; -us ad firmandum praesidio saltum 22, 15, 11; ut . . legatum -ret ad bellum regi indicendum 31, 8, 4; Veturius -us (est) in Volscos ad bellum ultro inferendum 3,8,4; quibusdam ad itinera insidenda -sis 24, 31, 6; praesidio tantum ad insidendum Pyrenaeum* -so 27, 20, 2; -tit ad insidendam ab Tarente viam 26,5; (-ssi legati) ad rem inspiciendam 36, 3; legatos ad rem inspiciendam -uros (se esse) 45,44, 10; -ti legatos in Hispaniam ad res sociorum inspiciendas 21,6,3; (ad moram interponendam *v. p. 436, 40*;) Numidas ad invadendos ex minoribus castris Rorum aquatores trans flumen -tit 22, 45, 2; se -um ait* ad amicitiam societatemque iungendam cum pRo 23,33,6; (Cretenses) ad lacessendos hostium equites -sit 31, 35, 1; Philippum . . ad legenda ossa Macedonum . . -sit 36, 8, 3; (Persea) ad obsidendas angustias . . -tit 31, 28, 5; ab Epheso ad Zmyrnam obsidendam -sit 33,38,4; Q. Mucium . . ad obtinendam Ambraciam -sit 42, 67, 9; Aetolos . . ad Heracleam praesidio obtinendam . . -tit 36, 16, 3; milites erant Ri . . -ssi ad obtinendam urbem praesidio 24, 1, 12; tribunos . . ad occupanda . . castella . . -sit 42, 36, 9; auxilia . . in Chaoniam per Epirum ad occupandas (fauces) . . -sit 32, 5, 9; Atilium -runt ad occupandam Larisam in Thessalia 42,47,10; IV milia . . ad tumulum . . occupandum -tunt 38,21,1; milites ad occupandas Graeciae urbes -os (esse) 42, 52, 7; ad quaerendam opprimendamque eam' (*sc.* coniurationem) M.' Acilius Glabrio . . est -us 33,36,2; classem . . -ĕre -iubent ad opprimendam stationem navium 30, 9, 6; ad oppugnanda castra hostium . . M. Geganium . . -sit 4, 27, 10; ad quod (Aeginium) oppugnandum Cn. Anicius . . -us erat 44,46,3; ambo coss. et duo consulares exercitus ad Capuam oppugnandam -runt 26,13,7; subsidia -tunt ad castra oppugnanda 2, 47, 4; L. Marcium . . ad Castulonem oppugnandum -tit 28,19,4; Hannibalem ad oppugnandam Romam -runt 31, 31, 12; quotiens . . ad oppugnandam Romam hinc eum -rimus 26, 13, 6; L. Scipionem . . ad oppugnandam . . urbem . . -tit 28, 3, 2; M. Popilium . . ad Meliboeam urbem oppugnandam -tit 44,13, 1; alii -ssi ab regulis sunt ad specimen insitae genti virtutis ostendendum 28, 21, 3; (ad pellendum *v. p. 436, 3*;) legatos . . in Africam -tunt ad percunctandos Carthaginienses 21, 18, 1; Pantauchum -sit . . ad ea perficienda 44, 23, 2; -us ad Chaeream quendam persequendum 40, 55, 6; Numidas . . ad persequendos passim fugientis -tit 22, 48,5; militibus ad hos persequendos . . -ssis 33, 15, 13; ad persequendos hostes -tit 38, 23,3; cercuros* ad persequendam retrahendamque navem cum -isset 23, 34, 4; Scipio Laelium Masinissamque . . ad persequendos Syphacem atque Hasdrubalem -tit 30, 9, 1; hos . . ad pervastandum . . agrum -sit* 37,18, 7; legatos Romam ad amicitiam paternam renovandam petendumque, ut . ., -sit 40, 58, 9; ad societatem amicitiamque petendam -ret Romam legatos 33,35,5; Appio Claudio Romam ad consulatum petendum -so 24, 39, 12; ad fidem ab Ro petendam oratores -tunt 32, 17, 2; oratores ad pacem petendam -tunt (principes) 30, 16, 3; legatos . . Romam ad pacem petendam -tunt § 15; legatos . . ad pacem petendam in castra Ra . . -runt 41,10,4; legatos -dos (esse) ad pacem precibus petendam 43, 4, 2; -ssi ad petendam pacem 30, 36, 4; legatis -sis ad pacem cum precibus petendam 9, 16, 3; legatos Romam ad praesidium petendum -runt 23,20,5; ad id ipsum praesidium petendum -us 35,50,10; legatos -ti iubebat ad peten-

dam erroris veniam 7, 20, 2; pars exercitus ad populandum agrum Rum -a urbemque ipsam . . temptandam 3, 5, 2; lembi . . -ssi a Gentio ad Dyrrachinorum et Apolloniatium agros populandos 44, 30, 14; ii -ssi (sunt) ad populandos Carystiorum agros 31,45,10; Philocle . . ad populandos Atheniensium agros -so 31,16,2; (si Bastarnae) ad populandam Italiam possent -ti 40,57,6; (ad stipendium poscendum *v. p. 435, 15;*) legati Delphos ad donum ex praeda Hasdrubalis portandum -ssi (sunt) 28,45,12; manus . . ad praedandum -bant* 35,3,5; viatorem ad prendendum quaestorem -sit 33, 46, 5; legatos se esse -os ab rege . . ad purganda crimina 42, 26, 4; *(v. p. 436, 41;)* legatos ad quaerendum* de latrociniis per civitates -tit 33, 29, 6; *(v. p. 438, 6;)* -us ad Dolopiam Amphilochosque recipiendos* 38, 5, 10; consulem ad recipiendas eas civitates Philippum -isse 39, 24, 12; Q. Pleminius legatus -us est . . ad recipiendos* a Carthaginiensibus Locros 29, 17, 10; praefectum ad iura reddenda ab Roma quotannis -uros (se esse) 26, 16, 10; cum legatis . . ad retinendos sese -sis 22, 59, 18; ut legatos in Macedoniam -rent ad exercitus visendos classemque, et comperta referenda 44,18,2; ad renovandam amicitiam -di Romam legatos 42, 44, 5; *(v. p. 435, 44; 438, 38;* ad bellum renovandum *v. p. 434,53;)* quod legatos Romam ad renovandum foedus -ris* 42, 40, 4; legatione -a ad repetendum eum 23,10,10; legati ad res repetendas in Macedoniam renuntiandamque amicitiam regi* -ssi 42, 25, 1; cum fetiales ad res repetendas nequiquam* -isset 7,6,7; fetialis prius -dos ad res repetendas censuere 4, 30, 13; ut fetiales -dos ad res repetendas censerent 10, 45, 7; utrimque legati . . ad res repetendas -ssi 1, 22, 4; fetialibus ad res repetendas -sis 7, 32, 1; fetialibus Palaepolim ad res repetendas -sis 8, 22, 8; legati . . ad restituendos in libertatem Abderitas* -ssi (sunt) 43, 4, 10; ad pacem retinendam legatus -us sum 40, 15, 8; ad retinendam terra marique ac tuendam Hispaniam est -us 23, 28, 2; lembum armatum ad retrahendam* eam navim -runt 40, 4, 11; *(v. p. 438, 33;)* ad revocandum*, qui pecuniam portabat*, -sit 44,27,12; *(v. p. 435,26; 49;)* legati . . in Numidiam ad frumentum rogandum . . -ssi (sunt) 36, 3, 1; ad satisfaciendum legatis Chalcidem -sit 42, 44, 4;

-us ad sedanda eorum certamina erat 41, 25, 7; eos . . ad sequendos hostes -sit 38, 27, 5; -ssis ad . . barbaros . . sollicitandos 39,35,4; Hispanos . . in Italiam ad* sollicitandos populares . . -runt 24,49,8; Macedonibus . . ab Antipatro ad speculandum -sis 38, 16, 6; qui legatus ad visendum statum regionis eius speculandaque consilia Persei regis -us erat 42,17,1; Afros cum dolabris ad subruendum ab imo murum -tit 21, 11, 8; quem* ad summovendos a bello Antiochum et Ptolomaeum -istis* 45,23,12; -ssi (sunt) lictores ad sumendum supplicium 2, 5,8; Polyxenida cum classe ad temptandam . . fortunam -so 37, 26, 5; inde fratrem ad temptandam Acarnanum gentem -sit 32,40, 7; -rat . . cos. ad temptandam misericordiam parentium populariumque 38, 28, 9; principes gentis ad temptandam spem ultimam Romam -runt 3, 7; *(v. p. 439, 3;* ad arma tradenda *v. p. 437,20;* ad traducendos Antissaeos *v. p. 436, 50;)* L. Aemilium Scaurum . . Hellespontum ad exercitum traiciendum -sit 37, 31, 6; cum ad tuendos sociorum agros -um ab Appio praesidium esset 24, 29, 4; id praesidium ad Chalcidem tuendam . . -um est 42, 44, 8; triremes . . ad fretum Cephallaniae tuendum praetor -sit 37, 13, 11; M. Perpernam . . -sit ad tuendam regionis eius maritimam oram Fr. 20; ceteris (navibus) Carthaginem -sis ad tuendam maritimam oram 28, 46, 10; ut . . classem navium XX -ret ad tuendam Siciliae oram 35, 23, 6; -a (cohors) a consule ad tuendam quaestoriam portam 34, 47, 3; ad tuendum saltum ab rege -us erat 44, 4,1; -us in Graeciam est ad tuendos socios 35,22,2; *(v. p. 436, 1;)* praesidium . . -um ad tuendam urbem 35,25,12; -so Laetorio legato . . in Aetoliam ad visendas res pacemque . . turbandam 29, 12, 5; (ad turbandos egredientis *v. p. 340, 6;)* Aeneam M equites . . -si (sunt) ad tutandam maritimam oram 44, 32, 7; -rent ipsi praesidium ad regnum eius tutandum 32,8,11; ad vastandum Pheraeorum agrum* -sit 42, 56, 9; -um se ad eos vindicandos in libertatem ait 29, 5, 4; Rhodii quoque ad vindicandam a Philippo continentis* regionem . . Pausistratum . . -runt 33, 18, 1; *(v. p. 439, 27;)* -sis ad id visendum prodigium 1,31,2; legatos ad eas res visendas senatum -urum (esse) 40,2,8; (Marcius) ad res Graeciae Macedoniaeque visendas -us erat 40, 2, 7; legati, qui -ssi

ad res visendas in Macedoniam erant 44, 19, 4; *(v. p. 440, 40; v. p. 436, 37; 440, 7.)* — omnia .. molientem ad oppugnandam* Capuam 25,22,6. — unum moratus diem ad deligendos, quos duceret secum 40,22,1; ad exploranda circa omnia -us 44, 7, 4; ad reficienda maxime iumenta .. paucos Larisae -us dies 36,14,10. — moti sunt alter ad inferendam, alter ad cavendam* fraudem 27, 28, 3; ad opem sociae urbi ferendam classem ab Samo -uros (eos esse) 37,26,7; -isse numen* ad indicandam tanti imperii molem traditur deos 1, 55, 3; auctor magis .. quam res ad praecavendum .. -vit 2, 37, 8; qui se -rit ad sollicitandum statum civitatis 3,20,8; fama Etruscos ex agro Sentinate ad suos finis tuendos -vit 10, 27, 6.

natum (esse) eum* ad conrumpendam disciplinam militarem 29,19,3; hostis velut -us ad continendam .. Ris militarem disciplinam erat 39, 1, 2; plebem nusquam alio -am (esse) quam ad serviendum 7,18,7. — ad susceptam legationem peragendam navigare Aegyptum pergit* 45, 10, 2; ut .. ad amicitiam eius petendam .. in Africam -verit 30,13,4. — (navo operam *v. β*) *s. v.* opera.) — nihil aliud quam ad audienda* probra nominatos 23, 3, 13. — nudare tegulis muros urbis ad tegenda hibernacula sua 45, 28, 10. — quae ad deterrendos* a cupiditate animos nuntiata erant 22,42,7. si ad convellendum (signum) manus prae metu obtorpuerunt* 22,3,13. — obversis comminus ad ineundum proelium armis 2,10,5. — cum eo multitudo occurreret ad defendendum 37, 32, 3; ad opem ferendam occurrunt* Aetoli 36,24,4. — ne ferrum quidem ad bene moriendum oblaturus est hostis 9, 3, 3; Manlius quoque ad restituendam aciem se ipse coram offert 2,47,4. — ad obsidenda itinera claudendosque opponuntur exitus 24, 39, 1*; quae (coloniae) velut claustra ad cohibendos Gallicos tumultus -ae fuissent 31, 48, 7; elephantis in ordinem ad sustinendum impetum fluminis -sitis 21, 47, 4.

ut ab recenti clade palati ad praedandum hostes opprimerentur 4, 58, 3. — parabant se ad urbem defendendam 36, 9, 9; quae (classis) ad commeatus excipiendos -a erat 30, 9, 6; manum .. -am fuisse ad Insulam rursus occupandam 24, 24, 8 (*cf. γγ*) *s.* paratus); -ret se ad petendum (*sc.* consulatum) 40, 37, 6; iam se ad prohibenda circumdari opera Aequi -bant 3, 28, 7; res, non verba ad purgandum* sese -vit 29,22,1; *(v. p. 434, 17; 23.)* — planitiem in medio non parvis modo excursionibus ad proelia, sed vel ad explicandas utrimque acies satis patentem 4,27,4*. — cum .. rex pergeret Romam ad comprimendos motus 1, 60, 1; -go ad delendam urbem Veios 5,21,2; -gunt ad castra diripienda 37, 43, 7; ad Cremonam diripiendam -gunt 31, 10, 3; ad forum occupandum .. -bat 28, 3, 13; ad regiam occupandam -git 35, 36, 1; -gunt ad praeoccupanda Adranadori .. consilia 24, 7, 7. — ad portas aperiundas praesidiumque accipiendum perlicere 23, 18, 1; accolas .. -cit donis ad naves undique contrahendas fabricandasque 21,26,7; ut .. -rent* hostis ad dedendam urbem 25, 24, 15. — Falisci perpelli ad instaurandum bellum .. potuere 4,21,8. — Ros ad omnem adeundam simul fortunam persecuti fuerant 25, 10, 7. — ad reliquos Macedonas continendos exemplum pertinebat 39, 28, 2. — quo cum prior Rus exercitus ad ulciscendam civium necem recuperandamque coloniam .. pervenisset* 9, 23, 2. — tempus .. petere ad dilectus habendos 29, 5, 7 (*cf. β*) *s. v.* dies); sinum Corinthium petens ad praeoccupandas* in Boeotia res 42,56,1; quinqueremes Siciliam petere ad sollicitandos veteres socios 21,49,4. — qui antea* castra, non urbem positam in medio ad sollicitandam omnium pacem crediderant 1,21,2. — tantum .. voluptates ad exstinguendum vigorem animorum possunt 38,17,18. — quos (perfugas) levitas ingeniorum ad cognoscendas hostium res .. praebet 31,33, 11. — praecedenti ad exploranda loca agmen 38,41,12; ad occupandas angustias -sit 31, 39, 7. — legionibus stativisque ad obtinendas res in Lucanis aliquem praeficeret 25, 15, 20. — praegressus ad itinera exploranda Fr. 20. — praemissus est ad conducenda XX milia* peditum, IIII equitum 23,13,8; equites .. ad exploranda omnia visendosque ex tuto hostes -tit 21, 26, 5; -so Popilio ad explorandos transitus 44,7,1; -so Appio Claudio .. ad occupanda iuga 36,30,2; manum -sam ad occupandum saltum 33,15,3; -so equitatu ad persequendum hostem 36, 19, 8; -ti .. IV milia armatorum ad loca opportuna praeoccupanda 44,3,2; principes Numidarum -tit ad tempus locumque conloquio statuendum 28, 35, 4;

ad temptandum eius animum C. Helvium .. -tit 38,14,4; Villium .. -sit ad temptandos animos 35,39,3; -sis Hippocrate atque Epicyde .. ad temptandas urbes 24,7,1; Gallis ad visenda loca -sis 21,32,9; *(v. p. 442,46.)* — omnibus praeparatis ad proposita exsequenda 37,37,1; primoribus patrum splendore gratiaque ad petendum -tis 4, 57, 11; clarissimis viris .. -tis ad petendum 5, 14, 2; nulla ibi -ta re ad obsidionem diutius tolerandam 36, 24, 10; omnibus .. ad traiciendum -tis 37, 33, 4. — Rhodii impigre praevertere ad traiciendas copias consulis [iere*] 37, 31, 7. — ad comprimendam seditionem processit 26, 40, 9; ad contemplandos transitus -sit* 44, 33, 4; ad dedendam urbem -sit 37, 9, 10; censores ad dissuadendum -runt 43, 16, 8; dicitur .. ad dissuadendum -isse 6, 40, 2; si privati tantummodo ad suadendum dissuadendumque id .. -issent 34,5,1; cum ad dissuadendam pacem -isset 30,37,7; cum expediti utrimque ad occupandos super urbem tumulos -issent 33,6,4; ad populandum agrum Neapolitanum .. -sit 24,13,7; Fabius in Samnites ad populandos agros recipiendasque .. urbes -sit 20, 3; ad prosequendos commilitones -rant 29, 26, 8; cum .. ad suadendum .. haut* quisquam -ret 45,36,1; cum -issem inde ad visendas Larisam et Antronas et Pteleon* 42, 42, 1; ad visendam oram* Ingaunorum .. -sit 40,41,6. — quem procursurum* ad obsistendum satis sciebat 22, 28, 4; et a Samnitium acie ad opprimendos eos, qui ceciderant, et ad suos tuendos ab Ris -um est 10,36,4. — ad foedus faciendum duces prodeunt 1, 13, 4; ad suadendum dissuadendumque multi nobiles -bant 34, 1, 4; ad suadendum, quod vulgo placebat, -ire 22, 25, 17. — (matronae) profectae sunt ad matrem Idaeam accipiendam 34,5,10; -us erat in Pellitos Sardos ad iuventutem armandam 23,40,3; in Etruriam legati ad frumentum coemendum .. -ti (sunt) 27,3,9; Thessalonicen ad cognoscendum de Thraciae urbibus -untur 39, 27, 1; ad concitandum .. exercitum Ardeam in castra est -us 1, 59, 12; principes eorum .. in Thraciam ad conducenda mercede auxilia -os (esse) 37, 48, 4; (ad conquerendas iniurias *v. p. 351, 39;*) ad eam rem consummandam* tempusque nuptiis statuendum .. -us 29,23,4; ad demetenda frumenta .. -us 31,2,7; socii inde navales ad depopulandum agrum Nucerinum -ti 9, 38, 2; ad depopulanda proxima Thraciae est -us 33, 38, 14; coss. ad deprehendendos legatos coniuratosque -ti domo 2,4,7; Dymas est -us ad praesidium Aetolorum .. eiciendum 27, 31, 9; -tes Gallos ab urbe ad Ram experiendam virtutem fortuna .. duxit 5, 43, 6; ad loca exploranda -us 38,20,4; unde primum* ad opem ferendam sociis* -us erat 28, 8, 13; ad rem gerendam* -imur 9,14,4; in Etruriam provinciam .. est -us ad quaestiones habendas 28, 10, 4; alios ad Romam incendendam -os (esse) 26, 27, 13; ad terrorem regulis Thracum iniciendum -us 39, 35, 4; ut .. ad rem inspiciendam* tribuni militum -rentur 4, 36, 4; ut .. -retur ipse ad coloniam liberandam obsidione 31, 11, 3; ad mitigandos revocandosque eos -us 25, 40, 11; ad nobilitandas clade Ra Cannas .. -ti sunt 22, 43, 9; ne auspicato -us in Capitolium ad vota nuncupanda 21,63,9; -isci ad eam coniurationem quaerendam atque opprimendam 32, 26, 10; ut .. ad opprimendum Gallicum tumultum -retur 31,11,2; ad oppugnandum castellum Eleusinem -us 31, 26, 4; ad Pisidas .. oppugnandos est -us 35,13,5; ad duas simul oppugnandas urbes -ti (sunt) 36, 25, 2; -ti ab Samo ad petendos commeatus 37,27,1, cos. ad peragrandam -us Apuliam* 9, 15, 2; M'. Claudium ad permutandos exercitus in Campaniam -isci 23,31,8; ad sociorum pRi agrum populandum -us 40,8; ad praeoccupandam Coronen* -us *(? lacunam notavit Mg)* 39, 49, 1; (ad coni. quaerendam *v. supra 22;*) Marcellus .. ad recipiendas urbes -us 24, 35, 1; cum ad auspicium repetendum Romam -retur 8,30, 2; -os in Macedoniam legatos ad res repetendas 30,26,2; (ad revocandos eos *v. supra 18;*) -ta deinde cohors ad sepeliendos, qui ceciderant 3,43,6; -us ad Locrorum solvendam obsidionem 27,28,13; -us ad castra hostium ex propinquo copiasque* .. speculandas 21, 46,3; (ad tempus statuendum *v. p. 443, 52;*) ut ad tuendam Emathiae oram -antur 44, 44,6; cum .. -us ad tutandos fines esset 3, 3,6; ad agros vastandos -us 31,26,9; Ephesum ab Sardibus est -us ad classem .. visendam 37,26,1; -us ad loca circa visenda 24,41,6. — ad exploranda circa loca progresso (Hannibali) 21, 46, 3; ad lacessendos proelio hostes -us 42,60,5; -us ad speculanda loca 32,6,2; -um eum ad naturam montis situmque Gallicorum castrorum vi-

sendum 38, 20, 3. — cum pecora . . propelli ad invitandam feritatem barbarorum iussisset 28, 33, 2. — nec bene nec male dicta profuerunt ad confirmandos animos 23, 46, 1; id mirum quantum profuit ad . . iungendos patribus plebis animos 2, 1, 11. — ad contemplandum Carthaginis situm . . provectus* 30, 36, 6.

nihil aliud ad peragendum inceptum quam 10 loci opportunitatem..quaerebant*42,15,4.

e convivio . . raptus sum ad causam parricidii dicendam 40, 15, 11; ea (cupiditas) ad oppugnandam Capuam -it 7, 30, 16. — — ad sua tuenda receperant sese 32,31, 1. — indiciis etiam in* pertinaces ad obtinendam iniuriam redditis 29, 1, 17. — inde ad cogendum senatum in curiam redit* 1, 48, 3; tum nuntius* Romam ad consulendum -it 32, 10; Romam ipse ad consultandum de* bello -iit 10, 25, 11; ipsum ad sua defendenda . . -re paterentur 32, 8, 11; ad castra recipienda demendamque ignominiam -ri coeptum est 41,3,5; cum ad pericula eius deprecanda -isset 3, 58, 1; Scipio Carthaginem ad vota solvenda deis munusque gladiatorium* .. edendum -iit 28,21,1; uter eorum ad comitia habenda Romam -ret 41, 6, 1; eos . . ad coepta maturanda -re iubet 24, 13, 4; (ad castra recipienda *v. supra 22;*) in Campaniam -um (est) maxime ad Nolam armis repetendam 9, 28, 3; Romam ad scribendum novum exercitum -it 5, 19, 5; (ad vota solvenda *v. supra 25;*) Romam ad magistratus subrogandos -runt 45, 44, 1; utrum ad tuendum -ret regnum 36, 42, 6. — in Penestiam exercitum reducit ad Oaeneum oppidum in potestatem redigendum 43, 19, 2. — regressus ad inspiciendum (opus) 25, 11, 9. — relicto . . Perseo 40 . . ad arcendos aditu Aetolos 26, 25, 5; App. Claudium -um a conlegis ad tribunicias seditiones comprimendas 5, 2, 13; Seleucum in Aeolide -rat . . ad maritimas continendas* urbes 37, 8, 5; levem armaturam, quam ad persequendum -rat hostem 35, 30, 8; -to Seleuco filio . . ad restituendam . . Lysimachiam 33, 41, 4; qui . . salii flaminesque nusquam alio quam ad sacrificandum pro* populo sine imperiis ac potestatibus -antur 50 4, 54, 7; praesidio ad tenendum locum -to 25, 22, 8; -to praetore ad tuendam Siciliae oram 21, 51, 11; Pleminio legato praesidioque . . ad tuendam urbem -to 29, 8, 5. — cum . . ad exercitum obtinendum remansissent 24, 21, 4. — Pergamum remissus ad commeatus expediendos 37, 37, 5; ad feminas spoliandas uxorem Argos -sit 32, 40, 10. — quies . . renovavit corpora animosque ad omnia de integro patienda 21, 21, 8. — Baebius restitit ad Pellinaeum oppugnandum 36, 13, 9. — ad res capitalis quaerendas . . retentus 45, 16, 4. — tumultus . . Hasdrubalem cis Hiberum ad socios tutandos retraxit 22, 21, 5. — 10 animos rursus terror instans revocavit ad consultandum 29, 4, 1; dominis ad res suas noscendas recipiendasque -tis* 10, 36, 18; -ti deinde . . ad perseverandum in proposito 36, 9, 12; Hannibalem ad tuendam . . patriam -bat* 30, 7, 6.

• ad eam oppugnandam novos exercitus scribi Romae 24, 12, 2. — cum ad deliberandum secessissent 45, 36, 10. — qui Romam ad causam dicendam sequerentur 20 45, 31, 9; -rentur non tam* ad bellum gerendum . . quam ad expetendas . . poenas 28, 32, 12; duo . . exercitus ad repetendum regnum belloque persequendos Ros secuti (sunt) Tarquinium 2, 6, 5. — ad transeundum hostis vocabant sollicitabantque 25, 15, 5. — ad tollendum ex civitate senatum plebem spectare 23, 2, 7. — ira omnis ad delendam stimulabat Carthaginem 30, 36, 10; cum . . ad lacessendos hostili facto Ros 30 -retur 44, 27, 11; quod nos* ad perseverandum -et 5, 4, 12; (ad transfugiendum *v. p. 114, 11;*) haec ira . . animum ad vexandum saevo imperio exercitum -bat 2, 58, 6. — puerum ad canendum ante tibicinem cum statuisset 7, 2, 9. — tertia pars, quae in colle ad spectaculum magis tutum quam ad partem pugnae capessendam* steterat 28, 33, 16; nunc ad pacificandum . . inter primos stabis 7, 40, 14. — ad hibernandum 40 naves subduxerunt 28, 37, 9. — eos ad murum oppugnandum subire 34, 20, 5. — Philippus Aetolos . . ad petendam et paciscendam subegit* pacem 29, 12, 1. — substitit ad agmen cogendum 42, 64, 5; -itit ad excipiendos, si qui proelio superessent 33, 10, 6; ad explorandam rem . . -itit 37, 10, 6; an alter ad comitia habenda -rit 4, 55, 8; ut . . alter -ret ad praebendam opportunam consilio urbem 8, 25, 9. — 50 successit tamen Poenus . . ad lacessendum hostem 22, 16, 2; ad castra hostium oppugnanda -dere 34, 15, 3. — non sufficientibus iam viribus ad consularia munera

obeunda 2, 8, 4; oppidani ad omnia tuenda atque obeunda multifariam distineri coepti non -bant 21, 8, 4*; quo modo . . nos ad patiendum -amus 29,17,17. — noctem unam aegre ad consultandum sumpsi 24, 38, 4; ad me interficiendum ferrum -runt 40, 11, 10; (*cf.* β) *s. v.* biduum, dies, spatium, tempus.) — senatui superesse aliquid ad delendum publicae avaritiae monumentum videbatur 4, 10, 6. — quibuscumque vires suppetebant ad arma ferenda 4, 22, 1; multitudo Macedonum ad subeundum in vicem proelium haud difficulter -bat* *(coni. Mg)* 42, 54, 3.

praebuere speciem recta tendentium ad castra oppugnanda 10, 55, 4. — cum . . regem Antiochum in Europam ad bellum pRo inferendum traduxissent 36, 3, 12; ad Intibili oppugnandum Punici exercitus -ti (sunt) 23, 49, 12; -tis ad arcem Tarenti tuendam a Metaponto* militibus 25, 15, 5. — trahere (*sc.* hostem) ad decernendum 21, 41, 5. — qui ad conducenda auxilia in Hispaniam traiecissent 30,21,3; ad conducenda mercede auxilia in Baliaris -ĕre 27, 20,7; Hiberum -isse (Poenos) ad delendum nomen Rorum liberandumque orbem terrarum 21, 30, 3; se -ĕre in continentem ad depopulandos proximos Hispaniae agros 28, 35,3; ad liberandam Graeciam, non ad transferendum . . imperium sese mare -isse 33, 31,9; *(v. supra 27;)* ad quos liberandos Antiochus . . in Europam -isset 35, 46, 9; qui . . . . -rentur* ad occupandas maritimas urbes 42,18,3; in Europam ad Sestum oppugnandam* -ecit 37, 9, 8; (ad transferendum imperium *v. supra 31.*) — ad depopulandos Atheniensium fines . . saltum Cithaeronis transcendit 31, 26, 1. — ad accipiendos commeatus . . classem transire 37, 28, 9; ad Hannibalem detrahendum ex Italia transferendumque et finiendum in Africa bellum se -ire 29, 26, 6; cum ad inferendum pRo bellum ex Asia in Europam -isset 36,17,7. — ad concitandos Insubres Padum transgressi erant 34, 46, 1; ad persequendos interfectores fluvium -si sunt 44, 40, 9; se . . ad quaerendam sedem Alpes -os (esse) 39,54,6. — navium agmen ad excipiendum adversi impetum fluminis . . transmittens 21,27,8; -rant ad vastandam Italiae oram 51, 4. — trepidante tota civitate ad excipiendum Poenum visendumque 23, 7, 10.

eo (spatio) uterentur ad arcessendos ex Leontinis milites 24,22,10; cuius temporis initio ad circumeundam Graeciam visendaque, quae . . noscuntur, uti statuit 45, 27, 5*; quo (spatio) ipsi ad rem inspiciendam et expediendam usi sunt 26, 35, 8; ut . . eodem (metu) ad impetrandam veniam utantur 36,7,4; alia atque alia subole iuniorum ad bella instauranda totiens usos esse (*sc.* Volscos) 6, 12, 4; cetero auro* usi sunt ad vestimenta . . locanda exercitui 27, 10, 13.

ad regiam occupandam citato vadit equo 30, 12, 10. — manes Verginiae . . per tot domos ad petendas poenas vagati 3,58,11. — ad populi quoque gratiam conciliandam amici Manli valuerunt 39, 7, 4; neque aliud ad seditionem exstinguendam . . -uit 6,27,11; plus itaque misericordia ad poenae veniam impetrandam quam causa ad crimen purgandum -uit 8, 37, 10; in frugibus . . non tantum semina ad servandam indolem . . -ent 38,17,10; (principes Acarnanum) non ad tollendum modo decretum Rae societatis -runt 33, 16, 4; parum armis ad tuendum locum sine munimento -uros esse 25,35,4. — ad frangendas igitur vires* vastare agros . . coepit 26, 25, 8. — quo . . venirent . . ad eam accipiendam 38, 24, 5; Fabius ad accipiendum ab Aemilio exercitum . . -it 9, 22, 1; ut -ret in Peloponnesum ad urbem Lacedaemonem in fidem . . accipiendam 38, 31, 6; qui ad agrum -rant adsignandum 21,25,3; velut ad privatam rem agendam -ssent 38,1,8; legati ad arcessendum Hannibalem . . -runt 24, 13, 8; cur victor exercitus . . Romam -rit ad celebrandum consulis triumphum 36,40,6; (legatio) ad communicanda consilia Heracleam . . -it 31, 47, 2; cum ad conquerendas Philippi iniurias in . . urbes -ssem 31, 31, 2; ut et Cumanus eo senatus -ret ad consultandum 23, 35, 3; Attalum ad consultandum de summa belli -urum (esse) 28, 5, 13; ut . . alter eorum ad consules creandos Romam -ret 22,33,9; ad creandos consules Romam cum -sset 21,15,6; ad magistratus in annum creandos -ire Romam 40,17,7; ut . . Romam ad magistratus creandos -ret* 42, 25, 14; venimus ad tradenda arma, dedendos nos, urbem, moenia, nullam recusandam fortunam 25, 29, 4; ad dedendam urbem suam forte -rant 36, 10, 9; ab Epheso legati* ad dedendas urbes -runt 37, 45, 1; legati . . ad dedendas urbes -runt 44, 4; se . . ad praesidia deducenda -isse 45, 34, 2; Attalum . .

legatum -isse Romam . . ad deferenda de Perseo* crimina indicandosque apparatus belli 42, 11, 1; Hasdrubalis Gisgonis venientem ad reliquias belli delendas 25, 37, 8; Marcellus ad deprecandam ignominiam . . Romam -it 27, 20, 13; ad deprecandum pro iis -rant 38, 9, 3; -ire ad causam dicendam 39, 17, 2; non -ire ad causam dicendam 38, 52, 4; -ret ad causam dicendam 10 45, 5, 8; ubi ad crimina diluenda -um est (*in oratione*) 33, 16, 9; -runt ad dirimendum . . bellum 27, 30, 4; -isse se ad controversias . . dirimendas 33, 47, 8; ut ad disceptandum -iant 42, 24, 6; ad frumentum exercitui dandum -it 38, 13, 8; ad excipiendos sese -ire (scaphas) 44, 42, 5; capta urbe, cui* ad ferendam opem -rant 2, 33, 8; si Hannibal . . ad opem ferendam sociis Capuam -isset 25, 15, 20; huc* te ad opem ferendam aliis 20 gloriari -isse 10, 18, 13; ad rem fruendam oculis . . -imus? 22, 14, 4; ut . . ad magistratum gerendum -ret 31, 50, 10; ut . . ad comitia habenda -ret 44, 17, 2; ipsum ad impediendum triumphum Romam -tem 39, 5, 12; (ad indicandos apparatus *v. supra 2;*) prius Persea ad bellum inferendum, quam me socium ad praedicendum*, ut caveretis, -ire in Italiam 42, 13, 11; qui ad intercedendum -issent 45, 21, 7; ad interficiendum me -it 40, 8, 2; te . . ad iungendam mecum amicitiam -isse 30, 14, 4; cum simpliciter ad amicitiam petendam iungendamque societatem -issent* 34, 57, 6; quamquam ab ultimis orientis terminis ad liberandam Graeciam -iat* 35, 48, 8; se -isse ad liberandos eos 21, 52, 4; non ad oppugnandos, sed ad liberandos ab Ris -ire sese 35, 38, 9; eo alter cos. Aemilius cum exercitu ad liberandos obsidione socios -it 9, 32, 2; legati 40 . . -runt ad veniam petendam luendamque pecunia noxam 38, 37, 5; ad Syracusas obsidendas -it 24, 39, 11; ad castra oppugnanda -iunt 2, 64, 9; -rant 40, 48, 6; qui . . ad castra oppugnanda -ssent 27, 9; hostem ad oppugnandam Romam . . -urum 22, 55, 2; Volscos . . ad urbem oppugnandam -ire 2, 24, 1; quo suo dicto . . -rent* ad se oppugnandos 35, 38, 8; (*v. supra 36;*) ut -rint ad oppugnandos socios pRi* 4, 10, 2; cum ad 50 causam orandam -ssent 3, 71, 3; (ad amicitiam petendam *v. supra 32;*) ad pacem petendam ad Hannibalem -it 21, 13, 1; ut . . ad pacem petendam -iam 30, 30, 5; ipsum -tem ad pacem petendam 31, 7; ut . . is ultro ad pacem petendam -rem 30, 3; caduceator eo regius -it . . ad petendam veniam legatis mittendis 33, 11, 3; (*v. p. 449, 40;*) -rant . . ad pecunias . . et frumentum pollicendum 42, 53, 3; ne qua pars hostium . . ad populandum -ret 3, 22, 3; in agrum . . ad populandum -runt 22, 21, 3; cum . . non ad populandos, ut ante, fines, sed ad urbem ut ex parte captam -rent 3, 16, 2; famulos deae -ire . . ad precandum Rum 37, 9, 9; 10 ad prohibendam obsidionem -ire 38, 4, 7; utri ad prohibendam obsidione patriam Romam -iundum esset 26, 8, 8; ut . . Marcellus Romam -ret ad purganda ea 27, 20, 12*; -rant . legati ad purganda ea 39, 24, 10; 42, 26, 9; legatio . . -it ad querendum 39, 46, 9; ut ad suos quisque recipiendos -ret 26, 49, 9; ad ea recipienda in antiquum ius -isse (se) 33, 40, 6; (ad recusandam fortunam *v. p. 118, 49;*) sese ad renovandam 20 societatem . . -isse 24, 6, 4; ad praedam alteram* repetendam sese -isse 29, 35, 1; tamquam ad Antiochum spoliandum me* -it 39, 28, 11; P. Scipio . . ad consules subrogandos -it 34, 54, 1; uti . . ad consules subrogandos -ret 23, 24, 1; ut . . ad magistratus subrogandos Romam -ret 25, 41, 9; ni* is ad magistratus subrogandos Romam -ret 35, 6, 6; L. Cornelium ad magistratus subrogandos Romam -urum (esse) § 7; ad ma- 30 gistratus subrogandos Romam -it 38, 42, 1; Q. Fabius cos. ad Casilinum temptandum . . -it 24, 14, 1; -ire eos ad omnia regna tollenda 37, 25, 5; (ad tradenda arma *v. p. 448, 18;*) Ros ad tuendum Adramytteum -isse* 37, 21, 4; sive ad tuendam eam (Ambraciam) -rent Aetoli 38, 3, 10; qui ad sese tuendos -issent* 23, 44, 2. — ab revocando recipiendoque* ad incitandos hortandosque versus milites 25, 14, 8; pro se quisque . . 40 ad muniendum -si 9, 2, 13; consiliis ab oppugnanda urbe ad obsidendam -sis 2, 11, 1; (oratio) -sa (est) postremo ad conlegam P. Decium poscendum 10, 22, 2; ubi se -um ad* tuendam Syracusanam oram Poeni sensissent 22, 56, 8. — cum Rus legatus ad disceptandum eos . . vocaret 8, 23, 8; Brutum iam inde ad expugnandum regnum -tem sequuntur ducem 1, 59, 2; tribunos principesque ordinum nominatim ad iterandam 50 secum pugnam -re 8, 39, 4; quotiens . . Hannibalem -verimus ad opprimendos eos? 26, 13, 6; cum praeco ad suadendum -et 32, 20, 4; (ad transeundum *v. p. 446, 26.*)

ββ) *suspensum a subst.:* ad militum animos stimulandos* aliquem aculeum habent 45, 37, 11. — sibi quisque dux adhortatorque factus (est) ad rem gerendam 22, 5, 7. — neve aditus foris ad auxilia intromittenda esset 38, 4, 6; ut aditus nulli praeterea ad suffragium ferendum esset 45, 36, 6. — adiutor ad res gerendas datus est 26, 19, 10. — quod nondum ad petendum* legitima aetas esset 25, 2, 6. — ut agrum locumque ad habitandum daremus 31, 31, 15. — ut vix ad arma capienda aptandaque pugnae competeret animus 22, 5, 3; animi aliquantum* ad omnia audenda et spei obsessis adiecit 38, 5, 8; ut non modo ad tribunatum militum .. petendum .., sed ne ad plebeios quidem magistratus capessendos petendosque ulli viro .. animus esset 6, 34, 3—4; contemptus animos Lacedaemoniis ad coeundum fecit 35, 36, 7; ut non ad munimenta modo defendenda satis animorum esset, sed etiam ad lacessendum proelio hostem 23, 26, 8; non ad defendendam modo Italiam, sed ad inferenda etiam Africae arma .. nobis animum esse 28, 44, 12; ad erumpendum .. animus erat 21, 7, 8; ad erumpendum e castris defuit animus, ad tutanda fortiter castra animum habuerunt 22, 60, 22; (ad inferenda arma *v. supra 24;*) neque animis ad imperium inhibendum imminutis 3, 38, 1; Volscis .. nequaquam idem animus ad iterandum periculum fuit 8, 1, 5; (ad lacessendum hostem *v. supra 22;*) dant enim animum ad loquendum libere ultimae miseriae 29, 17, 11; fiduciae plus animorumque esse* Achaeis ad non parendum 45, 31, 10; exercitus .. animos ad non* parendum addebat 41, 10, 9; (ad magistratus petendos, ad tribunatum petendum *v. supra 16; 18;*) satis animi habuerunt ad prohibendos urbis aditu hostes 10, 43, 5; neutris animus est ad pugnandum 36, 3; oppressis nec animi satis ad resistendum nec virium fuit 32, 8; adeo supererant *(i. q. abundabant)* animi ad sustinendam invidiam 2, 27, 12; (gens) animos ad temptandum de integro certamen fecit 24, 42, 6; nec virium nec animi satis ad obsidionem tolerandam habebant 36, 33, 4; deponere imperium, ad quod tuendum animus deesset 2, 28, 9; (ad tutanda castra *v. supra 26;*) cum ceteris ad tutandam Italiam parum animi esset 30, 30, 14; ut .. magis animi ad vindicanda* peccata habeant 29, 21, 11; qui .. nequaquam tantum virium .. ad eam rem .. vindicandam, quantum animi haberent 4, 13, 11. — ardor exercitui ad concurrendum fuerat 44, 37, 10; ardor in animis ad dimicandum .. erat 36, 3; tantus ardor ad dimicandum fuit 4, 47, 3; legionum ardor ingens ad hostem insequendum fuit 26, 6, 7; calamitas .. concordiam* ordinum maiorem ardoremque* ad obsidendos pertinacius Veios fecit 5, 7, 1. — eam artem illi viro ad conciliandos animos esse 28, 18, 8. — ea arx fuerat* Hasdrubali* ad excursiones .. faciendas 3, 3. — plurimum audaciae ad pericula capessenda .. erat 21, 4, 5. — si quod seu ius seu auxilium se habere ad eos libros repetendos existimaret 40, 29, 11; quanta vis in Ris ad expetendas poenas ab infidelibus sociis et quam nihil in Hannibale auxili* ad receptos in fidem tuendos esset* 26, 16, 13.

cum senatus biduum ad considerandum peteret 27, 24, 3*; b. ad recognoscendas res datum (est) dominis 5, 16, 7; b. simul ad quietem hominum equorumque et ad visendas hostium stationes .. sumpserunt* 37, 20, 2.

Poenus cum castra tum forte in Baetica* ad sociorum animos continendos in fide haberet 28, 2, 15. — clamore .. ad ardorem pugnae excitandum sublato 40, 31, 7. — coetibus ad eam rem consultandam habitis 5, 25, 8; coetus in urbe factos esse ad movendam seditionem 3, 48, 1. — cum frustra multi conatus ad erumpendum capti essent 9, 4, 1. — cum .. concursus .. ad opem exposcendam fieret 44, 44, 4; -u oppidanorum ad tuenda moenia facto 32, 13, 11. — hoc consensu civitatis ad tuendum te 8, 35, 6. — spes erat aut criminis aliquid novi aut consilii ad rem agendam deferre 7, 5, 4; -a ad* movenda bella .. agitata (sunt) 4, 25, 7; praebito .. -o ad mandata edenda 37, 45, 7. — contionem habituri sunt ad criminandum me concitandumque in vos populum 24, 38, 4; cum ad exercitum recensendum -em .. haberet 1, 16, 1. — copias ad commeatus expediendos 22, 3, 2; ut .. haberent integras -as ad opem propinquis ferendam civitatibus suis 36, 16, 10; vix ad Graeciam nudam occupandam satis -arum, nedum ad sustinendum Rum bellum (*sc.* fuere) 35, 43, 6; sibi ad obsidionem sustinendam -arum adfatim esse 34, 37, 5.

ut exercitui diem .. *diceret* ad conveniendum 42, 48, 4; legionibus ad conveniendum diem* dixit 45, 12, 10; quam* (diem) di-

xerat* ad conveniendum militibus 35, 3, 2; Aetolis .. dies ad conveniendum [exercitui*] Pheras est dictus* 36, 8, 2; dies exercitui ad conveniendum dicta erat 45, 12, 12; — (ut legionibus) Cales ad conveniendum diem *ediceret* 23,31,3; iis .. Tibur diem ad conveniendum edixit 22, 11, 3; Ti. Sempronius militibus Sinuessam diem* ad conveniendum edixit 23,32,14; Larisam diem ad conveniendum exercitui edixit 28, 5, 2; Tibur, quo diem ad conveniendum edixerat novis militibus 22, 12, 1; Sinuessae, quo ad conveniendum diem edixerat 23,35,5; cui (exercitui) in Etruriam ad conveniendum diem edixerat 31, 11, 1; ad conveniendum exercitui diem* edixerat 41,17,8; dies ad conveniendum edicta est 10,12; cui (exercitui) ad conveniendum Cales edicta dies erat 23, 31, 5; — diem ad proficiscendum nuntius *habuit* 10,39,10; — diem .. ad* accusandum L. Paulum *petiit** 45, 37, 6; cos. diem ad conloquendum cum conlega petiit* 28, 45, 8; a Celtiberis dies ad consultandum petita (est) 34,19,7; — alia *prodicta* (est) dies ad frumentum .. petendum 25, 13, 7; — ut .. ad noscendum hostem paucos* sibi *sumeret* dies 27, 46, 7; ad id carmen explanandum* diem unum sumpserunt 25,12, 11; ad reficiendum .. militem paucis diebus sumptis 30, 29, 1; — ut satis diei victoribus ad persequendum *superesset* 44, 42, 9. — moram et* dilationem ad conligendas vires quaeri 32,36,5. — dilectum habere .. ad novas scribendas in Bruttios legiones 29, 13, 8. — dolabrae calonibus dividuntur ad vallum proruendum fossasque implendas 9,37,8. — ducem Volscis Aequisque ad oppugnandam urbem futurum (esse) 3, 9, 8; (ad rem gerendam *v. p. 451, 3;*) ad rebellandum neque vires neque ducem habebant 33,29,1; acerrimi patribus duces ad resistendum coss. fuere 2,42,6; ad omnia .. subeunda duces* debere esse (magistratus) 26, 36, 2.

classis .. escensionem ad populandum fecit 44,10,11. — exitum Ro ad opem ferendam sociis interclusurum (se esse) 22,13,5.

duas faces novantibus res ad plebem in optimates accendendam 32,38,9. — eandem (*sc.* ferociam animi) ad non parendum* senatui habuit 42,9,1. — (fiducia *v. p. 451, 35.*)

honores omnibus ad exsolvendam fidem consulis* habiti (sunt) 27, 5, 6. — ingens hortamen ad omnia pro rpa audenda 10, 29,5. — ad delendam priorem ignominiam hostem poscebat 39, 30, 8.

(impedimentum, -o est *v. infra* f).) — cum haec inclinatio animorum plebis ad sustinendam inopiam aerari fieret 24,18,13. — qui indutias ad sepeliendos equites peteret 31, 38, 10. — parvo intervallo ad respirandum debitoribus dato 6, 32, 1. — (ius *v. p. 452, 14.*) — angustiae .. ne latebras quidem ad insidiandum praebent 38, 41, 5. — ne quid laxamenti sit Samnitibus ad subsidia Aquiloniam mittenda 10, 39, 9; ut .. minus -ti daretur iis* ad auxilia Hannibali summittenda 22, 37, 9. — nondum lex Oppia ad coercendam luxuriam muliebrem lata erat 34, 4, 6 (*cf. p. 433, 10 sqq.*); ut ad eam (luxuriam) coercendam Oppia* lex desiderata sit 6,15. — libertati enim ea praesidia petitis, non licentiae ad impugnandos alios 3,53,6. — sibi nihil vivi reliquum (esse) praeterquam linguam* ad deplorandas patriae suae calamitates 43, 7, 7. — litteras ad conlegam accersendum ex Samnio missas (esse) 10,18,7. — locum .. dederant ad Popilium .. accersendum 43, 22, 3; tantum (*sc.* loci) ad urbem communiendam precario datum (esse) 34, 62, 12; velut secretum locum petens ad consultandum 44,31,11; ut .. nec* ad explicandam aciem locus esset 40, 25, 6; si loci satis ad explicandam aciem fuisset 44,4,4; locus ad evadendum et mediis datus est 27, 18, 17; quibus dum locum ad evadendas angustias .. praebet 39, 49, 3; et locum et tempus ad fugiendum habuit 28,33,16; his locus ad habitandum datus (est) 2,14,9; (*v. p. 451, 11;*) datum (esse) locum Veientibus ad incendenda opera 5, 11, 8; rami locum ad inserendam manum non relinquunt 33, 5, 11; ut non modo ad caecos ictus, sed ne ad inserendum quidem ex propinquo telum loci quicquam esset 34, 39, 6; ut .. locum superiorem ad pugnandum suis* praeberet 36, 18, 7; neque .. loci quicquam praebuit ad temptandum 24,20,13; ut locum ad transgrediendum hostes haberent 21, 5, 9.

tormentis machinisque ad oppugnandam eam ex navibus expositis 28,6,3; -ae ad subducendas* naves admotae (sunt) 25,11,18. — mandatis ad rem agendam accipiendis 22, 22, 16. — ad populandum Bruttium agrum .. quaerentibus manum 26, 40, 18. — materia ad classem aedificandam 26, 47, 9; copiam in propinquo -ae ad aggeres

excitandos et cetera opera esse 38, 3, 11; agri adfatim -ae praebebant ad nova molienda opera 32,16,10. — nullis domi militiaeque ad* conciliandam gratiam meritis 7, 5, 9. — (momentum *v. s.* f); mora *v. supra p. 453, 32 et infra s.* f).)

(nox *v. p. 447, 4.*) — nutum consulis ad consurgendum exspectabant 8, 9, 14.

eam occasionem Polyxenidae ad rem gerendam fore 37, 26, 7; -em aperuere ad invadendum 4, 53, 9. — omen quoque ea maritima tempestas ad rem terra gerendam fuit 31, 45, 15. — ut ad reconciliandam pacem consuli opera navaretur 9,16,6. — ne .. temporum opportunitates captasse ad rebellandum videri posset 33, 35, 6. — ad exstinguendum opem ferre 34, 39, 10. — si quid eis* ad firmandum augendumque regnum opus esse indicasset 31,11,12; ad conspiciendam tantam virtutem luce ac die o. est 7, 36, 6; ad decernenda ea concilio Aetolorum o. esse 36,28,7; ut consuli non minore arte ad suos eludendos quam ad hostes o. esset 44, 36, 3; quanto exercitu ad Capuam obsidendam o. esset 26, 8, 6; quae alia ad oppugnandum o. erant 29,7,5; integro sibi die ad causam eam orandam o. esse 45, 36, 2*; ad quam (rem) perficiendam* ipsius Gracchi opera o. esse 25, 16, 10; non copiis modo, sed etiam auctoritate o. erat ad tenendos* sociorum animos 35, 23, 5.

partes ad rem agendam divisere 8, 25, 9. — dati (sunt) ab senatu ad iura statuenda ipsius coloniae patroni 9,20,10 (*cf.* αα) *s. v.* do). — ad conandum id .. pecuniam maxime deesse 43, 20, 2; (missa est) magna -a ad conducenda auxilia 29, 4, 6; *(v. p. 125, 23.)* — non quantum Ris pertinaciae ad premendam obsidione Capuam fuit tantum ad defendendam Hannibali 26, 12, 1; neque in* ullis minus praesidii aut -ae ad manendum quam in transfugis fuit 25,30,11. — ut .. id pignus ad flectendos hostium animos haberent 5, 42, 2. — nox .. Ris pigritiem ad sequendum .. fecit *(cf. infra* f)) 44,42,9. — ut omnium rerum vobis ad consulendum potestas esset 8, 13, 18. — parvi ad tuendam Nolam praesidi *(v. supra 42)* 23, 42, 10.

unde receptum ad paenitendum non haberent* 42,13,3; roboris satis ad ferenda arma habere 25,5,7; ut .. pari ad patienda* ea robore ac Ri fuissent 29, 3, 11.

sedem ad cetera exequenda habiturus 29, 35,6. — senatus .. datus est* .. ad disserendas res, quas gessissent, postulandumque, ut .. 41,6,4*; senatus .. Quinctio ad res gestas edisserendas datus est 34, 52, 3. — signum ad diripiendas urbes datum est 45,34,4; quibus nemo ad erumpendum -um dedisset 40, 27, 14; dato tandem ad erumpendum -o 2, 25, 3; -um ad erumpendum expectare* 21,59,4; -um ad exeundum datur 40, 31, 4; -um ad invadendos hostes equitibus dedit 10,29,10; dat -um ad traiciendum 21, 27, 7. — ut silentium quieti nautis .. ad ministeria exequenda .. praestarent 29, 25, 9. — non socios navales ad classem tuendam .. habebamus 34,6,12. — ad impetum capiendum .. modicum erat spatium 10,5,6; non dari -um ad cessandum 30, 12, 6; -um colonis dedit ad claudendas portas praesidiaque per muros disponenda 31, 10, 4; -um deinde iis tridui* sedare ad cogitandum 26, 35, 8; dato -o Ris ad comparandum de integro bellum 1,36,2; quod -um ad vehicula comparanda a consulibus sumpsisset 2, 4, 3; si -um ad sua .. componenda detur 29, 4, 8; -o ad colloquendum sumpto 8, 18, 9; -um* sumeret ad consultandum ab legatis 24, 22, 10; -um modici temporis ad conveniendum Ptolomaeum petebat 33, 41, 2; -um se ad deliberandum dierum paucorum dare 34, 17, 10; V dierum -o ad deliberandum sumpto 37, 32, 10; (ad disponenda praesidia *v. supra 20;*) ad emittenda .. tela -um habebant 34,39,3; nullo ad evagandum -o 23,47,5; ne .. -um ad evadendum interim multitudini darent 6,13,4; nullo circa ad evagandum relicto -o 22, 47, 2; -um ad opem ferendam dedit 6, 9, 8; -um dedit ad insequendum sese hosti 27,47,11; duum mensum* -um consulibus datum est ad inspiciendam legem 3, 25, 4; relicto hostibus* ad instruendum contra -o 9, 37, 3; dato -o ad legatos mittendos 32, 36, 6; ut .. -um ad obiciendum interiorem murum haberent 42, 63, 7; ipsum intervallum loci .. -um dedisse ad respirandum 27,40,5; -um consuli dedit ad subducendum agmen 7,34,8. — (spes ad omnia audenda *v. p. 451, 14;*) ad leniendam indignitatem iniuriae spem .. facit 38, 24, 4; cum spei nihil ad resistendum esset 43, 18, 10*; haec spem ad resistendum oppidanis dabant 19, 9; Gallis ad temptanda ea defuit spes 21, 25, 10. —

stativa habuit ad consulendum 44, 2, 8. — inire **suffragium** ad creandos consules 24, 8, 2.

qui (portus) . . **tecta** ad hibernandum legionibus praeberet 32, 18, 3. — **telum*** ad vincendum homini . . datum est 21,44,9. — ad inaugurandum **templa** capiunt 1, 7,1. — **tempus** et sibi sumerent et regi ad cogitandum darent 34,59,7; id tantum -is.. ad cognoscendum, quid ageretur, habui 40,15,3; ut . . Ri -us ad comparandum (*sc.* apparatum belli) habeant 35, 45, 5; ut -us ad comparandum haberent 42,52,8; Scipio ad comparanda ea* . . -us habuit 30, 4, 6; *ut* ad componenda armamenta expediendumque remigem ac militem . . satis -is esset 26,39,8; -us ad meditandum et componendam orationem sumpsissem 40, 15, 12; -us datum ad consultandum est 34, 33, 5; -us eum ad deliberandum sumpsisse 25, 25, 3; quoniam . . nec satis -is ad demonstrandum haberet 45, 36, 2; quantum satis -is praegresso visum ad eliciendos hostis 23,34,9*; ut .. ad sarta tecta exigenda et ad opera .. probanda . . -us prorogaretur 45,15,9; (ad expediendum *v. supra 15;*) opera .. -us datura ad ferendam opem imperatoribus suis 26, 45,5; (ad fugiendum *v. p.451,31;*) nec satis -is ad instruendum fuit 10,19,15; perexiguo ad instruendum dato -e 28,22,13; (ad meditandum *v. supra 17;*) ad consilium pensandum -is opus esse 22,51,3; (ad opera probanda *v. supra 24;*) ne -us dari posset .. ad respondendum 32,35,4; -e constituto ad obsides tradendos 22,22,16. — (**tormentum** *v.p.451,47.*) — ne **transitum** ad sociorum urbes tuendas Philippo darent 28, 5, 8. — **triduum** ad consultandum dabitur 30, 16, 13; -um se ad moriendum Abydenis dare 31, 18,7. — **triumviri** ad colonos eo scribendos .. creati sunt *(cf. p. 428, 1 sqq.)* 39, 23, 4.

quae (pecunia) nobis maximo **usui** ad conciliandos animos barbarorum erit 26,43, 5; peritos legum peregrinarum ad condenda nova iura usui fore 3,33,5; quae ad urbes oppugnandas usui sunt 24, 46, 2; si qua alia usui esse ad vescendum poterant 31, 45, 13 *(cf. infra* f)).

tutiorem ad opes adfectandas ratus esse **viam** 24, 22, 11; viam ad continuandum* magistratum quaerentes 3, 35, 6; da viam domino ad prendendum* mancipium 48, 3; quae una via ad resistendum erat 2,56,4*. — **vires** quoque ad agendum aliquid conlecturum (se esse) 29, 30, 5*; quod ad arcendam vim parum virium esset 3, 8, 7; neque vires ad bellandum* erant 40,38,5; inventam esse aliam vim maiorem ad coercendos magistratus 5, 9, 7; nec nostris vim ad cogendum (regem) esse 44, 20, 3; satis virium ad dimovenda hostium cornua habuit 23,29,11; (ad expetendas poenas *v. p.452, 16;*) adventum eius et maiestatem ad verecundiam faciendam Ris vim maiorem habituram quam arma 35, 45, 4; vires ad standum in muris ferendaque arma deerant 23, 30, 4; vires ad omnia ferenda deerant 5,40,7; ad quem (agrum) instruendum vires non essent 6, 5, 5; non ad vexandum senatum discordiamque ordinum movendam plus in tribunatu virium esse* quam ad resistendum improbis conlegis 4,48,14; viribus ad nocendum cuiquam ademptis 34,49,2; tantum ipsi Theodoto virium ad arcana occultanda (fuit) 24,5,14; ad rpam* opprimendam satis virium est 39,16,3; quod ipsum vim magnam ad pellendum* hostem addebat 30, 34, 4; quibus ut* ad populandos finitimorum agros tectaque urenda et rapienda pecora aliqua vis sit, ita 28,32,9; tum expressa (est) vis ad pugnandum 2,59,3; (ad rapienda pecora *v. supra 25;* ad rebellandum *v. p.453,40;*) consulem ad regendum equom vires deficiebant 22,49,3; maxima ad ipsum senatum regendum vis 30, 16, 3; (ad resistendum *v. p. 451, 43 et supra 17;*) tamquam in verbis hostium vis maior ad bellum significandum quam in suis factis .. esset 7, 20, 1; quantam vim ad stimulandos animos ira haberet 33, 37, 8; (ad standum *v. supra 11;*) ad obsidionem tolerandam *v. p. 451, 17;*) nec ad traiciendum satis magnam vim habebat (cohors Cretensium) 31,39,12; (ad tecta urenda *v. supra 25,* ad vexandum senatum *ib. 15;*) hic error vires ademisse ad vincendum (videri potuit) 23, 18, 13; ad vincendum vires eosdem praebuisse 35, 12, 15; (ad rem vindicandam *v. p. 451, 51.*) — **voluntatem** sibi non deesse ad bellandum cum Ris 43, 20, 2.

γγ) *suspensum ab adi.:* **apertos** circa campos ad dimicandum esse 38, 3, 10. — Appii violentiam **aptiorem** rati (sunt) ad comprimendos urbanos motus 3, 41, 8; (cohors) ad concursandum inter saxa rupesque -ior 22,18,3; fornices quoque in muro erant -i ad excurrendum 36, 23, 3; ut ipsa paucitas cum ad hostem silentio fallendum -ior

tum ad evadendum per artas semitas .. esset 26, 17, 8; quam poterat -issimus* ad maturandum iter in Campaniam contendit 5,3; nullos -iores .. ad pugnandum futuros rati 10,6; ratis .. ad traiciendum flumen -a 21, 28,8. — si quid umquam arcani sanctive ad silendum in curia fuerit 23,22,9. — ad subeundum arduum aditum .. praebebat 24, 34, 15. — veliti Ro pariter et ad se tuendum et ad hostem petendum armato 31,35,6. — Atheniensium populum .. audacem esse ad conandum 45, 23, 15. — commodioris* ad omnia turbanda consilii res* 6,14,9. — hiems .. ad comportandum ex longinquo difficilis 34,34,6; ad erumpendum .. haud -le* erat 25, 34, 13. — efficacius ratus ad accendendos virorum fortium animos 9, 23, 6; ut aut satis -cia ad rem peragendam aut* tuta ad rem* celandam dentur 42, 17, 7. — eloquentem ad instigandam multitudinem inimicum 45, 37, 1. — (milites) expeditiores ad persequendos fuere 6, 9, 11. — ad credendum temere faciliores erant 8, 11, 10; locum haud -lem ad circumveniendum cepit 9,21, 4; -iore ad duplicanda verba Graeco sermone 27,11,5; si patentiore campo et ad fugam capessendam -li* foret pugnatum* 28,34,2. — ut ingenia humana sunt ad suam cuique levandam culpam nimio plus facunda* 28, 25, 14. — feroces ad bellandum habebat viros 38,13,11; Volsci, -ior ad rebellandum quam ad bellandum gens 7,27,7; (cum Latinos defectio) -iores ad perseverandum in bello faceret 6,33,2. — nihil concordi conlegio firmius* ad rpam tuendam esse 10, 22,3. — quibus aetas ad militandum gravior esset 3, 27, 4. — non tam idoneum ad celandam rem eum videri sibi quam ad agendam fuerit 33,28,12; qui eorum -i ad militandum non essent 44, 21, 9; maxime -um ad muniendum locum 32, 5, 10; *(v. p. 431, 32.)* — tempore ad navigandum immaturo 35,44,3. — incautus ad credendum .. pavor 9,12,18. — omnium ad bellum extemplo capessendum inclinatae sententiae erant 35, 25, 5. — quae res cum infestiorem hostem ad oppugnandum fecisset 42, 54, 2. — telum ad remittendum inhabile imperitis est 24, 34, 5. — (hostem) instabilem eundem ad comminus conserendas manus 27,18,14. — aciem instructam et paratam ad concurrendum vidit 37,23,9; classem paratam -amque ad commeatus intercipiendos habebant 30, 3, 4; partem copiarum .. -am intentamque ad oppugnandum 10, 43, 2. — quid iam integri esset* in corpore loci ad nova vulnera accipienda 4, 58, 13; secum quidem omnia illis integra esse ad* instituendam fideliter amicitiam 41,22,8. — intenti ad imperia accipienda essent 25,9,4; -iores ad cavendum coss. una pugna fecerat 25,18,2; -o duce ad consilium opportune exequendum 21,27,6; populo ad opem passim ferendam tectis -o 4, 45, 1; -is omnibus ad opem eo ferendam 26,46,2; -o consule ad Casilinum oppugnandum 24, 19, 2; *(v. supra 2:)* ut -iores essent ad dicto parendum 2,18,8; -os praedones ad tuenda moenia esse 34,21,4; ut -um se sciret esse* ad frumentatores .. tutandos 22,24,5. — manibus ad capiendum telum inutilibus 51,9; Q. Mucium .. diu ad belli munia* sustinenda -em fore 23,34,11. — (legitimus *cf. p. 451, 10.*) — cum .. noctem ad erumpendum liberam habuissent 22, 60,9. — satis locupletem rpam fore ad vectigal praestandum Ris 33,47,2. — ea, quae legato magna ad pacem impetrandam videbantur, parva Ris visa 37,35,8. — tempus anni maturum iam ad navigandum 36, 12,11. — quis ad tolerandum laborem melior (est)? 9,19,9. — quae (pacis spes) .. Ros molliores factura sit ad paciscendum 42, 62,6. — (natus *v. p. 441, 18 sqq.*) — necessario ad tuendam urbem praesidio 23,48,2. — quibus animi .. obstinati ad decertandum fuerant 6, 3, 9. — Arethontem* .. opportunum ad comportanda, quae usui sint, praeter ipsa moenia fluere 38, 3, 11; -as ad occupandum patere urbes 33, 31, 6. — servos paratos fuisse ad dimicandum Fr. 49; iam per* omnia ad dimicandum satis -us 10,39,8; ad id .. oboedienter exequendum -i essent 35,35,5; -am classem ad persequendum esse 45, 2, 5; steterunt -i ad pugnandum* (pugnam *B*) 31, 46, 7; -um utrumque ad rebellandum esse 35, 12, 7; se quisque -um ad spondendum Icilio ostendere 3, 46, 7; ut .. ad sustinenda ea -i essetis 34, 34, 3; ut exercitum -um* ad traiciendum haberet 42, 27, 5; ut .. commeatus -os militi ad vescendum in viam deferrent 27, 43, 10; *(v. p. 459, 53 sqq.)* — ut est gens minime ad morae taedium ferendum patiens 33, 36, 8. — legatio peropportuna visa ad* multitudinem .. exonerandam ducesque eius ablegandos 24,

29, 1; (*cf. f) γ*).) — eo utemini **potentiore ad obtinenda** ea quae vultis 6,18,15. — cur primus ac **potissimus ad** novum delibandum honorem sit habitus 5, 12, 12. — **praeoccupati ad** spernendam* originem novi regni 42,5,6. — quia nihil satis **praeparati** erat **ad** obsidionem tolerandam 9,16,7. — (primus *v. supra 3.*) — in Campanos stimulabat ira tam **promptos** nunc **ad** ferenda, nunc **ad** accersenda adversus se auxilia 7,32,3; -um ad omnia agenda* audendaque 26, 7, 6; nec umquam ibi desunt linguae -ae ad plebem concitandam 31, 44, 3; ad rem incohandam -issimus erat 44,25, 8; -issimum genus ad lacessendum certamen 4, 2; -iores ad subeundam omnem dimicationem 31,31,3. — (animi) **proni** et **ad** nuntianda et* ad credenda* prodigia erant 29, 14, 2. — satis **prosperos** ventos **ad** traiciendum in Siciliam habuit 25, 27, 4*. — Samnites **raris** ordinibus aut **ad** circumeundos hostes aut ne ipsi circumirentur constiterant 9, 27, 8. — illum diem **religiosum** Carthaginiensibus **ad** agendum quicquam rei seriae* esse 26,17,12. — (sanctus *v. p. 459,6.*) — **segnior ad** credendum Nolanis factus 24, 13, 11; -iores eos ad movendos domo exercitus efficere 31,40,8. — senatus consultum **serum ad** impediendam rem actam 26, 15, 10. — nec **sollemne** quicquam aliud **ad** sciscendum plebi fieri passi sunt 6, 35, 7. — **stabilem ad** insistendum nanctis locum 44, 5, 10. — exploratores Galli **ad** ea exploranda, quae vellet*, **tutiores** 21,53,11; (*v. p. 459,19.*) — quod **utile** obsessis **ad** minuendam imbeillem* multitudinem (erat) 5, 40, 4; (exempla) **ad** praecavendas similes clades -ia 24, 8,20*. — ut **ad** rapiendum **vacuas*** manus haberent 38, 40, 12. — nequaquam satis **valido** non modo **ad** lacessendum hostem, sed ne **ad** tuendos quidem a populationibus agros equitatu accepto 29,34,4. — **vanis** ut* **ad** ceteram* fidem, sic **ad** secreta tegenda satellitum regiorum ingeniis 34,36,4. — *cf. sim. infra s.* f).

δδ) ***suspensum ab adv.:*** naves **ad** superanda vada stagnorum **apte** . . fabricatas 10, 2, 12; collibus **apte*** **ad** tegendas insidias oppositis 25, 15, 10. — sita **opportune** urbs erat **ad** impetus in Macedoniam faciendos 31, 40, 5; (urbem sitam) -e **ad** traiciendum in Africam 26, 42, 4. — (tumulus) **percommode** situs* **ad** commeatus excipiendos 25, 25, 2. — **peropportune ad** confirmandos Acarnanum animos Cn. Octavius . . venit 36,12,9. — qua die in castris **ad** accipiendum frumentum **praesto** essent 25, 13, 6; pars magna voluntariorum ad nomina danda p. fuere 3, 57, 9. — si **ad** arcendum Italia Poenum cos. alter **satis** esset 21,17,6; classem s. esse ad arcendum Italia regem 26, 28, 2; ut ad cavendum s. sit 39, 15, 5; nomen Neronis s. fuisse ad continendum* castris Hannibalem 28,9,14; nihil umquam s. dictum praemonitumque ad cohortandos milites ratus 21,45,4; relictis, quod s. videbatur ad opera perficienda 31, 46,12*; id satis fore ratus* ad tegendum, quod aedificaretur 42, 3, 2; praesidio, quod ad tenendum* locum s. esset 23,46,9; militum quantum ad Oreum et Chalcidem et Corinthum tuenda s. sit 31, 25, 7; s. ferme armatorum ad tam exigua moenia . . tuenda erat 23, 17, 12; non ad praesidium modo tutandum Fabii s. erant 2, 49, 9; id s. habitum (est) ad fructus ex agris vectandos 21, 63, 4.

β) **cum subst. aut pron.**; αα) ***suspensum a verbis:*** **ad** id multitudine* hominum regnum **abundare** 24, 48, 7. — **accenso ad** sacrificium foculo 2, 12, 13. — **accersere ad** auxilium Poenos 24, 2, 4; nisi . . decreto -tus ad auxilium urbis esset 32,38, 4; -tum . . ad praemia tantae perpetratae rei 42, 5, 4; senatus . . consulem Plautium . . ad triumphum -sit 8, 20, 7. — cos. **ad** id **accitus** 7, 12, 9; navibus undique -tis et ad custodiam . . et ut 2, 11, 2. — (accingo *v. p. 415, 3.*) — neve quid **ad** eos ludos arcesseret, cogeret, **acciperet**, faceret adversus id senatus consultum 40, 44, 11. — **additae*** ei* **ad** praesidium provinciae . . naves 27, 22, 6. — carcer **ad** terrorem increscentis audaciae . . **aedificatur** 1,33, 8. — Campani magis nomen **ad** praesidium sociorum quam vires cum **attulissent** 7, 29,5. — eo enixius **ad*** bellum **adiuverunt** 29, 1, 18. — **adpellentibus** naves **ad** id ipsum 29, 31, 11. — ut frequentes **ad** suffragium **adessent** 45, 35, 8. — **ad** eam rem et a Carthagine pecunia Magoni **advecta** est et ipse quantam potuit a Gaditanis exegit 28, 36, 3. — (advoco *v. p. 412,3.*) — tamquam **ad** id, quod agi videbatur, **ambientes** 2, 3, 6. — **aptanda ad** pugnam classe 21, 49, 11. — (arcesso *v. supra 37.*) — potius . . quam Asiam Euro-

pamque ad funestum armarent bellum 35, 32, 14; *(v. p. 465, 27.)*

vacuos capientium ad pugnam equos 44,26,3; ratus ad id -um (esse) superiorem locum 5, 38, 3. — cavato ad id baculo 1, 56, 9. — circumdato ad spectaculum exercitu 21, 42, 1. — belua immanis, qualis fretum .. ad perniciem navigantium circumsedisse fabulae ferunt 29, 17, 12. — (cogo *v. p. 396, 27 sqq.; 462, 37.*) — potestatem istam ad singulorum auxilium, non ad perniciem universorum comparatam esse 3, 9, 11; ad iter se -are 28, 33, 1; *(v. p. 417, 23 sqq.)* — ingenti turba completis etiam ad spectaculum muris 31, 24, 13. — agmine ad iter magis quam ad pugnam composito 37, 21, 2; cum iam -ta omnia ad proditionem essent 25, 23, 7; omnia .. -ta ad terrorem 38, 17, 4. — concurrerat ad spectaculum in portum omnis turba 29, 26, 7. — collegium ad id novum .. condidimus 5, 52, 11. — cum se quisque victu suo fraudans detractum corpori .. ad honorem unius viri conferret 5, 47, 8; ex conlata ad id pecunia 39, 22, 8. — ubi vis magna sparti erat* ad rem nauticam congesta* 22, 20, 6. — ad* pignus futurae .. amicitiae filias suas regem Nabidis filiis matrimonio coniungere velle 32, 38, 3. — ad ludibrium regem eum consalutari iussit 36, 14, 4. — tironibus ad id bellum conscriptis 42, 52, 10. — ad spectaculum consederant 33, 32, 4. — collegium ad eam rem M. Furius dictator constitueret ex eis 5, 50, 4. — ad suam gloriam consurgentes alios 10, 13, 7. — contracta ad effectum eius operis multitudine 28, 8, 14; partim ad gratulationem, partim ad spectaculum -ta multitudine 45, 33, 3; *(v. p. 397, 5.)* — (convenio *v. ib. 6.*) — ad auxilium plebis creati 3, 58, 5; potestatis .. ad auxilium libertatis -tae 4, 44, 5; quem quid -ri attinebat ad id certamen 6, 38, 11; triumviri -ti ad eam rem 40, 43, 1; duumviri ad eam rem -ti 22, 33, 8; triumviri ad id -ti 5, 24, 4; dictator ad id ipsum -tus 30, 24, 3; duumvir 2, 42, 5; 34, 53, 5; quaestoribus ad id* ipsum -tis 24, 23, 3.

P. Sempronius .. ad consulatum Romam decessit 29, 12, 16; Romam ut ad triumphum haud dubium -ens 36, 39, 4; Romam ad destinatum omnium consensu triumphum -sere 8, 13, 9; inde ad triumphum -isse Romam Papirium Carbonem scribunt 9, 16, 11. — ne quid dictatori ad id bellum decerneretur parareturve 7, 17, 7; -to ad bellum Volscorum et Aequorum dilectu 3, 65, 6; *(v. p. 428, 25;)* ut pecunia sibi -retur ad ludos 36, 36, 1*; ut .. pecunia ad ludos -retur 40, 52, 1; [ut .. arma Tusculum ad* supplementum -rent 3, 42, 7.] — senes .. ad bellum Gallicum .. coss. declaratos (esse) 24, 9, 8. — quas (opes) .. dedendo ad necem patriam deserimus 9, 4, 14; nec -dum solum ad piaculum rupti foederis (*sc.* iuvenem censeo) 21, 10, 12; sic ad supplicium Numitori* Remus -itur 1, 5, 4; an (Locros) irato Hannibali et Poenis ad supplicium -atis 29, 18, 19. — (deduco *v. p. 397, 30 sqq.*) — spolia Romam ad triumphum delaturos (eos esse) 40, 39, 9. — ex pastoribus duo ferocissimi delecti ad facinus 1, 40, 5; -to milite ad* naves imposito 22, 19, 4; mille ad eam rem .. -runt* equites 38, 25, 8; Bucar .. ad id* -tus (est) 29, 32, 1; ad id celerrimae quinque naves -tae (sunt) 23, 34, 9; ad id -tus (Gracchus) 37, 7, 11. — ad supplicium depoposcerunt me 21, 44, 4. — ad quam rem in Italiam deportati .. sitis 45, 38, 14; -ti .. milites ad triumphum sunt* 45, 38, 13. — Chalcidem ad spectaculum Euripi Euboeaeque .. descendit 45, 27, 8; (ad certamen *v. p. 398, 42.*) — tempore locoque ad certamen destinato* 33, 37, 7; (coss.) ad mortem -ri 2, 54, 4; *(v. p. 418, 40.)* — Iovem .. devocasse ad auxilium fortunarum suarum 6, 20, 9. — quos ad mortem devovissent 31, 18, 6. — haec aliaque cum ad invidiam consulis miserationemque Siculorum dicerentur 26, 32, 5. — dilapsi ad praedam 5, 41, 5; -sis ad praedam militibus 4, 55, 4. — ad haec officia dimissis magistratibus 39, 15, 1. — Megara .. diripuit* ad reliquorum .. terrorem 24, 35, 2. — in Capitolium ad dilectum discessit 26, 31, 11. — ad caedem Syracusanorum discurrunt 25, 29, 9; ut .. omnes ad caedes coniugum liberorumque -rent 31, 18, 7; ad praedam miles .. -it 5, 21, 14; -ēre ad praedam 4, 34, 2; *(v. p. 335, 1 sqq.)* — dispositis praesidiis ad custodiam urbis 26, 51, 9; stationibus ad custodiam .. operum -tis 21, 11, 3. — ut (spolia) .. ad templorum locorumque publicorum ornatum dividerentur 10, 46, 8. — quantum equitum dare Corinthii ad bellum possent 33, 14, 2; X milia peditum Hannoni ad praesidium

obtinendae regionis -ta 21,23,3; dies unus .. ad quietem -tus est 44, 3, 9; nox ad quietem -ta .. mortalibus 40, 10, 3; paucis horis noctis ad quietem -tis 34, 16, 3; censuerunt .. XII milia aeris praetori ad rem divinam et duas hostias maiores -das 25, 12, 12*; quam mentem sibi .. ad salutem pRi -issent 6,20,9; multitudinem .. in classem ad supplementum remigum dedit 26, 10 47,3; — ad hoc .. X dierum indutiae cum -rentur* 40, 25, 4; indutias ad id dierum XC dare 36, 35, 10; ad id petere ut X dierum indutias daret 28,7; ad id -ti duces 21, 27,4. — (duco ad bellum *v. p. 399, 5 sqq.*)

(filiam) ad nuptias, non ad stuprum educavi 3,47,7. — velut ad spectaculum modo eductos 37,20,9. — ad fidem deinde tam laetarum rerum effundi .. iussit anulos aureos 23, 12, 1; ad spectaculum omnes .. -duntur 39, 49, 8; velut ad spectaculum triumphi multitudo -sa est 30, 13, 1. — (elicio *v. p. 412, 25 sqq.*) — ad ministerium electi (pueri) regis 45, 6, 7; tempora .. ad parricidium -ta 40,13,3. — pro servis tandem ad hoc bellum emptis 25,6,22; (servos) ad militiam .. -do 26,35,5; in servos ad militiam -dos armandosque 22,61,2. — ab emissis ad caedem interficiebantur 31, 36,11; levis armatura .. ad id ipsum -sa 28,22, 12*. — (eo ad bellum *sim v. p. 399, 16 sqq.*) — optumates Ros ad auxilium urbis obsessae .. excivere 4,9,11; in tempore et ad id* ipsum -tum auxilium 33, 18,5; (ad arma; excito *v. p. 412, 39 sqq.*) — Ri ad spectaculum pugnae eius frequentes exierant 23,47,3; (ad pugnam *v. p. 399, 40.* — exigo *v. p. 462, 50.* — exorior *v. p. 399, 43.*) — ut .. virgae securesque etiam ad ceterorum metum expedirentur 40 3,36,5; *(cf. p. 418, 51 sqq.)* — ut ne corpora quidem interdum ad sepulturam exstarent 39,8,8. — ad id sedulo diem extraxerat Scipio 28,15,3; *(v. p. 399, 45 sqq.* — evoco *v. p. 412, 54 sqq.)*

levioribus et ad id fabrefactis navigiis 37,27,5. — fabricato ad id apte ferculo 1,10,5. — quod .. non tam ad honorem eius .. factum quam ad consulum ignominiam 2, 27, 6; ex industria -tus ad imitationem stultitiae 1, 56, 8; quae ad op-50 pugnationem urbis .. faciunda opera erant 34, 29, 5; *(v. p. 462, 37;)* ad hoc fecimus consulem, ut 45, 39, 8; in ignem ad id raptim -tum 21, 14, 1; scalas ad id ipsum -tas 29, 6, 11; furcis ad id ipsum -tis 28, 3, 7.

CCC armatos ad custodiam .. corporis .. habuit 1,15,8; quem (exercitum) ad praesidium Apuliae -ret 23, 25, 11.

neque ad speciem honoris insignibus (*sc.* imminutis) 3,38,1. — Bastarnas .. ad terrorem omnium in* Dardaniam immisit 41, 23,12. — (impello *v. p. 401, 28 sqq.*) — si quid imperare ad bellum senatus vellet 43, 10 6, 4. — (inclino *v. p. 401, 36 sqq.* — incito *v. p. 413, 11 sqq.*) — in concilio ad eam rem unam indicto 32,20,4; ad -tum ad id ipsum concilium 26, 24, 1. — quo quia se persaepe Numa .. velut ad congressum deae inferebat 1,21,3. — (inlicio, inrito *v. p. 413, 17 sqq.*) — auxiliares instructos ad caedem praetorum 24,24,7; parantes -tesque se ad navale certamen 36,43,12; -ēre ab alto naves velut ad iustum proelium navale 30, 20 10, 10; cum -tos repente ad pugnam Ros conspexissent 9,14,6; Hannibal ad terrorem primos* elephantos .. -xit 30,33,4; quos -tos ad hoc Hannibal tenuerat 25, 11, 5; -tam ad hoc ipsum .. habebat aciem 40, 48, 5; cohortes duae ad id ipsum -tae intus 23, 18,4. — (intendo *v. p. 402, 11 sqq.*) — triumphus meus, velut ad ludibrium casuum humanorum, duobus funeribus liberorum meorum est interpositus 45, 41, 9. — 30 multas (artes) ad animorum corporumque cultum nobis .. gens invexit 39, 8, 3. — ad ea (convivia) invitabant 24, 16, 17; (ad cenam *v. p. 413, 17.*)

(legari *v. p. 402, 21.*) — imperatores ad id bellum .. lecti (sunt) 2,39,1; loca pacata me ad hibernacula lecturum* (esse) 40,35, 14; decimus quisque ad supplicium lecti (sunt) 2,59,11. — velites ad id ipsum locati 21, 55, 11. 40

ad spectaculum scorti .. mactatam humanam victimam esse 39, 43, 4. — ut a quibusdam eorum velut ad insignem notam huius anni memoriae mandatum sit 50, 10. — ad custodiam impedimentorum .. mansit 38, 41, 1. — naves ad auxilium missas 36,42,2; (ad bellum, ad concilium, ad conloquium *v. p. 402, 24 sqq.;*) C. Insteium .. Segoviam .. ad equitum conquisitionem -sit Fr. 20, Magone ad conquisitionem mili- 50 tum a fratre -so 24, 42, 6*; Antiocho filio -so in Syriam ad custodiam ultimarum partium regni 35,13,5; ad quod negotium domo -si essent 29, 11, 5; App. Claudium .. ad

praesidium Larisae -sit 36,10,10; ad Chalcidis praesidium et Achaeos et Eumenem regem -isse (*sc.* milites) 35, 50, 6; V milia Macedonum -a (sunt) ad praesidium Pythoi 44, 32, 9; ad praesidium conlegae -ssi 10, 29, 5; legati ad eam rem -untur* 8, 27, 9; ad eam rem -us est T. Manlius Torquatus 23, 34, 15; legatis ad eam rem .. -sis 39, 56, 7; *(v. p. 402, 35; 437, 4;)* ad quam rem -us esset 37, 16, 3; cum militibus ad supplementum Carthagine -sis 23, 41, 10; (ut eos) Locros -ret ad supplicium 32,1,8; — qui ad id -ssi erant 4, 37, 3; 7, 39, 14; ad id -as .. turmas 27, 26, 8; -us ad id ipsum ab Aurelio ex Macedonia 30, 42, 5; ad id ipsum .. Romam -us 45, 19, 8; Ros ad id ipsum -os 26,40,8; -sis ad id ipsum* legatis 24, 3, 15. — paucos ad requiem iumentorum hominumque moratus dies 42, 55, 5. — ad Chalcidis auxilium .. impigre est motus 28, 7, 2; quasdam -ri tamquam ad profectionem naves 37,29,2; (ad bellum *v. p. 402, 46.*)

ad incrementum urbis natum unice [esse*] locum 5,54,4; locis -is* ad equestrem pugnam 22, 44, 4; — ut -um ad id unum diceres, quodcumque ageret 39, 40, 5. — si ad ministeria belli enixe operam navarent 26,47,2. — quem ad modum .. praesidium .. per cruciatum et ad contumeliam necarimus? 26, 13, 5; alios .. ad solatium aequatae repulsae sibi quoque negare* triumphum 10, 37, 7; duas legiones hosti ad caedem obiectas 22, 34, 6; in auctoribus ad piaculum noxae -dis 45, 10, 13; argentum .. velut* -tum ad praedam 22, 42, 6. — (occurro, occurso *v. p. 402, 51 sqq.*) — qui se ultro ad poenam ipsi obtulissent 43, 4, 3. — (opus est *v. p. 473, 7 sqq.*) — Fabiana se acies .. ad auxilium ostendit 22,29,3; cum .. ad terrorem hostium aciem -isset* 29, 7, 5.

nihildum ad id bellum praeter animos parabant 35,20,1; omnibus ad id bellum -tis 5,19,6; -tis omnibus ad bellum 26,36, 12; *(v. p. 464, 2;)* -ri ad propinquum certamen milites iubet 21,53,7; ad iter se -re iubet 21, 31, 1; exercitum alterum -tem omnia ad iter 28, 26, 8; [iussis ad iter -ri *(coni. Mg)* 42, 53, 2*;] scalis aliisque omnibus ad oppugnationem* -tis 29,7,8; Hernicos ad partes *(i. e. Rolle)* -os (esse) 3,10, 10; -tibus utrisque* se ad pugnam 9,14,1; navium lintriumque temere ad vicinalem usum -arum 21, 26, 8. — patentibus ad direptionem omnibus 28,20,6; ut .. plebeio homini vix ad tectum necessarium aut locum sepulturae suus -ret ager 6, 36, 11; *(v. p. 442, 4.)* — (pergo *v. p. 403, 41.* — perlicio *v. p. 413, 29 sqq.*) — ad huius solatium iniuriae permissum est, ut 39, 28, 4. — (perpello *v. p. 403, 43.*) — de virgine adeo foede ad libidinem petita 3,51,7; campos Thessaliae opimos ad praedam petiere 31, 41,7; adiutorem sibi ad eam rem unum -it 6, 25, 5. — Ris omnia pollicebantur ad Macedonicum bellum 42,29,7; Philippo -nte ad bellum auxilia 36,4,1; operam suam -tes ad id bellum 5,19,5; arma virosque ad bellum -tes 8,25,3; -tes ad Macedonicum bellum auxilia 44,14,1; venerant .. ad .. frumentum -dum ad bellum 42, 53, 3; ad eam rem .. operam -tus 5, 46, 8. — cibum ad fraudem suam positum 41,23,8; velut ad spectaculum a fortuna -ti occidentis patriae 5, 42, 4. — potiundi ad poenam corporis eius 40, 56, 2. — quantas .. copias praebituri Antiocho ad bellum essent 35, 12, 16; Thracas praeda .. inermes ad caedem -bet 38,40,12; ad caedem eos velut vinctos -bat 28,2,9; Ros -uere hosti ad caedem 25, 15, 15; -bere ad contumeliam os* 4, 35, 10; quod milites Ros -isset ad ministerium caedis 45, 31, 2. — quas (virgas securesque) ad metum aliorum praeferrent 28, 24,14. — praeparatis omnibus ad bellum 29, 1, 15; -tis ad certamen animis 44,4,1; -tis iam ante omnibus ad fugam 33,47,10; -tis ad proditionem iis 35,37,5; ut ad transitum exercitus .. -ret, quae opus essent 37, 9, 6; — ad hoc iam inde ab initio -ans animos 26, 19, 5; alii iam ante ad hoc -ti 1, 47, 9; a proditoribus ad hoc ipsum -ta 25,10,4; -dos sibi ad id popularium animos ratus 34, 61, 1; ad id, quod futurum erat, .. -tis suorum animis 28,10. — (procedo, procurro, prodeo *v. p. 404, 35 sqq.*) — proditos ad caedem commilitones querentes 24, 30, 8; proiectis ac -is ad inconsultam* atque improvidam pugnam legionibus 22,44, 7. — Macedones ad depopulationem profecti (sunt) 43, 23, 4; nec ad aliam rem eo -um (eum esse), quam ut 38, 51, 3; (ad bellum *sim. v. p. 404, 41 sqq.*) — (proicio *v. supra 45.*) — ad illecebras propulsa pecora 2,51,5. — id mirum quantum profuit ad concordiam civitatis 2, 1, 11. — quem indicem .. ad indicium* protraxit 33,28,11.

— (provoco *v. p. 413, 43 sqq.*) — aegerrime ad id ipsum loco purgato 21, 37, 1. cum quaesitus ad id bellum imperator nemo se ostenderet 28, 43, 11; Apellem .. -tum a Philippo ad supplicium 42, 5, 4.

(rapio, recipio *v. p. 405, 18 sqq.*) — ad quorum auxilium cum Galli ex Campania redissent 7,11,3; ut .. ad comitia Romam -ret 35, 6, 3; 37, 50, 6; (ad certamen, obsidionem, oppugnationem *v. p. 405, 33 sqq.*) — vetera crimina .. cum ad fidem praesentium criminum rettulissent 38,51,1. — relicto eo ad curationem necessariam corporis 33,2,8; -to .. L. Iulio magistro equitum ad subita belli ministeria 4,27,1; -qui ad custodiam sarcinarum 44,38,6; X milia peditum, M equites -inquit Silano ad castrorum obsidionem 28, 16, 9; quod auri sibi cum ad templorum* ornatum tum* ad subsidium fortunae a maioribus -um foret 22, 32, 6; castra hosti ad praedam -quunt 3, 63, 4; eum -rat Hannibal ad regionis eius praesidium 21, 60, 5; ad pr. urbis -us (est) 3, 5, 3; -to Cn. Iulio consule ad pr. urbis 4, 27, 1; -to ad pr. regionis eius M. Silano 26, 42, 1; parte copiarum ad pr. castrorum -ta 44, 3, 9; naves -tas ibi ab L. Apustio legato ad pr. Athenarum 32,16,5; quattuor conlegis .. ad pr. urbis .. -tis 6,22,1; Numidis Hispanisque ad pr. .. -tis 24, 12, 4; IIII milibus armatorum -tis ad pr. Achaeorum 27, 30, 15; -tis duobus milibus .. ad pr. sociorum 32, 10; L. Marcio Tarracone, M. Silano Carthagine Nova .. ad pr. Hispaniae -tis 28, 17, 11; X longis navibus in statione ad pr. -tis 46,10; -tis ad pr. urbis IIII quinqueremibus 36, 45, 8; M ferme ad pr. castrorum -tis 43,10,4; -to ad portarum praesidia conlega 3,18,5; modicis praesidiis ad speciem modo obsidionis terra marique -tis 30, 8, 2; (ad subsidium *v. supra 19;*) fratre -to Pergami ad tutelam regni 42,55, 7; — velut ad id ipsum de industria -to spatio 22,4,2. — (filium) minorem ad subsidia spei et custodiam regni remissurum* (se) in Macedoniam esse 40, 21, 6; ad eam ipsam rem ex Graecia -us 42,36,4; — cohors ad id ipsum -a ab Hannibale 22,18,2. — equos ad fugam, qui poterant, repetebant 22, 49, 5. — (gratia Rorum) nec in bello coepit* nec ad bellum reservatur 40,15,8; — si quam pecuniam ad id -asset 36, 36, 2. — pars (corporis) ipsis retenta ad ludibrium 8, 24, 14; consulem .. proficiscentem ad sacra *(i. e. ut sacris praeesset)* -rat Marcellus 37,51,2. — ad hoc retracti .. in sedem antiquam videbamur, ut 28,39, 7*. — (revertor *v. p. 408, 6.*) — omnes duces exercitusque .. ad urbis praesidium revocabat 26, 8, 2; -te .. ad suffragium tribus 45, 39, 20; (ad concilium *sim. v. p. 413, 50 sqq.*)

veteres centuriones quam plurimos ad id bellum scribi 42,33,4; ad duo simul bella exercitus -itur 2, 43, 5; exercitus ad custodiam urbis atque Italiae -tos esse 28,42,22; ut .. tres exercitus -rent, unum ad praesidium urbis 6,32,5; cum legionibus ad terrorem traducti silvam Ciminiam exercitus nuper -ptis 9, 39, 1. — (sequor *v. p. 408, 16 sqq.*) — melius ratus integros eos ad ultimum discrimen servari 8, 10, 2; cum ex consularibus ad ultimum dicendi locum consulto -us esset 3, 40, 8; gravem se ad maiora vindicem -bat 2, 11, 4; ut .. comprehensos .. ad quaestionem -rent 39, 14, 9; ignorantis, quem ad usum .. -rentur 29,1,2. — (sollicito, stimulo *v. p. 413, 54 sqq.* — specto *v. p. 421, 20 sqq.* — sto *v. p. 416, 37.*) — neque subire erat facile ad propiorem pugnam 9,35,5. — (subigo *v. p. 408, 19.*) — Euandrum .. ad caedem regis subornat 42,15,3. — (succedo *v. p. 408, 23 sqq.*) — terra .. vix ad perennes suffecit amnes 4,30,7; cum ad novum bellum .. vix aerarium -ret 31, 13, 3; vix aetatem Alexandri -uram fuisse ad unum bellum 9, 19, 12; ut non modo ad expeditiones .., sed vix ad quietas stationes viribus -rent 3, 6, 8; [ut Libitina ad funera* *(coni. Wb)* vix -ret 40, 19,3;] neque enim ad tanta itinera -issent* 38, 2, 2; vires Ras ut non -uras ad omnia 3, 5, 1; multis rebus laetus annus vix ad solatium unius mali -ecit* 10, 47, 6; (ad stationes *v. supra 35;*) nec plebe ad tributum -nte 29,16,2; omnibus, quae ad usum .. -rent 38, 19,3; — -uram ad id multitudinem ratus 42, 63, 5; satis regios* apparatus ad ea .. -ĕre 53, 4; cum ad ea (*sc.* persequenda) .. vix -iam* 33, 20, 13. — ad id fore altitudines 27, 18, 9. — equitibus ceteris velut ad* spectaculum summotis 8, 7, 9. — (ager) benigne ad omne genus operum materiam suppeditabat 36, 22,10. — ad bella externa prope* supererant vires 2,42,9; se superstitem gloriae suae ad crimen atque invidiam -esse 2,7,8; quid ad deliberationem dubii -esse 45,19,14.

(tendo *v. p. 408, 28 sqq.*) — donec tollerentur ad sepulturam, qui .. cecidissent 33, 11, 3; duce ad reliquorum terrorem in crucem sublato 22, 13, 9. — traditos ad caedem (esse) fortissimos equites 4, 40, 5; -itur ad supplicium 24, 5, 13; principes .. -ti (sunt) ad supplicium 29, 3, 4; -ti sunt ad supplicium 38, 33, 11. — (traduco, traho *v. p. 408, 40; 409, 7 sqq.*) — ad partis alterius auxilium in Siciliam exercitum traicere 4, 29, 8; *(v. p. 409, 18.)* — (transeo *v. p. 409, 22;* transilio, trepido *ib. 41 sqq.*)

si sua classi* suaque opera uti ad Macedonicum bellum vellent 32, 8, 11; comite et* consiliario eodem ad bellum uti 35, 42, 13; quibus (equitibus) .. uti ad bellum possint* 44, 26, 14; quibus (viribus) .. ad bellum -retur 39, 24, 1; dictatoris exercitu ad bellum Volscum usi* 7, 28, 6; Ri quidem ad honorem deum insignibus armis hostium usi sunt 9, 40, 7; quo ministro Delphis ad insidias Eumeni regi* usus erat 42, 59, 8; iis (legionibus) potissimum uti ad regionis eius praesidium 23, 32, 16; — non pecunia solum ad id publica est usus, sed operis etiam ex plebe 1, 56, 1. — (usui sum *v. p. 473, 35.*)

neque hercule, quod Samnites .. amici .. facti sunt, ad id valere arbitror, ne 7, 30, 4; oratio Appi ad id modo -uit, ut 6, 42, 1; *(v. p. 421, 32 sqq.)* — tamquam ad caedem suam venientes 40, 7, 8: ad sollemne sacrificium eo -isset 1, 14, 2; Romam aut ad spem levandae iniuriae aut ad deflendae* solatium -runt 39, 46, 8; *(v. p. 410, 5 sqq.)* — tantum in tempore fuit momenti, ut .. ad id -rit exercitus subsidio missus *(i. e. id tantum veniendo consecutus est)*, ut .. hostes opprimerentur 4, 58, 3; legati, qui ad id -rant 9, 43, 26; sacro .. ad quod -rat 24, 13, 16. — qui (dei) ad transitum Ris mare verterent 26, 45, 9; *(v. p. 411, 16 sqq.)* — Roma est ad id potissimum* visa 1, 34, 6. — te ad unum modo ictum vigentem 23, 42, 5. — legatos Rhodios .. velut ad ludibrium stolidae superbiae in senatum vocatos esse 45, 3, 3; tribus ad suffragium -ant 6, 38, 4; priusquam ad suffragium centurias -ret 10, 21, 13; priusquam intro -rentur ad suffragium tribus 24, 18; priusquam ad suffragium tribus -rentur 25, 3, 15; *(v. p. 411, 12 sqq.)*

ββ) ***suspensum a subst.:*** (ablegatio *v. p. 121, 40.*) — cum .. clades ad Rum bellum animos fecisset 31, 18, 9; nec ad mortem minus -i est quam fuit ad caedem 2, 12, 9; quod -i satis esset ad pugnam 32, 12, 5; ut nec* -us ad pugnam neque ad fugam spes cuiquam superesset 22, 28, 14; magis eis auctor ad seditionem quam -us deerat 26, 21, 16; pecunia .. -os ad spem liberalioris fortunae fecit* 22, 26, 1; LXII* milia peditum .. -os interdum ad spem certaminis faciebant 37, 37, 9; — si ad haec parum est -i 1, 47, 5; ad id sibi neque opes deesse et* -um etiam superesse 27, 10, 4; si ne* quaestoriis quidem comitiis .. satis -i populo esset ad id 4, 54, 5. — (auctor *v. supra 6.*) — forsitan etiam ardoris aliquid ad bellum armaque se .. inventurum 1, 53, 9. — aream ad aedem in Capitolio Iovis .. occupat fundamentis 1, 38, 7. — auxilium ad bellum .. orantes 21, 6, 2. — (biduum *v. p. 452, 22.*) — ut .. ne expediti quidem facile ullas ad transitum calles inveniant 36, 15, 9; ne quas .. -es inveniret ad transitum Rus 16, 6. — itaque iam duces, iam milites utrimque congressus quaerere ad* conloquia 7, 40, 2. — diem ad eius legis* rogationem concilio tribunus plebis dixit 43, 16, 8; ad aliud sacrificium eidem divae ab Xviris edicta (est) dies 27, 37, 11. — ad quod bellum ubi .. coss. dilectum habere occipiunt 4, 55, 2; cum ad ea bella -um edixissent 3, 57, 9. — planitiem .. non parvis modo excursionibus ad proelia patere 4, 27, 4 *(cf. tamen p. 468, 1).* — ne exitus ad fugam esset 34, 40, 1. — ad eam rem IIII mensum indutiae essent 33, 13, 14; *(v. p. 465, 10 sqq.)* — iuventutem .. ad* supplementum longe optimi generis militum habebat 34, 36, 3 *(cf. p. 466, 3).* — sine ullis ad insidias latebris 27, 12, 8; nihil .. ad insidias -rum habebant (colles) 41, 4. — cum .. nec ad pugnam ulla vis nec ad fugam loci quicquam superesset 6, 33, 12; (ad caecos ictus *v. p. 454, 40;*) aperuerunt ad occasionem *(sc. rei gerendae)* locum hosti 4, 31, 2; locus in circo ipsi posterisque ad spectaculum datus (est) 2, 31, 3 *(cf. p. 464, 52 sqq).* — naves omnis generis tormenta machinasque ad urbium excidia secum portabant 32, 16, 10. — nihil materiae in viro neque ad cupiditatem neque ad audaciam esse 1, 46, 6; ut conlegae -a ad omnem laudem esset 6, 22, 6. — ut emporium et receptaculum peregrinis mercibus ad necessarios usus esset 38, 30, 7. — (momen-

tum *v. infra s.* f).) — nullam ne ad effugium quidem navem habentis* *(cf. p. 466, 3)* 21, 43, 4. — ad fidem promissorum obsides acciperet 21,34,3. — opera ad* oppugnationem fieri coepta (sunt) 44,13,4. — opes ad bellum deerant 8, 13, 2; *(v. p. 472, 11.)* — quae ad bellum opus sunt 44, 22, 5; si qua re ad bellum o. sit 31, 9, 4; quia celeritate ad bellum o. erat 6,12,1; quae ad bellum o. erant 27, 10, 11; quae ad bellum o. essent 23, 5, 3; 31, 9, 5; 45, 13,14; 23,5; quae o. essent ad bellum 23, 5, 4; longiore luce ad id certamen, quod instat, nobis o. est 3, 2, 9; quae ad classem o. erant 42, 35, 3; quae ad exercitum Hispaniensem o. essent 23,48,11; nec ad perniciem nostram . . exercitu o. esse 28,39,8; quae ad transitum Hellesponti o. essent 37, 18, 10; 22, 1; — nihil ad id quidem arbitrio aut iudice o. esse 32,10,6. — pecunia ad bellum deerat 28, 46, 4 *(cf. p. 461, 4; 465, 4)*. — servos ad remum . . dabamus 34, 6, 13 *(cf. p. 465, 9.)* — velut dato ad id signo *(cf. ibid.)* 9, 13, 2. — non remigem, non socios navales ad classem frequentes habiturum (se esse) 37, 10, 9 *(cf. p. 466, 3)*. — (spes *v. p. 472, 5.*) — aliquantum ad fugam temporis Syphax et Hasdrubal praeceperunt 30,8,9; -re ad eam rem capto 33, 28, 2; libenter se daturum -us iis fuisse ad receptum *(i. e. revocationem)* nimis pertinacis sententiae 4,57,4. — (tormenta *v. p. 472, 17.*) — ut . . Illyriorum velocitas ad excursiones et impetus subitos usui esset 31,35,3. — magis velocitate ad fugam quam armis fretos 28, 32, 9. — relinquitur . . satis virium ad certamen 3, 60, 4; postquam satis -ium conlectum ad omnes conatus videbat 1,54,5; ne quid ad nova consilia relinquerent* -um 6, 4, 8; ne ad fugam quidem satis -um fuit 2, 30, 13; quantum sibi ad omnia -ium . . decessisset 26, 51, 14; — satis superque ad id -ium esse 25, 32, 6; satis ad id -ium credebant accessisse § 3.

γγ) *suspensum ab adiectivis:* ut* omnia satis apta ad certamen essent 35,26,2; haec ad ostentationem . . aptiora quam ad fidem 5,21,9; — Roma est ad id apta potissimum visa 1, 34, 6. — fatalis dux ad excidium illius urbis servandaeque patriae *(dat.)* 5, 19, 2. — ut . . praesidium satis fidum* ad omnia esset 3, 15, 8; quos . . ad cetera quoque satis -os censebant esse 35, 31, 2. — unde duo* consulares exercitus satis firmi ad tantum bellum efficerentur 23, 25, 6. — Hispano cingitur gladio ad propiorem* habili pugnam 7, 10, 5; numquam ingenium idem ad res diversissimas . . -ius fuit 21,4,3. — cum ad id bellum ipsi satis idonei duces essent 4,57,2; uter ad utrum bellum dux -us magis esset* 10, 14, 2; non esse in plebeis -os viros ad curules magistratus 6, 37, 8. — immaturae ad id vires erant 39, 35, 2. — loco quoque iniquo ad pugnam congressi, iniquiore ad fugam 4, 10, 4; -is ad transitum locis 8, 38, 6. — ut insignis ad invidiam locupletiorum fortuna esset 1,47,12; haud ulla -i ad memoriam causa 7, 28, 9; [id . . in Hispania ad memoriam -e est 24,49,8*.] — (intentus *v. p. 423, 4 sqq.* — instructus *v. p. 466, 17 sqq.*) — lato satis ad hoc amne 4,34,6. — (natus *v. p. 467, 21 sqq.*) — quae necessaria ad cultum erant 38, 60, 10; (acervi prostratorum) ad quietem parvi temporis -um cubile dabant 22, 2, 9; quae (pecunia) ad usus belli -a erat 36, 26, 5; quae ad usum -a erant 45, 6, 3; necubi . . -a ad usus deessent 22, 2, 3; rem nullam nisi -am ad victum sumendo 2, 32, 4; — ad id -a petitio indutiarum cum* videretur 42, 43, 2. — loco ad insidias opportuno 31,26,2; cum* ad cetera loco -o, tum quod 30, 29, 9; urbem ad omnia -am 39, 23, 12; loco se . . ad omnia -o consedisse 44, 3, 4; -orum* ad omnia montium 29, 32, 14. — ad iustum bellum oppugnationemque urbis . . haudquaquam pares 35, 38, 12; ut qui ne alteri quidem exercitui se ad certamen credidissent pares 9,43,11; neque ad pugnam viribus pares 2, 11, 8; nec enim erat ad apertam vim* par 1, 5, 7. — antesignanos ad asperrima quaeque belli paratos 35,18, 4; plures . . tribunos ad auxilium consulum -os fore 2,44,3; Rhodios -os ad bellum esse 44,23,10; quia nondum -i erant ad bellum 8, 19, 3; cum -a cetera ad bellum essent 10,10,8; nihil enim satis -um ad bellum . . habebant Ri 42, 43, 3; ad bella ista . . -a vobis plebes est 4,5,5; ut . . -us ad omnis* conatus esset 28,5,2; illi ad eruptionem -i 26, 5, 5; cibum -um ad subita imperia 14, 34,3; ut ad iter -i omnes essent 27,43,11; ad quam militiam quo -ior plebes esset 6, 21,4; quos ubi ad omnia -os esse vidit 38, 1, 5; ad omnia -os fore *(sc. nos)* 45, 23, 5; videant vos -os ad vim 6,18,7; — cum ad

id quisque .. -am voluptatem haberet 39, 8, 6; reges Aegypti ad ea .. -os fore 37,3, 10; *(cf. p. 467, 43 sqq.)* — in planitie satis ad id patenti 32, 10, 9; *(cf. p. 468, 1.)* — postquam ad id parum potentes erant 9, 26, 16. — neque ego potiorem quemquam ad ministeria facinorum quam Rammium* .. invenire potui 42,41,4. — cum se ne ad id quidem .. satis per se validum crederet 40, 5, 3.

δδ) *suspensum ab adverbiis:* post tumulum opportune ad id positum 28, 13, 6; Anticyra .. ad id -issime sita visa (est) 32,18,4; -ius etiam ad omnia positum esse (*sc.* castellum) 43, 19,4. — seniores ad urbis custodiam ut praesto essent 1,43,2; qui* consulibus ad ministeria belli p. essent 4, 43, 4. — vix quod satis ad naturale desiderium corporum esset 27, 45, 11; quantae (copiae) ad incursiones agrorum s. sint 29, 4, 3; s. ad perniciem fore rati 21, 33, 4; vix quod s. esset ad castrorum praesidium 9, 32, 11.

c) **de mensura et numero:** (ad altitudinem *v. p. 364, 28; 404, 22; 412, 48.*) — non ad eandem crassitudinem .. structos esse (fornices) 44,11,5. — sinus .. ad duo milia* et quingentos passus introrsus retractus 26, 42, 7; ad X* milia progressus consedit 21, 59, 1. — ad quinque et viginti naves e XXXX* cepere 22, 20, 2; spolia hostium caesorum ad XXX, dona imperatorum ad XXXX (*sc.* protulit Manlius) 6, 20, 7; onerarias leves ad XXX habebat 35, 37, 7; Pleminium et ad duo* et XXX homines cum eo damnaverunt 29,21,12; (ad XXXX *v. supra 33;*) signa militaria ad quadraginta unum cepit 23,37,11; ad L vivos cepit 35,51,4; scorpiones .. ad LX captos scripserim 26,49,3; ut ad XXXX milia scutorum .. et signa .. ad CLXX ad consulem deferrentur 7, 37, 16; ad ducentos .. occidunt 29,7,9; ad M hominum .. occidit, ad ducentos cepit 43,23,2; ad sescentos* moratorum .. cepit 21,47,3; (Rorum) periere ad septingentos triginta (accXXX *codd.*) 10, 33, 6; ad XV milia peditum, M equites Vulturnum traducit 26,8,9; *(v. supra 43;)* Achaei iuventutis suae .. ad MD* dederunt 42, 55, 10; cepit ad MDCCXXXX (Perusinos) 10,31,3; captos (esse) ad MDCCCXXX 25, 39, 13; ad II praeterea milia peditum aut ceperunt aut occiderunt 29, 34, 16; ad II milia hominum damnavit 39, 41, 6; ad II milia eorum M. Pinarius praetor in acie occidit 40,34,12; sagittariorum .. ad III* milia ex Sicilia .. misisse 27, 38, 12; cum ad XXX milia peditum, tria* equitum confecisset* 29, 35, 10; ad III milia hominum occidit 33, 36, 4; coss. scribere iussi ad III milia peditum Rorum 40, 44, 5, ad IIII milia militum .. sese dedidere 7, 27, 7; ad IIII milia (equorum) domanda equitibus divisa (sunt) 24, 20, 16; ad IIII milia hominum occidit 27, 40, 11; ad IIII milia iuvenum armavit 28, 30, 1; ad IIII milia equitum habebat 29, 34, 6; ad IIII milia captivorum .. reddita scripsit 37, 60, 6; caesos rettulere ad IIII milia octingentos 10, 36, 14; auxilia .. ad VI milia* hominum secum adduxit 43,21,4; ad VII milia hominum condemnavit 39, 29, 9; ad VII milia hominum .. Neapolim* transmisit 40, 41,3; ad VIII milia hominum .. armavit 43, 9,7; ad X* milia militum ferme esse incompositorum inordinatorumque 22, 56, 2; tumultuariorum militum ad XII milia .. scriberet* 35, 23, 8; ad* XV milia hostium occiderunt 22, 21, 8; (ad XXX milia *v. supra 4;*) ad quinque et triginta milia hominum .. Celtiberi comparaverant 40,30,1; ad triginta et quinque milia hostium occidisse (eum) 40, 50, 6; ad XXXVII milia hostium caesa (esse) 25,39,12; Claudius .. ad XXXX milia hominum auctor est caesa 38, 23, 8; *(v. p. 475, 39;)* ad L milia hominum .. armavit 28, 12, 13; ad CL milia (Poenum) habuisse in armis satis creditur 21, 8, 3. — ut eius, qui cis Tiberim deprehensus esset, usque ad M assium* clarigatio esset 8, 14, 6; secunda classis intra centum usque ad quinque et septuaginta milium censum instituta (est) 1, 43, 4; qui .. milibus aeris L .. census fuisset usque ad C milia ..; qui supra C milia usque ad CCC ..; qui supra CCC usque ad deciens aeris 24, 11, 7—8. *cf. infra s.* 2) **adverbium.**

d) **= secundum (gemäss):** ut praemia ad veram meritorum aestimationem tribui possent 28, 16, 10; scalas ad editam altitudinem arcis fabricatas 29, 6, 10; aciem instruit cos. .. ad naturam et angustias loci 36,18,1; ubi ad decuriatum aut centuriatum convenissent 22,38,3*; circumagi ad nutus comminationesque Hannibalis flagitiosum ducebat 26, 8, 3; oblata casu flectere ad consilium 28, 44, 8; ad cursus lunae in XII menses discribit* annum

1,19,6; (ad **decuriatum** *v. p. 476,49;*) cum actae boves quaedam ad **desiderium** .. relictarum mugissent 1, 7, 7; [omnes copias ad **destinatum** iam ante consilio .. eduxit 21,54,6*, *v. p. 129, 38;*] ad **edictum** aderant 27, 13, 10; ad quorum e. conveniant 24, 8, 19; ubi ad e.* Ri regis .. convenere 1,52,6; iuniores Ri ad e. sine retractatione convenere 6, 28, 4; vere primo ad e. convenere 21, 21, 8; qui iuniorum non convenisset ad imperatorum e. 10,38,3; ut .. neque conveniatur ad e. 8, 34, 10; quominus ad e. conveniretur 34, 56, 11; impigre omnes ad e. dictatoris praesto fuere 3, 27, 5; quae (lectio senatus) sine recti pravique discrimine ad **gratiam** ac libidinem facta esset 9,30,2; vestitus comitatusque vix ad privati modice locupletis **habitum** 38,14,9; augebatur ad **impensas** regis animus (*an supplendum* faciendas?) 1,55,7; ad **imperium** dictatoris mota (est) cuncta acies 4, 33, 6; equitibus velut ad consulis i. motis 4, 38, 3; consuli .. omnia ad nutum i.que tribuni agenda esse 2, 54, 5; se ad nutum i.que eorum omnia dicere ac facere 42, 25, 8; ut .. omnia .. ad nutum i.que ducis fierent 44, 33, 5; nolite ad vestras leges atque **instituta** exigere ea, quae Lacedaemone* fiunt 34,31,17; cum .. tibi ad voluntatis **interpretationem** meae dirigenda tua sententia fuerit 8, 32, 5; suos .. ad iussa* praesto esse iubet 37, 20, 6; (ad leges *v. supra 27;*) instruitur ipsa acies ad **libidinem** militum 25,21,5; (*v. supra 16;*) inde ad **manum** cantari* histrionibus coeptum (est) *i. e. inde histriones secundum gestum cantare coeperunt* 7,2,10; [ad* **modum** fugientium .. reductos (esse) 37,46,8;] ubi satis ad hunc modum et suorum et hostium animos est expertus 34,13,4*; ludiones .. ad tibicinis modos saltantes 7,2,4; (ad **naturam** *v. p. 476, 48;*) stipendium ad **nomen** singulis persolutum est 28,29,12; Narniensium legatis querentibus, ad **numerum** (*sc. legitimum*) sibi colonos non esse 32, 2, 6; ad **nutum** omnia .. fiunt 10,41,9; omnia ad n. Rorum fieri 35, 31, 12; ad n. scorti consulem .. Gallo caput .. percussisse 39, 42, 12; si ad n. dictatoris non responderit vir consularis 6,17,3; (*v. p. 476, 51; supra 23;*) postridie ad **praescriptum** consulis .. comitia habita (sunt) 10, 22, 8; cum ad **rumores** hominum de unoquoque legum capite editos satis correctae viderentur (leges) 3, 34, 6; convenire ad **signum** 23, 35, 17; arma ad **propositum** pugnae s. .. capientes 6, 12, 7; cum .. ad s. propositum pugnae exeundum in aciem fuisset (*coni. Va*) 44, 37, 12*; concurrere ad **simulacrum** pugnae 40, 6, 5; ad **spem** eventus respondit 9,15,3; 28,6,8; (ad **statum** *v.* f) δ) *s.* convenienter;) leves* ad **tempus** ortae causae 31, 29, 15; oratione ad t. parata 28,43,1; descripto iam ad **tibicinem** cantu 7, 2, 7; formatis omnibus domi et ad belli et ad pacis **usus** 1, 45, 1; aliae (naves) ad incertos **ventos** hinc atque illinc obliqua transferentes vela 26, 39, 19; responso spem* ad **voluntatem** interpretantibus fecerat 39, 39,8; — his ita in senatu haud ad id, quae cuius provincia foret, decretis 36, 2, 1. (*cf. infra* f).)

quem ad modum hi boni fidelesque .. cives esse possunt? 22,60,20; — suas (naves) .. quem* ad m. inde in apertum mare evasuras? 25,11,15; -- ubi cum Volsci .., quem ad m. quieti vallo se tutarentur, pararent 3, 22, 5; quem ad m. .. in Algido res gesta sit, arbitror vos .. audisse 3, 62, 3; reminiscerentur .., quem ad m. plebs gloriari posset auctiorem amplioremque se esse 4, 2, 4*; adspice .., quem ad m. exercitus tuus tibi promissa praestet 7, 16, 5; quem ad m. ad IIII augurum numerum .. id redigi conlegium potuerit, non invenio 10, 6, 7; quaeri, quem ad m. inrita sint* non suffragia modo populi, sed arbitria etiam fortunae, et in paucorum potestatem vertantur 24, 9; statuendum .. esse, quem ad m. imperio aequato utantur 22, 27, 5; vide, quem ad m. eum ludificati sint 22, 39, 17; (cum edoctus esset*,) quem ad m. tractandum bellum in Hispania foret 23, 28, 4; ut .. agitaretur, quem ad m. .. averterent ab Italia hostem 38, 6; credo ego vos audisse, quem ad m. praesidia Ra .. oppressa sint 24, 38, 1; iam e memoria excessit .., quem ad m. in defectione praesidium .. necarimus? 26, 13, 5; aput* vos quem ad m. loquar, nec consilium nec oratio suppeditat 28, 27, 3; ignoro, quem ad m. certa iam* provincia Africa consulis .. sit 40, 4; videte, quem ad m. in vos Locrenses animati sint 29, 17, 8; reputare secum .., quem ad m. promissi fidem praestaret 30, 12,19; quem ad m. .. conciret homines ad arma (*sc.* edocuisset eum) 31,3,5; ne quaeramus, quem ad m. ceteris exemplo simus

32, 21, 29; nec quem ad m. perierit Demetrius scimus 41, 24, 5; (litterae recitatae sunt), quem ad m. . . in Macedoniam transisset* 44, 16, 1; non, quem ad m. agatur, edisseri oportet 44, 41, 4; quem ad m. soleamus socios iuvare . ., interrogate 45, 22, 11; ut admonerem, quem ad m. adiuvare socios solerent Rhodii § 14; praecipiens, quem ad m. bellum administrari vellent Fr. 20; — causam fortasse diceremus aput victorem, quem ad m. aput vos* dicimus 45, 23, 3; civitas Rhodiis data, quem ad m. Rhodii prius Atheniensibus dederat 31, 15, 7; rapiant frumenta ex agris nostris*, quem ad m. tertio ante* anno rapuere 2, 34, 10; ab consulibus ad Xviros, quem ad m. ab regibus ante ad consules venerat, translato imperio 3, 33, 1; non quinto inde mense, quem ad m. ab Sagunto Hannibal, sed quinto [inde*] die . . in Italiam perveniet* 31, 7, 7; — ut cornu extenderent in sinistram partem*, quem ad m. se tendentem ad dextram vidissent 28, 14, 15; ut legatis Ris . . potestas fieret, quem ad m. et illis . . senatus daretur 39, 33, 8; — ut quem ad m. Numa divini auctor iuris fuisset, ita Servium conditorem omnis in civitate discriminis . . posteri fama ferrent 1, 42, 4; ut, quem ad m. in tribunis consulari potestate creandis ius esset, ita aeque *(coni. Ml, JB 1888, 95)* in quaestoribus liberum esset arbitrium populi 4, 43, 5*; quem ad m. pedites equitesque optamus ut validiores .. habeamus, ita duci hostium parem imperatorem quaeramus 24, 8, 6; quem ad m. nemo .. ad hostem transibat, ita nihil salutare in medium consulebatur* 26, 12, 7; ut, quem ad m. nunc noscitatis in me patris . . lineamenta corporis, ita ingenii . . effigiem* vobis reddam 41, 24; ut, quem ad m. nunc solliciti prosequerentur eos, ita . . obviam irent 27, 45, 9; ut, quem ad m. uno animo rpam gessissent, ita . . ad urbem accederent 28, 9, 4; quem ad m. . ., ne quem eius* paeniteret, . . praestiti, ita adnitar, ne 30, 30, 30; quem ad m. Gallia . . quieta eo anno fuit, ita circa urbem . . tumultus est excitatus 32, 26, 4; quem ad m. comminus . . accendit ira animos eorum, ita . . in suos temere incurrunt 38, 21, 8; quem ad m. . . fulgere* lunam non mirarentur, ita ne obscurari quidem . . trahere in prodigium debere 44, 37, 7; — utinam . . ita de ceteris rebus cum plebe conveniat, quem ad m. . . conventurum satis confido 6, 15, 4; ut eum ita Iuppiter feriat, quem ad m. a fetialibus porcus feriatur 9, 5, 3; ita se mactarent, quem ad m. ipse agnum mactasset 21, 45, 8; ut ita fierent, quem ad m. cordi esse divis e carminibus praefarentur* 22, 1, 16; — quem ad m., si non dedatur obses, pro rupto foedus se habiturum, sic deditam ad suos remissurum 2, 13, 8; quem ad m. se tribuni gessissent in prohibendo dilectu, sic patres in lege . . impedienda gerebant 3, 11, 3; si . . quem ad m. patres vocati non coeant in senatum, sic plebs abnuat dilectum 38, 10; quem ad m. bellum . . erat perfectum, sic in urbe . . moles discordiarum . . exorta est 4, 43, 3; quem ad m. cum servis suis vetant domini quicquam rei alienis* hominibus esse pariterque . . aecum censent, sic vos interdicitis* patribus commercio plebis 5, 3, 8; si eam (pacem), quem ad m. ut victor fert Hannibal, sic vos ut victi audietis* 21, 13, 5; quem ad m. conducta omnia magno animo sunt, sic summa fide praebita 23, 49, 4; quod non, quem ad m. Hannibal in Italia, sic Scipio in Africa bellum gereret 28, 18, 11; si, quem ad m. Q. Fabius meas res gestas in Hispania elevavit, sic .. meam (gloriam) verbis extollere velim 44, 17; quem ad m. superbe et violenter me faterer facere*, . . sic nunc . . nulla sum tibi verecundia obstrictus 30, 31, 7; si, quem ad m. oris habitus cernitur oculis . ., sic et animus intus cerni posset 44, 6; non, quem ad m. hodie utrumque vobis licet, sic semper liciturum est 32, 21, 35; quem ad m. ex iis legibus . . nullam abrogari debere fateor, . . sic . . mutabiles (leges) esse video 34, 6, 4; in magna spe fuit, quem ad m. Rhodiam classem . . expugnasset, sic et Ram expugnaturum 37, 28, 6; quem ad m. nec nunc sperare regnum .. debeam . ., sic illud nec debui facere nec debeo 40, 15, 4; quem ad m. omnia sibi . . patienda esse ducant, . . sic . . scire (se) 43, 7, 9; quem ad m. Antiochi Philippique bello pro vobis adversus reges, sic . . stetimus 45, 22, 10; quem ad m. . . triumphi acti sunt, sic . . triumpharunt 38, 11; — sic stratas legiones Latinorum dabo, quem ad m. legatum iacentem videtis 8, 6, 6.

e) **= commotus aliqua re, vi causali (auf — hin):** ad quorum primum adventum exasperati (sunt) animi 28, 25, 4; tamquam ad primum a. Rorum occursurus 21, 61, 1; nihil trepidavere Thessali **ad primum**

a. Rorum 32, 15, 9; — ad quorum (elephantorum) stridorem odoremque et aspectum territi equi 30, 18, 7. — ne .. ad minores calamitates animos summitterent 23, 25, 3. — ad quorum casum cum conclamasset gaudio Albanus exercitus 1, 25, 6; nec ut fit, ad ducis c. perculsa magis quam inritata est multitudo 9, 22, 7; ab hostibus ad c. regis concitatis 31, 37, 10; ad quorum (murorum) c. cum impetum Ri milites .. facerent 37, 32, 4. — concursu ad clamorem facto 2, 12, 8; ad -em nutricis .. fit concursus 3,44,7; ad quem (*sc.* clamorem) Graeci .. quievere 8,26,3; concursu .. ad primum -em et tumultum facto 25,39,9; ad primum -em et tumultum advehitur 28, 2, 3; ad quorum -em et trepidationem cum .. legatus signa convertisset 31,27,7; ad -em erumpentium ingens strepitus .. ortus (est) 43, 10, 5; ad circumsonantem undique -em flectere cornua 27, 18,16; ut .. agmen ad incertos -es vagum velut errore nocturno turbaretur 33, 7, 2; tyrannus et ad -es repentinos et ad nuntios trepidos motus* .. aut ipse occurrebat aut aliquos mittebat 34, 38, 6. — turbatos hostis et ad primum incursum coniectumque telorum aversos* 28, 36, 9. — nullo ad conspectum primum agminis .. motu facto 24,20,11; ad c. transgredientium vallum mutato consilio 25, 14, 8; ad quorum c. constitere prima signa 38,2,6; ad c. regis fletumque tam miserabilem et ipse ingemuerat lacrimaveratque 44,45,11; — ad eas (naves) conspectas a Messana XII naves .. missae (sunt) 21,49,3. — velut avium examina ad crepitum primum missilium avolavere 38,46,5. — ad hanc defectionem erecti sunt .. animi 24, 37, 1. — ad quorum discessum non respiravit modo Mago 28,21,3. — ad id edictum tantus fremitus hominum, tanta indignatio fuit 26, 35, 4. — clamore ad tam atrox facinus orto 3, 48, 6. — ad quorum famam hostium .. dilectum habentem Valerium consulem 4, 53,2; ad Praenestini f. belli novas legiones scribendas patres censuerant 6, 27, 9; ad f. obsidionis dilectus haberi coeptus est 9, 7, 7; ad f. huius hostis in terram egressus 21, 41, 3; raptim ad f.* novorum hostium agmine acto 61, 4; ad f. eorum transitiones crebrae ab Numidis coeptae* (sunt) fieri 24, 48, 13; adfluentibus ad f. eius undique barbaris 49, 5; legationes ad f. eius ex omni se provincia effuderant 26, 19, 12; moverat ex hibernis ad f. hostis Q. Claudius 27, 40, 11; legationes Demetriadem ad f. regis convenerunt 28, 5, 3; ad f. nominis eius Gallis undique confluentibus 46, 11; adfluente cotidie* multitudine ad f. belli spemque praedae 35, 3, 1; ad f. oppugnationis Ambraciae Stratum .. convenerant Aetoli 38,4,6; [ad* f. mortis Philippi *coni. Wb* 40, 58, 1.] — (ad fletum *v. p. 481, 33.*) — oppidanos primo et ad speciem et ad ictus moenium .. trepidatio cepit 38, 5,3. — cum ad impetum Tolumnii .. trepidantes Ras videret* turmas 4, 19, 2; ut ad i. elephantorum .. post directos* refugerent* ordines 30, 33, 3; ad primum i. .. dediderunt sese 36, 24, 11; effusis ad primum i. missilibus telis 2, 65, 4. — (ad incursum *v. p. 481, 27.*) — concursu ad primum equitum ingressum facto 26, 15, 7; ad primum eius i. principum quidam urbe excesserunt 36, 33, 6. — ad quam inlecebram cum moveretur nemo ab Ra statione 10, 4, 8. — obstupuerant ad magnitudinem pristinae eius fortunae 39,50,2. — cum ad omnem mentionem tribuni favor .. populi .. cum vocibus militum certaret 4,53,12. — seu ad metum virium, seu ad spem veniae .. ierunt 36,13,5. — clamore inde ad tantae rei miraculum orto 1, 39, 2. — ni Mago ad primum equitum motum paratos elephantos .. in proelium induxisset 30, 18, 6; (oppida) ad finitimorum motus consurrectura* (esse) 33, 21, 8. — nihil aliud ad eum nuntium a proposito aversus*, quam ut 2, 8, 8; Romae ad primum n. cladis eius .. concursus in forum populi est factus 22, 6, 1; ad n. tam atrocem constitit agmen 24, 30, 5; ad quem n. nihil ultra motus praefectus Rus, quam ut 25, 9, 6; ad cuius n. perturbata 39,12,2; Romae ad n. primum rebellionis Carthaginiensium trepidatum fuerat 30, 38, 6; percunctantes paventesque ad singulos nuntios 29, 23, 1; (*v. p. 481, 24.*) — (ad odorem *v. p. 481, 2.*) — ad* horum preces .. in Boeotiam duxit (*coni. Gryn*) 42, 67, 12. — ad hunc vanum .. rumorem .. castella defecerunt 34, 16, 9. — ad* cuius vulneris sensum cum equus .. caput quateret 8, 7, 10. — simul ad signum a se procul editum ex castris eruptione facta 3, 5, 9; ad quod (signum) pars maior receperat sese 34, 47, 6; ad prima ac dubia signa veris profectus ex

hibernis 21, 58, 2. — ad alium virorum, equorum armorumque sonum .. multitudo .. edidit clamorem 26, 5, 9; alii alios intueri mirabundi velut ad somni vanam speciem 33,32,7; *(v. p. 482,11.)* — ad quod spectaculum concursu populi .. facto 5, 27,10; ad sp. tam foedum* comploratio orta (est) 30, 12, 9. — voluntarios undique ad spem praedae adsciverunt 4,31,6; multitudine opificum ad spem praedae evocata* 9,9; aliquos oppidanorum ad spem novandi res aliquid moturos 28,36,5; Parthinos et propinquas gentis alias motas esse ad spem novandi res 29,12,3; ne et illi ad spem amicitiae Rorum deficerent 32, 5, 3; navales socii .. ad spem honoratioris militiae transgressi 32,23,9; ad spem vulgatae* clementiae aliquot populi Acarnaniae defecerunt 36,12,6; nihil ad eam spem adgnoscentem dixisse (eam) 26,6,14; huc ad eandem spem praedae Thrausi .. convenere 38,41,6; Tarentum ad certiorem spem proditionis proficiscitur 24, 17, 8; *(v. p. 433, 12; 482, 6; 29.)* — ad quarum* (contionum) primum strepitum .. arma cepere Aequi ac Volsci 3, 66, 3; ad str. pugnantium in tenebris currunt 36, 24, 3. — (ad stridorem *v. p. 481,2.*) — (ad primum teporem solis *v. p. 394, 8.*) — nihil ad vocem cuiusquam terroremve motus 5, 46, 2; cum .. ad t. hostium legiones Rae .. intulissent gradum 9, 40, 13; ne Apulia omnis ad praesentem t. deficeret 2, 5; ad primum t. ratus inclinari animos posse 33,17,3; ploratu ad terrorem, ut solet, primum orto 2, 33, 8*. — (ad trepidationem *v. p. 481,17.*) — ad quem tumultum obstupefacti 4, 59, 6; ad hunc t. accitus 50, 4; ad quorum .. t. cum exterritae urbes ad arma concurrerent 5, 37, 5; Sempronius ad t. Numidarum .. omnes copias .. eduxit 21, 54, 6; *(v. p. 481, 16.)* — velut ad vocem eorum excitati 27, 28, 10; multitudo ad v. unius .. saxa coniecit 38, 33, 10; ad hanc v. transitio omnium facta est 45,6,9; ad quam v. exanimi stante Praenestino 9,16,18; ad quam v. cum clamor .. sublatus esset 24, 16, 10; ad quam v. tantus .. clamor est ortus 31,4; *(v. supra 29.)* — ad vociferationem eorum .. concursu facto 4, 50, 4.

cum .. ad singula .. acclamaretur 34, 37, 3. — ad ea Manlius .. ait 6, 15, 7; ad ea Crispinus .. ait 25, 18, 7; ad ea cos. .. ait 36, 40, 1; ad ea Epicydes .. responsum eis ait se daturos fuisse 24, 33, 7. — ad haec Micythio .. mirari se dixit 35, 46, 9; ad ea Rus .. dicere 24, 37, 8; ad ea cos. .. dicere 34,11,3; ad ea Quinctius .. dicere 35, 49, 1; — cum ille ferociter ad haec (*sc.* dixit) 1,48,2. — ad haec Tullus .. inquit 1,22,7; ad haec Quinctius .. i. 34, 58, 8; ad ea princeps legationis .. i. 7, 31, 3; ad ea cos. .. i. 22, 49, 9; 36, 28, 5; ad ea Sulpicius .. i. 35, 16, 7; ad ea Scipio .. i. 37,36,3; ad ea Philippus .. i. 39,28,1; — ad hoc ille superbo et regio animo (*sc.* inquit) 32, 32, 14; ad haec imperator Rus 34,32,1; legati ad ea .. 3,53, 6; ad ea Geminus paulum ab suis equo provectus 8, 7, 3; ad ea Quinctius 34, 58, 1; ad ea rex 37, 52, 7; 42, 41, 1*. — regem ad ea .. inclementer locutum (esse) 42, 25,8. — ad haec Quinctius negare 33,12, 5; ad ea Camillus .. negare 6,23,9. — ad haec a* consulibus rescriptum (est) 22, 33, 10. — ad hanc interrogationem tuam et non respondere .. et vera respondere 42, 40, 2; ita -runt ad interrogata 3, 4, 6; cum ad nomen nemo -ret 2, 28, 6; ut quisque ad n. -rat 34,27,8; iuniores .. ad nomina -ent 3, 41, 7; qui ad nomina non -issent 7, 4, 2; ad hanc percunctationem Gracchus .. -it 40, 47, 7; quid ad eas res* responderet 42, 24, 1; — ad haec, quae interrogatus es*, -de 8, 32, 8; ad haec ei -ri velim 35, 16, 6; cum ad id nihil -retur 44, 26, 11; ad ea -ere 32, 35, 1; quid se -ere ad ea .. vellent 34, 37, 3; -ere ad ea legati iussi (sunt) 42,36,4; nihil ad ea -tes 37, 49, 4; ad ea Hannibal -it 23, 43, 1; ad ea Herennius Bassus -it 44, 1; ad ea cos. -it 38, 8, 7; legatus ad ea -it 40,36,1; ad ea cum pacati nihil -retur 36, 22, 4; quidnam ad ea -ri placeat 8, 3, 10; ad ea -um (est) legatis 30,17,12; -dum ad omnia iuveni .. erat 39, 47, 1; ad quae cum cos. .. -ret 41,7,6; — responso ad hoc dato 37, 1, 8. — ad hoc cum subclamatum esset 10,25,7. — ad haec Albana pubes .. silentium tenet 1, 28, 8; ad haec visa auditaque clamor ingens oritur 2, 23, 7; ad haec cum inflammarentur animi 4, 56, 7; ad haec tot tam* necopinata .. incerti stupentesque referunt pedem 25,37, 13; ⟨ad haec extrema *add. Mg*⟩ ea vociferatio .. exorta est 42,53,1*; — plebes ad id maxime indignatione exarsit, quod auspicari .. negarentur posse 4, 6, 3; cum

ad id .. expavisset minor Fabia 6,34,6; ad id vero adeo accensus indignatione est rex 32, 10, 7; — ad quae clamor .. est sublatus 24, 14, 9. *cf.* f).

f) = **quod attinet ad; α) suspensum a verbis:** ad eam multitudinem urbs quoque amplificanda visa est 1,44,3. — usum (valli) nec ad commoditatem ferendi nec ad ipsius munitionis firmamentum aptaverunt 33,5,5; *(cf. p. 462,52.)* — Scipio .. suapte fortuna quadam ingenti ad incrementa gloriae celebratus converterat animos 29,26,5*. — ad crescentem tumultum iam metu seditionis conlega concedente 2,45,12. — cui ad summam auctoritatem nihil praeter sanam civium mentem defuit 23,7,4; neque ad exemplum iusti militis quicquam eis .. deesse 24,14,4; si ad id* fortuna defuisset 23, 15, 7. — ad ultimam iam dimicantibus spem 10,31,6*; *(v. p. 131,39.)* — huic viro praeter divitias nihil ad spem regni fortuna dederat 33, 21, 2. — ad id maxime animum* exercuerat 35, 28, 1. — ad omnia satis exploratis consiliis 9, 23, 6. — cur ad maiora tibi fidamus 24,8,13. — cum ad cetera animo officioque ducis fungebatur, tum* vero 34, 39, 9. — neque enim ad ius regni* quicquam praeter vim habebat 1, 49, 3. — quae res ad resistendum eos et ad capessendam pugnam impediit 40,33,6. — quod plurimum intererat ad animos civitatium 37,13,7; ad disciplinam certe militiae plurimum -erat 5, 6, 1; aliquid -esse rebar .. ad curandum animadvertendumque 38, 48, 3; quod plurimum ad accendendos militum animos -erat 26,44,8; quod quantum -est ad timorem ostendendum? 36,17, 11. — magnitudinem animi moderantis* ad civilem habitum honoribus 38,57,1. — ne quid ad ea*, quae fierent, moveretur 45, 34, 1. — cum in spem magis futurae multitudinis quam ad id, quod tum hominum erat, munirent (*sc.* urbem) 1, 8, 4. — ne nudarent undique corpus ad ictus 38, 26, 7. — ad omnia simul paventes 34, 38, 4. — aliquid ad caritatem suorum .. ratus profecturum se 31, 34, 1; satis ad utrumque -tum ratus, ut 26, 6, 7. — quae (cohortes) integrae ad longioris pugnae casus reservabantur 9, 27, 8 (*cf.* g)). — centuriones .. ad dilectum oboedienter responderunt 42, 35, 2 *(v. p. 484, 22)*. — quod (aurum) .. ad ultimos casus servabatur* 27,10,11. — pars subsistendum Heracleae ad utramque fortunam (censebant) 36, 16, 9. — ut ad subita belli .. equitis vim sustinere possent 25, 15, 20. — agitatus deinde consiliis, ad quae* ex omni parte adsentiendo multis auctoribus trepidaverat 3, 49, 6.

β) **suspensum a subst.:** tanta autem inerat comitas Scipioni atque ad omnia naturalis ingenii dexteritas 28, 18, 6. — cum (plebs) .. tres ad consularem causam celeberrimi nominis haberet duces 4, 54, 8. — magnum utrisque impedimentum ad rem gerendam fuit ager 33, 6, 7; — ut .. ad omnes conatus regis -to esset 44,46,2; quod ad fugam -to hostibus erat 28, 2, 9; -to ad rpam bene gerendam .. fuit 45, 39, 18; quae dictatori religio -to ad rem gerendam fuerit 8, 32, 5; ipsa res ad levandam publica cura annonam* -to fuerat 4, 13, 2. — ea haud parvi sibi momenti futura ad cogitationem Ri belli 40, 21, 2; esse etiam -ti aliquid ad consilium, quod 24, 28, 7; tantum navis .. -ti fecit ad dilationem imminentis Ris belli 23, 39, 4; tanti ea ad universi belli eventum -ti dimicatio fuit 7, 11,1; quae (res) maturata dilatave non ita magni -ti ad summam rpam* esset 33,45,4; id tum maximum -tum ad victoriam fuit 37, 30, 3; — ut impensam in rem maximi ad omnia -ti faceret 3, 23, 8; in quo plus ad omnia -ti quam in Magnetibus esset 35, 31, 7; Rhodii maximi* ad omnia -ti habebantur 42,45,3; — ut pater in se minimum -tum* ad favorem conciliandum esset 21, 4,2; eam rem magni -ti futuram [rex*] ad conciliandos Larisaeorum animos credebat 36, 9, 15; haec legatio magnum ad conciliandos animos .. -tum fuit* 42,45,8; haud parvum -tum ad opem ferendam sociis 29, 12, 2; plus ea oratio* -ti ad incitandos ad bellum habuit 35,25,9; haud parvum -tum ad animum eius molliendum adventus Hannibalis fecit 33, 49, 7; litterae et verba .. -tum ad mutandos animos habuerunt 42, 46,5; ratus Chalcidem liberatam -ti aliquid apud Magnetas ad repetendam societatem Ram facturam 35,39,3. — quod .. moram sibi ad dimicandum .. adferre posset 34,12, 2; qui morae ad decernendum bellum .. fuerat 31, 40, 9; id morae .. ad potienda sperata rati 21, 45, 9; nihil aliud .. morae ad rpam praecipitandam habebat 22,12,11. — praesidium potius in eo (auro) est et

ad privatos et ad publicos usus 34,7,4. — id (*sc.* turba) primum ad coeptam magnitudinem roboris fuit 1,8,6. — eadem (res) magnae parti ad fugam saluti fuit 40,33, 6. — cum plurimum in celando incepto ad effectum spei habuisset 21, 57, 6. — ni classis . . in tempore ad spem rebellandi advenisset 23,40,6. — summam ad id suam voluntatem esse 29, 5, 6.

γ) **suspensum ab adiect.**: in ancipitis (*sc.* elephantos) ad ictum utrimque coniciebant hastas 30,33,15. — qua aptissimum ad loci naturam erat 44,3,6; [-issimum ad tempus fuerat 4, 51, 5*;] *(v. p, 473, 46.)* — asperrimos illos ad condiciones* pacis 22, 59, 7; -rima quaeque ad laborem periculumque deposcimus 25,6,23. — (avidus *v. p. 422, 48.*) — hostem caecum ad has belli artes habetis 21,54,3. — homini non ad cetera Punica ingenia callido 22,22,15. — ad propius praesentiusque malum cautiores esse 24, 32, 3. — claro ad memoriam imperio 8, 12, 4. — libertatem difficilem ad consensum 34,34,8; -ia ad exitus loca 37, 16, 8; -e ad fidem est . . adfirmare 3, 5, 12; -lem ad receptum locum 32,17,8; *(v. p. 459, 14.)* — ad alia discordes in uno . . consensisse (*sc.* coss.) 4, 26, 7. — vana magis specie quam efficaci* ad eventum 10, 39, 11; ut . . nec quicquam* ad salubritatem -ius fuerit 8, 36, 7; *(v. p. 459, 17.)* — virum sicut ad cetera egregium, ita 37,7,15*. — expositos ad ictus, cum iam satis nihil tegeret 9, 35, 6; nuda vobis omnia . . et -ta ad omnes ictus esse 36,32, 8; mare vicinum ad commoditates nec -tum nimia propinquitate ad pericula classium externarum 5,54,4. — faciles ad receptum angustias 32, 12, 3; *(v. p. 459, 23.)* — ob omen faustum ad Gallicum tumultum cognominis 7, 25, 11. — felicior . . ad custodiam libertatis futurus quam ad curationem ministerii sui 4,12,8. — (ferox *v. p. 459, 31.* — fidus *v. p. 473, 52.* — habilis *v. p. 474, 3.* — idoneus *ib. 6; 459, 38.*) — ab ignavissimo ad opera ac muniendum hoste clausi 9,4,8. — (immaturus *v. p. 459, 43; 474, 10.*) — immodicis ad honores sociorum .. Atheniensium decretis 31,45,2. — (importunus *v. p, 488, 1.* — incautus *v. p. 459, 45.*) — in animo ad contumeliam inexperto 6, 18, 4. — (infestus *v. p. 459, 47.*) — gente ad omnem auram spei mobili atque infida 29, 3, 13; homine ad omnia -o atque importuno 38, 14, 3. — multitudinem ad consensum inhabilem fore 26, 16, 10 *(v. p. 459, 49).* — (iniquus *v. p. 474, 11.*) — in tumulum a praesenti impetu tutum, ad cetera inopem concessere 27, 15, 8*. — (insignis *v. p. 474, 14.* — instabilis *v. p. 459, 50.*) — (eques) insuetus ad stabilem pugnam 31, 35,6; hominum -orum ad tale spectaculum 41, 20, 11. — (integer *v. p. 460, 3.*) — Camillum iam ad munera corporis senecta invalidum 6, 8, 2. — (inutilis *v. p. 460, 18.*) — quia ipse invicti ad laborem corporis esset 9, 16, 14. — scuta . . ad amplitudinem corporum parum lata 38,21,4. — non castigando, ad quam rem leviorem auctorem eum culpae societas fecerat 6,24, 8. — (populum) mobiliorem ad cupiditatem agri 6, 6, 1; *(v. p. 487, 54.)* — (melior *v. p. 460, 28.*) — ut est mollis ad talia gens 22, 2, 4; *(v. p. 460, 29.)* — necessario ad rem militarem exemplo* 22, 60, 7; *(v. v. 460, 31; 474, 21.)* — (novus *v. infra 49.*) — nudum militem ad insequentes ictus praebebat 21, 8, 12; *(v. p. 487, 34.)* — ut ad nova consilia gentem quoque suam oboedientem haberet 28, 16, 11. — obstinato ad mortem animo 5, 41, 1; *(v. p. 460, 33.)* — (opportunus *v. p. 460, 34; 474, 29.*) — virum se fortissimum ab nequaquam pari ad virtutem occidi 26, 16, 3; *(v. p. 474, 34.* — paratus *v. ib. 39.* — patiens *v. p. 460, 50.)* — sicut ad belli munera pauci sumus, sic nimis multi pro inopia commeatuum 36, 7, 17. — inter .. paventis ad necopinatum tumultum 25,38, 17; *(cf. p. 485, 46.)* — tam placabile ad iustas preces ingenium 4, 42, 9. — peropportuna* mors Philippi fuit ad dilationem et ad vires bello subtrahendas 40,57,2; *(v. p. 460, 52.)* — si qui . . sint pigriores ad facinus 39,13,11; pigerrima eadem (gens) ad militaria opera 21,25,6. — blanditiis satis potentibus ad animum amantis 30, 7, 8; *(v. p. 461, 1; 475, 5.)* — fides tamen publica privatis difficultatibus potior ad curam senatui erat 7,27,4; *(v. p. 461, 3; 475, 6.)* — ad curam summae rerum quieta plebe tribunisque eius 4,17,7. — in Quinctio nova et recentia omnia ad gratiam erant 35,10,7; -issimum ad laborem militem 4, 33, 12. — dies . . religiosi ad iter inciderant 37,33, 6; *(v. p. 461, 23.)* — gens ad oppugnandarum urbium artes rudis 21, 25, 6; -em ad

pedestria bella Numidarum gentem esse 24, 48,5; (viros) ad verborum linguaeque certamina -es 10, 22, 6; Scipionem bellis adsuetum ad seditionem procellas -em 28,25, 8; ad quae (spectacula) -es tum Ri erant 45,32, 10. — proelio magis ad eventum secundo quam levi aut facili 22, 9, 4. — praetor segnior ad alia factus consilia erat 44,12, 4; -iores ad pericula erant 38, 6, 8; *(v. p. 461, 26. — serus, sollemnis ib.)* — canes .. sollicitum animal ad nocturnos strepitus 5,47,3; circumspectans -usque ad* omnia incedebat *(coni. Luchs)* 21,34,5. — (stabilis *v. p. 461,32.*) — subiectus (hostis) ad omnes ictus 7,34,5; ad ancipitis utrimque ictus -tos habebant Ros 26,46,1. — surdas ad omnia solatia aures 9, 7, 3; -ae ad omnia* aures .. erant 24, 32, 8. — ut .. suspectior ad omnia fieret 35,14,4. — in suspensa civitate ad exspectationem novi belli 42,20,1. — tristia ad recordationem exempla 24, 8, 20. — ad id, quod ne timeatur fortuna facit, minime tuti sunt homines 25, 38, 14. — forte quadam utili ad tempus, ut comitiis praeesset, potissimum M. Duillio sorte evenit 3, 64, 4; *(v. p. 461, 36. — validus v. ib. 40; 475, 8. — vanus v. p. 461,43.)* — huic versatile* ingenium sic pariter ad omnia fuit 39,40,5. — (vicinus *v. p. 487, 36.*)

δ) **suspensum ab adv.**: finibus etiam regni apte ad Hispaniam .. positis 28,17, 10; *(v. p. 461, 47.)* — convenienter ad praesentem fortunae nostrae statum locuti estis 23,5,4. — (opportune *v. p. 461,50; 475,11.* — percommode *v. p. 461, 53.*) Peropportune ad praesentis quietem status bellum .. sumptum (est) 1,42,2; -e ad principia rerum .. motum bellum erat 21, 39,1; *(v. p. 462, 1. — satis v. p. 475, 18.)*

g) **= adversus** (*cf. supra* e) *et* f)): eam (iuventutem) ex industria centuriaverat armaveratque ad talis casus 25,15,9. — nec ad varios conatus hostium aut vis ulla aut ars deerat 23, 18, 8. — agmine ad omnes casus composito 24,35,10. — cum ad crebros tumultus signa consisterent 28,16,5. — qui (exercitus) ad subita belli mitti posset 6,32,5. — periculum esse .., ne ad omnia simul obire unus non possit 10, 25, 14 *(v. p. 402, 50).* — ad reliquos similes conatus verecundia irae obstabat 5, 25, 3. — ut ad omnis hostium motus posset* occurrere 28,5,16. — ad omnes tribunicios plebeiosque oppositum (propugnatorem senatus) tumultus 2, 61, 4. — (pRus) ita se ad omnes conatus Antiochi praeparabat 35,25,1; ad omnia undique infesta ut iter semper aliquod -tum fugae haberet 39,51,5; venenum ..·tum ad tales habebat casus § 8; -to iam ante ad talem casum perfugio 24, 2, 11. — ad fugam saeptis omnibus viis 2,11,8. — ut .. ad subita rerum duo iusti scriberentur exercitus 9,43,4; duas legiones urbanas ad incerta belli (scripserunt coss.) 30, 2, 6. — dilectum nihilo accuratiorem, quam ad media bella haberi solitus erat, .. habebant 5,37,3. — etsi .. uberrimus ager marique propinquus ad varietates annonae horreum pRi fore videbatur 7, 31, 1. — castra munita portum ad omnis casus exercitus .. esse 44,39,2. — ad rumores a* privatis .. confictos senatus consulta facienda esse 35, 2, 6. — quod ad incertos belli eventus subsidium rpae esset 7,23,4; in quo (viro) ad incertos belli eventus omnis fortunae posuerat subsidia 37, 37, 9. — sub cuius custodia* regio more ad incerta fortunae venenum erat 30, 15, 4. — Volscos species armatorum peditum .. intentos velut ad impetum hostium tenuit 2, 64, 11. — testudinem .. tutam ad omnes ictus video esse 36,32,6. — ad multitudinem castigationem satis esse 28, 26, 3.

h) **= ut consec.**: ut ad internecionem bellaretur 33,12,6; Lucerini ac Samnites ad i. caesi (sunt) 9, 26, 2; nomen Aequorum prope ad i. deletum (est) 45,17; ad i. omnes perierunt 25, 26, 14; cum ad i. Ri imperii pugnatum .. sit 23,12,15. — fidem socialem usque ad perniciem suam coluerunt 10, 7, 3; caedes inde fugientium .. ad p. hostium facta est 5,28,13. — antequam ad satietatem ipsius .. datae ab senatu copiae fuissent 27, 45, 3; incautos ad s. trucidabitis 24,38,9; (pugno *v. p. 374, 21.*) — X pondo auri et argenti ad summam sestertii* deciens in* aerarium rettulit 45, 4, 1.

i) **in certis quibusdam formulis; α)** *ad = praeter: (v. p. 483, 1;)* bello quoque bonus habitus ad cetera, quibus nemo ea tempestate instructior civis habebatur 30, 1, 4. — ad hoc promissa barba et capilli efferaverant speciem oris 2,23,4; signiferos, ad hoc centuriones duplicariosque* .. securi percussit 59, 11; quia multis simul bellis,

Volscorum .. Aequorum .., ad hoc Veienti quoque* et Falisco et Capenati bello occupatos videbant Ros 5,16,2; his opinionibus inflato animo, ad hoc vitio quoque ingenii vehemens 6,11,6; ad hoc domi .. sermonis pleni criminum in patres (*sc.* accenderunt animos) 14,11; ad hoc servatos ex hostibus cives [produxit*] 20,8; terrorem .. nocturnus pavor praebuit, ad hoc multorum inscitia 7,12,2; adversus hostem .. sine firmo munimento morantem, ad hoc iis* corporibus animisque § 11; anno insigni victoria* .. ad hoc consulum alterius nobili* morte 8,12,4; telis eo conlatis; ad hoc saxa erant 9,24,6; (amnis) ad hoc saxa glareosa volvens 21,31,11; ad hoc praeusti artus 40, 9; ad hoc gravis praeda (*sc.* milites) 52, 10; ad hoc raptim eductis hominibus .. nihil caloris inerat 54,8; ad hoc elephanti .. fugam late faciebant 55,7; cum tantum senatorum adversae pugnae, ad hoc sui quemque casus .. absumpsissent 23, 22, 3; ad hoc fessos iam animos Sardorum esse 32,9; cum ternis peditum cohortibus ternisque equitum turmis, ad hoc* velitibus 28, 14, 17; ad hoc equitem marcescere desidia 35, 3; ad hoc* maior ignotarum rerum est terror 44,3; ad hoc nos .. milite Ro stetimus § 5; VII elephanti (missi sunt), ad hoc magna pecunia 29, 4, 6; ad hoc legiones .. processerant 26, 8; ad hoc aedes liberae, loca, lautia legatis decreta (sunt) 30,17,14; ad hoc conloquium Hannibalis .., qua* vult, flectit 32,8; ad hoc dictu parva .. momenta 34,1; post famam .. ad hoc* classis Rae adventum 31,40,10; ad hoc et muri pars .. tuta praestabat* latera 32, 17, 15; ad hoc duo milia caetratorum .. erant 33, 4, 4; ad hoc loco etiam premebantur 33,9,11; cum classe C tectarum navium, ad hoc levioribus navigiis 33, 19, 10; ad hoc* clipea argentea X (*sc.* transtulit) 34, 52, 5; ad hoc vetusta regum Macedoniae fama .. referebatur 35, 12, 11; ad hoc neminem elegantius loca cepisse 14, 9; aureos torques transtulit MCCCCLXXI, ad hoc auri pondo CCXXXXVII 36,40,12; et loco gravi et tempore anni .., ad hoc insolito odore ingruere morbi .. coeperunt 37,23,2; asserem praefringebant, ad hoc eruptionibus .. terrorem inferebant 38, 5, 5; praelongi gladii; ad hoc cantus ineuntium* proelium 17, 4; spolia .., ad hoc catapultae, ballistae 39, 5, 16; ad* hoc Ros Demetrium in paterno solio locaturos (esse) 53, 4; ad hoc M et D pedites Ri .. scribi iussi 42, 1, 3; id praesidio tutum .., ad hoc fossa .. munitum (oppidum) 54, 8; cum .. X milibus armatorum, ad hoc II milibus regiorum 56, 6; eo .. venit cum M equitibus .., ad hoc elephantis XXII 62,2*; Cassandream habet, ad hoc Pallenen 45, 30,4. — **ad haec** in novitatem generis originisque qua falsa qua vera iacere 2,45,4; ad haec decora quoque belli .. protulisse (Manlium) conspicienda 6, 20, 7. — **ad id,** quod sua quemque mala cogebant, auctoritate publica* evocati omnia delubra implent 3, 7, 8; ad id, quod sua sponte satis conlectum animorum erat, indignitate etiam Ri accendebantur 62,1; ad id, quod sua sponte .. trahebatur aqua, acer etiam septentrio ortus .. nudaverat vada 26, 45, 8; ad id, quod serum erat, aliquot horas .. absumpserunt 33,48,9; ad id, quod sacrum Apollinis agrum .. redemerat iis, tum quoque V talenta argenti dono dedit 32, 40, 8; consul ad id, quod .. videbatur .., tunc quoque .. videbatur 44, 37, 12.

β) *ad unum omnes:* Fabii caesi ad unum omnes (sunt) 2, 50, 11; caesi (sunt) ad u. o. 6, 33, 12; caesi ad u. o. sunt 25, 39,6; ad u. o. caesi sunt 28,33,15. — ad u. o. iungendum foedus cum Lucanis .. censent 10, 12, 1. — ut ad u. o. consentirent 36,3,5. — ad u. o. Numae Pompilio regnum deferendum decernunt 1,18,5. — ad u. o. poenas rebellionis dedissent, ni 4, 28, 3; ut praeter IIII equites o. ad u. interfecerit* 29, 32, 6; censuit ad u. o. interficiendos 9,3,7. — ad u. o. non centuriae modo sed etiam homines P. Scipioni imperium esse .. iusserunt 26, 18, 9; ad u. o. tamen accipi pacem iusserunt 38, 9, 12. — hos .. ad u. o. occidit 3, 23, 5; pugnantis ad u. o. occidit 28,22,15. — cum ad u. o. ferrum pugnamque poscerent 21, 42, 2. — γ) improbus homo, sed non *ad extremum* perditus 23, 2, 4; consilii scelerati, sed non *ad ultimum* dementis 28,28,8. *cf. p. 394, 12 sqq.*

ad *cum urbium nominibus sescenties occurrit, cf.* A) *p. 327, 31 sqq. passim.*

accusativus *subintellegendus est p. 377, 25 sqq.*

2) **adverbium.** *(cf. p. 475, 24 sqq.)* signa militaria ad viginti capta (sunt) 10, 30, 2; ad viginti matronis .. accitis 8,18,8; duces .. relicti (sunt) ad XXVII 39, 5, 16; cum

.. Potitiorum essent puberes ad triginta 9,29,10; in fidem venerunt ad quadraginta (oppida) 26,40,14; ita ad septuaginta principes senatus interfecti (sunt) 16, 6; postremo ad LXXX facti (sunt) 25,23,7; naves onerariae Poenorum ad octoginta* .. captae* (sunt) 28, 46, 14; victores ad CLX* .. ceciderunt 21, 29, 3; ex quibus ad centum septuaginta damnatae (sunt) 8, 18, 10; ad trecentos quinquaginta ex coniuratis vinctos Romam missos (esse) 19, 14; ad D* cecidisse satis constabat 21, 25, 10; ad DC evaserunt 22, 50, 11*; ad octingenti* homines caesi (sunt) 28, 36, 13; ad M hominum .. amissum (est) 22, 31, 5; ad M fere armati .. eo deducti (sunt) 25, 23, 16; ex milibus quinque ad mille caesi (sunt) 10, 30, 3; [ibi ad mille occisis 43, 23, 4*;] qui (transfugae) tum in Aventino ad mille et CC erant 26, 10, 5; Ri sociique ad M et ducenti .. ceciderunt 28, 34, 2; ad* mille et ducenti de exercitu consulis interfecti (sunt) 29,36,5; ad MCCC Carthaginiensium caesi (sunt) 23, 37, 6; victores ad M et D* cecidere* 30, 35, 3; ad* MD* ad consules transfugerunt 35, 22, 4; ad M et D perierunt 41, 18, 2; ad M et DCC caesi (sunt) 22,41,2; Numidae Maurique .. ad* MDCCC* (additi sunt) 21, 22, 3; perfugae, ad duo milia hominum 24,30,6; opifices ad II milia hominum erant 26, 47, 2; ad duo milia armatorum .. absumpta (sunt) 10, 1, 6; Rorum sociorumque ad II milia eo proelio ceciderunt 31,22,2; ad duo milia armatorum caesa (sunt) 27, 26, 6; ad II milia ferme boum effecta (sunt) 22, 16, 8; ad II milia aut moratorum aut palantium per agros interfecta (fuerant) 24, 41, 4; ad duo milia armorum* inventa (sunt) 28, 36, 13; ad II milia talentum pervecta eo dicuntur 44, 45, 15; captivi, ad II milia liberorum capitum, redditi (sunt) colonis 31, 21, 18; ad duo milia peditum et ducenti equites .. transfugiunt 21,48,2; ad duo milia et* trecenti occisi (sunt) 10, 17, 8; exules servique ad duo* milia hominum et quingenti 3, 15, 5; quorum ad duo milia et quingenti vivi capiuntur 4,59,7; cecidere .. ad II milia et* septingenti civium sociorumque 27, 12, 16; ad tria milia hostium circa muros caesa (sunt) 10,17,10; ad III milia Sardorum eo proelio caesa (sunt) 23,40,4; ad tria milia hostium caesa erant 10, 18, 8; ad III milia hominum capta (sunt) 27, 15, 4; ad tria milia militum ibi Hannibalis .. oppressa (sunt) 27, 1, 2; ad IV milia eorum in acie caesa (sunt) 41, 10, 4; ad L milia peditum caesa eo die dicuntur, equitum IIII* milia 37, 44, 1; ad IIII milia hominum frumentatum egressa 26, 39, 20; cum .. ad IIII milia hominum et ducenti* equites .. Canusium perfugissent 22,52,4; prompta (sunt) ad IIII milia pondo auri 27, 10, 12; fuere autem ad IIII milia* hominum 36, 14, 5; fuere autem (milites) ad MMMMCCCXXXXIV 27,8,13; ad IIII milia et D pedites equitesque .. pervenerunt 22,54,1; caesa ad IIII milia D*CCCLXXX 10, 43, 8; ad V milia hostium eo die caesa (sunt) 30,18,13; Rorum sociorumque .. ad V milia occisa (sunt) 39,30,6; ad V milia Ligurum occisa (sunt) 41, 18, 13; ad V milia voluntariorum .. praesto fuere 37, 4, 3; caesa ad VI milia hominum (sunt) 10, 20, 15; ad VI milia hostium sunt caesa 39, 21, 2; ad VI milia .. vivi in potestatem pervenerunt 44,42,7, ad VII milia hominum .. sunt caesa 31, 2; 9; ad septem* milia sub corona veniere 9, 42,8*; caesa ad octo milia hominum (sunt) 27,14,13; caesa igitur (sunt) ad octo milia hominum 18, 20; ad VIII milia Histrorum sunt caesa 41, 4, 7; ad VIII milia fuisse dicuntur fortissimorum virorum 22, 52, 6; capta aut caesa (sunt) ad X milia hominum 10, 45, 11; liberorum capitum virile secus ad X milia capta (sunt) 26,47,1; ad X milia hominum erant 22,54,4; Gallorum .. ad XI milia .. sunt occisa 34, 47, 8; ad XI milia hominum et CCCC in fidem consulis venerunt 10, 43, 8; caesa (sunt) ad XII milia* 21, 61, 9; ad XII milia hominum dicuntur caesa 24,42,4; ad XII milia hominum sunt caesa 35,1,10; ad XII milia hominum caesa (sunt) 39, 21, 9; ad XII milia sunt caesa 40, 33, 7; Ligures .. ad XII milia hominum dediderunt se 40,38,1; ad XV milia caesa* (sunt) 41, 26, 5; ad XV milia Thracum .. occurrisse 38,41,12; erant autem ad XV milia peditum equitumque 24, 7, 2; ad XX milia hominum .. in Thraciam iter averterunt* 38, 16, 2; caesa ad XX milia hominum (sunt) 9, 31, 16; caesa .. ad XX milia hominum snnt 44, 42, 7; fuere .. pecorum* omnis generis ad XX milia* 27, 32, 9; ad XXIII milia hostium eo die occisa (sunt) 40,32,6; ad XXX milia caesa aut capta Samnitium (esse) 9, 27, 14; fuere autem ad XXX milia 7, 36,

13; ad XXXV milia hominum a paucis fusa (sunt) 21, 57, 12; ad XXXX milia militum .. convenerunt 10, 38, 4; caesa aut hausta flammis ad* XXXX milia hominum sunt 30, 6, 8; traducti sunt .. ad XL milia liberorum capitum 40,38,6; erant autem Rorum sociorumque .. ad L milia hominum 34, 38,3; *(v. p. 494,3;)* caesa aut capta (sunt) eo* die hostium milia ad* sexaginta 9,37,11.

10 **adactio:** id ex voluntario inter ipsos foedere ad tribunos ac* legitimam iuris iurandi -em translatum 22, 38, 5.

[**adaeque:** concedendo ut, quem ad modum in tribunis consulari potestate creandis usi sunt, adaeque in quaestoribus liberum esset arbitrium populi 4, 43, 5*.]

adaequo. a) *proprie:* Rus passim publica privataque omnia tecta -at solo 1, 29, 6.

20 b) *transl.:* quibus duobus operibus vix nova haec magnificentia quicquam -are potuit 1,56,2; quem ad modum .. ius sissent -ri, ita in quaestoribus (*cf.* adaeque) 4, 43, 5*; -asse* eum Apii odium 2, 27, 4.

adaperio. a) *i. q. nudo:* -tis forte, quae *velanda* erant, tumor inguinum proximis risum movit 45, 39, 17.

b) *i. q. patefacio:* Ri milites -to cuniculo exta rapuerunt 5, 21, 8; adorti .. -tas 30 fores portae 25, 30, 10.

adaugeo: facto deinde egregio magnifica verba -xit 10, 23, 6.

adc. *cf.* **acc.**

addico. I. **Forma:** adduxisset *R* 3,56,8; adduxissent *P* 22, 42, 8; edicti *P* 6, 34, 2.

II. **Signif.** A) *de auguriis:* aves in Termini fano non -xere 1, 55, 3; Fabio auspicanti .. aves semel atque iterum non -runt 27,16,15; nisi aves -issent 1,36,3; — cum 40 ei sua sponte cunctanti pulli quoque auspicio* non -issent 22, 42, 8.

B) *i. q. trado.* 1) aliquem: -bantur multi 6, 27, 9; ne quem vestrum .. iudicatum -umve* duci patiar 14,10; fama et corpore iudicati atque -i creditoribus satis faciebant 34,2; prohibendo iudicatos -osque duci 15, 9; quos duci -os prohibuisset 20, 6; neque duci *(sc. ad bellum)* -os tribuni sinebant 27, 10; gregatim cotidie de foro -os duci 36, 50 12; rem familiarem saltem adquiescere eo tempore, quo corpus -um atque operatum rei publicae esset 4,60,2. — 2) acc. causa: se nec -ci quemquam civem Rum ob creditam pecuniam passuros 6,27,8. — 3) acc. quo?: qui liberum corpus in servitutem -isset 3, 56, 8.

addo. I. **Forma:** adderant *M* 8, 9, 14; adderat *M* 36, 10.

II. **Signif.** A) *i. q. augendo adfero.* 1) aliquid: adde, quod Ris ad manum domi supplementum esset, Alexandro .. exercitus consenuisset 9, 19, 6; si quid postea addi, demi, mutarive placuisset 38, 38, 18; — ita -ta (est) Virtutis aedes 27, 25, 9; Privernati -to agro 8, 11, 13; -itur et Perusina cohors 23,17,11; -it duos colles 1, 44, 3; quantae autem copiae peditum equitumque -tae sint .. 22, 36, 1; etsi nec consulatus nec triumphus -atur 36, 40, 9; coronam auream -idit donum 7, 10, 14; adde defectionem Italiae 26, 41, 12; paucis -tis diebus 27, 31, 9; ex occulto etiam -itur dolus 1,37,1; exercitum e duobus .. -to urbano eligeret 27, 35, 11; exercitus nulli -ti (sunt) novi 24, 44, 4; -itur fabula* 1, 11, 8; fraudem quoque Hippocrates -it 24, 31, 6; pars -ĕre gradum 10, 20, 10; milites alius alium*, ut -eret gradum, .. hortabantur 26, 9, 5; -rent gradum 3, 27, 6; -ta et peregrina (iurisdictio) 27, 36, 11; -bantur et laudes 2, 60, 3; -tis quinque manipulis 27, 41, 6; -idit minas 6,38,8; postea credo -tas moles 2, 5, 4; murum etiam eadem regione -ĕre parat 25, 11, 7; ipsi si* quantumcumque virium momentum -rint, rem omnem inclinaturos (se esse) 27,45,3; -tis quinque navibus 23, 38, 8; -ta insequens nox 26, 17, 10*; colonorum -tus (est) numerus 4,30,6; (pavorem *v. infra 41;*) praesidio -to 25, 26, 1; -ta (est) alia .. res 6, 14, 9; novas ipsi sedes ab se auctae multitudinis* -erunt 2, 1, 2; -ta et unum diem supplicatio est ex decreto pontificum 39, 22, 4; -de ultimum terrorem ac pavorem, castra Punica .. posita et visum .. Hannibalem 26,41,12; -ta trepidatione elephantorum 27,18,20; tribus quattuor ex novis civibus -tae (sunt) 6, 5, 8; eodem anno duae tribus .. -tae (sunt) 7, 15, 11; tribus propter eos (novos cives) -tae (sunt) Maecia et Scaptia; censores -runt Q. Publilius Philo, Sp. Postumius 8, 17, 11; duae Romae -tae (sunt) tribus 9, 20, 6; tribusque -tae (sunt) duae 10, 9, 14; quod ipsum vim magnam ad pellendum hostem -bat 30, 34, 4. — 2) aliquid alicui: -tumque Fabio consuli centum pondo auri praecipuum 27, 10, 13; -to his peditibus pari numero

equitum 31, 35, 1; (Gergithum *v. infra 6;*) id praesidii -tum Anicio 44, 21, 10; -tum erat caetratorum equiti praesidium 28, 3, 14*; rem impigre saepe gerenti tres -tae (sunt) quinqueremes 26, 39, 4; Iliensibus Rhoeteum et Gergithum -runt 38, 39, 10; viro forti -de virgas 26, 16, 3; -antque vires hastatis ac principibus 8, 9, 14; sinistris . . -tae (sunt) vires 9, 27, 9; plus enim dignitatis comitiis ipsis detractum est patribus ex concilio summovendis* quam virium aut plebi -tum est aut demptum patribus 2, 60, 5. — 3) aliquid alicui rei: quantum quisque plurimum poterat*, magnitudini* Syphacis famaeque* gentis . . -bat 30, 13, 2; insigni magnis rebus anno -tur, quod Carthaginienses . . in Siciliam exercitum traiecere 4, 29, 8; — -idit alimenta rumoribus adventus Attali 35, 23, 10; laetitiam populo et ludis celebritatem -idit sedes sua sollemni spectaculo reddita* 30, 38, 12; -tae (sunt) huic classi duae fabrum centuriae 1, 43, 3; consilium viribus -urum (esse tempus) 2, 56, 16; -tumque tam truci censoriae notae triste senatus consultum 24, 18, 9; huic tam superbo decreto -idit propriam contumeliam 35, 33, 9; [crudelitatem quoque aviditati* -idit 24, 45, 13;] ne culpam malis -rent 9, 2, 13; consilio etiam -tus (est) dolus 1, 11, 6; et* consilio etiam unius hominis -ta rei dicitur fides 16, 5; -tus (est) ab insolente Gallo ponderi gladius 5, 48, 9; cum haud parvus* et ipse militiae -retur labor 1, 56, 1; (laetitiam *v. supra 19;*) huic gladiatorum spectaculo ludi funebres -ti (sunt) 28, 21, 10; Capitolinos ludos sollemnibus aliis -idimus 5, 52, 11; verae gloriae eius etiam miracula -unt 25, 39, 16; Caelius -tur urbi mons 1, 30, 1; -tae* (sunt) ei* ad praesidium provinciae quinquaginta longae naves 27, 22, 6; psaltriae sambucistriaeque et convivalia [alia*] ludorum oblectamenta -ta (sunt) epulis 39, 6, 8; quia . . non -issent pertinaciam culpae 36, 22, 2; -it* sceleri scelus 1, 3, 11; maius tum (est) defectioni scelus 4, 17, 2; prodendis, qui . . perfugerant, interficiendisque scelus etiam defectioni -rant 28, 19, 2*; scelesto facinori scelestiorem sermonem -it 5, 27, 3; -runt acerbitati etiam tempus, ne . . 27, 11, 14; quia ea lege haud parvum vectigal inopi aerario -tum esset 7, 16, 7; -ta vis vento 29, 27, 7; victoria triumphoque dictaturae ipsi vires se -turum ratus 6, 12, 1; -tae voluptates religioni vini et epularum 39, 8, 5. — 4) aliquid ad aliquid: *v. p. 415, 18 sqq., quibus fort. addendum est:* crudelitatem quoque ad aviditatem* *(coni. Harant)* -idit 24, 45, 13. — adde huc populationem agrorum, praedas hominum atque pecudum actas, incendia villarum ac ruinas, omnia ferro ignique vastata 7, 30, 15; -ret eo *(i. e. ad classem)* XXX naves 27, 22, 9; eo -ēre sociorum X milia peditum et DC equites 44, 21, 11; -ti (sunt) eodem* haud ita multo post . . novi cives 1, 33, 2. — 5) aliquem: posteriores modo sub isdem* nominibus, qui -ti erant, appellati sunt 1, 36, 8; conlegae -ti (sunt) quinque *(sq. nomina)* 6, 6, 3; ut ad explendum numerum coloni Volsci -rentur 3, 1, 7; (copias *sim. v. s.* 1);) -ti erant Bruttiorum indidem perfugae 27, 12, 5; -ti duo praetores *(sq. nomina)* 22, 35, 6; -tis postea novis tribulibus 2, 16, 5; — -ti (sunt) D Agrianum* 28, 5, 12; -tur* conlega T. Quinctius Crispinus 27, 21, 5; Gallis Liguribusque -tis 21, 38, 3; -to* Glaucia ex numero custodum corporis 43, 20, 3; -tis Paeonibus* 45, 29, 7; -ti (sunt) conlegae A. et L. Postumii Regillenses ac L. Furius 6, 22, 5; M.' Rabuleio* et Q. Poetelio -tis conlegis 3, 41, 9; -to magistro equitum P. Cornelio Scipione 7, 24, 11. — 6) aliquem alicui: -itur ei conlega de plebe M.'* Acilius Glabrio 35, 24, 5; -tus est his tertius L. Anicius praetor* 44, 21, 4; conlega -tus (est) Corvo M. Atilius Regulus 8, 16, 4; his consularibus -ēre Cn. Domitium Ahenobarbum *(sq. quattuor nomina)* 45, 17, 3; comes iis -tus (est) L. Iunius Brutus 1, 56, 7; conlega -itur ei P. Licinius Crassus pontifex maximus 28, 38, 6; conlega -itur ei Agrippa Menenius* 4, 13, 6; magister equitum dictatori -tus (est) Q. Servilius 7, 22, 11; *item* M. Valerius 12, 9; — his -ti (sunt) Boeoti Thessalique et Acarnanes mille 33, 14, 5; ut qui (Fidenates) coloni -ti Ris essent 1, 27, 9; — -ta (est) his ala mille fere equitum* 37, 40, 5; Tarentinosque duces singulis partibus addit binos *(Luchs)* 25, 9, 16*; sociorum Latini nominis XV milia peditum -ta (sunt) et octingenti* equites 40, 1, 5; navalis socios terrestribus copiis -idit 27, 17, 6; numero etiam -tos* tres (esse tribunos) 2, 58, 1. — 7) acc. ad aliquid: ad haec peditum auxilia -ti (sunt) equites Libyphoenices 21,

22,3; P. Licinio consuli ad exercitum civilem socialemque petenti -ta (sunt) auxilia Ligurum II milia, Cretenses sagittarii.., Numidae idem equites elephantique 42, 35,6. — 8) consuli..ad eum exercitum..in supplementum ta* (sunt) peditum civium Rorum* III milia*, equites* C et socium Latini nominis V milia*, equites CC 37,2,2.

B) *i. q. dicendo adfero.* 1) aliquid: -ta (est) superbia ipsius regis, miseriaeque et labores plebis 1, 59, 9; neque -tum erat *(sc. in foedere)*, 'iis qui tunc essent'*, nec 'ne qui postea adsumerentur' 21, 19, 4. — 2) sq. acc. c. inf.: apud Rhodios legati -runt confidere pacem futuram 42, 46, 3; -tum (est) etiam indicio, quod celabatur, et alios .. Numidas vagari in castris Ris 26, 12,18; -tum (est) decreto, si quis quid postea .. ferret, id omne populum Atheniensem iussurum 31,44,7; cum in Lutati foedere diserte -tum esset ita id ratum* fore, si populus censuisset 21, 19, 3. — 3) sq. ut: addi hoc in foedere voluerunt, ut imperii sui Hiberus fluvius esset finis 34, 13, 7; -tum (est) deinde .. principum in multitudinem* munere, ut .. decerneret senatus 4,59,11; -tumque (est), ut* .. eodem iure amicitiae Elei .. essent *(sq. ut et ne et coniunct.)* 26, 24, 9 *sqq.*; -tum (est) in supplementum ut IIII milia peditum Rorum scriberentur et* CL equites, et sociis eodem V milia* peditum imperarentur 35,20,6; -tum (est) decreto, ut binas legiones novas scriberent et trecenos equites, et .. sescenos imperarent equites (sociis) 41, 14, 10*; a C. Maenio praetore, cui .. -tum erat, ut quaereret de veneficiis longius ab urbe X milibus passuum, litterae adlatae (sunt) 40, 43,2; -tum lege* erat, ut his Philippus rex adiceretur 32,25,2; -tum (est), indutiarum pacto, ut regia praesidia Phocide .. deducerentur 36,9. — 4) sq. ne: *(v. supra 28;)* -tumque legi (est), ne quis.. ordinum ductor esset 7, 41, 4; -tum (est), ne .. mitterent legatos 30, 38, 3; -tum etiam utrorumque ignominiae* est, ne in oppidis hibernarent neve hiberna .. aedificarent 26, 1, 10.

C) *i. q. do, facio, efficio.* 1) aliquid: -bat alacritatem, quod dictator praedam omnem edixerat militibus 8,36,10; circumfusus exercitus .. animos ad non parendum -bat 41, 10, 9; favore multorum -to animo 1,12,10; -ēre clamorem lixae calonesque et alia turba 23, 16, 14; tumultum equestrem auxit clamor ab legionibus -tus 30, 18, 6; -it verbis honorem 15, 12; deinde est honos -tus 1, 43,10; is* ignominiam infensus* -idit 3, 28, 10; -ta alia insuper ignominia 2, 2, 10; -dunt pavorem mota e* castris signa 1, 14, 9; -bant speciem frontalia et cristae et .. turres turribusque superstantes .. armati 37, 40, 4; -idit et aliam* fidentis speciem, quod prior in aciem eduxit 27, 2, 5; -idit* terrorem insuper alium fortuna 3, 38, 4; cum alius -itur terror 30,4; novus subito -tus terror est 25,9; is* novus -tus terror 9, 40, 13. — 2) aliquid alicui: ut .. praesens suas res foventibus -ret animos 24, 36, 9; quibus (legatis) auctoritatem -idit non lemborum modo adventus .. sed etiam coniunctio .. et fama .. 44, 29, 6; cognomen -idit deo 1, 10, 5; eidem et Penno* cognomen -itur 4,26,2; utrisque tamen novus hostis curam -bat 7, 33, 6; Placentini Cremonensesque -runt favorem consuli 33,23,1; -ta igitur et ipsi fiducia est 44, 3, 6; matronis gratiae actae honosque -tus*, ut 5, 50, 7; ut .. incitato semel militi -rent impetum 2, 45, 7; perculsis pavorem -ēre iubet 38, 23, 2; -idit facile Masinissa perculsis terrorem 30,33,13*; Laelius .. -idit perculsis terrorem § 16; eoque* novus terror -tus (est) Ris, ut fusa auxilia sua viderunt 21, 56, 1. — 3) aliquid alicui rei: -to turbatis mentibus clamore atque impetu 3,60,10; simul et aliquod -ēre urbi decus 1,45,1; contioni deinde edicto -idit fidem 2, 24, 6; ut pretium honoremque debito beneficio -at 45,14,1; -tus triumpho honos, ut 8, 13, 9; -tus nomini honos 2, 2, 2; -ta (est) eadem militiae ignominia, sub qua Cannenses militabant 27,7,13*; (impetum *v. supra 32;* pretium *v. ib. 35;*) galeae cristatae, quae speciem magnitudini corporum -rent 9, 40, 3.

D) *i. q. inicio:* ne cui album in vestimentum -ere petitionis causa liceret 4, 25, 13*.

acc. adverbia: deinde *p. 499, 25; supra 2;* diserte *499, 21;* et = *etiam 496, 12; 26; 27; 39; supra 8; 19; 23;* etiam *496, 19; 30; 497, 30; 31; 39; 48; 51; 498, 51; 499, 16; 45;* simul et *supra 33;* facile *ib. 27;* haud ita multo post *498, 12;* postea *496, 9; 29; 498, 20;* quoque *496, 22.* — (adiectiva: alius *496, 36; supra 11;* et alius *ib. 8;* alius insuper *ib. 4;* ins. alius *supra 10;* novus

496,37; 500,12; 13; 20; 29.) — dativi: decreto *499, 18; 33;* indicio *ib. 16;* legi *ib. 43;* pacto *ib. 41.* — ablativi: edicto *500, 34;* lege* *499, 39;* ea lege *497, 52.* — ex decreto *496, 40;* ex novibus civibus *ib. 44; cf. 498, 25;* in foedere *499, 23.* — ad *finali vi: 496, 51; 497, 40; 498, 16; 499, 51.* — vox contraria: demo *496, 9; 497, 12.*

addubito: paulisper -vit, an consurgendi iam triariis tempus esset 8, 10, 2; — Appium -asse ferunt (signa canere) cernentem seu pugnante seu quieto se fore conlegae victoriam 10, 19, 13; — proditoribus . . in vincla coniectis de legatis paululum -tum est 2, 4, 7.

adduco. I. **Forma:** *v.* abduco; *adde:* abductum *P* 22, 34, 4; abduxerat ς *Ald* adduxerat *PS* 29, 9, 1; *item falso* abduco *legitur in codd.* 5, 48, 5; 7; 9, 33, 2. adducentem *P* DC ducentem *Ml* D ducentem *Gr* 22, 24, 12. addicta *codd.* 10, 27, 7.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *i. q. adstringo:* quin tu, inquit, -is* lorum . .? 9, 10, 7.

b) *i. q. mecum fero.* 1) aliquem: comprensos cum pecunia -tes Carthaginiensis 30, 21, 3; qui, quo iussus erat, -ret Masinissam 28, 35, 4; Menippum* secum -rat regis legatum 35, 32, 2; qui -bant Philopoemenem 39, 49, 9; Ph. captum -ci § 6; legati Ariarathis puerum filium regis secum -tes Romam venerunt 42, 19, 3. — quos, ut traderemus vobis, -ximus 45, 22, 9; exercitum eadem via, qua -rat, reduxit 33, 37, 2; non contentus iis, quas -rat, copiis 43, 9, 7; ipse novis legionibus, quas secum -rat, bellum gesturus 32, 9, 5; cum XXX navibus et VII quadriremibus, quas secum Eumenes rex -rat, Hellespontum petebat 37, 9, 6; ne ut equites quidem Gallos, quos secum -rat, relinqueret 44, 13, 13*; -rant eum duae . . res 45, 19, 3; ut in potestate eum esse et -ci sciret* 6, 12; -tus primo ita negare inconstanter, ut 40, 55, 5; — auxilia Chaonum* Thesprotorumque praeter Rum exercitum, ad VI milia hominum, secum -xit 43, 21, 4; dimissi ad copias -das 27, 17, 17; *(v. supra 35;)* M pedites mixtarum gentium et CCC equites secum -runt 38, 13, 3; CCC equites Attalus praesidii causa cum -isset 25, 5; cum his LXXX milia peditum, X equitum -ta (sunt) 21, 38, 4; exercitum . . -isset 9, 18, 3; quonam modo enim Hasdrubalem ac Magonem . . sine certamine -ĕre exercitus* potuisse? 25, 35, 5; *(v. p. 501, 33;)* numquam alias exsules Lacedaemoniorum Achaei secum -rant in fines 38, 33, 5; si feminas ad concitandas tribunicias seditiones iam -istis 34, 2, 7*; post paucis diebus alios X legatos secum -runt 40, 47, 4; Rae legiones ab L. Aemilio .. cos. -tae 2, 49, 10; *(v. p. 501, 35;)* quam (phalangem) sua sponte, ne audaci coepto deessent, Hippias et Leonnatus raptim -rant 42, 59, 7*; sacerdotes victimasque -ci 31, 17, 6; supplemento -to 40, 36, 10.

2) aliquid: locarunt aquam -dam 40, 51, 7; Fundis et Potentiae a. -dam *(sc. locavit)* 41, 27, 11*. — 3) acc. quo?: qui primum Ros, deinde Antiochum in Graeciam -ssent 36, 29, 8; ab hominibus nobilibus . . Hannibalem in Italiam -tum* (esse) 22, 34, 4; — Clusium Gallos ab Arrunte seu quo alio Clusino -tos (esse) 5, 33, 4; Ephesum ad consulem paucos post dies obsides ab rege -ti sunt 37, 45, 20; IIII* cohortes .. in praesidium Locros -ci 29, 19, 9; hic tumultus consulem Peloponnesum* -xit 38, 32, 3; Carthaginienses Romam -xit 30, 21, 12; eos omnes Romam -ci placuit* 40, 42, 5; nisi summā militum . . Romam -tā 29, 15, 15; (Scodram *v. infra 32;*) ut .. Tarraconem exercitum -ret 40, 39, 3; utrum* Venusiam -ci exercitum an manere iuberet Canusi 22, 54, 5. — (in agrum *v. infra 39;*) uxorem . . et fratrem Scodram in castra -xit 44, 32, 3; Syphacem in c. -ci 30, 13, 1; Syphax . . in c. Ra -us erat 45, 7, 2; ut eo* -retur in conspectum populi 39, 49, 10; postquam in c. -tus sit Xychus 40, 55, 7; (in fines *v. supra 3;*) -tos in publicum hospitium legatos 5, 28, 4; exercitum sese* non in agrum Hirpinum Samnitemve .., sed in proxima loca sociorum pRi -urum (esse) 23, 43, 3; ne frustra in ea loca exercitus -tus videretur 2, 14, 5; quem (exercitum) in provinciam -xit 32, 26, 3; si Aetoli Antiochum in Philippi regiam -rent 35, 31, 10; hoc patria extorrem in tuam r. -xit 19, 4; praebuit speciem* . . victos bello accusatores in urbem -entis 26, 27, 16. — ad Hiberum *sim. v. p. 328, 21—32.* — eo Pacuvius Calavius . . filium iuvenem -xit 23, 8, 2; eo -ta (sunt) ab Silano auxilia tria milia peditum et D* equites 28, 13, 5; *(v. supra 34;)* eo Claudius duabus legionibus novis -tis . . ipse oppidum circumsedit 44, 11, 2; quo cum paucis Gracchum -urum

(se) ait 25,16,7*; (*v. p. 501,26.*) — 4) acc. unde?: ab *v. p. 24,17—25;* — quas (quinqueremes) iis forte ipsis diebus L. Quinctius frater eius -rat ex hibernis Corcyrae 32, 39, 4; quos (milites) secum ex Italia -rat 29,24,13; quas (naves) . . secum ex I. -tas . . habebat 27,22,7; — -rant inde nobiles iuvenes et regii quosdam generis 40, 5, 10. — 5) acc. in *vi finali:* consulem et regem 10 . . in conloquium -runt 32, 10, 2; (in praesidium *v. p. 502, 23;*) novis cohortibus in supplementum -tis 9,24,1. — (ad *v. p. 502, 4.*)

B) **transl.** a) *aliquem:* eo magis -or, ut credam 2, 18, 6; pluribus auctoribus magis -or, ut credam 6, 42, 6; eam magis -or ut credam irae causam exercitui fuisse 4, 49, 10; cum . . nec* . . ut intercederet aliquis ex conlegio, auctoritate aut consulum aut 20 principum -ci (posset) 2,56,4; haud magna mercede se -ci posse, ut obsidionem relinquant 5, 48, 7; quod . . numquam, ut dictatoris iniussu dimicaret*, -ci potuisset 10, 3, 8; ea religione -tus senatus . . iussit 7, 3, 4. — b) *acc. ad v. p. 395, 23—37.* — c) *acc. in:* in quod discrimen rpam -rent 3, 17, 10; alium in d. -ĕre 28, 44, 1; qua (clade) regnum in dubium -tum esset 45, 19, 3; iterum in d. -ta (est) res 24, 30 15, 7; notitiam eam brevi . . in familiaris amicitiae -rat iura 1,34,12; Claudium cos. . . atrox vis tempestatis* adorta in metum ingentem -xit 30,39,1; me in eam necessitatem -isti, ut 8, 7, 16; aut bellis interpositis aut moderatione consulum . . posse in oblivionem tribunorum plebem -ci 3, 41, 6; quorum (auxiliorum) pleraque . . in o. -ta (sunt) 42, 55, 8; extremo eius anni bis in magnum periculum res -ta est 35, 40 11,1; in hanc sententiam cum -isset regem 34,61,1; Clytum . . etiam praetorem . . in suam s. -rat 36, 11, 8; unde servitutem timendo in eum statum rpam -rant 3,37,1; populi . . in eam verecundiam -ti sunt, ut 1, 21, 2. — d) *acc. eo:* ne . . eo rem -rent, ut 5, 30, 6; eo vetera et oblitterata repetendo rem -runt, ut 37, 49, 3; eo rem -tam (esse), ut 10, 19, 3; in Achaico consilio . . eo rem prope -tam (esse), ut 42,12, 50 6; ubi iam eo consuetudinis -ta res est, ut 25, 8, 11; eos . . refugiendo in vicem insequendoque* et . . certaminibus eo neglegentiae et contemptus -runt, ut* 32, 18, 8. — e) *acc. ad c. gerd.: v. p. 424, 43 sqq.*

acc. adverbia: bis *v. p. 503, 39;* brevi *ib. 29;* frustra *v. p. 502, 41;* iam *502, 4; 503, 50;* iterum *ib. 29;* magis *ib. 15; 16;* eo magis *ib. 14;* numquam *ib. 22; 424, 45;* numquam alias *502,1;* raptim *ib. 10;* saepe *395, 26;* — sua sponte *502, 8;* — iis diebus *503, 3;* post paucis diebus *502, 5;* extremo anni *503, 38.* — qua via *501, 33.* — praesidii causa *ib. 50;* sine certamine *ib. 54;* secum *501,27; 30; 36; 38; 40; 46; 49; 502,3; 6;* 10 *503,5; 6; 24,47.* — ablativi causae: pluribus auctoribus *v. p. 503, 15;* auctoritate *ib. 19;* bellis *ib. 34;* clade *ib. 28;* mercede *ib. 21;* moderatione *ib. 35;* religione *ib. 24;* refugiendo — insequendo *503, 51;* repetendo *ib. 47;* timendo *ib. 42.* — voces contrariae: maneo *502,30;* reduco *501,33;* venio *325, 27.*

adedo: ad exta . . angues duo . . adlapsi -ĕre* iocur 25, 16, 2; ut . . Potitii extis 20 -sis ad ceteram venirent dapem 1, 7, 13.

adeo. (adv.) I. **Forma:** ab eo *pro* adeo *P*[1] 5,41,8; *B* 38,41,15; *V* 42,47,2; ad ego *V* 42,55,4. adeo ut *V* a Dio ut *Gitlbauer* credo ne *Mg* 44,2,12. ais *pro* adeo *M* 5, 13, 1.

II. **Signif.** A) **pertinet ad singulas voces;** a) *ad adiectiva et participia:* α) adeo in aequo eum duarum potentissimarum gentium summis imperatoribus posuerunt 30 39, 50, 11; quod a. atroces in has rogationes nostras coorti sunt 4, 3, 3; differri non posse a. concitatos animos 7, 14, 3; a. ferox praesultat hostium signis 10, 3; a. ferocia atque indomita ingenia esse 21, 20, 8; a. imparem libertatem Romae diti ac pauperi, honorato atque inhonorato esse 26,2,16; (impudens *v. infra 46;* indomitus *v. supra 35;* magnus *v. infra 47;*) id a. malum ex provocatione natum (esse) 2,29, 40 10; a. parva (auxilia) erant 42, 55, 8; a. in promiscuo licentiam atque improbitatem esse voluit 29,17,14; a. rara eius fortuna decoris fuit 1, 10, 7; a. silens ac prope mutum agmen incessisse 9, 6, 11; a. stolida impudensque postulatio visa est 21, 20,4; a. valida res tum Clusina erat magnumque Porsennae nomen 2,9,5. — β) *sq. ut:* a. mihi acerbae sunt, Quirites, contentiones* cum tribunis plebis, ut . . 5,51,1; (*v.* 50 *p. 506, 8;*) crebra magis quam digna dictu proelia fecit, et a. pleraque adversa, ut . . 35,1,2; a. aequa postulatis, ut . . 3,53,6; a. aequis viribus gesta res est, ut . . 10,27,

11; a. amicum (praetorem) Corneliae familiae, ut .. 38, 55, 2; (anceps *v. p. 506, 38;* apertus *v. p. 509, 34;*) a. ardua et aspera et confragosa via* fuit, ut .. 44, 3, 3; *(v. p. 506, 44;)* Chalcis .. a. arto interscinditur freto, ut .. 28, 7, 2; (asper *v. supra 4; 506, 4; 44;*) transeuntem Appenninum a. atrox adorta tempestas est, ut .. 21, 58, 3; adeoque citato agmine ducti sunt, ut .. 28, 16, 2; a. concitato impetu se intulerant Etrusci, ut .. 2, 14, 6; haec indulgentia patrum .. a. concordem civitatem tenuit, ut .. 9, 7; (confragosus *v. supra 4;*) nebula erat .. densa a., ut .. 10, 32, 6; adeone* effeminata corpora militum nostrorum esse putamus, a. molles animos, ut .. 5, 6, 4*; moritur .. copiis familiaribus a. exiguis, ut .. 2, 16, 7; adducitur ad eum adulta virgo a. eximia forma, ut .. 26, 50, 1; (expers *v. p. 506, 42;*) Gallia a. frugum hominumque fertilis fuit, ut .. 5, 34, 2; (firmus *v. p. 506, 23;*) relata re* ad senatum a. fuit gratum patribus, ut .. 2, 22, 5; a. id gratum plebi fuit, ut .. 1, 17, 11; a. eam rem acceptam gratis animis ferunt, ut .. 9, 46, 15; nondum a.* hiberno contempto mari, ut .. 38, 41, 15; Liguribus a. improvisa res fuit, ut .. 40, 28, 4; a. improvisa res fuit, ut .. 28, 7, 6; primum a. incredibilis visa res, ut .. 39, 49, 7; quorum a. incredibilem amentiam fuisse, ut .. 5, 11, 7; Etruscorum cohortes .. Ris occurrunt a. incompositae*, ut .. 9, 36, 12; id vero a.* indignum visum .. castra Ra terreri, ut .. 22, 45, 4; *(v. p. 506, 25; 27;)* qui .. a. indomita haberent ingenia, ut .. 38, 12, 3; a. vicina etiam inexplorata erant, ut .. 43, 4, 6; a. infensa erat coorta plebs, ut .. 2, 35, 3; a. infestus confertos invasit, ut .. 25, 16, 23; a. infestum omnem Rum agrum reddidit, ut .. 2, 11, 3; Turdetaniam a. infestam nobis, ut .. 28, 39, 11; ubi* .. a. infesta oratione usi essent, ut .. 39, 35, 7; a. infestis animis concurrerunt, .. ut .. 2, 6, 9; a. infractos gereret animos, ut .. 7, 31, 6; a. ea victoria laeta patribus fuit, ut .. 5, 30, 8; a. dimissum Scipionem laeti homines viderunt, ut .. 38, 60, 7; *(v. p. 506, 49;)* orationem a. magnificam de rebus ab se gestis est exorsus, ut .. 38, 50, 11; a. magno animo civitas fuit, ut .. 22, 61, 14; *(v. p. 506, 1;)* eam summissas infantibus a. mitem praebuisse mammas, ut .. 1, 4, 6; (mollis *v. supra 16;*) Crotonem, Graecam urbem, .. a. multis magnisque cladibus adflictam, ut .. 23, 30, 6; a. novum sibi ingenium induerat, ut .. 3, 33, 7; erat a. nudus tumulus et asperi soli, ut .. 25, 36, 5; a. ergo obnoxios summiserant animos non infimi solum, sed principes etiam plebis, ut .. 6, 34, 3; a. tum imperio meliori animus mansuete oboediens erat, ut .. 3, 29, 3; cui iudicio eum mors a. opportuna, ut .., subtraxit 6, 1, 7; mors a. opportuna, ut .. 23, 30, 12; a. pauci nomina dedere, ut .. 3, 1, 7; ruuntque fugientes in castra a. pavidi trepidique, ut .. 24, 16, 2; a. perditas res desperatumque de re publica esse, ut .. 26, 18, 6; urbem .. a. propinquam Epheso*, ut 37, 26, 6; nobis a. propria sunt auspicia, ut .. 6, 41, 6; contionem a. saevam atque acerbam apud milites habuit, ut .. 27, 13, 1; ibi a. secreta eius curatio fuit, .. ut .. 42, 16, 7; numquamne ergo, inquit, ulla a. [a*] vobis spectata virtus erit, ut .. 2, 7, 9; regnum a. stabile ac firmum reliquit*, ut* .. 33, 21, 5; a. ea subita res fuit, ut .. 1, 36, 1; id vero a. superbum atque indignum visum (est) .., ut .. 26, 11, 7; id imperium a. superbum et indignum Lacedaemoniis visum est, ut .. 38, 31, 3; a. res Ra superior fuit, ut .. 21, 59, 3; a. suspensa omnia in Liguribus se habere, ut .. 35, 6, 2; quod a. toti (*sc.* coss.) plebis fuissent, ut .. 3, 59, 4; a. tranquilla serenitas reddita, ut .. 2, 62, 2; a. tranquilla omnia in castris fuere, ut .. 64, 11; fugam hostium a. trepidam, ut .. 22, 42, 2; *(v. supra 13;)* mediterranea a. tuta ab armis Ris fuerunt, ut .. 32, 21, 17; iam res Ra a. erat valida, ut .. 1, 9, 1; a. varia fortuna belli ancepsque Mars fuit, ut .. 21, 1, 2; nec a. vilis tibi vita esset nostra, ut .. 40, 9, 4. — *γ) sq. pronomen relat:* quis a. iuris fetialium expers est, qui ignoret? 9, 9, 3; Romam, caput orbis terrarum, petentibus quicquam a. asperum atque arduum videri, quod inceptum moretur? 21, 30, 10. — *δ) sq. particula comparativa:* (risus) nequaquam a. est intempestivus, quam* vestrae istae absurdae atque abhorrentes lacrimae sunt 30, 44, 6; a. laetis inde animis profecti sunt, tamquam victoriam, non belli magnificum apparatum nuntiaturi Romam essent 29, 22, 6.

b) *ad adverbia: α)* a. facile inclinata res (est) 10, 36, 12; quem* nova fama de

virgine a. foede ad libidinem petita accenderat 3, 51, 7; (insolenter *v. infra 8;*) a. ignavissimos hostis magis timetis quam Iovem Martemque? 2, 46, 5; a. pertinaciter fusos insecuti sunt equites 42, 4; a. in uno omnibus satis auxilii fuisse, nullam opem in tam multis uni esse? 6, 17, 5; a. superbe insolenterque hostis eludebat 2, 45, 6; a. tumultuose excepta est (res) 28, 2. — non petentem atque adeo etiam absentem creatum tradidere* quidam 10, 5, 14. — *β) sq. ut:* primo a. acriter invaserunt, ut* .. 33, 36, 9; caedem .. adlatam a. aegre tulisse regem Hieronem, ut 22, 37, 2; quam ignominiam a. aegre tulerat, ut .. 27, 34, 4; quam rem a. aegre passi (sunt*), ut .. 34, 17, 5; qui a. atrociter in rogationem latoremque ipsum est invectus, ut .. 3, 9, 6; (avide *v. infra 32;*) a. contemptim impetum fecerunt, ut .. 27, 18, 2; populationem a. effuse fecit, ut .. 2, 64, 4; omnia .. suppeditabantur, ceterum a. exigue, ut .. 9, 13, 9; haec legatis agentibus .. a. est ferociter responsum, ut .. 7, 31, 11; a. graviter est ab consule increpitus, ut .. 24, 17, 7; adeone* est fundata leviter fides, ut ..? 2, 7, 10; iamque a. licenter eludebant, ut .. 29, 31, 11; haec omnia a. mature perfecta accepimus, ut .. 3, 69, 8; a. obstinate restitere oppidani, ut .. 37, 32, 5; a. pertinaciter pugnaverunt, ut .. 31, 17, 10; proelium ineunt a. raptim et avide, ut .. 9, 35, 3; a. raptim* a captis propioribus castris in altera transcursum castra ab Ris est, ut .. 25, 39, 7; a. repente laboris per diem paene totum tolerati vulnerumque obliti sunt, ut .. 8, 39, 7; a. repente decessit animis pavor, ut .. 23, 26, 8.

c) *ad pronomina negativa: α)* a. nullus mentiendi modus est 26, 49, 3; a. .. nullius usquam* terrarum rei cura Ros .. effugiebat 22, 33, 6; a. nihil praeterquam seditionem fuisse .. inter antiquos rerum auctores constat 7, 42, 7; a. nihil motum ex antiquo probabile est 34, 54, 8; a. nihil apud Latinos dissonum ab Ra re praeter animos erat 8, 8, 2; a. .. nihil censoria animadversio effecit 4, 31, 5. — *β) sq. ut:* adeoque neminem noxiae paenitebat, ut .. 2, 54, 10; a. nulli fortunae adhaerebat animus .., uti 41, 20, 2; a. enim nullam spem* non potiundi modo, sed ne adeundi quidem Ra moenia animus* eorum cepit, .. ut .. 3, 7, 2; a. nihil ab eo intenta* cura est, ut .. 25, 9, 7; a. nihil miseriti sunt, ut .. 5, 45, 4; haec dicta a. nihil moverunt quemquam, ut .. 3, 2, 6.

d) *ad particulas negativas: α)* a. nec amotae rei usquam nec oblatae ad tempus vestigium ullum erat 6, 25, 11; a. nec locus nec ratio mortis in viro tam claro et insigni constat 25, 17, 3; a. ne advenientem quidem gratiam homines benigne accipere, nedum ut 30, 21, 9; a. ne in plebeio quidem consule .. Africanus valuit 35, 10, 10. — *β) sq. ut:* a. ne fugae quidem iter patuit, ut .. 25, 19, 17*; a. non dissimulavit improbare se* factum, ut .. 30, 12, 21; a. non tenuit iram, ut .. 8, 5, 7; cui (moli belli) tamen a. non succubuerunt, ut .. 23, 38, 6; apud hostis auxiliaris cedentis secunda acies .. a. non sustinebant, ut .. 30, 34, 5; a. acuti aliusque per alium immissi rami locum ad inserendam manum non relinquunt, ut .. 33, 5, 11*; a. haud dubia victoria fuit, ut .. 23, 49, 10. — *γ) sq. particula comparativa:* id non a.* plebis quam patrum, neque tribunorum magis quam consulum culpa accidere 4, 2, 1.

e) *ad verba: α)* mirari magis a. discrepare inter auctores, quam, quid veri sit, discernere queas 22, 61, 10; a. exarserant animis* 3, 30, 2; ira deinde ex misericordia orta, quod a. festinatum [ad*] supplicium .. esset 24, 26, 15; contemptus quoque hostium a. ignorantium opportunitates suas accessit 42, 55, 4; non a. insanio 45, 23, 7; a. et cladium veterum vestrarum et beneficiorum nostrorum erga vos obliti essetis? 8, 5, 10. — *β) sq. ut:* a. renuntiata haec legatio ab indignatione simul ac desperatione iram accendit, ut .. 31, 17, 4; ad id vero a. accensus indignatione est rex, ut .. 32, 10, 7; a. accensi omnes sunt, ut .. 21, 11, 4; aliarumque civitatium .. a. accensae sunt spes ad pellendos Sicilia Ros, ut .. 24, 35, 6; a. enim accisae res sunt, ut .. 8, 11, 12; coeptumque opus a. adproperatum est, ut .. 4, 9, 13; a. etiam victores sanguinis caedisque ceperat satietas, ut .. 27, 49, 8; adeoque inopia est coactus* Hannibal, ut .. 22, 32, 3; adventus eius compressit Etruscos a., ut .. 10, 11, 5; haec Volscio clamitante a. concitati homines sunt, ut .. 3, 13, 3; proxumis censoribus a. omnibus notis ignominiisque confectos (eos) esse, ut .. 22, 61, 9; sepultus ab universo Achaico est concilio, a. omnibus humanis congestis honoribus, ut .. 39, 50, 9; Ca-

stulo, urbs Hispaniae valida ac nobilis et a. coniuncta societate Poenis, ut .. 24, 41, 7; vulnerati a. consternabantur, ut .. 21, 33, 6; iamque Fabii a. contempserant hostem, ut .. 2, 50, 5; a. omnia contecta (sunt) nebula, ut .. 40, 22, 4; (despero *v. p. 506, 14;*) Quinctius quidem a. exarsit ira, ut .. 35, 31, 13; in quem a. exarsere studia, ut .. 32, 22, 4; a. .. animi exasperati sunt, ut .. 36, 29, 1; legati .. a. exspectati venerunt, ut .. 44, 20, 1; quod petunt alii, nos a. fastidimus, ut .. 6, 40, 8; tunc a. fracti simul cum corpore sunt spiritus illi feroces, ut .. 1, 31, 6; ibi a. frustrata spes est, ut .. 33, 5, 2; a. prope geminata cacumina eorum montium sunt, ut .. 36, 24, 9; quod a. indulsisset militibus, ut .. 45, 28, 10; a. id bellum ipsis institit moenibus, ut .. 2, 51, 2; subsidia .. a. effusis institerunt, ut .. 26, 44, 4; a.* enim apparatibus belli fuisse instructum (regem) .., ut .. 42, 47, 2; a. intentus (fuit) pugnae animus*, ut .. 22, 5, 8; adeoque in apparatum curamque eius belli civitas intenta fuit, ut .. 36, 3, 2; in quod a. intenti omnium non animi solum fuere*, sed etiam oculi auresque .., ut .. 26, 46, 4; iuvenis animus a. est mollitus, ut .. 23, 16, 1; a. moverat eum et primi periculi casus .. et subeunda dimicatio totiens .., ut .. 2, 13, 2; libidines a. mutavere animos, ut .. 24, 21, 3; adeoque .. post Caudinam pacem animi mutaverant, ut .. 9, 12, 3; castra hostium a. neglecta atque aperta intravit, ut .. 24, 40, 11; acer etiam septentrio .. a. nudaverat vada, ut .. 26, 45, 8; non a. maiestatis, inquit, populi Ri imperiique huius oblitus sum, ut .. 31, 1; a. constantia sua et tribunos obstupefecit et plebem, ut .. 2, 61, 7; (Antiochus) a. est offensus, ut .. 45, 11, 8; a. pluteos ac vineas Rorum operuerat, ut .. 21, 61, 10; a. totam urbem opplevit luctus, ut .. 22, 56, 4; quinto die prope iusta pugna a. paventes in oppidum Lacedaemonii compulsi sunt, ut .. 34, 37, 8; primo a. perturbavit ea vox regem, ut .. 39, 34, 7; quod is .. a. omnia simul divina humanaque iura polluerit, ut .. 31, 30, 4; a. et duces Ros et milites spreverant, ut .. 22, 30, 9; queri se a plebe a. spretos, ut .. 4, 25, 10; nec pudebat a. se spretos, ut .. 26, 37, 7; a. torpentibus metu qui aderant, ut .. 28, 29, 11; a. et numero et genere copiarum variant auctores, ut .. 22, 36, 1; a. omnia ferro atque igni vastavit, ut .. 23, 41, 14; a. tamen ad extremum spei venit* reus, ut .. 43, 16, 16; a. ad ultimum laboris ac periculi ventum est, ut .. 9, 39, 8; quae (leges) a. in contrarium verterent, ut .. 2, 8, 1.

B) **pertinet ad totum enuntiatum:** a) multum ab spe .. res Hernicis afuit: a. turbatis inde ordinibus abscessere 7, 7, 2; vix .. spatium Veientibus fuit: a. inter primam trepidationem .. invecta subito ab latere Ro ala .. consistendi ademit locum 2, 49, 11; nec .. fides fuit: a. .. adrecti ad bellandum animi sunt 8, 37, 2; auctores signa relinquendi et deserendi castra .. palam in contione audiuntur: a., quidquid tribunus plebi loquitur, .. adsuestis quieti* audire 5, 6, 15; quo (praesidio) cupide oblato — a. civitates eae perpetuo in Ros odio certavere — bellum summa vi parabatur 3, 4, 2; comitas vultusque benigni et adloquia non modo sermonem elicere, sed ne ut oculos quidem attollerent .., efficere poterant: a. super maerorem* pudor quidam fugere colloquia et cultus hominum cogebat 9, 6, 9; dimissis ad frumentum* coemendum .. in Siciliam quoque: a. finitimorum odia longinquis coegerant indigere auxiliis 2, 34, 3; (maiores) caverint, ne cui patricio plebei magistratus paterent aut patricios habendos fuisse tribunos plebi; a. se suis etiam sordere nec a* plebe minus quam a* patribus contemni 4, 25, 11; ignem deinde tectis iniciunt ac diruunt, quae incendio absumi nequeunt: a. vestigia quoque urbis exstinguere .. cordi est 28, 20, 7; quem nunc novum* exercitum .. hae vires populi Ri, quas vix terrarum capit orbis, contractae in unum haud facile efficiant: a. in quae laboramus, sola crevimus 7, 25, 9; nec huic tam pestilenti exemplo remedia ulla ab imperatore quaesita sunt: a. excellentibus ingeniis citius defuerit ars, qua civem regant, quam qua hostem superent 2, 43, 10; atrox caedes circa signa Samnitium, fuga ab nulladum parte erat: a. morte sola vinci destinaverant animis 7, 33, 13; neque ulla .. praetermissa clades est: a. omne* libidinis crudelitatisque et inhumanae superbiae editum in miseros exemplum est 21, 57, 14; cum Hanno perorasset, nemini omnium certare oratione cum eo necesse fuit: a. prope omnis senatus Hannibalis fuit 21, 11, 1; nam non alio ante

bello infestior Rus — a. hinc contumeliis hostes, hinc consules mora exacerbaverant — proelium iniit 2, 46, 2; quae audita — a. duas ex una civitate discordia fecerat — longe aliter patres ac plebem adfecere 24,1; regionatim commercio interruptis ita videri lacerata tamquam animalia in artus alterum alterius indigentes distracta: a., quanta Macedonia esset, .. Macedones quoque ignorabant 45,30,2*; Cumis* — a. minimis etiam rebus prava* religio inserit deos — mures in aede Iovis rosisse 27,23,2; (discordia) profecto orta esset — a. tribuni iam ferocem per se plebem criminando in primores civitatis instigabant —; sed .. 2, 39, 7; aversumque* ab Italia bellum — a. uterque populus in Siciliam intentus fuit* — videri poterat 24, 36, 4; iuvit et Verginius collega testis productus participando laudes; magis tamen Menenianum — a. mutaverant animum — profuit iudicium 2, 52, 8; itaque vix statui posse, utrum quae pro se, an quae contra fratrem petiturus esset, ab senatu magis impetrabilia forent: a. universos omnia et huic tribuere et illi iure* negare 45, 19, 6; cum tanta moles mali instaret — a. obcaecat animos fortuna, ubi vim suam ingruentem refringi* non vult — civitas .. 5, 37, 1; transportati milites in Siciliam .. prope magni motus causa fuere: a. ex parvis saepe magnarum momenta rerum pendent 27, 9, 1; depugnatum haudquaquam certamine ambiguo cum Gallis est: a. duorum militum eventum, inter quos pugnatum erat, utraque acies animis perceperat* 7, 26, 8; Volscos Aequosque ob communitam Verruginem fremere: a. vel infelix bellum ignominiosae paci praeferebant 4, 1, 4; ludicrum deinde ita raptim peractum est, ut nullius nec animi* nec oculi spectaculo intenti essent: a. unum gaudium praeoccupaverat omnium aliarum sensum voluptatium 33,32,10; incerto inde, quidnam agendum foret — a. sine ulla ope hostis, quae adgravaret, cum ipsa difficultate rerum pugnandum erat — peropportune litterae .. adlatae sunt 44,7,11; classis foeda tempestate vexata ad Balearis insulas deicitur, ibique — a. non armamenta modo, sed etiam alvei navium quassati erant — subductae naves dum reficiuntur, aliquantum temporis triverunt 23, 34, 17; omni acto triumpho depositus triumphus clarior fuit: a. spreta in tempore gloria interdum cumulatior rediit* 2, 47, 11; consensu omnium placuit ab Ardea Camillum acciri, sed antea consulto senatu, qui Romae esset: a. regebat omnia pudor 5, 46,7; id vero haud secus quam praesentem mercedem regni aspernata plebes: a. propter suspicionem insitam animis hominum* regni, velut abundarent omnia, munera eius respuebantur *(coni. Ml, ZGW 1889, 435)* 2, 41, 9; nusquam benigne legatio audita est: a. simul spernebant, simul tantam in medio crescentem molem sibi ac posteris suis metuebant 1, 9, 5; haud dubius facilem in aequo campi tantum superanti* multitudine* victoriam fore. a. non fortuna modo, sed ratio etiam cum barbaris stabat 5,38,4; nisi aegre victa pertinacia foret consilio magis et auctoritate principum quam populi clamore: a. supererant animi ad sustinendam invidiam 2, 27, 12; haec .. movent Ros haud secus quam si Capitolium captum nuntiaretur: a. et recens erat Tusculanorum meritum et .. 3, 23, 2; ubi tantus .. parsimoniae honos fuerit: a., quanto rerum minus, tanto minus cupiditatis erat Pr. 11; seniores contra patrum .. ita malle, si modus excedendus* esset, suis quam adversariis superesse animos. a. moderatio* tuendae libertatis .. in difficili est 3, 65, 11; movebant consulem haec; sed tergiversari res cogebat*: a. in alteram causam non collega solum praeceps erat*, sed omnis factio nobilium 2, 27, 3; ne Campani quidem — a. iniuriae Samnitium quam beneficii Rorum memoria praesentior erat — his se armis abstinuere 8, 2, 7; omnia .. parata (erant) ad oppugnationem arcendam: a. conscientia .. pro indicto eis bello fuerat 28, 19, 5; bello non abstinebant; a. .. libertatis taedebat 10, 31, 14; postremo repulsi inde — a. omnia tutiora, quam ut* innocentiam suam purgarent, visa — in nos inruerunt 9, 26, 17; non inviderunt laude sua* mulieribus viri Ri — a. sine obtrectatione gloriae alienae vivebatur 2, 40, 11. — b) *sq. ut:* quo magis spatio interposito ab impetu ad consultandum avocabantur*, eo plus abhorrebant a certamine animi, adeo ut Quinctio gratias agerent, quod .. 2, 57, 2; idem habitus oris, eadem contumacia in vultu, idem in oratione spiritus erat, a. ut magna pars plebis Appium non minus reum timeret quam consulem timuerat 61, 6; imbelle triennium ferme pestilentia inopiaque

frugum circa A.* Cornelium consulem fuit, a. ut quidam annales . . nihil praeter nomina consulum suggerant 4, 20, 9; omnia temere ac neglegenter egit, a. ut disciplinae Rae plus in Volsco exercitu quam in Ro esset 37, 7; insignis annus hieme gelida ac nivosa fuit, a. ut viae clausae, Tiberis innavigabilis fuerit 5, 13, 1; eodem anno in Aequis varie bellatum, a. ut in incerto fuerit et apud ipsos exercitus et Romae, vicissent victine essent 28, 5; tibicines . . aegre passi Tibur uno agmine abierunt*, a. ut nemo in urbe esset, qui sacrificiis praecineret 9, 30, 5; ut . . Romam is metus manaret, a. ut omnes iuniores sacramento adigerentur 43, 4; civis indidem erat, longe omnium Campanorum fortissimus eques, a. ut, cum apud Ros militaret, unus eum . . gloria equestri aequaret 23, 46, 12; manare omnibus gaudio lacrimae, a. ut ipsum quoque confunderent dicentem 34, 50, 1; hae* fundae Samaeos cohibuerunt, ne tam crebro nec tam audacter erumperent, a. ut precarentur ex muris Achaeos, ut . . 38, 29, 8; simul se universa contio avertit et secuta Scipionem est, a. ut postremo scribae viatoresque tribunos relinquerent 51, 12; [ipse cum reliquis copiis primo circa Dium stativa habuit, deinde, a.* *(cf. p. 504, 24;)* ut obtorpuisse inops consilii videretur, cum equitibus expeditis . . Philam percurrebat 44, 2, 12;] cum omni genere vexationis processerunt, adeo ut* ne dux quidem et auctor itineris infitiaretur . . 5, 8. — c) *omittitur ut:* ubi eos . . maior prope cunctatio tenebat aperta quam clausa (atria) invadendi: a. haud secus quam venerabundi intuebantur in aedium vestibulis sedentes viros 5, 41, 8; apparuitque occasione magis quam virtute fretos venisse: a. vix primum impetum Rum sustinuere 7, 12, 4; ruere alii super alios, stragemque inter se caede ipsa foediorem dare: a. praecipiti* turba obtriti* plures quam ferro necati (sunt) 23, 10; universi simul negare nobilium id crimen esse, . . sed hominum novorum; ipsos a. dictatorem magistrumque equitum reos magis quam quaesitores idoneos eius criminis esse 9, 26, 12.

adeo (verbum). I. **Forma:** adire ς *Gebh* adiri *P* 22, 5, 1; adiri ς adire *P* 24, 34, 3; adiit ς adit *P* 25, 40, 6; adiit ς *Ald* adit *M Bς* 36, 42, 3; adiit *M* adit *B* 37, 20, 6; adiit *Gryn* adid *V* 43, 9, 3; adiit *Gryn* adit *V* 45, 27, 8; adiit *Drak* agit *V* adit *Gryn* 44, 8. adeundi *M*[3] abeundi *CM*[1] 21, 35, 3. — adistis *M* additis *B* 37, 54, 20; *cf.* abdo et addo.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *i. q. accedo.* α) absolute: ut -ire nuntius non posset 27, 50, 9; -ire, contingere dextram cupientium 33, 33, 2; -di* propius metus erat 21, 35, 3; propius -bus insolitum silentium admirationem fecit 22, 42, 1; nec tuto eos -uros inter tot tam effrenatarum* gentium arma 21, 9, 3; postquam . . nemo -bat, domum se recepit 3, 46, 9; Abydeni . . non terra modo -tes aditu arcebant, sed . . quoque 31, 17, 1; Quiritium . . fossa, haud parvum munimentum a planioribus -itu locis 1, 33, 7; collem . . -itu arduum 7, 34, 3; pleraque alta et difficilia -itu* 24, 34, 3; arx Labeatium gentis munitissima longe est et difficilis -itu 44, 31, 2; quem ad modum . . partim ipse -eundo, partim per legatos conciret homines ad arma 31, 3, 5. — β) add. locus: qua Tempe -eunt 42, 54, 8*; — super ripas Tiberis effusus lenibus stagnis nec -iri usquam ad iusti cursum poterat amnis 1, 4, 4*; — ne quis -ire curiam iniussu suo neve inde egredi possit 23, 2, 10; cum -iri locus . . non posset 25, 23, 13; nullam spem* non potiundi modo, ne -eundi quidem Ra moenia animus* eorum cepit 3, 7, 2; munimenta defendere, quae nulla ex parte -iri nisi arduo ac difficili ascensu poterant 25, 13, 13; Nolani muros portasque -ire vetiti 23, 16, 9; cohortem -ire muros iussit 24, 1, 5; -ire muros 25, 25, 1; ad eam partem urbis, quam* -ierant equites, circumducit agmen 10, 34, 9; ut . . parte alia portam Temenitida -ret Hannibal 25, 9, 9; *(v. supra 34;)* nulla regione maris Hadriatici prospere -ta 10, 2, 14; silva erat Ciminia . . nulli ad eam diem ne mercatorum quidem -ta 9, 36, 1; qua parte -iri hostium vallum posset 37, 39, 5; multum ab spe -eundi valli res Hernicis afuit 7, 7, 2; — cepisse quondam Gallos ea, quae -iri posse Poenus desperet 21, 30, 11; quae planis vallibus -iri* possent 24, 34, 3. — Ris subeuntibus*, qua -ire poterant 28, 20, 2; *(v. supra 2;)* consul . . quacumque -ire* audirique potest, adhortatur 22, 5, 1.

b) *i. q. convenio, me converto ad.* α) absolute: cum locus -eundi apparitoribus non daretur 3, 49, 2; Boeotis copia

-eundi adloquendique Rum facta est 33,29, 12. — β) aliquem: minimum operae in Achaeis -dis consumpserunt 35, 31, 2; ipse Attalum -iit* 37,20,6; legati Ri iussi prius Eumenem -ire 35, 13, 6; prius Antiochum, dein Ptolomaeum -ire iussi 44,19,14; (P. Scipionem *v. infra 16; 17;*) — ut -irent civitates 21, 19, 6; civitates sociorum et hiberna exercitus -iit 26,20,1; Boeotiae quoque civitates .. -ierunt 42,46,7; et civitates socias adisse 26, 8; ut legatis Ris semper -eundi consilium gentis potestas fieret 39, 33, 8; ut .. -ret id consilium* 27, 35, 3; si quod -issent in Samnio consilium 10,12,2; consulem -it 37, 34, 8; statuit tamen non prius consulem -ire quam P. Scipionem § 3; tum P. Scipionem et per eum consulem -ierunt 45, 6; coss. praetoresque et alios magistratus -ire et rogare 34, 1, 7; -itus consul idem illud responsum rettulit 37, 6, 7*; *(v. infra 45; 46;)* quaesitum est*, quid ita non -issent magistratum 42, 26, 5; *(v. supra 9;)* ducem -tem ordines hortantemque invadunt 10,20,13; ut sibi patres -eundi .. potestatem facerent* 29, 16, 7; (praetores *v. supra 18; infra 30;*) et alios Africae regulos iussi -ire 27, 4, 9; cum .. eum (scribam) milites vulgo -irent 2,12,7; senatum -it § 4; senatum -eunt 26, 4; 5, 7, 5; praetores primum, dein per eos senatum -eunt 24, 23, 6; ut sibi senatum -ire .. liceret 29, 15, 12; praecisa spe senatum -eundi § 15; ut -rent senatum 42, 26, 6; tum Fabia gens senatum -iit 2,48,8; tertio post die senatum -iit* 45, 44, 8; per eos dies senatum -ierunt 31,11,13; privati frequentes .. -ierunt senatum 13, 2; Epirotae .. senatum -ierunt 36, 35, 10; priusquam ipsi senatum Rum -issent 4, 58, 2; cum senatum -issent 6, 3, 2; senatum cum -issent 7, 20, 3; cum -issent senatum 8, 2, 9; socios .. -iit* 25,40,6; tribunos plebis -it 40,29,12; cum milites .. frequentes tribunos plebis -issent 34, 56, 9; — decedentem (consulem) .. legati .. -eunt 2, 25, 6; vastantem (consulem) agros legati Samnitium pacem orantes -eunt 8, 1, 7; — consulem te, M. Marcelle, in Italia* -issemus .. 25, 6, 7; ibi eum (Magonem) legati .. -ierunt 30, 19, 2; ut eum se (Marcellum) -ire .. patiantur 23, 15, 15; ut in Capitolio se (Minucium) -rent 34, 56, 5; qui ad lacum Averni se* (Hannibalem) -issent 24,20,14; vix suas* (naves) quisque noscere aut -ire prae tumultu poterat 37, 29, 5; spem .. sermo etiam Africani, quem priorem -ierunt, auxit 6,6; Friniates* Ligures .., quos non -ierat C. Flaminius 39,2,9; tantum terroris omnibus .. gentibus iniecerunt, ut quas -issent quasque non -issent, .. imperio parerent 38, 16, 10; a multis legationibus protinus in via -itus 26, 51, 9. — γ) locum: Corcyram, quam primam Graeciae civitatium -iit* 36,42,3; -ire eos Cretam et Rhodum iusserunt 42, 19, 8; inde Lacedaemonem -it 45,28,4; Peloponnesum quoque -ire iussi (sunt) 39,33,5; Rhodum prius iussus -ire 37,16,1; Sicyonem inde et Argos, nobiles urbes, -it 45, 28, 3; — (hiberna *v. p. 515,8;*) Galliae provinciae pleraque oppida -iit 43, 9, 3; Iovis optimi maximi templum gratantes ovantesque -ire 7, 13, 10; ne die initi magistratus Iovis o. m.* templum -ret 21, 63, 8; Lebadiae quoque templum Iovis Trophonii -it* 45,27,8; ut .. -rent eas terras .., decernunt 29,11, 4; terras, quascumque -eunt, extemplo dicionis suae faciunt 32,21,32; -istis Graeciae, -istis Asiae urbes plerique 37,54,20. — δ) libros (Sibyllinos), oraculum: ob cetera prodigia libros -ire Xviri iussi 21, 62, 6; Xviri libros Sibyllinos -ire 22, 9, 8; Xviri libros -ire atque inspicere iussi propter territos vulgo homines novis prodigiis 36, 6; Xviri libros -ire iussi sunt 57, 4; Xviros -ire libros de portento eo iusserunt 31,12,9; Xviris -ire libros iussis 34, 55, 3; horum prodigiorum causa Xviri libros -ire iussi 35, 9, 5; ob ea (prodigia) Xviri libros -ire iussi 40, 45, 5; patres .. Xviros -ire libros iusserunt 42, 20, 2; ob id maxime X*viri libros -ire* iussi 45, 16, 6; ut .. Xviri libros -rent 40, 19, 4; ut Xviri libros Sibyllinos -rent 41, 21, 10; eorum prodigiorum causa libros Sibyllinos ex senatus consulto Xviri cum -issent 36, 37, 4; libri per IIviros sacrorum -ti (sunt) 3, 10, 7; libri Sibyllini ex senatus consulto -ti sunt 5, 13, 5; libri ob haec -ti (sunt) 10, 31, 8; libri -ti (sunt), quinam finis .. eius mali ab dis daretur 47, 6; publicorum prodigiorum causa libri a Xviris -ti (sunt) 43, 13, 7; — legati .. oraculum -ierunt 29,11,5; sicut .. oraculum -isset 23, 11, 5.

B) **translate,** *i. q. suscipio:* convenere omnes praeterquam qui cedentis in arcem Ros ad omnem -dam simul fortunam persecuti fuerant 25, 10, 7; quantum essem

periculi* -urus 28, 43, 9; quippe qui .. tantum laboris periculique -issent 26,48,2; quid? periculi tandem quantum -eatur, quem fallit? 28, 41, 12; quid? periculi, quod* differendo bello -imus 5,5,8; virginem adultam famae prius quam libertatis periculum -ire 3, 44, 12; ut promptius pro eo* periculum -rent 31,34,1; quae et quotiens pericula pro salute ac dignitate pRi -isset 23, 15, 12; — ut omnia maxima minimaque per se -iret atque ageret 34, 18, 3; omnibus, quae -da agendaque erant, mature -tis peractisque 26, 20, 4.

acc. adverbia: ita *v. p. 515,22;* mature *supra 12;* prius *515,16; 516,13;* promptius *supra 7;* propius *514, 8;* prospere *514, 40;* quotiens *supra 8;* semper *515,11;* tuto *514, 10;* usquam *ib. 25;* vulgo *515,28.* — ablativi: qua *514,48;* quacumque *ib. 50;* qua parte *ib. 43;* nulla ex parte *ib. 32;* parte alia *ib. 38;* arduo ascensu *ib. 32;* terra *ib. 14;* planis vallibus *ib. 47.* — protinus in via *516, 7.* — acc. ad: *514, 25.* — voces synon.: ago *supra 11; 12;* hortor *515, 23;* rogo *ib. 19;* inspicio *516, 29.* — contrariae: egredior *514, 28;* perago *supra 13;* potior *514, 30.*

adequito. a) *absolute:* Numidae -are, dein *refugere* 35, 11, 10; Numidae .. cum ab suis .. -assent 22,48,2. — b) *add. locus:* -ant deinde sensim portis 10, 34, 8; -do ipsis prope portis hostem excivit 1, 14, 7; qui ubi -avit portis 22, 42, 5; eo ferocius -are Samnites vallo* 9, 22, 4. — quo* tam ferociter -asset 22, 6.

adfatim. a) *cum verbis:* Rus .. saxa, quibus eos a. locus ipse armabat, ingerere 9, 35, 4; sociis navalibus a.* instructam classem .. habebant 21,50,3; sitis et calor hiantis caedendos capiendosque a. praebebat* 27,48,17; saxa a. praebituram asperitatem locorum credebant 38,19,6.— b) *cum substantivis:* et armorum a. erat 27, 17, 7; auxilia, quorum a. erat 34,26,10; sibi ad obsidionem sustinendam copiarum a. esse 37, 5; (frumenti *v. infra 49;*) habetis .. a. lignorum 10, 25, 7; agri a. materiae praebebant 32, 16, 10; iam pecuniae a. est frumentique 23, 5, 15.

adfecto, *i. q. adpeto:* iam tum Aetolorum .. amicitiam -antibus Ris 25, 23, 9; L. Manlius .. bellum Hernicum -ans dilectu acerbo iuventutem agitavit 7, 3, 9; cernebant adversarios .. -antes magnos honores 10, 6, 11; cui enim non apparere, -are eum imperium in Latinos? 1, 50, 4; tutiorem ad opes -das ratus esse viam, si in praesentia tempori cessisset 24, 22, 11; cum has tantas opes -bunt 37, 53, 5; aut imperium adimendum orbem terrarum -antibus aut ipsi regnum amittendum (esse) 36, 41, 5; Aeni et Maroneae -ari possessionem audierant 39, 24, 7*; quippe qui .. tertius Romae peregrinus regnum -et 1, 35, 3; regnum eum -are fama ferebat 2, 7, 6; nequiquam palam atque aperte *petitum* regnum clam et dolo -are conatus sit 24, 25, 4; neque ea res Tarquinio spem -andi regni minuit* 1, 46, 2; fratri -anti per iniuriam regnum summa vi restitisse* 42, 50, 10; magnum in omnia momentum Syphax -anti res Africae erat* 28, 17, 10; spes autem -andae eius rei ex minima re adfulsit 29,6,2; ducem Rum .. in Africam traiecisse .. potiundae Africae spem -antem 28, 18, 10; quartum -antes tribunatum 3, 24, 9.

acc.: clam et dolo *v. supra 13;* per iniuriam *ib. 16.*

adfectus (adi.): *v.* **adficio** *s.* b).

adfero. I. **Forma:** adfero *sim. omnibus fere locis optimi codd. perhibent;* adlatus *et* all. *promiscue exstant formae, cf.* atlata *P* 22,7,7; adlatum *H* allatum *PVRF* 30,21, 1; allatus *VRF* altus *B* alius *C* 30,36,7; ablata *MP* 5,48,9; *P* 25,8,10; adtuli *raro legitur.*

II. **Signif.** A) **proprie,** *i. q. adduco.* a) *aliquem:* -ferri eos *(sc. equites occisos)* in castra iussit 31, 34, 2; inde mortuus Romam -latus et funere magnifico elatus sepultusque est 41, 16, 4. — b) *aliquid:* α) de rebus concretis: arma .. quaeque alia .. secum -rant 39, 54, 4; aurum et a civitatibus quibusdam -latum .. non accepisse pRum 22, 37, 11; Claudius consul .. caput Hasdrubalis .. servatum cum cura -lerat 27, 51, 11; -ferri catenas .. iussit 36, 28, 6; cocta* cibaria in castra -bant 44, 32, 11; Lampsaceni LXXX pondo coronam -tes petebant 43, 6, 7; coronam* auream L pondo .. donum -isse et scuta equestria CCC § 6; coronas .. aureas pro suis quaeque facultatibus -lerant 38, 37, 4; donum praeterea -ferre 42, 6, 7; Ro, qui expeditus, quantum humeris inter arma geri posset frumenti, secum -isset, defutura omnia 7, 37, 11; fetialis ex arce graminis

herbam puram -tulit 1, 24, 5; librum rationis eius cum Lucium fratrem -ferre iussisset 38, 55, 11; num litteras quoque, inquit, ab senatu -fers? 22, 3, 13; litteris .. cognitum est, quas filius eius ad senatum -lerat 41, 6, 5; l. -lerat 42, 37, 6; l. exitiabiles* Demetrio sub nomine Flaminini -lerant 40, 54, 9; ab Marcio l. -lerant 26, 2, 3; quod litterarum nihil ad quemquam 10 -isset 34, 61, 10; litterae .. -runtur de .. adventu 27, 50, 8; per idem fere tempus l. ex Sicilia Sardiniaque Romam -tae (sunt) 23, 21, 1; eae l. ad novos coss. -tae .. sunt 25, 7, 2; l. ex Gallia -tae* ab L. Porcio* praetore 27, 39, 1; per eos dies .. l. ab M. Aurelio legato et M. Valerio Laevino propraetore -tae (sunt) 31, 5, 5; a P. Sulpicio procos. ex Macedonia l. tae (sunt) 32, 1, 12; l. consulum amborum* de rebus .. prope* 20 sub idem tempus Romam -tae (sunt) 31, 6; eodem fere tempore et a T. Quinctio de rebus .. et a M. Porcio cos. ex Hispania l. -tae (sunt) 34, 42, 1; eodem fere tempore duorum consulum l. -tae sunt, L. Cornelii de proelio .. et Q. Minucii a Pisis 35, 6, 1; eodem tempore l. L. Aemilii praetoris -tae (sunt) de navali pugna .. et *(sq. acc. c. inf.)* 37, 47, 3; post dies paucos nuntii certi litteraeque imperatoris Romam -tae (sunt) 51, 8; 30 l. primum ad obsidentem Petram -tae sunt 40, 23, 4; l. a Perseo -tae sunt 42, 37, 5; App. Claudii praetoris -tas ex Etruria litteras (esse) 10, 24, 18; (35, 8, 4 *v. p. 328, 41;*) litteris -tis 31, 22, 1; consulum litteris Romam -tis 33, 37, 9; — *sq. acc. c. inf. (v. supra 27):* litterae ab urbe -tae sunt 22, 11, 6; tum demum l. a. C. Terentio cos. -tae sunt 56, 1; aliae insuper ex Sicilia l. -tae sunt ab T. Otacilio propraetore § 6; l. ab 40 Hannibale -tae sunt 27, 28, 5; a P. Licinio cos. l. Romam -tae (sunt) 29, 10, 1; l. a Q. Minucio -tae sunt 33, 44, 4; l. M. Cincii .. -tae (sunt) 34, 56, 1; a C. Maenio praetore .. l. -tae (sunt) 40, 43, 2; cum .. l. -tae essent 41, 17, 6; peropportune l. a Sp. Lucretio -tae sunt 44, 7, 11; l. deinde e* Macedonia -tae (sunt) 45, 13, 9; haud ita multo post de altero Masinissae filio Misagene l. -tae sunt 14, 8 50 — tamquam vento -tas* naves 44, 20, 7; legati a Paesto pateras aureas Romam -lerunt 22, 36, 9; quam* (pecuniam) ipsi secum -lerant 29, 21, 4; auri .. pondus, quod secum* -lerat 24, 45, 9; ad quam (virginem) redimendam satis magnum -issent auri pondus 26, 50, 10; magnum pondus auri -isse 27, 36, 2; a Ptolomaeo etiam* M pondo auri, XX* milia pondo argenti -ta (sunt) 36, 4, 2; pondera ab Gallis -ta* iniqua 5, 48, 9; neque scalas .. -lerat* 29, 7, 4; (scuta *v. p. 518, 48;*) curulem -ri sellam eo iussit 9, 46, 9; quod ver -lerit ex suillo .. grege .., Iovi fieri 22, 10, 3; in corona aurea XV talenta -bant 38, 14, 5; 10 Victoriam auream .. -ferre sese 22, 37, 5; qui eas vires -ferat, quae .. per se* ipsae nuper sustinere potuerint Ros 36, 7, 6; qui nulla re ante consumptas vires ad proelium -ferat 44, 38, 9; quas (vires) recentis Poenus .. in proelium -lerat 21, 55, 8. — captum ferme aliquid aut ab hoste ex praeparato -tum reportans* 25, 8, 10.

β) de abstractis: propere adparatum omnem oppugnandae urbis in primam aciem 20 -ferre 23, 16, 11; se .. ab Roma Aequis bellum -ferre 3, 2, 3; non bellum se Syracusanis, sed opem auxiliumque -ferre 24, 33, 5; consilium, inquit, -fero 23, 8, 9; consilium id -ferimus 37, 54, 28; vetus se ac familiare consilium domo -ferre 4, 48, 5; tutum vel incepto vel eventu se consilium -ferre 35, 12, 11; qui consilium -ferret 25, 11, 14; id crimen -ferri 26, 38, 10; congruentia omnia criminibus ab Eumene -latis 30 referebat 42, 17, 1; multa nobiscum decora -ferimus 10, 8, 7; magnam famam -tulisse Fabio Tarentum -batur* 27, 25, 11; arma pRi non liberis servitutem, sed contra servientibus libertatem -ferre* 45, 18, 1 *(coni. Mg);* exitum eius victoriam Ris, sibi libertatem -turum (esse) § 2*; sic domo mandatum -lerant 7, 31, 3; de pace -ens mandata 37, 34, 1; Campani magis nomen ad praesidium sociorum 40 quam vires cum -issent 7, 29, 5; (nuntios *v. p. 519, 28;*) opem in eam rem -dam censebant esse 25, 11, 14; *(v. supra 23;)* pacem -fero ad vos magis necessariam quam aequam 21, 13, 4; pacem, quam illi -rant 5, 36, 3; de vita imperatoris dubii rumores* -ti sunt 28, 24, 6; rumor sine ullo .. auctore -tus de morte Ptolomaei 33, 41, 1; (servitutem *supra 34;*) Euandrum .. sollemne -tum ex Arcadia instituisse 1, 5, 2; 50 sortem oraculi -tes congruentem responso captivi vatis 5, 16, 8; quae (studia) in campum .. -fertis 24, 8, 1; nudari iubet verberaque -ferri 8, 28, 4; (victoriam

p. 520,36;) vim -ferre 3,49,3; inexsuperabilibus vim -ferre 38,20,8; vim -ferre rei sua sponte ad eum mox venturae* 45, 19, 12; nemo plebeius patriciae virgini vim -ferret 4, 4, 8; neminem illi vim -turum (esse) 8, 32, 1; quonam se pacto paucos et infirmos crederet* praesidio tam valido et armato vim -turos 9, 16, 4; nec agro nec urbi ulli vim -uros venisse 39, 54, 6; vim Carthaginiensibus -rri 42, 29, 9; Lacedaemone non urbi vis -da .. erat 35, 35, 1; huic* si vis -etur 3, 45, 9; (vires *v. p. 520, 41.*) — cum eadem omnia in hoc bellum -feramus, quae in priora -tulimus, eundem eventum belli exspectemus 6, 7, 6; multa diem tempusque -ferre posse 42, 50, 3; quid haec nox, quid hic dies -lit? 27, 13, 6; quae contra bona prudentia et virtus -lerit 42, 49, 5; nullum libentius sequar, quam quod vosmet ipsi -leritis 34, 17, 9; nihil novi novus annus -lerat 3, 15, 1; quae (uxor) secum nihil -lit praeter libertatem 42, 34, 3.

B) **translate.** a) *i. q. facio, inicio:* quid eam vocem animorum non plebi* Rae, sed Volscis .. -uram? 4, 2, 13; qualem calumniam† ad pontifices -lerit? 39, 4, 11*; (conluvionem *v. infra 45;* debilitatem *ib. 42;*) alteri quoque (*sc.* carmini) -bat fidem (*sc.* alterius auctoritas) 25, 12, 4; (litterae) non tantum gaudium ab recenti metu -lerunt 37, 51, 9; (labores *v. infra 43;*) magnam Ris* laetitiam .. adventus -tulit Rhodiorum 25, 1; Achaeis quantum* restituti Argi .. laetitiae -bant, tantum .. gaudium praebebant 34, 41, 4; moram triumpho vulnus consulis -tulit 7, 24, 10; moram pugnae -tulit, quod .. 27, 47, 1; moram voto publico Licinius pontifex maximus -tulit 31, 9, 7; quod aut moram sibi ad dimicandum aut in dimicando periculum -ferre posset 34, 12, 2; non vitae praesens periculum vis morbi -isse, sed membrorum debilitatem .. visa est 33, 2, 8; gravis ea militia .. multos labores, magna pericula -ura videbatur 29, 1, 4; (Canuleium) conluvionem gentium, perturbationem auspiciorum publicorum -ferre 4, 2, 5; diem tempusque .. sanitatem animis -urum (esse) 2, 45, 2; magnam ei spem -lit mora et cunctatio Rorum 37, 34, 2; triremes .. sociis spem ingentem -lerant 31, 22, 5; cum res tam lenta .. oppugnatio urbium sit et obsidentibus prius saepe quam obsessis taedium -ferat 34, 34, 2; urbibus vero ipsis maiorem, quam quem secum -lerant, terrorem inferebant 29, 28, 4; ea quoque res in pugna terrorem -tulit Sabinis 1, 37, 2; nec hostibus quicquam -tulit terroris (adventus) 8, 36, 2; Romam .. nuntius .. ingentem -lit terrorem 26, 9, 6; quae res .. Macedonibus regique eorum haut mediocrem -lit terrorem 44, 35, 1; eo plus nuntii terroris Romam -lere 4, 26, 4; ingentem Galli terrorem memoria pristinae cladis -lerant 6, 42, 7; prodigia quoque .. terrorem -lerant 30, 38, 8; haud paulo ibi plus, quam quod secum ipsi -lerant, terroris fecerunt 41, 2, 5; quo tantus primo terror est -latus, ut 30, 7, 4; Romam tanti erant terrores -lati, ut 3, 42, 6; litterae .. mixtam gaudio tristitiam -entes venerunt* 39, 21, 1; ibi alii maiorem -tes tumultum nuntii occurrunt 27, 33, 1; si nomen hoc .. verecundiam aliquam imperatoris violandi -ferre* possit 45, 37, 14.

b) *i. q. nuntio, commemoro;* α) aliquid: nuntii .. simul populationem agrestiumque fugam et hostium adventum -lerant 28, 36, 6; legati .. nuntiarunt caedem C. Flamini consulis exercitusque -tam adeo aegre tulisse regem Hieronem, ut 22, 37, 2; matronae .. quae repens clades -ta .. esset, obvios percunctantur 7, 7; (condiciones *v. p. 525, 29;*) Philippo Aetolorum defectio .. -ta est 26, 25, 1; fama repens belli Gallici -ta perpulit civitatem, ut .. 6, 42, 4; post famam de casu fratris -tam 38, 56, 9; *(v. p. 525, 11 sqq.;* fugam *v. supra 23; 524, 48;)* (Caelius memoriam*) ipse pro inquisita ac sibi comperta -fert 27, 27, 13; tristis ex Hispania -tus nuntius effecit 33, 25, 8; nuntio -to de clade Latinorum 8, 11, 4; nuntio -to 10, 5, 1; velut certo nuntio victoriae -to 45, 1, 3; *(v. p. 525, 21 sqq.;* pacem *v. infra 50;* populationem *v. supra 22;)* eo rem .. suae memoriae infixam -ferre, agrum .. finium Coriolanorum fuisse 3, 71, 6; quietae res ex Volscis -bantur 6, 30, 7; haec nova -ta res .. Flaccum raptim deducere ex Celtiberia cum coegisset 40, 39, 5; (responsum *v. p. 525, 3;*) senatus consultum, quo bellum .. decretum erat, -fertur 34, 22, 5; (spes *v. p. 525, 30;*) donec ab Roma legati aut victoriam illis certam aut pacem -ferrent 9, 9, 13; — professus se brevi omnia certa -urum 9, 36, 2; novi semper scriptores .. in rebus certius aliquid -uros se .. credunt Pr. 2; certiora postea Oroandensium legati

-lerunt 38,19,1; captivi.. congruentia ad consulem -entes .. perpulerunt, ut.. 9,31,7; qui omnia per se ipsos explorata -rrent* 33, 45, 1; maiora ac terribiliora vero -ferre 25, 24, 9; cum alia aliis terribiliora -ferrentur 4,26,7; ne.. si quid vani -ferret, argui posset 35, 8, 7; visus . . haud vana -ferre perpulit . ., ut 9, 24, 4; ut vana ad vos* -endo fidem abrogarem* mihi 42,13,2; haud vana -lere 4, 37, 6; vana non nuntios solum, sed Tusculanorum etiam legatos -isse 3, 40, 13; Tullus, tametsi vana -ferri rebatur*, in aciem educit 1,23,6; non vana ab legatis super rebus tantis -ferri 2,4,4; — id se indicio compertum -ferre 3, 44, 10; id ubi Romam -tum est 41, 14, 3; satis scire ea se -urum 1,23,5; non ego haec, inquit, incertis iactata rumoribus et cupidius credita -fero ad vos 42, 13, 1; ab Gentio eadem -entes* redierunt 43,23,8; qui (legati) cum nihil .. nisi adversus Lacedaemonium tyrannum -issent 35, 22, 2; quid -ferret, expromit* 22, 22, 15; tumultuosius, quam quod* -tum erat, concursus hominum . . adfingentium vana auditis totam urbem concitat 26, 9, 6*; nihil se novi habere, quod -ferrent, dixerunt 31, 29, 3; quod ubi dictatori trepidus nuntius -lit .. 8,38,13; quod postquam tribunis plebis .. Romam est -tum 5, 2, 2; quae cum -ta Romam essent 4, 46,4; Fabius vera*, quae -ferrent, esse ratus 27, 16, 13; dicere exploratoribus iussis . ., quae comperta -ferrent 30, 5, 1; senatu vocato edoctoque, quae indices -ferrent 32,26, 10; cum concilium ibi iuvenum, de quibus -tum erat, invenisset 22, 53, 9. — β) add. acc. c. inf.: consultantibus, quid agerent, .. trepidus nuntius -fert hostem .. adesse 42, 57, 4; (Thoas Aetolus) Demetriadem -bat in potestate esse 35,42,4; omnia circa Carthaginem obtineri armis -entium 30, 29, 1; nuntiis . . -tibus tantum non iam captam Lacedaemonem esse 34, 40, 5; Masinissam . . venisse eo ipso forte die -bant § 4; caelum arsisse -bant 31, 12, 5; spem quoque opportune oblatam -bant legati 30, 7, 10; coniurationem . . factam mercatores -bant 6, 2, 2; refugientes pauci . . multitudinem in potestate hostium esse -bant 24, 1, 6; qui pro comperto -ferret Achaeos statuisse 35, 29, 8; cum . . valere Scipionem certi auctores -ferrent 28, 25, 3; cum . . nuntii bellum instare -ferrent 35, 24, 1; fugientium .. agmen .. -lit Antiates in armis esse 6, 6, 4; exploratores missi -lerunt quieta omnia apud Gallos esse 8, 17, 7; exsules .. -lerunt occupari Chalcidem .. posse 31,23, 1; legati bellum . . parare Antiochum .. -lerunt 34,60,1; quidam compertum -lerunt T. Quinctium in Tusculano agrum colere 7, 39,11; trepidi nuntii primo, fuga deinde ex agris .. populari passim Rum agrum -lere 6, 31, 3; quem ut adesse .. -lere 23, 27, 4; quos (Patavinos) certamine factionum .. exarsisse* ipsorum legati -lerant 41, 27, 3; mira opportunitate Volscos . . exisse in agrum Latinum . . -fertur 4, 55, 1; inter hunc tumultum Q. Fulvium procos. profectum cum exercitu Capua* -fertur 26,9,10; rem agitari -batur 5, 1, 8; Lavicanos consilia cum veteribus (hostibus) iungere haud incertis auctoribus Romam est -tum 4,45,3; -tum est advenas . . oppugnari 34, 7; Volscorum item exercitum .. consedisse ad Satricum -tum est* 8,1,2; Lucanos .. in fidem pRi venisse -tum est 27, 2; per idem forte tempus rebellasse Etruscos -tum est 10,45, 2; omnium spe celerius Saguntum oppugnari -tum est 21, 6, 5; quo die dictatorem eum . . dictum Veios -tum est 22, 14, 11; ecquam* denique mentionem pacis Romae factam esse -tum ad vos est? 23, 13, 1; postquam Hannibalem Arpis profectum et regredi in Campaniam -tum est 24, 12, 5; postquam Punicam classem accessisse Pachynum -tum est 27, 7; quo ubi -tum est hostis adventare 25, 21, 1; postquam Hasdrubalem .. adpropinquare -tum est 37, 8; quarum ubi tantam copiam esse, ut . ., -tum est 26, 7, 10; adpropinquare legatos -tum est 27, 51, 1; postquam vivere Scipionem -tum est 28,25,11; Romam per eosdem dies et Magonem et Hannibalem profectos -tum est 30,21,1; visum deinde Cercinae eum tandem -tum est 33, 49, 1; postquam Demetriadem venisse Antiochum -tum est 35, 43, 7; ut adpropinquare hostes -tum est 36, 44, 1; cum -tum est successorem .. venire 37,6,1; quos ubi exposuisse copias .. Antiocho -tum est 18, 10; simul -tum est Teios . . commeatus benigne praebuisse 27, 3; quo non capta tantum castra ab hostibus nec fuga . . sed perditas res deletumque exercitum omnem -tum est 41,5,3; per eos forte dies ex Etruria -tum erat .. Gallos .. sollicitari 10,21,2; unde -tum erat Attalum .. agrum depopulatum 28,5,10; inter quae -tum erat . . classem eum in Siciliam missurum 35,

23, 3; inter cetera vana -tum erat Demetriadem quoque ei reddituros Ros esse 31,5; unde eum responsum -tum esset nihil suae potestatis esse 6, 10, 3; cum .. legatos .. terra venturos -tum esset 30, 21, 11; cum reddi obsidem filium Philippo -tum esset stipendiumque .. remitti 35, 31, 5; ni Faliscos quoque .. -tum foret arma Etruscis iunxisse 10,45,6; Romam .. deletas omnes copias -tum fuerat 22,54,7. — ex quo (die) Claudium cos. profectum fama -lit 27, 50, 4; disciplinam militarem .. successorem .. corrupisse fama -rat 39, 6, 5*; — Volscos .. fama -fertur summa vi ad bellum coortos 4, 56, 4; fama -fertur Auruncos .. Suessam communisse 8, 15, 3; Aetolis fama -fertur Antiochum in Asia victum ab Ris 38, 3, 6; eo fama -fertur Atlesbim* .. in Cotyis fines impetum fecisse 42, 67, 4; ni fama Insubres victos -ta animos fregisset 32, 31, 2. — interim Carthaginem .. nuntius -fertur in Hispania rem male gestam 23, 32, 5; nuntius -fertur Machanidam .. Elios* adgredi statuisse 28, 7, 14; inde procedentibus ad Tyneten nuntius -tus* Verminam .. venire Carthaginiensibus auxilio 30, 36, 7; nuntio -to P. Lentulum .. ad* Uticam accessisse § 2. — ab Syphace magis pacis cum Carthaginiensibus condiciones .., quam .. spes ulla desciturum -batur 3, 5. — γ) sq. ut: subinde ab Carthagine -tum est, ut Hasdrubal .. in Italiam exercitum duceret 23, 27, 9.

acc. adverbia: brevi *522, 51;* omnium spe celerius *524,24;* interim *supra 21;* peropportune *519,45;* postea *522,54;* primum *519,30;* prius saepe quam *521,52;* propere *520,19;* simul *524,46;* tum demum *519,37.* — haud incertis auctoribus *524, 17;* mira opportunitate *524,12;* quonam pacto *521,6.* — dativi: α) Achaeis *521,33;* Aequis *520, 21;* Aetolis *supra 16;* Antiocho *524,45;* Carthaginiensibus *521,9;* Fabio *520,33;* Macedonibus *522, 6;* Ris *520, 37; 521, 31;* Sabinis *522, 2;* Syracusanis *520, 22;* Volscis *521,25;* — consultantibus *523,37;* dictatori *ib. 27;* hostibus *522, 3;* inexsuperabilibus *521, 1;* liberis *520, 34;* obsidentibus *et* obsessis *521,52;* plebi *521,24;* praesidio *ib. 7;* procedentibus *supra 24;* regi *522, 6;* servientibus *520, 35;* sociis *521, 50;* tribunis plebis *523, 29;* virgini *521, 4;* — ei *521, 48;* huic *ib. 11;* illi *ib. 5;* sibi *520,37; 521, 39;* aliis *523, 5.* — β) agro *521, 8;* animis *ib. 47;* carmini *ib. 28;* pugnae *ib. 36;* rei *ib. 2;* triumpho *ib. 35;* urbi *ib. 8; 11;* urbibus *ib. 53;* voto *ib. 37.* — quo?: Carthaginem *525,21;* Romam *518,37; 519,12; 20; 29; 35; 41; 51; 522, 4; 8; 14; 523; 16; 29; 30; 524,18; 38; 525,9;* Veios *524, 26;* — in aciem *520, 20;* bellum *521, 23;* campum *520, 52;* castra *518,36; 45;* proelium *520,16;* in eam rem *ib. 42;* — quo *522, 13; 524, 32; 47;* eo *520, 8; 522, 41; 525, 18;* — ad: *v. p. 328, 43 sqq.; 395, 45 sqq.* — unde?: domo *520,26; 38;* inde *518,36;* unde *524,52; 525,3.* — ab: *v. p. 24, 43 sqq.; cf. 67,31 sqq.* — ex Arcadia *520,50;* Etruria *519, 32; 524, 51;* Gallia *519, 14;* Hispania *ib. 22; 522,36;* Macedonia *519, 18; 47;* Sicilia *ib. 38;* S. Sardiniaque *ib. 12;* ex Volscis *522, 43;* ex arce *518, 54;* (ex praeparato *520,17.*) — ubi?: Lacedaemone *521,10;* in *c. abl.:* in dimicando *521, 39;* in pugna *522, 2;* in rebus *ib. 53.* — de quibus *523, 35.* — super rebus *ib. 14.* — ad *finali vi v. p. 424, 50 sqq.; 462, 42.* — nobiscum *520, 31;* secum *518, 40; 53; 519, 53; 54; 521, 21; 54; 522, 12.* — pro suis facultatibus *518, 49;* pro comperto *523, 50; cf. 522, 31.* — compertum *523, 15; 524, 5;* -ta *523, 33.* — quando?: haud ita multo post *519, 48;* quo die *524, 25;* ex quo die *525, 10;* eo ipso forte die *523,44;* per eos dies *519, 15;* per eosdem dies *524, 38;* per eos forte dies *ib. 50;* post dies paucos *519,28;* eodem tempore *ib. 26;* eodem fere t. *ib. 21; 23;* per idem fere tempus *ib. 11;* per idem forte t. *524, 22;* prope sub idem t. *519, 19.* — inter hunc tumultum *524,13;* inter cetera vana *525, 1;* inter quae *524, 53.*

adficio. I. **Forma:** adficio *codd. meliores praeferunt, cf. tamen* affecere (afficere *U*) 2,24,1; addiffi *pro* adfici *M* 7,20,7; affecit *P* 22, 8, 2; affectus *V* 41, 5, 11.

II. **Signif.** a) *i. q. moveo (sc. animum alicuius):* eius rei fama varie homines -fecit 22, 8, 2; quae audita .. longe aliter patres ac plebem -fecere* 2, 24, 1; sic quoque parte plebis -ta 7, 27, 4; cum* sic aliquot spectatis paribus -tos (*sc.* milites) dimisisset 21, 43, 1; equidem ipse aliter -tus animo sum 45,38,1; (me) ipsum aliter animo -tum esse 21, 41, 1; — tota Africa fama mortis Masinissae perlata varie animos -fecit 29, 32, 10; ita -runt animos, ut 33,16,10; haec pronuntiata .. varie -runt animos 45,30,1; reditus .. legatorum aliter

aliorum -rat animos 39, 53, 1; varie animi hominum pro cuiusque ingenio -ti sunt 26, 8, 1.

b) *i. q. frango, debilito:* -ti (*sc.* sunt morbo) plerique principum, patrum maior pars, militaris fere aetas omnis, ut 3,6,8; paulisper tamen -fectos animos recreavit repentina profectio Hannibalis 21, 11, 13; (*v. infra 19;*) aegrae et -tae civitati quodcumque adversi incideret* 22,8,4; in corpore -to vigebat vis animi consiliique 9,3, 5; animum quoque patris consenuisse in -to corpore § 8; ut in -to corpore quamvis levis causa magis quam in* valido gravior sentiretur 22, 8, 3; ut quemque vulnere -tum corpus sineret 1, 25, 7; ut .. aestus .. laborque .. et simul fames sitisque corpora -rent 28,15,4; cum piaculorum magis conquisitio animos quam corpora morbi -rent 7, 3, 3; nec corpora modo -ta (sunt) tabo, sed .. 4, 30, 9; -ta labore ac vigiliis corpora ex somno moliebantur 36, 24, 3; exercitus, qui Arimini pestilentia -tus erat 41, 5, 11; plaustra iumentaque alia .. exercitum -tum proelio ac via nocturna excepere 4, 41, 8; Punicum exercitum super morbum etiam fames -fecit 28, 46, 15; quem (imperatorem) -tum visuros crediderant 28, 26, 14; refectus (est) miles hibernis itineribus ac palustri via proelioque .. -tus 22, 9, 4; secuta deinde impetum* eorum, utcumque -ta erat, cetera multitudo 9, 39, 9; legati opem* rebus -tis orantes 6,3,2; ut Ros florentes ea sui misericordia caperet, quae se rebus -tis quondam pRi cepisset 7, 20, 3; tam -tis rebus solos per se Aequos ad bellum coortos (esse) 10,1,8; nobis dictator unicus in rebus -tis* quaesitus 22, 14, 9; ut .. tributum ex -ta re familiari pendant 5, 10, 9; quae res .. -tae Veienti bello rpae remedio fuit? 52,9; vires corporis -tae (sunt) 18, 4; cum .. -tis fame viribus arma iam sustinere nequirent 22, 60, 23; — ita -to* (*sc.* Micioni) excusatio valetudinis .. ne ipsi quidem petenda visa foret 43, 7, 6; -tosque* siti .. pugnaturos fuisse apparebat 42, 57, 10; statuit sic -tos recenti atque integro hosti non obicere 44,36,2; quae (oppugnatio) et ipsos -rat 36, 23, 10.

c) *aliquem aliqua re, i. q. adfero alicui aliquid:* deditos ultimis cruciatibus -turi fuerunt 21,44,4; (formidine *v. p. 528,8;*) me Iuppiter optimus maximus*, domum, familiam remque meam pessimo leto -iat 22, 53, 11; (morte *v. infra 8;*) eos capitali poena -bant 39, 18, 4; qui Turnum .. merita poena -issent 1, 52, 1; seu supplicio -ci (eos placeat) daturos (esse) poenas 7,20,7; ab nobis supplicio -ti sunt 31, 31, 14; uti .. hostes pRi Quiritium terrore, formidine morteque -iatis 8, 9, 7.

acc. adverbia: aliter *526, 44; 48; 49; 54;* ita *526, 52; 527, 44;* sic *526,45; 46; 527,48;* tam *ib. 36;* varie *526,43; 51; 53; 527,1.* — ablativi: animo *526,49; 50;*— bello *527,41;* fame *ib. 43;* itineribus *ib. 30;* labore *ib. 21;* morbo *527, 5;* pestilentia *ib. 23;* proelio *ib. 25; 30;* siti *ib. 46;* tabo *ib. 20;* via *ib. 25; 30;* vigiliis *527,21;* vulnere *ib. 15.* — vox synonyma: aeger *ib. 9.* — contrariae voces: recreo *527, 7;* reficio *527,29;* vigeo *ib. 11;* — florens *ib. 34;* integer *ib. 48;* recens *ib.;* validus *ib. 14.*

adfigo. I. **Forma:** *numquam* aff. *exstare videtur.* — adfigunt *Fr*[1] adfligunt *Sig* adūfigunt *V* 41, 18, 4; adfixi *e coni. Dri* ad flictis *M* adflicti *ex* adflictis *C* 21, 35, 12. — *falso* adfiguntur *P* 24, 3, 7.

II. **Signif.** a) *absolute:* signa militaria -xa omnis generis dempsit 40,51,3; quorum domos spoliis hostium -xis insignis* inter alias feceritis 10, 7, 9. — b) *add. dat:* haerete -xi contionibus 3,68,7; laceratos verberibus cruci -gi iussit 28,37,2; alios* verberatos crucibus -xit 33, 36, 3; non Fabium prope -xum equo femur .. ex .. proelio summovit 4,28,8; quae inanima erant, parietibus -gunt 41, 18, 4; equitem .. Manlius ab iugulo .. terrae -xit 8,7,11; circa regem .. pilo terrae -xum pugnabant 29,2, 15; omnis ferme via .. lubrica* erat, ut neque sustinere se a* lapsu possent (*sc.* milites) nec* .. haerere -xi* vestigio suo 21, 35, 12. — c) *add. ad:* repetitum saepius cuspide ad terram -xit 4, 19, 5. — d) *add. in:* forem .. in posticis parietibus* Cereris templi -xit 40, 2, 2.

adfingo. I. **Forma:** adfingunt, ut *Freinsheim* adfinguntur *P* 24, 3, 7.

II. **Signif.:** miracula aliqua -gunt* 24, 3, 7; cum .. graviora atque indigniora quaedam falso -isset 34, 37, 3; concursus* hominum -gentium vana auditis totam urbem concitat* 26, 9, 6; -gens vicina virtutibus vitia 22, 12, 12.

adfinis. a) **proprie (adi.),** *i. q. finitimus:* Masaesulii*, gens -is Mauris 28,17,5; re-

gionibus, quae -es barbaris essent 45, 29, 14.

b) **translate (subst.),** α) *i. q. cognatus:* qui amissis liberis, fratribus, propinquis, -bus lugubres domos habeant 5,11,5; postquam sordidatum reum viderunt nec cum eo non modo patrum quemquam, sed ne cognatos quidem aut -es, postremo ne fratres quidem A. et T. Manlios, quod ad eum diem numquam usu venisset, ut in tanto discrimine non et proximi vestem mutarent 6, 20, 2. — β) *i. q. socius:* qui eius rei auctores -esque essent 38, 31, 2; edixerunt, ne quis .. socius aut -is eius conductionis esset 43, 16, 2. — γ) *i. q. conscius* (adi.): patres pavor cepit .. ne quis -is ei noxae* esset 39, 14, 4.

adfinitas. I. **Forma:** adf. *PFU* aff. *MRD* 1, 1, 6.

II. **Signif.** a) *subi.:* -tas haud spreta gratiam Fabio ad vulgum quaesierat 6, 34, 5. — b) *obi.:* id agere*, ut brevi etiam -tas iungatur 33, 40, 3; Latinum .. cum Aenea .. -tem iunxisse tradunt 1,1,6*; — neque hospitia modo cum primoribus Latinorum, sed -tes quoque iungebat 49, 8; cum Philippo .. non societatem solum, sed .. -tem etiam per Philoclen .. pepigisti 34,32,17. — c) *gen.:* mentio .. incohata -tis, ut rex duceret filiam Hasdrubalis 29, 23, 3; si -tis inter vos, si conubii piget, in nos vertite iras 1, 13, 3. — d) *abl.:* quicumque aut *propinquitate* aut -te aut aliquis ministeriis regiam contigissent 24, 22, 14; Hasdrubal .. genere, fama, divitiis, regia tum etiam -te longe primus civitatis erat 29, 28, 7; Ariarathes .., ex quo est iunctus Eumeni -e 42,29,4; — ne -tibus, ne *propinquitatibus* immisceamur, cavent, ne societur sanguis 4, 4, 6; cives Ros -tibus plerosque et propinquis etiam* *cognationibus* ex conubio vetusto iunctos 26, 33, 3.

adfirmo. I. **Forma:** *praeter V* 42,43,6 *codd. meliores ubique habere videntur* adfirmo *sim.* — firmabat *B* 35, 18, 3.

II. **Signif.** a) *i. q. comprobo, non refello:* fortuna tum urbis crimen -ante 2, 12, 4; speculatores transfugarum dicta -tes venerunt 28, 2, 2; haec dicta promissaque a Ro imperatore .. -verunt auctoritate sua 26, 24, 7; cos. -vit errorem clamitans 10, 41, 7; ut est perlata fama rei gestae, dein litteris -ta 22, 30, 7; -ta certe eo casu Tulli apud dictatorem fides est 7, 14, 5; eam opinionem ipse -vit petendo, ut 32, 35, 5; monitos etiam atque etiam*, promissa rebus -rent .. dimisit 22, 13, 4; (*v. p. 529, 49;*) neque -ta res mea opinione sit nec pro vana praetermissa 37, 48, 7; societas .. iureiurando -atur 29, 23, 5; Alexandrum Epiri regem ab exsule Lucano interfectum sortes Dodonaei Iovis eventu -asse 8, 24, 1; ea utique res Troianis spem -at 1, 1, 10; — ea nec -are nec refellere in animo est Pr. 6; Rhodiis -ta (sunt), quae data priore decreto erant 38, 39, 13; haec .. neque -are neque refellere operae pretium est* 5, 21, 9.

b) *i. q. non dubito, contendo.* α) aliquid: quis enim rem tam veterem pro certo -et? 1, 3, 2; — certum -are .. non ausim 3, 23, 7; (*v. infra 10;* compertum *v. p. 531, 16;*) super alium alius idem omnes -tes veniebant 39, 49, 7; (illud *v. infra 40;*) vix quicquam certum -are ausus sum 22, 36, 1; neque de fide barbarorum quicquam recipere aut -are nobis potes 40, 35, 11; fides est .. aucta arte quadam nec abnuendi tale quicquam nec palam -di 26, 19, 8; — quod ita transfugae -bant 36, 23, 7. — β) add. acc. c. inf.: gesturum se illis morem .. -at 3, 62, 5; clavos .. comparere .. Cincius -at 7, 3, 7; ex eo tempore -at eam se quaesisse occasionem 28, 35, 8; omnem iuventutem -at ex regno exciturum (se esse) 30, 7, 11; futuros se .. in potestate patrum -ant (Xviri) 3, 52, 10; mox redituros se legati .. -ant 54, 1; omnes -ant se quidem omnia facturos 10, 35, 6; vallum secum portare Samnitem -ant § 12; alii .. alii .. -ant 40, 55, 7; ferociter pro se quisque signum duces poscere, -are .. 7, 32, 4; vix equidem ausim -are, quod quidam auctores sunt, .. 23, 16, 15; nihil se ultra scire nec audere -are, quam .. 43, 1, 8; illud -are pro certo* audeo, me .. adnisurum esse 44, 22, 4; ibi in conciliis Numisius imperator eorum* -do .. 8, 11, 6; cos. -ans .. iussit 10, 40, 14; moriturum -ans, qui .. ageret 21, 12, 4; vinci animos, ubi alia* vincantur, -ans § 6; auctoritas viri moverat -antis .. 3, 18, 6; -ante Duillio .. 52, 2; Appio abnuente missas, Volumnio -ante Appi se litteris accitum 10, 18, 7; -ante Attalo venturos reges 38, 25, 11; omnia tranquilla esse -tes 3, 65, 6; se duces itinerum .. fore -tes 21, 29, 6; -tes quidam legiones se .. videre 24, 10, 11; -tes se .. relicturos 26, 29, 3; gratiam futuram esse* -tes 50, 11; satis confidere ..

-tes 29, 12, 8; -tes non interfuisse se .. concilio 42, 43, 6; -tibus, qui una meruerant* .. 3, 24, 5; -tibus iis .. 34, 26, 1; exsulibus .. orantibus opem -tibusque simul .. 38, 33, 9; Lunensibus -tibus .. 45, 13, 10; -bat .. 3,12,2; se id sacrum repetere* -bat 10, 38, 6; similem eventum pugnae fore -bat 27,1,9; victoriam se .. proponere animo -bat* 35,18,3; breve id tyranno gau-10 dium se effecturum -bat 26, 10; -bat Rhodios paratos ad bellum esse 44, 23, 10; .. -bant 6,37,2; 24,3,12; 27,4,6; 39,24,10; 41, 21, 13; 42, 50, 4; cum omnes -rent .. 8, 33, 3; ante omnia hoc* semper -vit fremere Philippum 36, 7, 12; auxilia .. -vit missurum 26, 5; compertum tamen -verunt .. 41, 22, 2*; legatos .. missos et rex -verat et ipsi parum* constanter negaverant *ib.;* cum extemplo traditurum eas 20 -asset 33, 28, 14; cum -assent nihil se moturos 4, 54, 5. — γ) acc. interr. indir.: id utrum sua sponte fecerit an publico consilio, neutrum cur -em habeo 30, 29, 6; Rorum sociorumque quot* caesa in eo prolio milia sint*, quis pro certo -et ..? 27, 1, 13; difficile ad fidem est .. quot pugnaverint ceciderintve, exacto -are numero 3, 5, 12.

acc. ablativi: auctoritate *v. p. 529,50;* 30 casu *ib. 53;* eventu *530,8;* iure iurando *ib. 5;* litteris *529, 53;* opinione *530, 4;* rebus *ib. 3;* petendo *ib. 1;* pro certo *ib. 15; ib. 40; supra 25;* exacto numero *supra 27.* — adverbia: certe *529, 53;* palam *530, 24.* — verba contraria: abnuo *530, 23; ib. 47;* nego *supra 18;* praetermitto *530,5;* recipio *ib. 21;* refello *ib. 10; 13.*

adflatus, us: correpti alii flamma sunt, alii ambusti -tu vaporis 28, 23, 4; ignes 40 caelestes .. adussisse complurium levi -tu vestimenta maxime dicebantur 39, 22, 3.

adflicto: se exercitumque suum gravi morbo -ari (adflictari *L* afflictari *HVRF* adfectari *Pλ*) 29, 10, 1.

adfligo. I. **Forma:** afflixit *P* 26, 41, 21; adflictis *P* afflictis *S* 28, 34, 3; *alias semper* adfl. *legitur.*

II. **Signif.** A) *proprie;* a) absolute: aut arma omittenda erant aut contra eni-50 tentes vertice intorti -bantur 21, 58, 3. — b) cum dat.: manus ferrea .. ita undae -bat*, ut etiamsi recta recideret*, aliquantum aquae acciperet 24, 34, 11.

B) *transl.;* a) absolute: (hostis) -ti amicitiam petissent 7, 20, 5; claram victoriam vincendo pugnantes, non saeviendo in -tos fieri 42,8,8. — b) aliquem, aliquid: ut in bello intestino deterioris partis auxilio meliorem -ret 42, 13, 8; fortuna, quae nuper nos -xit 26, 41, 21; (in acie,) ubi Mars communis et victum saepe erigeret et -ret victorem 28,19,11; -tam civitatem pestilentia esse 3, 6, 5; -tis civium suorum fortunis consuluisse 2, 24, 5; cum ita va- 10 statione, dein proelio -issent opes hostium 16, 6; hunc lumen quondam rebus nostris dubiis futurum praesidiumque regiae -tae 1, 39, 3; super -tas res necem quoque filii audivit 23,41,4; erecturum* se (esse) -tas res 25,37,19; in -tis rebus 28,34,3; Athenienses .. florentem rpam suam in perpetuum -runt 41, 17; post -tam rem Ram Cannensi pugna 23,11,11; perdito .. atque -cto sibi hoc in miseriis solacii esse 30,13, 20 13; Turdetaniam .. ita bello -xit, ut .. 28, 39, 11; (censebant) urbem .. non fessam miseranda servitute bello -gi 26,32,2; Crotonem, Graecam urbem, circumsedit .. tum iam adeo multis magnisque cladibus -tam 23, 30, 6; Volsci Aequique -tas vires suas in unum contulere 3, 8, 11.

acc. abl.: auxilio *supra 4;* bello *supra 21; 23;* cladibus *ib. 25;* pestilentia *ib. 9;* proelio *ib. 11;* pugna *ib. 19;* vastatione *ib. 10.* — 30 vox synon.: perditus *supra 19.* — oppos.: erigo *supra 7; 15.*

adflo. a) absolute: -bat acrior frigoris vis 21, 54, 8. — b) aliquem, aliquid: magna pars saucii -tique incendio effugerunt 30, 6, 7; ipsi aversi, terga tantum -ante vento in occaecatum pulvere offuso* hostem pugnaturi 22, 43, 11.

adfluo. I. **Forma:** adfluo *ubique exstat.* 3,26,7 afluant *legendum esse vidit Dombart* 40 *NJ 1877, 341, cf.* **afluo.**

II. **Signif.** a) *de fluminibus:* Aufidus* amnis utrisque* castris -ens aditum aquatoribus .. dabat 22, 44, 2; qui (Eurotas amnis) prope ipsis -bat moenibus 35, 29, 9. — b) *de hominibus:* -tibus ad famam eius undique barbaris 24, 49, 5; ut quaeque potuerant, copiae -bant 39, 31, 12; -bant undique ex aquis vicisque veteres milites 29, 30, 7; -ente 50 cotidie* multitudine ad famam belli spemque praedae 35, 3, 1; (cum his octoginta milia peditum, decem equitum adducta) in Italia magis -isse veri simile* est 21,

38, 4; aliam et a castris et ex acie -tem turbam conspexit 37, 43, 6. — aliis sua voluntate -tibus 36, 12, 5; plures ex* urbe -bant 37, 16, 10.

adfulgeo. I. **Forma:** affulsit *CVRF* 30, 30, 15.

II. **Signif.** A) *proprie:* Menturnis quoque per eos dies caeli ardentis species -rat 43,13,3; navium speciem de caelo -isse 21, 62, 4.

B) *translate:* et* mihi talis aliquando fortuna -sit 30, 30, 15; unum quantumcumque ex insperato gaudium -rat* 10, 20; cum breve tempus libertas -isset 24, 32, 9; lux quaedam -isse civitati* visa est 9, 10, 2; insperata pax Cephalleniae -rat 38, 28, 7; Sardiniae recipiendae repentina spes -sit 23, 32, 7; Magoni .. prima spes morte nuntiata Marcelli -sit 27,28,14; spes autem adfectandae eius rei ex minima re -sit 29, 6, 2; Elateam obsidenti consuli rei maioris spes -sit 32,19,1; ex insperato iam obstinatis mori spes sit 42, 65, 11.

adgnosco. I. **Forma:** adgnosco *sim. exstant:* 26, 6, 15 (adonoscentem *P*); 17, 15; 28, 27, 4; acnoscere *P* 27, 51, 12; acnoscebant *P* 25, 12, 7; acnovere *M*[1] 5, 36, 7.

II. **Signif.** A) *i. q.* **rursus cognosco** *vel simpl.* **intellego.** a) *aliquem:* sciscitando eo* pervenit, ut haud procul esset, quin Remum -ret 1, 5, 6; nomine audito extemplo -vere virum 7, 39, 13; spolia eius legentem Galli -vere (Q. Fabium) 5,36,7. — b) *aliquid:* ubi primum .. arma signaque -vere 7, 40, 1; negabant se in ea legatione Ras -ĕre artes* 42, 47, 4; et Diomedis Argivi campos et Canam flumen .. iuxta atque ipsam cladem -bant 25, 12, 7; corpora ora, vestitum habitum civium -o 28, 27,4; (flumen *v. supra 37;*) Hannibal .. -ĕre se fortunam Carthaginis fertur dixisse 27, 51,12; tum demum Claudius Punicam fraudem -ens 26, 17, 15; (habitum, ora *v. supra 39;*) in acie -ĕre ordines suos 23, 35,6; (Lycurgus) nunc se patriam et Spartam antiquam -ĕre dicat 39, 37, 3; (signa *v. supra 34;* vestitum *ib. 39;*) — matrem .. nihil ad eam spem -tem dixisse ferunt 26, 6, 15. — c) *sq. acc. c. inf.:* instruit etiam secretis notis, per quas haud dubie -rent sua mandata esse 34, 61, 3.

B) *i. q.* **comprobo.** a) *aliquem:* an me, quod non dictator vobis, sed tribunus signum dedi, non -itis ducem? 6, 7, 5; necdum enim -verat eum (*sc.* tamquam filium, *cf. Wb-Ml ad l.*), qui postea regnavit 45, 19, 11. — b) *aliquid:* .. cupiditatis regni crimen. Ego vero, si in medio ponitur, non -o 40, 11, 5; nec cuiusquam fortunae invidemus, immo -scimus clementiam* pRi 45, 22, 4.

acc.: extemplo *533, 31;* necdum *ib. 54;* nunc *ib. 45;* tum demum *ib. 42;* haud dubie *ib. 50;* in acie *ib. 44;* in ea legatione *ib. 35.*

adgravo. a) *i. q. molestius facio:* inutili* mora cernens nihil aliud ab suis quam inopiam* -ri sociorum 24, 36, 7; quo* (bello) si -tae res essent, vix ope deorum omnium* resisti* potuisset 4,12,6. — b) *i. q. premo:* sine ulla ope hostis, quae -ret, cum ipsa difficultate rerum pugnandum erat 44, 7, 11; viribus extenuatis, quae nihil, quod -ret*, pati possent 22,8,4. — c) *i. q. verbis extollo:* censoribus quoque eguit annus, maxime propter incertam famam aeris alieni, -tibus summam etiam invidiosius* tribunis plebis 6, 27, 3.

adgredior. I. **Forma:** ingredienti *V* aggredienti *Gryn* 44, 12, 4; agressus *MP*[1] 8, 16, 6; *P* 10, 12, 9; aggrederetur *P* 26, 42, 2; adcredi *P* 26, 45, 6; 28, 7, 14.

II. **Signif.** a) *i. q. adeo aliquem:* Bostarem ipsum arte -itur 22,22,9; consilio .. eos -iuntur 9,30,7; arte eos est -us 36, 11, 9.

b) *i. q. suscipio aliquid:* -ssi facinus Macedones uti consulte* ita audacter, coeptum .. reliquerunt 42, 16, 5; tres* exercitus diversis partibus opus -ssi fossa valloque circumdare urbem parant 25,22,8; nec cum qua (spe) tantam* rem -di satis auderet 29,30,4; inopinatam --di rem 37,4,8; rem haud facilem -ienti rex Eumenes et classis Rhodiorum supervenerunt 34, 29, 4; priusquam eam rem -rentur 32, 19, 4; non aliter, nisi .., rem -urus 35, 39, 4; rem utilem pessimo exemplo, peiore* consilio est -us 4,13,1; quas quantasque res C. Canuleium -um? 2,5; Boeotorum iuventute .. eam rem -us legatus .. a moenibus abscessit 42, 56, 4, -us tempestivis sermonibus* rem prope prolapsam restituit 45, 19, 9; Marcellus multa magnis ducibus sicut non -ienda, ita semel -ssis non dimittenda esse dicendo .. tenuit 24,19,7; nihil non -uros (esse) homines, si magna conatis magna praemia proponantur 4,35,7; omnia* simul est -us 33, 38, 12. — *sq. ad:* -itur inde ad

pacis longe maximum opus 1,42,4; — *sq. in:* lex Terentilia .. in novos -a coss. est *(i. e. novi consules legi T. operam dederunt)* 3, 10, 5.

c) *i. q. peto aliquem, impugno aliquid.* 1) absolute: se magnopere suadere .., -iatur nec oblatam occasionem vincendi amittat 44, 36, 11; quae pars tutissima moenibus erat, .. ea potissimum -di statuit 24, 46, 1; partem unam (militum) a Phoebeo .. -di iubet 34, 38, 5; pro eo, qui occupasset -di, opus factum esse rati 44, 12, 2; tempus -iendi aptissimum visum est 10, 20, 9; cum signum -iendi a proditore accepisset 37, 10, 11; occasionem .. -iendi ratus 13, 2; carptim -iendo* circumagere immobilem longitudine et gravitate hastam 44, 41, 7; ne Eumeni quidem, simul a mari, simul a terra -ienti* quidquam satis procedebat 12, 4; nunc* -ibus spes* aliqua est 25, 38, 19; Appio quoque accito, ut altera parte -retur 24, 30, 1; ad visendum, qua* maxime parte -retur 29, 7, 5; pars ut .. ab tergo -retur 41, 19, 8; ut totis viribus terra -rentur 24, 34, 12; ne aut a* fronte aut ab* latere -rentur 27, 48, 8; qui ex occulto -urus erat 29, 33, 2; (Turnum) -urum fuisse (*sc.* se) hesterno die in concilio 1, 51, 4; quarta vigilia rursus ab tribus partibus summa vi -us 36, 24, 1; eodem tempore .. multis locis -us 37, 5, 3; ut prima luce -us falleret* 42, 64, 3; hostes .. parte alia -ssi 10, 26, 9. — 2) aliquem: Hasdrubal .. Chalbum .. -di statuit 23, 26, 6; unus -urus es* Hannibalem? 9, 6; (Hasdrubalem *v. p. 537, 25;*) advenientem incomposito agmine Marcium -iuntur 9, 43, 11; — Capenates in vallum Rum versos ab tergo -iuntur 5, 13, 10; nuntius adfertur Machanidam .. Elios* -di statuisse 28, 7, 14; cum interim .. Gallos -us sit 6, 11, 5; Lusitanos .. in ipso itinere -us 35, 1, 5; improviso -us est Ros 42, 65, 2; — coss. utrimque aciem subeuntium iam muros* -iuntur 7, 12, 3; agmen hostium -itur 10, 20, 9; necubi Rus inclusum vallibus agmen -retur 22, 16, 5; quibus (itineribus) ipsum agmen Pompei ex insidiis -retur Fr. 20; fore ut Ri equites abeuntium novissimum agmen -rentur 42, 57, 11; agmen Rum .. improviso -uros se rati 33, 37, 5; pars exercitus cum omni equitatu Saturnalibus primis agmen -a Numidarum .. fudit 30, 36, 8*; ut .. proximum (exercitum) -retur 26, 42, 2; illo ipso tam iniquo loco -di hostem placuit 32, 9, 11; non ab eadem utrumque* parte -di hostem placebat 41, 18, 7; spem fecere incautum hostem -iendi 27, 1, 6; tempus .. -iendi* hostem 41, 7; quove tempore et qua ex parte hostem -retur 9, 23, 6; ut hostes .. -retur 7, 36, 10; 8, 16, 10; ut ab tergo hostem .. -retur 34, 28, 8; ut palatos sine signis hostes -rentur 23, 27, 3; prima luce insequentis diei hostem -urus 31, 42, 7; (hostem) gravem praeda .. -us 3, 3, 7; spectaculo intentum populum -di statuerant 32, 26, 7; perpulere eos, ut secum praefectos .. -rentur 25, 28, 5; Nymphius praetorem Samnitium arte -us perpulerat, ut .. 8, 26, 1; quidam et a Cenomanis terga repente in ipso certamine -ssis tumultum ancipitem iniectum auctores sunt 32, 30, 11; ut fessos confectosque simul victorem ac victum -iantur 1, 23, 9; ut victorem mox -retur 45, 11, 1; explica, utrum aperte an clam te -uri fuerimus 40, 14, 9; ut sopitum te -rentur § 11; quid* cum plebe -imur eum, quem per ipsam plebem tutius -di est ..? 6, 19, 6; necopinantem eum improviso genere belli -di statuit 35, 27, 4; spem nactus necopinantes eos -iendi 33, 14, 9; castra ponentis eos Mago et Masinissa cum omni equitatu -ssi sunt 28, 13, 6; existimabat .. tyrannum .. ab tergo suos -urum 35, 27, 15; tribuni -di singulos tutum maturumque iam rati 3, 56, 1; singulos pRi -di 44, 24, 2; si singuli singulos -uri essetis 6, 18, 6; — -dere .. dissipatos 8, 38, 15; (confectos *v. supra 18;*) rex nec fessos .. neque trepidantes in acie instruenda et vixdum compositos -urus erat 44, 40, 2; ita numquam fatigatos recens hostis -di poterat 33, 11; (fessos *v. supra 18; ib. 35;*) ut postmodo praeparati incautos, armati inermes atque etiam sopitos per occasionem* -di possetis 25, 38, 12; Pernam .. incautos per tempus -urum Fr. 20; incompositos -itur 34, 14, 6; si nocte improviso valida manu -us necopinantis esset 44, 35, 11; repente Menippus palatos passim -us† eos cecidit 35, 51, 4*; perculsos pavore .. truci clamore -itur 7, 23, 6; ut transeuntis .. -rentur 28, 16, 2. (trepidantes *v. supra 35.*) — 3) aliquid: Epirotis Ambraciam placebat -di 38, 3, 9; Bovianum inde -us 10, 12, 9; Callithera inde -ssi similem impetum oppidanorum .. sustinuerunt 32, 13, 11; Scipionem .. ipsam Carthaginem repente -urum credebant 30,

9,3; oppidum Celetrum est -us 31,40,1; optimum visum est Chalcidem .. primum -di 35, 46, 2; unde Demetriadem -retur 44,13, 4; Demetriadem quoque -uri 12,8; utrum Demetrias prius -ienda foret an .. 42,67,11; (bello) Gabios .. postremo minime arte Ra, fraude ac dolo, -us est 1,53,4; quanto magis florentem Italiam, quanto magis integras res .. -us Pyrrhus tamen concussit! 31,7,10; integro bello .. Italiam -iendam censent 21,29,6; tunc -di Larisam constituit 36,10,3; ut .. Lilybaeum extemplo provinciamque aliam Ram -rentur 22,56,8; (Malloeam *v. infra 16;*) Mundam urbem primum vi cepit, nocte ex improviso -us 40,47, 2; Philippus Malloeam Perrhaebiae, Baebius Phacium est -us 36, 13, 3; primam urbem Thessaliae Phaloriam est -us 32,15, 1; velut a mari -urus Uticam 30, 4,10. — castra Sabina .. confestim -itur 2,53, 1; ipsa c. vallumque -itur 4, 29, 2; Hannibalem nec c. sua .. -di nec 27,46,9; c. nocte -di 38, 4, 9; ne extemplo c. hostis -retur 42, 60, 3; qui inter dimicationem c. Ra -rentur 4,18,4; se Hasdrubalem Punicaque c. -urum (esse) 30, 5, 5; quo tempore c. Ra -urus esset 26, 5, 5; victor hostis .. non ipsa c. est -us 27, 13, 2; c. simul ab omni parte -i sunt 34,46,7; sub idem fere tempus Ligures .. nocte improviso c. Q. Minucii procos. -i sunt 36, 38, 1; c. quoque necopinato -us cepit 7, 17, 9; ea prius -da ratus 28, 1, 9; luce prima Marcellus omnibus copiis moenia Achradinae -itur 25, 30, 9; quin urbes ac m. -imur? 10, 17, 2; conlegam .. m. -di iubet 6, 9, 9; ut simul ab omni parte m. -retur 23, 47, 3; quin operibus ac machinis simul undique m. -retur* urbis 36,10,7; priusquam aut scalis* aut operibus m. -retur 37, 32, 1; ut* corona undique m. -urus 42, 63, 5; quo die -us est m. 9, 31, 3; prima luce corona m. est -us 37, 4, 10; V simul locis m. est -us 38,5,1; ingenti militum alacritate m. undique -us scalis oppidum cepit 6,8,10; ad m. -da 32, 11; tum demum onerarias (naves) -iuntur 30, 10, 11; ut inde postero die .. n. -retur 37,13,3; tres quadriremes .. quinqueremem Ram .. ex alto repente -ae sunt 30, 25, 6; omnibus copiis id (*sc.* Gytheum oppidum) -di constituit 34, 29, 2; quo (tempore) et illi ab urbe opera hostium* .. -rentur 38, 5, 7; ex composito repente opera est -us § 8; quae omnia (*sc.* opera) simul sed nec apparatu nec vi simili Aetoli -i sunt 6,1; duo simul praesidia .. -iuntur 41, 2, 3; (provinciam *v. p. 537, 13;* res *v. ib. 9;*) ab omnibus locis urbem -itur 5,21,4; Hannibal .. u. tripertito -itur 21,7,4; duobus simul locis ancipiti terrore u. -iuntur 28, 19, 9; vi maiore -di u. 26, 45,6; quattuor simul locis -di u. constituit 36,22,6; summa vi -di u. statuit 37,17,2; dum ipse .. ab tergo u. incautam -retur 29, 7, 3; ut a superioribus locis u. -retur 40, 22, 13; hae naves ut* ab* aperto mari u. -rentur 27,15,7; velut si u. extemplo -urus Scipio foret 29, 28, 9; duabus simul partibus .. u. est -us 28, 3, 8; simul ab omni parte operibus armisque u. est -us 32,24,2; quadriduo post quam .. u. -i sunt 28,6,1; quam (u.) primam -us esset 36,9,10; u. .. -us 6, 2, 14; totis viribus -us u. 21, 14, 3; quam (u.) Manlius* victore exercitu -us .. recepit 23,41,5; conlectis in unum navibus expositisque copiis -ssi u. 31,45,15; (urbes *v. p. 537, 35;* vallum *ib. 21.*)

d) *i. q. incipio c. inf.:* eam (arcem) oppugnare -itur 42,67,10; obsecundando mollire impetum -iuntur 3, 35, 7; succumbam oneri neque -iar narrare, quae .. 22,54,8; rex ab* omni parte simul* oppugnare moenia est -us 36,9,9; ripam munire Elpei fluminis -us est 44, 32, 10; moenia ipsa oppugnare est -us 8,16,6; hostes carpere* multifariam vires Ras .. -i sunt 3, 5, 1; repente multitudine ingenti castra Rorum oppugnare simul omnibus partibus -i sunt 40, 25, 5; operibus oppugnare urbem -us .. utrimque vineas et aggerem muro iniunxit 37, 26, 8; novi coss. fenebrem quoque rem .. levare -ssi solutionem alieni aeris in publicam curam verterunt 7, 21, 5.

acc. adverbia: aliter *534, 42;* aperte *536,21;* audacter *534,33;* carptim *535,15;* clam *536, 21;* confestim *537, 20;* consulte *534, 33;* extemplo *537, 12; 23; supra 13;* improviso *535, 42; 50; 536, 43; 537, 30;* interim *535, 40;* mox *536, 20;* necopinato *537,32;* necubi *535,45;* numquam *536,37;* prius *537,5; 32;* repente *536,16; 54; 537, 49; 53;* semel *534,50;* simul *ib. 53; supra 1; 2;* simul undique *537, 38;* tripertito *supra 5;* tum demum *537, 46;* undique *ib. 38; 41;* utrimque *535, 43.* — ablativi *1) modi:* ingenti alacritate *537, 44;* arte *534,29; 30; 536,14; 537,7;* bello *ib. 6; 10;* improviso genere belli *536,25;* truci clamore

ib. 47; consilio *534,29; 43;* corona *537,40; 42,* fraude ac dolo *537,7;* pessimo exemplo *534, 43;* ancipiti terrore *538, 6;* nec apparatu nec vi simili *ib. 1;* operibus armisque *ib. 16;* operibus ac machinis *537, 38;* aut scalis aut operibus *ib. 39;* sermonibus *534, 47;* summa vi *535, 29; 538, 9;* vi maiore *ib. 7;* totis viribus *535,24; 538,19;* — incomposito agmine *535, 36;* omnibus copiis 10 *537, 33; 50;* victore exercitu *538 20;* valida manu *536, 44;* — cum qua (spe) *534, 37;* cum omni equitatu *535, 51; 536, 28;* — per occasionem *ib. 40;* per tempus *ib. 42;* — ex composito *537, 53;* ex improviso *ib. 15.* — *2) loci:* quibus itineribus *335, 45;* altera parte *ib. 21;* parte alia *ib. 32;* qua parte *ib. 22;* diversis partibus *534, 35;* duabus simul partibus *538, 14;* iniquo loco *535, 54;* multis locis *ib. 30;* 20 duobus simul locis *538, 6;* quattuor s. l. *ib. 8;* quinque s. l. *537, 43;* terra *535, 24;* — a Phoebeo *ib. 10;* a fronte *ib. 25;* ab latere *ib.;* a superioribus locis *538, 11;* ab omnibus locis *ib. 4;* a mari *535, 18; 537, 19;* ab aperto mari *538, 12;* ab eadem parte *536, 1;* simul ab omni parte *537, 28; 36; 538,15;* ab tribus partibus *535,29;* ab tergo *ib. 23; 38; 536, 7; 29; 538, 10;* a terra *535,18;* ab urbe *537,52;* — ex alto 30 *ib. 49;* ex insidiis *535,47;* ex occulto *ib. 26;* qua ex parte *536,5;* in ipso itinere *535,42.* — *3) temporis:* hesterno die *ib. 28;* quo die *537, 41;* postero die *ib. 47;* quadriduo post *538, 17;* prima luce *535, 31; 536, 9; 537, 42;* luce prima *ib. 33;* nocte *536, 43; 537, 15; 23; 30;* Saturnalibus primis *535, 52;* eodem tempore *535, 30;* quo tempore *536,5; 537,26; 51;* sub idem fere tempus *ib. 29;* quarta vigilia *535, 28;* 40 in ipso certamine *536, 16;* inter dimicationem *537, 24.*

adgrego: aut vincentibus* spes aut pulsis ira -at suos 30, 11, 7; cum Casilinum .. venissent et aliis -ibus* sese Ris sociisque profecti .. irent 23, 17, 9.

adhaereo. A) **proprie:** saxa, quibus -bant, manibus amplexos trucidat 5,47,5. — B) **translate:** a) *i. q. attingo:* (quod) promunturium tenui iugo continenti -ens 50 in aliquantum maris spatium extenditur 29, 35, 13; paeninsula est Peloponnesus, angustis Isthmi faucibus continenti -ens 32, 21, 26. — b) *i. q. coniunctum est:* adeo nulli fortunae -bat animus .., ut 41,20,2; lateri -ere gravem dominum 39, 25, 11; lateri -ens tyrannus 34,41,4; — pestem -tem lateri suo tot super alia aliis bellis exhauriri nequisse 6, 10, 8.

adhibeo. I. **Forma:** athib. *M* 4, 44, 5; 5, 43, 1; *MP*[1] 4, 48, 7; 7, 39, 13; *M*[1]*P*[1] 6, 34, 11; athibimus *pro* adhibebimus *M* 5, 6, 3. — adhiberi *Gr* hiberi *P* fieri *Ruperti* 26,44,10; afferendam vim *M pro* vim adhibendam *B* 36, 10, 7. 10

II. **Signif.** A) *i. q. usurpo;* a) aliquid: (animos *v. p. 425,3;*) A. Sempronium comitiis plus artis -isse quam fidei 4, 44, 5; artem -tam ferunt a patriciis 56,3; *(v. infra 37;)* perpellit (Numidam) blanditiis quoque puellae -tis, ut .. 29,23,7; consilium et modum -do .. priores erant 3,19,3; (disciplinam *v. infra 36;*) quanta potuit -ri* festinatio 45,1,1; (fidem *supra 13;* metum *v. infra 30;* modum *v. supra 17;*) si temporum 20 interdum potius quam maiestatis memor -eatur oratio 4,48,7; (opem *v. p. 425,4;*) deorum etiam -rant* opes 10, 38, 2; deorum quoque opes -das ratus 7,28,4; (patientia *v. infra 40;*) ad remedium iam diu neque desideratum nec -tum, dictatorem dicendum, civitas confugit 22, 8, 5; sicut medicus* salutis causa tristiora remedia -ens *(coni. Novák)* 42,40,3*; (tumultus *v. infra 30:*) vim -ri ac metum placuit 7,39,13; tumul- 30 tus inde maior quam vis -ri* poterat 26, 44, 10; aliis vim -dam* .. censentibus 36, 10, 7; ni vis -retur 5, 43, 1; priusquam ultima -retur vis 8, 20, 6; *(v. infra 24.)* — b) acc. dat.: si ipse discere posses fidem ac foedera servare, vivo tibi ea disciplina a me -ta esset 1, 28, 9; si qua ars serendis discordiis -eatur 8, 27, 5; vim etiam* flagitiis -bat 27, 31, 7; belli necessitatibus eam patientiam non -bimus 5, 6, 3. 40 — c) acc. ad: *v. p. 425, 1 sqq.*

B) *i. q. adscisco, advoco;* a) aliquem: -tus ab Aetolis et* ex finitimis pacificator Amynander, rex Athamanum 27, 30, 4; -to Camillo visum (est) conlegio .. 5,25,7; Hannibal Poenus, iam diu non -us, interfuit ei consilio 36,6,7; *(v. p. 541,13;)* consilia inire .. coepit, -to L. Sextio 6,34,11; -tis* Rhodiis consilium habuit 37, 19, 1; consilio advocato -et tis etiam Syracusa- 50 nis 25, 31, 3. — cum se consideraturum -tis amicis .. dixisset 45, 12, 5; consilio propinquorum -to 2,36,6; -to frequenti consilio auditi sunt 42,62,9; (deos *v. p. 541,11;*

hospites *infra 9;*) -tis legatis tribunisque 8, 6, 12; -tis legatis 36, 6; -tis legatis tantum tribunisque militum 34, 35, 1; -tis iis (*sc.* legatis) 57, 5; sociorum etiam principibus -tis 33, 5; socru -ta 39, 12, 3; (vatem *v. p. 411, 52; 412, 1;*) — cum duobus*, quos pridie -rat 32, 35, 8. — b) acc. dat.: cui convivio neminem Campanum praeterquam hospites Vibelliumque Tauream -urus erat 23, 8, 5; omnibus rebus incipiendis gerendisque deos -et (civitas) 38, 48, 14. — c) acc. ad: *v. p. 411, 48 sqq.* — d) acc. in: Hannibal non -us est in consilium 35, 19, 1; si .. -us essem in c. 36, 7, 2; inde in consilia* publica -ri (*sc.* Sextus Tarquinius) 1, 54, 1.

adhortatio. a) *subi.:* illos adhortatio invisi ducis .·. cogere non potuit gradum adcelerare 2, 43, 8; haec -io praetoris non modo quemquam unum elicuit ad suadendum, sed ne fremitum quidem .. movit 32, 20, 7; -io in vicem totam alacri clamore pervasit aciem 6, 24, 7; varia -io erat in exercitu inter tot* homines 30, 33, 8; in litteris .. erat .. -io capessendi belli 31, 15, 4; reliquom orationis -io fuit 42, 13, 1; — in utroque agmine, quas tempus ipse poscebat, -nes erant* 3, 27, 6. — b) *obi.:* prae clamore .. nulla -io imperatoris audita est 9, 13, 1; summa militum alacritate -io audita est 41, 3, 8; cum clamore comprobata -io esset 4, 38, 4; ut non exspectatam -em* esse appareret 42, 45, 7; universus exercitus incredibili alacritate -em prosecutus ducis castris egreditur 7, 33, 4; — versae inde -es ad agmen iuvenum 5, 40, 1. — c) *dat.:* his -bus exsecratio* dira adiecta (est) 28, 22, 11. — d) *abl.:* litterae autem erant -e plenae 26, 7, 7; — huius generis -e accensis militum animis 44, 2, 1; — his -bus cum .. accensi militum animi essent 21, 45, 1; his -bus principis concitati* patres 5, 30, 4; his -bus iterum coorti pellunt .. manipulos 7, 24, 7; his -bus incitatos corpora curare .. iubet 21, 31, 1; his inritati -bus 27, 12, 13; Scipione stimulato Masinissae -bus 29, 6, 1. — e) *c. praep.:* ab hac -ne (*v. p. 128, 40*) dimissi corpora curant 24, 39, 1.

adhortator: intueri .., utrum qui audiendus* dumtaxat magnificus -or, verbis tantum ferox, operum militarium expers, sit, .. an qui et ipse tela tractare .. sciat 7, 32, 11; — suus cuique animus memor ignominiae -or aderat 9, 13, 2; si -or operis adesset 2, 58, 7; — sibi quisque dux -orque factus ad rem gerendam 22, 5, 7.

adhortor. I. **Forma:** adhortantem *M Vorm F* atque hortantem *P* 4, 41, 4; hortantem *RD* 2, 19, 6.

II. **Signif.** A) *absolute;* a) simpl.: quacumque adire* audirique potest, -atur ac stare ac pugnare iubet 22, 5, 2; pugnando potius quam -do accendamus militum animos 2, 46, 7; varie militum versat animos castigando -doque 21, 30, 1; quos (voluntarios) -do incitaverant 5, 16, 5; ut .. -do animos confirmaret 44, 45, 9; vos quoque velim, milites, .. velut si -antis signumque dantis videatis eos (*sc.* exstinctos), ita proelia inire 25, 38, 8; opportune -anti supervenit phalanx 42, 59, 7; vidisse autem se .. consulem in prima acie pugnantem, -tem* 4, 41, 4; non duce solum -ante, sed etiam 23, 46, 2; pleni* -antium vocibus in medium inter duas acies procedunt 1, 25, 1; in hunc modum maxime -us pronuntiat .. 34, 13, 10. — b) sq. ut: legati .. gratulantes .. venerunt -tesque, ut in Asiam exercitum traicerent 37, 3, 10.

B) *aliquem:* a) simpl.: quid enim -ri referret aut eos equites .. aut eas legiones 21, 40, 2; ultro -tes imperatorem ad Romuleam pergunt 10, 17, 7; tum appellare, tum -ari milites 8, 39, 4; ibi -tem eum pro contione m. 41, 18, 10; paucis -tus* m. 26, 3; paucis m. -us ad castra oppugnanda ducit 7, 37, 12; intenti .. fuere .. oculi auresque pugnantium spectantiumque et -tium pugnantis 26, 46, 4; Sulpicia attollere paventem, simul illam* -ri, simul iram generi lenire 39, 13, 3; dux uterque suos -atur 3, 18, 7; cui (Appio Claudio) suos ante prima signa -anti .. summum pectus gaeso* ictum* est 26, 6, 5; in Postumium .. suos -tem* instruentemque Tarquinius Superbus .. equum infestus admisit 2, 19, 6; hunc .. Histri .. in praetorio instruentem atque -tem suos oppresserunt 41, 2, 9. — *passive:* legatos ad singulas legiones -das propere mittit 39, 31, 4; -dorum militum causa 21, 39, 10; rebus prius quam verbis -dos milites -ratus 42, 1; adloquendos -dosque sibi m. ratus 25, 38, 1; -dos m. ratus 33, 3, 11; vestri -andi causa 21, 41, 1. — b) acc. ad: plebem, principes, eos *v. p. 425, 5 sqq.* — c) sq. acc. c. inf.: cum sui utrosque -rentur deos patrios, patriam ac parentes .. illo-

rum tunc arma, illorum intueri manus 1, 25, 1. — d) sq. coniunctivus: ut .. te, M. Manli, -ter, liberes fenore plebem Ram 6, 15,5; non destitit monere, -ri eos, .. se ducem sequerentur 22,60,10. — e) sq. ut: te vero, C.* Claudi, -or, ut .. 3,21,7; tribunos militum .. ire ad equites iubet et -ari, ut .. 10, 14, 10; cum sine discrimine omnes civitates -rentur, ut .. 42, 37, 7; multis verbis -tus milites, ut .. 27,12,11; ambo consulares ad equites .. evehuntur -tique eos, ut .. 9, 40, 12. — f) sq. ne: paucis suos -us, ne .. 7,32,5; consolatus patres est et -us, ne .. 23, 25, 3.

acc.: ultro *v. p. 542, 28;* paucis *ib. 31; 32; supra 12;* multis verbis *ib. 9;* rebus prius quam verbis *542,47;* in hunc modum *ib. 21;* pro contione *ib. 31.* — verba synon.: adloquor *ib. 49;* appello *ib. 29;* attollo *ib. 36;* consolor *supra 13;* moneo *ib. 4.* — opposita: castigo *542,11;* gratulor *ib. 23;* pugno *ib. 8; 18; 34.*

adhuc. A) *i. q.* **usque ad hoc tempus:** a) *coniungitur cum temp. praes.:* nullas a. vires coniuratio .. habet 39,15,10; equidem a., qualem aut sibi fingant aut vobis videri velint hostem fuisse, non invenio 38, 49,3; hostium quidem ergo, inquit, a. nimis multum superest 23, 12, 17; a. privatis noxiis .. coniuratio sese impia tenet 39, 16,3; nunc interroganti senatori, paeniteatne* a. suscepti adversus Ros belli, si reticeam, aut superbus aut obnoxius videar 23,12,9; a.* adversa secundis pensando rem* ad id tempus extractam esse 27, 40, 2; quem (Lucanum) revocari a. impellique ad abolendam societatem Ram posse 8, 27, 5; peccaverimusne*, a. dubium est 45, 22, 1; haec legatio verbis a. lenior est, re asperior 21, 18, 4; Perpernam in maritimam regionem† superpositum, ut ea, quae integra a. abhos te sint, tueri possit* Fr. 20; summae* belli molem a. in Sicilia esse 29, 4, 3; ultimam Hispaniae oram .. ignaram a. Rorum esse 27, 20, 4; a. teneras et fragiles vires eius esse 29,31,4; totos a. Antiochi Aetolos esse 37, 49, 5. — pugnabitis cum exercitu tirone .. ignoto a. duci suo ignorantique ducem 21, 43, 14. — b) *coni. cum temp. perfecto:* haec, quae a. egi 9,34,24; quid autem ego sic a. egi ..? 10, 8, 1; optare primum, ut procul ab Africa, sicut a. fecerint, bellum Ri cum Carthaginiensibus gerant 29,23, 9; si quidem id maiore Hispanorum malo quam exercitus Ri labore semper a. factum est 34,17,8; soli a., inquit, Tusculani, vera arma verasque vires .. invenistis 6, 26, 1; cos. mari, Scipio eodem quo a. (*sc.* gessisset) iure imperi* terra rem* gereret 30,40,13; a. praedonum magis quam bellantium militastis more 34,13,5; omnia a., quantacunque petistis, obtinuistis 6,18, 12; a. seu cura mea seu fortuna restitit* parricidio tuo 40,9,9; scio ego, App. Claudi, hanc orationem, qua sum a. usus, neque sociorum* apud socios neque liberae gentis esse 39,37,9; haec occulta in fraude cautio est, qua usi a. sumus 24,38,3; satis a. in vastis .. montibus pecora consectando nullum emolumentum .. vidistis 21,43,8; a. aliorum speciosiora primo aspectu consilia semper visa (esse), mea usu meliora 28, 40,7; L.* Aemilium praeceptorum eius memorem et vixisse a. et mori 22, 49, 10; aeque a. prosperum plebeium et patricium (imperium) fuit *porroque* erit 10, 8, 10; parum est, si, cuius pars tua nulla a. fuit, in partem eius venis 6, 40, 18.

B) *i. q.* **etiamtum.** a) *coni. cum forma praes.:* Ephesi regem est consecutus fluctuantem a. animo 33, 49, 7; cum his tam securis solutisque Ri calentes a. ab recenti pugna ferocesque victoria proelium ineunt 25, 39, 9; bellicosiores ea tempestate erant, Gallicos a. .. servantes animos 37, 8, 4; pars vigilantes a. ad strepitum pugnantium in tenebris currunt 36, 24, 3; haerente a. non in animis modo sed paene in oculis memoria Macedonici triumphi L. Anicius .. triumphavit 45, 43, 1; haec manente a. Romae P. Cornelio cos. agebantur 36,37,1; non hiscere quemquam prae metu potuisse tamquam ferentibus a. cervicibus iugum 9, 6,12; — inde in castra avidos a. caedisque et sanguinis reduxit 25,37,14; tum forte legati redierant* ab Roma .. incerto a. adversus Philippum eventu belli 33,20,9; incertis a. viribus fluctuatus animo fuerat 23,33,3; filia Hieronis, inflata a. regiis animis ac muliebri spiritu, admonet .. 24,22,8; ad hoc et muri pars a. integra utraque tuta praestabat* latera 32,17,15; memoriae proditum est plenum a. irae in civis M. Livium .. respondisse 27,40,8; cum .. Latinos ex diutina pace nova defectio recentibus a. animis ferociores .. faceret 6, 33, 2. — b) *coni. cum imperfecto:* a. caesis legionibus Ris gloriabatur 27,13,7; cum vigerem a. viri-

bus 28,40,10; his ita* rebus gestis nec in Samnitibus a. nec in Etruria pax erat 10, 31, 1; quamquam communis a. Mars belli erat necdum . . 28,1; quamquam gravis a. vulnere erat 21, 48, 4.

postponitur vox: 543,32; 36; 48; 544, 20; 27; 28; 32; 33; 36; 39; 40; 42; 45; 51; 54.

adiaceo. 1) add. dat.: tota regione, qua Tuscus ager Ro -et 2,49,9; in Hispaniae ora, qua nostro -et mari 26,42,4; in Aeserninum* (agrum) quaeque Vulturno -ent* flumini 10, 31, 2. — 2) add. acc.: fines Ros, maxime qua* ex parte Etruriam -ent, peragravere 7, 12, 6.

adicio. I. **Forma:** adicit *Mg* adiecit *codd.* 10,8,3; adicit *Mg* adiecit *P, om. M* 37,14; adiecit *Gr* adicit *V* 44,33,4; adiectis *Luchs* adiecit *P* 22,19,2. — adiciendae *codd.* adliciendae *Mg ex ed. Asc.* 1, 8, 5; — abiecturum *P* 22, 11, 3; adfecit *P* 23, 12, 2; adcepisset *P* 27,30,16; adiiceret ς addiceret *U* 3, 33, 10; adlecti *P*[1] 24, 5, 13; adlegisse *B*ς 35,2,9; obtecta *pro* adiecta *V* 45,29,8.

II. **Signif.** A) *i. q.* **addo.** a) *aliquem:* et Histri -ti (sunt *sc. praetoribus*) 40,18,4; tertium genus Ri coloni ab divo Caesare post devictos Pompei liberos -ti (sunt) 34, 9, 3; -bat multiplices copias peditum 35, 48, 4; cum in legationes non plus singulis senatoribus invenientes coacti sunt binos equites -ēre 4,52,7; milibus* peditum et centenis equitibus in singulas (legiones) -tis 22, 36, 3; [-dae multitudinis causa 1, 8, 5*;] cum . . et veteres reciperent socios et novos -rent 24, 48, 1; ipse velitibus ad firmanda levium armorum auxilia -tis, ad tumulum praecedit* 42, 65, 13. — b) *aliquid:* nullo -to, cur scire quicquam viderentur, argumento 33, 28, 9; -ta decreti auctoritate 34, 8; si auguratum aut pontificatum -ritis (*sc.* in imaginis titulo), non sustinebunt legentium oculi? 10, 7, 11; senatus libertatem iis civitatibus dedit, Carysto -ta 33, 34, 10; (causas *v. p. 549, 6;*) quid* ad* primum consulatum secundus, etiamsi censuram -ias? 38, 53, 10; clamore et ab alia circumstantium turba multiplici -iecto 37, 41, 11; sunt, quibus . . satis fuerit*, -rint et Appii criminationes de Fabio absente ad populum et pertinaciam . . praetoris contentionemque aliam inter conlegas 10,26,6; -icit decretum 41,12,3; patres diem unum -dum ludorum censuerunt 39, 7, 9; emporio ad Tiberim -iecto 35,10,12; lex . . nihil ultra quam improbe factum* -ecit 10, 9, 5; -ta (sunt) decem milia medimnum* frumenti 38, 14, 14; eos viros . . pontificalia atque auguralia insignia -ēre 10, 7, 9; Ianiculum quoque -tum (est) 1, 33, 6; si quid laboris vigiliarumque -ici possit* 6, 6, 9; V augurum loca, quattuor pontificum -icit* 10,8,3; cum . . novus super veterem luctus tot iactura civium -us esset 22, 61, 3; [verum*] nomen auctores non -iunt 2, 17, 3; cuius nomen . . quia praeco non -iecit 32, 25,3; quidam non -ēre numerum 29,25,3; iis mandat, ut . . -rent recentia in Illyrico hibernae expeditionis opera 43, 19, 14; movit et decretum et -ta oratio non ceteros modo, sed . . 38, 53, 5; -ecit urbanae contioni convenientem orationem 44, 34, 1; cum . . -issent orationem convenientem mandatis 9,38,13; quid in gratulationibus supplicationibusque nisi excellentiorem ornatum -iunt? 34, 7, 10; parte florentissima Syphacis finium -ta 31, 11, 8; -ta opulentissima parte Syphacis regni 37, 53, 22; (pertinaciam *v. p. 545,51;*) meis quoque* pro eo -ectis precibus 5,18,5; data (sunt) terna iugera in Falerno, quadrantibus etiam pro longinquitate -iectis 8,11,14; -ta de Bacchanalibus quaestio est 40, 19, 9; quarum una quaelibet regio* -ta multiplicare regnum Eumenis potest 37, 54, 12; -ecit senatus consultum 38, 44, 6; vulgatur deinde rumor duas deesse tabulas, quibus -ctis absolvi posse velut corpus omnis Ri iuris 3, 34, 7; quidquid -issent ipsi* terroris*, satis ad perniciem fore rati 21, 33,4; (vigilias *v. supra 8;*) -ta (est) etiam illa vox . . 33,11,4; — utrum -ēre vos, Ri, aliquid et amplificare et augere regnum . . oportebat, an . . eripere? 39,28,10; -ecit et aliud, quo* . . simultates inritavit 33, 46,8; alterum tantum ex Latino dilectu -batur 8, 8, 14; (illud *v. p. 549, 25;*) de se quoque pauca nec sa falnec immodica -ecit* 38,12,4; de iure etiam finium pauca -runt 39, 27,10; cum pauca in eandem sententiam -issent 34,5,1; pauca ab ipso Quinctio -ta (sunt) 33,2,5; semper quod postremum -tum sit, id rem totam videri traxisse 27,45,6; relatum (est) responsum quibusdam . . iniquis per occasionem -iectis 30, 4, 8; alios ab se -tes (*sc.* aliquid) plus eo, quod imperatum sit, alios minus facere 44,33,6. — c) *aliquem*

alicui: C. Laelio et M. Sempronio advocatis partis utriusque P.* Cornelium Caudinum de medio -iecit 26, 48, 9; conlegam ei L.* Valerium Flaccum -runt 39, 41, 4; L. Volumnium pro consule ducem* consulibus exercitumque eius legionibus consulum -iunt 10, 30, 6; Samnitibus Galli, Etruscis Umbri -ti (sunt) 27,3; cui (C. Iulio) magister equitum -tus (est) L. Aemilius 7,21,9; 10 ut his Philippus rex -retur 32,25,2; huic (flamini) duos flamines -ecit 1, 20, 3. — d) *aliquem alicui rei:* -tique (sunt) poenae ceteri iuxta insontes 24,5,13; Macedoniae legatos P. Sulpicium et P. Villium .. -runt 32,28,12. — e) *aliquid alicui:* obsidibus potissimum tradendis animum -ecit 22,22,8; tum sacerdotibus creandis a. -ecit 1, 20, 1; aliquantum eam rem ratus animorum iis* -uram 44, 33, 8; animi ali- 20 quantum* ad omnia audenda et spei obsessis -ecit 38, 5, 8; (auctoritatem *v. infra 32;*) his (coloniis) Buxentum -tum* (est) 32,29,4; regi Eumeni Chersonesum in Europa et Lysimachiam, castella, vicos, agrum* .. -runt 38, 39, 14; quibus aliquid novi -um commodi sit, eis laborem etiam novum pro portione* iniungi 5, 4, 3; -um est praetoribus ac delectis senatorum militare etiam consilium 24, 28, 8; territis 30 eo prodigio patribus *(abl.?)* et alter consul curam -ecit 41,15,3*; aliquantum ea quoque res duci famae et auctoritatis apud milites -ecit* 44,33,4; quo (tempore) aliis fines -icitis 38, 48, 4; fraudem quoque super tumultum -tam (esse) immissis ab Hannibale 26,6,11; qui non sibi honorem -isset, sed .. ius magistratui .. dempsisset 12, 8; quidam Caesonem, alii Gaium nomen* Quinctio -iunt 7, 22, 3; -tae mortuo notae 40 sunt 6, 20, 13; duumviris* sacris faciundis -us est propter plebeios numerus 10,8,3; (spem *v. supra 20;*) fessis taedio tot malorum nivis etiam casus .. ingentem terrorem -ecit 21, 35, 6. — f) *aliquid alicui rei:* -bat huic muneri agri aliquantum 2, 41, 2; novo etiam consilio -ecit animum 28, 33, 9; consilio tali a. -runt 35, 38, 2; -ecit extemplo a. fatis suis 8, 24, 11; -isse equitum praerogativae auctoritatem coss. 50 28, 9, 20; propter -tum Aequorum Volscorumque bello et Ardeatium* defectioni Veiens bellum 4, 7, 2; eam quoque causam clandestino facinori -bant 35, 15, 5; decessit iure suo, ut demptum de vi magistratus populi libertati -ret 3,33,10; satis est aut diem aut mensem censurae -ěre? 9, 34, 16; his duarum provinciarum dilectibus tertium in Hispania -isse* 35, 2, 9; (exercitum *v. p. 547, 6;*) his adhortationibus execratio* dira -ta (est) 28,22,11; dictis facta amiciora -ecit 2, 15, 6; huius atrocitas facinoris novam velut flammam regis invidiae -ecit 40, 5, 1; flammam invidiae -ēre edicto 43, 16, 2; ut publicum 10 quoque foedus privato -retur 29, 23, 5; ut .. rei suapte natura gratae quantam insuper gratiam possim -iam 22, 22, 14; -ecit decreto indignationem 38,53,1; rei foedissimae per se -ta indignitas est 5,48, 9; ut mox opes eorum .. ipsi honori ius* maiestatemque -rent 4, 8, 5; (mensem *v. supra 2;*) -iunt miracula huic pugnae 2, 7, 2; Carthaginienses .. haud parvum et ipsi tuendae Africae momentum -runt so- 20 cietatem Syphacis regis 29, 23, 2; quas (naves) si -isset* missae nuper ad se classi 27, 30, 16; parem priori numerum -runt 38,1,6; magnum ornamentum* ei templo ratus -urum 42, 3, 2; ut omnium ordinum viribus aliquid ex novo populo -retur 1, 30,3; -ta* (est) huic parti regio Paeoniae* 45,29,8; huic pugnae equestri rem .. mirabilem certe -iunt quidam annales 23,47,8; sententiam deinde aeque* trucem orationi 30 -ecit 29,19,4; ut speciem legationi* -ret 32, 36,10; quidquid est terrarum citra Tauri iuga, Gallorum imperio, non vestro -issetis 38,48,1; Philippo permisit, ut .. urbes .. regno -ret 39, 23, 10; vires -ěre coniurationi studet 34, 25, 7; ea adversa* civitati res vires tribuniciae actioni -ecit 4, 55, 5; — ubi (in annalibus) etsi -tum aliquid numero sit, magna certe caedes fuit 3,8,10; numero alterum* tantum -ecit 1, 36, 7; 40 voluntati* quidem et studio in colendis vobis -ěre .. nihil potui 37,53,11; demptum ex dignitate populi, quidquid maiestati patrum -tum esset 34, 54, 5. — g) *acc. ad: v. p. 415, 27 sqq.*

B) *i. q.* **dicendo adfero;** a) *acc. de:* -bat de duce Hannibale, qui .. occidisset 35, 12, 14. — b) *sq. acc. c. inf.:* -icit .. Fabius Pictor .. 1,44,2; Philocles, praeterquam quod iam veniebat cum munere, -icit 50 .. 32, 38, 3; litteras .. tradit et -icit .. 33, 28,13; queritur .. et ad postremum .. -icit .. 38, 56, 10; -icit Antias Valerius .. 33, 30, 10; 40, 29, 8; qui captae decus Nolae

ad cos. trahunt, -iunt . . 9, 28, 6; cum . . diceret, -bat . . 10, 37, 11; -bat et . . 34, 33,12; Menturnenses, terribilius quod esset, -bant . . 27,37,3; -bant etiam periti rerum Hispaniae . . 44,9; dicitur . . ita ferme locutus esse, ut . . causas tantum -ret . . 9, 3,9; cum Q. Minucius . . diceret . . et C. Cornelius -ret . . 33,22,4; cunctis . . pollicentibus operam Valerius . . -ecit . . 6, 6, 16; -ecit deinde verbis . . 23, 12, 2; cuius sententiae et Fabius fuit; -ecit tamen . . 27, 25, 5; cum . . exposuisset, -ecit . . 30, 40, 3; audivit; et ipse -ecit . . 34, 26, 7; is cum gratias . . egisset, -ecit . . 39, 5, 7; elatus deinde ira -ecit . . 26, 9; ad ea Duranius -ecit . . 40,42,4; orsus a* parricidio . . -ecit . . 44, 1, 10; arguebat . .; Laelius Fulviusque -runt . . 30, 23, 6; cum . . exposuissent, -runt . . 37,56,9; Rhodii superbe commemoratis meritis* . . -runt . . 44,14,8; cum secundum sollemnes precationes -isset . . 10,28,16; ubi cum . . ostentasset -issetque . . 26,24,2; cum illa . . -isset 38,57,7; et his* criminis augendi causa . . -icitur 42,42,2; illud -dum videtur* . . 8,10,11; inde fabulae -um est . . 5, 22, 6. — c) *sq. oratio dir.:* cum verbis quoque increpitans -isset 'sic deinde, quicumque alius transiliet moenia mea' 1, 7, 2. — d) *sq. ut:* -runt etiam, ut socii nominis Latini, qui . . dimissi . . essent, ut . . convenirent et uti . . 34, 56, 12; (ad id -ret, ad ea -urum *v. p. 416,7; 10;*) legati . . decreti*; -umque (est), ut in eo numero legatorum P. Sulpicius et P. Villius essent 33, 24, 7; et -um (est), ut . . exercitum in Asiam traiceret 37, 2, 3; — *omisso ut:* qui . . et exprobratum ei a matre dicerent . . et -isse, pararet se ad petendum 40,37,6*. — e) *sq. ne:* -um (est), ne a Capua . . abscederent, priusquam oppugnassent* 26,1,2; idem nominatim -um (esse) scribit, ne cum Eumene . . bellum gereret 33, 30, 10. — f) *sq. interrogatio indir.:* traductum (esse) in Etruriam exercitum (Fabius scribit) — sed ab utro consule, non -icit* — 10,37,14; -ice nunc pro portione, quot veri simile sit Graeciam totam habuisse 31, 50, 7; haec mandata ad eos cum pertulisset Antigonus -issetque, per quantam omnium praeparatam cura regis copiam ituri forent *(coni. Mg)*, . . respondent 44, 26, 9*; quid iis acciderit, non -ici 39, 16, 6.

acc. adverbia: et *v. p. 545,26; 18; 546, 42;* etiam *416,11; 546,29; 38; 46; 547,29; 43; 46; 549,4; 30;* quoque *416,2; 546,7; 26; 45; 547, 31; 34; 52; 548, 11;* — insuper *ib. 13;* deinde *ib. 30; 549,10;* ad postremum *548,52;* mox *ib. 16;* extemplo *547, 48;* — nominatim *549,41;* verbis *ib. 10.* — praepos.: ab se *546,52;* ad *finale 425, 9;* de se *546,44;* de iure *ib. 46;* de medio *547, 3;* ex dilectu *546,43;* ex populo *548,26;* in eandem sententiam *546, 47;* in foedus *416, 11;* per occasionem *546,51;* secundum precationes *549, 21;* super veterem (luctum) *546,10;* super tumultum *547,35.* — verba synon.: amplifico *546, 40;* augeo *ib.;* iniungo *547,27.* — opposita: demo *547,37; ib. 54; 548, 42;* eripio *546, 41.*

adiectio: Ram rem nuper etiam -e populi Albani auctam (esse) 1, 30, 6; inliberali -e . . ad C talenta est perductus 38, 14, 14.

adigo. I. **Forma:** adicebatur *MP* adiciebatur *L* 10, 38, 9.

II. **Signif.** A) **proprie:** fabrile scalprum . . magister inter aures (elephanti) positum, ipso in articulo*, quo iungitur capiti cervix, quanto maximo poterat ictu -bat 27,49,1.

B) **translate:** a) ita ius iurandum -bant *(sq. verba iurantium)* 43, 15, 8. — b) iure iurando aliquem: citatos singulos i. i. -am 24, 16, 13; populum . . i. i. -egit neminem Romae passuros regnare 2, 1, 9; me . . altaribus admotum i. i. -egit numquam amicum fore pRi 35, 19, 3; -batur i. i. . . non enuntiaturum 10, 38, 9; Hannibalem . . altaribus admotum tactis sacris i. i. -um (esse) se . . hostem fore pRo 21, 1, 4; i. i. ab tribunis militum -ti (sunt) milites 22, 38, 2; iuniores i. i. -ti (sunt) . . non pernoctaturos se esse* extra moenia 27, 38, 5; id se facinus perpetraturos . . i. i. -ti (sunt) 31, 17, 9; Campanos i. i. a Flacco -tos . . Capuam (se) redituros . . iussit 26, 27, 15; i. i. -tis centurionibus aes in aerarium . . esse delaturos 40,41,8. — c) sacramento aliquem: omnes iuniores s. -igit 9,29,4; tu* statim cos. s. iuniores -es? 4, 5, 2; s. omnes i. -urum (se esse) 6, 38, 8; omnes i. s. -egit 7,9,6; 11,5; ut omnes i. s. -rentur 9,43,4; nec ingenui modo aut i. s. -ti sunt*, sed seniorum etiam cohortes factae 10, 21, 4; cum s. -ti sint 3, 20, 4; omnibus iunioribus s. -tis 6, 32, 4; 10, 4, 3. — d) (tribunus) adiurat in quae -us est verba 7, 5, 6.

adimo. I. **Forma:** adepto *codd.* 10,32,6; adempti ς dempti *P* 24,18,6; demerunt *V* 42,10,4; ademit *VRFL* adiecit *Pλ* 28,30, 8; ademit P^4L advenit $P^1\lambda$ 29, 27, 10; admisissent *V* 42, 24, 9; regiamdemissent *V* regi ademissent *Gryn* 44, 6, 14. — ademisset *S Luchs,* abstulisset *P* 27, 13, 7.

II. **Signif.** A) *aliquid:* pacem ob agri -ti dolorem aspernabantur 8,13,2; iniurias ultum irent .. agrum -tum 2,6,3; a. Veientem foedere .. -tum restituit 15,6; tempus venisse ait, quo Campani .. a. .. ab Ris quondam per iniuriam -tum recuperare .. possint 23,6,1; *(v. p. 552, 24;)* aquam publicam omnem .. -runt 39, 44, 4; quoniam eius arbitrium .. -ant 30, 15, 5; aestus* quoque a. moderandi naves -rat 28, 30, 8; arma -emit 39, 2, 1; 9; a. omnia -emit Fr. 20; conquisita .. a. et omnia -ta (sunt) 39, 2, 4; non prius .. quam .. a. -ta .. forent 28, 34, 7; bona -ta (esse) 38,43,6; si Lycia et Caria -ae ab Ris forent 45,25, 12; Damocritus -tis maritimis* civitatibus enervatam tyrannidem dicere 35,12,7; *(v. infra 44;)* concilia conubiaque -ta (sunt) 9, 43, 24; (nox) conspectum -emit 6, 9, 11; nebula .. exorta c. terrae -emit 29, 27, 10; *(v. p. 552, 5;)* quaestorem eum proximo anno -to equo tribu moverant 24, 43, 3; ne exsilium quidem -emit 6, 7, 5; ipsa cunctatio facultatem detrectandae* pugnae -emit* 28, 30, 8; (Hispanias *v. p. 552, 10;*) ni* patribus tribuni cum iure ac maiestate -ta animos etiam eripuerint 4, 2, 14; -tas, quibus ad eam diem civitas stetisset, Lycurgi leges 39, 33, 6; quod ad l. -tas attinet 37, 6; equitum ala non pugnae modo incipiendae, sed consistendi -emit locum 2,49,11; (Lyciam *v. supra 22;*) materia quaerendae bello gloriae -tā 4,24,3; si suum munus, qui dedissent, -ēre velint 39, 26,12; (muros *v. p. 552,24;*) Mysiam, quam Prusia rex -rat, ei restituerunt 38, 39, 16; et naves et maritimae civitates -tae erant 34, 36, 2; ocreae tantum -tae (sunt) 1, 43, 5; quae (ora) omnis -ta* erat 38, 30, 6*; agri partes duae -tae (sunt) 2, 41, 1; 8, 1, 3; quo maiore pugnabat ira ob erepta bona patriamque -tam 2, 19, 10; in controversiam veniebant .. oppida, utrum .. vi -tae possessaeque ab Aetolis forent, an .. 39, 25, 4; si navali proelio possessionem maris -issent 26, 39, 10; iam militum praeda erat nec nisi per invidiam -mi poterat 6, 4, 11; ventus adversus Ris coortus multo pulvere .. prospectum -emit 22, 46, 9; nebula erat .. densa adeo, ut lucis usum eriperet, non prospectu modo extra vallum -to*, sed propinquo* etiam .. conspectu 10, 32, 6; quantum nox providentiae -at 30, 5, 5; Euromensium provinciam* -tum .. venerant* 45, 25, 13; parum est, quod veterrimas provincias meas Siciliam ac Sardiniam -isti*? -imis etiam Hispanias? 21, 44, 7; regna augetis, minuitis, donatis, -itis 38, 48, 4; in dando -doque regno 1, 47, 6; quo plures -tae (erant) res 35, 12, 10; clamor inter caedem et vulnera sublatus .. sensum veri -bat 30, 6, 2; dulcedine privati commodi sensus malorum publicorum -mi 1,54,10; perpetua virginitate spem partus -imit 3, 11; spem -emit eum .. exercitum in Ligures posse traduci 40, 26, 2; perditis rebus ac spe omni -ta 9,2,12; spe potiundae Nolae -ta 23,17,1; sex signa -ēre 21, 25, 12; s. militaria novem -ta (sunt) 27,42,7; s. -ta* (sunt) duo et XXX 41, 26, 5; vos non muros tantum, sed urbem agrosque* -istis 39,37,12; ea urbe -ta 27,12,3; compulsi* (sunt) intra vallum -to rerum omnium usu 25,34,6; vi -ta 1,17,9; videri potuit hic error vires -isse ad vincendum 23, 18, 13; totis prope viribus ad nocendum cuiquam -tis 34, 49, 2; — Carthaginiensibus victis se et urbem et agros concessisse*, non ut in pace eriperent per iniuriam, quae iure belli non -issent* 42, 24, 9.

B) *aliquem alicui:* captivos eis ac praedam -tam (esse) 10, 26, 12; (exercitum *v. p. 554, 15;* gentes *v. ib. 37;*) sibi adsumpsisse quam hosti -isse fortem ac strenuum maluit socium 23,15,10; uni etiam principi Achaeorum Arato* -ta uxor .. fuerat 27, 31, 8.

C) *aliquid alicui:* haud dubie -ta Antiocho Aegyptus .. fuerat 45, 12, 8*; his ex senatus consulto data pax, ager -us (est) 2,25,6; Volscis devictis Voliternus ager -tus (est) 2,31,4; *(v. p. 553,22; 554,3;)* salis quoque vendendi arbitrium .. -tum (est) privatis 2,9,6; arma omnibus cis Hiberum Hispanis -imit 34,17,5; se neque arma iis -urum neque obsides imperaturum 28,34,9*; a. vobis -emit 3,19,6; a. Satricanis -emit 9,16,10; omnibus in dicionem redactis a. -emit 41,19, 1; a. omnibus -emit 42,8,3; iussis primum a. -emit 43,18,11; M. Furius praetor insontibus Cenomanis .. -rat a. 39,3,1; receptis (Ligu-

ribus) a. -imi .. aequum censere 40, 16, 6; tamquam hostibus captivis a. -ta (esse) 22, 25,8; cum -ta sint nobis a. 30,44,7; ea (a.) aegre patientibus iis -ta (sunt) 39,54,4; a. deinde sibi et postremo omnia alia.. -ta (esse) § 8; *(v. infra 35;)* non aurum modo iis sed postremo vestem quoque mundumque omnem muliebrem -emit 32,40,11; si tribunicium auxilium et provocationem plebi Rae .. -istis 3,45,8; bona quoque multis -ta (esse) 26,30,10; inibantur consilia in hibernis eodem scelere -dae Campanis Capuae, per quod illi eam antiquis cultoribus -issent 7, 38,5; cum -dae Etruscis Capuae clandestinum cepissent consilium 10,38,6; Capuam Tuscis veteribus cultoribus* -tam 28,28,6; Amynandrum tenere iusserunt castella, quae per belli tempus Philippo capta -isset 33,34,11; Chalcis et Euripus -ta regi forent 31,23,11; quod ad Ptolomaeum attineat, cui -tas civitates querantur 33,40, 3; Collatia et quicquid citra Collatiam agri erat, Sabinis -tum (est) 1,38,1; ceteris Latinis populis conubia commerciaque et concilia inter se -runt 8,14,10; obscuritas lucis .. Ris non -bat in omnes partes conspectum 37,41,3; L. Scipioni Asiageni* -tus (est) equus 39,44,1; his superioribusque illis equi -ti* (sunt) 24,18,6; illis omnibus .. -ti (sunt) equi 27,11,14; equitibus quoque perpaucis -ti (sunt) equi 34, 44,5; multis* equi -ti (sunt) 41,27,13; 44, 16,8; quibus equos -emit 39,42,6; quibus equos -runt* 42,10,4; multis 43,16,1; (Euripum *v. supra 19;*) ferrum atque arma iratis et pugnare cupientibus* -mi militibus 22,44,6; aut imperium -dum orbem terrarum adfectantibus aut ipsi regnum amittendum (esse) 36,41,5; sibi communicatum cum alio, non -tum imperium esse 22,27,8; iumenta forte pascentia extra vallum Gallo abigenti duo milites Ri -runt 7,14,4; quibus ius sententiae de se dicendae et libertatem -isset 38,52,5; in eos ius saeviendi -tum ei ab senatu erat 39,23,6; negabat Claudius suffragii lationem iniussu populi censorem cuiquam homini, nedum ordini universo, -ěre posse 45,15,3; antiquas Lacedaemoniis leges tyrannos -isse arbitror, nos non suas -isse 39,37,6*; di immortales et vestris et hostium imperatoribus mentem -runt 9,9,10; nisi di mentem regi -issent 44,6,14*; (mundum *v. supra 7;*) Lutarius Macedonibus .. duas tectas naves et tres lembos -imit 38,16,6; naves, quas civitatibus maritimis -isset, redderet 34,35, 5; ceteris ita oppidum, ita agros -emimus, ut .. 31,31,14; novella* haec Ris oppida -emit 2,39,3; (oram *v. infra 38;*) sociorum Latini nominis uxoribus vident* ea concessa ornamenta, quae sibi -ta sint 34,7,5; lucis vobis huius partem, si liceat, -ant 4,3,8; cui cum iussu tribunorum -tum poculum esset 29,9,3; qui dicendae causae innoxio potestatem -isset 3,25,3; (praedam *v. p. 552, 35;*)) praesidium miseris simul nobis et Nolae -ris, si modo .. 23, 42,13; veritus, ne forte eae* res provinciam exercitumque* sibi -rent 41,10,5; (provocationem *v. p. 553, 9;*) (regionem) se nobis ac Philippo -isse gloriabatur 36,17,10; hanc r... usque ad Taurimontis iuga Antiocho -tam (esse) 38,59,6; Romam se -turum eis .. ostendit 26,13,11; non Siciliam ac Sardiniam victis -tas (esse) 21,53,4; cum signifero signum -isset 25, 14,7; s. -tum signifero 26,5,15; [signa alicui manipulo aut cohorti -isset?* 27,13, 7;] signa Carthaginiensibus XV -ta (esse), duodeviginti Campanis 26,6,8; plura *(sc.* signa) Philippo -ta 34,52,4; s. -ta signiferis 46,12; silva Mesia Veientibus -tā 1,33, 9; nemini spes emerendi stipendia -ta (est) 25,6,16; cum obsidendi quoque urbem spes pulso a moenibus -ta esset 1,53,4; urbem vobis .. -imit 21,13,6; urbes, quas Thessalis Aetoli -rant, regno (ut) adiceret 39,23, 10; Philippum Aetolis -isse* eas *(sc. urbes)* constabat 25,4; ut non iis modo urbibus, quas per vim -issent* Aetolis, excedant 26,24,5; tibi -tas tot urbes, tot gentes, modo Thraciae maritimam oram indignor 40,10,5; -turum se maris usum hostibus fuisse 37, 14,7; (vestem *v. p. 553,7;*) non vim suam illis tempus -turum, sed consilium viribus additurum (esse) 2,56,16. — ea quoque ipsa vos mihi .. -istis 39,28,4; (omnia alia *v. p. 553,5;*) quid, si gratuita pax esset, plus -mi ei potuisse? 38,59,7; ipsi quoque Aetolis eum plura socium quam hostem -isse 32,33,15; quae .. singulis victor aut -emi aut dedi 26,31,9.

acc. adv.: haud dubie *v. p. 552,41;* postremo *553,5; 7.* — abl.: dulcedine *552,15;* foedere *551,11;* iniussu *553,47;* iussu *554, 9;* iure belli *552,33;* proelio *551,52;* pulvere *552,1;* scelere *553,12;* vi *551,50;* virginitate *552,17.* — per invidiam *551,14;*

54; per scelus *553,12;* per vim *554,36.* — ab aliquo *v. p. 66,49 sqq.; 98,19.* — verba syn.: amitto *553,38;* eripio *551,34; 48; 552, 3; 32;* minuo *552,11.* — oppos.: addo *554, 42;* adicio *ib.33;* adsumo *552,37;* augeo *552, 11;* communico *553, 39;* concedo *552, 31; 554, 6;* do *551, 41; 552, 12; 43; 554, 48;* dono *552,11;* possido *551,51;* recupero *551, 14;* reddo *554, 2;* restituo *551, 11; 43.*

10 [**adinsurgunt** *legitur in P* 22, 4, 2*.]

[**adinvoluta** *falso habent codd. pro* involuta 1, 21, 4*.]

adipiscor. A) *aliquem:* ipsum quidem agmen -ci aequis locis non potuit 2,64,4; Ri .. facile -ti fessos .. castra impetu ceperunt 2,30,14*; Athenagoras .. Dardanos recipientes se in fines -tus postremum agmen primo* turbavit 31,43,1; inde effuse fugientes eques .. libero campo -tus parte 20 victoriae fruitur 3,22,8; partim in via fugientes Gallos -ti Macedones ceciderunt 44,28, 13; ad Venusiam -tus eum est 27,2,11; tenuit tamen vestigia Bucar -tusque eum .. circumvenit 29, 32, 6; eos quidem, quos sequebantur, non sunt -ti 24, 1, 11; quos (*sc.* Ros) non -ti .. in agmen incidunt Rum 33, 37, 6; postremos, ut quosque -ti sunt, caedunt 37, 43, 8.

B) *aliquid:* (censuras *v. p. 556,1;*) ea 30 aetate consulatum -us eram, ut .. 7, 40,8; *(v. p. 556,1;)* Latini .. malis consiliis pares -ti eventus 6, 8, 8; moderati animi gloriam eo die -us consul 26, 26, 9; Romam commigravit cupidine maxime ac spe magni honoris, cuius -di Tarquiniis .. facultas non fuerat 1, 34, 1; [-di honoris 4, 6, 10*, *cf.* apiscor;] coitiones honorum -dorum causa factas adversus rpam esse 9,26,9; quo pacto ius nostrum -amur 40 1,32,10; Hannibal .. Hadrumetum perfugit .. illam* laudem -us 30, 35, 5; si illa pastorum convenarumque plebs .. sub tutela inviolati templi aut libertatem aut certe impunitatem -ta .. agitari coepta esset tribuniciis procellis 2,1,4; nec in curia -us erat, quas petierat, opes 9, 46, 11; ex quo regnum -us es* 42, 40, 4; Romulus augurato urbe condenda r. -us est 1, 18, 6; illum favente populo Ro r. -um (esse) 45,14, 50 2; (triumphos *v. p. 556,2;*) — ita maxima sunt -uri 6, 41, 1; nihil est aliud in re, Quirites, nisi ut omnia negata -amur 10, 8,11; cernebant adversarios .. omnia iam, in quorum spem dubiam erat certatum*, -os (esse), multiplices consulatus censurasque et triumphos 6, 11; nihil nec petierat a populo post triumphum nec -us erat 35, 10, 7; — consenserant .. candidati omnes ad deiciendum honore, non solum ut ipsi potius -rentur, .. sed etiam quod .. 39,41,2.

aditus. I. **Forma:** additu *V* 45, 29, 2; auditu *P* 27, 16, 1; *V* 43, 19, 8.

II. **Signif.** A) *i. q.* **accessio:** tribunal, summoto -us *(i. e. circumstantibus a lictoribus summotis accessio ad tribunal)*, praeco, 10 accensus, insueta omnia (erant) 45, 29, 2*.

B) *i. q.* **locus vel potestas adeundi.** a) *ad loca;* α) subi.: quacumque custodiant plebis homines, ea* patere -um 24, 2, 10; negat -um esse in Africam 28, 43, 17; a portu, unde -us planior erat 34,29,7; quibus solis -us in domum familiarior erat 24,5,7; discurrunt .. ad portus ac moenia, qua* suspecti -us erant 44, 13, 3; omnia 20 loca obtinuere, ne cui plebeio -us esset 4, 57, 11; ne exitus inclusis ab urbe neve -us foris ad auxilia intromittenda esset 38,4,6; milites tanta frequentia Capitolium compleverunt, ut -us nulli ad suffragium ferendum esset 45, 36, 6. — β) obi.: quae (Amphipolis) obiecta claudit omnes ab oriente sole in Macedoniam -us 45,30,3; terrestres -us claudere .. voluit 35, 27, 1; Punica classis .. clauserat .. omnis ad arcem a 30 mari -us 26, 20, 8; Aufidus* amnis .. -um aquatoribus .. dabat 22, 44, 2; -um in Graeciam Ris .. Aetolos dedisse 35,12,15; ut -us ei* in Achaiam daretur 42, 12, 6; a continenti artae semitae -um habet (collis) 37, 27, 7; ut (fretum) .. terra -um faciliorem quam mari habeat 28, 7, 2; ut nec .. -um* ab* ulla parte habeat nec .. ullum .. effugium 44, 46, 7; quae -um haud facilem pars habebat 36, 22, 8; ut aliqua li- 40 berum ad mare haberent -um 38, 30, 7; (includo *v. p. 557, 6;*) ut -um ea* parte intercluderet Ris 22, 22, 10; intercluso per Tempe simul -u, commeatibus, simul reditu ipsis* montes .. repetendi erant 44, 6, 12; quo (tumulo) pluribus ex locis -u invento expulere eos Athamanes 38,2,13; quos .. obsidentes in Eordaeam -um vicissent 33, 8, 5*; omnes vias urbis -usque in forum obsidebant 38,1,5; si -um armatis 50 in urbem patefecisset 32,17,5; neque ipsis quietis Illyriis et -um praebentibus Ris 43, 18, 3; eadem causa ad subeundum arduum -um instabilemque ingressum prae-

bebat 24, 34, 15; qua (parte) aequissimum -um praebebat mons 38, 20, 7; quod hosti -um ascensumve difficilem praeberet 25,36, 6; qui .. alius alia -us exitusque omnes .. specularentur 30, 4, 2; ne superare hostes artis faucibus inclusum -um possent 31, 39, 7; temptantes ab omni parte -us 36, 18, 5; -u in aedes verso 39, 14, 2. — γ) genet.: nulla re alia fidentes ea (castra) 10 satis tuta esse quam difficultate -us 5, 26,5. — δ) abl.: comissatores .. -u ianuae arcet 40,7,8; non terra modo adeuntes -u arcebant 31, 17, 1; (relicto Perseo) ad arcendos -u Aetolos 26, 25, 5; decretum de arcendis -u finium regibus Macedonum 42, 6, 2; ii exclusi -u .. Scotusam* se receperunt 36, 9, 3; prohibere -u Syracusarum* Bomilcarem constituit 25,27,9; satis animi habuerunt ad prohibendos urbis -u 20 hostes 10, 43, 5; — mons praealtus et -u difficilis 43,19,8; muros per..colles, pleraque alta et difficilia -u* .. instruxit 24,34, 3; altiora loca et difficilia -u stationibus .. tutabantur 34, 38, 2; tria (⟨opera⟩ *Wb*) paribus intervallis faciliore* -u a campo, adversus Pyrrheum .. admovit 38, 5, 2; se non iniquo nec perdifficili -u super caput hostium eos educturum* (esse) 32, 11, 3; castra regia, etiam sine defensoribus diffi- 30 cili* -u, diripiunt 12, 10; aggeres haud facili -u ad moenia admovebantur 23, 6 (*cf.* adeo *p. 514,16—20*). — ε) c. praep.: a campestri -u *v. p. 125, 16;* ad *v. p. 372, 20 sqq.;* in: vadit inde in primum -um pontis 2, 10, 5; proelium in -u fori .. commissum est 27,16,1; unum* (praesidium) in primo -u ad Gonnum erat, alterum .. 44, 6, 10; urbis sitae in plano, aperto* et* campestri undique -u 36, 10, 7; per: viam 40 exercitui nullam esse, paucis et expeditis per difficillimum -um 40, 21, 3*.

b) *ad homines:* ne proxima quaeque amoliendo maioribus gravioribusque -um ad se facerent 33, 12, 11; ut .. suae preces nuper repudiatae faciliorem -um ad senatum haberent 38, 3, 7; -um sibi ad obsides Tarentinos et* Thurinos invenit 25, 7,11; qui privatae gratiae -um apud regem quaerebat 41,23,4; — rari -us, conloquen- 50 tibus difficiles ad idus Maias rem perduxere 3, 36, 2; rari* -us, non alienis modo sed tutoribus etiam 24, 5, 5; (*cf.* in domum *v. p. 556, 18*).

c) *ad res abstr.:* ad consulatum, honorem, -es *v. p. 421, 45 sqq.* — omnis -us aperit bello (*i. e. bellum omni modo parat*) 44, 6, 2.

acc. adiect.: aequissimus *v. p, 557, 1;* apertus *557, 38;* arduus *556,53;* campester *125, 16; 557, 33; 39;* difficilis *557, 3; 29; 41; 50;* facilis *556, 36; 557, 25; 45;* haud facilis *556,39; 557,30;* familiarior *556,18;* iniquus *557,27;* ipsi *572,22;* liber *556,40;* omnes *556,27; ib. 30; 557,4; supra 1; 372,* 10 *21;* perdifficilis *557,27;* planus *557,38;* planior *556, 17;* primus *557, 34; 37;* rari *557, 49; 51;* suspectus *556, 20; ;* terrester *556, 28.* — genetivi: finium *557, 15;* fori *ib. 35;* gratiae *ib. 48;* ianuae *557, 11;* pontis *ib. 34;* portarum *372,22;* semitae *556, 35;* Syracusarum *557,17;* urbis *ib. 19.* — ubi?: alia *557, 4;* aliqua *556, 40;* ea *ib. 16;* ea parte *ib. 42;* foris *ib. 23;* qua *ib. 20; 557,1;* terra *ib. 12;* terra — mari *ib. 556, 36.* — 20 c. praep.: a campo *557, 25;* a continenti *556,35;* ab omni parte *557,7;* ab ulla parte *556,38;* a portu, unde *ib. 17;* — ad arcem a mari *556, 30;* ad mare *ib. 41;* ad *finale 451, 5 sqq.; (459,7.)* — in Achaiam *556,34;* Africam *ib. 16;* Eordaeam *ib. 48;* Graeciam *ib. 33;* Macedoniam *ib. 28;* in domum *ib. 18;* forum *ib. 50;* urbem *ib. 51.* — per Tempe *ib. 44.* — subst. syn.: ascensus *557, 3;* commeatus *556, 44;* effugium *ib. 39;* in- 30 gressus *556, 54;* via *557, 39.* — oppos.: exitus *557, 4;* reditus *556, 45.*

adiudico: quem enim* hoc privatae rei iudicem fecisse, ut sibi controversiosam -ret rem 3, 72, 5.

adiumentum: ne non reddita (*sc.* bona) belli causa, reddita belli materia et -um essent* 2, 3, 5.

adiungo. I. **Forma:** adiungiturus *P* 21, 58, 2. 40

II. **Signif.** A) **proprie,** *i. q. conecto:* quae (castra) urbi -ta erant 8,12,8; prope -ta moenibus Ra castra 9, 24, 4; ubi promovendo -tam muro viderunt turrem 23, 37, 4.

B) **transl.** a) *i. q.* **addo, adsumo.** α) *aliquid:* 1) Boeotia -taque insula Euboea 36, 15,8; -tā omni* ora Graecorum inferi maris 9, 19, 4; — qua (classe) -ta bello maritimo .. Philippum urgeret 31, 28, 3; -tis 50 Achaeorum .. navibus 38, 7, 2*; his (*sc.* navibus Rhodiis) -tis 36, 45, 6; — bellum a Volscis -ta Latinorum atque Hernicorum defectione 6,11,2. — 2) acc. dat.: Lati-

num apud penates deos domesticum publico -isse foedus 1,1,9; quos (lembos) ut -ret* Carthaginiensium classi, miserat in Corinthium sinum 28,8,8; ad Prasias .. Issaeorum XX lembi classi Rorum -ti sunt 31,45, 10; cui (classi) -rat duas triremes Mitylenaeas 37, 12, 5. — 3) acc. ad: ad suam veterem nova Lentuli classe -ta 30, 36, 3. — *β*) *aliquem:* 1) Persas, Indos aliasque si -isset gentes 9,19,5; Himilco -to Hippocrate .. castra posuit 24, 36, 2; moderato et prudenti viro -to conlega 27,34,3; — alio magno agmine -to 22,50,11; -tis Balarorum auxiliis 41, 6, 6; quo (exercitu) -to duplicent vires suas 8, 4, 3; -to Samnitium ex. 6, 8; eo -to ex. 10, 10, 7; -to et App. Claudii Neronis ex ulteriore Hispania vetere item ex. 34, 17, 1; -itur et Tusculana legio 3, 18, 7. — 2) acc. dat.: Flavus iis se -git 25, 16, 16; nec publico consilio Insubrum defectioni Cenomanos sese -isse 32, 30, 6; si M. Livium C. Claudio conlegam -issent 27, 34, 11; Moericum cum* praesidio suis -tum (esse) 25,30,12; — ea externa auxilia cum singulis Ris legionibus -isset 27, 8, 16; quattuor extraordinariis cohortibus duas -xit 40, 27, 3; eas quoque .. copias suis -gunt 22,45,6; Hispanos et Gallos equites* Afris .. -git 48, 6; his tria milia equitum* loricatorum .. -xit 37, 40, 5; haec quoque multitudo stationibus .. -itur 24, 21, 11; phalangitis -ti erant Gallograeci pedites* MD 37,40, 10; duo milia et D Mysi* sagittarii his -ti erant § 8. — 3) acc. ad: ad ea, quae habebat, auxilia e Parthinorum iuventute -tis duobus milibus peditum et equitibus ducentis *(coni. Mg)* 44, 30, 13*.

b) *i. q.* **societate adscisco.** *α*) *aliquem:* Volsci -tis Aequis 2,40,12; Cn. Cornelius cum tertia parte veteris exercitus Celtiberis -tis 25,32,8; Veientium Fidenatiumque -tis Faliscis .. exercitus 4, 32, 3; Gallis hostibus -tis 9, 19, 3; neque enim pares eos oppidanis solis .. nedum -tis Macedonibus esse 32, 25, 7; Vulsinienses Salpinatibus* -tis 5, 31, 5; nunc etiam Volscis -tis 8, 5, 3; — Amynandro rege Athamanum -to 31,41,1; ei -to Antiocho, sociis Aetolis .. quibus tandem viribus resistere Ros posse? 35,12,13; hoc (*sc.* Philippo) ego* -to .. qui* dubitare de eventu possim? 36, 7, 7; ipsos -uros se (esse) 40, 57,7; — -tam civitatem .. nec terra nec mari spem relicturam (esse) Ris 44, 23, 6; eam quoque gentem, sicut Gallos Liguresque aut vi aut voluntate -urus 21, 58, 2; hac quoque gente -ta 36, 6, 6. — *β*) *acc. dat.:* societati Achaeorum Lacedaemonios -xit 35,37,2; ut Gentium Illyriorum regem sibi -ret 44, 23, 1; Pyrrho regi nos -ximus 23, 42, 2; Perseo se -gunt 40, 5, 5; (pars auctores erant) -di se ceteris Bruttiis 23, 20, 8; in Thracia quasdam urbes .. partibus, quae domestico certamine vincerentur, -do sese* cepit 39,23,13; Ris se -bant 42, 44, 1; postquam se Eumenis auxiliis -runt 59, 5; (Gentius) impetu magis quam consilio his aut illis* se -urus videbatur 29,11; — accolas sibi quisque -ĕre tam efferatae gentis homines horrebat 10, 10, 11; ut (Boeotiae civitates) relicta regia societate Ris -rentur* 42,46,7; tamquam his nuptiis -enti sibi Dardanorum gentem 44, 30, 4; Philippum .. non solum urbes, sed tot iam gentes, Athamaniam, Perrhaebiam, Aperantiam, Dolopiam sibi -isse 36, 34, 9; novus hostis veteri -tus commovit animos militis Ri 6,7,1; Caeritem populum misericordia consanguinitatis Tarquiniensibus -tum fama ferebat 7, 19, 6; qui (pRus) caritate quam metu -ĕre ibi socios mallet 39, 25, 15; (urbes *v. supra 21;*) — ea pugna, si qua dubia in Hispania erant, Ris -xit 23, 29, 16. — *γ*) censuit .. Patara*, caput gentis, *in societatem* -da* 37, 15, 6.

c) *i. q.* **dicendo adicio:** si dixero multa milia hominum esse, illico* necesse est exterreamini*, nisi -xero, qui qualesque* sint 39, 15, 8.

acc. adverbia: et *v. p. 559, 17; 18;* etiam *ib. 47;* quoque *ib. 28; 31; 560, 2; 4;* prope *558, 12.* — ablativi: publico consilio *559, 20;* impetu magis quam consilio *560, 14;* caritate quam metu *ib. 27;* misericordia *ib. 25;* his nuptiis *ib. 19;* aut vi aut voluntate *ib. 3.* — adi. acc.: aliquem conlegam *v. p. 559, 12; 23.*

adiuro: -at in quae adactus est verba 7,5,6; ut praeter commune omnium civium ius iurandum haec -rent 43, 14, 5.

adiutor. 1) *subi.:* -es triumviris Vviri uls*, cis Tiberim suae quisque regionis aedificiis praeessent 39,14,10; si Poenus rursus magis arbiter pacis quam -or belli fuisset 24,2,4. — 2) *obi.:* hi (coniurati) senos sibi -es ad rem gerendam adsumpserunt* 38, 1, 6; Sp. Oppium App. Claudio -em ad

urbem tuendam .. decernunt 3, 41, 10; si sibi -em belli sociumque imperii darent* 10, 26, 2; at* sibi L. Volumnium darent -em § 3; ut Antiochum sibi darent -em 35, 18, 7; -or ex tribunis sorte L. Furius datur 6, 22, 6; M. Iunius Silanus propraetor -or ad res gerendas datus est 26, 19, 10; P. Manlius in Hispaniam citeriorem -or consuli datus (est) 33, 43, 5; ei T. Aebutium praetorem -em ab senatu datum esse 41, 15, 6; cui consilio -or deum beneficio oblatus videbatur Paeoniae praetor 40, 23, 2; -em sibi ad eam rem unum petit 6, 25, 5; quaeruntur -es consiliis 40, 11, 3. — 3) *abl.:* Attalo -re patrem suum oppressum (esse) 44, 24, 2; ei .. -re conlega M. Canuleio diem dixere 4, 44, 6; rem .. -re utique consule obtineri posse 3, 1, 2; P. Valerium, quo -re reges eiecerat 2, 2, 11; Hanno -bus et ducibus Bruttiis Graecas urbes temptavit 24, 1, 1. 4) *sine* -re Dasio res transigi non poterat 26, 38, 6.

adiuvo. I. **Forma:** adiuvarunt *P* 29, 1, 18; adiuvere *Gryn* ativae *V* 44, 10, 11; adiuvante *PFAld* iuvante *SVR* 28, 17, 12; adiuvassent *V* adiuvissent *ed. Lugd.* 42, 37, 7; adiutus *M*[2] aditus *M*[1]*C* 21, 31, 8; adiuturos *L* adituros *P* 28, 45, 14; adiuturum *Kr* adfuturum *V* 45, 13, 3; adcitusque *pro* adiutusque *P* 24, 35, 4.

II. **Signif.** A) **absolute.** a) *de hominibus:* a domo Numitoris alia comparata manu -at Remus 1, 5, 7; Eumene -nte et quadam ex parte etiam Philippo 44, 24, 3; uno patrum -nte C. Flaminio tulerat, ne 21, 63, 3; -nte Magone Hamilcaris filio 28, 12, 13; urbes Numidiae .. -nte Masinissa recipit 30, 12, 22; -nte Nicomede Bithyniae rege 38, 16, 7; Rum insecutum -nte Samnite duo castella .. expugnasse 22, 24, 13; ut illo -nte .. sub Ra moenia bellum transferatur 1, 53, 11; posse se recipi* Alexandreae* et sorore -nte et non repugnantibus fratris amicis 45, 11, 2; haec .. ab consule .. -bus rege Attalo et Rhodiis gesta (sunt) 31, 47, 3; captus est murus -bus recipientibusque Bruttiis 27, 15, 18; et praevalens ipse et -bus advocatis 2, 55, 6; multum -bus, qui .. iacula ingerebant 36, 18, 5; ex tectis -bat imbellis multitudo 9, 12, 6; omni ope -bat, quo maturius omnia emanarent 40, 54, 8; navibus ne minus XXV quinqueremibus -ret Rus 26, 24, 10; reliquit .. praesidium, simul ut* in perficiendo muro -ret 25, 11, 8; ferrent opem, -rent 2, 6, 3; tyrannus et Antiochum Aetolosque -uros pronuntiat 34, 37, 5; soror plurimum -vit non consilio modo, sed etiam precibus 45, 11, 6; -ēre captivi 24, 16, 3; eo enixius ad* bellum -runt 29, 1, 18; -ēre*, qui in navibus erant 44, 10, 11; cum .. rex, parvo momento si -issent*, debellatum esse clamaret *(coni. Mg)* 42, 59, 7*.

b) *de rebus:* praeterquam vi ac virtute ducis exercitusque, intestina etiam proditione -nte* *(coni. Luchs)* 25, 23, 1; plurumum remis, interdum et leni -nte* vento in* Africam traiecit 28, 17, 12; natura etiam -bat loci 24, 34, 14; praeter virtutem locus quoque superior -vit, ut 7, 23, 8; loca ipsa -bant 31, 43, 2; ante omnia -vit memoria damnationis Sergii ac Verginii 5, 13, 10; multum etiam -uram (esse) notitiam maris terrarumque et ventorum 36, 43, 7; plurimum in eam rem -vit opinio Hannibalis 27, 39, 4; quod impedimentum agentibus fore videbatur, id maxime ad fallendum -vit 24, 46, 4; postea credo additas moles manuque -tum, ut 2, 5, 4.

B) **cum acc.**; a) *aliquem:* Fabium .. leve dictu momentum* ad rem ingentem potiundam -vit 27, 15, 9; -tus Hannibal pecunia, auxiliis 45, 22, 6; Philippum .. exercitu navibusque -urus 33, 19, 11; si palam fiat auxiliis -tum ab se esse* Poenum .. 29, 5, 6; ea ab Gallis desideraret, quibus occulte -ri posset (Poenus) § 6; Prusiam socium et amicum .. -vi 32, 34, 6; — Aetolos C. Valerius .. egregie -vit 38, 9, 8; Aetolos tum classe -runt 32, 21, 17; Gallos loco -ante, Ros varietate et copia telorum 38, 21, 4; neque tamen nisi admodum a paucis populis Pedani -ti sunt 8, 13, 4; deos esse, qui Rum -rent 6, 12, 9; ut .. -rent Ros 32, 30, 8; (*v.* Gallos;) quo animo, qua fide -issent Ros Philippi primum, deinde Antiochi bello 42, 37, 7; qui ope sua velint -tos Ros 32, 8, 14; publica ope Volscos hostes -tos (esse) 6, 13, 7; — turpe existimabat Eumenis classem -are consulem ad traiciendas in Asiam legiones 37, 26, 11; Etruriae primum populi pro suis quisque facultatibus c. -uros* pollicitі 28, 45, 14; non virtus solum c.*, sed fors etiam -vit 10, 36, 9; pedestribus navalibusque copiis .. imperatores vestros -vi 37, 53, 15; legati .. ab T. Quinctio .. -ti sunt 1, 1; pollicitus est, quo animo priore bello pRum iuvenis -isset, eo senem -urum 21, 50, 9; pRum ab eo .. forti fideli-

que opera -tum (esse) 45, 14, 2; nec classe -tum ab eo praetorem esse .. tradit, nec .. 44,13,12; ut admonerem, quem ad modum -are socios solerent Rhodii 45,22,14; Philippo ex propinquo socios -nte et infesto iis, qui 33, 27, 11; neque terra neque mari -tis sociis 31, 16, 8; vos quoque in ea re consilio me -ate 34, 17, 9; ut -ent vos homines plebei divinis quoque rebus procu-
10 randis, sicut in ceteris humanis pro parte virili -ant 10, 8, 4; omni genere commeatuum .. vos -vit 37,53,9; Rhodii et in hoc* et in omnibus bellis .. quam forti fidelique vos opera -verimus, vestro iudicio relinquimus 54, 28; hunc exsul Eurylochus .. -vit 35, 34, 6; -bant eum optumatium studia 4, 9, 5; ut eum in traiciendo exercitu -rem 37, 53, 17; -vit in hoc eum res seu casu contracta seu* consilio 45,5,1; copia rerum
20 omnium, maxime vestis, est -tus* (Hannibal) 21, 31, 8; omnium .. favore* est -tus 45, 44, 9; ut Gallorum exercitus .. benigne a Tiburtibus -tus mox in Hispaniam transierit 7, 11, 1; -tus* (Himilco) ibi et ab legatis Hippocratis et litteris Hannibalis 24,35,4*; pecuniane a nobis -tum (eum esse) an frumento? 45, 23, 2; id parum certum est, solamne an ab omnibus Cisalpinorum Gallorum populis -tam (*sc.* gentem) 5,35,3; seu*
30 manibus in adsurgendo, seu genu se -issent 21, 36, 7; se a nobis -ari aequum censent 32, 21, 4; -bat eos natura ipsa loci 4, 3; publico auxilio nullo -ti sunt 1, 30, 7; (legati) benigne ab Siculorum tyrannis -ti (sunt) 4, 52, 6; cum pRo bellum gessimus nullo externo -ti nec duce nec exercitu 23, 42, 6; ut et paulo ante non -ti et tunc* exclusi 30,34,6; quod .. Antiochi bello -ti a gente Thessalorum essent 42, 38, 6; num
40 ope eorum in bello forent -ti 26, 15, 3; — fortes fortunam -are aiebant 34, 37, 4; ut -rent pugnantes 28, 14, 19.

b) *aliquid:* nonne et .. viduarum pecuniae -runt aerarium ..? 34, 5, 10; non fovere* tantum, sed -are etiam* viribus suis bellum poterant 42,45,3; benignitatem per se gratam* comitate -bat 9,42,5; plurimum causam eorum -vit M. Porcius Cato 45, 25, 2; deposco ipse, ut opera quoque
50 impensa consilium -em meum 22, 22, 14; magis non probare quam non -are consilium poterat 45,5; Thurinis exspectantibus magis quam -tibus eventum 25, 15, 12; fortunam benigno adloquio, comitate invitandi beneficiisque, quos poterat, sibi conciliando -bat 1, 34, 10; nec arte nec viribus -tes ictum 38, 21, 6; ut* -ibus ignem, qui .. 34, 39, 10; rpa impensas -nte 6, 4, 6; (inceptum) tribuni omni vi ..-runt 7,22,9; -nte inclinationem animorum clementia in* omnis et iustitia praetoris Ri 44,31,1; ut loco paucitatem suorum -ret 9, 35, 2; Scipio .. loco -dam paucitatem suorum militum ratus 10,26,8; censores, ut eam rem
10 -rent*, ita in contione edixerunt* 43,14,5; quantum humanis -ari consiliis potuerat res 5, 23, 1; egregiam hanc alam equitum evasisse ferunt multisque proeliis rpam -isse 29, 1, 11*; ut voluntaria conlatio et certamen -dae rpae excitet ad aemulandum animos 26, 36, 8; pRi, cuius munificentia ac donis multis tempestatibus, hoc denique ipso Punico bello -ta ornataque rpa esset 32, 3; si quando umquam* equestri ope
20 -tam rpam meminerint 10,14,11; iam deorum opes humanaque consilia rem Ram -bant 5, 49, 5; forti ac fideli opera multis locis rem Ram -vit 40,49,7; ut nemo unus externus magis enixe -rit rem Ram 28,35,9; (Hieronem) rem Ram omni tempore ac loco munifice -isse 22, 37, 10; si rem Ram -ari vellent 23,6,7; gratulatio conveniens in ea victoria, quam ipse -isset 45,19,3; quam
30 (victoriam) ope sua* ..-urum* regem fuisse 13, 3; consilio etiam Sabini vires -ēre 3, 62, 7; ibi viribus nulla arte* -tis tantum veterani robore exercitus rex Rus vicit 1, 15, 4; -dum, quod futurum erat, rati .. Perseo se* adiungunt 40, 5, 5.

c) *sq. ut:* id Galli fortunae suae omen rati -ēre, ut quem primum in terram egressi occupaverant locum, .. communirent 5,34,8.

acc. adv.: benigne *v. p. 563,22; ib. 34;*
40 egregie *562,34;* enixe, -ius *564,24; 562,5;* interdum *ib. 12;* maxime *ib. 22;* munifice *564, 27;* multum *561, 48; 562, 18;* occulte *ib. 32;* plurimum *ib. 3; 11; 20; 563, 47;* ante omnia *562, 16;* paulo ante *563, 37;* quando umquam *564,20;* ex propinquo *563, 5;* quadam ex parte *561, 34;* quem ad modum *563, 3.* — abl. instr.: adloquio *ib. 54;* arte *564, 2; 32;* auxilio, -is *562, 28; 30; 563, 33;* classe *562, 44; 563, 1;* comi-
50 tate *ib. 47; 54;* conciliando *564, 1;* consilio *562, 3; 563, 8; 564, 31;* consiliis *564, 12;* copia *563, 19;* copiis *562, 50;* donis *564, 18;* duce *563,36;* exercitu *562,29; 563,36;* favore *ib. 21;* frumento *ib. 26;* genu *ib. 30;*

omni genere commeatuum *ib. 12;* litteris *ib. 25;* loco *564, 8; ib. 9;* manu *561, 32; 562, 24;* manibus *563, 30;* parvo momento *562, 7;* munificentia *564, 17;* navibus *561, 52; 562,29;* ope *561,50; 562,42; 43; 563, 40; 564,20; 30;* opera *563,1; 14; 49; 564, 23;* pecunia *562,28; 563,26;* precibus *562, 4;* proeliis *564, 14;* vi *ib. 5;* viribus *563, 45; 564, 2;* ea, quibus *562, 32.* — modi: animo *ib. 40; 52;* qua fide *ib. 40.* — temporis: bello *ib. 41; 53; 563, 38; 564, 19;* multis tempestatibus *ib. 18;* omni tempore *ib. 26.* — loci: multis locis *ib. 23;* omni loco *ib. 26;* neque terra neque mari *563,6.* — c. praep.: ab *v. p. 66, 53 sqq.;* ad bellum *562,5;* — ad *c. gerd. v. p. 425,11 sqq.;* ex tectis *561,49;* — in eam rem *562, 20;* in ea re *563, 7;* in hoc *ib. 18;* in bello *ib. 12; 40;* in rebus humanis *ib. 10;* in adsurgendo *ib. 30;* in perficiendo muro *561, 54;* in traiciendo exercitu *563,17;* — pro facultatibus *562,47;* pro parte virili *563,10.* — verba syn.: fero opem *561,54;* foveo *563, 15;* recipio *561,46.* — oppos.: excludo *563, 38;* exspecto *ib. 52;* impedimentum est *562, 21;* infestus sum *563, 5;* probo *ib. 51;* repugno *561, 43.*

adlabor: ad exta sacrificio perpetrato angues duo ex occulto -lapsi adedere* iocur 25, 16, 2; iterum ac tertium tradunt -os* (esse angues) § 3.

adlatro: M. Porcius Cato . . -are* magnitudinem eius solitus erat 38, 54, 1.

adlego, are: rex . . amore captus virginis Chalcidensis . ., cum patrem primo -do, deinde coram ipse rogando fatigasset, . . nuptias celebrat* 36, 11, 1.

adlego, ĕre: quia de plebe -bantur, . . eam rem aegre passi (sunt) patres 10, 6, 9; rogationem ergo promulgarunt, ut . . quattuor pontifices, quinque augures, de plebe omnes -rentur § 6.

adlicio. I. **Forma:** allicere *codd.* 1,47,7; alliciendae *Mg cum ed. Asc. 1513,* adiciendae *codd.* adciendae *Harant* 1, 8, 5.

II. **Signif.** -ĕre donis iuvenes 1, 47, 7; -dae* multitudinis causa . . asylum aperit 8,5; criminando patres, -do ad se plebem, iam aura*, non consilio ferri 6,11,7; omnia iis sua concessit, ut* opinione clementiae eos . . -ret 43, 1, 2.

adligo, are. a) *proprie:* ancora* . . -vit alterius (navis) proram 37, 30, 9; consul vulnere -ato revectus ad prima signa 7, 24, 4. — b) *translate;* α) aliquem: se Colophonis obsessae auxilio . . -ri 37,26,11; ipsos (Ros) magis -atos *impeditos*que, ne quid eorum, quae agenda sint, possint* agere 15,4; nullam . . civitatem se* in Graecia nosse, quae . . foedere iniquo -ta*, quas nolit, leges patiatur 35, 46, 10. — β) aliquid: recensete animo* muliebria iura, quibus licentiam earum -verint maiores vestri* 34, 3, 1.

adloquium (all. *codd.* 25, 24, 15; 28, 3,4): (L. Tarquinius Priscus) fortunam benigno -o, comitate invitandi . . adiuvabat 1, 34, 11; ut -o leni pellicerent* hostis ad dedendam urbem 25,24,15; qui ex propinquo -o animos temptarent 28, 3, 4; neque illis sociorum comitas vultusque benigni et -a non modo sermonem elicere, sed . . efficere poterant 9, 6, 8.

adloquor. I. **Forma:** *ubique praeter* 27, 45,1 *exstare videtur* adl. *forma.* — locutus *V* 45, 28, 9; adloquerer credidi *L* (alloquerer) *VRF* adidquererededi *ex* adidquereretuerdedi P^1 28, 27, 1.

II. **Signif.** a) *absolute:* tanta . . inerat comitas Scipioni . ., ut non Syphacem modo . ., sed hostem etiam infestissimum facunde -do sibi conciliaret* 28, 18, 6; per legatos leniter -do . . spem conabatur facere . . 33, 38,5. — b) *aliquem:* Herennium Bassum et Herium Pettium . . per interpretem -itur 23, 43, 9; Masinissam sic -itur 30,14,3; Tullus Mettium benigne -itur 1,28,1; legati . . ita Poenum -ti sunt 23,42,1; Sabinum ita -itur 1, 45, 6; per Achaeos et Boeotis copia adeundi -dique Rum facta est 33,29,12; Ros quoque vocatos . . satis miti sermone -itur 22,58,3; ibi Hannibal benigne -tus Tarentinos 25,10,8; -ti concilio frequenti Thessalos 35, 31, 3; — non -qui amicos 41,20,3; (Boium) per interpretem -qui consulem coepisse 39, 42, 11; numquam mihi defuturam orationem, qua exercitum meum -rer, credidi* 28, 27, 1; benigne salutare, -qui plebis homines 3, 14,5; (hospites *v. p. 567,1;*) omnium civitatium legationes . . est -tus 34, 48, 3; paucis milites -itur 9, 37, 6; 27, 45, 1; m. paucis est -tus 36, 17, 2; pro contione m. in hunc maxime modum -tus est cos. 38,17,1; prius -dos m. ratus 9,13,1; sibimet ipsi circumeundos -dosque m. ratus 10, 35, 8; -dos adhortandosque sibi m. ratus 25, 38, 1; -dos maxime veteres m. . . ratus

26, 41, 2; ut necessarios hospitesque -rentur 25, 28, 5; (parentis *v. infra 10;*) populum Tanaquil -itur 1, 41, 4; priusquam p. -antur (magistratus) 39, 15, 1; ut sibi paucis -di populi potestatem facerent 45, 5, 2; Hannibal .. socios* .. benigne -tus .. 22, 58, 2; eadem haec et Syphaci animum dederunt in -do victore* 30, 13, 9; — accuratiore eum (*sc.* Allucium) sermone quam parentis -itur 26, 50, 3; sic eum proficiscentem -tus fertur 22, 38, 13; senatus quam poterat honoratissimo decreto -tus eos* mandat consulibus, ut .. 27, 10, 6; ipsum quidem benigne -tus* est 45, 28, 9; ei nec adire muros nec -qui quemquam passi (sunt) 25, 25, 1; quos Poenus benigne -tus .. dimisit 21, 48, 2. — -bantur percunctantes magis .. quam factum accusantes (*sc.* milites) 28, 25, 5.

acc. adv.: benigne *v. p. 566, 33; 38; 45; supra 6; 14; 16;* facunde *566, 27;* leniter *ib. 29;* ita *ib. 34; 35;* sic *ib. 32; supra 10;* in hunc maxime modum *566, 50;* paucis *ib. 48; 49; supra 4.* — per interpretem *566, 31; 41;* per legatos *ib. 28;* pro contione *ib. 49.* — concilio frequenti *ib. 39;* quam poterat honoratissimo decreto *ib. 11;* oratione *ib. 43;* accuratiore sermone *567, 8;* satis miti sermone *566, 37.* — verba syn.: adeo *566, 36;* adhortor *ib. 53;* circumeo *ib. 52.*

adluo: ab Achradina, cuius murus fluctu -itur 24, 33, 9; Achradinae murum, qui .. mari -itur (aluitur *P*) 24, 34, 4; ea, quae mari -itur, pars urbis 26, 44, 10; qua ex parte urbs mari -itur 29, 35, 7.

admetior: videretis regem nunc mendicantem prope frumentum ab Aetolis, quod militi -iatur, nunc .. 35, 49, 10.

adminiculum. a) *proprie:* (Iunonem) motam sede sua parvi molimenti -is 5, 22, 6; ut .. ipsis -is prolapsis iterum corruerent 21, 36, 7. — b) *translate:* id senectuti suae -um fore 10, 22, 2; (urbs) primo, quo -o erecta erat, eodem innixa, M. Furio principe, stetit 6, 1, 4*.

administratio: coss. belli -em inter se dispertiri iussi (sunt) 3, 10, 9; belli -io ad novos coss. reiecta est 42, 18, 2. — honoribus et -e rpae abstineant 2, 54, 4. — ne praetoribus quidem .. vacatio a belli -e data est 23, 32, 15; — quod ad provinciarum -em adtineret 42, 10, 15; — coss. .. de rpa, de -e belli .. patres consuluerunt 26, 1, 1; — in exercitu Ro cum duo coss. essent potestate pari, quod saluberrimum in -e magnarum rerum est 3, 70, 1; quae ex concordia consulum bona quaeque ex discordia mala in -e rerum militarium evenirent, memorando 10, 22, 4; in navis -e alia in secunda, alia in adversa tempestate usui sunt 34, 6, 6*.

acc. gen.: belli, navis, provinciarum, rpae, rerum magnarum, rerum militarium.

administro. I. **Forma:** administratast *P* 23, 49, 3; amministraretur *C* 30, 41, 9.

II. **Signif.** a) *simpl.:* ubi in medio praeda -bus esset, ibi numquam causas seditionum et certaminis defore 45, 18, 5*; a quo disceret senatus, quantum in Etruria belli esset, quantisque -dum copiis et quot per duces esset 10, 25, 18. — b) *acc. obi.:* quem ad modum bellum -ri vellet Fr. 20; (petere se) pro legato* et participe -di belli 35, 10, 8; tempus et ratio -di eius (belli) libera praetori permissa (est) 25, 10; si (*sc.* di) eandem virtutem felicitatemque in bello -do daturi sint 10, 24, 16; si quando umquam severo ullum imperio bellum -um esset 8, 6, 14; *(v. supra* a)*;)* quo minus ita omnia gerat -etque, ut tempora postulabunt belli 24, 8, 7; in Sardinia res per T. Manlium praetorem* -ri coeptae*, quae omissae erant 23, 40, 1; numquam intentius rem navalem -tam esse 37, 11, 3; qua (fide) rpam -are solitus esset 7, 41, 1; ut positis simultatibus communi animo* consilioque -rent rpam 27, 35, 9; me exercitu eo .. rpam -urum (esse) 40, 35, 14; domesticis consiliis rpam -vit 1, 49, 7; qua felicitate (quam feliciter *Gryn*) rpam -verim *(coni. Mg)* 45, 41, 1*; quod bene ac feliciter rpam -arit 38, 48, 14; numquid* enim socordius aut segnius rpam -ri* post P. Licinii Calvi tribunatum .. quam per eos annos gesta sit, quibus .. 6, 37, 8; neque rpa -ri poterat 34, 55, 2; et ducibus pluribus et exercitibus -dam rpam esse 6, 6, 11; ut quattuordecim legionibus eo anno, centum navibus longis rpa -retur 30, 41, 9; quorum (senatorum) consilio rpa -retur* 45, 32, 2; nihilo militiae quam domi melius rpa -ta est 3, 42, 1; privata pecunia rpa -ta est 23, 49, 3; ut pro rpa fortiter feliciterque* -ta et deis immortalibus haberetur honos et .. 28, 9, 7.

acc. adv.: ita *v. supra 25;* numquam *supra 29;* quando umquam *supra 23;* bene ac feliciter *supra 37;* quam feliciter *supra 35;* fortiter feliciterque *supra 48;* intentius

568,29; nihilo melius *ib. 46;* socordius aut segnius *ib. 38;* quem ad modum *ib. 17;* — militiae — domi *ib. 46.* — abl.: communi animo consilioque *ib. 32;* consilio *ib. 45;* domesticis consiliis *ib. 34;* qua felicitate *ib. 35;* qua fide *ib. 30;* severo imperio *ib. 24;* privata pecunia *ib. 47;* — quantis copiis *ib. 16;* exercitu eo *ib. 33;* ducibus pluribus et exercitibus *ib. 42;* XIV legionibus, C navibus 10 longis *ib. 43.* — per T. Manlium *ib. 27;* quot per duces *ib. 16.* — syn.: gero *ib. 26; 40.*

admirabilis: magnitudinem pRi -orem prope adversis rebus quam secundis esse 22, 37, 3; — non esse -ius Ros Graecia pelli quam Hannibalem Italia pulsum esse 42, 50, 10.

admirandus, *i. q. admirabilis:* multa, quae non vi, non dolo Philippus .. potuisset moliri, -o rerum successu* tenuisse (Per- 20 sea) 42, 11, 8.

admiratio. a) *subi.:* hostis .. -io cepit, quidnam* sibi repentinus clamor vellet 44, 12, 1; ceperat iam ante Numidam ex fama rerum gestarum -io viri 28, 35, 5; -io incessit, quod nec pugnam inirent nec .. 7, 34, 12; primum -io, deinde haud dubius timor incessit animos consilia sua emanasse 39, 4; tanta simul -io miseratioque viri incessit homines, ut 9, 8, 11; consuli primo 30 tam novae rei ac subitae -io incluserat vocem 22, 8; alteram (famam) -io viri et pavor praesens nobilitavit 1, 16, 4; -io orta est non simul regressum Hannibalem (esse) 26, 12, 3. — b) *obi.:* -em deinde auxit .. tranquilla serenitas reddita 2, 62, 2; propius* adeuntibus insolitum silentium -em fecit 22, 42, 1 ;haec oratio .. ingentem .. ducis -em fecit 25, 11, 18; tanta -io singularum universarumque* rerum incussa (est), ut 40 .. 29, 22, 4. — c) *gen.:* multa alia eiusdem generis .. -is humanae in eo iuvene excesserant modum 26, 19, 9. — d) *abl.:* absolverunt *(sc. reum)* -e magis virtutis quam iure causae 1, 26, 12; -e mutua prope attoniti conticuere 30, 30, 2; cernere ipsos, quo concursu, qua -e, quo favore* hominum iter suum celebretur 27, 45, 6; non minore hostium -e quam vestra conspectum est 5, 52, 3; iuvenis Rus -e in se cives 50 hostesque convertit 5, 46, 1; cum -e tam ancipitis sententiae in se omnis convertisset 21, 3, 4; eadem illa cum patribus ingenti omnium -e enarrasset 2, 36, 7; imbutus uterque quadam -e alterius 21, 39, 7; cum pavorem mixtum -e patri iniecisset 40, 8, 3; -e paventibus cunctis 7, 34, 8; sequebatur turba .. favore* et -e stupens 2, 49, 5; tribunorum .. obiurgantium multitudinem, quod -e eorum, quos odisset*, stupens in aeterno se ipse teneret servitio 4, 35, 5; stupor omnes -e rei tam atrocis defixit 3, 47, 6; — numquam exercitus neque minor numero neque clarior fama et -e hominum per urbem incessit 2, 49, 3. — e) *c. praep.:* 10 velut merso* ab -e animo 8, 7, 21; — defixerat pavor cum -e Gallos 7, 10, 12; ubi .. cum -e eloquentiae auditus fuerat Fr. 49; — in -em et ipsum et omnes, qui circa erant, converterunt 22, 30, 1; in -em versus 2, 13, 8; — per -em Scipionis contemptu imperatorum aliorum orto 29, 1, 19.

admiratio ***stuporem significat his locis:*** 44, 12, 1; 7, 34, 12; 39, 4; 2, 2, 8; 26, 12, 3; 2, 62, 2; 22, 42, 1; 29, 22, 4; 5, 52, 3; 21, 3, 20 4; 2, 36, 7; 40, 8, 3; 7, 34, 8; 3, 47, 6; Fr. 49.

acc. adi.: humana *569, 41;* ingens *ib. 37; 52;* minor *ib. 47;* mutua *ib. 44;* quaedam *ib. 54;* tanta *ib. 28; 38;* vestra *ib. 48.* — gen. *α) subi.:* hominum *ib. 46; **supra 9;*** hostium *569, 48;* omnium *ib. 53.* — *β) obi.:* Scipionis ***supra 16;*** ducis *569, 37;* viri *ib. 24; 28; 31;* alterius *ib. 54;* eorum ***supra 5;*** — eloquentiae ***supra 13;*** rei *569, 30;* ***supra 7;*** rerum *569, 39;* sententiae *ib. 51;* virtutis *ib.* 30 *43.* — syn.: concursus *ib. 46;* fama ***supra 9;*** favor *569, 46;* ***supra 3;*** miseratio *569, 28;* stupor ***supra 7.*** — oppos.: contemptus ***supra 16;*** pavor *569, 31; 54;* timor *ib. 26.*

admiror. a) (Antiochus) Hannibalem .. non ut prudentem tantum virum, sed prope vatem .. -ri 36, 15, 2; et nobilitatem -tum gentis virique et animum .. fidem futurae amicitiae sanxisse (Latinum) 1, 1, 8; ut non magnificentiam tantum, 40 sed prudentiam .. -retur 45, 32, 10; subiecta cernens Ra castra -tus esse dicitur et universam castrorum speciem et discripta* suis quaeque partibus 31, 34, 8. *cf. p. 569, 19.* — b) *i. q. stupeo:* centuria .. mota .. -tium circa fremitu petiit a consule, ut 26, 22, 10; primo murmur ac fremitus .. -tium, silentium mox .. ortum est 33, 16, 8; -tus rogitansque 3, 26, 9. — acc. obi.: -tus cum verba tum pertur- 50 bationem tantam adulescens parcere exsecrationibus iubet 39, 10, 3; — Syphacem mittere legatos idem -tem, quae tam diuturnae morae sit causa 29, 24, 6*.

admisceo. I. **Forma**: admiscet *D* missis *M* admiscit *P* 7, 14, 8.

II. **Signif.** a) *proprie:* ut si quis .. mortiferum venali -eat 6,40,12. — b) *transl., i. q. addo:* (instruxit) auxilia Ligurum Gallorumque Baliaribus Maurisque -xtis 30, 33, 5; -xtis etiam Threcibus* incolis 42, 51, 5; hos paucis *(excidisse nomen gentis putat Mr)* -xtis ad pervastandum .. agrum misit 37, 18, 7*; — his fere M effectis C -et* equites 7, 14, 8; equitatum suum M peditum* iaculatoribus ferme -xtis .. trans Trebiam mittit 21, 52, 9; -renturne plebei*, controversia aliquamdiu fuit 3,32, 7; veteranis -xtis firmior exercitus fuit 57, 9; — Hispanos et Afros et omne veterani robur exercitus -xtis ipsorum impedimentis .. primos ire iussit 22, 2, 3.

admitto. I. **Forma**: ammitterent *UR* 1, 55, 3; admisissent *Fr*[1] admissae essent *codd.* 4,18,6; admisso *Mg* amisso *V* ab ipso *Gryn* 45, 6, 1.

II. **Signif.** A) **proprie;** a) *i. q. incito*: in Postumium .. Tarquinius Superbus .. equum infestus -sit 2, 19, 6; signum equitibus datum est, ut in hostem -rent equos 25, 19, 3. — b) *i. q. aditum do;* α) aliquem: (captivos *v. infra 48;*) ne legatos, ne nuntios -remus regum 41, 23, 7; data opera est ab iis .., ne -rentur (legati) 24, 20; -ssi auditique sunt (legati) 21,10,1; apparebat non -os protinus Carthaginem ituros (esse legatos) 9,3; ne legatis quidem -ssis 31, 16,6; *(v. infra 40; 43;)* neque legationem aliam .. -urum (se) dixit 32, 27, 6; (nuntios *v. supra 29;* Ros *v. infra 46;*) secreta eius curatio fuit, -tibus neminem 42,16,7; -ssi plures 35, 17, 2. — β) acc. quo?: nec quemquam eo virum -ti solitum (fuisse) 39, 13, 8; — legatos .. non -os (esse) ad Philippum regem 30, 26, 2; si non ad fastos, non ad commentarios pontificum -imur 4,3,9; — legatos .. imperator vester in castra non -sit 21, 10, 6; qui (legati) cum in c. non -rentur 33, 29, 10; ne -dos quidem in concilium Ros censebant 35, 33,1; cum dubitatum in senatu esset, -rentur (captivi) in urbem necne, ita -os esse, ne tamen iis senatus daretur 22, 61, 5.

B) **transl.** a) *ad animum, ad aures, auribus aliquid:* eo nec patricios ambo coss. neque comitiorum curam publicave studia prae privatis incommodis plebs ad animum -bat 7,19,5; nihil, quod salutare esset, non modo ad animum sed ne ad aures quidem -bat* (*sc.* acies) 25,21,7; — eas* condiciones imperator Rus vix auribus -sit 30,3,7; si consilium non utile solum, sed etiam salutare -ere auribus posset 33, 35,3; pacis cum tyranno mentionem -dam auribus non fuisse 34, 49, 1; nullam antea pactionem auribus -rat 23, 19, 15; occupati animi praesenti laetitia nihil .. auribus -bant 13,6. — b) *i. q. committo, delinquo;* α) aliquid: castigationis* regis in -a culpa .. memores 31,46,11; se miliens morituros potius, quam ut tantum dedecoris -ti patiantur 4, 2, 8; ne pessimum facinus peiore exemplo -rent iudices 3,72, 2; fateri (se) -um flagitium 5, 28, 8; nec tantundem noxae -um erat 28,20,12; (scelera *v. infra 28;*) — nihil se, quare perire merito deberent, -isse 29, 15, 13; nihil -um iri, quod vim tribuniciam desideret 3,59,3; etiamsi quid antea -issem piaculo dignum 40, 13, 4; ne quid falleret tale -um 25, 23, 5; non tamen -um quicquam ab iis* criminatum venio, sed cautum, ne -ant 2, 37,3; sanguine luent, quod -runt 28,29,7. — β) acc. in: tanto facinore in unicum relictum amicum -sso 45,6,1*; propter multa in deos hominesque scelera Locris -a in carcerem coniectus fuerat 34,44,6; quae in terra Attica scelera in superos inferosque deos sunt -a 32,21,21; ego si quid impie in te, pater, si quid scelerate in fratrem -si, nullam deprecor poenam 40, 15, 9; nec earum rerum ullam* .. in se aut* alios -rant 39,18,3. — c) *de avibus addicentibus:* cum omnium sacellorum exaugurationes -rent aves, in Termini fano non addixere 1, 55, 3; ut .. summa rerum, ubi aves non -issent, dirimerentur 36, 6; simul aves rite -issent* 4, 18, 6.

acc. adv.: antea *v. supra 7; 21;* ita *571, 48;* vix *supra 3;* — impie *ib. 31;* rite *ib. ib. 40;* scelerate *ib. 32.* — ubi.?: Locris *supra 28;* in terra Attica *ib. 29.*

admodum. A) **de modo,** *i. q. valde, satis;* a) *cum verbis:* viribus a. attenuatis 39, 49, 4; ubi [satis] a. et suorum et hostium animos est expertus 34, 13, 4*; iam a. mitigati animi raptis erant 1,10,1; eae litterae .. a. moverunt senatum 23, 28, 1. — b) *cum adiectivis:* (asper *v. p. 573,28;*) cum a. exiguis copiis Genuam repetit 21,32,5; (exsecrabilis *v. p. 373,9;*) pavor Numidarum Ris iam a. fessis victo-

riam dedit 29,3; causam .. nec satis piam adversus sororem nec a. in virum honorificam 6, 34, 8; a. inops pecuniae Philippus, Perseus contra praedives bellare cum* Ris coepit 45, 40, 3; neque tamen nisi a. a paucis populis Pedani adiuti sunt 8,13,4; erat autem non a. simplex habitus inter Achaeos animorum 32,19,6; laetusque dies ex a. tristi paulo ante ac prope exsecrabili factus 22,30,6. — *saepius postponitur:* praetor .. nova societate tam clari regis laetus a. 23,33,7; alii vani, alii leves a. ictus erant 34, 39, 2; in* equitatu recensendo mitis a. censura fuit 38, 28, 2; Macedonum gens* obscura a. fama .. fuit 45,9,4; parvum a. (a. parvum B^1) me .. iure iurando adegit 35, 19, 3; plures enisa partus parvis a. relictis omnibus decessit 40,4,4; ut parvo *(i. e. paulo)* a. plures caperentur *(sc. quam caederentur)* 10, 45, 11; pauci a. patrum .. contracti (sunt) ab coss.* 2, 23, 12; pauci a. erant 10, 41, 14; inter quos pauci a. Italici, ceteri Numidae (*sc.* erant) 24,15,2; putrem iam* a. et vetustate dilabentem (*sc.* navem) 35,26,6; Antiochus Ephesi securus a. de bello Ro erat 36, 41, 1; in equitibus recensendis tristis a. eorum atque aspera censura fuit 43,16,1; iam valida a. numero manus erat 7,39,8. — c) *cum negationibus: (v. supra* nec *supra 2;* neque tamen nisi *ib.5;* non *ib.7;)* non sum nescius .. neque nuntiari a. ulla* prodigia in publicum neque* in annales referri 43,13,1; — armorum hostilium magnam vim transtulit, nullam pecuniam a. 40, 59, 2; equestris pugna nulla a. fuit 23, 29, 14; spes nulla a. expugnandi erat 32, 13, 12; quae (phalanx) .. nullius a. usus est 31, 39, 10; nihil a. memorabile actum est 5, 14, 6; cum biennio ferme nihil a. memorabile factum esset 25, 32, 1; nihil a. viribus suis fidentes 23,46,10; nihil a. tanta clade territus 27, 2, 1; quae nihil a. Ris, eadem perincommoda regiis erant 37, 41, 3. — d) *cum substantivis:* augur* Ti. Sempronius Gracchus a. adulescens (*sc.* creatus est) 29, 38, 7; Q. Fabius Maximus augur mortuus est a. adulescens 33, 42, 6; ad P. Scipionem a. adulescentem* .. summa imperii delata est 22,53,3; respondendum ad omnia iuveni tum a. Demetrio erat 39, 47,1; quem modo civitas iuvenem a. unum* .. delegarit* ducem 29,20,2; puellam a. ancillam initiatam (*sc.* esse sacris) 39, 12, 6; Laconicus* eius stirpis erat puer a. 35,36,8; filium Persea, puerum a., .. mittit 31, 28, 5; maior ex duobus filiis eius Capussa, puero a. altero, paternum imperium accepit 29, 29, 7.

B) **de tempore,** *i. q. modo:* exacto a. mense Februario 43, 11, 9.

C) **de numero,** *i. q. fere, ad summum:* secuti eum sunt a. D* Cretenses 44, 43, 8; — octoginta a. ornati equi . . abducti (sunt) 31,37,12; locus .. in pedum mille a.* altitudinem abruptus erat 21, 36, 2; vehicula .. M a. capiuntur 42, 65, 3; M* a. hostium utraque pugna occidit 27, 30, 2; sex milia hostium caesa (sunt), V a. Rorum 22, 24, 14.

admoneo. I. **Forma:** et monendo *M* admonendo *P rell.* 10, 22, 6; ammonendo *C* 30, 32, 5; promonendoque *B* 32, 20, 2; — admovendi *P* 22, 60, 7.

II. **Signif.** A) *i. q. meminisse iubeo.* a) absolute: quae ipsis sua sponte non succurrebant, ea duces -do atque hortando subiciebant* 30,32,5. — b) aliquem: istos ut primum in Macedonia esse -tus a vobis comperi 42, 41, 8. — c) acc. genetivus: locus ipse -bat Camilli 5,46,6; — Aventini Sacrique montis -bat, ut .. eo imperium inlibatum referrent 3, 61, 5; -ere paterni beneficii 1, 47, 7; nunc belli, quod instaret, nunc futurae solitudinis -ens 31,43, 6; -urum (esse) Sacrum montem constantiae plebis 3, 52, 2; identidem -ere fortunae 8,28,3; (iuris iurandi *v. infra 37;* Sacri montis *v. supra 28;*) adversae deinde res -runt religionum 5, 51, 8; Philippus societatis secum* -et et iuris iurandi 32, 21,5; (solitudinis *v. supra 31.*) — d) aliquem alicuius: hinc victor Martius lupus .. gentis nos Martiae et conditoris nostri -uit 10,27,9; — Cannarum Trasumennique et Trebiae singulos -ens universosque 23,18,7; legatos miserunt, qui* -rent foederis eum* Ri 35,13,3; qui (legati) -rent Rae societatis Aetolos 32, 6; Rae societatis Aetolos meritorumque* in universam Graeciam T. Quinctii -runt § 12; eum .. -et saepe usurpatae Dionysii tyranni vocis 24, 22, 8. — e) sq. interrog. indir.: quid .. alium in discrimen adducere quale sit, veteribus externisque exemplis -ere opus est? 28,44,1; quae .. evenirent, memorando, quamque* prope ultimum discrimen .. ventum foret, -do: *(sq. acc. c. inf.)*

10, 22, 5; eos .. orationes quoque turbaverant utrimque, quae difficilia essent, promendo -doque* per totum diem habitae 32, 20, 2; ut -rem, quem ad modum adiuvare socios solerent Rhodii 45, 22, 14; -tos*, in quo statu rerum accepisset eos.., dimisit* 34, 51, 2. — f) sq. acc. c. inf.: -et milites Verginius .. trepidatum esse 3, 51, 1; quibus (rogationibus) quid aliud quam -emus, cives 10 nos eorum esse 4, 3, 3; -ent deinde quidam, esse thesaurum publicum sub terra 39, 50, 3; -eat conlegas liberos et cives eorum, non servos militare 5, 2, 11; in noctem rem dicendo extraxit referendo -doque exacta (esse) acerbe munia militiae 45, 36, 3*; *(v. p. 574, 54;)* simul -ens cum iisdem Macedonibus (se) pugnaturos 33, 8, 4; cum bis deditis rem esse -ens 40, 39, 8; -tem Valeriis et Horatiis ducibus pulsos reges 3, 39, 3; 20 et meminerant et -bant alii* alios supplicium ex se, non victoriam peti 29, 19, 11; -rent non Campanos neque Tarentinos esse eos, sed Ros 27, 9, 10; quae (comprecatio) vos -ret hos esse deos 39, 15, 2; -uit cum securibus sibi fasces praeferri 24, 9, 2.

B) *i. q. hortor;* a) abs.: -bat enim desiderium usus 6, 4, 6; tunc enimvero deorum ira -uit 2, 36, 6. — b) aliquem: nos a vobis et -ri et regi, non vos a nobis de-30 bere 40, 46, 1; non sum is*, qui non existumem -dos duces esse 44, 22, 11; litteris Eurylochi -ti propinqui amicique .. liberos .. adcierunt 35, 34, 7. — c) sq. ut: *(cf. p. 574, 28;)* -ēre, ut viderent 3, 17, 10; quod -ti essent, ut tam pio .. officio fungerentur 34, 50, 4; quid enim aliud quam -di* essetis, ut morem .. servaretis? 22, 60, 7. — d) sq. coni. adhort.: nihil .. ultra dicere, quam ut -eant, re*, non verbo eos liberos 40 relinquant nec .. patiantur 39, 27, 2. — e) sq. ne: id -eo, ne quis .. putet 3, 4, 1.

acc.: identidem *v. p. 574, 33;* simul *v. supra 16;* — exemplis *574, 51;* litteris *supra 31;* rogationibus *ib. 8.* — syn.: hortor *574, 23;* memini *supra 20;* promo *ib. 2;* refero *ib. 14.*

admonitio: grata ea patribus -io fuit 29, 16, 3; nihil offensus libera -e tam clari adulescentis 44, 36, 12.

50 **admonitus, us:** creditur .. -tu Tulliae id factum (esse) 1, 48, 5.

admoveo. I. **Forma:** *cf.* admoneo. admosse 38, 45, 3; moveatur *M* 9, 25, 6; admonita *V* 45, 27, 9; admonuissent *P* 24, 39, 10; admoveri *edd. vet. Mg* admoneri *codd.* 40, 56, 10; permota *V* 44, 9, 8.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *aliquem;* α) simpl.: -ri* potuisset Antigonus 40, 56, 10; acies tota Achaeorum -batur 35, 30, 3; qui regem -ere copias iuberent 36, 12, 4; si propius c. -isset 43, 10, 1; ut ceterae* c. -rentur 24, 46, 3; ceterae -tae sunt c.* 25, 24, 1; si qua, -tibus exercitum, dissensio inter ipsos .. excitari posset 34, 10 33, 11; ut, quocumque vocasset defectionis ab Ro spes, -ret ex. 24, 36, 9; qua videbantur hostes ex. -uri 35, 27, 3; precibus .. retentum (eum) -osse tamen ex. 38, 45, 3; si ex. -eatur* 9, 25, 6; si -tus extemplo ex. foret 43, 4, 1; ex. ab se -to 33, 13, 8; -to ex. omnes extemplo dediderunt se 43, 19, 5; ut suas legiones -ret 29, 36, 6; dum Hippocrates atque Himilco -rent castra legionesque* 25, 25, 4; ubi recens -ta legio est 34, 20 15, 5; duo milia militum delectorum -vit 42, 63, 6. — β) acc. unde?: Ti. Gracchum ab Luceria Beneventum copias -ere 24, 12, 6; et a classe navales socii .. et terrestris exercitus ab* imminente prope ipsis moenibus tumulo est -tus 29, 35, 7; — ex Etruria volonum exercitum -ere Ariminum 28, 46, 13; ut ex Vaticano exercitum ad Clusium -eant 10, 27, 5. — γ) acc. quo? αα) *dativus:* equiti -ti (sunt) equi, ut per-30 sequi hostem posset 2, 20, 12; — Hannibalem .. altaribus -tum tactis sacris iure iurando adactum (esse) 21, 1, 4; me .. a. -tum iure iurando adegit 35, 19, 3; -batur a. magis ut victima quam ut sacri particeps 10, 38, 9; filia victima aris -ta 45, 27, 9*; (si Scipio) Carthagini exercitum -eat 29, 23, 10; cornua dextra laevaque -et castris 32, 12, 1; priusquam armatos muris -ret 44, 9, 1. — ββ) *accus.:* (Ariminum *v. supra* 40 *27;* Beneventum *ib. 23;*) ut Capuam exercitum -ret* 24, 12, 2; Lacinium* Hannibal -rat copias 25, 25, 12; ut exercitum propius Tarentum -eat 24, 13, 2; quibus (auxiliis) fretus propius urbem Ram exercitum -ret 29, 4, 6. — γγ) *ad: v p. 328, 48—329, 16, c. gerd. v. p. 425, 15.* — δδ) *in c. acc.:* si in Campaniam exercitum -isset 22, 13, 3; postero die .. in eundem locum rex copias -xit 42, 57, 10. — εε) eodem et 50 dictator alia parte copias -et 4, 29, 2.

b) *aliquid.* α) simpl.: pluribus partibus vineae coeptae (sunt) agi -rique aries 21, 8, 2; pluribus simul locis a. -batur 37, 5, 5;

altera quoque parte -tus (est) a. 32, 3; a. -tum .. ad terram urguebant 42,63,4; a. -to 32,24,3; ea prius a. -to quatere muros turresque coepit 37,32,2; testudinibus arietes -vit 26,8; duobus .. locis -ti a. quatiebant muros 38,28,11; pluribus locis aure -ta sonitum fodientium captabant 7,8; (Samnites) defectioni Campanorum imminentes -uros (esse) castra 8, 22, 10*; postero die propius -ri c. placuit 37, 39, 5; si propius c. -rentur 34,26,2; *(v. p. 576,18;)* animos sol, pulvis, sitis, ut ferrum non -eas, prosternunt 38, 17,7; machinae ad subducendas naves -tae (sunt) 25,11,18; *(v. infra 25;)* religiose -tes manus (*sc.* ad Iunonis signum) 5,22,4; iam opera -enti deditio facta est 33,38,9; cum iam o. -ret 40,47,3; *(v. infra 25;)* duabus -tis quadrigis 1,28,10; locum dedere scalas -di 4, 59, 6; scalae -tae (sunt) 6, 10, 4; scalis raptim -tis in moenia evasere 10,17, 7; simul -ta sunt signa § 7; iam testudinibus -tis murus subruebatur* 34,29,6; quae (turris) cum -ta .. muros defensoribus nudasset 21,11,7; vineae inde omniaque alia operum machinationumque genera cum -rentur 24, 19, 8. — β) acc. quo? αα) *dativus:* numquam deos ipsos -ere nocentibus manus 5, 11, 16; — Carthagini nunc Hannibal vineas turresque -et 21,10,10; huic testudo similis humillimae* parti muri -ta* (est) 44,9,8; turres muro -vit 8, 16, 8; omnem apparatum oppugnandarum urbium muris -runt 24,33,9; arietem -ere muris coepit 33, 17, 4; iam arietem muris -urus erat 32, 4, 1; testudinibus et vineis et ariete -do muris 31, 46, 11; iam machinas -tem muris avertit* fama redintegrati belli 30,8,1; operibus, quae -ere muris parabat, perfectis 38, 5, 1; per quas (vineas) aries moenibus -ri posset 21, 7, 5; cum iam scalas m. -rent 7,16,6; sacrilegas -ere manus intactis illis thensauris 29, 18, 8; adversus ligneam ingentem -tam urbi turrem aliam* .. excitavit cos. Rus 23, 37, 2. — ββ) priusquam signa Achradinam* -ret 25, 24, 15. — γγ) ad Anienem *v. p. 328, 47;* ad moenia *v. p. 329, 9.* — δδ) tria (opera) paribus intervallis .. adversus Pyrrheum .. -vit 38, 5, 2.

B) **transl.** a) *i. q. adhibeo:* prius tamen, quam vim -ret, missis, qui temptarent .. animos 43, 18, 6; nulla ab exteriore parte vis -ta est 38, 5, 9. — b) *i. q. addo:* spes cupiditati* -ta ita occaecavit animum, ut 43, 10, 3. — c) *i. q. inicio:* metus tormentorum -tus fateri vera coegit 27, 43, 3; ut parvo metu -to paratum indicem esse appareret 40,55,5; tantos pavor stimulos -vit, ut ruerent in hostium tela 7, 15, 3; qui Ligurum oram maritumum quoque terrorem -tis circumvectarentur 41,17,7; quo propior -retur* terror 44, 25, 3; praesenti -to terrore 45, 5, 1. — acc. dat.: -dum igitur undique terrorem* perculsae* Carthagini ratus 30, 36, 3; populationibus agri terror est oppidanis -tus 6, 10, 3.

acc.: extemplo *v. p. 576, 15; ib. 17;* iam *577 quinquies;* numquam *577, 27;* nunc *ib. 29;* prius *ib. 3;* propius *576, 7; 44; 45; 577, 10; cf. supra 8;* raptim *577, 20;* religiose *ib. 14;* undique *supra 10.* — ea *577, 3;* qua *576,12;* dextra laevaque *ib. 38;* alia parte *ib. 51;* altera quoque parte *577, 1;* pluribus partibus *576, 52;* paribus intervallis *577, 48;* duobus locis *ib. 5;* pluribus locis *ib. 6;* pluribus simul locis *576,54;* ab exteriore parte *577,52.* — postero die *576, 49; 577,9.* — testudinibus *ib. 4;* per vineas *ib. 39.* — *syn.:* ago *576, 53.*

adnector: resolutis, quibus leviter -xa erat (*sc.* ratis), vinculis 21, 28, 9; — cadavera saxis aut amphoris, ut pondere traherentur in profundum, -xa 33, 29, 6.

adnitor. I. **Forma:** admitantur *P* 6,35, 2; annisurus *U* 1,9,15; anni *U*[1] annisi *U*[2] 2,61,4. — adnixus *in melioribus codd. non invenitur.*

II. **Signif.**, *i. q. operam do;* a) *absol.:* Poeno cepisse iam se urbem, si paulum -atur, credente 21, 8, 8; iam eo gradum fecisse plebeios, unde, si porro -antur, pervenire ad summa .. possint* 6,35,2; cos. obtestabatur milites, ut paululum -rentur 35,5,11; debellatum mox fore, si -ti paulum voluissent, rebantur 23,13,6; plus sibi quam pro virili parte -dum (esse) 7,7,5; Q. Metello maxime -ente* neque negata neque data est Africa 30,27, 2; quibus (amicis) -tibus senatus consultum factum est, ut 39, 7, 4; cognati amicique Cn. Manlii summis opibus -si sunt 38,50,2; -si omnes cum C.* Claudio M. Livium cos. fecerunt 27, 34, 15.

b) *acc. praep.* 1) ad: *v. p. 425, 18 sqq.* — 2) adversus: adv. quam actionem .. et coss. et patres summa ope -si sunt 4,43,5. — 3) de: patres hoc idem de intercessoribus legis -si (sunt) 5,25,13. — 3) pro: cum et patres haud minus quam pro Coriolano

-si essent 2, 52, 4; patres quoque non temere pro ullo aeque -si sunt 61, 4; (pro se quisque *v. infra 8;* pro virili parte *v. p. 578, 41.*)

c) *sq. ut:* ut .. illo die -antur, ut ordinis eius gloriam invictam praestent 10, 14, 11; se id -ti, ut suae .. virtuti* cedatur 22, 58, 3; quod -surus pro se quisque sit, ut .. patriae expleat desiderium 1, 9, 15; memorem se .. beneficii -surum (esse), ut appareat .. 2, 39, 11; certantem secum ipsum* -surum (esse), ut* .. opinionem .. constantem efficiat 6, 6, 9; praetorem .. -surum (esse), ut .. nec pacis eos paeniteret nec belli 35, 25, 8; -suros (se esse), ut .. gratiam referant 24, 48, 3; omni ope -si sunt, ut .. M. Valerium Corvum consulem .. facerent 8, 16, 4.

d) *sq. ne:* milites, ne ab altera parte prius victoria incipiat, -untur 10, 19, 18; -dum (esse) singulis universisque, ne .. fama Romam perveniat 27, 13, 12; ita -ar, ne quem pacis .. paeniteat 30, 30, 30; Verminam quoque -surum (esse), ne officiis .. vincatur 31, 11, 14; me omni ope -surum esse, ne* frustra vos hanc spem de me conceperitis 44, 22, 4; quoad potuerint, patres -sos (esse), ne plebeis* aditus ad magnos honores esset 10, 24, 8.

e) *sq. inf.:* -rentur vincere, priusquam gloria alterius exercitus fieret* 10, 41, 7; patres reficere intercessores legis -si sunt 5, 29, 1; nobiles homines .. ipsas expugnare quaestiones omni ope -si sunt 9, 26, 15.

acc.: aeque *v. supra 2;* maxime *v. p. 578, 42;* haud minus quam *ib. 54;* paululum *ib. 39;* paulum *ib. 35; 40;* plus *ib. 41;* porro *ib. 37;* non temere *supra 1;* undique *425, 20.* — id *supra 7;* hoc idem *578, 52.* — omni ope *supra 17; 26; 34;* summa ope *578, 51;* summis opibus *ib. 46.* — illo die *supra 5;* quoad potuerint *ib. 27.*

adno: multi adnantes navibus .. foede interierunt 28, 36, 12.

adnumero: haec omnia C. Flaminio quaestori *adpensa* -taque sunt 26, 47, 8.

[**adnuntio** *Livianum non est, cf.* 2, 36, 4; 31, 2, 3.]

adnuo. I. **Forma:** annuo *codd.* 1, 12, 10; 28, 17, 8; *de quarta decade nihil constare videtur.*

II. **Signif.** a) *absol.:* et ille quidem -tibus ac vocantibus suis .. evadit 1, 12, 10; cum is vixdum serio -isset 39, 42, 12; -isse ceteri deam couclamaverunt 5, 22, 5. — b) *alicui:* quibus (praemiis) etiam ipse rex -rat 34, 61, 2; precationi -isse deos haruspices respondere 31, 5, 7. — c) *alicui aliquid:* -it, patres conscripti, nutum numenque vestrum invictum Campanis 7, 30, 20. — d) *sq. acc. c. inf.:* barbarus .. amicitiam se Rorum accipere -it 28, 17, 8; cum -isset se venturum 32, 39, 3.

adolescens, -entia, -ulus *v. s.* **adul.**

adolesco. a) *proprie, de hominibus:* puerum -tum inter eos forma insigni .. ad Scipionem misit 27, 19, 8; captiva .. adducitur ad eum -ta virgo 26, 50, 1; hanc virginem -tam .. pellicere adortus 3, 44, 4; neu patiatur virginem -tam famae prius quam libertatis periculum adire § 12. — b) *transl.:* cum primum -evit aetas 1, 4, 8. — dissipatae res nondum -tae discordia forent 2, 1, 6.

adoperio: capite -to velut sub iugum misit iuvenem 1, 26, 13.

adoptio: Philippus *natura* frater, -e filius 42, 52, 5; P. Scipio is erat, *naturalis* Pauli consulis filius*, -e Africani nepos 44, 44, 2; — duobus (filiis) datis in -em 45, 40, 7; duos (filios) .. in -em datos Cornelia et Fabia gens habent 41, 12.

adorior. I. **Forma:** adoreretur ς *(Lov 4)* 37, 13, 1. — adhortus *P* 21, 57, 6; *V* 43, 18, 7; adhorti *P* 7, 11, 8; *V* 44, 33, 10; adhortatus *V* 42, 53, 9; adortus *Gr* adportus P^1 ad portas P^2 25, 9, 11; oborta *Mog* 33, 41, 7.

II. **Signif.** A) **i. q. peto.** a) *de hominibus;* α) absolute: quid, si ab tergo -retur, capiendum consilii foret 35, 28, 3; si quis pavorem magis iniceret equis quam* iusta -retur pugna 37, 41, 9; alia parte ipse -us est 26, 5, 6; ita trifariam -us castra circumvenit 3, 22, 7; nocte -us non fefellit vigiles 21, 57, 6; vi atque armis -us expugnavit 31, 27, 4; postero die omnibus copiis -us in deditionem omnes .. accepit 42, 53, 9; improviso -ti .. cepere (Cortuosam) 6, 4, 9; simul undique -ti .. castra invasere 9, 14, 9. — β) aliquem: Aequos .. ab tergo -us .. magnam vim hostium circumvenit 3, 5, 9; Fulvius secunda et* quarta legione -us a Pisis Apuanos Ligures .. Neapolim transmisit 40, 41, 3; Aricinos Lanuvinosque et Veliternos .. Maenius improviso -us fudit 8, 13, 5; ipsam arcem finitimorum Campanos -ti 7, 29, 6; Ros .. intentos in castra

-iuntur 2, 53, 2; Ros superiore ex loco -ri parabant 10, 14, 6; -us Ros compulit ad* naves 27,31,2; (Veliternos *v. p. 580, 52;*) — castra vallantem Fabium -ti sunt 9, 41, 15; Fulvium Flaccum .. Celtiberi -ti sunt 40, 16, 8; Hannibalem expeditis cohortibus -us 27, 40, 10; -ti H. .. agmen .. turbavere 21, 5, 8; Marcellum .. Corolamus .. cum magna manu -us ad tria milia hominum occidit 33, 36, 4; Ros Quinctiumque ipsum .. auxiliares tyranni -ti 34, 28, 3; Valerium .. ex transverso quidam -us transfigit 2, 20, 3; — (aciem, agmen *v. p. 582, 22 sqq.;* equos *v. infra 47;* inteintegris corporibus animisque fessos -ti exsules caedunt 2, 20, 6; homines .. pro se incautos neglectis vigiliis stationibusque et -us 4, 27, 11; ibi duo victores exercitus .. hostem -ti fundunt fugantque 9, 44, 13; Quinctium legatum et suos ab tergo h.* -tos (esse) 4, 33, 9; quibus (*sc.* militibus) haud impar -iatur hostes 5, 48, 5; ut, cum opus facto sit, -iatur ab tergo h.* 21, 27, 3; ut .. repente h. effusos ex improviso -retur 31, 26, 3; integri recentibus telis fatigatos -ti h. .. perculerunt 34, 15, 2; cum h.* totis -ti copiis essent 7, 11, 8; Cumanae cohortes .. h. conversis signis ab tergo -tae sunt 2, 14, 7; incolas veteres novi coloni nocturna caede -ti 4, 37, 2; legatum .. Athenagoras .. in transitu fluminis a novissimo agmine -us postremos turbavit 31, 27, 6; (stationes *v. p. 582, 42;* subsidia *v. ib. 23;*) instructi paratique cum ingenti clientium exercitu sic tribunos .. -ti sunt, ut 3, 14, 4; si novos tr. per factionis suae* coss. -ti essent 64, 3; transmontanos -us .. omnes Aemilius subegit 39, 2, 9; Nico ex improviso -us sopitos vigiles .. obtruncat 25, 9, 11; — ut eum opportuno -ti loco interficerent 3, 43, 3; ibi eum .. -ti Aequi .. in proximos compulere tumulos 5, 28, 7; ut .. eos .. abeuntes in patentibus campis ab tergo -iamur* 44, 39, 8; eos effuse palatos Hanno -us .. reddidit hosti cladem 24, 20, 2; palatos eos -ti 44, 10, 9; eos, qui in montibus erant, -us .. fatigavit 39, 2, 8; ipsos equosque fessos integri saepe -ti hostes .. vexabant 44, 33, 10; cum -us nos hostis esset 38, 49, 10; —(agentes *v. p. 582, 11;*) ut degressos in vallem -iantur 7, 34, 11; -us (*sc.* eos) nec omnes dum* eductos nec qui erant satis explicatis ordinibus .. turbam .. invadit 3, 0, 11; Valerius cos. intentus in occasionem multos simul et effusos improviso -di 2, 11, 4; vage eff. per agros palatosque -us cum diu passim occidisset 26, 39, 22; ut integris -iatur viribus fessos 10, 5, 5; quem (hostem) incautum improviso -tae (*sc.* legiones) .. in* castra compellunt 7, 36, 12; Soram ex hostibus, incautos -ti, ceperunt 28, 6; incompositos -ti fuderunt 40, 33, 5; (multos *v. supra 1;*) Volsci .. novissimos -iuntur 2, 59, 7; palatos incurioseque* agentis improviso -us 29, 32, 2; (*v. p. 581, 44; supra 2;*) repentino pavore perculsos -ti 3, 8, 9; postremos -ti 21, 25, 12; sparsos per neglegentiam et semisomnos prope -ti sunt 37, 20, 13. — γ) aliquid: magna vi -us est Coriolos 2, 33, 5; Gabios, propinquam urbem, nequiquam vi -us .. postremo .. fraude ac dolo adgressus est 1, 53, 4; Gomphos -us est* 32, 14, 2; ut quarta vigilia tertio die Pythoum -iri possent 44, 35, 15. — ab tergo pedestrem aciem -itur 8, 39, 3; aversam* -iuntur Ram a. 22, 48, 4; parte altera subsidia et secundam a. -us 4, 28, 2; nullam a. ab tergo -us non turbasset 33, 9, 9; -ti peditum a. 3, 70, 8; ut .. -rentur impeditum* agmen 21, 5, 10; (ut naves) aut postremum a. opportune -retur 37, 13, 1; castra vetera Rorum -us est 25, 26, 4; forte ea regione, qua* M.' Sergius .. praeerat, c. -ti sunt 5, 8, 7; nocte -ti c. 3, 26, 4; noctu -ti c. consulis 4, 27, 6; c. quoque diversis partibus Cassius et Bogud -ti Fr. 36; (fores *v. infra 43;*) id prohibuit munimenta -iri 8, 38, 3; muros a parte alia scalis -us 44, 11, 6; (Caesar .. V cohortes .., cum quibus, ut ait Livius, orbem terrarum -us est .. edocuit Fr. 32, *ex Orosio VI, 15;*) hostes invasisse urbem atque -tos regiam dictitans 1, 6, 1; insidiatum eum et tempore capto -tum (esse) rpam 3, 9, 7; improviso -ti semiplenas stationes et adapertas fores portae 25, 30, 10; (subsidia *v. supra 23;*) nocte -ti vicum maritumum nomine Lan* improviso occupaverunt 38, 30, 7.

b) *de rebus abstractis:* satis paventes .. terribilior* ab tergo -tus (est) clamor 21, 28, 3; oppugnatio eos aliquanto atrocior quam ante -ta est 11, 6; pestilentia civitatem -ta coegit senatum imperare decemviris, ut .. 7, 27, 1; pestilentiae, quae Ram urbem -ta nuntiabatur, fidens 8, 22, 7; pestis castra -ta erat 25, 26, 12;

transeuntem Appenninum adeo atrox -ta tempestas est, ut 21,58,3; multo et saevior et infestioribus* locis t. -ta disiecit classem 30, 39, 2; profectum eum .. foeda t. -ta* 33, 41, 7; timor deinde patres incessit, ne civitatem .. vis aliqua externa -retur 1, 17, 4; cunctantem tamen ac prolatantem ingens vis morbi -a est debilitate subita 2, 36, 5; Claudium cos. .. atrox vis tempestatis -a in metum ingentem* adduxit 30, 39, 1.

B) **i. q. incipio,** *sq. inf.*: oppida quoque expugnare -us 8, 29, 13; coloniam .. summa vi exp. -ti 10,1,7; Campani per se -ti sunt rem Cumanam suae dicionis facere 23, 35, 2; duobus simul locis oppugnare (*sc.* urbem) est -us 37, 32, 1; opp. est -us 43,18,7; prima pars cum -a opp. est* 28, 3, 6; diversis* partibus opp. -ti 44, 11, 4; quos (Volscos) primo Camillus vallo circumdare et aggere atque operibus opp. est -us 6, 8, 9; Milioniam* opp. -us 10, 34, 1; App. Claudius .. Phanotam*, Epiri castellum, -us opp.* est 43,21,4; Saticulam* opp. -us 9,21,2; Carvilius cos. in Etruria Troilum* primum opp. -us 10, 46, 10; Carthaginienses Iliturgim* opp. -ti (sunt) 24, 41, 8; Tusculum opp. -ti sunt 6, 36, 1; Salganea Menippus, rex ipse castellum Euripi opp. est -us 35, 51, 8; castra opp. est -us 2, 62, 1; 6, 2, 8; castra .. opp. -ti sumus 44, 39, 8; castra Servilii cos. -ti sunt opp. 2, 51, 6; non corona, sicut Lamiam, sed operibus opp. urbem est -us 37,5,5; urbem, quam Petram appellant, opp. est -us 40, 22, 12; inde cum .. urbem opp. -us esset 22, 9, 2; eam (*sc.* Toronen) quoque opp.* -ti 44,12,8; virginem .. pretio ac spe pellicere -us 3, 44, 4.

acc. adv.: ibi *581,18; 40;* improviso *580, 47; 53; 582, 1; 5; 11; 42; 45;* ex improviso *581, 24; 38;* ita *580, 40;* nequiquam *582,17;* opportune *ib. 28;* repente *581,24;* saepe *ib. 48;* sic *ib. 34;* simul undique *ib. 48;* trifariam *580, 40.* — *abl.* α) *temporis:* postero die *ib. 43;* tertio die *582, 20;* nocte *580,41; 582,31; 44;* noctu *582,32;* (tempore capto *ib. 41;*) quarta vigilia *ib. 20.* — β) *loci:* opportuno loco *581,40;* duobus simul locis *supra 16;* infestioribus locis *ib. 3;* alia parte *580,39;* parte altera *582,23;* diversis partibus *ib. 32;* forte ea regione *ib 30;* — a parte alia *ib. 35;* a novissimo agmine *581, 31;* ab tergo *580, 36; 47; 581, 20; 23; 28; 43; 582, 21; 25; 48;* a Pisis *580, 50;* — superiore ex loco *581, 1;* ex transverso *ib. 12;* — in patentibus campis *ib. 42;* in transitu fluminis *ib. 30.* — γ) *modi, instr.*: nocturna caede *ib. 29;* integris corporibus animisque *ib. 15;* expeditis cohortibus *ib. 8;* omnibus copiis *580, 43;* totis copiis *581, 26;* debilitate subita *583, 8;* secunda et quarta legione *580,49;* quibus (militibus) *581, 21;* iusta pugna *580, 39;* scalis *582, 36;* conversis signis *581, 28;* recentibus telis *ib. 25;* vi *582, 17;* magna vi *ib. 15;* summa vi *583, 14;* vi atque armis *580, 42;* integris viribus *582, 4.* — cum quibus (cohortibus) *582, 37;* cum ingenti exercitu *581, 34;* cum magna manu *ib. 11.* — per consules *ib. 36;* per se *583, 14.* — *synon.*: adgredior *582, 18;* invado *ib. 39.*

adorno. 1) *absolute:* praeterquam quod suapte natura multa maiestas inerat, -bat promissa caesaries habitusque corporis non cultus munditiis sed virilis vere ac militaris 28,35,6; si nobilitas ac iusti honores -rent, claris imperatoribus qualibet arte belli par 42, 5. — 2) *aliquem:* insigni eum veste et curuli regia sella -vit 1, 20, 2; armatum -tumque adversus Gallum .. producunt 7, 10, 5. — 3) *aliquid:* omni opulentia insignium armorum bellum -verant 10,38,2; rostris earum (navium) suggestum in foro exstructum -ri placuit 8, 14, 12.

adoro. 1) *aliquem:* deos .. ita -avi veniamque supplex poposci, ut 7,40,4; eius belli causa supplicatio per urbem habita atque -ti (sunt) dii, ut .. 21, 17, 4. — 2) *aliquid:* dictator .., cum hostia caesa pacem deum -asset 6, 12, 7; parietes postesque nudatos, quos -ent, ad quos precentur et supplicent, Ambraciensibus superesse* 38, 43, 6; [precanti adoranti *V* 42, 12, 3, *ubi* adque oranti *Kr scripsit.*]

adparatus (app. *cod.*, **adi):** sexageni ferme iuvenes, interdum plures apparatioribus ludis (*coni. Muretus,* apparatoribus ludi *V*), armati inducebantur 44,9,5. *cf.* **adparo.**

adparate (app. *codd.*)**:** ludi Ri scenici eo anno *magnifice* -teque facti (sunt) 31,4,5*.

adparatus, us. I. **Forma:** adparatu *P* 22, 14, 13; acparatus *P* 25, 1, 10; atparatum *P* 23, 16, 11; *V* 4, 35, 3; apparitoribus *pro* apparatibus *V* 42, 6, 3; adparato *M* 7, 17, 5; adparatur *P* 24, 12, 1.

II. **Signif.** A) **i. q. actio parandi;** a) *subi.*: erat cum alius -us sacri .. tum

.. arae 10,38,8; minima -us missilium telorum cura fuit 38,19,6. — b) *obi.:* belli -um non differendum censuerunt 42, 27, 1; — cum .. disicere -us sacrorum conati essent 25,1,10. — c) *abl.:* cum diem non tam -u* absumpsisset, quam 37, 11, 4; eos impedita alia opere iam coepto, alia -u operis morabantur 11, 5; eum belli -u occupatum esse* 29, 19, 1; occupato rege -u ludorum 27, 31, 1; urbs ipsa strepebat -u belli 26, 51, 7. — d) *c. praep.:* ab -u operum ac munitionum nihil cessatum (est) 21,8,1. — totam curam in belli -um intendit 37, 36, 9; in -um curamque eius belli civitas intenta fuit 36, 3, 2; intentis in -um novi belli Ris 35, 42, 1. — nobis autem in -u ipso (*sc.* belli) ac tantum incohantibus res annus circumagitur 24,8,8; cum tempus omne in -u pugnae consumpsisset 9, 14, 2; biduum in -u morati 36, 43, 8; App. Claudius in ipso belli -u moritur 7, 25, 10; in ipso -u belli legati .. venerunt 31, 9, 1. — illum .. inter -um belli fato oppressum (esse) 42, 52, 7.

B) **i. q. res parata, instrumentum;** a) *subi.:* hic maior solito -us praecipue conterruit Campanos 24, 12, 1; canesque et alius -us sequebatur 25, 8, 9; hic tormenta, arma, omnis -us belli est 26,43,6; magnum navalem -um eo anno Carthagine esse 27, 22, 8; illum quoque omnem -um .. praedae futurum (esse) 36,17,14; fallacis consilii talis -us fuit 22, 16, 6; notus iam Ris -us insignium armorum fuerat 9, 40,4; — satis regios* -us ad ea dictum (est) sufficere 42,53,4. — b) *obi.:* -um omnem oppugnandae urbis in primam aciem adferre 23, 16, 11; omnem -um oppugnandarum urbium muris admoverunt 24,33, 9; captus (est) et -us ingens belli 26,47,5; desideraturos (esse) Ros eundem navalem -um 42,45,5; dimissus (est) deinde auxiliorum -us 9, 7, 7; discutere -um belli velle (Phaeneam) 35,45,5; discusso .. vano -u hostium 7,17,5; expositis copiis -uque omni urbium expugnandarum 31, 45, 4; omnis -us supplicii expromebatur 28,29, 11; -um omnem tormentorum machinarumque .. habebat 38,28,10; militaribus iocis .. -um hostium .. increpantes 7, 17, 5; instructo vani terroris -u 14, 10; iusso -u oppugnandarum urbium sequi 43, 18, 5; quid turres, quid vineas testudinesque et alium* oppugnandarum urbium -um loquar? 5, 5, 6; tamquam victoriam, non belli magnificum -um nuntiaturi Romam essent 29, 22, 6; omnium se rerum -um omissurum (esse) 37,10,9; turres arietesque et alius omnis -us oppugnandarum urbium perficitur 36, 22, 9; — eos domesticos -us belli habere 42,12,8; ad .. indicandosque -us belli 11, 1; iam pecuniam, iam belli -us referre supervacaneum esse 35, 48, 7. — c) *abl.:* quae (opera) .. nec -u nec vi simili Aetoli adgressi sunt 38, 6, 1; eodem conatu -uque omni opulentia insignium armorum bellum adornaverant 10, 38, 2; nisi magno -u, tormentis machinisque .. urbs capi non poterat 6, 9, 2; militum -u nautica ministeria impediuntur 22,19,10; impeditam (classem) suomet ipsam instrumento atque -u oppressit 14,13; castra .. -u rerum utilium instruxit 9, 44, 9; ea pars eodem omni -u tormentorum instructa erat 24, 34, 13; instructus* missilium -u .. ducit 38,20,2; urbs .. omni bellico -u instructa 34, 29, 3; nec Ris satis instructis -u bellico ad moenia adgredienda nec illis ad .. 6, 32, 11; navis .. machinationibus onerat -uque* moenium oppugnandorum 27, 15, 5; prodicta (est) dies ad frumentum maiore -u petendum 25, 13, 7; Lilybaeum teneri* -u* belli 21, 49, 7; — cum quietis finitimis neque bello neque* belli -u opus esset 4,12,5; celeritate magis in eam rem quam magno conatu et -u opus esse 35,46,2; — id unum dignum tanto -u consiliorum .. praemium fore 4,13,4; nec corporum specie nec gloria belli nec -u linteatae legioni dispar 10,38,13; urbem .. hostium omni bellico -u plenam 26, 42, 3; — nec tantis -ibus elatus de inferendo bello agitat 9, 29,4; -ibus belli fuisse (eum) instructum 42,47,2. — d) *c. praep.:* adversus hunc navalem -um Archimedes .. tormenta in muris disposuit 24, 34, 8; legum .. latores adv. tantum -um adversariorum .. causam plebis .. armant 6, 38, 4; — CC onerariae cum omnis generis commeatu bellicoque alio -u sequebantur 35, 43, 3; cum omni* -u oppugnandae urbis Cumas redit 23,36,7; supra septem milia capitum cum .. omnique plaustrorum et iumentorum -u capta (sunt) 25,14,11; conflagrarunt et horrea regia et armamentarium cum ingenti -u machinarum tormentorumque 31, 23, 7; — multa de praesenti hostium -u* .. disseruit 10, 39,

11; — (arma habere) .. Macedonas prompta ex regio -u 42, 52, 11; — ludi funebres additi (sunt) pro copia* provinciali et castrensi -u* 28,21,10; — sine ullo maioris belli -u certamen (erat) 2, 50, 1. — quod de -ibus* belli omnia inquirens fecerat 42, 6,3; — cum totam hiemem liberam in -us terrestris maritimosque habuisset 37, 8, 1; — praeter ceteros belli -us 9, 40, 1.

C) i. q. **sumptus**; a) *obi.:* hunc tam superbum -um habitumque convenientes sequebantur contemptus omnium hominum 24, 5, 5. — b) *gen.:* ludos pro temporis eius copia magnifici -us* fecerunt 27,6, 19. — c) *abl.:* venientis regio -u et accepit et prosecutus est rex 37, 7, 15; quanto -u tum sciebant aut poterant, concelebrat* (*sc.* spectaculum) 1,9,7; quanto res et tempus patiebatur -u celebratae .. epulae sunt 33, 48, 6; conlegae funus quanto tum potuit -u fecit 2, 7, 4; ludicrum* .. magno -u Amphipoli* fecit 45, 32, 8; eodem anno ludos saeculares Caesar ingenti -u fecit Fr. 53; ludos Ros magno -u fecerunt 31, 50, 2; annum .. ludi bello voti celebrem et tribunorum militum -u* et finitimorum concursu fecere 4,35,5; ludi .. magno -u facti (sunt) 31,49,4; 40,45,6; ludi Ri magno -u facti (sunt) 32,7,14; (prosequor *v. supra 16.*) — oneratum (*sc.* Dareum) fortunae -ibus suae 9, 17, 16.

acc. adi.: alius *v. p. 584, 54; 585, 28; 54; 586, 5; 47;* bellicus *586, 23; 24; 37; 46;* castrensis *supra 4;* ceteri *ib. 9;* domesticus *586, 6;* idem *ib. 12; 20; 41;* ingens *585, 40; 586, 52; supra 23;* ipse *585, 17; 21; 22;* magnificus *ib. 57; supra 14;* magnus *585,30; 586,14; 33; supra 21; 24; 27; 28;* maior *586,28;* m. solito *585,26;* maritimus *supra 8;* navalis *585,30; 41; 586,42;* notus *585,33;* omnis *ib. 29; 31; 34; 38; 46; 47; 48; 586,5; 20; 23; 37; 47; 49;* praesens *ib. 54;* quantus *supra 16; 18; 20;* regius *585, 35; supra 2; 15;* similis *586, 11;* suomet *ib. 18;* superbus *supra 10;* talis *585, 33;* tantus *586, 34; 38; 11;* terrester *supra 8;* ullus *ib. 4;* vanus *585, 44.* — *gen.:* adversariorum *586,14;* hostium *585,45; 50; 586, 37; 54;* militum *ib. 16;* tribunorum militum *supra 25;* — armorum *585,34;* auxiliorum *ib. 42;* belli *ib. 2; 8; 11; 13; 15; 16; 17; 21; 22; 24; 29; 43; 586, 2; 7; 8; 9; 30; 31; 40; supra 5; 6; 9;* consilii *585, 33;* consiliorum *586,34;* fortunae *supra 30;* ludorum *585, 10;* missilium *586, 22;* missilium telorum *585, 1;* munitionum *ib. 12;* operis *ib. 8;* operum *ib. 12;* plaustrorum et iumentorum *586, 50;* pugnae *585, 19;* omnium rerum *586, 3;* r. utilium *ib. 19;* sacri *584, 51;* sacrorum *585, 4;* supplicii *ib. 47;* terroris *ib. 51;* tormentorum *586, 20;* torm. machinarumque *585, 48; 586, 51.* — moenium oppugnandorum *ib. 26;* oppugnandae urbis *585, 37; 586, 48;* -arum urbium *585, 38; 52; 54; 586,5;* urbium expugnandarum *ib. 47.* — *syn.:* cura *585, 14;* — conatus *586, 11; 33;* commeatus *ib. 46;* instrumentum *ib. 18;* machinatio *ib. 26;* vis *ib. 11;* *cf.* arietes *ib. 4;* arma *585, 29;* machinae *586, 15;* testudines *585, 53;* tormentum *ib. 29; 586, 14;* turres *585, 53; 586, 4;* vineae *585, 53;* habitus *587, 11.*

adpareo. I. **Forma:** adparuissent P^1 24, 10, 12; aperiturum *V* appariturum *Gryn* 42,38, 5; appareibant *V* 44, 9, 2; appellabant *PU* 3, 33, 8; apparere *Gryn* apparat *V* appareret *Mg* 45, 44, 11*; adparebat *V* 3, 12, 1; adparebatque ς apparebat *P* 25, 36, 4; adparebat *V* 44, 36, 2; apparabatq. *P* 24, 20, 10; appararet P^1 4, 45, 4; *L* 6, 2, 4; *P* 27, 18, 2.

II. **Signif.** A) **in conspectum venio.** a) *de animalibus:* euntibus extemplo -uere Athamanes 38, 2, 6; (Euphranor) cum in superioribus locis repente -isset 44,13,6; cum in media repente Graecia (Perseus) -isset 41,22,5; ut Poenus -uit in collibus 24, 1, 6; ni M. Porcius .. super .. collem -isset 36, 18, 8; mirantes barbari ab tergo -isse Rum 34, 14, 2; (Samnis) ab tergo cum -isset Hannibali 22, 24, 12; — procul nihil aliud quam turba et agmen -bat 38, 19, 2; anguem in oppido suo .. -isse 41, 21,13; nec ante tertiam diei horam ar[illegible]ati in muris -bant 36, 23, 10; Ris -uere cum magno tumultu hostium equites 38,1[illegible],5; nec -uit hostis 21,25,11; si h. eo loco -[illegible]sset 35, 28, 3; numquam ante horam qua[illegible]tam h. -rat 42,58,3; quod nec h. umquam* —bat 44, 5, 12; numquam ante hoc tempu[illegible] in publico -runt (matronae) 34, 5, 7; [illegible]ara arma paucique milites circa eos -bant 33, 1, 3; non ante -uere (milites) .. quam circumiere 27, 27, 4; erigentibus in pri[illegible]nos agmen clivos -runt .. montani 21, 3[illegible], 8; maiorem multitudinem hostium -ere 10, 35, 11; ibi .. praetor cum exercitu —uit 27,6,14; (turba *v. supra 38;*) — hi pr[illegible]

-uere hosti 2,11,9; iam ne in foro quidem aut publico loco quisquam -bat 26,12,9; quemquam ibi praeter . . cultores . . -isse 24,10,12. — b) *de rebus:* postquam satis -bat ingens ardor 2, 25, 3; rara hostium -bant arma 50, 5; consuli nulla usquam -runt a. 41,12,9; a. signaque per turbidam lucem in primo -bant 10, 41, 6; (*v. p. 588, 18;*) prospectans, ecquod* auxilium ab dictatore -eret* 5, 48, 6; bellum domi maius* quam foris -bat 3,41,8; caput humanum . . aperientibus fundamenta templi dicitur -isse 1, 55, 5; ardentia hostium castra -bant 40, 32, 2; etsi causa -bat 7, 8; -uit c. plebi* 2,31,11; -bat atrox cum plebe certamen 28, 8; nusquam cumuli -bant 44, 11, 5; Aetolorum* omnem ferociam . . in conciliis magis . . quam in acie -ere 35, 49,2; cum . . desertum -isset forum 3,52,5; cum fraus hostilis -isset 9,2,9; ut humana -uit fraus 22,17,6; loca alta . ., unde editi ignes -erent 28, 5, 16; i. ad Elpeum ex regiis castris -bant 44, 9, 2; videre aliqua impedimenta pugnae consulem, quae sibi non -erent* 36,14; iam desperantibus venturum repente -runt naves 32, 35, 2; XV ferme eis n. circa Myonnesum -runt 37,27,4; in ducibus ipsis puniendis nullum deae numen* -uit 29,18,12; ex transverso pulvis . . -uit 10,41,5; belli . . gerendi ratio nulla -bat 24, 28, 9; in eo religio civitatis -rat, quod 5,50,7; semina (quaestionis) ex prioribus malis iam priore anno -rant 40,19,9; (signa *v. supra 7;*) repente et alia a puppe triremis hostium -uit 26, 39, 17; propior inde ei . . tumulus -uit 22,24,6; — quod secundum trunca et turpia exta nimis laeta -issent 27, 26, 14; — ut id, quod . . persuasum esset, hoc Graeciae Asiaeque et omnibus ad orientem versis regibus gentibusque -eret, unum hominem caput . . imperii Ri esse 38, 51, 3; -et id quidem . . etiam caeco 32,34,3; -urum* id esse Marcius respondit 42,38,5; multa, quae nunc ex intervallo non -ent, bellum aperiet 28, 44, 8.

B) **impers., i. q. constat.** 1) *absolute:* ut -uit 44, 31, 11. — 2) *sq. acc. c. inf.* a) *simpl.:* at enim -et quidem pollui omnia 5, 53, 1*; -et, haud parvas vires defectionem habuisse 7, 42, 2; magnam victoriam fuisse -et, quod 36, 38, 7; ut -eat exsilio sibi inritatos . . animos esse 2, 39, 11; ut -eat innocentia nostra nos . . tutos . . esse 9, 26, 19; quippe si . . reditum (esse) in vestram dicionem -eat 29, 17, 2; ut -eat . . imperatorem . . redire 45, 39, 12; -re nihil sinceri esse 3, 35, 6; si autem Antiochi non fuisset (*sc.* ager), eo ne populi quidem Ri factum -re (*coni. Gryn*) 45,44,11*; tantum roboris . ., quantum futurum -bat 1,14,4; -bat regnaturum, qui vicisset 48,2; moturos [se*] -bat Sabinos 2, 48, 6; -bat omne discrimen adesse 55, 8; -bat vulgo homines . . credere 3, 12, 1; vim ultimam -bat futuram 17,9; -bat . . hostibus . . concedendum esse 4, 6, 6; -bat . . plebem ad sua studia inclinaturam 25,14; quam (legem) antiquari -bat 58,14; paenitere magistratum eius anni senatum -bat 5,9,3; omnes deinceps ex conlegio eiusdem anni refici -bat 18, 2; -bat nec veri iudicii gratiam mediam nec falsi offensionem fore 6,14,13; -bat accipi legem 10,9,1; -bat non admissos protinus Carthaginem ituros 21, 9, 4; quos sibi* . . interclusisse spiritum -bat 22, 51, 8; -batque* non id modestia militum . . fieri 24,20,10; -bat parum armis . . valituros esse 25, 36, 4; id modo Rum quaerere -bat 27, 41, 5; -bat ex eventu famam habiturum 44, 2; civitates . . quietas esse -bat 28,19,1; omnia . . penes consulem esse -bat 31, 49, 3; -bat nihil . . relictum esse 33,1,7; electam ante urbem stationem -bat 28, 36, 7; -bat incessi Aetolos 34,23,4; -bat pugnandum . . esse 35,28,11; id agi -bat 36,5,6; -bat . . . . eos . . praestaturos 37, 25, 2; quem . . adversus legem dicturum -bat 38,54,8; adfectos* siti . . pugnaturos fuisse -bat 42, 57, 10; aestum magis adcensurum utrumque [mox] -bat (*coni. Mg*) 44, 36, 2*; -bat claustra Aegypti teneri 45,11,5; -bat ipsum . . esse contemnendum 43, 3; ut -eret in aequitate . . plus . . reponi spei 3, 53, 3; ante . . quam obviam ituros licentiae eorum coss. -eret 59,4; ut . . in foedere . . mansuros . . -eret 4, 7, 4; ut victis finem adesse -eret 5,1,1; cum . . -eret . . nomen Rum laborare 6,2,4; cum . . eam (caedem) autem ingentis dimicationis fore -eret 19,5; ut minus credi de criminibus -eret* 21,9; ut -eret insignem dolorem ingenti comprimi animo 9, 38, 14; ut -eret maius eum . . agitare in animo bellum 21,2,2; cum . . nec certamen iuris sed vim quaeri -eret 6, 2; ut . . paenitere homines -eret 23, 3, 12; cum . . Poenos nec probare nec iuvare eam oppugnationem -eret 24,2,7; cum . . futuram artiorem eam (ob-

sidionem) -eret 25,34,6; ut gladios abiecisse -eret 28,3,11; ut -eret* haud procul exitio fuisse Ram classem 30, 10, 21; cum flecti misericordia patres -eret 42, 20; ut -eret dimicaturos 34, 46, 4; ut . . regis in eo indolem fuisse -eret 35, 15, 3; ut dilatum . . honorem -eret 24,5; cum . . -eret armis rem gerendam 36, 22, 4; quam (classem) ut exspectatam esse -eret 37, 13, 7; tantum pro-
10 gressus a castris, ut dimicaturum -eret 39,6; quo cum -eret omnes ferme conventuros 38, 30,5; ut . . paratum indicem esse -eret 40, 55, 5; ut caede . . laetatum (te) -eret 42, 40, 5; ut non exspectatam adhortationem esse -eret 45,7; consilium specie prima melius fuisse quam usu -urum (esse) 4,60,3; postquam -uit labare plebis animos 2, 39, 10; postquam . . nec commissuros se proelio -uit 4, 59, 2; postquam . . -uit nescire eos
20 victoria . . uti 6,30,7; -uit occasione magis quam virtute fretos venisse 7,12,4; ubi . . -uit nullam . . spem esse 22, 5, 6; ubi potentius iam esse id malum -uit 25, 1, 11; postquam -uit vi agendum 36, 13, 9; ut -uit nec numero se* nec virtute pares esse 38, 13, 12; cum . . pugnari posse -isset* 22, 34, 5; si simul liberatas ⟨Syracusas⟩ -isset 25,28,9*. — b) *acc. dat.:* cui non -et inopiam et miseriam civitatis . . legem scrip-
30 sisse . .? 34, 6, 16; cui enim non -re adfectare eum imperium in Latinos? 1, 50,4; iactari magis causam quam veram esse . . -re vobis . . puto 5, 53, 2; cui non -re . . id vitium auguribus visum? 8, 23, 16; cui non* -re id actum et quaesitum esse . .? 22, 34,9; cui* enim non -re ab eo . . iniuriam ortum 32,10,6; -bat [in*] omnibus (regem) mercedem multitudinis* timere 44, 27, 1; facile vobis -eret non laeti . . cordis hunc . .
40 risum esse 30, 44, 6; ut omnibus -eret non posse liberam Graeciam esse 32, 37, 3; ut Philocli . . -eret tyrannum . . descisse 40,5; cum satis et ipsis et omnibus aliis -eret ab rege impetratam eos libertatem . . habere 33, 38, 6; (38, 51, 4 *v. p. 589, 41;*) cum perfusum fletu -eret omnibus loqui non posse 40,12,2; ut omnibus -eret . . crimen facile revictum 16, 3; ut -eret sociis . . congredi regem cum legatis 42, 39, 7; ut omnibus
50 gentibus -eret arma pRi . . servientibus libertatem adferre* 45, 18, 1; -uit tribunis . . numquam fore . . crimini locum 6, 20, 10; postquam utrisque -uit nihil per alteros stare, quo minus incepta persequerentur 33,2; cui*

ut satis -uit non taedere belli senatum 32, 37, 6; extemplo -uit omnibus . . bellum L. Aemilium gesturum 44, 18, 1; facile tamen -uisse sibi [non*] bellum parari 42,2,2. — c) *acc. adv., sim.: α)* brevi -uit adaequasse* eum Appi odium 2, 27, 4; -uit deinde piraticos . . lembos esse 37, 27, 4; (extemplo *v. supra 2;*) facile -bat munifice omnia . . facturos 37, 54, 1; quod f. -eret (factum esse) 2, 27, 6; ut f. -eret du- 10 cibus validiorem . . rem Ram esse 39, 2; ut f. -eret ne ipsos quidem iam postulare 8, 4, 10; ut f. . . -eret eis timendum esse 24, 31, 4; ut f. -eret nihil minus vereri quam* ne 26, 20, 3; ut f. -eret nihil . . gratius quam libertatem esse 33, 32, 9; ut f. -eret plus . . auxilii esse 37, 32, 5; ut f. -eret in ducem . . ea dici 39, 7, 3; ut f. -eret . . dignitatem suam tenere Ros non posse 37,18; ut f. -eret non diutius . . factu- 20 rum 40,3,1; ut f. -eret (Ros bellum) non dilaturos 42,15,2; *(v. p. 591, 39; supra 3;)* quo (proelio) f. -uit equitatu meliorem Poenum esse 21,47,1; — ut iam tum -eret maius regnum . . facturum 24, 49, 1; [inde *coni. Drak* 44, 27, 1; *cf. p. 591, 37;*] inde -uisse ventris quoque haud segne ministerium esse 2, 32, 11; id . . mox* -uit . . esse factum 45, 32, 4; — satis -bat neque Samnitem certamen praesens nec Rum dilationem belli 30 laturum 9, 43, 9; s. -bat . . ferociter omnia . . facturum 22, 3, 5; ut . . s. tamen -eret capi tantum castra militem Rum noluisse 2, 59, 3; ut s. -eret . . victam* legem esse 3, 11, 8; *(v. p. 591, 13; supra 1;)* ut eas non neglegi s. -eret 39,24,6; — tum primum referri pedem . . -uit 7,33,15; tum* vero -uit . . urbem oppugnatam esse 28, 20, 6. — *β)* [id*] sua sponte -bat tuta celeribus consiliis praepositurum 22,38,13; — quibus (*sc.* responsis) nec tum bellum parari nec diuturnam pacem fore -eret 4, 45, 4; *(v. supra 22.)* — quod si quis antea ignorasset, quae res Antiochum et Aetolos coniunxisset, ex legatorum sermone potuisse -ere . . inflasse vana spe atque inflatos esse 35, 49, 4.

3) *sq. interrog. indir.:* a) -bat, q[illegible] ea oratio in concilio motura esset 35,32[illegible] quod quia unde redigi (*sc. pecunia*) [illegible]tuerit, non -bat 45, 43, 9; ut -eret, qu[illegible] ab sano initio res in hanc . . insaniam [illegible]nerit 7, 2, 13; ne, quantum deminutae [illegible] piae forent, -eret 39, 20, 9; tamquam [illegible]

-eret, ubi designatus praetor esset 39, 9; cum . . -eret*, quid sentirent patres 42, 3, 10; cum -eret, quantum in eo praesidii esset 43,23,8; cum, quid* omnes suasuri essent, -eret 44, 26, 12; ut -eret, quantum pacificantium Rhodiorum auctoritas valuisset 35, 6; respondisse legatos -urum, quibus populis . . displicuisset 42, 43, 5; -uit, quae . . essent 6, 39, 1; -uit, quantam 10 excitatura molem vera fuisset clades 28, 24, 2. — b) confestim -uit, quam nulla inita . . gratia esset 33, 27, 7; facile -bat, -bat, quam cum inerti hoste res esset 36, 30, 5; ut f. -eret, quid utrique parti animorum esset 27, 18, 2; ibi, quantam vim . . ira haberet, -uit 33, 37, 8.

C) **adparitor sum** *(de magistratibus):* conlegis novem singuli accensi -bant 3,33, 8; lictor -uit 28, 27, 15; quattuor et viginti lictores -ere consulibus 2, 55, 3; cum -eret (scriba) aedilibus 9, 46, 2.

acc. adv.: ante *v. p. 588, 49;* brevi *592, 5;* confestim *supra 11;* deinde *592, 7;* extemplo *588, 29; 592, 2;* facile *ib. 8 sqq.; supra 12;* iam *589,1;* iam tum *592,24;* ibi *588, 53; 589, 3; supra 15;* inde *589, 36; 592,26;* mox *ib. 28;* numquam *588,44; 46;* nunc *589,45;* nusquam *ib. 16;* procul *588, 37;* repente *ib. 31; 32; 589, 26; 34;* satis 30 *ib. 4; 592,29 sqq.;* tum primum *ib. 36;* tum vero *ib. 37;* umquam *588,45;* unde *589,21;* usquam *ib. 6.* — *dativi:* Hannibali *588, 37;* Philocli *591, 42;* Ris *588,41;* aedilibus *supra 21;* conlegis *ib. 18;* consuli *589, 6;* consulibus *supra 20;* gentibus *589;40; 591, 50;* hosti *589,1;* plebi *ib. 15;* regibus *ib. 40;* sociis *591, 46;* tribunis *ib. 11;* caeco *589, 43;* omnibus *591,37; 40; 43; 46; 47; 592, 2;* aperientibus *589, 12;* desperantibus *ib.* 40 *25;* erigentibus *588, 50;* euntibus *ib. 29;* ei *589, 36;* eis *ib. 27;* ipsis *591, 43;* cui *ib. 28; 30; 33; 34; 36; 54;* sibi *589,24; 592, 4;* utrisque *591, 53;* vobis *ib. 33; 39.* — *ubi?:* domi — foris *589, 10;* eo loco *588, 43;* publico loco *589, 2;* — ad Elpeum *ib. 23;* circa eos *588, 48;* c. Myonnesum *589, 27;* in acie *ib. 18;* in collibus *588, 33;* in conciliis *589, 18;* in foro *ib. 1;* in media Graecia *ib. 32;* in superioribus locis *ib. 31;* 50 in muris *ib. 41;* in oppido *ib. 39;* in publico *ib. 46;* in primo *589, 8;* in eo — quod *ib. 31;* in ducibus puniendis *ib. 27;* super collem *588, 44.* — *unde?:* ab dictatore *589, 9;* a puppe *ib. 34;* ab tergo *588, 35; 36;* ex regiis castris *589, 22;* ex intervallo *ib. 46;* ex transverso *ib. 29;* ex malis *ib. 32;* ex sermone *592,45;* — quo proelio *ib. 22;* quibus re-sponsis *ib. 40.* — *quando?:* iam priore anno *589, 34;* ante tertiam diei horam *588, 40;* ante horam quartam *ib. 44;* ante hoc tempus *ib. 46;* per turbidam lucem *589, 7;* secundum exta *ib. 37.* — *quomodo?:* sua sponte *592,39;* cum magno tumultu *588, 42;* cum exercitu *ib. 54.* 10

adparitor (adp. *MP* 3, 38, 12; *alias semper* app. *legitur*): a) cum -or iussu magistri equitum duceret (Maelium) 4,14,4; cum -or . . laxe vinciret 9,10,7; — repulso -re 4,14,6; -es [et*] hoc genus ab Etruscis . . ductum placet 1, 8, 3; dimissi (sunt) circa domos -es 3,38,12; — cum locus adeundi -bus non daretur 49,2. — b) cum* . . nec ipsius dictatoris nec -um eius vox audiretur 8,33,2; fit fuga regis -um atque 20 comitum 1, 48, 3; — specie rixae in se omnes -es regios convertunt 40, 5; consuli, velut -ri tribunicio, omnia ad nutum imperiumque tribuni agenda esse 2, 54, 5.

adparo. I. **Forma:** *cf.* adpareo. paratos *S Luchs* apparatos *P* 26, 48, 12; adparatos *ς Fr*[2] 39, 22, 1; auparando *P*[1] adparando *P*[2] 23, 35, 14; apparere *VP* 3, 57, 8; *P* 7, 20, 2; appellare *V* 42, 18, 1; parari *VRF* 27, 5, 13; adparata *P* 24, 16, 17. 30

II. **Signif.** 1) *aliquid:* nec arma aut bellum quisquam -re 7,20,2; bellum armaque vi summa -ri iubent 4,1,5; reliquum diei -dis armis consumptum est 3,62,5; Aequos Volscosque summa vi bellum -re 57,8; *(v. supra 32;)* quippe quem non iustum modo -re b. regio animo, sed . . cernebant 42,18,1; nec Philippus segnius . . -bat b. 31,28,4; b. . . magna cura -vit 32,5,8; neque segnius ad hostes b. -atur 7,7,4; neque aliud tota urbe 40 agi* quam b. -ri 4, 26, 12; b. -ri coeptum 55, 7; b. tanto maiore quam proxume* conatu -um est 23, 6; -um eo anno b. est 6,21,6; si quo intentius possit (bellum adparare), quam T. Quinctio cos. -um sit 4, 1,5; classem . . -ri ad Siciliam repetendam 27, 5, 13; -ta convivia omnibus in propatulo aedium fuerant 24, 16, 17; epulae . . et cura et sumptu maiore -ri coeptae (sunt) 39,6,9; (plebem) -tis accipere epulis 50 23, 4, 2; tribus, quam amplissume tum -ri poterant*, stratis lectis placavere (*sc. deos*) 5, 13, 6; ludi Ri . . -ti magnifice sunt 33, 42, 9; -tos deinde ludos . . fecit 39,22,1*;

sacrificium amplius solito -ri iussit 45, 28, 5; sacrificio -ri iusso 33, 48, 4; sacrificio -do .. aliquanto intentior 23,35,14; — dum haec in Italia geruntur -anturque 23, 26, 1. — [2) *aliquem:* stare hinc legionarios milites, hinc classicos per omnis deos apparatos *(v. p. 594, 25)* iurare 26,48,12.]

acc.: amplius solito *supra 1;* quam amplissume *594, 51;* intentius *ib. 44;* magnifice *ib. 53;* segnius *ib. 38; 39.* — maiore conatu *ib. 43;* magna cura *ib. 39;* et cura et sumptu maiore *ib. 49;* vi summa *ib. 33.* — eo anno *ib. 43.* — tota urbe *ib. 40;* ad hostes *ib. 40;* in Italia *supra 4;* in propatulo *594, 47.* — ad *c. gerd. ib. 46.* — *dativus:* omnibus *ib. 47.*

adpellatio *(semper* app. *codd. habent)*: utrum .. -io *provocatio*que adversus iniuriam magistratuum ostentata tantum inanibus litteris an vere data sit 3, 56, 13; centuriones remissa *(i. e. neglecta)* -e ad dilectum oboedienter responderunt 42,35,2; quod si tribuni eodem foedere obligatos se fateantur tollendae -is [causa*] 3, 56, 12. — cedentibus in vicem -i* Xviris 34,8. — cum priores Xviri -e conlegae corrigi reddita ab se iura tulissent 36,6; etsi -e* vostrum* usurpatis ius 42,34,15. — in praesidia adversariorum, -em et tribunicium auxilium, patricii confugerunt 9, 26, 16.

(adpello) appello, are. I. **Forma:** *cf.* adpareo *et* adparo. appello *forma ubique exstare videtur.* — pellaverant *V* 42,34,1; appellarunt *codd. plerique* appellaverunt *RD* 1,18,7; appellerent *M* 7,20,5; appellarunt *codd. plerique* appellaverunt *D* 2, 14, 9.

II. **Signif.** A) **i. q. adloquor,** a) **hortandi, nuntiandi causa.** α) *aliquem:* mater adulescentulum -at 39,9,4; Antigonum* .. -at 40,56,3; commilitones -ans orabat, ne 3, 50, 5; iuvenis, inquit, iuvenem -o 26,50,4; tum -are, tum adhortari milites 8,39,4; pRum -o .. 9,11,3; qui hic mos est .. viros alienos -di? 34, 2, 9; patres vetuerunt neque illos dimitti .. neque -ri a coss. 27, 10, 10; — nominibus .. terrebat, Dahas, Medos Elymaeosque et Cadusios -ans 35,48,5. — Dasium -bat* *(i. e. inducebat)* 26,38,7; index Theodotum, a quo ipse -us erat, nominare potuit 24,5,10; sed quid ego te -o ..? 9,11,3; te, L. Scipio, -o 38, 48, 7; quis vos -are potest 9,9,16; — parentes inde cognatique virginis -ti (*i. e. advocati* sunt) 26,50,9. — β) *acc. adv.:* accitum **ad** se benigne -at 23, 15, 10; patres .. comiter ac b. tribunos -are 2, 44, 5; legati b. -ti ac dimissi 26, 32, 8; omnes -tos b. .. dimisit* 34, 16, 5; inviolatos* atque etiam b. -tos (*sc.* Rhodios) dimiserunt 44, 28, 3; b. his (*sc.* Tripolitanis) -tis 42,53,8; cos. clementer -tos eos (*sc.* Siculos) dimisit 26,32,8; (comiter *v. supra 2;*) flebiliter nomine sponsum mortuum -at 1,26,2. — γ) *acc. abl.:* (nomine *v. supra 9;*) nomine -ans Theodotum ac Sosin 24,22,16; ego te .. ne verbo quidem inclementiori a me -um vellem 9, 34, 23. — δ) *acc. de:* Blattius de proditione Dasium -bat* 26, 38, 8.

b) **auxilii petendi causa (magistratum).** α) *absolute:* tribuni tres -anti Appio auxilio fuerunt* 9, 34, 26. — β) *aliquem:* quod ubi cui militi inciderat, conlegam -bat 2,27,2; si quis c. -asset 3,36,8; conlegae -ti dimisero concilium 13, 9; ut sibi -di praetoris potestas fieret 44, 31, 12; cum ambo regem -rent 1,40,5; tum quoque, si se (L. Scipionem) -et, auxilio ei futurum 38, 52, 10; tribunos plebis -o et provoco ad populum 8, 33, 7; Volero -at tr. 2, 55, 4; tr. -at 3, 71, 4; iterum se tr. plebei -are et monere, ne 56, 11; -are tr. communem patriam auxiliumque eorum implorare 69, 5; -tibusque tr. nemo erat auxilio 9, 26, 10; paucis -tibus tribunum 4, 53, 8; cum primores patrum .. postremo etiam tribunos plebi -rent 56, 10; tr. -vit et .. 'provoco' inquit 3, 56, 5; P. Scipio Nasica tr. -vit 38, 58, 3; tr. plebis -vit 27, 8, 8; tr. plebi -arunt 36, 3, 5; tr. plebis -arunt 42,32,7; qui tr. plebis -verant 34,1; cum ex omnibus partibus curiae tribuni -rentur 4, 48, 15; -ti tr. .. ius **auxilii** sui expediunt 3, 13, 6; tr. plebis -ti 26, 3, 8; tr. -ti ad senatum rem* reiecerunt 27,8,3; ab sacerdotibus tr. plebis nequiquam -ti (sunt) 33, 42, 4; tr. -ti et provocatum ad populum est 37, 51, 4; tr. plebis -ti ab L. Scipione ita decreverunt 38, 52, 8; -ti a privato tr. (sunt) 43, 16, 5. — γ) *sq. ut:* Oroandem Cretensem .. -at, ut se .. ad Cotym deveheret 45, 6, 2; vos .., tribuni plebis .. senatus -at .. dictatorem dicere coss. .. cogatis 4, 26, 8. — δ) *acc. de:* cogituros se, de quo -ti essent *(sc. tribuni)* 42, 32, 8.

B) **i. q. voco, nomino.** a) **alqm nomine:** quos ne quo* nomine quidem -are

debeam scio 28, 27, 3; vos si quo insigni magis imperii honorisve nomine vestrum -bitis ducem 6, 18, 15; Scipio .. sibi maximum nomen imperatoris esse dixit, quo se milites sui -assent* 27,19,4; quo (nomine) Iovem -ri fas sit, quo Romulum .. deincepsque reges [appellatos* *del. Mg*] 3, 39, 4.

b) **c. dupl. acc.**; *α*) *acc. praed. est appellativum*: ut rex sociusque et amicus -etur 31, 11, 16; ut rex sociusque et a. ab senatu -retur § 14; viros bonos sociosque et amicos eos -ri 29, 19, 7; caelestia arma, quae ancilia -antur 1,20,4; ambiguo .. sexu infantem, quos androgynos volgus .. -at* 27,11,5; hoc .. agmen antepilanos -bant 8, 8, 7; templa, quae* asyla Graeci -ant 35, 51, 2; ea .. venisse bonaque Porsinnae -ta (esse) 2, 14, 4; his tria milia equitum* loricatorum (cataphractos ipsi -ant) adiunxit 37,40,5; chalcaspides* -bantur 44, 41, 2; in pratis Flaminiis .., quem nunc circum Flaminium -ant 3, 54, 15; prima* classis omnes -ti (sunt) 1, 43, 2; Philippum non contumeliosius quam verius compedes eas (*sc.* Demetriadem, Chalcidem, Corinthum) Graeciae -are 32, 37, 4; dictator .. Romulus ac parens* patriae conditorque alter urbis haud vanis laudibus -batur 5, 49, 7; conscriptos, videlicet novum* senatum, -bant lectos 2, 1, 11; ne -rent consilium, quae vis ac necessitas -da esset 7, 20, 5; iudicem enim consulem -ri 3, 55, 11; quod iis temporibus nondum consulem iudicem, sed praetorem -ri mos fuerit* § 12; deos servatores suos senatum -asse (Prusiam) 45,44, 20; cameli, quos -ant dromadas 37, 40, 12; ridicula .., quae exodia postea -ta .. sunt 7,2,11*; loca..fori -ti (sunt) 1,35,8; (Philippum) fratrem haud sane decoro .. ioco -vit 36, 14, 4; imperatorem regem -dum censuerunt 35, 45, 9; i. extemplo adveniens -us (est) 7, 39, 15; Hannibal .. i. ingenti omnium clamore atque adsensu -us erat 21, 3, 1*; baculum .., quem lituum -arunt* 1,18,7; id conditum lustrum -um (est) 1, 44, 2; haec terra, quam matrem -amus 5, 54, 2; cunctationis, quam metum pigritiamque homines .. -ent* 28, 40, 7; hunc mundum muliebrem -arunt maiores nostri 34, 5, 9; (necessitas *v. supra 32;*) ubi ego eum parentem -vero 22, 29, 10; cum senem .. parentem -are solitus esset 32, 21, 23; *(v. supra 27;)* ut pater patronusque -retur 22, 34, 6; cum patrem Fabium -asset 30, 2; caetratorum, quos peltastas* -ant 33, 4, 4; quos (pedites) -ant phalangitas 37, 42, 3; qui phalangitae -bantur 40, 1; (pigritiam *v. p. 597, 49;*) hoc spatium .. pomoerium Ri -arunt 1, 44, 5; scriba pontificius*, quos nunc minores pontifices -ant 22, 57, 3; (praesidia *v. infra 38;* praetor *v. p. 597, 34;* proditores *v. infra 28;*) multitudo .. regem eum ingenti consensu -vit 27, 19, 3; *(v. p. 597, 9; 10;)* ut rex ab senatu -retur (Perseus) 40, 58, 9; a senatu rex est -us (Perseus) 45, 9, 3; si tu is es .., et virum et regem -o 1, 47, 3; puerum Lacumazen* .. regem -at 29, 29, 11; eum iam regem .. -ant 40, 11, 4; evocavit virum e curia regemque prima -vit 1,48,5; quod eum regem -verit* 30, 17, 12; quod Masinissam non -asset modo regem sed fecisset § 8; me regem -ri a vobis memini 34,31,13; Masinissam, primum regem -tum 30,15,11; scimus Persea .. regem a pRo -um 41,24,6*; Macedonum robur, quos sarisophoros* -bant 36, 18, 2; coetum et seditionem et secessionem muliebrem -vit 34,5,5; in paucorum manu .., quem vos senatum -atis 34, 31, 18; latores legis .. proditores plebis commodorum ac servos consularium -antes (*sc.* tribuni) 4, 48, 16; (socius *v. 597, 9; 10; 11;*) ea, sive superbia sive stultitia -da est 45,23,13; decem creari .. militarique honore tribunos militum -ri* 3,51,2; partes eas tribus -vit 1, 43, 13; trientabulum* is ager, quia pro tertia parte pecuniae datus erat, -us (est) 31, 13, 9; tutorem eum Graeci .. -arunt 40, 54, 5; illos praesidia rpae, vindices urbis Rae imperiique -bant 27, 45, 7; (virum *v. p. 597, 11; supra 14;* vis *v. p. 597, 31.*)

β) *acc. praed. est nomen proprium:* id (*sc.* area) Aequimaelium -um est* 4, 16, 1; quorum (montium) quod altissimum est, Callidromon -atur 36, 15, 10; quem (saltum) incolae Callipeucen* -ant 44, 5, 11; ad Clusium, quod Camars* olim -bant 10,25,11; armatos .., quos Celeres -vit 1,15,8; Baete amni, quem incolae Certim -ant 28,22,1*; circa Lapathunta, quem Characa -ant 44,6,11; monumentum eius pugnae .. Curtium lacum -arunt 1,13,5; Dierum .. locum -ant* 44,3,3; coloniam .., quam coloni eorum Fregellas -ent 8,23,6; ab eo loco, quem Heptagonias -ant 34,

38,5; Cariam, quae Hydrela -atur 37,56, 3*; Latinos utramque gentem -vit 1,2,4; coloniae.. Prisci Latini -ti 3,7; Contrebiam, quae* Leucada -atur Fr. 22; ludi fuere, Megalesia* -ta 29, 14, 14; quos (ludos) .. M. -tos 36, 36, 4; quae (colonia) Menturnae -ta est 10, 21, 8; agrum .., quae postea sunt Mucia prata -ta 2, 13, 5; cohors regia, quos Nicatoras -ant* 43, 19, 11; Gonnocondylum, quod Philippus Olympiadem -verat 39, 25, 16; urbem (Orongin* barbari -bant) 28,3,2; in Emathiam, quae nunc dicitur, quondam -ta Paeonia est, traduxit 40,3,3; urbem, quam Petram -ant 40,22,12; novam urbem Perseida .. -ari iussit 39, 53, 16; eo loco, qui nunc Pila Horatia -atur 1, 26, 10; quem in summo sacratum vertice Poeninum montani -ant 21,38,9; Graeciae.. conventus (Pylaicum -ant) 33,33,8; quem (locum) Pyram .. -ant 36, 30, 3; (Romulus *v. p. 597,27;*) Rostra id templum -um (est) 8,14,12; ad vicum Maronitarum (Salen -ant) 38,41,8; cum Heraclea, quam Sinticen* -ant 45, 29, 6; altera (colonia) .. Sinuessa deinde ab colonis Ris -ta 10, 21, 8; X (*sc.* viros) Tarquinios -tem 3, 39, 3; saltus, quae Tempe -antur 36,10,11; ideo Pylae et ab aliis .. Thermopylae locus -atur 36, 15, 12; quem (locum) deinde Tuscum vicum -arunt 2,14,9; aedes fuere in Palatio eius, quae Vacci prata .. -ta (sunt) 8, 19, 4; gens universa Veneti -ti (sunt) 1, 1, 3.

γ) *acc. praed. est adiectivum:* agrum Insubrium -ri 5, 34, 9; quem sacrum -ant, agrum 38, 39, 9; basilicam .. fecit, quae Porcia -ta est 39, 44, 7; b. faciendam curavit, quae postea Sempronia -ta est 44, 16,9; monumentum victoriae eius .. fuisse in templo clipeum Marcium -tum 25, 39, 17; quae (curia) Hostilia usque ad patrum nostrorum aetatem -ta est 1,30,2; imperia Manliana, non Postumiana -ta sunt* 4,29,6; ludi, Ri magnique varie -ti 1,35,9; saltus .. Marcius est -tus 39,20,10; spolia, quae prima opima -ta 4, 20, 3; tabernae .. argentariae, quae nunc novae -antur 26,27,2; de tribu, quam Attalida -rent 31, 15, 6; vetus Claudia tribus .. -ta 2, 16, 5*; urbanas eas (tribus) -vit 9, 46, 14. — me subditum et paelice genitum -ant 40, 9, 2; P. Scipio is erat .. Africanus et ipse postea .. -tus 44,44,2; hic erit* iuvenis .. Africanus ob egregiam victoriam .. -tus 21,46, 8; L. Scipio .. Asiaticum se -ri voluit 37, 58,6; unde cognomen familiae (*sc.* Villiorum) inditum (est), ut Annales -rentur 40, 44, 1; — ad Beudos*, quod vetus -ant, pervenit 38,15,14; Suessam .., quae nunc Aurunca -atur* 8,15,4. — posteriores modo sub isdem nominibus, qui additi erant, -ti sunt 1, 36, 7.

c) **omisso obi.:** ubi nunc aedes Apollinis est (iam tum Apollinare* -bant) 3,63,7; in portu urbis .. (Geraesticum ipsi -ant) 37, 27, 9; Hasdrubal erat (Haedum* populares cognomine -bant) 30,42,12; hospitalem hostem -ans 25,18,8; (Romanorum et Quinctii) .. ingratos -ans 35, 48, 12; Iovem indigetem -ant (*sc.* Aeneam) 1,2,6; (muri cuneum) Lamptera ipsi -ant 37, 31,8; plaga una .. (Materinam ipsi -ant) 9,41,15; Mediolanium (*sc.* agrum) -arunt 5, 34, 9; virgini ..; serva sua natam servamque -ans 3,44,6*; oratio sine nomine est accusatoris; modo nebulonem, modo nugatorem -at 38,56,6; patres vere -tos (*sc.* a plebe) 4, 60, 1; qui summus magistratus apud eos erat (regem ipsi -ant) 45,5,6; seditionem muliebrem et secessionem -do *(sc. rem)* 34, 7, 14.

d) **acc. genet.:** Latinam eam coloniam esse libertinorumque -ari 43,3,3; primus centurio erat, quem nunc primi pili -ant 7, 41, 5; qui (patres) deinde minorum gentium sunt -ti 1, 35, 6.

e) **acc. ita:** ita (*sc.* subitarios milites) tum repentina auxilia -bant 3,4,11; iam enim ita (*sc.* Superbum) clam quidem mussitantes*, vulgo tamen eum -bant 1,50,3; obtigit Ariminum — ita Galliam -bant — Sp. Lucretio 28, 38, 13.

f) **qui appellatur:** erant autem sub eo* .. Sylleum et ad Limnen*, quae -atur 38, 14, 10; hi iam degeneres sunt, mixti et Gallograeci vere, quod -antur 17, 9.

g) **acc. origo nominis;** α) *ab: v. p. 64, 23—52; addendum est* a Pallanteo, urbe Arcadia, Pallantium, dein Palatium montem -tum (esse) 1,5,1. — β) condita urbs conditoris nomine -ta (est) 1, 7, 3.

acc. adverbia: benigne *596, 1 sqq.;* clementer *ib. 7;* comiter *ib. 2;* certe *64,34;* clam mussitantes *supra 35;* contumeliosius *597,24;* dein *supra 45;* deinde *599,25; 30; supra 31;* extemplo *597,43;* flebiliter *596,9;* iam *598, 16; supra 34;* iam tum *ib. 10;* ideo *599,28;* ita *supra 33 sqq.;* iterum *596, 27;* nequi-

quam *ib. 42;* nondum *597,34;* nunc *ib. 22; 598,8; 599, 16; ib. 47; 600,5; ib. 30;* olim *598, 46;* postea *597, 38; 599, 8; 38; 52;* postremo *596, 32;* quondam *599, 13;* tum *595, 42; 600, 34;* varie *599, 44;* vere *600, 23;* verius *597, 24;* vulgo *600, 36.* — *ablativi:* cognomine *ib. 13;* nomine *596, 9; 11; 53 sqq.; 600,43;* verbo *596,12;* — ingenti clamore atque adsensu *597, 44;* ingenti consensu *598, 11;* militari honore *ib. 32;* haud sane decoro ioco *597, 40;* haud vanis laudibus *ib. 28;* — iis temporibus *ib. 33.* — *c. praep.:* ab *v. p. 64,23—52; 600, 43;* de *596, 14; 51;* ex omnibus partibus *ib. 38;* ob victoriam *599,54;* — usque ad aetatem *ib. 41;* per aliquot saecula *64, 23.* — sub isdem nominibus *600, 7.* — *verba syn.:* adhortor *595, 42;* dico *599, 13;* imploro auxilium *596, 29;* moneo *ib. 28;* provoco *ib. 26; 34; 43.* — *opposita:* dimitto *595, 45; 596, 3;* facio *598, 20.*

adpello, ĕre. I. **Forma:** appello *habent codd.* 8, 3, 6; 28, 46, 8; 42, 18, 3; 44, 12, 7; 8. — adappulisti *P* 28, 42, 3; pulsae ad *pro* adpulsae *P* 30, 10, 3; aptulit *P* 27, 31, 1. — appellantibus *P* 29, 31, 11.

II. **Signif.** a) **aliquid.** α) *classem;* 1) simpl.: ubi cos. . . classem -ĕre tuto . . posset 42,18,3; quadriduo post, quam classis -a est, urbem adgressi sunt 28,6,1; classis -a ab litore stabat 44,9,2; post famam -ae Punicae classis 23,40,7. — 2) acc. quo?: classis Punica litori . . -a est 25,26,4. — Emporias* in urbem sociorum classem -isti 28,42,3; cum Emporias* -isset classem 21, 60, 2; classis Ra . . in Campaniam* acta* cum -a Pompeios esset 9, 38, 2; classis Cn. Octavi Samothracam est -a 45, 5, 1. — ad Cimbios* . . classe -a 28,37,1; ad Emathiam classem Ram -am esse 44,44,5; ad Eurymedontem amnem -a classe 37, 23, 3; ad Iolcon classem -runt 44, 12, 8; ad Leptim -ulit* classem 30, 25, 12; ad* Toronen classem -runt 44, 12, 7; — classis Graecorum . . ad Italiae litora -sa Thurias* turbem . . cepit 10, 2, 1; inde ad oram Ligurum Alpinorum . . classem -ulit 28,46,8; inde ad urbem classem -ulit 36,4. — eo anno Alexandrum . . in Italiam classem -isse constat 8, 3, 6; sub occasum solis in portum . . classem* -ĕre 30, 10, 9; (in urbem *v. supra 34.*) — classem -ulit inter Sicyonem et Corinthum 27,31,1. — β) *naves:* mercatoribus -tibus naves ad id ipsum 29, 31, 11; ab navibus, quae ab* aperto mari -ae erant 27, 15, 14; naves litori -ae 28,36,10; naves . . ita -ae muris, ut 30, 10, 3; naves Cumas -ae (sunt) 23, 38, 3; paucis ante diebus in sinum Gallicum -is navibus 30, 19, 2.

b) **absol.** (*intell.* classem): ad insulam, quam Bacchium vocant, . . -runt 37, 21, 7. *acc.:* inde *v. p. 601,46; 48;* ita *supra 3;* tuto *601,28.* — eo anno *ib. 49;* paucis ante diebus *supra 5;* sub occasum solis *601, 50.*

adpendix (*sic codd.* 21, 5, 11): Maroneam quoque atque Aenum . . dedisse, quae . . velut -es maioris muneris essent 39,27, 5; Carpentanorum cum -bus Olcadum* Vaccaeorumque C milia fuere 21, 5, 11; exiguam -em Etrusci belli conficere iubet 9, 41, 16.

adpendo: per altercationem nondum omni auro appenso 5, 49, 1; haec omnia C. Flaminio quaestori adpensa *adnumerata*que sunt 26, 47, 8.

adpeto. I. **Forma:** adpetimus *P* appetivimus *VRF* 30,30,8; adpetivere *P* appetiuero *M* 4, 34, 7; appetendo *M* 1, 8, 4; appeteret 7, 30, 5.

II. **Signif.** A) **proprie, i. q. adgredior:** ales . . levans se alis* os oculosque hostis rostro et unguibus -tit 7, 26, 5; — crescebat interim urbs munitionibus alia atque alia -do* loca 1, 8, 4.

B) **transl.** a) **acc. obi.** α) *aliquid, i. q. cupio:* ita aliena -ivimus*, ut de nostris dimicaremus 30,30,8; bellum utinam, qui -tunt, consideratius concordiusque, quam cupiunt, gerant 4, 45, 8; contemnendo potius quam -do gloriam 22, 39, 9; navalis victoriae vanum titulum -ivere* 4, 34, 7. — β) *aliquem, i. q. amo:* propter quas (virtutes) tibi* -dus visus sim* 30, 14, 5; ultro . . amatus -usque erat 39, 9, 6; fuit . . causa amicitiae, velle eum vobis amicum esse, qui vos -ret 7, 30, 5.

b) **intrans., i. q. adpropinquo;** α) *simpl.:* iam consularia comitia -bant 41, 28, 3; comitiorum iam -bat dies 35, 8, 1; hiems iam -bat 37, 32, 14; cum iam h. -ret 36, 45, 8; iam lux -bat 10, 22, 9; ubi nox -tit 5, 44, 6; -ens nox periculosa . . omnia . . faciebat 10, 42, 1; nox iam* -bat 8, 38, 3; iam nox -bat 38, 40, 15; ob haec et (iam* -bat tempus) comitiorum causa 10, 21, 13; iam comitiorum -bat t. 29, 10, 1; 39, 32, 5; cum comitiorum iam

-ret t. 29,38,2; cum comitiorum t. -ret 28, 10, 1; comitiorum consularium iam -bat t. 25, 2, 3; iam consularium comitiorum -bat t. 39, 6, 1; cum iam c. c. -ret t. 37, 47, 1; cum iam id t. anni -ret, quo 34,13,2; iam enim Nemeorum* -bat t. 27, 30, 17; iam ver* -bat 22,1,1. — β) *acc. dat.:* Veis* fata -bant 5, 19, 1.

acc.: iam *v. p. 602, 45 sqq.;* ita *ib. 33;* ultro *ib. 41.* — munitionibus *ib. 30;* rostro et unguibus *ib. 29.* — propter virtutes *ib. 39.* — *syn.:* amo *ib. 41;* amicus sum *ib. 42;* cupio *ib. 36.* — *oppos.:* contemno *ib. 36.*

adplico. I. **Forma:** applicant *P* 23,27, 7; applicantes *VRFL* applicante *Cl* adplicante *B* 30, 33, 3.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *de rebus (navibus); α)* absol., i. q. adpello: dum -ant, dum raptim* exponunt scalas militesque 26, 44, 11; — quocumque litore -uisse naves hostium audissent 44, 32, 7. — β) aliquid: elephanti . . ubi in minorem (*sc.* ratem) -tam *(i. e. copulatam)* transgressi sunt 21, 28, 8. — γ) acc. dat.: Cornelius eidem flumini castra -uit 32, 30, 5; dum corpora* corporibus -ant armaque armis iungunt 23,27,7; iunctae aliae binae* quinqueremes demptis interioribus remis, ut latus lateri -retur 24, 34, 6; in iis angustiis Leucas posita est*, colli -ta 33,17,7; ut eo ipso tempore . . ancoris positis terrae -ret naves 28, 17, 13. — δ) acc. praep.: ita aciem instruxerunt, ut . . Ri sinistrum (cornu) ad oppidum -rent 27, 2, 5; ad Heraeum, quod vocant, naves -uit 33,17,2; — in Erythraeam primum classem -uerunt 37, 12, 10; — navem propius terram -uit 32, 34, 1. — b) *de hominibus; acc. dat.:* -tes se antesignanis 30, 33, 3; dum -ant (turmae equitum) se suis 37, 42, 7; incerti trepidant -antque se turbae 4,37,10.

B) **transl.:** cum pars, quae domestico certamine inferior sit, externo potius se -et, quam civi cedat 34,49,10. — ut fortunae -remus *(i. q. accommodaremus)* nostra consilia 32,21,34. — *syn.:* iungo *v. supra 27.*

adpono. I. **Forma:** appono *legitur* 1, 7, 13; 2,18,6; apponit ς opponit *P* 23,29,4; apposita *M* opposita *B* 34, 15, 7; apposita *Iul. Obs.* opposita *codd.* 40, 59, 7.

II. **Signif.** a) *aliquid:* iam* multifariam scalis -tis urbem eo die defenderunt 37, 5, 1. — *acc. dat.:* ut Potitii ad tempus praesto essent hisque* exta -rentur 1, 7, 13; lanx . ., quae Iovi -ta* fuit 40, 59, 7. — b) *aliquem alicui:* equitum Numidas Poenorum peditibus, ceteros Afris* pro cornibus -uit 23, 29, 4; ut credam Larcium . . potius quam M.'* Valerium . . moderatorem et magistrum consulibus -tum 2, 18,6; statio, quae porta -ta erat 34,15,7; addidere clamorem lixae calonesque et alia turba custodiae impedimentorum -ta 23, 16, 14.

adporto: M. Valerius Falto* nuntiavit deam -ri 29,11,8; — Carthaginienses tritici modium milia* mille, hordei quingenta ad exercitum, dimidium eius Romam -uros polliciti* (sunt) 36, 4, 5; cum . . iam machinas tormentaque -ri viderent 35, 51, 9; legati . . pecuniam ad redimendum filium aliosque* obsides -tes 45, 42, 6.

adprobatio: Aristaenum contra omnium consensum disserentem cum haud dubia -e audivit 34, 26, 6; omnia cum -e ingenti sunt audita 48,5; ita CLXXVII cum ingenti -e hominum in senatum lectis 23, 23, 7.

adprobo, *i. q. laudo, adsentior.* a) *absol.:* -ant patres 2, 12, 5; virgis -ante populo caesi 25, 7, 14; magis non prohibente Servio quam -ante 1,46,9; legati circa imperatorem . . erant . . omnes -tes 44, 36, 8; -bus cunctis 3, 29, 6; 4, 13, 12; 5, 47, 10; 6, 20, 1; 10, 17, 3; 37, 16, 3; -bus cunctis et ante omnes Q. Servilio Prisco 4, 48, 10; -bus clamore cunctis 7,41,1; plebs circumfusa -vit 5,55,2. — b) *acc. obi.:* -bus sex tribunis actionem conlegae 9, 34, 26; fremitus . . haud dubie -tium adventum eorum 24,31,2; -do consilia, quibus nequiquam adversarer, viam saluti vestrae inveniam 23, 2, 9; -are conlegam consulta referens 10, 39, 10; dicta consulis legati tribunique et omnes turmae equitum et centuriones primorum ordinum -vere 35, 16; paulisper fremitus -tium dicta fuit 34,50,2; clamore donum -tes 7, 37, 2; iter, quod insistis, L. Scipio, ego quoque -o 37, 7, 8; omnibus Graeciae civitatibus hanc pacem -bus 33, 31,1; postquam -asse pacem concilium Aetolorum accepit 38, 10, 2; omnibus fere populis haud dubie -bus relationem 32, 22, 8; quam rem . . cum et patres summa ope -assent 4, 43, 4; di -ent eam sententiam, quae tibi optima* visa fuerit 36,7,21; paucis . . -bus testamentum 24, 4, 7; — ingens adsensus alacritasque cuncta -tium fuit 3,

10; haec -bus cunctis 37, 52, 6; haec summa ratione acta magna pars senatus [illegible]bat* 42, 47, 4; di -ent, inquit, quod [illegible]itis acturique estis 10, 13, 12.
acc.: haud dubie *v. p. 604, 36; 49;* clamore *ib. 33; 43;* summa ope *ib. 50.* — *verba* ...pos.: adversor *ib. 37;* prohibeo *ib. 27.*

adpropero: coeptum opus adeo -tum ...t, ut 4, 9, 13; addita (est) Virtutis aedes ...to opere 27, 25, 9; quae (res) summa ope ...a erat, ne *impediri* posset 26, 15, 10.

adpropinquo. I. **Forma:** *omnibus locis* adpr. *in melioribus codd. exstare videtur.*
II. **Signif.** A) **absol.**; a) *de hominibus:* Aetolos -re fama erat 32, 13, 10; inter haec -bat agmen 10, 35, 12; Fabius Decium conlegam -are exclamavit 14, 19; cum -ante eo (*sc.* consule) Aristoteles .. urbe excessisset 36, 21, 2; ubi -re tres duces, ...tris victores hostium exercitus audisset 26, 51, 13; ubi -arunt* (*sc.* Galli) 38, 26, 5; cum iam -ret (Hasdrubal) 27, 46, 4; postquam Hasdrubalem .. -re adlatum est 25, 37, 8; ut -bat hostis 33, 8, 11; cum -re hostem sciret 44, 2, 9; neutros fefellit .. hostes -re 31, 33, 8*; ut -re hostis adlatum est 36, 44, 1; cum .. prorae hostes -re aperuissent* 44, 28, 10; ipsos deinde -re legatos adlatum est 27, 51, 1; ut -re Marcellum audivit 12, 8; tum cum maxime -ante phalangis parte 33, 9, 3; postquam primos superasse angustias viderunt, postremos* nondum -antis 38, 40, 10; cum iam -bant (*sc.* regii) 40, 4, 12; iam Rus non -bat modo, sed derexerat etiam in pugnam naves 22, 19, 11; cum -tes (*sc.* Ri) repleta moenia armatis vidissent 44, 12, 8; postquam -re Ros senserunt 6, 22, 9; -anti (*sc.* L. Scipioni) .. obvius fuit 38, 37, 10; iam signa quoque legionum -bant 30, 11, 11; postquam -bat (tyrannus) 35, 35, 18; non vagi modo circa muros temere -tes, sed etiam qui in navibus erant .. percutiebantur 44, 10, 6. — b) *de rebus:* priusquam -ret classis 37, 27, 6; cum audisset -re iam Ram classem 36, 43, 9; cum iam -tium forma lemborum haud dubia esset 44, 28, 10; -re non ausae naves 37, 27, 8; — si dux intrepidus .. primam speciem -antis terroris sustinuisset 44, 6, 6*. — c) *de tempore:* cum dies comitiorum -ret 3, 34, 7; lux -ans exanimare 5, 39, 8; timens lucem iam -tem 45, 6, 6; nox -bat 10, 42, 4; 44, 43, 2.

B) **acc.** a) **dat.**: quem (Hasdrubalem) iam* Alpibus -re fama erat 27, 35, 10; cum pedestris copias -re iam Aulidi atque Euripo sensisset 35, 37, 8; quidquid aurae fluminis -bant (*sc. milites*) 21, 54, 8; cum (Hanno) Benevento iam -ret 25, 13, 4; iam castro Mutilo -bat (cos.) 33, 37, 2; iam castris -bant (*sc. Ri*) 38, 22, 7; qui Pantauchum .. -re* castris vetarent 44, 35, 2; -anti* (*sc.* consuli) faucibus 36, 14, 12; regem -re finibus suis 31, 5, 5; cum -ret ianuae rex 24, 7, 4; ut vero iugis -bant 40, 22, 4; loco, quem petebat, -vit 7, 34, 7; mari -bant 44, 5, 12; in eos .. iam* moenibus -antis eruptionem fecit 37, 13, 9; Marcium iam -tem Oceano adsequitur 28, 34, 12; cum portae -ret 25, 9, 10; postquam p. -bat 35, 34, 10; Philemenus portulae parte alia .. -bat 25, 9, 13; Hannibali iam terrae -anti 30, 25, 11; postquam t. -bat Hannibal 37, 24, 9; hostes .. -re urbi non ausi 3, 8, 8; Philippus .. -ans u. 31, 24, 7; cum iam -ret u.* 33, 1, 5; suis* iam vallo -bus 31, 42, 1; ubi v. -asset hostis 6, 24, 2. — b) **ad:** Bastarnas nequiquam ad iuga montium -tes oppressit 40, 58, 3.
acc.: iam *17es;* nequiquam *v. supra 25;* nondum *605, 33;* temere *ib. 42;* tum cum maxime *ib. 30;* — inter haec *ib. 15;* — parte alia *supra 19;* — quidquid *(acc.) ib. 4.*

adpulsus (subst.): ut Attalum .. portibus et* litorum -u arceret 27, 30, 7.

adquiesco. a) *proprie:* ut fessa tam diutino bello -ret civitas 5, 23, 12; ne* victorem quidem te -re passus est 45, 37, 10. — *acc. abl.:* Nabis .. parva spe cum -isset 34, 30, 1. — b) *transl.:* rem familiarem saltem -ĕre *(i. e. integram manere)* eo tempore, quo corpus addictum .. rpae esset 4, 60, 2.

adquiro: parari singula -do facilius potuisse, quam universa teneri posse 37, 35, 6. — ne semper armis opes -rentur, consilio augere imperium conatus est 1, 45, 1; — plus enim *amitti* in iis (partibus) quam -ri 32, 35, 12; cum praesertim .. nequaquam tantum agro intercipiendo -atus, quantum *amittatur* alienandis iniuria sociorum animis 3, 72, 2.

adrectus (adi.): ut pleraque Alpium ab Italia sicut breviora, ita adrectiora sunt 21, 35, 11.

adrideo (arr. V): vix notis familiariter -ere 41, 20, 3.

adrigo (arrecti *MPH* porrecti *Lς* erecti *ς nonnulli* 8,37,2; adrexest *V* adrexit *Gryn* 45,30,1): adeo .. -ecti ad bellandum animi sunt 8,37,2; haec pronuntiata .. varie adfecerunt animos. libertas praeter spem* data -xit et levatum annuum vectigal 45, 30, 1.

adripio. I. **Forma:** *uno loco* 2, 23, 15 *excepto* arripio *codd. perhibent, cf. tamen* aripuit *M* 2,54,2; abreptis *P*[1] 5,47,4; abreptum *codd.* 2,33,7; *V* 22,48,4; *VF* 30,37,8; arrepta *Duk* accepta *codd.* 3, 70, 10.

II. **Signif.** A) **proprie,** *i. q. capio, comprehendo;* a) *aliquid:* armis -tis 5,47,4; 10, 19, 12; 21, 57, 11; 35, 36, 8; 41,4,5; -tis a. 25, 29, 9; a. repente -tis 21, 25, 3; ibi ab lanio cultro -to 3,48,5; -to repente equo 6, 8, 6; e. -to 25, 21, 9; ignem temere -tum* .. iniecit 2,33,7; -tis scutis, quae passim .. strata erant 22,48,4; ni .. signo -to primi hastati manipulum eius signi sequi se iussisset 27, 14, 8; signa -ta* ab signiferis ipse inferre coepit 3,70,10; -tum vexillum trans vallum traiecit 25, 14, 4. — b) *aliquem:* eas (cohortes) -tas .. in urbem inducit 34, 20, 8; -tum Gisgonem manu sua ex superiore loco detraxit 30,37, 8; Tarquinius .. medium -pit Servium 1, 48, 3; proximum signiferum manu -tum secum in hostem rapit 6, 8, 1. — *i. q. nostrum 'verhafte':* Appius .. nullo morante -tus a viatore 'provoco' inquit 3,56,5; abeuntes magistratu (coss.) Cn. Genucius tribunus plebis -uit 2, 54, 2; -pi unum insignem ducem seditionum iussit 27,12; Verginius -pi iubet hominem 3, 13, 3; Appius nunc vocari Icilium, nunc retractantem -pi .. iubet 49,2; (Manlius) -tus a viatore .. inquit 6,16,2; subinde -tus (est) a P. Numitorio *(tribuno pl.)* Sp. Oppius *(decemvir)* 3, 58, 7; uno aut altero *(sc. cive)* -to quieturos alios *(Appius dixit)* 2,23,15.

B) **transl.:** impedimentum pro* occasione -uit 3, 35, 8; (Philippum et Nabim) primam quamque occasionem recuperandi ea, quae bello amisissent, -uros (esse) 35, 12, 17.

acc.: repente *supra 15 sq.;* subinde *ib. 38;* temere *ib. 17.* — manu *ib. 26; 28.* — medium aliquem *ib. 27.* — pro occasione *ib. 42.* — ab *loci v. p. 57,11;* ab *auctoris v. p. 68,49 (supra 31; 39).*

adrodo: mures Antii coronam auream -sere *(P,* -serunt *H* arroserunt *GVR* arrosere *FFr*[1]*)* 30, 2, 9.

adrogantia: huius -am pertinacia alterius aequabat* 5,8,11; — cessuros sese potius -ae Antipatri quam causam turbandae pacis* praebituros dixerunt (Rhodii) 37,56, 10; — succensebat non immerito Aetolis ob .. -am eorum victoriae gloriam in se rapientium 33, 11, 8.

adrogo: redierat res ad Camillum, cui unico consuli .. dictatorem -ri* haud satis decorum visum est patribus 7, 25, 11 *(primitiva hoc loco subest verbi significatio: per quandam rogationis speciem alicui aliquem attribuere vel praeficere).*

(adscendo) ascendo. I. **Forma:** *cf.* escendo. asc. *legitur omnibus, ut videtur, locis.* accenderitis *P*[1] 10, 7, 10.

II. **Signif.** A) **proprie;** a) *absol.:* eius loci, qua* fefellerat -ens hostis 5, 47, 9; neque illos muri neque .. armati arcere queunt, quin certatim -ant* 26, 44, 9. — b) *acc. obi.:* qui primus murum -isset 48,5; hinc muros -bus Ris 34, 21, 5; ita coronatum *(iussum esse Fabium)* navem -ĕre 23, 11, 5. — c) *acc. ubi?:* ipse cum maxima parte copiarum, qua aequissimum aditum praebebat mons, -it 38, 20, 7; qua triduo* -rat, biduo est degressus 40,22,7; *(v. supra 18.)* — d) *acc. quo?:* ut .. ipse triumphans in Capitolium -rem 38,48,16; ab rostris in Capitolium -dit 51,12; qui curru aurato per urbem vectus in C. -rit* 10, 7, 10; cupido eum ceperat in verticem Haemi montis -endi 40, 21, 2.

[B) **transl.:** usque ad nos contemptus Samnitium pervenit, supra non -dit* *(MP,* escendit *HGr edd.)* 7, 30, 18.]

acc.: certatim *supra 20;* triduo *ib. 26;* (supra *ib. 35;*) — cum maxima parte copiarum *ib. 24.* — *oppos.:* degredior *ib. 27.*

(adscensus) ascensus. I. **Forma:** ascensus *semper occurrit.* accensus *P* 27, 18, 12.

II. **Signif.** A) **i. q. ascensio.** a) *subi.:* quingentis et per stagnum facilis transitus et in murum -us inde fuit 26,46,2; quamquam -us difficilis erat 27, 18, 12; qua* descensus facilis armatis, qua in ulteriorem ripam minime iniquus -us esset 44,35,4*; [inde cum audisset -um (descensum *BMς quidam Mg*) difficilis et artae viae esse 34, 28, 2*.] — b) *obi.:* Perseus .. alios -um undique temptare iubet 42, 65, 7; cum .. scalis etiam -um in muros temptarent 37, 32, 4; — hostes .. scalis -us temptant 36, 24, 4.

B) **locus, quo ascenditur.** a) *obi.:* gradibus -um ab Tiberi in emporium fecerunt 41, 27, 8; quod hosti aditum -umve difficilem praeberet 25, 36, 6; — ut pro aggere et pontibus praebere -us possent 30, 10, 3. — b) *gen.:* donec mollioris -us viam inveniret 27,18,15. — c) *abl.:* nos tam paucos . . nec -u arcuerit* nec . . 7,35,6; hoc quidem -u, inquit, vel tres armati quamlibet multitudinem arcuerint 9, 24, 7; — quae nulla ex parte adiri nisi arduo ac difficili -u poterant 25, 13, 13; -u abdito a conspectu erigere in montes agmen 10,14, 14; cum hostis nequiquam subire iniquo -u conatus esset 28, 16, 7*; — eam (planitiem) quoque altera crepido haud faciliori -u ambibat 27,18,6*; animadverso ad Carmentis saxo -u aequo 5, 47, 2*. — d) *c. praep.:* percunctatus regionis peritos de -u Haemi 40,21,3; iter multo quam in -u fuerat, . . difficilius fuit 21, 35, 11.

acc.: abditus *v. supra 12;* aequus *ib. 18;* arduus *ib. 11;* difficilis *608, 45; supra 4; 12;21;* facilis *608,43;* haud facilior *supra 16;* iniquus *608, 47; supra 14;* mollis *ib. 6;* — hic *ib. 9.* — (artae viae *608, 19;*) Haemi *supra 20.* — ab Tiberi in emporium *ib. 2;* in murum *608, 41;* in muros *ib. 52;* in ripam *ib. 47.* — syn.: aditus *supra 3.* — *oppos.:* descensus *608, 46.*

adscisco. I. **Forma:** asciverant *V* acciverant *Gr* 45, 25, 13; adsitum *M* 7, 4, 3; adscieturam *P* 4, 25, 12.

II. **Signif.** a) **i. q. adhibeo, recipio aliquem.** α) *simpl.:* Caunios, quamquam Cibyratarum -verant* auxilia, coegerunt imperio parere 45, 25, 13; ex iuventute quidam Lucanorum pretio -ti 8, 27, 6. — β) *acc. nomen praed.:* Aetoli novi -ti socii Attalusque Asiae rex 26, 37, 5; (Hasdrubal) gener inde ob aliam indolem profecto animi -tus (est) 21, 2, 4. — γ) *acc. praep.* 1) *ad:* Boeotis quoque sicut prius Achaeis ad societatem -tis 33, 2, 9; voluntarios undique ad spem praedae -verunt 4, 31, 6. — 2) *in:* ex quo -ti sumus simul in civitatem et patres 6, 40, 4; Hispanis prius, postremo et Graecis in civitatem Ram -tis 34, 9, 3; vetere patria relicta in eam, in* quam redierant, nondum -ti 23,31,11; novas (urbes) in societatem -tas (esse) exposuit 27, 7, 2.

b) **i. q. accipio, sumo (mihi) aliquid:** cognomen Imperiosi . . ab ostentatione saevitiae -tum 7, 4, 3; (plebem) parto auxilio imperium quoque . . uram (esse) 4,25,12; (Attalus) regium -ivit nomen 33, 21, 3; neglegendo patrios ritus peregrinosque -do 1, 20, 6.

acc.: nondum *609, 50;* prius *ib. 44; 48;* postremo *ib. 48;* undique *ib. 45.* — ex quo (tempore) *ib. 46.* — pretio *ib. 38.* — ab ostentatione *ib. 54;* ob indolem *ib. 41.* — *oppos.:* neglego *supra 4.*

adscribo. I. **Forma:** adscriberentque *Gr* adliberentq. *P* adhiberentque *ς* 26, 25, 13*.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *aliquid:* -bi autem 'propraetori L. Marcio' (*sc.* rem curae fore) non placuit 26,2,4; ubi tandem Aenus et Maronea et Thraciae civitates -tae sunt? 39, 28, 12; Cato ipse . . multos caesos ait, numerum non -bit 34, 15, 9. — b) *acc. ubi?:* quia -tum in senatus consulto fuerit (*sq. coni.* reiceret) 26, 16, 4; — de Hannibale Poeno et Aetolo Thoante et . . dedendis in hoc quoque foedere -tum est, et ut . . 38,38,18. — c) *acc. dat.:* is cum vetuisset nomen suum decreto conlegarum -bi 38,52,9; foederi -rent ita ratam fore* pacem, si . . 26, 24, 12; ab rege foederi* -ti (sunt) Prusia . . Epirotae, ab Ris Ilienses . . Athenienses 29, 12, 14; — ut censores motis senatu* -rent notas 39,42,6; ut . . -rent* humatis titulum: 'hic siti sunt . .' 26, 25, 13. — d) *acc. de: v. supra 20.*

B) **transl.,** *i. q. refero in numerum:* externos auxiliares dimissos ac* Lacedaemoniis -tos (ita enim vocabant, qui ab tyrannis liberati erant) urbe excessisse 38, 34, 6; — novos colonos . . -re 33,38,13; tertia pars agri dempta est, quo postea . . novos c. -re possent 35, 9, 8; si et ipsi -bi coloni vellent 8, 14, 8; mille -bi (coloni) iussi (sunt) 33, 24, 9; c. -ti 4, 11, 7*; c. missi (sunt), quibus -tis speciem antiquae frequentiae Velitrae receperunt 8, 14, 7. — *acc. quo?:* hi c. Venusiam -runt 31,49,6; c. eo trecentos . . -runt 32,7,3; Puteolos Salernumque et Buxentum -ti c. (sunt) 34, 42, 6; eodem anno Setiam . . novi c. -ti (sunt) 6, 30, 9.

adsecula: eo* revolvi rem, ut aut patricii aut patriciorum -ae (adsaecule *M* adseculaere *P*) habendi tribuni plebis sint 5, 11, 2.

adsensus. a) *subi.:* ingens -us alacritasque cuncta adprobantium fuit 3,54,10. — b) *obi.:* hoc silentium . . omisso militari -u in me audiendo servandum est 7, 35, 2. —

c) *gen.:* per clamorem militarem, indicem omnium -us, gerebantur 7,37,3. — d) *abl.:* eam sententiam ingenti -u accepere 9,45, 13; haec oratio cum ingenti -u hominum -retur 31, 25, 6; Hannibal . . imperator ingenti omnium clamore atque -u appellatus erat 21, 3, 1; raro alias quisquam rex . . tanto favore tantoque omnium -u est auditus 45, 20, 3; omnium ingenti -u audita ea* oratio est 25,29,1; haec vox magno -u audita 37, 1, 10; tanto -u auditum est decretum 38, 60, 7; cum . . favor . . populi plausuque et -u cum vocibus militum certaret 4, 53, 12; plurium -u comprobata [est] sententia 42,62,8*; donati (sunt) . . summo ceterorum -u 38, 23, 11; -u populi excepta vox consulis 8, 6, 7; magno -u patrum plebisque* flaminem in senatum introduxerunt 27, 8, 10; haec . . pollicenti clamore et -u omnes permiserunt, ut 8, 4,12; cum per omnem orationem satis frequenti -u succlamatum esset 42, 53, 1; sub hanc vocem fremitus variantis multitudinis fuit partim -u, partim indignatione 35,31,13*. — e) *c. praep.* α) *cum:* haec . . cum -u . . acceperunt 45,11,6; causam foederis . . non* cum -u audientium egit 21,10,2; dicentem cum -u Marcius audire visus est *(coni. Mg)* 42, 43, 1*; hanc orationem Virri* plures cum -u audierunt 26, 14, 1; laeti milites cum frequenti -u consulem audiverunt* 38, 12, 5; cum quanto -u audissent verba consulis, ostenderunt 44, 34,6; cum Scaptium non silentio modo, sed cum -u etiam audiri animadvertissent 3,72, 1; cum -u maximae partis est auditus 39, 37, 18; cum magno -u auditus est 45, 10, 12; cum magno omnium -u auditi sunt 42, 38,1; cum -u omnium auditi 35,33,7; orationes cum -u auditae 4,36,1; cum omnium -u comprobata oratio esset 5, 9, 7; haec cum omnium sociorum -u dicta 33, 13, 13; omnia . . exposuit cum ingenti -u, postremo etiam clamore universae contionis 27, 51, 6; Achaei de . . rebus cum -u patrum exposuerunt 40, 20, 2; rex cum magno omnium -u locutus 35,45,1; fremitus ortus cum -u (est) 40, 46, 13; murmur ortum (est) aliorum cum -u, aliorum . . increpantium 32, 22, 1; cum ingenti -u nomen recitatum est 25,4; crebriores . . hae voces et cum haud dubio -u multitudinis esse 24, 27,1; clamore cum ingenti -u est sublatus 14, 9. — β) *in:* omnes in -um consilii sui traduxit 34, 34, 1. — γ) *sine:* haec sine ullius -u cavillante Appio 9, 34, 1.

acc. adiectiva: haud dubius *611, 52;* frequens *611, 31;* satis frequens *611,21;* ingens *610, 51; 611, 3; 4; 5; 9; 43; 50; 53;* magnus *611, 10; 17; 37; 38; 46;* militaris *610, 53;* quantus *611,32;* summus *611,16;* tantus *611, 8; 11.* — *genetivi:* universae contionis *611, 44;* hominum *611, 4;* multitudinis *ib. 23; 52;* maximae partis *ib. 36;* patrum *ib. 45;* patrum plebisque *611, 18;* populi *611,12; 16;* omnium sociorum *ib. 42;* — adprobantium *610, 52;* audientium *611, 27;* — aliorum *ib. 49;* ceterorum *611, 16;* omnium *611, 2; 6; 8; 9; 38; 39; 40; 47;* plurium *611, 14;* ullius *supra 2;* — consilii *611, 54.* — non cum adsensu *ib. 27.* — *syn.:* alacritas *610, 51;* clamor atque -us *611, 6; 20;* favor *ib 8; 12;* plausus *ib. 13.* — *oppos.:* clamor *ib. 44;* indignatio *ib. 24;* silentium *ib. 34;* (increpantium *ib. 49.*)

adsentator: nisi forte -es publicos, plebicolas istos, . . vestra vos causa incitare et stimulare putatis 3,68,10; dominari -es regios 39,27,8; — inter -es regios ante eam diem habitus 31, 25, 10.

adsentatio: improvisum -is genus Scipionem movisse 35,14,12; eos . . decreta plena regiae -is fecisse 45, 10, 11; invectus . . in Athenienses . . -is propriae gratia communem causam prodentis 34, 23, 5; — multitudinis -e immodica pudorem onerantis 31,15,2; — Africani cognomen . . an . . coeptum ab -e familiari sit, parum compertum habeo 30, 45, 6. — inflatus -bus eorum, qui . . iubebant meminisse 24, 6, 8.

adsentor. a) *absol.:* quam securitatem ei magna pars amicorum aut per errorem aut -do faciebat 36,41,1; cum simplicitatem iuvenis . . -do indignandoque et ipse vicem eius captaret 40,23,1. — b) *acc. dat.:* ut ipsi locum -di Ris habeamus 41, 24, 18*; apud vos fuisse audivi, qui -do multitudini* grassarentur 45, 23, 9.

adsentior (adsentio). I. **Forma:** adsentire 1,54,1; adsensum est 24,45,9. — adsentienti *Luchs* adsentiente *S* assentiente *VR* consentienti *P* consentiente *FAld* 27, 26, 11; adsensi erant *Freinsheim* adsenti *V* 41, 24, 19.

II. **Signif.** a) *absol.:* -enti* Crispino . . proficiscuntur 27, 26, 11; -enti omni con-

cilio .. Zacynthus Ris traditur 36, 32, 9; -ente Marcio .. Carthaginem rediere 28, 31, 2; -ente Laelio praegressus Cirtam .. iubet 30, 12, 8; matrem id sibi -ente vitrico imperasse 39, 10, 13; murmur ortum (est) .. -tes increpantium 32, 22, 1; -bantur multi 3, 11, 13; -bantur Tarentini 25, 11, 13; omnes -si sunt 30, 6. — b) *acc.* verbo: aut v. -batur aut pedibus in sententiam ibat* 27, 34, 7; multi ex consularibus v. -si sunt 3, 40, 6. — c) *acc. dat.:* Decimio* in auctoribus ad piaculum noxae obiciendis -si sunt 45, 10, 13; Fabio -sum est 24, 45, 9; cum de aliis rebus -ire se veteribus Gabinis diceret 1, 54, 1; pauci ac ferme optimus quisque Hannoni -bantur 21, 4, 1; qui de ceteris Maximo -sus* de Scipionis causa dissensit 29, 20, 1; cum .. Varroni fere omnes, Paulo nemo praeter Servilium .. -retur 22, 43, 8; ego neque his neque Valerio -ior 39, 52, 1, haec Virrio* loquenti -si omnes 23, 6, 3; — agitatus deinde consiliis, ad quae* ex omni parte -do multis auctoribus trepidaverat 3, 49, 6; nihil aut huic aut illi parti -sus 31, 32, 1; sed non solum parendum patri*, sed etiam -dum erat 40, 21, 8; — [haec dicenti tum -sus Marcius (*coni. Gryn*) 42, 43, 1*;] — si aliquis -ri necesse est 26, 49, 6; (his *v. supra 20.*) — cum iidem huic orationi, qui litteris regis -si erant*, -rentur 41, 24, 19; cum* creditae sanctitati -rentur omnes 45, 5, 4; ut cui famae, quibus scriptis -iar, non habeam 38, 56, 1; -batur his (*sc. verbis*) cos. 36, 35, 1. — d) *acc. praep.* α) de *v. supra 14; 16.* — β) in: *v. supra 11.* — nihil *v. supra 24.* — *oppos.:* dissentio *v. supra 18.*

adsequor. I. **Forma:** atsequeretur *P* 24, 20, 2; adsequituri *P* 28, 16, 2.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *absol.:* qua -qui* (*coni. Mg*) munimento poterat 4, 17, 12; priusquam pedestres copiae -rentur 25, 35, 9; duces Poeni -ti ab tergo iam pugnantis (*nom.*) 34, 10; dum Eumenes cum* classe -retur 37, 12, 6; ne Gracchus -retur 24, 20, 2; ante noctem -ti Numidae .. consistere coegerunt 25, 35, 8; coactus nondum -ta parte suorum periculum summae rerum facere 33, 8, 12; dum -qui pedes .. posset 6, 13, 5; Porcius deinde -tus (est) cum levi armatura 27, 48, 1; cum ad Zamnam* insulam -tus esset 32, 16, 3; ut, si via recta .. issent, haud dubie -turi fuerint 28, 16, 2. — b) *acc. obi.:* ante noctem agmen -itur 9, 36, 10; citatis equis agmen suorum -untur 27, 42, 11; peditum agmen .. quia -qui terra non poteram 21, 41, 4; qui modo -qui agmen fugientium elephantorum poterat 27, 14, 10; agmen suorum fugae simili cursu ante noctem -ti sunt 29, 7, 10; haud procul navibus -ti agrestes exuerunt praeda 9, 38, 3; ante noctem comites -itur 22, 58, 8; interim pedes equitem -tus* (est) 8, 38, 6; haud procul Venusia* hostem -itur 27, 42, 14; cum expeditis Marcium .. -itur 28, 34, 12; nocte praegressum (*sc.* Hannibalem) -itur locis planis ac patentibus Marcellus 27, 12, 10; ubi .. nec facile se tantum praegressos* (*sc.* hostes) -turum videt 21, 32, 2; Rus equitatus ipsum quidem regem Elateae -tus non est 36, 19, 10; — haec eum (*sc.* Maelium) vociferantem -tus Ahala Servilius obtruncat 4, 14, 6; dum se copiae ab Corcyra -rentur 32, 9, 8; quos eorum potuit -qui, reduxit* 40, 41, 9.

B) **transl.** a) *aliquid:* quantum consiliis humanis -qui (*i. e. efficere*) poterant 23, 22, 1. — equidem haud dissimulo me tuas, Q. Fabi, laudes non -qui (*i. e. aequare*) solum velle, sed .. si possim, etiam exsuperare 28, 43, 7. — b) *sq. ut:* rebus quam verbis -qui malui, ut .. 28, 40, 11.

acc. adverbia: deinde *613, 50;* haud dubie *ib. 53;* non facile *supra 15;* interim *ib. 9;* nondum *613, 48.* — *ubi?:* locis planis *supra 13;* terra *ib. 3;* Elateae *ib. 17;* ad insulam *613, 51;* haud procul navibus *supra 7;* haud procul Venusia *ib. 10.* — ab Corcyra *ib. 20.* — *quando?:* nocte *ib. 12;* ante noctem *613, 46; 54; supra 5; 7.* — *qua ratione?:* cursu *ib. 5;* citatis equis *ib. 1;* — consiliis humanis *ib. 23;* rebus — verbis *ib. 28.* — *quocum?:* cum levi armatura *613, 51;* cum classe *ib. 45;* cum expeditis *supra 11.* — *oppos.:* exsupero *ib. 27.*

adsero (-ui), *i. q. vindico aliquem in libertatem, servitutem:* quamquam armis possumus -ĕre Latium in libertatem* 8, 5, 4; in iis enim, qui -antur in libertatem .. id iuris esse 3, 45, 2; — ut virginem in servitutem -eret 44, 5; ius post tot saecula -di eos in servitutem faciet 35, 16, 11; huic ex usurpata libertate in servitutem velut -di erant 34, 18, 2.

(**'assertio'** tam a servitute in libertatem quam a libertate in servitutem trahi significat, quod apud Livium in multis (*nunc de-*

perditis) legimus locis. *Priscianus, v. Fr. 80 apud Ml.*)

adsertor, *i. e. qui aliquem trahit in servitutem:* M. Claudius, -or Verginiae, .. Tibur exsulatum abiit 3, 58, 10; iam a vi tuta erat (puella), cum -or nihil opus esse multitudine concitata* ait 44, 8; iuris sui iacturam -em non facere, quin ducat puellam 45, 3; cum instaret -or puellae, ut vindicaret sponsoresque daret 46, 7. — cum repelleretur -or virginis a globo mulierum 47, 8.

adservo. a) *i. q. custodio;* α) aliquem: Scipio cum -ri Numidam iussisset 27, 19, 11; Vitruvium in carcere* *(Mg,* carcerem *codd.)* -ri iussit 8, 20, 7; ne auctore quidem -to, qui eos hostis Latinus pro milite Ro frustratus erat 6, 30, 4; duces *(sc. itineris)* parum intente -ti (sunt) 27, 47, 9*; nocte clausum -bant 24, 45, 10; ut intentiore eum custodia -rent 39, 19, 2. — β) aliquid: quisve ea (sacra) locus fideli -urus custodia esset 5, 40, 7. — b) *i. q. observo:* duo singuli singulos sibi consules -dos adsidua opera desumunt 4, 55, 3; Demetrius dissimulanter -ri iussus (est) 40, 23, 4.

acc.: dissimulanter *v. supra 27;* parum intente *ib. 19.* — nocte *ib. 19;* fideli custodia *ib. 22;* intentiore c. *ib. 20;* adsidua opera *supra 24;* — in carcere *supra 15.*

adsideo. I. **Forma:** adsidens *P* adsint *Wb* adsient *Cobet* 26, 33, 14; adsidentis ς insidē tis *P* 25, 26, 8; adsedebant *P* 9, 46, 9.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *absol.:* curatio ipsa et contactus aegrorum vulgabat morbos, ut aut .. morerentur aut -entis* curantisque eadem vi* morbi repletos secum traherent 25, 26, 8; adulescentium, qui ibi -bant 9, 46, 9; [quod senatus .. censeat, qui adsidetis*, id volumus iubemusque 26, 33, 14; *cf.* adsum.] — b) *acc. dat.:* haec -ens aegro collegae .. agere 21, 53, 6.

B) **transl.,** *i. q. obsideo.* a) *absol.:* -do diutius artiorem annonam sociis quam hosti faciebat 26, 20, 8; ne frustra -do spectandoque obsidionem sociorum tempus tereret 24, 36, 9. — b) *acc. dat.:* Gracchus -ens tantum Casilino .. nihil movebat 23, 19, 5; (cum gens) segnis intactis -ret muris 21, 25, 18.

acc.: ibi *supra 38;* diutius *ib. 44;* frustra *ib. 45;* tantum *ib. 47.* — segnis *ib. 49.*

adsidue: a. dies noctesque infestus aderat 25, 34, 3; id quod per litteras a. fecerat 10, 25, 13; bella a. gesta 38, 53, 9; cum a. a Pantaucho* ad lacessendos .. Ros stimularetur 44, 27, 11.

adsiduus. I. **Forma:** ads. *MPF* ass. *URD* 1, 20, 3; ass. *P* 25, 38, 4; *alias* ads. *legitur.*

II. **Signif.** A) *de hominibus:* ut -ae templi antistites essent 1, 20, 3; cuius (portae) -us custos semper* aliquis ex magistratibus erat 34, 9, 5; Veiens hostis, -us magis quam gravis 2, 48, 7; gravis et -us hostis 32, 19, 6; flaminem Iovis -um sacerdotem creavit 1, 20, 2; — alter decimum iam prope annum -us in oculis hominum fuerat 35, 10, 6; nemo miles Rus magis -us in castris fuit vestris quam ego fratresque mei 37, 53, 18.

B) *de rebus:* -a bella cum Volscis gesta 6, 12, 2; inter -as clades ac lacrimas unum .. gaudium adfulserat 30, 10, 20; contentionibus -is nihil transigi 3, 52, 1; -is contentionibus (*V,* contionibus α) prohibendo consularia comitia 4, 25, 1; -is contionibus .. vehementior fuit 3, 19, 4; agitantibus tribunis plebem -is contionibus 5, 50, 8; -is contionibus infamem .. Claudium fecerat 27, 20, 11; Lucerium .. contionibus -is lacerabant 43, 4, 6; deorum -a insidens cura 1, 21, 1; urbs -is exhausta funeribus (est) 3, 32, 2; cum civitas in opere ac labore -o .. teneretur 6, 1, 6; praesidium .. labore -o .. confectum (est) 31, 46, 14; Aetolos .. dies noctesque -o labore urente* 36, 23, 5; ab -is laboribus .. laxaverat animum* 32, 5, 2; corpora et aetate et -is laboribus confecta 42, 33, 3; (lacrimae *v. supra 19;*) avertere animum ab -o maerore 25, 38, 4; sub -a tamen militia fuerat 42, 52, 2; duos .. sibi coss. adservandos -a opera desumunt 4, 55, 3; (opus *v. supra 30:*) -o magis quam magno praesidio .. bellum Veiens eget 2, 48, 8; praedae ex -is populationibus .. fuit aliquantum 4, 53, 10; urente -o sole 44, 33, 10; Ros .. in -a statione futuros (esse) 37, 15, 3; terrorem -um a Volscis 6, 10, 8.

acc.: magis *supra 11; 15; 40.* — *syn.:* gravis *supra 11.* — *oppos.:* magnus *supra 41.*

adsigno. I. **Forma:** asignaretur *M* 4, 11, 6; adsignarunt *Gryn* adsignarent *V* 42, 35, 2; — adsignare *pro* agere *V* 3, 45, 2.

II. **Signif.** a) *i. q. attribuo:* equiti certus numerus aeris est -tus 5, 7, 12; ut urbem agrumque eis -ret 26, 21, 13; eum agrum

Xviri -rent 31, 49, 5; ager iis* bello interemptorum -tus (est) 4, 30, 6; ager his novis civibus -tus (est) 6, 4, 4; transductis Padum ager est* -tus 42, 22, 6; quod (agri) venisset -tumve publice esset 4, 48, 3; IIIviri Ri, qui ad agrum venerant -dum 21, 25, 3; ut militibus .. agrum -dum* curaret 32, 1, 7; eum .. ab triumviris agrum sibi -tum esse 45, 13, 10; agro -do sociis 4, 11, 6; agro -to 43, 3, 4; passurum se -ri agros, dum ne cui nisi civi Ro -entur 2, 41, 7; M. Fabio legato -at equites 4, 27, 9; neve censor ei* equum publicum -ret 39, 19, 4; equi publici non erant -ti 5, 7, 5; ut .. nec ulli prius Ro ibi .. gleba ulla agri -retur 4, 11, 4; bina iugera et semisses agri -ti (sunt) 6, 16, 6; locum -turus, in quo novum oppidum aedificetis 21, 13, 6; ut ex classe .. naves longae XX -rentur, quibus uteretur 45, 44, 16; quem cuique ordinem -ri e rpa esset, eum -are 42, 33, 6; cui primum hastatum prioris centuriae -ret* 34, 7; mihi .. decumum ordinem hastatum -vit § 3; primum pilum .. ei -arunt* 35, 2; a M.' Acilio mihi primus princeps prioris centuriae est -tus 34, 8; (urbem *v. p. 616, 53.*) — b) *i. q. decerno:* (*v. supra 19;*) Marcio et Atilio Epirus, Aetolia*, Thessalia circumeundae -antur 42, 37, 4; quibus deportanda Romam regina Iuno -ta erat 5, 22, 4. — c) *i. q. imputo:* M. Porcium, cui acerbitas ea -batur 39, 44, 9; ne* unius amentiam civitati -rent 35, 31, 15; patere nos omnia, quae prospera .. evenere, tuo consilio -are, adversa casibus incertis belli .. *delegare** 28, 42, 15; Scaptione* hoc .. -turos putarent finitimos populos? 3, 72, 4.

acc.: publice *v. supra 5.*

adsimulo: multa alia eiusdem generis alia vera, alia -ta, admirationis humanae in ea iuvene excesserant modum 26, 19, 9.

adsisto: cum perfusus horrore venerabundus* adstitissem (*sic MP*, ast. *ς*) 1, 16, 6; cum ad id spectator pugnae -isset 3, 22, 8.

adsoleo. a) *impers.:* paratis omnibus, ut -et, vocari .. exercitum iubet 1, 28, 2; sacra patria .. instaurata, ut -et, facito 5, 16, 11; novendiale, ut -et, sacrum fuit 23, 31, 15; secundum salutem, ut -et, scriptum erat (*sc. in litteris*) 24, 31, 7; sibi in monte Albano Latinis carnem, ut -et, datam non esse 32, 1, 9; procurare, ut -et, prodigia 33, 26, 6; sacrificio, ut* -et, rite facto 37, 14, 5; ludos magnos* .. tanta pecunia, quanta -ret faciendos 34, 44, 2. — b) *pers.:* in secunda (*sc.* hostia caesa) omnia comparuisse, quae -ent 27, 26, 13; agentibus divina humanaque, quae -ent, cum acie dimicandum est, consulibus 9, 14, 3; comitia .. ubi auspicato, nisi ubi -ent, fieri possunt*? 5, 52, 16; cum multa -eat* veritas praebere* vestigia sui (cum multa, ⟨ut⟩ -et (*Mog*), veritas praeberet* vestigia sui *coni. Wb*) 40, 54, 8.

adspectus, us (**asp.** 28, 40, 7; 30, 18, 7; *num etiam* 35, 11, 6?): speciosiora primo -u consilia 28, 40, 7; nihil primo -u contemptius (est) 35, 11, 6; — ad quorum (elephantorum) stridorem .. et -um territi equi 30, 18, 7.

adspergo (**asp.** *codd.*). a) *proprie:* vaccam aeneam Syracusis .. semine aspersam (esse) 41, 13, 2. — b) *transl.:* mors adeo opportuna, ut patrem quoque suspicione aspergeret 23, 30, 12.

adspernor *v.* **aspernor.**

adspicio. I. **Forma:** adsp. *V* 42, 37, 4; *alias* asp. *exstat.* aspiciebantur *M* conspiciebantur *ς* 39, 6, 6.

II. **Signif.** a) **proprie;** *α*) *aliquid:* forum aut publicum -ĕre 9, 7, 11; operibus -dis tempus dabat 26, 51, 8; situm urbis undique -ens 44, 46, 4; cum situm omnem regionis -isset 32, 5, 10; ea etiam magis (infamiae erant), quae in militibus eius cotidie -bantur* 39, 6, 6; — velut ab inferis extracti tum primum* lucem -ĕre visi sunt 9, 6, 3. — *β*) *aliquem:* ad suam gloriam consurgentes alios laetum -ĕre 10, 13, 7.

b) **transl.** *α*) *i. q. inspicio:* inde Boeotiam atque Euboeam -re iussi (sunt) 42, 37, 4; bona malaque hostium ex propinquo ingressus finis -ias 28, 44, 3; in Peloponneso sociorum res -ĕre 39, 48, 5; legati .. missi, qui res in Macedonia -rent 42, 6, 4; dubitare inde, utrum .. an in Boeotia -dae res (forent) 67, 11; legatum ad eas res -das .. misit 42, 5, 8. — *β*) *i. q. considero:* ambo cum simul -icimus, non possumus non* vereri, ne 40, 46, 4; aspice, imperator, inquit, quem ad modum exercitus tuus* tibi promissa praestet 7, 16, 5.

adspiro: ad spem consulatus in partem revocandi* -are (aspirare *codd.*) 4, 35, 6.

adstipulor: (non debere) -rique (stipularique *Priscianus*) irato consuli tribunum plebei 39, 5, 3.

(adsto *cf.* **adsisto.)**

adstringo: inops regio, quae -ret milites 39, 1, 6*.

adstruo: post maceriam se abdiderunt gradibus -tis 42, 15, 6.

adsuefacio. a) *acc. dat.:* iuventutem nostram pro militari rudimento -ĕre libidini praetorum 21, 3, 4; pedites .. operi aliisque iustis militaribus ita -ecit, ut 24, 48, 12; ea (femina) secretis viri alieni -ta sermonibus 1, 46, 7; -ite his terris legiones externas 31,29,14. — b) *acc. ad:* ut .. nec sanguine suo ad supplicia patrum plebem -iant 3,52,11. — c) *sq. inf.:* iam Horatius eos excursionibus proeliisque levibus experiundo -rat sibi potius fidere quam meminisse ignominiae 3, 61, 12*; parva momenta levium certaminum .. -bant .. militem minus iam tandem aut virtutis aut fortunae paenitere suae 22, 12, 10; eos .. equites -runt et vehi post sese* et desilire 26, 4, 5.

adsuesco. I. **Forma:** adsuestis 5, 6, 15; adsuesse 2, 2, 3; adsueram *P* assueveram *GVRF* assueram Fr^1 28, 27, 2; adsuerat 24, 24, 2; 25, 9, 13; 39, 9, 5; adsuerant 25, 26, 12; *item B* adsueverant ς 38, 34, 9; adsuessent 30, 28, 8; 42, 17, 5.

II. **Signif.** a) *acc. dat.:* Aequorum iam velut anniversariis armis -verat civitas 4, 45, 4; Ri .. caelo aquisque -rant magis 25, 26, 12; disciplina Lycurgi, cui per DCCC* annos -rant 38, 34, 9; qui hastae huius generis -verant 24, 18, 11; -ram militaribus ingeniis 28, 27, 2; Achaeorum -rent legibus institutisque 38, 34, 3; ut -ret militiae Hannibal 21,3,2; quibus (*sc.* iure legibusque ac moribus) cum inter bella -ĕre (urbem) videret non posse 1,19,2; ut iam inde a puero -ret moribus Ris hominibusque 42, 19, 4; quaestu, cui ancillula -rat 39, 9, 5; nimium Tarquinios regno -esse 2,2,3; novo imperii socio vix iam -ĕre senilem animum posse 10, 22, 3; caritas ipsius soli, cui longo tempore -itur 2,1,5. — b) *acc. abl.:* genus pugnae, quo -verant 31, 35, 3. — c) *sq. inf.:* ne se insectando sibi aequari -rent homines 22, 34, 2; adeo, quidquid tribunus plebi loquitur, -estis quieti* audire 5, 6, 15; qua commeare -rat 25, 9, 13; cui et alia arcana committere -rat 24, 24, 2; cum -essent per aliquot annos bellum .. gerere 30, 28, 8; ut .. -ret socium atque amicum sese praestare 39, 25, 15; -rent signa sequi et in acie agnoscere ordines suos 23, 35, 6; quoniam duces omnes legatique Ri hospitio eius uti -essent 42, 17, 5.

acc.: adeo *619, 48;* magis *ib. 30;* nimium *16, 41;* vix *ib. 42;* iam inde a puero *ib. 39;* longo tempore *ib. 44.*

adsuetudo: per aeque invia*, sed -e peritius .. degressi* in campos 44,5,12; id* postquam -e cotidiana satis intrepide fieri visum est 26, 4, 6; — -e mali efferaverant animos 25, 26, 10; XII annorum -e perviis Alpibus factis 27, 39, 7; -e .. succedendi muros .. subierunt primi 18, 13.

adsuetus (adsuetior 22, 18, 3). A) *i. q.* **adsuefactus.** a) *absol.:* iuxta per vias ac devia -i decurrunt *(coni. S. Widmann)* 21, 33,4*. — b) *acc. dat.:* Scipionum nomini, auspiciis* omnis -os 28,32,7; Scipionem, bellis -um, ad seditionum procellas rudem 25, 8; iam inde a puero patris contubernio Ris quoque bellis, non finitumis tantum -um (*sc.* esse) 42,11,7; Poenum hostem .. duci acerrimo -um 21,16,5; (frigori *v. infra 13;*) maior animus et natura erat ac maiori fortunae -us 38, 52, 2; illud veterem ducem -umque Ro hosti movit 27, 47, 5; expertum exercitum -umque imperio 6, 9, 6; facilius cum -is imperio rem gesturum ratus 28,46,3; ad pacatos barbaros, nondum satis -os imperio 40, 36, 2; -is regio imperio tamen novum* formam terribilem praebuit 45,29,2; mercennariorum manum -am imperiis Adranadori paratam fuisse 24,24,8; Reginis .. -am latrociniis quaerentibus manum 26,40,18; velut -i malis 5,42,8; duces -i militibus 24, 24, 2; (*cf.* B) b) β);) Macedonas tres, -os ministeriis* talium facinorum 42, 15, 3; ea (Hispanorum cohors) -ior montibus 22, 18, 3; (nomini *v. supra 17;*) -us praedae miles 10,17,10; Ris* stabili pugnae -is 28,2,7; pars magna .. -i et ante spectaculo* contionum 24, 39, 1; gens umori ac frigori -a 5, 48, 3. — [c) *acc. in c. acc.:* iam inde a puero in omnia familiaria iura -um (*P,* adsumtum *coni. Ruhnken prob. Mg, rec. Luchs*) 24, 5, 9. 21, 33, 4 *v. supra 15.*] — d) *sq. inf.:* cum qua manus conserere -i fuerant 10,19,19; fabri .. -i forte* apud Poenos mercede opus .. facere 29, 6, 4; multitudinis -ae domum Hannibalis frequentare 33, 48, 9; servire regi humiliter, aliis superbe imperare -ti (*sc.* regis amici purpuratique) 45, 32, 5; (incessere, incidere *v. 621, 12 sq.;*)

Hispano punctim* magis quam caesim* -o petere hostem 22,46,5; cum Graecis Illyriisque pugnare -i 31, 34, 4; (servire *v. p. 620, 51;*) coronas modi circuli . . -i traicere *(sc. glande)* 38, 29, 7; nec videre ipsi advenam in sua terra -i 27, 39, 8; Veientes vinci ab Ro milite -i 2, 6, 11; -i iam tali genere certaminum vinci 10, 6, 11; per aliquot iam annos vinci -i 41,2; Sardis facile vinci -is 23, 40, 10; Rum . . -um iam ab Africis bellis et vitare impetum beluae et . . aut pilis incessere aut . . gladio nervos incidere 37, 42, 5; adulescentes . . -i more regio vivere 2,3,2; rapto vivere hominum -orum 27, 12, 5.

B) *i. q.* **notus.** a) *de rebus:* α) simpl.: ut Philemenus portula -a . . armatos induceret 25,9,9. — β) acc. dat.: -a oculis regio 5, 54, 3; cum tripudiis Hispanorum motibusque armorum et corporum suae cuique* genti -is 25, 17, 5; Ris Gallici tumultus -i*, etiam vanitates notae sunt 38,17,5*. — b) *de hominibus:* α) simpl.: quemquam ibi praeter -os collis eius cultores adparuisse 24, 10, 12; velut sorte* quadam mutante -os inter se hostes 10, 19, 16; elephantos cum -o praesidio posuit 36, 18, 4. — β) acc. dat.: iuvenes militares et -i militibus 24, 23, 10; ut se militibus permitterent et -is magna ex parte sibi et . . 24, 30, 12.

acc.: et ante *v. p. 620, 41;* iam *supra 7;* iam inde a puero *620, 20: (ib. 44;)* iam ab Africis bellis *supra 10;* nondum *629, 29;* satis *ib. 29;* velut *ib. 35.* — inter se *supra 26;* magna ex parte *ib. 30;* per aliquot iam annos *supra 8.* — *pro subst.:* cum -is *620, 28.* — *syn.:* expertus *620, 26;* notus *supra 22.* — *oppos.:* rudis *620, 19.*

adsum. I. **Forma:** adsient *Cobet* adsidens *P* adsint *Wb* 26,33,14. — conciliabessent *P* conciliis adessent *Gryn* 45,31,6. — adfuturum *M?Fr*[2] profuturum *Bç* 36, 27, 7. — anfuerant *P* 26, 33, 5. — adfuturum *V* adiuturum *recte Kr* 45, 13, 3.

II. **Signif.** A) **proprie, de loco.** a) *de hominibus.* α) *i. q.* πάρειμι: ferocissimus quisque iuvenum cum armis voluntarius adest 1, 59, 5; testis spectatorque virtutis atque ignaviae cuiusque adest 26, 44, 8; ceteri, qui adestis 22, 53, 12; T. Quincti vosque, qui adestis 34,31,1; omnes . . crastina die armati ad lacum Regillum adsitis 3, 20, 4; primo vere edico adsitis 21,21,6; qui adsient* *(cf. 621, 40)* 26, 33, 14; qui adsint Aetolorum 36,28,7; crastino die adeste 2, 56, 9; defensor nemo aderat 36, 24, 5; ipse Hannibal, qua . . agebatur, hortator aderat 21, 11, 7; Hannibal haudquaquam similis dux neque simili exercitu . . aderat 25, 21, 8; et ipse infensus aderat 8,33,5; adsidue dies noctesque infestus aderat 25, 34, 3; saepe querenti querens et ipse aderat 40, 54, 8; nam et ipse aderat (Cn. Octavius) 45,29,3; is tum in consilio aderat 27, 46, 6; non aderat* quidam Rhodiorum 37, 54, 2; rex ipse hortator aderat 31,37,4; Hannibali diversis locis opportuni aderant carpentes agmen palatosque excipientes 22, 32, 2; postero die armati* ornatique* ad edictum aderant 27, 13, 10; Etrusci . . omnibus copiis aderant 10, 5, 4; aderant autem Eumenes et Attalus in concilio 42, 57, 4; ad conducendum tres societates aderant hominum undeviginti 23,49,1; si quarum forte civitatium legati aderant 26,49,10; auctoribus ⟨iis *Ml*⟩, qui aderant, ut sequeretur 3, 41, 8*; consulem et cunctos, qui aderant, orantes 45, 20, 9; coniuratos, qui aderant 34, 25, 8; eos, qui aderant 36, 7, 1; pars maior eorum, qui aderant 1, 32, 12; eorum, qui aderant 39, 42, 12; 40, 12, 1; eis, qui aderant 26, 38, 9; ex iis, qui aderant 9,36,2; omnibus instantibus*, qui aderant 40, 46, 15; omnis, qui aderant 32, 36, 3; omnium, qui aderant 2, 36, 6; omnibus, qui aderant 36, 6, 8; qui aderant nexi 2, 24, 7; qui aderant 22, 53, 6; 27, 48, 16; 28, 29, 11; 36, 8, 1; cum . . concilium* tam frequens plebis adesset 25, 3, 14; ut is exercitus idibus Martiis* Arimini adesset 21, 63, 1; si adhortator operis adesset 2, 58, 7; ut exactor praesens promissorum adesset 36, 26, 6; utinam . . unus hic saltem adesset P. Sempronius 22, 60, 8; quibus (Turdetanis) cum adesset idem, qui litis erat sator 21, 6, 1; ut triduo post frequens senatus ad aedem Bellonae adesset 28, 9, 5; adesset an abesset (*sc.* dictator), parvi facientes 8, 36, 2; omnes iuniores postero die prima luce in campo Martio adessent 3, 69, 6; iubet . . armati cum cibariis . . ante solis occasum [Martio*] in campo adessent 27, 3; qua (die) . . instructi atque ornati adessent 29, 1, 3; ut postero die omnes . . armati adessent 27, 3, 9; ut omnes cives Ri . . in campo Martio prima luce adessent 1, 44, 1; utinam rex Eumenes, utinam Asiae omnes

civitates adessent 38, 47, 10; ut ex foedere die certa ad lucum Ferentinae armati frequentes adessent (iuniores Latinorum) 1, 52,5; ut frequentes ad suffragium adessent 45,35,8; si frequentes postero die ad legem antiquandam adessent 36, 5; ut legiones .. post diem decimum Arretii adessent 34,56, 4; cum centum et L (patres) non minus adessent 42,28,9; iussi armati postero die ad limen consulis adesse 2, 48, 10; augures iussos adesse ad Regillum lacum 3, 20, 6; ut .. CC equites idibus Februariis Brundisi adesse iuberet 42, 27, 5; exercitum .. adesse Romae ad diem triumphi iussit 36,39, 4; exercitum .. Arimini eadem die adesse 31, 11, 1; ipsum, qui concilium indixerit*, non adesse 1,50,4; magister equitum iussus postero die adesse 8,33,3; neminem adesse invidiae suae participem 2,28,8; omnes luce prima extra portam Collinam adesse iubet 4,22,1; quo (die) adesse Amphipoli* denos principes civitatium iusserat 45, 29, 1; iussis, qui arguebantur, Amphipoli* adesse 28, 8; adesse (tribuni) in foro 3,14,5; aderunt coss. et cum iis aderit Iuppiter ipse 8, 7, 5; ceteri .. suo quisque tempore aderunt 2, 12, 16; Hasdrubalem prope diem adfore cum manu 30, 7, 10; iam Nicandrum ex composito adfore 38, 6, 5; se in tempore adfuturnm esse 24, 13, 4; (esse) 32, 16, 12; cum Verginium .. dixissent abesse, biduo adfuturum 3, 44, 11; omnis iuventus adfuit postero die 69, 7; non enim duces ad regendam modo consilio rem adfuere 2,19,5; equites non adfuere in tempore 24, 17, 2; in eo cornu non Poetelius solus, sed Sulpicius etiam hortator adfuerat 9, 27, 11; si adfuisset dictator 8, 30, 5; si adfuissent Etrusci et Umbri 10, 27, 11. — *de iudicio:* ipse cum die dicta non adesset 2,35,6; ne ad causam dicendam adesset 38,52,1; si adesse in* iudicio frater posset 26, 3, 10; idibus Martiis adesse reum* iussit 42, 22, 7; Postumius vadibus datis non adfuit 25, 4, 9; ad quam (diem) non adfuerat reus 35, 52, 9; multos, qui .. citati non adfuerant 41, 7; nisi pater postero die adfuisset 3, 46, 4.

β) *i. q. adveni*: mater tibi coniunxque et liberi adsunt 2,40,4; mox et peditum acies aderat 40, 31, 6; sub lucem cum equitatu cos. aderat 21, 57, 7; vixdum digresso eo Hasdrubal aderat 21, 61, 5; mox Hasdrubal ipse cum omni equitatu aderat 22, 19, 9; mox et ipse aderat 21, 28, 3; mox cum delectis Mago aderat 54, 3; M. Valerius .. recens* nuntius aderat 29, 14, 5; postquam direptis ad Aliam castris victor Rus aderat 6, 29, 5; et hostes aderant 40, 4, 15; postquam toto agmine tres imperatores cum tribus iustis exercitibus aderant 25, 36, 4; equitibus, qui cum eo aderant 10, 20, 13; hic cum frequentes et ex Peloponneso et ex Boeotia et ex aliis Graeciae conciliis adessent 45, 31, 6*; cum hostes adessent 2, 10, 1; cum .. mox Sabinae Etruscaeque legiones ex composito adessent 3, 16, 2; ubi adesse Aetolos audivit 38, 7, 1; adesse ingens mulierum agmen 2, 40, 3; victorem collegam adesse 10, 41, 7; consulem adesse 27, 28, 9; ut consulem adesse* sensit 29, 7, 9; Etruriam omnem adesse Ri crediderant 5, 8, 7; ut hostes adesse omnes scirent 31, 24, 6; hostem magno agmine adesse 42, 57, 4; ubi hostes adesse viderunt 35,30,2; hi adesse hostes .. cognoverunt 37, 23, 5; lavanti regi dicitur nuntiatum hostis adesse 44, 6, 1; postquam hostes adesse nuntiatum est 5, 39, 5; adesse alterum consulem, adesse legiones gaudio alacres fremunt* 10, 14, 19; Hippocraten atque Epicyden adesse* 24, 31, 2; quem adesse .. nuntiassent 31, 41, 11; quem ut adesse .. nuntii .. attulere 23,27,3; quos ubi adesse praetor sensit 40,30,4; se victorem fuso altero cornu adesse 2,47,3; cum Volscos adesse fumo .. cognitum est 63, 2.

b) *de rebus, i. q. praesto est:* auxilium adesse 3, 28, 4; (certamen *v. infra 39 sqq.)*

B) **transl.** a) *de tempore vel rerum statu, i. q. instat:* aestatem aptam rei gerendae adesse 38,3,11; atrox certamen aderat, ni Fabius .. rem expedisset 3, 1, 4; ingens aderat c. 10,7; iam* propinquum c. aderat 6,18,3; ut cui de summa rerum adesset c. 33,3,11; cum signum suis dedisset adesse c. 6,15,2; praemonitis militibus adesse c. 10, 14, 7; iam comitia tribunorum militum aderant 5,14,1; iam aderat iudicio dies 3, 12, 1; postquam dies comitiorum aderat 26, 3, 12; priusquam prodicta* dies adesset 3, 58, 6; pridie quam rogationis ferendae dies adesset 22, 25, 16; adesse discrimen ultimum belli animadvertit 44, 23,2; apparebatque omne d. adesse 2,55,8; Carthagini .. adesse videbatur praesens excidium 30, 32, 3*; si felicitas adesset

§ 1; alteri quoque bello .. iam finis aderat 8, 25, 5; f. bello Punico adesse 29, 14, 1; iam enim Fabio Decioque prorogati imperii f. aderat 10, 20, 2; adesse f. regnis, rei inter deos hominesque pulcher rimae 2, 9, 3; ut victis f. adesse appareret 5, 1, 1; adesse f.* belli ac laboris 30, 32, 9; Isthmiorum statum ludicrum aderat 33, 32, 1; adest ingens seditio 2, 29, 1; en hoc tempus adest 8, 4, 6; victoriam .. adesse pRo 29, 10, 6.

b) *i. q. non desum, faveo; α) absol.:* non militaris modo aetas, aut viri tantum, sed feminae puerique super* animi corporisque vires adsunt 28, 19, 13; proinde adeste 6, 18, 14; adeste cives, adeste commilitones 2, 55, 7; di regum ultores adeste 6, 7; adeste, di testes foederis 6, 29, 2; divus .. volens propitius adesset 7, 26, 4; deos immortales adesse propter totiens petita foedera, totiens rupta 10, 39, 15; ultores superbiae patrum adesse dicere deos 2, 24, 2; (aderit Iuppiter *v. p. 623, 25;*) deos .. favisse sorti spero eosdemque in* rebus gerendis adfuturos esse 44, 22, 3; se .. cum haud contemnendis copiis adfuturum (esse) 29, 4, 9. — *β) acc. dat.:* se suppliciter agentibus iis adfuturum* et apud senatum et Romae in senatu 36, 27, 7; (armis *v. infra 47;*) qui patrum consulibus aderant 2, 29, 3; suus cuique animus .. adhortator aderat 9, 13, 2; nisi quis credere potest adfuisse* *(coni. Luchs)* erumpentibus 22, 60, 21; et adfuit fortuna incepto 26, 40, 3; audaci incepto praeter opinionem omnium adfuit fortuna 38, 16, 14; sociis C. Laelius .., legionariis* M. Sempronius .. aderat 26, 48, 7; proinde adessent in sua causa omnium libertati 8, 31, 8; ut ii .. adsint nobis habentibus dilectum 2, 29, 1; ut ita nobis volentes propitii* adsitis 24, 38, 8; origini Rae et deos adfuisse et non defuturam virtutem 1, 9, 4; ei semper parti adesse 23, 4, 3; quos consulatum petenti .. adfuturos speret 28, 32, 7; quidquid deorum est .. nostrisque et nunc querelis adsint et mox armis 3, 25, 8; quamquam rebellantibus non adfuerant 4, 23, 4; pauci rei publicae .. adsunt 5, 8, 13; adesse gerendae rei fortunam haud diffidebat 21, 53, 8; numen hac tempestate rebus adfuit Ris 5, 51, 4; ego apud consulem deprecator defensorque vobis adero 36, 35, 5.

c) *i. q. intersum alicui rei:* huic quoque .. bello Campanus aderat 8, 3, 2; si .. certamini adesset (classis) 37, 8, 2; neque ipse, quod plurimum intererat, c. adfuit 44, 4, 9; omnibus .. ipse adfui cladibus 26, 41, 11; exercitus imperatori erat neglegenter adfuturus comitiis ferendae legis *(coni. Ml)* 45, 35, 7*; adfuerant enim legati nuper Heracleae concilio 28, 7, 14; adfuit conloquio Amynander .. et magistratus alii 29, 12, 12; ne adesset consilio 40, 21, 7; consilium habitum, cui et L. Porcius Licinus* praetor adfuit 27, 46, 5; equites .. quos adesse foederi .. volebat rex 44, 23, 8; vestra causa dictator intercessioni adero 6, 38, 6; quae (legio) postremo proelio .. adfuerat 30, 18, 15; qui .. proelio non adfuissent 27, 49, 8; iam omnis equitatus proelio cum adesset 29, 34, 12; navalibus proeliis .. omnibus adfui 37, 53, 15; di hominesque illi adfuere pugnae 7, 26, 8; quos et ipsos pugnae adfuisse 10, 30, 6; ut rei gerendae (propraetor) adesset* 29, 6, 9; legatos, qui omnibus gerendis rebus adfuerant 26, 33, 5; aderat sermoni vitricus 39, 11, 2; ut legati .. triumpho adessent 31, 49, 10.

acc. adverbia: adsidue *v. p. 622, 8;* forte *ib. 22;* iam *ib. 623, 28; 624, 41; 45; 46; 625, 1; 3; supra 17;* ita *625, 41;* mox *623, 50; 53; 624, 1 (bis); 625, 47;* neglegenter *supra 6;* nunc *625, 46;* nuper *supra 8;* postremo *ib. 15;* saepe *622, 9;* semper *625, 43;* tum *622, 11;* (proinde *625, 15; 38.*) — *adiectiva:* frequens *622, 36; 44; 623, 4; 5; 624, 9;* infensus *622, 7;* infestus *ib. 8;* opportunus *ib. 11;* praesens *624, 53;* propinquus *ib. 41;* propitius *625, 19; 41;* querens *622, 9;* volens *625, 19; 41;* voluntarius *621, 48.* — armatus *ib. 53; 622, 16; 48; 52; 623, 2; 9;* instructi *622, 50;* ornati *ib. 16; 51.* — *substantiva:* adhortator *625, 32;* defensor *622, 3; 625, 53;* deprecator *ib. 52;* dux *622, 6;* hortator *ib. 5; 13; 623, 37;* nuntius *624, 3;* spectator *621, 49;* testis *ib.;* ultor *625, 17; 21;* victor *624, 4; 15; 31.* — *dativi:* Fabio Decioque *625, 3;* pRo *ib. 11;* querenti *622, 9;* tibi *623, 19;* victis *625, 6.* — *sensu hostili:* Carthagini *624, 53;* cui *ib. 42;* Hannibali *622, 11;* Turdetanis *ib. 42;* imperatori *supra 6;* bello *625, 1; 2;* iudicio *624, 46;* regnis *625, 4; cf.* B) b) *β)* et c). — *comitativi:* magno agmine *624, 20;* toto a. *624, 6;* omnibus copiis *622, 18;* simili exercitu *ib. 6;* — cum eo *624, 8;* c. iis *623, 25;* c. copiis *625, 26;* c. delectis *624, 1;* c. equitatu *623, 51;* c. omni

equitatu *ib. 54;* c. tribus exercitibus *624, 6;* c. manu *623, 28;* — c. armis *621, 48;* c. cibariis *622, 48.* — *signif. temporis:* biduo *623, 32;* crastino (-a) die *621, 52; 622, 2;* die certa *623, 2;* die dicta *ib. 40*; eadem die *ib. 15;* quo die *ib. 21;* qua die *622, 50;* postero die *622, 16; 47; 51; 623, 5; 9; 18; 33; 48;* idibus Februariis *ib. 12;* id. Martiis *622, 37; 623, 43;* prima luce *622, 47; 53;* luce prima *623, 19;* hac tempestate *625, 51;* suo quisque tempore *623, 26;* primo vere *621, 54.* — dies noctesque *622, 8.* — ad diem *623, 14;* ad quam diem *ib. 45;* ante solis occasum *622, 49;* in tempore *623, 29; 35;* prope diem *ib. 27;* sub lucem *ib. 51;* triduo post *622, 43;* post diem decimum *623, 7.* — *loci:* hic *ib. 41; 624, 9;* qua *622, 4.* — Amphipoli *623, 21; 23;* Arimini *622, 38; 623, 15;* Arretii *ib. 7;* Brundisi *ib. 12;* Heracleae *626, 8;* Romae *623, 14; 625, 29.* — diversis locis *622, 14.* — ad: *v. p. 386, 33;* apud consulem *625, 52;* apud senatum *ib. 29;* ex Peloponneso *624, 9;* extra portam *623, 20;* in campo Martio *v. p. 622, 47; 49; 53;* in concilio *ib. 19;* in consilio *ib. 11;* in eo cornu *623, 36;* in foro *ib. 24;* in senatu *625, 29;* in iudicio *623, 42;* in rebus gerendis *625, 24;* in sua causa *ib. 39.* — *aliae praep.:* ad edictum *622, 17;* ad suffragium *623, 4;* ad *c. gerd. v. p. 425, 25 sqq.* — ex composito *623, 29; 624, 13;* ex foedere *623, 1;* — propter foedera *625, 20;* praeter opinionem *ib. 35;* super vires *ib. 14;* (vestra causa *626, 14.*) — *verba syn.:* faveo *625, 24.* — *oppos.:* absum *622, 45; 623, 31;* desum *625, 43.*

adsumo. I. **Forma:** absumpto *V* 43, 23, 3; assumptis *R* 1, 27, 3; adsumtum *corr. Ruhnken ex* adsuetum *P* 24, 5, 9; adsumserunt *vel* assumserunt ς? *Ald Hz* sumserunt ς *Mg* 40, 10, 7.

II. **Signif.** A) **proprie**; quod (*sc.* ferrum) illis defuit interdiu, convivae fratris noctu -runt *(v. supra 41)* 40, 10, 7*.

B) **transl.** a) *i. q. adhibeo, adscisco.* α) *aliquem;* 1) simpl.: praeterea aliquot* nobiles adulescentes conscii -ti (sunt) 2, 4, 2; -tis . . auxiliis aequabant certamen 32, 23, 8; coss. ambo in Galliam profecti . . Cenomanis -tis 29, 6; in altero -do duce aliorum indulgere timori 10, 26, 1; eos per se ipsi Latini -tis Hernicis . . castris exuerunt 2, 53, 4; rupes . . oppidani -tis regiis militibus . . ceperunt 37, 16, 7; (nomen Latinum *v. infra 54;*) Cleuas* -to Philostrato . . in agrum Antigonensem transcendit 43, 23, 3; Rhodii . . Eumene etiam rege -to . . pervicerunt, ut 37, 17, 7; quid ita enim -mi socios et nomen Latinum? 2, 41, 6; neque additum erat 'iis, qui tunc essent', nec, 'ne qui postea -rentur*'; et cum -ĕre novos liceret socios 21, 19, 4. — 2) acc. alter accus.: auctore iniusti imperii -to pRo 34, 33, 8; -to comite Epicyde 26, 40, 11; ut salva Rorum amicitia regem quoque* -rent socium atque amicum 35, 46, 5; Fidenates . . Veientibus sociis consilii -tis . . ad bellum . . incitantur 1, 27, 3. — 3) acc. dat.: hi senos sibi adiutores ad rem gerendam -runt* 38, 1, 6; sibi -isse quam hosti *ademisse* . . maluit socium 23, 15, 10. — 4) acc. praep.: -tis ad eum exercitum . . Dyrrachinorum auxiliis 44, 30, 10; *(v. supra 16.)* — Callonem . . in omnia familiaria iura -tum *(v. 627, 39)** 24, 5, 9; eos quoque in societatem consilii avunculi -munt 2, 4, 1; populos . . -tos in s. gaudebant 42, 19, 7; Hernicis in s. armorum -tis 22, 3; regii generis aliquem in speciem -dum (esse) 35, 36, 7. — β) *aliquid:* tredecim ab Rhodo naves . . -tis quattuor navibus . . castella obsidione exemerunt 37, 22, 3; — ad . . classem -tis tribus quadriremibus navigat Patara 16, 3.

b) *i. q. adrogo:* ipse identidem belli auctor esse et* in eo sibi praecipuam prudentiam -ĕre 1, 54, 1.

adsurgo. a) **proprie.** α) *absol.:* seu manibus in -do seu genu se adiuvissent 21, 36, 7; -tem ibi regem umbone resupinat 4, 19, 5. — β) *acc. dat.:* cum . . consensu nobilium adulescentium, qui ibi adsidebant, -tum ei non esset 9, 46, 9. — γ) *unde?:* -tes quidam ex strage media . . oppressi sunt 22, 51, 6; Galli neque* sustinere se prolapsi neque -ĕre ex voraginibus poterant 2, 6.

b) **transl.:** neque fratrem Volsci, ex quo semel fuerit aeger, umquam non modo visum in publico*, sed ne -isse quidem ex morbo 3, 24, 4.

adtendo (att. *P* 27, 47, 3). 1) *absol.:* ut* -ant, semel bisne signum canat in castris 27, 47, 3. — 2) *add. acc.:* iubet peritos linguae -re animum, pastorum sermo agresti an urbano propior esset 10, 4, 9.

adtenuo. I. **Forma:** actenuatas *P* 21, 1, 11; attenuari *P* 25, 11, 3.

II. **Signif.** a) *proprie:* Caere, ubi sortes -tae erant* 21,62,8; sortes sua sponte -tas (esse) 22,1,11*. — b) *transl.:* quae (multitudo) in bello .. omnium rerum -ta inopia erat 45, 11, 7; magna caede ita -ri praesidi vires 25, 11, 3; bello Hannibalis -tae v. eius coloniae erant 31,49,6; diutino morbo .. viribus admodum -tis 39, 49, 4.

adtineo, adtinet. I. **Forma:** adtineo *sim. habet Vindobonensis omnibus locis praeter* 42, 41, 7 *et* 43, 7, 9; *Veronensis verbum exhibet* adtinet 3,62,3; *(ubi litterae* d *Mommsenius? suprascripsit)* adtineat 6, 6, 10; *Puteanus nusquam nisi* 28,43,17; *ceteris locis* attineo *scriptum videtur.*

II. **Signif.** 1) quod -et ad *v. p. 416, 25 sqq. (49 locis);* quantum *ib. 30.*

2) *i. q. interest, e re est, operae pretium est:* nec -uisse demi secures, cum sine provocatione creati essent, interpretabantur 3,36,4; nec victoribus mitti -re puto et .. 23,13, 5; quia nec eosdem nominari -bat .. et .. 3,13; quod qua parte palus urbem cingit nec -bat oppugnari nec poterat 42, 63,5; etsi revicta (crimina) rebus verbis confutare nihil -et 6, 26, 7; et id quidem coarguere Cycliadas* praetor Achaeorum nihil -re ratus .. consilium dimisit 31, 25, 9; fuere qui dicerent nihil -re omnis tumultuose concitari 36, 11, 11; quid -re* vim adferre rei sua sponte ad eum mox venturae*? 45,19,12; quid* -re claudi portum? 37,15, 2; quem (P. Manlium) quid creari -bat ad id certamen .. ? 6, 38, 11; quid ergo -ret* leges ferri? 10, 13, 10; quid -et cuiquam exilium patere, si nusquam exuli futurus locus est*? 42, 41, 7; quid -re cum mortali corpore uno civitatis .. pati consenescere vires? 6, 23, 7; quid -uisse* Hernicis .. capti agri partem tertiam reddi ..? 2,41,6; quid -bit universos rogare leges, quas mox abrogare .. possint? 34,3,5; nihil magnopere, quod memorari -eat, .. gesserant 42, 26, 1.

adtingo. (attingo *perhibent codd., nisi quod V* 45, 7, 5 *habet* atingenua *pro* adtingere genua.) — a) **proprie.** 1) qui ante Latinos ne pro se quidem ipsis .. -re arma passi sumus 3,19,8; nec -re genua passus introductum .. considere iussit* 45, 7, 5; si genua, si victricem -re dexteram* (licet) 30, 12, 13. — 2) simul Asiam -issent *(sc. classe)* 37, 34, 2; classe .. cum primum Cretae litus -igit 60, 4. — 3) *sensu hostili, i. q. peto:* quos, si Vestinus -retur, omnes habendos hostes (esse) 8, 29, 4.

b) **transl.** α) *i. q. pertinet ad:* erant perpauci, quos ea infamia -ret 27, 11, 13. — β) *i. q. cohaereo cum:* quamquam patrum quoque plerosque captivi cognatione -bant 22, 61, 1*. — γ) *i. q. obiter narro:* invitus ea tamquam vulnera -go 28, 27, 7; quo (proposito) statui non ultra -re externa, nisi qua Ris cohaererent rebus 39, 48, 6.

adtollo. I. **Forma:** adtollo *P* 9, 6, 8; *P* 22, 26, 3; abtollentem *M* 8, 7, 11; *reliquis locis exstat* attollo.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *aliquem;* 1) simpl.: iacentem hostes superfusi oppresserunt; cognitumque primum .. haud secus quam ducem suum -unt reficiuntque 39, 49, 5. — 2) acc. praep.; α) *ab:* quem (equitem) cuspide parmaque innixum -ntem* se ab gravi casu Manlius .. terrae adfixit 8, 7, 11. — β) *ex:* ex illa miserabili hominum iumentorumque strage cum se quisque -re ac levare vellet 21, 58, 9. — b) *aliquid;* 1) simpl.: solo aequandae sunt dictaturae consulatusque, ut caput -re Ra plebes possit 6, 18, 14; vix -ntes lacrimis oculos humentes intueri trucidati membra civis poterant Fr. 49*; ne ut oculos quidem -rent 9, 6, 8*. — 2) acc. praep.; α) *ad:* inter haec consul manus ad caelum -ens .. templum Iovi Statori vovet* 10, 36, 11. — β) *adversus:* nec adversus dictatoriam vim aut tribuni plebis aut ipsa plebs -re oculos aut hiscere audebant 6, 16, 3.

B) **transl.:** iam ad consulatus spem cum -ret animos 22, 26, 3.

adtonitus (adtonitus *uno loco legitur V* 5, 46, 3, *alias semper* att.). 1) *absolute:* et tum quidem velut lymphati et -i munimentis suis trepido agmine inciderunt 7, 17,3; ita ut magna pars integris corporibus -i conciderent 10, 29, 7. — 2) *add. abl. causae:* paulisper alter alterius conspectu, admiratione mutua prope -i, conticuere 30, 30, 2; (clamoribus *v. p. 631, 10;*) prope -us ipso congressu Numida 28, 35, 8; (maiestate *v. p. 631, 5,*) -us repentino atque inopinato malo, vix quid obiceretur, intellegere potui 40, 15, 14; (Rus) caedere deorum hominumque -os metu 10, 41, 4; prope -us miraculo rex cum ab sede sua prosiluisset 2,12,13; -is Gallis m. audaciae

5, 46, 3; velut flammas spirantium m. -i constiterunt 22, 17, 5; convenere extemplo .. novitate ac miraculo -i 1, 47, 9; ut hostes .. nocturno pavore -os .. adgrederetur 7, 36, 10; praeterquam maiestate petentium, religione etiam -i homines patricios omnes .. tribunos militum consulari potestate creaverunt 5, 14, 5; deinde (sunt) simillimi feminis mares .. fanatici vigiliis, vino, strepitibus clamoribusque nocturnis -i 39, 15, 9*. — *acc. esse:* tandem e* pavore, quo* -us fuerat, recepto animo 44, 10, 1; recenti ruina Hannibalis, Philippi, Antiochi prope -i* erant 38, 46, 4; quo* (terrore) nunc vos -i estis 3, 68, 13.

acc: nunc *v. supra 15;* prope *630, 46; 48; 53; supra 14.* — *synon.:* fanaticus *ib. 9;* lymphatus *ib. 630, 41.*

adtraho (*sic ubique codd. habere videntur,* adtraxerim *BCλ* traduxerim *GVRFL* attraxerim *Fr*[1] 30, 31, 8). a) *aliquem:* amatorem unum ex illis miseris* -hi iussum securi percussisse 39, 43, 3. — b) *acc. quo?:* Poenus comprehendi hominem vinctumque -hi ad sese iussit 23, 7, 7; tribunos -hi ad sese iussit 29, 9, 10; — cum .. restitantem ac tergiversantem (Hannibalem) in Africam -rim* 30, 31, 8.

adtrecto, *i. q. contra ius fasque adtingo:* regias etiam -amus gazas 34, 4, 3; qui (gregarii milites) .. insignia etiam summi imperii, fasces securesque, -re ausi (sunt) 28, 24, 14*; quod id signum more Etrusco nisi certae gentis sacerdos -re non esset solitus 5, 22, 5.

adtribuo. I. **Forma**: adtribuo *meliores codd. habent, sed legitur* attr. *P* 24, 46, 2; 26, 21, 17; *V* 41, 6, 8.

II. **Signif.** A) **proprie.** a) *do, adsigno aliquid:* ad opera publica facienda cum eis dimidium ex vectigalibus eius anni -tum ex senatus consulto a quaestoribus esset 44, 16, 9; quae (pecunia) ipsi -ta erat § 10; ut pecuniae summa sibi -retur* § 16; — opera ex pecunia -ta divisaque inter se haec confecerunt* 40, 51, 2. — ut .. quae intra regni Antiochi fines fuissent, Eumeni -rentur 37, 55, 5. Sexto Pomponio legato .. Viboniensem* agrum maritimamque oram Italiae tuendam -it 21, 51, 6; Murgentiam Hispanis .. -it 26, 21, 17. — ei (pontifici) sacra omnia exscripta exsignataque -it 1, 20, 5. — id tantum deprecari, ne inferiores iis ordines .. -rentur 42, 33, 3*. — b) *impero (tributum):* uti .. his rebus omnibus terni* (*sc.* asses) in milia aeris -rentur 39, 44, 3 *(cf. Wb ad l.).* — c) *trado, distribuo aliquem:* tribunos viros fortes eis praefecit et milites sescentos .. -it 24, 46, 2; quae (iuventus) praesidio eius loci -ta erat 24, 21, 12; qui (Lycii) crudelitatem Rhodiorum, quibus a L. Cornelio Scipione -ti erant, querebantur 41, 6, 8; cum mei regni, meae dicionis essent, vestro decreto patri -ti (sunt Dolopes) meo 42, 41, 13; ibi Scipio partem copiarum Laelio Masinissamque ac Numidas -it 30, 5, 4; subsidia* suis quaeque* locis et praefectos subsidiis -rat 10, 40, 6. — Amynandro Aetolos concitandos ad bellum -it 31, 28, 3. — quibus equos alerent, viduae -tae (sunt), quae .. penderent 1, 43, 9.

B) **transl.** a) *committo aliquid:* ceterorum curam benigne tuendorum C. Flaminio quaestori -it 26, 49, 10. — senae horae in orbem operi -tae sunt 5, 19, 11. — b) orabat, ne, quod scelus Appi Claudi esset, sibi -rent 3, 50, 5.

add. acc. gerd.: concitandos *v. supra 16;* tuendam *631, 50.*

adulatio: conveniens oratio tam humili -i fuit 30, 16, 5. — referre in* tanto rege piget .. desideratas humi iacentium -es 9, 18, 4. — pars altera regiae -is erat *(i. e. adulatores regis erant)* 42, 30, 4.

adulescens. (adol. *nulli codd. nisi recc. habent.*). A) **vi adiectivi:** adulescentem Demetrium occiderat 42, 51, 6; supplicio miserabili -tis Manlii 8, 35, 9; cum .. Marcello -te saucio et ipso effugerunt 27, 27, 7; recipiendi Scipionis -tis causa 37, 48, 2; aequales sodalesque -tium Tarquiniorum 2, 3, 2. — filio .. -te .. orbatus 5, 32, 8; quam (cunctationem) metum pigritiamque homines -tes sane appellent* 28, 40, 7; ut veniam erroris hominibus -tibus darent 2, 18, 10; ex eo matrimonio -tes erant liberi, Titus Tiberiusque 4, 1; cum liberis -tibus .. perire 6, 2; ego hoc ferro saepe vexatum corpus vetus miles -tibus militibus ostendi 45, 39, 19; Cn. Domitius Ahenobarbus, oppido -ens sacerdos 42, 28, 13; M. erat Valerius tribunus militum -ens 7, 26, 2; alii* pari nobilitate -tes tribuni militum 44, 1, 2.

B) **vi substantivi.** a) *apposit.:* L. Atilius, inlustris -ens 45, 5, 2; Damocles erat Argivus, -ens maioris animi quam con-

silii 34, 25, 7; Q. Fabius Maximus augur mortuus est admodum -ens 33,42,6; legati .. remissi ab eo cum Hannibale, nobili* -te 24, 6, 2; erat in castris Cn. Marcius, -ens et consilio et manu promptus 2,33,5; C. Mucius, -ens nobilis .. penetrare in castra hostium constituit 2,12,2; P. Nasica, egregius -ens 44, 38, 1; P. Scipionem .. -tem nondum quaestorium .. virum bonorum* 10 optimum esse 29, 14, 8; ad P. Scipionem admodum -tem* .. summa imperii delata est 22, 53, 3; augur (*sc.* creatus est) Ti. Sempronius Gracchus, admodum -ens 29, 38, 7; adhibito L. Sextio, strenuo -te 6, 34,11; Theodotus quidam, nobilis et ipse -ens 45, 26, 7. — b) *subi.:* si quid -ens cupiditate regni prolapsus secum egisset 40,23,8; -ens inde ad Aebutiam se amitam contulit 39, 11, 3; ferox -ens indignitate 20 accensus .. acie cum Samnitibus conflixit 8,30, 4; conticuit -ens 44, 36, 14; (Alexander) -ens in incremento rerum .. decessit 9,17,5; fidem dedit -ens 39,10,9; cum -entes nihil adversus magistratuum* senatusque auctoritatem feceritis 42, 34, 15; cum -ens .. deos omnis invocaret 26, 50, 9*; -ens parcere exsecrationibus iubet 39,10,3; is* -ens ita locutus est 45,13, 13; quod probus -ens .. obscenis .. sacris 30 initiari nollet 39, 11, 7; iam ipse -ens .. procumbere ad genua .. dictatoris 8,35,3; -tes nobiles stabant nihil cedentes viatori 2,56,11; erant in Ra iuventute -tes aliquot nec ii tenui loco orti 2,3,2; nuntians* cum Demetrio quattuor -tes venire 40,7,7; -ens vetat eam mirari 39,10,1; -ens senem vicero 28, 44, 18. — c) *vocat.:* quoniam, -ens, quid sentires, von dissimulasti 29,1,8. — d) *obi.:* aliquot nobiles -tes conscii ad- 40 sumpti (sunt) 2,4,2; neque liberalius neque benignius haberi colique -tem, quam cultus est, potuisse 37, 34, 7; -tem suae temeritatis implet* 1, 46, 8; ita innoxius -ens .. interficitur 40, 24, 8; perlicere -tem .. est conatus 8, 28, 3. — e) *genet.:* nihil offensus libera admonitione tam clari -tis 44,36,12; in se convertebant animum -tis* 24,5,8; cum .. animum -tis* ferocem laudarent 28,43,1; nobilium -tium animos 50 pertemptant 2, 3, 6; miserari casum -tis coepit 39,11,7; cum .. consensu nobilium -tium .. adsurrectum ei non esset 9,46,9; praebere aures -tium conviciis 38, 52, 11; consuetudo .. minime -tis aut* rei aut famae damnosa 39, 9, 6. — f) *dat.:* ignosci -tibus posse 2, 18, 10; ipsi etiam -ti ea res honori fuit 7,5,8; -ti Allucio* nomen erat 26,50,2; haec .. extemplo in invidiam, mox etiam in perniciem -ti verterunt 39,48,1. — g) *abl.:* nobis -tibus .. Calpurnius Flamma .. dixit 22, 60, 11. — h) *c. praep.:* nedum .. certamina mihi atque aemulationes* cum -te florentissimo proponam 28, 40, 12; quod (factum) 10 .. in egregio -te, C. Fabio, .. conspectum est 5, 52, 3.

acc.: admodum *v. p. 633, 2; 11; 13;* oppido *632, 47.* — *adiectivi:* clarus *633, 46;* conscius *ib. 39;* egregius *633, 7; supra 11;* ferox *ib. 633, 19;* florentissimus *supra 9;* inlustris *632, 53;* innoxius *633, 43;* nobilis *633, 3; 6; 15; 32; 39; 49;* probus *ib. 29;* et consilio et manu promptus *633, 5;* nondum quaestorius *ib. 9;* saucius *632, 36;* 20 strenuus *633, 11;* — aliquot *ib. 39;* quattuor *ib. 35;* — indignitate accensus *ib. 19;* nec ii tenui loco orti *ib. 34;* cupiditate regni prolapsus *ib. 17.* — *genet.:* maioris animi quam consilii *632, 51.* — *abl.:* pari nobilitate *ib. 50.*

adulescentia: satis castigatam -am Fabii esse 8, 32, 15; excusantes errorem -amque 31,11,13; tuam* -am et perpetuam felicitatem, ferociora utraque metuo 30,30, 30 11. — eum ipsum rudimentum -ae bello lacessentem Ros posuisse 31, 11, 15. — ut veniam errori humano, veniam -ae Q. Fabi daret 8, 35, 2; te -ae, te errori veniam impetrare meo* 40, 15, 10; veniam errori atque -ae petendo 3, 12, 8; tuam senectutem obligatam et obnoxiam -ae suae esse aequum censet 40, 10, 10. — is -a ferox .. fusus fugatusque (est) 23, 40, 4. — ob -am neglegentem luxuriosam- 40 que C. Flaccus flamen captus .. erat 27, 8, 5.

adulescentulus: mater -um (*M.* adolescentem *ς*) appellat 39, 9, 4.

adulor. a) *absol.:* more -tium .. procubuerunt 30, 16, 4. — b) *acc. dat.:* alios coss. .. per proditionem dignitatis patrum plebi -tos (esse) 3,69,4; ut quibus* nullae suae vires sint, praesentibus -do semper, quem metum in consilio habeant, eodem ad 50 impetrandam veniam utantur 36, 7, 4. — c) *acc. accus.:* senatores omissa dignitatis libertatisque memoria plebem -ri* 23,4,2; — -do aut Rorum imperium aut amici-

tiam regum sibi privatim opes . . faciebant 45, 31, 4.

adulter: date dexteras fidemque haud impune -ro fore 1, 58, 7.

adulterinus (transl.): falsas (*sc.* litteras) esse et a scriba vitiatas signumque -um vulgo in regia fremebant 40, 55, 1; falsas . . litteras signo -o T. Quinctii signatas 23,7; falsis testimoniis, signis -is, . . fraudibus aliis contaminati 39, 18, 4.

adulterium: ut in sordido -o necata dicatur (Lucretia) 1, 58, 4.

adultus *v.* **adolesco.**

adumbro: litteras inanis vana specie libertatis -tas esse 33, 31, 2.

aduncus: baculum sine nodo -um tenens (augur) 1, 18, 7.

aduro: ignes caelestes multifariam orti -isse complurium levi adflatu vestimenta maxime dicebantur 39,22,3; — foedo quodam odore* ex -ta pluma 38, 7, 13; — si qui* forte -ioris caloris ut ex recenti via essent 27, 47, 2.

adveho. I. **Forma:** advixisse *P* 22,37,6; vectus P^1 evectus P^2 10, 42, 3; advexisse *SRFL* adduxisse *PV* 27, 38, 11; avexit *P* 29, 36, 1; advecta foret *P* advecta esset *v cod. vet. Rhen.* advectasset *vel sim. LVH. cf. Luchs ad l.* 29, 10, 5.

II. **Signif.** A) **transit.** a) *aliquid:* ii primum lectos aeratos, vestem stragulam pretiosam, plagulas et alia textilia et . . monopodia et abacos Romam -runt 39,6,7; Carthaginienses eo anno argentum . . primum Romam -runt 32, 2, 1; X* milia pondo argenti et LXXX auri Q. Fabium quaestorem -here 39, 29, 7; tantum -hi auri 35, 32, 4; Sutrini commeatus benigne in castra . . -xere 9,32,2; praeter . . c. ex Sicilia atque Italia -tos 29,36,1; magno c. -to 22,22,1; frumentum . . -runt 23,49,6; -to ex Campania fr. 2,52,1; ex Italia -to (*sc.* fr.) parcit 29, 1, 14; ex Sicilia ab Ti.* Claudio propraetore . . ingentem vim frumenti -xit* 36, 1; magna vis frumenti ex Sicilia -ta (est) 2, 34, 7; frumenti vim magnam ex Africa -tam 31, 50, 1; ex Etruria haud ita multum frumenti -tum est 4,12,9; (*v. infra 54;*) -isse etiam CCC milia modium tritici, CC hordei 22, 37, 6; (lectos, monopodia *v. supra 31, 33;* machinas *v. p. 636, 4;*) operibus tormentorumque omni genere ex Sicilia -to 27, 28, 13; pecuniam in Pamphyliam frumentumque . . -here 38, 37, 7; ad eam rem et a Carthagine p. Magoni* -ta est 28, 36, 3; (plagulas *v. p. 635, 32;*) id (*sc.* stipendium) se omne -isse 42,6,7; (textilia *v. p. 635, 32;*) tormenta machinasque et -rat secum et . . 29, 35, 8; id (*sc.* triticum) . . -rant* Siculi Romam 33, 42, 8; (*v. p. 635, 49;* vestem *ib. 31.*) — b) *aliquem:* M. Lucretium has copias navibus -isse* 27, 38, 11; deam . . -tam ex Asia 36, 36, 3; quae (naves) -rant captivos legatos 23, 38, 8; si Mater Idaea a Pessinunte Romam -ta foret 29,10,5*; imposito, quem secum -rat, milite 23, 41, 7; miles, qui aut a patruo suo Cn. Scipione . . aut a patre consule aut a se* sit ex Italia -tus 28,32,6; novos milites ex Italia -tos 30, 2, 3; Corcyram peditum mille secum -runt 42, 37, 1; cum supplemento Carthagine -to 23, 43, 6.

B) **intransit.** a) *navibus:* qua (classe Cumani) -ti ab domo fuerant (*cf.* A) b) [illegible] 8, 22, 6; paucos post dies Anicius et Octavius classe sua -ti (sunt) 45, 35, 4; Scipio post paucos dies Locros hexeri* -tus [illegible] 9, 9, 8; Attalus rex, aeger ab Thebis Pergamum -tus 33,21,1. — b) *equo:* equo -itur ad legionarios milites 40, 40, 4; Mago ex castris citato equo . . -itur 28, 2, 3; [illegible] alter cum aliquot turmis equitum in eam partem citato equo -tus 2, 47, 3; arrepto repente equo cum scuto pedestri -tus 6,8, [illegible]; cos. ad ancipitem maxime pugnam -tus 9, 31,10; -tus* deinde equo propius 10,42, [illegible]; ad prima signa equo -tus 30, 18, 2; [illegible] equo -tus 41,18,11. — c) senex *plaustro* in castra dicitur -tus 9, 3, 9.

acc. adverbia: benigne *v. p. 635, 38;* pro[illegible] pius *supra 32;* primum *635, 34.* — *unde?* [illegible] Carthagine *supra 18;* — a Carthagine *ib.* [illegible] a Pessinunte *ib. 12;* ab Thebis *supra 24;* [illegible] domo *ib. 20;* — ab Ti. Claudio *635, 43.* — ex Africa *ib. 46;* ex Asia *supra 10;* ex Campania *635, 41;* ex Etruria *ib. 47;* ex Italia *ib. 40; 12; supra 15; 16;* ex Sicilia *635, 39; 13; 45; 52;* ex castris *supra 26.* — *quo?:* Corcyram *supra 16;* Locros *ib. 23;* Pergamum *ib. 24;* Romam *635, 33; 35; supra 6; 12.* — a[illegible] milites *supra 26;* ad pugnam *ib. 31;* ad sign[illegible] *ib. 33.* — in Pamphyliam *635, 53;* in castra [illegible] *ib. 38; supra 35;* in eam partem *ib. 28.* — ad eam rem, *vi finali 635, 54.* — *quando?* eo anno *ib. 34;* paucos post dies *supra 21* post paucos dies *ib. 23.* — *ablativi:* classe [illegible] *ib. 19; 22;* hexeri *ib. 23:* navibus *ib. 9;* — equo *supra 25; 32; 33;* citato e. *ib. 27; 29.*

arrepto e. *636,29;* plaustro *ib. 34.* — secum *636,5; 13; 17;* cum turmis *ib. 28;* cum scuto *ib. 30.* — *dativus:* Magoni *636, 1.*

advena. a) *subi.:* regnare Romae -am non modo vicinae*, sed ne Italicae quidem stirpis 1, 40, 2; ne maiores quidem eorum indigenas, sed -as Italiae cultores has ipsas Alpis . . transmisisse 21, 30, 8; (oram) non vicinus Samnis urit, sed Poenus -a 22, 14, 5; Aristonem quendam, Tyrium -am . . venisse 34, 61, 7. — b) *obi.:* Sabinum -am . . patricii in suum numerum acceperunt 10, 8, 6; notos ignotosque passim -as in hospitium ductos ferunt 5, 13, 7; cum maiores nostri -as reges non fastidierint 4, 3, 13; adlatum est -as quaerentes agrum ab Salyum* gente oppugnari 5, 34, 7; praelatum sibi -am aegre patiens 1, 2, 1. — c) *genet.:* certior . . factus de nova consuetudine -ae locupletis atque inter popularis tam honorati 27, 15, 10; ducem -arum evocasse (Latinum) ad conloquium 1, 1, 7; ad arcendam vim -arum armati . . concurrunt § 5; — Senones, recentissimi -arum 5, 35, 3. — d) *dat.:* -is . . tantum (loci) . . datum (esse) 34, 62, 12; spectaculum . . -is gratius fuit 4, 35, 4; si . . non modo -is, sed servis etiam regnum Romae pateret 1, 40, 3. — e) *abl.:* Lucumonem exsule* -a ortum 1, 34, 5. — f) *c. praep.:* concursu pastorum trepidantium circa -am, manifestae reum caedis excitus 1, 7, 9; auditi de Tyrio -a . . Carthaginienses 34, 62, 6.

acc.: Poenus *supra 9;* Sabinus *ib. 11;* Tyrius *ib. 10; 33.* — cultor *ib. 7;* exsul *ib. 30;* rex *ib. 15.* — honoratus *ib. 21;* ignotus *ib. 13;* locuples *ib. 20;* notus *ib. 13.* — *voces oppositae:* indigena *ib. 7;* vicinus *ib. 9.*

advenio. I. **Forma:** advenienti *V* advenientis *(acc. plur.) scripsi* 45, 12, 4; advenientis *(nom. plur.) P* 27, 18, 2. — advenire *pro* advenere *P* 25, 36, 8. — adventurae *V* venturae *Duk* 45, 19, 12; advenit *codd.* venit *edd. vett. Mg* 40, 6, 1.

II. **Signif.** A) **proprie.** 1) *de hominibus:* quem (tyrannum) -ens (Alexamenus) extemplo spei implevit 35, 35, 6; Attalus . . ab dextro cornu . . in tempore cum CC equitibus -enit 37, 43, 5; -tes Philippus Malloeam Perrhaebiae, Baebius Phacium est adgressus 36, 13, 3; Caravantium in Caviis Durnium oppidum -tem benigne acceptt 44, 30, 9; contione -ens de Manlio . . habita (Claudius) . . abit 41, 10, 13; ni P. Cornelius raptim traducto exercitu Hiberum dubiis sociorum animis in tempore -isset 24, 41, 2; Eumenes, qui extremus* commisso certamine -rat 36, 44, 11; C. Fabius . . cum exercitu novo ab Roma -enit 9, 23, 6; Hannibal . . -ens cum castellum . . cepisset 26, 5, 4; strata omnia -enti Hannibali ostendit 21, 12, 2; eodem* Cn. Scipio cum omnibus copiis et Hasdrubal . . cum exercitu iusto -enit 24, 41, 5; egresso consule C. Helvius cum tertio agmine -enit 38, 23, 4; Himilco -ens Heracliam . . recepit 24, 35, 6; -enit Livius peditum omnibus copiis . . instructis armatisque 27, 48, 2; (Lucretius) auget gloriam -ens exposita . . praeda 3, 10, 1; M. Lucretius Chalcidem -ens . . nuntium . . misit 42, 56, 3; -tem incomposito agmine Marcium adgrediuntur 9, 43, 11; (Masgabae) -enti extemplo senatus datus est 35, 35, 6; Q. Mucium . . gravitate caeli aquarumque -tem exceptum 23, 34, 11; Nero primum cum omni equitatu -enit 27, 48, 1; Philippus inopinantibus -enit 31, 41, 10; *(v. p. 637, 51;)* (Quinctius) imperator extemplo -ens appellatus (est) 7, 39, 15; (Quinctius) ultimo proelio -rat 4, 33, 12; classem Ram Scipionemque imperatorem -isse 29, 3, 8; eam obsidionem sine certamine -ens Cn. Scipio solvit 24, 41, 11; *(v. supra 10;)* L. Cornelius Scipio . . cum -ens audisset 36, 21, 7; is . . -enti P. Scipioni occurrit 25, 34, 3; gratulatus sospitem cum exercitu et navibus -isse (Sempronium) 21, 50, 8; Syphax cum L milibus peditum, X equitum -enit 29, 35, 11; — ne qua gens arcere -tes (Gallos) posset 5, 34, 4; -tibus Ris Sutrini commeatus . . in castra advexere 9, 32, 2; -ens vir Tarquiniique excepti (sunt) benigne 1, 57, 10.

consul . . -ens obsidione Isiondensis exemit 38, 15, 6; -enti consuli Galli sese dediderunt 39, 54, 3; -enti (consuli) Hamilcar . . traditur 21, 51, 2; simul -enit cos. 10, 34, 5; alterum consulem et alterum exercitum -isse 27, 45, 4; priusquam alter cos. victore exercitu -enit 9, 13, 10; ita territis (*sc.* Ris) . . cos. -enit 21, 57, 3; consuli ad Ambraciam -enti magni operis oppugnatio visa est 38, 4, 1; consulem cum exercitu novo -isse 41, 5, 12; coss. prima luce -ēre 9, 24, 13; donec dictator pedem iam referentibus suis -enit 4, 28, 6; haud multo

post d. -enit 8, 32, 1; priusquam hostis victor -enit 22,49,10; tertius insuper -enit h. 25, 34, 10; haud inopinantibus iis h.* -rat Fr. 20; armatus h. ingenti sonitu equorum rotarumque -enit 10, 28, 9; qui aut unde hostes -issent 7, 12, 2; legatis Ris -tibus .. ostenderunt (classem) 42, 45, 7; quibus muneribus principes -tes .. excepturus rex esset 44, 26, 9; (rex) eam .. multitudinem primo statim terrore -ens cepit 27, 32, 8; armatos ostendere -enti regi 35, 35,8; parte alia .. tribuni militum .. cum equitatu -iunt 41, 4, 3; (vir *v. p. 638, 40;*) maius quam pro numero auxilium -rant fortes viri 9, 27, 13*.

alii .. malleolos ferentes .. -re 38,6,2; ob haec iis* -tibus gratiae actae (sunt) 3, 53,2; qui* -ens castra urbesque .. rapere* sit solitus 6,23,5; quem -tem laeti omnes accepere* 10, 18, 9; quos cum -entis* salutasset 45, 12,4; ut suis quisque opportunus -rat 29, 9, 3; hospitem .. se Galliae, non hostem -isse 21, 24, 4.

2) *de exercitu sim.:* nec -enti peditum agmini restitit Sabina legio 2,26,3; quod (agmen) ubi -enit 31, 42, 4; ni classis Punica cum duce Hasdrubale in tempore ad spem rebellandi -isset 23, 40, 6; *(v. p. 638, 29;)* Punici exercitus postquam -ēre 25, 36, 8; *(v. p. 638, 46;)* subito -ēre Samnitium legiones 8,38,2; metantibus et muniendo occupatis III milia delecta equitum peditumque regiorum magno terrore ac tumultu -ēre 37, 38, 6; eum magnum -isse hostium numerum fama Romae erat 5, 17, 10; phalanx .. turbata cursu adversus instructos et praeparatos erat -tura *(coni. Mg)* 42, 66, 4*; duo milia plaustrorum, .. aliam turbam -isse 25, 13, 10; velites .. -tes ex itinere .. impetum fecerunt 27,18,2; — simul ab oppido Aebura, qui in praesidio relicti erant, in medio ardore pugnae -runt 40, 32, 5; cum iis, qui postremi profligato iam proelio -rant* 28, 2, 11. — ut, unde -issent (lucustae), parum constaret 30,2,10.

3) *de rebus:* in -entis hostium naves ferreas manus inicere 36, 44, 8; (plaustra *v. supra 38;*) [vim adferre rei sua sponte ad eum mox adventurae (*rectius* venturae *Duk*) 45, 19, 12.]

B) **transl.** a) *de re abstracta:* ne -tem quidem gratiam* homines benigne accipere, nedum ut praeteritae satis* memores sint 30,21,9. — b) *de tempore:* ubi dies .. -enit 29, 1, 5; ubi ea dies -enit 38,1,9; cui (*sc.* multae) certandae cum dies -isset 25, 3, 14; haec frementibus hora fatalis ignominiae -enit 9, 5, 11; forte lustrandi exercitus -enit* tempus 40, 6, 1.

acc. unde?: unde *v. p. 639, 6; 44;* ab dextro cornu *637, 50;* ab oppido Aebura *639, 41;* ab Roma *638, 7;* (parte alia *639, 12.*) — *quo?:* eodem *638, 10;* Chalcidem *ib. 18;* Durnium oppidum *637, 54;* ad Ambraciam *638, 49;* adversus instructos *639, 36.* — *quando?:* forte *supra 4;* haud multo post *638, 54;* insuper *639, 2;* primum *638, 24;* subito *639, 30;* — prima luce *638, 52;* ultimo proelio *ib. 28;* contione habita *638, 1;* commisso certamine *ib. 6;* profligato iam proelio *639, 43;* — in tempore *637, 50; 638, 4; 639, 27;* in medio ardore pugnae *ib. 42.* — *quomodo?:* incomposito agmine *638, 20;* omnibus copiis *ib. 15;* victore exercitu *ib. 48,* — dubiis sociorum animis *ib. 4;* ingenti sonitu *639, 4;* magno terrore ac tumultu *ib. 33.* — *quocum?:* cum tertio agmine *638, 13;* cum omnibus copiis *ib. 11;* cum duce Hannibale *639, 27;* cum equitatu *ib. 12;* cum omni equ. *638, 24;* cum CC equitibus *sim. 637, 50; 638, 36;* cum exercitu et navibus *ib. 35;* cum exercitu novo *ib. 7; 51;* cum ex. iusto *ib. 11.* — *dat. vel abl. abs.:* haec frementibus *supra 3;* inopinantibus *638, 25;* haud inop. iis *639, 3;* metantibus — occupatis *ib. 31;* pedem iam referentibus suis *638, 53;* ita territis *ib. 48.* — *nom. praed.:* auxilium *639, 14;* hospes — hostis *ib. 22;* — extremus *638, 5;* opportunus *639, 21;* postremus *ib. 43;* sospes *638, 34.* — *vox oppos.:* praeteritus *639, 53.*

adventicius: florem aetatis eius fructum -um crediti ratus 8, 28, 3.

advento. a) **proprie.** α) *de hominibus:* quem (Aemilium) cum ingentibus minis -are audiebat 44,32,5; Caravantium fratrem .. ex ea regione, in quam missus erat, -are 31, 11; nuntiatum est .. ipsum Hannibalem -are 29, 7, 1; quem (Hannibalem) ubi -are cos. sensit 24, 17, 2; quem (Indibilim) cum septem milibus et D Suessetanorum -are fama erat 25,34,6; certior -are eum (Scipionem) a Marcio factus 28,35,2; — Gallos -are 5, 32, 6; ubi primum Numidas edito e* speculis signo -are sensit 27, 28, 16; — qui (hostis) effuso agmine -at* 5, 44, 3; ubi sensit hostem -are 23,

43, 8; quo ubi adlatum est hostis -are 25, 21, 1; ne hostes novi -rent 25, 19, 4. — *β) de exercitu sim.:* cum ingenti commeatu classem Punicam -are 25, 27, 9; cl. Punicam -are 27, 29, 7; qui ex speculis prospicerent -tem* hostium cl. 21, 49, 8; audit Gallorum exercitum -are 5, 43, 8. — b) **transl.:** hostes fama Ri auxilii -antis implevit 34, 12, 8; — -ante fatali urbi clade 5, 33, 1*.

acc.: cum ingentibus minis *640, 42;* cum septem milibus *ib. 48;* cum ingenti commeatu *supra 3.* — effuso agmine *640, 53.* — ex ea regione *ib. 44.* — *dat.:* urbi *supra 9.*

adventus. a) **subi.:** addidit alimenta rumoribus -us Attali 35, 23, 10; auctoritatem addidit non lemborum modo -us 44, 29, 6; Ris* laetitiam .. -us adtulit Rhodiorum 37, 25, 1; (*v. p. 642, 3;*) -us legatorum auxit potius timorem civitati quam minuit 45, 10, 7; Hannibalem .. avertit a certamine .. Boiorum legatorum regulique Magali -us 21, 29, 6; auditus Philippi -us regredi .. coegit (Aetolos) 26, 25, 16; incepto absistere eum coegit subitus Aetolorum -us 32, 4, 2; -us eius compressit Etruscos 10, 11, 5; (do *v. infra 50*) -us Marci .. moram certaminis hosti exemit 9, 43, 10; repens -us consulis .. exterruit Umbros 9, 41, 14; ne quid Verginii -us in excercitu motus faceret 3, 49, 8; artiora omnia -us Publilii* fecit 9, 13, 11; horum opportunus -us consules imperi potentes fecit 22, 42, 12; -us Hippocratis et Himilconis, ut ultro undique oppugnarentur Ri, fecit 25, 26, 3; quorum -us hoc tamen momenti fecit 29, 35, 12; haud parvum momentum .. -us Hannibalis fecit 33, 49, 7; concitationem animorum fregit -us exercitus 9, 7, 10; -um eius et maiestatem .. vim maiorem habituram quam arma 35, 45, 4; quas primus -us Hannibalis intulisset Italiae cladis 27, 40, 2; (minuo *v. supra 20;*) omnia mutavit repente consulis -us 9, 27, 13; -us Rorum mutaverat .. animos 6, 33, 10; primus -us hostium perculit incolas loci 44, 13, 3; redintegravit luctum .. consulum -us 9, 5, 6; Ri auxilii -us .. rem inclinatam sustinuit et spatium ad opem ferendam dedit 6, 9, 8. — sibi vero gratum -um eius esse 1, 53, 11; laetum opportunumque -um eorum imperatori esse 28, 26, 9; fide ab rege accepta tutum -um fore 17, 9; -us dictatoris .. celebratior quam ullius umquam fuit 5, 23, 4; neque civibus satis laetus -us eius fuit nec hostibus quidquam attulit terroris 8, 36, 2; laetissimus tamen Ris* .. -us fuit Masinissae 29, 29, 4; alius -us hostium fuit† proximo bello agris quam terribilior urbi 7, 12, 5*; — Ris .. legatorum regis -us magno emolumento fuit 24, 48, 13; Patavinis saluti fuit -us consulis 41, 27, 4; bono fuisse Ris -um eorum constabat 7, 12, 4.

b) **obi:** nuntii .. hostium -um adtulerant 28, 36, 6; fremitus .. erat haud dubie adprobantium -um eorum 24, 31, 3; audito legatorum Rorum -u 35, 15, 1; Attali regis -u audito 32, 16, 9; audito successoris -u 44, 1, 6; (*v. p. 641, 23;*) neque celari -us Numidarum poterat 29, 24, 4; ut in Asiam -us eius dissimulari .. potuerit 33, 39, 7; exoptantes Samnitium -um 9, 25, 5; exspectare -tum .. regis 35, 34, 1; -um hostium exspectabant 5, 41, 1*; aut Philippi hostis -um aut infestiorem* etiam .. Rorum exspectabant* 36, 33, 3; cum -um P. Scipionis legatus exspectasset 37, 34, 8; -us legatorum Rorum .. exspectabatur 39, 35, 5; -um suum (*sc.* Hannibalis) coss. non laturos (esse) 25, 22, 15; Flaminini quoque -um velut fatalem sibi horruerat 39, 51, 4; hostium -um elatus successu mansit 42, 66, 3; dum miratur subitum -um 39, 30, 10; ut nec -us suus .. nosci posset 10, 20, 7; qui nuntiarent -um 27, 45, 12; opperiri ibi hostium -um statuit 42, 54, 9; hostium -um opperiebantur* 30, 10, 8; eos pertimescere -um regis 33, 20, 7; sed -um* Scipionis praevenerat fama 28, 20, 9; multitudo e muris -um imperatoris Ri regisque prospeculabantur 33, 1, 3; ne hostis -um alterius consulis sentiret 27, 46, 2; prius .. quam hostium -um sentirent 35, 27, 7; Capua .. -um Flacci sensit 26, 12, 3; cum senserit hostium -um 44, 33, 8; senserat enim -um 1, 60, 1; illo clamore non -um modo significari 3, 28, 5; (vulgo *v. p. 645, 33.*) — speciosum -um suum .. turbam captivorum prae se agentes fecerunt 28, 4, 1; haec .. tristem -um in Macedoniam regi fecerunt 40, 23, 5.

c) **gen.**; *α) suspensum ex subst.:* quaerentibus causam -us dici iusserunt 33, 47, 7; nec causam -us satis expediebat 34, 61, 11; diem -us* eius consecrate 23, 10, 8; Bomilcaris -us* fama primo, dein praeter spem mora* cum* gaudium .. praebuisset 25,

27,5; non tamen praevenire famam -us sui poterat 8,30,12; Silanus .. non solum nuntios sed etiam famam -us sui praegressus 28, 1, 6; fama* -us sui territum 7, 17; (mora *v.p. 642, 54;* nuntios *supra 2;*) -us tui spe* Carthaginienses .. spem pacis turbasse 30,31,1*. — β) *ex adiect.:* Attalus ignarus -us Philippi 28, 7, 5.

d) **abl.;** α) *causae vel rei efficientis:* auctum est bellum -u repentino Capenatium atque Faliscorum 5, 8, 4; Genuam .. repentino -u cepit 28, 46, 8; Larissam .. subito -u .. cepit 31, 46, 12; repentino -u Aemilii consulis Nerulum vi captum (est) 9, 20, 9; Nabis .. primo -u Rae classis .. conterritus erat 34,30,1; eorum -u depulsi ab iugo Ri 33, 7, 12; belli terror duplicatus (est) novi hostis in Italiam -u 27, 38, 2; erectos (esse) -u eius .. Gallorum animos 27, 36, 2; ibi quoque circumsessus -u fratris obsidione eximitur 24, 41, 6; quod (*sc.* omen) postquam .. Metelli -u* firmatum est 45, 1, 5; Hannibal .. -u* consulum mire gaudere 22,40,7; nisi successor -u suo inhibuisset impetum victoris 39,21,10; pavorem iniectum -u Rorum dissimulare 34, 25, 6; necopinato -u ac prope furto unius* diei urbem .. interceptam (esse) 26,51,12; dictatoris deinde -u novus veteri exercitus iungitur et copiae duplicantur 7,7,3; -u in Achaiam Philoclis .. Corinthus .. liberata (est) obsidione 32, 25, 1; velut hospitis, non hostis -u motus 36,29,6; -u eius in propinquum agrum mota Nolana est plebs 24,13,8; mota namque omnia -u Samnitium .. fuerant 9, 25, 2; omnia novari Aetolorum Antiochique -u malebant 35, 31, 6; Hasdrubalem vero qua alia re quam -u eius obrutum .. esse? 28,9,14; Fregellae colonia necopinato -u Samnitium .. nocte occupata est 9,12, 5; ut prope repentino -u incautos oppresserit 26, 12, 2; ni eos .. subito -u cos. oppressisset 21, 39, 5; duo praesidia .. improviso hostium -u opprimuntur 8,24, 7; (se Ros) .. necopinato -u perculsurum (esse) 11,9; perculsos milites repentino hostium -u 42, 65, 6; perculsis inopinato -u oppidanis 54, 7; cum -u consulis simul et veris principio strepere omnia .. cerneret 44, 34, 10; urbem haud dubie servatam -u suo est ingressus 35, 3, 2; -u Hannibalis soluta obsidio est 27,28,17; territis subito -u classis oppidanis 38, 39, 3; hunc conventum ut turbaret subito -u 28, 5, 14*; -u suo turbaverat et pactas* indutias et spem foederum 30,29,5; clades .. legatorum -u vulgatae sunt 29, 16, 4; diem et* ipse -u suo festum .. celebraret 23,7, 11; gens recenti -u terribilior Asiae erat 33, 21, 3. — β) *temporis:* Crannonem* .. primo -u cepit 36, 10, 1; primo statim -u omnem exercitum in se convertit 21,4,1; primo statim -u deiectis, qui in praesidio erant 4,53,9; Rus primo -u incognitus ante ab re clementi .. initium fecerat 22, 22, 20; -u consulis deditio .. est facta 36, 14, 2; ne gens inquieta -u Rorum fidem mutaret 31, 28, 6; -u suorum lacrimae obortae (sunt) 1,58,7; id, quod necopinato* viri -u occurrerit oculis 57,7; ager primo -u consulum .. est pervastatus 8, 25, 4; -u eius Campani iam moventes sese quieverunt 24, 19, 5; urbem .. primo -u recipit* 42, 53, 8; qui -u exercitus imperatorisque pugnam renovant 33,8,6; in eos populos primo -u .. saevitum foret 28, 19,3; -u deinde Q. Minuci legati .. in* spem pacis venerant (Cretenses) 41,25,7; cuius (*sc.* legati) -u .. ultro ad transeundum hostis vocabant 25,15,5. — primo -u *(sc. futurus videbatur impetus Gallorum)* 5,39,6*.

e) **cum praep.:** tempus *usque ad* C. Laeli classisque Rae -um in Africam consumpsit 29, 33, 9; — *ad* quorum primum -um exasperati animi (sunt) 28, 25, 4; tamquam ad primum -um Rorum occursurus 21, 61, 1; nihil trepidavere Thessali ad primum -um Rorum 32, 15, 9. — *ante* consulis -um de pace agi 37, 19, 6; ante Gallorum -um .. rem actam esse 5, 53,2; composito iam ante -um legatorum consilio 3,53,3; si quid de ea re ante consulis -um decerneretur 39,4,3; ante -um eorum per loca alta ducendo exercitum 27,46,6; qui ante -um in provinciam consulum non exspectassent bellum 40, 38, 1; ut pacis .. mentio .. fieret neque ante consulis Romam -um, nec postquam is rediit 22, 61, 13; a Bois ante suum -um incursiones .. factas (esse) 31, 2, 5; ante -um eius terra marique res gestae (sunt) 21, 49, 1; urbs Croto murum .. habuit ante Pyrrhi in Italiam -um 24, 3, 1; quam (Carmentam) .. ante Sibyllae in Italiam -um miratae eae gentes fuerant 1, 7, 8; Paulus ante -um decem legatorum .. filium .. mittit 45,27,1; non tamen ante -um Syphacis castra .. mo-

vere est ausus 29, 35, 10; cui pacta Lavinia ante -um Aeneae fuerat 1, 2, 1; sicut ante -um consulis alterius fuerant (castra) 27,47,4. — mortem regis *in* -um eius omnes .. celavit 40, 56, 11; comitia in -um eius exercitus differunt 6, 37, 12; ut rem integram in -um consulum differat 3, 9, 12; ut rem integram in patris -um differat 44, 12; in -um militum comitia differri 6, 36, 9; ut actiones tribuniciae in -um consulum differrentur 3, 24, 2; in -um eius rem extrahere* 31,48,4; in -um eius rem extracturum (se esse) 34,46,5; extrahi rem in suum -um iussit 23, 14, 12; ita extracta utraque res in consulum -um est 3, 24, 7; in -um Ri exercitus ducisque indixerunt (ludicrum Nemeorum) 34,41,1; commeatibus velut in -um exercitus praeparatis 37, 33, 2; retineat Ambracienses suos in -um M. Fulvii 38, 43, 13; uti ea disceptatio integra in -um suum servaretur 39, 4, 4; quin ducat puellam sistendamque in -um eius, qui pater dicatur, promittat 3, 45, 4; factio .. *usque in* -um eius tenuit urbem 32,32,3; cum trahere obsidionem in -um suum potuissent* 28, 7, 9; in -um imperatoris† 45, 21, 6*. — quorum *post* -um agi coeptum est de pace 38,9,5; idem .. ad arma conciverat (Aetolos) post famam .. pugnae Dardaniorumque .. transitum in Macedoniam, ad hoc* classis Rae -um Oreum 31, 40, 10; post famam Cannensis pugnae volgatumque Trebi sermonibus -um Hannibalis 23, 1, 3; post T. Quinctii legatorumque -um .. eandem fortunam .. habuit 35,37,5; sustulerant enim animos Aetoli cum ab Ra societate tum post Attali -um 28, 5, 4; curae utiqne post -um decem legatorum in Antiochum regem conversae (sunt) 33, 44, 5. — *propter* -um eius .. miserant .. legatos 42,14,5; Perseus quoque in magno terrore erat propter -um simul Aemili novi consulis .. simul Octavi praetoris 44,32,5. — qui .. *sub* -um eius consilia agitassent 28, 10, 5; hostes sub -um C. Claudi .. duos montes .. ceperunt 41,18,1; M. Cicero sub -um triumvirorum urbe cesserat Fr. 49; oppugnatores sub -um* Hannibalis .. in tumulum .. concessere 27, 15, 8; sub -um eorum oppidani .. in arcem .. concessere 37, 6, 3; eo se intra moenia sub -um dictatoris .. agrestes contulerant* 9, 28, 4; sub -um M. Popili consulis moenibus sese continebant 42, 7, 4; sub -um* Ri exercitus .. cum dedidissent sese 36, 13, 5; qui .. sub -um Hasdrubalis defecissent 28, 10, 12; sub -um consulis .. conventum edixit 38, 30, 4; sub -um praetoris Ri Poenus agro Nolano excessit 23,15,1; sub -um regis urbe excesserunt 35, 51, 7; excesserunt urbe sub -um* Rorum quidam 45, 10, 14; qui sub -um Rorum .. arces .. firmavit 34, 25, 5; quorum sub -um* .. concilium indictum est 39,24,14; Antiochus sub -um* consulis a Chalcide profectus 36,21,1; rebellarunt sub -um Ap. Claudi 41,26,1; Marcellus sub -um hostium intra muros se recepit 23, 16, 3; ut sub -um eius in armis essent 35,23,10. — *de* Hasdrubalis -u in* Italiam cura in dies crescebat 27,36,1; litterae .. adferuntur de Narniensium equitum -u 50, 8; eum nuntius a conlega trepidus de viginti cohortium -u .. moratus est 10,43,2; vox caelo emissa de -u Gallorum 5, 51, 7.

acc. adiectiva: alius(?) *v. p. 642, 4;* fatalis *ib.28;* gratus *641,50;* improvisus *643, 45;* infestus *642,22;* inopinatus *643,48;* laetus *641,51; 642,2; 3;* necopinatus *643,27; 40; 46; 644,16;* opportunus *641,32; 51;* primus *14 locis;* recens *644,6;* repens *641,29;* repentinus *643,10; 12; 13; 42; 47;* speciosus *642,45;* subitus *6 locis;* suus *14 locis;* terribilis(?) *642,6;* tristis *ib.47;* tutus *641,53;* tuus *643,5.* — *genetivi:* Aemili *ib. 14; 645,43;* Aeneae *ib. 2;* Aetolorum *641, 25; 643, 37;* Antiochi *ib. 37;* Attali *641,16; 642,15; 645, 38;* Bomilcaris *642,52;* Capenatium *643,10;* Claudi *645,46; supra 13;* Faliscorum *643,11;* Flacci *ib. 41;* Flaminini *ib. 28;* Fulvi *645,20;* Gallorum *644, 37; supra 21;* Hannibalis *5 locis;* Hasdrubalis *supra 2; 16;* Himilconis *641, 34;* Hippocratis *ib. 34;* Laeli *644,30;* Magali *641,22;* Marci *ib.27;* Masinissae *642,4;* Metelli *643,22;* Minuci *644, 24;* Numidarum *ib. 17;* Octavi *645,44;* Philippi *641, 23; 642,22; 643,8;* Philoclis *ib. 31;* Popili *645,53;* Publili *641,32;* Pyrrhi *644,49;* Quincti *645,35;* Rhodiorum *641, 18;* Rorum *8 locis;* Samnitium *642,19; 643,36; 41;* Scipionis *642, 24; 36;* Sibyllae *644,51;* Syphacis *ib.54;* Vergini *641, 30;* — consulis *12 locis;* consulum *7 locis;* dictatoris *641,54; 643, 29; 645, 52;* ducis *ib. 16;* fratris *ib. 21;* hospitis *ib. 33;* hostis *ib. 33;* hostium *12 locis;* imperatoris *642,37; 644, 21; 645,27;* legatorum *10 locis;* patris *645,8;* praetoris *supra 5;* regis *641,21; 642,35; 38; 645,6;* successoris *ib.16;* triumvirorum *645,47;*

viri *641,17;* — Ri auxilii *641,48;;* classis *643, 15; 54; 644,30; 645, 31;* cohortium *646, 19;* exercitus *6 locis;* equitum *646, 18;* lemborum *641,17;* militum *645,9;* — cuius *644,25;* eius *19 locis;* eorum *6 locis;* horum *641,32;* quorum *ib. 36; 644,34; 645,28; 646,9;* suorum *644,15;* ullius *641,54.*. — *quo?:* Oreum *645,32;* Romam *641,44;* — in Achaiam *643, 31;* in Africam *644,13;* in Asiam *642,18;* in Italiam *643,18; 641,49; 54; 646,16;* in Macedoniam *642,47;* in propinquum agrum *643,34;* in provinciam *644, 42.*

adversarius. a) *subi.:* Latini, tamquam idem -i fecissent, triarios suos excitaverunt 8, 10, 3; nescio an infestior his -us quam ille hostis maneat te* 22, 39, 4; utrum militantium -i estis an causam agitis? 5,3,7. — b) *obi.:* cernebant -os non .. adfectantes magnos honores, sed omnia iam .. adeptos 10, 6, 11; ex decem legatis .. -os habeo 38, 47, 3; numerate .., quot -os habeatis 6, 18, 5; -um se, non socium imperii legisse 10, 24, 6; Camillo, quem -um maxime metuebant* 5, 26, 3; -um haud imparem nacti sunt App. Claudium 5, 2, 13; largitioni tribuniciae -us quaerebatur 26, 1. — c) *gen.:* legum quoque latores adversus tantum apparatum -orum .. causam plebis .. armant 6, 38, 4; -orum certe orationibus contentus essem 5,4,2; in praesidia -orum, appellationem et tribunicium auxilium, patricii confugerunt 9, 26, 16. — d) *dat.:* App. Claudi, cui, acerrimo -o legis, .. diem dixere 2,61,2; honores, quos -is vestris .. datis 4,49,15; seniores .. malle .. suis quam -is superesse animos 3,65,10; donec arma -is tradantur 3, 54, 4. — e) *abl.:* clamitantibus* -is .. meminisse eum debere 39,32,10; Appius .. in domum se .. insciis -is .. recipit 3, 49,5. — e) *praep.:* exspectantes, ut *ab* -is clamor et pugna inciperet 9, 32, 5; haud minore* ab -is verecundia quam ab suis 7,40,4. — *adversus* tam crudeles superbosque -os depugnant 4,49,14. — dominari iam in -os vultis 3,53,7; commemoratio .. certaminis .. et iocosa dicta in -os iactabantur 40,7,3. — tribunus plebis .. nactus inter -os superbum ingenium .. Postumium in disceptationem trahebat 4,49,12.

acc. adi.: acerrimus *supra 34;* crudelis *ib. 44;* haud impar *ib. 25;* infestus *ib. 15;* superbus *ib. 45.* — *voces oppos.:* hostis *ib. 16;* socius imperii *ib. 22;* suus *ib. 36; 44.*

adversor. a) *absol.:* par magis in -dum* quam collega datur consuli 22,35,4. ut -do remorandoque .. militi adderent impetum 2, 45, 7. prorogavit maxime Appio -te imperium 9,42,2; neque .. criminari .. patres destitit collega haudquaquam -te 8,12,11; recipitur ne multitudine quidem -te 45,11,7; cos. alter largitioni resistebat auctoribus patribus nec omni plebe -te 2,41,4; perpulere plebem haud -te* senatu, ut .. 4,12,8; praetor primum de plebe -te Sulpicio consule .. est factus 8,15,9. erat Quinctius, ut -tibus asper*, ita, si cederes, idem placabilis 36, 32,5; haec omnia, ut invitis, ita non -tibus patriciis transacta (sunt) 3,55,15. acturum se id per populum .., si senatus -retur 28, 40, 2. Turnus sui cuique periculi, si -tus esset, recens erat documentum 1, 52, 4.

b) *acc. dat.; α) hominibus:* tribuni plebis antea solebant triumphum postulantibus -ari 38,47,1; ut -retur Scopae (Damocritus) 31, 43, 7. — *β) rebus:* huic actioni .. tribuni plebis -bantur 45,21,3; necem Demetri filii rettulit -ntis Ro bello 42, 11, 4; semper plebis commodis -tos esse *(sc. Claudios)* 6, 40, 3; quod -ti coniurationi fuissent (equites) 7,41,8; quod semper -tus novis consiliis fuisset (Salonius) § 6; consilia, quibus nequiquam -rer 23, 2, 9; turba hominum faventium -tiumque legi 34,1,4; nec inquisitio erat facilis -tibus paci, qui arguerentur 30,37,11*; odio in Ros, cui Perseus indulgeret, Demetrius summa ope -retur 40,5,5; tribunos auctoritate deterruit, ne -rentur rogationi 38, 54, 11; quominus aliorum scitis -rentur 3, 33, 6.

c) *acc. in c. abl.:* tribuni .., ne in parvis quoque rebus incommode -rentur, haud sane tetendere 4, 8, 6.

acc.: haud *supra 10;* haudquaquam *ib. 6;* incommode *ib. 39;* maxime *ib. 4;* nequiquam *supra 29;* semper *ib. 25; 28;* summa ope *ib. 33.* — *voces synon.:* invitus *ib. 14;* remoror *ib. 3.* — *oppos.:* auctor sum *supra 8;* cedo *ib. 13;* faveo *ib. 30;* indulgeo *ib. 33.*

adversus. (adiect.) A) proprie; de loco: impetus .. in transfugas factus, nec secus quam -a acies caesi (sunt) 28,3,12; regia classis .. aciem -am explicuit 37, 29, 8; quinqueremem* .. in -um aestum reciprocari non posse 28, 30, 6; cum -i amnis os lato agmini .. haud sane intrabile* esset 22, 19, 12; dum in -um clivum erigitur agmen 9, 31, 14; in -um collem frustra

signa erigere 27,48,12; in -um collem erigere aciem 28, 15, 10; spes, . . cum subeuntibus in -um collem ex superiore loco se pugnaturum 7, 34, 12; omnibus (cicatricibus) -o corpore exceptis 45, 39, 16; ut latera infestiora subeuntibus quam -a corpora essent 26,46,1; spatio . . -os concitant equos 8,7,9; Hannibal . . -um femur tragula graviter ictus cecidit* 21, 7, 10; ipse 10 . . per -os fluctus ingenti remigum labore enisus Apollinis promunturium tenuit 30, 24, 8; ad excipiendum -i impetum fluminis 21, 27, 8; -o flumine ire iter unius diei iubet § 3; classem subire flumine -o iussit 10, 2, 6; lembis . . flumine* -o subvectum (esse Philippum) 24, 40, 2; frontibus enim -is concurrendum erat 22,47,2; quae (hastae) pleraeque -ae* cadentes velut vallo obiecto iter impediebant 35, 30, 6; et 20 -i et undique hostes erant 2, 50, 6; per -os hostes eruptione impigre facta 22, 6, 8; per -os vadunt hostis 31, 39, 14; -o Ianiculo ad castra hostium aciem erexit 2,51,8; metu ignis -i* regiae naves . . cum declinassent 37, 30, 4; ut accensis cornibus armenta in -os concitentur montes 22,17,2; ut . . in -os montes agmen erigeret 2, 31, 5; subire in -os montes 41, 18, 11; per -um montem erectam aciem ducit 29, 33, 3; per 30 -um pectus transfixus 26, 15, 15; cicatrices -o pectore ostentabat 2, 23, 4; profectus -a ripa Rhodani mediterranea Galliae petit 21, 31,2; castra in -a ripa posita 44,34,10; nave . . -o Tiberi ad urbem est subvectus 45, 35, 3; paventes -o tumultu terribilior ab tergo adortus (est) clamor 21, 28, 3; *cf.* C).

B) **transl.** a) *de animalibus, i. q.* **infestus:** cum . . maximum momentum sit, quam propitiis rem, quam -is agant dis 40 9,1,11. — Hasdrubal erat . . pacis auctor -usque Barcinae factioni* 30,42,12. — ab ea factione, quae -a Scipionibus erat 38, 55, 3; quaestor -ae factionis erat 33,46,4; -ae Hannibali factionis homines 33, 45, 6; -ae* factionis hominum . . familias 42, 63, 12; qui principes -ae factionis interficerent 35, 34, 12; per -ae factionis quosdam . . servum . . auro corrupit 1, 51, 2; segniores facti locum -ae factionis dederant ad Popi- 50 lium . . arcessendum 43, 22, 3; pulsi ab -a factione 29, 6, 5; his accensi homines -a nobilitate . . M. Porcium . . censorem fecerunt 39, 41, 4; comitia consulum -a nobilitate habita (sunt) 6, 42, 9; media una pars, utrique generi *(sc. principum)* -a, libertatem et leges tuebatur *(coni. Mg)* 45, 31, 4*; qui partis -ae fuissent 33, 27, 11; ut partis -ae principes interficerent 39, 34, 2; cum -um omnem senatum videret 33,23,3; ne causam diceret -o senatu, infestiore populo 42,22,2; *cf.* C). — b) *de rebus, i. q.* **contrarius, iniquus:** -us annus frugibus fuit 4, 12, 7; omnia, quae magistratus ille dicet, secundis auribus, quae ab nostrum 10 quo dicentur, -is accipietis 6, 40, 14; cum . . fugam . . -is* auribus militum . . iactasset 41,10,6; Aemilius Lepidus petebat -a fama hominum* 37, 47, 6; plus vastitatis . . secunda nostra fortuna faciet, quam -a fecit 5, 51, 3; quot Ros duces nominem, quibus numquam -a fortuna pugnae fuit? 9, 18, 12*; par* periculum praemio, quibus -a* pugnae fortuna fuisset 30, 32, 2; cuius -ae fortunae velit succursum 3, 58, 4; nuntium 20 secundae -aeque fortunae domum perferret 6, 28, 8; ne ex Philippi quidem -a fortuna spolia ulla se legisse 33, 40, 4; tres leges secundissimas plebei, -as nobilitati tulit 8, 12, 14; proelia fecit et adeo pleraque -a, ut 35, 1, 2; ira magis accensa -o proelio barbaris est 28, 33, 7; -o proelio Campani intra moenia compulsi 7, 29, 7; ictus* uno proelio -o 37, 24, 11; exercitum . . -o proelio imminutum 27,20,7; qui aut proelio -o aut 30 clade . . palati fuerant 5,46,4; perculsus -o proelio Hannibal 29, 36, 9; perculsos -o proelio Ros 42, 62, 6; ex proelio -o* fuga delati 36,33,4; cum tantum senatorum -ae pugnae . . absumpsissent 23, 22, 3; quae res non minus quam pugna pridie -ă . . Hispanos . . compulit 34,16,4; quia ipsi proprie -a pugna in ea gente evenerat, cum collega* secunda 33,37,10; si . . -a pugna evenisset 8, 31, 5; pugna, quae -a fuerat 40 27, 20, 11; -am eam pugnam Ris fuisse 9, 23, 5; -ae pugnae fugaeque in L. Furio culpam, secundae decus . . penes M. Furium esse 6, 25, 4; fama pugnae -ae . . perlata erat 4,40,1; cum Casilinum ante famam -ae pugnae venissent 23, 17, 9; elevat famam -ae* pugnae 44, 14, 7; ex quo primus post adversa omnia haud -ae pugnae gloriam ceperat 26, 29, 10*; nuntius -ae pugnae 36, 20, 5; quae (Satricum urbs) receptaculum 50 primum eis -ae pugnae fuerat 6, 33, 4; ab terrore -ae pugnae 39, 30, 7; compares . . pugnam -am in Africa 22,54,11; utrum . . -am prospera pugna oblitteraverit 33, 36,

15; -ae pugnae in Hispania .. oblitterari possunt 26, 41, 8; cum .. magnam partem navium -ā pugna et egregiam iuventutem amisissemus 45, 22, 13; T. Iuventium .. -ā pugna .. cecidisse 33, 22, 8*; -ā pugna in Bastetanis* .. septem* milia .. cecidisse 37, 46, 7; ea clade haud minus quam -ā pugna subacti 1, 15, 5; Lysimachiam .. hostibus tradidit post -am navalem pugnam 37, 31, 3; secundum duas -as equestris pugnas multo minus tutam moram .. fore 31, 38, 9; ea* -a civitati* res vires tribuniciae actioni adiecit 4, 55, 5; Etruscum -a belli res et indutiae quietum tenebant 10, 6, 2; -ae deinde res admonuerunt religionum* 5, 51, 8; -ae quam secundae res .. magis .. celebrabantur 35, 2, 2; iam secundae, iam -ae res ita (me) erudierunt* 30, 30, 10; neque eos (animos) secundae res extulerunt, nec -ae minuerunt 37,45,12; (Ris) hinc in Hispania* -ae res, hinc prosperae in Sicilia luctum et laetitiam miscuerant 26, 37, 2; inter multas magnasque res, quae nunc secundae, nunc -ae occupabant cogitationes 27,3,8; quia res tum prosperae ubique Ris, Poenis* in Italia -ae, in Hispania multae iam erant 28, 17, 8; variabant secundae -aeque res non fortunam magis quam animos hominum 25,1,6; cuius animum neque prosperae ⟨res *add. Va*⟩ flatu suo efferent, nec -ae infringent 45, 8, 7*; -ae tamen rei fama in Ros vertit 9, 38, 8; -arum rerum quaerere socios 4,24,2; ut insultet -is rebus eorum 36, 29, 9; intuemini .. vel secundas res vel -as 5, 51, 5; hae secundae res illas -as sustinuerunt 26, 41, 13; sed tam secundis quam -is rebus non dari* spatium ad cessandum 30, 12, 6; illius benefacta etiam rebus -is sensistis *(coni. Luchs)* 25, 29, 7*; quod in amicitiam pRi secundis suis rebus, non -is .. venissent 8, 1, 9; magnitudinem pRi admirabiliorem prope -is rebus quam secundis esse 22,37,3; nescio an mirabilior -is quam secundis rebus fuerit* (Hannibal) 28, 12, 2; fidei documentum in -is rebus nostris dederunt 22, 39, 12; tertia (sententia) Romanae in -is rebus constantiae erat 30, 7, 6; Marcellus etiam* -o rumore esse 27, 20, 10; neque enim omnes tam firmi et constantis animi contra -um rumorem esse possunt 44,22,10; in navis administratione alia in secunda, alia in -a tempestate usui sunt 34, 6, 6*; hi homines .. tempore nostro -o .. ad Hannibalem defecerunt 31,31, 12; navigaverant .. -o tempore etesiarum 37, 23, 4; ventus .. -us Ris coortus 22, 46,9; cum (Ciceronem) .. venti -i rettulissent Fr. 49; Livium Deli .. -i venti tenuerunt 36, 43, 1; profectus .. vento -o .. portum tenuit 37, 11, 5; -is .. ventis cum .. superare Lecton promunturium non potuisset 37, 4; in -um ventum nequiquam .. tendentes 40, 4, 11; — -ae invidiae obici maluit 4,44,8; restiterunt tamen -ā invidia* 2, 35, 4; Marcellum ab gerundis rebus valetudo -a Nolae tenuit 24,20,8; Postumium valetudo -a Romae tenuit 10,32,2; legatio et valetudine -a inutilis et filii casu deformata 38,53,10; quia de agro plebis -a* patrum voluntate* senserat agi 1, 46, 2; *cf.* C).

C) *substantivi loco:* qui unum eius ordinis offendisset, omnis -os habebat 33, 46, 2; quia* segnis eorum (Numidarum) cum -is pugna erat 22,48,5. — quae aspera -aque tunc acciderunt, minore indignatione referre possumus, quam quae hodie eveniunt 23,42,8; -a secundaque, quae* .. acciderint 42, 49, 5; omnia quae prospera tibi ac pRi imperio evenere, tuo consilio adsignare, -a casibus incertis belli .. delegare* 28,42,15; invenietis, omnia prospera evenisse sequentibus deos, -a spernentibus* 5, 51, 5; nullo tempore destiterunt, quae nobis secunda quaeque -a hostibus nostris essent, facere 28,39,4; adhuc -a secundis pensando rem* ad id tempus extractam esse 27, 40, 2; nisi, quae pro universa rpa fiant, ea plebi .. -a quis putet 6, 40, 5; secunda se magis, quam -a timere diceret 22, 25, 2. — adfectae civitati quodcunque -i incideret* 22, 8, 4; si quid* -i accidisset 32, 38, 2; si quid -i caderet* 22, 40, 3; etiam si quid -i casurum foret 35,13,9; si quid -i eveniat 30, 30, 21; si quid in Samnio -i evenisset* 10,45,3; -i quicquam evenisse Ris 23, 5, 3; cum omnium secundorum -orumque causas in deos verterent 28, 11, 1. — omnium -orum nihil ut viro dignum erat, tulit Fr. 49. — in -um Ri subiere 1, 12, 1; cum cursu paene in -um subissent 7, 23, 9*. — per -a montium .. eamus 9, 3, 1. — ex quo primus post -a omnia haud adversae pugnae gloriam ceperat 26, 29, 10*. — praeter cetera -a loco .. iniquo .. congressi 4, 10, 4. — postquam impressionem sensere ex -o factam 2, 30, 13; ex -o Peloponnesum .., ab tergo Aetoliam, .. ab lateribus Locridem .. habe-

bat 32, 18, 5; neque ex -o tantum inlati obvios obtrivere 28, 33, 6; ex -o missa tela 34, 39, 4; instructa acies ex -o occurrit 32, 25, 5; (portus) ex -o urbi ipsi positus 45, 10, 4*; id tantum hostium, quod ex -o erat, conspexit 22, 4, 4; ex -o terrebat* tanta vis navium 21, 28, 2; terrebant* ex -o hostes 27, 1; ne aperirent mediam aciem venienti ex -o hosti 28, 14, 19; cum ex -o castra Macedonum † 44, 27, 6*. — in -is voltum secundae fortunae gerere, moderari animo in secundis 42, 62, 11*.

acc. dativi: Hannibali *v. p. 649, 44;* Scipionibus *ib. 42;* Poenis *651, 26;* Ris *650, 41; 651, 20; 652, 2;* civitati *651, 12; 652, 36;* factioni *649, 41;* generi *650, 1;* hostibus *652, 30;* nobilitati *650, 24;* plebi *ib.; 652, 34;* quibus *650, 18;* — urbi *supra 4;* frugibus *650, 8.* — *voces syn.:* asper *652, 20;* infestus *650, 6.* — *oppos.:* ab lateribus *652, 54;* ab tergo *649, 35; 652, 53;* undique *649, 20.* — propitius *ib. 39;* prosper *6 locis;* secundus *24 locis.*

adversus. I. **Forma:** adversum *habent RD* 1, 59, 12; *Lς tres* 5, 4, 14; *H* 6, 6, 12; *M* 6, 38, 4; *MPL* 7, 28, 2; *C* (adversu *M*[1] adverso *M*[2]) 21, 10, 2; *P* (adversus *HVRF*) 29, 37, 10; *locis tamen omnibus* adversus *scribendum est.* — adversos *P* 7, 31, 3; *P* 21, 60, 6. — adversusese *P* 28, 9, 12; adversus sit *falso V* iussit *Gryn* 45, 7, 5. — *pro* adv. *habent* erga *HVRF* 29, 8, 2; contra *VR* 27, 35, 10; cum *SHVR* 29, 30, 10; versus Fr. 20.

II. **Collocatio:** *non repetitur praep. contra usum Liv.* 6, 22, 2, *cf. Ltb. ad l.*

III. **Significatio.** A) **adverbium:** postquam nemo a. ibat 37, 13, 8; ubi nemo hostium a. prodiit* 27, 2, 9; cum a. tendendo nihil moveret socios 34, 34, 1.

B) **praepositio. a) proprie, de loco.** *α) de situ, i. q.* **e regione;** 1) *susp. a verbis:* Celtiberos in mediam aciem a.* signa legionum accepere 30, 8, 6; extremi (Numidae) prope Oceanum a. Gadis colunt 24, 49, 5; introductum a. advocatos in consilium considere iussit* 45, 7, 5; ut a. montes consisteret hostis 7, 14, 9; a. hunc navalem apparatum . . tormenta in muris disposuit 24, 34, 8; ne se temere in causam deduceret expositos a. Italiam pro omni Graecia et primos impetus Rorum excepturos 36, 5, 4; a. ligneam . . turrem aliam ex ipso muro excitavit 23, 37, 2; castra a. sese in Apulia posita habere 28, 9, 12; frontem a. clipeatos habebat 44, 41, 2; a. Ballistae* et Leti iugum . . castra habuit 41, 18, 9; ipse a. Myonnesum . . ancoras . . iecit 37, 28, 4; a. Samnites . . primam ac tertiam legionem . ., a. Gallos . . quintam et sextam instruxit 10, 27, 10; legio a. . . portam instructa est 40, 27, 5; locabat Gallos . . prope ripam laevo in cornu a. Rum* equitatum 22, 46, 2; legioni, quae in laevo cornu a. Ilergetes locata* erat 29, 2, 9; praesidii, quod ab Laevino cos. a. Bruttios ibi locatum erat 27, 12, 4; Numidis* a. Italicum equitatum, Carthaginiensibus* contra Masinissam locatis 30, 8, 6; mansit aliquamdiu immota acies . . a. elephantos 21, 55, 10; laevo in cornu a. Claudium Gallos opponit 27, 48, 5; onerariarum . . ordinem pro muro a. hostem opposuit 30, 10, 5; a. Dianae templum App. Claudium opposuit 36, 22, 8; Oreum . . oppugnabant . . regii a. vallem inter duas iacentem arces 31, 46, 9; cos. a. Philippum . . in Epiri faucibus posuit castra 32, 16, 1; in ipsis faucibus prope fontes . . a. regem posuit castra 36, 16, 5; fornicem in Capitolio a. viam . . posuit 37, 3, 7; urbs . . a. Pydnam* posita 44, 10, 7; uno castello a. arcem posito 36, 30, 6; castris a. Ra positis castra 34, 41, 8; propugnacula a. vineas statuere 23, 18, 9; quieto sedente rege ad Elpeum* a. Ros 44, 27, 4; legiones ad collegam, et ipsum a. alios sedentem, ducit 9, 44, 10; a. incitatas turmas stetit immota . . acies 10, 14, 16; ubi sociorum equites a. Numidas steterant 22, 48, 1; Publilius* in Samnio substitit a. Caudinas legiones 9, 12, 9; portus a. Rhodum est 37, 17, 8; promunturium est a. Sicyonem Iunonis 32, 23, 10; porta . ., quae a. castra Ra erat 26, 14, 6; opera hostium*, quae a. Pyrrheum erant 38, 5, 7; subsidunt Hispani a. emissa tela ab hoste, inde ad mittenda ipsi consurgunt 28, 2, 6; ipse dextrum cornu a. M. Livium sibi atque Hispanis . . sumpsit 27, 48, 6; ut vallo se teneret a. validiorem hostem 8, 19, 6. — 2) *susp. a nominibus:* parietem in Sacra via a. aedes publicas demoliri 43, 16, 4; (Peraea) regio est continentis a. insulam 32, 33, 6; orbes . . positi in sacello Sangus a. aedem Quirini 8, 20, 8; tumulum quendam a. Elaeam castris cepit 37, 18, 11.

β) de directione, i. q. **ad, contra:** tria opera . . a campo a. Pyrrheum . . admovit, unum *e regione* Aesculapii, unum a. arcem 38, 5, 2*; (phalanx) et serius et raptim acta

turbata cursu a. instructos et praeparatos erat adventura *(coni. Mg)* 42, 66, 4*; a. eum (angulum muri) vineas agere instituit 21, 7, 5; *(elephantos)* e media acie in extremam ad sinistrum cornu a. Gallos auxiliares agi iussit Hannibal 56, 1; et acie frequenti armatis a. longum .. agmen et recenti milite a. fessos .. concurrerat 35, 1, 6; si .. in frontem a. instructam phalangem concurrissent 44, 41, 9; Paelignis .. congressis a. caetratos *ib.*; consurgite .. integri a. fessos 8, 10, 4; aliae (naves) a. urbem ipsam ad Calidas Aquas delatae sunt 30, 24, 9; Tullus a. Veientem hostem dirigit* suos, Albanos contra legionem Fidenatium collocat 1, 27, 5; a. dextrum cornu prope terram proras dirigere 36, 44, 3; XII milia peditum, quinque equitum a. hostem ducit 21, 59, 1; te .. legiones mecum a. Antiatem hostem ducere placet 6, 6, 12; legionem .. ducere a. leucaspidem phalangem iussus (est) 44, 41, 2; a. Sidicinos ducere exercitum 8, 16, 11; placere alterum (cos.) a. Gallos ducere legiones 39, 45, 7; ne ipsi quidem consilium esse ducere a.* Pompeium Fr. 20; (cur cos.) a. Tiburtes .. exercitum duceret 7, 11, 2; ut .. duas partes exercitus Rorum .. a. Magonem duceret atque Hasdrubalem 25, 32, 7; Valerius a. Tiburtes legiones duxit 7, 18, 2; robora militum .. a. Gallos duxerunt 12, 9; exercitum a. Samnites duxerunt 8, 38, 1; exercitum, qui a. socios amicosque eorum ducetur 38, 11, 2; a. Volscos .. legiones ductae* a Furio cos. 4, 51, 7; Brutum .. ire a. subsidium hostium iussit 10, 43, 3; eundem se, qui .. Hannibalem contuderit*, ire a. eum 27, 2, 2; a. catervatim incurrentes Ros .. obviam ire cogebantur 44, 41, 8; a. ipsum Hannibalem iret 27, 45, 3; consulem .. iturum (esse) a. hostes 10, 35, 15; a. quattuor se imperatores, quattuor victores exercitus in Hispaniam isse 28, 38, 3; regi, a. quem ibatur 42, 49, 7; duas (partes) ab lateribus ut a. cornua Gallorum erigeret 38, 26, 2; a. ita incompositos eos venientes .. simul omnibus portis Ri eruperunt 40, 28, 3; iussis a. mediam evadere aciem victoribus 27, 18, 15; a. quam* (navem) .. duae .. cum inferrentur 36, 44, 8; dictator dextro cornu a. Faliscos, sinistro contra Veientem Capitolinus Quinctius intulit signa 4, 18, 5; a. laevum cornu .. intulerunt signa 40, 32, 4; ut praesidium a. populatores mittat 44, 5; instruere naves ac mittere ad Hipponem a. Ram classem 29, 4, 2; ut a. Philippum mitteret secum auxilia 32, 39, 11; auxilia nec ipsos missuros Attalo a. Antiochum 32, 8, 13; a. Dardanos .. Athenagoran .. misit 31, 40, 8; Scipionem fratrem .. a. Hasdrubalem misit 21, 32, 3; Scipio a. eum M. Silanum .. misit 28, 1, 5; a. quos Livius .. Issaeos auxiliares .. misit 37, 16, 8; a. Gallum quondam .. T. Manlium* .. misere maiores nostri 24, 8, 4; qui a. Etruscos mittebantur 6, 2, 8; exercitum, qui a. Aetolos et Antiochum regem est missus 42, 34, 8; a. eos App. Claudius .. missus (est) 10, 31, 3; Menenius a. Tuscos victoria elatos confestim missus (est) 2, 51, 1; exercitus in Algidum a. Ros missus 3, 2, 6; a. hunc hostem cos. Aemilius missus 10, 2, 2; colonia eo a. Umbros missa (est) 10, 5; a. eos tribunus militum* cum expeditis auxiliis a Scipione missi levi certamine, ut tumultuariam manum, fudere 22, 21, 4; eo a. se non esse missos exercitus 3, 66, 4; a. quos mille Aetoli missi .. 38, 7, 3; naves .. a. eandem Syriacam classem missae 37, 22, 3; a. quos undique ad opem ferendam occurrunt* Aetoli 36, 24, 4; ad id, quod relicum belli erat, in ultimam Hispaniam a. Hasdrubalem pergit 28, 2, 14; procedunt a. hostem nec spe nec animo certiorem 10, 35, 17; in campum .. a. instructos .. equites processerunt 26, 4, 6; procedam in aciem a. ignotos inter se 21, 43, 18; armatum adornatumque a. Gallum stolide laetum .. producunt 7, 10, 5; coss. in provincias profecti sunt, Quinctius in Ligures, Domitius a. Boios 35, 40, 2; Numicius Antium a. Volscos, Verginius contra Aequos profectus (est) 2, 63, 5; Rhodii .. a. classem .. profecti sunt 37, 22, 2; a. hunc .. L. Papirius profectus 8, 19, 5; L. Furius .. ab Arimino a. Gallos .. profectus 31, 21, 2; tribuni militum profecti a. Faliscos Capenatesque 5, 18, 7; sequar .. vos a. veteres socios meos 40, 49, 7; a. Ros in Europam (se) traiecisse 33, 40, 4; Boios a. se transgredientis Padum 22, 4; miles .. vadit a. .. aciem 9, 31, 14; Ris se, a. quos venerat, iunxisse 43, 22, 5. — missilibus primo et a. paucos levibus excursionibus lacessebatur .. pugna 37, 16, 9.

b) **transl.** *α) de loquendo sim.; αα) adversus aliquem praesentem:* ad ea Philippus longe aliam, quam a. Thessalos Perrhaebosque nuper, ingressus disserendi viam ..

inquit 39,28,1; a. eos ita disserendum erat, ne 35, 31, 7; nec* gloriandi tempus a. unum est 22,39,9; ne a. te quidem de me gloriabor § 16; nemo a. praepotentis viros hiscere audebat 45,26,7; neminem hiscere a. se ausurum (esse) 39,34,5; nec absurde* a. utrosque respondisse visus est 35,50,1; qui vocem liberam mittere a. regis legatum auderent 32, 6. — pars (aiebant) auxilio se a. collegas triumphanti futuros 10,37,9; auxilio tribunorum plebis trium a. intercessionem septem tribunorum et consensum senatus . . triumphavit § 12. — ββ) *i. q.* '*im Hinblick auf, im Widerspruch mit, im Gegensatz zu*': rei facti a. nobilium testimonia egregie absolvuntur 9,26,20; nec a. dictatoriam vim aut tribuni plebis aut ipsa plebs attollere oculos aut hiscere audebant 6,16,3; proditur memoriae a. crebram implorationem deum . . vocem Anni spernentis numina Iovis Ri auditam 8,6,1; Aeneas a. tanti belli terrorem ut animos Aboriginum sibi conciliaret 1,2,4; quo maturius novi coss. a. tantam molem belli crearentur 8,3,4; a. tam obstinatam orationem tribunorum cum . . stupor silentiumque inde ceteros patrum defixisset 6, 40,1; a. eum terrorem dictator C. Marcius Rutilus* primus de plebe dictus 7, 17, 6; a. quod ego nihil dicturus sum 21, 18, 9; a. ea Antiochus mirari se dixit 33, 40, 1; quae a. ea dicenda erant 39, 47, 1; a. ea M. Furius . . disseruit 30, 42, 5; a. haec responsum anceps datum (est) 8, 2, 12; (exercitum) a. omnia humana mala . . duratum 23, 18, 10; ut non modo ferocior vox a. atrocitatem poenae sed ne gemitus quidem exaudiretur 28,29,11; a. iniuriam decreti cum multi magis fremerent, quam quisquam unus recusare auderet 3, 45, 4; (hisco *v. supra 19;*) cum a. id quoque misceri ambages cerneret 44,27,3; a. ea cum contemptim tribuni plebis rem nihilo segnius peragerent 6, 38, 8; Diophanes a. haec purgare . . sese gentemque 36,32,3; a. ea Terentius praetor rogationem . . recitavit 38,60,1; (recuso *v. supra 40:*) a. quae legati nullo reddito responso domum regressi sunt 9, 1; a. quae singula* cum respondere haud facile esset 8, 32, 9; a. ea respondere 33, 35, 12; a. ea cos. . . respondit 4,10,2; a. haec imperator Rus . . respondit 30, 31, 1; a. quae respondebatur 33, 38, 7. — a. ea oratio consulis haud sane laeta fuit 22, 40, 1; a. haec Tempani oratio incompta fuisse dicitur 4, 41, 1. — sic me non solum a. socios gesseram, sed etiam a. hostis 28,27,8; si* a. famam rumorisque hominum satis firmus steteris 22, 39, 18; si a. consensum amplissimi ordinis ultra tendant 4, 26, 9; tendere a. auctoritatem senatus 5,9,5; a. quae cum optimates . . tenderent 24,9; quantum istae minae a. plebis consensum valerent 4, 5, 3. — γγ) *i. q.* '*in den Augen jmds*': nihilo plus fidei auctoritatisque habemus a. Ros . . quam Aetoli 41, 24, 9; sicut vim a. vos nequaquam, ita famam apud Graecos obtinent 38, 17, 19.

β) **de comparatione:** cum, qui est summus in civitate dux, eum legerimus, tamen repente lectus, in annum creatus a. veterem ac perpetuum imperatorem comparabitur 24, 8, 7; quid autem esse duo prospera . . bella Samnitium a. tot decora pRi 7,32,8; ne infacundus quidem a. eximiam eloquentiam conlegae visus esset 10, 19, 6.

γ) **de animo;** αα) *benevolo:* ne quid . . a. communes suos atque illius hostes indulsisse videantur 40, 17, 5; *(v. supra 3.)* — summa a. alios aequitas erat 3, 33, 8; ne qualis Anci liberum animus a. Tarquinium fuerat, talis a. se Tarquinii liberum esset 1, 42, 1; cum armato hoste infestis animis concurri debere; a. victos mitissimum animum maximum quemque habere 33, 12, 9*; comitate, qua usus a. omnes Rorum socios Poenus fuerat 24, 13, 1; in quo fides eorum . . a. Ros . . laedatur 35, 48, 8; necessaria iam facta a. Ros fides sit 10, 11, 13; ob egregiam fidem a. Ros 29, 8, 2; quod labare iis a. Poenum fidem senserat 27, 1, 5; quam (pacem) cum summa fide a. eum (patrem) coluimus 45, 8, 4; quamquam a. Ros nullum eis ius societatis amicitiaeve erat 5,35,4; singulari a. collegam patientia et moderatione insignis 6,27,1; verecundia nostra a. regem nobis obstat 37, 54, 7. — a. te et rem tuam et liberos tuos exorabilis* es 34,4,18; causam doloris . . nec satis piam a. sororem 6, 34, 8. — omnia maerens quidem et gemens, oboedienter tamen a. Ros faciebat 39, 53, 11.

ββ) *hostili vel adversario;* 1) suspens. ex verbis: nunc ad ferenda, nunc ad accersenda a. se auxilia 7,32,3; qui cum nihil, nisi quod satis maturam causam belli haberet, nisi a. Lacedaemonium tyrannum

attulissent 35, 22, 2; a. quam actionem .. patres summa ope adnisi sunt 4,43,5; Hanno unus a.* senatum causam foederis .. egit* 21,10,2; a. quos (coss.) .. praetores plebis causam egerunt 43, 14, 3; postquam in Italia gravius bellum urgueret, a. Hannibalem eum arcessitum (esse) 29, 1, 20; legum quoque latores a. tantum apparatum adversariorum et ipsi causam plebis ingentibus animis armant 6, 38, 4; immisceamur* Macedonibus armantibus se a. Ros 41, 23,16; cum .. timor par a. communem hostem duas potentissimas .. urbes armaret 9,13,13; ut .. a. ea (bella), quae concitaverint, armari civitatem defendique prohibeant 4,2,12; ubi (Cicero) .. a. Antonium .. auditus fuerat Fr. 49; cum per aliquot annos in terra Hispania a. multos Poenorum Hispanorumque et duces et exercitus nominis Ri famam auxissent 38, 58, 5; dilectu an voluntarii .. a. Ros bellassent 9, 42, 10; quod a. Latinos bellandum erat 8, 6, 15; cui bellandum a. Gentium erat* 44, 30, 1; cum a. Philippum bellatum sit 38, 8, 7; ad bellum secum a. Aetolos capessendum incitari 26, 25, 5; ut secum a. eos arma capiant 35, 48, 9; auctor .. arma capiendi a. hostilia 1, 59, 4; cur M. Valerio non diffideretur a. similiter provocantem arma capienti Gallum 24,8,5; ut pro rege arma caperemus a. Ros 32, 21,8; cum arma a. pRum cepisset 30, 13, 10; a. nos Aventinum capitur, a. nos Sacer occupatur mons 3, 67, 11; male quaerendi regni ab se ipso a. se exemplum capi posse 1,49,2; omniaque velut a. praesentem Hannibalem cauta provisaque fuerant* 23, 43, 7; vicere seniores, quibus ira patrum a. temeritatem plebis certari non placuit 2, 55, 11; contumaciā a. contemnentes humilitatem suam nobiles certavit (Licinius) 9, 46, 4; multitudo Gallorum .. integrum militem a. victorem hostem ciebat 7, 24, 2; dictatori neutiquam placebat .. fortunae se committere a. hostem 12,11; quae .. bello .. a. pRum commisissent 42, 38, 3; a. interfectores C. Caesaris ultoribus manum comparans concibat Fr. 48; a. quam (familiam) tribunicium auxilium vobis comparastis 9, 34, 3; *(v.p. 658, 18;)* conterriti patres .. collegas a. tribunicias rogationes comparaverunt 6, 35, 6; (quaestio) labi coepit .., donec coitionibus factionibusque, a. quas comparata erat, oppressa est 9,26,22; quod exercitum a.* Lucanum hostem comparatum obiecerint Ris 10, 13, 3; Etruriam omnes a. nos concitare voluerunt 5,4,14; quod Lyciorum gentem a. Rhodios concitasset 42, 14, 8; ad concitandum inde a. regem exercitum 1,59,12; quia satis eos a. pRum concitatos cernebat 24,29,6; velut a. hostis ad arma conclamatum esset 29, 9, 5; per bellum, quo se Antiocho a. Ros coniunxit 36, 31, 12; qui usquam coissent coniurassentve a. rpam 9,26,8; ut .. exercitus conscribi a. hostes non patiantur 4, 2, 12; ad alia discordes, in uno a. patrum voluntatem consensisse 26, 7; tum a. Tiburtem hostem .. contenta rpa esset 7,11, 4; a. quem (Alexandrum) Athenis .. contionari libere ausi sint* homines 9,18, 7; ipse a. Syracusana consilia ad provinciae* regnique fines omnia convertit praesidia 24, 7, 9; a. quos infestior coorta optumatium acies sequitur .. iuvenem 4, 9, 8; novum aliquem a. Poenos consulem creari 26,22,12; a. Illyriorum classem creati duumviri navales erant 41,1,3; dictator velut a. armatum iam Latium .. creatus 7,28,2; plebes etsi a. se creatum dictatorem videbat 2, 30, 5; non a. Volscos .. nec a. Latinos Hernicosque .. sed a. se ac plebem Ram dictatorem creatum esse 6,15,7; cur a. eum* hoc .. decerneremus 41, 24, 11; senatus consultum quo bellum a. Nabim Lacedaemonium decretum erat, adfertur 34, 22, 5; omnia, quae a. Pisistratidas decreta quondam erant 31, 44, 8; alteri a. Hannibalem Bruttii et* Lucani, alteri Gallia* a. Hasdrubalem .. decreta (est) 27,35,10; sic postea Papirium Carviliumque a. Samnites Bruttiosque et Lucanum cum Tarentino populum coss. (esse) declaratos 24, 9, 8; quod me armis a. Abrupolim .. defenderim 42,41, 10; locorum magis praesidio a. infeliciter expertam vim quam armis se defensuri* 41, 18,1; quod Veientes consanguineos a. pRum non defendissent 5,35,4; *(v. p. 659, 15;)* qui pro vestris commodis a. tam crudeles superbosque adversarios depugnant 4, 49, 14; effecit, ut, qui ab se dissentiret, a. Ros dicere videretur 41,24,2; ut qui pro Perseo a. Ros dixisse quid* aut fecisse convincerentur 45,10,4; quem magis pro se quam a. legem dicturum apparebat 38, 54, 8; civitas, quae a. Fidenatem ac Veientem hostem aliosque finitimos populos .. dictatorem .. dixisset 5, 37, 1; quod falsum* a. se testimonium dixisset 29, 37, 10; dictatorem

a. rebellantes Latinos dici iussit 8, 12, 12; haec pro nobis dicta sint*, haec a. Philippum 31, 31, 17; dictatorem a. se M. Valerium Corvum dictum audissent 7, 39, 17; a. quos Publilius cos. cum dimicaturus esset 9, 13, 1; Canuleius pro legibus suis et a. coss. ita disseruit 4,3,1; ut a. semet ipsum indicia . . daret 37,10, 8; se unico consule electo a. tribuniciam potestatem 2, 58, 5; nova . . a. eos . . excogitata res (est) 38,7,11; cuius auspicia pro vobis experti nolite a. vos velle experiri 7,40,16; ad experiundam a. nos fortunam belli 31, 31, 16; experti tamen sunt Ri Macedonem hostem a. Antiochum, Philippum, Persen 9, 19, 14; a. quos Ri nihil temere nec trepide *(sc. fecere)* 5, 43, 2; nihil eum a. suorum quemquam facturum (esse) 40, 23, 8; multa hostilia a. Ros . . fecit 8,22,7; quod . . Latini a. pRum Quiritium fecerunt 1,32, 13; si nihil hostile a. vos fecerunt 37, 53, 28; qui . . a. Antiochum in Asia stipendia fecerant* 42, 32, 6; qui . . a. se pro hostibus senatus consultum fecisset 42,9,3; per quos stetisset, quominus belli finis fieret, a. eos quid sibi faciendum esset, Rhodios consideraturos 44,14,12; decretum . . pro rege a. Ros factum est 36, 6, 5; proelia aliquot . . a. latronum magis* quam hostium excursiones . . sunt facta 35, 7, 7; a. eos (Sabinos) . . P. Valerius quartum T. Lucretius iterum coss.* facti 2,16,2; coitiones . . factas a. rpam esse 9, 26, 9; concursu a. se oppidanorum facto 42, 63, 6; a. fratrem uxoris se* arma ferre 42, 29, 3; cum nemo Rhodiorum arma a. vos laturus sit* 45,24,10; qui pro Antiocho arma a. nos tulerunt 38, 48,10; qui a. vos arma tulerint* 37,53,6; qui . . pro Antiocho postea arma a. pRum tulissent 42, 37, 9*; qui . . non tulissent arma a. Ros 8, 5; (legem), quam tribunus plebis a. senatum* . . tulerat 21,63,3; imploratos a. Philippum tulisse opem 34,23,2; a. externos tantum animorum geritis 6,18, 11; bello, quod a. Philippum gerunt* 32, 21, 4; cur . . soli bellum a. regnum Macedonum geramus 41,24,7; ut bellum secum a. Philippum geratis 31, 29, 5; quippe qui . . mallet a. singulos separatim quam a. duos simul rem gerere 21, 60, 6; bellum a. nos gerens 34,32,18; Prusiae bellum a. Eumenem gerenti 39,46,9; (Galli) auxilia Nicomedi dant a. Ziboetam, tenentem partem Bithyniae, gerenti bellum 38, 16, 8; bellum gerentibus a. Philippum 31, 46, 3; litteris verbisque . . bellum a. Philippum gerebant 44, 9; bellum a. Gortynios Gnosiosque* gerebant 37, 60, 3; ut . . a. Hannibalem bellum gereret 28,45,11; quibus cos. a. Hannibalem rem* gereret 27, 40, 14; qui pro libertate Graeciae a. Philippum gereremus bellum 34, 32, 3; ut . . Hippocrates . . bellum a. cos. Rum gereret 24,35,7; a. unum populum . . geretis bellum 36,7,10; pro alienigenis ac barbaris Italici a. veteres socios Ros bellum gererent 24,47,5; bellum haud dubie a. eum gesturus 44,30,11; se a. Nabidem bellum gesturum (esse) 32, 21, 10; quibus aliis copiis a. regem tam validum ac potentem bellum gesturos? 34,33,13; cum illis a. nos bellum gesserunt 31, 31, 9; bellum a. Philippum . . Ri et Graeci gesserunt 34, 22, 7; bello, quod a. Philippum ipsum gesserit pRus 39,27,4; priora bella a. deos magis quam homines gessisse 9, 1, 11; Fabium dictatorem a. Hannibalem rem gessisse 22, 31, 8; egregie (Valerium) a. Philippum regem terra marique rem gessisse* 26, 22, 12; si secum bellum a. vos gessissem 37, 53, 13; rerum, quas a. Philippum gessisset 31,15,13; cum pro iis bellum a. Samnites . . gessissemus 31, 10; una ratio belli gerendi a. Hannibalem est 22,39,9; nihil admirabile a. Antiates . . gestum est 8, 12, 3; bellum . . a. rebellantes Aequos . . gestum est 10,9,7; haec . . a. Philippum sociosque eius . . gesta (sunt) 31,47,3; arma habemus non a. eam aetatem, . . sed a. armatos et ipsos 5,27,7*; a. quos (legatos) ut praeparata consilia haberent 39, 35, 5; orationem eos a. rpam habuisse 24, 18, 4; idem certamen animorum a. Appium habiturum exercitum Rum, quod a. Fabium cos. habuisset 2, 59, 1; classis eadem, quam a. Carthaginienses . . habuisset 24,10,5; cum dilectus intentius quam a. finitima bella haberetur 8, 17, 7; sermonum cum Ris, maxime cum T. Quinctio, a. fratrem de regno habitorum 40,20,3; tribuniciam potestatem a. se implorari 4,57,3; si a. intercessionem tamquam captae civitati leges imponere tendent 6,38,7; senatum vero incitare a. legem haud desistebat 5,30, 1; populum a. Rhodios incitabat 45,21,1; ut praesidia in urbes suas inducerentur a. amentiam eorum 43,17,7; donec ipsa . . sibi arma a. hospitem atque amicum induerit* 30,13, 12; a. Afros integram pugnam ineunt 22,

47, 9; Rhodios cum Perseo rege a. ipam suam occulta consilia inisse 44, 15, 3; homines a. notum malum inritatos esse 24, 22, 2; M. Naevius, a. quem oratio inscripta P. Africani est 39,52,3; a. quos* (Aetolos) Acarnanum gens . . ira magis instruit quam consilio bellum 26, 25, 10; qui . . in conciliis a. Ros omnia instruxissent* *(coni. Mg)* 45,31,7; arma se a. super-
10 bissimum regem ac ferocissimum populum inventurum (esse) 1,53,9; (ut Ros) eodem (animo) a. Persea iuvarent 42,37,7; quo quisque asperius a. Ros locutus esset* 35, 17, 3; quia liberius a. eum in concilio . . locuti fuerant 42, 13, 7; ut a. socios ipsi suos . . iuventutem suam militare sinant 32,34,5; a. eum (Alexandrum) nemo . . vocem liberam missurus fuerit? 9, 18, 7; *(v. p. 655, 54 sqq.)* Aetolis, quos Rum quoque
20 a. se movisse bellum credebant 27, 31, 10; Aetoli extemplo moverunt a. Philippum bellum 26, 24, 15; satius multo fuisse, non* moveri bellum a. eum, quam omitti motum 34, 33, 7; a. Insubres motum bellum erat 21, 39, 1; eo anno a. Samnites . . mota (sunt) arma 7, 29, 1; bellum a. Eumenem motum 39,51,1; his copiis a. multa simul aut mota aut suspecta bella muniverunt Rum imperium 24, 44, 6; (occupo *v. p. 659, 33;*)
30 non rogatos ultro a. tyrannum Nabim offerre auxilium 34, 23, 3; quo spectasset tam benigna pollicitatio auxiliumque oblatum a. Lacedaemonios 31, 25, 8; contentiones* tribunorum a. nobilium iuventutem ortas 3, 65, 5; unum consulem pro utraque parte Italiae a. duos duces, duos exercitus* hinc consilium suum, hinc corpus opposuisse 28, 9, 13; exercitus nos parare* a. Samnites 8,4,9; nihil a. tale ma-
40 chinationis genus parare 37, 5, 5; maiore conatu quam a. Graecos cuncta parabant 8, 25, 2; tutores et bellum a. Antiochum parabant 42, 29, 7; ut* multo acrius infestiusque a. duos quam ante a. unum pararet bellum 45, 11, 8; duo exercitus . . a. Nabim . . dicebantur parari 35, 20, 13; per speciem a. Samnites belli parandi 8, 3, 2; belli parandi a. pRum* consilia 42,30,11; decreto de exercitu parando a. Nabim facto
50 31, 25, 10; classis eos magnae parandae consilium cepisse, specie pro Ris et a. Macedonas 43, 3, 7; a. Rutulos bellum summa vi parabatur 1, 56, 13; Elei auxilium a. Achaeos petebant 36, 5, 2; pacem sibi ab Ris bellique ius a. Sidicinos petierunt 8,1,8; Athenienses a. Philippum petisse ab rege auxilium 31, 9, 1; auxilia praeparans a. Masinissam 29, 29, 13; ea cura, quae a. Poenos praeparata erat*, a. Siculos usui fuit 24, 36,1; *(v. p. 662,35;)* promulgavere leges omnes a. opes patriciorum et pro commodis plebis 6,35,4; (provideo *v. p. 659, 36;*) vos ego, milites, non eo solum animo, quo* a. alios hostes soletis, pugnare velim 21,41, 10
10; a. Pyrrhum ipsum pugnantes 25, 6, 3; qui a. vim atque iniuriam Aetolorum pro patria pugnantes mortem occubuerunt 26, 25, 14; pugnantibus a. Rhodios regiis sese obiecere* 37, 30, 6; quod inclusi a. circumfusos . . pugnabant 22, 47, 10; ut diversae legiones aliae a. Capenatem ac Faliscum, aliae contra eruptionem pugnarent 5,8,9; Aetoli . . cum Philippo a. Ros pugnabunt 36, 7, 8; qui centum equitibus a. sescentos*, mille pedi- 20
tibus cum quattuor milibus pugnaturum cerneret 37,20,7; a. eos se pro alteris pugnaturos (esse) 9, 14, 1; inconsulte a. Tarquinienses pugnavit 7, 15, 9; a. hunc ducem atque has copias Philippus . . pugnavit 27, 30,2; pugnavimus semel ad Samum, iterum in Pamphylia a. Hannibalem 45,22,12; duo populi a. regem . . pugnaverunt 8, 17, 9; nescio an . . a. Hannibalem legionesque eius . . pugnandum tibi sit 22, 39, 5; ubi duobus 30
exercitibus a. unum . . pugnandum sit 28, 42,19; a. quae tela quosque viros pugnandum foret 31, 34, 5; in dextro cornu a. Hannibalem pugnabatur 37,23,11; pugnatum est a. partem copiarum 4,19,7; a. tres exercitus . . pugnatum est 5, 13, 9; a. maiora paene auxilia Praenestinorum quam ipsam colonorum multitudinem . . pugnatum est 6, 22, 2; a. eruptiones hostium pugnatum (est) 10, 45, 12; praesidio relicto 40
a. Attalum 27, 30, 8; tuas a. te Origines revolvam 34, 5, 7; ut a. Latinos Volscosque . . tres exercitus scriberent 6, 32, 4; a. hunc hostem, cum, quantum . . militum scriberetur, consultarent 31, 25, 4; ut cos., qui sciret ab legato suo a. se scriptum aliquid 35, 8, 5; nonum se annum iam velut in acie* a. optumates . . stare 6, 39, 6; a. Syphacem et Carthaginienses . . vobiscum stetit 37, 53, 22; quem ad modum . . bello pro 50
vobis a. reges, sic nunc pro rege a. vos stetimus 45,22,10; cum quo . . pro Ra societate a. Punicum foedus steterat 23, 8, 3; non suffecturum . . exercitum unum a.

quattuor populos 10, 25, 13; belli, quod a. Antiochum sit 37, 15, 7; quod (certamen) civitatis esse a. unum pestiferum civem debet 6, 19, 6; praecautum est, ne quid a. vos in pugna praeter hostes esset 36, 17, 12; tot nunc a. unum hostem eritis 6, 18, 6; miles gregarius fui a. Philippum 42, 34, 5; extrema eius oratio a. Achaeos fuit 32,34,11; quam multa pro hoste et a. nos fuerint 44, 38, 4; cum binis legionibus, quibus a. Magonem Galliae praesidio fuissent 29, 13, 4; ob quae aut pro Ris aut a. Poenos sumant arma 21, 20, 5; quod .. a. Sidicinos sumerent arma 8, 1, 9; propter vos et pro vobis arma sumpta a. eum simulabant 31, 29, 5; praecipuo certamine animi* a. eum sumpto nihil aliud .. agitabat animo 37,10,2; nos pro vobis bellum suscepimus a. Philippum 31, 31, 18; si .. bellum a. Philippum suscepissent 2, 4; ubi .. legationem Ram a. gentem Achaeorum .. suscepissent 39,35,7; ad suscipiendum a. Persea pro* Ris bellum 42, 45, 2; cum pro Argivis a. tyrannum bellum susceptum sit 34,26,7; etiam nunc paenitet belli suscepti a. Ros? 23, 12, 6; paeniteatne adhuc suscepti a. Ros belli § 9; vix a. unum exercitum pugnam sustinebant 3, 28, 8; a. coniunctos .. exercitus .. sustinuit consilio bellum 60,1; qui .. a. Ros Aetolosque .. sustinuerit bellum 35, 12, 13; et a. tribunos auctoritate plura quam certamine tenuit 4, 10, 8; cum eis pro imperio certare, a. hos temptare magis quam tueri libertatem 6,18,11; patres, a. quos tetenderit* (tribunus) 4, 35, 8; cum coss. .. a. continuationem tribunatus .. tetendissent 3, 24, 9; quoniam legatione a. se maluerit* quam armis tueri socios 5, 36, 3; nostra tueri a. vim atque iniuriam 7,31,3; ut vel sine praesidio tueri se a. Ros possent 25, 11, 7; quae (praesidia) facile a. Philippum tueri Athenas possent* 31, 9, 3; se a. impotentem superbiam Thebanorum tueri 42, 46, 9; qui a. Fabium urbem infimam* tuebantur 4, 59, 6; *(v. supra 33;)* se .. a. crescentem in dies multitudinem hostium tutabantur* 21, 25, 14; ut a. iniusta arma .. se tutarentur 42, 23, 6; urbem ac moenia clauserunt exercituque Carthaginiensium a. nos tutati sunt 26, 31, 3; militum opera a. Philippum .. uti pRum 32, 8, 15; cohortes arte a. vim usae 2, 14, 7; iis (artibus se) a. inventorem* usurum 25,19,11; copiis iisdem, quibus usuri* a. Rum bellum fuerant 8, 2, 5; *(v. p.658,32; 668,35;* usui est *v. p. 664, 5;)* cum, quibus a. Philippum valuerint Ri, iis nunc fore videam, ut ipsi oppugnentur 36, 7, 7; nec auctoritate nec gratia nec imperio a. detrectantes militiam valuisse 36, 15, 5; Arpini repente pro Ris a. Carthaginiensem* arma verterunt 24, 47, 7.

2) susp. ex subst.: orationis acerbitatem a. hospitem, utcumque est, subibo 42,40,3; ut exponerent .. acta sua a. Ros Dardanosque 43,19,14; duces Ri plus inter se irarum, quam a. hostes animi habuerunt 5, 8, 4; ne invidiae et ingrati animi a. clarissimum quemque civem opinionem habeat 45,38,6; eam urbem pro arce habiturus Philippus a. Graeciae civitates .. retinuerat 33,14,2; arma .. a. Samnites vobis negamus 7, 31, 2; quem armorum etiam pro patria satietas teneret, nedum a. patriam 40,3; (auctoritas *v. p. 668, 43;)* ut a. Samnites auxilium impetraremus 26,13,4; legati .. auxilium a. Etruscos petentes veniunt 6, 9, 3; legati .. veniunt auxilium a. Gallos petentes 5,33,1; tam parvus animus tanti populi est, ut semper vobis auxilium a. inimicos satis sit 6, 18, 10; novem* tribunorum a. unum moratorem publici commodi auxilio dilectum coss. habent 2,44,6; negaverat Antiocho a. Ros auxilia 38,18,1; bellum a. Philippum decretum (est) 31,15, 5; *(v. p. 660, 30;)* coeptum bellum a. Philippum .. depositum erat 1, 8; ut inexpiabile bellum a. se unum maneret 33, 47, 9; huic bellum a. Aequos permissum est 4,49,8; bellum .. populus a. Vestinos iussit 8, 29, 6; eam (provinciam) esse bellum a. Antiochum regem omnes sciebant 35,41,3; sicut bellum a. te alii quam mihi mandatum malim 42,40,3, incerto adhuc a. Philippum eventu belli 33, 20, 9; cupidus belli a. Antiochum Eumenes erat 35, 13, 7; quem titulum praetenderitis prius a. Philippum, nunc a. Antiochum belli 37, 54, 13; auctor belli a. pRum 39, 51, 2; huic quoque a. servatores suos bello Campanus aderat 8, 3, 2; ne novo bello .. a. regem potentissimum .. tribunos .. dilectum habentis impedirent 42,33,5; in provinciam nos .. ad grave bellum a. Siculos simul Poenosque mitti 25, 6, 2; propter commune a. Philippum bellum 29,11,2; Italia cum bello a. Hannibalem Laevino evenit 26,29,1; consultabant de bello a. Nabim 31, 25, 3; auxilia in bello a. Philippum accepistis 34,31,

15; navalibus bellis a. Rhodios Attalumque, et terrestribus a. Ros ceciderat magnus numerus 33, 3, 3; proclamando pro sordidis hominibus causisque a. rem famamque bonorum 22, 26, 2; nec ullum .. certamen a. patres noritis? 6, 18, 10; video, donec arma adversariis tradantur, differri a. nos certamen 3, 54, 4; iuvenis incautus et amore nominis Ri et certamine a. fratrem 40, 5, 8; contracto a. Numidas certamine novo 25, 34, 10; positis iam a. omnes mortales certaminibus 37, 45, 9; damnum aliamque coercitionem* a. intercessionem collegae .. detrectantibus militiam inhibenti 4, 53, 7; quattuor primo fuerunt coniurati a. Macedonum praesidium 38, 1, 6; ne poena eius consilia a. Ros nudaret 40, 24, 2; conspiratio a. eum 42, 14, 10; sibi a. Syphacem .. restare dimicationem 29, 30, 10; quod victoris populi a. victos dux esset* 4, 37, 6; quod a. se dux potissimum lectus esset 21, 39, 8; ut consulem ducem a. Hannibalem ac Poenos haberetis 40, 4; Marcium ducem vobis a. .. Poenos delegistis 28, 28, 13; coss. paratos esse duces prius a. scelus civium quam a. hostium arma 4, 2, 14; a. quattuor populos duces coss. illo die deligi 10, 21, 15; datum hoc forsan nomini familiaeque suae ut a. maximos conatus Samnitium opponerentur duces 39, 14; expeditio a. Mandonium Indibilemque edicitur exercitui 28, 26, 4; de .. Hannibale, nato a. Ros hoste 35, 12, 10; utrum .. an .. invidia a. Ros favorem illi conciliet 42, 12, 2; obtrectationis atque invidiae a. crescentem in dies gloriam 28, 40, 8; invidiam et obtrectationem domi manentium a. militantis 34, 34, 7; vana accusatio erat invidiamque tuam a. me magis quam crimen meum indicatura 40, 12, 10; causas in speciem irae a. Ros .. habentem 36, 6, 1; haud clam tulit iram a. praetorem 31, 47, 4; ira stimulante a. rebellantes totiens 10, 31, 6; irae a. Veientes .. dilatae sunt 4, 30, 12; in ira* a. hostem fuerant 31, 45, 2; ut cuique eorum privatim aliquid iuris a. singulos erat 2, 44, 5; per quattuor et viginti dies .. a. quattuor e partibus simul oppugnantem hostem nocturnus diurno continuatus labor est 36, 23, 6; quibus auxilii latio a. coss. esset 2, 33, 1; nisi (res) documentum sit a. superbiam nobilium plebeiae libertatis 9, 46, 8; locus .. nobilis Lacedaemoniorum a. Persas morte magis memorabili quam pugna 36, 15, 12; amplecti hostium aciem, quod in* multitudine a. paucos facile videbatur, conati sunt 31, 21, 11; diram exsecrationem in popularis, optestationem quam sanctissimam potuerunt a. hospites composuerunt 26, 25, 12; (obtrectatio *v. p. 667, 35:*) insigne a. Persea odium* Rorum 42, 6, 2; insignes et favore Persei et odio a. Ros 45, 26, 5; Aetolos quoque finire tandem a. se odia debere 36, 29, 10; et haec (oratio) a. luxuriam severissimis moribus conveniebat 34, 6, 2; iam dictatorem profiteri patrocinium faeneratorum a. plebem 6, 15, 8; pertinaciam a. praesentem consulem praetoris 10, 26, 6; ut .. coloni eo praesidii causa a. Volscos scriberentur 4, 11, 3; voverat (aedem) .. navali proelio a. praefectos regis Antiochi 40, 52, 4; quorum forti opera duobus a. Celtiberos proeliis usus .. esset 36, 11; (propugnacula *v. infra 34;*) uter Bruttios a. Hannibalem, uter Etruriam ac Ligures provinciam haberet 30, 1, 2; appellatio provocatioque* a. iniuriam magistratuum 3, 56, 13; de provocatione a. magistratus ad populum 2, 8, 2; clara pugna a. Sabinos fuerat 1, 22, 1; in ipso discrimine a. Romulum pugnae 55, 2; nobili etiam pugna a. Cleomenem Lacedaemonium clarus 40, 54, 4; (*v. supra 1;*) ut nulla nec inter ipsos nec a. ducem seditio exstiterit 28, 12, 4; haec civitas .. Samnitium infidae a. Ros societati freta 8, 22, 7; multas .. turris Hispania habet, quibus et speculis et propugnaculis a. latrones utuntur 22, 19, 6; perrogari eo die sententiae accensis studiis pro Scipione et a. Scipionem* non potuere 29, 19, 10; iuventus .., quae .. detrectationem militiae telum acerrimum a. patres habere solita erat 3, 69, 2; a. scuta Ra nec ad traiciendum satis magnam vim habebat (cohors) 31, 39, 12; quid consuli a. collegam seditiosum .. virium atque auctoritatis fore? 2, 40, 2; satis sibi virium a. duos esse* exercitus 41, 10, 2*.

3) susp. ex adiectivis: itaque misi mille sagittariorum ac funditorum, apta manum a. Baliares ac Mauros pugnacesq alias missili telo gentes 22, 37, 8; consu parum cauto a. colloquii fraudem 38, 2 7; is integer fuit, ut universis nequaqua par, sic a. singulos ferox 1, 25, 7; Gall .. feroces cum suopte ingenio, tum a. Ru populum 10, 16, 6*; purgantibus civitate

omnis fasti dictique hostilis a. Ros 37, 28,1; eques .. in hostem invehitur incompositisque a. equestrem procellam subitum pavorem offundit 10, 5, 7; superbiam .. prudentes irrident, utique si inferioris a. superiorem est 45, 23, 18; ob infidam a. Aetolos aliosque regionis eiusdem socios pacem 31, 1, 9; intentus a. omnes motus Philippi 24, 10, 4; quae omnia obstinato animo Appius .. in tribunal escendit 3, 47, 4; obstinatior a. lacrimas muliebres erat 2, 40, 3; quod a. vim pares non erant 43, 18, 9; vetus* miles, a. temerarios impetus pertinax 28, 22, 14; ut potentior societate* eorum a. reges populosque Africae esset 24, 49, 2; a. consentientis nec regem quemquam satis validum nec tyrannum fore 34, 49, 9.

4) susp. ex adverbiis: querentes tam crudeliter a. innoxios Maronitas, tam superbe a. pRum factum 39, 34, 3; et plures, si pluribus opus sit, tribunos ad auxilium consulum paratos fore, et unum vel a. omnes satis esse 2, 44, 3.

δ) *i. q.* **'zuwider'**, *opp. secundum, ex:* cum .. nihil a. magistratuum* senatusque auctoritatem usquam* feceritis 42, 34, 15; quid facinoris in me, quid in patriam parentisque ac liberos nostros, quid in deos sacramenti testes, quid a. auspicia .., quid a. morem militiae disciplinamque maiorum, quid a. summi imperi maiestatem ausi sitis 28, 27, 12; neve quid ad eos ludos arcesseret, cogeret, acciperet, faceret a. id senatus consultum 40, 44, 11; (a. disciplinam *v. supra 30; infra 51;*) qui a. edictum suum .. pugnasset 8, 34, 4; a. edictum nostrum .. pugnasti 7, 15; quod sine auctoritate sua a. foedus cum rege pacem fecissent 29, 12, 4; quod Perseus .. a. foedus cum patre Philippo ictum et secum .. renovatum sociis pRi arma intulisset 42, 30, 10; haec a. foedus facta videri 30, 26, 4; auxilium Byzantiis a. foedus tulit 42, 13, 8; testante foedera Antipatro, a. quae ab Rhodiis .. Ciliciam peti 37, 56, 8; quid* hoc a. Ra foedera est? 41, 24, 16; iuris iurandi a. foedera suscepti exsecrationes horrens 10, 39, 17; ab Etruscis a. indutias paratum (est) bellum 10, 6; ne praefectus Gadis mitteretur a. id, quod .. convenisset 32, 2, 5; si quis a. ea *(sc. quae lege vetita sunt)* fecisset 10, 9, 5; (a. maiestatem *v. supra 31;*) a. morem militarem disciplinamque maiorum et numen deorum ausus es cum hoste confligere 8, 32. 7; (*v. p. 669, 30;*) P. Cloelius patricius primus a. veterem morem intra septimum cognationis gradum duxit uxorem Fr. 12 *apud Ml.;* ne quid, quod a. Philippi societatem esset, .. decernere concilio ius esset 32, 22, 3. *synon.:* contra *v. p. 654,12; 655,15; 656,38; 664,17;* in *656,36.* — *oppos.:* apud *658,14;* cum *661,47; 662,25; 663,1; 664,18; 21; 49;* pro *e. g. 659,30; 660,47; 49; 661,2.*

adverto. A) *proprie:* in portum .. classem primum -tit 37, 9, 7.

B) *translate:* [quod ubi .. -tit (animadvertit *Salmasius* antiadvertit *P*) 26, 44, 6;] (urbs), quam non sine causa delectam esse regiam -tit *(nisi cum Ml ad l.* animadvertit *legendum est)* 44, 46, 4; — quam multarum rerum ipse ignarus esset, ex comparatione tam ordinatae disciplinae animum -tit 24, 48, 4; cum in contione esse populum Samothracum animum -tisset 45, 5, 2*; negotium datum (est), -rent animos, ne .. 4, 45, 4; censores .. ad mores hominum regendos animum -terunt 24, 18, 2.

advocatio: Verginius sordidatus filiam .. cum ingenti -e *(i. e. advocatorum numero)* in forum deducit 3, 47, 1.

advocatus. a) *subi.:* eo [M. Popilius consularis -us *incl. Mg*] centuriones et cos. venerunt 42, 33, 1*; (adiuvo *v. infra 43:* circumsto *ib. 39:*) quod amoti tantae dignitatis *(i. e. gen. qual.)* non tam -i quam moderatores studiorum fuerant 26, 48, 10; -i puellae .. postulant 3, 44, 11; cum secessissent -i puellae 46, 5; ierunt etiam alii illustres viri, et -i privatis et quia pertinere causam eorum ad rpam censebant 38, 33, 4. — b) *obi.:* amoveo *v. p. 669, 49.* — c) *gen.:* cum repelleretur adsertor virginis a globo mulierum circumstantiumque -orum 3, 47, 8. — d) *dat.:* C. Laelio et M. Sempronio, -is partis utriusque, P.* Cornelium Caudinum .. adiecit 26, 48, 9. — e) *abl.:* Volero et praevalens ipse et adiuvantibus -is 2, 55, 6. — ex -is *iudices* facti erunt 6, 19, 7; sine -is, sine *patronis* ipse pro me dicere cogor 40, 15, 11.

advoco. I. **Forma:** advocarit *edd.* advocarint *V* advocaverit *Gryn* 44, 34, 2; advocata *Fr*[1] adnuntiata *V ib.* § 1; — avocabantur *Klocke* advocabantur *codd.* 2, 57, 2; — advocavit *P* vocavit *S* 26, 48, 13. *cf.* **avoco.**

II. **Signif.** A) **absol.:** ad coss. maestos, ne -tes quidem in consilium .. adveniunt

9, 2, 15; Canuleius . . confestim ad contionem -vit 4, 1, 6; dictator . . classico extemplo ad contionem -vit 8, 32, 1; Scipio conlaudato Laelio ad contionem -vit* 26, 48, 13; cos. . . postero die in consilium -vit 37, 39, 1.

B) **acc. obi.** a) *aliquem:* deos ab se duobus proeliis haud frustra -tos 8, 33, 21; [quo magis . . ab impetu ad consultandum (*sc.* patres) advocabantur* *(v. p. 670, 50),* eo magis abhorrebant a certatione animi 2, 57, 2;] (Quinctius) in consilium -vit socios 33, 12, 1; — unum imperatorem . . consulere, quid agendum sit, debere cum iis, quos -arit in consilium; qui non sint -ti, eos . . iactare consilia sua 44, 34, 2; qui in hoc concilium -ti estis 32, 21, 2; quae alia tacendi -tis in concilium causa est? 32, 21, 25; introductum (regem) in tabernaculum adversus -tos in consilium considere iussit 45, 7, 5. — civitatem . . dictator ad contionem -tam increpuit 4, 32, 1; Manlius -ta domum plebe . . consilia agitat 6, 18, 3; praeco ad tribunum celerum . . populum -vit 1, 59, 7; (Xviri) p. ad contionem -verunt 3, 34, 2; populus in contionem -tus (est) 42, 33, 2; in contionem -to populo multa . . disseruit 10, 21, 13. — b) *aliquid:* ut praetor sine fraude . . -et concilium 31, 32, 4; confestim Latinorum c. magno cum tumultu -atur 1, 51, 8; postero die -atur c. 32, 20, 1; Macedonum rursus -tum (est) c. 45, 32, 1; rex concilio populi -to . . inquit 1, 26, 5; iam frustra saepe c. -to . . inquit 6, 35, 8, (imperator Rus) -at consilium de oppugnandis Argis 34, 26, 4; Aemilius c. -vit 37, 14, 5; cum . . c. -dum de eo censerent 22, 53, 6; ibi c. -tum (est) 25, 32, 2; -to* consilio 44, 26, 12; -to frequenti c. legati verba sunt audita 37, 35, 1; c. -to . . dies locusque constituitur 34, 30, 5; P. Decius . . -to c. . . inquit 10, 17, 1; ibi c. -to . . castra movit 43, 22, 9; extemplo -to c. scelus . . ostendit 1, 6, 1; his praeparatis -toque c. 30, 5, 1; c. -to litteras* praetoris cum recitasset 45, 7, 1; Marcellus c. -to . . respondit 25, 31, 3; cum (Appius) insuper saevire vellet contionemque -ret 2, 59, 4; extemplo filium aversatus c. classico -ri iussit 8, 7, 14; adloquendos milites ratus c. -ri iussit 9, 13, 1; postero die . . c. -ri iussit 30, 15, 11; 34, 37, 2; ut tribuni militares contione -ta equitibus . . gratias agerent 5, 7, 12; c. -ta cum egisset cos. 39, 39, 11; c. itaque -ta . . ait 4, 24, 4; latores rogationis c. -ta . . actionem deposuere 48, 16; c. -ta ita disseruit 25, 38, 1; 26, 41, 2; 43, 2; -ta c. ita . . disseruit 19, 1; postero die c. -ta . . cum disseruisset 36, 40, 14; cos. c. -ta . . tribunum . . corona donat 7, 26, 10; Scipio c. -ta Masinissam . . donavit 30, 44, 12; Marius c. -ta edicit 23, 7, 9; P. Aelius praetor c. inde -ta . . in rostra escendit 30, 17, 3; -ta extemplo c. 24, 1, 7; cum c. -ta fugam . . iactasset 41, 10, 6; cum c. -ta terrorem increparet 5, 28, 8; interrex c. -ta . . inquit 1, 17, 10; c. -ta . . inquit 3, 62, 2; 31, 7, 2; -ta c. . . inquit 4, 40, 5; c. -ta . . in perfidiam . . invectus 28, 32, 2; c. inde -ta ita apud eos locutus fertur 21, 43, 1; Fabius c. extemplo -ta obtestatus milites est 8, 31, 1; cos. -ta c. laudes . . peragit 7, 37, 1; c. -ta . . cos. ita coepit 39, 15, 1; -ta contione . . virgis caesos securi percussit 2, 59, 9; c. inde -ta rogationes* promulgavit 32, 38, 9; haec cum . . c. -ta* pronuntiasset 44, 34, 1; inde deducti c. militum -ta a Graccho superveniunt 24, 16, 7; Hannibal . . -ta c. varie militum versat animos 21, 30, 1.

acc.: confestim *v. p. 671, 1; 29;* extemplo *ib. 2; 42; 48; supra 9; 16;* iam frustra saepe *671, 33;* haud frustra *ib. 7;* ibi *ib. 37; 41;* inde *supra 8; 15; 20;* rursus *671, 31.* — postero die *ib. 5; 30; 50; supra 3;* duobus proeliis *671, 7;* — magno cum tumultu *ib. 30;* sine fraude *ib. 28;* classico *ib. 2; 19.* — *quo?:* domum *ib. 22;* ad contionem *ib. 1; 3; 4; 21; 24;* ad tribunum *ib. 23;* [ab impetu ad consultandum *ib. 8;*] in concilium *ib. 16; 17;* in consilium *670, 54; 671, 5; 11; 14; 19;* in contionem *ib. 26.*

advolo. a) *abs.:* Latini equites cum tumultuoso -ant nuntio 2, 24, 1. — b) *acc. unde?:* decem effusis equis -ant ex hostium acie Numidae 25, 41, 2. — c) *acc. quo?:* (cos.) -at deinde ad equites 3, 61, 7; tum ad equites dictator -at 2, 20, 10. — examen vesparum ingens in forum -asse 35, 9, 4.

advolvo: ea multitudo . . tribus circumit genibus se omnium -ens 8, 37, 9. — qui -tus* genibus fatalem rabiem temporis eius accusat 28, 34, 4; quem Quinctius . . suppliciter orantem -tumque genibus tandem audivit 34, 40, 2; (Hispala) -ta rursus genibus preces easdem . . repetivit 39, 14, 1; (Sophoniba) genibus -ta eius . . inquit* 30, 12, 11.

aedes (aedis). I. **Forma:** aedis (*nom. sing., cf. Dr ad* 4, 25, 3): *MPFRDLH* aedes

U 1, 33, 9; *MPRL* aedes *U* 2, 21, 2; *omnes codd.* 4, 25, 3; 6, 5, 8; 7, 20, 9 (edis *P*); aedis *Als* aedes ς dies *P* 24, 44, 8; *P* 26, 27, 4; *P*, edes *VRF* 27, 11, 2; 37, 7; *PF*, *om. VR, v. Luchs ad l.* 11, 3; *B* 33, 26, 8; 39, 22, 4; *V* 42, 3, 1. — aedis (*acc. plur.*) 7, 42, 4; 24, 7, 3; *P*, edes *VRF* 27, 23, 2; *V* 42, 3, 1; 19, 6.

II. **Signif.** A) **aedes, is = templum.**

10 a) *subi.:* (dilapsa *v. 675, 17;*) coss. ... in prata Flaminia, ubi nunc -es Apollinis est, . . avocavere* senatum 3, 63, 7; ubi nunc -es atque officina Monetae est 6, 20, 13; ubi nunc Vicae Potae ⟨-es *add. Siesbye*⟩ est 2, 7, 12*; ut -es lucusque Sospitae Iunonis communis Lanuvinis municipibus cum pRo esset 8, 14, 2; (*v. p. 675, 13; 15; 677, 15; 33; 38; 678, 2; 53.*)

b) *obi.:* ita addita (est) Virtutis -es adpro-
20 perato opere 27, 25, 9; -is Iovis Feretrii amplificata (est) 1, 33, 9. praetor edixit, ut aeditui -es sacras omnes* tota urbe aperirent 30, 17, 6; cum cos.* edixisset, ut omnes -es* sacrae aperirentur 45, 2, 6. (consumo *v. p. 677, 19.*) ut -em Veneris Erycinae, quam dictator vovisset, dedicare liceret 23, 30, 13; uter dedicaret Mercurii -em 2, 27, 5; ludos . . vovit . . se facturum -emque Matutae Matris refectam dedicaturum, iam ante ab rege
30 Serv. Tullio dedicatam 5, 19, 6; Cn.* Iulius cos. -em Apollinis . . dedicavit 4, 29, 7; -em Concordiae in area Vulcani . . dedicavit 9, 46, 6; -em Salutis, quam cos. voverat, censor locaverat, dictator dedicavit 10, 1, 9; ipse -em Veneris, quam aedilis curulis ex multaticia pecunia faciendam curaverat, dedicavit 33, 9; -em Quirini dedicavit, quam in ipsa dimicatione votam apud neminem veterem auctorem invenio; . . ab dictatore
40 patre votam filius cos. dedicavit exornavitque hostium spoliis 46, 7; postquam -em Mentis in Capitolio dedicavit 23, 32, 20; item Iuventatis -em in circo maximo C.* Licinius Lucullus IIvir dedicavit 36, 36, 5; eam (Pietatis) -em dedicavit M'. Acilius Glabrio IIvir 40, 34, 5; -em Virtutis eo anno ad portam Capenam M.* Marcellus dedicavit septumo decumo anno, postquam a patre eius primo consulatu vota in Gallia
50 ad Clastidium fuerat 29, 11, 13; in insula Iovis -em C. Servilius IIvir dedicavit; vota erat sex annis ante Gallico bello ab L. Furio Purpurione praetore ab eodem postea cos. locata 34, 53, 7; -em Fortunae Primigeniae in colle Quirinali dedicavit R. Marcius Ralla*; . . voverat eam X annis ante Punico bello P. Sempronius Sophus cos., locaverat idem censor § 5 *sq.;* idem dedicavit -em Larium Permarinum in campo; voverat eam annis XI ante L. Aemilius Regillus 40, 52, 4; Fulvius -em Fortunae equestris, quam procos. in Hispania voverat, annis VI* postquam voverat, dedicavit 42, 10, 5; eodem anno C. Cicereius -em Monetae in monte Albano de- 10
dicavit quadriennio post quam vovit 45, 15, 10*; dedicavit eas -es (*sc.* Iunonis et Dianae) utramque in circo Flaminio 40, 52, 2; IIviri creati M. et C. Atilii -em Concordiae, quam L. Manlius* praetor voverat, dedicaverunt 23, 21, 7; eodem anno -es Iunonis Reginae ab eodem dictatore eodemque bello vota dedicatur 5, 31, 3; anno post quam vota erat, -es Monetae* dedicatur C. Marcio Rutilo III T. Manlio Torquato II coss. 7, 28, 6; 20
(-is dedicandae *v. p. 677, 10; cf. 14;*) his coss. -is Saturno dedicata (est) 2, 21, 2; -es Mercurii dedicata est idibus Maiis § 7; Castoris -es eodem anno idibus Quintilibus dedicata est; vota erat Latino bello a* Postumio dictatore; filius eius . . dedicavit 42, 5; eo anno -is Martis Gallico bello vota dedicata est a T. Quinctio IIviro 6, 5, 8; -is Apollinis dedicata est 7, 20, 9; per idem fere tempus -es Matris Magnae Idaeae* dedicata est 36, 30
36, 3; neque tamen ab ipso -es eae dedicatae sunt 27, 25, 9; -es duae eo anno dedicatae sunt, una Veneris Erycinae ad portam Collinam (dedicavit L. Porcius . ., vota erat a cos. L. Porcio Ligustino bello), altera in foro olitorio Pietatis 40, 34, 4; -es duae* Iovi* eo anno in Capitolio dedicatae sunt; voverat L. Furius Purpurio praetor Gallico bello unam, alteram cos.; dedicavit Q. Marcius Ralla* IIvir 35, 41, 8; -es eo anno 40
aliquot dedicatae sunt, una Iunonis Matutae* in foro olitorio, vota locataque quadriennio ante a C. Cornelio cos. Gallico bello; censor idem dedicavit; altera Fauni. aediles eam biennio ante ex multaticio argento faciendam locarant* C. Scribonius et Cn. Domitius, qui praetor urbanus eam dedicavit 34, 53, 3 *sq.;* quibus (diebus) -es hae dedicatae sunt 40, 34, 7; nondum dedicata erat in Capitolio Iovis -es 2, 8, 6; (*v. p. 675, 32;* 50
677, 45.) -is Vestae vix defensa est XIII maxime servorum opera 26, 27, 4. eadem tempestas . . fulminibus complura loca deformavit, -em Iovis Tarracinae, -em Albam Capuae

40,45,3. profectus in Bruttios -em Iunonis Laciniae ad partem dimidiam detegit 42, 3, 2; eodem anno -is Iunonis Laciniae detecta (est) § 1. (dico *v. p. 676, 1.* exorno *v. p. 673, 40.*) Q. Fulvius Flaccus censor -em Fortunae Equestris, quam .. praetor .. voverat, faciebat enixo studio 42, 3, 1; vovisse .. -em Equestri Fortunae sese facturum 40, 44, 9; ex eorum multaticia pecunia -em in insula Fauni fecerunt (*sc.* aediles plebis) 33, 42, 10; ut -em etiam fieri senatus iuberet 10, 37, 16; ex quo multaticio aere Veneris -em, quae prope circum est, faciendam curavit 31, 9; (*v. p. 673, 36; 674, 45; infra 21; 26, 29.*) -em Spei, quae est in foro olitorio, fulmine ictam (esse) 21, 62, 4. Augustum Caesarem ingressum -em Feretrii Iovis, quam vetustate dilapsam refecit 4, 20, 7; non .. prius rem egit, quam in Capitolium iret ingressusque -em* consideret 26, 19, 5. reliquo* aere -em Fortis Fortunae de manubiis faciundam locavit 10, 46, 14; (Lepidus) -em Iovis in Capitolio columnasque circa poliendas albo .. locavit 40, 51, 3; Fulvius Flaccus .. ipsorum pecunia Iovis -em Pisauri (*sc.* locavit) 41, 27, 11; IIviri .. -em in arce faciendam locaverunt 22, 33, 8; -em Matris Magnae in Palatio faciendam locaverunt 29, 37, 2; (*v. p. 673, 34; 54; 674, 3;*) locaverant -em (*sc.* Matris Magnae) faciendam ex senatus consulto M. Livius, C. Claudius censores ..; XIII annis post quam locata erat dedicavit eam M. Iunius Brutus 36, 36, 4; (*v. p. 674, 42; 46;*) -es Salutis a C. Iunio Bubulco censore locata est, quam cos. bello Samnitium voverat 9, 43, 25; in religionem etiam venit -em Concordiae, quam .. L. Manlius praetor in Gallia vovisset, locatam ad id tempus non esse 22, 33, 7. Capitolium, -em Vestae, cetera circa templa deorum ostentantes 5, 30, 5. (polio *v. supra 23.* reficio *v. p. 673, 29; supra 18; 677, 17.*) Vestae -em petitam 26, 27, 14. tacta (est) de caelo -is in Aventino Iunonis Reginae 27, 37, 7; -es Cereris Salutis Quirini de caelo tactae (sunt) 28, 11, 4; tacta (sunt) de caelo multa, duae in Capitolio -es 25, 7, 7; -es Opis in Capitolio de caelo tacta erat 39, 22, 4; -es Feroniae in Capenati de caelo tacta erat 33, 26, 8; -es deum* Penatium in Velia* de caelo tacta erat 45, 16, 5, tacta de caelo erant .. Capuae murus Fortunaeque -is 27, 11, 2; de caelo tacta erant via publica Veis, forum et -es Iovis Lanuvii, Herculis -es Ardeae, Capuae murus et turres et -es, quae Alba dicitur 32, 9, 2; -es Vulcani Summanique Romae et .. de caelo tacta erant 29, 1; murus ac porta .. et Ariciae etiam Iovis -is de caelo tacta fuerant* 24, 44, 8; (nuntiatum erat) a Formiis -em Apollinis Caietae de caelo tactam 40, 2, 4*; Tarracinae Iovis -em, Satrici Matris Matutae de caelo tactam (esse) 28, 11, 2*; nuntiatum est .. Menturnis -em Iovis et tabernas .. de caelo tactas esse 36, 37, 3; Formiani legati -em Iovis, item Ostienses -em Iovis et Veliterni Apollinis et Sangus -es (*sc. nuntiarunt tactas esse*) 32, 1, 10; tacta (esse) de caelo atrium publicum in Capitolio, -em in campo Vulcani 24, 10, 9; Gabiis -em Apollinis et privata aedificia complura de caelo tacta (esse) 41, 16, 6; Capuae duas -es, Fortunae et Martis et sepulcra aliquot de caelo tacta (esse) 27, 32, 2; -em Iovis et lucum Maricae .. de caelo tacta* (esse) 37, 2. (tueor *v. p. 677, 9.*) dictator .. inter ipsam dimicationem -em Iunoni Monetae vovit 7, 28, 4; Veneri Erucinae -em Q.* Fabius Maximus dictator vovit; Menti -em T. Otacilius praetor vovit 22, 10, 10; in quo (proelio M. Aemilius cos.) et -em Dianae vovit 39, 2, 8; proelio ultimo (*idem cos.*) -em Iunoni Reginae vovit § 11; imperator Rus -em Fortunae Equestri .. vovit 40, 40, 10; cos. principio pugnae -em Fortunae Primigeniae vovit 29, 36, 8; (praetor) -em Diovi* vovit 31, 21, 12; principio pugnae vovit -em Sospitae Iunoni 32, 30, 10; eius rei ergo -em Laribus Permarinis vovit 40, 52, 6; is erat, qui ipse eam -em* voverat 40, 34, 6; voverat* in ea pugna praetor -em Iunoni* Monetae 42, 7, 2; ipse -em Iovi Victori .. cum vovisset 10, 29, 14; cum (Marcellus) bello Gallico ad Clastidium -em Honori et Virtuti vovisset, dedicatio eius a pontificibus impediebatur 27, 25, 7; dictator .. -em Castori vovisse fertur 2, 20, 12; [illegible] es Veneri Erycinae ac Menti vovendas esse [illegible] 2, 9, 10; -is Apollinis* pro valetudine popu[illegible]li vota est 4, 25, 3; tum -es votae (sunt) 2[illegible]2 10, 10; in ea pugna Iovis Statoris -em v[illegible]o tam (esse), ut Romulus ante voverat 10, 3[illegible] 15; -em etiam Iovi* in eo proelio vota (esse) 32, 6, 7; (*v. p. 673, 26; 28; 33; 3[illegible] 40; 49; 51; 674, 2; 5; 8; 11; 15; 18; 19; 2[illegible] 27; 34; 38; 42; 675, 6; 7; 35; 37; 677, 2[illegible]*)

c) *gen.*: [Romae intus in cella [aedi[illegible] Fortis Fortunae de capite signum .. pro[illegible] lapsum (esse) 27, 11, 3*;] Iovis -is culme[illegible]

fulmine ictum (esse) 4, 11; ex ea pecunia clipea inaurata in fastigio Iovis -is posuerunt 35, 10, 12; (lex) fixa fuit dextro lateri -is Iovis Optimi Maximi 7, 3, 5; nudantem tecta -ium sacrarum 42, 3, 8. — populus dedicationem -is (Mercurii) dat M. Laetorio 2, 27, 6; cum censores .. se iam locationibus abstinerent -ium sacrarum tuendarum 24, 18, 10; — ut Q. Fabium IIvirum esse iuberent -is dedicandae causa 23, 30, 14.

d) *dat.:* duumviri creati sunt Q. Fabius Maximus et T. Otacilius Crassus -bus dedicandis, Menti Otacilius, Fabius Veneri Erucinae; utraque in Capitolio est, canali uno discretae* 23,31,9; triumviri (creati sunt) .. alteri reficiendis -bus Fortunae et Matris Matutae .. et Spei .., quae priore anno incendio consumptae fuerant 25, 7, 6.

e) *c. praep. α) c. acc.;* 1) ad: *v. p. 331, 51; 362, 42; 368, 28; 369, 1 sqq.; 11 sqq.;* aream ad -em in Capitolio* Iovis, quam voverat bello Sabino, .. occupat fundamentis 1, 38, 7; *428, 5; 12.* — 2) in sacello Sangus adversus -em Quirini 8, 20, 8. — 3) ea est area ante Telluris -em 2, 41, 11; duos fornices in foro Boario ante Fortunae -em et Matris Matutae .. fecit 33, 27, 4. — 4) in: ut senatus consulta in -em Cereris ad aediles plebis deferrentur 3, 55, 13; corvum in -em Iunonis devolasse 21, 62, 4; cuniculus .. in -em Iunonis, quae in Veientana arce erat, armatos repente edidit 5, 21, 10; ibi duae hostiae .. et simulacra cupressea in -em (Iunonis Reginae) inlata (sunt) 27, 37, 15; in -em Bellonae in senatum introducti 42, 36, 2; in -em Victoriae, quae est in Palatio, pertulere* deam 29, 14, 13; in clivum Publicium atque -em Iunonis Reginae perrectum (est) 27, 37, 15; in -em Iovis .. duo perlapsi* angues 28, 11, 2; senatu in -em Bellonae vocato 36, 39, 5; Caere vulturium volasse in -em *Iovis 27, 23, 3. — 5) prope -em eius deae (*sc.* Fortis Fortunae) ab rege Servio Tullio dedicatam 10, 46, 14; aediculam Victoriae Virginis prope -em Victoriae 35, 9, 6. — 6) arcus interdiu sereno caelo super -em Saturni in foro Ro intentus (est) 41, 21, 12. — 7) ubi nunc sacellum est supra -em Vestae 5, 32, 6. — *β) c. abl.;* 1) ab: ab -e tantum Matris Matutae abstinuere ignem 7, 27, 8; porticum ab -e Saturni in Capitolium 41, 27, 7*; porticum .. eo publico ab -e Veneris fecerunt *(loco mendoso)* § 9*. — 2) forem ex -e Lunae, quae in Aventino est, raptam tulit 40, 2, 2; quae (ornamenta) quererentur ex -bus sacris sublata esse 38, 44, 5. — 2) in: senatus in -e Apollinis legatorum verbis auditis .. decrevit 41, 17, 4; examen vesparum .. in Martis -e consedisse 35, 9, 4; a Verginio senatus in -e Quirini consulitur 4, 21, 9; id (carmen) cum in Iovis Statoris -e discerent* 27, 37, 7; cum (cos.) in -e* Bellonae de rebus .. dissereret 42, 28, 2; iis (legatis) extra urbem in -e Apollinis senatus datus est 34, 43, 2; senatus iis .. datus est* in -e Bellonae 41, 6, 4; L. Aemilio Regillo .. extra urbem in -e Apollinis cum senatus datus esset 37, 58, 3; iis noctu senatum in -e Aesculapi datum esse 41, 22, 2*; senatu extra urbem dato in -e Bellonae 28, 38, 2; in -e Iunonis Sospitae Lanuvi .. strepitum editum* (esse) 29, 14, 3; in Herculis -e capillum* enatum (esse) 32, 1, 10; Lanuvi in -e intus Sospitae Iunonis corvos nidum fecisse 24, 10, 6; spolia in -e Iovis Feretrii .. dono fixit 4, 20, 3; aeneam tabulam in -e Castoris Romae fixerunt 8, 11, 16; tabula in -e Iovis in Capitolio supra valvas fixa est 40, 52, 7; rostra navium spoliaque Laconum in -e Iunonis veteri fixa 10, 2, 14; in -e Aesculapi clandestinum eos .. consilium principum habuisse 42, 24, 3; L. Furius .. senatum in -e Bellonae habuit 31, 47, 7; ut simulacrum .. pingi iuberet in -e Libertatis 24, 16, 19; ut sibi .. donum ex auro liceret ponere in -e Iovis Optimi Maximi 36, 35, 12; tabula in -e* Matris Matutae cum indice hoc posita est 41, 28, 8; in -e* Herculis signum* dei ipsius (*sc.* positum est) 38, 35, 4; (torquem) magni ponderis Claudius in Capitolio Iovi donum in -e positum scribit 33, 36, 13; idem titulus tribus signis in -e Fortunae positis fuit subiectus 23, 19, 18; postulanti ab senatu in -e Bellonae triumphum 39, 29, 4; linteos (libros) in -e repositos Monetae Macer Licinius citat 4, 20, 8; Cumis* .. mures in -e Iovis aurum rosisse 27, 23, 2; tibicines, quia prohibiti .. erant in -e Iovis vesci 9, 30, 5; restitutum (est) in -e (*sc.* Iovis) vescendi ius iis § 10; duo aeditui nuntiarunt, alter in -e Fortunae anguem iubatum a compluribus visum esse, alter in -e Primigeniae* Fortunae, quae in colle est, duo diversa prodigia 43, 13, 4 *sq.;* — terruit animos homi-

num ignis in -e Vestae extinctus 28, 11, 6; in -e Concordiae Victoria .. fulmine icta 26, 23, 4.

aedes *vel simile quid desideratur his locis: v. p. 377, 25 sqq.; 369, 10 (ubi* aedem *vox delenda est); 12; 30; 366, 48; 50; 349, 23; 366, 42* (a Martis); [donum .. Lanuvium ad Iunonis *(coni. Gr)* portatum est 21, 62, 8;] *forsitan* dedicavitque Matutae Matris *(cl.* 5, 19, 6*)* 5, 23, 7; 40, 51, 6 *v. p. 368, 29*

B) **aedes, ium = domus.** a) *subi.:* si -es nostrae deflagrassent 5, 53, 9; (immineo *v. infra 38;*) non obstabunt Valerii -es libertati vestrae 2, 7, 11; (recipio *v. infra 21;*) Rhodiorum sociorumve quae -es aedificiaque intra fines regni Antiochi sunt, quo iure ante bellum fuerunt, eo Rhodiorum sociorumve sunto 38, 38, 11; -es fuere in Palatio eius 8, 19, 4; *(v. infra 27; 680, 12.)* — b) *obi.:* -es, quae ipsum comitesque eius benigne reciperent, conductae (sunt) 45, 44, 7; -es liberae, loca, lautia legatis decreta (sunt) 30, 17, 14; Eumeni .. -es liberae, locus, lautia decreta (sunt) 25, 23, 11; deferam non in planum modo -es, sed colli etiam subiciam 2, 7, 11; -es eius, quae essent in Palatio, diruendas .. censuerunt 8, 20, 8; dirutas (esse) publice -es 2, 41, 11; legato .. -es liberae hospitio datae (sunt) .., donec in Italia esset 42, 6, 11; his ambobus civitas data (est) et .. Sosidi .. -es Syracusis 26, 21, 11; -es P. Africani pone Veteres ad Vortumni signum .. emit 44, 16, 10; (senatus iussit) -es Tarenti emi § 7; decreverunt, ut Cn. Sicinius praetor -es instruendas* locaret 42, 19, 6; (subicio *v. supra 26;*) liberas -is coniurati*.. imminentes viae angustae .. sumpserunt 24, 7, 3; ut -es hospi(tio? *verba sequentia interciderunt*) 45, 14, 9*. — c) *gen.:* locus .., quae area -ium M. Manli Capitolini fuerat 7, 28, 5; rex .. in hortum -ium transit 1, 54, 6; (Lucretiam) in medio -ium sedentem inveniunt 57, 9; medio -ium eburneis* sellis sedere (*sc.* senes) 5, 41, 2; ut aliquam partem -ium vacuam faceret 39, 14, 2; in interiorem partem -ium abductam (Hispalam) 12, 3; extrema* parte -ium, quod satis esset loci modico sacello, exclusit 10, 23, 6; ex parte superiore -ium .. comissatores .. aditu ianuae arcet 40, 7, 8; ex superiore parte -ium per fenestras .. populum Tanaquil adloquitur 1, 41, 4; hortus erat posticis -ium partibus 23, 8, 8; rex .. per* posticum -ium in .. hortum .. pervenit 45, 6, 4*; adparata convivia omnibus in propatulo -ium fuerant 24, 16, 17; rogo in propatulo -ium accenso 26, 13, 18; haud magno -ium spatio .. evaserunt 24, 26, 13; intuebantur in -ium vestibulis sedentes viros 5, 41, 8; concursus ad vestibulum -ium est factus 33, 48, 9. — d) *dat.:* condita in doliolis sacello proximo -bus flaminis Quirinalis .. defodere 5, 40, 8. — e) *c. praep.:* cui universi selibras farris .. *ad* -es eius (Manli), quae in arce erant, contulerunt 5, 47, 8; — parietem in Sacra via *adversus* -es publicas demoliri iusserant 43, 16, 4; — *in* -is C. Manli* nocte impetum factum (esse) 7, 42, 4; aditu in -es verso 39, 14, 2; — cenaculum *super* -es datum est *ib.*

acc. ad A) *genetivi:* Aesculapi *678, 17; 30.* Apollinis *368, 30; 673, 11; 31; 674, 28; 676, 5; 12; 16; 44; 678, 5; 13; 16.* Bellonae *362, 42; 369, 2; 3; 4; 677, 36; 42; 678, 11; 14; 19; 32; 43.* Castoris *674, 23; 678, 25.* Cereris *369, 6; 7; 12; 675, 44; 677, 29.* Concordiae *673, 32; 674, 14; 675, 36; 679, 2.* Dianae *674, 12.* Fauni *674, 44; 675, 10.* Feroniae *675, 48.* Fortunae *675, 51; 678, 18. 677, 17; 27; 678, 42; 51.* F. Equestris *674, 7; 676, 5.* F. Fortis *675, 20; 676, 53; 677, 44.* F. Primigeniae *673, 54; 678, 52.* Herculis *369, 11; 675, 53; 678, 21; 38.* Iovis *673, 51; 674, 50; 54; 675, 22; 25; 53; 676, 4; 7; 9; 11; 11; 19; 54; 677, 2; 22; 41; 43; 678, 27; 46; 48; 49; 680, 6; 7.* I. Feretrii *673, 20; 675, 17; 678, 24.* I. Optimi Maximi *677, 4; 678, 35.* I. Statoris *676, 46; 678, 10.* Iunonis *674, 12; 677, 31; 32; 678, 19.* I. Laciniae *675, 1, 3.* I. Matutae *674, 41.* I. Reginae *674, 16; 675, 43; 677, 35; 39.* I. Sospitae *673, 15; 678, 19; 23.* Iuventatis *673, 43.* Larium Permarinum *674, 4.* Liberi Liberaeque *369, 13.* Libertatis *678, 33.* Lunae *678, 2.* Martis *331, 51; 674, 27; 676, 18; 678, 7.* Matris Magnae *674, 30; 675, 27.* M. Matutae *673, 28; 676, 7; 677, 18; 28; 51; 678, 36.* Mentis *673, 42.* Mercurii *673, 27; 674, 22; 677, 6.* Monetae *673, 13; 674, 10; 19; 678, 45.* Opis *675, 46.* deum Penatium *675, 49.* Pietatis *673, 45; 674, 36.* Quirini *673, 37; 675, 41; 677, 25; 678, 8.* Salutis *673, 33; 675, 33; 44.* Sangus *676, 12.* Saturni *677, 48; 53.* Spei *675, 11; 677, 18.* Summani *676, 1.* Telluris *677, 26.* Veneris *673, 35; 675, 12; 677, 54.* V. Ery-

cinae 673, 25; 674, 33. Vestae 369, 11; 674, 51; 675, 39; 41; 677, 50; 679, 1. Vicae Potae 673, 14. Victoriae 677, 37; 47. Virtutis 673, 19; 46. Vulcani 676, 1; 15. — *dativi:* Castori 676, 42. Dianae 676, 27. Diovi 676, 32. Fortunae Equestri 675, 8; 676, 29. F. Primigeniae 676, 30. Honori 676, 40. Iovi 674, 37; 676, 48; 679, 40. I. Victori 676, 37. Iunoni Monetae 676, 22; 37. I. Reginae 676, 28. I. Sospitae 676, 33. Laribus Permarinis 676, 34. Menti 676, 24; 43; 677, 14. Saturno 674, 22. Veneri Erycinae 676, 23; 43; 677, 14. Virtuti 676, 40. — *adiectiva:* Alba 674, 54; 676, 1. communis 673, 16. sacrae 673, 22; 24; 677, 5; 8; 678, 4. vetus 678, 29. — *ad* B) *genetivi:* P. Africani 679, 33. M. Manlii Capitolini *ib.* 41; 680, 12; 15. Valerii 679, 13; flaminis Quirinalis 680, 9. Rhodiorum 679, 15; sociorum *ib.* — *adiectiva:* libera 679, 22; 24; 29; 37. nostra 679, 12. publica 680, 14. [instructae? 679, 36.] — *synon.:* aedificium 679, 16.

aedicula: -am Victoriae Virginis prope aedem Victoriae M. Porcius Cato dedicavit biennio post quam vovit 35, 9, 6. — de multa .. quadrigae .. positae et in cella Iovis supra fastigium -ae XII clipea aurata 41, 10.

aedificatio: captivam pecuniam in -em eius templi seposuit 1, 53, 3.

aedificium. a) *subi.:* -a in Tiberim versa* arsere 35, 40, 8; (immineo *v. p.* 682, 5;) quae aedes -aque intra fines regni Antiochi sunt 38, 38, 11; in qua (parte) -a extra urbem erant 36, 24, 5. — b) *obi.:* (circumiecta *v. infra* 43;) comprehensa (sunt) postea privata -a (*sc.* incendio) 26, 27, 3; ut neque interiore parte -a moenibus continuarentur, quae nunc vulgo etiam coniungunt 1, 44, 4; diruto -o publicatoque solo 8, 9, 14; Tiberis .. -a multa .. evertit 35, 21, 5; ne quis eorum propius mare XV milibus passuum agrum -umve haberet 26, 34, 9; omnia -a .. circumiecta muris incendit 9, 28, 5; quorum erant -a iuncta muro 10, 10, 1; plebis -is obseratis 5, 41, 7; praedibus acceptis eo anno -a perfecturos (eos esse) 55, 3; succendi enim -a proxima muro iussit 34, 39, 9; Capuae multa in foro -a de caelo tacta (esse) 41, 9, 5; Gabiis .. privata -a complura .. de caelo tacta (esse) 16, 6. — c) *gen.:* neque conubium neque commercium agrorum -orumque inter se placere cuiquam extra fines regionis suae esse 45, 29, 10; terrae motus ingens eum multis -orum ruinis nuntiatus erat 41, 28, 2; fastigatam, sicut tecta -orum sunt, testudinem faciebant 44, 9, 6; boves duos .. per scalas pervenisse in tegulas -i 36, 37, 2. — d) *dat.:* ignem .. imminentibus muro -is iniecit 2, 33, 7; quinqueviri uls*, cis Tiberim suae quisque regionis -is praeessent 39, 14, 10. — e) *abl.:* milites -is emotos .. in portis murisque .. tecta .. coegerat aedificare 27, 3, 2; — progressi inde ad frequentia -is loca 31, 23, 5; priusquam perveniretur ad frequentia -is loca 42, 15, 5; altera pars infrequens -is erat 37, 32, 2; — Roma cum frequentia crescere, tum tota simul exsurgere -is 6, 4, 6. — f) *c. praep.:* aquam publicam omnem in privatum -um aut agrum fluentem ademerunt 39, 44, 4; — quod, si in privatis sociorum -is faceret, indignum videri posset 42, 3, 8.

acc. adi.: complura *v. p.* 681, 50; multa *ib.* 40; 48; omnia *ib.* 43; privata *ib.* 36; 50; *supra* 17; 18; proxima muro *ib.* 681, 47; in Tiberim versa *ib.* 30. — *gen.:* plebis *ib.* 45; sociorum *supra* 18; regionis *ib.* 7. — *syn.:* aedes 681, 32. — *oppos.:* ager *ib.* 42; 52; *supra* 17; portae murique *ib.* 9.

aedifico. a) *absol.:* in vacuo -ant 5 55, 4; in Velia* -ent, quibus melius quam P. Valerio creditur libertas 2, 7, 11; quia piget -are 5, 53, 7; infrequentem (plebem) in foro propter -di curam 6, 5, 5; qui -di Romae pigritia .. Veios se contulerant 4, 5; nec hic -do inopem plebem vexare 5, 53, 1; civitate -do occupata 6, 5, 1; et erat aeris alieni magna vis re damnosissima etiam divitibus, -do, contracta 11, 9, -bat in summa Velia* 2, 7, 6.

b) *acc. obi.:* carcer .. imminens foro -atur 1, 33, 8; illi carcerem -tum esse 3, 57, 4; materia ad classem -dam 26, 47, 9; domus in infimo clivo -ta (est) 2, 7, 12; neve hiberna propius ullam urbem X milibus passuum -rent 26, 1, 10; ibi hiberna -vit 23, 48, 2; ipse hibernacula V milia passuum ab Hexapylo .. communiit -vitque 24, 39, 13; hibernacula etiam .. -ri coepta (sunt) 5, 2, 1; ibi hibernaculis secundum oppidum, quod Castra Aelia vocatur, -tis ipse in castris manebat Fr. 20; horrea .. nova -ta (sunt) 29, 36, 2; monumentum ibi -ri 38, 53, 8; in quo (loco) novum oppidum -etis 21, 13, 6; oppidum quoque -are coepisse 39, 54, 6; cum .. oppidum in alieno

agro nullius Ri magistratus .. permissu -are conati sint § 10; qui .. in alieno solo -are oppidum conati sint* 55, 2; Galli Transalpini .. oppidum in agro, qui nunc est Aquileiensis, -bant 45, 6; milites .. in portis murisque sibimet ipsos tecta militariter coegerat -are 27, 3, 2; iubet .. tecta -ri 44, 9, 11; templum Fortunae muliebri -tum dedicatumque est 2, 40, 12; pRum ruinis templorum templa -tem 42, 3, 9; novam urbem tam brevi -arunt 5,53,9; promiscue urbs -ri coepta (est) 55, 2; nos .. stantibus templis deorum -are incensa piget? 53, 9; Acerranis permissum (est), ut -rent, quae incensa erant 27,3,7; (cum) quae strata ruinis atque incendiis erant, ingentibus impensis -verit 34,58,5; — id satis fore ratus ad tegendum, quod -retur 42, 3, 2. — ab eodem rege et circa forum privatis -da *(i. e. aedibus explenda)* divisa sunt loca 1,35,10.

acc. adv.: militariter *supra 6;* promiscue *ib. 11;* tam brevi *ib. 11.* — permissu *ib. 1;* ingentibus impensis *ib. 15*; ruinis templorum *ib. 9.* — *ubi?* hic *v p. 682, 34;* ibi *ib. 44; 48; 52;* Romae *ib. 33;* — in quo (loco) *ib. 52;* in infimo clivo *ib. 42;* in agro *supra 4;* in alieno agro *682, 54;* in alieno solo *supra 2;* in portis murisque *ib. 5;* in Velia *682, 29;* in summa Velia *ib. 37;* in vacuo *ib. 28;* — propius urbem *ib. 43;* — V milia passuum ab Hexapylo *ib. 45;* secundum oppidum *ib. 48.* — *dat.:* Fortunae muliebri *supra 8;* illi *682, 40;* sibimet *supra 6.*

aedilicius. a) *adi.:* fabulam mixtam ex -is et consularibus comitiis 10, 9, 13; -a largitio haec fuit 25, 2, 8; — pecuniam ex aerario scribae viatoresque -i clam* egessisse* per indicem comperti* damnati sunt 30, 39, 7. — b) *subst. (i. e. homo, qui aedilis fuit):* legatos ad eum decernunt .. M. Caecilium Metellum praetorium, Ser. Sulpicium Galbam -um, duos quaestorios .. 29, 11, 3*; caesi dicuntur .. consulares quidam praetoriique et aedilicii (aedilici *P*) 22, 49, 16.

aedilis. I. **Forma:** aedilis *(nom. plur.) RF Luchs* aedilem *P* aediles *HV* 29, 20, 6; *ib.* aedilis *(nom. plur.) P* ediles *HVL.* — ead. cur *P pro* aedilis curulis *ς* 23, 24, 3; edilis *notissimo errore saepissime scriptum est.*

II. **Signif.** a) **subi.:** P. Aelius Tubero et L. Laetorius -es plebis vitio creati magistratu se abdicaverunt* 30, 39, 8; L. Villius Tappulus et M. Fundanius Fundulus -es plebei aliquot matronas .. probri accusarunt, quasdam .. in exilium egerunt 25, 2, 9; -es plebis Cn. Domitius Ahenobarbus et C.* Scribonius Curio [maximus*] multos pecuarios* ad populi iudicium adduxerunt 33, 42, 10; -es plebis commeatum eo comportarunt 26, 10, 2; quam (aedem) -is curulis ex multaticia pecunia faciendam curaverat 10, 33, 9; eodem anno Cn. et Q. Ogulnii -es curules aliquot faeneratoribus diem dixerunt 10, 23, 11; magnam vim frumenti .. M. Valerius Falto* et M. Fabius Buteo -es curules quaternis aeris vicatim populo discripserunt* 30, 26, 6; eo anno -es curules M. Fulvius Nobilior et C. Flaminius tritici decies centena milia binis aeris populo discripserunt 33, 42, 8*; frumenti vim magnam .. -es curules M. Claudius Marcellus et Sex. Aelius Paetus binis aeris in modios populo diviserunt 31, 50, 1; si -is, qui pro se iuraret, arbitratu consulum daret § 8; -es plebei* Q.* Catius et L. Porcius Licinus* .. signa aenea ad Cereris dedere* et ludos .. fecerunt 27, 6, 19; -es curules C. Laetorius et Ti. Sempronius Gracchus .. ludos Ros fecerunt 23, 30, 16; Megalesia ludos scaenicos A.* Atilius Serranus, L. Scribonius Libo -es curules primi fecerunt 34, 54, 3; sunt, qui iussu tribunorum -es functos eo ministerio scribant 3, 57, 10; -es curules L.* Veturius et P. Licinius Varus ludos Ros diem unum instaurarunt 27, 6, 19; plebes scivit, ut perinde esset, ac si ipse -is iurasset 31, 50, 9; -es eam (*sc.* aedem Fauni) biennio ante .. faciendam locarant* C. Scribonius et Cn. Domitius 34, 53, 4; censorem, -em curulem, .. mortuos ferunt 7, 1, 8; quod nec iure ullo nec .. -is curulis designatus praeturam peteret 39, 39, 6; -is plebi Q. Fulvius Flaccus duo signa aurata .. posuit 38, 35, 6; tribuni atque -is* cum duobus legatis, in Africam proficiscerentur, tribuni* atque -is, qui reducerent inde Scipionem 29, 20, 6; Ti. Sempronius Gracchus, qui tum magister equitum et -is curulis erat 23, 24, 3; Q. Fabius .. qui tum -is curulis erat 24, 9, 4; -is Tuditanus (*sc.* P. Sempronius) hic erat* 43, 8; (C. Servilius) tum -is curulis erat 27, 33, 7; Q. Mamilius* Turrinus, qui tum -is plebis erat 28, 10, 3; Q. Fulvius Flaccus .. -is curulis designatus erat 39, 39, 2; tribuni plebi, -es, quaestores nulli erant 4, 4, 3; qui tum -es curules erant, P.

Sempronius Tuditanus et Cn. Fulvius Centimalus 24, 43, 6; qui tum -es plebis erant, Sp. Lucretius et Cn. Octavius 28, 38, 11*; curules erant -es Cn. et L. Cornelii Lentuli 29, 11, 12; (C.) Sempronius (Tuditanus) et (M.) Helvius . . -es plebis erant; curules -es Q. Minucius Thermus et Ti.* Sempronius Longus 32, 27, 7; hi duo (*sc.* P. Aelius Paetus, P. Villius Tappulus*) cum -es plebis essent, praetores creati sunt 29, 38, 5; Servilium negabant iure aut tribunum plebis fuisse aut -em esse 27, 21, 10; Cn. Flavius Cn. filius scriba . . -is curulis fuit 9, 46, 1; -is curulis fuit eo anno *(i. e. a. Chr. 213)* cum M. Cornelio Cethego P. Cornelius Scipio *(Africanus)* 25, 2, 6; Ti.* Claudius Asellus* et* M. Iunius Pennus* plebei -es fuerunt 29, 11, 13; -es curules fuere *(sc. a. Chr. 209)* L. Cornelius Caudinus et Serv. Sulpicius Galba, plebei C. Servilius et Q. Caecilius Metellus 27, 21, 9*; Ap. Claudius Pulcher, qui proxime -is fuerat 22, 53, 2; L. Oppius Salinator, qui priore anno -is plebei fuerat 35, 23, 7; cum M. Aemilio Lepido hic (*sc.* L. Aemilius Paulus) -is curulis fuerat 39, 56, 4; qui -es, tribuni plebis quaestoresve fuerant 23, 23, 6; Cn. Sicinius* et L. Pupius, qui -es proximo anno fuerant 39, 39, 2; (praetores) creati L. Cornelius Merula, M. Claudius Marcellus, M. Porcius Cato, C. Helvius*, qui -es plebis fuerant 32, 7, 13; qui (C. Servilius) . . tribunus plebis atque -is plebis fuisset 30, 19, 9; (Piso) eo anno -es curules fuisse tradit C.* Domitium Cn. filium Calvinum et Sp. Carvilium Q. filium Maximum 10, 9, 12; quibus -em fuisse eo anno Fabium Maximum placet 11, 9; ut C. Cornelius (Cethegus) -is curulis ad magistratum gerendum veniret 31, 50, 10; -es plebis viderent*, ne qua sacra in operto fierent 39, 14, 9. — accusantibus privatos -bus curulibus M. Tuccio et P. Iunio Bruto 35, 41, 9; -bus velut publicum exigentibus opus 6, 4, 6; recusantibus id munus -bus plebis 42, 13.

b) **obi.**: verecundia . . iubendi -es curules creari 7, 1, 6; comitiis -es curules creati sunt forte ambo 31, 50, 6; curules -es (*sc.* creati sunt) Q. Minucius Thermus et Ti. Sempronius Longus 32, 27, 8; (*v. p. 683, 52.*) Flavium dixerat* -em forensis factio 9, 46, 10. -is plebis datus est*, quem . . prendere *(sc. Scipionem)* tribuni iuberent 29, 20, 11. (duco *v. p. 686, 12.*) si me . . omnes Quirites -em facere volunt 25, 2, 7; ut -es fierent 6, 42, 13; cum . . fieri se pro tribu -em videret 9, 46, 2; nec dissimulantem, quid mallet, nec petentem tamen, -em curulem cum L. Papirio Cursore factum (*sc.* esse Q. Fabium) 10, 9, 11. (habeo *v. infra 14.*) incusati graviter ab senatu -es . ., quod non prohiberent . ., haud procul afuit, quin violarentur 25, 1, 10. coss. X legatos . . ex senatu legere . . et duos tribunos plebei atque -em 29, 20, 4. tribunos* plebis -emque mittere in Siciliam ausi sumus 38, 52, 7. -em prendi ducique a maioribus magistratibus, quod etsi non iure fiat . ., tamen argumentum esse non haberi pro sacrosancto* -em 3, 55, 9. ut duo* viros -es ex patribus dictator populum rogaret 6, 42, 14. (violo *v. supra 8.*)

c) **gen.**: circumitio ac cura -ium plebi erat 3, 6, 9. — comitia, praeter -ium tribunorumque plebi, nulla sunt habita 6, 35, 10. -ium curulium edicto in Capitolium convocatae (matronae) 27, 37, 9. non sine infamia Luculli -is (*sc.* viatores aedilicii damnati sunt) 30, 39, 7. sumptus factos in ludos Ti.* Semproni -is 40, 44, 12; plebei ludi -ium M Aureli Cottae et M. Claudi Marcelli ter instaurati (sunt) 23, 30, 17; horum -ium ludos Ros primum senatus a populo secretus spectavit 34, 54, 4; ludis circensibus P. Corneli Scipionis Nasicae et P. Lentuli -ium curulium . . elephantos lusisse 44, 18, 8.*

d) **dat.**: cum appareret -bus 9, 46, 2. ut . . senatus -bus negotium daret, ut . . 23, 25, 1; datum (est) inde negotium -bus, ut . . 4, 30, 11. ludis Ris -bus curulibus imperarunt, ut . . 34, 44, 5; coss. -bus curulibus imperarunt, ut . . 39, 14, 9. ut, qui tribunis plebis, -bus . . nocuisset, eius caput Iovi sacrum esset 3, 55, 7. locaverunt . . scaenam -bus praetoribusque praebendam 41, 27, 5.* frumentum -bus . . tradit 23, 41, 7.

e) **c. praep.**: *α) c. acc.:* ut senatus consulta in aedem Cereris ad -es plebis deferrentur 3, 55, 13; ancilla quaedam ad Q. Fabium Maximum -em curulem . . professa est 8, 18, 4. — *β) c. abl.* 1) *ab:* (adparo *v. p. 687, 5?.*) dies dicta est . . Veturio ab L. Alieno -e plebis 3, 31, 5; quibus (faeneratoribus) ab -bus dicta dies esset 7, 28, 9; die dicta ab -bus 8, 22, 3; plerisque dies dicta (est) ab -bus 10, 13, 14. ab -bus plebeis L. Aelio Paeto et C. Fulvio Curvo

ex multaticia item pecunia . . ludi facti pateraeque aureae ad Cereris positae (sunt) 23, 13; ludos scaenicos . . primum factos (esse) ab curulibus* -bus 24, 43, 7; ludi Ri scaenici eo anno magnifice adparateque* facti (sunt) ab -bus curulibus L. Valerio Flacco et L. Quinctio Flaminino 31, 4, 5; ab -bus curulibus C. Valerio Flacco . . et C. Cornelio Cethego ludi Ri magno adparatu 10 facti (sunt) 32, 7, 14; ludi Ri . . ab -bus curulibus* P. Cornelio Scipione et Cn. Manlio Vulsone et magnificentius quam alias facti (sunt) et . . 33, 25, 1. plebei ludi ter* toti instaurati ab -bus plebi* L. Apustio Fullone et Q. Minucio Rufo 31, 4, 7; *(reliqua v. p. 87, 27 sqq.)* inde natum initium dicitur fori ornandi ab -bus 9, 40, 16. ab -bus curulibus . . via . . perstrata est 10, 47, 4. quadrigae aureae . . in Capitolio positae 20 (sunt) ab -bus curulibus C. Livio et M. Servilio Gemino 29, 38, 8; XII clipea aurata ab -bus curulibus P. Claudio Pulchro et Ser. Sulpicio Galba sunt posita 38, 35, 5; (*v. supra 2.*) — 2) *de:* de altero -e scitum plebi est factum 31, 50, 10. — 3) *in:* id credo cognomen errorem in aedilibus fecisse 10, 9, 13.

acc. adi.: alter *v. supra 24;* curulis *43es,* designatus *684, 39; 52;* plebeius *686, 51.* — plebis 30 *vel* plebei *vel* plebi *28es. Postponitur subst. attributis* plebei 29, 11, 13; curulibus 10, 47, 4; curules erant 29, 11, 12.

aedilitas. a) -as insignis eo anno fuit M. Aemili Lepidi et L. Aemili Pauli 35, 10, 11. — b) patres . . -em Cn. Quinctio Capitolino et P. Cornelio Scipioni . . gratia campestri ceperunt* 7, 1, 2. iam -em praeturamque fastidiri 32, 7, 10. huic petenti -em cum obsisterent tribuni plebis 25, 2, 6; 40 P. Licinius Crassus, qui -em curulem petiturus erat 5, 3. — c) extemplo -e se abdicaturum (esse) 39, 39, 9. quaestura et duabus -bus, plebeia et curuli . . perfunctus 22, 26, 3. annus hic erit . . insignis novis duobus magistratibus, praetura et curuli -e 7, 1, 1. — d) Crassus Licinius . . ex -e gradum ad censuram fecit 27, 6, 17; (Q. Minucius Rufus) ex -e praetor creatus erat 31, 4, 7. — Ti. Sempronius Gracchus 50 . . in -e magister equitum fuerat 23, 30, 16.

aedituus: praetor . . edixit, ut -i aedes sacras omnes tota urbe aperirent 30, 17, 6*; in urbe Ra duo -i nuntiarunt, alter . . anguem . . visum esse, alter . . duo diversa prodigia 43, 13, 4. — corruptis -is custodibusque *(coni. Luchs)* 25, 7, 13*.

aeger. A) **proprie, de corporis malis.** a) *vi adi.* α) de hominibus: M. Aemilium . . Romam venientem -um in via substitisse 39, 5, 12. Attalus rex -er ab Thebis Pergamum advectus, moritur 33, 21, 1. -er Romae apud Crispinum Badius . . curatus fuerat 25, 18, 4. P. Decius, qui graviter -er Romae restiterat 9, 29, 3. cum -er forte 10 Flaminius abesset 38, 44, 3. ipse Hannibal, -er oculis ex verna . . intemperie 22, 2, 10; -um simulabat *(sc. se esse Hannibal)* 25, 8, 12. (Misagenem) Brundisium tribus navibus -um delatum (esse) 45, 14, 8. ut -er P. Scipio Elaeae . . abesset 38, 58, 9; P. Scipionem -um Elaeam delatum (esse) 37, 37, 6. P. Sempronium . ., cum plus annum -er fuisset 40, 2, 5. Sulpicius -er Pergami substitit 35, 14, 1. — dum -er 20 collega erat 21, 53, 6; adsidens -o collegae *ib.;* ad collegam -um . . Flavius cum venisset 9, 46, 9; collega ex vulnere -o* 26, 8, 9. qui -is consulibus comitia haberet 7, 24, 10. fratrem Volsci, ex quo semel fuerit -er 3, 24, 4. imperatore -o 28, 29, 2. -i quoque milites . . caedem ingentem fecerunt 41, 4, 5; temporis ac loci vitio et -i erant et moriebantur *(sc. milites Ri)* 25, 26, 8. quia diu -er esset praetor 40, 1, 4. ex 30 magna parte -is et ob id celerius fessis remigibus 37, 24, 5. rex . . gravi morbo -er fuerat* 45, 34, 11. — alterum (filium) gravi et periculoso morbo* -um esse 42, 28, 11. cum alii abesse eum*, alii -um esse . . fingerent 2, 1; -um forte eum in ultimis partibus fuisse regni 40, 42, 3; se pro -o eo vovisse . . Bacchis eum se initiaturam 39, 9, 4. — β) de ipso corpore: levaverunt (*sc.* urbem) modo in praesentia velut cor- 40 pus -um 24, 29, 3; velut* diutinis morbis -a corpora ex sese gignunt (vitia) 18, 2; unam opem -is corporibus relictam (esse) 1, 31, 7.

b) *vi subst.* α) *subi.:* ut . . mortui -os, -i validos cum metu tum tabe . . conficerent 25, 26, 11. impedimenta -ique ut* consequerentur 37, 33, 3. quae remediorum salutarium -i mercedem sacraverant deo 45, 28, 3. — β) *obi.:* (conficio *v. supra 15.*) -os inde et inutilia impedimenta cum Apameam dimisisset 38, 15, 13. — γ) *gen.:* agasones . . -orum armis ornatos 7, 14, 7. curatio ipsa et contactus -orum

volgabat morbos 25, 26, 8. ut .. tantum ubique aegrorum *(sc. esse)* coss. renuntiaverint 40, 19, 7. — *δ*) *dat.:* si quis* -o, qui curari se fortiter passus extemplo convalescere possit, .. morbum efficiat 5, 5, 12. — *ε*) *c. praep.:* non esse cum -o senescendum 21, 53, 2. praeter -os .. omnes .. negotiabantur 5, 8, 3.

B) **translat.** a) *de hominibus:* eum animo magis quam corpore -um .. tela horrere 21, 53, 2; animo tamen -um magis fuisse quam corpore constat (Philippum) 40, 56, 9. — stimulabant -um amore uxor socerque (*sc.* Syphacem) 30, 11, 3. — ne quid -er animi* ferox iuvenis gravius consuleret 30, 15, 9; consolantur -am animi avertendo noxam 1, 58, 9; -o animi .. species visa est 2, 36, 4. — b) *de animo:* ut aliqua solacia invenire -o animo possem 25, 38, 3; iam sua* sponte -is animis *(abl.)* 2, 3, 5. his per se -a mens senis stimulabatur 40, 5, 14; accessere ad -as iam omnium mentes prodigia caelestia 2, 42, 10. — c) *de rebus:* non ita civitatem -am esse, ut consuetis remediis sisti posset 3, 20, 6; iacente -a civitate 9, 8; -ae et adfectae civitati quodcumque adversi incideret* 22, 8, 4; solitudinem in civitate -a experti coss. sunt 4, 52, 7. cum utrumque ipsi pro remedio -is rebus discordia intestina petissent 9, 20, 5. — semper -i aliquid esse in rpa volunt 5, 3, 6.

acc. adv.: diu *v. p. 688, 30;* graviter *ib. 9;* iam *688, 22;* ita *ib. 21;* semel *688, 25;* iam sua sponte *supra 19;* per se *ib. 21;* ex magna parte *688, 30.* — *abl. causae:* amore *supra 13;* discordia *ib. 30;* morbo *ib. 32; 34;* morbis *ib. 41;* — ex intemperie *ib. 12;* ex vulnere *ib. 23.* — *limit.:* animo *supra 10; 11;* corpore *ib. 10; 12;* oculis *688, 12.* — *gen.:* animi *v. supra 16.* — *syn.:* adfectus *ib. 26.* — *oppos.:* validus *688, 46;* (convalesco *supra 4.*)

aegre. I. **Forma**: egre, aegrae, egrae *errore saepius occurrunt.* aegrius *et* aegerrime *infra separatim tractantur.*

II. **Collocatio**: *adv. a verbo seiungitur his locis:* a) 24, 15, 4; 6, 9, 7; 44, 3, 3; 37, 46, 8; 21, 36, 1; 25, 9; 3, 5, 7; 31, 41, 13; 35, 44, 1; 5, 37, 7; 37, 24, 9; 42, 55, 2; 27, 51, 5; 34, 14, 9; 5, 18, 10; 38, 45, 3; 24, 38, 4; 6, 7, 2; 8, 19, 8; 21, 37, 1; — b) 1, 14, 3; 39, 23, 9; 25, 31, 10; 2, 45, 5; 4, 42, 3; 31, 6, 5; 7, 12, 12; 4, 29, 7; 1, 9, 6; 33, 27, 10; 37, 20, 7; 4, 54, 2; 2, 8, 7; 4, 51, 3. *postponitur adv.* 32, 10, 8.

III. **Signif.** a) *i. q.* **difficulter, vix;** *α*) *posit.:* capite -e inter turbam tumultumque abscidendo terebat tempus 24, 15, 4. -e abstinent, quin castra oppugnent 2, 45, 10. invenere .. -e oppidanos vim hostium ab se arcentes 6, 9, 7. Fulvium .. rates .. in magna inopia materiae -e comparantem 26, 9, 4. coss. dilectum cum -e conficerent 25, 5, 5; XV milium passuum -e itinere confecto 44, 3, 3. (Coelius*) -e correctum* cursum *(sc. classis)* exponit 29, 27, 14. ceteros paventes intra vallum compulsos -e castra defendisse 37, 46, 8; castra consulis oppugnata -e sunt defensa 35, 11, 2. ut -e expeditus miles .. demittere sese posset 21, 36, 1. legati -e effugerunt 24, 33, 2. multaque cum caede suorum -e in apertos campos emersit 21, 25, 9. cos. .. vulnere accepto -e ab circumstantibus ereptus 3, 5, 7. cum [universi*] sescentorum -e simul equites peditesque numerum explessent 31, 41, 13; is ipse exercitus -e explebatur propter pestilentiam 40, 36, 14. -e impetratum (est) a tribunis, ut bellum praeverti sinerent 3, 22, 2; -e impetrato, ut de ea re consuli senatum .. sinerent, ad suos redeunt 9, 16, 5. -e* a Phaenea praetore .. introductus .. rex dicere orsus (est) 35, 44, 1.* locum quoque castris -e invenit 43, 21, 7. -e ad undecimum lapidem occursum est 5, 37, 7. hepterem captam .. -e Phaselidem pertraxerunt 37, 24, 9. parvis itineribus -e Gomphos pervenit 42, 55, 2; cum -e in curiam perventum esset*, multo -ius summota turba 27, 51, 5; horum parentes cognatique -e pervicerunt, ut legati .. mitterentur* 23, 5, 1. elephanti .., quos pedes -e praeterire, eques nullo poterat modo 36, 19, 4. (Veientes) fusi magna caede in Ianiculum se -e recepere 2, 51, 6. iam ab dextra parte .. -e Rus restabat 34, 14, 9. -e ibi miles retentus a fuga est 5, 18, 10; castra eo die -e retenta (sunt) 4, 46, 6; cupientem (consulem) transire Taurum -e omnium legatorum precibus .. retentum 38, 45, 3. -e sedata a Quinctio plebs, multo -ius cos. alter a patribus 2, 57, 1. qui -e successerant ex plano in muros 10, 43, 6. -e summoventes obvios intrare portam .. potuerunt 39, 49, 9. noctem unam -e ad consultandum sumpsi 24, 38, 4. -e inermem tantam multitudinem, nedum armatam, su-

stineri posse 6,7,2. temperatum -e est, quin missilibus .. pugnam inter se consererent 32, 10, 8. miles -e teneri 2, 65, 2. fessa -e trahentes membra 22, 2, 7. maceriam* -e transgressus 45, 6, 4. haud -e militem a multa caede est tutatus 8, 19, 8. nisi -e victa pertinacia foret 2, 27, 12.

β) *compar.: v. p. 690, 36; 48.*

10 γ) *superl.:* -rime ad id ipsum loco purgato 21,37,1. nequiquam fessi vada retro -rime repetebant 22, 6, 7.*

b) *i. q.* **invito animo;** α) *posit.:* quam ignominiam adeo -e tulerat, ut .. 27, 34, 4; eam rem minus -e quam dignum erat tulisse Romulum ferunt 1, 14, 3; quia iussus abscedere a moenibus Lamiae erat Risque oppidum deditum est*, -e eam rem tulerat 39, 23, 9; -e id Marcellum tulisse 20 25, 31, 10; — caedem .. allatam adeo -e tulisse regem Hieronem, ut 22,37,2; — -e ferre senatum populumque Campanum adversi quicquam evenisse Ris 23, 5, 3; -e ferebat solum eum in magistratibus .. tantum iam eminere 6, 11, 3*; a quo vos hesterno die revocatos -e ferebatis 25, 37, 17; -e ferebant .. legatos isse ad App. Claudium 24, 27, 4; pretia militiae casura in pace -e ferebant 34, 36, 7; quos (Acarnanas) -e ferrent Aetoli a corpore suo diremptos 26,24,6. 30 -e habuit filium id pro parente ausum 7, 5, 7. haec cum .. streperent, haud -e coss. pati 2, 45, 5; quem cum .. orarent, ne .. vexaret, -e Hortensius pati 4,42,3; ea (arma) -e patientibus iis adempta (sunt) 39, 54, 4; censores -e passi Mamercum, quod magistratum pRi minuisset, tribu moverunt 4, 24, 7; — militiam -e patiens (Faliscus) 4, 18, 1; quam rem adeo -e passi sunt*, ut .. 34, 40 17, 6; quam rem -e passos Iulium Corneliumque ferunt 4, 56, 9; eam rem -e passi Ri L. Furium Camillum sextum tribunum militum creavere 6, 22, 5; iuxta eam rem -e passi (sunt) patres, quam cum consulatum vulgari viderent 10, 6, 9; -e eam rem passi (sunt) patres 31, 6, 5; id furere (dictatorem), id -e pati, quod sine L. Papirio non inermes, non manci milites fuerint, quod se Q. Fabius magistrum equitum duxerit 8, 31, 4; id -e 50 patiente Perseo 40, 6, 7; milites -e id patientes .. inter se dictatorem sermonibus carpere 7, 12, 12; id -e patientes Lacedaemonii 38, 30, 7; id -e patiebatur Rus miles, multo -ius alter ex tribunis militum 6, 23, 3; id cum -e paterentur tot nobiles, novum sibi hominem tantum praeferri 37, 57, 12; -e id passus Quinctius .. nequiquam in senatu est conquestus 4, 29, 7; id cos. -e passus 32, 17, 9; -e id Ra pubes passa (est) 1, 9, 6; id patres -e passi decrevere 4, 58, 8; id -e passi (sunt) patres 5, 29, 7; id -e passi (sunt) Hernici 9, 42, 11; id ambo -e passi (sunt) duces 25, 40, 12; id omnes, qui afuerant*, 10 -e passi (sunt) 33, 16, 4; id -e et in praesentia hi passi (sunt) et in futurum etiam metum ceperunt 27, 10; id -e passos patres accipio 6, 39, 4; ea -e patiens Gracchus 23, 19, 7; quod quamquam* Varro -e est passus 22, 42, 9; — fremere Philippum et -e pati sub specie pacis leges servitutis sibi impositas 36, 7, 12; praelatum sibi advenam -e patiens 1, 2, 1; imperator -e patiens, quo* tam ferociter adequitasset, inde se fundi fugarique 9, 22, 6; coloniam -e patientes velut 20 arcem suis finibus impositam 10, 1, 7; Placentiam Cremonamque colonias in agrum Gallicum deductas -e patiebantur 21, 25, 2; avelli (*sc.* urbes) velut a corpore suo -e patiebantur 38, 9, 12; *(v. supra 1;)* se quoque parenti causam invidiae atque criminum esse -e passus 7, 5, 1; -e passi popularem in suo conspectu caesum 44, 40, 9; — -e pati civitatem Samnitium, quod Fregellas .. restituerit Rus populus coloniamque in Samni- 30 tium agro imposuerint 8, 23, 6; *(v. p. 691, 47;)* — tibicines, quia prohibiti a proximis censoribus erant in aede Iovis vesci .. -e passi Tibur uno agmine abierunt* 9, 30, 5. -e id permittente Attalo .. porta egressus .. consedit* 37, 20, 7.

β) *compar.:* quam rem Tarquinius aliquanto, quam videbatur, -ius ferens 1, 51, 1; — non alias -ius plebs tulit tribunicia comitia sibi non commissa 4, 54, 2; -ius, 40 quam dignum erat, tulere Valeri necessarii dedicationem tam incliti templi Horatio dari 2, 8, 7. tu imperator noster, quod -ius patimur, exercitum tuum sine animis .. iudicas esse 7, 13, 6; *(v. p. 691, 54;)* nec -ius passi sunt *(sc. dirui muros),* quam exsules reduci 38, 34, 4.

γ) *superl.:* nequivere tamen consequi, ut non* -rime id plebs ferret 4, 51, 3. Hannibal id damnum haud -rime pati 50 22, 41, 4.

acc.: adeo *691, 11; 20; 39;* aliquanto *supra 37;* non alias *ib. 39;* haud *691, 5; 32; supra 50;* iuxta — quam *691, 43;* minus

ib. 15; multo *690, 36; 48; 691, 53;* — aegre — nedum *690, 54.* — *oppos.:* nullo modo *690, 40.* — *syn. cum* aegre patior: fremo *v. p. 692, 15;* furo *691, 46.*

aegritudo: Romulus -em animi dissimulans 1, 9, 6; dissimulans -em elato animo disseruit 28, 8, 2. negant tulisse ignominiam -emque 2, 52, 5. — occupatis maiore -e animis 22, 8, 2.

aemulatio: nunc illos -io inter sese* et omnes causae certaminum acuunt 28, 42, 10. non ea regum -io (est), ut .. 44, 25, 2; quae enim mihi -io* cum eo esse potest, qui ..? 28, 40, 9; Serv. Tullius regnavit . . ita, ut bono etiam . . succedenti regi difficilis -io esset 1, 48, 8; -em profecto atque odium esse 26, 38, 10; nullam -em inter se singularum, quoniam nulla haberet, esse aiebat 34, 7, 5. alios -io et *certamen* .. traxit 28, 21, 4. — nedum ego .. *certamina* mihi atque -es* cum adulescente .. proponam 40, 12. — Philopoemenem principem -e gloriae* .. infestum .. esse Quinctio 35, 47, 4.

aemulor. a) *abs.:* ut . . certamen adiuvandae rpae excitet ad -dum animos 26, 36, 8. — b) *aliquid:* animos militum ad -dum decus accendit 3, 61, 11; (Pythagoram) iuvenum -tium studia coetus habuisse 1, 18, 2; ceteros ad -das virtutes acuit 7, 7, 3. — c) tamquam mihi ab infimo quoque periculum sit, ne mecum -etur 28, 43, 4.

aemulus: amatam apud -um cernens 30, 14, 1. — quarum (legum) modo tamquam -us Lycurgi mentionem fecisti 34, 32, 4; utrum Hannibal hic sit -us* itinerum* Herculis 21, 41, 7. ille, cum ab re aversus, tum -o potentatus inimicus, rem Hannibali aperit 26, 38, 7. — dictator . . -um decoris* sui .. M. Valerium Corvum .. consulem renuntiavit 7, 26, 12.

aeneus: nisi foedus cum Latinis *in** columna -a insculptum monumento esset 2, 33, 9. statua .. cum titulo lamnae -ae inscripto 23, 19, 18. ex eo, quod in publicum redactum est, -a in Capitolio limina . . posuerunt 10, 23, 12. quodque aeris ex iis redactum est, ex eo -i orbes facti 8, 20, 8. signum -um matronae Iunoni* dedicaverunt* 21, 62, 8; aediles plebei . . signa -a ad Cereris dedere* 27, 6, 19; signa -a V ex multaticio argento in aerario* posuerunt (aediles) 31, 50, 2; de argento multaticio (tribuni) tria signa -a . . posuerunt 33, 25, 3; signa -a marmoreaque .. sublata omnia avectaque (sunt) 38, 9, 13; signa -a septingenta* octoginta quinque (*sc.* ante currum lata sunt) 39, 5, 15; (tempestas) signa -a in Capitolio deiecit 40, 2, 1; signa, statuas -as, quae capta de hostibus dicerentur, .. ad pontificum collegium reiecerunt 26, 34, 12. -am tabulam in aede Castoris Romae fixerunt 8, 11, 16. — tunicae pictae insigne dedit et super tunicam -um pectori tegumen 1, 20, 4. vaccam -am* Syracusis ab agresti tauro initam (esse) 41, 13, 2. in eo triumpho . . spolia . . travexit et vasa -a Gallica 36, 40, 11.

aequalis. I. **Forma:** aequalior 24, 46, 5.

II. **Signif.** A) **vi adi.** a) *i. q. alteri par;* α) *de forma sim.:* quod editissimum inter -es tumulos occurrebat oculis 7, 24, 8. — omnia templa per totum triduum -em turbam habuere 27, 51, 9. [nec enim aut lingua aut moribus *[*aequales *del. Duk]** abhorrere 40, 57, 7.] *v. infra* B). — β) de tempore; 1) *i. q. eiusdem temporis, 'gleichzeitig':* Fabium -em temporibus huiusce belli potissimum auctorem habui 22, 7, 4; nec quisquam -is temporibus illis scriptor exstat 8, 40, 5. — 2) *i. q. eiusdem aetatis, 'gleichaltrig, gleichdauernd':* ducere* (Hannibalem) exercitum -em stipendiis suis 30, 28, 5. qui ne filio quidem meo -is sit 28, 40, 9. — haec omnia in profano deseri placet sacra, -ia urbi, quaedam vetustiora origine urbis? 5, 52, 7. nec istuc Iuppiter . . sirit, urbem . . huic fragili et mortali corpori -em esse 28, 28, 11. Ris contra (*sc.* augebant ferociam) CCCC annorum decora et conditae urbi -is victoria 7, 33, 6. *v. infra* B).

b) *i. q. sibi ipsi par:* forma erat scuti: summum latius, qua pectus atque humeri teguntur, fastigio* -i 9, 40, 2. fremitus -is tenorque idem pugnae in defatigationem ultimam aut* noctem spectabat 8, 38, 11. lentior . . -iorque accidens* (imber) 42, 46, 5. sinceram eius fidem -i tenore .. fuisse 44, 13, 14.

B) **vi subst.** *i. q. eiusdem aetatis homo:* erant in Ra iuventute adulescentes aliquot . . -es sodalesque adulescentium Tarquiniorum 2, 3, 2. armant inde iuvenem -es 7, 10, 5. cum velocitatis viriumque inter se -es certamina ineunt 33, 2. — quod filium .. congressu -ium prohibitum in opus servile .. dederit 4, 4. — vestitus nihil

inter -es excellens 21, 4, 8. die festo inter -es largiore vino sum usus 40, 14, 1. coniuratio indicatur per Callonem* quendam, -em Hieronymi 24, 5, 9. quas (nurus) in convivio luxuque cum -bus viderant 1, 57, 9.
acc. gen. adulescentium *v. p. 691, 49;* Hieronymi *supra 4.* — *dat.:* temporibus *694, 25; 27;* — stipendiis *ib. 30;* filio *ib. 31;* urbi *ib. 33; 38;* corpori *ib. 35.* — *syn.:* sodalis *ib. 49.* — *opp.:* vetustus *ib. 33.*

aequaliter: eius (tributi) quoque a. ex censu conferendi ab eodem (Serv. Tullio) inita ratio est 1, 43, 13. captivum agrum plebi quam maxime a. darent 2, 48, 2. a. inter omnes frumentum divisum (est) 23, 19, 9. equites treceni a. in singulas legiones *(sc. scribi iussi sunt)* 42, 31, 2 doni societatem sensuras (esse) a. omnium domos 5, 20, 6.

aequatio: si societas -io* iuris est 8, 4, 3. noster legum lator .. per -em fortunae ac* dignitatis fore credidit, ut multi essent, qui arma pro patria ferrent 34, 31, 18.

aeque. Collocatio: optatum aeque 5, 6, 11; prosperum a. 10, 2, 10; territos a. 27, 18, 20.

Signif. a) *cum verbis:* nihil a. alienaturum animos civitatis videbatur 38, 33, 5. patres quoque non temere pro ullo a. adnisi sunt 2, 61, 4. a.* *(Walch,* atque *codd.)* conferta turba iter reliquum clauserat 39, 49, 9. cur illos .. non venire, cum a. coniungi possent 22, 50, 5. nullum umquam hostem Ri a. contempserunt 37, 39, 3. a. et alia inter auctores discrepant 26, 49, 2. vestigia in omnes a. ferentia partes 9, 45, 16. principes gentis, per quos a. res transigi posset, venturos (esse) 38, 25, 4. videret, ut .. a. in pugna vigerent manus 22, 44, 7. — b) *cum adi.:* Campanos .., unde a. facilis victoria, praedae atque gloriae plus esset 7, 29, 6. eruptione a. felici pugnavit 24, 41, 9. a.* foedum certamen .. factum est 29, 37, 11. Hasdrubalem, patre eodem Hamilcare genitum, a. impigrum ducem 27, 44, 6. a. impotens postulatum fuit, ut .. 7, 41, 8. quid (*sc.* tibi) cum aliis a. innoxiis populis? 38, 45, 10. summi infimique a. intenti erant 10, 40, 3. per a. invia*, sed adsuetudine peritius et meliore cum spe .. degressi 44, 5, 12. haud a. laeta patribus .. rogatio est perlata 7, 16, 1. res prope a.* longo neglecta silentio 29, 16, 1. altera ratis a.* longa .. huic copulata est 21, 28, 8. telorum omnis generis, ut a. magna vis ad manum esset, curavit 38, 26, 4. a. miserabilis legatio Lyciorum *(sc. atque Sardorum erat)* 41, 6, 8. quando .. id a. novus competitor intestabili* periurio incesseret 37, 57, 15. si omnes Rhodii a. noxii essemus 45, 22, 9. a. propenso animo et quae ipse ultro pollicitus sit, praestaturum esse 43, 6, 13. maiore mole, quamquam a. prospero eventu, pugnat 8, 13, 6; in terra prosperum a. in palatos praedatores proelium fuerat 10, 2, 10; a.* adhuc prosperum plebeium et patricium *(sc. imperium)* fuit 8, 10. cum .. legatum a. sontem aut magis etiam in ea potestate reliquerit* 29, 19, 2. sententiam deinde a.* trucem orationi addidit § 4. in .. insulam traiecernnt .. viris armisque haud a. validam 28, 37, 8. neque ullos a.* veteres milites in exercitu Ro esse 29, 24, 12. — c) *cum adv.:* a. segniter molliterque* cohortem totam Syracusarum amoenitate frui 19, 12. — d) *aeque — ac (atque): cf. p. 245, 35—54; 246, 31—46.* — e) *aeque — quam:* neque viri nec tela* nec quicquam aliud a. quam moenia ipsa sese defendebant 26, 45, 2. nihil a. dissolvendae religionis esse, quam ubi non patrio, sed externo ritu sacrificaretur 39, 16, 9. nullis iniuriis vestris .. umquam a. quam munere patrum in plebem .. tribunos plebis offensos ac concitatos esse 5, 3, 4. an est quicquam, quod Veientibus optatum a. contingere possit, quam ut seditionibus .. castra impleantur? 6, 11. tres et sexaginta annos .. a. multa volumina occupasse mihi, quam occupaverint* CCCCLXXXVIII* anni 31, 1, 3. nihil a. eos terruit quam praeter spem robur et* colos imperatoris 28, 26, 14.
acc.: haud *v. p. 695, 52; supra 19;* prope *695, 93.* — *sq.* et: *ib. 35; supra 8; 11.* aut magis etiam *ib. 15.*

aequinoctium: iam autumnale -um instabat 31, 47, 1. — Rhodii .. -o verno eundem Pausistratum .. miserunt 37, 9, 5. — secundum vernum -um omnes copias Dium contraxit 33, 3, 5.

aequipero. a) *aliquem (opp. super-* ut nemo sociorum vestrorum me -are pos 37, 53, 15. — b) *aliquem alicui (s comparo, confero):* mari tranquillo, qu ventis concitaretur, -do *(i. e. comparan* multitudinem Aetolorum 38, 10, 5. I

Solique* [equis *del. Ml JB 1890, 174*] -tum dictatorem in religionem etiam trahebant *(v. Dr ad l.)* 5, 23, 6.

aequitas. a) *rei:* in ea controversia .. superior sum .. -e rei 34, 31, 9. in -e rerum plus quam in armis reponi spei 3, 53, 3. — b) *hominis:* in unica concordia inter ipsos .. summa adversus alios -as erat 3, 33, 8. hanc modestiam -emque et altitudinem animi ubi nunc in uno inveneris, quae tum populi universi fuit? 4,6, 12. meriti (Vviri) -e curaque sunt 7,21,6; quanto est vestra prudentia et -e dignius sociis .. quam hostibus vos consulere 37, 53,28. ut nihil in -e et misericordia civium suorum spei habeat 3, 56, 11.

aequo. I. **Forma:** aequarunt *P pro* aequarent 22, 36, 3. aequasset *P* aequati essetis *Luchs, quem v. ad l.,* 24, 16, 11. — aequasset 28, 4, 2; aequassent 3, 62, 7; 21, 52, 11; 35, 48, 6; aequasse 40, 8, 14.

II. **Signif.** A) **proprie:** cum -assent aciem 3, 62, 7. armati .. propugnatoribus muri fastigio altitudinis -bantur 44, 9, 8. quibus (navibus) ut -ret laevum cornu 36, 44, 3; concitat naves .. -toque cornu praetoriae navi .. suam obiecit 37, 29, 9; falces, altera* -ta iugo, altera inferior 41, 7. cuneus ut pulsus -vit frontem primum, dein cedendo etiam* sinum in medio dedit 22, 47, 8; nec tamen -ri frontes poterant 5, 38, 2; tria milia ferme peditum -ta fronte instruxit 37,39,9. non posse -re ordinem (*sc.* navium) Ros 29,9. rarae enim scalae altitudini (*sc.* moenium) -ri poterant 26, 45, 2. — solo -ta (sunt) omnia inter Salinas ac portam Carmentalem 24, 47, 15; etsi omnia flammis ac ruinis -ta *(sc. solo)* vidissent 5, 42, 7; omnibus circa solo -tis 22, 23, 4.

B) **translate.** a) **verbum activum.** α) *i. q. parem pono;* αα) aliquid: 1) dissimiles, inquis, causae sunt. nec mihi causas -re propositum est 34,5,11. adsumptis Achaeorum Attalique auxiliis (Ri) -bant certamen 32, 33, 8; mox plures simul conferti porta effusi -verant certamen 29,34,12; varia inde pugna.. cum ad extremum -assent certamen 21, 52, 11. -to omnium (*sc.* feminarum) cultu 34,4,12. (pedestris acies) iuventutis proceres -to genere pugnae secum partem periculi sustinentes vidit 2, 20, 11. quem ad modum imperio -to utantur 22, 27, 5; acceptis .. litteris* de -to imperio 26, 7. (se) rogationem promulgaturum de -do magistri equitum et dictatoris iure 25,10; -to iure omnium 2,3,3; se .. omnibus, summis infimisque, iura -asse 3, 34, 3. sub titulo -darum legum nostra iura oppressa tulimus 67, 9; quo (studio) -darum legum causa .. consulatu abisset 56,9; ita (demum fore) -tas leges, si sua quisque iura ordo .. teneat 63,10; nec -tis legibus imminutam virtutem pRi esse 61,6. qui (legum latores) utrisque utilia ferrent quaeque -dae libertatis essent 31, 7; nihil tam -dae libertatis esse, quam potentissimum quemque posse dicere causam 38, 50, 8. iam -to Marte singuli supererant 1, 25, 11. ut .. socii duplicem numerum equitum darent, peditis -rent* 22,36,3; quibus (comitiis) -tus (est) patriciorum plebeiorumque numerus 6, 30, 1. (equites) -to primum periculo pudore deinde animos peditum accendunt 3, 62, 8. id aliquamdiu -vit pugnam 8,38,10; postquam -ta ibi pugna est 29, 2, 10; -ta paulisper pugna est 35, 1, 8; sicut -ta ferme pugna erat, ita clade pari discessum est 21, 59, 8. collegae amicos ad solatium -tae repulsae sibi quoque negare* triumphum 10, 37, 7. is terror obiectus hosti rem .. inclinatam -vit 34, 14, 8; ita -tae (sunt) res ad Tarentum, Ris victoribus terra, Tarentinis* mari 26, 39, 23. nox -to timore neutros pugnam incipientis ad lucem tenuit 22, 17, 6. ad triumphum decessit, ut minus clarum de Samnitibus .., ita cumulo Etrusci belli -tum 10, 46, 13. ita -ta ex omni parte victoria est 3, 70, 11. ibi ira vires -vit 10, 35, 2; vires quoque -ri dis immortalibus placuit 8, 5, 4; -tis viribus atrox esse coepit pugna 23, 44, 4. — pluribus* victoriis et maioribus proeliis avus insignis Rullus; sed omnia -re unus hostis Hannibal potest 30,26,8; si societas aequatio* iuris est, .. cur non omnia -antur? 8, 4, 3. et pRum ab eo adiutum .. et illum .. regnum adeptum; -tis iis* *(coni. Wb,* aequitatis *V)* postea .. omnibus eum functum (esse) officiis 45, 14, 2. ut quod viribus deerat, arte -retur 26,4,4. — 2) acc. dat.: (Attalus) regium adscivit nomen, cuius magnitudini* semper animum -vit 33, 21, 3. solo -dae sunt dictaturae consulatusque 6, 18, 14. cum Aetoli .. in castris sine stationibus per somnum vinumque dies noctibus -rent 31,41,10. facta dictis -do 6,20,8. Eumenem Attalumque

.. mihi, Antiocho*, cuilibet regum huius aetatis nulla re magis quam fraterna unanimitate regnum -asse 40,8,14. -ri summa infimis 2, 9, 3. — 3) acc. praep.: satis fidens haudquaquam cum imperii iure artem* imperandi -tam 22,26,7. quo minus . . magistro equitum . . imperium mecum -retur 28, 40, 10. — aliquamdiu -tus inter omnes terror fuit 3, 36, 7. — ββ) aliquem: 1) dum ut nemo sociorum vestrorum ulla parte -ri posset* 37, 53, 9. (parentes mei) -entur enim etiam honore nominis 26, 41, 17. dum -ri velle simulando ita se quisque extollit, ut deprimat alterum 3, 65, 11. priusquam omnes iure libertatis -ti essetis* 24, 16, 11. — 2) acc. dat.: una quaelibet regio* adiecta multiplicare regnum Eumenis potest, omnes vero datae maximis eum regibus -re 37, 54, 12. -do imparem sibi 3, 70, 1. -tes eum* Romulo 4, 20, 2. plerisque -tibus eos Campanorum noxae* poenaeque 27, 25, 1. coniectis in eum (Decium) omnium oculis et omni honore tribunum consuli -tibus 7,36,8. parentibus meis . ., quibus te modo nomine . . -vi 22, 30, 3. C. Laelium . . omni genere laudis sibimet ipse* -vit 26,48,14. dempto . . regio habitu -verat ceteris se in speciem 27,31,4. plebeios . . patribus -ri tam honore quam virtute 6, 35, 2. patres . . obstabant, ne . . sibi -ri adsuescerent homines 22, 34, 2. qui . . me sibi -ri nolit 28, 43, 4. cui (*sc.* hosti) si -ri robore virium velit 24, 48, 6. Fabio -tus imperio (*sc.* Minucius) 22, 29, 2. dictatorem magistro equitum . . iussu populi -tum (esse) 27, 3.

β) *i. q. confero cum;* αα) aliquid alicui: Capuam, quam Carthagini -re sit solitus 25, 15, 2. cum quanto poterat verborum honore Carthagini ab se captae captam ab eo Orongim -asset 28,4,2. Carthaginienses quoque Capuae amissae Tarentum captum -bant 26, 37, 6. ille . . bestiae . . refringere claustra cupienti* regis iram verbis -bat 36,7,13. memoria parentis -ta* eventu publico privatoque fili laudibus 10, 30, 9. — ββ) aliquem alicui: -tibus eum gloria rerum Achaeis imperatori Ro 35,30,13. eum (Postumium) . . devotioni P. Deci consulis, aliis claris facinoribus -bant 9,10,3. ne -veritis Hannibali Philippum nec* Carthaginiensibus Macedonas; Pyrrho certe -bitis . -bitis* dico? quantum vel vir viro . . praestat! 31, 7, 8.

b) **Verbum neutrum, opp. supero.** α) *de rebus;* αα) absol.: triumphus ut loco . . inhonoratior fuit, ita signis carpentisque et spoliis ferme -bat 33, 23, 8. — -ante fortuna suspensa omnia utrisque* erant 26,37,9. — ββ) acc. obi.: huius adrogantiam pertinacia alterius -bat* 5, 8, 11. ipsius viri maiestas nullius honoris fastigium non -bat 7, 22, 9. -vit . . Quinctius cos. togatus armati gloriam collegae 4,10,8. superavit paternos honores, avitos -vit 30, 26, 8. signa, tabulae, prope ut Syracusarum ornamenta -verint 27, 16, 7*. exercitus virtutem -vit ducis 10, 19, 18; has tantas viri virtutes ingentia vitia -bant 21, 4, 9. — γγ) acc. abl.: (*v. supra 5.*) ut viribus et magnitudine* classem hostium -ret 37, 8, 2. cognomen suum -vit [tum*] maxime bellicis laudibus 10, 3, 7. (multitudo) prope numero exercitum -bat 43,19,1. App. Claudius felicitatem virtutemque collegae in Liguribus Ingaunis -vit secundis aliquot proeliis 39, 32, 4. qui genus ac fortunam suam animis non -ant 35, 43, 1.

β) *de animalibus;* 1) abs.: postquam primo -re, mox superare etiam est visus (*sc.* flaminem) 39, 39, 3. — 2) aliquem aliqua re: equitem velocissimi pedites cursu -re poterant 31,36,8; cum pedes -re cursu fugientes non posset equites 37, 10. -tium equos velocitate peditum 25, 34, 14. quas gentes nullae umquam nec arte nec virtute navali -assent 35,48,6*. (Flaccus) nequaquam numero militum hostem -bat 40, 30, 2; ut numero quoque eques pedesque hostem -rent 31, 35, 2. quin ea arte -asset superiores reges, ni . . 1, 53, 1. Nabim . . avaritia et crudelitate omnes . . tyrannos -tem 33, 44, 8. — ut . . unus eum Rus Claudius Asellus gloria equestri -ret 23, 46, 12. alii, quos fortuna non -rent*, his sumptibus pares (sunt) 45,32,5. praetor Achaeorum sicut terrestrium certaminum arte quemvis clamorum imperatorum vel usu* vel ingenio -bat, ita rudis in re navali erat 35, 26, 3.

acc. adv.: aliquamdiu *698, 21; 699, 8;* ferme *698, 23; supra 6;* haudquaquam *699, 5;* iam *698, 14;* ibi *ib. 22; 35;* ita *ib. 7; 28; 33; 31;* modo *699, 26;* mox *697, 46;* nequaquam *supra 36;* paulisper *698, 22;* primo *supra 29;*

primum *697, 29; 698, 19;* prope *699, 14; 22;* semper *698, 49;* umquam *700, 35.* — ad extremum *697, 48;* ex omni parte *698, 34.* — *dativi:* altitudini *697, 35;* iugo *ib. 28;* solo *ib. 36; 39.* — magnitudini *698, 49;* noctibus *ib. 53;* devotioni *699, 51;* dictis *698, 54;* facinoribus *699, 52;* laudibus *ib. 48;* noxae poenaeque *ib. 22;* infimis *699, 4.* — Capuae *699, 43;* Carthagini *ib. 39; 41.* — Carthaginiensibus *ib. 53;* Fabio *ib. 34;* Hannibali *ib. 52;* Romulo *ib. 21;* Pyrrho *ib. 54;* — consuli *ib. 24;* imperatori *ib. 49;* magistro equ. *ib. 36;* parentibus *ib. 25;* patribus *ib. 30;* regibus *ib. 19;* — ceteris *ib. 29;* cui *ib. 33;* sibi *ib. 20; 27; 31; 33.* — bestiae *ib. 45.* — *ablativi α) instr.:* arte *698, 47;* comitiis *ib. 17;* cumulo *ib. 33;* fastigio altitudinis *697, 24;* flammis ac ruinis *ib. 38;* omni genere laudis *699, 27;* omni honore *ib. 24;* honore verborum *ib. 40;* ingenio *700, 47;* bellicis laudibus *700, 21;* iussu populi *699, 36;* magnitudine *700, 19;* navibus *697, 24;* nomine *699, 26;* proeliis *700, 25;* unanimitate *699, 2;* usu *700, 47;* verbis *699, 46;* viribus *700, 19.* — *β) limit.:* animis *700, 26;* arte *ib. 35; 39; 46;* avaritia, crudelitate *ib. 41;* cursu *ib. 31; 32;* eventu *699, 47;* fortuna *700, 44;* gloria *699, 49; 700, 43;* honore *699, 12; 30;* imperio *ib. 35;* iure *ib. 16;* numero *700, 22; 37; 38;* ulla parte *699, 11;* robore *ib. 34;* signis — spoliis *700, 5;* velocitate *ib. 34;* virtute *699, 30; 700, 35.* — *c. praep.:* cum iure *699, 5;* mecum *ib. 7;* in speciem *ib. 29;* inter omnes *ib. 9.* — (*syn.:* par *698, 24; 700, 45.*) — *opp.:* supero *700, 13; 29;* praestat *ib. 1;* sinum dedit *697, 30.* (dissimilis *697, 42;* inferior *ib. 29;* varius *ib. 47.*)

aequus. I. **Forma:** aecus *vel* aecum *habent codd.:* *MP*[1] 5, 3, 8; *V* 4, 7; *MP*[1] § 8; 21, 3, 3; 7, 6; *C* 10, 9; 44, 5; 22, 12, 7; 13, 1; 14, 11; 14; 16, 2; 24, 6, 8; 28, 29, 5; *(de tertia decade parum constat;)* 42, 25, 7; 26, 6; 34, 12; 15; 39, 6; 45, 8; 43, 4, 13; 45, 13, 16. — aequom 22, 32, 6; 23, 5, 9 (equom *P*[1] equm *P*[2]); 24, 29, 8; 37, 6; 27, 8, 10; 42, 29, 3. (equus *sim. errore saepius.*)

II. **Signif.** A) **adiect.** a) **proprie,** *i. q.* **planus, derectus;** *α) posit.:* animadverso ad Carmentis saxo* adscensu* -o 5, 47, 2. primum -o campo signis conlatis pugnatum (est) 2, 64, 5; -o campo conlatisque signis certatum (est) 50, 1; invicta acies, si -o dimicaretur campo 21, 5, 11; conlatis -o campo signis 24, 48, 12; hostem praedamnata spe -o dimicandi* campo captantem tumulos 27, 18, 8; non congredi -o campo neque signis conlatis dimicare 32, 33, 11; nusquam -o campo non modo congredi se ad pugnam audere, sed ne castra quidem in aperto ponere 36, 17, 10. -a fronte (*sc.* navium) ad pugnam procedebat 36, 44, 1. locus procul muro satis -us agendis vineis fuit 21, 7, 6; cepere aliquid -i loci, ubi firmo consisterent gradu 27, 18, 14; nec se tamen -o loco hosti commisit 5, 18, 8; sensit acies, -o se iam institisse loco 9, 31, 15; proelium loco -o maiore animo commiserunt quam sustinuerunt 44, 31, 8; cos. . . agmen adipisci -is locis non potuit 2, 64, 4; numquam -is, utique numquam nostris locis laboravimus* 9, 19, 15; an . . (Ri) in -a loca pervenissent 44, 18, 3; levis armatura . . conserere per iniqua atque -a loca pugnam poterat* 4, 6; omnes per -a atque iniqua loca . . pervadunt 25, 14, 9. omnia -a et plana erunt Ro in perfidum Samnitem pugnanti 9, 3, 2. — *β) comp.:* ad subducendum agmen in -iorem locum 7, 34, 8. donec ad -iorem vallem perventum est 44, 5, 7. — *γ) superl.:* qua -issimum aditum praebebat mons 38, 20, 7.

b) **transl.** *α) i. q.* **opportunus, secundus.** *αα) posit.:* prout locus iniquus -usve his aut illis . . est . ., varia fortuna pugnae est 38, 40, 14; necubi hosti -o se committeret loco 25, 33, 9; loco -o, tempore tuo pugnasti? 38, 45, 10; ad Thermopylas -one loco M.' Acilius . . pugnavit? 49, 3; nec discernatur, interdiu nocte, -o iniquo loco, iussu* iniussu imperatoris pugnent 8, 34, 10; quodsi . . nobis -o aut iniquo loco dimicandi tantummodo cum hoste copia esset 9, 4, 9; Macedonum . . phalangem . . loco -o iustaque pugna semper mansuram (esse) invictam 33, 4, 3; cum aciem instructam hostium loco -o invenissent 6, 32, 6. eos . . et tempore et loco -o instructos . . vim hostium non sustinuisse 26, 3, 1. — *ββ) comp.:* ut quibus locus -ior esset 25, 13, 14; cum Ri sub ipso constitissent vallo haud dubie -iore loco 22, 16, 2; iniquo . . loco dimicavi. Dic igitur, quo -iore potuerim dimicare 38, 49, 1; loci, quo multo -iore pugnaturus erat 29, 33, 4.

β) i. q. **par, idem (anceps);** *αα) posit.:* si forte (Rum) . . detrahere ad -um certamen possit 22, 13, 1; nusquam* se -o certamine* committentes 3, 42, 4. reddita

-a Cannensi clades* vel ducis vel exercitus interitu videbatur 27,49,5. [cum fortuna -a* *(coni. Mg,* qua *codd., del. Duk Ml),* quidquid cupitum foret, potentioris esset 3, 37, 7;] aliquamdiu -a virtute fortunaque Latinae maxime legiones . . restabant 6,32, 7. -o omnium Xvirorum imperio 3,41,10. qui ius -um pati non possit, in eum vim haud iniustam esse 38, 50, 9; ex quibus (sociis) alios in civitatem atque -um secum ius accepissent 26,24,3; iure -o in civitate vivit 3,53,9; non posse -o iure agi 6,37,4; vivere -o iure cum ceteris 21, 3, 6. utrum vobis dominatio an omnibus -a libertas parta est 4,5,1; quod -ae libertatis est § 5; omnia discrimina . . et concordiae et libertatis -ae* minuendae esse 34, 54, 5; nulli civilis animus, neque legum neque libertatis -ae* patiens 45, 32, 5. -is manibus *(i. q. viribus)* hesterno die diremistis pugnam 27, 13, 5. ibi varia victoria et velut -o Marte pugnatum est 2,6,10; cum Volscis -o Marte discessum est 40, 14; ut primo pugnatum ad Spei sit -o Marte 51,2; Marte -o discessum (esse) 9, 44, 8; prope -o Marte discesserunt 25,19,5; Marte -o discessum est 27, 12,10. auxilia trifariam -o numero divisit 38,20,9. senatus partem -am ex utraque gente esse (oportet) 8,5,5. in pensiones -as triennii . . solutio aeris alieni dispensata est 7, 27, 3; X milia talentum argenti discripta pensionibus -is in annos L solverent 30, 37, 5; ut darent talenta . . CCC per annos sex pensionibus -is 38, 9, 9; talenta . . XII milia dato intra XII annos pensionibus -is 38,13; (ut aes alienum) triennio -is pensionibus* *(Cuiacius Mg Ml,* portionibus *codd.)* persolveretur 6, 35, 4. ne . . in societate -am* possessionem imperii amitterent 1, 17, 2. primo -um proelium sustinuerunt 37, 38, 7; haudquaquam -o proelio pugnatum est 3, 7, 5. -a pugna iusto proelio erat 31, 43, 2; ubi -a pugna erat 36, 44, 11; quam (pugnam) aliquamdiu* -am . . sustinuerunt 9, 12, 6. ut ita sortem -am sibi cum collega dent 10, 24, 16. animis . . paribus et -a spe pugnarunt 33, 18, 14. (virtus *v. supra 5.*) proelium . . pari spe utrimque, -is viribus . . commissum est 7, 33, 5; primo utrimque -is viribus, eodem ardore animorum gerebatur* res 8, 9, 3; adeo -is viribus gesta res est 10, 27, 11; quibus (imperatoribus) vix -is viribus resisti posset* 23, 27, 11; cum qua* (Carthagine) viribus -is certabatur 25, 31, 11; -is viribus per aliquot horas pugnarunt 31, 33, 9; -is viribus ac prope pari spe pugnatum est 34, 47, 5. — [spatio autem indutiarum sumpto, -um venturum* *(coni. Mg,* haecum v. *V; exspectes cum Wb* aecum bellum futurum *vel tale quid)* 42,47,3.] — *ββ) superl.:* praedam . . cum cura, ut quam -issima esset, per milites divisit 38, 23, 10.

γ) i. q. **iustus.** *αα) posit.:* ceterorum -o arbitrio aestimatio fieret 32,10,3. si modo -a et honesta condicione liceat 28, 7, 15; alias condiciones pacis -as victis ac victoribus fore 9, 4, 3; ut condiciones pacis feramus -as utrisque 8, 5, 4; ut pax, si posset, -is, si minus, tolerandis condicionibus peteretur 38, 8, 3. specie . . -um est foedus 39, 37, 13; foedus -om deditis* . . dedimus 23, 5, 9; sub umbra foederis -i servitutem pati 8, 4, 2; suis inde legibus Rum ac Samnitem -o foedere victurum 9, 4, 4; neque ut -o* tamen foedere, sed ut in dicione pRi essent 20, 8; cum -o foedere cum Ris essent 28, 45, 20; cum pares bello -o foedere in pacem atque amicitiam venirent 34, 57, 8. certe id* et natura -um et* exemplo utile esse 10,24,17. ut foedus extemplo -is legibus fieret 24,1,9; cum quo nec foedere nec -is legibus iungeretur amicitia 28, 34, 7. privatis id seu -um seu iniquum onus iniungendum esse 26, 35, 9. quam orationem . . -am arbitror videri posse 5, 4, 2. qui primum pacem -am peterent 9, 4, 2; pacem adfero ad vos magis necessariam quam -am 21, 13, 4. aestimatio -is rerum pretiis liberavit *(sc. ex aerario obaeratos)* 7, 21, 8. cur -a* plebis recusatio esset 26, 35, 9. — ubi aliquos ego disceptatores non tam -os quam te . . hospitem habebam 42, 42, 4. eventus belli velut -us iudex, unde ius stabat, ei victoriam dedit 21,10,9; si apud iudices -os ageretur 42, 41, 1. ad hunc nimis -um aut iniquum praetorem reus extemplo factus (est) L. Scipio 38, 55, 4. — ipsi quoque reges -os adhiberent animos ad pacem accipiendam 44,29,8. — *ββ) comp.:* res bello bene gestae . . pacem nobis -orem dabunt 23,12,11. — nunc eosdem Ros -res Lacedaemoniis quam Achaeis esse 39, 35, 6. *(cf. δ).)*

aequum censeo: an tu* -um censes militia semenstri solidum te stipendium accipere? 5, 4, 7; cum quibus pacem habea-

mus, se modum imponere -um censet* 21, 44, 5; qui tuam senectutem obligatam ad obnoxiam adulescentiae suae esse -um censet 40,10,9; qui iam nunc sanguinem meum sibi indulgeri -um censet 15, 16; agi tamquam cum patria nobiscum -um censemus 5,4,8; me ea, quae fecistis, pati -um censetis 28, 29, 5*; pariter in iis* beneficio ac maleficio abstineri -um censent 5,3,8; claves portarum* reddi sibi -om censent 24, 37, 6; se a nobis adiuvari -um censent 32, 21,4; quaero de te, .. -um censeas necne, magistrum equitum dicto audientem esse 8, 32, 3*; est aliquis, .. qui certos sibi uni honores inter dimicantes competitores -um censeat esse 6, 41, 2; utrum iisne urbibus decedere se -um censeat .., an iis etiam .. 32, 34, 13; cur enim adversus externos tantum animorum geritis, ut imperare illis -um censeatis? 6, 18, 11; refero .., utrum .., an -um censeatis nobilissimam .. civitatem .. repeti in libertatem 34, 22, 11; mirari se, quod Ri -um censeant leges ei dicere 57,10; Leontinos quoque -om censere se* liberos esse 24, 29, 8; ut praetor scriberet consuli senatum -um censere in Italiam reverti eum 30,24,2; id senatum velle et -um censere, ut ita fieret* 39, 19, 6; nuntiaret senatum -um censere, .. maturare eum proficisci 21, 4; pars legibus eum solvi -um censere 39, 4; eos ad coss. mitti senatum -um censere 40, 16, 6; senatum -um censere subitarios milites .. dimitti 28, 10; pro his iniuriis satisfieri senatum -um censere* 42, 25, 7; nam neque Ros posse -om censere adversus fratrem uxoris se* arma ferre 29, 3; conquiri* omnes, qui in servitute sint, et restitui in libertatem -um censere 43,4,13; neminem praeter magistros in hospitia deduci -um censere (senatum) 8, 7; civitates Macedonum .. reddi mihi -um censebam 39,28,2; postquam inter patres non, quantum -um censebat, excellere opes suas animadvertit 6,11,6; legationem misit, qua -um censebat Sicilia sibi omni cedi* 24, 6, 8; Phaeneas .., quae ante bellum habuissent, restitui Aetolis -um censebat 33,13,9; rex cum omni comitatu transire -um censebat 42, 39, 6; Ismenias gentem Boeotorum in fidem Rorum permitti -um censebat 44,1; dedi quippe eos -um censebant 3, 53, 5; (Ri) restitui et Ptolomaeo omnes civitates .. -um censebant 33, 39, 4; id praemium belli suum esse -um censebant Ri 36, 32, 2; impensam .. omnem praestare regem -um censebant (Ri) 37, 35, 8; senatum quaerere de pecunia .. -um censebant (Q. et L. Mummii) 38, 54, 5; suas ornari provincias, priusquam de praetoris exercitu ageretur, -um censebant (coss.) 40, 36, 5; hoc a te impetrari -um censerem, ut .. 7, 13, 4; quae (gens) .. aliis modum pacis ac belli facere -um censeret 9, 14, 3; quis -um censeret .. ob nulla quemquam merita in amicitiam recipi 21, 19, 5; cum Rus eum -um censeret priorem dicere, qui petisset colloquium 32,33,1; quid sibi ab senatu populoque Ro tribui -um censeret 37, 52, 6; petiit a patribus, ut, si* -um censerent, .. dis .. honorem haberi iuberent 39, 4, 2*; quod se ad nutum imperiumque eorum omnia dicere ac facere -um censerent 42, 25, 8; ne nova falsaque crimina plus obesse Rhodiis -um censerent quam antiqua merita 45, 20, 9; qui* patriam pro se perire -um censerent 26, 8; cum .. praeferri .. ipsi C. Terentio consuli -um censuerint 22, 60, 7; -om censuisse Neapolitanos, quod auri sibi .. relictum foret, eo iuvare pRum 32, 6; quam senatus -um censuisset, eam fortunam (Locrenses) habituros 29, 8, 3; tribuni rem .. ipsis, non sacerdotio damno fuisse cum -om censuissent, .. flaminem in senatum introduxerunt 27, 8, 10; Carthaginienses responderunt, quidquid -um censuissent Ri, facturos esse 33, 49, 4; cum (Aetoli) legatis totiens repetentibus res nec reddi nec satisfieri -um censuissent 36, 3, 10.

aequum est: omnibus quidem, Ri, vestram misericordiam vestrumque auxilium -um est patere 7, 30, 11; ita tamen -um est .. me vestra meis armis tutari 31, 25, 6; vos quoque -um est, quae vestra munia sunt, .. impigre praestare 39, 16, 13; vos quoque -um est, commilitones, .. nunc quoque in potestate consulum ac* senatus esse 42, 34, 15; cum hodie litibus et iurgiis supersederi -um sit 38, 51, 8; dominum sequi ancillam -um esse 3, 44, 10; non esse -um mandatum sibi a populo eripi honorem 4, 57, 2; an -um esse dediticios suos illa fertilitate .. perfrui ..? 7,38,7; percunctandi etiam -um esse potestatem fieri patribus 26, 15, 3; cum cos. negaret -um esse* tribunos* intercedere 28, 45, 6; illos armare iuventutem et capessere pro parte bellum -um esse 29, 5, 7; qui privatis conlatas pecunias .. reddi tandem -um* esse dixit 16, 1; finem aliquem

militandi fieri -um esse 32, 3, 4; qui honorem .. peteret, in eo populo creandi, quem velit, potestatem fieri -um esse 7, 11; -um esse socios et amicos pRi reges inter se .. pacem servare 8, 16; sumere itaque eos de se, non rogare -om esse 45, 13, 16*; -um erat me dimitti* 42, 34, 12; summam pecuniae quantam -um esset promitti, veniebat in dubium 3, 13, 7; illud te mihi ignoscere* .. -um erit 28, 41, 1. — *comp.:* quam (causam) .. et nos et regem ipsum cognoscere -ius est 35, 16, 13; -ius esse Ros milites .. praemia victoriae* habere 36, 25, 7; quae Antiochi fuerint*, Eumenem -ius esse quam me habere 39, 28, 5.

δ) *i. q. tranquillus (animus); αα) posit.:* vos ne dici quidem omnia -o animo fertis*? 28, 29, 5; id Ri .. -o satis, Poenus periniquo animo ferebat 21, 52, 4; hanc multam ita -o animo feretis, si .. 24, 16, 13. cuius in* imaginis titulo consulatus censuraque et triumphus -o animo legetur 10, 7, 11. ut .. tam et hoc gentes humanae patiantur -o animo, quam imperium patiuntur Pr. 7; -o igitur animo patiatur se ab domo .. abesse 5, 4, 6; ut modicas iniurias non -o modo animo* pati sed prope lubenti possent 29, 8, 6; cos. minime -o animo comparationem militum .. fieri patiebatur 32, 18, 1; si spem libertatis differri non satis -o animo paterentur 33, 38, 7; interrogat milites, satin' -o animo paterentur .. castra capta esse 10, 41, 13. ut -o animo Persea tantas apisci opes .. Eumenes visurus fuerit 44, 25, 2. in certamine amicitiae .. minime -o animo vinci possum 37, 53, 7*. — minus -is animis auditus est Scipio 28, 45, 1. — facile erat orationem apud faventes -is *auribus* accipi 35, 50, 1. laudationem tam -is auribus mortui audivit, quam vivi accusationem audierat 2, 61, 9; ne in senatu quidem satis -is* auribus audiebatur 22, 25, 12. — ββ) *comp.:* ut .. -iore hinc animo discedam 3, 48, 4. quo* id -iore animo de plebe multitudo ferret, senes .. dicere 5, 39, 13. victi nos -iore animo quiescimus quam vos victores 3, 67, 10. — eam sententiam haud -ribus* animis quam .. postulatum Latinorum patres audierunt 23, 22, 6.

B) **subst.** a) **proprie:** ut pila .. non tamquam ex -o missa* vana .. caderent 7, 23, 8. facile in hostem imparem ex -o pugnabant 10, 43, 6. — neque in -um demitti* agmen vidit 7, 23, 6. si excipere degressum* in -um posset 22, 12, 7. in -um descendunt* 10, 14, 8; oportet .. descendas in -um 22, 14, 14*; non descensuros in -um Ros 7, 14, 10; descendit in -um 22, 14, 11; non prius descenderunt in -um quam 1, 12, 1. — facilem in -o campi .. victoriam fore 5, 38, 4.

b) **transl.** α) *i. q. fautor:* .. omnes eam rogationem .., -i atque iniqui .. in contumeliam eius latam acceperunt 22, 26, 5. -is iniquisque persuasum erat, tantum bello virum neminem usquam ea tempestate esse 5, 45, 1. — β) *i. q. par:* procedente certamine nihil iam -i erat 38, 21, 4. — ex aequo: ut vel ex -o inter regem* socium populumque .. disceptarent 42, 23, 6; si ex -o disceptatur 35, 16, 6; quam non ex -o disceptatum apud Caecilium foret 39, 47, 6; quae disceptatio ex -o .. relicta est? 37, 36, 5; quam non* ex -o disceptatio futura esset 39, 36, 1. ut ex -o foedus fieret 42, 25, 11. pacem ex -o* manere 30, 6. nec obsidio, sed* bellum ex -o erat 10, 45, 12. si societas et amicitia ex -o observatur 39, 37, 10. ut qui ex -o nos venisse in amicitiam meminissemus 7, 30, 2. — in aequo: modo ne in -o hostes vestri nostrique apud vos sint ac nos socii, immo ne meliore iure sint. nam ut in -o essent, nos fecimus 39, 37, 14 *sq.*; adeo in -o eum duarum* potentissimarum gentium summis imperatoribus posuerunt 50, 11. — γ) *i. q. iustus:* quod si Ri* tum quoque .. -a aspernarentur 42, 62, 7. non -um eum facere, qui ab sociis suis non abstineret iniuriam 26, 6; nec facturum -a Samnitium populum censebant, si .. 7, 31, 7. omnia eos -a impetraturos (esse) 33, 35, 12. -a iniquis miscent 35, 17, 2. talia querentis* -a orare .. respondebant 28, 25, 7. adeo -a postulatis, ut ultro vobis deferenda fuerint 3, 53, 6; postulate -a et ferte 7, 40, 14; -um postulare videtur 21, 3, 3; cum et privati -um postularent 31, 13, 5; nemo .. erat, quin et vera scribi et postulari -a fateretur* 23, 48, 6. quoniam ab hostibus in se -a statui quam in se ipsi ferre maluerint 9, 15, 5. — ut apud quos gratia vim -i haberet 3, 36, 7. quid ab eo quemquam posse* -i exspectare 39, 4, 8; si quid tamen -i se habere arbitrarentur 35, 33, 5. Ri, a quibus nihil -i me impetrare iam diu

animadverto 39, 28, 1; postquam nihil -i in consilio impetrare se censebat 37, 36, 1; profectum eum ad regulos Gallorum nihil -i impetrasse 38, 18, 14; nihil enim -i ab Ris impetrari posse 35, 45, 6. quod nihil -i postularent Ri 15, 8. — si vos nec cura.. nec periculum movet, ne serpat latius contagio eius mali, nos -i bonique facimus 34, 22, 13. — plus -o et bono saevisse in eos videri possum 42, 41, 14. — quod medium inter -um et utile erat 31, 13, 5. — eam (concordiam) per -a, per iniqua *(i. e. omni modo)* reconciliandam civitati* esse 2,32,7. — *comp.:* si integer quam si victus peteret pacem, -ora* impetrari posse ratus 30, 29, 5.

acc. adv.: adeo *703, 52; 708, 32; 42;* haud *707, 49;* haud dubie *702, 46;* haudquaquam *703, 41;* ita *706, 37; 707, 20;* minus *ib. 37;* minime *ib. 29; 36;* multo *702, 49;* nimis *704, 44;* prope *703, 25;* quam *707, 41; 708, 19, 23;* satis *702, 8; 707, 18; 31; 32; 43;* tam *704, 40; 707, 23, 40;* tamquam *704, 9;* vel *708, 17;* velut *703, 21; 704, 41.* — *sequitur ac: 704, 14; 708, 30.* — *sq. dativus:* agendis vineis *702, 8;* — his aut illis *ib. 30;* Cannensi *703, 1;* utrisque *704, 16;* Achaeis, Lacedaemoniis *ib. 50.* — *sq. abl.:* natura *704, 27.* — *sq. cum:* cum ceteris *703, 13;* cum collega *ib. 46;* secum *703, 10.* — ex utraque gente *703, 28.* — *voces syn.:* in aperto *702, 5;* planus *ib. 22.* noster *ib. 16;* tuus *ib. 32.* idem *703, 51;* par *ib. 47; 49; 704, 3.* bonus *supra 8; 9;* honestus *704, 13.* haud iniustus *703, 9.* — *oppos.:* iniquus *702, 19; 20; 29; 35; 37; 47; 704, 31; 44; 708, 11; 13; 40; supra 13.* periniquus *707, 19.* lubens (animus) *ib. 28.* melior *708, 31.* necessarius *704, 25.* tolerandus *704, 17.* utilis *ib. 27; supra 11.* varius *703, 21.*

aerarium. I. **Forma**: aerari *(gen.) P* 24, 18, 2; 10; 13.

II. **Signif.** a) **i. q. locus thesauri**: haec illis arx, hoc horreum, -um, armamentarium .. est 26, 43, 8. urbem .. perisse, horreum atque -um quondam pRi 32, 3. — se aperturum -um dixisse (*sc.* Scipionem) 38, 55, 13. — aes grave plaustris quidam ad -um convehentes 4, 60, 6. qui .. furtim senatus consultum factum ad -um detulerit 39, 4, 8.* — cum .. C. Claudius .. in -um escendisset* 29, 37, 12. deinde M. Livius in -um venit § 13. — signa .. a quaestoribus ex -o prompta delataque in campum 3, 69, 8; signa ex -o prompta feruntur ad dictatorem 4, 22, 1. cum .. iussisset .. signa eodem quaestores ex -o deferre 7, 23, 3. *(cf.* b) *ε) aliquot locis.)*

b) **thesaurus publicus**; *α) subi.:* duos diversos exercitus -um alere non potest 28, 41, 11. tarda enim nomina .. -um mensis cum aere in foro positis dissolvit 7, 21, 8. cum ad novum bellum .. vix -um sufficeret 31, 13, 3. si -um inops sit 23, 48, 5. — inopi -o* nec plebe ad tributum sufficiente 29, 16, 2. — *β) obi.:* nonne et, cum pecunia opus fuit, viduarum pecuniae adiuverunt -um 34, 5, 10. scire sese pRi* -um bello exhauriri 22, 32, 5; quia nec -um exhauriri* .. volebant 61, 2; *(v. p. 711, 30.)* non -o modo eorum sed etiam templis spoliatis 28, 36, 3. — *γ) gen.:* cum haec inclinatio animorum plebis ad sustinendam inopiam -i fieret 24, 18, 13; cum censores ab inopiam -i se iam locationibus abstinerent § 10; censores vacui ab operum locandorum cura propter inopiam -i § 2; eam (praedam) propter inopiam -i coss. vendiderunt 3, 41, 4. — *δ) dat.:* quia ea lege haud parvum vectigal inopi* -o additum esset 7, 16, 7. — *ε) c. praep.* 1) c. acc.: omne aes .. in -um conditum (est) 10, 46, 5. viduae et pupilli pecunias suas in -um deferebant 34, 6, 14; nihil relicturis .., quod in -um deferret 45, 35, 6; id quoque se in -um delaturum* (esse) 39, 29, 7; iure iurando adactis centurionibus aes in -um ad quaestores esse delaturos 40, 41, 8; matronae .. omnia ornamenta sua in -um detulerunt 5, 25, 8; quam (pecuniam) ipse in -um detulisset 28, 38, 14. an noctu tamquam furtiva* in -um deportabuntur? 45, 39, 6. pecuniam regiam* .. est .. in -um laturus 37, 10; aeris gravis tulit in -um CCCLXXX milia 10, 46, 14; argenti prae se in -um tulit XIIII milia pondo* 28, 38, 5; argenti tulit in -um pondo CXXXIII milia 30, 45, 3*; in -um tulit CCCXX milia aeris 31, 49, 2; XXX pondo ferme auri in -um tulit 32, 7, 4; argenti infecti tulit in um XIIII milia pondo 34, 10, 4; X milia pondo auri .. in -um tulit 41, 28, 6; pecuniae in -um tulerunt sestertium triciens 28, 9, 16; praeter aurum argentumque, quod in -um sit latum 45, 43, 8. L milia pondo argenti in -um intulit 33, 27, 3; cum bis miliens in -um intulisset 38, 55, 12; captivae pecuniae in -um inlatae 10, 46, 6.

venditum sub hasta* cos. in -um redigere quaestores iussit 4, 53, 10; magnam pecuniam in -um redegit 7,27,8. X pondo auri .. in -um rettulit 45, 4, 1; Scipionem X milia pondo auri .. plus accepisse, quam in -um rettulerit* 38, 55, 6; quod pecuniae regiae .. aliquantum .. neque in triumpho tulisset neque in -um rettulisset* 37, 57, 12. — 2) c. abl.: neminem pecuniam ab -o petiturum esse 24, 18, 12. — si ex opulento -o .. alerentur *(sc. milites)* 23, 49, 4. uti singulis* his centena milia aeris quaestores ex -o darent 39,19,4; dandam (esse) ex -o pecuniam mutuam 22,60,4; praemium indici pecunia ex -o .. data (est) 2, 5, 9. pecuniam ex -o scribae .. clam egessisse* per indicem comperti 30, 39, 7. sumptum non erogatum ex -o (esse) 33, 23, 8. indicibus dena milia gravis aeris .. ex -o numerata (sunt) 4,45,2. cum quaestores pecuniam ex -o .. promere non auderent 38,55,13; pecunia ex -o prompta (est) 5, 25, 8. pretium eorum ex -o solutum est dominis 32, 26, 14. — non pecuniam in -o habebamus 34, 6, 12. quam (pecuniam) .. in -o positurus esset 39, 5, 8; signa aenea quinque ex multaticio argento in -o* posuerunt 31, 50, 2. aurum, quod in sanctiore -o ad ultimos casus servabatur* 27, 10, 11. captam ex hostibus in -o exhausto bellis pecuniam esse 5, 20, 5; omnem .. pecuniam in -o esse 38, 58, 2; cum pecunia in -o esset 23, 48, 11; ac si pecunia in -o esset 24, 18, 11; cum pecunia in -o non esset 26, 35, 10.

acc. adi.: inops *710, 10; 10; 26;* opulentum *supra 11;* sanctius *ib. 29;* [-um publicum Fr. 31 (*apud Orosium VII 2*) *Livianum non esse ipso adi. confirmari videtur.*]

aerarius. (aerari *nom. plur. P* 24, 18, 6; *V* 45, 15, 8.) a) **adi.:** auctores traditarum Syracusarum fabrum -um Sosim et Moericum Hispanum .. habere 26, 30, 6. — b) **subst.,** *i. q. infimae sortis civis. α) subi.:* inter quattuor et triginta tribus et C. Claudium -um fore 29, 37, 15. — *β) obi.:* censores .. Mamercum .. tribu moverunt octiplicatoque censu -um fecerunt 4, 24, 7; Mam. Aemilium .. um fecerunt 9, 34, 9; omnis -os fecerunt 27, 11, 15; 42, 10, 4; quaestorem eum .. -um fecerant 24, 43, 3; tribu quoque is motus et -us* *(coni. Ursinus,* operarius *V)* factus (est) 44, 16, 8; omnes iidem ab utroque *(sc.* censore) .. -i facti (sunt) 45, 15, 8; -i omnes facti (sunt) 24, 18, 6. si exemplum haberet bis eundem -um relinquendi 29, 37, 15; inter nomina eorum, quos -os relinquebat, dedit* conlegae nomen § 12; M. Livius .. pRum omnem, XXXIIII tribus, -os reliquit* § 13. — *γ) c. praep.:* ea supra duo milia nominum in -os relata (sunt) 24, 18, 8. C. Claudium nominatim se inter* -os relicturum (esse) 29, 37, 15.

aeratus: ii primum lectos -os *(i. e. ex aere fabricatos)* .. Romam advexerunt 39, 6, 7.

aereus: clupeis -is in naves impositis* 45, 33, 1. signa -a et marmorea transtulit 34, 52, 4. Aetoli circa Chalcioecon — Minervae -um est templum — congregati caeduntur 35, 36, 9.

aerumna: orare*, uti sibi .. deplorandi -as suas potestatem facerent 29, 16, 7.

aes. I. **Forma:** aere *(dat.)* 31, 13, 5.

II. **Signif.** A) **proprie; metallum.** a) *gen.:* -is acervi .. magni inventi (sunt) 26,11,9. metalla quoque auri atque argenti non exerceri, ferri et -is permitti 45, 29, 11*. argenti -isque fabrefacti vis 26, 21, 7. multitudo tantum cum -is crepitu .. edidit clamorem 5, 9; strepitus .. mulierum cum crepitu undique -is 43,10,5. — b) *c. praep.:* leges decemvirales .. in aes incisas in publico proposuerunt 3, 57, 10. — naves .. captae (sunt), quaedam cum suis oneribus .., aere praeterea ferroque 26, 47, 9. — arma his imperata (sunt) .. omnia ex aere 1,43,2. vasa .. ex aere multa fabrefacta 34,52,5; vasorum ex .. aere et ebore factorum 45, 33, 5.

B) **transl.; pecunia.** a) *generaliter dictum; α) subi.:* omnibus his* voluntariam .. professis* militiam -a *(i. q. stipendia)* procedere 5, 7, 12. — *β) obi.:* (adsigno *v. p. 714, 42.*) omne aes argentumque in aerarium conditum .. est 10, 46, 5. pro se quisque .. aes in publicum conferunt 26, 36, 11. -a militantibus constituta sunt 5, 3, 4; quod -a militibus sint constituta 2, 3; -a militibus constituta esse 10, 6. aes in aerarium ad quaestores (se) esse delaturos 40, 41, 8. postulatum .., ut de stipendio equitum .. -a demerentur 7, 41, 8. negabant nuper danda esse -a militibus, quia numquam data essent 5, 4, 3. spes .. in stipendium militum erogandi -is

4,36,2. annua aera* habes, annuam operam ede 5, 4, 7. -e persoluto 8, 14, 6. id aes redactum ex captivis dicebatur* 10,46,5; *(v. p. 714,44; 46.)* (contraho, exhaurio, levo, numero *v. infra* b) *et* c); flagito, reddo *v. infra* d).) — γ) *gen. (aes = as, aeris = libra aeris):* frumenti vim magnam .. aediles curules .. binis -is in modios populo diviserunt 31,50,1; tritici decies C milia binis -is populo discripserunt* 33, 42, 8; his duceni quinquageni -is in pedites divisi (sunt) 34, 52, 11; militibus ex praeda* divisit in singulos ducenos septuagenos -is 46,3; in pedites singulos dati (sunt) octogeni -is 33, 37, 12; data ex praeda militibus -is octogeni bini 10, 30, 10; militibus ex praeda quadringenos* -is divisit 30, 45, 3; magnam vim frumenti .. aediles curules quaternis -is vicatim populo discripserunt* 26, 6; frumenti vim ingentem .. quaternis -is populo .. diviserunt (aediles) 31, 4, 6; septuageni -is militibus divisi (sunt) 33, 23, 7; -is trecenos militibus divisit 40, 34, 8; divisit .. in singulos milites trecenos -is 59, 2; redempti singuli -is trecentis decem 10,31,4. — ad equos emendos dena milia -is ex publico data (sunt) 1, 43, 9; viduae .., quae bina milia -is in annos singulos penderent *ib.;* (tribuni) II milia -is damnato multam dixerunt* 2, 52, 5; qui supra CCC (*sc.* milia) usque ad deciens -is (*sc.* census fuisset) 24, 11, 8; censuerunt patres .. XII milia -is praetori ad rem divinam et duas hostias maioris dandas 25, 12, 12; indici libertas data (est) et XX milia -is 26, 27, 9; indicibus libertas et -is dena milia data (sunt) 27, 3, 5; pecuniae in aerarium tulerunt .. LXXX milia -is 28, 9, 16; muneris ergo in singulos dari* ne minus dena* milia -is 39, 19; L. Furius praetor in aerarium tulit CCCXX milia -is 31, 49, 2; servis vicena quina milia -is et libertatem (*sc.* dari patres iusserunt) 32,26, 14; -is* tulit in triumpho CCXXXVII milia quingentos* 33, 23, 7; -is tralata (sunt) CCLIV milia § 9; -is lata (sunt) CCCXX milia 37, 11; uti singulis his* centena milia -is quaestores urbani ex aerario darent 39, 19, 4; XX milia -is decreverunt (*sc.* patres ad ludos) 40,52, 2. qui C milium -is aut maiorem censum haberent 1, 43, 1; multa praesens quingentum milium -is in* singulas civitates imposita (est) 10, 37, 5; ducentum milium -is multam M. Postumio dixerunt 25, 3, 13; legatis in singulos dona ne minus quinum milium, comitibus eorum milium* -is .. decreta (sunt) 30, 17, 14; munera .. legatis in singulos quinum milium* -is ex senatus consulto missa (sunt) 31, 9, 5; legatis munera dari iussa (sunt), in singulos quaternum milium -is 37, 3, 11; vehicula, quae pluris quam XV milium -is essent 39,44,2; legato C milium -is munus missum (est) 42, 6, 11; Threcum legatis .. .. munera binum milium -is summae in singulos missa (sunt) 19, 6*; munera omnibus in singulos binum milium -is data (sunt) 43, 6, 10; legatis in singulos binum milium -is munera missa (sunt) § 14; munera binum milium -is legatis missa (sunt) 8, 8; multam deciens C milium -is dixerunt (*sc.* tribuni) § 9; binum milium -is (legatis) singulis missum (est) munus 44, 14, 4; munus tamen legatis in singulos binum milium -is missum est 15, 8; Thracibus munera data in singulos binum milium -is 45, 42, 11. unum vadem tribus milibus -is obligaverunt 3, 13, 8*; uterque .. damnatus (est), Romilius X milibus -is, Veturius XV* 31, 6; (C. Sempronius) XV milibus -is damnatur 4, 44, 10; C. Licinius Stolo .. X* milibus -is est damnatus 7, 16, 9; ludi magni voti -is trecentis tribus milibus trecentis triginta tribus triente 22, 10, 7*; qui .. milibus -is L ipse aut pater eius census fuisset 24, 11, 7; quae (mancipia) X milibus -is aut pluris eo venissent 39,44, 3; id opus CXXX milibus -is locasse dicitur 43, 4, 7. stipendium .. iis coloniis in milia -is asses* singulos imperari 29, 15, 9; vicenos quinos et semisses in milia -is quaestores urbani .. solverunt 39, 7, 5; uti .. his rebus omnibus terni in milia -is attribuerentur 44, 3; munera mitti legatis ex binis milibus -is censuerunt 43, 5, 8. equiti certus numerus -is est adsignatus 5, 7, 12. si quid cui argenti -isve fuerit 26, 35, 6. quod -is ex eis (*sc.* bonis) redactum est 8, 20, 8. *(v. p. 712, 54.)* quibus (captivis) sub hasta venumdatis tantum -is redactum est, ut 6, 4, 2. — δ) *abl.:* libra et -e liberatum emittit 6, 14, 5. reliquo -e aedem .. faciendam locavit 10, 46, 14*. servos .. ad militiam parvo -e emendo 26, 35, 5. — ε) *c. praep.:* mensis cum -e in foro positis 7, 21, 8. ex quo multaticio -e Veneris aedem .. faciendam curavit 10, 31, 9.

b) *aes alienum.* α) *subi.:* erat .. et

materia et causa seditionis aes -um 6,31,2. quos aes -um et desperatio rerum suarum . . praecipites ad novanda omnia agebat 42, 30, 4. — β) *obi.:* se militantem . . aes -um fecisse 2, 23, 5. qui . . cum iniusto fenore gravatum aes -um levasset 42,5,9. *(v. infra 14.)* inspecto -e -o initaque ratione minuendi eius 6, 27, 8. (solvo *v. infra 29.*) — γ) *gen.:* censoribus . . eguit annus, maxime propter incertam famam -is -i 6,27,3. postquam professionibus detecta est magnitudo -is -i per hanc fraudem contracti 35, 7, 4. mitiore iam plebe ob recens meritum levati -is -i 7, 22, 2. quia solutio -is -i multarum rerum mutaverat dominos § 6; in pensiones aequas triennii . . solutio -is -i dispensata est 27, 3; coss. . . solutionem -i -is in publicam curam verterunt 21,5. acriores quippe -is -i stimulos esse 6,11,8. quia nolint conspici summam -is -i 27, 6. erat -is -i magna vis re damnosissima etiam divitibus, aedificando, contracta 6,11,9; ut . . exhausta vis ingens -is -i sit 7, 21, 8; occasio videbatur rerum novandarum propter ingentem vim -is -i 6, 35, 1; erant non Aetoli modo in seditionibus propter ingentem vim -is -i, sed Thessali etiam 42, 5, 7. — δ) *dat.:* cum et privati aequum postularent, nec tamen solvendo aere* -o rpa esset 31, 13, 5. — ε) *abl.:* totam plebem -e -o demersam esse 2, 29, 8. victoria vestra, quae vos facile isto velut -e -o exsolvat 37, 54, 10; exsolvi plebem -e -o posse 6, 14, 11. — ζ) *c. praep.:* civitas . . flagrabat ódio, maxime propter nexos ob aes -um 2, 23, 1; cui cum se C. Publilius* ob aes -um paternum nexum dedisset 8,28,2. tribuni . . promulgavere leges . . unam de -e -o 6, 35, 4.

c) *aes grave.* α) *obi.:* aes grave plaustris quidam ad aerarium convehentes 4, 60, 6. — β) *gen.:* indicibus dena milia -is gravis . . numerata 45,2; -is gravis transvecta (sunt) vicies C milia et DXXXIII milia 10, 46, 5; indici data libertas et -is* gravis XX milia 22, 33, 2; pactus C milia gravis -is 10, 46, 12; -is gravis tulit in aerarium CCCLXXX milia § 14. ei C milia gravis -is dari patres iusserunt 32,26,14. M. Postumius . . X milibus -is gravis damnatur 4,41,10; plebs denis milibus -is gravis reos condemnat 5, 12, 1; innoxii denis milibus gravis -is condemnati sunt 29,7; absens XV milibus gravis -is damnatur 32, 9.

d) *aes militare:* cum . . -a militaria flagitaret miles 5, 12, 7; ut . . -a militaria . . multiplicia rpae reddant 10, 9.

e) *aes signatum.* α) *obi.:* aurum, argentum, aes* s. omne* senatores crastino die in publicum conferamus 26, 36, 5. omne aurum, argentum, aes s. ad triumviros mensarios extemplo deferamus § 8. — β) *genet.:* (captum est) -is argentique s. aliquantum 24, 47, 14. -is s. quina milia in singulos patres familiae relinquamus 26,36,7. cautum erat . ., quo ne plus s. argenti et -is domi haberemus 34, 6, 14.

acc. adi.: alienum *714, 54 sqq.;* annuum *713,1;* fabrefactum *712, 26;* gravatum *715, 6;* grave *ib. 40 sqq.;* militare *supra 1; 2;* multaticium *714, 52;* multiplex *supra 3;* omne *712, 43; supra 5; 7;* parvum *714, 50;* paternum *715, 37;* reliquum *714, 48;* signatum *supra 5 sqq.* — *adv.:* velut *715, 32.* — *syn.:* libra *714, 47.* — *oppos.: saepissime* argentum, *minus saepe* aurum, *raro* ferrum.

aestas. a) *subi.:* -em aptam rei gerendae adesse 38,3,11. prius se -as circumegit, quam 23, 39, 4. tristem hiemem . . gravis pestilensque omnibus animalibus -as excepit 5, 13, 4. iam -as in exitu erat 27, 4, 1; media -as forte erat 33, 48, 5; si -as et tempus rerum gerendarum esset 32, 36, 6. — b) *obi.:* quos (hostes) vincendo et victos sequendo priorem -em* absumpsistis 27, 13, 3. propter Iunonis Laciniae templum -em* Hannibal egit 28, 46, 16. ne . . -as vagando circumagatur 44, 36, 10. Hannibal in agro Sallentino* -em consumpsit 25, 1, 1; consumpta -e in recognoscendis* agris 42, 9, 7. iam enim* -as exacta erat 24, 20, 15. quibus (proeliis) cum extrahi -em* posse coss. crederent 27, 26, 3; ne . . sine ullo effectu -as extraheretur 32, 9, 10; extracta prope -e per ludificationem hostis 22, 18, 9. — X -es hiemesque continuas circumsessa (*sc.* urbs) 5, 22, 8. — c) *gen.:* ut exponerent -is eius [hiemisque*] acta sua 43, 19, 14. iam non -is nec hiemis discrimen esse 5, 10, 8. exitu* -is eius, qua haec gesta perscripsimus, litterae . . venerunt 23, 48, 4; eiusdem -is* exitu* M. Marcellus . . cum ad urbem venisset 26, 21, 1. -is eius extremo, qua* capta est Capua 20, 7; extremo -is huius classis Punica . . in Africam rediit 27, 6, 13; extremo -is* eius, qua haec in Graecia gesta sunt*, . . patres . . iusserunt 28, 9, 1. me-

dium enim -is erat 37, 23, 2. principio -is, qua haec gerebantur, in Hispania .. coeptum bellum est 22, 19, 1; -is eius principio, qua haec agebantur*, .. Edesco .. venit 27, 17, 1; principio -is eius, qua haec sunt gesta, .. Lemnum .. transmiserunt 28, 5, 1; classis a Corcyra eiusdem principio -is .. Attalo regi coniuncta est 31, 44, 1. obstinatus tenore eodem consiliorum -is* reliquom extraxit 22, 15, 1; relicum -is recipiendis in fidem Hispaniae populis absumpsit 27, 20, 2; cos. reliquum -is circa* Padum .. exercitum habuit 34, 22, 3; quietum inde fore videbatur reliquom -is tempus 22, 21, 1. extrahere relicum tempus -is* in animo habebat 44, 8, 7. — d) *abl.:* ex .. populis, quo* -e comportatum erat, devehi frumentum 25, 13, 5; si non sit -e perfectum bellum 5, 6, 2; (amnis) -e exiguus* 44, 8, 6; se iuxta hieme atque -e bella gerere posse 5, 6, 5; Hortensium quoque in tectis hieme pariter atque -e navalis socios habere 43, 7, 11; cingunt paludes inexsuperabilis* altitudinis -e et hieme 44, 46, 5. sumus aliquotiens hac -e devastati 23, 42, 5; pugnabitis cum exercitu tirone, hac ipsa -e caeso 21, 43, 10. magnum bellum ea -e coortum in Hispania (est) 40, 30, 1; -e ea, qua haec in Africa gesta sunt, P. Sempronius .. conflixit 29, 36, 4; ea -e .. res gerere 40, 50, 7; quas res ea -e prospere gessisset rex Perseus 43, 11, 9; multo* maiores ea -e in Hispania quam in Italia res gestae (sunt) 23, 49, 14; haec ea -e ab Ris Philippoque gesta (sunt) 31, 44, 1; haec ea -e .. gesta (sunt) 47, 3; haec ea -e in Hispania gesta (sunt) 40, 16, 10; haec ea -e ab Ris in Graecia .. gesta (sunt) 32, 25, 12; multa ea* -e, qua haec facta* sunt, .. nuntiata sunt prodigia 27, 4, 11; Olympiae ludicrum ea -e futurum erat 35, 3; quid ea -e .. rerum gestarum* esset 44, 18, 4; etsi ea -e transiturum in Italiam fratrem crediderat 27, 39, 4. eadem -e in Bruttiis Clampetia .. capta (est) 29, 38, 1;* eadem -e alter cos. .. conflixit 34, 22, 1; eadem -e in Hispania .. Ri imperatores .. copias coniunxerunt 25, 32, 1; eadem -e* in Hispania coortum (est) ingens bellum 29, 1, 19; eadem -e Marcellus .. excursiones .. fecit 23, 41, 13; eadem non -e solum, sed etiam isdem prope diebus .. cos. alter .. bellum gessit 38, 12, 1; eadem -e*, qua in Thessalia legatus .. duo oppida oppugnavit 43, 1, 1; eadem -e equites .. ad exercitum .. pervenerunt 32, 27, 2; eadem -e, qua haec .. gesta sunt, P. Quintilius Varus* praetor et M. Cornelius procos. .. cum Magone .. pugnarunt 30, 18, 1; eadem -e et L. Postumium .. pugnasse scribunt 40, 50, 6; eadem -e et cum Philippo rege .. motum bellum est 24, 40, 1; eadem -e Mago .. in Italiam .. traiecit 28, 46, 7; eadem -e M. Valerius .. in Africam tramisit 27, 29, 7; eadem -e et Philippus implorantibus Achaeis auxilium tulit § 9. quia .. media -e Venusiam in tecta milites abduxisset* 27, 20, 10. Olcadum, priore -e domitae gentis 21, 5, 7; Antiochus cum priore -e omnibus .. civitatibus in suam potestatem redactis .. Antiochiam concessisset 33, 19, 8; quo magis cessatum priore -e erat 37, 9, 5; consumptis priore -e, quae praeparata fuissent Fr. 20. ut .. perfecturus -e proxima videatur *(sc. bellum)* 32, 28, 7. haec in Hispania* secunda -e Punici belli gesta (sunt) 22, 23, 1. *(qua sc. aestate, v. supra 9 locis).* — e) *c. praep.:* relinquendane haec censetis, ut ad -em rursus* novus de integro .. exsudetur labor? 5, 5, 6. differendum esse in -em bellum 37, 39, 2.

acc. adi.: apta rei gerendae *716, 23;* continuae *ib. 43;* gravis *ib. 26*; media *ib. 28; supra 12;* pestilens *716, 26;* prior *ib. 31; supra 14 sqq.;* proxima *ib. 20;* secunda *ib. 21;* — haec *716, 51; 717, 25;* haec ipsa *ib. 27;* ea *716, 44; 47; 50; 53; 717, 3; 5; 28 sqq.;* eadem *716, 48; 717, 7; 44 sqq.*

aestimatio. a) proprie, *i. q. taxatio.* α) *subi.:* ceterorum aequo arbitrio -io fieret 32, 10, 3. nomina *(sc. nexorum)* .. -io aequis rerum pretiis liberavit 7, 21, 8. — β) *obi.:* ne frumenti -em magistratus Rus haberet 43, 2, 12. — γ) *abl.:* (dato Eumeni) pro frumento, quod -e fit*, talenta CXXVII 38, 38, 14. tum coquus, vilissimum antiquis mancipium et -e et usu, in pretio esse 39, 6, 9. — δ) *c. praep.:* legem de multarum -e .. ipsi (coss.) praeoccupaverunt ferre 4, 30, 3. ita in -em urbs agerque venit 5, 25, 8.

b) **transl.,** *i. q. laus:* α) semper -em arbitriumque eius honoris penes senatum fuisse 3, 63, 9. — β) quid magis e rpa duceret, -em sibi permissam (esse) 26, 16, 4. — γ) triumphus spectaculo oculorum maior quam Africani .. fuit, recordatione rerum et -e periculi certaminisque non .. compa-

randus 37, 59, 2. celebratior is prope dies favore hominum et -e vera* magnitudinis eius fuit quam.. 38,51,14. — δ) ut praemia ad veram meritorum -em tribui possent 28, 16, 10.

acc. gen.: ceterorum *718, 36;* frumenti *ib.39;* multarum *ib. 45.* — certaminis *ib. 54;* honoris *ib. 49;* magnitudinis *supra 2;* meritorum *ib. 4;* periculi *718, 54.* — *adi.:* vera 10 *supra 2; 4.* — *syn.:* arbitrium *718, 49.*

aestimator: incautior fidei -or fuit 34, 25, 7.

aestimo. I. **Forma:** aestumasset 5,23,10. aesummandoque *P* 25, 23, 11.

II. **Signif.** a) **proprie,** *i. q. taxo; α) aliquid:* coss. agrum -uros (esse) 31, 13, 7. capi ergo mavultis . . -rique capita vestra . .? 22, 50, 6. famae quidem ac fidei damna maiora esse, quam quae -ri 20 possent 3, 72, 3. frumentum Maelianum assibus in modios -tum plebi divisit 4, 16, 2. nec quemquam* -re alium eam litem posse 29, 9, 10; voluntatis nostrae tacitae* velut litem -ri vestris inter vos sermonibus audio 45, 24, 2; potius quadragies* quam ducenties quadragies litem -tam (esse) 38, 55, 9. suam quoque noxam pari poena -tam rati 28, 31, 6. pondere ab singulis auri accepto -to[que*] 5, 25, 10. cum 30 sibimet ipse praedam -asset suam 23, 10. cetera, quae abessent, -da Scipioni permitti 30, 27, 12. — β) *aliquem:* redeam ego in patriam CCC nummis non -us civis? 22, 59, 18. quos ab Eryce duodevicenis denariis -os emisistis 21, 41, 6. ubi ea (sc. mancipia) deciens* tanto pluris, quam quanti essent, -rentur 39, 44, 3.

b) **transl.,** *i. q. iudico. α) simpl.:* si quis vere* -et 30, 22, 3; si quis vere -re 40 velit 6, 11, 4; vere* -anti Aetolicum magis .. bellum quam regium fuit 37, 58, 8; quae vere -anti minus indigna videri petuit Fr. 49. neque ex iis, quae tum ad tempus faceret, -tes (*sc.* regem) 32, 19, 8. nequaquam visu ac specie -tibus* pares 7, 10, 6. — β) *acc. obi.; αα) aliquid:* si magnitudine classis -res 29, 26, 2. si . . eundem (animum) mox in -da fortuna vestra habueritis 21, 43, 2. ne suum honorem pluris quam concor- 50 diam civitatis -rent 7, 41, 7. si ex iis, quae .. patimur, -dum Rum ac Punicum imperium sit 29, 17, 7. quae munera quando tandem satis grato animo -uros (*sc.* eos esse) 6, 39, 10. quaesturam eam* non honoris ipsius fine -bant 4, 54, 6. scio, quanti -entur nostrae apud vos querellae 29, 17, 1. plus hercule aliquanto (*sc.* supplicii meruit Verginius), qui vere rem -re velit 3, 19, 6. ne Sidicinorum Campanorumque cladibus Samnitium -rent virtutem 7, 32, 7. vires -ans regis ex rebus in Syria aut Asia gestis 35, 15, 8; cum .. prope nulla spes esset vere suas hostiumque -anti vires 34, 27, 1. non ego illud parvi -mo, milites, quod nemo 10 est vestrum 21, 43, 17. pars non id, quod acciderat, per se -re, sed .. civitati quodcumque adversi incideret, non rerum magnitudine sed viribus extenuatis .. -dum esse* 22, 8, 3 *sq.* — ββ) *aliquem:* remota universae gentis infamia .. per se ipsos -ate (*sc.* Gallos) 38, 47, 10. ex praesenti eos* potius quam ex praeterito -at habitu 32, 14, 6. est aliquis, qui se inspici, -ri fastidiat 6, 41, 2; quibusdam honoratis magno- 20 que -tibus se puerilia .. munera dare (*sc. Antigonus*) 41, 20, 3. — γ) *acc. enunt. interrog. ind.:* quantus imperator L. Aemilius fuerit, .. si ex alia re nulla -ri posset*, vel hoc satis erat, quod 45, 37, 1; numerando lapides -doque ipse secum, quid* in fronte paterent singuli 25, 23, 11; nec quantus numerus sit, -ri potest 10, 33, 2; magis, quid se dignum esset, quam quid merito eius fieri posset, -urum 45, 42, 10. — δ) in- 30 tellexisse videor, magno te -urum, si scire vera omnia posses de filiis tuis 40, 55, 3.

acc. abl.: assibus *719,21;* denariis *ib.35;* nummis *ib. 33;* pari poena *ib. 27.* — cladibus *supra 5;* fine honoris *ib. 1;* magnitudine *719, 46;* visu ac specie *ib. 44;* rerum magnitudine — viribus extenuatis *supra 14.* — satis grato animo *719, 53.* — magno *supra 20; 31.* — ex habitu *ib. 18;* ex alia re nulla *ib. 24;* ex rebus gestis *ib. 7;* ex iis *ib. 43; 50.* — *adv.:* deciens 40 tanto pluris *719, 36;* quadragies *ib. 25;* parvi *supra 10;* pluris *ib. 49;* quanti *supra 1.* — magis *ib. 28;* vere *719, 39; 39; 40; 42; supra 4; 8.* — per se *ib. 12; 16.* — secum *ib. 26.*

aestivus. a) *adi.:* nec, sicut -as aves, statim autumno tecta .. circumspicere 5, 6, 2. id cum -is diebus urente adsiduo sole fieret 44, 33, 10. quod -is noctibus sopitae maxime* quietis tempus est 9, 37, 9. duo difficilia (esse itinera) ab *hiberno* solis 50 ortu et ab -o occasu 38, 20, 5; C. Helvium .. ab occasu -o erigere agmen § 9. nos hic .. per -os saltus deviasque callis exercitum ducimus (*laudat tamen aptissime Luchs No-*

nium p. 197: callis genere .. feminino Livius lib. XXII 'nisi pecorum modo fert angusto saltu et devias calles') 22, 14, 8. — b) *subst.;* aestiva *sc. castra:* α) ne tamen segnia -a essent,.. oppugnare Acilius Amphissam* statuit 37, 5, 4. — β) -a sub tectis equitatus! *(sc. agit)* 29, 34, 7; bis caesum exercitum eius -a Venusiae* sub tectis agere 27, 21; 3; qui (exercitus) ad Tarentum -a acturus esset* 8, 19; illos .. quieta -a acturos (esse) 37, 15, 3. — γ) per omne -orum tempus 23, 18, 16. — δ) nihilo quietiora ea (*sc.* hiberna) ipsis -is habuit 33,19,8. — ε) educto in -a milite 7,39,1.

aestus. a) **de undis;** α) *subi.:* -us* quoque arbitrium moderandi naves ademerat 28, 30, 8. tres (naves) in fretum avertit* -us 21, 49, 2. sua sponte cedente in mare -u* 26, 45, 8. ut ei nuntiatum est -um decedere § 7. si quo casu in freto -us morari aut deferre naves in terram posset 24, 1, 11. septemtrio ortus inclinatum stagnum eodem, quo -us, ferebat 26, 45, 8. — β) *gen.:* una natura freti -usque totius certaminis potens suis, alienis navibus nequiquam remigio in contrarium tendentis invehebat 28, 30, 9*. — γ) *abl.:* cum primum -u fretum inclinatum est 29, 7, 2. vento -uque suo Locros traiecit 23, 41, 11.* stagna .. inrigua -bus maritimis 10, 2, 5. — δ) *c. praep.:* quinqueremem* satis credens deprensam rapido in freto in adversum -um reciprocari non posse 28, 30, 6.

b) **de sole;** α) *subi.:* meridie -um magis adcensurum utrumque adparebat (*coni. Mg,* meridie aestate magis adcesserunt tum mox adparebat *V*) 44, 36, 2.* ut .. -us a meridiano sole* laborque standi sub armis et simul fames sitisque corpora adficerent 28, 15, 4. labor et -us .. corpora Gallorum .. cum decedere pugna coegisset 34, 47, 5. quantum incresceret -us* 44, 36, 5. — β) *obi.:* ut .. non -us, non frigora pati possint 5, 6, 4. — γ) *gen.:* intoleranda vis -us per utraque castra omnium ferme corpora movit 25, 26, 7. Gallorum .. corpora intolerantissima laboris atque -us 10, 28, 4. sol ingenti ardore torrebat minime patientia -us Gallorum corpora 35, 5, 7. — δ) *abl.:* ea conluvio* .. urbanos et agrestem confertum in arta tecta -u ac vigiliis angebat 3, 6, 3. ubi fervore atque -u anima interclusa foedum in modum exspirarunt* 23, 7, 3. gens .. -u et angore* vexata 5, 48, 3. tot horarum -u et languore ipsos equosque fessos 44, 33, 10. — quod fessos viae labore* flagrantissimo -u non coegisset pugnare 36, 7.

acc. adi.: adversus *721, 33;* flagrantissimus *supra 4;* maritimus *721, 30;* suus *ib. 29;* — potens certaminis *ib. 25.* — a meridiano sole *ib. 39;* in freto *ib. 20;* — meridie *ib. 35.* — *gen.:* tot horarum *supra 2.* — *coniuncta est vox cum:* angor *supra 1;* fames sitisque *721, 40;* fretum *721, 24;* labor *ib. 41; 48; supra 4;* languor *ib. 2;* ventus *721, 29;* vigiliae *ib. 52.* — *syn.:* ardor *721, 49;* fervor *ib. 53.* — *oppos.:* frigus *ib. 44.*

aetas. I. **Forma:** aetatium *codd. ubique,* aetatum *M*[2] 9, 17, 7. *falso* aetas *pro* aestas *aliquot locis in codd. exstat.*

II. **Signif.** A) *i. q.* **vitae tempus,** '*Lebenszeit, Lebensalter*'. a) *subi.:* cum primum adolevit -as 1, 4, 8. quod offendat in eo, fervorem et audaciam, -em cottidie magis auferre 3, 12, 7.* quod si mihi nec stipendia omnia emerita essent necdum -as vacationem* daret 42, 34, 12. quae -as formaque* misericordiam elicere poterant* 8, 28, 2. iam -as senem .., iam secundae, iam adversae res ita erudierunt* 30, 30, 10. -as .. et forma .. te ferociorem facit 31, 18, 3. ab ea suspicione .. me .. -as saltem liberet* 28, 40, 9. movebat imperii maiestas, gloria viri, ante omnia -as 44, 41, 1. huic spei tuae obstat -as mea 40, 9, 8. cum -as viresque, tum avita quoque gloria animum stimulabat 1, 22, 2. vix -em Alexandri suffecturam fuisse reor ad unum bellum 9, 19, 12. eam infirmitatem -emque Eumenis esse 45, 19, 11;* -as erat in medio virium robore 28, 35, 6; (Sophonibae) forma erat insignis et florentissima -as 30, 12, 17; an -as mea tunc maturior bello gerendo fuit, quam* nunc est? 28, 43, 13; quibus -as ad militandum gravior esset 3, 27, 4; quod nondum ad petendum* legitima -as esset 25, 2, 6; quibus liberi essent et -as militaris 22, 11, 8. quandoquidem .. apud te nec auctoritas senatus, nec -as mea valet 8, 33, 7; ne parum pro se una -as valeret 39, 53, 5. — b) *obi.:* eam -em*, id ingenium tutores .. acceperunt 24, 4, 2. ab annis XVII ad senectutem semper vos -em meam honoribus vestris anteistis 38, 51, 11. quid ita tum nemo

-em meam .. commemorabat? 28,43,12. comparando et* -em eorum et ipsam minime servilem indolem 1,5,6. quorum (legatorum) -ibus dignitatibusque conspectis .. pro se quisque dicere vere de pace agi 30, 42, 11. M. Atilium -em excusantem Romam miserunt 22,40,6. hanc saepe eum exacta -e usurpasse vocem 2, 40, 11; qui se -e exacta tantae dimicationi obicerent 4, 13, 12. alia me* cura -em harum intuentem .. stimulat* 26, 49, 12. datis ex amicorum numero, qui -em eius regerent 31, 28,5. (violo *v. p. 725, 39.*) — c) *gen.; α*) susp. ex nominibus: ut omnis -is minus duo milia civium superessent 23, 30, 6. in caedibus vix ullum discrimen -is ira fecerat 21, 15, 1. florem -is eius fructum adventicium crediti ratus 8, 28, 3; florem -is, quem ipse patri Hannibalis fruendum praebuit, iusto iure eum a filio repeti censet 21, 3, 4; flore -is .. primo Hamilcari conciliatus 2, 3; robore maior, minor flore -is ferox .. insigne spectaculum .. praebuere 28, 21, 9. si frui liceret ludo -is 26, 50, 5. ingens vis hominum .. -is miseratione .. accensa 8, 28, 6. qui transcendere festinat ordinem -is 40, 11, 7. maiorem partem -is eius, qua civilibus officiis fungantur homines, Romae se .. vixisse 1,35,4. delecta deinde et* viribus et robore -is .. duo milia* erant 42, 51, 4. omnis generis -isque turbam secum traxerant 38, 23, 9. plus tamen vis potuit quam voluntas patris aut* verecundia -is 1, 3, 10; quoniam gemini essent nec -is verecundia discrimen facere posset 6, 4; se* collegae honores praemiaque concessurum verecundia -is eius maiestatisque 10, 24, 14. collegam (se) habere iure imperioque parem, vigore -is praestantem 6, 23, 9. — quid se id -is sollicitassent ..? 10, 24, 6; quis et cuias et cur id -is in castris fuisset 27,19,9. — totidem centuriae et hae*, eodem discrimine -ium factae (sunt) 1, 43, 5. in permixtam omnium -ium ordinumque multitudinem equites emisit 24, 1, 4. plures omnium generum atque -ium capiebantur 26, 9, 13. — exactae iam -is Capitolinus Quinctius 4, 41, 12; exactae iam -is Camillus erat 6, 22, 7; Licinium Calvum .. iam tum exactae -is 5, 18, 1; eodem anno Q. Fabius Maximus moritur exactae -is 30, 26, 7. cum .. nox et mixti feminis mares, -is tenerae maioribus, discrimen omne pudoris exstinxissent 39, 8, 6. qui militaris -is esset 31,23,8. — *β*) susp. ex verbis: subdere ignem ac materiam seditioni non esse -is, non prudentiae eius 8, 32, 16. -is maxime paenitebat 26, 18, 10. — d) *dat.:* civitas -i haudquaquam maturae tantam rerum molem tantumque imperium permisit 19, 9. -i suae se veniam eam* petere, ne in prima acie esset 6, 23, 11. non est .. tantum ab hostibus armatis -i* nostrae periculi*, quantum ab circumfusis undique voluptatibus 30,14,6. — e) *abl. α*) *causae et rei effic. αα*) susp. ex adi.: [quod haud ambiguum, propediem regnaturum eum, infirmitate -eque* Eumenis sit *coni. Mg* 45, 19, 11*, *v. p. 722, 39.*] Agrippa -e viribusque ferox 3, 70, 10; L. Furius, ferox cum -e et ingenio, tum .. spe inflatus 6, 23, 3; ferocior Decius et -e et vigore animi 10, 28, 6. vetus tantum senator et -e iam gravis 5, 12, 11; graves quoque -e electos novissimis suffragiis ferunt 3, 33, 6; alios graves iam -e aut viribus parum validos 7, 39, 1; paucos graves -e aut invalidos inveniunt 10, 34, 12; Tarquinius Superbus quamquam iam -e et viribus erat gravior 2, 19, 6; vexati omnes et ante alios rex ipse, quo gravior -e erat, difficultate viae est 40, 22, 6; ut graviores -e milites in ea iumenta .. imponant 41, 3, 6. dux .. etiam -e venerabilis 6, 24, 7. — *ββ*) susp. ex verbis: confecta labore, vulneribus, postremo -e corpora 5, 10, 9; militares homines et .. corpora et -e et adsiduis laboribus confecta habere 42, 33, 3. elevando, qua una poterat, -e auctoritatem collegae 6, 23, 4. Q. Servilius -e et usu doctus 4, 46, 4; (cos.) et -e et usu doctus 7,38,9*. florere (Persea) .. iuventute, .. florere opibus regni, florere etiam -e 42, 11, 6; et -e et forma florentes circa eam Indibilis filiae erant* 26, 49, 13; CCC iuvenes, florentis -e et virium robore, inermis* circa se habebat 29, 1, 2. id non traditur .. -e an dignitatibus suis virorumve an sorte lectae sint 1, 13, 7. Ofillius Calavius .. clarus genere factisque, tum etiam -e verendus 9, 7, 2. — *β*) *qual.:* quicumque -e militari essent 3, 27, 3; etiamsi nondum militari -e essent* 25, 5, 7. id magis credas quam Q. Fabium, ea -e atque iis honoribus, Valerio subiectum (esse) 10, 3, 4. privatumne ergo maiorem fratrem an exsulem illa -e, illa corporis infirmitate .. mori iussurum? 45, 19, 15. — *γ*) *limit.:*

secundum (*sc.* vexillum ducebat) rorarios minus roboris -e factisque 8, 8, 8. — trigemini fratres nec -e nec viribus dispares 1, 24, 1. Corbis maior erat* -e 28, 21, 7; Sp. Lucretius maior -e ac dignitate 2, 2, 9. etsi minor -e quam Perseus esset 39, 53, 3. Attalum vero, qui -e proximus sit*, quis non pro rege habeat? 45, 19, 11. unum prope puberem -e* relictum (esse) 2, 50, 11. Tarquinius .. multo et -e et viribus validior 1, 48, 3. — δ) *temp.:* vixdum militari -e imperio accepto 30, 30, 12; ea -e consulatum adeptus eram 7, 40, 8; demissa* iam in discrimen dignitas ea -e iisque honoribus actis stimulabat App. Claudium 3, 35, 3; si, quibus -ibus initientur mares, sciatis 39, 15, 13. — f) *c. praep.; α) c. acc.:* id imperium ei ad puberem -em incolume mansit 1, 3, 1, arma habemus non adversus eam -em, cui etiam captis urbibus parcitur 5, 27, 7*. cum primum in -em veni (*i. e. adolevi*), pater mihi uxorem fratris sui filiam dedit 42, 34, 3. senem se perfunctumque* et me infra -em filii etiam sui posuit 28, 43, 5. qui per -em arma ferre possent 3, 42, 6; munus vigiliarum senatores, qui per -em ac valetudinem poterant, per se ipsi obibant 6, 9; nullo, qui per -em ire poterat, retractante (*sc. militiam*) 52, 4. cum .. nec meminisse se* per -em .. dicerent legati 30, 22, 5. iam filii prope puberem -em erant 1, 35, 1. (Massivam) prohibitum propter -em a Masinissa numquam ante proelium inisse 27, 19, 10; Ptolomaeus propter -em alieni etiam tum arbitrii erat* 42, 29, 7. — β) *c. abl.:* a qua -e (*sc. puellarum*) etiam hostes iratos abstinere 24, 26, 11; ab horum -bus dignitatibusque et honoribus violandis dum* abstinebatur 5, 25, 3. his curis cogitationibusque ita ab ineunte -e animum agitaverat 35, 28, 7. de -e sua .. disseruit 26, 19, 1. vereor, ne cui vestrum maius id .. consilium quam .. pro -e mea videatur 26, 41, 7; (Marcellus) nec pro -e .. neque pro veteris prudentia ducis .. rpam in praeceps dederat 27, 27, 11.

abstr. pro personis: non militaris modo -as aut viri tantum, sed feminae puerique .. adsunt 28, 19, 13. omnis -as currere obvii* 27, 51, 1. — adfecti (*sunt morbo*) plerique principum, patrum maior pars, militaris fere -as omnis 3, 6, 8. captari* -es et erroris et stupri patientes 39, 13, 14. omne Hernicum nomen, omnis militaris -as excitus 7, 7, 4. militaris -as iurat 31, 17, 9. robustior inde -as totidem manipulorum, quibus principibus est nomen, hos sequebantur 8, 8, 6. — quos cum .. a militari -e tamquam bonos cives conspici vulgus hominum videret 4, 60, 8. (adversus *v. p. 725, 19.*) dilectum ex omni -e et fortuna habetis 22, 59, 12.

B) *i. q.* **tempus, memoria** (*'Generation, Zeitalter'*). a) *subi.:* quae (mala) nostra tot per annos vidit -as Pr. 5. eadem -as rerum magni Alexandri est 8, 3, 7. — b) *acc.:* penuria mulierum hominis -em duratura magnitudo erat 1, 9, 1. — c) *gen.:* (Hannibal et Scipio) non suae modo -is maximi duces, sed omnis* ante se memoriae 30, 30, 1. censebantur eius -is lustris ducena quinquagena milia capitum 9, 19, 2. certamen accendebant fratres candidatorum, duo clarissimi -is suae imperatores 35, 10, 5. (*Papirium Cursorem*) victorem cursu omnium -is suae fuisse ferunt 9, 16, 13. Mam. Aemilium principem -is suae belli domique 34, 9. -is eius haud quisquam manu promptior erat 2, 56, 7. qui Hannibalem, qui Philippum, qui Antiochum, maximos -is nostrae reges ducesque, vicerunt 40, 27, 11; (Masinissa) cum longe maximus omnium -is suae regum hic fuerit 29, 29, 5; Eumenem Attalumque .. cuilibet regum huius -is .. regnum aequasse 40, 8, 14. — recenseam duces Ros, nec omnes omnium -ium 9, 17, 7. — quae (sapientia *sc. Numae*) illius -is esse potuit 40, 29, 7; etsi eiusdem -is fuisset (*sc. Pythagoras*) 1, 18, 3. — d) *dat.:* quod nostrae -i di dederunt ut videremus 1, 19, 3. — e) *abl.:* plures propioresque -e memoriae rerum (*sc.* auctores) 25, 11, 20. — ut statuae equestres iis, rara illa -e res, in foro ponerentur 8, 13, 9; haud dubie illa -e, qua nulla virtutum feracior fuit, nemo unus erat vir, quo magis innixa res Ra staret 9, 16, 19. rem novam excogitat, qua deinde multi .. imperatores nostra quoque quidem -e usi sunt 7, 14, 6; (Hispania) postrema omnium nostra demum -e .. perdomita est 28, 12, 12. adversus unum populum .. patrum certe -e ne uni quidem Epirotarum regi parem .. geretis bellum 36, 7, 10; quotiens hoc patrum avorumque -e negotium est magistratibus datum 39, 16, 8; patrum -e Syphax rex captus in castra Ra adductus erat 45, 7, 2. — f) *c. praep.:* ad -em *v. p. 389, 25 sqq.*;

usque ad -em *v. p. 391, 49 sqq.* — in multas -es .. bellum differre 9, 3, 10. — Potitii .. antistites sacri eius per multas -es fuerunt 1, 7, 14; fixa per multas -es cornua in vestibulo templi Dianae monumentum ei fuere miraculo 45, 4; absumpserant enim per multas iam -es continua bella Macedonas 33, 3, 2; multi autem erant, iam per aliquot -es, ex quo tyranni tenebant Lacedaemonem, alii ab aliis expulsi 34, 26, 13. — is primus* Volscis bellum in ducentos amplius post suam -em annos movit 1, 53, 2. — consultissimus vir, ut in illa quisquam esse -e poterat, omnis divini atque humani iuris 18, 1; gens, ut in ea regione atque in ea -e divitiis praepollens 57, 1; miremur, si .. plus in tam longo spatio quam in -e XIII annorum fortuna variaverit* 9, 18, 10.

acc. pronomina: ea *722, 51; 724, 50; 725, 12; 14; 20; 726, 17; 24; supra 15.* eadem *726, 11; 35.* haec *726, 31.* illa *724, 53; 726, 34; 40; 41; supra 13.* mea *722, 35. 42; 49; 53; 723, 1; 725, 43.* nostra *391, 52; 54; 724, 10; 726, 10; 27; 36; 45; 47.* quae *722, 26; 723, 28; 725, 20; 36; 726, 41.* sua *724, 8; 725, 41; 726, 15; 20; 22; 23; 39; supra 12.* aliquot *supra 8.* nulla *726, 41.* una *722, 50; 724, 35.* — *adiect.:* exacta *723, 8 sqq.; 48 sqq.* ferax virtutum *726, 42.* florentissima *722, 41.* gravis *722, 44.* ab ineunte -e *725, 40.* legitima *722, 46.* matura *722, 42; 724, 6.* militaris *722, 47; 724, 1; 48; 49; 725, 11; 47; 51; 54; 726, 1; 4.* multae *supra 1 sqq.* omnis *723, 14; 31; 44; 46; 725, 49; 52; 54; 726, 7; 33.* patiens erroris et stupri *725, 53.* pubes *725, 18; 31.* robusta *726, 2.* tenera *723, 53.* — *gen.:* Alexandri *722, 37.* Eumenis *722, 39.* eius *723, 12; 17; 28; 37.* eorum *723, 2.* horum *725, 38.* harum *733, 10.* rerum *726, 12.* — hominis *726, 13.* avorum *726, 51.* patrum *389, 28; 391, 50; 726, 48; 50; 52.* — XIII annorum *supra 17.* — *voces syn.:* iuventus *724, 38.* memoria *726, 16.* spatium *supra 17.* — *coniungitur cum subst.:* auctoritas *722, 48.* dignitas *723, 4; 724, 44; 725, 5; 38.* facta *725, 2.* forma *722, 26; 30; 41; 724, 40.* fortuna *726, 7.* genus *723, 31; 47; 724, 46.* honores *722, 53; 724, 51; 725, 14, 38.* indoles *723, 3.* infirmitas *722, 38; 724, 53.* ingenium *722, 51; 724, 18.* labor *724, 32; 34.* maiestas *722, 33; 723, 38.* ordo *723, 45.* prudentia *724, 3; 725, 45.* robur *722, 40; 723, 22; 724, 42.* usus *724, 37.* valetudo *725, 17.* vigor *723, 39; 724, 19.* vires *722, 35; 723, 30; 724, 16; 23; 26; 725, 3; 10.*

aeternus. a) adi.: cum barbaris -um omnibus Graecis bellum est eritque 31, 29, 15. — -i hostes, Volsci et Aequi, .. ad urbem .. venirent 3, 16, 2; Aequis Volscisque, -is hostibus huius urbis, .. ab tergo erimus 7, 30, 7. Vestae aedem petitam (esse) et -os ignes* 26, 27, 14; quid de -is Vestae ignibus .. loquar? 5, 52, 7. pars altera in -o imperio locata 7, 18, 7. quae ne -a illis licentia sit 3, 9, 5. quae .. in -am memoriam sancta atque sacrata sunt 39, 37, 16. quae (nox) paene ultima atque -a nomini Ro fuerit 6, 17, 4. -as opes esse Ras, nisi inter semet ipsi seditionibus saeviant 2, 44, 8. integram (Iunonem) in Aventinum, -am sedem suam .. perlatam (esse) 5, 22, 7. (quod multitudo) in -o se ipsa teneret servitio 4, 35, 5. beatam urbem Ram et invictam et -am illi concordia (quisque) dicere 5, 7, 10. — b) **in aeternum:** urbem auspicato deis auctoribus* in a. conditam 28, 28, 11; in a. urbe condita 4, 4, 4. praeter Volscos, velut sorte quadam prope in a. exercendo Ro militi datos 6, 21, 2. quae (leges) non *in tempus aliquod,* sed *perpetuae* utilitatis causa in a. latae sunt 34, 6, 4.

aevum: quod tanti ducis* .. vestigia intra tam brevis -i memoriam potuerint confundi 26, 11, 12. ut se non cum praesentibus modo sed cum omnis -i claris viris comparent* 28, 43, 6. sperare (se) perbrevis -i Carthaginem esse 35, 11. — Proserpinae .. intacti omni -o (evo *HVRFL* ae P^1 aetate $P^2\lambda$) thensauri 29, 8, 9.

affatim — affulgeo *v.* **adf.** — *p. 517 —533.*

afluo. *(cf. Dombart NJ 1877, 341.)* ex eo, quod -it opibus vestris, sustinendo necessitates aliorum 6, 15, 9. nisi ubi -ant* (afluent P^1 affluent P^2U) opes 3, 26, 7. prona semper civitas in luxuriam .. -enti copia voluptatium .. lascivire 23, 4, 4.

agaso, *i. q. equorum vel mulorum ductor:* mulis .. -es partim captivis, partim aegrorum armis ornatos imponit 7, 14, 7. — plurimi ibi a fallaci equitum specie -busque* excepti sunt 15, 7. — duo equi phalerati cum -bus et equestria arma .. haec missa (sunt) 43, 5, 8.

age, agedum; agite, agitedum v. s. **ago.**

agema: addita (est) his ala M ferme equitum: a.* eam vocabant 37, 40, 5; medius omnium rex erat, circa eum a. quod vocant equitumque* sacrae alae 42, 58, 9. — delecta .. ex omni caetratorum numero II milia* erant; a. hanc ipsi legionem *(peditum ergo)* vocabant 51, 4*.

ager. A) **i. q.** ἀγρός, **arvum, fundus.** a) *subi.:* -os illos servitutem iis, qui acceperint, laturos (esse) 2, 41, 5. ut .. plebeio homini vix ad tectum necessarium aut locum sepulturae suus pateret -er 6, 36, 11. (pertinet *v. p. 730, 48.*) materiam autem praebebat criminibus -er in Latino Falernoque -o* maligne plebei divisus 8, 12, 12; -i adfatim materiae praebebant ad nova molienda opera 32, 16, 10; frumentum .. praebentibus -is 31, 33, 4. fertilissimus -er eoque abundans omnium* copia rerum est regio 29, 25, 12; -um publicum pRi esse 3, 72, 6; testandi causa publicum -um esse 31, 13, 7; -os vulgo venales esse § 6; maritimos -os infestos .. latrociniis esse 40, 18, 4; -er Tarquiniorum, qui inter urbem ac Tiberim fuit, consecratus Marti Martius deinde campus fuit 2, 5, 2; magnum utrisque* impedimentum ad rem gerendam fuit -er consitus crebris arboribus 33, 6, 7; qui -er civis Campani fuisset, uti is publicus pRi esset 28, 46, 5; -um, de quo ambigitur, finium Coriolanorum fuisse 3, 71, 7; (*cf. praeterea p. 730, 18; 26; 44; 731, 16; 53; 732, 49; 733, 9; 736, 52.*)

b) *obi.:* (abiudico *v. p. 733, 37.*) qui -um accipere vellent 3, 1, 6; (*v. supra 10; p. 730, 35; 731, 49.* adimo *v. p. 732, 24; 733, 25.*) eum -um Xviri adsignarent 31, 49, 5; passurum se adsignari -os, dum ne cui nisi civi Ro adsignentur 2, 41, 7; ut militibus .. -um adsignandum curaret 32, 1, 6; -er iis* bello interemptorum adsignatus (est) 4, 30, 6; -er his novis civibus adsignatus (est) 6, 4, 4; transductis Padum -er est* adsignatus 42, 22, 6; eum, de quo agatur, ab triumviris -um sibi adsignatum esse 45, 13, 10; -o adsignato 43, 3, 4; *(v. p. 736, 16; 48.)* coss. -um aestimaturos (esse) 31, 13, 7. (amitto *v. p. 733, 43.*) trientabulum* is -er, quia pro tertia parte pecuniae datus erat, appellatus (est) 31, 13, 9; *(v. p. 732, 16.)* quin, quem -um miles manu cepisset, eum senex quoque voce .. vindicaret 3, 71, 8; de Liguribus is* captus -er erat 41, 13, 5; -er captus de Gallis Bois fuerat 37, 57, 8; -o capto ex hostibus viritim diviso 1, 46, 1; -o ex hostibus capto 3, 68, 6; (*v. infra 16; 23; 38; 734, 18; 735, 15.* circumicio *v. p. 731, 43; 734, 51.*) -os haud procul* proximos campestris cerni 10, 2, 5. partem anni se -um suum colere 5, 4, 5; T. Quinctium in Tusculano -um colere 7, 39, 11; *(v. p. 731, 52; 735, 44; 736, 30.)* L. Quinctius .. IV iugerum colebat -um 3, 26, 8; -um non coluit 5, 5, 2. (consecro *v. p. 729, 26.* consero *v. p. 729, 29.*) ingens cupido -os continuandi 34, 4, 9. -os nostros miliens depopulati sunt 5, 4, 13; proximos* depopulatus* -os 28, 36, 4; *(v. p. 735, 13; 736, 38.)* ne vacuum quidem -um nuper ex hostibus captum plebi dividere (*sc.* nobilitatem) mox paucis .. futurum praedae 4, 51, 6; diviserunt -um .. tresviri 39, 44, 10; (regem) ereptum primoribus -um sordidissimo cuique divisisse 1, 47, 11; ut .. nec -er ullus divideretur nisi is*, qui interceptus iudicio infami erat 4, 11, 4; ut -er ex hostibus captus viritim divideretur 48, 2; ut is -er viritim divideretur 42, 4, 3; -er divisus est, qui Campanorum fuerat 39, 45, 3; *(v. p. 729, 16; supra 3; 733, 12; 32; 734, 52; 735, 16; 37; 39; 736, 28; 739, 31; 39; 42.)* quia pecunias alienas, quia -os dono dant 6, 41, 10; ut .. -um iis* trans Padum cos. C. Popilius daret 42, 22, 5; captivum -um plebi quam maxime aequaliter darent 2, 48, 2; -um sese daturum esse in Italia Africa Hispania, ubi quisque velit, immunem ipsi, qui accepisset, liberisque 21, 45, 5; patres C. Mucio virtutis causa trans Tiberim -um dono dedere 2, 13, 5; ut .. -er sibi de rege Antiocho captus, quem nulli datum a* pRo Galli possiderent*, daretur 45, 44, 9; -er Hispanis in Hispania et* Numidis in Africa post bellum virtutis causa datus est 23, 46, 7; -er iis inter populares datus est 40, 41, 4; his civitas data (est) -erque trans Anienem 2, 16, 5; si* is -er pRi fuisset* nec cuiquam datus esset 45, 44, 10*; (*v. p. 729, 50; 733, 1; 30; 735, 34; 39.* eripio *v. supra 19.*) -os ad mare pertinentes evastat 34, 28, 12. exhausto omni circa -o 31, 38, 1. quae (naves) non mare solum infestum, sed etiam omnes maritimos -os Atheniensibus fecerant 22, 7. -er omnis et tecta publica pRi facta (sunt) 26, 16, 8. ut, si quis .. pecuniam habere quam -um mallet, restitueret -um populo

31, 13, 8; ne quis .. -um aedificiumve haberet 26, 34, 9; *(v. p. 732, 11.)* non tam quia imminui -um .. horrebat 10, 10, 11. -os incursabant 2, 48, 6; vicinos -os incursabant 39, 1, 8. quantae pecuniae -er indicatus esset 28, 46, 5. (instruo *v. p. 735, 18.* intercipio *v. p. 730, 22; 734, 8; 735, 54.*) Tiberis -os inundavit 24, 9, 6; (*v. p. 740, 44.* iudico *v. p. 736, 17.* loco *ib. 20.*) qui pecuniam quam -um maluisset 21, 45, 5. in triumviros -um metantis 25, 5. cum a perfugis ei monstratus -er dictatoris esset 22, 23, 4. si negetur -er 5, 36, 4. ipsos .. -os suos pro alienis populandos obicere 21, 20, 4. (Masinissa) -um, qui in controversia erat, obtinebat 40, 34, 14. nec -os occupandi modum .. alium* patribus umquam fore 6, 37, 2. ut (lucustae) examinibus suis -os late operirent* 42, 10, 7. pervastavit -os 8, 29, 11; pervastatis protinus -is ad portam Collinam signa intulere 6, 28, 2; pervastatis passim -is 8, 19, 9; 31, 40, 1. Antiochus .. petit -um opulentum, quem vocant Thebes campum, carmine Homeri nobilitatum* 37, 19, 7; -um a possessoribus petere 5, 36, 5; Galli .. -um a consulibus et senatu petebant 40, 53, 5. Pisanis -um pollicentibus, quo Latina colonia deduceretur 43, 1. populari non destitit -os 10, 16, 2; populari omnem deinceps -um usque ad Padi ripas 21, 52, 5; inde -um populari audivit 24, 14, 2; Numidas equites paucos populari -os 25, 9, 5; sociorum -os populari (Lusitanos) 39, 7, 7; populando in oculis eius -os sociorum 22, 12, 6; cum P. Scipio .. -os populando .. hostis compulisset 30, 23, 3; quem populantem temere -os .. ceperant 25, 3, 9; passim populanti campestris -os consuli 41, 12, 9; -um late populantes 6, 28, 5; quae .. populantes -os rapuerant 39, 54, 4; nec quanta manus -os popularetur, satis gnari 29, 3, 9; ut circumiectum templo -um popularetur 36, 20, 3; eius se -um populaturum (esse) 23, 32, 15; populatus proximos -os Gadis rediit 28, 35, 13; *(v. supra 14; 732, 12; 736, 33; 34; 43; 49; 740, 10.)* multitudo poscere Romae -um malle quam alibi accipere 3, 1, 7. illi -um, hi vicos .. ut possideant 37, 54, 15; ut singuli prope CCC civium possiderent -os 6, 36, 11; eam gentem .. -os ab Etruscis ante cultos possedisse 5, 33, 2; -um, qua cuiusque sit, possideri velle 42, 24, 8; *(v. p. 730, 39; 735, 44; 52; 736, 2; 737, 19.)* quo praesidio -os populationibus possent prohibere 25, 15, 3; nec tantum -os sociorum populationibus prohibiturum (se esse) 31, 25, 5. (publico *v. p. 736, 19.*) advenas quaerentes -um 5, 34, 7; nec tum* -um plebi, sed sibi invidiam quaeri 4, 44, 9. (recognosco *v. p. 736, 5.*) sacrum Apollinis -um grandi quondam pecunia redemerat 32, 40, 8. si Volscis -er redderetur 2, 39, 10; Phocaeensibus .. -er, quem ante bellum habuerant, redditus (est) 38, 39, 12. Decio populandos hostium -os relinquit 10, 18, 9; agrestium fuga vasti relicti (sunt) -i 2, 50, 4. (restituo *v. p. 730, 54; 739, 28.*) Milesiis, quem sacrum appellant, -um restituerunt 38, 39, 9; restituto -o 4, 7, 4*. (retineo *v. p. 741, 25.*) qui patriciorum -os intactos servarent 2, 39, 6; integros a populatione -os servaturum pollicitus 38, 14, 6. (termino *v. p. 736, 37.* tueor *ib. 29; 40.*) dictatore .. legionibus pRi -um suum tutante 22, 25, 7. iniurias ultum irent, totiens caesas legiones, -um ademptum 2, 6, 3. -os hostium urit vastatque 34, 9, 13; Numidae .. sociorum pRi -os urebant 26, 21, 15; *(v. p. 736, 12.)* uri ac* vastari -os a finitimis Etruscis 10, 45, 4. -os fidelium Ris sociorum vastat 21, 61, 5; *(v. supra 25;)* dum vastant -os 32, 13, 11; ferro ignique vastantem -os legati .. adeunt 8, 17; infensus Achaeis -os eorum vastabat 35, 25, 2; -os eorum cum* effuse vastaret 44, 30, 9; quorum (principum) -os Tiberis .. maxime ruinis villarum vastavit 4, 49, 2; Philippus -os Apolloniatium vastavit 29, 12, 6; vastarunt -os passim 44, 10, 8; (Volsci Aequique) vastaverant -os 2, 58, 3; vastari sociorum -os 42, 55, 5; *(v. supra 28;)* cum legati .. questi* essent vastatos -os ab regiis praesidiis 30, 26, 2; vastatis -is .. Carpetanos quoque in deditionem accepit 21, 5, 16; *(v. infra 53; 733, 2; 736, 12; 14: 26; 44.)* inviolatum ab hoste -um .. vendidit 22, 23, 8; eum forte -um, in quo ipse castra haberet, venisse 26, 11, 6. -os circa vexari 44, 44, 5. uberrimus -er marique propinquus .. horreum pRi fore videbatur 7, 31, 1. (vindico *v. p. 729, 53.*) ubi nullius -er .. est violatus 3, 54, 8. ex muris visite -os vestros ferro ignique vastatos 3, 68, 2; ut viseret -os 27, 8, 18. (voco *v. p. 731, 24.*)

c) *gen.:* Aemilius dandi -i plebi fuerat auctor 3, 1, 2. omnes vastati -i .. causas in se congesturos (*sc.* patres) 3, 38, 7. neque conubium neque commerciuu -orum aedificiorumque inter se placere 45, 29, 10. ne .. aut -i publici aut suffragii libere ferendi consilia agitet 4, 58, 12. ut .. -i publici, qui intra quinquagesimum lapidem esset, copia iis fieret 31, 13, 6; tria milia peditum iere .., numerus exiguus pro copia -i 35, 9, 7. egentibus hominibus -i divisi crimina tibi obici dicebas 34, 32, 9. servos -i cultores rpam abduxisse 26, 35, 5; dum cultores -i* altius moliuntur terram 40, 29, 3; hoc malo domitos ipsos .. cultores -orum fore 2, 34, 11; direptis fugatisque cultoribus -i 27, 12, 6; morbo implicitis cultoribus -orum 4, 25, 4*. non cultus -orum intermissus (est) 6, 25, 7; deserto -orum cultu 4, 12, 7; neglecto cultu -orum 52, 4; magnam partem iuventutis abstractam a cultu -orum 28, 12, 8. (ad populum) mobiliorem ad cupiditatem -i 6, 6, 1. -i pecuniae honorum discrimine proposito 35, 6. pacem ob -i adempti dolorem aspernabantur 8, 13, 2. cum ea res animos fecit*, tum -i fecunditas 38, 15, 9. -orum exigere fructus 34, 9, 9; vectigalia regni .. fructibus .. -orum .. auxit 39, 24, 2; emere ea ex fructibus -i ab se dati 45, 13, 16. ut .. nec ulli prius Ro ibi, quam omnibus Rutulis divisus esset (*sc.* ager), gleba ulla -i adsignaretur 4, 11, 4. fumus ex incendiis villarum -orumque in oculos atque ora venit 22, 14, 8. quantae (copiae) ad incursiones -orum satis sint 29, 4, 3. Ardeatium populum ob iniuriam -i abiudicati descisse 4, 1, 4. Galli .. seu inopia -i seu praedae spe .. in Dardanos pervenerunt 38, 16, 1; se .. inopia coactos -i .. Alpes transgressos (esse) 39, 54, 5; extorres inopia -orum profecti domo 38, 17, 16. includi se insulae parvae et sterilis -i litoribus 45, 25, 12. Latinos ob iram -i amissi rebellantes 8, 12, 5. pater mihi iugerum -i reliquit 42, 34, 2; bina iugera et semisses -i adsignati (sunt) 6, 16, 6; ne quis plus D iugera -i publici possideret 35, 5; cum bina iugera -i plebi dividerentur 36, 11; bina iugera -i acceperunt 8, 21, 11; his ambobus civitas data et quingena iugera -i 26, 21, 11; Belligeni .. CCCC iugera -i decreta (sunt) § 13; in singulos annos bina iugera -i acciperet 31, 49, 5; quina dena iugera -i data in singulos pedites sunt, duplex equitibus* 35, 40, 6; quina iugera -i data (sunt) 40, 29, 2; quinquagena et singula iugera et semisses -i in singulos dati sunt 41, 13, 5. quod mille iugerum -i cum filio possideret 7, 16, 9. cuius -i ius numquam usurpaverint .., eum se a pRo .. intercepturos (esse) 3, 71, 7. cum perpopulatus .. frequentis et amoeni -i loca esset 34, 28, 12. dum ne cui* maior quam L iugerum -i modus esset 26, 34, 10; alteram (*sc.* legem promulgavere) de modo* -orum 6, 35, 5. ora* (in ora *Ml cum Harantio scripsit, quos sequentibus nobis verba* agri uberis *referenda sunt ad* regionem *vocem praecedentem*) est minoris Syrti et -i uberis 34, 62, 3*. tertia pars -i dempta est 35, 9, 8; Hernicis .. capti -i partem tertiam reddi 2, 41, 6; ex quibus (tumulis) incursiones in omnem partem -i hostilis faceret 8, 24, 5; ut in* partem -i accipiantur 10, 10, 10. omnis ira belli ad populationem -i vertit 2, 62, 3; ad populationem -i versi 22, 20, 9; ut .. cohiberet a populatione -i militem 38, 14, 5; quia propter populationes -i non fructu modo caruerit 2, 23, 5; populationibus -i terror est oppidanis admotus 6, 10, 3; illuc terror fugaque, populatio -orum .. vertantur* 28, 44, 15; metum -orum populationis .. proponere animo 23, 14, 7; adde huc populationem -orum 7, 30, 15; quae (res) populatione -orum amissae erant 3, 70, 13; qui .. ex populatione -orum rapto in diem frumento aluisset militem 4, 10, 1; populatione -orum .. coegit eos egredi urbe 5, 26, 4. (res) populationibus -orum amissas recipit* 3, 63, 4; propter ingentem inlatam populationibus -orum hosti cladem 10, 30, 1. cum populatoribus -i ad Sicyonem pugnavit 27, 33, 2; hos populatores -orum nostrorum .. castris exuero 3, 68, 13; ut obsidentibus frumentum populatores -orum praeberent 5, 43, 5; multos populatores -orum vagos palantes oppressit 7, 17, 8. nobiles homines in possessionem -i* publici grassari 6, 5, 4; si iniusti domini possessione -i publici cederent 4, 53, 6. causam possessorum publici -i .. sustinenti* (*sc.* App. Claudio) 2, 61, 2; vectigali possessoribus -orum imposito 4, 36, 2. equitibus praedam circumiecti -i (*sc.* concessit) 44, 45, 4. -i publici dividendi .. ostentatae spes (sunt) 4, 36, 2. spolia -orum capta domos mittebant 35, 21, 9;

receptis -orum suorum spoliis Romam revertuntur 5, 16, 6. omnibus passim tectis -orum vicisque etiam quibusdam exustis 6, 31, 8. movet plerosque vastatio futura -orum 9, 45, 11; vastationem -orum per contumeliam urbi ostentantes 3, 66, 5; tecta .. vici per vastationem -orum deusti 10, 4, 7; deploraverunt vastationem populationemque miserabilem -orum 31, 30, 2. — adi-
10 ciebat huic muneri -i aliquantum 2, 41, 2; -i capti* priore anno aliquantum a Volscis esse 3, 1, 4; amnes .. -i aliquantum amplexi 21, 31, 4; depopulatus est aliquantum -i circa Uticam 25, 31, 13; -i aliquantum captum (esse), qui multis milibus hominum dividi viritim posset 41, 16, 9. plebem moverunt* .. exhaustam impensis eoque -i immemorem, ad quem instruendum vires non essent 6, 5, 5. quia plus, quam quod
20 lege finitum erat, -i possiderent 10, 13, 14. -i quantum uno die circumaravit, datum (est) 2, 10, 12. nec enim ferme quidquam -i .. non armis partum erat 4, 48, 3. Collatia et quidquid citra Collatiam -i erat, Sabinis ademptum (est) 1, 38, 1. vastatur -i, quod inter urbem ac Fidenas est 14, 4; quod inter Trebiam Padumque -i est, Galli tum incolebant 21, 52, 3; quod -i est inter Cortonam urbem Trasumennumque lacum ..
30 pervastat 22, 4, 1; Poenum, quod inter Alpis Appenninumque -i sit, suae dicionis fecisse 21, 53, 5; quod -i inter Strymonem et Nessum amnem sit 45, 29, 5.

d) *dat.:* triumviros -o dando creat T. Quinctium A. Verginium P. Furium 3, 1, 6; triumviros coloniae deducendae -oque dividundo creaverunt 8, 16, 14. priusquam a Gytheo tyrannus praesidium -is mitteret 35, 27, 10. -o dividendo dandoque ..
40 Cornelius et Baebius praepositi (sunt) 40, 38, 7.

e) *abl.:* α) neque enim Ros pecunia aut -o egere* 42, 50, 5; si Gallis egentibus -o, quem latius possideant quam colant Clusini, partem finium concedant 5, 36, 3. id (aes alienum) .. primo se -o paterno avitoque exuisse, deinde fortunis aliis 2, 23, 6. quo (tempore) aliis fines adicitis, alias -o multatis 38, 48, 4; castris exuti, -o multati 3,
50 67, 5; Latium Capuaque -o multati (sunt) 8, 11, 13; Tiburtes Praenestinique -o multati (sunt) 14, 9. (lex) possesso per iniuriam -o publico patres pellebat 4, 51, 5. — β) cum .. nequaquam tantum -o intercipiendo adquiratur, quantum amittatur 3, 72, 2. nec iam possidendis publicis -is contentos esse (patres) 6, 14, 11. uberrimo -o .. mansuefacta est feritas 38, 17, 17. -is recognoscendis* in Campania occupatus 42, 8, 4. — γ) insulam .. fertilem -o, viris armis haud aeque validam 28, 37, 8; XV milia passuum ea urbs abest, adversus Pydnam posita, fertilis -o (*scripsi*, fertilis agros *V* fertili agro *edd.*) 44, 10, 7*. — 10 δ) Chios .. -o donarunt 38, 39, 11. neque illos novus cos. vastandis -is urendisque tectis elicere ad certamen potuit 10, 11, 6. vastandis maxime -is hostem .. excivit 2, 30, 10. qui per* minime populare ministerium, -o adsignando sociis, quem pRus suum iudicasset, cum plebem offendisset 4, 11, 6. omni circa -o potiuntur 23, 27, 2. Flaccus dum .. -o, qui publicatus erat, locando — locavit autem omnem fru- 20 mento — tempus terit 27, 3, 1. — ε) Arpini terra campestri -o in ingentem sinum consedit 30, 2, 12. inter Macedonum Rorumque* castra medio -o .. in stationem incidit Macedonum 36, 29, 5.

f) *c. praep.* 1) *ad:* ad vastatos -os ea quoque clades accessit Sabinis 3, 29, 7. quod ad .. egentibus divisum -um attinet 34, 31, 14. naves ad tuendos maritimos -os comparatae 31, 22, 8. ad -um colendum 30 animos convertere 26, 40, 15. consuli victorem exercitum ad depopulandos -os eorum ducenti 8, 11, 12; ad populandum -um .. milites .. duxit 29, 3, 7; ad populandum -um ducti (sunt) milites 22, 31, 3. L. Postumium consulem ad -um publicum a privato terminandum in Campaniam ire 42, 1, 6. Maharbalem .. ad depopulandos sociorum pRi -os mittit 21, 45, 2; cum ad tuendos sociorum -os missum ab Appio 40 praesidium esset 24, 29, 4. multitudo armatorum ad frequentes -os .. pervenit 10, 2, 7. Fabius in Samnites ad populandos -os .. processit 24, 20, 3. ad -os vastandos profectus 31, 26, 9. nequaquam satis valido .. ne ad tuendos quidem a populationibus -os equitatu accepto 29, 34, 4. qui ad -um venerant adsignandum 21, 25, 3. quibus .. ad populandos finitimorum -os .. aliqua vis sit 28, 32, 9. — 2) *extra:* Rhodiis Lycia data (est) extra .. -um, qui Ptolomaei Telmessii fuisset 37, 56, 5. — 3) *in:* indignitate rerum cesserant in -os (*sc.* patres) 3, 38, 11. quod in -os inopem

plebem deduco 34, 31, 11; eos .. deducere ex montibus in -os campestres 40, 38, 2; cos. deditos in campestres -os deduxit 53, 3; (*v. p. 731, 28.*) praedatum milites in hostium -os ducebat 34, 13, 2; suos .. ad praedandum in -os duxit 16, 3. priusquam coss. in -os suos educerent legiones 25, 13, 2. si qua forte se in -os eicere possent 6, 3, 7. ex lacu Albano aqua emissa in -os 5, 19, 1. sine querelis possessorum plebem in -os ituram (esse) 3, 1, 5. quae (cohortes) in -os praedatum exierant 23, 44, 8. Numidae .. in -um latiorem evecti 35, 11, 11. viae* .. ferenti in -os mediterraneaque insulae 25, 25, 2. aquam .. in privatum aedificium aut -um fluentem 39, 44, 4. ut XXV milia armatorum in -os hostium induxerit 23, 24, 8; ut .. in -um iniuria possessum a potentibus inducatur 6, 39, 10. aliquot cohortes in -os* hostium praedatum misit 24, 20, 1; praedatum in -os misit 38, 15, 10; quia in stationem se prope perpetuam infestae regionis, non in -os mitti rebantur 10, 21, 10; in -um senatorum coloni missi (sunt) 8, 14, 7. ut in -os reducendae plebis curam haberent 28, 11, 8. magna pars .. in -os* remigravit § 9. ne impune in -os eorum populatores transcenderent 30, 42, 6. partem muri versam in -os egregie munitam habebant 34, 9, 5. Sp. Cassium in -os plebem vocantem 6, 17, 2. quibus (classibus) escensiones in -os maritimos* factae erant 29, 28, 5. plebs .. in -os optumatium .. excursiones facit 4, 9, 8; Ri milites .. excursiones in hostium -os facere 29, 6, 3; excursiones armatorum in -os fieri 10, 1, 4. in Numitoris -os ab iis impetum* fieri 1, 5, 4. quae per Megara incursiones in -os fieri solitae erant 31, 22, 6; inde incursiones in -os pacatos provinciae eius fiebant 34, 21, 1; a Bois .. incursiones in -os sociorum factas (esse) 31, 2, 5; nec erant incursiones modo in -os 2, 50, 1. — 4) *per:* cum .. magna pars per -os lignatum pabulatumque dilapsa esset 35, 51, 3; inde pars per -os dilapsi (sunt) 5, 40, 6. equitum partem ad populandum per -os* passim dimisit 23, 26, 7; dimidia parte militum ad praedandum passim per -os dimissa 31, 26, 2; milites per -os dimissos vallum caedere et parare iubet 33, 5, 4; Mago milites Gallos dimissis clam per -os eorum mercede conducere 29, 5, 8; dimissis* deinde per -os, qui vestigarent† 32, 26, 13. dispersi equites per -os quidam aberrarunt 31, 37, 2; dispersos milites per -os equitibus extemplo invasuris 31, 36, 5. alii dissupati fuga per -os saltusque Tarentum rediere 27, 26, 6. placuit .. frumentatum per -os militem duci 7, 37, 10. vage effusos per -os palatosque adortus 26, 39, 22; effuso per -os cursu castra repetebantur 34, 15, 2. inopia, quae per hostium -os euntem .. excipiebat 21, 48, 8. Sabini fusi passim per -os castra hosti ad praedam relinquunt 3, 63, 4. equites .. per -os miserat praedatum 29, 28, 11. ne pabulari quidem per -os suos (Rum) patiebantur 10, 33, 7. agmen primo* per -os palatur 27, 47, 9; vagi per -os palantur 5, 44, 5; passim palantes per -os diffugere 21, 61, 9; duo milia aut moratorum aut palantium per -os interfecta (fuerant) 24, 41, 4; classicos milites navalesque socios vagos palantesque per -os .. ad naves compellit 21, 61, 2; agmen .. per -os trepida fuga palatum est 7, 8, 6; mille semermes maxime per -os palati sunt 39, 31, 13; si qui per -os palati essent 37, 29, 3; alius exercitus primo per -os silvasque palatus 23, 40, 5; maior (multitudo) cupidine praedandi palata per -os caesa est 33, 19, 4; palati alii per -os passim .. Romam contenderunt 4, 46, 7; cum .. alii agmine, alii palati passim per -os .. Canusium perfugissent 22, 52, 4; qui palati per -os praedabantur 31, 41, 12; per -os palati milites frumentum .. ad naves rettulere 31, 45, 13; quae res palatis per -os saluti fuisset 43, 10, 8; palatis per -os nemo obvius fuit 9, 38, 3; palatos per -os cum vidisset hostes 7, 37, 12; palatos passim per -os .. adortus Ros 27, 31, 2; impetum in frumentatores palatos per -os fecit 31, 38, 6; Thracum quidam in vagos palatosque per -os hostes impetum fecerunt 33, 15, 6; palatis hostibus per -os .. Ri .. consistunt 9, 45, 14; palatis passim per -os Ris 44, 44, 6. emissam (aquam) per -os rigabis 5, 16, 9. postquam iactari arma passim fugaque per -os spargi aciem hostium animadversum est 6, 13, 4; quae per -os sparsa multitudo fuerat 31, 42, 5; qui passim per -os fuga sparsi erant 21, 56, 5; qui sparsi fuga per -os fuerant 22, 54, 1; sparsi primo per -os, deinde in suas quisque civitates redierunt 29, 2, 18. nocte dilapsi stratique somno passim* per -os 27, 48, 16. quid per -os..

vagantur ..? 10, 17, 2; (Aequi) vagari populabundum hostem per -os passi (sunt) 2, 60, 2; si qui evasissent aliqua, velut feras bestias per -os vagari 26, 27, 12; cum .. cognosset rex .. vagantis per -os Ros metere 42, 65, 2; viderant eos milites Ri vagantes per -os 5, 45, 5; palati passim vagabantur per -os 31, 21, 4. — conquisitionem ingenuorum per -os habuerunt 25, 5, 9. simul et ad castra tumultus erat et per -os fugaque et caedes* 23, 26, 8. qua proximum per -os iter esset 37, 11, 6. vagus* per -os 9, 13, 11; a vagis per -os pabulatoribus* Ris ad Q. Claudium deducuntur 27, 43, 2. viae per -os publica impensa factae (sunt) 9, 43, 25. — 5) *ab:* Capuam .. a campestri -o appellatam (esse) 4, 37, 1. — 6) *cum:* ambo .. cum -is magis quam cum hominibus urendo populandoque gesserunt bella 7, 22, 4. ut cum -o tecta urbis fruenda locarentur 27, 3, 2. — 7) *de:* de -o plebis adversa* patrum voluntate* senserat agi 1, 46, 2; (*v. p. 729, 45.* ambigo *v. p. 729, 21.*) de -is militum eius decretum (est), ut 31, 49, 5. nec de -is nec de aliis commodis plebis ferre ad populum tribuni .. possint 5, 11, 9. de -o Veientibus restituendo impetratum (est) 2, 13, 4. non .. licebit, ut de fenore atque -is, quod ad vos omnes pertinet, iubeas 6, 40, 11. ut de -is dividendis plebi referrent coss. ad senatum 4, 12, 4; cum de -is veterum militum relatum esset 31, 4, 1. de -o responsum est legatos ad rem inspiciendam missuros 45, 44, 10. — inter populum Carthaginiensem et regem Masinissam .. disceptatores Ri de -o fuerunt 40, 17, 1. mentio in senatu de -is dividendis inlata est 4, 44, 7. de fenore atque -o rogationes iubebant 6, 39, 2. alteram (promulgavit rogationem) de -o viritim dividendo 32, 38, 9. — 8) *ex:* cum praedam ex -is agerent 1, 1, 5; alios prae se actam praedam ex -is ostentantes 23, 1, 6; faces undique ex -is collectae 22, 16, 7. ut non cetera solum ex -is, sed pecus quoque omne in urbem .. compelleretur 2, 11, 3; terror populationum eo plerosque ex -is compulerat* 21, 57, 10; plebs ex incultis diutino bello infestisque -is egestate et metu in urbem compulsa 25, 1, 8. ipse aliquantum voluntariorum in* itinere ex* -is concivit* 19, 13. ex -is concurrebant pabulatores 38, 25, 15. hibernacula Carthaginiensium congesta temere ex -is materia exaedificata 30, 3, 8. omni undique genere vehiculorum iumentorumque ex -is contracto 25, 13, 6. cum audisset Ros circa ex -is demessum frumentum convehere 42, 64, 2; pro se quisque, quae diutinae obsidionis* tolerandae* sunt, ex -is convehebat* 30, 9, 4; praeter convectum undique ex populatis -is frumentum 29, 36, 1; farre ex -is circa undique convecto 23, 19, 8; frumento undique ex -is convecto 42, 56, 8. nec Ris solum eo convenientibus ex -is .. maturum iam videbatur 5, 46, 4. tardius ex -is demigrantes .. perierunt 41, 18, 2; ut .. ex -is quoque demigrarent* omnes 22, 11, 4. virorum mulierumque undique ex -is effusorum 27, 45, 7. tumultus repens ex -is in urbem inlatus pro nuntio fuit 1, 14, 5. iam unicuique ex -is sua damna nuntiabuntur* 3, 68, 3. ad quae petenda ex propinquis -is magna pars militum e castris exierat 44, 40, 2. ut commeatum .. ex -is deviis in viam proferrent 26, 8, 11. rapiant frumenta ex -is nostris 2, 34, 10; raptam ex -is praedam portantes Veios rediere 1, 15, 2; ex -is per eos* ipsos dies raptum omne (*sc.* frumentum) Veios* erat 5, 43, 4; pecora rapta pleraque ex ipsorum* hostium -is 28, 33, 2; plerique arma ex -is rapta habebant 39, 54, 4. refugientes ex -is quidam 31, 41, 11. Galli clamore suorum ex -is revocati 21, 5. quam (praedam) Hanno .. ex sociorum pRi -is traxerat 25, 14, 11. id satis habitum ad fructus ex -is vectandos 21, 63, 4. — caritas .. annonae ex incultis per secessionem plebis -is 2, 34, 2. trepidi nuntii primo, fuga deinde ex -is legiones Volscorum ingressas fines .. adtulere 6, 31, 3. nuntii ex -is trepidi .. hostium adventum adtulerant 28, 36, 6. Camillus captivum indidem* ex -is secutus ducem .. se ostendit 5, 26, 6. — 9) *in:* in -is passim inundatis pecua ablata, villarum strages facta est 35, 21, 6. imbelles, quod plerumque in uberi -o evenit, barbari sunt 29, 25, 12. solitudines vastas in -is fieri 6, 41, 11. cum in propinquo -o frumentarentur Ri 31, 36, 7. (castra habeo *v. p. 732, 46.*) posse sine metu in -is habitari 28, 11, 8*. postquam hostem in -is non invenit 1, 15, 2; hostem in -is non invenit 3, 3, 6; in -o L. Petili scribae sub Ianiculo .. duae lapideae arcae

..inventae sunt 40, 29, 3; hostis in -is nusquam inventus (est) 4, 21, 2. Calatiae in publico -o M. Valerius .. nuntiabat ex foco suo sanguinem .. manasse 45, 16, 5. alios recurrentis in* arcem, alios palantis in -is* caesos (esse) 4, 55, 4; qui vagos praedatores in -is palantes excipiant 10, 20, 5; ad hos Ra legio ducta palatos in -is oppressit 1, 11, 1. crebris motibus terrae ruere in -is nuntiabantur tecta 4, 21, 5. agrestium fuga spoliatique in -is et vulnerati .. totam urbem ira implevere 3, 69, 2. senatum in -is esse 3, 38, 12; frumentum, quod in -is erat, convexit 31, 39, 4; ubi primum in -is pabuli copia fuit 27, 12, 7; hominum, quod aut in -is* aut in propinquis castellis .. fuit, in silvas .. refugit 28, 8, 9. (in multitudinem) vagantem in -is .. Hamilcar Poenus* equites emisit 24, 1, 4; populabundos in -is* vagari* Ros 4, 56, 5; non omnis esse in acie; praedantis vagari in -is* 23, 45, 2; cum in -is passim vagarentur 26, 39, 20. — praetor .. obvios in -is .. arma capere .. cogebat 32, 26, 11. non in retinendis modo publicis -is, quos vi* teneret, pertinacem nobilitatem esse 4, 51, 6.

B) *plur. num. potissimum, i. q.* **rus**, '*Feldmark*'. *oppos. urbs, oppidum.* a) *subi.:* nec urbs tantum hoc rege crevit, sed etiam -er finesque 1, 33, 9. futurum (esse), ut deserta oppida, deserti -i nullum militem dare possint* 41, 8, 7. ut .. -er urbesque captae Aetolos sequerentur 33, 13, 10. cum pulcherrima urbs Veii -erque Veientanus in conspectu sit* 5, 24, 5; frumento, postquam -er parum tutus erat, in urbes munitas convecto 22, 40, 8; dignum* enim esse, qui armis cepissent, eorum urbem -umque Bolanum* esse 4, 49, 11; -os urbem corpora ipsorum .. in potestate pRi esse futuraque 8, 19, 12; -um (*sc.* Nolanum) Hannibalis esse et Poenorum, urbem extemplo futuram 23, 14, 10; (*v. p. 745, 13;*) brevi non -os modo, sed urbem etiam in dicione eius futuram (esse) 31, 5, 6; suas urbes -osque fore devicto Philippo 34, 23, 7; quae urbes, qui -i, qui homines Aetolorum iuris aliquando fuerunt 38, 11, 9. in aestimationem urbs -erque venit 5, 25, 8. (vergo *v. p. 743, 5.*) — (Orongis urbs) sita in Maesessum finibus est, Bastetanae gentis, -er frugifer 28, 3, 3; ubi non portus ullus classi nostrae apertus, non -er pacatus, non civitas socia 42, 6.

b) *obi.:* Eumeni .. castella vicos -um, quibus finibus tenuerat Antiochus, adiecerunt 38, 39, 14. (*v. p. 744, 41.*) ceteris ita oppidum, ita -os ademimus, ut -um locumque ad habitandum daremus, urbem .. stare .. pateremur 31, 31, 14; urbem* osque ademistis 39, 37, 12. ut .. urbem -umque eis adsignaret 26, 21, 13; qua (via) Maronitarum urbes -osque amplectatur 39, 27, 10. (capio *v. p. 741, 39; 744, 20;*) circa Capuam omnem -um lucustarum vis ingens .. complevit 30, 2, 10. Carthaginiensibus victis se et urbem* et -os concessisse 42, 24, 9. unde -os urbemque posset* conspicere 24, 1, 5. quibus urbs -erque debebatur ex senatus consulto 26, 21, 17. populum Campanum urbemque Capuam -os delubra deum .. in vestram .. populique Ri dicionem dedimus 7, 31, 4; deditisne vos populumque Collatinum urbem -os aquam .. in meam populique Ri dicionem? 1, 38, 2; Antiates .. urbem -osque Ris dedunt 6, 33, 3; -um urbemque .. dediderunt 26, 33, 13. Volscis intra moenia compulsis nec defendentibus -os 4, 57, 7; hac classe si urbs -ique Atheniensium defenderentur 31, 22, 8. ut urbibus saltem — iam enim -os deploratos esse — opem senatus ferret 41, 6, 7. depopulante vicos eorum atque -os collega 33, 22, 4; -os et urbem est depopulatus 22, 6, 3; cos. -os Ligurum vicosque .. deussit depopulatusque est 39, 2, 7; urbem regium tenebat praesidium, -um circa Ri hostiliter depopulati sunt 37, 17, 3. Attalum .. omnem circum* urbem -um depopulatum (esse) 28, 5, 10; omissa oppugnatione urbis -os hostiliter depopulatus 37, 18, 3; urbe abstinuit, depopulatus -os 21, 4; omissa obsidione urbis .. depopulatus tantum -os 38, 7, 1; campestres barbaros depopulatus -os eorum in deditionem accepit 39, 53, 13; urbem non tenuerunt, -os depopulati 10, 36, 17; omnem -um circa (*sc. Carthaginem*) depopulati 22, 20, 5; non urbes vi .. temptatae, sed -er est depopulatus 5, 24, 2; cognitum est depopulatum -um circa Ras salinas 7, 19, 8; questi -os primum* depopulatos, terrorem .. urbi iniectum 38, 43, 4; in Volscis depopulato -o Anxur .. oppugnatum (est) 5, 12, 6; late depopulato -o 9, 36, 13; depopulato Viboniensi* -o urbem etiam terrebant 21, 51, 4; depopulato circa urbem hostium -o 37, 21, 9. (*v. p. 744, 47.* desero *v. p. 741, 32; 743, 13.*

deuro *v. p. 742, 32.* do *v. ib. 5;*) Hernicis ipsum* *(sc. oppidum)* -erque* dono datus (est) 4, 51, 8; ea quoque iis* pars Cariae data (est) .., oppida vici castella -i, qui ad Pisidiam vergunt 37, 56, 6; Moerico* Hispanisque .. urbs -erque in Sicilia .. iussa dari 26, 21, 12. exurebatur amoenissimus Italiae -er villaeque .. fumabant 22, 14, 1. foedati* -i, terror iniectus urbi est 3, 26, 1. liberam urbem ac forum a creditoribus, liberos -os ab iniustis possessoribus extemplo .. habere posse 6, 39, 9; iam infrequentis se urbes, -um vastum ac desertum habere 28, 11, 10; habentis (Macedonas) urbes easdem -osque 45, 29, 4. manus .. non -os tantum nudare populando* potuit .., sed ipsas exscindere urbes 44, 27, 4. si -um urbemque per deditionem factam pRi oppugnarent 7, 31, 7. cum perpopulato -o urbem oppugnare adortus esset 22, 9, 2; perpopulato -o Cumano mille passus ab urbe castra locat 23, 36, 7. quos -o pervastato in urbem compulerat 31, 1, 10; pervastatis passim -is urbem tripertito adgreditur 21, 7, 4. eum .. hostium oppida atque -os populari 27, 20, 8; rursus populari -os et urere tecta 32, 31, 3; non -os inde populari, sed urbium opes exhaurire licebit 34, 13, 6; *(v. supra 16;)* late populati sunt tecta -osque 4, 59, 3; quorum -os urbesque populatus esset 32, 10, 3; non -is modo .. populatis*, sed urbibus etiam .. expugnatis 29, 35, 4. urbem -os suaque omnia .. Reginis reddidimus 31, 31, 7. urbem vobis .. adimit, -os relinquit 21, 13, 6. urbem -osque et suas leges iis restituit 37, 32, 14. qui -os sedesque ac fortunas stabilire volunt 4, 49, 16. quas* urbis quosque* -os quibusque finibus ante bellum tenuissent, tenerent 30, 37, 2. nocte moenia † modo, sed -os etiam .. se a populationibus tueri posse 44, 13, 7. castella oppugnare, -os urere 40, 47, 2; pestilentiae urentis* simul urbem atque -os 10, 47, 6; -er uritur, urbs obsidetur 3, 68, 3; ne .. extemplo ureretur -er, .. obsidio urbi inferretur 6, 29, 4; cum iam -er .. passim ureretur castraque prope urbem poni viderent 36, 31, 5. urbe .. abstinuit, -os rediens vastat 1, 15, 4; vastare -os et urbem .. oppugnare coepit 26, 25, 8; vastando -os urendoque vicos et castella eorum 39, 32, 2; -os finitimorum vastabat et iam urbibus erat terribilis 31, 25, 3; gravis pestilentia urbem atque -os vastabat 38, 44, 7; qui hoste in urbem compulso -os vastavit 7, 17, 2; Scipio non -os modo circa vastavit, sed urbem etiam .. cepit 29, 29, 2; quod Perseus .. sociis pRi arma intulisset, -os vastasset* urbesque occupasset 42, 30, 10; hostium urbes -ique ferro atque igni vastentur 31, 7, 13; *(v. infra 45.)* primo -er vastatus, deinde ipsa urbs vi capta (est) 45, 16; quia hostis moenibus se tenebat, vastati -i sunt 2, 62, 3; vastati -i sunt, urbs .. exhausta funeribus 3, 32, 2; ibi non -i tantum vastati, sed oppidum etiam expugnatum (est) 10, 37, 3; vastatos -os circa urbem .. querebantur 26, 26, 10; vastato -o Demetriadem quoque adgressuri 44, 12, 8; vastatis -is urbe prope oppugnata 3, 69, 5; Coroneam circumsidit vastatis prius -is 33, 29, 9. oppidum dirutum (est), -er veniit* 2, 17, 6.

c) *gen.:* urbis atque -i capti .. mentionem nullam fieri 5, 25, 6. in societatem urbis -orumque accepti* 4, 37, 2. Campani .. non urbis amplitudine, non -i ubertate ulli populo cedentes 7, 30, 6. urbium excidia vastationesque -orum 1, 52, 3.

d) *dat.:* nec -o nec urbi ulli vim adlaturos venisse 39, 54, 6. pestilentiam -is urbique inlatam (esse) 5, 14, 4. — grave tempus et forte annus pestilens erat urbi -isque 3, 6, 2. alius adventus hostium fuit proximo anno* (*coni. T. Faber,* bello *codd.*) -is quam terribilior urbi 7, 12, 5.

e) *abl.:* α) urbibus -is locisque, quibus Philippus cessisset, cessurum et ipsum* 42, 62, 10. iussos et urbe et -o decedere 39, 54, 8. excedito urbibus -is vicis castellis cis Taurum montem 38, 38, 4; *(v. p. 745, 36.)* — β) (cur Campanus) dignam -o urbem .. haberet 7, 38, 6. — γ) Masinissam .. Cirta oppido et ceteris urbibus -isque .. adiectis donavit 30, 44, 12; vos urbe* -isque donatos in colonias mittunt 4, 49, 14. sine certamine urbe -oque potiti 28, 37, 9.

f) *c. praep.:* coss. *ad* vastandos -os urbesque oppugnandas discedunt 10, 33, 10. ad depopulandum circa urbem -um emisit milites 37, 27, 9. — ceteri .. *in* vicos suos atque -os dilapsi (sunt) 34, 22, 2; auxiliares .. urbe excessisse et* in -os dilapsos (esse) 38, 34, 6. quae (via) ab urbe per tumuli obliqua in -os ferret 27, 18, 10. pestilentia gravis incidit in urbem -osque 23, 6. in -os atque urbes Ausonum bellum

intulerunt 9, 25, 1. non in maritimos modo -os .. pavor terrorque pervenerat, sed in ipsas urbes 29, 28, 2. omnes in urbes -osque (*GVRF*, in agros *P Luchs*) suos reductos arare, serere* 27, 5, 4. arx* Crotonis una parte imminens mari, altera vergente* in -um 24, 3, 8. prospectu in urbem -umque capto 1, 18, 7. — omnes *per* -os vicinasque urbes negotiabantur 5, 8, 3. magna caedes fugientium et in urbe et per -os est facta 6, 9, 11. ne Poeno .. per -os urbesque* suas transitum darent 21, 20, 2. — *propter* -um, quem omni fertilitate terrae satis constabat primum in Italia esse, urbs servata est 26, 16, 17. — Oeniadae *cum* urbe -isque Acarnanum sunto 38, 11, 9; solum tectaque et muri cum -is Aetolorum .. esset* 26, 24, 11. — *de* urbe -oque reliqua consultatio fuit 16, 7. — adfluebantque undique *ex* -is vicisque veteres milites 29, 30, 7. armati ex urbe atque -is concurrunt 1, 1, 5. fascibus sarmentorum ex -o conlatis ductus (est) ad moenia exercitus 6, 10, 4. omnia ex -is in urbem convehere 23, 35, 12; ut frumenta omnes ex -is .. in urbes munitas conveherent 32, 14; ut convectis omnibus ex -is urbem ac muros firmarent 20, 10. ut omnes ex -is urbibusque commeatus .. in viam deferrent 27, 43, 10. pro se quisque in urbem ex -is demigrant 2, 10, 1; ex campestribus vicis -isque frequentes demigrare 38, 18, 15. commeatus exercitui comiter in castra ex urbe et ex -is devehitur 6, 25, 7. ne qua praeter* arma efferto ex iis oppidis -is castellisque, quibus excedat 38, 38, 5. ex propinquis urbibus -isque nuntiata sunt prodigia 27, 4, 11. commeatus .. ex -is castellisque hostium Ri portabant 34, 19, 8. Locrenses frumentum .. ex -is in urbem rapere 24, 1, 2. — magna clades *in* urbe -isque .. accepta (est) 4, 25, 4. captivos in suis quaeque (*sc.* civitates) urbibus -isque conquisitos reducerent 37, 60, 4. pestilentior inde annus .. tantum* vastitatis in urbe -isque fecit 4, 21, 6. dilectus raptim in urbe -isque haberi* placet 29, 4, 2; inde dilectus in urbe -isque haberi coeptus (est) 30, 7, 8. cum .. coss. in Hernicos exercitum duxissent neque inventis in -o hostibus Ferentinum urbem vi cepissent 7, 9, 1. prodigia .. prope cottidianas* in urbe -isque ostentantia minas 2, 42, 10; eademne forma pacis, quae in -is ostentaretur, etiam intra moenia esset, scire cupiens 6, 25, 8. uti L. Cornelius .. in oppidis -isque, qua iturus esset, .. milites scriberet 34, 56, 13. suam plebem imbellem in urbe, imbellem in -is* esse 29, 3, 13; pestilentia in -is forisque .. et in urbe tanta erat 40, 19, 13. trepidatum .. non in -is magis quam in urbe est 4, 21, 9. populationem in -is, obsidionem in urbe exspecta 38, 14, 12. — cum iuxta *pro* urbibus -isque sociorum ac pro capite .. geratur (*sc.* bellum) 22, 32, 5. — quod *procul* -o urbibusque eorum castra Ra sint 29, 5, 7.

C) *i. q.* **χώρα, fines, regio.** a) *subi.:* quos* sua terra, suus -er .. fugientes accipient* 21, 44, 8. qua (regione) Tuscus -er Ro adiacet 2, 49, 9. (ardeo *v. p. 748, 28.*) nihil iam praeter nudum solum -er hostium habet 34, 34, 6; *(v. infra 29.)* Umbriae populi .. et Amiternini Sabinusque omnis -er milites polliciti (sunt) 28, 45, 19. sic -er ad Ardeates rediit 4, 11, 5. transitum exercitus -er senserat 9, 41, 8. -er oppida homines qui incolunt, quidquid denique Syphacis fuit, praeda pRi est 30, 14, 9; ab tergo hostium -er est 34, 14, 4; *(v. p. 750, 41; 757, 31;)* -er omnis medius erat prima specie inutilis insidiatori, quia non .. silvestre quidquam .. habebat, re ipsa natus tegendis* insidiis 22, 28, 5; Tiburtes Praenestinique, quorum -er propior erat, Pedum pervenere* 8, 13, 4; finium is -er Cassandrensium erat, longe fertilissimus* omnis orae 44, 10, 12; *(v. p. 747, 47; 750, 52; 751, 16; 756, 50;)* multo eum infestiorem -um (*sc. Pomptinum*) ab nobilitate esse, quam a Volscis fuerit 6, 5, 3; quem proprium -um Carthaginiensium in Africa esse? 34, 62, 11; -er publicus pRi erat in Samnitibus, qui Taurasinorum fuerat* 40, 38, 3; Hernicorum* is -er, deinde Volscorum fuerat 8, 22, 2; Bruttiorum proxime fuerat -er; Bruttii ceperant de Graecis 35, 40, 6; *(v. infra 49; 752, 33; 756, 27; 757, 31.)* -er Heracleensis, paluster omnis frequensque proceris arboribus, .. materiam suppeditabat 36, 22, 10. (vergo *v. p. 747, 41.*)

b) *obi.:* Latinus -er Privernati addito -o et Falernus, qui populi Campani fuerat, .. plebi Rae dividitur 8, 11, 13. his ex senatus consulto data pax, -er ademptus (est) 2, 25, 6; Volscis devictis Veliternus -er ademptus (est) 31, 4; *(v. p. 749, 2; 6.)* Sexto Pomponio .. Viboniensem* -um

maritimamque oram Italiae tuendam adtribuit 21, 51, 6. cum, in quo consederant, -um Insubrium appellari audissent 5, 34, 9. vobis* arabitur -er Campanus 7,30,19. Tempsanus -er de Bruttiis captus erat 34, 45, 4; *(v. p. 746, 42; 752, 42; 754, 2.)* (colo *v. p. 753, 33; 755, 8.*) in saltum Vescinum* Falernum contingentem -um 10,21,8. (defendo *v. p. 751, 49.*) Hannibal . . Beneventanum depopulatur -um 22, 13, 1; Aequi . . depopulantur inde excursionibus* Tusculanum -um 3, 38, 5; Ros audivit . . Teiorum -um depopulari 37, 28, 4; regiae copiae . . Pellenensem et Phliasium et Cleonaeum -um depopulabantur 33, 14, 7; -um Campanum ferro ignique est depopulatus 23, 46, 9; -um maritimum eorum . . depopulatus est 34, 62, 2; depopulatus est -um Tripolitanum 36, 10, 5; exercitus depopulatus (est) Volscum -um 4, 57, 7; -um Suessetanum Sedetanumque sociorum pRi hostiliter depopulati sunt 28, 24, 4; Alpinorum populorum -os . . depopulatum* C. Cassium esse 43, 5, 2; praetor . . depopulatus -um Carthaginiensem cum Sardiniam peteret 23, 41, 8; Hannibal depopulatus -um Neapolitanum 24, 17, 1; depopulatus Hypatensem primo, deinde Heracleensem -um 36, 16, 5; Lavicanos . . depopulatos -um Tusculanum 4, 45, 6; Lunensem . . -um depopulatos (*sc.* Ligures) 34, 56, 2; cum omnem Volscum -um depopulatus esset 6,2,13; maxime depopulato Atinate -o 10, 39, 5; late depopulato -o 37, 13, 9; *(v. p. 750, 48; 751, 45; 48; 53; 752, 11; 16; 754, 42.)* Praetutianum* Hadrianumque* -um . . devastat 22, 9, 5. qui (Larisus amnis) Elium* -um ab* Dymaeo dirimit 27,31,11. (diripio *v. p. 749,16.* divido *v. p. 746, 50; 750, 53; 54.*) Cariam . . umque Hydrelitanum ad Phrygiam vergentem . . Eumeni iussa dari 37, 56, 3. -er Apulus Samniumque evastatum (est) 8, 37, 6; evastatis* Elaeensium primum, deinde Pergamenorum -is 37,19,7. (facio *v. p. 753,48.*) quibus (terminis) P. Scipio victor -um, qui iuris esset Carthaginiensium, finisset 34, 62, 9. (fruor *v. p. 748, 20.*) curantem potius Campani -um Italiae uberrimum . . quam victor exercitus haberet 7, 38, 6; *(v. p. 748, 53.)* hostilia adversus Ros -um Campanum Falernumque incolentes fecit 8, 22, 7; *(v. p. 746,24.)* Vulsinienses . . ultro -os Ros incursavere 5,31,5; -um Rum aliquotiens incursavere 6,36,1; Cremonensium legati querentes -um suum ab accolis Gallis incursari ac vastari 28, 11, 10. Veientes -um quoque Rorum populantes inierunt 2,43,1. Poeni cum -um Thurinum ingressi essent 25, 15, 10; infesto exercitu Hannibal ingressus -um hostium 23, 26, 6; Aemilio ingresso Sabellum -um 8, 1, 7; coss. -um Campanum ingressi cum passim popularentur 25, 18, 1. intacto -o Tarentino 24, 20, 15. amnis est Corinthium et* Sicyonium interfluens -um 33,15,1. priusquam hostium intraret -um 34, 26, 9; quibus (angustiis) intraverat Falernum -um 22, 15, 3. C. Ampium . . -um Boiorum invadere iussit 31, 2, 6; Aequi Latinum -um invaserant 2,30,8; illos . . -um nostrum invasuros (esse) 5,5,3. quae (fauces) Pallenensem -um ceterae Macedoniae iungunt* 44, 11, 2. censores ut -um Campanum fruendum* locarent 27, 11, 8; ut -um Campanum censores fruendum locarent 42,19,1. (metior *v. p. 750, 52.*) occupare -um imperii Ri 39, 55, 2. ostentabatur in spem* Pomptinus -er, tum primum . . possessionis haud ambiguae 6, 5, 2. velut* pacato -o transierant 34,28,3. quieto exercitu pacatum -um, qui paulo ante ingenti tumultu arserat, peragravit 43, 4, 4; Boiorum -um usque ad Felsinam oppidum populantes peragraverunt 33, 37, 3; peragratis hostium -is 31, 40, 6. perlustravit hostium -os 8, 36, 9. Latinum primum -um perpopulati* sunt 3, 66, 5; perpopulato -o Fregellano 26, 9, 11; *(v. p. 755, 2.)* perussit Calenum -um 26,13,10; perusti (sunt) late -i (*sc.* Caudini Samnitis) 24, 20, 4. pervagatus est hostium -os 25, 40, 6. late -um hostium pervastarunt 35, 22, 4; pervastaverat Vulsiniensem -um 10, 37, 1; alius -er . . longe lateque est pervastatus 8, 25, 4; non Samnium modo, . . sed Campanum Calenumque et Falernum -um* pervastatos esse 22,25,7; pervastato -o Cumano usque ad Misenum promunturium 24,13,6; *(v. p. 751,52.)* cum . . Tusculanum -um opimum copiis petere possent 3, 7, 3. populatur inde -um Rum 2, 39, 5; populari passim Rum -um attulere 6, 31, 3; populari -os Gallorum 28, 10, 12; -o tantum Ligurum populato* 45, 44, 1; (*v. supra 4; 30; 752, 1; 2; 5; 7; 8; 12; 754, 54; 756, 3.* possideo *v. p. 749, 8; 750, 10.*) Masinissa paterni regni -um se et recepisse et habere gentium iure aiebat 40, 17, 4. (recognosco *v. p. 758, 4.*)

quo (tempore) Campani non -um solum ab Ris quondam per iniuriam ademptum recuperare, sed imperio etiam Italiae potiri possint 23, 6, 1. infestum omnem Rum -um reddidit 2, 11, 3. -um Veientem foedere .. ademptum restituit 2, 25, 6; -er Belbinates, quem iniuria tyranni Lacedaemoniorum possederant, restitutus (est) eidem civitati ex decreto 38, 34, 8. (termino *v. p. 752, 21.*) Marsos* -um vi tueri, in quem colonia Carseoli deducta erat 10, 3, 2; (*v. p. 747, 1.*) a populationibus -um sociorum tutabatur 35, 3, 3; *(v. p. 754, 22.)* consulem Boiorum urere -os 32, 30, 3; maxime uri Carthaginiensis -er 29, 31, 10; ab incolentibus Cercinam*, ne et ipsorum ureretur diripereturque -er, X talentis .. acceptis 22, 31, 2. ubi .. vastare ipsi Samnitium -um prohiberentur 10, 32, 4; procos. .. ulteriorem Celtiberiae -um .. instituit vastare 40, 39, 1; adversus hunc vastantem effuse Sabinum Norbanumque et Coranum -um L. Capirius profectus 8, 19, 5; ne -um Etruscum vastarent 10, 10, 9. (classis) Caralitanum -um vastavit 27, 6, 14; ad Clupeam urbem escensione facta -um late .. vastavit* 29, 7; -um nobilissimae fertilitatis effuse vastavit 31, 1;* Hypataeorum -os vastavit 36, 14, 15; -um pluribus locis .. late vastavit 44, 10, 5; (classes) Carystiorum primum -os vastarunt 32, 16, 8; vastavere (praedones) -os Praenestinum Gabinumque* 3, 8, 6; ab altero cos. -er Ligurum late est vastatus 35, 40, 4; Tarquiniensium quoque sunt vastati -i 7, 18, 2; *(v. p. 748, 3; 751, 34; 36; 50; 754, 18.)* sub Tifatis Capuae -um vendiderunt 32, 7, 3. nec ante violavit -um Campanum, quam .. 23, 48, 1.

c) *gen.:* Hannibalem .. extremus angulus -i Bruttii* .. potentiorem .. faciet 28, 42, 18; Hannibal in extremum angulum -i Bruttii compulsus 26, 41, 16. in campum Stellatem -i Campani Samnitium incursiones factae (sunt) 9, 44, 5. ad alterum castellum item Stratonicensis -i (*Mog Mg,* in Stratonicensi -o *B*) 33, 18, 6.* delenimentum animis Bolani -i divisionem obici 4, 51, 5. Ri ad* Eretriam Phthiotici -i (*sc.* posuerunt castra) 33, 6, 10. per extremum finem -i Larinatis ducentem .. Hannibalem 27, 40, 10; ad finem -i Aetolici* castra posita (sunt) 43, 22, 1. ut -i Veientani septena iugera plebi dividerentur 5, 30, 8; -i Tarentini, qui publicus pRi esset, CC iugera dari 44, 16, 7. cum Philippus ad Melambium quod vocant Scotussaei* -i .. posuisset castra 33, 6, 11. militum turba .. in oppida Bruttii* -i .. dimissa 30, 20, 5; amplius LXX oppida castellaque -i Carthaginiensis .. Masinissam .. possedisse 42, 23, 2. per extremam oram Vocontiorum -i tendit in Tricorios 21, 31, 9; tueri oram -i Sallentini 23, 48, 3. magna pars -i Campani, quam (quem *Gryn*) privati .. possederant, recuperata in publicum erat 42, 19, 1; -i parte multatis (*sc.* Veientibus) 1, 15, 5; parte -i multatis Marsis 10, 3, 5; Frusinates tertia parte -i damnati (sunt) 1, 3; -i parte fere dimidia eos (*sc.* Boios) multavit 36, 39, 3; erant, quibus .. -i *(sc. Macedonici)* parte cedendum .. videretur 42, 50, 2; -i partes duae ademptae (*sc.* Hernicis sunt) 2, 41, 1; -i *(sc. Privernatis)* partes duae ademptae (sunt) 8, 1, 3. ea populatio Campani -i tumultum Romae praebuerat 10, 21, 1; fama de .. populationibus Campani -i 10, 20, 2. populatores Capenatis -i reliquias pugnae absumpsere 5, 13, 12; auxiliis in populatores -i Sicyonii missis 33, 15, 13. quem (exercitum) .. in praesidiis -i Bruttii* habuerat 27, 41, 1. cuius arma terribiliora essent cum propinquitate -i *(sc. Etrusci)*, tum multitudine hominum 9, 29, 2. -i Campani regionem .. vendere quaestores iussi (sunt) 28, 46, 4; Byzacium — ita regionem quandam -i* *(sc. Carthaginiensis)* vocant — transgressus 33, 48, 1. classis .. circa Scyllaeum -i Hermionici Attalo regi coniuncta est 31, 44, 1. navigia parva in stationem occultam -i Argivi contraxit 35, 27, 5. hostes sub oculis erant Falerni -i .. tecta urentes 22, 14, 3. regulis Gallorum .. denuntiavit, ut .. -orum suorum terminis se continerent 38, 40, 2. ad depopulandam Tripolim Laconici -i, qui proximus finem Megalopolitarum* est, duxit 35, 27, 9. per urbes -i Sallentini castra disposita habebat 27, 40, 11. accessit ad eam cladem et vastatio Ri -i 7, 15, 11; regiis creverant animi vastatione .. Pheraei* -i 42, 57, 2. — cum -i Ligustini et Gallici, quod bello* captum erat, aliquantum vacaret 42, 4, 3. Veientes depopulatos (esse) extrema -i Ri 4, 1, 4. Sora -i Volsci fuerat, sed possederant Samnites 10, 1, 2.

d) *dat.:* ut Xviros -o Samniti Apuloque, quod eius publicum pRi esset, metiendo dividendoque crearet 31, 4, 2; Vviros Pomptino -o dividendo .. creaverunt 6, 21, 4.

quia Epirotarum pepercerat -is 32, 15, 5. Sallentino -o parta (est) pax 10, 2, 2.

e) *abl. α) separ.*: ut abstinere et suo et hostium -o .. possit 42, 12, 8; ut Capua urbe Campanoque -o abstinerent 7, 31, 10. Latinos Campanosque .. arcerent Samniti -o 8, 2, 11; quod .. omni cis Hiberum -o eos arcuissent* 26, 20, 2; citeriore -o arceri Poenum posse 21, 26, 6; arceri Ro -o 39, 22, 5; Tricipitinus populationibus arcendis sociorum -o oppositus non ultra quam in Hernicos procedit* 3, 8, 5. toto cis Hiberum rursus cedit -o 21, 61, 6;* sin per* metum -o cedatur 29, 31, 6; nisi sibi et tota* Cypro et Pelusio -oque, qui circa Pelusiacum ostium Nili* esset, cederetur* 45, 11, 11. quo (Samnio) iam tamquam trans Hiberum -o Poenis concessum sit 22, 25, 7. qui Samnitem decedere -o sociorum .. iuberent 10, 12, 2; ni decedatur Volsco -o 2, 26, 4; si -o Samnitium decederetur 9, 4, 4. Porsinna .. -o Ro excessit 2, 13, 4; Poenus -o Nolano excessit 23, 15, 1; -o hostium in Boeotiam excessit 31, 26, 13; cos. -o hostium excessit 35, 4, 3; -o hostium excessere 8, 2, 8. (multo *v. p. 757, 3.*) non Etruscos modo, sed etiam Umbros -o pellunt 5, 35, 2; gentis suae homines -o finibusque Italiae pelli 21, 20, 6; Pisanis querentibus -o se a colonis Ris pelli 45, 13, 10; Ros omni -o cis Tiberim pulsos 10, 16, 7. — extorrem* -o Ro .. alto mergendum (esse *sc. semimarem*) 27, 37, 6. — *β) causae vel instr.:* dies prope XXX vastandis -is Laconum absumpsit 35, 30, 12; aliquot dies vastando -o absumpti (sunt) 6, 32, 11. — *γ) loci:* Faesulas petens medio Etruriae -o praedatum profectus 22, 3, 6.* Hannibalem .. inde Albensi -o in Marsos venisse *(laudat Livius hoc loco Coelium)* 26, 11, 11. — *δ) compar.:* ager Veientanus .. uberior ampliorque Ro -o 5, 24, 5.

f) *c. praep.* 1) *ad:* se classe* circumvehi ad Rum -um 8, 26, 1. equites discurrere ad depopulandos simul Pellenensem* Sicyoniumque -os et Phliasium iubet 33, 15, 2; hanc manum ad Bruttium primum -um depopulandum* duci iussit 27, 12, 6. equitatum .. ad defendendum Gallicum -um trans Trebiam mittit 21, 52, 9; ad vastandum Pheraeorum -um* misit 42, 56, 8; ad pervastandum passim Pergamenum -um milites* misit* 37, 18, 7; Philocle .. ad depopulandos Atheniensium -os misso 31, 16, 2; pars exercitus ad populandum -um Rum missa (est) 3, 5, 2; ii missi (sunt) ad populandos Carystiorum -os 31, 45, 10; lembi .. missi ad Dyrrachinorum et Apolloniatium -os populandos 44, 30, 14. Ri ad Crannona,* intactum -um, castra movent 42, 64, 7. ad populandum -um Neapolitanum .. processit 24, 13, 7. ad sociorum pRi -um populandum profectus 23, 40, 8; classis profecta ad -um Pallenensem 44, 10, 11; ad depopulandum -um Nucerinum profecti 9, 38, 2. Reginis .. ad populandum Bruttium -um .. quaerentibus manum 26, 40, 18. Aeneam .. ab Sicilia classe ad Laurentem -um tenuisse* 1, 1, 4. traicere in continentem ad depopulandos proximos Hispaniae -os 28, 35, 3. — 2) *circa:* ut duae coloniae circa Vescinum* et Falernum -um deducerentur 10, 21, 7. — 3) *extra:* patres extra Rum -um — eum autem in* Italia terminari — negabant dictatorem dici posse 27, 5, 15. — 4) *in:* Fulvius in -um Cumanum, Claudius in Lucanos abit* 25, 19, 6. exercitum sese* non in -um Hirpinum Samnitemque .. adducturum (esse) 23, 43, 3. in -um Picenum avertit iter non copia solum omnis generis frugum abundantem, sed refertum praeda 22, 9, 3. per .. Lucanos in Bruttium -um .. contendit 26, 12, 2. Samnitium legiones .. in -um Stellatem convenerunt 10, 31, 5; in Sedetanum -um .. convenerunt 29, 1, 26. Sipontum in -um, qui Arpinorum fuerat, coloniam .. deduxerunt 34, 45, 3; uti duae Latinae coloniae, una in* Bruttios, altera in Thurinum -um deducerentur 53, 1; ut novae coloniae duae in -um, qui Boiorum fuisset, deducerentur* 37, 47, 2; (*v. p. 749, 10:*) Saturnia colonia civium Rorum in -um Caletranum est deducta 39, 55, 9; colonia .. deducta est in -um Etruscum, de Tarquiniensibus quondam captum 40, 29, 1; Aquileia colonia in -um* Gallorum est deducta 34, 2; colonia Carseolos in -um Aequiculorum deducta (est) 10, 13, 1; coloniae duae Potentia in Picenum, Pisaurum in Gallicum -um deductae sunt 39, 44, 10; colonias in -um Gallicum deductas aegre patiebantur 21, 25, 2. magna pars in -um Antiatem delati .. circumveniuntur 5, 45, 3. Samnites praedatum in -um Vescinum Formianumque et parte alia in Aeserninum .. descendere 10, 31, 2;* ut .. populabundi descenderent* in -um Rum 4, 21, 7; Sabinum exercitum praedatum

descendisse in -um Rorum* (*V;* agros Ros *a*) 3, 30, 4; cum in -um Pomptinum descendisset 7, 25, 13. in -um Comensem.. legiones ducit 33, 36, 9; cohortes in -um integrae regionis ducit 34, 19, 9; a Benevento in Campanum -um legiones ducunt 25, 15, 18; ut se in -um Casinatem ducat 22, 13, 5; tribunos militum in Volscum -um ducere exercitum 4, 59, 1; ab triumpho exercitum in -um Vescinum*.. hibernatum duxit 10, 46, 9; inde in -um Boiorum legiones duxit 32, 30, 1; in Boiorum primum -um legiones duxit 34, 46, 3; exercitum in -um Gallicum duxit 39, 2, 10; in Consentinum -um coss. exercitum duxerunt 28, 11, 13; coss. in Volscum -um legiones duxere 2, 22, 2; exercitum duxere alterum in -um Tarquiniensem 6, 4, 8; placuit duos exercitus in -um Volscum .. duci 6, 31, 5; exercitus in -um Veientem ac Faliscum ducti (sunt) 4, 21, 1. retro in pacatum Soranum -um pabulatores ibant 10, 33, 7; noctu quidam praedatum in -um circa pacatum ierant* 28, 24, 8; ut praedatum in -um Rum exirent 6, 21, 8; Volscos in Hernicorum -os praedatum exisse 4, 36, 4; Volscos et Aequos praedatum extra fines exisse in -um Latinum Hernicumque* adfertur 55, 1; quo casu profecti domo quidve* quaerentes in -um Laurentem* exissent 1, 1, 7. infestos utrimque exercitus in -um suum (*sc. Gallorum*) incursuros (esse) 29, 5, 6. Ligures, qui in -um Pisanum Bononiensemque ita incursaverant, ut coli non possent 39, 2, 5. in -um Fundanum exercitum inducit 8, 19, 9; pergit porro in -um Sabinum exercitum inducere 1, 37, 5; exercitum se in -um Ilergetum Ausetanorumque et deinceps aliorum populorum inducturos* (esse) 29, 3, 3; Marcius exercitum in -um Privernatem, integrum pace longinqua, induxit 7, 16, 3; ipse in -um hostium legiones induxit 31, 47, 5; exercitum in -um Boiorum induxit 35, 4, 1; in -um Boiorum legiones induxit 36, 37, 6; exercitum in -um Sardorum Iliensium induxit 41, 12, 5; in* -um eorum (*sc. Ligurum*) legiones induxit 43, 9, 1; (*v. p. 751, 9.*) ut .. neque in eum -um, qui pRi factus esset, hostilia arma inferrent 7, 31, 9. praedatum in -um Rum cohortes expeditas mittunt 5, 16, 3; Maharbalem cum equitibus in -um Falernum praedatum misit 22, 13, 9; Hannibal partem copiarum praedatum in -um Nolanum misit 23, 44, 6; famem .. timentes in Etruriam Pomptinumque -um .. frumenti causa misere 4, 25, 4; inde in* colonias atque in -um bello captum stirpis* augendae causa missos (esse) 27, 9, 11. regulus .. in Carthaginiensium -um perfugit* 29, 30, 10. Tullus .. infesto exercitu in -um Albanum pergit 1, 23, 4; pergit inde infestus in -os Ros, etiam sine belli iniuria vastatos 3, 6, 7; dictator .. in -um Pomptinum, quo a Volscis exercitum inductum* audierat, pergit 6, 12, 1. praedantes in -um Albanum perveniunt 7, 39, 8; ne .. pervenire in -um Rum posset 22, 15, 11; praetor Cales in -um Sidicinum pervenit 26, 9, 2; in -um Sentinatem pervenerunt 10, 27, 1; iam in Volcarum* pervenerat -um 21, 26, 6. ipse cum terrestribus copiis in Bullinum -um procedes 36, 7, 19. ut praedatum in -um Campanum extemplo proficiscerentur 7, 31, 12; profectus in -um hostium .. castra posuit 23, 40, 3; coss. infesto exercitu in -um Sabinum profecti 2, 16, 6; Bois in -um suum tutandum profectis 32, 30, 4. castra inde in* -um Rusellanum promovit 10, 4, 5. rediere deinde Volsci .. in -um Rum 2, 40, 12. inde in Faliscum -um copiis reductis 10, 12, 7; ceteros .. magnis itineribus in -um pacatum reductos (esse) 37, 46, 8. indignum esse in unum Coronensem -um saevire 36, 20, 3. in -um Nolanum exercitum traducit 23, 14, 5; Lucanorum, qui suae dicionis erant, in Bruttium -um traduxit 27, 51, 13; in Rusellanum* -um exercitus traductus (est) 10, 37, 3; traductus Rus exercitus in -um Insubrium .. consedit 21, 45, 3. per Vescinos* in Campaniam Falernumque -um transcendunt 10, 20, 1; in -um Antigonensem transcendit 43, 23, 3; in Sedetanum -um, ubi .. stativa habuerant, .. transcenderunt 28, 31, 7; in Latinum Hernicumque transcenderant -um 4, 53, 2. in Aequorum -um depopulandum transit 2, 48, 4; in Ptolomaeum* -um transeunt 42, 65, 1; occupat Tullus in -um Sabinum transire 1, 30, 8; ut Gallorum exercitus .. in Tiburtem -um .. transierit 7, 11, 1; si P. Scipio .. cum victore exercitu in -um Ligurum transisset 36, 39, 7. castra alia a Fidenis in Sabinum -um transferri 3, 42, 7. transgresso in Phthioticum -um D Gortynii .. se coniunxere 33, 3, 10. ut in Calenum -um* venit 10, 20, 3; in Lavicanum* -um, inde in Tusculanum hostili populatione veniunt 3, 25, 6; in -um pacatum sociorum Rorum ad popu-

landum venerunt 22,21,3; Ligurum X milia in -um Placentinum venisse et eum .. perpopulatos esse 34, 56, 10; inde populabundos in -um Rum venturos esse 7, 19, 6; postquam in -um Rum ventum est 2, 6, 5; donec in -um Coroneum ventum est 36,20,2; inde in -um Sagalassenum, uberem fertilemque omni genere frugum ventum est. colunt Pisidae .. 38,15, 9; inde .. in Fregellanum -um ad Lirim flumen ventum (est) 26, 9, 3. — adventu eius in propinquum -um mota Nolana est plebs 24, 13, 8. escensio hostium in -um Vibonienseṃ facta nuntiatur 21, 51, 4; in -um Uticensem escensionem* fecit 27,5,8. ut excursiones in finitimum -um sociorum pRi facerent 28, 22, 3; crebras excursiones in -um Hirpinum et Samnites Caudinos fecit 23, 41, 13; Veientes in -um Rum excursiones fecerunt 4, 30, 5; excursiones inde in confinem -um Lavicanum factae erant 4, 49, 4. passim in Rum -um impetus dabant 2, 51, 4; per se ipsum nomen Caeninum in -um Rum impetum facit 1, 10, 3; ne impetum in -um* Pisanum facerent 40, 1, 3; Albani priores ingenti exercitu in -um Rum impetum fecere 1, 23, 3; in eum ipsum -um *(sc. Gallicum)* impetu facto 21, 25, 3. cum incursionem in -um Rum fecissent 1, 32, 3; Aequi .. pacem petiere inritamque eam ipsi subita incursione in -um Latinum fecere 3, 1, 8; ut in -um Rum eo tempore incursiones facerent 5, 45, 4; Antiates in -um Ostiensem, Ardeatem, Solonium incursiones fecerunt 8, 12, 2; Sabini .. incursionem in -um Rum fecere 3, 38, 3. per quem (saltum) transitus in Corinthium est -um 33, 15, 3. — *suppl. est* agrum: per Frusinatem Ferentinatemque et Anagninum -um in Labicanum* venit 26, 9, 11. — 4) *per:* per Allifanum Caiatinumque* et Calenum -um in campum Stellatem descendit 22, 13, 6. praedatum inde Numidae Maurique per Sallentinum -um proximosque Apuliae saltus dimissi (sunt) 24, 20, 16. per Volscos Falernumque -um dissipati sunt 7, 26, 9. per Suessanum* Allifanumque et Casinatem -um via Latina ducit 26, 9, 2; Fabius per Soranum, Decius per Sidicinum -um in Samnium legiones ducunt 10, 14, 4; Sertorius praeter Hiberum amnem per pacatos -os .. exercitum .. duxit Fr. 20; a Cibyra per -os Sindensium exercitus ductus 38, 15, 1; per Vasconum -um ducto exercitu Fr. 20; *(v. p. 756, 9.)* per -um Caeretem obliquis tramitibus egressi 5,16,5. per Thessaliam et Maliensem -um cum exercitu .. isti* 42, 40, 6; Scipionem .. per Boiorum Ligurumque* -os populantem isse 34, 48,1; cos. cum aliquotiens per omnem hostium -um populabundus isset 3, 3, 10. Samnitium agmen cum per Paelignum -um fugeret 10, 30, 3. per -um Saticulanum* Trebianumque* .. Nolam pervenit 23, 14, 13; per -um Ausetanum .. ductis militibus ad sedem hostium pervenere 29, 2, 2; hinc per Abderitarum -um Neapolim perventum est 38, 41, 9. per -um Campanum mare inferum petit 23, 1, 5. praemissi (sunt) item per -um Larinatem Marrucinum Frentanum Praetutianum*, qua* exercitum ducturus erat 27, 43, 10. transeuntes agmine infesto per -um suum *(sc. Caeritum)* Tarquinienses 7, 20, 6; ut .. per Labicanos -os in Tusculanos colles transirent 3, 7, 3. per -um Sabinum Tibur .. venit 22, 12, 1; (per Frusinatem *v. p. 755, 38.*) regis, qui .. ab se* iter per eum ipsum -um tamquam haud dubie* Carthaginiensium iuris petisset 34, 62, 10. — 5) *praeter:* Telmesson* .. et castra Telmessium praeter -um, qui Ptolomaei Telmessii fuisset, .. Eumeni iussa* dari 37, 56, 4. praeter -um, de quo ante legati ab Roma .. missi essent, amplius LXX oppida .. Masinissam .. possedisse 42, 23, 2. — 6) *ab:* urbs .. Falernum a Campano -o dividit 22, 15, 4.* — 7) *de:* de -o Pomptino ab L. Sicinio tribuno plebis actum (est) ad .. populum 6, 6, 1; *(v. p. 759, 3.)* Aricini atque Ardeates de ambiguo -o cum saepe bello certassent 3, 71, 2; *(v. p. 758, 50.)* de -o *(sc. Carthag.)* deinde cum regis legatis disceptari coeptum (est) 34, 62, 8. mentione inlata de -o Lavicano dividendo 4, 47, 6; (mitto *v. supra 28.*) — 8) *ex:* abductis deinde legionibus ex -o Ro 2, 40, 10. Numam .. ex Sabino -o accitum .. Romae regnasse 4, 3, 10. ad* Laelium praedas ingentis ex -o inermi ac nudo praesidiis agentem 29, 4, 7; ut agrestes Ri ex Albano -o, Albani ex Ro praedas .. agerent 1, 22, 3; *(v. p. 757, 23.)* Ri praedas passim et ex Salpinati -o et ex* Vulsiniensi .. egerunt 5, 32, 4; is cum magnam praedam agi posse dixisset ex -o hostium, qui circa Thyatiram* esset 37, 8, 7. ut ne alendi quidem exercitus nisi ex Bruttio -o spes esset 28, 12, 7. vectigal ex -o eorum capimus 28, 39, 12. praeter .. cohortes ex -o Piceno et Gallico conlectas

23, 14, 3. frumentum ex -is Metapontino atque Heracleensi* .. comportat 24,20,15. proconsuli .. ex -o, quo victos bello multaverat, Boios deducenti 37, 2, 5.* eo ex -o Sidicino exercitus Rus non deductus (est) 8, 17, 8. ex -o Veientano ingentem detulit praedam 4, 19, 6. si morbus pestilentiaque ex -o Ro emota esset 41, 21, 11. ubi primum ex hostium -o evasit 39, 20, 9. ut 10 non modo quisquam ex -o Ro* exiret 4, 21, 6. ceteris aut caesis aut ex -o Ro fugatis 7, 17, 9. fugientium ex -o Pomptino agmen 6, 6, 4. Achaeorum audacia Seleucum ex -o Pergameno movere castra coegit 37, 21, 4; fama Etruscos ex -o Sentinate ad suos fines tuendos movit 10, 27, 6; nocte castra ex -o Tarentino movit 27, 40, 12; ex -o Beneventano castra ad Capuam cum movisset 25, 19, 1; ut castra ex Volsco -o 20 moveantur 2, 59, 5. per speciem praedandi ex hostium -o 24, 47, 12. ex -o Pisano in Ligures profectus 35, 21, 10. ut ipsi ex alieno -o raperent agerentque 22, 1, 2. hostes ex -o Ro trans Anienem submovere 4, 17, 11. qui (tribules) ex eo venirent -o 2, 16, 5. — *suppl.* agro: coss. Fulvio, ut ex Falisco, Postumio, ut ex Vaticano exercitum ad Clusium admoveant, .. scribunt 10, 27, 5. — 9) *in c. abl.:* bina milia hominum 30 in -o*, qui proxime Boiorum, ante Tuscorum fuerat, octogena iugera .. acceperunt 39, 55, 7. cum .. oppidum in alieno -o .. aedificare conati sint 54, 10; Galli .. oppidum in -o, qui nunc est Aquileiensis, aedificabant 45, 6. adde, quod .. Alexandro .. alieno in -o bellanti exercitus consenuisset 9, 19, 6; quo (die) in Sentinati -o bellatum (est) 10, 30, 4. Ros cecidisse in Hernico -o V milia DCCC 3, 5, 13; lapidem 40 in -o Crustumino in lucum* Martis de caelo cecidisse 41, 9, 4. in Sidicino -o .. legiones nostras cecidere 7, 30, 14; Samnites in Sentinati -o* .. caesi fuerant 10, 31, 12. dictator in Larinate* -o castra communiit 22, 18, 8. ne quod oppidum .. in suo alienove -o conderet 34, 35, 11. in -o primum Nepesino cum Faliscis et Capenatibus signa contulit 5, 19, 7; in Albano -o cum Gallis .. signa conlata (esse) 6, 42, 6. in -o Cro-50 toniensi cum Hannibale .. conflixit 29, 36, 4; cum Hannibale in -o Crotoniensi acie conflixit 30, 19, 11. in -o Pupiniensi .. consedit 9, 41, 10; in Veliterno -o terra ingentibus cavernis consedit 30, 38, 8; hostes in -o Gabino* consedisse nuntiabatur 6, 27, 10; (*v. p. 747, 2.*) Hannibal in -o Sallentino* aestatem consumpsit 25, 1, 1; Postumius consumpta aestate in recognoscendis* -is .. Romam rediit 42, 9, 7. in eodem -o *(sc. Siciliae)* Belligeni .. CCCC iugera agri decreta (sunt) 26, 21, 13. cum et pecunia .. et commeatus in hostium -o deessent* 28, 12, 5. ut .. dictatorem in -o Ro diceret 27, 29, 5.* ager in Latino Falernoque -o* 10 maligne plebi divisus 8, 12, 12. his ambobus civitas data (est) et quingena iugera agri, Sosidi in -o Syracusano 26, 21, 11. in Gallico -o, qua induceretur aratrum, sub exsistentibus* glebis pisces emersisse 42, 2, 5. Vitelliam, coloniam Ram in suo agro, Aequi expugnant 5, 29, 3. tantam vastitatem in Sabino -o reddidit* 3, 26, 2. classis .. in Uticensi Carthaginiensique -o late populationes fecit 28, 4, 5. in -o 20 Ausetano et proelia secunda cum Celtiberis fecit et oppida .. expugnavit 39, 56, 1. similis in -o Veienti Tuscorum facta strages est 5, 45, 4; foedae populationes in Lavicano* Tusculanoque et Albano -o .. sunt factae 7, 11, 3; populationes et praedas et in Aequis et in Volsco -o ingentes factas (esse) 4, 55, 8; cum Friniatibus Liguribus in -o eorum pluribus proeliis secundis factis 39, 2, 1. frumentari passim exerci- 30 tum iubet in subiecto hostium -o 42, 54, 9. magnum hostium exercitum in -o Sedetano fudit 31, 49, 7. ad Nymphaeum in -o* Apolloniati castra habebat 42, 36, 8; ut in Piceno -o conquisitionem militum haberet 23, 32, 19; in Latino -o stativa habuit 3, 2, 1; cum aliquot menses stativa in -o Antiati habuisset 8, 12, 3. quod .. coloniam in Samnitium -o imposuerint* 23, 6. in Tarentino demum -o pacatum incedere 40 agmen coepit 24, 20, 10. supplicatio .. in Capenati* -o ad Feroniae lucum indicta (est) 27, 4, 15. (Gracchus) in -o Beneventano prope Calorem fluvium .. interfectum (esse) 25, 17, 1. Hernicorum in -o populabundum hostem invenit 3, 4, 7; in Capenate -o hostes nulli extra moenia inventi (sunt) 5, 12, 5. bis .. lapidatum esse nuntiatum est semel in Ro -o, semel in Veienti 44, 18, 6.* ut .. in -o, de quo .. certatum fuerat, 50 tamquam haud dubie* iuris sui castra locet 29, 31, 5. bos in -o Ro locutus .. dicebatur 28, 11, 4; in -o Campano bovem locutum esse 41, 21, 13. iussi (sunt) .. ma-

nere .. C. Terentius Varro in -o Piceno, M. Pomponius in Gallico 24,10,3; neve quis eorum .. in urbe -ove Campano intra* certam diem maneret 26,34,7. se .. in eo -o, de quo agitur, militasse 3,71,6. in Lucanis in -o publico eculeus* cum V pedibus (natus est) 31, 12, 7; in Veienti* -o biceps natus (est) puer 41, 21, 12; in Piceno -o non pedes, non manus habentem natum (*sc.* esse puerum) 34, 45, 7; puerum trunci corporis in -o Ro natum (esse) 41, 9, 5. in -o Tusculano agmini hostium occurrerunt 2,19,3. partem unam in -o Veiente Etruriae opposuit 6, 2, 7; duo exercitus (Etruriae) oppositi (sunt), alter in Falisco, alter in Vaticano -o 10,26,15. quo propter famem pestilentiamque in -o Ro .. ortam exercitus duci nequivit 5,31,5.* Reatini (nuntiabant) mulam in -o suo peperisse 37, 3, 3. ne ipsi posterive eorum uspiam pararent haberentve (*sc.* -os) nisi in Veiente (*hic P inserit* agros, *quod nescio an post* haberentve *translocandum sit*) Sutrino Nepesinove -o* 26, 34, 10. Campani .. in* *(del. videtur)* Sidicino pulsi -o 7, 29, 5. memores, quam saepe in -o eorum *(sc. Suessetanorum)* impune persultassent* 34, 20, 6. Hadriani nuntiaverant in -o suo lapidibus pluvisse 45, 8. in pacato -o castra posuit 2,59,9; in -o Allifano* posuit castra 22, 17, 7; ad Nymphaeum in Apolloniati* -o posuit castra 42,49,10; Hernici nuntiant in -o suo Aequos Volscosque .. castra posuisse 3, 6, 4; cum ingentem Gallorum exercitum in -o Latino castra posuisse nuntiatum esset 7, 23, 2; Volsci Aequique in Latino -o posuerant castra 2, 53, 4. haud secus quam in* pacato -o .. agmen processit 36, 20, 2. in -o Pisano cum Liguribus .. pugnavit 35, 21, 7; cum Lusitanis in -o Astensi* .. pugnavit 39, 21, 2; in -o Insubrum Gallorum cum Magone .. pugnarunt 30, 18, 1; et in Liguribus in -o Statellati* pugnatum (est) ad oppidum Carystum 42,7,3. quas (legiones) .. in -o Interamnati reliquerat 10, 39, 1; nulla felix arbor, nihil frugiferum in -o *(sc. Capenati)* relictum (est) 5, 24, 2. ne segnis sederet tantum in -o hostium* (*scripsi pro* hos *V*) 44,13,1. qui in Setino -o, deinde circa Norbam et Circeios servitia sollicitarent 32, 26, 7. in -o Capenate ad lucum Feroniae IV signa .. sudasse 27,4,14. in templo, quod in Compsano* -o est 24,44,8; Aequos in -o Tusculano esse 3, 31, 3; se in -o hostium esse 31, 41, 10; Rus tunc exercitus in* -o Larinati* erat 22, 24, 1; castra Punica in -o Ilergavonensium .. erant 21, 6; ut is eo tempore in* -o suo Antiati esset 43,4, 6; quod militum .. in -o Larinati esset 45, 2, 11; quae (oppida) in Argivorum -o essent 34,35,3; minor caedis,* fuga effusior Aequorum in -o fuit Ro 3, 5, 10; altera haec (urbs) nomine eodem in Volsco -o fuit 4, 61, 11. quid in vasto ac deserto -o .. tempus tererent 3,7,3. neglegentius quam si in Ro vagarentur -o 23, 42, 10; in -o Amiternino multis locis hominum specie* .. visos* (esse) 21,62,5. — prosperis aliquot populationibus in -o Bruttio iusti ducis speciem nactus 25, 1, 3. in eorum *(sc. Dardanorum)* -o sedes dare Bastarnis 40,57,5. Pausistratus Tendeba* in Stratonicensi -o .. occupavit 33, 18, 4. — *suppl.* agro: in Tusculano *v. p. 730, 8;* faces .. per caelum lapsae sunt in Lanuvino* 41, 21, 13.

acc. 1) *pron.:* idem *758, 5.* ille *729, 10.* ipse *731, 14.* is ipse *755, 27; 756, 23.* is *729, 28; 45; 50; 53; 54; 730, 22; 24; 44; 732, 46; 734, 7; 746, 32; 35; 40; 50; 52; 752, 20; 753, 47; 755, 2; 757, 25; 759, 4.* noster *730, 14; 734, 41; 740, 25; 748, 17.* qui *729, 52; 730, 22; 26; 731, 16; 24; 732, 11; 16; 46; 733, 8; 734, 6; 735, 18; 44; 736, 16; 51; 741, 25; 47; 743, 4; 39; 745, 13; 747, 2; 46; 748, 27; 749, 7; 10; 750, 9; 751, 15; 752, 33; 37; 753, 47; 756, 26; 28; 50; 757, 3; 30; 34; 758, 50; 759, 5.* suus *729, 13; 730, 7; 731, 14; 732, 23; 735, 1; 736, 17; 737, 7; 738, 14; 741, 46; 744, 48; 745, 4; 12; 43; 746, 15; 748, 2; 750, 39; 751, 3; 753, 30; 754, 22; 756, 17; 757, 45; 758, 16; 759, 19; 28; 32; 760, 4.* ullus *754, 29.* vester *732, 52.*

2) *adi.:* abundans copia *752, 27.* alienus *731, 14; 757, 23; 32; 36; 45.* alius *748, 39.* ambiguus *756, 35.* amoenus *734, 9; 743, 7.* amplus *751, 42.* avitus *735, 46.* campestris *730, 6; 731, 39; 736, 22; 737, 2; 3; 739, 17; 745, 31.* captivus *730, 31.* citerior *751, 8.* confinis *755, 20.* desertus *760, 10.* devius *740, 24.* fertilis *729, 19; (736, 9;) 746, 33; 755, 7.* finitimus *755, 15.* frequens *734, 9; 736, 42;* fr. arboribus *746, 45.* frugifer *741, 52.* hostilis *734, 20.* immunis *730, 34.* incultus *739, 50; 740, 37.* inermis *756, 44.* infestus *729, 24; 739, 50; 746, 35; 749, 4.* intactus *732, 19; 752, 6.* integer *732, 19; 753, 40.* inutilis insidiatori *746, 28.* invio-

latus 732, 45. latus 737, 13. liber 743, 11. maritimus 729, 23; 730, 50; 736, 29; 737, 33; 745, 1; 747, 17. medius 736, 24; 746, 27; 751, 37. natus insidiis 746, 30. nudus praesidiis 756, 44. omnis 730, 50; 52; 731, 31; 733, 2; 736, 20; 742, 11; 746, 20; 27; 45; 747, 32; 749, 4; 756, 4; omnis circa 730, 49; 736, 18; 742, 43; omnis circum urbem 742, 35; omnis cis Hiberum 751, 7; omni agro cis Tiberim *ib.* 31. opimus copiis 748, 45. opulentus 731, 24. pacatus 737, 41; 741, 54; 748, 26; 27; 753, 20; 22; 754, 27; 54; 755, 50; 759, 29; 37. paluster 746, 44. paternus 735, 46. privatus 736, 37; 737, 16. propinquus 730, 6; 15; 731, 45; 732, 49; 740, 22; 48; 745, 37; 746, 31; 750, 41; 755, 11. proprius 746, 37. publicus 729, 21; 22; 30; 30; 52; 733, 6; 8; 48; 734, 46; 47; 48; 52; 735, 53; 736, 2; 36; 741, 3; 25; 746, 39; 749, 54; 750, 52; 759, 6, refertus praeda 752, 28. sacer 732, 8; 16. sterilis 733, 43. subiectus 758, 31. totus cis Hiberum 751, 12. tutus 741, 37. uber 732, 48; 734, 16; 736, 4; 740, 46; 747, 49; 751, 41; 755, 7. ulterior 749, 19. unus 754, 29. vacuus 730, 16. vastus 732, 14; 743, 13; 760, 10. venalis 729, 23. vicinus 731, 4. — Aeserninus 752, 52. Aetolicus 749, 51. Albanus 754, 6; 11; 756, 45; 757, 48; 758, 25. Albensis 751, 39. Allifanus 755, 39; 46; 759, 30. Amiterninus 760, 13. Anagninus 755, 38. Antias 752, 49; 758, 38; 760, 4. Antigonensis 754, 37. Apollonias 758, 34; 759, 31. Apulus 747, 42; 750, 51. Aquileiensis 757, 34. Ardeas 755, 33. Argivus 750, 36. Astensis 759, 40. Atinas 747, 33. Ausetanus 756, 9; 758, 21. Belbinates 749, 6. Beneventanus 747, 10; 757, 18; 758, 43. Bolanus 741, 40; 749, 47. Bononiensis 753, 32. Bruttius 749, 40; 42; 750, 4; 751, 47; 752, 12; 29; 754, 32; 756, 52; 760, 15. Bullinus 754, 17. Caeres 755, 53. Caiatinus *ib.* 39. Calenus 748, 35; 41; 754, 51; 755, 40. Caetranus 752, 39. Campanus 747, 4; 16; 51; 748, 8; 19; 41; 749, 37; 43; 750, 9; 20; 22; 29; 751, 5; 753, 6; 754, 18; 756, 12; 31; 758, 53; 759, 3. Capenas 750, 22; 758, 42; 5; 759, 47; 51. Caralitanus 749, 24. Carthaginiensis 747, 25; 749, 15; 750, 5; 758, 19. Casinas 753, 7; 755, 46. Cleonaeus 747, 15. Cosmensis 753, 3. Compsanus 759, 53. Consentinus 753, 14. Coranus 749, 22. Corinthius 748, 11; 755, 37. Coronensis 754, 29. Croneus 755, 6. Crotoniensis 757, 51. Crustuminus *ib.* 40. Cumanus 743, 21; 748, 43; 752, 23. Dymaeus 747, 38. Elius *ib.* 37. Etruscus 749, 24; (750, 28;) 752, 41. Falernus 746, 49; 747, 8; 51; 748, 14; 42; 750, 37; 752, 18; 753, 51; 754, 36; 755, 44; 756, 31; 758, 10. Faliscus 753, 19; 754, 26; 757, 27; 759, 16. Ferentinas 755, 38. Formianus 752, 51. Fregellanus 748, 34; 755, 9. Frentanus 756, 14. Frusinas 755, 38. Fundanus 753, 34. Gabinus 749, 32; 758, 1. Gallicus 750, 46; 751, 49; 752, 46; 48; 753, 13; 755, 27; 756, 54; 758, 14; 759, 2. Hadrianus 747, 36. Heracleensis 746, 44; 747, 28; 757, 2. Hermionicus 750, 33. Hernicus 753, 27; 754, 40; 757, 39. Hirpinus 752, 24; 755, 17. Hydrelitanus 747, 40. Hypatensis *ib.* 28. Interamnas 759, 45. Labicanus (*vel* Lavicanus) 754, 52; 755, 20; 38; 756, 18; 22; 39; 758, 25. Laconicus 750, 40. Lanuvinus 760, 21. Larinas 749, 50; 756, 14; 757, 44; 760, 2; 5. Latinus 746, 48; 748, 16; 32; 753, 27; 754, 40; 755, 31; 758, 10; 36; 759, 34; 36. Laurens 752, 14; 753, 29. Ligustinus 750, 46. Lunensis 747, 30. (Macedonicus 750, 16.) Maliensis 756, 1. Marrucinus *ib.* 14. Metapontinus 757, 1. Neapolitanus 747, 27; 752, 7. Nepesinus 757, 46; 759, 23. Nolanus 741, 42; 751, 23; 753, 53; 754, 30. Norbanus 749, 22. Nucerinus 752, 11. Ostiensis 755, 33. Paelignus 756, 6. Pallenensis 748, 18; 752, 10. Pellenensis 747, 14; 751, 45. Pergamenus 751, 52; 757, 14. Pheraeus 750, 45. Phliasius 747, 14; 751, 46. Phthioticus 749, 48; 754, 50. Picenus 752, 26; 46; 756, 54; 758, 35; 759, 1; 8. Pisanus 753, 32; 755, 24; 757, 21; 759, 39. Placentinus 755, 2. Pomptinus 746, 35; 748, 24; 750, 53; 753, 2; 54; 754, 9; 756, 32; 757, 12. Praenestinus 749, 32. Praetutianus 747, 36; 756, 14. Privernas 746, 48; (750, 18;) 755, 40. Ptolomaeus 754, 42. Pupiniensis 757, 52. Romanus 746, 17; 747, 53; 54; 748, 47 (*bis*); 749, 5; 750, 44; 49; 751, 9; 22; 32; 42; 44; 752, 2; 20; 53; (753, 1;) 24; 49; 754, 7; 12; 25; 755, 4; 5; 19; 20; 23; 26; 29; 32; 35; 756, 41; 46; 757, 8; 10; 11; 24; 758, 9; 49; 52; 759, 11; 17; 760, 8; 12. Rusellanus 754, 23; 33. Sabellus 748, 8. Sabinus 746, 20; 749, 22; 753, 35; 754, 44; 48; 756, 19; 42; 758, 18. Sagatessenus 755, 7. Sallentinus 750, 8; 42; 751, 2; 755, 42; 758, 2. Salpinus 756, 47. Samnis 750, 51; 751, 6; 752, 25. Saticulanus 756, 7. Scotussaeus 750, 2. Sedetanus

747, 21; 752, 31; 754, 38; 758, 32. Sentinas 754, 14; 757, 15; 37; 43. Setinus 759, 49. Sicyonius 748, 11; 750, 24; 751, 46. Sidicinus 754, 13; 755, 48; 757, 5; 41; 759, 25. Solonius 755, 33. Soranus 753, 21; 755, 47. Statellas 759, 43. Stellas 752, 31. Stratonicensis 749, 45; 760, 18. Suessanus 755, 45. Suessetanus 747, 21. Sutrinus 759, 23. Syracusanus 758, 13. Tarentinus 748, 10; 749, 52; 757, 17; 758, 40. Tarquiniensis 753, 17. Tempsanus 747, 5. Thurinus 748, 5; 752, 36. Tiburs 754, 45. Trebianus 756, 7. Tripolitanus 747, 19. Tusculanus 747, 12; 30; 748, 45; 751, 52; 758, 25; 759, 12; 54. Tuscus 746, 16. Uticensis 755, 14; 758, 19. Vaticanus 757, 27; 759, 16. Veiens 749, 5; 753, 19; 758, 23; 49; 759, 7; 13; 21. Veientanus 741, 35; 749, 51; 751, 41; 757, 6. Veliternus 746, 52; 757, 53. Vescinus 752, 18; 51; 753, 10. Viboniensis 742, 51; 746, 54; 755, 13. Volscus 747, 20; 32; 750, 49; 751, 21; 753, 8; 15; 18; 757, 19; 758, 27; 760, 9. Vulsiniensis 748, 39; 756, 48.

3) *gen.*: Capuae 749, 36. Celtiberiae 749, 19. Etruriae 751, 37; 759, 13. Hispaniae 752, 16. Italiae 743, 8; 747, 49; 751, 28. finium Coriolanorum 729, 32. finium Cassandrensium 746, 32. imperii Ri 748, 23. provinciae 737, 41. integrae regionis 753, 4. paterni regni 748, 52. — Hannibalis 741, 42. Numitoris 737, 38. Ptolomaei Telmessii 736, 52; 756, 26. Tarquiniorum 729, 25. civis Campani 729, 30. trecentorum civium 731, 51. dictatoris 731, 12. finitimorum 736, 49; 743, 53. hostium 732, 13; 25; 737, 4; 18; 20; 36; 738, 10; 740, 30; 742, 53; 743, 25; 744, 6; 745, 39; 746, 18; 26; 748, 7; 12; 31; 37; 751, 4; 24; 25; 753, 41; 754, 20; 756, 4; 50; 757, 9; 21; 758, 8; 31; 759, 48; 760, 1. bello interemptorum 729, 42. militum 739, 25; 33. optumatium 737, 34. patriciorum 732, 18. plebis 739, 22. populi Campani 746, 49. pRi 729, 21; 31; 730, 44; 52; 746, 39; 749, 54; 750, 52; 753, 48. aliorum populorum 753, 38. Alpinorum populorum 747, 23. senatorum 737, 24. sociorum 731, 34; 35; 732, 3; 26; 29; 39; 736, 39; 40; 737, 42; 740, 34; 746, 11; 747, 22; 749, 13; 751, 11; 19; 752, 8; 754, 54; 755, 16. Abderitarum 756, 11. Acarnanum 745, 16. Aequiculorum 752, 44. Aequorum 754, 41. Aetolorum 745, 18. Apolloniatium 732, 37; 752, 4. Argivorum 760, 6. Arpinorum 752, 33. Atheniensium 742, 26; 751, 54. Ausetanorum 753, 37. Ausonum 744, 54. Boiorum 748, 15; 29; 749, 14; 752, 37; 753, 11; 12 42; 43; 756, 2; 757, 30. Bruttiorum 746, 41 Caeritum 756, 17. Campanorum 730, 26 Carthaginiensium 754, 4. Carystiorum 749 30; 752, 3. (Dardanorum 760, 15.) Dyrrachinorum 752, 4. Elaeensium 747, 43 Epirotarum 751, 1. Gallorum 748, 48; 752 43; 753, 31. Hernicorum 746, 40; 753, 25 758, 45. Hypataeorum 749, 28. Ilergavonensium 760, 3. Ilergetum 753, 37. Insubrium 747, 3; 754, 35. Insubrum Gallorum 759, 41. Laconum 751, 34. Ligurum 742 32; 748, 49; 749, 33; 753, 46; 754, 47 756, 3. Maronitarum 742, 9. Pergamenorum 747, 44. Pheraeorum 751, 51. Poenorum 741, 43. Romanorum 748, 4; 753, 1 Samnitium 749, 18; 751, 21; 758, 39. Sardorum Iliensium 753, 45. Sindensium 755, 51. (Suessetanorum 759, 26.) Tarquiniensium 749, 34. Taurasinorum 746, 39. Teiorum 747, 13. Tuscorum 757, 31. Vasconum 755, 52. Vocontiorum 750, 7. Volcarum 754, 15. Volscorum 746, 41. — ipsorum 741, 41; 749, 17. eius 731, 44. eorum 732, 33; 34; 736, 33; 737, 28; 53; 742, 30; 41; 743, 52; 746, 13; 747, 18; 753, 46; 756, 53; 758, 29; 759, 26; 760, 15. nullius 732, 51. quorum 732, 35; 743, 30; 746, 31. cuiusque 731, 53. — Aetolorum iuris 741, 48. iuris Carthaginiensium 747, 46; 756, 24. iuris sui 758, 51. nobilissimae fertilitatis 749, 27. possessionis haud ambiguae 748, 24. — IV iugerum 730, 10.

4) *praep.*: circa *pro adi.* 740, 12; 742, 34; 753, 22. — circa Ras salinas 742, 47. circa urbem 742, 53; 744, 14; 47. circa Uticam 735, 14. cis Taurum montem 744, 38 trans Anienem 730, 43; 757, 24. trans Hiberum 751, 18.

similia: fines 735, 48; 741, 31; 751, 28 757, 16. locus 742, 4; 744, 34. sedes 743, 3 terra 746, 15. — commoda 739, 26. fortuna 735, 47; 743, 37. sua omnia 743, 33. — *contraria*: aedificium 731, 1; 733, 5; 737, 1 arx 741, 5. castellum 741, 17; 742, 1; 74 4; 42; 52; 744, 37; 745, 36; 38. castra 73 49; 739, 10; 740, 22. civitas 733, 51; 73 52; 741, 54. colonia 754, 2. forum 743, 1 746, 6. mare 745, 6. moenia 742, 24; 74 41; 744, 10; 745, 23; 746, 1. oppidum 74 32; 742, 4; 743, 2; 4; 25; 744, 13; 18; 74 35; 746, 2; 23; 756, 30. portus 741, 53. saltu 738, 5; 755, 43. silva 738, 26. statio 737, 2

tectum *736, 13; 739, 21; 743, 27; 30.* urbs *739, 51; 740, 19; 741, 30sqq. passim; 751, 4; 759, 3.* vicus *731, 49; 742, 1; 29; 32; 743, 4; 52; 744, 37; 48; 745, 20; 31.* villa *733, 34; 743, 8.* — honores *733, 24.* invidia *732, 7.* suae leges *743, 46.* pecunia *730, 29; 53; 731, 10; 733, 24; 735, 42.* suffragium *733, 6.* — corpora *741, 40.* homo *739, 19; 741, 48; 746, 23.* populus *742, 17; 20.* viri, arma *736, 7.*

agger. I. **Forma**: agerem M^1P^1 8,16,8; an geri *V* 44, 46, 6.

II. **Signif.** a) *opus ad muniendum factum:* arx Phacus . . velut insula eminet, -i operis ingentis imposita 44, 46, 6.* — -e et fossis et muro circumdat urbem 1, 44, 3. ut . . omne herbarum radicumque genus -bus infimis muri eruerunt 23, 19, 13. — scandentem in -em Volscum hostem nemo submovit 3, 67, 11.* Iulius cos. in -o murisque explicat copias 4, 21, 9. — b) *opus ad oppugnandum factum;* α) *subi.:* forte quodam loco male densatus -er . . in fossam procubuit 10, 5, 11. — β) *obi.:* undique -es haud facili aditu ad moenia admovebantur 32, 23, 6. -em* et vineas egit 8, 16, 8. pars magna -em vallumque conscendit 10, 5, 10. circumvallato oppido -em a parte superiore ducere 43, 19, 9. (excito *v. infra 47.*) simul -em ac vineas, tam longi temporis opus, incendium hausit 5, 7, 3. cum oppleta fossa esset, velut -e aut ponte iniecto transitum hostibus dedit 26, 6, 2. utrimque vineas et -em muro iniunxit 37, 26, 8; ubi primum -er iniunctus muro* est 43, 19, 11. cum -er promotus ad urbem (*sc.* esset) 5, 7, 2. — γ) *dat.:* quidam ignes, quos -bus inicerent, ferebant 36, 23, 2. — δ) *abl.:* quos (*sc.* Volscos) . . Camillus . . -e atque operibus oppugnare est adortus 6, 8, 9; Thaumacos . . Philippus summa vi oppugnabat -bus vineisque 32, 4, 1; Ri -e et vineis et omnibus supra terram operibus . . oppugnabant 36, 25, 4; quae (Ambracia) -e ac vineis oppugnata sit 39, 4, 9. — ε) *c. praep.:* copiam in propinquo materiae ad -es excitandos et cetera opera esse 38, 3, 11. cum turris per -em parum densati soli ageretur 32, 17, 6. naves . . ita adpulsae* muris, ut pro -e ac pontibus praebere ascensus possent 30, 10, 3.

acc. attributa: infimus *supra 18;* male densatus *ib. 23.* — operis ingentis *ib. 15;* parum densati soli *765, 49;* muri *ib. 18.* haud facili aditu *ib. 25.* — *coni. cum subst.:* fossa *ib. 16; 24;* murus *ib. 16; 21; 35; 36;* opus (opera) *ib. 40; 44; 48; 31;* pons *ib. 33; 51;* vallum *ib. 28;* vinea *ib. 27; 31; 34; 43; 43; 45.*

aggravo — aggrego *cf.* **adg—.**

agilis: qui enim restitissent* -i et nautico instrumento aptae et armatae classi* naves . . ? 30, 10, 3.

agilitas: experiri sub his (*sc.* armis) membrorum -em 44, 34, 8; -em navium . . experiebantur 26, 51, 6; harum novarum navium -em ut experiretur 35, 26, 2. — Rhodiae naves -e (*sc.* praestabant) 37, 30, 2.

agitatio, *i. q. iactatio:* non cantus . . armorumque -io vana, sed pectus animorum iraeque tacitae plenum (*sc.* in altero erat) 7, 10, 8; cum iam non motus tantum corporum -ioque anceps telorum armorumque, sed vulnera quoque et sanguis spectaculo esset 1, 25, 5. — vix lecticae -em prae gravitate vulneris patiens 27, 29, 2.

agito. I. **Forma**: agitasse, agitasset, agitassent *semper contracta exstant.*

II. **Signif.** A) **proprie:** lupus etiam Romae interdiu -tus* 41, 9, 6. — ut tandem -do sese movere ac recipere* animos et . . ignis fieri est coeptus 21, 58, 10. — cos. dum inter primores incautus -at (*i. e. versatur*) 7, 24, 3.

B) **transl.** a) *i. q. excito, inrito;* α) *absol.:* linguam, quam inritando -doque in eas impelleret voces, quae invidiae . . essent 4, 49, 12. Sceleratum vicum vocant, quo amens -bus furiis sororis ac viri Tullia . . carpentum egisse dicitur 1, 48, 7; cum identidem species et umbrae insontis interempti filii -rent (*sc.* Philippum) 40, 56, 9.* — β) *aliquem:* consulem nocte . . cura -re 34, 12, 1. Scipiones me ambo dies noctesque curis insomniisque* -ant et excitant saepe somno 25, 38, 5. quo pronior esset in vitia sua, -re eum atque inritare Poenus parat 22, 3, 5; nec ante* desinet (*sc.* dea) omnibus eos* -re furiis, quam . . 29, 18, 15. L. Manlius . . dilectu acerbo iuventutem -vit 7, 3, 9. milites contactos* sacrilegio furor -at 29, 18, 12. nec facile dixeris, utrum magis presserit eum nobilitas, an ille -verit nobilitatem 39, 40, 9. -tus deinde consiliis . . Sp. Oppius 3, 49, 6. infestius Papirium exarsurum

(esse) -tum contentione* ipsa exacerbatumque 8, 33, 3. tribuni plebem -re suo veneno, agraria lege 2,52,2; eo acrius obstare legi, -re plebem (Quinctius) 3, 11, 9; si illa .. plebs .. -ri coepta esset tribuniciis procellis 2, 1, 4; plebs quamquam -ta multis eo anno et variis motibus erat 4, 16, 7. quem (*sc.* Hannibalem) nisi Saguntinum scelus -ret 21, 41, 8. quae vos* rabies, inquit, -at ..? 45, 26, 7. — γ) *aliquid:* constantiam hauddum expertus -re atque temptare animum movendo crebro castra populandoque .. agros coepit 22,12,6; his* curis cogitationibusque ita ab ineunte aetate animum -verat, ut .. 35, 28, 7; Veiens hostis .. contumeliis magis quam periculo animos -bat 2, 48, 7; ille maximus terror animos -bat 3, 20, 8; ne qua superstitio -ret animos vestros 39, 16, 10. equi .. insuper aures -ante sonitu saeviebant 2, 64, 11.

b) *i. q. iacto, delibero; α) absol.:* spem facere saepius ultro citroque -bus rem conventuram* 30, 3, 7. versarent in animis secum unamquamque rem, -rent deinde sermonibus 3, 34, 4. — β) *aliquid:* maius eum, quam quod gereret, -re in animo bellum 21, 2, 2. totus in Persea versus cum eo cogitationes eius rei dies ac noctes -bat 40, 5, 9. hoc consilium per multos dies -anti ei nuntius venit 32, 6, 4. Manlius .. cum principibus novandarum rerum interdiu noctuque consilia -at 6, 18, 3; ne .. suffragii libere ferendi consilia -et* (*sc.* plebs) 4, 58, 12; ibi secreta consilia -re (*sc.* principes plebis) 25, 10; nec diu licuit quietis consilia erigendae .. rpae secum -re 6, 2, 1; ni scelus intestinum liberandae patriae consilia -anti* intervenisset 1, 48, 9; (rex) cum Minnione* quodam .. secreta consilia -vit 35, 15, 7; qui .. deserendae Italiae consilia -asse dicebantur 24, 18, 3;* qui .. populi defectionis ab Ris .. consilia -assent 28, 10, 5; defendendae urbis consilia -bantur 10, 21, 4; -bantur pro ingenio ducis consilia calidiora* 22, 24, 2; ibi consilia de libertate Graeciae dies prope totos in concilio decem legatorum -bantur 33, 31, 7; tum de insequendo* eo consilia -ri coepta (sunt) 22, 43, 7; consilia de* movendo bello in Volscorum Aequorumque conciliis et in Etruria ad fanum Voltumnae -ta (sunt) 4, 25, 7; haec -ta occultis coniurationibus .. consilia invenit novus cos. 7, 38, 8. nec domesticas solum -et* curas 21, 41, 16. nihil enim parvum, sed Carthaginis iam excidia* -bat animo 29, 1, 13. has formidines -do animis ipsi curas et metus augebant 30, 28, 8. lex agraria .. numquam .. sine maximis motibus rerum -ta 2, 41, 3. de Gallis .. et de Hernicorum defectione -ta (est) mentio 7, 1, 3. cum saepius -ta* res certiorem* spem pacis in dies .. faceret 30, 4, 4; quia omnibus conciliis eam rem -ri* adferebatur 5, 1, 8; *(cf. p. 767, 23.)* in senatu quoque -tae* sunt summae* consiliorum 45, 17, 7. — (Aetoli) -dum aliquod miscendumque rati 35, 12, 3. nihil aliud dies noctesque -bat animo, quam ut verba .. rebus confutaret 37, 10, 2. atqui hoc animo -vi, inquit, te novacula cotem discissurum 1, 36, 4. haec cum in sermonibus contionibusque interdum -tes avertissent plebem ab suscipiendo bello 4, 58, 14; haec Carthagini* parabant -bantque 29, 4, 7; haec secum -ans Sertorius Fr. 20; haec -ta (sunt) sermonibus 38, 50, 10; haec sua sponte -ta insuper tribuni plebis accendunt 4, 58, 11. illud -bant, uti colonia Aquileia* deduceretur 39, 55, 5. id modo plebes* -bat, quonam modo tribuniciam potestatem .. repararent 3, 37, 5; id cogitare atque -re*, quae ratio transportandae Romam deae esset 29, 10, 8; per apocletos .. id -bant, quonam modo in Graecia res novarentur 35, 34, 2. dies noctesque intentus ea sola, quae ad id bellum pertinerent, animo -bat 44, 18, 1. *(v. p. 767, 17.)* alia nova nihil tum animo tale -bus accesserunt auxilia 8, 25, 2. dictator .. omnia circumspicere atque -re coepit 7, 14, 6. quod primo velut temere iactum sperni, -ri deinde sermonibus coeptum est 5, 15, 5; quod ultro sibi oblatum esset, non a tribunis plebis umquam -tum .., id efficiebat multiplex gaudium 4, 60, 2; quod in consilio -tum erat 44, 35, 14. nunc, quae mente -em, audite 7, 35, 3; tum quidem, quae temere -assent, ea prodendi imperii Ri .. esse 27, 9, 12. quicquam a se -ri de Ro bello 40, 21, 1. — γ) *de re:* nec tantis apparatibus elatus de inferendo bello -at 9, 29, 4; *(v. supra 43.)* primo -tum dicitur de consulum caede, ut solverentur sacramento 2, 32, 2. tum de diebus religiosis -ri* coeptum (est) 6, 1, 11. cum de foedere victor -ret 9, 5, 1. ipse etiam interdum Hannibal de fuga in Galliam dicitur -asse 22, 43, 4. tum de persequendo hoste -ri coeptum (est) 9, 36, 1; de hoste Poeno exercitibusque .. consultandum atque -dum (esse) 23, 25, 4. extremo

anno -tum de lege ab* tribunis est 3,29,8. inde -ri* de Oreo oppugnando coeptum (est) 31,46,6. tum de praesidio regionis ..-ri coeptum (est) 10,21,7. de provinciis designatorum magistratuum .. -ri coeptum est 35,41,2. ipse .. de regno -re 4, 13,4. senatus de secessione .. et imminenti mole libertati* -at 6,19,1. quem ut de Rhodani quoque transitu -re animadvertit 21,26,5. — δ) *sq. enunt. interr.:* circumspicere* (circumspectare *edd.*) atque -re dux coepit, si quo modo posset vallum circumicere 25,36,5. — cum solus iret, secum ipse -bat animo, cum comites haberet, ab iis quaerebat .., quid capiendum consilii foret 35,28,2—3; cum, quidnam id esset .., -ret animo 21,22,7. ut extemplo -retur, quem ad modum .. averterent ab Italia hostem 23,38,6. -tum (est) in senatu, quanti plebi (frumentum) daretur 2,34,7. (*v.p.768,24;26;28.*) — ε) *sq. ut:* cum inter se -rent, uti alter Samnites hostes, alter Etruscos deligeret* 10,14,1; -tum (est) in urbe ab tribunis plebis, ut tribuni militum consulari potestate crearentur 4,30,1; -tum etiam in consilio est, ut (*num ad δ*) *referendum est?*) .. disciplina militaris ad priscos redigeretur mores 8,6,14; (*v. p. 768,13;23.*) — (ζ) *sq. acc. c. inf.: v. p. 768,15.*)

c) *i. q. exerceo:* qua (parte muri) Bruttiorum cohortem praesidium -re proditionis conciliator nuntiaverat 27,15,17.

acc. adverbia: eo acrius *767,3;* ultro citroque *ib.22;* diu *ib.35;* extemplo *supra 17;* identidem *766,38;* insuper *767,19;* interdiu *766,28;* i. noctuque *767,32;* interdum *ib. 17;50;* ita — ut *767,14;* magis — quam *ib. 16;* numquam *768,4;* saepius *ib. 22; 768,7;* sua sponte *ib. 21;* temere *ib. 42;* umquam *ib.38.* — nocte *766,41;* dies noctesque *ib. 42; 768,13;30;* dies ac noctes *767,28;* per multos dies *ib. 29;* dies prope totos *ib. 46.* — eo anno *767,7;* extremo anno *768,51.* — *adiectiva:* incautus *766,31;* intentus *768,30.* — *subiecta abstr.:* cura *766,41;* furiae *ib.37;* furor *ib.50;* rabies *767,9;* scelus *ib.9;* sonitus *ib. 20;* species et umbrae *766,39;* superstitio *767,18;* terror *ib.17.* — *abl. causae:* cogitationibus *767,14;* consiliis *766,53;* contentione *767,1;* contumeliis *ib. 16;* curis *766,43; 767,14;* dilectu *766,48;* furiis *ib. 47;* agraria lege *767,3;* insomniis *766,43;* motibus *767,7;* periculo *ib. 16;* tribuniciis procellis *767,5,* suo veneno *ib. 2;* movendo castra — populando agros *ib.12.* — *instrum.:* sermonibus *767,24;768,21;36;* conciliis *768, 8;* occultis coniurationibus *767,52.* — *loci:* animo *768,1;13;15;31;32;769,14;* animis *768,2;* mente *ib.40.* — *c. praep.:* ab ineunte aetate *767,14.* — ad fanum *ib.50.* — cum eo *ib. 28;* cum Minnione *ib. 39;* cum principibus *ib. 31;* secum *ib. 36; 768,20; 769,13.* — de *768,44 sqq.* — in animo *767,26;* in concilio *ib.46;* in conciliis *ib.50;* in consilio *768,39; 769,26;* in sermonibus contionibusque *768,16;* in Etruria *767,50;* in senatu *768,10; 769,19;* in urbe *ib. 23.* (Romae *766,27;* Carthagini *768,19.*) — inter primores *766,31;* inter se *769,21.* — per apocletos *768,28.* — *verba syn.:* exacerbo *767,1;* excito *766,43;* inrito *ib. 34;45;* tempto *767,12.* — circumspicio *768,34;* (circumspecto) *769,11;* cogito *768,26;* consulto *ib.53;* misceo *ib.12;* paro *ib.19;* verso in animo *767,23.* — *contr.:* gero *767,26;* iacio *768,35;* premo *766,51;* sperno *768,35.*

[**aglaspides** 44,21,2, *quod Gryn. voluit pro* caclaspides *V, recte Gr mutavit in* **chalcaspides,** *qu. v.*]

agmen. I. **Forma:** acmen *saepius scriptum est in Puteaneo, e. g.* 22,16,1; 22,49,11; 23,36,6. ac men *C* ac me *M*[1] 21,35,10.

II. **Signif.:** A) **turba quaevis (acta).** α) *subi.:* fugientium ex agro Pomptino -en repente inlatum in urbem attulit Antiates in armis esse 6,6,4. adesse ingens mulierum -en 2,40,3, cos... comitante Fabiorum -e .. domum redit* 48,10. Lucretium .. praedonum -en fefellit supra montes Praenestinos ductum, inde demissum* in campos 3,8,6. iam continens -en migrantium impleverat vias 1,29,5. ad Mulvium usque pontem continens -en pervenit 27,51,2. — β) *obi.:* ingenti -ne hominum ad colligendas eas (*sc.* lucustas) coacto 42,10,8. (demitto, duco *v. supra 35.*) patres .. -e facto in forum venerunt 5,30,4; ingens vis hominum .. -e facto ad curiam concurrit 8,28,6. (infero *v. supra 30*). ut .. sustineret ab tergo -en (*sc. comitum regis*) 24,7,4. si tantum -en traduceret (*sc. rex comitum*) 42,39,6. quem (Dareum) mulierum ac spadonum -en trahentem 9,17,16. — γ) *gen.:* (Cloelia) dux -is virginum .. Tiberim tranavit 2,13,6. — δ) *dat.:* hominum .. turba mulierum puerorumque -bus immixta 29,28,3. — ε) *abl.:* dictator stipatus -e patriciorum 6,38,5. — tibicines .. Tibur uno -e abierunt 9,

30, 5. multis passim -bus .. in forum curritur 2, 23, 8. iuvenes per mediam contionem -e ingressi 1, 6, 2. (mulieres) uno -e Brutorum ianuas obsederunt 34,8,2. plebis turba .. velut -e iam uno petit* Ianiculum 5,40,5. cum .. paucitas oppidanorum .. miserabili -e penates relinqueret 6, 3, 3. reus magno -e amicorum clientiumque .. ad rostra subiit 38,51,6. (Verginius) -e prope CCCC hominum veniens 3,50,2; (M. Manlius) -e ingenti ad tribunal venit 6, 15, 2; non minore -e legati venerunt 42, 39, 2. — ζ) *c. praep.:* versae (sunt) inde adhortationes ad -en iuvenum 5,40,1. — per medium -en mulierum in forum perveni 34,2,8. — quo repente principes senatorum cum -e venerunt civitatis 40, 45, 8. quo cum paucis dictator, cum omni -e principum magister equitum cum* escendisset 8,33,9. (Appius) ipse cum -e patriciorum iuvenum per turbam vadens 3,49,2. — hic cum in medio patrum -e constitisset 3,11,7. exsecrationes in -bus proficiscentium in regem .. exaudiebantur 40, 3,5. *(de elephantis et navibus v. p. 783, 33 sqq.)*

B) **in re militari. a) exercitus aut iter faciens aut ad pugnam procedens.** α) *subi.:* postquam abire Aetolorum -en videre 35, 36, 3. (advenio *v. p. 778, 31.*) dum procul nihil aliud quam turba et -en apparebat 36, 19, 2. inter haec appropinquabat -en 10, 35, 12. alios .. avertebat fugientium -en 22, 5, 5. (cedo *v. p. 777, 52.*) cum .. circumfusos milites eius totum -en patronos consalutasset* 22, 30, 2. considere ac conquiescere* -en iussit 31, 24, 8. ut .. ab Nasso etiam -a armatorum concurrerent 25, 30, 9; magis -a quam acies in via concurrerunt 21, 57, 12. consistit utrumque -en 46, 4; ad nuntium tam atrocem constitit -en 24, 30, 5. -a hostium ex pluribus collibus* ipsa inter se satis conspecta eoque magis pariter decucurrerant 22, 4, 6. exercitus .. trifariam dissipatus, alibi primum, alibi postremum -en, alibi impedimenta .. noctem unam delituit 38, 46, 8. haec tria diversa -a discessere 33, 15, 3. nullo conspecta inter se loco -a ierunt 6, 9; qua ab Elatea duo diversa -a iere 29, 9. cum alia atque alia -a erumperent 36,38,4. ubi extra vallum -en excesserit 9, 23, 13. (fugio *v. p. 773, 44.* iaceo *v. p. 777, 38.*) -en reliquum incedere* coepit 21, 33, 1; incedere inde -en coepit 22, 3, 14; in Tarentino demum agro pacatum incedere* -en coepit 24,20,10; *(v. p. 773, 15; 776, 36;)* adeo silens ac prope mutum -en incessisse 9, 6, 11; quacumque incedebat -en 34, 16, 6; per omnia nive oppleta cum .. segniter -en incederet 21,35,7. hoc sedibus suis extorre -en in praesidium incidit 32, 13, 14. (ingredior *v. p. 778, 24.*) -en sub signis confestim inrupit 25, 9, 15. (insequor *v. p. 774, 23.*) ubi intravit -en saltum 23,24,9; ubi eum saltum .. -en Rum intravit 40,39,6. antequam .. maiora hostium -a obsaepiunt iter 22,50,8. posse inconditum* -en et tantummodo aptum viae occurrere 35, 28, 3. ita desertum ab ducibus -en primo* per agros palatur 27, 47, 9; -en fugientium ab Signinis .. fusum ac per agros .. palatum est 7, 8, 6. duo consulum -a diversa late agrum hostium pervastarunt 35, 22, 4. Rorum primum -en .. castra loco aperto posuit, pars altera .. mansit 38, 41, 1. (praegredior *v. p. 776, 40.*) postquam extremum -en praeteriit 34, 28, 9. procedere inde -en* coepit 21, 35, 10; sine vexatione* ullius rei -en processit 36, 20, 2. -a magis quam acies pugnabant 25, 34, 9. peditum -en redire in castra iubet 42, 59, 11. trepidum -en cum in urbem refugisset 29, 30, 6. cum .. magnum iam -en armatorum a castris in proelium rueret 28, 13, 8. (scando *v. p. 777, 48.*) secutum est Macedonum -en 40, 13, 3. cum staret -en 38, 22, 6. primum -en elephanti et equites erant 21, 34, 5; cum -en iam grave praeda esset 28, 11, 13. (supersum *v. p. 774, 11.*) supervenit et alterum cum L. Manlio -en 38, 23, 3. quem (amnem) cum incerto vado transiret -en 8, 24, 11. per patentia* ruinis -a armatorum in urbem vadebant 21, 11, 9. (vagor *v. p. 776, 32.*) phalanx, quae venerat* -en magis quam acies aptiorque itineri quam pugnae 33,9,5; *(v. p. 778, 37.)* — alio* -e incolumi .. Bovianum perventum est 10,43,15.

β) *obi.:* cum popularium -en patentibus portis accepissent 25,15,15. -en hostium adgreditur 10, 20, 9; Boi neglegentius coactum -en Rorum .. improviso adgressuros se rati .. secuti sunt 33, 37, 5; pars exercitus .. -en* adgressa Numidarum* levi certamine fudit 30, 36, 8; necubi Rus inclusum vallibus -en adgrederetur 22, 16, 5; quibus (itineribus) ipsum -en Pompei ex insidiis adgrederetur Fr. 20; ut Ri equites abeuntium novissimum -en adgrederentur

42, 57, 11. ipsum . . -en adipisci aequis locis non potuit 2, 64, 4. alio magno -e adiuncto Canusium . . perveniunt 22, 50, 11. equitibus praecepit, ut . . adorirentur impeditum* -en 21, 5, 10. ante noctem -en adsequitur 9, 36, 10; Numidae . . citatis equis -en suorum adsequuntur 27, 42, 11; peditum -en, quod in* modum fugientium raptim agebatur, quia adsequi terra non 10 poteram 21, 41, 4; -en suorum . . ante noctem adsecuti sunt 29, 7, 10. nunc agendo nunc sustinendo -en cum aliquamdiu haud multum procederetur 25, 36, 1; raptim agitur -en 7, 37, 6; si citius agi vellet -en, tardius sedulo incedere 2, 58, 7; (*v. supra 9;*) raptim -e acto* . . signa intulere 6, 28, 2; raptim ad famam* novorum hostium -e acto 21, 61, 4; raptim* acto -e 23, 36, 6; raptim -e acto* 25, 9, 3; dies noctesque cursim -e 20 acto* 27, 16, 10; non minore -e rerum captarum quam suo prae se acto 34, 52, 2. hoc XXX manipulorum -en antepilanos appellabant 8, 8, 7. mercennarii milites perfugaeque -en hostium augent 24, 32, 7; in ipso itinere auctum* voluntariis -en erat 27, 46, 3. nonne id -en, quo obruta haec urbs esset, matronae averterunt? 34, 5, 9; qui . . se recipiebant, alterum -en venientium Celtiberorum . . averterunt 40, 33, 8. 30 opportuni aderant carpentes -en 22, 32, 2; carpendo postremum -en segniores eos . . efficere 31, 40, 8; cum* . . ab latere aut ab tergo carperet -en 27, 46, 6; cum fessum -en carperent ab omni parte incursarentque 48, 2; (*v. p. 782, 14.*) totum in hostem -en circumegit 34, 28, 10; cum circumacto -e redirent 3, 3, 8. ad eam partem urbis . . circumducit -en 10, 34, 9; Hannonem . . iubet . . circumducere -en 21, 27, 3, quin . . quam- 40 vis longo ambitu circumduceret -en 36, 4; ut circumducto -e . . hostem ab tergo invadat* 29, 33, 1. circumfuso -e equitum 44, 23, 8. Samnitium -en, cum per Paelignum agrum fugeret, circumventum a Paelignis est 10, 30, 3. postremum -en Macedonum cetera multitudo claudit 40, 6, 3. cognoscunt (*sc. exploratores*) . . immobile -en et sua quemque molientem 10, 20, 8. ipse . . cum legionibus -en cogit 44, 4, 12; 50 Magonem inde cum expeditis Numidis cogere -en 22, 2, 4; praecedere una (pars) iussa (est), altera magno intervallo cogere -en 38, 40, 6; quibus dum locum ad evadendas angustias cogendo ipse -en praebet 39, 49, 3; pulvis equitum speciem cogentium -en dabat 10, 41, 6; App. Claudius -en cogebat 34, 28, 10; levis armatura et equites -en cogebant § 7; cogebatur -en ab equitibus et maxima parte auxiliorum 35, 27, 15; (*v. p. 772, 47;*) Luceriam tamen* coacto rursus in unum -e est perventum 9, 13, 4; explorato deinde et cum cura coacto -e procedebat 38, 18, 7; (*v. p. 782, 22.*) ut . . nec tam oneratum -en dimicationi* committant 10 10, 20, 4. peditum -en,* quod superfuit pugnae, . . Aquiloniam compulsum est 41, 11. Atinius peditum tantum -e per exploratores comperto* in aciem copias educit 25, 15, 11. inde composito -e non itineri magis apte* quam proelio 3, 27, 6; -e ad omnes casus composito ibat 24, 35, 10; -e ad iter magis quam ad pugnam composito 37, 21, 2; (*v. p. 779, 50.*) cum ex composito refugientium suorum -en . . conspe- 20 xit 40, 48, 4; postquam in citeriore ripa duo Ra -a conspexerunt 39, 31, 1; oppidani . . insecutum confestim -en armatorum non ante, quam . . ventum est, conspexere 33, 1, 6; ubi primum hostium -en conspexisset 27, 40, 8; nisi Cretensium quidam . . -en hostium procul conspexissent 28, 7, 6; ne conspici -en posset 27, 32, 2; ut conspecta inter se -a sunt 25, 19, 15. (consterno *v. p. 779, 53.*) tum* omnium primum -en constituit 35, 30 28, 8; (cos.) constituit -en 38, 25, 12. speculator . . contemplatus regium -en ex specula quadam 31, 24, 4. (continuo *v. p. 780, 2.*) Hannibal . . convertere -en peditum . . coepit 26, 6, 6; ne ex Bruttiis* Hannibal eo converteret -en 27, 29, 3; Puteolos repente -en convertit ad opprimendum praesidium Rum 24, 13, 6; (Epicydes) retro in Achradinam -en convertit 25, 24, 10; Claudius in Sallentinos -en convertit 27, 40, 13; con- 40 vertit inde -en retro, unde venerat, ad Alcen 40, 49, 2; ne tamen fugientis modo convertisse -en videretur* 27, 16, 11; converso -e redire instituit cos. 35, 11, 3 si quo ego inde* -en declinare voluissem 1, 28, 6. ipse gravius -en via patentiore ad Eurotan amnem deduxit 35, 30, 7. quae (familia) Gallorum -en ex rupe Tarpeia deiecit* 7, 10, 3. Samnites per aperta loca brevi circuitu in loca plana . . -en demittunt* 9, 50 27, 4; dum cunctatur Hannibal demittere* -en in angustias* 21, 34, 8; non audentes -en demittere* in campos 33, 15, 7; quod totum in vallem infimam demitteret* -en

7, 34, 3; ut in Thessaliam -en demitteret 32, 13, 5*; postquam (gens) neque in aequum demitti* -en vidit 7, 23, 6; si in valles .. -en foret demissum 38, 2, 7; in eum campum via alia per cavam rupem Ri demisso* -e cum .. pergerent 9, 2, 9. (desero *v. p. 772, 14.*) eques .. carpendo novissimos premendoque .. -en detinuit 8, 38, 6. cuneo quidem hoc laxum atque solutum -en .. disicias* 22, 50, 9. (dissipo *v. p. 780, 3.*) effusum -en ad Mutinam ducit 21, 25, 8; Fabius per loca alta -en ducebat 22, 12, 8; (*v. p. 776, 12;*) postquam citatum -en per angustam .. viam duci raptim vidit 35, 30, 1; *(v. p. 783, 26;)* dum per patentia* loca ducebatur -en 21, 25, 11; per saltum angustum cum duceretur -en Rum 35, 11, 2; postero die [et*] praeter Caralitin paludem -en ductum (est) 38, 15, 2; quod raptim ductum -en erat 31, 21, 4; cum celerius solito ductum -en esset 22, 14, 2. ingentia -a Syphace emittente 30, 11, 8. Samnites .. neque insequi consulem .. possunt nec erigere -en in .. tumulum 7, 34, 9; inde adscensu .. erigere in montes -en 10, 14, 14; ab occasu aestivo erigere -en 38, 20, 9; erigentibus (*sc.* Poenis) in* primos -en* clivos apparuerunt montani 21, 32, 8; ut forte temere in adversos montes -en erigeret 2, 31, 5; in tumulum quidem perfacile -en erexere 25, 36, 8; dum in adversum clivum erigitur -en 9, 31, 14. erat iter tale, per quod vix* tranquillum ab hostili metu -en expediri* posset 35, 30, 4; *(v. p. 780, 11.)* ut vix explicare -en possint 10, 20, 3; ad primam fere vigiliam -en explicaverunt 30, 5, 3; cum maxime -en e* castris explicaretur 2, 59, 7; ut* utcumque* explicaretur -en 42, 66, 7. non iumentorum longus ordo -en extendebat* 39, 1, 7. deinde extenuabant paulatim angustiae -en 42, 15, 7. equi* maxime infestum -en faciebant 21, 33, 6; hi venientibus Lacedaemoniis ad portam castrorum -e facto occurrerunt 38, 33, 6; quadrato -e facto .. testudinem faciebant 44, 9, 6. alterum -en fertur per castra in urbem 4, 33, 11. cos... flectit paululum in clivos -en 9, 35, 2; quo flexisset -en Attalus 38, 45, 9. equis virisque longe ac late fuso -e immensum obtinentes loci 5, 37, 5; (*v. p. 772, 16; 50.* impedio *v. p. 780, 19 sqq.; 784, 37.* includo *v. p. 772, 50.*) -en Rum impune incursatum* ab equitibus hostium fuerat 24, 41, 4; (instruo *v. p. 780, 48 sqq.*) postquam interrumpi -en vidit 21, 33, 9; montani interrupto* medio -e viam insedere 21, 34, 9. lux ita deforme intuentibus -en omni motu tristior fuit 9, 6, 3. ut trepidationem in angustiis suoque ipsum tumultu misceri* -en videre 21, 33, 3. precantur, ut illud -en (*sc.* Fabiorum) faustum atque felix (di) mittant 2, 49, 7. miranti Hannibali, quae res moraretur -en 21, 36, 3. quae (praeda) ne impedimentis gravibus -en oneraret 10, 17, 4; (*v. p. 774, 9.*) opperiens -en peditum tardius ductum propter gravitatem armorum 31, 42, 3. (paco *v. p. 781, 9.*) postquam in patentiorem campum pandi -en coepit 22, 4, 4. (percello *v. p. 778, 42.*) eques, qui .. perrumpere non poterat hostium -en* 8, 30, 6. elephanti .. tutum ab hostibus .. -en praebebant* 21, 35, 3. praecedens militum -en ad tribunal pergit 7, 13, 2; praecedenti ad exploranda loca -en Muttini Numidae 38, 41, 12. expeditus ipse praegressus -en 36, 31, 7; ad P. Scipionem praegressum -en .., deinde ad consulem venerunt 37, 6, 4. speculatores, qui prosequerentur -en 27, 15, 1. cum ad Tiberim circa Ocriculum prospexisset -en 22, 11, 5. (Fabius) citatum -en Tarentum rapit 3, 23, 3; citatum* -en praeter Capuam rapit 23, 36, 3; duces Poeni .. ad Hasdrubalem Hamilcaris citatum -en rapiunt 25, 35, 1. toto* Hexapylo -en receptum est 24, 32, 6; (Sabini) recepto ad Eretum,* quod passim vagatum erat, -e castra locant 3, 38, 3. peditum -en sub lucem* reliquerant in proxuma planitie 42, 64, 8. eo impensius retentat -en ac sensim incedere iubet 10, 5, 3; sub lucem signa mota et ad portam retentum -en* (est) 28, 26, 11. inlicite lucro mercatorem, ut sequatur -en 10, 17, 6; sequi suorum -en aliquantum praegressum insistunt 35, 30, 3; sequi consulis -en .. coeperunt 38, 22, 2; inde obliquis itineribus -en sequebantur 41, 2, 2; quorum -en imperator secutus 34, 50, 9.* (subduco *v. p. 782, 20.*) Neronem .. emittit circumvectumque occulte subsequi sensim -en hostium iubet 24, 17, 3. (sustineo *v. p. 773, 12.*) satis esse .. obequitando -en teneri 6, 13, 5; signa constiterant tenebaturque -en 24, 31, 2. quorum praeda* iam grave -en trahens .. ad Bendos* .. pervenit (*sc.* cos.) 38, 15, 14; inde per Chersonesum* .. grave praeda omnis generis -en trahens (*sc.* Manlius) 38, 40, 4. dum Hannibal .. traicit gravius peditum

-en 21,47,7. toto -e Hannibal transducto per saltum .. posuit castra 22,17,7. (transverto *v.p.781,41.*) Dardanos recipientes se in fines adeptus postremum -en primo* turbavit 31, 43, 1; -en grave praeda turbavere 21, 5, 8; Hannibal .. turbasset utique novissimum -en 21, 48, 5; ut .. -en ad incertos clamores vagum velut errore nocturno turbaretur 33, 7, 2; Samnitium -en, praeter- 10 quam hostili tumultu, captivorum etiam repentina defectione turbatum erat 10, 20, 11; qua turbatum -en hostium viderent impetu equitum 10, 29, 13. Numidae .. consistere coegerunt ac tutari -en 25, 35, 9; apertis locis facile tutantes -en Ri 21, 25, 13. (cos.) ad Gomphorum regionem -en vertit 32, 15, 4. (vexo *v. p. 780, 28.*) postquam -en peditum* venientium sub signis vidit 42, 59, 8; cum relatum esset visum procul ho- 20 stium -en 22, 43, 7.

γ) *gen.*; 1) *pendet a nomin.:* duae simul acies primi et novissimi -is .. exercitum barbarorum circumvenerunt 38, 49, 10. vidit foedam extremi -is caedem 2, 59, 2. cum primi -is cohortes inductae in proelium essent 34, 28, 5. nullo ad conspectum primi -is .. motu facto 24, 20, 11. ab equite novissimi -is CC ferme et LXXX interfecti (sunt) 10, 43, 14. extrema -is 30 carpere aut morari 6, 32, 11; nisi firmata extrema -is fuissent 21, 34, 7. quae forma -is foret* 35, 28, 7. pulvis velut ingentis -is incessu motus apparuit 10, 41, 5. sequi Gallos, ut id -is medium esset 22, 2, 3. VI milia ferme primi -is .. ex saltu* evasere 6, 8. qua* (expeditione) magni -is modo terruerat hostes 10, 44, 4. (res) stratae per omnem iacentis -is ordinem* inventae sunt 23, 24, 13; vix ordinem -is 40 servantes 37, 21, 3; excedere ordine* -is 25, 9, 4; sub signis atque ordine -is incesserant 28, 13, 7. cum iam portis .. pars -is esset egressa 8, 11, 4; magnam partem -is .. oppresserunt (*sc.* Ri equites) 36, 19, 10. Primus eques hostium -is fuit 2, 6, 6. totius -is sarcinas in medium conici iussit 35, 4, 6. non (observatam esse) speciem -is Gallorum per Tarpeiam rupem scandentis*? 6, 17, 4. ne quis agrestium procul spectator -is falleret 25, 9, 2. quantus -is sui terror esset 43, 19, 5. sequendo vestigia -is 21, 5, 5; vestigia cedentis sequentes -is 56, 5; vestigia -is sequens 27, 42, 14. proponere sibimet ipsi ante oculos .. foedi -is miserabilem viam* per sociorum urbes 9, 5, 9. — 2) *pendet a verbo* sum: elephanti novissimi -is erant 36, 19, 4; velites antesignanique et qui primi -is erant 27, 18, 2; primi -is erant perfugae Rorum 28, 9; quae (phalangis pars) novissimi -is fuerat 33, 9, 3; M ferme,* qui primi* -is fuerant, .. interfecti sunt 29, 34, 15.

δ) *dat.* 1) *pendet a verbis:* (L. Manlium iubet) ad se declinare et suo -i con- 10 iungi 38, 20, 8. obviam iere -i Ro 34, 17, 2. incomposito* -i* terribilem tumultum intulit 27, 40, 10. seu forte seu consilio nulli fugientium insertus* -i 22, 49, 14. ut ab tergo -i instarent 38, 2, 9; eques .. institit -i 8, 38, 5. tumultum .. intermixti -i praebebant 10, 20, 12. quae licentia Cretensium esset .. miscendi eos -i suo 24, 31, 3. regio -i* .. occurrunt 42, 66, 8; ut .. matres ac coniuges .. obviam -i occur- 20 rerent 4, 40, 3; huic -i Torquatus cos. ad Trifanum .. occurrit 8, 11, 11; -i hostium occurrerunt 2, 19, 3; huic -i iam fines* ingredienti* legati occurrerunt 38, 14, 4; primo -i occurrisse hostem cernebat 35, 27, 16. phalanx .. in angustiis captivorum -i oblata .. haesit* 42, 66, 6. hostilem prope tumultum -i elephanti praebebant 44, 5, 2; (*v. supra 17.*) praeferuntur primo -i arma insignia .. regum 40, 6, 2. obviam 30 -i procedunt 24, 30, 12. nec advenienti peditum -i restitit Sabina legio 2, 26, 3. — 2) *a nomin.:* collem .. aditu arduum impedito* -i, expeditis haud difficilem 7, 34, 3. ingens iter -i,* sed* metus urgebat 32, 13, 2. (obviam *v. supra 11; 20; 30.*) venienti -i consulis* obvius fuit 44, 4, 1; qui huic ignominioso -i fuere obvii 2, 38, 4. quam tutum iter duarum prope legionum -i* futurum censetis fuisse? 22, 60, 12; in 40 tumulum quendam non quidem satis tutum praesertim -i perculso, editiorem* tamen .. subducit 25, 36, 2.

ε) *abl.* 1) *instr.:* id se tanto -e armatorum .. acturos efficacius rati 10, 16, 3. legatus magno -e circumvenerat pugnantes 33, 17, 14. Poeni, quod viae inter bina castra erat, -e complevere 22, 16, 1. Trocmos .. armatorum -e Tolistobogiis statuisse auxilium ferre 38, 19, 2. caeduntur 50 in portis suomet ipsi -e in arto haerentes 34, 15, 8. (obruo *v. p. 773, 26.*) postquam .. obsessas fauces -e hostium viderunt 31, 40, 3. obtinebant autem longo -e propter

angustias viae prope V milia passuum 35, 27, 15. -bus magis quam acie pugnatum est 29, 36, 4. continenti -e armatorum saepti (Fabii) 2, 50, 7. (Tarquinius) stipatus -e armatorum in forum inrupit 1,47,8. — 2) *modi; α) nude positum:* viderant eos milites Ri vagantes per agros et congregatos* -e praedam prae se agentis 5, 45, 5; accepti in urbem -e in forum descendunt 3,18,4. eunt -e ad urbem 50,13; non -e inexplorato euntem insidiis circumventum (se esse) 26, 3, 4; retro ad Corbionem -e iere* 3, 66, 6; Ri ad urbem -e iere 37,13,10; se iniussu imperatoris aut dimicaturos aut -e Romam ituros (esse) 7,12,13; cum -e iam in media urbis ac forum magno tumultu iretur 26,40,9. erumpunt igitur -e e castris tripudiantes more suo 23,26,9. -e incedentes ad* dictatoris castra 22, 30,1. cum alii -e inruerent, alii desertos scanderent muros 5, 21, 12. cum .. equites, alii -e alii palati passim per agros .. Canusium perfugissent 22, 52, 4. media urbe -e in Aventinum pergunt 3, 51,10. Syracusanis octo milium -e profectis .. nuntius occurrit 24, 30, 3. in proxima quaeque tectorum -e* ruunt 5, 41, 5. M. Manlius unus -e scandentes in Capitolium detrusit Gallos 38, 17, 9. cum .. cohortes ex praesidiis* revertentes forte -e forum transirent 5, 55, 1. hos (manipulos) -e venientes T. Herminius legatus conspicatus 2,20,8.— *β) acc. attrib.:* duobus -bus diversos (*sc.* Ros) abisse 25, 10, 7; armatos duobus -bus .. ducit 37,11,8. ipse confestim -e duplici sequitur 33, 15, 4. hostes .. citato -e abeunt 2, 63, 4; citato -e ex conspectu abibat 22, 12, 7; adeo citato -e ducti sunt, ut 28,16,2; citato -e iter ingrediuntur 5,37,4; dictator Postumius postquam .. exsules ferociter citato -e invehi .. animadvertit 2,20,4; citato -e ad hostem pergit 28, 1, 9; citato profectus -e 25,24,8; 31,36,8; quam poterant maxime citato -e sequi coeperunt 25,35,8; Sabini Crustuminos campos citato -e transgressi 2, 64, 3; citatiore quam inde venerat -e .. ad* hostem pervenit 27, 50, 1; quam citatissimo poterant -e sese abripuerunt 22, 6, 10. nequaquam ut inter pacatos composito -e duces eorum sequitur 21, 34, 4. inde concitato -e patentibus portis .. erumpunt 28, 22,11. conferto -e mittit* equites 22, 28, 10. consternato -e abeuntes 2, 47, 9. prope continenti

-e Ri insecuti 24, 16, 2; (*v. p. 781, 2; 53.*) cum prope continuato -e irent 2, 38, 1. vagi dissipato -e fugientes 3, 5, 10. -e effuso abeuntis (eos) 44, 39, 8; qui effuso -e adventat 5, 44, 3; effuso -e ad castra regia ituros (esse Ros) 37, 34, 2; cum, quantum adcelerare poterat, effuso -e isset* 42, 65, 2; effuso -e per stragem corporum armorumque evasere 2, 59, 8; uterque populabundus effuso -e incedit 10,14,5. reliquum iter satis expedito -e fecit 36, 30, 3; expedito -e ad depopulandos hostium fines incedit 10, 12, 7. ut frequenti -e signa inferrentur 27, 15, 18; frequenti -e petunt Thessaliam 32, 12, 9; frequenti -e equitum et regio comitatu fugit 44, 43, 1. quam* viam non ingressurum gravi -e Rum sciebat 31, 39, 2; graviore secutus -e 32, 5, 10. (impedito *v. p. 781, 3;*) (hostem) gravem praeda eoque impeditiore -e incedentem adgressus 3, 3, 7. ad Mutinam -e incauto, ut inter pacatos, ducebat 35, 4, 3; (socios navales) redeuntes -e incauto .. agrestes exuerunt praeda 9,38,3. advenientem incomposito -e Marcium adgrediuntur 9, 43, 11; eum incomposito -e neglegentius ab re bene gesta euntem 5, 28, 7. inermi paene -e ac vexato vulneribus in silvam Ciminiam perventum (est) 9,35,8. cos. cum aliquotiens per .. agrum infesto -e populabundus isset 3, 3, 10; qua infesto -e isset Hannibal 26, 26, 10; Ariciam infesto -e itur 2, 26, 6; infesto -e ad lapidem octavum viae .. perveniunt 7, 39, 16; hostibus infesto -e Romam urbem petentibus 3, 7, 4; ab Tibure -e infesto profecti ad urbem Romam venerunt 7, 12, 1; infesto -e ruere (*sc.* hostes) ad urbem clamabant 3, 3, 3; eo dictator -e infesto subiit* 4, 22, 2; iam partem hostium tendere ad urbem -e infesto 5, 18, 11; transeuntes * -e infesto per agrum suum Tarquinienses .. traxisse quosdam .. comites 7, 20, 6. infrequenti -e porta egressus 33, 15, 8. Celtiberi -e ingenti ad oppidum Iliturgi occurrunt* 34, 10, 1; Italiae cultores .. Alpis ingentibus saepe -bus cum liberis ac coniugibus .. transmisisse 21, 30, 8. Scipioni .. hostes ad Volaterras instructo -e occurrerunt 10, 21, 4; profectus -e instructo .. caedem ingentem fecit 7, 37, 14; gentem omnem suam instructo -e videt (cos.) 2, 49, 3. exercitum omnem longo -e circumdat hostium castris 3, 28, 2; incompositi longo -e effusi .. ad urbem pervenerunt

43, 10, 4; miles .. e castris egreditur longo -e nec continenti 10, 35, 17; ipsi longo atque impedito -e incompositi caeduntur 36, 17. hostem magno -e adesse 42, 57, 4; cum* satis magno -e irent 23, 17, 9; ut Argivos .. venientes magno -e viderunt 32, 25, 8; unde maiore -e profectos exploratum fuerat 4, 27, 10. primum ingressi sunt (Bastarnae) pacato -e 40, 58, 1*; pacato -e transituros (esse) Bastarnas 57, 4. quam (plebem Ram) oneratam armis ex urbe praecipiti -e acturi essent 3, 10, 12. descendunt inde quadrato -e in planitiem 7, 29, 6; Valerius quadrato -e* peditem ducit 2, 6, 5; -e quadrato ad hostem ducit 31, 37, 1; inde quadrato -e ad Pisas* duxit 35, 3, 2; quadrato -e ad urbem incessit 36, 10, 4; quadrato -e .. ad Tagi ripam pervenerunt 39, 30, 9; -e quadrato amnem ingressus 21, 5, 16; iussis quadrato -e legionibus sequi 57, 7; iusso pedite quadrato -e sequi Fr. 20; Fabius .. quadrato -e ad praedictas hostium latebras succedit 10, 14, 7; quadrato -e ad* castra hostium venerat 21, 32, 1. senatus .. triumphantem Quinctium, quo veniebat -e, urbem ingredi iussit 3, 29, 4. silenti profectus -e cum ad Hamas media nocte pervenisset 23, 35, 18; tertia vigilia noctis silenti -e ducam vos 25, 38, 16; ceterae copiae silenti -e* ad proximos hostes ductae (sunt) 39, 2; secunda vigilia .. silenti -e abit 31, 38, 10; sequebantur silenti -e 35, 4, 4. fugae simili -e petunt Antium 6, 32, 10. tacito -e abeunt 9, 21, 6; tacito -e ab Scipione consule exercitus Placentiam est perductus 21, 56, 9; quarta vigilia noctis insequentis tacito -e profectus 48, 4. Indiae, per quam temulento -e comissabundus incessit 9, 17, 17. ad M fere armati tenui -e per silentium eo deducti (sunt) 25, 23, 16. in hunc transverso -e inter duas acies se inferentem Rus equitatus concitat equos 9, 27, 10. nocte pro victis Antium* -e trepido .. abierunt 8, 1, 5; munimentis suis trepido* -e inciderunt 7, 17, 3; postquam omnes Agrigentum trepido -e petentes viderunt 25, 41, 7; Privernum inde petitum (est) -e trepido 8, 19, 9. Gallos .. uno -e abire sine certo duce 27, 49, 8; uno -e Canusium (se) abituros esse 22, 50, 4; porta se .. trepidi uno -e eiecere 6, 9, 10; ad ea recipienda oppida .. uno -e ierunt 36, 13, 5; triarii .. uno continenti -e .. in hostem incidebant 8, 8, 13; paene -e uno fugientes sequentesque castris incidere 2, 65, 6; haerens in tergo Rus .. velut -e uno inrumpit (*sc.* in oppidum) 1, 14, 11; Ri .. uno -e victores cum victis in urbem inrupere 2, 30, 14; non uno -e nec ad signa frequentes veniebant (hostes) 40, 33, 6; inde uno -e Phaselidem cum venissent 37, 22, 5. — 3) ***loci:*** postquam toto -e tres* imperatores cum tribus iustis exercitibus aderant 25, 36, 4; fremitus toto -e erat 24, 31, 2; toto -e pavor et trepidatio erat 38, 2, 6.

ζ) *c. **praep.**; αα) c. acc.* 1) ***ad:*** hostes ad peditum -en non accessisse 38, 41, 14. equites .. Philippus .. ad carpendum hostium -en misit 31, 42, 9. sive a primis signis ad novissimum -en, sive ab extremis ad primos perferundum imperium sit 44, 33, 7; postquam clamor .. ad primum -en est perlatus 38, 40, 11; (*v. p. 783, 3.*) spatium consuli dedit ad subducendum -en in aequiorem locum 7, 34, 8. ipse cum equitatu et levi armatura substitit ad -en cogendum 42, 64, 5. — 2) ***adversus:*** acie frequenti armatis a. longum et impeditum turba pecorum -en .. concurrerat 35, 1, 6. — 3) ***in:*** Tarquinius retro in -en suorum .. cessit hosti 2, 20, 3. concursabant modo in primum, modo in novissimum -en 21, 35, 2. saxa ingentia in -en devolvunt 34, 6. equites in -en Rum eruptione facta haud modice .. turbavere 38, 13, 12. (Boi) in -en incidunt Rum 33, 37, 6. eodem .. impetu in postremum -en incurrit 37, 21, 3. in -en Rum ex superioribus locis incursavit 36, 14, 12. cuneis deinde in* medium -en (Gallorum) perrumpunt 7, 24, 7. eques .. in medium -en hostium ruit 10, 41, 9; in -en Rum ruebant 30, 6, 3. — 4) ***inter:*** Fabius medius inter hostium -en urbemque Romam iugis ducebat 22, 18, 6. iam inter media peditum* -a proelium cientes (Ros) novum pugnae conterruit genus 10, 28, 8. proelia inter extremum Punicum -en praecursoresque Rorum fiebant 26, 17, 16. — 5) ***per:*** prius, inquam, P. Sempronio per civium -en, quam per hostium fuit erumpendum 22, 60, 17. tenore uno per praeceps fugientium -en* in mediam .. aciem inlati .. pervenerunt 47, 6. impetu equorum ac vehiculorum raptorum per -en obtriti (sunt) antesignani 10, 28, 11. — ββ) *c. abl.* 6) ***ab:*** legatum .. in transitu fluminis a novissimo -e adortus 31, 27, 6. vix ab incondito -e captivorum expedierant

sese 42,66,8. quos equites ab -e fugientium interclusere 31,41,14. extemplo a primo Samnitium -e ad novissimum fremitus perfertur 10,35,18. — 7) *cum:* C. Helvius cum tertio -e advenit 38,23,4. ipse cum peditum -e castris egreditur 28,14,11. Hanno cum peditum -e infestis signis ire ad urbem pergit 25,15,10. Hannibal cum peditum -e ingreditur (*sc.* portam) 9,12. cum -e captivorum* ingressus 27,7,1. ipse cum gravi -e legionum procedit 28,14,8. cum* expedito -e profectus per Boeotiam Megara* atque inde Corinthum descendit 7,16. Hannibalem .. cum peditum -e sequi 27,28,15; cos. (*sc. secutus est*) cum toto -e 41,4,3.* — 8) *ex:* ne quod iumentum ex tanto -e abstraheretur 38,49,8. duas inde ex -e turmas Threcum .. misit 42,57,8. Cleuas .. ad M hominum ex -e impedito occidit 43,23,2. ibi et iumenta multa ex -e praecipitata cum ipsis oneribus sunt et homines vexati 36,30,4. instruit aciem impedimentis ex -e remotis 8,38,8. — 9) *in:* cum in medio -e armatorum Masinissam .. conspexisset 30,12,1. erat autem Philopoemen praecipuae in ducendo -e .. sollertiae atque usus 35,28,1. nec potuerunt in -e contineri, ne decederent via 40,58,1.* murmur in -e esse quaerentium 24,14,3. in primo -e imperator erat 38,40,9. in utroque -e, quas tempus ipsum poscebat, adhortationes erant* 3,27,6.

b) **de elephantis:** qui modo adsequi -en fugientium elephantorum poterat 27,14,10. semel ultro erumpentis -e elephantorum opposito prope interclusit 23,18,6.

c) **de navibus;** *α*) *obi.:* ut .. postremum -en (*sc.* classis) opportune adoriretur 37,13,1. Eumenes -en cogebat 36,44,4; cogebat -en Chariclitus 37,23,8; Eudamus, qui cogebat -en 29,9; coactum -en ab Rhodiis est § 7. navium -en ad excipiendum adversi impetum fluminis parte superiore transmittens 21,27,8. (vexo *v. infra 47.*) — *β*) *gen.:* quae (naves) primae -um* concurrerant inter se 26,39,14. in spe erant extremi -is vexandi 36,45,2. quae (naves) novissimi -is erant 20,8. — *γ*) *dat.:* cum adversi amnis* os lato -i .. haud sane intrabile esset 22,19,12. extremo -i loci nihil ad terram relicti* erat 37,23,11. — *δ*) *abl.:* ea classis ingens -e onerariarum .. portum .. tenuit 22,22,2. cogebantur tenui -e prope in ordinem singulae naves ire 36,43,13. rex .. minus opulento -e quam profectus erat, Seleuciam rediit 33,41,9. classis binis in ordinem navibus longo -e veniens 37,29,8. Rhodii longo -e veniebant 23,8. — *ε*) *c. praep.:* Atilius Piraeum .. cum -e captivarum navium revectus 36,20,8. — praetervehentis classis si quas aberrantes ex -e naves posset (*sc.* adoriri) 37,13,1. ut onerariae ex* -e suo per altum dissipatae consequerentur 42,48,10.

d) **de rebus** *v. p. 773, 20.*

C) **i. q. iter exercitus:** nec iam aut in -e aut in castris ullo* imperio contineri 23,27,2; ut ordine ac sine tumultu omnia in -e ad nutum .. ducis fierent 44,33,5; saepe in* acie, saepe in* -e, saepe circa ipsam urbem .. pugnatum (est) 10,45,12; quod ubi vidit Flaccus, primos tumultus in -e per centuriones .. sedavit 40,39,7.

acc. 1) *adiect.:* aliud *771,49; 772,42; 773,2.* alterum *772,36; 773,28; 775,45.* aptum viae *772,13.* citatum *775,13; 776,27; 30; 779,36 sqq.* compositum *779,50.* concitatum *779,51.* confertum *ib. 52.* conspectum *771,42; 47.* consternatum *779,53.* continens *770,36; 38; 779,3; 54; 781,2; 781,53.* continuatum *780,2.* deforme *776,2.* dissipatum *780,3.* diversum *771,46; 49; 772,18.* duo *771,48; 772,17; 774,22; 779,33; 34.* duplex *ib. 35.* effusum *775,10; 780,4 sqq.* expeditum *780,11; 783,11.* extorre *772,6.* extremum *772,22; 777,24; 782,43; 783,47; 50.* faustum atque felix *776,6.* fessum *773,33.* foedum *777,54.* frequens *780,13 sqq.* grave (praeda) *772,34; 774,46; 776,50; 52; 54; 777,5; 780,17; 18; 19; 783,10.* ignominiosum *778,38.* immobile *773,47.* impeditum *773,4; 778,33; 780,20; 781,3; 782,24; 783,19.* incautum *780,21; 23.* incolume *772,43.* incompositum *778,12; 780,24; 26.* inconditum *772,13; 782,53.* inerme *780,27.* infestum *775,41; 780,30 sqq.* infrequens *780,43.* ingens *770,31; 39; 771,11; 775,21; 777,32; 780,44; 46.* instructum *780,48 sqq.* latum *783,49.* laxum atque solutum *775,9.* longum *778,54; 780,52 sqq.; 782,24; supra 3 sq.* magnum *771,7; 772,29; 773,2; 777,36; 778,46; 781,4 sqq.* maius *772,12; 781,7.* medium *771,14; 21; 776,1; 782,35; 37; 41; 783,24.* minus *771,12; 773,20.* miserabilis *771,6.* multa *771,1.* novissimum *772,54; 777,7; 22; 28; 778,2; 6; 782,15; 28; 52; 783,3; 48.* nullum *778,14.* omne *771,18,* opulentum *784,1.* pacatum *772,2; 781,9; 9.* postremum *771,*

44; 773, 31; 45; 777, 4; 782, 33; 783, 37. praeceps 781, 12; 782, 48. primum 771, 44; 772, 19; 32; 777, 22; 25; 27; 35; 778, 4; 5; 7; 25; 29; 782, 18; 27; 783, 2; 29. Punicum 782, 43. quadratum 775, 44; 781, 13 sqq. regium 774, 32; 778, 18. reliquum 771, 52 Romanum 772, 11; 774, 22; 775, 17; 52; 778, 11; 782, 30; 32; 34; 38. silens 781, 26 sqq.; silens ac prope mutum 772, 2. simile fugae 781, 33. suum 773, 21; 777, 50; 778, 10; 18; 51; 784, 9. tacitum 781, 34 sqq. tantum 770, 46; 778, 44; 783, 16. temulentum 781, 38. tenue 781, 39; 783, 54. tertium 783, 4. totum 771, 34; 773, 35; 774, 54; 777, 1; 45; 782, 8 sqq.; 783, 15. tranquillum 775, 32. transversum 781, 41. trepidum 772, 27; 781, 43 sqq. tria 771, 46. tutum 776, 17. unum 770, 53; 771, 15; 781, 48 sqq. utrumque 771, 39; 783, 30. vagum 777, 8.— 2) *genet.:* Aetolorum 771, 27. Celtiberorum 773, 29. Fabiorum 770, 32. Gallorum 774, 48; 777, 47; 782, 36. Macedonum 772, 31; 773, 45. Numidarum 772, 49; (776, 6.) Romanorum 772, 19; 47. Samnitium 773, 43; 777, 9; 783, 3. — Pompei 772, 52. — amicorum 771, 7. captivorum 778, 26; 782, 54; 783, 9. civitatis 771, 17. civium 782, 46. clientium 771, 7. comitum 770, 45; 47. consulis 776, 41; 778, 37. consulum 772, 18. equitum 773, 42; 780, 15. hominum 770, 40; 771, 10. hostium 771, 40; 772, 12; 45; 773, 24; 774, 25; 27; 776, 16; 46; 777, 12; 19; 45; 778, 22; 53; 782, 14; 39; 46. iuvenum 771, 14; 20. legionum 778, 39; 783, 11. manipulorum 773, 22. militum 776, 18. octo milium 779, 25. mulierum 770, 31; 48; 51; 771, 15. patriciorum 770, 53; 771, 20. patrum 771, 22. peditum 772, 26; 773, 8; 774, 11; 13; 34; 776, 11; 33; 54; 777, 18; 778, 32; 782, 12; 41; 783, 5; 7; 8; 14. popularium 772, 43. praedonum 770, 34. principum 771, 17. puerorum 770, 51. quorum 776, 43. spadonum 770, 48. suorum 773, 7; 10; 774, 20; 776, 40; 782, 26. virginum 770, 50.— abeuntium 772, 54. armatorum 771, 37; 772, 28; 37; 774, 23; 778, 44; 49; 779, 3; 5; 783, 24. fugientium 770, 29; 771, 34; 772, 16; 778, 14; 782, 48; 783, 1. migrantium 770, 34. proficiscentium 771, 23. — elephantorum 783, 34 sq. navium *ib.* 42; 784, 6. onerariarum 783, 52. — rerum captarum 773, 20. — *syn.:* turba 771, 29. — *oppos.:* acies 771, 38; 772, 25; 41; 777, 21; 779, 2; 782, 23; 49; 784, 16. castra 784, 13. impedimenta 771, 44. — palati 779, 22.

agnosco *v.* **adgnosco.**

agnus. a) *subi.:* Caere . . -us mas idem* feminaque natus erat 28, 11, 3; Frusinone -us cum suillo capite . . natus 31, 12, 7; Aefulae* -us biceps cum V pedibus natus 32, 29, 2; Tusculi -um (agmon *P*) cum ubere lactenti natum (esse) 27, 4, 11; Suessae Auruncae nuntiabant -um cum duobus capitibus natum 32, 9, 3. — b) *obi.:* ita se mactarent, quem ad modum ipse -um mactasset 21, 45, 8. -um laeva manu . . retinens *ibid.*

ago. A) **proprie; pellendo, persequendo, fodiendo sim.** a) *abs.:* ut ipsi ex alieno agro raperent agerentque 22, 1, 2. — b) *acc. obi.:* α) aggerem et vineas egit 8, 16, 8. agmen *v. p.* 773, 11—21. noctem totam plerique . . cum animam egissent, . . exspirarunt 26, 14, 5. ex loco infesto agere porro armentum occepit* 1, 7, 6; si -do armentum in speluncam compulisset § 5; qua prae se armentum -ens nando traiecerat § 4; ut nocte* id armentum . . ad montis -ret* 22, 16, 8. paucae tamen bestiarum intrepidae in hostem -tae 30, 33, 14. boum, quos . . multos inter ceteram agrestem praedam -bat 22, 16, 7; bovem Romam actam deducit ad fanum Dianae 1, 45, 6; cum -tae boves quaedam . . mugissent 7, 7; boves aliquanto ante signa -ti (sunt) 22, 17, 1. (caedem *v. p.* 787, 17.) Tullia per patris corpus carpentum -isse fertur 1, 48, 7. Carthaginienses trepide primo ab hostium vallo -ti 25, 37, 15. plaga una . . non continuit modo ceteros in armis, sed confestim ad certamen egit 9, 41, 15. classis Ra a P. Cornelio . . in Campaniam -ta 38, 2.* cloacam maximam sub terra* -dam 1, 56, 2. (colonos *v. p.* 788, 22.) (consul) ferox, magis tamen, quod inopia frumenti quam vis in* praecipitia . . -bat* consilia 2, 51, 7. excitus tumultu raptim ad hostem copias agit 27, 42, 1. (cruorem *v. p.* 787, 17.) cum ferret cuncta atque -ret 40, 49, 1. -ĕre in arcem cuniculum instituit 4, 22, 4; cuniculum occultum . . -ĕre instituit* 38, 7, 6; cuniculus in arcem hostium agi coeptus 5, 19, 10; inde vineae quoque coeptae (sunt) agi cuniculique 23, 18, 8. trepidantis et* . . consternatos (*sc.* elephantos) e media acie in extremam ad sinistrum cornu adversus Gallos auxiliares

agi iussit 21, 56, 1; elephantis agi ante signa terroris causa iussis 36, 10, 4; elephanti sicut per artas praecipitesque* vias magna mora -bantur 21, 35, 5; donec continenti velut ponte -rentur (elephanti) 28, 10; iam non milites solum, sed elephanti etiam usque ad vallum -ti erant 24, 42, 3; elephanti per stabilem ratem tamquam viam ..-ti 21, 28, 8; elephanti quoque commisso iam certamine in proelium -ti 27, 2, 6; elephanti hostium -ti* 30, 33, 1; elephanti .. ab rectoribus ad* litus -ti 44, 42, 6; nuda cornua elephantis quoque prae se -tis deseruere 23, 29, 14; elephantis prius in hostem -tis 33, 9, 6. equo temere -to 21, 5, 14. prae se -ĕre sese (*sc.* Decium) formidinem ac fugam caedemque ac cruorem, caelestium inferorum iras 10, 28, 16. haud aliter quam cum grandinem venti glomeratam in terras -unt 1, 31, 2. Manlium iam velut fusos -tem hostes 2, 47, 2; propulistis* (*sc.* hostes) a castris, supina valle praecipites egistis 7, 24, 5; (hostes) fuga in urbem Antium .. -ti (sunt) 2, 63, 6. in exsilium -ĕre .. poterat non suspectos modo aut invisos, sed unde .. 1, 49, 5. (iras *v. supra 18.*) quove eos (*sc.* Syracusanos) -ret nova atque insolita libertas, opperiens 24, 27, 5; eos (*sc. deditos*) vinctos cos. ante currum triumphans egit 7, 27, 8. inhibuit frenos is, qui iumenta -bat 1, 48, 6. (Latinos Hernicosque) quos falsis criminibus in arma -ant 6, 15, 7. qui (lembi) non plus quam XVI remis -rentur 34, 35, 5. aediles plebei aliquot* matronas .. accusarunt, quasdam ex eis damnatas in exsilium egerunt 25, 2, 9. (milites *v. supra 6.*) ad castra .., quo multitudo omnis -batur 10, 29, 14. quam (navem) XVI versus remorum -bant 33, 30, 5; 45, 35, 3; in litus passim naves -runt 22, 19, 12; quarum (navium) nulla plus quam XXX remis -atur 38, 38, 8;* quae (naves) remis -rentur 27, 15, 5; 30, 43, 12.* maxima pars .. ab equitibus in flumen -ti sunt 1, 37, 4. eques usque ad castra pavidos egit 2, 25, 4. pecora Carthaginiensium .. ad urbem -ĕre 25, 8, 6; pecora quoque prae se agrestes -bant 29, 28, 3; pecora praedantibus aliquotiens .. obviam -ta (sunt) 2, 50, 4; cum per media castra Ra tuto -ĕre (*sc.* pecus) possent 10, 4, 8. (phalanx) raptim -ta* 42, 66, 4. hi ferre -ĕre plebem plebisque res 3, 37, 7; quam (plebem Ram) .. ex urbe praecipiti agmine -uri essent 3, 10, 12. ne .. pRum ab solo patriae ac dis penatibus in hostium urbem -rent 5, 30, 6. cum alii† alii praecipites (*sc. legatos*) sine responso -dos e* castris pronuntiavit 44, 35, 5. hominum pecudumque praedas -unt 10, 2, 8; inde eos .. hostilem in modum praedas -ĕre 1, 5, 4; pars .. prae se -ĕre praedam 10, 20, 10; multitudinem praedam -tem 3, 5, 13; (exercitum) praedas -tem 23, 36, 2; ad Laelium praedas ingentis ex agro .. -tem 29, 4, 7; in quos (Aequos) palatos praedam -tes .. impetum dedit 3, 5, 10; praedam prae se -tes .. iere 66, 6; viderant eos milites Ri .. praedam prae se -tes* 5, 45, 5; milites praedam portantes -tesque .. Beneventum rediere 24, 16, 14; in eos [iam*] ingentem praedam .. -tes .. eruptionem fecit 37, 13, 9; praedas -bat ex sociis Rorum 26, 40, 4; cum praedam ex agris -rent 1, 1, 5; cum praedam aliam inde mixtam hominum atque pecudum colonosqne captos -rent 10, 36, 17; ut agrestes Ri ex Albano agro, Albani ex Ro praedas in vicem -rent 1, 22, 3; praedam omnis generis retro ad navis egit 25, 31, 13; Ri praedas passim et* ex Salpinati agro et* ex Vulsiniensi .. -runt 5, 32, 4; ingentes .. praedas hominum pecorumque -ĕre 2, 64, 3; Potitius a Faleriis, Camillus a Capua praedas ingentes -ĕre 5, 14, 7; Fabium .. inde magnas praedas -isse 8, 39, 16; cum .. hominum atque pecudum inulti praedas -issent 3, 38, 3; praedas hominum pecorumque agi 31, 30, 3; is cum magnam praedam agi posse dixisset ex agro hostium 37, 8, 7; extremis finibus Carthaginiensium circa ipsa moenia Uticae praedae -tae sunt 28, 4, 5; nec ullo ante bello latius inde -ta praeda (est) 2, 60, 2; praedae -tae (sunt) 5, 12, 5; praedae rerum agrestium -tae (sunt) 24, 2; praedae undique -tae (sunt) 10, 12, 8; praedae pecudum hominumque -tae (sunt) 24, 20, 4; adde huc .. praedas hominum atque pecudum -tas 7, 30, 15; alios prae se -tam praedam ex agris ostentantis obequitare portis iussit 23, 1, 6. principes .. alios in exsilium -tos esse 45, 28, 7. quibus (virgis) proditorem -rent in urbem verberantes 5, 27, 9. quia (quadrigae) .. per suos -dae erant 37, 41, 8. quos aes alienum .. praecipites ad novanda omnia -bat 42, 30, 4. quae ferre atque -ĕre possint,* prae se -tes portantesque 38, 18, 15; omnia alia, quae fer-

rent -rentque,* adempta (esse) 39, 54, 8. Ilotarum deinde quidam .. per omnes vicos sub verberibus -ti necantur 34, 27, 9; patuit quibusdam volentibus fuga, aut* in exsilium -ti sunt 1, 54, 9. binae quinqueremes .. cum exteriore ordine remorum velut una* navis -rentur 24, 34, 7. rerum,* quae ferri agique possent 33, 13, 10; cum omnibus rebus, quae ferri agique potuerunt 10, 34, 4; postquam res sociorum ante oculos prope suos ferri agique vidit 22, 3, 7; ut ferri agique res suas viderunt 38, 15, 10; (*v. p. 787, 53.*) quae (Sophoniba) regem socium .. in arma -isse praecipitem dicatur 30, 14, 10. effusos -rat Ros toto quantum foro spatium est 1, 12, 8. Romulus et ipse turba fugientium -tus § 3. cum praemissus eques velut indagine dissipatos Samnites -ret 7, 37, 14. servum quidam pater familiae .. medio -rat circo 2, 36, 1; servi quinque et viginti in crucem -ti (sunt) 22,33,2. (suspectos *v. p. 787, 25.*) ingentem turbam captivorum prae se -tes 28, 4, 1; ante lictorem turba -ta 33, 1, 6*. qua* turris mobilis .. -batur 21, 11, 7; cum turris per aggerem parum densati soli -retur 32, 17, 16. adversus eum vineas -ĕre instituit 21, 7, 5; (*v. p. 786, 18; 50;*) vineae coeptae (sunt) agi 21, 8, 2; postquam vineas agi .. vident* 43, 18, 9; locus .. satis aequus -dis vineis fuit 21, 7, 6. cum coacta vis magna pecorum praedaeque esset, paratum erat praesidium, per quod* in castella eorum vicosque -retur 35, 3, 6. — β) ***reum ago***, *i. q.* ***accuso:*** is, tamquam reos -ret*, .. Adranadorum* ac Themistum arguit 24, 25, 1; apud contionem togatam et urbanam prius reus* -atur 45, 37, 8. — γ) ***motu animi:*** [impulsos semel terrore eodem agunt (*incl. Mg.*), quo coeperant, expellunt extra portam 10, 33, 4.*] oblitus itaque imperii patrii .. praeceps ad id certamen -itur 8, 7, 8. qui (di) mentes velut furialibus stimulis ad omne scelus et ad omnem libidinem -rent 39, 15, 3. — metus calorque .. velut stimulatos furore -bat boves 22, 17, 2. quanto acrius pavor consternatam (*sc.* beluam) agit 27, 14, 10; quos* intra vallum -rat pavor, .. omnes caesi (sunt) 7, 36, 13. Ros terror per tota castra trepidos agit 2, 47, 8. ne desperata venia hostes caecos in supplicia eorum -ret 9, 14, 15.

B) **transl.** a) **i. q. dego, versor, rem gero.** α) *abs.:* dictator .. securior ab Samnitibus -ĕre 9, 22, 3; moneo* .. ut -tem te ratio ducat, non fortuna 22, 39, 21; an ..-tes audentesque .. cadant 25, 16, 19; quod impedimentum -bus fore videbatur 24, 46, 4; audendo atque -do* res Ra crevit 22, 14, 14; conando -doque iam eo gradum fecisse plebem, unde .. pervenire ad summa .. possent 6, 35, 2; medicos quoque plus interdum quiete quam movendo atque -do proficere 22, 18, 9; ratus -do ac moliendo vires quoque ad -dum* aliquid conlecturum 29, 30, 5; ut .. per aliquot dies incerti rerum omnium .. uterque cos. -ret 9, 43, 4; sicut pleraque nova commenta mortalium in verbis vim habent, experiendo,* cum agi, non, quem ad modum -atur,* edisseri oportet, sine ullo effectu evanescunt 44, 41, 4; audendum atque -dum, non consultandum ait in tanto malo esse 22, 53, 7.

β) *acc. adv. vel sim.:* quo quaeque opulentior civitas* erat, eo accuratius -bant 42, 45, 5. 'bene agis' inquit, 'cum .. iussisti' 8, 33, 10. quoniam vobis distincte -ere libet 34, 58, 1. alii extemplo -dum, alii .. differendum .. censebant 36, 6, 9. ferocius agunt equites 2, 65, 3. ad opprimendam stationem navium ad Uticam incaute -tem 30, 9, 6. omnibus pacis modo incuriose -bus magna clades inlata (est) 29, 3, 8; palatos incurioseque* -tis improviso adortus 29, 32, 2. leniter -bus responsum non redditur 3, 50, 12;* si leniter -do parum proficerent 7, 31, 10; castigando increpandoque plus quam leniter -do profecturos (se) rati 27, 9, 8; leniter agi placuit 28, 25, 9. quo lenius agunt, segnius incipiunt, eo .. vereor ne perseverantius saeviant 21, 10, 7. lente -ere iis* Tatius Sabinique visi sunt 1, 10, 2. illi quidem multo miserabilius quam antea* .. egerunt* 30, 36, 9. molliter -do dignitatem suam tenere Ros non posse 39, 37, 18. (neglegenter *v. infra 49.*) Veiens hostis Etruscique eo magis praepropere -ĕre 2, 45, 3. (quem ad modum *v. supra 15.*) si sic agi liceret, victam legem esse 3, 11, 8; cetera omnia .. acta per eum eodem* ordine, quo si Carthaginiensium nomine sic -retur 22, 22, 18. circa muros et in stationibus solute ac neglegenter -tes 23, 37, 6. quibus suppliciter -bus responsum est 9, 45, 1; se* suppliciter -bus iis adfuturum* (esse) 36, 27, 7; Aetoli .. suppliciter -runt 37, 1, 2. — permissum ab senatu cum iis esset, -rent facerentque,* ut e rpa duce-

rent 27, 10, 2. — Vviri ab senatu dati (sunt), quorum ex consilio -rent 40, 38, 7. patricii soluti legum magistratuumque vi atque verecundia per se potestatemque tribuniciam -rent 4, 56, 13.* qui se sine legibus certis, sine magistratibus -ere querebantur 9, 20, 10. — arte -dum (esse) in exoleto iam vetustate odio 2, 35, 8. sunt, qui eam .. arma petisse dicant et fraude visam -ĕre sua ipsam peremptam mercede 1, 11, 9; si fraude -atur 32, 32, 16. posse quidem se vetusto iure -ĕre 1, 52, 2; qui repulso lictore, si iure -ret, vindicare se a privato Icilium aiebant* 3, 49, 3; cum Laurentes iure gentium -rent 1, 14, 1; non posse aequo iure agi, ubi imperium penes illos .. sit 6, 37, 4. lictor viro forti adde virgas et in eum primum lege age 21, 16, 3; in iis .. quia quivis lege -ere* possit, id iuris esse 3, 45, 2; ut quando lege agi posset, sciretur 9, 46, 5; ut lictorem lege -ere iuberet 26, 15, 9. (suos) incerta pace -ĕre nec claudentes portas Ris .. et obstinatos claudere 9, 25, 6. non vi -bant (*sc.* patres), sed precibus 5, 30, 7; diceret potius, quid fieri vellet, quam hostis ex socio* factus vi atque armis -ret* 45, 11, 10; vi -dum rati .. castra movent 24, 30, 11; vi rati* -dum 37, 6; postquam apparuit vi -dum 36, 13, 9; vi -batur 2, 27, 9.

γ) acc. obi.: acta M.* Marcelli, quae is gerens bellum victorque egisset, rata habenda esse 26, 32, 6. bis caesum exercitum eius aestiva Venusiae* sub tectis agere 27, 21, 3; [aestiva sub tectis agere *(HVRFL, om. Pλ)* equitatus 26, 34, 7;] illos .. quieta aestiva acturos (esse) 37, 15, 3; exercitui, qui ad Tarentum aestiva acturus esset 27, 8, 19. homines .. libera de quoque arbitria agere aiebat 24, 45, 4*; Rhodios nunc* in orbe terrarum arbitria belli pacisque agere 44, 15, 5. Samnitium bella, quae continua per quartum iam volumen annumque sextum et quadragesimum .. agimus 10, 31, 10. (Livius) dicitur .. canticum egisse aliquanto magis vigente motu 7, 2, 9. uno animo, uno consilio legatis* senatum, equites recenseatis, agatis censum 40, 46, 8; censum in coloniis agi ex formula ab Ris censoribus data 29, 15, 9; equitum deinde census agi coeptus est 29, 37, 8;* censum agi placuit 7, 22, 6; Papirium Semproniumque .. censui -do populus suffragiis praefecit 4, 8, 7; ibi primum census populi est actus 22, 7; census deinde actus* et conditum ab Quinctio lustrum (est) 3, 3, 9; census actus* (est) eo anno 22, 1; eodem anno census actus (est) novique cives censi 8, 17, 11. hostes operati superstitionibus concilia secreta agunt 10, 39, 2. dignam dicere contionem .. tot consulatibus ante actis 3, 69, 3. praetor Rus conventus agit 31, 29, 9; interdiu conventum sociarum civitatium in oppido -bat Fr. 20; legem parabat ferre, ut in omnibus civitatibus .. in vicem conventus -rentur 38, 30, 3; conventu reliquorum Epirotarum Acarnanumque acto 45, 34, 9. at enim quid ita solus ego civium curam ago 6, 15, 11; Fabius .. neque ullam aliam priorem curam agere, quam ut .. 2, 48, 1; Ri .. tamquam de Samnitibus, non de se curam -rent 8, 3, 8. Minucius eandem publice* curationem agens, quam Manlius privatim -dam susceperat 4, 13, 8. ut urbis custodiam -rent 5, 10, 4. ab epulis per* celebrem festumque diem actis 24, 16, 15. hiberna egerunt 9, 28, 2; in Graecia ita hibernis actis, ut .. 34, 22, 4. prorogatio imperii .. et acto honore triumphus 8, 26, 7; iis* honoribus actis 3, 35, 3. ne .. clades utriusque gentis laboresque actos nunc referam 10, 31, 11. cum militiae magna cum gloria actae finem pes alter ex vulnere claudus fecisset 7, 39, 12. neque consulibus .. operae erat id negotium agere 4, 8, 3. Kal. Sext., ut tunc principium anni -batur, consulatum ineunt 3, 6, 1. desidem Rum regem inter sacella et aras acturum esse regnum 1, 32, 3. quam propitiis rem, quam adversis agant dis 9, 1, 11; maturavit eam rem agere 10, 15, 7; maiores nostri nullam, ne privatam quidem rem agere feminas sine tutore auctore voluerunt 34, 2, 11; ne .. consulem tum maxime res -tem a bello avocarent 27, 4, 2; Maharbale .. ita impigre rem agente, ut .. 21, 12, 1; turbae se immiscuit privatas -tium res 23, 23, 8; tribunis rem intentius -bus* 5, 49, 8; M. Aemili praetoris urbani, qui eam rem -bat 25, 12, 3; priusquam ullam rem publicam -ret 40, 44, 8; maiorem .. rem* Syphax ratus, quam ut per praefectos* -ret, imperat 29, 33, 1; ne rem -rent, bello impediti sunt 6, 31, 2; eo minus sibi cessandum ratus, quo illi segnius rem -rent 29, 34, 8; acerrimi cuiusque arbitrio .. rem agemus 2, 29, 1; rem per se popularem ita dextere* egit, ut .. 8, 36, 7; nullo die prius

ullam publicam privatamque rem egit, quam .. 26, 19, 5; quas ibi res ipse egisset terra marique, exposuit 28, 1; Cn. Fulvium .. intentius rem egisse 25, 20, 6; redditur responsum immaturam rem agi 2, 45, 8; is segniter rem agi ab Scipione questus* 29, 4, 8; ut iam* -dae rei tempus visum est 1, 47, 8; tempus -dae rei nondum stare 4, 13, 9; parva nunc res et vix serio -da videri possit 25, 13; collegas principes -dae rei gratiam .. praeoccupasse 48, 8; Cornelio nec causa nec tempus -dae rei placebat 21, 52, 7; cum .. composuisset -dae ordinem rei 25, 30, 4; ubi et ratio -dae rei et tempus convenit 27, 15, 12; tempus -dae rei Hannibali visum est 25, 8, 11; ut caput -dae rei esset 35, 36, 7; cum ordinem -dae rei composuissent 29, 6, 8; fidem .. dedit -dae communiter rei 37, 10, 4; dein .. insignem rei nulli publice privatimque -dae fecerunt 6, 1, 11*; ut rei -dae adesset* 29, 6, 9; quae (paucitas) celandae rei quam -dae aptior erat 38, 1, 6; afore fraudem -dae rei 43, 10, 3;* partes ad rem -dam divisere 8, 25, 9; mandatis ad rem -dam accipiendis 22, 22, 16; electis ad rem tantam -dam audendamque idoneis centurionibus militibusque 25, 23, 15; velut ad privatam rem -dam venissent 31, 1, 8; duo milia peditum Atilius .. accipere ad eam rem -dam iussus 42, 47, 11; quae (novitas successoris) noscendis prius quam -dis rebus imbuenda sit 41, 15, 8; -da inquit, res est, iuvenes, audendaque, quam me duce impigre exsequi iussi estis 35, 35, 16; duae res simul -dae vobis sunt, ut et veterem senatum tollatis et novom cooptetis 23, 3, 5; transactis rebus, quae in urbe -dae erant 32, 13; rebus, quae Romae -dae erant, perfectis 32, 3, 1; dilectu rebusque aliis divinis humanisque, quae per ipsos -dae erant, perfectis 29, 5; nulla re, quae -da videndaque magno futuro duci esset, praetermissa 21, 4, 10; nec cos. ulli rei, quae per eum -da esset, deerat 23, 14, 1; imperio consulari rem -dam censebat 2, 23, 15; cum eae res maxime -rentur 23, 24, 6; speculator rerum, quae a fratre -rentur 45, 19, 8; quo in loco res acta est 1, 36, 5; si ex foedere acta res esset 9, 5, 4; segnius tamen .. acta res esset 10, 45, 6; quod si ex composito acta res fuisset 38, 6, 7; Onomastum et Casandrum, per quos acta res diceretur, mitteret Romam 39, 34, 6; ab Albanis socordius res acta 1, 22, 5;* quaenam haec res sit aut quo acta more 7, 14, 1; nec tamen res ulla memorabilis acta (est) 8, 37, 6; certe variat* memoria actae rei 21, 28, 5; fama huius modicae rei in principio rerum prospere actae* 29, 30, 7; mentionem rei temere actae 40, 54, 8; litterae lectae (sunt) senatusque consultum serum ad impediendam rem actam 26, 15, 10; post rem actam 18, 10; id ut tutius consilium ante rem foret, ita acta re ad fidem pronius est 21, 28, 6; ab re tanto impetu acta* 26, 19, 1; compecto eam rem et communi fraude patriciorum actam (esse) 5, 11, 7; dictator quamquam rem bonam exemplo haud probabili actam censebat* 7, 14, 1; per consules omnem rem actam (esse) 42, 3; maiore conatu atque impetu rem -tam (esse) quam prioribus annis 22, 36, 5; his rebus actis coss... magistratum occepere 4, 37, 3; his rebus actis ad triumphum decessit 10, 46, 13; dilectibus aliisque, quae Romae -dae erant, peractis rebus 39, 32, 1. postero die Pythagoram cum auxiliaribus et equitatu stationem agere pro vallo iussit 35, 29, 12; custodire moenia ac pro portis stationes agere 3, 42, 6; cos... stationem ante portas -bat 4, 40, 2. Poetelius de Gallis Tiburtibusque geminum triumphum egit 7, 11, 9; nec alius post M. Furium quam C. Sulpicius iustiorem de Gallis egit triumphum 15, 8; Cn. Octavius Kal. Dec. de rege Perseo navalem triumphum egit* 45, 42, 2; trigeminae victoriae triplicem triumphum ex his* ipsis Volscis et <ex *add. Ml*> Aequis et ex Etruria egistis 6, 7, 4; qua (superbia) .. triumphum de pRo egisset 38, 52, 5; cum* is triumphus de Liguribus -batur 41, 14, 1; triumphus de Privernatibus actus (est) 7, 16, 6; triumphus a Popillio de Gallis actus (est) magno favore plebis 25, 1; domi, non militiae partum eum (esse triumphum) actumque de cive, non de hoste fremebant 6, 16, 5; omni acto triumpho depositus triumphus clarior fuit 2, 47, 11; plures prope de Gallis triumphi, quam de toto orbe terrarum acti sunt 38, 17, 6; non de Pyrrho modo nec de Hannibale, sed de Epirotis Carthaginiensibusque triumphi acti sunt 45, 38, 11; triumphi deinde ex Hispania duo continui acti (sunt) 41, 7, 1. ad stationem Ram in porta segniter -tem vigilias perveniunt 10, 32, 7.

neque aliud, quod -ret* in provincia, cum habuisset, Romam rediit* 41, 27, 4; se alia interim acturum (esse) 3, 25, 7; neque

aliud tota urbe agi,* quam bellum apparari 4,26,12; interim et aliud agi posse ratus 31, 46,12; aliud -dum ac cogitandum (esse), quo modo resistatur patribus 2, 25, 2; (nihil aliud *v. infra 25; 26;* quid aliud *v. p. 797, 27; 799, 25;* aliud quidquam *v. p. 800, 16.*) quid alia, quae auspicato agimus, omnia fere intra pomoerium, cui oblivioni aut cui neglegentiae damus? 5,52,15; *(v. p. 797, 12.)* eo pertinacius et infestius agere cetera et persequi, ut.. 10,44,7; cetera, uti e rpa maxime visum esset, agere 42, 47, 9; cetera omnia -ret faceretque, ut e rpa duceret 22,11,2; cetera, quae -ret aut pararet rex, cum argueret 42, 36, 4; cetera in suum quaeque tempus -da* differunt 40,5,6; cetera omnia .. acta (sunt) per eum eodem ordine, quo .. 22, 22, 18*. suo ipsum arbitrio cuncta (imperatorem) agere 33, 11,5. -bus divina humanaque .. consulibus Tarentini legati occursare 9,14,3. ibi cum .. scriba cum rege sedens pari fere ornatu multa -ret 2, 12, 7. coss. .. nihil pro magistratu agere, nisi quod expressum senatus consulto* est, ut dictatorem dicerent 9,7,12; nihil neque agere aliud neque cogitare 44, 25, 3; velut nihil aliud agens, quam ut .. praeda .. Ris reservaretur 27, 12; qui (imperator) nihil agenti sibi de caelo devolaturam in sinum victoriam censeat 7, 12, 13; omnia audentem contemnet Hannibal, nihil temere -tem metuet 22, 39, 20; Attalum .. legati aliquamdiu nihil-tem tenuere 31,15,9; si nihil ex praeparato -tem opprimet, qui mittetur 37, 7, 10; ut nihil terra marive -ret, quod non .. notum extemplo Ris esset 26, 6; si impio bello .. nihil prospere -rent 8, 39, 10; nihil enim Marcellus ita -rat,* ut .. 23, 43, 7; se quidem nihil non arbitrio imperatoris acturum (esse) 7, 14, 3; nihil enim segnius molliusve quam patribus placeat, acturos (se) 2, 28, 5; nec ego, ut nihil agatur, moneo* 22, 39, 21; minus per se nihil agi indignarentur 1, 49, 6; nihil placet aspere agi 3, 50, 14; cum per senatum .. nihil agi posset* 4, 6, 6; vicit tamen ea pars, quae nihil raptim nec temere -dum consulendumque de integro censuit 23,20,9; ad ea expianda nihil ultra, quam ut ludi instaurarentur, actum est 40, 59, 8; in te tuoque praesidio accersendo accipiendoque in arcem nihil est* publico consilio actum 34,32,7; quid abest, quin actum nihil nobis sit,* quod a Philippo liberavimus Graeciam 35, 16, 12; nihil enim per iram aut cupiditatem actum est 1, 11, 5; nihil dignum memoria actum (est) 2, 19, 1; in Aequis nihil deinde memorabile actum (est) 3,3,10; nihil dignum dictu actum (est) his* coss. 4, 30, 4; proximo anno .. nihil dignum memoria actum (est) 43, 1; his tribunis ad Veios nihil admodum memorabile actum est 5, 14, 6; eo (anno) nihil dignum memoria actum (est), nisi quod .. lectisternium fuit 7, 2, 1; biduo nihil dignum dictu actum (est) 10, 27, 7; Graeci Latinique auctores .. nihil memorabile a Villio actum .. tradunt 32, 6, 8; ne nihil actum, inquit, hac legatione censeatis 9, 1, 3; deinde in senatu quidam nihil actum *(i. q. effectum)* esse dicere exsilio Hannibalis 34, 61, 6; ne nihil actum censeret extracta prope aestate per ludificationem hostis 22, 18, 9. omnia, quae vel alius imperator .. in tali re praeciperet -retque, praecipit* ordine atque agit 4, 27, 9; segniter otiose neglegenter contumaciter omnia agere 2, 58, 7;* inter praetorem* tribunorumque omnia intempestive -di certamen erat 45, 21, 7; raptim omnia ac* praepropere -do militum apparatu nautica ministeria impediuntur 22, 19, 10; ne (plebs) in foro .. omnia temere ac fortuito -ret 2, 28, 1; ut omnia maxima minimaque per se adiret atque -ret 34, 18, 3; omnia, quae tunc -ret diceretque, eo spectare 40, 3, 2; hortatique censores, ut omnia perinde -rent locarent,* ac si pecunia in aerario esset 24, 18, 11; ut placatis dis omnia inciperent -rentque 30, 27, 11; satis apparebat nec deos nec homines consulentem ferociter omnia ac praepropere acturum 22, 3, 5; omnia temere ac neglegenter egit 4, 37, 6; omnia ira militaris prope vesano impetu egit 9, 13, 3; per tumultum ac trepidationem omnia agi 25, 13, 10; cum alienis oculis ei omnia -da sint 26, 22, 6; omnibus, quae adeunda -daque erant, mature aditis peractisque 20, 4; transactis omnibus, quae Romae -da erant, coss. ad bellum profecti 27, 12, 1; consuli .. omnia ad nutum imperiumque tribuni -da esse 2, 54, 5; Numidam promptum ad omnia <-da* *add. Als*> audendaque donis perlicit 26, 7, 6; raptim omnia stimulante fortuna -bantur 30, 9, 9; omnia ut maturius -rentur, belli Macedonici stimulabat cura 44, 17, 6; ignari omnium, quae post se -rentur, ex saltu evasere 22, 6, 8; omnia in maturandam perniciem eorum, qui fecerant, sunt acta 35, 36, 5; omnia, quae

acta erant, exposuit 27, 51, 6; noscere ipsos omnia, quae acta essent quaeque* -rentur Rhodi 45, 10, 5; ea omnia, sicut acta erant, cum enuntiata Beneventanis essent 25, 13, 8; Philopoemenis, auctoris omnium, quae Lacedaemone acta fuerant 39, 36, 5; ea omnia cum summa concordia consulum acta (sunt) 27, 38, 10; omnia ibi summa ratione consilioque acta fortuna etiam, ut fit, secuta est 5, 19, 8; *(v. p. 795, 12; 16; 798, 10.)* quia et quod ad supplicium attinet Campanorum et pleraque alia de Flacci unius sententia acta erant 21, 16, 1. singula deinde, quae per quosque -rentur,* .. ante oculos posuit 24, 24, 8. in regnum est profectus actumque *(subest lacuna)* 45, 44, 21.*

ratus -do ac moliendo vires quoque ad -dum* aliquid conlecturum* 29, 30, 5; animi aliquid -do occupati erant 1, 21, 1. ne quid dubiis dis -rem 8, 32, 4; ne quid eorum, quae -da sint, possent agere, quam ut hostes clausos habeant 37, 15, 4; si M. Furius pro dictatore quid egisset 6, 38, 9; ne quid non pro sociis egisse* viderentur 24, 2, 4; ubi quid fortiter ac strenue -dum esset 21, 4, 4; ne quid per plebeium consulem -retur 7, 1, 4; sic, ne quid aliud actum putent, victam legem esse 3, 10, 13. dum haec Ri parant aguntque, ad Philippum captiva navis .. refugit 23, 39, 1; dum haec coss. diversis regionibus agunt, censores .. senatum recitaverunt 29, 37, 1; haec agenti portentum terribile visum (est) 1, 56, 4; haec agenti Graccho legati Cumani nuntiarunt 23, 35, 10; haec agenti nuntius venit a Ti. Sempronio 35, 5, 4; iam haec -bus nuntius tandem venit 29, 4, 3; his peractis, quae ad deos pertinebant, quaeque per senatum agi poterant 5, 50, 8; haec per hiemem ferme acta (sunt) 33, 27, 4; dum haec Tarenti* aguntur, Hannibal .. inquit 27, 16, 9; inter haec -da pavorem iniectum .. dissimulare haudquaquam poterat 34, 25, 6; dum haec Veis -bantur 5, 47, 1; haec apud victos magis impulsu animorum .. quam ex consilio ipsorum aut imperio cuiusquam -bantur 22, 50, 12; eo tempore, quo haec Canusii -bantur 54, 1; aestatis eius principio, qua haec -bantur* 27, 17, 1; cum haec -bantur, Chalcide erat Antiochus 36, 15, 1; principio eius anni, quo haec .. -bantur 37, 1; per idem tempus, quo haec -bantur, legati .. Romam venerunt 42, 4, 5; quibus diebus haec -bantur, Perseus quoque in magno terrore erat 44, 32, 5; cum haec -rentur, iam cos. via Lavicana ad fanum Quietis erat 4, 41, 8; dum haec, si modo hoc anno acta sunt, Romae aguntur 39, 1, 1; his sicut acta erant nuntiatis 2, 6, 1; haec omnia celeritate ingenti acta (sunt) 4, 27, 1; haec eo anno acta (sunt) 5, 14, 1; haec eo anno in Italia, in Africa, in Sicilia, in Hispania vario eventu acta (sunt) 23, 30, 13; haec omnia intentissima cura acta (sunt) 25, 22, 4; haec eo anno in Hispania acta* (sunt) 27, 20, 9; haec eo anno acta* (sunt) 34, 53, 7; haec in Italia domi militiaeque acta (sunt) 35, 7, 6; in provinciis eo anno haec ⟨acta *add. Kr*⟩ 42, 7, 1*; haec ut summa ratione acta magna pars senatus adprobabat* 47, 4; his raptim actis .. in Thessaliam descendit 26, 25, 4. cum illud potius -dum atque cogitandum* sit, si quo modo fieri possit, ne qui socii a pRo desciscant 24, 45, 5. acturum se id per populum aperte ferret, si senatus adversaretur 28, 40, 2; quod legationibus nequiquam saepe temptaverant, id se tanto agmine armatorum acturos efficacius rati 10, 16, 3; tamquam ad id unum -dum missos ab domo se scirent 35, 35, 5; id pro cetera socordia neglegentiaque a Campanis actum (est) 25, 13, 7; adducor ut credam X haud minus post annos ea acta 6, 42, 6; (eorum, quae *v. p. 797, 21;*) nihil vos eorum, .. quae illic acta sunt, ignorare patiar 22, 60, 7; neque enim quidquam eorum, quae apud hostes -rentur, eum fefellit 22, 28, 1; quonam modo ea, quae belli iure acta sunt, in disceptationem veniunt? 39, 36, 12; miles .. ea quae acta* erant, quaeque ut -rentur convenerat, ad consulem refert 27, 15, 12; interrogationibus .. de iis,* quae in Histria essent acta 41, 7, 5; iisque*, quae acta Romae audierant, perturbati 3, 50, 12; quae Chalcidenses querantur* acta, ea senatui non placere 43, 8, 7; ut, quae ab se* ex X legatorum sententia acta essent, ea .. confirmarentur 30, 44, 13. dei approbent .., quod agitis acturique estis, Quirites 10, 13, 12; quod bello armisque in Latio -dum fuit, id iam .. ad finem venit 8, 13, 11; se quod intra muros -dum esset, libertati pRi consulturum 4, 24, 4; *(v. p. 797, 10; 800, 14.)* omissis,* quae agere instituerat 40, 39, 5; omissis, quae in Hellesponto -bat 36, 43, 3; quae dum aguntur, concilia .. habita (sunt) 5, 17, 6; nos, quae ipsis nobis -da sunt, impigre exsequemur 39, 16, 12; peractis, quae

Romae -da erant 37, 4, 1; peractis, quae -da in Graecia erant 42, 44, 8; perfectis, quae Romae -da fuerant 31, 22, 3; quae cum -rentur, hostes .. concessere 4, 22, 2; nec quicquam eos,* quae terra marique -rentur, fallebat 41, 2, 2; auditis, quae acta Gadibus erant 28, 31, 1; auditis, quae Syracusis acta erant 24, 23, 3; quae acta erant exposuit 42, 17, 9. quid (Hannibal) agat acturusque sit, haec exploranda .. esse 22, 55, 5; quid -rent pararentve exspectaturus 25, 40, 9; incertos, quid -rent, nox oppressit* 7, 34, 11; duces .. quid -rent, consultabant 24, 30, 5; ut, quid -rent, consultarent 37, 28, 3; explorans, quid hostes -rent § 6; nec quid -rent .. cernebant 38, 21, 7; consultari,* quid -rent, coeptum (est) 40, 58, 7; consultantibus, quid -rent, .. trepidus* nuntius adfert 42, 57, 4; quid interea coss., quid duo exercitus consulares agent? 8, 7, 4; vos autem, si reum perago, quid acturi estis? 4, 42, 6; magis id animadvertendum esse, quid Hannibal et Carthaginienses .. acturi essent 33, 45, 5; quid hic post mortem patris egit aliud quam bellum paravit?* 41, 23, 12; quid enim* eos per populum egisse? 3, 39, 9; providere et consulere, quid -dum sit 44, 34, 2; ut, quid -dum esset, consultarent 36, 8, 6; praetor Aetoliae* principes, quid -dum esset, consuluit 38, 8, 2; ut .. quid -dum esset, .. consulerent 9, 1; se .. tamquam tirones, quid -dum esset in re militari, didicisse 44, 34, 6; magis ad summam rerum nostrarum pertinere arbitror, quid -dum nobis, quam quid loquendum sit 8, 4, 1; percunctanti, quid Ephesi -retur 37, 11, 2; nec quid quoque anno actum sit .. digerere 2, 21, 4; ut quid hac pugna sit actum, scias 22, 51, 2. praedatum simul speculatumque,* quae populus Carthaginiensis -ret pararetque* 27, 5, 1; se in tempore editurum, quae vellet agi 25, 9, 5; qui* dux .. sciret, quae sibi -da armato forent 22, 38, 9; auditis, quae ad Capuam -rentur 25, 13, 9; cum .., quae domi -rentur, exposuissent 29, 6, 6; delaturosque ad vos, quae -rentur, professi erant 42, 13, 7; qui* (legati) comperta, quae -rentur, referrent 43, 11, 2; qui,* quae -rentur,* scirent 45, 25, 5; edita .. erant, quae -rentur 34, 4; cum .., quae acta essent,* percunctarentur 27, 51, 4; expromere, quae acta essent § 11; nec quae acta essent promendo 30, 12, 8; Cotta .. in contione .., quae acta in Asia essent, exposuit 37, 52, 2; quae se absente acta essent, se quoque .. comperta habere 41, 7, 6; utrum certius aliquanto, quae Carthagine acta essent, ab rege scierant 22, 1*. vetat quemquam privatae quidquam rei agere 3, 27, 2; magistro equitum Q. Fabio vetito quidquam pro magistratu agere 8, 36, 1; vetuerimne te quidquam rei me absente agere 32, 6; neque enim iis venerat copiis, ut vi* agere quidquam posset 35, 47, 1; vix ullam spem habebat, temere atque improvide quidquam coss. acturos 21, 53, 7; nec quidquam rei publicae acturos (se esse), praeterquam quod ad provinciarum administrationem attineret 42, 10, 15; nec aliud quidquam dignum memoria in Graecia egit 31, 26, 13; hi censores neque senatum legerunt neque quidquam publicae rei egerunt 27, 6, 18; coss. eius anni nec domi nec militiae memorabile quidquam egerunt 39, 44, 11; nec quidquam raptim aut forte temere egeritis 23, 3, 3. ab incertis, quidnam acturus esset, legatis recessit 9, 38, 13; consultanti, quidnam -dum de Larisa esset, supervenerunt 36, 10, 6; incerto .., quidnam -dum foret, .. litterae .. adlatae sunt 44, 7, 11; silentium subito ortum et tacita cogitatio, quidnam egissent 26, 18, 10. quibus (operibus) quidquid* hostes ingenti mole -rent, ipse perlevi momento ludificaretur 24, 34, 2. ut natum ad id unum diceres, quodcumque -ret 39, 40, 5; omnia, quaecumque* agimus, subiecta esse mille casibus scio 30, 31, 6. non operae est persequi, ut* quaeque acta in his locis sint 33, 20, 13.

dis bene iuvantibus -ret, quod e rpa duceret 6, 23, 10; omnes permiserunt, ut -ret diceretque, quae e rpa .. viderentur 8, 4, 12; ut sine arbitrio* milites quae vellent -rent 27, 28, 7. senex, velut si iam* -dis quae* audiebat interesset 23, 9, 1.

δ) **agitur aliquid** = '*es handelt sich um*': militum magis in hoc universique* pRi fama agitur 45, 38, 5; eum causa M. Livi Macali, cum fama eius -retur, stantem coegit* in senatu* sententiam dicere 27, 34, 7. tum iam fides agi visa, deditos non prodi 7, 31, 7. velut si omnium communis agatur honos 28, 32, 7. quippe imperium -batur in tam paucorum virtute atque fortuna positum 1, 25, 2. homines in damnatione Caesonis libertatem agi credere 3, 12, 1; non libertas solum* -batur, .. sed ..

mors ob oculos erat 28,19,14. — tamquam ad id, quod agi videbatur, ambientes .. animos pertemptant 2, 3, 6; ne id, quod non agitur, .. simulaverimus agi* 41,24,15. cum .. id ipsum agi diceret Icilius 3,46,7. nisi quod in turbido minus perspicuum fore putent, quid agatur 40,10; utrum fefellit* .. te, M.' Acili, quid agatur, an .. censes? 36,34,7; exploratum, quid agatur 10,20,8; inscia multitudine, quid -retur 1, 54, 3; neminem, quid -retur, fallebat 36, 6, 5; ego id tantum temporis .. ad cognoscendum, quid -retur, habui 40, 15, 13. ibi rem summam agi cernentes 23, 49, 8; parva .. aut mediocris res .. quibusdam videtur agi; ego maximam gravissimamque* omnium non agi tantum arbitror, sed quodam modo actam esse 41, 23, 6.

ε) **actum est de** = ἀπόλωλεν: ni quid auxilii in vobis est, actum iam de hoc exercitu erit 40, 40, 4*; actum de exercitu foret, nisi K. Fabius in tempore subsidio venisset 2, 48, 5. de imperio actum est 4, 3, 7; 38, 3; ut magna pars actum de imperio dicerent* 27, 9, 14. actum esse de libertate sua 2, 55, 2; actum esse de libertate vociferantes 7, 18, 9. iam de Servio actum rati 1, 47, 9.

ζ) Cato, qui asper ingenio tum lenem mitemque senatorem egit *(i. e. partes egit)* 45, 25, 2.

b) **verbis.** 1) *gratias ago sim.:* α) *abs.:* gratias agunt liberaliter habiti cultique in calamitate sua 2, 22, 7; Placentini Cremonensesque .. gratias -tes 33, 23, 1; tum vero impensius quam ante Rhodii gratias -runt 37, 56, 10; cum legatus Atheniensium .. gratiis -dis Rorum in Graeciam merita extulisset 34,23,2; gratiae ingentes actae (sunt) 2, 48, 10; gratiae ab senatu actae (sunt) 44, 14, 2. — β) *acc. de:* Numida gratias de fratris filio remisso agit 28,35,8. — γ) *acc. ob:* gratias se inter cetera* etiam ob hoc agere, quod admoniti essent 34, 50, 4; ob haec .. gratias actum nos .. senatus populusque ad vos misit 28, 39, 13; gratiis ob impigram militiam actis 3, 5, 15. — δ) *acc. pro:* pro his cum gratias egissent Rhodii, de Solis urbe .. egerunt 37,56,7. — ε) *acc. dat.:* Camillo et ab hostibus et a civibus gratiae actae (sunt) 5, 27, 15. gratiae et Carthaginiensibus et regi actae (sunt) 43, 6, 14. in haec tanto animo consensum est, ut gratiae ultro consulibus -rentur 26, 36, 10. quod primum dis immortalibus gratias -retis, deinde vestrae ipsorum virtuti 1, 28, 4; pro se quisque ex contione ad gratias* -das iere* dis 45, 2, 6. ut tribuni militares .. equitibus peditibusque* gratias -rent 5, 7, 12. et Eumeni absenti et praesenti Attalo gratiae actae (sunt) 35, 23, 11. gratiae intercessoribus ab senatu actae (sunt) 4, 48, 16. ibi quoque ei ex auctoritate senatus gratiae* actae (sunt) 42, 35, 2; nisi universi patres iis* in curia gratias egissent 27, 10, 5; iis, sicut Neapolitanis, gratiae actae (sunt) 22, 36, 9; iis (coloniis) gratiae in senatu et apud populum actae (sunt) 27, 10, 9. gratiae legatis actae (sunt) 30, 21, 5. matronis gratiae actae (sunt) 5, 50, 7. nemo .. militibus suis .. gratias agere iure ac merito potuit 26, 41, 3. omnibus gratiae actae (sunt) 42, 53,4. gratias deinde patribus egere Carthaginienses 30, 43, 5; is cum gratias patribus conscriptis egisset 39, 5, 7. Picentibus gratiae actae (sunt) 10, 11, 8. Pisanis agrum pollicentibus .. gratiae ab senatu actae (sunt) 40, 43, 1. Locrenses praetori legatisque et* senatui ac pRo gratias egerunt 29,21,9. quibus cum gratias in senatu egisset dictator 5, 19, 6; quibus cum amplissimis verbis gratiae ab senatu actae essent 7, 6; quibus cum ab universis gratiae actae essent 6, 42, 14. gratias regi me agere 37, 37, 8; gratiae regi ab senatu actae (sunt) 31,9,4; *(v. p. 801, 52;)* gratiae regibus actae (sunt) 36, 4, 3; 37, 3, 11. conlaudatis ab senatu tribunis et ipse Camillus .. gratias egit 6,6,7. Tusculanis gratiae actae (sunt) 3, 18, 10.— ζ) *cui* cum *ob* animum egregie victum legati gratias -rent 9, 38, 14. ob haec iis* advenientibus gratiae actae (sunt) 3, 53, 2. — η) legatos gratias -tes *ei pro* redditis hominibus 33, 27, 7. legatis gratiae actae (sunt) pro munificentia curaque 22, 32, 9. Thessalis benigna materia gratias -di Ris pro libertatis* munere fuit 42, 38, 6. — ϑ) *acc. quod:* legatis -bus gratias, quod per eum regnum patrium recepisset, .. respondit 45, 11, 10. alii gratulabantur, alii gratias -bant, quod eorum opera* incolumis rpa esset 28, 9, 6. convocatis .. legationibus .. gratias egit, quod, quae imperata essent, .. praestitissent Fr. 20.* gratias egerunt, quod Masinissam non appellasset modo regem, sed fecisset 30,17,8. — ι) *acc. dat. et quod:* oratio .. qua gratias egit Campa-

nis, quod amicitiam .. praeposuissent 23, 10, 1. gratias consuli -das (esse), quod eam rem .. investigasset 39, 14, 5; ut consuli .. obviam itum .. sit et gratiae actae, quod de rpa non desperasset 22, 61, 14; senatus dis agere gratias, quod Camillus in magistratu esset 6, 6, 6. gratias agimus et ducibus vestris et exercitibus, quod oculis magis quam auribus crediderunt 26, 5. de imperatore meo, cui praesertim gratias sciam ab senatu actas, quod non desperaverit de rpa 25, 6, 7. iis* gratias agam, quod mihi .. mentem facultatemque dederunt 38, 51, 9. cum breviter .. egisset gratias patribus, quod obsidione se .. exemissent 37, 52, 3. gratias pRo egit, quod tanto studio .. praetorem se voluisset facere 39, 39, 11. ut Quinctio gratias -rent, quod eius opera mitigata discordia esset 2, 57, 2. ut .. gratias -rent regi, quod .. in fide mansisset 31, 2, 3. legati .. gratias senatui egere, quod Antiochus .. finibus Attali exercitum deduxisset 32, 27, 1. ut sociis gratiae -rentur, quod .. decessissent 31, 5, 8. ibi gratiae ingentes ab universo ordine .. Ti. Graccho actae sunt, quod rpam privatis simultatibus potiorem habuisset 38, 53, 6. — κ) *acc. dat. et qui:* gratiae actae (sunt) et Sempronio, qui in bene coepto perseverasset, et Claudio, qui non impedisset 45, 15, 7. — λ) *acc. si:* cum rex gratias quoque se acturum diceret, si quid, quod in rem suam esset, exprimeret 33, 35, 4. — μ) *sq. acc. c. inf.:* legati communi nomine regis et Cleopatrae gratias -runt: plus eos senatui populoque Ro quam parentibus suis .. debere 45, 13, 4 *sq.*

grates (laudes) ago: α) discursum (est) .. circa templa deum, ut grates -rent 27, 51, 7; (ut) circumeundi salutandique deos -dique grates per totum diem populo potestas fieret 30, 17, 6. — β) *dis* laudes gratesque agunt 7, 36, 7; laeti atque alacres dis populoque Ro grates agunt, quod eum sibi imperatorem misissent 10, 25, 5; plena omnia templa Rarum matrum grates dis -tium erant 5, 23, 3; cum matronae .. deis immortalibus grates -rent 27, 51, 9; ut Romam venire velit Iovique Optimo Maximo in Capitolio sacrificare et grates agere 45, 13, 17; nec esse, qui deis grates -das censeat 30, 21, 9*. — γ) *Iovi* .. non grates tantum *ob* haec agere iussi sumus, sed donum hoc etiam .. ferre 28, 39, 15; ut appareat dis grates -tem imperatorem ob rpam bene gestam redire 45, 39, 12. — δ) veta *in* tam prosperis rebus grates *deis* immortalibus agi 23, 12, 7. — ε) grates *diis pro* pRi* victoria apud suos penates -ret; Romae filium pro eo acturum 45, 14, 3; pro his .. victoriis verum* esse grates deis immortalibus agi haberique 23, 11, 12. — ζ) *dis* immortalibus, ut in tali re, laudes gratesque .. ago, *quod* victor hostis .. non ipsa castra est adgressus 27, 13, 2; *(v. p. 803, 43.)* — η) postero die militibus .. convocatis primum *dis* immortalibus laudes gratesque egit, *qui* se .. compotem fecissent 26, 48, 3.

2) *i. q.* **loquor, colloquor** '*verhandle*'. α) *omisso obi.:* agit deinde cum delectis Aetolorum .. et Nicandro praetore *(coni. Mg)* 38, 1, 4;* quid perplexe agimus? 8, 23, 8; passim omnes clamoribus agunt 2, 45, 11; agunt cum Terentilio tribuni 3, 9, 13; sic enim agere debent, qui mercennario milite utuntur; nos tamquam cum civibus agere volumus agique tamquam cum patria nobiscum aequum censemus 5, 4, 8;* ut sibi paucis ad populum agere liceret 42, 34, 1; tribuni .. de integro agere* coeperunt 45, 36, 10; agenti consuli ex senatus consulto respondit 39, 39, 8; erant, quos moveret sua magis pietate quam eius, pro quo -bat, causa 3, 58, 5; etiamsi non apud Rum, sed apud Carthaginiensem senatum -rem 38, 48, 13; apud eos cum Delphis utriusque partis legati magno certamine -rent* 41, 25, 6; quid autem ego sic adhuc egi, tamquam integra sit causa ..? 10, 8, 1; posita contentione, qua paulo ante egisti 39, 36, 8; pro ingenio quisque eorum .. et* gratia cum Philippo aut odio acerbius leniusve -runt 25, 2; pluribus me ipse egisse quam pro patria sermonis brevitate* fateor 34, 31, 19; contione advocata cum egisset cos. 39, 39, 11; causam .. differendam arbitror esse duarum rerum gratia,* unius, ut* coram P. Scipione .. agatur,* alterius .. 29, 17, 4; lucum inaugurari, ubi auspicato cum populo agi posset 3, 20, 6; censuerunt .. ad populum cum Flacco -dum 39, 39, 10; consultantes, quonam -dum modo apud consulem foret 36, 27, 4; nec cum eo tamquam cum cive -dum fuisse, qui .. spem regni conceperit 4, 15, 3; actum cum iis est nec quidquam impetratum 37, 56, 8; concilio .. dato magna contentione actum (est) 3, 71, 3.

β) *aliquid:* sed quid ego causam civitatium ago, quam ipsis -bus et nos et regem

ipsum cognoscere aequius est? 35, 16, 13; utrum militantium adversarii estis an causam agitis? 5, 3, 7; ut nos liberi etiam aliorum libertatis causam agamus 37,54,6; -do enim Rae societatis causam ipse .. effecit 41,24,2; exercitus .. oravit me, ut suam causam apud te -rem 7, 13, 3; agent enim causam civitatium Graecarum 37, 53, 3; Hanno .. causam foederis magno silentio propter auctoritatem suam, non cum adsensu audientium egit 21, 10, 2;* adversus quos .. praetores* plebis causam -runt 43, 14,3; ut aliquam mihi materiem* praebeas -dae tuae apud senatum causae 42, 40, 11; cum ad populum -da causa esset 2, 61, 5; bonam causam, si apud iudices aequos -retur, apud eosdem et accusatores et iudices agam* 42, 41, 1; Aetolorum causas Marcellus Delphis per idem tempus non minus hostilibus animis, quam quos intestino gesserant bello, cognovit *(coni. Mg)* 5, 10.* — (dissimilia *v. p. 807, 12.*) — dum haec in foro sedandae discordiae causa aguntur, coss... discesserant 3, 17, 12; dum haec* aguntur, classis.. Samothracam est adpulsa 45, 5, 1; his -dis dies est consumptus 10, 22, 8; cum haec Romae -bantur* 36, 5, 1; cum maxume haec in senatu -rentur, Canuleius .. ita disseruit 4, 3, 1; paucos post dies, quam haec acta erant *(coni. Mg)*, legati .. venerunt 45, 42, 6; haec adsidens aegro collegae, haec in praetorio prope contionabundus agere 21, 53, 6; haec eos* -entis .. hostes oppressere 22, 49, 12; haec legatis -bus in concilio Samnitium adeo ferociter est responsum 7, 31, 11; haec -bus cum intervenisset nuntius 37, 12, 3; haec simul iurgans querens .. plurimis cum lacrimis -bat 8, 33, 23; cum maxime haec -rent (tribuni), trepidi nuntii .. veniunt 3, 31, 3; cum maxime haec imperator apud Carthaginienses, duces suarum* gentium inter populares, pleraque per interpretes inter immixtos alienigenis* -rent*, tubae .. cecinerunt 30, 33, 12; cum haec legati regis in contione Rhodiorum -rent 33, 20, 10; haec cum foedis certaminibus -rentur 5, 25, 1; haec acta (sunt) in conciliis 27, 9, 7; haec per nuntios acta magis equidem crediderim .. quam ipsum Syphacem .. ad colloquium venisse 30, 3, 6; haec in concilio Aetolorum acta (sunt) 31, 32, 5; haec Romae acta (sunt) nondum profectis in provinciam consulibus 42, 36, 8. utinam haec, quae apud vos acturus sum, Canusii apud ipsum exercitum -rem* 22, 60, 8; haec, quae adhuc egi, .. coegit me loqui 9, 34, 24. qui iam antea id senserat agi 2, 4, 5; concilio dimisso, ut id* actum videretur, expeditio .. edicitur exercitui 28, 26, 4; ea omnia in pratis Flaminiis concilio plebis acta (sunt) 3, 54, 15. reliquum est, ut, quae hic vociferantur, eadem et in castris et apud milites agant 5,6,16; neque ego obtundam saepius eadem nequiquam -do 2,15,5; qui (oratores) eadem illa, quae nuper, cum minis gravioribus -rent 35, 51, 6. — nihil ego tamquam accusator criminose .. ago 40, 9, 13; si verbis nihil -rent *(i. e. impetrarent)*, vindictam aliquam libertatis suae (se) quaesituros 24, 37, 10; nihil iam cum militibus agere (Appius) 2, 58, 9; tempus erat .. tandem iam vos nobiscum nihil pro imperio agere 8, 5, 3; nihil sincera fide cum Ris acturum (esse Syphacem) 29, 4, 8; nihil ergo vobis nec nobiscum est .. nec cum Samnitibus, cum quibus nihil egistis 9, 9, 17; quia aliquando nihil cum populo agi utile futurum erat 1, 19, 7; iam vero nihil in senatu agi* aliter, quam si plebis ibi esset concilium 23, 4, 4; iis colloquis aliud quidem actum nihil est 35, 14, 4*. — haec — nec enim occulta -bantur — cum relata Hannibali essent, primo misit 23, 7, 7; re* vera occultiora quaedam -bantur, quae .. 44, 24, 7. semel causam dixit, quo* semper agere omnia solitus erat, accusatorio spiritu 2, 61, 7; *(v. supra 6.)* pleraque apud multitudinem aut* per nocturnas visas* species aut velut divinitus mente* monita agens 26, 19, 4. — quae pro tribunali -da erant, peragit 27, 19, 11; esse ait, quae cum eo agere arbitris remotis velit 7, 5, 4; ignotis, quae* occulte acta erant 44, 27, 13; *(v. 805, 54 sqq.)* — quid enim vobiscum, .. quid cum pRo actum est? 9, 9, 16. omnibus civitatibus* .. curae erat, quid Persei legati, quid Eumenes in senatu egisset 42, 14, 5; ut quid -retur scirent 42, 26, 3; quid actum esset quidve inter reges convenisset, ignorabatur 44, 24, 11; quae -rent, omnia legatis Ris deferebantur 35, 32, 5; quae secum acturi fuissent, exponere 36, 27, 3; editis, quae agi cum multitudine vellet 44, 45, 10; quae actum iri secum credant, .. referunt 8, 3, 10; celari, quae secum acta essent 23, 14, 12; exsequentibus sciscitando mercennariis*, quae acta cum Ris essent 25, 29, 10; expositis

prius, quae cum Philippo acta essent 33, 44, 6; auditis, quae Romae acta essent 29, 21, 1; auditis, quae Romae quaeque Carthagine acta decretaque forent 21, 21, 1. quae acta Philippus ad suos rettulerit, minus compertum est 32, 35, 8. — si quid adulescens cupiditate regni prolapsus secum egisset 40, 23, 8; Tullus praeceperat suis, ne quid prius quam mandata -rent 1,22,4. — Hannibal cum pro tribunali quaedam -ret, mox de Blattio cogniturus 26, 38, 8; qui cum haud dissimilia iis.., quaedam etiam ferocius egisset 36, 9, 6. — priusquam -rent quidquam 39, 36, 1; nec agi quidquam per infrequentiam poterat senatus 2, 23, 12; non passurum quidquam prius agi, quam ut Siculi in senatum introducantur 26, 26, 7; negare itaque* prius quidquam agi passurum, quam sibi provincia Africa decreta esset* 30, 40, 8; non quo quidquam agi putet eo colloquio, sed ne.. 32, 33, 10; illum diem religiosum Carthaginiensibus ad -dum quidquam rei seriae* esse 26, 17, 12. — postulavit, ut.. mane eam rem -rent* 45, 36, 2; ut de integro eam rem* -rent,* ab tribunis petere § 9; utrum peior ipsa res an peiore exemplo agatur 34, 2, 4; ad subsellia tribunorum* res -batur 42, 33, 1; consule inde postulante*, ut in contione ea res -retur § 2; cum.. -retur res solito primum certamine inter se tribunorum 6, 38, 5; cum res eo minore -retur certamine, quod amoti.. moderatores studiorum fuerant 26, 48, 10; non videri sibi absente consulum altero ambobusve eam rem agi satis ex dignitate pRi esse 30, 23, 2; absente eo res agi coepta est 35, 16, 1; scio multis vestrum videri.. rem actam hodierno die agi 28, 40, 3; docet rem sine modo ac modestia agi 26, 48, 11; detestabili exemplo rem agi *ib.*; percitum ira in patrem spes erat aut criminis aliquid novi aut consilii ad rem -dam deferre 7, 5, 4; delecti ad eam rem -dam Pausanias praetor et Alexander 32, 10, 2; non tam idoneum ad celandam rem eum (servum) videri sibi quam ad -dam fuerit 33, 28, 12; acta deinde in senatu res est 5, 8, 13; ea res cum tribunis acta promulgataque est 26, 2, 6; nulla prius secundum religiones acta in senatu res est, quam de Aetolis 37, 1, 1; haud minore certamine animorum.. res acta (est) apud Ros 40, 17, 3; cum saepe acta res esset magnis* certaminibus 24, 28, 9; acta res etiam in senatu fuerat 21, 3, 2; meministis ante Gallorum adventum.. hanc eandem rem actam esse, ut Veios transmigraremus* 5, 53, 2; res per summam contentionem acta invidiam.. Flaminio.. peperit 21, 63, 4; multis contentionibus et in senatu et ad* populum acta res 30, 40, 11; magno certamine animorum rem actam (ferunt) 4, 56, 9. — s i m i l i a his qui cum Pheraeis -ret, missus (est) 36, 9, 5. — iis eadem fere,* quae Romae egerant*, v e r b a.. iactantibus 33, 34, 2.

γ) acc. enuntiatum pro obi.: Lycortas.. postulabat, ut Achaeis ex foedere ac legibus suis, quae decressent, agere liceret 38, 32, 8; ut rex quae vellet coram -ret 31, 15, 1; quod e re Aetolorum.. fideque sua esse censerent, -rent 38, 8, 5; se.. postero die acturum, quae constituisset 1, 50, 8; inde cum -retur, quae civitates liberandae essent 32, 10, 7; cum multis verbis actum esset, utrum.. an.., medium visum (est), ut 26, 21, 3; quod tum referatur decernaturque, ut perinde ius ratumque sit ac si in Panaetolico aut Pylaico concilio actum esset 31, 32, 4.*

δ) sq. ut (ne): postquam Sp. Lucretius.. agere varie rogando alternis suadendoque coepit, ut vinci se consensu civitatis pateretur 2, 2, 9; Amynander impigre -bat, ut Ambracienses compelleret ad deditionem 38, 9, 6; ut sibi restitueretur (Gonnocondylum), -bant 39, 25, 16; miramini, cur diffidenter Cleomedon.., ut* pro rege arma caperemus adversus Ros, modo egerit? 32, 21, 8; ut idem omnes sentiant, summa vi -dum esse 24, 28, 5; non enim, ut in Ros verterent arma, -batur 25, 33, 4; cum trigeminis agunt reges, ut.. dimicent 1, 24, 2; agite cum collega, ut rem.. differat 3, 9, 12; coss. iussi (sunt) cum tribunis plebis agere, ut.. populum rogarent 30, 27, 3; censeo cum tribunis plebis -dum esse, ut.. rogationem ferant ad plebem 26, 33, 11; (dictator) non imperio modo, sed consilio etiam ac prope precibus agens cum magistro equitum, ut plus consilio quam fortunae confidat 22, 18, 8; uti cos. cum tribunis plebis -ret, uti ad plebem.. ferrent 39, 19, 4;* (ut coss.) cum tribunis plebis -rent, uti ad plebem ferrent 31, 50, 8; uti coss. cum tribunis -rent,* ut.. plebem rogarent 30, 41, 4; senatui cum Camillo agi placuit, ut.. bellum Etruscum susciperet 6, 9, 5; agi cum tribunis plebis, ut.. ferrent ad populum 29, 19, [illegible]

nec umquam, ut cederet regno, actum esse 33, 12, 8. — omnia, *ne* id fieret Carthaginiensibus de industria -bus 29, 30, 12; primo imperio minisque, deinde auctoritate deterrendo, postremo.. obliti maiestatis precibus -bant, ne proderent patriam 24, 32, 5; uti L. Porcius cos. cum Q. Fulvio -ret, ne impedimento esset 39, 39, 7; qui senatus populique Ri nomine -rent cum Gallis, ne socios .oppugnarent 5, 35, 5; ibi cum T. Manlius cos. egisset cum iis ex auctoritate patrum, ne Samnitibus .. bellum inferrent 8, 5, 1. — *omisso ut:* tribuni lenius agere cum patribus, finem tandem certaminum facerent 3, 31, 7; mandatum Q. Cassio praetori, cum tribunis plebis -ret, ex auctoritate patrum rogationem ad plebem ferrent 45, 35, 4;* dum cum tribunis plebis esse, primo quoque tempore ad plebem ferrent 26, 2, 5; actum cum tribunis est, ad populum ferrent, ut 8, 23, 12; cum tribunis plebis actum est,* ut compararent inter se aut sorte legerent, qui.. irent 29, 20, 9. — *si:* id mandatum Octavio, ut cum praetore -ret, si quid ex ea provincia comparari .. posset 36, 2.

ε) *agere de;* 1) *omisso obi.:* (de Achaeis *v. p. 810, 12;* de Aetolis *v. p. 807, 50.*) de agro plebis adversa patrum voluntate* senserat agi 1, 46, 2; se.. in eo agro, de quo agitur, militasse 3, 71, 6; neque eum (agrum), de quo agatur*, probare eos posse se*.. ne diu quidem possedisse 34, 62, 13; eum, de quo agatur, ab triumviris agrum sibi adsignatum esse 45, 13, 10; de agro Pomptino ab L. Sicinio .. actum (est) ad frequentiorem iam populum 6, 6, 1. supersedete de amicitia agere 34, 59, 3; *(v. p. 812, 21.)* cum de bello et pace agere velit 31, 32, 4; cum de finiendo Aetolico bello -retur 28, 7, 14; *(v. p. 811, 30;)* ibi de Aetolico finiendo bello actum (est), ne causa.. esset 27, 30, 10. (de Boeotia *v. p. 810, 12.*) per senatum agi de Campanis .. iniussu populi non video posse 26, 33, 10. de iis (captivis) dedendis magna contentione actum in senatu esse 22, 61, 8; de captivis actum esse 44, 27, 13. eandem, de quibus illi agant, civitatium causam esse 39, 26, 10; per similem temptationem ab* Ris de duabus civitatibus agi 35, 17, 18. mirari, cur nemo de commodis plebis -ret 4, 35, 7. inter se ipsi de reconcilianda concordia -bant 41, 25, 2; agi deinde de concordia coeptum (est) 2, 33, 1. cum Livio de condicionibus tradendae urbis -bant 37, 12, 2; ubi de condicionibus amicitiae coeptum agi est 32, 39, 10; idem, cum de condicionibus -retur, .. ea postulavit 3, 53, 3. cum .. multa inter se de novo .. consilio egissent 2, 4, 5. ut* de Capuae defectione agi .. satis pro certo* habuere 23, 17, 10. agi deinde de Apollinis dono coeptum (est) 5, 23, 8. ibi de Eleis* et de exsulibus Lacedaemoniorum restituendis actum est* 36, 35, 7. si .. adhibitus essem in consilium*, cum de Euboea, de Achaeis deque* Boeotia -batur, eandem sententiam dixissem, quam hodie, cum de Thessalis agitur, dicam 7, 2. priusquam de praetoris exercitu -retur 40, 36, 5; de Ti. Sempronii deinde exercitu actum est § 8; cum de consulum praetorumque exercitibus -retur 39, 38, 6; tum de exercitibus* consulum praetorumqne actum (est) 31, 8, 5. tribuni .. de proferendo exitu* agere 3, 20, 6. vocem tribuniciam de levando fenore et fine aliarum iniuriarum -tem 6, 27, 7. cum senatu, cum populo de pace ac foedere agere 9, 9, 12; qui de foedere antiquo renovando -rent 24, 27, 4; qui (legati) coram cum praetoribus de renovando foedere -rent § 6. si .. de gloria tantum -retur 45, 38, 10. iam de imperio abrogando* eius -bat 27, 20, 11; obtinuerunt, ut .. veniret, .. nec de imperio eius abrogando absente ipso -retur § 12; actum de imperio Marcelli in circo Flaminio est ingenti concursu plebis 21, 1. nunc de eo agere* *(add. Mg)* periculosum et immaturum videtur 41, 23, 18; venio nunc ad id, de quo agitur 34, 6, 1; sibi placere de eo, quod* Valerius Horatiusque ante idus Maias Xviros abisse magistratu* insimulent, .. senatu disceptante agi 3, 40, 11; de iis tantum, qui .. militassent .., -dum censebat 2, 29, 7. ibi de Lacedaemoniis actum (est) 39, 35, 6. ibi cum ceteri de legatis mittendis ad imperatores Ros -rent* 26, 13, 2; tum de legatis Philippi et Carthaginiensium actum* (est) 30, 42, 1. tribuno de lege agente 3, 10, 2; cum Verginius maxime ex* tribunis de lege -ret 25, 4; quibus (diebus) tribuni de lege non -rent 14, 5; nisi cum de lege agi coeptum esset *ib.*; instare (tribuni) C.* Claudio, ut .. agi de lege sineret 19, 1; cos. .. negare passurum agi de lege *ib.* de iis (ludis) post legationem demum in senatu actum (est) 39, 22, 10. ut de mandatis statuque praesenti Asiae agi coeptum est 33, 39, 3. de

M. Livio .. haud minore certamine actum est 27, 25, 3. de societate haud abnuunt barbari, de mercede agitur 10, 10, 8. de obsidibus accipiendis sine dilatione -bat 44, 25, 8; cetera omnia de reddendis obsidibus .. acta* per eum* eodem ordine, quo si Carthaginiensium nomine sic -retur 22, 22, 18. nec* de pace cum fide Philippum agere 32, 33, 10; velle se de pace agere 37, 18, 12; *(v. p. 809, 38; 810, 23;)* tempus venisse ratus .. -di de pace § 11; utraque legatio de pace reconcilianda cum rege Perseo egit 44, 14, 5; Aetolos nisi inermes de pace -tes non auditurum se 38, 8, 9; de pace vobis -bus .. ferimus (condiciones) 37, 45, 13; qui sub condicionibus iis de pace -ret 21, 12, 4; quae (legationes) ad Phalara* egerant de pace 27, 30, 12; in meliore vestra fortuna de pace agitur. agimus ei, quorum et* maxime interest pacem esse, et* qui quodcumque egerimus ratum civitates nostrae habiturae sunt* 30, 30, 9; si Volscis ager redderetur, posse agi de pace 2, 39, 10; simulari coeptum (est) de pace agi 21, 25, 6; pro se quisque dicere vere de pace agi 30, 42, 11; eo tempore de pace agi 37, 19, 1; ante consulis adventum de pace agi non posse § 6; quorum post adventum agi coeptum est de pace 38, 9, 5; ne de pace bellove* nisi in Panaetolico et Pylaico* concilio -retur 31, 32, 3; *(v. p. 812, 50 sq.)* actum tamen est de pace 2, 18, 11. hoc ipso in bello, de cuius praemiis agitur 37, 54, 8. ut, quorum de poena -batur, tribuni militum .. crearentur 5, 36, 10. sub oculis Hannibalis secum de proditione agi 26, 38, 9. priusquam de provinciis -rent (patres) 36, 1, 2; quae ad rpam pertinent* et .. provincias, de quibus agitur, dixisse satis est 28, 44, 16; tum de consulum provinciis coeptum agi est* 37, 1, 7; cum de provinciis -retur 33, 25, 4; 42, 10, 11; cum de provinciis* consulum et praetorum actum est* 39, 38, 1; omnium primum de provinciis consulum praetorumque actum (est) 32, 28, 1; de reconciliatione etiam gratiae eorum in senatu actum est 27, 35, 6. tum demum agi secum est passus de redemptione liberorum capitum 23, 19, 15. inde de regno -di ortum initium dicitur, sed nec cum quibus nec quem ad finem consilia pervenerint, satis planum traditur 6, 18, 16. ut agere* de ea re sine rogatione ulla perlata posset* 45, 25, 8; Gulussa neque sibi facile esse dixit de iis rebus agere, de quibus nihil mandati a patre haberet, neque patri facile fuisse mandare, cum Carthaginienses nec de qua re acturi essent, nec omnino ituros* se Romam indicaverint 42, 24, 2; cum quibus (legatis) de rebus .. pertinentibus -ret 37, 60, 4; ubi cum de rebus ab se gestis -rent 3, 63, 6; dum de his rebus in* senatu agitur 41, 15, 1; de iis rebus persaepe et in senatu et in contione actum est 22, 25, 1. non de possessione Siciliae ac Sardiniae, de quibus quondam -batur, .. vobis est pugnandum 21, 41, 14. de Scipione nusquam nisi in senatu* actum (est) 29, 22, 11; L. Scipionem, de quo agatur, .. dignum visum (esse) 38, 58, 8. Antiochi legatis de societate -bus respondit 34, 25, 2; qui (legati) ad fidem faciendam .. de societate -rent 33, 41, 5; introductum in senatum consulis verbis egisse de societate amicitiaque 9, 36, 7. (de Solis urbe *v. p. 801, 49.*) omitto deditionem, quoniam de sponsione agitur 9, 9, 6. (de statu *v. p. 810. 53.*) scripto deinde exercitu de remigum supplemento agi coeptum (est) 26, 35, 1; cum de supplemento legionum .. -retur 29, 15, 1. (de Thessalis *v. p. 810, 14.*) cui de triumpho agenti negatus honos (est) 10, 36, 19; tribuni plebis, ut separatim de triumpho -rent coss., postularunt 33, 22, 2; numquam ante de triumpho per populum actum (est) 3, 63, 9. — 2) *acc. obi.:* ne quid per frequentiam iuvenum eorum .. agi de commodis eorum posset 5, 2, 5. Verginius viderit de filia, ubi venerit, quid agat 3, 45, 11. principio statim anni nihil prius quam de lege -batur 2, 56, 6. universis postulantibus, ne quam prius rem quam de Philippo ac* sociorum querelis -ret 31, 3, 1. de provinciis consulum nihil ante placebat agi, quam legati .. auditi essent 30, 40, 6. professus nihil se neque de rpa neque de provinciis acturum 26, 26, 5. neque eo anno .. quicquam de ea re actum (est) 10, 47, 7; esse, quae agere de rebus communibus velit 1, 50, 1. dixit esse, quae secreto agere de rpa velit 2, 37, 2; Scipione abnuente .. de rpa quicquam se* cum hoste agere iniussu senatus posse 28, 18, 3. — 3) *acc. coram:* ut coram eo de pace -retur censebat 30, 23, 1; placuit, ut coram eo de pace -retur 21, 11. de Tarentinis inde magna contentione in senatu actum (est) coram Fabio 27, 25, 1.

ζ) *id (illud) ago, ut (ne):* illud per patres ipsos -dum (est), .. ut tumultum .. tollant 22,55,6. cum iam benignitate deum id paremus* atque agamus, non ut .., sed ne.., nec ut.., sed ut.. 26,41,6; id agere ac moliri coepit, ut desciscerent 32, 30, 7; id agere (se*), ut .. adfinitas iungatur 33, 40,3; (Achaeos) id agere, ut Argos habeant 34,23, 6; (Eumenes) id agere, ut partem aliquam (pecuniae) praesentem ferret* 44, 25,11; (Abelux) id -bat, ut quam maxumum emolumentum novis sociis esset 22, 22,7; id -bat, ut .. venirent in* potestatem regis 36,11,11; Hanno id omnium primum egit, ut .. numerum equitum augeret 29, 34,4; hac legatione id agi apparebat, ut .. integra sibi omnia .. essent 36, 5, 6; cui non* apparere id actum et quaesitum esse, ut interregnum iniretur ..? 22,34,9; congruerunt sententiae, quando ad id locorum id modo actum esset, ut Hasdrubalem .. retinerent, tempus esse id iam agi, ut bellum in Hispania finiretur 25, 32, 2; quippe, ut in sua sede maneret patria, id -batur, non ut ego utique in patria essem 5, 51, 2. — si nihil deprecando proficiant, id -dum, ne omnium rerum ius ac potestas ad unum populum perveniat 42, 46, 4. (nihil aliud, quam ut *v. p. 795, 26;* non quidquam, quam ut *v. p. 807, 16.*)

c) **de tempore,** *i. q.* **dego, conficio:** propter* Iunonis Laciniae* templum Hannibal aestatem* egit 28, 46, 16; *(v. p. 792, 26.)* annum se tertium et octogesimum agere 3, 71, 6; sextum et octogesimum annum agens 39,40,12; Perseus iam tricesimum annum agens 40, 6, 4; is septumum decumum tunc annum agens 44,44,3; non facile erat nonagensimum iam agenti annum .. liberare animum 24, 4, 4; ne prorsus imbellem agerent annum 10, 1, 4; ut qui suo nomine permultos annos imbelles egissent 9, 45, 10; trecentesimus nonagesimus quintus annus urbis .. agitur 5, 54, 5; sextus et vicesimus annus -batur, ex quo .. data pax erat 42, 52, 1. se ultimum illum diem agere 5, 21, 5; transfuga nuntians diem festum Dianae per triduum agi 25, 23,14; nec tranquillior nox diem tam foede actum excepit 5, 42, 6; multi per seditiones acti comitiales dies (cum essent) 7, 18, 9. ut .. feriae per novem dies -rentur 1,31,4; Latinis feriis actis 22, 1, 6. illos hiemem sub tectis suis agere 5, 2, 6; cum (Carthaginienses) .. percunctantes paventesque .. sollicitam hiemem egissent 29, 23, 1. cum in ganea lustrisque, ubi iuventam egerit, senectutem acturum (esse) 26, 2, 15; ut qui rure et procul coetu hominum iuventam egisset 7, 5, 9. ex* interregno, ut id actum videri posset, ambo patricii coss. creati sunt 7, 28, 10. Latinis actis 43, 15, 3. his anxius curis cum aliquot menses egisset 40, 23, 6. nox una* Hannibali sine equitibus .. acta est 21, 34, 9; solliciti reliquum noctis .. in stationibus disponendis .. egere 3, 15, 8. otium Romae potius quam in castris acturos (se esse) 7, 13, 9. pRo tranquillam pacem agente 2, 49, 2. qui .. non tutam modo, sed etiam honoratam inter cives senectutem egissent 34, 33, 2; *(v. supra 4.)* omne tempus noctis exspectando timendoque lucem egere 10, 43, 12. ruri agere vitam procul ambitione ac foro 7, 39, 12; vitam Literni egit sine desiderio urbis 38, 53, 8; qui maxime procul ab his coitionibus vitam egisset 9, 26, 14; a qua suspicione si me neque vita acta et mores mei neque dictatura .. vindicat 28, 40, 9; vita omnis consulariter acta 4, 10, 9; omnes ante actae vitae vos conscios habeo 9, 26, 14; magnae .. ob eleganter actam vitam auctoritatis (Zeno) 35, 31, 14; ab* ante acta vita orsus .. arguit 24, 25, 1

1) *subst. abstracta verbo subiecta sunt:* inopia frumenti — vis *786, 42.* ira militaris *796, 38.* libertas *787, 28.* metus calorque *789, 45.* pavor *ib. 47; 49.* terror *ib. 50.* desperata venia *ib. 51.* venti *787, 19.* (XVI versus remorum *ib. 39.*)

2) *acc.* a) *adv.:* eo accuratius *790, 21* acerbius *804, 37.* quanto acrius *789, 46.* adhuc *804, 33; 806, 2.* aliquotiens *787, 49.* aliter quam *806, 26;* haud aliter quam *787, 18.* ante *792, 7; 801, 36; 812, 40; 814, 26.* aspere *795, 44.* auspicato *ib. 7; 804, 44.* bene *790, 22.* breviter *803, 14.* citius *773, 14.* communiter *793, 18.* compecto *794, 11.* confestim *786, 38.* consulariter *814, 26.* contumaciter *796, 21.* coram *808, 15; 810, 25.* criminose *806, 14.* cursim *773, 19.* ita dextere *792, 53.* diffidenter *808, 32.* distincte *790, 23.* efficacius *798, 24.* eleganter *supra 28.* extemplo *790, 21.* ferociter *796, 35;* ferocius *790, 25; 807, 13.* tam foede *813, 49.* fortiter *797, 25.* fortuito *796, 27.* iam *787, 20; 797, 36; 800, 48; 801, 20; 27; 806, 19; 25; 810, 28; 813, 3; 22; 36; 39;*

iam antea *806, 3.* ibi *793, 2; 797, 8; 802, 9; 803, 24; 809, 10; 40; 810, 40; 41.* illic *798, 31.* impensius *801, 36.* impigre *792, 42; 808, 29.* improvide *800, 12.* incaute *790, 26.* incuriose *ib. 28; 29.* inde *(de loco) 786, 50; 788, 6; 21; 31; 39.* infestius *795, 10.* intempestive *796, 23.* intentius *792, 44; 793, 4.* interdiu *792, 9.* interea *799, 19.* interim *794, 54; 795, 2.* ita *792, 14; 24;* 10 *795, 37.* latius *788, 39.* leniter *790, 30; 32; 33; 34;* lenius *ib. 35; 804, 37; 809, 13.* lente *790, 37.* magis *800, 44;* maxime *793, 46.* mane *807, 24.* maturius *796, 50.* multo miserabilius quam antea *790, 39.* modo *808, 34.* molliter *790, 40;* mollius *795, 40.* neglegenter *790, 49; 796, 21; 37.* nequiquam *806, 11.* nec umquam *809, 1.* numquam ante *812, 31.* nusquam nisi *ib. 14.* obviam *787, 50.* occulte *806, 40.* otiose *796, 21.* 20 passim *787, 40; 788, 26; 804, 8.* perinde ac *796, 31.* perplexe *804, 7.* persaepe *812, 10.* pertinacius *795, 9.* porro *786, 22,* potius *798, 18.* praepropere *790, 43; 796, 25; 36.* praesertim *803, 10.* omnium primum *811, 44; 813, 14.* prius *787, 14; 789, 38; 792, 54; 807, 9; 16; 18; 812, 36; 38.* privatim *792, 20; 793, 19.* prospere *794, 4; 795, 36.* publice *v.* privatim. qua *789, 24.** quo *787, 26; 37.* quondam *812, 12.* raptim 30 *773, 9; 13; 16; 17; 18; 786, 44; 787, 52; 795, 46; 796, 24; 48; 798, 17; 800, 21.* retro *788, 25.* saepe *807, 52;* saepius *806, 10.* secreto *812, 47.* segniter *793, 6; 794, 51; 795, 21;* segnius *792, 51; 793, 49; 795, 40.* separatim *812, 29.* vix serio *793, 9.* sic *790, 45; 47; 804, 19; 33.* simul *793, 35.* socordius *ib. 53.* solute *790, 49.* strenue *797, 25.* suppliciter *790, 50; 51; 52.* temere *787, 15; 794, 5; 795, 31; 46; 796, 27; 37; 800, 11;* forte temere *ib. 22.* trepide *786, 35.* 40 tum *800, 48; 801, 29; 810, 43; 811, 40.* tum demum *811, 47.* tunc *792, 33; 796, 30; 813, 38.* tuto *787, 51.* ubi *812, 7.* ultra *795, 48.* ultro *801, 54.* undique *788, 41.* vere *811, 25.* — quem ad modum *790, 15.* de industria *809, 3.* de integro *804, 25; 807, 24.* ex composito *793, 50;* ex praeparato *ib. 33.* hostilem in modum *788, 7.* in vicem *ib. 24; 792, 12.* — ut e rpa duceret *sim. 790, 54;* 50 *795, 11; 13.*

b) ***adi. praed.:*** praecipitem *787, 22; 788, 4; 51; 789, 14; 42.* (caecos *ib. 51;* continuum *791, 43.* trepidos *789, 50.*)

c) ***dat.:*** consuli *796, 45.* duci *793, 42.* Hannibali *814, 10.* praedantibus *787, 49.* ei *796, 41.* nobis *795, 52; 798, 53; 799, 35.* vobis *793, 35.* sibi armato *799, 43.* — gratias ago alicui *801, 50; 802, 45; 54 sqq.;* grates *803, 41 sqq.*

d) ***acc.:*** toto quantum foro spatium est *789, 15.*

e) ***quo?:*** Romam *786, 30.* ad *v. p. 329, 40—45; 786, 44; 53.* usque ad *365, 5; 7.* adversus auxiliares *786, 54;* adv. angulum 10 muri *789, 27;* adv. quos *805, 11.* in extremam aciem *786, 53.* in arcem *ib. 47; 49.* in arma *787, 32; 789, 14.* in Campaniam *786, 39.* in castella vicosque *789, 33.* in praecipitia consilia *786, 43.* in crucem *789, 21.* in exsilium *787, 24; 36; 788, 47; 789, 4.* in flumen *787, 44.* in hostem *786, 27; 787, 14.* in litus *ib. 40.* in proelium *ib. 10.* in supplicia *789, 51.* in terras *787, 19.* in urbem *ib. 23; 788, 2; 49.* intra muros *798, 48.* 20 intra vallum *789, 48.* per aggerem *ib. 26.* per castra *787, 50; 789, 50.* per corpus *786, 34.* per suos *788, 50.* per ratem tamquam viam *787, 8.* per vias *ib. 3.* per vicos *789, 2.*

f) ***unde?:*** ab *v. p. 25, 19; 21; 22.* e media acie *786, 53.* ex agro *788, 11; 23; 27; 35;* ex agris *ib. 20; 46.* e* castris *ib. 4.* ex loco infesto *786, 21.* ex urbe *787, 54.* ex sociis Rorum *788, 19.*

g) ***ubi?:*** Canusii *797, 3.* Carthagine *800,* 30 *4; 807, 3.* Delphis *804, 31; 805, 19.* Ephesi *799, 36.* Gadibus *ib. 6.* Lacedaemone *797, 5.* Literni *814, 21.* Rhodi *797, 3.* Romae *793, 38; 794, 21; 796, 44; 798, 4; 40; 799, 1; 3; 804, 4; 805, 17; 52; 807, 2; 3; 808, 10; 814, 13.* Syracusis *799, 7.* Tarenti *797, 40*.* Veis *ib. 44.* Venusiae *791, 24.* — domi *799, 45;* domi militiaeque *798, 13;* nec domi nec militiae *800, 19.* ruri *814, 20.* rure et procul coetu hominum *ib. 5.* procul ambitione ac 40 foro *ib. 20.* procul ab his coitionibus *ib. 22.* medio circo *789, 20.* extremis finibus *788, 36.* continenti velut ponte *787, 4.* diversis regionibus *797, 31.* terra marique *793, 3; 799, 5;* terra marive *795, 34.* tota urbe *ib. 1.* supina valle *787, 22.* — ad Capuam *799, 44.* ad Phalara *811, 7.* ad Tarentum *791, 38.* ad Uticam *790, 27.* ad Veios *796, 6.* ad subsellia *807, 27.* ad populum *804, 24; 45; 805, 15; 808, 5*; 809, 35.* — ante currum 50 *787, 29.* ante lictorem *789, 24.* ante oculos prope suos *ib. 10.* ante portas *794, 26.* ante signa *787, 1;* aliquanto ante s. *786, 32.* — apud Carthaginienses *805, 41.* apud con-

sulem *801, 47.* apud contionem *789, 37.* apud exercitum *806, 1.* apud hostes *798, 33.* apud iudices *805, 16.* apud milites *806, 9.* apud multitudinem *ib. 34.* apud penates *804, 4.* apud populum *802, 14.* apud Ros *807, 52.* apud senatum *804, 30; 805, 14.* apud eos *804, 31.* apud te *805, 6.* apud vos *805, 54.* — circa moenia *788, 37.* circa muros *790, 48.* — coram Scipione *804, 43.* coram eo *812, 50; 51.* coram Fabio *ib. 53.* — in Aequis *796, 2.* in Africa *798, 8.* in Asia *799, 54.* in Graecia *792, 24; 799, 2; 800, 16.* in Hellesponto *798, 51.* in Hispania *ib. 8; 11.* in Histria *ib. 38.* in Italia *ib. 8; 13.* in Latio *ib. 46.* in Sicilia *ib. 8.* in Capitolio *803, 49.* in castris *806, 9; 814, 13.* in circo Flaminio *810, 31.* in civitatibus *792, 11.* in coloniis *791, 49.* in concilio *805, 35; 48; 51; 808, 24; 810, 30.* in contione *805, 46; 807, 29; 812, 10.* in curia *802, 11.* in foro *796, 27; 805, 22.* in ganea lustrisque *814, 3.* quo in loco *793, 47;* in his locis *800, 36.* in oppido *792, 10.* in orbe terrarum *791, 41.* in porta *794, 50.* in praetorio *805, 32.* in pratis Flaminiis *806, 6.* in provincia *794, 52; 798, 14.* in senatu *802, 14; 27; 805, 28; 806, 25; 41; 807, 47; 49; 54; 809, 46; 810, 52; 811, 47; 812, 9; 10; 14; 53.* in stationibus *790, 48.* in urbe *793, 37.* — in damnatione Caesonis *800, 32.* in re militari *799, 32.* in hoc *800, 44.* — inter immixtos alienigenis *805, 43.* inter praedam *786, 29.* inter sacella et aras *792, 34.* inter se *809, 52.* — post se *796, 52.* — prae se *773, 21; 786, 24; 787, 13; 16; 48; 788, 8; 13; 15; 45; 53; 789, 23.* — pro portis *791, 25.* pro tribunali *806, 37; 807, 10.* pro vallo *794, 24.* — propter* templum *813, 32.* — sub oculis Hannibalis *811, 35.* sub tectis *791, 24; (25;) 813, 54.* sub terra *786, 40.*

h) ***quamdiu?:*** dies noctesque *773, 19.* noctem totam *786, 19.* — per aliquot dies *790, 12;* per festum diem *792, 22;* per totum diem *803, 40.* per novem dies *813, 52.* per triduum *813, 48.* per hiemem *397, 39.* per idem tempus *805, 19.* per quartum volumen annumque sextum et quadragesimum *791, 43.*

i) ***quando?:*** qua aestate *797, 48.* eo anno *792, 3; 796, 8; 798, 7; 11; 12; 14; 812, 44;* hoc anno *798, 3;* proximo anno *795, 5;* quo anno *797, 51;* quoque anno *799, 37;* prioribus annis *794, 17;* principio statim anni *812, 36.* nullo die *792, 54;* hodierno die *807, 38;* biduo *796, 10;* quibus diebus *797, 53.* nocte *786, 25.* eo tempore *810, 26.* quo tempore *797, 47; 52.* — ullo ante bello *788, 38;* impio bello *795, 36.* his consulibus *796, 4.* his tribunis *ib. 6.* — me absente *800, 9;* eo a. *807, 36;* ipso a. *810, 30;* se a. *800, 1;* a consulem altero ambobusve *807, 34.* — ad id locorum *813, 20.* ante consulis adventum *811, 27;* ante Gallorum adventum *808, 1.* — quorum post adventum *811, 28.* X haud minus post annos *798, 29.* paucos post dies *805, 29.* post mortem patris *799, 24.* — in meliore vestra fortuna *811, 18.* in tanto malo *790, 18.* in exoleto odio *791, 8.* in tali re *796, 19; 804, 8.* in tam prosperis rebus *ib. 1.* in principio rerum *794, 4.* in praesidio accersendo *795, 50.* in stationibus disponendis *814, 12.*

k) *quo modo?:* praecipiti agmine *787, 54.* uno animo, uno consilio *791, 47;* hostilibus animis *805, 20.* arbitrio *792, 52; 795, 38;* suo arb. *ib. 17.* arbitris remotis *806, 39.* arte *791, 7.* celeritate ingenti *798, 6.* magno certamine *804, 32; 808, 6;* minore c. *807, 32;* haud minore c. *807, 50; 811, 1;* solito c. tribunorum *807, 30;* magnis certaminibus *ib. 53;* foedis c. *805, 46.* clamoribus *804, 18.* maiore conatu atque impetu *794, 16.* ingenti concursu plebis *810, 32.* publico consilio *795, 51.* magna contentione *804, 52; 809, 45; 812, 52;* qua cont. *804, 35;* multis contentionibus *808, 5.* intentissima cura *798, 10.* propitiis — adversis dis *792, 36;* dubiis dis *797, 20;* dis bene iuvantibus *800, 37.* vario eventu *798, 9.* exemplo haud probabili *794, 14;* detestabili ex. *807, 40;* peiore ex *ib. 26.* magno favore plebis *794, 40.* sincera fide *806, 20.* stimulante fortuna *796, 49.* fraude *791, 9; 11;* communi fr. *794, 12.* fuga *787, 23.* imperio consulari *793, 44;* non imperio modo, sed consilio ac prope precibus *808, 43.* tanto impetu *794, 11;* prope vesano imp. *796, 38.* magis impulsu animorum quam ex consilio ipsorum aut imperio cuiusquam *797, 46.* iniussu populi *809, 43;* ini. senatus *812, 49.* iure *791, 12 sqq.; 798, 34;* iure ac merito *802, 18.* lege *791, 18 sqq.* quodam modo *801, 17;* quonam m. *804, 47.* ingenti mole *800, 30.* magna mora *787, 4.* quo more *794, 1.* nomine Carthaginiensium *790, 47;* communi n. regis et Cleopatrae *803, 34;* senatus populique Ri n. *809, 8;* suo n. *813, 42.* ordine *796, 20;* eodem ord. *790, 46.* incerta pace *791, 22.* precibus *791, 25; 809, 5.*

summa ratione *798, 15;* summa r. consilioque *797, 8.* re vera *806, 30.* senatu disceptante *810, 38.* magno silentio *805, 9.* quo spiritu *806, 32.* qua superbia *791, 35.* verbis *806, 14;* consulis v. *812, 20;* amplissimis v. *802, 28;* multis v. *808, 20;* paucis *804, 24;* pluribus *ib. 38.* vi *791, 21; 28 sqq.; 800, 10*;* vi atque armis *791, 27;* summa vi *808, 35.* adversa patrum voluntate *809, 28.* — deterrendo *809, 4.* exspectando timendoque lucem *814, 18.* varie rogando alternis suadendoque *808, 27.* — cum adsensu audientium *805, 10.* cum summa concordia *797, 7.* cum fide *811, 8.* magna cum gloria *792, 29.* plurimis cum lacrimis *805, 38.* cum minis gravioribus *806, 12.* — ex auctoritate patrum *809, 11; 16;* ex auct. senatus *802, 9.* ex consilio alicuius *791, 2; (v. 818, 42.)* ex foedere *793, 48;* ex f. ac legibus suis *808, 13.* ex formula *791, 49.* ex senatus consulto *804, 26.* ex legatorum sententia *798, 42.* — per summam contentionem *808, 3.* per iram aut cupiditatem *795, 54.* per seditiones *813, 50.* per similem temptationem *809, 49.* per tumultum ac trepidationem *796, 39.* — pro dictatore *797, 23.* pro magistratu *795, 22; 800, 7.* pro sociis *797, 24.* pro eo *804, 5.* pro quo *804, 28.* pro imperio *806, 19.* pro patria *804, 39.* pro ingenio *ib. 36.* pro cetera socordia neglegentiaque *798, 27.* gratias pro *801, 48; 802, 40 sqq.; 804, 3 sqq.* — secundum religiones *807, 19.* — sine arbitrio *800, 40*.* sine desiderio urbis *814, 21.* sine dilatione *811, 4.* sine equitibus *811, 10.* sine legibus *791, 5.* sine magistratibus *ib. 6.* sine modo ac modestia *807, 39.* sine rogatione ulla perlata *811, 53.* sine tutore auctore *792, 39.*

l) *cuius opera?:* extracta aestate *796, 17.* tanto agmine armatorum *798, 24.* bello armisque *ib. 46.* benignitate deum *813, 3.* eo colloquio *807, 20;* iis colloquiis *806, 17.* concilio plebis *806, 7.* falsis crimininibus *787, 32.* exsilio Hannibalis *795, 16.* hac legatione *795, 13; 813, 16.* alienis oculis *796, 40.* qua oratione *802, 54.* hac pugna *799, 38.* remis *787, 34; 42; 43.* exteriore ordine remorum *789, 6.* velut furialibus stimulis *ib. 43.* turba fugientium *ib. 17.* — per consules *794, 15.* per plebeium cos. *797, 26.* per interpretes *805, 43.* per nuntios *805, 48.* per patres ipsos *813, 1.* per populum *798, 21; 799, 26; 812, 31.* per praefectos *792, 48*.* per praesidium *789, 33.* per senatum *795, 45; 797, 38; 809, 43.* per eum *790, 46; 793, 43.* per ipsos *ib. 40.* per quos *ib. 52.* per se *795, 42; 796, 29;* per se potestatemque tribuniciam *791, 4.* per frequentiam iuvenum *812, 33.* per infrequentiam senatus *807, 15.* per nocturnas visas* species *806, 35.*

m) *quocum?:* cum Camillo *808, 52.* cum Flacco *804, 46.* cum Q. Fulvio *809, 7.* cum Gallis *ib. 9.* cum Livio *809, 54.* cum Nicandro *801, 16.* cum rege Perseo *811, 12.* cum Pheraeis *808, 8.* cum Philippo *807, 1.* cum Ris *806, 54.* cum pRo *ib. 41.* cum Samnitibus *ib. 22.* cum Terentilio *804, 19.* cum cive *804, 21; 49.* cum collega *808, 39.* cum delectis Achaeorum *804, 15.* cum hoste *812, 48.* cum legatis *ib. 6.* cum magistro equitum *808, 45.* cum militibus *806, 17.* cum multitudine *ib. 50.* cum patribus *809, 14.* cum patria *804, 22.* cum populo *804, 44; 806, 24; 810, 23.* cum praetore *809, 24.* cum senatu *810, 23.* cum tribunis (plebis) *807, 48; 808, 40; 42; 47; 49; 50; 53; 809, 16; 18; 20; 21.* cum trigeminis *808, 37.* cum eo *801, 48; 806, 38.* cum iis *804, 50; 809, 11.* nobiscum *804, 22; 806, 22.* cum quibus *811, 51.* secum *806, 48; 51; 52; 807, 7; 811, 36; 48.* vobiscum *806, 41.*

n) *quem ad finem?:* ad *v. p. 395, 53 sqq.;* *425, 35 sqq.* in maturandam perniciem *796, 53.* sedandae discordiae causa *805, 23.* terroris causa *787, 2.*

o) *quo respectu?:* ad famam *773, 17.* ad nutum imperiumque *796, 45.* — de sententia *797, 12 (v. s. l) ex).* curam de *792, 17.* triumphum de *794, 27 sqq.;* triumphum ex *794, 33; 49.* de Larisa *800, 25.* de Solis urbe *801, 49; 809, 26 sqq.* de Aetolis *807, 50.* de exercitu, imperio, libertate *801, 20 sqq.* de Servio *ib. 27.* gratias de *801, 42.* — gratias ob *801, 43 sqq.; 802, 37; 803, 52.* — gratias pro *sim. v. s. l).*

3) *similia:* fero *786, 46; 787, 53; 7[illegible] 53; 54; 789, 8; 9; 11; 12.* porto *788, [illegible] 53.* propello *787, 21.* rapio *786, 17.* — ad[illegible] *796, 29; 12.* audeo *790, 3; 5; 17; 793, [illegible] 33; 795, 30; 796, 47.* cogito *795, 3; [illegible] 798, 19.* conor *790, 6.* dico *796, 30; 800, [illegible]* exsequor *793, 34; 798, 54.* facio *790, 5[illegible] 795, 12.* incipio *796, 33.* molior *813, [illegible]* moveo *790, 9.* paro *795, 14; 796, 29; 79[illegible] 11; 25; 41; 813, 4.* perago *794, 21; 79[illegible] 43; 797, 37; 798, 54; 799, 1; 806, 37.* pe[illegible]

ficio 793, 41; 799, 2. persequor 795, 10. praecipio 796, 20. quaero 813, 18 transigo 796, 43. video 793, 41.

contraria: contineo 786, 37. sustineo 773, 12. — consulo 795, 47. consulto 790, 18. differo *ib.* 24. — castigo, increpo *ib.* 33. — celo 793, 21; 807, 45. cesso 792, 50. desum rei 793, 41. loquor 799, 35. nosco 793, 31. praetermitto *ib.* 42. — ante rem — acta re 794, 9. — pario triumphum 794, 41; depono tr. *ib.* 43. — adversarius sum (*opp.* causam ago) 805, 2. — grates habeo 804, 7.

age: (quin conscendimus equos?) incaluerant vino; 'age sane' omnes (*sc. clamant*) 1, 57, 8. (iam e memoria excessit, quotiens Hannibalem ad oppugnandam Romam miserimus?) age contra, quae* illi infeste in nos fecerint, repetite 26, 13, 7.

age dum (*falso* agendum *legitur in* *MP* 2, 29, 11; *M* 8, 9, 14; *ML* 9, 16, 18): 1) age dum .. iube vinctos produci 34, 32, 12; mittite age dum legatos .. et quaerite 38, 47, 11. — 2) 'age dum' inquit, 'divine tu, inaugura' 1, 36, 4; age dum pontifex publicus pRi praei verba 8, 9, 4; age dum, lictor, excide radicem hanc 9, 16, 18; 'dic age dum' inquit, 'Appi Claudi, quidnam facturus fueris' 33, 7. — 3) 'age dum' inquit 'dictatorem .. creemus' 2, 29, 11; 'quem nunc' inquit 'Roma virum fortissimum habet, procedat age dum ad pugnam 7, 9, 8; recognoscat age dum mecum, si videtur 44, 38, 4.

agite: 1) hac, qua me praegressum videritis, agite .. ite mecum 4, 28, 5; agite nominis Ri .. memores vertite incendium hoc in hostium urbem et .. delete Fidenas 33, 5; agite conscelerate aures paternas 40, 8, 19. — 2) 'agite, iuvenes', inquit 'praestate virtute peditem 3, 61, 7; agite, veteres milites, novum exercitum novumque ducem traducite Hiberum 26, 41, 23; agite, iuvenes mei, .. capite ferrum 40, 4, 14.

agite dum: 1) si iam satis animi est .., agite dum clamorem .. tollite 3, 62, 4; agite dum, ubi hic curiam circumsederitis, .. egredimini 68, 1; recordamini agite dum, quotiens sacra instaurentur 5, 52, 9; agite dum, ut me videritis .. ferro viam facientem, sic pro se quisque obvios sternite 7, 33, 10; agite dum ite mecum, ut*.. exploremus 34, 14; quibus haec salutaria videntur, agite dum in dextram partem pedibus transite 35, 12; in hanc tam opimam mercedem agite dum (*coni. Koch* cū *P*) .. arma capite 21, 43, 7. — 2) agite dum comitia indicite, patres 6, 35, 9.

agrarius. a) *vi adiectivi:* Cassius, quia in -a largitione ambitiosus .. erat 2, 41, 8. tum primum lex -a promulgata est § 3; M. Sextio tribuno plebis legem -am ferenti 4, 49, 11; quae (familia) fenebres leges, haec, quae -as semper impugnavit 9, 34, 4; victores tribuni .. legem -am promulgant 5, 12, 3; aliaeque subinde, inter quas et -iae legis, seditiosae actiones exsistunt 4, 43, 6; priusquam quisquam -ae legis auctor tribunus exsisteret 2, 48, 2; et hic annus tribunum auctorem legis -ae habuit 44, 1; Q. Considius et T. Genucius, auctores -ae legis, T. Menenio diem dicunt 52, 3; quo facto minuissent desiderium -ae legis 4, 51, 5; non ultra videbatur latura plebs dilationem -ae legis 2, 63, 2; popularis iam esse dissuasor et intercessor legis -ae coeperat 41, 7; dulcedo -ae legis .. subibat animos 42, 1; sollicitati et eo anno sunt dulcedine legis -ae animi plebis § 6; iam ante praeparatis intercessoribus legis* -ae 4, 53, 4; M. Menenius .. legis -ae lator § 2; -ae legis tribuniciis stimulis plebs furebat 2, 54, 2; venisse tempus ratus per ultimam necessitatem legis -ae patribus iniungendae 43, 3; tribuni plebem agitare suo veneno, -a lege 52, 2; turbulentior inde annus excepit .. propter certamina ordinum de lege -a 61, 1; is cum .. seditiones -is legibus promulgandis cieret 4, 52, 2; non contentus -is legibus, quae materia semper tribunis plebi seditionum fuisset, fidem* moliri coepit 6, 11, 8; tribuni .. contiones suas frequentare legibus -is conabantur 5, 1; discordia domi ex -is legibus fuit 4, 47, 8. priusquam ab tribunis plebi -ae seditiones .. fierent § 6. patrem eius, quem triumvirum -um occisum .. esse opinio .. fuerat, vivere .. constabat 27, 21, 10.

b) *vi substantivi:* agrarii se in spem legis erexerant 3, 1, 2.

agrestis. (*acc. plur.* agrestis *V* 43, 6, 3.) A) **vi adiectivi.** a) *de animantibus;* α) *subi.:* hi sunt iam inde antiquitus castellani, -e genus 34, 27, 9. ut non -is modo multitudo, sed ipsi triumviri Ri .. Mutinam confugerent 21, 25, 3. transfugae* -es et captivi .. perpulerunt, ut 9, 31, 7. — β) *dat.:* iura dedit; quae ita sancta generi -i fore ratus, si 1, 8, 2. tempore

aiebant opus esse, ut generi -i hominum persuaderetur 40, 25, 3. — γ) *abl.:* undique, non urbana tantum, sed etiam -i iuventute decem legiones scriptae dicuntur 1, 25, 8. — δ) *c. praep.:* vaccam aeneam* Syracusis ab -i tauro .. initam (esse) 41, 13, 2. decem milia popularium cum castellanis -ibus in armis habuit 34, 27, 2.

b) *de rebus; α) subi.:* prius recursum semper ad naves, quam clamor -is conciret, fuerat 29, 28, 6. — β) *gen.:* capit consilium rudis quidem atque -is animi 7, 5, 2. ager est depopulatus praedaeque rerum -ium actae 5, 24, 2. — γ) *dat.:* operi certe, id quod constat, -i intentus 3, 26, 9. pastorum sermo -i an urbano propior esset 10, 4, 9. — δ) *abl.:* per omnia non praesidiis modo deserta, sed etiam cultu -i 3, 6, 7. quibus consueti erant uterque -ibus ferramentis 1, 40, 5. iere pastorali habitu, -ibus telis .. armati 9, 36, 6. L Manlium, .. si quid in eo exiguum naturalis vigoris sit, id exstinguere vita -i 7, 4, 7. — ε) *c. praep.:* quos .. multos inter ceteram -em praedam agebat 22, 16, 7; redeuntes .. cum -i praeda in agmen incidunt Rum 33, 37, 6. spe maioris quam ex -ibus populationibus praedae 10, 17, 3.

B) **vi substantivi:** a) *subi.:* (adsequor *v. infra 37.*) pecora .. prae se -es agebant 29, 28, 3; forte evenit, ut -es Ri .. praedas .. agerent 1, 22, 3. -es pavidi incidentes portis .. clamabant 3, 3, 3. eo se .. Nolani -es contulerant* 9, 28, 4. Samnites .. campestria et maritima loca .. ipsi montani atque -es depopulabantur 13, 7. redeuntes agmine incauto haud procul navibus adsecuti -es exuerunt praeda 38, 3. (incido *v. supra 32.*) medio forte diei -is quidam ad praetorem adductus nuntiat 37, 29, 2. non usquam pecora tuta, non -es erant 2, 51, 4. neque Numidae, maxima pars -es*, Rum equitatum .. sustinuere 30, 8, 7. — b) *obi.:* (adduco *v. supra 40.*) ea colluvio .. urbanos et -em confertum in arta tecta aestu ac vigiliis angebat 3, 6, 3. quamquam sterilem terram ararent* ipsosque etiam -is* peregrino frumento alerent 43, 6, 3. (confercio *v. supra 45.* contingo *v. p. 824, 13.*) auxere vim morbi terrore populationis* pecoribus -busque in urbem acceptis 3, 6, 2. militarem ordinem inmixtis -bus et servis sublatum (esse) 25, 13, 10*. — c) *gen.:* tumultuariae -ium Etruscorum cohortes .. Ris occurrunt 9, 36, 12. aliquot palati milites -ium concursu interfecti sunt 44, 30, 9*. cum .. fuga -ium fieret 5, 37, 5; -ium fuga *(i. e. -es fugientes)* spoliatique .. urbem ira implevere 3, 69, 2; non nuntii solum, sed per urbem -ium fuga trepidationem iniecit 38, 4; nuntii .. populationem -iumque fugam .. adtulerant 28, 36, 6; Volscos adesse fumo ex incendiis villarum fugaque -ium cognitum est 2, 63, 2; -ium fuga vasti relicti (sunt) agri 50, 4. non urbana multitudo tantum, sed -ium etiam, quos .. publica quoque contingebat cura 22, 10, 8; (castellum), quo -ium multitudinem cum pecoribus metu populationum compulsam audierat 27, 32, 7; ostendit etiam multitudinem -ium Numidarum 30, 7, 11; alii ad concitandam in arma multitudinem -ium discurrunt 8, 27, 9. Tarquinienses .. traxisse quosdam -ium populationis eius .. comites 7, 20, 6. ne quis -ium procul spectator agminis falleret 25, 9, 2. non in casis ritu pastorum -iumque habitare est satius ..? 5, 53, 8. ad laevam versi .. cum magna trepidatione -ium populantur 1, 14, 5. inconditae turbae -ium servorumque 25, 1, 4; refertis itineribus -ium turba pecorumque 26, 10, 8; effusis non urbibus modo ad habendos honores, sed -ium etiam turba obsidente vias 30, 45, 2; tumultuariis exercitibus ex -ium semermi turba subito conlectis* 28, 3. — d) *dat.:* percunctatum ad Charopum mittit, satisne credendum super tanta re -i censeret 32, 11, 4. ut .. extemplo ferrent -bus opem 44, 32, 8. fama praevenerat Numidas .. terrorem late -bus* iniecisse 25, 9, 5. — e) *c. praep.:* et primo (morbi) in -es ingruerant servitiaque 4, 30, 8. ita* se in fugam passim sparserunt*, ut ab ipsis -bus .. circumvenirentur 33, 15, 15. ibi ex -bus cognito hostium naves ad Aethaliam stare 37, 13, 5.

acc. adi. ad B): Etrusci *824, 1.* Nolani *823, 33.* Numidae *824, 17.* Ri *823, 31.* pavidi *ib. 32.* quidam *ib. 39.* — *syn.:* rudis *823, 12.* pastoralis *ib. 20. ad* B): pastor *824, 23.* — *oppos.:* urbanus *823, 16; 824, 12. ad* B): montanus *823, 35.* pecora *ib. 41; 51; 824, 28.* servus *823, 53; 824, 27.* servitia *ib. 39.*

aio. I. **Forma:** an in *pro* ain' *P* 10, 25, 6. alii *pro* ait *P* 25, 16, 10. agebat *pro* aiebat P^1 5, 20, 7; *M* 3, 57, 1; *MPFUR* 64, 9.

agebant *pro* aiebant *M* 9, 8, 13; *P* 10, 37, 9; 9, 45, 7; 3, 49, 3 (agebat *R*). aiebat *M* censebat ς 39, 53, 6. aiebat *Mg* malebat *V* 44, 25, 9. inscanebant *V* insanire aiebant *edd.* insanire censebant *Gitlb.*

II. **Signif.**: A) *enunt. non addita:* respondentibus lignatum se ire 'ain' tandem?' inquit, 'num castra vallata non habetis?' 10, 25, 6. quid enim aliud esse causae credamus, cur veteranus dux.. compressis, quod aiunt, manibus sedeas? 7, 13, 7. unum hominem* nobis cunctando rem restituisse, sicut Ennius ait 30, 26, 9. cuius (fratris) .. tuo etiam, ut ait (*sc.* Perseus), iudicio regnum est futurum 40, 12, 13.

B) *incerto subi., sq. acc. c. inf.:* quin etiam, si dis placet, nefas aiunt esse consulem plebeium fieri 4, 3, 9; concursus fit plebis: pedestris ordinis [se*] aiunt nunc esse operam .. polliceri 5, 7, 7; veritatem* laborare nimis saepe aiunt, exstingui numquam 22, 39, 19. ordines duxisse *(sc. quendam)* aiebant 2, 23, 4; illum equitem -bant sex dierum spatio transcurrisse longitudinem Italiae 28, 9, 12; vultus, qualem ne in acie quidem -bant meminisse 26, 14.

C) *subi. addito;* a) *sq. oratio recta:* (inridens cos. augurium ait 'vel bibant (*sc.* pulli)' Fr. 11 *apud Servium ad Verg. Aen. VI, 198;*) quibus Papirius ait 'auspicia secunda esse .. pullarius nuntiat' 9, 14, 4; rex ait '[puram*] tollito' 1, 24, 4. — is (Geminus Maecius) .. 'unane' ait 'turma Ri cum Latinis sociisque* bellum gesturi estis?' 8, 7, 4; 'hic erit locus' Magoni fratri ait (Hannibal), 'quem teneas' 21, 54, 1; 'istuc quidem' ait Rus 'par omnibus periculum est' 32, 32, 15; 'hoc te uno, quo possum' ait (*sc.* Verginius) 'modo, filia, in libertatem vindico' 3, 48, 5. 'hunc imitare, miles', aiebat (*sc.* Camillus) 'et circa iacentem ducem sterne Gallorum catervas' 7, 26, 7; 'huncine' -bat (*sc.* senex) 'quem modo decoratum .. vidistis, .. vinctum .. videre potestis?' 1, 26, 10.

b) *sq. acc. c. inf.:* App. Claudius .. non miseriis ait, sed licentia tantum concitum (esse) turbarum 2, 29, 9; assertor nihil opus esse multitudine concitata* ait 3, 44, 8; Camillus .. extemplo se Romam captivos ducturum ait* 6, 25, 2; Cato ipse .. multos caesos ait 34, 15, 9; Charilaus .. tradere se ait moenia statuisse 8, 25, 10; Coelius .. volucres ad terram delapsas clamore militum ait 29, 25, 4; cos. absistendum temerario incepto ait 25, 14, 2; ad ea cos. neque se Ligures provinciam sortitum esse ait neque .. 36, 40, 1; ad ea Crispinus nec sibi nec illi ait hostes deesse 25, 18, 7; ad ea Epicydes .. responsum eis ait se daturos fuisse 24, 33, 7; haud ita multo post gubernator Scipioni ait non plus V milia passuum Africam abesse 29, 27, 8; dextra Hercules data accipere se omen .. ait 1, 7, 11; homo .. renidens condimentis ait varietatem illam .. factam 35, 49, 7; Volscus imperator .. abducturum se inde Volscos ait 4, 10, 1; is (pastor) se in eo saltu .. armentum pascere solitum ait omnes .. calles nosse 32, 11, 2; lictor decresse ait 3, 45, 5; ad ea Manlius nec se fefellisse ait .. 6, 15, 7; Menippus .. optimum fuisse omnibus .. ait 35, 32, 8; mulier .. flens ait virum sibi liberosque captos apud hostes esse 8, 24, 15; Rus orator non bellum se .. adferre ait 24, 33, 5; (Phaeneas) non in verbis rem verti ait 32, 34, 2; Philippus .., ne intersimus armis, contentum ait se esse 32, 21, 5; Postumius .. clara voce ait se Samnitem civem esse 9, 10, 10; Postumius .. tum quoque ait eam cum Aebutio se amatore cavillari credere 39, 13, 3; procos. .. omnes ait malle laudatos a se (esse) 24, 16, 9; qui (Tarquinius) .. disceptatorem ait se sumptum .. moratum esse 1, 50, 8; qui (Mago) .. missam se ad eos vindicandos in libertatem ait 29, 5, 4; qui (Hasdrubal) Numidae .. falli eum magnopere ait, si .. credat 31, 2; praetereunti frequens castellum Draudacum nomine peritorum quidam regionis eius nihil Oaeneo* capto opus esse ait, nisi .. 43, 19, 4; Quinctius coss. immerito increpari ait 4, 13, 11; Scipio .. illos .. perisse ipsorum maleficio ait, victuros suo .. beneficio 28, 34, 8; Scipio et venisse ea spe in Africam se ait et .. 30, 16, 8; Ahala Servilius .. tacuisse se tam* diu ait 4, 57, 3; Tarquinius .. moram suam hesternam .. ait saluti sibi atque illis fuisse 1, 51, 3; Timasicrates .. praesidii causa se missum ait 37, 14, 3; Valerius Antias .. interfecta inde quattuor milia et .. ducentos ait et triginta 3, 5, 13; Valerius Antias V milia hostium caesa ait 30, 19, 11; Vibius* Virrius tempus venisse ait 23, 6, 1; Xenophanes .. a Philippo rege se missum ait* 33, 6; Zeuxippus .. errare ait homines, qui .. crederent 33, 28, 7. —

subint. subi.: iam dudum se reticere ait (Alexander) 32, 33, 10; ingens inde ait (Camillus) onus a pRo sibi.. iniungi 6, 6, 8; nec hostem hosti, nec multitudinem multitudini comparandam ait (cos.) 9, 37, 6; rpam foris gerendam ait (dictator) 4, 24, 4; (Flavus) deducit Poenum in locum . ., quo cum paucis Gracchum adducturum ait: Mago ibi pedites . . occuleret 25, 16, 7*; rem se ait* magnam incohasse § 10; castigatum enim quondam ab eo populum ait (Gracchus) 38, 56, 12; voluntatem se laudare Maharbalis ait (Hannibal) 22, 51, 3; ancillam se ait (Hispala) dominae comitem id sacrarium intrasse 39, 10, 5; puellam admodum se ancillam initiatam cum domina ait (Hispala) 12, 6; ianitori opus esse sibi domino eius convento extemplo ait (Manlius) 7, 5, 3; esse ait (Manlius), quae cum eo agere . . velit § 4; statuendum primum ait (Minucius) esse, quem ad modum imperio aequato utantur 22, 27, 5; perfugium sibi nusquam gentium esse ait (Perseus) 40, 12, 5; pars altera orationis, qua Ros a me cultos ait (Perseus) § 14; Numidam esse se* ait (puer) 27, 19, 9; Sabino bello ait (quidam) se militantem . . aes alienum fecisse 2, 35, 5; bene te consuluisse rebus tuis ait (Quinctius) 40, 11, 1; non consultandum ait (Scipio) in tanto malo esse 22, 53, 7; non ultra esse cunctandum ait (Scipio) 29, 24, 5; cum mortua iugulatum servum nudum positurum ait (Tarquinius) 1, 58, 4. — accipere se omen coss. aiunt 9, 14, 8; legati Ri vetitos se reverti ad* imperatorem aiunt, nisi . . 30, 4, 4; missos se . . ad eos* ab exercitu Siculorum aiunt (legati) 25, 28, 4; nec regem se alium habituros aiunt (Macedones), quam quem Ri† dedissent 40, 5, 13*; principes . . urbem arcemque suae potestatis aiunt debere esse 24, 37, 6; [qui (Aetoli) falli aiunt* (*coni. Mg* autem *codd.*) eum tota re, si . . credat 33, 12, 3.] — cos. . . se M. Valerium Messalam . . dictatorem dicturum esse aiebat 27, 5, 15; Cornelius morem traditum a* patribus sequendum aiebat 11, 9; interrex Fabius aiebat in XII tabulis legem esse 7, 17, 12; contra ea . . Fabius . . homines . . libera de quoque arbitria* agere aiebat 24, 45, 4; Hannibal . . mirari se aiebat, quod . . 36, 41, 2; ipse (Philippus) . . inopem consilii diem se* consumpsisse deliberando aiebat 32, 35, 3; is . . nihil opus esse reconciliatione -bat 27, 35, 8; Licinius contra . . invisam semper eam pecuniam fore -bat 5, 20, 7; Masinissa . . agrum se . . habere gentium iure -bat 40, 17, 4; Philippus . . sibi quoque graviorem esse, quam vellet, minorem filium -bat* 39, 53, 6; praetor se ius iurandum dare paratum esse -bat 40, 29, 12; qui (Hannibal) venisse tempus -bat Siciliae . . repetendae 24, 35, 4; qui (Leon) . . insita gentis tranquillitate quiesse eos -bat 38, 10, 5; L. Trebonius . . se . . proditum a collegis -bat 3, 65, 3*; contra ea Verginius unum App. Claudium et legum expertem et . . esse -bat 57, 1. nullam aemulationem inter se* singularum . . esse -bat (Cato) 34, 7, 5; egregie consultum genti -bat (Damocritus) 31, 32, 5; satisfactum legi -bat (Duillius) 3, 64, 9; pro fratre germano, non patrueli se petere -bat (Quinctius) 35, 10, 8; sordidam . . mercedem esse -bat* (*coni. Mg*) 44, 25, 9. — ceteri cognituros se, de quo appellati essent, aiebant 42, 32, 8; coss. . . eos ausos esse consulibus dicere -bant, quod coss. . . non possent 27, 9, 8; Xviri . . non ante quam perlatis legibus . . deposituros imperium se* -bant 3, 51, 13; ipsi . . caelum in se ruere -bant 40, 58, 6; pars intercessuros, ne novo exemplo triumpharet, -bant* 10, 37, 9; L. Valerius et M. Horatius, qui . . vindicare se a privato Icilium -bant* 3, 49, 3; qui (tribuni plebis) neque exsolvi religione populum -bant . . neque . . 9, 8, 14; qui (tribuni plebis) neque magistratum continuari satis civile esse -bant et . . 27, 6, 4; quidam ludere eum . . -bant* 41, 20, 4; V (damiurgi) relaturos de societate Ra se -bant 32, 22, 3; pro se quisque . . fortes fortunam adiuvare -bant 34, 37, 4; Samnites . . oculos sibi Rorum ardere visos -bant 7, 33, 17; tribuni plebis nihil id impedimenti futurum -bant 10, 13, 9; tribuni plebis rem . . Cn. Cornelium temptare -bant 30, 40, 9; tribuni plebis legem Oppiam tuebantur ne: eam se abrogari passuros -bant 34, 1, 4. — (Aequi) temptationem -bant esse 9, 45, 7; se damnari posse -bant (coss.) 3, 31, 6; neganti Paulo . . non tam id recusabant (legati), quam tempore -bant opus esse 40, 25, 3; (patres) laturum leges neminem nisi ex patribus -bant 3, 31, 8; timuisse se -bant (Samaei), ne demigrar cogerentur ab Ris 38, 28, 8.

acc. adv.: contra *828, 1;* haud multo post *826, 8;* tandem *825, 7.*

clara voce *826, 26.* — *dat.:* Magoni fratri *825, 36;* Numidae *826, 34;* neganti Paulo *828, 47;* Scipioni *826, 9;* ianitori *827, 17;* praetereunti *826, 35;* quibus *825, 31.* — ad ea *826, 3; 5; 6; 17;* contra ea *827, 49; 828, 12*

ala. 1. *i. q.* **axilla:** umbonibus incussaque ala sternuntur* hostes 9, 41, 19; ala deinde et umbonibus* pulsantes . . incessere 10 30, 34, 3.

2. I. **Forma:** aliis *pro* alis *P* 22, 47, 7; 25, 21, 10; 28, 14, 20; *MPL* 8, 39, 3; *V* 44, 42, 2. alia *V* 42, 66, 5. alias *V* 44, 41, 3. aleae *V* 44, 42, 3; 42, 57, 7; 66, 5; 10.

II. **Signif. a) proprie, de avibus:** aquila suspensis demissa leniter* alis pileum aufert 1, 34, 8. clangore eorum (anserum) alarumque crepitu excitus M. Manlius 5, 47, 4. ales . . levans se alis 7, 26, 5.

20 b) **transl., in re militari.** *α) i. q. cornu. αα) totius aciei:* turbati erant dextrae -ae pedites equitesque 34, 14, 8; a fronte pulsa inde* ab* tergo atque alis* circumventa (est) acies 25, 21, 10. — *ββ) mediae aciei:* Afrorum . . qui utrimque reductis alis* constiterant 22, 47, 7; Afri . . inruentibus* incaute in medium Ris circumdedere alas § 8. — *γγ) aliarum copiarum:* eques levisque armatura ac* velites circumductis alis* 30 in latera incurrebant 28, 14, 20.

β) i. q. pars equitatus, cuius numerus variat inter CCC et M equites, saepissime sunt D equites. αα) subi.: ceterae quoque Macedonum alae* integris abibant* ordinibus 44, 42, 3. (adiuvo *v. infra 42.*) invecta subito ab latere Ra equitum ala . . consistendi ademit locum 2, 49, 11. hae duae alae ex diverso, cum diu . . vagatae per Dassaretios essent, tandem in unum iter 40 convenerunt 31, 33, 7. egregiam hanc alam equitum evasisse ferunt multisque proeliis rpam adiuvisse 29, 1, 11*. Fabius . . Campanorum alam, D fere equites, excedere acie iubet 10, 29, 12. (invecta *v. supra 35.*) ala equitum dispersa lato campo . . V hostes sequebatur 29, 32, 7*. in conspectu fuere hostium equites; duae alae* erant magna ex parte Gallorum 42, 57, 7; circa eum (*sc.* erant) agema quod vocant 50 sacraeque alae equitum *(sic transposuit Frid. Schmidt)* 58, 9*; M alii equites *(sc. erant)*, regia ala . .; Syri plerique erant 37, 40, 11. (vagor *v. supra 38.*) — *ββ) obi.:* addita (est) his ala M ferme equitum*; agema eam vocabant 37, 40, 5. haec ala equitum amissa* 26, 38, 14; alā equitum cum praefecto amissa* 29, 34, 1. praefectis equitum iussis ad latus Samnitium circumducere alas (Rorum) 10, 29, 9; circumductis paulum* alis 8, 39, 3. (dispergo *v. p. 829, 45.*) ab Ris . . velites et equitum duae ferme alae emissae (sunt) 31, 35, 2. alam equitum ad explorandum . . misit (Philippus) 33, 6; posse, si una equitum ala mittatur, 10 omnes deleri 27, 49, 8*. (voco *v. supra 1; infra 22.*) — *γγ) gen.:* Aetolorum alae unius instar . . erant equites in castris Ris 42, 55, 9*. Antimachus etiam praefectus alae* cecidit 66, 5. — *δδ) dat.:* huic alae equitum *(sc. Numidarum D)* . . CCC Rorum equites occurrunt 21, 29, 2. — *εε) c. praep.:* Maharbalem cum ala Numidarum, equitibus D, . . mittit 45, 2; (Perseus rex) iam a Pydna cum sacris alis equitum Pellam petebat 44, 20 42, 2. amissis . . XXIV primoribus equitum* ex ala*, quam sacram vocant 42, 66, 5.

γ) i. q. legio sociorum (cf. 31, 21, 7). *αα) subi.:* cedere inde ab Ris dextra ala et extraordinarii coepere 27, 12, 14. (fugio *v. p. 831, 18.*) peditum etiam prima legio et dextra ala proelium inibat 27, 42, 2; quinta legio et sinistra ala acriter pugnam inierunt* 1, 7. sinistra* ala ab Ris et cohortes . . in 30 prima acie pugnabant 14, 3; sinistra sociorum [equitum*] ala et extraordinarii prima in acie pugnabant 35, 5, 1; egregie legiones nec segnius duae alae pugnabant; externa auxilia . . urgebantur 40, 40, 1; *(v. p. 831, 9.)* primae legioni tertia, dextrae alae sinistra subiit* 27, 2, 7; *(v. infra 51.)* cum . . fessae pugnando primae acies essent, ab Ris prima legio et dextra ala, ab Hannibale Hispani milites et funditores 27, 2, 6*; 40 *(v. infra 49.)* — *ββ) obi.:* in dextrum cornu . . elephantos inducit et alas sociorum 44, 41, 3*. prima legio et sinistra ala in primo instructae (sunt) 25, 21, 6. eo intromissa (est) legio una et duae alae 26, 14, 6. dextra ala . . in prima acie locata est, in subsidiis duae Rae legiones 31, 21, 7. obruere atque obterere* sese dextram alam, quae prima erat, sperarunt posse § 10. sinistra ala ex proelio sub- 50 ducta est, dextra in primam aciem subiit 35, 5, 6. — *γγ) gen.:* C. Scribonium praefectum socium ad vallum hostium cum equitibus extraordinariis sinistrae alae

mittit 40, 31, 3. Rorum sociorumque ad II milia eo proelio ceciderunt, plurimi dextrae alae, in quam primo impetu vis hostium ingens inlata est 31, 22, 2. legionis unius atque alae *(sociorum)* . . vix toleratis pugnam 23, 45, 7. signa sinistrae* alae* V amissa (sunt) 42, 66, 10. — δδ) *dat.:* duas legiones . . dextra laevaque alae, quae in prima acie pugnabat, circumdat 31, 21, 12. M. Furius dextrae alae, legionibus M. Caecilius, equitibus L. Valerius Flaccus . . praepositi (sunt) § 8. (subeo *v. p. 830, 37.*) — εε) *c. praep.:* legatus cum dextra ala ad quaestoriam portam positus (est) 40, 27, 7; L. Acilium cum ala sinistra et VI milibus provincialium auxiliorum circumire montem iubet 31, 1. signa militaria IIII de ala, prima quae fugit, duo de legione, quae cedentibus sociis sucesserat, amissa (sunt) 27, 12, 17. in alas divisum socialem exercitum habebat* 31, 21, 7. *(v. supra 3.)*

acc. adi.: ceterae *829, 33;* dextra *11es;* duae *5es;* egregia *829, 40;* regia *ib. 52;* Ra *ib. 36;* sacra *ib. 50; 830, 20; 22;* sinistra *9es;* una *3es.* — *gen.:* Aetolorum *830, 12;* Campanorum *829, 43;* Gallorum *ib. 48;* Macedonum *ib. 34;* Numidarum *830, 18;* equitum *12es;* peditum *830, 27;* sociorum *ib. 42; supra 5.* — *syn.:* β) agema *829, 49; 54.* γ) socii *supra 19.* — *oppos.:* α) a fronte, ab tergo *829, 22 sq.* β) velites *830, 7.* γ) auxilia externa *830, 35;* a. provincialia *supra 16;* cohors *830, 30;* elephantus *ib. 42;* equites *supra 11;* equ. extraordinarii *830, 54;* extraordinarii *ib. 26; 32;* legio *ib. 27 sqq. 12es.*

alacer (alacher *P* 21, 42, 3). a) *ob rem iucundam laetus:* (hostes) -es gaudio . . per totam aciem nuntiantes discurrunt imperatorem Rum cecidisse 25, 34, 11. lignatores . . laeti atque -es dis populoque Ro grates agunt 10, 25, 5. pro se quisque miles . . adesse legiones gaudio -es fremunt 10, 14, 19; (milites) clamorem -es gaudio repente tollunt 44, 11, 9. Ri -es ab statione obviam militi suo progressi* 7, 10, 12. qui vicerant, -es facinora* sua audivere 42, 61, 9; cuius sors exciderat, -er . . gaudio exultans . . arma raptim capiebat 21, 42, 3. — b) *ad rem agendam promptus; α) de hominibus:* (Hannibalis miles) -er animis corporibusque arma capit 21, 55, 1; cum -es (milites), protinus duceret ad castra hostium, consulem hortarentur 44, 3, 9; -es milites alius alium, ut adderet gradum . ., hortabantur 26, 9, 5; ibi primo -es (milites) signum poscebant 44, 36, 5. — β) *de rebus:* adhortatio in vicem totam -i clamore pervasit aciem 6, 24, 7.

acc. abl.: gaudio *831, 38; 43; 44;* animis corporibusque *ib. 52.* — *syn.:* laetus *ib. 41;* gaudio exultans *ib. 49.*

alacritas. a) *i. q. gestiens laetitia:* clamor Rorum -e perfecti operis sublatus 2, 10, 10; ad quam vocem cum clamor ingenti -e sublatus esset 24, 16, 10. — b) *i. q. promptum studium; α) subi.:* cum . . ipso successu audacia atque -as hostium cresceret 26, 45, 4. apud Ros haudquaquam tanta -as erat 21, 46, 1; ingens adsensus -asque cuncta adprobantium fuit 3, 54, 10 *(an ad* a) *locus est ablegandus?).* — β) *obi.:* addebat* -em, quod dictator praedam omnem edixerat militibus 8, 36, 10. — γ) *abl.:* ingenti militum -e moenia undique adgressus 6, 8, 10. summa militum -e adhortatio audita est 41, 3, 8; haec tanta sunt -e militum audita, ut . . 9, 41, 17. ingenti -e ad praetorium concursum est 13, 1. miles . . Ferentinum inde, quamquam nihil quietis dabatur, tamen summa -e ductus (est) 10, 17, 9. omnia ea ingenti -e per clamorem militarem, indicem omnium adsensus, gerebantur 7, 37, 3. exercitus incredibili -e adhortationem prosecutus ducis 7, 33, 4. ingenti -e clamor est sublatus 3, 62, 5. — δ) *c. praep.:* adventus Rorum . . Tusculanos ex ingenti metu in summam -em . . verterat 6, 33, 10.

acc. adi.: incredibilis *supra 31;* ingens *6es;* summa *3es;* tanta *supra 16; 23.* — *gen.:* adprobantium *ib. 17;* hostium *ib. 11;* militum *3es.* — perfecti operis *supra 10.* — *syn.:* adsensus *supra 16; 30;* audacia *ib. 14.* — *oppos.:* metus *supra 34.*

[**alaris,** *i. q. alarius:* pulvis . . apparuit. Sp. Nautius . ., dux -bus cohortibus (cum alaribus c. *Koch,* cum auxiliaribus c. *Mg*) erat 10, 41, 5.]

alarius, *i. q. ad legiones sociorum pertinens (cf. p. 830, 24).* (**Forma:** alari *(nom. plur.)* 35, 5, 10; alaris *(abl. plur.) ib.* § 8, *ut videtur.* alaris *(abl. plur.) P* 10, 40, 8.)

Sp. Nautium mulos . . cum 〈III *add. Crév.*〉 cohortibus -is tumulum . . circumducere iubet 10, 40, 8; legatum *cum legione prima* et X cohortibus -is *equitatu*que ire adversus subsidium hostium iussit 43, 3. -i equites,

postquam *Rorum* equitum tam memorabile facinus videre, et ipsi virtute eorum accensi ..in.. hostes equos immittunt 40, 40, 9; interequitantes -i (sc. equites) non patiebantur (*sc.* Gallos in ordines redire) 35, 5, 10; C. Livium Salinatorem, qui praeerat -is equitibus, .. equos immittere iubet et *legionarios* equites in subsidiis esse § 8.

album. a) *color albus:* ne cui -um (*i. e. cretam)* in vestimentum addere petitionis liceret causa* 4, 25, 13. theatrum et* proscenium ad Apollinis, aedem Iovis in Capitolio columnasque circa poliendas -o (*i. e. calce)* locavit 40, 51, 3. — b) *tabula alba:* sacra publica .. in -um relata* proponere in publico iubet 1, 32, 2. fastos circa forum in -o proposuit 9, 46, 5.

albus, a, um: aedes quae Alba dicitur 32, 9, 2. boves feminae -ae duae porta Carmentali in urbem ductae (sunt) 27, 37, 11; eum (*sc.* P. Decium) .. centum bubus eximioque uno -o opimo auratis cornibus donat 7, 37, 1; multis aliis divis bubus -is (*sc. fieri votum est)* 22, 10, 7. ut decemviri sacrum .. facerent .. Apollini .. capris duabus -is auratis 25, 12, 13. triumphantem* -i per urbem vexerant equi 5, 28, 1; quadrigis .. -orum equorum .. ex regia procedentem (*sc.* Hieronymum) 24, 5, 4; curru equis -is iuncto urbem invectus (*sc.* Camillus) 5, 23, 5. pilleati* aut lana -a velatis capitibus volones epulati sunt 24, 16, 18.

alea, *i. q. ludus tesserarum. (semper translate usurpatur* = 'Risico, discrimen'; *conatus, cuius eventus est incertus.)* a) *subi.:* regem tutam fore belli -am ratum, quando perinde ac victo iam sibi leges dicerentur 37, 36, 9. — b) *obi.:* rex non tam ⟨pugnam quam *add. Ml*⟩ celerem -am universi certaminis timens 31, 35, 1*. — c) *c. praep.:* duos simul filios non commissurum in -am eius .. casus 40, 21, 6. nec committendum, ut in -am* tanti casus se regnumque daret 42, 50, 2; monere institit, ne elatus felicitate summam rerum temere in non necessariam -am daret 59, 9. in dubiam imperii servitiique -am imus 1, 23, 9.

acc. adi.: tam celerem *supra 39;* dubiam *ib. 46;* non necessariam *ib. 45;* tutam *ib. 36; omnia praecedunt.* — *gen.:* belli *supra 36;* eius casus *ib. 42;* tanti casus *ib. 43;* universi certaminis *ib. 39;* imperii servitiique *ib. 47.*

ales, *i. q. avis:* tenuit non solum ales (*sc. corvus)* captam semel sedem, sed .. levans se alis os oculosque hostis rostro et unguibus adpetit 7, 26, 5. eam alitem (*sc. aquilam)* ea regione caeli et eius dei nuntiam venisse 1, 34, 9.

alia *(sc. via):* a) cum a.* evadere nequissent, media Afrorum acie .. perrupere 21, 56, 2. — b) non a. quam per Thraeciam redituros (esse) Ros 38, 40, 8. — c) equites .. alii* alia in civitates suas dilapsi sunt 44, 43, 3; dispersi alii a. manipulatim excurrunt 2, 53, 1; mittebat, qui .. vagi per castra alius a. aditus exitusque omnes .. specularentur 30, 4, 2.

alias. I. **Collocatio:** *sequitur* a. *adverbia, sed* a. umquam *legitur* 4, 26, 5.

II. **Significatio:** *i. q. alio tempore.* a) *cum praesenti (solet, solent):* duce amisso, quae res terrori a. esse solet 10, 29, 1; adiuvantibus ignem, qui a. ad extinguendum opem ferre solent 34, 39, 10. — b) *de futuro tempore:* rationes a. reposcito. nunc auctoritate veteris imperatoris contentus eris 44, 36, 13. — c) *de praeterito tempore;* (*ubi praecedit* 'ut' *et* 'quod', *verbum semper omissum est.*) α) *in enuntiatis adfirmativis:* saepe a. .. se gratorum* fideliumque socium* muneribus functos esse 43, 6, 12; fortuna, ut saepe a., virtutem est secuta 4, 37, 7; neque enim, quod saepe a., .. qui bello clarissimus esset, sed qui maxime procul ab his coitionibus vitam egisset, dictator deligendus .. fuit 9, 26, 14; et* nunc et tunc* et saepe a. dea suam sedem .. tutata est 29, 18, 18; mihi et hoc ipso die et saepe a. egregie gerendae rpae mentem facultatemque dederunt (*sc.* dei) 38, 51, 9; cum saepe a., tum paucis diebus ante expertus 25, 20, 7; Hasdrubal .. dux cum saepe a. memorabilis, tum illa praecipue pugna 27, 49, 2; cum saepe a., tum eo anno Gallici tumultus .. terror* civitatem tenuit 10, 26, 13. pacis aliquid fuit, sed, ut semper a., sollicitae pacis certamine patrum et plebis 2, 64, 1; ut anno ante, ut semper a., sociis opem* ⟨se *add. Wodrig*⟩ laturos 3, 6, 5; Isthmiorum statum ludicrum aderat, semper quidem et a. frequens .. tum vero .. undique convenerant 33, 32, 1 *sqq.* — β) *in enuntiatis negativis:* αα) non a. aegrius plebs tulit tribunicia comitia sibi non commissa 4, 54, 2; non a. militi familiarior dux fuit 7, 33, 1; non a. ad ullum spectaculum tanta* multitudo occurrit 45, 7, 2. non umquam a.

ante tantus terror senatum invasit 2, 9, 5. numquam a. exsules Lacedaemoniorum Achaei secum adduxerant in finis 38, 33, 5; Ros quoque vocatos, quod numquam a. antea, satis miti sermone adloquitur 22 58, 2; numquam a. ante .. Latinum nomen Ro imperio coniunctius fuit 2, 22, 7; quantis numquam a. ante simul copiis, simul animis dimicarunt 9, 39, 5. (si numquam a. *v. infra 20.*) raro a.* tribuni popularis oratio acceptior plebi, quam tunc severissimi consulis fuit 3, 69, 1; raro a. tantis animis iustae concurrerunt classes 26, 39, 9; raro a. tantus clamor dicitur in principio pugnae exortus 33, 9, 2; [ut*] raro a. quisquam rex .., tanto favore .. est auditus 45, 20, 3; [Claudius .. duabus, quod raro a.* (*Wb*, alius *V*), in consulatu pacatis .. provinciis Romam revertit 41, 12, 10.] — ββ) hoc quantum intersit, si numquam a., proximo certe bello experti estis 31, 7, 3*. si umquam ante a. ullo in bello fuit, quod .. dis .. gratias ageretis .., hesternum id proelium fuit 1, 28, 4; merito id, si quando umquam a., deum immortalium .. fore, ut ludi maximi fierent 6, 42, 12; bellum si quando umquam ante a., tum* magna cura adparavit 32, 5, 8. — γγ) dilectum consules multo intentiore quam a. cura habebant 42, 32, 5*; hiems .. aliquanto quam a. longior fuit 40, 45, 1; ambitio magis, quam umquam a. exarserat 35, 10, 1; ludi Ri eo anno .. magnificentius quam a. facti (sunt) 33, 25, 1; cum dilectus habendi maior quam a. .. cura* esset* 43, 14, 2; quia .. maiore .. conatu quam a. umquam rebellarent* 4, 26, 5; etsi non concors, minus tamen quam a. infesta civitas fuit 3, 24, 11. — [alias = 'alioqui' *ex coni. Hertzii pro* aliis *legitur* 44, 18, 1*: non segniter id bellum L. Aemilium gesturum, praeterquam quod alias vir erat, etiam quod .. ea sola, quae ad id bellum pertinerent, animo agitabat.]

acc.: raro *supra 10 sqq.;* saepe *834, 26 sqq.;* semper *ib. 43; 45;* s. quidem et a. *ib. 47;* non *ib. 50 sqq.;* numquam *835, 2; 20;* n. a. ante *ib. 6; 8;* n. a. antea *ib. 4;* non umquam a. ante *834, 54;* quam umquam a. *supra 32;* quam a. umquam *ib. 36;* si umquam ante a. *ib. 21;* si quando umquam a. *ib. 24;* si quando umquam ante a. *ib. 26.* — *oppos.:* nunc *834, 22;* tunc *supra 11;* et nunc et tunc *834, 33;* tum vero *ib. 48;* eo anno *ib. 42; 835, 33;* anno ante *834, 45;* hoc ipso die *ib. 35;* paucis diebus ante *ib. 37;* hesternum proelium *835, 23;* illa pugna *834, 39.*

alibi. I. **Forma:** aliubi P^1 22, 48, 5. alii *pro* alibi *HVL* 29, 25, 2 *(priore loco); H ib. (secundo loco).* alibet *P* 28, 46, 6.

II. **Collocatio:** *praecedit* a. *uno loco* a. aliter 44, 35, 17. — 27, 1, 13 *ex usu Liv. cum VRF* alibi *(om. P)* tredecim milia, alibi *scribendum videtur.*

III. **Significatio.** 1) **de loco:** a) cetera multitudo poscere Romae agrum malle, quam a. accipere 3, 1, 7; [cum a. (*Wb*, alii *codd.*) evadere nequissent 21, 56, 2* *(v. p. 834, 5);*] tres exercitus scriberent: unum ad praesidium urbis, alterum, qui, si a. motus exstitisset*, ad subita belli mitti posset, tertium .. ad Satricum duxere 6, 32, 4 *sq.*; praetori urbano* negotium datum, ut Campani cives, ubi cuique* ex senatus consulto liceret habitare, ibi* habitarent, animadverteretque in eos, qui a. habitarent 28, 46, 6; pace a. parata* Ri Veiique in armis erant 5, 1, 1; regium nomen a. magnum, Romae intolerabile* esse 27, 19, 4. — b) *praecedit negatio:* Fabiis plurimi (*sc.* saucii milites) dati nec a. *(i. e. apud alios)* maiore cura habiti (sunt) 2, 47, 12; consulibus Ligures, quia bellum nusquam a. erat, decreti (sunt) 39, 38, 1. nusquam a. quam in Macedonia bellum erat 43, 9, 4; in Iovis epulo num a. quam in Capitolio pulvinar suscipi potest? 5, 52, 6. — c) *alius alibi, alibi aliter:* exprobrantes suam quisque alius a. militiam 2, 23, 11; milites decem pastorum habitu mittit pecoraque diversos alium a. .. pascere iubet 9, 2, 2; putearios* .. iussit .. alios a. modicis intervallis fodere 44, 33, 1; alio a. pretio praebendum locaverunt *(sc. salem)* 29, 37, 3. medium spatium torrentis a. (albi *V*) aliter cavati .. mille passus patebat 44, 35, 17. — d) *alibi .. alibi (.. alibi); alibi .. alius:* exercitus trifariam dissipatus, a. primum, a. postremum agmen, a. impedimenta, inter vepres in latebris ferarum noctem unam delituit 38, 46, 8. — a. preces, a. minae audiebantur 8, 32, 12; a. praedo, a. praedae vindex cadit 38, 40, 13; a. pavorem, a. gaudium ingens facit (*sc.* clamor) 3, 28, 3. — quantum militum .. transportatum sit, .. inter auctores discrepat. a.* decem milia peditum .. a. sedecim milia a. .. quinque et triginta milia .. in naves

imposita invenio*. quidam .. non adiecere numerum ..; Coelius .. ad immensum multitudinis speciem auget 29, 25, 1 *sqq.*; capta a. decem* milia capitum, a. supra quinque et viginti invenio* 26, 49, 2; pecuniae summam quantam imperaverit, parum convenit. a. quinque milia talentum, a. quinque milia pondo argenti, a. duplex stipendium militibus imperatum invenio 30, 16, 12*; quantus numerus fuerit piget scribere, quippe cum* a. trecentos ferme, a. tria milia septingentos viginti quattuor fuisse inveniam 26, 49, 1. quot caesa .. milia sint*, quis pro certo adfirmet, cum a.* *(v. p. 836, 8)* tredecim milia, a. haud plus quam septem inveniam 27, 1, 13. — cum a. terror ac fuga, a. *(v. p. 836, 4)* pertinax .. proelium esset 22, 48, 5. — murum .. cepit a. sopitis custodibus, a. nullo custodiente 31, 23, 4; septentrio ortus .. adeo nudaverat vada, ut a. umbilico tenus aqua esset, a. genua vix superaret 26, 45, 8. — defectus a. aquarum .. stragem siti pecorum morientium* dedit, scabie alia* absumpta (sunt) 4, 30, 8.

2) **de condicione, re:** ne a. quam in armis animum haberent 10, 20, 16; nec spem salutis a. quam in pace .. esse* 30, 35, 11; nolle (*sc.* se) a. quam in innocentia spem habere 7, 41, 2; nusquam a. spem quam in armis ponebant 2, 39, 8. — efficacius ratus ad accendendos virorum fortium animos nullam a. *(i. e. in aliis militibus)* quam in semet ipso cuiquam relictam spem de magistro equitum novoque exercitu militem celavit 9, 23, 8.

3) *i. q.* **alioqui, τὰ ἄλλα:** numquam ulli .. truces esse, nisi cum de lege agi coeptum esset; a. popularis iuventus erat 3, 14, 5; ut appareret capi tantum castra militem Rum noluisse, a.* (*coni. Wb,* alii *codd.* alia *Crév.*) gaudere sua clade atque ignominia 2, 59, 3.

nota a. militia *p. 836, 35. semper* alibi *negatum sq.* quam, *numquam* nisi.

alienatio: percunctari causam repentinae -is *(i. e. solutionis amicitiae)* 35, 19, 2.

alienigena. a) *adiect.:* ostende *(sc. Syphaci et Masinissae)* Ra arma et exercitum -am *(i. e. Rum)* 28, 42, 10. si -ae homines *(i. e. Ri)* .. haec *(i. e. Graecam terram)* tenuerint 31, 29, 12. cum hostis -a in* Italia esset et Hannibal hostis 26, 13, 7; quando hostis -a *(i. e. Poenus)* terrae Italiae bellum intulisset 29, 10, 5.

b) *subst.:* amnem, Troiugena*, fuge Cannam, ne te -ae *(sc. Poeni)* cogant in campo Diomedis conserere manus 25, 12, 5. — is, qui Ros -as et barbaros vocet 31, 30, 4. — si nihil aliud quam Syphacis uxor fuissem, tamen Numidae atque in eadem mecum Africa geniti quam -ae et externi *(sc. Ri)* fidem experiri mallem 30, 12, 15. pericula a conventu -arum *(sc. Sabinorum)* praedicta (sunt) 3, 10, 7. [se (Marcellum) .. circumsedere Syracusas .., ne transfugarum<-arum *add. Hz*>que *(sc. Poenorum)* duces captam et oppressam tenerent (*sc.* civitatem) 25, 31, 5*.] iam tum multitudine -arum urbem onerante 39, 3, 6. — neque .. videre qui conveniat *(sc. Perseo)* fratri .. restitisse*, -is *(sc. Ris)* .. cedere 42, 50, 10. quod (imperium) si sui bene crediderint cives .. credere et Latinos, quamquam ne sic quidem -ae *(sc. Tarquinio)*, debere 1, 50, 5. invisitati *(sc. montani Alpes incolentes)* .. antea -is nec videre ipsi advenam in sua terra adsueti 27, 39, 8; cum .. duces .. pleraque per interpretes inter immixtos -is agerent 30, 33, 12*. cum -is *(sc. Ris)*, cum barbaris aeternum omnibus Graecis bellum est eritque 31, 29, 15. quam ob noxam Rorum .. pro -is ac barbaris *(sc. Poenis)* Italici adversus .. Ros bellum gererent 24, 47, 5.

coni. cum: advena *v. supra 22;* barbarus *ib. 3; 25; 28;* externi *ib. 6.*

alieno. A) **proprie,** *i. q. alienae potestatis facio;* a) aliquem: ne quis quem civitatis mutandae causa suum faceret *(i. e. adoptaret)* neve -ret *(i. e. mancipio daret alteri)* 41, 8, 12. — b) aliquid: priusquam -rentur omnia, obviam eundum ratus 21, 60, 5. pars Insulae vel* munitissima prodita atque -ta 24, 22, 7. -ta provinciă *(sc. Hispania morte Scipionum)* 25, 36, 15. urbibus, quae bello -tae fuerant 30, 24, 4.

B) **translate;** a) *i. q. sui impotentem facio aliquem:* α) decemvir -tus* ad* libidinem animo 3, 48, 1. hostes simul ignis, clamor, caedes velut -tos sensibus nec audire nec providere quidquam sinunt 25, 39, 4. — β) illam furiam pestemque (*sc.* Sophonibam) omnibus delenimentis animum suum avertisse atque -asse 30, 13, 12; (-to animo *ς Mg, v. supra 43;*) quam (*sc.* dextram) cum velut -to ab sensu torreret animo 2, 12, 13; ut ruerent in hostium tela -tis a memoria periculi animis 7, 15, 3. erat opinio post censuram minus compotem fuisse sui

(*sc.* Q. Fulvium Flaccum); volgo Iunonis Laciniae iram ob spoliatum templum -asse m e n t e m ferebant 42, 28, 12; clavum ab dictatore fixum -tasque discordia mentes hominum eo piaculo compotes sui fuisse* 8, 18, 12; Galli . . velut -ta mente vana in cassum iactare tela 10, 29, 2; quae (*sc.* virgines) -ta mente simul luctu metuque velut captae furore . . se . . proripuerunt 24, 26, 10 12; senatores . . -tis mentibus vino ab imminentis sensu mali venenum omnes sumpserunt 26, 14, 3.

b) *i. q. averto ab amicitia, a causa alicuius α*) aliquem: hinc *(i. e. hac re)* -tus ab senatu Aemilius seditiosis tribunatibus similem . . consulatum gessit 8, 12, 10; prope fuit, ut dictator ille . . crearetur, quae res utique -asset plebem 2, 30, 3; pars principum -ti Ris* totique Antiochi et 20 Aetolorum erant 35, 31, 4. eadem avaritia Gentium regem sibi -vit 44, 27, 8; quae *(sc. Sophoniba)* regem socium nobis -asse . . dicatur 30, 14, 10; iam reges* Syphacem post conloquium cum Scipione -tum, Masinissam aperta defectione infestissimum hostem 29, 3, 14. — β) animum alicuius: nihil aeque -turum animos civitatis videbatur 38, 33, 5; ea quoque conlatio plebis animos a Camillo -vit 5, 23, 11; ea quoque 30 ira -vit a dictatore militum animos 8, 35, 12; hae causae* maxime animum Philippi -verunt ab Ris 39, 29, 3; *(v. p. 838, 48;)* quantum amittatur -dis iniuria sociorum animis 3, 72, 2; Aetolorum . . -ti ab societate Ra animi sunt 33, 49, 8.

acc. adv.: utique *supra 18;* velut *838, 45; 51; supra 6.* — *abl. instr.:* avaritia *supra 20;* bello *838, 41;* delenimentis *ib. 48;* discordia *supra 4;* iniuria *ib. 33;* luctu 40 metuque *ib. 8;* vino *ib. 10. cf.* hinc *ib. 14.* — *limit.:* animo *838, 44;* sensibus *ib. 45.* — *dat.:* nobis *supra 22;* sibi *ib. 21;* Ris *ib. 19.* — *praep. ab:* a memoria *838, 52;* ab sensu *ib. 51; supra 10.* — a Camillo *supra 29;* a dictatore *ib. 30;* ab Ris *ib. 32;* ab senatu *ib. 15;* ab societate *ib. 34.* — *ad* libidinem *838, 43.* — *similia:* averto *ib. 49;* velut captus furore *supra 8;* minus compotem esse sui *838, 54;* prodo *ib. 39.* 50 — *oppos.:* compotem sui esse *supra 5;* suum facere *838, 34.*

alienus. I. **Forma:** alienior 23, 22, 8.

II. **Collocatio:** aes alienum *23 locis invenitur, uno* 7, 21, 5 alieni aeris *parum recte, ut videtur, codd. habent. alia substantiva adi. modo sequuntur, modo praecedunt.*

III. **Significatio.** A) **adiectivum.** a) *i. q. quod alīus, aliorum est (pro genetivo* alīus, *qui non exstat apud Livium, saepe ponitur* alienus): (aes -um *24es, v. p. 714, 54 sqq.* agros *v. p. 842, 24;)* agros suos pro -is populandos obicere 21, 20, 4; postquam pro eo, ut ipsi ex -o agro raperent agerentque, suas terras sedem belli esse . . videre* 22, 1, 2; adde, quod . . Alexandro . . -o in agro *(sc. in Italia)* bellanti exercitus consenuisset 9, 19, 6; ne quod oppidum neu quod castellum in suo -ove agro conderet 34, 35, 11; oppidum in -o agro . . aedificare 39, 54, 10. suo quemque iudicio . . res probare aut improbare debere, non pendere ex alterius vultu ac nutu, nec -i* momentis animi circumagi 39, 5, 3*. Ptolomaeus propter aetatem -i etiam tum arbitrii erat* 42, 29, 7; semper pRum -is rebus arbitrio -o usum (esse) 32, 8, 14; ea (*sc.* dignitas) . . in libertate posita est, quae suis stat viribus, non ex -o arbitrio pendet 35, 32, 11. -is armis parabant bellum 34, 17, 4; -is armis partam, externa fide redditam libertatem sua cura custodirent 49, 11. causa triumphi negandi senatui fuit, quod -o auspicio et in -a provincia pugnasset 10, 5. pars utraque spe -i magis auxilii quam viribus freta suis . . Ros urgent 9, 21, 4; non vestra virtute . ., sed auxilio -o tuti sitis* 3, 68, 5. de iniuria tribuni bello -o se inligantis, ut suae victoriae fructu se fraudaret, cum disseruisset 36, 40, 14. virtutem ut* bonum -um oderunt 35, 43, 1. -a calamitate documentum datum (est) illis cavendae similis iniuriae 3, 50, 8. iuvenem egregium . . suum quam -um mallent civem esse 3, 12, 6. satis exemplorum nobis clades -ae praebent 32, 21, 29; -is cladibus ceciderant animi 1, 11, 3. Camillus . . spectator intentus in eventu* -i *(sc. L. Furii collegae)* consilii constitit 6, 23, 12. Tempani oratio . . non suis vana laudibus, non crimine -o laeta 4, 41, 1; ne . . accusator collegae existam, ut* -o crimine innocentiam meam protegam 22, 49, 11. utrum . . contenti nece tyranni essent, an quicunque . . regiam contigissent, -ae culpae rei trucidarentur 24, 22, 14. dicionis -ae facti 1, 25, 13. quaestus ex -o errore *(i. e. ex credulitate aliorum)* facilis 25, 1, 8. negabant triumphum . ., quod -o exercitu rem gessisset

31, 48, 2. (dictatorem) venire .. iratum virtuti -ae *(sc. magistri equitum)* felicitatique 8, 31, 2. multum interest -os populere* finis an tuos uri et* excindi videas 28, 44, 2. neque mandasse sese Syracusanis, ut pacem pro se cum Ris facerent neque teneri -is foederibus 24, 29, 11. ut .. spectatores belli fortunarum -arum eventum .. opperirentur 35, 48, 10; ut memores rerum humanarum et suae fortunae moderarentur et -am *(sc. Antiochi)* ne urgerent 37, 35, 5; tanta dulcedo est ex -is fortunis praedandi 6, 41, 11. sine obtrectatione gloriae -ae vivebatur 2, 40, 11; pedites -a *(sc. equitum)* gloria accensi .. sibi quoque .. similem gloriam ex hoste pariendi occasione⟨m optabant⟩ 42, 61, 10*. odio -ae honestatis ereptum primoribus agrum sordidissimo cuique divisisse (*sc.* Servium) 1, 47, 11. (ferox Tullia) contendere .. cum impari iungi (*sc.* se), ut elanguescendum -a ignavia esset 46, 7*. patres comes et senes faciles de -o *(sc. dictatoris)* imperio spreto .. disciplinae militaris eversae iuventuti gratiam facere 8, 34, 3; Latinos pro sua libertate potius quam pro -o imperio laturos (esse) arma 7, 25, 6. tantum afuit, ut* ex incommodo -o *(sc. Veientium)* sua occasio peteretur 4, 58, 2. alterum e duobus tribunis plebis suas inimicitias remisisse rpae, alterum -as et mandatas exercuisse 39, 5, 5. Petilii vexati sunt probris, quod splendere -a *(sc. Africani)* invidia voluissent 38, 53, 7; (Varronem) -a *(sc. Fabii)* invidia splendentem vulgus extrahere* ad consulatum nitebatur 22, 34, 2; tutores .. eius sub -a *(sc. Hieronymi)* invidia regnasse 24, 25, 2. ne .. causam lege Petilia diceret et incendio -i iudicii, quo L. Scipio damnatus erat, conflagraret 39, 6, 4. Samnites .. suis ipsi legionibus, mixti -is .. caesi fuerant 10, 31, 12. (leges *v. p. 842, 47.*) suae libertatis immemores -am (*sc.* libertatem) oppugnatum venire 2, 10, 8; haud minus libertatis -ae, quam suae dignitatis memor 7, 33, 3; si reticeam, aut superbus aut obnoxius videar, quorum alterum est hominis -ae libertatis obliti, alterum suae 23, 12, 9. (lingua *v. p. 842, 47.*) pRum .. interceptoris litis -ae personam laturum (esse) 3, 72, 4. equites alius alium increpantes .. quid ante signa feroces prosiluissent et -o *(sc. peditum)* pugnarent loco? 7, 8, 2; hostem *(sc. Gallos)*, quem tempus deteriorem in dies [et] locis -is *(i. e. in terra aliorum)* faceret sine praeparato commeatu .. morantem 12, 11*. -is malis .. doctos .. (se) amicitiam malle quam vim experiri Rorum 21, 34, 2. tuum est, Servi, si vir es, regnum, non eorum, qui -is manibus pessimum facinus fecere 1, 41, 3. verecundiae erat *(sc. peditibus)* equitem suo -oque Marte *(i. e. equestri pedestrique proelio)* pugnare 3, 62, 9. quod ubi senserunt hostes, crevit ex metu -o *(sc. hostis)*, ut fit, audacia 26, 4; ne nimium in metu -o *(sc. populi)* spei ponerent 39, 10. [momentis *v. p. 840, 18.*] (mores *v. infra 47.*) una* natura freti aestusque totius certaminis potens suis, -is navibus nequiquam remigio in contrarium tendentes *(sc. naves)* invehebat 28, 30, 9. cum -is oculis ei omnia agenda sint 26, 22, 6. ad -am opem quisque inops tendere 21, 58, 10. Tullus fuso Fidenatium cornu in Veientem -o pavore perculsum ferocior redit 1, 27, 10. Sextius et Licinius .. regnant, quia pecunias -as, quia agros dono dant 6, 41, 10. intentos homines in eventum periculi -i pro se incautos .. est adortus 4, 27, 11. ut se ipse suaque omnia potestatis -ae faceret 7, 31, 6. si hinc -o praesidio, non vestra virtute evaseritis 40, 27, 11. ut suam provinciam relinqueret, in -am transiret 43, 1, 9; *(v. p. 840, 28.)* ab laevone cornu victoria incipiet .. et dextrum cornu, dictatoris acies, -am pugnam sequetur! 9, 40, 10. ne intervallo quidem facto oblitum, tamquam* -i*, regni Superbum Tarquinium velut hereditatem gentis scelere ac vi repetisse 2, 2, 3; si tutelam -i *(sc. Hieronymi)* regni suum regnum velit facere (Adranodorus) 24, 22, 5. prorae inter se iunctae haerebant, puppes -o *(sc. navis hostium)* remigio circumagebantur 26, 39, 13. precabor, ut iras suas vertant (dei) in eos, quibus non suae redditae res, non -ae adcumulatae satis sint 9, 1, 9; semper pRum -is rebus arbitrio -o usum (esse) 32, 8, 14. morituros se .. citius quam immixti Bruttiis in -os ritus, mores legesque ac mox linguam* etiam verterentur 24, 3, 12. ne suas quidem simultates pro magistratu exercere boni exempli esse, -arum vero simultatum tribunum plebis cognitorem fieri turpe .. esse 39, 5, 2. in urbe -o solo posita 4, 48, 3; in -o solo aedificare oppidum conati sunt* 39, 55, 2. Fabius -ae sortis

victor belli in suam provinciam exercitum reduxit 9, 42, 1; si, quem animum in -ae sortis exemplo *(sc. in pugna captivorum)* paulo ante habuistis, eundem mox in aestimanda fortuna vestra habueritis, vicimus, milites 21, 43, 2. cooperti stupris suis -isque 39, 15, 14. generosius in sua quidquid sede gignitur; insitum -ae terrae . . degenerat 38, 17, 13; Hannibal . . in -a, in ho- 10 stili est terra 22, 39, 13; graviorem in sua terra *(sc. in Africa)* futurum hostem Hannibalem, quam in -a fuisset 30, 28, 2; id se *(sc.* Masinissam) . . minus praestare in Hispania, -a atque ignota terra, potuisse 28, 35, 10*; neque Ris effugium ullum patebat in -a ignotaque terra 30, 32, 3*; metu . . compulsi . . in -a terra . . in societatem vestram *(sc. Achaeorum)* confugiunt (Ri) 32, 21, 31. Macedonicae legiones suo 20 abrogato triumpho -os spectabunt? 45, 39, 4*. quid . . futurum fuit, si illa pastorum convenarumque plebs, transfuga ex suis populis . . agitari coepta esset tribuniciis procellis et in -a urbe cum patribus serere certamina 2, 1, 4. per speciem -ae fungendae vicis suas opes firmavit 1, 41, 6. Athamanes Aetolique . . in -a victoria suam praedam faciunt 32, 14, 4. (vir *v. p. 844, 1 sqq.*) (dictatorem) impedire vir- 30 tutem -am *(sc. magistri equitum)* voluisse 8, 31, 3; *[v. p. 840, 35;] (v. p. 841, 2;)* vulgus . . armatorum, velut delegata primoribus pugna, eventum suum in virtute -a ponit 7, 8, 1. vocibus* -is *(i. e. ab aliis subiectis)* id modo, quod domi praeceptum erat, intercessioni suae praetendebant 6, 36, 8.

b) *i. q. discrepans a iure, a natura:* primo quaedam ex iis Ptolomaeum, inde et Philippum usurpanda -a *(i. q. iniusta)* pos- 40 sessionis causa tenuisse *(coni. Mg)* 33, 40, 5*. foeda omnia et deformia errantisque in -os fetus *(i. q. Missgeburten)* naturae visa 31, 12, 8. ille finis Appio -ae *(i. e. a natura sua abhorrentis)* personae ferendae fuit, suo iam inde vivere ingenio coepit 3, 36, 1.

c) *i. q. non coniunctus propinquitate, patria, sim.:* cum servis suis vetant domini quidquam rei [cum] -is hominibus *(i. e. qui non eiusdem sunt familiae)* esse 5, 3, 8*. 50 exstitit quidam Mazaetullus nomine, non -us sanguine regibus 29, 29, 8*. virgines Vestae legit, Alba oriundum sacerdotium et genti conditoris haud -um 1, 20, 3. (terra, urbs *v. supra 8 sqq.; 24.*) qui hic mos est in publicum procurrendi . . et viros -os appellandi? istud ipsum suos quaeque domi rogare non potuistis? 34, 2, 9; nunc vulgo -os viros rogant 4, 18; ea (Tullia) secretis viri -i adsuefacta sermonibus 1, 46, 7; vestigia viri -i, Collatine, in lecto sunt tuo 58, 7; an blandiores in publico quam in privato et -is quam vestris *(sc. viris)* estis? 34, 2, 10.

d) *i. q. iniquus:* saltu iniquo, loco -o 10 cum adortus nos hostis esset 38, 49, 10. quod optimum esse dicunt*, non interponi* vos bello, nihil immo tam -um rebus vestris est 35, 49, 13. quod videbatur . . tempore -o fecisse 7, 22, 8. Q. Fabius Maximus numquam rei ullius -iore tempore mentionem factam in senatu dicit 23, 22, 8; cum Perseus . . suo maxime tempore atque -o hostibus incipere bellum posset 42, 43, 3; legatus Rus, ne -o tempore incommodus 20 obversaretur, Pergamum concessit 35, 15, 6.

B) **substantivum.** a) ***masculinum.*** *semper pluralis (i. q. non propinqui):* quomodo fefellissent et -i *(i. e. non ad Persei partes pertinentes)* et mei . . ? 40, 14, 11. ut nemo . . probatior primoribus patrum, suis pariter -isque esset 27, 8, 6; rari* aditus, non -is modo, sed tutoribus etiam 24, 5, 5. iam ab -is in suos vertisse superbiam *(sc. Tarquinii Superbi)* 1, 53, 6. sae- 30 vitiae . . quam non magis in -is quam in proximis ac sanguine ipse* suo exerceret 7, 4, 3.

b) *neutrum.* α) singularis: festinatio curam exemit vicos dirigendi, dum omisso sui -ique discrimine in vacuo aedificant 5, 55, 4; donec inspecto aere alieno . . sciat unusquisque, quid sui, quid -i sit 6, 27, 8. largiendo de -o popularem fieri 3, 1, 3. semel statuerent, quid donatum ex -o Ma- 40 sinissae vellent 42, 23, 6; unde . . pecuniam confici posse nisi tributo populo indicto? ex -o igitur aliis largitos (esse) 4, 60, 4; necessitate imposita ex -o praedandi, cum sua amiserint 5, 5, 3. — β) pluralis: ita -a adpetivimus*, ut de nostris dimicaremus 30, 30, 8; natura prius est, tua cum defenderis, -a ire oppugnatum 28, 41, 9.

acc. adv.: tam *supra 13.* — *dat.:* genti *843, 53;* hostibus *supra 19;* regibus *843,* 50 *51;* rebus vestris *supra 13.* — *abl. relat.:* sanguine *843, 51.* — *similia:* hostilis *ib. 9;* ignotus *ib. 14; 16;* iniquus *supra 10;* incommodus *ib. 20.* — *oppos.:* ille *840, 37;*

meus *ib. 47;* nos *ib. 40;* noster *844, 46;* proximi *ib. 32;* sibi *sim. 841, 6; 15; 842, 26;* suus *saepissime;* tutor *844, 28;* tuus *841, 4; 844, 7; 47;* vester *840, 31; 842, 29; 843, 5; 844, 8.*

alimentum. A) **proprie** *(semper plur.):* absumptis . . frugum -is carnisque omnis generis 23, 30, 3. peregrinum frumentum, quae sola -a . . fortuna dederit, ab ore rapi 2, 35, 1. hanc (mulierem) captivis egentibus -a clam suppeditasse 26, 33, 8. — quia pecori bonus alendo erat (mons), hominum quoque carne ac lacte vescentium abunde sufficiebat -is 29, 31, 9. ut esset non incolarum modo -is frugifera insula (Sicilia), sed urbis Romae atque Italiae . . annonam levaret 26, 40, 16.

B) **translate:** ne spinas quidem aut ullum aliud -um fert *ignis (sc. terra)* 38, 18, 4. tecta . . erant . . pleraque ex cratibus aut tabulis facta, alia harundine texta, stramento intecta omnia*, velut de industria -is ignis 27, 3, 3. terram . . sine ullo ignis -o arsisse 4, 12. — addidit -a *rumoribus* adventus Attali 35, 23, 10.

alio. A) **proprie:** a) fama repens a. avertit bellum 22, 21, 6; Veiens hostis . . nullo tempore neglegi poterat aut averti a. sinebat 2, 48, 7. obsides ut ab Norba . . a. traducerentur 32, 2, 4. cum, iam ut virtus vestra transire a. *(i. e. ab urbe Roma ad aliam urbem)* possit, fortuna certe loci huius transferri non possit 5, 54, 6. — b) si quando Romam aliove quo mitterent legatos 38, 30, 7. legatis . . Hippocraten atque Epicyden abire seu Locros seu quo a. mallent . . iubentibus* 24, 29, 10; se . . operam rpae . . polliceri, seu Veios seu quo* a. ducere velint 5, 7, 7. in Cappadociam ad Ariarathen . . et quocunque a. poterat . . misit 37, 31, 4. — c) nec a. eum quam ad Antiochum regem profectum (esse) 33, 49, 2. ne (per indutiarum tempus) a.* usquam quam Romam mitterent legatos 30, 38, 3. — d) aliis a. delatis navibus 37, 33, 4*. dilapsi (sunt) passim alii a. 2, 54, 9. cum alii a. mitterentur 7, 39, 2.

B) **translate.** a) *de hominibus:* quo enim a. confugiam *(sc. nisi ad misericordiam patris)* 40, 10, 3; quo a. nisi ad nos . . confugerent 39, 36, 11. nusquam a. quam ad vos querellas detulimus 29, 17, 8. si nullus a. sit quam ad Ros respectus 42, 46, 4. — b) *de rebus:* α) Brutus a. ratus spectare Pythicam vocem 1, 56, 12. a. spectabat mens tota ducis 44, 35, 10. — β) plebem nusquam a. natam quam ad serviendum 7, 18, 7. patres . . negare . . liberos tollendos esse, qui pulsi maiorum loco . . nusquam a. quam ad sacrificandum pro populo . . relinquantur 4, 54, 7. — γ) cum alii a. tenderent* nec procul seditione res esset 24, 28, 1. si alii* a. trahant res, . . bellum . . fore . . inter ipsos Syracusanos § 4.

acc.: quo *845, 34; 37; 39;* quocumque *ib. 40;* quo *(interrog.) ib. 49; 51;* nusquam *ib. 52; supra 4; 7;* ne . . usquam *845, 44.*

alioqui. I. **Forma:** alioquin 7, 19, 2; *M*[3]10, 35, 7; *VRF* 30, 29, 10. alioquae *V* 43, 19, 3.

II. **Significatio:** a) oppidum . . et a. opportune situm et transitus éa est in Labeates 43, 19, 3. mors Marcelli cum a. miserabilis fuit, tum* quod . . 27, 27, 11. — b) Decio caput iocineris a familiari parte caesum haruspex dicitur ostendisse: a. acceptam dis hostiam esse 8, 9, 1. milites tantum, qui sequerentur currum, defuerunt: a. magnificus . . triumphus fuit 37, 46, 6. triumphatum de Tiburtibus, a. mitis victoria fuit 7, 19, 2. pudore a fuga contineri (milites), a. pro victis esse 10, 35, 7. — Hannibal tumulum . . tutum commodumque a., nisi quod longinquae aquationis erat, cepit 30, 29, 10*. — saxum ingens . . motu terrae leniore, quam ut a. *(i. e. hac una re excepta, quod saxum labefactatum procidit)* sentiretur, labefactatum in vicum Iugarium ex Capitolio procidit 35, 21, 6.

aliqua, *i. q. aliqua via:* pars . . vallum conscendit, si . . superare a. et evadere posset 10, 5, 10; si qui evasissent a. 26, 27, 12. Lacedaemonii, ut a. liberum ad mare haberent aditum, . . vicum maritimum . . occupaverunt* 38, 30, 7. [ne . . cos. a.* *(coni. Luchs,* aliquam *codd.)* vim faceret 27, 15, 16.]

aliquamdiu. I. **Forma:** aliquandiu *M* 3, 32, 7; *R* 3, 70, 4; *P* 21, 46, 6; 55, 10; 23, 15, 13; *B* 34, 28, 4; *B* 34, 28, 11; aliquandi *P*[1] aliquandiu *P*[2] 25, 39, 18.

II. **Significatio,** *i. q. per aliquot tempus.* a) *cum verbis:* id a. aequavit pugnam 8, 38, 10; a. aequatus inter omnes terror fuit, paulatim totus vertere in plebem coepit 3, 36, 7. ibi a.* diversis sententiis certatum est 42, 50, 1; cum a. . .

certatum esset, Eumenes ex* templo excessit 37, 52, 9. ibi a. nec cessatum ab armis est neque naviter pugnatum 10, 39, 6. eam (Nuceriam) cum a. circumsedisset, .. fame demum in deditionem accepit 23,15,3. Diophanes quietos* a. suos .. continuit, postquam dilapsos .. hostes vidit, .. invadit 37, 20, 9. cunctati a. sunt .., pudor deinde commovit aciem 2, 10, 9. qui a. pugna atroci cum et semet ipsi fatigassent et hastas aut praefregissent aut hebetassent, .. tum cos. triariis 'consurgite nunc' inquit 8, 10, 3. a... fefellere hostem. repente* cumulus terrae eminens index operis oppidanis fuit 38, 7, 6. Numidae .. frustrati a. hostis* .. agmen suorum adsequuntur 27, 42, 11. Hernicorum tribus populis .. conubium inter ipsos, quod a. soli Hernicorum habuerunt, permissum (est) 9, 43, 23; stativa deinde ad Hellespontum a. habuerunt 37, 33, 6; quieti a. .. stativa in propinquo habuere† 9,39,3. (hebeto *v. supra 12.*) ita conflixerunt, ut a. in neutram partem inclinarent acies. tum cos. turbare prima signa hostium conatur 7, 33, 7. cum a. secreto locuti essent 32, 35, 8. mansit in ea familia a. honos 2, 42, 8; mansit a. immota acies 21, 55, 10. Ra pubes .. maestum a. silentium obtinuit. deinde .. salvere universi Romulum iubent 1, 16, 2; a. oram Propontidis .. obtinuerunt. cupido inde eos in Asiam transeundi .. cepit 38, 16, 3. (praefringo *v. supra 11.*) cum a. haud multum procederetur .., revocat a proelio suos Scipio 25, 36, 1. a. ibi .. varia victoria pugnatum est .., ad ultimum .. Ancus .. vincit 1, 33, 4 *sq.*; *(v. supra 3;)* a. iam pugnatum erat .. fuga ab nulladum parte erat ..; itaque Ri .. concitant se in hostem 7, 33, 13 *sq.* a. aequa virtute .. legiones .. restabant. eques immissus ordines turbavit 6, 32, 7. Eumenes a. Aeginae retentus .. cum primum tuto potuit, profectus Pergamum .. 42, 18, 4. a. secuti sunt; postquam terrae appropinquabat Hannibal, .. revecti .. 37, 24, 9. ibi a. atrox pugna stetit. tandem .. fuga passim coepta (est) 29, 2, 15; a. intenti utrimque steterunt exspectantes, ut ab adversariis clamor .. inciperet .., inde .. clamor ab Etruscis oritur 9, 32, 5. equitum certamen erat a. anceps, dein .. 21, 46, 6; admiscerenturne plebei, controversia a. fuit, postremo concessum patribus 3, 32, 7; pugna .. ipso certamine, quod a. anceps fuit, accensa est 9, 39, 6; iustum a. proelium fuit; tandem Nabidis milites in fugam inclinarunt 34, 28, 11; a. dubium proelium fuit; procedente certamine .. vicere tyranni* auxiliares 35, 29, 2; quietae deinde a. in Hispania res fuere 25, 39, 18. haec res a. animos pugnantium sustinuit, ceterum postquam nullum .. signum .. accipiebant .. segnius instare; postremo .. 38, 6, 6; eos .. iusto* proelio a. Leucadii sustinuerunt 33, 17, 12; lux pugnae initium fuit, quam a. aequam .. Fregellani sustinuerunt. fraus deinde rem inclinavit 9, 12, 6*; Tarentini cum rem Palaepolitanam vana spe auxilii a. sustinuissent, .. increpare Palaepolitanos 8, 27, 2. silentium inde a. tenuit. dein .. 3, 47, 6; Attalum Aeginae .. legati a. nihil agentem tenuere 31, 15, 9; dissipasset hostes, ni .. eum .. equites Volscorum .. a. tenuissent 3, 70, 4. Ri .. a. pugnam traxere; postremo .. terga vertunt 25, 15, 14. a. inops consilii trepidavit; deinde .. Athenagoram .. mittit 33, 7, 8; a. .. trepidatum est; tandem signa legionum supervenerunt 34, 28, 4. vagatus Perseus a. in litore postremo .. in latere templi .. delituit 45, 6, 6. ut .. a. trans Tiberim veluti* relegatus .. viveret 3, 13, 10. — b) *cum adiect.:* (aequus *v. supra 13.* anceps *v. p. 847, 52; supra 2.* dubius *ib. 5.* immotus *v. p. 847, 28.* iustus *v. supra 3.*) quietus a. a bellis omni cura in augendas regni opes intentus fuerat. rediere inde causae, quae de integro iram moverent in Ros 39, 24, 4; (*v. p. 847, 22; supra 7.*)

sequitur: dein *847, 53; supra 18;* deinde *847, 9; 30; supra 14; 24;* inde *847, 32; 51;* tum *847, 12; 25;* postremo *ib. 54; supra 11; 27;* tandem *847, 48; supra 3; 25;* ad ultimum *847, 37;* demum *ib. 5;* paulatim *846, 52;* repente *847, 14.* — itaque *ib. 40.* — postquam *ib. 7; 45; supra 9;* cum primum *847, 44.* procedente certamine *supra 5.* — *ἀσυνδέτως quod deinde factum est additur 847, 42.*

aliquando. a) *i. q. aliquo tempore (plerumque de tempore praeterito usurpatur; de futuro* 40, 8, 10; 45, 18, 6): et* mihi talis a. fortuna adfulsit 30, 30, 15. equites .. a. ausos (esse) ab eo petere, ut sibi .. laxaret aliquid laboris 9, 16, 15. ne quid praetermitteretur, quod a. factum esset

31, 9, 6. [incido *v. infra 7.*] audivi .. secessisse* a. a vobis plebem 45, 23, 9. si, quod a. servierunt, .. ius .. adserendi eos in servitutem faciet 35, 16, 11. spes animum subibat .. subituram vobis a. germanitatis memoriam 40, 8, 9 *sq.* iniuriis vestris, si quae forte a. [inciderunt*] fuerunt 5, 3, 4. quae urbes, qui agri, qui homines Aetolorum iuris a. fuerunt 38, 11, 9. urbibus, quae* cum sui iuris a. fuissent, avelli velut a corpore suo aegre patiebantur 9, 12; cum .. per octingentos prope annos liberi, a. etiam principes Graeciae fuissetis 39, 37, 5; nec quisquam* dicere potest a. nobis libertatis tempus fuisse, quod pacis vobiscum non fuerit 25, 29, 3. ⟨ne⟩ volgi adsentator a. libertatem .. ad licentiam .. traheret 45, 18, 6*. — b) *i. q. nonnumquam, interdum:* nefastos dies fastosque fecit, quia a. nihil cum populo agi utile futurum erat 1, 19, 7. bella quaeri .. ut in armis terant plebem nec .. sinant .. consistere in contione, ubi a. audiant vocem tribuniciam de levando fenore .. agentem 6, 27, 7. nulla est civitas, quae non et improbos cives a. et imperitam multitudinem semper habeat 45, 23, 8*. — c) *i. q. tandem, quod bis additum est:* tandem a. impertiendos (esse) plebi honores 4, 54, 9. in spem impetrandi tandem a. honoris dilati (sunt) 39, 32, 8. quod diu parturit animus vester, a. pariat 21, 18, 12. requiescat a. vexata tam* diu Italia 28, 44, 14.

si .. forte a. *supra 7.* — ⟨ne⟩ .. a. *ib. 16.* *in enunt. negativo ib. 14.*

[aliquantulum *v.* **aliquantum** I.]

aliquantum (subst.). I. **Forma**: aliquantulum *BM* aliquantum ς *plerique* 38, 5, 8; aliquantulum ς 39, 29, 1.

II. Collocatio. A) c. genet. a) *gen. sq. nulla interposita voce 24es, reliquis locis (10) interponuntur:* iam, inde, tenebant, supererat, ad fugam, eo triduo, ab accolis, eam rem ratus, aperte quoque pugna praebuerunt, ea quoque res duci, [ab legionibus Ris.] — b) *praecedit gen. nulla voce interposita 10es, 3es his interp. vocibus:* priore anno 3, 1, 4; quod bello captum erat 42, 4, 3; ex adsiduis populationibus quod omnia in locum tutum congesta erant fuit 4, 53, 10.

B) c. compar. a) *comp. sq. 19 locis nulla voce interposita, 15 locis interponuntur haec:* quam pridie, q. videbatur, q. cetera, q. alias, q. in Eumenem, spe ipsorum, opinione eius, spe atque opinione, exspectatione omnium, Samnitibus q. Ris, eam, ignominia pRi, posteriore parte anni, numerus, ut a veteribus accepimus, [genere]. — b) *praecedit comp. his vocibus interpositis:* hercule *(bis)*, id, tamen hominum; *reliquis (18) locis nihil intercedit.* — c) *comp. attribuitur subst.* α) *a. primum locum obtinet 4 locis, cf.* -o maior frequentia. β) *praecedit subst. 4 locis, cf.* laboris -o maioris. γ) *praecedit comp. 9 locis cf.* maior -o numerus. δ) vim maiorem -o, maiorem classem -o *singulis locis.* — *acc. praep.:* -o minore cum misericordia, ex -o minore regno, ex tot castellis -o altioribus, ad maius -o certamen. — *acc.* ante, post *pro comp.; tum 7 locis praecedit* aliquanto, *uno sequitur:* post -o 2, 31, 4.

III. **Significatio. A) nominativus et accusativus.** a) *subi.:* decesserat iis -um honoris 33, 11, 7. restabat -um viae 44, 2, 7. agri capti* priore anno -um a Volscis esse 3, 1, 4; praedae .. fuit -um 4, 53, 10; fuit praedae -um 25, 10, 10; praeda — et -um eius fuit — militi concessa (est) 27, 1, 2. -um supererat noctis 7, 36, 5. cum agri Ligustini et Gallici, quod bello captum erat, -um vacaret 42, 4, 3.

b) *obi.:* α) *gentivo non addito:* ea res .. ad ius inferendi Antiocho belli adiecisse -um videbatur 35, 51, 5; -um adiciebatur .. ad id pretium 22, 58, 5. busta* -um intra moenia includunt 25, 9, 10. — β) *genetivo addito:* -um temporis absumpsit 42, 10, 8; -um Rae iuventutis morbo absumptum erat 4, 26, 5. navem .. adfligebat*, ut .. -um aquae acciperet 24, 34, 11. adiciebat huic muneri agri -um 2, 41, 2; -um eam rem ratus animorum iis adiecturam 44, 23, 8; animi -um* .. et spei obsessis adiecit 38, 5, 8; -um ea .. res duci famae et auctoritatis .. adiecit* 44, 33, 4. militum -um amissum (esse) 35, 6, 9. amnes .. agri -um amplexi confluunt 21, 31, 4. agri -um captum (esse) 41, 16, 9; (*v. supra 23, ubi fort. cum Cobetio scribendum est* agri captum;) septem milia hominum capta (sunt) et aeris argentique signati -um 24, 47, 14; ad tria* milia hominum capta (sunt) et ceterae praedae -um 27, 15, 4. -um auxiliorum .. coegerat 28, 23, 7. -um voluntariorum .. concivit 25, 19, 13. -um praedae contulerunt 44, 10, 8.

-um eo triduo viae confecit 21, 33, 11. cum crebro suspiritu* et gemitu . . -um temporis consumpsisset 30, 15, 3. depopulatus est -um agri 25, 31, 13. aries . . -um muri diruerat 32, 23, 7. arietibus -um muri discussit 21, 12, 2. trepidationis -um edebant 28, 11*. ab legionibus Ris -um intervalli fecit 28, 16, 3*. quod pecuniae regiae praedaeque -um . . neque in triumpho tulisset neque in aerarium retulisset* 37, 57, 12. -um irae lenierat voluntaria deditio 28, 20, 12. pecuniae -um una missum (esse) 30, 26, 3*. quatiendo arietibus muros -um urbis nudaverant 38, 7, 4. [obtinuit* *v. infra 25.*] -um . . praebuerunt terroris 10, 14, 9. -um ad fugam temporis Syphax et Hasdrubal praeceperunt 30, 8, 9; -um viae praeceperat rex* 36, 19, 9. ex pretio rerum venditarum -um pecuniae redactum esse 21, 15, 2. (retulisset *v. supra 11.*) aedes . . de caelo tacta erat et . . duae portae et muri -um 45, 16, 5. templa deum -um tenebant loci 37, 32, 2; -um temporis . . direptio castrorum tenuit* 36, 19, 5. ibi . . -um temporis triverunt 23, 34, 17. Massilia inter Gallos sita traxit -um ab accolis* animorum 38, 17, 12. seditio . . orta in Sabinis -um inde virium transtulit ad Ros 2, 16, 3.

c) *accus. progressionis.* α) *cum verbis:* eo proelio -um et* Ris aucti et deminuti hostibus animi erant 28, 13, 10. tres tumulos -um inter se distantes insedit 8, 24, 5; instruebat . . manipulos -um inter se distantis 30, 33, 1. -um ante aciem cum equitibus paucis evectus 31, 24, 14. triumphus . . consuetum . . modum -um excessit 5, 23, 4. movit -um* oratio regis legatos 39, 29, 1. sequi suorum agmen -um praegressum insistunt 35, 30, 3. nec . . par fuit nec iaculator Maurus caetrato . . robore animi viriumque -um praestanti 23, 26, 11; fidentes militum numero, quo -um praestabant 6, 22, 9; numero -um praestabant 22, 18, 2. media . . -um prominente acie 47, 7. numero militum -um Mazaetullus* superabat 29, 30, 8; multitudine -um Volsci superabant 2, 30, 11; altitudine -um onerariae superabant* 30, 10, 12. cum . . Rus miles . . -um Gallicam ferociam vinceret 7, 12, 10. — *acc. gen.:* -um spatii ex eo loco . . aufugerat 1, 25, 8. -um spatii velut nullo resistente incessere 30, 34, 3. - β) *cum comparativis:* formam viri -um ampliorem augustioremque humana intuens 1, 7, 9. opus -um opinione eius celerius creverat 25, 11, 9. -um spe atque opinione maior (praeda) 5, 21, 14. meliore -um* militum genere 40, 40, 1.

d) *cum praep. acc. gen.:* ad* -um iam altitudinis excitata erant moenia 29, 18, 17. dextra pars (semitae) labe terrae in -um altitudinis derupta* erat 42, 15, 5. pulsos* per -um spatii secuti equites 30, 35, 1.

acc. gen.: aeris *850, 49;* agri *ib. 23; 27; 39; 45; 46; 851, 4;* altitudinis *supra 8; 10;* animi, animorum *850, 40; 41; 851. 28;* aquae *850, 38;* argenti *ib. 49;* auctoritatis *ib. 43;* auxiliorum *ib. 52;* famae *ib. 42;* honoris *ib. 22;* intervalli *851, 8;* irae *ib. 11;* iuventutis *850, 36;* loci *851, 24;* militum *850, 43;* muri *851, 5; 6; 23;* noctis *850, 27;* pecuniae *851, 9; 12; 20;* praedae *850, 24; 25; 26; 51; 54; 851, 9;* spatii *ib. 53; 54; supra 12;* spei *850, 41;* temporis *ib. 35; 851, 3; 17; 24; 26;* terroris *ib. 16;* trepidationis *ib. 6;* urbis *ib. 14;* viae *850, 22; 851, 1; 18;* virium *ib. 29;* voluntariorum *850, 53.*

B) **ablativus.** a) *cum comparativis:* cum pars utraque acrior -o coorta esset 6, 18, 3; pugnatum . . -o quam pridie acrius est 27, 14, 2. quam rem Tarquinius -o, quam videbatur, aegrius ferens 1, 51, 1. adversus . . ingentem . . turrem* aliam . . excitavit . . -o altiorem 23, 37, 2; Macedonas . . ex tot castellis -o altioribus ac munitioribus . . deiectos 44, 35, 7. nec nunc lato . . amne et tum -o, ut a veteribus accepimus, artiore 4, 34, 6. oppugnatio eos -o atrocior quam ante adorta est 21, 11, 5; proelium -o quam cetera gravius atque atrocius fuit 2, 19, 5. -o augustior humano visus* (Decius) 8, 9, 10. omnia brevior a -o fuere 21, 15, 5. certius -o, quae Carthagine acta essent, ab rege rescierant quam ab ipsis Carthaginiensibus 41, 22, 1*. plebs -o eam (rogationem) cupidius scivit* 7, 16, 1. foediora -o intra muros iis, quibus hostis terrebat . . patiebantur* 8, 25, 5. -o spe ipsorum frequentior convenit (senatus) 3, 38, 13. (gravius *v. supra 40.*) altitudinem muri . . permensus humilioremque -o pristina opinione sua et ceterorum omnium ratus esse 25, 23, 12. -o et impigre magis et plures procurrerant Samnites 10,

36, 5. ut quidem filius eius cos. est declaratus, -o magis infamis mors Pisonis coepit esse 40, 37, 6. foeditate supplicii -o ignominia pRi insignitior* fuit 7, 15, 10. instruendae fraudi -o intentior quam muniendis castris 23, 35, 14. cum . . vis potestatis omnis -o posteriore anni parte languidior ferme esset 3, 65, 8. lentius id -o bellum, quam parti utrique* placebat, fuit 7, 12, 10. haec . . spe ipsorum -o leviora erant* 38, 9, 11. ut . . locupletior -o esset, quam ante calamitatem fuerat 60, 9. hiems . . -o quam alias longior fuit 40, 45, 1. maestiores -o quam Romam venerant, Campanos dimiserunt 26, 34, 13. (magis *v. p. 852, 54; supra 2; 854, 49.*) iuvenis animi et ingeni -o quam pro fortuna, in qua erat natus, maioris 25, 37, 2; victor . . ad maius -o certamen redit 5, 29, 5; tollitur . . clamor ab Tusculanis. excipit* -o maior* ab exercitu Ro 6, 33, 11; Antiochum post proelium navale maiorem classem -o reparare 37, 4, 5; copiis . . -o maioribus quam pro reliquiis* belli 29, 32, 3; peccatum quod pridie non institisset victis, sed -o maiorem culpam esse, quod nocte foret cessatum 42, 60, 5; -o maior frequentia mulierum postero die sese in publicum effudit 34, 8, 1; maior -o Rorum gratia fecit in re pari*, quam quanta futura Carthaginiensium fuerat 22, 22, 19; maiore -o quam cetera iuventute . . oppidum . . erat 43, 19, 7; alia, ut specie minora, sic laboris -o* maioris . . opera 1, 56, 2; togae multifariam in castris visae maioris -o quam erat speciem urbanae multitudinis fecerant 3, 50, 3; cum . . -o numerus maior hōc mulierum fuerit 1, 13, 7; loricae . . mille amplius summam explebant, galearum gladiorumque* et missilium . . maior -o numerus 42, 61, 2; stragem ingentem ac maiorem -o pavorem ac tumultum fecerunt 22, 48, 4; porta ea . . maior -o patentiorque quam ceterae est 31, 24, 9; maius -o proelium quam pro numero edidere pugnantium 33, 18, 13; summam* . . miliens ducenties fuisse Valerius Antias tradit, qua haud dubie maior -o summa . . efficitur 45, 40, 1*. exercitus hostium . . militum genere* -o* melior 36, 17, 4; [meliore -o* militum genere 40, 40, 1* *v. p. 852, 6.*] illi . . miserabilius quam antea* . . egerunt; sed -o minore cum misericordia . . auditi sunt 30, 36, 9; -o minor spe multitudo 29, 30, 4; minor -o numerus quam qui ante bellum fuerat 27, 36, 7; minor -o numerus 42, 10, 3; quod Pyrrhus prius ausus ex -o minore regno esset 31, 3, 6; alia sententia . . vim minorem -o habuit 3, 40, 7. (munitior *v. p. 852, 36.* patentior *v. p. 853, 13.*) -o pauciores multitudinem ingentem fundunt fugantque 3, 8, 9; cum -o pauciores quam umquam antea* convenissent 36, 15, 4; tria milia . . equitum peditumque regiorum . . advenere. -o pauciores* in statione erant 37, 38, 6. Manlius . . plenior -o animorum irarumque quam antea fuerat 6, 18, 3. cum plus -o cladium intulisset quam accepisset 5, 22, 8; plus -o damni haec ala equitum amissa Hannibali quam Salapia fuit 26, 38, 14; minus quam collega cepit hominum, plus -o occidit 10, 39, 4; plus tamen hominum -o captum quam caesum est 24, 40, 14; Fabio -o plus negotii cum civibus quam cum hostibus fuit 2, 43, 6; imperatores . . lecti Attius Tullius et Cn. Marcius . ., in quo -o plus spei repositum (est) 39, 1; Verginius . . minus supplicii quam Appius Herdonius meruit? plus hercule -o 3, 19, 6; diversis partibus rex et legatus Rus ad urbem subeunt. plus *(adv.)* -o Graecos Ra arma . . terruere 31, 45, 5; caesi -o plures erant quam capti 2, 16, 9; ceciderunt . . centum . .; volnerati -o plures sunt 44, 42, 8; *(v. p. 852, 54;)* pluribus -o quam ipsi* ceciderant interfectis 38, 6, 7. prior -o constitit Ra acies tandem et Aequi processere 3, 2, 10; cornua dextrum ad castra . . laevum ad urbem tendit. prior -o Volumnius castra cepit 10, 41, 11 *sq.* prius -o quam successor veniret L. Aemilius . . pugnavit 37, 57, 5. erant . . ad favorem eius (*sc.* Persei) inclinati animi et -o quam in Eumenem propensiores 42, 5, 2. ad medias acies -o serius pervenit pugna 28, 15, 4; cos. Romam redit* -o serius quam ⟨senatus⟩* censuerat 42, 28, 1. Camillus . . -o superioribus locis se ostendit 5, 26, 6. ea res -o exspectatione omnium tranquillior fuit 4, 24, 1. Caudinae pacis -o Samnitibus quam Ris tristiorem memoriam fore 9, 7, 4. Livius . . dicitur . . puerum ad canendum ante tibicinem cum statuisset, canticum egisse -o magis vigente motu, quia nihil vocis usus impediebat 7, 2, 8 *sq.* — b) *cum* 'ante, post': quem (Cn. Flavium) -o ante *(sc. quam aedilis fieret)* desisse scriptum facere 9, 46, 3. -o ante lucem ad castra accessit 10, 20, 8;

-o tamen ante lucem appropinquans urbi 31, 24, 7. boves -o ante signa acti 22, 17, 1. — cum Aequis post -o pugnatum est 2, 31, 4; qui in suo magistratu cum Hannibale, alter ad Ticinum amnem, ambo -o post ad Trebiam, pugnaverint 21, 15, 4; oppugnata* urbs est nec* recipi nisi -o post per Antiochum potuit 33, 18, 22; Sp. Postumius -o post Romam venit 39, 19, 3.

10 **aliquantus,** *i. q. satis magnus:* -um emensus est iter 25, 35, 7. — in promunturio, quod . . in -um maris spatium extenditur 29, 35, 13. per -um spatium secuti 38, 27, 6.

aliquis, aliquid. (**subst.**) I. **Forma:** a) *masc.; nom. sing. semper est* aliquis (aliquas *pro* aliquis *V* 45, 37, 8). — *dat. plur.* aliquis 26, 49, 6. — *abl. plur.* aliquis 26, 15, 3; aliquibus 22, 13, 4. — 20 *genet.* (alicuius) *semel invenitur* (22, 28, 8). *dat.* (alicui) *ter* (2, 1, 3; 3, 66, 2; 41, 23, 9). — *pluralis 23 locis invenitur:* aliqui *6 es,* aliquos *12es,* aliquorum *bis* (34, 23, 3; 41, 23, 7); *dat. et abl. v. supra 18 sq.* — b) *femin. non exstat.* — c) *e formis neutrius nom. et acc. (sine praepos.) sing. soli exstant. pro* aliquid *in P est* aliquit 23, 5, 5; 24, 8, 15; 21, 8; 28, 7; 25, 8, 4; 10; 26, 5, 7; 27, 17, 4; 25, 8; 28, 7, 17; 30 29, 30, 5; *in B* 33, 16, 10. — aliquod *V* 41, 19, 7; aliquem *V* 42, 24, 7; [aliqui *V* 44, 41, 7*.]

II. **Collocatio:** *ubi ad* aliquid *accedit genetivus partitivus,* aliquid *aeque saepe praecedit genetivum ac sequitur; genetivus partitivus ad masculini formas accedens 7 locis sequitur, 5 antecedit. accedens ex cum substantivo plerumque sequitur.*

III. **Significatio.** A) **masc.** a) *simpl.* 40 *α*) *sing. αα*) subi.: hoc valet: 'plebeiusne consul fiat' tanquam* servum aut libertinum -is futurum dicat 4, 3, 7; forsitan -is dicat 5, 52, 5; quid habent quod morte sua servent? tecta urbis, dicat -is, et moenia 9, 4, 12; quid ergo postulas? dicat -is 37, 53, 25; dedemus ergo Hannibalem? dicet -is 21, 10, 11. (egredior *v. p. 856, 8.*) duas mihi -is* contiones parumper faciat 45, 37, 8. si haec impediet -is, ferte sermonibus et multipli-50 cate fama bella; nemo est nomen dicturus 4, 5, 6. cum -is . . quempiam nominasset 23, 3, 10. est -is, qui se inspici, aestimari fastidiat 6, 41, 2; -is est Romae praeter Persea, qui triumphari de Macedonibus nolit; et eum non isdem manibus discerpitis, quibus Macedonas vicistis? 45, 38, 2. — *ββ*) obi.: regii generis -em in speciem adsumendum (esse) 35, 36, 7. nec tu id indignari posses -em in civitate Ra meliorem bello haberi quam te 24, 8, 17. legionibus stativisque . . -em praeficeret 25, 15, 20. — *γγ*) genet.: necubi . . motus alicuius temere egressi . . fraudem . . detegeret 22, 28, 8. — *δδ*) dat.: nisi hoc dubium alicui est, bellandum Ris cum Perseo esse 41, 23, 9. — *β*) *plur. αα*) subi.: mirari se -os stantis cecidisse 26, 2, 13. cum impensius orarent, ut misereretur gentis Aetolorum, exire -os ad se iussit 36, 35, 2. etiam deos -i verbis ferocioribus increpant nec ob* id* quemquam fulmine ictum audimus 45, 23, 19. nihil minus credere praefecti Eumenis quam Macedonum classem in illo vagari mari: nunc Ros esse nunc Attalum aut* remissos -os 20 ab Attalo . . Pergamum petere 44, 28, 9. (sto *v. supra 12.*) fuisse credo tum quoque -os, qui discerptum regem patrum manibus taciti arguerent 1, 16, 4. mirari quisquam potest -os fuisse apud nos, qui . . plebem nostram consiliis depravarent? 45, 23, 10. credere etiam -os ad sequendum emissos per saltum vagari 7, 36, 10. — *ββ*) obi.: Amynander, cuius praesentis maiestas -os in fide continuisset 36, 14, 9. 30 -os profecto* ex fuga passim dissipatos fore* 22, 55, 4. (emitto *v. supra 28.*) misit ad flumen, unde aquabantur, ubi . . excipi -i possent et notari oculis 27, 47, 2. interfecti -i sunt 39, 37, 11. si secum -os cos. mittere velit, se . . super caput hostium eos educturum* 32, 11, 3; aut ipse occurrebat aut -os mittebat 34, 38, 6; impetravere, ut -i ad eum mitterentur, cum quibus loqui de statu . . suae fortunae posset 40 45, 4, 6. (noto *v. supra 34.* remitto *v. supra 20.*) — *γγ*) gen.: cum . . indignatus esset haec tanta merita sermonibus tamen -orum carpi 34, 23, 3. — *δδ*) dat.: si -is adsentiri necesse est, media simillima veris* sunt 26, 49, 6.

b) *acc. gen. part. α*) *sing.:* si quid consules superbe in -em civium aut crudeliter fecerint 3, 9, 9. [deum -em *v. p. 862, 44.*] accusare iis ipsis iudicibus, 50 quorum in -em saevitum sit 3, 9, 9. placuit . . Terentianum ⟨exercitum Tarentum⟩ mitti cum -o legatorum 23, 32, 16*. cum dies -cui nobilium dicta novis semper

certaminibus contiones turbaret 3, 66, 2. neque ambigitur, quin Brutus . . pessimo publico . . facturus fuerit, si . . priorum regum -cui regnum extorsisset 2, 1, 3; nobiles iuvenes quosdam . . mare ac naves spectare*, ut . . ad regum -em transfugiant* 22, 53, 5. ad portas . . multitudo stetit aut suorum -em aut nuntios de iis opperiens 7, 11. — β) *plur.:* cum ex paucis cottidie -i eorum* caderent aut vulnerarentur 38, 29, 9. ne culpam in eo publicam . . fuisse, quod suae iuventutis -i apud Volscos militaverint 6, 10, 7. ratus . . -os oppidanorum ad spem novandi res aliquid moturos 28, 36, 5. iussos cum pluribus et -ibus principum redire ad se dimisit 22, 13, 4. percunctandi . . aequum esse potestatem fieri patribus, num communicassent consilia cum -is sociorum 26, 15, 3.

c) *acc. ex.; α) sing.:* huic actioni . . cum . . resisterent patres neque . . ut intercederet -is ex collegio . . adduci posset 2, 56, 4. donec vel ipse . . venisset vel -em ex legatis misisset 10, 25, 17. porta . ., cuius adsiduus custos semper -is ex magistratibus erat 34, 9, 5; maiores vestri ne vos quidem nisi cum . . -is* ex magistratibus ad contionem vocasset, forte temere coire voluerunt 39, 15, 11*. — β) *plur.:* ne nuntios admitteremus regum, per quos -orum ex nobis animi sollicitarentur 41, 23, 7. (ex paucis *v. supra 9.*) darent . . primores patrum operam, ut, si minus omnes, -os tamen ex tribunis rpae ac senatui conciliarent 2, 44, 4.

B) **neutr.** a) *simpl. α) subi.:* Servium conditorem . . ordinum, quibus inter gradus dignitatis fortunaeque -id interlucet 1, 42, 4. equidem -id interesse rebar inter id tempus . . et hoc 38, 48, 3. non omnia in ducis, -id et in militum manu esse 45, 36, 5. fuit certe tamen -id, quod tam longam deliberationem faceret* 41, 24, 14. senatus superesse -id ad delendum publicae avaritiae monumentum videbatur 4, 10, 6. — β) *obi.:* captumque ferme -id aut ab hoste ex praeparato adlatum reportans* 25, 8, 10. pro hoc studio meo erga vos . . utrum adicere vos . . -id et amplificare . . regnum meum . . oportebat an quae haberem . . eripere 39, 28, 10; cum ad id quisque quod audierat . . adiceret -id 28, 24, 1; ut omnium ordinum viribus -id ex novo populo adiceretur 1, 30, 3; etsi adiectum -id numero sit, magna certe caedes fuit 3, 8, 10. agitandum -id miscendumque rati 35, 12, 3. animi -id agendo occupati erant 1, 21, 1; ratus agendo ac moliendo vires quoque ad agendum -id conlecturum 29, 30, 5*. audendum est -id universis aut omnia singulis patienda 6, 18, 7; audendum -id* vel temere* rati 41, 19, 7. (capio *v. p. 857, 46.*) proditum a patribus summi imperii ius . ., siquidem cogi -id . . ab tribuno coss. . . possent 4, 26, 10. (regem) impetraturum -id aut pacis causa concessurum (esse) 34, 59, 7. unusquisque ei -id, fraudans se ipse victu suo, contulit 2, 10, 13. ut Sabinis tamen -id daretur, Quirites a Curibus appellati (sunt) 1, 13, 5; -id illi regiae maiestati, -id ⟨hi*⟩ pRi nomini . . existumabant deberi 42, 39, 4. quicumque -id seditiose dixerat aut fecerat umquam* 4, 6, 9. fecerit -id Philippus, cur adversus eum . . hoc decerneremus: quid Perseus . . meruit, cur . . hostes ei simus*? 41, 24, 11; (*v. supra 19.*) quid . . nobis ad Cannas relictum est, ut, quia* -id habeamus, id quod deest*, expleri ab sociis velimus? 23, 5, 5. si -id ignorabitis, ne locum neglegentiae dem; si omnia nudavero, ne nimium terroris offundam vobis, vereor 39, 15, 4. (impetro *v. supra 12.*) armatum regem -id impetraturum (esse) 35, 45, 8. loca quoque, in quibus positum -id inscriptumve honoris eius *(sc. Philippi)* causa fuisset, detestabilia esse* 31, 44, 5. (misceo *v. supra 2.*) res . . suas imminui ac fore, ut, nisi audendo -id moveret*, qua coepissent, fluerent* 27, 17, 4; hi priusquam -id moverent, conloquendum cum Hannibale rati 25, 8, 4; favore nominis moturum se -id ratus 4, 21, 3; Alco* . . precibus -id moturum ratus 21, 12, 4; eundum in Aetoliam Quinctio visum est: aut enim moturum -id aut omnes homines testes fore penes Aetolos culpam belli esse 35, 33, 3; propter adventum eius, quem moturum -id rebantur, miserant pleraeque civitates . . legatos 42, 14, 5; ratus . . aliquos oppidanorum ad spem novandi res -id moturos 28, 36, 5; sperabant subito terrore -id moturos 37, 16, 4; ut, priusquam moveretur -id in nova possessione regni, praeveniret in Aegyptum 33, 41, 3. unus . . veluti* -id oblitus . . cum in castra redisset 22, 58, 8. quos occulere aut retrahere -id suspicio fuit, in servilem modum lacerati atque extorti

32, 38, 8. ne additus nomini honos -id libertati .. officeret 2, 2, 2; Philippi regnum officere -id videtur libertati vestrae 31, 29, 13. (pono *v. p. 858, 31.*) classem Punicam, ut mari quoque -id posset*, accitam ibi ratus se inventurum 28, 7, 17; si* -id* possent Masinissae honoris causa, et fecisse et facturos esse 42, 24, 7. Philippus -id .. ratus profecturum se, si equitum .. sepeliendorum curam habuisset 31, 34, 1. nisi provideant -id Ri, quo .. audacia Philippo* minuatur, nequiquam .. se liberatos esse 39, 25, 12. postremo ultro -id etiam queri .. ausi 33, 16, 10. ecquis* rettulit -id ad coniugem ac liberos praeter odia? 3, 68, 5. (retraho *v. p. 858, 53.*) manus quoque (Ciceroni) scripsisse -id in Antonium exprobrantes praeciderunt Fr. 49; ut cos., qui sciret ab legato suo adversus se scriptum -id, .. deduceret* eum secum Romam 35, 8, 5. — γ) *accus. adv.:* -id etiam inflabat animos classis Rhodia .. absumpta 37, 26, 4. (-id movere, *v. p. 858, 35 sqq.;* -id officere *supra 1; 3.*) perlucens iam -id, incerta tamen .. lux 41, 2, 4. praeterquam quod -id proprie ad consulem eius anni .. pertineret 29, 16, 2. (proficio *v. supra 9.*) si .. nunc quoque fortuna -id variaverit 23, 13, 4.

b) *acc. adi., (part.) α) acc. (nomin. vel) accus.: (v. p. 857, 46.)* dum novi semper scriptores .. in rebus certius -id .. adlaturos se .. credunt Pr. 2. subit animum timor, ne fraudibus humanis vindicandis divini iuris -id immixtum violemus 39, 16, 7. audendum ac* novandum* -id improvisum, inopinatum 27, 43, 7. metuens, ne, qui venire ad se abnuerent, maius -id mox auderent 44, 43, 7. propius est vero praecipuum -id fuisse in eo, qui se tam audaci simulatione hostibus immiscuerit 9, 36, 4. — β) *acc. gen.:* semper aegri -id esse in rpa volunt 5, 3, 6. ne ad unam concurrendo partem -id indefensi relinquerent 26, 5, 7.

c) *acc. subst. (pron.); α) acc. gen.:* forsitan etiam ardoris -id ad bellum .. se .. inventurum (esse) 1, 53, 9. saepe .. credentem se -id auxilii habere, perinde atque haberet, ipsa fiducia .. servatum (esse) 34, 12, 4. quonam modo .. indignari possunt, quibus -id novi adiectum commodi sit, eis laborem etiam novum .. iniungi? 5, 4, 3. percitum ira in patrem spes erat aut criminis -id novi aut consilii .. deferre 7, 5, 4. quod alii liceat, tibi non licere -id fortasse naturalis aut pudoris aut indignationis habeat 34, 4, 12. Hannibalem insidiarum quoque -id timentem 22, 24, 13. create consulem T. Otacilium, non dico si omnia haec, sed si -id eorum rpae praestitit 24, 8, 15. consulares, ut cuique privatim -id iuris adversus singulos erat 2, 44, 5; *(v. p. 859, 35.)* equites .. aliquando ausos ab eo petere, ut sibi pro re bene gesta laxaret -id laboris 9, 16, 15. nec posse .. bello praeverti* quidquam nec, si sit laxamenti -id, .. plebi honestum esse nisi mercede prius accepta arma pro patria non cepisse 2, 24, 5. simul cepere -id aequi loci, .. hostem .. expulerunt loco 27, 18, 14. dum lucis -id superest 7, 34, 14. opto, ut -id mihi materiae praebeas agendae tuae apud senatum causae (*coni. Hz* aliquam .. materiam *Mg*) 42, 40, 11*. esse etiam momenti -id ad consilium, quod .. 24, 28, 7. ratus Chalcidem liberatam momenti -id apud Magnetas ad repetendam societatem Ram facturam 35, 39, 3; credens ipsum etiam iuvenem .. -id momenti facturum 39, 35, 3. in pace -id operis edere .. cupiens 4, 24, 3. extremo anno pacis -id fuit 2, 64, 1. se .. petere, ut praesidii dent -id, quo Locros .. perducantur 24, 23, 8; ut* praesidii -id esset* suae partis hominibus, Eunomo .. scripsit, ut armaret iuventutem 35, 39, 4. negabant unam cellam duobus dis* recte dedicari, quia si .. prodigi -id in ea factum esset, difficilis procuratio foret 27, 25, 8. (pudoris *v. supra 3.*) quibus (senioribus) -id roboris superesset 6, 2, 6. ut .. extrinsecus puri -id ab humano cultu pateret soli 1, 44, 4. iamque plebs ita in tribunatu ponere -id spei, si similes Icilio tribunos haberet 3, 65, 9. [si vero aut ab latere aut ab tergo -id* (aliqui *V*) tumultus increpuit, ruinae modo turbantur 44, 41, 7*.] principio pugnae vigoris -id in corporibus animisque fuit 35, 1, 8. cape hunc equum, dum .. tibi virium -id superest 22, 49, 7; spem accendit Campanis, dum -id virium superesset, .. eruptionem temptandi 26, 4, 2. — β) *acc. ex:* (non minae perpellere potuere,) ut ex consueta .. asperitate orationis .. -id leniret atque submitteret 2, 61, 5. qui exulum coniuges in matrimonio habebant* aut ex bonis eorum -id possederant*, tamquam

amissuri, non redditurí indignabantur 34, 36, 5. equidem haud despero, cum omnium potestas ei facta sit, -id ex his [rebus*] remissurum 21, 13, 8. -id ex patrio ritu neglegentia casuve praetermissum est 5,52,9.

1) *aliquis* = *alius quis: 857, 22; 856, 38.* — 2) *oppos.* omnes, omnia: *857, 34; 860, 7; 857, 40; 858, 7.* — 3) *acc.* tamen (certe, profecto): *857, 34; 858, 15; 857, 43; 856, 31.* — 4) aliquis *in enuntiatis* a) *condicionalibus: 855, 49; 856, 35; 44; 48; 857, 4; 858, 26; 859, 6; 860, 28; 7; 14; 37; [43*].* — nisi: *856, 10; 858, 35; 859, 11.* — siquidem *858, 10.* (etsi *ib. 1.*) — b) *finalibus negativis:* necubi *856, 8;* ne *859, 1; 35; 38; 44.* — priusquam *(i. e. ne prius): 858, 37; 49.* — c) *temporalibus vel relativis iterativis:* cum *857, 27.* — quicumque *858, 19.* qui *ib. 31; 53; 860, 37; 54.* — d) *quorum sententia est negativa:* neque *857, 22;* ne *ib. 31;* non *860, 51;* ecquis *859, 15.* — e) *in quibus duae negationes efficiunt sententiam adfirmativam:* haud despero *supra 3;* nec .. indignari *856, 5;* mirari quisquam *ib. 25.* (ne vos quidem .. nisi *857, 27.*)

aliqui(s), aliqua, aliquod. (adi.)

I. **Forma:** *nom. sing. masc.:* aliqui 4, 35, 9; 7, 13, 8; 23, 16, 7; 32, 35, 5; 44, 41, 7*. — aliquis 4, 35, 8; 21, 5, 2; 34, 6, 4; 39, 28, 14. — aliquis *P* aliqui *S* 28, 3, 12. — *nom. sing. fem. semper (16es) est* aliqua; *item nom. et acc. plur. neutr. semper (5es) est* aliqua. — *gen. sing.* (alicuius) *6es invenitur* (5, 42, 6; 22, 23, 4; 30, 32, 6; 31, 41, 8; 35, 31, 1; 36, 17, 11); dativus (alicui) *semel* (27, 13, 7). — pluralis *16 locis* exstat: aliqui *invenitur quater;* aliqua *(nom. et acc. neutr.) quinquies;* aliquarum *semel;* aliquos *ter;* aliquas *bis;* aliquis *(abl.) bis* (24, 22, 14; 45, 32, 6). — *codd. variant:* aliquam *pro* aliqua *P* 23, 12, 10; aliquam *pro* aliquod *V* 42, 23, 8; aliquid *M* aliquot *F*[1] aliquod *rell.* 2, 38, 4; alii qui *pro* aliqui *P* 27, 49, 9; aliquid .. materiem (*pro* aliquam .. materiem *Mg vel* aliquid .. materiae *Hz*) *V* 42, 40, 11. — aliquot *pro* aliquod *PF* 2, 46, 1.

II. **Collocatio:** aliqui(s) *altero tanto saepius ponitur ante substantivum quam sequitur. Praecedit 92 fere locis, e quibus 35 fere locis inter pron. et subst. unum plurave vocabula interposita sunt. ubi* aliqui(s) *sequitur — 46 fere locis — nisi duobus locis* (ob iram credo -am 23, 46, 6; iter semper -od 39, 51, 5) *nusquam inter subst. et pron. ullum vocabulum interpositum est.*

III. **Significatio.** A) *sing.:* haec sicut ad militum animos stimulandos -em aculeum habent .., ita apud pRum* nihil valuissent 45, 37, 11. dictator . omnia circumspicere .. coepit, ut arte -a terrorem hostibus incuteret 7, 14, 6. utrum maior -a nunc in Africa calamitas accepta est, quam tunc in Hispania erat? 28, 43, 12. esse igitur -od caput placebat 1, 17, 4. nihil prolatandum ratus, ne se .. cunctantem casus -is opprimeret 21, 5, 2. cos. eum domum redire conficta -a probabili, cur afuisset, causa iussit 34, 21, 3; in purpura .. iniustam* quidem, sed -am tamen causam tenacitatis video 7, 4; uni .. partes datae* sunt, ut .. per causam -am in angustiis sustineret ab tergo agmen 24, 7, 4. placere in -a fida civitate eum servari* per belli tempus 45, 8. cum alia atque alia parte nova -a clades oreretur 5, 42, 3; ne temeritas eorum .. sibi ac suis etiam cladis -cuius causa esset 31, 41, 8; nec ullum erat tempus, quod a* novae semper cladis -cuius spectaculo cessaret 5, 42, 6. an, si* eosdem animos habuissetis, .. hostis signa -cui manipulo aut cohorti ademisset* 27, 13, 7. qui (deorum metus) cum descendere ad animos sine -o commento miraculi non posset 1, 19, 5. neque desiturum (me paenitere belli) ante .. quam finitum -a *(v. p. 861, 43)* tolerabili condicione bellum videro 23, 12, 10. sin .. consensus -i patrum .. nos ab urbe .. ablegatos tenet 7, 13, 8. si utique novum -em adversus Poenos consulem creari vellent 26, 22, 12. alios deorum -em cultum, alios concessum ludum et lasciviam credere esse 39, 15, 7. consilio augere imperium conatus est simul et -od addere urbi decus 1, 45, 1. si .. -od *(v. p. 861, 44)* suum .. delictum* esset, ipsi potius animadverterent in se 42, 23, 8. quid hic stantibus spei est? an deum *(gen.?)* -em protecturum vos .. putatis? 4, 28, 4. (dignitas *v. p. 863, 14.*) vix satis credere .. non -em subesse dolum 44, 7, 3; id utrum parum ex intervallo sit conspectum an dolus -is *(v. p. 861, 31)* suspectus fuerit, incompertum est 28, 3, 12. spes erat .. maius quoque -od* .. haud desperandum esse facinus 2, 46, 1; nemo est vestrum, cuius non ante oculos ipse saepe militare -od ediderim facinus 21,

43, 17; magno audacique -o facinore eam indignitatem vindicandam ratus 2, 12, 3. de cuius sanctitate templi credo -am famam ad vos pervenisse 29, 18, 3. finem -em militandi fieri aequum esse 32, 3, 4; ut . . ne tempus altercando tereretur et -i finis rei imponi posset, cum ipso imperatore Ro liceret sibi colloqui 35, 5. repente in -o flexu viae . . occultus subsistebat* 22, 12, 7. exiguum temporis -a forma pugnae fuit 40, 28, 4; civitates erant . . ex omni conluvione et confusione in -am tolerabilem formam redigendae 34, 51, 4. in quibus aut fortuna -a aut dignitas erat, . . ad coss. transfugerunt 35, 22, 4; quos (agrestes) in -a sua fortuna publica quoque contingebat cura 22, 10, 8. cur quod in sinu vestro est excuti iubetis potius quam ponatis*, nisi -a fraus subest 6, 15, 12. esse -am in terris gentem, quae . . bella gerat pro libertate aliorum 33, 33, 5; ut non cum Etruscis totiens victis, sed cum -a nova gente videretur dimicatio esse 9, 39, 6. ut tamen -am imaginem valli obicerent, clitellas . . circumdabant 25, 36, 7. fictam rem ducebam esse virorum omne genus in -a insula coniuratione muliebri ab stirpe sublatum esse 34, 2, 3. arte agendum . ., ut recenti -a ira exacerbarentur animi 2, 35, 8; ob iram credo -am aut spem liberalioris militiae . . equites . . ad Marcellum transfugerunt 23, 46, 6. ut iter semper -od praeparatum fugae haberet, septem exitus e domo fecerat 39, 51, 5. est tamen* et nostrum -od de nobis iudicium 45, 24, 14. oppidum . . diripiunt . ., ut miles . . -o tandem loco fructum victoriae sentiret 36, 24, 7. (manipulus *v. p. 862, 28.*) [-am mihi materiem *v. 860, 19.*] cum . . nec esse nefas duceremus . . -em ex Cannensi pugna Rum militem restare 22, 59, 5. priusquam -i motus in urbe* oreretur, 23, 16, 7; ne motu -o Capuae . . orto senatum . . paeniteret dediti principis 10, 10. ne sine -a munificentia praeteriret civitatem sociam atque amicam, decem talenta argenti dono dedit 32, 40, 9. cives Ros . . partim -o militiae munere occupatos, partim privatis negotiis implicitos 23, 7, 3. quid eos . . existimasse putatis, nisi -od *(v. p. 861, 44)* profecto nefas esse 2, 38, 4. signo receptui dato adeo tranquilla serenitas reddita, ut velut* numine -o defensa castra oppugnare iterum religio fuerit 62, 2. concursabant . ., utcumque . . progressi morative -am occasionem fecissent 21, 35, 2; tamquam novandi res -am occasionem quaerentes 24, 23, 6; in quos Aurunci magis iam inexpiabili* odio quam spe aliqua aut occasione coorti 2, 17, 2. qui eum auxiliis aut commeatu aut ope -a iuvissent 28, 10, 5. illi agrum, hi vicos, hi oppida, hi portus oramque -am maris ut possideant *(sc. bellum gerunt)* 37, 54, 15. ut occulti -cuius pacti ea merces videri posset 22, 23, 4. non aliter nisi pars -a inclinaret ad respectum pristinae societatis, rem adgressurus 35, 39, 4; quodsi Asiae quoque partem -am abstrahere velint, . . regem passurum (esse) 37, 35, 7; rogat socrum, ut -am partem aedium vacuam faceret 39, 14, 2; Eumenes . . id agere, ut partem -am *(sc. pecuniae)* praesentem ferret* 44, 25, 11; non esse desperandum -am partem urbis occupari posse 26, 7, 4; eos libertatem sibi suisque et bonorum -am partem orare 33, 3; solliciti, ne Aetoli partis -cuius animos ad Antiochum avertissent 35, 31, 1; iubet speculari, num auctum -a parte sit vallum 27, 47, 3; <ut*> . . moenia capi parte -a possent 42, 63, 6; quos -a parte suspicio favoris in regem contigerat 45, 31, 3; si illi cunctentur, se -a parte Italiae excitaturum Ris bellum 34, 60, 6; non diffidebant vastam disiectamque spatio urbem parte -a se invasuros 24, 33, 9; classi ut felicissime gerantur res, parte -a levari Uticae obsidionem 30, 9, 7*; tot acies . . victoris etiam copias parte -a minuisse 23, 12, 4; ut . . nudare* -a parte transitus Elpei* cogeretur 44, 35, 8; iam -a ex parte inchoata concordiae spe 2, 48, 1; regem . . transire in Europam debere et in -a parte Graeciae copias continere 34, 60, 6; si in Europam transisset rex et in -a Graeciae parte sedem bello cepisset 35, 18, 3. ut caedes manifesta -o tamen piaculo lueretur 1, 26, 12. erit quidem -od pignus, si obsides viginti nostro arbitratu dabitis 37, 45, 16. iubet . ., in planitie -a locari equitatum 32, 11, 7. experiundam rem . . esse, sitne -i plebeius ferendo magno honori 4, 35, 9. ne illi quidem, nisi pernicitatis pedum et cursus -od praemium est, . . se nobis merito praetulerint 22, 59, 10. cos. . . ad collegium fetialium rettulit, ipsine utique regi Antiocho indiceretur bellum an satis esset ad praesidium -od eius nuntiari* 36, 3, 7;

illa.. quaesita .. sunt, .. ipsis utique regibus nuntiaretur (bellum), an satis esset ad praesidium -od nuntiari 38, 46, 11. sua cuique decora, ubi ad insignem -cuius pugnae memoria militem venerat, referebat 30, 32, 6. dum -a ab armis quies esset, ..censum agi placuit 7, 22, 6. se -am rationem inituros, quo modo ab Hispanis sumant* (*sc.* stipendium) 23, 48, 5. sin -is est respectus mei .., deprecor, ne .. 39, 28, 14; Decimius missus est ad Gentium .., si -em respectum amicitiae eum habere cerneret, retentare aut etiam ad belli societatem perlicere iussus 42, 37, 2*; deinde et sui -o tamen respectu decernerent 9, 5. ut .. indicerentur bella -o ritu, ius .., quod nunc fetiales habent, descripsit 1, 32, 5. propter agrum .. urbs servata est, ut esset -a aratorum sedes 26, 16, 7; militaturos .. se .., sed nulla alia mercede quam ut .. tandem -a sede certa consistant 10, 10, 10. Ris seditio -a cum fraude videri ab oppidanis mota 25, 10, 2. quem decreto sermonem praetenderit, forsan -em verum auctores antiqui tradiderint 3, 47, 5. multitudo velut signum -od secuta in unum cum convenisset 32, 12, 9. triginta hominibus ex factione, cum qua consiliorum -a societas Philopoemeni atque exsulibus erat, interfectis 38, 31, 5. [sortem -am (reliquam *Mg*) ferte, de capite deducite, quod usuris pernumeratum est 6, 15, 10*.] et iam -a species* consularis exercitus erat 22, 54, 6; semper -am fraudi speciem iuris imponitis 9, 11, 7. nec cos. Rus temptandis urbibus, sicunde spes -a se ostendisset, deerat 26, 38, 5; cuius (pacis) ita -a spes est, si .. 21, 13, 5; nunc adgredientibus spes* -a est 25, 38, 19; *(v. p. 863, 30; 864, 5;)* ad ea .. quibus ⟨erigi⟩ ad -am spem poterant, venit 33, 3, 12*. nullam (legem) abrogari debere fateor, nisi quam* aut usus coarguit aut status -is rpae inutilem fecit 34, 6, 4. quos hieme saltem in domos .. reduci oporteat et -o tempore anni parentes liberosque ac coniuges invisere 5, 2, 12; iis legibus, quae non in tempus -od, sed perpetuae utilitatis causa in aeternum latae sunt 34, 6, 4. ut (hostes) .. terrore -o tenerentur, .. Velitris auxere numerum colonorum Ri 2, 34, 6. ni simularent -em sibi timorem .. dicendi de consule esse 26, 26, 7; Decius Magius nec obviam egressus est nec quo timorem -em ex conscientia significare posset, privato* se tenuit 23, 7, 10. ut quidem -is tribunus plebis ruat caecus in certamina 4, 35, 8. si vero aut ab latere aut ab tergo -i (*V* aliquid *edd.*) tumultus increpuit, ruinae modo turbantur 44, 41, 7*; fidens .. tumultum -em in urbe plebem moturam 23, 16, 11. quod quantum interest ad timorem ostendendum, an muris -cuius urbis obsidendum sese incluserit? 36, 17, 11. ad contemptum legum .. accessit tum post Cannensem cladem, ut, cuius -a verecundia erat*, Rum quoque spernerent imperium 23, 4, 6; nec Quirites vos, sed milites videor appellaturus, si nomen hoc saltem ruborem incutere et verecundiam -am imperatoris violandi afferre* possit 45, 37, 14. ineamus -am viam, qua*, utri utris imperent, sine magna clade .. decerni possit 1, 23, 9. aut tolli pupillum aut obnoxium sibi vinculo -o fieri cupiebat 39, 9, 3. si verbis nihil agerent, vindictam -am libertatis suae quaesituros 24, 37, 10. an portento simile .. sit fortem ac strenuum virum -em exsistere ortum ex plebe 4, 35, 9. timor .. patres incessit, ne civitatem sine imperio .. vis -a externa adoriretur 1, 17, 4; quibus ut* ad .. rapienda pecora -a vis sit, ita in acie .. nullam esse 28, 32, 9; veritus ne .. cos. -am* vim faceret ac signa inferret 27, 15, 16.

B) *plur.:* -a te, Masinissa, existimo* intuentem in me bona .. ad iungendam mecum amicitiam venisse 30, 14, 4. ne ignoraretis esse -as et salutis et pacis vobis condiciones 21, 13, 2. haec .. excusata sunt saepe in senatu vestro, ubi -os ego disceptatores non tam aequos quam te .. habebam 42, 42, 4. toto orbe terrarum quaerens -os Ris hostes 35, 19, 4. conticuit adulescens; haud dubie videre -a impedimenta pugnae consulem, quae sibi non apparerent* 44, 36, 14. non ab re esse Quinctio visum est sociorum -os legatos interesse ei concilio 35, 32, 6. quicumque aut propinquitate aut adfinitate aut -is ministeriis regiam contigissent 24, 22, 14; omnes .., qui in -is ministeriis regiis .. fuerant, iussi Macedonia excedere 45, 32, 6. miracula -a adfingunt* 24, 3, 7. cum -as alto praeferri onerarias naves ex speculis significatum foret 44, 29, 3; aliquarum *(i. e. paucarum)* navium concursum in maius, ut fit, celebrantes 4, 34, 7. supersint .. -i* nuntii et hostium cladis et nostrae virtutis 27, 49, 9. testudinem .. ubi exserit

partes -as, quodcumque nudavit, obnoxium atque infirmum habere 36, 32, 6. haud dubii, quin sex locis .. et plebei -i .. crearentur 4, 16, 6. ut -a solacia invenire aegro animo possem 25, 38, 3. quas tempora -a desiderarunt leges, mortales .. esse video 34, 6, 5. erant .. apud Ros -i nobilissimi viri 25, 23, 4.

a) aliqui(s) = *aliqui(s) alius (?)* 28, 10 10, 5; (*cf.* 24, 22, 14.) — b) *acc.* tamen 34, 7, 4; 25, 36, 7; 45, 24, 14; 1, 26, 12; 42, 9, 5; quidem 37, 45, 16; saltem 5, 2, 12; 45, 37, 14; tandem 36, 24, 7; 10, 10, 10. c) *in enuntiatis α) condicionalibus:* si aliqui(s) 26, 22, 12; 35, 18, 3; 42, 23, 8; 37, 2; 44, 41, 7*; 45, 37, 14; sicunde 26, 38, 5; quodsi 37, 35, 7; sin 7, 13, 8; 39, 28, 14; ni 26, 26, 7; nisi 6, 15, 12; 22, 59, 10; 34, 6, 4*; 35, 39, 4; *cf.* ut (*i. q. si*) 20 aliqui(s) 10, 10, 10. — β) *finalibus negativis:* ne 1, 17, 4; 21, 5, 2; 23, 10, 10; 27, 15, 16*; 31, 41, 8; 35, 31, 1; priusquam (*i. e. ne prius*) 23, 16, 7. — γ) *temporalibus vel relativis iterativis:* ubi (*i. e. quotienscumque*) 30, 32, 6; 36, 32, 6; utcumque 21, 35, 2; quicumque 24, 22, 14; qui (*i. e. quicumque, si quis*) 22, 10, 8; 34, 6, 4*; § 5; 35, 22, 4; 45, 31, 3; 32, 6. — δ) *quorum sententia est negativa:* 30 non 44, 7, 3; 34, 6, 4; neque .. neque 4, 35, 8; vix 25, 38, 3; magis .. quam 2, 17, 2; an 4, 28, 4*; 27, 13, 7; utrum 28, 43, 12. — ε) *in quibus duae negationes efficiunt sententiam adfirmativam:* sine .. non 1, 19, 5; ne sine 32, 40, 9; nemo .. non 21, 43, 17; nec ullum erat tempus, quod .. cessaret 5, 42, 6; ne ignoraretis 21, 13, 2; haud desperandum 2, 46, 1; non esse desperandum 26, 7, 4; 40 non diffidebant 24, 33, 9; nec esse nefas 22, 59, 5; non ab re esse 35, 32, 6; an portento simile .. sit 4, 35, 9; quid eos .. existimasse putatis nisi 2, 38, 4; haud dubii quin .. 4, 16, 6; neque .. ante .. quam 23, 12, 10.

[**aliquisquam:** *pro* alicuiquam 41, 6, 11*. *nunc omnes scribunt* alii cuiquam.]

aliquo: orare, ut se extra Italiam a. amandarent* 39, 13, 6. ne servis nostris 50 a. fugere liceat 41, 24, 16. legati, qui repente a. (aliquod *V*) mitterentur 42, 1, 11.

aliquot. I. **Forma:** aliquod *scribi solet in codd. vetustissimis Puteaneo et Vindobonensi. V omnibus 12 locis quintae decadis habet* aliquod. — *P in tertia decade 55 (ex 70) locis habet* aliquod; aliquid 22, 7, 11; quodaliquod 28, 41, 15. — *in ea parte tertiae decadis, quae in P deest, M^1 omnibus quinque locis habet* aliquod 21, 11, 5; 12, 2; 24, 2; 28, 9; 35, 5; *duobus ex his locis* (21, 24, 2; 28, 9) *etiam C^1 habet* aliquod; *item B* 30, 41, 4. 28, 13, 10 *pro* per aliquot *in S est:* praelio quod. — *in prima decade* aliquod *in parte codicum inveniri Als his locis adnotat:* P^1 3, 5, 4; *LH* 6, 24, 2; *M* 37, 9; P^1 10, 23, 11; 31, 9; 47, 4. aliqd *i. e.* aliquod M^1 3, 43, 4. *in quarta decade in* B^1 *esse* aliquod *Hz tribus solis locis adnotat:* 31, 33, 9 *et* 36, 4 *et* 32, 10, 12, *ubi in B est:* aliquo decidissent *pro* aliquot cecidissent. — *praeterea haec notanda sunt:* per aliquos dies *B* 32, 13, 4; aliquos $P^1\dot{M}$ aliqui P^2 10, 46, 4.

II. **Collocatio.** 1) *subst. sine adi.* 20 *attrib.; a) praecedit pron. 106 locis; 9 locis intercedunt haec vocabula:* iam, post, [deinde,] spectatis, simul, expeditione una, Numidarum, circa, incensisque, prius. — b) *sequitur pron. 48 locis; 8 locis intercedunt haec vocabula:* eo anno, solum, gladiatorum eo anno, quoque (*bis*), quae ibi communierant, receperat, *multa vocabula* 37, 38, 4. — 2) *subst. cum adi. attrib.:* a) a. equites Ri, cum a. navibus onustis. — 30 b) a. nobiles adulescentes *sim. 9 locis.* — c) proelia a. secunda *sim. 4 locis.* — d) nobiles a. captivi *sim. 9 locis.* — e) sacerdotes publici a.; sacerdotes Ri eo anno mortui a. — f) illustres viri a.; insequentibus continuis diebus a.*; ignobilia oppida Lucanorum a.; dura ibi proelia a. facta. — 3) *acc. praep.; praep. semper primum locum obtinet, pron. plerumque alterum, tertium subst. ab hoc verborum ordine hi tantum loci dis-* 40 *cedunt:* ab actuariis a. navibus; cum centurionibus a.; per dies a. (*10 locis*). — 4) aliquotque *et* aliquot quoque *ut male sonantia apud Liv. frustra quaeres, cf.* castellaque a., naves quoque a. *sim.*

III. **Significatio.** a) *subst.* — *semper est masc.; nomin. et accus. (sine praep.) soli inveniuntur. uno loco* 2, 20, 7 *excepto semper de hominibus dicitur.* — α) cum .. a. cecidissent, nox pugnae finem fecit* 32, 10, 50 12. dein fessi vulneratique a. .. ad deditionem inclinarunt 16, 11. cum militarent a. apud Ros 23, 4, 8. fessique a. somno ac vigiliis sternunt corpora .. atque

infrequentia relinquunt signa 27, 47, 9*. — a. primo impetu perculsi caesique sunt 23, 44, 4. equestris ordinis a. . . sunt interfecti 21, 59, 9. (a. interfecti sunt *v. p. 871, 38;* a. fugientis occidit *v. p. 870, 19.*) lectione senatus, qua potiores a. lectis praeteriti essent 9, 30, 1. — β) *acc. ex:* ex subsidiariis manipulis a. in primam aciem secum rapit 2, 20, 7. ex receptis post caedem regis a. habebat 29, 30, 8. — γ) *acc. gen. part.:* Rorum a. vulnerati sunt 37, 44, 2. (equestris ordinis *v. supra 3.*)

b) *adi.* (*supplendum est subst.:* elephantos 31, 36, 4; Gallos 38, 18, 6; naves 37, 30, 9.) erant . . adulescentes a. 2, 3, 2; a. nobiles adulescentes conscii adsumpti (sunt) 4, 2. aedes eo anno a. dedicatae sunt 34, 53, 3. iam per a. aetates 26, 13. a. annos iam 30, 41, 4; a. annis 39, 12, 6; ante a. annos 3, 13, 1; a. annis ante 5, 2, 14; 22, 49, 16; per a. annos 2, 19, 2; 28, 41, 15; 30, 28, 8; 33, 47, 3; 38, 58, 5; per a. iam annos 10, 41, 2. post a. annos 1, 14, 1; 4, 15, 4; 7, 2, 8*; 9, 29, 11; 40, 51, 4; [post a. annis 7, 2, 8*.] nobiles a.* *(v. p. 868, 18)* captivi 10, 46, 4. Vulsiniensium castella a. vi cepit 9, 41, 6; castellaque a. capta (sunt) 35, 40, 4. duo et viginti equites . . cum centurionibus a. perierunt 30, 18, 15. certamina a. sunt contracta 23, 26, 11. recepti quoque a. cives sociique (sunt) 35, 40, 4. validaeque a. auxiliorum cohortes . . conscriptae sunt 21, 60, 4; a. expeditas cohortis . ducit 34, 19, 9; a. cohortes . . praedatum misit 24, 20, 1; a. validas cohortes . . reliquerant 6, 24, 2; cohortis a. subductas e dextro cornu . . post aciem circumducit 27, 48, 13. coloniae a. deductae (sunt) 1, 3, 7*. a. dies vastando agro absumpti (sunt) 6, 32, 11; a. dies disceptando . . noctesque . . absumptae (sunt) 26, 17, 11; diesque a. ibi . . absumpti (sunt) 24, 1, 2; dies a. oppugnanda urbe . . absumpti (sunt) 31, 45, 9; diebus a. frustra ibi absumptis 24, 20, 14; frumentando dies a. consumpsit 31, 39, 3; ibi cum dies a. . . traduxissent 23, 17, 10; dies noctesque a. obsessi 22, 60, 23; retentus a. dies 23, 11, 7; cibaria dierum* a. parare 28, 26, 4; stativa dierum a. habuit 42, 64, 1; dierum a. via 38, 58, 9; postero ac deinceps a. diebus ad portas . . multitudo stetit 22, 7, 11; insequentibus continuis* diebus* a. . . institit portis 27, 42, 9; cum a. [deinde*] diebus superare Lecton promunturium non potuisset 37, 37, 4; a. diebus ante 36, 21, 7; per a. dies *(25 locis)* 1, 41, 6; 2, 3, 5; 32, 4; 3, 5, 4; 9, 2; 10, 3; 6; 5, 43, 1; 9, 20, 3; 23, 7; 43, 4; 21, 11, 5; 23, 16, 10; 25, 7, 9; 26, 3; 32, 13, 4; 14, 2*; 35, 15, 6; 38, 14; 36, 43, 1; 11; 37, 1, 5; 12, 1; 40, 48, 2; 42, 57, 11; 44, 46, 4; per a. insequentis dies 28, 13, 10*; per dies a. *(10 locis)* 22, 7, 14; 9, 4; 25, 27, 11; 27, 2, 11; 23, 4; 28, 14, 3; 29, 32, 11; 33, 36, 7; 41, 1; 40, 30, 5; [post a. dies 32, 14, 2 *Wb, 'errore ut videtur' Mg.*] captos a. (elephantos) bello Punico habebant 31, 36, 4. a. equites Ri cecidere 7, 8, 7. aediles curules a. faeneratoribus diem dixerunt 10, 23, 11. familiae a. . . persecuti sunt regem 29, 31, 8. (fana *v. p. 871, 38.*) captis a. frumentatoribus 42, 66, 2. fudit fugavitque Gallos et a. fugientis occidit 38, 18, 6. a. homines de caelo tacti 22, 36, 8; cum . . circa eum a. hominum . . constitisset globus 2, 29, 2. a. horas referendis* in naves . . armamentis absumpserunt 33, 48, 8; a. horis die superante 29, 7, 7*; per a. horas 31, 33, 9; 32, 35, 2. a. nobiles Illyrii 45, 43, 6. a. insidiatores cecidere 3, 43, 4. cum a. interregna exissent 8, 2. cum pars . . anni per novos tribunos plebi et a. interreges certaminibus extracta esset 4, 43, 8. iumentaque a. . . in castra pervenere 21, 35, 5. a. tamen eo proelio nobiles iuvenes capti caesique (sunt) 23, 1, 9. a. locis 2, 23, 4; 3, 5, 10; 22, 49, 2; 27, 49, 3; 29, 22, 10; 30, 38, 9; 40, 45, 3. captiva a. nationis eius empta ex praeda mancipia 32, 26, 6. consulum alter . . cum a. manipulis militum egressus (est) 2, 11, 8. comitantibus a. matronis 3, 47, 1; a. matronas . . accusarunt 25, 2, 9; a. matronas . . pecunia multavit 10, 31, 9. cum a. menses egisset 40, 23, 6; a. menses . . bellatum (est) 3, 23, 4; cum a. menses stativa . . habuisset 8, 12, 3; per a. menses 37, 26, 1; Petelia . . a. post mensibus quam coepta oppugnari erat . . expugnata est 23, 30, 1. neque milites solum a., sed L. Apustius . . cecidit 37, 16, 12; cum . . milites a. . . cecidissent 38, 41, 3; a. milites . . amisit 23, 18, 5; a. palati milites . . interfecti sunt 44, 30, 9; militibus a. spicula . . arsisse 22, 1, 8. munera gladiatorum eo anno a. . . data (sunt) 41, 28, 10. naves quoque a. Poenorum . . capiuntur 30, 19, 5; cum . . naves a. Phoenicum onerarias . . in-

venisset 33, 48, 3; Rorum duae naves fractae sunt, vulneratae a. 37, 30, 9; ab actuariis a. navibus ad alteram ripam pertrahitur (*sc.* ratis) 21, 28, 9; cum a. navibus onustis 25, 15, 4. (noctes *v. p. 869, 41; 47;*) per a. noctes 39, 10, 1; 42, 24, 3. duo lupi .. obvios a. laniaverant 32, 29, 2. oppida a. cepit 34, 20, 1; ignobilia oppida Lucanorum a. expugnavit 25, 1, 5; oppida, quae ibi communierant, a. expugnavit 39, 56, 1. a. spectatis paribus 21, 43, 1. a. simul partibus ad vallum .. perventum est 25, 14, 1. patricios a. damnatos 6, 37, 9. damnatis a. pecuariis 10, 47, 4. inter a. plebeios 4, 44, 2. prosperis a. populationibus .. iusti ducis speciem nactus 25, 1, 3. Ruscinonem a. populi conveniunt 21, 24, 2; a. populi Acarnaniae defecerunt 36, 12, 6; fama seditionis .. a. populos ab Ra societate avertit 7, 42, 8; a. expeditione una populos aut vi subegit aut condicionibus in societatem accepit 9, 15, 2; urbs .. defectione sua traxerat a. populos 26, 1, 4; legati a. populorum 43, 2, 1. ipse dux cum a. principibus capiuntur 21, 60, 7*. iam a. procellis submersi paene sumus 24, 8, 13. prodigia a. visa nuntiataque sunt 26, 23, 4; prodigiis a. nuntiatis 27, 23, 1. proelia a. secunda fecit 21, 12, 2; secunda a. proelia .. fecit 40, 34, 1; proelia a. nulla memoria digna .. sunt facta 35, 7, 7; dura ibi proelia a. facta* (sunt) 40, 16, 8; felicitatem .. collegae .. aequavit secundis a. proeliis 39, 32, 4; procurrentes .. secundis a. proeliis .. intra moenia compulit 44, 10, 5; eum .. a. proeliis fusum 29, 28, 8. regii .. recipere se conati .. ab instantibus tergo a. interfecti sunt 37, 38, 4. exaugurare fana sacellaque statuit, quae a. ibi a T. Tatio .. vota consecrata .. postea fuerant 1, 55, 2*. sacerdotes publici a. eo anno demortui sunt 26, 23, 7; a. publici sacerdotes mortui eo anno sunt 25, 2, 1; sacerdotes Ri eo anno mortui a. suffectique (sunt) 27, 6, 15; sacerdotes quoque a. mortui sunt 40, 42, 6. sacrificia a. extraordinaria facta 22, 57, 6. per a. saecula 1, 23, 3. senatorum a. orationibus increpitus 42, 9, 6. sepulcra a. de caelo tacta 27, 23, 2. signisque a. amissis 10, 3, 7; tempestas .. a. signa prostravit* 40, 45, 3. (socii *v. p. 869, 31.*) Ri a. suis amissis in castra contenderunt 22, 18, 4. fastigia a. templorum a culminibus abrupta 40, 2, 3. ad id missas a. Numidarum turmas medio in saltu condiderat 27, 26, 8; cos. alter cum a. turmis equitum 2, 47, 3. cum Tusculani a. noscitarentur 6, 25, 1. a. circa urbes conscisse fugam 10, 34, 13; desciverantque iis auctoribus urbes a. 23, 26, 5; a. urbes hostium vi cepit 9, 42, 5; Thessaliae a. urbes captas 42, 36, 4; captis a. urbibus 10, 37, 13; urbes receperat a. 39, 23, 11; receptasque a. urbes 27, 7, 2. direptis a. incensisque vicis 22, 20, 9. illustres viri a... ceciderunt 33, 36, 5; praeteritis a. fortibus ac strenuis viris 22, 35, 7. ut .. confoderetur a. prius vulneribus quam succurri posset 24, 7, 5.

aliquotiens. I. **Forma:** aliquotiens *in optimis codd. omnibus locis scriptum est.* aliiquotiens *V* 44, 45, 10. — (aliquoties Fr. 49 *apud Senecam traditur.*)

II. **Significatio:** pecora praedantibus a. .. obviam acta (sunt) 2, 50, 4. iis, qui hos ipsos Ligures a... ceciderunt 40, 27, 12. eques.., qui a. impetu capto perrumpere non poterat hostium agmen 8, 30, 6. a. aequo campo conlatisque signis certatum (est) 2, 50, 1. a. iam inter se signis conlatis concucurrerunt* 29, 18, 10. a. exercitus Latinus comminus cum Ris signa contulerat 1, 33, 4. ut ea sola (*sc.* nix) ignibus a. coniectis .. tutamentum fuerit 21, 61, 10. a. frustra in campum descensum cum esset 7, 18, 9. sumus a. hac aestate devastati 23, 42, 5. cos. cum a. per omnem hostium agrum infesto agmine populabundus isset 3, 3, 10; cum incursantes .. vano a. impetu issent 2, 47, 6. inter medios tot armatos a. integro corpore evaserunt 24, 26, 13. a. dicere incipientem cum lacrimae praepedissent* 44, 45, 10. Veliterni coloni .. agrum Rum a. incursavere 6, 36, 1. terra a. pluvit 34, 45, 6; a. lapidibus pluvisse 36, 37, 3. a. in altum provectum cum .. venti adversi retulissent Fr. 49. comitia a. turbata (sunt) 39, 32, 12.

aliter. I. **Collocatio:** longe a. 2, 24, 1; 9, 7, 2; 26, 40, 7; 39, 28, 5; 44, 14, 5; a. longe 2, 46, 2. — numquam a. 34, 33, 6; a. numquam 27, 9, 6; a. qui ..? 2, 4, 4. — a. aliorum 39, 53, 1; a. apud alios 2, 21, 4; alibi a. 44, 35, 17. — a. non posse: 28, 17, 11 *V habet* quoniam aliter non posset, *P* quoniam non aliter posset. *dubium esse non potest, quin V sequendum*

sit, nam semper praecedit adv.. cf. 2,56,15; 37,35,10; 5,36,3; 39,31,3; 34,49,2; 37, 54,8. — *contra* 28,40,2 neque aliter id fieri posse *P genuina lectio videtur esse, cf.* 23,48,5; 42,66,7; 45,31,8, *nam* neque id aliter, *quod in MSVR legitur, primo tantum aspectu* (*cf.* id aliter fieri non posse 37,35,10) *habet, quo commendetur.*

II. **Significatio.** a) *i. q. alio modo*: α) *non negatum:* quae audita .. longe a. patres ac plebem adfecere 2,24,1; reditus .. Demetrii legatorumque a. aliorum adfecerat animos 39,53,1; a. adfectus animo sum .., quam paulo ante eram 45,38,1; non vereor, ne quis me haec vestri adhortandi causa magnifice loqui existimet, ipsum a. animo adfectum esse 21,41,1. medium spatium torrentis alibi a. cavati .. M passus patebat 44,35,17. a. .. Carthaginienses Hispaniam defenderunt, a. moenia patriae .. defendent 28,42,11. ab rege Prusia et paulo post ab Rhodiis de eadem ⟨re*⟩ longe a. disserentes legati auditi sunt 44,14,5. [et a. editur .. laetitia 45,1,6*.] res a. longe evenit; nam .. 2,46,2; quod longe a. evenit* (venit *P*); nam .. 26,40,7. pRum eo invictum esse, quod in secundis rebus sapere .. meminerit; et hercule mirandum fuisse, si a. faceret 30,42,16*; quidquid a. quam ipsi censuere factum est 44, 22,9. missos esse legatos ab Rhodiis ad pacem .. faciendam ..; fortunam pRi bene fecisse, quando finito a. bello gratulandi sibi de victoria egregia Ris opportunitatem dedisset 45,3,5*. cum .. deploratum paene Rum nomen .. esset, dicitur Ofillius Calavius .. longe a. se habere rem dixisse 9, 7,2. a. apud alios ordinatis magistratibus 2,21,4. pro non dubio .. legati Eumenis sumebant, quae Antiochi fuerunt, Eumenem aequius esse quam me habere; id ego longe a. iudico esse 39,28,5. [traditur *v. supra 21.*] a. videtur *sc. faciendum, idem fere est atque* aliud videtur: si M. Claudio .. a. videretur, faceret, quod e rpa .. duceret 25,7,4; a. dis immortalibus est visum 26,13,14. — β) *negatum:* singulos iure iurando adigam .. non a. quam stantes cibum potionemque .. capturos esse 24,16, 13. ut .. quos populus creat patricios magistratus, non a. quam auspicato creet 6, 41,6. 'consules' inquit 'rogo, ne vobis quos velitis facere liceat'. an a. *(sc. ut fiat)* rogat (*i. e.* aliud rogat, *cf. supra* a. videtur), qui utique alterum ex plebe consulem fieri iubet 40,16. magnificum id Syphaci — nec erat a. — visum (est) 28,18,1. — *plerumque* a. *negatum idem est quod item,* a. *negatum sequente quam i. q. aeque ac;* a. *negatum sequente quam si vel quam cum participio i. q. tamquam:* luna cum defecisset .. Macedonas ut triste prodigium .. movit nec a. vates 44,37,9. — haud a. quam cum grandinem venti glomeratam in terras agunt, crebri cecidere caelo lapides 1,31,2. ne a. descenderent in forum .., quam ut qui meminissent sibi pro aris focisque .. dimicandum fore 5,30,1. — nihil in senatu agi* a. quam si plebis ibi esset concilium 23,4,4. profectum clam, furtim, haud a. quam si exsilii causa solum vertisset 21, 63,9. nec a. quam in se quisque destrictam cernentes securem .. quievere 8,7,20.

b) *i. q. alia ratione, condicione* (*praeter* 4,10,3 *semper addita est negatio*). α) *praecedit ratio, condicio, praeter quam alia non est, i. q. 'sonst':* ut collegam vi, si a. non possent, de foro abducerent 2,56,15. armatis deicientibus ⟨in *add. Guil. Heraeus*⟩ praeceps impedimenta — neque enim a. via aperiri poterat — 42, 66,7*. evincunt instando, ut litterae sibi ad Tarquinios darentur; nam a. qui credituros eos non vana .. adferri? 2,4,4. ne se (*sc.* Gallos) quidem pacem .. aspernari, si Gallis .. Clusini partem finium concedant; a. pacem impetrari non posse 5,36,3. dedi imperatorem, arma poni iubet ..; a... se .. victoriam potius ex Volscis quam pacem infidam Romam relaturum 4,10,3. indutias se daturum, si .. naves .. restituerentur: a. nec indutias nec spem pacis ullam esse 30,37,6; tollendum (esse) tyrannum: numquam a. tutam libertatem Graeciae fore 34,33,6; si consentientis .. socios videant Ri, profecto de pace cum Carthaginiensibus iungenda cogitaturos; a. numquam vivo* Hannibale sine bello Italiam fore 27,9,6. cetera (*sc.* vestimenta et frumentum) utique ab Roma mittenda esse, nec a... provinciam teneri* posse 23,48,5. — β) *sequitur ratio, condicio:* tyrannus primo negare a. urbem eam se accepturum, nisi Argivorum ipsorum decreto arcessitus ad auxilium urbis esset 32,38,4. non a. nisi pars aliqua inclinaret ad respectum pristinae societatis rem adgressurus 35,39,4. negabant se a. ituros quam si decemviri deponerent

insignia magistratus 3, 51, 12; neque a. id fieri posse *(sc. ut bellum finiretur)*, quam si ipse in Africam exercitum transportasset 28, 40, 2*, *v. p. 873, 3;* debere . . quae in Asia sint omnes liberari urbes: id a. fieri non posse, quam ut cis Taurum montem possessione Asiae Antiochus cedat 37, 35, 10. Hannibalem transitus quosdam pretio mercatum nec auxilia Gallica a. quam conducta habuisse 23, 28, 6; si a. socio . . regi . . honos haberi nullus posset, nisi liberas civitates in servitutem traderetis ei, esset deliberatio anceps 37, 54, 8*. nec a. eas mansuras in fide gentes, nisi . . confirmaretur auctoritas eorum, qui . . imperium Rorum spectarent* 45, 31, 8. quas (*sc.* legiones) cum a. moveri loco non posse hostis cerneret, cuneo instituit pugnare 39, 31, 3. cum a. quam ruina . . civitatis opprimi non posset *(sc. Nabis)* 34, 49, 2. dignam . . rem Scipio ratus, quae, quoniam a. non posset, magno periculo peteretur 28, 17, 11, *v. p. 872, 51.* non a. . . exercitum reducturum, nisi sibi et tota Cypro et Pelusio . . cederetur 45, 11, 11*. Paulus . . cum a. neque seditionem neque ducem seditionis sustinere posset, praefectum . . exploratum mittit 22, 42, 4.

[c) *i. q. alioqui:* ut . . appareret capi tantum castra militem Rum noluisse, aliter* gaudere sua clade *coni. Maur. Haupt* 2, 59, 3.]

acc.: alius, alibi, longe *v. p. 872, 46 sqq.;* haud *874, 9; 16;* non *passim, de* aliter non posse *v. p. 872, 51 sqq ;* numquam, qui *v. ib. 48 sqq.* — *sq. comparatio* a) aliter *non negatum:* aliter *873, 20;* ac *ib. 11;* quam *ib. 14; 30.* — b) aliter *negatum:* nisi *874, 49; 51; supra 11; 14; 23;* quam *12es;* quam si *874, 15; 17; 54; supra 2;* quam ut *supra 6;* quam cum *874, 9;* quam ut qui *ib. 12;* quam *c. partic. 873, 48; 51; 874, 18; supra 9;* quam *c. abl. supra 19.*

aliunde: qui . . a. stet semper, a. sentiat 24, 45, 3*. Ros qui alii a. coibant convocabanturque 44, 12, 3.

alius. I. **Forma:** 1) *genetivus* alius *non exstat; itaque non probanda est coniectura Mgi, qui* 1, 56, 7 *pro* iuvenis longe alius ingenio *scripsit* iuvenis longe alius ingenii, *nec magis Wsbgi, qui* 44, 10, 10 desperatione alia salutis *mutari vult in* desperatione alius salutis. — aliae partis, *quod* 24, 27, 8 *in codd. legitur, iure mutatum videtur ab hominibus doctis. — vice huius genetivi funguntur* alterius (*v.* **alter**) *et* alienus, *cf.* 39, 5, 3. — 2) *dativus* alii *invenitur* 1, 56, 6; 4, 31, 2; 8, 10, 13; 25, 36, 5; 30, 4, 9; [30, 33, 10* *BC falso pro* aliis;] 31, 18, 6; 34, 4, 12; 40, 34, 11; 41, 6, 11; 42, 40, 3. — 3) *e formis neutrius generis cum substantivo non coniunctis praeter nom. et acc. etiam abl. nonnumquam invenitur; abl. sing.:* quo alio 8, 10, 13; aliud alio confundit 40, 13, 5. — *abl. plur.:* omnibus aliis 27, 33, 9; 38, 20, 5; 45, 28, 8; aliis omnibus 29, 7, 8; quibus aliis 30, 17, 5; 35, 43, 9; aliis 1, 47, 6; 59, 11; 2, 5, 4; 21, 62, 6; 35, 1, 5; de aliis 1, 41, 6 (*praecedit* alia); in aliis 1, 28, 11; 53, 1. — 4) a) aliut *P* 22, 22, 7; 30, 17, 12; B^1 31, 13, 4; alium *P* 23, 32, 9; *V* 42, 53, 4; aliud id *V* 43, 5, 4; alid B^1 35, 33, 10; alibi *V* 45, 22, 4. — b) ali *(dat. sing.) P* 30, 4, 9; *V* 42, 40, 3; *de* alicuiquam *v. p. 867, 47.* — c) ali *(nom. plur.) P* 22, 59, 2; 24, 9, 4; (P^1) 16, 1; 4; § 18 *bis;* P^1 28, 4 (P^2 alia); 39, 4 *(posteriore loco);* 25, 23, 17; *P* 36, 13 *(priore loco);* 26, 11, 9 (alique *pro* aliique); 14, 4 *(priore loco);* 27, 26, 6; 30, 8, 9; *B?* 34, 18, 2 *bis, V* 41, 26, 4; 42, 3, 9; 25, 8; 44, 8, 2 (aliignarum *pro* alii ignarum); 12, 3 (alialiunde *pro* alii aliunde); 35, 5; 43, 3; 5; 45, 32, 5 (aliquos *pro* alii quos); 36, 10 (aliquae *pro* aliique). — [alia alia *pro* alii alia P^1 2, 3, 6*.] alia aliis *pro* alii aliis *P* 24, 39, 1; alia alios *pro* alii alios *P* 26, 44, 11; aliaaliis *pro* alii aliis *V* 43, 18, 7. — aliii *P* 22, 19, 10 *(secundo loco).* — d) alis *(dat. plur.) P* 29, 34, 11; *B?* 35, 3, 4; *V* 44, 2, 6 *(secundo loco);* 38, 2; — alii. *BC* 30, 33, 10. — e) alis *(abl. plur.) P* 24, 24, 5; P^1 43, 8; *P* 29, 15, 11; P^1 30, 16, 1 (alisque *pro* aliisque); *B?* 34, 26, 13; *V* 42, 44, 3 *(secundo loco); V* 44, 5, 8 (alisque *pro* aliisque); 32, 4 (alisque *pro* aliisque); 45, 19, 9; aliquae *pro* aliisque *Mog* 33, 28, 15; ali|iis *P* 30, 17, 5; alii *V* 42, 44, 3 *(priore loco).*

II. **Collocatio:** *v. s.* III. *adnotat. p. 935 sqq.*

III. **Significatio.** A) **non relatum ad alterum 'alius' vel adv. ab 'alius' derivatum. a) cum subst.** *(aut addito aut subaudiendo); α) non negatum:* gubernator Scipioni ait . . Mercurii promunturium se cernere; . . Scipio . . alium infra navibus accessum petere iubet 29, 27, 8 *sq.* in eum (*sc.* Mettium Curtium) . . Romulus impetum facit; . . pulsum Ri persequuntur et alia Ra acies . . fundit Sabinos 1, 12, 9; ut

pro signis antesignani, post signa alia pugnaret acies 22, 5, 7. excipiunt omissam (*sc.* rem) tribuni, aliaeque subinde .. seditiosae actiones exsistunt 4, 43, 6. M. Popillius consularis et alii pari nobilitate adulescentes 44, 1, 2. alius adventus hostium fuit .. agris terribilior quam* urbi 7, 12, 5. fracta Phaeneae ferocia Aetolisque aliis est 36, 28, 6. tria oppida in potestatem venerunt .. aliusque ager .. longe lateque est pervastatus 8, 25, 4. alio magno agmine adiuncto Canusium incolumes perveniunt 22, 50, 11; novissimi agminis ducenti ferme et octoginta interfecti; .. alio agmine incolumi .. Bovianum perventum est 10, 43, 14 *sq.* (amici *v. p. 894, 20.*) aliae angustiae circa Tempyra excipiunt .. nec minus confragosae quam priores 38, 41, 5; in eum campum via alia per cavam rupem Ri demisso* agmine cum ad* alias angustias protinus pergerent 9, 2, 9. omnia repente mutaverat imperator mutatus; alia spes, alius animus hominum, fortuna quoque alia urbis videri 5, 19, 3*. M'. Acilium et C. Herennium habent quidam annales, alii P. Cornelium Asinam et C. Papirium Masonem 21, 25, 4*; aliis annalibus proditum est neque dictatorem Valerium dictum .. neque .. 7, 42, 3; creat .. L. Papirium Mugillanum, Cursorem in aliis annalibus invenio 8, 23, 17. canes et alius apparatus sequebatur 25, 8, 9; erat cum alius apparatus sacri .. tum .. 10, 38, 8; quid turres, quid vineas testudinesque et alium* oppugnandarum urbium apparatum loquar? 5, 5, 6; turres arietesque et alius omnis apparatus oppugnandarum urbium perficitur 36, 22, 9; iam pecuniam, iam alios belli apparatus referre supervacaneum esse 35, 48, 7; circa armamentaria et horrea bellique alium apparatum visendum praetor legatique ducti (sunt) 29, 22, 3*; ducentae onerariae cum omnis generis commeatu bellicoque alio apparatu sequebantur 35, 43, 3. hi duo amnes confluentes incidunt Oriundi flumini, quod .. multis et aliis auctum aquis mari Hadriatico infertur 44, 31, 4. rem .. Aristioni .., cui et alia* arcana committere adsuerat, .. aperit 24, 24, 2. Valerius Antias .. aliud argumentum, simile tamen .. peragit 39, 43, 1. quibus (gentibus) non lex, non mos, non lingua communis, alius habitus, alia vestis, alia arma, alii ritus, alia sacra, alii prope dei essent 28, 12, 3.

Baliaribus levique alia armatura praemissa 22, 46, 1. si qua alia arte cognomen suum aequavit, tum* maxime bellicis laudibus 10, 3, 7. coss... ipsi maiore conatu quam adversus Graecos cuncta parabant, et alia nova .. accesserunt auxilia 8, 25, 2; Eumenes .. ad consulem venit ..; et alia (alia et *V*) eodem auxilia Ris .. convenerunt 42, 55, 7 *sq.*; ut alia auxilia desint, me ipsum ferire .. sustinebis? 23, 9, 7*; et Cotys cum eo ducesque aliorum auxiliorum praecesserunt 42, 57, 6; inter Numidas leviumque armorum alia auxilia 25, 34, 13. Thracibus et aliis barbaris urbes tradidit 40, 3, 4. aliud subinde bellum .. exortum (est) 8, 27, 1; et alia bella aut praesentia instabant .. aut mox moturos esse* apparebat Sabinos 2, 48, 6; si par aliud inde bellum, duce tantum mutato, oreretur 28, 46, 12; et cum his quidem insperata pax erat; aliud multo propius .. bellum ortum (est) 1, 14, 4; alia bella opportune quievere 6, 36, 1; vos alia bella curate, Fabios hostis Veientibus date 2, 48, 8; qui secum Veios Faleriosque cepissent, qui alia bella .. gessissent 5, 43, 7; pacatum ab se tamquam ad aliud [id*] bellum gerendum abisse (*sc.* C. Cassium) 43, 5, 4; nondum is est Hannibal, quem non magis timuisse videatur quam contempsisse, qui aliud bellum maluerit 28, 41, 7; cicatrices acceptas Veienti, Gallico aliisque deinceps bellis ostentans 6, 14, 6; verso in Africam bello omnibus aliis in praesentia levari bellis volebant* 29, 12, 16; adventus consulis, quem procul Umbria .. bello alio occupatum crediderant, .. exterruit Umbros 9, 41, 14; non .. tantum .. hoc bellum intueri .., sed famam et ad* alia bella et ad ceteros populos in posterum quaerere 5, 6, 6. decemviros sacris faciundis .. antistites .. Apollinaris sacri caerimoniarumque aliarum plebeios videmus 10, 8, 2; virginitate aliisque caerimoniis .. sanctas fecit (*sc.* virgines Vestae) 1, 20, 3. negarunt .. foedus fieri posse .. sine fetialibus caerimoniaque alia sollemni 9, 5, 1. Campanis in familias singulas decreta facta ..; aliorum Campanorum summam* etiam census distinxerunt 26, 34, 2 *sqq.* quinque tribunis plebi creatis, cum .. alii candidati tribus non explerent 3, 64, 8. singulis captivis .. sorte ductis .. aliis sub corona venumdatis 4, 34, 4*; perfugas fugitivos captivos reddito Ris .. praeterquam si qui .. capti

sunt.., cum intra praesidia Ra Aetoli essent. aliorum qui comparebunt, .. Corcyraeorum magistratibus .. tradantur 38, 11, 4 *sq.;* Laelio cum Syphace aliisque captivis Romam misso 30, 16, 1; quod ab eo inter alios captivos in Africa ex hostibus receptus esset 38, 55, 2. experiri iuvat, utrum alios repente Carthaginienses.. terra ediderit, an idem sint, qui .. 21, 41, 6. castella multa expugnavit, alia voluntate ad eum defecerunt 35, 22, 6; Allifas .. vi cepit; multa alia castella vicique .. in potestatem venere 9, 38, 1; et alia ignobilia castella Phocidis .. in potestatem venerunt 32, 18, 9; omnibus his aliisque huius* orae castellis.. in dicionem* acceptis 33, 20, 5; Daedala et quaedam alia Peraeae* castella obsidione exemerunt 37, 22, 3; Strymonem* et Lampsum habent aliaque castella iuxta ignobilia 32, 14, 3; Aenum inde.. cepit; deinceps* alia castella .. occupat 31, 16, 4 *sq.;* qua* .. deditione* erectus .. undecim alia castella .. in potestatem redigit 43, 19, 5. decemviros ab arce Tusculi degressos* in castris militem habere, castra alia a* Fidenis in Sabinum agrum transferri 3, 42, 7; isdem an aliis considere castris 27, 45, 12. aliam suam ac perfugarum causam esse 25, 29, 10; tristem hiemem sive ex intemperie caeli .. sive alia qua de causa pestilens .. aestas excepit 5, 13, 4; collega meus vel in alia causa inimicitias exerceat vel si in hac utique* mavult, retineat Ambracienses 38, 43, 13. cum Sulpicius abdicasset se magistratu, censores alii vitio creati non gesserunt magistratum, tertios* creari .. religiosum fuit 6, 27, 5. cum ex duodecim centuriis equitum octo censorem condemnassent multaeque aliae (*sc.* centuriae) primae classis 43, 16, 14; ad Ramnes, Titienses, Luceres, quas centurias Romulus scripserat, addere alias constituit 1, 36, 2; equitum.. duodecim scripsit centurias; sex item alias centurias .. fecit 43, 8 *sq.* ea res cum tribunis acta .. est; sed aliud certamen occupaverat animos 26, 2, 6 *sq.;* hostium aciem.. alio certamine occupatam invadit 9, 43, 13; Thebis magna contentio orta erat ex alio certamine 42, 43, 7; ea contentio ex certamine alio pendebat 4, 50, 7. praefectos socium civisque Ros alios .. omnis .. balneis includi iussit 23, 7, 3; deiectis honore.. duobus Quinctiis .. et aliis eiusdem fastigii civibus 3, 35, 9. quam (*sc.* urbem Cornum) recepit; deinde aliae quoque civitates .. dediderunt sese 23, 41, 6; et* alias civitates, simul duas iugum exuisse vidissent, ad liberatorem populum defecturas 35, 17, 8; 'at enim quaedam civitates cum Antiocho senserunt'. 'et aliae prius cum Philippo' 37, 54, 26; Consentia et Pandosia et ignobiles aliae civitates voluntate in dicionem venerunt 29, 38, 1; legatos Pharsalum et Leucadem et quasdam alias civitates .. repetentes 33, 49, 8; eas quae in Asia sint civitates tradere paratum esse, et si quas alias Ri .. vindicare ab imperio regio velint 37, 35, 3; ad* hanc defectionem* erecti sunt et aliarum civitatium animi 24, 37, 1; iussi (sunt) inclitas leges Solonis describere et aliarum Graeciae civitatium instituta .. noscere 3, 31, 8; Emporitanos Hispanos .. in deditionem compulit; multi et aliarum civitatium .. dediderunt se 34, 16, 4 *sq.;* aliarum (alarum *V*) civitatum principes .. Ris se adiungebant*, Ismenias gentem Boeotorum in fidem Rorum permitti aecum censebat 42, 44, 1; Himilco .. Agrigentum recepit; aliarumque civitatium .. accensae sunt spes ad pellendos Sicilia Ros 24, 35, 6; quibus.. cum veniam dedisset praetor, profectus extemplo ad alias civitates 43, 4, 3 *sq.;* ipsum (*sc.* Nabim).. exemplo multos in aliis civitatibus ad insidiandum libertati civium suorum incitaturum 34, 33, 8; non uno loco tantum urbis praesidium regium esse, sicut in aliis civitatibus, dixerunt, sed pluribus simul 39, 27, 7; id interesse .. Rhodiorum, quo* plus inter alias civitates dignitate atque opibus excellant 42, 46, 4. repens alia nuntiatur clades 22, 8, 1; ad Alliam .. exercitus .. fugit .., ut alias pudendas clades .. taceam 25, 6, 10; ut .. apparere capi tantum castra militem Rum noluisse, alia* (*coni. Crév. et Mg* alii *codd.*) gaudere sua clade atque ignominia 2, 59, 3. regnum Hieronis classe Punica vastari, .. aliam classem ad Aegatis insulas* stare 22, 56, 7. claves portarum .. fraude amotas ratus .. alias clavis omnibus portis imposuit 27, 24, 8*. Clusium Gallos ab Arrunte seu quo alio Clusino* adductos (esse) 5, 33, 4. C. Valerio consuli se damnum aliamque coërcitionem .. inhibenti auxilio futuros esse 4, 53, 7. L. Flacco fratri germano cognatisque aliis ob eadem vitia invisus 27, 8, 5. C. Fannius ex sua collegarumque aliorum praeter Gracchum sententia

pronuntiavit 38, 60, 3. patet via in Sacrum montem aliosque colles 2, 34, 10. idem alias colonias facturas, idem socios 27, 9, 14; alias colonias in fide atque officio pristino fore 10, 1; Macedonas, qui Alexandriam in Aegypto, qui Seleuciam ac Babyloniam, quique alias .. colonias habent 38, 17, 11; pertemptatis* prius aliarum coloniarum animis 27, 10, 2; harum coloniarum 10 subsidio tum imperium pRi stetit .., duodecim aliarum coloniarum, quae detrectaverunt imperium, mentionem fieri patres vetuerunt § 10. principes securi percussi, sub corona venierunt coloni alii 2, 17, 6. his comitiis .. sublatis alia maioris certaminis .. sunt exorta 39, 40, 1. quo .. Hasdrubal frumentum commeatusque alios convexerat 23, 27, 2; frumentoque et commeatibus aliis in castra convectis 24, 39, 11. 20 hi cum frequentes et ex Peloponneso et ex Boeotia et ex aliis Graeciae conciliis* adessent* 45, 31, 6. Campanorum aliam condicionem esse (*sc. ac Latinorum*), qui non foedere, sed per deditionem in fidem venissent 8, 2, 13; Pontius .. respondit .. inermes .. sub iugum missurum; alias condiciones pacis aequas victis ac victoribus fore 9, 4, 3. ab illo consilio velut transiliendum ad aliud fuit 40, 13, 8; suo ipse conatu per- 30 culsus praetor segnior ad alia factus consilia erat 44, 12, 4. alios consules .. plebi adulatos (esse) ..; T. Quinctium orationem memorem maiestatis patrum .. habuisse 3, 69, 4. hac sedata contentione alia subinde .. exorta est 39, 39, 1; (sunt qui) adiecerint et Appi criminationes de Fabio absente ad populum et pertinaciam adversus praesentem consulem praetoris contentionemque aliam inter collegas 10, 26, 6; censuram 40 multi et clari viri petierunt; quae res tamquam in se parum magni certaminis causam haberet, aliam contentionem multo maiorem excitavit 37, 57, 9. infima urbis loca circa forum aliasque .. convalles siccat 1, 38, 6. erant ultra proxima castra .. aliae copiae Poenorum 25, 39, 1; cum frumentum copiaeque aliae .. suppeterent 5, 26, 9; quod rex Attalus classe copiisque aliis duces Ros iuvisset 32, 8, 12. de ea re .. consultatio 50 dilata est, instabat enim cura alia, quod .. 35, 7, 1 *sq.;* haud magni ista facimus .., alia me cura .. stimulat 26, 49, 12*; omnis deinde alias curas una occupavit 29, 16, 4. alii decemviri .. haud quidquam abnuere, Appius .. inquit 3, 54, 2. et ordines duxisse aiebant aliaque militiae decora vulgo miserantes eum iactabant 2, 23, 4. multitudo .. ostentare vincula sua deformitatemque aliam § 10. ultima necessitas, cum recipere se tuto ad naves prohiberentur, animos militum Rorum simul desperatione alia* salutis simul indignitate irritavit 44, 10, 10. Iuppiter optimus maximus, Iuno regina et Minerva, alii dii deaeque obsidentur 3, 10 17, 3; Romam .. Iovem .. deosque alios defensuros esse 26, 8, 5; Veientes ignari .. iam in partem praedae suae vocatos deos, alios votis ex urbe sua evocatos hostium templa .. spectare 5, 21, 5; dicitur .. Iovem deosque alios devocasse ad auxilium 6, 20, 9; tanta religio .. civitatem incessit, ut aut homines aut dei repente alii viderentur facti 25, 1, 6; si fallat, Iovem patrem Gradivumque Martem aliosque iratos invocat deos 20 2, 45, 14; Iovem Martemque atque alios testatur deos 9, 31, 10; sacra dis aliis Albano ritu, Graeco Herculi .. facit 1, 7, 3. alia prodicta (est) dies ad frumentum .. petendum 25, 13, 7. redierant* res ad Camillum, cui .. vel ob aliam dignationem haud subiciendam dictaturae vel ob omen faustum .. cognominis dictatorem adrogari haud satis decorum visum est 7, 25, 11. Paulus .. magnam* cum dignitate alia 30 corporis, tum senecta ipsa maiestatem prae se ferens 45, 40, 4. bubus Iovi trecentis, multis aliis divis bubus albis atque ceteris sacris (*sc.* fieri votum est) 22, 10, 7; Vulcano arma sive cui alii divo* vovere volet 8, 10, 13. eos viros .., quorum domos .. insignes inter alias feceritis 10, 7, 9. primitias frugum eo donaque alia .. portantes 26, 11, 9; praeter militaria alia dona aurea corona eum .. donat 7, 37, 1. qui et illum 40 et alios duces .. experti sunt 42, 34, 7; ad rpam pertinet, ne acta mea rescindendo alios in posterum segniores duces faciatis 26, 31, 10; qui pugnarent vobiscum infestius, et alios duces senatus habuit; qui maxime vobis .. parceret, .. eum elegit 7, 40, 17; ut alios reges claros ducesque omittam .., Cyrum quid nisi longa vita .. vertenti praebuit fortunae? 9, 17, 6; secuti alium ducem sequimini nunc Camillum 6, 50 24, 6; quid se id aetatis sollicitassent, si alio duce gesturi bellum essent? 10, 24, 6; Hannibalem .. fuisse inter multos alios regios* duces 38, 58, 10; si classem, si exer-

citum amittat Hannibal, idem damni fore ac si per alium ducem amittantur 35, 42, 10. idem Carthaginiensibus et Tyri et in aliis emporiis . . eventurum (esse) 34, 61, 13. dimissis Chaonumque* et si qui alii Epirotae erant praesidiis 43, 23, 6. tria milia cataphractorum equitum et mille alii equites 37, 40, 11. fuga . . iaculatorum maxime fuit . .; alius confertus equitatus consulem . . in castra . . reduxit 21, 46, 9; equites primi omnium Eumenis, deinde et alius equitatus . . sequuntur hostem 37, 43, 8; Carthaginienses ala equitum . . amissa alio* equitatu . . comparato Hannonem . . praeficiunt 29, 34, 1. et ipse princeps . . in medios ignes infertur et alii concitati equi . . ferunt equitem in hostem 4, 33, 7. sequitur hunc errorem alius error 9, 15, 11. bellum cum Veientibus . . aliisque Etruscis sumptum (est) 1, 42, 2. (Sardorum) octingenti . . capti; alius exercitus . . ad urbem nomine Cornum . . confugit 23, 40, 5; triarii* Ri muniebant, alius exercitus proelio intentus stabat 5, 26, 7; ea legio linteata . . appellata est . .; paulo plus viginti milium alius exercitus fuit 10, 38, 12 *sq.;* ambo consules profecti ad bellum erant cum quattuor legionibus . ., alii duo exercitus haud procul urbe Etruriae oppositi (sunt) 26, 14 *sq.:* Hispani . . flumen tranavere; et alius exercitus ratibus iunctis traiectus (est) 21, 27, 5 *sq.;* velut si cum alio exercitu a Capua exiret, nihil usquam pristinae disciplinae tenuit 23, 18, 14. alia tota serenda fabula est Gracchi orationi conveniens 38, 56, 8. [haec pacta, alia (ς, *rectius P* illa) insuper quam pacta erant facinora Campani ediderunt 23, 7, 3;] (Postumium) devotioni P. Decii consulis, aliis claris facinoribus aequabant 9, 10, 3. est et alia de captivis fama 22, 61, 5. et aetate et forma florentes circa eam Indibilis filiae erant aliaeque nobilitate pari 26, 49, 13*. divisa a corpore capita patentiaque viscera et foeditatem aliam vulnerum viderunt 31, 34, 4. negastis vos eo (*sc.* foedere) teneri; itaque aliud de integro foedus . . ictum est 21, 18, 10; foedus . . irritum per illos esse; priusquam alio de integro foedere obligarentur*, noxios puniendos esse 38, 33, 9. et aliam* (ς alia *P, del. Luchs*) formam novi dilectus . . necessitas dedit 22, 57, 11. (fortuna *v. p. 877, 24;*) Hannibali alia in his locis bene gerendae rei fortuna oblata est 25, 19, 8; id (*sc.* aes alienum) cumulatum usuris primo se agro paterno . . exuisse, deinde fortunis aliis 2, 23, 6. qui falsis testimoniis . . fraudibus aliis contaminati (*sc.* erant) 39, 18, 4. (fugitivorum *v. p. 878, 53;*) civilis alius furor in castris ad Sucronem ortus (est) 28, 24, 5. receperunt . . Arverni eum deincepsque aliae* Gallicae atque Alpinae gentes 27, 39, 6; Persas, Indos aliasque si adiunxisset gentes 9, 19, 5; Parthinosque et propinquas gentes alias motas esse 29, 12, 3; maxima pars Gallograeci erant et Dahae quidam aliarumque gentium sagittarii equites intermixti 37, 38, 3; nec aliarum gentium aspernatus (*sc.* equites) maxime tamen Numidas . . conducit 29, 34, 5; est non simplicis habenae, ut Baliarica aliarumque gentium funda, sed triplex scutale 38, 29, 6; (*v. p. 894, 44; 45;*) adversus Baliares ac Mauros pugnacesque alias missili* telo gentes 22, 37, 8; gens . . ante omnes alias . . dedita religionibus 5, 1, 6; (infamia) foeda apud alias gentes, damnosa apud nostros 45, 38, 8; altera . . causa erat, quod ex aliis gentibus principum litteras deprensas . . habebant, in Achaeis caecum erat crimen nullis eorum litteris inventis 31, 11; hae gentes . . victoriae bonis florebunt, si ex aliis gentibus praedam et gloriam quaeremus 21, 21, 4. vineae inde omniaque alia operum machinationumque genera cum admoverentur 24, 19, 8; ballistis catapultisque et alio omni genere tormentorum tela ingerentes 31, 46, 10; sicut ante regiae classes laceratae naufragiis nihil praeter sacram pecuniam deae . . extulerunt*, tum quoque alio genere cladis eadem illa pecunia omnibus . . furorem obiecit 29, 8, 10 *sq.;* cum et hoc et alio omni genere telorum pars vulnerata militum esset 42, 65, 11; cum fundis et iaculis et alio levi genere armaturae 35, 27, 5. inter aliam gratulationem . . societas inter populum Carthaginiensem* regemque . . iure iurando adfirmatur 29, 23, 5. iniuriam corporis et ultionem violatae per vim pudicitiae confessa viro est, aliaque* . . sanctitate et gravitate vitae huius matronalis facinoris decus ad ultimum conservavit 38, 24, 10 *sq.* [sane et alius habitus gentium harum . . terribilis erat 22, 46, 5*;] (*v. p. 877, 53;*) longe alius Italiae quam Indiae . . visus illi* habitus esset 9, 17, 17; dempto capitis insigni purpuraque* atque alio regio habitu 27, 31, 4; re-

solutis crinibus miserabilique alio habitu 24, 26, 2; regia ala levioribus tegumentis .., alio haud dissimili habitu 37, 40, 11. Anagninis Hernicisque aliis bellum iussum erat 9, 43, 2. de Lusitanis aliisque eiusdem regionis Hispanis triumphavit 41, 7, 2. (homines *v. p. 882, 18; 905, 36.*) munera .. data (sunt) utrisque aliaque hospitalia comiter conservata* 42, 24, 10. et invitatus ad consulem Perseus et* alius omnis ei honos habitus est, qui haberi .. poterat 45, 8, 8. supra septem milia hostium caesa, alii (*sc.* hostes) fugati (sunt) 3, 31, 4; vos .. non eo solum animo, quo* adversus alios hostes soletis, pugnare velim 21, 41, 10. timens cos., ne .. sibi eadem illa cum bonorum amissione additaque alia insuper ignominia acciderent 2, 2, 10; *(v. p. 880, 42.)* ratus auspiciis ementiendis Latinarumque feriarum mora et consularibus aliis impedimentis retenturos se in urbe 21, 63, 5. omnia, quae vel alius imperator prudens .. in tali re praeciperet .., praecipit 4, 27, 9; se quoque turba ablatum (esse), ut Varronem Cannensi* pugna, ut multos alios imperatores 26, 3, 2; per admirationem Scipionis contemptu imperatorum aliorum orto 29, 1, 19; tot .. imperatoribus .. superstes est pRus eritque mille aliis 28, 28, 12; me et ante Alexandrum et ante Pyrrhum et ante alios omnes imperatores esse *(sc. dicerem)* 35, 14, 11. dominos .. id incendium fecisse vulgoque facturos alia, ni comprendantur 26, 27, 7. indicibus Aebutio ac Feceniae ne fraudi ea res sit curare et alios indices praemiis invitare* iubent 39, 14, 6. Hasdrubal .. flore aetatis .. primo Hamilcari conciliatus, gener inde ob aliam indolem profecto animi adscitus 21, 2, 3 *sq.** si cum Ris, si cum aliis inimicis patris inieram consilia 40, 12, 9. eo anno plebei Rae velut aliud initium libertatis factum est, quod necti desierunt 8, 28, 1. vocem tribuniciam de levando faenore et fine aliarum iniuriarum agentem 6, 27, 7. catapultae ballistaeque et alia omnia instrumenta belli lata 26, 21, 7; ut tormenta telorumque missilium ingentem vim praeparatam bellicumque aliud (alium *V*) instrumentum veherent 42, 53, 4; magistratus mulis tabernaculisque et omni alio instrumento* militari ornabantur 1, 9. Samothraciam aliamve quam insulam petere 50, 8. ducibus est creditum brevius aliud esse iter ad Baetim fluvium 28, 16, 2; cum aliud longius, ceterum commodius ostenderetur iter, propiorem viam per paludes petit 22, 2, 2; longius discedi, ne alio itinere hostis falleret ad urbem incedens, non placuit 8, 20, 5; rex .. profectus per Phocidem est et alio itinere principes Aetoli .. ad Chaeroneam occurrerunt 35, 46, 3; ille circumducto hoste, qua voluit, alio itinere ad Capuam redit 25, 19, 8. si ad iudices alios itum foret 3, 72, 7. eo missa (sunt) plaustra iumentaque alia 4, 41, 8; equos iumentaque alia producerent* 27, 43, 10; ingentem numerum equorum et aliorum iumentorum amisisse 21, 38, 5. pedites .. signa sequi et servare ordines docuit et operi aliisque iustis militaribus .. adsuefecit 24, 48, 11 *sq.* iuvenis longe alius ingenio quam cuius simulationem induerat 1, 56, 7*. ubi primum .. via et alius militaris labor excepit, .. deficiebant 23, 18, 15. et alia traditur circensis turbae non minus similis veri laetitia *(coni. Mg)* 45, 1, 6*. Tiburtes .. agro multati (sunt) neque ob recens tantum rebellionis commune cum aliis Latinis crimen, sed quod .. 8, 14, 9. et alia novi generis hominum ex Hispania legatio venit 43, 3, 1; auditae deinde et aliae legationes ex Asia sunt 37, 55, 4; aliam deinde novam legationem patres .. decreverunt 39, 33, 3; legationem aliam cum eisdem mandatis mittit 23, 39, 2; legatos Carthaginem misit ..; aliam deinde .. legationem misit 24, 6, 7 *sq.* legati alii* Ri venerunt 39, 53, 10; morantibus deinde longius .. alios tris insuper legatos venisse 22, 61, 6; permittente Graccho ierunt et post paucis diebus alios decem legatos secum adduxerunt 40, 47, 4; legatos alios ad Persea in Macedoniam misisse *(sc. Rhodios)* .., se Romam eadem nuntiatum missos 44, 14, 11; ego ita censeo legatos extemplo Romam mittendos, qui senatui satisfaciant, alios qui Hannibali nuntient, ut exercitum ab Sagunto abducat ..; tertiam legationem ad res Saguntinis reddendas decerno 21, 10, 13; legati et ad Philippum .. missi .., et alii in* Ligures ..; ad Pineum quoque .. legati missi (sunt) 22, 33, 3 *sqq.;* de indutiis .. legatos isse ad Appium Claudium et impetratis eis* alios*, qui de foedere antiquo renovando agerent, missos 24, 27, 4. dextro cornu L. Volumnium, sinistro L. Scipionem, equitibus legatos alios C. Caedicium et T.* Trebonium praefecit

10, 40, 7; ab Quinctio legatisque aliis flens petit 35, 31, 15; contradixerunt pars maior decem legatorum .. et ante alios L. Furius Purpurio et L. Aemilius Paulus 38, 44, 11; Valerius Antias .. eum .. legatum cum aliis decem legatis tradit .. ad Scipionem venisse 30, 29, 7. duabus urbanis legionibus scriptis supplementoque in alias lecto 24, 44, 7. [aliam* (*B* quam *Harant Mg*) legem abrogandam 34, 2, 12;] ne lex Icilia* .. aliaeque sacratae leges abrogarentur 3, 32, 7; legem .. tulere, ut quod tributim plebs iussisset, populum teneret ..; aliam deinde consularem legem de provocatione .. restituunt 55, 3 *sq.* ingens coacta vis navium est lintriumque ..; novasque alias .. Galli inchoantes cavabant 21, 26, 8. aliae insuper litterae adlatae sunt ab T. Otacilio propraetore 22, 56, 6. nobilior alius Trasumenno locus nostris cladibus erit 39, 8; *(v. p. 895, 53;)* et utrasque arces .. et loca alia .. validis praesidiis firmavit 34, 25, 5; nec Tarquinios spe auxilii .. frustrabor; alium hinc .. exsilio quaerant locum 2, 15, 5; Illyriorum id, sicut alio diximus loco, est genus 31, 35, 1; et ex aliis locis commeatus .. habere et ab Epirotis viginti milia modium tritici .. sumpsisse 44, 16, 2; dum haec in* aliis locis ab Ris geruntur, iam Tarentum pervenerat Hannibal 24, 20, 9; Antiochiae Iovis Capitolini* magnificum templum .. et alia multa in aliis locis pollicitus 41, 20, 9; eos .. praesidia per muros aliaque .. loca distribuentes 2, 39, 9. murus ac porta Ariciae .. de caelo tacta fuerant; et alia ludibria oculorum auriumque (sunt) credita pro veris 24, 44, 8. regios pueros Macedonasque alios, qui Samothracae* essent, .. sua omnia servaturos (esse) 45, 6, 8. turres contabulatas machinamentaque alia quatiendis muris 24, 34, 7. Amynander Athamanum rex et magistratus alii Epirotarum et Acarnanum 29, 12, 12; alios magistratus annuos esse, quinquennalem censuram 4, 24, 5; coss. praetoresque et alios magistratus adire 34, 1, 7. a Volscis .. bellum timebatur propiusque aliud novum malum 3, 15, 4; haerere* et aliud in visceribus Graeciae ingens malum 33, 44, 8; aliud multo gravius malum civitatem invasit 2, 34, 2; tantum superantibus aliis ac mergentibus malis nemo tribunos aut plebem timebat 3, 16, 4; mansuetum id malum et per aliorum quietem malorum semper exoriens *ib.* primo robore virorum caeso per alios manipulos .. evasere 8, 10, 6. alia subinde manus Cenomanorum .. vestigia priorum secuta .. locos tenuere 5, 35, 1*; Romulus .. impetum facit et .. alia comparata manu adiuvat Remus 1, 5, 7; ducibus captivis .. ad aliam manum Tuscorum .. profecti 5, 45, 8. naves .. cum .. ferro et linteis et sparto et navali alia materia ad classem aedificandam 26, 47, 9; si quibus tuorum meis criminibus apud te crescere lubet, aliam materiem crescendi ex me quaerant 35, 19, 5. alio se maiore ab tribunis metu ostendente quam quem nocturnus hostis intulerat 3, 16, 6; nec sustinuissent .. impetum Rorum, ni potentior alius metus .. a fuga retineret 10, 41, 2. gens (*sc.* Hispanorum) .. replevit exercitum ..; alii plerique milites .. pugnavere 24, 42, 7*; cum impetum Ri milites per ipsam stragem ruinarum facerent, alii scalis etiam ascensum in muros temptarent 37, 32, 4; quinque milia Numidarum .. Carthagine esse et alios .. milites mercede conduci* 27, 5, 11; Leontinorum militumque aliorum nemo .. violatus fuerat 24, 30, 7; pulsis priore anno .. ab* eodem se duce, milite alio, instare 23, 45, 1; caritate .. milites et ante alios suum exercitum complexus 7, 40, 3. (44, 36, 7 *v. p. 924, 13.*) prope secessionem plebis res terribilesque alias minas civilium certaminum venit 6, 42, 10. eadem illa cum patribus .. enarrasset, ecce aliud miraculum 2, 36, 7; aliud priori simile miraculum eos sustinuit 5, 39, 2; iam alia vulgata miracula erant 24, 10, 10. rem difficillimam .. cum alia moderatione tum impendio .. sustinuerunt 7, 21, 7. necdum certa Ris victoria erat, alia in campum degressis supererat moles 24, 1; vineis refectis aliaque mole belli 2, 17, 5. Tolistobogiorum* civitatem Olympum montem cepisse, diversos Tectosagos alium montem, qui Magaba* dicatur, petisse 38, 19, 1. quae in commentariis pontificum aliisque publicis privatisque erant monumentis 6, 1, 2. magnitudinem animi (*sc.* Scipionis), cuius miraculo nominis *(sc. nominis regis)* alii mortales stuperent, id ex tam alto* fastigio aspernantis 27, 19, 6; imperator Samnitium Statius Gellius multique alii mortales (capti sunt) 9, 44, 13. cum alios decursu* edidissent motus, quadrato agmine facto .. testudinem faciebant 44, 9, 6; ne quis, quo die terrae motu nuntiato feriae indictae

essent, eo die alium terrae motum nuntiaret 34,55,4. ipse . . cecidit . . pauci qui viderant . . corpus occultavere. alia multitudo . . montes sine duce cepere 41, 18, 11 *sqq.;* duo milia . . opponit, . . multitudinem aliam . . occurrere iubet 26, 44, 2; refugientes pauci aliam omnem multitudinem in potestate hostium esse adferebant 24, 1, 6; cum . . pauci tabernacula haberent*, multitudo alia casas ex arundine* textas fronde . . texissent 35, 27, 3; inter primos . . atrox proelium fuit; alia multitudo . . terga vertit 7,26,9; inde auxiliares . ., inde alia multitudo *(acies Antiochi describitur)* 37, 40, 13. (Mago) cum paucis ad mare pervenit . .; alia multitudo . . circa portas caesa (est) 26, 40,11 *sq.;* et eos ipsos . . et per eos multitudinem aliam in . . campum deduxit 2, 38, 1; quinque milium equitum opera tantum uti regem, non tenere* multitudinem aliam (alia *V*) 44, 27, 1; in eos, qui capita rerum erant, animadversum . .; multitudo alia civium Campanorum venumdata (est) 26, 16, 5 *sq.;* censorem, aedilem curulem, tres tribunos plebis mortuos ferunt, pro portione et ex multitudine alia multa funera fuisse 7, 1, 8. eum iura redditurum obiturumque alia regis munia esse 1, 41, 5. fossam quoque et alia munimenta verticibus . . circumiecere 38, 19, 5. munera gladiatorum eo anno aliquot parva alia data, unum ante cetera insigne fuit 41, 28, 10; eum . . in senatum venire fungique aliis publicis muneribus coëgerunt 27, 34, 6; Cassius, quia in agraria largitione . . civibus vilior erat, ut alio munere sibi reconciliaret civium animos, iubere . . pecuniam retribui populo 2, 41, 8. speculatoriae naves ac levia alia navigia 30, 10, 14*; cum decem tectis navibus, triginta lembis mixtisque aliis minoris formae navigiis 34, 26, 11. postquam alias circumventas, praetoriam navem . . vela dantem videre 37, 30, 7; eos quos sequebantur non sunt adepti, alias . . naves conspexerunt 24, 1, 11; subducturum per simulationem reficiendi quasdam naves, alias in propinquos portus dimissurum, paucas ante portum Ephesi in salo habiturum (se esse) 37, 10, 10; decem et octo navibus captis, fugatis aliis 27, 29, 8; decem extemplo naves et diebus post paucis decem alias . . miserunt 37, 12, 9; Polyxenidam . . et eas, quae erant, reficere et alias parare naves iussit 8, 3; ad naves viginti quinque . . viginti quinque parari alias decernunt 23, 38, 7*; subducit quasdam naves, alias velut subducturus esset, navalia reficit 37, 10, 12; vincula, quibus [alia *del. Luchs*] aliis (*sc.* navibus) innexa erat 30, 10, 18*; rostratis, quae praesidio aliis (*sc.* navibus) esse poterant, in postremam aciem receptis § 4*; *(v. p. 887, 15.)* nec, nisi quem vincula aut alia necessitas mori prohibuit, quisquam vivus in potestatem venit 31, 18, 8. sequitur aliud in urbe nefas 3, 44, 1. illa modo in ducibus culpa . .; alia omnis penes milites noxia* erat 3, 42, 2. Numidas partim in insidiis . . disposuit, alios . . obequitare portis iussit 23, 1, 6; et alios specie transfugarum Numidas vagari 26, 12, 18. alii maiorem adferentes tumultum nuntii* occurrunt 27, 33, 1; cum alios subinde recentis nuntios . . exspectarent 28, 25, 1. psaltriae sambucistriaeque et convivalia alia* ludorum oblectamenta addita (sunt) epulis 39, 6, 8. oratores Romam misit ad Cloeliam obsidem deposcendam, alias haud magni facere 2, 13, 7; pecuniam ad redimendum filium aliosque* obsides adportantes 45, 42, 6. ut aliam quaererem occasionem, quoniam semel venenum paraveram 40, 13, 7. ex onerariis . . perpaucae in potestatem hostium venere, aliae . . in altum evectae sunt 26, 39, 19; onerariae pars maxima ad Aegimurum . ., aliae . . ad Calidas Aquas delatae sunt 30, 24, 9. in quibus (ratibus) equi virique et alia onera traicerentur 21, 27, 5; provolventes se simul cum armis aliisque oneribus 44, 5, 8. quam (*sc.* urbem Antium) oppugnare non ausus Caenonem, aliud oppidum . . cepit 2, 63, 6; praesidio Medione imposito et in quibusdam aliis Acarnaniae oppidis 36, 12, 11. locus . . frequenter habitatus propter egregium portum . . et aliam opportunitatem 27, 30, 3. ubi incensis operibus alia de integro facta sint 39, 4, 9; ad custodiam vinearum aliorumque operum 21, 11, 3; fundamentis templi iaciendis* aliisque urbanis operibus intentum 1, 53, 5; Pometiam primo vi, deinde vineis aliisque operibus oppugnarunt 2, 17, 1; minus . . plebs gravabatur* se templa deum exaedificare . . quam* postquam et ad alia . . traducebantur opera 1, 56, 1. Catonis et aliae quidem acerbae orationes exstant . .; longe gravissima in L. Quinctium oratio est 39, 42, 6 *sq.;* summisisse se . . et deos servatores suos senatum

appellasse aliamque orationem non tam honorificam audientibus quam sibi deformem habuisse 45, 44, 20; latores rogationis . . servos consularium appellantes aliaque truci oratione in collegas invecti 4, 48, 16; movisse eos* Camillus cum alia oratione tum ea, quae ad religiones pertinebat, maxime dicitur 5, 55, 1. quanam per iuncta caelo iuga in alium orbem terrarum transirent 34, 7. omnes alii ordines . . mutationem in meliorem statum rpae sentient 34, 7, 1; hoc triginta manipulorum agmen antepilanos appellabant, quia sub signis iam alii XV ordines locabantur 8, 8, 7. signa aliaque ornamenta 38, 44, 5. orbitas mihi, quam alii detestantur parentes, optabilis 40, 56, 4. postquam quieta omnia circa se vidit, alias partis . . tumultu personare 27, 15, 15; cum aliae occupatae urbis partes, tum pars Insulae vel munitissima prodita 24, 22, 7; [Appius naves ad ostium portus, quo aliae (ς, quid aliae *P* quo suae *C. L. Bauer, v. p. 875, 51*) partis hominibus animus accederet, in statione habere coepit 24, 27, 8*;] convenerat . ., ut Philemenus portula adsueta . . armatos induceret, parte alia portam Temenitida adiret Hannibal 25, 9, 9; ad iugum perrexit, quod hostes ceperant parte alia adgressi 10, 26, 9; eodem et dictator alia parte copias admovet 4, 29, 2; Hannibal . . ingreditur . .; et Philemenus portulae parte alia . . adpropinquabat 25, 9, 12 *sq.;* ille . . portam (*sc.* castrorum) intravit et parte alia T. et C. Aelii* . . adveniunt 41, 4, 3; eadem porta signa infesta urbi* inlata, et aliis partibus securibus dolabrisque caedebantur portae 28, 3, 13; Samnites praedatum in agrum Vescinum . . et parte alia in Aeserninum . . descendere 10, 31, 2*; et alia parte cos. muro Ardeae bracchium iniunxerat 4, 9, 14; cum aliis partibus multitudo superaret Latinorum, Manlius . . accensos . . procedere iubet 8, 10, 1; consilium . . cepit transfosso pariete iter in urbem patefacere; fallere autem ita se posse, si muros a parte alia scalis adortus . . propugnatores urbis avertisset* 44, 11, 6; Sabini . . incursionem in agrum Rum fecere . .; Aequi alia ex parte castra in Algido locant 3, 38, 5; (consulis filius) dum effuse sequitur hostes, in partem aliam turba ablatus erat *(sc. ac consul)* 44, 44, 3; cum in ea parte . . ea fortuna esset, aliam in partem terror ingens ingruerat 6, 3, 1; iam media acies . . prostrata erat . ., cum in parte alia fugam suorum . . accepere 37. 42, 6; cloacas in Aventino et in aliis partibus, qua nondum erant, faciendas locaverunt 39, 44, 5; ab terra ingens labor succedentibus erat . .; at parte in* alia quingentis et per stagnum facilis transitus et in murum ascensus . . fuit 26, 46, 1 *sq.* pastorum unus progressus sub ipsas munitiones inclamat alios 10, 4, 8. terrorem equestrem occupatis alio pavore (labore *LHMg*) infer 6, 12, 10. quia ea* pecunia . . seponi . . deberet nec cum alia pecunia misceri 31, 9, 7. defectus alibi aquarum . . stragem siti pecorum morientium dedit; scabie alia absumpta (sunt) 4, 30, 8. (perfuga *v. p. 878, 53.*) promptiores (*sc.* milites) ad aliud periculum novumque laborem ituros 36, 40, 7. Tripoli aliaque (aliquae *V*) Perrhaebia recepta 42, 67, 7. qui superessent . . pauci, si multiplici gravarentur stipendio, alia perituros peste 23, 48, 8; cum hostiliter e* scaphis caederentur*, . . nando repetentes terram in aliam foediorem pestem incidebant; elephanti enim . . exeuntes obterebant* 44, 42, 6. ludi quoque scaenici . . inter alia caelestis irae placamina instituti dicuntur 7, 2, 3. L. Genucium . . tulisse ad plebem, ne faenerare liceret; item aliis plebiscitis cautum (est), ne . . 42, 1 *sq.* Clampetia* multique alii ignobiles populi . . defecere* 30, 19, 10; quia suae civitati animorum plus quam virium cernebat esse, ad bellum . . gerendum alios concitat populos 1, 27, 2; non popularis modo, sed Ausetanos quoque . . concitat et alios finitimos . . populos 29, 1, 25; ne alios populos enumerem, Carthago libera cum suis legibus est 37, 54, 26; si licuisset iis* Celtiberorum gente excita et alios* ad arma sollicitare populos 28, 2, 13; exercitum se* in agrum Ilergetum Ausetanorumque et deinceps aliorum populorum inducturos* 29, 3, 3; civitas aliorum circa populorum cladibus territa 40, 50, 1; antecedente fama nuntiisque Clusinorum, deinceps inde aliorum populorum 5, 37, 6; perventum (est) inde ad frequentem cultoribus alium . . populum 21, 34, 1; civitas, quae adversus Fidenatem ac Veientem hostem aliosque finitimos populos . . dictatorem . . dixisset 5, 37, 1; quid enim tibi cum Oroandis? quid cum alios aeque innoxiis populis? 38, 45, 10. ut sedentibus ipsis ad Ra moenia

alia porta exercitus Rus in Hispaniam duceretur 26, 37, 7; exploratoribus missis circa moenia aliasque portas 5, 39, 3. caelum visum est ardere . . portentaque alia . . obversata (sunt) oculis 3, 5, 14. locavit . . et porticum extra portam Trigeminam et aliam post navalia et ad fanum Herculis et post Spei 40, 51, 6. urbium . . solum tectaque et muri cum agris Aetolorum, alia omnis praeda pRi esset* 26, 24, 11; supra septem milia capitum . . capta; et alia ingens praeda fuit 25, 14, 11; capta quinque milia et quadringenti; magna praeda alia (*sc.* fuit) 27, 49, 6; cum praedam aliam inde mixtam hominum atque pecudum colonosque captos agerent 10, 36, 17; duo milia Samnitium . . capti et alia praeda ingens capta* est* 17, 4; cepit ad mille septingentos quadraginta . .; praeda alia omnis militibus concessa (est) 31, 4; quinque milia captivorum . . venierunt*, praeda alia militi concessa (est) 23, 37, 13; captivis aliaque praeda in vetera castra . . missis 30, 9, 10; multis mortalibus cum alia omnis generis praeda captis 27, 5, 9; plaustra cum pecunia publica erant pretiosaque alia praeda 38, 40, 6; Poenum . . in captivorum pretiis praedaque alia . . nundinantem 22, 56, 3*; quae vasa aurea . . inter aliam praedam regiam vidisset 37, 57, 14; capti (sunt) quattuor milia septingenti praeter praedam aliam 10, 34, 3. senatus . . Oppiae* Cluviaeque . . bona . . restituit; si qua alia praemia petere . . vellent, venire eas Romam (*sc.* decretum est) 26, 34, 1. praesidiis ex utraque ripa positis . .; et aliud pro castris stativum* erat* praesidium 44, 40, 4 *sqq.;* Tanaquil . . quae curando vulneri opus sunt . . sedulo comparat, simul, si destituat spes, alia praesidia molitur 1, 41, 1. praetor unus refectus Q. Fulvius Flaccus, novi alii creati (sunt) 24, 9, 4; neque enim aeque difficulter Aetoli praetorem alium ac Macedones regem in meum locum substituant 32, 32, 16; dum in praetoris mortui locum alius sufficeretur 42, 38, 2. Q. Navium primoresque* alios centurionum hortatur 26, 5, 12; consuli primoribusque aliis civitatis fugere . . turpe non fuit 25, 6, 9. Phaeneas ipse principesque alii extemplo egressi sunt 36, 35, 3; cum filius aliique principes percunctando exsequerentur 9, 3, 11; Gracchum Cloelium ducem principesque alios vinctos ad se adduci iubet 3, 28, 10; DL* principes . . interfectos, alios in exsilium actos esse 45, 28, 7; (Manlius Capitolinus) cum alios principes sperneret 6, 11, 3; ad caedem praetorum principumque aliorum 24, 24, 7; aegre a Phaenea praetore principibusque aliis introductus* 35, 44, 1; Romam misit . . Gentium regem ipsum cum . . fratre aliisque principibus Illyriorum 44, 32, 4*. si M. Servilius aliique (aliquae *V*) privati, qui dicere vellent, dixissent 45, 36, 10. hoc perpetuitatis auspicio accepto secutum aliud magnitudinem imperii portendens prodigium est 1, 55, 5; sub unius prodigii, ut fit, mentionem alia quoque nuntiata (sunt) 27, 37, 2; ob id maxime X*viri libros adire* iussi (sunt) . .; et aliorum prodigiorum causa diem alterum supplicatio . . fuit 45, 16, 6; inter alia prodigia et carne* pluit 3, 10, 6. transvectum tres . . filii excipiunt, inde alii propinqui atque amici 26, 11. ut . . Lilybaeum extemplo provinciamque aliam Ram adgrederentur 22, 56, 8; quorum militum si et in alia provincia opera uti senatus velit 36, 40, 7. ibi alia inter proceres coorta (est) pugna 2, 20, 7. praeter viginti naves . . quinque et triginta alias quinqueremes Siciliam petere 21, 49, 4; procul muro tenebant naves; iunctae aliae binae* quinqueremes . . turres contabulatas* . . portabant 24, 34, 6 *sq.* senator sententiam dicit, alii Quirites suffragium ineunt 3, 17, 4. longe alia belli ratio quam cum Liguribus erat 35, 4, 1. Casilinum longe inde alia regione esse 22, 13, 8. ad praeoccupanda Adranodori regiorumque aliorum consilia 24, 7, 7. senatus . . legatos . . ad regem (*sc.* Syphacem) misit . .; protinus et alios Africae regulos iussi (sunt) adire 27, 4, 7 *sqq.;* mitti legationes ad Syphacem aliosque regulos 29, 4, 4*. alius deinde reus Sp. Servilius . . cum multa fiducia innocentiae . . tribunicios impetus tulit 2, 52, 6. non quae ab Antiocho modo pecuniae captae forent, sed quae ab aliis regibus gentibusque 38, 54, 7; ea . . sicut ab aliis regibus gentibusque, ita ab hoc quoque facile praestant invictum Rum imperium 9, 17, 4; *(v. p. 882, 47.)* minuere etiam spem eius duae aliae, parva magnaque, res 26, 11, 5*; his vocibus instincta plebes cum iam unius hominis esset, addita (est) alia . . res* 6, 14, 9; omissis rebus aliis prae cura unius 3, 46, 9; dilectibus aliisque, quae Romae agenda erant, peractis rebus 39, 32, 1;

dilectu rebusque aliis divinis humanisque, . . perfectis 32, 29, 5; ut copia frumenti suis et annona tolerabilis rerum aliarum suppeditetur 35, 44, 7; ut detineret regem ab circumspectu rerum aliarum, . . proelium commisit 44, 35, 16; frumentique . . et aliarum in usum rerum . . copiam invenisse 7, 12; aurum argentumque cumulo rerum aliarum interfulgens* 28, 23, 4; Ris . . sicut aliarum rerum, arcis Tarentinae . . cura est 25, 15, 4; intermissa inde omnium aliarum rerum cura Fabius collegae funus . . celebrat 10, 29, 20; positis omnium aliarum rerum curis patres . . decreverunt 7, 32, 1; occupatis maioribus suis (*sc.* Antiochi) rerum aliarum cura primo quaedam . . Ptolomaeum, inde et Philippum . . tenuisse 33, 40, 5; pestilentia eo anno aliarum rerum otium praebuit 4, 25, 3; inter aliarum parva principia rerum ludorum quoque prima origo ponenda visa est 7, 2, 13; bellum . . quindecim diebus perfeci; aliarum deinde secundarum rerum velut proventus secutus (est) 45, 41, 5 *sq.;* filium captum sine pretio redditum omnibusque aliis rebus Scipionem . . ab Antiocho cultum (esse) 38, 51, 2; ut omnibus aliis* rebus* pares, eo quod integri cum fessis . . pugnarent, superiores essent 30, 35, 9; ne parum pro se una aetas valeret, cum omnibus aliis rebus frater superior esset 39, 53, 5; cum de aliis rebus adsentire se veteribus Gabinis diceret, . . ipse identidem belli auctor esse* 1, 54, 1; de aliis quidem* rebus haud magnopere audiebantur; tendendo autem duo ad Carthaginienses, Thraso ad societatem Ram . . interdum in se convertebant animum adulescentis* 24, 5, 7; in aliis rebus cessisse . . cuilibet videri malim . .; in certamine autem amicitiae vestrae . . minime aequo animo vinci possum 37, 53, 7*; idem, tamquam in aliis omnibus rebus inferior essem, ad sceleris ultimam spem confugisse me insimulat 40, 12, 19*. (r i t u s *v. p. 877, 53.)* liceat . . ex his r o g a t i o n i b u s legere, quas salubres nobis censemus esse, antiquare alias 6, 40, 10. hi cum . . Casilinum . . venissent et aliis adgregantibus* sese Ris sociisque profecti a Casilino cum satis magno agmine irent 23, 17, 9. demandata cura sacrorum flaminibus s a c e r d o t i b u s que aliis 1, 33, 1; *(v. p. 912, 42.)* multa alia s a c r i f i c i a locaque sacris faciendis . . dedicavit 21, 5; confestim ad aliud sacrificium eidem divae . . edicta (est) dies 27, 37, 11. **sacrum anniversarium** Cereris intermissum . .; ne . . **alia** quoque s a c r a publica aut **privata deserentur,** . . diebus triginta **luctus est finitus** 22, 56, 4 *sq.; (v. p. 877, 54.)* **quia per** Elpeum* amnem saepta . . **via erat, alio** s a l t u . . novom iter aperui **44, 39, 9; aut** eadem . . retro via repetenda (est) aut . . per alium saltum altiorem impeditioremque evadendum 9, 2, 8. (s a n c t i t a s *v. p. 884, 47.)* illos . . alia nova s c e l e r a post **mortem** tyranni molitos (esse) 24, 25, 3; **ab scelere** ad aliud spectare mulier scelus 1, 47, 1*. Coelius et alii id haud sine causa **praetermiserant** s c r i p t o r e s 23, 6, 8*; **Arinen*** praefuisse . . Antias Valerius, **Magonem alii** scriptores tradunt 26, 49, 5. **alia rursus** nova inter regulos s e d i t i o **orta est 38, 16, 5.** lectus . . princeps in senatu Q. Fabius . ., inde alius lectus (est) s e n a t u s 27, 11, 12. aliud deinde huic coniunctum . . s e n a t u s c o n s u l t u m factum est 39, 19, 1. **alia** s e n t e n t i a, asperior in speciem, vim maiorem aliquanto habuit 3, 40, 7; **Marcellus, si iam** auditi ab senatu Siculi essent, **aliam forsitan** futuram fuisse sententiam suam **dicere 26,** 29, 6. [ut quaeque . . **rostrata onerariam** haerentem unco traheret, . . videres . . s e r i e m aliam* (*P* etiam *Ussing*) simul plurium navium trahi 30, 10, 17 *sq.*] **tempestas . . signa** aënea in Capitolio deiecit . .; s i g n a **alia in** circo maximo . . evertit 40, 2, 1 *sq.* **magnam** vim frumenti et Atheniensibus et aliis eiusdem regionis s o c i i s divisit 36, 20, 8; adversus Aetolos aliosque regionis eiusdem socios 31, 1, 9; *(v. p. 895, 48.)* Capitolinos ludos s o l l e m n i b u s aliis addidimus 5, 52, 11. ad alium virorum equorum armorumque s o n u m . . multitudo . . edidit clamorem 26, 5, 9. addidit et aliam* fidentis s p e c i e m, quod . . 27, 2, 5; cum alia specie tum eminentibus . . elephantis magnum terrorem praebebat 37, 40, 3. alia subinde s p e s postquam haec vana evaserat, excepit 25, 23, 8; *(v. p. 877, 23;)* Volsci exiguam spem i[n] armis, alia undique abscisa, cum temptassen[t] 4, 10, 4; inde alia spes ab reo temptata es[t] 26, 3, 10. transtulit in triumpho mult[a] militaria signa s p o l i a que alia (aliam *V*) 45, 43, 4. Tusculum de arce capta Capitolioque occupato et alio turbatae urbis s t a t u nuntii veniunt 3, 18, 1; donec* . . res . . in* statum alium ex regno formandas composuissent 45, 16, 2. nondum . . pulsu

remorum strepituque alio nautico exaudito 22, 19, 7. Iamphoryna .. recepta et prospero alio successu rerum 26, 25, 15. argenti aerisque fabrefacta vis, alia supellex pretiosaque vestis 21, 8. popularium animos .. praeter aliam superbiam regno infestos etiam, quod .. 1, 57, 2. erant .. pleraque (*sc.* tecta) ex cratibus ac tabulis facta, alia harundine texta 27, 3, 3. multos 10 .. graves loricis aliisque tegminibus hausere gurgites 5, 38, 8. esse praeterea telum aliud occultum 9, 37, 6; si tribunicia vis tribunicio auxilio repelli nequeat, aliud telum patres inventuros esse 5, 29, 9. quod temeritatem temeritate* alia luerit 30, 15, 10. cuius providentiam .. cum multis aliis tempestatibus ante experta civitas erat, tum eventu eius belli 4, 46, 10. praetereuntibus Capitolium arcemque et alia 20 templa 2, 49, 7; nec alia modo templa violata, sed Proserpinae etiam .. thensauri .. spoliati dicebantur 29, 8, 9; aurum .. ex aliis templis .. in Iovis cellam conlatum (erat) 5, 50, 6. sed aliud iurgandi .. tempus erit 22, 29, 2; hodie quoque* eam* (*sc.* accusationem) aut praetermitti aut in aliud tempus differri 40, 12, 10; causam .. in aliud tempus differendam arbitror 29, 17, 3. ut et hoc (*sc.* crimen), quod iam quale sit 30 scies, suspectum alio vitae nostrae tenore faceret 40, 12, 7. aut finiendam nobis militiam .. aut in alias terras transferendum (esse) bellum 21, 21, 3. inter haec maior alius terror 2, 24, 1; addit terrorem insuper alium fortuna 3, 38, 4; vincebatur consulare imperium .., cum alius additur terror 30, 4. inter multa alia testimonia ad causam pertinentia haec quoque vox .. valuit, cur Hostilia damnaretur 40, 37, 7. M. Cato 40 ante alios testis (*nisi forte nom. sing. est*) conspiciebatur 37, 57, 13. vestem stragulam pretiosam, plagulas et alia textilia .. Romam advexerunt 39, 6, 7. non pudet lictorum vestrorum maiorem prope numerum in foro conspici quam togatorum aliorum[que]*? 3, 52, 7. catapultas, ballistas tormentaque alia, .. Apolloniam devexere 24, 40, 15. eadem aetas rerum magni Alexandri est, quem .. in alio tractu* orbis 50 invictum bellis iuvenem fortuna morbo exstinxit 8, 3, 7. cum Canuleius .. plebis favore ingens esset, accensi alii tribuni ad certamen pro rogatione sua summa vi pugnant 4, 6, 5; unus .. ex patriciis candidatis locum tenuit; plebeios alios tribunos militum consulari potestate omnes fere centuriae dixere 5, 13, 3; tum prope iam perculsis aliis tribunis A. Verginius .. Caesoni capitis diem dicit 3, 11, 9; novi tribuni plebis magistratum inierant hisque ipsis .. alii suffecti (sunt) 10, 47, 1. cum .. prora iam Tarentinorum esset, .. repente et alia a puppe triremis hostium apparuit 26, 39, 17. tantum auri argentique in triumpho L. Sci- 10 pionis, quantum non decem aliis triumphis .., [sit*] latum 38, 59, 3. Salernum Buxentumque coloniae civium Rorum deductae sunt. deduxere triumviri (*sqq. nomina*) ..; Sipontum item .. coloniam civium Rorum alii triumviri (*sqq. nomina*) deduxerunt 34, 45, 2 *sq.* foedior alia in urbe trucidatio erat 28, 23, 2. iam hi extra vallum pugnabant .., cum alius tumultus ex aversa parte castrorum est exortus 34, 20 47, 1; cum ex eo pavor .. urbem pervasisset, alius insuper tumultus ex arce auditur 21, 14, 2. in tumulum maxime editum inter alios compulsi 33, 7, 9. addidere clamorem lixae calonesque et alia turba 23, 16, 14; duo milia plaustrorum, inconditam inermemque aliam turbam advenisse 25, 13, 10; congregatis feminis puerisque et imbelli alia turba in arcem 36, 24, 11; Thraces .. domos dilapsi (sunt) et alia mili- 30 taris generis turba 44, 45, 13*; eodem et alia turba effusa est 24, 40, 13; huic multitudini laeta alia turba ex castris occurrit 3, 54, 7; magna pars tamen earum in arcem suos persecutae sunt ..; alia maxime plebis turba .. petiit* Ianiculum 5, 40, 4 *sq.*; Romam primum reges captivi .. abducti (sunt); dein turba alia captivorum 45, 35, 1; et eos .. repetentes pugnam et aliam .. ad- 40 fluentem turbam conspexit 37, 43, 6; manipulus leves vicenos milites, aliam turbam scutatorum* habebat 8, 8, 5; ubi feminae puerique et alia imbellis turba permixta esset 38, 21, 14; receptis inter ordines velitibus et alia turba auxiliorum 26, 8; clamore et ab alia circumstantium turba multiplici adiecto 37, 41, 11; Perseus cum liberis et turba alia captivorum 45, 39, 14; tribunos, si eo veniant, in alia turba Quiritium subiectos fore consulari imperio 3, 20, 7. 50 nocte* .. insequenti .. in eodem loco alia excitata turris Fr. 20; adversus ligneam ingentem admotam urbi aliam turrem (turrem aliam *Mg Luchs*) ex ipso muro excitavit

cos. Rus 23, 37, 2. Cyme aliaeque eiusdem orae urbes ad eum metu defecerunt 37, 11, 15; hoc idem et aliae deinceps ⟨urbes⟩ metu perculsae parabant facere 44, 45, 2*; ne.. Lampsacum in Hellesponto aliae urbes sequerentur 33, 38, 3*; secutae (sunt) defectionem earum (*sc.* urbium) Hybla et Macella* et* ignobiliores quaedam aliae 26, 21, 14; cum .. Heracleam .. Consentiam* .. alias inde .. cepisset urbes 8, 24, 4; Ascanius .. urbem *(sc. Lavinium)* matri .. reliquit, novam ipse aliam sub Albano monte condidit 1, 3, 3; qui .. regem Eumenem, Rhodios, alias tot Asiae urbes devinxerit pRi beneficiis 38, 60, 6; idem metus Sestum incolentes aliasque Chersonesi urbes in deditionem dedit 33, 38, 9; Rhodiis Stratoniceam Cariaeque alias urbes *(sc. dono datas)* 33, 30, 11; plebi tamquam aliam incolenti urbem *(sc. ac patricii)* 6, 40, 5; si .. Veis incendium ortum sit .., Fidenas inde aut Gabios aliamve quam urbem quaesituri sumus, quo transmigremus? 5, 54, 1; Cumas, Beneventum aliasque urbes eos .. pRo restituisse 26, 2, 10; Mundam urbem .. cepit .., donec ad praevalidam* aliam urbem .. pervenit 40, 47, 2; quattuor simul locis praesidia Macedonum expulsa litteraeque in alias urbes passim dimissae (sunt) 38, 1, 9; cur Syracusas atque in alias Siciliae Graecas urbes praetorem .. mittitis? 35, 16, 4; aliquot circa urbes conscisse fugam; suos prima vigilia profectos; credere (se) eandem in aliis urbibus solitudinem inventuros 10, 34, 13. si evulsus forte est unus (*sc.* vallus) .., alium reponere perfacile est 33, 5, 12. tantum pecuniae .. partim ex fructu metallorum, partim ex vectigalibus aliis coacervatum* fuerat 45, 40, 2. ramos oleae ac velamenta alia supplicum* porrigentes 24, 30, 14. verba magna .. et haec et alia esse scio 34, 5, 6. (vestis *v. p. 877, 53.*) iacentis .. corpus ab omni alia vexatione intactum uno torque spoliavit 7, 10, 11. longe aliam quam adversus Thessalos Perrhaebosque nuper ingressus disserendi viam 39, 28, 1; *(v. p. 877, 19;)* longe alia quam primo instituerant* via grassabantur 2, 27, 7. (vicus *v. p. 879, 12.*) non esse iam Appi libidini locum in domo sua; ab alia violentia eius .. se corpus vindicaturum 3, 50, 9. quos nominatim depoposcerat, ipsi se ituros professi sunt ..; ierunt etiam alii illustres viri 38, 33, 3 *sq.*; cos. C. Calpurnius moritur multique alii omnium ordinum illustres viri 40, 37, 1; cos. .. moritur, mortui (sunt) et alii clari viri 3, 7, 6; Laelium .. donat; et alii militares viri .. donati (sunt) 30, 15, 13; tribunos militum T. Iuventium, Cn. Ligurium .. adversa pugna cum multis aliis viris fortibus .. cecidisse 33, 22, 8*; ⟨post⟩ currum inter alios illustres viros filii duo Q. Maximus et P. Scipio 45, 40, 4*. unam longe ante alias (*sc.* virgines) specie ac pulchritudine insignem 1, 9, 12. continuato honore cum ob alias virtutes, tum ob recentem favorem 4, 57, 12; Eudamo .., quem aliis virtutibus bellicis haudquaquam Pausistrato parem cautiorem .. ducem futurum credebant 37, 12, 9. cum .. gauderent patres sine tribuniciae potestatis terriculis inventam esse aliam vim maiorem ad coërcendos magistratus 5, 9, 7; seu motu terrae seu qua vi alia forum medium ferme specu vasto conlapsum .. dicitur 7, 6, 1. edoceret, quae prodigia fulminibus aliove quo visu missa .. curarentur* 1, 20, 7. hic (*sc.* Antiochus), ut aliam omnem vitam sileam*, is* est, qui .. 36, 17, 7. quo cum Antiates aliique Volsci .. occurrissent 7, 27, 6. adeo unum gaudium praeoccupaverat omnium aliarum sensum voluptatium 33, 32, 10. inter primores duorum populorum res geritur ..; vulgus aliud armatorum .. eventum suum in virtute aliena ponit 7, 8, 1; ex .. captivorum numero CCCLVIII delecti, nobilissimus quisque, qui Romam mitterentur; volgus aliud trucidatum (est) 7, 19, 2; repletas semitas inter vulgus aliud puerorum et mulierum 6, 25, 9.

β) *negatum:* ut ne morte quidem Aeneae .. movere arma aut Mezentius Etruscique aut ulli alii* accolae ausi sint 1, 3, 4. ne spinas quidem aut ullum aliud alimentum fert ignis 38, 18, 4. nec est alius ab tergo exercitus .. nec Alpes aliae sunt 21, 41, 15. ad id ventum inopiae est, ut .. nec muribus aliove animali abstinerent 23, 19, 13. Hannibal .. erat apud regem in magno honore nulla alia arte, nisi quod .. 34, 60, 2. auctorem doctrinae eius, quia non extat alius, falso Samium Pythagoram edunt 1, 18, 2; rumoris huius quia neminem alium auctorem habeo, neque adfirmata res mea opinione sit nec pro vano praetermissa 37, 48, 7. non alio ante bello infestior Rus- proelium iniit 2, 46, 2. (sine caerimonia

v. p. 878, 45.) si .. nulla alia causa, ipsa indignitas perseverantiam imponere debuit 5, 4, 10; metu obmutuistis omnes — nam quae alia tacendi .. causa est? 32, 21, 25; seditionis nec eam nec ullam aliam satis iustam causam esse 3, 6; sibi exsilii nullam aliam causam esse quam fidem erga Ros 37, 17, 5; omnium .. eadem sententia erat, cum causa belli non alia esset, inde potissimum ordiendum* bellum* 34, 26, 5; causam .. haud aliam fuisse reor quam quod .. 10, 9, 4; causa .. non alia maior fuisse dicitur maturandae* pacis, quam quod .. 33, 13, 15; causam nullam aliam vates canebant .. quam haud rite sacra fieri 2, 42, 10; nullam profecto aliam (*sc.* causam eos esse) inventuros quam ne .. 5, 2, 5; bellum conciente Indibili* nulla alia de causa quam .. contemptu .. orto 29, 1, 19; non ob* aliam causam quam pravo studio .. infirmiori favendo* 42, 63, 2; neque id ob aliam causam, quam quia .. 44, 22, 3; quae (urbes) ob nullam aliam causam, nisi quod imminerent Italiae, peterentur 24, 40, 4; Boeotarchen ob nullam aliam causam Brachyllem* quendam, quam quod praefectus Boeotorum apud regem militantium fuisset, fecerunt 33, 27, 8; mitiores Thracas idem exercitus .. habuerat nullam ob aliam causam, quam quod .. 38, 41, 11; quem ob nullam aliam causam nisi propter constantem fidem erga pRum odissent 42, 24, 4; ut sociali foedere se cum Ris non inligarent ob nullam aliam causam, quam ne spem regibus absciderent auxilii sui 45, 25, 9; lacus .. sine ullis caelestibus aquis causave qua alia .. crevit 5, 15, 2. nec illum nec quemquam alium civem tantum gratia atque opibus valuisse 33, 22, 6; ego rpam pRi non deseram neque alium civem Rum deserere patiar 22, 53, 10. cum filio Perseus ingressus est castra nullo suorum alio comite, quam qui .. faceret 45, 7, 4*. ut .. nec de agris nec de aliis commodis plebis ferre .. tribuni .. possint 5, 11, 9. nec se .. fratri rursus coniungi vidit posse nec ullum aliud salutare consilium in promptu esse 25, 33, 8. si occupasset obsidio Lacedaemonis exercitum, quibus aliis copiis adversus regem .. bellum gesturos? 34, 33, 13. neque enim eos .. ullo crimine alio .. quisquam arguebat praeterquam quod .. rogationi . intercessissent 5, 29, 6; Demetrium* nullo alio crimine quam Rae amicitiae initae occidit 41, 23, 11. cos. .. neque belli* neque dilectus* neque ullam aliam priorem curam agere, quam ut .. 2, 48, 1. ut .. captivi .. in nulla alia quam in carceris publici custodia essent 32, 26, 18. ego ex munificentia regia maximum donum filium habebo; aliis (*sc.* donis) precor ne umquam fortuna egeat mea 37, 36, 6. ne quis alius (*sc.* dux) .. exsisteret 7, 14, 2; duobus consulibus .. victis quos alios duces, quas alias legiones esse? 21, 57, 2; non ferme alium ducem laetiorem in acie visum (esse) 10, 42, 6; (*v. p. 882, 43;*) neque milites alio duce plus confidere aut audere 21, 4, 4; milites illo, non alio duce credebant .. finire se militiam .. posse 29, 24, 11; aut illo duce atque exercitu vinci Carthaginiensem populum aut nullo alio (*GHVRF* alio nullo *P*) posse 22, 4. traderent elephantos .. neque domarent* alios 30, 37, 3; elephantos tradito omnis neque alios parato 38, 38, 8. nec est alius ab tergo exercitus 21, 41, 15; neque exercitum alium quam Hannibalis superesse 30, 9, 8; quem tertium consulem, quem alium exercitum exspectari? 21, 53, 3; (*v. supra 16.*) nec fas fuit alium rerum exitum esse, quam ut illi .. nequiquam eluderentur 9, 9, 14. eos .. deducere ex montibus in agros .. statuerunt, nullum alium* ante* finem rati fore Ligustini belli 40, 38, 2; ut .. nec finem ullum alium belli quam victoriam noverit 5, 6, 8. ignominiam .. vel exsilio vel morte, si alia fuga honoris non esset, vitassem 3, 67, 2. nec erat .. gens alia, cuius .. arma terribiliora essent 9, 29, 2; nulla profecto alia gens tanta mole cladis non obruta esset 22, 54, 10; (*v. p. 884, 15.*) renuntiate gratias regi me agere, referre aliam gratiam (*Mg* gratiam aliam *Dr Hz*) nunc non posse, quam ut suadeam 37, 37, 8. ubi prima lux mediocrem multitudinem .. neque alium quam Tiburtem hostem ostendit 7, 12, 3. legati .. singula iumenta .. imperabant; aliam impensam socii .. non faciebant 42, 1, 11. neque imperatorem alium quam Hannibalem .. superesse 30, 9, 8. nec vestis habitu nec alio ullo insigni differentes a ceteris civibus 24, 5, 3. nec [propter*] Gytheum aut maritimos alios Laconas dignam causam existimaturos Ros*, cur .. 35, 12, 8. neque aliae latebrae quam Capua desertoribus erant 23, 18, 16. neque legationem aliam, quam quae omni Graeciae decedi nuntiaret, admissurum dixit 32, 37, 6. (legiones *v. supra 10.*)

ecn Oppiam nec aliam ullam tum legem desideratam esse 34, 4, 10. neque alio ullo loco Asiae maior regiis militibus parta est praeda 37, 19, 8. placet creari decemviros .. et ne quis eo anno alius magistratus esset 3, 32, 6. venit nullis cum aliis mandatis, quam ut .. 34, 30, 4. militaturos tamen se .., sed nulla alia mercede, quam ut in partem agri accipiantur 10, 10, 10. nec agros occupandi modum nec faenore trucidandi plebem alium* patribus umquam fore .., nisi alterum ex plebe consulem .. plebes* fecisset 6, 37, 2. ne qui nisi Ri dii neu quo alio more quam patrio colerentur 4, 30, 11. nec se ullam opem cernere aliam usquam praeterquam in tribunicio auxilio 48, 13; ne quem exercitum .. commeatu neu qua alia ope iuvato 38, 38, 2. ut .. nec terra caespiti faciendo aut ducendae* fossae aliive ulli operi apta inveniri posset 25, 36, 5. quae (*sc.* vestigia) ubi omnia foras versa vidit nec in partem aliam ferre 1, 7, 6. nec urbi nec hominibus aliud* periculum quam ab semet ipsis esse 25, 28, 9. nec pignus aliud fidei, quam ut iurarent se redituros, acceptum (est) 22, 58, 6. pretium tanti meriti nullum aliud pacisci quam reditum in patriam 37, 10, 5. Africanus .. quo vivo .. alius princeps in locum eius lectus non esset 39, 52, 2. nec alia provincia militem magis ad virtutem acuebat 1, 2. non alia ante Ra pugna atrocior fuit 1, 27, 11; non alia illis annis pugna clarior fuit 2, 31, 3. nullo remedio alio praeter .. intercessionem invento 6, 35, 6. nulla res alia manibus temperare plebem cogebat quam quod .. 5, 25, 2; C. Lutatio quae alia res quam celeritas victoriam dedit? 22, 14, 13; nec mihi pacis antiquae desiderium ulla alia res quam pax nova finiet 23, 12, 10; nec alia magis Rum impediebat res quam capita hostium pretia libertatis* facta 24, 15, 3; nec ferme res antiqua alia est nobilior 1, 24, 1; ut .. neque ulla alia res maius bello impedimentum .. fuisset quam quod .. 32, 28, 4; iam nulla alia* res* eam (*sc.* quinqueremem) quam propinquitas terrae .. tueri potuit 30, 25, 7; nec obsessos alia ulla res quam .. hiems tutabatur 21, 61, 9; ab eo se dedecore nullam rem aliam quam virtutem militum vindicaturam 9, 31, 11; si haec intercessio fieret, nullam rem aliam se decerni passuros 39, 38, 9; eam causam

Fabio, cum rem nullam aliam gessisset, triumphi navalis impetrandi ab senatu fuisse 37, 60, 6; Fulvius hoc oppido capto, P.* Manlius exercitu tantum in unum coacto .. nulla alia memorabili gesta re exercitus* in hiberna deduxerunt 40, 16, 10; placere .. decemviros .. exercitus ducere nec rem aliam praeverti 3, 40, 14; Hasdrubalem .. qua alia re quam adventu eius .. exstinctum esse 28, 9, 14; Hanno, qui domum nostram, quando alia re non potuit, ruina Carthaginis oppressit 30, 20, 4; nec alia re quam velocitate tutantes se 31, 35, 7; castra locant nulla re alia fidentes ea satis tuta esse quam difficultate aditus 5, 26, 5; castra .. nulla alia re tutiora quam errore hostis 27, 44, 3; nullos accolas .. habere quam vos malo nec ulla re alia tutius .. regnum meum futurum spero 37, 53, 25 *sq.;* si nulla* alia re, modestia certe .. adulescens senem vicero 28, 44, 18; nisi quod longius a vobis absumus, nulla vincimur alia re 37, 54, 20; si nulla re alia potes, morte me ut vindices ab Rorum arbitrio, oro obtestorque 30, 12, 16; Rhodios legationem misisse non ad ullam aliam rem quam ad Persea* ex imminenti periculo eripiendum 45, 3, 8; nec ad aliam rem eo profectum, quam ut .. 38, 51, 3; fides sociorum .. labare coepit nulla profecto alia de re, quam quod desperaverant* 22, 61, 10; non licere legibus Achaeorum de aliis rebus referre quam propter quas convocati essent 31, 25, 9; quantus imperator L. Aemilius fuerit, si ex alia re nulla aestimari posset*, vel hoc satis erat, quod .. 45, 37, 1; inde plus quam ex alia ulla re terroris ortum (est) 7, 33, 17. nullum aliud* iis* responsum datum (est), quam ut Tynetem* venirent 30, 36, 6. nec regem se alium habituros aiunt, quam quem Ri dedissent 40, 5, 13*. hoc .. expiatus sacro .. parricidium, venenum, gladios .. volutabam in animo; ut quibus aliis deinde sacris contaminatam omni scelere mentem expiarem? 13, 4; *(v. p. 896, 3.)* adeo mihi acerbae sunt contentiones cum tribunis plebis, ut nec tristissimi exsilii solacium aliud habuerim .., quam quod procul ab his certaminibus eram et .. 5, 51, 1. nec recitari rogationes nec sollemne quidquam aliud ad sciscendum plebi fieri passi sunt 6, 35, 7. nec alia profecto species .. oblata oculis animisque vestris memorabile illud edidit proelium 25, 38, 9. aut illis copiis defendi posse Rum imperium

aut spem nullam aliam esse 21, 52, 1; **nullam aliam** spem pacis quam relictis Carthaginiensibus Syphaci cum Ris esse 30, 4, 9*; hunc exsul Eurylochus.., quia reditus in patriam nulla alia* erat* spes*, adiuvit 35, 34, 6; fugere, cum spes alia nulla esset, turpe non fuit 25, 6, 9; inclusi, cum alia spes auxilii nulla esset, legatos ad consulem orantes opem miserunt 38, 15, 4; ut brevi 10 tempore totam Siciliam* impleret nominis sui nec spes alia maior apud faventis rebus Carthaginiensium esset 25, 40, 6. haud facile alia infestior classi statio est 28, 6, 9. nec aliud tectum.. superfuit urbis.. quam matris Matutae templum 6, 33, 4. nec tela iam alia habebant praeter gladios 38, 21, 5. neque aliud [magis*] tempus belli fuit, quo .. magis in ancipiti spe ac metu fuerint 26, 37, 1. alia belli gerendi via nulla est 20 25, 38, 21; per Scordiscos iter esse ad mare.., alia via traduci exercitum non posse 40, 57, 7. haud ferme alia.. clarior victoria pRi* est 9, 15, 8. se.. cottidie in acie stare nec alium virum esse, cuius strenue ac fortiter facta in bello plura memorari possent 3, 47, 2. quam enim aliam vim conubia promiscua habere, nisi ut..? 4, 2, 6. alia vox nulla violenta audita est 3, 50, 13. haud alio quam si evasisset vultu 30 21, 2, 6.

b) **acc. pronomen vel adi. numerale sine subst.** α) *masc. et* (*semel* 34, 4, 15) *fem.* αα) *non negatum:* inter multos alios, quos pestilentia.. absumpsit, sacerdotes quoque aliquot mortui sunt 40, 42, 6. duo milia hominum effugerunt, .. alii omnes caesi aut capti (sunt) 24, 16, 4; ut omnium obliviscaris aliorum, satis ego documenti.. sum 30, 30, 16; cum satis et ipsis 40 et omnibus aliis appareret 33, 38, 6; eam* (*sc.* silvam) intrare haud fere quisquam praeter ducem ipsum audebat; aliis omnibus cladis Caudinae nondum memoria aboleverat 9, 36, 1; plus in illo senili animo.. virtutis esse, quam in omnibus aliis 4, 13, 13; ea arte.. inter alios* omnes* Baliares excellunt 28, 37, 6. (Fabio) defendente ipso quos ceperat armis, aliis infensis et plerisque aequantibus eos Campanorum noxae* 27, 50 25, 1. non eos tantum.., sed multo plures alios ex occulto favisse regi* 45, 31, 7. Macedones quique alii in castris regiis erant 36, 19, 2. quicumque alius transiliet moenia mea 1, 7, 2; Servio occiso quemcumque alium generum delegisset, eundem regni heredem facturus videbatur 40, 4. eum .. circumventum cum suis interfecerunt, comprensi deinde quidam et alii 34, 25, 11; P. Nasica.. denudavit mihi suum consilium..; quibusdam aliis absentem carpere imperatorem quam praesentem monere melius visum est* 44, 38, 1 *sq.* si.. consulatum cum hoc M. Furio et* quolibet alio ex patribus L. ille Sextius peteret 6, 40, 17. si 10 qui Pleminium aliumve* quem* accusare vellet 29, 21, 7; Muttine et si quorum aliorum merita.. erant in senatum introductis 27, 5, 6. — ββ) *negatum:* neminem alium quam ipsos legem.. dicturum (esse) 23, 43, 14; hunc.. Histri, cum alius armatus iis nemo obviam isset, .. oppresserunt 41, 2, 9; consulem M. Atilium vel solum, si nemo alius sequatur, iturum adversus hostes 10, 35, 15; in ea, quae in* patris manu 20 sit, neminem esse alium, cui dominus possessione cedat 3, 45, 2; *(v. p. 900, 50;)* ut neminem alium suorum moveret, levi armatura immissa.. hostium deleri.. copias potuisse 42, 60, 6. ut divites id habere velint, quod nulla alia *(agitur de feminis)* possit 34, 4, 15. aditum in Graeciam Ris nullos alios quam Aetolos dedisse 35, 12, 15; nulli alii quam consulibus senatum crediturum esse* 40, 34, 11; se uno frustra tendente 30 nulli alii pacem placuisse 30, 4, 9; *(v. p. 901, 41.)* ne militem neve quem alium ex regno Eumenis recipito 38, 38, 5; *(v. p. 902, 8.)* raro quemquam alium patriam exsilii causa relinquentem* tam* maestum abisse ferunt, quam Hannibalem 30, 20, 7; nec quemquam aestimare alium eam litem posse, nisi qui.. 29, 9, 10*; tantus terror.. omnis occupavit, ut non modo alius quisquam arma caperet.., sed* etiam ipse rex.. perfugerit 40 24, 40, 12; neque se neque quemquam alium divinare posse 40, 36, 1; iuro.. me.. nec illos nec alium quemquam regnare Romae passurum 1, 59, 1; nec senatui tanti se civem aut quemquam alium debere esse, ut.. 4, 44, 9; Syphax et Masinissa se quam Carthaginiensis malunt potentis* in Africa esse, Carthaginiensis quam quemquam alium 28, 42, 9; Servius.. tanto consensu, quanto haud quisquam alius ante, rex est declaratus 50 1, 46, 1; nec alius antea quisquam nec ille ipse Scipio cos. censorve maiore.. hominum frequentia quam reus illo die in forum est deductus 38, 50, 10; neque Hasdrubal alium

quemquam praeficere malle . . neque . . 21, 4, 4; nec Lycios Rhodiis nec ullos alii* cuiquam, qui liberi nati sint, in servitutem dari placere 41, 6, 11; ne quam societatem cum ullo Cretensium aut quoquam alio institueret 34, 35, 9; ii populi non per se, non per alium quemquam foedus mutaverunt* 35, 16, 9. neque responsa sortium ulli alii committere ausus duos filios . . in Graeciam misit 1, 56, 6; ne officiis in pRum aut a Masinissa aut ab ullo alio vincatur 31, 11, 14.

β) *neutrum* αα) *non negatum;* 1) *sing.:* ferrum nunc hebet? an dextrae torpent? an quid prodigi est aliud? 23, 45, 9. Masinissae legati tritici eandem summam polliciti (sunt) et M et CC equites, XII elephantos; et si quid aliud opus esset*, uti imperaret senatus 43, 6, 13; sibi, nisi quid aliud iis videretur, in animo esse e lege comitia habere 39, 39, 6; agrum urbemque . . utensiliaque sive quid aliud dediderunt 26, 33, 13; sin collega quid aliud mallet*, at sibi L. Volumnium darent adiutorem 10, 26, 3; aliud si quid postularent, scriptum ut ederent, petiit 34, 33, 4; sive hostia sive quo alio volet (*sc.* sacrificare) 8, 10, 13*. artificum . . multitudo . . convenit et legationes cum victimis et quidquid aliud deorum hominumque causa fieri magnis ludis in Graecia solet 45, 32, 9; faciebant* et* cuniculos et quidquid aliud priore oppugnatione expertum profuerat 31, 46, 10; Scipionem recte . . videri fecisse, quod eum regem appellaverit*, et quidquid aliud fecerit* . ., ea* patres comprobare 30, 17, 12; et milites . . paratos esse . . et quidquid aliud imperaret velletque pRus enixe facturos 27, 10, 4; erant quibus . . agri parte cedendum, si multarent *(sc. Ri)*, quidquid denique aliud pacis causa patiendum esset, non recusandum videretur 42, 50, 2. — 2) *plur.:* haec* cum audisset . . et mille alia 29, 18, 7. his miraculis numquam ab ipso elusa fides est . .; multa alia eiusdem generis . . admirationis humanae in eo iuvene excesserant modum 26, 19, 8 *sq.;* Antiochiae Iovis Capitolini* magnificum templum . . et alia multa in aliis locis pollicitus . . non perfecit 41, 20, 9; multa alia in Scipionis exitu* . . in diversum trahunt 38, 56, 1; ut . . inter multa alia praeclara . . recens etiam meritum . . commemorarent 27, 10, 6. tantam* inesse vim, etsi omnia alia circa ruerent, in uno illo duce (*sc.* Hannibale) censebant 28, 12, 1; arma . . et postremo omnia alia, quae ferrent agerentque*, adempta (sunt) 39, 54, 8; *(v. p. 920, 17;)* ut omnia, inquit, obliviscamini alia, hodiernam hanc contumeliam quo tandem animo fertis? 2, 38, 2; ut alia omnia vetustiora omittam, quam caedem Argis Pythagoras . . edidit? 34, 32, 11; omnibus aliis omissis una praecipua cura patres populumque incessit 27, 33, 9; ipse . . omnibus aliis omissis Apolloniam . . pergit 45, 28, 8; scalis aliisque omnibus ad oppugnationem paratis 29, 7, 8; omnibus ferme aliis inviis itinera tria esse 38, 20, 5. is ubi . . captus sit, sicut pleraque alia, parum . . constat 37, 34, 5; quod ad supplicium attinet Campanorum et pleraque alia de Flacci unius sententia acta erant 26, 16, 1. scalae quaeque alia ad oppugnandum opus erant parantur 29, 7, 5; vestimenta ac* frumentum Hispaniensi exercitui praebenda, quaeque alia opus essent navalibus sociis 23, 48, 12; liberos* coniugesque quaeque alia erepta essent, restitui 29, 19, 7; imperatores recte . . fecisse, quod . . cives Saguntinos servitio exemerint, quaeque alia eis benigne fecerint, ea . . 28, 39, 18; arma quaeque alia res poscit, . . parat 9, 29, 4; arma tela frumentum quaeque alia belli tempora poscent, provideat 6, 6, 14*; ea (*sc.* arma) . . iis adempta (sunt) quaeque alia . . rapuerant 39, 54, 4; fames morbive quaeque alia in deum iras . . vertunt 4, 9, 3; quin clamoribus quibusque aliis multitudo solet, laetitiam immodicam significarent 30, 17, 5; cum plausibus clamoribusque et quibus aliis laetitia effusa significatur* vulgi* 35, 43, 9. duos* consulares exercitus ab nobis sub iugum missos et si qua alia aut laeta aut gloriosa nobis evenerunt 23, 42, 7; frumentum et si qua alia usui esse ad vescendum poterant 31, 45, 13; quae secum acturi fuissent, exponere et si qua vellent alia 36, 27, 3.

ββ) *negatum.* 1) nihil et quid *(interrog.); subi.* (si nihil aliud *v. p. 911, 40*) = nihil aliud quam turba et agmen apparebat 36, 19, 2. nihil aliud a caede . . continuisse homines nisi patientiam magistratuum 25, 4, 5. nihil deesse aliud (alium *P*) quam auctorem, ad quem deficerent 23, 32, 9. consulis . . cum nihil aliud offenderet*, nomen invisum civitati fuit 2, 2, 3. nihil aliud opus esse quam indici

.. bellum 44, 12. — quid enim in re est aliud *(i. e. idem est)*, si plebeiam patricius duxerit, si patriciam plebeius? 4, 4, 11; 'sub condicione nos reficietis decimum tribunos.' quid est aliud dicere: 'quod petunt alii, nos adeo fastidimus, ut .. ?' 6, 40, 8; 'timeo, .. ne, si duos licebit creari patricios, neminem creetis plebeium.' quid est dicere* aliud* 'quia indignos vestra voluntate creaturi non estis, necessitatem vobis creandi, quos non vultis, imponam?' § 19; quid est aliud (*sc.* recusatio conubii) quam exsilium intra eadem moenia, quam relegationem pati? 4, 4, 6; audeat Canuleius in senatu proloqui se .. dilectum haberi prohibiturum: quid esse aliud quam minari se proditurum patriam ..? 2, 13. — hostis est quid aliud *(i. e. quid ultra)* quam perpetua materia virtutis .. vestrae? 6, 7, 3; nihil est aliud in re, Quirites, nisi ut omnia negata adipiscamur 10, 8, 11; Trebia, Trasumennus, Cannae quid aliud sunt quam monumenta occisorum exercituum ..? 26, 41, 11; si tribu movere possit (*sc.* censor), quod sit nihil aliud quam mutare iubere tribum 45, 15, 4*; inventum .. est, ubi neglectas caerimonias .. di arguerent: nihil profecto aliud esse quam magistratus vitio creatos Latinas .. non rite concepisse 5, 17, 2; quid Alpis aliud esse .. quam montium altitudines? 21, 30, 6; transfugam sine magnae rei proditione venientem ad hostis nihil aliud quam unum vile atque infame corpus esse 22, 22, 7; ratus Hanno nihil* *(Luchs*, non *ς)* aliud quam tumultum .. esse 26, 40, 9; quid aliud quam .. praeda victoris erimus? 32, 21, 34; de nobis desperasti ..; quid enim aliud esse causae credamus, cur .. compressis quod aiunt manibus sedeas? 7, 13, 6 *sq.* supererat nihil aliud .. quam in Macedoniam ad Dium .. evadere 44, 6, 14. — *obi.:* nihil aliud .. agitabat animo, quam ut .. 37, 10, 2. spem pacis temptasse (Persea) et in dies* magis .. nihil neque agere aliud neque cogitare 44, 25, 3; velut nihil aliud agens quam ut .. 27, 12; quid hic post mortem patris egit aliud quam bellum paravit? 41, 23, 12; iis colloquiis aliud quidem actum nihil est: secutum tamen .. est .., ut .. 35, 14, 4*. (arguo *v. p. 910, 50;* cogito *v. supra 44;*) coss. .. neque uti de M. Popillio referrent, senatui obsequebantur et* nihil aliud decernere prius statutum patribus erat 42, 21, 1. quid aliud in luctu quam purpuram atque aurum deponunt? 34, 7, 10. nihil aliud profecto dicatis quam *(sq. acc. c. inf.)* 35, 16, 4. quid enim nunc aliud .. faciunt quam rogationem .. suadent? 34, 2, 12; nihil aliud quam tumultum .. fecerunt 28, 17, 14. nisi quod populatus est Boiorum fines, .. nihil, quod esset memorabile, aliud in provincia cum gessisset 31, 2, 11. id .. unum consilium esse, ut se ipsa plebs, quando aliud nihil auxilii habeat, defendat 2, 55, 3; nullos se socios, nihil usquam in terris aliud spei habere 34, 11, 6; nihil aliud, quam quod impar* erat imperio, morae ad rpam praecipitandam habebat 22, 12, 11. coss. .. nihil praeterea* aliud quam suas vires, sua arma horrebant 2, 45, 1. nihil aliud locutum ferunt quam quaesisse, si .. 39, 50, 7. nihil aliud sibi mandatum esse uti peterent, quam ut .. 30, 22, 4. nihil aliud se in ea disceptatione metuere, quam ne .. 40, 17, 5. quid .. vos nisi quod Ilergetes et* Lacetani aut optastis aliud aut sperastis? 28, 27, 5. milites qui nihil aliud peccaverint quam quod imperatoris similes fuerint 26, 2, 16. legati nihil aliud* petere, quam ut coronam acciperet 38, 14, 8; nihil petentis (oratores) aliud quam incolumitatem sibi liberisque 25, 31, 2; nihil autem aliud petebant, quam ut .. bona sibi restituerentur 24, 47, 13; 'frumentum et pecuniam date!' quid aliud, si .. exutus castris esses, peteres? 23, 12, 14; *(v. supra 19;)* ⟨nihil⟩ aliud a gente Achaeorum petierunt, quam ut .. 42, 44, 7*. Fabius nihil aliud precatus pRum, quam ut .. litteras audirent 10, 24, 18. consulares .. fasces, praetextam curulemque sellam nihil aliud quam pompam funeris putent 2, 54, 4. nihil aliud ad peragendum inceptum quam loci opportunitatem .. quaerebant* 42, 15, 4. nihil aliud respondeatis quam id ipsum timentis vos .. paratos instructosque fuisse 25, 38, 13; si quis vos interroget, milites, .. quid Romam .. veneritis .., quid aliud respondeatis quam vos triumphantis videri* velle*? 45, 38, 14; nihil aliud .. respondentes quam domestico se avocari bello 25, 33, 7. 'mittite milites mihi!' quid aliud rogares, si esses victus? 23, 12, 13. nihil aliud scio, nihil* (*vel* neque) arguo, nisi quod .. 40, 14, 5. unde nihil aliud quam praedam sperare posset 1, 49, 5; *(v. supra 22.)* quid illos aliud aut tum timuisse creditis aut hodie turbare velle, nisi concordiam

ordinum..? 5, 3, 5. — nihil aliud *(adv.)* ad eum nuntium a proposito aversus, quam ut .. 2, 8, 8; *(v. p. 910, 23.)* — *elliptice:* nihil (quid) aliud quam *i. q. tantummodo:* ab lictore nihil aliud quam prendere prohibito cum conversus in patres impetus esset 2, 29, 4; is .. nihil aliud quam hoc narrasse fertur 32, 8; ventrem.. nihil aliud quam datis voluptatibus frui § 9; donec 10 nihil aliud quam in populationibus res fuit 49, 9; hostes .. nihil aliud quam perfusis vano timore Ris citato agmine abeunt 63, 4; atroces in has rogationes .. coorti sunt, quibus quid aliud quam admonemus cives nos eorum esse 4, 3, 3; quid igitur aliud quam tollit ex civitate auspicia, qui .. 6, 41, 7; cum intercedendo tribunis nihil aliud quam ut differrent comitia valuissent 7, 17, 13; Dareo, quem.. nihil aliud quam bene ausus 20 vana contemnere incruentus devicit 9, 17, 16; quid enim aliud quam admonendi* essetis? 22, 60, 7; nec eosdem nominari attinebat, nihil aliud quam ad audienda probra nominatos 23, 3, 13; cernens nihil aliud ab suis quam inopiam* adgravari sociorum 24, 36, 7; nihil aliud quam via impediti 27, 18, 11; si in Punicum bellum pecunia data in Macedonicum quoque bellum uti rpa vellet.., quid aliud quam 30 publicatam.. suam pecuniam fore? 31, 13, 4; *(cf. p. 909, 35;)* per biduum .. nihil aliud quam steterunt parati ad pugnam* 34, 46, 7; regem .. nihil* aliud quam Aulide .. spectatis in Aetoliam redeuntem 35, 49, 11; classis ad insulam se recepit nihil aliud quam depopulato .. agro 37, 21, 9; tempus ad meditandum .. sumpsissem, cum quid aliud quam ingenii fama periclitarer? 40, 15, 12; nihil aliud quam quieverunt hoc 40 bello 45, 22, 4*. — si nihil aliud: si nihil aliud quam Syphacis uxor fuissem, tamen .. 30, 12, 15. si nihil aliud ex eo certamine tulerit, illud certe (se) laturum, ut .. 10, 24, 15; si nihil aliud, gratorum certe nobis animorum gloriam dies hic dederit 22, 29, 11. (*cf.* si nulla alia causa *p. 901, 1;* si nulla alia re *p. 904, 19 et 23.*) — *elliptice, i. q. certe:* nec illos .. suum .. periculum .. cogere potuit gradum accele- 50 rare aut, si aliud nihil, stare* instructos 2, 43, 8; Herdonius, si nihil aliud, hostem se fatendo prope denuntiavit, ut arma caperetis 3, 19, 6; ne in turba quidem (*sc.* octo tribunorum militum consulari potestate) haerere quemquam, qui*, si **nihil aliud**, admoneat collegas, liberos .. non servos militare 5, 2, 10 *sq.;* si nihil aliud, vulneribus suis ferrum hostile* hebetarent 30, 35, 8; pro rege, si nihil aliud, longinquo vicinum tyrannum dominum habituram (*sc.* Graeciam) 33, 44, 9; (triumphum,) si nihil aliud, senatus iustum esse indicaverat 45, 37, 3. — 2) sic, ne quid aliud actum putent, victam legem esse 3, 10, 13. — 10 3) nec tum eum quidquam aliud morari, nisi quod clausae hieme Alpes essent 27, 36, 4; *(v. p. 904, 50.)* — nec quidquam aliud proficiscentes quam summatim regionis .. naturam ac nomina principum in populis accepere* 9, 36, 5; nec aliud quidquam dignum memoria in Graecia egit 31, 26, 13; neque viri nec tela* nec quidquam aliud aeque quam moenia ipsa sese defendebant 26, 45, 2; caeca invidia est.., nec 20 quidquam aliud scit quam detractare virtutes 38, 49, 5. apparebat omnibus mercedem .. eum timere nec quidquam aliud 44, 27, 1*. — *elliptice:* a qua destitutus spe nec quidquam aliud quam ad deforme spectaculum .. cum venisset 31, 24, 3.

c) **pro substantivo, solum.** *α) masc. et (semel 34, 4, 14 aliarum) femin.; αα) non negatum; ααα)* sing. 1) *subi.:* audeat deinde talia alius, nisi in hunc insigne iam 30 documentum mortalibus dedero 1, 28, 6. si alium quam se consulem fieri videret 10, 15, 10. Fabius, quam arborem consevisset*, sub ea legere alium fructum indignum esse dicere 24, 5. unus ex ultima turba Epicyden nominavit, tum inde alius Hippocratem 24, 27, 1. — 2) *obi.:* ab se remoto periculo alium in discrimen adducere 28, 44, 1. dum .. ita se quisque extollit*, ut deprimat alium 3, 65, 11. ob 40 iram repulsae, quod suffragio duodecim populorum alius sacerdos ei praelatus esset 5, 1, 5. nec premendo alium me extulisse velim 22, 59, 10. in id consilium alium *(sc. quam Hannibalem),* cum quo deliberes, quaerito 35, 19, 6*. neque per se ipsi id facere conati sunt neque alium sequi voluerunt 22, 60, 9. (sufficio *v. p. 893, 46.*) — 3) *dat.:* quod alii liceat, tibi non licere 34, 4, 12. bellum .. alii quam mihi man- 50 datum malim 42, 40, 3. — 4) *cum praep.; ab:* non eandem si coarguatur ab alio ac per* se* fatenti veniam aut gratiam fore 39, 12, 8. cum, quod ipse non dederit, datum*

ab alio videbit 34, 4, 17. nec suum munus intercipi ab alio patiantur 39, 27, 2. — *cum:* sibi communicatum cum alio*, non ademptum imperium esse 22, 27, 8. (*v. p. 912, 45.*) *pro:* ipse pro me dicere cogor; si pro alio dicendum esset . . 40, 15, 11 *sq.* — βββ) plur. 1) *subi.:* Scipio ab defessis . . recentis integrosque alios accipere scalas iubet 26, 45, 6. Antiochus . . in urbem est inductus; et aliis sua voluntate adfluentibus . . etiam qui dissentiebant ad regem convenerunt 36, 12, 5 *sq.* quidam Caesonem, alii Gaium* nomen* Quinctio adiciunt 7, 22, 3. Carthalonem . . miles obvius obtruncat, alii alios passim sine discrimine armatos inermisque caedunt 27, 16, 6. navalem materiam et ipsos caedere et alios (*sc.* caedere) pati vetuit 45, 29, 14. adventus consulis . . ita exterruit Umbros, ut alii recedendum ad urbes munitas, quidam omittendum bellum censerent 9, 41, 14. (congregati *v. p. 914, 12.*) excesserunt urbe sub adventum* Rorum quidam, alii mortem sibi consciverunt 45, 10, 14. flammam primo vigiles . ., deinde excitati alii nocturno tumultu cum* conspexissent 30, 6, 1. (se) ad suam gloriam consurgentes alios laetum adspicere 10, 13, 7. duces legatique . . Tusculum petiere; palati alii per agros . . Romam contenderunt 4, 46, 6 *sq.* (*v. p. 917, 14.*) [pauci, armati ⟨alii *add. Wb*⟩, maior pars inermes ad mare decurrunt 41, 2, 8*.] in arce facta caedes eorum, qui coniurare . . noluerant, alii . . in forum devolant 3, 15, 6. cum alios* (*coni. Mg,* aliud *codd.*), praeterquam de quo rettulissent, decemviri dicere prohiberent 40, 5; (*v. p. 925, 19;*) Quinctius liberandam omnem Graeciam (*sc.* dixit) . .; nihil contra ea de libertate urbium alii dicebant 33, 31, 8 *sqq.* fidem apud quosdam fecit . .; alii non dubitare . . suspicionem averti 28, 8 *sq.* (exorno *v. infra 51.* exspecto *v. p. 915, 15.*) aliorum exemplo peccate* potius quam alii vestro recte faciant 3, 21, 6; (*v. p. 914, 7.*) cuius rei . . praetermissam occasionem . . et alii vulgo fremebant et ipse non dissimulabat 26, 7, 3. (gaudere 44, 36, 7*, *v. p. 924, 15.*) Capenates aliique, qui* accolae eius (*sc.* templi) erant, . . multo auro argentoque id exornatum habebant 26, 11, 9. cum tumultus . . causam aliis ignorantibus ortus esset 24, 24, 5. quod cum alii laudent, reprehendere ne Lacedaemonii quidem possint 39, 36, 12. neque . . passuros eos . . meliore condicione alios militare quam ipsi militassent 4, 60, 4. cum quidam pacis petitae, alii indutiarum . . fidem opponerent 30, 24, 11. (palati *v. p. 913, 29; infra 52.*) [hoc idem et alii* deinceps metu perculsi* parabant facere 44, 45, 2, *v. p. 899, 4.*] (perrumpo *v. infra 30.* peto *ib. 52;*) quod petunt alii, nos . . fastidimus 6, 40, 8. curatis volneribus alii profecti domos . ., multos Romae . . caritas tenuit 2, 14, 9. iamque et alii congregati telis . . proturbare hostes 5, 47, 5. principes plebis . . queri . .; alii purgare plebem, culpam in patres vertere 4, 25, 9 *sqq.* alii ab numero avium . . eum (*sc. lictorum*) secutum numerum putant, me haud paenitet . . 1, 8, 2 *sq.;* uno aut altero adrepto quieturos (esse) alios 2, 23, 15. M et D ferme vivi capti, alii dissupati fuga . . Tarentum rediere 27, 26, 6. sic cum passim procumberent, alii ruentes in hostem undique configebantur 38, 21, 12*. ut tradidere quidam, nam alii Ahalam Servilium magistrum equitum eo anno fuisse scribunt 4, 46, 11. consurrexit cos. et iussis* sedere aliis . . regi dextram porrexit* 45, 7, 5. in hostem ducebant sequentibus in obliquum aliis 28, 14, 17; primus ipse . . pergit ad portam, secuti alii . . in urbem perrumpunt 10, 41, 14; ubi . . primi evaserunt in murum, secuti (sunt) ordine alii 25, 23, 17. pars egressa portis erat deincepsque alii servabant ordinem 3, 60, 9. cum alii silerent*, Nasica unus . . ausus est monere consulem 44, 36, 9. cum summus quisque evadere non posset, subirent tamen alii 26, 45, 3. ex matutina* statione ad meridiem decedi et in postmeridianam succedere alios iussit 44, 33, 11. ita . . dictator id factum accepit, ut laetis aliis . . prae se ferret iram 8, 30, 10; plerique eorum . . mortem sibi consciverunt; alii damnati a nobis in potestate vestra erunt* 45, 24, 6; (*v. p. 913, 50.*) Tuditanus . . pavore aliis . . torpentibus per medios hostes duxit* 24, 43, 8. eum* Fabium Caesonem alii, C. Claudium quidam . . tradunt 9, 36, 2; Claudius nihil responsum auctor est . .; alii responsum esse tradunt 44, 15, 1 *sqq.* (trepido *v. p. 916, 9.*) multa milia barbarorum . . caesa; palati alii Apuliam maxime petentes . . ab hoste sese* tutati sunt 6, 42, 7 *sq.* — 2) *obi.:* alios peregre in regnum Romam

accitos, se regem .. pulsum (esse) 2, 6, 2. patuit quibusdam volentibus fuga, alii *(coni. Cornelissen, v. Ml JB 1890, 171)* in exsilium acti sunt 1, 54, 9. (adspicio *v. p. 913, 28.* caedo *v. ib. 16.*) cernentes alios in possessione dignitatis suae 4, 54, 7. (compello *v. infra 31.*) excitatus vigil cum proximum movisset erectique alios concitarent 7, 36, 2. (configo *v. p. 914, 23.* damno *v. ib. 43.*) excitare* alii alios, iubere arma capere, alios dimittere ad revocandos, qui .. praedabantur 31, 41, 12; eum .. dimissis aliis solum retentum 36, 29, 7. (dissupo *v. p. 914, 20.*) quibusdam* honoratis .. puerilia .. munera dare, alios nihil exspectantes ditare 41, 20, 3. trecenti .. in carcerem conditi*, alii* per sociorum .. urbes in custodias dati 26, 16, 6. quid, ut ipsi locum adsentandi Ris habeamus, suspectos alios invisosque efficimus? 41, 24, 18*. nox spatium dedit et alios emittendi 26, 17, 10. inter primos, quorum concursus alios exciverat, atrox proelium fuit 7, 26, 9. vigilem ire .. ad vigilandum ut .. recipiat se excitetque ad arma alios 44, 33, 8; tantumque hos pudor, quantum alios laudes excitabant 3, 63, 3; *(v. p. 913, 26.)* ut .. velut alii repente facti tanta vi se in hostem intulerint*, ut .. 24, 16, 1; *(v. p. 882, 43.)* alios in aquam compulsos gurgites ferunt .. pauci .. tranant 4, 33, 11. (fugo *v. p. 885, 13.*) libertati .. ea praesidia petitis, non licentiae ad impugnandos alios 3, 53, 6. increpare singuli se quisque et alios 6, 24, 7. (iubeo *v. p. 914, 26; 40.*) munificentia inaequali sese* aliosque ludificari 41, 20, 3. deinceps et qui ante nexi fuerant, creditoribus tradebantur et nectebantur alii 2, 27, 1. ut omittam alios, Coelius* triplicem gestae rei memoriam* edit 27, 27, 13; eius rei, ut alios omittam, Hannibalem vestrum vobis testem darem 37, 45, 12. pars eorum fusi sunt, alii .. oppressi *(coni. Mg)* 42, 2*. praeteritis Zeuxippo et Pisistrato aliisque* qui Rae societatis auctores fuerant 33, 27, 9. (prohibeo *v. p. 913, 37.*) ex hoc urbano exercitu qui minores quinque et triginta annis erant, in navis impositi, alii, ut urbi praesiderent, relicti (sunt) 22, 11, 9. primis expositis alii deinde repetiti ac traiecti sunt 21, 28, 9. turmatim equites .. aquatum ire .. iubet, alios in statione armatos retinet 31, 42, 2 *sq.* inde ordine alii rogabantur 1, 32, 12. ne tergo quidem abstinebatur: virgis caedi, alii securi subici 3, 37, 8. (sufficio *v. p. 898, 6.*) conscendamus equos summotisque aliis, uter bello melior sit, decernamus 25, 18, 6. ut summotis aliis .. cum ipso imperatore Ro liceret sibi conloqui 32, 35, 5. (traicio *v. p. 915, 52.*) cuius casus prolapsi cum proximos sterneret, trepidantes alios .. trucidat* (*sc.* Manlius) 5, 47, 5. cum plerique delapsi ex equis essent et* alii turbati 10, 36, 4. — 3) *gen.:* impudentem .. imperatorem esse, qui cum alienis oculis ei omnia agenda sint, postulet sibi aliorum* capita ac fortunas committi 26, 22, 6. ni .. imperio inhibendo acriter in paucos .. conatus aliorum comprimerent 3, 38, 7. aliorum speciosiora .. consilia semper visa, mea usu meliora 28, 40, 7. conspectus aliorum mutua miseratione integrabat lacrimas 1, 29, 5. levius .. est sua decreta et consulta tollere quam aliorum 3, 21, 5. quia .. aliorum quam sua corpora tanto periculo mallent obicere 22, 50, 5. (decreta *v. supra 21.* exemplum *v. p. 913, 44.* fortunae *v. supra 15.*) ut, qui aliorum* iudicio mihi comparatus erat, sua mox confessione me sibi praeferret 28, 40, 11. (ius *v. infra 31.*) libertatem aliorum in suam vertisse servitutem 2, 3, 3; cum suae factionis hominum vires augendo ius ac libertatem aliorum deprimerent 34, 48, 2; ut nos liberi etiam aliorum libertatis causam agamus 37, 54, 6; quae (gens) sua impensa .. bella gerat pro libertate aliorum 33, 33, 5. [deposito suo magistratu, modo aliorum magistratui imposito 4, 24, 7*.] suis tergis .. virgas illas .. imminere, quas ad metum aliorum praeferrent 28, 24, 14. ex eo, quod afluit opibus vestris, sustinendo necessitates aliorum 6, 15, 9. [numerus *v. p. 897, 44.*] Appius .. odium in se aliorum suo in eos metiens odio 3, 54, 3. filius haud dubie et sua et aliorum opinione rex 40, 54, 3. cur non insignis auro .. conspicior? cur paupertas aliarum sub hac legis specie latet? 34, 4, 14. si aliorum praeterquam ipsius ratio haberetur 27, 6, 5. graves quoque aetate electos .. ferunt, quo minus ferociter aliorum sciti s adversarentur 3, 33, 6. post orationem Ri imperatoris percenseri aliorum sententiae coeptae sunt 34, 23, 1. Hasdrubali et sua et aliorum spe omnia celeriora .. fuere 27, 39, 6. neque .. passuros .. eosdem in sua

stipendia impensas fecisse et in aliorum facere 4, 60, 4. magis . . aliorum indulgere timori quam suo aut rpae periculo consulere 10, 26, 1. — 4) *dat.:* ne suas vires aliis eas commodando minuat 34, 12, 5. Histrorum pauci . . memores fuerunt* fugae, aliis somno mors continuata est 41, 4, 4. eos omnes honores et capere ipsos et dare aliis 39, 27, 8; alterum* tantum pediti daturum fuisse credunt et pro rata aliis 45, 40, 5. quae (gens) suarum impotens rerum . . aliis modum pacis ac belli facere aequum censeret 9, 14, 5; [qui passim per agros fuga sparsi erant, . . Placentiam contendere, aliis timor hostium audaciam ingrediendi flumen fecit 21, 56, 5*, *v. p. 929, 21.*] minime consentaneum est, cum bello tuo forsitan vix sufficias, huc* te ad opem ferendam aliis gloriari venisse 10, 18, 13. servire regi humiliter, aliis superbe imperare 45, 32, 5. ut quisque audierat . ., extemplo aliis porro impertiebant* gaudium suum 27, 51, 4. nobis prius decedat timor, quam ultro aliis inferatur 28, 41, 9. iniuriam ab nobis repulsam . . iniungimus aliis 3, 65, 11. unde . . pecuniam confici posse nisi tributo publico indicto? ex alieno igitur aliis largitos 4, 60, 4. non estis extremi Syracusanorum, quippe qui aliis humilitatem obiciatis 26, 31, 4. libertatem cum aliis vanam ostendisset, totam in suam licentiam verterat 27, 31, 6. placebat quibusdam . .; aliis placebat . ., ipsi . . videbatur 44, 35, 7 *sqq.* ea* implorantibus aliis [auxilium*] dum supra vires suas praestant 7, 30, 11. dimicatio . ., cui deesse . . aliis turpe, Camillo etiam nefas est 5, 51, 2; qui exemplo aliis esse debetis 3, 21, 6. (libertatem) nimiam et aliis gravem et ipsis qui habeant . . praecipitem esse 34, 49, 8. aliis pro transfuga verberandus necandusque videri . .; contra ea . . Fabius . . aiebat 24, 45, 2 *sq.;* effecit primum ut sibi, deinde ut aliis non indignus videretur regno 33, 21, 2. — (5) *abl. v. p. 905, 48; 914, 41.*) — 6) *cum praep.; ab:* ideo Pylae et ab aliis . . Thermopylae locus appellatur 36, 15, 12. audiendum est statim non ab aliis solum, sed etiam a te, pater, cupiditatis regni crimen 40, 11, 4. si ab aliis sibi praemiorum optio deferretur, libenter . . consilio amplissimi ordinis usurum fuisse . .; verum enim vero cum ipsi daturi sint, multo magis munificentiam eorum in se . . ipsorum arbitrii debere esse 37, 52, 7 *sq.* a Cretensibus* clamor est ortus, deinde exceptus ab aliis 24, 31, 4. multiplex caedes utrimque facta traditur ab aliis 22, 7, 3. secretus* ab aliis ad Marcellum deductus 25, 30, 4; secreti ab aliis ad tribunos adducuntur 6, 25, 1; quae (consilia) secreto ab aliis coquebant 3, 36, 2. non quae (societas) tutiores eos ab aliis faceret . ., sed quae ipsis Ris minus suspectos 45, 25, 10. *ad:* ab his proximi audita incerta . . ferre ad alios 3, 3, 4*. *adversus:* in unica concordia inter ipsos . . summa adversus alios aequitas erat 33, 8; legiones ad collegam et ipsum adversus alios sedentem ducit 9, 44, 10. *ante:* donati (sunt) . . ante alios Accaus Paelignus et T. Pedanius 25, 14, 13*. longe ante alios eminebat C. Claudius Nero 27, 34, 1; omnes quidem laeti, ante alios Thracum insolens laetitia eminebat* 42, 60, 2. incitatur multitudo in omnes principes, ante alios in Camillum 5, 25, 11. tanto ante alios miserandi magis, . . quod 42, 5. progressus ante alios magister equitum 22, 30, 2. longe acrius Calpurniani equites pugnabant et praetor ante alios 39, 31, 7. ante alios habitus gentium harum . . terribilis erat *(coni. Mg)* 22, 46, 5*. multitudini . . gratior fuit quam patribus, longe ante alios acceptissimus militum animis 1, 15, 8. vexati omnes et ante alios rex ipse . . difficultate viae est 40, 22, 6. *apud:* caesa eo die qui huius pugnae auctores sunt, octo milia hominum . . tradunt . .; apud alios nequaquam tantam molem pugnae inveni* 26, 6, 8 *sq.* *cum:* [filium frequentiorem cum aliis (*M* illis *rell. codd.*) quam secum cernebat 39, 53, 11.] et cum aliis . . pacem pepigi et Gallorum animos . . temptavi 38, 48, 11. *de:* de Pisistrato aliisque* quaestiones tormentis habitae (sunt) 33, 28, 15. *erga:* se . . benignitate erga alios cum rege ipso certasse 1, 35, 5. *in c. acc.:* nec earum rerum ullam* . . in se aut* alios admiserant 39, 18, 3. orationes et pro se multae et pro aliis et in alios 40, 8. *inter:* cum in medio . . agmine constitisset eminens inter alios 3, 11, 7; securi percussos . . magis quorum dignitas inter alios, quam quorum culpa eminebat 26, 33, 9. [*inter alios i. q. inter se:* immobile agmen et sua quemque molientem nullo inter alios* (ullos *Mg* illos *N. Hell*) consensu nec satis certo imperio 10, 20, 8.] *penes:*

consul . . Romae mansit, . . quando belli decus penes alios esset 9, 42, 4. [*prae:* ut omnia unus prae* ⟨aliis *add. Hz*⟩ Gabiis posset 1,54,5 (prae *del. Mg*).] (pro *v. p. 918, 46.*) — ββ) ***negatum.*** subi.: nec alius post M. Furium quam C. Sulpicius iustiorem de Gallis egit triumphum 7,15,8. in augendo eo (*sc.* numero) non alius intemperantior est 36, 38, 7. nostras iniurias nec potest nec possit alius ulcisci quam vos 29, 18, 18. nec alii umquam minus neglegendi vobis quam nos* in hostium potestatem venerunt 22, 59, 2. *verbum subaudiendum est:* Claudius .. duabus, quod raro alius, in consulatu pacatis provinciis Romam rediit 41, 12, 10*. — obi.: nec alium deorum hominumve quam Martem se iudicem habituros esse 28, 21, 8; nec Eumenes . . alium quam me inimicum habuit 42, 41, 4; eo nec in Hispaniam caesis Scipionibus alium quem mitterent habuisse et . . 29, 1, 20. postquam neque reverti ad signa primos nec ferme alium quam qui in Campania hibernassent, . . mitti viderunt 7, 39, 4. (neglego *v. supra 11.*) neque se quisquam nec factionis suae alium .. praeferre illi viro ausi 1, 18, 5. *(v. p. 912, 43; 47.)* — gen.: non aliorum eo proelio virtus magis enituit 3, 63, 2; magna ea manus fuit neque aliorum magis in Volsco bello virtus . . enituit 2, 24, 8. — dat.: uti nec sibi nec aliis, quinam homo esset, satis constaret 41, 20, 2.

β) ***neutrum.*** αα) ***non negatum.*** ααα) sing. 1) *subi.:* ecce autem aliud minus dubium! 7, 35, 10. (insto *v. infra 49.*) si aliud quam plebem esse in rpa crediderit 2, 54, 6. — 2) *obi.:* adiecit et aliud, quo* . . sibi proprias simultates irritavit 33, 46, 8. interim et aliud agi posse ratus . . traicit in proxima continentis 31, 46, 12; aliud agendum ac cogitandum (esse), quomodo resistatur patribus 2, 55, 2. facile persuasum id regi est; aliud deinde ambigebatur, cum quam multis transiret 42, 39, 6. (cogito *v. supra 41.*) [dico *v. p. 913, 37.*] non recusabo, quin simulato sacrificio aliud petisse videar 42, 42, 3. cum id ipsum decretum posceret eum Quinctius . . aliud in praesentia, quod magis instaret, praevertendum sibi esse dixit 35, 33, 9 *sq.* simulando aliud quam quod parabatur* 21, 32, 11. — (3) abl.: *v. supra 38.*) — βββ) plur. 1) *subi.:* (accido *v. p. 920, 50.*) coniuges liberosque eorum in custodiam* dedit; praedae alia militum cessere 43, 19, 12. in se ipsum postremo saeviturum, si alia desint 1, 53, 11; quia alia in obsidione desint, vino largius epulas celebrari 25, 23, 14. aeque et alia inter auctores discrepant 26, 49, 2. (facio *v. p. 921, 46.*) suspecta . . gens erat . ., ut alia (illa *Wb*) vetustate obsolevissent, ob recentem Boiorum perfidiam 21, 52, 7*. (pertinent *v. infra 23; 921, 1.*) his ego gratiora dictu alia esse scio 3, 68, 9; (opportuna erant *v. infra 33.*) nos, cum alia maiora urgerent, depositum a vobis bellum et ipsi omisimus 31, 31, 19. (visa *v. p. 921, 23.*) — 2) *obi.:* (ago *v. infra 25;*) eos.. mandata .. iubet dicere; se alia interim acturum 3, 25, 7. longe alia omnia inquirenti comperta sunt, quam quae a legatis sociorum audierat 23, 43, 6. [haec aliaque* (taliaque *VRL Luchs*) dicendo 29, 1, 25;] haec Philippo Nicander; alia Dicaearchus Antiocho *(sc. dixit)* 35, 12, 14 *sq.* haec atque alia eodem pertinentia .. cum .. dissereret 1, 50, 7. quid alia, quae auspicato agimus . ., cui oblivioni . . damus? 5, 52, 15. leges . . conquiri . . iusserunt: alia ex eis edita etiam in vulgus; quae autem ad sacra pertinebant, . . suppressa 6, 1, 10. quae . . ratio est expertis alia experiri*? 5, 54, 6*. cogebatur decedere Thracia praesidiaque deducere et alia . . facere 39, 53, 10. (fero *v. infra 40.*) et* insulam et arcem et alia, quae poterat quaeque opportuna erant, praesidiis firmarat 24, 21, 6. dum haec ibi, alia in Macedonia, alia Romae geruntur* 45, 26, 1; haec et alia haud prospere in Macedonia gesta 43, 11, 1. (impero *v. p. 921, 6.*) in vadis . . frumenti acervos sedisse . .; insulam inde . . et aliis, quae fert . . flumen, eodem invectis factam (esse) 2, 5, 4. haec aliaque ab tribunis nequiquam iactata (sunt) 8, 23, 17. his atrocioribusque, credo, aliis . . memoratis 1, 59, 11. interim legati alia moliri, aperte bona repetentes, clam recuperandi regni consilia struere 2, 3, 6*; [eos alia* (talia *Glar*) molientis Gallorum ingens exercitus . . a proposito avertit 10, 10, 6.] arma tela* alia* parari iubent 22, 57, 10. vinci non oportuit eum neque alia (*vel* ea), quae victis accidunt, pati 42, 41, 12*. alii scalas, alii ignem, alii alia, quibus non oppugnarent modo, sed etiam terrerent, portabant 34, 38, 4. ut victimae aliaque quae

(aliamquae q. *V*) ad sacrificium pertinerent .. regi ex publico .. praeberentur 45, 44, 15. propter adventum eius .. miserant pleraeque civitates alia in speciem praeferentis legatos 42, 14, 5. (frumentum) confecisse; et alia, quae (aliquae *V*) imperarentur, praestare paratos esse 43, 6, 3; sociis et amicis et alia comiter atque hospitaliter praestare Ros et senatum dare consuesse 45, 20, 8. cum alia sibi praevertenda esse dixisset, redire Hypatam eos .. iussit 36, 27, 3. subinde aliis (*num* prodigiis?) procurandis prope tota civitas operata fuit 21, 62, 6. cum et alia indigna quererentur, manifestum autem esset pecunias captas, .. praetori .. negotium datum est, ut .. recuperatores .. daret 43, 2, 3; Aemilius questus* cum alia, tum bis a M. Fulvio se certo consulatu deiectum 40, 46, 14. altercatio fuit, cui cos., cum alia .. incerta respondisset, una denuntiatione .. finem imposuit 38, 32, 4. Olympiam escendit, ubi et alia quidem spectanda ei* visa, Iovem vero* velut praesentem intuens motus animo est *(coni. Mg)* 45, 28, 5. postquam alia frustra temptata erant, .. consuli foedum .. nuntium incutiunt 2, 8, 7. postquam alia frustra temptata erant, eam actionem susceperunt 10, 6, 4. vinci animos, ubi alia* vincantur 21, 12, 6. — 3) *abl.:* his aliisque increpando iuvenem instigat 1, 47, 6. *(v. p. 920, 52.)* numero militum impar, superior aliis 35, 1, 5. — 4) *cum praep.; ad:* ad alia discordes in uno .. consensisse 4, 26, 7. *in:* ni degeneratum in aliis huic quoque decori offecisset 1, 53, 1. illud supplicium .. exempli parum memoris legum humanarum fuit; in aliis gloriari licet nulli gentium mitiores placuisse poenas 28, 11. *inter:* inter alia id quoque movit praetorem .., quod .. 37, 28, 11; inter alia foeda .. thensauros quoque Proserpinae .. spoliavit 29, 18, 4. *ob:* tyrannos cum ob alia tum propter defectionem .. invisos fuisse sibi 26, 30, 2. *super:* super alia, quae terrorem .. facerent*, elephanti quoque* duo .. corruerant 27, 14, 13. — ββ) *negatum.* ααα) sing. 1) *subi.:* nec aliud quam ultima necessitas .. animos .. inritavit 44, 10, 10. nec aliud restabat* quam audacter commissum pertinaci audacia .. corrigere 4, 8. [non aliud esse *v. p. 909, 34.*] neque aliud ad seditionem exstinguendam in urbe quam prope illatum moenibus ipsis bellum valuit 6, 27, 11. nec me aliud a morte vindicavit quam quod .. 40, 9, 10. — 2) *obi.:* (ago *v. infra 7;*) neque aliud tota urbe agi quam bellum apparari 4, 26, 12. (dico *v. p. 913, 36.*) nec aliud magnopere .. fecisse Ros, nisi quod .. 40, 50, 3. neque aliud quod ageret* in provincia cum habuisset, Romam rediit* 41, 27, 4. cum .. neque aliud quam patientia aut pudor, quod legato pepercissent, insimulari posset* 29, 20, 3. ad id necessaria petitio indutiarum cum* videretur cuperetque Marcius neque aliud conloquio petisset, gravate .. concessit 42, 43, 2. nec enim aliud quam moram et* dilationem .. quaeri 32, 36, 5. neque in se aliud quam nimiam ditandi ex hoste militis curam reprehendi posse 9, 31, 11. — 3) *elliptice:* nec aliud quam *i. q. et modo (cf. p. 911, 4 sqq.* nihil aliud quam): nec aliud eum quam, ne frater in regno moriatur, sibi ipsi* spem propinquam regni erepturum 45, 19, 13. — βββ) plur.: non alia, quam quae Achaeis suaserat, Boeotis suadebat 33, 2, 4. si alia pro causa eius non erant, quae dicerentur, quemlibet ista quam se dicere maluit 35, 16, 7.

B) **alius — alius,** *i. q.* **alius — ac.** a) *sine subst.:* longe aliud esse virgines rapere, aliud pugnare cum viris 1, 12, 8; aliud integer populus .., aliud forensis factio tendebat* 9, 46, 13. — b) *cum subst.:* alios animos in contentione* libertatis dignitatisque, alios secundum deposita certamina incorrupto iudicio esse 4, 6, 11. aliud Antiocho iuris statuitis*, alio ipsi utimini 35, 16, 2. si aliis ipsi legibus viveremus, alias istis iniunxissemus 39, 37, 8. militem alium profecto se in hiberna Capuam duxisse, alium inde eduxisse 23, 45, 6.

C) **alius .. alius: vi partitiva,** *i. q.* ὁ μὲν .. ὁ δέ. a) *cum subst. aut addito aut subaudiendo;* α) *eodem praedicato:* nominati sunt regis amici purpuratique, duces exercituum, praefecti navium aut praesidiorum .., praedivites alii, alii quos fortuna non aequarent*, his sumptibus pares 45, 32, 4 *sq.* alii (*sc.* auctores) .. tradunt, alii .. 37, 34, 5 *sq.* alias (*sc.* civitates) auxiliis iuverunt, alias providendo ac praemonendo conatus hostis 33, 20, 12*. cum alia in* Esquiliis, alia in Aventino fiant concilia 2, 28, 3. inter Cycladas fretis alias maioribus, alias minoribus divisas 36,

43, 1. (duces *v. p. 922, 44.*) alii elephanti pedibus insistentes, alii clunibus subsidentes prolabebantur* 44, 5, 7. cum . . ad quattuor milia hominum et ducenti* equites alii agmine, alii palati . . Canusium perfugissent 22, 52, 4. Galli . . neque aut corpora animis aut animos spe sustinebant, alii fessa aegre trahentes membra, alii . . passim morientes 2, 6 *sq.* (hominum *v. supra 4.*) cum duobus itineribus fugientes videret hostis, alios ad tumulum . ., alios in arcem* 26, 46, 8; repente conspiciunt alios . . super caput imminentis, alios via transire hostis 21, 33, 2; alios (hostes) immobiles, alios semisomnos in cubilibus suis, maximam partem ad arma trepidantes caedes oppressit 9, 37, 9. legatos alios ad Scipionem . ., alios Romam . . mittunt 30, 16, 15. ut diversae legiones aliae adversus Capenatem ac Faliscum, aliae contra eruptionem oppidanorum pugnarent 5, 8, 9. cum per magnum otium milites alii ad spectaculum templi lucique versi, alii in litore inermes vagarentur, magna pars per agros . . dilapsa esset 35, 51, 3; alios in hospitiis, alios vagos per hiberna milites . . excipiebant 33, 29, 2. fugientes passim aliae (*sc.* naves) in alto mersae, aliae in terram remis abreptae mox praedae fuere Thurinis 26, 39, 18; navium reliquarum ante portum aliae, aliae in portu deprensae, quaedam a Nicandro . . captae (sunt) 37, 11, 12. cum alia parte Antiochus, alia Seleucus . . castra haberent 53, 17. cum . . populi alii voluntate, alii metu iugum acciperent 40, 49, 1. portus . . ad* Aegeum* mare* alii insulamque Euboeam, alii ad Hellespontum opportune versi 45, 30, 4. (praefecti *v. p. 922, 45.*) primores civitatis criminando alios apud populum alios sua ipsos invidia opportunos interemit 1, 54, 8. si alii principum nostrorum vobis, alii regi faverunt 45, 24, 5; *(v. p. 924, 39.)* (purpurati *v. p. 922, 44.*) sequebatur turba propria alia cognatorum sodaliumque . ., alia publica sollicitudine excitata 2, 49, 5. urbes alias Poenus, alias Rus expugnat 25, 6, 20.

β) *diversis praedicatis; αα) eodem casu:* cum Aetoli . . alii palati* semermes vagarentur, alii in castris . . per somnum vinumque dies noctibus aequarent 31, 41, 10. alias earum (*sc.* civitatium) in Philippi, alias in Ptolomaei fuisse potestate, alias per multos annos . . libertatem usurpasse 35, 16, 10. omnia teneri custodes rati* alii per murum fugere, alii salire de muro 25, 24, 5. gentes . . aliae iracundae, aliae audaces, quaedam timidae, in vinum, in Venerem proniores* aliae sunt 45, 23, 14. alii (homines) circumstantes concilium bellum in Ros poscunt, alii ad concitandam in arma multitudinem agrestium discurrunt 8, 27, 9. alii vani, alii leves admodum ictus erant 34, 39, 2. milites . . alii superne . . decurrunt, alii ad exitus theatri . . obsistunt 24, 39, 4; quod ubi fieri milites sensere alii ⟨non moleste ferre, alii *add. Mg*⟩ gaudere palam 44, 36, 7*. nautae . . alii turbae obsistunt, alii ab litore naves in altum expellunt 41, 3, 2. alias mersit, alias cepit naves, quae* novissimi* agminis erant, cursum in Asiam verterunt 36, 20, 8; *(v. p. 923, 28; 31.)* alia (*sc.* opera hostium) disiecerunt, alia igni corruperunt 25, 11, 10. alia parte ipse aggressus est, alia . . Punicum praesidium . . erupit 26, 5, 6; oppidum alia parte clausum mari, alia ab terra egregie munitum 28, 6, 11; praetor . . cum alia parte Ambraciam oppugnari cerneret, alia infestam oram navibus hostium esse, alia Amphilochos . . vastari 38, 8, 2. Aetolorum principes alii leniter questi sunt . ., alii ferocius incusarunt . . 33, 35, 10 *sq.*; cum principum alii in sententia permanerent, alii utendum eius . . consilio censerent 35, 25, 6. alios principum donis ad suam causam perduxit, alios pertinaciter in societate Ra manentis occidit 13, 1; *(v. infra 39.)* prodigia . . alia visa . . sunt, alia nuntiata 34, 45, 6. ex regiis alios tradentis se recipit*, alios vim parantis occidit 29, 30, 6. socii vestri oppugnati, alii ⟨eiecti, alii⟩ interfecti reguli principesque . . causa belli vobis fuere 45, 22, 8*. sacra . . alia terra* celavimus, alia . . amovimus ab hostium oculis 5, 51, 9. Salapitani alii perfugas . . invadunt, alii . . absterrent hostem 27, 28, 12. socios, ex quibus alios in civitatem . . accepissent, alios in ea fortuna haberent, ut . . 26, 24, 3; neve . . alios nimium deprimatis ex sociis vestris, alios praeter modum extollatis 37, 53, 6. cur . . alias Ris tradi urbes nec nominari eas, alias nominari et sine traditione liberas iuberi esse . . ? 33, 31, 2; cum Perseus . . Graecas urbes alias obsideret, alias denuntiatione armorum terreret 45, 3, 7. — ββ) *diversis casibus:* aliis (*sc.* civitatibus) fines ad-

icitis, alias agro multatis, aliis* vectigal imponitis 38,48,4. cum alias custodias fefellisset, per alias impetu constanti perrupisset* 5, 8. ut ancipitia munimenta adessent, alia in urbem .. versa, aliis frons in Etruriam spectans .. obstruebatur 5, 1, 9.

b) *sine subst.* α) *masc.* αα) *sing.:* cum pro ingenio quisque fremerent, alius: 'per obices viarum [alius* *del. Muret*] per adversa montium .. eamus ..!' alius: 'quo aut qua eamus?' 9, 3, 1 *sqq.;* praesidium Punicum alius decem, alius septem, alius haud plus quam duum milium fuisse scribit 26,49, 2. — [ββ) *sing. et plur.:* alius* (alii ς *Mg Ml*) exeundum in aciem, alii castra tuenda censent 9,45,11. alius* *(del. Crév. Mg)* superbiam postulatorum increpare ..; alii parvas .. belli causas tanto regi eas civitates esse *(sc. dicere)* 35, 17, 3 *sqq.*] — γγ) *plur.* ααα) eodem praedicato; 1) *subi.:* de Philocle nihil certi vulgatum* est; alii primo audaciter negantem, postquam in conspectum adductis sit Xychus*, non ultra tetendisse, alii tormenta etiam infitiantem perpessum adfirmant 40,55, 7. alii cum ardentibus facibus, alii stuppam picemque .. ferentes .. advenere 38, 6, 2. aliis redeundum, aliis penetrandum in Dardaniam censentibus 40,58,7; *(v. supra 16;)* diversae sententiae erant, quod alii extemplo agendum, alii .. differendum .. et alii legatos tantummodo mittendos, alii cum omnibus copiis eundum censebant 36, 6, 9 *sq.;* consilium de Histrico bello cum haberet cos., alii gerendum extemplo .., alii consulendum prius senatum censebant 41, 1, 1; cum sententiis variaretur et alii redimendos de publico, alii nullam publice impensam faciendam .. censerent 22, 60, 3; cum ⟨alii manendum *add. Va*⟩ in fide, alii cedendum fortunae .. censerent 25, 15, 16*; cum .. alii manendum in Ra societate, alii non aspernandam amicitiam regis censerent 36, 12, 2; cum alii ⟨.. censerent, alii⟩ praecipites sine responso agendos ⟨e⟩ castris *(sc. legatos)* 44, 35, 5*. convenere extemplo alii iam ante ad hoc praeparati, alii metu 1, 47, 9. alii .. fratris .. gratia extractum ad tantum honorem credunt, alii orationem ipsum tempestivam .. habuisse 5,12,12; favisse nos regi et illum vincere maluisse, ideo bello persequendos esse credunt alii vestrum, ⟨alii⟩ voluisse quidem nos hoc, non tamen ob id bello persequendos esse 45, 24, 2 *sq.*; alios deorum aliquem cultum, alios concessum ludum et lasciviam credere esse (*sc.* Bacchanalia) 39, 15, 7. alii dicere exturbandos Aetolos ..; alii .. regii generis aliquem in speciem adsumendum 35, 36, 7. cum alii mores et instituta eorum, alii res gestas, alii speciem ipsius urbis .., alii singulos principum eluderent 40, 5, 7. epulati sunt alii accubantes, alii stantes 24, 16, 18. alios .. plus eo quod imperatum sit, alios minus* facere 44, 33, 6; alii sociis, alii pRo iniuriam faciebant 41, 8, 9. alii metu recessisse eum ab hoste ferebant .., alii ignarum, belli quae* in dies fortuna novaret 44, 8, 2. cum alii abesse eum* *(Persea),* alii aegrum esse .. fingerent 42, 2, 1. alii fugam conscisse .., alii fraude Rorum interfectum .. fremebant 33, 48, 10 *sq.* signum aliis dari, receptui aliis cani iubentibus 4, 31, 3 *(de tribus viris dicitur!).* alios, quod tardius ab urbe exisset, alios, quod iniussu senatus .. in Etruriam transisset, .. sibi .. negare triumphum 10, 37, 6 *sq.* alii .. pluribus quam ipsi erant, alii paucioribus occurrerant 38,40,14. cum alii ipsos, alii comites eorum .. percunctarentur 27, 51, 4. (perfugio *v. p. 927, 21.*) alii scalas, alii ignem, alii alia .. portabant 34, 38, 4. Scipionem alii .. per Boiorum .. agros .. isse .. scribunt, alii nulla .. gesta re Romam .. redisse 48, 1; non de accusatore convenit; alii M. Naevium, alii Petillios diem dixisse scribunt 38, 56, 2; non ubi mortuus aut elatus sit (*sc.* convenit); alii Romae, alii Literni et mortuum et sepultum (*sc.* scribunt) 38, 56, 2 *sq.* duplex inde fama est: alii vi captam urbem .., alii .. ipsos se in dicionem consulis .. permisisse auctores sunt 8, 20, 6. duplex inde fama est: alii proelio victum Latinum in pacem .. iunxisse tradunt, alii .. fidem futurae amicitiae sanxisse 1, 1, 6 *sqq.:* Servilium, cui Prisco alii, alii Structo* fuisse cognomen tradunt 4, 21, 10; alii .. Samnites victos .. tradunt, alii Marte aequo discessum 9, 44, 7; decem milia novorum militum alii scripta in supplementum, alii novas quattuor legiones *(sc. tradunt)* 22, 36, 2; alii in castris Ris sepultum (*sc.* esse Gracchum) ab suis, alii ab Hannibale .. tradunt 25, 17, 4; Cn. Scipionem alii .. caesum tradunt, alii .. perfugisse 36, 13; T. Quinctius cos. .. moritur; alii Tarenti, alii in Campania mortuum tradunt 27, 33, 6*;

duplex fama est, quod ad Pleminium attinet*; alii .. in exsilium .. euntem .. vi retractum tradunt, alii ab ipso Scipione legatum .. missum, qui .. 29, 21, 1 *sq.;* is ubi .. captus sit .., parum inter auctores constat; alii principio belli .. circumventum ab regiis navibus tradunt, alii, postquam transitum in Asiam est*, .. cum duobus equitibus oppressum 37, 34, 5 *sq.* aliis ad regem trahentibus civitatem, aliis ad Ros 42, 44, 3; seditione inter ipsos dimicatum (est), cum alii ad se, alii ad Eumenem civitatem traherent 39, 34, 4. — 2) *obi.:* iis querentibus inopiam colonorum: aliis belli casibus, aliis morbo absumptis, quosdam .. reliquisse colonias 37, 46, 10. alios recurrentis in* arcem, alios palantis in agris* caesos (esse) 4, 55, 4. alii vadis, alii sicco litore excepti partim armati partim inermes ad aciem suorum perfugere 22, 19, 12. ad frumentum comparandum missi (sunt) alii in Volscos, alii Cumas 2, 9, 6. cum alios verecundia pristinae maiestatis .., alios recordatio ingentium meritorum motura esset 39, 49, 11. alios somno stratos, alios .. inermis .. obtruncat 23, 35, 18. ad summos honores alios scientia iuris, alios eloquentia, alios gloria militaris provexit 39, 40, 5. — 3) *gen.:* murmur ortum (est) aliorum cum adsensu, aliorum inclementer adsentientes increpantium 32, 22, 1. — 4) *dat.:* aliis arma insignia, aliis equos (aliquis *V*), quibusdam captivos dono dabat 42, 61, 1*. aliis per Pythoum placebat via, aliis per Cambunios* montes .., aliis (ariis *V*) praeter Ascuridem* paludem 44, 2, 6. — 5) *ab:* discursum inde ab aliis circa templa deum .., ab aliis domos 27, 51, 7. — ββ) diversis praedicatis. 1) eodem casu; 1a) *subi.:* alii .. in aquam caeci ruebant, alii .. oppressi (sunt) 1, 27, 11; alii aversabantur preces .., alii .. atroci responso iudicium suum praeferebant 3, 12, 9; cum alii agmine inruerent, alii desertos scanderent muros 5, 21, 12; inde alii arma capere, alii .. convocare suos 6, 3, 8; alii .. terra marique rem gerendam censebant, alii totum in Hispaniam Hannibalemque intendebant* bellum; erant, qui .. censerent 21, 6, 6; alii resolutis oris in ancoras evehuntur*, alii .. ancoralia incidunt 22, 19, 10; caesis aliis, aliis circumspectantibus fugam 29, 3; maior .. clamor oriebatur, cum alii negarent nosse, alii nunc probra nunc humilitatem obicerent 23, 3, 11; iam primi conseruerant manus, cum alii catervatim currerent, alii nondum e castris exissent 27, 5; flere omnes repente .. et alii manus ad caelum tendere deos incusantes, alii strati humi suum quisque nominatim ducem implorare 25, 37, 9; alii ruunt ad portas, alii .. super vallum saliunt 39, 5; alii accipiunt imperia .., alii offerunt se, si quo usus operae sit 26, 9, 9; alii .. manserunt, alii domos digressi sunt 14, 4; alios ad Hannibalem transfugisse, alios ad Romam incendendam profectos (esse) 27, 13; alii trepide* cedunt, alii segniter subeunt 27, 12, 15; ut alii machinas scalasque ad muros ferrent, alii procul ex navibus vulnerarent moenium propugnatores 15, 6; de M. Livio .. actum est aliis .. notantibus praefectum .., aliis praemia decernentibus .., mediis ad censores .. notionem* de eo pertinere dicentibus 25, 3 *sqq.;* alii gratulabantur, alii gratias agebant, quod .. 28, 9, 6; ita mota omnia accepit, ut alii in armis essent, alii obsidione ad defectionem cogerentur 34, 18, 2; ludos Ros primum senatus a populo secretus spectavit praebuitque sermones .. aliis tandem quod multo ante debuerit tributum existimantibus* .., aliis demptum ex dignitate populi .. interpretantibus 54, 4; orta inde altercatio est aliis pro speculatore comprehendi .. iubentibus, aliis negantibus tumultuandi causam esse 61, 12; in diversum sententiae tendebant aliis vim* adhibendam* .. censentibus .., aliis nunc vires urbis .. memorantibus nunc .. tempus anni .. minime obsidioni .. aptum 36, 10, 7 *sq.;* trepidatur aliis in urbem currentibus ad suos revocandos, aliis ex urbe naves cursu repetentibus 37, 29, 4; P. Scipioni .. duo Q. Petillii diem dixerunt; id, prout cuiusque ingenium erat, interpretabantur; alii .. universam civitatem .. accusabant ..; alii neminem unum tantum eminere civem* debere, ut legibus interrogari non possit (*sc.* dicebant) 38, 50, 5—8; undique omnes alii deprecari tribunum, alii castigare 39, 5, 1; destituta (est) senectus aliis exspectantibus suam mortem, aliis ne exspectantibus quidem 40, 54, 3; Perseus .. alios* .. iubet .. comminus proelium conserere, alios eminus tela ingerere 42, 65, 7; acuere alii gladios, alii galeas bucculasque scutorum*, alii loricas tergere, alii aptare corpori arma .., quatere

alii pila, alii micare gladiis 44, 34, 8. — 1b) *obi.:* (caedo *v. p. 927, 52.*) alios inacie occidi, alios morbo absumi 27, 9, 3; correpti alii flamma sunt, alii ambusti adflatu vaporis 28, 23, 4; alios ⟨per agros palatos oppressit, alios *add. Ml*⟩ iam congregatos pugnando vicit. ex his multi occisi, multi capti; alios verberatos crucibus adfixit.., alios dominis restituit 33, 36, 2 *sq.**; (cogo *v. p. 928, 24.*) alii* fusi sunt, alii.. oppressi sunt 37, 42, 2*; *(v. p. 927, 42.)* — 1c) *dat.:* pro cuiusque ingenio aliis* iam certum gaudium (*sc.* erat), aliis nulla.. futura fides erat 27, 50, 11; Seleucus.. aliis terrori erat, aliis praesidio 37, 21, 6. — 2) diversis casibus: consul.. exercitum purgare missionibus turbulentorum hominum instituit, aliis emerita dicendo stipendia esse, alios graves iam aetate aut viribus parum validos 7, 39, 1. qui passim per agros fusi erant, ⟨alii *add. Luchs*⟩ vestigia cedentis sequentes Placentiam contendere, aliis timor hostium audaciam ingrediendi flumen fecit transgressique in castra pervenerunt 21, 56, 5*. alii fugientes pugnantium globo inlati haerebant, alios redeuntes in pugnam avertebat fugientium agmen 22, 5, 5. eam sententiam alii totam aspernari..; aliis non tam sententia displicere quam animus deesse 50, 5 *sq.* Campanis in familias singulas decreta facta..; aliorum bona publicanda, ipsos.. et coniuges vendendas..; alios in vincula condendos 26, 34, 2 *sqq.* alii furcis detrudebantur, in alios lupi superne ferrei iniecti (sunt) 28, 3, 7. alii missi ab regulis sunt.., alii ipsi professi.., alios aemulatio et certamen.. traxit; quidam*.. ferro decreverunt 21, 3 *sqq.* varie dux fatigabatur alios.. arma capere.. cogendo, aliis, ne.. inconditi.. excurrerent*, obsistendo 29, 34, 11.

β) ***neutrum.*** αα) *eodem praedicato;* 1) *subi.:* multa alia eiusdem generis alia vera, alia adsimulata admirationis humanae in eo iuvene *(sc. Scipione)* excesserant modum 26, 19, 9. ab effusa fuga.. impedita alia opere iam coepto, alia apparatu operis morabantur 25, 11, 5. in navis administratione alia in secunda*, alia in adversa* tempestate* usui sunt 34, 6, 6. alia muris, alia Tiberi obiecto videbantur tuta 2, 10, 1. — 2) *obi.:* (gero *v. p. 920, 36.* impedio *v. supra 46.*) alia fossis, alia vallo, alia turribus muniebat 32, 5, 12. ibi alia vallo, alia fossa, alia lapidum congerie.., alia arboribus obiectis.. permuniit 31, 39, 8. — ββ) *diversis praedicatis;* 1) eodem casu: ut alia fecisse se secundum decreta legatorum diceret*, alia non per se stetisse quominus faceret 39, 47, 5; alia excusanti iuveni, alia recipienti futura ita, ut maxime vellet senatus, responderi placuit § 7; cernebam Persea.. alia armis occupantem, alia.. favore ac benevolentia complectentem 42, 13, 4. — 2) diversis casibus: Servius.. alia decernit, de aliis consulturum se regem esse simulat 1, 41, 6.

D) **alius alium** *sim.* a) *ad prius* alius *acc. subst. vel pron.* α) *subst. praecedit:* amicorum, qui alii alio casu servati ex proelio Pellam venerant,.. nemo ad eum venit 44, 43, 5. tot bella repente alia ex aliis locis exorta 31, 40, 7. ut.. ceteri passim alii alia peste absumpti sint 25, 19, 17. decepti clamoribus aliis ex alio exsistentibus loco 31, 37, 2. decemviri.. alius in aliam partem castrorum.. discurrunt 3, 50, 12. trepidare Damocritus ceterique duces.., excitare* alii alios 31, 41, 11 *sq.* equites.. alii alia in civitates suas dilapsi sunt 44, 43, 3. exsules.. in castra Ra convenerunt; multi autem erant.. alii ab aliis expulsi 34, 26, 13. foedera alia aliis legibus, ceterum eodem modo omnia fiunt 1, 24, 3. interim legati alii *(MFURD, del. Crév.)* alia moliri 2, 3, 6*. nisi liberos.. tempore alium alio tolleret 40, 3, 7. milites decem pastorum habitu mittit pecoraque diversos alium alibi.. pascere iubet 9, 2, 2. (milites) alii (aliis *V*) parte alia in urbem inrupturi* 44, 11, 9. ex refectis navibus alias in alium usum retineri ad urbem placuit 42, 48, 5. levatos se oneribus* impensisque, quibus alia aliis imperantibus exhauriebantur 43, 17, 3. primos ordines.. mittebat, qui.. vagi per castra alius alia aditus.. specularentur 30, 4, 1 *sq.* putearios*.. iussit.. alios alibi modicis intervallis fodere* 44, 33, 1. incitavere quosdam ad petendum tribunatum militum, alium alia de commodis plebis laturum se.. profitentem 4, 36, 1. exprobrantes suam quisque alius alibi militiam 2, 23, 11; tum pro se quisque alii aliis dicere 10, 25, 9. ita duo deinceps reges alius alia via ille bello, hic pace civitatem auxerunt 1, 21, 6. Ros, qui alii aliunde coibant convocabanturque

44, 12, 3. omnis illas victimas.. alias alio caedente mactate 45, 39, 12*. — β) *subst. sequitur; αα)* alius *praedicati vice fungitur:* alia enim aliis et honesta et probabilis est* causa armorum 37, 54, 14. si alia aliorum sit condicio 2, 29, 8; Philippus aliam aliarum civitatium* condicionem esse respondit 32, 10, 4; civitatium . . cognitis causis decem legati aliam aliarum fecerunt condicionem 38, 39, 7. — ββ) alius *attributi vice fungitur:* aliis alio delatis navibus 37, 33, 4*. aliis alio itinere iussis certo tempore ad regiam venire pastoribus 1, 5, 7. (salem) alio alibi pretio praebendum locaverunt 29, 37, 3. aliis aliae spes ac metus iactantur 30, 33, 10*. aliis alia regna crevisse rebus 45, 19, 9.

b) *ad prius* alius *non acc. subst.* α) masc. 1) *subi. et obi.:* (excitare *v. p. 930, 26.*) alii alia non taciti solum opinabantur, sed sermonibus etiam ferebant* Ros facturos 33, 32, 3. (fero *v. p. 930, 48.*) cum . . alii alia interrogarent 30, 22, 5*. alii alios per speciem celebrandarum cantu epularum invitant 9, 30, 8. cum alii alium nominarent 26, 18, 4. — varios vultus cerneres ut in civitate aliorum alias partes foventium 33, 48, 11. — 2) *subi. et abl.:* alii alio leto absumpti 40, 4, 15; (Coriolanum) perisse tradunt alii alio leto 2, 40, 10. alii aliis locis.. opponuntur* 24, 39, 1. (alii parte alia *v. p. 930, 37*). — 3) *subi. et adv.:* dum dispersi alii alia .. excurrunt 2, 53, 1. dilapsi (sunt) passim alii alio 54, 9. cum alii alio mitterentur 7, 39, 2; cum alii alio tenderent* 24, 28, 1; si alii alio trahant res § 4. — 4) *gen. et nomin.:* cum aliorum causa alia esset 8, 14, 1. — β) neutrum: cum aliud alii censerent, tum Annius . . 8, 4, 1; cum aliud alii (*sc. ex tribus tribunis militum*) videretur 4, 31, 2. *(v. supra 23.)*

c) alius *secundo loco positum praecedente* aliter: reditus in Macedoniam Demetrii legatorumque aliter aliorum adfecerat animos 39, 53, 1; aliter apud alios ordinatis magistratibus 2, 21, 4.

E) **alius alium** *sim.* **vi reciproca.** a) *i. q. in vicem, inter se.* α) *subi. et accus.:* non tam victoria laeti quam alius alium accusantes 37, 24, 10. et meminerant et admonebant ⟨alii⟩ alios supplicium ex se, non victoriam peti 28, 19, 11*. cunctati aliquamdiu sunt, dum alius alium, ut proelium incipiant, circumspectant 2, 10, 9. exsultare gaudio plebes ..; alius alium confirmare, ne nomina darent 24, 2. tum alii alios hortari 10, 36, 10; milites alius alium*, ut adderet gradum . ., hortabantur 26, 9, 5. ipsa festinatione et certamine alii* alios impediunt 44, 11. his vocibus alii alios cum incitassent 2, 55, 4. tandem equites alius alium increpantes* .. clamore renovato inferunt pedem 7, 8, 2. alii alios intueri 9, 5, 8; 33, 32, 7; intuentes alii alios .. diu immobiles silent 9, 2, 11; circumspectant ora principum aliorum alios intuentium 26, 18, 6; diu silentium aliorum alios intuentium fuit 32, 20, 1. paulisper fremitus adprobantium dicta fuit monentiumque aliorum alios, ut . . 34, 50, 2. cum paucitas parum tuta esset, respicere alii alios 23, 27, 6. rogitantes alii alios 1, 29, 3. — β) *subi. et dat.:* periurium alius alii exprobrantes 31, 18, 6. ut fidere alii aliis possent 35, 3, 4. [alia* aliis innexa (navis) *v. p. 890, 4.*] — γ) *subi. et praep.* 1) *ab:* tres duces discordantes, prope ut defecerint alii ab aliis 26, 41, 20. alius ab alio impleti rumoribus domos referunt consulem .. caesum .. 22, 7, 8. — 2) *in:* ut prae densitate arborum immissorumque aliorum in alios ramorum perspici caelum vix posset 40, 22, 3. concursatio in obscuro incidentium aliorum in alios incertum fecerat, an hostis intra vallum esset 41, 2, 6. nunc alii in alios, nunc in scuta incumbentes sustinebant impetus 35, 5, 7. — 3) *per:* acuti* aliusque per alium immissi rami* locum ad inserendam manum non relinquunt* 33, 5, 11. — δ) *obi. et abl.:* dum omnia suspecta efficere vult, aliud alio confundit 40, 13, 5. — ***non prorsus eadem est significatio*** 42, 3, 9: (censorem) ruinis templorum templa aedificantem tamquam non iidem ubique di immortales sint, sed spoliis aliorum alii colendi exornandique*; ***quo loco significatio reciproca non inest, sed est potius*** *i. q.* tamquam alii dei spoliandi sint, ut alii colantur exornenturque, *cf.* C).

b) *i. q. unus alterum et alter tertium et tertius quartum et sic porro.* α) *subi. et accus.:* aliis excitantibus alios *(i. e. uni excitant alios et hi rursus alios)* 29, 6, 12. Galli . . alterni innixi sublevantesque in vicem et trahentes alii alios .. in summum evasere 5, 47, 2. urgent .. alii alios 10, 5, 3;

urgentes deinde alii alios ubi* evaserunt extra vallum . ., ita repente irruperunt*, ut . . 41, 26, 4. — β) *subi. et dat.:* subeuntes alii aliis in custodiam valli stationesque, donec per omnis suffragium iret 25, 37, 6. eae (*sc.* matronae) per manus succedentes deinde* aliae aliis . . in aedem Victoriae . . pertulere* deam 29, 14, 13; cum sine intermissione . . alii aliis succedentes pars scalas muris, pars* ignem portis inferrent 43, 18, 7; quadrifariam diviso exercitu, qui* alii aliis succederent ad pugnam 4, 22, 5. — γ) *subi. et gen.:* succedentibus aliis in stationem aliorum 36, 23, 5. cum alii* super aliorum capita ruerent 24, 39, 5. — δ) *subi. et abl. c. comp.:* alius alio ferocius . . superbiam postulatorum increpare 35, 17, 3. alii aliis magis recusare ac reclamare* 29, 15, 11. cum alia aliis terribiliora adferrentur 4, 26, 7. — ε) *obi. cum abl.:* sedulo aliis alia imperia turbans terit tempus 8, 26, 3. — ζ) *alii ex aliis:* concedendo omnia . . plebem . . asperiorem alia ex aliis iniquiora postulando, cum prima impetrasset, futuram (esse) 4, 2, 9; multitudinem cos. . . alias ex aliis fingendo moras retinebat 7, 39, 3; aliis ex aliis orientibus bellis 31, 13, 4; quia nos bella nunc Punica, nunc Gallica, nunc alia ex aliis occupaverant 34, 32, 2. — η) *alius in alium:* extremas arborum succisarum impellunt, quae alia in aliam instabilem ac per se male haerentem incidentes . . arma, viros, equos obruerunt 23, 24, 9. — ϑ) *alius super alium; αα) cum verbis corruendi, moriendi:* duo Ri super alium alius . . corruerunt 1, 25, 5. impulsi retro ruere alii super alios 7, 23, 10; *(v. supra 15;)* multi . . ruentes super alii alios in angustiis portarum obtriti sunt 30, 5, 10*; cum solutis ordinibus velut caeci super alios alii ruerent* 37, 43, 9. arma et viri super alios* (*Ml* alium *P*) alii praecipitantur 22, 6, 5. alii super alios cadentes obstinate* moriebantur 30, 8, 9. ut . . alii super alios et iumenta in homines occiderent* 21, 35, 12. — quippe qui alii super alios trucidentur, exsulatum eant, bona amittant 1, 50, 6. — ββ) nec sustineri* alii super alios inferentes sese possunt 39, 31, 10. iacula . . alia super alia emittunt 26, 4, 7. — γγ) *cum verbis nuntiandi:* super alios alii nuntiant dictatori *(sq. acc. c. inf.)* 10, 5, 4; cum . . speculatores sequi legiones Samnitium . . alii super alios nuntiarent 9, 23, 3; prodigiis, quae alia super alia nuntiabantur 23, 36, 10*; hae clades super aliam alia Romam cum essent nuntiatae 25, 22, 1. cum . . alios super alios nuntios ad ducem mitterent premi sese 33, 7, 6; eques alius super alium ab Hasdrubale missus . . iubet 22, 19, 8. nuntiis aliis [prope*] super alios adferentibus tantum non iam captam Lacedaemonem esse 34, 40, 5. super alium alius idem omnes adfirmantes veniebant 39, 49, 7. quod alii super alios (alisuperatios *V*) legati venirent 42, 25, 8; alium super alium recentes ex fuga venturos fuisse 44, 44, 7. cum alii super alios recurrentes ex proelio clamarent fugere pavidos Ros 33, 8, 1. — alii deinde super alios diripi passim ferrique fortunas militum vociferabantur 8, 38, 13. — δδ) *cum verbis cumulandi sim.:* nova clades nuntiata aliam super aliam cumulante . . fortuna 23, 24, 6*; cum aliae super alias clades cumularentur 26, 41, 17; cum in Hispania alia super aliam clades . . duos* exercitus . . delesset 27, 40, 4; *(v. supra 3.)* ut aliud super aliud cumularetur familiae nostrae funus 26, 41, 8. quae a te tuisque alia super alia facinora eduntur 34, 32, 9. alio super aliud scelere cum haud dubie indutiae ruptae essent 30, 25, 9. omnium . . quae impie nefarieque per biennium alia super alia es ausus 3, 56, 4. pestem . . tot super alia aliis bellis exhauriri nequisse 6, 10, 8. in hoc immenso aliarum super alias acervatarum legum 3, 34, 6; vocis verborumque quantum voletis ingerent (*sc.* tribuni) et criminum in principes et legum aliarum super alias et contionum 68, 4.

F) **alius atque alius,** *i. q. semper novi.* a) *acc. subst.:* (*substantivum semper sequitur, praeter* 22, 15, 7 Numida alii atque alii): cum alia atque alia* agmina erumperent 36, 38, 4. Hannibal laborantibus suis alia atque alia . . mittens auxilia 22, 28, 11. quos cos. aliis atque aliis . . causis mittebat 7, 39, 7; dilatis alia atque alia de causa comitiis 8, 23, 17; res . . aliis atque aliis de causis dilata erat 28, 35, 1; subtrahere sese per alias atque alias causas* 44, 16, 6. per alia atque (aliaquae *V*) ⟨alia⟩ pavida consilia et imperia trepidans 6, 2*. quotannis alium atque alium dominum sortiuntur 31, 29, 9. obaeratam plebem obiectari aliis atque aliis hostibus 6, 27, 6.

(imperia *v. p. 934, 50.*) in alia* atque alia flectendo itinera eludens 29, 33, 8. crescebat interim urbs munitionibus alia atque alia adpetendo loca 1, 8, 4; ut praedatum milites trans flumen . . aliis atque aliis locis traicerent* 2, 11, 2. Numidae alii atque alii occursantes refugientesque 22, 15, 7. cum alii atque alii nuntii bellum instare adferrent 35, 24, 1. cum alia atque alia parte nova aliqua clades oreretur 5, 42, 3; bellum aliis atque aliis in Italiae partibus . . gerere 30, 28, 8. Marcellum aliae atque aliae obiectae animo religiones* tenebant 27, 25, 7. alia atque alia subole iuniorum ad bella instauranda totiens usos esse (*sc.* Volscos) 6, 12, 4. — b) *pro subst.:* idem saepius eodem modo et alii atque alii (*sc.* fecerunt) 25, 23, 6. — nec deinde alios atque alios mittendo* temptare eum* destitit 43, 23, 8; alii atque alii de industria, quo pluribus omnia nota essent, mittebantur 30, 4, 3. alios atque alios dies noctesque travehendo intra paucos dies omnes copias traiecit 38, 16, 6.

adnotationes: alius *saepe idem valet ac diversus, sive loco:* alia regione *v. p. 894, 33;* in alio tractu orbis *897, 49, cf. 891, 51; sive genere, quam vim si habet, interdum opponitur:* idem *(879, 8; 26; 888, 26, cf. 930, 31)*, similis *(877, 50)*, communis *(877, 52)*. *praeter hos locos* alius *est i. q.* diversus, *ubicumque sequitur* ac, quam, *alterum* alius, *qui loci collecti sunt p. 944, 3 sqq., cf. etiam multos locos sub* D) *allatos, velut:* aliam aliarum civitatium condicionem esse *931, 7. ex ceteris locis, quibus* alius *vim habet diversi, hos commemoro:* alium facere *882, 18; 915, 28;* res . . in statum alium ex regno formandas *896, 53;* omnia . . mutaverant* . . alia spes, alius animus, fortuna quoque alia urbis videri *877, 23;* velut si cum alio exercitu a Capua exiret, nihil usquam pristinae disciplinae tenuit *883, 32;* simulato sacrificio aliud petisse *919, 47;* alia in speciem praeferentes *921, 4; praeterea 881, 22; 29; 883, 34; 892, 22; 896, 25; 899, 19. — cum negatione:* haud alio quam si evasisset vultu *905, 29;* quid . . est aliud, si plebeiam patricius duxerit, si patriciam plebeius? *909, 2, cf. alios locos p. 908, 45 — 912, 26 passim.*

alius *nonnumquam ad duos pertinet. primum adfero locos, ubi praecedit* duo, anceps, duplex: duo . . reges alius alia via . . civitatem auxerunt *930, 52;* duo Ri super alium alius . . corruerunt *933, 36; quibus duobus locis* alius alia via, super alium alius *Livius posuisse videtur, quod talia erant usitata, contra* alter altera via, super alterum alter *non in usu fuisse videntur.* — ancipitia munimenta . . alia . . aliis *925, 4;* duplex fama est: alii . . tradunt, alii . . *sim. 926, 37; 40; 927, 1;* duobus itineribus fugientes . . alios ad tumulum . . alios in arcem *923, 10. his quinque locis* alii . . alii *positum videtur, quod omnino in hoc usu partitivo, ubi pluralis numerus necessarius est, Livius ponere solet* alii . . alii, *etiamsi de duabus non amplius partibus cogitandum est* (alteri . . alteri *non invenitur nisi* 1, 25, 13 *de adversariis (Ris et Albanis) et* 25, 5, 6 *in substantivo plurali tantum*). — *ter invenitur* alia parte . . alia, *ubi exspectes* altera (*vel* una) parte . . altera *923, 33; 924, 21; 23.* — *notabilis est hic locus:* saltus duo . . angusti sunt . . iacet inter eos . . in medio campus . ., sed antequam venias ad eum, intrandae primae angustiae sunt et . . si ire porro pergas, per alium saltum artiorem impeditioremque evadendum. in eum campum via alia per cavam rupem Ri demisso agmine cum ad alias angustias protinus pergerent, saeptas . . invenere 9, 2, 7 *sqq. deinde Livius quod* 3, 44, 1 *scripsit:* sequitur aliud . . nefas, *quamquam praecedit* 3, 43, 1 *sq.:* duo nefanda facinora decemviri . . adiciunt. L. Siccium . . (interficiunt) . ., *tot verbis interiectis non iam respexit illud quod multo ante posuit:* duo nefanda facinora (aliud nefas *i. q.* 'ein zweites Unrecht', *non* 'das zweite'). — *rarissime* alius *est i. q.* ὁ ἕτερος 'der andere (zweite)'; *praeter 891, 22. qui locus est corruptus, unum invenio locum 879, 25.* — *saepissime* alius *est i. q.* 'ein zweiter', *ubi aut etiam tertius. quartus accedit, aut certe antea nondum dictum est non esse plus quam duos. ex magna exemplorum copia haec adferre satis sit: 883, 18* (sequitur hunc errorem alius error); *880, 43; 881, 15; 15; 882, 24; 885, 42; 886, 31, cf. 29; 33; 34; 50; 887, 13; 888, 5; 32; 889, 1; 890, 17; 894, 11; 24; 898, 33; 900, 42; 919, 34.* — *acc. comparativus:* brevius aliud iter *885, 54;* aliud longius iter *886, 2;* nobilior alius locus *887, 19; opp.* prior: *877, 17; 888, 2; 33.* — *in tribus pluribusve membris, ubi poni solet aut* unus . . alter . . tertius

(.. quartus) *aut* alii .. alii .. alii (.. alii), *in secundo membro invenitur* alius, *in tertio* tertius *vel alia: 879, 34* (.. censores alii .. tertii); *886, 41* (legati .. alii .. tertia legatio); *46* (legati et ad Philippum .. missi et alii in Ligures .. ad Pineum quoque .. legati missi); *893, 6* (porticum extra portam Trigeminam et aliam post navalia et ad fanum Herculis et post Spei *i. e.* porticum unam extra p. Tr., alteram post navalia, tertiam ad fanum H., quartam post Spei).

alii *sexcenties idem valet quod* ceteri 'die anderen, die übrigen, οἱ ἄλλοι', *itemque singularis* alius *cum collectivis coniunctus saepissime idem est quod* reliquus, ceterus, ὁ ἄλλος. *apparet hanc esse vim omnibus locis, quibus additum est* omnis, omnes, *v. p, 942, 32 sqq. itemque, ubicumque invenitur* quique alii, quaeque alia, *locos v. p. 905, 52; 908, 19—30. eadem est vis multis ex eis locis, ubi legitur* cum alii .. tum, et alii .. et *sim.;* ante (inter, praeter, super) alios, (alia); ut omittam alios *sim., v. p. 938, 22—939, 20. — multis sane locis dubitari potest, utrum* alii *sit i. q.* 'ἄλλοι, andere' *an i. q.* 'οἱ ἄλλοι, die übrigen', *tamen larga copia locorum restat, quibus* alius *sine dubio est i. q.* alius omnis, alii *i. q.* ceteri omnes. *ex his adfero hos:* non Veios tantum nec hoc bellum .. intueri, .. sed famam et ad alia bella et ad ceteros populos .. quaerere 5, 6, 6, *ubi* alius *et* ceterus *nihil differunt;* ut pro signis antesignani, post signa alia pugnaret acies *877, 1;* ex sua collegarumque aliorum praeter Gracchum sententia *880, 53;* triarii Ri muniebant, alius exercitus proelio intentus stabat *883, 22;* alios magistratus annuos esse, quinquennalem censuram *887, 43;* inter primos .. atrox proelium fuit, alia multitudo .. terga vertit *889, 11;* decem et octo navibus captis, fugatis aliis *889, 49;* quinque milia captivorum sub hasta venierunt, praeda alia militi concessa *893, 20;* Lilybaeum .. provinciamque aliam Ram *894, 21;* omissis rebus aliis prae cura unius *894, 52;* primum reges captivi .. dein turba alia captivorum *898, 37;* uno aut altero arrepto quieturos alios *914, 18;* cum alii silerent, Nasica unus .. ausus est monere consulem *914, 31;* eum .. dimissis aliis solum retentum *915, 12;* ni .. imperio inhibendo acriter in paucos .. conatus aliorum comprimerent *916, 17;* secretus (secreto) ab aliis *918, 4; 6; 7;* numero militum impar, superior aliis *921, 32;* ad alia discordes in uno consensisse *921, 34; praeterea v. p. 876, 35; 38; 877, 9; 10; 14; 31; 35; 41; 44; 878, 1; 11; 13; 32; 46; 47; 50; 52; 879, 2; 4; 51; 880, 20; 24; 41*; 49; 52; 881, 3; 4; 8; 11; 14; 26; 54; 882, 5; 10; 11; 16; 20; 21; 22; 883, 9; 15; 21; 30; 884, 3; 47*; 49*; 54; 885, 1; 3; 4; 8; 13; 28; 49; 886, 17; 25; 887, 1; 8; 11; 888, 1; 9; 24; 39; 889, 3; 5; 10; 13; 16; 18; 20; 22; 26; 28; 41; 890, 5; 6; 23; 24; 29; 31; 33; 44; 891, 1; 14; 892, 10; 19; 43; 46; 893, 3; 4 bis; 11; 22; 28; 41; 48; 54; 894, 2; 4; 7; 14; 16; 19; 31; 35; 54; 895, 1; 31; 38; 46; 51; 896, 20; 37; 41; 46; 51; 897, 1; 30; 46*; 47; 52; 898, 1; 4; 25; 29; 30; 32; 35; 41; 43; 45; 46; 48; 49; 899, 34; 40; 900, 31; 35; 913, 52; 914, 20; 27; 29; 30; 32; 33; 41; 45; 915, 35; 49; 916, 1; 4; 6; 11; 29; 31; 49; 51; 53; 917, 7; 10; 918, 3; 920, 5; 24; 54; 921, 12; 20; 29*.*

cum alii .. tum, et alii .. et *sim.:* α) cum dignitate alia .. tum, cum ob alias virtutes tum *sim. v. p. 882, 30; 888, 36; 891, 6; 896, 41; 900, 13;* cum alia tum *921, 18; 43;* cum multis aliis tempestatibus .. tum *897, 16; cf.* si qua alia arte .. tum maxime *878, 2.* — β) et alii .. et *913, 47; (917, 39;) 918, 38;* et alia .. et *921, 8;* et ex aliis locis .. et *887, 26; cf.* et aliae quidem .. orationes .. longe gravissima *890, 51;* et alia .. autem *921, 14;* et alia quidem .. ⟨vero⟩ *921, 23.* — γ) nec alius .. nec *906, 51.* — δ) vel ob aliam dignationem .. vel *882, 26.* — ε) non alii *(subst. et adi.)* solum (modo) .. sed etiam *897, 20; 917, 48.* — ζ) sicut ab aliis regibus .. ita ab hoc quoque *894, 45;* sicut aliarum rerum, arcis Tarentinae *895, 10.*

ante alios, inter alios *sim.:* α) ante alios, alias *(adi. et subst.) 887, 3; 888, 27; 900, 11; 918, 16—32;* ante omnes alias *884, 21;* ante alios omnes *885, 31.* — β) inter alios, *accedens ad verbum eminendi (vi propria vel translata): 882, 37; 898, 24; 918, 47—50;* inter alios omnes *905, 46;* — inter alios *i. q.* et alii .. et *884, 42* (inter aliam gratulationem); *900, 9; 36* (inter vulgus aliud); *sq.* et (= *etiam*) *894, 18; sq.* quoque *895, 19; 921, 40* (inter alia); *41* (inter alia foeda); *praecedit* quoque *892, 27;* inter multa alia .. etiam *907, 52;*

inter multos alios . . quoque *905, 33;* inter multa alia testimonia . . quoque *897, 37.* — *paulum alia est ratio horum locorum:* quae vasa aurea . . inter aliam praedam regiam vidisset *893, 29;* quod . . inter alios captivos . . receptus esset *879, 5;* Hannibalem . . fuisse inter multos alios regios* duces *882, 53 sq.* — γ) praeter . . alia dona *882, 39;* praeter praedam aliam *893, 31;* praeter aliam superbiam . . etiam *897, 6.* — δ) super alia . . elephanti quoque *921, 45.*

ut alios omittam *sim.:* ut alios *(subst. et adi.)* omittam *882, 47; 915, 39; 41;* ut alia omnia . . omittam *908, 7;* ut aliam omnem vitam sileam* (*vel* omittam*) *900, 25;* ut alias . . clades . . taceam *880, 38;* ne alios populos enumerem *892, 37;* ut omnium obliviscaris aliorum *905, 38;* ut omnia . . obliviscamini alia *908, 5.*

per prolepsin alius *saepe ponitur ante id quocum comparatur. huc pertinent loci quibus invenitur:* cum alii . . tum, et alii . . et *sim.*, *et multi ex eis locis, quibus legitur:* ante alios, inter alios *sim.*; ut alios omittam *sim.*, *quos locos v. supra. proprie huc etiam pertinet prius* alius *locorum sub* C) *allatorum. ex copia ceterorum locorum adfero hos:* dis aliis . . Herculi *882, 22;* ad alia discordes in uno . . consensisse *921, 34; praeterea 878, 9; 23; 880, 20; 881, 31; 54; 882, 50; 884, 25; 886, 39; 887, 29; 43; 51; 888, 51; 889, 31; 41; 893, 14; 895, 31; 34; 38; 896, 38; 898, 4; 899, 43; 900, 15; 908, 9; 11; 14; 914, 34; 916, 18; 917, 50; 920, 3; 7; 921, 20; 25; 27.*

per hypallagen alius *interdum cum alio substantivo coniunctum est, quam quocum exspectes, velut:* alius adventus hostium *pro* adventus aliorum hostium *877, 6;* foeditatem aliam vulnerum *pro* foeditatem aliorum *v. 883, 44;* prospero alio successu rerum *pro* prospero successu aliarum rerum *897, 3;* [seriem aliam* . . navium *pro* seriem aliarum navium *896, 29*]. *eo saepius evitatur gen.* alīus, *velut:* alia sanctitate vitae *pro* sanctitate alīus vitae *884, 47;* alio vitae nostrae tenore *pro* alīus vitae nostrae tenore *897, 30; itaque nihil offensionis habet:* desperatione alia salutis *pro* desperatione alīus salutis *882, 7, quo loco falso genetivum* alīus, *quo Livius numquam usus est, Wsbg. coniectura substituit.*

alius *nonnumquam attributive cum subst. coniunctum est, cum substantivum appositio ad* alii, alia *esse deberet, velut:* viri et alia onera *i. e.* die Männer und das andere, nämlich die Lasten. *huius usus cum alia sunt exempla tum haec:* virginitate aliisque caerimoniis *878, 43;* sine fetialibus caerimoniaque alia *ib. 46;* iaculatorum . . alius equitatus *883, 9;* flore aetatis . . ob aliam indolem . . animi *885, 39;* plaustra iumentaque alia *886, 12;* equorum et aliorum iumentorum *ib. 14;* murus . . Ariciae . . et . . Iovis . . aedis de caelo tacta fuerant, et alia ludibria . . credita pro veris *887, 35;* Athamanum rex et magistratus alii Epirotarum *887, 42;* Leontinorum militumque aliorum *888, 24;* pauci . . alia multitudo *889, 3; 7; 10; 16; cf. ib. 12; 18; 22; 26;* equi virique et alia onera *890, 33;* cum armis aliisque oneribus *ib. 35;* ***[falso in horum locorum numero habent Wb et Mr*** *(in adnot. ad* 1, 20, 3*):* circa moenia aliasque portas *893, 3, ubi* aliae portae *opponuntur portis, quas non clausas equites rettulisse paulo ante dictum est; sententia haec est: cum ab ea parte, qua ad urbem accesserant, moenia defensoribus vacua et portas non clausas invenissent, miserant ad alias partes moenium* (circa moenia) *et ad alias portas].* duo milia plaustrorum . . inermem aliam turbam *898, 27;* reges . . turba alia captivorum *ib. 38;* rex . . turba alia captivorum *ib. 48;* ramos oleae ac velamenta alia supplicum *899, 40;* cum ob alias virtutes tum ob recentem favorem *900, 13;* primores . . vulgus aliud *ib. 31;* nobilissimus quisque . . vulgus aliud *ib. 34.* — *horum locorum ei loci sunt similes, quibus ad subst., ad quod* alius *additum est, adiuncta sunt alia, quae non sunt accommodata ad ea quae praecedunt, velut:* civilis alius furor . . ortus 'ein anderer Aufruhr, nämlich unter den Bürgern', *antea enim non de civium, sed de Hispanorum seditionibus dictum est 884, 6;* alia . . manus Cenomanorum *(antea de Insubribus dictum est) 888, 2;* alia maxime plebis turba *898, 35;* alia circumstantium turba *ib. 46;* ex duodecim centuriis equitum octo . . multaeque aliae primae classis *879, 38;* sequitur aliud in urbe nefas *890, 11;* contentionem aliam inter collegas *881, 39;* alia in urbe trucidatio *898, 17 etc.*

acc. a) *ablativus relationis:* ingenio *886, 18.* — b) *genetivus:* aliud iuris *922, 36;* (nihil aliud morae; spei; aliud nihil auxilii; quid aliud causae *v.* A) b) β) ββ.)

nec alium deorum hominumve *919, 16.* — alii *c. gen...* alii (*v.* C): navium reliquarum *923, 30;* earum (*sc.* civitatium) *ib. 52;* principum *924, 30; 32;* principum nostrorum *923, 41;* vestrum *925, 52* (*cf.* Histrorum pauci .. aliis *917, 6*). — (neminem alium suorum *906, 23;* nullo suorum alio comite *901, 41.*) — neque se .. nec factionis suae alium *919, 26.* — c) *ex:* (cum .. quolibet alio ex patribus *906, 9.*) alii ex .. alii (*v.* C): ex regiis *924, 36;* ex quibus (*sc.* sociis) *ib. 44;* ex sociis vestris *ib. 47* (*cf.* ex onerariis .. perpaucae .. aliae *890, 28*). ex refectis navibus alias in alium usum retineri *930, 39.* — d) ***adverbia:*** vel alius *885, 22.* longe alius *884, 51; 886, 18; 894, 32; 899, 45; 47; 920, 17; 922, 29.* et alius (*i. e.* etiam alius) *α*) ***in medio enuntiato:*** *877, 46; 48; 878, 38; 880, 14; 19; 882, 45; 883, 11; 40; [884, 49;] 886, 28; 887, 48; 889, 26; 890, 15; 892, 40; 894, 23; 37;* [*49* et aliae *P*, duae aliae *Mg;*] *896, 40; 898, 8; 31; 46; 899, 3; 900, 3; 906, 4; 914, 12; 915, 21; 919, 37; 39; 920, 5; 39; praeterea tres locos (890, 51; 921, 14; 23) v. p. 938, 32 sqq., quibus Livius primo in animo habuisse videtur scribere:* et alii .. et, *deinde posterius membrum aliter formasse.* — *β*) *in initio enuntiati, ubi saepe dignoscere non possis, utrum* et *sit idem quod* etiam *an quod* que, atque *876, 53; 878, 5; 7* (alia et *V*); *16; 879, 13; 880, 2*; 5; 883, 16; 30; 50*; 886, 26; 887, 35; (891, 34;) 36; (40;) 893, 11; (17;) 894, 16; 900, 4; 913, 10.* — etiam alii *non plus quam semel invenitur 899, 54.* — alii quoque *880, 1; 891, 14; 896, 3.* — e) ***numeralia et pronomina.*** multi. *α*) multi alii; *αα*) *adi.: subst. sq., velut:* multa alia castella *879, 11; 38; 882, 33; 53; 885, 26; 888, 50; 892, 31; 895, 52; 897, 17; 37; 900, 1; 7; 877, 46* (multis et aliis .. aquis). — *ββ*) *subst.: 905, 33; 907, 45; 50; 52.* — *β*) alia multa *(subst.) 907, 49.* — nemo. *α*) nemo alius: *900, 50; 906, 14; 19; 23;* neminem esse alium *ib. 21.* — *β*) alius .. nemo *ib. 16.* — nihil. aliud *praecedit rarissime:* si aliud nihil *911, 50;* (*ceteris 8 locis legitur:* si nihil aliud *911, 40 — 912, 8;*) aliud nihil auxilii habeat *910, 10;* aliud* quidem* actum nihil est *909, 48.* — *ceteris 59 locis collocatur* nihil aliud *908, 45 sqq., quod raro disiungitur verbis interpositis* (autem, profecto, praeterea, est, desse, petentes, quod esset memorabile, unquam in terris, neque agere), *numquam in usu elliptico (v. p. 911, 3 sqq.).* — nullus. *α*) nullus alius; *αα*) *adi.:* nulla alia res *sim. 900, 47; 901, 1; 6; 15; 18; 22; 24; 28; 30; 33; 53; 902, 3; 29*; 35; 903, 6; 8; 904, 5; 16; 19; 22; 29; 37; 905, 2.* 30, 25, 7 *(903, 47) in P est* nulla alia res, *in VR* nulla res alia, *utrumque usus Livianus admittit. inter* nullus *et* alius *interpositum est* cum, ob, profecto *(ter);* vincimur. 30, 36, 6 *(904, 37)* nullum his aliud responsum *BC*, n. aliud his responsum *VRF*, *et* 35, 34, 6 *(905, 5)* nulla erat alia spes *M*, nulla alia erat *B*, nulla alia erat spes *ς*; *etsi de collocatione certum iudicium ferri non potest, tamen nescio an praestet* nullus *et* alius *non disiungere vocabulo interposito.* — nulla res alia *sim. 903, 35; 36; 51; 53; 904, 14; 23;* de 30, 25, 7 *(903, 47) v. supra 7.* — res nulla alia *sim. 901, 14; 903, 27; 904, 1; 905, 1.* — *ββ*) *subst.:* nullus alius *906, 26; 27; 28; 31; 901, 41* (nullo suorum alio comite). — *β*) alius nullus, *adi.: αα*) alia res nulla *sim. 904, 34; 905, 28;* cum alia spes auxilii nulla (*i. e.* non) esset *905, 7;* alia .. via nulla est *ib. 19.* — *ββ*) cum spes alia nulla (*i. e.* non) esset *ib. 6.* — *denique* 29, 22, 4 *(902, 17)* aut illo duce .. vinci .. aut nullo alio posse, *ubi in P est* alio nullo, *in GHVRF* nullo alio, *analogia aliorum locorum suadere videtur, ut praeferamus* nullo alio. — omnis. *α*) omnis alius; *αα*) *adi.; subst. sq. velut* omnis alia vexatio, omnes alii ordines. *sing.: 885, 51; 899, 43. plur.: 878, 33; 881, 52; 884, 21; 30; 891, 10; 895, 11; 13; 25; 900, 28. etiam* 30, 35, 9 *(895, 27) scribendum videtur cum VRF* omnibus aliis rebus, *non cum BC* omnibus rebus aliis, *quoniam nullo alio loco substantivum ponitur inter* omnes *et* alii; *item* 39, 53, 5 *(895, 30) cum M scribendum est* omnibus aliis rebus, *nam etsi quod Mg cum ς scribit* aliis omnibus rebus *non abhorret ab usu Liviano, tamen auctoritas codicis M respicienda est.* — *ββ*) *subst.:* omnes alii, omnia alia: *905, 38; 40; 45; 907, 54; 908, 3; 5; 9; 11; 14.* — *inter* omnis *et* alius *interposita inveniuntur* deinde, ferme, obliviscaris, obliviscamini. — *β*) alius omnis. *αα*) *adi. sq. subst.; sing.: 877, 36; 884, 32; 39; 885, 10; 889, 7; 890, 12; 893, 10 (cf. 24); 900, 25; (cf.* alia undique (*sc.* spe) abscisa *896, 46). plur.: 885, 31; 46; 895, 42.* — praeda alia omnis *893, 19.* — *ββ*) *subst.:* alii

[alius]

omnes, alia omnia *905, 36; 42; 908, 7; 13.* — *denique* 28, 37, 6 *(905, 46) in P est* alios omnes, *in VRF* omnes alios, *quorum neutrum a consuetudine Liviana abhorret.* — plerique: alii* plerique milites *888, 18*;* pleraque alia *908, 16; 18.* — multo plures alios *(subst.) 905, 50.* — qui *(relat.) 905, 52; 908, 19—37. notandum videtur, quod Livius semper scribit* quique alii, quaeque alia, *non* et qui alii, et quae alia, *praeter* 35, 43, 9 clamoribusque et quibus aliis, *ubi propter praecedens* que *alterum* que *vitasse videtur.* — quicunque alius *(subst.) 905, 53; 54.* — quidam *(adi.):* quaedam aliae civitates *sim. 879, 16; 880, 10; 890, 39; 899, 8; (subst.)* quibusdam aliis *906, 6;* quidam et alii *ib. 4.* — quilibet alius *(subst.) 906, 9.* — quis. *(interrog. vi negativa.) adi.:* quae alia res, quibus aliis copiis *sim. 901, 4; 48; 902, 9; 10; 21; 903, 38; 904, 9; 43; 905, 26; (inter* quis *et* alius *ponitur* enim *905, 26).* — *neutrum subst.:* quid aliud *23 locis 908, 45 sqq.* — *praeterquam in usu elliptico (911, 3 sqq.), ubi nihil interpositum est nisi* enim *911, 21 et* igitur *911, 15, saepe* quid *et* aliud *disiunguntur vocabulis interpositis.* — quis *(indef.). α)* alius quis *(adi.) 885, 53; 899, 22; 900, 23;* aliumve quem *(subst.) 906, 11*;* — sive alia qua de causa *879, 29;* aliud si quid postularent *907, 25.* — *β)* quis alius; *αα) adi.:* causave qua alia *901, 35.* seu qua vi alia *900, 20.* si (sive, seu) qua alia arte *sim. 878, 2; 880, 12; 48; 882, 35; 883, 5; 893, 33;* ne (neu) quo alio more *sim. 903, 5; 11; 18.* — *ββ) subst.:* si (nisi, sin, sive) quid aliud *907, 18; 20; 22; 23; 27.* si qua alia *908, 40; 42;* si qua vellent alia *ib. 44;* si quorum aliorum *906, 12.* ne (neve) quis alius *902, 8; 906, 32.* ne quid aliud *912, 9.* — quisquam, quidquam. *α)* quisquam alius *906, 34; 37 (interpositum est* aestimare); *41; 45; 48; 50; 907, 5.* quemquam alium civem *901, 37.* quidquam aliud *7 locis 912, 11—25.* — *β)* alius quisquam *906, 39; 43; 54; 907, 2; 7;* alius antea quisquam *906, 51.* aliud quidquam *912, 16.* — quisquis: quidquid aliud *5es 907, 29 sqq.; semel interponitur* denique. — ullus. *α)* ullus alius. *αα) adi.:* ulla alia res *sim. 900, 40; 41; 901, 5; 46; 902, 1; 903, 40; 45; 904, 25.* ulla res alia *sim. 901, 50; 903, 15; 904, 18.* finem ullum alium *902, 30.* — *ββ) subst.:* ullus alius *907, 8; 11.* — b) alius ullus. *(solum adi.)* alia ulla res *sim. 902, 46; 903, 1; 2; 20; 49; 904, 36.*

sq. **comparatio.** *post* alius ***non negatum*** *sq.* ac *879, 27.* praeter *880, 54.* praeterquam *916, 47.* quam *912, 32; 919, 36; 51;* longe alius quam *884, 52; 886, 19; 894, 32; 899, 45; 48; 920, 18. alterum* alius *922, 29—40.* — *post* alius ***negatum*** *sq. plerumque* quam, *plus quam 120 locis; nonnumquam* nisi, *raro* praeter, praeterquam. a) *sq.* quam; *α) utrumque membrum suum verbum habet 909, 46; 910, 3; 17; 922, 3.* — *β) verbum prioris membri omissum est, velut* nihil aliud quam steterunt parati ad pugnam. nihil (quid) aliud quam *19 locis 911, 3 sqq.* nec quidquam aliud quam *912, 25.* nec aliud .. quam *922, 21.* — *γ) idem verbum ad ambo membra pertinet, velut* quae alia res quam celeritas victoriam dedit? quam *sequente subst. vel pron. 901, 7; 19; 53; 902, 3; 22; 31; 41; 45; 51; 903, 14; 24; 28; 39; 41; 48; 50; 51; 904, 9; 12; 15; 905, 14; 906, 15; 28; 29; 908, 47; 51; 909, 17; 21; 29; 32; 34; 35; 54; 910, 5; 15; 27; 37; 39; 51; 911, 41; 912, 14; 919, 10; 17; 19; 921, 49; 54; 922, 9; 15; 17; cf.* nullius alterius .. quam Scipionis 30, 23, 4. quam *sq. abl. abs. 901, 18; 905, 2.* quam *sq.* ad *cum gerund. 904, 26.* quam *sq. enuntiato relativo 901, 42*; 902, 52; 904, 32; 40; 919, 23; 922, 23.* quam *sq. infinitivo 909, 12; 13; 16; 24; 39; 912, 21; 921, 51.* quam *sq. acc. c. inf. 901, 14; 908, 54; 909, 27; 910, 2; 41; 44; 47.* quam quod *901, 11; 25; 29; 903, 37; 904, 30; 48; 910, 12; 24; 922, 2.* quam quia *901, 21.* quam ut *902, 26; 39; 903, 7; 8; 26; 904, 28; 38; 909, 42; 45; 910, 19; 26; 29; 34; 35; 911, 2.* quam ne *901, 17; 33; 910, 20.* quam si *905, 29* non alio quam (*i. e.* eo tamquam) si evasisset vultu. — b) *sq.* nisi: nisi quod *praecedit 904, 21; 910, 5.* nisi *sq. subst. 901, 30; 908, 49; 910, 54.* nisi *sq. enuntiato relativo 906, 38;* aliud *postpositum est enuntiato relativo 910, 21.* nisi quod *900, 47; 901, 22; (910, 50*;) 912, 12; 922, 6.* nisi ut *905, 27; 909, 19.* nisi *enuntiatum condicionale inducit 903, 12.* — c) *sq.* praeter *903, 35; 905, 16.* — d) *sq.* praeterquam *(cf.* nihil praeterea aliud quam *910, 15):* pr. in tribunicio auxilio *903, 16.* pr. de quo rettulissent *913, 36.* pr. quod *901, 51.*

ad C). a) legiones aliae .. aliae *(923, 19) dicit Livius, etsi duae omnino sunt legiones;*

aliis . . aliis *926, 19, etsi tres omnino sunt tribuni.* — b) *pluralis* alii . . alii *tum quoque usurpatur, si duae haud amplius sunt partes* (*non* alteri . . alteri); alia parte . . alia *ter invenitur, ubi exspectes* altera parte . . altera *v. p. 936, 12 sqq.* — c) *collocatio chiastica est rarissima, v. p. 927, 52; 923, 30 sq.; cf. 923, 36 sq.— ceteris locis in duobus pluribusve membris collocatio est eadem:* alii . ., alii . ., (alii . ., alii . .); *nisi quod, ubi multa sunt membra, in posterioribus membris interdum collocationem paulum variat Livius, cf. 924, 3 sqq.; 928, 52 sqq.* — d) alius *ter positum est 923, 52; 924, 25; 54; [925, 8;] 925, 12; 926, 28; 927, 28; 35; 929, 35; 53; quater 926, 5; 930, 1; sexies 928, 52.* — e) *pro uno alii (vel pro duobus ex tribus) alia sunt substituta.* α) *in quattuor membris:* aliae . . aliae . . quaedam . . aliae *924, 3;* alii . . alii . . alios . . quidam *929, 35.* — β) *in tribus membris:* alii . . alii . . quidam *923, 31; 927, 15; 32.* alii . . alii . . erant, qui *927, 47.* alii . . alii . . magna pars *923, 22;* alii . . alii . . maxima pars *923, 14.* alii . . alii . . medii *928, 18.* alias . . alias . . quae novissimi agminis erant *924, 16.* — quasdam . . alias . . paucas *889, 46.* quibusdam . . aliis . . ipsi *917, 32.* — *in primo membro* alii *omissum est:* . . alios . . pauci *915, 30.* legatos . . alios . . tertiam legationem *886, 41, cf. ib. 46.* — γ) *in duobus membris:* alii . . quidam *913, 19; 914, 47.* quidam . . alii *877, 25; 890, 2; 913, 12; 23; 41; 914, 3; 24; 915, 2*; 14.* partim . . alii *890, 14.* pars (maxima) . . alii *890, 31; 915, 43*.* alii . multi *914, 10.* (per)pauci . . alii *890, 28; 917, 6.* plerique . . alii *897, 8; 914, 42.* — *pro altero* alii *certiora posita sunt:* alia . . quae . . ad sacra pertinebant *920, 26.* alias . . praetoriam navem *889, 41.* alii decemviri . . Appius *881, 54;* dis aliis . . Herculi *882, 22;* legatos alios . . se *886, 39;* alii . . me *914, 15;* aliis . . Fabius *917, 41.* qui huius pugnae auctores sunt . . apud alios *918, 33;* Antias Valerius . . alii scriptores *896, 16;* Claudius . . alii *914, 48.* — alii *in priore membro subaudiendum est: 882, 13* deos, alios *i. e.* alios deos, alios; *888, 19* milites . . alii *i. e.* alii milites . . alii; *916, 2* virgis caedi, alii securi subici *i. e.* alii virgis caedi, alii . .; *914, 14; 21; 915, 10* iubere arma capere (*sc.* alios), alios dimittere; *ib. 53; 917, 13, ubi Luchs* alii *addit; cf. 913, 31. 913, 33, ubi haec est sententia:* eorum, qui coniurare noluerant, alii caesi sunt, alii . . devolant. — *locis sub* C) *allatis similis est etiam 892, 14* alibi . . alia, *ubi sensus est* pecora alia siti, alia scabie absumpta sunt.

ad D). a) *Numerus: pluralis interdum invenitur, ubi singularem exspectes; v. p. 930, 51, ubi praecedit* quisque; *931, 31* aliis locis *pro* alio loco; *maxime mirus est pluralis* ab aliis *930, 29, quoniam singuli tyranni fuerunt Lacedaemone.* — *ad singularem acc. semel singularis verbi 930, 47; ceteris locis pluralis verbi 930, 23; 42; 52.* — b) *Collocatio: inter prius* alius *et* alterum *nullum verbum interponitur praeter praepositiones* (apud, ex, in) *et* enim *931, 4, nisi quod invenitur:* cum aliorum causa alia esset *931, 38 et* alii parte alia . . inrupturi *930, 37.*

ad E) a) et E) b) α)—η). a) *Numerus: singularis invenitur 11 locis: 932, 2; 39; 933, 16. accedente singulari (et plur.):* milites alius alium, ut adderet gradum memor . . hortabantur *ib. 4. ceteris locis accedit pluralis: 931, 50; 54; 932, 20; 26; et addito plurali substantivi 932, 9; 35; 933, 32.* — *invenitur singularis et pluralis 932, 22* alia (*sc.* navis) aliis innexa erat, *ubi recte se habent diversi numeri, quoniam singulae naves pluribus innexae erant, sed* alia *Luchs cum GHVR omittit.* — *ceteris locis invenitur pluralis, atque eis quoque locis, ubi de singulis cogitandum est, velut* 33, 32, 7, *ubi* quisque *praecedit; maxime mirus est pluralis 932, 24, ubi de tribus omnino ducibus dicitur.* — b) *Collocatio: inter prius* alius *et alterum nihil interponitur praeter praep. et semel 933, 14 praep. cum subst., ex quo genet.* aliorum *pendet:* succedentibus aliis in stationem aliorum; *at semel interponitur aliud verbum:* aliis excitantibus alios *932, 50.*

ad E) b) θ). a) *Significatio. praepositio* super *suam habet propriam vim apud verba* ruendi, cadendi *vel* acervandi, cumulandi; *ceteris locis idem fere est quod* post *accedente notione cumuli cuiusdam, copiae, multitudinis, quae exsistit, quod alius ad alium accedit. nonnumquam* super *cum verbo omnino non coniunctum est, sed* alius super alium *quasi unum factum est adiectivum i. q.* alius ad alium accedens *v. p. 934, 23; 28; 32; 37. similis est ratio in* alii ex aliis *933, 32.* — b) *Numerus. singularis invenitur 9 locis, acc. singularis verbi 934, 6; 23; 25; acc. pluralis 934, 10; 13; et antecedente plurali substantivi 933, 36; 934, 3. sine verbo finito 934,*

20; 28. — ***singularis et pluralis 933, 42*** viri super alium alii praecipitantur, *quod Ml mutat in* super alios alii, *Riemann in* super alium alius. — *ceteris 23 locis* ***pluralis*** *invenitur, atque eis quoque locis, quibus singularis poni potuit, cum singuli ad singulos accedant.* — c) *Collocatio. inter* al. super al. *vel* super al. al. *nullum umquam verbum interponitur praeter* deinde *934, 17;* [prope *iure deletum est ib. 8.*] — *collocatur sic:* a) alius super alium *sim. 25 locis 933, 15; 37; 44; 45; 47; 49; 51; 934, 1; 2; 5; 6; 8; 12; 13; 15; 17; 20; 21; 23; 25; 27; 28; 31; 33; 37.* b) super alium alius *sim. 7 locis 933, 36; 41; 42; 52; 934, 3; 10; 32.* c) *in melioribus codd. est* super alii alios 30, 5, 10 *(933, 39), ubi edd. cum ς scribunt* super alios alii, *quod non recte facere videntur, nam quod Wb dicit ad hunc locum:* 'super al. al., die gewöhnliche Stellung bei Livius, wenn das örtliche Verhältnis, nicht Wiederholung bezeichnet werden soll' *falsum est; immo nulla est differentia significationis inter* super al. al. *et* al. super al. *atqui una est causa, quae collocationem* al. super al. *necessariam facit: numquam componit Livius formas easdem, numquam dicit* super alium alium, super alia alia *sim., quae male sonarent, sed semper* alium super alium *sim.*

all- *v.* **adl-.**

alo. I. **Forma:** alito *P* alto *V* 30, 28, 4. II. **Signif.** A) **proprie:** a) *absol.:* ventris . . haud segne ministerium esse nec magis ali quam alere eum 2, 32, 11. — b) *acc. obi.:* quamquam sterilem terram ararent ipsosque etiam agrestis peregrino frumento alerent 43, 6, 3. Alpis . . gignere atque alere animantes 21, 30, 7. bellum . . se ipsum alet *(i. e. bellum bellantibus frumentum praebebit)* 34, 9, 12. beluas . ., cum diu manibus humanis alantur*, mitescere 38, 17, 15. bovem cum cura servari alique haruspices iusserunt 35, 21, 5; bovem feminam locutam; ⟨eam⟩ publice ali 43, 13, 3*; in Campania bos alenda publice data (est) 41, 13, 3. potuisti populari hanc terram, quae te (*sc.* Coriolanum) genuit atque aluit? 2, 40, 6. quibus equos alerent, viduae adtributae (sunt), quae bina milia aeris . . penderent 1, 43, 9. quae in longo itinere exercitus alunt iuvantque, nobis suppeditabit (Philippus) 37, 7, 9; qui mercennarios exercitus alant 26, 43, 5; Siciliam ac Sardiniam . . vix praesides provinciarum exercitus alere 23, 48, 7; duos . . exercitus alere aerarium non potest 28, 41, 11; captivo cibo* ac pecoribus . . exercitum aluit 21, 33, 11; Thessalia, unde exercitus alebatur 44, 27, 6; nulla relicta spe alendi exercitus in eis locis 22, 32, 3; ut ne alendi quidem exercitus nisi ex Bruttio agro spes esset 28, 12, 7; (ager) exiguus . . tanto alendo exercitui erat *ibidem.* sicut in frugibus pecudibusque non tantum semina ad servandam indolem valent, quantum terrae proprietas caelique, sub quo aluntur, mutat 38, 17, 10. cum Hannibale . . alito* atque educato* inter arma 30, 28, 4. ut praeda militem aleret 21, 52, 5; Volscus imperator, qui ad eam diem non commeatu praeparato, sed . . rapto in diem frumento aluisset militem 4, 10, 1; in otio militem ali nec plus quam sex ⟨dierum⟩ frumentum habere 44, 20, 4*; nec quidquam ⟨parcius militibus datum quam⟩ si ex opulento aerario . . alerentur 23, 49, 4*. pecori bonus alendo erat (mons) 29, 31, 9. (pecudes *v. supra 10.*) is ut plerique, quos opes regiae alunt, vaniloquus 35, 48, 2. insulae parvae . ., quae* nequaquam alere tantae urbis populum posset 45, 25, 12. generosius in sua quidquid* sede gignitur, insitum alienae terrae in id, quo alitur, natura vertente se degenerat 38, 17, 13. bona . . multis adempta, ita ut ne nudo quidem solo, reliquiis direptae fortunae, alere sese ac suos possent 26, 30, 10. (te *v. p. 947, 47.*) turba, quam nec capere tam exiguus collis nec alere* in tanta inopia frumenti poterat 5, 40, 5. nec vi capi videbat posse . . urbem nec fame, ut* quam prope liberi a Carthagine commeatus alerent 25, 23, 3. (ventrem *v. p. 947, 34.*) ne mutas quidem bestias minus alere ac fovere, si quid ex progenie sua parum prosperum sit 7, 4, 6.

B) **translate:** nisi . . aleretur* confirmareturque auctoritas eorum 45, 31, 8. Persea . . bellum . . iam pridem* alere ac fovere omnibus consiliis 42, 11, 5; *(v. p. 947, 38.)* ipse Rhodiique . . patiendo rursus eum . . vires colligere bellum aluere 31, 15, 11. nec umquam ibi desunt linguae promptae ad plebem concitandam, quod genus . . favore multitudinis alitur 44, 3. aluistis ergo hoc incendium *(sc. cupidinem regni Hannibalis),* quo nunc ardetis 21, 10, 4. ⟨neve ru⟩mores credulitate vestra alatis 44, 22,

6*. insita hominibus* libidine alendi de industria rumores 28, 24, 1. temeritatem fortuna prospero . . successu aluerat* 22, 3, 4.

1) *acc.* a) *abl.:* captivo ⟨cibo⟩ ac pecoribus *948, 3;* non commeatu praeparato, sed . . rapto in diem frumento *ib. 17;* peregrino frumento *947, 36.* — quo *948, 29.* — ne nudo quidem solo, reliquiis direptae fortunae *ib. 31.* — credulitate vestra *ib. 54;* favore multitudinis *ib. 50;* prospero . . successu *supra 3.* — (omnibus consiliis *948, 46.* — patiendo rursus eum . . vires colligere *ib. 47.*) — b) e x: ex Bruttio agro *ib. 7.* (Thessalia) unde *ib. 4.* — ex opulento aerario *ib. 21.* — c) in eis locis *ib. 6.* — 2) *similia:* confirmo *948, 43.* educo *ib. 14.* foveo *ib. 40.* gigno *947, 37; ib. 47.* iuvo *947, 51.*

altaria, ium. a) iuberent . . -ia *(compluria, ut videtur)* in medio poni 31, 17, 6. — b) admovebatur -bus magis ut victima quam ut sacri particeps 10, 38, 9; Hannibalem . . -bus admotum . . iure iurando adactum (esse) . . 21, 1, 4; pater Hamilcar . . me . . -bus admotum iureiurando adegit . . 35, 19, 3. — c) cum . . amoveri ab -bus iuvenem iussisset 2, 12, 13. obtruncati circa -ia sunt 10, 38, 11.

alte (adv.). A) *i. q.* ὑψοῦ. a) **proprie:** Hannibal . . elephanto . ., quo altius ab aqua extaret, vectus 22, 2, 10. vadit alte cuspidem gerens 4, 38, 4. sublatum alte signum 26, 5, 16. — b) **translate:** M. Atilius . . quanto altius elatus erat, eo *foedius* conruit 30, 30, 23.

B) *i. q.* βαθέως: in dura et alte* concreta glacie 21, 36, 8. ferrum haud alte in corpus descendisse 1, 41, 5. dum cultores agri* altius moliuntur terram 40, 29, 3.

alter. I. **Forma:** alterius *pro* alīus *v. p. 964, 37 sqq. de raro pluralis usu v. adn.*

II. **Collocatio:** tantum alterum *codd.* 1, 36, 7, *v. p. 966, 32. praeterea v. adn. ad* III. B) *et* C).

III. **Significatio.** A) **semel positum** (*non relatum ad* unus, alter (uterque, neuter)). a) *i. q. unus certus ex duobus,* 'der eine'. α) *acc. subst.:* duae sunt Baliares insulae*: maior altera atque opulentior armis virisque 28, 37, 5. ipsum intervallum loci, quod in ultimis terrarum oris (*sc.* in Hispania) alterum bellum gereretur, spatium dedisse ad respirandum 27, 40, 5. id vectigal commentum (esse) alterum ex censoribus 29, 37, 4; alter ex iis (*sc.* censoribus) Fulvius Flaccus . . Iovis aedem (*sc.* locavit) 41, 27, 11*; et alter ex censoribus M. Aemilius petiit ab senatu, ut . . 40, 52, 1. quonam modo alter (*sc.* consul) ab Hannibale abscessisset, cura angebat 27, 47, 5; consulum* alter T.* Quinctius Crispinus ad exercitum . . est profectus; Marcellum . . religiones tenebant 25, 6; Sp. Furius, consulum alter, profectus in Aequos . . hostem invenit 3, 4, 7; consulum designatorum alter Flaminius . . litteras ad consulem mittit 21, 63, 1; cos. alter App. Claudius . . moritur 7, 25, 10; saevire inde utique consulum alter patresque 2, 27, 7; cos. alter velut unus turbae militaris erat, Paulus etiam atque etiam dicere providendum . . esse 22, 42, 3 *sq.*; alter consulum Q. Fulvius . . triumphavit 40, 59, 1; alterum consulem Boiorum urere agros 32, 30, 3; — consule altero amisso* 2, 47, 10; minime exorabilem alterum utique consulem M. Porcium Catonem habebant 34, 1, 7; dum coss. primum religiones, deinde alterum alterius mors et comitia . . impediunt 41, 16, 7; consulum quoque alterum, sed utrum* auctores non adiciunt, . . prope interfecerunt 2, 17, 3; necdum . . sciebat, utrum successor sibi alter ex novis consulibus mitteretur an . . imperium prorogaretur 32, 32, 7; Privernum duobus consularibus exercitibus cum obsideretur, alter cos. comitiorum causa Romam revocatus (est) 8, 20, 1; — horum . . adventus coss. imperii potentes fecit, cum ambitio alterius suam primum . . maiestatem* solvisset 22, 42, 12; sunt qui novorum consulum hanc gloriam faciant, quidam non amborum, sed alterius L.* Volumnii 10, 17, 12; Hannibal . . cum alterius (*sc.* consulis) ingenium . . ferox sciret esse 21, 53, 8; mors deinde alterius et creandi comitia consulis in locum eius 40, 37, 8; consulis . . alterius . . nomen invisum civitati fuit 2, 2, 3; — et in sociali exercitu consuli* alteri* auctus (est) numerus 42, 31, 3; M. Marcello alteri consulum eam provinciam decernunt 24, 21, 1; consulum alteri . . immolanti caput iocineris* defuit 30, 2, 13; honos redditus (est) . . Sestio alteri consulum prioris anni 3, 33, 4. ad eminentem ramum cornu alterum galeae praefregit 27, 33, 2; tum alter ex iis* (*sc.* duumviris) . . inquit 1, 26, 7. duo exercitus scripti (sunt):

alterum Nautius contra Sabinos duxit . . Minucio . . fuit 3, 26, 1 *sq.*; qui ne alteri quidem exercitui se ad certamen credidissent pares, coniungi utique passi duos consulares exercitus nihil crederent superesse spei 9, 43, 11. ancorale . . implicitum remis latus alterum detersit 37, 30, 10; duas triremes suppressit, unius praelata impetu lateris alterius remos detersit* 28, 30, 11. legionem unam*, alteram ex urbanis, Arretium ducere iussus 27, 24, 6. (Eumenes) . . paciscebatur mercedem: ne bello interesset, mille ⟨talenta, ut pacem conciliaret, mille⟩ et quingenta . .; Perseus . . utique alteram in* tanti nominis regibus* turpem ac sordidam et danti et magis accipienti mercedem esse aiebat*, in spem Rae pacis non recusare impensam 44, 25, 6 *sqq.* altero oculo capitur 22, 2, 11. pars altera (*sc.* patricii) in aeterno imperio locata plebem . . natam . . ad serviendum putet 7, 18, 7; (Carthaginienses) tum primum per seditiones Siculorum* ad partis alterius auxilium in Siciliam exercitum traiecere 4, 29, 8; partito exercitu ita ut parti alteri Laelius praeesset 28, 19, 9; satis . . armatorum ad tam exigua moenia et flumine altera parte cincta tuenda erat 23, 17, 12; viam . . parte altera subiectam* iugo insuper imminenti* 21, 34, 6; ut ab* neutra* parte gratiam iniremus, ab altera* etiam crimen et periculum esset 45, 23, 4. pes alter ex vulnere claudus 7, 39, 12. si utraque gloriosa res esset . .; sed . . cum detestabilis altera res . . sit*, quid . . dubii superesse? 45, 19, 14. Romae . . duo maximi fuerunt terrores, diutinus alter, sed segnior . .; ille non pavor vanus . . fuit 35, 40, 7 *sq.*; cum . . Threces duo id iumentum . . in suam ripam traherent*, altero eorum occiso . . ⟨se⟩ recipiebant 44, 40, 8. id aegre patiebatur Rus miles, multo aegrius alter ex tribunis militum L. Furius 6, 23, 3. duae turmae* haesere: altera metu dedita hosti, pertinacior . . telis obruta et confixa est 29, 33, 7. tectis modo dirutis alterius urbis (*sc.* Albae) duo populi in unum confusi sunt 1, 23, 2. adeo prope geminata cacumina eorum montium sunt, ut ex vertice altero conici tela in arcem possent* 36, 24, 9. — *β*) *subst. non acc.:* fieri non potuit, ut P. Cornelius Ti.* Sempronius coss. fuerint, . . qui in suo magistratu cum Hannibale alter ad Ticinum amnem, ambo . . ad Trebiam pugnaverint 21, 15, 4. omnium oculi in Quinctium Corneliumque coniecti . .; ante omnia certamen accendebant fratres candidatorum, duo clarissimi aestatis suae imperatores; maior gloria in P. Scipione . .; Quinctii recentior . .; accedebat quod alter decimum iam prope annum assiduus in oculis hominum fuerat . .; in Quinctio nova et recentia omnia ad gratiam erant 35, 10, 4—7. — ut comitiis censoriis, nisi duo confecerint legitima suffragia, non renuntiato altero comitia differantur 9, 34, 25.

b) *unus e duobus, sed incertum uter; 'einer' (der eine oder der andere).* *α*) *acc. subst.:* ut alter utique ex plebe . . censor crearetur 8, 12, 16. alteram ex duabus condicionibus . . legite 34, 59, 2. absente consulum altero ambobusve 30, 23, 2; ex his (*sc.* consulibus) placere alterum adversus Gallos ducere legiones 39, 45, 7; cum (coss.) . . inter se comparassent, ut alter in Campaniam exercitum duceret 25, 13, 9; ut alterum ex plebe consulem liceret fieri 4, 1, 2; nisi alterum consulem utique ex plebe fieri necesse sit, neminem fore 6, 37, 4; an aliter rogat, qui utique alterum ex plebe fieri consulem iubet . .? 40, 16; ut alter cos. ex plebe fieret 4, 2, 7; ut alter cos. Campanus fieret 23, 6, 6; haud dubium erat, quin cum Aequis alter consulum bellum gereret 3, 4, 2; coss. ambo profecti sint* . ., an alter . . substiterit, incertum diversi auctores faciunt 4, 55, 8; ut (coss.), quoniam alterum ex iis* succedere L. Licinio . . oporteret*, primo ⟨quoque⟩ tempore provincias . . sortirentur 45, 17, 5; litterae ad coss. missae (sunt), ut . . alter eorum ad coss. creandos Romam veniret 22, 33, 9; ut . . praetor litteras Capuam ad coss. mitteret: . . alter eorum . . ad magistratus subrogandos Romam veniret 25, 41, 8 *sq.*; — ut . . consulem alterum ab nobis senatusque partem accipiant 8, 4, 11; per interregem comitia habenda esse potius quam cos. alter a bello avocaretur 22, 33, 10; ut . . alterum ex plebe creari necesse sit 6, 40, 18; ne tribunorum militum comitia fierent consulumque* utique alter ex plebe crearetur 35, 5; cur non alter ab Latinis consul datur? 8, 4, 4; nec . . modum . . fore, nisi alterum ex plebe consulem . . plebes* fecisset 6, 37, 2. seponendum (esse) extra certamen alterum consulatum § 7; hos sibi patricii quaesivere honores pro concesso plebi altero consulatu 7, 1, 1. si . . Romam

e ducibus alter et exercitus pars mitti posset 26, 8, 7. consilium habitum (est), omnibusne copiis Luceriam premerent an altero exercitu et duce Apuli .. temptarentur 9, 15, 1; cum iam tempus esset deducendi ab Samnio exercitus aut utriusque aut certe alterius 10, 44, 6. ne alter hospitum *(sc. aut Scipio aut Hasdrubal)* exclusus mensa videretur* 28,18,4. Capuam .. omissuros* aut ambo imperatores Ros aut alterum ex iis 26, 7, 5. legionem alteram ex duabus, si videretur, submitteret 35, 5, 5; qualescumque inter se certaverint, necesse fuisse alteram partem vinci 7,32,7; non fuga alterius partis, sed nox incertos, victi victoresne essent, diremit 9, 23, 4; nihil tumultuariae pugnae simile erat, quales in oppugnationibus urbium per occasionem partis alterius conseri* solent 21, 8, 7; (Hannibal) ut parti alteri auxilio esset 39,1; rem .. plerumque parti utrique, semper certe alteri gravem 7, 21, 7. uti flamini Diali utique altera iuris dicendi Romae provincia esset 39, 45, 4. — β) *pro subst.:* ut una omnium .. fortuna esset, neve alteri* proprie sibi pasciscerentur quidquam 25, 28, 4. hos tamquam medios nec in alterius favorem inclinatos miserat rex 40, 20, 4; se optimum ducere .. partitis temporibus alterius summum ius imperiumque esse 22, 27, 6; eo usque me vivere vultis, donec alterius vestrum superstes haud ambiguum regem alterum mea morte faciam 40, 8, 18. nos causa .. caedium viris ac parentibus sumus; melius peribimus quam sine alteris vestrum viduae aut orbae vivemus 1, 13, 3.

c) *ex duobus secundus, 'der andere'.* α) *acc. subst.:* minus pertinaces viros habebat altera *(i. e. hostium)* acies 23, 29, 8; in altera acie nihil simile Ris .. erat 5, 38, 5. et de altero aedile scitum plebi est factum 31, 50, 10. alterum agmen fertur per castra in urbem 4, 33, 11. duae .. arcae .. inventae sunt ..; quae titulum sepulti regis habuerat, inanis inventa ..; in altera duo fasces .. septenos habuere libros 40, 29, 3—6. pulsi inde .. ad alteram tendere arcem 28, 6, 4; velut plena iam hostium arce .. in alteram arcem — duae sunt .. — confugiunt 29, 6, 14; praesidium oppidanique in arcem alteram perfugere 31, 46, 16. hoc bello tam prospere commisso alteri quoque bello .. iam finis aderat 8, 25, 5. tum alterum carmen recitatum (est) 25, 12, 8. laeva Celtiberos .., dextra Punica tenere castra, ea* .. tuta et firma esse; illa altera soluta neglectaque 28, 1, 7 *sq.*; castra .. eadem condicione qua altera tradita (sunt) hosti 22, 52, 4; protinus ad castra altera fugiunt 25, 39, 5; ex alteris castris subsidio venerant 28, 2, 10; raptim* a* captis propioribus castris in altera transcursum castra ab Ris est 25, 39, 7; omnium rerum eventus perferebatur inde* in* altera Ra castra, quae viginti milium spatio aberant 10, 39, 7*; in alteris apud dictatorem castris .. minus tumultus est 4, 27, 8. in alteram causam non collega solum praeceps* erat*, sed omnis factio nobilium 2, 27, 3. ni cruenta scuta Rorum visa indicium alterius cladis Poenis .. iniecissent 25, 39, 10. coloniam liberatam obsidione, alterius coloniae captivos recuperatos (esse) 31, 48, 11. priore se consilio .. perpetuam firmare pacem ..; altero consilio in multas aetates .. bellum differre 9, 3, 10. consul alter Postumius .. aberat 42, 8, 4; alter cos., cui Italia evenisset, duas legiones a M. Sextio praetore acciperet 30, 40, 16; et alter cos. curam adiecit 41, 15, 3; adesse alterum consulem 10, 14, 19; priusquam alter cos. victore exercitu advenit 9, 13, 10; auditum modo in acie .. alterum consulem et alterum exercitum advenisse 27, 45, 4; Histri .. cum castra haud procul consulis castris haberent, postquam alterum consulem cum exercitu novo advenisse audiverunt, .. dilapsi sunt 41, 5, 12; nec alter cos. Fabius .. Volturnum flumen traducere audebat exercitum 23, 36, 9; cum C. Flaminius alter cos. ad Trasumennum cecidisset 27, 6, 7; cos. alter C. Marcius Rutilus Allifas de Samnitibus vi cepit 9, 38, 1; bellum ab eodem consule .. adversus .. Aequos .. gestum est; alter cos. Apuleius .. Nequinum oppidum circumsedit 10, 9, 8; eadem aestate alter cos. L.* Valerius Flaccus in Gallia* .. conflixit 34, 22, 1; alter cos. C. Cassius nec in Gallia .. memorabile quidquam gessit et per Illyricum ducere legiones .. est conatus 43, 1, 4; M. Aemilius alter cos. agros Ligurum .. deussit 39, 2, 7; cos. alter Fabius .. Hernicos devincit 7, 11, 8; consulum alter T.* Lucretius porta Naevia .. egressus (est) 2, 11, 8; iret alter cos. sublimis curru multiiugis .. equis; uno* equo per urbem verum triumphum vehi 28, 9, 15; alter cos. C. Flaminius M. Fulvii causam excepit 38, 43, 8; cos. alter C. Aurelius .. haud clam tulit

iram 31, 47, 4; (bellum gero *v. p. 956, 14;*) Valerius cos... in Aequos profectus..; alter cos. Aemilius in Sabinis bellum gessit 2, 62, 1 *sqq.*; Aulius cum Frentanis.. debellavit..; pari fortuna cos. alter cum Satricanis.. rem gessit 9, 16, 1 *sq.*; iisdem prope diebus, quibus haec a M. Fulvio consule in Aetolia gesta sunt, cos. alter Cn. Manlius in Gallograecia bellum gessit 38, 12, 1; cos. alter L. Lentulus . . comitia . . habuit 32, 7, 1; cos. alter . . circa Apolloniam hibernabat 31, 22, 4; Plautius alter cos... in agrum Fundanum exercitum inducit 8, 19, 9; cos. alter L. Cornelius Merula.. exercitum in agrum Boiorum induxit 35, 4, 1; sustinebat tamen Appius pertinacia tantam tempestatem.., ni Quinctius cos. alter.. nunc plebem saevientem precibus lenisset, nunc orasset tribunos, ut concilium dimitterent 2, 56, 14 *sq.*; ab Cn. Manlio consule bello in Asia.. perfecto alter cos. M. Fulvius . . circa civitates insulae misit 38, 28, 5; (morari *v. p. 956, 17;*) cos. alter . . Venusiam perfugit 22, 49, 14; altero consule in Samnio reliquias belli persequente* P. Decius . . dictatorem .. dixit 9, 29, 3; cos. alter Postumius.. pervastaverat Vulsiniensem agrum 10, 37, 1; alter cos. P. Cornelius Scipio Galliam provinciam sortitus.. postulavit 36, 36, 1; Vetusius cos. missus est (*sc.* contra Aequos)..; alter cos. in Volscos profectus 2, 30, 9 *sq.*; hos.. cos... omnes occidit.. et alter cos... et ipse ab Roma profectus (est) 3, 23, 5 *sq.*; alter cos. Postumius . . Romam rediit 42, 9, 7; cos. alter de postulatis Siculorum ad patres rettulit 26, 32, 1; dimidium (*sc.* agri) Latinis, dimidium plebi divisurus cos. Cassius erat..; cos. alter largitioni resistebat 2, 41, 1 *et* 4; quam multitudinem cos. alter Romae.. retinebat 7, 39, 3; placere.. utri Hispania evenisset, eum duas legiones.. secum portare..; alter cos. duas scriberet legiones 33, 43, 2 *sqq.*; incolumem esse alterum consulem acceperunt 22, 54, 5; nec vivere Marcium consulem satis fidebant; alter cos. Fabius infestus privatim Papirio erat 9, 38, 10 *sq.*; in Samnio alter cos. superior viribus, locis impeditior erat 43, 7; Ti.* Sempronius.. ita in Africam transmissurus, si ad arcendum Italia Poenum cos. alter satis esset 21, 17, 6; cessissent loco, ni cos. alter rem inclinatam sustinuisset 2, 47, 3; T. Quinctius alter cos... Corcyram tenuit 32, 9, 6. litteras ad C. Claudium — nam alter cos. iam in Sardiniam traiecerat — deferendas censet 41, 12, 2; eo alter cos.* Aemilius.. venit 9, 32, 2; L. Furius Purpurio alter cos... in Boios venit 33, 37, 1; Claudius . . exercitum . . consuli tradidit; eodem paucis post diebus C. Valerius cos. alter venit 41, 18, 6; donec alter cos. ad urbem venisset 26, 26, 9; moverat plebem oratio consulis..; cos. alter.. consularis officii partem ad se vindicabat 3, 20, 1; — indignitas rei .. consulem alterum ab urbe excivit 3, 2, 7; ut consules Italiam et Graeciam provincias sortirentur: cui Graecia evenisset, ut.. exercitum acciperet.., alter cos... cum Bois iussus (est) bellum gerere 36, 1, 6—9; iussus erat Ti.* Claudius.. in Africam traicere et alter cos. M. Servilius ad urbem morari 30, 38, 6; nec per dictatorem plebeium nec per consulem (*sc.* plebeium) comitia consularia haberi volebant et alter cos. Fabius bello retinebatur 7, 17, 10; aegre sedata (est) ab Quinctio plebs, multo aegrius cos. alter a patribus 2, 57, 1; gaudio efferri (*sc.* cos.), qua parte copiarum alter cos. victus foret, ea se vicisse 21, 53, 1; — ne hostis adventum alterius consulis sentiret 27, 46, 2; castra.. bina erant, sicut ante adventum alterius consulis fuerant 47, 4; ad Senam castra alterius consulis erant 46, 4; quadraginta et quinque loca in Samnio fuere, in quibus Decii castra fuerunt, alterius consulis sex et octoginta 10, 15, 4; consulem et filium alterius consulis saucios 27, 27, 10; cum alterius consulis legionibus quina milia et duceni pedites.. darentur, in Macedoniam sena milia peditum scribi iussa (sunt) 42, 31, 2; clades accepta temeritate alterius consulis 2, 48, 5; fugientem consulem vix quinquaginta secuti sunt, alterius morientis prope totus exercitus fuit 22, 50, 3; (*v. p. 950, 26;*) — satis esse Italiae unum consulem censebat, alteri Macedoniam decernendam esse 34, 43, 4; alteri consuli novus omnis exercitus decretus (est) 32, 8, 3; alteri consuli totus novus exercitus decretus (est) 37, 2, 4; ei (consuli) qui Asiam sortitus esset, exercitus, quem L. Scipio haberet, est decretus..; alteri consuli exercitus, qui erat in Aetolia, est decretus 50, 1—4; duae legiones urbanae alteri consuli, qui in locum L. Postumi suffectus esset, decretae sunt 23, 25, 9; huic consuli permissum..; alteri consuli duae legiones decretae (sunt) 35, 20, 4 *sq.*; ut.. Postumio, alteri consulum, negotium daretur,

videret, ne . . 3, 4, 9; alteri consuli datum (est), ut . . 10, 4; alteri consuli nullus* certus finitus (est) numerus civium Rorum 43, 12, 5; P. Sulpicio provincia Macedonia sorte evenit . .; alteri consulum* Aurelio Italia provincia obtigit 31, 6, 1 *sq.*; alteri consuli Aemilio . . non castra Samnitium, non legiones usquam oppositae (sunt) 8, 1, 7; Decio quoque alteri consuli secunda belli fortuna erat 9, 41, 5; alteri consuli M. Atilio nequaquam tam facile bellum fuit 10, 35, 1; — ab altero consule res gesta egregie est 3, 3, 7; eadem fortuna ab altero consule ad Cominium gesta (est) res 10, 43, 1; et ⟨ab⟩ altero consule Ti. Sempronio in Sardinia prospere res gesta (est) 41, 12, 4*; ab altero consule nihil memorabile gestum (est) 7, 16, 7; ab altero consule . . multiplex bellum . . gestum est 8, 29, 11; ab altero consule L. Manlio nihil memoria dignum in Liguribus est gestum 40, 53, 4; ab altero consule ager Ligurum late est vastatus 35, 40, 4; conspectus procul pulvis tumultum apud alterum consulem in castris fecit 9, 43, 12; consternato agmine abeuntes in victorem alterum incidunt consulem 2, 47, 9. transeatur ad alteram contionem 45, 37, 14. vivere clamitans collegam, se victorem fuso altero cornu adesse 2, 47, 3; interrogat milites, satin' aequo animo paterentur ab altero cornu castra capta esse 10, 41, 13; fugere hostes ab cornu altero clamitans 2, 64, 6; et ad alterum cornu Aebutius magister equitum in Octavium Mamilium impetum dederat 19, 7; proelio ex parte una restituto nihilo segnius in cornu altero Cn. Manlius cos. pugnam ciebat 47, 1; ut altero in cornu Q. Fabium, sic in hoc ipsum consulem Manlium . . milites secuti sunt 47, 2. Rhodii . . omiserunt consilium obviam eundi classe Antiocho; illam alteram curam non omiserunt 33, 20, 10 *sq.** et in Volscis cos. auspicio dictatoris Postumi et ad Fidenas legatus dictatoris alterius Mam. Aemili res prospere gesserat 4, 41, 11. idem ardor . . erat in altero duce 6, 23, 1. (exercitus *v. p. 954, 29;*) clamitans summum flagitium fore, si alterum exercitum utriusque victoriae compotem sinerent fieri 9, 43, 14; exercitum alterum parantem omnia ad iter viderunt 28, 26, 8; exercitus alter . . pervenerat Arpos 9, 13, 6; iam alterum exercitum victorem in urbem rediturum, sibi ultro . . hostem insultare 3, 62, 1; cos. . . cum Boiis iussus bellum gerere utro exercitu mallet ex duobus . ., alterum ut mitteret Romam* 36, 1, 9; adniterentur vincere, priusquam gloria alterius exercitus fieret* 10, 41, 7; quod sub ipsam profectionem alterius exercitus venissent* 28, 26, 9; [ipse collegae et exercitus ⟨alterius exercitus *add. Hz*⟩ virtutem aequavit 10, 19, 18*;] coniuncti alteri exercitui viginti tribunis militum negotium dederunt, ut . . 3, 51, 10; exercitus sibi parentem, alteri exercitui dominum datum ab senatu memorans 2, 60, 3; Samnites . . territos, ne ab altero exercitu . . fessi opprimerentur 10, 14, 20; huius pugnae fama perlata . . ad alterum exercitum 3, 61, 11. Barcinis nitentibus, ut . ., Hanno, alterius factionis princeps, . . inquit 21, 3, 3; bona eorum alterius factionis principibus* . . concessit 29, 8, 2. manavit . . haec quoque . . fama; illam alteram admiratio viri et pavor praesens nobilitavit 1, 16, 4. desiderio anxius filii . .; stimulabat animum (*sc.* Philippi) et alter filius . . aliorum opinione rex 40, 54, 3; Oezalce* . . mortuo maior ex duobus filiis . . puero admodum altero paternum imperium accepit 29, 29, 7; cum . . umbrae insontis interempti filii agitarent, exstinctum esse cum diris exsecrationibus alterius 40, 56, 9. adulescens . . nondum alteram fortunam expertus decessit 9, 17, 5. diversi Volsci hinc consulem ac legiones sustinere, altera fronte instare Tempanio atque equitibus 4, 39, 4. illa restabat cura, ne . . alter Hasdrubal et Mago . . bellum extraherent 25, 32, 6; inter Hasdrubalem alterum et Magonem constabat 27, 20, 5. Hanno alter imperator . . capitur 28, 2, 11. quarum (Alpium) alterum latus Italiae sit 21, 30, 6; ipse . . ab latere incurrit; Quinctius . . alterum hostium latus invadit 39, 31, 6 *sq.;* classis . . circumacta ad* alterum insulae latus 27, 6, 14; Rhodias apertas naves Eudamumque . . inviolatos* . . dimiserunt; cognito deinde in latere altero quinquaginta onerarias suarum . . inclusas esse, circumvectus propere . . 44, 28, 3 *sq.** Sp. Postumio Albo legato data media acies tuenda, legatum alterum P. Sulpicium equitibus praeficiunt 3, 70, 2. latus ad septentrionem versum . . navales socii tenebant, meridianam vallem ad alterum litus devexam* equitatus* 29, 35, 14. deposito suo magistratu, modo aliorum magistratui imposito, fine alteri 4, 24, 7*.

Dardani . . bifariam dividunt copias . .; victi Dardani . .; interim Dardanorum altera manus . . ignara cladis suorum castra Bastarnarum . . <cepit> 41, 19, 9 *sqq.* Ri in* Cenchreas versam partem urbis, Attalus . . ab Lechaeo, alterius maris portu, oppugnabant 32, 23, 4; Signini fuere et Norbani . . et ab altero mari Pontiani et Paestani et Cosani 27, 10, 7 *sq.**; hoc iugum ab Leucate et mari ad occidentem verso* per Aetoliam ad alterum mare orienti obiectum tendens 36, 15, 9. cum nostro percussisset Sidoniam navem, ancora* ictu ipso excussa e* nave sua unco dente . . adligavit alterius (*sc.* navis) proram 37, 30, 9. aliud . . bellum cum alterius orae Graecis exortum (est) 8, 27, 1; (Gordium) tria maria . . habet, Hellespontum <et Pontum> ad Sinopen et alterius orae litora, qua Cilices maritimi colunt 38, 18, 12*. altero specus eius ore . . invento utraeque fauces congestis lignis accensae (sunt) 10, 1, 5. ne quid pars altera gratificari pRo* posset 21, 9, 4; Rorum primum agmen extra saltum . . castra . . posuit, pars altera . . in saltu . . mansit 38, 41, 1; pars altera orationis, qua Ros a me cultos ait 40, 12, 14; — neutram partem volebant potentiorem altera* oppressa* fieri 42, 30, 6; duabus simul partibus subire in adversos montes coepit; ea pars, in qua ipse erat, impigre succedebat; alteram hostes cum propulissent . . 41, 18, 11; — cum culpam in Ismeniam principem alterius partis conferrent 42, 38, 5; partis alterius victoria audita . . proelium restituit 9, 27, 13; — ne id nimis laetum parti alteri (*sc.* patriciis) esset, parva . . causa intervenit 6, 34, 5; — Marcellus . . profectus in Leontinos Appio quoque accito, ut altera parte adgrederetur 24, 30, 1; dictator . . parte altera subsidia et secundam aciem adortus 4, 28, 2; quem (te) video nequiquam et virum bonum et civem fore, si altera parte claudet* rpa* 22, 39, 3; iamque intra vallum Paeligni pugnabant, cum altera parte . . T. Vedanius . . inquit 25, 14, 6; parte altera pugnae Paullus . . occurrit 22, 49, 1; ut specie transfugae castra Ra ingressus altera parte clam Capuam pervadat 26, 7, 6; detestatus exempla discordiarum . .; meliora quoque exempla parte altera posui 40, 8, 11 *sq.*; — ibi dum . . restantes caedunt caeduntur que, castra . . Ra . . ab altera parte hostes invasere 6, 30, 5; Rus ad Clitas . . munimenta . . perducit; ab altera parte euripus est, inde Eumenes oppugnabat 44, 11, 4; Campanos facile . . Appius arcebat; maior vis ab altera parte Fulvium Hannibal et Poeni urgebant 26, 5, 9 *sq.*; *(v. p. 976, 42;)* — partem oppidi iam captam ab Etruscis invenere, ex parte altera . . aegre oppidanos vim hostium ab se arcentes 6, 9, 7; si videatis . . deformitatem civium vestrorum, non minus profecto vos ea species moveat, quam si ex altera parte cernatis stratas Cannensibus campis legiones vestras 22, 59, 15; ne qua ex parte altera in castra vis fieret 3, 5, 5; haec tribuni; at ex parte altera coss. . . dilectum habebant 11, 1; ex parte altera ripae* vis ingens equitum in flumen immissa (est) 21, 5, 13; Sp. Oppius . . in forum ex altera parte inrumpit 3, 49, 6; cum (T. Quinctius) . . aciem ostendisset et ex altera parte L. Quinctius . . terra marique instaret 34, 29, 11; et ex altera parte Laelius institit* 28, 19, 18; cos. ex altera parte *(antea de hostibus dictum est)* Ros meminisse iubebat . . 3, 61, 1; eo ferocior illatus hostis urgere scutis, micare gladiis; altera ex parte nutant circumspectantibus galeae et incerti trepidant applicantque se turbae 4, 37, 10; Samnites ex parte altera . . vociferari 9, 14, 6; stabat cum eo senatus maiestas . .; ex parte altera imperium invictum pRi et . . 8, 34, 1 *sq.*; ut Argivos quoque armatos ex parte altera venientes . . viderunt 32, 25, 8; at ex parte altera pontifex Livius . . vociferari vicisse Ros 10, 29, 3; — nec eum aut inclinata in partem alteram *(sc. Hannibalis)* civitas aut patria maiestas sententia depulerat 23, 8, 3; postquam nulla castra extra moenia viderunt, aut in alteram partem translata rati aut recessisse hostes 40, 33, 4; eques . . transvolat inde in partem alteram suis victoriae nuntius 3, 63, 2; — at in parte altera senatus de . . imminenti mole libertati* agitat 6, 19, 1; eodem tempore M. Cornelius cos. in altera parte Italiae . . Etruriam continuit 29, 36, 10*; altera in parte castrorum iam impulsi erant Campani 26, 6, 3; cum Syphace Ris coepta amicitia est . . Carthaginienses . . ad Galam in parte altera Numidiae . . regnantem legatos mittunt 24, 48, 13. ut cuius* populi cives eo certamine vicissent, is alteri populo . . imperitaret 1, 24, 3. in castra se recepit portaque altera egressus ante noctem agmen adsequitur 9, 36, 10; patenti hostium porta* invectum

(Claudium) per alteram .. intactum evasisse 23, 47, 8. vitium alterius portus ostendisse 37, 28, 10; duos .. portus tutissimos habet: qui in meridiem vergit, ab re appellant Naustathmon ..; alter prope ipsum Lamptera est 31, 9 *sq.** eum .. adorti Aequi terrore iniecto in proximos compulere tumulos, pavorque inde .. etiam ad praesidium alterum est perlatus 5, 28, 7. laudati donatique a C. Calpurnio equites phaleris ..; Quinctius alter praetor suos equites catellis ac fibulis* donavit 39, 31, 17 *sq.*; nec dubium est, quin omnis Hispania sublatura animos fuerit, ni alter praetor P. Cornelius .. secunda proelia fecisset 35, 1, 3; (Philopoemenem) quaesisse, si incolumis Lycortas — is alter praetor Achaeorum erat — equitesque evasissent 39, 50, 7; ab altero praetore Sempronio Tuditano oppidum Atrinum expugnatum (est) 24, 47, 14. eodem tempore et ad Herennuleium .. litteras misit et in alteram provinciam (*sc.* Hispaniae) ad L. Hirtuleium Fr. 20. qui ex altera ripa traicientes suos hortabantur 21, 28, 2; ab .. aliquot navibus ad alteram ripam pertrahitur (*sc.* ratis) § 9; impetu ipso fluminis in alteram ripam rapiente § 5; territi nautae coguntur naves in alteram ripam amnis traicere 10, 2, 10. haec cum infesto* rostro peteret hostium navem, obliqua ipsa ictum alterius rostri accipiebat 28, 30, 10. ne sibi interesse certaminibus eorum armaque aut haec aut illa abnuentem alteram societatem sequi necesse sit 29, 23, 9. ferox Tullia .. tota in alterum aversa Tarquinium eum mirari 1, 46, 6. neque alter tribunus rei defuit 6, 24, 8. sunt qui Artenam Veientium, non Volscorum fuisse credant. praebet errorem, quod eiusdem nominis urbs inter Caere atque Veios fuit, sed eam reges Ri delevere ..; altera haec nomine eodem in Volsco agro fuit 4, 61, 10 *sq.*; Larisam — non illam in Thessalia urbem nobilem, sed alteram, quam Cremasten vocant — .. cepit 31, 46, 12; Cnidus — nomen propter alteram in Asia urbem quam oppidum notius — vi capitur 27, 6. — β) *pro subst.; αα) subi.:* prius .. quam alter (*possis vertere* 'der dritte', *sed est alter ex duobus, qui uno Curiatio interfecto supererant*) .. consequi posset, et alterum Curiatium conficit 1, 25, 10. cum* intentus in eum (*sc.* unum ex duobus pastoribus) se rex totus averteret, alter elatam securim in caput deiecit 40, 7. neutris animus est ad pugnandum diversique integri atque intacti abissent, ni cedenti instaturum alterum (*i. q.* adversarium) timuissent 10, 36, 3. uter timuerit, ne alter dignior videretur regno 40, 12, 20. ambo significare, si alter vellet, se in potestate tot principum civitatis futuros 46, 14. — ββ) *obi.:* (alteros *v. p. 976, 45.*) eo usque me vivere vultis, donec alterius vestrum superstes haud ambiguum regem alterum mea morte faciam 40, 8, 18. — γγ) *gen.:* neque enim, ut in consulibus, .. alterius auxilium neque provocatio erat 2, 18, 8. huius adrogantiam pertinacia alterius aequabat* 5, 8, 11. ab utriusque iniuria tutas* alterius semper praesidio et fiducia fore 35, 46, 7. — δδ) *cum praep.:* qui eorum prior vicisset, .. castra* cum altero iuncturum 27, 40, 6. desperatio Gorgopan quoque cogit* id consilii, quod in altero (*sc.* Dexagorida) morte vindicaverat, capere 34, 29, 12. legati Tarentini interveniunt denuntiantes Samnitibus Risque, ut bellum omitterent: per utros stetisset, quominus discederetur ab armis, adversus eos se pro alteris pugnaturos 9, 14, 1.

d) *i. q. secundus (der zweite) e compluribus:* supervenit et alterum cum L. Manlio agmen; .. egresso consule C. Helvius cum tertio agmine advenit 38, 23, 3 *sq.* (Curiatium *v. p. 961, 51.*) succisis asseribus collapsus pons usque ⟨ad⟩ alterius initium pontis prolabi eum leniter cogebat ..; ubi planities altera [pontis] excepisset eos, rursus simili ruina inferioris pontis deferebantur 44, 5, 6 *sq.**

e) *i. q.* '*ein zweiter*', *cum aut plus quam duo exstant aut certe non plus quam duo esse non ante dictum est. hac vi etiam* alius *poni potest v.* **alius** *p. 936, 41 sqq.* — α) *adi.:* qui* .. domum se recipiebant, alterum agmen .. Celtiberorum .. averterunt 40, 33, 8. a flumine Asopo .. L. Valerium .. oppugnationi praeposuit ..; a sinu Maliaco .. M. Baebium, ab altero amniculo*, quem Melana vocant, .. App. Claudium opposuit 36, 22, 7 *sq.* altero ab tergo se ostendente bello 44, 35, 8; cum hoc segnius bellum opinione esset, alterius belli .. fama .. exorta est 10, 11, 7. recuperandi castelli causa primo castra ad ipsa Tendeba* movet, inde ad* alterum castellum .. Astragon* vocant 33, 18, 6. quid ita male credito priore con-

sulatu alterum (*sc.* consulatum) crederent 27, 34, 13; res .. Flaminio favorem apud plebem alterumque inde consulatum peperit 21, 63, 4. legiones gramineam coronam obsidialem .. Decio imponunt; altera corona .. a praesidio suo imposita est 7, 37, 2. suberat et altera inferior .. planities; eam quoque altera crepido haud faciliori ascensu ambibat 27, 18, 6*. praetoribus .. mandari placuit, ut alteras decumas Siculis Sardisque imperarent 42, 31, 8; praetori mandatum, ut duas decumas frumenti exigeret ..; idem L. Oppio de alteris decumis exigendis in Sardinia imperatum (est) 36, 2, 12 *sq.* mediam orationem habuit, ut .. videretur .. magis in altero adsumendo duce aliorum indulgere timori quam suo aut rpae periculo consulere 10, 26, 1. raptus a suis atque alteri equo iniectus fugit 27, 32, 6. ut iterum periremus et alterum excidium patriae videremus 28, 39, 7. is impigre exercitu scripto .. auctor patribus scribendi alterius exercitus 7, 23, 3 *sq.*; te, P. Valeri, .. legiones mecum adversus Antiatem hostem ducere placet; te, Q.* Servili, altero exercitu .. ad* urbem* castra habere ..; tertius exercitus .. a L.* Quinctio scribatur 6, 6, 12 *sqq.*; altero exercitu, dum Casilinum oppugnatur, opus esse, qui Campanis opponatur 24, 19, 3; bello Graeci persequendi Publilio evenerunt, Cornelius altero exercitu Samnitibus .. oppositus (est) 8, 22, 9; dum haec in Apulia gerebantur, altero exercitu Samnites Interamnam .. occupare conati 10, 36, 16. de altero Masinissae filio Misagene litterae adlatae sunt 45, 14, 8. incertus infans natus (est), masculus an femina esset, alter .. item ambiguo sexu inventus (est) 31, 12, 6. [altera* laetitia 45, 1, 6 *v.* **alius** *p. 886, 21.*] litterae ab rege Perseo .. ⟨traditae ei sunt⟩ ..; alterae litterae .. missae 45, 4, 2 *et* 6. haec soluta obsidio locum alteri novae obsidioni dedit 42, 56, 5. haud ignarus opinionis alterius .. auctoribus hoc dedi, quibus dignius credi est 8, 26, 6. principum diversa cerneres studia; pars .. in Ros effusi erant ..; pars altera regiae adulationis erat ..; tertia pars .. sub Ris .. malebat esse 42, 30, 1—5. (planities *v. supra 7.*) in eos (asseres) .. asses* .., ut pons asset, iniungebantur ..; modico .. intervallo similis alter pons*, dein tertius et plures ex ordine .. fiebant 44, 5, 5. multitudinem ingentem, alterum iam prope populum esse 39, 13, 14. naves .. rediere velut ominatae ad praedam alteram* repetendam* sese venisse 29, 35, 1. primo concursu .. fusi Galli sunt ..; iustiore altero deinde proelio ad octavum lapidem .. vincuntur 5, 49, 6. alteram insignem edidit (Cossus) pugnam equestrem 4, 20, 10. alteram iam se vivo regiam esse indignabatur 39, 53, 7. hac religione levatis altera iniecta (est), quod .. 46, 5; altera item res prope aeque longo neglecta silentio relata a M. Valerio Laevino est 29, 16, 1. huic detractationi* eius tribuni plebis alterius rogationis denuntiatione occurrerunt 42, 22, 3. censuerunt patres Apollini ludos vovendos ..; alterum senatus consultum factum est, ut .. 25, 12, 12 *sq.* consulis praesidium .. pro statione habituri erant hosti oppositum; suam tamen alteram stationem .. sescentorum equitum posuerunt 38, 25, 9 *sq.* ut supplicatio prodigiis expiandis fieret ⟨et⟩ altera, quae priore anno .. vota* esset*, ea uti ⟨fieret⟩* 42, 2, 7. petentibus .. filio Antisti* tribuni plebis et fratre alterius tribuni plebis Sex. Pompili 4, 44, 2. Caravantium* .. Durnium oppidum advenientem benigne accepit, Caravandis altera urbs exclusit 44, 30, 9. inde ex vallo prope alterum vallum hastis prae se* obiectis fecerunt 36, 18, 6. inter exercitus .. victoria recenti laetos gratulatio ingens facta*, imperatore tanto cum omni exercitu deleto et alteram pro haud dubia parem victoriam exspectantes 25, 35, 2. — *β*) *pro subst.:* ea .. pars .. M. Fabium .. et magis invisum alterum plebi .. L. Valerium coss. dedit 2, 42, 7.

f) *i. q. alius (quis). ubi est subst., plerumque est i. q.* 'ὁ πλησίον, der nächste'. *α*) *separatim hic tractandus est genetivus* alterius, *qui utique vicarius est genetivi non usitati* alius. *αα*) *acc. negatio* (*sq.* quam 30, 23, 4): neque Capuae neque ullius alterius rei memor 26, 8, 2; ne frumenti quidem aut ullius alterius rei copia intus erat 43, 18, 9. — nullius alterius consilio quam Scipionis accipiendam .. pacem esse 30, 23, 4. in diversis causis cum sibi quisque consultum sine alterius respectu vellet 28, 20, 10. non pendere ex alterius vultu ac nutu nec alieni* momentis animi circumagi 39, 5, 3. vestra .. causa me nec ullius alterius loqui 21, 13, 3. nec, si nullius alterius nos, ne civium quidem ho-

rum pudet 22, 14, 4. — ββ) *sine negat.:* nec quisquam* alterius gentis unus* tantum ea arte, quantum inter alios* omnes Baleares excellunt 28, 37, 6. ut* ab eo quod parabat in alterius rei curam converteret hostium animos 30, 4, 11. Attalus quoque Pteleon* — nihil minus quam tale quidquam in alterius oppugnatione urbis timentibus* — oppressit 31, 46, 13. — gratius id fore .. quod quisque sua manu .. captum .. rettulerit, quam si multiplex alterius arbitrio accipiat 5, 20, 8. successoris venturi ad paratam* alterius labore ac periculo finiti belli famam 30, 36, 11. simulatis lacrimis in alterius perniciem veras meas lacrimas suspectas tibi fecit 40, 12, 3. male gestis rebus alterius successum est 9, 18, 15. — β) *ceteri casus; αα) adi.:* altera (*sc.* pars) ne cui praedonum obvia fieret, altero* (alio *Gr* avio *Burmann Mg*) itinere ad stationem navium .. ducta 10, 2, 9*; (*v.* altera parte *sim. p. 959, 45; 46; 53; 960, 6; 12; 17.*) — ββ) *subst.:* intuentes alii alios, cum alterum quisque compotem magis mentis ac consilii ducerent*, diu immobiles silent 9, 2, 11. — nemo alteri concedere in animum inducebat 1, 17, 4. qui nec ipse* consulere* nec alteri parere sciat*, eum extremi ingenii esse 22, 29, 8. ut ex tua contumelia .. alteri honos quaeratur 50, 6. qui id alteri suaderet, quod ipse .. facturus fuerit 37, 14, 5.

g) *i. q. secundus (numerus ordinalis); α) cum aliis numeris ordinalibus coni.:* anno trecentesimo altero quam condita Roma erat 3, 33, 1; Attalus .. moritur altero et septuagesimo anno 33, 21, 1. — β) *cum subst. temporis; αα)* altero (*i. e. insequenti*) anno; alteris castris; altero die: (Appius) decemvir in annum creatus altero anno se ipse creavit, tertio .. privatus fasces .. obtinuit 9, 34, 1. hinc alteris castris ad Harpasum flumen perventum* est 38, 13, 2. maligne senatus in unum diem supplicationes .. decrevit; populus iniussu et altero die frequens iit supplicatum 3, 63, 5*; altero ab Tarracone die ad* stationem .. pervenit 22, 19, 5; altero die Oricum pervenit 24, 40, 5; die altero ad Sellasiam . pervenit 34, 28, 1; ab Thaumacis altero die cos. ad Spercheum* amnem pervenit 36, 14, 15; cos. a Pydna profectus .. die altero Pellam pervenit 44, 46, 4; sacrificio .. facto profectus Corinthum altero die pervenit 45, 28, 1; eo die ad finem agri Aetolici* castra posita, inde altero die ad Stratum perventum (est) 43, 22, 1; ad Anabura inde et altero die ad Alandri* fontes, tertio ad Brassium* posuit castra 38, 15, 15; profectus inde .. altero die ad templum Iovis .. posuit castra 43, 21, 8; ex Italia profecti Corcyram altero die, tertio Actium .. tenuerunt 44, 1, 3; altero die quam a Brundisio solvit in Macedoniam traiecit 31, 14, 2. — ββ) omne inde tempus suspensos .. tenuit animos usque ad lucem alteram 5, 39, 6. — γγ) Samnium .. iam alterum annum turbari novis consiliis 8, 17, 8; legiones .. volonum habebat, qui iam alterum annum libertatem tacite mereri quam postulare palam maluerant* 24, 14, 3; bellum in Sicilia iam alterum annum .. geritur 25, 6, 20; alterum annum circumvallatos .. nos fame macerant 26, 13, 8. alterum iam diem classem stare ad* insulam Macrin 37, 29, 2. — δδ) diem unum supplicatio fuit ..; et alterum diem supplicatio .. fuit 41, 28, 1 *sq.*; ob id .. supplicationem in diem unum populo edixerunt .. et aliorum prodigiorum causa diem alterum supplicatio .. fuit 45, 16, 6; — supplicatio in diem unum Romae .. alterum in Capenati agro .. indicta (est) 27, 4, 15*. victoriae navalis ergo in diem unum supplicatio decreta est, in alterum diem, quod exercitus Rus tum primum in Asia posuisset castra 37, 47, 4. — γ) *alterum tantum. αα) i. q. idem numerus:* neque .. de equitum centuriis quidquam mutavit, numero alterum* tantum* adiecit 1, 36, 7; alterum tantum ex Latino dilectu adiciebatur 8, 8, 14; alterum tantum aut in bellum proxumum absumptum aut in fuga .. dissipatum tradunt 45, 40, 2. — ββ) *i. q. duplum:* militibus ex praeda centenos binos asses et alterum tantum centurionibus atque equitibus .. divisit 10, 46, 15.

h) *vi comparativa, i. q. quasi quidam:* Romulus ac parens patriae conditorque alter urbis .. appellabatur (*sc.* Camillus) 5, 49, 7. Hamilcar, Mars alter, ut isti volunt 21, 10, 8. patria altera est militaris haec sedes (*i. e. castra*) 44, 39, 5*. Hannibal .. exceptus a conditoribus Carthaginis ut ab altera patria 33, 49, 5. (populus *v. p. 963, 54.*)

B) **alter .. alter,** *vi partitiva.* a) *duo* (bini, uterque) .. *alter .. alter. α) acc. subst.:* duo aeditui nuntiarunt, alter ..

anguem iubatum . . visum esse, alter . . sanguine interdiu pluvisse 43, 13, 4 *sq.* (Perseus) duos ex amicis Pellam alterum . . ⟨Thessalonicam alterum . . misit⟩ 44, 6, 2*. litteris . . utraque arca inscripta erat, in altera Numam Pompilium . . sepultum esse, in altera libros Numae Pompilii inesse 40, 29, 4. coss. . . duo bella habuere, facile alterum cum Tiburtibus, Falisci . . alterum consulem prima pugna fuderunt 7, 17, 1 *sq.* ex . . duobus carminibus alterius . . auctoritas . . alteri quoque . . adferebat fidem 25, 12, 4. cohortes duas alteram tenere fauces vallis . . iubet, alteram viam insidere 27, 18, 10. duarum coloniarum . . alteram captam ac direptam ab hostibus, alteram oppugnari 31, 10, 6. quando duo ordinarii coss. eius anni alter morbo, alter ferro perisset 41, 18, 16; ex duobus (sc. consulibus) saucium alterum, alterum toto amisso exercitu . . effugisse 23, 11, 9; *(v. supra 9.)* ut duas decumas frumenti novus praetor imperaret Siculis; earum alteram in Asiam, alteram in Aetoliam mitteret 37, 50, 9. ibi duo duces sagaciter moti sunt, alter ad inferendam, alter ad cavendam fraudem 27, 28, 3*. duo exercitus erant, scuta alterius auro, alterius argento caelaverunt 9, 40, 2; duorum speciem exercituum servavit, altero L. Cincium partem insulae . . tueri iussit, altero ipse ceteram insulam tuebatur 27, 8, 16. (factio *v. infra 42.*) in extremis iugis binae circa eminebant falces, altera* aequata* iugo, altera inferior in terram devexa 37, 41, 7. ex duobus filiis . . nuntiatum alterum ⟨decessisse, alterum⟩ . . aegrum esse 42, 28, 11. missi (*sc.* sunt) . . duo Manlii Acidini*; alter M. Manli, alter L. Manli* filius erat 49, 9. duo ex oppidanis . . perveniunt; cum altero eorum — nam alter obses retentus — duo exploratores per cuniculum missi 10, 10, 3. duae factiones senatum distinebant . .; pars altera . . enuntiare consuli satis habuit, qua noctis hora . . egressurus hostis foret, altera . . portam etiam consuli* aperuerunt 9, 16, 7 *sq.*; duobus simul locis oppugnare est adortus; altera pars infrequens aedificiis erat . . dein . . altera quoque parte admotus (est) aries 37, 32, 1 *sqq.*; in duas partes iuventutem dividunt. altera in regionem, qua effusa populatio nuntiabatur, altera, ne cui praedonum obvia fieret, altero* itinere ad stationem navium . . ducta (est) 10, 2, 9. Phrygiam utramque — alteram ad Hellespontum, maiorem alteram vocant — . . ei restituerunt 38, 39, 15. (plebeius *v. p. 970, 8.)* funesta duo consulum praetoria, alterum parricidio filii, alterum consulis devoti caede 8, 11, 7. duo non suscepta prodigia sunt, alterum quod in privato loco factum esset . ., alterum quod in loco peregrino 43, 13, 6. saxa duo ingentia devolvunt*, quorum altero caput ictum est regi, altero umerus 42, 15, 9. eiusdem collegii alterum e duobus tribunis plebis suas inimicitias remisisse rpae, alterum alienas et mandatas exercuisse 39, 5, 5. triumviros binos creari iussit, alteros qui citra, alteros qui ultra quinquagensimum lapidem . . omnem copiam ingenuorum inspicerent 25, 5, 6. duae Vestales . . Opimia atque Floronia stupri compertae et altera sub terra . . necata fuerat, altera sibimet ipsa mortem consciverat 22, 57, 2. duae ad Luceriam ferebant viae, altera . . longior, altera per Furculas Caudinas brevior 9, 2, 6. — β) duo (singuli) *solum:* duo in medio armati . . destituuntur . .; corpus alteri magnitudine eximium . ., media in altero militaris statura 7, 10, 6 *sq.* iam singuli supererant, sed nec spe nec viribus pares; alterum . . victoria ferocem in certamen dabat, alter . . victus fratrum . . strage victori obicitur hosti 1, 25, 11. — γ) *pro altero* alter *alia substituta sunt:* duo exercitus scripti (sunt): alterum Nautius contra Sabinos duxit . .; Minucio neque fortuna nec vis animi eadem in gerendo negotio fuit 3, 26, 1 *sqq.* duae senatum distinebant sententiae: senis P. Licini quem . . dixisse ferunt . ., altera App. Claudii 5, 20, 4 *sq.* *(cf. p. 951, 36; 44; 953, 44; 959, 1; 29; 961, 3.)*

b) *pluralis substantivi . . alter . . alter:* α) animos eis regios regias coniuges fecisse, alteri Hieronis, alteri Gelonis* filias nuptas 24, 25, 6. provinciae eis . . alteri . . Bruttii . . alteri Gallia . . decreta (est) 27, 35, 10. — β) consulibus . . binae legiones decretae, alter a Q. Fabio . . alter a Fulvio . . acciperet 25, 3, 3; coss. . . cum inter se agitarent, uti alter Samnites hostes, alter Etruscos deligeret* 10, 14, 1; coss. . . dimittere exercitum voluerunt . .; alterum ex his* . . venire Romam iusserunt, alterum cum legionibus suis Pisis hiemare 40, 17, 7; laus eius belli penes coss. fuit, quorum alter omnis minas periculaque . . in se unum vertit, alter ea virtute . . fuit, ut . . 8, 10, 7 *sq.*; consulum

alterum in acie cecidisse, alterum .. procul ab Italia ablegatum (esse) 22, 25, 5; consulum* .. sicut* alterius clarus consulatus .. ita alterius obscura fama 45, 12, 9; anno insigni .. consulum alterius nobili* morte, alterius .. truci .. imperio 8, 12, 4; consulibus alteri Pisae .., alteri Gallia provincia decreta est 38, 35, 8; exercitus ita divisi: consulum alteri, quem C. Claudius .., alteri, quem Q. Claudius .. habuissent exercitum 28, 10, 10; coss. belli administrationem inter se dispertiri iussi (sunt), alteri ut Volsci, alteri ut Aequi provincia esset 3, 10, 9; ut alteri consulum Italia .. provincia esset, alter classem .. obtineret 26, 28, 3. quae sibi crimina obiciantur: alterum deridiculum* esse .., alterum mores respuere suos 39, 26, 3 *sq.* duces .. alter in .. latebris subsedit, alter .. Metaurum flumen tranavit 27, 47, 9. inter duumviros .. divisa .. maritima ora ..: alter .. dextram partem .., laevam alter .. tueretur 40, 18, 8. proelium .. fuit .. inter .. exercitus veteris .. alterum gloriae, alterum nuper nova* victoria elatum 3, 62, 6; inter .. exercitus .. alterum vincendo veteranum, alterum novum totum 25, 19, 14. virginem plebei generis .. petiere iuvenes*, alter virgini genere par .., nobilis alter 4, 9, 4. infelicitatem suam in liberis graviorem, quod alter ⟨superesset, quam quod alter⟩ perisset, censebat 40, 55, 8*. inter montes, quorum alterum Meropum, alterum Asnaum incolae vocant 32, 5, 11. ⟨occupaverant⟩ .. oppida ..; tria milia alterum ab Syracusis, alterum quindecim abest 25, 27, 1. atroces in has rogationes nostras coorti sunt ..; altera conubium petimus .., altera nihil novi ferimus 4, 3, 3 *sqq.* tribunatu ante gesto triumviratibusque nocturno altero, altero coloniae deducendae 9, 46, 3.

c) ***alter .. alter** praecedentibus duobus nominibus vel duabus opinionibus sim.* (*prius* alter *ad nomen posterius (rem posteriore loco positum) est referendum* 5, 33, 7; 8, 24, 17; 34, 2, 4; 35, 48, 7). α) *duo nomina propria praecedunt:* mari supero inferoque .. quantum potuerint (*sc.* Tusci), nomina sunt argumento, quod alterum Tuscum .., alterum Atriaticum mare .. vocavere Italicae gentes 5, 33, 7. ossa .. in Epirum devecta ad Cleopatram uxorem sororemque Olympiadem, quarum mater magni Alexandri altera, soror altera fuit 8, 24, 17. Charilaus et Nymphius .. partes .. divisere, ut alter ad imperatorem Rum transfugeret, alter subsisteret 25, 9. devictorum Samnitium decus .. ad legatos P. Decium et M. Valerium est versum, quos populus .. consulem alterum, alterum praetorem declaravit 9, 40, 21. petentibus .. duobus plebeis*, C. Atilio Serrano et Q. Aelio* Paeto, quorum alter pontifex, alter augur erat 22, 35, 2. Sosis Syracusanus et Moericus Hispanus, quorum altero duce* nocturno Syracusas introitum erat, alter Nasum .. prodiderat 26, 21, 10. praetoribus L. Furio Purpurioni et Q. Minucio Rufo quina milia socium .. coss. darent, quibus praesidiis alter Galliam, alter Bruttios provinciam obtineret 31, 8, 7. non cum Philippo nec Hannibale rem futuram Ris, principe altero unius* civitatis, altero Macedoniae tantum regni finibus incluso 35, 48, 7. M. Fulvium et Cn. Manlium biennium iam alterum in Europa, alterum in Asia .. regnare 38, 42, 10. eam opinionem de Attalo et Eumene Romae esse, tamquam de altero Ris certo amico, altero nec Ris nec Persei fido socio 45, 19, 5; (*cf.* alter — in Quinctio *p. 952, 5 sqq.*) — β) *duae res praecedunt:* Claudiae genti .. nihil antiquius in rpa patrum maiestate fuisse, semper plebis commodis adversatos esse; quorum alterum neque nego neque infitias eo ..; illud alterum pro me maioribusque meis contendere ausim .. nihil nos .., quod incommodum plebi esset, scientes fecisse 6, 40, 3 *sqq.* — si reticeam, aut superbus aut obnoxius videar, quorum alterum est hominis alienae libertatis obliti, alterum suae 23, 12, 9. vix statuere .. possum, utrum peior ipsa res an peiore exemplo agatur; quorum alterum ad nos coss. reliquosque magistratus, alterum ad vos, Quirites, magis pertinet* 34, 2, 4 *sq.*

d) ***alter .. alter** (aut pro substantivo positum aut accedente substantivo singulari numero); α) non acc. subst.:* ad sepulturam suorum nequaquam paribus animis vertuntur, quippe imperio alteri aucti, alteri dicionis alienae facti 1, 25, 13. cum alterum vetus odium, alterum ira recens stimularet 2, 35, 7. (*v. p. 953, 32.*) — β) *acc. subst.* (*semel ad posterius* alter 10, 24, 12): belli finem alterius, principium alterius prospiciebant animis 30, 40, 6*. consul alter Romae mansit, alter .. Volscos fundit 2, 33, 4;

senatus iussit alterum consulem contra Gracchum . . exercitum ducere, alteri populationem finium Aequorum provinciam dedit 3, 25, 9; cos. alter . . trahi rem malebat, . . alter . . nullam dilationem patiebatur 21, 52, 2; cum cos. alter in Apulia, alter in Lucanis esset 24, 47, 12; consulem alterum Roma, alterum ex Latio creari oportet 8, 5, 5; alterum consulem . . fortuna bello subtraxit . .; ab altero consule . . multiplex bellum . . gestum est 8, 29, 8 *et* 11; hae litterae . . magnum et luctum morte alterius consulis et metum de altero fecerunt 27, 29, 4; provinciae ita decretae: alteri consuli Sicilia . .; alteri Bruttii 28, 45, 8 *sq.*; cui . . dubium esse, ubi unum bellum sit asperum ac difficile, cum id alteri extra sortem mandetur, quin alter cos. pro supervacaneo . . habeatur? 10, 24, 12. exercitum alterum in* Aequos . . duxere, alterum in agrum Tarquiniensem 6, 4, 8. ab alterius funere fili curru* in ⟨Capitolium vectus sum, ad alterum⟩ ex Capitolio prope iam expirantem veni 45, 41, 11*. altera lege solitudines vastas in agris fieri . ., altera fidem abrogari 6, 41, 11. alter semper ordo (*sc.* patricii) gravis alterius (*sc.* plebeiorum) modestiae erat 3, 65, 7. (pars *v. p. 967, 13;*) fractis* partis alterius viribus, alterius mollitis animis 23, 35, 1; dux alterius partis Pleminius*, alterius duo tribuni militum erant 29, 18, 10; ad Beneventum . . parte altera Hanno . . altera Ti. Gracchus . . accessit 24, 14, 1; aperto mari ab altera parte, ab altera Hispanis . . obiectos *(sc. Emporias incolentes)* 34, 9, 4; cum ex altera parte nihil praeter inconditam turbam esset, in altera et dux militi et duci* miles* fidens 21, 57, 12. alterum responsum salutem, victoriam, lucem ac libertatem, alterum ominari horreo quae ferat 7, 30, 23.

C) **unus . . alter** . . (tertius . . quartus . .), *vi partitiva.* a) *duo* (duplex, bini) . . *unus . . alter:* aedes duae Iovi* . . dedicatae sunt; voverat L. Furius Purpurio praetor . . unam, alteram cos. 35, 41, 8; aedes duae . . dedicatae sunt, una Veneris . ., altera . . Pietatis 40, 34, 4. agmine duplici sequitur; parte una mercennarii milites ibant . . altera clipeati 33, 15, 5. duas arces urbs habet, unam imminentem mari, altera urbis media est 28, 6, 2. magna se duo auxilia Ris detraxisse credens, ex una parte Aetolos, ex altera Dardanos 31, 33, 3. castra . . bina erant . ., una M. Livii, altera L. Porci* 27, 47, 4. duae . . causae eos tenuerant in amicitia regis, una fides insita genti, altera metus odiumque Aetolorum 33, 16, 2; id duabus de causis factum: una, quod . ., altera . . causa erat, quod . . 45, 31, 10 *sq.* duae ex Asia classes profectae (sunt), una cum Attalo rege . ., Rhodia altera 32, 16, 6. placuit, ut duae coloniae . . deducerentur, una ad ostium Liris . . altera in saltu* Vescino 10, 21, 7 *sq.*; uti duae . . coloniae, una in* Bruttios, altera in Thurinum agrum deducerentur 34, 53, 1; ex duabus coloniis . . cum una direpta et incensa esset traiecturumque id incendium . . in alteram tam propinquam coloniam esset 31, 48, 7. duas condiciones ponam . .; unam . ., ut et ipse omni Europa abstineat; alteram . ., ut . . 34, 58, 1 *sqq.* duos consules huius anni unum in Africam, alterum in Hispaniam miserunt 21, 44, 7. duas mihi aliquis* contiones parumper faciat, unam militum . . alteram . . universi* pRi 45, 37, 8. duos exercitus Ros unum in Gallia, alterum in Etruria esse 29, 5, 5; cum duos exercitus in provincia habuisset, unum . ., quem dimitti oportebat . ., alterum, quem in provinciam adduxit 32, 26, 2; duo exercitus . . oppositi (sunt), unus in Falisco, alter in Vaticano agro 10, 26, 15. duae factiones senatum distinebant, una, cuius principes erant defectionis a pRo auctores, altera fidelium civium 9, 16, 6. duos flamines adiecit, Marti unum, alterum Quirino 1, 20, 3. duo imperia* . . dari coepta (sunt) per populum . .: unum, ut tribuni militum . . a populo crearentur . .; alterum, ut duumviros navales . . idem populus iuberet 9, 30, 3 *sq.* duae Punicae naves . .; una . ., postquam captam alteram navem vidit, . . refugit 36, 44, 5 *sqq.* Emporiae duo oppida erant . ., unum Graeci habebant . . alterum Hispani 34, 9, 1. in duas partes divisus exercitus et praecedere una iussa, altera magno intervallo cogere agmen 38, 40, 6; *(v. p. 971, 49; 54.)* duo postulata fuere: unum, ut . ., alterum, ut . . 23, 49, 2. accesserant duae res ad augendam invidiam dictatoris, una fraude ac dolo Hannibalis . ., altera ipsius facto 22, 23, 4 *sq.*; adduxerant eum duae . . res, una gratulatio . . altera querimonia . . 45, 19, 3; duae res perculerunt eum, una praeoccupatus . . locus, altera, quod . . cernebat 35, 27, 16; duas

-es ei rubori* fuisse: unam, quod rogasset . . senatus, quae ad bellum opus essent et non imperasset; alteram, quod pecuniam ei pro frumento misisset 45, 13, 14; Rus duas postulare res, unam, ut bellum cum Achaeis iniret, alteram, ut . . mitteret . . auxilia 32, 39, 10 *sq.*; vendere equum C. Claudium iussit duarum rerum causa, unius, quod falsum adversus se testimonium dixisset, alterius, quod non sincera fide secum in gratiam redisset 29, 37, 10; causam . . differendam arbitror esse duarum* rerum gratia, unius, ut coram P. Scipione . . agatur, alterius, quod qualescumque sumus tamen haec* . . pati non debuimus 17, 3 *sq.*; certum habeo . . mihi . . duarum rerum subeundam opinionem esse; unius, . . cunctationis . .; alterius, obtrectationis atque invidiae 28, 40, 6 *sqq.*; duabus . . resistebant rebus, una . . exstruentes murum, altera eruptionibus subitis 38, 29, 2. duos . . saltus . . habebant Ri, unum per Tempe in Thessaliam, alterum in Macedoniam praeter Dium 44, 6, 5. servi duo, Formiani unus, alter Sidicini equitis 22, 42, 11. creati sunt . . triumviri bini, uni sacris conquirendis . ., alteri reficiendis aedibus 25, 7, 5 *sq.* (*cf. p. 968, 30—38.*) — b) ***tres*** (trifariam, triplex) . . ***unus*** (primus) . . ***alter*** . . ***tertius:*** eis trium condicionum electionem ferre iubet: primam, si . ., alteram, si . ., tertiam, si . . 34, 19, 3—6. tres exercitus scriberent, unum ad praesidium urbis, alterum, qui . . ad subita belli mitti posset; tertium . . ad Satricum duxere 6, 32, 4 *sq.*; tres scriptos hostium exercitus, uno Etruriam, altero populationes Campaniae repeti, tertium tuendis parari finibus fama erat 10, 32, 2. esse . . tria genera foederum . .: unum, cum bello victis dicerentur leges . .; alterum, cum . .; tertium esse genus, cum . . 34, 57, 7 *sqq.* tria eo die laudabilia fecisse putatur: unum, quod . ., alterum, quod . ., tertium, quod . . 34, 16, 1 *sqq.* tres leges . . tulit, unam, ut . ., alteram, ut . ., tertiam, ut . . 8, 12, 14 *sqq.* tribus . . locis . . foedus incisum litteris esse, uno Thebis, altero ad Delium* . ., tertio Delphis 42, 12, 5 *sq.* Coelius* triplicem gestae rei memoriam* edit, unam traditam fama, alteram scriptam in* laudatione filii . ., tertiam, quam ipse pro . . comperta adfert 27, 27, 13. in tres partes Illyricum divisit: unam eam fecit, quae supra dicta est, alteram Labeatas omnis, tertiam Agravonitas . . 45, 26, 15*; exercitum . . trifariam divisit: partem unam in agro Veiente Etruriae opposuit, alteram ante urbem castra locare iussit . .; tertiam partem ipse ad Volscos duxit 6, 2, 7 *sq.*; quod roboris in exercitu erat, trifariam divisum: parte una a Phoebeo, altera a Dictynneo, tertia ab eo loco, quem Heptagonias appellant, . . adgredi iubet 34, 38, 5*. tribus ⟨sententiis certatum *add. Mg*⟩: una de pace legatos . . decernebat, altera Hannibalem . . revocabat, tertia . . reparandum exercitum . . censebat 30, 7, 6*. — c) hic locus . . per *quattuor* distantia loca praesidiis regiis* fuit insessus: unum in primo aditu ad Gonnum erat, alterum in Condylo . ., tertium circa Lapathunta . ., quartum viae . . impositum 44, 6, 9 *sqq.** *quadrifariam* se diviserunt: pars una Heracleam, altera Tetraphyliam petit . ., tertia Theudoriam, quarta* Argitheam 38, 1, 7. — d) *sex** pulvinaria in conspectu fuerunt: Iovi ac Iunoni unum, alterum Neptuno ac Minervae, tertium Marti ac Veneri, quartum Apollini ac Dianae, quintum Vulcano ac Vestae, sextum Mercurio et Cereri 22, 10, 9. — e) aedes . . *aliquot* dedicatae sunt: una Iunonis . .; altera Fauni . .; et aedem Fortunae . . dedicavit Q. Marcius . . et . . Iovis aedem C. Servilius . . dedicavit 34, 53, 3 *sqq.* — f) *pluralis substantivi . . unus . . alter . . (tertius):* bellum cum Hannibale consulibus mandatum et exercituum unus, quem* Sempronius habuerat, alter, quem Fabius cos. 24, 44, 1. feminarum praecipue et gaudia insignia erant et luctus; unam . . exspirasse ferunt, alteram . . ad primum conspectum redeuntis fili gaudio nimio exanimatam 22, 7, 12 *sq.* promulgavere leges . .: unam de aere alieno . ., alteram de modo agrorum . ., tertiam, ne tribunorum militum comitia fierent 6, 35, 4 *sq.* adiectae mortuo notae sunt, publica una, quod . ., gentilicia altera, quod . . 20, 13 *sq.* rogationes* promulgavit: unam de tabulis novis, alteram de agro viritim dividendo 32, 38, 9. — g) ***unus*** *(accedente substantivo singulari vel plurali tantum)* . . ***alter.*** α) *i. q.* *ὁ μὲν ἕτερος (vel εἷς) . . ὁ δὲ ἕτερος,* *der eine . . der andere (de rebus hominibusve, quos omnino non plus quam duos esse aut ex eis quae antecedunt apparet aut per se satis constat):* ex una acie imperatorem, ex altera exercitum deis Manibus . . deberi

8, 6, 10. cum una castra Ra intra finis, altera in finitima terra Etruria . . habeant 29, 5, 6. uno consule ad Ticinum victo alterum ex Sicilia revocatum (esse) 21, 57, 2*; terrorem hostibus morte consulis unius, vulnere alterius iniectum esse 27, 28, 1; *(v. p. 956, 41.)* factio una Aetolos . ., altera Ros accersebat 32, 32, 2. in Telmessicum profecti sinum, qui latere uno Cariam, altero Lyciam contingit 37, 16, 13. arx Crotonis una parte imminens mari, altera vergente in agrum . . muro cincta est 24, 3, 8; L. Valerio imperat, ut parte una duarum legionum equites, altera sociorum equitatum in cornua hostium emittat 31, 21, 13; quarta regio . . una parte confinis Illyrico, altera* Epiro 45, 29, 9; *(v. p. 971, 49; 53.)* provinciam ita dividere, ut una ab Agrigento ad Pachynum esset, altera a Pachyno Tyndareum 36, 2, 11. — Valerius Antias una castra Magonis capta tradidit*, . . altero proelio eruptione pugnatum cum Hasdrubale 25, 39, 14. proelio ex parte una restituto nihilo segnius in cornu altero Cn. Manlius cos. pugnam ciebat 2, 47, 1. — *β) i. q. einer (τὶς vel εἷς) . . ein zweiter (anderer), cum aut plus quam duo exstant aut certe non plus quam duo esse non ante dictum est.* (dies unus . . alter *v. p. 965, 45; 966, 22; 25; 28; 30.*) prospero ex temeritate unius Ri ducis successu in alterius ducis exercitusque opprimendi occasionem imminebat 25, 20, 5. porticum unam extra portam Trigeminam . ., alteram a* porta* Fontinali* ad Martis aram . . perduxerunt 35, 10, 12. tredecim suis navibus et una Coa quinqueremi, altera Cnidia Rhodum . . profecti sunt 37, 22, 2. ratem unam . . in amnem porrexerunt . .; altera ratis . . huic copulata est 21, 28, 7 *sq.* quae . . res mihi fiduciam praebet coniungi nobis Philippum posse? una communis utilitas . ., altera auctores vos Aetoli 36, 7, 11. interrogati ab uno senatore, permitterentne* arbitrium de se pRo, deinde ab altero, haberturine* eosdem . . hostes essent 37, 49, 4.

D) **unus alterque, unus aut alter.** a) equites portam unam alteramque *(i. e. duas)* eadem* regione* in propinquo patentes conspiciunt 10, 34, 7. — b) uno alteroque *(i. e. compluribus)* subinde ictu ventrem atque inguina hausit 7, 10, 10. — c) vagabatur . . cum uno aut altero *(i. e. hoc vel illo)* comite 27, 31, 5; excellere unum aut alterum ordinem in civitate 34, 31, 18. — d) uno aut summum* altero *(i. e. summum duobus)* proelio . . caput Italiae in manu . . habituros (eos esse) 21, 35, 9. — e) uno aut altero *(i. e. paucis)* adrepto quieturos (esse) alios 2, 23, 15. experiendam rem . . in uno aut altero esse 4, 35, 9. auctores . . deserendi castra non uni aut alteri militi, sed universis exercitibus palam in contione audiuntur 5, 6, 14.

E) **alter** (uterque, neuter) **alterum,** *vi reciproca.* a) paulisper alter alterius conspectu, admiratione mutua prope attoniti conticuere 30, 30, 2; cos. et rex alter alterius conatus exspectantes continuere suos intra vallum 31, 34, 9; ut alter alterius imperio subiceretur* 28, 21, 9; inter utrosque optimam condicionem civitatium fore protegente altero semper inopem ab alterius iniuria 42, 30, 7. animali in artus alterum alterius indigentīs distracto 45, 30, 2*. quod alter alteri displicetis 40, 46, 4; certatim alter alteri obstrepere 1, 40, 6. haec amoris pignora cum essent nec quidquam secretum alter ab altero haberent (*sc.* Hispala et Aebutius) 39, 10, 1; neque ab altero notatum alter probavit 42, 10, 4; *cf.* neque ullius quem alter notaret ⟨ab⟩ altero levata iniuria (*quod idem est ac:* neque ab altero notatum alter levavit iniuria) 45, 15, 8. secretis alterius ab altero criminibus 40, 8, 20. qui noxii ambo alter in alterum causam conferant 5, 11, 6. — b) imbutus uterque quadam admiratione alterius 21, 39, 7; uterque ex alterius sententia cos. captum oppidum diripiendum militi dedit 10, 44, 1; loca hostes inter consulum castra interceperunt, ut . incerti rerum omnium suspensique de statu alterius uterque cos. ageret 9, 43, 3 *sq.* laetitiam utriusque exercitus Ri auxit et ab altera parte feliciter gesta res 10, 44, 1. utrisque apparuit nihil per alteros stare, quominus incepta persequerentur 6, 33, 2. — c) neutri alteros primo cernebant 21, 46, 4; pone castra utrique pabulatum et lignatum ibant, neutri alteros impedientes 40, 30, 9. — d) *huc referenda sunt haec quoque:* foedum certamen inquinandi famam alterius cum suae famae damno factum est *(i. e. alter censor famam alterius inquinabat)* 29, 37, 11; milites ne ab altera parte prius victoria incipiat, adnituntur *(i. e. alteri nolunt ab alteris victoriam incipere)* 10, 19, 18.

adnotationes ad A). 1) *de plurali raro v.* ***adn. ad*** B) *et* C) 2).

2) alter *est i. q. contrarius;* a) *i. q. adversarius:* acies *953, 39; 40.* causa *954, 13.* factio *958, 17; 19.* fortuna *(i. q. iniqua) ib. 30.* navis *959, 14.* pars *ib. 23; 28; 33; 36; 960, 13; 21; 25; 27; 29 (transl.); 32; 35; 41.* rostrum *961, 31.* (sententia *968, 36.*) societas *961, 34. pro subst.: 962, 3; (16; 965, 15; 976, 35.) plur.: 962, 26; (976, 43; 45; 47.) — cf. ex locis s.* B) *allatis: 967, 26; 45; 971, 27; 29; 31; 38. pro subst.: 968, 24; 28; plur.: 970, 47. ex* C): *972, 33; 975, 7.* — b) *de loco:* frons *958, 32.* latus *ib. 39; 42; 45.* litus *ib. 51.* mare *959, 6; 8; 11.* ora *ib. 16; 19.* pars *ib. 39; 40; 48; 51 (transl.); 960, 1; 3; 10 (transl.); 19; 20; 31; 38; 40; 44; 45; fortasse etiam 959, 45; 46; 53; 960, 6; 12; 17;* pars ripae *ib. 14.* porta *ib. 52; 961, 1.* portus *ib. 5.* ripa *ib. 24; 25; 27; 28. — cf. ex locis s.* B) *et* C): *971, 33; 35; 975, 10; 11; 14; 17.*

3) in alteris apud dictatorem castris 4, 27, 8 *(954, 11), i. e.* 'in dem andern Lager, n ä m l i c h beim Dictator', *nam antea de castris consulis dictum est. cf. adn. ad* **alius** *p. 939, 53 sqq.*

4) *sq.* tertius: *962, 31; 963, 27; 48; 53; 965, 41; 966, 5; 8. — praecedit* unus *v. s.* C).

5) altero ab Tarracone die *965, 47.* — altero die quam . . solvit *966, 9;* anno trecentesimo altero quam condita Roma erat *965, 35.*

6) a) *acc. gen. partitivus (cf. adn. ad* B) *et* C) 4) a)*):* A) a) consulum *950, 8* (consul *VR*); *11; 16; 20; 27; 47; 48; 50;* consulum designatorum *ib. 13.* eorum (*sc.* Threcum) *951, 39. cf.* eorum (*sc.* oppidanorum) *967, 40.* — A) b) consulum *952, 17; 29; 47;* eorum (*sc.* consulum) *ib. 37; 39.* hospitum *953, 7.* vestrum *ib. 32; 36.* — A) c) consulum *954, 48; 956, 54; 957, 5; [956, 5*;].* — 6) b) *acc. ex (cf. adn. ad* B) *et* C) 4) b)*):* A) a) ex censoribus *950, 2; 5;* ex iis (*sc.* censoribus) *ib. 3.* ex novis coss. *ib. 30.* ex iis* (duumviris) *ib. 53.* ex urbanis (legionibus) *951, 10.* ex tribunis militum *ib. 41.* — A) b) ex duabus condicionibus *952, 15.* ex his (coss.) *ib. 18;* ex iis* (coss.) *33.* e ducibus *953, 1.* ex iis (imperatoribus) *ib. 11.* ex duabus (legionibus) *953, 12.*

7) *acc. adverbia:* et *i. e. quoque 954, 25; 958, 23; 961, 51; 962, 29; 963, 7; 965, 46; 976, 41; et in initio enuntiati, ubi, sitne* et *i. q.* quoque *an i. q.* que, atque, *dubium est: 953, 41; 955, 33; 957, 15; 33; 960, 20; 966, 23.* quoque *953, 52; 967, 12; 48; cf.* Decio quoque, alteri consuli *957, 9.* item *964, 11; cf.* alter . . item ambiguo sexu natus *963, 38.* certe *953, 7; 21.* utique *950, 16; 23; (951, 14;) 952, 14; 24; 25; 47; (953, 23;) sed plerumque melius cum verbo coniungendum est.* ne alter quidem *951, 2.* iam *966, 13—21.*

8) alter hic *961, 41.* ille alter *954, 2; 957, 41; 958, 21; 970, 32.* ille *solum pro* ille alter *951, 37.*

9) *opponitur:* ambo *950, 39; 951, 53; 952, 17; 30; 953, 10; cf. 962, 6 et 976, 32.* duo *949, 50; 950, 32; 951, 4; 38; 952, 9; 953, 49; cf. locos s.* B) a) *et* C) a). uterque *951, 32; 953, 6; 21; 957, 49; 959, 21; 962, 16; cf.* B) a) *967, 5; 54;* uterque alterius *(vel sim.) vi reciproca v.* E) b). neuter *951, 29; cf.* neutri alteros *sim. s.* E) c). omnes *953, 3; 25.*

ad B) *et* C). 1) *locorum s.* B) *et* C) *allatorum similes sunt ei loci, quibus in altero (plerumque in priore) membro pro* alter (*vel* unus) *alia sunt posita;* a) *comparativi:* prior *954, 19; 962, 54.* propior *954, 7.* maior *958, 25.* pertinacior *951, 44.* — b) *pron. demonstr.:* hic . . alter *953, 51; 956, 51; 958, 20* (haec . . fama . . illa altera); *962, 14; (49;) (963, 42;) (964, 9;)* hinc . . altera fronte *958, 32.* alter . . hic *957, 39.* idem cos. . . alter cos. Apuleius *954, 39.* alter . . ille *951, 37.* is . . alter *954, 2* (ea . . illa altera); *(959, 30 v.* e)*); 961, 53; 966, 1.* — c) *subst. sine* alter, *velut* arx . . altera arx: arx *953, 48;* colonia *954, 17;* cos. *955, 32; 956, 8; 32;* cos. (*sc.* plebeius) *ib. 19;* fugiens cos. *ib. 38;* graminea corona *963, 4;* (exercitus *963, 22;*) insons . . filius *958, 27;* latus *958, 40;* pars *(959, 30 v.* e)*); 960, 5; 963, 47* (pars . . pars altera . . tertia pars); pons *962, 33; 963, 51* (pons . . pons alter . . dein tertius et plures); porta *960, 54;* supplicatio *964, 21;* (vallum *ib. 29*). — d) *nomina propria vel pron. person.:* Vetusius *(aliudve nomen)* cos. . . alter cos. *955, 30; 37.* Valerius *(aliudve nomen)* cos. (dictator, legatus, tribunus plebis) . . alter cos. (dictator, legatus, tribunus plebis) Aemilius *(aliudve nomen) 955, 2; 7; 20; 45; (957, 43;) 958, 47; 964, 24.* Aulius *(aliudve nomen)* . . cos. alter *955, 4; (49; 54;) 956, 22; 31.* (M. Fabium . . et magis invisum

alterum *964, 35.)* Appius *(aliudve nomen)* .. cos. (praetor) alter *addito nomine 955, 16; 956, 5; 16; 957, 4; 961, 10.* alter cos... P. Decius *955, 24.* cos. alter.. Paulus *950, 17.* consulum* alter T. Quinctius .. Marcellus *950, 8.* alter.. Quinctius *952, 5.* Durnium oppidum .. Caravandis altera urbs *964, 26.* — alter cos. . . se *956, 24;* sibi . . alteri exercitui *958, 11;* alterum exercitum .. sibi *957, 53 (cf. 968, 31).* — e) *alia:* pars altera .. plebs *951, 19;* primum agmen .. pars altera *959, 24;* Dardani .. Dardanorum altera manus *959, 1;* cui Graecia evenisset *sim.*.. alter cos. *955, 40; 956, 13; 46;* senis P. Licini (sententia) .. altera App. Claudii *968, 35;* qui in meridiem vergit (portus) .. alter *961, 4;* quae titulum sepulti regis habuerat (arca) .. altera *953, 44;* ea pars in qua ipsa erat . . altera *959, 30;* altera . . merces . . in spem Rae pacis .. inpensa *951, 17.*

2) *numerus. cum* alius .. alius *plerumque plurali numero inveniatur, v.* **alius** C) a) *et* b), alter . . alter *itemque* unus . . alter *plerumque singulari numero inveniuntur. pauca exempla pluralis numeri sunt haec:* alteri .. alteri *(subst.) de adversariis (Ris et Albanis) 970, 47; praeterea cum subst. pluralibus tantum:* una castra .. altera *972, 1; 975, 2.* triumviri bini . . alteri . . alteri *968, 14;* triumviri bini, uni . . alteri *973, 26.* — *ceterum etiam, ubi* alter *semel positum est, pluralis non invenitur nisi cum pluralibus tantum:* castra *954, 2; 4; 5; 6; 8; 10; 11; 965, 43;* decumae *963, 10; 13;* litterae *963, 41; et* alteri *pro subst. positum plerumque de partibus adversariis 953, 25; 35; 962, 26; 976, 43; 45; 47.*

3) *collocatio.* a) *collocatio chiastica* (.. alter, alter .. *vel* alter .., .. alter) *est rara, invenitur 967, 19 sq.; 969, 39 sq.; 970, 6; 971, 31 sq.; — 967, 54 sq.; 969, 21 sq.; 28 sq.; — cf. 969, 23 sq.; 971, 29 (cf. 951, 36 sq.). ceteris omnibus (70 fere) locis* alter *in utroque membro simili loco positum est, velut* cum alterum vetus odium . . alterum ira recens stimularet *(970, 48 sq.), atque plerumque in initio, quantum fieri potest, utriusque membri, perraro in fine velut:* mater magni Alexandri altera, soror altera *969, 53 sq. — dubia est collocatio* 30, 40, 6 *(970, 52). ubi Luchs scribit cum Als:* belli finem alterius, alterius principium prospiciebant animis, *quod tamen in nullo est codice; nam in B est:* b. f. alterius alterius principum alterius p. a, *in C:* finem belli alterius principum alterius p. a., in *RF:* belli finem alterius principium alterius p. a. *equidem censuerim similem collocationem:* belli finem alterius, principium alterius p. a., *quae etiam codicum lectionibus magis commendari mihi videtur, praeponendam esse collocationi chiasticae.* — b) *item, ubi* unus .. alter .. (tertius .. quartus ..) *invenitur, collocatio plerumque (plus quam 60 locis) in duobus pluribusve membris est eadem, velut:* tribus . . locis . . foedus incisum .. esse, uno Thebis, altero ad Delium*.., tertio Delphis *973, 46, atque perraro* unus .. alter .. (tertius) *in fine membrorum ponuntur velut 974, 43 sq.; 975, 5 sq. collocatio chiastica est rara, invenitur 971, 46; 972, 34; 973, 24; — 972, 8 sq.; — (ib. 44 sq.) — in duobus primis membris collocatio est diversa, in ceteris eadem quae in secundo membro 974, 23 sqq.*

4a) *acc. gen. partitivus, cf. adn. ad* A) 6) a): Ba) duarum coloniarum *967, 15;* earum (*sc.* duarum decumarum) *ib. 23;* eorum (*sc.* duorum ex oppidanis) *ib. 40;* quorum (*sc.* saxorum duorum) *968, 9.* — Bb) quorum (*sc.* consulum) *968, 52;* consulum *ib. 54; 969, 9; 14; utrum gen.* consulum *ib. 2* (consul *V*) *et 5 pendeat ex* alterius *necne, incertum est;* quorum (*sc.* montium) *ib. 32.* — Bc) quorum *(masc.) 970, 9; 11;* quarum *969, 53;* quorum *(neutr.) 970, 31; 36; 40.* — Cf) exercituum *974, 33.* — 4b) *acc.* ex: *cf. adn. ad* A) 6) b): Ba) ex duobus carminibus *967, 11;* ex duobus (*sc.* consulibus) *ib. 19;* ex duobus filiis *ib. 35;* e duobus tribunis plebis *968, 11.* — Bb) ex his* (*sc.* consulibus) *ib. 49.* — Ca) ex duobus coloniis *972, 14.* — 4c) *multo saepius tamen, quam gen. partitivus vel* ex *accedunt, per appositionem partitivam* alter . . alter *vel* unus .. alter *accedunt ad pluralem eodem casu praecedentem, velut:* quando duo ordinarii consules eius anni alter morbo, alter ferro perisset *967, 17 sq.;* ad legatos P. Decium et M. Valerium .., quos populus .. consulem alterum, alterum praetorem declaravit *970, 4;* uti duae coloniae una in Bruttios, altera in Thurinum agrum deducerentur *972, 19;* promulgavere leges, unam de .. alteram de .. tertiam, ne .. *974, 39 et sim. passim s.* B) *et* C).

altercatio, *i. e. verborum concertatio.* a) *subi.:* brevis -o inde ex iracundia muliebri in contentionem animorum exarsit 10, 23, 4.

-o inter pullarios orta de auspiciis eius diei exauditaque* (est) ab equitibus Ris 40, 9; inde -o orta (est), cum cos. negaret . . 28, 45, 6; orta inde -o est aliis . . iubentibus, aliis negantibus . . 34, 61, 12; primo lacessere iurgiis, deinde -e orta cum accenderentur irae 38, 33, 6. -o inde, non sermo fuit, cum Rus ut* ingratos increparet Magnetas . ., multitudo obstreperet . . Quinctium accusando 35, 39, 7; magna ibi non disceptatio modo, sed -o fuit, cui cos. . . finem imposuit 38, 32, 4. hae* inter coss. tribunosque -es biduum tenuerunt 33, 22, 10. — b) *obi.:* cum parum decorum inter collegas certamen mirabundi patres conspicerent, Q. Servilius . . inquit . . patria maiestas -em istam dirimet 4, 45, 8. primo non tam perpetuae orationes quam -o exaudiebantur 8, 33, 10*; *(v. supra 1.)* ex disceptatione -em fecerunt 35, 17, 2. ni -em in serum perduxissent 38, 50, 1. — c) *dat.: v. supra 11.* — d) *abl.:* dum -bus magis quam consiliis tempus teritur 22, 45, 1. — e) *cum praep.:* inde cum -e congressi certamine irarum ad caedem vertuntur 1, 7, 2. ne in -em excederet* res 33, 35, 12; cum . . res a perpetuis orationibus in -em vertisset* 4, 6, 1. priusquam infanda merces perficeretur, per -em nondum omni auro adpenso dictator intervenit 5, 49, 1; cum res diu ducta per -em esset, consulibus deos hominesque testantibus . . Menenio contra vociferante . . 4, 53, 5.

acc. 1) *adi.:* brevis *980, 53;* magna *supra 10.* — 2) *inter* coss. tribunosque *supra 12;* inter pullarios *ib. 1.* *de* auspiciis *ib. 1.* — *similia:* certamen *supra 25;* iurgium *ib. 6.* — *oppos.:* consilium *ib. 23;* contentio animorum *980, 54;* disceptatio *supra 11; 20.* perpetua oratio *ib. 18.* sermo *ib. 7.*

altercor, *i. q. alternis verbis certo:* tempus . . *loquendo* -doque traham 24, 38, 6; ne tempus -do tereretur 32, 35, 5; iis . . sua potius voluntate omissis* quam -do extorquerentur omnia . . 33, 13, 3 *sq.* sedemus desides domi mulierum ritu inter nos -tes 3, 68, 8. iam non singuli tantum, sed populi universi inter se -bantur 32, 22, 2.

alternis (adv.), *i. q. in vicem.* a) *actiones variant:* dubium Hannibalem a. que fidentem ac diffidentem 22, 13, 3. Sp. Lucretius . . agere varie rogando a. suadendoque coepit 2, 2, 9. praetores quattuor . . lege Baebia creati, quae* a. quaternos iubebat creari *(i. e. ex lege Baebia altero anno quattuor creandi erant, altero alius numerus creari poterat)* 40, 44, 2. — b) *homines agentes variant:* α) (histrionibus) qui non, sicut ante, Fescennino versu similem . . a. iaciebant 7, 2, 7. a. inconditi versus militari licentia iactati (sunt), quibus cos. increpitus, Meneni celebre nomen laudibus fuit 4, 53, 11. — β) diu a. Iulius Corneliusque . . non esse aequum . . sibi . . eripi honorem disseruere 4, 57, 2. cum a. haec coss. diu iactassent 27, 9, 13. Paulus cos., cuius eo die — nam a. *(diebus? v. adi.)* imperitabant — imperium erat 22, 41, 3.

alternus (*semel* 22, 27, 6 *postpositum est*). a) *cum subst. temporis:* ut -is annis ex plebe fierent (aediles curules), convenerat 7, 1, 6; (P. Salonius) -is prope annis et tribunus militum et primus centurio erat 41, 5. aut diebus -is aut . . partitis temporibus alterius summum ius imperiumque esse 22, 27, 6; ita comparatum est, ut -is diebus summam imperii haberent 4, 46, 3; *(de* 22, 41, 3 *v.* alternis *supra 13.)* — b) *cum aliis subst.:* Galli . . alterni* innixi sublevantesque in vicem et trahentes alii alios in summum evasere 5, 47, 2. in hoc -o pavore certamina aliquot sunt contracta 23, 26, 11. dictatorem . . -is paene verbis T. Manli factum laudantem 8, 30, 13. -ae voces 'ad arma' et 'hostes in urbe sunt' audiebantur 3, 15, 6.

alteruter. I. **Forma:** altera *(lineola a P^1 per posteriorem* a *ducta et littera quaedam superscripta erasae)* utra *(ras. ex* ultra) *P* alterutra *MVRFL* 28, 41, 10; *abl. fem.:* altera utra *PM* 8, 5, 6.

II. **Significatio:** *ex duobus aut unus aut alter.* a) *subst.:* ut . . alteruter consulum fata* impleret 8, 6, 11. — b) *adi.:* quoniam ab altera utra parte *(aut ab Latinis aut ab Ris)* concedi necesse est, . . sit haec sane patria potior et Ri omnes vocemur 8, 5, 6. si altera utra victoria *(aut belli Italici aut belli Africani)* novis consulibus relinquenda est, prior . . maior clariorque . . fuerit 28, 41, 10.

altitudo. A) *i. q.* ὕψος. a) *vi abstr.* α) *proprie;* αα) *subi.:* -o loci et munimenta defendere (castra) 25, 13, 13. militum . . virtutem conlaudavit, quod eos . . non -o moenium . . deterruisset 26, 48, 4. inexsuperabiles* . . montes nivis -o facit 43,

18, 1. stantibus scalis, cum -o caliginem oculis offudisset, ad terram delati sunt 26, 45, 3. ex propinquo visa montium -o* nivesque.. terrorem renovarunt 21, 32, 7. ita modica -o valli erat, ut.. 36, 18, 7. cum velut saeptos montium -o teneret Gallos 5, 34, 7. cum ipsa -o locorum eos tutaretur 38, 19, 5. — ββ) *obi.:* -em muri .. permensus 25, 23, 12. (video *v. supra 3.*) — γγ) *gen.:* ad* aliquantum iam -is excitata erant moenia 29, 18, 17. rupem .. quae fastigio -is par (*sc. arci*) media valle velut abrupta ab arce erat* 36, 24, 8; testudo.. admota (est); cum armati superstantes subissent, propugnatoribus muri fastigio -is aequabantur 44, 9, 8. murus.. supra ceterae modum -is emunitus erat 21, 7, 7. relictis campestribus vicis in montem ingentis -is.. concesserunt 40, 58, 2; montes ingentis -is spem faciebant.. 44, 33, 2. cum super veterem nivem intactam nova modicae -is esset 21, 36, 5. eam (cataractam).. funibus subducunt in tantum -is, ut subire recti* possent 27, 28, 10. turrem ingentis -is.. promovit* 32, 17, 10. — δδ) *dat.:* rarae.. scalae -i (*sc.* moenium) aequari poterant 26, 45, 2. — εε) *abl.:* -e.. moenium impediebantur 46, 1. [intego *v. infra 34.*] turris mobilis omnia munimenta urbis superans -e 21, 11, 7; -e aliquantum onerariae superabant* 30, 10, 12; aggerem.. ducere instituit, cuius -e (-em *V*) muros superaret 43, 19, 9. cum loci -e tum vallo etiam tegi* Ros 7, 23, 6. montis.. -e paulisper se tutati 39, 2, 4. —.(arx) est non -e.. tuta, sed loco plano posita 25, 11, 9; nec -e solum tuta urbs 32, 4, 5. — ζζ) *cum praep.:* scalas ad editam -em arcis fabricatas 29, 6, 10; ut.. aliquam imaginem valli obicerent, clitellas inligatas oneribus velut struentes ad -em solitam (*sc.* valli) circumdabant 25, 36, 7. his (dromadibus) insidebant Arabes.. gladios.. habentes longos .., ut ex tanta -e contingere hostem possent 37, 40, 12. lacus.. in -em insolitam crevit 5, 15, 2; arx inter plana* omnia* in immanem -em edita 45, 28, 2; mons est in -em ingentem cacuminis editi 28, 5, 17; modicus.. labor in imis collibus fuit; quantum in -em egrediebantur, magis magisque.. invia loca excipiebant 40, 22, 2. vix transgressus (*sc.* montem) propter -em* nivis 43, 21, 7. — β) *translate:* hanc modestiam aequitatemque et -em* animi ubi nunc in uno inveneris, quae tum populi universi fuit? 4, 6, 12. — b) *vi concreta i. q. locus altus:* ad id fore -es, quas cepissent hostes*, ut per praecipitia et praerupta salientes fugerent 27, 18, 9; quid Alpis aliud esse.. quam montium -es 21, 30, 6.

B) *i. q.* βάθος. a) *proprie.* α) *subi.:* terret et sonitus et -o.. Penei amnis 44, 6, 8. — β) *obi.:* ut quemque (elephantum) timentem* -em (*sc.* aquae) destitueret vadum* 21, 28, 5. — γ) *gen.:* dextra pars (semitae) labe terrae in aliquantum -is derupta* erat 42, 15, 5. magna pars rupibus inviis in profundae -is convalles* delapsa est 38, 23, 7. multos turba.. in* immensum -is deiecit 21, 33, 7. cingunt (urbem) paludes inexsuperabilis* -is 44, 46, 5. stagnum.. incertae -is, utcumque exaestuat aut* deficit* mare 26, 42, 8. — δ) *abl.:* retentus -e amnis mansit 43, 21, 9. — ε) *cum praep.:* cuius (fossae) ubi ad tantam -em, quantae esse solum infimum cuniculi poterat, pervenerunt 38, 7, 8. locus lapsu terrae in pedum mille.. -em abruptus erat 21, 36, 2*; forum.. specu vasto conlapsum in immensam -em dicitur 7, 6, 1. plerique praecipites per vastam -em prolapsi.. exanimantur 38, 23, 2. — b) *transl.:* quidquid progredior (*sc. in opere meo*), in vastiorem me -em ac velut profundum* invehi 31, 1, 5.

acc. ad A) 1) *gen.:* (aggeris *983, 32.*) arcis *ib. 38; (35; 46.)* (collium *ib. 50.* lacus *ib. 45.*) loci *982, 50; 983, 33.* locorum *ib. 7.* moenium *982, 53; 983, 27; (11; 26.)* montis *ib. 34; (19;)* montium *ib. 3; 6; (20;) supra 5.* muri *983, 8.* nivis *982, 54; (983, 22;) 52.* (onerariarum *ib. 30.* rupis *ib. 12.* scalarum *ib. 1.* turris *ib. 24; 29.* urbis *ib. 37.*) valli *ib. 5; (41.)* — animi *983, 54.* — 2) *adi.:* cetera *983, 17.* edita *ib. 38.* immanis *ib. 46.* ingens *ib. 18; 20; 24; 48.* insolita *ib. 45.* modica *ib. 5; 21.* solita *ib. 41.* tanta *ib. 44.* — aliquantum -is *ib. 10.* tantum -is *ib. 23.*

ad B) 1) *gen.:* amnis *supra 7; 19.* (aquae *ib. 9.* convallium* *ib. 13.* fossae *ib. 20.* paludum *ib. 16.* stagni *ib. 17.*) — pedum mille *ib. 23*.* — 2) *adi.:* immensa *supra 25.* incerta *ib. 17.* inexsuperabilis *ib. 16.* profunda *ib. 13.* quanta, tanta *ib. 21.* vasta *ib. 26; 29.* — aliquantum -is *ib. 11.* immensum -is *ib. 15.*

simile: profundum *supra 29.* — *opposita:* locus planus *983, 36.* plana *ib. 46.* imi colles *ib. 49.*

altum *(subst.)*. A) *i. q.* *mare (flumen* 21, 28, 10) *a litore (vel ripa) remotum:* a) *obi.:* lustrata classe ad Lacinium altum petit 36, 42, 2; classis petere altum visa est 25, 27, 11; quibus (navibus) .. dolonibus erectis altum petere intendit 36, 44, 3. inde profecti cum altum tenerent 23, 34, 3. — b) *abl.:* (infantem) procul terrae contactu alto mergendum (esse) 27, 37, 6. cum 10 aliquas alto (altu *V*) praeferri onerarias naves ex speculis significatum foret 44, 29, 3. — c) *cum praep.:* insula ea sinum ab alto claudit 30, 24, 9. instruxere ab alto naves 10, 10. sinistro cornu, quod ab alto obiectum erat, Hannibal .. praeerat 37, 23, 7; insula obiecta ab alto portum .. facit 26, 42, 8; promunturia, quae cornibus obiectis ab alto portum* faciunt 37, 11, 8. — quinqueremem Ram .. ex alto repente 20 adgressae sunt 30, 25, 6. cum ex alto Africam conspexeris 28, 42, 2; ex alto conspecta classis 44, 7, 10. naves .. in magnum portum Syracusas* ex alto decurrere 24, 36, 3. percussa .. ex alto vela paulo acriori* vento 28, 17, 15. Samum ex alto petentes naves 37, 13, 3. classis .. portum Tarraconis ex alto tenuit 22, 22, 2. postquam videre ex alto classem 37, 27, 5. — ut intrare portum non ausi 30 averterent in altum naves 28, 37, 7. ex portu Syracusano profectus libero mari vela in altum dedit 25, 25, 12; Bomilcar vela in altum dedit 27, 12; Bomilcar .. velis in altum datis in Africam transmisit 24, 36, 7; velis in altum datis mari medio .. Icum pervenere 31, 45, 11. eminet .. in altum lingua, in qua sita est (Cassandrea) 44, 11, 3. duae classes .., ubi prima tranquillitas maris in altum evexisset, concur- 40 surae 25, 27, 10; ipse in altum evehitur 37, 23, 9; ubi in altum evecti sunt 21, 50, 1; ex onerariis .. aliae .. in altum evectae sunt 26, 39, 19; in altum* evectus erat 37, 23, 10; Aemilius cum praetoria nave primus e portu in altum evectus 29, 5; remigium classicique milites tranquillo in altum evecti 26, 51, 6; in altum celeriter evectae naves 37, 24, 2. lingua in altum mille passuum excurrens 37, 31, 9; promunturium est adversus Si- 50 cyonem Iunonis .. in altum excurrens 32, 23, 10; excurrente in altum velut promunturio Attica terra 36, 15, 8. nautae .. ab litore naves in altum expellunt 41, 3, 2. sinistrum ipse cornu in altum extendit, dextrum cornu praefectos navium ad terram explicare iubet 36, 44, 1*. navis .. in altum extraxere 22, 20, 2. fugientes in altum (naves) 10, 2, 13. instructa acies .. in altum processit 37, 29, 7. (Phaselis) prominet penitus in altum 23, 1; promunturium, quod ab Sida prominet in altum § 6; ut quibusdam locis superpendentia saxa plus in altum, quam quae in statione sunt naves, promineant* 27, 7. unde *(sc. ex Formiano)* aliquotiens 10 in altum provectum (Ciceronem) cum .. venti adversi retulissent Fr. 49; provectos in altum cottidie remigem militemque .. exercebat 35, 26, 2; naves provectas in altum incendi iussit 30, 43, 12. cum .. in altum *(i. e. in medium flumen Rhodanum)* raperentur (elephanti) 21, 28, 10. ubi illuxit, recepere* classem in altum 49, 12. — naves .. aliquot Poenorum disiectae in alto ab classe Ra .. capiuntur 30, 19, 5. col- 20 lectis in alto, quae dissipatae erant, navibus 35, 43, 4. certamine in alto commisso 23, 41, 9. lenior ventus in alto factus (est) 29, 27, 6. Scipio .. saevis in alto iactatus ventis 28, 18, 12; classis cetera noctem* totam* in alto iactata 37, 13, 4. cum mersissent eas (naves) in alto 25, 3, 11; fugientes (naves) .. aliae in alto mersae, aliae in terram remis abreptae .. 26, 39, 18; naves .. quattuor in alto mersae 30 (sunt) 28, 4, 6. cum in alto, ubi substiterant, cibo reficerent* vires* 37, 24, 6. Eudamum in alto multitudine navium maxime Hannibal .. urgebat § 4. — onerariae .. per altum dissipatae 42, 48, 10. naves per altum ferri 44, 28, 8. solverat navem ac per altum Cretam petebat 45, 6, 5. — B) *i. q. pectus imum:* silentium illud obstinatum fixosque in terram oculos .. ingentem molem irarum ex alto animi* (*Gr* animo 40 *codd.*) cientis indicia esse 9, 7, 3.

oppos.: litus *985, 52.* portus *ib. 23; 27; 29; 31; 44.* terra *ib. 8; supra 1; 29.* — *simile:* mare medium *985, 35.*

altus. I. **Forma**: alium *P* 22, 14, 11; alia *P* 24, 34, 3; aliis *codd.* 40, 22, 4; [aliam *codd.* 21, 2, 4*]. — altiori *pro* altiore *V* 4, 59, 5. altiora *ex* alteriora P^1 27, 18, 8. — alto *VR* magno *PF* 27, 19, 6.

II. **Signif.** A) *i. q.* ὑψηλός. a) *proprie:* 50 fingerent (Alpes) altiores Pyrenaei iugis 21, 30, 7. (aqua *v. p. 988, 29.*) Macedonas .. ex tot castellis aliquanto altioribus ac munitioribus .. deiectos 44, 35, 7. (fastigium

v. infra b).) iam altae in segetibus herbae pabulum praebere poterant 23, 48, 1. cum esset satis altum Ianiculum 22, 14, 11. late patente ex tam alto iugo prospectu 44, 3, 7; rex .. ex iugis altioribus pugnans vincebat 33, 9, 3. mittit qui loca alta eligerent, unde editi ignes apparerent 28, 5, 16; locis patentibus planisque obiecerant murum, altiora loca et difficiliora aditu stationibus 10 armatorum .. tutabantur 34, 38, 2. Fabius .. super Allifas loco alto ac munito consedit 22, 18, 5; loco alto et tuto undique castra posuit 27, 28, 2; alto atque munito loco arcem inexpugnabilem fore* 2, 7, 6; Anxur .. loco alto situm 5, 12, 6; Thaumaci .. loco alto siti sunt 32, 4, 3; Heraclea .. ipsa in campo, arcem imminentem loco alto et undique praecipiti habet 36, 22, 5; castra quae in monte alto ac tuto loco posita 20 fuerant 22, 24, 2. multas et locis altis positas turris Hispania habet 22, 19, 6. cum imminentem urbi collem cepissent, ex loco altiore .. moenia invasere 4, 59, 5; ut ex altiore loco nuda latera hostium* incesserent 36, 18, 3; cum undique ex altioribus locis in cavam vallem coniectus* esset 25, 16, 22. hostes in loca altiora concessere 4, 22, 2; in* loca altiora .. castra movet 21, 48, 4. quod rarum in altis locis est, .. omnia con- 30 tecta nebula 40, 22, 4*. Fabius per loca alta agmen ducebat 22, 12, 8; per loca alta ducendo exercitum 27, 46, 6. altiora* moenia habuisse Carthaginem 18, 8. ad Coracem ventum est — mons est altissimus .. — 36, 30, 4; mons Scordus* longe altissimus (-is V) regionis eius 44, 31, 5. muro satis per se alto 23, 37, 2. transilire .. ex humilioribus in altiorem navem 30, 25, 6. nix minus quattuor pedes alta iacuit 21, 61, 10. 40 muros* per inaequalis ductos* colles, pleraque alta* et difficilia aditu*, submissa quaedam et quae planis vallibus adiri possent 24, 34, 3. altior densiorque* pulvis equitum speciem .. dabat 10, 41, 6. extremos ad orientem montes Oetam vocant, quorum quod altissimum est, Callidromon appellatur 36, 15, 10. quantum a mari* abscedebat, tanto altioribus coercentibus amnem ripis 27, 47, 11. altae insuper im- 50 minebant rupes 37, 16, 7. saltus duo alti angusti silvosique sunt 9, 2, 7. scalae .. quo quaeque altiores, eo infirmiores erant 26, 45, 2. signum septem pedes altum aut maius 8, 10, 12. duodenos ab terra spectacula alta .. pedes 1, 35, 9. tumulum altiorem inter ceteros cepit 33, 10, 1; in aciem altiori* superstantem tumulo 27, 18, 14; Macedones .. in altiorem deruptioremque undique tumulum concessere 38, 2, 13; castellum in alto tumulo situm 26, 48, 4. adversus ligneam ingentem .. turrem .. excitavit aliquanto altiorem 23, 37, 2. neque scalis capi poterat urbs alta et munita 4, 22, 3; haec Diophanes ex alta urbe Pergamo 10 contemplatus 37, 20, 6. — b) *transl.:* α) cui (*sc.* Laetorio centurioni primi pili) curatio (*sc. dedicatio aedis Mercuri, de qua coss. certabant*) altior fastigio (*i. e. dignitate*) suo data esset 2, 27, 6. dictaturae semper altius fastigium fuit (*sc. quam consulatūs aut tribunatūs*) 6, 38, 13; sensere barbari magnitudinem animi (Scipionis), .. id (*sc. regium nomen*) ex tam alto* fastigio aspernantis 27, 19, 6; ex altiore fastigio 20 rex (Philippus) quam tyrannus (Nabis) detractus erat 35, 12, 10. [ob altam* indolem *v. p. 885, 39.*] — β) excelsa et alta sperare complexa virum iubet 1, 34, 9. ipse .. ad altiora et non concessa tendere 4, 13, 4.

B) *i. q.* βαθύς. a) *propric:* amnem .. latiore*, ubi dividebatur, eoque minus alto alveo transitum ostendere 21, 27, 4. per aquam ferme genu* tenus altam 44, 40, 8. fossam sex cubita altam, duodecim latam 30 cum duxisset 37, 37, 10. rota una in altiorem orbitam depressa .. turrim inclinavit 32, 17, 16. latior quam altior plaga est 38, 21, 10. — b) *transl.:* [ex alto animo* *v. p. 986, 40.*] secundae vigiliae .., quod tempus mortales somno altissimo premit 7, 35, 11.

acc. 1) *accus.:* sex cubita *supra 30.* quattuor pedes *987, 39;* septem pedes aut maius *ib. 53;* duodenos ab terra pedes *ib.* 40 *54.* — 2) genu tenus *supra 29.* — 3) *adi.* α) *contraria:* humilis *987, 37. cf.* cavus *ib. 26.* patens, planus *ib. 8.* submissus *ib. 41.* (campus *ib. 17.*) — latus *supra 27; 30; 33.* — β) *similia:* munitus *986, 53; 987, 11; 13; supra 9.* tutus *987, 12; 19.* praeceps *ib. 18.* deruptus *supra 4.* difficilis aditu *987, 9; 41.* angustus silvosusque *ib. 51.* — densus *ib. 43.* infirmus *ib. 52.* ingens *supra 7.* — excelsus *ib. 23.* non concessus *ib. 24.* 50 — 4) *adv.:* minus *supra 27.* satis *987, 3.* s. per se *ib. 36.* tam *ib. 4; supra 19.* — aliquanto *986, 53; supra 8.* quo *987, 52.* tanto *ib. 18.* — longe *ib. 35.*

alumnus: alumnus* prius omnium vestrum quam imperator *(inquit Hannibal militibus suis)* 21, 43, 18.

alveolus, *i. q. 'Schanzkorb':* polliciti (sunt) . . Arretini . . securis, rutra, falces, alveolos, molas, quantum in quadraginta longas naves opus esset, 28, 45, 17.

alveus. a) *i. q. linter:* cum fluitantem -um, quo . . expositi erant pueri, tenuis in sicco aqua destituisset 1, 4, 6. milites . . -os informes, nihil dummodo innare aquae et capere onera possent, curantes, raptim, quibus se suaque transveherent, faciebant 21, 26, 9. — b) non armamenta modo, sed etiam -i navium *(i. e. ipsae naves)* quassati erant 23, 34, 17. — fluviatiles naves ad superanda vada stagnorum apte planis -is *(i. e. carinis)* fabricatas 10, 2, 12. — c) *i. q.* ῥεῖθρον: gravissumas navium non pertulit -us fluminis 10, 2, 7. — (amnis) facit . . cavato medio -o ripas utrimque praecipitis* 44, 8, 6. — medio -o (Tagi fluminis) . . concursum (est) 21, 5, 13. flumen Alia*, Crustuminis montibus praealto defluens -o 5, 37, 7. amnem . . exceptum novo -o avertit 41, 11, 3. amnis . . pluribus simul neque isdem -is fluens 21, 31, 11. amnem latiore*, ubi dividebatur, eoque minus alto -o transitum ostendere 27, 4. (flumen) sicco -o transiri* poterat 44, 32, 10. — Threces duo id iumentum ex medio -o in suam ripam trahentes* 44, 40, 8. descensus ripae utriusque in -um trecentorum ferme passuum erat 35, 17. medio in -o . . proelium commisit § 16; nec gravioribus armis in tam inaequali -o pugnari poterat *ib.*

acc. 1) *gen.:* fluminis *supra 20.* navium *ib. 15.* — 2) *adi.:* informis *ib. 11.* planus *ib. 18.* — altus *ib. 29.* inaequalis *ib. 36.* latus *ib. 28.* medius *ib. 21; 22; 32; 35.* novus *ib. 26.* praealtus *ib. 25.* siccus *ib. 30.* plures simul nec eidem *ib. 27.* — *oppos.:* armamenta *supra 14.*

amando, *i. q. ablego:* se . . orare, ut se extra Italiam aliquo amandarent (*M* ablegarent *rell. codd.*), ubi reliquum vitae degere tuto posset 39, 13, 6*.

amator, *i. q. qui captus est amore* a) mulieris: indulgentem *(sc. scorto)* -em unum ex illis* miseris* . . securi percussisse 39, 43, 3. ait eam cum Aebutio se -e cavillari credere, non . . cum consule loqui 13, 3. ne mulieris libertinae cum -e sermonem in rem . . capitalem . . verti vellet § 2. — b) pueri: eum puerum . . exprobrare consuli persaepe solitum, quod . . abductus ab Roma esset, ut obsequium -i* iactaret* 42, 9.

ambages, ium. a) *i. q. tecta significatio.* α) *per verba:* his -ibus prodi simulabat hostes 9, 37, 7. quisnam is esset, qui per -es de lacu Albano iaceret 5, 15, 5; nisi expromeret propere, quas insidiarum sibi minas per ambages iaceret 2, 12, 12. — β) *per signa:* Sexto ubi, quid vellet parens . . tacitis -ibus *(sc. summis papaverum capitibus decussis),* patuit 1, 54, 8. aureum baculum inclusum corneo . . tulisse donum Apollini dicitur, per -es effigiem ingenii sui 56, 9. quae visa species haud per -es *(i. e. aperte)* arcem eam imperii . . fore portendebat 55, 6. — b) *i. q. longa verba (ab re digredientia);* α) *i. q. simulationes, per quas quis officio se subtrahere studet:* vix pueris dignas -es senes . . fallendae fidei exquirere 9, 11, 12. cum adversus id quoque misceri -es cerneret 44, 27, 3. β) *i. q. digressiones verborum, per quas quis directum responsum evitare studet:* quin mittimus -es? 34, 59, 1; cum mittere -es dictator iuberet 6, 16, 1.

ambigo, *i. q. certo;* A) *act.* a) *simpl.:* civitates . . nullo -ente libertatem usurpasse 35, 16, 10. regni certamine -bant fratres 21, 31, 6. — b) *acc. de:* -do de Coele Syria causam belli se habiturum existumabat 42, 29, 6. fratres de principatu civitatis . . -tes (abigentes *P*) ferro se certaturos professi sunt 28, 21, 6. nec nunc sperare regnum nec -ere umquam de eo forsitan debeam 40, 15, 4. quoniam verbis secum* de* virtute -ere solitus esset, cur non ferro decerneret 23, 46, 14. — c) *acc. interrog. indir.:* haud -igam . . hicine fuerit Ascanius an maior quam hic 1, 3, 2.

B) *pass.* a) *personaliter. subiecta sunt* aliud *v. p. 991, 3.* id *ib. 5; 8;* id unum *ib. 16;* verbis potius de iis, quae -rentur, disceptarent quam Asiam . . armarent 35, 32, 14. — b) *impers., acc.* α) *de:* agrum, de quo -itur 3, 71, 7. Sp. Papirio . . -i de auspicio renuntiaverunt 10, 40, 9. Samnites infecta pace, quia de condicionibus -batur (*Gr* agebatur *codd.*), indutias annuas ab urbe rettulerant 8, 37, 2*. si de meo crimine -retur 26, 31, 1. id, de quo verbis -batur 21, 10, 9. pauca de iure civi-

tatium, de quibus -retur, disseruit 35, 33, 4. de quibus -batur rebus, disceptationem ab rege ad Ros revocabant 41, 22, 4. — β) *acc. interrog. indir.* αα) id cum inter omnes constet, eo magis miror -i, quanam Alpis transierit 21, 38, 6. aliud ..-batur, cum quam multis transiret 42, 39, 6. — ββ) id -itur, belline gerendi causa creatus sit, an, ut esset, qui ludis Ris .. signum mittendis quadrigis daret 8, 40, 2. id quoque inter scriptores -itur, utrum in Boios prius an Insubres cos. exercitum duxerit 33, 36, 15. magis mirabile est -i, Luciusne Cornelius dictator .. eas res .. gesserit .., an consulum .. praecipuum id decus sit 9, 15, 9. utrum maturarent an differrent, -batur* 39, 50, 6. — γ) neque -itur, quin Brutus .. pessimo publico id facturus fuerit 2, 1, 3. — δ) id unum non -itur consulatum cum Apuleio Pansa gessisse (*sc.* M. Valerium) 10, 5, 14.

acc.: secum *990, 39.* inter scriptores *supra 11.* — *abl.:* regni certamine *990, 31.* verbis *ib. 38; 54.* — *syn.:* certo *ib. 35.* — *oppos.:* decerno *ib. 40.* inter omnes constat *supra 5.*

ambigue *(semper cum negatione coni.):* tum vero minari nec id a. Privernatem quidam (*sc.* dixerunt) 8, 21, 5. vicinos populos .. haud a. sollicitari 23, 2. facto primo forsitan *dubio* .. ad extremum haud a. (-ae *P*) in maximam laudem verso 22, 23, 5. levi momento nec a. est victus 8, 19, 8.

ambiguitas: Petilius adversus .. Leti iugum .. castra habuit. ibi adhortantem eum pro contione milites immemorem -atis *(i. e. duplicis significationis)* verbi ominatum ferunt se eo die Letum capturum esse 41, 18, 9 *sq.**

ambiguus. A) **cum subst.** a) *i. q. de quo ambigitur:* Aricini atque Ardeates de -o agro cum saepe bello certassent 3, 71, 2. Pomptinus ager tum primum .. possessionis haud -ae 6, 5, 2; si possessio haud -a regni maneret 42, 50, 3. eo usque me vivere vultis, donec alterius vestrum superstes haud -um regem alterum mea morte faciam 40, 8, 18. — b) *inter duas partes fluctuans, anceps;* α) Sinuessae natum -o inter marem ac feminam sexu infantem 27, 11, 4; in Sabinis *incertus* infans natus, masculus an femina esset, alter sedecim iam annorum item -o sexu inventus (est) 31, 12, 6. — β) Galli .. per -um favorem haud dubie gratiam victoris spectantes 21, 52, 3. — γ) Poenus .. ipsum ut -ae *(i. e. dubiae)* fidei virum suspectum iam pridem habebat 24, 45, 12; Latinorum Hernicorumque, qui .. per annos prope centum numquam -a fide in amicitia* pRi fuerant 6, 2, 3. — δ) *de eventu dubio:* depugnatum haudquaquam certamine -o cum Gallis est 7, 26, 8; Ri nihil eo certamine tam -o fessi 8, 1, 4. cum ceteris .. longior* et diu -a pugna fuit 28, 13, 7. minime -a res fuit: fusi hostes atque in castra compulsi (sunt) 9, 42, 6. primo stetit -a spe pugna 7, 7, 7. Aequis .. qui -am victoriam Volscorum pro sua amplexi fuerant 4, 42, 10; pugna .. haudquaquam -ae victoriae fuit 10, 12, 9. — ε) (naves) permixtae cum hostium navibus inhibere saepe tela cogebant metu, ne -o ictu suis inciderent 30, 10, 15. — ζ) *i. q. 'zweideutig':* in tesserarum prospero iactu vocem eius -am, ut occidi iussisse videretur, a Fidenatibus exceptam causam mortis legatis fuisse 4, 17, 3. responsum haud -um imperantibus milites Ris datum (est) 7, 25, 5. quamquam sciant in suis finibus .. se gesturos bellum, illo haud -o capite foederis deterreri, quo diserte vetentur cum sociis pRi bellum gerere 42, 23, 4.

B) quod **haud -um,** prope diem regnaturum eum (esse), infirmitate aetateque Eumenis sit 45, 19, 11*.

acc.: diu *supra 9.* haud *991, 43; 43; 46; supra 22; 25; 28.* haudquaquam *ib. 6; 14.* minime *ib. 10.* tam *ib. 8.* — inter marem ac feminam *991, 49.* — *simile:* incertus *ib. 50.*

ambio. 1) *i. q. circumdo:* suberat et altera planities; eam quoque altera crepido haud faciliori ascensu ambibat 27, 18, 6*. — 2) *i. q. circumeo ad suffragia petenda:* legati .. tamquam ad id, quod agi videbatur, ambientes nobilium adulescentium animos pertemptant 2, 3, 6.

ambitio. a) *i. q. contentio honorum:* tanta exarsit -o, ut primores quoque civitatis .. prensarent homines, honorem .. ab .. plebe .. suppliciter petentes 3, 35, 2; -o magis quam umquam alias exarserat consularibus comitiis 35, 10, 1. eo quoque anno magna -o fuit, quod patricii tres in unum locum petierunt 24, 4. — ea rogatione novorum maxime hominum -em .. compressam credebant 7, 15, 13. placet tollendae -is causa tribunos legem promulgare, ne cui album in vestimentum addere petitionis liceret causa* 4, 25, 13. Veientes ..

taedio annuae -is, quae interdum discordiarum causa erat, regem creavere 5, 1, 3. — eorum (*sc.* patrum) -e artibusque fieri, ut obsaeptum plebi sit ad honorem iter 4, 25, 12. ruri agere vitam procul -e ac foro constituit 7, 39, 12. — b) *i. q. captatio favoris.* α) *populi:* virum cetera egregium secuta, quam in petendo habuerat, etiam regnantem -o est 1, 35, 6. furente Appio et insectante -em collegae 2, 27, 10. cum .. ceteri per metum aut -em (*i. e. quod populum offendere nolebant*) mussarent 28, 40, 2. — β) *militum:* cum -o alterius suam primum apud eos (*sc.* milites) prava indulgentia maiestatem solvisset 22, 42, 12*. quae -e imperatorum clades acceptae sint, quae severitate imperi victoriae partae 45, 37, 12. exercitum consulis infrequentem commeatibus vulgo datis per -em esse 43, 11, 10; multos ex Macedonicis legionibus incertis commeatibus per -em imperatorum ab exercitu abesse 14, 7; iam nunc nimis saepe per -em peccari. quid, si domini milites imperatoribus imponantur? 45, 36, 8*. — c) *i. q. (pravus) respectus gratiae alicuius:* nec tam Plemini scelus quam Scipionis in eo aut -o aut neglegentia iras hominum inritavit 29, 16, 5. senatui .. ius postulare barbari videbantur; sed ne id, quod placebat, decerneret* in tantae nobilitatis viris, -o obstabat 5, 36, 9. querente .. petitore, quod ius* sibi .. per -em dictum non esset 3, 47, 4.

acc. adi.: annua *supra 1;* magna *992, 48;* tanta *ib. 43.* — *gen.:* alterius *supra 14;* collegae *ib. 10;* novorum maxime hominum *992, 50;* imperatorum *supra 16; 22;* eorum (*sc.* patrum) *ib. 3;* Scipionis *supra 27.* — *in eo: ib. 27.* — *similia:* artes *supra 3.* forum *ib. 5.* indulgentia *ib. 15.* metus *ib. 11.* neglegentia *ib. 27.* — *oppos.:* severitas *ib. 17.*

ambitiose. a) *v.* ambitio a): is primus .. petisse a. regnum .. dicitur 1, 35, 2. — b) *v.* ambitio b): cos. cum .. *satis* a. partem utramque fovendo incerta respondisset 38, 32, 4. — c) *v.* ambitio c): eas quaestiones .. *minime* a. habuit; multique nobiles Etrusci .. condemnati sunt 29, 36, 11.

ambitiosus. a) *i. q. honorum adpetens:* App. Claudius consularis candidatus, vir *acer* et -us, .. incubuit, ut* se cum Q. Fabio consulem dicerent 10, 15, 8. — b) *i. q. (indulgendo) gratiam adfectans;* α) *plebis:* medium se gerendo nec plebis vitavit odium nec apud patres gratiam iniit. patres *mollem* consulem et -um rati, plebes fallacem 2, 27, 3 *sq.*; non consulibus, sed -is consulibus dilectum difficilem esse 43, 14, 3. — β) *sociorum:* Cassius .. in agraria largitione -us in socios .. erat 2, 41, 8. — γ) *militum:* in ducem *indulgentem* -umque ea (carmina) dici 39, 7, 3.

ambitus. a) *i. q. circuitus, orbis:* ut omni -u litorum praesidio* orae maritimae essent (naves) 27, 8, 17. — b) *i. q. longior via:* quin .. quamvis longo -u circumduceret agmen 21, 36, 4. — c) *i. q. ambages verborum:* multos circa unam rem* -us fecerim, si .., omnia exsequi velim 27, 27, 12. — d) *i. q. prava ratio suffragiorum petendorum:* de -u ab C. Poetelio tribuno plebis auctoribus patribus tum primum ad populum latum est 7, 15, 12; legem* de -u coss. ex auctoritate senatus ad populum tulerunt 40, 19, 11.

ambo. I. **Forma:** *nihil invenitur nisi masc.; accus.* ambo *15es,* ambos *7es exstat* (ambo *MP* ambos *rell.* 7, 19, 5; 10, 37, 14). ambobus *16es est dat., semel abl.* 30, 23, 2.

II. **Signif.:** *duo simul, duo coniuncti 'alle beide'.* A) **adi.:** a) *de hominibus:* ambo forte censores equum publicum habebant 29, 37, 8. absente consulum altero ambobusve 30, 23, 2; si ambo coss. infesti circumstarent* tribunum 3, 9, 6; iussi (sunt) ambo coss. adversus Sidicinos ducere exercitum 8, 16, 11; ibi coss. ambo ingenio feroces .. in aciem* exire* 27, 25, 14; coss. ambo in Liguribus gerebant bellum 39, 1, 1; circa Capuam .. ambo coss. rem gerebant 23, 39, 5; Fabius ambo coss... res gessisse scribit 10, 37, 14*; coss. cum ambo Apuliam provinciam haberent, .. sortiri iussi (sunt) Apuliam Macedoniamque provincias 26, 22, 1; dum ambo coss. omnisque Ra vis in Etruscum bellum magis inclinat 10, 20, 1; coss. ambo in Ligures exercitus induxerunt diversis partibus 40, 41, 1; patricii coss. ambo .. magistratum iniere 7, 18, 1; coss. ambo in Ligures .. proficiscuntur 40, 16, 4; coss... proficisci ambo in provincias placuit 35, 22, 3; profecti ambo coss. ad bellum sunt 10, 26, 7; coss. ambo profecti sint* .., an alter .. substiterit, incertum diversi auctores faciunt 4, 55, 8; ambo coss. profecti ad bellum erant 10, 26, 14; coss. ambo ad novum profecti bellum quattuor milia a castris

hostium consederunt 9, 45, 9; coss. ambo cum duobus exercitibus ab urbe* profecti, Valerius in Campaniam, Cornelius in Samnium, ille ad montem Gaurum, hic ad Saticulam castra ponunt 7, 32, 2; coss. ambo in Galliam profecti, Cornelius recta ad Insubres via . ., Q. Minucius in laeva Italiae . . flexit iter 32, 29, 5; id coss. ambos . . quaesisse 22, 34, 10; de rpa . . ambo coss. ad senatum rettulere 26, 27, 17; ambo tum forte patricii coss. erant 7, 22, 8; si ambo coss. cum suis exercitibus ad Nolam essent 23, 43, 12; cum . . coss. ambo in Samnio essent, sed circumsessuri Capuam viderentur 25, 13, 1; coss. ambo de Samnitibus triumpharunt 7, 38, 3; praedam . . ambo coss. . . vendiderunt diviseruntque 25, 14, 12; — eo nec patricios ambo coss. neque comitiorum curam . . plebs ad animum admittebat 7, 19, 5; quoniam ambo coss. omnisque Ra vis aversa in Samnium esset 10, 45, 3; uti liceret coss. ambos plebeios creari 7, 42, 2; ut ambo patricii coss. crearentur 22, 1; 2; ambo patricii coss. creati sunt 28, 10; coss. ambos in valles Ligurum includi 38, 42, 9; ambo mihi coss. . . intueri videor, cum te, M.* Marcelle, intueor 25, 6, 5; ambo coss. et duo consulares exercitus ad Capuam oppugnandam miserunt 26, 13, 7; ambo coss. cum exercitu missi hostem . . in Algido inveniunt 3, 31, 3; ambo coss. in Samnium missi cum diversas regiones Tifanum Postumius, Bovianum Minucius petisset* 9, 44, 6; ambo coss. et quidquid Rarum virium erat Hannibali oppositum 21, 52, 1; vel reges vel . ., si quod tristius sit, imperii nomen patiendum esse potius, quam ambos patricios coss. videant 7, 18, 6; postquam vulneratos ambo coss., Marcellum etiam . . moribundum videre 27, 27, 7; — consulum amborum in libertate vestra tuenda cura 3, 59, 3; sunt qui novorum consulum hanc gloriam faciant, quidam non amborum, sed alterius L.* Volumnii 10, 17, 12; litterae consulum amborum de rebus in Italia gestis 32, 31, 6; — patres . . utrique pariter consuli infensi . . Ligures ambobus consulibus decernunt* 42, 10, 11; patres consulibus ambobus Italiam provinciam decreverunt 32, 28, 8; consulibus ambobus Italia provincia . . decreta (est) 33, 25, 10; consulibus ambobus Italia provincia decreta est, ita ut inter se compararent . ., uter comitiis . . praeesset 35, 20, 2; consulibus ambobus quaestio de clandestinis coniurationibus decreta est 39, 8, 3; placuit . . consulibus ambobus Italiam provinciam esse 34, 43, 9; consulibus ambobus provinciam Ligures esse 40, 35, 8; ut . . consulibus ambobus Italia provincia esset 34, 43, 3; ut consulibus ambobus Ligures provincia esset 38, 42, 13. duces tamen ambo *(Hasdrubal et Syphax)* . . effugerunt 30, 6, 7; ambo duces *(duo Scipiones)* iunctis copiis ire obviam coeptis atque obsistere parant 23, 28, 7; id ambo aegre passi (sunt) duces *(Hanno et Epicydes)*, magis Hanno 25, 40, 12; ambo ex composito duces *(Scipio et Hannibal)* castra protulerunt, ut coire* ex propinquo possent 30, 29, 8; una profecti ambo duces *(duo Scipiones)* exercitusque . . ad urbem Amtorgim* . . ponunt castra 25, 32, 9; inter Livium Hasdrubalemque ingens contractum certamen erat . .; ibi duces ambo . . *(sc. erant)* 27, 48, 9 *sq.* Capuam omissuros aut ambo imperatores Ros aut alterum ex eis 26, 7, 5. cum indices ambo *(Hispala et Aebutius)* in potestate essent 39, 14, 3. fidei iam suae . . ducebant esse, ut accepissent duo patricii consulatum, ita ambobus patriciis mandare 7, 18, 3; *(v. p. 995, 10; 23 sq.; 37.)* novi praetores ambo exercitus* in hiberna deduxerunt 39, 21, 10; ut . . equites ambo praetores . . sociis imperarent secumque transportarent 38, 36, 3; praetores ambo in eadem verba iurarunt 41, 15, 11; ut ii* praetores ambo . . veteres dimitterent pedites 32, 8, 8. . . caesi dicuntur; in his ambo consulum quaestores, L. Atilius et L. Furius Bibaculus 22, 49, 15. Scipiones me ambo . . agitant et excitant saepe somno 25, 38, 5. Tarquinios reges ambos patrem vovisse*, filium perfecisse *(sc. Iovis templum)* 1, 55, 1. coss. bellicosos ambo viros acresque nimis et feroces creatos (esse) 26, 26, 11. — b) *de rebus:* ut . . nocte ambo exercitus, Veiens Tarquiniensisque, suas quisque abirent domos 2, 7, 1; *(v. supra 16;)* tantus . . utraque castra tenuit pavor, ut . . ambo pro victis exercitus *(et Ri et Volsci)* se in montes proximos reciperent 4, 39, 6; Ri exercitus nec pariter ambo ducti nec satis temporis ad instruendum fuit 10, 19, 15; proelium fuit *(sc. inter Ros et Sabinos)*, quale inter fidentes sibimet ambo exercitus 3, 62, 6. vulgo credere Poenino . . transgressum *(Hannibalem)*, Coelium per Cremonis iugum dicere transisse, qui ambo saltus eum non in* Taurinos . . deduxissent 21, 38, 7.

B) **subst.**, *semper de viris; a) in appositione:* creati (sunt) coss., ambo absentes, Q. Fabius Maximus consulis filius et Ti.* Sempronius Gracchus 24, 43, 5. turbatores vulgi erant Sp. Maecilius quartum* et M.* Metilius tertium* tribuni plebis, ambo absentes creati 4, 48, 1. M. Servilius et* Ti.* Claudius .. Italiam atque Africam in sortem coici, Africam ambo cupientes, volebant 30, 27, 1 *sq.* — in Macedoniam sunt nominati A. Postumius Luscus, C. Claudius, ambo hi censorii 45, 17, 2*. M. Valerius a dextro, P. Decius ab laevo cornu, ambo consulares, ad equites .. evehuntur 9, 40, 12. Areus .. et Alcibiades, ambo exsules suo beneficio restituti 39, 35, 7. Diophanes et Lycortas, Megalopolitani ambo, principes legationis Achaeorum fuerunt 38, 32, 6. creati (sunt) coss., ambo patricii, M. Fabius Ambustus tertium, T. Quinctius 7, 18, 10; omnium oculi in Quinctium* Corneliumque* coniecti; nam et in unum locum petebant*, ambo patricii (patricii ambo *Hz*), et rei militaris gloria recens utrumque commendabat 35, 10, 4. ut Archelaus et Bianor, principes gentis ambo, .. proditionis .. damnarentur 33, 16, 5. Cn. Fulvius et L. Postumius Megellus*, propraetores ambo, stativa in eis locis habere iussi (sunt) 10, 26, 15. — duos .. pudor tenuit, Sp. Larcium ac T. Herminium, ambos claros genere factisque 2, 10, 6. omnium .. malorum in Sergio Verginioque causas esse; nec id accusatores magis arguere quam fateri reos, qui noxii ambo alter in alterum causam conferant 5, 11, 6. — praetores tum duos Latium habebat, L. Annium Setinum et L. Numisium Cerceiensem, ambo ex coloniis* Ris 8, 3, 9. — creati (sunt) censores, ambo qui nondum coss. fuerant, M. Cornelius Cethegus P. Sempronius Tuditanus 27, 11, 7. — *similiter in parenthesi:* in locum Adranodori et* Themisti — nam ambo praetores fuerant — comitia poscere 24, 26, 16. creati .. C.* et M. Servilii* — Geminis ambobus cognomen erat — 31, 4, 3; creati P. et Sex. Aelii — Paetis fuit ambobus cognomen — 32, 2, 7. — b) *α) subi.:* cum ambo *(sc. duo pastores ad caedem regis delecti)* regem appellarent, .. vocati ad regem pergunt 1, 40, 5. tum ambo *(sc. coss.)* circumsederunt urbem et Claudium Neronem .. ab Suessula .. exciverunt 25, 22, 7. facilius cum singulis, quam si in unum ambo simul contulissent vires *(sc. reges Philippus et Antiochus)*, bellatum est 33, 19, 7. (congredior *v. infra 22.*) spirante me hereditatem meam ambo *(sc. Demetrius et Perseus, Philippi filii)* et spe et cupiditate improba crevistis* 40, 8, 17. tum de consulum provinciis coeptum est* agi. ambo Graeciam cupiebant 37, 1, 7. cum verbis disceptare Scipio vellet .. negatum id ambo *(sc. fratres patrueles de principatu ambigentes)* dicere cognatis communibus nec alium .. quam Martem se iudicem habituros esse 28, 21, 8. militibus denarios quinos vicenos .. ambo *(sc. imperatores de Hispaniis triumphantes)* diviserunt 41, 7, 3. ambo *(sc. duo interfectores regis)* se foras eiciunt 1, 40, 7. (excio *v. p. 997, 53.* gero *v. infra 36.*) si ambo *(sc. coss.)* fasces haberent 2, 1, 8; *(v. supra 13.)* Aegypti .. cui .. ambo *(sc. reges Philippus et Antiochus)* imminebant 31, 14, 5. ibi divisis copiis priusquam* congrederentur, communiter ambo *(sc. coss.)* exercitus lustraverunt 41, 18, 7. eos .. ad extremum ambo *(sc. Cn. et P. Scipiones)* pro rpa* mortem* occubuisse 38, 58, 6. (pergo *v. p. 997, 51.*) ambo *(sc. duces)* Scotussam petierunt, Philippus spe frumentandi inde, Rus, ut .. corrumperet hosti frumenta 33, 6, 8. ambo *(sc. regem puerum Lacumazen eiusque tutorem Mazaetullum)* praeoptantis exsilio modicam domi fortunam .. ad sese perduxit 29, 30, 12. ad bellum ambo *(sc. coss.)* profecti (sunt), Faliscum Quinctius, Sulpicius Tarquiniense, .. urendo populandoque gesserunt bella 7, 22, 4. cum progressi ambo *(sc. iuvenis Rus et haruspex Etruscus)* a suis longius essent 5, 15, 7. pronuntiant ambo *(sc. Hannibal et Scipio)*, arma expedirent milites 30, 32, 1. P. Cornelius Ti. Sempronius coss. .., qui in suo magistratu cum Hannibale, alter ad Ticinum amnem, ambo .. ad Trebiam pugnaverint 21, 15, 4. ambo *(sc. Laelius et L. Marcius)* Carthaginem rediere 28, 31, 2. triumphatum nuper de Philippo .. et de Antiocho est; ambo regnabant, cum de iis* triumphatum est 45, 39, 1. Ligures utrique *(sc. consuli)* decreti sunt, ut novas ambo .. legiones — binae singulis decretae — .. scriberent 42, 1, 2. ambo *(sc. censores)* significare, si alter vellet, se in potestate tot principum civitatis futuros 40, 46, 14. si partem *(sc. regni fratris peteret)*, ambo *(sc.*

fratres Attalum et Eumenem) infirmos . . fore 45, 19, 15. ut simul ambo *(sc. coss.)* bellum Etruscum susciperent 10, 19, 10. ut eodem die ambo *(sc. coss.)* Praeneste venirent 28, 9, 5; iam convaluerat Sulpicius; itaque ambo *(sc. legati)* Ephesum venerunt 35, 16, 1. — *β*) *obi.:* gravissimis criminibus accusati ambo *(sc. P. Furius et M. Matienus)* ampliatique (sunt) 43, 2, 10. singulos *(sc. censores)* cum intuemur, M. Aemili, M. Fulvi, neminem . . habemus, quem . . velimus vobis praelatum esse; ambo cum simul adspicimus, non possumus non* vereri, ne male comparati sitis 40, 46, 3 *sq.* quos (Laelium ac Masinissam) cum pariter ambo et benigno vultu excepisset et egregiis laudibus . . celebrasset . . 30, 14, 3. aediles curules creati sunt forte ambo, qui statim occipere magistratum non possent 31, 50, 6. se eos ambos* (Q. Tiberilium* et Sex. Digitium) . . coronis muralibus donare 26, 48, 13. ludi . . instaurati ab aedilibus M. Sextio Sabino et Cn. Tremellio Flacco. ii* ambo praetores facti (sunt) 30, 26, 11. (perduco *v. p. 998, 33;* voco *v. p. 997, 51.*) — *γ*) *gen.:* supplicatione amborum *(sc. consulum)* nomine et triumpho utrique decreto 28, 9, 9. — *δ*) *dat.:* Samnium ambobus *(sc. consulibus)* decreta provincia est 10, 32, 2; Italia ambobus *(sc. consulibus)* provincia decreta (est), regionibus tamen partitum imperium 27, 7, 7; Bruttii ambobus *(sc. consulibus)* . . provincia decreta (est) 28, 10, 8. Sosis Syracusanus et Moericus Hispanus . .; his ambobus civitas data (est) et quingenta iugera agri, Sosidi in agro Syracusano . ., Moerico . . urbs agerque in Sicilia . . iussa dari 26, 21, 9 *sqq.*

acc.: communiter *998, 23.* pariter *996, 47; supra 15.* simul *998, 1; supra 2; 13.* — *syn.:* duo *996, 24; 997, 30; 37.* uterque *995, 45; 996, 44; 997, 25; 998, 48; supra 28.* — *oppos.:* alter *v. p. 978, 14 sq.* quisque *996, 42.* singuli *997, 54; 998, 50; supra 10. saepius opponuntur nomina singulorum v. 995, 3; 6 sq.; 32 sq.; 998, 28 sq.; 35; supra 36. vel alterius v. 995, 26; 39; 43; 996, 12. adversarii voce* ambo *comprehenduntur his locis:* 3, 62, 6; 4, 39, 6; 5, 15, 7; 27, 48, 10; 30, 29, 8; 32, 1; 33, 6, 8.

ambulo, *i. q.* περιπατέω: excide radicem hanc incommodam -bus 9, 16, 18.

amburo. a) ambustus, *i. q. non plane, sed aliqua ex parte ustus:* *α*) *proprie:* correpti alii flammis sunt*, alii -ti adflatu vaporis 28, 23, 4. -ti homines iumentaque . . obstruebant* itinera portarum 30, 6, 6. ruere in Ros tecta, nec tegularum modo fragmenta, sed etiam -ta tigna ad armatos pervenire 34, 39, 11. — *β*) *transl., i. q. paene damnatus:* Paulum . . ex* damnatione collegae, ex* qua* *prope* -tus evaserat, infestum plebei 22, 35, 3. — b) *i. q. comburo:* hasta . . plus duas horas arsisse, ita ut nihil eius -reret ignis, dicebatur 43, 13, 6.

amens, *i. q. lumine mentis carens.* a) *de hominibus:* hanc virginem . . Appius amore amens* . . pellicere adortus 3, 44, 4. Coriolanus *prope ut* amens consternatus ab sede sua cum ferret matri obviae complexum 2, 40, 5. venire (*sc.* dictatorem) -em invidia, *iratum* virtuti alienae felicitatique, *furere,* quod . . 8, 31, 2. cum ipse (*sc.* Quinctius) vino et Venere amens sanguine hominis in convivio lusisset 39, 43, 5. ni clamor . . -is repentino terrore regios fecisset 32, 12, 4. senex . . amens metu . . inquit 23, 9, 1. amens, agitantibus furiis sororis ac viri, Tullia per patris corpus carpentum egisse fertur 1, 48, 7. — b) *de rebus:* non laeti, sed *prope* -is* malis cordis hunc . . risum esse 30, 44, 6.

acc. abl. causae: amore *supra 15.* (agitantibus furiis *ib. 25.*) invidia *ib. 19.* malis *ib. 28.* metu *ib. 24.* repentino terrore *ib. 23.* vino et Venere *ib. 21.*

amentia, *i. q.* 'animi affectio lumine mentis carens' *Cic.* a) *subi.:* paucorum eum *furorem* atque -am esse 28, 27, 6; -am magis quam *audaciam* . . esse 37, 20, 8; quorum adeo incredibilem -am fuisse, ut . . 5, 11, 7. huius -a ad perniciem tantum ipsius valuit 25, 29, 7. — b) *obi.:* ne* unius -am civitati adsignarent; suo quemque periculo *furere* 35, 31, 15. — c) *gen.:* si duces -ae sublati essent 24, 30, 9. nisi tecta parietesque, intra quae tantum -ae conceptum esset, dissiparentur 4, 15, 8. quo -ae progressi sitis 28, 27, 12. tanta vis -ae verius quam *amoris* mentem turbaverat 3, 47, 4. — d) *cum praep.:* ut praesidia in urbes suas inducerentur adversus -am eorum, qui ad Macedonas* gentem trahebant 43, 17, 7. culpam in duorum -am conferentibus 4, 3. quid tot dextrae? torpescent in -a illa? 23, 9, 6.

amentum, *i. e. lorum, quo iaculum*

concitatur: humor..iaculorum amenta emollierat 37, 41, 4.

amfractus *v.* **anfractus.**

(amicio) amictus *i. q. vestitus:* haec* omnia sagulo gregali amictus .. perlustravit (*sc.* Decius) 7, 34, 15. [pullo amictus [illo] Perseus ingressus est castra 45, 7, 4*; *v.* **amictus.**] statua .. loricata, amicta toga, velato capite 23, 19, 18.

10 **amicitia.** I. **Forma:** *pluralis raro invenitur neque umquam, sicut* inimicitiae, *pro singulari.*

II. **Signif.** a) *generali sensu:* in proverbium venit -as immortales, ⟨mortales*⟩ inimicitias debere esse 40, 46, 12. inter proceres Latinorum, cum quibus publice privatimque hospitia -asque de industria iunxerat 1, 45, 2. — b) *a. singulorum, i. q. familiaritas. α) subi.:* -am hospitiumque cum 20 Philippo fuisse ⟨et⟩ minime immemorem necessitudinis eius legationem eam suscepisse (Marcium) 42, 38, 9*. — *β) obi.:* domesticis ipse *(sc. Scipio)* exemplis Prusiam ad promerendam -am suam compulit 37, 25, 8. — *γ) gen.:* in eum gradum -ae regis, ut consiliis quoque arcanis interesset, acceptus erat 35, 18, 2. notitiam eam brevi apud regem .. in familiaris -ae adduxerat iura 1, 34, 12. notitia ei cum absente 30 Perseo fuerat litterisque spem -ae interioris .. facientibus ad regem profectus brevi perfamiliaris* haberi .. est coeptus 42, 17, 4. — *δ) abl.:* ut quisque .. interemptos aut propinquitate aut -a contingebat* 25, 8, 2. Argivi .. privatis .. hospitiis familiarique -a plerique inligati Philippo erant 32, 22, 11. — *ε) per:* is (*sc.* Hasdrubal) .. hospitiis .. regulorum conciliandisque per -am principum novis gentibus .. rem Carthaginiensem 40 auxit 21, 2, 5. — c) *a. civitatum vel principum (i. q. societas, v. tamen* 45, 25, 9); *α) subi.:* Masinissa .., quem deinde clarum potentemque Ra fecit -a 25, 34, 2. eum ⟨me*⟩ esse spero, cui et publice .. vobiscum vetustissimum foedus sit et meo nomine privatim -a ac societas, nuper Philippi bello renovata 34, 31, 5; si pax inviolata inter Macedonas Rosque manebit, nobis quoque -a et commercium sit 41, 23, 50 18; *(v. p. 1002, 52;)* -a regi Antiocho* cum pRo his legibus et condicionibus esto 38, 38, 2; multos annos iam inter Rum Nolanumque populum -am esse, cuius neutros ad eam diem paenitere 23, 44, 1; sibi cum Ptolomaeo et -am esse et id agere, ut brevi etiam adfinitas iungatur 33, 40, 3; cum .. reddendum iis foedus patres censuissent, praetor Samnitibus respondit, nec, quominus perpetua cum eis -a esset, per pRum stetisse nec contradici, quin .. -a de integro reconcilietur 8, 2, 1 *sq.*; Latinum .. tradunt .. dextra data fidem futurae -ae sanxisse. inde foedus ictum (est) inter duces 1, 1, 8; ad* pignus futurae regi cum tyranno 10 -ae 32, 38, 3; edocuit, quanto .. -a sanctior firmiorque apud Ros futura esset 37, 25, 14; petere regem, ut quae cum patre suo societas atque -a fuisset, ea secum renovaretur 42, 6, 8; pRum meminisse -ae, quae cum Cotye maioribusque eius et gente Thracum fuisset* 45, 42, 8. — Aetoli magnopere suadere, ut salva Rorum -a regem quoque* adsumerent socium atque amicum 35, 46, 5. — *β) obi.:* redeundum (esse) in societatem 20 Philippi abnuendamque Rorum -am 33, 16, 11. barbarus .. -am se Rorum* accipere* annuit 28, 17, 8. iam tum Aetolorum, quibus socii Lacedaemonii erant, -am adfectantibus Ris 25, 23, 9. adulando aut* Rorum imperium aut -am regum 45, 31, 4. -am regis non aspernari nec ipsorum Aetolorum 35, 46, 12; cum .. alii manendum in Ra societate, alii non aspernandam -am regis censerent 36, 12, 2. ita cum 30 Syphace Ris coepta -a est 24, 48, 13; iam cum Attalo rege .. coeptam -am esse 29, 11, 2; sibi (*sc.* Rhodiis) -am cum rege Perseo coeptam, eam se invitos .. interrupisse 44, 14, 9; *(v. p. 1004, 13.)* ad .. reges .. legati ad commemorandam renovandamque -am missi (sunt) 27, 4, 10. ut Ris ius sit Asiae civitatium -as et tueri, quas habeant, et novas complecti 34, 58, 3; nihil .. utilius Graeciae civitatibus esse quam 40 utramque complecti -am 35, 46, 7. eam .. rem .. ratus conciliaturam Ris principum Hispaniae -am 22, 22, 8. (contraho *v. p. 1004, 14.*) ne quid ab Rhodiis speraret* .. rex, quod veterem -am, multis magnisque meritis pace belloque partam, diiungeret sibi ac* Ris 42, 46, 6. -am malle quam vim experiri Poenorum 21, 34, 2; ut -am potius quam vim experirentur Rorum 28, 3, 4; *(v. p. 1004, 29.)* -am expetere Rorum (Ro- 50 rum expetere *Fr² Mg*) Antiochum, sed quae impetrata gloriae* sibi, non pudori sit 34, 58, 7. legatos miserunt, qui cum eo -am societatemque facerent 24, 48, 2; cum

Boeotis -am fecimus 42, 42, 4; -a et societas nobis nulla tecum, sed cum Pelope . . facta est 34, 32, 1. cum potentissimo populo per ingens beneficium perpetuam firmare pacem -amque 9, 3, 10. (habeo *v. p. 1002, 38.*) Cretenses . . potiorem pRi quam regis Persei -am habere 43, 7, 3. (impetro *v. p. 1002, 52.*) Demetrium* nullo alio crimine quam Rae -ae initae occidit 41, 23, 11; orsus ab inita primum Ris -a cum Graecorum gente 34, 48, 4. quid minus conveniret quam eos* . . cum tyranno instituere -am? 32, 3; nihil me, postquam vobiscum institui -am, cur eius vos paeniteret, commisisse 31, 19; ita vobiscum -am institui par est 7, 31, 2; ut -am secum institui, non bellum indici Ris postularet 36, 6, 4; secum quidem omnia illis integra esse ⟨ad⟩ instituendam fideliter -am 41, 22, 8*. (interrumpo *v. p. 1002, 34.*) foedus cum eo atque -am iungit legibus his 23, 33, 9; duas condiciones ponam, extra quas nullam esse regi nuntietis -ae cum pRo iungendae 34, 58, 1; genera iungendarum -arum enumerare *ibid.;* cum . . ad -am sociali foedere inter se iungendam coeant 57, 9; se missum ait ad -am societatemque iungendam cum pRo 23, 33, 6; te . . ad iungendam -am venisse 30, 14, 4; hortarentur Gentium in* (ad *susp. Mg*) -am secum et cum Macedonibus iungendam 43, 19, 14; cum quo nec foedere nec aequis legibus iungeretur -a 28, 34, 7. — ut Hannibalis -am ac societatem quam pRi mallent 24, 13, 2. si foedus ratum est, si societas et -a ex aequo observatur 39, 37, 10. esse . . tria genera foederum, quibus inter se paciscerentur -as civitates regesque 34, 57, 7; multitudo . ., ut tolleretur regia societas, decrevit et eos, qui auctores paciscendae -ae fuerant, . . Chalcidem misit 42, 44, 4. cum ea gente primum -am pepigerat 38, 9, 8. (pario *v. p. 1002, 46.*) a patre . ., qui primus omnium Asiam Graeciamque incolentium in -am venit vestram eamque perpetua et constanti fide ad extremum vitae finem perduxit 37, 53, 8. Ri Rhodiique et Attalus societatem -amque nostram petunt 32, 21, 4; ultro Ri petunt -am § 30; regem . . ab ipso velut fonte petere Ram -am voluisse 27, 4, 6; regis -am petentes 45, 23, 10; duces populorum uno die suam *(i. e. Syphacis)* pacem -amque petentis venisse 28, 18, 1; cum Carthaginiensibus legatis . . foedus ictum (est), cum -am ac societatem petentes venissent 7, 27, 2; legati Oroandensium cum venissent -am petentes 38, 18, 2; Threcum legatis . . societatem -amque petentibus 42, 19, 6; legationibus Etruriae -am petentibus . . Romam missis 9, 40, 20; Romae cum Vestinis petentibus -am ictum est foedus 10, 3, 1; ut Samnites quoque -am peterent, effecerunt . .; foedere in societatem accepti (sunt) 7, 19, 4; misit -am in perpetuum, auxilium praesens a vobis petitum 30, 1; quam (*sc.* -am) si secundis rebus nostris petissemus, sicut coepta celerius, ita infirmiore vinculo contracta esset § 2; ut . . florentem pRum . . sibi desumerent hostem, cuius adflicti -am petissent* 20, 5; Sidicinos . . qui nec, ut Samnites, in pace -am, nec, ut Campani, auxilium in bello petissent 8, 1, 10; ut Marrucini . . mitterent Romam oratores pacis petendae -aeque 9, 45, 18; ad societatem -amque petendam mitteret Romam legatos 33, 35, 5; ut Scipio . . ad -am eius (*sc.* Syphacis) petendam . . in Africam . . navigaverit 30, 13, 4; cum simpliciter ad -am petendam iungendamque societatem venisset* 34, 57, 6; ab eo utrimque pariter -am petitam (esse) 30, 13, 6. pollicentes -am Hannibalis 24, 1, 5. quinquaginta annis feliciter expertam -am nunc incognitae, quondam infideli praeferendam (esse) 24, 28, 6. Punicam Rae societatem atque -am praeoptandam esse 23, 43, 11. postulare vos, uti vestram Carthaginiensium -ae praeponamus 21, 19, 9. (Hannibal) gratias egit Campanis, quod -am suam Rae societati praeposuissent 23, 10, 1. (reconcilio *v. p. 1002, 6.*) eos . . iusserunt simul renovare -am, simul speculari, num sollicitati animi sociorum . . essent 42, 19, 8; benigne -am renovare volentibus* legatis responsum (est) 44, 14, 4; Alexandriam idem (*sc.* legati) ad Ptolomaeum renovandae -ae causa proficisci iussi (sunt) 42, 6, 4; *(v. p. 1002, 36;)* legatos Romam ad -am paternam renovandam . . misit 40, 58, 9; auctores . . fuerunt ad renovandam -am mittendi Romam legatos 42, 44, 5; *(v. p. 1001, 47; 1002, 14).* se -am et societatem renuntiasse 42, 25, 12*; num prius societas et -a eis* renuntianda esset, quam bellum indicendum 36, 3, 8; legati ad res repetendas in Macedoniam renuntiandamque -am regi* missi 42, 25, 1; -am renuntiatam videri, cum . . 36, 3, 10. qui regum* suam, Persei qui* secuturi

-am essent 42, 19, 3. (tueor *v. p. 1002, 38.*) ut Ram -am violarent 35, 31, 16; Rorum -am se non violaturum (esse) 33, 20, 8; vos tamen . . vestramque -am ac societatem proprie non violavi 34, 32, 14; Rorum -am . . violaverat 22, 8; quid in eo . . vestram -am violassem 31, 16; quibus igitur rebus -a violatur? 32, 15; ne qua vetustior -a ac societas violetur 7, 31, 2; ut . . conscientia violatae per sociorum iniurias Rae -ae coniungeret se cum Antiocho 35, 12, 9*. — *γ) gen.: αα) pendens ex subst.:* (auctor *v. p. 1003, 40.*) fuit . . apud vos semper satis iusta causa -ae 7, 30, 5; mihi cum Ris, pater, causa -ae tu fuisti 40, 15, 7. in certamine -ae vestrae*, benevolentiae erga vos . . minime aequo animo vinci possum 37, 53, 7. tractatas inter Eumenem et Persea* condiciones -ae 44, 13, 9; *(v. p. 1003, 22.)* de condicionibus -ae coeptum agi est *(sc. inter Nabim et Ros)* 32, 39, 10. (crimen *v. p. 1003, 8.*) Hiero . . unicus -ae Rae cultor 25, 28, 8. (fidem *v. p. 1002, 8.*) Boeotorum gentem . . numquam ad scribendum -ae foedus adduci potuisse 42, 12, 5. (genera *v. p. 1003, 24.*) expositis initiis -ae cum pRo 37, 54, 3. adversus Ros nullum eis ius societatis -aeve erat 5, 35, 4; ut* . . eodem iure -ae Elei Lacedaemoniique . . essent 26, 24, 9. (oratores *v. p. 1004, 19.* pignus *v. p. 1002, 10.*) si aliquem respectum -ae eum (*sc.* Gentium) habere cerneret 42, 37, 2. non . . eos . . ulla societate iunctos esse; eam, quae sola fuerit, fidei* atque -ae*, ipsos per scelus rupisse 28, 32, 5. timentem . . sociorum . . animos, ne . . ad spem -ae Rorum deficerent 32, 5, 3. sub umbra Rae -ae latebant 34, 9, 10. — *ββ) pendens ex adi.:* unum esse exsortem Punicae -ae foederisque secum facti . . Magium Decium 23, 10, 3. responsum senatus -ae Samnitium memor* 7, 31, 8. — *γγ) pendens ex verbis:* (meminisse *v. p. 1002, 15.* paenitet *1001, 53; 1003, 14.*) — *δ) dat.:* etsi Cotys Persei gratiam praetulisset -ae pRi 45, 42, 10; *(v. p. 1004, 29.* praeopto *ib. 31.* praepono *ib. 33.)* — *ε) abl.:* quae vetustissima domus nostrae* vobiscum -a digna sunt 37, 53, 14. his eum fultum societatibus atque -is . . apparatus belli habere 42, 12, 8. belli . . causa cum Samnitibus Ris, cum societate -aque iuncti essent, extrinsecus venit 7, 29, 3. — *ζ) cum praep.: αα)* de: supersedete de -a agere 34, 59, 2; Rum . . egisse de societate -aque 9, 36, 7. ut de poena eius (*sc.* tyranni) magis quam de -a nobis* cogitandum sit 38, 14, 7. — *ββ)* in *cum accus.:* dum ne quam urbem aut belli iure teneat aut in -am accipiat 38, 38, 16; neque . . quod Samnites priores amici sociique vobis facti sunt, ad id valere arbitror, ne nos in -am accipiamur* 7, 30, 4; Ariarathes rex . . in -am est acceptus 38, 39, 6; Lucani atque Apuli . . foedere . . in -am accepti (sunt) 8, 25, 3; Ocriculani sponsione in -am accepti (sunt) 9, 41, 20; Messenen, uno atque eodem iure foederis quo et Lacedaemonem in -am nostram acceptam, socius* ipse sociam nobis urbem . . cepisti 34, 32, 16. spes adfulsit Achaeorum gentem ab societate regia in Ram -am avertendi 32, 19, 1. quas (civitates) neque vi expugnare . . poterat* neque condicionibus in -am perlicere 35, 42, 2. cum adsumere novos liceret socios, quis aecum censeret . . ob nulla quemquam merita in -am recipi? 21, 19, 5; ut in -am pRi reciperentur 43, 6, 9. ut redirent in -am Rorum 25, 16, 10; foedus Neapolitanum . . similius vero facit ipsos in -am redisse 8, 26, 6; qui . . redierant in -am, ut socii fideles accepti (sunt) 25, 40, 4; cum quanto studio . . reditum in -am suam *(Rorum)* esset 8, 25, 12. restituendi vos in -am societatemque nostram 31, 31, 20. quibus . . condicionibus in foedus -amque novam transeant, parum constare 23, 14, 9. volentes in -am non veniebant 21, 39, 4*; in -am venimus vestram 7, 30, 6; legem, qua* in societatem -amque Hannibalis venirent 23, 43, 14; quibus (condicionibus) in -am societatemque pRi venirent 26, 24, 8; cum pares bello aequo foedere in pacem atque -am venirent 34, 57, 8; liberos cum suis legibus venturos in -am Lucanos 25, 16, 7; *(v. p. 1003, 44.)* Hieronem . . uno tenore, ex quo in -am pRi venerit, fidem coluisse 22, 37, 10; qui ex aequo nos venisse in -am meminissemus 7, 30, 2; quae (urbs) . . aut vi capta ab Ris esset* aut voluntate in -am venisset 38, 9, 10; quod . . in -am pRi secundis suis rebus, non adversis, ut Campani, venissent 8, 1, 9; Aetolos eo in maiore futuros honore, quod gentium transmarinarum in -am primi venissent 26, 24, 4. quod . . vocati in -am . . regiam societatem Rae praeposuissent 33, 13, 8. [qui . . numquam ambigua fide in -am* pRi fuerant 6, 2, 3,

v. infra 14.] — γγ) in *c. abl.:* in foedere atque -a mansuros *(sc. Ardeates)* 4, 7, 4; in Eumenis manserat -a 38, 18, 1; Petelinos, qui uni ex Bruttiis manserant in -a Ra 23, 20, 4; bonis sociis fidem quam maximum vinculum esse et ita sibi pRum . . gratias* habiturum, si volentes ac non coacti mansissent in -a 24, 37, 7. ut* (Aetoli) constanter et fideliter in -a pRi permanerent 33, 35, 9; quae (urbes) in -a (amitiam *V*) cum fide permanserant 43, 21, 2. ut in -a pristina esse liceret 36, 35, 9; quos (Epirotas) non sincera fide in -a fuisse satis constabat § 8; qui . . numquam ambigua fide in -a* pRi fuerant 6, 2, 3; (Falisci) per multos annos in -a fuerant 10, 45, 6; ita per tot annos in -a (-am *V*) fuerant, ut sociali foedere se cum Ris non inligarent 45, 25, 9. quae *(gens Acarnanum)* sola Graeciae gentium in societate Macedonum manserat; . . duae . . causae eos tenuerant in -a regis 33, 16, 1 *sq.* — δδ) peterent pro societate -aque, ut . . 7, 31, 9.

acc. 1) *adi.* α) *qualitatis:* familiaris *1001, 28; 35.* immortalis *ib. 14.* interior *ib. 30.* — firmior *1002, 12.* incognita *1004, 29.* infidelis *ib. 30.* nova *1006, 32.* paterna *1004, 44.* perpetua *1002, 5; 1003, 4.* pristina *supra 12.* salva *1002, 18.* sanctior *1002, 11.* vetus *ib. 45;* vetustior *1005, 8;* vetustissima *ib. 48.* — β) *possess.:* nostra *1003, 48; 1006, 14; 31.* vestra *1003, 45; 1004, 33; 1005, 4; 6; 16; 1006, 35.* sua *1001, 24; 1003, 52; 1004, 35; 51; 1006, 29.* utraque *1002, 41.* Punica *1004, 31; 1005, 40.* Romana *10es.* — 2) *gen.:* Aetolorum *1002, 23; 28.* Carthaginiensium *1004, 33.* Asiae civitatium *1002, 38.* Eumenis *supra 3.* Hannibalis *1003, 33; 1004, 28; 1006, 36.* (Syphacis *1004, 23.* tyranni *1006, 2.*) Persei *1003, 7; 1004, 54.* Poenorum *1002, 48.* pRi *10es.* principum *1001, 38; 1002, 42.* regis *1001, 26; 1002, 27; 30; 1003, 51; 1007, 22;* regum *1002, 26.* Rorum *9es.* Samnitium *1005, 42.* domus nostrae *ib. 48.* — 3) *praepos.:* α) cum: cum pRo *1005, 27;* cum Ris *ib. 14;* vobiscum *ib. 49. acc. verbum* αα) *cum dat.:* cum Syphace Ris *1002, 30;* sibi cum rege Perseo *ib. 33;* nobis tecum, cum Pelope *1003, 2;* Ris cum Graecorum gente *ib. 10;* regi Antiocho cum pRo *1001, 50;* sibi cum Ptolomaeo *ib. 51;* regi cum tyranno *1002, 10.* — ββ) *sine dat.:* cum Attalo rege *1002, 32;* cum Boeotis *ib. 54;* cum Cotye *ib. 15;* cum Macedonibus *1003, 30;* cum Philippo *1001, 19;* cum pRo *1003, 23; 27;* cum ea gente *ib. 41;* cum patre suo *1002, 13;* cum potentissimo populo *1003, 3;* cum tyranno *ib. 12;* cum eo *1002, 53; 1003, 20;* cum eis *1002, 5;* cum quo *1003, 31;* cum quibus *1001, 16;* secum *1002, 14; 1003, 16; 18; 30;* vobiscum *1003, 13; 15. verba sunt* coepi, facio, firmo, instituo, iungo, pango, renovo, sum. — β) inter Rum Nolanumque populum *1001, 52;* inter se *1003, 26; 37.* — 4) *quem ad modum in amicitiam ventum vel in ea permansum sit:* volentes *1006, 33;* voluntate (*opp.* vi) *ib. 46.* — volentes, non coacti *1007, 7.* ambigua fide *ib. 14;* sincera fide *ib. 13;* perpetua et constanti fide *1003, 45;* cum fide *1007, 11.* constanter et fideliter *ib. 8.* fideliter *1003, 19.*

similia ad a) *et* b): hospitium *1001, 17; 19; 35; 37.* necessitudo *ib. 21. ad* c): adfinitas *1002, 2.* auxilium *1004, 11; 18.* commercium *1001, 49.* fides *1005, 35; (1002, 8; 1006, 43.)* foedus *1001, 45; 1003, 20; 1004, 7; 1005, 40; 1006, 32; 1007, 1; aliis locis solutior conexus est, cf. 1002, 3; 9; 1003, 25; 32; 34; 37; 54; 1004, 9; 1006, 11; 14; 25; 39; 1007, 18.* pax *1003, 4; 53; 1004, 20; 1006, 39.* societas: a. ac s. *1001, 46; 1003, 33; 1004, 1; 1005, 4; 8;* a. et s. *1003, 1; 1004, 47;* a. s. que *1002, 53; 1003, 27; 1006, 30; 36;* s. atque a. *1002, 13; 1004, 31; 1005, 50;* s. et a. *1003, 36; 1004, 49;* s. a. que *1003, 48; 1004, 4; 20; 1005, 52; 1006, 1; 36; 1007, 23;* s. a.ve *1005, 28.* s. fidei atque -ae *ib. 35*; cf.* ad -am petendam iungendamque s. *1001, 24. idem valent* a. *et* s. *his locis:* 7, 19, 4; 23, 10, 1; 32, 19, 1; 33, 13, 8; 16, 1; 11; 36, 12, 2; 42, 44, 4. *inde* socii *appellantur, qui in* a. *recepti sunt:* 7, 30, 4; 21, 19, 5; 24, 28, 6; 37, 7; 25, 34, 2; 40, 4; 26, 24, 3; 29, 11, 2; 32, 5, 3; 34, 32, 16; 35, 46, 5; 43, 7, 3. — *contraria ad* a): inimicitiae *1001, 15. ad* b): notitia *ib. 27; 29.* propinquitas *ib. 33. ad* c): bellum *1003, 17; 1004, 50; 1005, 51.* gratia *ib. 15.* hostis *1001, 15.* imperium *1002, 26.* poena *1006, 2.* vis *1002, 47; 49.*

amictus, *i. q. vestis:* pullo -u cum filio Perseus ingressus est castra 45, 7, 4*, *v.* **amicio.**

amiculum, *i. q. vestimentum muliebre:* matrem familiae tuam purpureum -um habere non sines? 34, 7, 3. dona tulere . . reginae pallam pictam cum -o purpureo 27, 4, 10.

amicus. I. **Forma:** amiciora 2, 15, 6; amiciorem 27, 4, 6; amicissimum 42, 6, 12.
II. **Signif.** A) **adi.** *(saepe numero a* B) *discerni non potest.)* a) *de hominibus et civitatibus;* α) *de singulis hom.*, a. alicui *i. q. favens alicui:* in maximo eum (Apollonium, Antiochi legatum) honore apud regem esse amicissimumque pRo 42, 6, 12. Dasius Hannibali -us, Blattius .. rem Ram fovebat 26, 38, 6. -um eum (Demetrium, Philippi filium) pRo* (pRi ς) esse 39, 47, 10. eos ipsos, qui non illi -i (nillis amicis *V*), sed Eumeni infesti stimulent eum 45, 19, 17. ei (Demetrio) ea fides nequaquam -um Persea inimicissimum fecerat 40, 54, 6. praetor iam inde ab initio exsulum causae -us 38, 31, 1; ad hunc praetorem adeo -um Corneliae familiae .. aut adeo inimicum .. reus .. factus L. Scipio 55, 2 *sqq.* Scipionem .. eum esse virum, quem -um sibi quam inimicum malint* esse 29, 21, 10. — β) *de civitatibus principibusve amicitia* (*v.* amicitia b)) *coniunctis; saepe idem valet ac* socius: non ut praecipue -i, sed ne praecipue inimici simus (*sc.* nos Achaei) 41, 24, 15. amicus pRo sis (*adloquitur Scipio* Aluccium) 26, 50, 7. in meliore statu sub iratis Ris futuros (Locrenses), quam sub -is Carthaginiensibus fuerint 29, 8, 4. ne sine aliqua munificentia praeteriret civitatem sociam atque -am 32, 40, 9. fuit apud vos semper iusta causa amicitiae, velle eum vobis -um esse, qui vos adpeteret 7, 30, 5. nec ullum .. populum dici posse, quem minus tibi hostem tuisque esse velis aut -um malis 26, 50, 8. regem nec inimiciorem ulli populo quam Carthaginiensi nec amiciorem quam Ro* esse 27, 4, 6; cetera .. nullo .. modo Africo bello comparanda (sunt), ubi .. non ager pacatus, non civitas socia, non rex -us 28, 42, 6; *(cf. p. 1013, 23; 32;)* ne .. regem -um inhonoratum dimitteretis 37, 54, 9; si tamquam inimicum et hostem insectari propositum est, pergite ut coepistis facere; sin aliquis est respectus mei, ut socii atque -i regis, deprecor, ne .. 39, 28, 13 *sq.*; quanta cura regum -orum liberos tueatur pRus, documento Ptolomaeum .. esse 45, 44, 13; si aliter socio atque -o regi et bene merito .. honos haberi nullus posset 37, 54, 8; dum vereantur, ne quid socio atque -o regi adversus .. hostes indulsisse videantur 40, 17, 5; legati .. orabant senatum, ut opem regno regibusque -is imperio ferrent* 44, 19, 10. — b) *de rebus:* ratus conloquium -um ac familiare quaeri 25, 18, 5. dictis facta amiciora adiecit 2, 15, 6. amicae ac fideles potius ea, quae peritura forent*, absumerent manus, quam insultarent superbo ludibrio hostes 28, 22, 10. (regnum *v. p. 1009, 54.*)

B) **subst.** a) *i. q. privata amicitia cum aliquo coniunctus.* α) *subi.:* litteris Eurylochi admoniti propinqui -ique et qui eiusdem factionis erant, liberos et coniuges eius .. in* contionem .. accierunt 35, 34, 7. cognati -ique Cn. Manlii summis opibus adnisi sunt 38, 50, 2. (Quinctium) tres .. filii .. excipiunt, inde alii propinqui atque -i 3, 26, 11. (iacto *v. p. 1011, 2.*) eorum (*sc.* obsidum) -i cognatique litteras .. ad Hannonem .. miserunt 25, 15, 8. esse* in eis* (*sc.* captivis) .. propinquos -osque suos 30, 43, 6; *(v. infra 39.)* — β) *obi.:* (admoneo *v. supra 10.*) propinquis -isque amissis 26, 15, 14. ut .. cognatos quoque eorum atque -os tanto .. pignore sibi conciliarent 24, 31, 13. disceptatores non tam aequos quam te, Q. Marci, paternum -um et hospitem, habebam 42, 42, 4. biduum petiit* (Prusias), quo templa deum urbemque et hospites -osque viseret 45, 44, 6. — γ) *gen.:* reus magno agmine -orum clientiumque .. ad rostra subiit 38, 51, 6. dilapsi .. in suas -orumque domos 27, 16, 2. eas arcas cum ex -orum sententia dominus aperuisset 40, 29, 5. — δ) *dat.:* [adversae Hannibali factionis homines principibus Ris -is quisque suis identidem scribebant 33, 45, 6*.] — ε) *cum praep.:* conlata ea* pecunia ab cognatis -isque* et clientibus est L. Scipioni 38, 60, 9; primo ab -is, qui in re praesenti fuerunt, libri lecti (sunt) 40, 29, 9. ut cum singulis fidelibus -is veniant 1, 58, 5. regem .. inter -um atque inimicum discrimen nosse 2, 3, 3. — *similis est signif., tametsi de publica am. dicitur:* (Alorcus Hispanus) .. erat .. miles Hannibalis, ceterum publice Saguntinis -us atque hospes 21, 12, 6.

b) *qui est partium, qui favet causae alicuius (ab locis s.* a) *non semper accurate distingui possunt);* α) *subi.:* hunc Aristonem Carthagine obversantem non prius -i quam inimici Hannibalis, qua de causa venisset, cognoverunt 34, 61, 4. primores plebis, -i nobilium, .. conferre incipiunt *(sc. tributum)* 4, 60, 7. fateri se opera Livi

Tarentum receptum, quod -i eius vulgo in senatu iactassent 27, 25, 5. partim suos inimicos, partim collegae -os . . sibi . . negare* triumphum 10, 37, 7. quam (legem) Vergini -i postulationi suae praetendant 3, 45, 1. suadentibus . . -is, cederent* tempori 33, 16, 6. ad populi quoque gratiam conciliandam -i Manli valuerunt 39, 7, 4. — β) *praedicative cum subi. coni.:* pater 10 .. me .. iureiurando adegit numquam amicum fore pRi 35, 19, 3. — γ) *obi. vel praedicative cum obi. coni.:* multos sibi cognatos -osque eius conciliat 1, 49, 9. non eos tantum, qui se propalam . . iactassent tamquam hospites et -os Persei, sed multo plures alios ex occulto favisse regi* 45, 31, 7. — δ) *gen.:* orationibus ipsius -orumque victa est . . consulis maiestas 31, 49, 1. — ε) *dat.:* quod summa vi ut tenderent, -is et* propinquis 20 mandaverat 32, 32, 7. — ζ) *cum praep.:* praemisso nuntio ad paternos suosque -os 29, 30, 3. contentio fuit inter novos praetores et -os absentium 39, 38, 8. adversae quam secundae res per ipsum -osque eius magis* sermonibus celebrabantur 35, 2, 2.

c) amicus abi *(inquit Brutus Collatino), i. e. ultro abi neve nos coegeris vi ut hostem te cicere* 2, 2, 7.

d) *de eis qui sunt circa regem vel* 30 *ducem;* α) *amici principum:* 1) *Alexandri, regis Macedonum:* referre in tanto rege piget . . inter vinum et epulas caedes -orum 9, 18, 4. — 2) *Antiochi Magni, regis Syriae:* securitatem ei magna pars -orum . . faciebat 36, 41, 1. qui (Minnio) princeps -orum eius erat 35, 15, 7. cum audisset Seleucum filium et quosdam -orum Apameam progressos* 37, 44, 6. magna vis hominum ibi interiit* . . etiam 40 insignium regis -orum 33, 41, 8. inter primos -os Hannibalem habeto *(i. e. Hannibale praecipuo consultore utitor)* 35, 19, 6. — 3) *Antiochi Epiphanis, regis Syriae:* cum se consideraturum adhibitis -is, quid faciendum sibi esset, dixisset 45, 12, 5. non adloqui -os, vix notis familiariter adridere 41, 20, 3. — 4) *Attali, regis Pergami:* (Attalus) mitis ac munificus -is fuit 33, 21, 5. — 5) *Attali, fratris Eumenis, regis Pergami:* 50 unius -i prudens monitio 45, 19, 7*. — 6) *Demetrii, filii Philippi, regis Macedonum:* princeps hic (Herodorus) -orum Demetrii erat 40, 23, 4. — 7) *Eumenis, regis Pergami:* ad corpus regis primo -i, deinde satellites ac servi concurrerunt 42, 16, 2. compotem iam sui regem -i . . deferunt ad navem, inde . . Aeginam traiciunt § 6. et ceteri . . -orum et satellitum, postquam cadentem* videre, diffugiunt 15, 10. primo . . turba -orum ac satellitum procedebat § 7. — 8) *Gentii, regis Illyriae:* Pernam extemplo mittit ad comprehendendos -os cognatosque regis 44, 32, 2. — 9) *Hieronymi, regis Syracusanorum:* id in- 10 genium (*sc.* regis pueri) tutores atque -i ad praecipitandum in omnia vitia acceperunt 24, 4, 2. — 10) *Nabidis, tyranni Lacedaemoniorum:* ut deliberare cum -is posset 34, 33, 4. has condiciones . . volutaverat cum -is 36, 4. — 11) *Persei:* id aegre ferente Perseo laetari prudentes -i eius eamque rem ipsam dicere praebituram causam criminandi iuvenis 40, 6, 7. [⟨-i regis interrogati mittendine *add. Mg*⟩ 20 legati essent cum experienda omnia . . censuissent 42, 43, 1*.] nominati* sunt . . regis -i purpuratique 45, 32, 4. -orum, qui alii alio casu servati ex proelio Pellam venerant, cum saepe arcessiti essent, nemo ad eum venit 44, 43, 5. Hippiam* et Pantauchum* . . principes -orum obsides dedit 42, 39, 7. Hippias et Midon et Pantauchus, principes -orum regis, Beroeam . . Ris dedunt 44, 45, 2*. ausi sunt qui- 30 dam -orum consilium dare 42, 62, 3. magnus comitatus fuit regius cum -orum tum satellitum turba stipante 39, 2. duos ex -is Pellam alterum . . *(lacunosus est locus)* 44, 6, 2*. Pantauchum* misit ex fidissimis -is ad ea perficienda 23, 2. tanto* facinore in unicum relictum -um admisso* 45, 6, 1. — 12) *Philippi, regis Macedonum:* Alexander Acarnan . . Philippi quondam -us, nuper relicto eo secutus opulentiorem regiam 40 Antiochi 35, 18, 1*. cum Heracliden -um maxime invidiae sibi esse cerneret, multis criminibus oneratum in vincla coniecit 32, 5, 6*. dum veniunt -i, . . inambulavit 40, 8, 5. Philippus . . seniores -os duos, expertes* iuvenalium inter fratres certaminum, . . arcessit § 4. Philippum, cuius domestica parricidia et cognatorum -orumque caedes . . nostis 31, 31, 17. datis ex -orum numero, qui aetatem eius *(sc. Persei)* rege- 50 rent 28, 5; ut Demetrium filium et quosdam ex -orum numero obsides . . daret 33, 13, 14. hunc quoque Perseus, sicut plerosque patris -orum, . . inter coniuratos in fratris

perniciem habuit 40, 21, 10. Perseus . . singulos -orum patris temptare sermonibus perplexis instituit 5, 3. parcebat magis Onomasto, honoratiori -o 39, 34, 9. Philippus . . paulisper collocutus cum -is pronuntiavit 40, 16, 1; secessit in partem interiorem cum duobus -is 8, 6. Antigonus ex honoratis Philippi -is unus incorruptus permanserat 54, 6. — 13) *Platoris, fratris regis Gentii:* (Gentius) Platorem occidit et duos* -os* eius 44, 30, 3. — 14) *Ptolomaei minoris, regis Aegypti:* et sorore adiuvante et non repugnantibus fratris -is 45, 11, 2. primum ad sororem, deinde ad fratrem* -osque eius non . . destitit mittere § 3. — β) *amici ducis Ri: (Claudium)* non se -osque tantum, sed etiam milites praeda* expleturum 43, 10, 2.

e) *i. q. socius:* α) *subi.:* (consolor *v. infra 53.*) bellum Persei* intulisse pRum . ., non ut ea . . socii atque -i paterentur 43, 8, 6. aequum esse socios et -os pRi reges inter se quoque ipsos pacem servare 32, 8, 16. ne, qui adversus vos arma tulerint*, in* meliore statu sint, quam socii aut* -i vestri (sunt) 37, 53, 6. quo suo dicto factove socii atque -i ad se oppugnandos venirent* 35, 38, 8. — β) *praedicative cum subi. coni.:* constantiorem inimicum Rum quam -um Poenum esse 26, 12, 13; priusquam hostes Ris Carthaginienses, socius atque -us rex Numidarum esset 34, 62, 14; ignorasse te, quam gravis aut -us aut inimicus esset* pRus 45, 8, 3; quam (amicitiam) si secundis rebus petissemus, tunc . . -i forsitan pariter ac nunc, subiecti atque obnoxii vobis minus essemus 7, 30, 2; proinde ut aut de vestris futuris sociis atque -is aut nusquam ullis futuris nobis consulite § 23; diutius ille multo -us fuit quam hic hostis 25, 29, 7; semper socii atque -i *(sc. pRi)* fuimus 41, 24, 9. ut te *(Hannibale)* salvo atque incolumi -o non modo pRum, sed ne deos quidem iratos . . timeremus 23, 42, 4. — γ) *obi.:* Prusiam, socium atque amicum . . adiuvi 32, 34, 6. pacem utrique parti, quod medios deceat -os, optent 35, 48, 9. Abrupolim, socium atque amicum pRi, regno expulisti 42, 40, 5; Abrupolim, socium atque amicum vestrum, regno expulit 13, 6. Arthetaurum* . . socium item* atque -um vestrum interfecit *ibid.* ut . . consolantes -os *(sc. cives sociae urbis)* contra intuerentur 9, 6, 8. ne . . socios pRi atque -os oppugnarent 5, 35, 5. sententia . . neque -os parat nec inimicos tollit 9, 3, 12. ut ex* factis, non ex dictis -os pensent 34, 49, 7. — δ) *praedicative cum obi. coni.:* ut . . regem quoque* adsumerent socium atque -um 35, 46, 5. ut rex sociusque et -us appelletur 31, 11, 16; senatum . . velle viros bonos sociosque et amicos eos (Locrenses) appellari 29, 19, 7; petere, ut rex sociusque et -us ab senatu appellaretur 31, 11, 14. quos potuerint in perpetuum vel inimicos tollere vel -os facere 9, 12, 2; Samnites priores -i sociique vobis facti sunt 7, 30, 4; Masinissam Ris ex hoste -um factum (esse) 31, 11, 14. ut eosdem quos pRus -os atque hostis habeant 38, 8, 10; eosdem* -os atque inimicos haberent 37, 1, 5; data ultro citroque fide, eosdem -os inimicosque *(se esse)* habituros 29, 23, 5. nulla . . dubitatio fuit, quin omnes eosdem genti* Achaeorum* hostes* et -os, quos pRus censuisset, iudicarent 35, 50, 2. ut deposita domini acerbitate adsuesceret socium atque -um sese praestare 39, 25, 15. — ε) *vocat.:* Ardeates, inquit (Camillus), veteres -i *(sc. cives sociae urbis),* novi etiam cives mei 5, 44, 1. — ζ) *gen.:* Rhodios non ita meritos (esse) eo bello, ut -orum sociorum⟨que⟩* numero habendi sint 45, 20, 8. eo ventum est, . . ut aut -orum aut inimicorum Campani simus 7. 30, 9. — η) *dat.:* querendo, quod portae sibi socio atque -o clausae forent* 28, 37, 1. ut vos et vestrae rpae et nobis* sociis atque -is . . consulatis 42, 13, 12. meliori et fideliori -o in gratiam levium et inutilium sociorum iniuriam eos [esse*] facturos 39, 26, 12. Popillius dextram regi tamquam socio atque -o porrexit 45, 12, 6. sociis et -is et alia comiter atque hospitaliter praestare Ros et senatum dare consuesse 20, 8. — ϑ) *cum praep.;* ad: milites . . ad socios et -os pRi Tarraconem duxisti 28, 42, 3. legatos . . ad socios atque -os precatum mittemus 7, 31, 3; ab Hannibale se missos . . ad Hieronymum tamquam -um ac socium 24, 23, 7. quaesivit Villius, utrum ad -os an ad hostes sese* venisse mallent 35, 39, 5; respondit . . Eurylochus ad -os venisse eum § 6. cum Rus legatus ad disceptandum eos ad communes socios atque -os vocaret 8, 23, 8. — adversus: qui (exercitus) adversus socios -osque eorum

ducetur 38, 11, 2. donec . . sibi arma adversus hospitem atque -um induerit* 30, 13, 12. quod . . adversus Sidicinos sumerent arma, suos semper hostes, pRi numquam -os 8, 1, 9. auxilia nec ipsos missuros Attalo adversus Antiochum, socium et -um pRi nec . . 32, 8, 13. in quo fides eorum adversus Ros, priores socios atque -os, laedatur 35, 48, 8. — cum: cum Philippo . . hoste pacem, non cum Antiocho -o societatis foedus ita sanciendum esse 34, 57, 11. — de: eam opinionem de Attalo et Eumene Romae esse*, tamquam de altero Ris certo -o, altero nec Ris nec Persei* fido socio 45, 19, 5. — ex: Syphacem . . ex socio et -o hostem repente pRi factum (esse) 31, 11, 15. — in: ab hac necessitate . . gratiae in -um minuendae . . vos fortuna vindicat 37, 54, 10. — pro: id primum eos pro -is facturos (esse), si insula excedant* 35, 46, 12. ni* absistatur bello, per utrum stetisset, eum non pro -o nec pro socio *(Ros)* habituros esse 44, 19, 14.

acc. 1) *adv.*: adeo *1009, 18.* nequaquam *ib. 14.* praecipue *ib. 25.* publice *1010, 45.* — numquam *1011, 10; supra 5.* forsitan pariter ac nunc *1013, 36.* iam inde ab initio *1009, 16.* in perpetuum *1014, 12.* quondam *1012, 39.* — 2) *adi. (semper praecedunt)*: certus *supra 14.* communis *1014, 52.* constans *1013, 29.* fidelis *1010, 40; 1014, 36.* fidus *1012, 35.* futurus *1013, 38.* gravis *ib. 33.* honoratus *ib. 4; 8.* insignis *1011, 40.* medius *1013, 47.* melior *1014, 36.* paternus *1010, 25; 1011, 21.* prior *1014, 14; 1015, 8.* primus *1011, 41.* prudens *1012, 17.* salvus atque incolumis *1013, 43.* senior *1012, 45.* unicus *ib. 37.* vetus *1014, 26.* — expertes certaminum *1012, 45.* — duo *ib. 45; 1013, 7; 11.* meus *1014, 28.* singuli *1010, 40.* suus *ib. 20; 35; 1011, 21.* nusquam ullus *1013, 39.* unus *1011, 50.* vester *1013, 26; 38; 51; 53.* — 3) *gen.*: Demetrii *1011, 52.* Hannibalis *1010, 44.* Manli *1011, 8.* Persei *ib. 15.* Philippi *1012, 39; 1013, 8.* Vergini *1011, 5.* collegae *ib. 3.* fratris *1013, 13.* nobilium *1010, 53.* patris *1012, 54; 1013, 2.* pRi *[1009, 11*;] 1011, 11; 1013, 23; 42; 49; 1014, 1; 44; 1015, 4; 7; 16.* absentium (praetorum) *1011, 23.* regis *ib. 40; 1012, 9; 20*; 23; 29.* eius *1011, 1; 13; 24; 36; 1012, 17; 1013, 11; 15.* — 4) *dat.*: Hannibali *1009, 9.* Corneliae familiae *ib. 18.* genti Achaeorum *1014, 21.* pRo *1009, 8; 11; 27; 38.* Ris *1013, 31; 1014, 15; 1015, 14.* Saguntinis *1010, 45.* illi *1009, 12.* sibi *ib. 21.* vobis *ib. 33; 1014, 14.* malis *1009, 36.* — causae exsulum *1009, 17.* imperio *1010, 1.*

adi. similia: familiaris *1010, 3.* fidelis *ib. 4.* pacatus, socius *1009, 41.* socius atque -us *ib. 31; 46; 50; 52.* — *oppos.*: infestus *1009, 13.* inimicus *ib. 15; 19; 21; 25; 37.* iratus *ib. 28.* — *subst. similia:* -i clientesque *1010, 29.* cognati -ique et clientes *ib. 37.* cognati -ique *ib. 13; 1011, 12; 1012, 48;* cognati atque -i *1010, 22;* -i cognatique *ib. 17; 1012, 9.* frater -ique *1013, 14.* hospes atque -us *1015, 2;* hospes et -us *1011, 15;* hospes -usque *1010, 28;* -us atque hospes *ib. 45;* -us et hospes *ib. 25.* propinqui atque -i *ib. 15;* propinqui -ique *ib. 19; 21;* propinqui -ique et qui eiusdem factionis erant *ib. 10;* -i et* propinqui *1011, 19.* -i purpuratique *1012, 23.* rex sociusque et -us *1014, 7; 10.* -i ac satellites *1012, 6;* -i et satellites *ib. 4;* cum -i tum satellites *ib. 32.* satellites ac servi *1011, 54.* socius atque -us *1013, 21; 27; 32; 39; 42; 46; 49; 50; 52; 1014, 1; 6; 24; 33; 35; 39; 45; 52; 1015, 8;* socius et -us *1013, 22; 1014, 9; 40; 44; 1015, 6; 16;* socius -usque *1014, 51;* socius aut* (et *Mg*) -us *1013, 26.* -us ac socius *1014, 47;* -us sociusque *1014, 14; 29*.* tutores atque -i *1012, 11.* (*cf.* in honore sum *1009, 6.* faveo regi *1011, 16.* rem foveo *1009, 9.*) — *oppos.*: civis *1014, 27.* dominus *ib. 24.* hostis *1009, 35; 44; 53; 1010, 7; 1013, 31; 41; 1014, 15; 22; 49; 1015, 4; 10; 16.* inimicus *1009, 44; 1010, 41; 51; 1011, 3; 1013, 30; 34; 1014, 3; 13; 18; 19; 31.* milites *1013, 17.* vix notus *1011, 46.* subiecti atque obnoxii *1013, 36.* socius *1014, 37; 1015, 15; 22.*

amigro (ἅπ. εἰρ.): sublatis . . rebus -ant *(i. q. demigrant)* Romam *(sc. Lucumo et Tanaquil)* 1, 34, 7.

amissio *i. q. iactura:* timens cos., ne . . sibi eadem illa *(sc. exsilium)* cum bonorum -e . . acciderent 2, 2, 10.

amita *i. q. patris soror:* adulescens . . ad Aebutiam se -am contulit 39, 11, 3.

amitto. I. **Forma**: admissum *V* 45, 13, 5. mitto *pro composito codd. habent: P* 23, 5, 6; (11, 9); 26, 38, 14; *P*[1] 30, 18, 14; *HVR* 29, 34, 1. omisso *falso exstat in MPFUH* 2, 47, 10; *in P* 22, 54, 9.

II. Signif. A) *i. q.* **dimitto, elabi sino.** a) *proprie:* cum iis ipsum quoque Masinissam saucium prope e* manibus inter tumultum -sit* 29,32,6. ne tanta ex oculis manibusque -retur praeda 30, 24, 10. — b) *transl.:* accusans, quod tantae rei fortunam ex oculis prope raptam -isset 28, 7,8. nunc hieme instante nihil *(i. e. nullius rei occasionem)* -ti dato spatio ad legatos mittendos 32, 36, 6. adgrediatur nec oblatam occasionem vincendi -at 44,36,11; duces . . occasionem bene gerendae rei -ēre 31,36,3; Samnites..utriusque rei -a occasione neque insequi consulem . . possunt nec erigere agmen in . . tumulum 7, 34, 9; beneficii et maleficii occasione -a 9, 12, 2.

B) *i. q.* **iacturam facio, privor, mihi eripitur.** a) *bello sim. res amittitur; acc. obi.* α) *nom. propr.* αα) locorum: Carthaginienses . . Capuae -ae Tarentum captum aequabant 26, 37, 6. quantum sibi . . virium Carthagine -a decessisset 51, 14. dictatore post Casilinum -um profecto tandem* ad exercitum 23, 22, 4. metuens ne . . non Gytheum solum, sed praesidium quoque . . -retur 35,25,12. non quo modo Hispaniae -ae sint, quaerendum magis Carthaginiensibus esse, quam quo modo Africam retineant, cogitandum 28, 18, 9*; cum -ae Hispaniae (essent) 28,43,10; cum deleti exercitus -aeque Hispaniae viderentur 25, 37, 1; -as Hispanias reciperasti 30, 30, 13. nec manere, ne Luceria interim -retur, satis audebant 9, 12, 10. Acarnanum gens . . iam Oeniadas* Nassumque -as* cernens 26, 25, 10. plus . . damni haec ala equitum -a Hannibali quam Salapia fuit 38, 14; Salapia -a excessisse iis locis . . Hannibalem 27, 1, 5. angebant . . virum Sicilia Sardiniaque -ae 21, 1, 5. eadem qua ceperamus arte Tarentum -simus 27, 16, 10; neque enim recipiundum fuisse (Tarentum), nisi -um foret 25,5; ut retenta possessione arcis ostenderent non vi ac virtute, sed proditione ac furto Tarentum -um 26, 39, 11; cum Tarentum -um damno et dolori, tum arx cum praesidio retenta . . gaudio fuit 37,3. neque manere -a Thessalia, unde exercitus alebatur, potuissent 44, 27, 6. — ββ) hominum: (M. Coxonius et M. Maevius* *v. p. 1020, 20.* M. Genucius et Q. et M. Marcii *v. p. 1018, 24.*) victores . . ducem Latinum -ēre 1,2,2. rege Pylaemene ad Troiam -o 1, 2. nuntiant . . Siccium egregie pugnantem militesque quosdam cum eo -os 3, 43, 5. (cum Ti.* Sempronio Blaeso *v. p. 1021, 35.*) — β) *alia subst.:* qui -is liberis, fratribus, propinquis, adfinibus lugubres domos habeant 5, 11, 5. Latinos ob iram agri -i rebellantes 8, 12, 5. ala equitum cum praefecto -a 29, 34, 1; *(v. p. 1017, 36.)* capta patria, propinquis amicisque -is 26,15,14. receptis omnibus signis armisque, quae ad Caudium -a* erant* 9, 15, 7. castra . . -a erant 3, 42, 5; castra quae -a erant recuperata 5, 12, 4; quoniam -a castra essent 26,6,11; castra -a esse et tum cum maxime ardere* 40, 32, 1; postquam perditas res ad Cissim -aque castra accepit 21, 61,1; si castra metu secundanorum -a sua virtute recipiant 41, 3, 7; legiones . . aut in acie aut binis* postero die -is castris perierunt 23, 5, 6; iam inde ab infelici pugna castrisque -is ceciderant animi 2,65,7. supra V milia militum . . sunt* -a*, centuriones tres et viginti, praefecti socium quattuor et M. Genucius et Q. et M. Marcii tribuni militum 35, 5, 14. infeliciter incidit, ut talem civem -remus 38, 49, 9; maior . . ex civibus -is dolor quam laetitia fusis hostibus fuit 4, 17, 8; *(v. p. 1020, 22.)* si classem, si exercitum -at Hannibal, idem damni fore, ac si per alium ducem -antur 35, 42, 10; quot* classes, quot* duces, quot* exercitus priore bello -i sunt! 26, 41, 10; pretia . . pro tot classibus, tot exercitibus, tot tam egregiis -is ducibus 30, 30, 7. [inopem insulam -is maritimis vectigalibus atque commeatibus *coni. Gryn.* 44, 14, 10*.] rpa ex parte orba, consule altero -o* 2,47,10; consule exercituque ad Trasumennum priore anno -o* 22, 54, 9; *(v. p. 1019, 7.)* Masinissa . . -is omnibus copiis..in castra confugit vestra 37, 53, 21. reddidere (dei) . . patriam et victoriam et antiquum belli decus -um 5,51,10. (ducem *v. p. 1017, 53; supra 32;*) pars perexigua duce -o . . Romam inermes . . delati sunt 2, 14, 8; Samnites duce -o . . ad Plisticae obsidionem redeunt 9, 22, 11; Ri duce -o . . sistere fugam 10, 29, 1; fuga . . duce -o fieri coepta est 25, 34, 13; in turbatam duce -o navem 26, 39, 17; Carthaginienses duce -o in ultimam Hispaniae oram . . compulsi erant 28, 12, 10; cum . . clades duobus egregiis ducibus -is duos* exercitus . . delesset 27, 40, 4; litteras* . .

de duce atque* exercitu ad Herdoneam -o scribit 27, 2, 1; (*v. p. 1018, 34.* equites *v. p. 1018, 7 sq.; 1020, 27; 1021, 26.* equos *v. p. 1020, 9.*) si exercitum -isset, si .. castris exutus fuisset 8, 33, 19; qui temeritate atque inscitia exercitus -issent § 17; *(v. p. 1018, 29; 32;)* cum duobus consulibus duo*consulares exercitus -i nuntiabantur* 22, 54, 9; apud civis partem doloris et exercitus -i .. et publica trahebat clades 25, 36, 15; alterum (consulem) toto -o exercitu vix cum L hominibus effugisse 23, 11, 9; *(v. p. 1018, 38;)* quod .. -o exercitu, extorris regno .. tutus esset 45, 4, 3; -is duobus exercitibus haud facile receptura vires Ra res ⟨esset⟩* 9, 3, 10; *(v. supra 1;)* Cn. Fulvium ob exercitum in Apulia -um in contionibus vexabat 26, 2, 7; *(v. p. 1018, 34.)* ne memorabili quidem bello per obsidionem levemque unam pugnam et oppidum et fines -ēre 4, 49, 5. ne flos Achaeorum iuventutis simul cum urbe -retur 32, 25, 9; (quod floris .. fuerat *v. p. 1022, 19.* fratres *v. p. 1018, 4.*) multis hominibus iumentisque foede -is cum tandem de paludibus emersisset 22, 3, 1; *(v. p. 1020, 3; 8; 1021, 35; 39.)* imperatorem clarissimum gentis suae -rant 10, 31, 12; desiderium imperatorum -orum 26, 18, 5; exercitus .. post -os imperatores ferociores .. (sunt) facti* 28, 42, 4. imperium nobis citra Hiberum -um est 34, 13, 8. (iumenta *v. supra 24; 1020, 9.*) cum ad Samum magnam partem navium adversa pugna et egregiam iuventutem -issemus 45, 22, 13; multis saepe bellis, pestilentia postremo -ā iuventute fractos spiritus esse 2, 35, 8; *(v. supra 21; 1022, 20.)* adversae .. rei fama in Ros vertit ob -os quosdam equestris ordinis tribunosque militum atque unum legatum 9, 38, 8. (liberos *v. p. 1018, 4.*) aliquot milites et promptissimum quemque e muro turribusque ictos -sit 23, 18, 5; supra duo milia hominum occidit et ducentos octoginta milites -sit* 37, 11; supra sex milia et septingentos milites -sit 32, 7, 5; supra mille et quingentos milites -runt 25, 18, 1; *(v. p. 1018, 1.)* perpaucos Italici generis .. milites -os referebant 43, 11, 11; -orum militum numerus relatus (est) septem milium DCCC* 10, 36, 15; ad Mopselum moratus sepulturae maxime militum -orum cura* 42, 67, 1; id solacii fuit pro -is eo proelio militibus 27, 49, 7; *(v. p. 1020, 11; 15; 17; 25; 1021, 32; 37 sq.; 42.* mille, milia *v. p. 1021, 34 sqq.)* ut antiquam multitudinem hominum, quae belli cladibus -a erat, restitueret 39, 24, 3. cetera classis praetoria nave -a .. fugerunt 35, 26, 9; quadraginta duabus navibus in ea pugna -is 37, 30, 7; *(v. p. 1019, 33.)* (Hannibalem) triginta sex milia hominum ingentemque numerum equorum et aliorum iumentorum -isse 21, 38, 5; Q. Minucium .. in Gallia magnum numerum militum -isse 33, 22, 7. (oppidum *v. p. 1019, 20.*) exercitus .. non -a modo restituit opera, sed nova etiam instituit 5, 7, 13. quibus (in locis) ille maiorem partem militum fame ac frigore .. -isset 27, 44, 8; *(v. p. 1019, 33;)* quarta pars militum -a (est) 7, 8, 7; duo milia et trecenti de exercitu praetoris, pars multo maxima ex legione duodecima -i, inde et tribuni militum duo, M. Coxonius et M. Maevius* 30, 18, 14 *sq.*; cum maiorem multo partem civium -am quam superesse cernerent 42, 8, 1; legati non partis -ae, non finium iacturam querentes, sed .. 39, 24, 8; maxima parte militum inter tumultum captorum castrorum, quibusdam etiam in fuga -is 28, 30, 2; duabus partibus peditum equitumque in transitu Alpium -is 21, 40, 7. non .. reliquisse victores, sed -isse victi patriam videbimur 5, 53, 5; eandem quam per pavorem -rant patriam .. virtute recuperavere 7, 13, 5; *(v. p. 1018, 42.)* -is trecentis peditibus, viginti quattuor primoribus equitum* .. abire conantur 42, 66, 5; *(v. supra 27.)* -am tanta clade provinciae possessionem .. integram pRo .. obtinuistis 26, 41, 5. nec praedam solum -unt, sed ipsi .. caeduntur 10, 36, 17; Philippus auro .. accepto* hominum praedam omnem -sit 31, 18, 5. (praefecti *v. p. 1018, 23; cf. ib. 7.*) nocturno impetu Aequorum Corbione -um praesidium (esse) 3, 30, 2; invidiae erat -um Cremerae praesidium 2, 52, 3; Volscos .. et Aequos seu Carventana arx retenta in spem, seu Verrugine -um praesidium ad iram cum impulisset 4, 56, 4; *(v. p. 1017, 25;)* in Volscis accepta clades -o Verrugine praesidio 4, 58, 3. (primores *v. supra 33.* propinquos *v. p. 1018, 5; 9.* provinciam *v. supra 35.* quaestorem *v. p. 1021, 35.*) quam varia fortuna usus sit in -endo recuperandoque paterno regno 29, 29, 5; aut imperium adimendum orbem terrarum adfectantibus *(sc. Ris)* aut ipsi

(*sc.* Antiocho) regnum -dum (esse) 36,41,5; per quos (*sc. Ros*)..regnum patrium prope -um ⟨recepissent*⟩ 45,13,5. suis..rebus recuperatis, quae populatione agrorum -ae erant 3, 70, 13; ibi non sociorum res, sed suas Rus populationibus agrorum -as recipit* 63, 4. (regem *v. p. 1017, 54;*) quo perculsa rege -o multitudo se contulerat 30, 12, 5. (robur *v. p. 1022, 19.* Ros *infra 53.*) cohortes .. signa -rant 10, 4, 4; quae (cohortes) signa -rant* 27, 13, 9; cohortes . . -rant signa 14, 3; quae (cohortes) signa -issent 13, 11; signa militaria quattuor de ala, prima quae fugit, duo de legione..-a (sunt) 12, 17; signa sinistrae alae quinque -a (esse) 42, 66, 10; (*v. p. 1018, 10;*) manipulorum, quorum signa -a fuerant 27,13,9; si signa foede -a obici nobis possent 7,13,4; signo -o signiferos . . securi percussit 2, 59, 11; signis aliquot -is . . in castra est compulsus 10, 3, 6. (spem *v. p. 1023, 3.*) Hispani fere omnes incolumes, Ri aliquot suis -is in castra contenderunt 22, 18, 4; necessitate imposita ex alieno praedandi cum sua -rint 5, 5, 3. tribuni militum quinque -ssi et pauci equites Ri . . victoriae speciem fecerunt 39, 31, 16; (*v. p. 1018, 25; 1019, 39; 1020, 20.* urbem *cf. p. 1019, 22.* [vectigalia *v. p. 1018, 36.*] victoriam *v. p. 1018, 43.*) recensentibus, quos viros in acie -issent 8, 1, 5. — γ) *pron. indef. et num.:* militum aliquantum -um (esse) 35, 6, 9. ad Aeginium . . ducenti eruptione ex oppido facta -i sunt 44, 46, 3. ad mille hominum cum Ti.* Sempronio Blaeso quaestore -um* (est) 22, 31, 5. quattuor milia militum -a (sunt) 39, 20, 7; amplius tria milia militum -a (sunt) 42, 7, 10; non plus duobus milibus hominum -is cetera omnis multitudo . . petunt Thessaliam 32, 12, 9; negatus (est triumphi) honos . . ob -a tot milia militum 10, 36, 19; (*v. p. 1018, 22; 1019, 45; 46; 1020, 8; 17.* nihil *v. p. 1017, 8.*) nulli omnium placere partium quibus cessurus aut non cessurus esset, destinatio: plus enim -i in iis quam adquiri 32, 35, 12; in Hispania plus prope* per* seditionem militum quam bello -um (esse) 29,19,4. multo pluribus* eo die* -is cos. .. recepit suos 44, 35, 22. (quosdam *v. p. 1019, 39; 1020, 26.*) duo milia et octingentos hostium caesos non plus quingentis Rorum -is* 23,16,15. (quemque *v. p. 1019, 42.*) de exercitu Ro septuaginta et tres -i (sunt) 35,1,10. (trecenti *v. p. 1020, 18.*) — δ) *id quod, (ea) quae:* cuius (*sc.* pacis) ita aliqua spes est, si..non id quod -itur in damno .., sed quidquid relinquitur pro munere habituri estis 21,13,5. occasionem recuperandi ea, quae bello -issent 35, 12, 17. recuperaturum se in Graecia, quae -isset 40,57,9; recuperanda esse, quae prius ⟨ipsius *add. Kr*⟩ culpa -a forent 44, 8, 4*. — ε) *amissi, amissa (subst.):* numerus -orum proxima pugna expletus (est) 4, 17, 10. praeter belli casibus -os quingentos principes iuventutis in Macedoniam (Philippum) abduxisse 39,25,8. multa diem tempusque adferre posse, quibus . . -a . . reciperare posset 42, 50, 3; tribuni vobis -a reddent ac restituent? 3, 68, 4; bello -a repetenda (esse) 2, 6, 4. — ζ) praeter navium .. iacturam, quod floris, quod roboris in iuventute fuerat, -rant 37, 12, 7.

b) *alio modo (tempestate, morbo sim.):* saeva coorta tempestate . . dispersi magna ex parte -is armamentis in terram effugerunt 31,45,14. exsulatum -eant, bona* -ant* 1,50,6. filium .. intra paucos dies -sit 2, 36, 4. patres . . non pro communicatis, sed pro -is honoribus fremere* 4, 54, 7. ut non finis solum idem decemviris, qui regibus, sed causa etiam eadem imperii -di esset 3, 44, 1; patribus . . non communicatum modo cum plebe, sed prope -um cernentibus summum imperium 5,14,1; (*v. infra 42.*) tribuni . . recuperaturi* ius consularibus comitiis -um 7,22,9. (iuventutem *v. p. 1019, 34.*) morte -ti melius .. quam contumelia liberos 3, 50, 6. per dolum ac proditionem prope libertas -a est 2, 3, 1. qui praeter spem recepturi essent -a mancipia 41,23,4. ceteris velut patre -o in orba civitate omnia timentibus 24, 4, 7. ne .. in societate aequam* possessionem imperii -rent 1,17,2. -a omni* de se potestate nihil ultra, quam ut paeniteret frustra, restabat 8,27,11. insidiatos ob iram praedae -ae latrones 1, 5, 3. fama . . tumultum ut principe -o fecit 24,45,11. quid . . salvi est mulieri -a pudicitia? 1,58,7. cum..nequaquam tantum agro intercipiendo adquiratur, quantum -atur alienandis iniuria sociorum animis 3,72,2. patres offerendum ultro rati, quod -uri erant 1, 17, 8. suarum rerum erant -a publica (*sc.* re) (*i. e. cum a rpa exclusi essent*) 3, 38, 11. (bona regis) diripienda

plebi sunt data, ut contacta regia praeda spem in perpetuum cum iis pacis -ret 2, 5, 2; multi ex plebe spe -a.. se in Tiberim praecipitaverunt 4, 12, 11; expugnandi pariter cogendique ad deditionem spe -a 22, 4; spe potiundi ad poenam corporis eius -a 40, 56, 2. *obi. est suppl.:* qui .. ex bonis eorum (*sc.* exsulum) aliquid possederant*, tamquam -uri, non redditurі indignabantur 10 34, 36, 5.

acc. 1) *adv.:* foede *1019, 24; 1021, 18.* prope *1021, 2; 1022, 31.* — 2) *abl.:* arte *1017, 41.* bello *1018, 32; 1019, 19; 35; 1021, 48; 1022, 6.* belli casibus *1022, 12.* clade *1020, 3; 35.* comitiis *1022, 34.* culpa *ib. 9.* fame ac frigore *1020, 15.* impetu *ib. 41.* metu *1018, 17.* morte melius quam contumelia *1022, 35.* pestilentia *1019, 36.* populatione *1021, 4; 6.* proelio *1019, 53.* 20 pugna *1019, 34; 1022, 11.* temeritate atque inscitia *1019, 5.* non vi ac virtute, sed proditione ac furto *1017, 45.* eruptione facta *1021, 33.* alienandis animis *1022, 50.* — Corbione *1020, 41.* Verrugine *ib. 45; 47.* — priore anno *1018, 39.* eo die *1021, 49;* postero die *1018, 19.* — 3) *praep.:* ad Aeginium *1021, 33.* ad Caudium *1018, 10.* ad Cissim *ib. 16.* ad Herdoneam *1019, 1.* ad Samum *ib. 33.* ad Trasumennum *1018,* 30 *39.* ad Troiam *1017, 54.* — e manibus *1017, 3.* ex oculis *ib. 7.* — in Apulia *1019, 17.* in Gallia *1020, 10.* in Hispania *1021, 47.* quibus (in locis) *1020, 14.* — in acie *1021, 30.* in fuga *1020, 26.* in ea pugna *ib. 6.* in transitu Alpium *ib. 28.* — in iis *1021, 46.* — inter tumultum *1017, 3; 1020, 25.* — intra paucos dies *1022, 25.* — per dolum ac proditionem *1022, 36.* per obsidionem levemque unam pugnam *1019, 19.* 40 per pavorem *1020, 31.* per* seditionem *1021, 47.*

verba similia: capior *1018, 8.* deleor *1017, 31.* exuor *1019, 5.* perdo *1018, 15.* — damnum *1017, 36; 46; 1018, 30.* iactura *1020, 24; 1022, 19.*

oppos.: adimo *1020, 53.* adquiro *1021, 46; 1022, 49.* capio *1017, 20; 41.* communico *1022, 26; 31.* possideo *supra 8.* recipio *1017, 42; 1018, 10; 18; 1019, 15;* 50 *1021, 3*; 6; 1022, 38.* reci(u)pero *1017, 32; 1018, 13; 1020, 31; 52; 1021, 4; 1022, 6; 7; 8; 15; 33.* reddo *1018, 42; 1022, 16; supra 9.* relinquo *1020, 29;* relinquor *1022, 4.* repeto *ib. 17.* restituo *1020, 4; 13; 1022, 17.* resto *ib. 44.* retineo *1017, 29; 43; 47; 1020, 44, cf.* integrum obtineo *ib. 36.* supersum *ib. 22, cf.* salvus sum *1022, 47.*

amniculus (*ἅπ. εἰρ., ut videtur*), *i. q. parvus amnis:* a *flumine* Asopo .. L. Valerium oppugnationi praeposuit, .. ab altero -o*, quem Melana* vocant, .. App. Claudium opposuit 36, 22, 8.

amnis. I. **Forma:** 1. *abl. sing.:* amne 4, 32, 8; 34, 6; 23, 28, 9; 28, 39, 14; 42, 10 39, 4 (amni *Mg*). amni 5, 37, 7 *(fort. dat.);* 8, 24, 3; 21, 5, 15 (*MC*[2] amne *C*[1]); 27, 3 (*in M ras. ex* ammi); 23, 14, 13; 17, 10; 19, 9; 19, 12; 24, 10, 7; 25, 32, 9; 28, 22, 1 (*P* amini *VL*); 33, 1; 29, 7, 3; 32, 10, 8; 34, 45, 7 (anni *B* amni *ς* amne *Mog.*); 37, 38, 3; 44, 23, 7; 31, 12; 46, 7. — 2. *nom. pl.:* amnes 40, 22, 5; 33, 2; 44, 31, 4. Isara* Rhodanusque amnis 21, 31, 4 *plerique edd. plur. necessarium esse arbitrati* 20 amnes *scribunt.* (*cf. tamen* inter Strymonem et Nessum amnem 45, 29, 5.) — 3. *acc. plur.:* amnes 4, 30, 7. amnis 22, 5, 8. — *falso scripta: in V* manem 42, 60, 3; anem 44, 7, 4; amamnis 6, 8; 15; animi 8, 9; omnis 45, 29, 8. *in P* annis 25, 17, 2; adnisos *pro* amnis os 22, 19, 12.

II. **Collocatio**; *nomen fluminis plerumque praecedit:* Acheron amnis 8, 24, 3. Albula a. 1, 3, 8. Anio a. 2, 26, 1; 32, 2; 30 26, 13, 11. Aous a. 32, 6, 5*; 21, 14; 38, 49, 3. Audena a. 41, 19, 1. Aufidus a. 22, 44, 2. Axius a. 39, 53, 15; 44, 43, 8; 45, 29, 8. Baetis a. 28, 22, 1. Baphyrus* a. 44, 6, 15. Bulotus* a. 29, 7, 3. Caicus a. 37, 18, 6; 37, 3. Casus a. 38, 14, 1. Caularis a. 38, 15, 1. Cobulatus* a. 38, 15, 3. Elpeus* (*vel* Enipeus*) a. 44, 8, 5; 23, 7; 39, 9. Eurotas a. 34, 28, 2; 35, 29, 9; 30, 7; 35, 10. Eurymedon a. 33, 41, 6; 40 37, 23, 3. Genusus* a. 44, 30, 10. Halys(?) a. 38, 38, 4. Hiberus a. 22, 19, 5; 39, 14; 28, 39, 14; Fr. 20. Himera a. 24, 6, 7; 25, 40, 8. Hister a. 40, 21, 2. Inachus* a. 43, 22, 2. Larisus a. 27, 31, 11. Liris a. 26, 34, 8. Maeander a. 37, 55, 5; 56, 4; 6; 38, 13, 4; 39, 13. Marsyas a. 38, 13, 6. Meduacus a. 10, 2, 6. Mincius a. 24, 10, 7. Nar* a 34, 45, 7. Nessus a. 45, 30, 3. Padus a. 21, 43, 4. Peneus a. 32, 15, 8; 50 42, 55, 6; 44, 6, 8; 45, 29, 8. Phrygius a. 37, 37, 9; 38, 2. Petitarus a. 43, 22, 8. Spercheus a. 36, 14, 15; 37, 4, 10. Tagus a. 35, 22, 7. Tiberis a. 4, 32, 8. Ticinus a.

5, 35, 2; 21, 15, 4; 39, 10 *(ubi rectius cum CM² legendum est:* ad Ticinum amnem motis castris *quam cum M¹*: ad Ticinum motis amnem castris*)*. Volturnus a. 23, 14, 13; 19, 4; 24, 13, 9; 26, 5, 8. — Isara* Rhodanusque amnis (*vel* amnes) 21, 31, 4. inter Strymonem et Nessum [sit] amnem 45, 29, 5. — Aous cogitur amnis 32, 10, 2. Strymo amplecteretur amnis 45, 29, 7. Volturnus tenuerat amnis 26, 9, 4. — Arethontem* navigabilem amnem 38, 3, 11; Rhodanus tantus amnis 21, 30, 5. — *sequitur tamen:* a. Aretho 38, 4, 3. a. Aous 32, 5, 10; 13, 10; 36, 17, 3. a. Hiberus 21, 2, 7; 24, 41, 1. a. Inachus* 43, 21, 6. a. Mincius 32, 30, 4. a. Onchestus 33, 6, 10. — ad -em Melana quem vocant 38, 40, 5. — a. Artatus nomine 43, 19, 8. a. nomine Mithys 44, 7, 4. — *in versu oraculi:* amnem, Troiugena, fuge Cannam 25, 12, 5.

Adi. attrib. solent praecedere, sq. tamen his locis: -is ingens 29, 32, 8; -is Tiberini 14, 11. -em ipsum transitu perdifficilem 44, 8, 5. -em propinquum urbi *Fr.* 20. (Volturnus -is inflatus aquis 23, 19, 4).

III. Signif., *i. q. flumen.* a) *subi.:* haud procul is (*sc.* Bulotus amnis) ab urbe Locris abest 29, 7, 3. -is ingens fugientes accepit 32, 8. ad Eurotan -em, qui prope ipsis adfluit moenibus, progredi* 35, 29, 9; Aufidus (Aufidius *P*) -is utrisque* castris adfluens aditum .. dabat 22, 44, 2. regionem quam ab ortu Strymo amplecteretur -is 45, 29, 7; (*v.* confluo.). -is Aretho ex Athamania fluens cadit in sinum .. Ambracium 38, 4, 3; Marsyas -is haud procul a Maeandri fontibus oriens in Maeandrum cadit 13, 6. quam (partem) Axius ab oriente, Peneus -is ab occasu cingunt 45, 29, 8; hinc -is Artatus nomine, hinc mons .. cingebat (*sc.* oppidum) 43, 19, 8. (circumfusus *v.* ostendo.) hinc -is, hinc peditum acies claudebant 22, 47, 2. ibi Isara* Rhodanusque -es* diversis ex Alpibus decurrentes agri aliquantum amplexi confluunt in unum 21, 31, 4; hi duo -es *(sc. Clausal et Barbanna)* confluentes incidunt Oriundi flumini 44, 31, 4. pervenit .. ad proximum ostium Rhodani — pluribus enim divisus -is in mare decurrit 21, 26, 4; (*v.* confluo.) ut exciperent dolia, quae -is deferret 23, 19, 8; multa milia occisa tua deferet -is in pontum 25, 12, 6; corpus exanime detulit -is in hostium praesidia 8, 24, 14; (deferretur *v.* c).) transeunt Larisum -em, qui Elium* agrum ab* Dymaeo dirimit 27, 31, 11; in conspectu hostium dirimente -i ponunt castra 25, 32, 9; in conspectu steterunt dirimente -e 42, 39, 4. ut .. Himera -is, qui ferme dividit <insulam *vel* Siciliam>, finis regni Syracusani ac Punici imperii esset 24, 6, 7. (aditum dat *v.* adfluens. evolvendo *v.* facit.) citra ripam Elpei (*Mg,* enipi *V* Enipei *Gryn*) -is castra ponit .. fluit ex valle Olympi montis, aestate exiguus*, hibernis idem incitatus pluviis et supra rupes ingentis gurgites* facit et infra* prorutam in mare evolvendo terram praealtas voragines cavatoque medio alveo ripas utrimque praecipites* 44, 8, 5 *sq.*; (21, 31, 11* *v.* fluens;) quas (paludes) restagnantes faciunt <amnes> 44, 46, 5*; (tumultum fecit *v.* fluens. fertur *v.* c).) is (*sc.* amnis Aous) inter montes .. angusta valle fluit iter exiguum super ripam praebens 32, 5, 11; (*v.* facit;) Arethontem*, navigabilem -em, opportunum ad comportanda quae usui sint, praeter ipsa moenia fluere 38, 3, 11; ad Druentiam flumen pervenit. is et ipse Alpinus -is longe omnium Galliae fluminum difficillimus transitu est. nam cum aquae vim vehat ingentem, non tamen navium patiens est, quia nullis coercitus ripis plurimis simul neque isdem alveis fluens nova semper vada novosque gurgites <facit *vel* gignit> . . . ad hoc saxa glareosa* volvens nihil stabile nec tutum ingredienti praebet et tum forte imbribus auctus ingentem transgredientibus tumultum fecit 21, 31, 10 *sqq.;* (*v.* cadit;) ut quam maxime procul abesset .. Acheronte* -i, quem ex Molosside fluentem in stagna inferna accipit Thesprotius sinus 8, 24, 3; ad Eurotan -em sub ipsis prope fluentem moenibus pervenit 34, 28, 2; terret et sonitus et altitudo per mediam vallem fluentis Penei -is 44, 6, 8. [gurgites <gignit> *v.* fluens.] imbribus .. continuis citatior solito -is transverso vertice dolia impulit ad ripam 23, 19, 11. (incidunt *v.* confluo;) pervenit ad -em ruinis recentibus pontis, quem vis aquae abstulerat, indicantem (*vel* incidentem*) iter 8, 24, 10. ad Nemeam, -is est Corinthium <et*> Sicyonium interfluens agrum, castra locat 33, 15, 1. id morari victoriam rati, quod interesset -is 21, 5, 12. cum Volturnus -is traicientem moratus esset 24, 13, 9. hinc -is munit, hinc tumuli 38, 4, 4. qua duobus locis vada nudabat -is 39, 30, 10.

(oriens v. cadit.) parvae insulae* circumfusum -em latiore*, ubi dividebatur, eoque minus alto alveo transitum ostendere 21, 27, 4. (praebet v. fluens; praebens v. fluit;) -em praeterfluentem moenia, qui et impedimento oppugnantibus erat* et aquationem Histris praebebat, multorum dierum opere exceptum novo alveo avertit 41, 11, 3. (praeterfluens v. praebebat. restagnans v. faciunt.) circa* Padus -is (sc. est) maior ac violentior Rhodano 21, 43, 4*; (v. fluens bis; praebebat;) ut finis utriusque imperii esset -is Hiberus 21, 2, 7; (v. divido.) Marcellum .. et Volturnus -is inflatus aquis et preces Nolanorum .. tenebant 23, 19, 4; profectos domo .. inflati -es tenebant 40, 33, 2; Fulvium Vulturnus tenuerat -is 26, 9, 4. (vehat v. fluens.) saxis .. quae volvit -is 25, 17, 2; (v. fluens.)

b) *praed.:* (v. a) interfluens;) ostium fluminis praealti ... — Meduacus -is erat — 10, 2, 6.

c) *obi.:* (accipit v. a) fluentem.) superato Baete -i, quem incolae Certim* appellant 28, 22, 1. (auctus v. a) fluens.) motum* terrae, qui .. avertit cursu rapidos -is 22, 5, 8; (v. a) praebebat.) (circumfusus v. a) ostendo.) altioribus coercentibus -em ripis 27, 47, 11; (v. a) fluens.) ubi in artissimas ripas Aous cogitur -is 32, 10, 2. Ponticum simul et Adriaticum mare et Histrum -em et Alpes conspici posse (sc. a vertice Haemi montis) 40, 21, 2; quod diversa inter se maria montesque et -es ex uno loco conspici potuerint 22, 5. vallis, per quam deferretur -is 27, 18, 10. (divisus v. a) decurrit. exceptus v. a) praebebat.) vallem, per quam mediam fertur Aous -is 32, 6, 5. -em, Troiugena*, fuge Cannam 25, 12, 5. ut pro munimento -em haberet 42, 60, 3; -em ipsum transitu perdifficilem pro munimento habiturus 44, 8, 5. (incitatus v. a) facit. inflatus v. a) tenebant bis. ingredienti v. a) fluens;) Hannibal agmine quadrato -em ingressus 21, 5, 16. vado superari -is non poterat 38, 12, 9; superato Baete -i 28, 22, 1; superato -i 33, 1; superatis .. -ibus* 40, 33, 4. properans ante lucem Axium* -em traicere 44, 43, 8; (v. a) moratus;) Hannibal .. -em vado traiecit 21, 5, 9; exercitus eius .. quem Hiberum -em* traiecit 22, 39, 14; Rhodanum tantum -em .. traiectum 21, 30, 5; quam occultissime traiecto -i 27, 3; Volturno -i traiecto 23, 14, 13; tumultuose -i traiecto 37, 38, 3. transeunt Larisum -em 27, 31, 11; quem (sc. amnem) cum incerto vado transiret agmen 8, 24, 11; priusquam -em Hiberum transirent 24, 41, 1; transito -e 23, 28, 9. neutris transgredientibus -em 37, 38, 5; (v. a) fluens;) transgressa -em acies est 33, 18, 15; Ri .. transgressi sunt (sc. amnem) 37, 38, 5; Muttines transgressus -em 25, 40, 10; transgressus Anienem -em 26, 13, 11; transgressus Phrygium -em 37, 37, 9; transgressus Caularem -em 38, 15, 1; transgressus -em propinquum urbi Fr. 20. vallo super ripam -is ducto — Erigonum incolae vocant — consedit 31, 39, 6; ad -em Melana* quem vocant .. pervenit 38, 40, 5

d) *gen., α) pendens ex subst.:* (altitudo v. a) fluentis;) retentus altitudine -is 43, 21, 9. ad caput Caici -is stativa habuit 37, 18, 6; ad caput Caici -is pervenerunt 37, 3. nec adiri usquam ad iusti cursum poterat -is 1, 4, 4*. tortuosi -is sinus flexusque 27, 47, 10. huius -is fontes Celaenis oriuntur 38, 13, 5. cum adversi -is* os* lato agmini (sc. navium) .. haud sane intrabile* esset 22, 19, 12. ostium late restagnans Baphyri* -is 44, 6, 15; ab ostio Hiberi -is 22, 19, 5; navis ad ostium -is Tiberini accessit* 29, 14, 11; fugientes .. usque ad ostium -is persecuti 10, 2, 13; lembum unum in ostio -is .. merserunt 44, 45, 14. Fulvius .. constitit e regione Volturni -is 26, 5, 8. ulteriorem ripam -is* armis* obtinebant 21, 26, 6; circa ripam -is .. aliquot interfecti sunt 37, 38, 4; citra ripam Elpei* -is castra ponit 44, 8, 5; naves in alteram ripam -is traicere 10, 2, 10; dictator .. ad confluentes consedit in utriusque ripis -is 4, 17, 12; super -is Mincii ripam consederunt 32, 30, 4; (v. c) vocant. (sinus v. flexus. sonitus v. a) fluentis.) Tiberinus, qui in traiectu Albulae -is submersus .. nomen flumini dedit 1, 3, 8. trepidantibus in ipso transitu -is 39, 30, 10. — *β) pendens ex adi.:* ea peritis -is eius vix fidem fecerint 21, 47, 5.

e) *dat.:* (Heracleum) in rupe -i imminente positum 44, 8, 9. [miscetur v. f) β)].

f) *abl. α) separ.:* ut quam maxime procul abesset .. Acheronte* -i 8, 24, 3. stagnum effusum Mincio -i 24, 10, 7. — *β) instr.:* dirempti medio -i fuerant 32, 10, 8. partem urbis, quae cis* Volturnum est — eo enim dividitur -i —, occupavere 23, 17, 10;

divisa est (*sc.* arx Pellae) intermurali -i 44, 46, 7. qua flumen Alia .. Tiberino -i miscetur 5, 37, 7. castra locat dextra montibus, laeva Tiberi -e saeptus 4, 32, 8. — γ) *loci*: quidam verticoso -i* delati in hostes 21, 5, 15. nuces .. cum medio -i ad Casilinum defluerent 23, 19, 12. navem .. secundo -i Scodram demisit 44, 31, 12. nuntiatum est Nare* -i lac fluxisse 34, 45, 7. dolia medio missa -i defluxerunt 23, 19, 9. [qui meam sectam imperium auspiciumque terra mari [-ibus]que secuntur 29, 27, 2*.] — δ) *abl. abs.*: classi .. ad Fidenas pugnatum (esse) .., rem .. incredibilem, nec nunc lato satis ad hoc -e et tum aliquanto .. artiore 4, 34, 6.

g) ***cum praep.*** α) a (ab): a Buloto* -i .. nuntio praemisso 29, 7, 3. Perseus ab Elpeo* -i .. profectus 44, 23, 7. — β) ad αα) *cum verbis:* ad Eurymedontem -em appulsa classe 37, 23, 3. agmen .. ad Eurotan -em deduxit 35, 30, 7. (educo *v.* ββ) campum). ad Tagum -em ire pergit 35, 22, 7. ad Ticinum -em* motis* castris 21, 39, 10. cos. ad Spercheum* -em pervenit 36, 14, 15; (*v.* a) fluentem; indicantem; *v.* c) vocant;) exercitum .. ad Anienem -em pervenisse 2, 26, 1; ad Casum* -em perventum (est) 38, 14, 1. ad Himeram -em posuerunt castra 25, 40, 8. ad -em nomine Mityn processit 44, 7, 4. Achaeos statuisse .. ad Eurotan -em .. progredi* (*vel* procedere*) 35, 29, 9; ad Cobulatum* -em progressi (sunt) 38, 15, 3. qui .. cum Hannibale alter ad Ticinum -em, ambo .. ad Trebiam pugnaverint 21, 15, 4. terra .. humore egens vix ad perennes suffecit -es 4, 30, 7. — ββ) *cum subst.*: educi .. frequenter ante urbem in campum ad Eurotan -em coepere 35, 35, 10. ut cis Taurum montem, quae intra regni Antiochi fuissent, Eumeni attribuerentur praeter Lyciam Cariamque usque ad Maeandrum -em 37, 55, 5; Rhodiis .. Lycia et Caria datae usque ad Maeandrum -em 38, 39, 13. castella vicosque ad* Maeandrum -em et* oppida* .. regi Eumeni iussa* dari* 37, 56, 3 *sq.* inexsuperabilior* saltus ad -em Aoum fuit quam hic 36, 17, 3. excedito urbibus, agris, vicis, castellis cis Taurum montem usque ad Halyn* -em 38, 38, 4. — γ) circa: proelio, quod circa -em Aoum factum erat 32, 13, 10. circa Genusum* -em castra habebat 44, 30, 10. Laevos Ligures incolentes circa Ticinum -em 5, 35, 2. circa Spercheum -em posuit castra 37, 4, 10. est retentus in Pamphylia circa Eurymedontem -em 33, 41, 6. — δ) cis: eos cis Lirim -em Romam versus .. emovendos censuerunt 26, 34, 8. — ε) citra: citra* Phrygium -em .. posuit castra 37, 38, 2. — ζ) in: prope Erigonum fluvium, qui .. in Axium -em editur 39, 53, 15. ratem .. a terra in -em porrexerunt 21, 28, 7. in -em ruunt 21, 5, 12. — η) inter: (*cf.* intra.) quod agri inter Strymonem et Nessum [sit *V, del. edd.*] -em sit 45, 29, 5. — ϑ) intra: trans Apenninum Briniates fuerant intra* (inter *V*) Audenam -em. P. Mucius .. bellum gessit 41, 19, 1 (*Mg*, *alii sic interpungunt:* trans Apenninum Briniates fuerant. Intra* Audenam -em P. Mucius .. bellum gessit.) — ι) per: per Elpeum* -em saepta ad hostem via erat 44, 39, 9. per medium -em transmittit equum 8, 24, 13. — κ) praeter: Sertorius praeter Hiberum -em .. exercitum .. duxit Fr. 20. regio Paeoniae*, qua* ab occasu praeter Axium -em porrigitur 45, 29, 8. maxime idoneum ad muniendum locum credidit esse praeter -em Aoum 32, 5, 10. — λ) prope: prope Inachum* -em castris ⟨positis⟩ 43, 22, 2. Stratus .. sita est .. prope -em Inachum* 21, 6. — μ) super: Philippus super -em Onchestum posuit castra 33, 6, 10; (cos.) super Maeandrum -em posuit castra 38, 13, 4; (cos.) super Peneum -em posuit castra 42, 55, 6. sita est urbs super Peneum -em 32, 15, 8. Philippum .. super Aoum -em iuga tenentem montium 38, 49, 3. cur excessit .. claustris illis inexpugnabilibus super Aoum -em? 32, 21, 14. — ν) tenus: Hispaniam .. Hibero -e tenus .. domitam 28, 39, 14. — ο) trans: trans Nessum -em incolunt* (Bisaltae) 45, 30, 3. trans Petitarum -em posuit castra 43, 22, 8; trans -em in tuto posita castra 42, 60, 5. (Sacer mons) trans Anienem -em est* 2, 32, 2; ea .. pars Cariae .. quae trans Maeandrum -em est 37, 56, 6. [castella vicosque *v.* β) ββ).].

cum in libris Caesarianis et Pseudo-Caesarianis neque amnis *neque* fluvius *exstet, sed solum* flumen, *apud Livium* amnis *saepissime invenitur, sed etiam* flumen *est usitatissimum nec deest* fluvius. amnis *de omni genere fluminum ponitur, et de magnis et de parvis fluminibus et de rapidis et de sedatis; discrimen inter amnem et* flumen *vel* fluvium, *quantum equidem video, statui non potest,*

v. cum alios locos tum 45, 29, 7 *sq.* (Axius fluvius, Axium flumen, Axium amnem); 39, 30, 8 *et* 10 (Tago flumine, fluvium, amnis); 1, 3, 8 (Albulae amnis, flumini); 8, 24, 10 *sq.*; 10, 2, 6; 21, 5, 8 *sq.*; 12 *sq.*; 15; 26, 6; 27, 3 *sqq.*; 30, 5, 47, 4 *sqq.*; 23, 19, 8 *sq.*; 28, 9; 25, 12, 5 *et* 7; 17, 1 *sq.*; 27, 18, 5 *et* 10; 28, 33, 1; 29, 32, 8 *sq.*; 37, 38, 4; 42, 60, 3 *et* 5 *sq.*; 43, 21, 9; 44, 8, 5 *et* 7; 31, 3 *sq.*; 45, 12 *et* 14.

apud Livium amnes dicuntur hi: Acheron 8, 24, 3. Acheros *ib.* 10; 13; 14. Albula 1, 3, 8. Anio 2, 26, 1; 32, 2; 4, 17, 12; 26, 13, 11. Aous 32, 5, 10; 6, 5; 10, 2; 8; 13, 10; 21, 14; 36, 17, 3; 38, 49, 3. Aratthus* 43, 21, 9. Aretho 38, 3, 11; 4, 3; 4. Artatus 43, 19, 8. Audena 41, 19, 1. Aufidus 22, 44, 2; 47, 2. Axius 39, 53, 15; 44, 43, 8; 45, 29, 8. Baetis 28, 22, 1. Baphyrus 44, 6, 15. Barbanna 44, 31, 4; 12. Bulotus* 29, 7, 3. Caicus 37, 18, 6; 37, 3. Calor 25, 17, 2. Canna 25, 12, 5; 6. Casus* 38, 14, 1. Caularis 38, 15, 1. Clausal* 44, 31, 4. Cobulatus* 38, 15, 3. Druentia 21, 31, 10. Elpeus* (*vel* Enipeus*) 44, 8, 5 *bis;* 23, 7; 39, 9. Erigonus 31, 39, 6. Eurotas 34, 28, 2; 35, 29, 9; 30, 7; 35, 10. Eurymedon 33, 41, 6; 37, 23, 3. Genusus* 44, 30, 10. Halys* 38, 38, 4. Hiberus 21, 2, 7; 22, 19, 5; 12*; 39, 14; 23, 28, 9; 24, 41, 1; 28, 33, 1; 39, 14. Fr. 20 *bis.* Himera 24, 6, 7; 25, 40, 8; 10. Hister 40, 21, 2; 22, 5. Inachus* 43, 21, 6; 22, 2. Isara* 21, 31, 4. Larisus 27, 31, 11. Liris 26, 34, 8. Maeander 37, 55, 5; 56, 4; 6; 38, 12, 9; 13, 4; 5; 39, 13. Marsyas 38, 13, 6. Meduacus 10, 2, 6; 10; 13. Melas 38, 40, 5. Metaurus 27, 47, 10; 11. Mincius 24, 10, 7; 32, 30, 4. Mitys 44, 7, 4. Nar* 34, 45, 7. Nemea 33, 15, 1. Nessus 45, 29, 5; 30, 3. Onchestus 33, 6, 10. Padus 21, 43, 4; 47, 5. Peneus 32, 15, 8; 42, 39, 4; 55, 6; 60, 3; 5; 44, 6, 8; 45, 29, 8. Phrygius 37, 37, 9; 38, 2; 3; 4; 5. Petitarus 43, 22, 8. Rhodanus 21, 26, 4; 6; 27, 3; 4; 28, 7; 30, 5; 31, 4. Spercheus 36, 14, 15; 37, 4, 10. Strymo 44, 45, 14; 45, 29, (5;) 7. Tagus 21, 5, 9; 12 *bis;* 15; 16; 35, 22, 7; 39, 30, 10 *bis.* Tiberis 1, 4, 4; 4, 17, 12; 32, 8; 34, 6; 5, 37, 7; 29, 14, 11. Ticinus 5, 35, 2; 21, 15, 4; 39, 10. Volturnus 23, 14, 13; 17, 10; 19, 4; 8; 9; 11; 12; 24, 13, 9; 26, 5, 8; 9, 4. *praetera hi, quorum nomina Livius non dicit:* 22, 5, 8. 25, 32, 9. 27, 18, 10. 29, 32, 8. 33, 18, 15 (Marsyas?). 33, 2 *et* 4. 41, 11, 3. 44, 8, 9. 46, 5*. 7. — *quibus ex his locis nomen amnis accedat v.* II.

acc. adi.: adversus *v. p. 1028, 24.* Alpinus *1026, 25.* artior *1029, 15.* (imbribus auctus *1026, 34.*) citatior solito *ib. 43.* difficillimus transitu *ib. 26.* exiguus *ib. 11.* (incitatus pluviis *ib. 12.*) inflatus *1027, 16;* (inflatus aquis *ib. 14.*) ingens *1025, 28.* intermuralis *1029, 1.* iustus *1028, 21.* latus *1029, 14.* maior* *1027, 10.* medius *1028, 52; 1029, 6; 10; 1030, 20.* navigabilis *1026, 22.* opportunus *ib.* navium patiens *1026, 28.* transitu perdifficilis *1027, 41.* perennis *1029, 37.* propinquus urbi *1028, 13.* rapidus *1027, 26.* restagnans *1026, 17.*) secundus *1029, 7.* tantus *1027, 53.* Tiberinus *1028, 29; 1029, 2.* tortuosus *1028, 22.* verticosus *1029, 5.* violentus* *1027, 11.*

amo. a) *de amore inter virum et mulierem.* α) mihi .. sponsam impensius -anti 26, 50, 5. (Aebutius) ultro .. -tus appetitusque erat (*sc.* ab Hispala scorto) 39, 9, 6. — β) amans (*subst.*) *i. q. amator:* spem reditus ad suos mulieri facit et ne eam quidem, ut -ans*, gratuitam 38, 24, 4. — quolibet impelli -ntem posse 27, 15, 10. — blanditiis satis potentibus ad animum -ntis* 30, 7, 8. — γ) amata (*subst.*): -tam apud aemulum (*sc.* Masinissam) cernens (*sc.* Syphax) 30, 14, 1. — b) *de deorum in homines amore:* itaque, si nos di -ant, .. ineamus aliquam viam, qua* .. decerni possit 1, 23, 9.

acc. adv.: impensius *v. supra 23.* ultro *24.* — *sim.:* appeto *24.*

amoenitas, *i. q. iucunditas vitae cultioris, luxuriosae.* a) *subi.:* ne .. exercitum .. nimia urbis (*sc.* Capuae) -as emolliret 27, 3, 2 *cf. infra 50.* — b) *obi.:* vobis .. cavenda ac fugienda .. -as est Asiae. tantum hae peregrinae voluptates ad extinguendum vigorem animorum possunt 38, 17, 18. — c) *gen.:* prona .. civitas (*sc.* Capuae) in luxuriam .. adfluenti copia voluptatium et inlecebris omnis -is maritimae terrestrisque 23, 4, 4. — d) *abl.:* (hostem) degenerem et emollitum -e Asiae 38, 49, 4. — Asia et -e urbium et copia terrestrium maritimarumque rerum et mollitia hostium regiisque opibus ditiores quam fortiores exercitus faciebat 39, 1, 3. segniter molliterque*

cohortem totam Syracusarum -e frui 29, 19, 12. an aequum esse dediticios suos (*sc.* Campanos) illa fertilitate atque -e perfrui? 7, 38, 7.

acc. adi.: nimia *v. p. 1032, 41.* omnis maritima terrestrisque *ib. 48.* — *gen.:* Asiae *ib. 44; 50; (cf. 51).* Syracusarum *1033, 1.* urbis *1032, 41.* urbium *ib. 51.* — *similia:* fertilitas *1033, 3.* luxuria *1032, 47.* voluptates *ib. 44.* copia voluptatium *ib. 47.* copia .. rerum, mollitia, opes *ib. 51 sqq.*

amoenus (-ior 4, 44, 11. -issimus 22, 14, 1), *i. q. oblectans illecebris* a) *naturae locorum:* α) *proprie:* exurebatur -issimus Italiae ager 22, 14, 1; circumiecta urbi frequentis et -i agri loca 34, 28, 12. non peregrinabundum neque circa -as oras vagantem .. ducem Rum .. in Africam traiecisse 28, 18, 10. ubi (*sc.* Oropi) .. templum vetustum est, fontibus rivisque circa -um 45, 27, 10. — *subst.:* quidquid sancti -ive circa urbem erat, incensum est 31, 24, 18. — b) *transl.:* ut .. varietatibus distinguendo* opere et legentibus velut deverticula -a et requiem animo meo quaererem 9, 17, 1. — b) *vitae cultioris, luxuriosae:* virgo Vestalis de incestu causam dixit .. ab* suspicione* propter cultum -iorem ingeniumque liberius quam virginem decet parum abhorrens 4, 44, 11. consita* omnia magis -is quam necessariis fructibus (*i. e. magis ad vitae iucunditatem quam ad necessitatem pertinentibus*) 22, 15, 2. Antiochus .. cernens nihil se ex Graecia praeter -a (*i. e. luxuriosa*) Chalcide hiberna et* infames nuptias petisse 36, 15, 1.

acc. abl.: fontibus rivisque circa *v. supra 20.* — *opp.:* necessarius *30.* — (*sim.:* liber *28*). — *alia:* frequens *15.* sanctus *21.* vetustus *19.*

amolior. I. **Forma:** amolitus *sensu passivo* (-ita .. onera) *falso est in* ς 25, 36, 11.

II. **Signif.** a) *proprie, i. q. rem gravem amoveo 'schaffe fort':* -ri tum deum dona ipsosque deos .. coepere 5, 22, 3. trudibus* cum -ti* obiecta onera armatis dedissent viam 25, 36, 11. — b) *transl., i. q. tollo, 'beseitige':* -or et amoveo nomen meum 28, 28, 10. ne proxima quaeque (*sc.* regnum Macedonum) -do maioribus gravioribusque (*sc.:* Thracibus, Illyriis, Gallis) aditum ad se facerent 33, 12, 11. vos ipsi, Lacedaemonii, vestris manibus -ri et diruere omnia vestigia tyrannidis debuistis 39, 37, 4.

acc. abl.: vestris manibus *v. p. 1033, 52.* trudibus* *ib. 45.* — *syn.:* amoveo *ib. 47.* diruo *ib. 53.*

amor. A) **in homines;** a) *viri in mulierem:* α) *obi.:* Tarquinius fateri- em (*sc.* Lucretiae) 1, 58, 3. — β) *gen.:* haec -is pignora cum essent 39, 10, 1. si forte iam satias* -is in uxore .. eum* cepisset 30, 3, 4. haec non hostili modo odio, sed -is etiam stimulis amatam apud aemulum cernens cum dixisset 14, 1. tanta vis amentiae verius quam -is mentem (*sc.* Appii) turbaverat 3, 47, 4. — γ) *dat.:* tuo, cuius possum, -i faveo 26, 50, 5. — δ) *abl.:* dum accensum recenti -e Numidam habet 29, 23, 7. stimulabat* aegrum -e uxor socerque 30, 11, 3. hanc virginem .. Appius -e amens* .. pellicere conatus 3, 44, 4. -e ardens .. stricto gladio ad dormientem Lucretiam venit 1, 58, 2. -e captivae victor captus (est) 30, 12, 18; rex .. -e captus virginis Chalcidensis 36, 11, 1. deperire eum sponsae -e 26, 50, 3; praefectus deperibat -e mulierculae 27, 15, 9; famosam mulierem, cuius -e deperiret*, in convivium arcessitam (esse) 39, 43, 2. accedebant blanditiae virorum factum purgantium cupiditate atque -e 1, 9, 16. — ε) *c. praep.:* ab -e temerarium .. mutuatur consilium 30, 12, 19. -is causa ex domo privata .. uxorem duxit (*sc.* rex Antiochus) 36, 17, 7. si frui liceret ludo aetatis, praesertim in recto* et legitimo -e 26, 50, 5. — b) *mulieris in virum:* abi hinc cum immaturo -e ad sponsum 1, 26, 4. — c) *civium in regem:* funus fit regium magis -e civium et caritate quam cura suorum celebre 24, 4, 8.

B) **in res:** a) *i. q. favor 'Vorliebe':* aut me -or negotii suscepti fallit, aut nulla umquam rpa .. maior .. fuit Pr. 11. — iuvenis incautus .. —e nominis Ri .. omnia tuendo suspectum se patri .. faciebat 40, 5, 8. — b) *i. q. studium alicuius rei conservandae aut accipiendae:* sit perpetuus huius qua* vivimus pacis -or et civibus cura concordiae 9, 19, 17. — nihil cari, nihil sancti est! in omnium vicem regni unius insatiabilis -or successit 40, 8, 18. quid? si vini -or in dies fieret acrior (*sc.* in Alexandro) 9, 18, 5.

acc. adi.: acrior *v. supra 50.* immaturus *34.* insatiabilis *49.* perpetuus *45.* rectus* et legitimus *33.* — tuus *14.* — *gen.*

subiect.: civium *37* cuius *14.* — *gen. obiect.* α) *hominum:* captivae *20.* cuius (*sc.* famosae mulieris) *25.* mulierculae *24.* sponsae *23.* virginis Chalcidensis *22.* — β) *rerum: v.* B. — *subst. simil.:* caritas *37.* cupiditas *28.* — cura *37; 47.* *contr.:* amentia *12.*

amoveo. A) **proprie,** *i. q. ab aliquo loco moveo, 'entferne'.* a) *aliquem:* α) cum res eo maiore ageretur certamine, quod -ti tantae dignitatis non tam advocati quam moderatores studiorum fuerant 26, 48, 10. Dinarchum* Aetolosque cum iuventute Stratiorum in arcem per praesidii speciem -vit (admovit *V*) 43, 22, 7. humanam .. opem, quae una erat, M. Furium ab urbe -vere 5, 32, 7. cum .. -veri ab altaribus iuvenem iussisset 2, 12, 13. videri esse -tum* (*i. q.* ablegatum) de industria (*sc.* legatum) 35, 8, 7. nec transitionibus finem ante fore quam omnes Hispani milites aut in ultima Hispaniae -ti* aut traducti in Galliam forent 27, 20, 5. qui (*sc.* Brutus pater) *spectator* erat -dus (admovendus *M*), eum ipsum fortuna exactorem supplicii dedit 2, 5, 5. — β) se amovere *et* amoveri *i. q. abscedere:* tribuni cessere nocti ..; -tis (*i. e.* digressis) inde seditionis auctoribus patres circumire plebem 3, 17, 10. tantum ab iniuria se abesse rati, quantum a coetu congressuque impotentium dominorum se -vissent 38, 11. — b) *aliquid:* α) Celtiberi .. abscesserunt; urbs -to auxilio eorum intra paucos dies capta .. est 40, 16, 9. claves portarum .. fraude* -tas magis ratus* quam neglegentia intercidisse 27, 24, 8. ut exercitum Rum non taedium longinquae oppugnationis, non vis hiemis ab urbe circumsessa semel* -vere possit 5, 6, 8. ni nefandos ignes procul delubris -vissent 6, 33, 5. campo exiguntur quadrigae -toque inani ludibrio (*sc.* quadrigis falcatis) tum demum ad iustum proelium .. concursum est 37, 41, 12. (opem *v.* a) Furium.) nec -tae rei usquam nec oblatae ad tempus vestigium ullum erat 6, 25, 11. sacra .. avecta in finitimas urbes -vimus ab hostium oculis 5, 51, 9. ab his columnis .. signa -vit 40, 51, 3. — β) *part.* amotus *i. q. distans, remotus:* locum .. a conspectu -tum 25, 16, 14.

B) **transl.:** *i. q. averto* (culpam, bellum), *tollo* (terrorem, nomen): melius visum bellum ipsum -veri 5, 35, 6. ab se .. enixe -vens culpam 4, 41, 9. amolior et -veo nomen meum 28, 28, 10. -tus (motus *P*) .. abdicatione dictaturae terror 6, 16, 8.

acc. unde? ab altaribus *v. p. 1035, 17.* a coetu congressuque *ib. 31.* ab his columnis *ib. 48.* a conspectu *ib. 50.* ab hostium oculis *ib. 47.* ab urbe *ib. 16; 38.* — ab se *ib. 54.* procul delubris *ib, 40.* — *quo?:* in arcem *ib. 14.* in ultima Hispaniae *ib. 22.* — *quantum?:* quantum *ib. 30.* — *quo modo?:* enixe *ib. 54.* — de industria *ib. 19.* — per praesidii speciem *ib. 14.* — fraude* *ib. 35.* — abdicatione dictaturae *p. 1036, 3.* — *verba sim.:* amolior *ib. 1.* aveho *p. 1035, 46.* exigo *ib. 41.* — absum *ib. 30.* — traduco *ib. 22.* — *contr.:* intercido *ib. 36.* offero *ib. 45.*

amphora. a) *i. q., vas magnum et grave:* cadavera *saxis* aut -is, ut pondere traherentur in profundum, adnexa 33, 29, 6. — b) *genus mensurae:* ne quis senator .. navem, quae plus quam trecentarum -arum esset, haberet 21, 63, 3.

ample. I. Forma: amplius *P* plus *SVRF* 28, 3, 16. — *Positivus numquam invenitur, superl. semel* 5, 13, 6, *ubi scribunt* M^1P amplissume.

II. **Colloc.:** amplius *cum numeris* (*v.* III. B b)): a) a. *antecedit.* α) *non acc. subst.:* a. CC 21, 29, 3; a. M et DCC 42, 7, 1; a. DCC 42, 7, 9. a *fuere* CXX 22, 20, 11. paulo a. CC 29, 2, 17. — haud a. LXXXX* 28, 3, 16; haud a. C et XX 33, 17, 7. β) *acc. subst.* (*incl.* milia): αα) a. II. horis 27, 12, 14; a. III *est* horas 42, 7, 5; a. II noctibus 44, 45, 4; a. DCC oppida 42, 23, 2. a. II (III, VII*) milia 10, 37, 3; 23, 49, 11; 24, 47, 14; 28, 34, 2; 42, 7, 10. paulo a. III* milia 38, 4, 4. — [haud a. III milia 28, 2, 11*]. ββ) a. milia III 10, 30, 2. γγ) milia a. LX 23, 7, 3. — b) a. *sequitur:* α) *non acc. subst.:* CC a. 44, 31, 9; mille a. 42, 61, 2. XX paulo a. 37, 24, 6. β) *acc. subst.* (*incl.* milia): αα) II. a. horas 25, 19, 15; 36, 38, 3. C (CC) a. .. annos 1, 18, 2; 1, 53, 2. XX paulo a. milia 45, 10, 4. — XXX haud a. dies 45, 44, 21; XVI non a. .. legionibus 30, 27, 10. cum L haud a. equitibus 29, 32, 5; cum CC haud a. militibus 29, 29, 4; cum D* haud a. peditibus 29, 32, 4. II (III, X) haud a. milia 28, 2, 11*; 38, 40, 7; 41, 1, 8. ββ) lembis XX a. 28, 8, 8. γγ) II milia haud a. 25, 21, 10. V milium *armatorum* non a. 40, 31, 8.

III. **Signif.** A) **i. q. magnifice:** Apol-

linem Latonamque, Dianam et* Herculem, Mercurium atque Neptunum tribus, quam -issime tum apparari poterat*, stratis lectis placavere 5, 13, 6. *Utrum* amplius *sit adv. (cf. locum qui praecedit) an adi. (cf.* 2, 37, 1 ludi quam amplissimi ut fierent), *dubito his duobus locis:* sacrificium -ius solito apparari iussit 45, 28, 5. quod .. votum Marti* foret, id non rite factum *de integro* 10 atque -ius faciundum esse 22, 9, 9.

B) **amplius i. q. 'mehr'.** a) *i. q. ultra 'weiter' accedente negatione* (nec, ne, veto, absisto, omitto): Boeotorum .. se concilium arte distraxisse*, ne* coniungi a. ullo consensu Macedonibus possent 42, 47, 3. Hannibal ut nec hostis elici a. ad pugnam vidit neque .. 26, 7, 1. plerique vetare a. mentionem pacis facere 42, 62, 13. urbis .. a. temptandae..conatu absistit 33, 5, 3; 20 omisso ⟨conatu⟩ Patara* a. temptandi 37, 16, 13.

b) *cum numeris i. q. plus.* α) a. quam: Q. Fulvio permissum, ut.. supplemento adducto, quo* a. ⟨in *add. Pighius*⟩ duabus legionibus quam decem milia et quadringenti pedites, sescenti equites essent.., eos si videretur secum deportaret 40, 36, 10 *sq., ubi propter additum alterum numerum* duabus legionibus *perspicuitatis causa* quam *praeter* 30 *solitum adiectum videtur.* — β) *sq. abl. comparationis:* pugnatum a. duabus horis est 27, 12, 14; dum ne a. duabus noctibus a castris abessent 44, 45, 4; *sed utroque loco etiam de abl. temporis cogitari potest* (*cf.* Caes. b. c. 1, 4, 6 cum esset pugnatum continenter horis quinque). — γ) quam *omittitur, casus non mutatur:* αα) *nominat.:* cecidere..Rorum haud a.*LXXXX* 28, 3, 16; cum CC a... cecidissent 44, 31, 9. 40 septem milia Corsorum caesa. capti a. M et DCC 42, 7, 1; X milia hominum caesa traduntur, a. DCC [passim *del. Mg*] capti § 9. qui .. imperii Ri facti sint .. populi, a. fuere* centum viginti 22, 20, 11. — victi a. ducenti ceciderunt 21, 29, 3; Rorum sociorumque* paulo a. ducenti .. ceciderunt 29, 2, 17. Perusinorum et Clusinorum caesa a. milia tria 10, 30, 2; capta a. duo milia hominum 37, 3; a. septem* milia* (IↃↃ∞∞ *P*) 50 hominum capta (sunt) 24, 47, 14; ut .. duo milia haud a. evaserint 25, 21, 10; duo haud a. (*PF* haud a. tria *VR)* milia peditum ..effugerunt 28, 2, 11; vulnerata (sunt) a. tria milia hominum 34, 2; Thracum decem haud a. milia .. viam circumsederunt 38, 40, 7; a. tria milia militum amissa (sunt) 42, 7, 10. — ββ) *accus.:* (fauces erant) latae haud a. centum et viginti (*sc.* passus) 33, 17, 7. naves .. viginti paulo a. integras abscedentes 37, 24, 6. — (castella v. oppida.) moratus circa urbem XXX haud (aut *V*) a. dies 45, 44, 21. pugnatum (est) .. duas a. horas 25, 19, 15; pugnatum a. tris est horas 42, 7, 5; duas a. horas dubium 10 certamen sustinuere 36, 38, 3. ut .. ceperint a. tria milia hominum 23, 49, 11; ipse uno die .. Elatiam* milia a. sexaginta contendit 28, 7, 3; muro .. patente in circuitu paulo a. tria* milia passuum 38, 4, 4; portus viginti paulo a. milia ab Rhodo abest 45, 10, 4. a. LXX oppida castellaque .. Masinissam .. possedisse 42, 23, 2. — γγ) *gen.:* loricae thoracesque M a. summam explebant 42, 61, 2. — quinque milium 20 armatorum non a. relictum erat praesidium 40, 31, 8. — δδ) *dat.:* Catmelus regulus* praeerat* tribus haud (aut *V*) a. milibus armatorum 41, 1, 8. — εε) *abl.:* sedecim non a. .. legionibus defensum imperium est 30, 27, 10; quinqueremibus septem et lembis viginti a. .. profectus 28, 8, 8. (a. duabus horis, a. duabus noctibus v. β)). — ζζ) *c. praep.:* cum ducentis haud* a. equitibus 29, 29, 4; cum quinquaginta 30 haud a. equitibus 32, 5. cum quingentis* haud a. peditibus § 4. — Volscis bellum in ducentos a. post suam aetatem annos movit 1, 53, 2. — (Pythagoram) centum a. post annos in ultima Italiae ora .. coetus habuisse constat 18, 2.

ad A). *acc. ad* amplius *abl.* solito *p. 1037, 7.*

ad B). paulo a. *ib. 46; 1038, 5; 15; 16.* quo* a. *1037, 24.* — haud a. 10 *es.* non a. 40 *1038, 21; 25.*

amplector. I. **Forma**: *Part. praes.* amplectens *bis invenitur:* 30, 12, 17; 45, 4, 7 (*in abl. absol.); multo saepius part. perf.* amplexus: 1, 26, 10; 2, 40, 9; 56, 1; 5, 47, 5; 9, 34, 12; 21, 31, 4; 22, 47, 3; 28, 22, 15; 30, 5, 7; 41, 18, 1*; 45, 9, 4, *plerumque non differens a part. praes.* — amplexi tenetis 3, 52, 6. — amplexi fuerant 4, 42, 10. 50

II. Signif. a) *i. q. bracchiis vel manibus circumcludo, comprehendo:* α) *hominem:* modo ⟨genua, modo⟩* dextram (*sc.* Masinissae) -ctens 30, 12, 17. senex

iuvenem -xus 1, 26, 10. vir virum -xus detrahebat equo 22, 47, 3; uxor .. ac liberi -xi .. fregere tandem virum 2, 40, 9. — β) *rem.*: alios (*sc.* Gallos in Capitolium escendentes) armis omissis saxa, quibus adhaerebant, manibus -xos trucidat* (*sc.* Manlius) 5, 47, 5. — b) *in re militari; i. q. exercitum vel partem exercitus circumeo et circumcludo:* circumire a cornibus et -cti hostium aciem, quod multitudine* adversus paucos facile videbatur, conati sunt 31, 21, 11. regia classis .. laevo tantum evecta cornu, ut -cti et circumire dextrum cornu Rorum posset 37, 29, 8. patefacta acie..cornua hostium -xus *in orbem pugnantis* ad unum omnis occidit 28, 22, 15. — c) *i. q. circumdo, cingo, includo:* α) *a. aliquod spatium aliqua re:* uno *vallo* et navalia* castra -itur 29, 35, 13. duos montes Letum et Ballistam ceperunt *muro fossaque (Mg* murosque *V)* insuper -xi 41, 18, 1. *vallo* campi quoque partem* .. -bantur* 44, 5, 13*. quantum secto bovis *tergo* -cti loci potuerint 34, 62, 12; quantum *munimento* -retur loci 35, 28, 6. — Philippum novam postea deflexisse viam, *qua* Maronitarum urbes agrosque -atur (*i. e. circumcludat et ad regnum suum adiungat)* 39, 27, 10. — *similiter: divisis bifariam copiis* totius simul Hispaniae -cti *(i. q. umfassen)* bellum 25, 32, 7. — β) *aliqua res (murus, amnes, maria, arcus) amplectitur aliquod spatium*: Isara* Rhodanusque amnes* .. agri aliquantum -xi confluunt in unum 21, 31, 4. qua terrarum ultimos* finis Rubrum mare -itur 45, 9, 6. omnes gentesque et terrae*, quas duo diversa maria -antur 21, 30, 2. regionem, quam ab ortu Strymo -retur amnis .. ab occasuque* Axius terminaret fluvius 45, 29, 7. Frusinore arcus solem tenui linea -us est*, circulum deinde ipsum maior solis orbis extrinsecus inclusit 30, 2, 12. duum milium et quingentorum passuum spatium murus -itur 37, 31, 8. — *similiter:* ea .. *regio* .. quot non urbes modo, sed gentes -atur (*i. e.* includat *vel potius* contineat, 'enthält') omnes scire 38, 59, 5. — d) *i. q. corripio: ignis* .. proxima quaeque et* deinceps continua -xus totis se passim dissipavit castris 30, 5, 7. (plura *v.* e)). — e) *i. q. imperio meo complector:* (Macedonum gens) Graeciam omnem et partem Threciae atque Illyrici -xa 45, 9, 4. simul aviditate plura -di hinc (*sc.* ex terminis Peloponnesi) excedatis (*sc.* Achaei) 36, 32, 8. — f) *i. q. teneo:* α) Graeci .. domesticis quondam viribus etiam imperium -bantur 37, 54, 25. — β) *i. q. innitor aliqua re, 'halte mich an etw.':* magis partam* quam speratam gloriam -ēris* (-aris ꞩ *Luchs*) 28, 41, 6. quem tu regem sacrificiorum crees? -xus regni nomen, ut qui optimo iure rex Romae creatus sit, creatum se dicet* 9, 34, 12. — γ) *aliquid pertinaciter teneo nec amittere volo:* quod .. istud imperium est, decemviri, quod -xi tenetis? 3, 52, 6. nihil ea legatione perfectum est Perseo regium nomen omni vi -ente (-i *V*) 45, 4, 7. — g) *i. q. amore quodam complector; carum, gratum habeo:* α) *aliquem:* Voleronem -xa favore plebs .. tribunum plebi creat 2, 56, 1. — β) *aliquid:* Aequis, qui .. victoriam Volscorum pro sua -xi fuerant *(i. e. qui victoria Volscorum gavisi erant, quasi ipsi vicissent; alii interpretantur: qui victoriam Volscorum sibi arripuerant, suam fecerant)* 4, 42, 10. — h) *i. q. paucis verbis comprehendo:* communiter* omnia -ar 29, 17, 17.

acc. abl.: vallo (*bis*), muro* fossaque*, bovis tergo, munimento, qua (*sc.* via), (divisis bifariam copiis) *v. c)* α). tenui linea *v. p. 1039, 41.* manibus *ib. 6.* (patefacta acie *ib. 15.*) — favore *1040, 18.* — domesticis viribus *ib. 3* omni vi *ib. 15.* — *syn.:* circumeo *1039, 9; 14.* includo *ib. 43.* termino *ib. 40.*

amplexus *i. q. circumclusio (cf.* amplector c) β)): Oceano .. qui orbem terrarum -u finit 36, 17, 15.

amplifico; *aliquid:* aedes Iovis Feretrii -ta (est) 1, 33, 9. atrium Libertatis et villa publica* .. *refecta* -taqua (est) 34, 44, 5. pro hoc studio meo erga vos .. *adicere* vos, Ri, *aliquid* et -are et *augere* regnum munificentia vestra oportebat 39, 28, 10. Antiochus .. spem magnam in posterum -di* regni* (*M Ald,* ampliandi regni *B*ꞩ) faciebat 37, 53, 13. ad eam multitudinem urbs quoque -da visa est 1, 44, 3.

amplio (*verbum forense*), *i. q. differo aliquem in alium diem ad causam de integro dicendam:* gravissimis criminibus *accusati* ambo -tique (sunt). cum *dicenda de integro causa* esset, excusati* (sunt) exilii causa solum vertisse 43, 2, 10. eam* (*sc.* Postumiam) -tam, deinde *absolutam* 4, 44, 12. bis -tus, tertio *absolutus* est reus 43, 2, 6. [37, 53, 13 *v.* amplifico.]

amplitudo. a) *i. q. magnitudo,* α) *locorum:* concepit animo eam -em Iovis templi, quae digna deum hominumque rege..esset 1, 53, 3. Campani .. non urbis -e, *non agri ubertate* ulli populo praeterquam vobis cedentes 7, 30, 6. — β) *corporis humani:* scuta .. ad -em corporum parum lata 38, 21, 4 — b) *i. q. magnificentia:* donum aureum dignum -e templi *ac numine dei* 5, 23, 11. — c) *i. q. dignitas, maiestas,* α) *hominum:* quae augendae -is eius (*sc.* Demetrii) causa facta erant, .. in perniciem adulescenti verterunt 39, 48, 1. dignum -e tua (*sc.* Iunonis) templum 5, 21, 3. senatus duumviros ad eam aedem pro -e pRi faciendam creari iussit 7, 28, 5. — β) *rerum:* iam praesagiente animo futuram olim -em loci 1, 38, 7.

acc. semper gen. vel pron. poss.: corporum *v. supra 7.* eius (*sc.* Demetrii) *11.* loci *18.* pRi *15.* templi *2; 9.* urbis *4.* — tua *14.*

amplius *v.* **ample.**

amplus. I. Forma: amplissumis *latere videtur in* amplissimumis *V* 45, 22, 2; *ceteris 13 locis in codd. est* amplissimus.

II. Colloc. amplissimus ordo (*i. e. senatus*) *ter; ceterum* a. *modo ponitur ante subst. modo sequitur.*

III. Signif. a) *i. q. spatiosus, magnus.* α) *de spatiis locorum:* ager Veientanus .. uberior -iorque Ro agro 5, 24, 5. portum satis -um quantaevis classi 26, 42, 4. regno meo, quod -um et egregium vos fecistis 42, 13, 2. si tota urbe nullum melius -iusve tectum fieri possit, quam casa illa conditoris est nostri 5, 53, 8. aedem Fortunae .. faciebat enixo studio, ne* ullum* Romae -ius aut magnificentius templum esset 42, 3, 1. — β) *de magnitudine corporis humani:* habitum formamque viri (*sc.* Herculis) aliquantum -iorem augustioremque humana intuens 1, 7, 9. (Masinissa) substituerat animo speciem quoque corporis (*sc.* Scipionis) -am ac magnificam 28, 35, 5.

b) *i. q. magnae copiae, magni pretii,* '*reich*'. donum animo ac voluntate eorum, qui libentes darent, quam re* maius -iusque acciperent* 22, 32, 8; dona -a data (sunt) 31, 11, 11; ei (*sc.* Eumeni) .. dona quam* (quae cuiquam *Mg*) -issima data (sunt) 42, 14, 10; bello perfecto donum -um victor ad mea templa portato 5, 16, 11; quod Masinissam -issimis decorasset donis* 30, 17, 9. haec (*sc. largi victoriae fructus*) per se -a* praeclaraque* (ampleraquae *V*) *multiplicata* (sunt) verbis regis 42, 61, 3. (honoribus *v.* praemiis.) cum .. muneribus -is legatos dimisit 23, 43, 5. praemia .. -issima accepimus a vobis 45, 23, 1; fortuna .. praemia vobis ea victoribus proponit, quibus -iora homines ne ab dis quidem immortalibus optare solent 21, 43, 5; Rhodii .. quos praemiis* atque honoribus -issumis* donastis 45, 22, 2. si Siciliam tantum ac Sardiniam .. recuperaturi essemus, satis tamen -a pretia essent 21, 43, 6.

c) *i. q. magnificus, splendidus:* ut funere -iore efferretur* (*sc.* cos.) 3, 18, 11. ludi quam -issimi ut fierent, senatus decrevit 2, 37, 1. neque magnificentius quicquam triumpho apud Ros neque triumphantibus* -iorem eo ornatum esse 30, 15, 12. (templum *v.* a) α).) cum matronae -issima veste .. deis immortalibus grates agerent 27, 51, 9. — (sacrificium *et:* quod .. votum Marti* foret *v.* ample A.).

d) *i. q. honoris, dignitatis, maiestatis plenus; et i. q. honorem afferens et i. q. honoratus:* (Antiochus) Philippum Megalopolitanum .. ad legenda ossa Macedonum circa Cynoscephalas .. misit .. ab insita regibus vanitate ad consilium specie* -um, re inane animo adiecto 36, 8, 3 *sq.* Cornelins Cossus .. memor generis, quod -issimum acceptum maius auctiusque reliquit posteris 4, 19, 1. (haec *v.* b).) regium nomen .. Romae intolerabile* esse; regalem animum in se* (*sc.* Scipione) esse; si id in hominis ingenio -issimum ducerent, tacite* iudicarent, vocis usurpatione* abstinerent 27, 19, 5. mihi hoc imperium, ut -um iudicio vestro, ita re ipsa grave ac sollicitum esse 25, 38, 2. reminiscerentur quam maiestatem senatus ipsi a patribus accepissent, quam liberis tradituri essent, ut*, quemadmodum plebs, gloriari possent* auctiorem -ioremque esse (et quem ad modum plebs gloriari posset auctiorem -ioremque se* esse *Mg*) 4, 2, 4. maximis rebus terra marique gerendis -issimum nomen apud exteras gentes pRi vestraeque familiae fecerant 28, 41, 15. -issimus ordo (*i. e.* senatus) 4, 26, 9; 34, 54, 4; 37, 52, 7. tibi* -a* (*VRFL* apta *BC*) ac speciosa danti est pax, nobis petentibus magis necessaria quam honesta* 30, 30, 18. tamquam .. non iam in possessione unius -issimi simus sacerdotii 10, 8, 1.

quibus cum -issimis verbis gratiae ab senatu actae essent 5, 7, 6.

est (videtur, duco, reor) **mihi amplum** *i. q. honorificum, gloriosum: subi. est* α) hoc, id: cur non alter ab Latinis consul datur? . . est quidem nobis hoc per se haud nimis* -um . ., sed ut -um videri posset, diuturna patientia fecimus 8, 4, 4 *sq.* relinquere Italiam paras, non quia rpae id utile, 10 sed quia tibi -um et gloriosum censes esse 28, 42, 20 *sq.*; petere Masinissam ut Numidas captivos, qui Romae in custodia essent, remitterent: id sibi -um apud* populares futurum esse. 30, 17, 11. (id . . -issimum ducere *v. p. 1042, 35 sq.*). — β) *acc. c. inf.:* si suae *gloriae* sibi . . meminisse sit fas, sibi -um quoque esse urbem ab se captam frequentari, cotidie se frui monumento gloriae suae . . 5, 30, 2. Porsenna cum 20 regem esse Romae tum Etruscae gentis regem -um Tuscis ratus 2, 9, 4.

acc. adv.: haud nimis *v. supra 6 sq.* satis *p. 1041, 33; 1042, 12.* — *dat.:* quantaevis classi *1041, 33.* mihi *1042, 38.* nobis *1043, 6.* sibi *ib. 13; 16.* tibi *ib. 10;* tibi danti *1042, 50.* triumphantibus *ib. 18.* Tuscis *1043, 21.* — *abl.:* iudicio vestro *1042, 38.* specie* *ib. 29.* animo ac voluntate eorum qui libentes darent quam re -ius *1041, 47.* — *praep.:* apud exteras 30 gentes *1042, 47;* apud* populares *1043, 13.* per se *1042, 1.* — *adi. sim.:* auctus *ib. 43. cf. ib. 32.* augustus *1041, 42.* bonus (melior) *ib. 35.* egregius *ib. 34.* gloriosus *1043, 10.* honestus *1042, 52.* magnificus *1041, 39; 45; cf. 1042, 17.* magnus (maior) *1041, 48; cf. 1042, 32.* praeclarus* *1042, 1.* speciosus *ib. 51.* uber *1041, 32.* — *contr.:* gravis ac sollicitus *1042, 39.* inanis *ib. 30.* necessarius *ib. 52,* utilis *1043, 9.*

40 **an. I. Forma:** a *M* 4, 35, 9; *ML* 5, 52, 17; *P* 26, 31, 2. exercitui an *VRFL* iā *P* 28, 28, 15. — an C^3M^2 ac C^1M^1 21, 41, 7. ac *M* 8, 25, 11; *V* 45, 24, 9. — ad *V* 44, 38, 9; 45, 23, 2 *bis.* — an P^3 in P^1 23, 38, 2. an P^2GVRF in P^1 30, 29, 6. — an *P* quam *SVRFL* 28, 8, 3. — an *VRF*, *om. BC* 30, 40, 14. — an *vel* eam an *Wb* eam *P* 23, 44, 2.

II. Signif. A) **in altero membro** *(et in* 50 *insequentibus membris)* **interrogationis duorum** *(vel plurium)* **membrorum.**

a) **quis** (qui, quomodo, ubi) . . **utrum** (nĕ, —) . . **an** . .; **uter** . . **nĕ** (—) . . **an** . .; α) **quis** (qui, quomodo, ubi) . . **utrum** (nĕ, —) . . **an** . .; αα) **quis** (qui, ubi) . . **utrum** . . **an** . .: (quid? . . utrum . . an *v. p. 1045, 34 sqq.; 42 sqq.; 1049, 50 sqq.*) quemque . . debere . . intueri, cuius ductu auspicioque ineunda pugna sit, utrum qui . . an qui . . 7, 32, 10 *sq.* timentem, qui finis caedibus esset futurus, utrum . . contenti nece tyranni essent, an, quicunque . . regiam contigissent, . . trucidarentur 24, 22, 14. ubi quisque 10 mortem oppeteret, id referre, utrum in pugna et in acie . . an postmodo* . . omnia . . indigna passi exspirarent 28, 19, 11 *sq.* — ββ) **quis** . . **nĕ** . . **an** . .: quid tandem diceremus? pecuniane a nobis adiutum (*sc.* Persea) an (*v.* I) frumento? auxiliis terrestribus an (*v.* I) navalibus? 45, 23, 2. (quid? . . nĕ . . an *v. 1051, 7 sqq.*) — γγ) **quis** (qui, quomodo) . . — . . **an** . .: ααα) *in interrogatione directa:* quem tandem ignavissimi hostium contempsere? nos consules an vos Quirites? 20 3, 67, 4. quis vos appellare potest? quis se a vobis dicere deceptum? hostis an civis? 9, 9, 16. cuius tandem ea culpa fuit? militum an imperatorum? 25, 6, 6. quomodo hoc tuear? re an tempore? 34, 31, 7. (quid . . diceremus? . . — . . an *v. supra 13 et 15 sq.*) — (quid enim? — . . an *v. 1052, 48 sqq.*) — quid haec nox, quid hic dies attulit? vestrae* iis* copiae imminutae sunt an illorum auctae? 27, 30 13, 6. — (*cf. etiam* 9, 4, 12 *sq. v. p. 1055, 46 sqq.*) — βββ) *in interrogatione indirecta:* illud etiam . . animadvertendum . . cui* nos hosti relicturi sitis, Pyrrho videlicet . . an barbaro ac Poeno . .? 22, 59, 13 *sq.* consules . . incerti, quod malum repentinum, externum an intestinum, ab odio plebis an ab servili fraude urbem invasisset 3, 15, 7. — vos . . quos ne* quo* nomine quidem ap- 40 pellare debeam, scio . . cives? . . an milites? . . hostis? . . 28, 27, 3 *sq.* — minima illa . . quaesita tamen sunt, quibus nuntiandum esset: ipsis utique regibus nuntiaretur, an satis esset ad praesidium aliquod nuntiari 38, 46, 11.

β) **uter** . . **nĕ** (—) . . **an** . .: αα) **uter** . . **nĕ** . . **an** . .: belli consilium se initurum, utrum prius hostem, utram provinciam ⟨petat⟩, maritimamne oram ut Pompeium ab 50 Ilercaonia et Contestania arceat . . an ad Metellum et Lusitaniam se convertat Fr. 20. quem scire mortalium, utrius mentis, utrius fortunae consulem ad bellum mittant?

triumphantem ne mox .. visuri an hostibus eam praebituri laetitiam sint? 42, 49, 6. — ββ) **uter** .. — .. **an** ..: utrum tandem videtur honestius? liberas* velle omnis .. Graeciae urbis, an servas et vectigalīs facere? 34, 58, 9. — utro tandem modo promptiores ad aliud periculum .. ituros (*sc.* milites) credat* *(delet Crév.),* si .. an si ..? 36, 40, 7. — [utrum minus conveniret, — .. an *v. p. 1046, 25 sqq.*] quaerite, utra* (utrum *vel* utrum a ς) graviore* servitute, Antiocho ultra Tauri iuga emoto* an Gallis subactis, liberati sint 38, 47, 11. vix ratio iniri potest, uter casus civitati* sit detestabilior, cum .. an cum .. 29, 17, 19.

b) **utrum** .. **an** ..; **nĕ** .. **an** ..; — .. **an** ..; **eoquis** .. **an** ... α) **utrum** .. **an** ... *Semel* 32, 34, 13 **utrum—nĕ** .. **an** *invenitur v. p. 1019, 44 sqq.* — αα) *in interrogatione directa: ααα) in oratione recta:* utrum tandem non credimus fieri posse, ut vir .. strenuus .. ex plebe sit Numae .. similis, an, ne si sit quidem, ad gubernacula rpae accedere eum patiemur? 4, 3, 16 *sq.*; utrum tandem pRi an vestrum summum imperium est? 5, 1; regibus exactis utrum vobis dominatio an omnibus aequa libertas parta est? *ib.;* utrum enim defenditis an impugnatis plebem? utrum militantium adversarii estis an causam agitis? 5, 3, 7; utrum hostem an vos an fortunam utriusque populi ignoratis? 21, 10, 6; utrum .. improvidus* incidisse videor an occurrere in vestigiis eius? 41, 5; quid? .. utrum tandem L. Papirius Cursor iuga Samni perlustrando an Luceriam premendo .. iugum .. Samniti imposuit? 22, 14, 12; utrum exercitus exercitui* an* duces ducibus an dignitas an causa comparari poterat? 28, 28, 15; utrum tandem ergo firmior eris in Africa solus, an hic* tuo conlegaeque tui* exercitu coniuncto? 42, 17. quid? Hannibalem utrum tandem extremus angulus agri Bruttii .., an propinqua Carthago et tota socia Africa* potentiorem armis virisque faciet? § 18; utrum maior aliqua nunc in Africa calamitas accepta est quam tunc in Hispania erat? an maiores nunc sunt exercitus in Africa et duces plures ..? an aetas mea tunc maturior bello gerendo fuit* quam nunc est? an cum Carthaginiensi* hoste in Hispania quam in Africa bellum geri aptius* est? 43, 12 *sqq.*; (34, 58, 9 *v. supra 3 sqq.;*) utrum fefellit* .. te, M'. Acili, quid agatur, an .. nihil id magnopere ad summam rem* pertinere censes? 36, 34, 7; utrum adicere vos, Ri, aliquid .. oportebat an quae haberem .. eripere? 39, 28, 10; utrum, ut placarem te, danda opera fuit .. an ..? 40, 13, 7; utrum momento* illo* horae* accusatorem audirem an defensionem meditarer? 15, 14; utrum nos .. vere accepimus an falso sacram hanc insulam .. esse? 45, 5, 3; utrum vos digniores triumpho esse an me censetis? 39, 2. — *sine verbo:* Quid? illas epulas senatus, quae* .. in Capitolio eduntur — utrum hominum voluptatis* causa an deorum hominumque*? — .. turbaturi estis? § 13. — βββ) *in oratione obliqua; acc. c. inf.:* quod naturae damnum utrum nutriendum patri .. an castigandum .. fuisse? 7, 4, 6; utrum enim partem regni petiturum esse an totum erepturum*? 45, 19, 15. —

ββ) *in interrogatione indirecta:* id utrum sua sponte fecerit an (*v.* I) publico consilio, neutrum cur adfirmem habeo 30, 29, 6. aestimabunt patres, utrum plus ante poenae an nunc veniae meriti sitis 6, 26, 2. cum multis verbis actum esset, utrum minus* conveniret .. ei .. negare triumphum, an .. manente in provincia bello .. eum .. triumphare 26, 21, 3 *sq.* id quoque inter scriptores ambigitur, utrum in Boios prius an Insubres cos. exercitum* duxerit*, adversamque prospera pugna oblitteraverit an victoria ad Comum parta deformata clade in Bois accepta sit 33, 36, 15; utrum maturarent an differrent, ambigebatur* 39, 50, 6. cohors .. in ancipiti spe ac periculo erat, utrum in castra perrumperet an intercluderetur* a suis 26, 5, 11. certabatur .., utrum in auctores tantum seditionis .. animadverteretur, an plurium supplicio vindicanda .. defectio .. esset* 28, 26, 2; utrum restituerentur, quos Achaei damnaverant necne, inique an iure occidissent, quos occiderant, certabatur*, et utrum manerent in Achaico concilio Lacedaemonii an .. secretum eius unius in Peloponneso civitatis ius esset *coni. Mg* 39, 48, 2* *sq.* id utrum sua sponte fecerint an quia mandatum ita fuerit .. non .. certum est 34, 62, 17. (cogitando *v.* exsequebatur). consilium habuit, utrum per .. saltum .. transitum temptaret an .. circumduceret copias 32, 6, 3; consilium habuit, utrum recto itinere per castra hostium vim facere conaretur an .. tuto circuitu Macedoniam intraret 9, 8 *sq.*;

consilium habitum (est), utrum extemplo decernerent an Rhodiam exspectarent classem 37, 13, 5. illud parum constat, utrum post mortem patris et* desponsa* sit et nupserit, an verae illae opiniones sint .. 38, 57, 3; neque, utrum castra peterent an longiorem intenderent fugam, territis constare poterat 7, 37, 15; nec satis certum constare apud animos* poterat, utrum gaudio dignius* esset* .., an magis metuendum 30, 28, 1; nec satis constabat, utrum Latinam an civium Rorum (*sc.* coloniam) deduci placeret 39, 55, 5. consulite, utrum praesens deditio eorum fieri possit an in diem differatur 9, 9, 19; ignorare .. videmini .. non, utrum bellum an pacem habeatis, vos consuli .. sed utrum in Macedoniam legiones transportetis an hostes* in Italiam accipiatis 31, 7, 2; consulti (sunt) fetiales .., bellum, quod indiceretur regi Philippo, utrum ipsi utique nuntiari iuberent, an satis esset, in finibus regni quod proximum praesidium esset, eo nuntiari 8, 3. consultantes, utrum Ros an Philippum sequeremur (sequemur *V*) 41, 24, 13; cum diu consultassent, utrum castra castris conferrent an* satis* (*Valla* antis *P*) haberent .. 23, 28, 9; consultandum (esse), utrum prior defectio plus merita sit poenae an hic reditus veniae 24, 45, 8. controversia inde fuit, utrum populi iussu indiceretur bellum an satis esset senatusconsultum 4, 30, 15. in controversiam autem veniebant .. oppida, utrum Thessalorum iuris .. an Aetolica antiquitus ea oppida fuissent 39, 25, 3* *sq.* utrum armati an inermes emitterentur regii, parum conveniebat 37, 12, 2. nec dicere pro certo* posse*, utrum felicitate id quadam eius accidat, an .. invidia adversus Ros favorem illi conciliet 42, 12, 2; nec facile dixeris, utrum magis presserit eum nobilitas, an ille agitaverit nobilitatem 39, 40, 9; utrum susceptum sit nequius an inconsultius gestum, dici non posse 41, 7, 9. cum diu disceptatum esset, utrum satis iam causae videretur, cur decerneretur bellum, an permitterent T. Quinctio, .. faceret, quod* e rpa censeret esse 33, 45, 3. haud facile discerneres, utrum imperatori an exercitui carior esset 21, 4, 3. an mediocre discrimen opinionis secuturum ex hac re putatis, utrum tandem finitumi pRum eum* esse putent, cuius si qua urbs primum .. sustinuerit impetum, nihil deinde timeat, an hic sit terror nominis nostri, ut .. 5, 6, 7 *sq.* in discrimine* est nunc humanum omne genus, utrum vos an Carthaginienses principes orbis* terrarum videat* 29, 17, 6. defectio Tarentinorum utrum priore anno an hoc facta sit, in diversum auctores trahunt 25, 11, 20. se documento futurum, utrum novis legibus dominatio an libertas firmata sit, et .. provocatio .. ostentata tantum inanibus litteris an vere data sit 3, 56, 13. ut in dubio poneret, utrum id .. matronae sua sponte an nobis auctoribus fecissent 34, 5, 3. in dubio fuit, utrum L. Mamilius Tusculanus dux an .. coss. Ram arcem liberarent 3, 19, 8. dubites, utrum ingenio cunctator fuerit an quia ita bello proprie .. aptum erat 30, 26, 9; dubitari* inde, utrum Demetrias prius aggredienda foret an in Boeotia aspiciendae res 42, 67, 11; dubitatum est, Quirites*, utrum tribuni plebis vestra an sua causa seditionum semper auctores fuerint 5, 3, 2. Poeno, qui utrum avarior an crudelior sit, vix existimari potest 22, 59, 14. experiri iuvat, utrum alios repente Carthaginienses .. terra ediderit an eidem sint, qui ad Aegatis pugnaverunt* insulas .., et utrum Hannibal hic sit aemulus* itinerum* Herculis .. an (*v.* I) .. servus pRi a* patre relictus 21, 41, 6 *sq.*; experiri lubebat, utrum plus regi Antiocho in Hannibale victo an in victore Africano consuli .. auxilii foret 37, 1, 10. explica, utrum aperte an clam te aggressuri fuerimus 40, 14, 9. ut explorarent .., utrum intra saltus castra Ri* haberent an iam omnes angustiae exsuperatae ⟨essent⟩* 44, 18, 3; explorato ante, utrum Leucadem an sinum Ambracium onerariae tenuissent 32, 15, 5. quem locum ipse capturus esset, cogitando aut quaerendo exsequebatur .., et utrum pergere qua coepisset ire via, an eam qua venisset repetere melius esset 35, 28, 4 *sq.* fluctuatus animo est, utrum protinus in regnum se reciperet an praeverti* in Thessaliam posset 32, 13, 4. (consilium habeo, *v. supra* consilium *bis.*) Marcellus .. incertus, utrum Agrigentum .. verteret bellum an obsidione Syracusas premeret 25, 23, 2. Poenus .. incertus trepidavit*, utrum quinqueremem sequeretur an in* hostis rostra converteret 28, 30, 7; Hannibalem incertum, utrum coeptum in Italiam intenderet iter an cum eo, qui primus se obtulisset Rus exercitus, manus consereret 21, 29, 6; pars stare in-

certi, utrum progredi an regredi in castra tutius foret 10, 20, 10; cum .. diu incertus consilii fuisset, utrum ad tuendum rediret regnum .. an nusquam abscederet ab Ris 36, 42, 6. comitia .. utrum .. cos.* habuerit an .. dictator ab eo dictus .., i n c e r t u m ut* sit, diversi auctores faciunt 30, 26, 12. (de Caesare .. dictitatum est et a T. Livio positum in incerto esse, utrum illum nasci magis rpae profuerit an non nasci Fr. 47.) id utrum parum ex intervallo sit conspectum an dolus aliquis suspectus fuerit, incompertum est 28, 3, 12. (rationem iniri *v.* ratio.) illud interrogo .., utrum mihi .. rpa in discrimen committenda fuerit an auspicia repetenda 8, 32, 4. nihil nostra interest, utrum sub illo legato .. Locros esse sinatis an .. Hannibali .. dedatis 29, 18, 19; nihilne interest, utrum militem .. in aciem .. vigentem et corpore et animo educas an (*v.* I) longo itinere* fatigatum .. 44, 38, 8 *sq.* (intueri *v. p. 1044, 3 sqq.*) nescires, utrum inter decemviros an inter candidatos numerares (*sc.* App. Claudium) 3, 35, 3. misit percunctatum, utrum se dedere Ris an belli fortunam experiri mallent 38, 28, 5. utramque* fortunam* expertis permittere sese, utrum propitios an iratos habere Ros mallent* 28, 34, 10. [perspiceretur* *v.* quaereretur.] haud .. multum ad se pertinere .., utrum penes Lacumazen* an Masinissam regnum Maesuliorum esset 29, 31, 1. (in dubio poneret *v.* dubius.) eo facto utrum ab se prodita an (*v.* I) servata patria videatur, in fide Ra positum esse 8, 25, 11. quaero .., utrum tandem auctor senatui sis supplementum in Hispaniam mittendi .., an deductis de provincia veteribus legionibus novas conscribendi et mittendi 40, 35, 10 *sqq.*; quaerit ab eo .., utrum perseverandum sit in incepto an abstinendum 21, 4. [quaerite *v. 1045, 10;*] (quaerendo exsequebatur *v.* exsequebatur;) quaesiturum (*sc.* se esse) .., utrum iisne urbibus decedere se aequum censeant, quas .. captas iure belli habeat, an iis etiam, quas a maioribus suis accepisset 32, 34, 13; quaesivit Villius, utrum ad amicos an ad hostis sese* venisse* mallent 35, 39, 5; rex quaesivit, quid tandem? .. utrum .. abscessuri inde forent .. an nihilo minus tota classe portum obsessuri? 37, 15, 1; ut per* se* quaereretur*, utrum ipse* ego tibi an tu mihi .. insidias fecisses 40, 12, 11; ego .. non privato publicone consilio Saguntum oppugnatum* sit, quaerendum censeam, sed utrum iure an iniuria 21, 18, 6. vix* rationem iniri posse, utrum a se audacius an (*v.* I) fugacius ab hostibus geratur bellum 28, 8, 3. rationem reddendam esse, utrum in unum annum creati sint an donec leges .. perferrentur 3, 40, 12. refero .. ad vos, utrum Argos .. pati velitis sub dicione eius (*sc.* Nabidis) esse an aequum censeatis .. civitatem .. repeti in libertatem 34, 22, 10 *sq.* id referre tantum, utrum supplicia noxio paucorum an omnium innoxio praebeant sanguine 8, 39, 11; id referre, utrum praebentes corpora pecorum modo inulti trucidentur an .. in impetum .. versi* .. inter .. inimicorum cumulata .. corpora cadant 25, 16, 19; (28, 19, 11 *v. p. 1044, 10.*) tribuni pl. populum rogarent, utrum consulem* an* P. Scipionem iuberent pacem dare 30, 40, 14. se, utrum hostium an pacatorum eos numero haberet, nondum scire 36, 35, 9; necdum .. sciebat, utrum successor sibi .. mitteretur, an .. imperium prorogaretur 32, 32, 7; ut omnes scirent, utrum Ris an Aetolis mentiri mos esset 34, 49, 6; ut sciretur, utrum paucorum ea denuntiatio* an universae civitatis esset 24, 37, 11. sciscitatum .., utrum* Venusiam adduci exercitum an manere iuberet Canusi 22, 54, 5. (discrimen .. secuturum *v.* discrimen.) vix statuere apud animum meum possum, utrum peior ipsa res an peiore exemplo agatur 34, 2, 4; ⟨statuere⟩ apud animum suum Persea debere, utrum singula concedendo nudatus ad extremum .. insulam petere ab Ris, ubi privatus* .. consenescat, malit* an* (militaria *V*) armatus .. aut .. patiatur quodcunque casus belli tulerit aut victor liberet* orbem terrarum ab imperio Ro 42, 50, 8 *sq.;* vix statui posse*, utrum quae pro se an quae contra fratrem petiturus esset ab senatu magis impetrabilia forent 45, 19, 6. (non certum est *v.* certum; in discrimine est *v.* discrimen; incompertum est *v.* incompertum; incertum .. sit *v.* incertum; in incerto esse *v.* in incerto; documento futurum *v.* documento; controversia .. fuit *v.* controversia; in dubio fuit *v.* in dubio; incertus .. fuisset *v.* incertus. timentem *v. p. 1044, 6 sqq.* in diversum .. trahunt *v.* diversum. trepidavit *v.* incertus. in controversiam .. veniebant *v.* controversia.) [vertebatur* et,

utrum manerent . . an . . 39, 48, 3* *v.* certabatur.]

β) nĕ . . an . .; αα) *in interrogatione directa; ααα) in oratione recta:* Veiosne haec (*sc.* comitia) transferemus? an (*v.* I) comitiorum causa populus . . in desertam hanc . . urbem conveniet? 5, 52, 17. quid? si . . Aequi Volscive . . commigrent Romam, velitisne illos Ros, vos Veientes esse? an malitis hanc solitudinem vestram quam urbem hostium esse? 53, 7. — (45, 23, 2 *v. p. 1044, 14 sq.*) — βββ) *in oratione obliqua (priore loco coni., altero acc. c. inf.!):* Sextius Liciniusque . . primores patrum . . interrogando de singulis, quae ferebantur ad populum, fatigabant: auderentne postulare, ut, cum bina iugera agri plebi dividerentur, ipsis plus quingenta iugera habere liceret . .? an placeret faenore circumventam plebem . . corpus in nervum ac supplicia dare? *(i. e. utrum quae de modo agrorum an quae de aere alieno ferrentur iniqua esse dicere auderent)* 6, 36, 10 *sqq.* — si totum (*sc.* regnum fratri eriperet), privatumne ergo maiorem fratrem an exulem . . ⟨vivere⟩ an ⟨ad⟩ ultimum mori iussurum(eum esse)? 45, 19, 15*.

ββ) *in interrogatione indirecta (modus est coniunctivus; de acc. (c. inf.)* 5, 35, 3 *v. infra!):* haud ambigam . ., hicine* fuerit Ascanius an maior quam hic 1, 3, 2; id ambigitur, belline gerendi causa creatus sit, an ut esset, qui ludis Ris . . signum mittendis quadrigis daret 8, 40, 2; mirabile est ambigi, Luciusne Cornelius dictator . . res ad . . Luceriam gesserit . ., an consulum . . id decus sit 9, 15, 9 *sq.* hanc gentem Clusium Romamque inde venisse comperio; id parum certum est, solamne an ab omnibus Cisalpinorum Gallorum populis adiutam 5, 35, 3, *ubi* solamne an . . adiutam *Livius scripsit vitiosa quadam attractione ad constructionem praecedentem, scribere debuit* solane an . . adiuta (*sc.* venerit). donec ad certum redigatur*, vanusne hic timor noster an verus fuerit 41, 23, 17. ipsine sibi eum finxerint metum . ., an iactata sermonibus res apud Ros perlata ad eos sit, nihil comperti est 38, 28, 8. consilium habitum (est), omnibusne copiis Luceriam premerent an altero exercitu . . Apuli . . temptarentur 9, 15, 1. (consilium se initurum *v. p. 1044, 48 sqq.*) contentio, consulesne an (ante *M*) tribuni militum crearentur, in interregno rem dies complures tenuit 4, 7, 7. ut . . diceret, permitteretne patribus, ut de provinciis decernerent staturusque eo esset, quod censuissent, an ad populum laturus* 28, 45, 2. illa dubitatio erat, singulaene cohortes an universi . . irent 25, 15. sequitur . . alius error, Cursorne Papirius . . cos. . . creatus sit an L. Papirius Mugillanus et in cognomine erratum sit 9, 15, 11. experiendam rem . . esse, sitne aliqui plebeius ferendo magno honori an (*v.* I) portento simile . . sit fortem . . virum aliquem existere ortum ex plebe 4, 35, 9. memoriane* fugerit* . . an consulto binos coss. . . transcenderit, incertum est 9, 44, 4. (consilium habeo, ineo *v.* consilium. interrogando *v. 1051, 14 sqq.*) tantum id interest, veneritne eo itinere ad urbem an ab urbe in Campaniam redierit 26, 11, 13. quaero . . redituruse extemplo in Italiam sis classem exercitumque deducturus an exspectaturus, quid de ea re consuli placeat 37, 19, 3. (ad certum redigatur *v.* certum.) cos. . . ad collegium fetialium rettulit, ipsine utique regi Antiocho indiceretur bellum an satis esset ad praesidium aliquod eius nuntiari* 36, 3, 7. (scire *v. p. 1044, 53 sqq.* parum certum est *v.* certum; nihil comperti est *v.* comperti; incertum est *v.* incertum; dubitatio erat *v.* dubitatio.) quae sententia testis erit, mihine an legionibus vestris pepercerim 9, 8, 4.

γ) — . . an . ., αα) *in interrogatione directa: ααα) in oratione recta:* (3, 67, 4 *v. p. 1044, 20.*) oportet licere pRo . . iubere legem? *(at affirmationem, non interrogationem haec verba esse multi censent)* an, ut quaeque rogatio promulgata erit, vos dilectum pro poena decernetis?* 4, 5, 2. quae tristitia, milites, haec . . est? hostem an me an vos ignoratis? 6, 7, 3. (9, 9, 16 *v. p. 1044, 22.*) ferrum nunc hebet? an dextrae torpent? an quid prodigi est aliud? 23, 45, 9. (27, 13, 6 *v. 1044, 29 sq.*) an imitari . . Rorum licentiam, an levitatem dicam, mavultis? 31, 29, 4. comprobavimus ergo id facinus? an bello persecuti sceleratam legionem . . omnia . . Reginis reddidimus? 31, 7. (34, 31, 7 *v. 1044, 25.* 36, 40, 7 *v. 1045, 8.*) quid enim? negat* venisse* se cum multitudine ad ianuam meam? an ferro succinctos secum fuisse? 40, 9, 14. opportuni* propinquitate ipsa Macedoniae* sumus? an infirmissimi omnium . .? Immo . . vel viribus nostris . . vel regionis intervallo tuti. 41, 24, 8. (45,

23, 2 *v. 1044, 15 sq.*) tot .. triumphi .. ipsorum tantum imperatorum an pRi dicuntur? 45, 38, 11. — *βββ) in oratione obliqua (acc. c. inf.):* (4, 43, 10 *v. p. 1059, 4 sqq.*)

ββ) ***in interrogatione indirecta.*** iubet peritos linguae adtendere animum, pastorum sermo agresti an urbano propior esset 10, 4, 9. (ambigitur *v. 1046, 31 sqq.* animadvertendum *v. 1044, 33 sqq.*) nec, iure an iniuria caesi sint, argumentari refert 39,36,16. (certabatur* *v. 1046, 42 sq.*) non crediderit factum, an tantum animo roboris fuerit, nec traditur certum nec interpretatio est facilis 2, 8, 8. Africani cognomen* militaris prius favor an popularis aura* celebraverit an .. coeptum ab adsentatione* familiari sit, parum compertum habeo 30, 45, 6. clamor inter caedem et vulnera sublatus an ex trepidatione nocturna esset confusus* (*i. q.* incertus) sensum veri adimebat 6, 2*, *ubi pro* an *scribitur* quasi *vel* tamquam *vel* ac si *vel alio modo locus mutatur.* ut consulerentur patres, consulum an tribunorum placeret comitia haberi 4, 12, 4. consultare .. principes .., Veios an Fidenas sedem belli caperent 31, 8. Campaniam omnem vestris an Samnitium viribus accedere malitis, deliberate 7, 30, 10; neque enim, maneatis an abeatis hinc, deliberari potest 35, 8. novo autem an vetere exercitu opus sit, eius esse dicere, qui scire possit .. 40, 36, 3; cuius merita in eam gentem privatim* an* (privatisnam *V*) publice sint maiora, vix dici possit* 42, 12, 7; haec .. dicenda tibi sunt .., denique (*sc.* dicendum est) ubi .. legiones nostrae sint, desertus sis an deserueris consulem .., victi denique simus an vicerimus 4, 40, 9. multae .. disceptationes iactabantur, sed quae maxime rem continerent, erant, utrum restituerentur quos Achaei damnaverant necne, inique an iure occidissent, quos occiderant 39, 48, 2*, *at cf. p. 1046, 40 sqq.* omisso discrimine, vera an vana iaceret 6, 14, 11; eo .. turba omnis sine discrimine, liber an servus esset, .. perfugit 1, 8, 6; ne* .. sine discrimine*, Poenus an Hispanus esset, obvii passim caederentur 28, 3, 10. (documento sum *v. p. 1048, 7 sqq.*) ut .. dubii .. discesserint .., victos se an victores putarent 7, 25, 4; hanc .. regionem .. Masinissa .. dubiae possessionis, sui regni an Carthaginiensium esset, effecerat 34, 62, 4. id quoque dubium* est* (incertum est *C. Heraeus*), legati .. violati sint* an in triumviros .. impetus sit factus 21, 25, 5. elige, cum cive an hoste pugnare malis 10, 36, 8. (incertum faciunt *v.* incertum.) adesset an abesset (*sc.* dictator), parvi facientes 8, 36, 2. (compertum habeo *v.* compertum.) ignarus facti* futurique, laus an poena merita esset 8, 7, 12; ignari, cives an hostes essent, praesidium erumperet an cos. castra cepisset 7, 36, 2. is (*sc.* infans) .. incertus, mas an femina esset, natus erat 27, 37, 5; in Sabinis incertus infans natus, masculus an femina esset 31, 12, 6; incerti, morando an veniendo plus periculi contraherent, tandem in senatum veniunt 2, 23, 14; timere patres residem in urbe plebem incerti, manere eam an abire mallent 32, 5; (3, 15, 7 *v. 1044, 36 sq.*;) Italicos .. incertos, socii* an* (*CGVRFL* socia in *B*) hostes essent, in postremam aciem summotos (esse) 30, 35, 9. clauserant portas, incertum vi an voluntate 31, 41, 2; ni Damocritus .. — incertum cura gentis an, ut adversaretur Scopae .. — partem iuniorum .. domi continuisset 43, 6 *sq.*; is .. — incertum metu an erga suos haud sincera fide — omnia aperit 37, 11, 2; id errore viarum an exiguitate temporis Nero exsequi non potuerit, incertum est 24, 17, 4; (21, 25, 5* *v.* dubium est;) cum incerta, bellum an pax, cum Celtiberis essent (incertum .. esset ς), *ubi duae constructiones commixtae sunt:* cum incerta essent cum Celtiberis *et:* cum incertum esset, bellum an pax cum Celtiberis esset 34, 19, 8*. coss. ambo profecti sint* .. an alter .. substiterit, incertum diversi auctores faciunt 4, 55, 8. (interpretatio *v.* certum.) cupido imperii duos .. populos ad arma stimulat; neque, recte an perperam (*sc.* fiat), interpretor 1, 23, 7 *sq.* interrogantibus, Rus civis sis an Latinus socius 22, 50, 6. multum interest, alienos populere* (*Ald.* populare *P* populari *VRF*) finīs an tuos uri et* excindi videas 28, 44, 2; nihil interest, nunc an (*v.* I) vivo Hierone Syracusas violaverim 26, 31, 2; ipsorum ⟨magis⟩* quam Hannibalis interesse, capta an tradita Nola poteretur 23, 43, 13; praeceps ad id certamen agitur, quo vinceret an vinceretur, haud multum interesset 8, 7, 8. id publicum consilium an muliebris timor fuerit, parum* invenio 2, 40, 1. vos iudicatis*, patres conscripti, sit* Rhodus in terris an (*v.* I) funditus deleatur 45, 24, 9. haec conster-

natio muliebris .. nescio, vobis, tribuni, an consulibus magis sit deformis 34, 2, 6. qui .. *morem* .. noscerent stationum vigiliarumque, nocte an interdiu opportuniores insidiantibus* essent 30, 4, 3. praemissi erant, qui .. percunctarentur*, clam an palam, interdiu an noctu venire sese* vellet, isdem an aliis considere castris 27, 45, 12. ut, sit Latium deinde* an non sit, in vestra manu posuerint (*sc.* dei) 8, 13, 14 (quaerite *v. p. 1045, 10 sqq* quaesita sunt *v. 1044, 43 sqq;*) cum quaesitum esset, dilectu an voluntarii .. bellassent 9, 42, 9. (vix ratio iniri potest *v. 1045, 14 sq.*) recte an perperam fecerint, ipsi sui facti* rationem reddent 40, 14, 9. ne illud quidem .. refert, cos. an dictator an praetor spoponderit 9, 9, 7. nihil referre, ipsi coram an ad praesidium nuntiaretur 36, 3, 9. (scio *v. 1044, 41;*) sine .. sciam, .. ad hostem an ad filium venerim, captiva materne in castris tuis sim 2, 40, 5; donec .. sciat unusquisque, quid sui quid alieni sit, supersit sibi liberum corpus an id quoque nervo debeatur 6, 27, 8; Hamilcarem relictum in Gallia — haud satis scire*, ex Hasdrubalis prius an ex Magonis postea exercitu — bellum .. facere 31, 11, 5; Roma an Carthago iura gentibus daret*, ante crastinam noctem scituros (eos esse) 30, 32, 2; naves .. cum praeter Cumas velis ferrentur neque, hostium an (*v.* I) sociorum essent, satis sciretur 23, 38, 2. manere an abire me velitis, clamore significate 10, 19, 11. id non traditur .. aetate* an dignitatibus suis virorumve an sorte lectae sint (*sc.* mulieres Sabinae), quae nomina curiis darent 1, 13, 7; (*v.* certum.).

δ) **ecquis .. an ..**: quaero .., ecquid praesidi usquam habueris an tu cohorsque in castra vestra virtute perruperitis, ecquem in castris consulem, ecquem exercitum inveneritis an deserta castra, relictos saucios milites 4, 40, 8.

c) *Pro priore parte interrogationum duorum pluriumve membrorum alia substituta sunt* (*cf.* Ba) *et* b)!): quis enim ea (*sc.* tecta) tuebitur? Imbellis videlicet atque inermis multitudo! .. an a Veis exercitum Camillumque ducem implorabunt? (*pro:* utrum imbellis .. multitudo ea tuebitur an .. implorabunt?) 9, 4, 13. hostem an me an vos ignoratis? hostis quid* est* aliud quam perpetua materia .. gloriae vestrae? vos .. triumphum ex his ipsis Volscis .. egistis! an me .. non agnoscitis ducem? (*pro:* utrum hostem ignoratis, qui nihil est aliud quam .. an vos, qui .. triumphum .. egistis, an me ..?) 6, 7, 3 *sqq.* quid est cur illi (*sc.* Ri) vobis (*sc.* Poenis) comparandi sint? .. per tot ferocissimos Hispaniae et Galliae populos vincentes huc pervenistis; pugnabitis cum exercitu .. caeso victo circumsesso a Gallis ..; an me .. cum semenstri hoc conferam duce? (*pro:* utrum exercitus exercitui comparandus est an dux duci?) 21, 43, 12 *sqq.*

B) **in interrogatione directa non praecedente priore membro interrogationis.** *cf.* A) c)). a) ***in adfirmando per interrogationem, praecedente affirmatione ironica, quae fungitur vice prioris membri interrogationis disiunctivae, in qua is qui dicit intellegi vult non prius, sed posterius aperte verum esse cf. p. 1062, 12 sqq.*** an *i. q.* '*oder nicht vielmehr*'? *(falso in talibus locis post* an *quidam* non *inseri volunt).* — *scilicet* quia nobis* consultum volebatis, certamine abstinuistis. an ideo non est dimicatum, quod, quae pars firmior, eadem modestior fuit? 4, 5, 3. *at** .. recto itinere exercitum* duxisti* ad eos, quos tibi hostis desumpseras*. an per omnes anfractus viarum .. Phrygiae recessus omnīs .. peragrasti? 38, 45, 8 *sq.* *at hercule* .. auri et argenti .. nihil in publicum relatum ..; an .. tantum auri argentique in triumpho L. Scipionis, quantum non decem aliis triumphis, .. latum? 59, 1 *sqq.* *at* hercule* aciem quidem inconditam .. habuissemus, ⟨sed*⟩ castra munita .. explorata circa omnia. an* (anni *V*) nihil nostri habentes* praeter nudum campum, in quo pugnaremus? 44, 39, 1.

b) *in negando per interrogationem* (*cf.* c) *et* d)). *Ad probandum id quod antea dictum est quaestione ironica ab* an *incipienti contrarium refutatur,* an .. potui? *est i. q.* profecto non .. potui (*cf. 1062, 21 sqq.*) — *Propter vim negativam talium interrogationum sequitur:* quisquam *v. infra 1058, 22.* (*at:* aliquis *1057, 32 et 1058, 54.)* quicquam *1058, 25; 1059, 34.* ullus *1058, 15; 1059, 23* (*cf. 1061, 48.*) — *Accedente* 'non' (*1057, 18; 40; 1058, 4; 43.*) *tollitur negativa vis et exsistit affirmatio* (an non sensistis? *i. q.* profecto sensistis).

α) *in oratione recta.* αα) *1 pers.:* ααα) *indic.:* caeca invidia est .. an etiam .. plana ex arduis .. facere potui? 38, 49, 5 *et* 7. non censeo quod petit tribuendum (*sc.* peti-

rerat Hasdrubal, ut Hannibal ad se in Hispaniam mitteretur) ... an hoc timemus, ne Hamilcaris filius nimis sero .. regni paterni speciem* videat et .. parum mature serviamus? 21, 3, 3 *et* 5. unde* regiam societatem .. imploremus*? (*subintellegendum est:* auxilio autem opus est) an ipsi nostris armis* ab hoste Ro tutabimur urbes? 32, 21, 28. — ββββ) *coni.:* (conferam *v. p. 1056, 9 sqq.*) Achaei Ra arma sustinebimus, Cleomedon, quae vos Macedones non sustinuistis? an tibi [potius*] credamus .. potius quam res ipsas intueamur? 32, 21, 15 *sq.* contendere ausim .. nec ullum factum dictumve nostrum contra utilitatem vestram .. referri posse. an hoc .. reticere possim? 6, 40, 5 *sq.* — ββ) *2 pers.: ααα) indic.:* (an .. non agnoscitis? *v. p. 1056, 1.*) annua aera habes, annuam operam ede! an *tu** aequum censes militia semenstri solidum te stipendium accipere? 5, 4, 7. quacunque circumspexeris, hostilia omnia atque infesta. an Syphaci Numidisque credis? 28, 42, 7. (decernetis *v. 1052, 36 sqq.*) omnes .. Aemiliae potius legi paruerunt quam illi antiquae ... an hoc dicis, Appi, non teneri Aemilia lege populum? an populum teneri, te unum exlegem esse? 9, 34, 7 *sq.* compositam semel pacem servare eos debere. an imitari .. Rorum .. levitatem .. mavultis? 31, 29, 3 *sq.* quid hic stantibus spei est? (*i. e.* hic stantibus nulla spes est) an deum aliquem protecturum vos .. putatis? 4, 28, 4; haec Ro nomine sunt digna non Veios tantum nec hoc bellum intueri .. sed famam et ad* alia bella .. in posterum quaerere. an mediocre discrimen opinionis secuturum ex hac re putatis, utrum .. an .. 5, 6, 6 *sq.* hodiernam hanc contumeliam quo tandem animo fertis ..? an non sensistis triumphatum hodie de vobis esse? 2, 38, 2 *sq.* triennium, inquit, et sex menses ultra quam licet .. censuram geram et solus geram. hoc quidem iam regno simile est. an collegam subrogabis? 9, 34, 16 *sq.* (es *v. infra 1058, 6.*) qui hic mos est in publicum procurrendi .. et viros alienos appellandi? Istud* ipsum suos quaeque domi rogare non potuistis? an blandiores in publico quam in privato et alienis quam vestris estis? 34, 2, 9 *sq.* — βββ) *coni.:* iniussu populi nego quicquam sanciri posse, quod populum teneat. an, si .. Samnites coegissent nos verba legitima dedentium urbes nuncupare, deditum pRum vos, tribuni, diceretis? 9, 9, 4 *sq.* — γγ) *3 pers.: ααα) indic.:* tenet (*sc.* Aemilia lex) .. collegam tuum .. eodem iure creatum. an hunc non, ut qui optimo iure censor creatus esset, populus creavit? tu unus eximius es, in quo hoc praecipuum ac singulare valeat? 9, 34, 10 *sq.* indignari .. coepit (*sc.* Philippus) Aetolos .. decedi Graecia iubere ... an quod a sociis eorum non abstinuerim, iustam querellam habent? 32, 34, 4 *sq.* (an .. implorabunt 9, 4, 13 *v. 1056, 48 sqq.*) hoc ipsum, ne conubium patribus cum plebe esset, non decemviri tulerunt .. cum summa iniuria plebis? an esse ulla maior aut insignitior contumelia potest, quam partem civitatis .. indignam conubio haberi? 4, 4, 5. coss., inquit, rogo ne vobis quos velitis facere liceat. an aliter rogat, qui utique alterum ex plebe fieri consulem iubet? 6, 40, 15 *sq.* quod .. hic error est sublatus .. rpae grātulor. an est quisquam qui dubitet ..? 5, 3, 3 *sq.*; fame sitique tempus ipsum .. Veios expugnabit, nisi auxilio hostibus tribuni plebis fuerint .. an est quicquam, quod Veientibus optatum aeque contingere possit, quam ut seditionibus .. castra impleantur? 6, 10 *sq.* illi male partam victoriam male perdiderunt, .. dum quacunque condicione arma viris in arma natis auferre festinant. an, si sana mens fuisset, difficile illis fuit .. mittere Romam legatos, cum senatu, cum populo de pace ac foedere agere? 9, 9, 19 *sq.*; quia gaudent oblatam sibi esse causam, oppugnatum nos veniunt. an, si .. non occasio cupiditatis explendae esset, parum fuit, quod semel in Sidicino agro, iterum in Campania ipsa legiones nostras cecidere? 7, 30, 13 *sq.* — βββ) *coni.:* (ademisset *v.* vidisset.) miles .. laetus stipendium accipit; aequo igitur animo patiatur se ab domo .. paulo diutius abesse! an, si ad calculos eum* rpa vocet, non merito dicat: annua aera habes, annuam operam ede. 5, 4, 6 *sq.* omnes gentes scire volumus pro merito cuique erga nos fortunam esse. an Campanorum poenae .. nos poeniteat? 31, 31, 9 *sq.* Gallograecorum .. et corpora et animi mixti* ac vitiati* sunt. an, si illi Galli essent, cum* quibus miliens vario eventu in Italia pugnatum est .. nuntius illinc redisset? 38, 46, 1 *sq.* corpora tantum atque arma eadem* sunt*. an, si* eosdem animos habuissetis, terga vestra vidisset hostis? signa alicui

manipulo aut cohorti ademisset*? 27, 13, 6 *sq.*

β) ***in oratione obliqua.*** α) *acc. c. inf.:* unde (*sc.* a Veientibus Aequisque) si quid increpet* terroris, sine patricio magistratu placere rpam opprimi? non exercitum, non ducem scribendo exercitui esse? (*i. e.* bello ab hostibus illato discordiam intestinam rpae exitio fore.) an bello intestino bellum externum propulsaturos (*pro* 2(!) *pers. orationis rectae:* an propulsabitis) 4, 43, 10. sero* iam esse mutare (*sc.* fidem). an* dedituris se Hannibali fuisse accersendum Rorum praesidium? 23, 44, 1 *sq.* nisi alterum consulem utique ex plebe fieri necesse sit, neminem fore. an iam memoria exisse, cum tribunos militum idcirco .. creari placuisset, ut et plebeis pateret summus honos, quattuor et quadraginta annis neminem ex plebe tribunum militum creatum esse? 6, 37, 4 *sq.* pars mitior* senatus .. dicere viri et liberi vocem auditam. an credi posse ullum populum .. in ea condicione, cuius eum poeniteat, diutius quam necesse sit mansurum? 8, 21, 6. nec umquam ut cederet regno actum esse. an, quia victus proelio foret, inexpiabile bellum factum? 33, 12, 8. cur .. potius Campani agrum Italiae uberrimum .. quam victor exercitus haberet ..? an aequum esse dediticios suos illa fertilitate .. perfrui, se militando fessos in pestilenti .. solo luctari? 7, 38, 6 *sq.* haud mirum esse Superbo ei inditum cognomen ... an quicquam superbius esse quam ludificari sic omne nomen Latinum? 1, 50, 3. — β) *coniunctivus:* (placeret *v. p. 1051, 19.* esset *v. 1061, 48 sq.*)

c) *in argumentis ex contrariis. Prius membrum ab* an *incipit, alterum particula caret. Sententia haec est:* quod (*vel* si) prius est, alterum ut quod priori repugnet probari nequit. — an gentilicia sacra ne in bello quidem intermitti: publica sacra et Ros deos etiam in pace deseri placet? 5, 52, 4. an ex hostium urbibus ad nos transferri sacra religiosum fuit: hinc sine piaculo in hostium urbem Veios transferemus? § 8. an vobis vestrisque liberis ignoscitis facile ..: in haec vilia capita saevire* libet*? *et* consuli .. fugere cum spes alia nulla esset turpe non fuit: milites utique morituros in aciem misistis? 25, 6, 9. an ut ab Iaso et Bargyliis praesidia Philippi deducantur curae erit vobis: Argos et Lacedaemonem .. sub pedibus tuis relinquemus ..? 34, 32, 5. an, nisi praesidia deduxisset Antiochus, .. non putaretis liberatam Asiam: si Gallorum exercitus effusi vagarentur .. rata libertas civitatibus esset? 38, 48, 5. (*cf.* 9, 34, 11 *p. 1058, 4 sqq.; et* 7, 38, 7 *p. 1059, 30 sqq.*)

d) an *i. q.* '*etwa*'? an ***interrogationem specialem inducit, quae continetur interrogatione generali praecedenti. Plerumque ironia inest.*** — (quid..spei est? an..putatis? *v. p. 1057, 31 sqq.*) vos..quid acturi estis? an erepturi ius populo et eversuri tribuniciam potestatem? 4, 42, 6. incipite deinde mirari, cur pauci iam vestram suscipiant causam! quid ut a vobis sperent? an honores, quos adversariis vestris .. datis? 49, 15. quid sperem, si plus in me audeant inimici? an exitum Cassi Maeliique exspectem? 6, 18, 9. quid opus parricidio fuit? an ut cruentum diadema fraterna caede gererem? ut illis ipsis, apud quos .. probitate partam gratiam habeo, .. exsecrabilis et invisus essem? 40, 12, 15 *sq.* quid deinde .. spoliis fiet? quonam abdentur illa tot milia armorum detracta corporibus hostium? an in Macedoniam remittentur*? quo signa aurea .. tantum auri, tanta pecunia regia? an noctu tamquam furtiva* in aerarium deportabuntur? 45, 39, 4 *sqq.*

C) **in interrogatione indirecta unius membri.** a) an *i. q.* '*ob nicht*'. *Inest inclinatio ad adfirmationem.* haud scio an, nescio an *i. q.* '*vielleicht*'. α) ***cum verbo:*** si extemplo rem fortunae commisisset, haud scio an .. magno detrimento certamen staturum fuerit 3, 60, 2. ac nescio an .. modum excesserint 2, 2, 2; ac nescio an maiora vincula .. vobis quam captivis vestris fortuna circumdederit 21, 43, 3; nescio an infestior hic (*sc.* Varro) adversarius quam ille (*sc.* Hannibal) hostis maneat ⟨te*⟩, et cum illo in acie tantum, cum hoc omnibus .. temporibus sis* certaturus*, et* adversus Hannibalem legionesque eius tuis equitibus ac peditibus pugnandum tibi sit*, Varro dux tuis militibus te sit* oppugnaturus 22, 39, 4 *sq.*; ac nescio an mirabilior adversis quam secundis rebus fuerit* (*sc.* Hannibal) 28, 12, 2; quae parare et quaerere arduum fuit, nescio an tueri difficilius sit 37, 54, 16; quae obiecta sunt mihi, partim ea sunt, quibus nescio an gloriari debeam 42, 41, 2. — β) *sine verbo, elliptice* (*ut* haud scio (nescio) an *paene sit adverbii loco, i. q.* **fortasse**):

mirabile est ambigi, Luciusne Cornelius **dictator** .. ultor unicus Rae ignominiae haud sciam an iustissimo triumpho .. **triumphaverit** an consulum .. id decus sit **9, 15,** 9 *sq.*; ingens eo die res ac nescio an maxima illo* bello gesta est *(Freinsheim* **sit** *P)* 23, 16, 16; portum satis amplum **quantaevis** classi et nescio an unum in Hispaniae ora, qua nostro adiacet mari 26,42,4.

b) nihil (quantum) interest an *i. q. nihil aliud est quam si:* rex .. condidit se intra rupes, ne ante fauces quidem saltus .. sed intra penitus retractis castris; quod quantum interest ad timorem ostendendum an muris urbis alicuius obsidendum sese incluserit? (*pro* quod utrum fecerit an .. se incluserit, quantum interest?) 36, 17, 11. ea insula cum ipsius (*sc.* Persei) esset, videre Eumenes nihil interesse an Pellae pecunia esset, *ubi Crév. Mg.* ibi, *Wb* in ea *ante* an *addit* 44, 25, 11*.

c) an *i. q.* **num, -nĕ,** *'ob' (non inest inclinatio aut ad adfirmationem aut ad negationem, sed sola dubitatio.)* — α) *post verba et adiectiva dubitationis:* (Manlius) paulisper addubitavit, an consurgendi iam triariis tempus esset 8, 10, 2. [clamor .. an ex trepidatione nocturna esset, confusus (*i. q.* incertus) 30, 6, 2* *v. 1053, 18sqq.*] paulisper dubitatum (est), an arcessendus a Capua Q. Fulvius esset 26, 33, 4. substitit dubius, an transiret 8, 24, 11. paulisper incertus, an in castra reciperet copias, trepidavit 33, 8, 10. concursatio .. incertum fecerat, an hostis intra vallum esset 41, 2, 6. — vicit disciplina militaris, vicit imperii maiestas, quae in discrimine fuerunt, an *ulla* post hanc diem essent 8, 35, 4. — β) *post verba interrogandi:* consulti ab .. consule patres, stantibus in comitio legatis, an locum lautia* senatumque darent 45, 20, 6. deinde, an *omnino* mittendus esset (*sc.* Hannibal in Africam), consultatio mota est 35, 42, 4. te quaerere ex iis .. iubebat, an ferrum habuissent 40, 14, 7. — γ) *post alia verba:* M. Curtium..castigasse (*i. e.* castigantem interrogasse) ferunt dubitantes, an *ullum* magis Rum bonum quam arma virtusque esset 7, 6, 3. magna pars senatus nihil praeter res gestas et an in magistratu suisque* (suis quis ς *Harant*) auspiciis gessisset, censebant spectare senatum debere 31, 48, 6.

D) an *pro* **aut** *vel* **et** *positum videtur:* discrimine recte an perperam facti confuso (*pro:* discrimine, utrum quid recte an perperam fieret, confuso) 1, 33, 8. cum id modo constaret iure an iniuria eripiendos esse reos (*pro:* eripiendos esse reos nec quicquam interesse, iure an iniuria eriperentur, 'einerlei ob mit Recht oder Unrecht') 2, 54, 7. ea suspicio — vitio orationis an rei — haud sane purgata est (*pro:* incertum vitio orationis an rei) 28, 43, 3.

ad A: 1. *in interrogationibus disiunctivis is qui dicit haud raro non dubium relinquere vult, utrum membrum rectum, utrum falsum sit; sed intellegi vult aut prius aperte falsum esse, velut* 4, 5, 1: regibus exactis utrum vobis dominatio an omnibus aequa libertas parta est? *est i. q.* regibus exactis profecto non vobis dominatio, sed omnibus aequa libertas parta est (an *i. q.* 'oder nicht vielmehr' *cf. locos s.* Ba)), *aut posterius, velut* 4, 5, 1: utrum tandem pRi an vestrum summum imperium est? *est i. q.* profecto pRi, non vestrum imperium est (*cf. locos s.* Bb)). — *Interdum etiam is qui dicit utrumque vel tria omnia membra reicienda esse intellegi vult, ut* utrum (ne, —) .. an .. (an ..) *sit i. q.* profecto neque .. neque .. (neque ..) *v. p. 1044, 14sqq.; 22sq.; 29sq.; 1045, 31; 37sqq.; 46sqq.; 1051, 4sqq.; 16sqq.; 1052, 39sq.; (41sq.;) 49sq.; 51sqq.; 1055, 47sqq.; 52sqq.; 1056, 9sqq.*

2. *ellipsis verbi, maxime in parenthesibus: semel in interrogatione directa v. 1046, 13. in interrog. indir.:* incertum vi an voluntate *sim. v. 1054, 21sq.; 22sq.; 25sq.; cf. ib. 30.* haud satis scire .. an *1055, 25sq.* neque .. an .. interpretor *1054, 39sq.* parum certum est .. nĕ .. an *1051, 39. cf. s.* D) 2, 54, 7 *et* 28, 43, 3. (nescio an *sine verbo v.* C) a) β)).

3. *interrogationes 3 aut 4 membrorum:* utrum .. an .. an .. an .. *1045, 37sqq.; 46sqq.* utrum .. an .. an .. *ib. 31.* nĕ .. an .. an .. *1051, 21sq.* — .. an .. an .. *1052, 39; 41; 1053, 14sqq.; 1055, 16sq.; 34sq.* — .. an .. — .. *1044, 41sq.* (*cf. s.* B) b) an .. an .. *1057, 26sq.*)

4. *plures interrogationes disiunctivae inter se coniunguntur:* utrum .. an .., utrum .. an .., (— .. an ..)* *4, 5, 1sq.* utrum .. an .., utrum .. an .. *p. 1045, 28sqq.* utrum .. an .. et utrum .. an .. *1048, 24sqq.* non utrum .. an .., sed utrum .. an .. *1047, 16sqq.* utrum .. an .. et — .. an .. *1048, 7sqq.* utrum .. an .. — que .. an *1046, 29sqq.* utrum .. necne, — .. an .. (et utrum .. an ..) *ib. 40 sqq.* nĕ .. an ..,

— . . an . . *1044, 14sqq.* — . . an . . , — . . an . . , — . . an . . *1055, 6sqq.* — . . an . . , — . . an . . *1044,37sqq.; 1053,37sq.; 1054,8sq.*— . . an . . ; — . . nĕ . . *1055, 19sqq.*— . . nĕ . . , sed utrum . . an . . *1050, 1sqq.* ecquis . . an . . , ecquis . . ecquis . . an . . *1055, 38sqq.* (*cf. s.* B) c) an . . : — . . ? et — . . : — . . ? *v. 1059, 47sqq.)*

5. uter tandem . . an . . *1045, 3; 6.* utrum tandem . . an . . *ib. 21; 25; 40; 1047, 51sq.; 1049, 36sq.* quid? . . utrum tandem . . an . . *1045, 34sq.; 42sq.* quid tandem? . . utrum . . an . . *1049, 50.* quid tandem diceremus? nĕ . . an . . , — . . an . . *1044, 13.* quis tandem . . ? — . . an . . *ib. 19sq.; 23sq.*

6. *interrogationem disiunctivam indirectam aut praecedit* id, illud, *sim., aut similia sequuntur. praecedit:* id *v. 1046, 28; 1050, 12; 15; 1051, 31; 38: 1052, 17; 1053, 53; 1055, 33.* — *1044, 10.* illud *1044, 33; 1047, 3; 1049, 14; 1055, 16.* illa *1044, 43.* illa (dubitatio) *1052, 5.* ex hac re *1047, 51. sequitur:* neutrum *1046, 22.* sui facti *1055, 15. Notanda etiam sunt haec:* morem . . noscerent . . — . . an . . *v. 1055, 3.* in controversiam . . veniebant . . oppida, utrum . . an . . ea oppida fuissent *1047, 33. cf. s.* C). quae in discrimine fuerunt an . . *1061, 37.*

anceps. I. **Forma:** *Abl. sing.:* ancipiti 28*es* (accipiti P^1 2, 46, 1; P^1 23, 24, 9. accipite P^1 ancipite P^2 7, 29, 2. ancupiti M^1 9, 3, 8.). *nom. et. acc. plur. neutr.:* ancipitia *P* ancipiti *M* 5, 1, 9; ancipitia $\alpha\beta\varepsilon$ antipitia γ ancipia $BC(\delta F)$ atiem *V* 30, 33, 3. *acc. plur. masc.:* ancipitis 26, 46, 1; 30, 33, 15 (ancipites $V\alpha\beta\gamma\varepsilon F$ ancipitem δ). — *Compar. et superl. non inveniuntur, at:* anceps maxime 9, 31, 10. (magis anceps 26, 37, 1.).

II. **Colloc.:** a. *plerumque* (44*es*) *anteponitur suo substantivo, rarius* (7*es*) *postponitur.*

III. **Signif.:** A) **i. q. duplex;** a) *i. q. in duas partes versus: pars utraque . . Ros urgent,* et quamquam -eps dimicatio erat, tamen *utrimque* tutam aciem dictator habuit 9, 21, 4. ita muniebant, ut -ia munimenta essent, *alia* in urbem . . versa, *aliis,* frons in Etruriam spectans . . *obstruebatur* 5, 1, 9. adversus tres exercitus -i proelio pugnatum est 13, 9. — b) *i. q. a duabus partibus instans:* potuisse* -i bello distineri* regem 44, 20, 5. cum -eps hostis *et a fronte et a tergo* urgeret 6, 33, 12; *utrimque* -em hostem habebant 26, 46, 5. . . ad -tis *utrimque* ictus subiectos habebant Ros (*i. e.: et in dextram et in laevam partem Rorum desuper tela mittere poterant*) § 1. *hic instabat nova pugna, illa nihil remiserat prior;* tum -i malo urgente . . orare, ne in occidione victoriam ponerent 3, 28, 8 *sq.* dat suis signum, ut primos fugientium caedant . . hic *maior* timor *minorem* vicit; -i coacti metu . . constiterunt 37, 43, 3 *sq.*; Mago cum* *terra marique* -i metu urgeretur 28, 31, 3; Postumius . . cohorti suae . . dat signum, ut quem suorum fugientem viderint, pro hoste habeant; ita metu -i versi a fuga Ri in hostem 2, 20, 4 *sq.* curia maesta ac trepida -i metu *et ab cive et ab hoste* 24, 3. coss. . . castris se tenebant tam -i (*i. e. et ab hostibus et a suis imminenti*) periculo aversi (*sc. a pugna*) 45, 2. *ferro flammaque* omnia absumpta; perpauci ex* tam* -i peste ad Gytheum . . perfugerunt 35, 27, 8. duces Poeni adsecuti *ab tergo* iam pugnantis; -epsque proelium Ros circumsteterat incertos . . , quam in partem conferti eruptionem facerent 25, 34, 10; -i proelio (*i. e. et a Faliscis Capenatibusque et a Veientibus*) castra Ra oppugnabantur 5, 8, 8; *hinc Poenus, hinc Afer urget* et velut in circumventos proelio -i pugnant 23, 29, 10; cornua -i proelio urgebantur: eques levisque armatura . . *in latera* incurrebant, cohortes *a fronte* urgebant 28, 14, 20. eam (*sc.* aciem), si se *utrimque* in hostem vertat, -i pugna medios circumventuram 26, 5, 14. (arbores) quae . . -ti strage (*sc. a dextra laevaque incidentes*) arma, viros, equos obruerunt 23, 24, 9. armatos duobus agminibus ad promunturia . . ducit, inde facile telis* -bus hostem submoturus 37, 11, 8; ut ad impetum elephantorum . . in dextram laevamque discursu adplicantes se* antesignanis* viam, qua* inruerent in -ia* (*v.* I) tela, beluis darent 30, 33, 3. -eps terror circumstabat *et* e* navibus tanta vi armatorum in terram* evadente* *et* ab tergo improvisa premente acie 21, 28, 3. [-eps* (*Gryn;* religes *V;* ingens *Kr, quod rectum videtur*) Ros* terror circumstabat 42, 65, 8;] cum . . -eps terror Etruscos circumstaret *et* moenia summa vi oppugnari *et* intra moenia esse hostem viderent 6, 9, 10; repente -eps terror *hinc* muros adscendentibus Ris, *illinc* arce capta barbaros circumvasit 34, 21, 5; *duobus simul locis* -i terrore urbem adgrediuntur 28, 19, 9; in aversam incursando

aciem -i terrore dissipasset hostes, ni .. 3, 70, 4. a Cenomanis terga .. adgressis tumultum -em iniectum (esse) 32; 30, 11; tempus .. noctis constituit, quo *et* illi ab urbe opera hostium .. aggrederentur *et* ipse ad castra Ra terrorem faceret posse ratus -i tumultu .. memorabilem rem geri 38, 5, 7. — c) *Paulo aliter se habent hi quinque loci, quibus tamen et ipsis de re duplici dicitur:* consertis deinde manibus cum iam non motus tantum corporum agitatioque -ceps *(i. e. utrorumque, et Horatiorum et Curiatiorum)* telorum armorumque, sed vulnera quoque et sanguis spectaculo essent 1, 25, 5. cum viam elephantis .. fecissent, in -is ad ictum *(i. e. et a laeva et a dextra ictibus expositos) utrimque* coniciebant hastas* 30, 33, 15. (exercitus) -i deum irae *(i. e. irae ob duo scelera)* devotus *hinc* foederum cum Ris ictorum testes deos, *hinc* iuris iurandi adversus foedera suscepti exsecrationes horrens 10, 39, 16. spes erat (*sc.* Veientibus) non magis secum pugnaturos (*sc.* milites Ros) quam pugnarint cum Aequis; maius quoque aliquod in tam inritatis animis et occasione -i *(quod ego sic interpretor: occasione data aut in hostes aut in suos duces se vertendi)* haud desperandum esse facinus 2, 46, 1. scire .. se transfugae nomen execrabile veteribus sociis, novis suspectum esse; neque eum se reprehendere morem*, si tamen* -eps *(i. e. et apud veteres socios et apud novos)* odium causa, non nomen faciat 27, 17, 11.

B) **i. q. dubius, suspensus.** a) *de dubitatione inter duas sententias;* α) *in quo dubitatur inter duo consilia:* consulem .. -eps cura agitare: nolle deserere socios, nolle minuere exercitum 34, 12, 1. si aliter socio .. honos haberi nullus posset, nisi liberas civitates in servitutem traderetis ei*, esset deliberatio -eps, *ne aut* regem amicum inhonoratum dimitteretis *aut* .. gloriam .. deformaretis 37, 54, 8 *sq.* se tacere suam conscientiam non pati, quod ex ea tantum praeda, quae rerum moventium sit, decuma designetur, urbis atque agri capti, quae et ipsa voto contineantur, mentionem nullam fieri. cum ea disceptatio -eps senatui visa delegata ad pontifices esset 5, 25, 6 *sq.* cum ipsa per sese* res -eps esset, prout cuiusque ingenium erat, atrocius mitiusve suadentibus, tum incertiora omnia unus ex .. legatis fecit 8, 21, 1. — β) *qui dubitat inter duo consilia:* Hannibal .. revocare aut vi retinere eos -eps erat 21, 23, 5.

b) *de fide ambigua:* animum inter Fidenatem Ramque rem -em gessisti 1, 28, 9. pro transfuga verberandus necandusque videri -tis animi communis hostis 24, 45, 2.

c) *de oraculis, responsis, sententiis obscuris:* tam discordia inter se velut ex -i *(i. e. obscuro)* oraculo responsa data sunt 9, 3, 8. responsum -eps *(i. e. suspensum, incertum)* datum (est), quia fateri pigebat in potestate sua Latinos iam non esse, timebantque, ne arguendo* abalienarent 8, 2, 12; [ipsi non (haud *Luchs*) -eps *(coni. Mg et Luchs,* ipsi ante *VRFLE,* neq. ipsi mite *C)* responsum tulerunt 30, 42, 7*.] Hanno .. 'Et aequum postulare videtur' inquit 'Hasdrubal, et ego tamen non censeo quod petit tribuendum'. cum admiratione tam -is sententiae *(i. e. cuius prior pars posteriori contradicere videbatur)* in se omnes convertisset 21, 3, 4.

d) *de eventu incerto:* α) *de pugnis sim., in quibus dubium est, utrorum victoria sit,* '*unentschieden*', *aut in quibus modo alteri, modo alteri victores sunt* '*mit wechselndem Erfolge*': [agitatio -eps *(i. e. nihil decernens) v.* A) c).]. dimicatum proelio utrimque atroci atque *incerto eventu* est, et cum -eps caedes fuisset, adversae tamen rei fama in Ros vertit 9, 38, 8. id aliquamdiu *aequavit pugnam* .. illo die ab hora diei tertia ad octavam ita -eps dicitur certamen *stetisse,* ut .. 8, 38, 10; equitum certamen erat aliquamdiu -eps 21, 46, 6; primo .. -eps certamen erat 27, 28, 16; -eps pedestre certamen erat 28, 33, 5; quod (*sc.* certamen) aliquamdiu -eps fuit 9, 39, 6; cum diu -eps fuisset certamen 21, 9, 1; ita equitum quoque fusa (est) acies, quae una fecerat -eps certamen 4, 19, 5; hoc principium .. belli .. haud .. incruentam -isque certaminis victoriam Ris portendit 21, 29, 4. adeo varia fortuna belli -epsque Mars fuit 1, 2; Samnitium bellum -i (*v.* I) Marte gestum 7, 29, 2. -eps proelium multos utrimque .. absumit *nec prius inclinata res est quam* .. integri fessis successerunt 9, 32, 8; cum -eps proelium in multum diei processisset 44, 11; proelium erat -eps 23, 45, 1; ibi ira *vires aequavit;* proelium varium et -eps fuit 10, 35, 2; atrox sane et -eps proelium fuit 28, 3, 6; atrox proelium et diu -eps fuit 29, 33, 4; ubi a prima luce ..

usque ad noctem diu -eps proelium *tenuerit* 39, 4, 10; cum inter triremes fortuna regente -eps proelium misceretur 28, 30, 11; Galli .. quod nec in acie -i usquam certaverant proelio nec .. 5, 41, 4; ut praedones maritimi cum terrestribus congressi -i semel proelio decertarint* *dubiique discesserint* .., *victos se an victores putarent* 7, 25, 4; Sabini .. cum praedatoribus occurrissent, -ti proelio digressi 2, 62, 4; ad Herculaneum .. -i proelio et cum maiore sua quam hostium iactura dimicavit 10, 45, 10; ad Lautulas -i proelio dimicatum est ..; nox *incertos victi victoresne essent,* diremit 9, 23, 4; non dictatorem umerus vulneratus .. non bracchium abscisum consulem ex tam -i proelio submovit 4, 28, 8. diu -eps pugna *stetit* 33, 18, 16; equitum iam diu -eps pugna erat 28, 14, 12; quamdiu missilibus pugnatum est, -eps pugna erat 34, 14, 9; cum -eps diu pugna esset 27, 14, 6; integri accepere pugnam, nec ea ipsa longa aut -eps fuit 10, 5, 8; tum quoque -eps pugna fuit .., postremo tamen fusi fugatique sunt Lycii 37, 16, 12; diu pugnam -em Poeni .. fecerunt, postremo et ipsi .. fusi (sunt) 23, 40, 10; cos. ad -em maxime pugnam advectus 9, 31, 10. Macedones .. diu -em victoriae spem fecerunt 33, 15, 10. — β) *de elephantis, quadrigis falcatis, quae et hostibus et amicis perniciem afferre possunt:* (elephanti), ut est genus -eps, in fugam versi etiam integros avertere 27, 14, 9. Eumenes .. haud ignarus .. quam -eps esset ⟨pugnae et *huc transp. Fuegner*⟩* auxilii genus (*sc.* quadrigae falcatae), si quis pavorem .. equis iniceret 37, 41, 9. — γ) *de inceptis, quae et bene et male evenire possunt, i. q. periculosus:* hostes nulla in proelio iusto relicta spe noctu adorti castra consulis rem in casum -is eventus committunt 4, 27, 6. auctoribus quibusdam, ut confestim Hasdrubalem consequeretur*, -eps id ratus, *ne* Mago atque alter* Hasdrubal cum eo iungerent copias .. 27, 20, 1 *sq.* oppidi oppugnatione tribuni abstinuere, quia ..-eps erat 6, 22, 3.

e) *Satis mire dicitur* „anceps spes ac (et) metus (periculum)", *cum non spes sit anceps nec metus, sed homines vel animi hominum ancipites i. e. suspensi sint inter spem ac metum:* -eps .. spes* et* metus miscebant animos 30, 32, 5; neque aliud [magis]* tempus belli fuit, quo Carthaginienses Rique .. magis in -i spe ac metu fuerint 26, 37, 1. cohors Hispanorum .. in -i spe ac periculo erat, utrum in castra perrumperet an intercluderetur* a suis 5, 11.

acc. adv. modi: adeo *v. 1066, 44.* ita *ib. 33.* tam *1064, 16; 19; 1066, 19; 1067, 16.* quam *1067, 34.* maxime *ib. 27.* (magis *1068, 1.*) — *acc. adverbia aliae et significationes temporis ad* B) d): aliquamdiu *1066, 35; 38.* diu *ib. 39; 54; 1067, 1; 17; 21; 25; 28;* iam diu *ib. 18.* primo *1066, 36.* tum quoque *1067, 23.* ab hora diei tertia ad octavam *1066, 33.* a prima luce .. usque ad noctem *ib. 54.* (in multum diei *ib. 49.*) quamdiu missilibus pugnatum est *1067, 19.* — *c. praep.:* ad ictum *1065, 15.* inter Fidenatem Ramque rem *1066, 3.* — *acc. inf.:* revocare aut vi retinere *1066, 1.* — *sq.* utrum .. an .. *1068, 3.* — *sq.* ne *1067, 43.* ne aut .. aut *1065, 42.* — *acc. alia adiect.:* atrox *1066, 52; 53;* (*cf. ib. 29.* haud incruentus *ib. 42.*) incertus *1065, 53; cf. 1066, 29,* longus *1067, 22.* varius *1066, 51; cf. ib. 41.* — *opp.:* adversus *1066, 30.*

ancile *(semper plur.). i. q. scutum sacrum: caelestia arma,* quae ancilia appellantur, ferre ac per urbem ire canentes carmina cum tripudiis sollemnique saltatu iussit (*sc.* Numa) 1, 20, 4. hic ancilia (anticilia *MP*) caelo demissa (*sc.* sunt) 5, 54, 7. stativa .. aliquamdiu habuerunt, quia dies forte, quibus ancilia moventur, religiosi ad iter inciderant 37, 33, 6. tradamus ancilia .., quibus nefas est! 6, 41, 9. quid de ancilibus vestris (*sc.* loquar), Mars Gradive tuque Quirine pater? 5, 52, 7.

ancilla. a) *subi.;* Lucretiam nocte sera deditam lanae inter lucubrantes -as .. sedentem inveniunt 1, 57, 9. -a quaedam .. indicaturam se causam publicae pestis professa est 8, 18, 4. dominum sequi -am aequum esse 3, 44, 10. — b) *praedic.:* puellam admodum se -am initiatam cum domina ait: aliquot annis, ex quo manumissa sit, nihil, quid ibi fiat, scire 39, 12, 6. -am se ait dominae comitem id sacrarium intrasse, liberam numquam eo accessisse 10, 5. — c) *c. praep.:* inter lucubrantes. -as *v. a).* *opp.:* domina *v. supra 41; 46.* dominus *41.* — libera *47.* manumissa *44.*

ancillula. scortum nobile *libertina* .. non* digna quaestu, cui ancillula adsuerat, etiam postquam *manumissa* erat, eodem se egnere tuebatur 39, 9, 5.

ancora. I. **Forma:** anchora *B* 36, 45, 7; 37, 13, 8; 28, 5; 30, 9; *P* 22, 19, 6; hanchoras *P* 22, 19, 10. — *plur. plerumque invenitur* (*etiam de una nave* 32, 32, 12); *at bis sing.:* 37, 30, 9 *de una nave*; 25, 25, 11 *de tota classe.*

II. Signif. A) *ancora navis:* a) *subi.:* cum rostro percussisset Sidoniam navem, -a* ictu ipso excussa* e* nave sua *unco dente*.. adligavit alterius proram 37, 30, 9. — b) *obi.:* .. (excussa *v.* a).) classis .. ante os ipsum portus -as iacit 25, 11, 19; in insula .. -as portu occulto iecit 37, 28, 5; -as .. iecere 29, 27, 11; Ri .. nocte -is iactis postero die in* insulam .. traiecerunt 36, 45, 7. prius in portum intulerunt quinqueremes, quam Poeni -as molirentur 28, 17, 15; (*cf.* praecido.) incidit, ut..Hasdrubal .. -is positis terrae adplicaret* naves 28, 17, 13. *oras** et -as, ne* in moliendo mora esset, praecidunt 36, 11. sublatis -is ad hostem vadit 22, 19, 6. — c) *c. praep.:* ad: stare ad -am in salo Ra classis non posset 25, 25, 11. — in *c. acc.:* alii resolutis *oris* in -as evehuntur* 22, 19, 10. — in *c. abl.:* cum rex in proram navis in -is stantis processisset 32, 32, 12; classe divisa pars in salo ad ostium portus in -is stetit 37, 13, 8.

B) *i. q. ferramentum, quod uncum dentem habet, quo obsessi asseres falcatos, quibus oppugnantes pinnas detergere student, prehendunt et in interiorem partem muri trahunt:* falces -is *ferreis* iniectis in interiorem partem muri trahentes asserem praefringebant 38, 5, 4.

ancorale, *i. e. funis, quo ancora religatur:* tractum* -e* (anchorali *B*) et inplicitum remis latus alterum detersit 37, 30, 10. alii, ne quid teneat, -ia (anchoralia *P*) incidunt 22, 19, 10.

androgynus: Sinuessae natum *ambiguo inter marem ac feminam sexu* infantem, quos androgynos volgus .. appellat* 27, 11, 4 *sq.*

anfractus. (*semper plur.*) I. **Forma:** amfractus *B* 32, 11, 2. *M* 38, 23, 6; 45, 8. amphractus *B* 38, 7, 3. ancfractus *V* 44, 4, 6.

II. Signif.: *i. q. flexus, curvamen, Krümmung, Windung.* a) *subi.:* hastatos .. -us viarum vallesque interiectae occulebant 33, 1, 4. — b) *obi.:* se .. omnes montium eorum -us callesque nosse 32, 11, 2. — c) *abl.:* molliunt -ibus modicis clivos (*i. e. via modice curvanda descensum molliorem faciunt*) 21, 37, 3. — d) *c. praep.:* in: erant in -ibus (*sc.* agri) cavae rupes 22, 28, 6. — per: quacunque se classis circumegerat per litorum -us, brevioribus semitis occurrebant 38, 7, 3. Masinissa .. per -us montis ignotos sequentibus se* eripuit 29, 32, 5; recto itinere exercitum duxisti ..; an per omnes -us viarum .. Phrygiae recessus omnis atque angulos peragrasti? 38, 45, 8 *sq.* levis armatura etiam per -us iugi procurrere .. poterat* 44, 4, 6. late per* omnis* -us montium fugaque et caedes fuit 38, 23, 6.

acc. gen.: iugi *v. supra 11.* litorum *ib. 4.* montis *ib. 6.* montium *1069, 51: 1070, 12.* viarum *1069, 50; 1070, 8.* — *adi.:* ignoti sequentibus *ib. 6.* modici *1069, 53.* omnes *ib. 51; 1070, 8.* — *sim.:* calles *1069, 52.* — *opp.:* rectum iter *1070, 7.* breviores semitae *ib. 4.*

ango, (*praes. et imperf. sola exstant*). *i. q. premo.* A) *corporis molestiam affero alicui, ut in morbum incidat:* ea conluvio* mixtorum omnis generis animantium et odore insolito urbanos et agrestem confertum in arta tecta aestu ac vigiliis -bat 3, 6, 3.

B) *animum premo i. e. sollicito, crucio:* a) *act.:* α) *impersonaliter:* Hannibalem ante omnia -bat, quod Capua pertinacius oppugnata ab Ris quam defensa ab se multorum Italiae populorum animos averterat 26, 38, 1. — β) *personaliter:* αα) *absol.:* ea cura -bat, quod neque non accersere ad auxilium Poenos satis audebant .. et si Poenus .. arbiter pacis .. fuisset, ne in libertatem Crotonis .. frustra pugnaretur 24, 2, 4; una ea cura -bat, ne, ubi abscessisset, extemplo dederentur Campani 26, 7, 6; quonam modo alter ab Hannibale abscessisset, cura -bat 27, 47, 5; cum illa -ret cura, quos tam propitios .. fore deos, ut .. 40, 2. — ββ) *c. obi.:* haec dicta vulgo creditaque cum indignitate -rent consulis animum 2, 7, 7; haec ipsa indignitas -bat animos (*sc.* plebis): non in retinendis modo publicis agris .. pertinacem nobilitatem esse, sed ne vacuum quidem agrum .. plebi dividere 4, 51, 6. neque ipsos modo, sed parentis cognatosque eorum ea cura -bat (agebat *P*[1]) 29, 1, 4. una eum (*sc.* Philippum) res .. maxime -bat, quod .. ius saeviendi ademptum ei .. erat 39, 23, 6. Persea cura -bat, ne parum pro se una aetas valeret 53, 5. Philippum .. tanto magis .. curae -unt non hostes modo

timentem .. sed nunc sociorum, nunc etiam popularium animos 32, 5, 2; (*v.* eum). -bant ingentis spiritus virum (*sc.* Hamilcarem) Sicilia Sardiniaque amissae 21, 1, 5.

b) ***pass.:*** *α*) ***absol.***, *sensu reflexivo:* Philippus maerebat .. et -batur .. nulli .. rei se in tempore occurrisse et .. elusisse celeritatem suam fortunam 28, 8, 1. Philippus .. cum desiderio anxius filii tum paenitentia crudelitatis suae. stimulabat animum et alter filius haud dubie et sua et aliorum opinione rex .. et destituta senectus .. quo magis -batur, et cum eo Antigonus 40, 54, 2 *sqq.* -batur ferox Tullia nihil materiae in viro .. ad audaciam esse 1, 46, 6. — *β*) *acc. abl.:* qui .. desiderio patriae -rentur 29, 6, 7.

1. *qua re quis angatur, acc. α*) *per subst.: αα*) *abl. apud act.:* odore insolito, aestu ac vigiliis *v. p. 1070, 24 sq.* indignitate *ib. 43.* — *apud pass.:* desiderio patriae *1071, 16.* — *ββ*) ***subi.*** *apud act.:* cura *1070, 33; 37; 40 bis; 49; 52.* curae *ib. 54.* indignitas *ib. 44.* una res *ib. 50.* — colluvio *ib. 22.* haec *ib. 42.* — *β*) *per* quod: *ib. 29.* ea cura .. quod *ib. 33.* una .. res .. quod *ib. 50 sq.* — *γ*) *per* ne: cura .. ne *ib. 35; 37; 52.* — *δ*) *per acc. c. inf.: 1071, 6 sq.; 14 sq.;* (*v. ε*) *ββ*).) — indignitas -ebat *1070, 44 sqq.* — *ε*) *per interr. indir. αα*) *coniunctivus sq.* cura: *1070, 39 sq.* — *ββ*) cura *sq. acc. c. inf.: ib. 40 sq.* — *ζ*) *per partic.:* Sicilia Sardiniaque amissae *1071, 4.* — curae -unt .. timentem *1070, 51 sq.*

acc. adv.: quo magis *1071, 12.* tanto magis *1070, 54.* maxime *ib. 50.* — ante omnia *ib. 29.*

sim. (*ad* angor): maereo *1071, 6.* stimulat animum *ib. 10.* (*cf.* anxius *ib. 9.*)

angor. gens .. cum *aestu et* angore (*i. q. inclusione spiritus,* languore *voluit Cornelissen*) vexata .. morbis moreretur* 5, 48, 3.

anguis. *Semper est masc., nam* 26, 19, 7 evolutam *et* elapsam *non ad* anguem, *sed ad* speciem *referenda sunt.* a) ***subi.:*** -es duo ex occulto adlapsi adedere* iecur conspectique repente ex oculis abierunt .. ob* id* cum* .. sacrificium instauraretur .., iterum ac tertium tradunt ⟨adlapsos⟩ libatoque iocinere intactos -es abisse 25, 16, 2 *sq.* Caerites -em in oppido suo iubatum, aureis* maculis sparsum apparuisse adfirmabant 41, 21, 13. (elapsus *v.* fecisset. *cf.* prodigi eius speciem (*i. e.* anguem) .. evolutam .. atque .. elapsam *v. c*)). -es magnitudinis mirae lascivientium piscium modo exultasse 27, 4, 13. -is ex columna lignea elapsus cum terrorem fugamque in regia* fecisset, ipsius regis non tam subito pavore perculit pectus, quam anxiis inplevit curis 1, 56, 4. (libo *v.* abisse.) terrebant in aedem Iovis foribus ipsis duo perlapsi* -es 28, 11, 2. — b) ***obi.:*** (conspecti *v.* a) abierunt.) sacerdotes eorum facibus ardentibus -ibusque praelatis incessu furiali militem Rom .. turbaverunt 7, 17, 3. (sparsum *v.* a) apparuisse.) quadrupedem -em visum (esse) 41, 9, 5; in aede Fortunae -em iubatum .. visum esse 43, 13, 4. — c) *gen.:* -is immanis concubitu conceptum (*sc.* Scipionem esse) et in cubiculo matris eius visam persaepe prodigi eius speciem interventuque hominum evolutam repente atque ex oculis elapsam 26, 19, 7.

acc. adi.: immanis *v. supra 11.* iubatus *ib. 13; 1071, 49.* quadrupes *1072, 11.* aureis maculis sparsus *1071, 50.* — intactus *ib. 48.* — *gen. qual.:* magnitudinis mirae *ib. 53.*

angulus. A) *i. q. locus, ubi duo latera coeunt,* 'Ecke, Winkel': -us muri erat in planiorem patentioremque quam cetera circa vallem vergens; adversus eum vineas agere instituit 21, 7, 5. in latere templi prope -um obscurum delituit 45, 6, 6.

B) *i. q. recessus terrae; regio extrema, remota:* a) ***subi.:*** Hannibalem .. extremus -us agri Brutti .. potentiorem armis virisque faciet? 28, 42, 18. — b) ***obi.:*** trans Padum omnia loca excepto Venetorum -o .. usque ad Alpes tenuere 5, 33, 10. Pisidiae Lycaoniaeque et Phrygiae recessus omnis atque -os peragrasti 38, 45, 9. — c) *c. praep.:* in: cedendo in -um Bruttium 28, 12, 6. Hannibal in extremum -um agri Brutti compulsus 26, 41, 16. ut* omnia auxilia .. in extremum Italiae -um Bruttios contraheret* 27, 51, 13. Antiocho .. expulso in ultimum -um orbis terrarum 38, 59, 6. — sub: si Poenus sub -o Alpium (*i. e. in extrema regione Italiae sub Alpibus*) quietus se contineat 29, 5, 9.

acc. gen.: muri *v. supra 25.* — Alpium *ib. 45.* agri Brutti *33; 40.* Italiae *42.* Pisidiae Lycaoniaeque et Phrygiae *37.* orbis terrarum *41.* Venetorum *35.* — ***adi.:*** obscurus *29.* — extremus *32; 40; 42.* ultimus *44.* — Bruttius *39.* — omnes *37.* — *syn.:* recessus *37.*

angustiae. A) *i. q.* l o c u s a n g u s t u s, s p a t i u m a n g u s t u m, v i a a n g u s t a. a) *subi.:* nam ut terra Thermopylarum -ae Graeciam, ita mari fretum Euripi claudit 31, 23, 12. asperitas locorum .. haud iniqua .·. erat Ris .., nisi quod -ae et internata virgulta ordines dirimebant 28, 2, 7 *sq.* aliae -ae .. excipiunt nec minus confragosae quam priores; sed .. ne latebras quidem ad insidiandum praebent 38, 41, 5. extenuabant .. -ae agmen 42, 15, 7. fuga inde caedesque suis ipsos inpedientibus -is fieri coepta est 38, 41, 7; inpediebant .. et asperitates viarum et -ae saltibus crebris .. inclusae 28, 1, 6; equitem -ae locorumque asperitas .. inpediit 32, 12, 7; munimenta sequentes inpedierunt et* -ae vallis 36, 19, 4. ab effusa fuga loci -ae eos .. morabantur 25, 11, 5. misceri ex genere utroque (*i. e.* ex peditibus et equitibus) proelium -ae non patiebantur 28, 33, 14. (praebent *v.* excipiunt. sunt *v.* b) obsidendas;) Scipio pro se esse loci -as ratus .., quod in arto pugna Ro aptior quam Hispano militi futura videbatur 28, 33, 9; cum praecipites deruptaeque* utrimque -ae essent 21, 33, 7; primae -ae paulisper sua hostiumque refertae turba t e n u e r u n t; postquam in patentiorem viam urbis .. processere, .. 34, 39, 7. rex .. confessus nusquam aequo campo non modo congredi se ad pugnam audere sed ne castra quidem in aperto ponere .. condidit se intra rupes ne ante fauces quidem saltus .. sed intra penitus retractis castris .. sed neque Antiochum tuebuntur -ae nec Aetolos vertices 36, 17, 10 *sqq.* — b) *obi.:* utrum intra saltus castra Ri haberent, an iam omnes -ae exsuperatae ⟨essent*⟩ et in aequa loca pervenissent 44, 18, 3. raptim* -as evadit 21, 32, 13; regem cupientem .. raptim evadere -as 38, 2, 8; quibus dum locum ad evadendas -as .. praebet 39, 49, 3. (inclusae *v.* a) inpediebant.) hostes intrare* -as ausi 42, 66, 8; saltus duo .. angusti .. sunt ..; iacet inter eos .. campus ..; sed antequam venias ad eum, intrandae primae -ae sunt, et .. si ire .. pergas, per alium saltum artiorem impeditioremque evadendum 9, 2, 7 *sq.* (invenere *v.* d) ad). nudae valles, procul ut* conspicerentur -as obsidentes, efficiebant 38, 41, 6; Persea .. ad obsidendas -as, quae ad Pelagoniam sunt, mittit 31, 28, 5. ad occupandas -as, ne superare hostes artis faucibus inclusum aditum possent, praecessit 39, 7. dum penitus in abditos saltus .. persequitur, in praeoccupatis -is loco iniquo est circumventus 39, 20, 6. (refertae *v.* a) tenuerunt. saeptos *v.* d) ad.) postquam primos superasse -as viderunt 38, 40, 10; ita -ae .. superatae (sunt) 31, 40, 1; -is superatis postquam in patentiorem campum pandi agmen coepit 22, 4, 4; Appius superatis -is in campo .. stativa dierum paucorum habuit 43, 23, 3. — c) *abl.:* (intraverat *v.* d) per.) [inpeditior* .. fuit *v.* d) in *c. abl.*] — d) *c. praep.:* ad: ad loci -as, haud late patente intervallo diruti muri, genus armorum pugnaeque hosti aptius erat 32, 17, 12. cum per saltum iret, Thraecum decem .. milia .. ad ipsas -as viam circumsederunt 38, 40, 7. instituit aciem cos. arta fronte ad naturam et -as loci 36, 18, 1. in eum campum via alia per cavam rupem (*i. q.* angustias) Ri demisso* agmine cum ad alias -as protinus pergerent 9, 2, 9. inde* (*sc.* a Sunio) provehi ad primas -as Euboeae 31, 23, 3. — in *c. acc.*: ex patenti utrimque coactum in -as mare 28, 6, 9. demittere* agmen in -as (-is *C*) 21, 34, 8. Ros temere in loca iniqua nec facilis ad receptum -as progressos 32, 12, 3. — in *c. abl.:* acceptae ad Aoum* flumen in -is cladi .. ad Atracem* vi pulsos Ros opponebat; et illic tamen, ubi insessas fauces Epiri non tenuissent, primam culpam fuisse eorum, qui neglegenter custodias servassent .. Macedonum vero phalangem .. loco aequo iustaque pugna semper mansuram invictam 33, 4, 1 *sqq.* (est circumventus 39, 20, 6 *v.* b) praeoccupo.) cum maiorem in -is (*sc.* portae) trepidantium edidisset caedem 31, 24, 15. haerent fugientes in -is portarum 10, 5, 10. phalanx .. in -is captivorum agmini o b l a t a vehiculisque .. haesit* 42, 66, 6. multi .. in -is (angustis *P*) portarum obtriti sunt 30, 5, 10. Leucadia .. tum paeninsula erat .. artis faucibus cohaerens Acarnaniae .·.; in iis -is .. Leucas p o s i t a est 33, 17, 6 *sq.* diu in -is (*sc.* portae) pugnatum est 34, 46, 10. pugna inpeditior* in* *(del. Luchs. cum ς)* -is (angustis *P*) .. fuit 24, 16, 3. Ros primo sustinebant in -is Lacedaemonii 34, 39, 1; ut .. in -is (angustis *P*) sustineret ab tergo agmen 24, 7, 4. ut trepidationem in -is .. videre 21, 33, 3. (trepido *v. supra* edo.) — inter: inter -as semiruti muri .. repulsus 31, 26, 8.

(se .. insinuat *v.* per.) — per: edoctus interdiu tantum obsideri saltum .. luce prima subiit tumulos, ut ex* aperto atque interdiu vim per -as facturus 21, 32, 10. cum satis sciret per easdem -as, quibus intraverat Falernum agrum, rediturum 22, 15, 3. cos. per ipsas -as, quas inter valle se (*Wb*, qua se inter valles *vg.*) flumen insinuat, hostem sequitur 32, 13, 1. — praeter: praeter -as per quinque milia, qua exiguum .. iter est*, rupes utrimque .. abscisae sunt (*Mg:* praeter -as .. qua exiguum .. iter et* rupes utrimque .. abscisae sunt .. terret .. sonitus .. Penei amnis) 44, 6, 8*. — propter: profectus est .. cum equitibus trecentis, quos pauciores propter -as viarum et asperitatem duxit 43, 21, 6. propter -as loci .. non .. ad emittenda cum procursu .. tela spatium habebant 34, 39, 3. obtinebant autem longo agmine propter -as viae prope quinque milia passuum 35, 27, 15. propter* -as non omnes in faucibus pugnare poterant 41, 26, 3.

B) *i. q. termini:* dux .. in annum creatus adversus veterem ac perpetuum imperatorem comparabitur, nullis neque *temporis nec iuris* inclusum -is (P^2 angustis P^1) 24, 8, 7.

ad A: acc. a) *adi.:* confragosae *v. p. 1073, 8.* praecipites deruptaeque* utrimque *ib. 25;* (*cf. 1075, 13.*) non faciles ad receptum *1074, 27.* — priores *1073, 9.* primae *ib. 27; 47; 1074, 23.* aliae *1073, 8; 1074, 21.* — omnes *1073, 38.* — eae *1074, 45.* eaedem *1075, 5.* ipsae *1074, 17; 1075, 7.* — b) *gen.:* loci *1073, 18; 23; 1074, 13; 19; 1075, 18.* semiruti muri *1074, 54.* portarum *ib. 39, 42.* vallis *1073, 17.* viae *1075, 21.* viarum *ib. 17.* — Euboeae *1074, 23.* — Thermopylarum *1073, 3.* — c) quae ad Pelagoniam sunt *ib. 52.*

subst. similia: artum *1073, 24.* fauces, artae fauces *1073, 54; 1074, 31; 44; cf. 1075, 23;* fauces saltus *1073, 33.* fretum *ib. 4:* ut *terra* Thermopylarum a. .. ita *mari* fretum Euripi, *ceterum Livius etiam maris freta nominat* angustias *v. 1074, 23; (25).* haud late patens intervallum *1074, 13.* cava rupes *ib 20. cf.* intra rupes *1073, 33.* saltus artus impeditusque *ib. 48; cf.* saltus .. angusti *ib. 44 sq.;* intra saltus *ib. 37; (ib. 14; 1074, 2; 16; 1075, 2.)* — asperitas (-ates) locorum (viarum) *1073, 5; 14; 15 sq.; 1075, 17.* internata virgulta *1073, 6.* munimenta *ib. 16.* — loca iniqua *1074, 27 cf. ib. 3.* — *opp.:* patens mare *1074, 24;* patentior campus *ib. 8;* patentior via *1073, 29.* apertum *ib. 32.* campus *1074, 10;* aequus campus *1073, 30.* locus aequus *1074, 34.* aequa loca *1073, 39.*

angustus, *i. q. semper proprie. de loco, spatio.* A) **adi.** (*bis compar.:* 21, 34, 6; 36, 1. *semel superl.:* 44, 6, 11.): iugum montis in -um dorsum cuneatum vix ternis ordinibus armatorum in fronte patuit 44, 4, 4. Thermopylarum saltus*, ubi -ae fauces coartant iter 28, 5, 8; lingua in altum .. excurrens .., ubi* cohaeret faucibus -is, duos .. portus tutissimos habet 37, 31, 9; paeneinsula est Peloponnesus -is Isthmi faucibus continenti adhaerens 32, 21, 26; oppidum .. est aggressus in paeneinsula situm ..; -is faucibus unum ex continenti iter est 31, 40, 1 *sq.;* urbs ea in ora Oceani sita est, ubi primum e faucibus -is panditur mare 28, 30, 3; Antipatream, in faucibus -is sitam urbem 31, 27, 2; oppidum .. situm inter Gomphos faucesque -as, quae ab Athamania Thessaliam dirimunt 32, 14, 1. Syphax .. copias armavit, cum* quibus in Hispaniam -o diremptam freto traiceret 24, 49, 6. itinera ardua, -a, infesta insidiis 39, 1, 5. locis .. -is .. deprehensi 9, 23, 9. quod in fluminis modum longum et -um et vadosum ostium portus sit 37, 14, 7. porta ibi humilis et -a erat 24, 46, 3. ventum (est) deinde ad multo -iorem rupem atque ita rectis saxis*, ut* .. 21, 36, 1. saltus duo alti, -i silvosique sunt 9, 2, 7; an .. saltus patentes, qui -i erant .., facere potui? 38, 49, 7; cum* .. insideret -os saltus, ut transitum clauderet 27, 46, 6; Postumius .. premendo praesidiis -os saltus eorum commeatus interclusit 40, 41, 2; cohors una .. ad Lautulas saltu -o *inter mare ac montis* consedit 7, 39, 7; saltu -o superatis montibus 42, 53, 6; in saltu -o a Bruttiis turbati sunt 28, 11, 13; per saltum -um cum duceretur agmen Rum, ipsas fauces exercitus* Ligurum insedit 35, 11, 2. cum .. semitam -am et arduam erectam ex oppido in arcem ostendisset 9, 24, 7. Scipio pro se esse *loci angustias* ratus .., quod *in arto* pugna Eis aptior quam Hispano militi futura videbatur, .. novo .. consilio adiecit animum: equitem* nec* se* posse circumdare cornibus in tam -o spatio et hosti .. inutilem fore 28, 33, 9 *sq.* non capiebat omnis copias -a .. valles § 8; qua et media et -issima valles est 44,

5, 11; is (*sc.* Aous) *inter montes* .. -a valle luit, iter exiguum .. praebens 32, 5, 11. a Cypselis via decem milium fere silvestris, -a, confragosa excipiebat 38, 40, 6; omnis . via praeceps, -a, lubrica* erat 21, 35, 11; liberas aedis coniurati* .. imminentes viae -ae, qua descendere .. rex solebat, sumpserunt 24, 7, 3; ad .. vias -as ventum est 22, 17, 2; in -iorem* viam* et parte altera subiectam* iugo insuper imminenti* ventum est 21, 34, 6; pugnatum primo in tenebris -isque (iisq. *P*) viis est 24, 47, 3; citatum agmen per -am et proclivem viam duci raptim vidit 35, 30, 1.

B) **-um (subst.)**: coartatio plurium in angusto tendentium 27, 46, 2.

similia: loci angustiae, artum *i. q.* -um spatium *v. 1076, 47 sq. cf.* coartatio *1077, 15;* coarto (iter) *1076, 12;* (iter) exiguum praebeo *1077, 2;* cuneor *1076, 9.* — *alia:* altus *ib. 34.* arduus *ib. 27; 46.* confragosus *1077, 4.* infestus insidiis *1076, 27.* lubricus* *1077, 5.* praeceps *ib.* proclivis *ib. 13.* silvestris *ib. 3.* silvosus *1076, 31.* subiectus iugo *1077, 10.* rectis saxis *1076, 33.* — humilis *ib. 31.* — medius *ib. 54.* — longus, vadosus *ib. 29.* — *opp.:* patens *ib. 35 cf.* pandor *ib. 20.*

anima. A) *i. q. spiritus:* plebs .. omnes .. balneis includi iussit, ubi fervore atque aestu, -a interclusa foedum in modum exspirarent 23, 7, 3. vento mixtus imber .. cum iam *spiritum includeret* nec reciprocare -am sineret 21, 58, 3 *sq.* — B) *i. q. vita:* (venenum omnes sumpserunt § 3) ... noctem totam plerique eorum et diei insequentis partem cum -am egissent, .. exspirarunt 26, 14, 5. eum .. in carcere .. obnoxiam carnificis arbitrio ducere -am 6, 17, 5. multi .. spe amissa potius quam ut cruciarentur trahendo -am .. se in Tiberim praecipitaverunt 4, 12, 11. collega *(sc. pestilentia affectus)* .. exigua in spe trahebat -am 3, 6, 8.

animadversio, *i. q. notatio, punitio.* adeo .. nihil *censoria* -io effecit (offecit *Faber*), quominus regimen rerum ex *notata* indigne domo peteretur 4, 31, 5. — nostra .. haec *quaestio* atque -io *in civem nostrum* est, quid nostro aut suo fecerit arbitrio 21, 18, 7.

animadverto (*cf. p. 670, 13—24* **adverto.**) A) **i. q. animum intendo in aliquid, attendo,** '*gebe acht, beachte.*' a) *de lictore, i. q. attendo, ut consuli debitus honos tribuatur:* cos. -tere proximum lictorem iussit et is*, ut* descenderet ex equo, inclamavit 24, 44, 10. — b) *i. q. respicio, specto:* α) *acc. obi.:* haec et his similia utcumque -sa *(i. e. sive respecta sive spreta erunt)* aut existimata erunt, haud in magno equidem ponam discrimine; ad illa mihi pro se quisque acriter intendat animum .. Pr. 8 *sq.* (illud *et* id *v.* β).) — β) *acc. interrogatio indir.:* (38, 20, 10 *v.* B) d).) aliquid interesse rebar inter id tempus .. ad curandum -dumque, quid in his terris fieret, et hoc .. 38, 48, 3. *illud* etiam in tali consilio -dum vobis censeam .., cui* nos hosti relicturi sitis 22, 59, 13. magis *id* -dum esse, quid Hannibal et Carthaginienses, .. acturi essent 33, 45, 5. si* senatus non* quid velit* in consulatu potius, quam quid in praetura iuraverit* P. Licinius, -dum esse censeat 42, 32, 3, *quo loco Wb falso censet* animadvertere *esse i. q.* '*rügen*'. — c) *i. q. prospicio, curo.* α) *acc. interrog. indir.:* in alteris .. castris, quo minus tumultus est, eo plus -titur (animaadvertitur *P*), quid opus facto sit 4, 27, 8. β) *acc.* ne: datum (est) .. negotium aedilibus, ut -rent, ne qui nisi Ri di neu quo alio more quam patrio colerentur 30, 11. se*-suros, ne qua superbia magistratuum inrita senatus consulta essent 56, 12.

B) **i. q. cognosco** *sive audiendo sive videndo sive cogitando,* '*nehme wahr*'. *plerumque invenitur in enuntiatis temporalibus post coniunctiones:* cum, postquam, ubi, ut, *et in abl. abs.* (*velut* saxo -so *i. q.* ubi saxum -sum est). a) *absol.:* duplex eorum, ut -tistis, ., accusatio fuit 38, 47, 8.

b) *acc. obi.:* α) *subst.:* clamor ortus (est), ut simul ambo bellum Etruscum susciperent; quo so consensu Volumnius .. inquit .. 10, 19, 10 *sq.* quam ubi .. sollicitudinem curamque hominum -tit (animam advertit *P* animum advertis ς) 26, 19, 1. postquam ibi neque stationes pro portis nec quemquam in vallo nec fremitum consuetum castrorum -terunt 9, 45, 15. postquam fugam effusam -tit et* omnia .. armis fulgere *33, 10, 2. Galli .. -so .. saxo* adscensu* aequo nocte .. in summum evasere 5, 47, 2. cum .. persaepe evenisset, ut ei*, qui non professi essent se intercessuros, -sis vitiis legis ex oratione* dissuadentium intercederent* 45, 21, 6. — β) *neutr. pronominis:* haec (*sc.* bello intestino cum fratre eum exitum fore, ut victor fessus certamine nequaquam* par*

Antiocho futurus esset § 5.) prudenter -sa a* maiore* cum adsensu minor frater*, quique cum eo erant, acceperunt 11, 6, id cum Perseus -tisset*(-tissent *V*) 41, 23, 3. quod ubi -tit Camillus 6, 2, 10; quod ubi -tit Marcellus 23, 44, 7; (26, 14, 6 *et* 28, 3, 8 *v.* c);) quod ubi Marcellus -tit 33, 36, 10; quod ubi -tit cos. 35, 5, 8; (24, 7, 5 *v.* c);) quod ubi -sum (animaadversum *P*) est 21, 50, 4.

c) *acc. acc. c. inf.:* a quibus (*sc.* Ris) nihil aequi me impetrare iam diu -to 39, 28, 1. quod vulgo fieri hoc praecipue bello -ti 44, 22, 7. facile -tit nihilo severiore disciplina milites quam ducem hibernasse 36, 11, 5. -tit meridiana regione . . placide acclives . . colles esse, ad* septentrionem* arduas* . . rupes, atque . . itinera tria esse 38, 20, 4. -tisse videor, Quirites, maiorem mihi* sortito Macedoniam provinciam gratulationem factam, quam cum . . cos.* sum* salutatus* 44, 22, 2. — *post coniunctiones temporales:* c u m haudquaquam neglectas custodias -tisset et classem a Piraeo subsidio venire 31, 25, 2; cum facile -tisset cetera hostilia esse 38, 2, 3; cum -tisset pleraque dissolvendarum religionum esse 40, 29, 11; quos cum eo tumultu nihil motos -tisset 42, 56, 10. coss. cum Scaptium non silentio modo, sed cum adsensu etiam audiri -tissent 3, 72, 1. dictator Postumius p o s t q u a m cecidisse talem virum, exules . . invehi, suos.. cedere -tit 2, 20, 4; postquam inter patres non quantum aequum censebat excellere suas opes -tit 6, 11, 6; Hasdrubal postquam -tit exiguum Rum exercitum in castris et spem omnem in Celtiberorum auxiliis esse 25, 33, 1; (33, 10, 2 *v.* b) α);) postquam trans amnem in tuto posita castra -tit 42, 60, 5; postquam patere omnia in omnis partis -tit 44, 7, 1; postquam intrasse saltum* Ros et adesse discrimen ultimum belli -tit (animiadvertit *V*) 23, 2; postquam metata castra* impedimentaque collocata -tit 37, 1; postquam -terit* (-ti P^1 -tit P^2) eos, qui liberassent patriam, servare etiam liberatam velle atque undique consuli in medium* 24, 22, 15. virginem . . pellicere adortus postquam omnia pudore saepta -terat (-tit *VMg*), ad . . vim animum convertit 3, 44, 4. postquam iactari arma passim fugaque per agros spargi aciem hostium -sum est 6, 13, 4. quod u b i* egressus* Scipio in tumulum . . -tit* (*Salmasius,* antiadvertit *P*), multis partibus nudata defensoribus moenia esse, omnis . . ire ad oppugnandam urbem . . iubet 26, 44, 6; Scipio ubi -tit dissipatum passim bellum et circumferre ad singulas urbes arma diutini magis quam magni esse operis, retro vertit iter 28, 3, 1; quod ubi -tit Scipio, nimia paucitate suorum exaequatum certamen esse et iam eo superare hostem, quod ex muro pugnaret, duabus simul partibus . . urbem est adgressus § 8; Scipio ubi haec obstinate credi* (credita *P*) -tit (*VRFL* animo advertit *P* animum advertit *Gr*) 14, 6. quod ubi Hennensium principes . . -terunt, nulli occasioni fraudis Rum patere . . 24, 37, 5; eam (*sc.* Toronen) . . ubi valida defendi manu -terunt, . . 44, 12, 8; ubi . . frustra teri tempus -sum est, . . 22, 20, 8. quem ut de Rhodani quoque transitu agitare -tit (animiadvertit M^1), 21, 26, 5; ut secundis auribus accipi orationem -tit et infimorum quoque libertati gravem esse superbiam eorum, .. 33, 46, 6; Eumenes . . ut -tit laevum cornu hostium ab Livio turbatum, dextrum ipse . . invadit 36, 44, 11.

d) *acc. interrogatio indir.:* edictum (est) praefectis, ut intenti, quid ubique geratur, -tant 38, 20, 10. Hannibal postquam, vectigalia quanta terrestria maritimaque essent et in quas res erogarentur, -tit et quid eorum ordinarii rpae usus consumerent, quantum peculatus averteret, . . 33, 47, 1. postquam -tit, quantus agminis sui terror esset, . . 43, 19, 5. quantopere vos, Quirites, contemnerent patres, quam indignos ducerent . . saepe equidem et ante videor -tisse, nunc tamen maxime 4, 3, 2. quantum numero nos praestent . . hesterno die . . -tisse (*sc.* vos) certum habeo 44, 38, 5. (4, 27, 8 *v.* A c).)

C) **i. q. punio:** (*et de capitis supplicio et de aliis poenis usurpatur.*) a) *a l i q u i d:* ut iuratus senatus decerneret, qui eam rem quaereret -teretque 42, 21, 5 (*an* eam rem *solum cum* quaereret *coniungendum est, et* animadverteret *absolute est positum?*) — b) *in aliquem:* certabatur sententiis, utrum in auctores tantum seditionis . . -teretur, an plurium supplicio vindicanda . . defectio . . esset 28, 26, 2. in dominos servosque conscios -sum est 26, 27, 9. non videri e rpa in Q*. Fabium eo tempore -ti 8, 32, 18. se filiam iure caesam iudicare; ni ita esset, patrio iure in filium* -surum fuisse 1, 26, 9. si quis iniussu pugnaverit, ut in

hostem -suros (se esse) 2, 45, 8. qui loco cessisset, in eum servili supplicio- surum (se esse) 24, 14, 7. senatus .. iussit .. Q. Fulvium quaerere et -tere in eos, qui principes et auctores transcendendi Alpes fuissent 40, 53, 6; praetori .. negotium datum, ut .. -teret in eos qui alibi habitarent 28, 46, 6; captivos repetentibus, ut suis legibus in eos -terent, tristia responsa reddita (sunt) 6, 17, 7; omnium primum in eos, qui .. fugerant, more militari -tit 5, 19, 4; in eos, qui capita rerum erant, -sum (est) 26, 16, 5; prius -sum (esse) in eos, qui capita coniurationis fuerant, a consule 8, 19, 13. mulieres damnatas cognatis .. tradebant, ut ipsi in privato -terent in eas, si nemo erat idoneus supplici exactor, in publico -tebatur 39, 18, 6. severe et celeriter in maxime noxios -sum (est) 26, 16, 11. in omnes more militari se -surum (esse) 5, 47, 9. Scipio .. cum in paucos praefectos navium* -tisset (animaadvertisset *P*) 21, 61, 4. eorum, in quos belli iure -sum esset 26, 21, 11. ipsi *(sc. Ri)* potius -terent in se *(sc. Poenos)* (*sc.* quam Masinissae animadversionem permitterent) 42, 23, 8. (in .. servos *v. supra* in dominos.) M. Flavius .. tulit ad populum, ut in Tusculanos -teretur 8, 37, 8. — c) *absol.:* in publico -tebatur (*sc.* in eas, *quod facile subintellegitur ex eis quae praecedunt v.* b) in eas) 39, 18, 6. de 42, 21, 5 *v.* a).

ad A) *et* B)*:* 1) *ad* B) *acc. obi et acc. c. inf.:* fugam..et omnia..fulgere *v. p. 1078, 45 sq.* quod ubi (..) -tit (terunt) *sq. acc. c. inf. 1079, 53 sqq.; 1080, 6 sqq.; 13 sqq.* — *obi.* (illud, id) *et interr. indir.: 1078, 12 sq.; 14 sq.* — 2) *acc. adv. modi:* facile *1079, 14; 25.* magis *1078, 14.* eo plus *ib. 23.* potius *ib. 17.* prudenter *1079, 1.* utcunque *1078, 4.* — *adi.:* intentus *1080, 26.* — *unde?:* ex comparatione *670, 18.* ex oratione dissuadentium *1078, 50 sq.* — *quando?:* et ante .. nunc tamen maxime *1080, 35.* iam diu *1079, 12.* hesterno die *1080, 37.* hoc praecipue bello *1079, 13.* — *ubi?:* ibi *1078, 42.* in alteris castris *ib. 21 sq.* — *in qua re?:* in tali consilio *1078, 12.* — 3) *similia:* curo *1078, 11.* existimo *ib. 5.* animum intendo ad .. *ib. 7.*

ad C)*: acc. quo modo?:* severe et celeriter *1081, 18.* — belli iure *ib. 23.* patrio iure. *1080, 53.* suis legibus *1081, 9.* more militari *1081, 11; 20.* servili supplicio *ib. 2.* — *ubi?:* in privato, in publico *ib. 16 sqq.* — *quando?:* eo tempore *1080, 51.* — prius *1081, 13.* omnium primum *ib. 10.* — *similia et alia:* quaero *1080, 43; 1081, 4.* alicuius supplicio vindico *1080, 48.*

animal. A) *de omni vivente, et de hominibus et de bestiis:* a) *subi.:* insuetos fetus -lia* (*E*, -lis *PF*, -les *Vαβγδ*) edere 28, 27, 16. -lia inanimaque* omnia rigentia gelu 21, 32, 7. caedunt pariter .. *homines iumentaque*, nec ullum superfuisset -l, ni coss receptui signum dedissent 9, 14, 11 *sq.* — b) *obi.:* ita* videri lacerati* tamquam -li* (-lia *V*) in artus alterum alterius indigentis distracto 45, 30, 2. — c) *gen.:* -lium obsceni fetus pluribus locis nuntiabantur: in Sabinis incertus *infans* natus masculus an femina esset ..; Frusinore *agnus* cum suillo capite .. natus 31, 12, 6 *sq.* — d) *dat.:* gravis pestilensque omnibus -bus aestas 5, 13, 4.

B) *de bestiis:* a) *obi.:* (distracto *v.* A) b). tanto silentio in summum evasere, ut .. ne *canes* quidem, sollicitum -l ad nocturnos strepitus, excitarent 5, 47, 3. (pars -lium .. oppressa *v:* b).) — b) *gen.:* magna pars -lium strage silvae oppressa* erat* 23, 24, 13. — c) *abl.:* ad id ventum inopiae est, ut .. nec *muribus* aliove -li abstinerent 19, 13.

C) *de hominibus (more ferarum bestiarum agentibus):* date frenos impotenti naturae et indomito -li et sperate ipsas (*sc.* feminas) modum licentiae facturas 34, 2, 13.

acc. adi.: indomitum *v. supra 33.* sol licitum ad nocturnos strepitus *ib. 24.* — omnia *ib. 9; 21.* aliud *29.* ullum *11.* — *opp.:* inanimum* *9.*

animans *i. q.* '*lebendes Wesen*' (*opp.:* quae inanima sunt 41, 18, 4). *Omnibus tribus locis dicitur et de hominibus et de pecoribus.* a) *obi.:* Alpis..gignere atque alere -tes 21, 30, 7. — b) *gen.: captivos* .. interficiunt, *pecora* .. trucidant ..; satiati caede -tium quae inanima erant parietibus adfligunt* 41, 18, 3 *sq.* ea conluvio* mixtorum *omnis generis* -tium *(i. e. hominum et pecorum cf. § 2)* 3, 6, 3.

animatus *i. q.* '*gestimmt, gesinnt*'*: acc. adv.:* Scipio renuntiari sibi dixit quosdam equites .. horrere eam militiam; si qui ita -i essent, malle eos sibi* iam tum* fateri 29, 1, 5 *sq.* videte, quemadmodum *in vos* Locrenses -i sint 17, 8.

animosus: cos. alter, comes animosior (*i. e. fortior*) quam auctor 3, 20, 1.

animus. *semel de bestiis* 37, 39, 13; *ceterum semper de hominibus.*

A) **subi.:** abhorrebant a certatione -i (*sc.* senatorum) 2, 57, 2; facile impetratum (est), neque enim ne ipsius quidem regis abhorrebat* -us 29, 12, 10; -o tantum nobis opus est non abhorrente a quietis consiliis 30, 30, 9; -um (*sc.* captivae) temptavit, quem cum abhorrentem a voluntario videret stupro .. vim fecit 38, 24, 3; numquam ab talibus consiliis abhorrebat regis -us 42, 62, 8. dictatori ac Ris .. -i accessere 4, 18, 3; quo* suae* partis hominibus -us accederet 24, 27, 8; scelus et perfidiam illis, non virtutem nec -um accessisse 40, 39, 9; cum accessissent -i Dinoni* ac Polyarato 44, 29, 7. nulli fortunae adhaerebat -us (*sc.* Antiochi Epiphanis) per omnia genera vitae errans 41, 20, 2. novo imperii socio vix iam adsuescere senilem -um (*sc.* suum, Fabii) posse 10, 22, 3; (erat .. adsuetus *v.* sum f).) suus cuique -us memor ignominiae adhortator aderat 9, 13, 2. (ardens *v.* C) a) β) $\alpha\alpha$) iuvenis;) Ri ardentibus ira -is.. ad hostem perveniunt 38, 25, 16. alienis cladibus ceciderant -i (*sc.* Crustuminis) 1, 11, 3; ab infelici pugna .. ceciderant -i (*sc.* Volscis) 2, 65, 7; nullam spem .. -us* (ς -os *MPLH*) eorum cepit 3, 7, 2. [ciens *v.* G) ex.] ut .. cum patribus coalescerent -i plebis 2, 48, 1; tanta concordia coaluerant omnium -i 23, 35, 9. (coeperunt *v.* labo.) ut vix ad arma capienda .. competeret -us (*sc.* militibus) 22, 5, 3. caecus criminandi cupiditate -us (*sc.* Persei) dum omnia suspecta efficere vult, aliud alio confundit 40, 13, 5. -um .. patris consenuisse in adfecto corpore 9, 3, 8. nec -um eius regis constare 44, 20, 7. [converterant* *v.* verto]. plebi creverant -i 2, 27, 7; crevit .. Ris -us 3, 60, 6; Veis interim non -i tantum in dies, sed etiam* vires* crescebant 5, 46, 4; crevit ex eo hostium -us 10, 14, 17; cum .. Saguntinis .. crevissent -i 21, 9, 1; cum .. Ris crescerent -i 23, 46, 2; et Ris crevit -us .. et territi (sunt) hostes 25, 41, 4; ne .. hostibus* cresceret -us 28, 19, 16; oppugnantibus -us crevit 34, 15, 5; crevere inimicorum -i 38, 54, 1; unde illis terror, inde Ris -us crevit 40, 32, 2; regiis* creverant* -i 42, 57, 2; -us crevit praetori* 44, 11, 1. tantum -orum in dies nobis decrescit 38, 52, 7. deficientibus -is hauriebantur gurgitibus (*sc.* milites fugientes) 22, 6, 7; cum oppidanos iam vires, iam tela, iam ante omnia -us deficeret 37, 5, 3. cum corporibus vigere et deflorescere -os 6, 23, 4. (desperat (*sc.* -us?) 26, 41, 9 *v.* B) frango.) iubentes .. deponere imperium (*sc.* coss.), ad quod tuendum -us deesset 2, 28, 9; aliis .. -us deesse 22, 50, 6; ut servemini, deest vobis -us 60, 14; ad erumpendum e castris defuit -us (*sc.* eis) § 22; magis eis auctor ad seditionem quam -us deerat 26, 21, 16. non -i nostri .. nos, sed rerum natura .. disiungit 37, 54, 6. ut nihil boni divinet -us (*sc.* meus) 3, 67, 2. -us suus cuique ante aut post pugnandi ordinem dabat* 22, 5, 8. (efficere vult *v.* confundo.) aliis (*sc.* donis, praeter filium redditum), deos precor, ne umquam fortuna egeat mea, -us certe non egebit 37, 36, 6. eminente* -o patrio inter publicae poenae ministerium 2, 5, 8. (errans *v.* adhaereo. fecit *v.* B) praeoccupo. fessos .. esse *v.* sum f).) militum .. consistentium, quo loco ipsorum tulisset -us 25, 21, 5; ut ipse, quodcunque* fert* -us, de captiva tua* statuas 30, 12, 14; viae ad mortem hae sunt; qua quemque -us fert, effugite superbiam regiam 40, 4, 14. (fidens *v.* sum a) α).) magnos -os magnis honoribus fieri 4, 35, 9; mihi vetustas res scribenti .. anticus fit -us 43, 13, 2. ut incerti fluctuarentur -i magnae partis Larisaeorum 36, 10, 4. laudes, quibus haud minus quam praemio gaudent militum -i 2, 60, 3. (gestiens *v.* D) a) impono.) his* ferox -us (*sc.* Philippi) omnes homines, omnia loca temporaque suspecta habebat 40, 3, 6. horret .. -us (*sc.* meus), ne quid inconsulte .. fiat 2, 37, 6; horret -us referre, quid crediderint homines 28, 29, 4; [29, 12, 10* *v.* abhorreo.] -us ducis rei maiori, Antio, imminebat 6, 9, 1. hos (auctores) ut sequar, inclinat -us 1, 24, 1; magis, ut* belli Gallici causa dictatorem creatum arbitrer, inclinat us 7, 9, 5; ad bellum pacemne inclinent -i (*sc.* Samnitium) 9, 45, 3; ego .. nihil haustum* ex vano velim, quo nimis inclinant .. scribentium -i 22, 7, 4; si forte ad pacem inclinare* cerneret* -os (*Lucks cum Kochio,* inclinaret -os *P,* inclinaret -us ς *vg*) (*sc.* Rorum) 58, 7 *v.* adnot. 7; praeceps in avaritiam et crudelitatem -us (*sc.* Hannibalis) ad spolianda, quae tueri nequibat, .. inclinavit 26, 38, 3. militum iacere

-os 10, 35, 6. labare plebis -os 2, 39, 10; cum multi . . caderent . ., labare -i (*sc.* Pheraeorum) coeperunt 36, 9, 11; ut primum labare -um regis . . sensit . ., saepe querenti querens et ipse aderat 40, 54, 7 *sq.* ex copia . . otioque lascivire . . -i (*sc.* hominum) 2, 52, 2. (latens *v.* obperior.) ne luxuriarent* otio -i (*sc.* hominum), quos metus hostium disciplinaque militaris continuerat 1, 19, 4. potest victoriam malle quam pacem -us (*sc.* tuus) 30, 30, 15. (moderans* *v.* C) b) *α*) magnitudo.) adeo mutaverant -i* (*sc.* hominum) (*Klockius,* -um *codd.*) 2, 52, 8* *v. adnot.* 7; adeo . . post Caudinam pacem -i (*sc.* hominum) mutaverant 9, 12, 3. (oboediens erat *v.* sum f).) Bruti . . haud abnuit cognomen, ut sub eius obtentu cognominis liberator ille pRi -us latens obperiretur* tempora sua 1, 56, 8. hoc terrore obstipuerant multitudinis -i 34, 27, 9. volutantibus res inter se repugnantes obtorpuerant* quodam modo -i* (-is *B*ς, *om.* ς) 32, 20, 2. quod diu parturit -us vester, aliquando pariat 21, 18, 12. (Livium . . in . . quodam volumine sic orsum (esse): satis iam sibi gloriae quaesitum et potuisse se desinere, ni -us inquies pasceretur opere Fr. 56). (patiens *v.* sum f); *v.* C) a) *β*) *αα*) vir.) tot circa mortalium -is spe metuque pendentibus 7, 10, 9; ex unica ea spe pendere -os eorum 37, 49, 5. cum . . perstaret in incepto immitis -us (*sc.* dictatoris) 8, 33, 6. (potest *v.* malle.) iam praesagiente -o (*sc.* Tarquinii) futuram olim amplitudinem loci 1, 38, 7; erat . . tacita divinatio, qualis iam praesagientibus -is imminentis mali esse solet 25, 35, 3; -us quoque meus, maximus mihi ad hoc tempus vates, praesagit nostram Hispaniam esse 26, 41, 19; Scipionis velut praesagientem -um de fine belli 29, 10, 7; proficiscenti* praesagientibus -is victoriam* triumphumque destinavimus 45, 39, 9. in haec deflenda prolapsos ab recenti nuntio -os (*sc.* Carthaginiensium) rursus terror instans revocavit ad consultandum 29, 4, 1; in misericordiam . . prolapsus est -us victoris 30, 12, 18. si -us hosti redisset 2, 43, 8. quod ominari etiam reformidat -us (*sc.* meus) 9, 34, 19; quod . . dei omen avertant et dicere etiam reformidat -us 28, 41, 13. longiore certamine sensim residere Samnitium -os, Gallorum quidem etiam corpora . . fluere 10, 28, 4. quibus nihil infractus ferox Appii -us cum insuper saevire vellet 2, 59, 4. (stupent (*sc.* -i?) *v.* B) praeoccupo. subnixus *v.* sum a) *α*).) Vitruvio nec ut vallo se teneret . . sana constare mens, nec ut longius a castris dimicaret, -us subpeteret 8, 19, 6.

sum: a) *absol.* *α*): si -us sit (*sc.* plebi), non defore auxilium (*sc.* tribunorum pl.) 3, 10, 14; si iam satis -i est . ., clamorem . . tollite 62, 4; quem . . cautiorem, quo minus i erat, ducem futurum credebant 37, 12, 9; — ubi illi patricii spiritus, ubi subnixus et fidens innocentiae -us esset 4, 42, 5. — corpus . . suum ad id tempus apud eos fuisse, -um iam pridem ibi esse, ubi ius ac fas crederent coli 27, 17, 13. — prout -us pugnantium est, prout numerus . . varia fortuna pugnae est 38, 40, 14; ego haec . . talia esse scio, ut aures, ut -i audientium sint 42, 42, 7. — *β*) ad aliquid: si ad haec parum est -i (*sc.* tibi) 1, 47, 5; nec ad mortem minus -i est (*sc.* mihi) quam fuit ad caedem 2, 12, 9; ad erumpendum etiam in stationes operaque hostium -us erat (*sc.* Saguntinis) 21, 7, 8; ut non ad munimenta modo defendenda satis -orum esset (*sc.* militibus), sed etiam ad lacessendum proelio hostem 23, 26, 8; quod -i satis esset ad pugnam (*sc.* parti regiorum) 32, 12, 5. — b) *c. dat.:* *α*) suae civitati -orum plus quam virium . . esse 1, 27, 2; Albano non plus -i erat quam fidei § 5; qui tum -i ab* decemvirorum infelicibus auspiciis Ris hostibusque erant 3, 60, 2; *pro fortuna* illis -os esse 4, 48, 8; (quibus 6, 3, 9 *v.* B) obstino;) si sit -us plebi memor patrum libertatis 6, 27, 8; Fundanis pacem* esse et* -os *Ros* et gratam memoriam acceptae civitatis 8, 19, 11; (Lucano populo 10, 11, 12 *v.* B) obstino;) si sit -us Etruscis, qui Porsinnae quondam maioribusque eorum fuerit 10, 16, 7; ad urbem . . maiore resistitur vi, non quia plus -i victis est, sed . . 41, 12; erit . . is vobis illisque -us, qui victoribus et victis esse solet 21, 40, 6; si *antiquos* -us plebei Rae esset, audaciter se laturum fuisse de* abrogando Q. Fabi imperio 22, 25, 10; cum ex maioribus castris, quibus satis virium et* -i* (ς nimis *P*) fuit, . . Canusium perfugissent 52, 4; Acerranis plus -i quam virium erat 23, 17, 5; militibus (*sc.* Poenis et Ris) longe *dispar* -us erat 29, 6; adeo contemptim impetum fece-

runt, ut facile appareret, quid utrique parti (*sc.* Ris et Poenis) -orum esset 27, 18,2; conferentibus (*sc.* tribus imperatoribus Carthaginiensibus), quid in cuiusque provinciae* regione -orum Hispanis* esset 20, 4; illud nec tibi *in me* nec* mihi *in minoribus natu* -i sit, ut nolimus quemquam nostri similem evadere civem 28, 43, 8; plus -i est inferenti periculum quam propulsanti* 44, 2; (nulli *v.* f) civilis.) — β) ad aliquid: nihil se moturos, si ne quaestoriis quidem comitiis .. satis -i populo esset ad id, quod .. per leges liceret 4, 54, 5; ut .. ne ad plebeios quidem magistratus capessendos petendosque ulli viro .. -us esset 6, 34, 4; Volscis .. haudquaquam idem -us ad iterandum periculum fuit 8, 1, 5; oppressis nec -i satis ad resistendum nec virium fuit 10, 32, 8; neutris -us est ad pugnandum 36, 3; non ad defendendam modo Italiam, sed ad inferenda etiam Africae arma .. nobis -um esse 28, 44, 12; cum ceteris ad tutandam Italiam parum -i esset 30, 30, 14; fiduciae plus -orumque esse (esset *V*) Achaeis ad non parendum 45. 31, 10. — c) ad aliquem: minus cladis, ceterum non plus -orum ad hostes erat 10, 35, 4. — d) in aliquo: libenter experirer, quam non plus in his* iuris quam in vobis -i esset 5, 9, 5; minus esse -i .. in hoste 6, 8, 10; regium nomen .. Romae intolerabile esse, *regalem* -um in se* (*sc.* Scipione) esse 27, 19, 4 *sq.* — e) se dictatorem L. Quinctium dicturum, ibi* -um parem tantae potestati esse 4, 13, 12. — f) esse *cum adi. (vel pron.) praedicativis* (*cf.* prout (ut) -us est *v.* sum a) α)): nihil absonum fidei .. divinitatis .. fuit, non -us (*sc.* Romuli) in regno avito recuperando, non condendae urbis consilium 1, 15, 6. (adsuetus *v.* maior.) alios -os in contentione* libertatis dignitatisque, alios secundum deposita certamina .. esse 4, 6, 11. (antiquus *v.* sum b) α).) nulli civilis -us* (-os *V*) neque* legum neque libertatis aeque patiens (*sc.* erat) 45, 32, 5. (dispar *v.* sum b) α).) nihil apud Latinos dissonum ab Ra re praeter -os erat 8, 8, 2. fessos iam -os Sardorum esse diuturnitate* imperi Ri 23, 32, 9. ut nunc res se habet, irati sunt ..; quis est qui spondeat eundem .. -um postea fore? 5, 5, 9; ceterorum omnium Campanorum eundem erga nos -um, quem Carthaginiensium fuisse 26, 33, 9; Aetolorum principes .. questi sunt, quod non idem *erga suam gentem* Rorum -us esset post victoriam, qui in bello fuisset 33, 35, 10; (38, 26, 5 *v.* B) augeo.) immitem et implacabilem eius viri -um esse 33,45,7. nihil tam incertum nec tam inaestimabile est quam -i multitudinis 31, 34, 3. imperatoris -us ad pacem inclinatior erat 34, 33, 9; erant .. magnae* partis* hominum ad favorem eius inclinati -i (aniti *V*) et aliquanto quam in Eumenem propensiores 42, 5, 2. quam urbs ipsa opportuna oppugnantibus erat, tam inexpugnabiles hostium -i 33, 17, 9. nec ullius urbis* defectioni* magis infensos eorum -os esse 24, 12, 2. est humanus -us insatiabilis 4, 13, 4. corpus est tantum violatum, -us insons 1, 58, 7. (intentus *(ter) v.* B) intendo.) quae (*sc.* aetas Persei) cum corporis robore ac viribus vigeat, -um esse inveteratum diutina arte atque usu belli 42, 11, 6. (is 21, 40, 6 *v.* sum b) α).) haud .. liber erat religione -us (*sc.* Titi Latinii) 2, 36, 3. maior spes, maior est -us inferentis vim quam arcentis 21, 44, 3; maior -us (*sc.* Scipionis) et natura erat ac maiori fortunae adsuetus, quam ut reus esse sciret* 38, 52, 2. (memor 6, 27, 8 *v.* sum b) α).) adeone effeminata corpora militum nostrorum esse putamus, adeo molles -os, ut hiemem unam durare in castris .. non possint? 5, 6, 4. ut sunt mutabiles vulgi -i 2, 7, 5. tum imperio meliori -us (*sc.* hominum) mansuete oboediens erat 3, 29, 3. (obstinatus *(bis) v.* B) obstino.) tam parvus -us tanti populi est 6, 18, 10. (patiens *v.* civilis.) in hoc consilium pronior erat -us regis 42, 59, 11; (*v.* B) impleo. propensior *v.* inclinatus.) ne, qualis Anci liberum -us adversus Tarquinium fuerat, talis adversus se Tarquini liberum esset 1, 42, 1; ut .. ex unius senatoris Ri acerbitate, qualis in se universi senatus* -us esset, coniectarent* 45, 10, 9. quem censetis -um ipsorum esse, quorum in discrimine vita* libertasque est*? 22, 59, 16. (qui *(relat.) v.* idem *(bis); v.* sum b) α) 3, 60, 2 *et* 10, 16, 7 *et* 21, 40, 6.) in duabus .. rebus vere regius erat -us (*sc.* Antiochi Epiphanis), in urbium donis et deorum* cultu* 41, 20, 5. (Ros 8, 19, 11 *v.* sum b) α).) ferae bestiae vinctae .. regis iram verbis aequabat; cuius si talis -us est, solvamus nos eius vincula 36, 7, 13; (*v.* qualis.) —

g) (-i) nostrae mentis sunt *v.* B) gero 37, 45, 12.

superarant -i (*sc.* consuli) ad sustinendam invidiam 2, 27, 12; seniores .. patrum .. malle, si modus excedendus* esset, suis quam adversariis superesse -os 3, 65, 10; ut nec -us ad pugnam neque ad fugam spes cuiquam superesset 22, 28, 14; ad id sibi (*sc.* coloniis) neque opes deesse* et* -um etiam superesse 27, 10, 4. (intemperans *i. e.* non temperans *v.* B) inrito.) Graecos Ra arma signaque non ante visa -ique militum tam prompte succedentium muros terruere 31, 45, 5. multorum -i suspecti omnium curam* oculosque eo* verterant* (cōverterant *P*) 25, 23, 5. cum cos. in eo verti crederet ceterorum Thessalorum -os, si primi vim Ram non sustinuissent 32, 15, 2. alia spes, alius -us hominum, fortuna quoque alia urbis videri 5, 19, 3. dum Gallorum -i vigerent 21, 53, 9; (*v.* defloresco. vult *v.* confundo; vellet *v.* saevio.)

B) **obi.:** abalienaverant ab sensu rerum suarum -os 5, 42, 8; neque .. indigna patientium modo abalienabantur -i, sed ceterorum etiam 26, 38, 4; tanto* facinore .. omnium ab se abalienavit -os 45, 6, 1. (abiectus *v.* E) e) α) αα).) pugnando potius quam adhortando accendamus militum -os 2, 46, 7; duorum consulum cognita ora accendunt militum -os 47, 4; huius pugnae fama perlata .. ad alterum exercitum .. -os militum ad aemulandum decus accendit 3, 61, 11; equites .. ex equis desiliunt .. et .. pudore .. -os peditum accendunt 62, 8; accensis utrimque -is ad arma discurritur 5, 36, 5; id .. ita accendit -os, ut per omne fas ac nefas secuturi vindicem libertatis viderentur 6, 14, 10; iam per se accensos incitabat plebis -os 18, 5; ducibus plebis accendit magis certamine -os quam minuit 38, 9; quae aetas formaque* misericordiam elicere poterant*, ad libidinem et contumeliam -um (*sc.* L. Papirii) accenderunt 8, 28, 2; ad accendendos virorum fortium -os 9, 23, 8; cum .. Appius .. accenderet* militum -os 10, 19, 21; -os eorum nunc ira .. nunc spe praemiorum accendit 21, 11, 3; accendit .. et stimulat -os (*sc.* nostros) dolor, iniuria, indignitas 44, 4; his adhortationibus cum .. ad certamen accensi militum -i essent 45, 1; quae ad deterrendos* a cupiditate -os (*sc.* militum) nuntiata erant, ea accenderunt 22, 42, 7; omnium -i ad oppugnandum accenduntur 23, 18, 7; ea .. vox .. -os (*sc.* militum) accendit 24, 16, 1; hac oratione accensis militum -is 26, 42, 1; ad accendendos militum -os 44, 8; accendebantur -i (*sc.* Hispanorum) et certamine laboris ac periculi atque ipso inter se conspectu 28, 19, 14; quamquam ea legatio erat, quae accendere regium -um posset, temperavit irae 33, 20, 6; exiguo divisam freto cernentibus Asiam multo magis -i ad transeundum accensi (sunt) 38, 16, 5; accendit ira -os eorum 21, 8; commemoratione meritorum accensi (sunt) -i multitudinis ad omnia decernenda, quae Ri vellent 42, 38, 7; huius generis adhortatione accensis militum -is 44, 2, 1; quae res accendit militi -os 44, 3, 8; -os militum hortando in pugnam accendebat 36, 4. increpante Marcio, quod in muliebres .. se proiecissent fletus potius quam ad tutandos semet ipsos et rpam secum acuerent -os 25, 37, 10; haec .. corpora simul- osque ad bellum acuebant 26, 51, 7; ut .. simul -os (*sc.* militum) acueret et corpora exerceret 35, 35, 9. ille .. favore multorum addito -o evadit 1, 12, 10; ut .. suas res foventibus adderet -os 24, 36, 9; ab eo .. spretum consulis imperium est et circumfusus exercitus .. consuli infestus -os ad non* parendum addebat 41, 10, 9. quid eam vocem -orum non plebi* Rae, sed Volscis .. adlaturam (esse)? 4, 2, 13. cum piaculorum magis conquisitio -os quam corpora morbi adficerent 7, 3, 3; adfectos -os (*sc.* Saguntinorum) recreavit repentina profectio Hannibalis in Oretanos 21, 11, 13; varie -i hominum pro cuiusque ingenio adfecti sunt 26, 8, 1; tota Africa fama mortis Masinissae perlata* varie -os adfecit 29, 32, 10; ita adfecerunt -os (*sc.* Acarnanum Archelaus et Bianor), ut omnia, quae in eos decreta erant, .. tollerent 33, 16, 10; reditus .. legatorum aliter aliorum adfecerat -os 39, 53, 1; haec pronuntiata .. varie adfecerunt -os (*sc.* Macedonum); libertas .. data adrexit* et levatum annuum vectigal 45, 30, 1. reges aequos adhiberent -os ad pacem accipiendam 44, 29, 8. (adhortando *v.* accendo; verso; confirmo.) neque .. dictatura mihi umquam -os fecit, ut ne exilium quidem ademit 6, 7, 5. sacerdotibus creandis -um adiecit 1, 20, 1; adiecit .. -um fatis suis 8, 24, 11; obsidibus .. tradendis -um adiecit 22, 22, 8; Marcius ad consilium* .. audax -um adiecit 25, 37, 17;

Scipio .. novo .. consilio adiecit -um 28, 33, 9; consilio tali -um adiecerunt 35, 38, 2; ad consilium .. inane -o adiecto (*sc.* ab Antiocho) 36, 8, 4; ad rem atrocem -um adiecit 40, 4, 7; — Nicodamus .. -i aliquantum* ad omnia audenda et spei obsessis adiecit 38, 5, 8; aliquantum eam rem .. -orum iis adiecturam (esse) 44, 23, 8. (Latinum) et nobilitatem admiratum gentis (*sc.* Troianorum) virique (*sc.* Aeneae) et -um vel bello vel paci paratum 1, 1, 8. adrecti ad bellandum -i sunt (*sc.* Samnitium) 8, 37, 2; (adrexit* *v.* adficio.) iubet peritos linguae adtendere -um, pastorum sermo agresti an urbano propior esset 10, 4, 9. ad consulatus spem cum adtolleret -os (*sc.* Varro) 22, 26, 3. Tusculanis negotium datum (est), adverterent -os, ne quid novi tumultus Lavicis oreretur 4, 45, 4; censores .. ad mores hominum regendos -um adverterunt castigandaque vitia 24, 18, 2; (48, 4 *et* 45, 5, 2* *v. p. 670, 17—21; cf. etiam* **animadverto.**) regium adscivit nomen (*sc.* Attalus), cuius magnitudini* semper -um aequavit 33, 21, 3. Veiens hostis .. contumeliis saepius quam periculo -os (*sc.* Rorum) agitabat 2, 48, 7; ille maximus terror -os (*sc.* hominum) agitabat, quod .. 3, 20, 8; agitare ac temptare -um (*sc.* Fabii dictatoris) movendo crebro castra populandoque in oculis eius agros sociorum coepit (*sc.* Hannibal) 22, 12, 6; his* curis cogitationibusque .. ab ineunte aetate -um agitaverat 35, 28, 7; ne qua superstitio agitaret -os vestros 39, 16, 10. quam (*sc.* dextram) cum velut alienato ab sensu torreret -o 2, 12, 13; [*v.* E) e) β) $\alpha\alpha$) alienatus;] ut ruerent in hostium tela alienatis a memoria periculi -is 7, 15, 3; illam furiam pestemque omnibus delenimentis -um suum (*sc.* Syphacis) avertisse atque alienasse 30, 13, 12; — alienandis iniuria sociorum -is 3, 72, 2; ea .. conlatio plebis -os a Camillo alienavit 5, 23, 11; ea .. ira alienavit a dictatore militum -os iam ante infensos, quod .. 8, 35, 12; Aetolorum .. alienati ab societate Ra -i sunt 33, 49, 8; nihil aeque alienaturum -os civitatis videbatur 38, 33, 5; hae causae* .. -um Philippi alienaverunt ab Ris 39, 29, 3. haec .. cum indignitate angerent consulis -um 2, 7, 7; haec ipsa indignitas angebat -os (*sc.* plebis) 4, 51, 6. ablatos cum armis -os (*sc.* Ris) 9, 6, 12. Lucumoni .. cum divitiae iam -os facerent, auxit .. Tanaquil 1, 34, 4; augebatur ad impensas regis -us 55, 7; clamor .. et Ris auxit -um et turbavit Volscos 2, 33, 8; qui terrores cum compescere deberent, auxere insuper -os plebis 43, 3; nuntius .. et vincentibus Ris -os auxit et .. perculit Aequos 3, 70, 8; hostis, cuius -os cunctando auximus 6, 23, 8; cum ipsa cunctatio et his -os minuisset et auxisset hosti 7, 23, 10; auxerat id maxime -os (*sc.* hostibus) 8, 38, 9; discrimen summae rerum augebat* -os (*sc.* Samnitibus) 10, 14, 9; -os .. Samnitibus non infelix audacia auxit 33, 7; Ris multitudo sua auxit -um et paucitas illis minuit 21, 50, 4; eo proelio .. Ris aucti et deminuti hostibus -i erant 28, 13, 10; nisi .. velit* .. sua clade iam inflatos excidio coloniae Rae augeri* hostium -os 31, 10, 7; regi .. legati a Pharsalo .. -os auxerunt 36, 10, 9; ea .. res Ris auxit -os 37, 33, 5; omnia eadem utrimque, quae fuerant in priore proelio, erant praeter -os et victoribus ab re secunda auctos et hostibus fractos* 38, 26, 5; quae res Ris auxit -os, Macedonibus attulit terrorem* 44, 35, 1. quae volgata* res per Hispaniam omnium ferme -os ad Ros avertit 23, 27, 9; Capua pertinacius oppugnata ab Ris quam defensa ab se multorum Italiae populorum -os averterat (*sc.* ad Ros) 26, 38, 1; legati Rorum circumiere* sociorum urbes solliciti, ne Aetoli partis alicuius -os ad Antiochum avertissent 35, 31, 1; — (30, 13, 12 *v.* alieno; —) ut nec vobis .. averteretur a certamine -us et hostibus .. terror .. iniceretur 1, 28, 5; vanam imaginem belli ad avertendos ab legis cura plebis -os Capitolium insedisse 3, 16, 5; averterent ab ira parumper ad cognitionem cogitationemque -os 58, 3; interventu Fidenatium .. non aversum (esse) ab intentione lusus* -um (*sc.* regis Veientium) 4, 17, 4; quod -um eius tanta acerbitas patria nihil a pietate avertisset 7, 5, 7; Capua instrumento omnium voluptatium delenitos militum -os avertit a memoria patriae 38, 5; cum viderent aversos a dimicatione militum -os 42, 6; magistratus .. avertunt -os (*sc.* suos) a spe recuperandae arcis 9, 24, 11; aversis auribus -isque (*sc.* armatorum ad caedem Heracliae filiarumque missorum a precibus Heracliae) .. ferrum quosdam expedientes cernebat (*sc.* Heraclia) 24, 26, 10*; accessit et ab* pestilentia commune malum, quod facile utrorumque -os averteret a belli

consiliis 25, 26, 7; ut ab suspicione proditionis averteret omnium -os 30, 5; ne tum quidem . . avertere -um (*sc.* meum) ab assiduo maerore licet* 38, 4; imbellis multitudo . . tantum . . edidit clamorem, ut averteret etiam pugnantium -os 26, 5, 9; cum omnium -os oculosque id certamen avertisset 28, 6, 4; ut a praesenti motu averteret -um eius 30, 15, 11; in unam partem oculos -osque hostium certamen averterat 32, 24, 5; clamores dissoni ad incertos suorum eventus a* praesenti certamine -os pugnantium avertebant 34, 47, 4; avertendos* . . -os (*sc.* hominum) a suspicione talium consiliorum 39, 53, 12. ne quo externo terrore avocarentur -i (*sc.* sui, patrum) ab sanandis domesticis malis 6, 18, 2; quibusdam ad Antiochum multitudinis -os avocantibus 37, 9, 1. capti superstitione -i (*sc.* hominum) 4, 30, 9; (*v.* C) a) β) αα) Scipio;) primum miseratio sui, deinde indignitas atque ex ea ira -os (*sc.* militum Rorum) cepit 5, 45, 6; -um eius cura sacrorum et caerimoniarum cepit 27, 8, 6; qui pavor hic, qui terror, quae repente . . oblivio -os cepit 13, 3. (castigando *v.* verso; sedo. cernerent* *v.* inclino 24, 30, 9;) si quem ad modum oris habitus cernitur oculis, sic et -us intus cerni posset, facile vobis appareret non laeti sed prope amentis malis cordis hunc . . risum esse 30, 44, 6; Gallorum -os, si possent mitigari a feritate insita, temptavi et postquam indomitos atque implacabiles cernebam, tum demum vi atque armis coercendos ratus sum 38, 48, 11 *sq.* (coercendos v. cerno. colligo *v.* conligo.) novus hostis veteri adiunctus commovit -os militis Ri 6, 7, 1. (compescere *v.* augeo 2, 43, 3.) ut -os Aboriginum sibi conciliaret 1, 2, 4; orationem . . ad conciliandos plebis -os compositam 1, 35, 2; ni . . auro . . principum -i concilientur 21, 20, 8; praemissis, qui Gallorum -os . . donis conciliarent 23, 1; tres Campani equites . . inlecti donis . . Hannibalis ad conciliandos popularium* -os 22, 13, 2; id . . ad conciliandos -os Tarentinorum fieri 24, 20, 10; pecunia . . quae nobis* maximo usui ad conciliandos -os barbarorum erit 26, 43, 5; ratus . . conciliandos regum gentiumque -os 28, 17, 4; eam artem illi viro* ad conciliandos -os (*sc.* hominum) esse 18, 8; ipsa facilitate veniae -os eorum in posterum conciliat 32, 14, 6; eam rem magni* momenti* futuram (esse) . . ad conciliandos Larisaeorum -os 36, 9, 15; nec earum tantum civitatium* . . satis habuit* -os* (habu.....mos *V*) sibi conciliare 41, 22, 7; haec legatio magnum ad conciliandos -os civitatium Asiae momentum fuit* 42, 45, 8; ut reliquorum Macedonum -os sibi conciliaret 44, 7, 5. Servilius . . concitatos -os (*sc.* hominum) flecti quam frangi putabat . . tutius . . esse 2, 23, 15; differri non posse adeo concitatos -os (*sc.* militum) 7, 14, 3. edictum . . a dictatore propositum confirmavit -os (*sc.* plebis) 2, 30, 6; ipse . . Veios ad confirmandos militum -os intercurrit 5, 19, 4; nec bene nec male dicta profuerunt ad confirmandos -os (*sc.* Poenorum) 23, 46, 1; interim -i eorum, qui Stratoniceam praesidio obtinebant, confirmati sunt 33, 18, 21; Appius . . Larisam ad confirmandos in reliquum sociorum -os descendit 36, 10, 14; peropportune ad confirmandos Acarnanum -os Cn. Octavius missus 12, 9; maxime confirmatus est -us regis (*sc.* ne cum Antiocho se coniungeret), postquam ad eum C. Livius . . legatus ab Roma venit 37, 25, 13; Perseus . . in contionem processit . ., ut et ipsos Amphipolitanos* et equitum peditumque . . adhortando -os confirmaret 44, 45, 8 *sq.* Alexamenus . . colligit . . -um confusum tantae cogitatione rei, 35, 35, 18; haec tanto* dicta -o . . confudere audientium -os 45, 42, 1. rettulere primo pedem hostes, deinde cum -os conlegissent, . . restituitur pugna 3, 60, 11; ad id quod sua sponte satis conlectum -orum erat, indignitate etiam Ri accendebantur 62, 1; nisi in primo pavore, priusquam colligerentur -i (*sc.* hostium), transacta res esset 10, 41, 13; (35, 35, 18 *v.* confundo;) Pausistratus primo . . turbatus . . deinde vetus miles celeriter collecto -o . . armatos . . ad promunturia . . ducit 37, 11, 7 *sq.*; ut praeter spem stare muros viderunt, collectis rursus -is . . ultro terrorem inferebant 38, 5, 4; primo . . perturbavit ea vox regem . . deinde collecto tandem -o Casandrum . . se missurum dixit 39, 34, 7; dum perculsi milites -os colligerent 42, 60, 3; collectis . . ⟨e⟩ necopinato pavore -is discurrunt 44, 13, 3. peterent, ut . . pristinum -um erga pRum* conservaret (*sc.* Ptolomaeus Aegypti rex) 31, 2, 4. priusquam pignera coniugum ac liberorum caritasque ipsius soli . . -os eorum consociasset 2, 1, 5. (consolando *v.* sedo.) tumultu etiam

sanos consternante -os 8, 27, 9. ea* clade conterritis hostium -is 2, 34, 6; quoniam satis et* suorum* a* pudore maritimae ignominiae restituti -i et hostium conterriti essent 35, 27, 12; qua re irritavit magis quam conterruit -os barbarorum 40, 39, 2. (continuerat v. A) luxurio;) metum continuisse ad eam diem Hispanorum* -os 22, 22, 11; ad sociorum -os continendos in fide 28, 2, 15. ad negotia urbana -um convertit 1, 55, 1; ad crudelem superbamque vim -um convertit 3, 44, 4; non facile erat.. circumsesso dies noctesque muliebribus blauditiis liberare -um et convertere ad publicam a* privata* curam 24, 4, 4; cum . . cos. . . coegisset Siculos . . ad agrum colendum -os convertere 26, 40, 15; omnes reges civitatesque . . converterant -os in curam Macedonici ac Ri belli 42, 29, 1; — tendendo . . duo ad Carthaginienses, Thraso ad societatem Ram certamine . . interdum in se convertebant -um adulescentis* 24, 5, 8; Q. Fabius . . M. Marcellus . . consulatum ineuntes plus solito converterant in se civitatis -os 9, 7; Capuae, in quam omnium sociorum hostiumque conversos videbat -os 26, 5, 2; Scipio dux .. converterat -os (*sc.* hominum in se) 29, 26, 5; ut* ab eo, quod parabat, in alterius rei curam converteret hostium -os* (-us P^1) 30, 4, 11; haec oratio..-os omnium ad respicienda sua* cuiusque* domestica mala convertit 34, 34, 7; ea res . . praecipue convertit oculos -osque (*sc.* hominum in se) 42, 49, 2; inter multas..legationes Attalus .. maxime convertit in se omnium oculos -osque 45, 19, 1. nemo tam famae contemptor est, cuius non debilitari* -us possit 44, 22, 7. qui nihil ante ratus esset minus regium quam sacris dedere -um 1, 31, 6. silentium triste ac tacita maestitia .. defixit omnium -os 29, 3. praeda delenire popularium -os studebat 57, 1; (7, 38, 5 *v.* averto.) (deminuo 28, 13, 10 *v.* augeo. demissiore -o *v.* E) e) *α*) *αα*).) desponderant -os 3, 38, 2; ne desponderent -os 26, 7, 8; triremes Rae . . despondentibus iam -os sociis spem ingentem adtulerant 31, 22, 5. (deterreo 22, 42, 7 *v.* accendo. differo 7, 14, 3 *v.* concito.) distendit ea res Samnitium -os, quod nec ad Luceriam ire .. nec manere .. satis audebant 9, 12, 10. inclinatis semel in concordiam -is novi consules fenebrem quoque rem, quae distinere una* -os* (unanimos *MP*) videbatur, levare aggressi 7, 21, 5. quot casus exercitus victi fuerant, tot in curas distracti* -i eorum erant 22, 7, 10. quibus fors corpora dedisset, darent -os 1, 9, 15; gens . ., cui natura corpora -osque magna magis quam firma dederit 5, 44, 4; sibi non stringere licuisse gladios . . sibi nequiquam -os datos (esse) 9, 5, 10; dant . . -um (*sc.* nobis) ad loquendum libere* ultimae miseriae 29, 17, 11; eadem haec* et* Syphaci -um dederunt in adloquendo victore* 30, 13, 9: non eis -is audiebantur (*sc.* a senatoribus), qui* aut doceri aut flecti possent 42, 48, 3. (indomitus *i. e.* non domitus *v.* cerno; novi.) efferari* militia -os (*sc.* hominum) 1, 19, 2; ita adsuetudine mali efferaverant -os, ut* . . mortuos . . ne efferrent quidem 25, 26, 10. (extulerunt 37, 45, 12 *v.* gero;) is demum vir erit, cuius -um neque prosperae ⟨res⟩ flatu suo efferent nec adversae infringent 45, 8, 7*; (elato -o (*ter*) *v.* E) e) *α*) *αα*). efficere Pr. 5 *v.* flecto.) omnes . . metu magis quam modestia quievere; itaque velut emerso* (merso *Mg*) ab admiratione -o, cum silentio defixi stetissent, repente, postquam cervice caesa fusus est cruor, . . libero conquestu coortae voces sunt 8, 7, 20 *sq.* somnus.. et vinum et epulae . . enervaverunt corpora -osque (*sc.* militum Hannibalis) 23, 18, 12. cum haec exprobrando* hosti Marcellus suorum militum -os erigeret 45, 5; ad* hanc defectionem* erecti sunt et aliarum civitatium -i 24, 37, 1; erectos adventu eius . . Gallorum -os 27, 36, 2; (erecto -o *v.* E) e) *α*) *αα*);) his honoribus mollitus* regis- us erectusque* in spem . . omnis Numidiae potiundae 30, 15, 14; erexerant omnium -os Scipio et Hannibal, velut ad supremum certamen comparati duces 28, 8; quibus mendaciis de rege . . erexerat multorum in Graecia -os 35, 42, 5; erexerat consociatio gentis eius -um regis 40, 5, 10. ni* patribus tribuni cum iure ac maiestate adempta -os etiam eripuerint 4, 2, 14. ut recenti aliqua ira exacerbarentur -i (*sc.* hominum) 2, 35, 8. exasperati -i (*sc.* militum) mox . . leniti sunt 28, 25, 4; ut de mandatis.. agi coeptum est, -i (*sc.* agentium) exasperati sunt 33, 39, 3; saevitia imperii atque indignitate -i (*sc.* Aetolorum) exasperati sunt; 36, 29, 1; hoc praecipue criminum genere exasperari patris* -um 40, 20, 6; exasperavit -os (*sc.* senatorum) ferocia nimia* (*Gr*, ani-

mai *V*, animi *Gryn*) Harpali 42, 14, 3. ut voluntaria conlatio .. excitet ad aemulandum -os primum equestris ordinis, dein reliquae plebis 26, 36, 8; omnia dicta factaque* sunt, quibus excitarentur* -i militum 27, 13, 13. Philopoemen .. ad id (*sc.* ducendum agmen et loca capienda) maxime -um* (*M*, ad id maxime se ς, se ad id maxime *B*, *rell.*) exercuerat 35, 28, 1*. arma expedirent milites -osque ad supremum certamen 30, 32, 1; expedire tela -osque equitibus* iussis* 38, 25, 12. cos...experiendi -os militum causa parumper moratus 2, 25, 3; modo experiri* -um (*sc.* nostrum) et virtutem exercere liceat* 25, 6, 19; experiretur militum suorum -os 27, 13, 8; et suorum et hostium -os est expertus 34, 13, 4. nequaquam .. expletis (expertis *V*) militum -is, qui .. expertes regiae praedae ⟨se⟩* esse indignabantur 45, 34, 7. regis -um explorari placet 37, 7, 10. consulis .. consilia atque -um et .. cetera .. summa omnia cum cura inquirendo exsequebatur 22, 3, 2. Ri exsolutis religione -is .. pugnam integram ediderunt 8, 9, 13. perpetua fortuna utriusque populi et extollere -os et minuere potuit 7, 8, 4. cum .. ira .. exulceratos ignominia stimularet -os (*sc.* Rorum) 9, 14, 9. (facio 1, 34, 4 *v.* augeo; 3, 62, 3* *v.* habeo b); 6, 7, 5 *v.* adimo;) quod plurimum -orum fecit, dictator .. dictus (est) Q. Servilius 4, 46, 10; is iuvenis ut* primum* .. pecunia .. -os ad spem liberalioris fortunae fecit* .. 22, 26, 1; tantum -orum fecerat prospere .. res* gesta* (*sc.* peditibus Ris) 28, 13; -os eis regios regias coniuges fecisse 24, 25, 6; ea (*sc.* arma et vires urbis) visa inspectaque satis -orum fecere (*sc.* Q. Naevio praefecto) 40, 10. gens nata instaurandis .. bellis (*sc.* Hispani) .. brevi replevit exercitum -osque ad temptandum de integro certamen fecit (*sc.* duci Carthaginiensi) 42, 6; missum a Metaponto praesidium Ris fecit -um, ut nocte .. opera hostium invaderent 25, 11, 10; cum priorum audacia dubiis etiam -um faceret 23, 17; nec urbem .. tutam habebant, quae ferociores iis -os faceret 28, 22, 3; cum consuli duplicatae vires, Poeno recens victoria -os* faceret* (*HVRFL*, -o esset *P*) 29, 36, 7; -os ei (*sc.* Philippo) faciebat praeter ferociam insitam foedus ictum cum Antiocho 31, 14, 5; sin bello lacessitis, mihi (*sc.* Philippo) quoque -os* (-o est *B*) facere et regnum et Macedonum nomen .. sentietis 18, 4; cum .. Philippo Abydenorum clades ad Rum bellum -os fecisset § 9; cunctatio hostium -os faciebat (*sc.* Gallis) 34, 46, 6; simul indignitas rei, [ac*] simul contemptus -os Lacedaemoniis ad coeundum fecit 35, 36, 7; sexaginta duo* milia peditum, plus duodecim milia equitum -os .. ad spem certaminis faciebant (*sc.* Antiocho) 37, 37, 9; cum ea res -os fecit* (*sc.* Pisidis), tum agri fecunditas et .. 38, 15, 9; unum esse Macedoniae regnum .. quod .. antiquos -os regibus suis videatur* posse facere 42, 50, 7; — cum praeter arma et -os armorum memores nihil vobis fortuna reliqui fecerit 7, 35, 8. non tulit populus .. ipsius parem in omni periculo -um 1, 26, 12. cunctis civium sociorumque -is in se firmatis 21, 5, 5; accessit etiam fortuita res ad -os eorum firmandos 32, 17, 16. omnis expers curae, quae scribentis -um etsi non flectere a vero, sollicitum tamen efficere possit* Pr. 5; (2, 23, 15 *v.* concito;) sacerdotes .. nihilo magis quam legatos flexisse -um (*sc.* Coriolani) 2, 39, 12; ut, quodcunque superesset urbis, id pignus ad flectendos hostium -os haberent 5, 42, 2; paventes ad omnia -os oraque et oculos flectebant § 4; nihil tamen tot .. obruti malis flexerunt -os, quin .. collem .. virtute defenderent § 7; nec flexuros (*sc.* hostes) ad deditionem -os 43, 1; quod neque timor neque spes flexisset eorum -os (*sc.* ad defectionem) 28, 8, 12; (42, 48, 3 *v.* doceo;) nec cuiusquam ad deditionem flectebatur -us 42, 65, 11. (frangi 2, 23, 15 *v.* concito;) exilio sibi (*sc.* Marcio) inritatos, non fractos -os esse 2, 39, 11; fractis -is Appius, vitae metuens, in domum se propinquam .. recipit 3, 49, 5; cum levibus proeliis Aequorum -os fregisset 4, 49, 9; conspectum tam triste supplicium fregit -os Campanorum 26, 12, 19; ut familiaris paene orbitas ac solitudo frangit -um (*sc.* meum, Scipionis), ita publica .. fortuna .. desperare de summa rerum prohibet (*sc.* -um *an* me?) 41, 9; nec Boi detrectassent pugnam, ni fama, Insubres victos, adlata -os fregisset 32, 31, 2; fractis .. Insubrum Boiorumque -is 33, 43, 4; fractis iam -is (*sc.* Aetolorum) 36, 24, 10; Heraclea capta fregit .. -os Aetolorum 27, 1; qua expeditione fractis -is (*sc.* Aetolorum) 31, 11; (38, 26, 5 *v.* augeo;) occasionem esse .. frangendi finitimorum spes -osque 43, 18, 2; non ita fracti -i civitatis erant, ut .. 45, 25, 12; fractis -is partium* 31, 8. terni iuvenes

magnorum exercituum -os gerentes concurrunt 1, 25, 3; ut . . -um inter Fidenatem Ramque rem ancipitem gessisti, ita iam corpus passim distrahendum dabis 28, 9; nec unus in te ego hos -os gessi, longus post me ordo est idem petentium decus (*sc.* tui interficiendi) 2, 12, 10; [3, 62, 3* *v.* habeo b);] trepidam civitatem . . dictator . . increpuit, quod -os ex tam levibus momentis fortunae suspensos gererent 4, 32, 1 *sq.*; eosdem et Ros et hostes esse . . eosdem -os, easdem corporis vires, eadem arma gerere § 3; adversus externos tantum -orum geritis, ut imperare illis aequum censeatis 6, 18, 11; si . . populus . . adeo infractos gereret -os, ut se ipse . . potestatis alienae faceret 7, 31, 6; pugna indicio fuit, quos gesserint -os (*sc.* Ri et Samnites) 33, 7; cum . . mixtum gaudio et metu -um gereret (*sc.* cos.) 32, 11, 5; quaestor . . iam pro futuris mox opibus -os gerebat 33, 46, 4; Ri ex iis, quae in deum immortalium potestate erant, ea habemus, quae di dederunt; -os qui nostrae mentis sunt, eosdem in omni fortuna gessimus gerimusque, neque eos secundae res extulerunt nec adversae minuerunt 37, 45, 11 *sq.*; Graeci suam fortunam, vestros (*sc.* Rorum) -os gerunt* 54, 24; Aetolorum causas . . ⟨non minus⟩ hostilibus actas -is, ⟨quam⟩* quos* intestino gesserant bello 42, 5, 10.

habeo: a) obsidem . . se (*sc.* Ros) -um eius (*sc.* Demetrii) h a b e r e, etsi corpus patri reddiderit 39, 47, 10; cuius (*sc.* Demetrii) . . corpus nobis reddiderunt Ri, -um ipsi habent 40, 5, 12; — b) *i. q. audacia, 'Mut':* turpe esse contra cives plus -i habuisse (*sc.* milites Ros) quam contra hostes 3, 61, 3; id consilii -ique habiturus sum, quod vos mihi* feceritis* *(Crév. et Mg;* quod vos, milites, geritis *vg)* 62, 3*; coss. . . qui . . nequaquam tantum virium . . ad eam rem . . vindicandam, quantum . . -i haberent 4, 13, 11; duces Ri plus inter se irarum quam adversus hostes -i habuerunt 5, 8, 4; suos quemque eorum (*sc.* Rorum et Samnitium *v. adnot. G)* -os habiturum 9, 7, 5 (*cf. infra* c) 22, 59, 19); ne alibi quam in armis -um haberent 10, 20, 16; Samnites . . satis -i habuerunt ad prohibendos urbis aditu hostes 43, 5; ad tutanda fortiter castra -um habuerunt 22, 60, 22; multitudo ea quid -orum quidve* spei habeat, scire velim 23, 12, 17; corpora tantum atque arma eadem sunt. an, si* eosdem -os habuissetis, terga vestra vidisset hostis? 27, 13, 6 *sq.* *(cf. infra* c) 5, 11, 14 *et* 21, 43, 2); natura insitum quibusdam esse, ut* magis peccari nolint, quam satis -i ad vindicanda* peccata habeant 29, 21, 11; parum duces in retinendis iis . . aut -i aut virium habuisse videbantur 30, 21, 1; censeo . . . explorandum, quid quaeque (*sc.* civitas) -i, quid virium habeat 34, 34, 5; nec virium nec -i satis ad obsidionem tolerandam habebant 36, 33, 4; omnia . . habere Macedonas, -um [hos]* habendum esse, quem habuerint maiores eorum 42, 52, 14; — c) *i. q. animi habitus, 'Sinnesart, Stimmung':* donec consularem -um incipias habere, legatus his* legionibus praeeris 3, 29, 2; illos repeterent -os Quirites, quos recenti clade accepta habuissent 5, 11, 14; cum praeter -os feroces nihil ex antiqua fortuna haberent (*sc.* Aequi) 10, 9, 7; (18, 10 *v.* E) e) α) αα) inliberali;) si, quem -um in alienae sortis exemplo paulo ante habuistis, eundem mox in aestimanda fortuna vestra habueritis, vicimus, milites 21, 43, 2; suum quisque -um ⟨habet*⟩ . ., scio in discrimine esse vitam . . magis me famae periculum movet 22, 59, 19 (*cf. supra* b) 9, 7, 5); (33, 12, 9* *v.* g);) cos. . .: et ego, inquit, -um istum habui, Nasica, quem tu nunc habes; et quem ego nunc habeo, tu habebis 44, 36, 12; — d) consolans . . filiam . . bonum -um habere iussit 6, 34, 10; ceteris bonum -um habere iussis 7, 41, 3; uti bonum -um haberet 8, 32, 1; bonum ut -um haberent 24, 31, 1; universos bonum -um habere iussit 26, 49, 7; bonum -um habere et bene sperare iubentes (*sc.* tyrannum) 34, 37, 4; iubentium bonum -um habere regem 42, 53, 1; bonum -um habere iussus 44, 31, 14; bonum -um habe 45, 8, 5; — e) -os obstrictos, pigneratos, perspectos habere *v.* obstringo, pignero, perspicio; — f) se . . nec suorum -os nec hostium in potestate habuisse 26, 3, 4; — g) adversus victos mitissimum quemque -um maxumum (*aut* -i maximi) haberi *(Mg.* -um maximum habere *codd.*, maximum quemque -um mitissimum habere *Seyffert)* 33, 12, 9*.

(hortando 44, 36, 4 *v.* accendo.) vates nec is, qui aperta religione . . -os (*sc.* hominum) errore imbueret, sed occultorum . . antistes sacrorum 39, 8, 4. privati pro decemviris neque -is ad imperium inhibendum imminutis neque ad speciem honoris insignibus prodeunt 3, 38, 1; ira magis

accensa adverso proelio barbaris est quam imminuti -i 28, 33, 7; nihil ea res -um militaris viri et multos experti casus imminuit 35, 26, 10. parva momenta in spem metumque impellere -os (*sc.* hominum) 27, 45, 5. impleverat ea res superstitionum* -os pronique et ad* nuntianda et* ad* credenda* prodigia erant (*sc.* -i *an* homines?) 29, 14, 2. †implicaverint -os vestros 40, 46, 6. cupido incessit -os iuvenum sciscitandi, ad quem eorum regnum Rum esset venturum 1, 56, 10; primum admiratio, deinde haud dubius timor incessit -os (*sc.* militum) 7, 39, 4; tacita cura -um incessit* (*sc.* Hannibalis) 22, 12, 5; primo terror pavorque, dein* maestitia -os (*sc.* Carthaginiensium) incessit 29, 3, 9. (incitabat 6, 18, 5 *v.* accendo;) per haec incitatis -is (*sc.* militum) 26, 25, 15; haec ad incitandum -um tyranni dicebantur 35, 12, 9. eunt inclinatis .. ad credendum -is 1, 51, 7; (3, 2, 12 *v.* E) e) α) αα) inclinatior; 7, 21, 5 *v.* distineo;) in hanc sententiam maxime cos. ipse inclinavit -os (*sc.* senatorum) 8, 21, 8; si consensum exercitus .. videat (*sc.* dictator) .., inclinaturum ad clementiorem sententiam -um 31, 8; id unum pignus inclinatos ad* Ram* societatem omnium Hispaniae populorum -os morabatur* 22, 22, 5; ad defectionem inclinatos -os (*sc.* militum) 24, 30, 9; inclinatis ad omnem suspicionem -is (*sc.* militum) 31, 6; urbs .. recepta inclinatura .. -os (*sc.* hominum) videbatur ad veteris imperii respectum 26, 1, 4; inclinatis .. ad defectionem -is (*sc.* Hispanorum) 28, 15, 16; haec -um inclinant, ut .. credam 29, 33, 10; inclinatis omnium ad pacem -is 30, 43, 1; inclinatis omnium -is ad Ros 31, 32, 1; ab Delio, qui travecti eo fuerant, promissis regis, cum desiderium quoque patriae facilius ad credendum inclinaret -os, revocati (sunt) 45, 8; studia .. quae in hanc aut in* illam partem -os vestros inclinarunt 32, 20, 5; ad primum terrorem ratus inclinari -os (*sc.* Leucadiorum) posse 33, 17, 3; (*v.* A) sum f) inclinatior;) regem impelli ad consilia belli, ad quae iam sua sponte -um inclinasset 40, 5, 6; haud dubium cuiquam esse coeperat, ad quem regis -o ita inclinato hereditas regni pertineret 21, 10; (*v.* A) sum f) inclinati.) ad haec cum inflammarentur -i (*sc.* Volscorum et Aequorum) 4, 56, 7. his opinionibus inflato -o (*sc.* Manlii) 6, 11, 6; (31, 10, 7 *v.* augeo;) aliquid etiam inflabat -os (*sc.* Antiochi) classis Rhodia .. absumpta 37, 26, 4; hic* eventus .. eorum, qui partis Rorum fuerant*, inflavit* ad intolerabilem superbiam -os 45, 31, 3. (infractus 2, 59, 4 *v.* A) saevio; 7, 31, 6 *v.* gero;) non .. ita infregit -os eorum, ut absisterent imperio 38, 16, 14; (45, 8, 7 *v.* effero.) additae voluptates religioni vini et epularum, quo plurium -i inlicerentur 39, 8, 5. belli Fidenatis contagione inritati (sunt) Veientium -i et consanguinitate 1, 15, 1; multarum circa civitatium inritatis -is 17, 4; (2, 39, 11 *v.* frango; 46, 1 *v.* G) in;) apparebat inritatis* -is* plebem ad suos studia inclinaturam 4, 25, 14; inritatis utriusque partis -is 54, 8; apud hostes tanta modestia est, ut .. non negata auxilia ab Etruscis inritaverint -os 5, 6, 12; omnium potius his criminationibus quam ipsius iuvenis inritatus est -us 7, 5, 1; inritatis militum -is subdere ignem 8, 32, 16; magis inritati sunt ad iustum certamen -i (*sc.* Rorum et hostium) quam ad discrimen summa rerum adducta 10, 27, 7; hinc (*sc.* apud Poenos) spes, hinc (*sc.* apud Saguntinos) desperatio -os inritat 21, 8, 8; ne ceterorum etiam feroces -i inritarentur 23, 5; eo die commisso modico* certamine atque inritatis -is in urbem Ri, Poeni in castra receperunt sese 23, 44, 5; non .. desunt .. qui avidos atque intemperantes suppliciorum* -os (*sc.* multitudinis) ad sanguinem et caedes inritent 24, 25, 9; huius atrocitas poenae duarum .. civitatium -os inritavit 25, 8, 1; illo* .. die inritatis tantum ad certamen -is castra Ri posuerunt 27, 18, 4; opportune inritandis ad bellum -is (*sc.* Rorum) .. Atheniensium .. legatio venit 31, 5, 5; inritaverat .. recenti facto multorum potentium -os 33, 45, 8; has notas inritati eius -i collegit senatus 39, 47, 7; (40, 39, 2 *v.* conterreo;) inritatis in posterum diem -is (*sc.* militum utriusque partis) 44, 4, 4; ultima necessitas .. -os militum Rorum simul desperatione .. simul indignitate inritavit 10, 10; postero die inritatis certamine (*sc.* prioris diei) -is (*sc.* militum utriusque partis) etiam acrius concursum est 35, 21; ne -i (*sc.* Gallorum) ex disceptatione inritarentur 45, 34, 12; Pompeium morbum excusasse ferunt, ne, cum interesset deditioni, -os Numantinorum inritaret Fr. 14. suopte .. ingenio temperatum -um (*sc.* Numae) virtutibus fuisse opinor magis instructumque non tam peregrinis

artibus quam disciplina .. Sabinorum 1, 18, 4. ad illa mihi pro se quisque acriter intendat -um, quae vita, qui mores fuerint Pr. 9; [1, 25, 2* v. E) e) β) αα) intendor;] tantus fuit ardor -orum* *(del. Douiatius)*, adeo intentus pugnae -us* *(del. Mg)* (*sc.* militum), ut .. motum* terrae .. nemo pugnantium senserit 22, 5, 8; in hanc dimicationem .. omnes reges gentesque -os intenderant 23, 33, 1; 10 in quod adeo intenti omnium non -i solum fuere*, sed etiam oculi auresque .. ut nemo ab* tergo senserit* captam urbem 26, 46, 4; ut nullius nec -i (us *Wsbg v. adnot. 6*) nec oculi spectaculo intenti essent 33, 32, 10. nec corpora modo adfecta tabo, sed -os quoque multiplex religio .. invasit 4, 30, 9. ibi praedonum magis quam hostium -i inventi (sunt) 7, 28, 3. (inveteratum *v.* A) sum f).) cum omnium circa finitimorum 20 societate ac foederibus iunxisset -os 1, 19, 4; id .. profuit ad ... iungendos patribus plebis -os 2, 1, 11; externus timor .. quamvis suspectos infensosque inter se iungebat -os 39, 7. cum .. plures consilium senis quam -um adulescentis* ferocem laudarent 28, 43, 1. ab adsiduis laboribus itinerum pugnarumque laxaverat -um* (*sc.* Philippus) 32, 5, 2. (leniti sunt *v.* exaspero.) nec tamen ludorum .. initium .. aut religione -os aut 30 corpora morbis levavit 7, 3, 1; haec procurata .. levaverant religione -os 21, 62, 11. amotus .. abdicatione dictaturae terror et linguam et -os liberaverat hominum 6, 16, 8; (24, 4, 4 *v.* converto. mergo* *v.* emergo.) iuniores .. auxere iras in plebem, non minuerunt -os (*sc.* suos) 3, 14, 3; (6, 38, 9 *v.* accendo; 7, 8, 4 *v.* extollo; 7, 23, 10 *et* 21, 50, 4 *v.* augeo;) ne et suorum -os minueret detractando certamen et hostium 40 spem augeret 37, 39, 6; (37, 45, 12 *v.* gero.) anceps .. spes et* metus miscebant -os (*sc.* militum) 30, 32, 5; (32, 11, 5 *v.* gero;) nolite nomen tantum existimare mixtum* esse Gallograecorum, multo ante et corpora et -i mixti ac vitiati* (*M*, mutati *B*) sunt 38, 46, 1. iam admodum mitigati -i raptis erant 1, 10, 1; (38, 48, 11 *v.* cerno.) [moderari *v.* D) a) moderor;] (moderatus *v.* C) b) α) gloria.) haud parvum 50 momentum ad -um eius moliendum* (movendum *ed. Goelleriana*) adventus Hannibalis fecit 33, 49, 7. hac comitate Marcelli ferocis iuvenis -us .. est mollitus 23, 16, 1; fractis* partis alterius viribus, alterius

mollitis -is 35, 1; (30, 15, 14 *v.* erigo.) (morabatur* 22, 22, 5 *v.* inclino.) movet feroci iuveni -um comploratio sororis in victoria sua 1, 26, 3; ut invictus ille odio plebeio -us (*sc.* Appii) interdum moveretur 2, 58, 8; movet ferocem -um iuvenis seu ira seu .. pudor seu .. vis fati 8, 7, 8; motis semel in religionem* -is (*sc.* hominum) 21, 62, 1; (33, 49, 7* *v.* molior;) quo maxime credebant moveri multitudinis -os, 10 35, 32, 4. [mutaverant *v.* A) muto;] adventus Rorum mutaverat utriusque partis -os 6, 33, 10; cum .. mors tyranni duces magis impigros dedisset Syracusanis quam causam aut -os mutasset 24, 21, 1; relata tyranni foeda scelera .. adeo mutavere -os, ut insepultum iacere* corpus .. regis paterentur § 3; mutatis .. ad misericordiam -is (*sc.* multitudinis) 26, 14; [38, 46, 1* *v.* misceo;] exules .. Thebas iam mutatis -is (*sc.* multi- 20 tudinis) revocati 42, 43, 8; magis .. verba legatorum benigne sunt audita quam momentum ad mutandos -os (*sc.* Rhodiorum) habuerunt 46, 5; eum .. mutato .. cum fortuna -o Ris se, adversus quos venerat, iunxisse 43, 22, 5. nosse se spiritus eius, nosse -um 35, 18, 6; suorum -os indomitos ac mutabiles noverant 38, 9, 1. quae (*sc.* oppida) nondum -os nudaverant*, .. consurrectura 33, 21, 8; ad Aetolos legatum .. 30 misit (*sc.* de auxilio), . . ut nudaret -os 34, 24, 7. obc. *v.* occ.! obf. *v.* off.! obp. *v.* opp.! obruit -um (*sc.* Q. Fulvii Flacci pontificis) simul luctus metusque 42, 28, 12. restitere* .. obstinatis -is 2, 65, 5; adversus quae omnia obstinato -o Appius .. in tribunal escendit 3, 47, 4; turba seniorum .. adventum hostium obstinato ad mortem -o expectabat 5, 41, 1; quibus -i in spe ultima obstinati ad decertandum fuerant 6, 40 3, 9; obstinatis -is (*sc.* populi) triste iudicium .. factum (est) 20, 11; Lucano populo .. ita obstinatos -os esse, ut omnia ferre ac pati tolerabilius ducant, quam ut .. nomen Rum violent 10, 11, 12. ut religione obstrictos haberent multitudinis -os 6, 1, 10. occaecat -os (*sc.* hominum) fortuna 5, 37, 1; mors Scipionis falso credita occaecabat -os (*sc.* militum) 28, 24, 15; nec, quid agerent, ira et pavore occaecatis -is cernebant 38, 50 21, 7; spes* cupiditati* admota .. occaecavit -um (*sc.* Claudii) 43, 10, 3. -i (*sc.* multitudinis) aliquid agendo occupati erant 1, 21, 1; maiore cura occupatis -is (*sc.* ho-

minum) 3, 40, 11; inter .. occupatos -os (*sc.* plebis) maiorum rerum curis comitiis tribunorum plebis numerus expleri nequiit* 5, 10, 10; pavor fugaque occupaverat -os (*sc.* Rorum) et tanta omnium* oblivio, ut.. 38, 5; pars occupatis maiore aegritudine -is levem .. ducere recentem .. iacturam 22, 8, 2; occupatus certamine est -us (*sc.* Mancini) 15, 6; omnium -os oculosque occupaverat certamen 48, 4; occupati -i (*sc.* senatorum) praesenti laetitia nihil, quo vanius fieret gaudium suum, auribus admittebant 23, 13, 6; aliud certamen occupaverat -os (*sc.* hominum) 26, 2, 7; si .. non rpa -um nostrum (*sc.* Scipionis) occupasset 50, 5; cum pedestres acies* occupassent praesenti certamine oculos -osque (-usque *P*) (*sc.* hostium) 27, 1, 8; beneficiis Scipionis occupatos omnium -os .. esse 20, 5; cum spectaculo .. occupati -i hominum* (*B*, omnium *rell.*) essent 34, 44, 6. offendit ea res populorum Etruriae -os 5, 1, 3; eo facto .. magnae partis principum offenderat -os 33, 46, 7. terrorem, quo civium -os domi oppresserat 1, 51, 1. (paratus *v.* admiror;) Romae .. nihildum ad id bellum praeter -os parabant 35, 20, 1; parate -os dextrasque* 35, 16; in haec tanta praemia dignos parate -os 36, 17, 16. (pasceretur *v.* A) pascor.) non mediocri cura Scipionis -um pepulit 30, 14, 1. percunctatus -os eorum 5, 32, 8. perdomandos feroces* -os* esse (*sc.* Aetolorum) 37, 49, 5. erat .. apparatus sacri, qui perfundere religione -um (*sc.* hominum) posset 10, 38, 8. haud dubius rex, seu patrum seu plebis -os periclitaretur 1, 42, 3. si popularium -os satis perspectos haberet* 38, 1, 4. nobilium adulescentium -os pertemptant 2, 3, 6; pertemptatis* (temptatis *P*) .. aliarum coloniarum -is 27, 10, 2. [ad perturbandos -os* (*M falso pro* ordines) 35, 5, 8*]; cum .., quorum propinqui extra urbem interclusi ab hostibus erant, velut obsidibus datis pigneratos haberent -os 24, 1, 7. (placato (placatiore) -o *v.* E) e) α) αα).) positis ferocibus -is pacem sibi ab Ris .. petierunt 8, 1, 8. numquam fore in praeoccupatis beneficio -is (*sc.* populi) vero crimini locum 6, 20, 10; illorum -os, dum exspectatione stupent, seu poena seu beneficio praeoccupari oportet 8, 13, 17; praeoccupatos iam ante ab Hannibale Gallorum -os esse 21, 20, 8; apud praeoccupatos Locrensium clade -os (*sc.* populi) nullum misericordiae locum habuerunt 29, 22, 7; -us (*sc.* Pausistrati) errore et spe vana praeoccupatus 37, 11, 4; praeoccupatas auris -osque principum Romae criminibus Philippi invenerunt* 38, 10, 3; praeoccupatis non auribus magis quam -is (*sc.* senatorum) ab Eumene 42, 14, 2. praeparatis -is repentino pavore perculsos adorti 3, 8, 9; litteras .. ad principes factionis Barcinae praemittit, ut praepararent suorum -os, ne quid pars altera gratificari pRo* posset 21, 9, 4; ad hoc .. praeparans -os (*sc.* hominum) 26, 19, 5; proelium celerius acriusque commissum (est), quam si .. praeparatis -is concurrissent 33, 37, 7; Ap. Claudius .. ad id quod futurum erat .. praeparatis suorum -is .. 34, 28, 10; praeparandos sibi ad id popularium -os 61, 1; praeparatis ad certamen -is suorum 44, 4, 1; hostes .. praeparaverant* (reparaverant *V*) -os, (*sc.* suos ad pugnam) 38, 10*. coss. .. duces .. insatiabilis supplicii futuros fuisse, ni respectus equitum sescentorum, qui Luceriae obsides tenerentur, praepedisset* -os 9, 14, 14. Fabius .. ab illis* invictum -um praestat 22, 15, 1; -um in* vos* fidelem ac bonum praestitit 37, 53, 9. (prohibeo *v.* frango 26, 41, 9.) mollia corpora, molles .. -os (*sc.* Gallograecorum) sol, pulvis, sitis .. prosternunt 38, 17, 7. recipit extemplo -um pedestris acies 2, 20, 11; respirandi superior locus spatium dedit (*sc.* Fabiis) recipiendique a pavore tanto -um 50, 10; meliorem .. militem recepto pristino -o in futura proelia id certamen fecit 51, 3; priusquam ⟨a⟩* tanto pavore reciperent -os 21, 5, 16; ut tandem agitando sese movere ac recipere* -os (*sc.* coeperunt, qui frigore obtorpuerant) 58, 10; Perseus tandem ⟨a⟩* pavore eo, quo* attonitus fuerat, recepto -o.. 44, 10, 1. pravis (*sc.* consiliis) reconciliare popularium -os coepit 1, 27, 1; ut alio munere sibi reconciliaret civium -os 2, 41, 8; multis civilibus certaminibus infensos plebis -os illa pugna sibi reconciliare statuunt 45, 16; nec immemor .. reconciliandi -os plebis saucios milites curandos dividit patribus 47, 12; ut eo reconcilient Etruriae -os 5, 5, 10; reconciliari eo dono plebis -os 20, 8; ut medendis corporibus -i multo prius militum imperatori* reconciliarentur 8, 36, 7; cum hiemem totam reconciliandis barbarorum -is partim donis, partim remissione obsidum captivorumque absumpsisset 27, 17, 1; vultu ac sermone in omnes pla-

cato facile reconciliatis militum -is 28, 32, 1.
(recreavit *v.* adficio;) Ris . . ab ultuma*
desperatione recreatus est -us 42, 66, 1.
conspectu ducis refectus militum est -us
9, 27, 13; quia Gallis ad temptanda ea (*sc.*
castra) defuit spes, refecti sunt militum -i
21, 25, 10; restitutos ac refectos militibus
-os (esse) 53, 2; ea una expeditione . . re-
fectis suorum -is 33, 19, 5; dum . . ⟨a⟩*
tanto terrore -os militum reficeret 36, 7;
praetores . . omne id tempus . . reficiendis
ab terrore adversae pugnae militum -is con-
sumpserunt 39, 30, 7; hic dies et Ris refecit
-os et Persea perculit 42, 67, 1. (relin-
quere *v.* solvo.) ab religione -os remi-
serunt 5, 25, 11; Galli . . a contentione
pugnae remiserant -os 5, 41, 4; ea spes re-
misit a certamine -os (*sc.* Fregellanorum) 9,
12, 7; rege . . per dies festos licentius quam
inter belli tempora remittente -um 27, 31, 1;
ceteri . . data . . quiete . . simul -os corpora-
que remiserant 32, 5, 1; numquam . . remisit
-um a colligendis . . viribus 39, 24, 1. liber-
tatis desiderium remordet -os (*sc.* nostros,
Latinorum) 8, 4, 3. quies . . renovavit
corpora -osque (*sc.* militum Hispanorum) ad
omnia de integro patienda 21, 21, 8. [repa-
raverat* *v.* praeparo.] (repeterent *v*
habeo c).) quo -us militum multitudine
territus restitueretur 9, 37, 7; (21, 53, 2
v. reficio;) restituit . . his -os et illis minuit
audaciam parva una res 25, 18, 3; (35, 27
12 *v.* conterreo.) ad retinendos in fide -os
eorum 25, 40, 6. (revocavit *v.* A) pro-
labor.) praetor . . militum -os nunc conso-
lando nunc* castigando sedavit 26, 21, 17.
Galli cum ad id dubios servassent -os 21,
52, 6; ex vetere fortuna nihil praeter -os
servant 31, 14, 6; bellicosiores ea tempestate
erant (*sc.* Gallograeci) Gallicos adhuc . . ser-
vantes -os 37, 8, 4. sollicitatis ad de-
fectionem -is (*sc.* Etruscorum) 1, 30, 7; neu
in tantis mutuis beneficiis in vicem -i solli-
citarentur 2, 15, 2; sollicitati* . . sunt dul-
cedine agrariae legis -i plebis 42, 6; solli-
citant plebis -os (*sc.* tribuni) 5, 2, 2;
circumitam ab Ris eam (*sc.* Hispaniam) le-
gatis ad sollicitandos principum -os 21, 22, 1;
ne mora atque otium -os (*sc.* militum) solli-
citaret 24, 1; iubet principum -os ad de-
fectionem sollicitari 45, 3; quos Poenus . .
ad sollicitandos popularium -os dimisit*
48, 2; minime committendum esse . . ut solli-
citarentur criminibus dubiis sociorum fide-
lium -i 26, 15, 4; sollicitando -os hominum
turbare statum civitatis 34, 61, 6; tempta-
turus*, si quorum -i sollicitari ad defectionem
a tyranno possent 35, 29, 10; Antiochus . .
sollicitabat civitatium -os mittendis legatis
36, 5, 1; ne nuntios admitteremus regum,
per quos aliquorum ex nobis -i sollicitarentur
41, 23, 7; speculari, num sollicitati -i so-
ciorum ab rege Perseo essent 42, 19, 8; ad
occupatas iam aures sollicitatumque iam
-um (*sc.* Attali) cum venisset 45, 19, 9; ne
cuius metu sollicitaret -os (-o *V*) sociorum
28, 6. cum . . ille . . in* spem* pacis so-
lutis -is Gallos aggressus sit 6, 11, 5; se*
libera* arma relinquere (*sc.* eis), solutos*
-os* (solutusenimos *P*) 28, 34, 9; solutis re-
ligione -is (*sc.* Rorum) 36, 1, 4. ira et cu-
piditate recuperandae arcis stimulante -os
in adversum Ri subiere 1, 12, 1; cum aetas
viresque tum avita quoque gloria -um (*sc.*
Tulli Hostilii) stimulabat 22, 2; uxore Tullia
inquietum -um (*sc.* Tarquinii) stimulante
46, 2; haec ira indignatioque ferocem -um
(*sc.* Appii) ad vexandum saevo imperio
exercitum stimulabat 2, 58, 6; (9, 14, 9
v. exulcero; 21, 44, 4 *v.* accendo;) quantam.
vim ad stimulandos -os (*sc.* militum) ira habe-
ret 33, 37, 8; stimulabat -um (*sc.* Philippi) et
alter filius haud dubie* et sua et aliorum
opinione rex . . et destituta senectus 40,
54, 3; haec . . ad militum -os stimulandos*
aliquem aculeum habent 45, 37, 11. dul-
cedo agrariae legis . . subibat -os (*sc.* po-
puli) 2, 42, 1; subibat cogitatio -um (*sc.*
populi), quonam modo tolerabilis futura
Etruria fuisset, si . . 10, 45, 3; multa secum
. . volventi subiit -um impetus . . Romam
petendi 26, 7, 3; cogitatio -um (*sc.* con-
sulis) subiit* . . indignum esse . . 36, 20, 3;
ut haud paulo plurium maleficiorum gentis
quam beneficiorum memoria subiret -os pa-
trum 37, 49, 3; subit -um (*sc.* hominum)
timor, ne . . 39, 16, 7; spes -um (*sc.* meum.
Philippi) subibat deflagrare iras vestras 40,
8, 9; subit . . cogitatio -um* (-i *V*, -os *dub.*
Mg) (*sc.* hominum) . . quam incertus for-
tunae eventus . . sit 42, 49, 4; perpetrata . .
caede* subiit* extemplo -um (*sc.* Persei) in
se . . receptam labem 45, 5, 11. obnoxios
submiserant -os (*sc.* suos) non infimi solum
sed principes etiam plebis 6, 34, 3; ne
ad . . calamitates -os submitterent 23, 25,
multitudinis ex incertissimo sumentis -os
6, 23, 3. (suspensus 4, 32, 2 *v.* gero; 5

39, 6 *v.* teneo; 23, 22, 8 *v.* G) inter; 34, 27, 10 *v.* E) a). suspectus 2, 39, 7 *v.* iungo; 25, 23, 5 *v.* A) verto.) ⟨neque⟩* aut corpora -is aut -os spe sustinebant 22, 2, 6; haec res aliquamdiu -os pugnantium sustinuit 38, 6, 6. Numitori .. tetigerat -um memoria nepotum 1, 5, 6; *cf.* intactus C) a) *β*) vir. (temperatus *v.* instruo.) hic .. sensim temptantium -os (*sc.* hominum) sermo per totam civitatem est datus 2, 2, 4; -os vestros illi temptabunt semper, vires non experientur 4, 5, 4; (22, 12, 6 *v.* agito;) Hannibal .. cum .. Neapolitanorum -os partim spe partim* metu nequiquam temptasset 23, 14, 5; transfugas .. conloquiis suae partis temptare hominum -os iussit 25, 23, 4; temptatis .. per secreta conloquia principum -is 26, 24, 1; [27, 10, 2* *v.* pertempto;] occulte temptando -um .. perpulit eum ad proditionem 27, 15, 11; misit ad portas, qui ex propinquo alloquio -os (*sc.* oppidanorum) temptarent 28, 3, 4; missis, qui temptarent oppidanorum -os 31, 45, 3; Argivorum .. civitas .. Philocli prodita est temptatis prius -is plebis 32, 25, 1; Pyrrhus non virorum modo, sed etiam mulierum -os donis temptavit 34, 4, 6; legatos .. circa reges mittendos (esse), qui .. temptarent -os eorum 35, 12, 5; ut cum Hannibale .. saepe congrederetur, ut -um eius temptaret 14, 2 *sq.;* Villium ad Demetriadem praemisit ad temptandos -os (*sc.* Magnetum) 39, 4; temptatis per colloquia -is (*sc.* Abydenorum) 37, 9, 11; missis .. qui per colloquia principum et magistratuum temptarent -os 17, 4; mittendos .. qui principum magistratuumque -os temptarent 32, 1; privatim .. P. Scipionis temptare -um est conatus 36, 1; ad temptandum eius -um C. Helvium* .. praemittit 38, 14, 4; (24, 3 *v.* A) abhorreo; 48, 11 *v.* cerno;) Perseus .. non destitit -um consulis* temptare 42, 62, 14; missis, qui temptarent nunc praefectorum praesidii, nunc oppidanorum -os 43, 18, 6. omne inde tempus suspensos .. tenuit -os (*sc.* Rorum) 5, 39, 6; stupor omnium -os ac velut torpor quidam insolitus membra tenet 9, 2, 10; [33, 3, 12* *v.* terreo;] metu et acerbitate poenarum tenebat -os (*sc.* Lacedaemoniorum) 34, 27, 3; non copiis modo, sed etiam auctoritate opus erat ad tenendos* (tuendos *codd.*) sociorum -os 35, 23, 5. clamor .. novus accidens .. Samnitium terruit -os 8, 39, 4; (9, 37, 7 *v.* restituo;) signa clamorque .. terruere Samnitium -os 10, 14, 18; terruit -os hominum ignis in aede Vestae extinctus 28, 11, 6; ea* quae* tum maxime -os (*sc.* militum) terrebant* (tenebant *Iacobs.*), quibusque ⟨erigi *add. ed. Romana 1616 in marg.*, adduci *add. Wb*⟩ ad aliquam spem poterant 33, 3, 12*. Philippum .. timentem .. nunc sociorum nunc etiam popularium -os 32, 5, 3.

tollo a) -um (*sc.* meum): Latini .. sustulerant -os (*sc.* suos) 1, 32, 3; per discordias civiles externos tollere -os 3, 65, 6; sustulere illi* (*sc.* Aequi et Volsci) -os (patrum ac plebis certamina .. sustulere illis -os *coni. Clericus*) 67, 6; Claudios Cassios .. sustulisse -os, quo nefas fuerit 4, 15, 5; Etrusci sustulere -os 10, 11, 2; ut .. qui obsidebantur Syracusis -os sustulerint 24, 35, 6; sustulerant .. -os Aetoli 28, 5, 4; nec dubium est, quin omnis Hispania sublatura -os fuerit, ni .. 35, 1, 3; ob haec Aetolos sustulisse -os 37, 48, 4. — b) -um alicui *vel* alicuius: 3, 67, 6* *v.* a); dictator laudibus legati militumque .. audientibus laudes meritas tollit -os 7, 7, 3; — Magoni desperatis in Hispania rebus, in quarum spem seditio primum militaris, deinde defectio Indibilis -os eius sustulerant, paranti traicere in Africam 28, 36, 1.

Sextius Liciniusque .. artifices .. tractandi -os plebis 6, 36, 10. Massilia inter Gallos sita* traxit aliquantum ab accolis* -orum 38, 17, 12. [tuendos* 35, 23, 5 *v.* teneo.] cos. .. vulnere accepto .. et suorum -os turbavit et ferociores hostes fecit 3, 5, 7. variabant secundae adversaeque res non fortunam magis quam -os hominum 25, 1, 6. patrum .. -os certamen regni ac cupido versabat 1, 17, 1; Tarquinius .. orare, miscere precibus minas, versare in omnes partes muliebrem -um (*sc.* Lucretiae) 58, 3; varie militum versat -os castigando adhortandoque 21, 30, 1; invidia dictatoris favorque magistri equitum -os (*sc.* plebis) versabat 22, 25, 17; Casca, cui simul metus pudorque -um versabat 25, 3, 17. versis -is (*sc.* hominum) iam ad publicam curam 3, 8, 2; ab rapinis et caedibus -o (*sc.* Ap. Claudii) ad libidinem verso 57, 3; vertit -os (*sc.* militum) repente pudor 7, 17, 4; ad pacem omnium -i versi sunt 30, 36, 11; omnium -is in bellum Macedonicum versis 31, 10, 1; (32, 15, 2 *v.* A) vertor. videbat 26, 5, 2 *v.* converto;) cor-

pora, ora, vestitum, habitum civium agnosco; facta*, dicta, consilia, -os hostium video 28, 27, 4; (38, 24, 3 v. A) abhorreo.) victis superstitione -is (sc. hominum) ludi .. scaenici .. instituti dicuntur 7, 2, 3; cui cum ob -um egregie victum legati gratias agerent 9, 38, 14; nullo labore aut corpus fatigari aut -us (sc. Hannibalis) vinci poterat 21, 4, 5; vinci -os (sc. hominum), ubi alia* (CM, arma Gr, tela Ltb) vincantur 12, 6; ubi semel victis taedio -is procubuissent 22, 2, 7; victos tandem illos* Martios -os Ris 12, 4; vince -um (sc. tuum)! 30, 14, 11; eius demum -um in perpetuum vinci, cui confessio expressa sit se .. iusto ac pio esse bello* superatum 42, 47, 8; (cf. -us invictus 5es v. adnot. 2.) ea potio corpus a* cruciatu, -um a contumeliis, oculos, auris a videndis audiendisque omnibus acerbis indignisque .. vindicabit 26, 13, 18. (vitiati* sunt 38, 46, † v. misceo.) quibus saepe tacitis cogitationibus volutavi* -um 9, 17, 2. virorum hoc -os vulnerare posset; quid muliercularum censetis? 34, 7, 7. *Verbum in codicibus omissum varie suppletur:* 33, 3, 12 v. terreo. cum vinum -os* ⟨incendisset *add. Mg*, mersisset *add. Seyffert*, mosset *vel* commosset *add. Hz*⟩ .. corruptelae .. omnis generis fieri coeptae (sunt) 39, 8, 6.

C) gen. *NB!* animi *i. q.* animo (-is) *v.* F)! a) *gen. qualitatis.* α) *cum* esse, [haberi,] videri: magni* -i* .. esse *v.* E) e) α) αα) magnis -is. hoc spe concipere audacis -i fuisse 33, 33, 8. — vicit .. pars, quae .. videri potuit maioris -i quam consilii 8, 29, 5. multo sibi maestiores et abiectoris* (abiectiores *MP*) -i visos (sc. esse Ros) 9, 6, 11.* [-i maximi haberi *v.* B) habeo g).] Epirotarum legatio erat minime in partem ullam liberi aut simplicis -i 36, 5, 3. asperi .. -i et linguae acerbae ... fuit (sc. Cato), sed invicti a* cupiditatibus -i, rigidae innocentiae .. in patientia laboris periculique* ferrei prope corporis -ique 39, 40, 10 *sq.* neque enim omnes tam firmi et constantis* -i contra adversum rumorem esse possunt* ⟨quam⟩ Q. Fabius fuit 44, 22, 10. — β) *cum nominibus:* αα) *hominum:* Damocles erat Argivus*, adulescens maioris -i quam consilii 34, 25, 7. recentis -i alter (sc. cos.) .. nullam dilationem patiebatur 21, 52, 2. pro transfuga verberandus necandusque videri (sc. Dasius Altinius) ancipitis -i communis hostis 24, 45, 2. iuvenis ardentis -i 1, 46, 2; L. Marcius .. impiger iuvenis -ique et ingenii aliquanto quam pro fortuna in qua erat natus maioris 25, 37, 2. imperio inhibendo acriter in paucos praeferocis -i 3, 38, 7. Scipio .. et ipse capti quadam superstitione -i 26, 19, 4. fervidi -i vir 2, 52, 7; vir haud intacti religione -i 5, 15, 6; Phileas Tarentinus .. vir inquieti -i et minime otium .. patientis 25, 7, 11; donis regis imminere credebant invicti ab ea cupiditate -i virum 33, 11, 7. — ββ) *rerum:* capit consilium rudis quidem atque agrestis -i, sed* .. pietate laudabile 7, 5, 2.

b) *ceteri genetivi:* α) *cum veris substantivis:* Romulus aegritudinem -i dissimulans 1, 9, 6. hanc modestiam aequitatemque et altitudinem -i ubi nunc in uno inveneris, quae tum populi universi fuit? 4, 6, 12. Galli .. sine ira, sine ardore -orum ingressi .. urbem 5, 41, 4; vultum hostis (sc. Rorum) ardore* -i* micantem* (ardorem -i indicantem *Fügner JB* 1890, 208) 6, 13, 2; utrimque aequis viribus, eodem ardore -orum gerebatur* res 8, 9, 3; (22, 5, 8* *v.* B) intendo 26, 18, 10 *v.* impetus.) Popillius pro cetera asperitate -i virga .. circumscripsit regem 45, 12, 5. augurio -orum suorum laetabantur 1, 5. idem certamen -orum adversus Appium habiturum exercitum Rum, quod adversus Fabium consulem habuisset 2, 59, 1; magno certamine -orum rem actam (esse sc. a certantibus) 4, 56, 9; nihil neque apud duces neque apud milites remittitur a summo certamine -i 6, 24, 10; ubi illa certamina -orum, Achaei, sunt, quibus in conviviis .. vix manibus temperatis? 32, 20, 3; Polyxenidas .. cum audisset .. Pausistratum .. quaedam contemptim in se .. dixisse, praecipuo certamine -i* (unum *Gr.*) adversus eum sumpto nihil aliud .. agitabat -o, quam ut verba magnifica eius rebus confutaret 37, 10, 2; haud minore certamine -orum, quam cum ferro et acie dimicarunt, res acta (est) apud Ros (sc. a. Carthaginiensibus et Masinissa) 40, 17, 3. quam concitationem -orum (sc. civitatis) fregit adventus exercitus etiam iratis miserabilis 9, 7, 10; ne quid .. ex concitatione -orum (sc. Campanorum) inconsulti certaminis oreretur 23, 7, 8. brevis altercatio (sc. matronarum) .. ex iracundia muliebri in contentionem -orum exarsit 10, 23, 4. quas (sc. artes) multas ad -orum

corporumque cultum nobis eruditissima omnium gens invexit 39, 8, 3. hostem (*sc.* Gallograecos)..timendum et feritate -orum et robore corporum 38, 49, 4. cum manente ferocia -i negaret lege foederis id cogi posse 23, 10, 6; cos.*, qua ferocia -i usus erat in Liguribus, eandem ad non parendum senatui habuit 42, 9, 1; [*v.* B) exaspero.] ab eadem fiducia -i, cum quaestores pecuniam ex aerario contra legem promere non auderent, poposcisse clavīs (*sc.* P. Scipionem) 38, 55, 13. in ea fluctuatione -orum opprimi incautos posse 9, 25, 6. gratorum certe nobis -orum gloriam dies hic dederit 22, 29, 11; moderati -i gloriam eo die adeptus cos. 26, 26, 9. qua* gravitate -i criminantes se .. inimicos tulerat, eadem et populi in se saevientis* īniuriam* tulit 22, 26, 6. ubi .. dimicarent, is habitus -orum non inter eiusdem modo condicionis homines erat, sed etiam inter spectantes vulgo, ut non vincentium magis quam bene morientium fortuna laudaretur 21, 42, 4; cum haec consilia atque hic habitus -orum esset in* castris 22, 43, 5; Romae neuter -i (*sc.* hominum) habitus satis dici enarrarique* potest 27, 50, 3; haud dispar habitus -orum Carthaginiensibus erat 30, 28, 10; erat .. non admodum simplex habitus inter Achaeos -orum: terrebat Nabis .., horrebant Ra arma 32, 19, 6; nec ignarus huius habitus -orum (*sc.* Graecorum) Quinctius .. fatebatur .. 34, 49, 1; qui* habitus -orum audientibus ea patribus fuerit 44, 14, 13. pugnatum .. est .. in conspectu parentum coniugumque ac liberorum, quae magna etiam absentibus hortamenta -i .. militem accendebant* 7, 11, 6. haec apud victos magis impetu -orum .. quam ex consilio ipsorum aut imperio cuiusquam agebantur 22, 50, 12; dilapsi (sunt) omnes, quo* quemque* .. fortuitus -i impetus tulit 23, 15, 5; post rem actam (*sc.* postquam P. Scipioni adulescenti imperium esse in Hispania iusserunt) ut iam resederat impetus -orum ardorque, silentium subito ortum (est) et tacita cogitatio, quidnam egissent 26, 18, 10. in Siciliam quoque eadem inclinatio -orum pervenit (*sc.* ad deficiendum ab Ris) 23, 30, 10; cum haec inclinatio -orum plebis ad sustinendam inopiam aerari fieret 24, 18, 13; secutae (sunt) et ceterae res hanc inclinationem -orum (*sc.* Syracusanorum) ad libertatem 23, 4; fortuita inclinatio -orum, quae Hispaniam omnem averterat ad Rum a Punico imperio, traxit eum 27, 17, 2; urbes regionis eius idem faciebant (*sc.* tradebant se) adiuvante inclinationem* -orum clementia .. praetoris Ri 44, 31, 1. [indicia 9, 7, 3* *v.* G) ex.] indole -i .. ferocior erat (*sc.* Tullus) 1, 23, 10; non mihi paterni -i indoles in consilio dando deesset 9, 4, 9; horum in quolibet .. indoles eadem quae in Alexandro erat -i ingeniique 17, 10; Hasdrubal .. gener ob .. indolem .. -i adscitus (*sc.* ab Hamilcare) 21, 2, 4; multo maiorem indolem in eo -i ingeniique esse, quam in ullo gentis eius umquam* fuisset 29, 31, 2. inritatio .. -orum ea prima fuit, postea iustum bellum .. factum (est) 31, 14, 10. hanc levitatem ac iactationem -i neque mirabantur in iuvene furioso neque arguebant 24, 6, 9. quorum (*sc.* liberorum consulis) nemo Caesoni cedebat magnitudine -i 3, 19, 3; laudabant . magnitudinem* -i, quod .. minoris invidiam suam .. quam utilitatem rpae fecisset 24, 9, 11; sensere* etiam barbari magnitudinem -i (*sc.* Scipionis) 27, 19, 6; parvum instar eorum, quae spe ac magnitudine -i concepisset, receptas Hispanias ducebat (*sc.* Scipio) 28, 17, 2; magnitudo -i et satietas gloriae placabilem eum maxime faciebat 37, 34, 3; haec .. ingentem magnitudinem -i (*sc.* Scipionis) moderantis* ad* civilem* habitum honoribus significarent 38, 57, 1. qua moderatione -i .. sibi gloriam ingentem peperit 6, 25, 6. si quem a proposito spes mollitiave -i flexisset 28, 22, 11. suo quemque iudicio .. res probare aut improbare debere, non .. alieni* momentis -i circumagi 39, 5, 3. confusam eam ex recenti morsu -i 6, 34, 8. nec minorem motum -orum Romae tam atrox res facit quam Collatiae fecerat 1, 59, 7; non minore motu -orum Sicci caedis memoria renovata, quam quem* nova fama de virgine .. ad libidinem petita accenderat* 3, 51, 7; magno motu -orum, cum .. suamet plebi iam nimia libertas videretur, in carcerem est coniectus (*sc.* Ap. Claudius) 57, 6. ut tot uno tempore motibus -i turbati trepidarent 21, 16, 2. ne invidiae et ingrati -i adversus clarissimum quemque civem opinionem habeat (*sc.* pRus) 45, 38, 6 clamor .. sublatus ab Ris dissonus, impar .. prodidit pavorem -orum 4, 37, 9. adsuetudine .. succedendi muros et pertinacia -i subierunt primi 27, 18, 13. ipse vale-

tudinem excusans, patre* -i quoque eius haud mirabilem perturbationem* causante* 23, 8, 7. ea ipsa remissio -i (*sc.* regis) suspicionem dempsit novare* eum quicquam* velle* 37, 7, 12. ni extraordinariae cohortes pari corporum -orumque robore se obiecissent 7, 7, 9; Alexandro .. cessisset videlicet .. Papirius Cursor illo corporis robore, illo -i 9, 17, 12 *sq.;* ab eodem robore -i neque controverso auspicio revocari a proelio potuit et .. 10, 42, 7; nec Numida Hispano eques par fuit nec iaculator Maurus caetrato, velocitate pari, robore -i viriumque aliquantum praestanti 23, 26, 11; dilapsa* esse robora corporum -orumque (*sc.* militum) 45, 3; Rum Poenumque .. pari robore -orum armorumque concursuros 28, 14, 5; ne pari quidem numero Indicis Africi (*sc.* elephanti) resistunt, sive quia magnitudine .. sive robore -orum vincuntur* 37, 39, 13. ex mei -i sententia, ut ego rpam pRi non deseram 22, 53, 10; ita iusiurandum adigebant: ex tui -i sententia, tu .. in provinciam Macedoniam redibis? 43, 15, 8. nobis quoniam prima -i ingeniique negata sors est, secundam ac mediam teneamus 22, 29, 9. illud eximium consilii -ique (*sc.* Postumii dictatoris) specimen .. quod .. 4, 27, 10; cum .. iuvenis specimen -i prae se ferret 28, 35, 12; gloriam candem .. habetis, quam si servantis antiquum specimen -orum Gallos vicissetis 38, 17, 20. ut .. deos testes ingrati ac perfidi -i Magnetum invocaret 35, 31, 13. rupes utrimque ita abscisae sunt, ut despici vix sine vertigine quadam simul oculorum -ique possit* 44, 6, 8. vires corporis adfectae .., vigor -i (*sc.* mei) obtusus (est) 5, 18, 4; fuit vir .. non -i solum vigore, sed etiam corporis viribus excellens 9, 16, 12; nec corporis nec -i vigorem remanere eundem (*sc.* in se, Q. Fabio) 10, 13, 6; ferocior Decius et aetate et vigore -i 28, 6; tantum hae peregrinae voluptates ad exstinguendum vigorem -orum possunt 38, 17, 18. Minucio neque fortuna nec vis -i eadem in gerendo negotio fuit 3, 26, 3; (7, 12, 11 *v.* E) b) α);) in corpore .. affecto (*sc.* Herennii Pontii) vigebat vis -i consiliique 9, 3, 5; in consule ea vis -i atque ingenii fuit, ut omnia .. per se adiret 34, 18, 3; in hoc viro tanta vis -i ingeniique fuit, ut, quocunque loco natus esset, fortunam sibi ipse facturus fuisse* videretur 39, 40, 4.

non .. viri tantum, sed feminae puerique super* -i corporisque vires adsunt 28, 19, 13.

β) *cum neutris pronominum adiectivorumque et cum adverbiis:* aliquantum 38, 5, 8 *et* 44, 23, 8 *v.* B) adicio; 38, 17, 12 *v.* B) traho. id 3, 62, 3 *v.* B) habeo b). illud 28, 43, 8 *v.* A) sum b) α). minus 2, 12, 9 *v.* A) sum a) β); 6, 8, 10 *v.* A) sum d); 37, 12, 9 *v.* A) sum a) α). parum 1, 47, 5 *v.* A) sum a) β); 30, 21, 1 *v.* B) habeo b); 30, 30, 14 *v.* A) sum b) β). plurimum 4, 6, 10 *v.* B) facio. plus 1, 27, 2 *et* 5 *et* 10, 41, 12 *et* 23, 17, 5 *et* 28, 44, 2 *v.* A) sum b) α); 3, 61, 3 *et* 5, 8, 4 *v.* B) habeo b); 5, 9, 5 *v.* A) sum d); 10, 35, 4 *v.* A) sum c); 45, 31, 10 *v.* A) sum b) β). quantum 4, 13, 11 *v.* B) habeo b). quid 4, 2, 13 *v.* B) adfero; 23, 12, 7 *et* 34, 34, 5 *v.* B) habeo b); 27, 18, 2 *et* 20, 4 *v.* A) sum b) α). quod *v.* id. satis 3, 62, 1 *v.* B) conligo; 3, 62, 4 *v.* A) sum a) α); 4, 54, 5 *et* 10, 32, 8 *v.* A) sum b) β); 10, 43, 5 *et* 29, 21, 11 *et* 36, 33, 4 *v.* B) habeo b); 22, 52, 4 *v.* A) sum b) α); 23, 26, 8 *et* 32, 12, 5 *v.* A) sum a) β); 24, 40, 10 *v.* B) facio. tantum 6, 18, 11 *v.* B) gero; 22, 28, 13 *v.* B) facio; 38, 52, 7 *v.* A) decresco.

γ) *c. adi.:* ignarus .. -i Scipionis .. auri pondus ingens <est>* pollicitus 37, 36, 2. cum Etrusci pleni -orum .. in aciem processissent 4, 32, 10; Manlius .. plenior .. -orum irarumque quam antea fuerat 6, 18, 3; in altero .. pectus -orum iraeque tacitae plenum (erat) 7, 10, 8; quocumque circumtuli oculos, plena omnia video -orum ac roboris 21, 44, 1.

δ) *c. verbo:* hunc eximium florem iuventutis eo etiam, quod ut duplex acciperent stipendium decreverant, spei -orumque implevere 7, 7, 5.

D) dat.: a) *cum verbis:* maximo cuique id accidere -o certum habeo, ut se .. cum omnis aevi claris viris compararent* 28, 43, 6. tempus .. leniturum iras sanitatemque -is (*sc.* militum) adlaturum (esse) 2, 45, 2. accesserunt, quae cumularent religiones -is (*sc.* hominum) 42, 20, 5. decessit -is (*sc.* militum) pavor 23, 26, 8. ut .. regni .. vires etiam minus barbaro* atque impotenti -o (*sc.* quam Syphacis) spiritus possent facere 30, 11, 3; vox consulis tantum ardoris -is (*sc.* hominum) fecit, ut legatos .. cura magistratuum magis .. quam ius gentium .. tegeret 8, 6, 7; (24, 5, 13 *v.* b) credibilis. fidentem *v.* E) c);)

minus .. in dies patris -o fidebat 40, 20, 5. (imbiberant *v.* E) e) β) αα).) imperare -o (impetrare ab -o *R. Schneider JB 1885, 129*) nequivi*, quin, priusquam perirem, cur periturus essem, scirem 34, 31, 2. ni* unius amici prudens monitio* velut frenos* -o* (-is *V*) eius gestienti secundis rebus imposuisset 45, 19, 7* *v. adnot.* 6. Flamini .. casus Claudique .. clades religionem* -o* (-os *P*) (*sc.* Varronis) incussit 22, 42, 9. unum est, de quo .. nos queri religio infixa -is* (*HVRFL*, -os *P*) cogat 29, 18, 1. tanta mutatio -is (*sc.* hominum) est iniecta 5, 27, 10; tantus pavor -is hominum est iniectus 27, 9, 14. Appius .. insita superbia -o .. quam asperrime poterat, ius .. dicere 2, 27, 1; pacem .. petunt; cuius impetratae ab insita -is levitate .. paenituit 49, 12; Ros praeter insitam industriam -is fortuna etiam cunctari prohibebat 23, 14, 1; quod .. neque manere in ea (*sc.* pace) prae* insita* -is perfidia potuissent 30, 32, 7. responsa haruspicum insidenti iam -o (*sc.* utriusque consulis) tacitae religioni congruerunt 8, 6, 12; metu .., qui tacitus insidebat -is, liberavit eos 28, 26, 7; omen .. laetum insidebat -is (*sc.* Rorum) 45, 1, 4. fraudis .. insinuaverat suspicio -is (*sc.* hominum) 40, 37, 4. contendant et -is et corporibus suis virilem patientiam inesse 5, 6, 5. quo .. tempore .. vix ita compos mei essem, ut aliqua solacia invenire aegro -o possem 25, 38, 3. tum mos erat .. moderari -o* (*Mg*, *num* -is? *Hz*, -os *V*) in secundis 42, 62, 11. obc. *v.* occ. obf. *v.* off. aptissimum ⟨ad⟩* tempus fuerat .., delenimentum -is (*sc.* plebis) Bolani agri divisionem obici 4, 51, 5; utraque simul obiecta res oculis -isque immobiles parumper eos defixit 21, 33, 3; Marcellum aliae atque aliae obiectae -o religiones* tenebant 27, 25, 7; religionibus quibusdam -o (*sc.* Persei) obiectis 41, 22, 5. nec his nec illis periculum suum, publicum imperium servitiumque obversatur -o 1, 25, 3; Caudinae cladis memoria non -is (*sc.* exercitus (?) *v. adnot.* 6) modo; sed prope oculis obversabatur 35, 11, 3. quidquid deorum oculis, quidquid -o occurrit, precantur 2, 49, 7; occurrebat -is, quantos exercitus .. tuerentur 23, 48, 6; ea cum universa occurrerent -o (*sc.* Marcelli) 25, 24, 14. (oblata *v.* b) terribilis;) species .. oblata oculis -isque vestris 25, 38, 9. tanta offusa oculis -oque (*sc.* Coriolani) religione 2, 40, 3. ita persuasum est -is (*sc.* civium), cum gente Tarquinia regnum hinc abiturum 2, 7. plebs .. patienda in obsidione multa gravia indignaque proponere -o 23, 14, 7; cum tuas vires tum vim fortunae Martemque belli communem propone* -o (*sc.* tuo, Scipionis) 30, 30, 20; angustiae minore certamine, quam quod -is proposuerant, superatae (sunt) 31, 40, 1; hoc ita proponere vos -is oportet *sq. acc. c. inf.* 34, 34, 2; victoriam se haud dubiam* proponere -o adfirmabat 35, 18, 3; illud proponere vos -o vestro debetis *sq. acc. c. inf.* 36, 17, 13. ut .. requiem -o meo quaererem 9, 17, 1. is risus stimulos parvis mobili rebus -o muliebri (*sc.* Fabiae minoris) subdidit 6, 34, 7. rudis in militari homine lingua non subpetebat libertati -oque 2, 56, 8. substituerat (*sc.* Masinissa) -o speciem .. corporis (*sc.* Scipionis) amplam ac magnificam 28, 35, 5. suberat .. quaedam suspicio -is (*sc.* Insubrium) labare fidem sociorum 32, 30, 9. non crediderit factum an tantum -o roboris fuerit, nec traditur certum nec .. 2, 8, 8; [esset* 29, 36, 7 *v.* B) facio;] (sum *c. adi. v.* b).) hinc robore corporibus -isque (*sc.* suis, Romuli et Remi) sumpto 1, 4, 9. vix temperavere -is, quin extemplo impetum facerent 5, 45, 7.

b) *cum adi.*: fuit .. acceptissimus militum -is 1, 15, 8. maxime -o tyranni credibile indicium Thraso nominatus fecit 24, 5, 13. non -o solum patrio gratum munus, sed corpori quoque salubre gaudium fuit 37, 37, 7. Volscorum -is nihil terribilius erat, quam ipsius Camilli forte oblata species 6, 8, 5.

E) abl.: a) *abl. absolutus.* iam sua sponte aegris -is legati ab regibus superveniunt 2, 3, 5. muliebris dolor, quo est maestior imbecillo -o, eo miserabilia magis querentibus subicit 3, 48, 8. cum .. Latinos ex diutina pace nova defectio recentibus etiam -is ferociores .. faceret 6, 33, 2. plenis irae atque indignitatis militum -is eruptio est facta 7, 7, 2. defecisset .. ulterior Hispania, ni P. Cornelius .. dubiis sociorum -is in tempore advenisset 24, 41, 2. urbem relinquere tam suspensis et incertis omnium -is metuens 34, 27, 10. plenis religionum -is prodigia insuper nuntiata (sunt) 41, 16, 6. *Ceteros locos, qui huc referri possunt, invenies s.* E) e) α), *aut,*

ubi ad -o (-is) *accedit participium, velut* praesagientibus -is, obstinatis -is *s.* A) *et* B).

b) *abl. qualitatis: α) cum subst.:* hostem . . iis* corporibus -isque, quorum omnis in impetu vis esset, parva eadem languesceret mora 7, 12, 11. — *β) cum esse:* iubet bono -o esse (*sc.* populum) 1, 41, 5; ubi quem suorum . . vidissent, . . bono -o esse* iuberent 25, 9, 17; bono -o esse regem ut iuberet 33, 11, 4; bono -o esse iubere eam cos. 39, 13, 7; iussis omnibus ⟨bono -o esse⟩ Fr. 20.* inimicitias . . futuras, quoad eo -o esse (*sc.* Campanos) erga pRum sciret 26, 27, 11. adeo magno -o civitas fuit, ut consuli ex tanta clade . . redeunti . . gratiae actae (sint), quod de rpa non desperasset 22, 61, 14. ut scirent, quali -o pRus, qualique* Antiochus erga civitates Graeciae essent 34, 59, 4. vellem equidem vobis placere, Quirites, sed multo malo vos salvos esse, qualicunque erga me -o futuri estis 3, 68, 9.

c) *abl. instrumenti. Locos, quos hic desideres (velut* -o accipio, aequo, capio *etc.) invenies s.* e). — T.* Manlium* fidentem et -o et viribus 24, 8, 4; (40, 20, 5 *v.* D) a).) fretus his -is coalescentium in dies magis duorum populorum 1, 2, 5; tu fretus armis* -isque* (*sc.* militum) . . invade mediam aciem 6, 29, 2; dictator . ., ut qui magis -is (*sc.* exercitus) quam viribus fretus ad certamen descenderat 7, 14, 6; horridum militem esse debere . . ferro et -is fretum 9, 40, 4. Pythagoras . . ad cetera -o officioque ducis fungebatur 34, 39, 9. Damarata uxor, filia Hieronis, inflata adhuc regiis* -is ac muliebri spiritu 24, 22, 8. corpora Ris . . torpebant; restitissent tamen -is, si cum pedite solum foret pugnatum 21, 55, 8; obsessi . . -is magis quam viribus resistebant 42, 63, 3; (*cf.* B) obstino.) hic rem Ram iniquo loco . . -o atque audacia sustinebat 1, 12, 2; ⟨neque⟩ aut corpora -is aut -os spe sustinebant 22, 2, 6. Philippus magis regio -o est usus 31, 16, 1.

d) -o . . opus est *v.* A) abhorreo.

e) *ceteri ablativi: α) acc. adi. vel genet. (plerumque est abl. modi). αα) acc. adi. (adi. locum habet ante* -o (-is), *praeter* 33, 18, 14 -is . . paribus.): omnia imperia milites . . haudquaquam abiecto -o exequebantur* 25, 37, 7. eam sententiam haud aequioribus* -is . . patres audierunt 23, 22, 6; minus aequis -is auditus est Scipio (*sc.* a senatoribus) 28, 45, 1; — ut . . aequiore hinc -o discedam 3, 48, 4; — quo id aequiore -o de plebe multitudo ferret 5, 39, 13; id Ri . . aequo satis, Poenus periniquo -o ferebat 21, 52, 4; hanc multam ita aequo -o feretis, si reputabitis . . 24, 16, 13; vos ne dici quidem omnia aequo -o fertis* 28, 29, 5; — cuius ⟨in⟩* imaginis titulo consulatus censuraque et triumphus aequo -o legetur, si auguratum aut pontificatum adieceritis, non sustinebunt legentium oculi? 10, 7, 11; — ut . . hoc gentes humanae patiantur aequo -o Pr. 7; aequo -o patiatur (*sc.* miles) se ab domo . . diutius abesse 5, 4, 6; interrogat milites, satin aequo -o paterentur . . se victores pelli a portis urbis 10, 41, 13; ut modicas iniurias non aequo modo -o* (-i *P*) pati, sed prope lubenti possent 29, 8, 6; cos. minime aequo -o comparationem militum . . fieri patiebatur 32, 18, 1; si spem libertatis differri non satis aequo -o paterentur 33, 38, 7; — victi nos aequiore -o quiescimus quam vos victores 3, 67, 10; — non ea regum aemulatio, ut aequo -o Persea tantas apisci opes . . Eumenes visurus fuerit 44, 25, 2; — in certamine . . amicitiae vestrae* . . minime* aequo -o vinci possum 37, 53, 7. — (alienato *v.* B) alieno; *v.* E) e) *β) αα)* alienatus.) [alienis *v.* F) captus.] (ardentibus *v.* A) ardeo.) cum bellum communi -o gessissent 28, 9, 9; ut Veios communi -o consilioque omnes Etruriae populi ex obsidione eriperent 5, 17, 6; ut coniunctis exercitibus communi -o consilioque rem gerrent 22, 3, 8; communi -o consilioque gerebant* bellum 22, 3; ut . . communi -o* (*VRFL*, mo *P*[1], *del. P*[1]) consilioque administrarent rpam 27, 35, 9; communi -o consilioque se et collegam res gessisse 33, 22, 3; bellum . . communi -o consilioque Ri et Graeci gesserunt 34, 22, 7; praetores . . communi -o consilioque parati* rem gerere* 39, 30, 1. [compote *v. β) αα)* effusus.] viros . . tam concordibus iunctos -is 6, 6, 18. (conlecto *v.* B) conligo.) Zeuxippus . . constanti -o . . in contionem progressus 33, 28, 7. nihilo demissiore -o . . causa ipse pro se dicta . . damnatur 4, 44, 10. proelium commissum (est) . . longe disparibus -is 10, 41, 1. (elato 26, 19, 1 *v.* magno;) responsa . . legationibus . . dare coepit ita elato ab ingenti virtutium suarum fiducia -o, ut nullum ferox verbum excideret 26, 19, 14; dissimulans,

aegritudinem elato -o disseruit 28, 8, 2. laeto et erecto -o ad caedem Ilergetum ire (*sc.* se, Scipionem) 32, 4. isdem istis ferocibus -is egredimini extra portam Esquilinam 3, 68, 2. inconditam Thurinorum turbam nec satis fido -o, unde pugnabat, stantem 25, 15, 13. se .. subiturum eam tempestatem forti -o 4, 44, 9; orationem Virri* plures cum adsensu audierunt, quam forti -o id, quod probabant, exsequi potuerunt 26, 14, 1; si pervicacius causam belli quaeri videat, forti* -o defensurum se 42, 14, 4. (fractis 3, 49, 5 *v.* B) frango.) quae munera quando tandem satis grato -o aestimaturos (esse *sc.* plebeios)? 6, 39, 10; grato -o ea cura accepta est (*sc.* a militibus) 8, 36, 7; adeo eam rem acceptam gratis -is ferunt, ut Maximi cognomen .. pareret 9, 46, 15. his utrimque -is ad Aliam ventum est 6, 29, 1. (hostilibus 42, 5, 10 *v.* B) gero.) ab alia violentia eius eodem se -o suum corpus vindicaturum, quo vindicaverit filiae 3, 50, 9; (*v,* ferocibus;) bellum .. quibus acciperent -is, isdem (*M* iisdem *C*) se gesturos 21, 18, 14; ut eodem -o moenia tutarentur, quo pro se pugnantem Rum exercitum vidissent 23, 49, 7; suadeo .. eodem -o, quo* si* stantibus vobis in acie .. deligendi duo imperatores essent, .. hodie quoque coss. creetis 24, 8, 18; Galli plerique milites .. isdem -is* (-as *P*), quibus priores*, eodemque eventu pugnavere 42, 7; corpora curate, ut integri vigentesque eodem -o in castra hostium inrumpatis, quo vestra tutati estis 25, 38, 22; nequaquam* eodem -o se ire .. ad vindicandum id scelus, quo civilem errorem nuper sanaverit 28, 32, 3; (38, 50, 12* *v.* G) ab;) ut, quo -o, qua fide adiuvissent* Ros .. Antiochi bello, eodem adversus Persea iuvarent 42, 37, 7. (imbecillo *v.* E) a).) Boeotorum* gentem incertis ad eam diem -is fluctuantem 33, 1, 1; Celtiberi parumper incertis -is fluctuati sunt 40, 32, 3. inclinato *v.* B) inclino. nihilo inclinatioribus ad pacem -is ferox multitudo increpare duces, quod .. 3, 2, 12. concurrunt infensis -is 9, 32, 7. infestis -is concurrerunt 2, 6, 9; non tibi, quamvis infesto -o et minaci perveneras, ingredienti fines ira cecidit? 40, 7; pugnatum (est) infestissimis -is, 10, 31, 6; multo infestioribus -is cum eis quam cum Carthaginiensibus bellum gerendum esse 28, 19, 6; cum armato hoste infestis -is concurri debere 33, 12, 9; prima percontatio fuit, qua subactus iniuria contra pRum bellum tam infesto -o suscepisset* 45, 8, 1. (inflato *v.* B) inflo.) quam rem ipsum ingenti -o tulisse ferunt 4, 24, 8; legum .. latores .. causam plebis ingentibus -is armant 6, 38, 4; ut appareret insignem dolorem ingenti comprimi -o (*sc.* a Fabio) 9, 38, 14; ingentibus -is vario eventu pugnatum est 21, 59, 3; nox accensum ingentibus -is proelium diremit § 8; ingentibus utrimque -is et oppugnata est ⟨urbs et⟩* defensa 42, 54, 3. (ingrato *v.* inliberali.) quae iniquo -o feminae sibi .. iniuncta* patiuntur 34, 2, 14; multo iniquioribus -is a castrensi consilio auditi sunt 44, 35, 4. Appium ex conscientia sua credo -um habuisse, haud immerito iratum, si nihil scripserat, inliberali et ingrato -o, si eguerat ope, dissimulantem 10, 18, 10. integris corporibus -isque fessos adorti 2, 20, 6. vos ego, milites, non eo solum -o, quo* adversus alios hostes soletis, pugnare velim, sed cum indignatione quadam atque ira 21, 41, 10; quo* -o priore bello pRum iuvenis adiuvisset, eo senem adiuturum (se esse) 50, 9; (*v.* B) doceo;) sinatis me cum publica felicitate comparare eo quo* debeo -o privatam meam fortunam 45, 41, 2; (eo -o esse *v.* E) b). istis *v.* ferocibus.) quam rem cum laeto -o Rus accepisset 26, 17, 6; (*v.* erecto;) laetis inde -is profecti sunt 29, 22, 6; Hannibal nihil .. eorum* .. laeto -o audivit* 30, 29, 4. (lubenti *v.* aequo -o pati.). maiore inde -o pacis opera inchoata (sunt), quam quanta mole gesserat bella 1, 38, 5; ne ab se imperatoria consilia neu consulares artes exquirerent, quae pensitanda quoque magnis -is atque ingeniis (*codd.*; magni -i atque ingenii *Mg*) essent (quae pensitare q. magni -i atque ingenii esset *Gr*) 4, 41, 3; Titinius Genuciusque .. bellum maiore -o gerunt quam consilio 5, 18, 7; placuit inde iam maiore conatu -oque ab unius expugnatione urbis ad perdomandum Latium victorem circumducere exercitum 8, 13, 8; Samnites .. fortunae se maiore -o quam spe committunt 10, 14, 8; quem ad modum conducta omnia magno -o sunt, sic summa fide praebita 23, 49, 4; de aetate sua imperioque mandato .. magno elatoque -o disseruit (*sc.* Scipio) 26, 19, 1; maiore -o generis eius praeda abstinuit Fabius quam Marcellus 27, 16, 8;

maximo semper -o* (*om. B*) victis regibus populisque ignovistis, quanto id maiore et placatiore -o decet vos facere in hac victoria? 37, 45, 8; proelium .. maiore -o commiserunt quam sustinuerunt 44, 31, 8; (*cf.* magno -o fuit E) b).) (minaci *v.* infesto.) minore -o latae sunt (*sc.* clades ad Aegatis insulas et ad Zamam acceptae quam clades Cannensis) 22, 54, 11; nec minore -o res Ra domi quam militiae gerebatur 24, 18, 1. id .. quod muliebri cogitabat -o (*sc.* Perseus) 40, 5, 3. obstinato *v.* B) obstino. ad sepulturam .. suorum nequaquam paribus -is vertuntur 1, 25, 13; cum ipse per se praevalidus, pari viribus -o, circumventus tutaretur 3, 43, 4; Ri .. pleni spei corpora curabant, haudquaquam pari hostes -o nuntios passim trepidi .. dimittunt 60, 7; non numero tantum nec armorum genere, sed -is quoque paribus et aequa spe pugnarunt 33, 18, 14; haudquaquam pari tum -o Antiochus .. saltum impediebat 36, 16, 1. (periniquo *v.* aequo). nec tamen .. satis placato -o Camillus laturus culpam eius videbatur 6, 25, 3; (placatiore *v.* maiore. praeparatis *v.* B) praeparo.) data mox terga .. forent, ni Sex. Tempanius .. praesenti -o subvenisset 4, 38, 2; non plures tantum Macedones quam ante tuebantur urbem arcesque, sed etiam praesentioribus -is 31, 46, 11. munifice omnia et propenso -o facturos (*sc.* patres) 37, 54, 1; si quid aliud opus esset, uti imperaret senatus, aeque propenso -o ac* (et *Gryn Mg*) quae ipse* ultro pollicitus sit, praestaturum esse (*sc.* se, Masinissam) 43, 6, 13. quantis numquam alias ante simul copiis simul -is dimicarunt 9, 39, 5. hodiernam hanc contumeliam quo tandem -o fertis ..? 2, 38, 2; quo id -o exercitum .. laturum (esse)? 8, 33, 22. (quo, quibus *(rel.) v. supra* eodem (eisdem) *et* eo.) novum .. proelium .. exarsit recentibus -is corporibusque* 27, 2, 8; (*v.* E) a).) ad hoc ille (*sc.* Philippus) superbo et regio -o: neminem equidem timeo praeter deos immortalis 32, 32, 14; Perseus .. quem .. apparare* bellum regio -o .. cernebant 42, 18, 1. dictator .. sollerti -o rem novam excogitat 7, 14, 6. (solutis *v.* B) solvo. superbo *v.* regio.) in haec (*sc.* in consilia, ut senatores ultro pecuniam conferrent) tanto -o consensum est (*sc.* a senatoribus), ut gratiae ultro consulibus agerentur 26, 36, 10; raro alias tantis -is iustae concurrerunt classes 39, 9; (*v.* B) confundo.) uno -o patres ac plebs rebellantes Volscos .. vicere 2, 42, 3; orare tribunos, ut uno -o cum consulibus bellum ab urbe ac moenibus propulsari vellent 3, 69, 5; coniterentur .. uno -o omnes invadere hostem 9, 31, 12; Decium Fabiumque uno -o, una mente vivere* 10, 22, 6; omnes .. proelium uno -o et voce una poscunt 21, 45, 9; si .. uno -o omnes vel ad Ros vel ad Carthaginienses inclinent 24, 28, 3; ut, quem ad modum uno -o rpam gessissent, ita .. uno tempore ad urbem accederent 28, 9, 4; civitates, quae .. uno -o cum illis (*sc.* Carthaginiensibus) adversus nos bellum gesserunt 31, 31, 9; uno -o omnes et Macedones .. tuebantur et Corinthii .. Androsthenen .. imperio in se uti patiebantur 32, 23, 5; uno -o, uno consilio legatis* senatum 40, 46, 8; uno -o vivere Macedonum atque Illyriorum regem, communi consilio parare Ris bellum 42, 26, 2. [dux .. vanis [-is* et*] minis* increpat hostem 22, 28, 9*.] — ββ) *acc. gen.:* si Carthaginiensium -is bellum cum pRo gessissent (*sc.* Syracusani) 26, 30, 7. quam iniquitatem condicionis subimus illa spe iudicis -o te auditurum esse 39, 36, 8. Latinos simul obsidentium atque obsessorum -o hinc moenia Tusculi tueri vident, illinc arcem oppugnare 6, 33, 9. Poenum* sedere ad Cannas, in* captivorum pretiis praedaque alia nec victoris -o nec magni ducis* more nundinantem* 22, 56, 3.

β) animo, animis *solum. (plerumque est abl. limitationis aut abl. instrum.)* αα) *cum verbis* (*cf. locos sub* c).): nec mea verba auribus vestris nec consilia -is accideretis 22, 39, 2; magis auribus quam -is (*sc.* hominum) id* acceptum erat, ut maius laetiusque quam quod mente capere* .. possent 27, 50, 7; -o magis quam vultu ea crimina accipiebat (*sc.* Philippus) 40, 5, 14. non vereor, ne quis me haec .. magnifice loqui existimet, ipsum aliter -o adfectum esse 21, 41, 1; aliter adfectus -o sum, qui apud exercitum mihi loqui videar, quam .. cum ad plebem urbanam spectabat* oratio 45, 38, 1. qui genus ac fortunam suam -is non aequant 35, 43, 1; [aequavit *v.* B) aequo.] 'inaugura, fierine possit, quod nunc ego mente concipio.' cum ille .. rem .. futuram dixisset, 'atqui hoc -o agitavi', inquit, 'te novacula cotem discissurum' 1,

36, 4; nihil tum -o tale agitantibus 8, 25, 2; cum, quidnam id esset, quod respicere* vetitus esset, agitaret -o 21, 22, 7; nihil .. parvum, sed Carthaginis iam excidia* agitabat -o 29, 1, 13; has formidines agitando -is ipsi curas et metus augebant 30, 28, 8; secum ipse agitabat -o, .. quid .. capiendum consilii foret 35, 28, 2; nihil aliud dies noctesque agitabat -o quam ut .. 37, 10, 2; dies noctesque intentus ea sola, quae ad id bellum pertinerent, -o agitabat 44, 18, 1. decemvir alienatus* (alienato *F Gr Mg*) ad* libidinem* -o negat .. 3, 48, 1*. Hannibali .. res est visa maior quam ut eam statim capere* -o posset* 22, 51, 3; cum vix gaudium -is caperent 27, 51, 6. cederent -o atque virtute genti .. totiens ab se victae* 21, 30, 11. dux stultitia et temeritate Centenio par, -o haudquaquam comparandus 25, 21, 9. spe -oque complexum (*sc.* Hannibalem) orbis terrarum imperium 35, 42, 12. concepit -o eam amplitudinem Iovis templi, quae digna .. esset 1, 53, 3; quantalibet magnitudo hominis (*sc.* Alexandri) concipiatur -o, unius tamen ea magnitudo hominis erit 9, 18, 8; ea opinione, quam vestra sponte conceptam -is haberetis 28, 44, 18. Camillus confusus -o 6, 6, 7. neque satis constabat -is, tam audax* iter* consulis laudarent vituperarentne 27, 44, 1. cos. nec -o defecit nec consilio 4, 27, 7; corporibus -isque deficiebant 23, 18, 15; quid .. minus conveniat .. quam .. vos .. nunc .. -is deficere? 26, 41, 17. despondebant* (*SVR*, spondebant *PF*) -is* (*SVRFL*, -i *P*) .. bellum .. P. Cornelium finiturum (esse) 28, 38, 9. morte sola vinci destinaverant -is 7, 33, 13; eum (*sc.* Papirium Cursorem) parem destinant* -is magno Alexandro ducem 9, 16, 19; in destinatis* iam ante -o latebris subsedit 27, 47, 9; Mardonius et Indibilis .. regnum sibi Hispaniae .. destinarant -is 28, 24, 3; palam ab .. obscenis illis viris fremebant interfectum, -is autem Zeuxippum auctorem destinabant caedis 33, 28, 5; (destinatum [in] -o (*bis*) *v.* G) in.) matres ac coniuges .. in suos quaeque simul corpore atque -o vix prae gaudio compotes* (ς, compote *PM*) effusae 4, 40, 3*. adeo exarserant -is (-i *Cobet*) 3, 30, 2. (fessi *v.* ββ). fixum *v.* G) in *c. abl.* (destinatum).) signum contra quoad* longissime conspectum oculi ferebant, -o finivit 1, 18, 8. fluctuans -o, ut tereret tempus, ordines explicat 27, 6; utrius populi mallet victoriam esse, .. fluctuatus -o fuerat 23, 33, 3; rex .. fluctuatus -o est, utrum .. an .. 32, 13, 4; regem .. fluctuantem adhuc -o incertumque de* Ro bello 33, 49, 7; (*cf.* e) α) αα) incertis.) tantum certamen -is imbiberant 2, 58, 6. in propinquam eam (*sc.* spem) imminebant -is 30, 28, 9. in .. spectaculum -o intenduntur (*Π Mg*, incenduntur *PM*, -os intendunt *Ml*) 1, 25, 2*. templum his regionibus, quas modo -o metatus sum, dedico 10, 6. cum Tanaquil .. tantum moliri potuisset -o, ut duo continua regna viro ac deinceps genero dedisset 47, 6. Iovem velut praesentem intuens motus -o est 45, 28, 5. obstinaverant -is vincere aut mori 23, 29, 7. (parati essetis *v.* ββ) paratus. pendentibus *v.* F).) duorum militum eventum .. utraque acies -is praeceperat* 7, 26, 8; hora fatalis ignominiae advenit, omnia tristiora experiendo factura, quam quae praeceperant -is 9, 5, 11; ut praeciperetur victoria -is (*sc.* Rorum) 10, 26, 4; cos. .. non id, quod -is praeceperant, questus est 31, 49, 8; cos. .. non comminus pugnam, sed procul locis oppugnandis* futuram praeceperat -o 38, 20, 1. hoc ipsum praesagiens -o praeparaverat ante naves 30, 20, 5. (praestantem *v.* ββ) praestans.) belli finem alterius, principium* alterius* prospiciebant -is 30, 40, 6; semper talem exitum vitae suae Hannibal prospexerat -o 39, 51, 4; prospicientes -o exitum incauti .. iuvenis 40, 5, 5; is prospiciens -o, quanto cum periculo suo hereditas regni ventura esset ad Persea 54, 7. iam provideo -o *sq. acc. c. inf.* 31, 1, 5. unusquisque .. identidem hoc -o reputet, nostras nunc intueri manus senatum pqueRum 21, 41, 16. labente .. disciplina velut desidentīs* primo mores sequatur -o (*sc.* quisque), deinde ut magis magisque lapsi sint Pr. 9. (spondebant* *v.* despondeo. fuerit *v.* D) a).) uti* numero etiam, non -is modo valeatis 21, 54, 3. pauci .. sunt, sed vigentes -is corporibusque 40, 8; nihilne interest, utrum militem .. vigentem et corpore et -o educas an* .. fatigatum? 44, 38, 8 sq. solus .. multa secum -o volutans inambulavit 40, 8, 5. sequebatur turba .. cognatorum sodaliumque nihil medium, nec spem nec curam, sed immensa omnia volventium -o 2, 49, 5.

ββ) *cum adi.:* acrior impetu* atque -is quam compositior ullo* ordine pugna fuit 28, 22, 13. eum -o magis quam corpore aegrum .. aciem .. horrere 21, 53, 2; -o tamen aegrum magis fuisse quam corpore constat (*sc.* Philippum) 40, 56, 9; [30, 15, 9* *v.* F).] Hannibalis .. miles .. alacer -is corporibusque .. in aciem procedit 21, 55, 1. maesti ac prope victi procedunt adversus 10 hostem nec spe nec -o certiorem 10, 35, 17. (comparandus *v.* αα) comparo. confusus *v.* αα) confundo.) fessi .. corporibus -isque rettulere pedem 28, 15, 6; cum .. qui supererant .. fessi et corporibus et -is essent 38, 29, 9. (fretus *v.* c).) eunt insignes armis -isque 6, 24, 10; M. Centenius .. insignis inter primi pili centuriones et magnitudine corporis et -o 25, 19, 9. donum -o ac voluntate eorum, qui libentes 20 darent, quam re* maius 22, 32, 8. A. Cornelius Cossus, eximia pulchritudine corporis, -o ac viribus par 4, 19, 1; instruunt (*sc.* aciem) contra et hostes et -is et viribus pares 8, 38, 8; pedestris pugna par -is magis quam viribus erat 21, 55, 8; pugna primo et viribus et -is par* 22, 47, 4; non -o, non armis, non arte belli, non vigore ac viribus corporis par Ro Tarentinus erat 27, 16, 1. ut et -is et corporibus ad susti- 30 nenda ea (*sc.* laborem ac periculum) parati essetis 34, 34, 3. incidunt in regium equitatum numero armis* -isque* praestantem 31, 41, 13. (sollicitis *v.* F).) et numero superior Rus erat et -o 30, 34, 13. (vigens *v.* αα) vigeo.)

F) animi **locativus** (?) *i. q.* -o, -is: [abiectiores* -i *v.* C) a) α).] consolantur aegram -i 1, 58, 9; aegro -i eadem illa in somnis obversata species visa est rogitare 40 2, 36, 4; ne quid aeger -i* (*P*, -o *HVRF*) ferox iuvenis gravius consuleret 30, 15, 9. ut ferme solent, qui a suis desciscunt, capti et stupentes -i*, vocibus* alienis (capti et stupentes, -is a voce alienis, *Mg*) id modo, quod domi praeceptum erat, intercessioni suae praetendunt 6, 36, 8. Hercules .. confusus atque incertus -i 1, 7, 6. [despondebant* -i* *v.* E) e) β) αα).] Manlio .. qui nimius -i cum alios principes sperneret 6, 50 11, 3. quid illis nos .. sollicitis ac pendentibus -i* (*Florebellus* -is *codd.*) renuntiare iubetis*? 7, 30, 22. tot populos inter spem metumque suspensos -i habetis 8, 13, 17. consuli territo -i 7, 34, 4.

G) **c. praep.** ab: dicebantur .. ab* eodem* -o* ingenioque, a* quo (*codd.*, ab *et* a *del. Ruhnken*, ab ⟨eo⟩ eodem -o ingenioque quo *Burmann*) gesta erant 38, 50, 12*. cum levis* armatura proelium tale ediderit, quid ab legionibus .. quid ab -is fortissimorum militum exspectari? 38, 22, 5. cum .. nec tamen impetrare ab -o posset (*sc.* Perseus), ut impensam in rem .. faceret 43, 23, 8; *(v. p. 1117, 3).* — ad: *c. adi.:* blandi- 10 tiis satis potentibus ad -um amantis 30, 7, 8.—*c. verb.:* neque comitiorum curam publicave studia prae privatis incommodis plebs ad -um admittebat 7, 19, 5; nihil quod salutare esset non modo ad -um, sed ne ad aures quidem admittebat* (*sc.* Fulvius) 25, 21, 7. qui (*sc.* deorum metus) cum descendere ad -os (*sc.* hominum) sine aliquo commento miraculi non posset 1, 19, 5. ut .. si detrectaret hostis pugnam, quod pluri- 20 mum intererat ad -os civitatium, timoris confessionem exprimerent 37, 13, 7. ⟨ad⟩* Macedonum -os cum Heracliden amicum maxime invidiae sibi esse cerneret 32, 5, 6*. — apud: nec satis certum constare apud -os* (*GVRF*, -um *P*) (*sc.* hominum) poterat, utrum gaudio dignius* esset* .. an magis metuendum 30, 28, 1. (locum habuerunt 29, 22, 7 *v.* B) praeoccupo.) ipsi .. statuerent apud -os, quid 30 vellent 6, 39, 11; ego vix statuere apud -um meum possum, utrum .. an .. 34, 2, 4; dum integrae ⟨res sint, statuere⟩ apud -um suum Persea debere, utrum .. an .. 42, 50, 8*. — cum: cum* (*fort. del.*) invicto a civibus hostibusque -o* (-os *P*) ad exercitum rediit 22, 26, 7. — ex: silentium .. et pudorem .. ingentem molem irarum ex alto -o* (-i *U;Gr*) cientis indicia esse 9, 7, 3. ut delerent prorsus ex -is hominum 40 infamiam iudicii 4, 11, 3. ne Syphacis quidem reconciliandi curam ex -o dimiserat* (*SHVRF*, miserat *P*) 30, 3, 4. horum (*sc.* coniugum liberorumque) quoque memoriam, sicut patriae meique, eieceritis ex -is vestris 28, 28, 8; tum* se (*sc.* Syphacem) insanisse*, tum* hospitia privata et publica foedera omnia ex -o eiecisse* 30, 13, 11. exciderat pacis mentio ex omnium -is 34, 37, 6. [miserat* *v.* dimiserat.] quod .. 50 nuncupabitis* verbis .., id* ita ut vere, ut ex -o velitis evenire 40, 46, 9.

in *c. acc.:* ut eas voces velut oraculo missas in pectora -osque demitterent 34,

50, 2. non prius quam deseri urbem videant, curam in -os patrum descensuram 3, 52, 2. [habebat 33, 10, 4*. *v.* in *c. abl.* habeo *γ*).]

in -um induco: *α*) inducite in -um, quod non induxerunt patres avique vestri ..! 7, 40, 11; — *β*) *acc.* ut: illos .. patriam liberatam .. induxisse in -um, ut .. proderent 2, 5, 7; vos, regno impotenti finem ut imponatis, non inducitis in -um 8, 5, 4; quod coss. ut* in senatu pronuntiarent, in -um inducere non possent 27, 9, 9; si in -um inducerent* (*sc.* Ri), ut ex aequo foedus* fieret 42, 25, 11; petere (*sc.* se, Prusiam), si possent inducere in -um, ut finiant iras* 44, 14, 7, *ubi sunt qui* ut .. *ex* petere *pendere censeant;* — *γ*) *acc. infin.:* nemo alteri concedere in -um inducebat 1, 17, 4; pRum .. ita induxisse in -um hostibus potius portas quam regibus patefacere 2, 15, 3; si, quod impensae factum in bellum erat, praestare Sabini*.. in -um induxissent 18, 11; parere prudenti in -um inducamus 22, 29, 9; ut in -um induceret (*sc.* Scipio) ad easdem* venire epulas (*sc.* cum Hasdrubale) 28, 18, 4; inducetis in -um negare Eumenis cupiditati, quod iustissimae irae vestrae negastis 37, 54, 27; si vera dicere inducere in -um posset (*sc.* Hispala) 39, 12, 3; ita in -um induxisse Ligurum gentem nulla umquam arma nisi imperata a pRo sumere 40, 34, 9; Perseus quod iam incohatum perficere .. non inducebat in -um, ut Gentium Illyriorum regem sibi adiungeret .. hoc .. non ultra differendum ratus .. Pantauchum misit .. ad ea perficienda 44, 23, 1 *sq.*; — *δ*) *acc.* quin *(praecedente negatione):* non potuisse se .. inducere in -um, quin, quem agrum miles .. manu cepisset, eum senex quoque voce .. vindicaret 3, 71, 8; — *ε*) *acc. accus. c. inf.* (in -um induco *i. q. mihi persuadeo*): iam nunc* ita in -um inducant consulatum captum et oppressum ab tribunicia potestate esse 2, 54, 5; Marcellus .. ita* induxerat* in -um neminem ducem Rum tam parem Hannibali quam se esse 27, 12, 7.

Samnitibus sponsores nos sumus rei satis locupletes in id, quod nostrum est, .. corpora nostra et -os 9, 9, 18.

in *c. abl.:* maius .. aliquod in tam inritatis -is .. haud desperandum esse facinus 2, 46, 1. — iram accenderat ignominia recens in -o (*sc.* Manlii) ad contumeliam inexperto 6, 18, 4. maius eum .. agitare in -o bellum 21, 2, 2. externa et domestica odia certare in -is (*sc.* militum) 2, 45, 5. sibi (*sc.* collegis) destinatum in* (in *del. Wfl.*) -o esse Camillo submittere imperium 6, 6, 7; si hoc bene fixum omnibus destinatumque* in* (in *del. Wfl.*) -o est 21, 44, 9. novas religiones excitabant in -is hominum prodigia 30, 2, 9. (fixum *v.* destinatum.)

in -o habeo: *α*) *aliquid:* divinare .. quid in -o Celtiberi haberent aut porro habituri essent 40, 36, 1; — *β*) *aliquid de aliqua re:* Duillius coss. .. cum interrogasset, quid de comitiis consularibus in -o haberent 3, 64, 6; quod senatus pqueRus de rpa deque ineundo novo bello in -o haberet 31, 5, 4; quod senatus de novo bello in -o haberet 36, 1, 2; — *γ*) *c. inf.:* imperium .. deponere eum in -o habuisse 1, 48, 9; ut .. Veios .. in -o habuerint oppugnare 5, 45, 4; Quinctius .. parcere victis in -o (*ed. Ra,* -um *B*) habebat 33, 10, 4; urbes .. liberare in -o habet (*sc.* pRus) 34, 58, 12; se (*sc.* C. Livium) in -o habuisse tota classe Ephesum petere et onerarias ducere* .. atque eas in faucibus portus supprimere 37, 14, 6; nocte occupare fauces Polyxenidas in -o habebat et .. hostes opprimere 28, 8; sese tacitos abire .. in -o habuisse 39, 54, 8; si victores .. capta (*sc.* castra) retinere in -o haberent 41, 3, 10; rogationem, quam de Liguribus deditis promulgare in -o haberent 42, 21, 4; nec novos statuere* fines, sed veteres observare* in -o habere (*sc.* se, senatores) 24, 8; quod bellum pRus in -o haberet gerere 28, 7; extrahere relicum tempus aestatis in -o habebat (*sc.* Perseus) 44, 8, 7; neque bello eum iuvare* ⟨in⟩* -o habuit (*sc.* Eumenes) 25, 1*.

haerente adhuc non* in -is (*sc.* hominum) modo, sed paene in oculis memoria* Macedonici triumphi 45, 43, 1. adversae pugnae in Hispania nullius in -o quam meo minus oblitterari possunt 26, 41, 8. neque in -o suo quicquam regi timendum neque in fortuna concupiscendum relinquere statuit (*sc.* Brutus) 1, 56, 7; beneficia gratuita* esse pRi, pretium eorum malle* relinquere in accipientium -is, quam praesens exigere 45, 42, 11. munera eius in* -is* hominum* respuebantur 2, 41,

9*. — sum: tantus ardor in -is (*sc.* militum) ad dimicandum .. erat 44, 36, 3; plus in illo senili -o (*sc.* Quinctii) non consilii* modo, sed etiam virtutis esse, quam in omnibus aliis 4, 13, 13; numquam fore in praeoccupatis beneficio -is vero crimini locum 6, 20, 10; Samnitibus .. omnia, quae* deinde evenerunt*, non in -is solum, sed prope in oculis esse 9, 12, 1; principio pugnae vigoris aliquid in corporibus -isque fuit 35, 1, 8; —

(mihi) in -o est *i. q. consilium habeo: α*) maius .. in -o est facinus (*sc.* mihi) 2, 12, 5; — *β*) *c. inf., sine dativo:* ea nec adfirmare nec refellere in -o est (*sc.* mihi) Pr. 6; populum omnem Albanum Romam traducere in -o est (*sc.* mihi) 1, 28, 7; quod ad me attinet, extemplo hinc domum abire in -o est 2, 37, 7; quattuor milia .. peditum .. scribere in -o est (*sc.* mihi) 10, 25, 2; Rum .. cum quo .. non erat in -o (*sc.* Hannibali) manus conserere 21, 31, 3; in -o esse (*sc.* sibi, Quinctio) exercitum in Italiam traicere 34, 50, 11; copiis omnibus .. venire in -o fuerat (*sc.* Aetolis) 38, 4, 7; id (*sc.* regnum) tibi tradere in -o est (*sc.* mihi) 40, 56, 4; si satisfacere in -o esset (*sc.* Perseo) 42, 36, 6; — *γ*) *c. inf., acc. dat.:* nobis .. bellum privato sumptu gerere in -o est 2, 48, 9; in Volscos .. mihi atque collegae legiones ducere in -o est 3, 19, 12; si vobis in -o est tueri moenia vestra nec pati haec omnia Galliam* fieri 5, 44, 7; diem dicere ei nobis in -o est 6, 19, 7; sibi (*sc.* Papirio) in -o esse postero die .. confligere cum hoste 10, 39, 8; quibus vestrum .. fato cedere .. in -o est 26, 13, 17; in -o sibi (*sc.* Scipioni) esse .. in Africam traicere 29, 24, 7; tutari socios pRo in -o esse 31, 9, 4; proficisci sibi (*sc.* Quinctio) in Italiam atque omnem exercitum deportare in -o esse 34, 49, 4; Diophanes .. in -o sibi esse dixit hostium stationem temptare 37, 20, 6; si vobis decedere inde atque deducere exercitus in -o est 53, 27; negat .. initiari sibi* in -o esse 39, 11, 1; sibi (*sc.* Porcio consuli) .. in -o esse e lege comitia habere 39, 39, 6; ea sibi (*sc.* Flacco) studia civium suorum destituere non esse in -o § 12.

haec plus valuere in Attali -o 45, 20, 1. versarent in -is secum unamquamque rem 3, 34, 4. hoc eum iam pridem volutare in -o 28, 18, 11; parricidium, venena, gladios in comisationem praeparatos volutabam in -o 40, 13, 4; haec eum* volutantem* in -o 42, 11, 5. Perseus bellum .. in -o volvens 5, 1.

inter: inter tam suspensos sociorum -os incertamque fidem id iactum* (esse), quod insuper sollicitaret eos 23, 22, 8. — tandem .. dispensari* laetitia inter impotentīs* eius -os potuit 27, 50, 10. — ob: (9, 38, 14 *v.* B) vinco.) castigati .. verbis Boeoti ob ingratum .. -um erga Ros 36, 20, 4. — praeter: (nihil (praeter -os) *v.* B) nihil reliqui facio; *v.* A) sum f) dissonus; *v.* B) habeo c); *v.* B) servo; *v.* B) paro. omnia *v.* B) augeo 38, 26, 5.) — pro: quoniam sibi nequaquam satis facultatis (*sc.* ad gratiam Scipioni referendam) pro suo -o atque illius erga se merito* esset 26, 50, 9. — sine: tu imperator noster .. exercitum tuum sine -is, sine armis, sine manibus iudicas esse 7, 13, 6. —

adnotationes. 1. *Saepe* animus *cum addito genetivo idem fere valet ac substantivum (pronomen), cuius genetivus additus est, velut* animus regis, Philippi *i. q.* rex, Philippus; animi militum, omnium, eorum, plebis *i. q.* milites, omnes, ei, plebs; *itemque* animus, animi *sine genetivo idem fere valet quod* homo, homines. *E largissima copia exemplorum satis habeo afferre paucissima maxime memorabilia, primum propter oppositum substantivum:* et suorum -os turbavit et ferociores hostes fecit *v p. 1110, 35:* ut et ipsos Amphipolitanos et equitum peditumque .. -os .. confirmaret *v. p. 1094, 26 sq.; deinde locum maxime notabilem:* occupati animi .. nihil .. auribus admittebant *v. p. 1105, 10 sqq.*

2. *acc. adiectivum (pron. dem., rel., interr.; particip.); pron. poss.; substantivum:* a) abhorrens *v.* A) abhorreo. abiectus (-ior) *v. p. 1111, 37; 1119, 51.* non absonus fidei divinitatis *1087, 39.* accensus *v.* B) accendo. adfectus *v.* B) adficio. maiori fortunae adsuetus *1088, 27.* aeger *1117, 33; 1118, 40.* aequus (-ior) *1090, 46; 17cs p. 1119, 52—1120, 27.* agrestis *1112, 13.* alienatus *v.* B) alieno. alienus *1114, 37;* [*1127, 44* a voce a.]. alius *1087, 42; 43; 1089, 19.* altus* *1128, 39.* anceps *1099, 3; 1111, 54.* antiquus *1084, 31; 1086, 46; 1098, 11; cf. 1115, 31 sq.* ardens *1112, 1;* a. ira *1083, 26.* asper *1111, 41.* auctus *v.*

B) augeo. audax 1111, 34. aversus a dimicatione 1092, 46. avidus suppliciorum 1102, 30. barbarus 1116, 48. bonus 1106, 26; bonum -um habeo 9es p. 1100, 31—39; bono -o sum 5es p. 1119, 7—12. caecus 1083, 36. captus superstitione 1093, 19; 1112, 6. civilis 1087, 45. communi -o (consilioque) 8es v. 1120, 31—42. [compos 1125, 50.] concitatus v. B) concito. concors 1120, 44. confusus 1094, 29. conlectus v. B) conligo. constans 1111, 46; 1120, 46. consularis 1100, 14. conversus v. B) converto. cuncti 1098, 16. delenitus v. B) delenio. demissior 1120, 47. dignus 1105, 28. dispar 1086, 53; 1120, 50; cf. 1113, 27. dissonus ab Ra re 1087, 48. dubius 1107, 37; 1118, 49. elatus 1120, 52; 1121, 1; 1122, 52. erectus 1121, 2. errans v. A) erro. exasperatus v. B) exaspero. exsolutus religione 1097, 24. exulceratus ignominia ib. 27. ferox (ferocior) 1084, 36; 1086, 1; 1097, 46; 1100, 18; 1102, 26; 1103, 25; 1104, 6; 1105, 32; 46; 1108, 23; 1121, 4. ferreus 1111, 44. fervidus 1112, 7. fessus 1087, 49. fidelis 1106, 26. fidens innocentiae 1086, 13. fidus 1121, 6. firmus 1096, 6; 1111, 46. fortis 1121, 8; 10; 12. fractus v. B) frango. Gallicus 1107, 40. gestiens secundis rebus 1117, 7. gratus 1113, 13; 1121, 15; 16; 18. hic 1099, 5; 1119, 27; 1121, 19. hostilis 1099, 29. humanus 1088, 17. idem 1087, 17; 52; 54; 1088, 3; 1099, 11; 21; 54; 1100, 22; 1121, 3; 22; 25; 26; 28; 32; 34; 36; 40; 1128, 2. ille 1085, 18; 1100, 16; 1104, 4; 1111, 12; 1131, 3. imbecillus 1118, 42. imminutus v. B) imminuo. immitis 1085, 32; 1088, 5. implacabilis 1088, 6; 1093, 31. impotens 1116, 49; i. laetitiae 1132, 9 sq. inaestimabilis 1088, 7. incertus 1084, 32; 1088, 7; 1118, 51; 1121, 42; 44. inclinatus v. B) inclino; inclinatior 1088, 9; 1121, 46. indomitus 1093, 33; 1101, 27. ad contumeliam inexpertus 1130, 2. inexpugnabilis 1088, 11. infensus 1088, 16 (magis i.); 1091, 45; 1103, 23; 1106, 43; 1121, 48. infestus (-ior, -issimus) 6es v. 1121, 48—1122, 4. inflatus v. B) inflo. infractus 1099, 15. ingens 6es v. p. 1122, 5—12. ingratus 1114, 48; 1115, 33; 1122, 20; 1132, 12. iniquus (-ior) 1122, 14; 16. inliberalis 1122, 19. inquies 1085, 27. inquietus 1108, 22; 1112, 9. inritatus v. B) inrito. insatiabilis 1088, 17. insons ib. 18. instructus v. B) instruo. haud intactus religione 1112, 8. integer 1122, 21. intemperans suppliciorum 1102, 30. intentus v. B) intendo. inveteratus diutina arte atque usu belli 1088, 21. invictus 1104, 4 (i. odio plebeio); 1106, 24 (ab illis i.); 1111, 42 (i. a cupiditatibus); 1112, 11 (i. ab ea cupiditate); 1128, 35 (i. a civibus hostibusque). is 1086, 44; 1096, 12; 1099, 25; 1119, 4; 13; 1122, 23; 26; 29. iste 1100, 28; 1121, 3. laetus 1121, 2; 1122, 31; 32; 34. liber 1111, 40; haud l. religione 1088, 23. lubens 1120, 18. magnus 1084, 29; 1096, 6; 1119, 14; 1122, 39; 50; 52; maior 1088, 25; 26; 1111, 35; 50; 1112, 4; 1122, 35; 43; 44; 48; 53; 1123, 2; 4; cf. 1114, 12. maximus 1100, 45; 1116, 40; 1123, 1. Martius 1111, 12. memor 1083, 24 (m. ignominiae); 1086, 37 (m. patrum libertatis); 1098, 13 (armorum m.). minax 1121, 50. minor v. infra 34 sq. mitissimus* 1100, 44. mixtus gaudio et metu 1099, 18. parvis mobilis rebus 1118, 16. moderans honoribus v. A) moderor. moderatus 1113, 15. mollis 1088, 31; 1106, 28. muliebris 1110, 41; 1118, 16; 1123, 11. mutabilis 1088, 33; 1104, 28. oboediens v. A) oboedio. obnoxius 1108, 49. obstinatus v. B) obstino. religione obstrictus 1104, 45. occaecatus ib. 50. occupatus v. B) occupo. par 1087, 36 (p. tantae potestati); 1098, 15 (p. in omni periculo); 1123, 13 (nequaquam p.); 15 (p. viribus); 17 (haudquaquam p.); 20; 21 (haudquaquam p.). vel bello vel paci paratus 1091, 11. parvus 1088, 36; minor 1123, 6; 9. paternus 1114, 7. neque legum neque libertatis aeque patiens 1087, 46 sq.; minime otium patiens 1112, 10. patrius 1084, 21; 1118, 31. spe metuque pendens 1085, 30. perfidus 1115, 33. periniquus 1120, 4. perspectus v. B) perspicio. pigneratus v. B) pignero. placatus (-ior) 1123, 2; 24. plenus irae atque indignitatis 11[illegible], 13; p. religionum ib. 52. praeceps in avaritiam et crudelitatem 1084, 52. praeferox 1112, 5 sq.; praeoccupatus v. B) praeoccupo. praesagiens v. A) praesagio. praesens (-ntior) 1123, 27; 30. pristinus 1094, 49; 1106, 33. prolapsus v. A) prolabor. (pronus ad credendum 1101, 7;) in hoc consilium pronior 1088, 38. propensus (-ior) 1088, 12; 1123, 31 sq.; 34. qualis 1088, 40; 43; 1119, 17; 18. qualiscunque 1119, 21. quantus 1123, 37. qui (rel.) 1086, 33; 41; 45; 1087, 54; 1088, 4; 1096, 13, 1099, 29; 1100, 12; 16;

20; 28; 29; 1121, 23; 24; 27; 28; 32; 35; 37; 39; 1122, 23; 25; 29; 1128, 2. qui(s) *(interrog.) 1088, 45; 1099, 17; 1123, 39; 40.* maximus (mitissimus) quisque *1100, 45; 1116, 40.* recens *1111, 51; 1118, 44 sq.; 1123, 43.* regalis *1087, 33.* regius *1088, 49; 1090, 8; 1097, 35; 1119, 36; 45; 1123, 45; 48.* Romanus *1086, 38.* rudis *1112, 13.* sanus *1095, 1.* senilis *1083, 22; 1131, 3.* simplex *1111, 40 cf. 1113, 29.* sollers *1123, 49.* sollicitus *1098, 20.* solutus *v.* B) solvo. subnixus innocentiae *1086, 12.* superbus *1123, 45.* suspectus *1089, 14; 1103, 23.* suspensus *1099, 10; 1109, 45; 1118, 50; 1132, 6.* talis *1088, 41; 53.* tantus *1094, 31; 1123, 52; 1124, 1.* temperatus virtutibus *1102, 52.* multitudine territus *1107, 29.* uno -o *11es v. 1124, 2—20.* [vanus *1124, 22.*] victus *v.* B) vinco. — *cf.* prout *1086, 16;* ut *ib. 19.* — *Ex his adiectivis genetivorum vice funguntur:* consularis (i. q. consulis), Gallicus, humanus, muliebris, paternus, patrius, regalis, regius, senilis.

b) meus *1085, 38; 1115, 21; 1118, 14; 1128, 32; 1130, 47.* noster *1084, 13; 1105, 14; (1129, 51).* suus *1083, 24; 1084, 15; (1086, 14;) 1091, 40; 1099, 44; 1100, 24; 1112, 29; 1117, 30; 1128, 34; 1130, 48; 1132, 18.* tuus *1115, 23.* vester *1085, 24; 1091, 35; 1099, 27; 1101, 9; 43; 1109, 11; 1117, 53; 1118, 13; 1124, 38; 1128, 46.* — *Ceterum aliquanto saepius pron. poss. omissum quam positum est.*

c) adhortator *1083, 25.* liberator pRi *1085, 18.* obses *1099, 31.* vates *1085, 39.*

3. *acc. genetivus.* a) Aboriginum *1093, 39.* Acarnanum *1094, 21.* accipientium *1130, 52.* adulescentis *1095, 22; 1103, 25;* nobilium adulescentium *1105, 38.* Aequorum *1098, 38.* Aetolorum *1091, 46; 1098; 49.* aliquorum ex nobis *1108, 7.* aliorum *1090, 42.* amantis *1128, 11.* Appii *1086, 1.* arcentis *1088, 26.* Attali *1131, 52.* audientium *1086, 19; 1094, 31.* barbarorum *1093, 49; 1095, 6; 1106, 52.* Boiorum *1098, 47.* Campanorum *ib. 40;* ceterorum omnium Camp. *1087, 53.* Carthaginiensium *1088, 1; 1124, 24.* ceterorum *1089, 25; 1102, 26.* civium *1098, 16; 1105, 24; 1106, 42.* civitatis *1091, 48; 1095, 24; 1098, 53.* civitatium *1094, 3* (earum c. per quas iturus erat); *6* (c. Asiae); *1096, 34* (aliarum c.); *1102, 12* (multarum circa c.); *33* (duarum c.); *1108, 5; 1128, 21.* aliarum coloniarum *1105, 40.* consulis *1091, 51; 1097, 21; 1109, 42.* cuius *v. p. 1137, 42 sqq.* ducis *1084, 41; 1119, 34.* eius, eorum *v. infra 22 sqq.* equitum *1094, 27.* Etruriae *1106, 47.* magnorum exercituum *1099, 1.* finitimorum *1098, 51; 1103, 19* (omnium circa f.). Gallograecorum *1103, 44.* Gallorum *1089, 20; 1093, 32; 43; 1096, 35; 1105, 52.* gentis *1091, 10;* gentium *1093, 50.* Hispanorum* (Hispaniarum *P*) *1095, 8.* hominum *(1088, 10;) 1089, 19; 1090, 36; 1103, 33; 1105, 20; 1108, 1; 1109, 16; 1110, 2; 37; 1117, 14; 1128, 40; 1130, 10; 54.* hostium *1083, 45; 1088, 14. 1092, 18; 1093. 10; 1095, 2; 4; 25* (omnium h.); *29; 1097, 17; 1098, 25; 1100, 42; 1103, 17; 1111, 2.* illorum (*sc.* Latinorum) *1105, 49.* imperatoris *1088, 9.* inferentis vim *ib. 25.* inimicorum *1083, 50.* Insubrum *1098, 46.* ipsius (*sc.* P. Horatii) *ib. 15.* ipsorum (*sc.* militum) *1084, 24;* (*sc.* captivorum) *1088, 45.* eius (*sc.* Manlii filii) *1092, 42;* (*sc.* Masinissae) *1093, 9;* (*sc.* C. Flacci) *23;* (*sc.* Demetrii) *1099, 32;* (*sc.* Philippi) *1102, 40;* (*sc.* regis Antiochi) *1103, 50;* (*sc.* Philippi) *1104, 26;* (*sc.* Hannibalis) *1109, 30;* (*sc.* Moagetis tyranni) *39;* (*sc.* Magonis) *1110, 28;* (eius, cui ..) *1111, 13;* (*sc.* Calavii filii) *1115, 1;* (*sc.* Attali) *1117, 7.* eorum (*sc.* Volscorum Aequorumque) *1083, 31;* (*sc.* Aetolorum) *1085, 31;* (*sc.* Rorum) *1088, 16;* (*sc.* militum) *1089, 47;* (*sc.* Gallorum) *1090, 12;* (*sc.* Epirotarum) *1093, 53;* (eorum qui Stratoniceam praesidio tenebant) *1094, 17;* (*sc.* pastorum convenarumque) *53;* (eorum, quorum propinqui sub C. Flaminio consule meruerant) *1096, 3;* (*sc.* Macedonum) *1098, 18;* (*sc.* Chalcidensium) *31;* (eorum qui partis Rorum fuerant) *1102, 2;* (*sc.* Gallograecorum) *6;* (*sc.* tribulium et clientium) *1105, 31;* (*sc.* sociorum) *1107, 34;* (*sc.* regum) *1109, 29.* iudicis *1124, 27.* iuvenis *1102, 19* (ipsius i.); *1103, 53* (ferocis i.); *1104, 6;* iuvenum *1101, 10.* Larisaeorum *1094, 2 cf. 1084, 33.* Anci liberum *1088, 40;* Tarquini liberum *ib. 42.* Macedonum *1094, 7* (reliquorum M.)*; 1128, 23.* magistratuum *1109, 35; 36.* Magnetum *1115, 34.* militis Ri *1093, 38.* militum *1084, 31; 54; 1088, 30* (m. nostrorum)*; 1089, 12; 29; 31; 33; 46; 51; 1090, 3; 4; 15; 17; 1091, 45; 1092, 44; 46; 1094, 14; 1096, 32* (suorum m.)*; 1097, 5; 13; 16* (m. suo-

rum); *18; 1102, 20; 44* (m. Rorum); *1106, 50; 1107, 1; 4; 6; 10; 12; 29; 35; 1108, 31; 1110, 42; 1118, 32; 47; 1128, 7* (fortissimorum m.). tot circa mortalium *1085, 29.* mulierum *1109, 26.* muliercularum *1111, 23.* multitudinis *1085, 20; 1088, 8; 1090, 13; 1093, 18; 1104, 10; 46.* multorum *1089, 14; 1096, 41.* Neapolitanorum *1109, 13.* nullius *1103, 13; 1130, 46.* Numantinorum *1102, 51.* obsidentium atque obsessorum *1124, 28 sq.* omnium *1083, 34; 1089, 27; 54; 1092, 26; 1093, 2; 7; 1095, 30; 35; 41; 1096, 38; 1101, 37, 38; 1102, 18; 1103, 10; 1105, 9; 18; [20;] 1109, 46; 1110, 51; 52; 1118, 51; 1128, 49.* oppidanorum *1109, 23; 44.* equestris ordinis *1097, 3.* partis alicuius *1092, 31;* p. alterius *1103, 54;* magnae p. Larisaeorum *1084, 33;* m.* p.* hominum *1088, 10;* m. p. principum *1105, 23;* utriusque p. *1102, 15; 1104, 12* (*cf. infra* utrorumque). partium *1098, 54.* patris *1083, 39; 1096, 53; 1117, 1.* patrum *1105, 35; 1108, 41; 1110, 38; 1129, 2.* indigna patientium *1089, 24.* peditum *ib. 35; 1094, 27.* Philippi *1091, 49.* plebis *1083, 33; 1085, 1; 1089, 40; 1091, 43; 1092, 5; 37; 1093, 41; 1097, 4* (reliquae p.); *1103, 22; 1105, 36; 1106, 43; 46; 48; 1107, 45; 46; 1109, 25; 1110, 31; 1113, 50.* plurium *1102, 9.* popularium *1093, 46; 1095, 42; 1105, 37; 1106, 17; 41; 1107, 52; 1110, 8.* tanti populi *1088, 36;* (utriusque p. *1097, 25*). populorum *1092, 29* (multorum Italiae p.); *1101, 28* (omnium Hispaniae p.); *1105, 22* (p. Etruriae); *1119, 27* (coalescentium in dies magis duorum p.). multorum potentium *1102, 39.* praedonum *1103, 17.* praefectorum praesidii *1109, 43.* principum *1093, 42; 1106, 4; 1107, 48; 50; 1109, 17; 34; 36* (*cf. 1105, 23*). pugnantium *1086, 17; 1093, 6; 13; 1109, 5.* cuius (*rel.*) *1088, 53* (*sc.* Philippi); *1092, 7* (*sc.* hostis); *1095, 37* (nemo, cuius); *1096, 20* (is, cuius); *1099, 33* (sc. Demetrii). quorum (*indef.*) *1108, 3.* nec cuiusquam *1098, 33.* regis *1083, 7* (ne ipsius quidem r.); *13; 40* (eius r.); *1085, 4; 1088, 38; 1092, 2; 1094, 23; 1096, 36; 43; 1097, 20; 1101, 49.* regum *1093, 50.* Rorum *1088, 3.* Samnitium *1085, 52; 1095, 50; 1109, 53; 1110, 1.* Sardorum *1087, 50.* (P.) Scipionis *1085, 40; 1105, 30; 1109, 37; 1116, 27.* scribentis *1098, 19.* scribentium *1084, 48.* universi senatus *1088, 44.* sociorum *1091, 42; 1094, 20; 1095, 9; 25* (omnium s.); *1098, 16; 1107, 54* (s. fidelium); *1108, 8; 12; 1109, 52; 1110, 8; 1118, 49; 1132, 6.* suorum *1095, 3; 1097, 17; 1100, 42; 1103, 38; 1104, 27; 1106, 10; 16; 18; 1107, 9; 1110, 35.* Tarentinorum *1093, 47.* ceterorum Thessalorum *1089, 17.* tyranni *1101, 20; 1118, 32.* utrorumque *1092, 54* (*cf.* utrimque *1089, 36; 1121, 19; (1092, 21; 1112, 24; 1122, 12;)* *et* utriusque partis *v. supra*). Veientium *1102, 10.* victoris *1085, 47; 1124, 32.* viri *1088, 6* (eius v.); *1091, 10; 1101, 3* (militaris v. et multos experti casus). virorum *1089, 45* (v. fortium); *1109, 26; 1111, 22.* Volscorum *1118, 36.* vulgi *1088, 33.* — *Ex his genetivis non ad certos homines referuntur, sed ad genus* (animus iudicis *i. q.* 'eines Richters' *i. e. animus, qualis in iudice est, esse debet, esse solet*): arcentis; Carthaginiensium *1124, 24;* ducis *1119, 34;* hostium *1103, 17;* inferentis vim; iudicis; obsidentium atque obsessorum; praedonum; victoris *1124, 32.* — *De adiectivis genetivorum vice fungentibus v. p. 1135, 20 sqq.*

Propter similitudinem locorum, velut: host*ium* -us crescit *et* host*ibus* -us crescit, host*ium* -os augere *et* Ris -os augere, *hic adnoto dativum inveniri apud haec verba:* alicui animus accedit, adest, crescit, decrescit, deest, fit anticus, obtorpescit, redit, subpetit, est, est *c. adiect. praed.* (*cf.* habitus -orum est *c. dat. 1113, 28; 33*), superest *v.* A) *sub singulis verbis;* — alicui animum accendo, addo, adfero, adimo, adicio, augeo, averto, deminuo, do, facio, frango, imminuo, inrito, minuo, mitigo, moveo, muto, obstino, recreo, reficio, restituo, subit, tango, tollo, verso, vinco *v.* B) *sub singulis verbis;* — alicui in* animo destinatum (fixum) est, alicui in animo est *v.* G) in *c. abl.*

Praeter genetivum et dativum etiam inveniuntur praepos. (et adverb.) apud animus est: ad aliquem, in aliquo, ibi *v. p. 1087, 27—36; cf.* inter aliquos *v. p. 1113, 20 sq; 29.*

4. *acc.* adversus, contra, erga, in aliquem; in aliquo: a) animus *i. q.* fortitudo, 'Mut': adversus externos *1099, 13;* a. hostes *ib. 44.* contra cives *ib. 36;* c. hostes *ib. 37;* (*cf.* constantis -i contra adversum rumorem *1111, 47*). — b) animus *i. q.* animi habitus, 'Gesinnung'. animus *coniunctus est cum adiectivo* (fidelis, ingratus,

is, talis *sim.*) *aut verbum accedit* (-is in se firmatis). adversus: a. clarissimum quemque civem *1114, 49* (ingratus); a. se *1088, 41 sq* (talis); a. Tarquinium *ib. 41* (qualis); a. victos *1100, 44* (maximus* *vel* mitissimus*). — erga: e. civitates Graeciae *1119, 18* (qualis); e. suam gentem *1088, 3* (idem); e. me *1119, 21* (qualiscunque); e. nos *1087, 54* (idem); e. pRum *1094, 50* (pristinus); *1119, 13* (is); e. Ros *1132, 12* (ingratus). — in *c. acc.*: in Eumenem *1088, 12* (propensus); in se *ib. 43* (qualis): *1098, 16 sq.* (-is in se firmatis); in te *1099, 5* (in te hos -os gessi); in vos (*M*, vobis *B*) *1106, 25* (fidelis ac bonus). — in *c. abl.*: in me *et* in minoribus natu *1087, 6 sq.* (illud -i sit).

5. *Contraria, similia, alia:* aetas *1115, 43.* alia* *1111, 9.* arma *1089, 12; 1091, 53; 1097, 9; 1098, 12; 1099, 12; 53; 1108, 15; [1111, 9;] 1115, 17; 1119, 28; 1123, 19* (armorum genus); *1127, 16; 27; 32*; 1132, 21.* ars belli *1127, 27.* audacia *1097, 45; 1107, 32; 1119, 42.* aures *1086, 19; 1092, 49; 1103, 11; 1106, 3; 6; 1108, 10; 1111, 18; 1124, 38; 39; 1128, 16.* (auxilium *1086, 8.*) causa *1104, 15.* conatus *1122, 45.* consilium (-ia) *(1087, 41;) 1097, 21; 1099, 38; 1103, 21; 1111, 2; 36; 51; 1113, 24; 39; 1115, 28; 49; 1122, 44; 1125, 32;* communi -o consilioque *Tes. v. 1120, 32—42;* uno -o, uno c. *1124, 19;* uno -o . . communi c. *ib. 21.* copiae *1123, 37.* cor *1093, 31.* corpus *1083, 39; 1084, 4; 1085, 53; 1086, 14; 1088, 18; 20* (corporis robur ac vires); *30; 1090, 21; 23; 32; 1096, 4; 5; 30; 1099, 4; 12* (corporis vires); *32; 34; 53; 1103, 15; 30; 45; 1106, 27; 49; 1107, 21; 26; 1109, 4; 1110, 54; 1111, 7; 17; 45; 1113, 1; 4; 1115, 6; 9; 15; 37; 40; 41; 48; 1116, 2; 1117, 30; 1118, 27; 35; 1119, 4; 37; 1122, 21; 1123, 43; 1125, 32; 49; 1126, 47; 49; 1127, 3; 5; 8; 12; 14; 18* (magnitudo corporis); *21* (pulchritudo corporis); *28* (vigor ac vires corporis); *29; 1129, 51; 1131, 10 sq.* dextrae *1105, 27.* dicta *1111, 2.* eventus *1121, 33 cf. 1122, 10.* facta* *1111, 2.* (ferocia *1097, 50.*) ferrum *1119, 33.* fides *1086, 32; 1121, 39; (1122, 50;) 1132, 7.* fiducia *1087, 25.* fortuna *1084, 49; 1086, 35; 1089, 19; 1099, 27; 1104, 25; 1110, 37; (1112, 3;) 1115, 46; 1124, 49; 1130, 49.* genus *1124, 49.* habitus *1111, 1.* (imperium *1113, 39.*) impetus *1127, 1.* ingenium *1112, 3; 1114, 10; 13; 1115, 26; 50; 52; 1122, 40; 1128, 2.* honoris insignia *1100, 53 sq.* ira (irae) *1099, 43; 1100, 54; 1103, 35; 1112, 20; 1116, 31; 32; (43.)* (ius *1087, 30; 1096, 44.*) libertas *1118, 18.* lingua *1103, 33; 1111, 41; 1118, 18.* magnitudo corporis *1127, 18 cf. 1115, 20.* (maiestas *1096, 44.*) manus *1132, 21.* membra *1109, 47.* mens *1086, 5; (1099, 23;) 1124, 8; 41; 52.* (meritum *1132, 19.*) [minae *1124, 23.*] mos *1124, 33.* natura *1088, 27.* rerum natura *1084, 13.* nomen *1087, 32; 1091, 23; 1103, 43.* numerus *1086, 17; 1123, 19; 1126, 46; 1127, 32; 34.* oculi *1093, 7; 10; 1095, 33; 35; 1098, 26; 1103, 11; 14; 1105, 9; 17; 1111, 17; 1115, 36; 1117, 39; 47; 48; 53; 54; (1120, 11;) 1130, 44; 1131, 9.* officium *1119, 34.* opes *1089, 9.* ora *1098, 26; 1111, 1;* oris habitus *1093, 28.* pectora *1128, 54.* perfidia *1083, 16.* res *1127, 20.* robur *1116, 34;* (corporis robur *1088, 20; 1113, 4.*) scelus *1083, 16.* signa *1089, 12.* spes *(sing. et plur.) 1088, 25; 1089, 7; 19; 1091, 6; 1098, 52; 1099, 52; 1103, 40; 1116, 38; 1119, 44; 1122, 48; 1123, 20; 1125, 20; 1127, 10* bonum -um habeo et bene spero *1100, 36.* spiritus *(sing. et plur.) 1086, 12; 1104, 26; 1119, 37.* stultitia et temeritas *1125, 18.* tela *1084, 3; 1097, 11; [1111, 10.]* (tempus *1124, 13.*) terror *1083, 51; 1092, 25.* velocitas *1115, 13.* vestitus *1111, 1.* vigor corporis *1127, 27.* vires *1083, 44; 1084, 3; 1086, 31; 50; 52; 1087, 19; 1088, 21; 1099, 12* (corporis v.); *41; 1100, 6; 8; 9; (1103, 54;) 1109, 11; 1112, 24; 1115, 14;* (*37* v. corporis;) *1119, 26; 31; 40; 1123, 15; 1127, 22; 23; 25; 26; 28* (v. corporis). virtus *1083, 17; 1097, 15; 1125, 17.* voluntas *1127, 19.* vox *1124, 9.* vultus *ib. 42.* — experiendo . . -is *1126, 23.* palam . . -is *1125, 44.* vere . . ex -o *1128, 52.*

6. animi *(plur.) de uno homine:* supersunt -i ad aliquid *v. 1089, 3.* — (alicui) -os addere ad aliquid *1090, 28 sq.* (alicui -os adimere *1090, 49 sq. v.* facere.) ad aliquid -os (*sc.* suos) adtollere *1091, 16 sq.* alicui -os augere (*1091, 54 sq. v.* facere;) *1092, 19.* (alicui) -os (satis -orum) facere (ad aliquid) *1090, 49; 1091, 54; 1097, 32 sq.; 37 sq.; 40 sq.; 48 sq.; 50; 53; 1098, 1; 7.* (alicui) -os frangere *1098, 35; 36.* -os gerere *1099, 5; 20 sq.* inflare -os (ali-

cuius) *1101, 54.* alicui inritare -os *1098, 35 v.* frangere. — -os alicuius tollere *1110, 28.* — inflatus regiis -is *1119, 36.* — plenus -orum *1116, 30 sq.; 32.* (45, 19, 7 *[p. 1117, 6 sq.]:* -o* eius gestienti secundis rebus, *quoniam in V est* -is, *cogitari potest etiam de:* -is eius gestientibus.) *His omnibus locis pluralis significat magnitudinem audaciae, spiritus, superbiae. Itaque* 35, 11, 3 *(p. 1117, 46 sq.):* memoria .. -is .. obversabatur, *etsi verba quae praecedunt et quae sequuntur indicare videntur de animo consulis cogitandum esse, tamen, quia in plurali nulla huiusmodi significatio inest, rectius de animis militum cogitari mihi videtur. — Alia est ratio* 33, 12, 10 *(p. 1103, 13):* nullius .. -i, *ubi Wsbg* -us *scribit, defendit pluralem Mg, quod* 'in nullius *obversabatur cogitatio omnium*'. *Denique* 9, 7, 5 *(p. 1099, 45 sq.):* suos quemque eorum -os habiturum, *si* quemque eorum *interpretamur:* singulos Samnites et Ros, *similis est ratio pluralis ac loco superiore, sin intellegimus:* et Samnites et Ros *i. e.* exercitus Samnitium et Rorum, *pluralis prorsus nihil habet miri.*

7. *De pluribus ubi dicitur, sive pluralis additus est vel subintellegendus, sive singularis substantivi collectivi (velut* multitudo, plebs, populus *sim.;* hostis, miles, Poenus [*i. q.* hostes, milites, Poeni] *sim.*), *hic est usus numeri singularis et pluralis:*

A) *subi.* a) *singul.* α) a. *i. q.* audacia, 'Mut': hominibus (illis) -us accedit *v. p. 1083, 15; 17.* competit -us (*sc.* militibus) ad aliquid *ib. 35.* crescit -us hostibus (hostium, oppugnantibus, Ris) *ib. 42 sq.; 45; 47 sq.; 49; 50; 52.* oppidanos -us deficit *1084, 4.* aliis -us deest *ib. 8 sq.;* ad seditionem (ad erumpendum, ad tuendum, ut servemini) -us deest *c. dat. plur. addito vel supplendo v. ib. 8; 9 sq.; 10 sq.; 12.* -us hosti (= hostibus) redit *1085, 48.* est -us (parum -i, plus -i, satis -i; idem, antiquus, dispar, memor libertatis -us; is -us .. qui) *c. dat. plur.* (Etruscis, nobis, victis *etc.*) *vel sing. collectivi* (plebei Rae, populo) *addito vel supplendo v. p. 1086, 7; 9; 36; 41 sq.; 44; 45; 46; 50; 52; 53; acc.* ad aliquid: *1086, 23 sq.; 28 sq.; 1087, 12 sq.; 17; 18 sq.; 20; 21 sqq.; 24;* — prout -us pugnantium est *1086, 16 sq.;* tam parvus -us tanti populi est *1088, 36;* minus (plus) -i est in hoste (in vobis) *1087, 30 sq.; 31 sq.* (maior est -us inferentis vim quam arcentis *1088, 25; sim. 1087, 9 sq.*). ad id coloniis -us superest *1089, 9.* alius -us hominum videtur *ib. 19.* — β) *alia vi:* -us (*sc.* noster) abhorret a .. *1083, 9.* spem -us eorum cepit *ib. 30.* militum fert -us *1084, 25.* [inclinat -us *v. p. 1149, 17 sqq.*] quod diu parturit -us vester, aliquando pariat *1085, 23.* eundem -um (eorum) postea fore *1087, 52 sq;* quem .. -um ipsorum esse? *1088, 45;* idem (qualis, talis) Campanorum (Carthaginiensium, Rorum, Anci [Tarquini] liberum, universi senatus) -us est erga (adversus, in) aliquem *1087, 54; 1088, 3; 40 sq; 43 sq;* (est humanus -us insatiabilis *ib. 17;* tum imperio meliori -us oboediens erat *ib. 34*).

b) *plur.* α) a. *i. q.* audacia 'Mut': -i accedunt dictatori ac Ris (Dinoni ac Polyarato) *1083, 14; 18.* cadunt -i (*sc.* Crustuminis, *sc.* Volscis) *ib. 28; 29.* crescunt -i Saguntinis (regiis, Ris, plebi, inimicorum; — Veiis) *ib. 42; 43 sq.; 46; 47; 50 sq.; 52 sq.* tantum -orum nobis decrescit *ib. 54.* cum corporibus deflorescunt -i *1084, 5.* militum iacent -i *ib. 51 sq.* labant -i plebis (Pheraeorum) *1085, 1; 2.* (prolapsi -i *v.* β).) residunt Samnitium -i *ib. 52 sq.* qui -i Ris hostibusque sunt *1086, 33 sq.;* plus (quid) -orum est civitati (utrique parti; ad hostes) *ib. 31; 1087, 1 sq.; 28.* plus (satis) -orum est Achaeis (militibus) ad aliquid *1086, 26; 1087, 25 sq.;* inexpugnabiles (molles) hostium (militum) -i sunt *1088, 14 sq.; 31;* nihil apud Latinos dissonum ab Ra re praeter -os erat *1087, 48 sq.;* omnia eadem utrimque erant praeter -os *1092, 21 sq.* malle suis quam adversariis superesse -os *1089, 5 sq.* Graecos -i militum terrent *ib. 12 sq.* Gallorum -i vigent *ib. 21;* cum corporibus vigent -i *1084, 5.* — β) *alia vi:* abhorrent a certatione -i (*sc.* senatorum) *1083, 5.* ardent ira -i (*sc.* Rorum) *ib. 26.* coalescunt -i omnium (plebis cum patribus) *ib. 32; 34.* deficiunt -i (*i. q.* 'Besinnung' *sc.* milites) *1084, 1.* -i nostri nos disiungunt *ib. 13.* magni -i magnis honoribus fiunt *ib. 30.* incerti fluctuantur -i magnae partis Larisaeorum *ib. 32.* laudibus gaudent militum -i *ib. 34 sq.* ad bellum (ad pacem, quo) inclinant -i (*sc.* Samnitium, *sc.* Rorum, scribentium) *ib. 46; 48; 49 v. p. 1149, 17 sqq.* lasciviunt -i (*sc.* hominum) *1085, 6.* luxu-

riant -i (*sc.* hominum) *ib. 8.* mutant -i (*sc.* hominum) *ib. 12 sq. (v. 1148, 46 sq.); 15.* obstipescunt multitudinis -i *ib. 20.* voluntantibus res obtorpescunt -i *ib. 21 sq.* mortalium (eorum) -i pendent (spe metuque, ex ea spe) *ib. 29 sq.; 31.* praesagientibus -is *ib. 37; 42.* prolapsi -i (*sc.* Carthaginiensium) *ib. 44 sq.* sunt mutabiles vulgi -i *1088, 33;* nihil tam incertum est
10 quam -i multitudinis *ib. 7 sq.;* ut -i audientium sunt *1086, 19;* pro fortuna illis -os esse *ib. 35;* Fundanis esse -os Ros *ib. 38;* quid -orum Hispanis esset *1087, 5;* fessos -os Sardorum esse diuturnitate imperii *ib. 50;* defectioni infensos eorum -os esse *1088, 16;* erant hominum ad favorem eius inclinati -i et . . propensiores *ib. 10 sqq.;* alios -os in contentione . . alios secundum deposita certamina esse *1087, 42 sq.* multorum
20 -i suspecti curam eo verterant *1089, 14;* in eo verti Thessalorum -os *ib. 16 sq.*

B) *obi.* a) *singul.* α) a. *i. q.* audacia, fiducia, 'Mut, Zuversicht': -i aliquantum ad omnia audenda obsessis adiecit *v. 1091, 5 sqq.* Ris (illis) auxit -um *1092, 3; 14.* dant -um (*sc.* nobis) ad loquendum . . miseriae *1096, 9.* experiri -um (*sc.* nostrum) *1097, 14.* Ris (dubiis) -um facere (, ut . .) *1097, 43; 45.* -um (plus -i, quantum -i,
30 quid -i, satis -i, quem -um . . eundem) habent *1099, 36; 43 sq.; 47* (in armis); *1100, 5 sq* (in retinendis iis); *8; 11 sq.; (20 sqq. v. γ);) acc.* ad aliquid: *1099, 41 sq.; 48 sq.; 50 sq.; 1100, 4; 9;* — bonum -um habent *ib. 32; 34; 35.* (illis minuit (-um) *1092, 14 v.* auxit. obstinato -o *v. p. 1147, 2.*) recipit -um (pristinum) pedestris acies (miles) *1106, 30; 33 sq.;* (Fabii) recipiunt a pavore -um *ib. 32.* Ris recreatur -us
40 *1107, 3.* reficitur militum -us *ib. 4.* -us militum territus restituitur *ib. 29 sq.* — β) a. *i. q.* cogitatio, intentio, 'Aufmerksamkeit': consilio tali -um adiciunt *1091, 2.* adtendunt -um *ib. 14.* -um advertunt ad mores regendos *ib. 20; cf. etiam* animadverto. vobis avertitur a certamine -us *1092, 34.* intentus pugnae -us (militum fuit) *1103, 5 sq.* — γ) *alia vi:* emerso* ab admiratione -o (*sc.* omnium) *1096, 24 sq.*
50 (scribentis -um non flectere a vero, sollicitum tamen efficere *1098, 19 sq.*) si quem -um (*i. q.* 'Stimmung') . . habuistis, eundem mox . . habueritis *1100, 20 sqq.* [mutaverant -um *v. p. 1118, 46 sq.*] perfundere religione -um (*sc.* hominum) *1105, 34.* subit -um (*sc.* hominum) cogitatio, timor *1108, 34; 42; 45**.

b) plur.: animos abalienare *ter* (*semel i. q.* cogitationem avertere, *bis i. q.* -um a gratia alicuius avertere); accendere *25es* (*in his:* res accendit militi -os *1090, 16*); acuere *ter;* addere *semel;* adficere *7es;* adhibere *semel* (aequos adhiberent -os ad . .); adicere *semel* (aliquantum eam rem -orum 10 iis adiecturam); adrigere *bis;* advertere *semel* (adverterent -os, ne . .); agitare *ter;* alienare *6es* (*5es i. q.* a gratia alicuius avertere, *semel i. q.* sana mente privare); angere *semel;* auferre *semel;* augere *12es;* avertere *16es* (*13es i. q.* cogitationem avertere; *ter i. q.* -um a societate alicuius avertere); avocare *bis;* capere *ter;* cernere *semel* (Gallorum -os indomitos atque implacabiles cernebam); coercere *semel;* 20 commovere *semel;* compescere *semel;* conciliare *14es;* concitare *bis;* confirmare *7es;* confundere *semel;* conligere *6es;* consociare *semel;* consternere *semel;* conterrere *ter;* continere *ter;* convertere *9es* (*bis i. q.* suas cogitationes c. ad (in) aliquid, *7es i. q.* aliorum cogitationes c. sive in se sive ad aliquid); defigere *semel;* delenire *bis;* deminuere *semel;* despondere *ter;* deterrere *semel;* disten- 30 dere *semel;* distinere *semel;* distrahere *semel;* dare *ter* (*bis* a. *est i. q.* audacia); docere *semel;* efferare *bis;* efferre *semel;* enervare *semel;* erigere *5es;* eripere *semel;* exacerbare *semel;* exasperare *quater;* excitare *bis;* expedire *bis;* experiri *ter* (a. *i. q.* audacia); explere *semel;* exsolvere religione *semel;* extollere *semel;* exulcerare *semel;* facere *8es* (plerumque a. *est i. q.* audacia, *semel acc.* ad 40 aliquid *v. 1098, 4 sq.*); reliquum facere *semel;* firmare *bis;* flectere *7es* (*semel i. q.* cogitationes convertere ad aliquid, *6es i. q.* mutare -os); frangere *12es;* gerere *9es;* habere *6es* (*ter* a. *est i. q.* audacia *1099, 45 sq. [v. p. 1141, 20 sqq.]; 51 sq.; 54; bis est i. q.* animi habitus *1100, 16 sq.; 18 sq.; semel:* se nec suorum -os nec hostium in potestate habuisse *ib. 42*); errore imbuere *semel;* imminuere *bis;* impellere 50 *semel;* implere superstitionum *semel;* implicare *semel;* incedit cupido, timor, maestitia *ter;* incitare *bis;* inclinare *15es;* inflammare *semel;* inflare *bis;*

infringere *bis;* inlicere *semel;* inritare *22es;* intendere (in aliquid -os *i. e. cogitationes* i. *v. 1103, 8 sq.; 10 sq.; itemque ex coni. Mli 1126, 11*); religio invasit *semel;* invenire *semel;* iungere *ter;* lenire *semel;* levare religione *bis;* liberare *semel;* minuere *6es;* miscere *bis;* mitigare *bis;* obstinare (quibus [Lucano populo] -i obstinati sunt (ad aliquid *vel* ut . .) *p. 1104, 39 sq.; 42 sq.;* obstinatis -is *v. p. 1147, 22 sq.*); obstrictos habere *semel;* occaecare *ter;* occupare *11es;* offendere *bis;* opprimere *semel;* parare *ter;* percunctari *semel;* perdomare *semel;* periclitari *semel;* perspectos habere *semel;* pertemptare *bis;* pigneratos habere *semel;* ponere *semel* (feroces -os); praeoccupare *6es;* praeparare *8es;* praepedire *semel;* prosternere *semel;* recipere *bis* (priusquam a tanto pavore reciperent -os *p. 1106, 35;* recipere -os *i. q.* 'Bewufstsein' *ib. 37*); reconciliare *9es;* recreare *semel;* reficere *6es;* remittere *quater;* remordere *semel;* renovare *semel;* repetere *semel;* restituere *ter;* retinere *semel;* revocare *semel;* sedare *semel;* servare *ter;* sollicitare *15es;* solvere *ter;* stimulare *5es;* subit (dulcedo agrariae legis, beneficiorum memoria *p. 1108, 33; 41*) *bis;* submittere *bis;* sumere *semel;* suspendere *quater;* sustinere *bis;* temptare *16es;* tenere *quater;* terrere *quater;* timere *semel;* tollere *10es;* tractare *semel;* trahere *semel;* turbare *semel;* variare *semel;* versare *ter;* vertere *quater;* videre *semel;* vincere *quater;* vitiare *semel;* vulnerare *semel.*

C) *gen.* a) *gen. qualit.: Solus singularis invenitur.*

b) *ceteri gen.:* α) *sing.:* animi (altitudo *v. 1112, 18;*) ardor *1112, 22;* certamen *ib. 35;* habitus *1113, 25 sq.;* hortamenta *ib. 37;* motus *1114, 47;* opinio (ingrati -i op.) *ib. 49 sq.;* pertinacia *ib. 53 sq.;* (robur *1115, 14;*) sors (prima -i sors) *1115, 25 sq.;* testes (t. ingrati ac perfidi -i Magnetum) *ib. 33 sq.;* (vertigo *ib. 36 sq.;*) vires *1116, 2.* — β) *plur.:* animorum ardor *1103, 5; 1112, 20 sq.; 25; (1113, 45);* augurium *1112, 28 sq.;* certamen *ib. 30; 32 sq.; 36; 44;* concitatio *ib. 47; 50;* contentio *ib. 53;* cultus *ib. 54 sq.;* feritas *1113, 3;* fluctuatio *ib. 12;* gloria (gratorum -orum g.) *ib. 14;* habitus *ib. 19; 21; 27; 29 sq.; 31; 33;* impetus *ib. 38 sq.; 45;* inclinatio *ib. 48; 50; 53; 54; 1114, 4;* inritatio *ib. 15;* motus *ib. 39; 41; 44;* pavor *ib. 52;* robur *1115, 6 sq.; 15 sq.; 17; 20;* specimen *ib. 32;* vigor *ib. 45;* — pleni -orum *1116, 29; 34;* — -orum implere *ib. 38.*

D) *dat.* a) *sing.:* insidens -o religio *v. 1117, 23.* (moderari -o* *ib. 34.*) obversatur -o *ib. 45.* -o occurrit *ib. 49.* proponere -o (vestro) *1118, 5; 13.* — b) *plur.:* sanitatem -is adferre *1116, 43 sq.* cumulare religiones -is (*sc.* hominum) *ib. 45 sq.* decessit -is pavor *ib. 47.* tantum ardoris -is facere *ib. 51.* religio infixa -is* *1117, 12.* mutatio (pavor) -is inicitur *ib. 13; 14.* insita -is levitas (industria, perfidia) *ib. 18; 19; 22.* metus (omen) insidet -is *ib. 25 sq.; 26 sq.* insinuat suspicio -is *ib. 28.* -is patientia inest *ib. 29 sq.* (moderari -is* *ib. 34.*) -is obicitur aliquid *ib. 37; 39.* -is obversatur *ib. 46 sq.* occurrit -is *ib. 50.* species oblata -is vestris *ib. 53 cf. 1118, 36 sqq.* persuasum est -is *1118, 1 sq.* -is proponere *ib. 9; 10.* subest suspicio -is *ib. 22.* robur -is sumere *ib. 27 sq.* vix temperant -is quin . . *ib. 29.* — fuit acceptissimus militum -is *ib. 32.* Volscorum -is nihil terribilius erat quam . . *ib. 36.*

E) *abl.* a) *abl. qualit. Semper singularis invenitur praeter:* hostem iis corporibus -isque *v. 1119, 4.*

b) *abl. absol. et instrum.* α) *sing.:* muliebris dolor quo est maestior imbecillo -o *v. 1118, 42.* — β) *plur.:* aegris -is *v. 1118, 40.* dubiis sociorum -is *ib. 49.* suspensis et incertis omnium -is *ib. 50 sq.* plenis irae militum -is *ib. 46 sq.;* plenis religionum -is *ib. 52.* recentibus -is *ib. 45.* — fretus -is (*sc.* militum) *1119, 28 sq.; 30 sq.;* miles -is (*sc.* suis) fretus *ib. 32 sq.;* fretus his -is coalescentium populorum *ib. 27 sq.* resistunt -is *ib. 38; 40.* corpora -is sustinent *ib. 43.*

c) *abl. modi.* α) *sing.:* abiecto -o *v. 1119, 51.* aequo (aequiore) -o *1120, 2 sq.; 4; 5; 7; (9;) 13 bis; 15; 17 sq.; 22; 23.* communi -o *8es v. ib. 31—42.* fido -o *1121, 6.* forti -o *ib. 10.* grato -o *ib. 15; 16.* eodem -o, quo . . *ib. 26 sq.; 28; 34 sq.; 39 sq.* iniquo -o *1122, 14.* eo -o, quo . . *ib. 23.* lubenti (-o) *1120, 18.* magno -o *1122, 50;* maiore -o *ib. 43; 44 sq.; 48;*

1123, 2; 4; maximo -o ib. 1. minore -o ib. 6sq.; (9.) obstinato -o 1104, 38sq. haudquaquam pari -o 1123, 17. placatiore -o ib. 2sq. propenso -o ib. 31sq. quo *(interr.)* -o ib. 39; 40. tanto -o ib. 52. uno -o 11es v. 1124, 2—20. — obsidentium atque obsessorum -o ib. 28sq. — β) *plur.:* aequis (aequioribus) -is v. 1119, 53; 54. concordibus -is 1120, 44sq. disparibus -is ib. 50. isdem istis ferocibus -is 1121, 4. gratis -is ib. 18. his utrimque -is ib. 19. hostilibus -is 1099, 29. iisdem -is, quibus .. 1121, 24 sq.; 32. incertis -is fluctuari ib. 42sq.; 44. inclinatis (-ioribus) -is 1095, 52sq.; 1101, 21; 34sq.; 36sq.; 37sq.; 1121, 46. infensis -is ib. 48. infestis (-ioribus, -issimis) -is ib. 48sq.; 51sq.; 52sq.; 1122, 1. ingentibus -is ib. 7; 10; 11; 12. iniquioribus -is ib. 16. integris -is ib. 21. eis -is 1096, 12. laetis -is 1122, 32sq. magnis* -is* ib. 39. obstinatis -is 1104, 35; 41. nequaquam paribus -is 1123, 13sq.; -is paribus pugnant ib. 20. praesentioribus -is ib. 30sq. quantis -is ib. 37sq. recentibus -is ib. 43. tantis -is 1124, 1. — Carthaginiensium -is ib. 24.

d) animo (-is) *solum: α) sing.:* animo agitare v. 1125, 1; cedere ib. 17; (concipere ib. 25;) (fixum) destinatum(que) esse v. p. 1148, 15sq.; effundi* 1125, 49sq.; [int(c)endi 1126, 10;] prospicere 1126, 35; vigere ib. 49; volvere ib. 54; — -o certior 1127, 10. donum -o eorum quam re maius ib. 19sq. -o par ib. 27sq. superior -o ib. 34. — β) *plur.:* animis accipere 1124, 38; 39sq.; aequare ib. 49sq.; agitare 1125, 5sq.; capere ib. 16; concipere ib. 27sq.; constare ib. 29sq.; deficere ib. 33; 34sq.; despondere ib. 35sq.; destinare ib. 38sq.; 40; 43sq.; 45sq.; exardescere ib 51; imbibere 1126, 7; imminere ib. 9; obstinare ib. 18; praecipere ib. 21; 23sq.; 24sq.; 26; prospicere ib. 33; valere ib. 46; vigere ib. 47; — acrior 1127, 1; alacer ib. 7; fessi ib. 12sq.; 14; insignes ib. 16; par(es) ib. 23; 24; 26; parati ib. 29sq.; praestans ib. 32.

F) *c. praep.:* ab: quid ab -is fortissimorum militum exspectari v. 1128, 6sq. — ad: ad -um admittere ib. 13sq. — metus descendit ad -os ib. 17sq. plurimum intererat ad -os civitatium ib. 21. ⟨ad⟩ Macedonum -os Heracliden invidiae sibi esse ib. 23sq. — apud: constare apud -os* (-um*) 1128, 25sq.; statuere apud -os ib. 30. — ex: ex -o vultis ib. 52. — delere ex -is hominum infamiam ib. 40. memoriam eieceritis ex -is vestris ib. 45. exciderat pacis mentio ex omnium -is ib. 49. — in *c. acc.:* inducere in -um 12es v. 1129, 5sqq. — voces in -os demittunt 1128, 54. cura in -os patrum descendit 1129, 2 sponsores nos sumus in corpora nostra -osque ib. 49sqq. — in *c. abl.:* in -o habere 12es v. 1130, 13sqq. in -o esse (*i. q.* consilium esse) 8es v. 1131, 25sqq. (fixum) destinatum(que) in* -o est 1130, 5sq.; 7sq. — odia certant in -is 1130, 4. religiones excitare in -is hominum ib. 9sq. haeret in -is memoria ib. 43. pretium beneficiorum relinquere in accipientium -is ib. 52. munera in* -is* hominum respuebantur ib. 54. ardor in -is ad dimicandum est 1131, 1sq.; est in praeoccupatis -is crimini locus ib. 6; Samnitibus omnia non in -is solum, sed prope in oculis sunt ib. 8sq.; vigor in -is est ib. 10sq. versant in -is rem ib. 53. — inter: inter tam suspensos sociorum -os 1132, 6. dispensatur laetitia inter impotentis eius -os ib. 9sq. — ob: castigantur ob ingratum -um ib. 11sq. — sine: exercitus sine -is est ib. 21.

Ex hac collatione locorum cognoscitur Livium posuisse singularem solum in his: bonum -um habere; bono -o esse *omninoque in abl. qual. praeter* 7, 12, 11 *et in gen. qual.;* communi -o; uno -o; in -um induco; in -o habeo; in -o esse (*i. q.* consilium esse). — *At pluralem semper posuit Livius apud multa verba quae significant:* 'aliquo modo adficere' *(multis ex his locis* animi *idem fere valet quod* homines, -i militum *i. q.* milites *sim.); velut:* -os adficere*); movere, commovere, tractare; — temptare, pertemptare, periclitari; — versare; variare, mutare *(itaque veri haud dissimilis est coniectura Klockii:* mutaverant -i [*pro* -um] 2, 52, 8 *v. 1085, 12sq.*); flectere; — agitare; — impellere, incitare, concitare, excitare; —

*) *distinctis litteris ea verba et substantiva expressa sunt, quae saepius* (6—25es) *inveniuntur, ut in his de constanti usu numeri pluralis certius iudicari possit, quam in ceteris quae rarius inveniuntur.*

inritare, exacerbare, exasperare, exulcerare, offendere; — sollicitare, turbare, vulnerare; — inclinare; — alienare, abalienare, avertere (*si haec tria verba sunt i. q.* ab gratia alicuius avertere *vel i. q.* sana mente privare); — conciliare, reconciliare; — iungere, consociare; — delenire, lenire, mitigare, mollire; — accendere; — confirmare, firmare; — efferre, erigere, extollere, tollere; — frangere, infringere; — conterrere, deterrere, terrere (*praeter* 9, 37, 7 *v. 1107, 29sq.*), angere; — praeparare; — occupare, praeoccupare; — occaecare *sim. Cum hoc usu convenit, quod semper pluralis invenitur in his:* animi coalescunt, incerti fluctuantur, inclinant (*probanda igitur videtur* 22, 58, 7 (*v. 1081, 49*) *lectio:* si ad pacem inclinare cerneret -os), mutant, obstipescunt, obtorpescunt, gaudent, lasciviunt, luxuriant, pendent, vertuntur; — sunt mutabiles, incerti, infensi, propensi; — animorum concitatio, fluctuatio, habitus (*praeter* 27, 50, 3 *v. 1113, 25sq.*), inclinatio, inritatio, motus (*praeter* 21, 16, 2 *v. 1114, 47*), pavor; — incertis -is fluctuari, inclinatis (-ioribus) -is, infensis -is, infestis (-ioribus, -issimis) -is. — *Ut in his aut singularis aut pluralis solus invenitur, ita in aliis singularem et pluralem promiscue Livius usurpavit, velut:* Ris crescit -us *et* Ris crescunt -i, Ris auxit -um *et* Ris auxit -os, aequo -o *et* aequis -is, grato -o *et* gratis -is *etc. In universum usus numeri pluralis est frequentior, sed tamen singularis satis saepe invenitur in ablativis modi et ubi* animus *est i. q.* audacia 'Mut', *velut saepe:* aliquibus *est* (competit, deest, superest) -us ad aliquid, -um habere (dare, facere, adicere) ad aliquid.

annales, *plurale tantum, itaque:* trini a. 10, 18, 7. — a) *subi.:* rem .. mirabilem .. adiciunt quidam -es 23, 47, 8. C. Sulpicio Q. Aemilio — Aulium* quidam -es habent — consulibus 8, 37, 3; pro Annio* Servilioque M.'* Acilium et C. Herennium habent quidam -es, alii P.* Cornelium Asinam et C. Papirium Masonem* 21, 25, 4; quod tam veteres -es quodque magistratuum libri .. septimo* post demum anno .. Cossum consulem habeant 4, 20, 8; (*cf.* c) memoria.) imbelle triennium ferme pestilentia .. fuit, adeo ut quidam -es velut funesti nihil praeter nomina consulum suggerant 4, 20, 9. omnium prope -es Fabium dictatorem adversus Hannibalem rem gessisse tradunt 22, 31, 8; plurium -es, et quibus credidisse malis, ipsum Eumenem venisse tradunt 42, 11, 1; (*v. p. 1151, 6sq.*) — b) *obi.:* memoriane* fugerit in -ibus digerendis an consulto binos coss. .. transcenderit (*sc.* Piso), incertum est 9, 44, 4. ceteri Graeci Latinique auctores, quorum quidem ego legi -es, .. tradunt 32, 6, 8. Claudius, qui -es Acilianos ex Graeco in Latinum sermonem vertit 25, 39, 12. — c) *gen.:* vetustior -ium auctor Piso 10, 9, 12. non exoletis vetustate -ium exemplis stare ius 27, 8, 9. dictatorem magistro equitum, quod nulla memoria habeat -ium, iussu populi aequatum (esse) 22, 27, 3; (*cf.* f) ex.) meriti .. sunt, ut per omnium -ium monumenta celebres nominibus essent 7, 21, 6. — d) *dat.:* (credidisse *v.* a) tradunt.) — e) *abl.:* aliis -ibus proditum est *sq. acc. c. inf.* 7, 42, 3. — f) *c. praep.:* ex: memoria ex -ibus repetita 8, 18, 12. — in c. acc.: religio* tenet .. ea pro indignis* habere, quae in meos -es referam 43, 13, 2; classi .. ad Fidenas pugnatum .. quidam in -es rettulere 4, 34, 6; non sum nescius .. nunc .. nuntiari admodum nulla* prodigia in publicum neque* in -es referri 43, 13, 1. — in c. abl.: (ubi (*i. q.* in quibus -ibus) .. adiectum .. sit *v. infra 31.*) Vopiscum Iulium pro Verginio in quibusdam -ibus consulem invenio 2, 54, 3; tredecim milia .. cecidisse .. in quibusdam -ibus invenio, ubi etsi adiectum aliquid numero sit, magna certe caedes fuit 3, 8, 10; qui (*sc.* coss.) neque in -ibus priscis neque in libris magistratuum inveniuntur 4, 7, 10; cum mentionem eius rei in vetustioribus -ibus nullam inveniam 7, 9, 5; in quibusdam -ibus pro T. Quinctio M. Popilium consulem invenio 18, 10; varie in -ibus cognomen consulis invenio 8, 18, 2; interrex .. creat .. L. Papirium Mugilanum; Cursorem in aliis -ibus invenio 23, 17; quod quibusdam in -ibus invenio 9, 15, 8; in quibusdam -ibus invenio *praecedente acc. c. inf.* 9, 42, 3; 10, 2, 3; 23, 6, 6; invenio in quibusdam -ibus *sq. acc. c. inf.* 9, 46, 2; litteras .. missas in trinis -ibus invenio 10, 18, 7. paginas in -ibus fastisque* magistratuum* (magistratuum fastisque *codd.*) percurrere .. consulum dictatorumque 9, 18, 12. in quibusdam -ibus tota res praetermissa est 8, 30, 7. in

pluribus -ibus duorum ea consulum propria victoria est 10, 30, 7. oppugnatarum urbium decoris pars maior in quibusdam -ibus ad Maximum trahitur; Murgantiam ab Decio, a Fabio Ferentinum Romuleamque oppugnatas tradunt (*sc.* quidam -es, *an* scriptores -ium?) 17, 11.

acc. adi.: velut funesti *v. p. 1149, 52 sq.* — prisci *1150, 36.* tam veteres *1149, 48.* vetu-10 stiores *1150, 38;* (*cf. ib. 11 sq.*) — quidam 14*es* (*cf. ib. 25.*) alii *1149, 46; 1150, 20; 44.* omnes *ib. 17.* plures *1151, 1.* trini *1150, 49.* — Aciliani *ib. 10.* mei *ib. 24.* — *gen.:* omnium prope *1149, 54.* plurium *1150, 2.* (ceteri Graeci Latinique scriptores) quorum *ib. 8.* — *sim.:* libri magistratuum *1149, 48 sq.; 1150, 37.* fasti magistratuum* *ib. 50 sq.*

anniversarius *i. q. qui quotannis repetitur:* a) se . . ludos -os ei divae insti-20 tuisse 43, 6, 5. sacrum -um eo forte tempore . . Dianae erat 35, 38, 3; ut sacrum -um Cereris intermissum sit 22, 56, 4. — b) Aequorum iam *velut* -is armis adsueverat civitas 4, 45, 4.

annona. A) **de frumento.** a) *i. q. res frumentaria, frumentum. Etiam locis sub* b) *et* c) *allatis plerisque generalis significatio* (a. *i. q.* res frumentaria, Getreideverhältnisse, Getreidezustände) *statui potest.* 30 *α*) *subi.:* -a . . eo anno pervilis fuit 31, 50, 1. — *β*) *obi.:* pecunia, qua frumentarios ob -am compressam ('Zurückhaltung des Getreides, um den Preis zu steigern' *Wb*) damnarunt 38, 35, 5. [si quis quondam -am in urbe factitasset, magnus habebatur. Fr. 74 *Hz*]. — *γ*) *gen.:* caritas . . -ae sollicitam civitatem habuit 10, 11, 9; gravius malum civitatem invasit, caritas primum -ae . ., *fames* deinde 2, 34, 2; in-40 gens . . caritas -ae ac prope inopia erat 44, 7, 10. -ae in primis habita (est) cura et ad *frumentum* comparandum missi alii in Volscos, alii Cumas 2, 9, 6. ventum ad inopiae ultimum foret . ., ni eius viri cura . . in -ae dispensatione praeparando ac convehendo *frumento* fuisset 10, 11, 9. (inopia *v.* caritas.) ut L. Minucius praefectus -ae crearetur 4, 12, 8; L. Minucius praefectus -ae . . refectus (est) 13, 7; donec 50 a praefecto -ae tanta res ad senatum deferretur § 10. terram (*sc.* Siciliam) . . pRo . . fidissimum* -ae subsidium 27, 5, 5. uberrimus ager (*sc.* Campanus) . . ad varietates -ae horreum pRi fore videbatur 7, 31, 1. commeatus ex Sicilia Sardiniaque tantam vilitatem -ae effecerunt*, ut . . 30, 38, 5; notata est in illo conventu Europae Asiaeque . . ea *copia rerum*, ea vilitas -ae, ut . . 45, 33, 3. annus insignis . . -ae vilitate fuit 30, 26, 5. — *δ*) *dat.:* senatus . . eum praeesse -ae . . iussit 2, 27, 5. iam *fames* quam pestilentia tristior erat, ni dimissis . . legatis . . ad *frumentum* mercandum -ae foret subventum 4, 52, 5. 10

b) *i. q. pretium frumenti.* (*cf.* a)! — a. *i. q.* magnum pretium frumenti *v.* c).) *α*) *subi.:* -a ex ante convecta copia nihil mutavit 5, 13, 1. — *β*) *obi.:* si -am veterem volunt*, ius pristinum reddant patribus 2, 34, 9. — *γ*) *gen.;* (caritas *v.* a) *γ*).) cum . . nullum momentum -ae fecisset 4, 12, 9. (varietas, vilitas *v.* a) *γ*).)

c) *i. q. difficultas, inopia rei frumentariae; caritas, magnum pretium* 20 *frumenti.* '*Getreidemangel; Teurung*'. *cf.* a)! *α*) *subi.:* -a haud multum laxaverat 26, 20, 11*. super bellum -a premente 2, 51, 2. urbi cum pace laxior etiam -a rediit 52, 1. — *β*) *obi.:* classis . . adsidendo diutius artiorem -am sociis quam hosti* faciebat 26, 20, 8. (fecere *v. ε*).) ut condicionibus laxandi -am . . tribuniciam potestatem . . patres demerent sibi 2, 34, 12. ut . . insula (*sc.* Sicilia) . . 30 urbis Romae atque Italiae . . -am levaret 26, 40, 16; ad levandam publica cura* -am 4, 13, 2; L. Minucius . . -ae . . levatae . . gloriam tulit 12, 8. querentium -am primo, postremo *famem* 22, 43, 3. — (*γ*) *gen.:* subsidium *v.* a) *γ*). — *δ*) *dat.:* subventum *v.* a) *δ*). — *ε*) *abl.:* fruantur* -a, quam furore suo fecere 2, 34, 11. -a propter aquarum intemperiem laboratum est* 3, 31, 1. — *ζ*) *c. praep.:* praeterquam 40 ab *morbo* -aque nihil eo biennio . . incommodi fuit 4, 52, 8.

B) **de aliis rebus:** ut *copia frumenti* suis et -a (*i. q.* ἀγορά) tolerabilis rerum aliarum ('ein ausreichender Vorrat von Lebensbedürfnissen um einen erträglichen Preis' *Wb*) suppeditetur 35, 44, 7. — vectigal . . novum ex salaria -a ('aus dem Salze, das jährlich erzeugt und verbraucht wird' *Wb*) statuerunt 29, 37, 3. 50

acc. gen. et adi.: urbis Romae atque Italiae *v. supra 31.* — rerum aliarum *44.* salaria *48.* — pervilis *1151, 30.* artior *1152, 26.* laxior *ib. 24.* vetus *ib. 14.*

annus. I. Colloc. 1 a) *pron. demonstrativa solent antecedere:* hic annus *quater:* hunc annum *ter*; huius anni 9 *locis* (*in his semel:* huius principio anni); huic potissimum .. anno *semel*; hoc anno 17 *es* (*semel interponitur* autem, *bis* demum); in hunc annum *bis*; — horum deinceps annorum *semel*, his annis *semel*; paucis his annis *bis*; intra decem hos annos *semel*; per hos annos *bis*. — *at:* annus hic 7, 1, 1; anni huius 27, 7, 1; 34, 53, 1 (exitu anni huius).

idem annus *semel*; eiusdem anni *bis*; eodem anno 86 *es*.

idem hic annus *semel*; eodem hoc anno *bis*; hoc eodem anno *semel*.

illo anno *bis*; illis annis *semel*.

is annus *bis*; eum annum *semel*; eius anni 25 + 2* = 27 *es*; eo anno 196 + ⟨1⟩ locis (*in his:* eo ipso anno *ter*; eo quoque anno *ter*; eo certe anno *semel*; eo potissimum anno *semel*; eo primum anno *bis**)); ex eo anno *semel*; in eum annum 17 *es*; — eorum annorum *semel*; eis annis *semel*; per eos annos *ter*. — *at:* exitu anni eius 24, 7, 10; anno eo 28, 46, 15, *quo loco, sicut ceteris 200 fere locis, Livium scripsisse* eo anno *suspicor. Ceteros quattuor locos, quibus pron. demonstr. postpositum est, pronomine sive delendo sive transponendo mutare dubito, praesertim cum* exitu anni huius *et* exitu anni eius *inter se tueri videantur.*

1 b) insequens (sequens, veniens), proximus, prior, superior *plerumque antecedunt:* insequens annus 10 *es*; insequentis anni 11 *es*; insequenti(e) anno 15 *es* (*semel intercedit* quoque); in insequentem annum 9 *es*. — *at:* annum insequentem *bis*; anno insequenti(e) 5 *es* (*semel intercedit* deinde).

sequente anno *semel*. — in venientem etiam annum *semel*.

proximus annus *semel*; proximo anno 9 *es* (*semel intercedit* eis); in proximum annum *bis*.

prioris anni 25 *es*; priore anno 76 *es*; ex priore anno *semel*; — prioribus annis *bis*. — *at:* anni prioris 5 *es*; anno priore *ter*.

superioris anni 10 *es*; superiore anno *ter*; — superiorum annorum *semel*; superioribus annis *semel*. — *at:* anno superiore *semel* (40, 42, 1).

1 c) *numeri ordinales praecedunt* 76 *es*; *sequuntur* 9 *es*.

1 d) *numeri cardinales praecedunt* 109 *es*; *sequuntur* 41 *es*; *praeterea semel:* intra centum annos et viginti.

1 e) *adi. numeralia semper fere praecedunt:* aliquot anni 16 *es*. multi anni 26 *es*; *at semel* (40, 46, 5): per annos multos. omnes anni *quater*. pauci anni 10 *es*. permulti anni *bis*. plures anni *semel*. quot anni *quater*. tot anni 26 *es*. totidem anni *semel*. — nullus annus *semel*.

2 a) *Livius semper collocat:* exitu (in exitu, sub exitu) anni; extremo anni; initio anni (initio statim anni); principio anni (principio statim anni). *Itaque* 4, 1, 1, *ubi in codd. est:* anni (*vel* animi) nam principio, *falsa est vulgaris lectio:* nam anni principio, *scribi debet:* nam principio anni.

2 b) eius anni (anni eius) *poni solet post substantivum, ex quo genetivus pendet*, 27 *es*; *semel interpositum est:* omnibus eius anni comitiis. — huius anni (anni huius) 9 *es ponitur post subst., ex quo pendet; semel invenitur:* huius principio anni; *semel antecedit:* huius anni .. memoria. — ex collegio eiusdem anni *semel;* eiusdem anni rem *semel*. — cuius initio anni *semel;* cuius principio anni *bis*.

insequentis anni, prioris anni, superioris anni *modo antecedunt subst., ex quo pendent, modo sequuntur:* insequentis anni *ponitur post subst.* 7 *es*, *ante subst. quater;* prioris anni (anni prioris) *postponitur* 16 + ⟨1⟩ *locis, anteponitur* 17 *es;* superioris anni *postponitur* 5 *es*, *anteponitur* 5 *es*.

(*plur.:* duces eorum annorum *semel;* horum deinceps annorum .. res *semel;* coss. superiorum annorum *semel*.)

2 c) annorum *cum numero cardinali vel* multorum, omnium, tot 19 *es ponitur ante subst. regens, velut* decem annorum pensiones, tot annorum usu; 6 *es sequitur, velut* pensionibus decem annorum, usu tot annorum.

II. **Signif.** A) **de aetate humana.** a) *accus.:* annum se tertium et octogesimum agere 3, 71, 6; qui sextum et octogesimum annum agens causam dixerit* .. nonagesimo* anno Ser. Galbam ad populi adduxerit

*) *at:* eo anno primum *ter*; eo anno .. primum *ter*; illo anno primum *semel*; eodem anno primum *semel*; eodem anno .. primum *bis*; eo anno postremum *semel*.

iudicium 39, 40, 12; Perseus iam tricesimum annum agens 40, 6, 4; is septumum decumum tunc annum agens 44, 44, 3; nonagesimum iam agenti annum 24, 4, 4. qui .. septemdecim annos nati fuerant 27, 11, 15; tris et viginti annos natus 7, 40, 8; P. Cornelius .. quattuor et viginti ferme annos natus 26, 18, 7; septuaginta annos iam natus 39, 49, 4; duobus e filiis .. minor ferme ⟨duodecim*⟩ annos* (ann. *V*) natus quinque diebus ante triumphum, maior quattuordecim annorum triduo post triumphum decessit 45, 40, 7; rogatio .. lata est .., quot annos nati quemque magistratum peterent caperentque 40, 44, 1; M. Valerium Corvum .. tres et viginti natum annos 7, 26, 12; filium Gala* Masinissam* habebat septem decem annos natum 24, 49, 1; semimarem duodecim ferme annos natum inventum (esse) 39, 22, 5; mihi quattuor et viginti annos nato 28, 43, 11; cum liberis maioribus quam quindecim annos natis 45, 32, 3. tot enim (*sc.* annos) postea vixit 7, 1, 10; vixit tres et sexaginta annos Fr. 49. — b) *gen.:* satis annorum habeo 25, 2, 7. — erat .. quindecim tum ferme annorum 24, 4, 6; erat trium ferme et triginta annorum 33, 33, 3. — ((filius) quattuordecim annorum *v. supra 12.*) alter (*sc.* infans) sedecim iam annorum item ambiguo sexu inventus (est) 31, 12, 6. — Hannibalem annorum ferme novem .. iureiurando adactum se .. hostem fore pRo* 21, 1, 4. — novem annorum a vobis profectus post sextum et tricesimum annum redii 30, 37, 9. qui minores* septem decem annis sacramento dixissent, iis perinde stipendia procederent, ac si septem decem annorum *aut maiores* milites facti essent 25, 5, 8. — obsides .. dato* ne *minores* duodecim annorum neu *maiores* quadraginta (*sc.* annorum) 38, 11, 6; obsides .. dato* .. ne *minores* octonum denum annorum neu *maiores* quinum quadragenum (*sc.* annorum) 38, 15. *cf.:* filius quinquenni *maior* 45, 15, 1. — c) *abl.:* α) Attalus .. moritur altero et septuagesimo anno 33, 21, 1. (nonagesimo anno *v.* a) agens.) — β) iam is gravis annis .. abscesserat muneribus 9, 3, 5. — γ) maior, minor .. annis: maior annis sum quinquaginta 42, 34, 11; tu minor annis sex et XL es 43, 14, 6; maior sexaginta annis erat 27, 27, 11; qui minores quinque et triginta annis erant 22, 11, 9; qui non maior annis quinquaginta esset 42, 33, 4. — minores septem decem annis 25, 5, 8 *v.* b). obsides centum .. darent ne minores quattuordecim annis neu triginta maiores 30, 37, 6. neminem initiatum (esse) ibi maiorem annis viginti 39, 10, 6. ne quis maior viginti annis initiaretur 13, 14. mancipia minora annis viginti 44, 3. ut .. omnes minores quinquaginta annis sacramento rogaret 40, 26, 7. maiores duodecim annis omnes .. supplicaverunt 37, 3. cum Rus imperator maior LX annis .. munera ipse inpigre obiret 44, 4, 10. maior sexaginta annis iuvenum munia .. capessebat 41, 1. — d) *c. praep.:* ab: ab quindecim ad sexaginta annos coniurant 26, 25, 11. — iuniores ab annis septemdecim .. scribunt 22, 57, 9; tirones ab sedecim annis milites scribebat 33, 3, 4. — ab annis septemdecim ad senectutem semper vos aetatem meam honoribus vestris anteistis 38, 51, 11. — ad: (26, 25, 11 *v.* ab.) ut .. milites veteres scriberet .. cos. usque ad quinquaginta annos 42, 31, 4. — post: cum .. qui tumultus .. Quinctium post octogesimum annum rectorem rpae quaesisset, rogitarent 4, 14, 2. — super: senioribus super sexaginta annos in .. Epirum missis 26, 25, 11.

B) (NB! *Pro nominibus magistratuum, sive duo sunt sive plura, signo utar* 'N.N.') a) *subi.:* accipiunt civitatem placidiorem coss. N. N.; nihil novi novus annus attulerat 3, 15, 1. insequens annus N. N. coss. ab .. bellorum .. cura .. avertit 39, 8, 1. in ipso conatu rerum circumegit se annus 9, 18, 14; (circumagitur *v.* b).) censoribus .. egit annus 6, 27, 3. turbulentior inde annus excepit N. N. consulibus 2, 61, 1; pestilentem annum .. excepit (*sc.* annus) N. N. consulibus 4, 52, 4. pestilentior inde annus N. N. consulibus tantum [metum*] vastitatis .. fecit 21, 6. tertius ab consulatu Cossi annus tribunum eum militum consulari potestate habet, eodem anno magistrum equitum 20, 10; insequens annus N. N. coss. habuit 2, 18, 1; M. Fabium consulem creant; Fabio collega Cn. Manlius datur; et hic annus tribunum auctorem legis agrariae habuit 43, 11 *et* 44, 1; hoc anno, quoscunque coss. habuit, .. 54, 3; in eum annum, qui N. N. coss. habuit, 56, 1; hunc annum, seu tribunos modo seu tribunis suffectos coss. quoque habuit, .. 4, 8, 1;

insequens annus tribunos militares consulari potestate habuit N. N. 35, 1; insequens annus tribunos militum cons. pot. habuit N. N. 44, 13; 5, 8, 1; tribunos militum cons. pot. is annus habuit N. N. 4, 61, 4; sex tribunos militum cons. pot. insequens annus habuit N. N. 5, 24, 1; M. Furium dictatorem insequens annus habuit 6, 38, 11; dictatorem .. hic annus habuit M. Fabium 7, 22, 10; dictatorem idem annus habuit P. Cornelium 9, 44, 1; censores hic annus habuit N. N. 27, 6, 17; duo bella insequens annus habuisset, quo N. N. tribuni militum cons. pot. fuerunt 4, 49, 1. periculosissimus annus imminere videbatur 27, 35, 5. inter Lavinium et Albam Longam deductam coloniam triginta ferme interfuere anni 1, 3, 4. tris et sexaginta annos .. aeque multa volumina occupasse mihi, quam occupaverint quadringenti LXXXVII* anni a condita urbe ad Ap. Claudium consulem 31, 1, 3 *sq.* hunc annum .. sequitur annus haud dubiis consulibus N. N. 4, 8, 1; sequitur .. annus N. N. consulibus multiplici clade ac periculo insignis, seditionibus, fame, regno prope .. accepto 12, 6; secutus est annus nulla re belli domive insignis N. N. consulibus 8, 22, 1. multis rebus laetus annus vix ad solacium unius mali, pestilentiae .. suffecit 10, 47, 6. — esse *cum numeris ordinalibus, vel cum adi. numeralibus:* cum centesimus iam annus sit ab Mam. Aemilio dictatore 9, 34, 6; quartum iam annum esse ab decreto Macedonico bello 32, 28, 5; N. N. consulibus* — quintus decimus is annus belli Punici erat — .. 29, 13, 1; N. N. consules — sextus decimus is* annus belli Punici erat — cum de rpa .. rettulissent 30, 1, 1; a quo consule quintus annus erat 39, 56, 4. permulti anni iam erant, cum .. nulla certamina fuerant, cum .. certamen oritur 9, 33, 3. tot (*sc.* anni) .. sunt a primo Punico ad secundum bellum finitum 31, 1, 3; tot annos esse, per quos numquam cessaverint .. 39, 26, 5. nullum annum esse, quo non acie dimicetur 4, 58, 10. — esse in exitu: in exitu *iam* annus erat *et* ambitio .. exarserat 35, 10, 1; *iam* fere in exitu annus erat *et* .. cura patribus crescebat 41, 1; *iam* in exitu annus erat *et* .. in sermonibus homines habebant .. 44, 17, 1; — *iam* ferme in exitu annus erat; itaque senatus .. decrevit 25, 41, 8; quia *iam* in exitu annus erat 38, 35, 1; cum *iam* in exitu annus esset 39, 23, 1. — esse *cum subst. vel adi. praedic.:* idem hic annus censurae initium fuit 4, 8, 2. — adversus annus frugibus fuit 12, 7. felix annus bellicis rebus, pestilentia gravis prodigiisque sollicitus (fuit) 10, 31, 8. foedus insequens annus seu intemperie caeli seu humana fraude fuit N.N. consulibus 8, 18, 1. (gravis *v.* felix.) secuti N. N. coss.; fuit annus domi forisque infestus 4, 1, 1. N. N. coss. facti; insignis hic annus est nuntio Tarquinii mortis 2, 21, 5; annus hic erit insignis novi hominis consulatu, insignis novis duobus magistratibus 7, 1, 1; annus felicitate pRi periculo potius ingenti quam clade insignis (*sc.* fuit (?)) 4, 45, 1; insignis annus hieme gelida ac nivosa fuit 5, 13, 1; annus multis variisque motibus fuit insignis. 7, 25, 3; insequens annus N. N. consulibus .. novo .. bello fuit insignis 8, 16, 1; annus insignis incendio ingenti .. et aquarum magnitudine* et* annonae vilitate fuit 30, 26, 5; siccitate et inopia frugum insignis annus fuit 40, 29, 2. maxime .. memorabilem annum .. esse, quod .. 4, 11, 2. annus pestilens erat 3, 6, 2. ab externis bellis quietus annus fuit, quietior insequens N. N. consulibus perpetuo silentio tribunorum 32, 1. (sollicitus *v.* felix.) — terrebat et proximus annus lugubris duorum consulum funeribus 27, 40, 7.

b) *obi.*: ne prorsus inbellem agerent annum 10, 1, 4; qui .. permultos annos inbelles egissent 9, 45, 10; trecentesimus sexagesimus quintus annus urbis .. agitur 5, 54, 5; sextus et vicesimus annus agebatur, ex quo petenti Philippo data pax erat 42, 52, 1. nobis .. in apparatu ipso .. annus circumagitur 24, 8, 8 (*cf.* a) circumegit se annus); prius circumactus est annus quam .. 6, 38, 1; cum iam prope annus circumactus sit imperii tui 36, 34, 8; anno circumacto 6, 1, 4; 9, 22, 1; circumacto tertio anno Punici belli 23, 30, 17. totum prope annum Cremonensibus Placentinisque cogendis redire in colonias .. consumpsit 32, 26, 3; annum integrum Scipionem nihil gerundo .. consumpsisse 27, 7, 6. in duodecim menses discribit* (describit *codd.*) annum 1, 19, 6. (efficiunt *v.* exactus.) annum modestia tribunorum quietum excepit tribunus plebis L. Icilius*

N. N. consulibus 4, 52, 1; pestilentem annum .. excepit N. N. consulibus § 4. varia fortuna belli, atroci discordia domi forisque annum exactum insignem maxima comitia tributa efficiunt 2, 60, 4; exacto iam anno novi tribuni plebis magistratum inierant 10, 47, 1; pontifex .. exacto anno mortuus erat 26, 23, 8. annum insequentem neque bello foris neque domi seditione insignem ludi .. celebrem .. fecere 4, 35, 3; quorum mors infamem annum pestilentia fecerit 8, 18, 2. multiplici clade foedatus (est) annus 3, 32, 4. coss. creati N. N.; similem annum priori coss.* habent 2, 64, 2. omitto Licinium Sextiumque, quorum annos in perpetua potestate tamquam regum .. numeratis 6, 41, 3; qui triumphos paene plures quam annos ab urbe condita numerent* 7, 32, 8; cum ex hac parte *saecula* plura numerentur, quam ex illa anni 9,18,10. (sequitur *v.* a) sequitur;) sequitur hunc annum .. Caudina pax N. N. consulibus; .. eo anno .. 9, 1, 1; sequitur hunc annum et cos. insignis .. et bellum ingens victoriaque 10, 38, 1; coss., qui eum annum secuti sunt N. N., .. negaverunt 9, 30, 1. tacitae indutiae quietum annum tenuere 2, 18, 11.

c) *accus. temporis.* α) *cum numeris ordinalibus (15 ex 23 locis additum est 'iam'.):* populi iam octingentesimum* bellantis annum 9, 18, 9. se .. tertium annum circumsedere Syracusas 25, 31, 5. alterum annum circumvallatos inclusosque nos fame macerant 26, 13, 8. qui iam tertium ibi* annum* dubio detineretur bello 36, 39, 7. decimum annum dilectibus, stipendīs se* exhaustos esse 27, 9, 2. bellum .. quartum decimum annum .. geritis 28, 39, 2; bellum in Sicilia iam alterum annum .. geritur 25, 6, 20. ut Hannibal decimum iam annum Italiam provinciam habeat 27, 21, 2; eas (*sc.* colonias) annum iam ferme sextum vacationem* militiae .. habere 29, 15, 2. me sextum decimum iam annum haerentem in possessione Italiae 30, 30, 14. (inclusos *v.* circumvallatos.) qui iam alterum annum libertatem tacite mereri quam postulare palam maluerant* 24, 14, 3. cum .. Hannibal .. quartum decimum annum Italiam obsideat 28, 41, 3. octavum iam ibi annum* (annuum *P*) senescere Cannensem militem 27, 9, 4. tertium se annum .. incommoda belli sentire 44, 14, 10. num se annum iam velut in acie adversus optimates .. stare 6, 39, 6. Saguntum .. octavum iam annum sub hostium potestate esse 24, 42, 9; quod urbi .. tertium annum inpunita defectio esset 25, 15, 19; decimum iam prope annum assiduus in oculis hominum fuerat 35, 10, 6. bellum annum iam tertium trahi 5, 10, 7. Samnium .. iam alterum annum turbari 8, 17, 8. Punici belli, quo duodecimum annum Italia* urebatur 27, 39, 9. pestilentiam, quae tertium iam annum urbem Ram atque Italiam vastabat 40, 36, 14. — urbis iam prope quadringentesimum annum vicinae 5, 45, 4. — β) annum *(solum):* — totum annum; — annum insequentem: nemo plus quam annum consulatum gessit 9, 18, 13. matronae annum, ut parentem, eum* luxerunt 2, 7, 4. [in magistratu erat *v.* f) β).] cum plus annum aeger fuisset 40, 2, 5. — perinde ac si* totum annum in imperio fuerint 4, 7, 11. — cum .. annum insequentem retentus ibi .. fuisset morbo 34, 10, 5. [γ) hos annos 28, 39, 14* *v.* g) per hos annos.] — δ) annos *cum numeris cardinalibus;* aliquot, multos, quot annos (*acc.* iam 23, 44, 1; 30, 41, 4): cum annos* (annis *VR*) prope sexaginta in Sicilia* .. bellatum esset 27, 5, 3.* fidem erga pRum quinquaginta annos ab se cultam 24, 4, 5. sex et triginta annos militavi 35, 19, 4. quot quisque eorum annos .. militasset 31, 49, 5. Hasdrubal .. octo ferme annos imperium obtinuit 21, 2, 3. decem .. annos urbs oppugnata est 5, 4, 11. Romulus septem et triginta regnavit annos, Numa tres et quadraginta 1, 21, 6; Tullus .. regnavit annos duos et triginta 31, 8; regnavit Ancus annos quattuor et viginti 35, 1; Ser. Tullius regnavit annos quattuor et quadraginta 48, 8; L. Tarquinius Superbus regnavit annos quinque et viginti 60, 3; Perseus .. regnavit* undecim annos 45, 9, 3; Attalus .. moritur .., cum quattuor et quadraginta annos regnasset 33, 21, 1; regnatum (est) Romae ab condita urbe ad liberatam annos ducentos quadraginta quattuor 1, 60, 3. Macedonum regnum .. a summo culmine fortunae ad ultimum finem centum quinquaginta annos stetit 45, 9, 7. multos annos iam inter Rum Nolanumque populum amicitiam esse 23, 44, 1; aliquot annos iam ibi L. Corne-

ium Lentulum et L.* Manlium Acidinum esse 30, 41, 4; augurem duos et sexaginta annos (annus *P*) fuisse (*sc.* Q. Fabium Maximum) 26, 7; si* rpa decem annos in eodem statu fuisset 42, 28, 8. (vixit *v.* A) a).)

d) *gen.:* duodecim annorum adsuetudine 27, 39, 7. miremur, si .. plus in tam longo spatio quam in aetate tredecim annorum fortuna variaverit? 9, 18, 10. bellum eius anni 24, 12, 1. N. N. coss. facti duas residuas anni prioris causas exceperunt 3, 25, 1. tot annorum clades 10, 31, 11; multorum annorum cladibus 6, 2. magistrum equitum ex collegio prioris anni, quo simul tribuni militum cons. pot. fuerant, L. Quinctium Cincinnatum dixit 4, 17, 9; ex collegio eiusdem anni 5, 18, 2. comitia eius anni 30, 26, 12; comitiis eius anni 35, 20, 2; omnibus eius anni comitiis 6, 42, 14. Caeso* Fabius, prioris anni consul 2, 46, 6; prioris anni consulibus 56, 2; L.* Lucretius, cos. anni prioris 3, 12, 5; per coss. superiorum annorum 13, 3; Sestio alteri consulum prioris anni 33, 4; prioris anni coss. 4, 13, 10; C. Sempronio, consuli anni prioris 42, 3; Aemilio, superioris anni consuli 8, 13, 1; insequentis anni consulibus N. N. 29, 2; Q. Fabius, insequentis anni cos. 9, 33, 1; M. Atilius, superioris anni cos. 10, 39, 1; duos coss. huius anni 21, 44, 7; a Sempronio, prioris anni consule 63, 15; consulum* anni prioris 22, 40, 6; praeter Servilium, prioris anni consulem 43, 8; a Q. Fabio, superioris anni consule 25, 3, 3; N. N. prioris anni consulibus 26, 1, 2; Cn. Fulvio, consuli superioris anni 28, 9; consulum prioris anni 27, 22, 2; 35, 12; C. Claudius, prioris anni cos. 28, 10, 10; ad consulem eius anni, quo conlatae pecuniae essent 29, 16, 2; M. Servilio, prioris anni consuli 30, 41, 3; ab C. Aurelio, consule anni prioris 32, 7, 5; L. Lentulo, prioris anni consuli 8, 3; Ti. Sempronius, prioris anni cos. 35, 5, 1; L. Cornelius, cos. superioris anni 20, 5; L. Quinctium, superioris anni consulem 36, 1, 8; coss. eius anni 39, 44, 11; 41, 18, 16; consulum* eius anni 45, 12, 9. ferociam augebant .. Ris .. quadringentorum annorum decora 7, 33, 6. cum* .. socii .. continuis omnium annorum dilectibus exhausti essent 29, 15, 3. numerarentur duces eorum annorum, quibus plebeiorum ductu .. res geri coeptae sint* 10, 7, 7. exitu anni 6, 4, 7 (anni exitu *V*); 9, 21, 1; 23, 30, 13; 36, 45, 9; 40, 42, 11; exitu ferme* (*B*, eius *Mog*) anni 33, 24, 3; exitu prope anni 38, 42, 1; 41, 28, 1; 42, 28, 1; exitu huius anni 27, 33, 6; 31, 4, 1; exitu anni huius 27, 7, 1; 34, 53, 1; exitu anni eius 24, 7, 10; exitu* superioris anni 30, 26, 2; in* exitu anni 44, 18, 6; sub exitu* (exitum *Mg*) anni 6, 18, 1. extremum anni iam erat 3, 24, 9. extremo anni 39, 6, 3; 23, 3; extremo eius anni 35, 11, 1; extremo prioris anni 39, 45, 8. magnitudo hominis .. collecta .. decem annorum felicitate 9, 18, 8; ne* tot annorum felicitatem in *unius horae* dederis discrimen 30, 30, 19. id modo eius anni .. insigne est, quod .. 24, 49, 8*. indutias annorum octo impetraverunt 4, 30, 1; Veientibus annorum viginti indutiae datae et Aequis triennii, cum plurimum annorum petissent 35, 2. N. N. consulibus initio statim anni 2, 52, 6; sequuntur coss. N. N.; cuius initio anni .. seditiones .. lex faciebat 3, 30, 1; tribuni militum initio anni fuerunt 4, 7, 11; coss... N. N. initio anni .. negaverunt .. 9, 30, 1. legiones urbanae prioris anni 25, 3, 4; urbanae duae (*sc.* legiones) superioris anni 26, 28, 4. paenitere magistratuum eius anni senatum 5, 9, 3; taedebat populum omnium magistratuum eius anni 9, 7, 14; prioris anni magistratibus 37, 50, 13; ex magistratibus eius anni 45, 21, 2. huius anni parum constans memoria est 10, 37, 13. bellum .. simile prioris anni militiae 10, 12, 4; trium et viginti annorum militia* 21, 16, 5; viginti annorum militiam 43, 13. cum plus ducentorum annorum morem solveremus 8, 4, 7. ad insignem notam huius anni 39, 50, 10. eum clavum .. notam numeri annorum fuisse 7, 3, 6; clavos indices numeri annorum § 7. *una hora* quadringentorum annorum opus, quibus Alba steterat, excidio .. dedit 1, 29, 6. iam et processerat pars maior anni et .. 3, 37, 4; posteriore anni parte 65, 8; cum pars maior insequentis anni .. certaminibus extracta esset 4, 43, 8; partem anni se agrum suum colere 5, 4, 5; iam magna parte anni circumacta 26, 40, 1; quaerendo regem .. Sulpicium maiorem partem anni absumpsisse 32, 28, 5; Quinctium .. Romae maiorem partem anni retentum § 6; in quibus (*sc.* fanis) lectisternium maiorem

partem anni fieri (esse 42, 30, 8) solet 36, 1, 2; 42, 30, 8. centum annorum pace 6, 28, 7; satis explorata pace eius anni 43, 9, 2. mille talentum daret .. dimidium pensionibus decem annorum 33, 30, 7; solutionem in X* annorum pensiones distribuit 42, 5, 9. pestilentia eius anni 40, 42, 6. praetores* prioris anni 24, 10, 4; praetoribus prioris anni 26, 1, 5; M. Pomponius, prioris anni praetor 30, 2, 3; Cn. Octavio, praetori item prioris anni § 4; M. Marcio*, praetori prioris anni § 5; a P. Villio Tappulo*, praetore prioris anni 27, 8; praetoribus prioris anni 32, 1, 6; A. Cornelio, superioris anni praetori 37, 2, 7; a M. Iunio, praetore superioris anni § 10; prioris anni praetoribus 39, 45, 4; C. Cicereio, ⟨praetori⟩ prioris anni 42, 21, 6. kalendis Sextilibus, ut tunc principium anni agebatur, consulatum ineunt 3, 6, 1; insequentis anni principia statim seditione ingenti arsere tribunis militum cons. pot. N. N. 6, 31, 1; principium insequentis anni, quo N. N. fuerunt coss., residuas contentiones ex priore anno habuit 42, 10, 9; — principio anni 2, 48, 2; 4, 1, 1* *v.* Colloc. 2a); 23, 14, 2; N. N. consulibus principio anni 3, 22, 2; coss. creati sunt N. N.; his consulibus principio anni .. 4, 51, 1*sq.*; creati tribuni militum cons. pot. N. N.; principio anni .. 5, 26, 2*sq.*; collegae additi (*sc.* Camillo tribuno militum) N. N.; principio anni .. 6, 6, 3*sq.*; L. Sextio collega .. datus L. Aemilius Mamercus*; principio anni .. 7, 1, 2*sq.*; collega ei (*sc.* Ap. Claudio) T. Quinctius datur; principio statim anni .. 2, 56, 5*sq.*; creati sunt N. N.; principio statim anni .. 4, 42, 2*sq.*; tribuni militum creati N. N.; principio statim anni .. 6, 38, 3; annum .. excepit tribunus plebis L. Icilius N. N. consulibus; .. principio statim anni 4, 52, 1*sq.*; principio anni, quo N. N. coss. fuerunt 21, 15, 5; 34, 43, 1; 55, 1; principio anni, quo haec* gesta* sunt* 35, 1, 1; huius principio anni 39, 46, 1; principio huius anni 42, 2, 1; creati coss. N. N.; principio huius anni .. 5, 29, 2*sq.*; creavit N. N. coss.; principio huius anni .. 10, 11, 10*sq.*; principio eius anni 26, 2, 1; 39, 38, 1; 41, 19, 3; principio eius anni, quo N. N. coss. fuerunt 40, 35, 3; principio eius* (*M*, enim *B*) anni, quo* haec .. agebantur 36, 37, 1; creati tribuni militum cons. pot. N. N.; cuius principio anni .. 6, 18, 1*sq.*; creati coss. N. N.; cuius principio anni .. 8, 19, 1; principio insequentis anni N. N. consulibus 7, 4, 1; N. N. consulibus idibus Martiis principio insequentis anni 44, 19, 1; principio insequentis anni N. N. ⟨coss. *add. Luchs*⟩ .. de provinciis rettulerunt 30, 27, 1; principio insequentis* anni N. N. coss. .. legatos in senatum introduxerunt 39, 33, 1*sq.*; principio insequentis anni coss. .. sortiti provincias sunt 40, 1, 1; principio insequentis anni cum coss. novi N. N. de provinciis rettulissent 43, 12, 1. [proconsul *v.* f) 7) priore anno.] relicum anni .. quietum mansit 3, 72, 7; relicum anni muris .. reficiendis consumptum (est) 7, 20, 9; relicum anni .. circumeundis Italiae* urbibus .. consumpsit 30, 24, 4. horum deinceps annorum vel secundas res vel adversas 5, 51, 5; eiusdem anni rem .. parvam 9, 30, 5; sedecim annorum in terra Italia res gestas 30, 32, 6. tot annorum silentio 21, 19, 3. ut vicesimo anno ad metam eandem solis, unde orsi essent*, plenis omnium annorum spatiis dies congruerent 1, 19, 6; qui quinquennalem ante censuram .. intra sex mensum et anni coegisset spatium 9, 33, 6; intra centum annorum spatium 34, 10. Faliscis in stipendium militum eius anni .. pecunia imperata (est) 5, 27, 15; stipendium eius anni 32, 5; 10, 46, 12; 29, 3, 5; omnium annorum, per quos non dederant, exactum est (*sc.* stipendium) 33, 42, 4. per tabem tot annorum ossibus* absumptis 40, 29, 5. duae tabulae legum ad prioris anni decem tabulas erant adiectae 3, 37, 4. anni tempus, *de toto anno:* circumactum anni tempus (est) 30, 39, 3; ut .. anni et VI* mensum* tempus prorogaretur 45, 15, 9; — tempus anni *vel* anni tempus *de parte anni, plerumque i. q.* ὥρα 'Jahreszeit': graviore tempore anni iam circumacto 3, 8, 1; iuventutem iam ne hiemi quidem aut tempori anni cedere 5, 2, 4; quos hieme saltem .. reduci oporteat et aliquo tempore anni parentes liberosque ac coniuges invisere § 12; ut tamquam navale bellum .. observando tempore anni gerant 6, 4; id erat forte tempus anni, ut frumentum in areis .. haberent 34, 9, 12; cum iam id tempus anni adpeteret, quo geri res possent 13, 2; simul primum anni tempus navigabile praebuisset mare 35, 44, 5; solstitiali tempore comiter accepti cum mira-

remur, unde illi eo tempore anni tam varia* et* multa* venatio (esset) 49, 6; hiemem et tempus anni nulli bellicae rei .. aptum 36, 10, 8; tempus anni maturum iam ad navigandum 12, 11; et loco gravi et tempore anni — medium enim aestatis erat — .. ingruere morbi .. coeperunt 37, 23, 2; hiems erat et id anni (amni *V*) tempus elegerant, ut .. 41, 19, 8; non pugnandum (esse) cum infesto tempore anni 43, 22, 9; ⟨tempus⟩ anni post circumactum solstitium* erat 44, 36, 1. ad insequentis anni tribunos militum cons. pot. .. legati .. venerunt 4, 45, 5. in Sergium Verginiumque, prioris anni tribunos militares incurrunt 5, 11, 4. exhaustis .. tributo tot annorum 20, 8. inter cetera tristia eius anni cos. alter .. moritur 7, 25, 10. artifices iam tot annorum usu tractandi animos plebis 6, 36, 10; legem, quam usu tot annorum .. comprobastis 34, 3, 4. dimidium ex vectigalibus eius anni 44, 16, 9.

e) *dat.:* insigni magnis rebus anno additur *sq. acc. c. inf.* 4, 29, 8. desunt .. dies solido anno 1, 19, 6. ignominiam .. huic potissimum imminere anno 3, 67, 2. anno insigni victoria* .. consulum alterius nobili morte, alterius .. claro .. imperio successere coss. N. N. 8, 12, 4.

f) *abl.:* 1) *acc. ante, ante quam; post, post quam, quam.* α) anno *solum:* ut anno ante, ut semper alias 3, 6, 5; quo (*sc.* magistratu) anno iam ante abissent 51, 12. — anno post N. N. consulibus 2, 16, 7; in iisdem oppidis et anno post praesidia hibernatura (esse) 7, 38, 9; anno fere post 32, 3, 3. templum .. dedicavit anno post reges exactos 7, 3, 8. anno post quam vota erat, aedes Monetae dedicatur N. N. consulibus 28, 6; triumphavit anno fere post quam consulatu abiit 37, 59, 6. — β) anno *c. numero ordinali:* tertio hic anno ante cos. fuerat 2, 46, 4; [2, 34, 10* *v.* 4).] — septimo* post demum anno 4, 20, 8; [30, 21, 9* *v.* 4).] octavo ferme post damnationem anno 27, 34, 5. haec post exactos reges .. gesta (sunt) primo anno 2, 8, 9; tertio anno post Satricum restitutum .. N. cos. cum N. factus .. 7, 27, 5; pulsi Hispania Carthaginienses sunt quarto decimo anno post bellum initum, quinto (*PRF*, quintum *VL*) quam (*Pβ*, postquam *αγδε F*, *om. V*) P.* Scipio* provinciam .. accepit 28, 16, 14. anno octavo postquam in Hispaniam venerat .. est interfectus 25, 36, 14; septumo decumo anno postquam .. vota .. fuerat (*sc.* aedes) 29, 11, 13; sexto ac tricesimo post anno quam .. profectus erat 30, 35, 10; bellum in Hispania quinto post anno motum* est quam .. fuerat* finitum 33, 26, 5; quarto* decimo anno post quam primo cos. fuerat 44, 17, 4. anno trecentesimo altero quam condita Roma erat 3, 33, 1; anno trecentesimo decimo quam urbs Roma condita erat 4, 7, 1; quadringentesimo anno quam urbs Ra condita erat, quinto tricesimo quam a Gallis reciperata, ablato *post undecimum* annum* a plebe consulatu patricii coss. ambo .. magistratum iniere N. N. 7, 18, 1; (28, 16, 14* *v. p. 1165, 52.*) — γ) annis *c. numero cardinali vel adi. numerali:* nuper et* non annis ante quadraginta* 28, 43, 18; annis ante quadraginta .. N. N. consulibus 30, 44, 1; coeptum bellum adversus Philippum decem fere ante annis *triennio prius* depositum erat 31, 1, 8; N. N. consulibus viginti ante annis 34, 6, 9; decem annis ante Punico bello 53, 6; sex annis ante Gallico bello § 7; navis .. capta annis octoginta* ante* (*M*, ante LXXX *B*), cum* Crateri* uxorem .. Corinthum veheret 35, 26, 5; sedecim annis ante 36, 36, 6; quae (*sc.* templa) bello Ligustino ante annis* (annos *coni. Mg*) octo vovisset 40, 52, 1*; annis undecim* ante § 4. aliquot annis ante 5, 2, 14; qui magister equitum *priore anno*, aliquot annis ante ⟨cos.⟩ fuerat 22, 49, 16. multis ante annis 40, 4, 2; (*TGVR*, multis annis ante *PF*) 27, 34, 3*; hic *priore anno*, Cicereius multis ante annis praetor fuerat 45, 17, 4. paucis ante annis 4, 16, 4; 6, 37, 9; 33, 38, 11. ducentis .. annis ante quam Clusium oppugnarent 5, 33, 5. — annis post tribus et viginti N. N. consulibus 30, 44, 2. post aliquot annis (*PLH* annos *M*) 7, 2, 8*. haud* multis annis post 24, 8, 5. [tot annis post captam Capuam *v.* 3).] annis post uno* et viginti factum est quam votum (*sc.* ver sacrum) 33, 44, 2; viginti annis post abrogata est quam lata (*sc.* lex) 34, 8, 3. tredecim annis post quam locata erat (*sc.* aedes) 36, 36, 4; annis* (annos *V*) sex* post quam voverat (*sc.* aedem) 42, 10, 5.

2) anno *solum* (anno ante, post *v.* 1) α)); uno anno; toto anno: qui anno iam

prope senatum non habuerint 3, 39, 9; iam anno* (*P*, annum *Wsbg*, altero anno *vel* tertio anno *Wb*) in magistratu erat 25, 16, 5*. — ne quis .. *duos* magistratus uno anno gereret 7, 42, 2; Claudius *duarum* gentium uno anno victor 41, 12, 10. — nulla toto anno vehementior actio consulis fuit 3, 21, 3.

3) annis *c. numero cardinali vel adi. numerali* (annis ante, post *v.* 1) γ)): tot annis varie ibi bellatum erat 5, 23, 2; [*v.* c) δ) bello.] quattuor et quadraginta annis neminem ex plebe tribunum militum creatum esse 6, 37, 5. quinquaginta annis feliciter expertam amicitiam 24, 28, 6. quod factum tot annis post captam Capuam non fuerat 42, 19, 2; tredecim annis* (annos *V*), quibus Alexander regnavit, .. omnia .. suae dicionis fecit 45, 9, 5. hoc .. non decemviri tulerunt paucis his annis 4, 4, 5. (fiat *v.* scire.) ita se Africo bello .. *per quinque annos* (*v.* adn. 2) b) β)), ita deinde novem annis in Hispania .. gessit 21, 2, 1 *sq.* multis annis parem fraude avaritiaque* neminem .. habuerat 25, 3, 9. quod multis intermiserant annis 7, 12, 7. se .. aliquot annis, ex quo manumissa sit, nihil quid ibi fiat scire 39, 12, 6. multis .. annis (inis P^1) tale consulum par non fuerat 24, 9, 7; non plura *per annos quinquaginta* benefacta .. quam paucis* (paucos *P*) his annis maleficia .. esse 25, 31, 4; cum .. Carthaginiensium decem iam prope annis nemo in his provinciis sit 34, 13, 8. L. .. Sextium et C. Licinium .. tantum licentiae novem annis quibus regnant sumpsisse 6, 40, 7. annis prope quinquaginta nullum Rum exercitum viderant 29, 28, 5; multis annis sese Italiam non vidisse 32, 3, 5.

4) anno (annis) *c. numero ordinali* (.. anno ante, post *v.* 1) β). quinto quoque anno *sim. v.* 7) α)): α) *sing.:* biennium miles gregarius fui ..; tertio anno .. mihi T. Quinctius Flamininus* decumum ordinem hastatum adsignavit 42, 34, 5. (congruerent *v.* d) spatiis. converterant *v.* ineuntes.) decemvir *in annum* creatus altero anno se ipse creavit, tertio .. privatus fasces .. obtinuit 9, 34, 1; tricesimo sexto anno a primis tribuni* plebis decem creati sunt 3, 30, 7. tertio decimo anno Punici belli N. N. consulibus Brutti ambobus .. provincia decreta (est) 28, 10, 8. dedisse .. id* deos* sexto decimo demum anno* (*PF*, post anno *GHR*) 30, 21, 9. bellum .. finitum est* septimo decimo anno N. N. consulibus 44, 2. (gesta 2, 8, 9 *v.* 1) β);) res egregie* primo anno gessisse 28, 43, 17. quinto anno secundi belli Punici N. N. consulatum ineuntes .. converterant in se civitatis* animos 24, 9, 7; undecimo anno Punici* belli* consulatum inierunt N. N. 27, 22, 1; quarto decimo anno Punici belli N. N. ut* consulatum inierunt, nominatae consulibus provinciae sunt Sicilia .. Brutti 28, 38, 12; anno quingentesimo* quinquagesimo* primo* ab urbe condita N. N. consulibus bellum cum rege Philippo initum est 31, 5, 1. (nominatae .. sunt *v.* inierunt. obtinuit *v.* creavit.) rapiant frumenta ex agris nostris, quem ad modum tertio (⟨ante⟩ *add. Wsbg*) anno rapuere 2, 34, 10. ad deditionem Volscos septuagesimo demum anno subegit 6, 2, 13. duodequadragesimo ferme anno, ex quo regnare coeperat Tarquinius, .. longe maximo honore Ser. Tullius erat 1, 40, 1; [*v.* 2) anno;] primo anno secundi Punici belli coss. fuerant 34, 42, 3. — β) *plur.:* petisse viros .. spectatos, primis annis suggillatos, repulsos, risui patribus fuisse 4, 35, 10.

5) *c. pron. demonstr.:* hoc anno 2, 16, 9; 21, 3 (N. N. coss. facti; hoc demum anno ..); 54, 3 (N. N. consulatum ineunt .. h. a. ..); 3, 19, 11; 59, 2; 5, 3, 2; 6, 42, 6 (*decem .. post annos* .., h. autem a. ..); 10, 37, 16 (h. demum a.); 24, 8, 3; 14; 16; 26, 30, 12; 39, 1, 1; 52, 1; 56, 7; 43, 11, 13. et hoc et *insequente* (-ti) anno N. N. consulibus 4, 12, 1; 7, 2, 1. defectio .. utrum *priore* anno an hoc facta sit 25, 11, 20. quicquid his* (iis *M*) annis .. peccatum est 39, 16, 2; (paucis his annis *v.* 3) tulerunt; 3) esse.) hoc eodem anno 27, 36, 6. eodem hoc anno 34, 48, 2* (hoc *om. B*); 35, 40, 5. eodem anno 2, 16, 8; 21, 7; 33, 10; 42, 5 (eod. a. idibus Quinctilibus); 62, 1; 3, 23, 7; 24, 10; 4, 15, 3; 20, 10; 44, 11; 12; 51, 7; 5, 28, 5; 31, 3; 5; 32, 6; 6, 4, 12; 10, 6; 30, 9; 7, 6, 1; 7; 15, 9; 11; 16, 9; 27, 2; 32, 13 (eod. a. familia ista consulatum, quo urbs haec consulem habuit); 8, 15, 9; 17, 11; 19, 4; 21, 11; 24, 1 (coss. creat N. N. ..; eod. a. ..); 25, 1; 29, 1; 37, 8; 9, 20, 5 (eod. a. primum); 26, 1; 5; 28, 7; 40, 18; 43, 25; 26; 44, 5; 46, 1; 10, 1, 2; 2, 1;

3, 1; 9, 3; 10, 6; 13, 1; 23, 11; 47, 3; 4; 24, 41, 1; 48, 1; 26, 23, 4; 28, 4, 5; 30, 26, 7; 31, 49, 7; 32, 7, 5; 27, 1; 33, 38, 1; 42, 5; 35, 9, 7; 37, 57, 7 (eod. a. ante diem tertium kal. Januarias); 9; 39, 22, 6; 30, 1; 44, 10; 55, 6; 56, 1; 40, 17, 1; 29, 3; 34, 2; 14; 39, 1; 42, 1; 47, 1; 54, 1; 41, 13, 4; 28, 8; 42, 3, 1*; 4, 3; 19, 1; 43, 17, 2; 45, 15, 10; Fr. 53. illo anno 4, 7, 10; 32, 27, 6 (i. a. primum); nec illo (illos *V*) nec *priore* anno 41, 21, 7. non alia illis annis pugna clarior fuit 2, 31, 3. eo ipso anno 3, 56, 12; 27, 33, 10* (anno *om. P*); Fr. 49. eo anno 2, 5, 7 (eo potissimum a.); 15, 1 (N. N coss. facti; eo a. postremum legati .. venerunt); 16, 1 (coss. N. N.; eo a. . .); 18, 2; 34, 1 (coss. deinde N. N. facti; eo a. . .); 40, 14 (coss. N. N.; . . eo a. . .); 42, 1; 6; 8 (ea . . pars . . N. N. coss. dedit; . . eo quoque a. . .); 43, 1 (N. N. coss. facti; eo a. . .); 3, 8, 11; 9, 2; 10, 6; 21, 2; 22, 1 (coss. creati N. N. . . eo a. . .); 24, 11; 29, 9; 32, 5 (inde coss. N. N.; . . eo a. . .); 6; 4, 12, 2; 16, 7; 22, 7; 23, 2; 25, 3 (creati sunt N. N.; . . eo a. . .); 6 (tribuni militum cons. pot. . . creati sunt N. N.; eo a. . .); 30, 7; 37, 1 (creati coss. sunt N. N. . . eo a. . .); 46, 11; 55, 6; 58, 1 (creati sunt N. N. . .; eo a. . .); 5, 11, 1; 14, 1; 16, 2 (tribuni militum cons. pot. N. N. magistratum inierunt; eo a. . .); 28, 3; 55, 3; 6, 4, 4; 5, 8 (N. N. creat; ii . . magistratum occepere; eo a. . .); 21, 6; 9; 34, 1; 42, 5; 7, 5, 9 (eo a. primum); 9, 3; 6 (eo certe a.); 18, 2 (coss. . . magistratum iniere N. N.; . . eo a. . .); 19, 1 (creati coss. N. N.; . . eo a. . .); 28, 9; 29, 1 (coss. creati sunt N. N.; . . eo a. . .); 8, 3, 6 (creavit coss. N. N.; eo a. . .); 12, 17; 15, 7; 17, 12; 20, 2; 27, 2; 28, 1; 29, 2; 35, 10; 40, 1; 9, 1, 2 *v. p. 1159, 22 sq.*; 20, 2 (N. N. coss. facti; eo a. . .); 29, 5; 30, 3; 32, 11; 44, 16 (eodem ς *Ml*); 45, 4; 10, 9; 11; 12; 14; 11, 9; 10; 13, 14; 23, 1; 26, 13 (cum saepe *alias*, tum eo a.); 31, 9; 37, 4; 47, 2; 7; 22, 57, 2; 23, 2, 3 (eo forte a., quo res male gesta ad Trasumennum est); 25, 6; 30, 13; 31, 1; 15; 32, 4; 24, 9, 6; 10, 6; 11, 5; 19, 2; 43, 7; 25, 2, 1; 6; 3, 7; 26, 1, 13; 6, 13; 23, 3 (*priore anno* . . eo a.); 7; 28, 13; 40, 18; 27, 6, 15; 16; 20, 9; 21, 9; 22, 8; 11; 23, 6; 36, 8 (eo a. primum); 28, 10, 6; 12, 1; 29, 10, 4; 11, 13; 14; 14, 1; 38, 6; 8; 30, 2, 7; 26, 1; 27, 10; 33, 2 (*ante* . ., eo a.); 39, 6; 41, 9; 31, 4, 5; 8, 11; 13, 2; 50, 1; 4; 32, 2, 1; 7, 15; 26, 4; 27, 8; 33, 25, 1; 42, 1 (eo primum a.); 2; 6; 8; 34, 42, 5; 45, 1; 6; 53, 3; 7; 56, 1; 35, 9, 2; 10, 5; 11; 12, 1; 22, 5; 24, 4 (eo quoque a.); 41, 8; 9; 37, 2, 12* (*v.* 7) proximo a.); 47, 8; 38, 28, 4; 30, 3 (eo primum a.); 35, 1 (eo quoque a.); 4; 42, 7; 39, 3, 1; 7, 8 (ludis Ris eo a.); 29, 8; 32, 15 (eo a., quo N. N. coss. fuerunt); 50, 10; 56, 2; 40, 2, 1; 17, 3; 19, 1; 29, 1; 34, 1; 4; 36, 13; 42, 13; 44, 1; 45, 1; 58, 9; 41, 13, 1; 4; 17, 4; 27, 1; 28, 10; 42, 7, 1; 10, 1; 6; 26, 1; 28, 10; 31, 5 *bis*; 43, 9, 1* (anno *om. V*); 13, 3; 17, 1; 44, 18, 7; 21, 2; 45, 15, 10; 44, 1; 3 *bis*; 4. anno* eo* 28, 46, 15 *v.* Coll. *p. 1153, 26 sqq.* pestilentia, quae *priore* anno in boves ingruerat*, eo (*sc.* anno) verterat* in hominum* morbos 41, 21, 5; supplicatio . . quae *priore anno** vota esset*, eo* (*coni. F. Schmidt,* ea *V*) uti fieret* 42, 2, 7. ut . . praetor ludos Apollini, sicut iis annis voti factique erant, voveret faceretque 27, 11, 6.

6) *c. pron. relat. et interrog.:* quo (*rel.*) (*sc.* anno) *v. p. 1157, 13; 47; 1161, 15; 40; 1163, 21; 42—45 quater; 51; 52; 1168, 49; 1169, 47; 1170, 11; 1172, 27; 1174, 4; 37.* quibus (*sc.* annis) *v. p. 1161, 53; 1162, 43; 1167, 18; 36; 1176, 34.* — dictatoris primum creandi mentio orta, sed nec* quo* (*interr.*) anno* (nec quo anno *del. Mg*) nec quibus [facti*] consulibus . . parum creditum sit, . . satis constat 2, 18, 4*.

7) *c. adiect.:* insequens, sequens, proximus, prior, superior: insequenti anno: Q. Servilius i. a. — is enim cum Sp. Postumio cos. fuit — in Aequos missus 3, 2, 1; eosdem coss. i. a. refectos N. N. 4, 23, 1; i. a. N. N. tribunis militum cons. pot. 58, 6; oppugnatio segnior i. a. fuit 61, 3; i. a. N. N. tribunis cons. pot. 6, 11, 1; i. a. Sp. et L. Papirii novi tribuni militum cons. pot. Velitras legiones duxere . . collegis N. N. . . relictis 22, 1; et *hoc* et i. a. N. N. consulibus 7, 2, 1; i. a. cum N. N. coss. in Hernicos exercitum duxissent 9, 1; i. a. N. N. consulibus 12, 1; 16, 1; 8, 38, 1; i. quoque a. N. N. consulibus 10, 16, 2. insequente anno: et *hoc* et i. a. N. N. consulibus 4, 12, 1; tribunis militum cons.

pot. N. N. et i. a. N. N. biennium .. discordia .. fuit 47, 8; Bolis i. a. receptis Aequi .. oppidum firmarunt tribunis militum Romae cons. pot. N. N. 49, 7. anno insequenti: a. deinde i. lex Terentilia* .. aggressa coss. est; erant coss. N. N. 3, 10, 5; a. i. N. N. consulibus 8, 13, 1; Carthaginis expugnationem *in hunc annum* contuli haud nescius quosdam esse, qui a. i.* (sequenti *VR*) captam tradiderint 27, 7, 5. anno insequente: pestilentiam .. a. i. .. bellum excepit N. N. tribunis militum cons. pot. 6, 21, 1; a. i. Satricum expugnarunt 22, 4. sequente anno N. N. consulibus 3, 31, 2. — proximo anno *i. q. insequenti anno:* p. a. N. N. consulibus 4, 43, 1; ea fuit causa, cur p. a. N. cos., cum collegae eius N. Hernici provincia evenisset, adversus Tiburtes .. exercitum duceret 7, 11, *2; — *i. q. priore anno:* 10, 31, 12; 23, 32, 9 (p. .. a.); 24, 43, 3; 27, 35, 14; 44, 5; 33, 43, 4; [37, 2, 12* *e coni. Mgi:*] 39, 39, 2; — *priore* anno intolerandam hiemem .. coortam (esse), proxumo *(i. e. eo qui etiamtum erat)* .. pestilentiam agris urbique inlatam 5, 14, 3. — priore anno: 2, 44, 2; 3, 1, 4; 9, 7; 12; 10, 6; 14; 24, 10; 25, 5; 61, 13; 4, 56, 5; 57, 11; 5, 12, 12; 14, 3 (*v. supra* proximo a.); 6, 38, 11; 7, 16, 2; 40, 6; 9, 42, 2; 10, 15, 9; 22, 25, 18; 41, 9; 49, 16; 53, 1; 54, 9; 23, 39, 7; 45, 1; 24, 10, 5; 12, 8 (priori anno *P*); 25, 3, 9; 12; 7, 6; 11, 20; 12, 3; 26, 1, 9; 23, 3; 28, 12; 27, 22, 9; 25, 10; 26, 1; 29, 13, 6; 7; 38, 6; 30, 1, 7; 27, 7 (quibus [*sc.* legionibus] P.* Sempronius proconsul priore* anno* [*SVR*, prioris anni *PF*] praefuerat); 40, 9* (priore anno *VRFL*, anno *C, om. B*); 41, 1; 31, 8, 9; 32, 6, 3; 21, 10; 33, 14; 33, 44, 3; 34, 44, 1 (p. a. N. N. consulibus); 35, 9, 1; 20, 11; 23, 7; 24, 4; 36, 2, 7; 37, 2, 6; 50, 5; 57, 5; 38, 36, 5; 39, 20, 2; 45, 2; 40, 19, 9; 59, 3; 41, 10, 1; 12, 1; 16, 7; 21, 5; 42, 2, 7 (an *pro* anno *V*); 27, 4; 28, 10; 43, 4, 11*; 5, 1; 44, 2, 6; 35, 7*; 45, 17, 4. anno priore: 25, 1, 2; 36, 1, 7; 37, 25, 12. prioribus annis 22, 36, 5; 27, 38, 1 (prioribus anno *P*). superiore anno 28, 45, 8; 34, 56, 4; 44, 37, 5. anno superiore 40, 42, 1. superioribus annis 27, 35, 10.

8) quoque anno; utroque anno; alternis annis: quid quoque anno actum sit 2, 21, 4. pecunia, quae .. suo quoque anno penderetur 33, 46, 9. ieiunium .. Cereri .. quinto quoque anno servandum (esse) 36, 37, 4; ludos saeculares .. quos centesimo quoque anno .. fieri mos (est) Fr. 53. — constat .. in libros linteos utroque anno relatum .. praefecti nomen 4, 13, 7; utroque anno eiusdem curiae fuerat principium 9, 38, 15. — ut alternis annis ex plebe fierent (*sc.* **aediles curules**) 7, 1, 6; qui (*sc.* P. Salonius) alternis prope annis et tribunus militum et primus centurio erat 41, 5.

9) extremo anno *i. q. exitu anni:* 2, 64, 1; 3, 29, 8; 6, 30, 8; 7, 21, 1; 39, 56, 6.

g) *c. praep.* 1) ad: ad quingentesimum ⟨quinquagesimum⟩* octavum* annum in promiscuo* spectatum esse 34, 54, 6. — 2) ante: ad quem ante* annos* septendecim* (*Crév.*, ante annos quindecim *M.* antea *ς*) .. tribunos* plebis .. mittere in Siciliam ausi sumus 38, 52, 7. cum muri .. paucos ante annos .. exstructi sint 39, 37, 2. ante aliquot annos tribunus plebis fuerat 3, 13, 1. [vovisset *v.* f) 1) *γ*).] — 3) de: convenit .. non de anno, quo mortuus sit 38, 56, 2. — 4) ex: extrahi rem ex eo anno viderunt 5, 25, 13. residuas *v.* d) principium 42, 10, 9.

5) in *c. acc.:* *α*) in annum *i. q.* in unum annum *aut* in insequentem annum: de exercitibus scribendis comparandisque in annum patres consuleret 23, 24, 5. (in a. creatus *v.* f) 4) creavit;) in a. creatus adversus .. *perpetuum* imperatorem comparabitur 24, 8, 7; magistratibus in a. creatis Q.* Fulvius dictatura se abdicavit 27, 6, 12; alterum (*sc.* consulem) .. ad magistratus in a. creandos venire Romam iusserunt 40, 17, 7; senatus* .. consulem .. iussit creatis in a. magistratibus in provinciam* redire 41, 14, 3; in sermonibus homines habebant, quos in a. coss. .. crearent 44, 17, 1. P. Scipioni et M. Silano suae Hispaniae suique exercitus in a. decreti* (sunt) 27, 22, 7. ne .. in a. coss. deessent 4, 2. cum Macedonicum* bellum in a. dilatum esset* 42, 18, 6. res .. certaminibus in a. extrahitur 2, 56, 4. prolatae in a. res (sunt) 4, 25, 8.

prorogo: *solita est collocatio:* alicui prorogatum in a. imperium (est): L. Volumnio .. pr. in a. i. est 10, 22, 9; con-

sulibus pr. in a. i. 22, 34, 1; consulibus pr. in a. i. est 25, 41, 13; Q. Fulvio .. pr. in a. i. 26, 28, 6; M. Claudio pr. in a. i. 27, 7, 8; P. Sulpicio .. pr. in a. i. § 15; P. Sulpicio .. pr.* in a. i. est 22, 10; M. Livius proconsul, cui pr. in a. i. erat 28, 10, 11; Q. Claudio .. C. Hostilio .. pr.* in a. i. est § 15; P. Scipioni .. pr. in a. i. est 29, 13, 3; M. Valerio .. pr. in a. i. est 31, 8, 9; T. Quinctio .. pr. in a. i. est 33, 43, 6; Hispanias Sardiniamque obtinentibus pr. in a. i. est 37, 2, 11; prioris anni magistratibus, C. Laelio cum suo exercitu pr. in a. (in a. *om. B*) i. est 50, 13; Q. Fabio .. pr. in a. i. est 40, 1, 8; C. Claudio consuli pr. in a. i. et Gallia provincia 41, 14, 6; — C. Terentio consuli prorogari* in a. i. (*sc.* placuit) 23, 25, 11; in Etruriam C. Calpurnius .. prorogato* in a. imperio missus (est) 26, 28, 6; Cn. Sicinius provinciam Macedoniam obtinere .. iussus (est) prorogato in a. imperio 42, 27, 6. *interponitur dativus:* prorogatae namque consulibus iam in a. provinciae erant 41, 6, 2. *sequitur dat.:* prorogatum in* a.* imperium* est *(VRF Luchs,* imperium in a. est *P)* Q. Fulvio Flacco 27, 22, 4. — *aliae sunt collocationes:* Cn. Fulvio consuli nec de provincia .. nec de exercitu .. quicquam mutatum; tantum in a. prorogatum imperium est 26, 28, 9; — non in a.* (annuis *P*) Scipioni Silanoque, sed *donec revocati .. forent,* pr. i. est 27, 7, 17. — eique et collegae Cn. Manlio imperium in a. prorogatum est 38, 35, 3; — ei .. imperium in a. prorogabatur 30, 1, 3; — imperium in a. [ei*] prorogaretur, cui ea provincia evenisset 28, 45, 10.

neve quis reficeretur in a. tribunus pl. 4, 55, 6; tribunos pl. .. in a. eosdem reficiunt 5, 25, 13. (scribendis *v.* comparandis.) ei in a. imperium esset 27, 35, 13.

β) in unum annum: utrum in u. a. creati sint an *donec leges .. perferrentur* 3, 40, 12. (ludos Apollinares) praetores .. in u. a. vovebant .. praetor .. legem ferre .. iussus (est), ut* ii* ludi *in perpetuum* .. voverentur 27, 23, 5 *sqq.*

γ) in insequentem, proximum, venientem annum. *αα*) in insequentem annum: ut .. tribuni militum cons. pot. in i. a. crearentur 5, 36, 10; creatis tribunis militaribus in i. a. N. N. 6, 27, 2; in i. a. crearunt coss. N. N. 39, 45, 1. irae adversus Veientes in i. a., N. N. coss., dilatae sunt 4, 30, 12. comitia in i. a... habere 6, 1, 5. omen concordiae .. comitiis petere in i. a. 5, 18, 3. ei .. senatus in i. a., quo N. N. coss. fuerunt, prorogavit .. imperium 9, 42, 2. refecti quoque in i. a. (*sc.* sunt tribuni) 3, 14, 6. priusquam comitiis in i. a. coss. rogarent 8, 13, 10. — *ββ*) in proximum annum: ne coss. in p. a. crearentur 4, 30, 16; ut eos coss. in p. a. crearent 28, 9, 19. — *γγ*) ea .. pars .. vicit nec *in praesens* modo, sed in venientem etiam annum N. N. coss. dedit 2, 42, 7.

δ) excessisse pugna ad Trebiam in annum Cn. Servili et C. Flamini non potest 21, 15, 6.

ε) in hunc, eum annum. *αα*) in hunc a.: Carthaginis expugnationem in h. a. contuli 27, 7, 5. quam nec senatus censuit in h. a. provinciam esse nec populus iussit 28, 40, 4. — *ββ*) in eum a.: dis non accipientibus in e. a. censuram 6, 27, 5. Voleronem .. plebs .. tribunum plebi creat in e. a., qui N. N. coss. habuit 2, 56, 1; ex familia infestissima patribus tres in e. a. tribunos pl. creatos (esse) 4, 54, 4; quem .. consulem in e. a. .. creari volebant 23, 31, 7; praetor in e. a. .. creatus erat 27, 30, 1. aliam* super aliam (*sc.* cladem) cumulante in e. a. fortuna* 23, 24, 6. sex in e. a. decretae (sunt) legiones 21, 17, 2. designati coss. in e. a. fuerant 3, 33, 4. in e. a. cum Q. Fabium consulem .. omnes dicerent centuriae 10, 9, 10. Valerius Antias et Q. Tubero N. N. coss. in e. a. edunt 4, 23, 1. insequentia excedunt in e. a., quo N. N. coss. facti sunt 30, 26, 1. nec stipendio .. nec frumento portato ad exercitum in e. a. opus esse 40, 35, 4. ita provinciae exercituumque in e. a.* (locum *P*) partita (sunt) imperia 27, 7, 17. stipendium exercitu Ro ab hoste in e. a. pensum (est) 9, 41, 7. Octavio pro praetore* in e. a. imperium esset 30, 41, 7; uti *semenstre* stipendium in e. a. esset ei legioni 40, 41, 11. ne .. pugna in e. a. transferri possit* 4, 20, 9.

ζ) ipsum auctorem fuisse .. differendi sibi consulatus in bellicosiorem annum 10, 9, 10.

η) in annum *c. numero ordinali:* extractum in tertium annum bellum est N. N. consulibus 3, 2, 2. quos (*sc.* ludos)

T. Manlius Torquatus dictator in quintum annum vovisset* 30, 2, 8.

ϑ) in singulos annos (*semel* 1, 43, 9: in annos singulos): ut, quot quisque eorum annos .. militasset, in s. a. bina iugera agri acciperet 31, 49, 5. daret .. quinquaginta talenta in s. a. per annos octo 34, 35, 11. ut in s. a. iudices legerentur neu* quis *biennium* continuum iudex esset 33, 46, 7. quae bina milia aeris in a. s. penderent 1, 43, 9. statum iam ac prope sollemne in s. a. bellum 3, 15, 4. ut idem in s. a. orbis volveretur 10, 8.

ι) in annos *c. numero cardinali vel adi. numerali* (multos, totidem): stipendium, quod pluribus pensionibus in multos a. deberent, praesens omne daturos (se esse) 36, 4, 7. decem milia talentum argenti discripta* pensionibus aequis in a. quinquaginta solverent 30, 37, 5. agri parte multatis in centum a. indutiae datae (sunt) 1, 15, 5; indutiae in a. quadraginta petentibus datae (sunt) 2, 54, 1; Volsiniensibus .. in viginti a. indutiae datae (sunt) 5, 32, 5. indutias in centum a. factas 7, 20, 8. ut in quadraginta deinde a. tutam pacem haberet 1, 15, 7. in quadraginta a. impetraverunt (*sc.* indutias) 7, 22, 5; indutias in triginta (quadraginta 10, 37, 5) a. impetraverunt 9, 37, 12; 10, 37, 5. Valerius Antias quaternum milium pondo argenti vectigal in decem a. impositum regi tradit, Claudius in a. triginta quaterna milia pondo et ducena* 33, 30, 8. Volscis bellum in ducentos amplius post suam aetatem a. movit 1, 53, 2. indutias in quadraginta a. petere 9, 41, 5. in decem a. frumentum praeparare* 42, 12, 8; ut .. stipendium in totidem a.* (annum *V*) praeparatum habeat § 9. se et pecuniam et frumentum .. in decem a. seposuisse 52, 12. si in decem a. rpa eodem stetisset statu 21, 62, 10.

6) in *c. abl.:* tres in anno statos* dies habuisse 39, 13, 8; pro tribus in anno diebus quinos *singulis mensibus* dies initiorum fecisse § 9.

7) inter: bina postea inter tot annos, tot bella opima parta sunt spolia 1, 10, 7.

8) intra: α) intra annum: omnes i. a. cum stirpe extinctos (esse) 9, 29, 10; gens .. i. a. ab stirpe extincta est 34, 19. i. a. nova urbs stetit 6, 4, 6. — β) intra eum annum: sacerdotes i. e. a. mortui* sunt* N. N. 43, 11, 13. — γ) intra annos *c. num. cardinali;* intra paucos annos: *nuper* intra decem* a. C. Maenius .. dictatura se abdicavit 9, 34, 14. ne quis eundem magistratum intra decem a. caperet 7, 42, 2. tantum pecuniae intra triginta a. post bellum .. coacervatum* fuerat 45, 40, 2. decemviros .. intra decem hos a. et creavimus et e rpa sustulimus 4, 4, 3. talenta .. duodecim milia dato intra duodecim a. pensionibus aequis 38, 38, 13. *quater* intra paucos a. primum pilum duxi 42, 34, 11. qua (*sc.* lege) intra decem a. eundem consulem refici non liceret 10, 13, 8. *ante hunc* intra (inter *Siesbye*) centum a. et viginti nemo .. pontifex maximus fuerat, qui sella curuli non sedisset 25, 5, 4. (sustulimus *v. supra* creavimus.)

9) per: α) per totum annum: his p. t. a. artibus lex elusa est 3, 14, 6. — β) per annum *c. num. ordin.:* Samnitium bella, quae continua per quartum *iam* volumen annumque sextum et quadragensimum a N. N. consulibus .. agimus 10, 31, 10. — γ) per hos, eos annos; per quos (*sc.* annos): tot annos esse, per quos numquam cessaverint legati .. crimina de se deferre 39, 26, 5. cur per eos a. militem .. non dedissent 6, 10, 6; (dederant *v. p. 1164, 32.*) numquid .. segnius rpam administrari .. quam per eos a. gesta sit, quibus praeter patricios nemo tribunus militum fuerit? 6, 37, 8; quaterni .. exercitus saepe per eos a. gerebant bellum 9, 19, 3; ita res per* (*om. P*) hos a. .. gessistis 28, 39, 14; cum tribus regibus* gessistis bella per hos a. 45, 24, 8. — δ) per annos *c. num. cardin. vel adi. numerali* (aliquot, multos, omnes, paucos, tot): cum adsuessent per aliquot a. bellum .. lenta spe .. gerere 30, 28, 8; disciplina Lycurgi, cui per octingentos* a. adsuerant 38, 34, 9. per aliquot *iam* a. vinci adsueti 10, 41, 2. cum per aliquot a. .. nominis Ri famam auxissent 38, 58, 5. ex eo tempore per ducentos *iam* a. .. caedunt fugantque (*sc.* Gallos) 17, 6. ut .. per multos a. et urbe et omni coetu caruerit* hominum 27, 34, 4. per a. quattuor et viginti primo Punico bello .. certatum (esse) 9, 19, 12; Sicilia, de qua per tot a. certatum erat 26, 40, 11. cum per tot a.

tribuni militum cons. pot. creentur 4, 25, 10. per quot a... dimicent cum Ris 10, 16, 4. daret *v. p. 1175, 7;* dabitis .. <milia> .. talentûm per duodecim a. 37, 45, 14; ut darent talenta .. trecenta per a. sex pensionibus aequis 38, 9, 9. experiri iuvat, utrum alios repente Carthaginienses per viginti a. terra ediderit an .. 21, 41, 6. per tot a. omnīs militae artīs edoctus fuerat 25, 37, 3. Hasdrubalem .. per tot a.* *(om. P)* .. Ro exercitatum* bello 27, 44, 6. per tot a. tributo exhaustos 26, 35, 5; Ros per tot a... labores exhausisse 33, 39, 6. a quibus stipendium per viginti a. exegistis 21, 40, 5. per tot a. vincentīs eos stipendia facere 30, 2; per aliquot* a. maximis rebus .. gerendis amplissimum nomen .. pRi .. fecerant* 28, 41, 15; qui (*sc.* milites) .. stipendia per multos a. fecissent 32, 1, 6; arma .. per tot a... facta 42, 52, 11. ut .. bellum per centum prope a... tulerimus 23, 5, 8. regni per multos florentis* a. 30, 11, 3. (fugant *v.* caedunt.) Veiens bellum — per quot a. quanto labore gestum! — 5, 51, 6; se .. gessit *v. 1167, 22;* per annos <centum>* cum pRo bellum gessimus 23, 42, 6; cum .. per a.* (anno *P*[1]) tredecim .. bellum gereret* 28, 12, 3; (gerendis *v.* fecerant;) res .. per multos a. fortiter feliciterque gestas 31, 20, 2; cum .. bellum .. per a. prope septuaginta .. gessissemus 31, 10; inimicitias per a. multos .. geritis 40, 46, 5. bellum Latinum gliscens *iam* per aliquot a. 2, 19, 2. in populo per multos a. incenso (*i. e.* non censo) 4, 8, 3. clades, quae in nos per quattuordecim a. ingruerunt 28, 44, 15. ea .. pars .. omni* apparatu tormentorum instructa erat .. per multos a. 24, 34, 13. rem* intermissam per multos a. 27, 8, 7. invictos per octo a... milites 25, 38, 6. per tot a. militabat 33, 2. (obnoxios *v. infra* vivere.) per tot a. obsides urbem 5, 16, 10. quos paverat per aliquot a. publicus peculatus 33, 47, 3. quae .. per quattuor et viginti a. passi sitis 21, 10, 7. cui* .. per omnes a. prorogatum imperium (est) 25, 6, 7. ab hominibus .. per multos a. bellum quaerentibus* 22, 34, 4. Aequos .. veteres hostes, ceterum per multos a... quietos 9, 45, 5. per centum a. servistis 39, 37, 5. qui post pugnam ad lacum Regillum factam per a. prope centum numquam ambigua fide in amicitia pRi fuerant 6, 2, 3; par .. per quinque et viginti a... titulo tantae gloriae fuit 7, 1, 10; per multos a. in amicitia fuerant 10, 45, 6; fuimus in ea (*sc.* pace) per a. prope quinquaginta 23, 42, 3; esse *v. 1167, 30;* opinio per decem*, a. fuerat 27, 21, 10; cum .. per octingentos prope a. liberi .. fuissetis 39, 37, 5; per tot a. (amnos *V*) in amicitia* fuerant 45, 25, 9. legio .. urbem , . per decem a. tenuit 28, 28, 2; cum cis montem Taurum omnia armis per multos a. tenuisset 38, 27, 7. quod (*sc.* bellum) per sedecim a... toleraverunt 32, 21, 18. honoris usurpati modo a plebe per paucos a. 6, 34, 4; alias (*sc.* civitates) per multos a. nullo ambigente libertatem usurpasse 35, 16, 10. urbis per trecentos sexaginta a. omnibus bellis victricis 5, 40, 1. malorum, quae nostra tot per a. vidit aetas Pr. 5; qui per tot a. (annos annos *P*[1]) Hieronem filiumque .. nec vestis habitu nec ullo alio insigni differentes a ceteris civibus vidissent 24, 5, 3. quem (*sc.* hostem) per a. *iam* prope triginta vincimus 9, 3, 2. grave esse isdem per tot a... obnoxios vivere 4, 24, 5; cum per tot a. matronae optimis moribus vixerint 34, 6, 9.

10) post: *α*) post annum *c. num. ordin.:* ablato post undecimum* a. a plebe consulatu 7, 18, 1. a. post quintum decimum creati (sunt) coss. N. N. 5, 29, 2. Hannibalem post sextum decimum a. ex Italia decedentem 30, 28, 1. ut .. post centesimum fere a. quod* (quam *codd.*) Romulus .. tenuerit regnum .., id .. servus .. possideat 1, 40, 3. C. Servilio et* C. Lutatio ex servitute post sextum decimum a. receptis 30, 19, 7. recuperata urbe ab Ris post centesimum prope a. 26, 39, 10. post sextum et tricesimum a. redii 30, 37, 9. — *β*) post annos *c. num. cardin. vel adi. numerali* (aliquot, multos, paucos): quod post paucos accidit a. 5, 21, 16. decem haud minus post a. ea acta (esse) 6, 42, 6; Livius post aliquot a.* (*M, annis rell.*) .. dicitur .. canticum egisse 7, 2, 8 *sq.* Appium .. post aliquot a. luminibus captum (esse) 9, 29, 11. praetores quattuor post multos a... creati (sunt) 40, 44, 2. L. Manlius Acidinus decederet de provincia multos post a. 31, 50, 11. qui post paucos* a.* (*B ς*, annos

paucos ς, paucos dies *M*) pontifex maximus factus est 37, 43, 1. Pythagoram .. centum amplius post a. in ultima Italiae ora .. coetus habuisse 1, 18, 2. M. Fulvius .. locavit .. pilas .., quibus pilis fornices post aliquot a. .. censores locaverunt imponendos 40, 51, 4. post multos a. cum .. sub iugum missi sumus 22, 14, 12. post aliquot a. propinqui regis Tatii legatos Laurentium pulsant 1, 14, 1. de Sp. Cassio post aliquot a. .. supplicium sumptum (esse) 4, 15, 4.

11) supra: res est .. immensi operis, ut quae supra septingentesimum annum repetatur Pr. 4.

adnotationes:

ad II. A): *Quot quis annus natus sit, Livius his rationibus significat:* a) ago (agens) annum *cum numero ordinali: 5es.* — b) natus sum (natus) n.*) annos: *10es.* — c) habeo satis annorum: *semel.* — d) *gen.:* sum n. annorum: *bis;* filius (infans) n. annorum: *bis;* Hannibal novem annorum: *semel;* n. annorum profectus est (milites facti sunt): *bis.* — e) *abl. cum numero ordinali: bis.* — f) quadrimus infans 27, 37, 5.

Maiorem minoremve aliquem esse certo numero annorum, Livius sic significat: a) maior (minor) n. annis: *14es.* — b) obsides maiores (minores) n. annorum: *bis. cf.* septemdecim annorum aut maiores *v. p. 1155, 39.* — b) maior quam n. annos natus: *semel.* — *cf. praeterea:* super n. annos: *semel;* post octogesimum annum: *semel;* ab n. annis: *quater.*

ad II. B): 1) *acc. adiect. et pron.:* a) adversus frugibus *v. p. 1158, 5.* bellicosior *1174, 50.* celeber *1159, 10.* felix bellicis rebus *1158, 5sq.* foedus seu intemperie caeli seu humana fraude *ib. 8sq. cf.* multiplici clade foedatus *1159, 12.* pestilentia gravis *1158, 6.* inbellis *ib. 34; 36.* infamis pestilentia *1159, 11.* domi forisque infestus *1158, 11.* insignis: multiplici clade ac periculo ins., seditionibus, fame, regno prope .. accepto *1157, 25sq.;* nulla re belli domive ins. *ib. 27sq.;* ins. nuntio Tarquinii mortis *1158, 12sq.;* ins. novi hominis consulatu, ins. novis duobus magistratibus *ib. 14sq.;* periculo potius ingenti quam clade ins. *ib. 16sq.;* ins. hieme gelida ac nivosa *ib. 18;* multis variisque motibus ins. *ib. 19sq.;* novo bello ins. *ib. 21sq.;* ins. incendio ingenti et aquarum magnitudine et annonae vilitate *ib. 22sq.;* siccitate et inopia frugum ins. *ib. 24sq.;* ins. (*sc.* comitiis tributis) *1159, 4;* neque bello foris neque domi seditione ins. *ib. 9;* ins. magnis rebus *1165, 23;* ins. victoria, consulum alterius nobili morte, alterius claro imperio *ib. 27.* multis rebus laetus *1157, 29.* lugubris duorum consulum funeribus *1158, 32.* maxime memorabilis *ib. 26.* periculosissimus *1157, 11.* pestilens (-ntior) *1156, 39; 41; 1158, 27; 1159, 1.* quietus *1158, 51; 1159, 26;* ab externis bellis q. *1158, 28;* quietior *ib. 29.* similis priori *1159, 11.* prodigiis sollicitus *1158, 7.* turbulentior *1156, 38.*

b) a. integer *v. p. 1158, 49.* totus a. *ib. 47* (t. prope a.); *1160, 22; 1167, 7; 1176, 21sq.* solidus a. *1165, 25.*

c) insequens *52es.* sequens *semel v. 1171, 14.* veniens *semel v. 1174, 12.* proximus *i. q.* insequens *v. 1171, 15—19; (24;) 1174, 8—10. cf.* in annum *i. q.* in annum insequentem *v. 1172, 31sqq. et* anno post *i. q.* insequenti anno *v. 1165, 31sqq.* novus *1156, 33.* — prior *113es.* superior *16es.* proximus *i. q.* prior *1158, 32 et 1171, 20—23. cf.* anno ante *i. q.* priore anno *v. 1165, 31—33.* — *De collocatione v.* I. 1b).

d) extremo anno *5es v. 1172, 14—16.*

e) *acc. pron. dem., rel., interr.* (*cf.* I. 1a), *ad locos ibi numeratos accedunt ei loci, quibus anno supplendum est,* hoc *sine* anno *ter;* illo *sine* anno *semel;* eo *sine* anno *bis):* hic *47es.* hic idem *vel* idem hic *quater.* idem *89es.* ille *quater.* is *255 locis, in his ter:* eo ipso anno. — qui *(rel.) 25es.* — qui *(interr.) 1170, 34.*

f) quid quoque anno *1171, 54;* suo quoque anno *1172, 1;* quinto (centesimo) quoque anno *ib. 3; 5.* — utroque anno *ib. 6sq.; 8.* — alternis a. *ib. 9; 11.*

2) *acc. numeri vel adi. numeral.:* a) *acc. numeri ordinales: 90 fere locis.*

b) *acc. numeri cardinales.* α) 'unus annus' *non dicitur nisi in oppositione:* uno anno *bis, v. 1167, 4—6;* in unum annum *bis, v. 1173, 42—45. Ceteris locis* unus *omittitur:* annum *1160, 17; 18; 20;* anno *1166, 54; [1167, 2];* anno ante (post) *1165, 31—40;* in annum *1172, 31sqq.;* intra annum *1175, 51sqq.;* sex mensum et anni spatium *1164,*

*) *litteram* n. *pono pro numero annorum.*

26; anni et sex mensum tempus *ib. 38sq.;* — *etiam in oppositione* unus *nonnumquam omittitur velut v. p. 1167, 47; 1172, 35; 1173, 30.*

β) *non dicitur* duo, tres, quattuor, quinque anni; *sed semper* biennium, triennium, quadriennium, quinquennium; *nisi quod uno loco in codicibus est:* per quinque annos 21, 2, 1, *pro quo Richter in programmate Oldenburgensi 1880 p. 22 scribi* 10 *vult:* per quinquennium.

γ) sex, octo, novem, decem, undecim, duodecim, tredecim, *aliique numeri cardinales adduntur 153es.*

c) *acc. numeri distributivi:* singuli *sexies, v. 1175, 3—13.* octoni deni *et* quini quadrageni *v. 1155, 43sq.*

d) *acc. adiectiva numeralia:* aliquot *16es.* multi *27es.* omnes *quater.* pauci *10es.* permulti *bis.* plures *semel.* quot *quater.* 20 tot *27es.* totidem *semel.* — nullus *semel (1157, 46).*

3) *acc. genet.:* belli Punici (Punici belli, secundi belli Punici) *v. p. 1157, 36; 38; 1158, 46; 1167, 51sq.; 1168, 5; 8; 10; 24sq.* imperii tui *1158, 44.* — urbis *ib. 37.* — Cn. Servili et G. Flamini *1174, 15.* quorum (*sc.* Licinii Sextiique) *1159, 15.*

4) *acc. praepos.:* a) a (ab): annus *cum num. ordin.:* ab urbe condita *1168, 13sq.;* 30 ab consulatu Cossi *1156, 43;* a quo consule *1157, 40;* a N. N. consulibus *1176, 26;* ab Mam. Aemilio dictatore *1157, 33;* a primis (*sc.* tribunis plebis) *1167, 50;* ab decreto Macedonico bello *1157, 34.* anni *cum num. cardin. vel adi. numerali:* ab urbe condita *1159, 18;* a condita urbe *ad* Ap. Claudium consulem *1157, 21;* a primo Punico *ad* secundum bellum finitum *ib. 43sq.;* ab condita urbe *ad* liberatam *1160, 47sq.;* a 40 summo culmine fortunae *ad* ultimum finem *ib. 50sq.* — b) ad *v. supra 36—40.* — c) ante, post *v.* II. B) f) 1) *et p. 1175, 36; 1176, 8.*

5) *acc. coniunctiones:* a) antequam, postquam, quam *v.* II. B) f) 1) *[et p. 1178, 36].* — b) ex quo: *p. 1158, 39; 1167, 27; 1168, 22.* — c) cum: permulti anni iam erant, cum .. nulla certamina fuerant, cum .. certamen oritur *1157, 41sq.*

6) *acc. aliae significationes temporis:* 50 eodem anno idibus Quinctilibus *v. 1168, 44sq.* eodem anno ante diem tertium kal. Ianuarias *1169, 4sq.* N. N. consulibus idibus Martiis principio insequentis anni *1164, 3sq.* — ludis Ris eo anno *1170, 10.* — (decem annis ante Punico bello *sim. 1166, 25; 26; 30sq.* — per annos quattuor et viginti primo Punico bello *1176, 51sq.* — eo anno per quadriduum 24, 43, 7; 31, 50, 4.) — annus consulibus N. N. *v. infra* 7) c).

7) annus *multis modis coniungitur cum nominibus consulum vel tribunorum militum consulari potestate:* a) in annum Cn. Servili et C. Flamini *1174, 14sq.* 10

b) in insequentem annum, N. N. consules *1173, 54.*

c) sequitur (secutus est, excepit) annus N. N. consulibus *1156, 38sq.; 40sq.; 1157, 23; 24; 27sq.* foedus (novo bello insignis, quietior) insequens annus fuit N. N. consulibus *1158, 8sq.; 20sqq.; 29.* pestilentior inde annus N. N. consulibus tantum vastitatis fecit *1156, 41sqq.* — principio insequentis anni N. N. consulibus *1164, 2sq.* 20 N. N. consulibus idibus Martiis principio insequentis anni *ib. 3sq.* N. N. (his) consulibus principio (initio statim) anni *1162, 21sq.; 1163, 27sq.; 28sq.* — tertio (septimo) decimo anno Punici belli N. N. consulibus *1167, 51sq.; 1168, 2sq.;* anno quingentesimo .. ab urbe condita N. N. consulibus *ib. 13sq.* annis ante quadraginta N. N. consulibus *1166, 20sq.* N. N. consulibus viginti ante annis *ib. 21.* anno post (annis post 30 tribus et viginti) N. N. consulibus *1165, 34; 38sq.; 1166, 42sq.* insequenti (-te, sequente, proximo) anno N. N. consulibus *1170, 48sq.; 51 ter; 52; 53sq.; 1171, 6sq.; 14; 16.* insequenti anno (anno insequente) N. N. tribunis militum cons. pot. *1170, 43; 45; 1171, 1; 2sqq.; 11sq.* priore anno N. N. consulibus *ib. 40sq.* — in tertium annum .. N. N. consulibus *1171, 53sq.*

d) annus, qui N. N. coss. habuit *1156, 40 52.* annus, quo N. N. coss. facti sunt *ib. 37sq.* annus, quo N. N. coss. (tribuni militum cons. pot.) fuerunt *1157, 13sq.; 1163, 23sq.; 42—44 ter; 51; 1170, 11; 1174, 4.*

e) *Persaepe ubi praecedit:* coss. (tribuni militum cons. pot.) creati (sunt) N. N., coss. creat N. N., N. N. coss. facti (sunt), N. consulem faciunt collega ei N. datur, magistratum iniere N. N., accipiunt civita- 50 tem coss. N. N., sequuntur (secuti) coss. N. N., coss. N. N., *sim.; sequitur:* eo (hoc, eodem) anno, principio (huius, statim) anni, cuius principio anni, (hic, novus) annus *i. e.*

annus, quo N. N. coss. (tribuni militum cons. pot.) fuerunt v. p. 1156, 32 sq.; 47 sqq.; 1158, 10 sq.; 12 sq.; 1159, 13 sq.; 1162, 22 sq.; 1163, 28 sq.; 30 sq.; 31 sqq.; 33 sqq.; 35 sqq.; 37 sq.; 38 sqq.; 46 sq.; 48 sq.; 53 sqq.; 1164, 1 sq.; 1168, 30; 31; 51 sq.; 1169, 16; 17; 18 sq.; 19; 20 sq.; 21 sq.; 22 sq.; 24; 25 sq.; 26 sq.; 28; 29; 30 sq.; 32 sq.; 35 sq.; 37; 38; 39; 42; cf. annum excepit tribunus plebis L. Icilius N. N. consulibus . . principio statim anni . . *1163, 40 sqq.* sequitur hunc annum Caudina pax N. N. consulibus . . eo anno . . *1159, 21 sqq.* — N. N. coss. (consulibus) — sextus (quintus) decimus is annus belli Punici erat — . . *1157, 35 sqq.; 37 sqq.* — coss. (tribuni mil.) anni *v.* II. B) d).

Denique maxime varia sunt genera consulum (tribunorum militum cons. pot.) novi anni nominandorum, velut: in insequentem annum crearunt coss. N. N. *sim. 1173, 53; 51 sq.; 1174, 11 sqq.* insequens (is) annus habuit N. N. coss. (tribunos mil. cons. pot.) *1156, 46 sq.; 1157, 1—7 quinquies.* undecimo anno Punici belli consulatum inierunt N. N. *sim. 1168, 5—12 ter.* quadringentesimo anno quam urbs Ra condita erat . . magistratum iniere N. N. *1166, 12 sqq.* annum post quintum decimum creati coss. N. N. *1178, 32 sq.; sim. 1165, 48 sq.* eidem coss. insequenti anno refecti N. N. *1170, 42.* insequenti anno N. N. coss. (novi tribuni militum cons. pot.) . . exercitum (legiones) duxerunt *1170, 46 sqq.; 49 sq.; sim. ib. 40 sq.; 1171, 5 sq.; 17 sqq.* principio insequentis anni N. N. coss. (novi) de provinciis rettulerunt (legatos in senatum introduxerunt) *1164, 5 sqq.; 7 sqq.; 11 sq.* insequentis anni principia . . arsere tribunis militum cons. pot. N. N. *1163, 21 sq.;* insequens annus N. N. coss. . . avertit *1156, 34 sq.* coss., qui eum annum secuti sunt, N. N. initio anni negaverunt *1159, 25 sq. et 1162, 25 sq.* anno . . successere coss. N. N. *1165, 27 sqq.* sequitur hunc annum . . Caudina pax N. N. consulibus *1159, 21 sqq.* annum excepit tribunus pl. L. Icilius N. N. consulibus *1158, 53 sqq.; cf. 1171, 11 sq.* — Valerius Antias et Q. Tubero N. N. coss. in eum annum edunt *1174, 35 sq.*

8) *ineuntem, exeuntem, exactum annum Livius sic significat:* a) initio anni *bis,* initio statim anni *semel,* cuius initio anni *semel;* — principio anni *12 locis* (*in his quater:* principio anni, quo . .), principio statim anni *quater,* principio huius anni *ter,* huius principio anni *semel,* principio eius anni *5 locis* (*in his bis:* principio eius anni, quo . .), cuius principio anni *bis,* principio insequentis anni *sexies;* — principium insequentis anni *semel,* insequentis anni principia *semel,* (principium anni *semel*). — *Neque* primo anno *neque* ineunte *vel* inito anno *umquam invenitur.*

b) exitu anni *quater,* exitu prope anni *ter,* exitu ferme* (*vel* eius*) anni *semel,* exitu huius anni *bis,* exitu anni huius *bis,* exitu anni eius *bis,* exitu superioris anni *semel;* in* exitu anni *semel;* sub exitu (exitum *Mg*) anni *semel;* — extremo anni *bis,* extremo eius anni *semel,* extremo prioris anni *semel;* — extremo anno *5es v. p. 1172, 14—16;* — extremum anni iam erat *1162, 9 sq.;* iam (fere, ferme) in exitu annus erat (et . .) *sexies, v. 1157, 48—1158, 2;* iam et processerat pars maior anni et . . *1162, 45;* iam magna parte anni circumacta *ib. 49 sq. (cf. 1158, 43 sq.);* — posteriore anni parte *1162, 46.* — (relicum anni *ter 1164, 13—17.*) — *Numquam invenitur:* exeunte anno.

c) anno circumacto *bis v. 1158, 45;* circumacto tertio anno Punici belli *ib. 46;* iam prope annus circumactus est *ib. 43 sq. (cf. 1162, 49 sq.);* circumactus est annus *1158, 42;* circumactum anni tempus (est) *1164, 37 sq.;* annus circumagitur *1158, 41;* circumegit se annus *1156, 36;* — exacto anno *v. 1159, 7;* exacto iam anno *ib. 5; (cf.* annus exactus *ib. 4).*

annuus. A) *i. q. (unius vel totius) anni, '(ein)jährig'.* a) *i. q. qui annum durat:* ne plus quam -a ac semenstris censura esset 4, 24, 5. -um imperium consulare factum est 2, 1, 7. Samnites . . indutias -as ab urbe rettulerunt* 8, 37, 2; indutiae -ae datae (sunt) 9, 41, 7; Faliscis . . -as indutias dedit 10, 46, 12. -um intervallum regni fuit 1, 17, 6. liberi iam hinc pRi res . ., -os magistratus . . peragam 2, 1, 1; qui -os magistratus . . sustulerint 3, 39, 8; invicem -is magistratibus parere atque imperitare licet 4, 5, 5; alios magistratus -os esse, quinquennalem censuram 24, 5; praeterquam quod magistratus -i subrogandi essent, censores quoque placere creari 37, 50, 7; liberos esse Macedonas . . -os* (annus *V*) creantis ma-

gistratus 45, 29, 4. -a aera* habes, -am operam ede! an tu aequum censes esse militia semenstri solidum te stipendium accipere? 5, 4, 7. decem quondam annos urbs oppugnata est..: nos .. -am oppugnationem perferre piget? § 11 *sq.* deinceps bis, quae -a merebant legiones, stipendia feci 42, 34, 9*; viginti duo stipendia -a .. emerita habeo* § 11. — b) *de pecuniis, quae in -um accipiuntur vel penduntur:* aera *v.* a) opera. -o stipendio et trium mensum frumento accepto 8, 2, 4; ut .. militibus .. -um stipendium darent 36, 11; trium mensum frumento imperato et -o stipendio 9, 43, 21; pacto -o stipendio et duum mensum frumento 10, 5, 12; qui .. census fuisset usque ad centum milia (*sc.* aeris) .., nautam unum cum sex mensum stipendio daret; qui supra centum milia* .., tris nautas cum stipendio -o ..; senatores octo nautas cum -o stipendio darent 24, 11, 7 *sq*; semenstre stipendium equitatui numerat*, cum primo -um (anum *V*) dare constituisset 42, 67, 5; socios navalis dato* -o stipendio dimitti .. placuit 45, 2, 10. censoribus .. vectigal -um (annum *Mog*) decretum est 40, 46, 16; levatum -um vectigal (*i. e. v. in annum pendendum,* '*die Jahresabgabe*') 45, 30, 1 *cf.* B).

B) *i. q. qui quotannis fit, celebratur, penditur;* '*alljährlich*': Veientes .. taedio -ae ambitionis .. regem creavere 5, 1, 3. sollemnes deinde -i* mansere ludi 1, 35, 9. si quid cui argenti aerisve fuerit, .. tributis -is ablatum (esse) 26, 35, 6. pecuniam tantam habere (*sc.* Persea) .. praeter -um (annum *V*), quod ex metallis regiis* capiat, vectigal 42, 12, 9; [-um (*i. e. quotannis pendendum*) vectigal 45, 30, 1 *v.* A) b).]

annuus ac semenstris *i. q.* 1½jährig *v. p. 1184, 39.* — *syn.:* solidus *v. p. 1185, 3.* — *opp.:* semenstris *1185, 3; 22.* sex mensum *ib. 18.* (duum mensum *ib. 16.* trium mensum *ib. 11; 14.*) quinquennalis *1181, 50.* (decem annos *1185, 4.*) — *magistratibus annuis opponuntur:* censores *1181, 52;* (rex *1185, 32.*)

anquiro (*verb. iudiciale*) *i. q. inquiro de aliquo crimine et certam poenam postulo reo:* cum bis pecunia -sisset, tertio capitis se -rere diceret, tribuni pl. appellati collegae negarunt se in mora esse, quo* minus, quod ei more maiorum permissum esset, seu legibus seu moribus mallet, -reret, quoad vel capitis vel pecuniae iudicasset privato 26, 3, 7 *sq.* per duumviros, qui de perduellione -rerent, creatos .. damnatum (eum esse) 6, 20, 12. -sisset *v. supra* -rere. in multa temperarunt tribuni, cum capitis -sissent, duo milia aeris damnato multam* dixerunt 2, 52, 5. bis est accusatus pecuniaque -situm (est); tertio .. tanta ira* accensa est, ut capite -rendum (esse) contio succlamaret 26, 3, 5 *sq.* populi .. ne iram quidem umquam atrociorem fuisse .. quam ut pecunia eos multaret; capite (-i *M*) -situm ob rem bello male gestam de imperatore nullo* ad eam diem esse 8, 33, 17.

anquirunt duumviri *v. supra 4.* tribuni (*vel* tribunus) pl. *v. 1185, 52 sqq.; 1186, 7.* — *acc. crimen:* de perduellione *ib. 4.* ob rem male gestam *ib. 16.* — *poena*: capitis *1185, 52; 1186, 7.* capite *ib. 11; 14.* pecunia *1185, 51; 1186, 9.* — *reus:* de imperatore nullo *ib. 16.* — *abl.:* legibus, moribus *1186, 1 sq.* — *similia:* accuso *ib. 9.* iudico *ib. 3.* multo *ib. 14.* multam dico *ib. 8.*

anser. anseres non fefellere (*sc.* Galli in Capitolium escendentes), quibus sacris Iunonis in summa inopia cibi tamen abstinebatur; .. clangore eorum alarumque crepitu excitus M. Manlius 5, 47, 4.

ante (adv.). ante quam *et* ante .. quam *v.* **antequam!** I. **Forma**: ante *et* antea: ante *MP,* antea *V* 4, 26, 4; 5, 50, 7; ante *M,* antea *P* 4, 31, 7; ante *MP,* antea ς 7, 9, 2; 9, 39, 5; ante *BCF,* antea *VR* 30, 32, 4. *his locis* ante *scribi solet; at* antea *praefertur:* antea *M,* ante *ceteri* 1, 21, 2; 47, 10; antea *PF,* ante *GHVR* 29, 14, 12; antea *GHVF,* ante *P* 37, 7; antea *VRF,* ante *BC* 30, 36, 9; antea *C,* ante *BVRF ib.;* antea *M,* ante *B* 36, 15, 4; antea *B,* ante *M* 38, 36, 7; — ante bis *J. Perizonius,* antea bis *Als.,* antea *codd.* 23, 30, 18.

II. **Colloc.** 1) ante *c. abl. mensurae.* a) *singuli ablativi praecedunt, itaque semper:* aliquanto ante, (haud ita) multo a., paulo a., *itemque* anno a., biennio a., triennio a., quadriennio a., biduo a., triduo a. *Locos v.* III. C) b). — b) anno *c. num. ordin.:* tertio .. anno a. 2, 46, 4. — c) annis, mensibus, diebus, tempestatibus

c. num. cardin. vel adi. numerali: α) annis XI* a. 40, 52, 4; [annis octoginta a. 35, 26, 5* *v.* γ)]. — β) decem annis a. 34, 53, 6; sex annis a. § 7; sedecim annis a. 36, 36, 6; ducentis quippe annis a. 5, 33, 5; duobus modo mensibus a. 34, 10, 6. aliquot annis a. 5, 2, 14; 22, 49, 16; aliquot diebus a. 36, 21, 7. paucis diebus a. 25, 20, 7. [multis annis a. 27, 34, 3* *v.* δ).] — γ) annis a. quinquaginta 28, 43, 18; annis a. quadraginta 30, 44, 1; annis a. octoginta 35, 26, 5* *est in B, quod similitudine duorum superiorum locorum magis commendatur, quam quod in M est:* annis octoginta a. — δ) viginti a. annis 34, 6, 9; decem fere a. annis 31, 1, 8. multis a. annis 27, 34, 3* (*sic enim cum TGVR propter analogiam locorum, qui statim sequuntur, scribendum est, non cum PF* multis annis a.); 40, 4, 2; 45, 17, 4; multis a. diebus 30, 17, 1. multis a. tempestatibus 1, 5, 2. paucis a. annis 4, 16, 4; 6, 37, 9; 33, 38, 11; paucis a. diebus 25, 31, 12; 27, 29, 4; 28, 7, 18; 30, 19, 2; 34, 40, 4; 39, 21, 5; 41, 11, 1; paucis a. mensibus 3, 61, 5. — ε) ante annis octo 40, 52, 1*, *quam collocationem ferri posse negantes Dr et Mg censent scribendum:* ante annos octo *aut* annis ante octo.

2) *Si in enuntiato, in quo* ante *est, invenitur subst. ad quod accedit* nullus, nec ullus, multi, omnes, *plerumque collocatur primo loco adiectivum, altero* ante, *tertio substantivum:* nullo a. bello 5, 23, 3; 27, 33, 7. nullius a. gentis 34, 54, 7; nullis a. honoribus 5, 12, 11; nullo a. senatusconsulto 26, 36, 8; nulli a... duci 29, 16, 6. nullum alium a. finem 40, 38, 2. nec ullo a. bello 2, 60, 2. non alio a. bello 2, 46, 2. non alia a.. Ra pugna 1, 27, 11. multis iam a. certaminibus 6, 35, 6; multae a. querimoniae 7, 9, 2; multis a. legationibus 37, 35, 2 (*cf.* multa a.* parta decora 30, 32, 4; multorum iam a. cladibus 44, 26, 12). omnibus in unum collatis a. bellis 5, 20, 1 *cf.* duabus iam a. legationibus 44, 24, 10. — *Alia est collocatio:* nulla re a. 44, 38, 9. multis aliis tempestatibus a. 4, 46, 10. — *Variant codd.* 30, 33, 4*, *ubi in BC est* nullam umquam in acie ante, *sed usu Liviano magis commendari videtur collocatio codicum RF:* nulla umquam ante in acie.

3) *Si participium quod est pro substantivo cum* ante *coniunctum pendet ex praepositione, hic est ordo:* praepositio, ante, participium. ex ante convecto 4, 22, 3; 5, 26, 9. ex a. edicto 33, 28, 4. ex a. praeparato 10, 41, 9; 26, 20, 10; ex multo a. praeparato 45, 32, 8. — *Si ad partic. accedit subst., aut similis est ordo:* ab* a. acta vita 24, 25, 1; ex a. convecta copia 5, 13, 1; ad multo a. praecogitatum .. facinus 40, 4, 13; *aut* ante *ponitur post partic.:* ad destinatum iam a. proelium 21, 54, 6*; ad indictum (multo) a. .. concilium 26, 24, 1; 27, 30, 9; in destinatis* iam a. latebris 27, 47, 9.

4) ante *cum aliis adverbiis v. adnotationem* 2).

III. **Signif.** A) **de loco.** *i. q.* '*vorne, davor*': Hasdrubal in tumulum copias recipit ..; fluvius *ab tergo,* ante *circaque* velut ripa praeceps oram eius omnem cingebat 27, 18, 5. cum castra his (*sc.* arboribus) a. obiectis saepsissent 33, 5, 6. animus suus cuique a. aut *post* pugnandi ordinem dabat* 22, 5, 8. posuit castra; campus a.* (arte *vel* ante ea *Wb*) montibus circa saeptus erat 28, 33, 2.

B) **i. q. supra:** causas .. irae .. eas, quas ante dixi, habentem 36, 6, 1. ad capiendum quem a. diximus tumulum 22, 28, 8. mors nuntiata Antiochi filii regis, quem missum *paulo* a. dixeram in Syriam, diremit* conloquia 35, 15, 2. ut a. dictum est 1, 37, 4; 46, 5; 4, 19, 7; 7, 39, 7; 10, 29, 8; 21, 29, 2; 24, 34, 4; 25, 24, 15; [29, 23, 3* *v. infra 48:*] 37, 41, 8; 39, 45, 6; 40, 23, 1. sicut a. dictum est 8, 9, 2 (est *om. M*); 22, 24, 1 (est P^1, *del.* P^2); 25, 5, 11; 26, 39, 5; 27, 12, 5; 28, 5, 1; [7, 13* *v. infra 43:*] 30, 4; 33, 8; 30, 3, 2 (est *om. SH*); 31, 22, 5; 34, 19, 1; 60, 2; 35, 13, 6; 37, 6, 4; 8, 6; 38, 6, 1; 42, 56, 8; 44, 30, 6; 45, 26, 1. sicut paulo* (*VRFL, om. P*) ante dictum est 28, 7, 13. Sex. Tullius, de quo a. dictum est 7, 16, 5; Pacuvius Calavius, de quo a. dictum est 23, 8, 2; erat Hasdrubali .. hospitium .. cum rege, de* quo* (*sc.* hospitio) (de quo *PF,* ut *HVR*) a. dictum est, 29, 23, 3; in consilio arcano gentis, de quo a. dictum est, .. 35, 35, 4. Eurylochus, de cuius fuga causaque fugae a. dictum est, 34, 6. uti .. ea, quae a. dicta prodigia sunt, procuraret 25, 17, 3. ibi Cn. Scipio cum quibus a.

dictum est copiis substitit 32, 10. quibus a. dictum est* legibus pacem fecerunt 30, 43, 10. — tum Tauream illa, quae a. memorata sunt, dixisse 26, 16, 3.

C) **i. q. prius.** a) *non acc. abl. mensurae.* α) *cum verbis additis:* reducti cives ab Lacedaemone erant, quos nuper Pythagoras quosque a. Nabis abduxerat* 34, 41, 2. (abissent *v.* b) β) αα). abstinere *v.* suetus.) quibus a. abstinuerant templis signisque . . cum hostiliter diripuissent 37, 21, 7. ratus Hanno nihil* aliud quam tumultum . ., id quod et a. acciderat, Numidarum esse 26, 40, 9; ita*, quod nullo a. bello acciderat, duo coss. . . interfecti . . orbam rpam reliquerant* 27, 33, 7. oportuit . . non expectatam fabulam esse noctis huius, sed proditionis me* a.* (meae ante me *M,* me ς) accusatum 40, 12, 9; (adparuerat *v.* apparuerat.) pars maxima super theatrum circaque, adsueti et a. spectaculo* contionum, consistunt 24, 39, 1. nec ullo a. bello latius inde acta* (est) praeda* 2, 60, 2; numquam a. de triumpho per populum actum (esse) 3, 63, 9; primores patrum dignam dicere contionem . . tot consulatibus a. actis 69, 3; omnes a. actae vitae vos conscios habeo 9, 26, 14; is . . ab* a. acta vita orsus 24, 25, 1. saepe . . et a. videor animadvertisse, nunc tamen maxime 4, 3, 2. iam a.* in eo religio civitatis apparuerat, quod . . 5, 50, 7. auditum modo in acie — nam ne a. audiretur* daturum operam — . . haud dubiam victoriam facturum 27, 45, 4; quod* fando numquam a. auditum erat 28, 40, 10. clamor hostilis auditus sextam a.* (*i. q. primum,* ante *del. Vofs*) legionem, quae . . *prior* ab Numidis turbata est, quintam deinde . . avertit 27, 1, 11. ceperat iam a. Numidam . . admiratio viri 28, 35, 5. ibi tribuni militum non loco castris a. capto, non praemunito vallo . . instruunt aciem 5, 38, 1; raptim eductis hominibus . . non capto a. cibo 21, 54, 8. de bonis regis, quae reddi a. censuerant, res integra defertur ad patres 2, 5, 1; senatui placere . . piacularia . ., sicut a. pontifices censuissent, fieri 31, 12, 4. (circumvectae *v.* instructae.) cos. . . P. Decii non coeptas solum a., sed cumulatas nova virtute laudes peragit 7, 37, 1. nauticos C. Laelius . . in* navibus a. conscendere coactos continuit 29, 25, 5. eam gentem . . agros ab Etruscis a. cultos possedisse 5, 33, 2. illic a. omnia clandestina concocta* (*M,* concepta ς, cocta *Duk*) sunt consilia 40, 11, 2. dis . . laudes . . egit, qui se non urbis solum . . compotem fecissent, sed a. eo congessissent omnīs . . opes 26, 48, 3. M. Baebius et Philippus rex iam a.* per* hiemem* (ante hiemem *B*) in Dassaretīs congressi . . principio veris coniunctis copiis in Thessaliam descenderunt 36, 13, 1 *sq.* Iam ver adpetebat; itaque* Hannibal ex hibernis movit* . . nequiquam* a. conatus transcendere Appenninum 22, 1, 1. praetor novo . . exemplo rem ingressus erat, quod non* a.* (*Mg,* ante non *V*) consulto senatu . . rogationem ferret 45, 21, 4. militem . . fessum . . hosti obicias . ., qui nulla re a. consumtas vires ad proelium adferat 44, 38, 9. cuniculum occultum vineis a. contecto loco agere instituit* 38, 7, 6. exercitum . . in reficiendo maxime sentientem contracta a. mala 21, 39, 1. arx erat munita et convexerant a. frumentum 24, 41, 4; annona ex a. convecta copia nihil mutavit 5, 13, 1; frumentum . . abunde ex a.* (*V,* anie *M* ane *P* aete *L*) convecto sufficiebat 4, 22, 3; cum frumentum copiaeque aliae ex a. convecto largius obsessis quam obsidentibus suppeterent 5, 26, 9. [crediderant 1, 21, 2* *v.* antea.] nec tamen ab eis (*sc.* tribunis militum) . . expugnari potuere; a. novi creati sunt tribuni militum 6, 36, 5 *sq.* fetiales responderunt iam a. sese, cum de Philippo consulerentur, decrevisse . . 36, 3, 9. vovit . . se . . aedem Matutae Matris refectam dedicaturum iam a. ab rege Servio Tullio dedicatam 5, 19, 6. multitudo Hispanorum et a. deditorum et pridie captorum 27, 19, 3. novam* superbam libidinem ab nullius a. gentis senatu neque desideratam neque institutam (esse) 34, 54, 7. copias ad* destinatum* iam a. proelium* (*F. S.,* consilio *P*) . . eduxit 21, 54, 6; in destinatis* iam a. animo latebris subsedit 27, 47, 9. iussi ambo coss. adversus Sidicinos ducere exercitum; dictatorem a . . comitiorum habendorum causa dixerunt L. Aemilium 8, 16, 11 *sq.* et* a.* (tamte *V*) Genti regis parata societas et tum* Gallorum . . ⟨auxilium⟩ avaritia dimissum est 44, 26, 2. ubi semel decretum erit, omnibus id, etiam quibus a. displicuerit, . . fore defenden-

dum 32, 20, 6. contio frequens velut ex a. indicto .. in theatro erat 33, 28, 4. si qua (*sc.* mancipia) .. a. educta forent, dominis .. restituerentur 34, 35, 4. sicut a. regiae naves laceratae naufragiis nihil in terram integri praeter sacram pecuniam deae .. extulerunt*, tum quoque eadem illa pecunia .. omnibus .. furorem obiecit 29, 8, 10. se .. Masinissam .. in Syphacis, 10 a quo a. expulsus fuisset, regnum imposuisse 37, 25, 9. cuius providentiam in rpa cum multis aliis tempestatibus a. experta civitas erat, tum eventu eius belli 4, 46, 10; nullo remedio alio praeter expertam multis iam a. certaminibus intercessionem invento 6, 35, 6; institit de perfidia et feritate Gallorum disserere, multorum iam a. cladibus experta 44, 26, 12. a. explorato* .. ad populandum ducebant 20 23, 42, 9; cum .. Marcellus nisi .. explorato a. non sequeretur 27, 2, 12; explorato a. .. frumentatum Ambraciam .. cohortes misit 32, 15, 5*sq.* hostes .. in Lucretium incidunt consulem iam a. exploratis itineribus [suis*] instructum 3, 8, 8. [veniam civitati petebant civium temeritate bis iam [a.*] eversae* (teversae *P*, ante everse *FL*, everse *HV*) 30, 16, 6*.] et Philippum regem a. ab Hannibale maxime accensum 30 bellum pRo fecisse et nunc .. nuntios ab eo ad Antiochum .. missos 33, 49, 1; non plus mali meritos Aetolos Antiochi bello, quam boni a., cum adversus Philippum bellatum sit, fecisse 38, 8, 7; naves .. subigi* ad* id* quod iam a... fecerat castellum iussit 26, 7, 9; [factum erat 29, 37, 7* *v.* antea;] prorogatio imperii non a. in ullo facta (*sc.* contigit Publilio) 8, 26, 7; consulem a. inauspicato factum revocantibus .. non paruisse, 40 nunc .. votorum nuncupationem fugisse (*sc.* Flaminium) 21, 63, 7; omne aurum .. ad triumviros mensarios extemplo deferamus nullo a. senatus consulto facto 26, 36, 8; vos .. id decere et conveniens esse a. factis dicent 37, 53, 5. prolatae in annum res decretoque cautum, ne quod a. concilium fieret 4, 25, 8. Herophon* .. qui tum missus est, duabus .. iam a. legationibus functus erat 44, 24, 10. quem aliquanto 50 a. desisse scriptum facere arguit Macer Licinius tribunatu a. gesto triumviratibusque 9, 46, 3. octoginta .. erant (*sc.* elephanti), quot nulla* umquam a.* in* acie* habuerat (*sc.* Hannibal) 30, 33, 4 *v.* II. 2); contractis quae a. habuerant auxiliis 28, 31, 7; [38, 36, 7* *v.* antea.] per quos deos foedus icturi essent, cum eos, per quos a. ictum esset, fefellissent 30, 42, 21. neminem vestrum nec a. ignorasse et hesterno die .. animadvertisse certum habeo 44, 38, 5. Graecus et Graeca in foro boario sub terram* vivi demissi sunt in locum .. iam* a. hostiis humanis .. imbutum 22, 57, 6. cuius cum feroci responso infestiores 10 factos videret cos. eos, qui a. Privernatium causam impugnabant 8, 21, 3 *v. adnot.* 1). incohata res iam a. de Masinissa .. dilata erat 28, 35, 1. M. Valerius .. ad indictum a. .. concilium .. venit 26, 24, 1. non alio a. bello infestior Rus .. proelium iniit 2, 46, 2; se ait .. numquam a. proelium inisse 27, 19, 10; deos .., qui .. vias a. numquam initas humano vestigio aperirent 26, 45, 9; [1, 47, 10* *v.* antea.] eum .. nec Ris solum, 20 sed a. etiam Saguntinis privato consilio bellum intulisse 30, 22, 2; bellum Persei* et a. Philippo patri* eius intulisse pRum pro libertate Graeciae 43, 8, 6. (inritata *v.* irritata. institutam *v.* desideratam;) imperium in urbe Lucretio, praefecto urbis iam a. ab rege instituto, relinquit 1, 59, 12. in hoc tumultu actuariae naves instructae iam a. circumvectaeque ad Nasum armatos exponunt 25, 30, 10; (*v.* praeparatas.) non 30 umquam alias a. tantus terror senatum invasit; adeo valida res tum Clusina erat 2, 9, 5. Ligustinus hostis vallum Rum .. oppugnat, quem scrutantes a. devios* saltus abditum et latentem vix inveniebamus 40, 27, 13. P. Villius in Macedoniam cum venisset, atrox seditio militum iam a. irritata .. excepit 32, 3, 2. ea ultima fuit causa, cum multae a.* querimoniae ultro citroque iactatae essent 7, 9, 2. libera- 40 tam (*sc.* Graeciam) a Philippo a. nunc ab Aetolis et ab Antiocho liberare 36, 17, 13. nusquam a. libatis viribus Italiam adgrediendam censent 21, 29, 6. cum liceat, quod a. non licuerit 4, 44, 4. (meditata *v.* praeparata.) fingerent mentitum a. (*sc.* esse Manlium) atque ideo non habuisse, quod tum responderet 6, 17, 3. aestimabunt patres, utrum plus a. poenae an nunc veniae meriti sitis 26, 2; bene meritos 50 sese et a. et in eo bello quod geratur de pRo 43, 8, 4. XX .. equos .. cum captivis eosdem* X lembos, quos a. miserat, Antenor devehere Thessalonicam iussit 44,

28, 15; Carthaginienses querebantur praeter agrum, de quo a. legati ab Roma .. missi essent, amplius LXX oppida .. Masinissam vi atque armis possedisse 42, 23, 2; is multis a. legationibus .. nequiquam de pace missis eam ipsam fiduciam impetrandi sibi esse dixit, quod priores legati nihil impetrassent 37, 35, 2. motae .. mentes sunt non tum primum .. sed iam a. 28, 24, 6. ad Volturni ostium .. castellum communitum (est), ⟨sicut* Putelos*⟩ a. Fabius Maximus munierat 25, 20, 2. et qui a. nexi fuerant creditoribus tradebantur et nectebantur alii 2, 27, 1. cum iam a. ferocibus dictis rem nobilitassent*, infestis hastis concitarunt equos 23, 47, 4. si me virum bonum credis esse, qualis patrem patruumque* meum iam a. hae gentes norant 26, 50, 7. pontem fluminis petentes obsesso a. ab hostibus ponte interclusi sunt 23, 24, 10. multa a.* parta decora aut cumulaturi* eo die aut eversuri 30, 32, 4; parti ante decoris memores .. vires augent 7, 7, 4. qui a. Latinos ne pro se quidem ipsis .. attingere arma passi sumus, nunc, nisi Latini sua sponte arma sumpsissent, capti et deleti eramus 3, 19, 8. Ri, ut qui pulsis iam* a.* mediis* (*Gr,* tantdantemedis P^1, tandem mediis P^2) .. praestarent, .. superant 23, 29, 12. quid .. paras .. inceste sacrificium Dianae facere? quin tu a. vivo perfunderis flumine? 1, 45, 6. navibus .. praefecit Heraclidam*, quem et a. praefecerat 31, 33, 2. legati iam a. praemeditati* in Macedonia*, quae ab Roma renuntiarent, venerunt 40, 23, 6. praeoccupatos iam a. ab Hannibale Gallorum animos esse 21, 20, 8. iam hoc ipsum praesagiens animo praeparaverat a. naves 30, 20, 5; convenere .. alii iam a. ad hoc praeparati, alii metu .. 1, 47, 9; ea ignominia ., ceteris tribunis iam a. praeparatis intercessoribus legis agrariae praebuit iustiorem causam resistendi collegae 4, 53, 4; quo cum Antiates .. praeparatis iam a... copiis occurrissent 7, 27, 6; arcem optimates tenebant praeparato iam a. ad talem casum perfugio 24, 2, 11; praeparatis iam a. omnibus ad fugam .. primis tenebris .. est egressus 33, 47, 10; vocari deinde civitatium legationes iussit praeparatas iam a. et instructas ab Eumene 35, 17, 1; ille diu a. praeparata ⟨ac⟩* meditata in me oratione est usus 40, 15, 13; vestimenta praeparata a. divisa (*sc.* sunt) Fr. 20; neque materia artificibus praeparatis a. omnibus .. deerat *ib.;* ad nutum omnia, ut ex a. praeparato, fiunt 10, 41, 9; ut arcis praesidium .. ex a. praeparato sustentari posset 26, 20, 10; (*cf.* 45, 32, 8 *v.* b) α).) ad eum C. Livius, qui praetor a. classi praefuerat, legatus ab Roma venit 37, 25, 13. imperium ei prorogatum satis iam a. videri esse 33, 25, 11. neque a penuria frumenti, quia a. provisum erat, periculum fuit 4, 25, 6. placuit* C. Claudium praetorem cognoscere neque a. Gentio regi .. responsum reddi 40, 42, 5. ut, qui nihil a. ratus esset minus regium quam sacris dedere animum, repente omnibus .. superstitionibus obnoxius degeret 1, 31, 6. per* legatos* a. res repetitas, postremo qui bellum indicerent missos (esse) 38, 45, 6. nocte proxima .. lunam defecturam esse; id .. et sciri* a. et praedici posse 44, 37, 6. ne .. rem inchoatam turpiter destituatis, scribendum a. vestris civitatibus censeo 34, 34, 5. (scrutantes *v.* inveniebamus.) tum demum sentire (*sc.* Poeni) cum Ris .. bellum esse; nam biennio a. *(i. e. proximo biennio 'in den letzten beiden Jahren')* .. et duces Ros et milites spreverant 22, 30, 8 *sq.* cum se in mediam contionem intulisset, abstinere suetus a. talibus conciliis 5, 43, 8. eos .. deducere ex montibus .. statuerunt nullum alium a. finem rati fore Ligustini belli 40, 38, 2; non alia a. Ra pugna atrocior fuit 1, 27, 11; si umquam a. alias in ullo bello fuit, quod .. dis .. gratias ageretis .., hesternum id proelium fuit 28, 4; numquam alias a... Latinum nomen Ro imperio coniunctius fuit 2, 22, 7; obses ne esto .. qui a. obses fuit* apud Ros 38, 11, 7; scimus .. coss. in locum regum successise nec .. iuris .. quicquam habere, quod non in regibus a. fuerit 4, 3, 9; legati .. nuntiabant non a. umquam Volscos .. intentiores fuisse 37, 4; nullo suo merito eum (*sc.* Marcellum) a. inplacabilem in se (*sc.* Siculos) fuisse: quid iratum .. facturum! 26, 29, 4; (2, 46, 4 *v.* b) β) $\beta\beta$);) [23, 30, 18* *v.* antea;] milites Ros Marcellus Nolam reduxit cum .. gratulatione etiam plebis, quae a. inclinatior ad Poenos fuerat 23, 46, 3; (24, 40, 1 *v.* suspectum;) praetores provincias sortiti sunt P. Cornelius Sulla urbanam et peregrinam, quae duorum a.

sors fuerat 25, 3, 2; tres . . petiverunt, Q.* Fulvius Flaccus cos., qui et a. bis cos. et censor fuerat 5, 3; nec umquam a. tantum regionis eius hominum Romae fuerat 39, 46, 6; utrum manerent in Achaico concilio Lacedaemonii an, ut a. fuerat, secretum eius . . civitatis ius esset 48, 3; bina milia hominum in agro*, qui proxime Boiorum, a Tuscorum fuerat, octona iugera . . acceperunt 55, 7; insulam, quae non a. fuerat, novam editam e mari esse 56, 6; tum vero etiam* qui* (*Mg.* qui etiam *P*) a. dubii fuerant defecere ad Poenos 24, 39, 9; is* omnia suspectiora, quam a. fuerant, . . fecit 27, 24, 6; praeter quingentos Macedonas . ., quot* iam a. ibi fuerant*, mille Macedonum eo miserat 33, 14, 3; Phocenses Locrensesque, sicut a. fuerant, . . iis (*sc.* Aetolis) contribuerunt 34, 8; in dextro cornu Aetoli erant . . qui a. auxiliares tyranni fuerant 35, 35, 12; tantum praedae fore, quantum non omnibus in unum conlatis a. bellis fuisset 5, 20, 1; Minucius . . cum iam a. vix tolerabilis fuisset . ., tum utique immodice . . gloriari 22, 27, 1; dictatorem, qui censor a. fuisset, . . creari placuit 23, 22, 10; servis liberatis . . multo foedior, quam fuisset a., servitus . . obversabatur 34, 36, 6; si* id a. dubium fuisset, legatorum paulo a. verba ad certum redegisse 44, 15, 4; cum sub dicione Persei et a. Philippi fuissent 43, 6, 8. eadem aestate et cum Philippo rege, quod iam a. suspectum* fuerat, motum bellum est 24, 40, 1; (27, 24, 6 *v.* fuerant.) valida ea civitas . ., quia a. fuerat temptata, firmo erat praesidio 31, 46, 6; mens . . traiciendi nulli a. eo bello duci temptata* 29, 26, 6; Hannibal . . bis iam a. nequiquam temptata* re segnior . . factus (est) 24, 13, 11. Himilco . . ad Heracleam . . quinque et viginti milia peditum . . exposuit nequaquam cum quantis copiis a. tenuerat ad Pachynum classem 24, 35, 3. omnes seu a Scipionis, seu tum praetoris iussu traditi in custodiam Reginis sunt* 29, 21, 3. bini coss. cum binis exercitibus a. traiecerant 26, 2. is . . qui creatus erat, vir nullis a. honoribus usus 5, 12, 11. mutatur forma civitatis ab consulibus ad decemviros, quem ad modum ab regibus a. ad coss. venerat, translato imperio 3, 33, 1; (*v.* vulgatus.) neque ego potiorem quemquam . . quam Ramnium*, quem neque umquam a. videram nec eram postea visurus, invenire potui 42, 41, 4; scuta vetera hostium notavit, quae a. non viderat* (videbat *P*) 27, 47, 1; desideraturos Ros eundem navalem apparatum, quem nuper Antiochi, quem Philippi a. bello vidissent 42, 45, 5; Graecos Ra arma signaque non a. visa . . terruere 31, 45, 5. haec derecta* percunctatio ac denuntiatio belli magis ex dignitate pRi visa est . . cum* a.* (*c.* a. *in C erasum est*) tum maxime Sagunto excisa 21, 19, 1. dum ego more Ro imperium inhibeam in deditos modo decreto suo, a. armis victos 36, 28, 5. numquam a. tam invisus plebi reus ad iudicium vocatus populi est 2, 61, 3; cuius adventu qui a. in exigua spe vocati saepe ad transitionem . . erant, ultro ad transeundum hostīs vocabant 25, 15, 5. in ea pugna aedem Iovis Statoris votam (esse), ut Romulus a. voverat 10, 37, 15; octiens* a. ludi magni de certa pecunia voti erant, hi primi de incerta 31, 9, 10. iam is* rumor a. de industria vulgatus venerat ad Ros 9, 2, 4.

β) qui (quantus, quot) ante, quam ante, ut (sicut) ante, si ante *elliptice: supplendum est verbum enuntiati primarii aut verbum generalioris significationis, velut:* fecera(n)t, factum erat, fuerat. — oppugnatio eos aliquanto atrocior, quam a.* (C[2]M te C[1]), adorta est 21, 11, 6. bellum, si quando umquam a. alias, tum* magna cura adparavit 32, 5, 8. tum vero impensius, quam a., Rhodii gratias egerunt 37, 56, 10; [30, 36, 9* *v.* antea.] ut . . inrita, sicut a. consulis, promissa eius caderent 2, 31, 5. (cepit *v.* expugnavit;) cepisse . . eos (*sc.* Samnites) non Romam, sicut a. Gallos, sed . . Ram virtutem ferociamque 9, 6, 13. [convenissent 36, 15, 4* *v.* antea.] senatus in quadriduum, quot dierum nullo a. bello, supplicationes decernit 5, 23, 3. tanto consensu, quanto haud quisquam alius a., rex est declaratus 1, 46, 1. nihil iam perplexe, ut a., cum dubiae res incolumi Philippo erant, sed aperte denuntiatum (est), ut excederet Asiae urbibus 33, 34, 3. quantis numquam alias a.*, simul copiis simul animis dimicarunt 9, 39, 5. cum . . socios*, sicut a. ad Trebiam Trasumenumque lacum, benigne adlocutus sine pretio dimisisset 22, 58, 2. ut in publico periculo a., sic* tum in suo . . periculum audacia discussit 2, 52, 7. coss. . . bina castra

communiunt .. sicut a. copiis divisis 22, 44, 1. quantus numquam a. exercitus, legiones decem effectae (sunt) 2, 30, 7. haud paulo facilius, quam a. duae unam*, tunc una duas naves expugnavit cepitque 36, 44, 9 veram pacem non fluxa*, ut* a., fide Celtiberos* fecisse* 40, 50, 5. (laturos v. b) β) αα).) censum .. instituit .. ex quo .. munia non viritim, ut a., sed sed pro habitu pecuniarum fierent 1, 42, 5. ⟨equitum⟩* recensum .. severius, quam a., habuerunt 44, 16, 8; lectisternium .. isdem, quibus a., placandis habitum est deis 8, 25, 1. sicut legatorum a.*, ita tum novorum colonorum caede imbutis armis 4, 31, 7. pluribus, quam a., obsidibus imperatis 21, 61, 7. artificibus .. nomen histrionibus inditum, qui non, sicut a., Fescennino versu similem .. iaciebant 7, 2, 6*sq.* adeo est offensus, ut* multo acrius .. adversus duos, quam a. adversus unum, pararet bellum 45, 11, 8. acrius etiam, quam a., petebat 39, 39, 9. (placandis v. habitum est.) [posita 30, 36, 9* v. antea.] non iam* sensim, ut a., .. postulant 2, 45, 11. iam nemo eruptionibus, ut a., .. sed .. ex tuto pugnabant 38, 6, 9; ne in libertatem Crotonis, sicut a. Locrorum, frustra pugnaretur 24, 2, 4. nunc iam nobis .. vobisque .. consulatus patet nec generis, ut a., sed virtutis est praemium 7, 32, 14; intentior, quam umquam a.*, .. cura ducibus erat 4, 26, 4; ceteris urbs .. eadem, quae a., fugae receptaculum fuit 23, 41, 5; cum utriusque consulis eadem, quae* a. semper, fuisset* sententia 22, 43, 8. multo maioribus, quam a., .. copiis in Europam eum transisse 34, 33, 12. plures .. Macedones, quam a., tuebantur urbem 31, 46, 11. bello maritimo, sicut a., Philippum urgeret 28, 3. Laelium, cuius a. legati, eo anno quaestoris .. opera utebatur 30, 33, 2. cum uxor non iam, ut a., blanditiis .., sed precibus et misericordia valuisset 7, 8. cum .. Volsci et Aequi non ad populandos, ut a., fines .. venirent 3, 16, 2.

γ) *c. adi.:* (adsueti *v.* α).) id ambo aegre passi (sunt) duces, magis Hanno, iam a. anxius gloria eius (*sc.* Muttinis) 25, 40, 12. (damnosus *v.* δ) publicanus.) [dubia 29, 14, 12* *v.* antea.] omni*, etiam experte* a certaminis, multitudine opificum ad spem praedae evocata 4, 9, 9. Abelux* .. fidus a. Poenis tum .. mutaverat fidem 22, 22, 6. Rus primo adventu incognitus a. ab re clementi .. initium fecerat § 20. ea quoque ira alienavit a dictatore militum animos iam a. infensos, quod .. 8, 35, 12. ea res .. novam insuper iram infestis iam* a. patribus movit 21, 63, 6; (*v.* α) iniit.) (infidus *v.* δ) publicanus.) naves .. captae .. invisitatae* a. magnitudinis in campo Martio subductae sunt 45, 42, 12. natura locus iam a. praeceps recenti lapsu terrae .. abruptus erat 21, 36, 2. qui quinquennalem a. censuram .. intra sex mensum et anni coegisset spatium 9, 33, 6. (suetus *v.* α).)

δ) *c. subst.:* (bello *v.* α) acciderat; acta; iniit; vidissent; β) decernit; bellis *v.* α) fuisset. biennio *v.* α) spreverat. certaminibus *v.* α) expertam. cladibus *v.* α) experta. ex a. convecto *(bis) v.* α). duci *v.* α) temptata. ex a. edicto *v.* α). factis *v.* α). honoribus *v.* α) usus. legationibus *v.* α) missis. ex a. praeparato *(bis) v.* α).) et tum temerariae pugnae auctor et a. (antae *P*) publicanus .. infidus damnosusque 25, 1, 4. (pugna *v.* α) fuit.) ne proderent patriam tyranni a. satellitibus et* tum corruptoribus exercitus 24, 32, 5. (tempestatibus *v.* α) experta erat.)

b) *acc. abl. mensurae.* α) aliquanto, (haud ita) multo, paulo ante: quem aliquanto a. desisse scriptum facere arguit Macer Licinius 9, 46, 3. — multo a. (*cf.* diu a. 40, 15, 13): tandem, quod m. a. debuerit, tributum (esse) .. amplissimo ordini 34, 54, 4; ⟨ut⟩* m. a. debita vota persolverem, Delphos escendi 42, 42, 1. profectus est ad indictum m. a. sociorum concilium 27, 30, 9. nolite nomen tantum existimare mixtum* esse Gallograecorum; m. a. et corpora et animi mixti ac vitiati* sunt 38, 46, 1. femina ad m. a. praecogitatum revoluta facinus venenum diluit 40, 4, 13. venenum, quod m. a. praeparatum ad tales habebat casus, poposcit 39, 51, 8; ludicrum* ex m. a. praeparato .. fecit 45, 32, 8. nec cum his primum Etruscorum, sed m. a. cum eis*, qui inter Appeninum Alpesque incolebant .. pugnavere* 5, 33, 6. (vitiati* sunt *v. supra* mixti.) — haud ita multo a.: subtractus spectaculo .. Syphax est, Tiburi h. i. m. a. mortuus 30, 45, 4. Boiorum exercitus h.

i. m. a. traiecerat Padum iunxeratque* se Insubribus 32, 30, 1. — paulo a. (*cf.* 28, 7, 13* *et* 35, 15, 2 *v.* B ; 1, 50, 2 *v.* antequam.): *c. verbis:* aliter adfectus animo sum . . quam p. a. eram (*sc.* adfectus), cum ad plebem urbanam spectabat* oratio 45, 38, 1. et p. a. non adiuti et tunc* (*BVRF,* nunc *C*) exclusi 30, 34, 6. iniquitatem condicionis subimus illa spe iudicis animo te auditurum esse posita contentione, qua p. a. egisti 39, 36, 8. pacatum agrum, qui p. a. ingenti tumulto arserat, peragravit 43, 4, 4. (armatae *v.* pepererunt.) qua audita re principem legationis, cuius magniloquentiam* vix curia* p. a. ceperat, corruisse 44, 15, 2. ⟨id⟩* tantam inter ipsos, qui p. a. eos exsecrantes dedendos . . censuerant, miserationem fecit, ut . . 9, 5, 13. orabat . . ne se, quem p. a. cum egregia stirpe conspexissent, orbum liberis facerent 1, 26, 9. quas* (*sc.* vires) recentīs Poenus p. a. curatis corporibus in proelium attulerat 21, 55, 8. ut insepultum iacere* corpus p. a. desiderati regis paterentur 24, 21, 3. horum spolia p. a. (ant . . hic *V*) divisimus inter vos 42, 61, 5. sic huic L. Scipioni . . sic p. a. T. Quinctio . . triumphus datus (est) 38, 46, 10. improviso adorti . . adapertas fores portae, qua p. a. excurrerant armati, . . Nasum cepere 25, 30, 10. (exsecrantes *v.* censuerant.) vive, Q. Fabi*, felicior hoc consensu civitatis ad tuendum te, quam qua* p. a. exsultabas victoria 8, 35, 6. nomina eorum, qui . . secessionem p. a. fecerunt, referri ad me iubebo 24, 16, 12. ut . . p. a. animum inter Fidenatem Ramque rem ancipitem gessisti, ita iam corpus passim distrahendum dabis 1, 28, 9. si, quem animum . . p. a. habuistis, eundem mox . . habueritis, vicimus 21, 43, 2; neque insequi consulem nisi per eandem vallem, in qua p. a. subiectum eum telis suis habuerant, possunt 7, 34, 9; milites . . recordati, quos p. a. imperatores habuissent* 25, 37, 9. hoc dici apte in copias regis, quae p. a. iactatae sint*, posse 35, 49, 8. eorum audacia terrorem hosti p. a. ultro lacessenti incussit 23, 26, 9. quod, qui p. a. non contentus regno Macedoniae Dardanos Illyriosque oppugnasset .'., is tum* . . extorris regno . . esset 45, 4, 3. i, lictor, colliga manus, quae p. a. armatae imperium . . pRo pepererunt 1, 26, 11. p. a. . . in forum perveni 34, 2, 8. si ille praepotens opibus populus . ., a quo p. a. auxilium finitumi petissent, adeo infractos gereret animos, ut . . 7, 31, 6. non obliti sumus, censores, vos p. a. ab universo pRo moribus nostris praepositos esse 40, 46, 1. (redegisse 44, 15, 4 *v.* a) α) fuisset.) p. a. pedem referentes tunc ultro territis instabant 33, 9, 10; cum ea quae . . questi sunt Lacedaemonii, a te p. a. relata sint 39, 36, 8. qui simulantes p. a. secuti erant, oppidum repetebant 1, 14, 10; ut temeritatem* regis* effuse p. a. secuti perculsos equites imitaretur 31, 38, 5. strages* hominum . . locum, in quo steterant p. a. auxiliares, compleverat* 30, 34, 9. ubi p. a. strepebant . ., inde nulla accidebat* vox 27, 15, 17. (subiectum *v.* habuerant.) quaeso per maiestatem regiam, in qua p. a. nos quoque fuimus, . . ut . . 30, 12, 13; nihilo plus . . auctoritatis habemus . ., qui semper socii . . fuimus, quam Aetoli, qui p. a. hostes fuerunt? 41, 24, 9; hostem victorem p. a. prope in portis ac vallo fuisse 2, 59, 5; haud parvum motum duo iudicia eorum, qui p. a. consulari potestate fuerant, excivere 5, 10, 3; quomodo fefellissent . . maxime suspecti, quia p. a. in rixa fuerant? 40, 14, 11. pro non dubio p. a. . . legati Eumenis sumebant . . 39, 28, 5. easdem latebras, quibus se p. a. texerant, . . repetebant 9, 31, 15. admonet milites Verginius in re non maxima p. a. trepidatum esse 3, 51, 1. p.* a. hic nuntius consulis Salapiam venerat, cum* litterae ab Hannibale allatae sunt 27, 28, 5. agrestis quidam . . nuntiat . . p. a. visas quasdam moveri tamquam ad profectionem naves 37, 29, 2. is rursus ad eam partem muri, qua p. a. vociferati Aetoli fuerant, rediit* 36, 35, 2. — *elliptice:* vi maiore, quam p. a. magister equitum, cum hostium duce proelium iniit 2, 20, 8. — *c. adi.:* (non contentus *v.* oppugnasset.) senatus . . p. a. fidelium sociorum maestus in vestibulo curiae est conspectus 6, 26, 3. equites procul visi . . laetitiam fecere, ut . . ex maestis p. a. domibus . . procurreretur in vias 4, 40, 2 *sq.* laetus dies ex admodum tristi p. a. ac prope exsecrabili factus 22, 30, 6. — *c. subst.:* quid attinuisse* Hernicis, p. a. hostibus, capti agri partem tertiam reddi . .? 2, 41, 6.

β) *acc. abl. sustantivorum temporis:* αα) anno ante: si decemviri deponerent insignia magistratus eius, quo anno iam a. abissent 3, 51, 12. (se), ut anno a., ut semper alias, sociis opem laturos 6, 5. — ββ) tertio hic anno ante cos. fuerat 2, 46, 4. — γγ) biduo, triduo, biennio, triennio, quadriennio ante (biduo (triduo) a. quam 37, 22, 3 *et* 24, 20, 12 *v.* antequam. — biennio a. *i. q. proximo biennio v.* a) α) spreverat.): Aequos triennio a. accepta clades prohibuit 4, 49, 3. de eiusdem Philippi pace triennio a. decrevistis 31, 29, 16. Fulvium praetorem biennio a. in isdem devicerat locis 27, 1, 9. senatui placere quaestionem . . eodem exemplo haberi, quo M. Pomponius praetor triennio a. habuisset 31, 12, 3; biennio a. dilectum . . haberi non potuisse 3, 66, 3. biennio a. senatus dilectum haberi et educi exercitum . . iussit 68, 8. ne frustra Hasdrubale* . . deleto biennio a. forent laetati 28, 46, 12. aedes . . aliquot dedicatae sunt: una Iunonis . . vota locataque quadriennio a. . . Gallico bello . . altera Fauni; aediles eam biennio a. . . faciendam locarant* 34, 53, 3 *sq.* Dolabella . . inauguratus est in locum M. Marcii, qui biennio a. mortuus* erat 27, 36, 5. per eosdem dies M. Fulvius Nobilior, qui biennio a. praetor in Hispaniam erat* profectus*, ovans urbem est ingressus 36, 21, 10; C. Atinius, qui biennio a. praetor in eam provinciam profectus erat, cum Lusitanis . . pugnavit 39, 21, 2. ipsa celeritas fidem* impediebat, quod biduo a. pugnatum dicebatur 27, 50, 7. M. Manlius, qui triennio a. cos. fuerat 5, 47, 4; Romae haud minus terroris . . erat, quam fuerat biennio* a. 27, 44, 1; Q. Metellus, qui triennio a. cos. dictatorque fuerat 30, 23, 3; M. Corneli . ., qui* biennio a. praetor in Hispania fuerat 41, 27, 2; M. Popilius, qui biennio a. cos. fuerat 42, 33, 2; ad reciperatores adducti . . P. Furius Philus, . . M. Matienus; ille Sp. Postumio Q. Mucio consulibus triennio a., hic biennio prius L. Postumio M.* Popilio consulibus praetor fuerat 43, 2, 8 *sq.* venienti . . praetor, qui biduo a. venerat, obviam processit 40, 40, 14. aedem Concordiae, quam . . biennio a. . . praetor . . vovisset, locatam ad id tempus non esse 22, 33, 7; (vota *v.* locata.) — *verbum supplendum est, cf.* a) β): is . ., ut Sinuessae biennio a., incertus, mas an femina esset, natus erat 27, 37, 5. Fabii oratio fuit, qualis biennio a. 10, 22, 2. — δδ) annis, mensibus *cum numero cardinali* ante (ducentis . . annis a. 5, 33, 5 *et* duobus modo mensibus a. 34, 10, 6 *v.* antequam): si nuper et* non annis a. quadraginta ista* clades accepta foret 28, 43, 18. navis erat quadriremis vetus, capta annis a.* octoginta* 35, 26, 5 *cf.* Colloc. 1) c) γ). coeptum bellum adversus Philippum decem fere a. annis triennio prius depositum erat 31, 1, 8. annis a. quadraginta pax cum Carthaginiensibus postremo facta erat Q. Lutatio* A.* Manlio* consulibus 30, 44, 1. quis . . nescit novam istam legem esse Q. Fabio et Ti. Sempronio consulibus viginti a. annis latam? 34, 6, 9. aedem Fortunae . . dedicavit Q Marcius . .; voverat eam decem annis a. Punico bello P. Sempronius 53, 5 *sq.* Iuventatis aedem . . Lucullus . . dedicavit: voverat eam sedecim annis a. M. Livius 36, 36, 5 *sq.*; idem dedicavit aedem Larium . .; voverat eam annis XI* a. L. Aemilius 40, 52, 4; M. Aemilius petiit . ., ut sibi dedicationis ⟨causa⟩ templorum . ., quae bello Ligustino a. annis octo vovisset, pecunia ad ludos decerneretur § 1* *cf.* Colloc. 1) c) ε); Iovis aedem C. Servilius . . dedicavit: vota erat sex annis a. Gallico bello 34, 53, 7. — εε) annis, diebus, mensibus, tempestatibus *cum adi. numeralibus* ante (paucis a. diebus 25, 31, 12 *v.* antequam): adversarium . . nacti sunt Ap. Claudium . ., quem auctorem aliquot annis a. fuisse memoratum est . . tribuniciae potestatis dissolvendae 5, 2, 14; M. Minucium, qui magister equitum priore anno, aliquot annis a. ⟨cos.⟩ fuerat 22, 49, 16. M. Livius erat (*sc.* moderatus et prudens vir), multis a.* annis* . . damnatus 27, 34, 3 *cf.* Colloc. 1) c) δ); Herodicum . . multis a. annis occiderat, generos quoque eius postea interfecit 40, 4, 2; hic priore anno, Cicereius multis a. annis praetor fuerat 45, 17, 4. refellit falsum imaginis titulum paucis a. annis lege cautum, ne tribunis collegam cooptare liceret 4, 16, 4; quaestores . . paucis a. annis ex plebe coeptos (esse) creari 6, 37, 9; ceperant (*sc.* Lysimachiam) . . direptamque incenderant Thraces paucis a. annis 33, 38, 10. — Scipio, aliquot diebus a. a consule dimissus 36, 21, 7. multis a. diebus Laelius . . Romam venit

30, 17, 1. ibi eum legati . . paucis a. diebus in sinum Gallicum adpulsis navibus adierunt 19, 2; eo deducta res* est*, ut iis condicionibus, quae . . paucis a. diebus editae erant, indutiae fierent 34, 40, 4; cum saepe alias tum paucis diebus a. expertus, qualis sub inscio duce exercitus esset, in Apuliam castra movit 25, 20, 7; paucis a. diebus . . oppidum . . oppugnarant* (*Mg*, oppugnant *V*) 41, 11, 1; quarto die . . Lunam venit; paucis a. diebus Calpurnius profectus erat 39, 21, 5; ad consulem . . L. Cincius Alimentus* (*sc.* legatus missus est), cum paucis a.* (te *P*[1]) diebus ex Sicilia redisset 27, 29, 4; Aegium se . . recepit . .; paucis a. diebus inde* Oxeas* traiecerant* Poeni 28, 7, 17*sq.* — Aventini sacrique montis admonebat, ut, ubi libertas parta esset paucis a. mensibus, eo imperium inlibatum referrent 3, 61, 5. — ibi Euandrum, qui . . multis a. tempestatibus tenuerit loca, sollemne . . instituisse 1, 5, 2.

Ex his locis sub b) β) *allatis dicitur de temporis spatiis* (biennio, viginti annis, aliquot annis *sim.*) *antecedentibus tempori praesenti i. e. tempori dicentis p. 1201, 13; 19sq.; 1202, 6sq.; 17; (similiter in oratione obliqua p. 1201, 3; 4; 17sq.; 18; 22; 36; 51; 1202, 49; 1203, 19.) Ceteris locis dicitur de temporis spatiis antecedentibus tempori alicui praeterito. Cf.* ante (praep.) III. B) a) 1) ε) αα) *et* ββ).

adnotationes ad III. C): 1) ante *est i. q.* primum *sequente* deinde 27, 1, 11 *(p. 1189, 38sq.).* — ante *est i. q.* a primo 'von vornherein' 8, 21, 3 *(p. 1192, 11), ubi* iam ante *exspectari Wb dicit, quod hac vi invenitur* 4, 53, 4 *(p. 1193, 43).*

2) *acc. adverbia,* multi, nullus, non alius *sim.:* et ante *1189, 14; 22; (31;) 1193, 34; 1195, 2.* — iam ante *1189, 32; 41; 1190, 8; 34; 37; 44; 45; 1191, 15; 18; 24; [26;] 35; 48; 1192, 9; 13; 27; 29; 37; 1193, 9; 14; 18; 28; 35; 37; 41; 43; 46; 48; 49; 52; 1194, 10; 1195, 16; 24; 33; 39; 1197, 49; 1198, 5; 7; 11; 1201, 3; praeterea* 27, 19, 1 *et* 37, 45, 10 *v.* antequam. (iam . . ante *1193, 39sq.; 1196, 22sq.*) — diu ante *1193, 53.* — octiens ante *1196, 20;* bis iam a. *[1191, 26;] 1195, 39;* a. bis *[1186, 44sq.:] 1195, 2 cf.* duabus iam a. legationibus *1191, 48.* — ante . . saepe *1196, 16.* ante semper *1197, 36.* multis iam a. certaminibus *1191, 15;* multae a. querimoniae *1192, 39;* multis a. legationibus *1193, 5;* (multa a. parta decora *ib. 21;*) multorum iam a. cladibus *1191, 17sq.* multis aliis tempestatibus a. *ib. 12.* omnibus in unum collatis a. bellis *1195, 22.* — numquam ante *1189, 25; 37; 1192, 17; 1196, 13; 1197, 2;* [29, 37, 7* *v.* antea.] a. numquam *1192, 18sq.* nusquam a. *1192, 43.* non a. umquam *1194, 44.* nec (neque) umquam a. *1195, 3; 54.* quam umquam a. *praecedente comparativo 1197, 32;* [36, 15, 4* *v.* antea.] nulla umquam a. in acie *1191, 53.* nullo ante bello *1189, 16; 1196, 41sq.;* (nulla re a. *1190, 19;* nullius a. gentis *ib. 41*; nullo a. senatusconsulto facto *1191, 43;* nulli a. eo bello duci *1195, 37sq.;* nullis a. honoribus *ib. 48.*) (non a. in ullo *1191, 37.*) nec ullo a. bello *1189, 24.* — numquam alias ante *1194, 37sq.; 1196, 48.* non umquam alias a. *1192, 30sq.* si umquam a. alias in ullo bello *1194, 35.* si quando umquam a. alias *1196, 32.* non alio ante bello *1192, 15sq.* (non alia a. Ra pugna *1194, 34.* nullum alium a. finem *ib. 32sq.* haud quisquam alius a. *1196, 43sq.*)

3) *Pleonasmi:* ante praecogito *1198, 43sq.* ante praemeditor *1193, 35.* praeoccupo ante *ib. 37;* 42, 47, 2 *v.* antequam. ante praeparo *vel* praeparo ante *1193, 40—1194, 6 duodecies; 1198, 45—47 bis.* — sextam ante legionem, quae . . prior . . turbata est, . . avertit *1189, 38sqq.*

4) *Synonyma aut contraria in verbis propinquis inveniuntur haec:* Syn.: prius *1201, 47; 1202, 12.* priores legati *i. q.* multae ante legationes *1193, 5 et 7; cf.* priore anno *opp.* aliquot (multis) ante annis *1202, 38; 44.* prae *in verbis compositis:* praemunio *1189, 44;* praedico *1191, 22.*

Contr.: postea *1196, 1; 1202, 43.* mox *1199, 41.* — in acie *1189, 34.* — deinde *ib. 41.* postremo *1194, 19.* — nunc *1191, 30; 40; 1192, 41; 49; 1193, 26;* 37, 54, 15 *v.* antequam; nunc tamen maxime *1189, 32.* nunc iam *1197, 29.* iam *1199, 39.* non iam *1197, 25; 43;* iam nemo *ib. 26;* nihil iam *1196, 44sq.* — nox haec *1189, 19;* hi primi *1196, 22;* hi primum *1198, 48;* hic L. Scipio *1199, 27;* hic consensus *ib. 33.* — nuper *1189, 8; 1196, 5; 1202, 6.* modo *1196, 12.* paulo

ante *1195, 30.* proxime *1195, 8.* pridie *1190, 40.* hesterno die *1192, 5sq.;* hesternum proelium *1194, 37.* recens lapsus terrae *1198, 11.* — tum *1190, 51; 1191, 47; 1192, 32; 48; 1195, 44; 1196, 32; 53; 1197, 14; 1198, 1; 24; 28; 1199, 52.* tum quoque *1191, 7;* tum demum *1194, 25.* tum primum *1193, 9.* tum utique *1195, 24sq.* tum vero *1195, 11; 1196, 33* tunc *1197, 5; 1199, 7; 1200, 8.* repente *1194, 17.* — eo anno *1197, 42.* eo die *1193, 22.* in eo bello quod geratur *1192, 51:* eventu eius belli *1191, 13.* in ea pugna *1196, 18.* eadem aestate *1195, 32.* cuius adventu *1196, 15.* Antiochi bello *1191, 32 cf. 1196, 5.* — principio veris *1190, 10;* iam ver adpetebat *ib. 12.* primis tenebris *1193, 50.* — Sagunto excisa *1196, 10sq.* — nova virtus *1189, 52;* nova libido *1190, 40sq.;* insula nova *1195, 10sq.;* nova insuper ira *1198, 6.*

ut anno ante, ut semper alias *1201, 4sq.* cum saepe alias, tum paucis diebus ante *1203, 6.* tandem, quod multo ante debuerit, tributum *1198, 35.* aedem, quam biennio ante vovisset, locatam ad id tempus non esse *1201, 51sq.*

idem qui ante *1192, 53; 1196, 4sq.; 1197, 13; 34; 35sq.; 1199, 40sq.; 43; 1200, 31sq.; 1201, 16sq.;* [30, 36, 9* *v.* antea;] *cf. 1191, 5sqq.*

5) ante quam . . *v.* antequam. — ante, cum . . *1190, 35; 1191, 33; 1196, 45; 1199, 5sq.;* — paulo ante nuntius venerat, cum* litterae adlatae sunt *1200, 35sq.*

ante (praep.). I. **Forma.** *Pro* ante diem *in codicibus est:* a. d. 45, 1, 6. ad 6, 1, 11; 39, 5, 13; 6, 3; 52, 4; 42, 28, 4; 43, 11, 5; 45, 2, 3; *S* 27, 23, 7. ad diem 41, 16, 5. ante ad 45, 2, 12. ante 45, 3, 2. diem 41, 16, 5. ante die 25, 12, 1; 43, 16, 2. — *discrepant codd. inter* ante *et* ad: ante *M* ad *B* 35, 32, 4; ad *M* ante *B* 37, 29, 2; ad ς an *P* ante ς 26, 48, 10. — ab decima diei hora *vel* ante decimam diei horam *Gr*, an decuma (ad decima *P*[2]) diei horam *P* 23, 35, 16. — a lictore *pro* ante lictorem *coni. Koch* 23, 10, 6. — *pro* ante *exspectes* post 41, 16, 8, *ubi* intra *coni. I. Perizonius.*

II. **Colloc.** ante *semper praeponitur substantivis solis; si ad subst. accedit attributum,* ante *interdum ponitur inter subst. et attrib., plerumque tamen primum locum habet. Ubi acc. adiect.,* ante *locum habet inter subst. et adi.:* dies a. paucos 31, 24, 5; — paucos a. annos 39, 37, 2; paucos a. menses 26, 22, 8; paucos a. dies 7, 33, 6; 23, 17, 11; 35, 10; 25, 19, 2; 28, 7, 4; 37, 46, 5; 39, 28, 4; 42, 50, 1; — *ceteris omnibus locis* ante *primum locum habet, in his etiam:* a. paucos dies 22, 28, 13; 23, 45, 1; 25, 37, 16. a. dies paucos 23, 26, 6; 33, 36, 9. a. aliquot annos 3, 13, 1. a. annos* XVII* 38, 52, 7. *constans est collocatio:* ante diem tertium (quartum, quintum *sim.*) *v.* III. B) a) 1) β) ββ) *et* III. B) a) 1) ε). — *Ubi acc. gen.,* ante *bis positum est inter gen. et subst.:* cuius . . a. oculos 21, 43, 17; Arreti a. moenia 22, 3, 10. *ceteris locis* ante *primum locum habet, gen. saepe positus est ante subst.:* a. Carthaginiensium aciem 30, 35, 7. a. Gallorum (consulis *[bis]*, M. Aemilii consulis) adventum 5, 53, 2; 22, 61, 13; 37, 19, 6; 39, 4, 3. a. Sibyllae (Pyrrhi) *in Italiam* adventum 1, 7, 8; 24, 3, 1. a. Telluris aedem 2, 41, 11. a. Fortunae aedem *et matris Matutae* 33, 27, 4. a. L. Valerii et M. Porcii censuram 39, 52, 6. a. iudicii diem 3, 58, 9. a. omnium domos 29, 5. a. Sagunti excidium 21, 39, 8. a. (Punici) belli finem 25, 5, 11; 26, 1, 8. a. Rorum imperium 5, 33, 7. a. pacis mentionem 9, 11, 5. a. solis occasum 3, 27, 3; 5, 39, 2; 22, 7, 8. a. hostium stationes 27, 51, 11. a. Isthmiorum tempus 33, 30, 2. — a. *decumam (tertiam)* diei horam 23, 15, 16*; 36, 23, 10. a. *omnia* obsidionis bellique mala 5, 48, 1. — *saepius tamen gen. positus est post subst.:* a. adventum Aeneae (legatorum, eius, eorum, consulis alterius, Syphacis, decem legatorum) 1, 2, 1; 3, 53, 3; 21, 49, 1; 27, 46, 6; 47, 4; 29, 35, 10; 45, 27, 1. a. adventum *in provinciam* consulum 40, 38, 1. a.* concentum* tubarum ac cornuum 9, 41, 17. a. currum victoris ducis 45, 40, 6. a. deditionem Capuae 26, 6, 13. a. famam adversae pugnae 23, 17, 9. ne a. fauces quidem saltus 36, 17, 11. a. mentionem *ullam* plebis tribunorumve* 4, 59, 11. a. moenia prope obsessae patriae 30, 30, 17. a. mortem Caesaris Fr. 46*. a. occasum solis 29, 7, 7. a. oculos patris (eius) 23, 9, 2; 5, 21, 14. a. os ipsum portus 25, 11, 19. a. ora captarum coniugum liberorumque 28, 19, 12. a. ostium portus 36, 45, 6; 37, 16, 5. a. pedes Iunonis (eorum *[bis]*, ho-

stium, imperatoris, eius) 6, 4, 3; 21, 42, 1; 24, 23, 1; 22, 48, 3; 26, 15, 15; 38, 24, 10. a. portas Carthaginis 30, 23, 4. a. portum Ephesi 37, 10, 10. a. saltum Thermopylarum 36, 15, 7. a. signa Etruscorum (horum) 5, 36, 6; 42, 58, 13. a. *prima* signa peditum 29, 2, 14. a. templum Castoris 9, 43, 22. a. tribunal regis (imperatoris) 2, 12, 8; 25, 16, 24.

10 ante *cum suo nomine ad subst. aliquod pertinens* (*v.* III. A) a) β) δδ) *et adnot. ad* B) 1)) *locum habet inter attributum substantivi et subst.:* fratrum ante se strage 1, 25, 11; Boiorum a. dies paucos pugna 33, 36, 9; quorum a. emerita stipendia . . missio 43, 14. 9; — omnis a. me auctores 4, 20, 5; omnia a. nos coss. bella 9, 8, 10; omnes a. se coss. 10, 24, 10; (nemo a. me novus imperator 26, 41, 3;) omnis 20 a. se memoriae 30, 30, 1; omni a. se regione 36, 17, 10; (nemo a. se imperator 36, 40, 4;) multi a. eum praetores 40, 35, 6; quattuor a. me coss. 45, 41, 5. — *subst. caret attributo:* diem a. diem quintum kal. Sextiles 6, 1, 11.

III. **Signif.** A) **de loco.** a) **proprie.** α) **quo?** *cum verbis motum in aliquem locum indicantibus* (pono, loco, statuo, *similia verba v.* β)): caput centurionis ante pedes 30 eius abiecit 38, 24, 10. [Laelius . . a.* tribunal ad Scipionem accedit* 26, 48, 10.] educi . . a. urbem in campum . . coepere 35, 35, 10. aliquantum a. aciem cum equitibus paucis evectus 31, 24, 14; equites . . a. signa evecti 10, 14, 15. praelongis hastis velut vallum a. clipeos obiecit 31, 39, 10; ni regulus ipse . . a. prima signa peditum se obiecisset 29, 2, 14. Galli . . a. portam occurrunt 37, 9, 9. qui et 40 ipse . . procedere a. signa . . sciat 7, 32, 11; accensos ab novissima acie a. signa procedere iubet 8, 10, 2; a. mediam aciem cum equitatu magister equitum processit 4, 18, 5; magistratus . . a. portam* processerunt 35, 46, 4. (procido *v.* β) ββ). procumbo *v.* β) αα).) pueros a. urbem . . producere 5, 27, 2. progressus a. alios magister equitum 22, 30, 2; T. Quinctius a. signa progressus 7, 41, 1; Badius pro 50 gressus a. stationes 25, 18, 5; progressi a. portas aciem struxerunt 42, 7, 4. ut . . vir clarissimus . . in robore . . exspiret, deinde nudus a. carcerem proiciatur 38, 59, 10; caput Hasdrubalis . . proici a. hostium stationes . . iussit 27, 51, 11; armis Gallicis a. pedes eorum proiectis 21, 42, 1; parmis et* iaculis a. pedes hostium proiectis 22, 48, 3. quid a. signa feroces prosiluissent? 7, 8, 2. provectus* a. stationes equo 23, 47, 2; Hasdrubal provectus a. signa . . 27, 47, 1. equites . . provolant a. signa 7, 7, 8. condidit se intra fauces, ne a. fauces quidem saltus . ., sed intra penitus retractis castris 36, 17, 11, *ubi per zeugma* re- 10 tractis *coniunctum videtur cum* ante fauces, *ad quod* positis *addendum fuit.*

β) **ubi?** αα) *cum verbis ponendi, locandi, statuendi, consistendi, considendi, procumbendi, sim.:* [conlocat* *v. infra* locat.] Privernates cum a. moenia sua castris permunitis consedissent 7, 16, 4. medio inter castra campo a. suum quisque vallum infestis signis constitere* 2, 30, 11. constituta sunt a.* (tantae 20 *P*) tribunal signa 22, 30, 2. derectis (directis ς *Mg*) a. portum navibus 37, 31, 5. a. tribunal regis destitutus 2, 12, 8; Decium Magium . . a. pedes destitutum causam dicere iussit 23, 10, 5. stationes a. portas praesidiaque in muris disposita (sunt) 3, 5, 4; cum . . stationes a. portas praesidiaque disposita essent 31, 38, 5. (expono *v.* ββ.) non confertas* . . cohortes a. sua quamque* signa instruebat 30, 33, 1; 30 instruxisse . . auxiliares a. Carthaginiensium aciem 35, 7; instrui . . acies coeptae*, Romanorum* *pro moenibus Nolae*, Poenorum a. castra sua 23, 16, 4; ducenti equites Galli a. signa horum (*sc.* equitum extraordinariorum) instructi 42, 58, 13; (*v.* ββ) stabant; steterunt;) elephantis a. signa instructis 33, 8, 3; epulae instructae dicuntur fuisse a. omnium domos* 3, 29, 5. Baliares locat a. signa 21, 55, 2; in prima acie a. signa 40 elephantos locat* (*SVRF*, conlocat *P*) 27, 48, 5; partem . . alteram a. urbem castra locare iussit 6, 2, 7; levis armaturae partem a. vallum in primo locavit 36, 18, 2; castra locantur a. portam Collinam 4, 31, 9; elephantis a. signa locatis 27, 18, 18; a. prima signa locatis elephantis 31, 36, 4; a. signa equitibus . . locatis 33, 15, 4. Hannibal castris a. ipsa moenia oppositis* (*P*, positis ς, *Luchs*) . . urbem . . oppugnare 50 parat 23, 18, 5; equitibus cum levi armatura a. aciem hosti oppositis 44, 37, 3. castra a. urbem ponit* 42, 51, 3; claves portarum . . a. pedes eorum posuit 24, 23, 1;

marmorea duo labra a. fornicem posuit 37, 3, 7; eum .. poni .. a. tribunal imperatoris iussit 25, 16, 24; Scipio .. poni a. pedes iussit (*sc.* donum) 26, 50, 12; quae (*sc.* statua) a. templum Castoris posita est 9, 43, 22; quae (*sc.* Heraclea) a. ipsas fauces posita est 36, 16, 3; in castra a. urbem posita 9, 32, 2; pilis a. pedes positis gladiis tantum dextras armemus 6, 12, 8; castris a. portas positis 25, 8; (*v.* oppositis*;) turibulis a. ianuas* positis 29, 14, 13; imperatum, ut statutis signis armisque a. se positis raptim cibum caperent 31, 42, 4; stationibus a. urbem positis 37, 18, 4; paterae aureae .., quas .. in Iovis cella constat a. pedes Iunonis positas fuisse 6, 4, 3. (procidit *v.* ββ).) a. pedes imperatoris moribundus procubuit 26, 15, 15; a. tribunal .. humi procubuerunt 29, 16, 6. bovem .. a. aram statuit 1, 45, 6; a. se* statuit funditores iaculatoresque 42, 58, 10; puerum ad canendum a. tibicinem cum statuisset 7, 2, 9. cum Galli structis a. se scutis conferti starent 10, 29, 6.

ββ) *cum aliis verbis:* Appi Claudi, cui suos a. prima signa adhortanti .. pectus gaeso* ictum* est 26, 6, 5. cos. .. stationem a. portas agebat 4, 40, 2; eos vinctos cos. a. currum triumphans egit 7, 27, 8; res sociorum a. oculos prope suos ferri agique vidit 22, 3, 7; elephantis agi a. signa .. iussis 36, 10, 4; boves aliquanto a. signa acti (sunt) 22, 17, 1; a. lictorem turbā actā 33, 1, 6*. (arsisse *v. infra* ictam.) strepitus a. curiam .. auditur 8, 33, 4. Genucius .. a. signa inter primores cecidit 5, 18, 8; pullarius a. signa cecidit 10, 40, 13; Etrusci .. a. signa circaque omnes ceciderunt 9, 32, 9. partim in via fugientes Gallos adepti Macedones ceciderunt, partim a. portam exclusos 44, 28, 13; magna vis .. hostium a. portam est caesa 26, 6, 5; multi a. portas caesi (sunt) 5, 13, 13. cornicines tubicinesque .. canere a. vallum iubet 2, 64, 10. ego .. quem hic cernas . a. [omnia *falso addit* B] moenia prope obsessae patriae .. deprecantem 30, 30, 17; vagam a. se cernendo aciem 34, 10. dextra laevaque a. se quisque memorandum proelium ciet* 7, 33, 12. coacti sunt .. egredi portis et castra a. urbem in aperto communire 23, 46, 10. arma curare et tergere a. tentoria iussi* (sunt) 26, 51, 4. (deprecantem *v. supra* cernas.) navium reliquarum a. portum aliae, aliae in portu deprensae (sunt) 37, 11, 12. a. sua quemque tentoria spicas* fascibus* desecantem 42, 64, 2. iubet .. a. se quemque ducere fossam et iacere* vallum 3, 28, 2; captivos .. a. currum duxit 6, 4, 2; duci a.* lictorem* in castra est iussus 23, 10, 6; qui a. se captivos, ⟨captivus⟩* ipse, duci liberos vidit 45, 41, 10; ducti (sunt) a. currum hostium duces, militaria signa praelata 3, 29, 4; neque captivi ulli a. currum ducti (sunt) neque spolia praelata 31, 49, 3; multi nobiles Galli a. currum ducti* (sunt) 33, 23, 5; et hostiae ductae (sunt), et a. currum multi nobiles captivi obsidesque 34, 52, 9; duces regii praefecti [et*] purpurati duo et triginta a. currum ducti (sunt) 37, 59, 5; duces hostium duo et quinquaginta ducti (sunt) a. currum 39, 7, 2; captivi multi principes Ligurum a. currum ducti (sunt) 40, 34, 8; tantum hostiae* ductae* (*Mg,* hostes ducti *edd.*) (sunt) a. currum 38, 9; a. currum ducti (sunt) Gentius rex .. et aliquot nobiles Illyrii 45, 43, 6; unum defuisse tantum superbiae, quod non M. Manlius a. currum sit ductus 6, 16, 5; Perseus .. in catenis a. currum victoris ducis .. ductus 45, 40, 6; Cluilio* duce Volscorum a. currum ducto praelatisque spoliis 4, 10, 7. nemo est vestrum, cuius non a. oculos ipse saepe militare aliquod ediderim facinus 21, 43, 17. nec sine causa electam (esse) a. urbem stationem apparebat 28, 36, 7. tumulus hic a. Tempe* eminet* 42, 61, 11. a. signa .. velites eunt 38, 21, 2; ipsum imperatorem .. ire armatum a. prima signa 7, 15, 2; equites .. vociferantur se a. signa ituros 2, 65, 3; Q. Terentium .. pileatum .. in funere (*sc.* Scipionis) .. a. lectum isse 38, 55, 2. si in publico epularentur omnes a. suas quisque fores 24, 16, 17. a. signa Sex. Tullius .. exclamat .. 7, 16, 5. (exclusos *v. supra* ceciderunt.) ea (*sc.* praeda) omnis a. urbem exposita est 35, 1, 11. referre, utrum in pugna .. an postmodo cremata* et diruta urbe a. ora captarum coniugum liberorumque .. exspirarent 28, 19, 12. te .. precor .., ne a. oculos patris facere et pati omnia infanda velis 23, 9, 2; duos fornices in foro bovario a. Fortunae aedem et matris Matutae .. fecit 33, 27, 4; stragem et a. signa et post signa factam (esse) 8, 11, 7; ignibus a. tentoria factis 21, 55, 1. Ambraciam

captam signaque . . et cetera spolia eius urbis a. currum laturus 38, 43, 11; (ferri *v. supra* agi;) quae (*sc.* praeda) cum a. oculos eius . . ferretur 5, 21, 14; aureae coronae . . a. currum latae sunt, argenti pondo milia octoginta tria . . 39, 5, 14. Abderitae legati flentes a. curiam querentesque* 43, 4, 8. cum adsuessent per aliquot annos bellum a. oculos . . gerere 30, 28, 8; qui a. portas Carthaginis bellum gereret 23, 4. sibi (*sc.* Camillo) amplum . . esse . . cotidie se . . a. oculos habere urbem latam in triumpho suo (*sc.* Veios) 5, 30, 2; legionem unam, quae a. urbem castra habebat 27, 24, 2; cum iam Menippus castra a. Salganea . . haberet 35, 50, 9; paucas (*sc.* naves) a. portum Ephesi in salo habiturum (*sc.* se) 37, 10, 10; qui . . exercitum a. moenia* Ra habuissent victores 29, 3, 10. Anagniae terram a. portam ictam diem atque noctem . . arsisse 27, 4, 12. inambulans a. tabernaculum 9, 16, 17. a. signa obversus in aciem ordines interequitans (inquit) 6, 7, 3. invenit nullam stationem a. moenia 3, 5. a. os ipsum portus ancoras iacit 25, 11, 19; (iacere *v. supra* ducere.) Eumenes . . prope ut victima Delphis in sacrato loco a. aras* mactatus 42, 40, 8. sensere . . a. oculos micare gladios 2, 30, 13; qui ferrum a. oculos micare . . cerneret 7, 5, 6. hic . . a. oculos vestros morerer 28, 27, 10. milites . . obambulantes a. vallum portasque 25, 39, 8. (obicio *v.* α).) dum incautius a. signa obversatur, missili traiectus cecidit 41, 18, 11. a. consulem haec dicentem corvus voce clara occinuit 10, 40, 14. ubi prima lux mediocrem multitudinem a. moenia . . ostendit 7, 12, 3. (pati *v. supra* facere.) (Tarquinius) orare . . Veientes . ., ne se . . a. oculos suos perire sinerent 2, 6, 2. (permunitis *v.* αα) consedissent.) pro* cornibus* a. Punicam aciem elephanti castellorum procul speciem* praebebant 28, 14, 4. (praelata (*bis*) *v. supra* ducti; praelatis *v.* ducto.) praeceps cum armis procidit a. proram 26, 39, 16. (procumbo *v.* αα).) hic est obstandum, milites, velut si a. Ra moenia pugnemus 21, 41, 15; cum a. signa Etruscorum tres nobilissimi fortissimique Rae iuventutis pugnarent 5, 36, 6. (querentes *v. supra* flentes.) vel haec patienda censeo potius quam . . rapi trahique a. ora vestra coniuges ac liberos . . sinatis 21, 13, 9. (retractis *v.* a) α).) immo Arreti a. moenia sedeamus, inquit, hic enim patria et penates sunt 22, 3, 10. (Gonnum) a. ipsa* Tempe in faucibus situm 42, 67, 6. neque circa urbem tuta statio erat nec a. ostium* portus in salo stare poterant 37, 16, 5; [classem stare a.* insulam Macrin 29, 2*;] victorem exercitum . . a. portas stare 39, 4, 7; iam hostes a. castra instructi stabant 27, 47, 1; civitates cum velamentis a. portas stabant 36, 20, 1; stetit a. signa Mago 30, 18, 12; a. ostium portus acie instructa steterunt 36, 45, 6. ea est area a. Telluris aedem 2, 41, 11; a. portas est bellum; si inde non pellitur, iam intra moenia erit 3, 68, 7; a. saltum Thermopylarum in septentrionem versa Epirus . . est* 36, 15, 7; in eum portum, qui a. urbem est 37, 28, 9; a. curiam . . multitudinis clamor erat 24, 24, 9; exiguum campi a. castra erat 27, 27, 3; cum Rorum procul auxilium, hostis . . a. portas esset 35, 46, 8; Horatius . . cui soror . . obvia a. portam Capenam fuit 1, 26, 2. (tergere *v.* curare. trahi *v.* rapi.) orare (*sc.* Maelius plebem), ut opem sibi . . ferrent neve a. oculos suos trucidari sinerent 4, 14, 5. tyrannus . . a. signa vectabatur 35, 35, 11. maiorem ipsos trepidationem a. moenia sua visuros 7, 11, 11; ut . . tumultum a. vallum . . vidit 28, 14, 10; qui (*sc.* dux) hostes nusquam nisi raros* in collibus a. Sicyonem . . vidisset 33, 15, 7. — *verbum supplendum est:* a. hunc equitatum falcatae quadrigae et cameli . . (*sc.* erant *vel* stabant) 37, 40, 12.

γγ) *c. adi.:* obvia *v.* ββ) fuit. situm *v.* ββ). — δδ) *c. subst.:* rex . . relicta omni a. se regione . . condidit se intra rupes 36, 17, 10. victus fratrum a. se strage victori obicitur hosti 1, 25, 11. (collibus *v.* ββ) vidisset. stationem *v.* ββ) electam; invenit. terram *v.* ββ) ictam. tumultum *v.* ββ) vidit.)

b) **translate**: ingentis mali non suspicionem modo, sed apertam speciem obversari* a. oculos 2, 59, 5; servis liberatis . . multo foedior . . servitus . . a. oculos obversabatur 34, 36, 6. coniurationem . . a. oculos posuit 24, 24, 8. exsilium Cn. Marcii, Menenii damnationem et mortem sibi proponat* a. oculos 2, 54, 6; Aegatis insulas Erycemque* a. oculos proponite quae⟨que⟩* . . per quattuor et viginti an-

nos passi sitis 21, 10, 7; proponere sibimet ipsi a. oculos iugum hostile et .. 9, 5, 8.

B) **de tempore.** a) **non acc. partic. perfecti** (*vel* futuri) **passivi.** 1) *cum substantivis temporis: α) c. subst. tempus diei indicantibus:* orto sole hostis* ad vallum accessit; a. secundam* horam* (secunda hora *P*) .. tradiderunt arma ac se ipsos 22, 60, 24; a.* decumam* diei horam* *(v.* I. *p. 1205, 45 sqq.)* coactis militibus 23, 35, 16; nec a. tertiam diei horam armati in muris apparebant 36, 23, 10; a. horam secundam pulsi sunt 41, 26, 5; prioribus continuis diebus numquam a. horam quartam hostis apparuerat 42, 58, 3. paulo a. lucem accitis .. principibus Latinorum 1, 51, 3; postero die dictator cum a. lucem in forum venisset 3, 27, 1; nec a. lucem movere iubet manum 4, 27, 9; proelium a. lucem .. commissum est 5, 28, 10; ne pedestres quidem copiae a. lucem castris egressae (sunt) 8, 38, 5; paulo a. lucem .. proruto vallo erupit acies 9, 37, 9; aliquanto a. lucem ad castra accessit 10, 20, 8; si a. lucem ad castra ventum foret 35, 7; ut a. lucem accederent Lilybaeum 21, 49, 9; a. lucem perveniri* in tuta loca .. posse 22, 60, 10; paulo a. lucem .. urbem ingreditur 24, 46, 7; paulo a. lucem cum ad castra pervenissent 25, 13, 12; cum a. lucem portum intrasset 31, 13; legiones a. lucem traiecit 26, 7, 10; cum a. lucem ad Africam accessisset 27, 5, 8; ut a. lucem viri equique curati* ⟨et⟩* pransi* essent* 28, 14, 7; paulo a. lucem .. turrim .. cepit 31, 23, 4; *paucas post horas* Philippus, aliquanto tamen a. lucem, adpropinquans urbi 24, 7; servi duo a. lucem ad eum venerunt 32, 26, 9; a. lucem ingressus urbem 36, 21, 6; ut a. lucem armati paratique essent 37, 5, 2; a. lucem Pygela portum tenuit 37, 11, 5; properans a. lucem Axium* amnem traicere 44, 43, 8. diu non perlitatum tenuerat dictatorem, ne a. meridiem signum dare posset 7, 8, 5. omnes eos proficisci a. noctem iuberent 2, 37, 8; nec pugnae finis a. noctem fuit 4, 39, 4; nihil poenae recusabant, ni ea (*sc.* castra hostium) a. noctem expugnassent 5, 28, 9; sub occasum solis .. a. noctem rati* (*sc.* Rise* invasuros (*sc.* Gallos) 39, 7; oppidum a. noctem redditum (est) Sutrinis 6, 3, 10; nec a. noctem .. finem caedendi fecere 9, 11; fugae sequendique non a. noctem finis fuit 13, 6; cum a. noctem Capuam pervenire possent 9, 6, 4; a. noctem agmen adsequitur 36, 10; captis (*sc.* castris) direptisque a. noctem iniectus (est) ignis 40, 14; a. noctem .. sunt circumsessa (*sc.* castra) et nocte custodita, ne quis elabi posset 42, 6; a. noctem comites adsequitur 22, 58, 8; ut a. noctem excederet finibus Ris § 9; a. noctem adsecuti Numidae .. consistere coëgerunt* (*sc.* hostes) 25, 35, 8; castra .. raptim a. noctem permunita (sunt) 27, 12, 10; septem principes senatus .. a. noctem cum liberis evaserunt 24, 4; multo a. noctem copias reduxit 42, 13; ne a. noctem castra ingrederetur 46, 4; agmen suorum .. a. noctem adsecuti sunt 29, 7, 10; in deditionem omnes a. noctem accepit 42, 53, 9; — Roma an Carthago iura gentibus daret*, a. crastinam noctem scituros 30, 32, 2; — nocturnum erat sacrum, ita ut a.* (tante *P*) mediam noctem compleretur 23, 35, 15. a. solis occasum .. adessent 3, 27, 3; haud multo a. solis occasum ad urbem Romam perveniunt 5, 39, 2; tandem haud multo a. solis occasum M. Pomponius praetor .. inquit 22, 7, 8; a. occasum solis urbem ingressi sunt 29, 7, 7.

β) *cum substantivis tempus mensis indicantibus: αα) non addito die:* libros omnis litterasque ad se ante kal. Apriles deferret 25, 1, 12; si M. Postumius a. kal. Maias non prodisset .., videri eum in exilio esse 4, 9; ut omnes in suam quisque civitatem a. kal. Novembres redirent 41, 9, 9. ut frumenta omnes a. kal. Iunias primas in urbes munitas conveherent 23, 32, 14; qui .. in libertatem restitutus a. kal. Sextiles primas non esset 42, 21, 5. a. idus Maias decemviros abisse magistratu* 3, 40, 11; Sergius Verginiusque .. negare se a. idus Decembris .. honore* abituros esse 5, 9, 3; liberos fore .., qui a. idus Martias exissent; post eam diem .. hostium futuros numero 25, 22, 12; ut, si non a. idus Novembres in urbem Romam introisset, de absente eo C. Licinius statueret 42, 22, 3. — ββ) *addito die. ααα) non praecedente altera praepositione:* diem ante diem quintum decimum kal. Sextiles .. Aliensem appellarunt 6, 1, 11; *eodem anno* a. d. III kal. Ianuarias .. coloniam .. triumviri deduxerunt 37, 57, 7; comitia consulibus rogandis fuerunt a. d. XII kal. Martias 38, 42, 2; triumphavit a. d. X kal. Ianuarias

39, 5, 13; comitia consularia . . a. d. XII kal. Martias sunt habita 42, 28, 4; comitia consularia a. d. V kal. Februarias* fuere 43, 11, 5; a. d. XV* kal. Octobres*, *ludorum Rorum secundo die,* . . consuli . . tabellarius . . laureatas litteras ⟨reddidisse⟩* dicitur 45, 1, 6; a. d. VI kal. Octobres *hora fere secunda* legati urbem ingressi sunt 2, 3. fecit (*sc.* ludos Apollinares) a. d. III nonas* (idus *Merkel*) Quintilis 27, 23, 7; a. d. V nonas Maias . . urbe egressus est 36, 3, 14; *extremo anni* . . a. d. III nonas Martias Cn. Manlius . . triumphavit 39, 6, 3; Latinae feriae fuere a. d. III nonas Maias 41, 16, 1. a. d. III idus Sextiles consulatum ineunt 3, 8, 3; *ludis Apollinaribus* a. d. V idus Quinctiles caelo sereno interdiu obscurata lux est 37, 4, 4; iniit tribunatum *Ap. Claudio M. Sempronio consulibus* a. d. IV idus Decembres 39, 52, 4; *postero die* reliqui tres (*sc.* praetores) facti (sunt) a. d. IV idus Martias 40, 59, 5. — ⟨litteras⟩ . . recitavit, quibus a. d. † in urbem venturum 44, 17, 3*. — *βββ) praecedente altera praepositione:* Romae coss. praetoresque usque ⟨ad⟩ ante diem quintum kal. Maias Latinae tenuerunt 25, 12, 1. supplicatio . . indicta est ex a. d.* V idus Octobres cum eo die in quinque dies 45, 2, 12. comitia in a.* d. III nonas Sextiles, ⟨Latinas⟩* in a.* d. III idus Sextiles edixit 41, 16, 5; comitia . ., ⟨quae in⟩* a. d. III nonas Sextiles edicta erant 17, 5; in a. d.* VIII et VII kal. Octobres comitiis perduellionis dicta (est) dies 43, 16, 12; † edictae* . . sunt in a. d.* IV et III* *et pridie* idus Novembres* 45, 3, 2*.

γ) c. subst. tempus anni indicantibus: bellum, quod possumus . . ante hiemem . . perfecisse 37, 19, 5; ut . . oram maris . . a. hiemem circumirent 42, 37, 3; (*cf.* ante hiemales motus *p. 1219, 1.*).

δ) ante (eam, certam, iudicii) diem; ante (hoc, id, Isthmiorum) tempus: — a. diem *i. q.* ante diem constitutam: indutiae . ., quarum et dies exierat, et a. diem rebellaverant 4, 30, 14; de pecunia . . responsum, nullam a. diem accepturos 36, 4, 10. se a. eam diem magistratu abdicavere 5, 9, 8; neque de veneficiis a. eam diem Romae quaesitum est 8, 18, 11; quod numquam a. eam diem factum erat, dictatorem populus* creavit 22, 8, 6; post mortem eius (*sc.* Hieronis) a. eam diem nulla de re neque convocati neque consulti fuerant (*sc.* senatores) 24, 22, 6; Cycliadas* . . inter adsentatores regios a. eam diem habitus 31, 25, 10; nati a. eam diem uti iusti sibi liberi heredesque essent 38, 36, 6. ut, qui civis Campanus a. certam diem transisset, sine fraude esset 26, 12, 5; ut* . . a. certam diem in colonias reverterentur 28, 11, 11; ut . . a. diem certam abirent 38, 34, 2; Apameam omnes a. diem certam redeunto* 38, 6; deducere (*sc.* Rhodios) a. certam diem ex Lycia Cariaque iusserunt* praefectos 45, 25, 6. Oppius . . a. iudicii diem finem . . vitae fecit 3, 58, 9. — ante tempus *i. q.* a. iustum tempus: iussis a. tempus consulibus abdicare se magistratu 8, 3, 4; post tempus ad bella ierunt, a. tempus comitiorum causa revocati sunt (*sc.* coss.) 9, 18, 14; se . . ea (*sc.* consilia) a. tempus immatura non praecepturum 22, 38, 11; duces . . non satis exspectato signo a. tempus excitatis suis occasionem bene gerendae rei amisere 31, 36, 3; tribuni . . a. tempus intercedendo † 45, 21, 8. numquam a. hoc tempus in publico apparuerunt (*sc.* matronae)? 34, 5, 7. repente . . nova erumpit acies inaudita a. id tempus invisitataque 4, 33, 1; ut stipendium miles de publico acciperet, cum a. id tempus de suo quisque functus eo munere esset 59, 11. praesidia ex his* (*sc.* civitatibus) Philippus deduceret vacuasque traderet Ris a. Isthmiorum tempus 33, 30, 2.

ε) ante paucos (aliquot, septemdecim) annos, dies, menses; ante diem tertium [ante triduum]: *αα) ante hodiernum tempus i. e. ante tempus eius qui dicit:* ad quem (*sc.* Scipionem) a.* annos* septemdecim* (*Crév*, a. annos quindecim *M*, antea ς) . . tribunos pl. aedilesque mittere in Siciliam ausi sumus, qui prenderent eum 38, 52, 7. cum muri Lacedaemoniis* non ab Lycurgo, sed paucos a. annos . . exstructi sint 39, 37, 2. ea (*sc.* castella) . . mihi . . paucos a. dies ademistis 28, 4. — *ββ) ante illud tempus i. e. ante tempus aliquod praeteritum:* M. Volscius Fictor, qui a. aliquot annos tribunus pl. fuerat, testis exstiterat 3, 13, 1. Samnitibus ferociam augebant novae res gestae et paucos a. dies geminata victoria 7, 33, 6; tantum animorum fecerat prospere a. paucos dies res* gesta* 22, 28, 13; homines . . eodem nuntio, quo Praenestini paucos a. dies, Ca-

silinum compulsi 23, 17, 11; captae a. dies paucos urbis 26, 6; nuntiarunt, quae a Campanis legatio paucos a. dies venisset 35, 10; Marcellus victis *a. diem tertium*, fugatis a. paucos dies a Cumis, pulsis *priore anno* ab Nola .. instare iubet 45, 1; quod Campanis .. paucos a. dies secunda fuisset pugna 25, 19, 2; reliquias .. esse duorum exercituum a. paucos dies deletorum 37, 16; Oreum paucos a. dies .. direptum fuerat 28, 7, 4; eadem neglegentia erat, quae Chalcidem dies a. paucos prodiderat 31, 24, 5; Galli feroces Boiorum a. dies paucos pugna 33, 36, 9; Damocritus .. paucos a. dies .. gladio se transfixit 37, 46, 5; paucos a. dies Perseus .. consilium habuit 42, 50, 1. tumultu hostili, quo paucos a. menses arserint* prope moenia Ra 26, 22, 8. — (ante diem tertium 23, 45, 1 *v. supra* 4.) [a.* triduum 41, 16, 8 *v.* antequam C) 1) a) α) γγ).]

2) *cum aliis nominibus rerum:* omnia et a. aciem et in proelio .. expertus 30, 35, 4*. Turnus .., cui pacta Lavinia a. adventum Aeneae fuerat 1, 2, 1; Carmentae matris, quam fatiloquam a. Sibyllae in Italiam adventum miratae eae gentes fuerant 7, 8; composito iam a. adventum legatorum consilio 3, 53, 3; meministis a. Gallorum adventum .. hanc eandem rem actam esse 5, 53, 2; circa Siciliam .. et a Sempronio consule et a. adventum eius terra marique res gestae (sunt) 21, 49, 1; nec tamen eae clades .. moverunt, ut pacis .. mentio .. fieret, neque a. consulis Romam adventum nec postquam is* rediit 22, 61, 13; urbs Croto murum in circuitu patentem duodecim milia passuum habuit a. Pyrrhi* in* Italiam adventum 24, 3, 1; a. adventum eorum (*sc.* consulum) .. ludificatus hostem omnibus artibus belli fuerat (*sc.* Porcius praetor) 27, 46, 6; bina erant (*sc.* castra), sicut a. adventum consulis alterius fuerant 47, 4; Hasdrubal .. non .. a. adventum Syphacis castra propius hostem movere est ausus 29, 35, 10; cos. .. cum audisset a Bois a. suum adventum incursiones in agros sociorum factas 31, 2, 5; a. consulis adventum de pace agi non posse 37, 19, 6; si quid de ea re a. M. Aemilii consulis adventum decerneretur, intercessurum se 39, 4, 3; Ligures, qui a. adventum in provinciam consulum non expectassent bellum 40, 38, 1; Paulus a. adventum decem legatorum .. filium .. ad .. Agassas* diripiendas mittit 45, 27, 1. vocis nocturnae, quae nuntia cladis a. bellum Gallicum audita neglectaque esset 5, 50, 5; ut omnia iusta a. bellum fierent 21, 18, 1; si .. rpa in eodem, quo a. bellum fuisset, statu permansisset 22, 9, 10; Siciliam ac Sardiniam, quae a. bellum vectigales fuissent 23, 48, 7; sua omnia iis*, quae a. bellum habuissent, reddere pRum 27, 35, 4; minor aliquanto numerus, quam qui a. bellum fuerat 36, 7; quas* urbes .. a. bellum tenuissent, tenerent 30, 37, 2; quae a. bellum habuissent, restitui Aetolis aequum censebat 33, 13, 9; oppida, nisi quae libera a. bellum fuissent, .. regi Eumeni iussa (sunt) dari 37, 56, 3 *sq.*; quo iure a. bellum fuerunt, eo .. sunto 38, 38, 11; Phocaeensibus .. ager, quem a. bellum habuerant, redditus (est) 39, 12; omnia possidere eum victum, quae a. bellum eius fuerint 59, 2. ut .. locupletior aliquanto esset, quam a. calamitatem fuerat 60, 9. videtur .. decessisse .. a. L. Valerii et M. Porcii censuram 39, 52, 6 *(cf. p. 1219, 52 sq.)*. id quod a. Cannensem certe cladem maximum fuit, civitatem nostram magnae parti vostrum dedimus 23, 5, 9. ante imperium, a.* *(M,* deinde *PFD)* concentum* *(M^2 ς,* concentu *M^1PD)* tubarum ac cornuum .. in hostem feruntur 9, 41, 17. hoc ultimum .. a. deditionem Capuae proelium fuit 26, 6, 13; a. deditionem .. M. Aemilius .. ad Philippum venit 31, 18, 1. aeger Romae apud Crispinum Badius a. defectionem Campanam .. curatus fuerat 25, 18, 4. iuvenis a. doctrinam deos spernentem natus 10, 40, 10. Hannibalis .. apud Ros iam a. Sagunti excidium celeberrimum nomen erat 21, 39, 8; urbs erat tunc praeclara a. excidium 45, 28, 2. cum Casilinum a. famam adversae pugnae venissent 23, 17, 9. exercitus .. relegatus in Siciliam .., ne a. Punici belli finem in Italiam reportarentur 25, 5, 11; quibus senatus missionem reditumque .. negasset a. belli finem 26, 1, 8. Tuscorum* a. Rum imperium late .. opes patuere 5, 33, 7; (*v. supra* a. concentum.) per hunc .. castissimum a. regiam iniuriam sanguinem iuro 1, 59, 1. ut a. mentionem ullam plebis tribunorumve* decerneret senatus, ut .. 4, 59, 11; iis locis, quae a. pacis mentionem habuimus, geramus bellum 9, 11, 5. tanta flamma a. mortem Caesaris ex Aetna

monte defluxit Fr. 46*. a. hiemales motus evadere inde cupientes 31, 47, 1. qua (*sc.* oratione) si accusator a. notam, non censor post notam usus esset 39, 42, 7. Samnitibus Apuli se a. proelium coniunxissent, ni .. 10, 15, 1; Chium, quo a. navale proelium cursum ab Samo intenderat, navigat 37, 31, 5. a. pugnam omnia .. communicare cum sociis solitum (*sc.* imperatorem Rum), nunc omnium expertes consiliorum esse 33, 11, 5. arma .. nitentia a. rem (*i. e.* a. pugnam), deformia inter sanguinem et vulnera 9, 40, 5; id ut tutius consilium a. rem (*i. e.* a. traiectum fluminis) foret, ita acta re ad fidem pronius est 21, 28, 6. duobus e filiis .. minor .. quinque diebus a. triumphum, maior .. triduo post triumphum decessit 45, 40, 7. triumphi a. victoriam flagitator 8, 12, 9.

3) *cum nominibus hominum: α) solis: αα)* a. *c. pron.:* ante hunc intra* centum annos et viginti nemo .. pontifex maximus creatus fuerat, qui sella curuli non sedisset 25, 5, 4. decemviros a. eum (*sc.* Camillum) . ., multos postea principes civitatis iudicium de se populi passos (esse) 4, 3; quia nemo a. eum nisi ex patribus id sacerdotium habuisset 27, 8, 2; exercitum, cuius forti opera et ipse et multi a. eum praetores usi essent 40, 35, 6. omnis a. me auctores secutus 4, 20, 5; nemo a. me novus imperator militibus suis, priusquam opera eorum usus esset, gratias agere .. potuit 26, 41, 3; bellum .. quattuor a. me coss. .. gesserunt 45, 41, 5. (a. se *v.* A) a) *β*) *δδ*) strage;) omnes a. se coss. sortitos provincias esse 10, 24, 10; non suae modo aetatis maximi duces, sed omnis* a. se memoriae 30, 30, 1; imperatorum, qui a. se in Macedonia fuissent suisque rebus gestis 34, 48, 4; quot* cum* milibus .. Boiorum nemo a. se imperator pugnaverit 36, 40, 4. — *ββ*) a. *c. nom. propriis:* aut a. Hieronymum aut certe cum Hieronymo perire eos (*sc.* tutores Hieronymi) debuisse 24, 25, 2. Cn. Cornelius Blasio, qui a. C. Sempronium Tuditanum citeriorem Hispaniam obtinuerat 33, 27, 1. — *β*) *acc. magistratus: αα)* a. *c. pron.:* ante hunc consulem nemo umquam sociis* .. sumptui fuit 42, 1, 8. ut omnia a. nos coss. bella gesta sunt 9, 8, 10. — *ββ*) a. *c. nom. propriis:* senatum .. citaverunt eo ordine, qui a. censores App. Claudium et C. Plautium fuerat 9, 30, 2 *cf. p. 1218, 23 sq.* numquam .. magis prosperae res nostrae visae sunt quam a. coss. C. Lutatium et A. Postumium fuerunt; Lutatio et Postumio consulibus devicti .. sumus 23, 13, 3; qui milites a. Sp. Postumium Q.* Marcium* coss.* .. in Hispaniam transportati essent 40, 36, 10.

b) **acc. partic. perfecti** *(vel futuri)* **passivi:** *α) part. fut. pass.:* quae ante conditam condendamve urbem .. traduntur, ea nec affirmare nec refellere in animo est Pr. 6. — *β) part. perf. pass.:* tres paterae aureae .., quas .. ante Capitolium incensum in Iovis cella constat .. positas fuisse 6, 4, 3. potestatem tribuniciam provocationemque repetebant, quae a. decemviros creatos auxilia plebis fuerant 3, 53, 4; M. Duillium, qui tribunatum insignem a. decemviros creatos gesserat 54, 12; eandem indolem militibus Ris post exactos decemviros esse, quae a. creatos fuerit 61, 6. ut .. forma eadem civitatis esset, quae a. Sacrum montem occupatum fuerat 15, 3. nec eos a. multiplices poenas expetitas a vobis quiescere sinet 9, 3, 13. hoc neque reges neque a. tribuniciam potestatem creatam superbos illos coss. .. iniunxisse servitutis 5, 2, 8. cuius (*sc.* pacis) impetratae .. a. deductum Cremera Rum praesidium paenituit (*sc.* Veientes) 2, 49, 12. uni (*sc.* Servilio) certamen tribunorum suspectum a. rem male gestam fuerat 4, 46, 10. quorum a. emerita stipendia gratiosa missio sibi visa esset* 43, 14, 9. ut legum .. a. initum* suffragium patres auctores fierent 8, 12, 15. qui a. captas Syracusas .. redierant in amicitiam, 25, 40, 4. (a. conditam .. urbem *v. α*).) satis peccatum in Camillo .. est, quem tamen a. receptam* per eum a Gallis urbem violarunt* 45, 38, 7. quod .. a. conceptum votum Veientium fuisset et post votum in potestatem pRi venisset 5, 25, 7.

C) **de praestantia.** a) „quidnam tu diceres, si me vicisses?" (*sc.* inquit Scipio Hannibali) „Tum vero me" inquit „et a. Alexandrum et a. Pyrrhum et a. alios omnis imperatores esse (*sc.* dicerem)" 35, 14, 11. unus a. me pater est et, ut diu sit, deos rogo 40, 11, 5.

b) ante alios, (ceteros,) omnes; ante omnia. 1) *ad homines relatum. α) acc. subst.:* sunt a. omnis barbaros* Numidae*

(numidae barbaros *P*) effusi in Venerem 29, 23, 4. (a. alios omnis imperatores *v.* a). a. alios testis *v.* β) 37, 57, 13.) — β) *solum:* αα) a. alios, alias: unam longe a. alias specie ac pulchritudine insignem 1, 9, 12. multitudini . . gratior fuit, longe a. alios acceptissimus militum animis 15, 8; incitatur multitudo in omnes principes, a. alios in Camillum 5, 25, 11; tanto a. alios miserandi magis . ., quod 42, 5; caritate . . milites et a. alios suum exercitum complexus 7, 40, 3; [a.* alios* (*Mg,* antetalius *P,* a. ceteros *Grut v. adnot.* 1), a. alia *Valla v. adnot.* 2), sane et alius *Gr recte ut Fr. Schmidtio videtur*) habitus gentium harum . . terribilis erat 22, 46, 5;] donati (sunt) . . a. alios Accaus* Paelignus et* T.* Pedanius 25, 14, 13; longe a. alios eminebat C. Claudius Nero 27, 34, 1; M. Cato a. alios testis (*alii* testis *acc. plur. esse censent*) conspiciebatur 37, 57, 13; contradixerunt pars maior legatorum . . et a. alios L. Furius Purpurio et L. Aemilius Paulus 38, 44, 11; longe acrius Calpurniani equites pugnabant et praetor a. alios 39, 31, 7; vexati omnes et a. alios rex ipse . . difficultate viae est 40, 22, 6; omnes quidem laeti*, a. alios Thracum insolens laetitia eminebat* 42, 60, 2. — ββ) ante omnes: pax cariores Sabinas viris ac parentibus et a. o. Romulo ipsi fecit 1, 13, 6; cuncti undique et nexi a. o., ut signum daret, clamabant 2, 25, 3; C. Claudius . . perosus decemvirorum scelera et a. o. fratris filii superbiae infestus 3, 58, 1; furere omnes tribuni plebi, a. o. Pompilius Antistiusque 4, 44, 3; approbantibus cunctis et a. o. Q. Servilio 48, 10; a.* o.* (*Buettner,* omnes *codd., del. Scheibe*) ipsi in hanc necessitatem venerunt 7, 30, 11; plebs timebatur et a. o. L. Bantius 23, 15, 7; tum reliquos . . donavit, a. omnīs C. Laelium . . omni genere laudis sibimet ipse* aequavit 26, 48, 14; a. omnis Q.* Fabius . . eum* . . arguere 29, 19, 3; Scipio praefectos . . et* (*HVRFL, om. P; nec coniunctio nec asyndeton ab usu Liviano abhorret*) a. o. Masinissam insignibus donis donat 35, 3; Syphax . . vivus, laetum a. o. Masinissae praebiturus spectaculum, ad Laelium pertrahitur* 30, 12, 2; laudati . . omnes sunt donatique pro merito quisque, a. o. Attalus 38, 23, 11; in qua causa cum Galli a. o. fuissent 48, 11; a. o. insignis opera fuit C. Popillii equitis 41, 4, 6; ceteros inermes effusosque*, a. o. consulem ipsum, . . fugisse 7, 10; Eumeni a. o. infestus erat 42, 15, 3; Perseus . . increpare praefectos praesidiorum, a. o. Asclepiodotum atque Hippiam 44, 7, 8. — γγ) ante omnes alias: gens . . ante omnes alias eo magis dedita religionibus, quod . . 5, 1, 6. —

2) a. omnes, omnia, cetera *ad res relata.* α) *acc. subst.:* ante omnia obsidionis bellique mala fames utrumque* exercitum urgebat 5, 48, 1. — β) *subst. subaudiendum est:* (a. omnes alias [*sc.* gentes] *v.* 1) β) γγ).) a. omnes de provocatione . . sacrandoque . . capite eius, qui regni occupandi consilia inisset, gratae in vulgus leges fuere 2, 8, 2. munera gladiatorum . . parva alia data, unum a. cetera insigne fuit T. Flaminini* 41, 28, 10. —

3) ante omnia (*subst.*): maestitia eo ante omnia insignis, quia . . 2, 7, 4; a. o. refellit falsum imaginis titulum . . 4, 16, 4; a. o. pravitas consulum discordiaque* . . terrebant 26, 6; a. o. deplorati erant equites 40, 1; a. o. adiuvit memoria damnationis Sergii ac Verginii 5, 13, 10; acerbitas in dilectu . . invisa erat et a. o. invisum ipsum ingenium atrox cognomenque Imperiosi 7, 4, 2 *sq.*; Latinos . . lingua, moribus, armorum genere, iustitutis a. o. militaribus congruentes 8, 6, 15; a. o. Lilybaeum teneri* apparatu belli 21, 49, 7; a. o. ita vos irae indulgere oportet, ut . . 23, 3, 4; a. o. claram et memorabilem pugnam fecit Hasdrubal imperator captus 41, 1; classem . . paravimus . . a. o. ne supplementum . . ab Carthagine Hannibali transportaretur 24, 8, 14; Hiero . . a. o., quae virtus ei fortunaque sua dederat, beneficiis in pRum insignis 25, 24, 13; Hannibalem a. o. angebat, quod . . 26, 38, 1; a. o. libera corpora* placere sine mora Locrensibus restitui 29, 21, 6; quod . . nos *maxime* abominaremur*, vos a. o. optaretis 30, 30, 9; postulanti a. o. Scipioni, ut Hannibal sibi traderetur 37, 13; foeda omnia et deformia . . visa (sunt); a. o. abominati (sunt) semimares 31, 12, 8; a. o. denuntiatum (est), ne in Europam . . transiret 33, 34, 4; a. o. certamen accendebant fratres candidatorum 35, 10, 5; ingentem vim peditum equitumque venire, . . a.* o. . . tantum advehi auri, ut ipsos emere Ros posset* 32, 4; a. o. Philippum et Macedonas in* societatem* belli* . . censeo deducendos

esse 36, 7, 3; Thoas inter cetera . . a. o. hoc* semper affirmavit . . § 12; cum oppidanos iam vires, iam tela, iam a. o. animus deficeret 37, 5, 3; eum (*sc.* Hannibalem) a. o. deposcimus 45, 16; non . . sonum modo linguae vestitumque et habitum, sed a. o. mores et leges et ingenium sincerum . . servarunt 54, 22; coniuges, liberos in servitium abstractos, bona adempta et, quod se a. o. moveat, templa . . spoliata (esse) 38, 43, 6; a. o. ut* quaestio de iis habeatur, qui coierint* 39, 14, 8; a. o. exules restitui iusserunt 42, 44, 6; movebat imperii maiestas, gloria viri, a. o. aetas 44, 41, 1; praecipiens quem ad modum bellum administrari vellet: a. o. . ., ne acie cum Metello dimicaret Fr. 20.

adnotationes:

ad A): 1) ante urbem (moenia, portas, portum, castra, *sim.*) *est et qui urbem (moenia etc.) ante se habet, qui hostium urbem aggreditur v. p. 1212, 22:* cum . . hostis . . ante portas esset; *p. 1211, 10:* qui (*sc.* Scipio) ante portas Carthaginis bellum gereret; *p. 1208, 22; 49; 1209, 10; 1211, 14; 15sq.; 18sq.; 37sq.; 1212, 6; 12sq ; 15; 29sq.; al.; et qui urbem a tergo habet, qui suam urbem defendit v. p. 1208, 16sq.:* Privernates cum ante moenia sua castris communitis consedissent; *p 1211, 47 sq.:* hic est obstandum, milites, velut si ante Ra moenia pugnemus; *p. 1207, 50sq.; 1208, 25sq.; 27sq.; 32sqq.; 42sq.; 45; 53; 1209, 7sq.; 13sq.; 27sq.; 45sqq.; 51sq.; 1211, 16sq.; 25sq.; 32sq.; 1112, 1sq.; 9sq.; al.*

2) ante *coniungitur cum his substantivis pronominibusque:* aciem *v. p. 1207, 33; 42* (mediam a.); *1208, 31sq.* (Carthaginiensium a.); *52; 1211, 42sq.* (Punicam a.). aedem *1210, 51* (Fortunae a. et matris Matutae); *1212, 14* (Telluris a.). alios *1207, 47.* aram *1209, 20;* aras *1211, 28.* carcerem *1207, 53.* castra *1208, 34* (c. sua); *1212, 9; 21.* clipeos *1207, 36.* consulem haec dicentem *1211, 35sq.* curiam *1209, 35; 1211, 7; 1212, 19.* currum *1209, 29; 1210, 6; 9; 11; 13; 15; 17; 19; 20; 22; 23; 26; 27* (c. victoris ducis); *29; 1211, 2; 5.* omnium domos *1208, 39.* hunc equitatum *1212, 34.* fauces *1208, 8sq.* (f. . . saltus); *1209, 6* (ipsas f.). suas . . fores *1210, 41.* fornicem *1209, 1.* [insulam Macrin *1212, 7.*] ianuas *1209, 11.* lectum *1210, 39sq.* lictorem *1209, 33; 1210, 6.* moenia *1208, 16 sq.* (m. sua); *49* (ipsa m.); *1209, 46sq.* (m. prope obsessae patriae); *1211, 18sq.* (m. Ra); *25; 38; 48* (Ra m.); *1212, 1sq.* (Arreti m.)*; 30.* oculos *1209, 30* (o. suos); *1210, 30* (cuius . . o.); *49* (o. patris); *1211, 3sq.* (o. eius); *9; 12; 29; 30; 31* (o. vestros); *40* (o. suos); *1212, 27* (o. suos); *47; 48; 50; 52; 53; 1213, 2.* os ipsum portus *1211, 25.* ora captarum coniugum liberorumque *1210, 47;* ora vestra *1211, 53sq.* ostium portus *1212, 6; 12sq.* pedes *1207, 29* (p. eius); *1208, 2* (p. eorum); *3* (p. hostium); *24; 54* (p. eorum); *1209, 3; 8; 16* (p. Iunonis); *17* (p. imperatoris). portam *1207, 39; 44; 1208, 45* (p. Collinam); *1209, 41; 42; 1211, 20; 1212, 24* (p. Capenam). portas *1207, 51; 1208, 25; 27; 1209, 10; 28; 43; 1211, 10* (p. Carthaginis); *33; 1212, 9; 11; 15; 22.* portum *1208, 22; 1210, 1; 1211, 17* (p. Ephesi); *cf. supra* os ipsum portus *et* ostium portus. proram *1211, 46.* Salganea *ib. 15.* saltum Thermopylarum *1212, 16sq.* Sicyonem *ib. 33.* se *1209, 12; 20; 23; 48; 49; 1210, 4; 8; 1212, 39; 40.* signa *1207, 35; 37sq.* (prima s. peditum); *40; 41; 49; 1208, 4; 6; 7; 29sq.* (sua . . s.); *35* (s. horum)*; 37; 40 bis; 46; 47* (prima s.); *48; 1209, 26* (prima s.); *32; 33; 36; 37; 38; 1210, 35; 36sq.* (prima s.); *38; 42; 52; 1211, 22; 34; 49sq.* (s. Etruscorum); *1212, 12; 28.* stationes *1207, 50; 54sq.* (hostium st.); *1208, 5.* tabernaculum *1211, 22.* Tempe *1210, 34; 1212, 4* (ipsa T.). templum Cereris *1209, 5.* tentoria *1209, 53; 1210, 2sq.* (sua . . t.); *54.* tibicinem *1209, 22.* tribunal *1207, 31; 1208, 21; 23* (t. regis); *1209, 2* (t. imperatoris); *18.* urbem *1207, 32; 46; 1208, 42; 53; 1209, 7; 14; 51; 1210, 33; 44; 1211, 14; 1212, 19.* vallum *1208, 18sq.* (suum . . v.); *44; 1209, 45; 1211, 33; 1212, 31.*

3) *acc.* aliquanto *p. 1209, 32.* — aliquantum *1207, 33.*

4) *opp.:* post signa (*opp.* ante signa) *p. 1210, 53.* in portu (*opp.* ante portum) *1210, 1.* intra (*opp.* ante fauces) *1208, 9.* intra moenia (*opp.* ante portas) *1212, 16.* (procul *opp.* ante portas *1212, 22.*) — ante signa circaque *1209, 38,* — *sim.:* pro *p. 1208, 33;* — *1211, 42.*

ad B). 1) *praepositio* ante *plerisque locis ad verbum aliquod pertinet; in his locis pono etiam* 7, 33, 6 *(v. p. 1216, 51), ubi* geminata *est i. q.* dupliciter parta, *et* 4, 33, 1 *(v. p. 1216, 27sq.), ubi* inaudita .. invisitataque *est i. q.* numquam audita aut visitata; — *semel ad adiectivum pertinet:* castissimum *v. p. 1218, 48sq.; — aliquot locis pertinet ad substantivum:* auctores *v. p. 1219, 30;* bella *ib. 50;* consules *ib. 34; 36;* diem *1214, 48;* memoriae *1219, 38;* missio *1220, 34;* pugna *1217, 13sq.;* praetores *1219, 29;* (strage *ib. 35;*) — *sed p. 1219, 31 et 41* ante me *et* ante se *non cum subst.* imperator, *sed cum verbo videntur coniungenda esse. — De collocatione v.* II. *p. 1207, 10—25.*

2) ante *significat terminum alicui rei constitutum* = 'bis zu': a. decumam diei horam *p. 1213, 9 cf. Wbi adnotationem ad* 23, 35, 16. a. noctem *1214, 8.* a. kal. Apriles (Maias, Novembres, Iunias primas, Sextiles primas) *ib. 30; 31sq.; 34; 35; 37sq.* a. idus Martias (Novembres) *ib. 42; 44sq.* a. certam diem *vel* a. diem certam *1216, 6; 8; 9; 10; 12.* a. Isthmiorum tempus *ib. 32sq.* a. Punici belli finem *1218, 43; cf. ib. 45sq.* (a. hiemales motus *1219, 1; cf.* a. hiemem *1215, 39.*) a. captas Syracusas *1220, 37.* — *Eis quoque locis* ante *verti potest* 'bis zu', *ubi indicat terminum, quo aliquid esse desiit, quo mutatio facta est, velut:* inter adsentatores regios ante (*i. q.* ad) eam diem habitus *v p. 1216, 3; itemque* a. eam diem *p. 1215, 51; 52; 54.* a. hoc tempus *1216, 25.* a. id tempus *ib. 27; 29.* a. hunc *1219, 21.* a. hunc consulem *ib. 48.* a. decemviros creatos *1220, 16sq.*

4) *acc.* iam: *v. p. 1217, 28; 1218, 38.*

5) *acc. quanto?:* quinque diebus *v. p. 1219, 16.* aliquanto *1213, 23sq.; 36sq.* multo *1214, 13.* haud multo *ib. 23; 25.* paulo *1213, 16; 22; 28; 29; 35.* — ante diem tertium kal. Ianuarias *et similia v.* B) a) 1) β) $\beta\beta$).

6) *Contraria:* post: post tempus (*opp.* a. tempus) *v. p. 1216, 17;* post notam (*opp.* a. notam) *1219, 4;* post triumphum (*opp.* a. triumphum) *ib. 17;* post votum (*opp.* a. conceptum votum) *1220, 43;* post exactos decemviros (*opp.* a. creatos) *ib. 20sq.;* post eam diem (*opp.* a. idus Martias) *1214, 43;* (paucas post horas *opp.* tamen a. lucem *1213, 36.*) postea (*opp.* a. eum) *1219, 25.* postquam is rediit (*opp.* a. consulis adventum) *1217, 36.* in proelio (*opp.* a. aciem) *1217, 23.* inter sanguinem et vulnera (*opp.* a. rem) *1219, 12sq.* acta re (*opp.* a. rem) *ib. 15.* nocte (*opp.* a. noctem) *1214, 6.* cum Hieronymo (*opp.* a. Hieronymum) *1219, 42sq.* Lutatio et Postumio consulibus (*opp.* a. coss. C. Lutatium et A. Postumium) *1220, 3.* a. Sempronio consule (*opp.* ante adventum eius) *1217, 32.* suis rebus (*opp.* rebus imperatorum qui a. se fuissent) *1219, 40;* suae aetatis (*opp.* a. se memoriae) *ib. 37.* nunc (*opp.* a. pugnam) *ib. 10.*

ad C): 1) ante ceteros (-as, -a) *non invenitur nisi semel* 41, 28, 10 *(p. 1222, 15), ubi* ante cetera *pro* ante alia *Livius posuisse videtur, quod praecedit* alia. *Falsa est igitur Gruteri coniectura* a. ceteros 22, 46, 5 *v. p. 1221, 12sq.*

2) ante alia *(subst.) pro* ante omnia C) b) 3) *Livius non usurpavit. Falsa est igitur Vallae coniectura* ante alia 22, 46, 5 *v. p. 1221, 13.*

3) *Ubi praecedit* omnes, *sequitur* ante alios *v. p. 1221, 8sq.* (in omnes principes, a. alios in Camillum); *ib. 23sq.; 25: — sed sequitur etiam* ante omnes *v. p. 1221, 33* (furere omnes tribuni plebi, a. omnes Pompilius); *ib. 48sqq.*

4) ante alios (ante omnes alias) *coniungitur cum superlativo:* longe a. alios acceptissimus *v. p. 1221, 7; — cum comparativo:* tanto a. alios miserandi magis *1221, 9sq.;* gens a. omnes alias eo magis dedita religionibus *1222, 4sq.*

5) *acc.* longe *ad* ante alios (alias): longe a. alias insignis *v. p. 1221, 4sq.;* longe a. alios eminebat *ib. 16;* longe a. alios acceptissimus *ib. 6sq.*

antea. antea .. **quam** *(bis) v.* **antequam.**

I. **Forma:** antea *et* ante *ubi in codd. varient, v.* ante (adv.) I.

II. **Signif.:** antea *angustiorem usum habet quam* ante: *non ponitur de loco, non est i. q. supra, non coniungitur cum abl. mensurae; valet i. q. prius 'vorher' vel i. q. ad id (hoc) tempus, 'bisher' (velut* 39, 7, 5*). —* a) *c. verbis* α) *additis:* qui nullam a. pactionem auribus admiserat, tum demum agi secum est passus 23, 19, 15; hoc (*sc.* die) ego, etiamsi quid a. admisissem piaculo dignum, .. expiatus sacro .. parricidium .. volutabam in animo? 40, 13, 4. (adversari *v.* solebant.) [apparuerat *v.* ante (adv.)

p. 1189, 32 sq.] (audisse *v.* pepigisse.) e* maioribus castris, unde a. cessatum fuerat, .. copiae .. adgrediuntur 5, 13, 10. praetor novo maloque exemplo rem ingressus* erat .., cum a. semper prius senatus .. consultus esset 45, 21, 4 *sq.*; placuit .. Camillum acciri, sed a. consulto senatu 5, 46, 7. tum finitumi .. populi, qui a.* castra, non urbem positam* .. crediderant, in .. verecundiam adducti sunt 1, 21, 2. a. .. ex publico hospitio in curiam .. 〈deducebamur *vel* ibamus *add. Mg cum Crév.* veniebamus *add. Sig.*〉 ..; nunc ex sordido deversorio .. venimus in curiam 45, 22, 1; nec alius a. quisquam .. maiore .. hominum frequentia quam reus illo die in forum est deductus 38, 50, 10. qui ne nostrorum quidem finium per nos tuendorum ius a. dabant, nihil intercesserunt (*sc.* cum bellum cum Paelignis gereremus) 8, 4, 8; se .. bellum adferre eadem dextra armata, quam pacatam illis a. dederat* 3, 2, 3. quae a. .. foeda exempla in socios ediderat, tunc .. multiplicia edere 29, 9, 12. [〈ibamus*〉 *v.* deducebamur;] tribunis septem, qui et a. Sucronem* .. ierant, obviam exercitui missis 28, 26, 5. (explere *v.* solitos.) nam et* *(del. Duk, Mg, Ml)* a., sicut nunc, quos Rufulos vocant, imperatores ipsi faciebant 7, 5, 9; en vobis .. imaginem eius, quem vos a. tribunum militum ex plebe primum fecistis 5, 18, 5; hoc etiam L. Brutum .. a. in duobus liberis fecisse: nunc patres .. disciplinae militaris eversae iuventuti gratiam facere 8, 34, 3; si, quod a. fecerat, solitudinibus .. se tutari rex voluisset 32, 9, 10; tum, quod numquam a. factum erat, iure iurando ab tribunis militum adacti (sunt) milites 22, 38, 2; duodecim .. coloniarum, quod numquam a.* factum erat, .. censum* acceperunt 29, 37, 7; neque duos dictatores tempore uno — quod numquam a. factum esset — probare se 23, 23, 1; senatum quaerere .., ita ut a. semper factum esset, aequum censebant 38, 54, 5. moleste a. ferebat miles se suo sumptu operam rpae praebere .., gaudet nunc fructui sibi rpam esse 5, 4, 5 *sq.* se .. eundem .. esse, qui a. Veientium .. exercitus fuderit 4, 32, 3. an .. credamus Ros non maioribus copiis .. nunc bellum gerere, quam a. gesserint? 32, 21, 16; nec cuiquam .. mandatus (est) honos, quem non* iam* *(Mg,* iam non *P)* a. gessisset 22, 35, 7; coss. creavit Cn. Fulvium .. et P. Sulpicium .., qui nullum a. curulem magistratum gessisset 25, 41, 11. tum Anci filii duo, etsi a. semper pro indignissimo habuerant .. regnare Romae advenam .., tum* impensius iis* indignitas crescere 1, 40, 2; uti iis suffragii latio — nam a.* sine suffragio habuerant* (habuerunt *B*) civitatem — esset 38, 36, 7. si quis a. ignorasset .., ex legatorum sermone potuisse apparere .. 35, 49, 4. Falisci .. infesti, quod Fidenati bello se iam a. immiscuerant, .. ad Veios accessere 5, 8, 6. quod ubi cos. sensit, reddit* inlatum a. terrorem 3, 60, 5. (iactare *v.* soliti sint;) [iactatae essent *v.* ante (adv.) *p. 1192, 39 sq.*] misisse eum a. legatos in* Hispaniam .., nunc ab .. fonte petere Ram amicitiam voluisse 27, 4, 6. a. se id Veientibus negasse ..; nunc iam pro se fortunam suam illis negare 5, 17, 7. nominatae iam a. consulibus provinciae erant, tum sortiri iussi (sunt) 21, 17, 1. ne a. quidem se aut de pace audisse aut indutias pepigisse dixit spem ullam* habentem quieturos Aetolos .. 27, 30, 14. [parta *v.* ante (adv.) *p. 1193, 21.*] ea quae et hic a. apud Q.* Caecilium* et postea Romae questi sunt Lacedaemonii 39, 36, 8. sermonem eorum ex servis unus excepit, qui iam a. id senserat agi 2, 4, 5. a. propter vos et pro vobis arma sumpta adversus eum simulabant, nunc vos in pace esse cum Philippo prohibent 31, 29, 5. tribuni pl. a. solebant triumphum postulantibus adversari ..; mihi .. hoc dederunt, ut .. comprobarent honorem meum 38, 47, 1 *sq.*; nec iam posse dici id, quod a. iactare soliti sint, .. 6, 37, 8; a. trina loca .. patricios explere solitos, nunc iam octoiuges ad imperia obtinenda ire 5, 2, 10; vovit in eadem verba cos. .., quibus a. quinquennalia vota suscipi solita erant 31, 9, 9. et a. se solvisse obsidionem et nunc adventum suum coss. non laturos 25, 22, 15; ut .. stipendium .., quod eius solutum a. non esset, solveretur 39, 7, 5. imperarunt, ut loca senatoria secernerent a populo: nam* a. in promiscuo spectarant* (*B,* spectabant *M*) 34, 44, 5. ut senatusconsulta in aedem Cereris .. deferrentur, quae a. arbitrio consulum subprimebantur vitiabanturque 3, 55, 13. (erat* *v. infra* fuerat;) numero etiam additos* tres, perinde ac duo a. fuerint (*sc.* tribuni), Piso auctor est 2,

58, 1; eosdem, qui a. fuerint, et Ros et Ligures esse 40, 27, 15; a. in causa sua fiduciam sibi fuisse ..; nunc contra nullam in causa, omnem in misericordia victoris spem repositam* habere 28, 34, 6; gravis iam is (*sc.* Veientium rex) a. (*i. e.* antequam rex crearetur) genti fuerat 5, 1, 4; Manlius .. plenior .. irarum, quam a. fuerat 6, 18, 3; Mandonius Indebilisque, qui a. Ilergetum* regulus fuerat, .. venerunt 22, 21, 3; ceteri .. cum praetore suo M.* Anicio* — scriba is a. fuerat — redierunt 23, 19, 17; Flaccus, qui a.* bis* cos. censorque fuerat, urbanam* .. sortem in iuris* dictione habuit 30, 18; Democrates, qui praefectus a.* *(om. P)* classis fuerat, forte illi* loco praepositus 27, 15, 15; cum eos (*sc.* Campanos) ex senatusconsulto, quod factum erat priore anno, censores Romae censeri coegissent -- nam a. incertum fuerat* *(M,* erat *B)*, ubi censerentur — 38, 36, 5; ut tribuni militum* .. a populo crearentur, quae a. .. dictatorum et consulum ferme fuerant beneficia 9, 30, 3; per munita pleraque transitu fratris, quae a. invia fuerant, ducebat* 27, 39, 7; omnia, quae reorum a. fuerant auxilia, pater, praeoccupavit accusator 40, 12, 3. duo milia militum ad capiendum quem a. tenuerant tumulum .. mittit 30, 4, 11; ut .. civitates, quas a. tenuissem, pollicentem ultro Antiochum .. sim aspernatus 39, 28, 6. haud dubia res visa (est), quin per invia circa nec trita a. .. circumduceret agmen 21, 36, 4. clipeis a. Ri* usi sunt, dein .. scuta pro clipeis fecere 8, 8, 3. [⟨veniebamus*⟩ *vel* venimus *v.* deducebamur.] quo alio nisi ad nos .., quos a. Gytheo opem ferentes .. viderant, confugerent? 39, 36, 11. (vitiabantur *v.* supprimebantur.)

β) supplendis: qui (quantus, quot) antea, quam a., ut (sicut) a. *elliptice; subaudiendum est aut verbum enuntiati primarii aut verbum generalioris significationis, velut:* fecera(n)t, factum erat, fuerat. — Hannibal .. Ros quoque vocatos, quod numquam alias a. (*sc.* fecerat), satis miti sermone adloquitur 22, 58, 2. miserabilius, quam a.* (*sc.* egerant *vel* fecerant), .. egerunt 30, 36, 9. triginta milia hominum, quantum numquam ferme a., Celtiberi comparaverant 40, 30, 1. cum aliquanto pauciores, quam umquam a.*, convenissent 36, 15, 4. octo, quot numquam a., creati (sunt) 5, 1, 2. [dimicarunt *v.* ante (adv.) *p. 1196, 48 sq.*] ut privati* ex censu ordinibusque, sicut a., remiges darent 26, 35, 3. operis plus, quam a., fecisti 45, 37, 9. [imbutis *v.* ante (adv.) *p. 1197, 14 sq.*] non interregno, ut a.*, inito 1, 47, 10. idem, qui et* *(om. M)* a., missus est 36, 26, 2. minus .. hostium, quam a., .. occisum (est) 24, 42, 5. castra eodem, quo a., loco posuerunt* 9, 22, 2; eodem, quo a.*, loco castra posita (sunt) 30, 36, 9. cum eodem, quo a., praesidio equitum .. processisset 38, 25, 11. eodem, quo a., modo .. pugnatum est 5, 13, 9. commeatus intentiore, quam a., subvehi cura 7, 13. quod a. phalanx* .. (*sc.* fuerat), hoc postea manipulatim structa acies coepit esse 8, 8, 3; [cura .. erat *v.* ante (adv.) *p. 1197, 32 sq.*] adventus .. dictatoris .. celebratior, quam ullius umquam a., fuit 5, 23, 4; si exercitus Rus, sicut a., in Peloponneso fuisset 39, 36, 10. quantus non umquam a., exercitus .. venit 9, 37, 2.

b) *c. adi.:* cui (*sc.* Claudiae) dubia .. a.* fama clariorem* .. pudicitiam fecit 29, 14, 12. Galli Transalpini per saltus ignotae a. viae .. in Italiam transgressi 39, 45, 6. classis regis Antiochi a.* invicta* *(Wb,* antea sic victa *Mog,* victa *Ursinus, Ritschl)* fusa contusa fugataque est 40, 52, 6. invisitati .. a. alienigenis (*sc.* homines Alpini) 27, 39, 8. (trita *v.* a).)

acc. adv., non alius, nullus, *sim.:* et a. *v. p. 1227, 26; 28; 1230, 7.* — iam a. *1227, 54; 1228, 12; 21; 30; 1229, 6* (iam *is* a.); [5, 50, 7* *v. p. 1189, 32.*] a.* bis* *1229, 13.* — a. semper *1227, 5; 45; 1228, 4.* — numquam a. *1227, 37 sq.; 40 sq.; 43; 1229, 51* (n. *ferme* a.); *54.* numquam alias a. *ib. 47:* [9, 39, 5* *v. p. 1196, 48.*]. non umquam a. *1230, 22 sq.* quam umquam a.* *1229, 53; [1197, 32.]* quam ullius umquam a. *1230, 20.* - nec alius a. quisquam *1227, 15.* nullus a. *1226, 48; 1228, 2 sq.*

opp.: postea *1228, 28; 1230, 17.* dein *1229, 35.* nunc *1227, 13; 29; 34; 48; 52; 1228, 18; 32; 43.* nunc contra *1229, 3.* nunc iam *1228, 20; 39.* non iam *ib. 37.* tum *1227, (8;) 37; 1228, 4 et 6; 22;* [4, 31, 7* *v. p. 1197, 14.*] tum demum *1226, 49.* tunc *1227, 24.* hoc (*sc.* die) *1226, 50.* illo die *1227, 16.* (priore anno *1229, 19.*) — novo .. exemplo *1227, 4.*

idem qui a.: *1227, 21 sq.: 49; 1228, 41; 1229, 1; 1230, 7* (i. q. *et* a.); *9 sq.; 10 sq.; 12; 13.*

antecedo. *semper proprie:* a) *absol.:* Brutus ad explorandum cum equitatu -sit 2, 6, 6. ea frequentia stipatus, -dentibus lictoribus, deductus est domum 3, 26, 11. -dente fama nuntiisque Clusinorum .. plurimum terroris Romam celeritas hostium tulit 5, 37, 6. — b) *aliquem:* duae Punicae naves -bant Ram classem 36, 44, 5.

anteeo. a) **proprie** *i. q. eo ante aliquem. absol.:* -ire primores civitatis vident 1, 59, 6. cum .. lictores .. taciti -irent (*sc.* ante consulem) 24, 44, 10. — b) **transl.** 1) *i. q. tempore praecedo. aliquem aliqua re:* si ab annis septendecim ad senectutem semper vos aetatem meam honoribus vestris -istis, ego vestros honores rebus gerendis praecessi 38, 51, 11. — 2) *i. q. dignitate vel virtute praecedo:* α) *aliquem:* omnes patricios plebeiosque .. M. Porcius longe -ibat 39, 40, 3. — *passive:* a proximis quisque minime -iri (*i. e.* dignitate superari) vult 6, 34, 7. — β) *aliqua re:* quantum merito -ibat, tantum honore conlegae cesserat 28, 9, 11. — γ) *aliquem aliqua re:* omnīs eo tempore et prudentia et auctoritate -ibat (*sc.* Philopoemen) 35, 25, 7. genere plebeios, gratia Iulium -ibant (*sc.* Manlii) 6, 30, 2.

acc.: longe *v. supra 20.* — quantum *23.* — *syn.:* praecedo *17. contr.:* cedo *21.*

antefixa *i. q. parva signa tectis templorum adfixa sub stillicidio:* multos audio *Corinthi et Athenarum ornamenta* laudantıs mirantīsque et antefixa fictilia deorum Rorum ridentīs 34, 4, 4. in aede Concordiae Victoria, *quae in culmine erat,* fulmine icta decussaque ad Victorias, quae in antefixis* (antefixi *P*) erant, haesit 26, 23, 4.

antemna. iussit .. *vela* cum antemnis ex navibus conrogari, ut umbraclum* .. cenantibus in litore fieret* 33, 48, 5. eas (*sc.* onerarias) .. *malis* antemnisque de nave in navem traiectis ac validis funibus .. inligatis comprendit* 30, 10, 5.

antepilani. *i. q. agmen hastatorum et principum (v. 8, 8, 5 sq.), opp.:* triarii. *Ceterum hoc verbum apud Livium non exstat nisi tribus locis libri octavi, ceteris pro eo invenitur:* antesignani. — prima acies *hastati* erant, manipuli quindecim ..; haec prima frons* in acie* florem iuvenum .. habebat. Robustior inde aetas totidem manipulorum, quibus *principibus* est nomen, hos sequebantur ..; hoc triginta manipulorum agmen antepilanos appellabant, quia sub signis iam alii quindecim ordines locabantur (*sc. triarii*), ex quibus ordo unusquisque tres partes habet, earum unamquamque* pilum* vocabant 8, 8, 5 sqq. ubi *triarii* consurrexerunt .., receptis in intervalla ordinum antepilanis .. principia Latinorum perturbant 10, 5. et *rorarii* procurrebant inter antepilanos addiderantque* vires *hastatis ac principibus* et *triarii* .. nutum consulis .. exspectabant 9, 14.

antequam, ante quam, ante .. quam, antea .. quam. I. **Forma:** antea .. quam *bis invenitur* 32, 11, 8; 35, 25, 3. — ante *et* quam *saepius uno pluribusve verbis interpositis seiuncta sunt (65 locis), quam nihil interpositum est (50 locis).*

II. **Signif.** A) **sq. substantivo** *(vel adv.* tum 24, 49, 8*): Tusculi ante quam Romae sumpta sunt arma 3, 19, 7. Manlius Torquatus aut Valerius Corvus, insignes ante milites quam duces 9, 17, 12. pax ante in Italia quam* *(om. P.)* bellum in Africa sit et nobis *prius* decedat timor quam ultro aliis inferatur 28, 41, 9. ante morbos necesse est cognitos esse quam remedia eorum 34, 4, 8. Masinissa hostis vobis* ante* (*B,* ante vobis *M*) quam socius fuit 37, 53, 21. Etruscorum ante quam Ligurum fuerat (*sc.* ager) 41, 13, 5. ante in ulteriores quam in propiores* civitates* (proprietatis *V*) profecti (sunt) 45, 34, 3. — mercennarium militem in castris neminem ante quam tum Celtiberos Ri habuerunt 24, 49, 8.* aliquantum viae praeceperat rex*, ut qui non ante quam Elatiae ab effuso* constiterit* cursu 36, 19, 9.

B) **sq. participio:** *(semper accedit ad* ante *negatio):* nullum ante finem pugnae quam morientes fecerunt 21, 14, 4. — cum eo hoste res est, qui .. hunc tam opportunum collem .. non ante viderit quam captum a nobis 7, 35, 5. — decemviri .. non ante quam perlatis legibus .. deposituros imperium se* aiebant 3, 51, 13. se .. non ante quam bello confecto accepturos esse (*sc.* pretia servorum) 24, 18, 12. nec Brundisium ante redire quam convento C. Valerio .. voluit 42, 17, 8.

C) **sq. verbo finito.**

1) **de tempore praeterito.** a) ante *non negatum.* α) *directe:* αα) *coniunct. imperf.: praesens historicum in enuntiato primario:* ante .. quam prodicta* dies veniret, morbo moritur 2, 61, 8. — *perfectum in enuntiato primario:* triduo ante quam Hannibal ad moenia (*sc.* Tarenti) accederet, .. missus (*sc.* Tarentum) M.* Livius* 24, 20, 12. Macedonas* Illyriosque liberos* esse* .. iubetis, cum servierint antequam vobiscum bellarent 45, 22, 3. paucis ante diebus quam Syracusae caperentur, T. Otacilius .. Uticam .. transmisit 25, 31, 12; (caperent *v.* oppugnarent.) Hasdrubal iam antequam dimicaret pecunia rapta elephantisque praemissis .. ad Pyrenaeum tendit 27, 19, 1. nolite eodem loco existimare futuram rem, quo fuit antequam lex de hoc ferretur 34, 4, 19. vos nec cupistis haec antequam haberetis nec nunc .. cupere potestis 37, 54, 15. ante .. pugnari coeptum est quam satis instrueretur acies aut expediri arma stringique gladii possent 22, 4, 7. antequam obsiderem Syracusas, .. temptavi pacem 26, 31, 7. paulo ante quam sol occideret venit 1, 50, 2. ducentis .. annis ante quam Clusium oppugnarent urbemque Romam caperent, in Italiam Galli transcenderunt 5, 33, 5. antequam coss. in Etruriam pervenirent, Senones .. ad Clusium venerunt 10, 26, 7. (possent *v.* instrueretur.) antequam freto Gadis traiceret, exercitum omnem passim in civitates divisit* 28, 2, 16. duobus modo mensibus ante Helvius ovans urbem est ingressus, quam successor eius Q. Minucius triumpharet 34, 10, 6. [navis .. capta annis octoginta ante quam* (*sic M falso pro* cum) Crateri* uxorem .. Corinthum veheret 35, 26, 5.] biduo ante quam Eudamus .. veniret, tredecim .. naves .. missae .. castella obsidione exemerunt 37, 22, 3. Samnites .. antequam in muris viderent armatos, satis animi habuerunt 10, 43, 5. — *plusquamperfectum in enuntiato primario:* undique abierat antequam consentirent 23, 28, 4 *(de re saepius facta!).* iam antequam legati venirent, decretum erat, quid responderetur 37, 45, 10. — [ββ) *indic. perf.:* paulo* ante hic nuntius consulis Salapiam venerat, quam* (*R,* qua *VFL,* cum *P*) litterae ab Hannibale allatae sunt 27, 28, 5, *ubi cum P. scribendum est* cum.] — [γγ) *indic. plusq.:* ante* triduum, quam oppugnare coeperat, receptam* ex hostibus colonis restituit (*sc.* Mutinam) 41, 16, 8, *ubi sententia pro* ante *postulat* post *vel* intra *v. p. 1205, 48sq.*]

β) *oblique: coni. imperf.:* moderatio tribuni .. auxit consulum invidiam, quod .. ante inimicos satietas poenarum suarum cepisset, quam obviam ituros licentiae eorum coss. appareret 3, 59, 4. Cn. Fulvium ante corrupisse omnibus vitiis legiones suas quam proderet 26, 2, 8. adeo* .. fuisse instructum (*sc.* regem) .., ut omnia opportuna loca praeoccupari ante ab eo potuerint quam exercitus in Graeciam traiceretur 42, 47, 2. aliis annalibus proditum est neque dictatorem Valerium dictum .. neque ante quam Romam veniretur, sed Romae eam multitudinem coniuratorum ad arma consternatam esse 7, 42, 3.

b) ante *negatum.* α) *directe:* αα) *ind. perf.: In enuntiato primario est plusquamperfectum* 27, 6, 17, *ceteris locis perfectum.* nec* ante circumductos (*sc.* equites) sensere quam tumultum equestris pugnae ab tergo accepere 28, 33, 13. non ante apparuere .. quam circumiere* qui ab tergo intercluderent* viam 27, 27, 4. nec ante finis sequendi est factus quam in castra paventes compulsi sunt 14, 12. nec ante finis contentionum fuit .. quam .. patres, ut de conubio ferretur, concessere* (consensere *P,* consenserere concessere *M*) 4, 6, 3. neque ante dimisit eum quam fidem dedit adulescens ab his sacris se temperaturum 39, 10, 9; nec minis nec suadendo ante valuit quam rex vinctus in conspectum datus est* *(GHVF,* esset *P)* 30, 12, 8. rapinis nullus ante modus fuit quam omnia .. bona egesserunt 25, 25, 9. Veiens bellum .. non ante cepit finem quam .. aqua ex lacu Albano emissa est 5, 51, 6. nec ante abscessum est quam castris .. exuerunt hostem 29, 2, 16. nec cos. nec praetor ante fuerat quam censor est factus 27, 6, 17. in quod (*sc.* certamen) adeo intenti omnium .. animi .. fuere* .., ut nemo ante* ab* tergo* senserit* (*S, sed* a *pro* ab; ab tergo an [ante P^2] sentiret *P*) captam urbem quam tela in aversos* inciderunt et utrimque ancipitem hostem habebant 26, 46, 4*sq.* nec ante finitum est (*sc.* proelium) quam tribunus militum quique circa eum constiterant interfecti sunt 41, 2, 10. nec ante .. mo-

veri acies potuerunt quam Q. Victorius .. et C. Atinius .. signa adempta signiferis in hostes iniecerunt* (*M,* iecerunt *B*) 34, 46, 12. (misit *v.* scripsit.) nec ante quam prima frons valli ac fossa perducta est ex statione equites revocati sunt 44, 37, 3. non ante restiterunt quam in planiorem vallem perventum est 33, 7, 12. non ante precibus abstitit quam pervicit, ut gladium poneret 23, 9, 9; nec Blattius ante abstitit .. incepto quam .. pervicit, ut .. 26, 38, 11. nec ante moverunt de sententia consulem quam tribuni .. polliciti sunt 3, 21, 1. (praetermissum [*sc.* est] *v. infra* spreta.) nec ante abstiterunt quam remissa intercessio ab tribunis est* (*B*ς, esset *M*) 34, 8, 2. nec fides ante Pausistrato facta est quam .. Polyxenidas sua manu scripsit se ea .. facturum esse* signoque suo impressas tabulas misit 37, 10, 7. quid haec .. clades nova? num ante exorta est quam spreta (*sc.* est) vox caelo emissa .., quam gentium ius .. violatum, quam a nobis, cum vindicari deberet, eadem neglegentia deorum praetermissum? 5, 51, 7. nec quievere ante quam .. Latium omne subegere* (*P*, subiecere *M*) 8, 13, 8. (fuere *v.* β) γγ).) nec ante in campos degressi* sunt quam legiones Faliscorum auxilio venerunt 4, 17, 11; oppidani .. agmen armatorum non* ante* (novante *B*) quam ad hospitium imperatoris ventum est conspexere 33, 1, 6; nec ante fugae finem quam Patras ventum est* (ς *duo,* sit *BM*) fecit 35, 26, 9. turpi fuga petit castra nec ante restitit quam signa inferentem Volscum munimentis vidit 2, 59, 2; legati non ante profecti (sunt) quam impositos in naves milites viderunt 34, 12, 8. (violatum [*sc.* est] *v. supra* spreta.)

ββ) *indic. imperf.:* nec ante quam vires .. deerant expugnati sunt 23, 30, 4. (habebant *v.* αα) inciderunt.) nec ante violavit agrum Campanum quam iam .. herbae pabulum praebere poterant 23, 48, 1.

γγ) *coniunct. imperf.:* nocte ac die numquam ante omissum (est) (*sc.* opus) quam in arcem viam facerent 5, 19, 11. nec ante continuando abstitit magistratu quam obruerent eum male parta, male gesta, male retenta imperia 9, 34, 2. *His quoque duobus locis exspectes indicativum:* fecerunt *vel* fecere *et* obruerunt *vel* obruere, *at cf.* 34, 41, 5: non ante .. quam .. excederet *v. infra 23sq. et* 45, 11, 3: non prius destitit .. quam .. confirmaret (*cf* 26, 19, 6.)

[δδ) *coni. perf.:* ventum sit* 35, 26, 9 *v.* αα) ventum est.]

[εε) *coni. plusq.:* datus esset* *v.* αα) datus est. remissa .. esset* *v.* αα) remissa .. est.]

β) *oblique.* αα) *coni. perf. vel plusq. (pro ind. perf. orationis rectae):* animum habendum esse quem habuerint maiores eorum, qui .. nec ante vincere desierint quam rubro mari inclusis quod vincerent defuerit 42, 52, 14. ad quod bellum collega non ante quam ad satietatem ipsius .. datae .. copiae fuissent .. profectus sit, eo ipsos* .. rem inclinaturos 27, 45, 3. — ββ) *coni. imperf.: pro indic. imperf. orationis rectae:* neque ante Hispania excessisse (*sc.* milites) quam omnes gentes .. Carthaginiensium essent 21, 30, 2. — *pro coni. imperf., ut videtur, orationis rectae:* cum Philippo non ante desitum (*sc.* esse) bellari quam omnibus excederet Graeciae urbibus 34, 41, 5. — γγ) *indic. perf. orationis rectae remansit:* nec ante ad coss. .. famam eius cladis perlatam (esse) quam in conspectu fuere Gallorum equites 10, 26, 11.

2) **de tempore praesenti:** antequam venias (= 'man kommt') ad eum (*sc.* campum), intrandae primae angustiae sunt 9, 2, 8.

3) **de tempore futuro.** a) *directe.* α) *indic. vel coni. praesentis:* antequam opprimit lux maioraque hostium agmina obsaepiunt iter, .. erumpamus 22, 50, 8. quibus vestrum ante fato cedere quam haec tot* tam* acerba videant in animo est 26, 13, 17, *ubi* ante .. quam .. videant *est i. q.* potius quam videant *vel* ne videant.

β) *futur. exactum.* ante *semper est negatum.* — nec ante nos hinc moverimus quam .. C. Flaminium ab Arretio patres acciverint 22, 3, 10. perficietur (*sc.* bellum) .., si non ante abscedimus quam spei nostrae finem captis Veis inposuerimus 5, 4, 10. nec* ante* (*om. P.*) desinet (*sc.* dea) omnibus eos* agitare furiis quam reposita sacra pecunia .. fuerit 29, 18, 15. respondeo* .. neque desiturum (*sc.* me esse) ante .. imperatorem incusare quam finitum aliqua* tolerabili condicione bellum videro 23, 12, 10.

b) *oblique.* α) *coni. praes. vel imperf. pro praesenti orationis rectae.* — ante *est negatum* 3, 70, 11 (sciat *i. q.* acceperit); (5, 15, 11;) 5, 39, 11 (superesset *i. q.* relicti essent); [7, 14, 8;] 30, 38, 3 (*de re saepius facienda*); 32, 11, 8 (arbitrari posset *i. q.* opinionem concepisset). — *coni. praes.:* (Cannensem militem) moriturum ante quam Italia hostis .. excedat 27, 9, 4. antequam id fiat, deos moenia Veientium deserturos non* esse 5, 15, 11. antequam se moveat (*sc.* Hannibal), deleri* exercitum* Hasdrubalis* posse* 27, 46, 9. nobiles homines in possessionem agri publici grassari nec, nisi antequam omnia praecipiant divisus sit, locum ibi plebi fore 6, 5, 4. nuntius a Quinctio venit .. se .. nolle inrumpere antequam sciat debellatum et in sinistro cornu esse 3, 70, 11. melius fore Galae quoque Carthaginiensibus iungi quam primum antequam .. Ri in Africam transeant 24, 49, 3. — *coni. imp.:* [acciperent* *v.* β) acceperint.] quicumque legati Carthaginiensium venissent, ne ante dimitterent eos quam Rum imperatorem, qui et* quae* petentes venissent, certiorem facerent 30, 38, 3 iubet .. nec antea clamorem tollere quam .. pugnam coeptam arbitrari posset 32, 11, 8. alii gerendum (*sc.* bellum Histricum) extemplo antequam contrahere copias hostes possent .. censebant 41, 1, 1. placuit .. nec ante deseri cultum deorum* quam non superessent, qui colerent 5, 39, 11.

β) *coni. perf. vel plusq. pro futuro exacto orationis rectae.* ante *semper est negatum.* — *coni. perf.:* equites .. silvis se occultare iubet neque inde ante moveri* quam ab se acceperint* (ς, acceperent *P*, accaeperent *M*, acciperent *ceteri codices Mg*) signum 7, 14, 8. ne ante in aciem descendat quam* (quam ut ς, quam ubi *Heusinger*) in castra me redisse audierit 37, 37, 8. pro certo habet neminem sibi antequam in Italiam traiecerit armatum occursurum 42, 13, 10. neque* ut ante se moveat Philippus, quam Antiochus cum exercitu transierit in Graeciam, suadere (*sc.* se) 35, 12, 12. — *coni. plusq.:* constabat .. nec transitionibus finem ante fore quam omnes Hispani milites aut in ultima Hispaniae amoti* aut traducti in Galliam forent 27, 20, 5. aliis nulla ante futura fides erat quam legatos .. audissent 50, 11. de provinciis consulum nihil ante placebat agi quam legati .. auditi essent 30, 40, 6. venerunt petentes, ne ante .. castra moveret quam collocutus cum suis regibus esset 38, 25, 1. haud* quieturum eum* (*sc.* Hannibalem) ante* quam* bellum* (eum quam bellum ante quam *B*, ante quam bellum *Mog*) toto orbe terrarum concisset* (*Fr*[1] *Drak*, conscisset *B Mog*) 33, 49, 2. se .. non* ante coepturum quam ignem in regiis castris conspexisset* (conspexissent *P*) 30, 5, 6. nec finem ante belli habituros (*sc.* se esse) quam consulem vere plebeium .. fecissent 22, 34, 7. dixit se .. iussum coronatum (*sc.* laureā) navem ascendere nec ante deponere eam quam Romam pervenisset 23, 11, 5. placere senatui .. nec ante consulem de provincia decedere quam deditos in sedem suam Ligures restituisset 42, 8, 8. Achaei non antea ausi capessere bellum quam ab Roma revertissent legati, ut quid senatui placeret scirent, post reditum legatorum .. concilium edixerunt 35, 25, 3 *sq.* numquam eos (*sc.* coss.) se (*sc.* Canuleio) vivo dilectum habituros antequam ea .. plebes scivisset 4, 1, 6. cos. antequam collegam sibi subrogasset negare passurum agi de lege 3, 19, 1. (traducti .. forent *v. supra* amoti .. forent.) nec stricturum (*sc.* se, Hannibalem) ante gladium .. quam in Italiam venisset 21, 24, 4. ne se ex eo loco ante moverent quam ipse ad eos venisset 34, 20, 5. — γ) *futurum exactum orationis rectae remansit:* videro *v.* 3) a) β).

iam antequam *v. p. 1233, 15; 49.* — *acc. abl. mens.:* paulo *ib. 27; [51.]* biduo *ib. 41.* triduo *ib. 7.* paucis .. diebus *ib. 12 sq.* duobus modo mensibus *ib. 36.* ducentis .. annis *ib. 28.* — *syn.:* prius .. quam *1232, 28 sq.* — *pleonasmus:* praeoccupari ante .. quam *1234, 14.*

antesignani. A) **i. q. prima acies exercituum Rorum.** *Videtur esse i. q.* antepilani *(ubi vide!) i. e. hastati et principes.* (*cf.* 8, 8, 7, *ubi cum Livius dicat* 'sub signis' *fuisse triarios, apparet fuisse ante signa [i. e. antesignanos] hastatos et principes.) Solos hastatos significari* 9, 39, 7 *censet Wb.* a) *subi.:* cadunt -i et, ne nudentur propugnatoribus signa, fit ex secunda prima acies; ab ultimis deinde subsidiis cietur miles 9, 39, 7 *sq.* in eos, qui portas stationibus suis clauserant, legionum -i pila coniecerunt 38, 22, 9.

n* eas (*sc.* equitum stationes Hasdrubalis) velites -ique et qui primi agminis erant . . impetum fecerunt 27, 18, 2. nova . . exorta pugna est, non illa ordinata per principes hastatos ac triarios, nec ut *pro signis* -i, post signa alia pugnaret acies 22, 5, 7. sequuntur Tullium -i omnes primoque impetu avertere hostem; fusum inde ad oppidum persecuti, cum iam scalas moenibus admoverent, in deditionem acceperunt 7, 16, 6. — b) *obi.:* emissum . . signum . . in hostium aciem ferunt idque ut repeteretur concitatos (esse) -os 6, 8, 3. Galli . . adeo acriter invaserunt, ut* -os impulerint 33, 36, 9. turbata . . signa legionum multique impetu equorum ac vehiculorum raptorum per agmen obtriti (sunt) -i 10, 28, 11. elephanti, qui primo impetu turbaverant -os (P^1FL, antesignarios *R*, ante signa romanos P^2V, *sed in P* roma *rursus deletum est*), etiam signa moverant loco 27, 48, 10. — c) *gen. et dat.:* vias patentīs inter manipulos -orum* (ante signanorum *BL*, ante signatorum *C*, ante signariorum *V*, antesignariorum *RF*) velitibus . . complevit, dato praecepto, ut ad impetum elephantorum . . in dextram laevamque discursu adplicantes* se* -is* (*VRFL*, adplicante signis *B*, applicante signis *C*) viam . . beluis darent 30, 33, 3. — d) *c. praep.:* ab: resilientes . . ad manipulos velites cum viam elephantis . . fecissent, in ancipitis ad ictum utrimque coniciebant hastas* nec* pila* ab* -is* (hastas — -is *VRFL nisi quod in V* βγδε *est* antesignariis, *in BC nihil est nisi* te signanis) cessabant 30, 33, 15. signa nunc resistentia deseruntur ab -is, nunc inter suos manipulos recipiuntur 4, 37, 11. — ad: cos. . . equitibus immissis turbare prima signa hostium conatur; quos ubi nequiquam tumultuantes . . vidit . . revectus ad -os legionum . . 'Nostrum', inquit, 'peditum illud, milites, est opus . .'. haec dicta dederat, cum equites . . discurrunt in cornua legionibusque in mediam aciem aperiunt viam 7, 33, 8*sqq.* — ex: tum ex -is Rus miles . . inquit 10, 27, 9. — inter: velitum* pars inter -os* (antesignalos P^1 ante signa P^2) locata, pars *post signa* accepta (est) 23, 29, 3. — pro: tum ad equites dictator advolat obtestans, ut fesso iam pedite descendant ex equis et pugnam capessant; dicto paruere, desiliunt ex equis, provolant in primum et pro -is parmas obiciunt 2, 20, 10.

B) **prima acies aliorum exercituum.** cum dictator . . equitatu immisso -os hostium (*sc.* Aequorum) turbasset 4, 47, 2. dictator ubi respectantes hostium (*sc.* Samnitium) -os turbataque signa et fluctuantem aciem vidit, . . 8, 39, 4. primo -i Poenorum, dein signa perturbata (sunt), postremo tota impulsa acies 24, 16, 2.

C) **translate** *i. q. quasi prima acies:* si in Europam transisset rex . ., iam primum Aetolos . . in armis eum inventurum, -os ad asperrima quaeque belli paratos 35, 18, 3*sq.* — numquam alias exules Lacedaemoniorum Achaei secum adduxerant in finīs . .; tunc exercitus totius *prope* -i exules erant 38, 33, 5.

acc. adi.: multi *v. p. 1239, 16.* omnes *ib. 7.* ad acerrima quaeque belli parati *1240, 14.* — *gen.:* legionum *1238, 54; 1239, 43.* — exercitus totius *1240, 17.* — hostium *ib. 4; 6.* Poenorum *ib. 9.*

antesignani *in verbis proximis appellantur:* prima acies *1238, 51.* agmen *1239, 17.* legiones *ib. 46.* (signa legionum *ib. 15 sq.*) manipuli *ib. 31; 39.* (*cf.* manipuli -orum *ib. 23.*) pedes *ib. 53.* pedites *ib. 43.* (propugnatores signorum *1238, 50.*) — *Commemorat Livius:* una cum -is pugnasse velites *1239, 23 sqq.; 32; 48 sq.;* velites et qui primi agminis erant *ib. 2;* equites succurrisse -is *ib. 51 sqq.;* equitum pugnam suscepisse -os *ib. 42 sqq.;* in locum cedentium -orum successisse secundam aciem et militem ex ultimis subsidiis *1238, 51 sq.;* ab -is signa deserta esse *1239, 37 sq.; cf. 1238, 50 sqq.;* -is turbatis signa etiam loco mota *1239, 18 sqq.;* -is turbatis turbata esse signa, postremo totam aciem impulsam *1240, 9 sq.; cf. ib. 7 sq.* — pro signis -os, post signa aliam aciem pugnare solitam esse *1239, 5 sq.; cf. ib. 49 sq.* — -os pila iecisse *1238, 54; 1239, 34.*

antevenio *i. q.* φθάνω: (Perseus) qui phalangem arcesserent, propere misit . .; cos. anteveniens (antveniens *V*) extemplo* conseruit proelium 42, 66, 3*sq.*

antidea* (*semel in antiqua formula pro* antea) si antidea* (anteidea *P*), quam* (*om. P;* quam *add. Luchs;* ac *add. Stroth*) senatus populusque iusserit fieri (fieri ac *P*), faxitur 22, 10, 6.

antiquitas *i. q. memoria antiquorum temporum:* datur haec venia antiquitati,

ut miscendo humana divinis primordia urbium augustiora faciat Pr. 7.

antiquitus *i. q. ab antiquis temporibus.* civitatis minime in captivos iam inde a. indulgentis 22, 61, 1. Appius iam inde a. insitam pertinaciam familiae gerendo solus censuram obtinuit 9, 29, 8. cum ipsi pro lege hunc a. morem servent, ut .. 32, 34, 5. hi (*sc.* Ilotae) sunt iam inde a. castellani 34, 27, 9; utrum Thessalorum iuris .., an Aetolica a. ea oppida fuissent 39, 25, 4. comitiis confectis*, ut* traditum* a. est, censores in Campo ad aram Martis sellis curulibus consederunt 40, 45, 8; tibicines .. prohibiti .. in aede Iovis vesci, quod traditum a. esat, 9, 30, 5.

iam inde a. *v. supra 4sq.; 5sq.; 9sq.*

antiquo. A) *i. q. (rogationem quae fertur) reicio. Opp.* iubeo 5, 30, 7; 6, 39, 2. (lego 6, 40, 10.) a) *absol.:* primae tribus cum -arent 45, 36, 7. — b) *c. obi.:* legem una* plures tribus -arunt quam iusserunt 5, 30, 7; tribus omnes praeter Polliam -arunt legem 8, 37, 11; profertur tempus ferendae legis, quam, si subiecta invidiae esset, -ari apparebat 4, 58, 14; si frequentes .. ad legem -andam adessent 45, 36, 5; -ata .. lege 5, 55, 2. liceat ex his rogationibus legere, quas salubres nobis censemus esse, -are alias (*sc.* rogationes) 6, 40, 10; imperiosum ducem et malignum -ando rogationem, quae de triumpho eius ferretur, ulciscerentur 45, 35, 9; de faenore atque agro rogationes iubebant, de plebeio consule -abant 6, 39, 2; vobis -andas censeo istas rogationes 41, 12; ut .. rogatio .. de imperio eius abrogando -aretur* (*VRF,* antequaereretur *P*) 27, 21, 4; rogatio de bello Macedonico primis comitiis ab omnibus fere centuriis -ata est 31, 6, 3; rogatio qualis est, quam a vobis -atam indignantur? 6, 40, 15; cum pro -atis rogationes essent 6, 35, 8.

B) *i. q. (legem quae est) aboleo:* plebei* scitum .. primus -o *abrogo*que 22, 30, 4.

antiquus. I. **Forma.** antiquos *(nom. sing.) P* 22, 25, 10. — anticus *V* 43, 13, 2. anticum *videtur esse in codicibus* 32, 19, 4; 38, 17, 19. antiquus *Kr* anticum *V* Amphiaraus *Kuhn Crév* 45, 27, 10. — *Comparativus invenitur* 1, 55, 8; 9, 34, 19; 10, 23, 9 *v.* III. A). 3, 47, 5; 6, 40, 3; 7, 31, 1; 9, 31, 3 *v.* III. B). — *superl.:* 1, 44, 2; 2, 40, 10; 8, 30, 7; 9, 34, 18 *v.* III. A). 1, 32, 2 *v.* III. B).

II. **Colloc.** *Altero tanto saepius positum est ante suum subst., quam postpositum est.*

III. **Signif.** A) *i. q.* **qui ante fuit, 'alt'.**

a) *adi.* α) *de hominibus:* apud Fabium, longe -issimum auctorem, .. invenio 2, 40, 10; forsan aliquem verum (*sc.* sermonem) auctores -i tradiderint 3, 47, 5; nihil .. inter -os rerum auctores constat 7, 42, 7. inibantur consilia .. eodem scelere adimendae Campanis Capuae, per quod illi eam -is cultoribus ademissent 38, 5; oppidum .. receperunt cultoribusque -is .. restituerunt 24, 42, 10. eo magis Fabiō, praeterquam quod -ior est, crediderim .. quam Pisoni 1, 55, 8 *cf. infra 28.* (gens *v.* β).) lacum Curtium non ab -o illo T. Tatii milite Curtio Mettio, sed ab hoc appellatum (esse) 7, 6, 5. Sabinum advenam .. illi -i patricii in suum numerum acceperunt 10, 8, 6. at non -os Macedonum reges (*sc.* ita fecisse) 32, 33, 12; bellum Macedonicum .. claritate regum -orum vetustaque fama gentis .. prope nobilius (*sc.* quam Punicum bellum) 31, 1, 7; si hostem similem -is Macedonum regibus habuisset cos. 44, 4, 9. scriptorum -issimus Fabius Pictor 1, 44, 2; tribunos militum eo anno fuisse traditum (esse) a scriptoribus -is 4, 23, 2; apud -issimos scriptores una haec pugna invenitur 8, 30, 7. ubi (*sc.* Oropi) pro deo vates -us* (*v.* I) colitur templumque vetustum est 45, 27, 10.

β) *de rebus:* si -us animus plebei Rae esset 22, 25, 10 *(cf. p. 1244, 41);* mihi vetustas res scribenti nescio quo pacto -us fit animus 43, 13, 2; unum esse Macedoniae regnum .., quod .. -os animos regibus suis videatur* posse facere 42, 50, 7. eodem fere ritu haec ara, quo illa -ior, culta est 10, 23, 9. Marcellus .. adeo .. omnia .. vastavit*, ut -arum cladium Samnio memoriam renovaret 23, 41, 14. si ab rege ad Ros defecissent (*sc.* Achaei), Corinthum iis* contributuros (*sc.* se, Ros, esse) in -um gentis concilium 32, 19, 4. reddidere (*sc.* dei) .. -um belli* decus amissum 5, 51, 10. -ā disciplinā milites habuerat (*sc.* Paulus) 45, 35, 6; -a disciplina habiti* (*sc.* milites) 37, 2. famam apud Graecos parem illi -ae obtinent (*sc.* Gallograeci), cum qua venerunt 38, 17, 19. foedus -um Samnitibus redditum (est) 9, 45, 4; lega-

tos .., qui de foedere -o renovando agerent, missos (esse) 24, 27, 4; Chelidonias — promunturium Ciliciae est inclutum foedere -o Atheniensium cum regibus* Persarum — 33, 20, 2. Acarnanas .. restituturum* se in -am formulam iuris ac dicionis eorum 26, 24, 6 (*cf. infra 26sq.*); Antiochus .. omnes Asiae civitates in -am imperii formulam redigere est conatus 33, 38, 1. si -a civitatis fortuna esset 38, 31, 3; cum praeter animos feroces nihil ex -a fortuna haberent (*sc.* Aequi) 10, 9, 7. speciem -ae frequentiae Velitrae receperunt 8, 14, 7; coloniam .. eo deduci -amque frequentiam recipere* .. urbem 24, 3, 11. ius ab -a gente Aequiculis, quod nunc fetiales habent, descripsit 1, 32, 5; considunt .. Salluvii .. prope* -am gentem Laevos Ligures incolentes circa Ticinum 5, 35, 2; gens -ior originibus huius urbis .. intra annum ab stirpe exstincta est 9, 34, 19. ad ea recipienda in -um ius venisse (*sc.* se) 33, 40, 6; bello superatas a maioribus (*sc.* urbes) .. in* -um* ius* (*[M]Fr²*, antiochum *B*, Antiochus ς) repetit 35, 16, 6; Rhodii .. postulabant .. Perinthum* Byzantiis in -i formulam iuris restitui 32, 33, 6*sq.* (*cf. supra 6*); eas (*sc.* res) .. ex formula* iuris -i .. componi 34, 57, 8; his* parantibus* -a iura foederum ordiri 36, 27, 5; ut castellum*, quod* ab ipsis nuper descisset, .. cogeret iura -a pati 38, 13, 2. [si ista lex ⟨aut antiqua⟩ aut ideo lata esset, ut .. *coni. Mg falso; rectius Meyerhoefer:* si i. l. ⟨vetus⟩ aut i. l. e. ut .., *quoniam non agitur, priusne lex fuerit* (*id quod esset* antiqua), *sed utrum lex iam diu valeat* (*id quod est* vetus) *necne* 34, 6, 10*;] ego -as Lacedaemoniis leges tyrannos ademisse arbitror 39, 37, 6; Aemiliae potius legi paruerunt .. quam illi -ae .., quia .., ubi duae contrariae leges sunt, semper -ae obrogat nova 9, 34, 7; urbem .. receptam legibus -is et libertate stabiliri* 26, 32, 2; Phocaeensibus .., ut legibus -is uterentur, permissum (est) 38, 39, 12. Lacedaemon quoque vindicanda in -am libertatem erat 34, 32, 4. (tribuniciam potestatem) de integro in -a redigi mala 3, 9, 10. ne nova falsaque crimina plus obesse Rhodiis aecum censerent quam -a merita 45, 20, 9. Auruncos metu oppidum deseruisse profugosque .. Suessam communisse .., moenia -a eorum urbemque ab Sidicinis deletam 8, 15, 4. is .. repente exuit -os mores 27, 8, 6; si .. patrum vestrosque -os mores vultis pro his novis sumere 3, 68, 12; probam et -i moris feminam 39, 11, 5; veteres et moris* -i memores negabant se in ea legatione Ras agnoscere artes* 42, 47, 4; iuventus .. more -o ridicula intexta* versibus iactitare coepit 7, 2, 11. ut .. -am multitudinem hominum, quae belli cladibus amissa erat, restitueret 39, 24, 3. quae liberi parentibus deberent, ea illos Ris debere .., si memoria -ae patriae esset 27, 9, 11; C. Claudius .. Regillum, -am in patriam, se contulerat 3, 58, 1. nec mihi pacis -ae desiderium ulla alia res quam pax nova finiet 23, 12, 10. nec ferme res -a alia est nobilior 1, 24, 1; difficile ad fidem est in tam -a re, quot pugnaverint ceciderintve, exacto adfirmare numero 3, 5, 12; in rebus tam -is si, quae similia veris* sint, pro veris accipiantur, satis habeam 5, 21, 9. hostes montem, -am* (*nomen montis in* antiquam *latere censet Wb*) sedem maiorum suorum, ceperunt 39, 32, 3; retracti .. in sedem -am videbamur, ut iterum periremus 28, 39, 7. Syracusae, cum breve tempus libertas adfulsisset, in -am servitutem recciderant 24, 32, 9. veniunt legati ex oppido, quorum sermo -ae simplicitatis fuit 40, 47, 3. si quis resipiscat et -am societatem respiciat 24, 45, 5. -issimum sollemne .. ab nobilissimis antistitibus eius sacri ad servorum ministerium .. deduxisti 9, 34, 18. non quae in solo [modo*] -o* (Attico *Ursinus*) sunt, Graecae magis urbes sunt, quam coloniae earum 37, 54, 18. si exsistat hodie ab inferis Lycurgus, gaudeat ruinis eorum (*sc.* murorum) et nunc se patriam et Spartam -am agnoscere dicat 39, 37, 3. belli gloriam victores eandem .. habebitis, quam si servantis -um specimen animorum Gallos vicissetis 38, 17, 20. sic res Ra in -um statum rediit 3, 9, 1. caementa .. interlita luto structurae -ae* (-o ς) genere 21, 11, 8. placere .. -is Macedoniae terminis regnum finiri 39, 26, 14. imparem numerum debere esse, ut tres antiquae tribus, Ramnes Titienses Luceres, suum quaeque augurem habeant 10, 6, 7. tribunus pl. viam -am criminandi patres ingressus 31, 6, 4.

b) *subst.* α) *masc. plur.:* αα) *i. q. homines antiqui:* quantum interesse inter moderationem -orum et novam superbiam! 8,

33, 13. tum coquus, vilissimum -is mancipium .., in pretio esse (*sc.* coepit) 39, 6, 9. mos traditus ab -is usque ad nostram aetatem . . manet 2, 14, 1. — ββ) *i. q. scriptores antiqui:* id quoque memoria dignum -is visum est 7, 10, 5. quod cum ab -is tacitum praetermissumque* sit, cuius tandem ego rei . . auctor sim? 6, 12, 3. — β) *neutr. sing.:* nihil motum ex -o probabile est; veteribus . . stari malunt 34, 54, 8. quos (*sc.* Raetos) loca ipsa efferarunt, ne quid ex -o praeter sonum linguae . . retinerent 5, 33, 11. — γ) *neutr. plur.:* 'die alten Zustände': eludant nunc -a mirantes 26, 22, 14. plebs . . dicere actum esse de libertate sua, rursus ad -a reditum 2, 55, 2. — 'alte Ereignisse': quid ego -a repetam? Nuper . . C. Maenius . . dictatura se abdicavit 9, 34, 14; externa et nimis -a repeto*: Africa . . et M. Atilius . . nobis documento sint 28, 42, 1; proximo bello, ne -a repetam, nonne . . viduarum pecuniae adiuverunt aerarium? 34, 5, 10.

B) *i. q.* **gravis, 'wichtig'.** *Hac vi positivus non exstat; numquam attributive cum subst. coniungitur.* — a) *compar.:* tanta utilitate fides -ior fuit 7, 31, 1. id -ius consuli fuit 3, 10, 2. *Claudiae genti* . . nihil -ius in rpa patrum maiestate fuisse 6, 40, 3; Iunius nihil -ius oppugnatione Cluviana* ratus 9, 31, 3. — b) *superl.:* longe -issimum ratus sacra publica . . facere 1, 32, 2.

adnot. ad A). 1) *acc. adv.:* nimis *v. p. 1245, 20.* tam *1244, 17; 19.* — *acc.* ille *1242, 18; 21; 41; 52; 1243, 41.*

2) *opp.:* novus *1243, 42; 49; 1244, 15; 54.* hic novus *1244, 2sq.* hic *1242, 19; 41.* Aemilia lex *opp. -ae legi 1243, 40.* — antiquis (*masc. v.* b) α).) *opponitur* ego *1245, 8;* nostra aetas *ib. 4;* tum *ib. 1.* — antiquis (*neutr. v.* b) γ)) *opponitur* nuper *ib. 18;* proximum bellum *ib. 22.* — vetus, vetustus *in verbis proximis legitur 1242, 24, 34; 36sq.; 1245, 10.* Vetus (vetustus) et antiquus *ita differunt, ut* vetus *sit:* qui iam diu fuit et etiamnunc est; antiquus *sit:* qui ante fuit *(opponitur eis quae nunc sunt). Hanc vim cum* antiquus *ceteris omnibus locis habeat* 9, 34, 18 *(v. p. 1244, 31), ubi, quoniam sollemne etiamtum exstabat, exspectes* vetustissimum sollemne, *nescio an interpretandum sit:* sollemne quod antiquissimis temporibus fuit, institutum est, *non:* quod inde ab antiquissimis temporibus exstat.

3) *interdum inest laus quaedam, quoniam antiqui mores putantur incorrupti v. p. 1242, 49; 50; 1244, 2; 3; 4; 29; 54; 1245, 15.*

4) *saepe coniungitur cum verbis restituendi, recipiendi sim.:* reddo *1242, 47; 54.* renovo *ib. 44; 1243, 1.* (repeto *1245, 18; 20; 22.*) restituo *1244, 10; (1242, 14.)* — redigo in *1243, 8sq.; 48sq.* repeto in *ib. 24sq.* restituo in *ib. 5sq.; 26sq.* retraho in *1244, 24sq.* vindico in *1243, 46sq..* — recipio *ib. 13; 15.* recipio in *ib. 21sq..* recido in *1244, 27.* redeo in *ib. 43.* redeo ad *1245, 17.* (respicio *1244, 30sq.*)

antistes (*semel femin.* 1, 20, 3.) *i. q. qui praeest sacris.* a) *nomin.:* Sabinus* . . bovem . . deducit ad fanum Dianae . .; ibi -es Rus . . Sabinum ita adloquitur 1, 45, 6. iis (*sc.* virginibus Vestae), ut adsiduae templi -ites essent, stipendium de publico statuit 20, 3; Potitii . . -ites (antestites *PRD*) sacri eius (*sc.* Herculis) . . fuerunt 7, 14. Graecus ignobilis in Etruriam . . venit . . occultorum et nocturnorum -es sacrorum (*sc.* Bacchanalium) 39, 8, 3*sq.* — b) *acc.:* decemviros sacris faciendis, carminum Sibyllae . . interpretes, -ites eosdem Apollinaris sacri caerimoniarumque aliarum plebeios videmus 10, 8, 2. — c) *dat.:* calvam (*sc.* ducis Ri) auro caelavere (*sc.* Boii) idque . . erat . . poculum . . *sacerdotibus** ac templi -itibus (antisutib. P^1 *corr.* P^2) 23, 24, 12. — d) *c. praep.:* ab: antiquissimum sollemne (*sc.* Herculis) . . ab nobilissimis -itibus eius sacri ad servorum ministerium . . deduxisti 9, 34, 18. se . . iussum a templi* (*sc.* Apollinis Delphici) -ite . . coronatum navem ascendere 23, 11, 5. — ad: duo adulescentes . . non initiati templum Cereris . . ingressi sunt . ., deductique ad -ites templi . . interfecti sunt 31, 14, 8. id carmen pervenerat ad -item (antestitem *PFR*) fani Dianae 1, 45, 5.

acc. adi.: adsiduae *v. supra 21sq.* nobilissimi *37.* Rus *20.* — *acc. gen.* (*semper praeter* 1, 45, 6, *ubi ex eis quae praecedunt satis apparet dici de antistite* fani Dianae): fani Dianae *v. 45.* templi *22; 34; 39; 43.* — sacri eius *24.* eius sacri *37.* Apollinaris sacri caerimoniarumque aliarum *30sq.* occultorum et nocturnorum sacrorum *26sq.*

anulus. I. **Forma.** anulus (*non* annulus) *meliores codd. semper habent. — Pluralis de uno, ut videtur, anulo invenitur* 27, 28, 4 *bis*; *sed utroque loco pro* anulis, *quod in P est, VRF habent* anulo.

II. **Signif.** *i. q.* δακτύλιος *'Fingerring'*: a) *obi.:* tantum Flavii comitia indignitatis habuerunt, ut plerique nobilium -os aureos et phaleras deponerent 9, 46, 12. puero 10 (*sc.* Massivae, Masinissae filio) -um aureum, tunicam lato clavo . . donat (*sc.* Scipio) 27, 19, 12. ad fidem . . tam laetarum rerum effundi . . iussit (*sc.* Mago, nuntius victoriae Cannensis) -os aureos, qui tantus acervus fuit, ut . . supra* tris modios explesse sint quidam auctores . .; adiecit* . . neminam nisi equites atque eorum ipsorum primores id gerere insigne 23, 12, 1*sq.* quod vulgo Sabini aureas armillas magni ponde20 ris bracchio laevo gemmatosque magna specie -os habuerint 1, 11, 8. consensum in omnem formam luctus est . .; lati clavi, -i aurei positi (sunt) 9, 7, 7*sq.:* principes civitatis . . -is aureis positis vestem mutarunt 43, 16, 14. aurum . . in publicum conferamus, ita ut -os sibi quisque et coniugi et liberis . . relinquant 26, 36, 5. — b) *abl.:* -is* Marcelli . . Hannibal potitus erat; eius signi errore ne cui* dolus necteretur a Poeno 30 metuens Crispinus circa civitates proximas miserat nuntios occisum conlegam esse -isque* eius hostem potitum; ne quibus litteris crederent nomine Marcelli compositis 27, 28, 4.

Commemoratur anulos aureos gestasse senatores eorumque coniuges et liberos *v. supra 25sq.,* primores equitum *v. 17sq.,* principes civitatis *v. 23sq.,* plerosque nobilium *v. 8 cf. 22sq.; Ros anulos aureos in luctu po-* 40 *suisse v. 22sq., 24, cf. 8sq.;* — anulos *gemmatos magna specie* Sabinos *vulgo in sinistris manibus habuisse v. 20sq.; — anulum aureum cum aliis donis Scipionem donasse Massivae principi Numidae 10sq. — commemoratur anulorum Marcelli ad signandas litteras usus v. 28sqq.*

anus. socrum suam percunctatus est, ecquam anum Aebutiam ex Aventino nosset 39, 11, 4.

50 **anxius.** A) **de hominibus** *i. q. pressus; sollicitus, vexatus.* a) *acc. abl. causae:* (cladibus *v.* prodigiis). anxium eum *et sollicitum* cura novandi res 23, 15, 9; his anxius curis 21, 2, 1; 25, 35, 7; 27, 47, 8; 40, 23, 6; his anxii curis 23, 28, 9; 27, 40, 7; multis simul anxius curis 21, 51, 6. inter duo simul bella externa defectione etiam sociorum senatus anxius 7, 25, 7. (Philippus) cum desiderio anxius filii, tum paenitentia crudelitatis suae 40, 54, 2. Hanno iam ante anxius gloria eius (*sc.* Muttinis) 25, 40, 12. Hannibal . . quantum *victoria equestri elatus,* tantum anxius inopia 21, 48, 8. curulem 10 adferri sellam eo iussit ac ⟨de⟩* sede honoris sui anxios invidia inimicos spectavit 9, 46, 9. (paenitentia *v.* desiderio.) his prodigiis cladibusque anxii patres 40, 19, 4. — b) *acc.* vicem alicuius: *stupentes* tribunos et suam iam vicem magis anxios quam eius, cui auxilium ab se petebatur 8, 35, 1.

B) **de rebus** *i. q. premens:* regis non tam *subito pavore perculit* pectus, quam 20 anxiis implevit curis 1, 56, 4.

aper: inferentes aprum duos iuvenes secutus 25, 9, 14.

aperio. A. Proprie, *quae obruta, tecta, clausa sunt:* ne* -irent* mediam aciem venienti ex adverso hosti 28, 14, 19. omnes aditus -it bello 44, 6, 2. edixit, uti aeditui* aedes* sacras* omnes* tota urbe -irent 30, 17, 6; ut omnes aedes sacrae -irentur 45, 2, 6. se -turum aerarium 38, 55, 13. 30 hae* causae -uerant Alpis Hasdrubali 27, 39, 10. eas arcas cum . . -uisset 40, 29, 5. Asiam deinde Syriamque et omnia usque ad ortus* solis ditissima regna imperio Ro-turos 36, 17, 14. locum . . asylum -it 1, 8, 5; ecquod* feminis quoque a. -uissent 9, 5. lux . . -uit bellum ducemque belli 3, 15, 9. -bus classem promunturiis 22, 19, 7. dispulsa sole nebula -uit diem 26, 17, 14; cum incalescente* sole dispulsa nebula 40 -uisset d. 22, 6, 9; (ducem *v. supra 37.*) signa et arma ex propinquo cognita errorem -uerunt 36, 19, 3; nec . . -iri error poterat 26, 10, 8. quas (fauces) fuga hostium -uerat 32, 14, 5. ubi lux fugam hostium -uit 27, 2, 10. foribus Hexapyli -tis 24, 32, 5. caput humanum -bus fundamenta . . apparuisse 1, 55, 5. -da . . ianua fuit 40, 9, 1; vulgo -tis ianuis in propatulo* epulati sunt 25, 12, 15. 50 Ianum . . indicem pacis bellique fecit, -tus ut in armis esse civitatem, clausus pacatos . . populos significaret 1, 19, 2. cum . . acerba inquisitione -iret magis quam levaret

inopiam 4, 12, 10. pace omnis Italia -ta* erat* 30, 26, 6. qui prolatando spatium hosti det, eum .. Hannibali .. -ire in Galliam iter 27, 46, 10; novom i. -ui 44, 39, 9; per -tum ruina i. nocte Ri .. perruperunt 31, 46, 15; cohors Ra per -tum recenti strage i. invasit 32, 24, 3. nebula disiecta -uit omnia Africae litora 29, 27, 12. (litteras) -it 33, 28, 14. -uerunt ad occasionem* locum hosti 4, 31, 2; nec loci multum -it 33, 5, 12. murum ab imo ad summum crebris cubitalibus fere cavis* -uit 24, 34, 9. praedatores .. occasionem -uere ad invadendum 4, 53, 9; si qui motus o. -iret 9, 27, 2. qui .. incognitum famae -uerint* armis orbem terrarum 42, 52, 14. portam -it 25, 9, 11; quin -imus portas? 45, 26, 8; (ut) p. Insulae -iat* 24, 22, 5; eam portam, scalis prius transgressos murum, -ire ex interiore parte .. iubet 24, 46, 3; Messenios Ris, non Achaeis .. -ire portas .. paratos esse 36, 31, 5; ut p. -irent 24, 32, 4; se mihi p. -turum 26, 31, 5; Ergavica* .. p. -uit Ris 40, 50, 1; p. -uerunt 37, 32, 10; -uerunt p. 38, 9, 9; portam .. consuli* -uerunt 9, 16, 8; -iri* p. iubent 27, 28, 9; ad portas -iundas .. perlicere iubet 23, 18, 1; ut .. porta -iretur 25, 8, 11; ut portae sibi -irentur 35, 51, 6; priusquam -irentur hostibus p. 26, 14, 5; porta Iovis* .. -ta est § 6; cum primo *clausae* fuissent portae, deinde subito -tae 31, 25, 1; porta una per custodes -ta 37, 11, 15; qui sub luce -tis portis urbes ingrederentur 9, 25, 7; p. Achradinae -tis 25, 31, 2. portula -itur 9, 13; cui dubium esse, quin hostes .. minore molimento -turi (sint) portum, quam *obstruatur?* 37, 15, 2. (regnum *v.* Asiam.) Sempronius .. -uit saltum 39, 32, 2; praesidio esse's. -ientibus 44, 4, 11. se -uisse Ciminiam silvam 10, 24, 5. (Syriam *v.* Asiam.) ut .. -iri tabernas iuberent 23, 25, 2; tabernis -tis 6, 25, 9. -iunt rectam in cuniculum viam 38, 7, 9; equites .. legionibus in mediam aciem -iunt v. 7, 33, 11; quos .. nec posse -ire in hostes v. § 9; ut .. v. tot nationibus in Italiam -iret* 43, 1, 9; quo* in magistratu sibimet ipsi v. ad ceteros honores -irent 6, 35, 3; qui (dei) .. vias ante num quam initas humano vestigio -irent 26, 45, 9; (vis magna venti) .. -uit .. incendio viam 6, 2, 11; qui ad dictaturam -uisset v. 7, 22, 9; neque enim aliter via* -iri* poterat 42, 66, 7.

B. transl., *de eis, quae incognita sunt.* a) *de hominibus:* ne ignorando regem semet ipse -iret 2, 12, 7. — b) *de rebus:* -tas esse insidias .. viderunt 35, 4, 7. multa, quae nunc ex intervallo non apparent, bellum -iet 28, 44, 8. rem immaturam nisi aut per occasionem aut per necessitatem -iri noluerat 1, 5, 5. — *acc. dat.:* neque enim ne his quidem* cunctationem -uerat suam 44, 36, 8. is percontanti .. omnia -it 37, 11, 2; Romulo rem -it 1, 5, 6; rem .. Aristoni .. incaute -it 24, 24, 2; rem Hannibali -it 26, 38, 7; qui sibi rem -uisset *12, 17. — *sq. acc. c. inf.:* tum internuntius -it* regiam classem .. Polyxenidam traditurum (esse) ei 37, 10, 5. cum .. concitatio remorum derectaeque in se prorae hostes adpropinquare -uissent* 44, 28, 10.

aperte: non hodie me primum frater accusat, sed hodie primum a. 40, 15, 10. explica, utrum a. an *clam* te adgressuri fuerimus. si a., cur non omnes ferrum habuimus? 14, 9. nondum a. Africa provincia decreta erat 29, 14, 1. nihil iam *perplexe,* ut ante, .. sed a. denuntiatum (est) 33, 34, 3. cum Fidenae a. descissent 1, 27, 4. a. pugnam detrectans 44, 37, 11. ne repudiati a. hostes fierent 21, 34, 4. cum .. acturum se id per populum a. ferret 28, 40, 2. iam undique non *furtim,* sed vi* a.* gerebatur res 25, 24, 3. tum iam a. primis ordinibus imperat 44, 36, 6. a bello a. Ris indicto 33, 39, 7. bellum a. moliendum ratus 2, 6, 1. adversus Nabim a. iam oppugnantem socios pRi 35, 20, 13. a. petentium novem tribunorum 3, 64, 8; nequiquam *palam* atque a. petitum regnum *clam et dolo* adfectare 24, 25, 5. a. bona repetentes *clam* .. consilia struere 2, 3, 6. a. ac *propalam* claves portarum reposcunt 24, 38, 3. a. suadendo 35, 25, 9. cum fremitus a. esset 4, 50, 2. illos ita a. sumpsisse ferrum, ut omnes viderent 40, 14, 6. nec transire a. ausus 1, 27, 5.

apertus. A. adiectivum. a) *i. q. patens, planus:* quo -ior aditus ad moenia esset, omnia aedificia .. circumiecta muris incendit 9, 28, 5. -o* et* campestri undique aditu 36, 10, 7. -os circa campos ad dimicandum esse 38, 3, 10; campum -um .. habebant 39, 30, 12; in -os campos emersit 21, 25, 9. quo minus in tam -is collibus timeri insidiae poterant 27, 41, 6. si -a

ianua fuisset 40, 9, 13. interdiu -o itinere .. movit castra 29, 33, 2; -o i. per montes duxit 31, 2, 6. omnia .. haec -a sine muro loca sunt 34, 38, 5; inde -is locis .. Ri Tannetum .. contendere 21, 25, 13; ut ab insidiis, quas dies obscurus -is quoque l. tecturus esset, praecaverent 33, 7, 4; castra l. -is* (idoneis *M*) posuit 34, 46, 4; castra loco -o posuit 38, 41, 1; ut distenderent ab -iore l. hostes 34, 29, 7; per -a loca .. in loca plana .. agmen demittunt* 9, 27, 4; per -a eoque tuta l. ad collegam pervenit 33, 37, 2. mare -um incessentes 38, 29, 4; -o mari .. obiectos 34, 9, 4; committere -o mari se audebant 31, 22, 7; ut* ab* -o mari urbem adgrederentur 27, 15, 7; (naves) ab* -o m. adpulsae erant § 14; quem* ad modum in -um mare evasuras (naves) 25, 11, 15; erumpere in m. -um 37, 11, 10; Ros -o in mari fluctibus tempestatibusque obiectos 15, 3. paeninsula est Peloponnesus .. nulli -ior neque *opportunior* quam navali bello 32, 21, 26. non portus ullus classi nostrae -us (est) 28, 42, 6; non enim tantum subvehi oppidanis per pacata litora -osque portus praesidio navium Punicarum poterat 26, 20, 9. -a erat regio sine ullis ad insidias latebris 27, 12, 8. in valle tam -a 22, 28, 8. duae ad Luceriam ferebant viae, altera .. patens -aque 9, 2, 6; in collem* -a undique et *conspecta* ferebat via 27, 27, 3.

b) *i. q. non tectus.* α) *cum nominibus:* numquam -a* acie .. laboravimus* 9, 19, 15; etsi iniquo loco, proelio tamen iusto, a. -a, signis conlatis dimicandum erat 38, 41, 6. ne .. nuda -aque Ris Africa ab Sicilia esset 21, 21, 10. etsi non -um, *suspectum* tamen bellum erat 2, 16, 2; non bello -o, sed suis artibus, fraude et insidiis, est prope circumventus 21, 34, 1. capite -o est ductus 23, 10, 7. castra hostium adeo *neglecta* atque -a (asperta *P*) intravit 24, 40, 11. in* -o certamine virium spem habebant 10, 4, 6. crescere inde malum in dies non clamoribus modo -is, sed .. secessione *occultis*que conloquiis 2, 27, 13. iaculis maxime -a corpora Rorum .. transfiguntur 25, 16, 22. non enim detrectationem eam munerum militiae, sed -am defectionem a* pRo* esse 27, 9, 9; Masinissam -a defectione infestissimum hostem (esse) 29, 3, 14. primo *tacita* suspicio, deinde -a discordia secessionem .. fecit 28, 20, 10. quando in -um semel discrimen evasura esset res 10, 14, 8. nocturnis primo ac *furtivis* incursionibus, deinde -o latrocinio infesta omnia circa esse 29, 31, 10; ad Antiochum -a mandata erant 44, 24, 7. centum *tectae* naves et quinquaginta leviores -ae 32, 21, 27; erant Atticae tres -ae n. 31, 22, 8; n. -ae .. moratae sunt 35, 42, 3; qnae (naves) aut -ae rostratae aut sine rostris speculatoriae erant 36, 42, 8; quarum (navium) septuaginta tectae, ceterae -ae .. erant 43, 8; prosecutae .. -ae Atheniensium n. sunt 37, 14, 2; additae .. sunt .. sex -ae (-ae sex *M*) n. 22, 4; convenire iusserat -as naves 36, 42, 2; stantes in portu Rhodias -as n. 44, 28, 3; contemplatus Eudamus hostes claudas mutilatasque naves -is navibus remulco trahentes 37, 24, 6; inde centum quinque* *tectis* navibus, -is ferme quinquaginta profecti 36, 43, 13; proficiscitur quadraginta *tectis** navibus, -is sexaginta 35, 43, 3; Eumenes .. cum quattuor et viginti navibus *tectis*, -is pluribus paulo .. rediit 36, 43, 12; C. Livius cum .. duabus -is Smyrnaeis (quadriremibus) in Lyciam est missus 37, 16, 1. si -o proelio procederet res 31, 36, 2; Rus .. -o p. victor .. in castra sese recepit § 3. aliquantum -a* quoque* pugna praebuerunt terroris 10, 14, 9. creditum vulgo est in puteum -um ex equo praecipitasse 27, 16, 4. nec -i quicquam erat, quod peterent 31, 39, 12. qui -a religione .. animos errore* imbueret 39, 8, 4. quid rem parvam et* -am* magnam et *suspectam*, facimus? 41, 24, 17. quia nullos -os egererent* (*coni. Mg*, evergerent *V*) rivos 44, 33, 2. ingentis mali non suspicionem modo, sed -am speciem obversari* ante oculos 2, 59, 5. tabernacula -a (esse) 22, 42, 6. parum -a vis profecerat 3, 26, 4; quoniam vis -a non processisset 44, 12, 5; nullam vim nec -am nec *ex insidiis* expertus 8, 36, 9; cum -a vi parum procederet consuli res 38, 7, 6; vi -a, armis, acie victum (se esse) 26, 3, 4; magis per occasionem .., quam -a vi quicquam ausurus 31, 46, 8; vi -a *propalam* usurus, quando parum dolus profuerat 24, 8; nec enim erat ad -am* vim* par 1, 5, 7. cum initio fremitus, deinde -a vociferatio fuisset* 22, 43, 3. — β) *acc. verb. habendi:* quia, quod neglexeris, incautum atque -um habeas 25, 38, 14.

B) substantivum. a) *obi.:* maior prope cunctatio tenebat -a quam *clausa* invadendi 5, 41, 7. — b) *acc. praep.* α) *ex:* ut ex -o atque interdiu vim per angustias facturus 21, 32, 10; unde* .. impetum ex -o facerent 35, 5, 3; ut recto itinere ad lacessendum ex -o iret 41, 19, 8. — β) *in:* castra ante urbem in -o communire 23, 46, 10. castra in -o locat 22, 4, 3. neque hiemis vim diutius pati Macedonas in -o posse 43, 18, 8. castra in -o ponere 36, 17, 10; castris in -o positis 1, 33, 4.

apex: cuilibet apicem Dialem, dum modo homo sit, imponamus 6, 41, 9.

apis. *Binis locis* apum *et* apium *occurrunt formae.* — examen apum in arbore praetorio imminente consederat 21, 46, 2; in ipsa urbe secundum apum examen in foro visum (est) 24, 10, 11; fumone victi .. velut examen apium loco vestro exacti inermi cedetis hosti? 4, 33, 4; Casini examen apium ingens in foro consedisse 27, 33, 3.

apiscor: spes .. -di summi honoris 4, 3, 7; desperatio .. -di* (*PMg;* adpiscendi *M,* adipiscendi *RD Ml*) honoris 6, 10. Persea tantas -i opes 44, 25, 2. *cf.* **aptus A.**

apocleti: in consilio *delectorum,* quos -os vocant 36, 28, 8. cum -is eorum, unde bellum ordiretur, consultabat 35, 46, 1. per -os autem — ita vocant sanctius consilium; ex delectis constat viris — id agitabant 34, 2.

app- *v.* **adp-.**

apricus: inferiora valles — osque* quosdam* (*coni. Wb*) colles habent 21, 37, 4.

apte: hoc dici -e in copias regis .. posse 35, 49, 8. Numidas partim in insidiis .. quacumque -e poterat, disposuit 23, 1, 6. classis ad Cissuntem .., tamquam ibi -ius exspectatura hostem, contendit 36, 43, 10. fabricato ad id -e ferculo 1, 10, 5; naves ad superanda vada stagnorum -e planis alveis fabricatas 10, 2, 12; ut .. ferat plures (vallos) simul -e miles 33, 5, 9. et vera esse et -e ad repraesentandam iram deum ficta possunt 8, 6, 3. (aciem) parum -e* introrsum ordinibus* firmaverant 2, 31, 2. quot* quemque locum -e insidere poterant* 22, 28, 7. equite -e locato 4, 37, 8. collibus -e* ad* tegendas* insidias oppositis 25, 15, 10; finibus etiam regni -e ad Hispaniam .. positis 28, 17, 10. aquila .. pileum .. capiti -e reponit 1, 34, 8. tumulis -e tegentibus 22, 4, 3.

apto. a) *cum obi.:* arma -re 5, 49, 3; capere et -re arma 22, 19, 10; vix satis -is armis 10, 33, 2. aliquot horas .. -dis armamentis absumpserunt 33, 48, 8*. iam paratas -asque habebat pedes lintres 21, 27, 8. ut quisque se liberaverat onere -veratque armis* (arma *Gr*) 9, 31, 9. teli sumendi aut -di* (*Mg,* petendi *P*) .. causa 22, 38, 4. — b) *acc. dat. rei:* -re corpori arma 44, 34, 8; ut vix ad arma capienda -daque pugnae competeret animus 22, 5, 3. — c) *acc.* ad *praep.:* vallo et Macedones et Graeci usi sunt; sed usum nec ad commoditatem ferendi nec ad ipsius munitionis firmamentum -verunt 33, 5, 5. demendis armamentis eo tempore -daque ad pugnam classe absumpto 21, 49, 11.

aptus. A. i. q. paratus, instructus: ut .. habeat arma -a 44, 34, 3; -ae et *armatae* classi* 30, 10, 3; -ae *instructae*que remigio triginta et duae quinqueremes erant et triremes quinque 21, 22, 4.

B. i. q. accommodatus, idoneus. a) *abs.:* quia ita -ius visum erat 39, 41, 5.

b) *acc. pro subi.* α) *nomen:* profectus -o exercitu et eo plus fiduciae ac spei gerente 10, 25, 4. haec profecto noctis -ssima hora est 7, 35, 10. nec interpretando sibi quisque iusiurandum et leges -as faciebat 3, 20, 5. -am manum adversus .. gentes 22, 37, 8. nemo -ior super tali re particeps esse sermonis poterat 34, 60, 2; cui (rei) tempus locumque -um ut daret* Romulus 1, 9, 6; tempore -o* quaesita simpliciter iracundiae causa auditaque 35, 19, 2; tempus adgrediendi -ssimum visum est 10, 20, 9; -ssimum tempus (ad tempus *Mg*) fuerat (erat *P*) .. agri divisionem obici 4, 51, 5. — β) *inf.:* quid minus -um fuit quam .. iratum te efficere? 40, 13, 6. — γ) *acc. c. inf.:* an cum Carthaginiensi hoste in Hispania quam in Africa bellum geri -ius (aptus *P*) est? 28, 43, 14; ni .. -ius visum esset Ris in eum portum .. classem transire 37, 28, 9. (4, 51, 5 *v. supra.*)

c) *acc. dat.* α) *commodi:* quod venti -iores Rae quam suae classi flarent 25, 27, 8; nulli umquam contioni .. tam* non solum -a, sed eliam necessaria .. comprecatio fuit 39, 15, 2; muros .. ut cuique -um visum est loco .. instruxit 24, 34, 3; -a magnitudini Rae oratio visa est 37, 55, 1; contrahit similitudo eos, ut fere fit malum malo -ssimum (malum malo -ssimum

del. Novák) 1, 46, 7; pugna Ro -ior quam Hispano militi futura videbatur 28, 33, 9; tempora esse Tullo regi -iora quam Numae 1, 32, 4; sermones tempori -os serere 3, 17, 10; videtur t. -um fuisse 34, 62, 17. — β) *finalis.* αα) *nominis:* exercitum esse .. parum -um* *(add. Ml)* bello 23, 34, 12; qui bello -i erant 30, 11, 4; bello, quod tum gerebatur, -um erat 26, 9; hibernis -ior regio quam Magnesia* erat 42, 67, 12; Hannibal insidiis quam castris -ioremeum (tumulum) crediderat 27, 26, 7; locum et tempus insidiis -um se habere 22, 41, 6; deducit Poenum in locum insidiis* -um* (ins. aptum *add. Luchs*) 25, 16, 7; phalanx .. -ior itineri quam pugnae 33, 9, 5; (operi *v. infra 32;*) composito agmine non itineri magis -o* (*U Ald,* apti *rel. codd.,* apte *Mg*) quam proelio 3, 27, 6; si quorum corporis species roburque virium -um militiae videbatur 27, 46, 3; naves .. minime navali proelio -ae 30, 10, 2; campus erat planus omnis et -us pugnae 40, 30, 7; Servilius lenibus remediis -ior 2, 23, 15; tempus anni nulli bellicae rei, minime obsidioni atque oppugnationi urbium -um 36, 10, 8; ut prima -a dies sacrificio visa est 1, 45, 6; inconditum agmen et tantummodo -um viae 35, 28, 3. — ββ) *gerundivi:* ut nec virgulta vallo caedendo nec terra caespiti faciendo aut ducendae* fossae aliive ulli operi -a inveniri posset 25, 36, 5; quae (paucitas) celandae rei quam agendae -ior erat 38, 1, 6; quae (lis) magis popularis -iorque in vulgus favori conciliando esset 23, 4, 3; cum .. vis venti -a* faciendo igni coorta esset 21, 37, 2; campos patentes .. bello gerendo Ris -os non esse 47, 1; aestatem -am rei gerendae adesse 38, 3, 11; Hispania .. bello reparando -ior erat 28, 12, 11; genus armorum .. -um tegendis corporibus 32, 10, 11.

d) *acc. praep.* ad. α) *cum nominibus:* ad loci angustias .. genus armorum pugnaeque hosti -ius erat 32, 17, 12; ut* omnia satis -a ad certamen essent 35, 26, 2; qua -ssimum ad loci naturam erat 44, 3, 6; haec ad ostentationem scaenae gaudentis miraculis -iora quam ad fidem 5, 21, 9. — β) *cum gerundivo:* Appii violentiam -iorem rati ad comprimendos urbanos motus 3, 41, 8; ut ipsa paucitas cum ad hostem silentio fallendum -ior tum ad evadendum per artas semitas ac difficiles esset 26, 17, 8; quam poterat -ssimus* ad maturandum iter 5, 3; ratis .. ad traiciendum flumen -a 21, 28, 8. — γ) *cum gerundio:* (cohors) ad concursandum .. -ior 22, 18, 3; (ad evadendum *v. 1255, 54;*) fornices .. in muro erant -i ad excurrendum 36, 23, 3; nullos -iores .. ad pugnandum futuros rati 26, 10, 6.

e) *acc. praep.* in *cum acc.:* quos in expeditionem* .. -ssimos esse ratus est 25, 9, 1; in quod (genus pugnae) minime -i sunt 38, 21, 7.

f) -um .. fore colloquium credebat, ut sibi liberum esset .. rem inclinare 32, 32, 8.

g) eam urbem -ssimam ratus, unde exercitibus .. mitti commeatus possent 44, 13, 11.

apud (*saepissime passimque* aput *scriptum*). **A. coniunct. cum hominum nomin. vel pronom. a) suspens. ex verbis.** α) *accusandi, agendi, dicendi sim.:* apud legatos Ros querentes .. abnuebat 39, 34, 3. neque ego accusando apud vos eum tempus teram 3, 56, 3; coss. plebem apud senatum accusabant 43, 14, 2; aediles plebei aliquot matronas apud populum probri -arunt 25, 2, 9. apud Rhodios legati addiderunt 42, 46, 3. ut .. eadem in castris .. apud milites agant 5, 6, 16; pleraque apud multitudinem .. agens 26, 19, 4; quonam -dum modo apud consulem foret 36, 27, 4; utinam haec, quae apud vos acturus sum, Canusii apud ipsum exercitum -rem 22, 60, 8; etiam si non apud Rum, sed apud Carthaginiensem senatum -rem 38, 48, 13; grates deis .. apud suos penates -ret 45, 14, 3; cum maxime haec imperator apud Carthaginienses, duces suarum gentium *inter* populares .. -rent* 30, 33, 12; apud eos cum Delphis utriusque partis legati .. egerunt* 41, 25, 6; -dae tuae apud senatum causae 42, 40, 11; apud contionem togatam et urbanam prius reus* -atur 45, 37, 8; haec apud victos .. -bantur 22, 50, 12; bonam causam, si apud iudices aequos -retur, apud eosdem et accusatores et iudices -am 42, 41, 1; quae apud hostes -rentur 22, 28, 1; res acta apud Ros (est) 40, 17, 3; iis gratiae in senatu et apud populum actae (sunt) 27, 10, 9. hiemem instare apud suos causatus rex 36, 10, 13. in concilio apud consulem* pro se quisque in Aetolos conferebant causam 42, 60, 8. consulibus in senatu et apud populum magni-

fice conlaudatis 7, 11, 9. cum maxime conquereretur apud patres vim atque iniuriam dictatoris 8, 33, 4. criminari nunc Minucium, nunc Servilium apud plebem 4, 16, 5; -ri apud populum patres 8, 12, 11; primores civitatis -do .. apud populum .. interemit 1, 54, 8; Hippocrates et Epicydes nunc apud mercennarios milites nunc apud transfugas prodi Ro Syracusas -bantur 24, 27, 7; -di Servii apud patres 1, 46, 2; -dorum patrum apud plebem 10, 6, 4. quid apud Quirites Ros .. diceres? 45, 37, 9; quae apud vos impune -untur 5, 6, 13; quae dicta apud legatos in Graecia erant 39, 33, 2; causam apud vos .. dico 38, 47, 7; nec c. -ret .. apud praetorem 42, 22, 2; c. fortasse -remus apud victorem, quem ad modum apud vos -imus 45, 23, 3; M. Popilius .. bis apud C. Licinium c. -xit 42, 22, 7; apud quos causa est -da 39, 36, 7. servorum disceptantium apud dominos 37, 9; ubi apud* (*M*, ad *BMr*) consulem .. -atum est 38, 35, 1; quam non ex aequo -atum apud Caecilium foret 39, 47, 6; haec .. cum apud infensos iam sua sponte milites disseruisset 10, 40, 1. quominus ei nominis edendi* apud coss. potestas fieret 2, 24 6. dictatorem .. se apud patres excusare 6, 39, 4. ea exprobranda apud memores, sunt 5, 44, 3. facere: neque .. pacis umquam apud vos mentionem feci 21, 13, 3; ut pacis usquam mentio apud Ros fieret 22, 61, 13; primi apud coss. .. rei facti 9, 26, 20; *coram* quibus magis quam apud quos verba faceret, .. Archidamum rationem habuisse 35, 49, 1; novo imperatori apud novos milites pauca verba facienda sunt 21, 40, 4. habere: contionem .. apud milites habuit 27, 13, 1; 38, 12, 2; orationem eandem ferme quam apud Scipionem habuerunt 30, 22, 1; quam o. non apud vos solum, sed etiam in castris si -atur, .. aequam arbitror videri posse 5, 4, 2; quae (oratio) habenda apud regem esset 31, 18, 3; apud infensos .. confestim o. habita est 9, 14, 13. iactata .. cum in senatu res, tum apud populum est 3, 10, 3; iactata sermonibus res apud Ros 38, 28, 8. haec .. cum apud timentes sibimet ipsos .. increpuissent 6, 37, 1. mentio inlata apud* (*coni. Mg*, ab *P* ad *Als*) senatum est 4, 8, 4. cos. apud suos .. inquit 34, 14, 3. Minucia Vestalis .. insimulata .. apud pontifices 8, 15, 7. milites .. apud tribunos militum in verba P. Scipionis iurarunt 28, 29, 12. non loquor apud recusantem iusta bella populum 7, 30, 17; quae -or apud vos 21, 13, 3; apud multitudinem sua causa -itur 3, 68, 10; apud* (*VRF* aput *L* ad *ras. ex* adut *P*) vos quem ad modum -ar 28, 27, 3; -i apud vos 21, 40, 1; qui apud exercitum mihi -i videar 45, 38, 1; apud eos locutus fertur 21, 43, 1; haec apud Ros cos. *(locutus est)* 42, 1; haec apud Carthaginienses Hannibal *(locutus est)* 30, 44, 12*. apud dominum vitae necisque suae vocem supplicem mittere 12, 12. priusquam nominarentur apud dictatorem 9, 26, 7; hoc .. crimen non modo *a* vobis, Ri, sed ne apud vos quidem nobis obiciendum fuisse 39, 36, 9. notam iudici fabulam petitor, quippe apud ipsum auctorem argumenti, peragit 3, 44, 9. ut .. apud eos pacem universa posceret civitas 5, 27, 10. apud praetorem urbanum* profiteretur 39, 18, 8; uti nomina sua apud L. Canuleium -rentur 43, 3, 3. apud Hannibalem et Carthaginienses victos iustius quam apud victoris populi senatum quererentur 26, 31, 8; ego certe, cum ea, quae et hic antea apud Q.* Caecilium* et postea Romae questi sunt Lacedaemonii, a te paulo ante relata sint, non tibi, sed illis me apud te respondere credam* 39, 36, 8; quae apud senatum questi erant Lacedaemonii § 3; Cenomani questi* Romae apud senatum 3, 2; questi apud populum 9, 30, 1. me dictatorem .. recusantem nemo aut in senatu aut apud* (*P* ad *MSVRFL*) populum audivit, quominus .. 28, 40, 10. si periculum est apud vos vera referentibus 21, 13, 2. (respondere *v. supra 29.*) nunc apud eos ipsos nunc apud transfugas .. nunc etiam apud infimae plebis homines crimina serebant in senatum optimatesque 24, 23, 10. seu .. seu in senatu et* *(om. P)* apud* (ad *P*) populum suadendi ac* dissuadendi* locus esset 30, 1, 5.

β) *susp. ex verbo sum; αα) de hominibus* 1) *qui sunt apud aliquem:* qui ex regno Antiochi apud Ros sociosque [nunc*] sunt 38, 38, 7; hominem .. infestissimum pRo apud eum esse 39, 51, 2; si qui apud reges esse dicebantur 45, 35, 2; apud quem pars exsulum erat 29, 6, 8; Hasdrubal .. apud Syphacem erat 29, 31, 1; erant .. apud Ros aliqui nobilissimi viri 25, 23, 4; erant coniunx liberique eius apud Ros 27, 17, 2; qui .. apud se tunc esset 39, 11, 7;

cum apud hostes essent 33, 23, 2*; qui .. apud hostis essent 26, 34, 6; cum iam Atheniensium Rhodiorumque legati .. apud consulem essent 38, 9, 3; Lysimachiae apud regem fuerant 34, 57, 4; Lysimachiae apud eum fuerant 59, 8; etiam apud vos fuisse audivi, qui 45, 23, 9; aliquos fuisse apud nos, qui § 10. — 2) *qui aliqua condicione sunt apud aliquem:* modo ne in 10 aequo hostes vestri nostrique apud vos sint ac nos socii 39, 37, 14. virum sibi liberosque captos apud hostes esse 8, 24, 15; capti apud hostes erant 27, 49, 7. nunc deteriore condicione sumus, quam apud patres nostros fuerunt* captivi 25, 6, 15. Aeneam apud Latinum fuisse in hospitio 1, 1, 9. quo in numero me apud vos esse* velitis* 39, 28, 13. qui ante obses fuit* apud Ros 38, 11, 7. si qui apud eos 20 in servitute essent 34, 50, 3.

ββ) *de rebus* 1) *concretis:* corpus .. .. ad id tempus apud eos fuisse 27, 17, 13. fanum est apud nos Proserpinae 29, 18, 3. omnem .. sacram pecuniam, quaeque apud Pleminium* quaeque* apud* milites erat 21, 4; apud Ros tantum vulnerum fuit, ut 9, 32, 12. — 2) *abstractis:* apud Ros haudquaquam tanta alacritas erat 21, 46, 1. eam apud omnes reges gentesque 30 auctoritatem *(pRi)* esse 44, 19, 11; cuius eo tempore vel maxima apud regem auctoritas erat 36, 41, 2; apud quos invidia regum magnae auctoritatis erat 29, 29, 9; magnae auctoritatis apud Ros tum gens Achaeorum erat 38, 32, 9. praesidio decedere apud Ros capital esse 24, 37, 9. si veram caritatem ac* maiestatem apud omnes nominis* Ri vellent esse 33, 31, 8; his ut* maior* apud suos caritas, ita minor* *ad* externos 40 gratia erat 45, 31, 5; apud milites .. tanta caritate esse, ut 1, 54, 4. fuit quidem apud vos semper satis iusta causa amicitiae 7, 30, 5. apud quem multiplex in acie .. fuerat certamen 10, 44, 3. id erat sanctius apud illos consilium maximaque .. vis 30, 16, 3; eadem .. consilia et apud Etruscos fuere 9, 29, 5. idem error apud consulem erat 31, 33, 7. nihilo minor fama apud hostes Scipionis erat quam apud cives so- 50 ciosque 26, 20, 5. huic non apud volgum modo fides fuit 24, 32, 1. nequaquam eadem est tum* rei* forma apud Ros 41, 3, 1. (fraudi est *v. p. 1260, 13.*) fuga .. apud ignaros, quid trepidaretur, et concursatio fuit 21, 63, 14. illius gloriae pars virilis apud omnes milites sit 6, 11, 5; pari* gloria apud Hannibalem hostisque Poenos erat 22, 30, 8. nec enim ullius rei minus diuturnam esse gratiam quam libertatis, praesertim apud eos, qui 39, 26, 13; Persei nullam apud eos gratiam esse 53, 4; minorem eius rei apud se gratiam futuram esse* 26, 50, 11; legati gratia* quanta* esset apud imperatorem expertos esse 29, 19, 2. est apud 10 te virtuti honos 2, 12, 15; apud me tibi omnis honos atque omne praemium erit 23, 15, 14; ut transitio sibi nec fraudi apud eum nec honori sit 27, 17, 14; honori id ei apud imperatorem* fuisse 26, 4, 10; magno ea res honori censoribus apud senatum fuit 45, 15, 7; non apud regem modo, sed apud patres plebemque longe maximo honore Ser. Tullius erat 1, 40, 1; futurum eum* in eodem honore, quo apud Galam Oezalces* 20 quondam fuisset 29, 30, 11; erat apud regem in magno honore 34, 60, 2; Massilienses in eo honore, in ea merito dignitate .. apud vos esse 37, 54, 21; in maximo eum honore apud regem esse 42, 6, 12. velut consulare imperium apud eos erat 30, 7, 5. ignominia .. apud patres invidiae Menenio fuit 4, 53, 4. apud Achaeos precaria libertas, apud Ros etiam imperium est 39, 37, 13. si apud eos supplicibus locus non sit 1, 30 53, 8. apud Ros non maestitia tantum .. sed pavor etiam erat 42, 60, 3. qui summus magistratus apud Campanos est 26, 6, 13; s. m. apud eos erat 45, 5, 6. nulla apud vetustiores eius rei mentio est 3, 23, 7. apud hostes tanta modestia est, ut 5, 6, 12. ita mos apud Numidas est 29, 29, 6. inermem non .. momenti ullius futurum apud Ros 35, 45, 8; legatorum Rorum verba .. apud Gallos nullius mo- 40 menti fuisse 45, 34, 14. (pavor *v. supra 32.*) nihil tale apud Graecos pudori est 24, 24, 3. quanta socordia ac neglegentia apud hostes esset 40, 10. ut .. nec spes alia maior apud faventes rebus Carthaginiensium esset 25, 40, 7. ea sive superbia sive stultitia appellanda est, eadem, quae apud vos, et apud Persea fuit 45, 23, 13. primum ultimumque illud supplicium apud Ros .. fuit 1, 28, 11. minus 50 terroris tumultusque fuit apud Ros 38, 41, 6. ne vi captis nulla apud victorem venia esset 36, 9, 12. fuit sponsa tua apud me eadem qua apud soceros tuos parentis-

que suos verecundia 26, 50, 6. malle .. apud Samnites quam Ros victoriam esse 8, 31, 2. maxima apud eos vis cogendae militiae erat 4, 26, 3 (*v. p. 1259, 45*).

γγ) *cum adiect.:* id sibi amplum apud (*PF* ad *HVR*) populares futurum esse 30, 17, 11. Hannibalis* et apud Ros .. celeberrimum nomen erat 21, 39, 8. quae commendabilia apud Africanum erant 37, 7, 15. omissa defensione, quae non difficillima esset apud haud ignaros fortunarum humanarum 9, 8, 4; difficilior .. apud vos oratio est, quam Romae nuper apud senatum fuit 39, 36, 6. quo .. praemio atque honore digni apud vos sumus ..? 37, 53, 23. nihil apud Latinos dissonum ab Ra re praeter animos erat 8, 8, 2. vix .. regi facilis erat favor apud Syracusanos 24, 5, 1. (firmus *v. infra 47.*) infamia .. foeda apud alias gentes, damnosa apud nostros 45, 38, 8. apud quos* fallere hostem quam vi superare gloriosius fuerit 42, 47, 7. apud plebem .. nihilo se honoratiorem fore 4, 35, 8. (*v. p. 1262, 1*) apud Persea victorem veniam per sororem impetrabilem fore 42, 29, 3; omnia et impetrabilia et tuta erant apud Ros 25, 29, 8. cunctationem suam infamem apud socios esse 42, 57, 3. ut .. integra sibi omnia apud exercitus Ros essent 36, 5, 6. intentiores utrimque custodiae esse, et apud Gallos .. et apud Ros 5, 47, 11. leviorem futurum (esse) apud patres reum 4, 44, 7. neque magnificentius quicquam triumpho apud Ros .. esse 30, 15, 12. apud omnes magnum nomen Marcii ducis est 25, 39, 16. memorabilem annum apud finitimos socios hostesque esse 4, 11, 2. quae (opes) apud milites plus quam modicae erant 21, 2, 4. nobilis fama erat apud omnes Graeciae civitates Eumenis .. caedes 45, 5, 5. potiores* apud me auctores sunt 21, 47, 6. quieta omnia apud Gallos esse 8, 17, 7. tam sponsiones quam foedera sancta esse apud eos homines, apud quos iuxta divinas religiones fides humana colitur 9, 9, 4. edocuit, quanto .. amicitia sanctior firmiorque apud Ros futura esset 37, 25, 14; quod (templum) sanctissimum est apud eos 23, 24, 11. in altera acie nihil simile Ris non apud duces, non apud milites erat 5, 38, 5. aegre ferebat solum* eum in magistratibus, solum apud exercitus* esse* 6, 11, 3. apud regem Etruscum non tuta solum, sed honorata etiam virtus fuit 2, 13, 9; (*v. p. 1261, 27.*) ut viliores levioresque apud omnes essent et viderentur 33, 11, 10.

δδ) *cum partic.:* cum omnia neglecta apud hostes essent 25, 37, 17; omnia soluta apud hostes esse 8, 30, 3.

εε) *cum adiect. susp. ex praep.:* (in aequo *v. p. 1259, 10.*) ut in incerto fuerit et apud ipsos exercitus et Romae 5, 28, 5.

γ) *susp. ex aliis verbis:* apud hostis integri a fessis pugnam accepere 27, 2, 7; facile erat orationem apud faventes aequis auribus -i 35, 50, 1; apud quem solstitiali tempore comiter -ti cum miraremur 49, 6. aliquantum ea quoque res duci famae et auctoritatis apud milites adiecit* 44, 33, 4. Latinum apud penates deos domesticum publico adiunxisse foedus 1, 1, 9. ego apud consulem deprecator defensorque vobis adero 36, 35, 5. se .. iis adfuturum et apud consulem et Romae in senatu 27, 7. cum in senatu et apud populum .. terrorem belli Etrusci augeret 10, 25, 13. classicum apud eos cecinit 28, 27, 15. ne quam .. invidiam apud patres ex prodiga largitione caperet 5, 20, 2. qua laetitia, quo lusu apud me celebratum hesternum convivium sit 40, 14, 2. cenatum .. apud regem est 28, 18, 5; cum .. cenatum forte apud Vitellium esset 2, 4, 5. qui socii .. apud socios nominis Latini censi essent 41, 9, 9; ipsum parentemve eius apud se censum esse 39, 3, 5; censi prius apud sese 43, 14, 8. amatam apud aemulum cernens 30, 14, 1. (colo *v. p. 1261, 46.*) bene comparatum apud Aetolos esse 35, 25, 7; esse .. iudicia apud sese more maiorum comparata 45, 5, 7. apud se templa omnibus ornamentis compilata (esse) 43, 7, 10. omnis mentio Rorum quantam dignitatem ei apud ceteros Macedonas, tantam invidiam non apud fratrem modo, sed etiam apud patrem conciliabat 39, 53, 9; -ta satis apud regem gratia 36, 5, 6; quia .. favor -dus nomini Ro apud civitates erat 33, 27, 6. nec satis certum constare apud animos* poterat 30, 28, 1. si quibus tuorum meis criminibus apud te crescere lubet 35, 19, 5; favorem et* dignitatem Demetrii fratris apud multitudinem Macedonum crescere et gratiam apud Ros 40, 5, 2. aeger Romae apud Crispinum Badius .. curatus fuerat 25, 18, 4. deplorabant ea apud Syphacem Carthaginienses 29, 31, 12; spem .. deploratam

apud Poenos esse 26, 12, 4. coniugibus ac liberis apud Tectosagos depositis 38, 19, 2. apud quas (matronas medicamenta) deprensa erant 8, 18, 8. nec accusator apud infensos iudices deerat 33, 46, 2. deversatus est apud Ninnios Celeres 23, 8, 1. apud quos ipsi deverti mos esset 42, 1, 10. regiam stirpem apud se educari 1, 5, 5. Caere -tus apud hospites 9, 36, 3; apud maternum avum Galam .. educatum (se esse) 27, 19, 9. apud eum plures enisa partus 40, 4, 4. Pleuratum Illyrium, exulantem apud se 43, 19, 13. facere: apud Poenos mercede opus in arce Locrorum facere 29, 6, 4; ne plus apud vos Hieronymi quam Hieronis memoria momenti faciat 25, 29, 7; Chalcidem liberatam momenti aliquid apud Magnetas .. facturam 35, 39, 3; quod coeptum non minorem apud cives quam hostes terrorem faceret 27, 43, 7; Eumeni .. conspiratio adversus eum favorem apud Ros fecit 42, 14, 10; hic mos .. opinioni fidem apud quosdam fecit 26, 19, 6; multa .., quibus fidem apud quosdam fecit 33, 28, 8; clamor .. tumultum apud alterum consulem in castris fecit 9, 43, 12; sibi .. maximis rebus terra marique gerendis amplissimum nomen apud exteras gentes pRi vestraeque familiae fecerant* 28, 41, 15; cum .. congressus eorum ingentem speciem dictaturae apud cives sociosque .. fecisset 22, 11, 6; qui eorum apud se milites fierent 23, 14, 3; quae apud hostes fierent 43, 8; quod apud quemque facto opus est 10, 35, 5. eum totius gratiam rei apud Lacedaemonios laturum (esse) 35, 35, 2; quo facto cum haud immeritam laudem gratiamque apud omnes tulisset 4, 57, 6. dum haec apud Ros geruntur* 29, 23, 1; ibi omni parte pugnae melius rem -i quam apud se 3, 70, 10. habere: apud quos .. gratiam -eo 40, 12, 16; ut ego ne apud te quidem spei quicquam reliquae* -eam 40, 12, 5; si gradum, si caritatem filii apud te -rem 9, 3; ut apud quos gratia vim aequi -ret 3, 36, 7; apud quos (Carthaginienses) nihil societatis fides sancti -ret 34, 31, 3; qui legati ius, collegae maiestatem et apud fratrem consulem et apud exercitum -uisti 38, 48, 7; apud praeoccupatos Locrensium clade animos nullum misericordiae locum -uerunt 29, 22, 7; illi magnam auctoritatem apud populares -uerunt 36, 14, 8; apud Flaccum concilium -uerunt 27, 4; apud Ligures concilia de bello -ri 41, 11, 10; ut .. maius id peccatum ducis apud peritos artium militarium -retur 23, 18, 13. inchoatae apud L. Papirium praetorem quaestiones erant 40, 19, 10. gratiam magnam eos .. apud Hannibalem inituros (esse) 24, 23, 8; apud patres gratiam -iit 2, 27, 3; adparuit, quam nulla inita apud Boeotos gratia esset 33, 27, 7; apud regem gratiam initam volebant 36, 5, 3. iis apud me hodie epulae instructae parataeque sunt 26, 13, 17. apud quosdam *(sc. auctores)* invenio 2, 21, 3; -o apud q. 2, 41, 11; 7, 42, 1; 9, 23, 5; 10, 26, 5; apud q. auctores .. -o 4, 16, 3; 8, 11, 2; apud plerosque auctores -o 3, 23, 7; apud veterrimos tamen auctores .. -o 2, 18, 5; apud quosdam veteres auctores non -o Lucretium consulem 8, 5; apud Fabium .. -o 40, 10; eosdem coss. .. apud Macrum* Licinium* -o 4, 23, 1; apud neminem auctorem -o 6, 20, 4; apud neminem veterem auctorem -o 10, 46, 7; criminis labem apud meos inventurus 40, 8, 7; apud Antiatem inveni 38, 55, 8; apud alios nequaquam tantam molem pugnae -i* 26, 6, 9; ubi cum .. eandem quam apud hostes foeditatem -sset 4, 39, 9; apud antiquissimos scriptores una haec pugna -itur 8, 30, 7; defosso cadavere domi apud P.* Sestium* invento 3, 33, 9. non odio solum apud hostes, sed contemptu etiam *inter* socios nomen Rum laborare 6, 2, 4. mirum .., quam desiderium Romuli apud plebem exercitumque .. lenitum sit 1, 16, 8. beneficia locata praesertim apud tam gratos 7, 20, 5. consulatus uterque apud patres manet 19, 6; Alco .. apud hostem -sit 21, 12, 4; apud tyrannum -serunt 24, 6, 3; cum ille .. -serit apud hostem 21, 13, 2. apud Hieronymum meruerant 24, 30, 13. apud Persea maiorem numerum sagittariorum quam apud Ros militare 43, 7, 2; cum Chimaro quodam .. -nte apud Persea .. conlocutus fuerat 44, 24, 9; praefectus Boeotorum apud regem -ntium 33, 27, 8; cum apud Ros -ret 23, 46, 12; cum -rent aliquot apud Ros 4, 8; quod suae iuventutis aliqui apud Volscos -verint 6, 10, 7; qui suae gentis -assent apud Philippum 33, 27, 5; qui mercede apud tyrannos -assent 38, 34, 1; qui apud Hannibalem mercede -assent 30, 42, 4; apud eorum quem qui* manu mitteretur, in libertatem vindicaretur 41, 9, 11. ut non obsidionis taedio, non denique regni quic-

quam apud eos novatum sit 5, 6, 12. apud regem liberaliter dextreque obeundo officia 1, 34, 12. famam apud Graecos parem illi antiquae obtinent 38, 17, 19; id apud vos .. -ebit 39, 28, 12; si apud senatum non -uisset, ut 28, 45, 1. aliter apud alios ordinatis magistratibus 2, 21, 4. contemptus eorum et inde neglegentia apud regios oritur 37, 20, 4; nova consilia in 10 dies non apud milites solum, sed etiam apud ducem ipsum -bantur 22, 43, 2; ex mentione ac spe pacis neglegentia .. apud Poenos Numidamque -ta (est) cavendi 30, 4, 7. gratiam quoque ingentem apud eum ordinem pepererunt 34, 44, 5; res .. invidiam apud nobilitatem suasori legis Flaminio, favorem apud plebem .. peperit 21, 63, 4; nec pax modo apud eos, sed societas etiam armorum parta* est 60, 4; (paro *v. p. 1264, 11.*) terra apud se pluvisse Tusculani nuntiabant 37, 3, 3. omnia apud Ros potest 40, 10, 8; apud Tatium gratia suorum et preces plus poterant 1, 14, 1. forte potantibus his apud Sex. Tarquinium .. incidit de uxoribus mentio 57, 6. si apud principes quoque haud satis prospere esset pugnatum 8, 8, 11. locum gratiae apud Poenum quaerens 25, 16, 6; consensu gratiam apud victorem -ntium 30, 12, 9; gratiae aditum apud regem -bat 41, 23, 4; cum emolumento quaesita (est) etiam apud socios lenitatis species 26, 16, 12; tribuni quoque plebi certamen sine effectu in beneficio apud primores patrum reliquere* 4, 7, 9. Attalum fratrem .. remansisse apud consulem 44, 13, 14. nihil neque apud duces neque apud milites remittitur a summo certamine animi 6, 24, 10. oravit, ut .. unus apud sese magister rei militaris resisteret* 24, 48, 5. filium reguli .. apud se retinet 34, 12, 7; retentis apud se caduceatoribus 44, 46, 1. apud quem quisque servierant 2, 22, 7. quod .. subclamationibus apud contionantem imperatorem significent 40, 36, 4. cum ambitio alterius suam primum apud eos* prava* indulgentia* maiestatem* solvisset 22, 42, 12. vix statuere apud animum meum possum 34, 2, 4; statuere* apud animum suum Persea debere 42, 50, 8; ipsi primum -rent apud animos, quid vellent 6, 39, 11. strepere omnia moverique apud hostes 44, 34, 10. magis pro maiestate .. imperii .. in deversorio hospitali quam apud penates suos praetextam sumpturum 21, 63, 10. apud hostes auxiliaris cedentis secunda acies, Afri et Carthaginienses, adeo non sustinebant, ut 30, 34, 5. qui offensionem apud Ros timebant 41, 24, 20. apud cives partem doloris .. publica trahebat clades 25, 36, 15. tumultuatum in Leontinis apud milites fuerat 24, 21, 2. apud te nec auctoritas senatus .. valet nec preces 8, 33, 7; valeant preces apud te meae, sicut hodie pro te valuerunt 23, 9, 8; apud magnam partem senatus et magnitudine rerum gestarum -bat et gratia 31, 48, 1; si gratia plus quam veritas apud eos -ret 42, 23, 6; apud vagos quosdam ex inopi plebe merces -uit .., -uitque apud Veientes .. parta cum Romulo indutiarum fides 1, 30, 7; apud ignaros regis casus nec quae acta essent, promendo nec minis nec suadendo .. -uit 30, 12, 8; vanitas promissorum non apud Philippum modo, sed etiam apud Amynandrum -uit 35, 47, 8; defectionis auctores plus apud multitudinem -uerunt 37, 9, 4; haec consilia cum apud cupidos novandarum rerum -uissent 8, 27, 6; haec .. pRum* nihil -uissent 45, 37, 11. [apud Graeciae atque Asiae civitates vereri eius maiestatem omnes 42, 12, 1*, *v. infra 46 sqq.*] in religionem ea res apud Poenos versa est 26, 11, 4. eosdem propediem visuram (eam esse) honores, quos apud sororem videat 6, 34, 10; domi se propediem visuram regnum fuisse, quod apud patrem videat 1, 46, 8; quem viderit apud se in hospitio 29, 23, 8; apud quem etiamsi caritate* a* fratre* maiore* vincor, misericordia certe reus vinci non debeo 40, 15, 15; facerem, ne quid, quod sanctum usquam esset, apud nos violaretur 26, 49, 14. pueri regii apud Macedonas vocabantur principum liberi ad ministerium electi regis 43, 6, 7. edictum .. vulgatum apud hostes 26, 12, 5.

b) **suspens. ex nomin.** *α) ex subst.:* vix ut veri simile sit, parentium quoque apud liberos auctoritas fecit 26, 22, 15. accessisse .. auctoritatem non apud ⟨Macedonas tantum, sed apud *add. Mg*⟩ Graeciae atque Asiae civitates 42, 11, 9; deprecatorem apud senatum futurum (se esse) 44, 14, 7. in alteris apud dictatorem castris .. minus tumultus est 4, 27, 8. ad dignitatem pRi famamque apud reges gentesque externas* pertinebat 28, 44, 12; pro dignitate et gloria apud omne humanum genus ..

pugnastis* 37, 54, 16. tam levi momento mea apud vos fama pendet? 2, 7, 10*; (*v. p. 1266, 52.*) adfirmata certe eo casu Tulli apud dictatorem fides est 7, 14, 5. (gloria *v. p. 1266, 54.*) meae tantum apud vos gratiae confidam 40, 12, 15; in collega sit meae apud vos gratiae locus 10, 13, 12; apud satiatos iam suppliciis nocentium tutam mentionem de Privernatibus ratus 8, 20, 10. nihil usquam sibi tutum nisi apud hostes* L. Tarquinii 1, 53, 7. ubi quieta omnia apud hostes .. videt 22, 12, 4. hanc orationem .. neque sociorum* apud socios neque liberae gentis esse 39, 37, 9. scio, quanti aestimentur nostrae apud vos querellae 29, 17, 1. Ri apud Fabium arcebant magis quam inferebant pugnam 10, 28, 2. — β) *ex adiect.:* Camilli nomen celeberrimum apud hostes sociosque 6, 9, 8. modo mirarentur, quod vir talis etiam praecipuum apud hostes supplicium passurus esset 9, 8, 12.

B. coniunctum cum locorum nomin.: nisi omnia Samnitibus, qualia apud Caudium fuissent, restituerentur 9, 8, 14; apud Lautulas dimicatum est 25, 2; adversa pugna .. apud oppidum Lyconem cum Lusitanis 37, 46, 7; quae (fides) fluxa et vana apud Oreum fuerat* 28, 6, 11; pugna apud Regillum lacum 8, 5, 10; in Veienti apud Rementem lapidatum (esse) 42, 2, 4; hunc finem exitumque seditio militum apud Sucronem habuit 28, 29, 12; nec deinde quidquam rei memoria dignae apud Sutrium gestum est 9, 32, 11; apud Toletum oppidum .. dimicavit 35, 7, 8; accepta calamitas apud Veios 5, 7, 1.

C. tempus significat: id et apud maiores nostros in Satricanis* factum esse 26, 33, 10. dictatoris nec imperium nec nomen fuerat: apud patres esse coepit 4, 4, 3; militibus cavendum (est), quod apud patres semel plebi, iterum legionibus cautum sit, ne fraudi secessio esset 7, 41, 2.

praepositio repetitur coni. cum: et .. et 5, 47, 11; 38, 48, 7. non .. non 5, 38, 5. neque .. neque 6, 24, 10. nunc .. nunc 24, 23, 10; 27, 7. non .. sed 38, 48, 13. non modo .. sed 1, 40, 1. non modo .. sed etiam 35, 47, 8; 39, 53, 9. non solum .. sed etiam 22, 43, 2. eadem .. qua 26, 50, 6. quae .. et 45, 23, 13. quaeque .. quaeque 29, 21, 4. *post* quam 26, 20, 5; 31, 8; 39, 36, 6; 43, 7, 2. — *repetitio praepositionis duobus locis neglegitur post* quam 8, 31, 2 *et* 27, 43, 7. — *respondent pvaepositioni* apud *similes praep.*: ad 45, 31, 5; coram 35, 49, 1; inter 6, 2, 4; 30, 33, 12. *sollemnis est formula* in senatu et apud populum *vel, id quod magis est Livianum,* et in sen. et apud p.

aqua. a) **subi.:** ⟨cum*⟩ quando -a Albana abundasset 5, 6, 11. decessisse* inde* -am 30, 38, 11. -a .. deficiente 7, 26, 14. (deiecit *v. infra 39.*) cum fluitantem alveum .. tenuis in sicco -a destituisset 1, 4, 6. nec caelestes modo defuerunt -ae 4, 30, 7. -as Caeretes sanguine mixtas fluxisse 22, 1, 10; cruentam etiam fluxisse -am Albanam 27, 11, 3; (*v. infra 34.*) Caeretes -as fonte calido gelidas manasse 22, 36, 8*; (*v. infra 40.*) omnia obtinentibus -is 22, 2, 8. (profluo *v. p. 1270, 15.*) calidae -ae in ipsis faucibus sunt 36, 15, 12; diceretis .. hanc urbem, .. -as Samnitium esse? 9, 9, 5; -am (aliquam *P*) dierum quinque et quadraginta in navibus esse 29, 25, 9*; ut alibi umbilico tenus -a esset, alibi genua vix superaret 26, 45, 8; -ae (atque *P*) magnae bis eo anno fuerunt 24, 9, 6; -ae ingentes eo anno fuerunt 35, 9, 2; 38, 28, 4. (supero *v. supra 24*).

b) **obiect.:** (abscido *v. p. 1269, 33.*) quae (navis) per se ipsa omnibus compagibus -am acciperet 35, 26, 8; (*cf. p. 1269, 19.*) locarunt -am adducendam 40, 51, 7; -am adducendam 41, 27, 11*. -am publicam omnem in privatum aedificium aut agrum fluentem ademerunt 39, 44, 4. caveret Acherusiam (acreusiam *M*) -am 8, 24, 2. circumspectantibus (*dativus est*) -am 21, 28, 11. et mox -a levata* vento cum .. concreta esset, tantum nivosae* grandinis deiecit, ut 58, 8. -am Albanam cave lacu contineri, cave in mare manare suo flumine sinas; emissam per agros rigabis* dissipatamque rivis exstingues 5, 16, 9. deditisne agros, -am .. in meam .. dicionem? 1, 38, 2. (dissipo *v. supra 42.*) ut .. -am (quam *V*) ex manubiis Antium ex flumine Loracinae duceret 43, 4, 6; -am in urbem duxit 9, 29, 6. -am effundi (aquaefundi *V*) ex olla 41, 15, 2. -a ex lacu Albano emissa est 5, 51, 6; iam ex l. A. -a (atq. *M*) emissa in agros (erat) 19, 1; priusquam ex l. A. -a emissa foret 15, 4. (*cf.* 5, 15, 11 si eam (*i. e.* aquam Albanam) Rus rite emisisset, *v. supra 41.*) quia ex planis locis haud facile evehebant*

-as 1,38,6. (exstinguo *v. p. 1268,42.*) cum quidam familiarium -am ad restinguendum ferret 1, 39, 2. liquidam multamque fundere -am 44, 33, 3. (Sangarius) inde maior iam geminatis -is per Bithyniam fertur 38, 18, 8. iuga . . -as perennes habent 32, 13, 3. quaesivit, si -am hominibus iumentisque . . imposuissent *(in naves)* 29, 25, 8. -am ingressi sunt 21, 54, 9; -am (aqua *V*) etiam ingressi 44, 42, 4; cum ingressos -am viderent 21, 5, 10; ab ingressis -am hostium equitibus 22, 6, 7. (levo *v. p. 1268, 37.* misceo *v. ib. 14.*) cum -am terramque ab Lacedaemoniis petierint 35, 17, 7; -am forte ea tum sacris extra moenia petitum ierat 1, 11, 6; (rigo *v. p. 1268, 41.*) sua sponte cedente in mare aestu trahebatur -a 26, 45, 8.

c) **genet.**: ut . . aliquantum -ae acciperet (*sc.* navis) 24, 34, 11. ad caput -ae Ferentinae 1, 51, 9. copia . . perennium aquarum 42, 54, 11. defectus alibi -arum . . stragem siti pecorum morientium dedit 4, 30, 8. ad divortia -arum castra posuisse 38, 45, 3. prope fontes calidarum -arum . . castra posuit 36, 16, 5. Q. Mucium . . gravitate caeli -arumque . . exceptum 23, 34, 11. Persas . . gleba terrae et haustu -ae eguisse 35, 17, 7. propter -arum intemperiem 3, 31, 1. -arum insolita magnitudo 30, 38, 10; annus insignis . . -arum magnitudine . . fuit 26, 5. ea res barbaros miraculo terruit abscisae -ae (abscisaquae *V*) 41, 11, 4. prope rivos -arum 5, 44, 6. quem (pontem) vis -ae abstulerat 8, 24, 10; ni se* ex vehementi sole . . tanta vis -ae deiecisset* 28, 15, 11; cum -ae vim vehat ingentem 21, 31, 10; fontem sub terra* tanta vi -arum* fluxisse 24, 10, 8.

d) **dat.**; innare -ae 21, 26, 9.

e) **ablat.**: cum . . -a arceremur 22, 59, 5. ipsi -a et igni placere interdici 25, 4, 9. tantum quod exstaret -a quaerentibus 22, 2, 9. Ri . . caelo -isque adsuerant 25, 26, 12. (flumen) multis et aliis auctum -is 44, 31, 4. ne secunda -a deferretur (*sc.* ratis) 21, 28, 7. in Tiberim tenui fluentem -a 2, 5, 3. Volturnus amnis inflatus -is 23, 19, 4. qui (torrens) tenui tum -a interfluebat 33, 18, 12. posse quamvis languida mergi -a infantes 1, 4, 4. ubi (lora) fervida mollissent -a 23, 19, 13. fons perenni rigabat -a (*sc.* lucum) 1, 21, 3.

f) **cum praep.**: cedentibus extremis ab -a 21, 28, 11; elephanto . ., quo altius ab -a exstaret, vectus 22, 2, 10. (aliae (onerariae) adversus urbem ipsam ad Calidas Aquas delatae sunt 30, 24, 9;) Flaccus molem ad Neptunias -as (*sc. faciendam locavit*) 39, 44, 6; usque ad -as Sinuessanas populatio ea pervenit 22, 13, 10. plaustris cum -a (qua cum *V*) sequentibus 42, 57, 10. alios in -am compulsos gurgites ferunt 4, 33, 11; ut . . naves . . in -am deductae sint *28, 45, 21; demittere remos in -am 36, 44, 8; demissas in -am faces 39, 13, 12; rate in secundam -am labente *21, 47, 3; pueros in profluentem -am mitti iubet 1, 4, 3; in -am progressi 22, 6, 6; longius in -am progressi sunt 44, 42, 5; cum refugientem in -am [nantem*] sequeretur 21, 28, 5; in -am caeci ruebant 1, 27, 11; cumulatis in -a* (aquas *P*) sarcinis 22, 2, 9; quod (iumentum) cum per -am ferme genu* tenus altam .. sequerentur 44, 40, 8. castra propter -am vallo circumdant 9, 2, 13. lacus . . sine ullis caelestibus -is . . crevit 5, 15, 2; via omnis (omni *V*) sine -a et plurimi pulveris erat 42, 57, 10.

acc. adiectiva: Acherusia 8, 24, 2. Albana 5, 6, 11; 16, 9; 27, 11, 3. Caeretes 22, 1, 10; 36, 8*. Calidae 30, 24, 9. Ferentina 1, 51, 9. Neptuniae 39, 44, 6. Sinuessanae 22, 13, 10. — alia 44, 31, 4. alta 44, 40, 8. caelestis 4, 30, 7; 5, 15, 2. calida 36, 15, 12; 16, 5. cruenta 27, 11, 3. fervida 23, 19, 13. gelida 22, 36, 8*. ingens 35, 9, 2; 38, 28, 4. languida 1, 4, 4. liquida 44, 33, 3. magna 24, 9, 6. multa 44, 31, 4; 33, 3. omnis 39, 44, 4. perennis 1, 21, 3; 32, 13, 3; 42, 54, 11. publica 39, 44, 4. secunda 21, 28, 7; 47, 3. tenuis 1, 4, 6; 2, 5, 3; 33, 18, 12. ulla 5, 15, 2.

aquatio: quod -o intra teli coniectum erat 30, 29, 9; qua opportuna -o . . esset 35, 28, 6. habuissemus . . provisam -em, tutum ad eam iter 44, 39, 1; -em Histris praebebat (amnis) 41, 11, 3. tumulum . . tutum commodumque alioqui, nisi quod longinquae -is erat (*P*, aquationes erant *VR*) 30, 29, 10.

aquator: Aufidus amnis . . aditum -bus . . haud sine certamine dabat 22, 44, 2. praesidio -bus erant 35, 29, 2; ut item* -bus ad fluvium esset praesidium 41, 1, 6. Numidas ad invadendos ex minoribus castris Rorum -es trans flumen mittit 22, 45, 2.

pugnandum pro -bus circa rivum esse 35, 28, 11.

aquila. 1) *proprie:* ibi ei in carpento sedenti cum uxore -a suspensis demissa leniter* alis pilleum aufert superque carpentum cum magno clangore volitans, rursus, velut ministerio divinitus missa, capiti apte reponit, inde sublimis abit* 1, 34, 8. 2) *transl.:* obstringere periurio non se 10 solum suumque caput, sed signa militaria et -as sacramentique religionem 26, 48, 12.

aquilo: ubi primum -es — ii namque per aliquot dies tenuerant — ceciderunt 36, 43, 11. -e in septentrionem verso 37, 12, 12. obiecta (adversa insulae) -i ad Chium et Erythras sunt 27, 2. -bus transversis cum urgerentur ad terram 36, 43, 13.

aquilonius: cetera multitudo retro, qua venerat, -iam (*Mg,* Apolloniam meridianam 20 *Mog*) regionem repetit* 40, 58, 8.

aquor: super torrentem, unde -ri possent 35, 28, 8; manipulis -di causa missis 31, 42, 4; ex minoribus tamen castris . . liberius -bantur Ri 22, 44, 3; ad flumen, unde -bantur 27, 47, 2; ex quo (flumine) et Macedones et Ri -bantur (equabantur *V*) 44, 40, 4; ex eodem rivo . . -ti sunt 35, 28, 10; -tum ire 31, 42, 2.

aquosus: iacet inter eos . . campus her-30 bidus -usque 9, 2, 7; (mons) herbidus -usque est 29, 31, 9.

ara. a) *subi.:* Ros Roma circumsessa, coniuges, liberi . ., -ae, foci, deum delubra, sepulcra maiorum temerata ac violata a Capua non averterunt 26, 13. 13. propter quem . . -ae sacrificiis fument, honore, donis* cumulentur 8, 33, 21. -a Neptuni multo manasse sudore . . dicebatur 28, 11, 4. -am esse in vestibulo templi, cuius 40 cinerem nullus umquam moveat* ventus 24, 3, 7; (erant) -ae in medio 10, 38, 8; (in oculis erant) respersae fando nefandoque sanguine -ae 41, 3. (sita est *v. p. 1272, 32.*)

b) *obi.:* detis operam, ut haec -a, quam illa .. sanctius et a castioribus coli dicatur 10, 23, 8; eodem ferme ritu et haec -a, quo* illa antiquior, culta est § 9; (*v. p. 1272, 6.*) ibi -am condidit dedicavitque 28, 46, 16; -ā conditā ac dedicatā 1, 7, 11. si qua 50 ibi vetusta -a aut signum consecratum esset 39, 18, 7. (cumulo *v. supra 37.*) hanc ego -am . . Pudicitiae Plebeiae dedico 10, 23, 7; ne quis templum -amve iniussu senatus aut tribunorum plebis partis maioris dedicaret 9, 46, 7; (*v. p. 1271, 48 sq.*) templa deum, -as et focos defendent 28, 42, 11. Iovi Elicio -am in Aventino dicavit 1, 20, 7; mater . . cecinit tibi -am hic dicatum iri, quam . . gens maximam vocet tuoque ritu colat 1, 7. 10. -am ibi posuit 23, 6. (respergo *v. p. 1271, 42.*) duabus -is ibi Iovi et Soli sacratis 40, 22, 7. matronae . . crinibus passis -as* verrentes 26, 9, 7. Hadriae -am in caelo speciesque hominum cir-10 cum eam . . visas esse 24, 10, 10. (voco *v. supra 5.*)

c) *dat.:* filia victima -is admota 45, 27, 9*.

d) *abl.:* Delon* -is* insignibus statuarumque copia exornavit 41, 20, 9.

e) *cum praep.:* censores in campo ad -am Martis sellis curulibus consederunt 40, 45, 8; porticum . . a* porta* Fontinali* ad Martis -am . . perduxerunt 35, 10, 12; 20 cuius (gentis) ad -am maximam Herculis familiare sacerdotium fuerat 9, 29, 9. bovem ante -am statuit 1, 45, 6; Eumenes rex.. prope ut victuma Delphis in sacrato loco ante -as (oras *V*) mactatus quem insimulet piget referre 42, 40, 8. (ex *v. l., qui sequitur.*) ibi in -am Concordiae, ex qua pridie Polyaenus contionatus erat, escendit 24, 22, 13; se . . coronam Romae in -a* (aram *P*) Apollinis deposuisse 23, 11, 6. regem inter 30 sacella et -as acturum esse regnum 1, 32, 3. ibi pro Concordiae -a, quae in eo sita loco erat, . . Polyaenus contionem . . habuit 24, 22, 1; hostem pro -is ac focis dimicantem 10, 44, 8; sibi pro -is focisque . . dimicandum fore 5, 30, 1; pro -is ac focis dimicabatur 9, 12, 6.

arator: ut esset aliqua -um sedes 26, 16, 7.

aratrum: in Gallico agro, qua induce-40 retur -um 42, 2, 5.

arbiter. a) *subi.:* curiam ipsi futuri -i *moderatores*que publici consilii circumsistunt 2, 23, 11. -er regni factus . . imperium maiori restituit 21, 31, 7. si Poenus rursus magis -er pacis quam adiutor belli fuisset 24, 2, 4.

b) *obi.:* Tanaquil . . -os eicit* 1, 41, 1. neu . . deos *testis* atque -os conventorum fallat 29, 24, 3. quin ille sedens pro tribunali 50 aut -um aut tacitum *spectatorem* comitiorum se praeberet? 39, 32, 11. -is remotis 2, 37, 3; 7, 5, 4; 30, 15, 3; 39, 11, 3; remotis -is 2, 4, 5; 3, 36, 2; incommodis -is salutarium

consiliorum remotis 6, 33, 3. summotis -is 22, 60, 2.

c) *dat.:* huic *interpreti* -oque concordiae civium .. sumptus funeri defuit 2, 33, 11. quid diis -is (-ii *M¹P*) foederis debeo? 9, 1, 7.

d) *abl.:* nihil ad id quidem -o aut *iudice* opus esse 32, 10, 6; -o* quo* vellent populorum, cum quibus pax utrisque fuisset, se usurum (esse) § 5.

e) *cum praep.:* per deos, foederum -os ac *testis*, senatum obtestans 21, 10, 3. ut sine -o* milites* quae vellent agerent 27, 28, 7; quo quia se persaepe Numa sine -is .. inferebat 1, 21, 3; sine -is Moericum nanctus 25, 30, 2.

arbitratus, us: obsides quadraginta -u consulis Ri dato* 38, 11, 6; si aedilis .. -u consulum daret 31, 50, 8; obsides centum -u Scipionis darent 30, 37, 6; si obsides viginti nostro -u dabitis 37, 45, 16; de integro faciendum -u pontificum censuerunt 34, 44, 2; sex milia togarum .. portanda* in Macedoniam praebendaque -u consulis locavit 44, 16, 4; regem de iniuriis .. -u (-ur *V*) senatus satisfacturum esse 42, 36, 3.

arbitrium. a) *subi.:* nihil intercedi, quominus Samniti populo pacis bellique liberum -um sit 8, 2, 3; quaeri, quem ad modum irrita sint .. -a .. fortunae et in paucorum potestatem vertantur 10, 24, 9; senatus pique Ri de ea *iudicium* atque -um esse 30, 14, 10; de pace P.* Scipionis potius -um esse, quibus legibus daretur, quam consulis 38, 7; quae .. velit, ipsius *ius* atque -um esse 34, 57, 7; in his* *(neutr.)* .. imperatoris, non militum -um esse 37, 32, 12; ut .. in quaestoribus *(creandis)* liberum esset -um populi 4, 43, 5; si liberum inde* -um fortunae esset 42, 30, 6; ut .. consulum praetorumque in iis faciendis *iudicium* -umque esset 31, 5; ne penes unum hominem *iudicium* -umque de fama ac moribus senatoris fuerit 23, 23, 4; semper *aestimationem* -umque eius honoris *(sc. triumphi)* penes senatum fuisse 3, 63, 9.

b) *obi.:* quoniam eius -um .. adimant 30, 15, 5; aestus* quoque -um moderandi naves .. ademerat 28, 30, 8; salis .. vendendi -um .. ademptum (est) privatis 2, 9, 6. temporum oblitos homines .. libera de quoque -a agere 24, 45, 4; Rhodios nunc toto in orbe terrarum -a belli pacisque agere 44, 15, 5. praetores consulis* in eligendo* -um fecerunt 43, 15, 5. si Ardeates .. -um senatui levandae iniuriae suae permittant 4, 7, 6; quibus (legatis) senatum mandaturum (esse), ut Verminae pacis dent leges, liberum -um eius* pRo permittenti* 31, 11, 17; quarum rerum in se -um senatui -rent 37, 1, 6; senatui liberum -um de se -rent § 5; -rentne de se -um pRo 49, 4; omnium rerum -um .. Fabio permissum est 10, 26, 4; Quinctio liberum -um pacis ac belli -ssum (est) 32, 37, 5; -sso libero -o 37, 7, 1. Appius Romam ad senatum -um eius rei totum reiciebat 26, 15, 2; ut -um, utrius .. Sophoniba esset, .. ad Scipionem -ret 30, 12, 22. cui (magistratui) -um formulae censendi subiceretur 4, 8, 4. (verto *v. p. 1273, 13.*)

c) *genet.:* qui ad senatum .. rem -i sui reiecisset 5, 22, 1. gens sua omnia suique -i facit 21, 44, 5. cum primum nostri -i (arbitri *V*) esse coepimus 25, 29, 4; multo magis munificentiam eorum in se fratresque suos ipsorum -i debere esse 37, 52, 8; Ptolemaeus propter aetatem alieni etiam tum -i (arbitri *V*) erat 42, 29, 7; ad eum mitterent legatos, cuius *iuris* atque -i res* esset 24, 37, 9; quae (pax) mei non erat -i 9, 9, 9; non vestri -i* erit, si quid eius vetare volueritis, quod nunc lex vetat 34, 7, 11; vix sui -i fore, quem heredem regni relinqueret 39, 53, 6.

d) *dat.:* obnoxiam carnificis -o ducere animam 6, 17, 5. prima oratio fuit omnia permittentis* -o Rorum 34, 40, 3. praetorum -o consulem subiectum (esse) 43, 15, 5.

e) *abl.:* qui se -o vestro eximat 6, 41, 2. gratius id fore laetiusque, quod quisque sua manu ex hoste captum domum rettulerit, quam si multiplex alterius -o accipiat 5, 20, 8. suo ipsum -o cuncta agere 33, 11, 5; acerrimi cuiusque -o .. remageremus 2, 29, 1; se quidem nihil non -o imperatoris acturum (esse) 7, 14, 3. se id suo -o facturum (esse) 27, 11, 11; ipsum nullum* praeterquam suae libidinis -o finem* facturum* (esse) 42, 23, 7 (*Mlum secutus scripserit Fg*) ipsum nullam ⟨rem⟩ praeterquam suae libidinis arbitrio acturum); tenuit .. spes haud dubia suo id -o, ubi vellent, facturos 25, 21, 1; quid nostro aut suo fecerit -o 21, 18, 7; ceterorum aequo -o aestimatio fieret 32, 10, 3. quae nec suo nec Hennensium -o haberet, sed

eius, qui commisisset 24, 37, 8; pacem ac bellum -o habituri vestro 31, 29, 8. negantem -o inimicorum se locuturum 6, 16, 1. credo . . sui (matrimonii) ipsam malo -o, quo a proximis quisque minime anteiri vult, paenituisse 34, 7; quae (senatusconsulta) antea -o consulum supprimebantur vitiabanturque 3, 55, 13. semper pRum alienis rebus -o alieno usum (esse) 32, 8, 14. ut venerint ad oppugnandos socios pRi suo -o 4, 10, 2. (vitio *v. supra 8.*)

f) *cum praep.:* morte me ut vindices ab Rorum -o 30, 12, 16. (libertas) suis stat viribus, non ex alieno -o pendet 35, 32, 11. se dediderunt in -um dicionemque pRi Q. Fulvio proconsuli 26, 33, 12; ea una res in -um senatus reiecta est 33, 34, 10; in cuiusquam Ri superbum et crudele -um venire 30, 12, 14. in vestro -o suum ornatum quam in legis malunt esse 34, 7, 13. in senatus -o se fuisse 10, 24, 7. magistratus secundum parentis -um dant ius nuptiarum 4, 9, 6. perire . . ipsis* satius esse quam sub acerbissimo* *(cf. p. 296, 43)* carnificis -o spiritum ducere 42, 23, 10; ut . . vectigalia pRi sub *nutu* atque -o ⟨eius *add. Ltb*⟩* essent 4, 8, 2.

acc. adi. et pron.: acerbum 42, 23, 10*. aequum 32, 10, 3. alienum 32, 8, 14; 35, 32, 11; 42, 29, 7. crudele 30, 12, 14. irritum 10, 24, 9. liberum 4, 43, 5; 8, 2, 3; 24, 45, 4; 31, 11, 17; 32, 37, 5; 37, 1, 5; 7, 1; 42, 30, 6. malum 6, 34, 7. superbum 30, 12, 14. totum 26, 15, 2. — meum 9, 9, 9. nostrum 21, 18, 7; 25, 29, 4. suum 4, 10, 2; 5, 22, 1; 21, 18, 7; 44, 5; 24, 37, 8; 25, 21, 1; 27, 11, 11; 33, 11, 5; 39, 53, 6. vestrum 6, 41, 2; 31, 29, 8; 34, 7, 11; 13.

acc. genet. a) *subi.* α) *attributive pos.:* Hennensium 24, 37, 8. Rorum 30, 12, 16; 34, 40, 3. pRi 26, 33, 12. cuiusquam Ri 30, 12, 14. carnificis 6, 17, 5. consulum 3, 55, 13. imperatoris 7, 14, 3. praetorum 43, 15, 5. senatus 10, 24, 7; 33, 34, 10. inimicorum 6, 16, 1. parentis 4, 9, 6. acerrimi cuiusque 2, 29, 1. alterius 5, 20, 8. eius 4, 8, 2*; 24, 37, 8; 30, 15, 5. — fortunae 10, 24, 9; 42, 30, 6. legis 34, 7, 13. suae libidinis 42, 23, 7. — β) *praedicative pos.:* P. Scipionis 30, 38, 7. pRi 30, 14, 10. consulis 30, 38, 7; 43, 15, 5*. imperatoris, militum 37, 32, 12. consulum praetorumque 42, 31, 5. senatus 30, 14, 10. cuius 24, 37, 9. ipsius 34, 57, 7. ipsorum 37, 52, 8. — b) *obi.:* eius honoris 3, 63, 9; pacis bellique 8, 2, 3; belli pacisque 44, 15, 5; pacis ac belli 32, 37, 5. eius* (pacis) 31, 11, 17. levandae iniuriae suae 4, 7, 6. moderandi naves 28, 30, 8. salis vendendi 2, 9, 6.

acc. praep.: de se 37, 1, 5; 49, 4. de quoque 24, 45, 4. de fama ac moribus 23, 23, 4. de pace 30, 38, 7. in re *(gerenda)* 4, 43, 5; 42, 31, 5; 43, 15, 5*. in se 37, 1, 6. — *acc. interr. indir.:* 25, 21, 1; 30, 12, 22. si quid 34, 7, 11.

arbitror. 1) *absolute:* eas (partes) tribus appellavit, ut ego -or, a* tributo 1, 43, 13; libera coniectura est, sed, ut ego -or, vana 4, 20, 11; haud parva, ut -or, accessio bonis rebus vestris in amicitiam venimus vestram 7, 30, 6.

2) *add. acc. c. inf.:* ego antiquas Lacedaemoniis leges tyrannos ademisse -or 39, 37, 6; ego maximam* (rem) . . non agi tantum -or, sed quodam modo actam esse 41, 23, 6; -or vos, milites, audisse 3, 62, 2; illos . . nec accipio nec dedi -or 9, 11, 10; -or caveri posse 34, 17, 8; causam . . in aliud tempus differendam -or esse 29, 17, 3; expectari [nos*] . . -or, ut respondeamus 42, 40, 1; non ignorare vos, Quirites*, -or 45, 41, 1; potuisse -or fieri 2, 34, 12; cui nuptam me esse -or 1, 47, 3; ne bello quidem -or vobis opus fore 7, 30, 17; consulem peccare -or 28, 40, 5; crimen . . obiciendum fuisse -or 39, 36, 9; ad summam rerum nostrarum pertinere -or 8, 4, 1; triginta milia peditum, quattuor equitum -or in Campania scribi posse 23, 5, 15; quem . . illis notum -or fuisse 9, 18, 6; neque hercule, quod Samnites priores amici . . facti sunt, ad id valere -or 7, 30, 4; orationem . . aequam -or videri posse 5, 4, 2; ut* belli Gallici causa dictatorem creatum esse -er 7, 9, 5; quaero de te, -erisne C. Sempronium . . in tempore pugnam inisse? 4, 40, 6; antea . . quam ab se . . pugnam coeptam -ri posset 32, 11, 8; -ri (se) . . consulem . . loca tutiora castris cepisse 4, 41, 6; nec quicquam puberum* -ri superesse 24, 30, 4; oportet communem patriam tuendam -ri esse 23, 5, 10; mortuum (eum esse) inde -ri (se) 3, 13, 3; si quid . . aequi se habere -rentur 35, 33, 5.

arbor. (Ad formam: 1, 26, 6 arbori *ablativus vel locativus vide ne cum Novakio*

mutandus sit in arbore.) a) *subi.:* quercus, ingens -or, praetorio imminebat 3, 25, 7; (*v. infra 44.* occido *et* sto *v. infra 18.*) quae (arbores) alia in aliam instabilem per se ac male haerentem incidentes .. equos obruerunt 23, 24, 9. — b) *obi.:* et maiores et magis ramosas -es caedebant, quam quas ferre cum armis miles posset 33, 5, 6. (congero *v. infra 37.*) Fabius, quam -em consevisset, sub ea legere alium fructum indignum esse dicere 10, 24, 5. -ibus circa immanibus desectis detruncatisque 21, 37, 2. -es, quae obnoxiae frigoribus sunt deusserat cunctas (hiems) 40, 45, 1. -em unam evellebant 33, 5, 7. (fero *v. supra 8.*) -es in profundum haustae (sunt) 30, 38, 8. Galli -es .. ita inciderunt, ut immotae starent, momento levi impulsae occiderent* 23, 24, 7. (obicio *v. infra 36.*) nulla felix -or, nihil frugiferum in agro relictum (est) 5, 24, 2; non -e frugifera, non satis in spem frugum relictis 6, 31, 8. (succido *v. infra 28.*) tacta de caelo erant signum Iovis -orque templo propinqua 27, 11, 2. — c) *gen.:* saeptas (angustias) deiectu -um .. invenere 9, 2, 9. ut prae densitate -um .. perspici caelum vix posset 40, 22, 3. extremas -um succisarum impellunt 23, 24, 9. rari stipites magnarum -um eminebant 33, 5, 7. cum ingenti -um ac virgultorum strage 21, 22, 8. cum examinati .. essent -um truncis fragmentisque ramorum 23, 24, 10. — d) *abl.:* valles .. condensa -ibus 25, 39, 1. ager consitus crebris -ibus 33, 6, 7. ager .. frequens proceris -ibus 36, 22, 10. alia -ibus obiectis .. permuniit 31, 39, 8. ut .. vallum congestis -ibus saepirent 6, 2, 9; lucus .. proceris abietis -ibus saeptus 24, 3, 4. -e infelici suspende 1, 26, 11; infelici -i* reste suspendito § 6. — e) *cum praep.:* novas alias (naves) .. cavabant ex singulis -ibus 21, 26, 8. in -em inlatus impetu equi 27, 33, 3; examen apum in -e praetorio imminente consederat 21, 46, 2; aves .. nidos in -ibus reliquisse 27, 4, 12. (sub *v. supra 10.*)

arbustum: regio praesentis erat copiae, non perpetuae, -a (-ae *P*) vineaeque et consita omnia magis amoenis quam necessariis fructibus 22, 15, 2.

arca: duae lapideae -ae octonos ferme pedes longae, quaternos latae inventae sunt 40, 29, 3; litteris Latinis Graecisque utraque -a inscripta erat § 4; eas -as cum .. dominus aperuisset § 5, *v. totum locum.* — vivum in -am condidere 27, 37, 6.

arcanum, *vi subst.* a) *obi.:* cui et alia -a committere adsuerat 24, 24, 2. elicere omnia -a 40, 21, 11. (occulto *v. infra 11.*) — b) *gen.:* si quid umquam -i *sanctive* ad silendum in curia fuerit 23, 22, 9; Aebutium indicem -i .. esse 39, 13, 1. — c) *dat.:* tamquam .. regum -is interesset* 41, 24, 3. — d) *cum praep.:* tantum ipsi Theodoto virium ad -a occultanda (fuit) 24, 5, 14.

arcanus: iis .. in consilio -o gentis .. denuntiatur 35, 35, 4; ut consiliis quoque -is interesset 18, 2. trahi .. in -os sermones 42, 17, 4.

arceo. — **Forma:** *Permultis locis libri exhibent falso* arguisse *sim. pro* arcuisse, *paucis* argere *sim. pro* arcere.

A) **absol.:** si quis -at 29, 31, 5; cum .. telis procul -tes videret 43, 22, 8; dextra Tiberis -bat 1, 14, 5; cum Tiberis -ret 5, 38, 5.

B) **acc. obi.** a) *rei:* non solum -re bellum, sed ultro etiam *inferre* 3, 8, 3; partiens curas simul in* *inferendum* atque -dum bellum 21, 21, 10. castra castris prope ita conlata esse, ut flumine Elpeo interiecto -antur 44, 20, 3. classis .. accita ad -dos commeatus praesidii Ri 26, 20, 7. ferro .. eam -re contumeliam 1, 40, 4. quo (praesidio) Samnitium excursiones -rentur 7, 38, 4. non ope ulla ad -dum frigus adhibita 21, 54, 8. neque multitudo hostium neque telorum vis -re impetum eius viri potuerunt 26, 5, 17; pedites haud difficulter impetus incursantium Numidarum -bant 25, 36, 3; (*v. p. 1279, 4.*) nec ab Samaeis quicquam, quo aut opera aut hostis -ri posset*, praetermissum est 38, 29, 1. omnia (erant) .. parata ad oppugnationem -dam 28, 19, 5. quos (deos) pestis eius -dae causa placandos esse 5, 14, 4. subsidia .. ad -das populationes missa 2, 50, 4; ad -das populationes finium missus 3, 5, 3. -bant magis quam *inferebant* pugnam 10, 28, 2. ut in utramque partem -dis sceleribus exemplum nobile esset 2, 5, 9. haud segniter oppidani vim* eius -re parant 42, 63, 7; vim vi -di ius esto 38, 38, 16; maior est animus *inferentis* vim quam -tis 21, 44, 3; nullo eam vim -nte 5, 32, 4; pace constanti vim Ram -runt, quam armis non poterant 6, 25, 6; ad -dam vim

advenarum .. concurrunt 1, 1, 5; excurrunt ad -dam hostium vim 2, 53, 1; quod ad -dam vim parum virium esset 3, 8, 7; relictis stationibus suis ad vim et impetum Rorum -dum 25, 30, 9. quam (Ram virtutem) nec vallum nec fossa -rent 9, 14, 10. — b) *hominum:* -re advenientes 5, 34, 4. melius muri quam vallum armatos -ent 10, 41, 12. spoliare cupientem triarii obiectis scutis -uere 22, 6, 4. eos *(milites)* neque portae nec muri hostium -rant 8, 29, 14. porta ballistis scorpionibusque instructa missilibus procul hostis -bat 26, 6, 4; ut missilibus procul -rent hostem 32, 5, 13; terra melius -ri quam mari hostes posse 37, 11, 7; (*v. p. 1278, 39.*) protegere Lacedaemonios vinctaque iam quosdam inicientes -re 38, 33, 7. nec Ros subeuntes moenia .. -re possunt 6, 33, 11.

C) **additur** a) *abl. separ.:* comissatores .. aditu ianuae -et 40, 7, 8; tormentis .. non terra modo adeuntes aditu -bant 31, 17, 1; relicto Perseo .. ad -dos aditu Aetolos 26, 25, 5; decretum de -dis aditu finium regibus Macedonum 42, 6, 2. ut Attalum .. portibus et litorum adpulsu -ret 27, 30, 7. hoc quidem adscensu .. vel tres armati quamlibet multitudinem -rint 9, 24, 7; qui .. nos tam paucos tot ipse* milibus* hominum nec ascensu -rit* nec .. 7, 35, 6. Antiochum victorem praemio belli* Aegypto -ri 44, 24, 5. Latinos Campanosque .. -rent Samniti agro 8, 2, 11; quod .. omni cis Hiberum agro eos -ssent 26, 20, 2; citeriore agro -ri Poenum posse 21, 26, 6; id prodigium abominantes* -ri Ro agro .. iusserunt 39, 22, 5; populationibus -dis sociorum agro oppositus 3, 8, 5. cum .. aqua -remur 22, 59, 5. obsidendo tantum -re terra marique commeatibus hostem placuit 24, 34, 16. ceteros metus non curia solum, sed etiam foro -bat 2, 23, 12. quo modo .. Italia Philippum -ri posse? 26, 35, 10; si ad -dum Italia Poenum cos. alter satis esset 21, 17, 6; classem satis esse ad -dum Italia regem 26, 28, 2. ut .. pRum hac licentia -as 3, 21, 7. Graecos -re litoribus 7, 25, 13; cum litoribus -rentur 26, 14. quo* (auxilio) portis moenibusque vim -rent 21, 57, 1. nec suis munimentis -re vim poterant 5, 8, 8. quo (decreto) -entur Peloponneso Macedones 41, 23, 15. exire ad -dum populationibus hostem 25, 9, 6. (portibus *v. supra 26*, portis *v. p. 1279, 46.*) matronas publico -ant 22, 55, 6. ne interdictione finium nostrorum* nostros* quoque* cives* regno* -amus *(sic fortasse scrib. censuit Mg)* 41, 24, 16. cum omnis praefatio sacrorum* eos, quibus non sint purae manus, sacris -at 45, 5, 4; Verginiam .. matronae .. sacris -rant 10, 23, 4. ut -amus transitu hostes 26, 41, 6; unde facile -ri transitu fossae hostis posset 37, 37, 11. ut .. hostem .. mari* ac* terra* maritimis urbibus* -ret* 24, 40, 4; urbibus -ri Antiochum 34, 58, 4.

b) *praep.* ab *v. p. 25, 45—53 (7 locis).*

c) *hinc, inde, unde:* hinc saltem -e hostes 1, 12, 5. inde eos nec sua religio nec verecundia deum -isse dicitur 6, 33, 5. Saguntum vestri circumsedent exercitus, unde -entur foedere 21, 10, 5; hi tamen, unde ne hostium quidem legati -entur, pulsi ad vos* venerunt § 6.

D) **squ. coni.** a) *ne:* collis oppositus -bat, ne .. adgrederentur 27, 48, 8. — b) *quin:* neque illos muri neque superstantes armati -re queunt, quin certatim ascendant 26, 44, 9.

Verbum coniungitur cum adverbiis: aegre 6, 9, 7. facile 26, 5, 10; 37, 37, 11. haud difficulter 25, 36, 3. melius 37, 11, 7. procul 26, 6, 4; 32, 5, 13; 43, 22, 8. — *Opponitur verbum* inferre 3, 8, 3; 10, 28, 2; 21, 21, 10; 44, 3. — *Accedunt hi ablativi instrumenti, qui vocantur:* armis 6, 25, 6. auxilio 21, 57, 1. decreto 41, 23, 15. ferro 1, 40, 4. flumine Elpeo interiecto 44, 20, 3. interdictione 41, 24, 16. missilibus 26, 6, 4; 32, 5, 13. pace 6, 25, 6. praesidio 7, 38, 4. scutis obiectis 22, 6, 4. tormentis 31, 17, 1. vi 38, 38, 16. — *Vox arcendi in prioribus libris saepius occurrit quam in posterioribus (in prima decade 36es, in tertia 30es, in quarta 13es, in quinta 8es).*

arcesso (*v.* **accerso**). I. **Forma:** arcessiri 3, 45, 3. arcessierint 4, 2, 12. arcessierat 27, 25, 11; 42, 17 *(v. p. 256, 41 sqq.).* arcessierant 43, 22, 3. arcessisset (accersisset *Hz*) 40, 33, 2.

II. **Signif.** A) **de hominibus;** a) *aliquem:* Latinus dux .. -it cohortem exsulum Rorum 2, 19, 10; Nautium consulem .. -unt 3, 26, 6; consules .. patrum primores -unt 72, 1; Hasdrubalem deinde ac Syphacem per litteras nuntiosque, postremo etiam per legatos -unt 29, 34, 2; cur enim illos, qui se -ant, ipsos non venire? 22, 50, 5; quos

nominavero, -e 40, 9, 14; [41, 20, 13 *v. p. 24, 2 et 256, 53 sq.*;] qui phalangem -rent, propere misit 42, 66, 3; cum hostes tantum non -ierint 4, 2, 12; qui (principes) .. regem -ierant 43, 22, 3; quos alios duces, quas alias legiones esse, quae -antur? 21, 57, 2; placere itaque patrem -iri* 3, 45, 3; M. Livius C. Servilium cos. .. -dum .. censebat 30, 23, 1; legati ad -dum Hannibalem .. venerunt 24, 13, 8; legatorum ad Hannibalem -dum mittendorum 30, 9, 5; quos miserat in Bastarnas ad -da auxilia 40, 5, 10; coss. extemplo -ti (sunt) 3, 9, 13; litteris -ti sunt 45, 35, 2; ignarus, quid -tus essem 40, 15, 12; cum saepe -ti essent 44, 43, 5; ab collegis -tus propter seditiones tribunicias 4, 49, 11; Philocles -tus 32, 25, 5; -tum L. Apustium legatum 31, 27, 1; -tos se ab triumviris mensariis esse 24, 18, 12; -to utroque 26, 38, 8; familia -ta 39, 14, 3. — b) *acc. unde?* (*a* Carthagine *etc. v. p. 25, 53 — 26, 10; 9 locis.*) -tes *ex* propinquis locis subsidia 29, 6, 16; tum demum te consulem ex Africa .. -emus? 28, 41, 13; eo *(spatio)* uterentur ad -dos ex Leontinis milites 24, 22, 10; Aesculapium quoque ex Graecia quondam .. valetudinis populi causa (esse) -tum 29, 11, 1. — c) *acc. quo?* Thebani (consulem) .. in Boeotiam -bant 42, 67, 12; Nero .. Q. Fulvium .. in Lucanos .. -ierat 27, 42, 17. perturbata Hispala, quod ad tam nobilem et gravem feminam ignara causae -retur 39, 12, 2; ut Hispalam .. -ret ad sese § 1. Fulvius Romam comitiorum causa -tus 26, 22, 2; (*v. p. 26, 2; 6.* in regnum *v. p. 26, 4.* adversus *v. p. 659, 7.*)

B) **de rebus:** ne -ant bellum 9, 25, 6; bellum -tum (esse) in Italiam ab nobilibus 22, 38, 6. omne genus tormentorum machinarumque ex Sicilia -ierat 27, 25, 11. neve quid ad eos ludos -ret 40, 44, 11.

archipirata: Nicandro quodam -a .. Palinurum iusso petere 37, 11, 6.

arcuatus: flamines bigis curru -o vehi iussit 1, 21, 4.

arcus: Frusinone -us solem tenui linea amplexus est* 30, 2, 12; -us interdiu sereno caelo super aedem Saturni in foro Ro intentus 41, 21, 12. — humor -us fundasque .. emollierat 37, 41, 4.

ardeo. A. proprie. a) *i. q. fervere:* Praeneste -tes lapides caelo cecidisse 22, 1, 9. -tia saxa infuso aceto putrefaciunt 21, 37, 2. [-bus (*V* arentibus *Florebellus*) siti faucibus 44, 38, 9.]

b) *i. q. flammis correptum esse:* quo repente discursu .. omnia circa virgulta visa (sunt) -re 22, 17, 3; castra .. tum maxime -re 40, 32, 1; iam -tia castra adparebant § 2; -tia procul vidit castra 9, 23, 15; magnam vim lignorum .. -tem 1, 37, 1; respectus ipse -tium castrorum 9, 23, 14; multitudo facibus -bus tota conlucens 4, 33, 2; facibus -bus anguibusque praelatis 7, 17, 3; facibus* -bus plurimum simul ignem coniecerunt 23, 37, 4; alii cum -bus facibus .. advenere 38, 6, 2; matronas .. cum -bus facibus decurrere ad Tiberim 39, 13, 12; stantes cum -bus facibus 42, 63, 7; si ipsa Carthago -ret 30, 43, 12; aedificia in Tiberim versa -sere 35, 40, 8; eodem tempore septem tabernae .. et argentariae .. -sere 26, 27, 2; iam illa momento horae -sura (esse) omnia 25, 24, 14; quae (aedificia) cum momento temporis -sissent 34, 39, 10.

c) *i. q. flammis conlucere:* caelum visum est -re plurimo igni 3, 5, 14; eo anno caelum -re visum (est) 10, 6; oculos sibi Rorum -re visos aiebant 7, 33, 17: caelum -re visum erat Arreti 32, 9, 3; Menturnis quoque per eos dies caeli -ntis species adfulserat 43, 13, 3; Capuae speciem caeli -tis fuisse 22, 1, 12; mare -sit eo anno 23, 31, 15; in caelo .. fax ingens -sit 30, 2, 11; caput Vulcani -sit 34, 45, 6; puero dormienti .. caput -isse ferunt 1, 39, 1; in Sicilia aliquot spicula, in Sardinia .. equiti scipionem .. -isse 22, 1, 8; in Apulia palmam viridem -isse 24, 10, 6; Anagniae terram ante portam ictam diem ac noctem sine ullo ignis alimento -isse 27, 4, 12; in Lucania caelum -isse adferebant 31, 12, 8; Fregellis in domo L. Atrei hasta .. interdiu plus duas horas -isse dicebatur 43, 13, 6; ad Monetae duarum hastarum spicula -rant 33, 26, 8.

B. translate. a) *absol.:* iuvenis -tis animi 1, 46, 2.

b) *acc. abl.:* amore -ens 1, 58, 2; [3, 44, 4* *v. p. 1000, 15.*] -re bello Africam 28, 44, 6; Etruriam Ligurumque et Galliae Cisalpinae oram bello -re 36, 7, 16; totam Hispaniam -suram (esse) bello 28, 24, 15; mox bello Graeciam -suram fuisse 33, 44, 7; cum .. cuncta bello -rent 26, 13, 7. ut qui .. cupididate .. ulciscendi -rent 29, 6, 7. iam hic, quo nunc omnia -ent, conticiscet

furor 2, 29, 11. aluistis hoc incendium, quo nunc -etis 21, 10, 4; et Syphacem et Carthaginienses . . ingenti mox incendio -suros (esse) 29, 31, 3. cum -rent invidia non patres modo, sed etiam tribuni plebis 5, 11, 4. -ens . . ira tribunus 2, 56, 13; in civitate ira odioque -nte 9, 10, 6; -bus ira animis 38, 25, 16. (odio *v. supra 7.*) insequentis anni principia statim seditione ingenti -sere 6, 31, 1. quo (tumultu hostili) paucos ante menses -rint* *(coni. Als.)* prope moenia Ra 26, 22, 8; qui (ager) paulo ante ingenti tumultu -rat 43, 4, 4.

ardor. A. proprie: sol ingenti -e torrebat . . corpora 35, 5, 7.

B. translate: a) *subi.:* satis adparebat ingens -or *(sc. militum ad certamen)* 2, 25, 3. crescit -or pugnandi 45, 9. si . . -or certaminis eos inritaret 24, 39, 6. is -or omnium etiam ad eos . . pervenit 10, 40, 4. Ros ira, spes, -or certaminis . . in proelium rapit 41, 1. ut iam resederat impetus animorum -orque 26, 18, 10. (*v. infra 41.*) idem -or et in Ro exercitu erat et in altero duce 6, 23, 1; et militum quidem is erat -or, ut 8, 16, 7; tantus omnibus -or erat in Africam traiciendi, ut 29, 24, 11; tantus -or in animis ad dimicandum . . erat, ut 44, 36, 3; tantus -or ad dimicandum fuit, ut 4, 47, 3; tantus -or fuit, ut 2, 20, 13; tantus -or militum fuit et caritate ducis et spe . . praedae, ut 10, 17, 3; tantus fuit -or animorum . ., ut 22, 5, 8; legionum -or ingens ad hostem insequendum fuit 26, 6, 7; tantus utrique -or exercitui ad concurrendum fuerat, ut 44, 37, 10.

b) *obi.:* Nolanis . . per clamorem . . accendentibus -em pugnae 23, 46, 2. primum -em atque* impetum* hostium excipientes 30, 35, 8. ut -em eum, qui resederat, excitaret rursus novaretque 26, 19, 2; clamore . . ad -em excitandum sublato 40, 31, 7. calamitas . . maiorem -em ad obsidendos . . Veios fecit 5, 7, 1. ingentem cum suis -em, tum pavorem hostibus iniecit 31, 24, 14. (novo *v. supra 42.*) qui supersint, partim labore partim metu remisisse -em pugnae 35, 5, 5. dux militum, miles ducis -em spectabat 10, 40, 3.

c) *gen.:* -is aliquid ad bellum armaque se . . inventurum (esse) 1, 53, 9. vox consulis tantum -is animis fecit, ut 8, 6, 7; tantum iniecit -is, ut 5, 28, 12.

d) *dat.:* indulgent coss. legionum -i 9, 43, 19.

e) *abl.:* Cutinam ingenti -e militum a* vulnerum ira . . cepit 8, 29, 13; vultum hostis -e* animi* micantem (-em animi indicantem *suspic. Fg*) ferre non potuit 6, 13, 2; eodem -e animorum gerebatur res 8, 9, 3; tanto -e certamen initum est, ut 28, 19, 15; uteretur -e militum 37, 39, 3; tanto -e militum est usus ab ira . . interfectae stationis, ut 24, 30, 1.

f) *cum praep.:* in medio -e belli 24, 45, 4; in medio -e Punici belli 34, 1, 3; in medio -e pugnae 40, 32, 5. prae -e impetuque tantae rei sensus non pervenit ad militem 3, 18, 9. nec Crustumini quidem . . pro -e iraque Caeninensium satis se impigre movent 1, 10, 3. sine ira, sine -e animorum ingressi 5, 41, 4.

acc. genetivi obi.: belli 24, 45, 4; 34, 1, 3. certaminis 10, 41, 1; 24, 39, 6. pugnae 23, 46, 2; 35, 5, 5; 40, 32, 5. pugnandi 2, 45, 9. traiciendi 29, 24, 11. *gen. subi.:* animi* 6, 13, 2. animorum 5, 41, 4; 8, 9, 3; 22, 5, 8; 26, 18, 10. Caeninensium 1, 10, 3. ducis 10, 40, 3. hostium 30, 35, 8. legionum 9, 43, 19; 26, 6, 7. militum *6 locis.* omnium 10, 40, 4. — *acc. praep.:* in animis 44, 36, 3. — ad bellum armaque 1, 53, 9. ad concurrendum 44, 37, 10; ad dimicandum 4, 47, 3; 44, 36, 3; ad hostem insequendum 26, 6, 7; ad obsidendos Veios 5, 7, 1. — ab ira 24, 30, 1; a* vulnerum ira 8, 29, 13.

acc. adi.: ingens *6 locis.* primus 30, 35, 8. maior 5, 7, 1. medius *3 locis s.* **B.** f). -is *3 locis.* idem 6, 23, 1; 8, 9, 3. tantus *9 locis.*

similia: impetus 3, 18, 9; 26, 18, 10; 30, 35, 8. ira 1, 10, 3; 5, 41, 4; 10, 41, 1. *contraria vox est* pavor 31, 24, 14. *frequentior usus vocis est in prima decade (21 locis ex 41).*

arduus. A) *proprie, i. q. abscisus.* a) *ri adiect.:* eadem causa ad subeundum -um aditum . . praebebat 24, 34, 15. nulla ex parte adiri nisi -o ac *difficili* adscensu poterant 25, 13, 13. collem . . aditu -um impedito agmini 7, 34, 3; in collem satis -um . . copias subducit 23, 26, 19. in Liguribus . . erant . . itinera -a, angusta* 39, 1, 5. per tam -a atque *iniqua* loca subire 38, 19, 4; locus erat -us* atque in parte una *praeceps* 10, 9, 8; ab eo milites per

locum -um accepti cepere (arcem) 4, 61, 8. nec natura* quicquam satis -um aut *abscisum* erat 25, 36, 6. animadvertit . . ad* septentrionem* -as* (ardua *B*) et *rectas* prope rupes . . esse 38, 20, 4. nimis -um et *leve* saxum occurrebat 28, 20, 4. cum . . semitam angustam et -am . . ostendisset 9, 24, 7. adeo -a et *aspera* et confragosa fuit via* 44, 3, 3; asperis confragosisque circa et partim artis partim -is viis 5, 26, 5.

b) *vi subst.:* quo leviores -a evaderent 2, 65, 3. — quo successerit* magis in -um 5, 43, 2. signa peditum, ut per -um, leni gradu ducuntur 38, 21, 3; deturbant nitentis per -a hostes 25, 13, 14; milites . . secum per -a ac prope *invia* in arcem ducit 9, 24, 5; sequendo per *invia* atque -a 42, 16, 1.

B) *translate, i. q. difficilis:* Romam . ., petentibus quicquam adeo *asperum* atque -um videri, quod inceptum moretur? 21, 30, 10; *difficile* atque -um esse 24, 22, 9; quae parare et quaerere -um fuit, nescio an tueri *difficilius* sit 37, 54, 16; id -um factu erat 8, 16, 8; *plana* ex -is . . facere potui 38, 49, 7.

area: ut multitudinem -a (arca *P*) Capitoli vix caperet 25, 3, 14. ut libera a ceteris religionibus -a esset tota Iovis templique eius 1, 55, 2; ut iam* eminens -a firmaque* templis quoque ac porticibus sustinendis esset 2, 5, 4; ea est -a ante Telluris aedem 41, 12; domum deinde, ut monumento -a esset oppressae nefariae spei, dirui extemplo iussit 4, 16, 1; locus in arce destinatus (est), quae -a aedium M. Manlii Capitolini fuerat 7, 28, 5. — -am ad aedem in Capitolio Iovis . . occupat fundamentis 1, 38, 7. — praeco cum tibicine . . in mediam -am* (arenam *Mog*) . . processit 33, 32, 4. sanguine* per biduum pluvisse in -a* Concordiae 39, 56, 6; aedem Concordiae in -a Vulcani . . dedicavit 9, 46, 6; quod sanguine . . pluvisset in -a Vulcani 39, 46, 5; in -a Volcani et Concordiae sanguine* pluvit* 40, 19, 2; tegulas relictas (esse) in -a templi 42, 3, 11; palmam in -a (*sc.* Primigeniae Fortunae, *V habet* aerenatam) enatam (esse) 43, 13, 5; id erat forte tempus anni, ut frumentum in -is *(i. e. in horreis)* Hispani haberent 34, 9, 12.

arena: diducta* summa -a (harena *V*) erat 44, 33, 3. quibus (saxis globosis) ferme -ae immixtis strata litora sunt 38, 29, 4. cum . . Poenus inter Formiana* saxa ac Literni* -as hibernaturus esset 22, 16, 4.

areo: -ibus* (*Florebellus,* ardentibus *V Wb Mg*) siti faucibus 44, 38, 9.

argentarius, a, um; argentaria, ae. a) *int. taberna, mensa; α) vi adi.:* ut . . tabernas -as, quae circa forum Rum essent, iusserit venire 26, 11, 7; eodem tempore septem tabernae, quae postea quinque*, et -ae, quae nunc novae appellantur, arsere 27, 2. — *β) vi subst.:* ut aurata scuta dominis -arum* ad forum ornandum dividerentur 9, 40, 16. M. Fulvius locavit . . basilicam post -as novas 40, 51, 5.

b) *int. fodina:* vectigalia magna instituit ex ferrariis -isque 34, 21, 7.

argentatus: tunicae -is (*sc. militibus*) linteae candidae (erant) 9, 40, 3.

argenteus: a) *vi adiect.:* auream olim atque -am Samnitium aciem 10, 39, 13. (armillae *v. infra 25.*) in ea (praeda) fuisse clupeum -um pondo centum triginta septem cum imagine Barcini Hasdrubalis 25, 39, 13; clipea -a decem (fuerunt) 34, 52, 6. equites . . corniculis armillisque -is donat 10, 44, 5. rapto poculo -o ex oppidani domo 29, 9, 2. tulit et supellectilem regiam -am 37, 46, 4. trium mensarum -a vasa in cella Iovis . . posuerunt 10, 23, 12; v. aurea atque -a 37, 57, 14; v. aurea -aque 31, 11, 11; v. -a centum pondo et aurea viginti pondo 35, 23, 11; v. -a caelata multa magnique ponderis 37, 46, 3; v. -a quinque ex viginti pondo 43, 5, 8; vasorum -orum magnus numerus 26, 47, 7; vasorum -orum mille pondo et quadringenta viginti tria 37, 59, 5; v. -orum pondo quinquaginta 45, 44, 14.

b) *vi subst.:* dum pro -is *(int. nummis)* decem aureus unus valeret 38, 11, 8.

argentum. A. metallum ipsum vel supellex ornamentaque argentea. a) *subi.:* (interfulgeo *v. p. 1287, 22.*) nondum -um signatum erat 4, 60, 6; quod (-um) plurimum in phaleris equorum erat 22, 52, 6.

b) *obi.:* auro, -o . . acceptis* 31, 18, 5. praesentibus aurum -umque ablatum (est) 32, 38, 7. omne aes -umque in aerarium conditum . . est 10, 46, 5. aurum -umque in publicum conferre 28, 36, 3; aurum et -um et aes in publicum conferunt 26, 36, 11; aurum, -um, aes signatum omne* . . in publicum conferamus § 5; aurum et -um omne

. . in publicum conferebamus 34, 6, 14; -um aurumque omne ex publico privatoque in forum conlatum in ignem . . conicientes 21, 14, 1; omne aurum -umque conlatum (est) 45, 34, 4. (conicio *v. supra 3.*) omni auro et -o . . in comitio, in vestibulo cumulato 45, 24, 12. omne aurum, -um, aes signatum ad triumviros mensarios . . deferamus 26, 36, 8; aurum et -um omne publicum privatumque ad se iubet deferri 21, 13, 6; aurum et -um in forum deferri 31, 17, 6; auro -oque in lembos . . delatis 44, 45, 12. qui . . aurum -um vestemque . . in mare deicerent 31, 17, 7. -um etiam incolae fodiunt 28, 3, 3. comites, pecuniam, -um quod haberet nihil *(locus est lacunosus)* 45, 42, 4*. -um quibusdam locis temere per vias velut obiectum ad praedam vidisse 22, 42, 6. ut aurum atque -um in publicum proferretur 45, 34, 3. aurum -umque cumulo rerum aliarum interfulgens* . . rapere ex igni 28, 23, 4. auro -oque reddito 30, 21, 5. aurum -umque iussum (est) referri ad consulem 9, 37, 10. tradito omni auro atque -o 21, 12, 5. transtulit . . aurum -umque factum infectumque et signatum 34, 52, 4.

c) *gen.:* intertrimentum -i expleverunt 32, 2, 2. metalla auri atque -i non exerceri 45, 29, 11. pecuniae aurique et -i haud sane multum fuit 32, 16, 16. quibus muneribus principes advenientes vestis, -i equorumque excepturus rex esset 44, 26, 9. ne plus auri -ique facti . . domi haberemus 34, 6, 14. — Scipionem sex milia pondo auri, quadringenta octoginta -i plus accepisse, quam in aerarium retulerit 38, 55, 6; A. Hostilium octoginta p. auri, -i quadringenta tria, Furium quaestorem auri p. centum triginta, -i ducenta (accepisse) § 7. a Ptolemaeo . . viginti milia p. -i adlata (sunt) 36, 4, 2. decem* milia p. -i . . Q. Fabium quaestorem advehere 39, 29, 7. pro ea summa pecuniae viginti quinque milia p. -i praesentia exacta (sunt) 30, 38, 2. -i prae se in aerarium tulit decem quattuor milia p. trecenta quadraginta duo 28, 38, 5; -i tulit in aerarium p.* centum triginta tria milia 30, 45, 3; -i tulit [ex praeda*] quadraginta tria milia p. 31, 20, 7; mille ducenta* p. -i . . in aerarium tulit 32, 7, 4; tnlit prae se . . p. -i viginti milia 33, 27, 2; -i infecti tulit in aerarium decem quattuor milia p. septingenta triginta duo 34, 10, 4; tulit -i p. triginta quattuor milia octingenta § 7; tnlit in eo triumpho -i infecti viginti quinque milia p. 46, 2; prae se tulit . . extra numeratum duodecim milia p. -i 36, 21, 11; (tulit in triumpho) -i p. centum quadraginta septem milia quadringenta viginti 37, 59, 4; in triumpho tulit . . -i p. ducenta viginti milia 39, 7, 1; tulit . . p. . . -i sedecim milia trecenta 29, 7; tulit . . duodecim* milia p. -i 42, 3; X milia p. -i . . in aerarium tulit 41, 28, 6; -i p. milia octoginta tria (ante currum lata sunt) 39, 5, 14. alibi quinque milia talentum, alibi quinque milia p. -i . . imperatum invenio 30, 16, 12. quaternum milium p. -i vectigal in decem annos impositum (esse) regi 33, 30, 8. quinquaginta milia p. -i in aerarium intulit 27, 3. octoginta p. -i in vestibulo curiae posuerunt 30, 21, 4. praelata in eo triumpho sunt . . -i infecti* tria milia p. 37, 46, 3; ut . . -i p. bina et selibras in militem praestaret 22, 23, 6; decem p. auri et -i ad summam sestertii* deciens in aerarium rettulit* 45, 4, 1. -i, qui curuli sella sederunt, equi ornamenta et libras p. . ., ceteri senatores libram -i tantum (sibi relinquant) 26, 36, 6. quadraginta p. -i seposita (esse) in eam rem 1, 55, 9. infecti -i fuit quadraginta* tria* milia p. et ducenta septuaginta, facti vasa multa 34, 52, 5; infecti signatique decem et octo milia et trecenta p. (fuerunt) 26, 47, 7. -i transtulit duodecim* milia p. 36, 39, 1; transtulit . . -i infecti factique . . duo milia trecenta quadraginta p. 40, 12; XL milia p. -i [Ti.*] Gracchus transtulit, XX milia Albinus 41, 7, 2; (transtulit in triumpho) -i decem* et* novem* p. 45, 43, 5. -i, quod captum ex urbibus erat, . . p. mille octingenta triginta (travecta sunt) 10, 46, 5. tulerunt . . simulacra spoliorum ex* mille p. -i facta* 28, 45, 12; munera . . emere . . ex centum p. -i 45, 14, 6. -i quam auri maius pondus fuisse 38, 55, 9; trium* fere denariorum in singulis -i est pondus 34, 52, 6; non de pondere auri atque -i . . convenit 26, 49, 6; qua* haud* dubie maior aliquanto summa ex numero plaustrorum ponderibusque auri, -i generatim ab ipso scriptis efficitur 45, 40, 1. — magna praeda alia cum omnis generis tum auri etiam -ique (erat) 27, 49, 6. quantum auri -ique domi relictum esset 24, 45,

14. nec praeterea quicquam auri -ique in eo triumpho latum (est) 40, 34, 8. quod auri atque -i haberent 26, 14, 8. si quid -i (erat) 22, 52, 5; si quid cui -i aerisve fuerit, stipendio remigum et tributis annuis ablatum (est) 26, 35, 6. summam omnis captivi auri -ique translati miliens* ducenties* fuisse Valerius Antias tradit 45, 40, 1; has ego summas auri et -i relatas apud Antiatem inveni. In L. Scipione malim equidem librarii mendum quam mendacium scriptoris esse in summa auri atque -i 38, 55, 8. duo* milia et quingenta talenta -i accepta Apameam deportantur 37, 9; quinquaginta talentis -i acceptis 15, 6; decem talentis -i acceptis 22, 31, 2; -i probi talenta Attica duodecim milia dato 38, 38, 13; (daret) t. centum -i in praesenti* 34, 35, 11; mille talentum -i* pRo dandum (esse) 38, 8, 10; quinque et viginti talenta -i .. imperata (sunt) 13, 13; huic sescenta t. -i sunt imperata 37, 6; ut Hannibali .. mitterentur .. -i talenta* *(numerus intercidit)* 23, 13, 7; cum .. CCC -i talenta pactus esset 44, 23, 2; viginti -i talentis pacti deduntur* 21, 61, 11; qui ducenta -i talenta pollicerentur 29, 4, 4; cum divendita* praeda quadraginta talenta -i refecisset* 1, 53, 3; decem milia talentum -i .. solverent 30, 37, 5; mille -i talenta in Italiam transmissurus erat 23, 32, 5. an praeter omnium oculos tantum auri -ique in triumpho L. Scipionis .. (est*) latum? 38, 59, 3; tantum auri -ique .. in domum L. Scipionis inlatum (esse) § 8; quo (abdetur) .. tantum -i caelati? 45, 39, 5. tantundem auri atque -i in eo triumpho praelatum* (est) 39, 42, 4. (lata est) -i aerisque fabrefacti vis 26, 21, 8; auri -ique relata (est) ad imperatorem magna vis 47, 7; (dicitur capta esse) -i* vis* ingens* facti signatique 27, 16, 7; auri et -i cum vim magnam habuisset 38, 59, 2.

d) *abl.:* scuta .. -o caelaverunt* 9, 40, 2; horridum militem esse debere, non caelatum* (*Liscovius maluit* caelato) auro et -o § 4; multo auro -oque id (templum) exornatum 26, 11, 9; ad vescendum facto (argento) perexiguo .. utebantur 22, 52, 5.

e) *cum praep.*: Iunoni Minervaeque ex -o dona darentur 22, 1, 17; vasorum ex auro et -o .. factorum 45, 33, 5. praeter aurum -umque, quod in aerarium sit latum 43, 8.

B. nummus ex argento factus. a) *subi.:* si quibus -um in praesentia deesset, dandam (esse) ex aerario pecuniam mutuam 22, 60, 4.

b) *obi.:* Carthaginienses eo anno -um in stipendium inpositum primo Romam advexerunt 32, 2, 1; mutuum dando -um creditumque solvendo 27, 51, 10. cum .. -um pro eis debitum .. tardius erogaretur 22, 23, 7. negotiandi ferme causa -um in zonis habentes 33, 29, 4. (impono, solvo *v. supra 6; 8.*)

c) *gen.:* in stipendium quanti* -i opus fuit accepit 23, 21, 5; propter penuriam -i triumviri mensarii .. facti (sunt) § 6; -i data (sunt) centum et quinquaginta milia 40, 38, 6; in aerarium tulit .. -i* centum* milia quingentos* 31, 49, 2. tulit in triumpho .. -i bigati undeoctoginta milia 33, 23, 7; -i b. quinquaginta tria milia et ducenti (fuerunt) § 9; (lata sunt) -i b. ducenda triginta quattuor milia 37, 11; tulit in eo triumpho -i .. b. centum viginti tria milia 34, 46, 2; -i b. prae se tulit centum triginta milia 36, 21, 11; transtulit .. b. -i centum triginta 39, 2; (transtulit in triumpho) CXX milia Illyrici -i 45, 43, 5. (tulit in aerarium) Oscensis -i centum undeviginti milia quadringentos undequadraginta 34, 10, 4; tulit .. O. -i ducenta septuaginta octo milia § 7; tulit in eo triumpho -i .. O. quingenta quadraginta 46, 2; tulit in triumpho .. ⟨-i*⟩ signati O. nummum centum septuaginta tria milia ducentos 40, 43, 6. -i signati aliquantum (captum est) 24, 47, 14; prae se in aerarium tulit .. s. -i magnum numerum 28, 38, 5; ne plus s. -i et aeris domi haberemus 34, 6, 14; tulit in aerarium .. (-i) signati bigatorum septendecim milia viginti tres* 10, 4; s. -i octoginta quattuor milia fuere Atticorum 52, 6; praelata in eo triumpho sunt .. -i .. s. tetrachmum Atticum centum decem tria milia 37, 46, 3; (*v.* **A.** c) pondo; vis).

d) *abl.:* qui pecuniam quam agrum maluisset, ei se -o satisfacturum 21, 45, 5; -o parata mancipia 41, 6, 10.

e) *cum praep.:* de -o multaticio tria signa aenea .. posuerunt 33, 25, 3. ex multaticio -o signa aenea ad Cereris dedere* 27, 6, 19; signa tria ex multaticio -o facta 30, 39, 8; signa aenea quinque ex multaticio -o .. posuerunt 31, 50, 2; aediles eam (aedem) .. ex multaticio -o faciendam lo-

carant* 34, 53, 4. pro -o si aurum dare mallent 38, 11, 8.

acc. adi.: bigatum *v. s.* **B** c) *5 locis.* caelatum 9, 40, 4*; 45, 39, 5. captivum 45, 40, 1. fabrefactum 26, 21, 8, factum 27, 16, 7; 34, 6, 14; 52, 4; 5; 36, 40, 12; (ad vescendum factum 22, 52, 5.) Illyricum 45, 43, 5. infectum 26, 47, 7; 34, 10, 4; 46, 2; 52, 4; 5; 36, 40, 12; 37, 46, 3*. multaticium *v. s.* **B** e) *4 locis.* mutuum 27, 51, 10. omne *10 locis.* Oscense *v. s.* **B** c) *4 locis.* perexiguum 22, 52, 5. privatum — publicum 21, 13, 6. probum 38, 38, 13. signatnm 4, 60, 6; 26, 47, 7; 27, 16, 7; 34, 52, 4; 40, 43, 6 *et s.* **B** c) *6 locis.*

argumentor: quid ego haec ita -or, tamquam . .? 38, 48, 6; nec iure an iniuria caesi sint, -ri refert 39, 36, 16; ne quid ipse . . nunc criminose -ri videretur 40, 14, 7; multa in eam partem probabiliter ⟨est*⟩ -tus 33, 28, 8.

argumentum. a) *subi.:* multitudinis eorum -um est*, quod Polybius scribit . . 34, 50, 6; aedilem prendi ducique a maioribus magistratibus . . -um esse non haberi pro sacro sancto* aedilem 3, 55, 9; litterae . . -um fuere minime cum eo cummunicantis laudes 8, 30, 10. — b) *obi.:* nullo adiecto, cur scire quicquam viderentur, -o 33, 28, 9. inopia fecerat eam *(rem parvam)* -um ingens caritatis 5, 47, 8. moderationis eorum -um exemplo unius rei notasse satis erit 3, 33, 9. aliud -um, simile tamen et libidine* et crudelitate* peragit 39, 43, 1. — c) *gen.:* apud ipsum auctorem -i 3, 44, 9. eis . . id ipsum* -i praetendentibus orationi* . . responsum est 45, 42, 7. — d) *dat.:* -o est, quod imperia Manliana, non Postumiana appellata sunt* 4, 29, 6; -o est ipsa magnitudo tam novae urbis 5, 54, 5; ipsa humilitas eorum . ., quam isti obiciunt, maximo -o est me neminem . . aversatum esse 26, 31, 6; -o sit clades Ra 5, 44, 5; mari supero inferoque . . quantum potuerint, nomina sunt -o, quod 33, 7; Rorum amicitiam se non violaturum -o et suam recentem ad eos legationem esse et . . 33, 20, 8; mores quidem pRi quantum mutaverint, vel hic dies -o erit 39, 51, 10. — e) *abl.:* ut . . illam vanam criminationem . . nocturno hoc ficto et composito -o fulciret 40, 12, 7. qui (Livius) ab saturis ausus est primus -o fabulam serere 7, 2, 8. *suspicionibus* magis quam -is pecuniae captae reum accusarunt 38, 51, 1. nihil ego tamquam accusator criminose nec dubia -is (-a *voluit Koch*) colligendo ago 40, 9, 13. — f) *cum praep.:* ut . . pro -o fuerit illa procursatio Numidarum Hannibalem . . e* castris non movisse 25, 9, 7.

arguo, *i. q. accuso, reprehendo.* a) *absol.:* Thebanos legatos . . quaerere malo . . quam -re 42, 40, 7; timebant, ne -do* (arcendo *probabiliter coni. Grunauer*) abalienarent 8, 2, 12; ne* . . aut* -ret coram aut, si quid vani adferret, -i posset 35, 8, 7.

b) *acc. res, quae arguitur:* culpa, quam -o 1, 28, 6. fuga per Paeoniam praeparata -batur et corrupti (sunt) quidam, ut comites itineris essent 40, 24, 1. largitionem . . -ens 5, 20, 5. quas* (leges) ne usus quidem longo tempore . . experiendo -ret *(i. e. refelleret)* 45, 32, 7. hanc levitatem ac iactationem animi neque mirabantur in iuvene furioso neque -bant 24, 6, 9. quo magis -i praestigias iubetis vestras, eo plus vereor, ne . . 6, 15, 13. nihil -o, nisi quod . . venerunt 40, 14, 5. haec taliaque -tem . . castigabant patres 37, 34, 14. nec id accusatores* magis -re quam fateri reos 5, 11, 6. veteribus, nisi quae usus evidenter -it *(i. e. refellit)*, stari malunt 34, 54, 8.

c) *add. homo, qui arguitur:* hic decem legatos simul -i, quorum ex consilio data pax esset 38, 58, 11. si coram eum -re vellent 43, 5, 6 -bus eos . . responsum est 6, 21, 9. iussis qui -bantur Amphipoli* adesse 45, 28, 8; adversantibus* paci*, qui* -rentur 30, 37, 11.

d) *aliquem aliquid:* id unum ex iis, qui sibi rem aperuisset, -re sese paratam esse 26, 12, 17; si omnes voluimus*, quod -imur 45, 24, 4.

e) *aliquem alicuius rei:* qui nuntiaret -i caedis Euandrum Cretensem 45, 5, 7. senatus nec* liberavit* eius culpae regem neque -it 41, 19, 6. noxam, cuius -imur 25, 6, 6. innoxium* se rei capitalis -i § 8. Camillus palam sceleris plebem -re 5, 29, 8.

f) *aliquem crimine:* neque enim eos aut vitae ullo crimine alio aut gesti magistratus quisquam -bat, praeterquam quod . . intercessissent 5, 29, 6.

g) *aliquem de re:* iis . . purgantibus ea, de quibus -bantur 36, 35, 11.

h) ***sequitur infinit.*** *α) solus:* cuius virtute* et consilio me nunc -is regi 40, 12, 17; quotiens vis te id -am fecisse? 34, 32, 14; Q. Fabius natum eum* ad corrumpendam disciplinam militarem -re 29, 19, 3; infestius locutum -bant Hannonem quam Flaccum Valerium legatum Rorum 21, 11, 1; cum .. hominibus conlocutum eum -bant 34, 61, 11; mentiri eos -bant 62, 11; ut se falsum commentam (esse) -rent 8, 18, 8; cum tribuni .. (Scipionem) non venire ad causam dicendam -rent 38, 52, 4; qui ad senatum eorum -rent* Hannibalem .. consilia belli faciendi inire 33, 47, 6; quaecumque .. impie facta essent, Adranodorum ac Themistum -it fecisse 24, 25, 9; iuvisse eos omni* commeatu classem hostium -it 37, 28, 2. — *β) acc. c. inf.:* titulus ipse spoliis inscriptus illos meque -it consulem ea Cossum cepisse 4, 20, 6; quem aliquanto ante desisse scriptum facere -it 9, 46, 3; erit mox, qui -at nequiquam Antiochum ultra iuga Tauri emotum* 42, 42, 6; id fraude patriciorum .. factum -re 5, 11, 3; falsis criminibus a Minucio circumventum Maelium -ens 4, 21, 4; ideo aera militibus constituta esse -do, ut 5, 10, 6; speculatores, non legatos *(sc. cos)* venisse -bat 30, 23, 5; cum .. urbem vi ab eo teneri -ret 32, 40, 1; Perrhaebiam expugnatam armis, Thessaliae aliquot urbes captas, cetera quae aut ageret aut pararet rex, cum -ret 42, 36, 4; inventum tandem est, ubi neglectas caerimonias intermissumve sollemne di -rent 5, 17, 2; fuisse .. aliquos, qui discerptum regem patrum manibus taciti -rent 1, 16, 4.

argyraspis: -des a genere armorum appellabantur 37, 40, 7.

aridus: fascibus -is sarmentorum iniectis 42, 63, 7. fasces virgarum atque -i sarmenti* 22, 16, 7. in pestilenti* atque -o circa urbem solo 7, 38, 7. casis stramento -o tectis 25, 39, 3.

aries, *ubique translate dictum.* a) *subi.:* aries .. aliquantum muri diruerat 32, 23, 7; duobus .. locis admoti -tes quatiebant muros 38, 28, 11. — b) *obi.:* -em admovere muris coepit 33, 17, 4; iam -em muris admoturus erat 32, 4, 1; testudinibus -tes admovit 37, 26, 8; vineae coeptae (sunt) agi admoverique -es 21, 8, 2; per quas (vineas) -es moenibus admoveri posset 7, 5; pluribus simul locis -es admovebatur 37, 5, 5; altera quoque parte admotus -es (est) 32, 3; -e admovendo muris 31, 46, 10; (*v. p. 1293, 46; infra 5; 11; 15.* gravo *v. infra 6.* incutio *v. infra 20.*) turres -tesque et alius omnis apparatus oppugnandarum urbium perficitur 36, 22, 9. -em admotum [nunc*] libramento plumbi gravatum ad terram urguebant 42, 63, 4. — c) *abl.:* -e decussi ruebant muri 33, 17, 9; parte muri -bus decussa 32, 17, 6. tribus -bus aliquantum muri discussit 21, 12, 2. iam feriebantur -bus muri 8, 5. -e admoto cum* quantum inter ⟨duas*⟩ turres muri erat prorutum .. nudasset urbem 32, 24, 3. Carthaginis moenia quatit -e 22, 10, 10; -e admoto muros turresque quatere coepit 37, 32, 2; -bus muros quatiebat 38, 5, 3; murus .. iam -bus quatiebatur 34, 29, 6; quatiendo -bus muros 38, 7, 4; cum -e quaterentur muri 36, 23, 2. stratis -e muris 1, 29, 2. muri quoque pars -e incusso subruta 31, 46, 15. — d) ***cum praep.:*** in -tes tollenonibus libramenta plumbi aut saxorum stipitesve robustos incutiebant 38, 5, 4.

arma. A. Proprie. a) **arma ad tutandum facta:** (Salios) caelestia -a, quae ancilia appellantur, ferre 1, 20, 4. ut (ferrum) cum -is transfigere corpus posset 21, 8, 11. in advenientis -a hostis vanum .. ensem deiecit 7, 10, 9. cum insinuasset se inter corpus -aque § 10; nullo inter -a corporaque (inter arta corpora *coni. F. Polle*) vano intercidente telo 21, 8, 9.

b) **arma quaelibet.** *α) subi.:* rara (pare *M*) hostium adparebant -a 2, 50, 5; rara -a paucique milites circa eos adparebant 33, 1, 4; a signaque .. adparebant 10, 41, 6; consuli nulla usquam adparuerunt -a 41, 12, 9. signaque et -a ex propinquo* cognita errorem aperuerunt 36, 19, 3. concrepuere -a 6, 24, 1; -a concrepuisse 24, 44, 8. ubi hostium -a concrepuissent 28, 8, 2. nec nostra nos iam aut -a aut moenia satis defendunt 21, 13, 4. (desum *v. p. 1298, 8.*) Ris Punica et Gallica -a cognita [tum*] dubitationem exemerunt 25, 10, 5. quorum fluitantia ad urbem -a cognita in Tiberi* .. insignem victoriam fecere 1, 37, 2. (fulgeo *v. p. 1306, 11.*) maiestatem ad verecundiam faciendam Ris vim maiorem habituram quam -a 35, 45, 4. -a honestabant 26, 5, 16. iacentibus ibi paucis -is 33, 8, 9. -a gravitate fugam impediebant* 37, 43, 7. increpuere (concr. *maluit Ml JB*

1883, 339 et ZGW 1884, 73) -a 1, 25, 4. (incumbo *v. p. 1304, 25.*) labant -a 38, 17, 7. labentibus super corpus -is 2, 20, 3. prope obruentibus infirmum corpus -is 5, 48, 7. -a, signa .. perierunt 23, 5, 6. triumpho longe maximam speciem captiva -a praebuere 9, 40, 15. (refulgeo *v. p. 1305, 12.*) hic tormenta, -a, omnis adparatus belli est 26, 43, 6; corpora tantum atque -a sunt* eadem* 27, 13, 6; pia (sunt) -a 9, 1, 10; quippe illa praedam verius quam -a esse 40, 5; *(v. p. 1309, 12;)* ubicumque vires, ubi -a esse sciam 35, 19, 4; -a clipeus sarisaeque illis, Ro scutum .. et pilum *(sc. erant)* 9, 19, 7; ibi -a .. erant 26, 42, 3; -a .. impedimento fugientibus .. erant 39, 20, 7; *(v. p. 1297, 39;)* an ullum magis Rum bonum quam -a virtusque esset 7, 6, 3; (homines) quibus .. non -a .. non causa militandi eadem esset 30, 33, 8; ubi signa, ubi -a essent, singulos rogitans 2, 59, 10; (gentium) quibus .. alia -a .. essent 28, 12, 3; (*v. p. 1299, 33;*) spolia ea honestiora victori hosti quam ipsis -a fuisse 10, 39, 13; eodem ex utraque parte hominum genere et -is paribus 35, 29, 2; -is equisque salvis *(abl. abs.)* 21, 47, 5. (superincido *v. p. 1304, 28.*) si victores exercitus vallum potius quam virtus et -a tegerent 3, 60, 8; quorum vos modo -a ac* dexterae texerunt 22, 29, 11. Graecos Ra -a signaque non ante visa .. terruere 31, 45, 5. quantum -a .. tueri poterant 32, 15, 1. nostra -a, nostrae vires nos tutari poterant 23, 42, 2. in potestatem hostium venerunt .. multa -a 39, 20, 7 (violo *v. p. 1300, 47.*)

β) *obi.:* (obicio -a *(14 locis) v. p. 141, 52 sqq.*) haec -a .. propitio flumine accipias 2, 10, 11; mittite, qui -a .. accipiant 5, 27, 14; si .. -a et equum victor acciperet 21, 42, 1; si quando a vobis proque vobis -a acceperimus 6, 26, 5. -a signaque adgnovere 7, 40, 1. (adimo *(19 locis) v. p, 551, 18 sqq., 552, 47 sqq., 553, 1 sqq., 35 sq.* adparo *(3 locis) v. p. 594, 31 sqq.* adripio *(7 locis) v. p. 607, 13 sqq.*) Latinos ne pro se quidem ipsis .. adtingere -a passi sumus 3, 19, 8. (apiscor *v. p. 1299, 23.*) suos .. -a aptare 5, 49, 3; alii aptare corpori -a experirique sub his (-is) membrorum agilitatem 44, 34, 8; capere et aptare -a miles prohibetur* 22, 19, 10; ut vix ad -a capienda aptandaque pugnae competeret animus 5, 3; vixdum satis aptatis -is in ordines eunt 10, 33, 2; *(v. p. 1305, 22.)* -a viris in arma natis auferre 9, 9, 11; cupidissimis -a ablaturum fuisse militibus 8, 31, 3. segniter -a capit 10, 35, 17*; -a capit 21, 55, 1; si talibus de causis .. -a capitis 42, 42, 9; -a capiunt 1, 25, 1; 2, 45, 14; 49, 2; 5, 36, 6; 49, 5; 9, 31, 9; 37, 7; 22, 21, 7; 38, 6, 3; -a Ri capiunt 28, 2, 3; -a* capias oportet 22, 14, 14; ut prandeat miles firmatisque cibo viribus -a capiat 9, 32, 4; ut secum adversus eos -a capiant 35, 48, 9; ut -a capiant* 42, 57, 4; capite -a 5, 44, 7; in hanc tam opimam mercedem .. -a capite 21, 43, 7; alii -a capere 6, 3, 8; se -a capere 3, 17, 7; quid cessatis .. -a capere? 8, 6, 6; (*v. p. 1295, 51;*) -a capere .. cogendo 29, 34, 11; obvios .. -a capere .. cogebat 32, 26, 11; cunctantes -a capere increpabat 10, 35, 8; -a suos capere .. iubet 3, 28, 5; -a capere milites iubet 10, 35, 5; vagos in litore .. -a capere iubet 22, 19, 8; -a suos capere .. iubet 37, 20, 6; -a propere capere milites .. iubet 25, 41, 1; in tentorio suo -a capere 44, 38, 8; excitare alii alios, iubere -a capere 31, 41, 12; -a capere .. iubentem* 22, 60, 16; ut capere -a iuberet 7, 13, 11; -a extemplo capere milites iussit 34, 46, 8; ex opere deducti milites atque -a capere iussi 28, 13, 8; iussae (sunt) legiones -a capere 7, 36, 11; raptim capere -a iussis militibus 33, 15, 8; confestim -a capere .. iussis .. militibus 9, 43, 13; simul -a capere noluerant 3, 15, 6; nec -a impigre capere nec .. poterant 7, 36, 3; cum milites .. nec -a capere .. possent § 12; se ipsos .. capere -a 2, 30, 8; auctor .. -a capiendi 1, 59, 4; signum datum est -a extemplo capiendi 42, 64, 4; neque .. -a capiundi datur spatium 6, 3, 6; (*v. p. 1295, 53;*) -a ipsi capientes 2, 26, 5; cur M. Valerio non diffideretur adversus similiter provocantem -a capienti Gallum ad* certamen* 24, 8, 5; ad milites iam -a .. capientes 6, 12, 7; -a raptim capiebat 21, 42, 3; nisi exsatiati cibo vinoque -a non capiebant 40, 28, 2; ut non modo alius quisquam -a caperet 24, 40, 12; ut* pro rege -a caperemus adversus Ros 32, 21, 8; ut -a caperetis 3, 19, 6; patres -a caperent 2, 24, 2; ut totiens infeliciter temptata -a caperent 35, 8; -a caperent 4, 32, 5; ut -a milites caperent 5, 21, 1; ut .. -a secum caperent 34, 25, 8; nemo est .. -a capturus 4, 5, 6; a Macedonia Philippum

.. -a capturum (esse) 35, 18, 6; ut .. haud dubie -a extemplo capturi fuerint 38, 31, 3; plebs benigne -a cepit 3, 26, 1; permissu eius -a templo cepit 23, 47, 2; permissu eorum -a cepit 25, 18, 12; -a cepere 3, 66, 3; cum .. ceperim -a 30, 30, 5; -a quod impigre ceperint 24, 22, 3; -a pro patria non cepisse 2, 24, 5; Lavicanos -a cepisse 4, 45, 6; ut quisque -a ceperat, .. in proelium ruunt 23, 27, 5; Volsci .. ad exstinguendum nomen Rum -a ceperant 6, 2, 2; cum -a adversus pRum (arma *huc transposuerunt HVR*) cepisset 30, 13, 10; convertit omnes ad -a capienda 25, 24, 7; segniter -a capta .. esse 6, 7, 2; equum -aque capta .. ostentans 25, 18, 5; -orum adfatim erat et* captorum Carthagine 27, 17, 7; armati erant -is et ad Trebiam, ceterum magna* ex* parte* ad Trasumennum captis 22, 46, 4; -is inter tumultum captis 26, 38, 12; -is captis urbes .. occupaverunt 39, 36, 10. Volscis non publico consilio capessentibus -a 4, 53, 1. circumferre ad singulas urbes -a 28, 3, 1; circumferentem* -a Scipionem* 30, 9, 3; ad singula oppida circumferendo -a 1, 38, 4; quorum ubi -a signaque Lacetani cognovere 34, 20, 6; Ra signa atque -a cognovere 27, 32, 3; *(v. p. 1294, 39; 45; 47.)* iis .. -a committenda (censetis)? 39, 15, 13; quibus -a sua signaque pRus commisisset 23, 35, 8; quod .. -a .. eius rei causa comparasset 42, 30, 11; clam comparata -a sensisse eum 40, 39, 5. congesta .. hostilia -a .. concremavit 8, 30, 8; -is hostium [in*] uno concrematis cumulo 38, 23, 10. quattuor gentes conferre -a 10, 21, 12; inter se civitates gentesque contulerunt -a 21, 1, 2; cum omnium primum -a telaque, quae Capuae* erant, ad se conferenda curasset 26, 14, 7; -is et frumento conlato* 5, 39, 10. -a vel tribus tantis exercitibus in armamentaria congessisse 42, 12, 10; -a, tela in muros congesta (sunt) 10, 4, 2; (*v. supra 33.*) -a lecta conici in acervum 41, 12, 6. coniungere -a 8, 29, 7; Veiens bellum exortum, quibus Sabini -a coniunxerant 2, 53, 1; Sidicinis finitimis -a coniunxerat 8, 16, 2. (conquiro *v. p. 551, 19.*) vos cum Mandonio .. -a consociaturi estis 28, 28, 5; quod .. cum Gallis .. -a quondam consociassent 8, 14, 9. -a atque equi conspiciebantur 21, 4, 8; ne aut -a aut ipsi procul conspicerentur 27, 6, 8. contemplari -a mox tradenda 9, 5, 8. contacturum* (se) funebribus diris signa, tela, -a hostium 10, 28, 17. non credi militi -a 2, 45, 10. (cumulo *v. p. 1302, 6; 1310, 7.*) -a curare et tergere ante tentoria iussi* 26, 51, 4. dant .. -a 3, 15, 8; aliis -a insignia, aliis equos .. dabat* 42, 61, 1; ad recipiendum Capitolium -a plebi dedit 3, 20, 3; -a, quibus deerant, dederunt 22, 54, 2; quibus .. -a equosque dedisset 30, 7, 11; iuventus conscribitur, -a dantur 3, 18, 4; libertatem unicuique prius reddendam esse quam -a danda 2, 28, 7; -a bellumque oblivioni danda (esse) 4, 37, 5; servi, quibus -a darentur, .. emebantur 34, 6, 12; in supplementum classis* iuventus -aque data (sunt) 28, 37, 4; munera data (sunt) .. bina equestria -a 35, 23, 11. -a Tusculum ac* supplementum decernerent 3, 42, 7; munera .. decreverunt .. bina equestria -a cum loricis 30, 17, 13. (deligo *v. p. 1301, 39.*) militem Rum .. hiemis quidem spatio -a deponentem 5, 2, 7. (detraho *v. p. 1304, 19.*) omnibus .. equos, -a, tela dividit 30, 11, 4; nova (-a) iis .. divisit Fr. 20. vix -a secum efferre hostis potuit 3, 22, 9; extra fines efferre -a 42, 23, 3; eum extra fines -a efferre 25, 4. -a expedire iubendo 40, 39, 7; iussis .. militibus expedire -a 44, 33, 4; militum ac nautarum nequiquam -aque et naves expedientium 28, 17, 14; signa tantum -aque in proximam noctem expedirent 25, 13, 11; -a expedirent milites animosque ad supremum certamen 30, 32, 1; equos -aque expedierant 31, 33, 8; expediri -a 22, 4, 7; -is expediendis diei* reliquum consumunt 24, 14, 10; reliquum diei expediendis -is .. consumptum .. est 25, 38, 23. quae (-a) .. fecerat 27, 17, 7. haec tibi victor Romulus rex regia -a fero 1, 10, 6; -a in eos ferto 38, 11, 3; -a secum militem ferre iubet 6, 3, 5; se .. nec extra vallum -a ferre 9, 14, 7; adversus fratrem uxoris <se>* -a ferre 42, 29, 3; qui -a ferre possent 1, 44, 2; 3, 4, 10; qui per aetatem -a ferre possent 42, 6; corporibus, quibus non -a ferre .. possent 5, 39, 13; servos .. -a repente contra vos ferentes 21, 41, 10; -a contra pRum ferentes 30, 42, 9; -a contra* patriam, contra cives vestros fertis? 28, 28, 15; qui -a pro patria ferrent 34, 31, 18; qui -a ferrent 36, 11, 10; cum nemo Rhodiorum -a adversus vos laturus <sit*> 45, 24, 10; Latinos pro sua* libertate potius quam pro alieno imperio laturos -a 7, 25, 6; pro vobis -a tulimus 37, 53, 24;

qui pro Antiocho -a adversus nos tulerunt 38, 48, 10; qui adversus vos -a tulerint* 37, 53, 6; quod .. -a contra pRum tulisset 45, 31, 15; qui .. non tulissent -a adversus Ros 42, 8, 5; ⟨qui*⟩ .. pro Antiocho postea -a adversus pRum tulissent 37, 8; qua ferri -a poterunt, eamus 9, 3, 1; vires suppetebant ad -a ferenda 4, 22, 1; vires ad standum in muris ferendaque -a deerant 23, 30, 4; roboris satis ad ferenda -a habere 25, 5, 7; (lata sunt) -a, tela 39, 5, 15; -a ut fierent pro copiis cuiusque populi Fr. 20; quae (-a) .. ⟨inutilia⟩* facta erant Fr. 20; *(v. infra 27.)* (frango *v. p. 1301, 38.*) eadem -a gerere *(eos)* 4, 32, 3. Salapitani neglegenter ex itinere suspensa umeris .. gerentis -a invadunt 27, 28, 12; vix -a umeris gestabant* 27, 48, 16. -a habemus non adversus eam aetatem .. sed adversus armatos et ipsos 5, 27, 7; quid .. -a habetis? 4, 28, 4; qui -a habent 3, 47, 7; ne gens bello nobilis* -a habeat 42, 52, 16; ut .. habeat -a apta 44, 34, 3; tamquam nec manus nec -a habeamus 25, 6, 21; -a illos habere [ea*], quae sibi quisque paraverit pauper miles, Macedonas prompta ex regio apparatu .. patris sui cura et inpensa facta 42, 52, 11; -a Ra habebant 27, 28, 9; qui -a haberent 41, 3, 4; cum intra eosdem muros pars utraque .. sua -a .. habitura sit 24, 28, 4; quoad vires et -a habuerint* 6, 5, 3; *(v. p. 1300, 50;)* si viri -a illa habuissent, quae in portis fuere nostris 3, 67, 3. iactare passim -a 6, 3, 9; -a foede iactantes 1, 27, 11; quae (-a) passim iactabantur 39, 20, 7. iactari -a passim 6, 13, 4; passim -a iactari coepta (sunt) 9, 12, 7. caede imbutis -is 4, 31, 7; -a his imperata (sunt) galea, clipeus, ocreae, lorica, omnia ex aere 1, 43, 2 *(cf. locos s.* a) *laudatos)*; -a imperata scutum pro clipeo et praeter loricam omnia eadem § 4; *(v. p. 1302, 10.)* nec quisquam eorum .. -a induit* 36, 11, 3; nobis pia ac iusta induerunt -a 30, 31, 4; donec ipse manibus suis nefaria sibi -a adversus hospitem atque amicum induerit* 13, 12. Volscis -a inferre 7, 27, 6; responsum -a inferentibus .. dare 2, 26, 5; qua tandem re fretus -a nobis inferres 40, 47, 6; utri prius -a inferrent 1, 30, 8; ut .. neque in eum agrum .. hostilia -a inferrent 7, 31, 9; nisi ultro -a Etrusci inferrent 9, 29, 4; quod victoribus victi ultro inferrent -a 21, 1, 3; quos .. primum civitati suae -a inlaturos credebant* 36, 5, 2; Hamilcare duce Poenos -a Italiae inlaturos fuisse, quae Hannibalis ductu intulerunt 21, 2, 2; primi Samnio -a intulerunt 10, 31, 10; -a terra marique simul Macedoniae intulerunt 32, 21, 18; num Abydeni quoque .. ultro tibi intulerunt -a? 31, 18, 2; -a Ris intulerant 9, 43, 24; qui prior -a intulisset 32, 10, 6; quod .. sociis pRi -a intulisset 42, 30, 10; Samnites Sidicinis iniusta -a .. cum intulissent 7, 29, 4; ultro inferendo -a 25, 37, 19; ad inferenda .. Africae -a .. animum esse 28, 44, 12; Pometiae -a inlata (sunt) 2, 17, 4; non Apulis ab Samnitibus -a inlata 8, 37, 5; Attalo Rhodiisque -a inlata (esse) 31, 18, 2; Philippo regi Macedonibusque .. ob iniurias -aque inlata sociis pRi bellum indici 6, 1; plus ea voce quam -is inlatis terroris colonis iniectum (est) 9, 16, 31. dum praefectus iuventutem Apolloniatium* -aque et urbis vires inspiceret 24, 40, 10; cum -a inspexisset* 44, 1, 6. Latinis .. iam intentari -a 6, 27, 7. illorum tum -a, illorum intueri manus 1, 25, 1; -a tantum ferrumque in dextris .. .. intuentes 5, 42, 8. et hic -a et viros invenies 10, 36, 8; vera -a, veras vires .. invenistis 6, 26, 1. dum .. -a armis iungunt 23, 27, 7; haud gravatim socia -a Rutulis iunxit 1, 2, 3; Faliscos .. -a Etruscis iunxisse 10, 45, 6; ut vir viro, -a armis iungerentur 33, 8, 14. (lego *v. p. 1297, 44.*) nostro supplicio liberemus Ra -a 9, 9, 19. -a, equos .. militibus benigne mittunt 6, 6; munera mitti .. equestria -a et* sagula 43, 5, 8; munera missa (sunt) .. -a equestria 44, 14, 2. ut .. movere -a .. ausi sint 1, 3, 4; Volscos et Aequos movere sua sponte -a posse 3, 10, 11; Volscos iam moventes -a 2, 34, 5; nec hostes moverunt -a 43, 9, 1; cum vix movendis -is satis spatii esset 23, 27, 7; haud dubie Ra -a movebantur 21, 5, 3; eo anno adversus Samnites mota (sunt) -a 7, 29, 1; -a extemplo mota forent 22, 22, 21; (*v. p. 1301, 1.*) in quarta classe .. -a mutata (sunt) 1, 43, 6; illis -a tantum atque ordo militandi .. est mutatus 25, 6, 15. -a deos prius quam homines violatura .. adversus Samnites vobis negamus 7, 31, 2. -a signaque eadem se noscere, quae ad Trebiam .. viderit habueritque 23, 45, 6. cum .. -a et corpora hostes obicerent 25, 14, 9. quae (arbores) .. -a, viros, equos obruerunt 23, 24, 9. obversis comminus ad ineundum proelium -is 2, 10. 5. oppressi

celeritate Hannibalis omiserunt mota -a 21, 11, 13; (phalarica) -a omitti cogebat 8, 12; quia . . -a omittenda erant 58, 3; -isque omissis 5, 47, 5; omissis plerique -is capessunt fugam 33, 9, 11. ostende Ra -a 28, 42, 10; -a equosque ostenderunt 29, 1, 5. (ostento *v. p. 1297, 16.*) -a . . summa industria parat 9, 29, 4; milites . . -a ⟨et⟩* tela parant 36, 18, 1; tela, -a parare* 29, 4, 2; dum is -a pararet 3, 27, 4; ut . . -a pararet 4, 46, 4; -a, tela, alia parari iubent 22, 57, 10 *(v. p. 1299, 25.)* sunt qui eam . . -a petiisse dicant 1, 11, 9. -a virosque ad bellum pollicentes 8, 25, 3; -a, obsides pollicebantur 40, 38, 4. ut -a ponant 6, 10, 5; vox ponere -a iubentium 9, 41, 19; nos . . posituros -a 8, 4, 2; *(v. p. 1302, 12;)* qui -a posuisset 9, 12, 7; -a poni iubet 4, 10, 3; ni praecones . . poni -a iussissent 6, 3, 8, -a poni . . nuntiatum est 3, 17, 1; (invenere) -a tantum in stationibus posita 25, 39, 8; positis -is 5, 32, 3; 7, 19, 1; 27, 16, 5; 34, 27, 5; positis tandem -is 26, 40, 15; extemplo positis -is 35, 36, 4; -is positis 40, 8, 9; -is ante se positis 31, 42, 4. -a etiam ex Sicilia . . eo portabantur* 30, 3, 2. clamores . . -a poscentium 7, 15, 2. precantes Iovem, ut volens propitius praebeat sacra -a 24, 21, 10. -a et* viri super alios* alii praecipitantur 22, 6, 5. praeferuntur primo agmini -a insignia omnium . . regum 40, 6, 2. praelatis . . -is regiis 13, 3. quidquid ab urbe longius proferrent -a 7, 32, 6. -is Gallicis ante pedes eorum proiectis 21, 42, 1. (promo *v. p. 1299, 26.*) ut -a armis propulsentur antur *V*) 42, 41, 11. L. Horatius -a, tela . . provideat 6, 6, 14. quassata fractaque -a (sunt) 21, 40, 9. -a in sarcinis deligata rapiebant 10, 20, 12; rapta extemplo signa -aque (sunt) 5, 2; plerique -a ex agris rapta habebant 39, 54, 4. recipiant -a 9, 11, 4; receptis omnibus signis -isque 15, 7. -a reddere* Cenomanis . . iussus (est) 39, 3, 3; placere senatui, -a quoque ⟨reddi *add. Mg*⟩* 42, 8, 7. referre vetera -a milites iussit Fr. 20. se libera* -a relinquere 28, 34, 9; cum . . vidisset trepidam turbam suorum -a ordinesque relinquere 2, 10, 3; -a, sarcinas . . intra moenia relinquerent 9, 15, 5; -a multa pavidi . . reliquere 10, 43, 15. multis -is virisque relictis 38, 2, 10; qui -a retinuerant 39, 31, 13. vix -is retentis 26, 11, 2. Latinos . . retractare -a 2, 30, 9.

-a aut haec aut illa sequi 29, 23, 9. -a cuncti spectant et bellum 9, 10, 5; Samnites -a et rebellionem spectare 10, 11, 7; quosdam spectantes iam -a Etruriae populos 18, 5; iuventus . . -a et bellum spectabat 3, 69, 2. cetera omnis generis -a cumulata in* ingentem acervum . . succendit 45, 33, 1. ob quae aut pro Ris aut adversus Poenos sumant -a 21, 20, 5; nulla umquam -a nisi imperata a pRo sumere 40, 34, 9; quod . . adversus Sidicinos sumerent -a 8, 1, 9; Rhodiorum nutu -a sumpturos posituros que Ros esse 44, 15, 5; Ros iusta ac prope necessaria (-os *B*) sumpturos -a 35, 33, 3; nisi Latini sua sponte -a sumpsissent 3, 19, 8; in P. Valerium consulem sumi -a 17, 8; ab Aequis -a sumpta (sunt) 2, 43, 1; Tusculi ante quam Romae sumpta sunt -a 3, 19, 7; clam -is equoque sumpto 27, 19, 10; antea propter vos et pro vobis -a sumpta adversus eum simulabant 31, 29, 5. (suspendere *v. 1299, 16.*) cum . . -a iam sustinere nequirent 22, 60, 23; reliquias illorum virorum vix -a membraque sustinentes pugnare 23, 45, 3; male sustinenti -a gladium superne iugulo defigit 1, 25, 12; cum . . nec facile iam -a fessi sustinerent 42, 65, 11; Achaei Ra -a sustinebimus . ., quae vos Macedones non sustinuistis? 32, 21, 15; ut sua invicta -a neque loco neque tempore ullo crederent sustineri posse 2, 50, 5. (tempto *v. p. 1296, 51.* tergo *v. p. 1298, 4.*) -orum tenendorum potentia 21, 54, 9. -a ad caelum tollens 1, 12, 3. et -a et vos ipsos traditis hosti 22, 60, 26; cui (vicario) tu -a equumque . . tradas 29, 1, 8; iussi -a tradere 21, 57, 13; tradentes inde -a 5, 47, 2; quibus . . tradentibus -a . . responsum est 29, 3, 2; pacti, ut -a atque equos traderent 22, 52, 2; -a tradidit hosti 25, 6, 10; -a tradidimus 22, 59, 3; -a . . hosti tradidimus § 6; tradiderunt -a ac se ipsos 60, 24; -a tradiderunt 40, 41, 5; quae (-a) per pactionem tradiderunt 9, 11, 4; si -a tradidissent 22, 6, 11; donec -a adversariis tradantur 3, 54, 4; Hannibalem . . -a tradi iubentem 22, 60, 16; -a illa prius equosque omnes tradendos esse 38, 8, 9; venimus ad tradenda -a 25, 29, 4; legatos mittendos ad -a tradenda 29, 3, 1; *(v. p. 1297, 54;)* traditis -is 4, 10, 4; -is traditis 32, 17, 2. die primo -a, tela signaque . . transtulit 34, 52, 4. in eo triumpho . . -a signaque . . travexit 36, 40, 11; et -a spo-

liaque multa .. travecta (sunt) 39, 7, 1. non .. ut in Ros verterent -a 25, 33, 4; Arpini repente pro Ris adversus Carthaginiensem -a [se *del.* P²] verterunt 24, 47, 7; si -a .. in Europam vertisset 9, 16, 19; ad Aequos .. versa (sunt) -a Ra 45, 5. nec -a nec viros in turribus ac muris vidit 10, 34, 6; signa -aque hostium vidistis 30, 30, 8; *(v. p. 1295, 31; 1300, 50.)* Vulcano -a sive cui alii divo vovere 8, 10, 13.

γ) gen.: qui gravium -orum erant 44, 4, 5; levium -orum* (*Gr*, armatorum *P*) auxilia 22, 37, 7; auxiliis levium -orum .. hostem cohibendum 3, 9; ad firmanda levium -orum auxilia 42, 65, 13; cum ceteris levium -orum auxiliis 22, 45, 7; inter Numidas leviumque -orum alia auxilia 25, 34, 13; levium -orum Baleares et Afros demisit* 27, 18, 7; cum .. duobus milibus levium -orum (*Gr*, armatorum *V*) 43, 18, 4. — -orum adfatim erat 27, 17, 7; parum parti utrique domi -orum bellique est visum 4, 9, 11. — notus iam Ris adparatus insignium -orum fuerat 9, 40, 4. agitatio anceps telorum -orumque 1, 25, 5; -orum agitatio vana 7, 10, 8. ferox viribus et -orum arte Tuscus 2, 46, 4. virorum aut -orum .. certamen facere 21, 50, 2; in iuvenali -orum certamine 40, 14, 2. ne conspectum quidem signorum atque -orum tulerunt* 30, 11, 11. horrendus -orum crepitus 38, 17, 4; crepitum -orum exaudimus 25, 6, 21. -orum cumulos .. coacervare 5, 39, 1; per cumulos corporum -orumque .. sequentes 30, 34, 10. mitigandum ferocem populum -orum desuetudine ratus 1, 19, 2. regia acies varia magis .. dissimilitudine -orum auxiliorumque erat 37, 40, 1. loci fiducia, non virtutis aut* -orum stare in conspectu 27, 18, 8; cum biduum loci se magis quam -orum fiducia tenuissent 31, 45, 6. fulgor -orum 22, 28, 8. pro his .. genus -orum erat 32, 10, 11; genus -orum pugnaeque hosti aptius erat 17, 12; cum .. cernerent .. genus -orum 5, 35, 4; varia .. genera -orum .. esse 35, 49, 8; comparationem militum generisque* -orum fieri 32, 18, 1; adversus Latinos bellandum erat .., -orum genere .. congruentes 8, 6, 15; -orum genere .. pares 30, 34, 12; non numero tantum nec -orum genere, sed animis quoque paribus .. pugnarunt 33, 18, 14; Ra acies unius prope formae fuit et hominum et -orum genere 37, 39, 7; seminudus genere -orum 31, 35, 6; superior .. genere -orum 32, 12, 2; quo genere -orum .. usurus 35, 28, 4; argyraspides a genere -orum appellabantur 37, 40, 7. peditem -orum gravitas impediit 32, 12, 7; agmen peditum tardius ductum propter gravitatem -orum 31, 42, 3; propter gravitatem tegumentorum -orumque oppressi* sunt* 37, 42, 2. neque .. nec vestis -orumque habitus .. eos texit 9, 36, 6; -orum habitu .. hostem .. facile elusit 22, 18, 3; quos ubi ex signis -orumque* habitu* cognovere 24, 30, 14. ad .. ictus corporum aut -orum .. circumferebant ora oculosque 22, 5, 4. ut acies sua fulgeret novis -orum insignibus 9, 40, 1. levitate -orum aptissimos 25, 9, 1. ad duo milia -orum* (armatorum *P*) inventa (sunt) 28, 36, 13; quonam abdentur illa tot milia -orum detracta corporibus hostium? 45, 39, 5. cum tripudiis Hispanorum motibusque -orum et corporum 25, 17, 5. captus (est) .. -orum telorumque ingens numerus 26, 47, 6. omni opulentia insignium -orum bellum adornaverant 10, 38, 2. pugna Ra stabilis et suo et -orum pondere incumbentium in hostem 30, 34, 3. Rum Poenumque .. pari robore animorum -orumque concursuros 28, 14, 5. ruina superincidentium virorum, equorum -orumque 23, 15, 13. societas -orum parta* est 21, 60, 4; perlicere .. ad societatem -orum 10, 11, 11; Hernicis in societatem -orum adsumptis 2, 23, 3. sine -orum sonitu 33, 45, 7. sonum -orum audientes 22, 6, 8; ad alium virorum, equorum -orumque sonum 26, 5, 9. spoliis simul -orum relatis* 31, 37, 12; spoliis non insignium tantum -orum, sed etiam regiorum textilium* 45, 35, 3. strages* hominum -orumque 30, 34, 9; strage hominum -orumque insignium campi repleri 9, 40, 14; strage -orum saepta via est 35, 30, 5; per stragem corporum -orumque evasere 2, 59, 8. -orum studium .. accendit 41, 20, 12. gladiatorium -orum usum 44, 9, 5; ab duratis usu -orum .. pulsi 7, 29, 5; maior usu -orum et astu facile stolidas vires minoris superavit 28, 21, 10. -orum magna vis .. inventa est 8, 1, 6; magna vis -orum capta (est) 30, 6, 9; -orum hostilium magnam vim transtulit 40, 59, 2.

δ) dat.: parum moenibus -isque .. fidebant 33, 38, 2. (iungo *v. p. 1300, 27.*) in Italiam vix Hannibali atque eius -is obsistentem* 27, 7, 3; nec tumulos nec arcem,

ne mare quidem -is obstitisse suis 18, 9. nullas opes humanas -is Ris resistere posse 1, 16, 7.

ε) abl. αα) separ.: ut -is absisterent 37, 60, 4. reliquam omnem multitudinem voluntariam exuit -is 4, 59, 7; plerosque -is exuerunt 34, 28, 11; exuti prope omnes -is 21, 61, 9; magna parte -is exuta 22, 21, 4. — *ββ) qualit.:* robustior inde aetas totidem manipulorum hos sequebantur, scutati omnes, insignibus -is 8, 8, 6; triarii consurrexerunt .. refulgentibus -is 10, 5. — *γγ) instrum.:* 1) *susp. e verbo:* operibus -isque urbem est adgressus 32, 24, 2. vi atque -is adortus 31, 27, 3. ne semper -is opes adquirerentur 1, 45, 1. -is possumus adserere Latium in libertatem 8, 5, 4. quod bello -isque in Latio agendum fuit 8, 13, 11; ut .. vi atque -is ageret (agere *V*) 45, 11, 10. qui .. aperuerint* -is orbem terrarum 42, 52, 14. ut quisque liberaverat se onere aptaveratque -is (arma *Gr*) 9, 31, 9. quam (vim Ram) -is (arcere) non poterant 6, 25, 6. ita armati erant -is 22, 46, 4. bello aut -is rem Carthaginiensem auxit 21, 2, 5. ut uno die vi atque -is urbem caperent 10, 17, 3; vi atque -is Syracusas cepi 26, 31, 7; urbem vi atque -is cepisti 34, 32, 16; quos ceperat -is 27, 25, 1; tamquam .. -is Capitolium cepisset 8, 5, 2; qui -is cepissent 4, 49, 11; quibus -is cepissent castra 41, 3, 10; captam iisdem -is et liberatam urbem reddidimus 31, 31, 8; ut vi potius atque -is captum Tarentum videretur 27, 16, 6. cum aut verbis castigandus aut -is sit 42, 40, 3. non -is, sed vitiis .. certari 29, 8, 7; de quo *(capite)* totiens -is certatum fuerat 1, 45, 3; de quo .. non verbis* modo* disceptatum, sed etiam -is certatum fuerat 29, 31, 5. non hostes patrem patruumque tuum -is prius quam Celtiberi socii fraude circumvenerunt 28, 42, 8. ut -is clauderent viam 38, 21, 1; eam (viam) quoque clausam sua obice -isque inveniunt 9, 2, 10. Latinos Campanosque .. -is coercerent 8, 2, 11; quod Dolopas -is coercuerim 42, 41, 13; vi atque -is *(eos)* coercendos ratus sum 38, 48, 12. ut .. aut auctoritate aut -is cogeret iura antiqua pati 13, 2; vi atque -is coacturos *(se Nabim)* in potestate .. Graeciae esse 34, 23, 11; Ceremiam* vi atque -is coegit in deditionem 43, 1, 1; abnuentem (imperium) vi atque -is cogi 35, 13, 9; multa .., quae bello atque -is cogi non possint 45, 4; si vi atque -is coacti .. essent 39, 25, 5. pugna levibus primum -is commissa 22, 47, 1. Antiochum .. terras, maria -is, viris completurum 35, 35, 7; omnem se Graeciam -is .. completurum 44, 5; conspexit omnia circa Epipolas -is completa 25, 24, 9. infestis -is .. concurrunt 1, 25, 3; -is virisque .. concurrunt 9, 38, 7. urbem .. conditam vi et -is 1, 19, 1. partim -is, partim condicionibus confectum videri bellum 32, 32, 6. fulgentibus -is procul conspici 44, 33, 9. non tam -is quam iudiciorum terrore Etruriam continuit* 29, 36, 10. ubi secum -is decernant 34, 19, 6; -is decernendum esse 30, 31, 10. -is .. defendere urbem 2, 40, 2; moenibus se certe, etsi* non -is, ab hoste videbantur defensuri 22, 54, 6; locorum magis praesidio .. quam -is se defensuri 41, 18, 1; quod me -is .. defenderim 42, 41, 10. (deleo *v. infra 28.*) docendum cures equo -isque 29, 1, 8. qui omnia circa se .. domita -is habeat* 7, 32, 9; uti Hispaniam .. domitam -is habeatis 28, 39, 14. Menelaidem .. Thessalos vi atque -is expugnasse 39, 26, 1; Pedum -is virisque et omni vi expugnandum ac delendum (esse) 8, 13, 1; Perrhaebiam expugnatam -is 42, 36, 4. in civitate fracta Macedonum -is 9, 18, 7. iuga signis atque -is fulgere 33, 10, 2. cum .. consiliis magis quam -is bellum gereretur 25, 32, 1; -is rem gerendam 36, 22, 4. equitatum .. novis instruxit -is Fr. 20; equis -isque instructi atque ornati 29, 1, 3; exercitum .. instructum -is 10, 16, 8; viris -isque instructam coniurationem 24, 24, 8. -is .. iuvant iuvabuntque 22, 39, 11; suos .. -is Samnitem* iuvisse 9, 25, 6. neu quam (civitatem) lacesseret -is 33, 34, 3; ne .. -is lacesserent cultores 10, 10, 9; quod (socios pRi) bello -isque lacessiverit 30, 42, 8; sum (sub *V*) -is lacessitus 42, 41, 12. (libero *v. p. 1305, 33.*) eo nisi corporibus armisque 2, 50, 9. obrutam -is necavere 1, 11, 7. ut Galliam atque* Italiam* -is obtineant 30, 19, 3; ulteriorem ripam amnis* -is obtinebant 21, 26, 6; qui modo orbem prope terrarum obtinuerint* -is 30, 42, 18; quo (imperio) multa quondam Europae maiorem partem Asiae obtinuerant -is 31, 1, 7; omnia Ris ibi obtineri -is 25, 30, 3; omnia circa Carthaginem obtineri -is 30, 29, 1; in arcem praesidio -isque obtinendam 1, 6, 1. Persea

.. **alia** -is occupantem 42, 13, 4. quam (plebem **Ram**) oneratam -is ex urbe .. acturi essent 3, 10, 12; onerati magis iis *(armis)* quam tecti 22, 5, 3; oneratos immobilibus -is 31, 43, 2; Phrygas .. Gallicis oneratos -is 38, 17, 13. (urbem) vi atque -is* oppressit 29, 17, 19. operibus magis quam -is urbem oppugnabant 36, 23, 1; quem .. mercennariis -is oppugnatum *(supinum est)* in Africam venissent 30, 8, 8; terra marique .. simul -is, simul operibus .. oppugnari 44, 9, 2; cum iam non -is modo, sed etiam operibus oppugnarentur 40, 49, 3. agasones partim captivis, partim aegrorum -is ornatos 7, 14, 7; (*v. p. 1306, 35.*) alienis -is parabant bellum 34, 17, 4. nec enim .. quicquam agri .. non -is partum erat 4, 48, 3; alienis -is partam .. libertatem 34, 49, 11. pelli -is 10, 3, 2. quod bello et -is persequendum esse censeatis 42, 42, 9. legatos nostros ferro atque -is petierunt 26, 31, 3. castella .. Masinissam vi atque -is possedisse 42, 23, 2; Chersoneso omni -is possessa 38, 16, 4. comitia, quae reus vi atque -is prohibiturus erat 25, 4, 6; si -is prohibendi essent 39, 45, 7. (propulso *v. p. 1301, 36.*) liberos parvos -is protegere 21, 41, 16; consulem .. non -is modo sed etiam corporibus suis protegens 46, 9; in quem locum .. protegendum -is cum .. concurrerent 32, 23, 7. nec gravioribus -is .. pugnari poterat 44, 35, 16. hoc -is et virtute reciperetis oportet 34, 13, 9. ad .. recipiendas -is quae defecerant urbes 24, 20, 3. redimite -is civitatem 9, 4, 16. auro caelatis refulgens -is 7, 10, 7. ab eorum .. moenibus vi atque -is repulsum 31, 30, 10. ad Nolam -is repetendam 9, 28, 3. iisdem (-is) capta retinere 41, 3, 10. Iuppiter .. exsulum atque servorum saeptus -is 3, 19, 10; gentem .. saeptam non hostium magis -is quam locorum iniquitatibus esse 9, 38, 5. Dolopiam* -is subegit 41, 23, 13; -is subactos 39, 24, 12. succinctus -is legionibusque 21, 10, 4. -is superatis vos iis has leges imposuisse 35, 16, 4. (tego *v. supra 4.*) ob rem totiens infeliciter temptatam -is 1, 45, 3. cum .. omnia metu -isque tenerent 28, 43, 10; cum .. omnia -is .. tenuisset 38, 27, 7. quod socios pRi .. -is tueatur 30, 42, 10; ut inde -is .. sese tuerentur 38, 18, 15; -is tueri socios 5, 36, 3; libertatem vestris tueri -is satis habent, quoniam suis non possunt 37, 54, 25; Aetoli -is se tuebantur 36, 23, 1; -is se tuebantur 28, 3, 14; si -is potius et virtute quam moenibus urbem tuerentur 32, 17, 7; spes moenibus aut -is tuendae salutis 28, 22, 5. castra -is tutari 22, 60, 26; me **vestra** meis -is tutari 31, 25, 6; -is magis muros **quam** se ipsos moenibus tutari 33, 17, 10; loco se **magis** quam -is tutantes 7, 9; virtute aut -is (se) **tutabantur** 3, 42, 4; -is ac viris moenia tutabantur 10, 45, 12; ut et muris se ipsi* et -is muros tutarentur 28, 2, 16; an ipsi nostris -is ab **hoste** Ro tutabimur urbes? 32, 21, 28; **vallum** -is*, se ipsi tutati vallo sunt 22, 60, 23. ut -is utatur 44, 33, 8; insignibus -is hostium usi sunt 9, 40, 17. **parum** -is .. valituros esse 25, 36, 4. **castella Phocidis** terrore magis quam -is in potestatem venerunt 32, 18, 9. Ris .. -is .. vincam 5, 27, 8; iuvenem vincentem omnia cum -is, tum benignitate ac beneficiis 26, 50, 13; eum bello inferiorem esse, qui -is vincatur 30, 7, 12; -is vinci 10, 4, 10; necessitatibus magis humanis quam -is victi sunt 22, 60, 23; si victus -is cessit 32, 21, 15; vi aperta, -is, acie victum 26, 3, 4; quem victum -is socium ex hoste facias 7, 24, 4; in deditos .. ante -is victos 36, 28, 5; ut victos -is accusatores habeamus 26, 30, 12. nihil .. nobis relictum est, nisi quod -is vindicarimus* 21, 44, 7. — 2) *susp. c nom.:* florentissimum deum benignitate nunc* Latium -is virisque 8, 5, 3. fretus -is animisque 6, 29, 2. loco magis quam -is freti 2, 30, 9; loco, non -is fretum 9, 31, 12; magis velocitate ad fugam quam -is fretos pugnaturos esse 28, 32, 9. gravis -is miles 9, 19, 16; hostem gravem -is statariumque 22, 18, 3; graviorem -is peditem 21, 55, 2. magnitudine atque -is insignis 7, 26, 1; insignem veste -isque Manilium 2, 20, 8; insignem -is .. tuebantur 22, 6, 3; Masinissam insignem cum -is tum cetero habitu 30, 12, 11; in* ipsum consulem insignem -is invadit 2, 47, 6; eunt insignes -is animisque 6, 24, 10; milites .. paribus* candore -is insignes 9, 40, 9. supplementum .. iaculatorum, levium -is, petiit 21, 21, 11. eques corpore -isque liber 5, 14. Crotonem .. opulentam* quondam -is virisque 23, 60, 6; *(insula)* opulentior -is virisque 28, 37, 5; *(Bovianum erat)* caput .. opulentissimum -is virisque 9, 31, 4; *(Etruscos)* gentem Italiae opulentissimam

-is, viris, pecunia esse 10, 16, 6; Sabinis .. genti .. opulentissimae viris -isque 1, 30, 4. non animis, non -is .. par Ro Tarentinus erat 27, 16, 1; nullam gentem .. parem -is rati 38, 16, 1. -is .. ad omnia *(se)* paratos fore 45, 23, 5. Hannibalem .. potentiorem -is virisque 28, 42, 18; potentissimas -is virisque urbes 9, 19, 13. praepotentem -is Rum 31, 6. incidunt in regium equitatum, numero, -is animisque* praestantem 31, 41, 13. -is munimenta, non munimentis arma tuta esse debent 9, 23, 11. urbem . viris* atque -is validam 24, 40, 3; insulam .. fertilem agro, viris armis haud aeque validam 28, 37, 8; adversus Samnites, gentem opibus -isque validam 7, 29, 1; Lacedaemonem, validissimam urbem viris -isque 34, 33, 11.

ζ) ***cum praep.*** *αα) c. acc.* 1. ad: ad -a ceteros ciens 5, 47, 4. 'ad -a' .. clamitans 9, 24, 9. quem ad modum .. conciret homines ad -a 31, 3, 5; Aetolos .. ad -a conciverat 40, 8. concitaverunt civitatem ad -a 24, 10, 11; concitatis ad -a Gallicis gentibus 27, 44, 7. (conclamo *v. p. 362, 13 sqq., 10 (vel 9) locis.* concurro *v. p. 330, 44 sqq., 5 locis.*) Romae eam multitudinem coniuratorum ad -a consternatam esse 7, 42, 3; metu servitutis ad -a consternati 21, 24, 2. pavidi Veientes ad -a currunt 2, 53, 2. (discurro *v. p. 334, 50—53, 6 locis.* eo, ire *v. p. 399, 16 sqq., 5 locis.* excieo *v. p. 412, 39 sqq., 6 (vel 5) locis.* excito *ibid. 49—51, 2 locis.*) ad bellum atque -a incitantur 1, 27, 3. confestim a perfecto opere ad -a rediit 3, 28, 8. paucis ad -a et ordines relictis 37, 20, 5. ad -a sollicitare populos 28, 2, 13. populos ad -a stimulat 1, 23, 7. ad -a trepidantes caedes oppressit 9, 37, 9. (voco *v. p. 414, 12 sqq., 8 locis.*) — forsitan etiam ardoris aliquid ad bellum -aque se .. inventurum 1, 53, 9. alternae voces 'ad -a' et 'hostes in urbe sunt' audiebantur 3, 15, 6. — 2. adversus: ut adversus iniusta -a pio iustoque se tutarentur bello 42, 23, 6. coss. paratos esse duces prius adversus scelus civium quam adversus hostium -a 4, 2, 14. — 3. in: quos falsis criminibus in -a agant 6, 15, 7; regem .. in -a egisse praecipitem 30, 14, 10. Etruriam concitam in -a (esse) 10, 21, 2; ad concitandam in -a multitudinem 8, 27, 9. ad Latinos iam sua sponte in -a motos 8, 2, 6. arma viris in -a natis auferre 9, 9, 11. ruendo in -a ac dimicationem 7, 12, 10. — 4. inter: nec tuto eos adituros inter tot effrenatarum* gentium -a 21, 9, 3. cum Hannibale alito* atque educato* inter -a 30, 28, 4. an .. inter exspirantium inimicorum cumulata -aque et corpora cadant 25, 16, 19. vicit .. prudentia inter Ra et Punica -a exercitati ducis 29, 30, 9. quantum umeris inter -a geri posset frumenti 7, 37, 11. habere accolas Gallos inter ferrum et -a natos 10, 16, 6. — 5. per: per -a, per viros late stragem dedere 8, 30, 6. ut equites Ri .. per -a, per corpora evaserint 9, 39, 8. per vim atque -a subeundi 5, 43, 4. — 6. praeter: ne qua praeter* -a efferto 38, 38, 5; praeter -a nihil secum miles .. extulerat 23, 36, 6. cum praeter -a .. nihil vobis fortuna reliqui fecerit 7, 35, 8. nihil praeter -a ferre militi licuit 3, 23, 3; nihil praeter -a ferente* secum milite* 22, 41, 6; nihil ferme* praeter -a secum in expeditionem tulerat 27, 46, 2. praeter solita* -a telaque gladios .. habentes 22, 48, 2; ipsos nihil praeter -a habentes 34, 20, 9; suas (naves) .. nihil praeter militem atque -a habituras 36, 43, 7. nihil praeter -a et viros .. erat 39, 1, 7. ut quibus .. nihil praeter -a et naves superesset 1, 1, 5.

ββ) c. abl. 1. ab: nec ab -is aut loco suo miles abscedebat 24, 37, 4. quorum auctoritate ab -is avocarentur 45, 20, 2; avocato* populo ab -is 3, 16, 6. ibi aliquamdiu nec cessatum ab -is est neque naviter pugnatum 10, 39, 6. multitudine omni a vi et -is conversa 1, 21, 1. discedi ab -is .. placet? 3, 17, 2; quominus discederetur ab -is 9, 14, 1; ut discederetur ab -is 29, 2, 3. si a Samnitium -is defensi essent 8, 19, 2. quid ab iustis -is .. exspectari? 38, 22, 5. nunc te ab -is Ris protegit 40, 10, 9. mediterranea .. tuta ab -is Ris fuerunt 32, 21, 17. — 2. cum: iuvenis cum -is .. adest 1, 59, 5. ablatos (esse) cum -is animos 9, 6, 12. naves .. expugnatae captaeque, quaedam cum suis oneribus, frumento, -is 26, 47, 9. maiores .. arbores caedebant, quam quas ferre cum -is miles posset 33, 5, 6. ipsi cum -is medio incendio se iniecerunt 28, 23, 2. praeceps cum -is procidit 26, 39, 16. provolventes se cum -is aliisque oneribus 44, 5, 8. militem cum -is valloque redire

in ordines suos 3, 28, 1. quod .. cum -is ad Ros transissent 45, 26, 14. (transfigo *v. p. 1294, 28.*) ut morem vagandi cum -is finirent 38, 40, 2. — 3. de: nec de -is quicquam mutatum (est) 1, 43, 5. — 4. in, *susp. e verbo:* Lacetanos .. ferocitas continebat in -is 34, 20, 3; continuit .. ceteros in -is 9, 41, 15. (ut copias) in -is decurrere cogeret 35, 35, 9; primo die legiones in -is quattuor milium spatio decurrerunt, .. quinto iterum in -is decursum est 26, 51, 4. exercuit in -is .. milites 32, 5, 8. se in -is ius ferre 5, 36, 5. uti iuventutem in -is habeat 1, 26, 1; semper .. eos in -is accolae Galli habebant 10, 2, 9; viros omnem spem in -is habentes 39, 1, 7; ne alibi quam in -is animum haberent 10, 20, 16; decem milia popularium .. in -is habuit 34, 27, 2; ad centum quinquaginta milia in -is habuisse *(Poenum)* 21, 8, 3. iam primum Aetolos .. in -is eum inventurum 35, 18, 4. fraudem .. dies noctesque perstando ac pervigilando in -is vitastis 24, 38, 2. in illorum -is dextrisque suam liberorumque* suorum salutem ac libertatem repositam esse 27, 45, 7. Volscos in -is retinere 6, 33, 4; retenti in -is Aetoli (fuissent) 35, 36, 4. ne stetisse tantum in -is viderentur 42, 52, 4. (civitates) ulteriores in -is sunt 40, 35, 13; praecipit, ut in -is sint 9, 37, 5; in -is esse 1, 19, 2; 6, 6, 4; 31, 10, 7; 32, 30, 6; 33, 21, 7; 39, 7, 7; 40, 1, 4; 42, 5, 8; nec in -is nec in otio esse 3, 68, 10; plus in -is et virtute quam in moenibus auxilii esse 37, 32, 5; in -is erat 6, 6, 2; 33, 37, 4; modica in -is habilibus magis quam decoris species (erat) 7, 10, 7; spes oppugnantibus* in vi et -is et operibus erat 32, 23, 5; omnis spes in -is et audacia erat 37, 5, 6; in -is erant 2, 40, 14; 5, 1, 1; 32, 29, 6; quando in -is parum praesidii foret 28, 15, 13; cum Volsci Aequique et Sabini forte una omnes in -is essent 2, 30, 3; ut alii in -is essent 34, 18, 2; ut .. in -is essent 35, 23, 10; in -is fuerant 45, 27, 4. Volsci exiguam spem in -is .. cum temptassent 4, 10, 4. in -is milites tenuit 5, 8, 10. ut in -is terant plebem 6, 27, 7. — *susp. e nom.:* Ligures, durum in -is genus 27, 48, 10. iuventutem .. in -is paratam imperio fore 9, 36, 8. — 5. sine: cum .. videretur sine operibus, -is scalisque capi posse 37, 21, 8. condemnatum se universus exercitus a te ignaviae ratus et prope ignominiae causa destitutum sine -is 7, 13, 3. sine -is .. dominabatur 23, 4, 1. quae (legiones) sine -is stipendia facerent 1, 43, 3. quae (legiones) sine -is redierant Romam 25, 6, 12. exercitum tuum sine animis, sine -is, sine manibus iudicas esse 7, 13, 6. — milites sine -is .. in terram evasisse 29, 27, 15. (milites) sine -is .. effusi 30, 5, 7. Tarentinos sine -is convocare 25, 10, 6. nullam vitam rati sine -is esse 34, 17, 6. — 6. sub: consenuisse sub -is in Sicilia 32, 3, 5. mansuros se sub -is 9, 37, 4. temere* sub -is strati 10, 43, 12. labor standi sub -is 28, 15, 4; *v. p. 1295, 50.*

B. Translate. *Huc transferre possis locos aliquot s.* **A.** b) *laudatos, v.* infero, libero, moveo, omitto (21, 11, 13), sequor, sustineo (32, 21, 15), *praeterea s.* **A.** b) ε) γγ) 1) obtinere; *aliis locis dubitari potest, utrum proprie dictum sit vocabulum an translate.* — a) *i. q.* **exercitus, res militaris.** α) *subi.:* -a pRi non liberis servitutem, sed contra servientibus libertatem adferre* 45, 18, 1. quo -a vestra pervenerunt, eodem ius .. perveniet 37, 54, 23. in nos quid -a polleant vestra 6, 26, 6; neque [enim*] mari minus quam terra pollere Ra -a 36, 41, 3; nec -a modo, sed iura etiam Ra late pollebant 9, 20, 10. foris nobis quam domi feliciora potentioraque -a esse 31, 7, 14; si Ra -a omnibus infesta finitimis essent 1, 15, 1; gens .., cuius .. -a terribiliora essent 9, 29, 2. — β) *obi.:* Sardos .. lacessisse magis quam exercuisse Ra -a 21, 16, 4. (Quinctio) fidem magis Ram quam -a aut opes extollente verbis 33, 2, 5. dum Ra -a in propinquo haberent 28, 1. suas vires, sua -a horrebant 2, 45, 1; horrebant Ra -a 32, 19, 7. (lacesso *v. supra 34.*) timentes consulum -a 3, 17, 9.

b) *i. q.* **bellum, proelium.** α) *subi.:* nostra certamina .. campus Campanus .. et -a et communis Mars belli decernet 8, 23, 8. cernens Ra insuper -a ingruere 26, 25, 10.

β) *obi.:* si Philippus -a ab Ris .. abstinuisset 26, 24, 12. nulla -a, nullam vim .. expertus 8, 36, 9. minari -a 5, 36, 5. quicumque -a suaderet 2, 22, 4.

γ) *gen.:* audebant .. nominare auctores -orum 8, 39, 11. causa -orum fuerant 16, 3; probabilis est* causa -orum 37, 54, 14. cum .. urbes .. denuntiatione -orum terreret 45, 3, 7. quem (Quinctium) -orum etiam

o patria satietas teneret 7, 40, 3. — vidas semper -orum Gallicas gentes 21, 5, 6. -orum immemores obsides dant 2, 2, 2. animos -orum memores 7, 35, 8. - -orum hostiumque obliti 41, 2, 13.
δ) *dat.:* nostris et nunc querelis adsint mox -is 3, 25, 8. ne intersimus -is 32, 1, 5.
ε) *abl.* αα) *separ.:* statuerat abstinere s 42, 29, 3; ut .. abstineretis -is 32, 21, 3. his se -is abstinuere 8, 2, 7. si nihil s opus sit 7, 13, 9; nihil -is opus esse 4, 33, 6. — ββ) *instr.:* Gallos .. pace po- us cognosci quam -is 5, 35, 6.
ζ) *cum praep.* αα) *c. acc.:* Veiens bel- um .. in privata -a versum (esse) 2, 49, 1. dem criminibus raptae* prope inter -a uptiae .. faciebant 30, 14, 2. frui namque ace .. per intestina -a non licuit 4, 9, 2. — β) *c. abl.:* ab externis -is otium fuit 3, 4, 1; nulla tamen ab -is quies dabatur 1, 1, 5; dum aliqua ab -is quies esset 7, 22, 6. usquam alibi spem quam in -is ponebant , 39, 8; quibus nulla nisi in -is relinquitur pes 9, 1, 10; in aequitate rerum plus quam -is reponi spei 3, 53, 3.
accedunt adi.: Gallica 21, 42, 1; 25, 10, 5. unica 25, 10, 5; 29, 30, 9. Ra 1, 15, 1; 6, 7; 5, 27, 8; 9, 9, 19; 45, 5; 21, 5, 3; 6, 4; 25, 30, 3; 26, 25, 10; 28, 42, 10; 9, 30, 9; 32, 19, 7; 21, 15; 17; 33, 28, ; 36, 41, 3; 40, 10, 9. — aliena 34, 17, 4; 9, 11. auro caelata 7, 10, 7. caelestia , 20, 4. captiva 7, 14, 7; 9, 40, 15. de- ora 7, 10, 7. equestria 30, 17, 13; 35, 23, 1; 43, 5, 8; 44, 14, 2. externa 3, 14, 1. liciora potentioraque 31, 7, 14. gravia 44, , 5; 35, 16. habilia 7, 10, 7. (honesta 10, 9, 13.) hostilia 7, 31, 9; 8, 30, 8*; 40, 59, * (*his duobus locis scrib. videtur* hostium *ro* hostilia). immobilia 38, 17, 13. infesta , 15, 1; 25, 3. iniusta 7, 29, 4; 42, 23, 6. nsignia 8, 8, 6; 9, 40, 4; 14; 17; 10, 38, ; 40, 6, 2; 42, 61, 1; 45, 35, 3. intestina , 9, 2. inutilia Fr. 20*. invicta 2, 50, 5. usta 38, 22, 5; pia ac iusta 30, 31, 4; usta ac prope necessaria 35, 33, 3. levia 2, 3, 9; 37, 7; 45, 7; 47, 1; 25, 34, 13; 7, 18, 7; 42, 65, 13; 43, 18, 4. libera 28, 4, 9*. mercennaria 30, 8, 8. multa 10, 3, 15; 38, 2, 10; 39, 7, 1; 20, 7. nefaria 0, 13, 12. nova Fr. 20 *bis.* omnia 1, 43, 4; 9, 2, 4; Fr. 20. pia 9, 1, 10; (*v. supra 46.* otentiora *v. supra 37.*) privata 2, 49, 1. rara 2, 50, 5; 33, 1, 4. regia 1, 10, 6; 40, 13, 3. sacra 24, 21, 10. socia 1, 2, 3. solita 22, 48, 2*. terribiliora 9, 29, 2. vetera Fr. 20.
accedunt gen.: Macedonum 9, 18, 7. pRi 45, 18, 1. Samnitium 8, 19, 2. aegrorum 7, 14, 7. consulum 3, 17, 9. gentium 21, 9, 3. omnis generis 45, 33, 1. hostium 4, 2, 14; 9, 40, 17; 28, 8, 2; 30, 30, 8; 38, 23, 10 (*v. p. 1313, 40*). regum 40, 6, 2.
coniungitur vox arma *cum aliis subst.:* a. animique 6, 24, 10; 29, 2; 30, 32, 1; 31, 41, 13; animi -aque 28, 14, 5; non animis, non -is 27, 16, 1; animi — a. — manus 7, 13, 6. — in -is et audacia 37, 5, 6. — a. aut bellum 7, 20, 2; a. et bellum 3, 69, 2; 9, 10, 5; a. bellumque 4, 37, 5; bello aut -is 21, 2, 5; bello et -is 42, 42, 9; bellum -aque 1, 53, 9; 4, 1, 5; 8, 13, 11; 30, 42, 8. bellum atque a. 1, 27, 3; 35, 45, 4. a., corpora 9, 39, 8; a. et corpora 25, 14, 9; 16, 19; 17, 5; inter a. corporaque 21, 8, 9; corpora -aque 2, 50, 9; 59, 8; 21, 5, 14; 30, 34, 10; inter corpus -aque 7, 10, 10; corpora atque a. 27, 13, 6. — a. dextraeque 27, 45, 7; a. ac dexterae 22, 29, 11. — a. ac dimicatio 7, 12, 10. — a., equi 9, 6, 6; a. equique 21, 47, 5; 27, 19, 10; 29, 1, 5; 8; 30, 7, 11; 38, 8, 9; a. atque equi 21, 4, 8; 22, 52, 2; equus -aque 25, 18, 5; 29, 1, 3; 8; 31, 33, 8; (*v. infra* viri.) — a. ferrumque 5, 42, 8; ferrum atque a. 22, 44, 6; 26, 31, 3; ferrum et a. 10, 16, 6. — a. et frumentum 5, 39, 10; frumentum, a. 26, 47, 9. — genere et -is 35, 29, 2. — et homines et a. 37, 39, 7; homines -aque 9, 40, 14; 30, 34, 9. — a. hostesque 41, 2, 13. — iuventus -aque 28, 37, 4. — magnitudo atque a. 7, 26, 1. — a. membraque 23, 45, 3. — milites atque a. 36, 43, 7. — moenibus -isque 33, 38, 2. — a. et naves 1, 1, 5. — a., obsides 40, 38, 4. — a. aliaque onera 44, 5, 8. — opibus -isque 7, 29, 1; a. aut opes 33, 2, 5. — operibus -isque 32, 24, 2. — a. ordinesque 2, 10, 3; a. et ordines 37, 20, 5. — praesidio -isque 1, 6, 1. — a. et rebellio 10, 11, 7. — a., sarcinae 9, 15, 5. — a. spoliaque 39, 7, 1. — a., signa 23, 5, 6; a. signaque 7, 40, 1; 10, 41, 6; 23, 35, 8; 45, 6; 31, 45, 5; 34, 20, 6; 36, 40, 11; signa, a. 2, 59, 10; signa et a. 36, 19, 3; signa -aque 9, 15, 7; 10, 5, 2; 25, 13, 11; 30, 30, 8; 35, 15, 7; signa atque a. 27, 32, 3; 30, 11, 11; 33, 10, 2; signa, tela, a. 10, 28, 17. — tegumenta -aque 37, 42, 2. — a., tela 6,

6, 14; 10, 4, 2; 22, 57, 10; 30, 11, 4; 34, 52, 4; 36, 18, 1; 39, 5, 15; a telaque 22, 48, 2; 26, 14, 7; 47, 6; tela, a. 29, 4, 2; tela -aque 1, 25, 5. — cum -is valloque 3, 28, 1. — vestis -aque 2, 20, 8; 9, 36, 6. — a., viri 8, 30, 6; 10, 16, 6; 35, 35, 7; a., viri, equi 22, 39, 11; 23, 24, 9; 35, 44, 5; 44, 1, 6; a. ac viri 10, 45, 12; a. et viri 10, 36, 8; 22, 6, 5*; 39, 1, 7; a. virique 8, 5, 3; 13, 1; 25, 3; 9, 31, 4; 38, 7; 23, 30, 6; 28, 37, 5; 42, 18; 38, 2, 10; nec a. nec viri 10, 34, 6; viri, equi -aque 23, 15, 13; 26, 5, 9; viri, a. 28, 37, 8; viri -aque 1, 30, 4; 24, 24, 8; 34, 33, 11; viri atque a. 24, 40, 3; viri aut a. 21, 50, 2. — a. virtusque 7, 6, 3; a. et virtus 32, 17, 7; 34, 13, 9; 37, 32, 5; virtus et a. 3, 60, 8, virtus aut a. 3, 42, 4; 27, 18, 8.* — a., vires 2, 45, 1; 6, 26, 1; a., vim 8, 36, 9; vi aperta, -is, acie 26, 3, 4; in vi et -is et operibus 32, 23, 5; per vim atque a. 5, 43, 4; vi et -is 1, 19, 1; 21, 1; vi atque -is 10, 17, 3; 25, 4, 6; 26, 31, 7; 27, 16, 6; 29, 17, 19; 31, 27, 3; 34, 23, 11; 32, 16; 35, 13, 9; 38, 48, 12; 39, 25, 5; 26, 1; 42, 23, 2; 43, 1, 1; 45, 11, 10; vires, a. 23, 42, 2; 35, 19, 4; vires et a. 6, 5, 3. — a. ac se ipsos 22, 60, 24; a. et vos ipsos § 26.

opponuntur voci arma: auctoritas 38, 13, 2. aurum 9, 4, 16. benignitas ac beneficium 26, 50, 13. condicio 32, 32, 6. consilium 25, 32, 1. corpus 21, 46, 9. favor ac benevolentia 42, 13, 4. fides 23, 2, 5. fraus 28, 42, 8. iudiciorum terror 29, 36, 10. ius 9, 20, 10; 37, 54, 23. locus 2, 30, 9; 9, 31, 12; 33, 7, 9; locorum praesidium 41, 18, 1; natura loci ac vallum 3, 42, 4. manus 1, 25, 1; 25, 6, 21. moenia 21, 13, 4; 22, 54, 6; 24, 40, 3; 28, 22, 5; 32, 17, 7; 33, 17, 10; 37, 32, 5. munimenta 9, 23, 11. necessitates humanae 22, 60, 23. otium 3, 68, 10. pax 5, 35, 6. preces lacrimaeque 2, 40, 2. querelae 3, 25, 8. terror 32, 18, 9. velocitas 28, 32, 9. verba 29, 31, 5; 42, 40, 3. vitia 29, 8, 7.

armamenta (*sc. navium, oppos.* alvei): magna ex parte amissis -is in terram effugerunt 31, 45, 14. (apto *v. p. 1316, 4.*) -a componens opperitur insequentes naves 36, 44, 2; ut ad componenda -a .. satis temporis esset 26, 39, 8. (conloco *v. p. 1316, 3.*) ut demendis -is tumultuari primum coeptum est 36, 44, 4; demendis -is (P^2, armentis P^1) eo tempore .. absumpto 21, 49, 11. non -a modo, sed etiam alvei navium quassati erant 23, 34, 17. aliquot horas referendis in naves conlocandisque et aptandis -is absumpserunt 33, 48, 8*. sublatis -is veniebant 21, 49, 9. tradito et naves longas -aque earum 38, 38, 8. — multae quassatae -isque spoliatae naves sunt 30, 39, 3.

armamentarium: conflagrarunt et horrea regia et -um cum ingenti adparatu machinarum tormentorumque 31, 23, 7. haec illis arx, hoc horreum, aerarium, -um, hoc omnium rerum receptaculum est 26, 43, 8. — circa -a et horrea .. praetor legatique ducti (sunt) 29, 22, 3. arma vel tribus tantis* exercitibus in -a (-am *V*) congessisse 42, 12, 10. quae in -o ac navalibus fabrorum multitudo .. faciebat 26, 51, 8; nova (tormenta machinaeque) in -o .. fiebant 29, 35, 8.

armatura. (*haec vox non exstat in primae decadis libris*). **A.** *i. q.* **arma**: in ea (navigia) expeditos milites .. cum fundis et iaculis et alio levi genere -ae imposuit 35, 27, 5.

B. *i. q.* **armati.** a) *subi.:* levis -a et equites agmen cogebant 34, 38, 7. Cretensium levis -a et Tarentini equites .. proelium commiserunt 35, 29, 1. (consero *v. p. 1318, 21.*) quorum impetus* et levis -a et expediti funditores .. declinabant* 37, 41, 11. equitum ordines levis -a interposita distinguebat 42, 58, 6. (elicio *v. p. 1317, 29.*) cum levis -a proelium tale ediderit 38, 22, 5. eques levisque -a nunc a tergo nunc ab lateribus occurrendo fatigabat morabaturque 28, 16, 4. equites levisque -a .. in latera incurrebant 14, 20. prima levis -a Rorum .. succedens tumulum, pulsa detrusaque terrorem in succedentem* intulit equitem et ad signa legionum refugit 22, 28, 12. (moror *v. supra 36.*) levis -a (-ae P^1) repente e* castris ad id* ipsum emissa occurrit 28, 22, 12; (*v. supra 35.*) praecedere .. iubet levem -am 38, 22, 6. levis -a .. procurrere .. poterat* 44, 4, 6. (refugio *v. supra 41.* sto *v. p. 1318, 42.* succedo *v. supra 38.*) velitibus — ea tunc* levis -a erat 30, 33, 3; tum levis -a (*erat*) trium milium, pari ferme numero pars Cretenses, pars Tralles 37, 40, 8; hostes levis -a erat, promptissimum genus ad lacessendum certamen 44, 4, 2. cum .. levis -a ab latere, clipeati caetratique a fronte urgerent 33, 15, 11.

b) *obi.:* (accipio *v. infra 17.*) levis -a et Carthaginienses .. perculsi caedebantur 28, 2, 10. Baliares ceteramque levem -am post montis circumducit 22, 4, 3. (detrudo *v. p. 1316, 39.*) diducta* propere in cornua levis -a* est* 21, 55, 5. levem -am di mittit* 22, 28, 10. (divido *v. infra 18.*) levem -am ad castra hostium ducit 42, 58, 2. emitto *v. p. 1316, 43.*) cum equitatum 10 hostium levemque -am fudisset 31, 38, 2. ex Graeciae populis equites habebat et* eiusdem gentis levem -am 42, 58, 12. -am levem immittendo* in stationes 40, 48, 2; levi -a immissa 42, 60, 6. (intercludo *v. infra 32.* interpono *v. p. 1316, 31.*) Baliares locat ante signa ceteramque levem -am 21, 55, 2; levem -am, in medium acceptam divisamque in partes duas, in subsidiis post cornua locat 28, 14, 13; equites 20 levemque -am .. dextero in cornu locat* 33, 8, 12; prima in acie locata levi -a 38, 26, 4. levem -am, quam ad persequendum reliquerat hostem, opperiebatur 35, 30, 8. (pello *v. 1316, 39.* percello *v. supra 2.*) ceteros, levem -am, in subsidiis* posuit 28, 2, 4. praemissam levem -am .. eodem recipit 23, 26, 10; Baliaribus levique alia -a praemissa 22, 46, 1; praemissa .. levi -a, quae eliceret hostis ad certamen 23, 26, 7. 30 (recipio *v. supra 27.* relinquo *v. supra 23.*) duabus circa portis novos milites levemque -am .. statuit 23, 16, 8. interclusam ab suis levem -am facile .. Ri superassent 22, 18, 2.

c) *gen.:* breve certamen levis -ae maxime cum procursatoribus fuit 42, 64, 6; in ipso certamine levis -ae 33, 4, 3. omnibus copiis equitum levisque -ae 31, 36, 1. numquam .. ab excursionibus equitum levis- 40 que -ae cessatum est 28, 13, 10; excursionibus equitum levisque -ae lacessebat magis quam sustinebat hostem 37, 18, 4. X milia levis -ae iuvenum* .. mittit 44, 2, 10. manipulos levis -ae aquatum ire et prandere iussit 31, 42, 2. par ferme utrimque numerus equitum ac levis -ae 42, 59, 1. levis -ae partem ante vallum in primo locavit 36, 18, 2. cum paucis equitum levisque* -ae 27, 30, 8; 33, 5, 1. 50 erant cum eo quinque milia militum, ex quibus -ae levis ⟨mille*⟩ et trecenti equites 14, 12*. sine levis -ae praesidio signa ferri non videbat posse 35, 27, 16; cum praesidio levis -ae aquati sunt 28, 10. tumultuoso genere pugnae equitum velitumque et levis -ae consternati 28, 15, 5. equitum levisque -ae (-a *P*) statio 22, 12, 9. — quod levis -ae erat in Chaoniam .. misit 32, 5, 9; levis -ae quod erat cornibus circumiectum (est) 33, 18, 11; *(erant)* levis -ae centum fere et quinquaginta Mysii aut* Cretenses 42, 57, 7.

d) *dat.:* levi .. -ae hostium incurrere 22, 17, 6. pulsus eques .. terrorem in- 10 tulit levi -ae 28, 22, 13. levi* -ae Midon .. praeerat 42, 58, 7.

e) *abl.:* qui equitatu et levi -a plus possent 42, 57, 12. pugnatum utrimque est levi -a 44, 35, 16. equite et levi -a regii .. Dardanos .. vexabant 31, 43, 2.

f) *cum praep.:* ad tumulos ab levi -a captos 38, 22, 4. compulsus ab levi -a § 5. ab levi -a superatos 21, 14. auxilia ab simili -a .. urgebantur 40, 40, 1. — 20 levis -a .. cum levi -a conserere .. pugnam poterat* 44, 4, 6. Asnaum Athenagoram cum levi -a tenere .. iubet 32, 5, 11. eques cum levi -a paratus instructusque stetit 31, 42, 4. equitibus cum levi -a hosti oppositis 44, 37, 3. equitatus cum levi -a emissus in frumentatores late caedem fugamque hostium palatorum fecit 22, 24, 8. equitatum omnem cum levi -a emisit* 42, 58, 11. equitatum omnem cum levi -a in stationes Punicas 30 immisit 28, 14, 8. equitatus regius cum levi -a visus ingentem tumultum fecit 42, 64, 8. mercennarii milites ibant cum levi -a 33, 15, 5. Porcius .. adsecutus (est) cum levi -a 27, 48, 1. cum omni levi -a in hostem vadit 33, 8, 3. Ti. Gracchum .. cum equitatu ac levi -a Beneventum venire iubent 25, 15, 20. cum equitatu et levi -a substitit 42, 64, 5. praegressus ipse cum equitibus ac levi -a 42, 57, 6. cum equi- 40 tibus ac levi -a profectus 21, 57, 6. — ad levem -am infimo* stantem supercilio ducit 27, 18, 20.

NB. *77 locis occurrit* levis -a *sic positum, at* 33, 14, 12 *et* 40, 48, 2 *adiectivum sequitur nulla de certa, ut videtur, causa. Cum vero prior locus per se dubius sit, posterior discrepantiam certe codd. in verbo* (immittendo *vel* mittendo) *exhibeat, vide ne his quoque duobus locis adiectivum ante subst. ponen-* 50 *dum sit.*

1. armatus. A. vi adiect.; a) *adicitur ad nomina animalium. α*) propria. *αα*) *hominum:* donec (Abrupolis) Pellam

. . -us pervenisset 42, 41, 12. Aenesidemus . ., quo loco steterat -us 32, 25, 9; moriturum se -um respondit § 10. (Cocles) ita sic* -us in Tiberim desiluit 2, 10, 11. (Curtium) -um se in specum immisisse 7, 6, 5. (Fabii) iussi -i . . ad limen consulis adesse 2, 48, 10. Latinus rex Aboriginesque . . -i ex urbe atque agris concurrunt 1, 1, 5. an -us (Perseus) . . patiatur, quodcumque casus belli tulerit 42, 50, 8. Siccium in medio iacentem -um[que]* . . videre 3, 43, 6. quin . . -us (Turnus) venturus sit 1, 51, 5. (Valerius) in medium -us processit 7, 26, 2.

ββ) *gentium:* (Aborigines *v. supra 7.*) Aequos et Volscos . . ad moenia urbis Romae impune -os venisse 3, 67, 1. Aetoli . . -i in muris adparebant 36, 23, 10. Argivos quoque -os ex parte altera venientes . . viderunt 32, 25, 8. (Etrusci) -i in aciem procedunt 9, 32, 3. (Galli) -i . . in concilium venerunt 21, 20, 1; saltum omnem -i circumsedentes 23, 24, 10; -i pro vallo constiterant 38, 22, 7. quibus (Numidis) . . in recentem equom ex fesso -is transultare mos erat 23, 29, 5. (Poeni) partim -i partim inermes ad . . aciem suorum perfugere 22, 19, 12. ut -os (Ros) . . abire sineret 43, 18, 10. (Sabini) inde huc -i . . tendunt 1, 12, 4. (Salpinates) moenibus -i se tutabantur 5, 32, 4. Samnites . . infrequentes -i . . addere gradum 10, 20, 10; -i suis quisque ordinibus instruunt aciem 36, 1. (Veientes) in muros pro se quisque -i discurrunt 5, 21, 6. (Volsci *v. supra 16.*)

γγ) *terrarum:* Etruria prope omnis -a Sutrium . . obsidebat 6, 3, 2. dictator velut adversus -um iam Latium L. Furius creatus 7, 28, 2.

β) collectiva: insequitur acies ornata -aque 10, 40, 12; -am aciem toto praetentam [in*] litore cernebant 22, 20, 1. [haec . . -a* cohors sistit impetum hostium 4, 38, 3;] cohortem -am . . miserunt 28, 45, 20; aliquot validas cohortes in castris -as instructasque reliquerant 6, 24, 2. ut ornari omnes copias peditum equitumque et decurrere iubeant -as 40, 47, 8; inter hanc divisam hostiam copiae -ae traducuntur 6, 2; copiis . . ad conserendum . . proelium instructis -isque 27, 48, 3. cum in aciem -i exercitus processissent 7, 42, 5; quem (voltum Hannibalis) -i exercitus sustinere nequeunt* 23, 9, 7; exercitum conscriptum -umque iam suis finibus imminere 7, 19, 6; -um exercitum decucurrisse 25, 17, 5; iam non exercitus modo -os, sed colonias etiam in suos fines mitti 4, 56, 6; exercitum conscriptum -umque trifariam divisit 6, 2, 7. domum suam obsessam* a familia -a 3, 19, 9. inter tot -as gentes Africae 30, 44, 10; tantum itineris per . . tot -as gentes emensos 21, 43, 9. iuventus omnis -a silvas . . invadit 36, 14, 12; iuventute -a immissa 1, 14, 4; inter -am iuventutem 22, 39, 7; -a iuventute . . tuta omnia . . fecit 3, 8, 7. -a circumdatur Ra legio 1, 28, 3; legiones . . -ae remissae in Samnium 25, 6, 12; legiones se -as in Ianiculo videre 24, 10, 11. quacumque incedit -a multitudo 1, 59, 6; aegre inermem tantam multitudinem, nedum -am sustineri posse 6, 7, 2. pars -a . . erupit 9, 12, 8. si plebs . . mox -a veniat 3, 52, 7; plebs . . -a ex urbe profecta 4, 9, 8. populus omnis, -us inermisque, in Achradinam . . convenit 24, 22, 1. praesidium -um se intra moenia . . accepturos 10, 10, 2; praesidium ibi -um se habituros 23, 35, 4; permisit, ut praesidia -a in finibus extremis haberent 45, 29, 14; se . . praesidio tam valido et -o vim adlaturos 9, 16, 4; Decii . . incedentis per media castra cum -o praesidio 7, 36, 8; qui cum* praesidio -o agrum . . obtinebat 40, 34, 14; sine ullo -o praesidio passim vagantes 42, 65, 2. servitia . . coniurarunt . ., ut arcem Capitoliumque -i occuparent 4, 45, 1. quae (stationes) -ae inermes . . tutarentur 31, 2, 8; stationes -as opponunt 32, 16, 15.

γ) appellativa: inter cives -os pariter togatosque 22, 23, 3; aequavit . . Quinctius cos. togatus -i gloriam collegae 4, 10, 8; -i comissatores accipiendi (fuerunt) 40, 9, 1. ut . . -us eques frenatos instratosque* teneret equos 28, 14, 7; (*v. p. 1321, 30.*) ab hastatis principibusque, qui pro munitoribus intenti -ique steterant*, proelium initum (est) 7, 23, 7. septem milia -orum hominum 22, 60, 9. -us hostis . . advenit 10, 28, 9; -i confertique abibant 6, 13, 4; circumstabant -i hostes 9, 6, 2; Pyrrho regi, hosti -o, . . ut a veneno caveret, praedixerunt 39, 51, 11; in -os incidere* hostis 30, 5, 9; nihil superesse praeter -os hostes 5, 43, 1; se . . nec ab* inermi*, sed ab -o hoste poenas expetiturum* 28, 34, 10; non est . . tantum ab hostibus -is aetati nostrae

periculi 30, 14, 6; cum -o hoste .. concurri debere 33, 12, 9. imperatorem .. ire -um ante prima signa 7, 15, 2. (incolae) discurrunt -i ad portas ac moenia 44, 13, 3. cum omnes . . convenire -os iuniores iussisset 7, 23, 3; ut . . (iuniores) -i frequentes adessent 1, 52, 5. iuvenem .. -um adornatumque adversus Gallum .. producunt 7, 10, 5; iuvenes .. ignorantis, quem ad usum neque centuriati neque -i servarentur 29, 1, 2; sexageni ferme iuvenes .. -i inducebantur 44, 9, 5; L deinde -is iuvenibus praecipiunt, ut .. praesidium .. servarent 28, 22, 7. missi (sunt) .. milites, partim -i .. partim togati 9, 25, 7; -i milites ex acie in aciem transferri 41, 18; -os inde paulisper continuit 34, 46, 8; instructi -ique (milites) .. continebantur 28, 36, 7; qui -os milites meos in urbem accepturum promiserit 26, 31, 5; (milites) -os paratosque vidit 9, 32, 5; -os, sicut erant, ad contionem vocavit 42, 52, 4; militi quidem -o nihil secum praeter instrumenta belli portanti quid invium .. esse? 21, 30, 9; (militibus) -is ac dimicantibus dubiam victoriam esse 10, 35, 9. nautae -i instructique ab dominis . . naves conscenderunt 24, 11, 9. (oppidani) celeriter -i etiam subeuntes .. pugnam ediderunt 38, 7, 10. ibi pedites equitesque -os (*Mg*, armares *P*) .. occuleret 25, 16, 8; species -orum peditum 2, 64, 11; ut .. XI milia peditum -orum .. ad eum convenirent* 29, 32, 13. (plebeii) -i 2, 34, 11. utrum -i an inermes emitterentur regii 37, 12, 2. -um regem aliquid impetraturum 35, 45, 8. -i sacerdotes 10, 41, 3. conspexere .. satellites -os 24, 5, 4; contioni satellites -os circumdedit 34, 27, 5; progressus cum satellitibus -is est 32, 39, 8. non milites solum, sed navales etiam socios .. -os in proelium eduxit 37, 16, 11. (tyrannus) -us progressus .. est 32, 39, 8; quod -us ipse .. in conloquium venisset § 9. veliti Ro .. pariter et ad se tuendum et ad hostem petendum -o 31, 35, 6.

b) *adicitur ad nomina rerum:* se .. bellum adferre eadem dextera -a, quam pacatam illis antea dederat 3, 2, 3. conliga manus, quae paulo ante -ae imperium pRo pepererunt 1, 26, 11.

c) *adicitur ad numeralia et similia:* similiter his -i duo milia Cappadocum 37, 40, 10; octo milia Ligurum conscripta -aque coniunctura se .. esse 27, 39, 2; summa omnium XLIII* milia -a fuere 42, 51, 3; ex milibus VII armatorum DC exstiterunt, .. qui in patriam .. redirent 22, 60, 19. — alii, quos forte -os tumultus occupaverat, convocare suos 6, 3, 8; pauci, -i* ⟨alii⟩*, maior pars inermes, ad mare decurrunt 41, 2, 8. ceteri -i .. Romam profecti (sunt) 1, 59, 5; ibi cum* instructi* -ique ceteri starent 24, 7, 4; (ceteri) -i .. ad se convenirent 7, 35, 1. arma cuncti spectant et bellum: en umquam futurum, ut congredi -is cum Samnitibus liceat? 9, 10, 5. ut .. omnes, equites pedites, -i adessent 27, 13, 9; (omnes) -i ornatique .. aderant § 10; -i omnes ad oppidum .. conveniunt 41, 19, 7; intenti .. omnes -ique signum exspectabitis 24, 38, 6; -i instructique omnes .. aciem ostendere 29, 2, 4; -i omnes .. totum diem perstabant 44, 33, 10; non .. omnes -os opem ferre .. decuit? 3, 17, 5; omnes .. -os .. instratisque equis signum exspectare 21, 54, 5. quicumque aetate militari essent, -i .. in campo adessent 3, 27, 3. multos turba .. deiecit, quosdam et -os 21, 33, 7.

d) *adicitur ad pronomina:* illis .. decurrere ex Capitolio -is in hostem licuit 9, 4, 9. ipse .. -us in equum insilivit* 8, 9, 9; cum ipse ad moenia .. -us sederet 26, 11, 5. qualem eum -um .. vidissent 6, 17, 4; adversus eum -um et bellum gerentem 41, 24, 11. irent secum extemplo -i, qui 22, 53, 7; quid sibi vellent, qui -i Aventinum obsedissent 3, 50, 15; quibus -is pepercisti, deditis consulas Fr. 39 *(apud Wb)*. mihi dederunt -o togatoque, ut 6, 18, 9. -i paratique (nos) .. processimus 26, 4. iubent .. -i* sibi quisque lingua promptum hostem offerri 2, 45, 15. quae sibi agenda -o forent 22, 38, 9. (vos) in aciem -i descenditis 24, 8, 2; (vos) omnes, qui in verba iurastis, .. -i ad lacum Regillum adsitis 3, 20, 4; ut (vos) .. -i inermes .. adgredi possetis 25, 38, 12; stantibus vobis in acie -is 24, 8, 18.

B. vi subst. a) *subi.:* addebant speciem .. turribus superstantes .. quaterni -i 37, 40, 4. neque illos muri neque superstantes -i arcere queunt 26, 44, 9; vel tres -i quamlibet multitudinem arcuerint 9, 24, 7. reducti a portis -i inermi se contioni ab tergo circumfuderunt 28, 26, 13*. in arcem .. omnes, -i atque inermes, concessere 37, 6, 3. -i in arcem confugerunt 42, 63, 10. quo die .. -i ad

Apelaurum . . convenirent 33, 14, 10. si . . muros portarumque turres dispositi -i defendissent 44, 31, 7. cum alius -us iis nemo obviam isset 41, 2, 9. -i frequentes ⟨erumpebant *add. Gr*⟩* 36, 23, 2; in palatos populatores cum erupissent ab Antigonea -i 43, 23, 4*. plures inermes quam -i evadunt 10, 5, 11. excurrerant -i 25, 30, 10. -i impetum fecerunt 26, 46, 6. 10 trecenti -i . . in urbem ingressi 10, 10, 4; ingressi . . triginta fere -i ceteros vigiles obtruncant refringuntque portam 25, 9, 15. nec signiferos -i morantur 41, 3, 8. -i armatis obstant 4, 28, 5. (obtrunco *v. supra 12.*) neminem sibi . . -um occursurum 42, 13, 10. -i . . in Aventinum perveniunt 3, 54, 10. duo -i procurrebant 44, 9, 7. (refringo *v. supra 12.*) neque . . -i inrumpentibus Ris resistebant 26, 6, 4. 20 sequi iubet -os 10, 5, 1. cum -i superstantes subissent 44, 9, 8; (*v. p. 1326, 19.*) in nos viri, in nos -i estis 3, 67, 11; non -os esse in muris 5, 39, 2; et viros et -os se esse 3, 50, 12; nullo obvio -o 27, 15, 19; nullo ferme obvio -o 29, 7; -i ruinis superstantes instar munimenti erant 38, 7, 5; quod . . nec -us quisquam in muris esset 23, 16, 10; ut . . -i . . in periculo fuerint 28, 11, 14. (supersto *v. p. 1322, 46; 47; supra 20 et 25.*) 30 tela et -os tenere* arcem 9, 24, 11. transcendunt -i 36, 44, 6; transcenderunt in urbem -i 32, 17, 6; -i in urbem transcenderunt 24, 5. donec -i transirent 38, 40, 9. neque transilire -i ex humilioribus in altiorem navem (*sc.* poterant) 30, 25, 6. ad quem -i comissatum venerunt 40, 9, 11.

b) *obi.:* ibi abditis -is 10, 4, 7. ut -os in arcem accipiat 1, 11, 6; -os clam [nocte*] in urbem acceperunt 9, 16, 8. priusquam 40 -os muris admoveret 44, 9, 1; melius muri quam vallum -os arcent 10, 41, 12. caedunt pariter . . inermes atque -os 9, 14, 11; sine discrimine -os inermisque* caedunt 27, 16, 6; Etrusci pariter -i atque inermes caesi (sunt) 6, 10, 5. ducenos -os capere 22, 28, 6; pavor fugaque etiam -os cepit 31, 2, 8; -i inermes . . pariter omnes capti atque victi sumus 9, 3, 3. -i locis patentibus congregantur 24, 21, 9. (conligo *v.* 50 *p. 1327, 10.*) ad mille fere -i . . eo deducti (sunt) 25, 23, 16. deiectis ex muro undique -is 5, 21, 12. ipse -os capientesque arcem depulerit 6, 11, 5. duo in medio -i . . destituuntur 7, 10, 6. -os disponunt 31, 42, 5; -os in muris disposuerunt 36, 12, 8; in muris -i dispositi (sunt) 4, 31, 9; -i in muris vigiliaeque . . dispositae 29, 28, 9; (*v. p. 1323, 2.*) -os . . ad promunturia . . ducit 37, 11, 8; -os . . Panhormum ad tergum hostium ducere § 6; eo quingentos* secum -os duxit 26, 45, 7. cuniculus . . -os . . edidit 5, 21, 10. ad Nasum -os exponunt 25, 30, 10; cum exposuissent -os 44, 28, 13; -is in litora expositis 37, 28, 8; 10 expositis per litora -is 44, 10, 5. trecentos -os ad custodiam corporis . . habuit 1, 15, 8. ut . . -os induceret 25, 9, 9. omnis -os in campo instruxit 42, 51, 3. quingentos -os . . Pheras in praesidium miserunt 36, 9, 3. instructos . . -osque . . nox oppressit 9, 39, 2. frequentes -os ostendere 35, 35, 8. alios in statione -os retinet 31, 42, 3. summotis pari spatio -is 30, 30, 1. trucidant inermis iuxta atque -os 28, 20, 6. 20 antequam in muris viderent -os 10, 43, 5; neminem -um in muris viderunt 43, 10, 5. (vinco *v. p. 1323, 48.*)

c) *gen.:* cum . . agmen -orum . . in proelium rueret 28, 13, 8; ut . . agmina -orum concurrerent 25, 30, 9; agmina -orum in urbem vadebant 21, 11, 9; insecutum confestim agmen -orum . . conspexere 33, 1, 6; stipatus agmine -orum 1, 47, 8; agmine -orum saepti 2, 50, 7; id se tanto agmine 30 -orum . . acturos 10, 16, 3; -orum agmine . . auxilium ferre 38, 19, 2; cum in medio agmine -orum Masinissam . . conspexisset 30, 12, 11. caedes pariter . . -orum atque inermium fuit 4, 59, 6. incidunt inermes inter* catervas -orum 25, 39, 5. acri concursu ad portas -orum est repulsus 42, 53, 9. cursus per urbem -orum 1, 29, 2. excursiones -orum in agros fieri 10, 1, 4. in arcem . . globus -orum concessit 4, 61, 6. 40 se . . nec his corporibus . . oneraturos inopiam -orum 5, 39, 13. modica manu -orum . . Sardis contendit 37, 44, 5. iam mille -orum muri* ceperant partem 25, 24, 1; Ligurum XX milia -orum . . omnem oram maris peragrasse 34, 56, 2; Macedonum dici XXX milia -orum esse 44, 20, 4; praesidium in urbe erat Hannibalis, V milia ferme -orum 24, 47, 2; XII milia -orum erant 39, 54, 3; -orum II milia Gallorum 50 erant 42, 51, 6; XV milia -orum fuerunt 44, 30, 7; LXXXVII milia -orum et CC in castris Ris fuisse* 22, 36, 4; XX milia -orum fuisse 34, 10, 2; milia VIII -orum

.. in deditionem venerunt 5, 32, 3; ad II milia -orum .. absumpta (sunt) 10, 1, 6; supra IIII milia -orum caesa (sunt) 29,36,9; quo (proelio) XII milia -orum in acie sint caesa 30, 29, 7; caesa (sunt) XVIII milia -orum 37, 57, 6; XII milia -orum caesa (sunt) 41, 12, 5; C milibus -orum .. caesis 30, 20, 9; capta (sunt) -orum II milia DCCCC*; caesi pugnantes ferme DCCCCXXX 10, 15, 6; multis milibus -orum coactis* 44, 31, 11; IV milia -orum effecerunt 24, 29, 2; ex his .. auxiliis XII milia -orum ferme efficiebantur 42, 51, 9; expositis in terram IV milibus -orum 27, 32, 2; VI milia -orum habebant 23, 46, 11; ne plus V milia -orum haberet 33, 30, 6; haberetis hodie XX milia -orum Canusii fortia fidelia 22, 60, 20; impleta ut essent VI milia -orum 33, 14, 5; ut XXV milia -orum in agros hostium induxerit 23, 24, 8; IV milia fere -orum .. mittunt 38, 21, 1; rex IV milia -orum .. Scotusam misit 36, 9, 13; praemitti .. IV milia -orum .. placuit 44, 3, 2; IV milibus -orum relictis 27, 30, 15; relictis .. II milibus et D* omnis generis* -orum (armorum *P*) 32, 10; VIII milium -orum agmine 24, 30, 3; praesidium III milium -orum 37, 21, 8; V milium -orum non amplius relictum erat praesidium 40, 31, 8; omnis exercitus fuit XXX ferme milium* -orum 30, 7, 13; praeerat* III haud amplius milibus -orum 41, 1, 8; cum exercitu navali, X milibus -orum, .. Haliartum* circumsedit 42, 56, 5; C. Persium .. cum XII milibus et* D* -orum ex arce emisit 26, 39, 21; cum XIV milibus -orum (*Gr*, malorū *P*) habebat castra 23, 35, 13; Popilium cum II milibus -orum Heracleum* mittit 44, 8, 8; praemissis* Hippocrate et Epicyde cum binis milibus -orum 24, 7, 1; cum XXV milibus -orum ab urbe proficiscitur 23, 14, 4; cum VI milibus -orum profectus 38, 2, 1; Neronem cum VI milibus -orum profectum 27, 44, 4; relicto .. Perseo cum IV milibus -orum 26, 25, 5; (*v. p. 1322, 2;*) ex tot milibus -orum II milia peditum .. effugerunt 30, 6, 7. multitudo -orum ad frequentes agros .. pervenit 10, 2, 7; trepida -orum multitudo 23, 37, 5; multitudo -orum facile suppeditabat 28, 22, 15; multitudinem -orum acceperunt 31, 23, 5. haudquaquam par numerus -orum 21, 50, 3. orbem -orum sarcinis circumdant 10, 36, 13. ternis ordinibus (*dat.*) -orum 44, 4, 4. in XXXII ordines -orum acies patebat 37, 40, 2; multitudine a praesidio -orum exclusa 29, 32, 2. satis ferme -orum .. erat 23, 17, 12. statio paucorum -orum tenebat 32, 5, 12; nec ulla -orum statio aut custodia opposita (est) 26, 46, 2; loca .. stationibus -orum .. tutabantur 34, 38, 2. subsidia -orum .. refugerunt 2, 50, 4. e navibus tanta vi -orum in terram* evadente* 21, 28, 3; turrim .. magnam vim -orum .. portantem 32, 17, 10. vulgus aliud -orum .. eventum suum in virtute aliena ponit 7, 8, 1. — ut* .. moenia et portae plena -orum fuerint 8, 37, 6.

d) *dat.:* cum .. -is dedissent viam 25, 36, 11; datum (est) signum -is 9, 25, 8. turba calonum inmixta -is 27, 18, 12. interclusit ad urbem iter -is 36, 14, 13. (obsto *v. p. 1323, 13.*) subeuntibus -is (*om. B*) murum fanatici Galli .. occurrunt 37, 9, 9; si aditum -is in urbem patefecisset 32, 17, 5. ut .. trepidationem vanam superstantibus -is praebuerit § 16. — ⟨qua*⟩ descensus facilis -is .. esset 44, 33, 4; quam (viam) vel X -is tueri facile est 6, 11.

e) *abl.:* circumdare undique collem -is 7, 34, 11; circumdedit moenia -is 33, 38, 9; impedimenta .. -is circumdedit 35, 28, 9; circumdato -is tumulo 42, 65, 7. -is corpus circumsaepsit 1, 49, 2. navigia -is complent 10, 2, 12; quantum relictum erat loci -is complent 34, 14, 5. repleverat iam Poenus -is muros 26, 45, 1; repleta moenia -is 44, 12, 8. quod .. -is saeptus .. in conloquium venisset 32, 39, 9. quot -is .. usurus (esset) 35, 28, 4. — acie frequenti -is .. concurrerat 1, 6. cognoscunt infrequentia -is signa egressa 10, 20, 8.

f) *c. praep.* α) *c. acc.:* ambusta tigna ad -os pervenire 34, 39, 11. arma habemus .. adversus -os et ipsos 5, 27, 7. haec .. in -os edebantur 28, 23, 1*; non tamquam in viros aut -os incurrunt 9, 41, 18; cum in ipsos -os se intulissent 7, 17, 5. silentium otiumque inter -os 2, 45, 4; eminentibus tantum* inter -os elephantis 37, 40, 3; inter medios tot -os .. evaserunt 24, 26, 13. per -os inermium iter 9, 5, 8. nec praeter -os quemquam violari 6, 3, 8; ne quis praeter -os* violaretur 4, 59, 7. — β) *c. abl.:* secernere inde inermes ab -is coepit 41, 3, 4; impedimenta Ra procul ab -is .. stare 8, 38, 12; incondita inermisque multitudo .. ab -is caesa est 32, 13, 14; ab VI -is .. cir-

cumventus occiditur 33, 28, 3; obsessa ab -is templa 1, 29, 5; Albana pubes inermis ab -is saepta 28, 8. si cum -is dimicatio futura esset 24, 38, 9; si .. Demetrium cum -is .. deprehendisses 40, 9, 7; Mago cum omnibus fere -is, qui muris pulsi fuerant, refugerat 26, 46, 8; navem onerariam cum -is remulco quadriremis trahi .. iussit 25, 30, 7; praetorem cum .. mille et DCCC* fere -is ex vario genere auxiliorum conlectis miserunt 33, 18, 2; XX quinqueremes cum mille -is .. missae (sunt) 21, 49, 2; se .. cum -is descendisse 3, 48, 2; (frater) cum -is .. ad interficiendum me venit 40, 8, 2; comissatorem te cum -is venientem* recipiam? 9, 12. in praetereuntem sine -is regem 24, 7, 5.

acc. adverbia: forte 6, 3, 8. ita sic* 2, 10, 11. pariter 31, 35, 6. similiter 37, 40, 10. — *adiectiva similia coniuncta cum voce* armatus: -us confertusque 6, 13, 4. conscriptus -usque 6, 2, 7; 7, 19, 6; 27, 39, 2. -is ac dimicantibus 10, 35, 9. -us instructusque 6, 24, 2; 24, 11, 9; 29, 2, 4; instructus -usque 9, 39, 2; 24, 7, 4; 27, 48, 3; 28, 36, 7. (*cf.* **armo B.**) intentus -usque 7, 23, 7; 24, 38, 6. -us ornatusque 27, 13, 10; ornatus -usque 10, 40, 12. (*cf.* **armo B.**) -us paratusque 6, 26, 4; 9, 32, 5. validus et -us 9, 16, 4. *suspicionem movet* tela et -os tenere 9, 24, 11, *quo loco conicias* tela et arma ostendere. — *opponuntur haec adiectiva: 22 locis* inermis. *in his occurrunt formulae* -us inermis ἀσυνδέτως, -us inermisque, -us atque inermis. inconditus inermisque 32, 13, 14. deditus Fr. 39 (*apud Wb*). centuriatus 29, 1, 2. pacatus 3, 2, 3. togatus 4, 10, 8; 6, 18, 9; 9, 25, 7; 22, 23, 3.

2. armatus, us. a) *i. q. armatura:* trecenti Apolloniatae haud dispari -u se coniunxere 33, 3, 10; eodem -u Cares et Cilices 37, 40, 13; iuventutis suae Cretico maxime -u ad mille D* dederunt 42, 55, 10.

b) *i. q. armati:* magna parte impedimentorum relicta in Bruttiis et omni graviore -u 26, 5, 3; toto fere gravi -u (*abl. abs. = cum omnes fere gravis armaturae essent*) 37, 41, 3.

armentum, *i. e. grex boum:* agere porro -um occepit* 1, 7, 6; si agendo -um in speluncam compulisset § 5; prae se -um agens § 4; ut nocte id -um accensis cornibus ad montes ageret 22, 16, 8*. ut accensis cornibus -a in adversos concitentur montis 17, 2*. se in eo saltu .. -um pascere solitum (esse) 32, 11, 2.

armiger: obtruncato .. -o 22, 6, 4.

armilla: spolia plurima Gallica fuere, aurei torques -aeque 24, 42, 8. quod vulgo Sabini aureas -as magni ponderis bracchio laevo .. habuerint 1, 11, 8. centuriones manipulumque hastatorum -is (*om. P*) aureisque coronis donavit 10, 44, 3; equites .. corniculis -isque argenteis donat § 5.

armo. I. **Forma:** *Legitur* armarunt 9, 40, 17; 39, 30, 6. armasse 41, 1, 1. 24, 19, 2 armat *P* armarat *ς* armabat *ς alii Mg.* 24, 47, 2 armabant *P* armarant *Duk.* armasset 26, 17, 2; 28, 1, 4.

II. **Significatio. A. Proprie,** *i. q. armis induere.* a) *aliquem:* utraque acies -atur igni 4, 33, 6. Asiam Europamque ad funestum -rent bellum 35, 32, 14. adversus ea (*bella*) .. -ri civitatem 4, 2, 12. ingentis brevi copias -vit 24, 49, 5; [-ri* copias* oportet 22, 14, 14, *v. p. 1296, 9.*] quo (ferro) pro te -tus hanc arcem hostium inii 23, 9, 12. (equites *v. p. 1329, 12.*) in se nunc et Eumenen et Prusiam -tos esse 44, 24, 3. exercitum scribere, -re, educere 9, 8, 7; -re* exercitum Hannibal .. non poterat 21, 39, 1. gladiatores .. eo ornatu (*sc. Samnitium*) -arunt 9, 40, 17. ea VI milia hominum Gallicis spoliis .. -vit 23, 14, 4; ad VIII milia hominum vario genere* -vit 43, 9, 7; -di ornandique et instruendi eos artem 24, 48, 7; ipsi Arpini III milia hominum -arant (*cf. s.* I.) 47, 2; cum .. brevi magnum hominum* numerum -asset 28, 1, 4; multa milia -da esse 29, 5, 5; non plus ex XX milibus hominum quam X -ta erant 38, 16, 9; duobus milibus ferme hominum -tis 32, 26, 12. Rus saxa, quibus eos adfatim locus ipse -bat, ingerere 9, 35, 4; -verat (-ant *V*) contraxeratque eos Didas Paeon* 42, 51, 6; iere pastorali habitu, agrestibus telis, falcibus gaesisque binis -ti 9, 36, 6. iunioribus .. lectis -tisque 1, 59, 12. -ant .. iuvenem aequales 7, 10, 5; ad IV milia iuvenum -vit 28, 30, 1; VIII milia iuvenum .. -verunt 22, 57, 11. illos -re iuventutem 29, 5, 7; Gallos Transalpinos iuventutem -re 40, 17, 8; -re iuventutem Celtiberos audierat 30, 2; ut -ret iuventutem 35, 39, 4; eam (iuventutem) ex industria centuriaverat -veratque 25, 15, 9; † armaverat 26, 44, 1*; † a patre

in pace habitam -asse .. dicebatur 41, 1, 1*; profectus erat in Pellitos Sardos ad iuventutem -dam 23, 40, 3; -ta omni iuventute Aetolorum 26, 25, 9; conscriptis -tisque iuventutis suae XV milibus 24, 2, 2. milites scriberet -retque et duceret secum 34, 56, 13. nisi mors .. -tem eum multitudinem .. absumpsisset 23, 30, 12; ignibus -ta .. multitudo .. in hostem ruit 4, 33, 2; multitudo facibus maxime -ta ignes coniecit* 5, 7, 2. ad L milia peditum, IV milia et D equites -vit 28, 12, 13; XVI milia peditum more Macedonum -ti fuere 37, 40, 1. et -re plebem et inermem pati timebant 3, 15, 7; (*v. infra 31.*) cum plures igni quam ferro -ti excucurrissent 2, 17, 2. (Poeni) ita [aut *add. P*] -ti erant armis .. ad Trasumennum captis 22, 46, 4. quod si, qui inrumperent, -ti fuissent, extemplo cepissent 44, 11, 8. quod roboris in iuventute erat, utraque civitas -vit misitque 35, 38, 6. paucis -di se datum spatium est 9, 37, 9; ut .. praebeat sacra arma pro patria, pro deorum delubris, pro libertate sese -bus 24, 21, 10; inmisceamur Macedonibus -bus se adversus Ros 41, 23, 16; quorum se spoliis hostes -arunt 39, 30, 6. VIII milia servorum audio -ri 22, 59, 12; summa erogata (est) in servos ad militiam emendos -dosque 61, 2. servitia et plebem promiscue -arat (*cf. s.* I) 24, 19, 2. cum .. socios quoque navalis .. -asset 26, 17, 2; navalibus sociis -tis 23, 40, 2. denuntiavit (Acilius), ut (sui) ante lucem -ti paratique essent 37, 5, 2; -tus intentusque sis* 22, 39, 21. et illorum fiducia vos et vestra illos in nos -vit 37, 45, 17.

b) *aliquid:* gladiis tantum dextras -emus 6, 12, 8; ubi crudeli decreto nefandisque vindiciis dextram patris in filium -verit 3, 57, 4. ut* sacratas fide manus* .. extemplo in eum* -remus 23, 9, 3.

B. Translate. a) *i. q. ad arma capienda incitare:* C. Claudii sententia coss. -bat in tribunos 4, 6, 7; hoc decreto -tus cos. 53, 8. hae* spes Etruscos -verant 2, 44, 12. plebem ira prope -vit 35, 1; cum .. timor par adversus communem hostem armis virisque urbes -ret 9, 19, 13.

b) *i. q. munire, firmare:* legum .. latores adversus tantum adparatum adversariorum et ipsi causam plebis ingentibus animis -ant 6, 38, 4. satis esse, si occasione ulsciscendi laesos -ent 5, 11, 16. muri .. propugnaculis -bantur 30, 9, 4. Sex. est Tarquinius .. vi -tus 1, 58, 8.

c) *i. q. instruere:* ei .. classem ornatam <-tam *om. P*>que* obviam duxit 21, 50, 7; (Rus) instructam et -tam egregie pro magnitudine navium classem habebat 26, 39, 7; qui .. restitissent* agili et nautico instrumento aptae et -tae classi* naves tormenta machinasque portantes? 30, 10, 3. regii .. lembum -tum .. miserunt 40, 4, 11. ut .. naves instructae -taeque in aquam deductae sint 28, 45, 21; veteres naves .. ut reficeret et -ret 36, 2, 5. (falcatae quadrigae) -tae .. in hunc .. modum erant 37, 41, 6; sic -tas quadrigas .. in prima acie .. locaverat rex § 8.

acc. abl. instr.: armis virisque 9, 19, 13. facibus 5, 7, 2. ferro 23, 9, 12; igni .. ferro 2, 17, 2. telis, falcibus gaesisque 9, 36, 6. gladiis 6, 12, 8. igni 4, 33, 6; ignibus *ib.* 2. propugnaculis 30, 9, 4. saxis 9, 35, 4. spoliis 23, 14, 4; 39, 30, 6. eo ornatu 9, 40, 17. — ingentibus animis 6, 38, 4. hoc decreto 3, 57, 4; crudeli d. 4, 53, 8. agili et nautico instrumento 30, 10, 3. occasione ulciscendi 5, 11, 16. vi 1, 58, 8. — *abl. modi:* vario genere 43, 9, 7*. more Macedonum 37, 40, 1. — in hunc modum 37, 41, 6.

acc. adv.: adfatim 9, 35, 4. brevi 24, 49, 5; 28, 1, 4. egregie 26, 39, 7. extemplo 23, 9, 3. prope 2, 35, 1. sic 37, 41, 8. — *acc. praep.:* ad bellum 35, 32, 14. — adversus 4, 2, 12; 6, 38, 4; 9, 19, 13; 41, 23, 16. in 3, 57, 4; 67, 11; 4, 6, 7; 23, 9, 3; 37, 45, 17; 44, 24, 3. pro 23, 9, 12; 24, 21, 10.

coniungitur verbum cum aliis verbis (*cf. adnot. ad* **armatus**): lectis -isque 1, 59, 12. scribere -re educere 9, 8, 7, *cf.* scriberet -retque et duceret 34, 56, 13. ornatam -amque* 21, 50, 7. -us intentusque 22, 39, 21. conscriptis -isque 24, 2, 2. -di ornandique et instruendi 24, 48, 7. centuriaverat -veratque 25, 15, 9. instructam et -am 26, 39, 7, *cf.* instructae -aeque 28, 45, 21. aptae et -ae 30, 10, 3. -vit misitque 35, 38, 6. reficere et -re 36, 2, 5. -i paratique 37, 5, 2. -verat contraxeratque 42, 51, 6.

aro. a) *absolute:* omnīs .. -re, serere* 27, 5, 4; cum -ret 3, 26, 9. — b) *aliquid:* vobis -bitur [eam *ins. M*] ager Campanus 7, 30, 19. spatium, quod neque

habitari neque -ri fas erat 1, 44, 5. quamquam sterilem terram -rent* 43, 6, 3.

arr- *v.* **adr-.**

ars. A) **Proprie.** a) *i. q. quaestus, 'Gewerbe.'* nec ars *(sc. actoris tragici)*, qua nihil tale apud Graecos pudori est, ea deformabat 24, 24, 3. — qui (artifices) ludicram -em faciebant 45, 32, 9. — ut actores Atellanarum . . stipendia, tamquam expertes -is ludicrae, faciant 7, 2, 12. cum . . pudendae -is aut quaestus genus obicerent 23, 3, 11. patrem . . filio hoc ipso in servilia (-is *P*) eius -is ministeria usum (esse) 22, 25, 19. quem (quaestum) velut [ex *del. Wb*] concessae -is usu (-us *P*) exercebant 25, 1, 8.

b) *quae ad certa praecepta revocari potest, 'Kunst'.* α) *obi.:* quod ministerium fuerat, ars haberi coepta (est) 39, 6, 9. armandi ornandi instruendique eos *(homines)* -em ignorare 24, 48, 7. (inveho r *v. p. 1332, 14.*) — β) *gen.:* vasa . . quaedam eximiae -is 34, 52, 5. signa ⟨ac*⟩ tabulae priscae -is . . inventa 32, 16, 17. certare pio certamine cuiuslibet bonae -is ac virtutis 37, 54, 19. certamina omnis generis -ium viriumque . . visuntur 33, 32, 1; simulacra deorum hominumque omni genere et materiae et -ium insignia 45, 27, 11. Graecarum -ium opera 25, 40, 2. inter rudes -ium homines 1, 7, 8. — γ) *abl.:* terrestrium certaminum -e quemvis clarorum imperatorum vel usu vel ingenio aequabat 35, 26, 3; si qua alia -e, cognomen suum aequavit [tum*] maxime bellicis laudibus 10, 3, 7; ea (belli) -e aequasset superiores reges 1, 53, 1; quas gentes nullae umquam nec -e nec virtute navali aequassent 35, 48, 6. ut urbanis -bus opes augeret 9, 42, 4. nec . . quisquam Rae iuventutis ulla -e conferri potuit 1, 39, 4. puerum . . erudiri -bus, quibus ingenia ad magnae fortunae cultum* excitantur *ib.* in aciem, qua pugnandi -e Rus excellat 3, 2, 12; quod excelleret -e colendi eas (religiones) 5, 1, 6. aciem . . ita omni -e bellica firmavit 8, 36, 4. hac -e (*sc.* belli) in patria steti 5, 44, 2. scriptores . . scribendi -e rudem vetustatem superaturos (esse) Praef. 2. — vir memorabilis, bellicis tamen quam pacis -bus memorabilior 38, 53, 9. cuilibet superiorum regum belli pacisque et -bus et gloria par 1, 35, 1; claris imperatoribus qualibet -e belli par (pars *P*) 28, 42, 5; non -e belli . . par Ro Tarentinus erat 27, 16, 1. princeps belli pacisque -bus 2, 16, 7. eloquentia civilibusque -bus haud dubie praestantem 10, 15, 12. cum valida tum temperata et belli et pacis -bus erat civitas 1, 21, 6. — δ) *cum praep.:* hostem caecum ad has belli -es habetis 21, 54, 3; gens ad oppugnandarum urbium -es rudis 25, 6. ludus in -em paulatim verterat 7, 2, 11. — Graecus ignobilis in Etruriam primum venit nulla cum -e earum, quas multas ad animorum corporumque cultum nobis eruditissima omnium gens invexit, sacrificulus et vates 39, 8, 3.

c) *i. q. praeceptio, quae dat certam viam rationemque faciendi aliquid, 'Theorie'.* α) *obi.:* haud ignotas belli -es inter sese, sed expertas primo Punico conferebant* bello 21, 1, 2. eludens -em 1, 36, 4. quicumque libros vaticinos* precationesve aut -em sacrificandi conscriptam haberet 25, 1, 12. militaris -es, quas me a puero fortuna . . docuit, probe videor scire 30, 37, 9. sub qua (disciplina) . . omnis militiae -is edoctus fuerat 25, 37, 3; omnis belli -es edoctus 40, 5. (ordino *v. infra 28.* scio *v. supra 23.*) — β) *gen.:* disciplina militaris . . in -is perpetuis praeceptis ordinatae modum venerat 9, 17, 10. apud peritos -ium militarium 23, 18, 13. — γ) *abl.:* omnia, quae -e belli secunda suis eligi . . poterant 5, 49, 4. ipsi a pueris eruditi -bus militiae 42, 52, 10. animum instructum non tam peregrinis -bus quam disciplina tetrica ac tristi veterum Sabinorum 1, 18, 4. animum esse inveteratum diutina -e atque usu belli 42, 11, 6.

d) *i. q. exercitatio faciendi aliquid, 'Geschicklichkeit'.* α) *subi.:* nulla ars neque privatae neque publicae rei gerendae ei defuit 39, 40, 4; excellentibus ingeniis citius defuerit ars, qua civem regant quam qua hostem superent 2, 43, 10. paucitati hostium nihil -es imperatoris unici, quibus solis confiderent*, profuturas esse 6, 22, 9. eam -em illi viro (-i *P*) ad conciliandos animos esse 28, 18, 8; tamquam eaedem militares et imperatoriae -es essent 25, 19, 12. — β) *obi.:* haudquaquam cum imperii iure -em (-e *P*) imperandi aequatam (esse) 22, 26, 7. praeter ceteras imperatorias -es, quas parando gerendoque bello edidit plurimas 2, 43, 7. ne ab se imperatoria consilia neu consulares -es exquirerent 4,

41, 3. -em etiam conciliandi sibi homines eum habuisse 35,14,19. — γ) *gen.:* simulacrum .. elegantioris [exercitus *del. Kr.*] quam militaris -is 44, 9, 5. — mirae -is in sollicitandis gentibus .. fuerat 21, 2, 7. — nihil illic imperatoriae -is ordinibus aut subsidiis locandis fuit 9, 13, 2; ubi .. nihil -is aut consilii esset 28, 30, 8. — δ) *abl.:* ut consuli non minore -e ad suos eludendos quam ad hostes opus esset 44, 36, 3. nec -e nec (arte nec *om. B*) viribus adiuvantes ictum 38, 21, 6; viribus nulla -e adiutis 1, 15, 4. (confido *v. p. 1332, 45.*) fundis .. utebantur, nec quisquam* .. tantum ea -e quantum .. Baliares excellunt 28, 37, 6. -e (ς alte *P*), non vi rem gerere 21, 50, 2. singulari -e aciem (-e *P*) instruxisse 30, 35, 5; pars *(urbis)* .. apparatu tormentorum instructa erat .. Archimedis unica -e 24, 34, 13. Rhodiae naves .. -e gubernatorum (praestabant) 37, 30, 2. (rego, supero *v. p. 1332, 42 sq.;*) ferox viribus et armorum -e 2, 46, 4. — ε) *c. praep.:* (praeter *v. p. 1332, 51.*)

B. Translate. a) *plur. num. plerumque i. q.* '*Handlungsweise*'. α) *subi.:* premendo superiorem*, quae pessima ars nimis prosperis multorum successibus crevit, sese extollebat 22, 12, 12. — β) *obi.:* negabant se in ea legatione Ras adgnoscere -es (arces *P*) 42, 47, 4. — γ) *abl.:* Gabios .. minime -e Ra, fraude ac dolo, adgressus est 1, 53, 4; non bello aperto, sed suis -bus, fraude et insidiis, est prope circumventus 21, 34, 1; hominem plebi* insectatione* principum popularibusque -bus conciliatum 22, 34, 2; -bus Fabii* .., sedendo et cunctando, bellum gerebat 24, 10; (*v. infra 46;*) si .. eisdem -bus bellum gererent 32, 3; Fabi -bus .. bellum gesserunt § 1; seditiosus facinorosusque homo iisque* -bus opes domi nactus 1, 50, 7; malis -bus nanctus opes 23, 2, 3; quibus -bus domi militiaeque et partum et auctum imperium sit Praef. 9; ne .. bonis -bus partum firmatumque interiret regnum 24, 4, 2; quibus -bus petierat magistratum, iisdem gerebat 7, 33, 3; erat apud regem in magno honore nulla alia -e nisi quod .. 34, 60, 2; populares iam esse Fabii, nec hoc ulla [re*] nisi salubri rei publicae -e* 2, 47, 12; malis -bus .. popularis 9, 8; coss. .. Fabianis -bus .. bellum traxisse 22, 34, 7; Ris -bus, virtute opere armis, .. vincam 5, 27, 8. — omnibus malis -bus et rpae et societatibus infidus damnosusque 25, 1, 4; tribunos pessimis -bus, regia licentia vivere 3, 19, 5.

b) *i. q. res callide inventa,* '*Kunstgriff*'. α) *subi.:* nec ad varios conatus hostium aut vis ulla aut ars deerat ab* sociis* Rorum 23, 18, 8; ars haec erat, ne semet ipse creare posset 3, 35, 8. — β) *abl.:* ut, quod viribus deerat, -e aequaretur 26, 4, 4; -e quadam copias auxerat 27, 17, 6; (fides est) aucta -e quadam nec abnuendi tale quicquam nec palam adfirmandi 26, 19, 8; -e .. quadam ab iuventa in ostentationem earum (virtutum) compositus § 3; Boeotorum quoque se consilium -e distraxisse (-ent *V*) 42, 47, 3; nervos coniurationis electos* -e consulis cernentes 7, 39, 6; militem his -bus fecerat et periculi et laboris avidum 9, 42, 5; eorum (patrum) ambitione -busque fieri, ut 4, 25, 12; ut -e quadam terrorem hostibus incuteret 7, 14, 6; ludificatus hostem omnibus -bus belli fuerat 27, 46, 6; feras quasdam nulla mitescere -e 33, 45, 7; dimicationis, quam omnibus -bus petebat hostis 22, 32, 2; cohortes -e adversus vim usae declinavere 2, 14, 7.

c) *in malam partem, i. q. dolus, fraus.* α) *obi.:* si qua ars serendis discordiis adhibeatur 8, 27, 5; -em adhibitam ferunt a patriciis, cuius eos Icilii tum quoque insimulabant, quod 4, 56, 3; in paucitate hostium -em maxime timens 5, 38, 3. — β) *gen.:* A. Sempronium comitiis plus -is adhibuisse quam fidei 4, 44, 5; (insimulo *v. supra 30.*) — γ) *abl.:* cohors Ra -e Punica abditur 25, 39, 1; Bostarem ipsum -e adgreditur 22, 22, 9; -e eos est adgressus 36, 11, 9; praetorem Samnitium -e adgressus perpulerat 8, 26, 1; -e agendum (esse) in exoleto .. odio 2, 35, 8; eadem qua ceperamus -e Tarentum amisimus 27, 16, 10; capti .. eadem -e sunt qua ceperant Fabios 2, 51, 5; se .. quibus -bus ad id locorum nostri .. capti forent, iis adversus inventorem* usurum 25, 19, 11; ne virtute quidem premi libertatem pRi, sed -e eludi* 3, 10, 10; his .. -bus lex elusa est 14, 6; rogatio de Liguribus -e fallaci (fallacia *V*) elusa est 42, 22, 8; neque intercludi ab Agrigento vi aut -e ulla .. poterat 26, 40, 4; suis se -bus peti 22, 16, 5; se neque -e (parte *V*) neque casu (casus *V*) .. esse bello (-um *V*) superatum 42, 47, 8. (utor *v. supra 45.*) — δ) ***cum praep.:***

totus in suas -is versus insidiis locum quaerebat 27, 26, 2.

acc. adi.: Fabiana 22, 34, 7. Graeca 25, 40, 2. Punica 25, 39, 1. Ra 1, 53, 4; 5, 27, 8; 42, 47, 4. bellica 8, 36, 4; 38, 53, 9. bona 24, 4, 2; 37, 54, 19. civilis 10, 15, 12. concessa 25, 1, 8. consularis 4, 41, 3. diutina 42, 11, 6. elegans 44, 9, 5. eximia 34, 52, 5. experta 21, 1, 2. fallax 42, 22, 8. ignota 21, 1, 2. imperatoria 2, 43, 7; 9, 13, 3; 25, 19, 12. ludicra 7, 2, 12; 45, 32, 9. mala 23, 2, 3; 29, 8; 25, 1, 4; pessima 3, 19, 5; 22, 22, 12. militaris 23, 18, 13; 25, 19, 12; 30, 37, 9; 44, 9, 5. minor 44, 36, 3. mira 21, 2, 7. multae 39, 8, 3; plurimae 2, 43, 7. navalis 35, 48, 6. omnis 8, 36, 4; 22, 32, 2; 25, 1, 4; 37, 3; 27, 46, 6. peregrina 1, 18, 4. popularis 22, 34, 2. prisca 32, 16, 17. pudenda 23, 3, 11. salubris rpae 2, 47, 12. singularis 30, 35, 5. unica 24, 34, 13. urbana 9, 42, 4.

acc. gen.: α) Archimedis 24, 34, 13. Fabii 22, 24, 10; 32, 1. consulis 7, 39, 6. gubernatorum 37, 30, 2. imperatoris 6, 22, 9. patrum 4, 25, 12. — β) armorum 2, 46, 4. belli 1, 53, 1; 5, 49, 4; 21, 1, 2; 54, 3; 27, 16, 1; 46, 6; 28, 42, 5; 42, 11, 6. militiae 25, 37, 3; 42, 52, 10. pacis 38, 53, 9; belli pacisque 1, 35, 1; 2, 16, 7; et belli et pacis 1, 21, 6. — γ) abnuendi . . adfirmandi 26, 19, 8. armandi, ornandi instruendique 24, 48, 7. colendi 5, 1, 6. conciliandi 35, 14, 19. rei gerendae 39, 40, 4. imperandi 22, 26, 7. oppugnandarum urbium 21, 25, 6. pugnandi 3, 2, 12. sacrificandi 25, 1, 12. scribendi Praef. 2.

opponuntur voci ars: bellum apertum 21, 34, 1. casus 42, 47, 8. consilium 28, 30, 8. fides 4, 44, 5. materia 45, 27, 11. quaestus 23, 3, 11. virtus 3, 10, 10; 21, 50, 2; 35, 48, 6. vis 2, 14, 7; 23, 18, 8; 26, 4, 4; 40, 4; 38, 21, 6. — *respice* ambitio artesque 4, 25, 12; ars aut virtus 37, 54, 19.

arte: explendi senatus causa et iungendi -ius Latini nominis cum pRo 23, 22, 5.

articulus: fabrile scalprum cum malleolo habebant; id . . magister inter aures *(elephanti)* positum, ipso in -o*, (ipsa in compage qua *VRFL*) iungitur capiti cervix, quanto maximo poterat ictu adigebat 27, 49, 1.

artifex. A. Proprie: *qui arti alicui operam dat,* a) *arti ludicrae;* α) *subi.:* multi -es ex Graecia venerunt honoris eius causa 39, 22, 2. — β) *obi.:* -es, quorum magna pars ipsius servi erant, ex medio ludicro repente abduxit 5, 1, 5; congregatos (esse) per Asiam -es 39, 22, 10. — γ) *gen.:* spectaculorum quoque omnis generis magnificentia superiores reges vicit, reliquorum sui moris et copia Graecorum -um 41, 20, 10; -um omnis generis, qui ludicram artem faciebant, ex toto orbe terrarum multitudo . . convenit 45, 32, 9. — δ) *dat.:* vernaculis -bus . . nomen histrionibus inditum (est) 7, 2, 6.

b) *aliis artibus;* α) *subi.:* neque materia -bus . . nec suo quisque operi -ex deerat Fr. 20; tegulas relictas in area templi, quia reponendarum nemo -ex inire rationem potuerit 42, 3, 11; tamquam -es improbi opus quaerunt 5, 3, 6. — β) *obi.:* multis talium operum -bus de industria inclusis 29, 35, 8. — γ) *gen.:* terra Attica et copia domestici marmoris ingeniis -um praebuit huic furori materiam 31, 26, 11. — δ) *dat.: (v. supra 16.)*

B. Translate, *i. q. artificio rei eruditus, 'Meister':* ni Pyrrhus unicus pugnandi -ex magisque in proelio quam bello bonus Fr. 1; Sextius Liciniusque . . -es iam tot annorum usu tractandi animos plebis 6, 36, 10.

arto: contra in praemiis, in honoribus omnia -ta (sunt) 45, 36, 3.

1. artus. A. vi adiect. a) Proprie. α) *i. q. haud latus:* nec nunc lato satis ad hoc amne et tum aliquando . . -iore (-em *V*) 4, 34, 6. (murus) coit . . in -iorem velut cuneum 37, 31, 8. -is faucibus inclusum aditum 31, 39, 7; -is faucibus cohaerens Acarnaniae 33, 17, 6; (saltus) in -as coactus fauces 22, 15, 11; Isthmus duo maria . . -is faucibus dirimens 45, 28, 3. qua -issimum fretum est 44, 28, 8; -o interscinditur freto 28, 7, 2. instruit aciem cos. -a fronte 36, 18, 1. turba locum -um impediturus 29, 7, 4; in -a et confragosa loca 32, 10, 10. cum forte duae naves in -o ostio implicitos remos fregissent 37, 28, 10. per alium saltum -iorem impeditioremque evadendum 9, 2, 8. (collis) a continenti -ae semitae aditum habet 37, 27, 7; ad evadendum per -as semitas ac difficilis 26, 17, 8. confertum in -a tecta 3, 6, 3. in valle -a . . inclusit 29, 32, 4. partim -is partim arduis viis 5,

26, 5; descensum difficilis et -ae viae esse 34, 28, 2; per -as praecipitesque vias 21, 35, 3.

β) *de rebus perexiguo spatio inter se distantibus:* nec .. poterant mittere nuntios ad Hannibalem per custodias tam -as 26, 4, 1. in -issimas ripas Aous cogitur amnis 32, 10, 2.

b) **Translate.** α) *i. q. haud laxus:* cum .. futuram -iorem eam (obsidionem) adpareret 25, 34, 6.

β) *i. q. parcus, exilis:* -iorem annonam sociis quam hosti* faciebat 26, 20, 8. in tam -is commeatibus vexati forent 2, 34, 5. -iora omnia adventus Publilii (Publii *MP*) fecit 9, 13, 11. -ior petitio quattuor petentibus erat 39, 32, 7. -iores in pace res erant 28, 24, 6.

B. vi substant.: a) *de locis:* in -um compulsi 23, 27, 7. per omnia -a praeruptaque velut caeci evadunt 22, 6, 5. suomet ipsi agmine in -o haerentes 34, 15, 8; multiplicatis in -o ordinibus 2, 50, 8; in -o stipatae erant naves 26, 39, 13; in -o pugna Ro aptior quam Hispano militi futura videbatur 28, 33, 9. — b) *de statu rerum:* cum in -o res esset 26, 17, 5.

2. artus, us: vix* flectere -us poterant 21, 58, 9; ut mollirent -us 55, 1; praeusti -us 40, 9. — animali (-ia *V*) in -us alterum (-am *V*) alterius indigentis (indicentis *V*) distracto, *e coni. Mgi* 45, 30, 2.

arundo *v.* **harundo.**

aruspex *v.* **haruspex.**

arvum: contemplatus opulenta Etruriae -a milites emittit 9, 36, 11. convecto ex propinquis ac fertilibus Etruriae -is commeatu 2, 14, 3.

arx. I. **Proprie.** A) **locus editus vel natura vel opere munitus;** α) *subi.:* ne quando ea arx (*PF*M^2 arax M^1 arva *RD*, *sc.* Ianiculum) hostium esset 1, 33, 6. — β) *obi.:* -e occupata sua 21, 33, 2. collem imminentem urbi — Larisam eam -em vocant 32, 25, 5.

B) **castellum loco plerumque edito munitum;** α) *subi.:* ⟨arx* *add. Mg*⟩ Phacus in ipsa palude .. velut insula eminet aggeri operis ingentis imposita 44, 46, 6. (immineo *v. p. 1338, 4.*) haec (Carthago Nova) illis arx .. est 26, 43, 8; (Castrum Album) arx erat munita 24, 41, 4; coloniam, quae arx in Pomptino (promptino *PR*) esset, miserunt 2, 34, 6; [cum .. inexpugnabilis arx (*Wb*, res *V* urbs *Gr Mg*) esset 42, 67, 7.] — β) *obi.:* -e capta 34, 21, 5; ut castellum in ipsa urbe velut* -em imminentem haberent 21, 11, 10. -em occupare 34, 21, 4. — γ) *gen.:* locus saxo quadrato saeptus atque -is in modum emunitus 24, 21, 12.

C) **locus, unde finitimi opprimantur;** α) *subi.:* eam -em supra capita finitimarum civitatium impositam (esse) 42, 42, 6; alto atque munito loco -em inexpugnabilem fore 2, 7, 6; ea arx fuerat* Hasdrubali* ad excursiones .. faciendas 28, 3, 3. — β) *obi.:* si in media Peloponneso -em sibi fecerint 34, 24, 3; coloniam .. velut -em suis finibus impositam 10, 1, 7; (*v. supra 10.*) Argos velut -em Peloponneso impositam 33, 44, 9. tyranni .. nuper eos (muros) -em et munimentum sibi, non civitati paraverunt 39, 37, 3. — γ) *cum praep.:* (Veientes) velut ab -e Ianiculo* .. in Rum agrum impetus dabant 2, 51, 4; eam urbem pro -e habiturus .. adversus Graeciae civitates 33, 14, 2.

D) *i. q.* ἀκρόπολις. a) *Romae.* α) *collis, in quo arx et Capitolium erat;* αα) *subi.:* arx Romae Capitoliumque in ingenti periculo fuit 5, 47, 1; ut* Capitolium atque arx moeniaque et portae plena armatorum fuerint 8, 37, 6. si arx Capitoliumque, sedes deorum, .. superfuerit (-isset *V*) imminenti ruinae urbis 5, 39, 12. Capitolio ⟨atque *add. Wsbg*⟩* -e incolumi 53, 9. — ββ) *obi.:* ut vi capta potius arx videretur 1, 11, 7; (*v. infra 54;*) Tusculum de -e capta Capitolioque occupato .. nuntii veniunt 3, 18, 1; cum .. ipse armatos capientesque -em depulerit 6, 11, 5. arx quoque et Capitolium deseretur 5, 51, 3. -em iam scelere emptam Sabini habent 1, 12, 4. (habito *v. p. 1339, 12.*) cum .. Sabini Capitolium atque -em .. implessent 1, 33, 2. Capitolium -emque incolitis *(de dis agitur)* 6, 16, 2. intuentem (-te M^1*PL*) Capitolium atque -em 8, 33, 21; Capitolium atque -em intuentes 6, 20, 9. utrum L. Manlius, Tusculanus dux, an P. Valerius et C. Claudius coss. Ram -em liberarent 3, 19, 8. obsideri* -em 5, 43, 5. Capitolium atque -em occupavere* 3, 15, 5; ut -em Capitoliumque .. occuparent 4, 45, 1. praetereuntibus Capitolium -emque 2, 49, 7. Capitolinam -em protegenti 6, 20, 9. -em ab .. Sabinis auro captam recepisti 3, 17, 6. cupiditate

recuperandae -is 1, 12, 1; recuperatae -is . . decus 3, 18, 7. dictatore -em Ram respectante 4, 18, 6. Capitolium atque -em scandere 2, 14; (bellum) -em et Capitolium scandet 3, 68, 7. nequiquam hac dextra Capitolium -emque servaverim 6, 14, 4; quid ita solus Capitolium -emque servaverim 15, 11; nisi a se prius Capitolium atque arx servata esset 11, 4. tenuere tamen -em Sabini 1, 12, 1; cum . . Capitolium tamen atque -em diique et homines Ri tenuerint et (*om.* α) habitaverint 5, 51, 3. omnibus . . ad tuendam -em compositis 41, 1. quod Iuppiter . . suam sedem atque -em pRi . . tutatus esset 50, 4. — γγ) *gen.*: Iovi optimo maximo, praesidi Capitolinae -is 28, 39, 15. — δδ) *dat.*: deos, qui Capitolio atque -i praesident 38, 51, 8. Capitolio atque -i praeesse 26, 10, 2; Spurius Tarpeius Rae praeerat -i 1, 11, 6. — εε) *cum praep.;* 1. c. acc.: circumferentes oculos ad templa deum -emque [totam *add.* *M*]* solam belli speciem tenentem 5, 41, 4. ut armatos in -em accipiat 1, 11, 6; in -em Capitoliumque concedere 5, 39, 9; in -em confugerunt 38, 10; impetum facere in -em statuunt 43, 1; in -em suos persecutae sunt 40, 4; quos (iuvenes) in Capitolium atque in -em prosequebantur § 1. cum praeter Capitolium atque -em omnia haec hostium erant 6, 40, 17. — 2. c. abl.: Mettius Curtius . . ab* -e decucurrerat* 1, 12, 8; Ri ex -e plenam hostium urbem cernentes 5, 42, 3; degressus* ex -e 52, 3; ne quis in dissipatos ex -e aut Capitolio impetus fieret 41, 5; ex -e Capitolioque iis exigua resistitur manu 44, 5; ex -e Capitolioque clivo Publicio in equis decurrentes 26, 10, 6. praesidia in -e, in Capitolio . . in monte etiam Albano atque -e Aefulana ponuntur 9, 9; tantum hostium . . in -e (est) 3, 17, 4; cum hostes in -e, in Capitolio essent 19, 7; cuius (Hostili) in infima -e clara pugna adversus Sabinos fuerat 1, 22, 1.

β) *area arcis:* ab augure . . deductus in -em 1, 18, 6. fetialis ex -e graminis herbam puram adtulit 24, 5; augurium ex -e capiens* 10, 7, 10; herbae id genus ex -e sumptum dari fetialibus solet 30, 43, 9. — locus in -e destinatus, quae area aedium M. Manli Capitolini fuerat 7, 28, 5; aedem in -e faciendam locaverunt 22, 33, 8; ego si* in* ipsa -e Capitolioque habitarem 2, 7, 10; ne quis patricius in -e aut Capitolio habitaret 6, 20, 13; qui in Capitolio atque -e (-em *V*) habitarent 5, 50, 4; in domum privatam . . forte etiam in -e positam 6, 19, 1; quae (aedes) in -e erant 5, 47, 8.

b) *aliarum urbium.* α) *arx ipsa.* αα) *subi.:* arx (*Salmasius,* aros P^1, agros P^2) procul eis quae habitabantur aberat 24, 3, 2*. (capio *v. p. 1342, 54.*) quod eos . . non munitissima arx (ars *P*) deterruisset 26, 48, 4. (immineo *v. infra 35; 51; 1341, 39.* impello *v. ib. 33.*) nec tumulos nec -em . . armis obstitisse suis 27, 18, 9. arx (aryx *V*) quoque et Isthmus praebuere spectaculum: arx (aryx *V*) inter ⟨plana⟩* omnia in immanem altitudinem edita, scatens fontibus 45, 28, 2. arx, quae imposita tumulo est*, orientem spectat 38, 4, 2. urbem -emque suae potestatis aiunt debere esse 24, 37, 6; ne Tarentum quidem, non modo -em, tanti debere esse 25, 15, 2; -em iam plenam hostium esse 5, 21, 6; cum suis viribus inexpugnabilem viderent -em 24, 3, 10. arx (ς, ara P^1 arcem P^2) cum praesidio retenta praeter spem gaudio fuit 26, 37, 3; velut plena iam* hostium -e (*P* acie *HL*) 29, 6, 14. (tueor *v. p. 1343, 1.*) — ββ) *obi.:* -em Tusculanam . . capiunt 3, 23, 1; (*v. infra 40;*) praesidio, quod -em ceperat 29, 8, 5; arx . . capta est 28, 19, 18; arx ab hostibus capta est 9, 24, 9; -e vi capta 1, 29, 2; -em Fregellanam ab Samnitibus captam (esse) 9, 28, 3; fiducia mox capiendae -is 6, 33, 10. arx (ς, aros P^1 agros P^2) Crotonis, una parte imminens mari, altera vergente (-ē *P*) in agrum situ tantum naturali quondam munita, postea et muro cincta est 24, 3, 8. illinc mari, hinc terra circumsedebimus -em, immo brevi aut relictam ab hostibus aut cum ipsis hostibus capiemus 25, 11, 17. classis . . circumvehitur -em § 19. se -emque et praesidium dedidit 26, 46, 9; -em urbis . . hostibus dedi 3, 17, 11; dedita arx est § 10. -em conatus defendere § 9. diruta et -e et urbe Artena 4, 61, 9. -em expugnari posse 25, 11, 9; -is tam munitae expugnandae . . viam § 12. utrasque -es — nam duas habent Argi — . . validis praesidiis firmavit 34, 25, 5; et Insulam et -em . . praesidiis firmarat 24, 21, 6. duos -es urbs habet, unam imminentem mari, altera urbis media est 28, 6, 2; (Heraclea) -em imminentem loco alto et undique praecipiti habet 36, 22, 5; (*v. supra 48; p. 1342, 17.*)

Athenas, .. multa .. visenda habentes, -em, portus .. 45, 27, 11. (impono *v. p. 1340, 17.*) quingentis militibus -em insidit* 26, 44, 2. cum .. -em intrassent 24, 3, 14. -em Carventanam .. Aequos invasisse 4, 55, 4. ut -em etiam liberarent 26, 39, 10. Fregellana arx Soranaque .. memorabantur 9, 31, 13. (munio *v. p. 1340, 37; 46; p. 1342, 45.*) arx .. obsidebatur 4, 61, 7. cum pubem Albanam in -em praesidio armisque obtinendam avocasset* 1, 6, 1. arx occupata est 28, 6, 4; -em Carventanam ab hostibus occupatam esse 4, 53, 3; -e ab regiis occupata 38, 1, 10. Latinos .. hinc moenia Tusculi tueri vident illinc -em oppugnare 6, 33, 9; finis .. ea parte -em oppugnandi* 25, 11, 11; Isiondensium -em .. oppugnabant 38, 15, 4; ad oppugnandam -em ducit 25, 11, 1, *(v. p. 1343, 38.)* -em Albanam petunt 7, 24, 8. (pono *v. infra 38.*) Hannibalem diversum Tarentinae -is potiundae Capuaeque retinendae trahebant curae 26, 5, 1; spe .. -is Tarentinae potiundae 25, 22, 14. ni servus -em Ris prodidisset 4, 61, 8; nec .. locum prodendae -is inveniebat 24, 3, 13. -em recipit 32, 24, 7; -em recepit* 4, 53, 9. a spe recuperandae -is 9, 24, 11; exercitus partem .. dederat ad -em recuperandam 3, 23, 4. -em relictam ab hostibus vidit 29, 8, 1; (*v. p. 1340, 39.*) Carventana arx (arex M^2 ars *V*) retenta in spem .. cum impulisset 4, 56, 4; arx* tantum retenta (est) 23, 30, 7; (*v. p. 1340, 24.*) tacta de caelo .. -em* in Sabinis publicamque viam 24, 10, 9. -em intenti tenete 9, 24, 8; cum tela et armatos tenere* -em § 11; -em (-e *P*) tenentes, quae in paeninsula posita imminet faucibus portus 25, 11, 11; -em regium tenebat praesidium 32, 32, 4; -em optimates tenebant 24, 2, 11; -em tenuerant 34, 21, 5; praesidio regio -em teneri 31, 45, 4. urbem -emque tradiderunt § 6; -em se iis* tradituros 29, 6, 6; ut coram leges conscriberentur de tradendis* -bus urbium 26, 17, 6. tuebantur urbem -esque 31, 46, 11; traductis ad -em Tarenti tuendam .. militibus 25, 15, 5. quod* per quinquennium -em tutatus esset 27, 25, 4. — γγ) *gen.:* scalas ad editam* altitudinem -is fabricatas 29, 6, 10. Ris .. -is Tarentinae praesidique .. cura est 25, 15, 4. se .. custodiam -is ab eo accepisse 24, 37, 8. interfectis paucis custodibus -is 4, 55, 4. ne Tarentinae quidem -is excidit memoria 27, 3, 8. sub -is muro stetit 28, 6, 6. pars -is capta est 21, 12, 3. porta maritumae -is Plator Ros accepit 28, 6, 4. retenta possessione -is (areis *P*) 26, 39, 11. praefectusque praesidii atque -is § 1; corrupto -is praesidiique praefecto 27, 32, 9; de M. Livio praefecto -is Tarentinae 25, 3. praesidem -is Minervam 31, 30, 9; sacrificavit Minervae praesidi -is 37, 37, 2; Minervae praesidi (-dio *V*) -is 45, 28, 1. ut -is praesidium .. sustentari posset 26, 20, 10. proditoribus -is 29, 6, 10. — δδ) *dat.:* in iugum propinquum -i Fidenarum 4, 32, 10. ut .. -bus imponerem* praesidia 42, 42, 2. cum uxore fratris (-i *V*) et praefecto -i .. est locutus 16, 8. praeerat huic -i (archi *P*) Philodemus 25, 25, 3; -i praesidioque Ro praeerat 26, 39, 21. ad subiectum -i forum 32, 25, 5. — εε) *abl.:* ad praesidia Macedonum -bus expellenda 38, 1, 8. pellebantur -bus 24, 37, 1. ea tum -e satis .. tuta .. tenebant se 3, 9. — ζζ) *cum praep.; 1. c. acc.:* ad -em a mari aditus 26, 20, 8; ad -em ducit 46, 8*; ad ipsam -em .. ductus (est) exercitus 21, 12, 3; ductus (est) exercitus ad Carventanam -em 4, 53, 9; missis ad -em exploratoribus 9, 24, 11; profecti sint* ad -em Carventanam 4, 55, 8; ad -em portumque pugnabant 27, 15, 19; praesidium ad -em .. traducit § 16; ad alteram tendere -em 28, 6, 4. admovit .. unum (opus) adversus -em 38, 5, 2; castello adversus -em posito 36, 30, 6. castellum loco edito contra -em obiecit 38, 4, 5. extra -em erant 29, 6, 13. si in -em accepisset eos 25, 25, 4; praesidio accersendo accipiendoque in -em 34, 32, 7; vis hostium in -em accepta 25, 26, 1; agere in -em cuniculum 4, 22, 4; cuniculus in -em hostium agi coeptus 5, 19, 10; Dinarchum Aetolosque .. in -em per praesidii speciem amovit* 43, 22, 7; (avoco *v. p. 1341, 11;*) cedentis in -em Ros 25, 10, 7; in -em circumvehitur § 3; in -em munitam natura globus armatorum concessit 4, 61, 6; in -em, quam inexpugnabilem habent, .. concessere 37, 6, 3; in -em .. concesserunt 40, 49, 3; in -em omnis multitudo concesserat 42, 67, 10; in alteram -em .. confugiunt 29, 6, 14; in -em confugit 32, 16, 16; 17, 1; in -em .. confugerunt 24, 6; 42, 63, 10; in -em confugerant 25, 10, 6; 26, 48, 2; congregatis feminis puerisque .. in -em, quae vix ca-

pere, nedum tueri multitudinem tantam posset 36, 24, 11; conici tela in -em 24, 9; frumento .. in -em convecto 4, 61, 7; milites .. in -em ducit 9, 24, 5; in quam (arcem) .. quidam effugere 23, 30, 7; semitam .. erectam ex oppido in -em 9, 24, 7; erecta in -em via est 4, 22, 6; ab urbe escensurus in -em 36, 24, 9; in urbem -emque cum escendisset 37, 37, 2; ante .. quam in -em viam facerent 5, 19, 11; fuga .. in -em facta est 31, 45, 6; in -em fugiunt 36, 24, 6; cum .. fugientis videret hostis .. in -em (in -em *om. P)* 26, 46, 8; in -em se includere 29, 7, 4; missis in -em, qui 32, 24, 7; in -em perruperunt 31, 46, 15; quod (aurum) in -em Tarentinam portaretur 27, 10, 13; in -em sese recepit 24, 38, 1; in -em sese .. recepere 30, 2; receptus .. in -em 4, 34, 2; alios recurrentis in (ad *V*) -em 55, 4; in -em .. refugere 6, 33, 7; in maiorem refugerunt -em 38, 29, 11. infra -em caesi captique (sunt) multi mortales 4, 61, 6. vallem inter duas iacentem -es 31, 46, 9. per -em .. in forum pervenerunt 38, 29, 11. Larisam .. praeter -em cepit 31, 46, 12; eam (urbem) praeter -em vi cepit 26, 24, 15; (urbem) omnem* praeter -em cepere 24, 2, 10; oppidum praeter -em captum est 6, 33, 7; praeter -em cetera capta (sunt) 4, 61, 6. — 2. *c. abl.:* (rupes) abrupta ab* -e* erat* 36, 24, 8; ni .. ab* -e* milites accepissent 33, 17, 11; canere inde tubae .. ab -e 27, 15, 14; ab -e Tusculi degressos* 3, 42, 7; (murus) urbem ab -e dirimebat 27, 16, 9; vallo urbem ab -e intersaepire 25, 11, 2; Oreum .. oppugnabant Ri a maritima -e 31, 46, 9; ab -e Carventana, cum diu nequiquam oppugnata esset, recessum (esse) 4, 55, 8. tumultus ex -e auditur 21, 14, 2; ex -bus duabus .. certabatur 29, 6, 15; coepta ex -e a Poenis pugna 7, 8; signum ex -e dari 31, 24, 6; signo ex -e dato 46, 16; praesidia ex omnibus oppidis*, -bus et (est *V*) castellis sese deducturum 45, 26, 12; C. Persium .. ex -e emisit 26, 39, 21; ne .. impetum ex -e .. facerent 25, 11, 2; tollitur ex -e clamor 6, 33, 11. (obsides) modico in -e custodiri praesidio 22, 22, 4; opus in -e Locrorum facere 29, 6, 4; in -e facta (est) caedes 3, 15, 6; praesidium in -e (ares P^1 arces P^2) validum .. habebat 24, 37, 2; cum praesidium Punicum in -e nostra haberemus 29, 17, 5; cum praesidium Macedonum in -e habuissent 35, 38, 10; in -e inclusos se mortem .. exspectare 38, 15, 5; Cumis in -e Apollo .. lacrimavit 43, 13, 4; (in -e Aefulana *v. p. 1339, 40;*) vexillo in -e posito 39, 15, 11; foedus, .. quod in -e Athenis sacratum fuisset 38, 33, 9; hostis in -e esse 29, 6, 13; quod (praesidium) in -e Tarentina erat 26, 20, 7; qui in -e erant 27, 15, 13; 29, 7, 9; 10; 34, 40, 6; 36, 24, 10; 37, 44, 7; quae (praesidia) quieta in suis -bus (partibus *Fr*[r]) erant 38, 48, 5; cum in -e Tarentina vix inopia tolerabilis esset 26, 39, 1; in -e cum .. se .. tenuissent 31, 45, 6.

β) area arcis: Maeander ex -e summa Celaenarum ortus 38, 13, 7. quae (aedes) in -e Veientana erant 5, 21, 10.

E) **castellum munitissimum regni.** a) *subi.:* -em eam imperii caputque rerum fore 1, 55, 6. — b) *obi.:* eam (*sc.* Scodram) sibi ceperat velut regni totius -em 44, 31, 2. -em et caput Italiae in manu ac potestate *(Poenos)* habituros 21, 35, 9. urbem Iamphorynnam, caput -emque (artemq. *P*) Maedicae, oppugnare 26, 25, 8; ad caput -emque regni Pergamum ducit oppugnandum* 37, 18, 2. — c) *cum praep.:* cum .. circa -em regni mei castra haberent 37, 53, 17. cum (bellum) .. pro capite atque -e Italiae [urbe Ra atque imperio *del. susp. Fg*] geratur 22, 32, 5*.

II. **Translate.** a) *i. q. caput rei:* caput atque -em huius belli esse 28, 42, 16; Tibur sicut -em (aciem *M*) belli Gallici petunt 7, 11, 7.

b) *i. q. perfugium, receptaculum:* castra Ra .. -em tutam perfugiumque novas volentibus res 22, 22, 11; hanc -em hostium inii 23, 9, 12. unquam in -em tutam et velut sanctam .. pervenient ..? 38, 53, 4*.

c) *i. q. firmamentum, praesidium:* videsne .. cacumen illud supra hostem? arx (arm *M, om. L*) illa est spei salutisque nostrae 7, 34, 4; consulatum superesse plebeis, eam esse -em libertatis, id columen 6, 37, 10. tribunicium auxilium et provocationem plebi Rae .., duas -es libertatis tuendae ademistis 3, 45, 8. in ea -e *(sc. in templo Iovis Capitolini)* urbis Rae sacratam (Victoriam) 22, 37, 12.

acc. adiect.: Aefulana 26, 9, 9. Capitolina 6, 20, 9; 28, 39, 15. Carventana 4, 53, 3; 9; 55, 4; 8; 8; 56, 4. Fregellana 3, 23, 1. Ra 1, 11, 6; 3, 19, 8; 4, 18, 6. Sorana 9, 31, 13. Tarentina 25, 15, 4; 22,

14; 26, 5, 1; 20, 7; 39, 1; 27, 3, 8; 10, 13; 25, 3. Tusculana 3, 23, 1. Veientana 5, 21, 10. — altera 28, 6, 4. duae 3, 45, 8; 28, 6, 2; 29, 6, 15; 31, 46, 9; 34, 25, 5. edita 45, 28, 2. imminens 21, 11, 10; 24, 3, 8; 28, 6, 2; 36, 22, 5. inexpugnabilis 2, 7, 6; 24, 3, 10; 28, 19, 18; 37, 6, 3; [42, 67, 7*.] infima 1, 22, 1. maior 38, 29, 11. marituma 28, 6, 4; 31, 46, 9. munita 4, 61, 6; 24, 3, 8; 41, 4; 25, 11, 2; 26, 48, 4. plena hostium 5, 21, 6; 29, 6, 14. velut sancta 38, 53, 4. summa 38, 13, 7. tuta 22, 22, 11; 24, 3, 9; 38, 53, 4. utraeque 34, 25, 5. — *acc. genetivi:* Celaenarum 38, 13, 7. Crotonis 24, 3, 8. Fidenarum 4, 32, 10. Italiae 21, 35, 9; 22, 32, 5. Locrorum 29, 6, 4. Maedicae 26, 25, 8. Romae 5, 47, 1. Tarenti 25, 15, 5. Tusculi 3, 42, 7. pRi 5, 50, 4. urbium 26, 17, 6. — imperii 1, 55, 6. regni 37, 18, 2; 53, 17; 44, 31, 2. urbis Rae 22, 37, 12. — belli 7, 11, 7; 28, 42, 16. libertatis 3, 45, 8; 6, 37, 10. spei salutisque nostrae 7, 34, 4.

similia: columen 6, 37, 10. munimentum 39, 37, 3. — *coniungitur vox cum aliis subst.:* Capitolium atque arx 1, 33, 2; 3, 15, 5; 4, 2, 14; 5, 40, 1; 50, 4; 51, 3; 53, 9*; 6, 11, 4; 20, 9; 40, 17; 8, 33, 21; 37, 6; 26, 10, 2; 38, 51, 8; arx Capitoliumque 2, 7, 10; 4, 45, 1; 5, 39, 9; 12; 44, 5; 47, 1; 26, 10, 6; Cap. arcemque (arxque *intolerabile esset*) 2, 49, 7; 6, 14, 4; 15, 11; 16, 2; arx et Cap. 3, 68, 7; 5, 51, 3; arx aut Cap. 5, 41, 5; 6, 20, 13; in arce, in Cap. 3, 19, 7; 26, 9, 9. urbem arcemque 24, 37, 6; 31, 45, 6; 46, 11; et arce et urbe 4, 61, 9. arcem et praesidium 26, 46, 9; arx praesidiumque 25, 15, 4; 26, 39, 21; 27, 32, 9; praesidium atque arx 26, 39, 1. arcibus et* castellis 45, 26, 12. arx portusque 27, 15, 19. — caput atque arcem 28, 42, 16. arcem perfugiumque 22, 22, 11.

as: militibus . . centenos binos -es . . divisit 10, 46, 15; militibus M. Livius quinquagenos senos -es divisit 28, 9, 17; militibus ex praeda centum vicenos -es divisit 31, 20, 7; militibus . . centenos vicenos quinos -es divisit 36, 40, 13. stipendium praeterea iis coloniis in milia aeris -es (-e *P*) singulos imperari (-re *HVFL*) 29, 15, 9. coss. . . in iugera -es vectigal . . impositurus 31, 13, 7. — frumentum Maelianum -bus in modios aestimatum 4, 16, 2.

ascendo, ascensus, ascisco *v.* **adscendo** etc.

asinus: Calatiae (caleteiaea *V*) -um tripedem natum (esse) 42, 20, 5.

aspectus *v.* **adspectus.**

asper. A. vi adiect. a) **Proprie,** *de loco iniquo:* loca montana et -a 39, 1, 5; in -is locis 36, 25, 4; nec . . in salo stare poterant -o mari 37, 16, 5*. Liguribus . . deductis ex -rumis (asperumhis *B* asperimis *C*) montibus 30, 33, 9. profecti domo per -rimam Illyrici oram 38, 17, 16. frigida haec omnis duraque cultu et -a (asper *V*) plaga est 45, 30, 7. in Athamaniam . . -i (-is *V*) ac prope invii soli (solis *V*) 42, 55, 2; erat . . nudus tumulus et -i soli 25, 36, 5. Ambracia tumulo -o subiecta est 38, 4, 1. adeo ardua et -a et confragosa fuit <via>* 44, 3, 3; -is confragosisque circa . . viis 5, 26, 5.

b) **Translate.** α) **de hominibus.** αα) *i. q. severus:* M. Porcius Cato . . sanctus et innocens, -ior tamen in faenore coercendo habitus 32, 27, 3; M. Porcius Cato . . -er ingenio 45, 25, 2. erat Quinctius sicut adversantibus -er, ita, si cederes, idem placabilis 36, 32, 5. (L. Trebonius) insectandis patribus, unde Aspero etiam inditum* est* cognomen, tribunatum gessit 3, 65, 4. vir -er ingenio 45, 10, 8.

ββ) *i. q. contumax:* -iorem domando multitudinem fecisse* 3, 69, 4. non mitiorem in se plebem, sed -iorem . . futuram 4, 2, 9.

γγ) *i. q. alienus a re:* patres vestros, -rimos illos ad condiciones pacis, legatos tamen misisse 22, 59, 7.

β) **de rebus;** αα) *concretis, i. q. durus:* ut equum tenacem* . . frenis -ioribus (Philippum) castigandum esse 39, 25, 13.

ββ) *abstractis;* 1) *i. q. severus:* (M. Porcius Cato) -i procul dubio animi . . fuit 39, 40, 10. tristis et -a in omnes ordines censura fuit 44, 1; tristis . . atque -a censura fuit 43, 16, 1. legatio verbis . . lenior est, re -ior 21, 18, 4. Aetolorum -ior oratio fuit 33, 12, 3. sententia -ior in speciem 3, 40, 7.

2) *i. q. dubius, difficilis, periculosus:* ubi unum bellum sit -um ac difficile 10, 24, 12; bellum . . certamine haud sane -um fuit 5, 32, 3. -ius paulo iter in Thracia . . clade eos castigavit 39, 1, 4. militiam . . horridiorem -iorem<que*> bellantibus . .

futuram 45, 36, 4; nec cum ullo -iorem .. fuisse militiam 9, 16, 14. ad omnia, quae dura atque -a essent*, subeunda 26, 36, 2; -iora omnia fecit 4, 50, 4. rem in -is proeliis saepe temptatam 34, 46, 12. quicquam adeo -um atque arduum videri 21, 30, 10. indulgentia patrum -is postmodum rebus .. concordem civitatem tenuit 2, 9, 7; in rebus -is 22, 27, 3; in rebus -is et tenui spe 25, 38, 18.

B. vi subst., *i. q. difficultas, periculum:* -a adversaque tunc acciderunt 23, 42, 8. ut dura atque -a belli Aetoli exhauserint 33, 11, 6; -rima quaeque ad laborem periculumque deposcimus 25, 6, 23. antesignanos ad -rima quaeque belli paratos (esse) 35, 18, 4. (*v.* **aspretum.**)

aspere: nihil placet -e agi 3, 50, 14. conscriptis ad Hannibalem litteris non libere modo, sed etiam -e 26, 12, 11. quam -rime poterat ius de creditis pecuniis dicere 2, 27, 1. quo quisque -ius adversus Ros locutus esset* 35, 17, 3.

aspergo *v.* **adspergo.**

asperitas. a) *locorum, viarum:* -as locorum et* Celtiberis .. velocitatem inutilem faciebat et haud iniqua eadem erat Ris (Ri *P*) 28, 2, 7; equitem angustiae locorumque -as .. impediit 32, 12, 6; saxa adfatim praebituram -em locorum credebant 38, 19, 6; ipsos .. locorum -as hostiliter vexavit 44, 5, 10. impediebant .. -es viarum 28, 1, 6; pauciores propter angustias viarum et -em duxit 43, 21, 6.

b) *animi, orationis:* Popillius pro cetera -e animi virga .. circumscripsit regem 45, 12, 5. ne ut ex consueta quidem -e orationis .. aliquid leniret 2, 61, 5.

aspernor. A. Proprie, *i. q. repudio, reicio.* a) *absol.:* haud -tus Tullus .. in aciem educit 1, 23, 6; -ti patres sunt 2, 48, 3. — b) *acc. obi.* α) *de homin.:* nec aliarum gentium (*sc.* equites, auxilia *add. V Ltb*) -tus, maxime tamen Numidas .. conducit 29, 34, 5. minime id genus militum -batur 24, 12. Ri veteres peregrinum regem -bantur 1, 17, 2. hos si socios -amini 32, 21, 37. — β) *de rebus:* si Ri .. aequa -rentur 42, 62, 7. amicitiam regis non -ri nec ipsorum Aetolorum 35, 46, 12; non -dam (esse) amicitiam regis 36, 12, 2. -ti nostra auxilia estis 45, 23, 6. cum ferae bestiae cibum .. plerumque -entur et *refugiant* 41, 23, 8. haec muliebria consilia Adranodorus neque tota -tus est neque extemplo *accepit* 24, 22, 11. se quisque .. curam urbis ut ingratam ignobilemque* -ri 4, 45, 7. patres ut seram eam (deditionem) .. -bantur 8, 2, 6. dicta -bantur 31, 27, 3; nec ut crederet nec ut -retur dicta 37, 10, 6. -bantur flagitium aures 8, 28, 3. id .. -ta plebes (est) 2, 41, 9. fremitus fuit -tium* imperium 6, 4, 5; clamor militum -tium tam segne imperium 25, 14, 3. nec populus mentionem eius rei .. est -tus 27, 34, 11. animi .. id (*sc.* nomen) ex tam alto* fastigio -ntis 19, 6. non -tos modo, sed *abominatos* etiam nomen tyranni audivit 32, 38, 6. -ta nuptias est 40, 4, 3. Euandri orationem -batur 44, 45, 11. ne se quidem pacem .. -ri 5, 36, 3; Rhodii haud -ri pacem 37, 19, 1; pacem .. -bantur 8, 13, 2. nec quemquam -ri parem, qui se obferret 7, 33, 2. velut aversis iam diis -busque placamina irae 3, 2. propter unius odium multorum preces -rentur 3, 58, 3. rem non -bantur (absp- *P*) patres 31, 8; eam se rem -tos (esse) 36, 32, 4; nec -da res visa (est) neque incaute credenda 10, 10, 3. eam sententiam alii totam -ri 22, 50, 5. regiam* societatem -ti (-ta *V*) 42, 44, 1. -tium tale quicquam praebuerunt speciem 40, 5, 4.

B. Translate, *i. q. alicui aditum nego, non audio aliquem:* a) nec -tus est legationem cos. 36, 35, 6. quem (oratorem) Quinctius primo -tus (*B Asc. 1513*, -tum ς) excedere castris iussit, dein .. *audivit* 34, 40, 2. nec temere credendum nec (principes) -dos (M^{2}, asperandos M^{1} aspernandum *C*) ratus 21, 34, 4. — cum* pacem petentes .. -tus esset* 9, 41, 3. ut III milia talentum et L tectas naves et omnes Graeciae civitates, quas antea tenuissem, pollicentem ultro Antiochum .. sim -tus 39, 28, 6. res repetentes legatos -tus 1, 22, 7. si .. te .. ipsum venientem ad pacem petendam -rer 30, 31, 7.

aspicio, aspiro *v.* **adspicio, adspiro.**

asporto: mulierum puerorumque, qui rapiuntur atque -antur (apsportantur *P*) 29, 17, 16. pecuniam deae, quam -verant* 8, 10. quibus (vehiculis) regum -rent res 2, 4, 3. quae (naves) tollerent atque -rent (esportarent *V*, *sc.* tegulas) 42, 3, 3. -ri (adsportari *P*) Alexandriam iuberent ad virum uxorem, ad patrem filias 24, 26, 9; uxor .. in Macedoniam -ta fuerat 27,

31, 8; uxorem .. in Macedoniam -tam 32, 21, 24.

aspretum, *i. e. locus asper:* iugum .. ea -a rupesque interiectas habet, ut 36, 15, 9. -a (asperta *M*) erant strata saxis 9, 35, 2. saxa erant .. temere iacentia, ut fit in -is 24, 6; tabernacula statuere in -is et inaequali solo difficile erat 39, 28, 9. per -a (*S* aspera *PVRF*) .. iere 27, 18, 11.

ass- *v.* **ads-.**

asser, *i. e. longurius:* longi duo validi -es ex inferiore parte in terra defigebantur 44, 5, 3. -es ferreo unco praefixi .. ex Punicis navibus inici in Ras coepti (sunt) 30, 10, 16. -em praefringebant 38, 5, 4. succisis -bus conlapsus pons 44, 5, 6. — -bus falcatis detergebat pinnas 38, 5, 3.

assis, *i. q. 'Brett':* -es* (*coni. Mg,* as *V*) tricenos longi pedes .. iniungebantur 44, 5, 4.

ast *v.* **at.**

astringo *v.* **adstringo.**

astus, *i. q. dolus:* Tarentum captum -u* magis quam *virtute* 27, 20, 9; maior usu armorum et -u facile *stolidas* vires minoris superavit 28, 21, 10; perplexum Punico -u responsum 35, 14, 12; ut -u magis quam vera *virtute* gloriarentur 42, 47, 5.

asylum, *i. q. sanctum refugium:* locum .. -um (asilum *MRD*) aperit 1, 8, 5; ecquod* feminis quoque -um aperuissent 9, 5. templa, quae -a Graeci appellant 35, 51, 2.

at. I. **Forma:** ast 10, 19, 17; *sollemne est mendum* ad *pro* at, *cf. p. 325, 13 sqq.*

II. **Significatio. A. opponuntur inter se integra enuntiata.** a) *in narrandis rebus gestis:* perculsos magna pars credebant tribunos. at illi .. in comitiorum disputationem ab lege certamen averterant 3, 24, 8; Dasium appellabat*. at ille .. rem Hannibali aperit 26, 38, 7; speraverant .. ⟨non*⟩ atrocius quam superiores imperatores consulem in se saeviturum. at (ad *V*) ille arma omnibus ademit 42, 8, 1; nec temperatum manibus foret, ni propere coss. .. intervenissent. at (*R Ald* ad *M, om. PFU*) in eos multitudo versa ostentare vincula sua 2, 23, 10; haud aegre coss. pati. at (ac *edd. vet.*) imperitae multitudini* nunc indignatio nunc pudor pectora versare 2, 45, 5; Aequi se receperunt murisque se tenebant. at a Veiente hoste clades accepta (est) 2, 48, 4 *sq.;* (in castris) ..; at in urbe prima luce cum civitas in foro .. staret .. 3, 47, 1; (in Faliscis) oppida ⟨nec*⟩ oppugnata nec obsessa sunt. at in Volscis .. Anxur nequiquam oppugnatum (est) 5, 12, 5 *sq.;* Siculi .. dilapsi sunt; at (*ς* et *P*) Carthaginienses .. perierunt 25, 26, 13 *sq.;* Villius ad Quinctium sese recepit; at Quinctius .. Corinthum rediit 35, 39, 8; Ri .., at Histrorum pauci .. memores fuerunt* fugae 41, 4, 4. — exsultare gaudio plebes ..; at vero curia maesta ac trepida ancipiti metu .. orare 2, 24, 2 *sq.;* ceteri tribuni militum nihil contradicere. at enimvero Sergius Verginiusque .. intercedere 5, 9, 3. — haec tribuni. at ex parte altera coss. in conspectu eorum positis sellis dilectum habebant 3, 11, 1; (Ri .. Galli ..;) at ex parte altera pontifex Livius .. vociferari vicisse Ros 10, 29, 3. (Manlius ..;) at in parte altera senatus de secessione .. agitat 6, 19, 1; at parte in* alia quingentis .. facilis transitus .. fuit 26, 46, 2.

b) *in describendo rerum statu et explicandis cogitationibus;* α) *simpl.:* quid eorum, Cn. Manli, factum est, ut istud publicum pRi bellum .. ducamus? at (*Fr*[2], ad *Bς* an *ς aliquot*) eo ipso contentus fuisti 38, 45, 7 *sq.;* mansuetum id malum et .. quiescere* peregrino terrore videbatur. at (*UAld,* ad *MPFRD*) id prope unum maxime inclinatis rebus incubuit 3, 16, 14 *sq.;* cum Hieronymo perire eos debuisse. at (*ς* aut *P*) illos debitos iam morti .. alia nova scelera .. molitos (esse) 24, 25, 2 *sq.;* nihil eo biennio .. incommodi fuit. at ubi eae sollicitudines decessere*, .. bellum exortum (est) 4, 52, 8; iuvenem .. speciem magnae victoriae *(rei tam parvae)* imposuisse. at ubi adpropinquare .. hostium exercitus audisset, occursuram ei extemplo domesticorum funerum memoriam 26, 51, 12 *sq.;* at (*Modius,* ac *V*) cum processissem .., Delphos escendi 42, 42, 1. — tempore illi praecepto, at hi numero avium regnum trahebant 1, 7, 1; deditisne vos populumque Collatinum ..? dedimus. at (et *RDL*) ego recipio 1, 38, 2; hostes magis timetis quam Iovem Martemque, per quos iurastis? at ego iniuratus aut victor revertar aut .. cadam 2, 46, 5 *sq.;* unam Verginiam fuisse, cuius pudicitiae in pace periculum esset, unum Appium civem periculosae libidinis; at, si fortuna belli inclinet, omnium liberis .. periculum fore 3, 61, 4; (Philippum .. insidiari)

.. at non antiquos Macedonum reges ⟨rem ita gessisse *add. Mr*⟩, sed acie bellare solitos (esse) 32, 33, 12. — β) *acc.* **hercule** *(-es):* nullam aemulationem inter se singularum .. esse aiebat. at hercule universis dolor et indignatio est 34, 7, 5; quando id bellum senatus decrevisset ..? at hercule privato quidem consilio bellum susceptum esse 41, 7, 8; ut te .. amico non modo pRum, sed ne deos quidem iratos .. timeremus. at (ad *P*) hercule non solum .. victore sed praesente te .. sumus aliquotiens hac aestate devastati 23, 42, 4 *sq.;* ecquis* rettulit aliquid .. praeter odia ..? at (ad *V*) hercules (-e *U*) cum stipendia nobis consulibus .. faciebatis, .. triumphantes domum ad penates redibatis 3, 68, 5 *sq.;* (urbs Ra .. castra) .. at hercule apud hostes tanta modestia est 5, 6, 11; iam pridem desueto Samnite clamorem Ri exercitus pati. at (*Gel. ex cod.*, et *MP*) hercule illo die ab hora diei tertia ad octavam ita anceps dicitur certamen stetisse 8, 38, 10; (coss...) at hercule reges .. trahunt consiliis omnia, non sequuntur 9, 18, 16; abisse eum (Hannibalem) in Bruttios ..; at hercule Ros ne oppugnatione quidem urbis Rae abstrahi a Capua obsidenda potuisse 26, 12, 12; (Gallograeci ..;) at hercule iidem nos .. exuti impedimentis sumus 38, 46, 6; (Perseus ..;) at (ad *V*) hercule suos (*i. e. Eumenis)* honores .. hostiliter sublatos esse 42, 12, 7; at (ad *V*) hercule nunc .. de ipsius Macedoniae possessione certamen fortunam indixisse 42, 52, 15. — γ) *pathetice dicentis est vel indignantis vel adhortantis* (*precantis*)*:* crimini ei* tribunus inter cetera dabat, quod filium iuvenem .. in ergastulum dederit ..; at (ad *MP*) quam ob noxam*? quia infacundior sit et lingua impromptus 7, 4, 4; at etiam .. et peregrinos deos transtulimus Romam 5, 52, 10. — at tu, pater deum hominumque, hinc saltem arce hostes 1, 12, 5; at tu .. invade mediam aciem 6, 29, 2; ad haec, quae interrogatus es*, responde; at extra ea cave vocem mittas* 8, 32, 8; tu, T. Quincti, equitem intentus ad primum initium moti certaminis tene; at* (*coni. Wsbg,* teneas *codd.*) ubi haerere iam aciem conlato pede videris, tum terrorem .. infer 6, 12, 10. — δ) *in assumptione syllogismi:* at non pietas nec sollicitudo pro suis, sed religio congregavit eas 34, 3, 8. — ε) *in occupatione;* αα) simpl.: at foeda atque ignominiosa deditio est 9, 4, 15; at (ac *F, om. VR*) etiam Athenienses audiendi sunt temere in Siciliam .. transgressi 28, 43, 20; at in Macedonibus satis praesidii est 40, 10, 7. — ββ) acc. **hercule:** at (ad *P*) h. sermo est minime civilis 6, 40, 15; at (ad *P*[1]) h. L. Manlium malum malo augere filii 7, 4, 7; at h. milites .. furor agitat 29, 18, 12; at h., ne quid novum in eas rogetur, recusant 34, 3, 3; at h. in ea controversia .. superior sum 34, 31, 9; at h. in Scipione leges ipsas pacis .. suspectas esse 38, 59, 1; at (ad *V*) h. aciem quidem inconditam .. habuissemus 44, 39, 1. — γγ) at enim, ἀλλὰ γάρ: at (et *RDL*) enim divinis humanisque obruti sceleribus legem vos hoc anno perlaturos dictitatis 3, 19, 11; at enim communis res loco est peiore 68, 3; at enim apparet quidem pollui* omnia* nec ullis piaculis expiari posse 5, 53, 1 (*locum om.* α); at enim quid ita solus ego civium curam ago? 6, 15, 11; at (*Mg* et *codd.*) enim dignitas ad homines pertinet 41, 4; at enim eo foedere .. Saguntini excipiuntur 21, 18, 9; at enim pauci quidem sunt, sed vigentes 40, 8; at* enim* (*verba om. P*) ad erumpendum e castris defuit animus 22, 60, 22; at enim periculi quidem nihil ab se timeri* 24, 26, 8; at enim ego eam* (amicitiam) violavi et everti 34, 31, 6; at enim cum Philippo Argivi senserunt 32, 6; at enim .. quid ad vos, Ri? § 13; at enim magnificum est liberare civitates servas 37, 53, 28; at enim quaedam civitates cum Antiocho senserunt 54, 26; at enim sunt quidem ista vera* 38, 48, 2; at enim, quod ex bonis redigi non possit, ex corpore .. P. Scipionis petituros inimicos 59, 9; at enim illa certe vestra sunt 39, 37, 1; at (ad *V*) enim bello quidem iusto sum persecutus 42, 41, 12. at enim [vero*] nemo post reges exactos de plebe cos. fuit 4, 4, 1.

B. opponuntur inter se partes enuntiati. α) *apodosis protasi condicionali:* si tua re subita consilia torpent, at tu mea [consilia*] sequere 1, 41, 3; si vos .. vestri nulla cura tangit, at vos veremini deos 3, 17, 3; si plebeiae leges displicerent, at illi communiter legum latores et ex plebe et ex patribus .. sinerent creari 31, 7; quod si tribuni eodem foedere obligatos se fateantur tollendae appellationis .., at (*JGr* ait *codd.*) se provocare ad populum 56, 12; quod si

nihil .. iuris humani relinquitur inopi, at ego ad deos .. confugiam 9, 1, 18; si vobis non fuit cordi .. coss. cum Samnitibus prospere bellum gerere, at (ad *ML*) vos satis habeatis vidisse nos sub iugum missos 8, 8; Bellona, si hodie nobis victoriam duis, ast ego tibi templum voveo 10, 19, 17; sin collega quid aliud mallet, at (ad P^1) sibi L. Volumnium darent adiutorem 26, 3; at (ad P^1, aid P^2, *del. Wb*) illi, si ad consulem gravarentur* mittere, sibi saltem darent populi concilium 24, 37, 11; quod si nihil eum legatio nostra moverit, at nos .., ne hostibus nostris ille coniungi* possit, caveamus 36, 7, 14. — β) *apodosis protasi causali:* nunc quoniam tuum insanabile ingenium est, at tu tuo supplicio doce humanum genus ea sancta credere 1, 28, 9.

ater: ad Lapides -os castra habebat 26, 17, 4. candor corporum magis sanguine -o maculabatur 38, 21, 9. — si -o die faxit insciens, probe factum esto 22, 10, 6.

athleta: -rum .. certamen tum primo Ris spectaculo fuit 39, 22, 2. multitudo et -rum et nobilium equorum convenit 45, 32, 9.

atque *v.* **ac.**

atqui: '*apud Livium in narratione omnino non ponitur*' *Mg ad* 43, 20, 3. — a) *inservit adsumptioni:* atqui hoc animo agitavi 1, 36, 4; atqui aut plebs non est habenda aut habendi sunt tribuni plebis 3, 52, 8; atqui nec agros occupandi modum nec faenore trucidandi plebem alium* patribus unquam fore 6, 37, 2; atqui si nox opportuna est eruptioni, sicut est, haec profecto noctis aptissima hora est 7, 35, 10; atqui si quando unquam consociandi imperii .. tempus optastis, en hoc tempus adest 8, 4, 6; atqui non indignitas rerum sponsionis vinculum levat 9, 9, 7; atqui (adqui *P*) si .. extemplo pugnaverit, aut ego rem militarem .. ignoro aut .. 22, 39, 8; atqui et ad* Aliam .. et ad Heracleam .. utraque non tam clade infamis quam pavore et fuga pugna fuit 59, 8; atqui (ς atq. *P*) per meum pectus petendus ille tibi .. est 23, 9, 8; atqui nulla earum virtus est 30, 14, 5; atqui non .. interest nostra Aetolorum opes minui 36, 34, 10; atqui cum Antiocho, non cum Gallis bellum .. populus iusserat 38, 48, 9.

b) *asserentis est dubitationemque alterius tollentis, i. q.* 'je nun, nun wohl': atqui bene habet .., si ab conlega litatum est 8, 9, 1; atqui si aures praebere potes, .. manifestam rem tenes faciam 40, 8, 3. [⟨at⟩ qui responsum sine effectu tulerunt *falso voluit Hz* 43, 20, 2.]

atrium: patentibus -is principum 5, 41, 7. — comprehensae *(igni sunt)* lautumiae .. et -um regium 26, 27, 3. Cato -a duo, Maenium et Titium, .. in publicum emit 39, 44, 7. -um Libertatis et villa publica* ab* isdem refecta amplificataque (sunt) 34, 44, 5; locaverunt inde reficienda .. septem tabernas, macellum, -um regium (-am *P*) 27, 11, 16. tacta de caelo -um publicum in Capitolio *etc.* 24, 10, 9. — in -um Libertatis* escenderunt 43, 16, 13. custodiebantur in -o Libertatis 25, 7, 12; ut .. unam *(tribum)* palam in -o Libertatis sortirentur 45, 15, 5.

atrocitas: huius -as facinoris novam velut flammam regis invidiae adiecit 40, 5, 1. fecit .. -as poenae oboedientiorem duci militem 8, 8, 1. huius -as poenae .. civitatium animos inritavit 25, 8, 1. — qui -em eius (*sc.* litis) patiendo sensisset 29, 9, 10*. augebat -em eorum quae dicerentur voltu truci et accusatoria voce 45, 10, 8. vulgata est -as supplicii 28, 31, 6. — concitatur multitudo .. -e sceleris 3, 49, 1. — ut non modo ferocior vox adversus -em poenae, sed ne gemitus quidem exaudiretur 28, 29, 11. ad eam rem pro -e vindicandam 4, 13, 11; haec cum ab optimo quoque pro -e rei accepta* essent 25, 4, 7; quidquid dixero, minus quam pro -e et magnitudine rei dictum scitote esse 39, 15, 5.

atrociter: -ter in rogationem latoremque ipsum est invectus 3, 9, 6; -issime in regem .. invecti sunt 32, 19, 12. tris ferme horas pugnatum est, et ubique -ter 22, 6, 1. ⟨non⟩ -ius quam superiores imperatores consulem in se saeviturum 42, 8, 2.

atrox. A. vi adiect. a) *de hominibus:* ni .. contio omnis -x coorta pro tribuno in consulem esset 2, 56, 14. (patres) adeo -es in has rogationes nostras coorti sunt 4, 3, 2.

b) *de rebus:* cum in Italia tam (*om. VR*) -x bellum .. haberetis 28, 39, 3; bellum foris -ius fuit 2, 43, 1; non inter Poenos Rosque bellum -ius (-ios *P*) fore quam inter

ipsos Syracusanos 24, 28, 4; bellum .. ut -ius Ris videretur 29, 26, 4. -x caedes utrimque edebatur 27, 48, 9; -x edita (est) caedes 26, 6, 2; tam -em caedem pertinere ad illos semiviros 33, 28, 7; -x caedes circa signa Samnitium .. erat 7, 33, 13; eorum .. -x caedes .. fuit 15, 7; caedes -ior fuit 24, 16, 3. adparebat -x cum plebe certamen 2, 28, 8; -x certamen aderat 3, 1, 4; -issimum contractum est certamen 28, 6, 3; -x plebi patribusque propositum videbatur certamen 4, 48, 4; inimicitiae .. saepe multis et in senatu et ad populum -bus* celebratae certaminibus 40, 45, 7. consuli .. suspicio .. cum -i crimine orta (est) 2, 7, 5. (dictum *v. infra 25.*) cum Veientibus .. -x dimicatio instabat 4, 17, 6. -i discordia domi forisque annum exactum 2, 60, 4. quod tam -x facinus postquam est Romam nuntiatum 4, 50, 6; -x visum (est) id facinus patribus plebique 1, 26, 5; nec -x visum (est) facinus 25, 33, 4; facinus .. saevum atque -x 39, 43, 4*; clamore ad tam -x facinus orto 3, 48, 6. quanto (-a *P*) creditis facta vestra -iora esse quam dicta mea? 28, 29, 5. nondum perfunctos cura Privernatis belli tumultus Gallici fama -x invasit 8, 20, 2. (consulare imperium) re ipsa prope -ius quam regium esse 3, 9, 3; exanimati omnes tam -i imperio 8, 7, 20. erat .. invisum ipsum ingenium -x 7, 4, 3; -x ingenium accenderat eo facto magis quam conterruerat 3, 11, 9. inimicitias per annos multos vobis ipsis graves et -es geritis 40, 46, 5. placidum quoque ingenium tam -x iniuria accendisset 3, 45, 6. tam -x invidia orta est 1, 51, 9. ex hac clade -x ira maioris cladis causa atque initium fuit 2, 51, 6; populi quidem .. ne iram quidem unquam -iorem fuisse in eos, qui temeritate atque inscitia exercitus amisissent, quam ut pecunia eos multaret 8, 33, 17. malum praeterquam -x super tot clades etiam novum 22, 53, 6. pugna .. iam ad gladios, ubi Mars est -issimus, venerat 2, 46, 3. ad nuntium tam -em constitit agmen 24, 30, 5. oppugnatio eos aliquanto -ior quam ante adorta est 21, 11, 6; omnium spe longiorem ⟨Atracis*⟩-ioremque oppugnationem habuit 32, 17, 4. non negaverim tristem -emque vobis visam orationem meam* 28, 29, 5. quibus (principibus) -ior pars facinoris delegata erat 31, 17, 11. ut .. periculum .. -x subiret 33, 5, 2. memoriam eius irae Tusculanis in poenae (-a *MP*) tam -is auctores* mansisse ad patrum aetatem constat 8, 37, 12; (*v. infra 46.*) de decemvirorum .. supplicio -x postulatum fuit 3, 53, 5. proelium commissum (est) -x 10, 41, 1; statio -issimum proelium edebat 31, 37, 3; proelium -ius quam pro numero pugnantium editur 21, 29, 2; novum atque -x proelium ex iam* segni repente exarsit 27, 2, 8; fit proelium -x 4, 9, 8; -x proelium .. initum .. est 21, 12, 3; -x proelium oritur 25, 39, 9; -x proelium ortum (est) 2, 40, 13; -x proelium inter eos ac Ros ortum est 32, 23, 7; aliquamdiu -x proelium stetit 29, 2, 15; -x ubique proelium, sed varia fortuna erat 40, 40, 1; inter primos .. -x proelium fuit 7, 26, 9; ibi .. -x proelium fuit 8, 1, 4; -x in principio proelium* fuit 39, 31, 2; -x sane et anceps proelium fuit 28, 3, 6; -x proelium et diu anceps fuit 29, 33, 4; proelium aliquanto quam cetera gravius atque -ius fuit 2, 19, 5; proelium -ius quam pro paucitate resistentium fuit 41, 2, 10; dimicatum proelio utrimque -i .. est 9, 38, 8. -x pugna in unum inclinaverat locum 38, 6, 5; -x esse coepit pugna 23, 44, 4; non alia ante Ra pugna -ior fuit 1, 27, 11; pugna -x ad silvam .. fuit 30, 9; -x pugna utrimque accensa est 27, 32, 5; pugna -x concitatur 7, 26, 6; qui aliquamdiu pugna -i cum .. semet ipsi fatigassent 8, 10, 3. motum animorum .. tam -x res fecit 1, 59, 7; rem -em incidisse 58, 5; -x res (rex *V*) visa (est) senatui 42, 8, 4; rem exsequi tam -em 3, 13, 3; stupor omnes admiratione rei tam -is defixit 47, 6; ad rem -em animum adiecit 40, 4, 6; cum tumultus ab re in speciem -i .. ortus esset 24, 24, 5; in re iuxta manifesta atque -i 3, 33, 10. oratores -x responsum rettulerunt 2, 39, 10; -i responso iudicium suum praeferebant 3, 12, 9. hinc -x rixa oritur 49, 4. vixdum perfunctum eum bello -ior domi seditio excepit 6, 42, 9; -x seditio militum .. excepit 32, 3, 2; seditionem .. fuisse nec ipsam -em nec -i poena (penam *P*) dignam 28, 25, 14. -issima quaeque maxime placebat sententia 2, 54, 7; multis, ut erat, horrida et -x videbatur Appii sententia 30, 1; senatui nimis -x visa sententia est 35, 1. nec enim tam -es fuisse eas (simultates) 41, 22, 7. transeuntem Appenninum adeo -x adorta tempestas est 21, 58, 3; -x cum vento tempestas coorta 40,

2, 1; [-x* (*coni. Wb*, mox *codd.*) subito coorta et intolerabilis tempestas 45, 2.] sub titulo prima specie minime -i 2, 56, 3. Claudium .. -x vis tempestatis adorta in metum ingentem adduxit 30, 39, 1.

B. vi subst.: his -ioribusque .. aliis .. memoratis 1, 59, 11. prout cuiusque ingenium erat -ius mitiusve suadentibus 8, 21, 1.

acc. adverbia: adeo 4, 3, 2; 21, 58, 3. aliquanto 2, 19, 5; 21, 11, 6. minime 2, 56, 3. nimis 2, 35, 1. prope 3, 9, 3. tam *13 locis.* in speciem 24, 24, 5; prima specie 2, 56, 3. — *coniungitur cum his similibus adi.:* a. et anceps 28, 3, 6; 29, 33, 4. gravis et a. 2, 19, 5; 40, 46, 5. horridus et a. 2, 30, 1. longiorem -emque 32, 17, 4. manifestus atque a. 3, 33, 10. novus atque a. 27, 2, 8, *cf.* 22, 53, 6. saevum atque a. 39, 43, 4. tristem -emque 28, 29, 5. — *opponuntur contraria:* mitis 8, 21, 1. segnis 27, 2, 8.

att- *v.* **adt-.**

[**attamen:** Appius nec in iudicio populi ullam spem habebat: -en (tamen *Mg*) et tribunos appellavit 3, 56, 5.]

auctio: gratiam muneris magis significante titulo quam -em fortunae regiae 2, 14, 4.

auctor. I. **Forma:** *De femina dicta est vox* 40, 4, 14.

II. **Signif.** a) **i. q. conditor templi, urbis:** Caesarem, ipsius templi -em, subtrahere testem 4, 20, 7; relicto deo Romulo .. parente et -e urbis Romae 5, 24, 11.

b) **i. q. auctor gentis:** si cui populo licere oportet .. ad deos referre -es Praef. 7; Iulum eundem Iulia gens -em nominis sui nuncupat 1, 3, 2.

c) **i. q. repertor doctrinae, fallaciae:** -em doctrinae eius, quia non exstat alius, falso Samium Pythagoram edunt 1, 18, 2; notam iudici fabulam petitor, quippe apud ipsum -em argumenti, peragit 3, 44, 9.

d) **i. q. auctor consilii, suasor, hortator:** α) *subi.:* procul .. abesse libertatis -es Ros 39, 25, 11; quod -or concilii afuerit* 1, 51, 4. ni .. -es defectionis ab Ris .. avertissent colonias a consiliis pacis 6, 21, 7. criminum falsorum -es Tarentum commigravere 8, 27, 11. qui servitia non commovit -or 3, 17, 2. nec -or nec causa terroris conparuit 8, 37, 7. defectionis -es, quorum in manu rpa erat, in secreto consultantes .. ad necem eius consentiebant 39, 50, 6. non desunt tribuni -es turbarum 7, 18, 8; nihil deesse aliud* quam -em, ad quem deficerent 23, 32, 9; nec -or .. facinori deerat 2, 54, 7; magis eis -or ad seditionem quam animus deerat 26, 21, 16; neque -es defectionis deerant 23, 14, 7; par Camillo defuit -or 5, 45, 8. ut .. pauci -es foederis renovati dominentur 24, 23, 11. (elicio *v. p. 1359, 5.*) ipse dux fugae -or .. evasit 28, 16, 6. rumores .., quorum -or nemo exstabit 44, 22, 6. exsultantibus belli -bus 3, 66, 5. quam (seditionem) solito magis metuendam -or faciebat 6, 14, 1; quos privatos fecerat -or nullius senatus consulti faciendi 3, 40, 7. -es defectionis .. meritas poenas .. habent 8, 20, 11; cum .. -es defectionis Tarentini sollicitos haberent patres 29, 1. ⟨ut⟩ ne dux quidem et -or itineris infitiaretur 44, 5, 8. -or (*cf.* I.) mortis instabat 40, 4, 14. primam aciem -or pugnae instruit 6, 23, 12. ceteri nefariae seditionis -es sanguine luent 28, 29, 7. ut ne mortuo quidem -e (*sc.* foederis) quicquam mutaretur 21, 19, 3. et res et -or movebat 21, 9, 8; movit patres conscriptos cum causa tum -or 9, 10, 1; movit omnis -or consilii 36, 43, 8. qui -or omnia posthabendi .. perpulit consulem, ut 7, 36, 10. cum -or pugnae .. se .. consulem scripserit 4, 20, 11. nemo novae societatis aut novi foederis .. conscribendi est -or 41, 24, 15; T. Quinctius nunc est -or omnium rerum* isti* et* magister 40, 11, 1; huius vobis sententiae non cos. modo -or est, sed etiam di immortales 31, 7, 15; ut vobis ego .. consilii -or sim 7, 35, 7; utrum .. -or senatui sis supplementum .. mittendi 40, 35, 11; ipse identidem belli -or esse* 1, 54, 1; Thrasonem esse -em consili 24, 5, 12; se .. ut nihil timendi, sic nihil contemnendi -em esse 6, 6, 10; deos -es fugae esse 40, 58, 6; pacis -es in ingenti gloria esse 2, 22, 6; Perseus sevocato Euandro iudicium subeundi nullo pacto -or (pactores *V*) esse 45, 5, 9; Aristarchum esse .. tradendae -em (ς, victorē *P*) urbis 24, 2, 9; bellum .., cuius -or Gellius Egnatius .. erat 10, 18, 1; deus -or culpae honestior erat 1, 4, 2; quibus (*sc. litteris T. Quinctius*) -or erat praetorem .. exspectandi 35, 25, 5; -or erat Attalus .. omittendae .. oppugnationis 32, 23, 12; Gomphos petendi Amynander -or erat 31, 41, 6; (App.

Claudius) -or erat stipendii . . numerandi 5, 20, 5; -es erant quidam, ut . . Cumas duceret 23, 36, 5; erant . . quidam Rorum quoque non boni -es, qui spe cupiditatem eius elicerent 45, 19, 4; iidem universae genti (-is *V*) -es (*sc.* erant) desciscendi ab Ris 26, 5; principes *(factionis)* erant defectionis a pRo -es 9, 16, 6; -or essem senatui poque Ro, ut . . 36, 32, 5; ne cuius incerti 10 vanique -or esset 4, 13, 9; qui -or esset Prusiae per scelus occidendi hospitis 39, 51, 11; ne ipse . . iudicii ac supplicii -or esset 1, 26, 5; qui prior -or tam saevi exempli foret 4, 29, 6; ut pars profugiendi . . ac deserendae urbis -es essent 23, 20, 8; libertatem . ., cuius ipsi -os essent 38, 32, 8; qui eius rei -es adfinesque essent 31, 2; donec . . tam honorati seditionum -es essent 4, 2, 4; quicumque erit seditionis -or 5, 6, 20 13; in periculo fore . . ceteros criminum -es delatoresque 45, 31, 10; libertatis -em eis non se fore solum, sed . . 24, 14, 8; qui ullius impii consilii -or futurus videri possit 40, 23, 8; defectionis ab Ris, . . pacis cum Hannibale fuisti -or 23, 9, 11; Marcius . . -or fuit mittendi Romam ⟨legatos⟩ 42, 43, 1*; -es et his ⟨et *add. Gr*⟩ separatim singulis fuerunt . . mittendi Romam legatos 44, 5; -es fuere . . caedis impiae 5, 4, 14; 30 di immortales . ., qui* centuriis omnibus, ut mihi imperium iuberent dari*, fuere -es 26, 41, 18; utrum tribuni plebis vestra an sua causa seditionum semper -es fuerint 5, 3, 2; T. Quinctium . . mihi fraternae caedis fuisse -em 40, 12, 17; se . . unum non fuisse -em senatui redimendae . . civitatis 9, 4, 8; se -em ita conferendi (*sc.* pecuniam) fuisse 29, 16, 2; ipsum -em fuisse . . differendi sibi consulatus 10, 9, 10; his facinorum . . 40 -es vos fuisse 42, 41, 6; hunc . . ducem -emque Clusium oppugnandi fuisse 5, 33, 4; quem -em . . fuisse . . tribuniciae potestatis dissolvendae 5, 2, 14; -es (actores *V*) fuisse tam liberi populo suffragii Icilios 4, 54, 4; Aemilius dandi agri plebi fuerat -or 3, 1, 2; qui defectionis -or ab Ris fuerat 26, 13, 2; qui morae . . -or (*del. Mg*) fuerat 31, 40, 9; is pacis semper -or regi fuerat 44, 16, 5; qui proditionis ad Hannibalem -or fuerat 50 27, 16, 3; qui -es paciscendae amicitiae fuerant 42, 44, 4; pacis reddendaeque Helenae semper -es fuerant* 1, 1, 1; qui Rae societatis -es fuerant 33, 27, 9; Antiocho regi -or belli . . fuisset 39, 51, 12; qui -or tam foedae pacis fuisset 9, 8, 11; quod cos. (*sc. Africanus*) -or eius rei fuisset 34, 54, 8; ex qua (familia) . . pater tam popularis sententiae -or fuisset 5, 22, 2; tamquam Poenis, non Bruttiis -or urbis tradendae fuisset 24, 2, 11; quod -es eius sententiae fuissent 33, 16, 5; (*v. s.* ε) *abl.*) plus . . -or cupiditatis Scaptius valet* 3, 72, 6; defectionis -es plus apud multitudinem valuerunt 37, 9, 4. Teates* . . venerunt pacis . . praestandae 10 pRo -es 9, 20, 7. — *appositive:* cos. alter, comes animosior quam -or 3, 20, 1; altera (*res mihi fiduciam praebet*), -es vos Aetoli 36, 7, 11; non placeo . . concordiae -or 2, 31, 9; inter quos M. Caecilius Metellus erat, infamis -or deserendae Italiae 27, 11, 12; Philopoemen . ., -or semper Achaeis minuendi opes . . Lacedaemoniorum 38, 31, 1; insignis . . Hasdrubal erat . ., pacis semper -or 30, 42, 12; Echedemus . . Aetolos . . ad 20 spem revocavit, -or indutias . . petendi 37, 7, 4; Hanno -or (auctores *P*) rebellionis Sardis 23, 41, 2; Proculus Iulius . ., gravis . . quamvis magnae rei -or 1, 16, 5; (Popillius) -or patribus scribendi alterius exercitus 7, 23, 4; in his Sicinium fuisse, seditionis -em 2, 33, 2; (*v. p. 1358, 11.*)

β) *obi.:* amotis . . seditionis -bus 3, 17, 10. -es signa relinquendi et deserendi castra . . audiuntur 5, 6, 14; nullo -e belli . . 30 audito 30, 16, 3. libertatis -es Ros . . cernebant 34, 41, 3. (coerceo *v. p. 1363, 4.*) libertatis -em coluit 34, 25, 9. -es seditionis . . comprensi ac vincti sunt 28, 26, 10. Demetrium ut pacis -em . . conspiciebant 39, 53, 2. tribunos plebis creaverunt -es secessionis 3, 54, 11. -es regiae societatis . . damnarunt 42, 44, 6; Apollodorus -or defectionis damnatus . . est 35, 50, 4. -es belli dedidimus 9, 1, 6; si . . caedis -es 40 dedantur 24, 33, 6. deductos in forum -es seditionis . . esse 28, 26, 15. -em culpae . . deposcunt 21, 10, 6; (*v.* ζ) 1.) Zeuxippum -em destinabant* caedis 33, 28, 5; destinabantur et infandae colonorum caedis et defectionis -es 9, 24, 14. exsecrabantur defectionis -es 7, 20, 2. simultas cum familia Barcina leviorem -em faciebat 23, 13, 6; ad quam rem *(sc. ad castigandum)* leviorem -em eum culpae societas fecerat 6, 50 24, 8. -em peditum equiti inmiscendorum centurionem Q. Navium ferunt 26, 4, 10; sunt, qui patrem -em eius supplici ferant* 2, 41, 10. eius . ., quem vindicem atque

-em habeat libertatis 23, 10, 13; -es traditarum Syracusarum . . Sosim et Moericum . . habere 26, 30, 6; ne . . habendus Capuae esset seditionis ac turbarum -or 23, 10, 10. increpitis -bus belli 29, 3, 1. ex his seditionis -es mitti 7, 39, 4. cum . . tribunum acerrimum -em *(sc. contentionis)* plebes nacta esset 4, 6, 3; -es populares* sententiae haud popularis* nactus 3, 64, 6. nominare -es armorum 8, 39, 11. (obicio *v. p. 1363, 32.*) se eius (caedis) -em ostendit 1, 6, 1. belli -es tres et quadraginta percussit 39, 32, 4; -es belli . . securi percussi (sunt) 41, 11, 8; -es deditionis securi percussi (sunt) 6, 10, 5; -es defectionis securi percussi (sunt) 23, 37, 12. cum pacis ipse -or . . premeretur 2, 16, 4. ne damnatus -em se nefandi facinoris protraheret 45, 5, 9. quaerere -em repentinae laetitiae 1, 4; malignitatis -es quaerendo 5, 22, 1. si (Ros) . . pacis -es (autores *V*) sequamur 41, 24, 7; me -em sequentes 1, 10, 6; neminem invenit, qui se postea -em (*i. e.* 'Vorbild') sequeretur 9, 34, 21; ut . . -em et ducem se libertatis sequerentur 34, 25, 9. sprevisse pacis -es Tarentinos 9, 14, 7. (vincio *v. p. 1360, 34.*) — *appositive:* praefectus . . est captus, . . temerariae pugnae -or 25, 1, 4; omissis ira et spe, fallacibus -bus 7, 40, 18.

γ) gen.: Philopoemenis, -is omnium, quae Lacedaemone acta fuerant, factionis erat 39, 36, 5.

δ) dat.: adsentiendo multis -bus 3, 49, 6 *(v. p. 613, 22).* nec ducibus solum atque -bus sponsoribusque pacis irasci 9, 7, 9. non diuturnum mortis eius gaudium -bus crudelitatis fuit 39, 50, 9. multitudini concitatae, quae ferme -bus similis esset 7, 14, 2.

ε) abl., auctore (vel auctoribus) semper praedicative dicitur: eodem Appio -e Potitii . . servos publicos . . sollemnia eius sacri docuerant 9, 29, 9; Apustio -e tertia pars agri dempta est 35, 9, 8; -bus Atheniensibus . . legatio Aetolorum venit 37, 6, 6; -bus . . Marcio atque Atilio missos Romam* legatos* 42, 46, 3; ad eos ludos -e Attio Tullio vis magna Volscorum venit 2, 37, 1; eques . . -e L. Cominio tribuno militum . . detraxit frenos equis 8, 30, 6; -bus Dinone* et Polyarato adfirmabat 44, 23, 10; -e Echedemo iidem missi (sunt) 37, 7, 6; patre -e M. Fabio . . vocato extemplo senatu 8, 33, 4; -e (ς, autere *P*) Q. Fabio consule coss. designati Romam accersiti 24, 43, 9; epulas . . -e Ser. (auctores erunt ulo *V*)* Galba turbaturi estis 45, 39, 13; -e Hannibale missi 30, 36, 4; navibus -e Hegesilocho* praeparatis* 42, 45, 3; -e Icilio Numitorioque secessio . . facta est 3, 51, 7; -e Pantaucho . . Parmenio et Morcus destinantur* 44, 23, 4; -e Pantaucho missi 30, 14; speculatores Romae esse Perse -e missos 42, 26, 3; Perusinis -bus . . rebellatum fuerat 10, 31, 1; -e Postumio Minucius cum hostibus signa confert 9, 44, 11; Sicinio quodam -e . . in Sacrum montem secessisse 2, 32, 2; quos . . sibi praefecerant Tempanio -e equites 4, 42, 1; -e Tullo, clemente legis interprete, 'provoco' inquit 1, 26, 8; — -e consule legati . . missi (sunt) 32, 19, 5; mihi . . cognomen dis -bus homines dedistis 7, 32, 15; -bus dis . . ad rem gerendam proficiscimur 9, 14, 4; deis -bus rem gesturos pronuntiat 10, 40, 5; urbem auspicato deis* -bus (*L* ductoribus *PAld*) in aeternum conditam 28, 28, 11; quantum audeatis duce vestro -e 25, 38, 11; -e aeque inpigro ac nobili iuvene magna classe . . tramissa 28, 41, 17; largitioni resistebat -bus patribus 2, 41, 4; -e ac duce perfuga Bruttii . . cinxerunt urbem 24, 2, 10; plebeis -bus Decio, ut ad sortem revocaret 10, 24, 3; id malle pRo -e fieri 3, 15, 9; — res tuas tibi . . reddent cives tui -e me 2, 2, 7; quaeri iubes, num tui occidendi causa ferrum sumpserint, num me -e et sciente? 40, 14, 8; utrum id . . matronae sua sponte an nobis -bus fecissent 34, 5, 3; consternatio muliebris sive sua sponte sive -bus vobis . . facta est 2, 6; templa se uno -e . . violata (esse) 45, 5, 11; hoc -e existimantur Petilii . . rogationem promulgasse 38, 54, 2; his -bus mota (sunt) propius castra 9, 25, 7; -e eo patres censuerunt 37, 47, 2; hoc consilium . . fratri proditur et -e eo indicatur patri 40, 23, 3; nec -e eo quidquam facere 41, 19, 5; -bus ⟨iis *ins. Ml*⟩* qui aderant, ut sequeretur 3, 44, 9; desciverant iis (is *P*) -bus urbes 23, 26, 5; -bus iis decretum est 36, 32, 4; cum illis -bus rebellasset 35, 35, 3; quae vaniora ad populum ipso -e fuere 4, 21, 4; quo -e Ros sub iugum misissent 9, 15, 4; quo duce et -e nos reliquistis 38, 52, 6; quo -e societatem cum Perseo (perseand *V*) iunxerant 45, 31, 15; quibus -bus praesidium in urbem accepissent 9, 16, 4;

quibus -bus gesserunt (*sc.* bellum) 38, 46, 15; -bus quibusdam, ut confestim Hasdrubalem consequeretur* 27, 20, 1.

ζ) *cum praep.:* 1. *ad:* ad coercendos seditionis -es 3, 46, 4; ad T. Quinctium, -em libertatis, miserunt 36, 31, 5; misit ad deposcendos -es defectionis 38, 33, 2. — 2. *in (cum acc.):* avertendo noxam ab coacta in -em delicti 1, 58, 9; crimen rebellionis . . in paucos -es versum (est) 8, 14, 4; memoriam eius irae Tusculanis in poenae (-a *MP*) tam atrocis -es (-em *M*) mansisse 37, 12; utrum in -es tantum seditionis . . animadverteretur 28, 26, 2; quibus culpam in -em belli Indibilem . . conferentibus 29, 3, 2; invectus . . in Athenienses, libertatis quondam duces et -es 34, 23, 5; quod culpam in -es verterat (-rant *V*) 45, 10, 12. — 3. *inter:* seditio inter belli pacisque -es orta 2, 16, 3; certamine inter pacis bellique -es 4, 30, 2. — 4. *penes:* causa atque origo omnis furoris penes -es est 28, 17, 11. — 5. *propter:* ut ne bene gestae quidem res iam Hannoni propter -em satis laetae essent 26, 40, 5. — 6. *ab:* interrogatus a quodam tristioris sententiae -e 8, 21, 2; facta deditio est a primis -bus belli 9, 41, 20; coacti ab -bus iniuriae 21, 52, 6; relictam ab -e defectionis . . gentem 61, 6. — 7. *de:* de -bus (*defectionis*) supplicium sumpsit 29, 8, 2. — 8. *in (cum abl.):* Decimio (decimo *V*) in -bus ad piaculum noxae obiciendis adsensi sunt 45, 10, 13. — 9. *pro:* pro proditionis eum principe, non vani sermonis -e (-em P^1 M^2) habebat 5, 1, 7.

e) **qui rem testis loco nuntiat, promittit;** *α) de nuntiis sim. dicitur. αα) subi.:* cum . . valere Scipionem certi -es adferrent 28, 25, 3. ut praesentibus -bus earum litterarum disceptaretur 35, 8, 5. vanus -or absumpti Masinissae . . rediit 29, 32, 10. -es sumus tutam ibi maiestatem Ri nominis fore 2, 48, 8; singuli -es erant (*sc. prodigiorum*) 5, 15, 1; cruentam . . fluxisse aquam . . quidam -es erant 27, 11, 3; cum res maior quam -es esset 22, 13, 3. — *appositive:* legati, -es concilia Etruriae populorum . . haberi 10, 14, 3.

ββ) *obi.:* velut diis -bus in spem suam quisque acceptis 22, 1, 14. ne -e quidem adservato 6, 30, 4. -e iniusti imperii adsumpto pRo 34, 33, 8. quae (res) consulem non -em solum desideraret sed etiam vindicem 4, 13, 10. -em se exhibendo 24, 31, 15. suae quisque fortunae domi -em exspectent 22, 55, 7. -bus (*sc. auspiciorum*) in curiam introductis 1, 14. -em levem nec satis fidum . . rati 5, 15, 12. primi -es (*sc. rumoris*) requiri coepti (sunt) 28, 25, 1. numquamne vos res potius quam -es spectabitis*? 6, 40, 14. satis exploratum (esse) de Aebutio . . non vanum -em esse 39, 12, 1.

γγ) *gen.:* id propter -is humilitatem spretum (est) 5, 32, 7.

δδ) *abl.:* per quem quae gesta essent senatus p.que Rus haud dubio -e (dubium -em *Gr*) sciret 36, 21, 4. haud incertis -bus Romam est adlatum 4, 45, 3; pRum . . haud vanis -bus compertum habuisse 44, 15, 3; his -bus profectus 31, 23, 3; iisdem -bus cognitum est 3, 57, 8; eisdem -bus compertum est 28, 1, 7.

εε) *cum praep.:* haec cum ab tam gravibus -bus . . audirentur 33, 45, 1. opinio et iam sine -e exierat 3, 36, 9; rumor sine ullo satis certo -e adlatus 33, 41, 1; ad hunc vanum et sine -e ullo ⟨ortum *ins. Koch*⟩* rumorem 34, 16, 9; rumore temere sine ullis -bus orti 35, 23, 2; fama . . vulgata sine -e 37, 51, 8; fabulae tantum sine -e editae 39, 43, 1; nullam . . rem agere feminas sine tutore -e (*i. e. tutore non concedente*) voluerunt (maiores) 34, 2, 11. coss. cum ad patres rem dubiam sub -e certo detulissent 2, 37, 8.

β) *de rerum scriptoribus dicitur. αα) subi.:* clavos . . comparere diligens talium monumentorum -or Cincius adfirmat 7, 3, 7. [verum *del. Mg*]* nomen* -es non adiciunt 2, 17, 3. id ne pro certo ponerem, vetustior annalium -or Piso effecit, qui . . tradit 10, 9, 12. (utrum . . an . .) incertum diversi -es faciunt 4, 55, 8; incertum ut sit diversi -es faciunt 30, 26, 12. L. Cincius Alimentus . . maxime -or* moveret 21, 38, 3. (fama) cuius Piso -or est 2, 32, 3; additos* (esse) tres . . Piso -or est 58, 1; nomina . . Licinius Macer -or est . . inventa (esse) 4, 7, 12; bellatum (esse) cum Gallis . . -or est Claudius 6, 42, 5; Postumium -or est Claudius . . fusum (esse) 10, 37, 13; Coelius -or est Magonem . . transasse 21, 47, 4; ad XXXVII milia hostium caesa -or est Claudius 25, 39, 12; ludi . . quos primos scenicos fuisse Valerius Antias (*M Mg*, Antias Valerius *BMr*) est -or 36, 36, 4; Valerius Antias -or est rumorem ce-

lebrem Romae fuisse 37, 48, 1; Claudius .. ad XXXX milia hominum -or est caesa 38, 23, 8; Claudius -or est ad XV milia .. occurrisse 41, 12; ut Valerius Antias -or est 50, 5; legatum .. missum .. Valerius Antias est -or 39, 22, 9; Hannibalem hoc anno Antias Valerius decessisse (decessisse Val. A. *coni. Fg*) est -or 56, 7; Claudius nihil responsum -or est 44, 15, 1; sestertium ducentiens ex ea praeda redactum esse -or est Antias 45, 43, 8; eum in animo habuisse quidam -es sunt 1, 48, 9; exanimatum (*eum esse*) -es quoniam non omnes sunt 8, 6, 3; illud pervelim — nec omnes -es sunt — proditum falso esse 18, 2; alii .., alii .. ipsos se in dicionem consulis .. permisisse -es sunt 20, 6; hoc bellum a coss. bellatum quidam -es sunt 39, 16; Samnites sub iugum missos -es sunt 9, 16, 11; pugnam .. pugnatam quidam -es sunt 37, 11; Minucium cos. .. mortuum quidam -es sunt 44, 15; in utrumque -es sunt 10, 25, 12; deletam .. legionem .. quidam -es sunt 26, 10; ut quidam -es sunt 21, 38, 1; et ita quidam -es sunt § 4; potiores* apud me -es sunt 47, 6; dimicatum (esse) quidam -es sunt 22, 24, 11; ducentos in castris Ris fuisse* .. quidam -es sunt 36, 4; consulem .. sepultum (esse) quidam -es sunt 52, 6; adfirmare, quod quidam -es sunt 23, 16, 15; haec tradunt, qui in Lucanis rei gestae -es sunt 25, 17, 5; qui huius pugnae -es sunt 26, 6, 8; lectum .. senatus consultum .. quidam -es sunt 16, 4; auxilia .. missa quidam ad id bellum -es sunt 27, 38, 11; duces .. interfectos non omnes -es sunt 29, 35, 2; et ita pars maior -es sunt 30, 3, 6; quod *(sc. augurem duos et LX annos fuisse)* quidam -es sunt 26, 7; quidam tumultum ancipitem iniectum (esse) -es sunt 32, 30, 11; inter quos quidam Hamilcarem .. fuisse -es sunt 33, 23, 5; deditionem .. factam quidam -es sunt 40, 50, 2; cuius tandem ego rei .. -or sim 6, 12, 3; sunt qui male pugnatum (esse) .. -es sint 4, 26, 6; sunt qui .. -es sint damnatum (eum esse) 6, 20, 12; ut .. tris modios explesse (*anulos*) sint quidam -es 23, 12, 1; sunt qui eo die .. pugnatum (esse) -es sint* 42, 66, 9. Polybius haudquaquam spernendus -or tradit 30, 45, 5; ceteri Graeci Latinique -es, quorum quidem ego legi annales, .. tradunt 32, 6, 8; quod .. plures tradidere -es 21, 46, 10; forsan aliquem verum (*sc.* sermonem) antiqui -es tradiderint 3, 47, 5. -es utroque trahunt *(rem)* 1, 24, 1; utrum .. an .., in diversum -es trahunt 25, 11, 20. et numero et genere copiarum variant -es 22, 36, 1; quae de Marcelli morte variant -es 27, 27, 12.

$\beta\beta$) *obi.:* quos linteos (libros) .. Macer Licinius citat identidem -es 4, 20, 8. quaesita .. propriae* familiae laus leviorem -em Licinium facit 7, 9, 5. idoneos -es habeo .. Samnitibus ita responsum esse 8, 4, 10; -es habeo bis cum hoste signa conlata 30, 7; habeo -es vulgo tum Ros pueros .. Etruscis litteris erudiri solitos 9, 36, 3; habeo (habet *P*) -es .. pacatam ab dictatore Etruriam esse 10, 5, 13; rumoris huius .. neminem alium -em habeo 37, 48, 7; Fabium .. potissimum -em habui 22, 7, 4. plures .. invenio (-es), qui .. vocent; hos ut sequar, inclinat animus 1, 24, 1. mihi percensenti propiores temporibus harum rerum -es 6, 12, 2. -em pro re posui 45, 43, 8. nec facile est aut rem rei aut -em -i praeferre 8, 40, 3. et Tubero et Macer libros linteos -es profitentur 4, 23, 2. Antiatem -em refellit tribunus plebis M. Naevius 39, 52, 3. si -em Graecum sequar Silenum 26, 49, 3; (*v. supra 19;*) Polybium secuti sumus, non incertum -em cum omnium Rarum rerum tum praecipue in Graecia gestarum 33, 10, 10; omnis ante me -es secutus 4, 20, 5.

$\gamma\gamma$) *gen.:* ne cui -orum (autorum *M*) fidem abrogaverim 8, 18, 3.

$\delta\delta$) *dat.*: credere libet Fabio -i 8, 30, 9; Graecis Latinisque -bus credidi 29, 27, 13. -bus hoc dedi, quibus dignius credi est 8, 26, 6. (praefero *v. supra 23.*)

$\varepsilon\varepsilon$) *abl.*: nec quisquam aequalis .. scriptor exstat, quo satis certo -e stetur 8, 40, 5. quos Polybio -e traiecisse secum regem .. scripsimus 36, 19, 11; Carthaginis expugnationem in hunc annum contuli multis -bus, haud nescius quosdam esse, qui .. tradiderint 27, 7, 5; pluribus -bus *(i e. cum plures sint auctores)* filium ediderim 1, 46, 4; pluribus -bus magis adducor, ut credam 6, 42, 6.

$\zeta\zeta$) *cum praep.:* apud *v. p. 1264, 14 sqq., 7 locis.* — inter: nihil .. inter antiquos rerum -es constat 7, 42, 7; quantae copiae .. fuerint, nequaquam inter -es constat 21, 38, 2; is ubi .. captus sit .., parum inter -es constat 37, 34, 5. de equestribus copiis ferme inter -es convenit* 28, 12, 14;

quod inter omnes -es conveniat* 6, 12, 6. quantum militum . . transportatum sit, non parvo numero inter -es discrepat 29, 25, 1; aeque et alia inter -es discrepant 26, 49, 2; mirari . . adeo discrepare inter -es 22, 61, 10.

f) **i. q. auctor legis, senatus consulti sim.** *α) is qui legem perfert; αα) subi.:* Q. Considius et T. Genucius, -es agrariae legis, T. Menenio diem dicunt 2, 52, 3 priusquam quisquam agrariae legis -or tribunus exsisteret 48, 2. vani legis -es . . facti (sunt) 42, 8. ut inventor legis Volero, sic Laetorius . . -or (actor *scripsit Mg*) cum recentior tum acrior erat 56, 6; quarum legum -or fuerat 6, 36, 7. nullius crudelis senatus consulti -or 7, 40, 7. — *ββ) obi.:* dulcedo agrariae legis ipsa per se dempto -e subibat animos 2, 42, 1. hic annus tribunum -em (actorem *R*) legis agrariae habuit 44, 1. is cum identidem legem Aemiliam recitaret -emque eius Mam. Aemilium . . laudibus ferret 9, 33, 6. — *γγ) abl.:* de ambitu ab . . tribuno plebis -bus patribus . . ad populum latum est 7, 15, 12; dictator . . -bus patribus tulit ad populum 41, 3. -e senatu dictatorem . . dixit 9, 29, 3. iisdem -bus et senatus censuit et coss. edixerunt, ut 40, 19, 5. — *δδ) cum praep.:* invidia . . versa in -em (*sc. legis agrariae*) est 2, 43, 4.

β) is qui legem sancit vel ratam esse iubet: in* incertum comitiorum eventum patres -es fiunt 1, 17, 9; nec centuriatis nec curiatis comitiis patres -es fiant 6, 41, 10; ut . . id sic ratum esset, si patres -es fierent 1, 17, 9; factum senatus consultum est, ut . . patres -es omnibus eius anni comitiis fierent 6, 42, 14; ut legum . . patres -es fierent 8, 12, 15; patres -es fient 1, 17, 10; regem populus iussit; patres -es facti (sunt) 22, 1. patricii se -es futuros negabant 6, 42, 10; patres . . -es fuerunt (*sc. legis*) 7, 16, 7; Ancum Martium regem populus creavit; patres fuere -es 1, 32, 1; quod legum ab iis* latarum patres -es fuissent 3, 59, 5. — ut qui neque populi iussu neque -bus patribus regnaret 1, 49, 3; Numam Pompilium . . populi iussu patribus -bus* (*add. ς*) Romae regnasse 4, 3, 10. collegium ad id novum -e senatu condidimus 5, 52, 11.

acc. adiectiva: acer 2, 56, 6; 4, 6, 3. aequalis 8, 40, 5. antiquus 2, 40, 10; 3, 47, 5; 7, 42, 7. bonus 45, 19, 4. certus 2, 37, 8; 8, 40, 5; 28, 25, 3; 33, 41, 1. ceteri 28, 29, 7; 32, 6, 8; 45, 31, 10. diligens 7, 3, 7. diversi 4, 55, 8; 30, 26, 12. dubius 36, 21, 4. fallax 7, 40, 18. fidus 5, 15, 12. Graecus 26, 49, 3; 29, 27, 13; 32, 6, 8. gravis 2, 33, 2; 33, 45, 1. honestus 1, 4, 2. honoratus 4, 2, 4. idoneus 8, 4, 10. incertus 4, 45, 3; 33, 10, 10. infamis 27, 11, 12. Latinus 29, 27, 13; 32, 6, 8. levis 5, 15, 12; 6, 24, 8; 7, 9, 5; 23, 13, 6. multi 3, 49, 6; 27, 7, 5. nemo 6, 20, 4; 10, 46, 7. nullus 30, 16, 3. omnes 4, 20, 5; 6, 12, 6. par 5, 45, 8. pauci 8, 14, 4; 24, 23, 11. plerique 3, 23, 7. plures 1, 24, 1; 46, 4; 6, 42, 6; 21, 46, 10. popularis* 3, 64, 6. potior 21, 47, 6; potissimus 22, 7, 4. primus 9, 41, 20; 28, 25, 1; prior 4, 29, 6. propior 6, 12, 2. quidam 2, 8, 5; 4, 16, 3; 8, 11, 2; 21, 2; 23, 36, 5; 27, 7, 5; 11, 3. quisquam 2, 48, 2. recens 2, 56, 6. singuli 5, 15, 1. spernendus 30, 45, 5. ullus 33, 41, 1; 34, 16, 9; 35, 23, 2. vanus 2, 42, 8; 29, 32, 10; 39, 12, 1; 44, 15, 3. vetus 2, 8, 5; 18, 5; 10, 46, 7. vetustus 10, 9, 12.

acc. genetivi: annalium 10, 9, 12. argumenti 3, 44, 9. armorum 8, 39, 11. (auspiciorum 22, 1, 14.) belli 1, 54, 1; 3, 66, 5; 9, 1, 6; 41, 20; 10, 18, 1; 29, 3, 1; 2; 30, 16, 3; 39, 32, 4; 51, 12; 41, 11, 8; b. pacisque 2, 16, 3; pacis bellique 4, 30, 2. caedis 1, 6, 1; 5, 4, 14; 24, 33, 6; 33, 28, 5; 40, 12, 17. concilii 1, 51, 4. concordiae 2, 31, 9. consilii 7, 35, 7; 24, 5, 12; 36, 43, 8; 40, 23, 8; criminum 8, 27, 11; 45, 31, 10. crudelitatis 39, 50, 9. culpae 1, 4, 2; 21, 10, 6. cupiditatis 3, 72, 6. deditionis 6, 10, 5. defectionis 6, 21, 7; 7, 20, 2; 8, 20, 11; 29, 1; 9, 16, 6; 24, 14; 21, 61, 6; 23, 9, 11; 14, 7; 37, 12; 26, 13, 2; (29, 8, 2;) 35, 50, 4; 37, 9, 4; 38, 33, 2; 39, 50, 6. delicti 1, 58, 9. doctrinae 1, 18, 2. exempli 4, 29, 6. facinoris 42, 41, 6; 45, 5, 9. famae 2, 32, 3. fortunae 22, 55, 7. fugae 28, 16, 6; 40, 58, 6. imperii 34, 33, 8. iniuriae 21, 52, 6. itineris 44, 5, 8. iudicii ac supplicii 1, 26, 5. laetitiae 45, 1, 4; legis 2, 42, 8; 44, 1; 48, 2; 52, 3; 56, 6; 3, 59, 5; 6, 36, 7; 8, 12, 15; 9, 33, 6. libertatis 23, 10, 13; 24, 14, 8; 34, 23, 5; 25, 9; 41, 3; 36, 31, 5; 38, 32, 8; 39, 25, 11. litterarum 35, 8, 5. malignitatis 5, 22, 1. monumentorum 7, 3, 7. morae 31, 40, 9 mortis 40, 4, 14. nominis 1, 3, 2. pacis

(*v.* belli;) 1, 1, 1; 2, 16, 4; 22, 6; 9, 7, 9; 8, 11; 14, 7; 23, 9, 11; 30, 42, 12; 39, 53, 2; 41, 24, 7; 44, 16, 5. poenae 8, 37, 12. (prodigiorum 5, 15, 1.) proditionis 27, 16, 3. pugnae 4, 20, 11; 6, 23, 12; 25, 1, 4; 26, 6, 8. rebellionis 23, 41, 2. rei, rerum 2, 33, 2; 6, 12, 2; 7, 42, 7; 25, 17, 5; 33, 10, 10; 34, 54, 8; 38, 31, 2; 40, 11, 1. rumoris (28, 25, 1;) 37, 48, 7; 44, 22, 6. secessionis 3, 54, 11. seditionis 3, 17, 10; 46, 4; 4, 2, 4; 5, 3, 2; 6, 13; 7, 39, 4; 28, 26, 2; 10; 15; 28, 7; (*v.* turbarum.) senatus consulti 7, 40, 7. sententiae 3, 64, 6; 5, 22, 2; 8, 21, 2; 31, 7, 15; 33, 16, 5. sermonis 5, 1, 7. societatis 33, 27, 9; 42, 44, 6. suffragii 4, 54, 4. supplicii 2, 41, 10; (*v.* iudicii.) templi 4, 20, 7. terroris 8, 37, 7. turbarum 7, 18, 8; seditionum ac t. 23, 10, 10. urbis 5, 24, 11. — cuius incerti vanique 4, 13, 9; omnium quae 39, 36, 5. — absumpti Masinissae 29, 32, 10; traditarum Syracusarum 26, 30, 6; foederis renovati 24, 23, 11. — *gen. gerundii aut gerundivi:* 1, 1, 1; 3, 1, 2; 40, 7; 5, 2, 14; 6, 14; 20, 5; 33, 4; 6, 6, 10; 7, 36, 10; 9, 4, 8; 20, 7; 10, 9, 10; 23, 20, 8; 24, 2, 9; 11; 26, 4, 10; 27, 11, 12; 29, 16, 2; 31, 41, 6; 32, 23, 12; 35, 25, 5; 37, 7, 4; 38, 31, 1; 39, 51, 11; 40, 35, 11; 41, 24, 15; 42, 43, 1; 44, 4; 5; 45, 5, 9; 26, 5.

auctor sum, ut ..: 23, 36, 5; 36, 32, 5.

acc. dat., cui auctor aliquis est: Achaeis 38, 31, 1. Bruttiis, Poenis 24, 2, 11. Sardis 23, 41, 2. centuriis omnibus 26, 41, 18. comitiis 6, 41, 10; 42, 14. facinori 2, 54, 7. genti* 45, 26, 5. plebi 3, 1, 2. populo 4, 54, 4. regi 39, 51, 12; 44, 16, 5. senatui 9, 4, 8; 40, 35, 11; sen. populoque Ro 36, 32, 5. vobis 7, 35, 7; 31, 7, 15. his 42, 41, 6; 44, 5. eis 24, 14, 8; 26, 21, 16. isti* 40, 11, 1. singulis 42, 44, 5. — *sq. ad:* ad quam rem 6, 24, 8. ad seditionem 26, 21, 16.

similia coniunguntur: nec a. nec causa 8, 37, 7; cum causa tum a. 9, 10, 1. a. adfinesque 38, 31, 2. a. et dux 34, 25, 9; dux et a. 34, 23, 5; 44, 5, 8; dux a.que 5, 33, 4; dux atque a. sponsorque 9, 7, 9; a. ac dux 24, 2, 10. a. et magister 40, 11, 1. parens et a. 5, 24, 11. a. delatorque 45, 31, 10. vindex atque a. 23, 10, 13. me -e et sciente 40, 14, 8. — *opponuntur* animus 26, 21, 16. res 6, 40, 14; 8, 40, 3; 22, 13, 3; 45, 43, 8. vindex 4, 13, 10.

auctoritas. A. *i. q.* **gravitas, dignitas,** *qua quis inter alios valet aliosve regit.* **a)** *de hominibus in universum;* *α*) *subi.:* accessisse ad vires eam, quae longo tempore multis magnisque meritis pareretur*, -em 42, 11, 9. parentium .. hoc saeculo vilis levisque apud liberos -as fecit (*ut verisimile sit*) 26, 22, 15. (momenti habuisset *v. p. 1371, 32.*) -as viri moverat 3, 18, 6. potentior esse partis melioris -as coeperat 42, 46, 5; eam apud omnes reges gentesque -em esse, ut 44, 19, 11; scio meam levem esse in eo -em 21, 10, 11; magna Tarquinii -as inter Latinorum proceres erat 1, 50, 1; in quaestoribus novis maior vis, maior -as erat 3, 25, 2; cuius .. maxima -as erat 26, 33, 6; cuius .. maxima apud regem -as erat 36, 41, 2; (*v. infra 41;*) quibus et vis imperii minor et -as esset 43, 14, 4. -as seniorum valuit 38, 50, 2; quantum pacificantium Rhodiorum -as valuisset 44, 35, 6. — *β*) *obi.:* quibus -em addidit non lemborum modo adventus 44, 29, 6. adiecisse equitum praerogativae -em coss. 28, 9, 20; (*v. infra 48.*) nisi .. confirmaretur -as (eorum), qui nihil praeter imperium Rorum spectarent 45, 31, 8. contempta sua senectute et -e 8, 33, 15. ut -em immodico favore corrumperent 42, 30, 2. cuius (M. Catonis) -em perpetuo tenore vitae partam toga candida elevabat 37, 57, 13; elevando .. aetate -em collegae 6, 23, 4. ratus cum imperio -em quoque ei* inter Numidas erepturum 26, 40, 6. magnam -em apud populares habuerunt 36, 14, 8; (*v. infra 50.*) factionibus Carthaginiensium inserere publicam (*i. e. rpae Rae*) -em 33, 47, 4. auctor .. minuendi spes et -em Lacedaemoniorum 38, 31, 1. (pario *v. supra 5 et 31.*) multis nobilibus secutis .. -em Pausistrati, quae inter suos merito maxima erat 37, 12, 8. — *γ*) *gen.:* Zeno, magnae .. ob eleganter actam vitam -is 35, 31, 14. apud quos invidia regum magnae -is erat 29, 29, 9; magnae -is apud Ros tum gens Achaeorum erat 38, 32, 9. — aliquantum .. res duci famae et -is apud milites adiecit* 44, 33, 4. quo minus .. studii visa est oratio habere, eo plus -is habuit 24, 28, 8; plus illi -is fuit 30, 42, 13; plus -is Achaei habuerunt 33, 29, 11; nihilo plus fidei -isque habemus 41, 24, 9. quid consuli* adversus collegam .. virium atque -is fore? 22, 40, 2. — *δ*) *abl.:* *αα*) non

copiis modo, sed etiam -e opus erat 35, 23, 5. omnis .. et prudentia et -e anteibat 25, 7. tantum praestitit eques Rus -e inter milites atque honore 25, 37, 5. -e atque opibus longe primus erat 23, 32, 10. principem -e et opibus Delphorum 42, 15, 3. inter ipsos quoque reges ingentem -e* Seleuci filiam duxisse eum 12, 3. — ββ) cum .. nec .. -e aut consulum aut principum adduci posset 2, 56, 4. haec dicta .. adfirmaverunt -e sua 26, 24, 7. neque discordiarum principes -e sua coerceri potuisse 42, 2, 2. ut* castellum .. aut -e aut armis cogeret iura antiqua pati 38, 13, 2. magna .. pars -e consulum compulsa 28, 11, 9; Archidami -e compulsi 43, 22, 2. matronae nulla nec -e nec verecundia .. virorum contineri limine poterant 34, 1, 5. facile homines novos -e principum de sententia deduci 4, 48, 7. -e deterrendo 24, 32, 5; Mummius tribunos -e deterruit 38, 54, 11; ut vis a censoribus nullius -e praeterquam ipsius Mamerci deterreri quiverit 4, 24, 9; -e censoria sociis deterritis 42, 3, 3. Scipio vel notitia rei vel -e .. finire nutu disceptationem potuisset 34, 62, 18. bello finem se -e sua imposituros (-rus *V*) esse 44, 29, 8. Ap. Claudium .. maiore nunc (*ML* cum *PFURDC*) -e eventum reprehensi ab se consilii incusantem 7, 6, 12. cum .. M. Porcius non -e solum, quae tacita satis momenti habuisset, sed oratione etiam .. insectatus sit rogationem 34, 5, 2. qui sua quoque eum, non publica solum -e moverent 9, 38, 12; Fabius .. -e .. magnam partem senatus .. cum* movisset 28, 43, 1; -e motus Charopi 32, 11, 5; legatorum Rorum -e motus 27, 1; motus .. tanti -e viri 37, 37, 9; centuria .. -e mota viri 26, 22, 10; nihil -e sua motos esse *(Aetolos)* 36, 34, 3. cum* magis iure gentis quam -e* inter suos aut* viribus obtinerent regnum 29, 29, 5; partim gratia partim -e obtinuere 2, 44, 5; seniores -e obtinuerunt, ut 35, 33, 1. -e imperatoris Ri perpelli 32, 32, 4. -e magis quam imperio regebat loca 1, 7, 8. adversus tribunos -e plura quam certamine tenuit 4, 10, 9. quantum -e .. valebat 35, 13, 10; quantum -e valeret 37, 24, 13; cum .. nec imperio nec -e nec precibus .. valuisset 41, 2, 8; nec -e nec gratia nec imperio .. *(principes)* valuisse 36, 15, 5. nisi .. victa pertinacia foret consilio magis et -e principum quam populi clamore 2, 27, 12. — ε) *cum praep.:* ad summam -em nihil .. defuit 23, 7, 4. ut per -em earum* civitatium* suae preces .. aditum ad senatum haberent 38, 3, 7. causam foederis magno* silentio propter -em suam .. egit 21, 10, 2; propter Archidami magnam in ea gente gratiam -emque 43, 22, 11. — cum maiore -e auditus 33, 2, 4; (*cf. p. 1371, 29.*) consultis senioribus ex* (*coni. Luchs* et *P*) -e eorum praesidio ad fores posito 24, 24, 4; ex -e eius decreti legati sunt 33, 35, 12. se in -e Tarentinorum manere 9, 14, 7. sine ulla publica -e consensum in omnem formam luctus est 7, 7.

b) *de senatu vel patribus;* α) *subi.:* quoniam Flaccum -as patrum nihil movisset 39, 39, 10. vana vestra, patres conscripti, -as ad plebem est 3, 21, 4. apud te nec -as senatus nec aetas mea .. valet 8, 33, 7. vicit tamen -as senatus 27, 35, 9. — β) *obi.:* explorari .. senatus -em posse 32, 36, 7. non exspectata in eo senatus -as est 22, 23, 5. qui senatus -em secuti essent 5, 29, 10. — γ) *dat.:* cedere -i senatus 4, 57, 3; cessurum (se) patrum -i esse 39, 39, 8. patrum -i se dediderant 6, 19, 4. — δ) *abl.:* si quis intercedat senatus consulto, -e (*sc.* senatus) se fore contentum 4, 57, 5. (ut senatus) ea .. -e sua confirmaret 34, 57, 1; pacem .. confirmarent (*sc.* patres conscripti) -e sua 37, 55, 2; ut pax -e senatus confirmaretur 34, 35, 2; ut .. ea patrum -e populique iussu confirmarentur 30, 44, 13. vos (*sc.* patres conscripti) tribunos plebei .. -e vestra deterruistis 38, 47, 5; praetorem .. patres -e sua deterruerunt 37, 51, 6. -e publica (-e *VM*) evocati (vocati *M* vocat *V*) omnia delubra implent 3, 7, 8. uti .. ea rata atque perpetua -e vestra faciatis 28, 39, 16. dictator causam comitiorum -e senatus .. tutabatur 27, 6, 6. — ε) *cum praep.:* nefas est tendere adversus -em senatus 5, 9, 5; cum .. nihil adversus magistratuum (-tum *V*) senatusque -em usquam feceritis 42, 34, 15. — ex -e patrum iustitio indicto 3, 3, 6; nullum plebiscitum nisi ex -e senatus passuros se perferri ostenderunt 4, 49, 6; ex -e patrum .. ludos magnos vovit 7, 11, 4; ex -e patrum ac populi iussu .. bellum indixit 19, 10; dictatorem .. ex -e senatus dixit 26, 11; respondit ita ex -e senatus cos. 31, 1; cum .. cos. egisset cum eis ex -e patrum 8, 5, 1; dictator ab coss.

ex -e senatus dictus 17, 3; ex -e patrum latum ad populum est 21, 10; ex -e patrum populus .. bellum fieri iussit 22, 8; bellum ex -e patrum populus .. iussit 29, 6; ex -e senatus latum ad populum est 9, 46, 7. C. Marcium Rutilum .. non ex -e senatus sed iussu populi triumphasse 10, 37, 10; ex -e patrum iussu populi bellum .. indictum est 45, 7; neque ex* -e patrum nec populi iussu ictum erat (*sc.* foedus) 21, 18, 10; vos non tenent foedera vestra nisi ex -e aut iussu vestro icta § 11; dictatorem eum ex -e patrum iussuque populi dictum (esse) 22, 14, 11; dictator ex -e patrum dictus* 57, 9; Q. Fabius ex -e senatus Puteolos .. communiit 24, 7, 10; legatus ex -e patrum .. in Etruriam .. missus 25, 15, 4; imperio non populi iussu, non ex -e patrum dato 26, 2, 1; tribuni plebis ex -e senatus ad populum tulerunt 21, 5; velle sese cum maioribus natu conloqui et ex -e eorum coss. dicere 22, 11; coss. ex -e senatus pro contione edixit 27, 6; tribunus plebis ex -e senatus plebem .. rogavit 33, 12; rogatione ab tribunis plebis ex -e patrum ad plebem lata 27, 5, 7; ex -e patrum ad plebem latum (esse) 6, 7; ex -e patrum latum ad* plebem est 11, 8; ex -e patrum latum ad populum esse 30, 40, 10; eas *(litteras)* .. ex -e patrum ad populum recitavit 32, 31, 6; litterae .. ex -e patrum in contione sunt recitatae 33, 24, 4; ex -e senatus coss. edixerunt 34, 55, 4; cos. .. ex -e senatus* (patrum *M Mg*) in rostra escendit et edixit 56, 3; tribunus plebis ex -e patrum plebem rogavit 35, 7, 4; quem (*sc.* numerum militum) .. cos. .. ex -e senatus scripsisset 36, 1, 6; quam (pacem) .. non ex -e senatus, non* iussu pRi pepigerimus 37, 19, 2; quia non ex -e senatus ferretur (*sc.* rogatio) 38, 36, 8; cui nationi non ex senatus -e, non populi iussu bellum illatum (esse) 45, 5; ut ex -e senatus idem faceret 39, 39, 6; legem* de ambitu coss. ex -e senatus ad populum tulerunt 40, 19, 11; ex -e .. senatus eam rogationem promulgarunt (-rent *V*) 42, 21, 5; consuli ex -e senatus .. praetor scribit 27, 5; ei ex -e senatus gratiae actae (sunt) 35, 2; cos. .. ex -e patrum .. denuntiavit populo 45, 1, 8; ⟨ex -e *add. Kr*⟩ patrum (*om. Gr*) ad populum latum (est) 21, 5; ex -e patrum (patruum *V*) [ageret *del. Duk*] rogationem ad plebem ferrent *(tribuni plebis)* 35, 4; responsum ex -e senatus est 42, 8. — tribuni se in -e patrum futuros esse polliciti sunt 3, 21, 1; cum .. nec in -e senatus coss. essent 4, 26, 7; non esse in -e senatus tribunos militum 56, 10; nisi (tribuni militum) in -e senatus essent 5, 9, 4; in -e patrum fuere tribuni 32, 7, 12; ut coss. in senatus -e fore dicerent se 28, 8. — sine -e senatus populi iussu triumphatum est 3, 63, 11; sine -e patrum populi iussu triumphavit 7, 17, 9; neque sine -e senatus ratum quicquam .. fore 32, 36, 7; ut sine publica -e fieret 42, 21, 7.

B. *i. q.* **exemplum,** *quo quis praeit alios.* *α) obi.:* minores (civitates) secuturae maiorum -em erant 42, 45, 2; -em praerogativae omnes centuriae secutae sunt 26, 22, 13; Hieronis potius quam Hieronymi -em sequendam (esse) 24, 28, 6. — *β) abl.:* senatus .. tribunum plebis -e sua compulit ad .. 36, 40, 10.

C. *i. q.* **consilium, mandatum, confirmatio.** *α) subi.:* ex .. duobus carminibus alterius .. comprobata* -as *(i. q. veritas)* eventu alteri quoque .. adferebat fidem 25, 12, 4. favore superante -as tamen rogationi deerat 22, 25, 17. — *β) obi.:* adiecta decreti -e 33, 34, 8. (comprobo *v. supra 24.*) publica tantum -e dempta 32, 34, 5. — *γ) abl.:* -e veteris imperatoris contentus eris 44, 36, 13. quorum -e (-em *V*) ab armis avocarentur 45, 20, 2. extracta .. -bus seniorum per paucos dies est* res* 23, 6, 5. concordia (-am *V*) etiam -e sua *(legatorum)* inter fratres firmata 45, 12, 7. victi -bus suadentium legem 45, 21, 7; tribuni .. victi -bus principum de integro agere coeperunt 36, 10. — *δ) cum praep.:* nisi ex -e pRi neque classem neque exercitum .. regem .. missurum esse 31, 9, 2; non ex -e seniorum iuventutem in armis esse 32, 30, 6; cum .. pontifex .. ex -e collegii patribus renuntiasset 34, 44, 2; ne societatem quidem ullam pacisci nisi ex -e Rorum 35, 46, 13; nullam se novam societatem nisi ex -e imperatorum* Rorum accepturos 36, 12, 8; ex -e eius *(amitae)* .. ad consulem .. rem detulit 39, 11, 3; neque profectos (esse) ex -e gentis eos 22, 7. — quod sine -e sua adversus foedus cum rege pacem fecissent 29, 12, 4; sine quorum -e pacem .. fecistis 31, 29, 4; quod tantam rem sine -e sua *(i. e. Quinctii)* conatus esset 36, 31, 8.

acc. adiectiva: censoria 42, 3, 3. levis 21, 10, 11; vilis levisque 26, 12, 15. minor 43, 14, 4. magna *12 locis.* nulla 34, 1, 5. potens 42, 46, 5. publica 3, 7, 8; 9, 7, 7; 38, 12; 32, 34, 5; 33, 47, 4; 42, 21, 7. summa 23, 7, 4. tacita 34, 5, 2. vana 3, 21, 4. vilis *v.* levis. — *acc. pronomina:* ea = talis 42, 11, 9; 44, 19, 11. mea 8, 33, 7; 21, 10, 11. sua *13 locis.* vestra 3, 21, 4; 21, 18, 11; 28, 39, 16; 38, 47, 5. — *acc. praepos.:* ad 3, 21, 4. apud *v. p. 1266, 44 sqq.* in *c. abl.* 21, 10, 11; 22, 23, 5; 43, 22, 11. inter 1, 50, 1; 25, 37, 5; 26, 40, 6; 29, 29, 5; 37, 12, 8; 42, 12, 3.

acc. genetivi: Archidami 43, 22, 2; 11. Charopi 32, 11, 5. Hieronis, Hieronymi 24, 28, 6. Lacedaemoniorum 38, 31, 1. Mamerci 4, 24, 9. Pausistrati 37, 12, 8. (Quinctii 36, 31, 8.) Rhodiorum 44, 35, 6. Romanorum 35, 46, 13. Tarentinorum 9, 14, 7. Tarquinii 1, 50, 1. (amitae 39, 11, 3.) civitatum (-ium) 38, 3, 7; 42, 45, 2. collegae 6, 23, 4. collegii 34, 44, 2, consulum 2, 56, 4; 28, 11, 9. gentis 39, 22, 7. imperatoris (-um) 32, 32, 4; 36, 12, 8; 44, 36, 13. legatorum 32, 27, 1; (45, 12, 7.) magistratuum* 42, 34, 15. (maiorum natu 26, 22, 11.) partis melioris 42, 46, 5. patrum *33 locis* (*v.* **A.** b) *passim*). pRi 31, 9, 2. praerogativae 26, 22, 13. principum 2, 56, 4; 4, 48, 7; 45, 36, 10. senatus *39 locis* (*v.* **A.** b) *passim*). seniorum 23, 6, 5; 24, 24, 4; 32, 30, 6; 38, 50, 2. viri (-orum) 3, 18, 6; 26, 22, 10; 34, 1, 5; 37, 37, 9. nullius 4, 24, 9. suadentium 45, 21, 7. carminis 25, 12, 4. decreti 33, 34, 8.

coniungitur auct. *cum his subst. similibus:* consilium 2, 27, 12. copiae 35, 23, 5. fama 44, 33, 4. fides 41, 24, 9. honos 25, 37, 5. notitia 34, 62, 18. opes 23, 32, 10; 38, 31, 1; 42, 15, 3. prudentia 35, 25, 7. senectus 8, 33, 15. verecundia 34, 1, 5. vis (vires) 3, 25, 2; 22, 40, 2; 29, 29, 5; 43, 14, 4. — *opponuntur haec subst.:* aetas 8, 33, 7. arma 38, 13, 2. certamen 4, 10, 9. clamor 2, 27, 12. gratia 2, 44, 5; 36, 15, 5. imperium 1, 7, 8; 36, 15, 5; 41, 2, 8. ius gentis 29, 29, 5. iussu 21, 18, 11. oratio 34, 5, 2. preces 41, 2, 8.

auctoro, *i. e. obstringo:* eo . . pignore velut -tum sibi proditorem ratus est 37, 10, 8.

auctus, a, um *v.* **augeo.**

auctus, us: cuius rei praemium sit in civitate, eam maxumis semper -bus crescere 4, 2, 2; uti . . ea vos omnia bene iuvetis, bonis -bus (*G* auctoribus *PHVF*) auxitis 29, 27, 2.

audacia. A. in bonam partem, *i. q.* **animus,** 'Wagemut'; **a)** *subi.:* haec Achaeorum -a Seleucum . . movere castra coegit 37, 21, 4. Tuscis crescit -a 2, 47, 8; multo successu Fabiis -am crescere 50, 3; ut successu cresceret -a 25, 11, 4; cum . . ipso successu -a atque alacritas hostium cresceret 26, 45, 4; crevit ex metu alieno . . -a 3, 26, 4. unde tanta -a, tanta fiducia sui victis . . exstitisset 25, 37, 12. cum priorum -a dubiis etiam animum faceret 23, 17. repentina eorum -a terrorem hosti . . incussit 23, 26, 9. amentiam magis quam -am . . esse 37, 20, 8; (*v. infra 42:*) tutior eis -a fuit quam incautus . . ceteris pavor 9, 12, 8. — b) *obi.:* ea desperatio Tuscis rabiem magis quam -am accendit 2, 47, 6. suum cuique ingenium -am aut pavorem facere 26, 3, 4; cum timoris simulatio -am hosti faceret 29, 34, 10; aliis timor hostium -am ingrediendi flumen fecit 21, 56, 5; eam (*sc.* temeritatem) non inconsultam* -am fecit 44, 6, 4. frangere -am vestram 25, 38, 11. illis minuit -am parva una res 18, 3; nisi provideant aliquid Ri, quo . . -a Philippo* minuatur 39, 25, 12. — c) *gen.:* mille . . -ae expertae delegerunt* equites 38, 25, 8. ipso miraculo -ae obstupefecit hostes 2, 10, 5; adtonitis Gallis miraculo -ae 5, 46, 3. plurimum -ae ad pericula capessenda . . erat (*Hannibali*) 21, 4, 5. — d) *abl.:* Ra acies -a regis accensa 1, 12, 9. spernere sororem, quod virum nacta muliebri cessaret -a ('*videtur* cessare -a *dici posse de audacia non expromenda*' *Mg*) 46, 6*. audacter commissum pertinaci -a, quae prudens interdum in exitu est, corrigere 44, 4, 8. periculum -a discussit 2, 52, 7. ferro atque -a via* fit quamvis per confertos hostis 22, 50, 9. obstupefacti -a Rorum 2, 31, 6. quem . . -a regnantem videtis 3, 11, 13. rem Ram . . animo atque -a sustinebat 1, 12, 2. ipsa -a terruere hostem 23, 27, 6. perfugae et -a (-ae *P*) et audendi omnia necessitatibus pares 27, 12, 5. — e) *cum praep.:* nihil materiae in viro . . ad -am esse 1, 46, 6; hos desperata salus . . ad rabiem magis quam -am accendebat 32, 23, 9. omnis spes in armis et -a erat 37, 5, 6. sine -a depugnat 8, 19, 7.

B. in malam partem, *i. q. temeritas, protervitas.* a) *subi.:* animos .. Samnitibus non infelix -a auxit 10, 33, 7. hunc .. fraudem -a (audacta *P*) protegens exitum habuit 25, 5, 1. — b) *obi.:* fervorem et -am aetatem cotidie magis auferre* 3, 12, 7. (concipio *v. infra 20.*) queruntur .. Voleronis -am 2, 55, 10. — c) *gen.:* carcer ad terrorem increscentis -ae .. aedificatur 1, 33, 8. — d) *dat.:* quod* cessérint .. furori atque -ae paucorum 25, 4, 5. obviam eundum (esse) -ae temeritatique 4, 2, 11. quae (res) .. permissa temeritati -aeque esset* 3, 11, 4. — e) *abl.:* qua tu -e .. vocare ausus es patres ..? 1, 48, 1. cum certatum utrimque temeritate atque -a cerneret 42, 5, 11. -a ingenti pergit ire ad regnum repetendum 29, 32, 12. maxime hostis fiducia ⟨-a *add. Wb*⟩ que non de nihilo .. concepta perculsus est 30, 29, 4*. ni violentiae eorum pari resisteretur -a 3, 41, 2. cum .. in vulnera ac ferrum vecordi -a ruerent 28, 22, 14. -a magis quam consilio .. transgressus 21, 57, 3. de concilio plebis turbato vi atque -a publicanorum 25, 4, 1. — par (*S* pari *PVF*) -a Rus, consilio et viribus impar .. conflixit 27, 1, 7. — f) *cum praep.:* ut cresceret neglegentia* simul* cum -a hosti (*sic Fg JB 1889, 20*) 31, 36, 7. ne vertat (*sc.* hostium timor) in -am, periculum est 30, 18, 3. virtutem in superbia, in -a .. ponis 9, 34, 22.

acc. adiectiva aut pron.: experta 38, 25, 8. non inconsulta 44, 6, 4. increscens 1, 33, 8. non infelix 10, 33, 7. ingens 29, 32, 12. muliebris 1, 46, 6. par 3, 41, 2. pertinax 44, 4, 8. repentina 23, 26, 9. vecors 28, 22, 14. — haec 37, 21, 4. ipsa 23, 27, 6. tanta 25, 37, 12. vestra 38, 11. — *similia subst.:* -a atque alacritas 26, 45, 4. animus atque -a 1, 12, 2. in armis et -a 37, 5, 6. temeritas -aque 3, 11, 4; -a temeritasque 4, 2, 11; temeritas atque -a 42, 5, 11. fervor et -a 3, 12, 7; fervor atque -a 25, 4, 1. fiducia -aque 30, 29, 4*. furor atque -a 25, 4, 5. superbia 9, 34, 22. — *opposita subst.:* amentia 37, 20, 8. consilium 21, 57, 3; consilium et vires 27, 1, 7. metus 3, 26, 4. pavor 9, 12, 8; 26, 3, 4. rabies 2, 47, 6; 32, 23, 9. timor 30, 18, 3.

audacter. I. **Forma:** **audaciter** *legitur* 22, 25, 10; 40, 55, 7; 44, 4, 11.

II. **Signif.:** *i. q. fortiter, impavide.* a) *posit.:* adgressi facinus Macedones ut *inconsulte** ita a. 42, 16, 5. a. commissum pertinaci audacia .. corrigere 44, 4, 8; in a. commisso perseveravit § 11. quem .. dictatorem a. crees? 9, 34, 12. ne tam crebro neve tam a. erumperent 38, 29, 8. a. se laturum fuisse de abrogando Q. Fabi imperio 22, 25, 10. ut beluae a. velut per solum ingrederentur 21, 28, 7. primo a. negantem* .. non ultra tetendisse adfirmant* 40, 55, 7. permittere a. senatui 37, 1, 8. id a. spondendo impetravere, ut foedus daretur 9, 20, 8. — b) *compar.:* utrum a se -ius an* *fugacius* ab hostibus geratur bellum 28, 8, 3. tanto -ius *fortius*que pugnaturi quam hostis, quanto maior spes .. est 21, 44, 3. — c) *superl.:* omnia -me incipientem numquam* fefellit fortuna 30, 30, 12.

audax. a) *dicitur de hominibus, i. q. animosus:* tu insiste -x hostium muris 5, 16, 10. abire .. duces regios cum peritos militiae tum egentes eosdem atque -es cupiebant 24, 23, 9. gentes .. aliae iracundae, aliae -es, quaedam timidae .. sunt 45, 23, 14. Atheniensium populum .. celerem et supra vires -em esse ad conandum § 15.

b) *dicitur de rebus, i. q. forte, temerarium:* hoc spe concipere -is animi fuisse 33, 33, 8. ne -i coepto deessent* 42, 59, 7. conatu tam -i traiciendarum Alpium 21, 39, 9. ad consilium .. temerarium magis quam -x animum adiecit 25, 37, 17; scio -x videri consilium 38, 18; consilium .. quo -ius erat, magis placebat § 23; ne cui vestrum maius id -iusque consilium .. videatur 26, 41, 7; negat ullius consilium imperatoris in speciem -ius (audacib. *P*) re ipsa tutius fuisse quam suum 27, 45, 2; consilia calida et -ia prima specie laeta .. esse 35, 32, 13; ad id (consilium) quamvis inopinatum temerarium -x oboedienter exsequendum parati essent 35, 5. magno -ique aliquo facinore eam indignitatem vindicandam ratus 2, 12, 3; nec auctor quamvis -i facinori deerat 54, 7. non venit ad finem tam -x inceptum 10, 32, 5; nec .. apstitit tam -i incepto 26, 38, 11; sine ullo haud parum -is incepti effectu 36, 19, 7; -i incepto .. adfuit fortuna 38, 16, 14. neque satis constabat animis, tam -x iter (autandaxter *P*) consulis laudarent vituperarentne 27, 44, 1. quo -ior res erat,

minus similis veri visa est 26, 38, 9. qui se tam -i simulatione hostibus inmiscuerit 9, 36, 4. consilium* . . spei quoque non -is modo sed etiam impudentis ceperunt 35, 34, 4.

acc. adverbia: haud parum 36, 19, 7. quamvis 2, 54, 7; 35, 35, 5. tam 9, 36, 4; 10, 32, 5; 21, 39, 9; 26, 38, 11; 27, 44, 1. in speciem 27, 45, 2. supra vires 45, 23, 15. — *adiect. similia:* calidus 35, 32, 13. 10 celer 45, 23, 15. impudens 35, 34, 4. inopinatus 35, 35, 5. magnus 2, 12, 3; 26, 41, 7. temerarius 25, 37, 17; 35, 35, 5. — *adi. contraria:* timidus 45, 23, 14. tutus 27, 45, 2.

audeo. I. **Forma:** *Formae* 'ausim' *et* 'ausit' = ausus sim (sit) *omnibus locis* (Praef. 1; 3, 23, 7; 5, 3, 10; 7, 13, 6; 23, 16, 15; 28, 43, 3; 37, 53, 20; 27) *excepto uno* (6, 40, 5) *in enuntiatis negativis in-* 20 *veniuntur eandemque habent significationem quam coniunctivi qui dicuntur potentiales temporis praesentis. Cf. Ed. Lübbert, Archiv II 223 sqq.; Wb-Ml ad praef. 1.*

II. **Signif. A. absol.,** *i. q. animum habeo:* nec nunc illi, quia* -ent, sed quia necesse est, pugnaturi sunt 21, 40, 6; -do atque agendo* res Ra crevit 22, 14, 14; -dum atque agendum, non consultandum ait in tanto malo esse 53, 7; an . . agentes 30 -tesque . . cadant 25, 16, 19; nisi -do aliquid moveret* 27, 17, 4; ne equitem quidem sustinere peditis praesidio -tem 30, 11, 10; credentem se aliquid auxilii habere . . ipsa fiducia et sperando atque -do servatum (esse) 34, 12, 4.

B. acc. obi., *i. q. periclitor.* a) *aliquid in aliquo:* -urum se in tribunis, quod princeps familiae suae -us in regibus esset 3, 17, 8; quod nec -us esset idem in 40 se dictator, quod in Sp. Maelio Cincinnatus Quinctius fecisset 6, 18, 4. quid sperem, si plus in me -ant inimici? § 9. victorem . . quidquid licuerit in magistro equitum, in militibus -surum 8, 31, 7.

b) *aliquid:* -dum est aliquid universis 6, 18, 7; -dum ac* novandum* (esse) aliquid inprovisum 27, 43, 7; -dum aliquid (-od *V*) vel temere (temerare *V*) rati 41, 19, 7; ne . . maius aliquid mox -rent 44, 43, 7. (alia 50 super alia *v. p. 1380, 31.*) quattuor milia hominum erant . . capitalia ausi plerique 26, 40, 17. egregium facinus -sus 8, 24, 9; id facinus -sus 35, 6; plebem . . magnum -suram (esse) facinus 23, 2, 3; quid facinoris in me . . -si sitis 28, 27, 12; qui tantum -si facinus sunt* § 16; Hasdrubale . . sine publica fraude -so facinus 30, 25, 5. si fraudem -si essent 23, 14, 3. si ne hoc quidem -etis 3, 68, 2; (*v. infra 27.*) arma capiendi adversus hostilia -sos 1, 59, 4; abi . . in te magis quam in me hostilia -sus 2, 12, 14. aegre habuit filium id pro parente -sum 7, 5, 7; iterum ac saepius id eos -re (audire *P*) miraculo fuit 25, 8, 7. -antur infanda 23, 10 9, 5. multa egregie* Rhodii . . terra marique -si sunt 33, 20, 1; multa dolo, pleraque per vim -bantur (ς *Mg*, audebant *M Lov2*) 39, 8, 8. locuti magis quam -si tantum nefas 27, 9, 10. nihil aliud quam bene -sus vana contemnere 9, 17, 16; nihil usquam dictu dignum -si 43, 6. hortamen ad omnia pro rpa -da 10, 29, 5; omnia -tem contemnet 22, 39, 20; Numidam promptum ad omnia agenda* -daque* donis perlicit 20 26, 7, 6; perfugae et audacia (-ae *P*) et -di omnia necessitatibus pares 27, 12, 5; cum omnia omnes -rent 28, 24, 16; omnia et conanda et -da Magnetibus esse 35, 31, 12; animi aliquantum* ad omnia -da et spei obsessis adiecit 38, 5, 8; possunt quidem omnia -re, qui hoc -si sunt, non tamen -bunt negare 40, 9, 14. neque milites alio duce plus confidere aut -re 21, 4, 4. omnium . ., quae impie nefarieque per biennium 30 alia super alia es -us, gratiam facio 3, 56, 4. (quantum *v. infra 50.*) magis per occasionem . . quam aperta vi quicquam -urus 31, 46, 8. quod vix Rus . . -ret 10, 32, 5; -amus, quod credi non potest -uros nos 25, 38, 15; quod Hannibal -us sit, neminem ducem Rum* -re 28, 44, 13; ne cunctantibus iis -ret Philippus, quod Pyrrhus prius -sus ex aliquanto minore regno esset 31, 3, 6; quod Macedones Poenive non -ant 40, 40 27, 13. rem -sus plus famae habituram . . quam fidei 2, 10, 11; nec nisi tam potenti duce confisos rem tantam -suros (hausuros *P*) fuisse* 24, 5, 12; electis . . ad rem tantam agendam -damque idoneis centurionibus 25, 23, 15; agenda . . res est . . -daque 35, 35, 16. -at deinde talia alius 1, 28, 6; ne . . plures ad talia -da impellantur 39, 55, 3. quia tantum -si estis sponte vestra, experiri libet, quantum -atis duce vestro 50 auctore 25, 38, 11; tantum consulem -sum (esse) 43, 1, 9. ultima -re 1, 48, 3; desperatio . . ultima -re et experiri cogebat 3, 2, 11; ultima -si passique 22, 60, 23.

C. sq. infinitivus: neque non accersere ad auxilium Poenos satis -bant 24, 2, 4. ut nemo -at . . imperium accipere 26, 18, 6. (adire *v. p. 1384, 5.*) certum affirmare . . non -sim 3, 23, 7; ut vix quicquam satis certum adfirmare -sus sim 22, 36, 1; vix equidem -sim adfirmare 23, 16, 15; nihil se ultra scire nec -re adfirmare 43, 1, 8; illud adfirmare pro certo [habeo *del. Mg*]* -eo 44, 22, 4. nec cum qua (*sc.* multitudine) tantam rem adgredi satis -ret 29, 30, 4. -si sunt nihilo minus sacrilegas admovere manus intactis illis thensauris 18, 8. hostes . . adpropinquare urbi non -si 3, 8, 8; adpropinquare non -sae naves 37, 27, 8. insignia etiam summi imperi . . adtrectare -si (sunt) 28, 24, 14. quod (plebs) . . ad spem consulatus . . aspirare non -ret 4, 35, 6. nec adversus dictatoriam vim . . attollere oculos aut hiscere -bant 6, 16, 3. Achaei non antea -si capessere bellum 35, 25, 3. aliquid etiam queri et castigare iniquitatem . . -si 33, 16, 10. nec acie certare Hannibal -sus 22, 24, 9; certare . . -si sumus 37, 54, 19. nec ultra tumultum ciere* quisquam . . -bat 28, 17, 16. neque responsa sortium ulli alii committere -sus 1, 56, 6; nec . . committere aperto mari se -bant 31, 22, 7; neutrum iis cornu committere -si 32, 30, 9; convivam me tibi committere -sus non sum 40, 9, 12; navibus se committere non -si 44, 45, 13; si committere se iudicio non auderet 45, 5, 8. ego nulli omnium . . non -sim me comparare 37, 53, 20. -et . . Antias Valerius concipere summas 3, 5, 12. minus terra . . concurrere -sus 22, 19, 4. -sus es cum hoste confligere 8, 32, 7. nusquam . . non modo congredi se ad pugnam -re sed ne castra quidem in aperto ponere 36, 17, 10. cum neque pugnam conserere . . -ret 23, 19, 7; nec regii . . manus conserere -bant 42, 59, 6. (contemnere *v. p. 1380, 16.*) illud alterum pro me . . contendere -sim 6, 40, 5. adversus quem Athenis . . contionari libere -si sint* homines 9, 18, 7. ut . . haud secus quam in pace res inter se contrahere vendendo . . -rent 27, 51, 10. cum magis vellet credere quam -ret 32, 11, 5. -si sunt quidam amicorum consilium dare 42, 62, 3. ut acie decernere -rent 2, 14, 6. ne quis umquam se postea dedere -ret 42, 8, 6. hostes . . non -tis agmen demittere* in campos 33, 15, 7. nec, si sciam, dicere -sim Praef. 1; -eo dicere 2, 34, 11; vix dicere -sim 7, 13, 6; eos -sos esse consulibus dicere 27, 9, 8; unus -sus est dicere 29, 1, 7; quoniam nemo vestrum . . pro sententia quicquam dicere vult aut -et 32, 21, 2; nullo contra dicere -nte 33, 2, 6; dicere id -sum (esse) eum 35, 31, 13; neminem digniorem esse . . quam me dicere -sim 37, 53, 27; -sa est dicere 40, 4, 7. Volsci . . dimicare non -si 3, 22, 5. . cum . . neque in cornua . . discurrere* -rent 28, 14, 19. ut nemo . . egredi -ret 10, 11, 5. dux Poenus Syracusanusque non consilio Muttinis quam fiducia* magis -si egredi extra muros 25, 40, 8; ne* egredi [posset *add. P*]* moenibus -rent (audirent *P*) 28, 22, 12; nec iam egredi extra munimenta . . -bant 34, 13, 3; egredi Macedoniae finibus non (ne *V*) -sus 43, 18, 1. sescenti exstiterunt, qui erumpere -rent 22, 60, 19. in aciem exire non -bat 35, 3, 4. nemo facere -surum (eum) crediderat 3, 35, 10; quod quem umquam de sua sententia facere *(om. B)* -sum (esse)? 38, 45, 5. ibi qui essent fateri Rum -sum 9, 36, 7. -sus est ferre ad populum 1, 46, 1. ut . . non in communibus gentis conciliis quisquam hiscere -at 39, 25, 11; nec hiscere quisquam -bat 36, 3; nemo adversus praepotentis viros hiscere -bat 45, 26, 7; neminem hiscere adversus se -rum (esse) 39, 34, 5; (*v. p. 1381, 20.*) eques . . -sus incursare in hostem 8, 38, 6. mulieres . . -sae se inter tela volantia inferre 1, 13, 1; -ent ultro gradum inferre 2, 65, 5. quod castra Ra ingredi -si essent 8, 27, 7; is finis Bucari (-is *P*) sequendi fuit nec ingredi flumen -so nec . . 29, 32, 9. ne castris quidem suis fugam inpedire* -si 9, 13, 4. non -sus insequi cedentes Metellus 24, 17, 5; haud mediocri clade absterritum insequi non -sum 27, 47, 7. cuius ego rei non tam ipse -sim* tantum virum insimulare 28, 43, 3. eam* (silvam) intrare haud fere quisquam . . -bat 9, 36, 1; intrare portam non -si 28, 37, 7; intrare regni terminos ipsi non -bant 41, 23, 2; hostes intrare* angustias -si (auxi *V*) 42, 66, 8. cum ad iudicium ire non -ret 3, 24, 6. obviam ire cupiditati parum -si (autsi *RL*) 35, 7; nec ad Luceriam ire . . nec manere . . satis -bant 9, 12, 10; qui . . ire . . ad urbem -sus non esset 26, 8, 4; Scipionem ire ad Carthaginem -sum 30, 20, 8; iterum aus⟨i sumus*⟩ regiae classi . . obviam

ire 45, 22, 13. liberare vos a Philippo iam diu magis vultis quam -etis 32, 21, 36. nec manere ergo nec transire aperte -sus 1, 27, 5; (*v. p. 1382, 51.*) pullarius auspicium mentiri -sus 10, 40, 4. qui vocem liberam mittere . . -rent 35, 32, 6; aedilem mittere in Siciliam -si sumus 38, 52, 7; ut . . ad eum . . extrahendum ad causam dicendam mittere non -amus *ib.* -sus est monere consulem 44, 36, 9. nec diutius . . morari -sus 21, 61, 3. ut ne morte quidem Aeneae nec deinde . . movere arma aut Mezentius Etruscique aut ulli* alii* accolae -si sint 1, 3, 4. cum . . nec tamen iniussu moveri (*coni. Mg*, movere *codd.*)* -rent 10, 4, 9; castra propius hostem movere est -sus 29, 35, 10; hic idem -sus de Hannibale est movere sententiam 35, 42, 6; moveri non -sus 43, 21, 1. -bant iam quidam nominare auctores armorum 8, 39, 11. (negare *v. p. 1380, 28.*) concordiae ducis exercitusque non -si offerre se Aequi 2, 60, 2; nec satis -bus singulis invidiae se offerre 3, 50, 16. quam (urbem) cos. oppugnare non -sus 2, 63, 6; -si Samnites sunt . . castra Ra oppugnare 10, 32, 5; neque oppugnare tamen ea (castra) hostes -si (sunt) 29, 36, 6. supra quam (fortunam) ne optare quidem -ret 42, 11, 3. penetrare in* interiora urbis . . non -ent 10, 41, 14. ne quis . . periclitari -ret 40, 21, 5. inde pergere ac persequi . . non -si 10, 33, 5. equites etiam aliquando -sos ab eo petere, ut . . 9, 16, 15. (ponere *v. p. 1381, 40.*) -rentne postulare 6, 36, 11; quod ab illis ne postulare quidem est -sus 39, 28, 12. nec . . quemquam praeferre illi viro -si 1, 18, 5. ne tum quidem praetervehi Lyciam -bat* 37, 24, 11. nec aut* procurrere quisquam ab ordinibns suis . . -bant* 38, 26, 7. magis tacita invidia dictatoris . . animos versabat, quam satis -bant (audiebant *P*) homines ad suadendum . . prodire 22, 25, 17. cum . . nemo profiteri nomen* -sus esset 28, 43, 11; etsi profiteri -sum . . minime conveniat 31, 1, 2. Philippus . . in Thessaliam ipse progredi non -bat 32, 15, 9; progredi etiam -si (autsi *V*) 42, 59, 5. ut . . -at Canuleius in senatu proloqui 4, 2, 13. cum quaestores pecuniam ex aerario . . promere non -rent 38, 55, 13. ut . . neque quisquam extra portas propellere (*sc.* pecus) -ret 2, 11, 3. (queror *v. p. 1381, 22.*) neque ipsi domum recipere custodiendum -bant 39, 50, 2. cum multi magis fremerent, quam quisquam unus recusare -ret 3, 45, 4. in hospitium redire non -sus 45, 6, 6. neque tamen M. Popilius reverti Romam -bat 42, 22, 2. magistratus adire et rogare -bant 34, 1, 7. litteras . . scribere non est -sus 61, 1. qui ab saturis ⟨orsus *excidisse putat Fg*⟩ -sus est primus argumento fabulam serere 7, 2, 8. -si . . erant Arvacos in partes sollicitare Fr. 20.* quis (qui *V*) non spondere -sit 5, 3, 10. cum suadere ⟨non *add. Mg*⟩* consulenti* nemo -ret 44, 27, 1. neque -suros per tam ardua atque iniqua loca subire eos 38, 19, 4. quidam -si sunt . . succlamare 44, 45, 11. ut temptare spem certaminis non -rent 32, 31, 5. nec Diophane ultra tendere -so 36, 32, 9. nec alter cos. . . traducere -bat exercitum 23, 36, 9. ut traicere -ret 38, 41, 15. (transire *v. p. 1383, 3.*) in continentem -si sedes transferre 8, 22, 6. cum . . propalam* tueri (*sc.* fidem) -rent 24, 1, 8. vocare -sus es patres 1, 48, 1.

acc. adverbia: aliquando 9, 16, 15. antea 35, 25, 3. bene 9, 17, 16. egregie* 33, 20, 1. impie nefarieque 3, 56, 4. iterum 45, 22, 13; it. ac saepius 25, 8, 7. mox 44, 43, 7. parum 3, 35, 7. prius 31, 3, 6. satis 3, 50, 16; 9, 12, 10; 22, 25, 17; 24, 2, 4; 29, 30, 4. vel temere 41, 19, 7. ultra 28, 17, 16; 43, 1, 8. umquam 38, 45, 5; 42, 8, 6. vix 7, 13, 6; 10, 32, 5; 22, 36, 1; 23, 16, 15. — dolo 39, 8, 8. sponte vestra 25, 38, 11. aperta vi 31, 46, 8. per occasionem *ib.* per vim 39, 8, 8. — *acc.* in aliquo 3, 17, 8; 6, 18, 4; 9; 8, 31, 7. in aliquem 2, 12, 14. pro aliquo 10, 29, 5.

verba similia: a. atque agere 22, 14, 14; 53, 7; 25, 16, 19; agere a. que 25, 23, 15; 26, 7, 6*; 35, 35, 16. et conari et a. 25, 31, 12. confidere aut a. 21, 4, 4. a. et experiri 3, 2, 11. a. ac novare 27, 43, 7. a. patique 22, 60, 13. sperare atque a. 34, 12, 4. — *contraria:* consultare 22, 53, 7. velle 32, 21, 2; 36.

audiens *v.* **audio** B. c.).

audientia, *i. q. auditio auscultantium:* -am facere praeconem iussit 43, 16, 8.

audio. I. Forma: *sollemnes sunt formae correptae* audieram audisse *similes, primitivae non occurrunt nisi* audivit (*excepto* 26, 11, 5) *et* audivimus *semper,* audivere 1, 15, 3; 2, 38, 4; 27, 30, 11; 33, 34, 1; 42, 61, 9; 44, 27, 2; audiverant 1, 27, 9.

II. Signif. A. proprie, *i. q. auribus percipio.* **a)** *absolute:* coram ipse -**iat** 29, 18, 20. commodius ex propinquo dicamus in vicem -amusque* 32, 32, 13. -i . ., Iuppiter, -i pater patrate populi Albani, -iat* populus Albanus 1, 24, 7; -i, Iuppiter, . . -ite fines, . . -iat fas 32, 6; -i, Iuppiter, et tu, Iane* Quirine, dique omnes . . -ite § 10; ibi* -ire* iussis* cos. laudare fortunam collegae 2, 7, 8; operae pretium est -ire, qui . . putant 3, 26, 7; seu dicere seu -ire mallet 34, 31, 1; ut nec dicere, quod in rem esset, nec -ire posset 38, 7; cupidae -endi plebi 3, 71, 5. ne nimis acerbum -enti tibi videatur 42, 40, 2; -ente non pRo modo senatuque sed Iove ipso 8, 4, 11; maiore -tium indignatione quam sua 6, 37, 1; non* cum adsensu -tium 21, 10, 2; ut animi -tium sint 42, 42, 7; dicta . . confundere -tium animos 45, 42, 1; se . . aliam orationem non tam honorificam -bus quam sibi deformem habuisse 44, 20; duobus exercitibus -bus *(abl.)* 25, 18, 9; omnibus -bus civibus *(om. B)* tuis 34, 32, 12; vobis -bus 40, 8, 11. haec indigna miserandaque -tu 6, 37, 1; id -tu etiam dicere indignum esse 34, 58, 4; dulce -tu (-tum *P*) nomen 24, 21, 3; gravia -tu . . fuerunt 33, 13, 13. se Philippus dicere -turum 40, 8, 4. vix satis credere se quisque -disse 33, 32, 7; dissimulabat pars utraque se -disse 41, 2. eum sibi omnia exposuisse, qui ab illa -disset 39, 12, 8. quanto visa quam -ta indigniora potuerint* videri 3, 50, 10; hominum adfingentium vana -tis 26, 9, 6; cum visa atque -ta . . exposuisset 2, 36, 6; ab his* proxumi* -ta incerta eoque vaniora ferre ad alios 3, 3, 4. — — **b)** *acc. obi.:* plebs . . laudationem tam aequis auribus mortui -vit, quam vivi accusationem -ierat 2, 61, 9. ea potio . . oculos, auris a videndis -disque omnibus acerbis indignisque . . vindicabit 26, 13, 18. prae clamore . . nulla adhortatio imperatoris -ta est 9, 13, 1. mox ululatus cantusque dissonos . . -bant 5, 39, 5; simul ac tubarum est -tus cantus clamorque tenentium muros 25, 24, 5; est clamor proximis ab latere . . -tus 5, 38, 6; tantus . . clamor est sublatus, ut Placentiae quoque -retur 21, 57, 7; clamorem modo ac sonum armorum -tes 22, 6, 8; clamore paventium -to 29, 1; clamore et tumultu -to 24, 7, 6; clamor in portis -tus 25, 38, 17; equestris tumultus a tergo, simul a castris clamor hostilis -tus 27, 1, 11; pugnantium clamorem -vit 42, 1; clamor ab tergo -tus § 4; 32, 12, 4; clamor trepidantium in vicis -tus 35, 11, 12; clamore ab tergo captae urbis -to 36, 14, 14; procul clamore pavido suorum -to 38, 25, 14; ubi clamorem -disset 40, 31, 2; clamor in portis -batur 41, 2, 6; cum . . rex . . clamorem et strepitum pugnantium -ret (adire *V*) 44, 4, 9. inter . . ioculantes Torquati cognomen -tum (est) 7, 10, 13. laeti . . -iere (ς, audire *F*) ab novo duce novum consilium 25, 38, 23. -ire iuvat vera . . crimina 34, 32, 10. -verant clara voce dictum 1, 27, 9. iam fragor tectorum -batur 1, 29, 4. ubi primum fremitum equestrem* -vit 40, 31, 5; [fremitum in contionibus -bant* 42, 37, 8.] nec hospitale quicquam pacatumve satis prius -tum (est) 21, 20, 7. (indigna *v. p. 1385, 42.* laudationem *v. ib. 39.*) -bus laudes meritas tollit animos 7, 7, 3. vix prae strepitu -ta lex est 10, 13, 9. ut . . App. Claudi praetoris adlatas ex Etruria litteras -rent 24, 18; litterae consulum ingenti laetitia et in curia et in contione -tae (sunt) 45, 1; litteris -tis 41, 17, 6. ut . . togatus mandata senatus -ret 3, 26, 9. contemptim primo Marcius -bat minas tribunicias 2, 35, 3; alibi preces, alibi minae -bantur 8, 32, 12. -to nomine Numae 1, 18, 5; etsi novum nomen -iant Rorum 5, 36, 2; nomine -to . . agnovere virum 7, 39, 13; ubi -tum est nomen 23, 3, 8. orationes cum adsensu -tae 4, 36, 1; omnium ingenti adsensu -ta ea* oratio est 25, 29, 1; hanc orationem Virri (viri *P*) plures cum adsensu -ierunt 26, 14, 1. ut . . undique dies noctesque ploratus -rentur 25, 26, 9. (postulatum *v. infra 45.* preces *v. supra 30.*) -i, Iuppiter, haec scelera . . -ite, Ius Fasque 8, 5, 8. postquam inter multas sententias una . . est* -ta 9, 45, 12; eam sententiam haut aequioribus* animis quam ipsorum quondam postulatum Latinorum patres -ierunt 23, 22, 6. (sonum *v. p. 1385, 51.*) repente strepitus . . lictorum -itur 8, 33, 4. tuba -ta ex theatro 25, 10, 4. tumultus ex arce -itur 21, 14, 2; *(v. supra 9;)* quo tumultu -to 32, 24, 6. (ululatus *v. p. 1385, 45.*) eorum verba postquam in senatu -ta sunt 2, 3, 5; eos ipsos sedulo -tes secunda irae verba 38, 1; ut veterum militum verba -vit 24, 48, 4; ut pauca sua

verba -ret 26, 22, 4; coram et Siculorum
et mea verba -distis 31, 11; legatorum -tis
verbis 29, 5, 3; dicitur legatorum verba
-disse 30, 20, 1. vera -bant 7, 15, 3. partis
alterius victoria -ta, mox visa etiam proelium restituit 9, 27, 13. ne iuvet vox ista
'veto', quam (ς qua *codd.*) nunc concinentes
collegas nostros tam laeti -itis 6, 35, 9;
-ire vocem ingentem ex .. luco 1, 31, 3; qui
-vere vocem praeconis 2, 38, 4; alternae
voces .. -bantur 3, 15, 6. -ta vox in foro
est praeconis 38, 8; alia vox nulla violenta
-ta est 50, 13; -ta vox una vindex libertatis
56, 6; Appi .. fidem pRi implorantis vox
-batur § 8; qua voce -ta 4, 26, 9; 5, 55, 2;
-ta vox eius 4, 49, 11; voce huius -ta § 16;
vocem quoque dicentis velle -tam (esse)
5, 22, 6; se .. vocem noctis silentio -disse
32, 6; -ta (est) intoleranda Ris vox 48, 9;
quae (vox) nuntia cladis ante bellum Gallicum -ta neglectaque esset 50, 5; voces quoque -tas (esse) 6, 7, 2; -bantur .. propalam
voces exprobrantium multitudini 17, 1; ubi
aliquando -iant vocem tribuniciam 27, 7;
vocem Anni .. -tam (esse) 8, 6, 1; ut populo patribusque -ta vox pariter sit § 5;
viri et liberi vocem -tam (esse) 21, 6; cum*
prae strepitu ac tumultu nec ipsius dictatoris nec apparitorum eius vox -retur 33, 2;
vocem -ri praeconis 9, 12, 7; -ta vox Hannibalis fertur 26, 11, 4; praeconis -ta (est)
vox 28, 29, 10; noctu* -ta ex delubro vox
est* 29, 18, 16; quotiens in conciliis voces
manus ad caelum porgentium* -tas* (esse)
30, 21, 7; -ta voce praeconis 33, 32, 6;
has velut parentis voces cum -rent 34, 50, 1;
haec vox magno adsensu -ta 37, 1, 10;
haec vox -ta quidem cum omnium gemitu
est 39, 37, 20; una vox -batur ad mare
vocantium 41, 2, 7. — id cos. ubi -vit 36,
28, 2; id ubi mulier -vit 39, 10, 2; cum
bona venia .. -iatis .., id quod invitus dicam* 29, 17, 6; merito se ea -ire 5, 28, 8;
-bus ea patribus (*dat.*) 44, 14, 13. semper
ista -ta sunt eadem 10, 8, 9; eadem ferme
in ceteris Galliae conciliis dicta -taque (sunt)
21, 20, 7; multitudo eadem illa -vit 36,
29, 1; eadem* petitus insidiis -io, quae
latro atque insidiator 40, 9, 1; hoc socios
-ire, hoc hostes, quo cum dolore hos, quo
cum gaudio illos? 3, 72, 4; hoc ubi -vit
39, 12, 5; ad haec visa -taque clamor ..
oritur 2, 23, 7; cum haec dicerentur -renturque 9, 7, 1; haec tanta sunt alacritate
militum -ta 41, 17; haec ubi -ta sunt 10,
4, 11; ad haec -da 21, 14, 1. Masinissae
haec -enti 30, 15, 1; haec cum ab tam gravibus auctoribus .. -rentur 33, 45, 1; nunc
quidem haec sine indignatione legi -rique
posse 44, 14, 13; his -dis credendisque opportuna multitudo 24, 24, 1; his dictis in
vicem -tisque 34, 33, 3; his -tis 45, 1, 10;
20, 9. quamquam nihil certius ex eo
-tum est 22, 7, 8. multo plura praesens
-vit 43, 8, 2. nec -ire nec providere quicquam 25, 39, 4. qui se vidisse aut -disse
quid dicat, quod .. 8, 23, 16. quod ab
rege -tum erat 1, 27, 9; quod -tum .. patres offendit 4, 49, 11; quod ubi -vit cos.
8, 7, 14; quod ubi -tum simul visumque
est 39, 7; quod* fando numquam ante -tum
erat 28, 40, 10; quod ubi -vere barbari 44,
27, 2; quae -ta .. plebem adfecere 2, 24, 1;
quae postquam sunt -ta 4, 13, 9; quae ubi
Camillus -vit 5, 27, 5; quae visa -taque in
eo loco essent 10, 38, 9; quae ubi vidit
-vitque senex, velut si* iam* agendis, quae
-bat, interesset .. inquit 23, 9, 1; quae a
legatis -ierat 43, 6; quae modo -batis 35,
49, 5; quae vidissent quaeque -dissent
(audent *V*) 42, 25, 2; certa, quae -dissent
39, 2; quae -disset (-dissent *V*) quaeque
dixisset 46, 2.

b) *i. q. aurem praebeo, ausculto.*
α) *absol.:* ibi* -ire* iussis* cos. laudare
fortunam conlegae 2, 7, 8; iudicis animo
te -urum esse 39, 36, 8; cum bona venia
se -urum 29, 1, 7. — β) *aliquem:* non eis
animis -bantur, qui .. flecti possent 42, 48,
3; qui, -dus* dumtaxat, magnificus adhortator sit 7, 32, 11; cum magno adsensu -us
est 45, 10, 12; cum adsensu maximae partis est -us 39, 37, 18; aliquando minore
cum misericordia .. -ti sunt 30, 36, 9; multo
iniquioribus animis a castrensi consilio -ti
sunt 44, 35, 4; cum magno omnium adsensu
-ti sunt 42, 38, 1; per ludibrium -ti dimissique sunt ab .. Hieronymo 24, 6, 4; ubi ..
eo ipso anno adversus Antonium, quanta
nulla unquam humana vox, cum admiratione
eloquentiae -us fuerat Fr. 49; ex tanto intervallo -tus convertit ora hominum in se
27, 34, 8; benigne locuti -tique .. traiecerunt
43, 17, 4. utrum momento* illo* horae*
accusatorem -rem an defensionem meditarer 40, 15, 14. Aristaenus .. cum
maiore auctoritate -tus (est) 33, 2, 4. Athenienses -di sunt 28, 43, 20; postremi Ath.

-ti sunt 32, 19, 12; Rhodii . . et Ath. cum silentio -ti sunt 38, 10, 4. nullo auctore belli ultra -to 30, 16, 3; auctores signa relinquendi . . palam in contione -untur 5, 6, 14. tantum Camillus -us imperator terroris intulerat 6, 2, 9. -ti de Tyrio advena primum Carthaginienses curam iniecere patribus 34, 62, 6. Thoas. . . ceterique . . cum adsensu omnium -ti 35, 33, 7. laeti milites cum frequenti adsensu consulem -erunt (*sic cum ς plerisque scribendum est,* audiverunt *ς unus* adierunt *M*) 38, 12, 5; non secundis auribus patrum -tus (-tum *V*) est cos. 42, 28, 2; quacumque adire* -rique potest (cos.) 22, 5, 1. (dictator) ne in senatu quidem satis aequis auribus -batur (audibatur *P*) 22, 25, 12. laetus eum Scipio vidit -vitque 28, 35, 12; cum ut vanum eum negarent coss. -dum esse 3, 71, 4; eos contio -it, decemviro obstrepitur 3, 49, 4. cum . . Gisgo . . -retur a multitudine 30, 37, 7. si se atque Hannonem -dissent 30, 42, 15. his -tis 38, 42, 13. illis (Rhodiis) -tis 37, 53, 1. legationes -ire 21, 9, 3; serio l. -ire 24, 6, 6; l. . . benigne -vit 37, 9, 7; l. regum gentiumque -vere 33, 34, 1; l. exterarum nationum -ri posse 41, 19, 5; ad -das l. civitatium Macedoniae se contulit 42, 53, 2; legationibus Gallorum -dis commoratus 21, 47, 7; nusquam benigne legatio -ta est 1, 9, 5; legationes . . -tae (-ta *V*) sunt 44, 46, 9; Campanorum . . Suessulanorumque* -tae (sunt) l. 7, 38, 4; -tae . . et aliae l. ex Asia sunt 37, 55, 4; l. . . in* senatum* introductae* -taeque (sunt) 28, 39, 20; ea legatione -ta 9, 14, 2. ante . . quam legatos consulumve litteras -dissent 27, 50, 11; Antiochi legatus prior quam Aetoli est -tus 35, 48, 2; legati -ti sunt 44, 20, 2; l. . . adhibito frequenti consilio -ti sunt 42, 62, 9; admissi -tique sunt (legati) 21, 10, 1; l. Atheniensium -ti (sunt) 31, 5, 7; Rhodii deinde l. -ti sunt 15, 5; ibi legati Rhodiorum -ti (sunt) 33, 20, 6; Thessali . . legati -ti (sunt) 42, 25, 14; prius sociorum l. quam regis -ti sunt 32, 37, 1; ante . . quam l. -ti essent 30, 40, 6; l. . . comiter -ti dimissique 33, 20, 9; l. -tis 44, 21, 1; -tis l. 36, 31, 6; quibus (legatis) -tis 12, 1. primi Macedones . . -ti sunt 31, 29, 2. prius Marcio -to 40, 2, 7. ita me -ias precor 9, 7; silentium in me -do servandum est 7, 35, 2. cum unusquisque non -ire modo, sed videre . . nuntium averet 33, 32, 8; ut non pro vano modo, sed vix pro sano nuntius -retur 39, 49, 7. raro alias quisquam rex aut privatus tanto favore tantoque omnium adsensu est -us 45, 20, 3; laeti regem socii -ierunt 28, 8, 6; cum Scaptium non silentio modo sed cum adsensu etiam -ri animadvertissent 3, 72, 1. minus aequis animis -us est Scipio 28, 45, 1. -iamus Rum senatorem in Carthaginiensium curia 23, 12, 7. si iam -ti ab senatu Siculi essent 26, 29, 6. Thebanos . . laeti -ierunt 42, 44, 5. Thessalis -tis 39, 25, 16. (tres viri) de aliis . . rebus haud magnopere -bantur (audebantur *P*) 24, 5, 7. unum est, de quo . . vos -ire . . velimus 29, 18, 1. — γ) ***aliquem dicentem sim.:*** fratrem accusantem -vi 40, 15, 12; utinam . . illos potius querentes quam me accusantem -retis 38, 47, 10. Aetolos nisi inermes de pace agentes non -urum se 38, 8, 9. ut regem Rum contionantem -rent 1, 28, 2; contionantem quodam modo absentem -imus regem 41, 23, 7; iuvenum -tium . . contionantem magistrum* equitum 22, 15, 5, dicentem cum adsensu (et cum adsensum *V*) Marcius ⟨-ire visus est⟩ *coni. Mg* 42, 43, 1*. ubi coram disceptantes consulem et praetorem -dissent 31, 48, 5. Aristaenum . . disserentem cum haud dubia adprobatione -vit 34, 26, 6; disserentes legati -ti sunt 44, 14, 5. legati mandata exponentes benigne -ti sunt quidem* 43, 20, 2. cum sociorum voces . . nomen suum implorantes -ret 40, 22, 11. P. Sempronium . . non -distis . . sequi se iubentem*; Hannibalem post paulo -distis castra prodi . . iubentem* 22, 60, 16. iam nimis multos -io . . ornamenta laudantes 34, 4, 4. patrem meum . . saepe -vi memorantem 9, 4, 8. auditis . . malum minantem militibus? 4, 49, 13. nec provocantes* de controversiis ad disceptationem pRi -vit 41, 23, 13. saepe me querentem de . . sumptibus -distis 34, 4, 1; quo (tempore) querentem -dis 40, 9, 13; (*v. supra 19.*) quae ipsi nuper in senatu Eumenen vera omnia et conperta referentem -dissent 42, 25, 5. saepe . . et Verginium consulem in contionibus velut vaticinantem -bat 2, 41, 5. — δ) ***aliquid:*** summa militum alacritate adhortatio -ta est 41, 3, 8. cum causam Plemini et tribunorum -disset 29, 9, 8; postquam facinus facinorisque causam -vit

1, 7, 9. -tis condicionibus pacis 24, 27, 6. -dum est statim non ab aliis solum, sed etiam a me .. cupiditatis regni crimen 40, 11, 4; cum .. ad -da crimina .. consedissent 39, 25, 1; crimina querimoniasque de Philippo non neglegenter ab Ris -ri 46, 7. tanto adsensu -tum est decretum 38, 60, 7. quod meum factum dictumve consulis gravius quam tribuni -distis? 7, 40, 9. alacres .. facinora sua -vere 42, 61, 9; (*v. p. 1390, 51.*) indicio Xychi -to 40, 55, 6. et litterae et verba legatorum benigne sunt -ta 42, 46, 5; (*v. p. 1389, 38.*) ut mandata -ret 37, 34, 8. omnia cum adprobatione ingenti sunt -ta 34, 48, 5. si eam (pacem) .. vos ut victi -etis (*Gr,* audiatis *codd.*) 21, 13, 5. socium -ri postulata verum esse 32, 33, 4. orabat, filiae .. preces -rent 3, 58, 5; averterat senatum ab -dis precibus eorum 38, 10, 3; nec ab hominibus salutaris sententia nec a* dis tam piae preces -tae sunt 6, 23, 12. querelae .. ita -tae erant, ut 39, 24, 6. (querimonia *v. p. 1391, 5.*) ad -da (-dam *P*) probra nominatos 23, 3, 13. ut nullius verba -ret 31, 49, 9; ut .. legatorum regis verba -ret 34, 57, 5; cum quanto adsensu -dissent verba consulis 44, 34, 7; si legatorum verba .. -dissent 34, 57, 2; cum legatorum utrimque verba -ieritis 32, 20, 4; legati verba sunt -ta 37, 35, 1; in aede Apollinis legatorum verbis -tis (aditis *V*) 41, 17, 4. insueto vera -ire 31, 18, 3. (*cf.* victoriam *p. 1387, 5.*) dici ea in tali tempore* -rique 30, 37, 8. ab ipso Graccho eadem haec -ire malle eos 25, 16, 13. — nunc, quae mente agitem, -ite 7, 35, 3. — adeo, quidquid tribunus plebi loquitur, .. adsuestis quieti* -ire 5, 6, 15. nec vobis operae est -ire, singuli* quae passi sumus 29, 17, 17; nihil quidem eorum, quae nuntiabantur, .. laeto animo -vit (-dit *P*) 30, 29, 4.

B. translate. a) *i. q. cognoscere, interrogare (de iudicibus):* qui testibus -tis iudicarent 26, 48, 8. postulatu (*-o ς*) -to matris tutorumque 4, 9, 6; ut de iis, quae .. statuisset, senatus* -ret 34, 57, 1.

b) *i. q. comperire, cognoscere; α) absol.:* ut -io 30, 30, 28; ut quidem ego -io 40, 35, 13; ut -imus 45, 22, 3; ut postea -vimus 23, 11; ut vetera atque -ta a parentibus suis non repetat 37, 12. — *β) acc. accus.:* hoc -to 44, 27, 12; haec ubi cos. -vit 32, 11, 4; legati ubi haec -ierunt 34, 11, 5; haec postquam -ta sunt Romae 10, 12, 3; haec et alia .. gesta ex Sex. Digitio .. sunt -ta 43, 11, 1; haec, sicut -ta erant, rex .. perscribit* 21, 49, 6; haec cum -dissent 37, 32, 10; haec* cum -disset legatus vester tribunique militum et mille alia 29, 18, 7; his -tis 10, 34, 9; 35, 39, 1; his utrimque (utrumque *V*) -tis 42, 24, 5. si .. id nunc ego quoque -iam (*sq. acc. c. inf.*) 6, 40, 3; ea cum -disset Philippus (-um *P*) 29, 12, 5. quod ubi -tum est 6, 28, 4; cum ad id quisque, quod -ierat, .. adiceret aliquid 28, 24, 1. -tus Philippi adventus 26, 25, 16; regis adventu -to 32, 16, 9; -to legatorum Rorum adventu 35, 15, 1; -to successoris adventu 44, 1, 6. nocte una -to perfectoque bello 2, 26, 4. -ta caede* tyranni 35, 37, 1. quaesita simpliciter iracundiae causa -taque 35, 19, 2. -ta clades 37, 12, 7; vicinae urbis -ta cl. 31, 10, 4; -ta Cannensis cl. 23, 17, 8; -ta clade Rhodiorum 37, 14, 2; -ta suorum clade 40, 49, 5; -ta exercitus clade 36, 20, 6; -ta sua pariter sociorumque clade 25, 15, 1; tot -tae proditiones defectionesque urbium et clades praesidiorum 24, 37, 3. -tis hostium copiis (*abl.*) 42, 52, 10. -ta defectione Athamaniae 38, 2, 1; (*v. supra 25.*) ibi -itur P. Decii eventus 10, 29, 5; -to eventu collegae 8, 10, 1. quae (exempla) aut visa aut -ta habebam 40, 8, 15. -to foedere inter Persea et Gentium 44, 30, 11. fuga ducis hostium -ta (*L* indita *P*) 28, 16, 9. -ta morte conlegae 10, 29, 12; -ta m. tyranni 24, 23, 5; -ta m. patrui 29, 30, 1; m. -ta Ptolomaei regis 31, 14, 5. ut super adflictas res necem quoque fili -vit 23, 41, 4. nominibus quoque gentium vix fando -tis 35, 48, 5. hoc nuntio -to 36, 16, 9; eo n. -to 43, 4, 2. -ta obsidione 37, 26, 7; -ta o. Abydenorum 31, 18, 1. -ta oppugnatione Tarenti 27, 16, 10. (proditiones *v. supra 25.*) -to proelio 32, 13, 10; 33, 17, 15. -ta profectione consulis 44, 8, 5. -ta pugna 37, 45, 2; post pugnam ad Trasumennum -tam 22, 8, 1. -ta rebellione Ilergetum 28, 31, 3; -ta r. Ligurum 41, 17, 9. cum -disset reditum Aetolorum ex Acarnania 26, 25, 17. ea re -ta 37, 57, 3; qua -ta re 44, 15, 2; -ta inspectaque re* 34, 62, 16; -tis utriusque rebus gestis 37, 46, 2; -tis rebus gestis eius 58, 3. — *γ) de re:* postquam de collegae exercitusque clade -vit 22, 9, 6; ne

antea quidem se . . de pace -disse 27, 30, 14. — *δ*) *sq. interrog. indirecta:* volo . . -ire, quid sit, propter quod . . 34, 3, 6; -tes ex propinquo, quanta ubertas eius terrae esset 38, 16, 4; equidem, pro patria qui letum oppetissent, saepe fando -vi 45, 26, 8; ubi, quae postularent, -vit 24, 47, 13; priusquam, quale sit, -ieritis 5, 53, 3; quem ad modum . . in Algido res gesta sit, arbitror vos . . -disse 3, 62, 2; discordia civilis quas inportet clades, -disse magis a patribus Syracusanos quam ipsos vidisse 24, 22, 2; credo ego vos -disse . ., quem ad modum praesidia Ra ab Siculis . . oppressa sint 24, 38, 1; -tis, quae Romae . . acta decretaque forent, seque . . causam esse belli 21, 21, 1; -tis, quae ad Capuam gererentur 25, 13, 9; -tis, quae Romae (roma *P*) acta essent 29, 21, 1; Apolloniae -tis, quae in Illyrico gererentur 44, 30, 12. — *ε*) *sq. acc. cum inf.: (v. p. 1392, 9 et supra 16;)* octo milia servorum -io armari 22, 59, 12; litem aestimari vestris inter vos sermonibus -io 45, 24, 2. repente -it (-vit *P*) Gallorum exercitum adventare 5, 43, 8; -it (*PR Ald* audita *SVFL* audito *Rhenanus*) Machanidam . . refugisse 28, 7, 17; ab invectis iam portum -it onerarias naves . . relictas esse 44, 7, 10. Massilienses . . in eo honore . . -imus apud vos esse 37, 54, 21; -imus legatos Ros venisse 41, 24, 6; nec . . quemquam fulmine ictum -imus 45, 23, 19. -iunt ab Aspendiis ad Sidam hostes esse 37, 23, 3.* et haec sacrata quercus et quicquid deorum est -iant foedus a vobis ruptum 2, 25, 8. interdum iactari voces a iuvene Tarquinio -bat 1, 46, 1; ubi iam coss. Ros castraque esse -bat 9, 2, 2; -bat enim Antiochum . . parare copias 36, 42, 6; quem . . adventare -bat 44, 32, 5. Galli quamquam Italiae bellum inferri -bant 21, 24, 2. cum -rem tibi eam cordi esse 26, 50, 4. cum interim -ret deperire eum sponsae amore § 3; cum -ret vagari Macedonas 42, 55, 5. cum . . -rent saepe ab his . . legiones Etruscorum fusas 5, 35, 4; cum tela et armatos tenere* arcem . . -rent 9, 24, 11; (Ri) Hannibalem in Italia esse -rent 36, 7, 16; cum . . immolatos liberos suos -rent 38, 47, 12. -ire sese gentis suae homines . . indigna pati 21, 20, 6; -ire sese nuper novas naves . . ex Italia venisse 36, 41, 4. -tes fusos . . exercitus 30, 17, 4. traiecisse me -etis 28, 44, 6. praesidia . . -uros (eos esse) deducta 34, 49, 5.

saepe ego . . -vi . . eum primum esse virum, qui . . 22, 29, 8; apud vos fuisse -vi (-ti *V*), qui . . grassarentur, et secessisse* . . plebem 45, 23, 9. ubi -vit tribunos militum . . creatos 3, 51, 8; conlegae decretum triumphum -vit 8, 12, 9; postquam movisse ex hibernis hostem -vit 22, 19, 4; ut . . praesidium mitti ab Hannibale -vit 23, 7, 5; ut profectum in Apuliam Hannibalem -vit 46, 9; ut Hannonem . . agrum populari -vit 24, 14, 2; milites . . profectos -iit 26, 11, 5; ubi profectum . . regem . . -vit 25, 9; ut adpropinquare Marcellum -vit 27, 12, 8; quos . . profectos -vit 29, 9, 11; postquam profectam inde classem -vit 32, 16, 3; ut . . Boios . . territos -vit 31, 5; ut frequenti contione . . abominatos . . nomen tyranni -vit 38, 5; postquam id quoque traditum Ris -vit esse 34, 30, 2; postquam . . profectos Aetolos -vit 35, 38, 13; postquam . . Naupactum concurrisse Aetolos . . -vit 36, 30, 1; postquam -vit . . classem Piraei stare 42, 4; quam neglegentiam Polyxenidam . . habiturum Pausistratus -vit 37, 10, 11; sub idem tempus -vit consulem . . in Macedonia esse 18, 10; Antiochus postquam Ros . . venisse* -vit 21, 4; postquam movisse a Samo Ros -vit 28, 4; ubi adesse Aetolos -vit 38, 7, 1; postquam profectum Persea -vit 42, 67, 6; postquam debellatum . . -vit 45, 10, 2. ceteros . . provincias optinere -vimus 25, 6, 8. en umquam fando -distis patricios primo esse factos . ., qui 10, 8, 10. quem postquam castra ponere . . Veientes -vere 1, 15, 3; laeti . . -iere (-ire *P*) patres Ardeatium populum . . descisse 4, 1, 4; Sidicinos in fidem receptos . . -ierunt 8, 4, 9; obsessos primum -ierunt 9, 7, 6; postquam . . Ram classem stare ad Naupactum -vere (*VRFL* nudiusre *P*) 27, 30, 11; postquam alterum consulem . . advenisse -ierunt 41, 5, 12; quod ubi ita factum . . -ierunt 19, 8. postquam -ierit multitudinem Troianos esse 1, 1, 8; ante . . quam in castra me redisse -ierit 37, 37, 8. simul ad Lautulas pugnatum -ierint 9, 25, 5; ut occupatas res ab . . Hippocrate atque Epicyde -ierint 25, 28, 7; postquam superatos saltus . . -ierint (*Gr,* audirent *V*) 45, 3, 8. quo a Volscis exercitum inductum* -ierat 6, 12, 1; quam (Luceriam) oppugnari ab Samnitibus -ierat 10, 35, 1; iam enim et revocatum (eum esse) ex Sicilia -ierat 21, 48, 7; quem classe Euboeam petiturum -ierat 27, 30, 7; quo

agrestium multitudinem .. compulsam -ierat 32, 7; ut quisque -ierat exercitum hostium .. occisum 51, 4; Eumenem .. profectum -ierat 37, 26, 3; quia Eumenem .. Ephesum venisse -ierat 38, 37, 11; ab iis pulsatum convivam suum -ierat 40, 7, 8; quia armare iuventutem Celtiberos -ierat 30, 2; meliore ictu hostis uti (ut *V*) -ierat 44, 35, 9. quae acta Romae -ierant 3, 50, 12; quod .. adfectari possessionem -ierant (*Fr*², audieret *(M) Mog ς*) 39, 24, 7. hoc ego cum Augustum Caesarem .. scriptum legisse -dissem 4, 20, 7. cum .. -disset geminos esse fratres 1, 5, 6; is cum primores civitatis, in quibus fratrem suum ab avunculo interfectum (-os *Mg*) -disset 56, 7; is cum -disset arcem .. captam 9, 28, 3; cum -disset (ς audissent *MP*) tenue praetentum litus esse 10, 2, 5; ubi adpropinquare .. exercitus -disset 26, 51, 13; cum .. captam urbem -disset 27, 16, 10; cum -disset regii generis esse 19, 8; cum Pulchri promunturium id vocari -disset 29, 27, 12; cum -disset a Bois .. incursiones .. factas 31, 2, 5; cum Argis Achaeorum concilium esse -disset 25, 2; cum -disset Dardanos .. superiora Macedoniae evastare 33, 19, 1; ibi profectum iam regem .. cum -disset 49, 6; inde cum -disset descensum .. esse 34, 28, 2; cum .. bello occupatum esse regem -disset 35, 14, 1; ubi primum bellicum cani -disset 18, 6; cum ad Chalcidis praesidium .. regem misisse -disset 50, 6; cum .. -disset praegressum Catonem in senatu esse 36, 21, 7; cum -disset adpropinquare iam Ram classem 43, 9; cum -disset profectam .. classem 37, 10, 1; quam (Phocaeam) cum teneri .. praesidio -disset nec .. esse 12, 5; cum -disset Antiochus P. Scipionem aegrum Elaeam delatum 37, 6; inde cum profectum -disset 38, 2; cum -disset .. quosdam .. Apameam progressos* 44, 6; cum -disset consulem .. in via substitisse 39, 5, 11; cum .. Haliartum oppugnari -disset (-disse *V*) 42, 56, 3; ubi cum -disset (-dissent *V*) raptim Ros .. frumentum convehere 64, 2; cum -disset .. classem Iolci stare 44, 13, 4. cum .. agrum Insubrium appellari -dissent 5, 34, 9; ni venire contra exercitum .. -dissent 7, 39, 17; cum ab Oreo profectum Attalum .. -dissent 28, 7, 18; ut strictos gladios* .. -dissent 35, 51, 3; unde -dissent .. exercitum deletum esse 37, 48, 6; quocumque litore adplicuisse naves hostium -dissent 44, 32, 8. ego regem nostrum Cluilium* causam huiusce esse belli -disse videor 1, 23, 7; quaerentem -disse vastitatem Italiae esse 21, 22, 9; ex ipso .. -disse Hannibale .. XXXVI milia hominum .. amisisse 38, 5; se .. -disse oppidum expugnatum 42, 4, 10; se -disse (-disset *V*) .. homines navibus deesse 44, 20, 6. -tum modo in acie — nam ne ante -iatur (*SVR* -retur *PF Ald*) daturum operam — .. exercitum advenisse haud dubiam victoriam facturum 27, 45, 4. Tarquinios esse in exercitu Latinorum -tum est 2, 19, 4; Gallos .. circa Padum consedisse -tum est 7, 12, 8; postquam .. excessisse iis locis .. Hannibalem -tum est 27, 1, 5; ex pullario -tum est (se *V*) vitium in auspicio fuisse 41, 18, 14; bellum .. coeptum Romae -tum est 44, 32, 5. en umquam creditis fando -tum esse Numam Pompilium .. regnasse? 4, 3, 10. cum ex obviis -tum .. exercitum .. in Lacetanos proficisci .. laetitiam ingentem fecit 28, 26, 7; (27, 45, 4 *v. supra 7.*) -to .. impedimenta relicta (esse) 34, 19, 10.

c) *i. q. obtempero, oboedio:* ne suas preces minus -rent di quam App. Claudii 10, 7, 5; velut si* sensisset -tas preces 1, 12, 7. nec eorum (*sc.* fetialium) .. verba sunt -ta 4, 30, 14. -si me -atis 9, 9, 2; si se -ant 1, 50, 6; orantem advolutusque genibus tandem -vit 34, 40, 2; si tum -tus forem 36, 7, 16. decreta potius quam quid Serv. Galba fabularetur -disti et hodie me potius quam illum -di *(Mg)* 45, 39, 15*, *v. Ml ad locum.* — dicto -tes fuerunt 38, 46, 14; magistrum equitum dicto (dictatori dicto *Koch ZGW* 1867, 231) -tem esse 8, 32, 3. Sex Tullio (Tullo *PFR*) iubere populum dicto -tem esse 1, 41, 5; ne .. nec plebs nobis dicto -ens *atque oboediens* sit 5, 3, 8; si .. praetori dicto -ens non esset Scipio 29, 20, 11; dicto esse -tem pontifici duumvirum 40, 42, 10; dicto -ens esse* flamen pontifici iussus est* 37, 51, 5; coss. senatui dicto -tes esse 4, 26, 9; consulis imperio dicto -tes futuros* esse* 41, 10, 7.

d) *i. q. intrepretor:* haec ne pro veris -rentur 37, 11, 4.

audita† (*sq. lacuna*) 41, 18, 15.

acc. adverbia: alibi 8, 32, 12. aliquando 6, 27, 7. benigne 1, 9, 5; 37, 9, 7; 42, 46, 5; 43, 17, 4; 20, 2. commodius 32, 32, 13. contemptim 2, 35, 3. coram 26, 31, 11; 29, 18, 20; 31, 48, 5. gravius 7, 40, 9. interim 26, 50, 3. haud magnopere

24, 5, 7. merito 5, 28, 8. minus 10, 7, 5. neglegenter 39, 46, 7. nuper 42, 25, 5. noctu* 29, 18, 16. palam 5, 6, 14. procul 38, 25, 14. propalam 6, 17, 1. repente 5, 43, 8; 8, 33, 4. saepe 2, 41, 5; 9, 4, 8; 22, 29, 8; 34, 4, 1. sedulo 2, 38, 1. semper 10, 8, 9. tandem 34, 40, 2. undique 25, 26, 9. — *abl. modi:* cum admiratione Fr. 49. cum adprobatione ingenti 34, 48, 5; cum haud dubia adprobatione 34, 26, 6. cum adsensu 3, 72, 1; 4, 36, 1; 21, 10, 2; 26, 14, 1; 35, 33, 7; 39, 37, 18; 42, 43, 1; ingenti ads. 25, 29, 1; frequenti ads. 38, 12, 5; magno ads. 37, 1, 10; tanto ads. 38, 60, 7; cum magno ads. 42, 38, 1; 45, 10, 12; cum quanto ads. 44, 34, 7; tanto favore tantoque omnium ads. 45, 20, 3. tanta alacritate 9, 41, 17; summa al. 41, 3, 8. iudicis animo 39, 36, 8; laeto animo 30, 29, 4; eis animis 42, 48, 3; minus aequis an. 28, 45, 1; haud aequioribus* an. 23, 22, 8; iniquioribus an. 44, 35, 4. cum maiore auctoritate 33, 2, 4. aequis auribus 2, 61, 9; 22, 25, 12; non secundis auribus 42, 28, 2. cum dolore 3, 72, 4. cum gaudio *ibid.* cum omnium gemitu 39, 37, 20. ingenti laetitia 10, 45, 1. minore cum misericordia 30, 36, 9. silentio 3, 72, 1; noctis silentio 5, 32, 6; cum silentio 38, 10, 4. cum bona venia 29, 1, 7; 17, 6. — fando 4, 3, 10; 10, 8, 10; 28, 40, 10; 35, 48, 5; 45, 26, 8. — per ludibrium 24, 6, 4. — sine indignatione 44, 14, 13. — prae clamore 9, 13, 1; prae strepitu 10, 13, 9; prae str. ac tumultu 8, 33, 2.

audire ab aliquo: 1, 27, 9; 23, 43, 6; 24, 22, 2; 25, 16, 13; 38, 23; 33, 45, 1; 37, 23, 3*; 39, 12, 8; 44, 7, 10; 45, 37, 12. — a castris 27, 1, 11. ab latere 5, 38, 6. a (ab) tergo 27, 1, 11; 42, 4; 32, 12, 4; 36, 14, 14. — *ex aliquo:* ex eo 22, 7, 8. ex ipso Hannibale 21, 38, 5. ex obviis 28, 26, 7. ex pullario 41, 18, 14. ex Sex. Digitio 43, 11, 1. — ex arce 21, 14, 2. ex delubro 29, 18, 16. ex luco 1, 31, 3. ex theatro 25, 10, 4. ex propinquo 32, 32, 13; 38, 16, 4. ex tanto intervallo 27, 34, 8. — *de aliquo (de re):* de Tyrio 34, 62, 6. de quo 29, 18, 1. de clade 22, 9, 6; de pace 27, 30, 14. de aliis rebus 24, 5, 7. de iis 34, 57, 1. — — dies noctesque 25, 26, 9. sub idem tempus 37, 18, 10. — — Apolloniae 44, 30, 12. Placentiae 21, 57, 7. Romae 10, 12, 3; 44, 32, 5. in acie 27, 45, 4. in aede Apollinis 41, 17, 4. in conciliis 21, 20, 7; 30, 21, 7. in contione 2, 41, 5; 5, 6, 14; 10, 45, 1. in curia 10, 45, 1; 23, 12, 7. in foro 3, 38, 8. in eo loco 10, 38, 9. in portis 25, 38, 17; 41, 2, 6. in senatu 2, 3, 5; 22, 25, 12; 42, 25, 5. in vicis 35, 11, 12. — — pro veris 37, 11, 4.

acc. adiectivi praedicativi: alacer 42, 61, 9. laetus 4, 1, 4; 6, 35, 9; 25, 38, 23; 28, 8, 6; 35, 12; 42, 44, 5. praesens 43, 8, 2. quietus* 5, 6, 15. — *cum* audita *substantivo coniunguntur adiectiva:* incerta, vaniora 3, 3, 4, *opponitur subst.* vana 26, 9, 6.

verba contraria: dicere 21, 20, 7; 29, 17, 6; 32, 32, 13; 34, 31, 1; 33, 3; 38, 7; 42, 46, 2. dimittere 24, 6, 4; 33, 20, 9. legere 44, 14, 13. neglegere 5, 50, 5. obstrepere 3, 49, 4. providere 25, 39, 4. videre *15 locis.* — *verba coniuncta ac similia* admittere 21, 10, 1. credere 24, 24, 1. inspicere 34, 62, 16. oboedire 5, 3, 8. quaerere 35, 19, 2.

auditor: creditur Pythagorae -em fuisse Numam 40, 29, 8.

aufero. A. proprie. a) *i. q. loco moveo, deporto.* α) *aliquid:* -ri aurum de medio .. iubet 5, 49, 1. in Gallia lupum vigili gladium -isse 21, 62, 5. dis ipsis ornamentisque eorum ablatis (ablatio *P*) 26, 30, 9. in agris passim inundatis pecua -ta (sunt) 35, 21, 6. ei .. aquila .. pileum aufert 1, 34, 8. quem (pontem) vis aquae -lerat 8, 24, 10. Vestales sacra publica a caede, ab incendiis procul auferre 5, 39, 11. simulacra deum, deos immo ipsos, convulsos ex sedibus suis -tos (esse) 38, 43, 6. qui (dei) ad transitum Ris mare averterent* et stagna auferrent 26, 45, 9. — β) *aliquem:* (deos *v. supra 28 et 35.*) in -tum (*sc.* equitem Rum; ablatum *P* oblatum *HVFL*) paventibus procul equis .. iaculabantur 30, 18, 7. -ri ex proelio prope exsanguem (*sc.* Magonem) videre § 13. vento .. profecti celeriter e* conspectu terrae -ti sunt 29, 27, 6. dum regem auferunt 33, 2, 3. in partem aliam turba -tus erat (P. Scipio) 44, 44, 3. se a conspectu suorum -tum .. sensisse 4, 41, 5; se quoque turba -tum (esse), ut Varronem Cannensi* pugna, ut multos alios imperatores 26, 3, 2. semianimem inter manus domum -tum (eum esse) 3, 13, 3.

b) *i. q. adimo, abripio:* si quid cui argenti aerisve fuerit, stipendio .. et tri-

butis annuis -tum (esse) 26, 35, 6; praesentibus aurum atque argentum -tum (est) 32, 38, 7. dum quacumque condicione arma viris .. auferre festinant 9, 9, 11; cupidissimis arma -turum (eum) fuisse militibus 8, 31, 3. C. Flaminio consuli caput -lit 23, 45, 8. eum, qui *det,* ubi velit*, -urum esse (*sc.* donum) 45, 44, 12. auferat omnia inrita oblivio, si* potest 28, 29, 4. signa inde ornamentaque -ta (esse) 38, 43, 10. quae pecunia capta, -ta, coacta ab rege Antiocho est 54, 3; si quid -tum est (*sc.* pecuniae), id conquirendi .. ius esto 38, 12. quicquid hinc aut illinc communis Mars belli* aufert 7, 8, 1. an .. (hostis) signa alicui manipulo aut cohorti -isset (*P* ademisset *Σ*) 27, 13, 7; signa, quae -ta criminantur 38, 43, 11; *(v. supra 9.)*

B. translate. a) **de rebus,** *i. q. privo. adimo, oppos. defero:* -tos (esse) cum armis animos 9, 6, 12. quod offendat in eo, fervorem et audaciam, aetatem cottidie magis* auferre (offerre *PUR*) 3, 12, 7. *tollit* ex civitate auspicia, qui plebeios coss. creando a patribus .. aufert 6, 41, 7. ut conspectum eius contioni abstulerit 1, 16, 7. ablato .. a plebe consulatu 7, 18, 1. (fervorem *v. supra 21.*) auferte imperium indignis 3, 67, 4; auferri a primoribus ad plebem summum imperium 4, 1, 3; ut, quod a nobis -tum sit, in Italia tamen imperium maneat 23, 5, 11; imperium -tum ab tribunis .. ad homines privatos detulistis 28, 27, 14. pulvis .. lucem ex oculis .. aufert 4, 33, 8. vereor, ne abstuleritis observantibus etiam oculos 6, 15, 13. quae (res) patriciis omnem potestatem .. creandi .. tribunos auferret 2, 56, 3. conloquium abstulit spem Hannibali .. recipiendae Nolae 23, 44, 3. vim imperii abstulerant 28, 24, 11. — *i. q. mecum fero, accipio:* ab Hannone nihil certi *(i. e. nullum certum responsum)* -tum (est) 24, 2, 6. mihi sibique .. pestiferum hinc abstulit gaudium 1, 58, 8. aufer hinc regium nomen 1, 34, 8. — b) **de rerum scriptore:** abstulere me *velut de spatio (i. e. avocavere me a re proposita)* Graeciae res immixtae Ris 35, 40, 1.

auferre a v. p. 26, 13—19. de: 5, 49, 1; 35, 40, 1. *ex:* e* conspectu 29, 27, 6; ex oculis 4, 33, 8; ex proelio 30, 18, 13. *acc.* hinc 1, 34, 8; 58, 8; hinc aut illinc 7, 8, 1; inde 38, 43, 10; procul 30, 18, 7.

aufugio: Badius .. ad suos -it 25, 18, 14. iam aliquantum ex eo loco .. -rat 1, 25, 8.

augeo. I. **Forma:** *cf.* **audeo** I. auxitis 29, 27, 2.

II. **Signific. A. proprie,** *oppos. minuo.* a) Nolani aciem Ram auxerunt 23, 44, 9. agmen hostium -ent 24, 32, 7; in ipso itinere auctum (aut cum *P*) voluntariis agmen erat 27, 46, 3. (amnis) imbribus auctus .. fecit 21, 31, 12. (aqua) aucta nocturno imbri 54, 9. castra nihil -ta errorem faciebant 27, 47, 4. ut .. classem suam -rent 25, 27, 3; -rat navibus octo (decem et octo *Sig. cl. Polyb. 10, 17, 13)* captivis classem 26, 47, 3; quinta classis aucta (est) 1, 43, 7. arcessentes .. subsidia copias -bant 29, 6, 16; qua (iuventute) copias -ret 23, 40, 3; ut iis copiis suas -ret 31, 34, 6; ut Rorum quoque -rent copias 10, 30, 6; nec auxit copias integros fessis summittendo 44, 4, 9; arte quadam copias -rat 27, 17, 6; parte dimidia auctas (aucta *P*) hostium copias cernebat 22, 40, 7; hostium .. auctas copias sentiebat 25, 35, 4; vestrae iis (vestra is *P*) copiae inminutae sunt an illorum auctae? 27, 13, 6. equitatu aucto 1, 30, 9. exercitum -ri 26, 18, 2; exercitu aucto 5, 5, 5. flumen .. multis et aliis -tum aquis 44, 31, 4. consilio augere imperium 1, 45, 1; se regem -tem *(i. q. amplificantem)* bello Rum *(del. Novák)* imperium .. pulsum (esse) 2, 6, 2; quod .. auxissent imperium 45, 44, 5; (pRum) plus paene parcendo victis* quam* vincendo* imperium auxisse 30, 42, 17; per quos viros quibusque artibus domi militiaeque et partum et auctum imperium sit Pr. 9; ex victoria eorum belliciisque rebus foris auctum (esse) imperium .. credebant 8, 12, 17. -do Punico imperio *(abl.)* 21, 2, 1. numero quoque peditum equitumque legiones auctas (esse) milibus* peditum .. in singulas adiectis 22, 36, 3. multitudinis -dae causa 26, 17, 2; sedes ab se auctae multitudinis* 2, 1, 2; multitudine etiam magna subole aucta 38, 16, 13. qui redempturis -issent patrimonia 23, 48, 10. aliis* .. regna augetis, minuitis 38, 48, 4; amplificare et -re regnum meum munificentia vestra *(v. p. 1040, 39)* 39, 28, 10; quod .. regnum .. parte .. Syphacis finium adiecta etiam -isset 31, 11, 8; ad firmandum -dumque regnum 31, 11, 12; regnum, quod a patruo tuo .. fideli tutela eius custoditum et -um etiam accepi 40, 56, 4; ⟨se *om. V*⟩

regnum a pRo partum -tumque et multiplicatum habere 45, 13, 15. -enti (-endi *ML*) rem privatam militi favit 7, 16, 3; res tuas tibi non solum reddent cives tui . ., sed . . munifice -bunt 2, 2, 7. stirpis* *(i. e. progeniei)* -dae causa 27, 9, 11; 34, 58, 13. summam pecuniae -ens 42, 62, 14. inde deinceps -et (*sc.* urbem) Esquiliis* 1, 44, 3. saxis . . augent vallum 28, 15, 13; num auctum aliqua parte sit vallum 27, 47, 3. vectigalia regni non fructibus tantum agrorum portoriisque maritimis auxit, sed . . 39, 24, 2. qui et . . memores neque ignari -arum virium hostis suas quoque vires *(i. e. copias)* augent 7, 7, 4; Pyrrhus nostro magis milite suas auxit vires quam suis viribus nos defendit 23, 42, 6; vires -do 34, 48, 2; viribus etiam auctis Pometiae arma inlata (sunt) 2, 17, 4.

b) imperio alteri aucti, alteri . . 1, 25, 13. -dae amplitudinis eius causa 39, 48, 1. discrimen summae rerum -bat (*M* agebat *reli. codd.*) animos (animus *M*) 10, 14, 9; clamor . . Ris auxit animum 2, 33, 8; et Ris multitudo sua auxit animum et paucitas illis minuit 21, 50, 4; Lucumoni . ., cum divitiae iam animos facerent, auxit ducta in matrimonium Tanaquil 1, 34, 4; animos . . Samnitibus . . audacia auxit 10, 33, 7; nuntius . . vincentibus Ris animos auxit 3, 70, 8; res Ris auxit animos 37, 33, 5; 44, 35, 1; hostis, cuius animos cunctando auximus 6, 23, 8; regi . . legati . . animos -runt 36, 10, 9; -rat id maxime animos, quod . . 8, 38, 9; cum ipsa cunctatio et his animos minuisset et auxisset hosti 7, 23, 10; -batur ad inpensas *(sc. faciendas)* regis animus 1, 55, 7; excidio coloniae Rae -ri (-re ς *Sig*) hostium animos 31, 10, 7; eo proelio aliquantum et* Ris aucti et deminuti hostibus animi erant 28, 13, 10. vir . . -bat atrocitatem eorum, quae dicerentur, voltu truci et accusatoria voce 45, 10, 8. auctum est bellum adventu . . Faliscorum 5, 8, 4; Punicum insuper Gallico bellum auctum patres acceperunt 21, 26, 1. Philippo ludorum . . celebritatem . . victoriae partae fama -rat 27, 31, 3. duo deinceps reges alius alia via, ille bello hic pace, civitatem -runt 1, 21, 6. aucta civitate <et *add. Mg*> multitudine urbis 45, 1. quos (clamores) nemora etiam repercussaeque valles -bant 21, 33, 6. hunc contemptum de industria -tes 35, 11, 8; auxit rerum suarum suique contemptum cos. 23, 5, 2. criminis -di causa adicitur 42, 42, 2. quod ipsum curam -bat (audebat *V*) 44, 44, 3; ipsi curas et metus -bant 30, 28, 8; de Philippo -rat curam Marcius 40, 3, 1. Polyxenidas augere simulando errorem 37, 10, 12. ut nec augere nec minuere videretur belli famam 10, 26, 1; -runt eius triumphi famam legati 40, 34, 9; cum per aliquot annos in terra Hispania adversus multos . . exercitus nominis Ri famam -issent non bello solum, sed quod . . 38, 58, 5; ob haec etiam -ta fama *(abl.)* 9, 38, 9. tanto beneficio et inter mulieres familiaritatem* auctam (esse) 1, 39, 6. veterem favorem eius sua insuper invidia auxit 26, 40, 7. Samnitibus ferociam -bant novae res gestae et . . geminata victoria, Ris contra . . decora et . . victoria 7, 33, 6. fidem auxere captivi 9, 2, 4; -do fidem 10, 30, 5. numquam ab ipso elusa fides est, quin potius aucta arte quadam 26, 19, 8. ut . . stolidam fiduciam hosti -ret 34, 46, 8. -batur haec frequentia mulierum in dies 34, 1, 6. auget gloriam adveniens (Lucretius) exposita . . praeda 3, 10, 1; ut non modo suam gloriam sed etiam maiestatem pRi -ret 25, 40, 1; triumphus cum utrique tum magis ei . . gloriam auxit 28, 9, 11; ut . . gloriam spreti honôris auctam . . putem 3, 21, 7. civitas novis honoribus veteres regis honores auxit 32, 40, 8. eadem (*sc.* moderatio tribuni) auxit consulum invidiam 3, 59, 4; ad -dam invidiam dictatoris 22, 23, 4; aucta ea invidia est ad plebem 10, 46, 6; aucta etiam invidia est Popili litteris eius 42, 21, 2. auxit eam iram . . vox 4, 49, 11; in dies magis -bat iras hominum 5, 29, 10; iuniores . . auxere (ausere *V*) iras in plebem, non minuerunt animos 3, 14, 3; auctae (sunt) . . plebis ac militum in consulem irae 4, 53, 11. laetitiam utriusque exercitus Ri auxit . . feliciter gesta res 10, 44, 1. consuetudinem . . -di omni honore regum sociorum maiestatem 37, 25, 8; ut per nos aucta potius quam imminuta maiestas earum gentium . . dici vere posset 6, 40, 4; *(v. supra 27.)* malum malo augere filii 7, 4, 7. -bant metum prodigia 22, 1, 8; *(v. supra 1.)* neglegentiam -bat spes ea 27, 1, 5. -bant eorum numerum 32, 26, 6; ut . . numerum equitum -ret 29, 34, 4; te . . -urum (esse) caelestium numerum 1, 7, 10; quorum (sacrificulorum) numerum auxit rustica plebs 25,

1, 8; Velitris auxere numerum colonorum Ri 2, 34, 6; Ri auxere tribunorum militum consulari potestate numerum 5, 1, 2; quantum . . -batur militum numerus, tanto . . 5, 10, 5; ut sibi colonorum numerus -retur 33, 24, 8; ut n. col. -retur (*Gr,* numerum . . -ret *V*) 43, 17, 1; ut col. n. -retur 32, 2, 7; numerum tribunorum . . -ri 4, 16, 4; -ri sacerdotum numerum 10, 6, 6; rem de -do quaestorum numero 4, 43, 5; in sociali exercitu consuli alteri (consul alter *V*) -us (est) numerus 42, 31, 3; per longam vacationem numero iuniorum aucto 29, 15, 15; quae causa numero aucto infirmiores eos fecerit 39, 21, 9. ut urbanis artibus opes -ret 9, 42, 4; in -das regni opes intentus 39, 24, 4. -rant inter se opinionem 21, 39, 9. ordini ab se aucto curiam fecit 1, 30, 2. hac* parte copiarum aucta 37, 1. eques insequendo tumultum ac pavorem equis camelisque . . -bat 37, 41, 11; nocte augente pavorem 38, 5, 7; auxit pavorem consulis vulnus 21, 46, 7; ad -dum pavorem ac tumultum 30, 18, 2. occasionem . . -dae potestatis *(sc. tribunorum)* 4, 26, 9. pugna . . procurrentium ad certamen numero augetur 27, 42, 3; pugna est . . subsidiis aucta 33, 7, 6. -dae religionis causa 29, 18, 7. -dae rpae memor 1, 35, 6. exemplo maiorum augere rem Ram victos in civitatem accipiendo 8, 13, 16; hospitiis magis regulorum conciliandisque . . gentibus quam bello aut armis rem Carthaginiensem auxit 21, 2, 5; rem Ram (Rorum *U*) -rant hostibus in civitatem accipiendis 1, 33, 1; quae (res) . . tanto incremento aucta est, ut 4, 8, 2; parte plus dimidia rem *(i. e. exercitum)* auctam . . invenio 29, 25, 2; Ram rem nuper etiam adiectione populi Albani -tam (esse) 1, 30, 6; ingenti incremento rebus auctis *(abl.)* 33, 8. quam (spem) successus rerum -bat 27, 17, 5; ne . . detrectando certamen . . hostium spem -ret 37, 39, 6; spem pacis eis sermo . . auxit 6, 6; ait . . spem suam prospero belli eventu auctam (esse) 30, 16, 8. auxitque* eam suspicionem Canuleius 43, 2, 11; ne cuius suspiciones -ret 40, 20, 6; fraude . . auctis in filium suspicionibus 22, 15. cum . . terrorem belli . . -ret 10, 25, 13; ne nox terrorem . . -ret 35, 4, 5. adventus legatorum auxit potius timorem civitati quam minuit (-itur *V*) 45, 10, 7. ne tumultum ac trepidationem -ret 21, 33, 8. et ipse tumultum -bat 6, 14, 6; tumultum augere eos 25, 24, 9; suis* quoque tumultum -xit 21, 33, 9; tumultum equestrem -xit clamor 30, 18, 5; -runt Romae tumultum litterae 27, 39, 1; aucto etiam tumultu 31, 23, 6; *(v. p. 1403, 20 et 53.)* coss. . . auxere vim morbi . . pecoribus agrestibusque in urbem acceptis 3, 6, 2. — uti . . ea vos *(invocantur di deaeque)* omnia bene iuvetis, bonis auctibus* auxitis 29, 27, 2.

B. translate, *i. q. in maius extollo:* Valerio* . . omnium rerum immodice numerum augenti 33, 10, 8; in numero -do 38, 23, 8; in -do eo *(sc.* numero*)* 36, 38, 7. nequaquam tantum belli fuit, quantum -rat fama 35, 7, 6. quae (verba) rei -dae causa conquirantur 34, 5, 6. Coelius . . ad inmensum multitudinis speciem -et 29, 25, 4. augentis (*Gr,* -dis *P*) titulum imaginis (-nes *P*) posteros 22, 31, 11. victoriam suam -do 30, 13, 2. nihil auctum (*Walch* austum *P*) ex vano velim 22, 7, 4. omnia vano -tes timore 3, 3, 3; omnia *in maius* metu augente 29, 3, 9; omnia vana augente nocturno tumultu 6, 13.

augere alicui aliquid: Lucumoni 1, 34, 4. Philippo 27, 31, 3. Ris 2, 33, 8; 3, 70, 8; 7, 33, 6; 21, 50, 4; 28, 13, 10; 37, 33, 5; 44, 35, 1. Samnitibus 7, 33, 6; 10, 33, 7. civitati 35, 10, 7. consuli* 42, 31, 3. equis camelisque 37, 41, 11. hosti 7, 23, 10; 34, 46, 8. regi 36, 10, 9. aliis* 38, 48, 4. ei 28, 9, 11; eis 37, 6, 6. sibi 33, 24, 8. suis 21, 33, 9. tibi 2, 2, 7. utrique 28, 9, 11. — de Philippo 40, 3, 1. — adversus 38, 58, 5. — per nos 6, 40, 4; per quos viros Pr. 9. — ad inpensas 1, 55, 7. ad plebem 10, 46, 6. — ob haec 9, 38, 9. — *acc. adv.:* deinceps 1, 44, 3. etiam 2, 17, 4; 9, 38, 9; 21, 33, 6; 31, 11, 8; 23, 6; 38, 16, 13; 40, 56, 4. immodice 33, 10, 8. insuper 21, 26, 1; 26, 40, 7. magis 23, 42, 6. munifice 2, 2, 7. nuper 1, 30, 6. plus paene 30, 42, 17. de industria 35, 11, 8. in dies 34, 1, 6; in dies magis 5, 29, 10. in inmensum 29, 25, 4. in maius 29, 3, 9. (aliquantum 28, 13, 10. quantum 5, 10, 5; 35, 7, 6.) — *acc. abl. instr.:* adiectione 1, 30, 6. adventu 5, 8, 4. aquis 44, 31, 4. armis 21, 2, 5. arte 26, 19, 8; 27, 17, 6; artibus Pr. 9; 9, 42, 4. bonis auctibus* 29, 27, 2. beneficio 1, 39, 6. bello 1, 21, 6; 2, 6, 2; 21, 2, 5; 26, 1; 38, 58, 5. consilio 1, 45, 1. copiis 31, 34, 6. Esquiliis* 1, 44, 3.

excidio 31, 10, 7. eventu 30, 16, 8. fraude 40, 22, 15. fructibus 39, 24, 2. honore 37, 25, 8; honoribus 32, 40, 8. hospitiis 21, 2, 5. imbri 21, 54, 9; imbribus 31, 12. imperio 1, 25, 13. invidia 26, 40, 7. iuventute 23, 40, 3. litteris 42, 21, 2. malo 7, 4, 7. milite 23, 42, 6. multitudine* 1, 45, 1. munificentia 39, 28, 10. navibus 26, 47, 3. numero 27, 42, 3. pace 1, 21, 6. proelio 28, 13, 10. portoriis 39, 24, 2. redempturis 23, 48, 10. bellicis rebus 8, 12, 17. saxis 28, 15, 13. subsidiis 33, 7, 6. timore 3, 3, 3. tutela 40, 56, 4. alia via 1, 21, 6. voltu et .. voce 45, 10, 8. voluntariis 27, 46, 3. — pecoribus .. acceptis 3, 6, 2. milibus .. adiectis 22, 36, 3. parte .. adiecta 31, 11, 8. praeda .. exposita 3, 10, 1. — accipiendo 8, 13, 16. cunctando 6, 23, 8. detrectando 37, 39, 8. insequendo 37, 41, 11. parcendo .. vincendo 30, 42, 17. simulando 37, 10, 12. summittendo 44, 4, 9. hostibus .. accipiendis 1, 33, 1. conciliandis gentibus 21, 2, 5. — ex victoria 8, 12, 17. ex vano 22, 7, 4. — *abl. limit.:* numero 22, 36, 3. — *abl. mensurae:* parte dimidia 22, 40, 7. aliqua parte 27, 47, 3.

verba opposita: deminuo 28, 13, 10. infirmiorem facio 39, 21, 9. imminuo 6, 40, 4; 27, 13, 6. minuo 3, 14, 3; 7, 23, 10; 10, 26, 1; 21, 50, 4; 38, 48, 4; 45, 10, 7. pario Pr. 9. reddo 2, 2, 7. — *similia:* amplificare 39, 28, 10. firmare 31, 11, 12. multiplicare 45, 13, 15.

auctus, *vi adi.* (*cf.* 7, 7, 4; 40, 56, 4; 45, 13, 15 *s. v.* **augeo.**) a) aciem .. -am numero cernebant 8, 8, 13. cum exercitu iusto et aucta classe .. est missus 23, 28, 2. iocur .. auctum etiam visum (esse) in capite 27, 26, 13. — b) numquam vestrum quisquam re [fortuna*] domum -ior rediit 3, 68, 4. gloriari .. -orem *ampliorem*que se esse 4, 2, 4. — praeter animos et victoribus ab re secunda -os et hostibus fractos* 38, 26, 5. quod (genus) amplissimum acceptum maius -iusque reliquit posteris 4, 19, 1. ad multitudinem servis liberatis* -am .. attinet 34, 31, 14. pudere se numeri sui nequicquam -ti 3, 31, 2. quando res quoque Ra .. in dies *melior* atque -ior fieret 25, 16, 11.

augesco: cum hostium res tantis -scere incrementis cerneret, suas *imminui* 27, 17, 4.

augur. a) *subi.:* -es iussos adesse ad Regillum lacum 3, 20, 6. a. ad laevam eius capite velato sedem cepit (*v. etiam quae sequuntur*) 1, 18, 7. in locum eius P. Scipionem, filium Africani, -es cooptarunt 40, 42, 13. a. Sp. Postumius Albinus decessit *ib.* vitio diem dictam esse -es, cum ad eos relatum esset*, decreverunt 45, 12, 10. cum -es vitio creatum videri dixissent 8, 15, 6. neque -es divinare Romae sedentes potuisse, quid in castris .. obvenisset 8, 23, 16. -es consulti eam religionem exemere 4, 31, 4. mortuus (est) a. C. Horatius Pulvillus (pulvilius *codd.*), in cuius locum C. Veturium .. -es legere 3, 32, 3; in eius locum -es legerunt T. Quinctium Flamininum (tullium quintium filaminenum *V*) 45, 44, 3. Q. Fabius Maximus a. mortuus est 33, 42, 6; a. eo anno mortuus est C. Claudius 45, 44, 3; (*v. supra 11;*) mortui (sunt) et alii clari viri, M. Valerius T. Verginius (virginius *M*) Rutilus (rutilius *codd.*) -es 3, 7, 6; mortui .. sunt .. P. Furius Philus (pilus *P*) a. et .. 25, 2, 1; mortui sunt .. P. Aelius Paetus a. et Ti. Sempronius Gracchus 41, 21, 8. negare Attus Navius, inclitus ea tempestate a. 1, 36, 3. criminando .. -es, quod dictatorem prohibuissent comitia perficere 22, 34, 3. consulti -es vitiosum videri dictatorem pronuntiaverunt 8, 23, 14; vocati -es vitio creatum videri* pronuntiaverunt 23, 31, 13. in Petilio id vitii* factum postea -es responderunt 41, 18, 8. quorum .. alter a. erat 22, 35, 2; (erant *v. infra 46;*) cum quattuor -es .. ea tempestate essent 10, 6, 6; qui* cos. augurque fuerat 23, 30, 15; -em duos et sexaginta annos fuisse (*sc.* Q. Fabium Maximum) 30, 26, 7.

b) *obi.:* ut .. quinque -es de plebe omnes adlegerentur 10, 6, 6. (consulo *v. supra 10 et 27.*) creantur .. quinque -es item de plebe (*sq. nomina*) 10, 9, 2; vulgo .. -es .. creentur 6, 41, 9; (*v. p. 1407, 12;*) in locum M. Marcelli P.* Aelius* Paetus a. creatus inauguratusque (est) 27, 36, 5; a. creatus (est) L. Quinctius Flamininus (*Sig,* quintius flaminius *P*) 25, 2, 2; -es Romulo regnante nulli erant; a Numa Pompilio creati sunt 4, 4, 2; in M. Pomponi Mathonis -is (*om. P*) et decemviri locum creati (sunt) decemvir M. Aurelius Cotta, a. (*om. H V*) T. Sempronius Gracchus 29, 38, 7. (criminari *v. supra 25.*) Ti. Sempronius Ti. f. Longus a. factus (est) in locum T. Otacilii Crassi 27, 6, 15*. ut tres antiquae tribus .. suum quaeque -em

habeant 10, 6, 7. a. in locum eius (*sc.* Q. Fabii Maximi) inauguratus (est) Q. Fabius Maximus filius 30, 26, 10; per eosdem dies C. Claudius Appi filius Pulcher a. in Q. Fabii Maximi locum . . lectus inauguratusque est 33, 44, 3; (*v. p. 1406, 43.* lego *v. supra 5.*) nec eo anno a. in eius locum est suffectus 33, 42, 6; -es suffecti sunt in Gracchi (graeci *V*) locum T. Veturius Gracchus Sempronianus, in P. Aeli Q. Aelius Paetus 41, 21, 9.

c) *gen.:* comitia -is creandi habita erant 39, 45, 8. -um decreto . . honore abiere 4, 7, 3. in locum Sp. Carvili Maximi -is M. Servilius *(suffectus est)* 26, 23, 7; *(v. p. 1406, 42;)* quinque -um loca . . adicit*, in quae plebei nominentur 10, 8, 3. ita . . novem -um numerus factus (est) 9, 2; quem ad modum ad quattuor -um numerum nisi morte duorum id redigi potuerit, non invenio 6, 7. sacerdotio -um tantus honos accessit, ut 1, 36, 6.

d) *dat.:* id vitium -bus visum (esse) 8, 23, 16. (fuit *v. infra 25.*)

e) *cum praep.:* ab -e, cui . . publicum id perpetuumque sacerdotium fuit, deductus in arcem 1, 18, 6; ut ab* -bus* . . ex composito tolleretur signum 4, 18, 6; quaestores ab -bus . ., quod stipendium . . non contulissent, petebant 33, 42, 4. (ad *v. p. 1406, 5.*) cum inter -es constet imparem numerum debere esse 10, 6, 7. cum* vitiosus dictator per -es fieret 22, 34, 10.

auguralis: pontificalia atque -ia insignia adicere (dicere *PL*) 10, 7, 9.

auguratus, us, *i. q. auguris sacerdotium:* si -um aut pontificatum adieceritis *(sc. ad titulum imaginis)* 10, 7, 11.

augurium. a) **proprie,** *i. q. omen ex avibus ortum:* α) priori Remo -um venisse fertur sex vultures 1, 7, 1. — β) quod . . ut [in *falso P*] -um caelo missum laetus accepit tribunus 7, 26, 4; accepisse id -um laeta dicitur Tanaquil 1, 34, 9; id omen -umque ita acceptum est 55, 4. -um ex arce capiens* 10, 7, 10. (irridens cos. -um ait Fr. 11.) (mitto *v. supra 42.*) nuntiato -o 1, 7, 1. — γ) -is certe sacerdotioque augurum tantus honos accessit, ut 1, 36, 6. — δ) deum consuluit -o 1, 20, 7. quas dii dedissent -is sedes 5, 34, 3; ut di -is legerent, qui nomen novae urbi daret 1, 6, 4; (di) -is auspiciisque . . omnia laeta ac prospera portendunt 26, 41, 18; quae (aves) -o regnum portenderant 1, 8, 3; cum ille [in*] -o rem expertus profecto futuram dixisset 1, 36, 4. — laetus -o cos. 10, 40, 14.

b) **transl.** -o *(i. e. divinatione)* animorum suorum laetabantur 45, 1, 5.

auguror (*vel* **auguro**): in tuo . . -to *(i. e. ab auguribus sacrato)* templo 8, 5, 8, *cuius in locum postea successit* inauguro *verbum compositum.* — **augurato,** *pro adv. positum, i. q. augurio habito:* Romulus -to urbe condenda regnum adeptus est 1, 18, 6; cum -to liberaretur Capitolium 5, 54, 7.

augustus. a) *de rebus, i. q. sanctus ac paene divinus:* -issimam illam domum Iovis 3, 17, 5. fanum ibi (est) -issimum Apollinis 38, 13, 1. formam viri aliquantum *ampliorem* -emque humana intuens 1, 7, 9. praeter ornatum habitumque humano -orem 5, 41, 8. ut miscendo humana divinis primordia urbium -ora faciat Pr. 7. sacram hanc insulam et -i totam atque inviolati soli esse 45, 5, 3. templum -issimum regionis eius . . violare 42, 3, 6; -issimo et *celeberrumo* in templo 12, 6; cum . . templa -a praeterirent 1, 29, 5. quae -issima vestis est tensas ducentibus triumphantibusve 5, 41, 2. — b) *de hominibus, i. q. humano maior:* aliquanto -ior humano visus* (*sc.* Decius) 8, 9, 10. species viri *maioris* quam pro humano habitu -orisque 6, 9. cum cetero habitu se -em, tum maxime lictoribus duodecim sumptis fecit 1, 8, 2.

aura, ae. a) **proprie,** *i. q. aer agitatus acerque:* quidquid -ae fluminis adpropinquabant, adflabat acrior frigoris vis 21, 54, 8. — b) **transl.** α) *i. q. mens atque animus mobilis:* ut* *venti* et -ae cient, ita* ait tranquillum aut procellae in vobis sunt 28, 27, 11. -am favoris popularis ex dictatoria (dictatoris ς) invidia petiit (petit *P*) 22, 26, 4. experti, quam vana (ς una *P*) aut levi -a mobile volgus esset 24, 31, 14. — β) *i. q. favor, gratia, potissimum* a. popularis*:* Africani cognomen militaris prius *favor* an popularis a. (*C,* aurae *BFLE*) celebraverit an . . 30, 45, 6. — (plebei) libertatis captare -am 3, 37, 1. levi -a spei obiecta 42, 39, 1. — ut plebicola repente omnisque -ae popularis captator evaderet pro truci saevoque insectatore plebis 3, 33, 7. — ne postea obnoxia populari -ae censura esset 29, 37, 17. — patres . . iam -a, non *consilio* ferri famaeque magnae

malle quam bonae esse 6, 11, 7. — gente ad omnem -am spei mobili atque infida (mobilem atque infidam *VFL*) 29, 3, 13. — quia ad Persea magis aura popularis ierat (*sic coni. Mg*, quia persea magis aurae popularis erat *V* quia Perseus magis aurae popularis erat *Fr*[1]; *locus nondum sanatus videtur*) 42, 30, 5.

auratus. a) **de rebus,** *i. q. auro obductus:* L. Minucius bove -o .. est donatus 4, 16, 2; ut decemviri sacrum .. facerent .. Apollini bove -o et capris duabus albis -is, Latonae bove femina -a 25, 12, 13. (capra *v.* bos; *apparet hoc loco de hostiis dici cornibus tantum auratis, cf. infra 7, 37, 1; at 4, 16, 2 res dubia est, de qua v. Ml ad locum.*) duodecim clipea -a ab aedilibus .. sunt posita 38, 35, 5. P. Decium .. centum bubus eximioque uno albo opimo -is cornibus donat 7, 37, 1. curru -o .. vectus 10, 7, 10. ut -a scuta .. ad forum ornandum dividerentur 9, 40, 16; per .. -a scuta transire Rum pilum 10, 39, 12. seiuges in Capitolio -i a. P. Cornelio positi (sunt) 38, 35, 4. fornicibus signa -a imposuit 33, 27, 4; aedilis .. duo signa -a .. posuit 38, 35, 6; censuerunt .. novum -um (*sc.* signum) faciendum 39, 7, 9; fornicem .. cum signis septem -is .. posuit 37, 3, 7. statuam -am, quae prima omnium in Italia est statuta* (-a *del. Cobet*), patris* Glabrionis* posuit 40, 34, 5; ab Dio -is statuis omnibus raptis* 44, 6, 3. — b) **de hominibus** *i. q. auro ornatus eoque splendens:* tunicae -is (*sc. quod -a scuta gestabant*) militibus versicolores (erant) 9, 40, 3. si in curru (-um *V*) scandentis Capitolium, -os purpuratosque, .. L. Paulus .. privatus interroget 45, 39, 2.

aureus. A. adiect. a) *i. q. ex auro factus:* puero anulum -um .. cum .. -a fibula .. donat 27, 19, 12; anuli -i positi (sunt, *i. q. depositi sunt*) 9, 7, 8; ut plerique nobilium anulos -os .. deponerent 46, 12; effundi .. iussit anulos -os 23, 12, 1; anulis -is positis 43, 16, 14. spolia .. fuere -i torques (alirei torquens *P*) armillaeque 24, 42, 8; quod vulgo Sabini -as armillas .. habuerint 1, 11, 8. -um baculum .. tulisse donum Apollini 1, 56, 9. columna .. -a solida facta .. est 24, 3, 6. corona -a muralis proposita est 23, 18, 7; coronam -am Iovi donum in Capitolium mittunt 2, 22, 6; ut .. coronam -am dictatori .. decreverit 3, 29, 3; donum .. Iovi .. coronam -am in Capitolium tulere 57, 7; coronam -am .. Iovi donum posuit 4, 20, 4; coronam -am addidit donum 7, 10, 14; Iovi .. donum .. coronam -am .. ferre 28, 39, 15; tulerunt coronam -am ducentum pondo 45, 12; mures .. coronam -am adrosere 30, 2, 9; legati .. coronam -am .. in Capitolio posuerunt 32, 27, 1; centum pondo coronam -am posuerunt 36, 35, 12; coronam -am consuli centum et quinquaginta pondo dederunt 38, 9, 13; se .. coronam -am (corona -a *V*) quinquaginta pondo .. donum .. attulisse 43, 6, 6; Pamphylii (pampyli *V*) legati coronam -am ex XX milibus Philippeorum (philippiorum *V*) factam in curiam intulerunt 14, 3; legatos .. misere cum coronae -ae dono 7, 38, 2; tribunum .. -a corona donat 7, 26, 10; -a corona eum .. donat 37, 1; C. Laelium .. corona -a ac triginta bubus donavit 26, 48, 14; Masinissam .. -a corona, -a patera .. donat 30, 15, 11; Laelium .. -a corona donat § 13; Rhodiorum populus corona -a .. donatus (est) 31, 15, 7; in corona -a quindecim talenta adferebant 38, 14, 5; coronae -ae .. tralatae (sunt) centum quattuordecim 34, 52, 8; in eo triumpho undequinquaginta coronae -ae translatae sunt 37, 58, 4; -ae coronae centum duodecim pondo .. latae sunt 39, 5, 14; (translatae sunt) coronae -ae [pondo*] sexaginta septem 40, 16, 11; tulit (*sc. in triumpho*) .. coronas -as .. quadraginta quinque 37, 46, 4; tulit in triumpho .. -as coronas ducentas .., nummos -os Philippeos (*numerus qui sequitur male servatus est*) .. vasorum .. -orum mille pondo viginti tria 37, 59, 3; coronas .. -as .. attulerant 38, 37, 4; in triumpho tulit .. coronas -as ducenta duodecim pondo .. Philippeorum -orum nummorum sedecim milia trecentos viginti 39, 7, 1; tulit coronas -as quinquaginta duas 29, 6; coronas -as tulit octoginta* tres 42, 3; transtulit coronas -as quinque et viginti 40, 34, 8; tulit in triumpho coronas -as centum viginti quattuor 43, 6; manipulum .. -is coronis donavit 10, 44, 3; cum coronis -is praecedentes 26, 21, 9. crateram -am fieri placuit 5, 25, 10; crateram -am donum Apollini Delphos legati qui ferrent 28, 2. ut ex eo donum -um .. fieret 23, 11; scuta illi pro -is donis congesta (esse) 1, 11, 8. munera .. decreverunt sagula .. cum fibulis -is (*HRFL, om. P*) singulis 30, 17, 3; (*v. p. 1409, 42.*)

Iovi .. donum* fulmen -um .. fieret 22, 1, 17. Philippei nummi -i *(fuere)* quattuor decim milia 34, 52, 7; nummis -is quadringentis Dasio .. corrupto 21, 48, 9; *(v. p. 1410, 35; 40.)* portata* (sunt).. terna pondo paterae -ae 27, 4, 9; ut .. tres paterae -ae factae sint 6, 4, 2; paterae -ae ad Cereris positae (sunt) 10, 23, 13; ab iis quadraginta paterae -ae (aurae P[1] auraee P[2]) .. in curiam 10 inlatae (sunt) 22, 32, 4; paterae -ae fuerunt ducentae 26, 47, 7; munera missa (sunt) torquis -us duo pondo et paterae -ae quattuor pondo 43, 14, 2; pateras -as Romam attulerunt 22, 36, 9; *(v. p. 1410, 22.)* donum pelvis -a facta (est) 27, 37, 10. quadrigae -ae .. in Capitolio positae (sunt) 29, 38, 8. quo *(sc. abdentur)* signa -a ..? 45, 39, 5. -os torques multos *(captos esse)* 33, 36, 13; -os torques transtulit mille 20 quadringentos septuaginta unum* 36, 40, 12; *(v. p. 1409, 47; supra 12.)* dona .. data (sunt) .. vasa -a 31, 11, 11; munera data (sunt) .. vasa .. -a viginti pondo 35, 23, 11; quae vasa -a .. vidisset 37, 57, 14; vasa -a mensae unius posuit 41, 20, 7; donum .. adferre vasa -a quingentum pondo 42, 6, 7; quaestores urbani .. vasa -a acceperunt § 11; *(v. p. 1410, 36.)* Victoriam -am .. adferre sese 22, 37, 5. — b) *i. q. auro similis:* anguem .. 30 -is *(Fr[2], auis V flavis Wb, quod nescio an praestet)* maculis sparsum apparuisse 41, 21, 13. — c) *i. q. auro splendens:* -am olim *(om. M)* atque -am Samnitium aciem .. occisam (esse) 10, 39, 13, *v.* **auratus.** *De aureus cum argenteus voce coniuncta v. p. 1286, 20 sqq.*

B. vi subst., *int. nummus, cf. nostrum 'der Gulden'*: dum pro argenteis decem -us unus valeret 38, 11, 3. hi pacti erant 40 eques (equos *V*) denos praesentes -os, pedes quinos, mille dux eorum 43, 26, 4. coronam XX milium -orum decreverunt 45, 25, 7.

auris. a) *subi.:* aspernabantur flagitium -es 8, 28, 3. nullius nec oculi nec -es indignitatem ferebant 6, 16, 3. vixdum requiesse -īs a strepitu et tumultu hostili 26, 22, 8. habitum convenientes sequebantur .. superbae -es 24, 5, 5. strepunt -es clamoribus 22, 14, 8. talia esse scio, 50 ut -es, ut animi audientium sint 42, 42, 7; surdae ad* omnia* -es .. multitudinis erant 24, 32, 6; in quod adeo intenti omnium non animi solum fuere*, sed etiam oculi -esque pugnantium spectantiumque et* adhortantium pugnantīs, ut 26, 46, 4; surdas ad omnia solatia -es .. indicia esse 9, 7, 3. — b) *obi.:* pluribus locis -e admota sonitum .. captabant 38, 7, 8. -es agitante sonitu 2, 64, 11. aversis -bus animisque *(verba quae sequuntur mendosa sunt)* 24, 26, 10; *(v. p. 1413, 16.* claudo *v. infra 26.)* conscelerate -es paternas 40, 8, 19. naso .. -busque decisis 29, 18, 13. superbas .. -es habemus 34, 5, 13. implevere -es decem 10 legatorum 45, 31, 6; impleverant omnium -es .. commemorando 35, 32, 3. naso -busque laceratis 22, 51, 9. naso *(om. HR)* -busque mutilatis 29, 9, 7. obsideri -es *(sc. patris)* a fratre 40, 20, 5. (occupo *v. p. 1413, 24.*) quae (arrogantia) vanitate sua omnium -es offendebat* 33, 11, 9; offenderunt -es insolentiā sermonis 37, 49, 2. praebere -es adulescentium conviciis 38, 52, 11; si -es praebere potes 40, 8, 3; prae- 20 bendo -es 54, 8. praeoccupatas -es animosque principum Romae criminibus Philippi invenerunt 38, 10, 3; praeoccupatis non -bus magis quam animis ab Eumene 42, 14, 2. reseratae -es sunt, quae posthac .. claudentur 40, 8, 20. potio .. oculos, -is a videndis audiendisque omnibus acerbis .. vindicabit 26, 13, 18. — c) *gen.:* -ium fastidium aberat 38, 50, 12. suarum -ium fidei minimum credentes 33, 32, 7. ludi- 30 bria oculorum -iumque credita (sunt) 24, 44, 8. verba .. offensionem (-e *V*) -ium .. meruerunt 45, 24, 1. sensus oculorum atque -ium hebetes (sunt) 5, 18, 4. erat .. maior usus -ium quam oculorum 22, 5, 3. — d) *dat.:* sonitus .. procellae .. accidens* -bus 24, 46, 5. nihil .. -bus admittebant 23, 13, 6; consilium .. admittere -bus 33, 35, 3; condiciones imperator Rus vix -bus admisit 30, 3, 7; nullam antea 40 pactionem -bus admiserat 23, 19, 15; pacis .. mentionem admittendam -bus non fuisse 34, 49, 1. ne vana surdis -bus cecinerim 40, 8, 10. oculis magis quam -bus crediderunt 6, 26, 5. haud surdis -bus dicta (sunt) 3, 70, 7. terror oculis -busque est offusus 28, 29, 9. insueta *(sc. erant)* omnia oculis -busque 45, 29, 2. — e) *abl.:* nec mea verba -bus vestris nec consilia animis acciperetis 22, 39, 2; omnia semper, 50 quae magistratus ille docet, secundis -bus, quae ab nostrum quo dicentur, adversis accipietis 6, 40, 14; secundis -bus accipi orationem 33, 46, 6; orationem .. aequis

-bus accipi 35, 50, 1; ⟨quae⟩ . . maiora (-am *V*) -bus accepta sunt, quam oculis noscuntur 45, 27, 5; magis -bus quam animis id acceptum erat 27, 50, 7. laudationem tribuni tam aequis -bus mortui audivit, quam vivi accusationem audierat 2, 61, 9; satis aequis -bus audiebatur 22, 25, 12; non secundis -bus patrum auditus (-um *V*) est cos. 42, 28, 2. capti (-is *P*) -bus et oculis metu omnes torpere 21, 58, 5. Ri . . non mentibus solum consipere*, sed ne -bus quidem atque oculis satis constare poterant 5, 42, 3. oculis -busque haurire . . gaudium 27, 51, 1. cum . . fugam . . adversis (-us *V*) -bus militum . . iactasset 41, 10, 6. cum aversis -bus pauca locuti essent 38, 33, 11. — f) *c. praep.:* quod ubi ad -es accidit regis 8, 24, 11; cum . . clamor . . ad -is accidisset 26, 40, 10. nihil . . non modo ad animum sed ne ad -es quidem admittebat 25, 21, 7. ad -es quoque militum dicta . . evolvebantur 22, 14, 15. ad -es ipsius Aemilii pervenit abduci classem 37, 17, 9. ad occupatas iam -es . . cum venisset 45, 19, 9. — species . . iis* ibi* truces Gallorum sonumque vocis in oculis atque -bus fore 6, 28, 6. — spiculum inter -es equi fixit 8, 7, 10. inter -es positum *(fabrile scalprum)* . . adigebat 27, 49, 1.

aurora: ad primam -am somno excitus 1, 7, 6.

aurum. a) *subi.:* idem -um ex hostibus captum in paucorum praedam cessisse 6, 14, 12. cum in publico deesset -um, ex quo summa . . confieret, a matronis collatum acceperant 1, 50, 7. (interfulgeo *v. p. 1414, 46.*) ubi* . . esse regium -um . .? 38, 59, 8; *(v. p. 1414, 19; 27.)*

b) *obi.:* cum -um et purpuram data et oblata ultro non accipiebant 34, 4, 10; *(v. supra 36;)* nisi -um . . accepissent 44, 26, 11; -um et a civitatibus quibusdam allatum . . non accepisse pRum 22, 37, 11; *(v. p. 1417, 10; 11;)* -um non acceptum (est) 36, 9; -o, argento . . acceptis* 31, 18, 5. -um . . iis . . ademit 32, 40, 11. (adfero *v. supra 42.*) nondum omni -o adpenso 5, 49, 1. ecquid (etquid *V*) -um, quod in singulos . . dividendum esset, secum advexisset* 44, 26, 10. auferri -um de medio 5, 49, 1; praesentibus -um atque argentum ablatum (est) 32, 38, 7. (capio *v. supra 33.*) ut -um ex ea *(pecunia)* coemerent 5, 25, 8. -um . . in publicum conferunt 26, 36, 11; -um . . omne* -in publicum conferamus § 5; -um et argentum omne . . in publicum conferebamus 34, 6, 14; -um argentumque in publicum conferre 28, 36, 3; -um matronae . . in publicum contulerunt 34, 5, 9; cum conferendum ad redimendam civitatem a Gallis -um fuerit 6, 14, 12; argentum -umque omne ex publico privatoque in forum conlatum in ignem . . conicientes 21, 14, 1; *(v. p. 1413, 35;)* -um, quod Gallis ereptum erat quodque . . in Iovis cellam collatum, cum, quo referri oporteret, confusa memoria esset, sacrum omne iudicatum et sub Iovis sella poni iussum 1, 50, 6; omne -um argentumque conlatum (est) 45, 34, 4. (conicio *v. supra 9.*) omne id -um in ludos consumi 39, 5, 9. omni -o et argento, quidquid (quae quod *V*) publici, quidquid (quid *V*) privati est, in comitio . . cumulato 45, 24, 12. omne -um, argentum . . ad triumviros mensarios . . deferamus 26, 36, 8; -um et argentum omne publicum privatumque ad se . . deferri 21, 13, 6; -um et argentum in forum deferri 31, 17, 6; -o argentoque in lembos . . delatis 44, 45, 12. qui . . -um, argentum vestemque, quae in navibus essent, in mare deicerent 31, 17, 8. purpuram atque -um deponunt 34, 7, 10. (divido *v. p. 1413, 48; 1416, 12.*) pro argento si -um dare vellent, darent 38, 11, 8; *(v. p. 1413, 39.)* -um in Capitolio corvi non lacerasse tantum rostris . . sed etiam edisse 30, 2, 9. (eripio *v. supra 10.* fero *v. p. 1417, 15.*) -um tollere ac sibi habere iussit 26, 50, 12. (iudico *v. supra 13.* lacero *v. supra 32.* offero *v. p. 1413, 40.*) cum -um ostenderent 38, 24, 8. centurionem pensantem (prensantem *Kraffert*) -um 38, 24, 8. donec omne -um persolutum est 23, 19, 16. matronae . . pollicitae tribunis militum -um 5, 25, 8. (pono *v. supra 14.*) ut -um atque argentum in publicum proferretur 45, 34, 3. -um vicensimarium (vicesimarium *P*), quod in sanctiore aerario . . servabatur*, promi 27, 10, 11. -um argentumque cumulo rerum aliarum interfulgens* . . rapere ex igni 28, 23, 4. -o argentoque reddito 30, 21, 5. -um argentumque iussum referri ad consulem 9, 37, 10; *(v. supra 12.)* mures . . -um rosisse 27, 23, 2. ex ea pecunia . . id -um* secerni 39, 5, 8. (servo *v. supra 41.* tollo *v. supra 34.*) tradito omni -o atque argento 21, 12, 5. transtulit . . -um argentumque factum infectumque et

signatum 34, 52, 4; (*v.* c) *s.* summa *et passim s.* pondus, pondo *sim.*).

c) *gen.:* cuius *(auri)* cum copia non esset 5, 25, 8. metalla . . -i atque argenti non exerceri 45, 29, 11. M pondo -i pretium . . factum (est) 5, 48, 8; donum ex -i p. XXXX 21, 62, 8; -i p. duo milia LXX fuit 26, 14, 8; ut . . singulas uncias p. -i relinquant 36, 5; pateram* ex V p. -i* factam 27, 4, 8; prompta (sunt) ad IIII milia p. -i 10, 12; additum Fabio . . C p. -i praecipuum (praecipum *P*), quod in arcem . . portaretur § 13; dicuntur capta* . . -i LXXXIII milia p. 16, 7; CC et L -i . . pondo . . in vestibulo curiae posuerunt 30, 21, 4; tulit . . -i II milia CCCCL (pondo) 31, 20, 7; XXX p. ferme -i in aerarium tulit 32, 7, 4; tulit prae se -i M et DXV p. 33, 27, 2; tulit in eo triumpho . . -i p. MCCCC 34, 46, 2; -i p. fuit III milia DCCXIIII 52, 7; M p. -i . . allata (sunt) 36, 4, 2; prae se tulit . . -i p. CXXVII 21, 11; transtulit . . -i CXXVII p. 39, 2; transtulit . . -i p.* CCXXXX* VII 40, 12; Scipionem VI milia p. -i . . accepisse . ., A. Hostilium LXXX p. -i . ., Furium quaestorem -i p. CXXX 38, 55, 6 *sq.;* in eam rem sibi C p. -i a civitatibus collatum (esse) 39, 5, 7; -i p. CCXXXXIII § 14; in triumpho tulit . . -i p. II milia CIII 7, 1; tulit . . -i . . p. CXXXII 29, 6; p. . . LXXX -i Q. Fabium . . advehere § 7; translatum . . -i LXXX p. et duo* 40, 16, 11; tulit in triumpho . . -i p. XXXI 43, 6; V milia (p.) -i in aerarium tulit 41, 28, 6; torques duo ex V p. -i facti . . missa (sunt) 43, 5, 8; X p. -i et argenti . . in aerarium rettulit 45, 4, 1; transtulit in triumpho . . -i p. XX et VII 43, 5. -i . . ex Gallicis spoliis satis magnum pondus . . in Capitolio sacravit 7, 15, 8; -i satis magnum pondus, quod secum* attulerat, ei servari iussum 24, 45, 9; satis magnum attulissent -i pondus 26, 50, 10; magnum pondus -i attulisse 27, 36, 2; -i pondus ingens est* pollicitus 37, 36, 2; argenti quam -i maius pondus fuisse 38, 55, 9; pondere ab singulis -i accepto aestimato[que*] 5, 25, 10; in pondere -i . . fidem fefellerunt 51, 10; magno cum pondere -i . . missus 31, 43, 5; certo -i pondere pactus 38, 24, 4; summa ex . . ponderibus -i, argenti . . efficitur 45, 40, 1. magna praeda . . -i etiam argentique 27, 49, 6. ne qua mulier plus semiunciam -i haberet 34, 1, 3. septunces -i . . pretium convenit 23, 19, 16. summam* omnis captivi -i argentique translati 45, 40, 1; mendum . . esse in summa -i atque argenti 38, 55, 8; has ego summas -i et argenti relatas apud Antiatem inveni *ib.* thensauros Gallici -i occultari 6, 14, 11. -i et argenti cum vim magnam habuisset 38, 59, 2; -i argentique* relata (est) . . magna vis 26, 47, 7. — pecuniae -ique et argenti haud sane multum fuit 32, 16, 17. donum . . ferre . . parvom* (*VMg,* parum *Fr*[1]) -i, quod (quos *V*) inter paucos divideret 44, 26, 6. ne plus -i et argenti facti . . domi haberemus 34, 6, 14. quantum -i argentique domi relictum esset 24, 45, 14; (*v. infra 25.*) nec . . quicquam -i argentique in eo triumpho latum (est) 40, 34, 8. quod -i sibi cum ad templorum ornatum tum ad subsidium fortunae a maioribus relictum foret, eo iuvare pRum 22, 32, 6; ad quaestores deferre, quod -i atque argenti haberent 26, 14, 8. tantum advehi -i, ut 35, 32, 4; tantum -i argentique in triumpho . . latum* 38, 59, 3; tantum -i argentique . . esse in domum . . illatum, quantum . . redigi non posset § 8; quo . . tantum -i *(sc. abdetur)* 45, 39, 5. tantundem -i atque argenti in eo triumpho praelatum* (esse) 39, 42, 4. — (avidus *v. infra 37.*)

d) *abl.:* ut sacro -o abstineretur 5, 50, 7. abundasse -o semper regna Asiae 35, 48, 7. scuta alterius -o, alterius argento caelaverunt 9, 40, 2; calvam -o caelavere 23, 24, 12; militem . . caelatum* -o et argento 9, 40, 4; -o caelatis . . armis 7, 10, 7. arcem ab . . Sabinis -o captam 3, 17, 6. ni . . -o, cuius avidissima gens est, . . animi concilientur 21, 20, 8. virginem -o corrumpit 1, 11, 6; servum Turni -o corrupit 51, 2. multo -o argentoque id exornatum habebant 26, 11, 9. ut -o et purpura fulgeamus 34, 3, 9; -o purpuraque fulgens 45, 40, 6. templum . . laqueatum -o 41, 20, 9. ferro, non -o recuperare patriam 5, 49, 3. -o civitatem . . redemistis 9, 11, 6; quam (civitatem) -o maiores vestri redemerunt 4, 16; maiores . . se a Gallis -o redemisse 22, 59, 7; redimendae -o . . civitatis 9, 4, 8; Rum populum . . -o redemptum 10, 16, 6. cetero -o *(om. P)* usi sunt ad vestimenta . . locanda 27, 10, 13. — cur non insignis -o et purpura conspicior 34, 4, 14; insignes eas esse -o et purpura 7, 6.

e) *cum praep.* α) quo . . cum -o venirent 38, 24, 5. β) non de pondere -i atque argenti . . convenit 26, 49, 6. γ) (ex quo *v. p. 1413, 34*;) clipeum unum ex -o totum 34, 52, 7; ut . . donum ex -o liceret ponere in aede Iovis 36, 35, 12; vasorum ex -o et argento . . factorum 45, 33, 5. δ) in -o, in quo praeter manupretium nihil intertrimenti fit, quae malignitas est? 34, 7, 4. ε) inter -um accipiendum 6, 11, 5; inter accipiendum -um 9, 11, 6; (Dareum) inter purpuram atque -um . . devicit 17, 16. ζ) pretio pro -o . . persoluto 6, 4, 2. η) praeter -um argentumque, quod in aerarium sit latum 45, 43, 8.

acc. adiectiva: captivum 45, 40, 1. ceterum 27, 10, 13. factum 34, 6, 14; 52, 4. Gallicum 6, 14, 11. infectum 34, 52, 4. multum 26, 11, 9. omne 1, 50, 6; 5, 49, 1; 21, 3, 6; 14, 1; 23, 19, 16; 26, 36, 5; 8; 34, 6, 14; 39, 5, 9; 45, 24, 12; 34, 4. publicum privatumque 21, 13, 6. regium 38, 59, 8. sacrum 1, 50, 6; 5, 50, 7. signatum 34, 52, 4. vicensimarium 27, 10, 11. — *coniungitur vox cum* argentum, purpura: aurum, argentum 26, 36, 8; 31, 17, 8; 18, 5; 45, 40, 1; a. et argentum 9, 40, 4; 21, 12, 5; 31, 17, 6; 34, 6, 14; 38, 55, 8; 59, 2; 45, 4, 1; 24, 12; 33, 5; a. atque argentum 21, 12, 5; 26, 14, 8; 49, 6; 32, 38, 7; 38, 55, 8; 39, 42, 4; 45, 29, 11; 34, 3; a. argentumque 9, 37, 10; 24, 45, 14; 26, 11, 9; 27, 49, 6; 28, 23, 4; 36, 3; 30, 21, 5; 34, 52, 4; 38, 59, 3; 8; 40, 34, 8; 44, 45, 12; 45, 34, 4; 43, 8. argentum aurumque 21, 14, 1. — a. et purpura 34, 3, 9; 4, 10; 14; 7, 6; a. atque purpura 9, 17, 16; 34, 7, 10; a. purpuraque 45, 40, 6. — *opponitur* argentum *saepenumero*, ferrum 5, 49, 3.

auspex: nuptias . . velut (velaut *V*) auspicibus nobilissumis populis deductas esse 42, 12, 4.

auspicato, *vi adverbiali, i. q. auspiciis habitis:* quae a. agimus 5, 52, 15; ubi a. cum populo agi posset 3, 20, 6. urbem a. inauguratoque conditam habemus 5, 52, 2; urbem a. . . conditam 28, 28, 11. ut non solum, quos populus creat patricios magistratus, non aliter quam a. creet, sed nos quoque ipsi sine suffragio populi a. interregem prodamus 6, 41, 6; plebeius magistratus nullus a. creatur *ib.* dictator a. egressus 5, 21, 1. comitiis, a. quae fierent 14, 4; ubi (comitia) a. fieri possunt 52, 16. non leges a. ferantur 6, 41, 10. ut nihil . . nisi a. gereretur 1, 36, 6. nec a. nec litato aciem instruunt 5, 38, 1. non a. templum intravit (int *V*) 45, 12, 10. dictator cum a. prodisset 6, 12, 7; *(v. p. 1417, 52.)* a. profectus in Capitolium 21, 63, 9. Valerium a. sortitum constabat 41, 18, 8.

auspicium. a) *i. q. actio vel ius aves observandi.* α) *subi.:* nobis . . propria sunt -a 6, 41, 6; penes quos . . sunt -a more maiorum? § 5; penes vos -a esse 10, 8, 9; quod . . illi iustum imperium, quod -um esse* 22, 1, 5; quoniam . . eo die . . eius forte -um fuisset 28, 9, 10. nec privatum -a sequi, nec sine -is profectum in externo ea solo nova atque integra concipere posse 22, 1, 7. — β) *obi.:* imperium -umque abnuistis 28, 27, 4. tollit ex civitate -a, qui plebeios coss. creando a patribus, qui soli ea habere possunt, aufert 6, 41, 7. (concipio *v. supra 18.*) vindicasse ipsos *(deos)* suum numen, sua -a, quae ut primum contacta* sint ab eo, a quo nec ius nec fas fuerit, deletum . . exercitum documento fuisse 7, 6, 11; velut omnibus eo vitio contactis -is 8, 17, 4. -um et imperium ad . . Albium detulistis 28, 27, 5. cuius -a pro vobis experti nolite adversus vos velle experiri 7, 40, 16. ut . . privati* -a habeamus, quae isti ne in magistratibus quidem habent 6, 41, 6; quod nemo plebeius -a haberet 4, 6, 2; quod nec . . posset nec nisi dictator dictus -a in exercitu habere 5, 46, 11; vos solos iustum imperium et -um domi militiaeque (*sc.* habere) 10, 8, 9; *(v. supra 22.)* peregit verbis -a, quae mitti vellet 1, 18, 10. ut renovarentur -a 6, 5, 6; per interregnum renovari -a 5, 31, 7. ut . . -a de integro repeterentur 17, 3; cum ad -um repetendum Romam proficisceretur 8, 30, 2; utrum . . fuerit, an -a repetenda 32, 4; -is repetitis 9, 39, 1; *(v. infra 51; p. 1420, 8.)* qui pRi quique meam sectam, imperium -umque . . sequuntur 29, 27, 2. (tollo *v. supra 20.*) transferrent -a, quo nefas esset 7, 6, 10. ne incerta prole -a turbarentur 4, 6, 2. (vindico *v. supra 23.*) — γ) *gen.:* cum dictator -orum repetendorum causa profectus Romam esset 10, 3, 6; dictatore -orum repetendorum causa profecto Romam 23, 19, 3. neglegentia caerimoniarum -orumque* . . pecca-

tum a C. Flaminio (flamio *P*) . . esse 22, 9, 7. perturbationem -orum publicorum privatorumque adferre 4, 2, 5. quae res . . nisi . . -orum renovatio . . rpae remedio fuit? 5, 52, 9. — *δ*) *dat.:* Scipionum nomini, -is (-isque *ς*) omnis adsuetos 28, 32, 7. qui -o adest 10, 40, 11. qui -o intererant § 4. cum -o operam dedisset 34, 14, 1; 38, 26, 1. — *ε*) *abl.:* cum ei . . pulli -o* *(del. censuit Fg, v. Ml ad locum in ed. Wbiana)* non addixissent (adduxissent *P*) 22, 42, 8. Camilli ductu atque -o accisae res erant 6, 12, 6. cuius ductu -oque . . castra vi cepistis 7, 40, 6; pRi -is victus captusque est 30, 14, 9; T. Quinctii ductu et -o agri captum* . . aliquantum . . esse 3, 1, 4, iis* -is conditae urbi 3, 61, 5; -is hanc urbem conditam esse, -is . . omnia geri 6, 41, 4. (praetores) eisdem -is, quibus coss., crearentur 3, 55, 11; eum, cum primum salvis -is posset, creari 23, 25, 9; praetorem . . collegam consulibus atque isdem -is creatum 7, 1, 6; collegam tuum isdem -is, eodem iure creatum 9, 34, 10; praetores isdem -is, quibus coss., creati 8, 32, 3; isdem -is creatos 6, 11, 4. eiusdem* -is defendi rpam, cuius* recuperata esset 6, 2, 5. quorum ductu atque -o dimicaretis 24, 8, 18. Appii Herdonii ductu et -o rpam eversuri estis? 3, 17, 2. si utrumque tuo ductu -oque fieri potest 28, 41, 10. -o, imperio . . ductuque eius . . classis . . fusa . . est 40, 52, 5. exercitus . . cum fratre . . meis -is rem gerit 21, 40, 3; quod . . cos. bellum suis -is gesturus esset 7, 6, 8; et in Volscis cos. -o dictatoris . . et ad Fidenas legatus dictatoris alterius . . res prospere gesserat 4, 41, 11; ductu -oque eius res prospere gesserant 5, 46, 6; an* in magistratu suis quis* -is gessisset *(res)* 31, 48, 6; cuius (ducis) -o bellum geritur 4, 20, 6; ne quid ductu atque -o (hospitio *R*) decemvirorum prospere usquam gereretur 3, 42, 2; cum ea in Samnio cuiuscumque ductu -oque gererentur 10, 18, 1; plebeiorum ductu et -o res geri 7, 7; *(v. supra 19;)* duorum consulum -o bellum . . gestum est 7, 18, 2; haec . . P. Scipionis ductu -oque gesta (sunt) 28, 38, 1; cuius ductu -oque res gestae erant 8, 12, 6; quae bella suo unius -o gesta . . essent 6, 23, 9; ob eas res ductu -oque Ti. Semproni (c. sempronius *V*) prospere gestas 41, 17, 3; ob eas res . . gestas duorum consulum ductu -oque 19, 2; ob res . . gestas . . ductu -oque App. (aput *V*) Claudi 28, 1; ob eas res gestas ductu -oque L. Anici 45, 3, 2. cuius ductu -oque ineunda pugna sit 7, 32, 10. T. Quinctii ductu -oque militaveritis 36, 17, 2. ductu -oque patris mei (ei *P*) obstitistis 26, 41, 13. occupatus . . -is repetendis 23, 36, 10. *(provincia)* ductu -oque Augusti Caesaris perdomita est 28, 12, 12. qui ductu atque -o P. Scipionis in Africa bellum perfecissent 31, 4, 1. quod alieno -o . . pugnasset 34, 10, 5. ductu atque -o P. Scipionis pulsi . sunt 28, 16, 14. (recupero *v. p. 1419, 27.*) Ti. Semproni . . imperio -oque legio . . Sardiniam subegit 41, 28, 8. qui eius ductu -isque vicisset 8, 33, 22; cuius ductu -oque vicissent 31, 1; eiusdem ductu -oque Camilli vincuntur 5, 49, 6; *(v. p. 1419, 15.)* — *ζ*) *cum praep.:* qui tum animi ab *(om. M)* decemvirorum infelicibus -is Ris hostibusque erant 3, 60, 2. (ad *v. p. 1418, 42.*) quid adversus -a *(i. e. imperium vel imperatorem)*, sub quibus militatis*, . . ausi sitis 28, 27, 12. ambigi de -o 10, 40, 9; altercatio inter pullarios orta (est) de -o *ib.;* quid de religionibus atque -is . . loquar? 6, 41, 4. pullarium in -um mittit 10, 40, 2. vitium in -o fuisse 41, 18, 14. si per -a liceret (*sc.* confligere) 10, 38, 9; cum primum per -a posset . . comitia habere 41, 16, 5. castra . . relicta sine . . imperio, sine -o 27, 44, 4; *(v. p. 1418, 17.)* sub imperium -umque tuum redeo 22, 30, 4; *(v. supra 24.)*

b) *sensu concreto, i. q. omen, vaticinium. α*) *subi.:* -um egregium esse 10, 40, 5; -a secunda esse 9, 14, 4. -a in bonum verterunt 10, 42, 7. — *β*) *obi.:* accepisse id -um laeta dicitur Tanaquil 1, 34, 9; hoc perpetuitatis -o accepto 55, 5. (contingo *v. p. 1418, 23 sqq.*) se vidisse aut audisse quid . ., quod -um dirimeret 8, 23, 16. (ementior *v. p. 1421, 5.*) (alitem) circa summum culmen hominis -um fecisse 1, 34, 9. -um mentiri 10, 40, 4. tripudium nuntiatum, pRo exercituique egregium -um, est § 11. cum . . non -a observentur 8, 34, 8. — *γ*) *abl.:* incertis -is . . cum hoste confligere 8, 32, 7. -is . . deterritum (eum esse) 6, 38, 10; in Samnium incertis itum -is est 8, 30, 1. iidem (*sc.* di) auguriis -isque . . prospera portendunt 26, 41, 18. quibus quondam -is patres eorum . . pugna-

verint, ea illis . . portendisse deos 30, 32, 9. me incertis -is profectum ab domo (esse) 8, 32, 4. qui . . turbatis religionibus ac dubiis -is pugnasset 34, 4; *(v. p. 1420, 51.)* -is ementiendis . . retenturos (eos) se in urbe 21, 63, 5. controverso -o revocari a proelio 10, 42, 7.

acc. adiectiva et pron.: alienum 34, 10, 5. controversum 10, 42, 7. dubium 8, 34, 4. egregium 10, 40, 5; 11. incertum 8, 30, 1; 32, 4; 7. infelix 3, 60, 2. iustum 10, 8, 9. novum atque integrum 22, 1, 7. omne 8, 17, 4. proprium 6, 41, 6. publicum privatumque 4, 2, 5. salvum 23, 25, 9. — meum 21, 40, 3. suum 6, 23, 9 (suo unius); 7, 6, 8; 31, 48, 6. tuum 22, 30, 4; 28, 41, 10. — *genetivi:* L. Anici 45, 3, 2. Augusti Caesaris 28, 12, 12. App. Claudi 41, 28, 1. Camilli 5, 49, 6; 6, 12, 6. App. Herdonii 3, 17, 2. T. Quinctii 3, 1, 4; 36, 17, 2. Scipionum 28, 32, 7. P. Scipionis 28, 16, 14; 38, 1; 31, 4, 1. Ti. Semproni 41, 17, 3; 28, 8. duorum consulum 7, 18, 2; 41, 19, 2. decemvirorum 3, 42, 2; 60, 2. dictatoris 4, 41, 11. patris mei 26, 41, 13. plebeiorum 10, 7, 7. pRi 30, 14, 9. *praeterea* cuius *sexies*, eius *ter*, eiusdem, quorum, cuiuscumque (10, 18, 1) *semel*. — *cf.* penes aliquem sunt 6, 41, 5; 10, 8, 9; sunt alicuius 28, 9, 10. — — *similia coniunguntur subst.:* auguriis -isque 26, 41, 18. caerimoniarum -orumque 22, 9, 7. ductu -oque 5, 46, 6; 49, 6; 7, 32, 10; 8, 12, 6; 31, 1; 10, 18, 1; 26, 41, 13; 28, 12, 12; 38, 1; 41, 10; 36, 17, 2; 41, 17, 3; 19, 2; 28, 1; 45, 3, 2; ductu -isque 8, 33, 22; ductu et -o 3, 1, 4; 17, 2; 10, 7, 7; ductu atque -o 3, 42, 2; 6, 12, 6; 7, 40, 6; 24, 8, 18; 28, 16, 14; 31, 4, 1. imperium 22, 1, 5; 27, 44, 4; imperium -umque 22, 30, 4; 28, 27, 4; 29, 27, 2; 41, 28, 8; -um et imperium 10, 8, 9; 28, 27, 5; -o, imperio, felicitate ductuque 40, 52, 5. ius 9, 34, 10. nomen 28, 32, 7. numen 7, 6, 11. religiones atque -a 6, 41, 4.

auspicor, *i. q. auspicia habeo.* a) *absol.:* quod -ri . . negarentur posse 4, 6, 3. Fabio -anti . . aves . . non addixerunt 27, 16, 15. -tem immolantemque . . in acie vidisse (eum) 35, 48, 13. — b) *acc. obi.: i. q. auspiciis incipio, perficio rem:* sollemne -dorum* *(coni. Mg)* comitiorum in castra . . ad militarem temeritatem transferri 26, 2, 2.

auster, *i. e. ventus a meridie ortus:* humor inde ab -o velut † perfudit omnia 37, 41, 2* *(locus varie vexatus nondum sanatus videtur).*

aut. (aut *pro* haut *falso exstat c. g. in P* 22, 20, 2; 30, 28, 2, *in V* 41, 1, 8; 42, 23, 4, *pro* et *vel* ac 43, 5, 8; 45, 31, 2; *pro* ut 42, 53, 4.) **A. semel positum.** a) **disiunguntur enuntiatorum partes;** α) **singulae voces;** αα) *subst.:* neque enim Africam a. Italiam, sed . . praemium fore 30, 32, 2; nec Philippum a. Nabim quieturos 35, 12, 2; cessisset . . par Manlius Torquatus a. Valerius Corvus 9, 17, 12; non enim illa modo Volscus a. Samnis, sed Rus verba fecit 7, 40, 10; Aequi a. (haud *P*) Volsci venire visi sunt 3, 18, 4; dum cos. a. dictator fiat 3, 11, 13; cum . . negaret nisi consulem a. imperatorem posse templum dedicare 9, 46, 6; qui coss. praetoresve a. legati gesserant . . bellum 45, 25, 2; tamquam servum a. libertinum aliquis consulem futurum dicat 4, 3, 7; mercatores a. nautici 39, 26, 4; pro consule illum Hispaniam . ., non consulem a. praetorem obtinuisse 31, 20, 4; raro alias quisquam rex a. privatus . . est auditus 45, 20, 3; ut quisque liber a. servus esset 3, 18, 10. veniam a. gratiam 39, 12, 8; praeda a. merces 23, 49, 12. — ut nemo eorum civis Rus a. Latini nominis esset 26, 34, 7. — Fidenas inde a. Gabios aliamve quam urbem quaesituri sumus? 5, 54, 1; facesse hinc Tarquinios a. Corinthum 1, 47, 5; ne qua earum navis . . Thapsum a. Hadrumetum nuntiaret 33, 48, 4. ne cognatos quidem a. adfines 6, 20, 2; priusquam castra videat a. (haut *P*) hostem 22, 39, 6; proelium a. hostem spectante milite 8, 19, 7; nec ingenui modo a. iuniores sacramento addicti (sunt), sed . . etiam 10, 21, 4; concisse* milites a. plebem 3, 53, 4; nemo tribunos a. plebem timebat 3, 16, 4; quem hostem a. socium habeant 43, 3, 7; civis* a. socios Latinique nominis 28, 32, 6; malle patres vos a. viros quam dominos dici 34, 7, 13. causam a. animos 24, 21, 1; libros vaticinos* precationesve a. artem sacrificandi 25, 1, 12; nec arma a. bellum quisquam apparare 7, 20, 2; priusquam provinciam a. castra viderem 26, 41, 4; nec . . frigus a. inopiam laturos 38, 19, 4; nec terra mutata mutavit genus a. mores 37, 54, 18; fidem magis Ram quam arma a. opes extollente verbis 33, 2, 5;

audaciam a. pavorem 26, 3, 4; humor . . nihil gladios a. pila hebetabat 37, 41, 4; si auguratum a. pontificatum adieceritis 10, 7, 11; nihil minus quam hostem a. proelium . . exspectantis 22, 19, 8; ut . . nemo eorum forum a. publicum adspicere vellet 9, 7, 11; cum . . neque aliud quam patientia a. pudor . . insimulari posset* 29, 20, 3; ne causam quidem a. rationem inire possum 34, 3, 11; supplicationem a. triumphum 38, 48, 14; nec quisquam eorum . . stationem a. vigilias servavit 36, 11, 4. — quae Ioniae a. Aeolidis sunt 35, 16, 5; non priusquam Venusiae a. Canusii constiterunt 22, 59, 10; in exercitu Epicydis a. Poenorum 27, 8, 15; quae Philippi a. Ptolemaei regum fuissent 33, 34, 3. in patris a. avi potestate 43, 14, 8; nec . . patrum a. civium quemquam praeferre 1, 18, 5; non id modestia* militum a.* ducis . . fieri 24, 20, 10; Athamanum a. militum 36, 14, 5; quem patrum a. plebis esse 7, 39, 10; nihil magnopere ad patrum a. plebis causam inclinati 3, 65, 2; reguli principesque gentium a. populorum 45, 22, 8. navium quam virorum a. armorum malle certamen facere 21, 50, 2; ictus corporum a. armorum 22, 5, 4; loci fiducia, non virtutis a. armorum 27, 18, 8; nec quicquam spei a. auxilii esse 21, 57, 1; nihil artis a. consilii 28, 30, 8; nihil remissum (est) ab ulla parte curae a. laboris 3, 5, 4; pabuli a. lignorum causa 27, 27, 3; escae a. lusus 41, 20, 3; non fugā vulnerum a. mortis 38, 40, 15; fugae a. pavoris 25, 6, 13; praefecti navium a. praesidiorum 45, 32, 4; neque his ipsis tantum umquam virium a. roboris fuit 21, 1, 2; libramenta plumbi a. saxorum 38, 5, 4; ne quid . . periculi a. tumultus oriatur 39, 16, 13. — Carnis forsitan a. Histris bellum inlatum (esse) 43, 1, 7. ut non modo . . belli inferendi memoria patribus a. plebi esset 4, 21, 6; ne quid de collega secus populo a. senatui scriberet 8, 33, 15. cadavera saxis a. amphoris . . annexa 33, 29, 6; pravitas impedimento a. damno fuit 9, 18, 15; quid opstantes libertati a. legibus? 24, 26, 7; nec superfuisset fugae a. pugnae quisquam 28, 36, 11; nemo umquam sociis* . . oneri a. sumptui fuit 42, 1, 8. — pecunia a. agro egere 42, 50, 5; magis . . quam bello a. armis rem . . auxit 21, 2, 5; non virtute a. armis tutabantur 3, 42, 4; neque spes moenibus a. armis tuendae salutis erat 28, 22, 5; iure ac iudicio . . a. bello 38, 38, 17; stupris a. caedibus violati erant 39, 18, 4; gens . . nulla Gallica gente opibus a. fama inferior 21, 31, 5; nulla . . relicta re, cui ferro a. igni noceri posset 5, 14, 7; nihil ad id quidem arbitro a. iudice opus esse 32, 10, 6; ad quas pede a. manu quisquam eniti posset 21, 36, 7; non urbes vi a. operibus temptatae (sunt), sed . . 5, 24, 2; velut aggere a. ponte iniecto 26, 6, 2; ceteris metu a. pretio pacatis 21, 26, 6; populationibus magis quam otio a. requie 22, 9, 5; vi a. terrore 44, 30, 7; metu a. vi 34, 29, 1; claustris a. vinculis 35, 18, 6; nulla numero a. viribus manus insignis 28, 16, 13. — in Italiam a. Romam se contulerunt 42, 41, 6; in castra a. Aquiloniam compulsum est 10, 41, 11. ne ab Antiocho a. Aetolis occuparentur 36, 11, 11; ab* Drepanis a. Eryce* detraxisse Hamilcarem 28, 41, 5. ad senatum a. [ad *add. Curio*]* coss. . . deportare 23, 31, 8; ubi ad decuriatum a. centuriatum convenissent 22, 38, 3*. non cum Samnite a. Etrusco res est 23, 5, 11; nec cum* Samnitibus a. Lucanis . . se coniunxerunt 28, 28, 4. quae senatus Ri de bello a. pace sententia esset 30, 25, 1. ne quis . . ex arce a. Capitolio impetus fieret 5, 41, 5; ex occasione a. opportunitate 24, 3, 17. ne transitus . . in Illyricum a. Macedoniam essent 43, 20, 1. in Hispania a. Africa 32, 9, 1; in Syria a. Asia 35, 15, 8; ne quis patricius in arce a. Capitolio habitaret 6, 20, 13; in campis a. vallibus 39, 2, 7; ut ne in portis quidem a. vallo quisquam resisteret 24, 16, 2; nec ut in sua legione miles a. cohorte a. manipulo esset 22, 5, 7. per metum a. ambitionem 28, 40, 2; nihil . . per iram a. cupiditatem actum est 1, 11, 5; de rebus per vim a. gratiam iudicatis 39, 47, 2; per libidinem a. metum 25, 21, 5. sine populatione a. bello 39, 22, 6. — Romae a. circa urbem 21, 62, 1. nihil . . praetermissum . . est ab duce a. a* militibus 29, 8, 8; ab latere a. ab tergo 27, 46, 6. ad Trasumennum a. ad Cannas 25, 10, 8; [ad Trasumennum a. a. (ad *HVRF Luchs*) Cannas 30, 20, 9.] ut in Siciliam a. in Italiam traiceret 29, 4, 4. ne quis . . in compedibus a. in nervo teneretur 8, 28, 8. in extremo a. in medio 37, 41, 8.

S a c r u m m o n t e m a. A v e n t i n u m 34, 7, 11; ad urbem Ram a. Ostiae 22, 11,

7; nihil extraordinarii imperii a. auxilii quaesivit 5, 37, 2; alicui manipulo a. cohorti 27, 13, 7; haud . . ullius civis . . fortunae a. condicioni invideo 22, 59, 10; sine ullo duce a. consensu 5, 40, 6; nec ullo armatorum statio a. custodia 26, 46, 2; cum quibus consulibus a. dictatoribus Alexandro fuit bellandum 9, 17, 7; quid quaeque nox a. dies ferat 3, 27, 7; sine ullo Punico exercitu a. duce 33, 26, 6; quem ingenium suum cuique a. fors dabat 22, 50, 12; ut quosque studium privatim a. gratia occupaverant* 5, 8, 13; an credi posse ullum populum a. hominem . . in ea condicione . . mansurum? 8, 21, 6; sine ordine ullo a. imperio 27, 49, 8; magis . . quam cuiusquam ductu a. imperio pugnam capessebant 10, 19, 14; si qua navis pecuniam* in* *(add. Mg)* stipendium aut legatos aut obsides portabit 38, 38, 9; Syracusas a. Messanam a. Lilybaeum indicitur concilium 31, 29, 8; neque moris causa tantum a. legis 34, 9, 6; clavi figendi a. ludorum causa 9, 34, 12; militaris operis a. muneris 36, 11, 4; tenor idem pugnae in defatigationem ultimam a. ⟨ad *add. Gr.*⟩ noctem spectabat 8, 38, 11; spe aliqua a. occasione coorti 2, 17, 2; pro ingenio quisque eorum . . et [aut *add. Wulsch*]* gratia cum Philippo a. odio 39, 25, 2; ne quid . . fraudis occultae a. periculi importarent 39, 14, 4; cibi gratia praesentis a. potionis 5, 5, 12; pudendae artis a. quaestus genus 23, 3, 11; [templorum omnium conditorem a. (ac *P, v. p. 194, 45*) restitutorem 4, 20, 7;] magister sacrorum a. sacerdos 39, 18, 9; si qua ibi vetusta ara a. signum consecratum esset § 7; ne quis fidei Rae a. societati confidat 21, 19, 10; publica vectigalia ⟨aut *Walch*⟩* ultro tributa 43, 16, 7; non militaris modo aetas a. viri tantum, sed 28, 19, 13; magis iure gentis quam auctoritate inter suos a. viribus 29, 29, 8. — aquam . . in privatum aedificium a. agrum fluentem 39, 44, 4. quod militum . . ad mare superum a. in agro . . esset 45, 2, 11. non cum Maronitis*, inquit, mihi a. cum Eumene disceptatio est 39, 28, 1.

ne quis . . ad hastam suam accederet sociusve a. adfinis eius conductionis esset 43, 16, 2; nec [propter]* Gytheum a. maritimos alios Laconas dignam causam existimaturos Ros*, cur . . 35, 12, 8; eisdem contentum fore, quibus patrem Gulam a. patruum eius 29, 31, 2; quos tibi hostes senatus a. pRus dedisset 38, 46, 9; quo sint mirabiliores quam Alexander a. quisquam rex 9, 18, 13; ne quis templum . . iniussu senatus a. tribunorum plebei partis maioris dedicaret 46, 7. — ne spinas quidem a. ullum aliud alimentum 38, 18, 4; nec . . intercludi vi a. arte ulla, nec . . 26, 40, 4; quique eum auxiliis a. commeatu a. ope aliqua iuvissent 28, 10, 5; non a misericordia a. humano consilio, sed ne . . 24, 31, 12; ut non [aut *ins. maluit Mg*] deum a. belli deseramus curam 8, 10; nec se tempora a. (ς aput *P*) dies imperii cum eo . . divisurum 22, 27, 9; tironem a. mala disciplina institutum exercitum 9, 18, 15; ne . . flecti precibus a. donis regiis posset 2, 1, 9; aculeus sagittae a. glandis abditae 38, 21, 11; quo quemque* hospitia* a. fortuitus animi impetus tulit 23, 15, 5; nec . . votis a. imploratione deum, sed . . evadendum esse 22, 5, 2; vos non tenent foedera vestra nisi ex auctoritate a. iussu vestro icta 21, 18, 11; proelio . . ex praeparato a. iussu* imperatorum orto 22, 41, 1; nec ab armis a. loco suo miles abscedebat 24, 37, 4; non modo legum a. patrum maiestatis, sed . . metuens 22, 3, 4; ne fremitus quidem a. murmur contionis 32, 20, 7; nisi quem vincula a. alia necessitas mori prohibuit 31, 18, 8; impar viribus a. numero navium 25, 27, 8; neque senatu modo a. equestri ordine regendo cura censorum se tenuit 24, 18, 7; neque in ullis minus praesidii a. pertinaciae ad manendum . . fuit 25, 30, 11; ne frumenti quidem a. ullius alterius rei copia intus erat 43, 18, 9; ut nemo . . corpori a. sanguini suo parceret 4, 60, 1; cum litteris a. scriptis mandatis 39, 33, 7; audacia magis quam consilio a. spe fallendi 21, 57, 3; nec . . nec dona a. spolia bellica 34, 7, 8; nihil illic . . artis ordinibus a. subsidiis locandis fuit 9, 13, 3; ne hiemi quidem a. tempori anni cedere 5, 2, 4; iussu a. voluntate P. Scipionis 29, 20, 5; 21, 8. — ne in foro quidem a. publico loco 26, 12, 9. — in hibernis a. in praesidiis agri Bruttii 27, 41, 1. quae si in rege [tum eodem]* aut in filio regis ferenda non fuerint 3, 39, 5.

qua* fama in Sabinos a. quo . . commercio quemquam . . excivisset 1, 18, 3; quonam duce a. quibus copiis resisti . . posset 22, 7, 14; castra . . sine ullo discrimine a. cura muniendi posita 31, 41, 7;

certamina hominum a. curricula equorum 45, 33, 5; non ex more Punico a. militari disciplina esse 23, 8, 6; quod enim sibi consilium a. cuius rei electionem a fortuna relictam? 38, 8, 5; nihilo magis id more maiorum a. ullo exemplo futurum 31, 20, 5; nec moenibus se tantum urbis a. finibus Ris continuit 39, 17, 4; novae societatis a. novi foederis 41, 24, 15; quot armatis a. quo genere armorum .. usurus 35, 28, 4; promptiorem .. quam tempora belli postularent a. hostis Hannibal 27, 34, 2; magis .. quam ex consilio ipsorum a. imperio cuiusquam agebantur 22, 50, 12; nihil instituto ac* disciplina* militiae a. imperio eorum, qui praeerant, gerebatur 28, 24, 9; nec erant incursiones modo in agros a. subiti impetus 2, 50, 1; ut .. plebeio homini vix ad tectum necessarium a. locum sepulturae suus pateret ager 6, 36, 11; quam ob noxam a.* quod* meritum Poenorum 24, 47, 5; cui oblivioni a. cui neglegentiae damus? 5, 52, 15; plura quam pro urbis magnitudine a. opibus ceteris 32, 16, 17; sacrificio .. intentior quam muniendis castris a. ulli militari operi 23, 25, 14; Samniti populo omnes, quos in potestate habuit, a. pro iis* pax debetur 9, 11, 2; hacine .. victoria sola a. hac praeda contenti estis futuri? 10, 17, 5; compares (*ex* P^1 comparesset, *unde* compares aut *F. Friedersdorff*) cladem ad Aegatis insulas .. a. pugnam adversam in Africa 22, 54, 11; quantam (spem) fides promissi humani a. ratio et* fiducia rerum subicere solet 26, 19, 2; quod .. neque locus paenitendi a. regressus ab ira relictus esset 24, 26, 15; quinam finis a. quod remedium eius mali .. daretur 10, 47, 6; sine vestigio ullo corporis humani a. ullius rei 40, 29, 5; ne se ad bellum Achaicum a. rem ullam, quam .., crederent missos esse 35, 35, 5; antequam Syphax in Hispaniam a. Ri in Africam transeant 24, 49, 3; strictos gladios* a. sanguinem usquam factum 35, 51, 3; non quod ullum inde periculum a. semen maioris belli videat 28, 32, 11; ob iram .. aliquam a. spem (spe *conicit Fg*) liberalioris militiae 23, 46, 6; nec peditum virtuti equites a. legatorum studia ducibus cedunt 9, 40, 11; novos exercitus scribere a. supplementum veteribus 42, 10, 12; voluntas patris a. (at *M*) verecundia aetatis 1, 3, 10. — in repentino incendio a. capta urbe 37, 29, 4. — in senatu .. civitatis suae a. in communibus conciliis gentis 32, 19, 9. — si imperatorem imperatori a. Antiochum ducem Hannibali conferres 37, 59, 2. — non tamquam in viros a. armatos incurrunt 9, 41, 18; seu quis liber captus a. transfuga erit 38, 38, 8. multos imperitos nandi a. invalidos 5, 38, 8.

ββ) *subst. et aliae voces:* septemdecim annorum a. maiores milites 25, 5, 8; qui centum milium aeris a. maiorem censum haberent 1, 43, 1; quae partium Antiochi fuerant a. stipendiariae Attali regis 38, 39, 8. — Attalum a. remissos aliquos ab Attalo 44, 28, 9; nec senatui tanti se civem a. quemquam alium debere esse 4, 44, 9; non fortunam a. quemquam deorum, sed .. accusantem 5, 11, 14; qui .. ipse a. pater eius census fuisset usque ad C milia 24, 11, 7; V milia militum ipsorum a. sociorum 35, 5, 14; suo a. rei publicae periculo consulere 10, 26, 1; ⟨suis *Wb*⟩ a. Eumenis navibus 44, 29, 5; non precibus suis a. patrum 2, 52, 6; quae scripsero senatui a. vobis 44, 22, 6. — interdiu a. nocte 44, 39, 7. in urbe oppidove a. propius inde mille passus 34, 1, 3. — sedendo a. votis debellari 22, 14, 14.

γγ) *adiectiva:* nec ea ipsa (pugna) longa a. anceps fuit 10, 5, 8; nec .. quicquam satis arduum a. apscisum erat 25, 36, 6; pugna raro magis ulla saeva* a.* utriusque partis pernicie clarior fuisset 21, 59, 7; hodierno a. summum crastino die 44, 38, 7; portubus frequentatis a. desertis 39, 26, 3; propter non nimis sincere petitam a. exspectatam nuper pacem 30, 30, 27; neu quis .. novo a. externo ritu sacrificaret 25, 1, 12; proelio magis .. secundo quam levi a. facili 22, 9, 4; fugam .. tutam a. facilem 38, 25, 15; tutum a. honestum 42, 13, 11; strenui a. ignavi militis 24, 16, 11; saucii a. inermes 38, 27, 8; ad hunc praetorem adeo amicum .. a. adeo inimicum eundem 38, 55, 2; quid invium a. inexsuperabile esse? 21, 30, 9; ad hunc nimis aequum a. iniquum praetorem 38, 55, 4; aequo a. iniquo loco dimicandi 9, 4, 9; an esse ulla maior a. insignitior contumelia potest? 4, 4, 5; paucos graves aetate a. invalidos 10, 34, 12; non suspectos modo a. invisos 1, 49, 5; quam vana (una *P*, *conicias* vanum et levi) a. levi aura mobile volgus esset 24, 31, 14; ne ullum Romae amplius a. magnificentius templum esset

43, 3, 1; nec L. Paulum minorem a. maiorem imperatorem triumphus faciet 45, 38, 5'; septem pedes altum a. maius in terram defodi 8, 10, 12; sine ullo terrestri a. maritimo munimento 41, 2, 3; parva .. a. mediocris res 41, 23, 6; viduae a. orbae vivemus 1, 13, 3; hastam ferratam a. praeustam* sanguineam* 1, 32, 12; ne quod inde mancipium regium publicumve a. privatum educeretur 34, 35, 4; ne .. sacra publica a. privata desererentur 22, 56, 5; in Panaetolico a. Pylaico* concilio 31, 32, 4; ne quid occultum a. repentinum hostis timeret 10, 5, 6; nihil .. illis placidius a. quietius erat 3, 14, 5; nullum locum quietum a. securum esse sineret 39, 1, 6; legatio erat minime in partem ullam liberi a. simplicis animi 36, 5, 3; quanto minus quicquam .. firmum a. stabile sit 28, 44, 4; ut cuique laeta a. tristia nuntiabantur 22, 7, 12; graves iam aetate a. viribus parum validos 7, 39, 1. [nec .. [aut*] plebi honestum esse .. neque* patribus satis decorum 2, 24, 5.] — pilleati* a. lana alba velatis capitibus volones epulati sunt 24, 16, 18. — nec hoc finitimis a. propinquae vicinitatis hominibus a. terris continentibus* iunctis praestet 33, 33, 6. — eadem .. a. foediora etiam .. facturos fuisse 24, 32, 1; ni eadem vis mali a. gravior etiam in hostis ingruisset 29, 10, 1.

δδ) *numeralia:* cum uno a. altero comite 27, 31, 5; non uni a. alteri militi, sed .. 5, 6, 14; unum a. alterum ordinem 34, 31, 18; uno a. summum* altero proelio 21, 35, 9; *pro subst.:* uno a. altero adrepto 2, 23, 15; experiundam rem .. in uno a. altero esse 4, 35, 9. duo a. summum tres iuvenes 33, 5, 7; duorum a. summum trium 34, 32, 6; trium a. cum plurimum quattuor ramorum 33, 5, 8. non dux unus a. plures .. sed 28, 19, 10; decem milibus aeris a. pluris 39, 44, 3. ut prima a. (*Mg*, ut P^1 *del.* P^2) inter prima* nomina sua vellent .. esse 26, 36, 11. binis a. ternis plerumque lembis 44, 29, 5.

εε) *pronomina:* ne multum* quidem .. hi a. illi praestabant 23, 29, 6; nec quisquam .. hac a. illa ex acie .. excessit 2, 19, 5; huius a. illius partis 24, 3, 17; in hanc a. [in*] illam partem 32, 20, 5; in hanc a. illam partem 34, 46, 12; ab hac a. illa parte 42, 57, 9; ab latere hoc a. illo 35, 28, 3; in hanc a. in (in *delendum censet Fg*) illam provinciam 10, 14, 2; his a. illis 38, 40, 13; 14; 42, 29, 11; in vicem his a. illis 29, 1, 23. quid nostro a. suo fecerit arbitrio 21, 18, 7. quis a. quibus signum daret 25, 10, 4; quo a. qua eamus? 9, 3, 3; unde a. quo casu profecti 1, 1, 7; quanto ea a. quali praesidio custodiret 35, 28, 5; quando a. quo saltu 44, 22, 8; qui a. unde hostes advenissent 7, 12, 2; quae a. unde vis esset, ignaros 5, 45, 3; quid ego a. qua mente fecerim 42, 42, 7; quid mihi a. cuiquam reliquerunt 31, 31, 3; cum ullo Cretensium a. quoquam alio 34, 35, 9; ad se a. quemquam suorum 39, 34, 3; in se a. [in *falso inseruerunt ς aliquot*] alios 18, 3. — si de caelo tacta a. prodigii aliquid in ea factum esset 27, 25, 8.

ζζ) *adverbia:* hinc a. illinc 7, 8, 1; 9, 32, 6. legatum aeque sontem a. magis etiam 29, 19, 2; ante a. post pugnandi 22, 5, 8. hospitaliter a. benigne 42, 25, 13; si quid coss. superbe in aliquem civium a. crudeliter fecerint 3, 9, 9; nec quicquam raptim a. forte temere egeritis 23, 3, 3; scite a. fortunate 10, 18, 5; primum a. potissimum 21, 11, 6; publice a. privatim 34, 35, 5; 45, 31, 13; privatim a. publice 45, 28, 6; bene a. secus 10, 19, 3; de nullis .. infestius* a. inimicius* consuluerunt 28, 29, 8; numquid enim socordius a. segnius rpam administrari ..? 6, 37, 8.

ηη) *verba:* nemo .. quicquam dicere vult a. audet 32, 21, 2; qui signa relinquit a. praesidio decedit 5, 6, 14; utcumque exaestuat a. deficit mare 26, 42, 8; suscensuistis .. nobis a. suscensetis 25, 6, 4; nec id mirari debent a. possunt 31, 29, 9; neque enim omnia emebat a. eblandiebatur 27, 31, 7; sciebant a. poterant 1, 9, 7; ne quid .. speraret a. peteret rex 42, 46, 6; ne quis militis .. bona possideret aut venderet 2, 24, 6; qui fugerent a. sequerentur 44, 28, 13; ut .. ne efferrent quidem a. sepelirent 25, 26, 10; si .. dilaberentur a. subsisterent 22, 2, 4; si neque .. quicquam recipere a. adfirmare nobis potes 40, 35, 11; vix suas* quisque noscere a. adire .. poterat 37, 29, 5; neque milites alio duce plus confidere a. audere 21, 4, 4; non castra ponere pati, non respirare a. circumspicere 27, 12, 12; nihil adversus .. parare a. comminisci .. conabantur 37, 5, 5; maius .. quam quod mente capere a. satis credere possent 27, 50, 7; suo quemque iudicio et homines

odisse a. diligere et res probare a. inprobare debere 39, 5, 3; non infrenare a. escendere (equos) facile poterant 37, 20, 12; nec deverti quemquam a. excedere . . paterentur 25, 9, 4; nec . . plebs attollere oculos a. hiscere audebat 6, 16, 3; extrema agminis carpere a. morari 6, 32, 11; vincere a. mori 23, 29, 7; revocare a. vi retinere eos 21, 23, 5; occulere a. retrahere aliquid 32, 38, 8; comparare inter se a. sortiri 38, 35, 9; quae pati a. timere possent 23, 14, 6; pabulandi a. frumentandi causa Fr. 20; cogitando a. quaerendo 35, 28, 4; expugnando a. in deditionem accipiendo . . urbes 8, 13, 8; sperans a. petens 37, 52, 10; pavidum . . nusquam circumspicientem a. respicientem secutum (eum esse) 21, 22, 7; gratulantis a. consolantis . . circumfusos (esse) 22, 7, 12; cepi a. occidi 38, 47, 6; nec . . iis bellum indixit a. intulit 48, 2; cecidere a. cepere 23, 5; aliquid seditiose dixerat a. fecerat umquam* 4, 6, 9; nequierant* a. noluerant 28, 21, 5; utra* (pars) fecisset iniuriam a. accepisset 45, 31, 1; quot inde naves demersisset a. cepisset 37, 58, 3; si quam* incidissent a. praefregissent 32, 17, 14; qui se vidisse a. audisse quid dicat 8, 23, 16; ne quis . . coisse a. convenisse . . velit 39, 14, 8; se nihil hostile dixisse a. fecisse 42, 14, 3; dixisse quid a. fecisse 45, 10, 14; nec deinde id plebem* . . obtinuisse a. certe tentasse 4, 16, 4; ut revixisse a. renatum . . imperatorem dicat 26, 41, 25; negate vos id omnis fecisse a. factum voluisse 28, 27, 6; quibus cessurus a. non cessurus esset 32, 35, 12; haec vos . . quietura a. mansura in fide creditis 31, 7, 12; impetraturum aliquid a. pacis causa concessurum 34, 59, 7; minime cuiquam militum . . coss. . . cessisse a. cessuros 9, 14, 14; quid in animo . . haberent a. porro habituri essent 40, 36, 1. — prohiberi a. deturbari 38, 19, 4; stetit . . acies nec parte ulla pelli a. perrumpi potuit 10, 14, 16; vis hominum . . caesa a. capta est 25, 1, 4; capta a. caesa (sunt) ad X milia hominum 10, 45, 11; ceteri . . caesi a. capti (sunt) 29, 33, 6; caesa a. capta (sunt) . . milia 9, 37, 11; 31, 21, 17; 41, 28, 8; ceterae incensae a. demersae (sunt) 37, 30, 8; caesa a. hausta flammis . . milia hominum sunt 30, 6, 8; prodigia facta a. . . nuntiata et temere credita sunt 21, 62, 1; milia hostium . . capta a. occisa (sunt) 24, 20, 6; sumptus . . circumcisi a. sublati (sunt) 32, 27, 4; non omnis submersa a. capta classis hostium foret 37, 24, 10; caesi forent a. capti 38, 23, 3; utcumque animadversa a. existimata erunt Pr. 8; milia caesa a. capta (esse) 9, 27, 14; non rite initum a. curatum id sacrum esse 1, 31, 8; ne quis civem Rum vinctum a. clausum teneret 2, 24, 6; bestiae vinctae a. clausae 36, 7, 13; nec traditur causa spreti a. non sperati honoris 3, 70, 14; urbes vi captas a. metu subactas 28, 43, 14; icti forte a. vulnerati 21, 33, 6; pulsis inde militibus a. caesis 26, 40, 8; nondum indicto bello a. ita commisso, ut 35, 51, 2; vendita a. concessa militi . . praeda 36, 30, 1; negantibus nisi Pedo capto a. dedito triumphum 8, 12, 10; labentibus ex equis a. desilientibus 21, 46, 6; villis dirutis a. incensis 28, 11, 9; nisi praesidio Samnitium interfecto a. tradito, ne ad se remearent 9, 16, 3; hauriendus a. dandus est sanguis 7, 24, 5; vincendum a. moriendum est 21, 43, 5; legis ferendae a. accipiendae cura 3, 15, 1; non . . nisi teli sumendi* a.* aptandi* . . causa 22, 38, 4; defendendi a. oppugnandi cuiusquam causa 31, 9, 2; agendae communiter rei a. tegendae silentio 37, 10, 4; necandi a. tradendi eius in potestatem 39, 51, 3; neque pudendum a. paenitendum eum regem . . fore censebat 40, 56, 3; ut . . nec terra caespiti faciendo a. ducendae* fossae aliive ulli operi apta inveniri posset 25, 36, 5. — priusquam hostes sentirent a. moverentur 37, 18, 8; cum multi . . caderent a. vulnerarentur 36, 7, 11; 38, 29, 9; ne quis exire a. emitti posset 26, 14, 7; neque coniungi a. conferre in unum vires pateretur 27, 39, 3; ubi mortuus a. elatus sit 38, 56, 2; interrogari Gulussam placuit . . a. . . expromere* 42, 24, 1. prolapsi [aut *incl. Mg*]* debilitati exanimantur 38, 23, 2, *ubi Mr in praef. p. XII mavult scribere* prolap<si, contu>si a. debilitati ex., *forsan rectius.*

β) **complures voces:** nec vindex quisquam exsistit a. futurus videtur 3, 38, 2; ut in carcere* expirem* a.* . . cervicem securi Rae subiciam 26, 13, 15; nullo tempore neglegi poterat a. averti alio sinebat 2, 48, 7*. morari a. deferre naves in terram 24, 1, 11; agrum a. possessoribus petere a. minari arma 5, 36, 5; murum aperire . . a. claustra perfringere 24, 46, 3; nec illos . . dedecus . . cogere potuit gradum

adcelerare a., si aliud nihil, stare* instructos 2, 43, 8; retentare a. (ut *V*) etiam ad belli societatem perlicere iussus 42, 37, 2*; quid enim ultra differri a. teri tempus? 21, 53, 3; obrui Aetnae ignibus a. mergi freto satius illi insulae esse 26, 29, 4; quo modo autem non obstisse a. ab tergo secutum fratrem..? 25, 35, 6. nisi quis credere potest adfuisse* (aut favisse *Mg*) erumpentibus .. a. non invidere eos .. gloriae illorum 22, 60, 21; neque enim mari venturum a. ea parte belli dimicaturum hostem credebant 21, 17, 8; an aequum esse .. se .. luctari a... tabem* .. fenoris pati 7, 38, 7; ne ex Philippi quidem adversa fortuna spolia ulla se petisse a. adversus Ros in Europam traiecisse 33, 40, 4; qua tu audacia .. vocare ausus es patres a. in sede considere mea? 1, 48, 1; ut .. nec respirare in urbe a. per otium libertatis meminisse sinant a. consistere in contione 6, 27, 7; invasurum castra Samnitem credentibus a... conserendas manus 10, 35, 3; si .. ne populi quidem Romani factum appareret* a. datum Gallis esse* 45, 44, 11. — neque se conglobandi .. a. arma capiundi datur spatium 6, 3, 6; ad stipendium .. poscendum a... ⟨ad *ins. Fg*⟩ obsides accipiendos 22, 33, 5. — regia lex simul cum ipsa urbe nata a., quod secundum est, ab decemviris .. scripta 34, 6, 7; captum ferme aliquid a. ab hoste ex praeparato adlatum* reportans* 25, 8, 10. — detruncata corpora bracchiis cum humero abscisis a. tota cervice desecta divisa a corpore capita 31, 34, 4. — contio frequens velut ex ante indicto a. voce praeconis convocata in theatro erat 33, 28, 4. — priore Macedonico bello a. adversus Antiochum in Asia 42, 32, 6. — effractis portis stratisve ariete muris a. arce vi capta 1, 29, 2. — haec de Priscis Latinis a. qui ad Latinos defecerant, capta oppida (sunt) 1, 38, 4; pulsi castris Hispani a. qui ex proelio effugerant .. redierunt 29, 2, 18; mulieres damnatas cognatis a. in quorum manu essent tradebant 39, 18, 6. ut praetervehentis classis si quas aberrantes ex agmine naves posset a. postremum agmen opportune adoriretur 37, 13, 1. — — qui spolia .. haberent a. civicam coronam* accepissent 23, 23, 6; qui exulum coniuges in matrimonio habebant* a. ex bonis eorum aliquid possederant* 34, 36, 5; qui in eo vos laesissem a. vestram amicitiam violassem 31, 16. — ut adirent civitates et (ς ut *CM* et aut *Gr recte, ut videtur*) in societatem perlicerent a. averterent a Poenis 21, 19, 6; ut non modo alius quisquam arma caperet a. castris pellere hostem conaretur, sed etiam 24, 40, 12; ut liberas tribus in suffragium mitteret a. concederet sortem comitiorum collegis 3, 64, 5; ut .. tribus .. suum quaeque augurem habeant a. .. pari inter se numero sacerdotes multiplicent 10, 6, 8; non modo ut vestem mutaret a. supplex prensaret homines 2, 61, 5; ne ut oculos quidem adtollerent a. consolantes amicos contra intuerentur 9, 6, 8; ut .. abituri inde essent .. a... exarsuri 40, 35, 7; ut nullum de ea re scitum populi fieret a. litteris mandaretur 45, 35, 7. — ne suae gloriae fructum .. caperet nomenque ibi scriberet a. spolia in triumpho ferret 8, 30, 9; ne quis reveheretur inde ad proelium a. integraret pugnam 3, 70, 6; ne quis .. tributum daret a. ius .. diceretur* 6, 31, 4. — si caput .. rettulisset a. vivum cepisset 29, 32, 1; si .. te senectus absumpserit a. ne* ea quidem exspectata fuerit 40, 10, 6. — ante .. quam satis instrueretur acies a. expediri arma .. possent 22, 4, 7; priusquam ad coniectum teli veniret a. (haud *P*) manum consereret 29, 4. — utinam haec .. apud ipsum exercitum agerem .. a. unus hic saltem adesset P. Sempronius 22, 60, 8. quid se respondere ad ea a. quid facere vellent 34, 37, 3; quod senatus censeat a. populus iubeat 37, 19, 3; quam ob causam exercitus .. traicerentur a. praesidia .. mitteremus 42, 40, 10; ultra quam vellent a. quam possent 32, 16, 13; quid regi Antiocho faciundum a. quousque .. progrediundum fuerit 33, 40, 1; quaenam haec res sit a. quo acta more 7, 14, 1.

b) **disiunguntur integra enuntiata:** audendum est aliquid universis a. omnia singulis patienda 6, 18, 7; incumbebant a.* .. cubile dabant 22, 2, 9; patuit fuga a. (alii *Cornelissen*) in exsilium acti sunt 1, 54, 9; ab neutra parte procursum telumve missum a. vox ulla orta (est) 28, 14, 3. nihil .. commisi; a. frustra clementiae .. fama volgata .. est 42, 42, 9. Lysimachia tenenda erat .. a. ad Hellespontum obsistendum 37, 36, 4. te .. nomen Tarquinium creat vocatque regem; a., si ad haec parum est animi, quid frustraris civitatem? 1, 47, 5. multum providisse suos maiores..;

a. (haud *P*, aut *explicat Ltb* 'widrigenfalls, sonst') patricios habendos fuisse tribunos plebi 4, 25, 11. — meam causam . . ne miscueris; a. explica . . 40, 14, 9; castra oppugnabimus . . a. . . eundem . . eventum exspectate 42, 41, 7; capite ferrum a. haurite poculum 40, 4, 14; legite a. supersedete de amicitia agere 34, 59, 3; egredimini extra portam . ., a. . . ex muris visite agros 3, 68, 2. — legibus interrogaret; a. serius . . diem diceret 45, 37, 4. — quaenam illa pigritia est? a. quonam modo isti . . victoriam pepererunt? 7, 34, 13; quid . . arma habetis? a. quid ultro bellum intulistis . .? 4, 28, 4; quando . . gratiam referam . .? a. ubi usus erit mei vobis . .? 5, 44, 2. eane meritos crederet quisquam hostes . . factos? a. . . id . . furore lapsos fecisse . .? 7, 20, 5. cuius iussu castra deseruissent a. quid sibi vellent 3, 50, 15; quo fato incidisset . ., a. quid ita . . civiles discordias serant 40, 9 *sq.;* quem locum ipse capturus esset, quaerendo . ., a. quot armatis . . usurus 35, 28, 4; miranti cuiusnam id caput hominis a. quod id facinus . . esset 38, 34, 10; cogitantibus quid vellent a. quid optarent* 32, 19, 10; quantas . . Hannibal copias duceret a. quanto exercitu . . opus esset, ipsos scire 26, 8, 6. — qui . . dictatura se abdicaverunt a. qui . . abierunt magistratu 9, 34, 13; qui . . census fuisset . . a. cui . . res esset facta 24, 11, 7. — si qui capti . . iterum capti sunt a. si qui . . ex iis capti sunt 38, 11, 4; quod si sui bene crediderint cives a. si creditum illud . . sit 1, 50, 5.

[nec a.* (*MP* autem ς, *del. Ltb*) tum patriciis ulla iniuria facta est . . et (aut *Gr*) nunc tribunus . . quinque augurum loca . . adicit* 10, 8, 3. nec aut* (*del. Vielhaber ZÖG* 1868, 415) procurrere quisquam . . audebant* et stantes . . vulnera accipiebant 38, 26, 7.]

adnot.: 1) aut . . -ve 5, 54, 1; 25, 36, 5. -ve aut 1, 29, 2; 25, 1, 12; 28, 14, 3; 34, 1, 3; 35, 4; 43, 16, 2; 45, 25, 2. — 2) aut etiam 24, 32, 1; 29, 10, 1; 19, 2; 42, 37, 2, *requiras* etiam *cum aliis tum his locis* 1, 48, 1; 22, 29, 4; 38, 4; 29, 32, 1; 40, 10, 6. — 3) aut certe 4, 16, 4; *saepissime* certe *vel tale quid subaudiendum est cf.* 3, 38, 2; 6, 36, 11; 10, 14, 16; 22, 4, 7; 24, 16, 2; 26, 14, 7; 28, 14, 3; 39, 17, 4. — 3) aut, si aliud nihil 2, 43, 8; aut, quod secundum est 34, 6, 7; aut saltem 22, 60, 8, *suppleas* saltem *apud* aut *e. g.* 3, 70, 14; 7, 39, 1; 21, 19, 6; 62, 1; 22, 60, 21; 26, 36, 11; 28, 27, 6; 35, 51, 2; 38, 23, 2*. — 4) aut summum 21, 35, 9*; 33, 5, 7; 34, 32, 6; 44, 38, 7. aut plurimum 33, 5, 8; aut *per se idem significare videtur* 2, 23, 15; 4, 35, 9; 5, 6, 14; 27, 31, 5; 34, 31, 18; 41, 23, 6. — 5) aut *latioris sensus vocem addit* = 'oder überhaupt', *sq. plerumque* ullus, alius, ullus alius *similibus* 4, 44, 9; 23, 25, 14; 26, 12, 9; 27, 25, 8; 31, 20, 5; 34, 35, 9; 35, 35, 5; 40, 29, 5. — 6) aut *bis usurpatur ita, ut alterum non respondeat alteri* 6, 27, 7; 22, 5, 7: 28, 10, 5; 31, 29, 8; 33, 33, 6; 38, 38, 9.

B. iteratum. a) disiunguntur enuntiatorum partes; α) singulae voces; *αα) subst.; ααα) subi.:* a. homines a. dei 25, 1, 6; quos saltus a. Rus a. hostes teneant 23, 33, 8; qua quemque a. (a P^1 au P^2) consilium a. error tulit 23, 17, 6. — nec . . a. vis ulla a. ars deerat 23, 18, 8; a. senatum peccasse . . a. consulem 31, 48, 8; a. fortuna aliqua a. dignitas 35, 22, 4; a. index Brundisinus a. Eumenes 42, 41, 3; cuius a. vis a. fraus* 24, 38, 7; nec vestra vos iam a. arma a. moenia satis defendunt 21, 13, 4; a. emerita stipendia a. morbus 34, 56, 9; Scipionis in eo a. ambitio a. neglegentia 29, 16, 5; a. Iovis templum a. oppidum 44, 6, 15; tolerabilis a. via a. tempestas 43, 21, 8. — ut ne . . quidem . . nec . . movere arma a. Mezentius Etruscique a. ulli* alii* accolae ausi sint 1, 3, 4; nec a. locus a. tempus ullum vacuum a metu . . erat 25, 34, 5. — necubi tamen a. motus . . a. fulgor armorum fraudem . . detegeret 22, 28, 8; si a. bellum nullum in Italia a. is hostis esset 28, 41, 2; gravis a. amicus a. inimicus . . pRi 45, 8, 3; nec eum a. inclinata . . civitas a. patria maiestas sententia depulerat 23, 8, 3; non . . a. (ς ut *P*) principes graviores temperantioresque* a cupidine imperii a. multitudinem melius moratam censeam* fieri posse 26, 22, 14; nec . . a. tribuni plebis a. ipsa plebs . . hiscere audebat 6, 16, 3; ne a. impunitas eorum . . a. bello poenae expetitae . . concirent finitimos populos 8, 29, 3; numquam . . a. senator quisquam a curia . . abscessit a. populus e* foro 27, 50, 4; a. immatura mors a. longa servitus 2, 40, 9; a. (haut

M[1] aud *C*) ducentium fraus a. . . temere initae valles 21, 35, 4; a. fortuna pRi a. nostra virtus 7, 34, 6. — ββꞵ) *obi.:* a. pacem a. bellum 24, 28, 7; 36, 39, 9; quae . . neque condemnatum a. (*om. GHVF*) consulem a. censorem fecisset 29, 37, 13; ut Ri a. hostes a. domini habendi sint 8, 27, 3; a. socios a. hostes 32, 21, 37; a. opera a. hostis 38, 29, 1; a. vitam semel a. ignominiam 25, 6, 16; a. libertatem a. certe impunitatem 2, 1, 4; a. legatos a. litteras 41, 22, 7; nec . . facile erat a. nuntium a. litteras mitti 22, 8, 5; a. diem a. mensem 9, 34, 16; nec aliter a. exercitum a. provinciam teneri posse 23, 48, 5; a. mortem a. servitutem 10, 35, 10. a. Syracusas a. Romam ei ostendi posse 26, 32, 4, *quo loco* aut — aut *idem fere valet quod* hic — illic '*einerseits — andrerseits*'. — a. victoriam . . certam a. pacem 9, 9, 13; a. dictatoriam maiestatem a. (vi *V*) Quinctium 4, 14, 2. — a. patricii a. patriciorum adseculae habendi 5, 11, 2; nec . . recepturi moenibus videbantur a. ducem a. exercitum Rum 32, 18, 9. — a. (ut *V*) Rorum imperium a. amicitiam regum 45, 31, 4; neque . . neque* a. corpora animis a. animos spe sustinebant 22, 2, 6; nec facile est a. rem rei a. auctorem auctori praeferre 8, 40, 3; si a. pacem in Italia a. id bellum eumque hostem haberemus 24, 8, 1; nec . . a. religione animos a. corpora morbis levavit 7, 3, 1; a. socios validos Ris a. fractos bello invenisset hostes 9, 19, 4; a. excidium servitiumque a. imperium orbis terrarum 30, 33, 11; ne quam inde a. militum iram . . a. invidiam apud patres . . caperet 5, 20, 2; a. eos equites . . a. eas legiones 21, 40, 2; a. Ris pacem a. Graeciae libertatem satis firmam se . . relicturum 33, 12, 4; a. hunc ordinem a. illum magistratum tollendum esse 4, 2, 11; nihil medium, a. imperium atque honorem a. . . mortem . . denuntiantes 7, 39, 14; quibus (telis) a. corpora transfixa a. praegravata inhaerentibus gerebant scuta 23, 9; a. rex . . a. . . senatus habendus est 23, 3, 5; quin ille . . a. arbitrum a. tacitum spectatorem . . se praeberet 39, 32, 11. — γγγ) *gen.:* a. virtutis a. fortunae 22, 12, 10; a. deorum a. hominum 5, 46, 6; a. amicorum a. inimicorum 7, 30, 9; nec a. iuris a. maiestatis quicquam habere 4, 3, 9; a. moratorum a. palantium 24, 41, 4; a. Africani a. Pauli similis 45, 38, 9; quid usquam a. spei a. praesidii est? 40, 10, 10; cum . . nec . . auctoritate a. consulum a. principum adduci posset 2, 56, 4; a. animi a. virium 30, 21, 1; a. Philippi hostis adventum a. infestiorem etiam . . Rorum 36, 33, 3. — a. criminis aliquid novi a. consilii 7, 5, 4; neque se neque pRum a. consilii sui a. fortunae paenituisse 6, 23, 9; naturalis a. pudoris a. indignationis 34, 4, 12; nec a. eventus eorum Rum a. morae . . paenitebat 9, 27, 5; a. suarum rerum a. partium in rpa magis quam patriae memores 8, 12, 5. — ne Gracchi quidem oratio a. Petiliorum accusatorum Africani a. diei dictae . . mentionem habet 38, 56, 7; a. gratiae in amicum minuendae a. gloriae vestrae 37, 54, 10; neque enim eos a. vitae . . a. (ut *P*[1]) gesti magistratus quisquam arguebat 5, 29, 6; numquamne quiescet* . . a suppliciis a. patrum in plebem Ram a. plebis in patres? 3, 53, 8; a. ipsius Philippi a. praetorum eius 34, 48, 2; ne . . a. agri publici a. suffragii libere ferendi consilia agitet* 4, 58, 12. — δδδ) *dat.:* ne causa a. Ris a. Attalo . . esset 27, 30, 10; numquam . . fidi a. duci a. Carthaginiensium rebus 23, 26, 4; a. (ut *M*) hostibus a. civibus 4, 6, 6; a. praefecto a. custodibus portarum 25, 8, 10; a. pediti a. equiti 27, 42, 2; adolescentis a. rei a. famae damnosa 39, 9, 6; nec a. colli a. flumini . . fidens 23, 26, 10; a. fortunae a.* temere* hosti* commissum 23, 43, 7; a. honori a. quaestui 3, 68, 11; ne illo ipso quidem die a. consuli a. regi ⟨pugnare placebat⟩* 44, 40, 2; a. Carthaginiensibus a. Ris 29, 1, 23; ne quid relinqueret integri* a. Laelio a. ipsi* Scipioni 30, 12, 20. — εεε) *abl.:* a. propinquitate a. amicitia 25, 8, 2; a. verbis castigandus a. armis 42, 40, 3; a. auctoritate a. armis 38, 13, 2; a. vi a. dolo 25, 22, 14; a. lassitudine subsistentes a. errore 36, 19, 10; nec . . a. duce a. exercitu opus esse 28, 39, 8; a. ferro a. fame 38, 15, 5; a. virtute a. fortuna 42, 49, 2; fors a. pugna iunxerat a. fuga 22, 51, 6; a. moribus a. legibus 34, 2, 14; a. verecundia a. metu 3, 12, 9; a. vi a. metu a. voluntate 32, 21, 14*; nec enim a. lingua a. moribus . . abhorrere 40, 57, 7; nec urbem a. situ a. munimento tutam habebant 28, 22, 3; se primo [a. oppido]* a. montibus a.* muris tenuerant 4, 21, 7; a. munimento a. natura 32, 12, 3; quid enim a. sponsoribus in foedere opus

esset a. obsidibus . .? 9, 5, 3; a.* scalis* a. operibus 37, 32, 1; a. opere a. vi 44, 13, 8; a. metu a. voluntate 33, 20, 5; a. vi a. voluntate 21, 58, 2; 29, 3, 10. — a. morte voluntaria a. fuga 24, 5, 6; a. itineribus crebris a. oppugnationibus* Fr. 20. — ne multum* quidem a. numero a. genere militum* . . praestabant 23, 29, 6; a. nocte a. certe luce prima 9, 37, 4; quicumque a. propinquitate a. adfinitate a. aliquis ministeriis regiam contigissent 24, 22, 14; a. parma a. scuto Ligustino 44, 35, 19; a. morte . . a. egregia victoria 27, 13, 10. — neque . . a. Opuntiorum minis a. auctoritate imperatoris Ri perpelli poterant 32, 32, 4; a. meo iure a. beneficio vestro 39, 28, 10; a. proelio adverso a. clade captae urbis 5, 46, 4; Philippum quidem quo a.* merito in pRum a. iure imperii . . praesidia imposuisse? 39, 27, 6; a. bellis interpositis a. moderatione consulum 3, 41, 6; a. victoria egregia a. morte memorabili 44, 34, 9; periculo haudquaquam comparandum a. virtute ducis a. militum robore 31, 1, 6; a. morte honesta a. servitute infami* 28, 22, 9; a. referendis suis in civitatem beneficiis erubescere a. significationibus adclamationibusque multitudinis 31, 15, 2; a. diebus alternis a. . . partitis temporibus 22, 27, 6. — ζζζ) *c. praep.:* 1) pro cuiusque a. viribus a. delicto 23, 41, 6. sine Ro a. duce a auxilio 2, 53, 4. — 2) ne a. a* fronte a. ab* latere adgrederentur 27, 48, 8; a. ab latere a. ab tergo 44, 41, 7. a. ad spem levandae iniuriae a. ad deflendae* solatium 39, 46, 8. nec Scipioni a. cum *(om. P)* Syphace . . a. *(om. V)* cum socero . . rem* futuram* a. (ut *V*) cum* *(add. Riemann)* tumultuariis exercitibus . . subito conlectis* 30, 28, 3. a. ex formula iuris antiqui a. ex partis utriusque commodo 34, 57, 8*; a. ex decreto priorum legatorum a. ex nova constitutione senatus 39, 53, 10. a. in frumentatores . . a. in castra 22, 24, 2; nihil a. in metum* a. in spem medium 30, 33, 11. a. in Hispania a. in Africa 31, 49, 5; a. in agris a. in propinquis castellis 28, 8, 9; a. in acie a. in castris 10, 27, 11; a. in proelio a. in castris 41, 12, 8; nec iam a. in agmine a. in castris ullo imperio teneri 23, 27, 2; neque enim sibi privatos a. in curia a. in contione posse obstare 3, 41, 1; a. in urbe a. in exercitu 24, 31, 8; a. in proelio a. in fuga 27, 27, 9; ne nunc quidem . . a. in* ducibus* a.* in militibus . . cessat ira 29, 18, 10; a. in senatu a. in populo* 3, 36, 5; a. in operibus a. in proeliis 36, 25, 4; ut nemo . . a. in Italia a. in Sicilia relinqui videretur 29, 25, 4. nisi a. per occasionem a. per necessitatem aperiri noluerat 1, 5, 5. vereor ne . . maius id audaciusque consilium quam a. pro memoria cladium . . a. pro aetate mea videatur 26, 41, 7. 3) a. in civitates suas a. ad Ros 34, 35, 8. a. pro Ris a. adversus Poenos 21, 20, 5. nemo a. in senatu a. apud* populum 28, 40, 10. cum . . nec consules a. pro foedere . . a. contra foedus . . hiscere possent 9, 4, 7. a. ante Hieronymum a certe cum Hieronymo 24, 25, 2. a. circa Palaepolim a. in Samnio 8, 26, 1. a. sub illius ducibus <a.> per nos ipsos? 45, 23, 2; qui a. contra consulem a. pro studio eius pugnabant 39, 32, 12. — ηηη) ***cum variis casibus:*** a. in Asia a. Lysimachiae 34, 57, 4. a. ab regibus lecti a. post reges exactos iussu populi 4, 4, 7; a. in acie a. binis . . amissis castris 23, 5, 6. a.* per nocturnas visas* species a. velut divinitus mente monita agens 26, 19, 4.

ββ) *subst. et aliae voces (pron.):* a. per errorem a. adsentando 36, 41, 1. a. armis subacti a. voluntate 38, 11, 9; a. ad exercitus euntes a. inter ipsa bella 10, 7, 6; arcem . . a. relictam ab hostibus a. cum ipsis hostibus capiemus 25, 11, 17. — nec iam erat a. civis a. externus 28, 25, 11; a. tranquillum a. procellae 27, 11; qui a. regius a. hostium pRi fuisset 26, 21, 11; regiam classem a. totam a. maiorem [eius]* partem 37, 10, 5. — ne a. arma a. ipsi procul conspicerentur 27, 26, 8; a. ambo imperatores Ros a. alterum ex iis 26, 7, 5; ut a. rpae mihi a. mei meorumque obliviscendum sit 8, 7, 16; a. illo duce . . vinci . . a. nullo* alio* posse 29, 22, 4; qui non [ex Italia]* a. a* patruo suo . . a. a patre consule a. a se sit . . advectus 28, 32, 6; ne . . a. a Masinissa a. ab ullo alio vincatur 31, 11, 13; a. de vestris futuris sociis atque* amicis a. nusquam ullis futuris nobis consulite 7, 30, 23. — a. ipsi a. parentes eorum 26, 34, 6; a. suum a. hostium exercitum 22, 38, 9; a. me pro M. Fulvio a. ipsum M. Fulvium 38, 43, 10; a. suorum aliquem a. nuntios de iis 22, 7, 11; nec di nec homines a. ipsam a. stirpem . . vindicant 1, 4, 3; a. sibi a. Campanis 26, 7, 5; nihil

a. iis a. sociis eorum noxiae futurum (esse) 33, 20, 7; a. vestro a. Hennensium sanguine 24, 38, 5. — a. interdiu a. nocte 7, 35, 9.

γγ) *adiect.:* si qua alia a. laeta a. gloriosa . . evenerunt 23, 42, 7; una a. dubia est a. (ut *V*) gravior 44, 24, 9*; regem a. vivum a. mortuum 8, 24, 8; a. terrestribus a. navalibus copiis 44, 18, 2; a.* malo* a.* necessario facinore (*an* ut malo ita necessario f.?) 24, 39, 7; a. superbus a. obnoxius videar 23, 12, 9; a. tempore longinqua a. praeceps periculo victoria 9, 24, 2; a. sola a. prima certe pensari decet 34, 58, 8; duces a. Aetoli et Cephallenes a. regii 39, 5, 16; (naves) a. apertae rostratae a. sine rostris speculatoriae 36, 42, 8; silentium nimis a. modestum a. timidum 42, 1, 12; ut a. satis efficacia ad rem peragendam a. (ad *V*) tuta ad rem* celandam dentur 42, 17, 6. — *adi. et part.:* negare Aetolos a. moris Rorum memorem* a. sibi ipsis convenientem sententiam dixisse 33, 12, 5; res a. nova a. vetustate exemplorum memoriae iam exoletae relata 37, 1, 9; a. vera a. certe simulata probitate 40, 12, 16; quae a. *(M, om Bς)* opportuna a. suspecta erant 34, 25, 5. — *adi. et pron.:* ut decemviros . . a. soli* a. hi* maxime oppugnarent 3, 40, 9.

δδ) *pronom.:* insidias a. tuas a. meas 40, 12, 12; a. vestra a. sua culpa 21, 13, 2; quod . . ne in tribunis quidem militum creandis a. sui a. suorum meminisset 4, 35, 6. nihil a. huic a. illi parti adsensus 31, 32, 1; ne postero quidem die . . a. hi a. illi . . habuerunt 33, 6, 11; arma a. haec a. illa 29, 23, 9; a. hos a. illos 41, 8, 8. exercitus a. utriusque a. certe alterius 10, 44, 6. nec tamen a. ipsi a. in exercitu cuiquam . . videbatur 6, 25, 3; non tamen a. se a. eorum quemquam . . teneri ea lege potuisse 9, 33, 9.

εε) *adv.:* nequaquam perinde atque in capta urbe prima die a. passim a. late vagatus est ignis 5, 42, 2.

ζζ) *verba:* (multitudo) a. servit humiliter a. superbe dominatur 24, 25, 8; quod quisque a. velit a. optimum putet 32, 20, 6; quid a. speret a. timeat 22, 7, 10; quid omnes bonos in vobis a. offendat a. certe mutatum malint 40, 46, 2; ut . . excidia . . a. exspectent* a. patiantur 1, 52, 3; de quibus a. recusare a. in posterum caveri sibi vellent 36, 31, 9; a. sortiri a. comparare inter se provincias 37, 1, 7; a. ire iussus a. iurare 41, 15, 10; placere . . a. ipsum . . traicere a. mittere 27, 7, 16; neutram partem a. levare a. onerare voluit 42, 5, 11; a. vincere a. . . mortem oppetere 21, 44, 8; a. facere a. pati 3, 65, 11; a. mori a. servire 2, 35, 1; qui a. coniurare a. sociari facinoribus a. stuprum pati noluerint 39, 13, 13; provincias a. comparare inter se a. sortiri 33, 43, 2; a. comparare eos inter se . . a. sortiri placuit 43, 12, 1; a. ex superiore loco tueri se a. superare aliqua et evadere 10, 5, 10; nec se iudicium populi tollere a. velle a. posse 4, 42, 7; a. in Graeciam traiciendi copias a. urbes occupandi 42, 37, 5; urbes a. deficientis ab Ris accipere a. detractantis cogere 23, 1, 4; milites inermes a. humi sedentes accubantesque a. obambulantes ante vallum 25, 39, 8; nec sibi a. manenti<bus a. abeunti>*bus quidquam . . factum (esse) 42, 25, 13; a. abscessuros* a. dedituros se hostis 25, 11, 13; contentionem de plebeis consulibus tribunos a. totam deposituros a. post bellum dilaturos esse 4, 6, 4; se . . a. dimicaturos a. agmine Romam ituros 7, 12, 13; decora a. cumulaturi* eo die a. eversuri 30, 32, 4; omnes a. supprimebat* a. spoliabat 44, 29, 4; quae a. ageret a. pararet 42, 36, 4; ut . . provincias a. compararent inter se a. sortirentur 45, 17, 5; quid a. peterent a. vitarent* 28, 36, 12; ne quid ipse a. prius inquisisse a. nunc . . argumentari videretur 40, 14, 7; quid illos aliud a. tum timuisse creditis a. (haud *V*) hodie turbare velle nisi . . 5, 3, 5; cur mihi a. indixissetis bellum a. inferretis 34, 31, 1. quae . . a. ademi a. dedi 26, 31, 9; naves a. concidit a. incendit 38, 39, 3; nemo . . a. latuit a. fugit 24, 5, 14; quid enim vos . . a. optastis aliud a. sperastis? 28, 27, 5; a. ceperunt a. occiderunt 29, 34, 17; a. ipsi ierant a. miserant* ad Magonem 29, 36, 11; a. non desciverant a. redierant in amicitiam 25, 40, 4; si . . a. in urbe restitisset a. secum extulisset 29, 21, 5; cum hastas a. praefregissent a. hebetassent 8, 10, 3; ne quid a. immoderate cupisse a. petisse parum modeste videri posset 37, 52, 7. — quidquid ab hostibus cladis . . a. iam acceptum esset a. immineret 4, 53, 5; qui a. se* persecuti* a. fuga* eodem delati erant 44, 45, 9; bellorum magnorum a. vixdum finitorum a. imminentium 34, 1, 1. — eam a. praeter-

mitti a. in aliud tempus differri 40, 12, 10; a. doceri a. flecti 42, 48, 3; a. sperni . . a. timeri se 36, 9, 10; praesidia . . a. ⟨vi *add. Pluygers*⟩ pellebantur arcibus a. . . opprimebantur 24, 37, 1. a. subeundi iudicii a. simul cum patria deserendi 38, 53, 10; non . . nisi . . a. hostis feriendi a. civis servandi causa 22, 38, 4; a. accipienda a. spernenda . . societas est 32, 21, 34; nec . . a. cedendum a. impetus faciendus erat 17, 15; cum a. poena cohibendus esset a. beneficio conciliandus 23, 15, 10; a. cadendum esse a. . . evadendum 10, 35, 19. inter labores a. iam* exhaustos a. mox exhauriendos 21, 21, 8. milia militum . . a. capta a. occisa (sunt) 24, 40, 14; ante . . quam . . milites a. in ultima Hispaniae amoti* a. traducti in Galliam forent 27, 20, 5; a. conficti a. commissi* criminis 40, 8, 7; nec ullo iam . . non a. caeso a. fugato 31, 23, 8; Philippo a. occiso a. regno pulso 33, 12, 4; de iure a. dicto per libidinem a. non dicto 39, 47, 2; a. subruti a. ariete decussi ruebant muri 33, 17, 9; naves . . a. in onerariarum usum versae a. ita adpulsae muris 30, 10, 3; superesse paucos a. fuga . . sparsos a. captos ab hoste 22, 7, 9; quas a. secum ex Italia adductas a. captas Carthagine habebat 27, 22, 7; quae a. visa a. audita habebam 40, 8, 15; oppida . . a. vi capta a. recepta in deditionem 8, 12, 12; adversus multa simul a. mota a. suspecta bella 24, 44, 6; ceteris a. caesis a. ex agro Ro fugatis 7, 17, 9; omnibus a. nuntiati peregre a. visis domi prodigiis 28, 11, 6.

β) **complures voces** (*locos aliquot supra s. α) collectos nescio an huc referre malis*): a. iudicio semel* a. comitiis bis ab se peccatum esse 29, 37, 14; a. ex hoste . . gloriam . . a. ex civibus . . gaudium . . capiam 27, 40, 9; a. fugientium caedes foeda fuisset a. temerarius . . sequentium impetus 25, 37, 14; nec raptis a. spes de se melior a. indignatio est minor 1, 9, 14; a. ius publicum vanum a. libertatem sociis nullam esse 45, 18, 4; a. moram sibi ad dimicandum a. in dimicando periculum adferre 34, 12, 2. a. senatores a. qui eos magistratus gessissent 22, 49, 17. [si ista lex a.* antiqua* a. ideo lata esset 34, 6, 10.] neque . . quicquam . . a. illi ad regem a. hi ad consulem rettulerunt 31, 33, 10. — quin tu . . a. omnia inrita facis a. pacto stas? 9, 11, 2; a. non suscipi bellum oportuit a. geri (ut ageri *M*[1] augeri *V*) pro dignitate pRi . . oportet 5, 4, 9; nec (arx) a. vi capi poterat . . a. spem dabat (a. spem dabat *om. M*) deditionis 4, 61, 7; tyrannus . . a. ipse occurrebat a. aliquos mittebat 34, 38, 6; magna pars custodum . . a. sopiti vino erant a. semigraves potabant 25, 24, 2; a. referre* magistratibus a. decernere concilio 32, 22, 3; vetitus a. ipse provincia decedere prius a. veterem deducere exercitum 8, 3; se . . negare Chalcidenses a. servire ulli a. praesidio cuiusquam . . egere 35, 38, 10; cum . . a. pacem habere . . a. . . hostes . . Ros posset facere 44, 26, 1*; cum . . a. peragere verum* iudicium cogeret* a. fateri facinus 6, 16, 1; a. et huic rogationi . . obsistere potuit a. ne illas quidem . . impedire 38, 12; nec a. famem tolerare . . poterant a. mittere nuntios 26, 4, 1; a. eo ipso lenire iras a. pati, quod casus tulisset 33, 16, 7; a. delere urbem . . a. ipsi* possidere* volunt 7, 30, 16; optimum quemque . . a. exulare pulsos patria a. inhonoratos . . silere 39, 27, 9; Servilium negabant iure a. tribunum plebis fuisse a. aedilem esse 27, 21, 10; a. ipsos extemplo dare a. se . . sumpturum edixit 24, 3; a. . . se pacem impetraturum a. . . leges pacis accepturum 32, 36, 4; Aetolos polliceri a. condicionibus et voluntate sua Nabim praesidium Argis deducturum a. vi atque armis coacturos in potestate . . Graeciae esse 34, 23, 11; simul a., si successisset coeptis, erecturum se adflictas res a., si pulsus esset, . contemptum sui dempturum 25, 37, 19; a. deposita causa leviorem futurum apud patres reum a. perseverantem . . plebem offensurum 4, 44, 7; a. persuasurum se a. persuaderi sibi passurum 32, 36, 2; a. enim passuros inultam eam iniuriam Ros . . a exiguo . . exercitu persecuturos 5, 16, 3; a. sine certamine concessuros . . Maesulios a. nequaquam pares futuros 29, 31, 6; scriptores a. in rebus certius aliquid adlaturos se a. scribendi arte rudem vetustatem superaturos credunt Pr. 2; eum . . in Africam a. iam traiecisse a. . . traiecturum 29, 19, 1; a. imperatorem . . retenturos (se) a. . . venturos esse 40, 36, 4; a. . . usurus commeatu . . a. ipsos pro hostibus habiturus 37, 27, 3; haud dubie postero die a. metu dedituris se hostibus a. vi expugnaturi 41, 19, 10; populos a. vi subegit a. . . in societatem accepit 9, 15, 2; cos. . .

praedam . . a. vendidit a. . . divisit 38, 23, 10; nisi quam* (legem) a. usus coarguit a. status aliquis rpae inutilem fecit 34, 6, 4; nomina . . a. aerarium . . dissolvit . . a. aestimatio . . liberavit 7, 21, 8; nec quisquam eorum a. arma induit* a. stationem a. vigilias servavit a. quicquam . . fecit 36, 11, 4; plerique eorum a. profugerunt* a. mortem sibi consciverunt 45, 24, 6; a. pilis incessere a. . . gladio nervos incidere 37, 42, 5; portenta alia a. obversata oculis a. [audita *add. Nettleship*] vanas exterritis ostentavere species 3, 5, 14; alios coss. a. per proditionem dignitatis patrum plebi adulatos a. acerbe tuendo iura ordinis asperiorem domando multitudinem fecisse* 3, 69, 4; consulem a. in tempore pugnam inisse a. firmasse subsidiis aciem a. ullo boni consulis functum officio 4, 40, 6; ne antea quidem se a. de pace audisse a. indutias pepigisse dixit 27, 30, 14; fateri a. . . plenam domum fuisse meam a. illos . . sumpsisse ferrum 40, 14, 6. cetera a. se ipsa per defectionem liberarent a. a finitumis occuparentur 45, 25, 12; solum a. imperium pati Antiochi a. abnuentem . . cogi 35, 13, 9; ipsa disceptatio a. nobis impedita est a. vobis . . deliberationem praebitura videtur 37, 54, 7; nondum a. pulsu remorum . . exaudito a. aperientibus classem promunturiis 22, 19, 7; ceteri a. interfecti a. cum consule effugerunt 27, 27, 9; castra . . a. in alteram partem translata rati a. recessisse hostes 40, 33, 4; castella . . a. deleta hostiliter a. integra in potestatem venere 9, 38, 1; nec se a. parem . . hosti esse a. fratri rursus coniungi vidit posse 25, 33, 8; tempus esse a. pacem componi a. bellum naviter geri 30, 4, 5; nullo labore a. corpus fatigari a. animus vinci poterat 21, 4, 5; praetori video a. non dandum concilium legatis fuisse a. . . eos [non]* dimittendos esse 32, 21, 1; nihil tamen a. de consule . . mutandum a. minuendas eius copias censuerunt 37, 51, 10; quin a. toto cedendum esse* . . a. totum possidendum 7, 18, 4; a. tolli pupillum a. obnoxium . . fieri cupiebat 39, 9, 3; excusatio valetudinis a. ne ipsi quidem petenda visa foret a. data petenti non esset 43, 7, 6; neque a. in curiam vocati, quibus responsum daretur, a. (ut *P*) limine curiae continebatur senatus 5, 7, 9; a. ad circumeundos hostes a. ne ipsi circumvenirentur 9, 27, 8; a. gurgitibus absumpti sunt a. . . ab hostibus oppressi 21, 56, 4; **reges . . a.** non moti a. tardius moti sunt **35, 12, 18;** plus . . virium a. plebi additum **est a. demptum** patribus 2, 60, 5; quae . . **a. imperata** a Ris a. postulata ab sociis essent **33, 13, 4;** a. coss. . . mitti a. reportari legiones . . debere 38, 42, 12; originem moris necesse est a. inter bellum natam esse neque omissam in pace a. a mitiore crevisse principio 2, 14, 2; alterum tantum a. in bellum proxumum absumptum a. in fuga . . dissipatum tradunt 45, 40, 2. — si a. simultas M. Aemilii secum ignota hominibus esset a. quam is eas inimicitias impotenti ac prope regia ira exerceret, tamen . , 39, 4, 5. si a. collegam . . tui similem . . haberes a. tu collegae tui esses similis 22, 39, 1; si . . ultro ipsi novum exercitum in Italiam a. ex Africa miserint a. Magonem . . Hannibali se coniungere iusserint 28, 42, 12; si a. non refragati* honori eius fuissent a. benigne . . acclamassent 45, 40, 5; si . . a. ipse . . transisset a. partem copiarum . . misisset 36, 39, 7; si a. ipse ex acie fugisset a. . . non extemplo occidisset 10, 38, 10; si a. maturius in provinciam venisset a. hiems magis sera fuisset 32, 28, 6; si a. . . dicto audiens non esset Scipio a. iam in Africam traiecisset* 28, 20, 11; si a. ⟨adfuisset a.⟩ statim palam facta esset mors regis 40, 56, 10*. nisi a. Hamilcar Hannibali dux est praeferendus a. illud bellum huic, a. victoria illa maior clariorque quam haec . . futura est 28, 41, 4; nisi propere a. iustus exercitus eo mittatur a. illi inde deducantur 44, 20, 5; nisi cum a. . . exercitus eductus* esset a. plebi concilium tribuni edixissent a. aliquis . . ad contionem vocasset 39, 15, 11. dum ne quam urbem a. belli iure teneat a. in amicitiam accipiat 38, 38, 16. ut a. locus postulabat a. materia suppeditabat 31, 39, 8; utcumque a. locus [a.]* oportunitatem daret a. progressi . . occasionem fecissent 21, 35, 2. tamquam a. ex curia pRi veniret* a. regum arcanis interesset* 41, 24, 3. ut si quis . . a. abstinere eo . . iubeat a. mortiferum vitali admisceat 6, 40, 12. ut a. . . reddant spiritum . . a. . . vitam devoveant 28, 34, 5; ut in acie a. quiescerent a. . . adiuvarent Ros 32, 30, 8; ut . . a. post directos* refugerent* ordines a. . . viam . . beluis darent 30, 33, 3; ut a. ad pacem . . compelleret Ros a. . . duceret . . hostes 44, 24, 6; ut a. decernerent navali

certamine a. . . timoris confessionem exprimerent 37, 13, 7; ut . . a. ex summa pecuniae demerent a. permissionem extra civium corpora fieri iuberent 7, 2; ut a. in castra ipsi penetrarent a. exire Ros prohiberent 34, 46, 11; ut . . a. ipse . . proficisceretur a. . . praetori scriberet 31, 11, 2; ut a. mitterent subsidium a. se ipsos . . capere arma sinerent 2, 30, 8; ut a.* referret ad senatum a. [ut]* auxilio esset cos. civibus suis 27, 2; ut a. neglecti desertique . . morerentur a. assidentis . . secum traherent 25, 26, 8; ut . . a. domos redirent a. ad Ros transirent 32, 30, 7; ut receptum (praesidium) a. eiceretur a. . . ut . . restituerent Ris se 23, 7, 6; ut a. *(om. HVR)* traiciatur . . exercitus a. . . certior fiat 29, 24, 6; ut a. impudenter ficta sit a. neglegenter praetermissa 30, 19, 11. ne a. reus . . sim a. *(om. P)* accusator . . existam 22, 49, 11; ne a. repente trepidetis a. rem inchoatam turpiter destituatis 34, 34, 5; ne a. reus* . . praesens esset a. deesset . . bello 24, 29, 6; ne a. exercitus peccando a. ipse puniendo modum excederet 28, 25, 8; ne quis a. in eam* rem* exemplum exquireret a. suspectum . . consulem haberet 24, 9, 10; [ne . . a. argueret coram a. . . argui posset 35, 8, 7*;] ne in Europam a. ipse transiret a. copias traiceret 33, 34, 4; ne a. regem . . dimitteretis a. decederetis instituto vestro 37, 54, 9; ne a. consulem . . a bello avocarent a. in annum coss. deessent 27, 4, 2; ne a. se ipsum . . moraretur a. in . . Tarentinos impetum . . Ri facerent 25, 11, 2; ne . . a. tribunos . . impedirent a. prohiberent consulem 42, 33, 5; ne a. inter se concurrerent naves a. terrae inferrentur 29, 27, 11*; ne a. tyrannus . . receptum . . haberet a. commeatus . . portarentur 35, 29, 9; ne . . socii a. sollicitarentur . . a. . . reciperentur 21, 19, 5; ne . . a. negando rem . . offendendi sibi novi socii a. tribuendo habendus Capuae esset seditionis . . auctor 23, 10, 10. — an* armatus vindex . . a. . . patiatur . . a. victor liberet orbem 42, 50, 9. num a. cos. ipse subvenerit a. miserit praesidium 4, 40, 7. qui a. se . . offerat a. cui . . committatur 7, 39, 10; quae a. praesidium habeat a. stipendium Ris pendat a.* . . leges patiatur 35, 46, 10; quae . . a. vi capta ab Ris esset* a. voluntate in amicitiam venisset 38, 9, 10; quod a. inter se loquantur a. succlamationibus . . significent 40, 36, 4; quod a.* praetores* . . scriberent a. legati nuntiarent 35, 2, 6; qui a. . . domos . . concremaverunt a. . . finem pugnae . . fecerunt 21, 14, 4; qui a.* citati non adfuerant a. vades deseruerant 39, 41, 7; qui a. proelio non adfuissent a. inter caedem effugissent 27, 49, 8; quae non a. perfregerant proras . . a. carinas fixerant vadis 22, 20, 2; quae . . a. ab illis passi sumus a. a vestro praesidio nunc . . patimur 29, 17, 7; quae . . a. *(M; om Bς)* decrevit senatus a. populus iussit 34, 6, 17; ⟨quae⟩ a. secum haberent a. in Macedonia reliquissent 45, 6, 8*; a. ea, quae obicerentur, a. quae adversus ea dicenda erant, memoria complecti 39, 47, 1; quae a. a vobis obiecta a. purgata a me sunt 42, 42, 7. dicite palam, quicquid* a.* veri potestis a. libet comminisci 40, 8, 19. qualem a. sibi fingant a. vobis videri velint hostem fuisse 38, 49, 3; qualia a. populantes agros rapuerant a. secum attulerant 39, 54, 4. quo modo . . a. Siciliam obtineri a. Italia Philippum arceri posse a. tuta Italiae litora esse? 26, 35, 10; quo modo a. nos . . sufficiamus a. illos . . satietas ceperit 29, 17, 17. quod res navalis ipsa per se a. tentata sibi umquam feliciter a. tunc . . certae fiduciae esset 37, 26, 2. quia a. arma omittenda erant a. . . adfligebantur 21, 58, 3. cum a. vincentibus* spes a. pulsis ira adgregat suos 30, 11, 7; cum eorum nemo . . a. ipsi venirent a. nuntium litterasve mitterent 24, 20, 14; cum a. morte tua sancienda sint consulum imperia a. impunitate . . abroganda 8, 7, 19. priusquam a.* hi praetores ad bellum proficiscerentur a. ipsi coss. ab urbe amoverent 33, 26, 6; priusquam a. ille postulatum perageret a. Verginio respondendi daretur locus 3, 47, 4.

b) **integra enuntiata:** a. omnia accipe (accipite § 13) a. nihil fero 6, 40, 11; 13; a. ego rem militarem . . ignoro a. nobilior . . locus . . cladibus erit 22, 39, 8; a. vos respicietis* . . res . . a. ne ab diis quidem . . quod precemur* quicquam superest 29, 17, 9; a. cederent . . genti . . a. itineris finem sperent 21, 30, 11; a. victor revertar a. . . cadam 2, 46, 6; a. in conspectu vestro moriar a. perferam legem 2, 56, 9; collegae a. facient, quod censet senatus, a. . . dictatorem extemplo dicam 5, 9, 6; qui enim . . a. honeste . . velut leges pacis accipiemus? a. cui rata ista pax erit . .? 37, 19, 2; a. me amor negotii . . fallit a. nulla . . rpa . .

ditior fuit Pr. 11; a. proram lacerabat a. remos detergebat a. . . impetum dabat 37, 24, 2; Masinissa . . a. ipsis obequitabat portis a. . . eliciebat 29, 34, 10; a. verbo adsentiebatur a. pedibus in sententiam ibat* 27, 34, 7; alia bella a. praesentia instabant . ., a. mox moturos [se]* apparebat Sabinos 2, 48, 6; a. pacem vere cupiebant, a. expediebat simulare 9, 14, 6; a. quia locis planis positae erant a. quia parum moenibus . . fidebant 33, 38, 2; a. . . hauriebantur gurgitibus a. . . vada . . repetebant 22, 6, 7; a. compararent inter se a. sorte legerent 29, 20, 9*; maiorem . . quam cum a. cos. sum* consalutatus* a. quo die magistratum inii* 44, 22, 2; omnibus a. ipse adfui cladibus a. . . maxime unus omnium eas sensi 26, 41, 11; quos a. senatorio loco movit a. quibus equos ademit 39, 42, 6; templum a. tutata est a. . . piacula exegit 29, 18, 18; a. nihil sensere . . a. (haud *P*) . . sentire sese dissimularunt 21, 56, 8; a. Ra sacra susceperant a. . . cultum reliquerant deum 1, 31, 3; a. ipsi moverant bellum a. moventibus auxilium tulerant a. causa armorum fuerant 8, 16, 3; a. pervenire Arpos exercitus Rus nequisset, a. . . penuria . . exclusos* a commeatibus absumpsisset 9, 13, 8; a. incepto irrito recessissent a. plures cecidissent 36, 18, 8. a. omnia breviora . . fuere a. Saguntum principio anni . . captum (est) 21, 15, 5; a. eadem . . via repetenda (sunt) a. . . per alium saltum . . evadendum (est) 9, 2, 8; a. plebs non est habenda a. habendi sunt tribuni plebis 3, 52, 8. a. illis copiis defendi posse Rum imperium a. spem nullam aliam esse 21, 52, 1; a. (haud *P*) privatim . . sibi odium esse . . a. de rpa quicquam* se* agere . . posse 28, 18, 3; a. Ra se ignorare ingenia a. silentium illud Samnitibus . . gemitus excitaturum 9, 7, 4; a. enim (se) moturum aliquid a. omnes homines testes fore 35, 33, 3; a. Veis ea nos facturos a. huc inde missuros sacerdotes nostros 5, 52, 5; a. . . alia subole iuniorum . . usos esse, a. non ex isdem . . populis exercitus scriptos . ., a. innumerabilem multitudinem . . in eis fuisse locis 6, 12, 4 *sq.;* eundem . . a. funditus sublatum iri a. . . multa . . sibi accessura 35, 13, 8; a. . . quemquam . . in amicitiam recipi a. receptos . . non defendi 21, 19, 5; a. eximendum id . . esse a. legem . . non accipiendam 24, 29, 9; a. imperium adimendum orbem terrarum adfectantibus a. ipsi regnum amittendum (esse) 36, 41, 5; a. . . iugum accipiendum (esse) a. iis . . nec virtute nec patientia . . cedendum esse 4, 37, 5; a. viam dandam iis esse . . a. conficiendos sub vallo esse 26, 5, 13; a. sub pellibus habendos milites fore* a. . . differendum esse . . bellum 37, 39, 2; a. eam sibi esse deserendam a. provinciam dimittendam 40, 43, 3; a. bello vincendum a. melioribus parendum esse 32, 34, 2*; a. finiendam nobis militiam . . esse a. in alias terras transferendum bellum 21, 21, 3; a.* . . [a.]* sibi parum creditum a. natura insitum quibusdam esse 29, 21, 10.

adnot. ad **B.:** 1) aut . . aut certe 2, 1, 4; 9, 37, 4; 10, 44, 6; 24, 25, 2; 34, 58, 8; 40, 12, 16; 46, 2. aut . . aut maxime 3, 40, 9; 26, 41, 11. aut . . aut ullo, ulli alii, nullo alio *sim.* 1, 3, 4; 4, 40, 6; 7, 30, 23; 21, 52, 1; 29, 22, 4; 31, 11, 13. aut semel . . aut 25, 6, 16. simul aut . . aut 24, 44, 6. — 2) certe = 'wenigstens, überhaupt' *addi potuit, cum alterum* aut *artioris sensus membrum opponit, cum multis locis tum his fere:* 2, 14, 2; 48, 6; 4, 6, 4; 40, 6; 7; 53, 5; 61, 7; 5, 4, 9; 6, 25, 3; 8, 10, 3; 16, 3; 9, 14, 6; 21, 21, 8; 56, 8; 22, 7, 11; 8, 5; 27, 6; 24, 20, 14; 22, 14; 29, 6; 25, 37, 19; 40, 4; 26, 7, 5; 21, 11; 27, 7, 16; 29, 19, 1; 31, 6; 36, 11; 30, 19, 11; 31, 11, 2; 32, 21, 1; 33, 34, 4; 34, 46, 11; 35, 12, 8; 36, 11, 4; 39, 7; 37, 10, 5; 39, 32, 11; 46, 8; 40, 8, 15; 12, 10; 45, 8, 3. — 3) aut . . aut etiam ('sogar') 36, 33, 3; *amplioris sensus posterius membrum videtur his quoque locis:* 2, 30, 8; 7, 30, 16; 23, 7, 6; 42, 7; 25, 11, 17; 28, 11, 6; 20, 11; 32, 30, 7; 8; 39, 13, 13. — 4) *ter dictum exstat* aut: [4, 21, 7*;] 6, 12, 4; 8, 16, 3; 24, 22, 14; 26, 35, 10; 28, 32, 6; 30, 28, 3; 32, 21, 14*; 35, 46, 10*; 36, 11, 4; 37, 24, 2; 39, 13, 13; 15, 11; 28, 41, 4, *ubi tamen tertium membrum primis duobus inter se artius cohaerentibus opponitur.*

autem. I. **Collocatio:** *tertium locum obtinet* autem *praeter* ex ipso autem 21, 38, 5 *similia* (*sunt autem hi loci* 22, 1, 8; 28, 8, 2; 35, 10; 31, 15, 3; 35, 2; 35, 34, 2; 37, 53, 7; 39, 25, 3; 42, 60, 1; 45, 17, 4*; 29, 6), *quibus locis primum quemque locum tenet praepositio quaedam, his quoque locis dignioribus, qui notentur:* quo modo

autem 25, 35, 6; 26, 35, 10; 40, 14, 11; non confertas autem 30, 33, 1; non omnium autem 32, 32, 14; cur sit autem 34, 6, 10; quattuor milia autem 43, 19, 2.

II. **Signif. A. vi opponendi:** timere .. plebes ..; quamdiu a. tranquillam .. multitudinem fore? 2, 32, 6; hostem insultare. quando a. se .. pares hostibus fore? 3, 62, 1; relatum (est) in tabulas ..; consenserant a... 4, 11, 4; cos. eruptionem .. fecerat; dictator a. parte altera .. 28, 2; vos a... quid acturi estis? 42, 6; iuniores .. conscripti (sunt) ..; quantum a. augebatur militum numerus .. 5, 10, 5; vobis a., Ardeates, fortuna oblata est 44, 3; res ipsa cogit ..; hanc a. iactari magis causam quam veram esse .. puto 53, 2; alia .. edita etiam in vulgus; quae a. ad sacra pertinebant 6, 1, 10; Campanos quidem .. victos esse. quid a. esse duo prospera .. bella Samnitium adversus tot decora pRi ..? 7, 32, 7 *sq.;* id .. faciamus oportet. ecce a. aliud minus dubium (est) 35, 9 *sq.;* nulli ex praesentibus .. fidentes: quem a. ab Roma posse exciri? 39, 9 *sq.;* Atinam et Calatiam ab eodem captas, Poetelium a... 9, 28, 6; minus a. tetendere* 10, 6, 11; quid a. ego sic adhuc egi .. 8, 1; cui a. dubium esse .. 24, 12; vestra a. causa me .. loqui 21, 13, 3; ego a... censeam 18, 6; ex ipso a. audisse Hannibale 38, 5; ob cetera prodigia ..; quod a. lapidibus pluvisset 62, 6; in Sicilia .., in Sardinia a. (ς audes *P*) .. 22, 1, 8; consultius rem hostes gesturos. ipse a... dimisit 24, 3 *sq.;* brevi sententiam peregissem ..; nunc a... 60, 6 *sq.;* haberetis hodie ..; nunc a... § 20; quanto a. maior ea clades .. fuerit (*narratur antea de clade Cannensi*) 61, 10; quem a. in eius substituerent locum, deesse 23, 3, 12; placere .. defectionem ..; quibus a. condicionibus in foedus .. transeant, parum constare 14, 9; causa a. haec est 42, 11; indicandum a. primum fuisse 43, 2; de aliis quidem* rebus haud magnopere audiebantur; tendendo a. duo ad Carthaginienses .. 24, 5, 8; nobis a... annus circumagitur 8, 8; convenerat a., ut 25, 9, 9; rescribi .. placuit ..; adscribi a... non placuit 26, 2, 4; quantas a. Hannibal copias duceret .., ipsos scire 8, 6; magna illa (res), quod .. audiit; parva a., quod .. cognitum .. est 11, 5 *sq.;* quae a. .. dedi 31, 9; Carthalonem a... miles obvius obtruncat 27, 16, 5; omnium a. non tanta .. cura erat 30, 5; Philippus maerebat quidem ..; in concilio a... elato animo disseruit 28, 8, 2; reddidit .. Heraeam* .., Alipheram* a... § 7; eandem, quod .., disparem a., quod .. 12, 10; in qua a. genitus* .. esset, facile praestaturum 35, 10; ego a. primum illud ignoro 40, 4; Syphax a. interdiu .. movit castra 29, 33, 2; ego a. primum velim 31, 18, 4; deliberationis a.* eius .. tempus .. statui posse 32, 3; ab Ris a... duae ferme alae emissae (sunt) 35, 2; magistratum a. plus quinque dies .. non licebat gerere 50, 7; nunc a. defuncti bello Punico Ri 32, 21, 18; aptum a. fore conloquium 32, 8; non omnium a. credo fidei § 14; Aetolis haec; Attalo a...; Rorum a... 34, 7 *sq.;* haec per hiemem gesta; initio a. veris 33, 1, 1; principio suppliciter, praecedente a. oratione 16, 9; palam ..; animis a. Zeuxippum auctorem destinabant caedis 28, 5; illum quidem .., Ros a. 39, 7; cur sit a. lata 34, 6, 10; re an tempore? res .., tempus a. 31, 8; maxime a. omnium ea res offendebat* 36, 1; tyranno relictam Lacedaemonem, regem a. 41, 6; hi patricii, plebei a. 35, 10, 3; 39, 40, 2; concilium quidem .. non habuerunt, per apocletos a. 35, 34, 2; vides te .. tempus terere .., Philippum a. 36, 34, 9; Ras naves .., suas a... nihil praeter militem .. habituras 43, 7; ipsi a... habituri sint 37, 53, 4; in certamine a. amicitiae vestrae* § 7; sedem a. ipsi sibi .. cepere 38, 16, 13; vicenos a. Cranii .. dederunt 28, 6; indignum .. visum est ..; maxime a. consternavit eos metus 31, 4; civitatium a... aliam aliarum fecerunt condicionem 39, 7; bellum a. ipsum .. quomodo gessisti? 45, 10; quid a. tuto cuiquam .. permitti 50, 9; mei a. regni tantum aberat 39, 28, 6; vixisse .., decessisse a. 52, 6; oportuit a. 40, 12, 9; cum a. iratus negasses 13, 7; ego a. 15, 4; erant a. et hi .. participes 20, 4; novo a. an vetere exercitu opus sit, eius esse dicere 36, 3; compositum a. sic fuerat .. ut 57, 4; genera a. fraudis duo .. inducta erant 41, 8, 9; nos a. 24, 5; consilia a... ita disposita habebat 42, 29, 9; causam .. agam. eorum a... 41, 2; spatio a. indutiarum sumpto 47, 3; Persei* a. regi* 49, 7; venerant a. ad pecunias 53, 3; sinistro .., mediam a. aciem 58, 13; ex regiis a. viginti .. interfecti 60, 1; cum .. quererentur, manifestum a. esset 43, 2, 3; erat a. ibi .. Rum ⟨prae-

sidium⟩* 18, 6; fallere a. ita se posse 44, 11, 6; loca non iniqua esse . ., praesidiis a. . . obsideri 35, 11; ego a. 39, 7; ⟨quid au⟩*tem est nobis optatius . .? § 8; in* Illyricum a. hi nominati 45, 17, 4; cis Strymonem a. 29, 6; hosti . ., ipsi a. Fr. 20.

sin a. non tuum . . .est consilium (*non praecedente* si) 7, 13, 8. si . . pati possumus* . .; sin autem . . libertatis desiderium remordet animos, si foedus [est]*, si . . 8, 4, 2 *sq.;* licere consuli . . non utique se, sed . . civem devovere; si is homo . . morietur . .; sin a. sese dovovere volet 10, 13 *sqq.;* create consulem T. Otacilium . ., si aliquid . . praestitit. sin a. . . Hannibali tuta . . ab domo venerunt, si ora Italiae infestior . . fuit, quid dicere potes, cur . .? 24, 8, 15 *sq.;* si non fuerunt hostes, nihil interest . .; sin a. . . 26, 31, 3; sive enim abscedant . .? sin a. manendum ibi nihilo minus sit . .? 37, 15, 2; si nihil hostile . . fecerunt; sin a. Antiochi partis fuerunt* 53, 28; si liberas esse . . velint Ri . .; sin a. minor cura sit civitatium 39, 27, 2 *sq.;* si mori tacitum oportet . .; sin a. . . vocem mittere licet* 40, 9, 5 *sq.;* si est in foedere ita scriptum . .; sin a. . . iure gentium ita comparatum est 42, 41, 11. — si* is ager pRi fuisset . .; si a. Antiocho* non paruisse* . . appareret* 45, 44, 10.

B. vi conectendi vel explicandi: pomoerium . . postmoerium interpretantur esse: est a. magis circamoerium 1, 44, 4; deflagrare omnia passuri estis? quod a.* istud imperium est 3, 52, 6; ortum a. initium est rei 4, 8, 3; gloriae . . succedere se cernebant, maxime a. memorabilem annum . . esse 11, 2; se . . libertati pRi consulturum. maximam a. eius custodiam esse, si . . 24, 4; Vulturnum . . ab Samnitibus captam (esse) . .; cepere a. . . adorti 37, 2; quod viderit, referre posse. vidisse a. se . . consulem 41, 4; fuere a. tribuni (*sq. nomina*) 61, 1; bellum . . perfici . . oportet. perficietur a., si 5, 4, 10; senatus consultum factum est, ut tribuni militares . . memorem dicerent senatum fore; placere a. . . procedere 7, 12; nec quemquam ex iis* reducem esse; militis a. non dati causam terrorem . . fuisse 6, 10, 8; [quot a.* clientes . . fuistis 18, 6;] cum praeter vim . . nihil cuiquam occurreret, eam a. ingentis dimicationis fore adpareret, tum . . 19, 5; anni principia . . seditione . . arsere . .; erat a. . . causa seditionis aes alienum 31, 1 *sq.;* quinqueviris creatis . .; fuere a. C. Duillius (*sq. reliquorum nomina*) 7, 21, 6; adversus Samnites . . mota arma . .; belli a. causa . . extrinsecus venit 29, 3; cur a. potius Campani agrum . . quam victor exercitus haberet . .? 38, 6; fuit a. civili maxime bello pugna similis 8, 8, 2; leves milites . .; leves a., qui hastam . . gererent, vocabantur § 5; scribebantur a. quattuor fere legiones § 14; aliud initium libertatis factum est . .; mutatum a. ius (est) ob . . libidinem 28, 1; fiebant a. itinera, quanta fieri sinebat hiems 10, 25, 10; ferrum a. tres longum habebat pedes 21, 8, 11; sub condicionibus . .; postulabatur* a., redderent res 12, 5; Alorcus . . pollicetur; erat a. tum miles Hannibalis § 6; in Volcarum . . agrum . .; colunt a. circa utramque ripam Rhodani 26, 6; in Africam transcendes. transcendes* a.* dico? 44, 7; exercitus . . multiplicati sunt; quantae a. copiae . . additae sint, . . variant auctores 22, 36, 1; unus resistas oportet. resistes a., si* . . 39, 18; fides sociorum . . labare coepit . .; defecere a. ad Poenum . . 61, 10 *sq.;* incolumi . . rpa dominari; nullam a. incolumem esse orbatam publico consilio crederet 23, 2, 4; postularent . .; nihil a. aliud petebant, quam 24, 47, 13; quod unum reliquum fortuna fecerit . .; reliquum a. quid esse 25, 16, 18; si occasionem . . praetermisissent; eam a. . . nullam deinde fore 28, 9; quonam modo enim Hasdrubalem . . potuisse? quo modo a. non obstitisse . . fratrem . .? 35, 6; litterae a. erant adhortatione plenae 26, 7, 7; quo modo a. . . Siciliam obtineri . . posse . .? 26, 35, 10; erant a. pleraque ex cratibus . . facta 27, 3, 3; inimicitiae a. nobiles inter eos erant 35, 7; moverant a. huius rei mentionem . . legati 28, 11, 9; tanta a. inerat comitas Scipioni 18, 6; motae a.* eorum* mentes sunt 24, 6; spes a. adfectandae eius rei . . adfulsit 29, 6, 2; non confertas a. cohortes . . instruebat, sed 30, 33, 1; contraxerant a. sibi . . bellum Athenienses 31, 14, 6; in litteris a. . . commemoratio erat 15, 3; legatos . . miserunt. paciscebantur a., ut 17, 3; erat a. non admodum simplex habitus . . animorum 32, 19, 6; non sine responso . .; respondere a. . . qui possum? 21, 2; sex praetores . . creati . .; creati a. hi 27, 7; erant a. cum eo quinque milia 33, 14, 12; duae a. maxime* causae eos tenuerant in amicitia 16, 2; . . fecisse?

quid a. fecerunt? 34, 5, 13; exules permulti . .; multi a. erant 26, 13; nihil praeter obsidionem restare, eam a. fore [et]* diuturnam 33, 9; fuerat a. ei magno fructui mare 36, 2; esse a. tria genera foederum 57, 7; hostibus occurrit. obtinebant a. 35, 27, 15; erat a. Philopoemen praecipuae . . sollertiae 28, 1; in pristinam dignitatem; ea a. in libertate posita est 32, 11; nihil a. utilius Graeciae civitatibus esse 46, 7; est a. res simillima 49, 6; oppida . .; erant a. haec 36, 13, 6; fuere a. ad quattuor milia* hominum 14, 5; armatae a. in hunc . . modum erant 37, 41, 6; fuerunt a. hae* 38, 11, 1; erant a. sub eo 14, 10; erant a. tunc . . reguli 19, 2; rogationem . .; fuit a. rogatio talis 54, 3; censuit a. senatus 39, 14, 5; capita a. coniurationis constabat esse 17, 6; egerunt. in controversiam a. veniebant 25, 3; quid a. . . liberum esse? § 11; erant a. . . in breve coactae causae 47, 5; quo modo fefellissent . .? quomodo a. . . ipsi evasuri fuerunt? 40, 14, 11; erant a. non Aetoli modo 42, 5, 7; fuerunt a. duo milia ferme et quingenti* 63, 11; crearet; creari a. 44, 21, 2; res a. ita se habuit 24, 11; esse a. iudicia . . comparata 45, 5, 7.

in parenthesi legitur: erant a. ea pleraque hostium ipsorum 5, 16, 7; leges — erant a. eae duodecim tabulae . . — conquiri 6, 1, 10; fuere a. ad triginta milia 7, 36, 13; merebant a. triplex ea tempestate 41, 18; fuere a. mille et sescenti 8, 11, 16; criminari . . — materiam a. praebebat criminibus ager . . 12, 11 *sq.;* milia a. quattuordecim ab oppido aberat 10, 2, 9; semper a. eos in armis . . habebant *ibid.;* quadraginta a. erant 21, 5, 10; pugnandum a. esse . . videbat 23, 19, 7; erant a. Cannensis maxime exercitus 31, 5; ducentas a. naves videbatur effecturus 23, 33, 10; erat a. quindecim tum fere annorum 24, 4, 6; id a. brevi fore . . 6, 7; erant a. ad quindecim milia 7, 2; erant a. Sosis ac Dinomenes 30, 5; duae a. legiones erant 44, 5; vacuas a. tenebant* domos 25, 10, 9; erant a. apud Ros aliqui nobilissimi viri 23, 4; omnes a. quinqueremes erant 26, 19, 11; quingenti* a. Numidae erant 38, 11; erant a. viginti quinque milia 42, 1; locavit a. omnem frumento 27, 3, 1; eum (agrum) a. in* Italia terminari 5, 15; fuere a. ad quattuor milia 8, 13; perpauci a. supererant 27, 7; perfuga a. Rus erat* 28, 7; fuere a. quattuor milia 32, 9; quantis maximis potuit itineribus — impediebant a. . . 28, 1, 6; erant a. tres quadriremes 8, 7; erant a. utrimque* Hispani 14, 4; Lacetani a.* erant 24, 4; in auctores — erant a. ii . . 26, 2; dari a. placere eandem (formulam) quam pRo 29, 15, 10; videbantur a. . . petituri 30, 2, 5; octoginta a. erant 33, 4; ceperant a. . . paucis ante annis 33, 38, 10; erant a. Rorum . . ad L milia hominum 34, 38, 3; omnia a. haec aperta sine muris loca sunt § 5; duae a. legiones erant 37, 2, 2; erat a. exul Rhodius 10, 1; erant a. septem* milia equitum 18, 12; egregie a. exornata insula erat 21, 7; erant a. quattuor et quinquaginta 39, 13; erant a. *(om. B)* duo milia virorum fortium 43, 4; sunt a. ea loca subiecta Thraciae 42, 51, 5; pecora a. maxime omnis generis fuere 56, 10; aderant a. Eumenes et Attalus in concilio 57, 4; quattuor milia a. hominum erant 43, 19, 2; excepta a. tertia (regione) omnes erant 45, 29, 14.

autumnalis: -e aequinoctium instabat 31, 47, 1.

autumnus (auctumni *scribit V* 45, 27, 4): iam extremum -i erat 28, 37, 5; haec . . usque ad extremum -i gesta (sunt) 29, 35, 15. iam enim medium -i erat 38, 27, 9. quod* reliquom* -i erat 22, 32, 1. -i fere tempus erat 45, 27, 4; tempore -i 25, 26, 7. — cum -o ferme exacto . . venisset 31, 22, 4. statim -o tecta . . circumspicere 5, 6, 2.

auxiliaris, *semper plurali numero et omnibus, ut videtur, locis vi substantiva usurpatum;* a) *subi.:* -is (auxiliariis *BC*) cedentis (-es *CVRF*) . . Afri et Carthaginienses . . non sustinebant 30, 34, 5. Ros . . -es tyranni adorti in terrorem . . coniecerunt 34, 28, 3. -es terga dant 30, 34, 6. externos -es dimissos ac* Lacedaemoniis adscriptos . . urbe excessisse et* in agros dilapsos (esse) 38, 34, 5. ut omnes externi -es, qui mercede apud tyrannos militassent, terra Laconica excederent 41, 1. Ariarathis Cappadoces* et Morzi* -es . . numerum explebant 26, 4. (insto, persequor *v. p. 1457, 22.*) in quo (loco) steterant . . -es 30, 34, 9. hostium -es . . praesidio aquatoribus erant 35, 29, 2; qui intra praesidia Carthaginiensium -es essent* 24, 48, 10. vicere tyranni* -es 35, 29, 3. Cretensium -es multos . . vulnerabant conferti praeparatique pugnantes 31, 37, 4.

equites ducibus Massiliensibus et -bus Gallis . . praemittit 21, 26, 5. — b) *obi.:* inde -es mixti omnium generum . . (*sc.* adiuncti erant) 37, 40, 11. (adscribo *v. p. 1456, 42.*) cornibus circumdat . . Cretensium -es Thracumque 33, 18, 9. ne . . -es circumvenirentur 37, 16, 10. mixti ex pluribus gentibus mercede conducti (sunt) -es M ferme et D 33, 4, 5. conventis quibusdam -bus Hispanis 22, 22, 15. deligo *v. infra 39.*) devocatis et ab ipsa Stratonicea Thessalorum -bus 33, 18, 7. (dimitto *v. p. 1456, 41.*) huic . . Numidae dati (sunt) -es 25, 40, 6. Cretensium -es in stationem hostium . . emittit 35, 30, 1; ut Aetolorum -es sine fraude emitterent 38, 9, 9. Achaeorum caetratis immixtos -es Eumenis . . instruxit 37, 39, 9; instruxisse (Hannibalem) . . -es ante Carthaginiensium aciem 30, 35, 7; Afrorum Hispanorumque -es instructos (esse) 24, 24, 7. instare et persequi -bus iussis 35, 30, 7. (misceo *v. supra 3; 7.*) Cretenses -es . . ad prima signa misit 35, 28, 8; adversus quos . . Issaeos -es . . misit 37, 16, 8. (sustineo *p. 1456, 38.*) turbatis -bus, qui . . erant 37, 42, 3. — c) *gen.:* externorum -ium duo milia ferme* et CCCC ceciderunt 40, 32, 7; duobus milibus -ium inde conscriptis 28, 37, 9. — d) *dat.:* -bus . . merces ostentatur (-batur *C*) 30, 33, 9. Himilco Punicis -bus praeerat 28, 20, 11. — e) *cum praep.:* caedes . . ab -bus Gallis facta est 21, 48, 1. elephantos . . adversus Gallos -es agi iussit 21, 56, 1. ante -es tyranni fuerant (Aetoli) 35, 35, 12. Pythagoram cum -bus et equitatu stationem agere 29, 12; lembi . . cum delectis Gallorum -bus missi 42, 12, 6; cum . . Cretensium -bus . . profectus 31, 36, 8; Attalum et Misagenem cum (cysacenem et *V*) suae gentis utrumque -bus praesidio esse . . iubet 42, 4, 11; cum -bus paucis venit 32, 39, 7. unum de -bus . . mittit ad eum 35, 29, 8; disceptatio de Attali -bus orta est 38, 13, 9. unus ex Hispanorum -bus est missus 25, 30, 2.

abest vox a prima decade. — *acc. adiectiva:* Afri 30, 34, 5; Cappadoces* et Morzi* 38, 26, 4; Carthaginienses 30, 34, 5; Cretenses 35, 28, 8; Galli 21, 26, 3; 48, 1; 56, 1; Hispani 22, 22, 15; Issaei 37, 16, 8; Numidae 25, 40, 6; Punici 28, 20, 11. delectus 42, 12, 6; externus 38, 34, 5; 41, 1; 40, 32, 7; omnes 38, 41, 1; pauci 32, 39, 7; quidam 22, 22, 15. — *genetivi:* Aetolorum 38, 9, 9; Afrorum 24, 24, 7; Ariarathis 38, 26, 4; Attali 13, 9; Cretensium 31, 36, 8; 37, 4; 33, 18, 9; 35, 30, 1; Eumenis 37, 39, 9; Gallorum 42, 12, 6; Hispanorum 24, 24, 7; 25, 30, 2; Thessalorum 33, 18, 7; Thracum § 9. suae gentis 42, 4, 11; omnium generum 37, 40, 11; hostium 35, 29, 2; tyranni 34, 28, 3; 35, 29, 3; 35, 12.

auxiliarius: tria milia militum -orum perierunt 40, 40, 13. *(v. p. 1456, 36.)*

auxilium. A. sing. a) *i. q.* βοήθεια. *α*) *subi.:* -um adesse 3, 28, 4. maius quam pro numero -um advenerant (-at *PL*) fortes viri 9, 27, 13*. (advento *v. p. 1460, 19.*) ecquod* -um ab dictatore appareret 5, 48, 6. non defore -um 3, 10, 14. res . . tranquillas . . fecerat . . in tempore laborantibus sociis latum ab se -um 28, 8, 14. (habeo *v. p. 1461*, 15.) omnibus quidem, Ri, vestram misericordiam vestrumque -um aequum est patere, iis tamen maxime, qui ea* implorantibus aliis [auxilium*] dum supra vires suas praestant, ante* omnes* ipsi in hanc necessitatem venerant 7, 30, 11. ab Eumene rege modicum -um missum . . pervenerunt 35, 50, 8. quo spectasset . . -um oblatum adversus Lacedaemonios 31, 25, 8. stabat cum eo . . tribunicium -um 8, 34, 1. in tempore et ad id* ipsum excitum -um mille Achaei pedites . . supervenerunt 33, 18, 5. ut semper vobis -um adversus inimicos satis sit 6, 18, 10; ubi imperium penes illos, penes se -um tantum sit 37, 4; (est *v. p. 1460, 40;*) neque . . alterius -um neque provocatio erat neque ullum usquam nisi in cura parendi -um 2, 18, 8; serum -um perditis <rebus*> erat 31, 24, 1; cum Rorum procul -um . . esset 35, 46, 8. Hasdrubal . . et Mago . . venere, serum post male gestam rem -um 27, 20, 3; Antiates . . serum -um post proelium venerant 3, 5, 15; ne perditis rebus serum (seruū P^1 seriū P^2) ipse -um venisset 27, 47, 7. — inutili utrobique -o Aetolorum 36, 16, 5; haud facili ab Ris -o 38, 4, 9.

β) *obi.:* (accio *v. p. 1460, 10.*) se Syracusanis . . opem -umque adferre 24, 33, 5. tribunicium -um . . ademistis 3, 45, 8. amoto -o eorum 40, 16, 9. desperato . . consulum senatusque -o 2, 27, 8; desperato -o suorum 40, 33, 2. Gallorum . . ingens oblatum <-um *Wb*, agmen *alii*> avaritia

dimissum est 44, 26, 2. prope serum -um iam paene circumventis (datum est) 10, 5, 8; (*v. p. 1460, 9.* everto *v. ib. 11.* excitum -um *v. p. 1458, 32.*) non exspectato longinquo ab se -o 36, 5, 7. territi equi vanum equestre -um fecerunt 30, 18, 7. — -um tribunicium . . tulimus et ferimus 3, 67, 9; ut dictator . . -um Sutrinis ferret 6, 3, 2; ut primo quoque tempore collegae ferret -um 21, 51, 5; -um plebi ferre 3, 19, 9; -um ferre Manlio (manilio *CM*) 21, 26, 2; ferre -um obsessis 23, 19, 4; Tolistobogiis . . -um ferre 38, 19, 2; (*v. p. 1460, 26; 29;*) ferendo* in tempore cuique -um 25, 40, 6; tribuniciae potestati precarium, non iustum -um ferenti (-te *MP*) 8, 35, 5; Lacetanos* -um finitimis ferentes 21, 61, 8; omnibus laturum se* (esse) -um 28, 5, 9; se . . -um civibus laturos (staturos *V*) 42, 32, 8; implorantibus Achaeis -um tulit 27, 29, 9; -um Byzantiis adversus foedus tulit 42, 13, 8; Sidicini . . bellum . . moventibus -um tulerant 8, 16, 3; ne undique ex omnibus populis -um obsessis ferretur 13, 3; placet ferri -um 3, 18, 4; Latinis . . ab Lanuvio* -um . . ferri 8, 11, 3; ferendum -um (esse) 3, 19, 9; (*v. p. 1458, 20; 1460, 28; 1462, 26; 31.*) ut adversus Samnites -um impetraremus 26, 13, 4; ab eo . . -um itineri, quoniam bello non poterat, quattuor milia Maurorum impetravit 29, 30, 2; impetrato ab Aetolis -o 38, 1, 4. Hannonis -um implorant 24, 3, 10; qui . . plebis fidem atque -um implorarent 3, 58, 5; -um eorum (tribunorum) implorare 3, 69, 5; -um prope eversae urbi implorantes 4, 9, 1; (*v. supra 20;*) -um Antiochi imploraturos (se) fuisse 35, 45, 6; quorum -um a Clusinis . . sit inploratum 5, 36, 2. (mitto *v. p. 1458, 27; 1462, 53.* moror *v. p. 1460, 27.*) -um Veientibus negandum (esse) 5, 1, 6. (Ros) ultro adversus tyrannum Nabim offerre -um 34, 23, 3; (*v. p. 1458, 29; 54; 1160, 11.*) -um Rorum terrae . . laboranti orant 21, 52, 6; legati . . -um ad bellum . . orantes 6, 2. parto -o 4, 25, 12. nostrum ille -um absens petit 32, 21, 13; Elei -um adversus Achaeos petebant 36, 5, 2; qui -um ab senatu peterent 5, 35, 4; -um petere 17, 7; ab Ris petere -um 7, 29, 7; (*v. p. 1460, 17;*) legati -um petentes 3, 18, 3; -um adversus Gallos petentes 5, 33, 1; legati . . -um adversus Etruscos petentes 6, 9, 3; a quo paulo ante -um finitimi petissent 7, 31, 6; qui . . -um in bello petissent 8, 1, 10; Athenienses adversus Philippum petisse ab rege -um 31, 9, 1; -um praesens a vobis petitum (*supinum*) 7, 30, 1; cui -um ab se (*sc.* tribunis) petebatur 8, 35, 1. Hernicis . . impigre promissum (est) -um 3, 8, 4. plebs . . ne tribunicium quidem -um . . quaerebat 3, 34, 8. reposcere datum -um 3, 23, 2. ne collegae -um, quod acciendum ultro fuerit, sua sponte oblatum sperneret* 10, 19, 1; spreto tribunicio -o 4, 60, 8. impedimentum maius quam -um traheret (Alexander) 9, 19, 5. eversum vestrum -um imperio tutabor 6, 38, 6. (*cf. s. γ*) aliquid, nihil, quicquam, quid, plus, satis.)

γ) *gen.:* Ri -i adventus 6, 9, 8. petendi -i ab Ris causa iustior fuit 8, 15, 2. fama Ri -i adventantis 34, 12, 8. ne quod* terrestris deesset -i genus 21, 23, 3; nullum tale* -i genus habentes Dardanos 31, 43, 2; quam anceps esset pugnae* et* -i genus 37, 41, 9. -i, non poenae ius datum (esse) 2, 35, 3; tribuni . . ius -i sui expediunt 3, 13, 6. quibus -i latio adversus coss. esset 2, 33, 1. occasionem . . ferendi -i 6, 9, 3. fecit pudorem . . meritum morandi -i 3, 31, 3; pudor non lati -i 21, 16, 2. per speciem -i Byzantiis ferendi 39, 35, 4. diremerat . . societatem -i mutui 8, 23, 10. cum spes -li (-lii P^2) nulla esset 25, 25, 10; cum alia spes -i nulla esset 38, 15, 4; ne spem regibus absciderent -i sui 45, 25, 9; celari . . spem omnem* -li Ri (auxilio romani *ex* auxiliorū|mani P^1) 23, 14, 12; spem tantum -i ex propinquo ostendit 31, 16, 8; omne (odium) in -i praesentis spem effundit* 31, 44, 2; spe (se *M*) alieni magis -i quam viribus freta suis 9, 21, 4; nec Tarquinios spe -i, quod nullum in me est, frustrabor 2, 15, 5; cum rem . . spe -i . . sustinuissent 8, 27, 2; tentata . . spe -i ab Antiocho 37, 32, 10; spe Bisaltarum -li temptata* 44, 45, 8; destituti ab unica spe -i 40, 47, 9. umbra vestri -i . . tegi possumus 7, 30, 18; sub umbra vestri -i latere volunt 32, 21, 31. — se aliquid -i habere 34, 12, 4. nihil usquam -i vidit 3, 48, 4; nihil esse in se* iis -i 4, 56, 11; nihil extraordinarii imperii aut -i quaesivit 5, 37, 2; quam nihil in Hannibale -li (-lia *P*) ad receptos in fidem tuendos esset 26, 16, 13; nihil usquam spei, nihil -i esse 29, 3, 15; nihil usquam -i ostendebatur 40, 27, 1.

non . . peditibus quicquam ab tergo -i reliqui* erat 21, 34, 8. ni* quid -i in vobis est 40, 40, 4; nisi quid in Ris -i foret 31, 5, 6. utrum plus regi Antiocho in Hannibale victo an in victore Africano consuli legionibusque Ris -i foret 37, 1, 10. — in uno omnibus satis -i fuisse 6, 17, 5; satis opis et -i sibi in Ris esse 34, 11, 7. — inops senatus -i humani ad deos . . vota vertit 3, 7, 7. — quo minus illi -i (-o *Novák*) egeant 3, 52, 9. indigentium -li 29, 35, 9. nec illis di . . maioris quod sit -i dederint 6, 29, 1.

δ) *dat.*: se Colophonis obsessae -o incertam finem habituro adligari 37, 26, 11. (fido *v. p. 1462, 30.*) ut sententiam mihi . . dicenti* . . -o sitis 28, 45, 5; ut -o esset cos. civibus suis 2, 27, 2; cum -o nemo esset 2, 55, 5; ut -o collegae esset 3, 49, 6; ut parti alteri -o esset 21, 39, 1; cum neque pedes equiti nec* eques* pediti -o esset 28, 33, 15; cum . . nec quisquam collegarum -o esset 38, 57, 3; ut lictori -o essent 2, 29, 3; ubi tribuni -o humilioribus essent 3, 65, 8; Messanae ut -o essent 31, 29, 6; ut Insubribus Cenomanisque -o essent 33, 22, 4; eum . . esse Hannibali et Carthaginiensibus -o 30, 42, 6; si non permittit . ., -o erimus 28, 45, 7; se . . -o ei futurum, ne causam dicat 38, 52, 10; consuli se . . -o futuros esse 4, 53, 7; -o se futuros, si quis . . 60, 5; -o se adversus collegas triumphanti futuros (tribuni aiebant) 10, 37, 9; tres (tribuni) Appio -o fuerunt (fuerant *M*) 9, 34, 26; nisi -o hostibus tribuni plebis fuerint 5, 6, 10; quando nec [in *P*] consilio nec -o locus esset 9, 2, 15. collegae venire -o 9, 43, 10; Verminam . . venire Carthaginiensibus -o 30, 36, 7; legiones Faliscorum -o venerunt 4, 17, 11. — quae proxima -o est, ultionem petens 31, 24, 1.

ε) *abl.* αα) *separ.*: imperare iis, quorum -o egerent 7, 25, 5; digni estis, qui . . nullius -o egueritis 35, 4; [*v. supra 10.*] quibus (tribunis) ipsis vestro -o opus est 2, 55, 7; cum opus sit equestri -o 4, 32, 11; si opus foret -o 5, 8, 10. — ββ) *limit.*: -o vos . . dignos censet senatus 7, 31, 2. -o (tribunorum) confidere reum 4, 42, 4. — γγ) *instr.*: ut deterioris partis -o meliorem adfligeret 42, 13, 8. publico -o nullo adiuti sunt 1, 30, 7. -o (vestro) in dubiis rebus defensi 7, 30, 3. cum . . -o tribuni nemo invitus sacramento diceret 4, 53, 2. novem tribunorum -o . . dimissi (sunt) 24, 43, 3. effugere Thracum Cretensiumque -o 39, 49, 2. cum plebem . . tribunicio -o satis firmassent 3, 55, 6. -o eorum dilectum coss. habent 2, 43, 4; novem* tribunorum adversus unum . . -o coss. dilectum habent 44, 6. utraque simul -o tribunicio et consensu plebis impediri coepta (sunt) 6, 27, 9. haud ullo publico consilio -ove iuvari Graecos 8, 23, 5. nudavit . . aciem equestri -o 30, 33, 13. quorum (magistratuum) -o vis prohibita erat 30, 25, 3. si tribunicia vis tribunicio -o repelli nequeat 5, 29, 9. -o tribunorum plebis trium adversus intercessionem septem tribunorum et consensum senatus . . triumphavit 10, 37, 12. se . . Brixianorum* etiam Gallorum -o adversus . . multitudinem hostium tutabantur 21, 25, 14. locatis elephantis, quo -o tum primum Ri . . usi sunt 31, 36, 4. vincebat -o loci paucitas 2, 50, 10; loci plurimum -o . . vincebat 33, 9, 3; vincebatur consulare imperium tribunicio -o 3, 30, 4. — a quibus (simultatibus) . . -o alieno tuti sitis 3, 68, 5.

ζ) *cum praep.*; αα) *ab:* ab -o ferendo Ris Philippum . . avertet 36, 7, 15; se* averterant* Ri* ab Aetolorum . . -o 29, 12, 4. Aetolos desertos ab Ro*, cui uni* fidebant, -o 29, 12, 1. deterruerunt suos ab -o circumsessae urbi ferendo 40, 47, 8. cum interclusissent . . exercitum a mutuo inter se -o 8, 24, 7. ab tumultuario -o (vexillo *C Hachtmann*) iam etiam castra Ra terreri 22, 45, 4. — ββ) *ad:* accersere ad -um Poenos 24, 2, 4; nisi . . accersitus ad -um urbis esset 32, 38, 4. ad opulentiorum -um confugere 7, 29, 4. potestatis . . ad -um libertatis creatae 4, 44, 5; ad -um plebis creati (tribuni) 3, 58, 5. acies . . demissa ad -um 22, 29, 3. Iovem . . devocasse (eum) ad -um fortunarum suarum 6, 20, 9. Ros ad -um urbis obsessae . . excivere 4, 9, 11. naves ad -um missas 36, 42, 2. ad Chalcidis -um . . impigre est motus 28, 7, 2. tribunos ad -um consulum paratos fore 2, 44, 3. ad quorum -um cum Galli . . redissent 7, 11, 3. ad partis alterius -um . . exercitum traicere 4, 29, 8. — γγ) *cum:* Aetoli cum spe magis . . quam cum -o dimissi (sunt) 31, 46, 5. — δδ) *de:* de -o nihil impetratum (est) 5, 35, 5. de -o mittendo tum responderi placere 31, 5, 9. — εε) *in:* in

praesidia adversariorum, appellationem et tribunicium -um, patricii confugerunt 9, 26, 16. — nisi spem . . in -o commilitonum habuisset 3, 50, 7; in tribunicio -o . . spem habebat 56, 5; nec se ullam opem cernere aliam usquam praeterquam in tribunicio -o 4, 48, 13. — ϛζ) *pro:* tribunatum sibi . . mandatum* pro -o ac libertate privatorum 39, 5, 4. — ηη) *sine:* eos . . sine Ro aut duce aut -o castris exuerunt 2, 53, 4; ut . . se ab eo sine ullo -o Ro tueri posset 35, 13, 8.

[imploratos (*sc.* Ros) [auxilium *del. J H Voss*] adversus Philippum tulisse opem 34, 23, 3.]

b) *i. q.* **μηχανή, refugium, remedium.** — α) adversus quam (familiam) tribunicium -um vobis comparastis 9, 34, 3, *v. ceteros locos de auxilio tribunicio s.* a), *quorum aliquot nescio an hic potius sint enumerandi.* supremo* -o effuso 30, 32, 3. uti, si quod seu ius seu -um se habere ad eos libros repetendos existimaret, experiretur 40, 29, 11. unum (Fabium) . . relictum (esse) . . dubiis rebus pRi saepe domi bellique vel maximum futurum -um 2, 50, 11. — β) quam nihil -i sacratae leges haberent 2, 54, 9; quando aliud nihil -i habeat (plebs) 55, 3; arma, in quibus nihil iam -li erat, hosti tradidimus 22, 59, 7. nec quicquam spei aut -i esse, quo* . . vim arcerent 21, 57, 1. — γ) nemo erat -o, quin nomina reciperentur 9, 26, 10. — δ) orba consilio -oque Gabina res 1, 54, 10; *(v. supra 31.)* — ε) potestatem istam ad singulorum -um, non ad perniciem universorum comparatam esse 3, 9, 11; ad ultimum prope desperatae rpae -um . . descendit 23, 14, 3.

B. plur. a) *i. q.* **copiae auxiliares.** α) *subi.:* eo ut accedant regum -a, Eumenis et Masinissae, non plus . . duo (milia) equitum futura 42, 52, 9; alia nova nihil . . agitantibus accesserunt -a 8, 25, 2; accesserant nova -a 42, 65, 12. proximi cornibus constiterant . . delecta plurium gentium -a 58, 8. alia eodem -a Ris ex omnibus undique Graeciae populis convenerunt 55, 8; quo undique ex Etruria -a convenerant 2, 44, 7. dilapsa cernens Achaeorum -a 31, 25, 3. arcessita . . -a et a Latinis populis et a Cumis tantum spei fecere 2, 14, 6. (milito *v. p. 1466, 37.*) nec iam -a, quorum adfatim erat, sed commeatus . . morabantur Rum 34, 26, 10. -a . . subsidiaria (*M,* subsidiaq. ***B***), quae proxima (-e ***M***) locata erant, . . territa et ipsa in fugam versa nudarunt omnia 37, 42, 1. missilibus procul regia -a melius pugnabant 44, 35, 19. cum . . nova -a subvenirent 42, 57, 9. erant . . -a praeterea Cenomanorum 21, 55, 4; Cyrtiorum et Elymaeorum paria in dextro cornu locatis -a (erant) 37, 40, 14; haec sera futura -a erant 40, 25, 10; -a Ris Lydos . . esse, sibi Thracas 42, 52, 11. (tueor *v. p. 1465, 46.*) si qua inde -a veniant 5, 5, 5; *(v. p. 1467, 18.)* et a Tarento et a Samnitibus . . nova -a ventura (esse) 8, 25, 7; venerant et ab Lanuvio* Antioque -a 8, 12, 7; Balarorum magna -a Iliensibus (illiensium ***V***) venerant 41, 12, 5.

β) *obi.:* eo . . -a accersebant 25, 27, 1; qui -a *(om. B)* accerserent 37, 31, 4; undique -a accersens 37, 8, 4; *(v. p. 1468, 16.)* -a accitum mittit 10, 4, 12; accitis Latinorum Hernicorumque -is 2, 53, 1; *(v. p. 1468, 2.)* ut . . -a ab sociis . . acciperet 36, 1, 8; -a in bello adversus Philippum accepistis 34, 31, 15; priusquam Attali -a accepissent 38, 13, 10; [*v. p. 1468, 2.*] P. Licinio . . petenti addita (sunt) -a Ligurum duo milia 42, 35, 6. -a Chaonum* Thesprotorumque . . secum adduxit 43, 21, 4; ab Syphace -a ingentia adduxerat 29, 30, 8; eo adducta ab Silano -a tria milia peditum 28, 13, 5. ea externa -a cum singulis Ris legionibus adiunxisset 27, 8, 16; adiunctis Balarorum -is 41, 6, 6; adsumptis . . Achaeorum Attalique -is 32, 23, 8; adsumptis ad eum exercitum . . Bullinorum* et Apolloniatium et Dyrrachinorum (durracenorum ***V***) -a 44, 30, 10. subitarios milites — ita tum repentina -a appellabant 3, 4, 11. cum a Celtiberis -a arcessisset 40, 33, 2; *(v. p. 1463, 50; 1468, 5.)* Cibyratarum asciverant -a 45, 25, 13. aspernati nostra -a estis 23, 6. (circumicio *v. p. 1465, 32.*) circumspicere . . externa -a 1, 30, 6. (cogo *v. p. 1467, 10.*) Volsci comparaverant -a, quae mitterent Latinis 2, 22, 1. mercennariorum quoque militum -a in eundem compulere metum 25, 29, 8. (conduco *v. p. 1465, 22; 1468, 1; 3; 6; 10; 11; 14.*) -a ab sociis conrogando 43, 9, 7. ut omnia -a, quae diffusa latius tueri non poterat, . . contraheret 27, 51, 13; protinus ab sociis . . modica contrahendo -a 28, 13, 4; quanta poterat, a sociis -a contraxerat 40, 30, 2;

(v. p. 1467, 33;) omnium gentium contractis -is 37, 58, 8; contractis quae ante habuerant -is in Sedetanum (setanum *P*) agrum 28, 31, 7. (deligo *v. p. 1463, 45.*) magna se duo -a Ris detraxisse . ., ex una parte Aetolos, ex altera Dardanos 31, 33, 3. (devoveo *v.p.1468,53.* diffundo *v.p.1464,51.*) Attali -a divisit 38, 20, 9; socium et Latini nominis -a diviserunt 22, 27, 11. -a Nicomedi dant 38, 16, 8; datis Macedonum -is 31, 14, 9. evocatis edicto Tarraconem sociorum -is 26, 41, 1. qui . . Bastarnarum excivisset -a 45, 4, 3. sociorum -a exspectavit 34, 26, 9; quia* Aetolorum -a exspectasset 41, 9. (fero *v.p.1468, 15.* firmo *v.p.1467, 53.*) fusa -a sua viderunt 21, 56, 1. ut . . contrariae . . acies . . Aetolica -a habeant 32, 34, 5; *(v. p.1467, 51;)* habebant et ab* Attalo -a secum 27, 30, 2; nec habebant externa (-ni *V*) -a obsessi . . neque sperabant 42, 63, 3; nec -a Gallica aliter quam conducta habuisse 23, 28, 6; *(v. supra 2.)* remissis -is, quae Gallis imperaverat 41, 5, 10; -is protinus per civitates Galliae . . imperatis 41, 5, 9. instruxit . . -a Ligurum Gallorumque 30, 33, 5; sui generis provincialia -a instruxisse Ros 40, 32, 4. obsessis . . erant . . -a intromissa 9, 13, 10; *(v.p.1468, 13.)* laevo (*sc.* cornu locat) Afros mercennariorumque -a 23, 29, 4; *(v. p. 1464, 2; 8.)* mixta ex pluribus gentibus -a, . . quod erat, cornibus circumiectum (est) 33, 18, 10; *(v.p. 1468, 33.)* missitaverant . . Samniti -a 9, 45, 5. ut vobis mitterem ad bellum -a 34, 31, 8; ut adversus Philippum mitteret secum -a 32, 39, 10; ut pecuniam et -a mitteret 36, 26, 3; ut ad id bellum mitteret -a Numidarum equitum 31, 11, 10; ut -a mitterent, quibus . . imperium Hispaniae repeti posset 28, 31, 4; -a ut pro viribus suis quaeque civitates mitterent 34, 24, 7; *(v.p.1464, 46;)* -a cum elephantis . . mittere ad bellum 42, 29, 8; mittens -a peditum equitumque 22, 28, 11; ipsum -a, quae facile adversus Philippum tueri Athenas possent, missurum (esse) 31, 9, 3; -a terrestria navaliaque adfirmavit (se esse) missurum 36, 26, 5; -a nec ipsos missuros Attalo adversus Antiochum . . nec Attali -a *(del. Crévier)* retenturos 32, 8, 13; Byzantiis . . contra foedus [delphos *add. V*] misisti -a 42, 40, 6; omnia externa -a . . in Chaoniam . . misit 32, 5, 9; -a ad Gytheum . . miserunt 35, 13, 3; -a . . quingentorum militum Chalcidem, quingentorum Piraeum extemplo miserunt 37, 50, 3; quantum rogati -a Cretenses misissent 42, 35, 6; ut -a sibi mitterentur 35, 35, 3; *(v.p.1468, 32;)* quod . . Prusiae . . -a missa forent 39, 46, 9; magni roboris (roris *P*) -a ex Hispania . . M. Livio missa (esse) 27, 38, 11; *(v.p.1468, 50;)* Thracum -is in populatores agri . . missis 33, 15, 13. negaverat Antiocho adversus Ros -a 38, 18, 1; negata (esse) Veientibus -a 4, 24, 2; negata -a ab Etruscis 5, 6, 12. [obicio *v.p.1467, 23.*] Aetolica -a opperiebatur 32, 3, 8. ut . . opponerentur barbarorum -a 28, 13, 1. -a regem orabant 28, 5, 6. si ostenderitis -a vestra 7, 30, 17. mercede parari -a ex Afris 29, 3, 13. cum ipsos -aque eorum perculisset 8, 13, 7. -um L. Scipioni pollicetur 38, 56, 10; Philippo pollicente ad bellum -a 36, 4, 1; pollicentes ad Macedonicum bellum -a 44, 14, 1; pollicentibus -a respondit 31, 28, 2; Ris suo nomine -a pollicitus erat 42, 29, 4. Hannibalem . . poscentem ab domo -a 28, 42, 18. cum recensuisset omnium gentium -a 21, 21, 9. (remitto *v.p. 1465, 23.* retineo *v. ib. 50.*) Gallica -a mercede sollicitabantur 10, 18, 2. -a ab Ris sperastis 21, 13, 3; *(v. p.1465,21.* summitto *v.p.1468,9.*) tentasse etiam haud magni momenti finitimarum gentium -a 10, 16, 5. (terreo *v. p. 1464, 2.*) externa -a ab simili armatura . . urgebantur 40, 40, 1. (verto *v.p.1461, 3.*) levium armorum (*Gr*, armatorum *P*) -a etiam externa vidisse (se) in castris Ris 22, 37, 7.

γ) gen.: dimissus (est) -orum apparatus 9, 7, 7. praefectus cohortis mercede militantium -orum 31, 24, 6; aliquot (aliquod *P*) -orum cohortes . . conscriptae sunt 21, 60, 4. omnes Macedonum ⟨et *add. Vahlen*⟩ externorum -orum convenerant copiae 42, 51, 2. acies varia . . dissimilitudine armorum -orumque erat 37, 40, 1. Euandrum Cretensem, ducem -orum, . . subornat 42, 15, 3; Cotys cum eo ducesque aliorum -orum praecesserunt* 42, 57, 6. propter ingentem famam novorum -orum concurrere ausus 22, 19, 4. provincialium -orum *CL* ferme ceciderunt 39, 31, 15. praeter . . mixtos ex omni genere -orum octingentos 33, 14, 3; armatis ex vario genere -orum collectis 18, 2. cum sex milibus provincialium -orum circumire montem 40, 31, 1. ut copiae copiis comparentur . . multitu-

dine -orum 9, 19, 1. cogebatur agmen ab equitibus et maxima parte -orum 35, 27, 15. praefectus -orum militaverat 35, 26, 4; iussi (sunt) . . praefecti -orum simul consulere 24, 28, 8; -orum praefectis imperat 40, 48, 3. receptis inter ordines velitibus et alia turba -orum 38, 26, 8. — aliquantum -orum et trans fretum ex Africa ora et ex proximis Hispaniae locis per Hannonem praefectum coegerat 28, 23, 7. donec quicquam externorum -orum . . in exercitu suo esset 24, 31, 8. — (adfatim *v. p. 1463, 53.*) -orum satis superque habeo 34, 34, 6.

δ) *dat.:* se Eumenis -is adiunxerunt 42, 59, 5. ne ita externis credant -is 25, 33, 6. aliis (munimentis) frons in Etruriam spectans -is, si qua forte inde venirent, obstruebatur 5, 1, 9. frumentum stipendiumque -is . . praestarent 30, 37, 5.

ε) *abl.* αα) *separ:* laevum (-o *M*) cornu non videbatur egere talibus -is 37, 39, 11* (*sic Mg ex M,* l. c. non verebatur obiectis talibus -is *B*). longinquis indigere -is 2, 34, 3. — ne . . nuda -is Ris Hispania esset 21, 32, 3. — ββ) *comit.:* quantis -is Rum ad bellum sequerentur 33, 3, 7. — γγ) *instr.:* adiutus Hannibal pecunia, -is 45, 22, 6; adiutum . . -is terrestribus an (ad *V*) navalibus 23, 2; -is adiutum ab se esse* Poenum 29, 5, 6. equitatu -isque levium armorum . . hostem cohibendum (esse) 22, 3, 9. tempus contrahendis ex civitatibus sociis Hispanorum -is . . consumpserunt 39, 30, 7. qua* Gallicis -is firmata erat (acies) 21, 56, 2. -is iuverunt 33, 20, 12; quod hostīs -is et pecunia iuverit 30, 42, 8; quod Carthaginienses -is iuvisset 31, 11, 9; quod -is Antiochum iuvīsset 38, 37, 5; quod Poenum opibus -isque suis iuvissent 22, 33, 4; qui eum -is aut commeatu aut ope aliqua iuvissent 28, 10, 5; qui . . -is iuvissent Antiochum 38, 12, 3; (repeto *v. p. 1465, 40;*) subnixos Thracum accolarum et Scordiscorum -is 41, 19, 7. — quorum -is fretus . . transiret 42, 11, 4; (*v. p. 1468, 8.*)

ζ) *cum praep.* αα) *ab:* procursum (est) ab (ς, *om. P*) -is 22, 47, 1. — ββ) *ad:* ad haec peditum -a additi (sunt) equites 21, 22, 3. ad ea, quae habebat, -a . . ⟨adiunctis⟩* duobus milibus peditum 44, 30, 13. — velitibus ad firmanda levium armorum -a adiectis 42, 65, 13. pondus auri attulisse . . ad mercede -a conducenda 27, 36, 2. ire . . ad -a accienda (*Tan. Faber,* accipienda *codd.*) 40, 47, 4. mittere ad conducenda Afrorum -a 29, 4, 2; quos miserat . . ad arcessenda -a 40, 5, 10; pecunia (missa est) ad conducenda -a, quibus fretus . . exercitum admoveret 29, 4, 6. ut . . minus laxamenti daretur iis (his *P*) ad -a Hannibali summittenda 22, 37, 9. principes . . ad conducenda mercede -a profectos (esse) 37, 48, 4. qui ad conducenda -a in Hispaniam traiecissent 30, 21, 3. — aditus . . ad -a intromittenda 38, 4, 6. cum grandi pecunia ad conducenda mercede -a 27, 20, 7. — promptos nunc ad ferenda, nunc ad accersenda adversus se -a 7, 32, 3. — γγ) *adversus:* adversus maiora paene -a Praenestinorum . . pugnatum est 6, 22, 2. — δδ) *cum:* Amynandro cum suis -is accito 32, 14, 8. cum -is suis . . in castra confugit 37, 53, 21. cum . . cum velitibus -isque (-lisque P^1) peditum proelia consererent 28, 16, 5. impetum . . cum -is et cataphracto equitatu fecit 37, 42, 7. iaculatores* cum* ceteris* levium armorum -is* prima acies facta (est) 22, 45, 7. Athenagoram . . cum omnibus praeter Thracas -is . . mittit 33, 7, 11; tribuni* militum* cum expeditis -is . . missi 22, 21, 4. — εε) *de:* instructi (sunt) . . de -is (-lis *V*) Eumenis Cyrtiorum gentis trecenti 42, 58, 13. concilia de mittendis Veios -is 5, 5, 8. — ζζ) *ex:* ex his mixtis tot populorum, tot gentium -is duodecim milia armatorum ferme efficiebantur 42, 51, 9. ex regiis -is C equites . . exire 57, 5; maximum ex omnibus -is numerum Suessetanae iuventutis habebat 34, 20, 5; secuti multi ex mercennariis -is (-lis *P*) 24, 29, 2. — ηη) *in:* spem omnem in Celtiberorum -is esse 25, 33, 1; tantum in externis -is est praesidii 40, 5, 11. — θθ) *inter:* plerique . . inter -a accepti (sunt) 32, 14, 8. capti . . inter Rorum -a 24, 30, 13. ad erumpendum inter Numidas leviumque armorum alia -a (fuga) haud difficilis* erat 25, 34, 13, Numidas . . equites inter -a habebat 35, 11, 4. inter -a Hannibalis erant 24, 49, 8; inter -a Ra erant 28, 20, 1. — ιι) *ob:* infensos . . ob -a cum pecunia nuper in Africam missa Hannibali Poenisque 31, 1, 10. — κκ) *pro:* pro . . exercitu, legionibus, -is pRi Quiritium legiones -aque hostium mecum deis manibus . . devoveo 8, 9, 8.

b) **de rebus.** α) ut* ab* aliis* *(coni. Mayerhoefer)* -a desint 23, 9, 7. potestatem . . tribuniciam provocationemque . ., quae -a plebis fuerant 3, 53, 4; omnia, quae reorum antea fuerant -a . ., praeoccupavit accusator 40, 12, 3. — β) quae (civitas) adversus . . finitimos populos ultima experiens -a dictatorem . . dixisset 5, 37, 1. eas inter se gentes mutua ex propinquo ferre -a 36, 39, 6; (*v. p. 1468, 15.* praeoccupo *v. supra 5.*) omnia ea -a praeparans adversus Masinissam 29, 29, 13. — γ) futuros se . . superiores . . varietate -orum 36, 43, 5. — δ) patres ad duo ultima -a, ad* summum imperium summumque ad* civem, decurrunt 6, 38, 3.

acc. adiectiva: Aetolica 32, 3, 8; 34, 5. alia 8, 25, 2; 25, 34, 13; 42, 55, 8; 57, 6. alienum 3, 68, 5; 9, 21, 4. cetera* 22, 45, 7. duo 6, 38, 3; 31, 33, 3. equestre 4, 32, 11; 30, 18, 7; 33, 13. expedita 22, 21, 4. externa 1, 30, 6; 22, 37, 7; 24, 31, 8; 25, 33, 6; 27, 8, 16; 32, 5, 9; 40, 5, 11; 40, 1; 42, 51, 2; 63, 3. haud facile 38, 4, 9. Gallica 10, 18, 2; 21, 56, 2; 23, 28, 6. haec 21, 22, 3; 40, 25, 10. humanum 3, 7, 7. ingens 29, 30, 8; 44, 26, 2. inutile 36, 16, 5. iustum 8, 35, 5. longinquum 2, 34, 3; 36, 5, 7. magna 31, 33, 3; 41, 12, 5; maius 6, 22, 2; 29, 1; 9, 27, 13; maximum 2, 50, 11. mercennaria 24, 29, 2. modicum 28, 13, 4; 35, 50, 8. mutuum 8, 23, 10; 36, 39, 6; m. inter se 8, 24, 7. navalia 36, 26, 5; 45, 23, 2. nostrum 32, 21, 13; 45, 23, 6. nova 8, 25, 2; 7; 22, 19, 4; 42, 57, 9; 65, 12. nullum 1, 30, 7. omnia 25, 51, 13; 29, 29, 13; 32, 5, 9; 33, 7, 11; 34, 20, 5; 40, 12, 3. paria 37, 40, 14. praesens 7, 30, 1; 31, 44, 2. precarium 8, 35, 5. provincialia 39, 31, 15; 40, 31, 1; 32, 4. publicum 1, 30, 7; 8, 23, 5. qua = aliqua 5, 1, 9; 5, 5. quanta 33, 3, 7; 40, 30, 2. quod 31, 36, 4; quod unum 29, 12, 1. regium 42, 57, 5; 44, 35, 19. repentina 3, 4, 11. Romanum 2, 53, 4; 6, 9, 8; 21, 32, 3; 23, 14, 12; 28, 20, 1; 29, 12, 1; 34, 12, 8; 35, 13, 8. serum 3, 5, 15; 10, 5, 8; 27, 20, 3; 47, 7; 31, 24, 1; 40, 25, 10. subsidiaria* 37, 42, 1. supremum* 30, 32, 3. suum 3, 13, 6; 21, 56, 1; 22, 33, 4; 32, 14, 8; 37, 33, 21; 45, 25, 9. tale [31, 43, 2;] 37, 39, 11. tantum 6, 37, 4. terrestre 21, 23, 3; 36, 26, 5; 45, 23, 2. tribunicium 3, 30, 4; 34, 8; 45, 8; 55, 6; 56, 5; 67, 9; 4, 48, 13; 60, 8; 5, 29, 9; 6, 27, 9; 8, 34, 1; 9, 26, 16; 34, 3. tumultuarium 22, 45, 4. ullum 35, 13, 8; haud u. 8, 23, 5; u. usquam 2, 18, 8. ultimum 5, 37, 1; 6, 38, 3; 23, 14, 3. vanum 30, 18, 7. vestrum 2, 55, 7; 6, 38, 6; 7, 30, 11; 18; 32, 21, 31.

acc. genetivi. 1) subiectivi: Antiochi 35, 45, 6. Attali 32, 8, 13; 23, 8; 38, 13, 10; 20, 9. Eumenis 42, 58, 13; 59, 5. Hannibalis 24, 49, 8. Hannonis 24, 3, 10. — Achaeorum 31, 25, 3; 32, 23, 8. Aetolorum 29, 12, 4; 34, 41, 9; 36, 16, 5. Afrorum 29, 4, 2. Apolloniatium 44, 30, 10. Balarorum 41, 6, 6; 12, 5. Bastarnarum 45, 4, 3. Bisaltarum 44, 45, 8. Brixianorum* Gallorum 21, 25, 14. Bullinorum 44, 30, 10. Celtiberorum 25, 33, 1. Cenomanorum 21, 55, 4. Chaonum 43, 21, 4. Cibyratarum 45, 25, 13. Cretensium 39, 49, 2. Cyrtiorum 37, 40, 14. Dyrrachenorum 44, 30, 10. Elymaeorum 37, 40, 14. Gallorum 30, 33, 5; 44, 26, 2. Hernicorum, Latinorum 2, 53, 1. Ligurum 30, 33, 5; 42, 35, 6. Macedonum 31, 14, 9. Numidarum equitum 31, 11, 10. Praenestinorum 6, 22, 2. Romanorum 21, 52, 6; 24, 30, 13; 35, 46, 8. Scordiscorum 41, 19, 7. Thesprotorum 43, 21, 4. Thracum 33, 15, 13; 39, 49, 2; Thr. accolarum 41, 19, 7. — barbarorum 28, 13, 1. collegae 10, 19, 1. commilitonum 3, 50, 7. consulum senatusque 2, 27, 8. plurium gentium 42, 58, 8; omnium g. 21, 21, 9; 37, 58, 8; finitimarum g. 10, 16, 5; tot populorum, tot gentium 42, 51, 9. sui generis 40, 32, 4. hostium 8, 9, 8. levium armorum 22, 3, 9; 37, 7; 45, 7; 25, 34, 13; 42, 65, 13. loci 2, 50, 10; 33, 9, 3. mercennariorum 23, 29, 4; mercennariorum militum 25, 29, 8; L militum 37, 50, 3. deterioris partis 42, 13, 8. peditum 21, 22, 3; 28, 16, 5; peditum equitumque 22, 28, 11. plebis 3, 53, 4; 58, 5; pRi Quiritium 8, 9, 8. regum 42, 52, 9. sociorum 26, 41, 1; 34, 26, 9; socium et Latini nominis 22, 27, 11. tribuni, -orum 2, 44, 6; 4, 53, 2; 10, 37, 12; 24, 43, 3. — alterius 2, 18, 8. nullius 7, 35, 4. opulentiorum 7, 29, 4. singulorum 3, 9, 11. suorum 40, 33, 2. — eorum 2, 43, 4; 3, 69, 5; 8, 13, 7; 40, 16, 9. quorum 5, 36, 2; 7, 25, 5; 30, 25, 3; 34, 26, 10; 42, 11, 4. — 2) obiectivi: Chalcidis 28, 7, 2. Colophonis obsessae 37, 26, 11. consulum 2, 44, 3. fortunarum suarum 6, 20, 9. libertatis 4, 44, 5. partis alterius 4, 29, 8.

plebis 3, 38, 5. privatorum 29, 5, 4. desperatae rpae 23, 14, 3. urbis 32, 38, 4; u. obsessae 4, 9, 11. quorum 7, 11, 3. — 3) qualitatis: magni roboris 27, 38, 11. (levium armorum, sui generis *v. s.* 1).)

acc. dativi commodi: cui 8, 35, 1; Ris .. sibi 42, 52, 11. (esse, venire alicui -o *v.* **A.** a) *δ*); -um ferre, petere alicui *sim. v.* **A.** a) *β*).) itineri .. bello 29, 30, 2. terrae 21, 52, 6. urbi 4, 9, 1. — *auxilium est in aliquo* 2, 15, 5; 4, 56, 11*; 6, 17, 5; 22, 59, 7; 26, 26, 13; 31, 5, 6; 34, 11, 7; 37, 1, 10; 40, 40, 4. — *conectitur* auxilium *plus minusve arte cum praepos.:* ab Antiocho 37, 32, 10; ab* Attalo 27, 30, 2; ab Ris 38, 4, 9; ab* aliis* 23, 9, 7. ab tergo 21, 34, 8. — ad bellum 21, 6, 2; ad receptos in fidem tuendos 26, 16, 13; ad eos libros repetendos 40, 29, 11. — adversus Achaeos 36, 5, 2; Etruscos 6, 9, 3; Gallos 5, 33, 1; Philippum 31, 9, 1; Ros 38, 18, 1; Samnites 26, 13, 4. collegas 10, 37, 9; consules 2, 33, 1; inimicos 6, 18, 10; unum 2, 44, 6; *aliis locis praep. rectius ad verbum refertur.* — in bello 8, 1, 10.

auxilium *coniungitur cum vocibus hisce similibus:* armorum -orumque 37, 40, 1. equitatu -isque 22, 3, 9; cum -is et cataphracto equitatu 37, 42, 7. fidem atque -um 3, 58, 5. -is aut commeatu aut ope aliqua 28, 10, 5. opem 4, 48, 13; opem -umque 24, 33, 5; opis et -i 34, 11, 7; opibus -isque 22, 33, 4. pro -o ac libertate 39, 5, 4. misericordia 7, 30, 11. pecuniam et -a 36, 26, 3; pecunia, -is 45, 22, 6; -is et pecunia 30, 42, 8. cum velitibus -isque 28, 16, 5. vires 9, 21, 4. — *voces contrariae:* commeatus 34, 26, 10. consilium 1, 54, 10; 8, 23, 15; 9, 2, 15. aut duce aut -o 2, 53, 4. impedimentum 9, 19, 5. imperium 3, 30, 4; 5, 37, 2; 6, 37, 4. pernicies 3, 9, 11. poena 2, 35, 3. spes 21, 57, 1; 29, 3, 15; 31, 46, 5. vis 5, 29, 9.

avare: crudelius -iusque .. bellatum .. erat 43, 4, 5. quae .. in populares suos praeter Rus superbe, -e (superavere *V*), crudeliter fecisset 7, 8. superbe -eque .. imperitatum victis esse 21, 1, 3. proximo iis anno acerbe atque -e imperatum (esse) 23, 32, 9.

avaritia. (avaritiem P^1Hz avaritiam P^2 *edd. rell.*) — a) *subi.:* -a ne sacrorum quidem spoliatione abstinuit 29, 8, 9. in quam civitatem tam serae* -a luxuriaque immigraverint Pr. 11. ira et -a imperio potentiora* essent 37, 32, 13. — b) *obi.:* commemoravit -am .. eorum superbiamque 27, 17, 12. cum .. legibus constricta -a esset 35, 7, 2. detectam .. esse -am et crudelitatem Rorum 24, 32, 1. exacerbata superbia atque -a Poenorum 29, 6, 17. scelus libidinemque et -am .. exercere in socios 17, 13. divitiae -am invexere Pr. 12. -am superbiamque (superque *V*) Ris obicientem 42, 25, 8. iam ultra superbiam crudelitatemque (credulitatemque *V*) et -am eius non pati posse Carthaginienses 42, 23, 5. — c) *gen.:* cum multa irae, multa -ae foeda exempla ederentur 25, 31, 9. nego ullum genus sceleris, lubidinis, -ae superesse 29, 17, 18. ad delendum publicae -ae monumentum 4, 10, 7. quo maius .. -ae praemium esset 24, 32, 1. — centurio .. libidinis et -ae militaris 38, 24, 2. — d) *dat.:* irae magis quam -ae datum (esse) 24, 45, 13. parum licentiae, parum -ae suae inservitum censent 45, 37, 11. obnoxios (-us *V*) imperatores tradi licentiae atque -ae militari 36, 8. — e) *abl.:* eadem -a Gentium regem sibi alienavit 44, 27, 8. Gallorum .. ⟨auxilium*⟩ -a dimissum est 26, 2. diversis duobus vitiis, -a et luxuria, civitatem laborare 34, 4, 2. caeci -a .. fidem fefellerunt 5, 51, 10. — Nabim .. -a et crudelitate .. tyrannos aequantem 33, 44, 8. reges captantes fraude et -a certant 44, 24, 8. milites Ri Poenos scelere atque -a superaverunt 29, 8, 7. parem fraude -aque neminem .. habuerat 25, 3, 9. — f) *cum praep.:* de magistratuum Rorum -a superbiaque conquesti 43, 2, 1; quae .. de crudelitate, -a, libidine regis disseruit 32, 21, 21. — praeceps in -am et crudelitatem animus 26, 38, 3. — Persei per -am (pe|raveritiam *V*) est dimissa res 44, 26, 1. per lubidinem atque -am foeda exempla in socios ediderat 29, 9, 12.

avarus: utrum -ior an crudelior sit 22, 59, 14. capi .. ab -issimo et crudelissimo hoste 50, 6.

aveho. a) *i. q. deporto, amoveo.* *α*) aliquid: quae (dona) domos -rent 45, 33, 4. praedam ornamentaque urbis ipsi -runt 31, 45, 7; praedae partem in Caeritum fines -tam (esse) 7, 19, 8. sacra .. avecta in finitimas urbes amovimus 5, 51, 9. signa .. et tabulae pictae .. sublata omnia -taque

(sunt) 38, 9, 13. — β) **aliquem**: Scopas . . sex milia peditum et D* equites . Aegyptum -xit* 31, 43, 5. L. Minucius Myrtilus et L. Manlius . . traditi sunt legatis et Carthaginem -ti 38, 42, 7. — b) **avehor** *(equo vel curru):* cos. . . equo citato . . ad cohortes -itur* 34, 20, 8; Herennius domum e castris est -tus 9, 4, 1; Philemenus* . . cum citato equo ex proelio -tus (actus *VR*) esset 27, 16, 3; Sulpicius . . -tus ab suis . . ad clamorem 9, 27, 11.

avello, *i. q. abripio, abrumpo:* neque -li, utique ab notis (noti *P*), . . poterant 22, 7, 11. — quae* (urbes) cum sui iuris . . fuissent, -li velut a corpore suo aegre patiebantur 38, 9, 12.

aveo, *i. q. gestio, vehementer cupio:* L. Paulum . . omnium oculi conspicere . . avent (habent *V*) 45, 39, 8. cum unusquisque non audire modo, sed videre libertatis suae nuntium -ret 33, 32, 8.

averrunco, *i. q. averto, placo:* placuit -dae (-da *M*[1]) deum irae victumas caedi 8, 6, 11. prodigia . ., quorum -dorum (verruncandorum *P*) causa supplicationes . . senatus decrevit 10, 23, 1.

aversor. a) **de hominibus,** *i. q. me averto ab aliquo, despicio aliquem:* extemplo filium -tus contionem . . advocari iussit 8, 7, 14. iuventutem et tunc et omni vita deinde -tam (adversatam *M*) eum *exsecratamque* (esse) 12, 1. me neminem, qui navatam operam rpae nostrae vellet*, -tum esse 26, 31, 6. tradentis urbem principes Syracusanorum -tus sum* § 4. ne . . se ut parricidam liberum -rentur 3, 50, 5. — b) **de rebus,** *i. q. neglego:* -bantur preces aut verecundia aut metu 3, 12, 9.

aversus (adiect.) I. **Forma**: aversissima 2, 11, 5; aversum, -am maxime 24, 17, 3; 37, 45, 6.

II. **Signif. A. proprie, de loco,** *i. q.* **in aliam** *vel* **contrariam partem versus, a parte posteriore,** *oppos.* adversus, *quocum saepissime in codd. confunditur.* a) *de rebus:* castra posuerat -a a Volturno vento 22, 43, 10; per -a castra* [e castris Hannibalis]* equitatus . . emissus 22, 24, 8, *v. s.* C. in -is (*P*[2]*F* avesis *P*[1] adversis *VL*) collibus* considere 27, 41, 6. [is* (*vel* diversis, *quod exhibent edd.,* ς adversis *P*) itineribus urbem petiere 22, 7, 2.] per -am partem urbis . . effugiunt 8, 26, 3; per -am partem castrorum . . perfugiunt 31, 42, 6; ab -a (adversa *VMP*)* parte urbis . . agere . . cuniculum 4, 22, 4; tumultus ex -a parte castrorum est exortus 34, 47, 1. qui pestem ab suis -am in hostes (-em *P*) ferret 8, 9, 10. porta . . quae -issima ab hoste erat 2, 11, 5; per -am portam erupit 9, 12, 8; per -am (adversam *L*) portam . . excesserunt 10, 34, 4; per -am maxime ab hoste portam emittit (Neronem) 24, 17, 3; per -am portam emissus 26, 40, 11. arx . . per -as (avergas *P*[1]) rupes . . fuerat capta 24, 3, 8. tumulus . . -us* a mari 25, 25, 2. in valle a conspectu hostium -a . . multitudinem . . condidit 35, 28, 11; in -as (*coni. Tan. Faber,* adversas *codd.*) valles desiluere 2, 31, 6. — b) *de animalibus:* boves -os* . . caudis in speluncam traxit 1, 7, 5. ut -os videre elephantos 30, 18, 12. -o* (*Wb* -os *codd.*) refugientes* equo 35, 48, 3. — -am (versam *P*) adoriuntur Ram aciem 22, 48, 4; in -am (adversam *CVRF*) hostium aciem incurrere 30, 35, 1; in -am (adversam *MPU*) incursando aciem 3, 70, 4. superne in -am (*Gr* adversam *P*) contionem . . decurrunt 24, 39, 4. dextrum cornu hostium -um invadit 33, 9, 8. -o hosti ab tergo . . se ostendere 10, 14, 14; unde -um (*H* adversum *P* adversus *M*) hostem invadat 4, 27, 8; -os hostes contemplatus 40, 40, 10; -os in muris invadunt hostes 5, 21, 10; turbatos hostis et ad primum incursum . . -os (*VFL* adversos *P*) . . persequuntur 28, 36, 9. — -i a vento parumper consedere 21, 58, 4; ipsi -i terga tantum adflante vento . . pugnaturi 22, 43, 11; caedebantur -i 33, 8, 11.

B. translate, *i. q.* **alienatus, abhorrens, infestus:** (Tullia) tota in alterum -a* (*Gebhard,* adversa *MRD* versa *PFU*) Tarquinium eum mirari 1, 46, 6. — ille . . ab re -us . . rem Hannibali aperit 26, 38, 7. quem . . -um maxime a pace credebant esse 37, 45, 6. virum . . a comitate . . non -um 7, 15. plebs iam diu -a ab Ris et *infesta* senatui suo 24, 13, 8. cum viderent -os a dimicatione militum animos 7, 42, 6. cum -is auribus *(dat.)* pauca locuti essent 38, 33, 11.

C. vi subst. a) *masc.:* ut . . subsidia in -os transversosque impetum darent 5, 38, 3; ante . . quam tela in -os (adversos *P*) inciderent 26, 46, 5. — b) *neutr.:* circumvecti ab urbe ad -a insulae 37, 27, 2. per -a urbis fugam dederat 5, 29, 4; [per -a a (*vel* ab) castris Hannibalis* *(coni. Mg)* equitatus . . emissus 22, 24, 8, *v. s.* **A.**]

averto. (*Loci ad praep.* a, ab *allati p. 26, 24—27 et 52 hic omissi sunt!*) **A. proprie, de loco,** *i. q. in aliam partem dirigo, in fugam do;* a) **de rebus:** amnem .. novo (-a *V*) alveo -it 41, 11, 3; (motus terrae) -it cursu rapidos amnis 22, 5, 8. fama .. alio -it bellum 21, 6; bellum eo, sicubi est, -atis precamur 6, 26, 6; ipsos id (bellum) -re (ς advertere *CM*) in se 21, 20, 4; *(v. p. 27, 51;)* Agathoclem .. -isse eo bellum, unde venerat 28, 43, 21; quin .. totum in Hispaniam -uri bellum fuerimus 31, 7, 3; *(v. p. 26, 28; 27, 16.)* deorum capita .. -runt se 40, 59, 7. Teum ex medio cursu classem repente -it 37, 27, 3; in fugam -runt classem 22, 19, 11. triremes .. in Hellespontum ad Ros cursum -runt 37, 11, 14. in agrum Picenum -it iter 9, 3; inde .. iter -runt 21, 23, 4; (Galli) in Thraciam iter -runt* 38, 16, 2; quo .. -rant iter 22, 8, 1. totam belli molem in Samnium -runt 10, 14, 3. ut -rent in altum naves 28, 37, 7; tres (*naves*) in fretum -it (ς, advertit *P*) aestus 21, 49, 2; navem videres .. fugientis modo sese -tem (advertentē *P*) 28, 30, 9. regem .. negotiationem maritimam omnem eo*-isse 39, 25, 9. in unam partem oculos animosque hostium certamen -rat 32, 24, 5 (*v.* **B.**); -it oculos hostium 22, 28, 8; *(v. p. 26, 45; 46; 27, 46.* ora *ib. 43.)* quoniam .. Ra vis -a in Samnium esset 10, 45, 3. — b) **de animalibus:** feras bestias .. ad opem suis ferendam -tas: Ros Roma circumsessa, coniuges, liberi .. a Capua non -runt 26, 13, 12. eos (elephantos) velites .. -re (advertere *P*) et -os (-us *P*) sub caudis .. fodiebant 21, 55, 11; omnis (elephantos) retro in aciem suorum -runt 30, 18, 11; (elephanti) in fugam versi etiam integros -ere 27, 14, 9. -it equos 40, 31, 5. — mille acies .. -it -etque (*sc.* miles Rus) 9, 19, 17; Rus equitatus .. universam ab ea parte -it aciem 27, 10; fuga .. totam -it aciem Ram 10, 36, 5; -runt totam aciem 7, 17, 5; -itur tandem acies Gallorum 11, 7. nonne id agmen .. matronae -runt? 34, 5, 9; agmen venientium Celtiberorum .. cladem narrando -runt 40, 33, 8. his sermonibus tota in se -rat castra 6, 23, 8. se universa contio -it 38, 51, 12. bis -ere Gallicum equitatum 10, 28, 8. clamor .. legionem .. -it 27, 1, 11; ut .. Sabinas legiones .. subito in fugam -rent 1, 37, 3. -ti manipuli quidam (coepti sunt) 9, 39, 10. turbam .. in fugam -runt 25, 15, 13. — quocumque clamor .. -isset, .. oculos flectebant 5, 42, 4. — Aetoli inopia praedae inde -si in Perrhaebiam ire pergunt 31, 41, 5. alios .. -bat fugientium agmen 22, 5, 5. Boios .. ad sua tuenda -sos esse 33, 22, 4. Ri pedites .. haud magno certamine dissupatos (-as *P*) trepidantisque -tunt 27, 14, 11. Graecos primo impetu -it 42, 59, 4. (Hannibalem *v. p. 26, 25.*) hostem -tunt 3, 63, 4; rursus -tunt hostem 33, 8, 6; hostem .. postremo iam haud dubie -tunt 7, 8, 3; quos (hostes) ut -ret 21, 27, 2; *(v. p. 26, 27; 30;)* primo impetu -ere hostem 7, 16, 6; eques .. turbatos (hostes) -it 15, 3; dissipatos (hostes) in fugam -runt 34, 15, 2; tandem -runt hostem 35, 5, 12; subsidia .. -runt .. in fugam hostīs 26, 44, 4; hostes -ēre 38, 41, 7; unde -rant hostem 40, 25, 5; cum .. -isset hostīs 22, 15, 8; -ti alio sinebat (Veiens hostis) 2, 48, 7*; -sis eo hostibus 6, 9, 9. eum .. equites .. in fugam -runt 38, 20, 3; -it eos retro Casilinum nuntius 23, 17, 9. terga vertere Macedones terrore primo .. -si 33, 9, 7. erant, qui Magonem cum classe .. omissa Italia in Hispaniam -rent (-rant *P*) 23, 32, 7. (me *v. p. 26, 29.*) terror in fugam -it omnīs 25, 39, 11; -si (sunt) omnes ad Tarquinium salutandum 1, 50, 8; -sis omnibus ad tumultum 25, 25, 11; -sis omnibus in eum tumultum 29, 7, 3. (plerosque *v. p. 26, 28.*) si .. in custodiam eius loci propugnatores urbis -isset* 44, 11, 6. ut quosdam consul manu .. aversos in hostem verterit 34, 14, 8. dum* intentus in eum se rex totus -ret 1, 40, 7. abisse eum in Bruttios velut -tem sese, ne Capua in oculis eius caperetur 26, 12, 12. Ris -is in Bastarnarum bellum 40, 57, 9. (Volscos *v. p. 27, 3.*) trepidantes (*sc.* Faliscos) eruptio .. -it 5, 13, 11; *(v. supra 8.)* paulisper -si (adversi *R*) turbatique sunt 2, 53, 3.

B. translate. a) *i. q. in aliam partem, cogitationem sim. convertere aliquem; alienare mentem alicuius:* ut -ret (clamor) etiam pugnantium animos 26, 5, 9; *(v. p. 26, 39; 40; 48; 49; 51; 53; 27, 2; 9; 11; 13; 31; 39;)* Capua .. multorum Italiae populorum animos -rat *(ab Hannibale)* 26, 38, 1; cum omnium animos oculosque *(v. p. 1475, 28.)* id certamen -isset 28, 6, 4; illam furiam .. omnibus delenimentis animum

suum -isse atque *alienasse* 30, 13, 12; -sis auribus animisque 24, 26, 10; res .. animos ad Ros -it 23, 27, 9; ne Aetoli partis alicuius animos ad Antiochum -issent 35, 31, 1; (*v. p. 26, 35.* cogitationes *v. p. 27, 34.* curas *v. p. 26, 34.*) tecta procul visa .. -ere mentes eorum, ut .. signa repente convellerent 3, 7, 2; (*v.p.27, 15.*) — castris se tenebant, tam ancipiti periculo -si (pressi *coni. Cornelissen*) 2, 45, 2. nisi -isset (*sc.* Antiochum) vana spes 33, 44, 7. (civitates *v. p. 27, 17; 19.*) annus .. coss. ab exercitu* bellorumque .. cura ad intestinae coniurationis vindictam -it 39, 8, 1. (colonias *v. p. 26, 38.*) velut -sis iam dis aspernantibusque placamina irae 7, 3, 2. (gentem *v. p. 27, 22, 44;* Hannibalem *v. p. 26, 36; 47.* Hispaniam *v. p. 27, 36.* hostes *v. p. 27, 7.*) Lacedaemonii .. eum in sua certamina -runt 38, 30, 6. (*v. p. 27, 5; 21.* Leontinos *ib. 23.* me *ib. 32.* pectora *v. p. 26, 50.*) Philippum -rant Aetoli et .. tot bella 31, 40, 7; (*v. p. 27, 29.*) -so Philippo in Rum bellum 33, 39, 5. (plebem *v. p. 26, 33; 41;* populum *v. p. 27, 8; 18.* Prusiam *ib. 12.*) in universi belli cogitationem regem atque eos, qui aderant, tali oratione -it 36, 7, 1; (*v. p. 27, 11;* Ros *v. p. 26, 53.*) -rat ea res etiam Sabinos tanti periculo viri 1, 12, 10. Scipionem .. -it (advertit *P*) fama .. belli (*sc. ab Utica oppugnanda*) 30, 8, 1. quin .. ad consuetum imperium se -ant 36, 7, 5; -so se in Rum bellum 43, 18, 2. (senatum *v. p. 26, 42; 27, 4.*) — b) *i. q. rem in alium vel aliud deducere vel omnino tollere:* haud dubie in .. Gentium latrocinii omnis maritimi causam -it 40, 42, 1. -it nefanda consilia Iuppiter 4, 45, 2. in comitiorum disceptationem ab lege certamen -rant 3, 24, 9. huius rei crimen .. -it* 45, 5, 12; (*v. p. 27, 23.*) culpam omnem in fraudem Carthaginiensium -tes 31, 11, 13. (belli decus *v. p. 27, 41.*) multa de Hieronis fide .. verba fecerunt in* gratiam publicam -tes (*sc.* fidem) 26, 30, 1. (indicium *v. p. 27, 48.* invidiam infamiamque *ib. 49.*) invidiam rei a tribunis in consulem -rant 3, 1, 3. (iram invidiamque *v. p. 27, 52.* noxam *ib. 47.*) quod di omen -ant 23, 13, 4; quod omnes dei omen -ant 28, 41, 13. -dae eius opinionis causa 5, 48, 4. (pestem *v. p. 27, 20.* preces *ib. 40.*) spei maioris -dae solacium obiectum (esse, *cf. Ml ad l.*) 5, 24, 5. impudenter obviam crimini eundo suspicionem -ti (*acc. cum inf.*) 33, 28, 9; dae suspicionis causa 33, 47, 10; 40, 21, 1. ut .. Veios eum -rent terrorem 5, 18, 12; his -dis terroribus .. feriae indictae (sunt) 3, 5, 14. — c) *i. q. rem dissimulare vel surripere:* (filiam) -tem causam doloris 6, 34, 8. misi pecuniam quoque publicam -ant 6, 14, 11. cum -ere eam praedam vellet 1, 7, 5; praedam intra paucos dies -runt 37, 8, 7. quantum (*sc.* vectigalium) peculatus -ret 33, 47, 1.

[-runt famam *falso habent codd.* 37, 51, 9, *ubi editores cum Rubenio scribunt* a vetere fama.]

acc. 1) *unde?:* ab Antio 6, 9, 3; a Capua 25, 19, 6; 26, 13, 13; ab Locris 27, 25, 14; ab Italia 23, 38, 6; 24, 36, 4. ab ignotis capitibus 2, 5, 6; a castris 3, 61, 9; a (ab) conspectu Pr. 5; 28, 33, 13; a curru 4, 20, 3; a foro 4, 52, 3; ab itinere 22, 13, 6. — ab auxilio 29, 12, 4; ab a. ferendo 36, 7, 15; a bello Etrusco 6, 6, 4; ab suscipiendo bello 4, 58, 14; a certamine 1, 28, 5; 4, 52, 3; 21, 29, 6; 34, 47, 4; a consiliis 6, 21, 7; 25, 26, 7; a cura 3, 16, 5; 4, 1, 6; 10, 21, 11; 39, 8, 1; a custodia 32, 34, 6; a deformatione 9, 5, 14; ab exercitu* 39, 8, 1; a foeditate 1, 28, 11; ab imperio 27, 17, 2; ab incepto 23, 18, 9; ab intentione 4, 17, 4; ab ira 3, 58, 3; ab lege 3, 24, 9; ab .. maerore 25, 38, 4; a malis 2, 45, 5; a memoria 7, 38, 5; a motu 30, 15, 11; ab obsidione 9, 22, 2; a pace 37, 45, 6; a pietate 7, 5, 7; a praesidio 4, 59, 9; a precibus 38, 10, 3; a proposito 2, 8, 8; 10, 10, 6; ab sensu 4, 22, 5; ab societate 7, 42, 8; 21, 19, 8; 32, 19, 1; a spe 9, 24, 11; a spectaculo 9, 5, 14; a suspicione 25, 30, 5; 32, 11, 6; 37, 25, 8; 39, 53, 12; a vero 29, 24, 4. — a ceteris 2, 5, 6; ab coacta 1, 58, 9; ab consciis 24, 5, 12; ab hominibus 6, 20, 10; ab hostibus 3, 50, 15; a Lucretio 43, 4, 8; a nobis 37, 53, 3; a plebeis 4, 56, 3; a Poenis 21, 19, 6; a populo 4, 25, 3; a quibus 5, 45, 6; ab Ris 24, 6, 9; 35, 47, 3; ab Samnitibus 9, 38, 6; ab se 5, 11, 4; 33, 28, 7; ab Syracusanis 24, 29, 6; a tribunis 3, 1, 3. — inde 21, 23, 4; 31, 41, 5. unde 40, 25, 5. — cursu 22, 5, 8. ex medio cursu 37, 27, 3. — 2) *quo?:* alio 2, 48, 7; 22, 21, 6. eo 6, 9, 3; 9; 26, 6; 28, 43, 21; 29, 12, 4; 39, 25, 9*. quo 22, 8, 1. quocumque 5, 42, 4. — Casilinum 23, 17, 9. Veios

5, 18, 12. — ad Antiochum 35, 31, 1; ad Etruscos 9, 38, 6; ad Ros 23, 27, 9; 37, 11, 14; ad deos 6, 20, 10. — ad bellum 32, 34, 6; ad cognitionem cogitationemque 3, 58, 3; ad domum curamque corporum 4, 52, 3; ad eventus 34, 47, 4; ad consuetum imperium 36, 7, 5; ad Rum (imperium) 27, 17, 2; ad tumultum 25, 25, 11; ad vindictam 39, 8, 1. ad Tarquinium salutandum 1, 50, 8; ad opem ferendam 26, 13, 12; ad sua tuenda 33, 22, 4; 36, 7, 15. — in Hellespontum 37, 11, 14; in Hispaniam 23, 32, 7; 31, 7, 3; in agrum Picenum 22, 9, 3; in Samnium 10, 14, 3; 45, 3; in Thraciam 38, 16, 2. in aciem 30, 18, 11; in altum 28, 37, 7; in bellum 33, 39, 5; 40, 57, 9; 43, 18, 2; in fretum 21, 49, 2; in fugam 1, 37, 3; 22, 19, 11; 25, 15, 13; 39, 11; 26, 44, 4; 27, 14, 9; 34, 15, 2; 38, 20, 3; in unam partem 32, 24, 5; in tumultum 29, 7, 3. — in amicitiam 32, 19, 1; in certamina 38, 30, 6; in cogitationem 36, 7, 1; in custodiam 44, 11, 6; in disceptationem 3, 24, 9; in fraudem 31, 11, 3; in* gratiam publicam 26, 30, 1. — in Gentium 40, 42, 1; in Hortensium 43, 4, 8. in auctorem 1, 58, 9; in insontes 24, 5, 12; in eum 1, 40, 7; in eos (*falso legitur* eum *p. 27, 51*) 5, 11, 4; in se 2, 5, 6; 4, 20, 3; 5, 45, 6; 6, 23, 8; 21, 20, 4. — *acc. abl. instr.:* novo alveo 41, 11, 3. haud magno certamine 27, 14, 11; omnibus delenimentis 30, 13, 12; primo impetu 7, 16, 6; 42, 59, 4; inopia praedae 31, 41, 5; tali oratione 36, 7, 1; periculo 1, 12, 10; 2, 45, 2; his sermonibus 6, 23, 8; terrore primo 33, 9, 7. — eundo 33, 28, 9; narrando 40, 33, 8.

acc. adverbia: bis 10, 28, 8; haud dubie 7, 8, 3; 40, 42, 1; nihil 7, 5, 7; nihil aliud 2, 8, 8; parumper 3, 58, 3; paulisper 2, 53, 3; postremo 7, 8, 3; repente 37, 27, 3; retro 23, 17, 9; 30, 18, 1; rursus 33, 8, 6; subito 1, 37, 3; tandem 7, 11, 7; 35, 5, 12; velut 26, 12, 12.

verba similia: -isse atque alienasse 30, 13, 12; -sis aspernantibusque 7, 3, 2; -si turbatique sunt 2, 53, 3.

avide: *temere* potius quam -e credideritis 28, 27, 13. imperata non *inpigre* solum sed etiam -e executi 27, 12, 6. nimis -e meram haurientes libertatem 39, 26, 7. proelium ineunt adeo *raptim* et -e 9, 35, 3. eo .., quo -ius ex insolentia in eas (voluptates) se merserant 23, 18, 11. -e .. se certamini offert 2, 6, 8. -ius vino ciboque corpora onerant 41, 2, 13. si quis extra ordinem -ius procurrit 34, 15, 4. -e ruendo ad libertatem 3, 37, 2.

aviditas. a) *subi.:* tanta -as supplicii expetendi .. est 26, 13, 13. — b) *dat.:* crudelitatem quoque -i* addidit 24, 45, 13; si -i indulgeretur 45, 35, 6. — c) *abl. (causae):* -e accensi certaminis eo .. Ri penetraverunt 32, 10, 10. -e dimicandi quam primum .. delata (est) acies 9, 37, 2. ni -e praedae in .. castra Numidae devertissent 21, 48, 5. -e plura amplectendi hinc excedatis 36, 32, 8. -e praedae impetum faciunt 8, 38, 12; -e praedae ea* facinora fiebant 33, 29, 4. -e certaminis provecti 32, 12, 2. cum aurum argentumque .. -e ingeni humani rapere ex igni vellent 28, 23, 4. -e caedis intemperantius secuti 31, 37, 6. — d) *cum praep.:* succensebat .. Aetolis ob insatiabilem -em praedae 33, 11, 8.

avidus. (maxime avida 22, 49, 12, *alias* avidissimus *invenitur.*) — a) *de animalibus:* dictatorem -um poenae venire 8, 30, 13. exercitum -um pugnae (*sc.* invenit dictator) 10, 4, 4. cum .. Galli tantum -i certaminis fuissent 7, 12, 10; (Galli) ipsi -i certaminis in proelium ruunt 14, 10. cuius (auri) -issima gens est 21, 20, 8; -issima rapiendi gens 38, 27, 7; -am ulteriorum* (alienorum *susp. Fg*) semper gentem 9, 38, 5; -as semper armorum Gallicas gentes 21, 16, 6. cuius (vini) -um ferme genus (*sc.* hominum) est 9, 30, 8. miles -us praedae 25, 25, 5; militem -um certaminis 2, 25, 3; militem .. fecerat et periculi et laboris -um 9, 42, 5; -um invadendi .. moenia militem detinet 10, 34, 6; -os caedis milites 9, 14, 12; -os adhuc caedisque et sanguinis reduxit (milites) 25, 37, 14. multitudo -a novandi res Antiochi tota erat 35, 33, 1. vicit pars -ior poenae 39, 50, 7; utraque pars -di certaminis erant 22, 44, 6. quam (praedam) effuse -i atque egentes rapiebant (Poeni) 22, 9, 3. -issimo ad ea* populo *(dat.)* 4, 54, 5; -um novae libertatis populum 2, 1, 9. ut quae maxime omnium belli -a (*sc.* provincia) 22, 49, 12. (Quinctius) ipse victoriae quam pacis -ior 32, 37, 6. caedis magis quam victoriae -i pugnarunt Ri 33, 37, 8; Ros .. -os hostium sanguinis 10, 41, 1. Sabini .. iam pridem -i certaminis 3, 62, 6. Scipio -ior etiam

certaminis erat 27, 17, 5. Sempronius .. copias .. -us certaminis eduxit 21, 54, 6. turba .. -a novarum rerum 1, 8, 6. — b) *translate:* -os atque *intemperantes* suppliciorum* animos 24, 25, 9. gens .. ingenii -i ad pugnam 7, 23, 10; Hispanorum inquieta -aque in novas res sunt ingenia 22, 21, 2. -as in direptiones manus 5, 20, 6 *sq. praep.* ad 4, 54, 5*; 7, 23, 10; in 5, 20, 6; 22, 21, 2; *alias pendet ex* avidus *genetivus, nisi quod* 22, 9, 3 *ex accusativo* quam *supplendus est.*

avis. a) *vi generali; α) subi.:* in Crustumino avem (aven *V*) sanqualem (sangualem *Mg, ossifraga est avis Sanci dei sacra*) quam vocant sacrum lapidem rostro cecidisse 41, 13, 1. avis (*R* aves *PFV*) ad (et ad *P*) Compitum Anagninum (in agninum *P*) in luco Dianae nidos in arboribus reliquisse 27, 4, 12. militem nostrum .. hiemem operiri nec sicut aestivas aves statim autumno tecta ac recessum* circumspicere 5, 6, 2. — *β) gen.:* velut avium examina .. avolavere 38, 46, 5. imbrem ingens numerus avium intervolitando rapuisse fertur 3, 10, 6. — *γ) dat.:* avibus ferisque, quae incolunt terras, iis fuat esca caro tua 25, 12, 6.

b) *vi sacrali; α) subi.:* Fabio auspicanti .. aves semel atque iterum non addixerunt 27, 16, 15; nisi aves addixissent 1, 36, 3. cum .. exaugurationes admitterent aves 1, 55, 3; ubi aves non admisissent 36, 6; simul aves rite admisissent 4, 18, 6. si occecinerit avis 6, 41, 8. quod aves tuae fieri posse portendunt 1, 36, 4; (*v. β*).) — *β) gen.:* hi numero avium regnum trahebant 1, 7, 1; ab numero avium, quae augurio regnum portenderant, eum secutum (esse) numerum 8, 3. — *γ) abl.:* Iuppiter, tuis iussus avibus 1, 12, 4. deos esse, qui Rum .. secundis avibus in proelium miserint (-runt *M*) 6, 12, 9. — *δ) cum praep.:* vates .. publice privatimque nunc extis, nunc per aves consulti 2, 42, 10.

avitus: (aes alienum) .. se agro paterno -oque exuisse 2, 23, 6. -a .. gloria animum stimulabat 1, 22, 2; -ae gloriae memor 32, 2. honores -os aequavit 30, 26, 8. intervenit .. his cogitationibus -um malum, regni cupido 1, 6, 4. regnum -um paternumque puero stetit 3, 1; in regno -o recuperando 15, 6.

avius: -a commeatibus loca .. timere 9, 19, 16. pecoris vim .. in saltum -um compulsam esse 31, 7; in -os saltus montesque recipientes sese 25, 31, 6.

avoco (*cf.* **advoco**). a) **proprie:** Aetolos inde -vit populatio maritimae orae 38, 7, 2. domestico se -ri bello (Celtiberos) 25, 33, 7. ne .. consulem .. a bello -rent 27, 4, 2; cos. a bello -retur 22, 33, 10; coss. [a *P*] bello intentos -are non placebat 25, 2, 3. eo facto -tam (-to *V*) a se contionem tribunus questus 43, 16, 9; quod contionem ab se -asset § 11. Eumenes -tus domestico bello 37, 18, 8. Fulvium -ri a Capua 26, 33, 5. quorum auctoritate (-em *V*) ab armis -rentur (Galli) 45, 20, 2. nullo a (*om. Bς plerique*) munimento castrorum milite -to 37, 38, 7. Q. Minucium a bello integro -rent 27, 4, 2. parte tribunorum exercitusque ad Volscum -ta bellum 4, 61, 3. -et (vocet *PFU*) plebem 2, 34, 10; (plebs) non -ta (*sc. domo ad bellum*) dilectu 6, 18, 2. -to (*Ald,* advocato *codd*) populo ab armis 3, 16, 6. cum pubem Albanam in arcem .. -asset (evocasset *U*) 1, 6, 1. nihil tanta sociorum clade -ti sunt (*Ri a Capua*) 26, 13, 10. inde coss. .. in prata Flaminia .. -vere (advocavere *V*) senatum 3, 63, 7. — b) **translate,** *i. q. averto, prohibeo:* quibusdam ad Antiochum multitudinis animos -tibus 37, 9, 1; ne quo externo terrore -rentur animi ab sanandis domesticis malis 6, 18, 2; quo magis spatio interposito ab impetu ad consultandum -bantur (*v. p. 670, 50; 671, 8 sqq.*), eo magis abhorrebant a certatione animi 2, 57, 2. Publilium .. -ri ab spe capiendae .. urbis 8, 23, 11. ab risu ac soluto ioco res -batur 7, 2, 11.

avolo: citatis equis -ant Romam 1, 57, 8. velut avium examina ad crepitum primum missilium -vere (*sc.* Galli) 38, 46, 5. [3, 61, 7 *rectius praeter R habent libri* advolant, *v. p. 672, 41.*]

avunculus: ubi -us eius nuper, Epiri rex Alexander, absumptus erat 9, 17, 17. tribunos plebis creaverunt .. L. Icilium et P. Numitorium, -um Vergini* 3, 54, 11. — eos .. in societatem consilii -i adsumunt 2, 4, 2. — inscio* -o .. in aciem (se) exisse 27, 19, 10. — fratrem suum ab -o interfectum* (esse) 1, 56, 7. cum -o Masinissa .. in Hispaniam (*se*) traiecisse 27, 19, 9.

avus. a) *subi.:* quod non induxerunt (in animum) patres avique vestri 7, 40, 11. P. Numitorius, puellae avus (avunculus *edd.*

vett. praeter Ald.. avus *hoc loco est* = avunculi pater, avunculus maior) et sponsus .. interveniunt 3, 45, 4. pluribus victoriis .. avus insignis (est) Rullus 30, 26, 8. patres eorum avique fuerunt 38, 17, 16. quas urbes .. avus paterque numquam usurpaverint pro suis 34, 58, 10. — b) *obi.:* consulem .. ciere .. avum iam poterit filius meus 10, 8, 10. sponsum avumque (avunculumque *cdd. vett.*) in carcerem duci 3, 57, 4. velut .. desiderabilem efficere vellet avum (ς alium *P*) 24, 5, 2. cum avum regem salutassent 1, 6, 2. quorum patres avosque consules *(est accus.)* viderant 4, 44, 2. — c) *gen.:* patrum avorumque aetate 39, 16, 8. patris avique .. fama .. efficiebat 45, 7, 3. avorum memoriā (-am *P*) 22, 60, 11; 32, 22, 10; nec patrum nec avorum m. 27, 8, 9; in avi mores atque instituta regem abiturum 1, 32, 2. post avi mortem 34, 3; qui in patris aut avi potestate essent 43, 14, 8. avi regno *(dat.)* 1, 32, 4. eum .. Pyrrhi etiam regis, *materni* avi, iubebant meminisse 24, 6, 8. — d) *abl.:* ut patre, avo (aut *M*) teque ipso .. dignum est 6, 6, 13. oriundi ab Syracusis *exule* avo 24, 6, 2. — e) *cum praep.:* apud *maternum* avum Galam .. educatum* *(sese esse)* 27, 19, 9. quae (societas) cum avo fuisset 24, 6, 4.

axis: ab axibus rotarum .. deligabantur falces 37, 41, 7.

B

baculum *(in sola prima decade occurrit)* a) *obi.*: cavato -o 1, 56, 9; -um tulisse donum Apollini dicitur *ib.;* aureum -um inclusum corneo -o *ib.;* augur .. dextra manu -um sine nodo aduncum tenens 1, 18, 7. — b) *abl.:* summa papaverum capita dicitur -o decussisse 1, 54, 6.

balineum *v.* **balneum.**

ballista *(21, 11, 7 et 10 in C* balista *scriptum exstat).* a) *obi.:* (captae sunt) -ae maiores viginti tres, minores quinquaginta duae 26, 47, 6; collatis eo *(in locum editum)* catapultis -isque 21, 11, 10; catapultas -as tormentaque alia, quae oppugnandae urbi comparata erant, .. Apolloniam devexere 24, 40, 15; catapultae -aeque in omnibus prope rupibus quasi in muro dispositae 32, 10, 11; catapultis -isque per omnia tabulata (turris) dispositis 21, 11, 7; catapultae -aeque et alia instrumenta belli lata (sunt) 26, 21, 7; (ante currum latae sunt) catapultae, -ae, tormenta omnis generis 39, 5, 16. — b) *abl.:* -is catapultisque et alio omni genere tormentorum tela ingerentes et pondere ingenti saxa 31, 46, 10; porta -is scorpionibusque instructa 26, 6, 4.

balneum *vel* **balineum.** a) *subi.:* somnus et vinum et epulae et scorta balineaque et otium .. enervaverunt corpora animosque 23, 18, 12. — b) *abl.:* balneis includi 23, 7, 3.

balteum, *cf. Ml in NJ 1888 p. 485 sqq.*

barba. a) *subi.:* ut (-a) tum omnibus (Ris) promissa erat 5, 41, 9; promissa -a et capilli efferaverant speciem oris 2, 23, 4. — b) *obi.:* -am suam .. permulcenti 5, 41, 9. — c) *abl.*: erat .. -a promissa 27, 34, 5; sordidati -a et capillo promisso 44, 19, 7.

barbaricus: peritus omnis -ae .. perfidiae 25, 33, 2; supellex -ca 21, 60, 8.

barbaria: cum Syphace, inconditae -ae rege 30, 28, 3.

barbarus. A. adi. a) *proprie:* ferociores eos (cultores) et accolae -i *(Thraces)* faciunt 45, 30, 7; ad accolas Histri fluminis -os *(Thraces)* 39, 35, 4. ut vos a -is hostibus *(Gallis)* .. defenderem 6, 18, 9. — b) *transl.:* ut .. vires etiam minus barbaro atque impotenti animo spiritus possent facere 30, 11, 3.

B. subst. a) *subi.* α) *sing.:* quibus (donis) -us *(Syphax)* laetus .. amicitiam se Rorum accipere annuit 28, 17, 8. Indibilis .. locutus (est) haudquaquam ut* -us *(Hispanus)* stolide incauteve 27, 17, 10. -us *(Hannibal)* .. moliri portas .. parat 23, 18, 2. -us eum (Hamilcarem) quidam *(Hispanus)* palam .. obtruncavit* 21, 2, 6. — β) *plur.:* de societate haud abnuunt -i *(Galli)* 10, 10, 8. (urbem) Orongin -i *(Hispani)* appellabant 28, 3, 2. quod ubi audivere -i *(Galli)*, ceterorum quidem fremitus fuit 44, 27, 2. (cedo *v. infra 39;*) undique ex insidiis -i *(montani, qui Alpes incolebant)* a fronte, ab tergo coorti .. petunt, saxa .. devolvunt 21, 34, 6. mirantes -i *(Hispani)* .. discurrere et* ipsi ad arma 34, 14, 2. (eo *v. infra 38;*) -i, quibus pro legibus semper dominorum imperia fuerunt, quo gaudent, reges habeant 37, 54, 24. -i *(Celtiberi)* causae ignari .. rati eo ferocius saltum insederunt 40, 39, 5. iam segnius intercursantibus -is *(montanis, qui Alpes incolebant)* 21, 35, 1. (miror *v. supra 26;*) -is *(Thracibus)* per calles notas occursantibus 38, 40, 12. primo -i *(Masaesulii)* segnius permittere equos, dein stare ac prope* retro* ire* turbati novo genere pugnae, postremo non pediti solum cedere, sed ne equitem quidem sustinere 30, 11, 9. (peto *v. supra 25.*) ius postulare -i *(Galli)*

videbantur 5, 36, 9. in montes propinquos refugientibus -is *(Dassaretiis)* 31, 33, 5. urgebantur -i *(Hispani)* et cohortes a tergo instantes pavidi respiciebant 34, 14, 10. sensere etiam -i *(Hispani)* magnitudinem animi 27, 19, 6. (sequor *v. infra 23; sto v. p. 1486, 37;*) imbelles, quod plerumque in uberi agro evenit, -i *(Hispani)* sunt 29, 25, 12. (sustineo *v. p. 1486, 40;*) vagantibus circa moenia turmatim -is *(Gallis)* 5, 39, 5. -i *(Galli)* dissipati, quibus nec certa imperia nec duces essent, vertunt impetum in suos 7, 24, 8. (Aetoli) moribus ritibusque efferatioribus quam ulli -i, immo quam immanes beluae vivunt 34, 24, 4.

b) *obi.* α) *sing.*: ut Syphacem, -um insuetumque moribus Ris, . . facunde alloquendo sibi conciliaret* 28, 18, 6. (pecunia) -us (-os *V*) inops *(Gentius, rex Illyriorum)* inpelli ad bellum poterat 43, 20, 3. — β) *plur.*: campestres -os *(Thraces)* . . in deditionem accepit 39, 53, 13. effuse sequentes -os *(Celtiberos)* conspexit 40, 48, 4. (dissipo *v. supra 11;*) ut -os *(Hispanos)* simulatione fugae eliceret 34, 14, 4. cum contemptum tirocinium etiam mitiores -os excitare ad rebellandum possit 40, 35, 12. si in praeda occupati -i *(Histri)* subito opprimantur 41, 3, 7; -i *(Hispani)* opprimi videbantur posse 29, 25, 12. ea res -os *(Histros)* miraculo terruit abscisae aquae 41, 11, 4. (turbo *v. p. 1486, 38.* urgeo *v. supra 3;*) qui (Philippus) Ros alienigenas et -os vocet 31, 30, 4.

c) *gen.*: animos -orum *(Celtiberorum)* 40, 39, 2; ad conciliandos animos -orum *(Hispanorum)* 26, 43, 5; reconciliandis -orum *(Hispanorum)* animis 27, 17, 1. ut . . opponerentur -orum *(Hispanorum)* auxilia 28, 13, 1. (castra) soluta neglectaque (esse), ut -orum et tironum 1, 8; -orum ea castra 31, 34, 8. haerentem ad impedimenta nostra exercitum -orum *(Thracum)* circumvenerunt 38, 49, 10. feritas immanium -orum *(Gallorum)* 37, 3; ad inritandam feritatem -orum *(Hispanorum)* 28, 33, 2. de fide -orum *(Celtiberorum)* 40, 35, 11. Abelux *(Hispanus)* . ., qualia plerumque sunt -orum ingenia, cum fortuna mutaverat fidem 22, 22, 6; quam vana et mutabilia -orum ingenia essent 29, 23, 6. multa milia -orum *(Gallorum)* . . caesa (sunt) 6, 42, 7.

d) *dat.* α) *sing.*: an (nos relinquetis) -o ac Poeno *(Hannibali)*, qui utrum avarior an crudelior sit, vix existimari potest? 22, 59, 14. grata ea legatio -o *(Syphaci)* fuit 24, 48, 4. — β) *plur.*: ira magis accensa adverso proelio -is *(Hispanis)* est quam imminuti animi 28, 33, 7; -i, quibus ex fortuna pendet fides 17, 6; Ros iniquitas locorum -is *(Thracibus)* . . prodebat 38, 40, 12; Thracibus et aliis -is urbes tradidit habitandas 40, 3, 4; *(v. p. 1486, 28; 1487, 11;)* regiones, quae adfines -is essent 45, 29, 14; foedus . . haud gravius ei sanctiusque quam vulgo -is . . ratus fore 28, 17, 6.

e) *cum praep.* α) *cum acc.*: ut sunt ante omnis -os Numidae effusi in Venerem 29, 23, 4. in -os *(Hispani)* . . sub ius dicionemque redigendos missus (est) 28, 21, 1. famam inter -os *(Aetolos)* celebrem esse 27, 33, 1. — β) *cum abl.*: captivi donum consuli a -is *(Hispanis)* reducebantur 34, 16, 7; pax . . praestanda a -is *(Thracibus)* erat 39, 28, 9. non fortuna modo, sed ratio etiam cum -is *(Gallis)* stabat 5, 38, 4; cum alienigenis, cum -is aeternum omnibus Graecis bellum est eritque 31, 29, 15. pro alienigenis ac -is *(Poenis)* Italici bellum gererent 24, 47, 5.

attrib. a) *sing.*: inops 43, 20, 3; quidam 21, 2, 6. — b) *plur.*: alii 40, 3, 4; campestres 39, 53, 13; imbelles 29, 25, 12; immanes 38, 37, 3; mitiores 40, 35, 12; ulli 34, 24, 4.

barbari *nominantur*: Gentius (rex Illyriorum), Hannibal, Indibilis, Syphax; Aetoli, Celtiberi, Dassaretii, Galli, Hispani, Histri, Masaesulii, Numidae, Poeni, Thraces; gentes Macedonibus finitimae, gentes montanae (quae Alpes incolebant).

basilica. a) *subi.*: neque enim tum -ae erant 26, 27, 3. — b) *obi.*: -am fecit, quae Porcia appellata est 39, 44, 7; -am faciendam curavit, quae postea Sempronia appellata est 44, 16, 11. locavit . . -am post argentarias novas et forum piscatorium 40, 51, 5.

beatus. a) *pos.*: ce in paet florenti ac beata re publica 34, 5, 5. -am urbem Ram et* invictam et aeternam illa concordia dicere 5, 7, 10. — b) *comp.*: nullius civitatis statum fortunatiorem ac* -iorem* fore 24, 28, 3.

bellator. a) *subi.*: nec illi *(Graeci)* terra nec Rus mari -or erat 7, 26, 13; (erat) Latinus viribus ingens -orque primus

8, 8, 17. — b) *obi.:* Samnites . . imperatorem C. Pontium . . habuerunt, . . primum ipsum -orem ducemque 9, 1, 2. — c) *gen.:* non manus otiosorum urbanorum praerepturas fortium -orum praemia esse 5, 20, 6. — d) *cum praep.:* cunctatorem ex acerrimo -ore factum (esse) 6, 23, 5. Ros homines . . opifices ac lapicidas pro -ibus factos (esse) 1, 59, 9.

attrib.: acerrimus 6, 23, 5; fortis 5, 20, 6; primus 8, 8, 17; 9, 1, 2.

bellicosus. **A. de pers.**; a) *pos.:* in civitate -a 1, 20, 2. tam ferae et -ae genti 34, 9, 4; (regio habet) Bottiaeorum* -am gentem 45, 30, 5. *(Agrianes et Penestae)* -um utrumque genus 44, 11, 7. ludi scaenici, nova res -o populo 7, 2, 3. coss. -os ambo viros acresque nimis et feroces creatos (esse) 26, 26, 11. — b) *comp.:* neque hostem acriorem -ioremque secum congressum (esse) 21, 16, 3. in Gallograeciam miserant; -iores ea tempestate erant 37, 8, 4. — c) *sup.:* rex ille -issimus 36, 17, 6.

B. de rebus: auctorem differendi sibi consulatus in -iorem annum 10, 9, 10. cepisse eos non Romam, sed, quod multo -ius fuerit, Ram virtutem ferociamque 9, 6, 13.

bellicus. **A. adi.:** Ris . . instructis apparatu -o ad moenia adgredienda 6, 32, 11; (naves) onerariae cum omnis generis commeatu -oque alio apparatu sequebantur 35, 43, 3; urbem . . hostium omni -o apparatu plenam 26, 42, 3; erat urbs . . omni -o apparatu instructa 34, 29, 3. aciem . . omni arte -a firmavit 8, 36, 4; vir . . -is . . quam pacis artibus memorabilior 38, 53, 9. ut . . a se -ae caerimoniae proderentur 1, 32, 5. fortuitum, non hostilem ac -um ignem rati esse 30, 5, 8. ut tormenta . . -umque aliud instrumentum veherent (vehicula) 42, 53, 4. -ae . . laudis consulatus compotem (eum) fecerat 30, 1, 6; dignus omni -a laude 9, 16, 12; cognomen suum aequavit -is laudibus 10, 3, 7. (opera *v. p. 1490, 7;*) prudentia rei -ae 4, 41, 2. in quo . . summa rei -ae ponebatur 9, 38, 9; ne quid rei -ae gereret 22, 25, 6; fortuna maxime in re -a* (*Ml,* res -as *codd.*) potens 9, 17, 3; tempus anni nulli -ae rei . . aptum 36, 10, 8; nulla re -a memorabili gesta 44, 1, 5; cognitae* rebus -is virtutis specimen 5, 26, 10; -is rebus foris auctum (esse) imperium 8, 12, 17; viri cura, qualis in -is rebus . . fuerat 10, 11, 9; felix annus (erat) -is rebus 31, 8; prospero civilibus -isque rebus successu 22, 3, 4; prosperis tum maxime -is rebus 26, 29!, 10. spolia -a iis contingere possunt 34, 7, 8. ubi quid -i (belli *V*) terroris ingruat 6, 6, 6. inventor ac machinator -orum tormentorum operumque 24, 34, 2. in omnibus se . . virtutis -ae monumenta reliquisse 37, 6, 6; ibi* virtutem -am . . extinctam (esse) 23, 45, 4; aliis virtutibus -is haudquaquam Pausistrato parem 37, 12, 9.

B. subst.: ubi primum bellicum cani audisset 35, 18, 6.

belligero: cum Gallis tumultuatum verius quam belligeratum (esse) 21, 16, 4.

bello. **A. trans.:** hoc bellum a consulibus -tum (esse) 8, 39, 16.

B. intrans.: a) *abs.:* si -re mallet 42, 59, 10; ne -re necesse sit 35, 45, 4; adrecti ad -dum animi sunt 8, 37, 2; neque vires ad -dum* (rebellandum *Fr² Hz*) erant 40, 38, 6; feroces ad -dum habebat viros 38, 13, 11; [33, 35, 6*]; magis -tes (-tis *V*) quam pacati propitios habemus deos 3, 19, 12; ne victi magis timendi forent quam -tes fuissent 39, 35, 6; praedonum magis quam -tium militastis more 34, 13, 5; non praesidium Aetolis -tibus miserunt 32, 21, 18; militiam . . horridiorem -tibus (uellentibus *V*) . . futuram (esse) 45, 36, 4; non dissimulantium -turos (se esse) 40, 47, 3; quin -dum esset 34, 37, 6; utrum -dum esset necne 35, 18, 3; si -retur 30, 3, 5; non tamen -tum (est) 2, 54, 1; [quoad -tum* (debellatum *Wb*) esset 6, 31, 4.]

b) *acc. attrib.:* nihil esse, quo* -re cum quibus ipsi velint prohibeantur* 8, 2, 13; circa moenia Carthaginis -re 21, 53, 5; acie -re 32, 33, 12; cum Ris . . -re 36, 7, 20; -re cum Ris 45, 40, 3. causa -di cum tyranno 34, 41, 3; voluntatem . . ad -dum cum Ris 43, 20, 2. populi iam octingentesimum* -ntis annum 9, 18, 9; Alexandro . . alieno in agro -nti 19, 6; -ntem eum* cum Aetolis . . oppressisset 29, 12, 2; nationem rebellantem magis temere quam constanter -ntem 34, 13, 9. antequam vobiscum -rem 45, 22, 3; ut eo adiuncto exercitu cum Ris -rent 10, 10, 7. quietius . . tranquilliusque eum -turum (esse) 27, 12, 13. ni Marsi eo primum proelio cum Ris -assent 9, 41, 4; cum quaesitum esset, dilectu an voluntarii pro Samnitibus adversus Ros -assent 42, 9. cum Philippo non . . desitum (esse) -ri 34, 41, 5;

cum Celtiberis -ri sciebant 40, 1, 4. in Italia -batur 29, 26, 4. ut ad internecionem -retur 33, 12, 6. -dum Ris cum Perseo esse 41, 23, 9; adversus Latinos -dum erat 8, 6, 15; cui -dum adversus Gentium ⟨erat *add. Mg*⟩* 44, 30, 1; ne cum Antiocho simul et Poenis -dum esset 34, 62, 6; ne simul cum rege et Carthaginiensibus foret -dum 29, 24, 4; ne* simul et cum Philippo foret -dum 33, 19, 6; ne cum Gallis foret -dum 37, 51, 10; cum quibus consulibus aut dictatoribus Alexandro fuit -dum 9, 17, 7; -tum (esse) cum Gallis eo anno circa Anienem flumen 6, 42, 5; aliquot menses Tusculi -tum (est) 3, 23, 4; eodem anno in Aequis varie -tum (est) 5, 28, 5; eodem anno et a consulibus vario eventu -tum (est) 7, 15, 9; quibus (temporibus) -tum est 29, 1; quo (die) in Sentinati agro -tum (est) 10, 30, 4; facilius cum singulis . . -tum est 33, 19, 7; cum ad Coriolos sit -tum 3, 71, 6; cum adversus Philippum -tum sit 38, 8, 7. tot annis varie ibi -tum erat 5, 23, 2; cum quibus eo anno -tum erat 35, 12, 1; crudelius avariusque in Graecia -tum ab consule Licinio et ab Lucretio praetore erat 43, 4, 5; si -tum prospere esset 22, 9, 10; cum annos* prope sexaginta in Sicilia terra marique magnis* saepe* cladibus -tum esset 27, 5, 3; cum quadriennium continuum -tum esset 45, 9, 2; si cum Alexandro foret -tum 9, 17, 2; cum quibus -tum foret 32, 10, 5.

additum est 1) *quomodo:* avarius 43, 4, 5. constanter 34, 13, 9. crudelius 43, 4, 5. facilius 33, 19, 7. prospere 22, 9, 10. quietius tranquilliusque 27, 12, 12. varie 5, 23, 2; 28, 5. — acie 32, 33, 12. magnis saepe cladibus 27, 5, 3. vario eventu 7, 15, 9. terra marique 27, 5, 3. — ad internecionem 33, 12, 6. — 2) *ubi:* ibi 5, 23, 2. Tusculi 3, 23, 4. ad Coriolos 3, 71, 6. circa Anienem flumen 6, 42, 5; circa moenia Carthaginis 21, 53, 5. alieno in agro 9, 19, 6; in Sentinati agro 10, 30, 4. in Aequis 5, 28, 9. in Graecia 43, 4, 5; in Italia 29, 26, 4; in Sicilia 27, 5, 3. terra marique *ib* — 3) *quando:* quo (die) 10, 30, 4. eo anno 6, 42, 5; 35, 21, 1; eodem anno 5, 28, 5; 7, 15, 9. tot annis 5, 23, 2. quibus (temporibus) 7, 29, 1. eo primum proelio 9, 41, 4. annos prope sexaginta 27, 5, 3. quadriennium continuum 45, 9, 2. iam octingentesimum* . . annum 9, 18, 9. aliquot menses 3, 23, 4. — 4) *a quo: v. p. 69, 14 sqq.* — 5) *quocum:* cum Alexandro 9, 17, 2; cum Antiocho simul et Poenis 34, 62, 6. cum Perseo 41, 23, 9. cum Philippo 34, 41, 5; simul et cum Ph. 33, 19, 6. cum Aetolis 29, 12, 2. simul cum rege et Carthaginiensibus 29, 24, 4. cum Celtiberis 40, 1, 4. cum Gallis 6, 42, 5; 37, 51, 10. cum Ris 9, 41, 4; 10, 10, 7; 36, 7, 20; 43, 20, 2; 45, 40, 3. cum quibus consulibus aut dictatoribus 9, 17, 7. cum tyranno 34, 41, 3. cum singulis 33, 19, 7. vobiscum 45, 22, 3. cum quibus 8, 2, 13; 32, 10, 5; 35, 12, 1. — 6) *adversus* Gentium 44, 30, 1; adv. Philippum 38, 8, 7; adv. Latinos 8, 6, 15; adv. Ros 9, 42, 9. — 7) *pro* Samnitibus 9, 42, 9.

bellum, *cf.* **duellum. A. subi.** a) *cum verb. trans. coni.:* quae in pace lata sunt, plerumque -um abrogat, quae in -o, pax 34, 6, 6. quos Punicum postea -um absumpsit 31, 7, 10; absumpserant per multas iam aetates continua -a Macedonas 33, 3, 2. -um se ipsum alet 34, 9, 12. multa -um aperiet 28, 44, 8. susceptum cum Samnitibus -um aliquot populos ab Ra societate avertit 7, 42, 8; avertit ab eis curis senatum Etruriae ingravescens -um 10, 21, 11; Philippum averterant tot -a repente alia ex aliis locis exorta 31, 40, 7. cum Perseo rege et Macedonibus -um, quod imminebat, non ab ipso Perseo causas cepit 39, 23, 5. Veiens -um (per quot annos quanto labore gestum!) non ante cepit finem 5, 51, 6. duobus circumstantibus urbem -is 3, 38, 6. excepit eum lentius spe -um 1, 53, 4; mali famam multiplex -um excepit 6, 21, 1; pacem Punicam -um Macedonicum excepit 31, 1, 6. civiles iam res haud magnopere obeuntem -a excitabant 6, 22, 7. quae (-a) exercerent magis quam fatigarent 42, 52, 2; quae (-a) gerentes non fatigaverunt 10, 31, 15. quae reliqua eis -um fecerat 26, 47, 1. cum Samnitium -um et defectio Lucanorum sollicitos haberent patres 8, 29, 1; -um hunc finem habuit 36, 35, 14. non -um, sed vanam imaginem -i Capitolium insedisse 3, 16, 5. partem iuventutis -um occupaverat 28, 12, 8; nos -a nunc Punica nunc Gallica nunc alia ex aliis occupaverant 34, 32, 2; si quod longinquum -um regem occupasset 28, 5, 7. altero ab tergo se ostendente -o 44, 35, 8; quam (mentem) victoria magis quam -um ostendit 4, 49, 8. neque enim dilationem

pati tam vicinum -um poterat 1, 14, 6. -um in domos vestras vos persequetur 3, 68, 7. (-um) Capitolium scandet 3, 68, 7. ne novum -um eos terreret 7, 32, 6. tribunicium domi -um patres territat 3, 24, 1. Samnites -um Alexandri in Lucanos traxit 8, 17, 9. postquam in Italia gravius -um urgeret 29, 1, 20. eos -um domi Rum urebat 10, 17, 1.

b) *cum verb. intrans. coni.:* unum afuit -um externum 4, 12, 7. novum -um accessit 8, 37, 3. -um maius apparebat 3, 41, 8. cum ad Trebiam terrestre constitisset -um 21, 49, 1; 22, 32, 4; 35, 4, 1. Volscum Aequicumque est -um coortum 2, 58, 3; 21, 8, 2; 29, 1, 19; 33, 21, 6, 40, 30, 1. nec in Italia segnius Ligurum -um crescebat 35, 3, 1. -um declinat *cf.* 28, 1, 1; adsiduo magis quam magno praesidio -um Veiens eget 2, 48, 8. ut hoc -um mihi bene ac feliciter eveniret 31, 7, 15; 8, 2; Cornelio Faliscum -um sorte evenit 5, 24, 2; 8, 1, 2; cui Gallicum -um evenerat 8, 20, 3; si prospere id -um evenisset 7, 11, 4. -um exarsit 40, 58, 2; gravius -um exarsit 4, 25, 4; 7; quoniam -um ingens exarsisset 35, 2, 3. Veiens -um exortum (est) 2, 53, 1; 4, 52, 8; 5, 31, 5; 6, 11, 1; 8, 27, 1; 31, 40, 7. -um exsistat 2, 32, 6. -i gliscentis 38, 42, 8; ne glisceret -um 29, 2, 1; quoniam tantum glisceret -um 33, 43, 2. haerente in ipsis visceribus uramur -o 32, 21, 27. quae (-a) immineant 3, 40, 11; -um ab Tarquiniis imminere 2, 3, 1; 4, 37, 4; 34, 43, 4; 42, 45, 5; imminentis -i 2, 33, 6; 33, 20, 2; ad -um imminens 21, 6, 2; imminente -o 42, 10, 11; -orum imminentium 34, 1, 1; -um Volscum imminebat 2, 33, 1; 3, 66, 1; 31, 16, 1; 39, 23, 5; quibus -um ab Antiocho imminebat 32, 20, 11; quae (-a) imminebant 7, 22, 6; cum tantum -um immineret 42, 28, 1; cum tot populorum -a imminerent 4, 8, 3. -um inclinat *cf.* 7, 32, 3. Etruriae ingravescens -um 10, 21, 11. quod (-um) instat 5, 6, 6; 9, 1, 11; 28, 44, 16; -um instare 35, 24, 1; novum cum Antiocho instabat -um 36, 36, 7; -a instabant 2, 48, 6; quod (-um) instaret 31, 43, 6; *cf.* 23, 38, 5; id -um ipsis institit moenibus 2, 51, 2. -um coeptis intervenit 1, 36, 1. manere iis -um 1, 53, 7; manente in provincia -o 26, 21, 4; si inexpiabile -um adversus se unum maneret 33, 47, 9; -um mansurum (esse) in visceribus rpae 22, 38, 6. nec -um nec dictatorem obstare 6, 39, 8. Aemilio novum -um ⟨in *Fg*⟩* Etruria sorte obvenit 9, 31, 1. si quod repens -um oriatur 10, 7, 8; -um oriens 24, 7, 8; orientibus -is 31, 13, 4; cum -um nequaquam contemnendum in Sicilia oreretur 24, 21, 1; si par aliud -um oreretur 28, 46, 12; novissimum ab Sabinis -um ortum (est) 1, 11, 5; aliud multo propius atque in ipsis prope portis -um ortum (est) 1, 14, 4; inter Sidicinos Auruncosque -um ortum (est) 8, 15, 1; -um ortum ab Saguntinis esse 21, 11, 2. quarum ex iniuria -um ortum erat 1, 13, 1; unde -um ortum erat 8, 16, 6; -o inter Rum Poenumque orto 23, 33, 3. quod -um haud dubie ad Ros pervenisset 8, 3, 6. si -um placeat 8, 23, 5; 34, 19, 6; -a et fortia consilia placeant 9, 11, 4. multiplex -um rediturum (esse) 3, 68, 8. renatum ibi subito par priori -um est 28, 1, 1; pro superba pace infestissimum renatum (esse) -um 9, 12, 1. -um integrum restare 36, 22, 4; in Faliscis -um restabat 5, 24, 3. senescere -um 28, 36, 2; 30, 19, 10. sequitur -um ingens 10, 38, 1. civilia -a sileant 9, 19, 15. ante portas est -um 3, 68, 7; 6, 26, 6; cum barbaris aeternum omnibus Graecis -um est 31, 29, 15; *cf.* 22, 10, 2; iustum est -um, quibus necessarium (est) 9, 1, 10; magni nominis -um est 21, 43, 11; quod (-um) in Italia sit 26, 22, 7; 28, 41, 9; quod (-um) adversus Antiochum sit 37, 15, 7; quo (tempore) inter Ros Campanosque -um sit 23, 10, 13; cum quibus nec pax satis fida nec -um pro certo sit 5, 17, 8; ubi unum -um sit asperum ac difficile 10, 24, 12; maius -um sit 3, 39, 8; si hodie -a sint 6, 40, 17; quia (-a) iusta sint 45, 22, 5; si -um esse coeperit 40, 15, 7; -um -o secundum priore* (*H V R* priori *P*) ut atrocius Ris videretur (esse) 29, 26, 4; negando -um esse 3, 19, 6; ad portas et muros -um esse 25, 15, 1; -um cum Latinis esse 1, 32, 13; 22, 30, 8; 9; 36, 2, 2; 45, 8, 4; -um in Sicilia esse 24, 11, 6; 26, 22, 9; 26, 8; 41, 19, 4; quid esse duo prospera in tot saeculis -a? 7, 32, 8; eam (provinciam) esse -um adversus Antiochum 35, 41, 3; id -um tantum ducere *(= esse putare)* 9, 22, 3; 28, 32, 8; 38, 45, 7; felicia -a vestra esse 45, 22, 5; non internecivum sibi esse cum Ris -um 22, 58, 3; maximum -um patribus esse 4, 58, 11; quantum (-um)

esse crediderat 10, 25, 12; Antiochi et Poenorum recentissima -a esse 38, 45, 5; non obsidio, sed -um ex aequo erat 10, 45, 12; cum Saguntinis -um nondum erat 21, 6, 1; cum quibus -um erat 38, 9, 2; dum inter Achaeos et tyrannum -um erat 35, 31, 1; -um nusquam alibi erat 39, 38, 1; nusquam erat maritimum -um 42, 56, 7; pari periculo gloriaeque eventu -um in Samnitibus erat 9, 40, 1; -um ingens in cervicibus erat 22, 33, 6; quod (-um) in manibus erat 26, 25, 15; -um ei maius in conspectu erat 10, 25, 12; unde etsi non apertum, suspectum tamen -um erat 2, 16, 2; nihilo segnius in Hispania -um erat 23, 26, 1; quod (-um) multis invicem cladibus haud immerito terribile erat 10, 11, 7; ea -a, quae gerebantur, curae patribus erant 35, 23, 1; cetera -a maximeque Veiens incerti exitus erant 5, 16, 8; donec in Italia -um esset 23, 25, 7; 27, 40, 5; si -um in provincia esset 28, 24, 7; 41, 2; 40, 47, 1; 42, 46, 6; ut non in Italia solum nobis -um, vobis in Africa esset 30, 30, 8; quia -um cum Histris esset 40, 26, 2; tamquam in eius unius manu pax Ra -umque esset 38, 51, 2; quod id -um grave atque incommodum Graeciae omni, sumptuosum ac damnosum ipsis Ris esset 45, 3, 4; quod pax servientibus gravior quam liberis -um esset 10, 16, 5; cum hoc segnius -um opinione esset 10, 11, 7; quoad -um foret 44, 14, 6; si -um cum Veientibus foret 1, 26, 1; cum incerta -um an pax cum Celtiberis essent 34, 19, 8; si -um erit 41, 24, 18; iam intra moenia (-um) erit 3, 68, 7; cum barbaris aeternum omnibus Graecis -um est eritque 31, 29, 15; nec certa pax nec -um fuit 2, 21, 1; 48, 5; tumultus fuit verius quam -um 2, 26, 1; -um foris atrocius fuit 2, 43, 1; alteri consuli nequaquam tam facile -um fuit 10, 35, 1; -um numero hostium ingens fuit 5, 32, 3; lentius id aliquanto -um fuit 7, 12, 10; -um haud memorabile fuit 4, 57, 7; -um multiplex fuit eodem tempore 5, 10, 2; quale (-um) Etruscum fuit 6, 40, 17; Aetolicum magis -um quam regium fuit 37, 58, 8; id (-um) spe omnium serius fuit 2, 3, 1; Hernicum -um nequaquam pro praesenti terrore ac vetusta gentis gloria fuit 9, 43, 5; *cf.* 3, 32, 5; cum utraque simul gente -um Ris fuisse 8, 37, 5; id maius -um fuisse 37, 58, 7; fuisse tantum -um 10, 21, 4; cum Volscorum gente Latino bello neque pax neque -um fuerat 2, 22, 1; si quando -um cum pRo regibus fuisset suis 45, 18, 2. supersunt Samnitium -a 10, 31, 10; supererat -um integrum cum Tectosagis 38, 24, 1; *cf.* 10, 44, 8. unde (-um) venerat 28, 43, 21; incertior, qua venturum -um foret 10, 14, 4; *cf.* 8, 3, 6.

B. obi.: orare se consulem, ut -um ab innoxio populo abstineat 8, 19, 12. -um intra fines nostros accipimus 5, 5, 3; accipere se (-um) omnes responderunt et quibus acciperent animis, isdem se gesturos (esse) 21, 18, 14; coss. nec seditionem domi nec foris -um acceperunt 3, 66, 1; integrum -um insequentem consulem accepisse tradunt 32, 6, 8; duo -a in Italiam* accepta (esse) 27, 40, 6. Manlius -um Hernicum adfectans 7, 3, 9. non -um se Syracusanis, sed opem adferre 24, 33, 5. propter adiectum Aequorum bello Veiens -um 4, 7, 2. adiuvare viribus suis -um poterant 42, 45, 3. (administro *v. p. 568, 17 sqq.*) omni opulentia insignium armorum -um adornaverant 10, 38, 2. (adpeto *v. p. 1197, 49.*) maius eum agitare in animo -um 21, 2, 2. quae (-a) continua per quartum idem volumen agimus 10, 31, 10. -um alere 42, 11, 5; -um aluere 31, 15, 10; *cf.* 34, 9, 12. melius visum (est) -um ipsum amoveri 5, 35, 6. totius simul Hispaniae amplecti -um 25, 32, 7. lux deinde aperuit -um ducemque belli 3, 15, 9. (apparo *v. p. 591, 35 sqq.*) ut non solum arcere -um sed ultro etiam inferre possent 3, 8, 3; in* arcendum -um 21, 21, 10. ne arcessant -um 9, 25, 6; -um arcessitum (esse) ab nobilibus 22, 38, 6. auctum est -um adventu Capenatium 5, 8, 4. (averto *v. p. 1475, 7—13.*) hoc -um a consulibus bellatum (esse) 8, 39, 16. illos capessere pro parte -um 29, 5, 7; 35, 25, 3; 45, 22, 11; adhortatio capessendi -i 31, 15, 4; ad -um capessendum 26, 25, 5; 35, 25, 5; 38, 12, 7; maiore conatu Ris id capessendum -um esse 31, 3, 6. -um Samnitibus patres censuerunt 10, 12, 3; cum senatus censuisset -um 38, 46, 11. -um oriens ex propinquo cum cerneret 24, 7, 8. hoste ab Oceano terrarumque ultimis oris -um ciente 5, 37, 2. vicatim circumferentes -um 10, 17, 2; circumferendo bello 9, 41, 6; 45, 17; ad ea (oppida) circumlatum (est) -um 6, 29, 6. Ros omnibus instructiores rebus coepturos (esse) -um 42, 47, 3; Auruncum -um ab repentina populatione

coeptum (est) 7, 28, 1; terra marique coeptum -um est 22, 19, 1; 31, 1, 8; a me -um coeptum est 30, 30, 30; hoc unum -um prius perpetratum quam coeptum Romae auditum est 44, 32, 5; exspectatio nondum coepti -i 35, 23, 1; ut coeptum propter vos cum Samnitibus -um tulerimus 23, 5, 8; neu senescere -um maximo impetu, maiore fortuna coeptum sineret 28, 36, 2. -um cogitatum 42, 5, 1. (cohibeo *v. infra 35.*) antequam -um toto orbe terrarum concisset 33, 49, 2; qui in his provinciis -um concivissent 41, 8, 4; Ris -um ingens multis ex gentibus concitur 10, 18, 1. ut concitent finitima -a 4, 2, 12; Aetoli Ris concitabant -um 35, 12, 18; quae (-a) concitaverint 4, 2, 12; concitando -o 24, 29, 6; ad concitandum -um 7, 27, 5; Etruscum -um pro Veiente concitatum 5, 5, 11; propter -um concitatum 40, 19, 6; *cf.* 4, 2, 1. tribus in unum collatis -is 5, 13, 9. famam -um conficere 27, 45, 5; sedens -um conficiet 9, 3, 3; partim armis partim condicionibus confectum videri -um 32, 32, 6; ad confectum -um 31, 47, 4; confecto b. 23, 6, 2; 24, 18, 11; 12; *cf.* 36, 2, 3. nequaquam tantum iam conflatum erat -um 28, 2, 13. deos ipsos committere ac profligare -um 21, 40, 11; deos pro se commisisse -um 10, 11, 2; ad Chalcidem commiserat nec parvis nec dubiis principiis -um 36, 6, 3; -o ita commisso 35, 51, 2; -o prospere commisso 8, 25, 5. ita comparare -um 32, 28, 7; ad comparandum de integro -um 1, 36, 2; in comparando cohibendoque -o 9, 29, 5. omne Auruncum -um Pometiam compulsum est 2, 16, 8; omni -o Latino Medulliam compulso 1, 33, 4. Tusci consciverant -um 10, 8, 2. consensit et senatus -um 8, 6, 8; -um erat consensum 1, 32, 12. desierant iam ulla contemni -a 6, 6, 5. hiemando continuare -um 5, 2, 1. qui contraxerat eis cum Carthaginiensibus -um 24, 42, 11; 31, 14, 6; quorum temeritate -um contractum erat 5, 37, 3; -i culpa sua contracti 8, 2, 2. convertere -um *cf.* 7, 20, 9. omnibus consultantibus inter se principes occulte Rum coquebant -um 8, 3, 2. -um utinam, qui appetunt, consideratius concordiusque, quam cupiunt, gerant 4, 45, 8. alia -a curate 2, 48, 8; iussus -um maritimum curare 7, 26, 10. cum se -um dare dixisset 21, 18, 14; in perpetuum arma -umque oblivioni danda (esse) 4, 37, 5; Gallicum -um Popilio datum (est) 7, 23, 2; iuvenibus -a data (esse) 6, 23, 4; data (esse) fato quodam Furiae genti Gallica -a 31, 48, 12. cum Antiocho -um senatus decreverat 38, 48, 9; quando id -um senatus decrevisset 41, 7, 8; cum iam -um regi senatus decresset 42, 36, 1; ad decernendum -um 31, 40, 9; cui -um cum Antiocho decerneretur 38, 58, 8; cum collegae novum -um, Sallentini hostes decernerentur 9, 42, 4; Volscum -um Furio decretum (est) 6, 22, 6; 25, 3, 3; 28, 45, 9; 31, 15, 5; 35, 25, 10; cui novum ac magni nominis -um decretum erat 31, 8, 6; 34, 22, 5; cum omnes -a decreta essent 34, 24, 7; ut non -um decretum (esse) consulibus videretur 10, 26, 4; -o iam decreto 42, 19, 3; ab decreto -o 32, 28, 5. -um depositum erat 31, 1, 8; depositum a vobis -um et ipsi omisimus 31, 31, 19. filio deposcente id -um 24, 49, 4. ad -a priore anno destinata 7, 16, 2. maiora iam hinc -a dicentur 7, 29, 1. non differimus -um isto consilio 5, 5, 3; -um differre 9, 3, 10; Nabis iam non differebat -um 35, 25, 2; mors Hamilcaris et pueritia Hannibalis distulerunt -um 21, 2, 3; ni Veiens -um religio principum distulisset 4, 49, 2; si differtur -um 5, 5, 9; nec poterat -um differri 2, 30, 8; -um differri posse 23, 25, 4; quod (periculum) differendo -o adimus 5, 5, 8; differendum esse in aestatem -um 37, 39, 2; ne -um differretur 21, 53, 6; nec ultra -um Latinum dilatum (est) 2, 19, 2; cum Macedonicum -um in annum dilatum esset 42, 18, 6. -um .. diremit 1, 49, 7; negarunt dirimi -um posse 27, 30, 13; ad dirimendum -um 27, 30, 4; *cf.* 40, 52, 5. animadvertit dissipatum (esse) passim -um 28, 3, 1. [-um ducere *cf.* 22, 25, 4*.] elevabat Rum -um 32, 21, 12; *cf.* 9, 37, 6. -um quiete, quietem bello invicem eludentes 2, 48, 6. plebes -um excivit 2, 42, 3. Fabius -um ad Sutrium excepit 9, 33, 1. qui vel in pace tranquilla -um excitare possent 26, 26, 11; se excitaturum (esse) Ris -um 34, 60, 6; materiam excitandi -i quaerebat 1, 22, 2; ne simul et Punicum excitaretur -um 34, 60, 1; cuius culpa -um excitatum esset 37, 35, 9. cum Veientibus ab causa tam nefanda -um exorsis dimicatio instabat 4, 17, 6. expiandum id -um magna mercede luendumque esse 8, 39, 11. iussos suo consilio -um initum suis viribus exsequi 4, 24, 2; id -um exsequi nequierat 8, 12, 2;

in cetera exsequendi -i 27, 20, 3. Scipioni segne -um exspectanti 10, 12, 4; qui ante adventum consulum non exspectassent -um 40, 38, 1; cum Macedonicum -um exspectaretur 42, 26, 2; unde ingens -um exspectatum fuerat 33, 44, 5. Samnitium -a extollit, elevat Etruscos 9, 37, 6. ne -um extraherent 25, 32, 6; extractum in tertium annum -um est 3, 2, 2. Latinis -um indico facioque 1, 32, 13; occupant -um facere 1, 14, 4; Hannibalem -um contra foedus facere 31, 11, 6; difficilius -um in Turdetania praetori Celtiberi faciebant 34, 19, 1; -um, pacem, foedera fecit diremitque 1, 49, 7; de Sicilia fecimus -um 30, 31, 4; Philippum -um pRo fecisse 33, 49, 1; quod Veliterni pRo -um fecissent 8, 37, 8; populus Palaepolitanis -um fieri iussit 8, 22, 8; -i faciendi 33, 47, 6; ut -um cum Latinis fieret 1, 32, 13; 8, 23, 3; iustum -um decretis civitatis ultro indicendo factum (est) 31, 14, 10; vobis iustum in nos factum esse -um 9, 11, 11; an inexpiabile -um factum (esse)? 33, 12, 8; -um intestinum et caedes per quos factae (esse) videri possunt? 42, 40, 7. (fero *v.p.1197,7.*) qui unius iactura civis finiat intestinum -um 6, 19, 2; -a finire 30, 16, 9; ut -um cum Achaeis finiret 32, 39, 10; morte memorabili finituros (eos esse) -um 44, 34, 9; sicut Lutatius superius -um Punicum finisset 28, 38, 9; non modo simultates sed -a quoque finiuntur 40, 46, 11; neque finiri -um posse 42, 62, 6; ad finiendum -um 28, 40, 1; 36, 45, 9; 44, 17, 1; 19, 13; 45, 34, 10; a finiendo -o 44, 25, 4; de finiendo -o 27, 30, 10; 28, 7, 14; 44, 14, 7; ut -um in Hispania finiretur 25, 32, 3; donec -um cum Philippo finiretur 32, 39, 11; ante .. quam finitum (esse) aliqua tolerabili condicione -um videro 23, 12, 10; finiti -i 30, 36, 11; ad -um finitum 31, 1, 3; finito aliter -o 45, 3, 5; -orum finitorum 34, 1, 1; -um in Hispania quinto post anno motum est quam simul cum Punico -o fuerat finitum 33, 26, 5. Persea -um iamiam primum alere ac fovere omnibus consiliis 42, 11, 5; 45, 3. summa vi gerit -um 32, 21, 19; in Italia -um gerimus 22, 39, 11; pro vobis -a gerimus 26, 30, 12; tam diu -a geritis 5, 54, 5; -um susceptum pertinaciter geritis 28, 39, 2; quod (-um) gerunt 32, 21, 4; -um maiore animo gerunt quam consilio 5, 18, 7; (ut) nec impetu potius -a quam perseverantia gerat 5, 6, 8; ea fortuna, iis locis geramus -um 9, 11, 5; 42, 51, 1; cur -um geramus, non video 41, 24, 7; -um utinam consideratius concordiusque gerant 4, 45, 4; ut (-um) diutius gerant 4, 10, 7; 5, 6, 4; sive diversi gerant -um 10, 25, 14; ut procul ab Africa -um gerant 29, 23, 9; -um pariter gerito 38, 11, 3; gerite -um 9, 11, 11; gerere -um 2, 48, 9; 3, 2, 8; 9, 8, 10; 10, 16, 1; 21, 63, 6; 26, 43, 5; 30, 27, 3; 28, 8; 34, 60, 4; 36, 1, 9; 37, 50, 5; 42, 13, 5; 23, 4; 28, 7; -a gerere 5, 6, 5; 42, 47, 5; prospere -um gerere 9, 8, 8; ea (-a) iuste non minus quam fortiter gerere 5, 27, 6; maioribus copiis -um gerere 32, 21, 16; rectius -a gerere 3, 2, 13; propriis viribus consiliisque -a gerere 2, 53, 5; gerens -um 26, 32, 6; 34, 32, 18; 44, 19, 8; -um gerentis intentus curis 22, 58, 1; gerenti -um 38, 16, 8; 39, 46, 9; -um gerentem 41, 24, 11; -um gerentibus 31, 46, 3; -um gerentes 10, 31, 15; 41, 24, 7; gerentis -um 42, 52, 15; artibus Fabii -um gerebat 22, 24, 10; qui (exercitus) -um secunda sua fama ducisque gerebat 27, 10, 13; gerebant -um 9, 19, 3; 10, 27, 11*; 28, 46, 9; 31, 44, 9; 37, 60, 3; 39, 1, 1; communi animo consilioque gerebant -um 22, 22, 3; -um gereret 3, 4, 2; 21, 2, 2; 24, 35, 7; 25, 32, 8; 27, 43, 6; 28, 18, 11; 45, 11; 29, 20, 8; 30, 23, 4; 33, 30, 6; 34, 35, 9; 41, 21, 2; 42, 1, 3; ut -um pro parte sua gereret 23, 33, 10; qui -um ratione, non fortuna gereret 22, 23, 3; cum varia fortuna -um gereret 28, 12, 3; eis copiis ut -um gereret 37, 50, 3; gereremus -um 34, 32, 3; -um gererent 24, 47, 5; 25, 33, 4; 26, 24, 10; 30, 37, 4; 32, 28, 9; si eisdem artibus -um gererent 22, 32, 3; ut foris -a gererent 1, 43, 2; qui -a ex bellis gererent 2, 18, 10; -um geret 28, 41, 12; geretis -um 36, 7, 10; -um gesturus 32, 9, 5; -um gesturos 26, 12, 14; quod (-um) gesturus sum 44, 22, 13; se -um gesturum (esse) 32, 21, 10; 39, 54, 6; gesturum (se esse -um) sine ullo impedimento 42, 29, 6; non segniter id -um Aemilium gesturum (esse) 44, 18, 1; gesturos se esse id -um 7, 31, 11; 9, 10, 10; 24, 29, 12; 30, 23, 7; 42, 23, 4; dis iratis gesturos (eos esse) -um 3, 2, 5; hoc (-um) ducibus dis gesturos (nos esse) 9, 1, 11; -um isdem (animis) se gesturos (esse) 21, 18, 14; quod (-um) gesturus sum 44, 22, 13; -um gesturus esset § 5; -um suis auspiciis gesturus esset 7, 6, 8; alio duce gesturi -um

essent 10, 24, 6; -um gesturus erit 38, 28, 2; quo (iure) -a gessi 10, 37, 8; *cf.* 39, 28, 7; -um quomodo gessisti? 38, 45, 5; -um gessit 1, 35, 7; 2, 62, 3; 4, 17, 7; 31, 47, 5; 38, 12, 1; 41, 19, 1; 45, 8, 4; ingenti gloria gessit -um 24, 49, 6; -a gessit 8, 24, 18; -um gessimus 23, 42, 6; -um nostro nomine gessimus 8, 4, 8; quae (-a) gessistis 37, 53, 9; 54, 28; 45, 24, 8; -um gesserunt 31, 31, 9; 34, 22, 7; 32, 13; 40, 8, 15; 45, 41, 5; Fabi artibus -um gesserunt 22, 32, 1; nec duce consulari nec exercitu -um gesserunt 32, 21, 17; quod (-um) Hannibale duce gessere 21, 1, 1; 38, 53, 11; -a gessere 6, 1, 1; -a gesserit 31, 30, 4; 39, 27, 4; quod (-um) gesserint 32, 21, 12; 16; -um gessisse 2, 33, 9; 3, 23, 7; 34, 41, 8; 36, 40, 1; 38, 47, 5; -a gessisse 9, 1, 11; 24, 48, 6; 42, 47, 5; -a vera virtute gessisse 32, 33, 10; -um suo nomine gesserat 31, 28, 2; -um gesserant 45, 25, 2; gesserant -a 7, 22, 4; 9, 17, 11; -um gessissem 37, 53, 13; -um gessisset 39, 23, 5; Fr. 49; -a gessisset 9, 18, 17; -um gessissemus 31, 31, 10; -um gessissent 39, 28, 5; -um communi animo gessissent 28, 9, 9; -a fortius semper quam felicius gessissent 5, 43, 7; -um ingenti dimicatione geritur 25, 1, 6; 39, 1, 1; 44, 14, 1; quod (-um) geratur 43, 8, 4; cum (-um) pro imperio geratur 22, 32, 5; ut non utique in praesentia -um cum eis geratur 28, 8, 3; quanto exercitu id -um geratur 29, 5, 14; -um geri 3, 10, 12; 5, 4, 9; 7, 12, 12; 9, 12, 4; 28, 43, 14; 31, 48, 9; 34, 37, 4; 38, 46, 13; -um consulto male geri 4, 10, 7; molliter et per dilationes -um geri 5, 5, 1; -um naviter geri 30, 4, 5; XIX legionibus -um geri 24, 11, 2; ut (-um) nec duce uno nec exercitu geri potuerit 10, 21, 14; quorum utrolibet duce -um Etruscum geri recte possit 10, 24, 17; -i gerendi 22, 39, 9; 24, 28, 9; 25, 38, 21; 31, 46, 1; 38, 38, 3; 44, 35, 6; -i gerundi 24, 48, 4; gerendi -i 32, 28, 4; 31, 2; 44, 2, 1; gerendo -o 1, 23, 8; 21, 47, 1; 28, 43, 13; ad -um gerundum 1, 27, 2; 28, 40, 1; gerendo -o 2, 43, 7; de -o gerendo 24, 11, 1; -um gerendum esse 21, 16, 6; 37, 49, 5; infestioribus animis -um gerendum esse 28, 19, 6; quod (-um) cum Bois gerendum erat 36, 36, 1; cum hoc hoste quia -um gerendum erat 38, 17, 1; quod (-um) maxime cum Perseo gerendum erat 40, 16, 3; quod (-um) gerundum esset 26, 19, 1; quod (-um) magna classe gerendum esset 31, 13, 3; -um gerendum fuisse 26, 32, 2; 38, 47, 8; quod (-um) tum gerebatur 30, 26, 9; non parabatur, sed gerebatur iam -um 31, 33, 4; cum consiliis magis quam armis -um gereretur 25, 32, 1; quod alterum -um gereretur 27, 40, 5; ut in Italia -um gereretur 34, 60, 3; 35, 19, 7; ubi et qua ratione -um gereretur 35, 18, 3; ut non gererentur solum sed etiam indicerentur -a aliquo ritu 1, 32, 5; -um haud memorabile in Algido cum Aequis gestum est 5, 31, 4; -um haudquaquam memorabile adversus Aequos gestum est 10, 9, 7; -um ibi gestum est 7, 18, 2; multiplex -um neque usquam vario eventu gestum est 8, 29, 11; quod (-um) prospere gestum est 8, 30, 1; -um ab dictatore gestum est 9, 22, 1; XXIII legionibus -um terra marique est gestum 26, 1, 13; quod (-um) cum Antiocho gestum est 36, 35, 14; 37, 53, 12; duo -a eo anno prospere gesta (sunt) 7, 19, 1; ut omnia ante nos coss. -a gesta sunt 9, 8, 10; in iuventa -a assidue gesta (sunt) 38, 53, 9; utrum (-um) susceptum sit nequius an inconsultius gestum 41, 7, 9; -um maxime omnium memorabile, quae umquam gesta sint 21, 1, 1; externorum inter se -a quo quaeque modo gesta sint 41, 25, 8; quae -a suo unius auspicio gesta essent 6, 23, 9; -um gestum esse 38, 58, 10; -um gestum temere (esse) 38, 47, 8; -um per quot annos quanto labore gestum! 5, 51, 6; -i gesti 31, 15, 11; -um ancipiti Marte gestum 7, 29, 2; -o gesto 4, 57, 8; 5, 43, 1; 8, 12, 1; -o prospere gesto 38, 46, 15; nullo -o gesto 40, 38, 9; pro egregie -o gesto 45, 37, 5; tot -a cum Carthaginiensibus tanto cum discrimine gesta 25, 24, 12; -orum gestorum 9, 19, 11; assidua -a cum Volscis gesta legentibus 6, 12, 2; -is feliciter gestis 10, 37, 8. -um **habemus** 23, 13, 2; Macedonia -um habeat 31, 7, 13; -um habeamus 21, 44, 5; -um habeatis 31, 7, 2; profligatum -um haberet 35, 6, 3; -um haberemus 21, 10, 11; 24, 8, 1; -um haberetis 28, 39, 3; -um haberent 22, 37, 9; 38, 3, 6; -um habuimus 23, 13, 2; -a habuere 7, 17, 1; -a habuisset 4, 49, 1; pacem ac -um arbitrio habituri vestro 31, 29, 8; -um inde haberi 3, 4, 6; susceptum cum Saguntinis -um habendum cum Ris est 21, 10, 10; cum Ris extemplo aut pacem aut -um habendum (esse) 24, 28, 7; nec pro difficili id -um habendum (esse) 28, 8, 4; aut pacem aut

-um utrobique habenda (esse) 36, 39, 9. -um Volscum in speciem causae iactatum (est) 6, 11, 9. inchoavit -um 41, 23, 13; quod (-um) inchoaverat 35, 15, 6; inchoati -i 34, 33, 14; -o inchoato 40, 26, 3. ut -um incipiamus 21, 20, 2; suo maxime tempore incipere -um 42, 43, 3; unde -um inciperet 38, 3, 9; ne ab obsidione -um inciperent 24, 12, 1. -um inclinare *cf.* 30, 21, 2. Latinis -um indico facioque 1, 32, 13; -um indicit 1, 30, 4; 32, 9; hoc tibi indicimus -um 2, 12, 11; -um indicere 1, 22, 6; indicere -a 42, 47, 5; -um indicentes 2, 26, 4; indiceretis -um 28, 29, 2; indicerent -um 8, 25, 2; 21, 18, 2; 38, 45, 6; -um indixit 7, 19, 10; nec ideo -um indixit aut intulit 38, 48, 2; um indixistis 6, 26, 7; -um indixerunt 9, 42, 11; -um indixere 2, 38, 5; 7, 12, 6; -um indixisse 36, 3, 11; -um in tricesimum diem indixerant 1, 22, 5; cur indixissetis -um aut inferretis 34, 31, 1; -um indici 1, 22, 4; 3, 10, 12; 21, 17, 4; 31, 6, 1; 36, 3, 8; 6, 4; indici ostendique -um 2, 44, 12; ad -um indicendum 31, 8, 4; de indicendo -o 4, 58, 8; 60, 9; 6, 21, 3; 7, 6, 7; ne confestim -um indiceretur 4, 30, 13; utrum populi iussu indiceretur -um an .. 4, 30, 15; cur -um indiceretur 7, 9, 2; ut Philippo indiceretur -um 31, 5, 9; 45, 21, 2; quod (-um) indiceretur Philippo 31, 8, 3; ad collegium fetialium rettulit, ipsine Antiocho indiceretur -um 36, 3, 7; *(v. p. 1502, 10;)* -um indictum (est) 1, 32, 14; 2, 18, 11; Labicanis -um indictum (est) 4, 45, 7; 5, 31, 5; 6, 22, 4; 10, 45, 7; 38, 32, 1; -um vobis indictum est magno eorum malo, qui indixere 2, 38, 5; quibus -um indictum non sit 38, 42, 11; post -um indictum 36, 5, 2; -o indicto 7, 32, 1; 35, 51, 2; 42, 19, 3; a -o indicto 33, 39, 7; pro indicto bello 28, 19, 5. ineuntibus id -um 37, 51, 9; quominus iustum piumque de integro ineatur -um 9, 8, 6; -um iniri 36, 1, 5; de ineundo -o 31, 5, 4; ut -um cum eo iniretur 42, 30, 11; -um initum (est) 30, 44, 2; -um Veiens initum (est) 2, 42, 9; 8, 19, 4; cum Auruncis -um initum (est) 2, 16, 8; 31, 5, 1; initi -i 4, 23, 4; -um initum 4, 24, 2; post -um initum 28, 16, 14. -um infert 29, 31, 7; inferimus -um 21, 44, 3; ut -um inferam 31, 25, 7; -um inferat 42, 41, 10; -um inferre 3, 8, 3; 21, 5, 2; 26, 25, 9; 31, 14, 9; nullo gentium iure -um inferentis 38, 45, 11; -um inferenti 21, 20, 2; inferentem -um 26, 28, 2; -um inferentes 1, 11, 3; ultro inferentes -um 42, 8, 5; -um inferebant 37, 49, 6; -um inferret 28, 8, 14; 38, 18, 3; 39, 23, 10; ultro -um inferret 31, 7, 4; (*v. supra* indico;) -um inferrent 8, 5, 1; cum hoc exercitu -um inferrent 40, 36, 7; ultro -um inferent 38, 38, 16; quod (-um) illaturus erit § 8; -um intuli 30, 30, 3; -um intulit 31, 1, 4; 42, 13, 8; (*v. supra* indico;) ultro -um intulistis 4, 28, 4; -um intulerunt 1, 11, 5; in agros -um intulerunt 9, 25, 1; -um intulerit 6, 12, 4; privato consilio -um intulisse 30, 22, 2; -um intulerat 1, 2, 1; ultro -um intulerant 7, 28, 4; -um intulisset 29, 10, 5; ultro -um intulisset 30, 13, 9; contra ius ac fas -um intulisset 42, 21, 3; -um inferri 21, 24, 2; -i inferendi 4, 21, 6; 10, 10, 8; 26, 24, 13; inferendi -i 35, 46, 6; 51, 5; ad -um inferendum 3, 8, 4; 36, 3, 12; 17, 7; 42, 13, 11; ad inferendum -um 36, 17, 7; in* inferendum -um 21, 21, 10; -o inferendo 3, 42, 7; 23, 38, 6; de inferendo -o 9, 29, 4; colonis -um inlatum (est) 4, 49, 4; -um inlatum (esse) 8, 37, 4; 38, 43, 3; 45, 5; 43, 1, 7; 4, 13; -um inlatum 36, 6, 1; prope inlatum moenibus ipsis -um 6, 27, 11. ut impedire -um possent 9, 36, 14. instauremus novum de integro -um 37, 19, 5; instaurandis reparandisque -is 24, 42, 6. ad instaurandum -um 4, 21, 8; ad instauranda -a 6, 12, 4. ira magis instruit quam consilio -um 26, 25, 10. eo -um intendis 28, 41, 8; in Hispaniam intendebant -um 21, 6, 6. -is interpositis 3, 41, 6. hoc -um intueri, quod instat 5, 6, 6. -um regem inventurum (esse) 30, 42, 7. ut -um iuberent 6, 21, 5; -um patres iussuros (esse) 6, 14, 1; -um populus iussit 8, 29, 6; 10, 12, 3; -um iusserunt 6, 21, 5; 31, 8, 1; -um et senatus decreverat et populus iusserat 38, 48, 9; -um iussisset 31, 8, 2; 42, 33, 4; quando id -um senatus decrevisset, quando populus iussisset 41, 7, 8; cum iam -um regi et senatus decresset et populus iussisset 42, 36, 1; Anagninis -um iussum erat 9, 43, 2. -a Ligurum Gallicis iuncta fuisse 36, 39, 6. omnia, quibus a bonis fidelibusque sociis -a iuvari soleant 22, 37, 4. id -um luendum esse 8, 39, 11. omnia quam -um malebat 2, 39, 8; -um malebant 30, 7, 7; aliud -um maluerit 28, 41, 7. cum Camillo id -um mandassent

6, 25, 5; cum id -um alteri extra sortem mandetur 10, 24, 12; huic -um in Sabinis mandatum (est) 3, 41, 9; -um cum Hannibale consulibus mandatum (est) 24, 44, 1; -um alii mandatum malim 42, 40, 3; cui id -um mandatum erat 5, 26, 3; velut ei -um Rum mandatum esset 21, 5, 1; quibus -um mandatum esset 42, 32, 8. maturarent traherentne -um 9, 32, 3. moram magis quam -um metuens 21, 24, 3. -um propalam minantes 5, 36, 11. -um molitur 31, 7, 2; -um moliri 33, 13, 15; 39, 55, 4; -um molientes 6, 2, 14; -um aperte moliendum (esse) 2, 6, 1. -um moveat 43, 1, 11; movere -um 8, 6, 5; 33, 12, 13; 42, 46, 3; Antiocho ex Syria movente -um 33, 19, 6; moventibus (-um) 8, 16, 3; -a moturos (esse) Sabinos 2, 48, 6; -um in CC annos movit 1, 53, 2; moverunt -um 26, 24, 15; -um movisse 25, 28, 7; 27, 31, 10; totiens moverant -um 8, 16, 3; 36, 31, 4; quod (-um) movisset 33, 44, 4; (-um) movissent 35, 33, 6; moveri -um 34, 33, 7; movendi -i 39, 53, 11; de movendo -o 4, 25, 7; si -um Macedonicum moveretur 23, 48, 6; Veiens -um motum (est) 4, 58, 6; cum Philippo motum -um est 24, 40, 1; -um in Hispania motum est 33, 26, 5; ut non a Perseo novis causis motum (esse) -um videri possit 39, 29, 3; motum latius erat -um 9, 37, 1; adversus Insubres -um motum erat 21, 39, 1; si -um motum esset 35, 13, 7; si cum Antiocho -um motum foret 33, 45, 5; motum (-um) 34, 33, 7; -um adversus Eumenem motum 39, 51, 1; mota -a 24, 44, 6. multiplicate fama -a 4, 5, 6. -um neglegi 33, 44, 4. noverant -a 7, 40, 2. -um nuntiabant 3, 22, 2; -um nuntiari 31, 8, 3; 35, 50, 2. obire -a 4, 7, 2. omittere -a 26, 25, 15; -um omitterent 9, 14, 1; omisit -um 34, 27, 1; -um omisimus 31, 31, 19; -um omitti tuto posse 23, 25, 4; -um omitti motum 34, 33, 7; omisso Ro bello 2, 14, 5; 6, 15, 8; 27, 32, 10; 28, 7, 10; 34, 22, 2; 35, 15, 6; 37, 19, 4; 41, 10, 4; omisso domi -o 28, 43, 20; -o infecto repente omisso 8, 12, 9. oppressum (est) temeritate felici Veiens -um 2, 51, 9. -um Volscum, grave per se, oneratum Latinorum atque Hernicorum defectione 6, 11, 9. ab scelere -um ordiri 4, 31, 7; 38, 12, 1; inde ordiendum (esse) -um 34, 26, 5; unde -um ordiretur 35, 46, 1; unde -um ordirentur 42, 57, 1; ab Liguribus orsus -um est 32, 29, 6; magno periculo sibi orsus (esse) -um videbatur 35, 51, 10; unde orsus -um erat 31, 40, 6; ab urbe oppugnanda -um orsus esset 26, 43, 2; orsi -um 9, 32, 1. ostendite -um 6, 18, 7; nec ostenderunt -um prius quam intulerunt 1, 11, 5; ostendi -um 2, 44, 12. ostentare -um 3, 2, 8. communiter -um parant 1, 10, 2; 2, 22, 3; alienis armis parant -um 34, 17, 4; -um parate 30, 31, 9; parare -um 2, 22, 4; 34, 60, 1; 42, 13, 5; summa -vi um parare 3, 57, 8; communi consilio parare -um 42, 26, 2; -um parantes 9, 45, 2; 42, 15, 1; -um parabat 30, 25, 10; impigre parabat -um 31, 33, 1; summa* vi parabat -um 42, 18, 4; maiore mole -um parabant 2, 16, 2; 4, 53, 1; 42, 29, 7; -um ⟨pararet *add. Gr*⟩ 42, 13, 5; 45, 11, 8; -um utrimque summa ope pararent 1, 30, 8; -um paravit 41, 23, 12; -um parari 4, 45, 4; 58, 10; 36, 29, 3; 42, 2, 2; summa vi parari -um 42, 25, 3; belli parandi 8, 3, 2; 42, 30, 11; parando gerendoque bello 2, 43, 7; -um utrimque summa ope parabatur 1, 14, 6; adversus Rutulos -um summa vi parabatur 1, 56, 13; 3, 4, 2; 31, 33, 4; ab Etruscis adversus indutias paratum (est) -um 10, 10, 6. neque -um neque pacem pati possent 8, 13, 2. palmam -i Punici patrati petis? 28, 41, 8. si inde (-um) non pellitur 3, 68, 7. -um per quadriennium perficeret 45, 39, 8; (-um) perfecturus (esse) videatur 32, 28, 7; -um perfeci 45, 41, 5; nox insecuta perfecit -um 6, 8, 8; quod (-um) possumus perfecisse 37, 19, 5; -um perfici 5, 4, 9; -um mature perfici potest 3, 62, 3; belli perficiendi 23, 12, 3; si nihilo maturius hoc, quo ego censeo, modo perficeretur -um 28, 44, 12; si non sit aestate perfectum -um 5, 6, 2; -um minore, quam timuerant, dimicatione erat perfectum 4, 43, 3; *cf.* 9, 36, 1; 26, 1, 6; perfecti -i 2, 17, 7; 3, 70, 15; 21, 46, 8; 45, 38, 4; eius (-i) gesti perfectique 31, 15, 11; post perfectum -um 1, 19, 3; -o Sabino perfecto 1, 38, 3; 2, 26, 4; 3, 24, 1; 69, 7; 5, 16, 11; 21, 1, 3; 22, 52, 7; 31, 31, 20; 34, 6, 12; 38, 28, 5; 42, 12; 42, 14, 1; 44, 32, 4; tanto -o una secunda pugna tam feliciter perfecto 35, 8, 3; -is, quae imminеant, perfectis 3, 40, 11. huic -um adversus Aequos permissum est 4, 49, 8. -um perpetratum est 44, 32, 5; perpetrati -i 28, 41, 3; 38, 53, 11; perpetrato -o 24, 45, 8. -um persequi *cf.* 9, 29, 3. -is pro-

priis ponendis sumendisque 8, 4, 3; quod (-um) positum simuletur 1, 53, 7. hic vobis -um et pacem portamus 21, 18, 13. -um poscunt 8, 27, 9. vel infelix -um ignominiosae paci praeferebant 4, 1, 4; nisi illud -um huic (est) praeferendum 28, 41, 4. -um praeverti 3, 22, 2. profligare -um 21, 40, 11; quantum -um iam profligatum in Hispania esset 39, 38, 5; profligatum -um 35, 6, 3; profligato fere Samnitium -o 9, 29, 1. in Vaccaeos promotum (est) -um 21, 5, 5. -um propulsare 1, 2, 5; vix propulsantium -um 8, 37, 5; bello -um propulsaturos (eos esse) 4, 43, 10; -um propulsari 3, 69, 5. -um quaerere 30, 42, 7; -um quaerens 1, 27, 2; -um quaerentibus 22, 34, 4; passim iam sine ullo discrimine -a quaeri 6, 27, 7. recusantem -a 7, 30, 17. redintegratum est Aequicum -um 10, 1, 7; redintegrati belli 30, 8, 1. causam relinquendi honeste Aetolici -i quaerens 37, 6, 5; -um relictum (esse) filio videri poterat 39, 29, 3; hereditarium a* patre relictum -um 42, 11, 5; bello domi relicto 28, 41, 17. -um remitteret 30, 23, 5. ad renovandum -um 31, 1, 10; 36, 27, 2; renovati -i 2, 32, 1. summa ope reparantem -um 30, 7, 8; -um ab Aequis reparari coeptum (est) 4, 45, 3; instaurandis reparandisque -is 24, 42, 6. -um me scripturum (esse) 21, 1, 1. qui -a ex -is sererent 2, 18, 10; -a ex -is seri 31, 6, 4; si ex -is -a serendo vivat 21, 10, 4. ad -um significandum 7, 20, 1. quod (-um) simulatum sit 6, 15, 8. arma spectant et -um 9, 10, 5; -um ac defectionem spectare 23, 34, 11; arma et -um spectabat 3, 69, 2. nec Romae spernebatur Umbrorum -um 9, 41, 11. submotum -um esse 28, 11, 8. Gallicum sibi -um sumit 7, 25, 12; quod (-um) sumi 36, 2, 3; -i sumendi 38, 19, 3; -is propriis ponendis sumendisque 8, 4, 3; -um cum Veientibus sumptum (est) 1, 42, 2. -um suscipiatis 23, 5, 7; non sine causa (-a) suscipiatis 45, 22, 5; et suscipere iusta -a et finire 30, 16, 9; -um susciperet 6, 9, 5; -um susciperent 31, 30, 11; -um suscepimus 31, 31, 18; 39, 36, 12; -um suscepistis 28, 39, 2; -um suscepisset 36, 11, 2; 45, 8, 1; -um suscepissent 31, 2, 4; suscipi -um 5, 4, 9; ad -um suscipiendum 38, 12, 3; 42, 45, 2; ab suscipiendo -o 4, 58, 14; cum pro Argivis adversus tyrannum -um susceptum sit 34, 26, 7; -um susceptum (esse) 31, 11, 9; Antiochi fiducia -um susceptum (esse) 38, 8, 4; privato consilio -um susceptum esse 41, 7, 8; susceptum cum Samnitibus grave -um 7, 42, 8; 21, 10, 10; -i suscepti 23, 12, 6; 9; 38, 48, 13; -o suscepto 8, 39, 10; 10, 11, 13. multa simul aut mota aut suspecta -a 24, 44, 6; quod (-um) iam ante suspectum fuerat 40, 1. sustinuit consilio -um 3, 60, 1; tam diu sustinuerit -um 35, 12, 13; quod (-um) sustinuissent 3, 6, 6; sustinendi -i 38, 8, 4; ad sustinendum -um 35, 43, 6; quibus per se sustinendum -um erat 3, 6, 6. Punicum -um terminatum erat 33, 19, 6; vixdum terminato cum Philippo -o 33, 21, 6. a* Volscis et Aequis statum iam ac prope sollemne in singulos annos -um timebatur 3, 15, 4. -um tolerare 10, 16, 5; vix tolerantibus -um 23, 38, 5; *cf.* 10, 16, 4. quemadmodum tractandum -um in Hispania foret 23, 28, 4. seditio intestina maiore mole coorta (est), quam -a tractabantur 5, 12, 7. ut semper successori traderent gravius (-um) 45, 41, 5; -um simul cum imperio traditum 42, 11, 5. -um trahere 9, 23, 12; -um trahebat 7, 12, 12; trahebant -um 9, 27, 5; maturarent traherentne -um 9, 32, 3; Fabianis artibus -um traxisse 22, 34, 7; quod (-um) diu trahitur 44, 22, 3; trahi -um salubriter potest 3, 62, 3; fraude -um trahi 22, 34, 4; -i trahendi 5, 11, 8; trahendo -o 6, 23, 1; in trahendo -o 4, 18, 1; quo diutius trahebatur -um 25, 1, 6; quia traheretur diutius spe ipsorum -um 44, 25, 4; Fr. 20. transactum ea temeritate -um foret 7, 37, 9. ut ultro transeamus transferamusque -um 26, 41, 6; -um transferret 27, 21, 7; transtulerunt -um 4, 31, 8; ut a portis Gabinis sub Ra moenia -um transferatur 1, 53, 11; transferendum (esse) -um 21, 21, 3; translatum deinde ad Apuanos -um (est) 39, 2, 5. transmittant -um 21, 20, 4. si -um eo vertat 26, 12, 13; verteret -um 25, 23, 2; eo versuros (esse) -um 25, 14, 3; Veiens -um in privatam curam versum (est) 2, 49, 1; in Etruscos versum (est) -um 10, 3, 6; 23, 28, 12; in eam gentem versum ab Ris -um est 23, 26, 6; verso in Africam -o 29, 12, 16; *cf.* 7, 29, 5; 26, 4, 1. -um in animo volvens 42, 5, 1.

C. gen. a) *locat.:* -i domique 1, 36, 6; 2, 50, 11; 3, 19, 5; 43, 1; 9, 34, 9; 28, 40, 9. domi -ique 3, 24, 11; parum utrique parti domi armorum -ique est visum 4, 9,

11. -i domive 8, 22, 1; *cf.* 1, 34, 12*; 9, 26, 21.

b) *coni. cum subst.:* Syphax accessio -i Punici fuerat, sicut Gentius Macedonici 45, 7, 2. adhortatio capessendi -i 31, 15, 4. si Poenus magis arbiter pacis quam adiutor -i fuisset 24, 2, 4. -i adiumentum 2, 3, 5. -i administratio ad novos consules reiecta est 42, 18, 2; consules -i administrationem inter se dispertiri iussi (sunt) 3, 10, 9; de administratione -i patres consuluerunt 26, 1, 1. secunda aestate Punici -i 22, 23, 1. tutam fore -i aleam 37, 36, 9. quintus decimus is annus -i Punici erat 29, 13, 1; 30, 1, 1; quinto anno secundi -i Punici 24, 9, 7; 27, 22, 1; 28, 10, 8; 34, 42, 3; circumacto tertio anno Punici -i 23, 30, 17. (apparatus *v. p. 587, 51 sqq.; 877, 41.*) (eos) exiguam appendicem Etrusci -i conficere 9, 41, 16. Samniti populo pacis -ique liberum arbitrium sit 8, 2, 3; Quinctio liberum arbitrium pacis ac -i permissum (est) 32, 37, 5; arbitria -i pacisque agere 44, 15, 5. Tibur sicut arcem -i Gallici petunt 7, 11, 7; ibi caput atque arcem huius -i esse 28, 42, 16. in medio ardore Punici -i 34, 1, 3. omnia, quae arte -i secunda suis eligi praepararive poterant 5, 49, 4; non arte -i par Ro Tarentinus erat 27, 16, 1; imperatoribus qualibet arte -i par 28, 42, 5; temperata et -i et pacis artibus erat civitas 1, 21, 6; ludificatus hostem omnibus artibus -i fuerat 27, 46, 6; -i pacisque et artibus et gloria par 1, 35, 1; princeps -i pacisque artibus 2, 16, 7; hostem caecum ad has -i artes habetis 21, 54, 3; *(v. p. 1518, 34; 1335, 27 sqq)* ipse identidem -i auctor esse 1, 54, 1; cuius (-i) auctor erat 10, 18, 1; qui Antiocho auctor -i adversus pRum fuisset 39, 51, 2; auctores -i securi percussi (sunt) 41, 11, 8; auctores -i dedidimus 9, 1, 6; -i auctores securi percussit 39, 32, 4; exsultantibus -i auctoribus 3, 66, 5; inter -i pacisque auctores 2, 16, 3; inter pacis -ique auctores 4, 30, 2; facta deditio est a primis auctoribus -i 9, 41, 20; *(v. p. 1368, 28 sqq.)* quod -i caput erat 44, 31, 2; Perseus -i caput 45, 7, 3; ubi -i caput rerumque summa esset 27, 20, 6; se caput -i Lacedaemonem petiturum (esse) 34, 26, 8; subiit animum impetus caput ipsum -i Romam petendi 26, 7, 3; ad caput -i Praeneste ventum (est) 6, 29, 7; *(cf. supra 26; p. 1518, 52.)* qui -i casus, quam incertus fortunae eventus communisque Mars -i sit 42, 49, 4; rediit -i casum de integro temptaturus 42, 62, 15; quod -i casus ferunt Marsque communis 8, 31, 5; adversa casibus incertis -i et fortunae delegare 28, 42, 15; aliis -i casibus, aliis morbo absumptis 37, 46, 10; praeter -i casibus amissos 39, 25, 8; unde -i casibus dissipati erant 32, 26, 3. nec deerat umquam cum iis vel materia -i vel causa 39, 1, 8; levis causa -i est 5, 4, 12; nos causa -i parentibus sumus 1, 13, 3; iam -i causa erat 21, 6, 1; ipse causa -i erat 30, 29, 5; ne non reddita (bona) -i causa, reddita -i materia et adiumentum essent 2, 3, 5; quae causa -i esset 24, 42, 9; quos inter -i causa esset 28, 14, 5; cum causa -i non alia esset 34, 26, 5; qui (equites) causa -i essent 9, 15, 3; causa -i fuit 1, 57, 1; haec dicta Aetolis -i causa fuerunt 33, 13, 13; quia causae cum Antiocho fuerunt -i 35, 40, 1; ut vestrae iniuriae satis digna causa -i fuerit 34, 22, 9; qui -i causa fuisset 32, 30, 12; cum Aetoli et -i et pacis fuissent causa 31, 1, 8; -i causa cum Samnitibus Ris extrinsecus venit 7, 29, 3; tertium (fratrem) causae -i huiusce dabo 1, 25, 12; quae relata magis tempus quam causam non visa (sunt) -i habere 6, 10, 9; ne causam -i haberet 8, 13, 3; causam -i se habiturum (esse) 42, 29, 6; cum ibi nullam -i causam inveniret 38, 45, 4; ne quam movendi extemplo -i causam praeberet 39, 53, 11; causam relinquendi honeste Aetolici -i quaerens 37, 6, 5; illos -i causam quaesisse 27, 30, 14; nec -i defuturam (esse) umquam causam 24, 29, 5; regem causam huiusce -i esse 1, 23, 7; se non ducem solum sed etiam causam esse -i 21, 21, 1; se neque causam eius -i fuisse nec moram 28, 7, 15; pervicacius causam -i quaeri 42, 14, 4; -i pacisve causa 39, 33, 7; eius -i causa 21, 17, 4; 22, 9, 9; -i Gallici causa 7, 9, 5; inferendi -i causa 35, 46, 6; -i trahendi causa 5, 11, 8; hae causae -i ferebantur 1, 30, 5; cuius -i et causas et ordinem si exponere velim 39, 48, 6; utrique suas causas -i habuerunt 34, 22, 7; vix dictu dignas -i causas esse 35, 17, 7; ex -i causa 38, 38, 8*; per causam renovati ab Aequis -i 2, 32, 1. nec ulla species cladesque -i abest 4, 9, 10; nec ullos cladem eius -i sensuros (esse) 35, 33, 6; (agros) omni clade -i pervastat 22, 4, 1; ut in eum omnes expetant huiusce clades -i 1, 22, 7;

veteres eius -i clades terrebant 27, 44, 5; si quas quererentur -i clades 32, 10, 5; quae (multitudo hominum) -i cladibus amissa erat 39, 24, 3; cladibus omnibus -i coacti in deditionem venerunt 40, 41, 5; in evastatis -i cladibus locis 32, 18, 2; integrum ab omni clade -i 6, 3, 10; gentis integrae a cladibus -i 9, 41, 8. ea haud parvi sibi momenti futura (esse) ad cogitationem Ri -i 40, 21, 2; in universi -i cogitationem regem avertit 36, 7, 1. in ipso conatu gerendi -i 32, 28, 4. -i eius haud dubie concitor 23, 41, 2; Thoantem concitorem Aetolici -i 37, 45, 17; ceteros -i concitores 29, 3, 3; *(cf. p. 1518, 33.)* Hannibalem cum Antiocho consilia -i faciendi inire 33, 47, 6; quod -i parandi adversus pRum consilia inisset 42, 30, 11; non tamen -i consilia omisit 41, 23, 13; placet regem impelli ad consilia -i, ad quae iam sua sponte animum inclinasset 40, 5, 6; in omnia -i pacisque se consociaverat consilia 42, 29, 4; quod animos averteret a -i consiliis 25, 26, 7. -i Fidenatis contagione irritati (sunt) 1, 15, 1. suscepti -i purgatum est crimen 38, 48, 13; purgantibus se Volsci crimine -i 6, 17, 7; inviolatum crimine -i 7, 20, 7. -i culpam in paucorum cupiditatem transferenti 30, 42, 13; culpam omnem -i a publico consilio in Hannibalem vertentes 30, 22, 1; penes Aetolos culpam -i esse 35, 33, 3; extra culpam -i esse 8, 19, 10. ad triumphum cumulo Etrusci -i aequatum 10, 46, 13. quorum (comitiorum) prope maior patribus quam -i cura erat 5, 14, 1; quoniam Fabium -i cura occupatura esset 22, 9, 11; -i Macedonici stimulabat cura 44, 17, 6; -i Macedonici subibat iam cura 41, 19, 4; Fabius neque -i neque dilectus curam agere 2, 48, 1; ut non -i deseramus curam 24, 8, 10; cum omnem curam -i remisissent 9, 14, 6; simulando curam -i 3, 40, 8; nondum perfunctos cura Privernatis -i 8, 20, 2; de Latino bello mentio maioris -i cura dilata est 6, 6, 2; quorum -orum crescente cura 2, 43, 2; omissa eius -i cura 8, 16, 3; posita duorum -orum, quae imminebant, cura 7, 22, 6; converterant animos in curam Macedonici ac Ri -i 42, 29, 1; totis viribus incumbere in unius -i curam 37, 15, 7; haec inter duorum ingentium -orum curam gerebantur 9, 30, 10; inter -orum magnorum aut vixdum finitorum aut imminentium curas 34, 1, 1; propter Macedonici maxime -i curam 44, 17, 1; insequens annus consules ab exercitu -umque et provinciarum cura ad vindictam avertit 39, 8, 1. quando -i decus penes alios esset 9, 42, 4; unde -i decus pariatur 7, 40, 5; quod -i Ri decus ab Samnitibus fortuna ad Etruscos avertisset 9, 38, 6; nemo L. Paulo eripere decus perfecti -i Macedonici potest 45, 38, 4; vobis fortuna oblata est huic urbi decus ingens -i ex hoste communi pariendi 5, 44, 3; reddidere antiquum -i decus amissum 5, 51, 10; nec ad se sui -i vindicarent decus 9, 43, 14; addiderat multa -i decora 3, 11, 6; dicitur decora . . -i non commemorasse tantum sed protulisse etiam 6, 20, 7. denuntiatio -i 21, 19, 1. nemo difficultatem -i commemorabat 28, 43, 12. quanto damno dilatio ea -i futura esset 31, 6, 6; nec Rum dilationem -i laturum (esse) 9, 43, 9; senescere dilatione -i vires videbantur 9, 27, 6; *(v. p. 1513, 27.)* adesse discrimen ultimum -i 44, 23, 2; in civitate tanto discrimine -i sollicita 28, 11, 1. -i diuturnitatem querebantur 26, 26, 10; fessi diuturnitate et gravitate -i homines 31, 6, 3. se ducem esse -i 21, 21, 1; nec dux -i pravus fuit 1, 53, 1; lux deinde aperuit bellum ducemque -i 3, 15, 9; se quisque -i ducem potiorem ferre 4, 45, 7; me meliorem pacis quam -i habetis ducem 7, 40, 15; utendum (esse) duce -i 35, 45, 3; ipsi duces -i 32, 21, 18; 36, 22, 3; duces reliqui prioris -i 25, 40, 5; duces sicut -i, ita insatiabilis supplicii futuros fuisse 9, 14, 14. eventus -i 1, 23, 2; 21, 10, 9; cum communis Mars et incertus -i eventus esset 37, 45, 13; eundem eventum -i exspectemus 6, 7, 6; eventum eius (-i) eundem fore, qui prioris -i 32, 21, 12; spem suam prospero eventu -i auctam (esse) 30, 16, 8; eventu huius -i salutaria exempla prodita sunt 5, 27, 13; incerto adhuc adversus Philippum eventu -i 33, 20, 9; ad universi -i eventum 7, 11, 1; in quo (viro) ad incertos -i eventus omnis fortunae posuerat subsidia 37, 37, 9; ab sollicitis de -i eventu 36, 4; vitium non in -i eventum vertit 8, 30, 1; Philippum intentum in universum eventum -i 32, 5, 2; discrimen rerum suarum in eventu eius (-i) verti 8, 27, 4; *(v. p. 1515, 17.)* omnia exempla -i edita (esse) in se 38, 43, 5. qui (dei) illius -i exitum secundum dederunt 30, 31, 5; exitum eius (-i) victoriam Ris adlaturum (esse) 45, 18, 2; nec tam exitu eorum (-orum)

quam principiis gloriamini 22, 5. exspectatio nondum coepti cum Antiocho -i 35, 23, 1; civitatem exspectatione -i erectam 21, 20, 9; in suspensa civitate ad exspectationem novi -i 42, 20, 1. avertit fama redintegrati -i 30, 8, 1; eius -i fama effecit 5, 32, 4; Etrusci -i fama exorta est 9, 29, 1; 10, 11, 7; magni -i et gliscentis in dies magis fama erat 38, 42, 8; praeda maiore, quam quanta -i fama fuerat 1, 35, 7; Gallici -i fama increscebat 7, 12, 7; fama repens -i Gallici allata perpulit 6, 42, 4; fama Gallici -i pro tumultu valuit 8, 17, 6; ut nec augere nec minuere videretur -i famam 10, 26, 1; extenuantes famam -i 5, 37, 3; Gallos fama -i praestare 38, 17, 2; crescente in dies fama -i 4, 6, 5; ad Praenestini famam -i 6, 27, 9; ad paratam alterius finiti -i famam 30, 36, 11; affluente .. multitudine ad famam -i spemque praedae 35, 3, 1; (*v. p.1517, 35.* fax *v.infra 43.*) quominus -i finis fieret 44, 14, 12; nec finem -i habituros (se esse) 22, 34, 7; ut nec finem ullum alium -i quam victoriam noverit 4, 6, 8; -i finem alterius, principium alterius* *(v. p. 980, 4)* prospiciebant 30, 40, 6; seu finem seu dilationem -i quaerentes 9, 45, 1; adesse finem -i ac laboris 30, 32, 10; nullum finem fore Ligustini -i 40, 38, 2; ad finem -i Punici pervenisse 31, 1, 1; ante -i finem 26, 1, 8; praesagientem animum de fine -i 29, 10, 7; sub Histrici finem -i 41, 11, 10. quod cuique fors -i dederit 5, 20, 9; quidquid fors -i tulisset 36, 9, 8. Decio secunda -i fortuna erat 9, 41, 5; utrius partis melior fortuna -i esset 31, 32, 5; si fortuna -i inclinet 3, 61, 4; varia fortuna -i ancepsque Mars fuit 21, 1, 2; an -i fortunam experiri mallent 38, 28, 5; varia fortuna -i exactum annum 2, 60, 4; ad experiundam adversus nos fortunam -i 31, 31, 16; *(v. p.1515, 14.)* hunc iuvenem tamquam furiam facemque huius -i odi 21, 10, 11. ne -i genus ignoretis 21, 40, 5; si -i hoc genus, hostem hunc ignoro 22, 39, 8; unum superesse -i genus 10, 44, 8; eum improviso genere -i aggredi 35, 27, 4; multa de universo genere -i disseruit 10, 39, 11. ea -i gloria est pRo Pr. 7; -i gloria penes hostes est 3, 68, 3; ferocem faciebat -i gloria ingens 2, 56, 7; gloriam eius (-i) gesti perfectique Ris concesserunt 31, 15, 11; -i gloriam habebitis 38, 17, 20; qui Sabini etiam -i perfecti gloriam pepererant 3, 70, 15; in suum decus consummatam eius -i gloriam spectabat 28, 17, 3; Punici -i perpetrati unus praecipuam gloriam tulit 38, 53, 11; in plebem ventura (esse) .. gloriam -i 6, 37, 11; exercitus nec gloria -i nec apparatu dispar 10, 38, 13; Tullus magna gloria -i regnavit 1, 31, 8; Romam rediit -i gloria aucta 2, 43, 11; (*v. p. 1509, 35.* gravitas *v. p. 1512, 25.*) ob ignominiam Volsci -i 4, 44, 6. vanam imaginem -i 3, 16, 5. qui imperator Punici -i fuerit 38, 58, 10. ut inde totum impetum -i sustinerent 36, 30, 1; eum revocari ab impetu -i placebat 8, 23, 13. Ianum indicem pacis -ique fecit 1, 19, 2. inchoata initia (-i) a Philippo sunt 39, 23, 5. propter cuius iniuriam -i Ligurum populi ad arma ierunt 42, 21, 2; agros etiam sine -i iniuria vastatos 3, 6, 7. quaenam illa inscitia -i ac pigritia est! 7, 34, 13. (eos) intervallis -orum alia atque alia subole iuniorum usos esse 6, 12, 4; inter magnorum intervalla -orum 39, 1, 2. catapultae ballistaeque et alia omnia instrumenta -i lata (sunt) 26, 21, 7; omnia simul instrumenta -i parabantur Fr. 20; militi armato nihil secum praeter instrumenta -i portanti 21, 30, 9. ne ab obsidibus quidem ira -i abstinuit 2, 16, 9; omnis ira -i ad populationem agri vertit 2, 62, 2; [ira maiore -i arma inlata (sunt) 2, 17, 4*]; ob residuas -orum iras 1, 30, 7. ne ius ei -i inferendi Aetolis esset 26, 24, 13; -i gerendi ius Antiocho ne esto cum iis 38, 38, 3; nisi in Ambracia una (civitate) capta non valuerit -i ius 39, 4, 12; Aeneae omne ius -i Achivos abstinuisse 1, 1, 1; ea res ad ius inferendi Antiocho -i adiecisse aliquantum videbatur 35, 51, 5; iure -i liberum te dimitto 2, 12, 14; ut leges iis iure -i victis imponerentur 9, 3, 11; 32, 34, 13; 33, 13, 8; 40, 4; 39, 29, 2; 42, 24, 9; -i iure 9, 1, 5; 21, 13, 9; 25, 40, 2; 26, 21, 11; 34, 58, 10; 38, 38, 16; 39, 36, 12; sunt et -i sicut pacis iura iusteque ea non minus quam fortiter didicimus gerere 5, 27, 6; non modo pacis sed ne -i quidem iura relicta erant 24, 33, 3; esse quaedam -i iura 31, 30, 2. iuvenis, penes quem perfecti huiusce -i laus est 21, 46, 8; praecipua laus eius -i penes consules fuit 8, 10, 7; duo in medio armati spectaculi magis more quam laude -i destituuntur 7, 10, 6; 8, 37, 11. quibus diutina militia longinquitasque -i sit gravis 5, 11, 5; quem pigeat longinquitatis -orum?

10, 31, 15; iam per longinquitatem -i commercio sermonum facto 5, 15, 5. Mettius huius machinator -i (est) 1, 28, 6. ob magnitudinem perfecti -i 2, 17, 7; propter -i magnitudinem 41, 8, 2; de magnitudine -i Etrusci disseruit 10, 21, 13. solum patriae deforme -i malis 5, 49, 3; ante omnia obsidionis -ique mala fames exercitum urgebat 5, 48, 1; ludicrum propter -i mala praetermissum 34, 41, 1. quidquid hinc aut illinc communis Mars -i aufert 7, 8, 1; 8, 31, 5; in Africa quoque communis Mars -i erit 28, 41, 14; Sergio Martem communem -i fortunamque accusante 5, 12, 1; vim fortunae Martemque -i communem propone animo 30, 30, 20; Martem communem esse et eventum incertum -i 42, 14, 4; 49, 4; communem Martem -i utramque aciem pari caede prostravisse 8, 11, 6; *(v. p. 1513, 38.)* ne reddita (bona) -i materia et adiumentum essent 2, 3, 5; in Samnitibus materia -i deerat 10, 37, 1; non deerat cum Gallis -i materia 37, 60, 2; 39, 1, 8; quanta futuri materia -i oppressa erat 28, 2, 13; materiam excitandi -i quaerebat 1, 22, 2. ut (non) -i inferendi memoria patribus aut plebi esset 4, 21, 6; exterritis Faliscis memoria initi primo cum iis -i 4, 23, 4; nondum oblitterata memoria superioris -i 21, 29, 7. mercedem se -i Ris inferendi pactos (esse) 10, 10, 8. illi exprobrabant sua quisque -i merita 2, 27, 2. cuius tam vicini -i metu motus 6, 25, 2; seditionem metu tam propinqui -i compressam (esse) 7, 12, 4; metu gravioris in Samnio -i intentiore dilectu habito 8, 38, 1; super -i Latini metum 2, 18, 3; sine ullo metu extrinsecus imminentis -i 2, 33, 6. quia -i minas timuerint 37, 60, 6. quaestores duo ut consulibus ad ministeria -i praesto essent 4, 43, 4. quae (gens) aliis modum pacis ac -i facere aequum censeret 9, 14, 5; latrocinii magis quam -i modo 38, 32, 2. quanta Macedonici -i moles instaret 23, 38, 5; totam -i molem in Samnium averterunt 10, 14, 3; haberem minorem molem -i 21, 41, 2; si tolerare tantam molem -i possent 10, 16, 4; in se molem omnem -i verterunt 7, 29, 5; eo omnem -i molem inclinaturam (esse) 7, 32, 3; non minorem -i molem instare ab Antiocho 33, 44, 6; non territi tanta mole imminentis -i 33, 20, 2; omni -i mole in unum exercitum inclinata 30, 21, 2; vineis refectis aliaque mole -i 2, 17, 5; adversus tantam molem -i 8, 3, 4. iusti more -i 1, 15, 1; latrocinii magis quam -i more 21, 35, 2. Syracusas nondum ex magnis -i motibus satis tranquillas 29, 1, 15. segnius munera -i obeunt 32, 16, 15; ad -i munera pauci sumus 36, 7, 17; Philippo ad munera -i revocato 36, 31, 12. ex quo (censu) -i pacisque munia fierent 1, 42, 5; inter se munia -i partiti sunt 24, 35, 7; Mucium diu ad -i munia sustinenda inutilem fore 23, 34, 11. tempus ac necessitas -i faciebant, ne 24, 9, 10; cum -i necessitates non exspectent humana consilia 4, 57, 4; extra necessitates -i 28, 22, 2; -i necessitatibus eam patientiam non adhibebimus? 5, 6, 3. cuius (-i) nomine triumphum petis 38, 45, 10. quo velut omine -i accepto 10, 11, 2; *(v. infra 41.)* ad oppugnandam Romam, quod unum opus -i restaret 22, 55, 2; nec Scipio -i opera remiserat 30, 3, 3; fessos milites omnibus uno die -i operibus 26, 48, 2. ordinem -i exponere 39, 48, 6. eam fuisse originem proximi -i 6, 9, 1. si palmam -i Punici patrati petis? 28, 41, 8. -i pars cum Sidicinis restabat 8, 16, 13; ut capesserent partem -i 31, 28, 4; cum eo consule -i partem gessi 39, 28, 7; ea parte -i dimicaturum (esse) hostem 21, 17, 8; profectus (est) ad destinatam -i partem 25, 32, 10; ab sua parte -i discedere 37, 26, 13. ut penes eosdem pericula -i, penes quos praemia, essent 2, 24, 2. ut -i praeda rerum, quae ferri agique possent, Ros .. sequerentur 33, 13, 10; si praeda -i per otium frui velint 2, 39, 11. a quibus capta -i praemia habetis 21, 40, 5; Antiochum -i praemia habere 33, 39, 6; 39, 27, 3; id praemium -i suum esse 36, 32, 2; velut praemium -i se victoribus tradi 42, 37, 9; praemiis -i ditare socios 37, 54, 13; *(v. supra 32.)* hoc principium simul omenque -i victoriam Ris portendit 21, 29, 4; ab illis principium -i ortum est 32, 34, 7; principio eius -i 27, 11, 15; 31, 23, 11; 36, 24, 12; 37, 34, 5; a principiis Macedonici -i 42, 37, 8; quod in principio -i utiliter cogitatum erat 35, 43, 2; in principiis maxime novorum -orum 31, 9, 5; *(v. p. 1513, 1; 25.)* quae (hiems) omnium -orum terra marique sit quies 5, 2, 7. -i cum Ris gerendi ratio nulla apparebat 24, 28, 9; una ratio -i gerendi adversus Hannibalem est 22, 39, 9; ubi longe alia -i ratio quam cum Liguribus erat 35, 4, 1; iis haec maxime ratio -i su-

mendi fuerat 38, 19, 3; quae ratio -i futura esset 40, 21, 7; rationem gerendi -i hosti mutarunt 32, 31, 2; cum duce mutatam esse -i rationem 22, 24, 3; conlocutus de ratione -i gerundi 24, 48, 4; 31, 46, 1; 44, 35, 6; de ratione universi -i quid sentirem, ignorasti 36, 7, 16; *(v. p. 1518, 8.)* erant haud parvae reliquiae -i circa Agrigentum Ris 25, 40, 5; consule reliquias -i persequente 9, 29, 3; Hasdrubalem venientem ad reliquias -i delendas 25, 37, 8; ipsum ad reliquias -i persequendas instigabant 29, 31, 12; copiis maioribus quam pro reliquiis -i 32, 3. Etruscum adversa -i res et indutiae quietum tenebant 10, 6, 2; secundae -i res urbanos motus excitaverunt 3, 9, 1. mutata -i sedes est 9, 23, 1; Africa sit reliqui -i sedes 28, 44, 15; Veios an Fidenas sedem -i caperent 4, 31, 8; suas terras sedem -i esse 22, 1, 2. haec velut semina iacta sunt Macedonici -i 40, 16, 3; quod ullum inde periculum aut semen maioris -i videat 28, 32, 10. haec omnia pacis signa esse, non -i 41, 24, 7. contactis gentibus Punici -i societate 31, 8, 11; quem ad -i societatem perliceret 42, 37, 2; pro societate -i aecum censebat 33, 13, 9. quos -i socios habuisset 33, 12, 3; socios -i Etruscos in eadem fortuna videbant 10, 31, 13. Epiri regem Alexandrum sortem -orum in Asia gestorum ab hoc ipso iuvene cum sua conferentem 9, 19, 11. arcem solam -i speciem tenentem 5, 41, 4; nec praeter ferrum quicquam defuit ad iustam -i speciem 40, 6, 6; quod in speciem famamque -i satis sit 34, 60, 6; per speciem adversus Samnites -i parandi 8, 3, 2; *(v. p. 1510, 50.)* ut spectatores -i fortunarum alienarum eventum opperirentur 35, 48, 10. quam spem esse sustinendi -i? 38, 8, 4; quo propius spem -i perficiendi sit 23, 12, 3. percontatus de statu -i 36, 42, 3. strepitum tot -orum 4, 1, 5. summae -i molem adhuc in Sicilia esse 29, 4, 3*; quid in multa proelia parvaque carperent summam unius -i 3, 61, 13; ibi summam rerum -ique verti cernebant 30, 3, 1; esse, quae pertinentia ad summam -i percontari eum magistratus vellent 39, 49, 12; ad consultandum de summa -i 28, 5, 13; consultare de summa gerendi -i coepit 44, 2, 1. quoniam ipsos -i culpa sua contracti taedium ceperit 8, 2, 2. eo vis omnis tempestasque -i conversa est 3, 7, 3; quae (coloniae) ingentem illam tempestatem Punici -i subterfugissent 31, 10, 6. non exspectant -i tempora moras 31, 48, 10; quaeque alia -i tempora poscent 6, 6, 14; virum eum ducebant promptiorem quam tempora -i postularent 27, 34, 2; ut tempora postulabunt -i 24, 8, 7; neque aliud tempus -i fuit, quo 26, 37, 1; tempus et ratio eius (-i) libera praetori permissa (est) 35, 25, 10; Fabium aequalem temporibus huiusce -i 22, 7, 4; nec -i tantum temporibus sed etiam in pace 35, 28, 1; rege licentius quam inter -i tempora remittente animum 27, 31, 1; nihil eo more per -i tempus intermisso 5, 27, 2; servari per -i tempus 24, 45, 8; quae (castella) per -i tempus Philippo capta ademisset 33, 34, 11. terror vanus -i Etrusci dictatorem dici coegit 7, 21, 9; nec ultra terror -i est dilatus 4, 26, 2; verus -i terror invasit 7, 20, 1; cum terrorem -i Etrusci augeret 10, 25, 13; se terrorem omnem -i in Laconicam translaturum (esse) 31, 25, 5; nisi a portis nostris ad illorum urbem hunc -i terrorem transtulero 3, 68, 13; nullo terrore -i 7, 22, 10; late fuso terrore -i 29, 35, 5; terrore incusso -i 9, 45, 7; vagari eos cum -i terrore per nationes 38, 42, 11. timor incessit Sabini -i 2, 27, 10. paenitebit te gloriae, si, sicut penes Lutatium prioris Punici perpetrati -i titulus fuit, ita penes te huius fuerit? 28, 41, 3. cum pacis ipse auctor a turbatoribus -i (turbatoribus vulgi *Ml*, concitoribus -i *Mr*) premeretur 2, 16, 4. animum esse inveteratum diutina arte atque usu -i 42, 11, 6; cetera, quae -i usus postulabant 34, 6, 13; quae (pecunia) ad usus -i necessaria erat 36, 26, 5; formatis omnibus et ad -i et ad pacis usus 1, 45, 1. ut vestigium -i nullum reliquum sit 28, 43, 15. alia -i gerendi via nulla est 25, 38, 21; deam Ris viam -i et victoriam dare 38, 18, 9. Fabius alienae sortis victor -i 9, 42, 1; Paulum tanti -i victorem despoliari triumpho 45, 36, 8. ne inchoati -i victoria successori tradenda esset 34, 33, 14; *cf.* 23, 11, 2. quos vis reliquerat -i 24, 42, 10; in Faliscos vis -i conversa est 7, 20, 9; *(v. p. 1517, 52;)* vis omnis -i fertur in castra 3, 61, 10; vis omnis -i versa in Capuam erat 26, 4, 1; ad oppugnandam Uticam omnes -i vires convertit 29, 35, 6; id caput, eas vires -i esse 3, 10, 8.

c) ***coni. cum neutro adiect.:*** (aspera *v. p. 1519, 2.*) Hasdrubal et Mago venere, con-

silio in cetera exsequenda -i haud parum opportuni 27, 20, 3. ut dura atque aspera -i Aetoli exhauserint 33, 11, 6. incerta -i praeoptantes 39, 54, 7; scripserunt duas legiones urbanas ad incerta -i 30, 2, 6. ubi nihil -i erat 29, 38, 2; nihil eo anno -i exspectantibus consulibus 34, 56, 1. ne nimium -i sit 38, 17, 14. inter ipsos plus -i ac periculi erat 25, 29, 8. ubi longe plurimum -i fuerat 2, 31, 1. quantum in Italiam declinaverat -i 28, 1, 1; quantum in Etruria -i esset 10, 25, 18; quantum -i eae provinciae haberent 41, 8, 5. neque quicquam -i externi fuit 3, 32, 5. quod -i reliquum erat 26, 40, 2; 28, 2, 14; 33, 2, 9; ut reliqua -i perficeret 21, 1, 6; per coss. reliqua -i perfecta (esse) 9, 16, 1; ad reliqua -i cohortatus est Fr. 20. cum terra marique tantum -i circumstaret tyrannum 34, 27, 1; cum tantum -i in manibus esset 4, 57, 1; in Hispania nequaquam tantum -i fuit, quantum auxerat fama 35, 7, 6. qui (exercitus) ad subita -i mitti posset 6, 32, 5. dux ad ultimum -i legitur 1, 54, 2.

d) *pend. ab adiect.:* ut quae (provincia) maxime omnium -i avida (esset) 23, 49, 12. cupidus -i adversus Antiochum erat 35, 13, 7. memor Aetolici -i 26, 25, 4. sine inbellem pro perito -i vocent 22, 39, 20; milites periti hostium -ique 34, 17, 3; veterani omnes et periti -i erant 37, 20, 2; expertos -ique peritos imperatores 27, 6, 10; -i peritos viros 27, 8, 15. quae propria Ri -i sunt 33, 20, 13. tamquam reum infelicis -i 9, 8, 3.

e) *pend. a verbis:* -i admonens 31, 43, 6. Veturiam iuberet meminisse in consulibus creandis -i 26, 22, 7; si -i hostes meminissent 41, 3, 4. etiam nunc paenitet -i suscepti adversus Ros? 23, 12, 6; paeniteatne adhuc suscepti adversus Ros -i 12, 9; respondeo non desisse paenitere me -i § 10; ut nec pacis eos paeniteret nec -i 35, 25, 8. non taedere -i senatum 32, 37, 6.

D. dat. a) *acced. ad subst. cum verbo:* omnes aditus aperit -o 44, 6, 2. auxilium itineri, quoniam -o non poterat, IIII milia Maurorum impetravit 29, 30, 2. me gerendo -o ducem creavere 1, 23, 8. -o intestino cum fratre eum exitum fore 45, 11, 5; -o in Macedonia exitum per me imponi posse 44, 22, 3. alteri -o iam finis aderat 8, 25, 5; finem -o Punico adesse 29, 14, 1; finem Macedonico -o fore 44, 22, 17; te huic -o finem imposuisse 30, 30, 4; -o finem se imposituros esse 44, 29, 7; finem tandem lugubri -o impositum esse 30, 40, 2; quem ad imponendum Punico -o finem creaverit consulem 29, 20, 2. hostibus -oque gratiam habendam (esse) 3, 38, 9. neque ulla alia res maius -o impedimentum fuisset 32, 28, 4. se viam per devios saltus Ro -o fecisse 10, 24, 5.

b) *acced. ad adi.:* (apertus *v. infra 21.*) campos patentes -o gerendo Ris aptos non esse 21, 47, 1; exercitum parum aptum* (aptum *add. Ml*) -o 23, 34, 12; quia ita -o proprie, quod tum gerebatur, aptum erat 30, 26, 9; omnibus, qui -o apti erant 29, 11, 4. ordinem vel paci decorum vel -o 1, 42, 5. coss. -o intentos 25, 2, 3. an aetas mea tunc maturior -o gerendo fuit? 28, 43, 13. gens nata instaurandis reparandisque -is 24, 42, 6. nulli apertior neque opportunior quam navali -o 32, 21, 26. animum vel -o vel paci paratum 1, 1, 8. -o Ro se proximos fore credentes 5, 8, 5. (bellum) civili simillimum -o 1, 23, 1.

c) *acced. ad verb.:* huic adversus servatores suos -o Campanus aderat 8, 3, 2. filii adversantis Ro -o 42, 11, 4. (cetera) nullo modo Africo -o comparanda (sunt) 28, 42, 6. ne deesset pro parte sua concitando -o 24, 29, 6; neque sese defuturos (esse) ei -o 24, 29, 12. tribuni -o alieno se illigantis 36, 40, 14; neque nos illigari Ro -o 32, 21, 11; ad illigandam Ro -o gentem 31, 25, 8. Fidenati -o se iam antea immiscuerant 5, 8, 6. Philippum satis implicatum (esse) -o finitimo 26, 24, 16. ut -o interesset 31, 48, 9; 44, 25, 6; cum uterque se -o interfuturum (esse) polliceretur 36, 4, 3; omnibus interfuit -is 37, 53, 9; quod Antiochi -o interfuerit 39, 27, 4; cum -o patris interfuisses 45, 8, 4; quod morbo impeditus -o non interfuisset 36, 25, 1; qui -o interfuissent 31, 49, 9. -o se non interponant 35, 48, 9; non interponi vos -o 49, 13. bella Ligurum Gallicis (-is) semper iuncta fuisse 36, 39, 6. collega comitia -is praeferre festinante 7, 9, 4. si Punicum Ro (-o) praevertisset bellum 9, 17, 9; nec posse -o praeverti quicquam 2, 24, 5. propositum -o se fore ratus 28, 2, 16. consulem fortuna -o subtraxit 8, 29, 8. cum -o tuo forsitan vix sufficias 10, 18, 13.

E. ablat. a) *abl. separ.* (*cf.* **F.** a), *p. 1526, 27 sqq.*): neuter consulum potuerat -o abesse 9, 44, 2. si -o absistat 32, 8, 16; 37, 36, 8; ne -o absisteret 30, 7, 7; ni absistatur -o 44, 19, 14; si non absisteretur -o 21, 6, 8. Ro -o fortuna eum abstinuit 8, 24, 18; -o non abstinebant 10, 31, 13; ut -o abstinerent 38, 32, 4; -o abstinuit 1, 14, 3. ne destiteritis impio -o 7, 40, 12. interdictum (nobis est) externis -is 30, 44, 7. omnibus aliis in praesentia levari -is volebant 29, 12, 16. Italia -o liberata 28, 41, 6.

b) *pend. ab aliis verbis:* defuncti -o Punico 32, 21, 18; defunctos suo -o 25, 35, 5. -o inter Rum Poenumque orto laetatus erat 23, 33, 3. seu -o opus est seu quiete 2, 15, 5; cum neque -o neque -i apparatu opus esset 4, 12, 5. tanto perfunctus -o 22, 51, 1; vixdum perfunctum eum -o 6, 42, 9.

c) *pend. ab adiect.:* Scipionem -is adsuetum 28, 25, 8; (Persea) Ris quoque -is, non finitumis tantum adsuetum 42, 11, 7.

d) *abl. caus. vel instr.* α) *coni. cum verbis:* qui sepelirent -o absumptos 31, 24, 3; cultoribus -o absumptis 28, 11, 9; tot imperatoribus uno -o absumptis 28, 12. Turdetaniam ita -o afflixit 39, 11; urbem legibus stabiliri, non fessam servitute -o affligi 26, 32, 2. quod -o armisque in Latio agendum fuit 8, 13, 11. quo (-o) Gabios aggressus est 1, 53, 4; integro -o Italiam aggrediendam (esse) 21, 29, 6. quae (urbes) -o alienatae fuerant 30, 24, 4. quae -o amisissent 35, 12, 17; plus prope per seditionem militum quam -o amissum (esse) 29, 19, 4; multis saepe bellis amissa iuventute 2, 35, 8. ardere -o Africam 28, 44, 6; 36, 7, 16; cum cuncta -o arderent 26, 13, 7; mox -o Graeciam arsuram fuisse 33, 44, 7. regem augentem -o Rum imperium 2, 6, 2; cum nominis Ri famam auxissent non -o solum 38, 58, 5. domestico se avocari -o 25, 33, 7; Eumenes avocatus domestico -o 37, 18, 8. navalibus -is ceciderat magnus numerus 33, 3, 3. hostes -o urbem cepere 29, 17, 19; si Philippus -o cepisset eas 39, 29, 2; quod (agri) -o captum erat 42, 4, 3; virginem velut -o captam 3, 57, 3; in agrum -o captum 27, 9, 11; quod (solum) ipse -o captum possideret 26, 11, 7; servos -o captos 38, 38, 8; (*cf.* **F.** i) β), *p. 1532, 14 sqq.*) perinde ac si internecivo -o certasset 9, 25, 9; de ambiguo agro cum saepe -o certassent 3, 71, 2. ibi non -o aperto, sed insidiis est prope circumventus 21, 34, 1. -o ad -um cogere 10, 11, 11; remittere, quae -o et armis cogi non possint 35, 45, 4. vastam ac desertam -is urbem 24, 3, 11. ut quam acerrimo -o detinerent Hannibalem 27, 12, 2; qui ibi dubio detineretur -o 36, 39, 7. restituit quae -o diruta fuerant 34, 22, 3. controversias inter se iure disceptanto aut -o 38, 38, 17. potuisse ancipiti -o distineri regem 44, 20, 5. -o domiti 41, 26, 1. -um quiete, quietem -o eludentes 2, 48, 6. culta evastata sunt -o 5, 5, 2. exercitatus finitimis Thracum -is 36, 17, 6; Hasdrubalem Ro exercitatum -o 27, 44, 6. quam pestem (Volscos) tot -is exhauriri nequisse 6, 10, 8; pRi aerarium -o exhauriri 22, 32, 5; cum collatio diutino -o exhaustis difficilis videretur 30, 44, 4. -o iam expertus ipsos Carthaginienses 28, 17, 10; (*cf.* **F.** i) β), *p. 1532, 14 sqq.*) -o poenae expetitae 8, 29, 3. Clusini novo -o exterriti 5, 35, 4. -o fatigatis Etruscis 4, 37, 2. flagrante -o Italia 31, 11, 10; cum omnia -o flagrarent 22, 13, 11. fractos -o hostes 9, 19, 4. latrociniis magis quam iusto -o gerebantur res 29, 6, 2. ne rem agerent, -o impediti sunt 6, 31, 2; Syphace impedito finitimis -is 29, 4, 8. crudeli nobis -o institere 3, 9, 12. ager iis -o interemptorum adsignatus (est) 4, 30, 6. -o eum iuvare* in* animo habuit 44, 25, 1; ne iuvaret -o Ros terra marique § 6. sin -o lacessitis 31, 18, 4; socios pRi -o lacessere 42, 25, 4; neminem -o lacessentes 40, 53, 5; si -o lacesserent 24, 33, 8; quaerentes, quod ob factum -o lacesserent eos 36, 9, 2; socios ultro lacessituri -o (erant) 28, 28, 6; quod -o armisque lacessiverit (socios) 30, 42, 8; quem se -o lacessisse § 3; ultro se -o lacessitum (esse) 31, 18, 2; Philippum -o lacessitum 32, 10, 6. nec Ros -o laedere potuerant 6, 33, 4. constabat non -o motos (eos esse) 21, 23, 4. simul Punico Roque obrutus -o esset 9, 19, 13. quo (-o) Graeci obsidebantur 8, 25, 5; pRum nullo -o nec ab hostibus ullis obsessum esse 2, 12, 2. Hannibalem suo proprio occupandum (esse) -o 27, 38, 7; -o occupati coss. erant 10, 47, 7; dum cos. Turdulo -o esset occupatus 34, 20, 2; quem -o alio occupatum (esse) crediderant 9, 41, 14; regem occu-

patum externo -o esse 26, 25, 7; 9; 35, 14, 1; multis simul -is, Volscorum ad Anxur, Aequorum ad Lavicos, ad hoc Veienti quoque -o occupatos (esse) videbant Ros 5, 16, 2; occupatis Carthaginiensibus Celtiberico -o 22, 22, 4; -o Punico occupatis nobis 31, 31, 19. ne novo -o se onerarent 5, 16, 3. quo (-o) urbem oppugnabat 9, 22, 3. qui -o a vobis parta possideat 37, 53, 27. tribunos persequi -o 3, 11, 9; testem -o persequebatur 25, 3; ut is Persea -o persequeretur 42, 31, 1; iusto pioque se -o persecuturum (esse) Boeotos 33, 29, 8; patres -o se persecuturos (esse) 4, 35, 8; 24, 33, 6; -o iusto sum persecutus 42, 41, 12; -o persecuti sceleratam legionem 31, 31, 7; quod -o et armis persequendum esse censeatis 42, 42, 9; -o persequendos (esse) Tusculanos 6, 25, 5; (nos) -o persequendos esse credunt 45, 24, 2; 3; -o Graeci persequendi Publilio evenerunt 8, 22, 9; ad repetendum regnum -oque persequendos Ros secuti (sunt) 2, 6, 5. natio pervagata -o prope orbem terrarum 38, 17, 3. -o Aborigines petiti (sunt) 1, 2, 1. eo -o terminos pRi propagari 36, 1, 3. -o bellum propulsaturos (eos esse) 4, 43, 10. materia quaerendae -o gloriae 4, 24, 3; *cf.* 1, 32, 12. Politorium -o repetitum (est) 1, 33, 3; ignominias demendas -oque amissa repetenda (esse) 2, 6, 4. cos. -o retinebatur 7, 17, 10. subacti -o 6, 33, 1. -o quoque superaturum (esse Antiochum) 35, 15, 8; se iusto ac pio esse -o superatum 42, 47, 8; (civitates) -o superatas a maioribus 35, 16, 6; -o superatos 37, 25, 11; Antiocho -o superato 39, 23, 8. ne Ro quidem -o territus 31, 16, 1. parum constitit, -one publico gentis universae tuendi Veientes essent 4, 61, 2; Ris eos -o quoque tuendos esse 5, 35, 6. si quarum (rerum) turbata -o possessio sit 34, 57, 8. ut pio iustoque se tutarentur -o 42, 23, 6. quos Machanidas finitimo -o urebat 27, 29, 9; tamquam non intestino et haerente in ipsis visceribus uramur -o 32, 21, 27; cum diu Sicilia Punico -o ureretur 28, 43, 21. si perseveraret urgere -o Carthaginienses 24, 48, 3; ut -o maritimo Philippum urgeret 31, 28, 3; cum Africo -o urgerentur 21, 41, 12. -o vexabantur 41, 25, 8; si -o vexati forent 2, 34, 5. ut -o vincas 6, 23, 8; vincere (= victorem esse) -o Rum 2, 7, 2; -o vicisse Hannibalem 33, 47, 5; universo -o vincendi Ros fortuna detur 35, 42, 11; quod pRus etsi nullo -o, multis tamen proeliis victus sit 9, 18, 9; Alexander -o victus esset 9, 19, 9; se -o victum (esse) 30, 35, 11; -o victus 22, 33, 3; victa Messene -o 39, 50, 9; Lysimacho -o victo 34, 58, 5; ut magnis omnibus -is victi vicerimus 26, 41, 9; quae ne victis quidem -o fas fuerit (intentari) 8, 33, 18; cum -o victis dicerentur leges 34, 57, 7; quid Lacedaemoniis -o victis fecerimus 39, 37, 10; victos -o 26, 27, 16; quo (agro) victos -o multaverat 37, 2, 5; Samnitibus -o victis 8, 5, 3.

β) *coni. cum adiect.:* florentem pRum ac felicissimum -o 7, 20, 5. fessa tam diutino -o civitas 5, 23, 12; Graecia intestino fessa -o 7, 26, 15; Volsiniensibus fessis -o 5, 32, 5. ex incultis diutino -o agris 25, 1, 8. saltus, etiamsi non -o fiat infestus, transitu difficilis 44, 6, 7. annus magis novo quam magno -o fuit insignis 8, 16, 1. ut nihil -o intactum relinqueret 2, 64, 4; ut prope intacti -o fines viderentur 3, 26, 2. invictum -is 8, 3, 7. Siculi -o profugi 27, 35, 4. cum -o superiores essent 39, 49, 1. (vastus *v.* α) *p. 1522, 6.*)

e) *abl. modi:* circumferendo passim -o terrorem sui fecit 9, 41, 6; ad singulas urbes circumferendo -o unum et triginta oppida ceperunt 45, 17. quod (periculum) differendo -o adimus 5, 5, 8; -o ultro inferendo deterreri hostes a consilio 3, 42, 7; quem ad modum ultro inferendo -o averterent ab Italia hostem 23, 38, 6. quas (artes) parando gerendoque -o edidit plurimas 2, 43, 7. quem secernere ab se consilia -is propriis ponendis sumendisque nolint 8, 4, 3; *cf.* si ex -is -a serendo vivat 21, 10, 4. occasionem iuvandarum ratione virium trahendo -o quaerebat 6, 23, 1. — integro inde decedens -o 2, 62, 5; prosperis eo anno -is 6, 34, 1.

f) *abl. limit.* (*cf.* **F.** i) β), *p. 1532, 14 sqq.*): -o bonus habitus 30, 1, 4; utra gens -o sit melior 7, 9, 8; 25, 18, 6; aliquem meliorem -o haberi quam te 24, 8, 17; Pisidae, longe optimi -o regionis eius 38, 15, 9. qui -o clarissimus esset 9, 26, 14; (dictatorem) longe clarissimum -o 8, 29, 9. vir -o egregius 5, 47, 4; iuvenem -o egregium 7, 6, 3. veteranus dux, fortissimus -o 7, 13, 7. eum -o infirmiorem esse 30, 7, 12. insignem -o virum 23, 8, 5. ut cuilibet finitimarum civitatum -o par esset 1, 9, 1; 5, 54, 5; erat genus omne abunde -o Sam-

nitibus par 8, 29, 4; pares -o 34, 57, 8. qui -o primus longe Rae iuventutis habitus esset 3, 27, 1. tantum -o virum neminem usquam esse 5, 45, 1.

g) *abl. comp.*: bellum -o secundum priore* (*H V R*, priori *P*) ut atrocius Ris videretur 29, 26, 4; quo (-o) nullum neque maius neque periculosius Ri gessere 38, 53, 11; nullas condiciones pacis iis non -o fore potiores 38, 25, 11.

h) *abl. temp.* (*cf.* F. i) β), *p. 1532, 14 sqq.*): quam plurium imperium -o inutile esset 4, 31, 2; quae (turba) inutilis -o urbe excedebat 5, 40, 9. rebus haud prosperis -o 6, 30, 9. — cicatricibus -o acceptis 20, 8. (-o cadere *v. p. 1521, 46.*) quo (-o) se Antiocho coniunxit 36, 31, 12. res tantas -o gessisse Cornelium 33, 22, 5; ea quae -o gesta essent 6, 20, 8; re -o bene gesta 2, 31, 7; res -o bene gestae 7, 19, 4; 23, 12, 11; ob res -o bene gestas 10, 47, 3; propter res -o bene gestas 33, 25, 1; egregie rebus -o gestis 1, 33, 9; ob rem -o male gestam 8, 33, 17; ob res prospere -o gestas 33, 22, 1; pro patris meritis -o, quod adversus Philippum gesserit 39, 27, 4. aedes -o vota 6, 5, 8; ludi -o voti 4, 35, 3; post res tot domi -oque gestas 9, 26, 21. — -o ac pace 1, 15, 6; 6, 41, 4; 8, 35, 7; reges ille -o, hic pace civitatem auxerunt 1, 22, 6; pace ac -o 24, 1, 13; 27, 5, 5; pace -oque 2, 1, 1; 4, 3, 16; 7, 1, 9; 42, 46, 6; sic pace bonos, sic -o fieri 4, 2, 2; servatam -o patriam iterum in pace servavit 5, 49, 8. — Aetolico -o 37, 53, 24; 39, 22, 1; -o Aetolico 39, 28, 3; Africo -o 21, 2, 1; -o Celtiberico 42, 3, 1; Gallico -o 5, 36, 10; 6, 14, 6; 21, 57, 10; 34, 53, 3; 7; 35, 41, 8; 38, 46, 5; -o Gallico 6, 28, 6; 7, 20, 3; 27, 25, 7; Latino -o 2, 42, 5; -o Latino 2, 22, 1; 26, 2; 10, 28, 15; -o Ligustino 40, 52, 1; Macedonico -o 36, 17, 3; hoc Macedonico -o 34, 32, 2; priore Macedonico -o 42, 32, 6; Punico -o 31, 7, 12; 34, 53, 6; -o Punico 31, 36, 4; 34, 50, 5; 45, 14, 2; hoc ipso Punico -o 26, 32, 3; priore Punico -o 22, 60, 11; 23, 13, 3; 28, 44, 13; -o Punico priore* (*add. Mg*) 42, 20, 1; primo Punico -o 9, 19, 12; 21, 1, 2; 22, 23, 6; 42, 9; Romano -o 31, 43, 4; Sabino -o 2, 23, 5; -o Sabino 1, 38, 6; 7; Veienti -o 5, 31, 2; 52, 9; 6, 14, 6; Volsco -o 2, 29, 7. Antiochi -o 37, 53, 24; 54, 3; 38, 8, 7; 42, 37, 7; 38, 6; 45, 5; -o Antiochi 39, 22, 8; gravi Crotoniensium -o 29, 18, 16; -o Hannibalis 31, 49, 6; Philippi -o 34, 31, 5; 37, 53, 24; 54, 3; 42, 37, 7; 8; 38, 6; 45, 5; Pyrrhi -o 29, 18, 3; trium regum -is deinceps 45, 14, 2; levibus -is Thracum accolarum 42, 52, 2. — acri -o 1, 57, 4; aliis deinceps -is 6, 14, 6; duobus -is 45, 24, 8; eo -o 2, 47, 10; 24, 3, 2; 18, 2; 27, 49, 5; 28, 9, 15; 28, 12, 13; 29, 26, 1; 4; 36, 16, 8; 22, 2; 38, 39, 11; 45, 20, 8; eodem -o 5, 31, 3; quo -o 36, 31, 12; tam gravi -o 27, 34, 8; hoc -o 4, 40, 9; 26, 41, 11; 28, 43, 18; hisce -is *cf.* 22, 10, 2; illo -o 23, 16, 16; impio -o et contra foedus suscepto 8, 39, 10; intestino -o 41, 5, 10; longo magis quam acri -o 1, 57, 4; multis saepe -is 26, 14, 2; deserti ab suis ne memorabili quidem -o 4, 49, 5; novo -o, tam propinquo Italiae 42, 33, 5; nullo ante -o 5, 23, 3; 27, 33, 7; omnibus in unum collatis ante -is 5, 20, 1; priore -o 21, 10, 5; 40, 5; 50, 9; 26, 41, 10; 28, 43, 18; 29, 26, 1; 32, 21, 8; (*cf. Drak. ad* 3, 61, 2); proximo -o 7, 12, 5; 31, 7, 3*; 34, 5, 10; 39, 42, 1; tot intra paucos dies -is 2, 27, 1; nec ullo ante -o 2, 60, 2; uno -o 45, 24, 8. *Cf.* F. i) β), *p. 1532, 14 sqq.*

F. cum praep. coni. a) *a (ab)*: quantum a -o aperte Ris indicto abesse? 33, 39, 7. Ros non abhorrere a finiendo -o 44, 25, 4. cum avertissent plebem ab suscipiendo -o 4, 58, 14; aversae curae erant a -o Etrusco 6, 6, 4. potius quam Minucium a -o integro avocaret 35, 6, 6; ne consulem a -o avocarent 27, 4, 2; potius quam cos. a -o avocaretur 22, 30, 10. deterrere eum a -o nequiit 44, 16, 6; Hannibalem ad tuendam ab exitiabili -o patriam revocabat 30, 7, 6. quem ad submovendos a -o Antiochum et Ptolemaeum misistis 45, 23, 12. Latinos ab Ro (-o) in Paelignum vertit -um 7, 38, 1. — quartum iam annum esse ab decreto Macedonico -o 32, 28, 5; tot (anni) sunt a primo Punico (-o) ad secundum -um finitum 31, 1, 3. adsuetum iam ab Africis -is videre impetum beluae 37, 42, 5. a -o credo, quod deinde gessit, appellatum (eum esse) 4, 17, 7. a Punicis -is incipiam 26, 41, 10. si quid laxamenti a -o Samnitium esset 9, 41, 12. ab externis ferme -is otium fuit 10, 1, 1. ab externis -is quietus annus fuit 3, 32, 1; a -o quieta ut esset provincia 39, 2, 6; Hispaniae a -o Punico quietae erant 28, 19, 1.

b) *ad:* haec animos ad -um acuebant 26, 51, 7; adhortatus eos ad* novum cum Gallis suscipiendum -um 38, 12, 3. fama Gallici tumultus ad -um Etruscum adiecti 10, 10, 12. potius quam Asiam ad funestum armarent -um 35, 32, 14. quod ad -um Rum attineret 23, 43, 3; 48, 3; 35, 30, 13. parte exercitus ad Volscum avocata -um 4, 61, 3. legatos circumire populos Latinorum ad concitandum -um 7, 27, 5. -o ad -um cogere 10, 11, 11. Samnium conciri ad -um 8, 17, 2. ad -um palam atque ex edicto gerundum concitat populos 1, 27, 2; ad -um atque arma concitantur 1, 27, 3; ut illo impetu irae concitari potuerint ad -um 36, 29, 1; Amynandro Aetolos concitandos ad -um attribuit 31, 28, 3. consurgere hostes ad -um 10, 13, 4; Hispania magno tumultu ad -um consurrexit 33, 19, 7. Volscos summa vi ad -um coortos (esse) 4, 56, 4; 10, 1, 8. quos consules ad finiendum tandem id -um crearent 44, 17, 1; creati sunt coss. ad finiendum cum Antiocho -um 36, 45, 9. quantum equitum dare ad -um possent 33, 14, 2. ne quid dictatori ad id -um decerneretur parareturve 7, 17, 7; pecunia ad -um Macedonicum ea decreta est 23, 38, 12. non ad gerendum modo -um, sed ad finiendum se consulem declaratum esse 28, 40, 1; Maximum cum Decio ad -um Gallicum coss. declaratos esse 24, 9, 8. iuniores tribuni ad -um duxere 4, 46, 1; ut non ad -um duci viderentur 29, 24, 11. ad -um educta ex urbe iuventute 2, 63, 3 *(cf. Wb).* pro servis ad hoc -um emptis 25, 6, 22. si qui voluntate ad id -um eant 5, 17, 9; quos (decemviros) ire ad -um 3, 41, 7; ituros (esse) ipsos ad -um 1, 20, 2; ad -a ierunt 9, 18, 14; omnia, propter quae ad -um itum est 30, 30, 25; consulibus eundum (esse) ad -um 27, 38, 6. quos certamine factionum ad intestinum -um exarsisse 41, 27, 3. Ros excitaverunt ad renovandum -um 31, 1, 10. ad -a nova priore anno destinata Falisci exorti (sunt) 7, 16, 2. hortabantur socios ad suscipiendum adversus Persea pro* Ris -um 42, 45, 2; hortatus ad capessendum secum -um 38, 12, 7. qua (pecunia) barbarus impelli ad -um poterat 43, 20, 3. ad -um atque arma incitantur 1, 27, 3; ad -um secum adversus Aetolos capessendum incitari posse homines 26, 25, 5; ad Rum incitatus -um 44, 30, 6; plus ea oratio momenti ad incitandos ad -um habuit 35, 25, 9. eum, ad -um pacemve inclinent animi, falli non posse 9, 45, 3; ad -um extemplo capessendum inclinatae sententiae erant 35, 25, 5. opportune irritandis ad -um animis litterae allatae (sunt) 31, 5, 5. imperatores ad id -um de omnium populorum sententia lecti (sunt) 2, 39, 1. consulem legari ad id -um placuit 36, 1, 8. utrius fortunae consulem ad -um mittant 42, 9, 6; auxilia mittere ad -um parabat 29, 8; ut vobis mitterem ad -um auxilia 34, 31, 8; ut legatum mitteret ad -um regi indicendum 31, 8, 4; legatos ad finiendum inter reges -um miserunt 44, 19, 13; populos iuventutem suam misisse ad id -um 6, 6, 4; ad -um renovandum in Asiam miserant legatos 36, 27, 2; in provinciam nos ad grave -um adversus Siculos simul Poenosque mitti 25, 6, 2; missus (est) in Volscos ad -um ultro inferendum 3, 8, 4; se ad -um Achaicum missos esse 35, 35, 5; auxilia missa (esse) ad id -um 27, 38, 11; alter (cos.) ad Volscum -um missus 2, 33, 4; milites nos esse, ad -um, non in exsilium missos 7, 13, 9; cum equitibus ad id -um missis 10, 26, 14; ad finiendum -um inter Gallos et regem Eumenem missi erant 45, 34, 10. coss. movebant iam esse ad -um 23, 32, 13; qui suis quemque stimulis moverent ad Rum -um 35, 12, 5. si qua re ad id -um opus sit 31, 9, 4; quae ad -um opus sunt 44, 22, 5; celeritate ad -um opus erat 6, 12, 1; quae ad -um opus erant 27, 10, 11; quae ad -um opus essent 23, 5, 3; 4; 31, 9, 5. auxilium ad -um iam haud dubie imminens orantes 21, 6, 2. nihildum ad id -um praeter animos parabant 35, 20, 1; *(v. p. 1527, 27.)* Falisci perpelli ad instaurandum -um non potuere 4, 21, 8. quae pertinent ad -um, quod instat, dixisse satis est 28, 44, 16. Philippo pollicente ad -um auxilia 36, 4, 1; pollicentes ad Macedonicum -um auxilia 44, 14, 1; Ris omnia pollicebantur ad Macedonicum -um 42, 29, 7. quantas copias praebituri Antiocho ad -um essent 35, 12, 16. praeparatis omnibus ad -um 29, 1, 15. diversi ad suum quisque -um proficiscuntur 10, 12, 3; Livium ad -um proficiscentem 27, 40, 8; ut duo ex tribunis ad -um proficiscerentur 4, 45, 7; priusquam coss. proficiscerentur ad -um 28, 11, 8; 30, 27, 11; 36, 36, 1; ad Veientium -um profectus (est) 2, 8, 6; 37, 4, 4; ad quod -um collega profectus sit

27, 45, 3; ad Veiens -um profecti (sunt) 2, 44, 7; 7, 22, 4; 27, 12, 1; 28, 11, 11; novo exercitu profectus ad -um 4, 46, 12; profecto ad -um Acilio 36, 37, 1; coss. ad novum profecti -um 9, 45, 9; quibus ad -um profectis 6, 2, 9; ad -um Spartanum profectus erat 34, 41, 7; ambo profecti ad -um erant 10, 26, 14; 31, 47, 1. nec in bello coepit nec ad -um reservatur 40, 15, 8. ad duo simul -a exercitus scribitur 2, 43, 5; quam plurimos ad id -um scribi 42, 33, 4. quantis auxiliis Rum ad -um sequerentur 33, 3, 7. nec Aetolos ad tria simul diversa -a occursantes sufficere 38, 8, 2; vix aetatem Alexandri suffecturam fuisse ad unum -um 9, 19, 12; cum ad novum -um vix aerarium sufficeret 31, 13, 3. ad -a externa prope supererant vires 2, 42, 9. cum Antiochum in Europam ad -um pRo inferendum traduxisset 36, 3, 12. cum ad inferendum pRo -um in Europam transisset 36, 17, 7. quod non Gallos quacumque condicione traxerint ad -um 10, 13, 3; ut tractus (esse) ad id -um videri posset 21, 5, 3. si sua opera uti ad Macedonicum -um vellent 32, 8, 11; comite et consiliario eodem ad -um uti 35, 42, 13; quibus (viribus) ad -um uteretur 39, 24, 1; (Volscos et Aequos) subole iuniorum ad -a instauranda totiens usos esse 6, 12, 4. Persea ad -um inferendum venire in Italiam 42, 43, 11; venerunt ad dirimendum inter Philippum atque Aetolos -um 27, 30, 4; ad confectum -um cum in provinciam venisset 31, 47, 4. cum Aetoli vocarent ad -um 34, 43, 5.

ablegatione iuventutis ad Veliternum -um 6, 39, 7. quae (vires) accessio ad Rum esse -um potuerint 36, 7, 6. cum Philippo Abydenorum clades ad Rum -um animos fecisset 31, 18, 9. tot (anni) sunt a primo Punico ad secundum -um finitum 31, 1, 3. ardoris aliquid ad -um armaque se adversus regem inventurum (esse) 1, 53, 9. vix ad Graeciam nudam occupandam satis copiarum, nedum ad sustinendum Rum -um 35, 43, 6. (accuratiorem dilectum) quam ad media -a haberi solitus erat 5, 37, 3; decreto ad -um Volscorum dilectu 3, 65, 6; cum ad ea -a dilectum indixissent 3, 57, 9. famam et ad alia -a et ad ceteros populos in posterum quaerere 5, 6, 6. qui morae ad decernendum -um fuerat 31, 40, 9. ad -um opes deerant 8, 13, 2. dato spatio Ris ad comparandum de integro -um 1, 36, 2. tamquam in verbis hostium vis maior ad -um significandum esset 7, 20, 1.

unde exercitus satis firmi ad tantum -um efficerentur 23, 25, 6. uter ad utrum -um dux idoneus magis esset 10, 14, 2; cum ad id -um satis idonei duces essent 4, 57, 2. Aetoli ad iustum -um haudquaquam pares 35, 38, 12. ad -a ista, seu falsa seu vera sunt, parata vobis plebes est 4, 5, 5; nihil satis paratum ad -um in praesentia habebant Ri 42, 43, 3; nondum parati erant ad -um 8, 19, 3; cum parata cetera ad -um essent 10, 10, 8. rudem ad pedestria -a gentem esse 24, 48, 5.

c) *adversus:* quibus (copiis) usuri adversus Rum -um fuerant 8, 2, 5; cum dilectus intentius quam adversus finitima -a haberetur 17, 7; his copiis adversus multa simul aut mota aut suspecta -a muniverunt Rum imperium 24, 44, 6.

d) *ante:* vocis nocturnae, quae nuntia cladis ante -um Gallicum audita neglectaque esset 5, 50, 5; ut omnia iusta ante -um fierent 21, 18, 1; minor numerus quam qui ante -um fuerat 27, 36, 7; quas urbes ante -um tenuissent 30, 37, 2; quae ante -um habuissent, restitui Aetolis aequum censebat 33, 13, 9; quo iure ante -um fuissent 38, 38, 11; ager, quem ante -um habuerant 39, 12; omnia possidere eum victum, quae ante -um eius fuerint 59, 2.

(e) *causa v. p. 1510, 41—44.*)

f) *cum:* Italia cum -o adversus Hannibalem Laevino obvenit 26, 29, 1; bellum (in Hispania) simul cum Punico -o fuerat finitum 33, 26, 5.

g) *de:* cum de -o et pace agere velit 31, 32, 4; cum de finiendo Aetolico -o ageretur 28, 7, 14; ne de pace -oque ageretur 31, 32, 3; de Aetolico finiendo -o actum (est) 27, 30, 10. de inferendo -o agitat 9, 29, 4; avertendae suspicionis causa quicquam a se agitari de Ro -o 40, 21, 1. quod de ineundo novo -o in animo haberet 31, 5, 4; 36, 1, 2. cum de -o Ro cogitabis 35, 19, 6. coniurationem de -o factam (esse) 6, 2, 2. consilium de Histrico -o cum haberet cos. 41, 1, 1; consilium de -o Ro habuit 35, 17, 3; de -o consilium habitum (est) 27, 20, 1; consilia de movendo -o agitata (sunt) 4, 25, 7; consilia conferunt de Ro -o 2, 35, 7; volutanti diu consilia de Ro -o 34, 60, 2. senatum de -o consuluerunt 24, 43, 9; cum de -o consuluisset

35, 25, 7; senatum de -o consuli non placet? 38, 46, 13. consultabant de -o adversus Nabim 31, 25, 3; ad consultandum de -o 10, 25, 11. consultatio de Macedonico -o integra ad coss. reiecta est 31, 2, 2. de -o disseruit 26, 19, 1. explorare de Macedonico -o 23, 38, 9. et fama de -o Antiochi et cura patribus crescebat 35, 41, 1. ut cos. de -o ad populum ferret 4, 30, 15; 10 ut tribuni de -o indicendo Veientibus ad populum ferrent 4, 58, 8; ut ad populum ferretur de -o eis indicendo 6, 21, 3; ferendum (esse) ad populum de -o indicendo Hernicis 7, 6, 7. regem incertum de Ro -o 33, 49, 7. cum legati venissent de finiendo cum Ris -o 44, 14, 7. lege perlata de indicendo Veientibus -o 4, 60, 9. de Latino -o mentio facta 6, 6, 2. quid de Nabidis -o placeret 34, 24, 6. de* -o 20 et pace quaeri 42, 50, 11. de -o Sabino eos referre 3, 39, 8; ut is de -o Hispaniae referret 33, 21, 9; de -o dictator rettulit 22, 11, 1; de -o gerendo ad senatum rettulerunt 24, 11, 1; cum de -o rettulissent 30, 1, 1. rogatio de -o Macedonico antiquata est 31, 6, 3. rumor per barbaros manavit certior de -o Ro 21, 23, 4. securus admodum de -o Ro erat 36, 41, 1. quae senatus Ri de -o aut pace sententia esset 30 30, 25, 1. eam spem de -o haberent 6, 6, 17. se bene sperare et de -o et de pace *ibid.*

h) *e (ex):* ex -o tam tristi laeta repente pax 1, 13, 6. sentire praedae fructum ex eo -o 5, 20, 8. velut ex -o consilium se initurum (esse) Fr. 20. aliis ex aliis orientibus -is 31, 13, 4. qui -a ex -is sererent 2, 18, 10; ex -is bella serendo 21, 10, 4; incusaverat bella ex -is seri 31, 6, 4.

i) ***in*** *α) c. acc.:* cum eadem omnia in hoc 40 -um afferamus, quae in priora attulimus 6, 7, 6. averso Philippo in Rum -um 33, 39, 5; 43, 18, 2; aversis Ris in Bastarnarum -um 40, 57, 9. ultimam pensionem pecuniae in -um collatae 33, 42, 3. cogitationibus in Philippum (-um) et quod reliquum -i erat conversis 33, 2, 9. si in Punicum -um pecunia data in Macedonicum quoque -um uti rpa vellet 31, 13, 4. in duo pariter -a distenderant curas hominum 27, 50 40, 1. in -um euntium modo 38, 23, 9. quae (impensa) in -um facta esset 37, 35, 8; quod impensae factum in -um erat 2, 18, 11; impensae in -um factae partem 37, 35, 4. Ra vis in Etruscum -um magis inclinat 10, 20, 1; inclinavit pars maior curae in Etruscum -um 7, 19, 8. cura omnium in Veiens -um intenta est 5, 8, 2; in -um Etruscum intentam civitatem 7, 19, 6. partiens curas simul in* inferendum atque arcendum -um 21, 21, 10. in quattuor -a exercitus scriptos (esse) 5, 10, 7. quem in -um traxissent 38, 8, 7. quia ea* pecunia non posset in -um usui esse 31, 9, 7. (utor *v. 1531, 48.*) Latinos ab 10 Ro in Paelignum vertit -um 7, 38, 1; decem milia sociorum Gallia eodem versa in Punicum -um habuit 21, 17, 9*; animis in -um Macedonicum versis 31, 10, 1. — *β) cum abl.:* ut machinas in -o ferrent* 1, 43, 3; eosdem in -o paruisse ducibus 2, 44, 10; cuius strenue ac ferociter facta in -o plura memorari possent 3, 47, 2; quod (imperium) in -o trepidisque rebus acceperat 4, 34, 5; ubi usus erit mei vobis, si in -o non fuerit? 20 5, 44, 2; gentilicia sacra ne in -o quidem intermitti, publica sacra etiam in pace deseri placet? 52, 4; quae senis munia in -o sint 6, 23, 11; qui auxilium in -o petissent 8, 1, 10; nec nos in -o satis cavimus 9, 9, 11; plurimum in -o pollere 17, 3; non iuvetis nos in -o oportet 23, 5, 7; in -o nihil leve est 25, 15, 1; num ope eorum in -o forent adiuti 26, 15, 3; qui in -o respirare civitatem (non) forent passuri 26, 11; 30 in -o se a nobis adiuvari 32, 21, 4; (Philippum) in -o non congredi aequo campo neque signis collatis dimicare 33, 11; qui (animus) in -o fuisset 33, 35, 10; quae in -o (lata sunt) 34, 6, 6; saepe vana pro veris, maxime in -o, valuisse 12, 3; nec magis in -o virtutem Ri ducis quam in victoria temperantiam miraretur 22, 5; auxilia in -o adversus Philippum accepistis 31, 15; quotiens in -o precari omnes deos solitus sit 40 35, 18, 7; civitates et virtutem (Rorum) nuper in -o et in victoria iustitiam expertas 38, 6; militum virtus in -o valuit 37, 30, 6; quod miserrimum est in -o 53, 16; in quo (-o) votos diceret (esse ludos) 39, 22, 10; qui Macedonum ab se defecerant in -o 23, 6; velut in -o capta urbe 34, 2; in -o sociis Ris Achaeos usos (esse) 35, 6; (Romanorum gratia) nec in -o coepit nec ad bellum reservatur 40, 15, 8; provinciae quae 50 in -o sunt, Sardinia atque Histria decretae (sunt) 41, 9, 1; Pyrrhus magis in proelio quam ⟨in *add. Ml*⟩* -o bonus Fr. 1. armatos ad custodiam corporis non solum

in -o sed etiam in pace habuit 1, 15, 8; ut prius in -o pacem, sic in pace -um quaerens 27, 2; tutiorem in -o quam in pace libertatem esse 2, 23, 2; in -o manu fortissimus (erat), idem, si ius consuleres, peritissimus 39, 40, 6; quorum vim in* -o et fidem in pace expertus esses 45, 8, 4. in otio tumultuosi, in -o segnes 4, 28, 4. — in eo -o et virtus et fortuna enituit Tullii 1, 42, 3; eorum forti fidelique opera in eo -o usi sunt saepe Ri 23, 46, 6; quorum plurima fuit opera in eo -o 36, 7, 9; quae bene meritos sese in eo -o, quod geratur, de pRo dicant 43, 8, 4; eius egregiam operam in eo -o fuisse 13, 13; ut pro meritis cuiusque in eo -o civitatis gratiam dignam referat 44, 15, 7; qui, quod e rpa sit, suadere se mihi in eo -o, quod gesturus sum, posse* confidat 22, 13; merita sua in eo -o commemoravit 45, 44, 8. et* in* hoc* et in omnibus -is, quae in illa ora gessistis, quam forti fidelique vos opera adiuverimus 37, 54, 28. ut in -o intestino deterioris partis auxilio meliorem adfligeret 42, 13, 8; ut plures quam iusto saepe in -o Carthaginienses caderent caperenturque 29, 31, 11; quos (transfugas) levitas ingeniorum ad cognoscendas hostium res in omnibus -is praebet 31, 33, 11; si umquam ante alias ullo in -o fuit, quod dis gratias ageretis 1, 28, 4; fidiora haec genera hominum fore ratus in Ro -o 40, 3, 4; neque aliorum magis in Volsco -o virtus atque opera enituit 2, 24, 8; Camillus consilio et virtute in Volsco -o, felicitate in Tusculana expeditione insignis 6, 27, 1. prope exprobrantes virtutem suam in Philippi -o 37, 49, 2. in quo (-o) prope consenuerint 5, 20, 8; in quo (-o) et nati erant et consenuerant 6, 33, 1; occupatis Ris in Macedonico -o 42, 29, 6; ut perseverantes in -o iniusto communes duceret omnium regum hostes 44, 24, 6; cum Latinos nova defectio recentibus adhuc animis ferociores ad perseverandum in -o faceret 6, 33, 2; perseverandum in -o esse 34, 33, 6; discrimen rerum in -o Samnitium eventuque eius verti 8, 27, 4; eadem in comparando cohibendoque -o consilia et apud Etruscos fuere 9, 29, 5; si (di) eandem felicitatem in -o administrando daturi sint 10, 24 16; Veienti plus spei in trahendo -o esse 4, 18, 1; [dictatorem in ducendo -o sedulo tempus terere 22, 25, 4*.]

k) *inter:* cuius originem moris inter -um natam esse neque omissam in pace 2, 14, 2; si quem similem eius inter morbum -umque irati dii dedissent 3, 9, 7. quibus (legibus) cum inter -a adsuescere (eam) videret non posse 1, 19, 2; inter duo simul -a externa defectione etiam sociorum anxius 7, 25, 7; inter haec -a manente discordia domi 2, 63, 1; quae (vota) nuncupaverint coss. inter ipsa -a 10, 7, 6; bina inter tot -a opima parta sunt spolia 1, 10, 7.

l) *per:* miles per -um Aequicum vel acerrimus fuit 3, 4, 3; qui nec Capuae nec in urbe Campana per -um fuissent 26, 34, 8; res eadem vi, qua per -um ceperant, retinentibus 29, 1, 16; quod stipendium per -um non contulissent 33, 42, 4; ut legem latam per -um temporibus duris in pace abrogaretis 34, 5, 5; per -um, quo se Antiocho adversus Ros coniunxit, Hieroclen successorem misit 36, 31, 12; comitia maiore quam ulla per id -um celebrata (esse) frequentia 28, 38, 7; qui per ea -a transfugerant 6, 4, 4; sociali exercitu per multa -a magnaque saepe usi estis 8, 13, 15.

m) *post:* (Ianus) clausus fuit semel post Punicum primum perfectum -um, iterum post -um Actiacum 1, 19, 3; ne id quoque post -um ut cetera vanum esset 3, 30, 6; regem graviorem post -um dominum futurum (esse) 32, 19, 8; quos post -um non ex sua sententia indictum Antiocho civitati suae arma illaturos (esse) 36, 5, 2; quorum ludorum post -um, in quo votos diceret, mentionem non fecisset 39, 22, 10; quam quanta (pecunia) Fulvio post Aetolicum -um decreta esset 44, 40, 10; contentionem tribunos post -um dilaturos esse 4, 6, 4; cognitio post -um differtur 26, 12. quarto decimo anno post -um initum 28, 16, 14.

n) *praeter:* omnia praeter -um omitti 3, 40, 13; nihil sibi praeter -um relinquere quod consilium esse? 32, 33, 13.

o) *pro:* merces, quanta vel pro -o satis esset, dabatur 25, 33, 4; adeo conscientia, quid se meritos scirent, pro indicto eis -o fuerat 28, 19, 5; triumphum haberet Paulus pro egregie -o gesto 45, 37, 5.

p) *propter:* propter adiectum Aequorum bello Veiens -um tribunos militum tres creatos (esse) 4, 7, 2; propter -a simulabant parari ducem 5, 26, 1; cum Attalo propter commune adversus Philippum -um coeptam amicitiam esse 29, 11, 2; cum propter -um ab Iliensibus concitatum in Sardinia octo

milia peditum placuisset scribi 40, 19, 6; in tribunis militum novatum (est) eo anno propter Macedonicum -um 42, 31, 5; cum dilectus habendi maior quam alias propter Macedonicum -um cura esset 43, 14, 2.

q) *sine:* numquam vivo Hannibale sine -o Italiam fore 27, 9, 6; Galli transgressi in Venetiam sine populatione aut-o 39, 22, 6; quod eius sine -o esset, praetori mandatum est 45, 7.

r) *super:* super -um annona premente 2, 51, 2; quos super Aetolicum -um Machanidas etiam terrebat 28, 5, 5.

cum attrib. coni.: 1) bellum adversus Aequos (Hannibalem *et sim.*) 4, 49, 8; 25, 6, 2; 26, 29, 1; 29, 11, 2; 31, 25, 3; 33, 3, 3; 34, 31, 15; 35, 13, 7; 41, 3; 39, 51, 2; 42, 45, 2. cum Samnitibus (Philippo *et sim.*) 7, 29, 3; 8, 16, 13; 28, 45, 9; 31, 8, 2; 32, 39, 10; 33, 21, 6; 35, 40, 1; 36, 36, 7; 45, 9; 37, 60, 2; 38, 12, 3; 28, 5; 58, 8; 39, 23, 5; 42, 45, 5; 44, 14, 7. in Ros 8, 27, 9; in Hispania 25, 32, 3. inter Philippum atque Aetolos *et sim.* 27, 30, 4; 44, 19, 13; 45, 34, 10. pro Ris 42, 45, 2. — 2) bellum Achaicum 27, 32, 10; 35, 35, 5. Actiacum 1, 19, 3. Aequicum 2, 58, 3; 3, 4, 3; 10, 1, 7. Aetolicum 26, 25, 4; 27, 30, 10; 32, 10; 28, 5, 5; 7, 14; 36, 22, 4; 37, 6, 5; 45, 17; 53, 24; 58, 8; 38, 42, 12; 39, 22, 1; 28, 3; 40, 44, 10. Africum 21, 1, 3; 2, 1; 41, 12; 28, 42, 6. bella Africa 37, 42, 5. Auruncum 2, 16, 8; 29, 7; 7, 28, 1. Capenas 5, 16, 2; 24, 2. Celtibericum 22, 22, 4; 42, 3, 1. Etruscum 5, 5, 11; 6, 6, 4; 9, 5; 40, 17; 7, 19, 6; 8: 21, 9; 9, 29, 1; 41, 16; 10, 10, 12; 20, 1; 21, 13; 24, 17; 25, 13; 46, 13. Faliscum 5, 16, 2; 24, 2; 7, 22, 4. Fidenas 1, 15, 1; 5, 8, 6. Gallicum 5, 36, 10; 45, 6; 50, 5; 6, 14, 6; 28, 6; 40, 17; 41, 4; 7, 9, 5; 11, 7; 12, 7; 13, 8; 20, 3; 23, 2; 25, 12; 8, 17, 6; 20, 3; 21, 57, 10; 23, 25, 4; 24, 9, 8; 27, 25, 7; 34, 53, 3; 7; 35, 41, 8; 38, 46, 5; bella Gallica 31, 48, 12; 34, 32, 2; 36, 39, 7. Hernicum 6, 6, 2; 7, 3, 9; 9, 43, 5. Histricum 39, 55, 4; 41, 1, 1; 11, 10. Illyricum 44, 32, 4. Laconicum 35, 30, 13. Latinum 1, 33, 4; 2, 18, 3; 19, 2; 22, 1; 26, 2; 42, 5; 6, 6, 2; 10, 28, 15. Ligustinum 35, 4, 1; 40, 38, 2; 52, 1. Macedonicum 23, 38, 5; 9; 48, 3; 6; 31, 1, 6; 2, 1; 6, 3; 10, 1; 13, 4; 32, 8, 11; 28, 5; 34, 32, 2; 36, 17, 3; 40, 16, 3; 41, 19, 4; 42, 18, 6; 26, 2; 29, 1; 6; 7; 31, 5; 43, 14, 2; 44, 14, 1; 17, 1; 6; 22, 17; 45, 7, 2; 38, 4; prius Macedonicum 42, 32, 6. Paelignum 7, 38, 1. Praenestinum 6, 27, 9. Privernas 8, 19, 4; 20, 2. Punicum 9, 17, 9; 19, 13; 21, 17, 9; 22, 23, 1; 23, 30, 17; 38, 5; 26, 22, 9; 32, 3; 27, 22, 1; 28, 10, 8; 19, 1; 41, 8; 43, 21; 29, 13, 1; 14, 1; 20, 2; 30, 1, 1; 19, 10; 31, 1, 1; 7, 10; 12; 8, 11; 10, 6; 13, 4; 31, 19; 20; 36, 4; 32, 21, 18; 33, 19, 6; 26, 5; 34, 1, 3; 50, 5; 53, 6; 60, 1; 38, 53, 11; 58, 10; 45, 7, 2; bella Punica 26, 41, 10; 34, 32, 2; prius Punicum 22, 60, 11; 23, 13, 3; 28, 41, 3; 44, 13; Punicum prius* 42, 20, 1; superius Punicum 28, 38, 9; Punicum primum 1, 19, 3; primum Punicum 9, 19, 12; 21, 1, 2; 22, 23, 6; 42, 9; 31, 1, 3; secundum Punicum 24, 9, 7; 31, 1, 3; 34, 42, 3. Romanum 2, 14, 5; 35, 7; 5, 8, 5; 7, 38, 1; 8, 2, 5; 3, 2; 24, 18; 9, 17, 9; 19, 13; 38, 6; 10, 17, 1; 24, 5; 21, 5, 1; 23, 4; 23, 43, 3; 26, 25, 4; 27, 44, 6; 31, 16, 1; 18, 9; 25, 8; 43, 4; 32, 21, 11; 12; 33, 3, 7; 20, 13; 39, 5; 49, 7; 34, 60, 2; 35, 12, 5; 17, 3; 19, 6; 43, 6; 36, 7, 6; 11, 2; 41, 1; 38, 51, 2; 40, 3, 4; 21, 1; 2; 42, 11, 4; 7; 29, 1; 52, 3; 43, 18, 2; 44, 30, 6. Sabinum 1, 38, 3; 6; 7; 2, 23, 5; 26, 4; 27, 10; 29, 7; 3, 39, 8; 70, 15. Spartanum 34, 41, 7. Tarquiniense 7, 22, 4. Turdulum 34, 20, 2. Veiens 2, 42, 9; 44, 7; 48, 8; 49, 1; 51, 9; 53, 1; 4, 7, 2; 49, 2; 58, 6; 5, 5, 11; 8, 2; 16, 2; 8; 31, 2; 51, 6; 52, 9; 6, 14, 6. Veliternum 6, 39, 7. Volscum 2, 23, 1; 24, 8; 29, 7; 33, 4; 58, 3; 4, 44, 6; 61, 3; 6, 11, 9; 17, 7; 22, 6; 27, 1.

3) bellum Aequorum 3, 65, 6; 4, 7, 2; 5, 16, 2. Alexandri 8, 17, 9. Antiochi 35, 41, 1; 37, 53, 24; 54, 3; 38, 8, 7; 45, 5; 39, 22, 8; 27, 4; 42, 37, 7; 38, 6; 45, 5. Bastarnarum 40, 57, 9. Crotoniensium 29, 18, 16. Etruriae 10, 21, 11. Hannibalis 31, 49, 6; 38, 45, 5. Hispaniae 33, 21, 9; totius Hispaniae 25, 32, 7. Illyriorum 36, 17, 6. Ligurum 35, 3, 1; 36, 39, 7. Nabidis 34, 24, 6. Persei 42, 10, 11; 33, 4. Philippi 28, 7, 12; 34, 31, 5; 37, 49, 2; 53, 24; 54, 3; 38, 45, 5; 42, 37, 7; 8; 38, 6; 45, 5. Pisidiae 35, 14, 1. Poenorum 38, 45, 5. Pyrrhi 29, 18, 3. Samnitium 7, 29, 2; 32, 8; 8, 27, 4; 29, 1; 9, 29, 1; 37, 6; 9, 41, 12; 43, 25; 10, 31, 10. trium regum 45, 14, 2. Thracum 36, 17, 6; 42,

52, 2. Umbrorum 9, 41, 11. Veientium 2, 8, 6. Volscorum 3, 65, 6; 4, 7, 2; 5, 16, 2. 4) bellum acre 1, 57, 4; acrius 21, 8, 2; 45, 11, 8; quam acerrimum 27, 12, 2. aeternum 31, 29, 15. alienum 36, 40, 14. aliquod 28, 5, 7. aliud 2, 46, 2; 8, 27, 1; 9, 41, 14; 28, 41, 7; alia 2, 48, 6; 5, 43, 7; alia ex aliis 34, 32, 2; super alia aliis 6, 10, 8. alterum 10, 11, 7; 27, 40, 5; 30, 36, 11; 40, 6; 44, 35, 8. anceps 44, 20, 5. apertum 2, 16, 2; 21, 34, 1. asperum 10, 24, 12. adsidua 6, 12, 2. tam atrox 28, 39, 3; atrocius 29, 26, 4. civile 1, 23, 1; civilia 9, 19, 15. commune 29, 11, 2. haudquaquam contemnendum 24, 21, 1. continua 10, 31, 10; 33, 3, 2. crudele 3, 9, 12. damnosum 45, 3, 4. difficile 10, 24, 12; 28, 8, 4; 44, 25, 4; difficilius 34, 19, 1. diutinum 25, 1, 8; 30, 44, 4; tam diutinum 5, 23, 12. diversa 38, 8, 2. domesticum 25, 33, 7; 37, 18, 8. dubium 36, 39, 7; haud dubium 3, 4, 6. exitiabile 30, 7, 6. externum 2, 31, 10; 32, 6; 42, 3; 9; 64, 2; 3, 32, 5; 4, 12, 7; 43, 10; 26, 25, 7; externa 3, 32, 1; 4, 9, 3; 7, 25, 7; 40, 2; 10, 1, 1; 30, 44, 7. facile 10, 35, 1. nostrum velut familiare 2, 48, 9. falsa 4, 5, 5. felicia 45, 22, 5. finitimum 26, 24, 16; 27, 29, 9. finitima 4, 2, 12; 8, 17, 7; 29, 4, 8; 36, 17, 6; 42, 11, 7. funestum 35, 32, 14. grave 6, 11, 1; 9; 7, 42, 8; 25, 6, 2; 29, 18, 16; 34, 43, 4; 45, 3, 4; tam grave 27, 34, 8; gravius 8, 38, 1; 10, 16, 5; 29, 1, 20; 41, 25, 4; 7; 45, 41, 5. hereditarium 42, 11, 5. impium 7, 40, 12; 8, 39, 10. incommodum 2, 34, 5; 45, 3, 4; tam incommodum 44, 25, 4. inexpiabile 4, 35, 8; 33, 12, 8. infelix 4, 1, 4; 9, 8, 3. infestius 45, 11, 8; infestissimum 9, 12, 1. ingens 3, 22, 2; 9, 32, 1; 10, 18, 1; 38, 1; 22, 33, 6; 29, 1, 19; 31, 7, 2; 33, 21, 6; 44, 5; 35, 2, 3; 36, 29, 3; ingentia 9, 30, 10. iniustum 38, 47, 5; 43, 4, 13; 44, 24, 6. integrum 2, 62, 5; 21, 29, 6; 23, 13, 2; 32, 6, 8; 35, 6, 6; 36, 22, 4; 38, 24, 1. internecivum 9, 25, 9; 22, 58, 3. intestinum 4, 43, 10; 6, 19, 2; 7, 26, 15; 32, 21, 27; 41, 27, 3; 42, 5, 10; 13, 8; 45, 11, 5. iustum 1, 15, 1; 3, 11, 9; 9, 11, 11; 29, 6, 2; 31, 11; 31, 14, 10; 35, 38, 12; 42, 18, 1; 41, 12; iusta 7, 30, 17; 45, 22, 5; iustius 9, 10, 10; iustum ac pium 3, 25, 3; 42, 47, 8; iustum piumque 9, 8, 6; 33, 29, 8; 39, 36, 12; 42, 23, 6. lentius 7, 12, 10; lentius spe 1, 53, 4. levia 42, 52, 2. longinquum 28, 5, 7; 7, 10. longum magis quam acre 1, 57, 4. lugubre 30, 40, 2. magnum 8, 16, 1; 38, 42, 8; 40, 30, 1; 52, 5; magna 8, 13, 15; 26, 41, 9; 34, 1, 1; 39, 1, 11; maius 2, 50, 1; 3, 39, 8; 41, 8; 6, 6, 2; 10, 25, 12; 21, 2, 2; 28, 32, 10; 37, 58, 7; 38, 53, 11; 40, 47, 1; maiora 7, 29, 1; maximum 4, 58, 11. maritimum 7, 26, 10; 31, 28, 3; 42, 56, 7. media 5, 37, 3. memorabile 4, 49, 5; 10, 9, 7; haud memorabile 5, 31, 7; maxime memorabile 21, 1, 1. multiplex 3, 68, 8; 5, 10, 2; 6, 21, 1; 8, 29, 11. multa 8, 13, 15; 26, 14, 2; multa simul 5, 16, 2; 24, 44, 6. navale 5, 6, 4; 32, 21, 26; navalia 33, 3, 3. nefarium 31, 30, 4. magni nominis 31, 8, 6. (nostrum *v.* familiare.) novum 5, 16, 3; 31, 5; 35, 4; 7, 32, 6; 8, 16, 1; 37, 3; 9, 31, 1; 42, 4; 45, 9; 31, 5, 4; 8, 6; 13, 3; 33, 26, 6; 35, 42, 1; 36, 1, 2; 36, 7; 37, 19, 5; 38, 12, 3; 42, 20, 1; 33, 5; nova 7, 16, 2; 31, 9, 5; novissimum 1, 11, 5. nullum 5, 12, 4; 23, 3; 9, 18, 9; 27, 33, 7; 28, 41, 2; 32, 21, 26. occultum 2, 22, 3. omne 2, 16, 8; 26, 12, 13; omnia 5, 2, 7; 20, 1; 31, 33, 11; 37, 54, 28; omnia alia 29, 12, 16. par 28, 1, 1; par aliud 28, 46, 12. pedestria 24, 48, 5. periculosius 38, 53, 11. pium 1, 32, 12; 8, 6, 5; (*v.* iustum *et* purum.) praesentia 2, 48, 6. prius 4, 32, 4; 21, 10, 5; 40, 5; 50, 9; 25, 40, 5; 26, 41, 10; 28, 1, 1; 7, 12; 43, 18; 29, 26, 1; 32, 21, 12; 28; priora 6, 7, 6; 9, 1, 11; primum 31, 1, 4. propinquum 7, 12, 4; tam propinquum 42, 33, 5; propius 1, 14, 1; proximum 2, 44, 11; 45, 1; 6, 9, 1; 7, 12, 5; 31, 7, 3; 34, 5, 10. suum proprium 27, 38, 7; propria 8, 4, 3. publicum 4, 61, 2; 38, 45, 7. purum piumque 1, 32, 12. recentissima 38, 45, 5. regium 37, 58, 8. reliquum 28, 44, 15. repens 4, 14, 2; 10, 7, 8. segne 10, 12, 4; segnius 23, 26, 1; 35, 1. simile 10, 12, 4. statum iam ac prope sollemne 3, 15, 4. sumptuosum 45, 3, 4. superius 21, 29, 7. suspectum 2, 16, 2. suum 9, 43, 14; 10, 12, 3; 25, 35, 5; (*v.* proprium *supra 38.*) tantum 10, 21, 14; 22, 51, 1; 23, 25, 6; 28, 2, 13; 33, 43, 2; 35, 8, 3; 42, 28, 1; 45, 36, 8. terrestria 33, 3, 3. terribile 10, 11, 7. tot 1, 10, 7; 4, 1, 5; 25, 24, 12; 31, 40, 7; tot super alia alia 6, 10, 8. totum 21, 6, 6; 25, 14, 3; 31, 7, 3. tribunicium 3, 24, 1. tam triste 1, 13, 6. tuum 10, 18, 13. ul-

lum 1, 28, 4. universum 7, 11, 1; 35, 42, 11; 36, 7, 1; 16. utrum 10, 14, 2. utrumque 8, 1, 2. vera 4, 5, 5. tam vicinum 1, 14, 6; 6, 25, 2.

belua *(in codd. saepe* bellua *scriptum legitur, non in Put. et Vind.).* **A. proprie.** a) *subi.:* quales (-ae) fretum .. ad perniciem navigantium circumsedisse fabulae ferunt (*Scylla et Charybdis)* 28, 17, 12. duxit, ubi 10 maxime tumultum conglobatae -ae faciebant pilaque in eas conici iussit 27, 14, 8. quas (vires) natura ne -as quidem ignorare voluit 6, 18, 5. ut -ae audacter velut per solum ingrederentur 21, 28, 7. qua irruerent (-ae) in ancipitia tela 30, 33, 3. -as, cum diu manibus humanis alantur, mitescere 28, 17, 15. eo magis ruere in suos -ae tantoque maiorem stragem edere, quanto acrius pavor consternatam 20 agit quam insidentis magistri imperio regitur 27, 14, 10. ubi saevire -ae ac ruere in suos coeperant 49, 1. -as feritatem illam silvestrem primo servare 28, 17, 15. — b) *obi.:* pavor consternatam (-am) agit 27, 14, 10; -as recens captas 28, 17, 15; (conglobo *v. supra 10.* consterno *v. supra 24.*) (-a) insidentis magistri imperio regitur 27, 14, 10. — c) *gen.:* adsuetum et vitare impetum -ae et ex 30 transverso aut pilis incessere aut gladio nervos incidere 37, 42, 5. cum incursu -arum obtererentur 43, 9. asseres distantes inter se paulo plus, quam quanta -ae latitudo est 44, 5, 3. -arum modo caecos in foveam lapsos (eos esse) 9, 5, 7. (nervos *v. supra 31.*) in perturbatam transcursu -arum aciem signa inferunt Ri 27, 14, 11. — d) *dat.:* ut viam, qua irruerent in ancipitia tela, -is darent 30, 33, 3. — e) *cum* 40 *praep.:* id (fabrile scalprum cum malleo) magister inter aures positum ipso in articulo, quo iungitur capiti cervix, adigebat; ea celerrima via mortis in tantae molis -a inventa erat 27, 49, 2.

B. transl., *de hominibus.* a) *subi.:* haec -a dignior vobis tanto honore videbitur? 4, 49, 14; pestis ac -a immanis 29, 17, 12. — b) *obi.:* -as, non hostes nobis obiecerunt 38, 45, 11. — c) *dat.:* volo ego illi -ae 50 ostendere, quando adeo ferox praesultat hostium signis, me ex ea (Manliana) familia natum (esse) 7, 10, 3. — d) *cum praep.:* in -as strinximus ferrum 7, 24, 5.

accedit: immanis 29, 17, 12; 34, 24, 4. tantae molis 27, 49, 2. beluae *appellantur elephanti* 21, 28, 7; 27, 14, 8 *sqq.*; 49, 1; 2; 28, 17, 15; 30, 33, 3; 37, 42, 5; 44, 5, 3; *cameli et elephanti* 37, 43, 9.

bene. A. posit.: b. ac feliciter rem publicam administravit 38, 48, 14. b. agis, cum eo nos deduci iussisti 8, 33, 10. b. ausus vana contemnere 9, 17, 16. b. coeptam rem perseveranter tueri 4, 60, 6; qui in b. coepto perseverasset 45, 15, 7. ex 10 his b. cognitis 44, 18, 4. b. comparatum apud Aetolos esse 35, 25, 7. b. te consuluisse rebus tuis ait 40, 11, 1; communicatos honores pro b. aut secus consulto habitura (civitas) 7, 6, 8. quod (imperium) si b. (*i. e.* cum suo commodo) crediderint cives 1, 50, 5. ut in tempore et b. *(i. q. valde)* cumulatam gratiam referant 24, 48, 3. si b. ac naviter destinarent potiorem pRi amicitiam habere 43, 7, 20 3; (*v.* figo.) nec b. nec male dicta profuerunt 23, 46, 1. ut b. ac feliciter eveniret (bellum) 21, 17, 4; 31, 7, 15; 8, 2; ea res ut pRo b. ac feliciter eveniret 31, 5, 4; 36, 1, 2; 40, 46, 9; recta consilia haud b. evenerant 1, 27, 1. ne ingratis quidem b. facere absistam 36, 35, 4; priorum nostrorum b. factorum cumulus 45, 24, 7; illius b. facta sensistis 25, 29, 7; non plura Hieronis b. facta quam maleficia eorum, qui 30 Syracusas tenuerint 25, 31, 4; exposuit civitatis suae b. facta 43, 7, 7; veteribus b. factis nova pensantes maleficia 37, 1, 2; b. facitis, quod .. 6, 18, 9. si hoc b. fixum omnibus destinatumque* animo est 21, 44, 9. quod res b. gesta esset 35, 6, 9; ad Trasumennum rem b. gestam (esse) 26, 40, 5; b. gerendae rei fortuna oblata est 25, 19, 8; b. gerendae rei fortunam daturos esse 26, 7, 5; occasione b. gerendae rei inductus 40 8, 30, 4; 31, 36, 3; 44, 34, 5; omne rei b. aut secus gerendae in Etruria decus dedecusque 10, 19, 3; non praesentem solum dictatorem obstitisse rei b. gerendae, sed absentem etiam gestae obstare 22, 25, 4; re b. gesta 4, 20, 1; 24, 20, 1; contentus b. re gesta 42, 59, 10*; re bello b. gesta 2, 31, 7; b. gestae res 26, 40, 5; res bello b. gestae 7, 19, 4; 23, 12, 11; ab re b. gesta 5, 28, 7; 23, 36, 2; 42, 62, 3; ex re b. gesta 50 4, 47, 1; 23, 27, 3; 27, 45, 5; ex b. gesta re 10, 4, 6; ob rem b. gestam 10, 21, 6; ob rem bello b. gestam 42, 9, 3; ob res bello b. gestas 10, 47, 3; pro re b. gesta 9, 16,

15; quod b. ac feliciter, non quod male ac temere rpa gesta esset 31, 48, 12; rpa b. gesta 8, 31, 5; 23, 11, 3; ad rpam b. gerendam 45, 39, 18; de b. gesta rpa 42, 9, 5; ob rpam b. ac feliciter gestam 39, 4, 2; 45, 39, 12. b. habet 6, 35, 8; 8, 6, 5; 9, 1; 35, 4; 39, 50, 8. tum b. imperando universus senatus fuit (popularis) 2, 9, 8. dis b. iuvantibus 6, 23, 10; 21, 43, 7; 25, 38, 22; 28, 32, 12; 29, 24, 7; 25, 13; 42, 51, 1; 44, 38, 7; b. iuvantibus divis 31, 7, 14; 36, 17, 16; vos (divi divaeque) precor, ut omnia b. iuvetis 29, 27, 2. ut b. locatus mansit in ea familia aliquamdiu honos 2, 42, 8. b. merendo 42, 38, 4; regi b. merito 37, 54, 8; sociis b. meritis 37, 53, 28; 45, 32, 7; ecqui Campanorum b. meritus de rpa nostra esset 26, 33, 7; quem b. meritum de 30, 8, 8; b. meritos de 43, 8, 4; tam b. merito exercitui 5, 7, 13; tam b. meritis de nomine Punico militibus 23, 12, 5. qui b. monenti oboediat 22, 29, 8; sequi recusarunt b. monentem 60, 17. bene mori quam turpiter vivere maluit 50, 7; ne qua (spes) b. moriendi sit 25, 6, 18; ad b. moriendum 9, 3, 3; ut b. morientium fortuna laudaretur 21, 42, 4. in hac tam b. morata civitate 45, 23, 10. ut silentium b. oboedientes praestarent 29, 25, 9. ad pacificandum b. atque honeste 7, 40, 14. ut munus suum b. positum (esse) sciret 34, 49, 11. ubi b. precari mos esset 39, 43, 4. b. pugnatum (est) 2, 16, 1; b. ac feliciter pugnavi 38, 51, 7; occasione b. pugnandi captus 4, 29, 5. se b. sperare de bello 6, 6, 17; 34, 37, 4. ut b. *(i. q. valde)* tutus sim 28, 44, 7. uti, quae in meo imperio gesta sunt, ea mihi b. verruncent 29, 27, 2. b. vertat 34, 34, 2; quod b. vertat 1, 28, 1; 3, 35, 8; quod b. verteret 7, 39, 13; quod utrisque b. vertat 8, 5, 6; quod b. verteret ipsi reique publicae 3, 26, 9; di b. verterent 10, 35, 14; b. Hercules verteret 10, 18, 14.

B. comp., melius: nihilo m. rpa administrata est 3, 42, 1. m. muri quam vallum armatos arcent 10, 41, 12; terra m. arceri quam mari hostes posse ratus 37, 11, 7. quibus m. creditur libertas 2, 7, 11. male gesta res erat, nec gesturos m. (se rem esse) sperare poterant 1, 37, 6; cum omni parte pugnae m. rem geri quam apud se videret 3, 70, 10; nec Veis m. gesta res (est) 5, 8, 4; ut res m. geri potuerit 8, 30, 5; ut (rpa) non m. geri potuerit 31, 5. m. ex intervallo Numidae iaculabantur 30, 18, 7. m. in Volscis imperatum est 2, 63, 6. neminem umquam neque m. neque verius laudatum esse 38, 50, 11. quanto m. de rpa meriti sint 4, 32, 7. non multitudinem m. moratam censeam fieri posse 26, 22, 14. m. me morituram fuisse, si non nupsissem 30, 15, 7. (eum) Asiam longe m. quam senatum nosse 37, 52, 10; parricidia (Philippi) m. nostis 31, 31, 7. m. peribimus quam viduae aut orbae vivemus 1, 13, 3. missilibus procul regia auxilia m. pugnabant 44, 35, 19. missilibus etiam m. et certiore ictu hostes uti audierat § 9. rati m. nos sub imperio vestro quam legibus nostris victuros (esse) 5, 27, 12.

C. sup., optime: quam (infirmitatem) o. timor continet 34, 9, 4. o. explorabitur 37, 7, 10. eos o. controversias finituros esse 38, 32, 7. o. manebimus 5, 22, 1; 55, 2. o. meritae 39, 13, 4; o. merito 32, 21, 25; o. meritis 36, 22, 2. o. scire 37, 52, 10.

similia vel contraria adiunguntur: bene ac feliciter 21, 17, 4; 31, 7, 15; 8, 2; 38, 48, 14; 51, 7; 39, 4, 2; 45, 39, 12; bene ac feliciter, non male ac temere 31, 48, 12. bene atque honeste 7, 40, 14. bene ac naviter 43, 7, 3. nec bene nec male 23, 46, 1. bene aut secus 7, 6, 8. plura bene facta quam maleficia 25, 31, 4; 37, 1, 2.

beneficium. a) *subi.:* vestrum -ium ita tulit, ut 5, 44, 1. -ia gratuita esse pRi 45, 42, 11; quorum recens erat -ium 31, 15, 5; quae antea dictatorum et consulum ferme fuerant -ia 9, 30, 3.

b) *obi.:* absolve -ium tuum 2, 2, 7. -ium acceptum colamus oportet 7, 30, 3. ut Scipionis -ia et munera senatus decreto confirmaret 30, 17, 10. ingentia quae (-ia) in eum congesta erant 42, 11, 2. [commemoratis erga pRum -is* 44, 14, 8.] ut sua vetera -ia novis corrumperent maleficiis 7, 20, 5. ut ne -ium quidem debeat populo 6, 40, 20; *(v. p. 1543, 12.)* extorqueri sibi a consule -ium 39, 39, 9. omnia parentium -ia ab illo se habere 6, 14, 8; Hannibalis -ium habebant 24, 30, 13. (-ia) locata apud tam gratos 7, 20, 5. referendis suis in civitatem -iis 31, 15, 2.

c) *gen.* α) *coni. cum subst.:* vacationem militiae quasi honoris et -ii causa habere 29, 15, 2. commemoratio -iorum in civi-

tatem suorum 31, 15, 3. non praecipuam (esse) gratiam publici -ii 6, 26, 2. -i Rorum memoria praesentior erat 8, 2, 7. et -ii et maleficii occasione amissa 9, 12, 2. nos caeci specie parvi -ii inescamur 41, 23, 8. — β) *pend. ab adi.:* -ii magis quam ignominiae memor 3, 29, 3; memorem hospitum -ii 2, 39, 11; memores -iorum eius 24, 13, 1. — γ) *pend. a verbo:* admonere 10 paterni -ii 1, 47, 7. -iorum nostrorum erga vos obliti estis? 8, 5, 10.

d) *dat.:* ut pretium honoremque debito -io addat 45, 14, 1; quantum (honorem) -iis suis .. existimabant deberi 42, 11, 2.

e) *abl.* α) *abl. separ.:* -io ac maleficio abstineri aequum censent 5, 3, 8. — uti -is pRi 39, 25, 11. — quod -io eius erga nos dignum est 22, 29, 10. — β) *abl. causae:* cuius -io in curiam venerant 1, 35, 6; 20 ut -io tuleris a me, quod minis nequisti 2, 12, 15; non suis -iis quaestorem quemquam ex plebe factum (esse) 4, 44, 4; quod -io eius populi non intermissus honos deum esset 5, 50, 3; cuius nobilitatem -iis erga vos, non iniuriis sensistis 7, 40, 7; per omnia pacata Samnitium magis iniuriis et odio quam -io ullo pRi 9, 13, 6; eos nos iam pRi -io esse spero 10, 7, 12; -iis in pRum insignis 25, 24, 13; victuros (esse) suo atque 30 pRi -io 28, 34, 8; occasionem oblatam deum immortalium -io 35, 8; civitati incolumi futurae iterum hostium -io 30, 16, 6; totam Graeciam -io libertatis obnoxiam Ris esse 35, 31, 8; cnm pacem pRi -io et libertatem habeant 46, 11; ratus -io praesidii dimissi non ultra in pertinacia mansuros (esse) 36, 10, 3; parte dimidia pecuniae imperatae -io Eumenis remissa 38, 39, 6; quae haberem aut meo iure aut -io vestro 39, 28, 10; ex- 40 sules suo -io restituti 35, 7; integra omnia sibi cum pRo Demetrii filii -io esse 47, 11; nox ad quietem data naturae -io mortalibus 40, 10, 3; cuius -io poenam tibi senatus remisit § 9; cui consilio adiutor deum -io oblatus (esse) videbatur Paeoniae praetor 23, 2; quorum -io in ea fortuna esset 42, 11, 3. — γ) *abl. instr.:* tanto -io familiaritatem auctam (esse) 1, 39, 6. -iis quos poterat sibi conciliando 1, 34, 11; 50 cum aut pace cohibendus esset aut -io conciliandus 23, 15, 10. inter consulem ac milites comitate ac -iis certatum est 2, 60, 1. demptam (esse) iniuriam iudicii tanto -io pRi credebant 4, 10, 6. demerendi -io tam potentem civitatem numquam parem occasionem daturos (esse) deos 3, 18, 3. qui tot Asiae urbes devinxerit pRi -iis 38, 60, 6; quos metus non teneat, -io et gratia devinciendos esse 22, 22, 11. quin diducitis eam (turbam) a me singuli vestris -iis? 6, 15, 9. cum obnoxium vitae -io senatum sibi fecisset 23, 4, 1. qui -io quam metu obligare homines malit 26, 24, 8; ingentibus Rorum obligati -iis 42, 10 63, 1; venia eis fuit et magnis et recentibus obligatis -iis 32, 22, 12; tanto obligatos -io 37, 53, 4; -iis et veteribus et recentibus obligati erant 32, 19, 7; cum Eumenis -iis muneribusque plerique principum obligati essent 42, 5, 3. suo -io paternas simultates oblitterans 41, 24, 11. -io vestro occupate eam (Capuam) 7, 30, 17; -iis Scipionis occupatos omnium animos esse 27, 20, 5. -iis parta gratia 8, 15, 1. suis flammis 20 delete Fidenas, quas vestris -iis placare non potuistis 4, 33, 5. illorum animos seu poena seu -io praeoccupari oportet 8, 13, 17; in praeoccupatis -io animis 6, 20, 11. ut -io praevenirent desiderium plebis 8, 16, 13. quod -io vestro redempti fuerimus 22, 59, 11. vincentem omnia -iis 26, 50, 13; ut ne -io quidem potuerit vinci 24, 25, 5; ne victi (esse) -io viderentur 1, 17, 11. — δ) *abl. mod.:* referendis 30 suis in civitatem -iis erubescere 31, 15, 2.

f) *cum praep.:* orsi a -iis in pRum 37, 49, 2. — tribuni certamen sine effectu in -io apud primores patrum reliquere 4, 7, 9; neu in tantis mutuis -iis invicem animi sollicitarentur 2, 15, 2. — cum potentissimo populo per ingens -ium perpetuam firmare pacem 9, 3, 10. — publicatam pro -io tamquam noxia suam pecuniam fore 31, 13, 4; si privatam gratiam pro privato -io desi- 40 derabit 37, 36, 7; vobis fortuna oblata est pro tantis pRi -iis gratiae referendae 5, 44, 3.

acc.: debitum 45, 14, 1. gratuita 45, 42, 11. ingens 9, 3, 10. ingentia 42, 11, 2; 63, 1. magna 32, 22, 12. mutua 2, 15, 2. nostra 8, 5, 10. omnia 6, 14, 8. parvum 41, 23, 8. paternum 1, 47, 7. privatum 37, 36, 7. publicum 6, 26, 2. recens 31, 15, 5; recentia 32, 19, 7; 22, 12. suum 50 28, 34, 8; 39, 35, 7; sua 4, 44, 4; 31, 15, 2; 3. tantum 1, 39, 6; 4, 10, 6; 37, 53, 4; tanta 2, 15, 2; 5, 44, 3. tuum 2, 2, 7. ullum 9, 13, 6. vestrum 5, 44, 1; 7, 30, 17;

22, 59, 11; 39, 28, 10; vestra 4, 33, 5; 6, 15, 9. vetera 7, 20, 5; 32, 19, 7. — erga vos *sim.* 7, 40, 7; 8, 5, 10; 22, 29, 10; in civitatem *sim.* 31, 15, 2; 3; 37, 49, 2.

coni. similia vel contraria: -ium et gratia 22, 22, 11. honor et -ium 29, 15, 2. -ia et munera 30, 17, 10. — aut ius aut -ium 39, 28, 10. -ium magis quam ignominia 3, 29, 3. -ia, non iniuriae 7, 40, 7; *cf.* 4, 10, 6. magis iniuriae et odium quam -ium ullum 9, 13, 6. -ium et maleficium 5, 3, 8; 9, 12, 2; *cf.* 7, 20, 5. qui -io quam metu obligare malit 26, 24, 8.

benevolentia (*in cod. Vind.* benivolentia *scriptum est*). α) *gen.:* in certamine benevolentiae erga vos minime aequo animo vinci possum 37, 53, 7. — β) *abl.:* cernebam Persea alia *favore* ac benevolentia conplectentem 42, 13, 4.

benigne *v.* **benignus.**

benignitas. A. *i. q.* **comitas.** a) *subi.:* -as imperatorum plebem patribus conciliavit 4, 59, 10; tua nos unica comitas ac -as erga cives nostros conciliavit tibi 23, 42, 4. — b) *obi.:* civitates et virtutem (Rorum) in bello et in victoria iustitiam -emque expertas 35, 38, 6. victam esse comitatem -emque senatus 5, 7, 10. — c) *gen.:* in omnibus (gentibus) se maiora clementiae -isque quam virtutis bellicae monumenta reliquisse 37, 6, 6. — d) *abl.:* laborem comitate ac -e ducis etiam non iniucundum fieri posse 35, 35, 10; cum iam -e deum id paremus et agamus 26, 41, 6; -e deum omnia secunda aguntur § 4; damnatam voti -e deum 39, 9, 4; deum immortalium -e, suis consiliis, patientia militum Veios iam fore in potestate pRi 5, 20, 3; deum -e, felicitate tua populique Ri res est integra 7, 13, 5; hoc tempus adest et virtute vestra et deum -e datum 8, 4, 6; florentissimum deum -e Latium 5, 3; id iam deum -e ac virtute militum ad finem venit 13, 11; fraudem deum primo -e, dein vestra ipsi virtute vitastis 24, 38, 2; deum -e summotum bellum esse 28, 11, 8; Scipionem deum -e esse gratiae referendae 25, 7; dempto iam tandem deum -e metu 29, 15, 1; deum -e Punico perfecto bello 31, 31, 20; est deum -e gloriosa victoria vestra 37, 54, 10; vel viribus nostris, deum -e, vel regionis intervallo tuti 41, 24, 8; quae vestra nunc est fortuna deum -e et virtute vestra 45, 23, 1; (se) -e erga alios cum rege certasse 1, 35, 8; iuvenem vincentem omnia cum armis tum -e ac beneficiis 26, 50, 13. — laetum ea -e in se pRi regem fuisse 45, 44, 18. — e) *cum praep.:* spem fructus ex -e et fortuna eorum percipiendi 45, 25, 9.

accedit: unica 23, 42, 4. erga alios 1, 35, 8. -as ac beneficia 26, 50, 13. clementia -asque 37, 6, 6. comitas ac -as 5, 7, 10; 23, 42, 4; 35, 35, 10; *cf.* 9, 42, 5. -as et fortuna 45, 25, 9. iustitia -asque 35, 38, 6.

B. *i. q.* **liberalitas.** a) *subi.:* manavit ea privatorum -as ex urbe etiam in castra 24, 18, 15. — b) *obi.:* -em per se gratam comitate adiuvabat 9, 42, 5.

benignus. A. **pos.:** fortunam -o adloquio adiuvabat 1, 34, 11; *cf.* 9, 6, 8. ut -a interrogatione mitius responsum eliceret 8, 21, 3. -a invitatio utrosque in vinum traxit 40, 7, 2; *cf.* 33, 39, 3. Thessalis -a materia gratias agendi fuit 42, 38, 6. quo spectasset tam -a pollicitatio 31, 25, 8. legatis cum -o (-is) responso (-sis) dimissis 28, 7, 15; 38, 37, 6. cum salutatione -a* excepti essent 41, 25, 4. Gaetulos verbis -is ad portas aperiundas perlicere iubet 23, 18, 1. quos cum -o vultu excepisset 30, 14, 3; *cf.* 9, 6, 8; eos -o vultu ac sermone in hospitium invitatos 28, 26, 6. — factis benignus (erat) pro re 7, 33, 3. prima eius oratio perblanda ac -a fuit 23, 10, 1; salutatio hospitalis ac -a fuit 42, 39, 8. — B. **comp.:** ab nullo concilio -iora verba tulere 21, 19, 11.

benigne. A. *i. q.* **comiter, libenter.** a) *pos.:* ne advenientem quidem gratiam homines b. accipere 30, 21, 9; Caravantium advenientem b. accepit 44, 30, 9; exercitum comiter ac b. acceperunt 34, 9, 10; eos per familias b. accipiendos curandosque cum divisisset 22, 54, 2. si b. acclamassent 45, 40, 5. Tullus Mettium b. adloquitur 1, 28, 1; quos Poenus b. adlocutus 21, 48, 2; 22, 58, 2; 25, 10, 8; ipsum b. adlocutus est 45, 28, 9. accitum ad se b. appellat 23, 15, 10; legati b. appellati 26, 32, 8; quos omnes appellatos b. vinoque et cibo curatos 34, 16, 5; inviolatos atque etiam b. appellatos 44, 28, 3; b. his appellatis 42, 53, 8. legationes finitimas b. audivit 37, 9, 7; nusquam b. legatio audita est 1, 9, 5; b. locuti auditique 43, 17, 4; legati b. auditi sunt 43, 20, 2; et litterae et verba legatorum b. sunt audita 42, 46, 5. plebs

b. arma cepit 3, 26, 1. ea (hospitia) b. comiterque colebant 42, 1, 10. conlaudato b. Silano 28, 2, 14. seminecem eum inventum curatumque b. domum remiserat 23, 15, 8; *cf.* 22, 54, 2. b. legatis dimissis 45, 33, 7. venientem Volsci b.* excepere benigniusque in dies colebant 2, 35, 6; b. ab Gabinis excipitur 1, 53, 10; exceptus b. ab ignaris consilii 58, 2; excepti hospitio ab Tullo blande ac b. 22, 5; Tarquinii excepti (sunt) b. 57, 10; b. excepti (sunt) divisique in hospitia 2, 14, 8; a quibus b. excepti 21, 19, 7. quaeque alia eis b. fecerint 28, 39, 18; quod plebi b. fecisset 4, 14, 5; nec sibi quicquam hospitaliter aut b. factum (esse) 42, 25, 13. salutare, b. invitare, apparatis accipere epulis 23, 4, 2; b. atque hospitaliter invitati (sunt) 22, 30, 6. (loquor *v. p. 1546, 52.*) cunctis b. pollicentibus operam 6, 6, 16. aedes, quae ipsum comitesque eius b. reciperent, conductae (sunt) 45, 44, 7. legatis b. respondit 27, 4, 7; 30, 7, 11; legatis b. responderunt 39, 55, 1; b. cum respondisset 21, 34, 4; b. responsum (est) Lucanis 10, 12, 2; 34, 57, 3; 36, 35, 13; 42, 6, 10; 44, 14, 4; 29, 7. b. salutare 3, 14, 5. moderate et b. scriptas esse litteras 41, 23, 4. cum inimicis quoque b. ac comiter sermones habitos (esse) 5, 13, 7. ceterorum curam b. tuendorum quaestori attribuit 26, 49, 10. — b) *comp.:* (colo *v. p. 1547, 7;*) neque liberalius neque -ius haberi colique adulescentem, quam cultus est, potuisse 37, 34, 7.

B. *i. q.* liberaliter. a) *pos.:* superbe ab Samnitibus legati prohibiti commercio sunt, contra ea b. ab Siculorum tyrannis adiuti 4, 52, 6; commeatu b. ab Tiburtibus adiutus 7, 11, 1. commeatus b. in castra advexere 9, 32, 2. b. omnis (praeda) militi concessa (est) 31, 5. Cornelio civitates sociae b. contulerunt (stipendium et frumentum) 23, 21, 6. b. omnia cumulata dare 27, 45, 10. circa viam expositis b. commeatibus 26, 9, 5. equos, vestimenta, commeatus militibus b. mittunt 9, 6, 6. commeatus exercitui paratos b. vidit 37, 7, 13. b. praebito commeatu 9, 45, 4; 28, 37, 4; 37, 27, 3. ager b. ad omne genus operum materiam suppeditabat 36, 22, 10. — b) *comp.:* exceptus est -ius, quam si ipse rex Eumenes venisset 45, 19, 2. promissum id -ius est ab rege quam praestitum 43, 18, 11.

acc. voces adfines: benique ac comiter, comiter ac benigne, benigne comiterque 5, 13, 7; 34, 9, 10; 42, 1, 10. blande ac benigne 1, 22, 5. benigne atque hospitaliter, hospitaliter aut benigne 22, 30, 6; 42, 25, 13. liberalius et benignius 37, 34, 7. moderate et benigne 42, 25, 13.

bestia. a) *subi.:* ne mutas quidem -as minus alere ac fovere, si quid ex progenie sua parum prosperum sit 7, 4, 6. cum ferae -ae cibum ad fraudem suam positum plerumque aspernentur et refugiant 41, 23, 8. ferae -ae refringere claustra cupienti 36, 7, 13. si qui evasissent, velut feras -as per agros vagari et laniare et trucidare, quodcumque obviam detur 26, 27, 12. — b) *obi.:* quae (fames) mutas accenderet -as 25, 13, 7. feras bestias . . si ad cubilia et catulos earum pergas, ad opem suis ferendam avertas 26, 13, 12. (claudo *v. infra 31.*) -as caeco impetu ac rabie concitatas 26, 13, 12. luxuria ipsis vinculis, sicut ferae -ae, irritata 34, 4, 21. (vincio *v. infra 30.*) — c) *gen.:* (26, 13, 12 *v. supra 19.*) vix sustineri grandis -ae *(apri)* onus 25, 9, 13. terga vertere Macedones terrore primo -arum *(elephantorum)* aversi 33, 9, 7. — paucae -arum *(elephantorum)* intrepidae in hostem actae ingentem stragem edebant 30, 31, 14. — d) *dat.:* ille ferae -ae vinctae aut clausae et refringere claustra cupienti regis iram verbis aequabat 36, 7, 13. — e) *abl.:* nondum hac effusione inducta -iis omnium gentium circum complendi 44, 9, 4.

accedit: fera 36, 7, 13; 41, 23, 8; ferae 26, 13, 12; 27, 12; 34, 4, 21. grandis 25, 9, 13. intrepidae 30, 31, 14. mutae (*i. e.* ἄλογοι) 7, 4, 6; 25, 13, 7.

bibo. a) *abs.:* petierunt a praetore, ut bibere sibi iuberet dari 40, 47, 5; vel bibant (pulli) Fr. 11. — b) *acc. obi.:* duae (matronae) bibere iussae cum rem ad ceteras rettulissent, haud abnuentibus et illis bibere, epoto medicamento omnis interierunt 8, 18, 8. voverat Iovi Victori pocillum mulsi, priusquam temetum biberet, sese facturum 10, 42, 7.

biceps: Aefulae* agnus biceps cum quinque pedibus natus (erat) 32, 29, 2. Caere porcus biceps natus erat 28, 11, 3. in Veienti agro biceps natus (est) puer 41, 21, 12.

biduum. **A. accus.** a) *obi.:* -um natura montis exploranda absumpsit cos.

38, 26, 1; certamine consulum -um absumptum est 44, 1. -um ad recognoscendas res datum (est) dominis 5, 16, 7. plebeis ludis -um instauratum est 27, 36, 9; 31, 4, 5. cum senatus -um ad considerandum peteret 27, 24, 3; -um petiit, quo templa deum viseret 45, 44, 6. -um ad quietem sumpserunt 27, 24, 3. — b) *acc. temp.:* -um continuere suos intra vallum 31, 34, 9. ludos scaenicos -um fecit 40, 52, 3. -um ferias ac supplicationem se habiturum (esse) 41, 21, 11; -um in iugo stativa habita (sunt) 21, 35, 5; 26, 9, 2. ludi Romani -um instaurati (sunt) 29, 38, 8. -um eo loco mansere 21, 58, 11. -um moratus 45, 33, 8; -um in apparatu morati 36, 43, 8. urbe -um nequiquam oppugnata 22, 20, 7; -um continenter lapidibus pluvit 25, 7, 7. -um silentium fuit 37, 38, 5. hae inter coss. tribunosque altercationes -um tenuerunt 33, 22, 10; in arce cum -um loci se magis quam armorum fiducia se tenuissent 31, 45, 6.

B. abl. temp.: -o nihil dignum dictu actum (est) 10, 27, 7. recensente consule -o acceptam cladem 36, 15. -o adfuturum (eum esse) 3, 44, 11; -o est degressus 40, 22, 7. -o vix locum inventum (esse) 21, 47, 6. -o XV milium passuum aegre itinere confecto 44, 3, 3. -o, quo senatum legerunt censores, profectus in Ligures 40, 53, 1. — coss. eodem -o ad urbem accessere 3, 63, 6. -o insequenti lacessere hostem 32, 11, 6. — -o ante 27, 50, 7; 40, 40, 14; -o antequam Eudamus veniret 37, 22, 3. -o post 31, 46, 16; 32, 27, 6; 36, 40, 3; 44, 18, 6.

C. cum praep.: supplicationes in -um senatus decrevit 10, 23, 1; supplicatio in -um decreta est 39, 38, 6; 41, 12, 4; decemviri supplicationem in -um edixerunt 40, 37, 3. omnis ferme Macedonia intra -um dedita (est) 44, 45, 5. supplicatio ab duobus consulibus edicta per -um fuit 36, 2, 5; per insequens -um nihil dictu satis dignum fecerunt 30, 8, 4; ludi Taurii per -um facti (sunt) 39, 22, 1; haec istorum per -um militia fuit 22, 60, 25; ludi plebei per -um instaurati (sunt) 25, 2, 10; 29, 38, 8; 33, 42, 11; sanguine per -um pluvisse 39, 56, 6; quod sanguine per -um pluvisset 39, 46, 5; per -um nihil aliud quam steterunt parati ad pugnandum 34, 46, 7.

accedit: idem 3, 63, 6. insequens 30, 8, 4; 32, 11, 6.

biennium. a) *acc.* α) *obi.:* hos coss. Piso suggerit -io exempto 9, 44, 3. — β) *acc. temp.:* ne quis -ium continuum iudex esset 33, 46, 7; -ium miles gregarius fui 42, 34, 5; -ium tranquillae externae res (fuerunt) 4, 47, 8. Fulvium et Manlium -ium iam regnare 38, 42, 10. — b) *gen.:* cum -ii clades per temeritatem ducum acceptas referret 22, 25, 12. indutiae -ii datae (sunt) 10, 5, 13; indutiae -ii impetratae (sunt) 9, 20, 3. dies dicta erat tribunis plebis -ii superioris 5, 29, 6. — c) *abl. temp.:* cum -io ferme nihil admodum memorabile factum esset 25, 32, 1. nomina tantum se -io habuisse 3, 65, 9; comitia -io habita 5, 14, 2. -io neminem initiatum (esse) ibi maiorem annis XX 39, 10, 6. nihil eo -io intestini externive incommodi fuit 4, 52, 8. neglectae eo -io res in Graecia erant 29, 12, 1. -io proximo institutum esse, ne quis maior XX annis initiaretur 39, 13, 14. amplius LXX oppida -io proximo Masinissam possidere 42, 23, 2. si ea res aeque suo -io iaceret, ac toto superiore lustro iacuisset 3, 31, 2. -io ante 3, 66, 3; 68, 8; 10, 22, 2; 22, 30, 9; 33, 7; 27, 1, 9; 36, 5; 37, 5; 44, 1; 28, 46, 12; 34, 53, 4; 36, 21, 10; 39, 21, 2; 41, 27, 2; 42, 33, 2. -io post 26, 24, 14; 34, 10, 5; 35, 9, 6. ille triennio ante, hic -io prius praetor fuerat 43, 2, 9. Aemilius serius -io se consulem factum (esse) ducebat 38, 43, 1. — d) *cum praep.:* per -ium alia super alia es ausus 3, 56, 4; per -ium Pyrrhus suas auxit vires 23, 42, 6; qui (speculator) per -ium fefellerat 22, 33, 1; cum Perseus per -ium Graecas urbes obsideret 45, 3, 7.

accedit: continuum 33, 46, 7. proximum 39, 13, 14; 42, 23, 2. superius 5, 29, 6. id 4, 52, 8; 29, 12, 1. suum 3, 31, 2.

bifariam: b. dividunt copias 41, 19, 8; divisas b. duas acies concurrere 40, 6, 5; divisis b. copiis 25, 32, 7. castra b. facta esse 10, 21, 12; castris b. factis 22, 40, 5. b. coss. ingressi (sunt) hostium fines 3, 23, 7. gemina victoria duobus b. proeliis parta 3, 63, 5.

bifurcus: Rus leves et bifurcos plerosque vallos caedit 33, 5, 9.

biga: flamines bigis curru arcuato vehi iussit 1, 21, 4.

bigatus *(cf. Ml Hermes 1883 p. 319 sq.).* **A. adi.**: tulit in triumpho argenti bigati

undeoctoginta milia 33, 23, 7; 9; 37, 11; 34, 46, 2; 36, 21, 11; 39, 2* (bigati argenti). transtulit bigatorum nummorum ducenta triginta quattuor milia* 36, 40, 12. — **B. subst.** *(sc. nummus)*. a) *obi.*: iuveni bigatos quingentos quaestorem numerare iubet 23, 15, 15. — b) *gen.*: (tulit in aerarium) argenti signati bigatorum septendecim milia viginti tres* 34, 10, 4; 7.

bilibra: Sp. Maelium bilibris farris sperasse libertatem se civium suorum emisse 4, 15, 6.

[**bimensis,** *ἀπ. εἰρ.* (?), *i. q. spatium duorum mensium:* anni et -is* *(Gryn.* bimensus *V* VI mensium *Crév. Mg)* tempus 45, 15, 9.]

bimester: indutias pacti sunt bimestri stipendio 9, 43, 6.

bini. A. vi distributiva. a) *adi.*: quos binae acies consulares numquam sustinuerunt 23, 45, 7. militibus centenos binos asses divisit 10, 46, 15. singulis ab equite ac centurione captivis sorte ductis et (ab eis), quorum eximia virtus fuerat, binis 4, 34, 4. binis tantum centunculis relictis 7, 14, 7. cum binis cohortibus 42, 57, 8. bini consules cum binis consularibus exercitibus ingrediebantur finis nostros 23, 42, 9; bini coss. cum binis exercitibus ante traiecerant 29, 26, 2; an consulto binos consules transcenderit 9, 44, 4. contis binis a prora prominentibus 37, 11, 13. Siciliae Sardiniaeque binae decumae frumenti imperatae (sunt) 2, 12. militibus quadragenos binos denarios divisit 39, 7, 2. partes interpositis binis elephantis distinguebat 37, 40, 2. in legationes coacti sunt binos equites adicere 4, 52, 7. quibus desultorum in modum binos trahentibus equos in recentem equum transultare mos erat 23, 29, 5; equites binos secum trahentes equos misit 35, 28, 8. (exercitus *v. supra 27.*) in extremis iugis binae circa eminebant falces 37, 41, 7 *(bis)*. agrestibus telis, facibus gaesisque binis, armati 9, 36, 6. coloni bina iugera acceperunt 4, 47, 7; 6, 16, 6; 36, 11; 8, 11, 14; 21, 11; 31, 49, 5. binae erant legiones 24, 44, 1; 25, 3, 3; 27, 36, 12; 28, 10, 10; consulibus binae legiones decretae (sunt) 32, 28, 9; 39, 38, 7; 40, 36, 6; 42, 31, 2; binas legiones coss. sibi sumere 24, 11, 2; 27, 36, 12; 31, 8, 5; 38, 35, 9; 41, 14, 10; binis legionibus Galliam Siciliamque obtineri 24, 11, 2; cum binis legionibus 24, 44, 3; 26, 1, 5; 29, 13, 4; 45, 16, 3*. vecti nocte binis aut ternis plerumque lembis 44, 29, 5. ut lumina in navibus singula rostratae, bina onerariae haberent 29, 25, 11. bina mancipia dominis se redditurum (esse) 21, 45, 7; ut ex binis (manipulis) singulos facerent binosque ex singulis 1, 52, 6. ut bini milites in forum convenirent 29, 25, 7; ut graviores aetate milites binos in iumenta imponant 41, 3, 6; 4, 3. classis binis in ordinem navibus longo agmine veniens 37, 29, 8. ut argenti pondo bina et selibras in militem praestaret 22, 23, 6. iunctae (sunt) aliae binae quinqueremes 24, 34, 6. sociabilem consortionem inter binos Lacedaemoniorum reges 40, 8, 12. ut ex singulis populis Latinorum binis senatoribus civitas daretur 23, 22, 5. bini (triumviri creati sunt) ex singulis classibus 3, 30, 7; 25, 5, 9; 7, 5; triumviros binos creari iussit 5, 6. binae tunicae in militem exactae (sunt) 9, 41, 7; singulis bubus binisque tunicis donati (sunt) 7, 37, 2. vestimenta bina legatis decreta (sunt) 30, 17, 14; cum binis vestimentis 21, 13, 7. — b) *subst.*: singuli binique conserere pugnam cogebantur 28, 2, 8; binis ternisve summum ex manipulis aquandi causa missis 31, 42, 4. data (sunt) militibus aeris octogeni bini (*sc.* nummi) sagaque 10, 30, 10; tritici decies centena milia binis (*sc.* nummis) aeris populo discripserunt 33, 42, 8; frumenti vim magnam binis (*sc.* nummis) aeris in modios populo diviserunt 31, 50, 1.

B. dicitur pro cardinali, ut videtur, numero praecipue cum plural. tantum: bina equestria arma cum loricis (decreverunt munera) 30, 17, 13; 35, 23, 11. bina castra hostium parvo inter se spatio distantia 4, 27, 3; 22, 44, 1; 23, 12, 14; 25, 39, 11; 28, 1, 7; 30, 6, 6; 38, 4, 5; 47, 6; 40, 28, 1; binis castris consederunt 27, 25, 13; binis castris hostium vi captis 6, 29, 8; 23, 5, 6; 30, 30, 14; medium inter bina castra spatium acie complebant 3, 60, 3; 4, 18, 3; 21, 59, 2; 22, 16, 1; 24, 41, 9; 27, 26, 3; 31, 36, 1; 40, 30, 6; binis in castris cum multitudo semiermis esset 22, 50, 4. ea bina comitia Cn. Domitius habuit 34, 53, 2. bina milia erant 33, 4, 5; 39, 55, 6; munera binum milium (*sc.* nummorum) aeris in singulos missa 42, 19, 6*; 43, 6, 10; 14; 8, 8; 44, 14, 4; 15, 8; 45,

42, 11; quae (viduae) bina milia aeris penderent 1, 43, 9; munera mitti legatis ex binis milibus aeris censuerunt 43, 5, 8; cum binis milibus armatorum 24, 7, 1; 36, 17, 1. bina postea o p i m a parta sunt s p o l i a 1, 10, 7.

bipalmis: bipalme spiculum hastili semicubitali infixum erat 42, 65, 9.

bipartito: equites b. in eos (pedites) emissi magnam caedem edidere 40, 32, 6.

biremis: Philippum l e m b i s -bus centum viginti flumine adverso subvectum (esse) 24, 40, 2. n a v i b u s acceptis ab Achaeis (erant autem tres quadriremes et -es totidem) Anticyram traiecit 28, 8, 7.

bis: b. est accusatus 26, 3, 5. b. in magnum periculum res adducta est 35, 11, 1. b. ampliatus 43, 2, 6. cum b. pecunia anquisisset 26, 3, 7. b. avertere Gallicum equitatum 10, 28, 8. attendant, semel bisve signum canat 27, 47, 4; b. in consularibus (castris signum) cecinisse § 5. (odium) quod execrabile in b. captos erat 9, 26, 4; b. castra vi cepistis 7, 40, 6. b. de ea re certatum est 37, 58, 1. b. clausus fuit (Ianus) 1, 19, 3. b. cum hoste signa collata (esse) 8, 30, 7. b. congressus 27, 26, 1. Paulum b. consulem 45, 39, 8; b. consul fuerat 23, 21, 6; (30, 15*;) 29, 11, 3; 30, 23, 5; b. consul et censor fuerat 23, 34, 15; 25, 5, 3. b. eiusdem voti damnata re publica 10, 37, 16. cum b. deditis rem esse 40, 39, 8; b. se certo consulatu deiectum (esse) 46, 14. [b.* ancipiti proelio . . dimicavit 10, 45, 10.] b. iam experti essetis 4, 5, 3. civitati b. iam eversae 30, 16, 6. b. stipendia feci 42, 34, 9. b. legiones Samnitium fudistis 7, 40, 6. b. rem egregie gestam (esse) 8, 30, 7. b. in Hispania militavi 42, 34, 9. cum b. milliens in aerarium intulisset 38, 55, 11. b. ab sese peccatum esse 29, 37, 14. institutum, b. in die foederis icti cum Ris perlegendi 44, 16, 5. b. nequiquam ab se provocatum 37, 26, 10. Postumium b. egregie pugnasse 40, 50, 6; b. pugnatum (esse) 38, 23, 8; 46, 3. b. ex cursu Dyrrhachium reiectos (esse) 44, 19, 2. servati b. 28, 34, 5. b. loco iniquo subiit 38, 46, 3. b. iam ante temptata re 24, 13, 11. b. ultro citroque transcurrerunt 40, 40, 7. b. sese acie victos (esse) 30, 28, 11.

blande: excepti hospitio ab Tullo blande ac benigne 1, 22, 5.

blandimentum: multa blandimenta plebi ab senatu data 2, 9, 6.

blandior. a) *abs.:* domum accersendo -doque ac minando 32, 40, 11. — b) *cum dat.:* Hannibalem pueriliter -tem p a t r i Hamilcari, ut duceretur in Hispaniam 21, 1, 4.

blanditiae. a) *subi.:* accedebant -ae virorum 1, 9, 16. — b) *obi.:* perpellit -is quoque adhibitis, ut legatos mittat 29, 23, 7. — c) *abl.:* non facile erat (Hieroni) circumsesso muliebribus -is liberare animum 24, 4, 4; -is muliebribus perpulit eum ad proditionem custodiae loci 27, 15, 11; cum uxor non iam -is, satis potentibus ad animum amantis, sed *precibus* valuisset 30, 7, 8. — d) *cum praep.:* cum p r o p i u s -as iam oratio esset quam *preces* 30, 12, 17.

blandus *(comp.):* an -iores alienis quam vestris (viris) estis? 34, 2, 10. — o t i u m consuetudine in dies -ius 23, 18, 12. praesenti statu s p e m cuique novandi res suas -iorem esse 35, 17, 9.

boarius *v.* **bovarius.**

bonum (*cf.* **bonus B.**). **A. sing.** a) *i. q.* κτῆμα. α) *subi.:* dubitantes, an ullum magis Rum -um quam arma virtusque esset 7, 6, 3. — β) *obi.:* virtutem ut -um alienum o d e r u n t 35, 43, 1.

b) *i. q.* **commodum.** α) *dat.:* -o fuisse Ris adventum eorum constabat 7, 12, 4. ne tuam quidem gloriam -o p u b l i c o praeponam 28, 41, 1. ne ira obstaret -o publico 9, 38, 11. — β) *abl.:* etsi id -o p u b l i c o faceret 28, 41, 2; quoties id fecerint, et quidem semper -o publico 34, 5, 8; nisi id -o publico fieret 27, 6, 8. -o publico sibi proprias simultates irritavit 33, 46, 8. qui gratiam melioris partis -o publico velit quaesitam 2, 44, 3. p a c e m o m n i u m -o partam turbare 36, 31, 8. Scipio precatus, uti -o r p a e s u o q u e Africam viderit 29, 27, 9.

acced.: alienum 35, 43, 1; publicum *v. supra 32—39.* Rum 7, 6, 3. suum 27, 27, 9. rpae *ibid.* omnium 36, 31, 8.

B. plur. a) *i. q.* **fortunae.** α) *subi.:* quorum saevitiam non -a sequentia domini deditionem e x s a t i e n t 9, 1, 8. pecuniae creditae -a debitoris, non corpus obnoxium e s s e t 8, 28, 9; -a eorum iussit publica pRi esse 23, 17, 2; absentium -a divisui fuere 1, 54, 9; -a eorum praedae futura (esse) interfectoribus 24, 24, 7. postquam -a eorum

venierunt 27, 24, 5; quorum -a venire prohibuisset 6, 20, 6; 25, 4, 9; 26, 34, 11.
β) *obi.:* -a multis adempta (sunt) 26, 30, 10; -a adempta (esse) 38, 43, 6. qui -a amittant 1, 50, 6. ea -a Porsinnae appellata (esse) 2, 14, 4. -a eorum alterius factionis principibus concessit 29, 8, 2. congestis omnibus humanis ab natura fortunaque -is 30, 1, 4. Ti. Gracchi -a consecravit 43, 16, 10; eius -a Semoni Sango censuerunt consecranda (esse) 8, 20, 8. (contingo *v. infra 34.*) omnia diuturna felicitate cumulata -a egesserunt 25, 25, 9. placuit cum corpore -a quoque eius dedi 8, 39, 15. eos -a sua diripienda populo dedisse 2, 6, 3; direptis -is regum 5, 5. proditori duarum familiarum -a in praemium data (sunt) 4, 61, 10. -a locupletium donata (esse) 24, 30, 4. (egero *v. supra 13.*) velut -is ereptis 33, 47, 3. (*v. p. 1556, 26.*) quorum -is multatis 10, 23, 12. (pignero *v. infra 30.*) -a eorum Romam portavimus 9, 1, 6. neu quis militis, donec in castris esset, -a possideret aut venderet 2, 24, 6; -a eorum, qui interfecti essent, et exulum possideri 45, 28, 7; causam tam ditis hominis -a possidendi vendendique 24, 45, 12. ut -a eius publicarent 31, 19, 1; -a Oppii publicavere 3, 58, 9; -a publicari 29, 19, 5; -a, quae publicari poterant, pigneranda poenae praebebant 29, 36, 12; -a publicanda (esse) 26, 34, 3; rogationem de publicandis -is tulerat 4, 21, 3; publicanda necne -a essent 26, 34, 4; nisi -a contacta pretiis regni mercandi publicarentur 4, 15, 8; -a publicata sunt 3, 58, 9. -a ut iis, quicquid eius reciperari possit, reddantur 42, 8, 7; quae (-a) reddi ante censuerant 2, 5, 1; censebat reddenda -a (esse) 4, 3. -is eorum in publicum Ardeatium redactis 4, 10, 6; (*v. infra 47.*) legati superveniunt -a tantum repetentes 2, 3, 5; 6. senatus Oppiae -a ac libertatem restituit 26, 34, 1; petebant, ut -a sibi restituerentur 24, 47, 13. cum ipsum -aque eius vendere cos. iussus (est) 40, 41, 11; vendere ea -a atque in publicum redigere 4, 15, 8; (*v. supra 24;*) -a sua venderent 26, 35, 6; ipsos -aque eorum vendidit 42, 8, 3; mos -a vendendi 2, 14, 1; 2; (*v. supra 27;*) -is principum vendendis 27, 3, 1; (*v. p. 1556, 27;*) venditis omnibus -is 38, 59, 8. — γ) *gen.:* ne sibi eadem illa cum -orum amissione acciderent 2, 2, 10. direptiones -orum factas (esse) 32, 21, 23. -orum donatio sequi domini supplicium 3, 37, 8. -orum omnium heres 1, 34, 2. eos libertatem sibi suisque et -orum aliquam partem orare 26, 33, 3. puero in nullam sortem -orum nato 1, 34, 3. nihil omnium -orum multitudine gratius quam libertatem esse 33, 32, 9. — δ) *dat.:* decemvir ille -is, tergo, sanguini civium infestus 3, 57, 2. — ε) *abl.:* non pacis solum sed etiam victoriae -is florebunt 21, 21, 4. iuvenem instructum naturae fortunaeque omnibus -is 3, 12, 6. -is multare poterat suspectos 1, 49, 5; decemviros -is, exilio, capite multatos (esse) 4, 15, 4. simul pacis libertatisque perfruens -is 34, 22, 4. — ζ) *cum praep.:* de sacrando cum -is capite eius 2, 8, 2. de -is regiis res integra defertur ad patres 5, 1; (*v. p. 1555, 32.*) qui ex -is eorum aliquid possederant 34, 36, 5; quo minus ex -is L. Scipionis redigatur 38, 60, 4; quod ex -is redigi non possit 59, 9; pecunia ex -is noxiorum in thesauros reposita 31, 13, 1. in bona L. Scipionis possessum publice quaestores praetor misit 38, 60, 8. maiore pugnabat ira ob erepta -a 2, 19, 10. post damnationem et -a vendita 39, 22, 9. naves pro -is Tarquiniorum retentae sunt 2, 34, 4.

acced.: humana 30, 1, 4. omnia 1, 34, 3; 33, 32, 9; 38, 59, 8; omnia naturae fortunaeque 3, 12, 6. publica 23, 17, 2.

b) *i. q.* **commoda.** α) *obi.:* -a malaque hostium ex propinquo adspiciens 28, 44, 3. subit cogitatio animum, quae -a prudentia et virtus (ducum) attulerit 42, 49, 5. sua propria -a malaque, cum causae dicendae data facultas sit, tum se experturum (esse) 3, 56, 10. — β) *abl.:* cum Ris bellare -is malisque meis didici 26, 7, 20; exercitum adversus omnia humana mala saepe ac diu duratum, -is inexpertum atque insuetum 23, 18, 10.

c) *i. q.* **virtutes:** aliqua te existimo intuentem in me -a ad iungendam mecum amicitiam venisse 30, 14, 4.

bonus. A. adi. a) *pos.* α) *i. q. rectus, praeclarus:* omnibus id pro -o atque utili fore defendendum 32, 20, 6. — -um animum habe 45, 8, 5; filiam -um animum habere iussit 6, 34, 10; 7, 41, 3; 26, 49, 7; 34, 37, 4; 42, 53, 1; 44, 31, 14; uti -um animum haberet 8, 32, 1; ut -um animum haberent 24, 31, 1. iubet -o animo esse

1, 41, 5; 25, 9, 17; 33, 11, 4; 39, 13, 7; Fr. 22*; [-o animo transeamus 26, 43, 8*, *cf. Wbi adn.*] certare pio certamine -ae artis ac virtutis ausi sumus 37, 54, 19; ne per ludibrium -is artibus partum firmatumque interiret regnum 24, 4, 2. omnia -is auctibus auxitis 29, 27, 3. -am causam agam 42, 41, 1. si malis consiliis idem ac -is iuris ac potestatis erit 22, 39, 3. credisne Sempronium ullo -i consulis functum (esse) officio 4, 40, 6; duo -i coss. omnia e rpa faceretis 22, 39, 1. ne suas quidem simultates pro magistratu exercere -i exempli esse 39, 5, 2; nulla rpa -is exemplis ditior fuit Pr. 11. ni ex mala fama in -am vertisset 27, 8, 5. ut -am frugem libertatis ferre possent 2, 1, 6. hominis -i et sciti convivatoris 35, 49, 6. -us imperator *(iron.)* 21, 10, 6; sciant -o imperatore haud magni fortunam momenti esse 22, 25, 14. optare unusquisque debet, ut -a mens suis omnibus fuerit 39, 16, 5; neque horum -a mens flectere (vos potuit) 40, 8, 16; si -am mentem darent dei 30, 30, 16; hominibus -am mentem dari 42, 15. pacem -am iustamque fore 31, 19, 6; quo (die) Italiam -a pace florentem visuri essent 30, 21, 8; cum omnia gratia -a pace obtineret 8, 15, 1; classis -a cum pace accepta est 28, 37, 4; ut cum -a pace imperitaret 1, 24, 3; cum -a pace exercitum per finis suos transmiserunt 21, 24, 5; ad Alpis cum -a pace Gallorum pervenit 32, 6. rem -am exemplo haud probabili actam (esse) censebant 7, 14, 1. ut -o etiam moderatoque succedenti regi difficilis aemulatio esset 1, 48, 8; 24, 5, 1; non -o ac iusto rege orbatos 44, 46, 11. date pro malo atque improbo -um senatorem et iustum 23, 3, 9. ad suspicionem acceptae cladis quam ad ullam -am spem pronior erat 25, 25, 4. quibus -i tribuni *(iron.)* tum stipendium extorquere voluerunt 5, 5, 4.

β) i. q. ἀγαθός, χρηστός: bello quoque -us habitus 30, 1, 4; magis in proelio quam ⟨in *add. Ml*⟩ bello -us Fr. 1; sic pace -os, sic bello fieri 4, 2, 3. quem -um civem secernere sua a publicis consilia? 57, 3; quemadmodum hi -i fidelesque cives esse possunt? 22, 60, 20; quos cum tamquam -os cives conspici volgus hominum videret 4, 60, 8. illis -is ac fortibus militibus utemini 22, 59, 11. vir fortis ac strenuus, pace belloque -us 4, 3, 16; virum -um egregiumque socium Hieronem esse 22, 37, 10; si me virum -um credis esse 26, 50, 7; si virum -um (eum esse) ducerent, quid ita pro malo ac noxio damnassent? 27, 34, 13; quem video nequiquam et virum -um et civem fore 22, 39, 3; [P. Scipionem iudicaverunt in tota civitate virum -orum* *(del. Va)* optimum esse 29, 14, 8;] viros -os sociosque et amicos eos appellari 29, 19, 7.

γ) i. q. benevolus, amicus: animum in vos fidelem ac -um praestitit 37, 53, 9. -a fortique opera eorum se usum (esse) 24, 14, 4. quae -o fidelique socio regi essent imperanda 42, 6, 8; -i oboedientesque socii 29, 15, 3; neque -orum sociorum defuimus officio 45, 23, 6; consulem invenerunt quam poterat maxime miserabilem -is sociis, superbis atque infidelibus spernendum 23, 5, 1; -is sociis fidem suam maximum vinculum esse 24, 37, 7; -is ac fidelibus sociis 9, 2, 5; 22, 37, 4; 24, 48, 5; 29, 17, 2. -a venia vestra liceat ex his rogationibus legere 6, 40, 10; oravit -a venia Quirites 7, 41, 3; -a venia tua dixerim 28, 43, 7; cum -a venia se auditurum (esse) 29, 1, 6; 17, 6. quod virum gratum -umque facere deceat 45, 14, 1. neque -ae voluntatis ullum signum erga nos habemus 38, 14, 7.

δ) i. q. secundus, opportunus: quod -um, faustum felixque sit pRo 1, 28, 7; 3, 34, 2; 54, 8; 10, 8, 12; 24, 16, 9. neque horum -a fortuna flectere (vos potuit) 40, 8, 16; quibus nova -a fortuna sit 30, 42, 17; hominibus -am fortunam dari § 15; cum eo hoste res est, qui nec -am nec malam ferre fortunam possit 27, 14, 1. cum -is ominibus libentius inciperemus Pr. 13. Campani, haud parva accessio -is rebus vestris, in amicitiam venimus vestram 7, 30, 6; in -is tuis rebus, nostris dubiis 30, 30, 18; -is in rebus utriusque populi 43, 6, 12. — (mons) pecori -us alendo erat 29, 31, 9.

b) **comp. melior.** *α) i. q. rectior, praeclarior:* -iores, prudentiores, constantiores nos tempus diesque facit 22, 39, 12. collegas eosdem reficitis, etiam usu -iores factos 5, 18, 4. — meliore condicione alios militare 4, 60, 4. consilium specie prima -ius fuisse quam usu appariturum § 3; ne sua consilia -ibus praeferret 6, 25, 3; aliorum speciosiora consilia semper visa, mea usu -ibus 28, 40, 7. pecuniae quam

regni -ior custos 44, 26, 12. -iorem pacis quam belli habetis ducem 7, 40, 15; dum -em ex ducibus inutilem volnus faceret 21, 53, 9; duces plures melioresque 28, 43, 13. -iora exempla parte altera posui 40, 8, 12. exercitus militum genere aliquanto -ior 36, 17, 4. nec -iore eventu eos secum quam spe* pugnaturos (esse) 28, 8, 5. haud paulo mancipiorum -ius quam militum genus (esse) 35, 49, 8; -iore aliquantum militum genere urgebantur 40, 40, 1. non orator.. sed imperator uter sit -ior 10, 19, 8. imperio -iori animus mansuete oboediens erat 3, 29, 3. ne -iore iure sint 39, 37, 14. Camillus -iore multo laude insignis 5, 28, 1. Etrusci pleni animorum ab pristini diei -iore occasione quam pugna 4, 32, 10. -iorem partem hostium, equitatum Romanum, fudistis 42, 61, 4. -ior tutiorque est certa pax quam sperata victoria 30, 30, 19. res Ra in dies -ior auctiorque fieret 25, 16, 11. raptis spes de se -ior est 1, 9, 14; quid spei -ioris Latinis portendi? 50, 6; -iore cum spe degressi in campum 44, 5, 12. si tota urbe nullum -ius ampliusve tectum fieri possit 5, 53, 8. — suspicari de praeterito quam re ipsa experiri est -ius 3, 19, 12; 9, 26, 15; quiesse sit -ius 44, 22, 8; 36, 13; utrum pergere an repetere -ius esset 35, 28, 5; non erit -ius vocem misisse 3, 41, 3; 48, 3; ut -ius fuerit non capi Veios 5, 30, 6; morte amitti -ius ratum quam contumelia liberos misericordia se in speciem libertatis lapsum (esse) 3, 50, 6; 8, 10, 2; et homini et potestati -ius rati credi 2, 30, 6; -ius esse ratus percontari causam alienationis 35, 19, 2; -ius visum (est) bellum ipsum amoveri 5, 35, 6; 26, 2, 3; 27, 45, 12; 44, 38, 2.

β) *i. q.* ἀμείνων, κρείττων, χρηστότερος: quis ad tolerandum laborem -ior (est)? 9, 19, 9; quo -ior fortiorque es 28, 42, 16; uter bello -ior sit, decernamus 25, 18, 6. eventus ostendat, utra gens bello sit -ior 7, 9, 8. apparuit equitatu -iorem Poenum esse 21, 47, 1. Aequos populationibus incursionibusque -iores esse 3, 2, 13. -ior procul ab domo futurus uterque miles 21, 21, 11; -iorem militem in futura proelia id certamen fecit 2, 51, 3. -iorque eis (certaminibus) Rus et in dies cautior tutiorque ab insidiis fiebat 24, 3, 17. aliquem -iorem bello haberi 8, 17. gratiam -ioris partis bono publico velit quaesitam 2, 44, 3; maior pars -iorem vicit 21, 4, 1; ut deterioris partis auxilio -iorem adfligeret 42, 3, 8; potentior esse partis -ioris auctoritas coeperat 46, 5.

γ) *i. q. benevolentior:* -iori et fideliori amico 39, 26, 12. pars mitior senatus ad -iora responsa trahere 8, 21, 6.

δ) *i. q. secundior, opportunior:* docent -ius fore Galae quoque Carthaginiensibus iungi 24, 49, 3; non utique eis -ius fore, qui eas (Alpes) primi pervias fecissent 39, 54, 12. — quo -ior laetiorque in dies fortuna rpae est 34, 4, 3; -ior et rpae et nostra fortuna esset 25, 6, 5; utrius partis -ior fortuna belli esset 31, 32, 5; Macedones in -iore fortuna esse 45, 36, 4; in -iore vestra fortuna de pace agitur 30, 30, 9. qui te -ioribus ominibus accipiant 12, 13. fiet res vestra -ior 25, 12, 10; leges rem esse salubriorem -ioremque inopi quam potenti 2, 3, 4; vestrae res -iores facilioresque erunt 23, 11, 2; Volscorum -iores res esse quam pRi 4, 41, 7; -ibus meis vestrisque rebus reservate ista de me iudicia 3, 51, 3. homines mutationem in -iorem statum rpae sentient 34, 7, 1; in -iore statu futuros (se esse) 29, 8, 4.

c) **sup. optimus** (optumus 22, 27, 6 *P*; 42, 28, 8; 30, 5 *V*). *α*) *i. q. rectissimus, clarissimus:* quod -um esse dicunt non interponi vos bello 35, 49, 13; -um fuisse omnibus, potuisse intervenire Antiochum 32, 8; -um fuerat eam patribus nostris mentem datam ab dis esse 30, 30, 6; -um factu fuisset 38, 22, 2. -um ducunt defodere 5, 40, 8; 9, 3, 10; 22, 27, 6; 25, 38, 7. quod quisque aut velit aut -um putet 32, 20, 6. -um ratus militarem impetum frustrari 7, 38, 9; 25, 32, 7; 29, 30, 10; 32, 19, 4; 38, 2. consulem Romae manere -um visum est 3, 4, 10; 6, 24, 10; 8, 22, 10; 9, 12, 11; 10, 44, 7; 23, 34, 8; 24, 2, 5; 27, 4, 3; 35, 46, 2; 37, 22, 5; 60, 2. — optimam condicionem civitatum fore 42, 30, 7. frui pace -o consilio cum pRo servata 4, 9, 2; -a disciplina institutos credebat 29, 1, 13. is longe tum -us eques erat 33, 7, 13. supplementum longe -i generis militum 34, 36, 3. Iuppiter -us maximus 1, 13, 7; 3, 17, 3; 19, 10; 4, 2, 8; 5, 50, 4; 28, 28, 11; 34, 24, 2; Iovis -i maximi 3, 17, 5; 19, 7; 5, 51, 9; 7, 3, 5; 8; 13, 10; 10, 7, 10; 21, 63, 8; 22, 37, 12; 36, 35, 12; 38, 56, 13; 41, 14, 3;

Iovi -o maximo 3, 57, 7; 28, 39, 15; 39, 5, 7; 40, 40, 10; 44, 9; 42, 20, 3; 28, 8; 43, 6, 6; 45, 13, 17; Iovem -um maximum 10, 24, 16; 38, 51, 8; Iuppiter -e maxime 6, 16, 2; 22, 53, 11. qui -o iure censor creatus esset 9, 34, 11; 12. matronae -is moribus 34, 6, 9. -is regum similes consules sumus habituri? 4, 3, 17. -um testem ignaviae et virtutis 22, 60, 8.

β) *i. q. ἄριστοι, χρηστότατοι*: Pisidae, longe -i bello regionis eius 38, 15, 9. tertia pars, -a eadem et prudentissima 42, 30, 5. qui vir -us Romae esset 29, 11, 6; 14, 6; quo (die) se virum -um iudicatum misisset senatus 36, 40, 8; virum e civitate -um iudicatum 35, 10, 9; quaerendum virum -um in civitate esse 29, 11, 8; [virum (bonorum *del. Va*)* optimum 29, 14, 8].

γ) *i. q. secundissimus, utilissimus:* cum, quid -um foret hosti, cerneret 21, 53, 7.

B. subst. a) **posit.** α) *sing.:* is status rerum est, ut nihil boni divinet animus 3, 67, 2. non plus mali meritos (esse) Aetolos quam -i ante fecisse 28, 8, 7. si quid per se -i commodique evenisset 45, 13, 7. — nos aequi -ique facimus 34, 22, 13. — id male commissum ignavia hostium in -um vertit 2, 31, 6; auspicia in -um verterunt 10, 42, 7; haruspices in -um versurum (esse) id prodigium responderunt 42, 20, 4. — nunc haud sane quicquam -o causae levatur dedecus iudicii 3, 72, 7; plus aequo et -o saevisse in eos videri possum 42, 41, 14. — in Fabio minus in -o constans quam navum in malitia* ingenium esse 3, 41, 8.

β) *plur.* αα) *masc.:* quod factum improbabant -i 3, 35, 10. integer populus fautor et cultor -orum 9, 46, 13; causis adversus rem et famam -orum 22, 26, 2; secretae -orum indignationes exaudiebantur 25, 1, 9. indicandum est, quid omnes -os in vobis offendat 40, 46, 2. in ingrata et inimica -is civitate 45, 38, 9. — ββ) *neutr.:* quae ex concordia consulum -a quaeque ex discordia mala in administratione rerum militarium evenirent memorando 10, 22, 4; quos nulla mali vicerat vis, perdidere nimia -a ac voluptates inmodicae 23, 18, 11; cum omnia -a populo Romano precarentur 24, 16, 10; segnius homines -a quam mala sentire 30, 21, 6.

b) **comp. melior.** α) *masc.:* nec abnuebant -ioribus parere 22, 13, 11; aut bello vincendum aut -ioribus parendum esse 32, 34, 2*. — β) *neutr.:* si quid -ius fortuna ostendisset 36, 27, 8. di -iora! 9, 9, 6; 39, 10, 2. nunc omnia secunda, prospera, in dies laetiora ac -iora in Italia geruntur 26, 41, 14.

c) **sup. optimus:** in civitatibus principes et -um quemque Romanae societatis esse 35, 34, 3. -um quemque exsulare 39, 27, 9.

bos. A. masc. a) *subi.:* -vem in tertiam contignationem sua sponte escendisse atque inde sese deiecisse 21, 62, 3. bos locutus (esse) dicebatur 28, 11, 4; -vem locutum (esse) 27, 11, 4; 35, 21, 4. -ves palatos a suis gregibus 22, 17, 4. -ves duos domitos per scalas pervenisse in tegulas aedificii 36, 37, 2. — b) *obi.:* Herculem -ves mira specie abegisse 1, 7, 4. quos (-ves) domitos indomitosque multos inter ceteram agrestem praedam agebat 22, 16, 7; calor velut stimulatos furore agebat -ves 17, 2. -vem cum cura servari alique iusserunt 35, 21, 5. -ves militibus dono dedit 7, 37, 3. -vem eximium Marti immolavit 7, 37, 3; quem (-vem) immolavisset 41, 15, 1. ut quiete et pabulo laeto reficeret -ves 1, 7, 4. (servo *v. supra 22.* stimulo *v. supra 21.*) -vem tumultu habitatorum territum 21, 62, 3; aversos -ves, eximium quemque pulchritudine, caudis in speluncam traxit 1, 7, 5. — c) *gen.:* fasces aridi sarmenti praeligantur cornibus boum 22, 16, 7. -vis sescenarii iecur defluxisse 41, 15, 1. duo milia ferme boum effecta (sunt) 22, 16, 8. pastor captus pulchritudine boum 1, 7, 5. in tanta strage boum hominumque 41, 21, 7. quantum secto -vis tergo amplecti loci potuerint 34, 62, 12. — d) *abl.:* cos. tribunum X bubus donat 7, 26, 10; 26, 48, 14; eum C bubus eximioque uno albo optimo auratis cornibus donat 7, 37, 1; Mucius -ve aurato est donatus 4, 16, 2; milites singulis bubus donati (sunt) 7, 37, 2. consulibus immolantibus Iovi singulis bubus 41, 14, 7. se III bubus perlitasse negavit 15, 3. cum C bubus, votis in Hispania, sacrificaret 28, 38, 9. ut sacrum facerent Apollini -ve aurato 25, 12, 13; ludi magni voti (sunt) bubus Iovi trecentis, multis aliis divis bubus albis 22, 10, 7. — e) *cum praep.:* in quosdam -ves inciderunt 22, 17, 4; pestilentia in -ves ingruerat 41, 21, 5.

accedit: albus 7, 37, 1; 22, 10, 7. auratus 4, 16, 2; 25, 12, 13. aversus 1, 7, 5. domitus 22, 16, 7; 36, 37, 2. eximius 1, 7, 5; 7, 37, 1; 3. indomitus 22, 16, 7. multi *ibid.* optimus 7, 37, 1. quidam -ves 22, 17, 4. sescenarius 34, 62, 12. — auratis cornibus 7, 37, 1; mira specie 1, 7, 4.

B. fem. a) *subi.:* -vem locutam (esse) 3, 10, 6; 24, 10, 10; 41, 13, 1; 21, 13; -vem 10 feminam locutam (esse) 43, 13, 3. cum actae -ves quaedam ad desiderium relictarum mugissent 1, 7, 7; bos in Sabinis nata (esse) dicitur miranda magnitudine ac specie 1, 45, 4. ad Sinuessam bos eculeum peperit 23, 31, 15. — b) *obi.:* (ago *v. supra 11 et infra 20.*) bos alenda publice data (est) 41, 13, 3. -ve eximia capta de grege 1, 7, 12. -ves feminae albae duae in urbem ductae (sunt) 27, 37, 11. -vem 20 Romam actam deducit ad fanum Dianae 1, 45, 6. immolat Dianae -vem § 7. (includo *v. infra 24.* relinquo *v. supra 11.*) -vem Romam actam ante aram statuit 1, 45, 6. — c) *gen.:* *(v. supra 11.)* reddita inclusarum ex spelunca boum vox 1, 7, 7. — d) *abl.:* ut sacrum fieret Latonae -ve femina aurata 25, 12, 13; -ve eximia sacrum Herculi factum (est) 1, 7, 12.

accedit: alba 27, 37, 11. aurata 25, 30 12, 13. eximia 1, 7, 12. femina 25, 12, 13; 43, 13, 3; feminae 27, 37, 11. quaedam 1, 7, 7. miranda magnitudine ac specie 1, 45, 4.

bovarius (boarius 21, 62, 3): incendio a foro bovario orto aedificia in Tiberim versa arsere 35, 40, 8. viam e foro -io ad Veneris circa foros publicos faciendam locaverunt 29, 37, 2. in sacello Pudicitiae, quod in foro -io est ad aedem rotundam Herculis 40 10, 23, 3; duos fornices in foro -io fecit 33, 27, 4; 21, 62, 3; 22, 57, 6; 24, 10, 7. per -ium forum in clivum Publicium perrectum (est) 27, 37, 15.

bovillus: quod ver attulerit ex suillo, ovillo, caprino, bovillo grege, Iovi fieri 22, 10, 3.

bracchium (*sic habent codd. Put. et Vind.; in reliquis saepius* brachium *exaratum est*). **A.** *membrum corporis.* a) *subi.:* 50 non -ium abscisum consulem ex tam ancipiti proelio summovit 4, 28, 8. — b) *obi.:* -iis cum humero abscisis 31, 34, 4; *(v. supra 50.)* ut -ium Aebutio traiectum sit 2, 19, 8. — c) *abl.:* quod vulgo Sabini aureas armillas magni ponderis -io laevo gemmatosque magna specie anulos habuerint 1, 11, 8; cum saucio -io tenere telum non posset 2, 19, 9. — d) *cum praep.:* paludamento circa laevum -ium intorto in hostis impetum fecit 25, 16, 21.

B. *genus munitionis.* a) *obi.:* (deveho *v. infra 15.*) alia parte cos. muro Ardeae -ium iniunxerat, qua ex oppido sui commeare possent 4, 9, 14. (obicio *v. infra 12.*) 10 superato -io in urbem penetrat 38, 5, 8. — b) *abl.:* -io obiecto flumine eos (hostes) excludit 22, 52, 1. qui (murus) -iis duobus Piraeum Athenis iungit 31, 26, 8. — c) *cum praep.:* per devexum in mare -ium transitum temptaturus 44, 35, 23.

brevis. A. pos. a) **de loco:** -i circuitu 9, 27, 4; 33, 9, 8; 34, 28, 2; 42, 16, 1. oppido quam -e intervallum videtur 36, 25, 3. -e terra iter ab Nau- 20 pacto est 26, 26, 2. eo -is navigatio ab Naupacto est *ibid.* -i spatio 5, 13, 10; 42, 59, 4. — b) **de tempore:** intra tam -is aevi memoriam 26, 11, 12. -is altercatio in contentionem animorum exarsit 10, 23, 4. -e certamen fuit 42, 64, 6. -is consultatio fuit 10, 12, 1. defungi cura -i* 5, 5, 7. -is dies ad conveniendum edicta est 41, 10, 12; -em indutiarum diem habebant 37, 1, 1. -e id tyranno gaudium se 30 effecturum (esse) 35, 26, 10; non -i solum, sed prope vano gaudio perfusi 30, 16, 2. -is interrogatio sermonem incidit 32, 37, 5. se -em illi laetitiam facturum (esse) 27, 2, 2. interposita Smyrnaeorum -is legatio est 37, 54, 2. -em occasionem esse ferendi auxilii 6, 9, 3. -is res est 5, 5, 7. -i spatio 29, 36, 3; -i reliquo vitae spatio 4, 41, 12. cum -e tempus libertas afful- sisset 24, 32, 9; -i tempore 25, 40, 7. — 40 c) **vi subst.:** erant de singulis rebus in breve coactae causae 39, 47, 5. — brevi post 24, 3, 14; 33, 24, 5; 37, 9. consulem -i in Samnio fore 9, 45, 3; -i caput Italiae omni Capuam fore 23, 10, 2; id autem -i fore 24, 6, 7; -i stirps ex novo matrimonio fuit 1, 1, 11; futurum (esse) -i, ut bellum transferatur 1, 53, 11; 5, 3, 10; 31, 5, 6; 42, 36, 6. novam urbem tam -i aedificarunt 5, 53, 9; notitiam eam -i apud regem in 50 familiaris amicitiae adduxerat iura 1, 34, 12; se -i omnia certa allaturum (esse) 9, 36, 2; -i apparuit 2, 27, 4; ingentis -i copias armavit 24, 49, 5; cum -i magnum hominum

numerum armasset 28, 1, 4; Bovianum -i capitur 9, 44, 14; arcem -i capiemus 25, 11, 17; -i tanta concordia coaluerant omnium animi 23, 35, 9; pestilentia -i consecuta (est) 6, 20, 15; tam -i rem Romanam crevisse 1, 9, 9; in tantas -i creverant opes 21, 7, 3; decretum responsumque in Italia -i daturum (se esse) 35, 30, 10; quin -i desperata ab sociis Romana res foederibus 10 Punicis omnia in Italia iuncta visura sit 24, 45, 6; dilucere deinde -i fraus coepit 8, 27, 11; -i terra marique dimicandum esse 36, 41, 5; -i effecit, ut 21, 4, 2; 26, 2, 10; quae dirae -i ab omnibus dis exauditae effecerunt, ut 40, 5, 1; silentium illud Samnitibus flebiles -i clamores gemitusque excitaturum (esse) 9, 7, 4; -i extorre hinc omne Punicum nomen maria terrasque fuga impleturum (esse) 26, 41, 19; -i extorres regno 20 Ptolemaeum et Cleopatram Romam venturos (esse) 44, 19, 12; -i faciam, ut 26 41, 24; emporium -i perfrequens factum (est) 41, 1, 5; se -i operae pretium facturum (esse) 25, 19, 11; ut -i rex non equiti magis fideret quam pediti 24, 48, 12; -i perfamiliaris haberi est coeptus 42, 17, 4; -i et victoriam haud dubiam habiturum (se esse) 28, 8, 5; -i quod peterent habituros (eos esse) 33, 38, 5; Minucium -i meritum trium- 30 phum postulaturum atque impetraturum esse 36, 40, 2; ut -i etiam affinitas iungatur 33, 40, 3; tumultus -i oppressus erat 41, 19, 3; -i sententiam peregissem 22, 60, 6; prodita -i sunt viginti oppida 26, 40, 14; Anxur -i receptum est 5, 13, 1; -i infestum omnem Romanum agrum reddidit 2, 11, 3; ex otio illo -i multiplex bellum rediturum (esse) 3, 68, 8; -i replevit exercitum 24, 42, 6; -i ad spem eventus respondit 9, 15, 40 3; ut sospites -i in patriam ad parentes restituant 2, 49, 7; -i neminem superfuturum (esse) 27, 9, 5; populum -i desiderium eius (Manlii) tenuit 6, 20, 15; eam (classem) -i traiecturam (esse) 27, 5, 13.

B. comp. a) **de loco:** pleraque Alpium ab Italia -iora sunt 21, 35, 11. -iore intervallo certiora intuentes 10, 35, 12. -ius aliud esse iter ad fluvium 28, 16, 2. -ior orbis munitionis circumiectus erat 36, 9, 12. eis parmae -iores quam equestres datae sunt 26, 4, 4. -ioribus semitis occurrebat 38, 7, 3. cogebantur -iore spatio orbem colligere 2, 50, 7; modo -ioribus, modo longioribus spatiis trahendo eos a porta 5, 27, 2. via -ior 9, 2, 6; hostis -iore 10 via praeventurus erat 22, 24, 6; 38, 2, 9. — b) **de tempore:** omnia -iora aliquanto fuere 21, 15, 5. nullam -iorem esse cognitionem quam inter patrem et filium 1, 50, 9. propinquitas castrorum -iorem fugam perculsis fecit 27, 42, 5. -ior tempore et certamine minor castrorum oppugnatio fuit 4, 47, 3.

C. sup.: primum illum -issimi temporis impetum 5, 6, 7. 20

brevitas: -ate loci 8, 19, 8. Hispano (erant gladii) -ate habiles 22, 46, 5. patria sermonis -ate 34, 31, 19*.

breviter: cum b. et egisset gratias et gratulatus esset 37, 52, 3. b. peroratum esse potuit 34, 31, 19. non quin b. reddi responsum potuerit 2, 15, 2.

bruma: erat -ae tempus et nivalis dies 21, 54, 7; sub tempus -ae, cum inexsuperabiles ab Thessalia montes nivis altitudo facit 30 43, 18, 1.

brumalis: frigora nocturna caniculae ortu similia brumalibus erant 40, 22, 7.

bubulus: fimo bubulo pro lignis utuntur 38, 18, 4.

buccula: alii galeas bucculasque scutorum tergere 44, 34, 8.

bucina: ubi secundae vigiliae -a datum signum esset 7, 35, 1. ut ad tertiam -am praesto essent 26, 15, 6. 40

bulla: filio bullam relinquant 26, 36, 5.

bustum: qua nunc -a Gallica sunt 22, 14, 11*. -a aliquantum intra moenia includunt 25, 9, 10. -orum Gallicorum nomine 5, 48, 3.

Addenda et corrigenda.

23, 48 adde ab Cleonis quidem numquam accessuros (hostes) 33, 15, 7;
24, 5 adde ante 26, 50, 3 extemplo
24, 12 lege 37, 19, 1
24, 31 lege ab* tumulo
26, 26 lege bello -rent
26, 27 adde aversumque ab Italia bellum 24, 36, 4;
26, 50 lege licet*
27, 31 lege suorum eventus a* praesenti
27, 51 lege in eos ab
44, 29 lege ab Gadibus
49, 1 lege Chersonesum
52, 24 lege Ptolomaeo
56, 2 lege ab Atilio
62, 1 lege 40, 20, 3
119, 16 lege adiecta
119, 18 lege E. Ellendt
125, 45 lege adpulsa
126, 44 adde nec .. ars deerat ab sociis *(Luchs)* Rorum 23, 18, 8*
129, 52 adde (maiore conatu animoque ab unius expugnatione urbis *v. p. 28, 32;*)
132, 35 post 5, 23, 7 *adde* 6, 29, 10
132, 39 lege -at inde se d. et post eum confestim Folius magisterio equitum § 20;
133, 21 lege habent pro habent
134, 11 adde quos (cives) nuper Pythagoras quosque ante Nabis abduxerat* 34, 41, 2.
135, 36 adde abiit ς abit *P* habit *M* habet *L* 7, 22, 3, *tum perge* habuit *codd.* abiit *edd. vet.* 10, 24, 18;
135, 42 adde abutentibus *pro* abeuntibus *M* 4, 10, 3.
135, 47 asteriscum exstinguas
136, 5 adde tam abeuntibus quam *manentibus* se hostem infestum* victoriam .. Romam relaturum 4, 10, 3; [sibi aut manentibus <aut abeuntibus> *coni. Mg* 42, 25, 13;]
136, 26 adde maioribus copiis atque infestius concursuri abiere *coni. Mg* 44, 4, 4;
136, 42 adde domum suam quemque inde abituros (esse) 1, 50, 6;
136, 45 adde ita certe inde abiere, Ri ut victores, Etrusci pro victis 2, 7, 3;
137, 41 adde asteriscum post 24, 19, 7;
138, 25 lege ex conspectu *v. p. 137, 43,* ex oculis *sq.*
138, 46 adde consules .. in provincias diversi abiere 3, 60, 1;
138, 50 adde 42; post 32;
139, 22 adde donec armati confertique abibant 6, 13, 4; tu vero abi .. in te magis quam in me hostilia ausus 2, 12, 14;
139, 50 adde cum Publilius Philo consulatu abisset 8, 23, 12;
140, 4 adde qui prior interregno abiit 7, 22, 3;
142, 39 adde [non abiecti* Ris esse volebant *Mg dubitanter coni.* 42, 5, 6;]
143, 33 lege 24, 29, 1*;
143, 47 adde ut se extra Italiam aliquo ablegarent* 39, 13, 6.
144, 45 adde asteriscum post abnuunt.
146, 16 adde si quem libido, si* fraus in illum gurgitem abripuit 39, 16, 5.
146, 26 adde obrogaret *P* 3, 16, 3.
147, 4 dele asteriscum
149, 48 adde absens .. damnatus 5, 32, 9;
150, 28 adde iniquum esse absentem de liberis dimicare 3, 44, 11;
150, 34 adde T. Manlium Torquatum et T. Otacilium <absentes consules dixit *add. Fabri*> 26, 22, 2;
151, 32 adde cum absente Attalo creatus erat 27, 30, 1;
152, 33 lege 27, 45, 11*, *v. p. 21, 37.*
155, 15 adde ut et ipse omni Europa abstineat 34, 58, 2;
156, 25 adde ut (eques) .. proelio abstineret 8, 38, 5;
157, 31 adde aderant *V* 45, 34, 1;
158, 48 adde haud procul inde Anici castra aberant* 45, 34, 1;
160, 21 adde ut dierum aliquot via abesset 38, 58, 9.
161, 6 adde haud multum afuere, quin opera perrumperent Fr. 36;
161, 34 lege quin: *(v. supra 6;)* praeceps
161, 41 adde nec multum afuit, quin .. urbs caperetur 26, 39, 22*;
162, 24 adde absumpsit *B* consumpsit *M?* ς *Hz* sumpsit *Lov. 1* 35, 36, 6.
165, 9 adde diem ac noctem in scrutandis thesauris tyranni absumpsit* 35, 36, 6.
166, 25 adde: post rei 35, 36, 7, *del. Fr.*[2]
166, 28 lege ante tantae 59, 8 *V* 42, 34, 15;
167, 13 adde et α ac *V* 3, 68, 7;
167, 36 adde et *M*ς ac *B* 28, 19, 5;
167, 49 adde atque *M*ς et *B* 35, 47, 5;
168, 4 adde: falso exhibent atque *pro* idque *PFU* 3, 24, 10.

168, 19 adde [celeberrimis 26, 27, 16*, *v. p. 166, 24.*]
168, 34 adde [cum* 38, 19, 5;]
176, 40 adde ante simulacrum: [35, 36, 7*;]
180, 13 adde [verecundia 4, 56, 13*;]
183, 17 adde Boeotiam atque Euboeam 42, 37, 4;
186, 1 lege 41, 9, 9*;
195, 43 adde legum magistratuumque vi atque verecundia 4, 56, 13*;
196, 36 adde Capitolio atque* arce incolumi 5, 53, 9;
202, 9 adde prodigia nuntiata atque eorum procuratio 32, 9, 1;
203, 54 adde (21, 20, 2 *v. p. 202, 40;*)
209, 43 adde per alia atque alia* pavida consilia et imperia 44, 6, 2;
212, 18 adde tam pio ac* necessario officio 34, 50, 4;
218, 46 adde 41, 19, 6 *post* 38, 9, 1.
223, 45 lege capti atque victi
251, 30 sq. lege accenderat *V* . . acciderat *PU*
256, 24 lege (Antiochus) *carior* -iorque omnibus erat
289, 9 adde accurrisse *pro* cucurrisse *voluit Duker* 38, 56, 9.
290, 27 adde quae . . ab accusatoribus obiecta sint reo 6, 20, 4;
323, 7 adde [legis . . actor (*Mg* auctor *codd. edd.*) . . erat 2, 56, 6.]
324, 32 sq. lege 37, 44, 4; *B* 38, 20, 4;
325, 22 lege ad *pro* ab
339, 21 lege ad* dictatoris
369, 10 lege ad Vestae
372, 26 lege: 369, 1 sqq.
412, 43 lege 25, 32, 3;
497, 23 adde addito turbatis mentibus clamore atque impetu 3, 60, 10;
497, 28 sq. uncinis utendum non erat.
502, 15 adde [ecquid aurum . . secum adduxisset (advexisset *Gr*) 44, 26, 10.]
523, 23 adde quid veri praetor vanive adferret 31, 49, 11;
528, 21 lege nusquam pro numquam
528, 35 adde asteriscum voci adfigunt
531, 53 adde: cf. p. 528, 22.
560, 8 adde [nos, quoniam nobis eum adiungere (*B* coniungere *M*) non possumus, ne hostibus nostris ille adiungi (*B* coniungi *M*) possit, caveamus 36, 7, 14].
567, post **adluo** *adde* [**adluvies:** in proxima -e* (eluvie *Gr*) 1, 4, 5.]
579, 48 adde 44, 34, 1.
586, 10 adde circa armamentaria et horrea ad belli apparatum visendum . . ducti (sunt) 29, 22, 3* *e coni. Mgi, cf. p. 877, 40 sqq., ubi lectionem cod. Σ² invenies;*
596, 37 adde qui tribunum appellasset* 43, 16, 10;
597, 49 adde nec Quirites vos sed milites videor appellaturus 45, 37, 14;
598, 17 adde summus magistratus apud eos erat — regem ipsi appellant 45, 5, 6;
598, 49 adde urbem — Certimam appellant Celtiberi 40, 47, 2;
606, 22 adde adpropinquare urbi 39, 49, 8;
608, 30 adde [in Capitolium ascendit (*P²FURD* escendit *MP¹*) 1, 10, 5; in contionem ascendit (*P¹FRD* escendit *MP²Gr*) 2, 7, 7;]
623, 39 adde si (Antigonus) aut ⟨adfuisset aut⟩* statim palam facta esset mors regis 40, 56, 10;
625, 54 adde qui auspicio adest 10, 40, 11;
628, 11 adde [quos tibi hostes assumpseras (*B* desumpseras *M*) 38, 45, 8;]
628, 25 lege 2, 22, 3;
628, 43 adde: vide, ne cum R. Novak 22, 4, 2 adsurgunt *legendum sit.*
630, 19 adde Sulpicia attollere paventem 39, 13, 3.
635, 37 adde ecquid aurum . . secum advexisset* (*Gr* adduxisset *V*)? 44, 26, 10;
638, 22 adde Masinissa cum victore exercitu advenit 24, 49, 6.
671, 27 adde [advocato* populo ab armis 3, 16, 6 *v.* **avoco.**]
675, 33 adde ad aedem locandam 40, 44, 10;
677, 21 lege 368, 30;
677, 24 adde: 372, 23 sqq.;
680, 19 sqq. addendi sunt genetivi ex p. 372, 23 sqq. promendi.
687, 31 lege 29, 11, 13; 38, 8;
699, 3 adde si carpere singula et extorqueri* et aequari* (exaequari *M Mg*) ad extremum viris patiemini 34, 3, 2.
744, 13 adde quotiens agri eorum vastati sint 38, 47, 12;
748, 49 adde agrum Mutinensem populati 41, 14, 2;
826, 52 adde Volumnius . . res prosperas esse ait 10, 18, 12;
830, 41 adde duae ⟨alae *Duker*⟩ socium . . erant 37, 39, 7.
884, 9 adde omnes aliae gentes 42, 41, 7;
914, 50 adde ⟨alii *Mg*⟩ tradunt 13, 12.
927, 12 post se *adde* (ad se alii *LH*)
947, 19 sqq. quae de Weissenbornio ad 30, 5, 10 dicuntur tollenda sunt, nam Wb³ 1878 notata verba omisit.
958, 26 adde Mago atque alter (*VRFL, om. P*) Hasdrubal 27, 20, 2;
965, 42 adde iam altero anno in magistratu erat 25, 16, 5.
966, 43 adde ⟨alterum *Muretus*⟩ tantum pediti daturum fuisse credunt 45, 40, 5.
1062, 1 adde forte quadam ⟨an⟩* divinitus . . effusus 1, 4, 4.
1126, 39 adde [recensete animo (*Mg* omnia *codd.*) 34, 3, 1.]
1171, 41 adde post 20, 11: 21, 5* (anno *add. Mg*);
1257, 39 adde 44, 1, 9;
1264, 10 adde Romanus undique instat apud* (*Mg*) stationes 32, 11, 10.
1269, 29 adde viae inopis aquarum 42, 64, 7.
1270, 7 adde ad aquas Cumanas profectus 41, 16, 3;
1278, 5 adde arcana eius elicuit 23, 1.
1280, 49 adde amicos duos . . arcessit 40, 8, 4;
1281, 35 adde mulierem . . in convivium arcessitam scribit 39, 43, 2.
1282, 5 lege castra tum cum maxime ardere* 40, 32, 1; iam -tia . . castra
1288, 31 adde fuit argenti XXX milia pondo et DCC 26, 14, 8;
1288, 39 adde translatum (est) argenti pondo novem milia trecenta viginti 40, 16, 11.

1289, 19 adde decem talenta argenti dono dedit 32, 40, 9;
1295, 37 lege abicio
1298, 14 adde his arma insignia data (sunt) 10, 38, 12;
1302, 22 adde suspensis ab tergo armis 33, 5, 9.
1306, 38 adde iuventute *ante* armis
1307, 1 adde per occupatam armis Punicis Italiam 22, 8, 5.
1307, 24 adde qui armis plus posset 34, 57, 7; qui plus armis potuisset 62, 13.
1307, 34 adde quae . . armis receperit Antiochus 58, 5.
1307, 44 adde aut armis subacti aut voluntate in dicionem pRi venerunt 38, 11, 9;
1308, 30 adde a cuius crudelitate vosmet ipsi armis vindicastis 3, 56, 3;
1309, 4 adde Maesulios . . pares futuros armis 29, 31, 6;
1313, 11 adde velut anniversariis armis adsueverat civitas 4, 45, 4.
1315, 45 adde voluntas 38, 11, 9.
1322, 22 adde [pauci armati*, maior pars inermes . . decurrunt 41, 2, 8.]
1322, 33 adde qui . . liberi atque armati redirent 22, 60, 19.
1323, 3 adde armatis deicientibus . . impedimenta 42, 66, 7.
1334, 51 adde tanta . . arte praeparaverant faeneratores, quae . . frustrarentur 2, 31, 7.
1343, 14 adde in arcem alteram perfugere 31, 46, 16;
1359, 54 adde quem ad modum Numa divini auctor iuris fuisset 1, 42, 4;
1366, 34 adde in tanta vetustate non rerum modo sed etiam auctorum 2, 21, 4.
1367, 46 adde non auctoribus patribus .. regnum occupasse (servum) 1, 47, 10;
1371, 3 adde cui nec auctoritate nec viribus par esset Fr. 20.

Verlag von B. G. Teubner in Leipzig.

Soeben wurde vollständig
der zweite Band und beginnt zu erscheinen der dritte (Schlufs-)Band des

AUSFÜHRLICHEN LEXIKONS

DER

GRIECHISCHEN UND RÖMISCHEN MYTHOLOGIE

IM VEREIN MIT

TH. BIRT, O. CRUSIUS, F. CUMONT, W. DEECKE(†), F. DENEKEN, W. DREXLER, R. ENGELMANN, A. FURTWÄNGLER, O. HÖFER, J. ILBERG, O. IMMISCH, A. JEREMIAS, MAX. MAYER, O. MELTZER, ED. MEYER, R. PETER, A. PREUNER, K. PURGOLD, A. RAPP, B. SAUER, TH. SCHREIBER, K. SEELIGER, H. STEUDING, H. W. STOLL(†), L. v. SYBEL, E. THRÄMER, K. TÜMPEL, P. WEIZSÄCKER, L. WENIGER, G. WISSOWA, E. WÖRNER U. A.

HERAUSGEGEBEN VON

W. H. ROSCHER.

ZWEITER BAND.

I — M.

MIT 456 ABBILDUNGEN IM TEXT.

[VI u. 3326 Sp.] Lex.-8. geh. n. ℳ 38.—

Vorrede.

Die Bearbeitung und Herausgabe des zweiten, nunmehr — Gott sei Dank! — glücklich vollendeten Bandes unseres Ausführlichen Lexikons der griechischen und römischen Mythologie hat ungefähr dieselbe Zeit (7—8 Jahre) in Anspruch genommen wie die des ersten Bandes: daher die Hoffnung gerechtfertigt erscheint, die Vollendung des letzten Drittels unseres grofsen Werkes werde, wenn nicht unvorhergesehene Hindernisse eintreten, ebenfalls in etwa sieben bis acht Jahren erfolgen können. Hinsichtlich des Planes und der erstrebten Ziele des Lexikons hat sich nichts geändert, sodafs die Vorrede des ersten Bandes in dieser Beziehung auch für den zweiten gelten darf. Im übrigen kann

es, glaube ich, keinem aufmerksamen Leser und Benutzer unseres Werkes verborgen bleiben, dafs wir unserem Hauptziele, eine möglichst objektive, knappe und doch vollständige, stets auf die Quellen gegründete Darstellung der litterarisch überlieferten Mythen unter gehöriger Berücksichtigung der Kulte und der Monumente der bildenden Kunst zu geben, im zweiten Bande noch etwas näher gekommen sind als in dem ersten, indem wir alle, teils durch die eigene fortschreitende Arbeit, teils durch gegenseitige Belehrung, gar mancherlei gelernt haben, was dem gemeinsamen Werke zu Gute kommen mufste. Aufserdem mufs von seiten der Redaktion dankbar anerkannt werden erstens der grofse Eifer und die Pünktlichkeit, mit der fast alle Mitarbeiter den von ihnen übernommenen Verpflichtungen nachgekommen sind, sodafs kein einziger gröfserer Artikel des zweiten Bandes (wie in Bd. I der Mythus und Kultus des Herakles) in die Supplemente verwiesen zu werden brauchte, zweitens die rühmenswerte Opferwilligkeit der hochgeehrten Verlagshandlung, welche die bedeutenden Kosten einer erheblichen Vermehrung der Abbildungen nicht gescheut hat*), um den inneren und äufseren Wert des Lexikons zu erhöhen. Als ein hocherfreuliches Zeugnis für das Wachsen des Interesses an mythologischen und religionsgeschichtlichen Studien ist ferner die Thatsache zu betrachten, dafs die Zahl der Freunde und Abonnenten unseres Werkes in den letzten Jahren nicht unwesentlich zugenommen hat, sodafs wir auch in dieser Beziehung ohne Sorgen in die Zukunft blicken können. Wir dürfen uns dessen um so mehr freuen, als ja sonst — leider! — das Interesse weiterer Kreise für die Antike während des letzten Jahrzehnts nicht unerheblich zurückgegangen ist, eine Thatsache, die notorisch den buchhändlerischen Absatz der dem Gebiete der klassischen Philologie angehörigen streng wissenschaftlichen Werke bedeutend eingeschränkt hat. Zum Schlufs habe ich noch mitzuteilen, dafs zu den in der Vorrede zu Bd. I S. VI erwähnten früheren Mitarbeitern noch eine Anzahl neuer hinzugekommen ist, die teils am zweiten Bande schon mitgearbeitet, teils ihre Beteiligung an der Arbeit des dritten Bandes in sichere Aussicht gestellt haben. Es sind dies folgende Herren:

Dr. E. Aust (Frankfurt a. M.): Iuppiter, Luna etc.
Privatdocent Dr. O. Bie (Berlin): Musen etc.
Dr. Heinr. Bulle (München): Nike etc.
Prof. Dr. Fr. Cumont (Brüssel): Mithras etc.
Dr. Theod. Eisele (Tübingen): Plutos etc.
Dr. Reinhold Franz (Annaberg): Kallisto etc.
Prof. Dr. O. Gruppe (Berlin): Orpheus, Geschichte der neueren mythologischen Theorieen (für den Supplementband).
Oberlehrer Dr. Rich. Holland (Leipzig): Memnon etc.
Dr. Alfr. Jeremias (Leipzig): Izdubar, Nebo, Nergal etc.
Dr. O. Jessen (München): Lykos, Marsyas, Megara etc.
Dr. H. Küentzle (Rastatt): Orion etc.
Dr. Heinr. Lewy (Mülhausen i. E.): Mania, Tyche etc.
Prof. Dr. Mackrodt (Eisenberg): Olympos (Götterberg).
Prof. Dr. Elard Hugo Meyer (Freiburg i. Br.): Poseidon (mythologisch) etc.
Prof. Dr. C. Pauli (Lugano): Etruskisches.

*) Die Artikel der ersten 8 Buchstaben (A—H) erhielten etwas über 500, die Artikel der darauf folgenden 4 Buchstaben (I—M) 456 Abbildungen.

Dr. Pilling (Naumburg): Herakleiden.

Museumsassistent Dr. F. Quilling (Frankfurt a. M.): Nessos.

Prof. Dr. O. Rossbach (Königsberg): Nemesis.

Dr. Rubensohn (Berlin): Unterwelt etc.

Oberlehrer Dr. Joh. Schmidt (Grimma): Odysseus.

Prof. Dr. E. Schwartz (Straſsburg): Geschichte der mythographischen und mythologischen Litteratur der Alten (für den Supplementband).

Oberlehrer Dr. Rich. Wagner (Dresden): N- u. O-Artikel.

Dr. G. Weicker (Zwickau): Seirenen.

Privatdocent Dr. Wernicke (Berlin): Pan (kunstmythologisch).

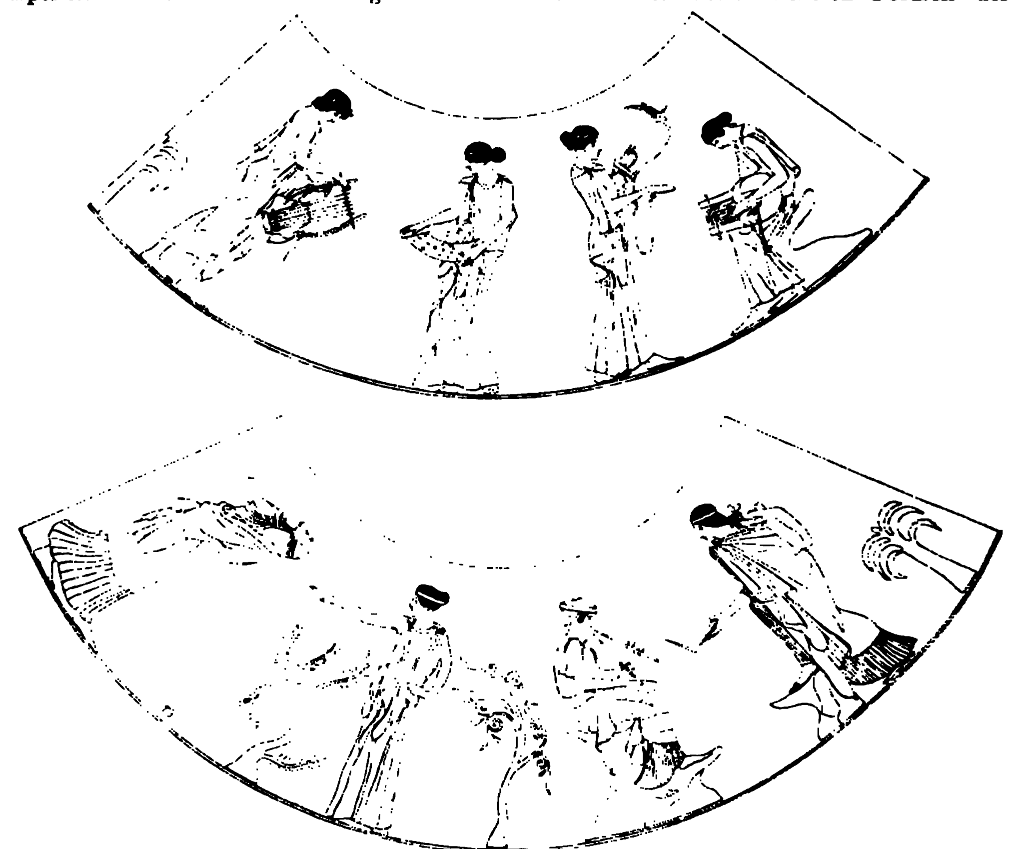
Prof. Dr. Sam Wide (Upsala): Karneios.

Wurzen im Juni 1897.

Kgl. Gymnasialrektor Dr. W. H. Roscher,
o. Mitgl. d. Kgl. Ges. d. Wiss. zu Leipzig,
c. Mitgl. d. Philologikos Syllogos Parnassos in Athen.

5) *Neapel* nr. 3118.
6) *Neapel* nr. 3249.
7) Sammlung S. Angelo bei *Heydemann* nr. 274.
8) *Berlin* nr. 2391.
9) Schale, *Gerhard, Auserl. Vas.* 4, 305 (im ganzen zwölf musicierende Mädchen).
10) Athenische Hydria, *Dumont et Chaplain, Vases de la Grèce propre* 1 tav. 6.

Von Dichtern sind es Musaios (s. d.) und Thamyris (s. d.), die in der Vereinigung mit Musen vorkommen und meist einfach in den überlieferten Typus des Apollon gesteckt werden. Apollon selbst erscheint recht häufig mit ihnen begnügt sich ein andermal mit dem Schmuckkästchen, wie es die häuslichen Scenen auf Vasen so oft vorbringen; dasselbe wird sonst einmal der Thalia gegeben, die auf anderen Vasen wieder einen Kranz zum Attribut hat. Ja auf einer Neapler Vase (*Arch. Ztg.* 1869 Taf. 17) wird die Muse sogar soweit in den profanen Kreis der Häuslichkeit herabgezogen, dafs ihr ein kleines Modehündchen zugesellt wird. Unter den musikalischen Attributen, die nun in immer gröfserer Ausdehnung auftreten und alle Arten der Kithar, Lyra und Flöte (nur nicht die Syrinx) umfassen, fallen uns besonders die altertümlicheren Formen des

2a, b) Apollon und die Musen Berliner Vase nr. 2388 (nach *Gerhard, Trinksch. u. Gefässe* II Taf. 17/18).

verbunden, auch ohne dafs die Scene des Marsyaswettkampfes dazu Veranlassung giebt. In einer weiteren Serie Vasen erscheinen die Musen allein und sind dann meist wie häusliche Dienerinnen gebildet, die das Leben nach allen Seiten verschönern; sie nehmen sich daher auch allerlei Dinge des Privatlebens als Attribute. Ihre Zahl ist ganz willkürlich; gerade die Neunzahl trifft man so gut wie nie an. Ebenso ist das Verhältnis zwischen Name und Attribut durchaus schwankend. Die Muse mit der Beischrift Terpsichore hat einmal das Trigonon, einmal die Lyra, einmal die Flöten. Kalliope, die ebenfalls einmal das Trigonon hat, Barbiton (s. die eine Figur unserer 2. Abbild.) und des Trigonon auf, einer dreieckigen Harfe (Nolaner Schale, *Panofka, Mus. Blac.* 4 = *Él. cér.* 2, 86 A = *Denkm. alt. Kunst* 2, 733 und Londoner Vase nr. 726). Auch das Tympanon kommt vor (*Élite céramogr.* 2, 72/73). Interessant ist das erste Auftreten von Diptychon (s. Abbildung 2) und Rolle; in dieser liest z. B. die Muse, wie urteilsverkündend, auf der Marsyasvase, *Arch. Ztg.* 1869 Taf. 17. Kunstmythologisch nicht unwichtig ist die Beobachtung, dafs die Gruppierung der Musen um Apollon oder auch unter sich auf Vasen gewöhnlich zu Paaren oder zu Dreien stattfindet.

LEXICON LIVIANUM

VIRORUM ALIQUOT DOCTORUM OPERA ADIUTUS

CONFECIT

FRANCISCUS FÜGNER.

FASCICULUS VIII.

audacia — bustum.

LIPSIAE
IN AEDIBUS B. G. TEUBNERI.
MDCCCXCVII.

Wissenschaftliche Ausgaben griechischer und lateinischer Schriftsteller im Verlage von B. G. Teubner in Leipzig.

Bibliotheca scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana.

Neue Erscheinungen 1895. 1896. 1897.

Alexandri Lycopol. contr. Manichaei opin. disp. ed. A. Brinkmann. n. ℳ 1.—
Anonymi Christiani Hermippus de astrologia dialogus edd. W. Kroll et P. Viereck. n. ℳ 1.80.
Anthologia Latina edd. Buecheler et Riese. P. II: Carm. epigr. conl. F. Buecheler. F. II. n. ℳ 5.20.
— lyrica ed. Th. Bergk. Ed. IV cur. E. Hiller (-O. Crusius) ℳ 2.—
Apulei Metamorphoseon ll. XI ed. J. v. d. Vliet. n. ℳ 3.—
Aristotelis πολιτεία Ἀθηναίων ed. Blass. Ed. II. ℳ 1.50.
— Metaphysica ed. Christ. Nova impr. corr. ℳ 2.40.
Babrii fabulae rec. O. Crusius. Acc. fab. dact. et iamb. rell. Ignatii et tetrast. rec. C. F. Müller. n. ℳ 8.40.
Benedicti regula monachorum rec. Ed. Woelfflin. n. ℳ 1.60.
Caesaris commentarii rec. B. Kübler. Vol. III. 1. B. Alex. B. Afr. Ed. mai. ℳ 1.— Ed. min. ℳ —.60. Vol. III. 2. B. Hisp. Fragmenta. Indices. ℳ 1.00.
Callinici vita S. Hypatii edd. sem. philol. Bonn. sod. n. ℳ 3.—
Catonis de agri cult. lib. ed. H. Keil. n. ℳ 1.—
Ciceronis opera ed. C. F. W. Mueller. Pars III: Epistulae. Vol. I. ℳ 3.60. (in Nr. 10—22 à ℳ —.30, Nr. 23 ℳ —.60.)
Damasi epigrammata ed. M. Ihm. n. ℳ 2.40.
Diophanti Alexandrini opera ed. P. Tannery. Vol. II. n. ℳ 5.—
Euclidis opera edd. Heiberg et Menge. Voll. VI. VII. je n. ℳ 5.—
Eudocia, Proclus, Claudianus, Blemyomachia ed. A. Ludwich. n. ℳ 4.—
Firmicus Maternus edd. W. Kroll et F. Skutsch. Fasc. I. n. ℳ 4.—
Geoponica s. Cassiani Bassi Scholastici de re rustica eclogae rec. H. Beckh. n. ℳ 10.—
Hippocratis opera quae fer. omnia. Vol. I rec. H. Kuehlewein. Prolegg. conscr. Ilberg et Kuehlewein. n. ℳ 6.—
Iosephi opera rec. S. A. Naber. 6 voll. Vol. VI. (Schluß.) n. ℳ 4.—
Iurisprudentiae antehadrianae quae supersunt ed. Bremer. P. I. n. ℳ 5.—
Lydi, Laurentii, l. de ostentis et Calendaria graeca ed. C. Wachsmuth. Ed. II. n. ℳ 6.—
Marci Diaconi vita S. Porphyrii edd. soc. phil. Bonn. sod. n. ℳ 2.40.
Musici scriptores Graeci rec. C. Ianus. n. ℳ 9.—
Mythographi Graeci. Vol. II. Fasc. I. Parthenius ed. Sakolowski, Antonin. Liber. ed. Martini. n. ℳ 2.40.
Vol. III. Fasc. I. Pseudo-Eratosthenis Catasterismi rec. A. Olivieri. n. ℳ 1.20.
Philodemi voll. rhetor. ed. S. Sudhaus. Vol. II. n. ℳ 7.20. Suppl. n. ℳ 1.60.
Philoponi de opificio mundi ll. VII rec. W. Reichardt. n. ℳ 4.—
Pindari carmina rec. W. Christ. Ed. II. ℳ 1.80.
Plauti, T. Macci, comoediae rec. G. Goetz et F. Schoell. 7 fasc. (vollständig) ℳ 9.70. Einz. Stücke à ℳ —.60 u. ℳ —.45.
Plini nat. hist. ed. C. Mayhoff. Vol. IV. V. je n. ℳ 6.—
Plutarchi Moralia rec. G. N. Bernardakis. Vol. VII. n. ℳ 4.—
Scaenicae Roman. poes. fragm. ed. O. Ribbeck. Vol. I. n. ℳ 8.—
Sereni Antinoensis opuscula ed. Heiberg. n. ℳ 5.—
Sidonius, C. Sollius Apollinaris, rec. P. Mohr. n. ℳ 4.—
Tryphiodorus et Colluthus ed. Weinberger. n. ℳ 1.40.
Vergili Maronis, P., opera rec. O. Ribbeck. Ed. II. n. ℳ 1.50.

Als Fortsetzung der Sammlung sind zunächst in Aussicht genommen:

Scriptores sacri et profani auspiciis et munificentia Serenissimorum Nutritorum almae matris Ienensis ediderunt seminarii philologorum Ienensis magistri et qui olim sodales fuere. Fasc. II sqq.

[Alexander.] Historia A. graeca ed. W. Kroll.
Aristeae ad Philocr. epist. ed. P. Wendland.
Aristophanis comoediae. Ed. II.
Aristotelis meteorologica — de mundo lib. ed. A. Goldbacher.
— historia animalium — de animalium partibus, generatione, ingressu, motu et spiritu edd. L. Dittmeyer et G. Lüttig.
— Organon.
— Physica (Ed. II) ed. G. Vitelli.
Boetii philosophiae consol. libri V ed. Peiper. Ed. II.
Choricii Gazaei orationes rec. Foerster.
Clementis Alexandrini excerpta ex Theodoto ed. P. Ruben.
[Constantini] excerpta.
Dionis Chrysostomi orationes ed. A. Sonny.
Donati commentum Terenti rec. P. Wessner.
Doxographi Graeci.
Eroticí scriptores ed. A. Eberhard.
Frontini de aquae duct. urbis Romae ll. II ed. Gundermann.
Fulgentius ed. R. Helm.
[Galeni] περὶ ἀλυπίας [illegible] ed. K. Kalbfleisch.
Gemini elementa astronomiae rec. Manitius.
Georgius Acropolites ed. A. Heisenberg.
Germanici Aratea ed. Breysig.
Gnomologia Graeca ed. A. Elter.
Himerius ed. C. Schenkl.
Homeri Ilias ed. A. Ludwich.
Hippiatrica ed. E. Oder.
Iamblichi de vita Pythagorica liber ed. E. Rohde.
Ioannis Scylitzae historiarum compendium ed. H. Seger.
Isaei orationes ed. Fr. Blass.
Iurisprudentiae antehadrianae quae supers. ed. Bremer. Pars II.
Libanii opera ed. R. Foerster.
Lycurgus ed. Fr. Blass.
Lydus de mensibus ed. R. Wünsch.
Lysiae orationes ed. Fr. Blass.
Manilii astronomicon ll. V ed. M. Bechert.
Metrici scriptores Graeci. I. Hephaestio ed. Consbruch.
Nemesius ed. K. J. Burkhard.
Oppiani Halieutica ed. R. Vári.
Oracula Sibyllina.
Palladius ed. J. G. Schmitt.
Pausaniae descriptio Graeciae ed. Spiro.
Philo Iudaeus ed. P. Wendland.
Philoponus de aeterni. mundi ed. Rabe.
Photii bibliotheca ed. A. Elter.
[Pindarus.] Scholia in P. ed. A. Drachmann.
Platonis opera ed. O. Immisch.
Plutarchi vitae parallelae. Ed. II.
Procopii opera rec. J. Haury.
Ptolemaei opera omnia edd. Boll, Heiberg, Berger, alii.
Quintiliani instit. orat. libri XII ed. F. Becher.
Senecae, L. Annaei, tragoediae edd. Peiper et Richter. Ed. II.
— quaestiones naturales ed. Gercke.
Statii silvae ed. Krohn.
Stobaei florilegium et eclogae ed. A. Elter.
Sulpicius Severus ed. I. Fuertner.
Symmachus ed. W. Kroll.
Synonyma Ciceronis ed. J. W. Beck.
Terentii comoediae ed. A. Fleckeisen. Ed. II.
Themistii orationes ed. H. Schenkl.
Theophrasti de rebus naturalibus scripta ed. Stadler.
Thucydidis de bello Peloponn. libri VIII.
Varro de lingua Latina edd. Goetz et Schoell.

Kritische und kommentierte Ausgaben.

Neue Erscheinungen 1895. 1896. 1897.

Acta Apostolorum: s. Lucas.
Apollonius' von Kitium illustrierter Kommentar zu der Hippokrateischen Schrift περὶ ἄρθρων. Herausgegeben von Hermann Schöne. Mit 31 Taf. i. Lichtdruck. 4. n. ℳ 10.—
Aristophanis Equites. Rec. A. v. Velsen. Ed. II cur. K. Zacher. n. ℳ 3.—
Batrachomachia, die Homerische, des Karers Pigres nebst Scholien u. Paraphrase, hrsg. von A. Ludwich. gr. 8. n. ℳ 20.—
Leges Graecorum sacrae e titulis collectae edd. et expll. I. de Prott, L. Ziehen. Fasc. I. Fasti sacr. ed. de Prott. gr. 8. n. ℳ 2.80. [Fasc. II u. d. Pr.]
[Lucas.] Acta Apostolorum s. L. ad Theophilum lib. alter. Sec. formam quae vid. Romanam rec. Fr. Blass. n. ℳ 2.—
(—) **Evangelium sec. Lucam** s. L. ad Theoph. lib. prior. Sec. formam quae vid. Romanam rec. Fr. Blass. n. ℳ 4.—
Lykophron's Alexandra, herausg., übersetzt u. erklärt von C. v. Holzinger. n. ℳ 15.—
Miscellanea Tironiana. A. d. Cod. Vat. Lat. Reg. Christ. 846 (fol. 99—114) hrsg. v. W. Schmitz. Mit 32 Tafeln in Lichtdruck. 4. In Mappe. n. ℳ 20.—
Pindari carmina proleg. et comm. instr. ed. W. Christ. n. ℳ 14.—
Platonis Sophista ed. O. Apelt. n. ℳ 3.60.
Theophrasts Charaktere, hrsg., übers. u. erkl. v. d. Philol. Gesellsch. zu Leipzig. n. ℳ 6.—

Unter der Presse und in Vorbereitung befinden sich:

[Aberkios.] D. Legenden d. h. A. hrsg. v. T. Krumbacher.
Didascaliae Apostolorum Lat. reliq. fragm. Veron. ed. E. Hauler.
Euripidis fabulae ed. Prinz. Fortsetzung von Wecklein.
Itineraria Romana edd. O. Cuntz et W. Kubitschek.
Lexicographi Graeci recogniti et app. crit. instructi:
Lexika z. d. 10 Rednern. — [illegible], Aelius Dionysius, Pausanias u. a. Atticisten. — Homerlexika. — Stephanus v. Byzanz. — Cyrill, Bachmannsches Lex. u. a. — Photius. — Suidas. — Hesych. — Pollux. — Specialglossare.
Lucili saturarum reliquiae recensuit, enarravit Fr. Marx.
Poetae lyrici Graeci rec. Th. Bergk. Ed. V.
Vol. I. Pindari carmina continens cur. O. Schroeder.
— II. Poetas elegiacos et iambographos continens cur. O. Crusius.
Servii in Vergilii carmina commentarii recc. G. Thilo et H. Hagen. Vol. III. Fasc. II. Servii grammatici appendix. Indices.
[illegible] Wird hiermit vollständig.
Statius' silvae, herausg. u. erkl. v. Fr. Vollmer.